

THE VĀMANA PURĀṆA

CRITICALLY EDITED BY

ANAND SWARUP GUPTA, M A, SASTRI

Asstt Director, Purāna Department, Kashiraj Trust

ALL-INDIA KASHIRAJ TRUST
FORT RAMNAGAR, VARANASI (INDIA)

1967

Published with the Financial Assistance from the
Ministry of Education, Government of India

All rights reserved

Price: Rs 125/-

PRINTED BY RAMASHANKER AT THE TARA PRINTING WORKS, VARANASI
AND PUBLISHED BY SRI RAMESH CHANDRA DE, GENERAL SECRETARY,
ALL-INDIA KASHIRAJ TRUST, FORT, RAMNAGAR, VARANASI (INDIA)

CONTENTS

Abbreviations and Diacritical Marks	...
Foreword	i-ii
Introduction—	
English	iii-xxxix
Sanskrit	xli-xlix
Concordance with other Editions	li lxiii
Adhyāya-Contents of the Text (अध्यायविषयसूची)	lxv-lxx
Critical Text (Adh 1-23)	1-168
Saro-māhātmya Text (स. म.)	164-292
Critical Text (Adh 24-69)	293-690
Appendix 1 (Variants from Mysore Telugu MS)	691-722
Appendix 2 (Vāmana-Purāṇa Quotations from the Nibandhas)	723 752
Appendix 3 (Parallel Ślokas of the Cr. Edns. of Vāmana-P and Mahābhārata)	753 762
Appendix 4 (Subject Concordance of the Vām.-P. with the Other Purāṇas and the Epics).	763 771
Addenda et Corrigenda	772 776
Errata	776-778
Verse-Index (श्लोकसूची)	1 97
Index of the Additional Ślokas	99-118

ABBREVIATIONS AND DIACRITICAL MARKS

- तु = तुलना करणीया (compare, cf)
- ह स = हृष्टिस्त्वार (Haplography)
- द्र = द्रष्टव्यम् (see, vide)
- पा वि = पाठान्तरविवरणम् (Critical footnotes on variants)
- मुवे = वामनपुराणस्य मुद्रितवेङ्कटेश्वरसंस्करणम् (The Printed Venkatesvara Edition of the Vamana Purana, Bombay, A D 1929)
- ले प्र = लेखकप्रमाद (Scribal error)
- स मा = सरोमाहात्म्य-अध्याय (Adhyaya of the constituted Saro-mahatmya text of the Vamana Purana)
- Adh = Adhyaya (s).
- Const = Constituted text of the Vamana Purana as contained in the Critical Edition, comprising both the Critical Text and the Saro-mahatmya Text
- corr = As corrected in the Corrigenda or Errata
- Cr = Critical Text of the Vamana Purana as contained in this Critical Edition
- Śl or śl = Śloka (-s)
- Venk = Venkatesvara Press Edition of the Vamana Purana
- In the text this underline indicates an emendation. (इयम् अपोरेखा गृहीतपाठे हस्तलेखपाठस्य संपादकद्वारा संशोधन सूचयति)
- ~~~~ This wavy line in the text indicates that the reading is less than certain (इयं धक्करेखा पाठस्यानिश्चयात्मकत्वा सूचयति).
- [] Besides their normal uses, enclose additions to MS readings (हस्तलेखपाठेऽतिरिक्त-सन्निवेशाय)
- () Besides their normal uses enclose superfluous letter in MS-readings (हस्तलेखपाठे लेखकप्रमादेन लिखितानामधिकाक्षराणां सन्निवेशाय)
- * * (In the MS-readings) indicate syllables lost through injury to a MS (हस्तलेखपाठे नष्टान्यक्षराणि)
- * (In the Critical footnotes) indicates an additional or substitute passage (पाठान्तर-टिप्पणीषु प्रदत्तो हस्तलेखानामधिकोऽंशः)
- = 'for' (कृते, स्थाने)
- = 'omit (s) or 'omitted' missing' (नास्ति, न विद्यते)
- ≡ = - This pair of two parallel lines put above a reading shows that the reading is cancelled by the scribe and is substituted by another reading. (हस्तलेखपाठेपरि प्रदत्तम् एतद् रेखायुग्मं तस्य पाठस्य वेष्टकेन निरुद्धत्वं तस्य स्थाने च अन्यपाठस्य निवेशनं सूचयति)

FOREWORD

August 15, 1947 heralded the Independence of India after a long spell of foreign domination, perhaps the longest in the history of any country. India came back to Indians with numerous indelible scars as mementos of foreign rule and fresh and bleeding wounds of the partition.

It was now the turn of the Ruling Princes of India, who ruled over 48% of the total area of the Indian territory to make their contribution of sacrifice to the building up of a Democratic State of Unified India.

The Princes responded to the call of the late Sardar Vallabhbhai Patel and ungrudgingly agreed to the integration of their States in the greater interest of the motherland. They had been ruling over their people for ages, some of them tracing their origin to hoary antiquity. The Princes who had defended their people at the time of invasion, led them at the time of war and nursed them with paternal care, now stepped aside to give them an opportunity to manage their own affairs, and agreed to work shoulder to shoulder with them in their task of nation-building. The integration of 576 States was completed in two and a half years which would have otherwise taken decades to accomplish.

The Princes now busied themselves in different walks of national life and changed their sphere of activity in conformity with the time. I for myself took up the work of reorienting the Sanskrit learning and Sanskritic culture in loyal adherence to the long established tradition of my House.

The Government of India helped me in setting up the All-India Kashiraj Trust with the specific object of promoting Sanskrit learning and reorienting the Sanskritic culture. I am grateful to the Late Sardar, the then Home Minister, and Sri K. M. Munshi, the Law Minister, for their kind help and guidance.

I started with the study of the Puranas because in the field of Sanskrit literature the Puranas occupy a unique place both by their bulk extending over four hundred thousand verses and by the richness and variety of their contents. They provide as unrivalled documentation of the religious and social history of India covering a myriad facets of the evolving cultural movements of thought and action from the earliest times to the late medieval period. They have acquired the status of National Literature, incorporating materials accumulated in different times and places but casting them in a surprisingly unified mould of metaphysical, religious and social idealism. They are equally rich in theology and ritual, in the description of the social classes, the beliefs of the people, their religious practices and round of daily duties. They also offer detailed documentation of the geography and topography of the land in the form of the descriptions of its mountains and rivers, countries and people, and above all, the tirthas or the holy places which sanctified the great river valleys and plains, the hilly tracts and the forest regions of India.

The Puranas cast the metaphysical truths in the mould of suitable legends aiming not at brevity but amplification, caring not so much for succinctness as for clarity and popular comprehension and appeal.

The literature stands in need of extended studies and interpretation by Indological scholars as well as those who are attracted to the ancient religious and metaphysical systems of India. It provides a field for research in the cultural history of India in ancient and medieval period. The two great Epics of India, *Rāmāyana* and *Mahābhārata*, had already attracted the attention of Indological scholars which has resulted in their scientific and critical studies but the great encyclopedic literature of India—the *Purāṇas* had remained neglected and uncared for so far.

When the study of the *Purāṇas* was taken up it was found that the texts were contaminated with varying interpolations, textual variations and accretions. Some scholars were of opinion that we should employ the vulgate texts for the purpose of study and propagation but we came to the conclusion that at the first instance the text should be carefully edited after the critical examination of the manuscript-material available. Though it is not possible to reconstruct fluid texts like the *Purāṇas* literally and restore them to their original form, still we can reach the oldest or at least the sufficiently old form of the text on the basis of available manuscripts. So it was decided to bring out critical editions of all the eighteen *Mahāpurāṇas*. The project is a long term one and likely to involve heavy expenditure. Yet we have taken up this venture.

We are extremely grateful to the International Congress of Orientalists for approving our scheme by the following resolution passed by it at its (1) Moscow Session in 1961:—

"This present 25th International Congress of Orientalists expresses gratification at the starting of critical editions of the *Purāṇas* by the Kashiraj Trust of Varanasi on the lines of the *Mahābhārata* by the Bhandarkar Oriental Research Institute of Poona and the *Rāmāyana* by the M. S. University of Baroda and hopes that international co-operation will be forthcoming for the efficient execution of this important work", and again by re-affirming it in its (2) Delhi Session in 1964 by passing the resolution:—

"This XXVI Session of the International Congress of Orientalists welcomes the undertaking by the All-India Kashiraj Trust at Banaras of the *Purāṇa Project* for the critical edition of all the *Purāṇas* and critical studies related to the *Purāṇas* in all aspects, and recommends that persons and institutions interested in Oriental Research lend their support and co-operation in the undertaking."

We have great pleasure in presenting our first publication of the Series, the Critical Edition of the *Vamana-Purāṇa*, to the XXVII Session of the International Congress of the Orientalists at Ann Arbor, Michigan (U.S.A.). We hope scholars will kindly give their valuable suggestions so that we may be able to adopt them in subsequent publications. With this publication we hope a new interest would be created in the study of the *Purāṇas*.

The translations of the present text of the *Vamana-Purāṇa* in Hindi and English are also in the press and are expected to be out shortly.

We express our gratitude to the Government of India and the Government of the Uttar Pradesh and the Government of Mysore for their financial assistance which has been a great encouragement and help to us.

FORT RAMNAGAR

July 31, 1967.

VIBHUTI NARAIN SINGH
Maharaja Banaras

INTRODUCTION

The Vāmana Purāṇa occupies the fourteenth place in the list of the Mahāpurāṇas, as is mentioned in the Vulgate Text as well as in a number of the manuscripts of the Vāmana Purāṇa itself—'चतुर्था दशमपुराण' (Venk. edn., 95 36a). It is named after Vāmana (the Dwarf), the first human Avatāra of Viṣṇu. The other Mahāpurāṇas named after some Avatāra of Viṣṇu are the Varāha Kūrma and Matsya, which are respectively named after Varāha (Boar), Kūrma (Tortoise) and Matsya (Fish) Avatāras of Viṣṇu. The Vāmana is the only Avatāra named Purāṇa which contains a detailed and comprehensive account of the Avatāra (Vāmana) which gives it its name. Besides giving the detailed account of the Vāmana Avatāra, and dealing with such important Purāṇic topics as the Bhuvana Kśā, worship of Viṣṇu and Śiva, Devī Māhātmya, birth of Skanda, wars between the Devas and the Asuras, account and māhātmya of Kurukṣetra and its tirthas *eratas*, and several important ākhyānas or episodes, it contains several special topics of its own which could not be traced in other Purāṇas.

The Vāmana Purāṇa does not contain narrow sectarian views, nor does it prescribe the bearing of various sectarian marks which are undoubtedly

much later developments in the sphere of the sectarian cults. It does not even mention Tulasi, a plant sacred to Viṣṇu, whose leaf is used in the worship of Viṣṇu. It is not mixed with elements of *tantricism* as some of the other Purāṇas, such as the Agni, Brāhma vaivarta and the Garuḍa, are. All these facts tend to show that the Vāmana is an important Purāṇa and belongs to an early age of the Purāṇic compilations. From the point of the extent of its text it is a small Purāṇa, its available text consisting of only 6000 ślokas or even less. Perhaps on account of the small extent of its text, and due to its lacking in some of the five characteristics of a Mahāpurāṇa, some scholars are inclined to call it a Upa purāṇa rather than a Mahāpurāṇa. But a large number of ślokas from the Vāmana Purāṇa (or the Vāmana Mahāpurāṇa) are found quoted in the Dharma-śāstra Nibandhas, and most of these ślokas are contained in the Vulgate Text and in the available MSS of the Vāmana Purāṇa. So the present Vāmana Purāṇa may safely be called a Mahā purāṇa, though it has undergone several revisions and redactions. It deserves, therefore, a serious study by the scholars of Ancient Indian Culture and religion.

THE VULGATE TEXT OF THE VĀMANA PURĀṆA

The vulgate text of the Vāmana Purāṇa has been available in the following four printed editions (two Devanāgarī and two Bangālī)

1. The Devanāgarī edition printed by the Jagad-dhuteechu Press Poona, in Śaka 1808 (A. D. 1886). It is based on five or six manuscripts, as is mentioned in the Publishers' preface, but no account or any detail of these manuscripts is given, nor they are referred to in the footnotes consisting of a few variants or *pāṭhāntaras*. This edition contains also some explanatory footnotes here and there. It also contains an errata in the beginning. It seems to be the basis of the other three editions.

2. The Bangālī edition prepared by Śrī Mahendranātha Pāṇi on behalf of the Nirapekṣa. Dharma samācāriṇī Sabha, Calcutta and printed by the Sāndrānātha Press, Calcutta, in Samvat 1950 (A. D. 1893). It is accompanied with a Bangālī translation which is printed below the text.

3. The Bangālī edition of Śrī Panchanana Tarkyatna, printed by the Bangavālī Press Calcutta, in Bangālī year 1314 (A. D. 1908). It is also accompanied with a Bangālī translation.

4. The Devanāgarī edition of the Venkateśvara Press, Bombay, published by Śrī Khemarāja Śrīkrishṇadāsa in Śaka 1851 (A. D. 1929).

In spite of our best efforts no Vāmana Purāṇa

editions printed in other than these two scripts (Devanāgarī and Baṅgālī) could be available.

The text of all these four editions is almost the same, and contains 95 Adhyāyas. The Veṅkaṭeśvara Press edition seems to be a mere copy of the Jagad-dhitecchu Press edition but leaving the errata and some of the explanatory footnotes of the latter. It is the latest of all the four editions. The other three editions being now almost extinct, the Veṅkaṭeśvara edition is the only edition which is now generally used by the scholars, and read by the religious Hindus. But that too has now become out of stock, and no fresh edition is expected to be printed in the near future.

The Defects of the Vulgate Text

The Vulgate text of the Vāmaṇa Purāṇa in no way can be said to be a correct one or based on sufficient manuscript-data. Some of its defects may be briefly mentioned as follows :—

(1) Many readings do not seem to be based on manuscript evidence.

(2) Archaic grammatical irregularities have often been amended and regularised.

(3) There are many lacunas in the vulgate text which break its sense and continuity, but which are supplied by almost all the manuscripts of the Vāmaṇa Purāṇa which have been collated and consulted by us.

(4) The extent of the vulgate text as 95 Adhyāyas (in all the four editions) containing 5815 ślokas (in the Veṅkaṭeśvara edition, by counting) is not corroborated by the Kashmiran, Baṅgālī and South Indian versions of the Vāmaṇa Purāṇa, for the extent of text in all these three versions of the Vāmaṇa P. is much less.

The Two Baṅgālī Editions

The Two Baṅgālī editions of Calcutta (viz. that of Maheśacandra Pala, and the other of the Baṅgavāsī Press) seem to be the mere copies of the Devanāgarī edition of the Jagad-dhitecchu Press, Poona. They do not represent the Baṅgālī version of the Vāmaṇa Purāṇa text and are not therefore, based on the Baṅgālī MSS, as may be clear from the following facts :—

(1) The text of the Baṅgālī Version as contained in the Baṅgālī MSS collated by us omits the entire *Saro-māhātmya* portion (Venkt. edn. 22. 47-49 51, end) which is in the form of the interlocution between Sūta Lomahargaṇa and the Rṣis of Kurujāṅgala. But both the above mentioned Baṅgālī editions contain the whole of the *Saro-māhātmya* like the two Devanāgarī editions.

(2) The omissions or lacunas in both the Baṅgālī editions are the same as in the two Devanāgarī editions. For instance :—

उपानद्युगलं छत्रं स्वर्णामलकादिकम् ।

आपादे वामनप्रोक्तं दातव्यानि विपश्चिता ॥

मसि भाद्रपदे दद्यात् पायसं मधुसर्पिणि ।

हृषीकेशमोहनार्थं स्वर्णं सगुदीदनम् ॥

(95. 38-39 in all the four editions)

In this Adh (95) the mode of Viṣṇu-worship is prescribed for all the twelve months of a year (beginning from the month of Māgha). But there is no mention of the month of Śrāvaṇa in all the four editions of the vulgate, as is clear from the two ślokas (38, 39) quoted above. But in all the MSS of the Vāmaṇa Purāṇa, including the three Baṅgālī MSS which we have collated, the following śloka appears between these two ślokas (38 and 39).—

घृतं च क्षीरकुम्भांश्च घृतपेणुं फलानि च ।

आवणे धीवरप्रोक्तं दातव्यानि विपश्चिता ॥

The Baṅgālī MSS also contain this verse for Śrāvaṇa, which is conspicuous by its absence in both the Baṅgālī editions.

(3) There are some verses in the Baṅgālī editions as well as in the Devanāgarī editions which are not available in any of the MSS including the Baṅgālī MSS, except in one or two Devanāgarī MSS of later date. For instance :—

तथैव प्रतिपूज्योऽसौ पत्रकुङ्कुमरत्नैः । (95 19 ab)

This line is omitted in all the MSS including the Baṅgālī MSS, except in a Devanāgarī MS (our de 2) from the British Museum, London. But it is given in both the Baṅgālī editions as well as in the two Devanāgarī editions.

Thus it is clear that the two Bāṅgālī editions of the Vāmana Purāna do not represent the Bāṅgālī version of the Vāman Purāna text, but contain the same text as the two Devanāgarī editions

The Venkatesvara Edition

The Devanāgarī edition of the Venkatesvara Press, Bombay, is now the only edition which is generally used both by scholars and by the common people. But unfortunately it is not free from textual corruptions, and unsupported additions and omissions. It has got the following textual defects —

(1) It contains certain readings which are not supported by MSS, for instance, 34.50 c reads वरस्त्वया तदा स्नात्वा, but all the collated MSS read सप्रिहृत्या for वरस्त्वया here

(2) It has certain omissions and lacunas which break the sense or are not corroborated by or go against the preceding and the following text of the Vāmana Purāna. For instance in its Adh 37 in the description of the Saptasārasvata tirtha (यन् एष सरस्वत्य एकीभूता वहति च 37.17cd) only ~~सप्त~~ Saravatis are described in Śl 19.38, and the description of the seventh Sarasvati is missing, but it is given in all the MSS after Śl 33

(3) It has certain superfluous ślokaś or lines which are not found in the MSS

(4) In many places archaic grammatical forms have been emended according to the Paninian rules

(5) It contains many serious printing or editorial mistakes which confuse the sense, e.g. —

एतस्यापि मवान्मध्ये सरसोर्द्धं निगजित । (48.19 cd)

(All MSS read सवान्मध्ये, which is the correct reading, the J P edition also contains this correct reading)

छिन्ने शिरसि दैत्येन्द्रो निपात सकुञ्जर

यया समहिप. क्रीडो महसेनेन संहत. ॥ (56.52)

Here यया is the correct reading for यया (in 52c, which is given in all the MSS. But the J P. edition also reads यया and the mistake has been copied in the Venk. edn also.

But such defects of the Venkatesvara edition are almost common to all the four editions, for J.P. edition has generally been the basis of all the three editions.

In spite of these defects of the four editions of the vulgate text, we have to admit the fact that these editions did the pioneer work in disseminating the Purāna among the scholars and the common people, which otherwise would have remained buried in the manuscripts, and thus they have served a very useful purpose, for which we all should be grateful to the editors and the publishers of these editions. Very few manuscripts could be available to their editors, and the modern method of textual criticism was almost unknown or was not so well known in their times. So these editions had to be based on the scanty manuscript data to which the editors could have any access. These editors, however, often adopted a reading, not according to any recognised textual principles, but generally according to their predilections and preconceived ideas of what a correct text should be.

But now, we can have at our disposal a large number of scientifically prepared Descriptive Catalogues of manuscripts, which give us full details and information about the manuscripts of old works, such as the Epics and the Purānas, and the science of textual criticism has fairly advanced. Scholars, therefore, now try to base their study of old works like the Purānas on the critically edited texts of these works. And a time may come when the vulgate text of every old work will be replaced by its critical text. This is more true in the case of the Purānas which are called the Vedas of the laity, and which are widely read and studied. Every Puranic text, therefore, needs its critical edition for its proper study and research. Dr V. S. Sukthankar in the Prolegomena to his Critical Edition of the Adi-Parvan of the Mahabharata has discussed in details the various aspects of the Mahabharata Critical Edition and the principles which he adopted for constitution of his text. Thus, he has first shown the way of properly

editing a critical text. He is in fact the pioneer or the *pathi kṛt* in the field of the modern Indian

textual criticism. The later critical editors of ancient Indian texts, therefore, owe him a *pati pati*.

THE CRITICAL EDITION OF THE VĀMANA PURĀṆA

The present edition of the Vāmana Purāṇa, published by the All India Kashuraj Trust, is not only the first Critical Edition of the Vāmana Purāṇa, but also the first critical edition of a Purāṇa text. The critical edition of the Mahābhārata has generally been our guide in preparing this edition, but certain changes had also to be introduced both in the text and in the critical apparatus.

The main change in the presentation of the text is that the additional text of the *Sarva-mahātmya* (which is available only in the Devanagari MSS of the North and one Telugu MS of the Government Oriental Manuscripts Library, Madras, and is omitted both in the Bangali MSS and the South Indian MSS and a part of it in the Kashmirian MSS also, and which, therefore we have not included in our main constituted text) has not been relegated to the Appendix, but has been inserted in the middle of the main text in the same place where it is given in the Devanagari MSS, but its nature as an additional text has been shown by separately numbering its Adhyāyas, and marking them as ए मा (सरो-माहात्म्य). Rest of the additional passages of the collated MSS which have not been included in the main text or in the adopted *Sarva-mahātmya* text have been generally given in the critical footnotes as starred passages and bear continuous serial numbers. There are certain other passages also which are quoted in the Dharmasastra Nibandhas and are ascribed to the Vāmana Purāṇa, but they could not be traced in the printed editions of the vulgate or in the MSS of the Vāmana Purāṇa. All such passages (numbering 200 ślokaś and 10 half-ślokaś or lines) are noted in the Appendix.

As regards the method adopted for giving the critical footnotes containing the variants or *pañṭikāntarā* omissions, substitutions and additions etc., the main innovation which we have made is the Sanskrit medium which has been adopted in place of the English medium which the Critical

Editions of the Mahābhārata and the Rāmāyaṇa have adopted. The abbreviations for MSS are given in the Devanagari letters, but the numbers are given in Arabic figures, thus we have अ 1, ए 1, इ 1 etc and not Ś 1, B 1, D 1, etc. Then again, the number of an Adhyāya or of a śloka is given in the Devanagari numerals, all other numbers are given in Arabic numerals. Besides, we have used certain signs or symbols (such as ○ denoting omission and lacuna, and → denoting 'for' to minimise the use of language. The list of these symbols and marks has been given in the beginning of this edition.

The present Critical Edition of the Vāmana Purāṇa contains 69 Adhyāyas forming the critical text and 28 Adhyāyas as the additional text called the *Sarva-mahātmya* which has been inserted in the critical text between its Adhyāyas 23 and 24 as is the case in the North Indian Devanagari MSS of the Vāmana Purāṇa. The Kashmirian MSS also insert this text of the *Sarva-mahātmya* here but omit its first portion of nine Adhyāyas containing the first *Vāmana-cerita*.

For the purpose of constituting the text 20 MSS have been collated which had been selected out of some 30 MSS procured from the various Libraries and Institutes of India and abroad on the basis of an Inventory of the Vāmana Purāṇa MSS supplied by Dr V. Raghavan from Madras, which was also later on published in the 'Purāṇa' Bulletin, IV. 1 (Jan., 1962).

The 20 MSS which were collated are —

- 1 Śarada MS,
- 3 Kashmirian MSS,
- 3 Bangali MSS,
- 11 Devanagari MSS,
- 1 Telugu MS
- 1 Nandi Nagari MS

In spite of our best efforts we could not have any Uriya, Maithili and Nēvari MSS, nor we could get any Grantha or Malayalam MSS, although we wrote to certain places of South India, such

as the Keral University Library Trivandrum, Sarasvatī Mahal Library Tanjore, Govt Oriental Manuscripts Library, Madras and Oriental Institute, Trapatī, but no Granth or Malayalam MSS were available there. So we had to go without

them and had to depend for the South Indian version on the two collated MSS, from South India, which have been included in the Critical Apparatus and on a later-on received Telugu MS from the Mysore Oriental Institute.

THE CRITICAL APPARATUS

The following MSS forming the Critical Apparatus were collated —

North Western Version Kashmirian MSS

न १ = Śāradā MS 21 224 No 327709 from the Banaras Hindu University Library, Varanasi

का १ = MS No 4012 (Steene Catalogue) from Sri Raubir Sanskrit Research Institute Jammu (Kashmir) procured through the kind courtesy of Dr Karan Singh Maharaja of Jammu and Kashmir With a Sanskrit Commentary by Pandita Rāmacandra Bhaṭṭa of Kashmir

न १ = MS No 3571 (Steene) from Sri Raghubānāth Sanskrit Library Jammu

न २ = MS No 227425 (Vikar Collections) from the Bharatiya Itihāsa Samśodhaka Mandala, Poona

North Eastern Version Bangali MSS

न १ = MS No 3533 17 B 3 from the Asiatic Society Library, Calcutta (H P Sastri's Catalogue Vol V No 3989)

न २ = MS No 216 from the Baṅgiya Sāhitya Parishad Calcutta

न ३ = MS No 2056 from the Baṅgiya Sāhitya Parishad Calcutta

Devanāgarī MSS of Central and Western India
दे १ = No 54/183 from the Sarasvatī Bhandara, Fort Ramnagar,

दे २ = No 14 351, from the British Museum, London (Microfilm)

दे ३ = No 1447, from the Pennsylvania University (U S A) (Microfilm)

दे ४ = No 78 of 1882 83 from the B O R I, Poona

दे ५ = No 19 of 1873 74, B O R I Poona

दे ६ = MS Wilson 127, Bodleian Library, Oxford. (Only *Bhuvana Kośa* Chapters collated from it) (Microfilm)

दे ७ = C 3584, India Office Library, London

दे ८ = E 3585, India Office Library, London (only *Bhuvana Kośa* Chapters collated)

दे १० = Keith 6815 India Office Library London

दे ११ = No 53/183, Sarasvatī Bhandara Fort Ramnagar

South Indian MSS

दे १ = Telugu MS No D 2263 Government Oriental Manuscripts Library Madras

दे ९ = Devanāgarī MS, No 8B3 (Catalogue No.), (P M 2463), Adyar Library, Madras

न १ = Nandi Nagari Palm leaf MS from the Śringerī Maṭha, Mysore

DETAILED ACCOUNT OF THE MANUSCRIPTS

न १

Varanasi, Banaras Hindu University Library, Q 21 224, No 32709 Substance country made thick paper Appearance old Script Śāradā writing bold and fair Number of folios 2171, first and the last folio missing Size 32 x 24 cm, Lines to a page २२ and letters to a line 24 on an average Ślokaś not numbered, Adhyāyaś num

bered upto its Adh 32 only Corrections very rare, no marginalia Text from 1 15 cd to 95 91 of the Venkaṭesvara edition, but om ३ Venk Adh 23 31 containing the *Vāmana carita* of the *Sarva-mahatmya* Śl 95 28ab (Venk edn.) omitted, but 95 28cd—35 repeated after 95 87 It uses पत्तय in place of the पत्तुत्तर of the Devanāgarī MSS

It begins as —

“अद्भुत । धनान्वारितो मे प्राबृक्षालोऽतिरागवान् ।

त हृष्टा दशतनुजा प्राबृक्षालमुपस्थितम् । श्रोत्राव नान्य
देवैः सती समग्र उदा ॥ (— Venk and Cr 1 15 ab, 16)

It ends as —

नम कारणवामनाय यो वदेनियत द्विज । तस्य विष्णुपद
मोक्ष ददाति सुरजित ॥ वाक्काय प्रदत्तस्य योग्य स्वर्गविभूषणम् ।
वित्तशाय न कर्तव्यं कुर्वन् यदा...

(Venk 95 89 ab, 90 cd, 91)

काया

Jammu (Kashmir), Sri Ranbir Sanskrit Research Institute, MS No. 4012 (Steine Catalogue) Undated Substance Country made paper. Script Kashmirian Devanagari, contains a Sanskrit commentary by Pandita Rāmacandra Bhaṭṭa of Kashmir, which is written both above and below the text, the text is written in bold letters, and the commentary is written in smaller letters. Size 34.2×18 cm Number of folios 406, ten folios, 91 100, missing, the text at the end of folio 90 = “वनागमोऽहं द्विज वृत्तस्त्वा कुरुष्व मे प्रौढरूप मुनीन्द्र । दत्तं धनं मन यमनीयितं वरामि येन निदिधे सुनिर्वृतं” (Venk 18 24, Cr 19 24) and the text at the beginning of folio 101 is “य सा हिमवत पुनो जनेनेद्रा सौपथन । उमानान्नी च तस्या सा कोषाज्जाता तु कोषिणी” (Venk 21 3, Cr 22 3) Adhyāyas and ślokas are numbered throughout. The text is complete except the Venk Adh 23—31 which, as in सा 1, are omitted. Several bigger Adhyāyas are split into smaller ones, and so (the remaining) 86 Adhyāyas of the Venk, edn become 114 Adhyāyas in काया. The text in some places seems to be emended by the Commentator.

After its Adh 50 (corresponding to Venk. Adh 50 and our Cr Adh 24) it gives the following colophon —

इति वामनपुराणे दशमाहृत्ये अष्टाध्याये पञ्चागतमोऽध्यायः ।
सरोमाहृत्य समाप्तम् ॥ पूर्वाभि समाप्तम् ॥

After the end of the Venk text (that is, after Venk 95 92) 7 additional ślokas containing the names and the order of the eighteen Purāṇas are given, which are followed by 4 ślokas of *phala śruti*, after which 9 ślokas containing the *Anukramanī* or a table of contents are given.

The text ends here, after which the following colophon appears —

इति श्री वामनपुराणे दशमाहृत्ये संहिताया वामनमहिमाभि-
कर्णे पुराणमाहाृत्यपुराणात्तरसर्कोत्तानुक्रमगदर्शनं नाम अनु-
दर्शोत्तरं शतमोऽध्यायः ॥ वामनपुराण समाप्तम् ॥

The names of the eighteen Purāṇas and the *anukramanī* are not found in the other MSS of the Vām P.

Five folios are also appended containing an index of the names or topics of its 114 Adhyāyas, which begins as —

अष्टाध्यायानां नवधेनूनां प्रत्येकं पुराणप्रतिपाद्यायै स्वष्टुति-
प्रवृत्तये ।

The *Suśeṣa* is followed by the following colophon —

इति वामनपुराणे दशमाहृत्ये संहिताया पुनस्तपनारवसवादे
वामनमाहृत्ये वामनपुराणमाहाृत्यनुक्रमणपुराणसंज्ञाप्रतिपादन
नाराध्यायः ॥ समाप्ति वामनपुराणवृत्तिपादनी ॥ शुभमस्तु सर्वत
सर्वदा सर्वदा ॥ श्रीविद्वत्समाय नमः ॥

(This *Suśeṣa* will be given in the Appendix).

This commentary was written in the times of Maharaja Ranbir Singh of Kashmir; but the present MS seems to be copied later on from the original MS of the commentator, containing both the text and the commentary, as is indicated by the lacuna of certain ślokas of the text, while their commentary is given there.

ख 1

Jammu, Sri Raghunatha Sanskrit Library, MS No 3571, dated Samvat 1919 (A. D. 1862). Substance country-made paper. Script Kashmirian Devanagari. Number of folios 1-159. Size 36.8×22.5 cm. 16 Lines to a page, and 3640 ślokas to a line. Ślokas and Adhyāyas numbered in another hand. Corrections are made above the words and in the margin. In the middle of the first page a rectangular space 12×6 cm is left blank, perhaps intended for some illustration. The text is complete, here also the Venk, Adh. 23-31 are omitted. This MS gives certain additional ślokas of its own, some of which are meant to supply the lacuna in the text. It also gives certain readings which are peculiar to it only, e.g. in Venk 44 15ab (Cr. स. मा. 23 15ab) it reads

‘स्याणुवत् सस्वितो यस्मात् तस्मात् स्वाण्वीचर. स्मृत’ while all other MSS read ‘स्याण्वीचरे स्विता’ for ‘स्याणुवत् सस्वितो’ It also sometimes corrects or emends its own readings by marking or cancelling the former reading by putting two pairs of parallel lines (= =) above it

Like शा 1 it also repeats Venk 95 28cd 35 after 95 87

Its last colophon and the post colophon state ment as follows —

इति श्रीवाचनपुराणे वाचनचरितं संपूर्णं समाप्तम् श्री शुभ भूषादिति मंगल लेखनना पाठकाना च मंगल मंगल सर्वलोकाना भूमी भूपतिमंगलं अमृतद्विपदिशि वरहहिरण्योमुख या याति लेखना यान्ति ता यात्येति द्वापक । कलेन लिखितं शास्त्रं यत्नेन परिपालयेत् तैनाद् एतेजनाद् एतेरुद् एतेष्विष्टविषयवचनात् भूषणहृते न दातव्यमेव वरति पुस्तक ॥ यादृश पुस्तक इष्टं वा तादृशं लिखितं मया यदि शुद्धमशुद्ध वा मय कोपो न कोपये ॥ वाचनश्रीयाद् मतिविभ्रमाद् वा यद्वर्ज्यं लिखिते मया च तत्सर्वं सर्वं परिगोचरीयं प्रायेण मुद्रितं हि दे लिखितं । सहजराग पठित एवेवाला कमीर-मध्ये पुनर्मस्तु सर्वत्रगताम् ।

It seems to have been copied from some Śāradā original as it has in some places confused between the Śāradā letters घ and ञ which are almost similar in Śāradā

का 2

Poona, Bṛāṭīya Itihāsa Samsodhaka Mandala, Mirkar Collections No 227/25 Dated Samvat 1785 (A D 1728) Substance country made paper Script Devanagari Number of folios 271, folios missing nil. Extent of the text Adhyāyas 84, the 9 Adhyāyas of the Vāmana carita being omitted, as in शा 1 नात् का 1. Ślokas not numbered, Adhyāyas are numbered in words and sometimes in figures also Writing bold and very clear, seems to be written in two hands Folios 1 to 17 written in bolder letters but in lighter ink, the writing here is very clear and correct, but from folio 18 upto the end of the MS the writing and the shape of the letters ञ ण न य, द etc differs, the writing here is not so bold and mistakes also occur In colophons and proe- formulas alternate letters are coloured red Marginal corrections and additions or alternate readings also occur. In corrections yellow pigment or *laxala*

has been used Folio 271A left blank, but on 271B is written वाचनपुराण समाप्त ॥

There is a marginal note on folio 65A—on the śloka

समुन्नत पद्मिस्तदावीर्यं ॥ त्रिभिर्गोभोरक्षिपु च प्रलम्ब ।

रक्तस्था पद्मसु राजपुत्र कृष्णश्चतुर्भिर्मिरानतोऽपि ॥

(Venkt 21 53 54 Cr 22 52 53)

as वस १ कुक्षि २ वस ३ प्राग ४ स्कव ५ तलाट ६ etc

Last colophon and the post colophon —

ॐ ॥ इति श्री वाचनपुराणे वाचनचरितं संपूर्णं समाप्त ॥ ८८५ ॥

ॐ मंगल लेखकाना च पाठकाना च मंगलम् । मंगल सर्वलोकाना भूमी भूपतिमंगलम् । शुभमस्तु लेखकपाठकश्रोतृणां ॥ सवत् ॥ श्री विष्णुमादित्यशकान्ता ॥ १७८५ ॥ ..शुति ॥ पञ्चम्याम् ॥ गुरो । मया ५० तालसु अथवायेन लिखितमिदं पुराणम् ॥ ॥ वाचनपुराण समाप्त ॥

In the first few Adhyāyas it sometimes agrees with the two South Indian MSS, ६ 9 and न 1, and sometimes also with ६ 4 and ६ 7 But after these Adhyāyas, it generally agrees with the other three Kashmiran MSS and sometimes with ६ 5 also

ख 1

Calcutta, Asiatic Society, No 3533 71 B 3 (H P Śāstra Catalogue, Vol V, No 3989) Dated Śaka 1729 (A, D 1807), Appearance fresh Substance country made thick and yellow paper Characters Baṅgali in a modern hand Size 55 x 14 cm Number of the folios 167 Lines per page 7 (2 upper, 3 middle, and 2 lower) letters per line about 76, about 15 or 16 ślokas per page Text complete except the *Vara-māhātmya* Adhyāyas which have been omitted Ślokas not numbered In place of the first eleven ślokas of the first Adhyāya (Venkt and Cr 1, 1 11) it gives 64 lines or 32 ślokas of its own, and then begins 1 12 of Venk and Cr (See Critical Apparatus on pp 2, 3 of the Text) In the end it omits all the 8 ślokas given in the Venk edn after the end of the त्रिविकचरित (95 84)

Last colophon and the post colophon —

इति श्री वाचनपुराणे त्रिविकचरितं समाप्त ॥ श्री हरिः परां श्री दुर्गायाम । गङ्गाया १७८५ ॥ १४ श्रीहरि गण ॥ श्रीराम धरं ॥

४२

Calcutta, Bangiya Sahitya Parishad, No 216
Substance countrymade yellowish paper. Not
dated Script Baṅgālī Size 48 x 12 cm (written
portion 33 x 5 cm) Lines 8 per page letters 65
a line No corrections, no marginalia Number
of folios 173, but folios 1 and 93 111 are missing
Text at the end of folio 92 corresponds to Venk
65 63 (Cr 39 63), and at the beginning of folio 112
beg ns as शिवरो नमस्ते । दासोऽस्मि तुभ्य हरपाहि
हाम्नु पापक्षय मे कुह लोकनाथ (Venk 70 53) It also
substitutes the same slokas as 41 in place of the
Venk & Cr. 1 111 It also omits all the
Sara-mahatmya chapters of the Venk. edn and
ends after the end of the त्रिविक्रमचरित (Venk 90 84)
like 41

Last colophon and the post colophon —

इति दामनपुराणे त्रिविक्रमचरित समाप्त । हरेये नमः । श्रीहरे
चरण ।

४३

Calcutta, Bangiya Sahitya Parishad, No 2086
Substance countrymade paper Appearance old
Size 39 x 8 cm, a portion meas ring 5 x 3.5 cm
left blank in the middle of each page, and there
is a hole in the middle of this blank portion
Lines 6 to a page, letters 60 to a line on an
average No corrections and marginalia Some
folios in the beginning and some in the end
very much worn out, some folio numbers are
also worn out No corrections, no marginal notes
The text on some worn-out folios illegible
Right marginal portion of almost every folio worn
out Text upto 91 34 of Venk. edn, incomplete
the first few folios being very much worn-out
or injured, slokas 1 10, 14 30 of the first Adhyayas
are quite illegible The text is legible from 1 10
of the Venk and Cr. edn —

पुराण दामन वक्ष्ये क्रमातिश्रितमादि । अवसान स्थिर कृत्वा
शृणुष्व मुनिपुत्रम् । पुरा किल सती देवी मन्दरस्य सहेभरम् ।
उवाच वचनं हृष्टा श्रीमहाकालमुपसिद्धम् ॥ श्रीध्व प्रवृत्तं देवेश न च
ते निघते गृहं । परं वातलो श्रीध्वे प्रोक्तो नैव गमिष्यत ॥

Thus in its beginning portion, it differs from
41 and 42

It has many long lacunas or illegible portions.
The text goes upto Venk 91 34, after which
the folios are worn-out and injured

४१

Fort Ramnagar, Sarasvatī Bhaṇḍāra Library,
No 54/183 Substance countrymade thick
yellow paper Script Devanāgarī. Folios 180
(or 180A only four lines, 180B Blank) Size
33 x 14 cm, (13" x 5, 8") Lines 10 12 to a page,
letters 45 50 to a line No corrections, no marginalia
Seems to be written in different hands,
some Adhyāyās are numbered in figures and not
in words Ślokas numbered in folios 28 39, and
55 68 only wh ch all are of whitish coloured paper
Text complete Number of *Granthas* noted as
7000 No date is given in the colophon state-
ment, but on folio 1A the following is written

काया भद्रितरो भूषण सुप्रदाय गोपालदास कृती ।
सकृन्तु मुक्त (?) सतामनुबरा श्रीरामचन्द्राभिष ॥
युक्ता बाधनक पुराणमखिल तैनादित सज्जते ।
श्री नारायणदीक्षिताय विदुषे श्रीवामन प्रोक्तये ॥१॥
स्वर्णित वामनविद श्रीपाववसुधरके वर्षे छापायशुद्धीय
पद्योत्पत्तिवारे ॥२॥

And on the back side of the last folio (180) is
written —

नारायणायनवुधितपुगे नारायणाष्टाक्षरज जपक ।
नारायणायनवुधितपुगे सदाय नारायणदीक्षिताय्या ॥

So it must have been written in or about V S.
1867 (Śrīpāvavusudhake वर्षे) or A D 1810 It contains
some lacunas marked by (dots) on folios 177
and 178 1

४२

London British Museum, No 14 351 (A micro-
film copy of this MS was procured and collated)
Dated Samvat 1845 (A D 1788) Substance
paper, folos 304 Text complete, extent of the
text like that of the Venk. edn except Venk.
84 10 89 9 which it omits (F 273 B) Generally
gives correct readings

Beginning —

वैतोत्पत्तिराज्यमखिल बलेरिन्द्राय यो वरी । नमस्तस्मै सुरेद्याय
सदावामनरूपिणे । (Like Venk)

End also like Venk

Last colophon

कल्याणमस्तु सर्वत्र १८४५ वर्षे दीपवती मौमेवाचरे
क्षितिचमिद पुस्तकं ज्ञाय मे भट कल्याण वामनन्द न पुस्तकं छे
प्राप्तमण्ड येवावा । छे । शुभं भवतु ।

Only the *Bhuvana Kosa* chapters have been collated from it

दे 7

London India Office Library No. Eg 3584
Dated Samvat 1862 (A D 1805) Substance
country made paper Devanāgarī Folios 170
Lines 12 per page letters 48 per line Text
complete its extent being equal to that of the
Venk edn Ślokas are not numbered Adhyāyas
are numbered sporadically No marginalia no
corrections Letters are clear Scribal errors
occur here and there Some slokas or portions of
slokas are left unwritten by mistake Some
lacuna marked with dots and small lines Present-
ed to the Library by H T Colebrook

This MS (दे 7) gives more special readings of
its own than any other MS The following may
be cited as a few instances —

(References are from the Cr text)

स मा 14 2cd 3ab

प्राप्त्या नारम्या रुधिरगेति न क्षुत्तम् ॥

पितरस्तर्पितास्तेन तथैव च पित्रामहा ।

(All MSS with a few variants)

In place of these two lines दे 7 reads —

आपूर्य यु(ह) विरेणैव पितरस्तर्पितास्तथा ।

स मा 26 24ab

पित्राऽपरञ्जिता तस्य तेन सा परिपालिता ।

दे 7 reads —

पितुर्धनन्तर पूज्यी तेन सा परिपालिता ।

स मा 26 39cd

दत्त्वा शुक्लं च द्विगुणं सुखेन मयत् द्विभम् ।

दे 7 reads —

दत्त्वा शुक्लमावाध सुखेनाय प्रणीयताम् ।

Some of its special readings seem to be the
result of emendations

After the end of the text of the Venk edn
(i.e. after Venk 95 92 Cr 69 16) दे 7 gives the
following additional slokas —

महापातकयुक्तोऽपि युक्तश्चैवोपपातकै ।

विष्ण्वालये च वदनं य करोति च मानव ॥

महाभारतशास्त्राणि पुराणानि तथैव च ।

श्रुत्वाऽप्युपुराणानि विष्णुशास्त्राण्येकैश्च ॥

पूर्वोक्तानि च पापानि नाशमाप्नान्ति सर्वथा ।
संख्यलयास्थानेकानि नात्र कार्या विचारणा ॥

वाचकं व्यसमूर्तं य करुमिवा ददाति य ।

धेनुरीष्याणि च शास्त्राणि तथाज्ञानि च मोघन ॥

अधोदियानज्ञानाय कमल तथा मशरुकी ।

() शुभमलंकारमनुपमम् ॥

वाचकाय च यद्वत् विष्णुमुद्दिश्य भक्तित् ।

यद्दानं तत्सिद्धिदं च देवदेवस्य चमिण ॥

प्रीतये जायते नित्यमिति विष्णो मशानम् ।

भारतस्येतिहासस्य पुराणस्य च वाचनम् ॥

य करोति हरेरमे तेन सुखो द्विजोऽस्ति क ।

तस्मात्पूर्यो नमस्कार्यं सततं भक्तितयै ॥

अथवाद् विष्णुसदनं कीरियज्ञफलं लभेत् ।

इदं पुराणमखिलं पुरस्त्येन च भाषितम् ॥

य शृणोति नरो भक्त्या विष्णुलोकं स गच्छति ॥

Then follows the colophon —

इति श्री वामनपुराण सारं द्वाभ्यम् । सवत् १८६२ मिति
चैत्र शुदि ११ शुक्लपक्षे दिक्षि वामनपुराण सम्पूर्णं

दे 8

London Indian Office Library No Eg 3585
Not dated Paper Devanāgarī Folios by
counting 203 folio No 16 repeated folio No 17
also numbered as 16 Folio numbers wrong upto
the end Folios from No 190 (correct No 192)
not numbered upto the end the last folio
numbered 106 in some other hand (correct number
208) Lines 12 to a page letters 41 42 per line,
Ślokas and Adhyāyas are not numbered Letters
clear and bold No corrections no *vrama-dandas*
Text complete Presented by H T Colebrook,

End —

अथवादियानुसृत्य च उपानस्य करुणम् तथा मावादिकं शुद्धं
मलकारमनुमर्षं वाचकाय च दत्तं विष्णुमुद्दिश्य भक्तितः स
etc (Like दे 6 and दे 7)

इति वामनपुराणं समाप्तम् । श्रीकृष्णाय नमः श्रीमद्विष्णवे

Only the *Bhuvana Kosa* Chapters have been
collated from it

दे 10

London, India Office Library. No Keith 6815, Aufrecht 40 Dated Sathvat 1773, Śaka 1639 (A II 1717) Substance paper, Devanāgarī Size 28 x 15 Cm Lines 10 per page, letters 35 per line. Folios 325, folio No 198 missing, No of folios 29, 199, 273, 289 doubled Folio 325 B left blank, Corrections very rare Text complete like Venk

In its latter portions, specially in the Adhyāyas corresponding to Cr Adhyāyas 38 etc it often agrees with Kashmirian MSS But it largely agrees with दे 3 and also with मुदे *Pratya matras* also used Photo-copy collated

Last colophon —

इति श्री वासनपुराणे समाप्त ॥७॥ ॥सप्त॥ १७॥७१॥
वर्षं याके ॥ १९ ॥ १०६ ॥ प्रवर्तमाने वीरपति शास्त्राचार्य भगवती
कापीराजेणात्मपटनार्थं परोपकृतये च मूल्येन शरीरविद्वत् वासन-
पुराणः ॥७॥ श्रीरत्न ॥७॥

दे 11

Fort Ramnagar, Varanasi, Sarasvatī Bhandara Library, No 53/183 Not dated Substance country made thick yellowish paper Devanāgarī Letter small but clear, writing very far Size 37 x 15 Cm Lines 15 to a page, letters about 70 to a line Folios 106 Text complete, extent same as of Venk edn Ślokas are numbered It often agrees with दे₁ even in corruptions and scribal mistakes, but it sometimes agrees with दे₄ and दे₇ also It seems to be a conflated MS

It begins as —

श्री वरोधाय नमः ॐ नमो भगवते वासुदेवाय, and then the first śloka same as of दे₁

End —

After 'इति श्री वासनपुराणे त्रिक्रमवर्तित स्यात्' (Folio 106 B, line 12) it reads as follows —

पुलस्त्य उवाच ॥ महापातकयुक्तो यश्चोषणात्कै युक्तो विष्णुबाल्ये
वाचनं कारयिष्यति मानव ॥ १ ॥ महाभारतशास्त्राणि पुराणानि
तथैव च द्रुताम्युपुराणानि विष्णुशास्त्राण्यनेक ॥ २ ॥ पूर्वोक्तानि
च पाणानि अनुक्तानि च यानि च संसृज्यन्ति तेनाग्निना
नात्र कार्यं विचारणा ॥ ३ ॥ वाचक व्यासमूर्ति य कल्पित्वा
ददाति य ॥ धेनुरोप्याणि कक्षाणि तथाऽज्ञानि च गोघन ॥ ४ ॥

अथादिमान्युय्य च उपानतवक्रम्वल etc like दे 6,7,8,10.

Then the following colophon —

इति वासनपुराणे कनस्तुतिरूपं । and then in Hindi 'शुचीपत्र होय गया'

दे 1

Madras, Government Oriental Manuscripts Library, No D 2268 Substance paper characters Telugu. Folios 164 Size 25 x 16 cm Lines 21 to a page. Condition much injured In the beginning 12 folios are lost Some folios also missing in the end Text incomplete, it begins from Venk and Cr 647d and ends in Venk. 94 68 c ('सत्त्वसाधत् पर'), and then no folios The colophon after its previous Adh (corresponding to Venk Adh 93) is as follows —

इति श्रीवासनपुराणे वासनशत्रुभाषे ब्रह्मोक्तस्तो नाम
अध्याय ॥ ८७ ॥

It omits, like दे 2, the Venk text 84 10-89 9, but agrees with दे 1 2 3 10 in other respects.

Although it is a South Indian MS, yet like the other South Indian MSS of the Vām P. (e.g. दे 9 and न 1) it does not omit the *Saro-māhātmya* Adhyāyas, in this respect it agrees with Devanāgarī MSS of the North

दे 9

Madras, Adyar Library Catalogue No 8 B 5, F M 2463 Not dated Paper Devanāgarī, (Microfilm collated) Folios 136 (?) Text complete, but the *Saro-māhātmya* chapters are omitted Number of Adhyāyas 67, the last Adh (67) corresponds with the last Adh (95) of the Venk, and the Cr Adh 68 *Granthas* 4750

It gives the South Indian version of the Vāmana Purāṇa text, and mostly agrees with a Telugu MS (our दे 2) lately procured from Mysore (detailed below) Like the other two South Indian MSS (न 1 and दे 2) it also gives an additional passage of four lines (1*) after our Cr 11 and substitutes Cr 1. 3 7 by a passage of 12 lines (3*)

It begins as —

नारदय नमस्तस्य नर चैव नरोत्तमम् ।
देवी सरस्वता व्यास ततो ऽप्यमुदीरोत् ।

Then Cr 1 1, and then the Additional passage 1*, then Cr 1 2, and then a passage of 12 lines in place of the Cr 1 37, as mentioned above

After Venk 95 46 (Cr 68 36) it gives some 12 lines in the end as follows —

यद्वा तद्वा प्रिय सर्वस्य विष्णवे प्रमविष्णवे ।
दत्त्वा कामानवाप्नोति विविधान् मानवो मुचि ।
महादो दानवान् धर्माननुशास्य तमादरात् ।
यदो स्वाधर्म पुण्य दानवो भक्तिभाविता ।
धो पुस्तस्य उवाच ।

इव पुराण परम पवित्रं श्रुतिर्भक्त्या नियतात्मवान् सदा ।

■ मुक्तयाम पदमव्ययस्य विष्णोः स यातीह देवदुर्लभम् ।
श्रीसूत ।

पुस्तस्योऽपि हि धर्मात्मा नारदस्य यथातथम् ।
आदिष्य वामनाय ह्ये तीर्थयात्रा ययौ वशी ।
नारदोऽपि कृतार्थोऽसौ ममसा चिंतयदरिम् ।
गत्वा तु ब्रह्मसदनं ब्रह्मणे ॥ नम्येदम् ।
पुराणं पुण्यमारीयं सर्वसिद्धिकरं परम् ।
शेवस्त्वर ॥ (Last few words injured)

Then it writes

समाप्तं

न 1

Mysore, Śārada Pīṭha Sringerī Maṭha, Palm-leaf MS, procured through the courtesy of Śrī Jagadguru Śaṅkaracārya of the Śārada Pīṭha, Sringerī Maṭha. Written in Nandī nagari letters. Appearance old. Folios 163, Folio No 110 and the last few folios missing. Size 55.5 x 35 cm (17 3/4 x 16"). Two holes on two sides of a folio 6 lines per page, and about 100 letters per line. Writing fair but letters are very small. *Sarva-māhatmya* Chapters omitted. Text incomplete, extends upto Venk 92 55 only. Venk Adh 11 corresponds to its Adh 63 of which the colophon ■ — इति श्रीवामनपुराणे शुद्धसंवादे त्रिपट्टिस्थाय ॥

It begins like २९. It has the same नारायण-नमस्तस्व mantra in the beginning and the same additional and substitute passages as in २९ mentioned above

It ends as —

सुखस्यैव देवैरेव ये प्राणस्तु तवाधुना ।
भविष्यन्ति महाभाग शान्ते मन्वाग्नि सर्वदा

दानान्वविदस्तान् आद्यान्मयोनिनामि ॥

तथा दानान्वविधिं दास्यन्ति तपस कन
(= Venk 92 54 55)

After this the folios are missing

Manuscripts Consulted

Besides the above mentioned collated MSS, the following manuscripts have been consulted but not included in the Critical Apparatus, and their readings and other details have been compared with the allied collated MS) —

1 MS No 4418 of the Gujarat Vidyasabha, Ahmadabad. It agrees with १, noted above

2 MS G 844 58 B 8 (H P Śāstrī's Catalogue, Vol V, No 3990). Characters modern Kāśmīrī. It generally agrees with १.

3 MS No C-433 from the Government Oriental Library, Mysore. Characters Nāgarī. It seems to be a copy of some Telugu MS of the Vāmana Purāṇa, and agrees with our १, in both of these MSS the Venk text from 84 10 to 89 9 (containing the four *Yasnu stotras* and the mahātmya of a few tirtha in connection with *Prahlaḍa yātra*) is omitted

4 A Palm leaf Telugu MS, No S P 4037, from the Oriental Research Institute, Mysore, a photo-copy of which was procured here. Size 32 x 35 cm. Folios 1 to 168. Folio 121 is in a different hand writing, and seems to be a copy of the original F 121 which is slightly damaged and can still be seen in the photo-copy as wrongly placed between folios 100 and 101, about 5 cm of the palm leaf is broken on the left hand side thus removing the folio number. In the margin of the folio 137B there is the note — 'वामनपुराण नारायण-भक्त्या पुस्तकम्', indicating the name of its owner, except this, there is no other reference to the scribe or the date of copying

This Mysore Telugu MS (१२) is allied with २९ and १, the two South Indian MSS which we have collated and omits all the *Sarva-māhatmya* Adhyāyas, like them. It is, therefore, quite different from the collated Madras Telugu MS (११). It mostly agrees with २९ (Adyar Devanāgarī MS). In the beginning it has the same *Namaskāra*

mantra and the same following śloka as दे० II begins as —

‘शुभमस्तु । सौन्दर्यपते नमः ॥
नारायण नमस्कृत्य नर चैव नरोत्तमम् ।
देवीं सरस्वतीं न्यासं करोति (दे० अ०) मुदीरयेत् ॥
त्रैलोक्यराज्यमाप्तिं च बलेन्द्रियाय यो ददात् (- दे० न०) ॥
नमस्तस्मै शुरेशाय छद्मधामनरूपिणे ।

After this it has also the same additional and substitute śloka as दे०

It has also the same additional lines in the end after Venk 95 46 as दे०, with the following few variants —

दे०	ते०
L 8 दानवान्	विचित्राश्च
L 4 स्वमाश्रय	स्वाश्रयं
पुनस्तत्र उवाच	पुनरुवाच
L ॥ दे०	देहि
श्रीसुत	सुत

It (ते०) gives the following colophon and the post colophon statement —

इति श्री वामनपुराणे विष्णुसूक्त्ययोजकस्तु कवन नाम पण्डितमोक्ष
आय ॥ इति श्री वामनपुराणं च न विद्यते । विष्णुसूक्ति
विस्मयविचित्रा मृत्पुष्पवद् विपरिभेदरूपणम् । हस्तवेगजममुद्रिपूर्वं
पुराणमाध्यात्मिका । शुभमस्तु श्री सौन्दर्यपते नमः । श्री
सरस्वती नमः ।

This MS (ते०) has been compared with दे०, and the variants noted, which will be given in the Appendix

5 Sarada paper MS No 330188, from the Banaras Hindu University Library. It is dated Saka 1444 (A ॥ 1522) and so it is the oldest MS of the Vām P. acquired so far. Its size is 24 x 20.5 cm and is very clearly written. It contains 185 folios. The text is complete. It also omits the *Īamaṇa-cārīta* of the *Saro-mahātmya* like the other Kashmirian MSS

This Sarada MS (शा 2) completely agrees with शा 1. It also repeats the same śloka (Venk 95 28 cd 35) after Venk 95 87 as शा 1

It begins as —

ॐ स्वस्ति ॥ ॐ नमो वामनाय ॥ ॐ नमो विष्णुर्हो ॥ ॐ नमस्तत्त्वतः ॥ ॐ नारायणं नमस्कृत्य नरं चैव नरोत्तमम् । देवीं

सरस्वतीं न्यासं करोति अथमुदीरयेत् । ॐ त्रैलोक्यराज्यमाप्तिं च बलेन्द्रि
याय यो ददाति ॥ श्रीवराय नमस्तस्मै छद्मधामनरूपिणे ॥ पुनस्तत्र
उवाच मुनिमासीनमाश्रये वाग्निदाय वरम् । नारद परिप्रच्छ पुराणं वामना
श्रयम् ।

Its text ends as —

नमो नमः (शा 1 only नमः) कारणं वामनाय नित्य
(शा 1 नित्य) यो वेदेन्यत द्विज । तस्य विष्णुपदं (शा 1
also विष्णुपदं but कारा विष्णु पदं) मोक्षं ददाति सुरपूजित ॥
वाचकाय प्रयातव्यं गोधूम् (corrected as गोधूम्, शा 1 also
गोधूम्, but वा 1 गोधूम्) स्वर्णविभूषणम् । वितराज्य न कर्तव्य
कुर्वन्मन्त्राधिनाशकम् । नित्यं च पठन्पुण्यं सर्वपापप्रणशनम् ।
अमृतारहितं चित्रं सर्वत्रयं श्रयणकम् ॥ ॐ ॥ (In शा 1 the text
after कुर्वन्मन्त्राध्यासं missing on account of the loss of the
last folio)

The last colophon —

इति श्रीवामन पुराणे वामनवर्णितं सम्पूर्णं समाप्तम् ॥ श्री धुम
धूपादिति ॥ (वा 1 also gives this same colophon),

The post colophon statement like वा 1 with the following few variants —

वा 1	वा 2
चरद्विद्वि	चरद्विद्वि
L वा गतिं रूपकः	Omitted in वा 2

The Sarada MSS has been compared with वा 1. Both have almost the same text, except a few orthographical variants

6 10 Five Devanāgarī MSS Nos B 1581 to B 1587 (D 10419—D, 10423) all belonging to the Sarvaśvati Mahāli Library Tanjore. The details of the last two Adhyāyas of these MSS were supplied by the Library. In extent of the text they (except D 10420) generally agree with दे०, वा 1 and ते०, all of which omit the whole *Saro-mahātmya* text. These Tanjore MSS name their last Adhyāya numbering 65 or 67 (and corresponding to Venk Adb 95) as विष्णुसूक्त्ययोजकस्तु कवनम्. The Mysore Telugu MS (ते०) also gives the same title to its last Adhyāya

11 13 Details of three Devanāgarī MSS, Nos 9931, 11814 and 16103, from the Prācya Vidyā Samsthāna, Rajasthan, were obtained

But all these three MSS are incomplete. Their text is allied with some of our collated Devanāgarī MSS of the Northern India.

Grouping of the Manuscripts

According to their general agreement in readings, omissions, additions etc the MSS have been arranged in the following Groups —

- Group I = Kashmirian Group शा 1 2 कार का 1 2
(दे 5 also often agrees in readings with this Group),
Group II = Bengali Group ब 1 2 3
Group III = Devanāgarī MSS and the Telugu MS,

दे 1, with which they generally agree.
दे 1 2 ॥ 10 दे 1 (दे 10 sometimes agrees with GI)

Group IV = दे 4 7 11 (These MSS sometimes agree with G II दे 4 7 often agree with each other दे 11 sometimes agrees, with दे 1 even in corruption and mistakes)

Group V = South Indian MSS (other than दे 1) —
दे 2 दे 9, न 1,

TESTIMONIA

The following serve as the testimonia of the Vāmana Purāna —

1 The Sanskrit Commentary by the Kashmirian Pandita, Rāmacandra Bhaṭṭa contained in the Kashmirian MS of the Vāmana Purāna कार

This Commentary was written in Kashmir during the reign and under the patronage of Rāmbir Singh as the commentator himself mentions —

भास्वयं पुराणं व्याख्येयं भास्वयेन तत् परम् ।
वामनाख्ये पुराणेस्मिन् व्याख्यानार्थं कृतोऽयम् ॥
श्रीसद्गुरुपदाम्बोजमधुपे रामचन्द्रक ।
लक्षधर्मे कृतस्थान पुण्ये कश्मीरमण्डले ॥
सोऽयं समग्रमविम्बाधिराजेन महारामना ।
नुन श्रीरघुवीरेण स्फुटं प्राप्नुयात् सताम् ॥

The commentary ends —

इति श्री पण्डित भट्ट रामचन्द्र विरचिते वामनपुराणव्याख्याने
चन्द्रधर्माधिकारः चतुर्थोऽध्यायः (४) 406 B

This is the only known and available Sanskrit commentary on the Vāmana Purāna. Besides giving lucid and clear explanations of the difficult portions of the text it mentions certain important variants or *paññantaras* also and explains and discusses them, c g —

तदेतेषां महादेव स्फुटं त्रैलोक्यविन्दकम् ।

रूपं ज्ञानं विवेकं च वदस्व स्वेच्छया विभो ॥

Here for the reading 'त्रैलोक्यविन्दकम्' of our Critical Text the MS कार reads 'त्रैलोक्यवेदक', and the commentary explains it as 'त्रैलोक्यस्य वेदकं शेषकं'

and then says 'शठान्तरे विन्दकं विचारक' it explains रूपं ज्ञानं विवेकं च as 'रूपं शिवादि, ज्ञानं तयोरेकस्य, विवेकं वस्तुतत्त्वं विचारं' (Folio 271 A)

2 Parallel Adhyāyas and ślokas of the Vāmana Purāna found in other Purāṇas as well as in the Mahābhārata

These parallel Adhyāyas and ślokas have been searched in all the other Mahāpurāṇas and the Mahābhārata. They are given in the Appendix

3 Vāmana Purāna ślokas found quoted in *Dharmasastra Nibandhas* and *Smṛitiśāstras*

These quotations indicate the nature of the Vāmana Purāna text in the times of the writers of these Nibandhas and Śāstras

We have collected these quotations, identified most of them and also have arranged them topic wise. They will be given in the Appendix.

The following are the *Nibandhas* and the *Smṛitiśāstras* from which Vāmana Purāna quotations have been collected —

1. आचारभूषण,
2. आचाररत्न,
3. आचारार्दय,
4. अक्षतत्त्वविवेचन,
5. काठविवेक,
6. काठसार of Gadādhara
7. कृत्यकन्दक,
8. कृत्यरत्नाकर of Candesara
९. चतुर्वर्गचिन्तामणि,
10. चरसिंहकल्पद्रुम,
11. दीर्घचिन्तामणि of Vacaspati Miśra
12. त्रिपक्षी वेद of Nārāyaṇa Bhaṭṭa,
13. दानमयूष of Nīlakaṇṭha
14. दानहासर of Vallabhasena
15. दमद्वैत निर्णय or द्वैतनिर्णय of Saṅkara Bhaṭṭa
16. नित्याचार-प्रदीप,
17. नृसिंहप्रसाद (दीर्घार) of Dalapatiśāstra
18. नन्दनारायण,
19. नर्पद्वयार्कमुद्रा of Govindānanda,
20. विधानपारिजात
21. विधानमाला,
22. वीरचिन्तामणि of Miśra
23. बुद्धिचिन्तामणि मुद्रा of Govindānanda,

24 पृथक्पादिकोपनिषद्, 25. श्राद्धविशेष-पुराणे of Govindānanda, 26 समयप्रबोध, 27 स्मृतिसंक्षेप of Devanā Bhaṭṭa, 28. स्मृतिसंक्षेप of Raghunandana 29 स्मृति-मुक्ताफल of Vardyaśāstra Dikṣita, 30. पराशरस्मृति-टीका of Mādhavācārya, hence called पराशरभाष्य, 31 याज्ञवल्क्यस्मृति-टीका of Aparārka

Some of these Nibandhas and Tīkās belong to 12th and 13th centuries A D No manuscripts of the Vāmana-Purāṇa belonging to such early date have yet been available Hence the importance of these Nibandhas and their quotations

In the Appendix they will be noted and referred to in their chronological order

Dr R C Hazra in Appendix I (pp 296-298) and Appendix II (p 337) of his 'Purāṇic Records on Hindu Rites and Customs' has given a list of some 20 Nibandhas in which verses from the Vāmana Purāṇa have been quoted Most of these Nibandhas have been included in the above list, but some of the Nibandhas, as श्राद्धविशेष of Śūlapāni and हरिभक्तिविरास of Gopālabhaṭṭa, could not be available

4 The list of contents of the Vāmana Purāṇa given in the Nāradaṭya Purāṇa (I 105 3 12)

5 The Śūlapātra (index of contents) appended

TEXTUAL PROBLEMS OF THE VĀMAN PURĀṆA

1. Extent of the Vāmana Purāṇa text

The first problem in the textual reconstruction of the Vāmana Purāṇa which confronts us, is concerning the extent of its text Its vulgate text, as represented by the Venkātācārya Press edition, consists of 95 Adhyāyas and 5815 ślokaś The position of the collated manuscripts in this respect is, however as follows

(A) All the Kashmirian manuscripts (सु०, सु०२, सु०३, सु०४, सु०५) omit all the nine Adhyāyas (23 to 31) of the Venkāt-edn, which contain the first Vāmana-carita narrated by Sūta Lomahaṇṣa to the Ṛṣis, but included in the सुपेमाहात्म्य extending from Venk 22 47 to 49-51 This first Vāmana-carita is, therefore, the secondary Vāmana-carita version as compared with the main Vāmana-carita version of the Vām P, narrated to Nārada by Pulastya, the main narrator of the Vām P, and

to the commentary of Rāmacandra Bhaṭṭa It gives, with serial numbers of the Adhyāyas, the names or contents of all the 114 Adhyāyas of the text of सु० MS

This Śūlapātra will be given in the Appendix

6 The Vāmana Purāṇa-Kāthāśālikā (an epitome of the Vāmana Purāṇa) as contained in the Telugu MS of the India office Library, No Keith 6816, page 28, bound in book form, size 19 x 16 cm, neatly written, date about A D 1685 It has been transcribed in Devanāgarī in our Purāṇa-Dept

It begins as—

वामनपुराण पूर्वभागं यद्विधा ॥१॥ प्रथमाध्याये पुस्तकव्याख्या
समाह ॥ वन पुस्तक्य प्रति नारदेन हृतं प्रन विषयः ॥ मगवता
विष्णुना कथं वामनत्वाज्ञीकार इत्येकं प्रनः ॥ वैष्णवीभूता प्रह्लाद-
जिह्वी कथं युवं कृतवान् दाधायथा सङ्गुपत्त्या कथं देहत्यागा
पुनर्यशस्त्रत्वेन (१) वरणमित्येकः प्रनः ॥

It ends (p 28) —

व० ॥ पुराणनिबन्धनं ॥ पुराणप्रभाववर्णनं ॥ पुराणस्य
सर्वापेक्षितं निरूपणकथनं ॥ पुराणपठने पक्षभुक्तिवर्णनं च ॥
इयं वामनपुराणव्याख्या समाप्त ॥

According to a note on the fly leaf of the volume, this is a transcript from a MS of the Brown Collection at Madras (Pids Catalogue)

given in its last chapters from Venk Adh 73 to 95 (Cr Adh 47-58), in the form of the वामनमाहात्म्यं and विक्रमवर्तित The recently acquired Śārada MS from the H H U Library, dated Śaka 1444 (A D 1522) also omits these nine Adhyāyas (23-31)

(1) All the three collated Bengali MSS (one from the Asiatic Society of Bengal, and the other two from the Baṅgālī Sahitya Parishad, Calcutta), and the three South Indian MSS (one Devanāgarī MS, from the Adyar Library, Madras, one Nandī Nāgarī MS from the Srīgerī Maṭha Mysore, and the Mysore Telugu MS) omit the whole intervening interlocation between the Sūta and the Ṛṣis beginning from Venk 22 47 and going up to the end of Adh 49 (स मा 1 28) It is to be noted here that no Grantha or Malayalam MSS of the Vāmana Purāṇa exist in the Sarasvatī

Mahā Library, Tanjore, Govt Oriental Manuscripts Library, Madras, and the Keral University Library, Trivandrum

The five Devanāgarī MSS (Nos D 10419-D10423) of the Sarasvatī Mahā Library Tanjore also seem to omit these Adhyāyas, for they contain 65 or 67 Adhyāyas only

This interlocution of the Sūta and the Rṣis (from Venk 22 47 to 49.51), whole of which is found omitted in both the Bengali and the South Indian collated MSS, comprises the following topics —

(1) *Adh 22 47 60* (स. म. Adh 1) This portion of Venk Adh 22 deals with the description and the *māhātmya* of the *Sihenu-tirtha*

(2) *Adhs. 23-51* (स. म. 2-10) The first or the secondary Vāmana-carita, which is mostly similar to the Vāmana carita of the Matsya Purāna (244-246) and of the Harivaṁśa, Bhavisiya Parvan, and seems to be adapted from these

(3) *Adhs 32-42* (स. म. 11-21). The description and Māhātmya of the tirthas of Kurukṣetra, which is almost similar to the Māhātmya of Kurukṣetra and its tirthas given in the Āraṇyaka parvan, Adhs. 81 ff, and the Śalya Parvan, Adhs. 37 ff, of the Mahābhārata (Cr Edn)

As already mentioned above, this Māhātmya is related by Sūta to the Rṣis in the Vām P but in the Mbh, Āraṇyaka Parvan, it is related by Pulastya to Bhīṣma, where Pulastya addresses Bhīṣma as नृत्वाग्र (81 23a), राजन् (81 21c), वर्धन (81 46a) etc, which addresses are quite appropriate for Bhīṣma. But in many and sometimes in the majority of the collated MSS of the Vām P too we find the same readings नृत्वाग्र (Venk 35 2c), राजन् (Venk 34 42c), and वर्धन (Venk 35 42a) as addresses used for the Rṣis by Sūta, which shows that these chapters of the Vām P, might have been based on the Mbh. The Padma Purāna, Adh Kh, Adhs 26 ff, has also this Māhātmya, which is almost similar to the Māhātmya of the Mbh. There, Nārada is speaking to Yudhiṣṭhira, and hence the above addresses (नृत्वाग्र etc) are also appropriate there. Some of the ślokas of

these chapters of the Vām P, are also similar to the ślokas of the Kurukṣetra-Māhātmya of the Nāradya Purāna (NP II. 64, 65) or adapted from them. Hence it seems that in adding these chapters (32-42) in the Vām. P. the compiler might have utilised both the Mahābhārata and the Nāradya Purāna.

(4) *Adhs 43 49* (Cr, स. म. 22-28) These contain the description and the Māhātmya of the *Siva linga* established around the *Sihenu tirtha*, which is a part of the *Prthūdaka tirtha*; related by Saṇatkuṁāra to Mārkaṇḍeya. These chapters could not be traced in the Mahābhārata or in the other Purāṇas. But in connection with the Māhātmya of *Prthūdaka tirtha* the Mahābhārata (III, 81. 127) says: 'नृत्वं वदन्तु मार्गेण स्यादेव च नृत्वाग्र' Does it show that these chapters might have been contained in the Saṇatkuṁāra Smṛitī of the Skanda Purāna?

All these chapters in no way form an essential part of the main theme—the description and Māhātmya of Kurukṣetra and its *Prthūdaka-tirtha*, related by Hari to the gods, where they (the gods) are advised to worship the *Pitṛa* for obtaining their mind born daughter, Menā, as Himavān's wife. The main theme rather breaks by these intervening chapters and the thread is again taken up in chap 50 (Cr Adh 24). But all these chapters are given in all the Devanāgarī MSS of Northern India, and also in the collated Telugu MS, १ 1, of the South.

The Kashmirian MSS, like the Devanāgarī MSS of Northern India, introduce after Venk 22 46 the interlocution between the Sūta and the Rṣis; and in these Kashmirian MSS also one of the questions, which the Rṣis put to the Sūta, is regarding the birth of Vāmana ('उत्तरं वामनस्य च' Venk 22 48c). This query of the Rṣis is given in all the Northern Devanāgarī MSS and in the Telugu MS (१ 1) and also in all the Kashmirian MSS, as noted above. But while the Devanāgarī and the Telugu MSS, relate the first Vāmana carita also, in reply to this query, the Kashmirian MSS, while containing the query about the birth of Vāmana, omit this Vāmana carita. So this omission of the Vāmana-carita by the Kashmirian MSS, seems to be a

deliberate one, keeping in view the main Vāmana-carita of the Vām P., which is given in all the manuscripts of the Vām-P in the last 23 chapters, without exception

Now the position about the extent of the text of the Vām-P. comes to this — Either we have to retain the whole of the interlocution of the Sūta and the Rṣis, as has been done in the Northern Devanāgarī MSS, and the collated Southern Telugu MS (तै 1) or we have to omit the whole of it from Veñk 22 47 upto the end of Adh 49, as has been done in the collated Bengali and the South Indian MSS (other than the Telugu, तै) : But unless we collate or consult some Grantha or Malayalam MSS also, which are not yet available as already noted above, we cannot be sure about the real extent of the Southern text of the Vāmana-Purāṇa. Moreover, quotations from these chapters are given in some of the old *Nibandhas* (Dharmasāstra-Digests), e.g. *Kṛtya-Kalpaturu* (Tirtha Kāṇḍa) of Lakṣmīdhara, which is perhaps the oldest available *Nibandha*, belonging to the 12th century A.D. The Tirtha Kāṇḍa of the *Caturvarga cintāmaṇi* of Hemādri is not yet available. Vaidyanātha Dikṣita, a South Indian *Nibandhakāra*, also quotes some ślokas from Veñk Adh 34 of the Vām P in the *Āhnikaprakaraṇa* of his *Smṛti mukṭa phala*. So, nothing can yet be said with certainty about the exact nature of the extent of the Vām-P text in South India. Under such circumstances it would not be safe to exclude these 27 *Adhyāyas* totally from the constituted text of the Vām P., simply on the basis of the scanty evidence available from Bengal and the South. And as already discussed above, only the first *Vāmana-carita* cannot be omitted on somewhat misleading evidence of the Kashmirian MSS. So we have to retain in some form or other the whole portion containing the interlocution of the Sūta and the Rṣis.

Moreover, interlocution between the Sūta and the Rṣis in the Vāmana-Purāṇa seems to be referred to by the Nārādīya-Purāṇa also as follows —

इत्येतद् वामन नाम पुराणं सुविचित्रकम् ।
सुवर्त्त्येन समाख्यातं नारदाय श्रद्धालना ॥

ततो नारदतः श्रुत्वा व्यासेन सुमहात्मना ।

व्याघ्रात्तु छन्दोवाचैत् तन्दिभ्यो येमहर्षणा ॥

स चाख्यास्यति विद्म्यो नैमिषेयेभ्य एव च ।

एव परम्परयाप्तं पुराणं वामनं ब्रूमः ॥ (NP I 105.17-19)

Hence it may be assumed that there also existed some text of the Vāmana-Purāṇa which was narrated by Sūta Romaharṣapa to the Rṣis of the Naimis-ya forest, and the above-mentioned 27 Adhs are remnant of that text of the Vām P., which somehow might have crept in the existing text of the Vām P. which is narrated by Pulastya to Nārada, thus filling in the lacuna created by some lost portion of this Pulastya-Nārada Vām-P. Many of the ślokas of this lost portion are found quoted in the various *Nibandhas*, which are not traceable in the printed editions and the available manuscripts of the Vāmana-Purāṇa.

The Purāṇas have always served as the real encyclopaedia of the Hindu religion, and as such they have been revised from time to time, adding and incorporating in them whatever new or additional material could be available to the compilers and revisers of the Purāṇas in a particular period and place. The compilers and (or) the redactors of the Purāṇas always retained and interpreted the old, but they were never averse to the new, rather they welcomed the new currents of thoughts and thus kept the Purāṇas up-to-date and really useful for the Hindu society. In this way their extent has increased from two lacs to four lacs of ślokas. And on account of these timely additions of the new material the Purāṇas have been more popular and have been more widely read and recited than even the Epics. Such timely additions made by the compilers or the redactors should, therefore, be considered as the great merit of the Purāṇas, and should be treated as the valuable literary treasure worthy to be preserved, and should not be discarded, unless there are very strong grounds for their exclusion, or unless they are proved as interpolated by the whims of some scribes or readers and reciters.

The real extent of the Vāmana-Purāṇa is said to be of ten thousand ślokas ('दशशतस्यकम्' N. P.

1 105 1) According to the Nārāḍīya Purāṇa it had also the उत्तरभाग called the बृहद्वायनपुराण which consisted of the four Samhitā, viz. Māhātmya, Bhāgavatī, Gaurī and Gāṇeśvarī, of one thousand ślokas each—

इत्येव पूर्वभागोऽस्य पुराणस्य त्वोदित ।
मृग्योऽस्योत्तरं भागं बृहदायनस्य कम् ।
माहेश्वरी भागवती गौरी गणेश्वरी तथा ।
षट्षष्टः सद्विंशतिश्च द्रष्टव्यस्तत्त्वतः ॥

(NP 1. 105.13-14)

But this Uttarbhāga, known as the Brhad-Vāmaṇa-Purāṇa, has not yet come to light, though quotations from the Brhad Vāmaṇa are found in some of the *Dharmasāstra Nibandhas* (e.g. Viramitrodaya Pūjāprakāśa, and Ācāraratna Devapūjā-prakaraṇa) and also in some works on the Kṛṣṇa-bhakti (such as of Jīvaśvāmīn and Rupaśvāmīn)

So we have to be satisfied with the remaining extant *Purāṇa-śāstra* only, which should have traditionally an extent of about 6,000 ślokas. A large number of such Vām P ślokas are found quoted in the Nibandhas as are not available in the printed texts and the available manuscripts of the Vāmaṇa Purāṇa. But unless we get sufficient manuscript-evidence for them, they cannot be included in the constituted text, they can be given in the Appendix only.

(C) Two MSS, ६ 2 and ६ 3, and also a Devanāgarī MS, No C-433 of the Govt Oriental Library, Mysore, omit Veñk 84.10-89 9

(D) In some MSS the Veñk Adh. 14 is split into two Adhyāyas, while in some MSS Veñk Adhs. 83 and 84 have been combined

According to the MSS, then, the following extent of the Vām P. Text is available —

- 1 Extent—Veñk edn
- 2 Veñk Adh 14th split into two Adhyāyas.
- 3 Veñk Adh 83 and 85 combined
- 4 Veñk Adhs ११ 10-89 9 omitted (६, ६ 1).
- 5 Veñk Adhs 23-31 (first Vāmaṇa-canta) omitted (८ 1; ८ २ ८ ३ ८ ४ ८ ५ ८ ६)
- 6 Veñk Adhs 22 47-49 31 (*Saro-māhātmya*) omitted (६ १, ६ २, ६ ३, ६ ४)

Arrangement of Adhyāyas in the Const Text

The arrangement of the Adhyāyas in our Constituted Text is as follows—

- 1 Veñk Adh 14 has been split into two Adhyāyas—14 and 15
- 2 Veñk Adh 83 and 84 have been combined into one Adhyāya (Adh 57)
- 3 *Saro-māhātmya* (Veñk 22 47-49 31) has been excluded from the main text, but has been given along with it in the same place where it occurs in the Devanāgarī MSS and ६ 1, and numbered separately. The last 14 ślokas of the Veñk Adh 22 (śl 47-60) form the first *सरोमाहात्म्य* (६. १) Adh in our Constituted Text
- 4 Veñk Adh 95 (last Adh) has been split into two Adhyāyas (63, 69) in the Constituted Text Adh 68 ends at Veñk. 95 84 where the *Trisūkrama-canta* ends, and Adh 69 comprises the remaining ślokas and a few more ślokas, and contains the *phala-śruti*

Brief Concordance of the Adhyāyas

The following is a brief concordance of the Adhyāyas of the Constituted Text with the Veñk. Text —

Const Text	Veñk Text
1—14	1—14. 57.
15	14 58—14. 122
16—22	15—21.
23	22. 1-46.
६. १. 1	22 47-50
६. १. 2—28	23—49
24	50
25—63	51—95 84
69	95 85 ff.
Prose passages in the Const. Text	
६. १. 5	541 syllables (<i>Akṣaras</i>)
६. १. 23	464 syllables
Adh. 39	400 syllables
Adh. 44	59 syllables
Adh. 44	163 syllables
Adh. 66	1144 syllables
Total	2771 syllables (= 57 ślokas)

Number of Ślokas in the Const. Text

Critical Text (Adhs 1-69) = 4563 Ślokas
Whole Text Prose (2771 syllables) = 87 Ślokas
Saro-māhātmya (स. मा. Adhs. 1-28) = 1228 Ślokas
Total = 5878 Ślokas

2 Lacuna in Extant Vām. Text

During the course of the transmission of the text of the Vām. P. some portions of it seem to have been irretrievably lost. E. g. —

(1) The names of the rivers rising from the two Kula parvatas, *Mahendra* and *Suktimat*, are missing in the Vulgate text and also in all the MSS of the *Vāmana Purāṇa*. In the *Bhāṣana kōśa* chapters of the *Purāṇas* seven *Kula parvatas* (mountain ranges) of *Bhāratavarsa* and the rivers rising from each of them are mentioned. In the *Vāmana Purāṇa*, too, seven *Kula parvatas* are mentioned as follows —

महेन्द्री मलय सप्त य (इ) किमाक्षपर्वता ।

विन्ध्यश्च पारियात्रश्च सप्तान् कुलपर्वता ॥ (13-14-15)

But the rivers rising only from the five Kula-parvatas—*Pāriyāstra*, *Rkṣa*, *Vindhya*, *Sahya* and *Suktimat*—are mentioned (13-23-33), and even here also rivers actually rising from the *Malaya* are wrongly mentioned as rising from the *Suktimat* —

कुदमाका वासपर्वणं वन्दुका चोत्पन्नावती ॥

हृन्नी चैव मुद्रामा च य (इ) किमक्षमवाह त्रिमा । (13-32-33)

(v 1 सिन्धी for हृन्नी; मुद्रामा and सदावा for मुद्रामा)

Thus actually the text containing the names of the rivers rising from the *Suktimat* and the *Mahendra* is missing in the *Vāmana Purāṇa*.

(2) Among the rivers rising from the *Himavat* (13-20cd-23 ab) the names of the two important great rivers, *Gaṅgā* and *Sindhu*, are found missing, but they are mentioned in other *Purāṇas*, e. g. *Matsya* (114-20), *Markandeya* (57-16) and *Vāyu* (45-94).

(3) The first two pādas of *Veṅk* 40-24 of the *Vāmana-Purāṇa* are missing in all the collated manuscripts as in the *Veṅk* edn. and so here the construction and the sense are loose, as will be

clear from the following —

तत सरस्वती यन्ता विश्वामित्रेण वीमता ।

अवच्छेदोपितोन्मिथ वीथ सवत्सर वदा ॥ २२

अपर्ययश्च देवाश्च गन्धर्वाश्चरसत्तदा ।

सरस्वती तदा दृष्ट्वा सभृत्संयदुत्तिताः ॥ २३

तस्मिन्तीर्यरे रम्ये शोणितं समुपावहत् ॥ २४

Here the Śl 24 has its last two pādas only.

The first two pādas have been lost. But the *Mahābhārata* (IX 42-1ab) supplies this lost text of the *Vāmana-Purāṇa* —

तत सरस्वती यन्ता विश्वामित्रेण वीमता ।

अवच्छेदोपितोन्मिथ वीथ सवत्सर वदा ॥ (41-37)

अपर्ययश्च देवाश्च गन्धर्वाश्चरसत्तदा ।

सरस्वती तदा दृष्ट्वा सभृत्संयदुत्तिताः ॥ (41-38)

एव वसिष्ठापवाहो लोके ज्योतो ब्रह्माणि ।

अमण्डल पुनर्माणं स्वयमेव सतिता वप ॥ (41-39)

Adh. 41 ends here, and then —

यैशम्पायन उवाच

सा यन्ता तेन क्रूरवेन विश्वामित्रेण वीमता ।

तस्मिन्तीर्यरे शृष्टे शोणितं समुपावहत् ॥ (42.1)

Here the texts of the *Vāmana-Purāṇa* and *Mahābhārata* are almost similar, but the first two pādas of 42.1 of the Mbh. are not found in the Vām. P. which are necessary to complete the sense of the last two pādas of Śl 24 (Adh 40) of the Vām. P. In the *Mahābhārata* the name of the तीर्यर, referred to in the third pāda of its 42.1 above and also in the third pāda of Śl 24 (Adh. 40) of Vām. P. (as quoted above), rightly and immediately precedes = वसिष्ठापवाह (in 41-39ab), but it is also missing in the Vām. P. here.

[But in some places Vām. P. also supplies a lost text of the Mbh., e. g. in Mbh. III 81-58-60 (Cr), the text of 59ab is perhaps incomplete in sense but Vām. P. 36-8cd (Veṅk.) completes this sense, cf. also the *Nāradya P.* II 65-62 ab.]

(4) In the first *Vāmana-carita* of the *Vāmana-Purāṇa*, 23-17 (Veṅk.) reads as follows —

दैत्यानामपि सर्वेषां ममैषे मधुवृन्दे ।

बभूव तेजसो हानिर्यथोक्त परमात्मना ॥ (v 1 परमेष्ठिना) ॥

But in this *Vāmana-carita* of the Vām. P., there is no such previous mention by God Viṣṇu. *Matsya Purāṇa*, however, supplies this lacuna as follows —

गर्भस्य मयि पुत्राणां तव योऽभिगमिष्यति ।

तेजस्तत्त्व इति च करिष्ये मा व्यथो कृषा ॥ (244 48)

And then the similar text as in the Vām-P., (Venk 28.17) :

दैवनामस्य सर्वेषां गर्भस्य मधुदत्तवे ।

मधु तेजसो हानिर्नयोक्तुं परमेष्ठिना ॥ (244 52)

So the Matsya Purāṇa text is complete in this respect.

In the second Vāmaṇa Carita of the Vāmaṇa

Purāṇa also we have the complete text —

सवीदरे ह्यर्द्ध दास्ये संमविष्यामि वै यदा ।

तदा निस्तेजसो दैवस्य समविष्यन्त्यसंशयम् ॥ (Venk. 76.43)

And then :—

देवमात्र स्थिते देवे उदरे वामनाकृतौ ।

निस्तेजसोऽनुप जाता यथोक्त विश्वोदिता ॥ (Venk. 77-1)

There are other similar lacunae in the Vāmaṇa-Purāṇa text. All of them cannot be discussed here for want of space.

PRINCIPLES ADOPTED FOR CONSTITUTION OF THE VĀM. P. TEXT

(References are given from the Venk. edn. of the Vām P. but supplemented, where necessary, by the references from the Constituted Text)

In constituting the text one of the primary considerations has been that the constituted text should have at least some sense. Nīla Kanta in his Commentary of the Mbh (III 83) remarks, 'पाठकमादर्यक्रमो बलीयान्' and hence 'पाठादयो बलीयान्'. It may be assumed that ancient authors, compilers, or the redactors of the Purāṇas composed, compiled and redacted such texts as must have had some sense, though the sense of some of these texts might have become obscure or vague during the course of their transmission, owing to the corruptions or whimsical changes in these texts due to the scribal carelessness or ignorance.

Keeping this main consideration of a proper sense in view, the probably genuine or the old text has been constituted on the following principles :

1. The evidence of the majority of the MSS is generally accepted

2. The evidence of the majority of the Groups or the Versions is accepted, even if the total number of MSS of these Groups or Versions may be in minority as compared to the number of the remaining MSS

3. The reading common to the geographically distant Groups or Versions is preferred. E. g. :—

(1) In उत्तरेण 'कुरोर्वप' (13 5a) कुर्वप is the reading in G. I and G. V only, but it has been adopted on account of the more geographical distance of these two Groups (Cr. 13.5c)

(2) In 'सद्योदिता' (21 18c) सद्यो दिता is the reading in G I and MS n 1. So it is adopted (Cr. 22, 17 c).

Some MSS have सुता for सद्यो, which, however, seems to be an emended reading

(3) In 'एष विष्वक्स्थायि देवादीनां हनिष्यति' (54.73 cd) हरिष्यति is the reading for हनिष्यति in G I and V, and it is also a more suitable reading here in this context. It is, therefore, adopted (Cr. 28, 72cd).

4. In constituting the text of a Śloka or a group of Ślokas, the reading of one Group or MS is, as far as possible, not mixed up with the reading of other Groups or MSS.

5. If the different Groups or MSS contain diverse readings in a text, then the evidence of that Group or MS is accepted which gives a correct or a more suitable reading, e.g. in 57.91 ab (Cr. 31.91 ab) the Bengali Group only gives a correct reading, and so it is adopted. [See below 7. (5)].

Here it may be noted that the Kashmirian Group often gives a correct or more suitable reading. It also supplies some missing texts—[See below 18. (1), (2)].

6. Sometimes a correct text is preserved only in one MS or in a very few MSS irrespective of the age of the MS or MSS ; In that case, naturally, this correct text or reading is adopted. E. g. :—

(1) इष्टाग्निना तथैवान्ये देवाद्याः प्रवर्धयताः ॥ (5 9cd).

Here इष्ट is the reading given in most of the MSS, which is clearly wrong and has no sense. The correct reading इष्टग्निना is given in n 1 only, and it is also confirmed by the reading इष्टोऽग्निना given in दे 4. So इष्टग्निना is adopted (Cr. 5. 9 ef).

- (2) दुष्कां चामसादेन दुष्कृतेन च कर्मणा ।
पशोऽप्य वषतेऽस्माकं यत्नम ब्रह्मरक्षसा ।
(40 34 35, स मा. 19 33)

Here चामसादेन = the reading given only in दे 7, all other MSS read च प्रसादेन which has no appropriate sense here, and seems to be an emended reading. In the Mbh (Cr Edn, IX 42 16a) too, चामसादेन is the reading adopted, though it is marked by a wavy line.

- (3) यत्र पूर्वं (वै १) स्थितो ब्रह्मा दक्षिणे च महेस्वरः ॥
दक्षयत्नी पश्चिमत् पद्मनाभोऽरे स्थितः ।
मध्ये क्षमरक्ष तोयं वैलोऽस्यस्थानि दुर्लभम् ॥ (41 22cd 23)

Here दक्षिणे = the reading in दे 7 only. All other MSS have ऋषीणां for दक्षिणे. But दक्षिणे is the correct reading here, for other three gods are associated with the remaining three directions. So the reading of दे 7 (दक्षिणे) is adopted (Cr स मा 20 24cd, 25). The reading ऋषीणां is unaccountable here and perhaps has no sense in this context.

In this connection compare also Mahabharata, Cr edn, III 81 146 150 where all these four Deities—Brahmā—Rudra-Paṇi, Umapati or Mahēśvara and Padmanabha—are mentioned as residing in the Anaraka triṭiba.

- (4) कामस्य सनोऽनुतो हस्त्यश्च इति भूतः ।
स पुत्रार्थं वृद्धायां स्तनांसि चरिष्यति ।
अरणीनि रोमकेयांश्च स्नायुमश्वायुदूषणम् ।
शूक्तं च चित्रको रक्षा (दत्तयन्त्र) वृद्धार्थं वैति नमः ॥
(72 57 58)

Here चित्रको, चित्रघो, विन्दुघो etc. are the readings given in all the MSS except न I which reads चित्रघो (locative of चित्रगु which means चित्रमानु or गति; नौ = मानु or दक्षिण). This reading (चित्रघो) of न I seems to be the only correct reading here. So it is adopted (Cr 46).

7 If the reading of certain MSS is confirmed by some preceding or following text of the Vāmana Purāṇa, then that reading is adopted in spite of the majority evidence going against it. E.g. —

- (1) वसवोऽहो हरं दृष्ट्वा सद्युद्धे गतो युने ।
सा द्रुवाता सविन्द्रेण सीता नाम सरस्वती ॥ (2 5)

सद्यु, सद्युः etc. are the readings given in the majority of the MSS, but दे 9 gives the reading सद्युः which seems to be the only correct and proper reading here, as it is confirmed by the second half of this sloka itself. (Cr 5 2).

- (2) तद्वीर्यं (व 1 मानुषी) यक्षपुर तद्वीर्यं च दक्षेच्छया ॥
(15 38cd)

Here नष्ट is the reading in several MSS, (स 1-3 दे 1 2 10), meaning that the city of Sukeśin was destroyed by the rays (मानुषी) of the Sun, but दृष्ट = the reading in several other MSS, which is confirmed by the next sloka (39) —

- स (पुर) मानुषा वरा दृष्ट क्रोधाग्नातेन चक्षुषा ।
निषावात्म्यरुदं ब्रह्म क्षीणदुष्य इव मृद ॥

Here the reading दृष्ट is given in all the MSS, and these readings दृष्ट and निषाव here refer to the city (पुर) of Sukeśin, as is clear from the following slokas 40 43, 59 and 61 of this Adh., the word पुर has been used in masculine by MSS in 15 8. So in the above text (15 38cd) the reading इष्ट is more appropriate than नष्ट (Cr 16 38).

- (3) वतो विनाकुवा देवाः सेनानायेन शृणुना ।
दानवेन्द्रेण विक्रम्य निशुमेन पराजिताः ॥ (21 12)
किं विना रथ (स्था १) हुनेन्द्रेण निशुमेन दुरात्मना । (15ab)
सा यक्षराजं सवेर्बोऽस्य वनविष्यति यं वृत्तम् ।
स इतिष्यति दैत्येन्द्र शूर्पं च वपदागुम् ॥ (20)

Here in Venk 21 12d (Cr 22 11d) महिषेण is the reading for निशुमेन in several MSS, in 15 b some MSS read निशुमेन, some (दे 2 4 वे 1) read शूर्पेन, but 7 MSS of different versions read महिषेण, in 20d (Cr 22 19d) महिष is the reading for शूर्पेन in most MSS. Between these two readings—निशुम् (or शूर्प) and महिष—the reading महिष = however supported by 51 7c (Cr 25 7c) (पूर्वं महिषहन्तारं, all MSS) and 51 18 d (Cr 25 III d) (महिषयो महिष्यति, all MSS) and also by Adh 58 (Cr 32) in which the battle between Skanda and Mahiṣa is narrated.

It seems that there were two different demons of the same name Mahiṣa, the one was the son of the demon Rambha from a mahiṣ or she buffalo (cf 17 51 ff, Cr 18 50 ff) who was the associate of the demons Śumbha, Niśumbha Raktabiṣa etc., and was killed by Goddess Kātyāyanī (cf Adh

19-20; Cr. 20-21 and 55. 1-18; Cr. 29 1-19); while the other Mahiṣa was the brother of the demon Tāraka (cf. 58. 85; Cr. 32. 84), and an associate of the demons Andhaka, Tāraka, Bāna (Bali's son) etc. (58. 45 ff; Cr. 32. 42 ff) who was killed by Skanda (58. 87 ff; Cr. 32. 86 ff). The two Mahiṣas have been confused, and निशुम्नेन (or शुम्नेन) is the resultant wrong reading in Adh. 21 (Cr. 22), the scribes or the readers who substituted the wrong reading निशुम्नेन (or शुम्नेन) for the right reading महिषेण might have thought that because Mahiṣa had already been described in the previous Adh. (20, Cr. 21) as killed by Kātyāyana, he could not again possibly be mentioned in Adh. 21 (Cr. 22) as a participant in a later war with Skanda.

(4) वैराग्ये च यदाऽप्यन्यो महारथ दिनं भवेत् ॥

यदा स्थानं वनं कृत्वा युक्तो भवति पारथैः ॥ (41.24-25)

Here यदा पश्यो (for यदाऽप्यन्यो) is the reading in the Kashmirian MSS only, besides these, दे 1 4 11 also read यदा पश्यो. The reading of the Kashmirian MSS (पश्यो for यदाऽप्यन्यो) is supported by the further text of 41 III cd—अन्यथापि यदा पश्यो महारथेन सन्निवृत्तिः—, where पश्यो is the reading in all the MSS. So यदाऽप्यन्यो or पश्यो is the correct reading (स. मा. 20. 26cd).

(5) When Skanda was anointed by the gods as the General of their armies to fight with the demons Tāraka, Mahiṣa, etc., he was given various Gagas or attendants by the Devas, Nāgas, Yakṣas, Parvatas (such as Himavāna and Vindhya), Sarasvatis (i.e. Nadias), Kuṣiṣṭh, Kṛttikās, Rṣis, and also by the Tīrthas such as Prithūdaka, Cakra-tīrth, Gayāśīras, Kanakbhala, Puṣkara, Mānasa and Anāśana (vide 57. 60-91; Cr. 31. 60-91). Now 57. 91 ab reads as follows:—

रथवीर्यनयः प्रादात् सतोऽप्यन्यं मातरो ददुः ।

Here अन्यान् is the reading in the Venkṭṣeḍn and also in several MSS; 91b then will mean, according to this reading, that 'the Mātṛs then (सतो), gave [to Skanda] the others (i.e. the other Gagas); or 'the Mātṛs gave [to Skanda] others than these (सतोऽप्यन्यं)' In the Kashmirian MSS and in दे. 4. व 1 the reading is 'सतोऽप्यन्यं मातरो ददुः' where अन्या (= अन्याः) seems to be corrupt and has no clear sense in this context. In

the Bengali MSS व 1-3, however, we have the reading 'सतोऽप्ये मातरो ददुः', which means—'then the others (i.e. the other Tīrthas) gave [to Skanda] the Mātṛs or the female attendants'. The following text (57.91cd-102ab), in which the other Tīrthas such as Soma-tīrthas, Prabhāsa, Indra-tīrthas, Uḍapāna, Sapta-sārasvata, Nāga-tīrthas, Kurukṣetra etc., are mentioned as giving various Mātṛs (female attendants) to Skanda, supports this reading of the Bengali MSS.

Hence the reading of the व MSS only—'सतोऽप्ये मातरो ददुः' (Cr. 31.91b)—is correct and appropriate here. The word 'मातरो' here is an object of the verb 'ददुः', the nominative form (Prathamā) has been used here in 'मातरो' for the accusative form (Dvityā).

(6) At the time of the departure of Skanda to fight with Mahiṣa and other demons, Hari pronounced *svastiyāna* (benediction) on him for his well-being and victory (58.14-25; Cr. 32.14-25). Śloka 18 of this *svastiyāna* runs as follows—
मरौचिषि पुलर पुलस्य बहुर्यसिद्धौ भयुरजिपाय ॥
भृगाह्वयले बुधवादि महर्षे मारुपः सत दिवि रिषिताय वै ॥ (58.18)

Here in 18c 'बृहद्बुधः' is the reading for 'भृगाह्वयः' in the Kashmirian MSS. Now 'भृगाह्वयः' means the planet Mercury (बुध) as he is regarded the son of Mṛgāṅka or the Moon. But the name of a planet is out of place here among the names of the Rṣis. Moreover, in this context, the planet Mercury or Budha has already been mentioned earlier in Śl. 17 as follows:—

दिवाहृत्य स्वस्तिहरोऽप्यु वे सदा योगा समीपा सद्बुधो बुधव्य ॥
काम्यं सदा स्वस्तिहरोऽप्यु ह्रम्यं रथेश्वर स्वस्वपनं करोषु ॥

Budha (भृगाह्वयः), therefore, cannot again be repeated here. So 'बृहद्बुधः' (Sage Mārkaṇḍeya), the reading of the Kashmirian MSS, is more appropriate here.

8 When the reading of a MS or of several MSS is also supported by some external source or testimony, then that reading is adopted. E.g.:—
(1) नमो नमस्तस्म्युत्पन्नं चक्राण्ये नमोऽप्यु वे वायवमीनमूर्त्ते ॥ (3.22ab)

Hara prapñas Viṣṇu in 3.14-23. In 3.22ab is quoted above वायवमीनमूर्त्ते (न 1), वायवमीनमूर्त्ते (दे 9), and वायवमीनमूर्त्ते (का 2 व 1-2 दे 4) are the variants

for वामनमीनमूर्ते The reading माधवमीनमूर्ते, however is supported by the Nāradaīya Purāṇa also as follows :—

श्वेतगङ्गां यत्र स्नात्वा यः परयेच्छ्वेतमाधवम् ।
मत्स्याख्य माधव चैव श्वेतदीपं स गच्छति ॥ 13
श्वेतमाधवमालोक्य सर्वाणि मत्स्यमाधवम् ॥ 14ab
“
आधाय वरणं रूप माधव मत्स्यमाधवम् ।
प्रणम्य प्रयतो भूत्वा सर्वांश्च कृत्वा विशुद्धति ॥ 16
(N P, II 56)

So the reading माधवमीनमूर्ते is preferred to the other readings, and is therefore, adopted

(2) कीरमद्राघं विधेयं चक्र क्रोधात् स्वगण्यका ॥
वपापतप्त धातुर्गण्यक इदं दानं प्रेष्य गण्येश्वरम् ।
एतत्परित्यज्य भगवत्पुत्रं मधुमीनपुत्रं सुरेन्द्र ॥ (4 48cd 49)

Here in the MSS का कारा. का । 'यथा मयो कीर (कारा. यो) यमु सुरेन्द्र' is the variant for 'यथा मधु मीन-पुत्रः सुरेन्द्र'. (Cr 4 98 d) But these are the two contradictory readings The reading 'यथा मधु मीनपुत्रः सुरेन्द्र,' however, has some support in the Skanda-Purāṇa (V III 9 36 39) as follows —

स विधेयं महाराज भूतलं समुद्रोत्तमम् ।
दानवान्तपयो देवः सर्वदेवतपुङ्गवः ॥ 36
मीनरूपधरो देवो लोडयामास कार्णवम् ।
वेदाश्च दहरो तत्र पावाळे निदित्वा मधु ॥
तौ च दैत्यौ महावीर्यौ दृढवान् मधुसूदनः ॥
महावेगौ महाबाहू ददयामास वेदकां ॥
तौ च दैत्यौ = मधुकीरमौ; cf. 36cd 38 cd)

But no source has yet been available in support of the reading 'यथा मयो कीरयु सुरेन्द्रम्'.

(3) नामदत्तादिमृज्ज्वाणां तत्क्षणाधुदिरिष्यते । (14 64ab)

Chapter 14 of the Vām. P. deals with the ways and means of purifying various articles of daily use This *Dharmasūtra* topic is also included in several other Purāṇas, such as the Mārkaṇḍeya and the Vāyu. In the above half-śloka the purification of ivory, bone and horn is mentioned Here तत्क्षणात् is the reading in most of the MSS of the Vām P. and in two MSS of the Mārkaṇḍeya also, which have been collated up till now. This reading, however, carries no sense, for it only means that these articles are purified immediately But

two MSS व 2 3 read तत्क्षणात्, meaning thereby that these articles are purified by scratching or abrading (१/तक्ष) This reading तत्क्षणात् is confirmed by the Yajñavalkya Smṛti, Ācārādhyāya, Śl 185—'तत्क्षणं दास्यृक्ष्णान्' and the Mātākāra explains it as 'तत्क्षणं तावन्मात्रावयवापनयनम्'. The Vāyu-Purāṇa (78 52) makes this reading certain by using the synonym अवलेखन for तत्क्षण—'तथा चर्मादिपदार्थानां मृज्ज्वाणां चावलेखनम्'.

Thus the reading तत्क्षणात् is proved to be a correct one, and is, therefore, adopted (Cr. 15 7 ab) inspite of the majority MSS-evidence going against it In fact, 'तत्क्षणात्' seems to be a wrong emendation of the *lectio difficilior* 'तत्क्षणात्'

(4) In 13 2 5 (Cr 13 2 3) of the Vāman-Purāṇa the names and the position of the nine divisions or *Varṇas* of Jambu Dvīpa are given The nine *Varṇas* of the Jambu Dvīpa are — 1. Ilāvṛta, 2 Bhadrāśva 3 Hiranvān, 4 Kimpurusa, 5 Bhārata, 6 Harivarṣa, 7 Ketumālā, 8, Rāmyaka, and 9 Kuru varṣa

Now in the MSS of the Vām P. a confusion exists between the position of the two *Varṇas*, viz. Hiranvān and Kimpurusa. The text of the Veñk. edn is as follows —

पूर्वदक्षिणतो यथो हिरण्मन् राक्षसेश्वर । (13 3 cd)
पूर्वमुत्तरतो यथो वर्षं क्षिप्रवर्षं स्मृतं ॥ (5cd)

(v. l. -3c) to be given and discussed below —3d) हिरण्मन् (most MSS), हिरण्यो (G I or Kashmirian MSS) for हिरण्मन् -5c) पूर्व उत्तरतो (G III or दे 1 2 3 10 से 1), पूर्वोत्तरे (G V or the two South-Indian MSS), उत्तरपूर्वतो (व 1 2) for पूर्वमुत्तरतो]

In 3c, only the two MSS दे 4 7 read पूर्व उत्तरतो यथो (दे 4 पूर्व उत्तरतयापि) for पूर्वदक्षिणतो यथो, all the other MSS have the same text as that of the Veñk. given above, In 5 cd one MS कारा. gives somewhat different reading as 'मारादुत्तरे वर्षं किरीटपयनोरमम्', and the ten MSS (या 1, का 1 2 व 3 दे 4 8 11) omit 5 cd altogether, so that the text containing the name and position of Kimpurusa Varṇa is missing in these ten MSS, except in दे 4 which gives after 3 cd an additional half-śloka—पूर्वदक्षिणतयापि किरीटं वर्षं उच्यते ।'

So, according to these readings the positions of the two Varṣa s may be summed up as follow—

Hiranvān (or Hiranya) Varṣa :

Situated { in East-South (according to all MSS except ₹ 47);
in East North (according to ₹ 47 only)

Kimpuruṣa (or Kinnara) Varṣa :

Situated { in East-North (or North East) (Most MSS)
in East-South (according to ₹ 4 only)
(to the North of Bhārata (शतर only),

Thus, there is the confusion between the positions of these two Varṣa s. In order to ascertain their right positions and then to decide the correct reading we have to depend on the evidence of the other Purāṇas. Several Purāṇas contain the chapters on the *Bhugola* or *Bhuvana-kōśa*, and in those chapters the position of each of the nine Varṣa s of Jambu-dvīpa is also given.

The right position of each of these two Varṣa s—Hiranvān and Kimpuruṣa—can be ascertained only when studied in relation to the different positions of the other Varṣa s also. Fortunately, the Purāṇas, containing the *Bhuvana-kōśa* chapters, are almost unanimous as regards the position of the nine Varṣa s of Jambu-dvīpa. The Viṣṇu Purāṇa (II 1 15 32, 2 11 15) gives the following account of these nine Varṣa s —

"The first ruler of Jambu-dvīpa was Āgnīdhra, who was the son of Priyavrata and grandson of Manu Svāyambhuva. Āgnīdhra had nine sons, viz 1 Nābhi, 2 Kimpuruṣa, 3 Harivarṣa, 4 Hāvṛta, 5 Rāmya, 6 Hiranvān, 7 Ruru, 8 Bhadrāśva and 9 Ketumāla. There were also the nine Divisions or Varṣa s of Jambu-dvīpa which were known by the names of their Varṣa parvata, i.e. the Parvata-s or Mountains which separated these nine Varṣa s from each other. Āgnīdhra gave each of these nine Varṣa s to each of his nine sons as follows:—

1. *Hima-Varṣa* (i.e. the Varṣa containing the Hima-vān mountain) to Nābhi, whose grandson was Bharata, after whose name this Varṣa began to be known as *Bhārata Varṣa*;
2. *Hemakūṭa-Varṣa* to Kimpuruṣa, and so this

Varṣa was also known as *Kimpuruṣa-Varṣa*;

3. *Nasādha Varṣa* (i.e. the Varṣa containing the Nisādha Varṣa Parvata) to Harivarṣa, and so it was also known as *Harivarṣa-Varṣa*;
4. The Varṣa containing the Meru in the middle was given to Hāvṛta, and hence it was known as *Hāvṛta Varṣa*;
5. The Varṣa containing the *Nīla Varṣa-parvata* was given to Rāmya, and was known as *Rāmyaka Varṣa*;
6. *Sveta Varṣa* (containing the *Sveta Varṣa-parvata*) was given to Hiranvān, and hence was also known as *Hiranvān* or *Hiranmaya-Varṣa*;
7. The Varṣa situated in the North of the *Srā-garvān Parvata* was given to Kuru, and hence was known as *Kuru Varṣa* or *Uttara-Kuru*;
8. The Varṣa situated in the East of the Meru was given to Bhadrāśva and was *Bhadrāśva Varṣa*;
9. The *Gandhamādana Varṣa* (situated to the West of the Meru) was given to Ketumāla and hence was known as *Ketumāla Varṣa*."

It is now clear that *Kimpuruṣa-Varṣa* contains the *Hemakūṭa Varṣa parvata*, and is, therefore, associated with it. Similarly, *Hiranvān Varṣa* contains the *Sveta Varṣa parvata* and is, therefore, associated with it. The same account of these Varṣas and Varṣa parvatas are given in the other Purāṇas also which contain the *Bhuvana-kōśa* chapters.

Now the positions of the Varṣa parvatas are mentioned in the Viṣṇu Purāṇa as follow —

हिमवान् देवदूतश्च विषयभास्व दक्षिणे ।

नीलः श्वेतश्च मृद्वी च उत्तरे धरणीवः ॥ (II, 2 10)

(अस्य = येते; *Ind. A. 7-9*)

The Garuḍa Purāṇa (54.8) also mentions the same positions of these Varṣa parvatas, and in the same words as the Viṣṇu-Purāṇa. Other Purāṇas also corroborate these positions.

So *Kimpuruṣa Varṣa* which is associated with the Hemakūṭa is situated to the South of Meru, or to the South East (East South) as given in the MS ₹ 4 of the Vāmana-Purāṇa. And similarly, *Hiranvān Varṣa* (v.l. *Hiranmaya-Varṣa*, Viṣṇu P. II 2 13, *Hiranya Varṣa*, Kashmirian MSS of the

Vāmana Purāṇa), is situated to the North of the Meru, or to the North East as given in the two MSS दे 4 7

Thus the reading of दे 4 7 is correct as regards the position of Hiranyavarṣa, similarly the reading of दे 4 is correct regarding the position of Kimpurṣa Varṣa

According to the readings of दे 4 7 (for the position of Hiranya Varṣa) and the reading of दे 4 (for the position of Kimpurṣa Varṣa) the positions of these nine Varṣas of Jambu Dvīpa in the order of the Directions from the Meru then would be as follows

- 1 In the Middle of the Jambu Dvīpa—Hāvṛta Varṣa (with the Meru)
- 2 In the East (of the Meru)—Bhadrāśva Varṣa (with the Mālyavat)
- 3 In the East North—Hiranyavarṣa (with the Śveta Varṣa Parvata),
- 4 In the East South—Kimpurṣa Varṣa (with the Hemakuṣa),
- 5 In the South—Bhūrta Varṣa (with the Himavat)
- 6 In the South West—Harivarṣa Varṣa (with the Niṣadha)
- 7 In the West—Ketumāla Varṣa (with the Gandha mājana)
- 8 In the West North—Ramyaka Varṣa (with the Nīla),
- 9 In the North—Kuru Varṣa (also called Uttarāḥ Kuravaḥ according to the Viṣṇu and some other Purāṇas) (with Śrngavat)

Thus, according to the reading of दे 4 the description of the positions of these nine Varṣas ends with the North, as in the other Purāṇas. Those MSS of the Var P (including दे 7) which omit the mention of Kimpurṣa Varṣa also end this description with the North. But in the MSS which mention Kimpurṣa Varṣa as situated in the North-East this description ends with the North East and not with the North.

The readings of दे 4 7 regarding the position of Hiranyavarṣa and of दे 4 regarding the position

of Kimpurṣa or Kimpurṣa Varṣa are, therefore, correct, while the readings of the remaining MSS for the position of these two Varṣas—mentioning Hiranyavarṣa as situated in the East South and Kimpurṣa in the North East—are not corroborated by the other Purāṇas.

The Garuḍa Purāṇa however, gives the following positions of these two Varṣas —

पूर्वदिशि तो वषो हिरण्यं वृषभध्वज ॥

दत्त किपुर्यो वषो मेरुदिशि त स्मृत

भास्वो दक्षिणे प्रोक्तो हरिर्दिशि पश्चिमे ॥ (GP, 55 1 2)

The Garuḍa Purāṇa text (55 1 cd) for the position of 'हिरण्यं' Varṣa tallies with the text of the majority of the Vāmana Purāṇa MSS. But this text of the Garuḍa Purāṇa is wrong for, the position of the Śveta Varṣa Parvata with which the Garuḍa Purāṇa associates हिरण्यं (in 54 11) is given in the north of the Meru in the GP itself (54 8 ef) 'नीलं श्वेतं मृत्नी च उत्तरे वषवता'. The position of the 'किपुर्य' Varṣa is given in the South, which nearly agrees with the reading of दे 4 of the Var P in this respect.

9 Sometimes an originally correct reading becomes corrupt during transmission, and then later on this corrupt reading is also wrongly emended, or the correct reading itself, if it happens to be a *facto difficilis* is wrongly emended. In that case the original correct reading is settled (a) by the help of some other proceeding or following slokas or (b) by the help of some other external evidence or (c) by the context and sense. Eg —

(1) आरभ्य वक्ष्यो वास्तु समुदयस्य चर्चः ॥

(65 115cd, Cr 39 115cd)

Here 'वक्ष्यो' is the reading in several MSS, in some MSS however the *Anuvāṇa* had disappeared and the reading therefore has become 'वक्ष्मोवास्तु' which has been emended in some other MSS however, as 'वक्ष्मोवास्तु'. But cf Śl 119 (Cr 51 120)

इत्येवमुक्त्वा वचनं वक्ष्यता अन्तर्यं च ।

समावृताग्रं वक्ष्मोवापनो रीतर्धं शुभम् ॥ (65 119)

The reading 'वक्ष्मो वास्तु' in 115 c d, therefore,

confirmed, and the other readings 'बलभोवास्तु', 'बहुभोवास्तु' are corrupt or wrongly emended

(2) शारदत्रया खलित्वाथ पापवत्सयूषका ।

(13.39 ab, Cr. 13 38 cd)

These are the peoples or Janapadas of the Uttarāpatha. In the Kashmirian MSS we have the reading 'शीतद्रवा' for 'शारदत्रा'. But in the Märk-P. (37.37a) the reading is 'शरद्वत्रा'. So, in 39a above 'शारदत्रा' (शरद्व+अण्) is the correct reading, 'शीतद्रवा' is a wrong emendation and is, therefore, corrupt

(3) वरा सीतावनं गच्छेन्नितो नियतायन ॥

(35.44 cd Cr same)

The Venk reading 'सीतावन' is contained in दे 1 2, वे 1 also, but in some MSS the reading is 'शीतवन' and in some other MSS (दे 4.7) it is 'शीतवन'. It is clear here that the reading 'सीतावन' got corrupted as 'शीतवन' and then again this latter reading was emended as 'शीतवन'

Or, reverse may be the case : The original reading might have been the 'शीतवन', which was corrupted as 'शीतवन', and then 'शीतवन' was emended as 'सीतावन'. In the Cr. Edn. of the Mbh. (III 81.) we have also the reading 'शीतवन'. The Venk edn. in 34.5 cd. (स. मा 13 5 cd) also reads 'पुण्यं शीतवनं वायु सर्वकर्मपावनम्'. This reading 'शीतवन' here (in 34.5 cd of the Venk edn) is contained in शा 1. का 1 2 दे 4 10 also, but दे 2 3 read 'शीतवन' and दे 1 7.11 read सीतावन

Several MSS of the Vām P viz शा 1 का 1.2. दे 1.5.11, read in 35 44c 'शिववन' for 'सीतावन'. But the reading 'शिववन' is not found in the MSS of the Mbh.

(4) इहं वनेन सिद्धिरेव वर इष्टोऽप्येव कृतं वरुणः ।
मनुष्यमेवोपि वरुणस्तथा पुण्यं वरुणः कुर्यात् ॥

(76 15)

Here 'नरेन्द्रवरा' (= वरवरा) is the reading in दे II and व 3 for 'मनुष्यमेव', which gets corrupted or wrongly emended as 'नरेन्द्रवरा' (in Kashmirian MSS and दे 5), and नरेन्द्रवरा etc. (Cr 50 15).

(5) इतो पुनरुपुषोर्नो नाश मेघमुदाहृतम् ॥ (80 7 cd)

Here the मेघ Nakṣatra is mentioned as the

nose of the Nakṣatra Puruṣa Viṣṇu : Mitra is the lord of the constellation Anurādhā ; so here Anurādhā has been supposed as the nose of the Nakṣatra Puruṣa. It is the reading in several MSS also. But 80 5a reads as 'उर' (उर 1) संया चानुराषा' and again in 80 17c we have 'अनुराषा वसोऽय' and in the Matsy P also 'अनुराषा उरस्यजमेव पूज्यम्' (Adh 54). So the reading 'मेघ' above is wrong. But in some MSS we have the reading 'मेघ' for 'मेघ'. Pitr-s are the lords of the constellation Maghā, and in 80 24a we have 'मघास्तु नासिका पूज्या'. So the constellation Maghā is the nose of the Nakṣatra Puruṣa, and 'मेघ' is the correct reading in 80 7 d (Cr 54 8b) above, which was easily corrupted orthographically as 'मेघ'.

10 Older or less familiar readings are preferred E g. —

(1) वैलेक्ष्यपञ्चमाखिलं वलेरिन्द्राय यो ददौ (1 1)

Here 'आखिल' is the reading in the MSS of G. III and G V, 'आह्वय' in the MSS of the Kashmirian group and 'आखिल' is the reading in का 2. दे 4 5.7. The reading 'आखिल' in the sense of 'taking off' or 'taking away' seems to be older or less familiar than आखिल or आह्वय; Monier Williams refers the use of आखिल in this sense to Mahābhārata. So this reading आखिल is preferred here

(2) ब्रह्महत्याऽपि संशया वा प्रदीक्ष्य त्रिलोकन ॥

(4 4cd)

Here in 4c 'ब्रह्मवत्या' is a variant in several MSS. This reading is preferred to 'ब्रह्महत्या' which is a more familiar reading. Compare also :

इत्यत्र परब्रह्मसि परब्रह्मस्यपरिदुल्लभ ॥

(17.49 cd ; cr 18 48 cd)

Where all the MSS read परब्रह्म and परब्रह्म.

(3) 'नामिरयानं द्रुमाघारं' (6 99 a)

Here the reading 'नामिरयान' is contained in दे 1-4 9 10 also. But the MSS शा 1. का 1.2 व 1.2 दे 11 read 'नाह्वयान' (meaning the place where the lower garment is tied (from √नह्)). The reading 'नाह्वयान' being less familiar, besides being contained in different version, is, therefore, preferable (Cr 6 99 a)

11. *Grammatical aberrations* abound in the Epics and the Purāṇas. They are sometimes due to their archaism, sometimes to the influence of Prakṛta, but mostly they are due to some metrical exigencies, for, grammatical correctness has often been sacrificed for the correctness of metre. But such grammatical aberrations are often found changed to their regular Pāṇinian forms in several MSS, and sometimes they are even wrongly emended in some other MSS, *hiatus* between two vowels is also generally removed by the insertion of such particles as *वृ, च, हि* etc., similarly, cases of *double sandhi* are found emended by change of construction or in some other ways. *Hiatus*, *double sandhi* and other *grammatical aberrations* are, therefore, older than such emendations.

In the constitution of the text, therefore, *hiatus* should be preferred to *vowel sandhi* or to the insertion of particles (*वृ, च, हि* etc.), and the irregular *double sandhi* to the regular Pāṇinian *Sandhi*, similarly, other grammatical aberrations, if not proved to be the scribal mistakes, should be preferred to their regular Pāṇinian forms. E.g. —
(1) *Hiatus*

तैविमिभा धनवदा ष्टेच्छाचार्याश्च मागवाः ॥ (13 19 cd)

The Venk reading 'ष्टेच्छाचार्याश्च' is also contained in some of the MSS, but some MSS, have the reading 'ष्टेच्छा चार्याश्च', while the MS दे 4 reads 'ष्टेच्छा भार्याश्च'. Now it is clear that this reading of दे 4 containing the *hiatus* must be the original one, for an attempt seems to be made later on to remove the hiatus by inserting the particle 'च', and thus the reading 'ष्टेच्छा भार्याश्च' became 'ष्टेच्छा चार्याश्च'. But this emended reading 'ष्टेच्छा चार्याश्च' is wrong according to the rules of the *Sandhi*s, so it was further emended to become 'ष्टेच्छाभार्याश्च'.

Thus 'ष्टेच्छा भार्याश्च' > 'ष्टेच्छा चार्याश्च' > 'ष्टेच्छाभार्याश्च' must have been the process. Hence the original reading was 'ष्टेच्छा भार्याश्च', which contained the *hiatus*, although the *sandhi* was regular according to the grammatical rules of Pāṇini (Cr. 13 19ab).
(2) *Double-Sandhi*

अयोपरि महीरि दि नोरिवात्ते सजिजे ।

वस्योपरि च देवेशो ब्रह्मा येलेद्विमुक्तमम् ॥

वर्णिनाकारमस्तुच स्थापयामास सत्तम ।

(11 31 32 ab, Cr 11 31 cd-32)

The reading in दे 4 is 'दस्या (ब्रह्मा) उपरि', while in दे 7 it is 'वस्यामुपरि' for 'वस्योपरि' in 31 c. Both these readings are the results of a later attempt to emend the *double-sandhi* existing in 'वस्योपरि' which is the reading in most of the MSS also. This reading can be analysed as follows.

वस्योपरि < दस्या उपरि < दस्याः उपरि.

Thus, the reading 'वस्योपरि' containing a *double-sandhi* in दस्या उपरि is older and is therefore preferable. The reading 'वस्योपरि' is probably due to the metrical exigency. Cf also —

राघव नराशकाऽस्माक नन्दयन्तीति विभृता ।

तस्यायै चैव वक्ष्या अस्माभिरदिता दृष्ट ॥ (Cr. 39 60-61)

Here also MSS read 'तस्यार्थे', only काप, emends it as 'तदर्थे'.

(3) *Grammatical aberrations* (other than those of *sandhi*)

(a) *Langya-vyatyaya* (Reversion of gender)

(i) लवो गतायां यरदि प्रवृद्धे चैव केरवे । (2 7 ab)

All the MSS here read 'अपरीते यरदि' for 'गतायां यरदि'. The word 'अपरी' (Autumn) in Sanskrit is feminine, so the reading 'अपरीते यरदि' in masculine is a case of *linga-vyatyaya*, and may be original or older reading.

(ii) 'ब्रह्मणु योपिलु वृत्तपरेषु' (3 32a, Cr Same)

Here 'ब्रह्मणु' is also a case of *linga-vyatyaya*, which is perhaps resorted to owing to the *anuprās* in the combination 'ब्रह्मणु योपिलु'. But दे 4 7 emend it as 'यानोपु योपिलु'.

(iii) स एष नूनं वपरी वरिष्ठ कृतधनो नोत्र विचारणाऽस्ति ॥
(65 117 cd)

The reading in most of the MSS and in the majority of the versions is 'विचारमस्ति' for 'विचारणाऽस्ति'. The word 'विचार' (masculine) is used here as neuter and so is emended as 'विचारणा'. The reading 'विचारमस्ति' is therefore, preferable (Cr 39 118 cd).

(iv) पञ्चमं युलमवरीत' (2 32d)

Here most of the MSS read 'पञ्चमोऽथ मुखोऽ
द्वीत्', which is preferable (Cr 2 31d)

(b) *Paçana vyatyaya* (Reversion of number)

मया दृष्टं मया पूर्वं निबन्धो परस्परम् ।

आगम्योद्यमहेराय ब्रह्मणे माधवाय च ॥

(58 106, Cr 32 105)

The reading 'ऊतु' in plural is used here for the two persons (Indra and Skanda) = the reading 'निबन्धो' shows it = given in most of the MSS and versions. The reading 'ऊतु' here is due to the metrical exigency only and = preferable

(c) *Vahakti-vatyaya* (Reversion of case)

(i) हृपदत्वा नर स्नात्वा उपविष्टा च देवता ।

अग्निष्टोमादिरावस्य ऋ विन्दति मानव ॥

(36.48 स या 15 46)

The reading in many MSS is 'अग्निष्टोमादिरावस्य' in 48 c, in which *trityā* or *catuṛthī* (instrumental or dative) has been used for the *sasthi* (or the genitive case). This reading is also similar to and thus corroborated by Mbh III 81 73 Compare also —

सदा पारित्यक्तं गच्छेत् शौर्यं त्रैलोक्यविभूतम् ।

अग्निष्टोमादिरावस्य ऋ विन्दति मानव ॥

(Mbh III 81 10)

Compare also the following sloka of the Mbh

गमनादेव राजेन्द्र दीर्घवदमरिचम् ।

राजस्याश्वमेधस्या ऋ विन्दति मानव ॥ (III 80 117)

Here also *trityā* or *catuṛthī* has been used for *sasthi*, as is indicated by the following text of the Mbh —

गत्वा ॥ भद्रया युवः कुक्षेऽथ कुक्षर ।

ऋ विन्दति मानव ॥ (III 81 6v 1)

Here we have the usual *sasthi* in 6 d

(ii) रावस्याश्वमेधस्या ऋ विन्दति मानव ॥ (55 13 cd)

Here most of the MSS read as —

रावस्याश्वमेधस्या ऋ विन्दति मानव ॥

(Cr 29 13 cd, corr)

where *Prathamā* (nominative) has been used for *trityā* (accusative), which is perhaps due to the influence of Prākṛta in which the forms of nominative and accusative are generally the same, e g compare the reading 'निषय संदिदेश स' (78.36a, Cr 52 37 d) which is given in most of the MSS.

(iii) 'बभूवृ'हा येत्यमरे' (65 106 a Cr 39 107a)

Here all the MSS except दे 7 9 give the above reading in which *catuṛthī* (dative) has been used for *trityā* (instrumental) as is clear by the reading 'येत्ये हि' given in दे 7 9 This reading of दे 7 9 is an emendation of the reading येत्यम्सु

(iv) सतु यदुक्ताया पाणिर्गद्गो यद्वन्यया ॥

(65 162 cd, 39 163 cd)

यद्वन्यया = also the reading in most of the MSS Here *trityā* = used for *sasthi* This reading is also due to the metrical exigency

(d) Other Grammatical Aberrations

(i) 'हाड्य मा प्राह किं कुर्मो' (55 38a)

The reading in many MSS and versions (दे 1 3 10 व 1 3 व 1) is 'कुर्मो' for 'कुर्मो', in हा 1 2 and दे 4 the reading is करोमि, while in दे 7 it is 'कुर्मो' The reading 'कुर्मो' is older or archaic and is, therefore, preferable to the other readings which are perhaps its emendations (Cr 29 38 a)

(ii) 'हसन्ती दुरय प्राह' (65 116c)

This reading in many MSS is 'दुरय हसती प्राह' (Cr 39 116c) which contains a grammatical aberration in 'हसती' (= हसन्ती) This reading is due to the metrical exigency, i e for avoiding a long 5th syllable in this *pañca* of the *Anuṣṭubh* metre, which should always be short according to the metrical rules ('पञ्चमं छन्दो सर्वत्र') It has been emended by changing the construction as 'हसन्ती दुरय प्राह'

(iii) पूर्वं गयेन विविधेन यव हसोऽश्वमेधः रावत्या दुर्धृष्टिः ।
(76 15ab)

The reading 'हसो' = contained in several MSS also but 'यदो' is the reading in the majority of the Groups—in दे 5 7 11 हा 1 का 1 2 व 1 3 व 1 (Cr 50 15ab) How the reading 'यदो' occurs in so many MSS and versions is not certain = the reading 'हस' an emended form of 'यदो,' or is 'यदो' a corrupt form of 'हसो' or is the reading 'यदो' adopted for avoiding the *Anuṣṭubh* in 'यव हसो' i, but cf वायु पदं दुर्योधन (Cr 23 18 c)

(iv) हावाजिपुये मृत्वा हर स्तोत्रद्वयेन ॥ (3 13)

Herein 'हर' स्तोत्रदीर्घत्वे (Cr 3. 13cd) the reading 'उदीरयत्' is grammatically irregular according to the rule of the Pāṇi-grammar it should have the *āgama* द्यात् and the form should be then उदीरयत् as given in the reading of the Veñk, and some of the MSS. But the reading 'उदीरयत्' being irregular and also being contained in the majority of the MSS is older and 'उदीरयत्' is an emended reading.

Readings having grammatical aberrations occur in large number in the Vāmana Purāṇa as in the Epics and the other Purāṇas. The above are only a few illustrations to show how such older irregular uses were being regularised in the MSS by the scribes or the readers.

12 Sometimes some MSS and even the majority of MSS contain grammatically wrong readings which are generally due to the ignorance of the scribes and therefore are not really old grammatical aberrations or archaic forms. Such grammatically incorrect readings are adopted in their grammatically correct forms. E.g. —

(1) वनिष्ठा चैव सप्तमिया श्रोत्रपादोऽथ कञ्चम् । (5 41ab)

The reading श्रोत्रपाद meaning here the श्रोत्रपादा (or माद्रपादा) Nakṣatra is wrong. According to the rule of Pāṇi 'जि श्रोत्रपादानाम्' (VII 3 18) the *vydāh* in the *uttara pada* (second member of the compound 'श्रोत्रपाद') is correct only when the word 'श्रोत्रपाद' means born under the Nakṣatra श्रोत्रपाद. So in the sense of the Nakṣatra श्रोत्रपाद (or श्रोत्रपाद and also श्रोत्रपाद if we add अणू or थणू here in *sarāḥ*) 'श्रोत्रपाद' is the only correct form. MSS give here various readings such as श्रोत्रपा, श्रोत्रय, श्रोत्रप (दे 10 only) श्रोत्रपाद, and श्रोत्रपाद. Out of these readings the correct reading is श्रोत्रपाद or श्रोत्रपा (Cr 5 41 ab)

(2) ब्रह्मचर्यं सदा सत्यं वचं धनं च उच्यते ।

निषीधे धर्मवेदितमार्गो धर्मो ब्रह्मचर्ये ॥ (11 22)

Here 'ब्रह्मचर्ये' is the reading in almost all the MSS also. But it is grammatically wrong, the correct form should be in passive as 'ब्रह्मचर्यते'. This correct reading 'ब्रह्मचर्यते' is given only in two MSS दे 1 10. The correct form 'ब्रह्मचर्यते' is adopted

(Cr 11.22 d), though it is a grammatical aberration for the correct Pāṇinian form 'ब्रह्मचर्यते'.

(3) According to the rule an अनुस्वार when occurring in the middle of a *pada* should invariably be changed into the परस्वर्ण, but in most of the MSS except the Śāradā MSS, अनुस्वार is not changed into the परस्वर्ण. Similarly according to the *Sūtras* 'एपाय्यां नो ण सप्तमापदे' (VIII 4 1) etc न् should be changed to ण, and according to the *Sūtras* (VIII 3 57 etc.) र् should be changed to द्. But in the MSS owing to the scribal whims these changes are not regular and uniformly made consequently such forms as 'सोमनाय' (All MSS) occur. The rules of *Sandhi*s according to the *Sūtra* 'सौरजुनाय' (VIII 4 40), 'सोहि' (VIII 4 60), 'नरक्यप्रदान्' (VIII 3 7) 'छे च' (VI 1 73) etc, also are often subjected to the scribal ignorance, carelessness or whims. And such readings therefore as 'ब्रह्मन् दैत्यमृतो' (Vam P 8 3ca), 'मगवान् सोह' (3 40c) 'मगवान् वात' (2 19c) etc occur in the MSS. In such cases grammatically correct readings only are adopted either from the MSS or by emendation.

13 In the case of the text of the prose for *mulas*, containing उवाच, कथम्, कञ्चु also MSS are not uniform. Some give as 'पुत्रस्त्य उवाच', some 'पुत्रस्त्य ठा' and some as 'पुत्रस्त्य' (generally Śāradā MSS). Even a particular MS also does not always observe the uniformity in this respect. Sometimes wrong readings as 'दिव उवाच' are given. In the constituted text however the uniformity is followed in this respect and 'पुत्रस्त्य उवाच' 'दिव कञ्चु' etc are given.

14 In course of time MSS often simplify an original difficult reading by rightly or wrongly changing its form or by substituting an easier synonym for it. A difficult reading (*lectio difficilior*), therefore is held to be older, and hence it is preferable according to the recognised principles of textual criticism. E.g. —

(1) इत्योपासयन्त्या नम्या स्नानमापरेत् ।

यासि भार्गवरे स्नानं यदाश्नं हविषा स्मृत् ॥

(16 39)

The mode of Rudra worship to be performed

in each month is described in this chapter. The general procedure is—(a) उपवास on the *Aṣṭamī*? (b) स्नान with गोमूत्र, गोमय, गोदुग्ध, गोदण्डि etc., on the *Natamī*, (c) Rudra worship with some herbs or flowers, (d) धूप or incense, (e) ज्वेच, (f) दक्षिणा and lastly (g) नमस्कार to a particular form or aspect of God Rudra, such as *Vṛṣapākṣa*, *Hṛanyakṣa*, *Sihānu* etc. Separate names or forms of Rudra are prescribed for each of the twelve months, similarly separate articles or *dravyas* to be used for performing these various *angas* of वद्रार्चा in each month are prescribed (16 30 65)

Here, in the śloka 16 39 (quoted above) this reading of 39cd—‘वादि मार्गशिरे स्नानं वद्रार्चां दधिवा स्मृता’—is given only in the *Veṅkṭ* edn. But here the article with which the स्नानं is to be performed is not mentioned, then the अर्चा or worship of Rudra is to be performed with some herb or flower, and not with दधि or curd which should be used for the स्नान as other similar articles—गोमूत्र (32b), गोमय (35a), पयस् (i.e. गोदुग्ध or cow milk) (37a)—have been prescribed for the स्नान in the months of माघपद, भाद्रपद, and कार्तिक respectively. So the *Veṅkṭ* text of 39cd is clearly wrong. Now in the MSS ३ and ५ 1 we have the following reading in its place—

‘वादि मार्गशिरे स्नानं दध्नाञ्चो मद्रया स्मृता ।’

(Cr 17.38 cd., corr.)

The reading ‘स्नानं दध्ना’ is given in the majority of the MSS, and so it is correct and also quite appropriate, but ‘मद्रया’ is the reading in ३ 3 and ५ 1 (५ 1 मद्रया) only, which means that the अर्चा is to be performed with ‘मद्रा’. The word ‘मद्रा’ in this context is a synonym for the names of several herbs as *Kṛiṇā*, *ananta*, *aparāṇṇā*, *vāṇā*, etc. (‘मद्रा विदो नमः हरिषि कष्टुके । इत्यानन्तापलाय, Hṛnaccandra Anekārtha Samgraha, also of M W Dictionary under the word ‘मद्रा’). Any of these herbs is quite appropriate for the worship (अर्चा) of Rudra, and so the reading ‘अर्चा मद्रया स्मृता’ also seems to be a correct one. The reading ‘मद्रया’ has several variants in the MSS, such as वद्रया, वद्रिया, वद्रवा, धुद्रया, दधया etc., which are the results

of the efforts on the part of the scribes to simplify the *lacio difficilio* ‘मद्रया’. In the variant ‘धुद्रया’ (given in ५ 1 2 only) ‘धुद्रा’ is also the name of several herbs, but मद्रा is more preferable, and it is mentioned in two distinct versions also.

(2) श्रुता वदचनं स्कन्दी मयूरं प्रोक्ष्य तत्पथात् ।

प्रदक्षिणं पादचारी कर्तुं वर्णतरोऽप्यगात् ॥

(58 103)

The reading ‘प्रोक्ष्य’ means ‘स्पर्श’ or leaving discarding etc. Many MSS read प्रोक्ष in its place. It is a difficult reading but it seems to be the correct reading. It is formed from प्र + √क्ष् and means ‘pushing away’ etc. (See M W. Dictionary). It was not easily intelligible, and so it was changed to प्रोक्ष्य, प्रेक्ष्य etc. in the MSS. (Cr 32. 102 ab)

(3) मुहुरे विधेयं चाद्ये पाद्यमादाय वेगवात् ।

प्रविधेयं नयमपाय सं च विच्छेद वर्मब ॥ (8 22)

Here माद्यवादिष्य is the reading in ३ 2 दे 4 7 9 न 1. The word ‘आदिष्य’ here means ‘swinging’ (आ + √व्यच् ‘to throw’, ‘to fling’, ‘to swing’—M W. Dictionary). The Use of ‘आ + √व्यच्’ in the sense of ‘to swing’ is referred to the Mahābh Compare also—

सं पाद्यवादिष्यं वदां प्रपद्य विधेयं दैत्याः स बलेभ्यः ॥

(10 42cd)

So the reading ‘आदिष्य’ being a *lacio difficilio* is preferable here in 8 22 also

15 In the domain of knowledge ideas often develop gradually, and knowledge generally becomes more and more improved and detailed in course of time. So the text containing less improved or less detailed ideas may be an earlier one, and hence it is preferable to that which contains more improved or detailed ideas C g—

मया मुनिभिर्गुणन्तकरो मानु यरो भूमिपुत्रो ह्ययम् ।

गुणम् एकां सद्यः मानुजेन कुर्वन् सद्ये मम गुणमादद ॥

(14 23)

Here, in the Kashmirian MSS and also in दे 1 3, 10 ‘गुणिगुणैव’ is the reading for ‘सद्यः मानुजेन’. This reading ‘गुणिगुणैव’ adding गुणि and गुण to the list of the seven planets, seems to be a later

improvement. The reading 'सह मातुजेन' is there fore, preferable.

16 As far as possible break of symmetry (*prakrama bhanga*) is avoided in settling a text. E.g. —

पृथ्वी सगन्या सरसस्तथापः ससर्गवायुज्वलनः सुतेजा ।
नमा सयन्द महता सहेय यच्छन्तु सर्वे मम सुप्रभातम् ॥
(14 26)

Here in the reading 'सुतेजा' (qualifying *ज्वलनः*) there is a break of symmetry, as all the other qualities of the remaining *Mahabhūta* are compounded with 'सह' (which becomes 'स' in a compound). But in many MSS we have the reading 'सुतेजा' also, which is in symmetry with the other readings 'सगन्या' 'सरसा' 'सरस्य' and 'सयन्द' and also with 'महता सहेय'. So the reading 'सुतेजा' is more suitable here than 'सुतेजा'.

17 Sometimes a text is omitted only in a few MSS, but the omission is justified by the preceding or the following text. In such case that omission is adhered to E.g. —

माधयामास सा (= कात्यायनी) वनं दानय महिषासुरम् ।
नमरं रक्तबीजं च तयाज्जान् सुरकण्ठकात् ॥ 38
मारुह उवाच
कक्षासी महिषो नाम रक्तबीजादयश्च के ।
काञ्ची कात्यायनी नाम वा जग्ने महिषासुरम् ॥ 39
नमरं रक्तबीजं च तयाज्जान् सुरकण्ठकात् ।
कक्षासी महिषो नाम कात्वे जायते कल्य सा ॥ 40
कक्षासी रक्तबीजादयो नमरं कस्य चात्मकम् ।
एतद्विस्तरतस्तथा यथावद् वक्तव्यमस्ति ॥ 41
(Adb 17 38 ff, Cr 18 38 ff)

Here the half śloka 39 ab is omitted in some MSS (व 3 रे ॥ न 1) The omission is justified by the following text of 39 cd 41 which is more in conformity with śl 38. The text of 39 ab, here, is obviously superfluous.

18 Sometimes the MSS of only a certain Group supply a missing text. In that case the additional text given in these MSS, supplying the lacuna, is adopted. E.g. —

(1) अमोघ्याः सुविहा कण्ठो मार्जारश्च कुक्कुटा ।
पतितापविदग्धानाश्चण्डालापापमाय ये ॥ (Venk, 14 82)

Here a list of those persons is given whose food is prohibited to be taken. Among these *Mārjāra* (literally meaning 'a cat') and an *Ākhu* (literally meaning 'a mouse') are also included. The reading 'मार्जारश्च' is given in the Venk edn. only. Most of the MSS read 'मार्जारलुब्ध' which is grammatically wrong. These *abhaya* persons are defined in the same order in Śloka 84 92 (Cr 15 27-36). After the definition of *Mārjāra* in ॥ 86 (Cr 15 29) *Ākhu* is defined in śl 87 (Cr 15 30) and then immediately after it, *Kukkuta* is defined in śl 88 in the Venk edn as well as in all MSS except those of the Kashmirian Group (G 1) (Cr śl 32). The Kashmirian MSS give the following additional śloka between the definitions of *Ākhu* and *Kukkuta* —

य परेषां हि मर्माणि निकृन्तयिष्य मापते ।
नित्यं पर्युणक्षेयी स श्वान इति कथ्यते ॥

Now on the basis of this additional text of G 1 MSS we can reconstruct the text 'मार्जारलुब्ध कुक्कुटा' (14 82b) as 'मार्जारलुब्धकुक्कुटा' (Cr 15 25b). Here the original reading—श्व—was wrongly written as श्व and thus the text has become corrupt in almost all the MSS. But the definition of 'श्व' or 'श्वान' is missing in the printed text as well as in the MSS. Only the Kashmirian MSS have supplied this missing or lost text, which also leads to the construction of the correct text in śl 14 82b as shown above by suggesting the substitution of 'श्व' for 'श्व'.

(2) In Adb 56 (Cr Adb 30) of the Vām P the battle between Goddess Kātyāyanī and two Asura s, Śumbha and Niśumbha, and their great Army Commander, Raktabīja, is narrated. When Raktabīja with his large army attacked Goddess Candikā (Kātyāyanī) she roared the lion's roar and then from the different parts of her body the various *Mātrā* (or *Śakti*s) were produced. The following *Mātrā* or various forms of the Goddess are described or mentioned in the Venk edn. ॥ 3 12 and in the MSS of the Vamāna Purāṇa - 1 ब्रह्माणो from the mouth of the Goddess, 2 माधेश्वरी, 3 क्षौमायी (the *Śakti* of Kumara or Skanda), 4 ऐश्वरी from her two arms, 5 वायवी from her back,

6 नारसिंही from her heart and 7 शिव or शिवद्वी from her body. The text of 56 20 cd 22 ab of the Venk. edn reads as follows —

महाबलक्षेपस्तम्रमावात् नारसी तयाऽन्यामसुरोश्चकार ॥ 20 cd
माहेश्वरी शूलविदारितोत्सभकार दस्थोश्च परोश्च वैष्णवी ।

राक्षसा कुमारी कुलियोन चण्डी (१) द्रुपदेन चनेन वराहरूपिणी ॥ ॥
नखैर्विमिथानां च नारसिंही अष्टादशक्षेपेण खट्वतो । 22 ab

In 21c all the MSS read 'चैन्द्री' (Cr 30 21c) for the Venk reading 'चण्डी'. So according to the MSS the 'चैन्द्री' is also included among the *Matrs* mentioned here. Now compare the similar text of the Devī Mahātmya (9 37cd 40) of the Mar kandeeya Purana —

असुरास्तस्मात्ता काकी शिवद्वी तयाऽपरात् ॥ 37cd
क्रीमारीरुकिर्निर्मिता कैचिकेशमहासुरा ।
महागोमयवृत्तेन चोषेताम्ये निराकृता ॥ 38
माहेश्वरीनिघृष्टेन मिता येद्वस्तथाऽपरे ।
बाणशीघ्रव्यापनेन कैचिच्छूर्णाकृता ध्रुवि ॥ 39
खण्ड खण्ड च चक्रेण वैष्णव्या दानवा इता ।
चलेण चैन्द्रीहस्तामविमुक्तेन तयाऽपरे ॥ 40

(Devī Mahātmya, Adb 9)

Here in 40c 'चलेण चैन्द्री' is equal to the reading 'कुचिणेन चैन्द्री' (MSS) in 21c of the Vām P above. Thus, the MSS reading 'चैन्द्री' is fully confirmed. But in the description of the birth of the *Matrs* in 56 312a b (Cr 30 312) of the Vām P no mention of the birth of 'चैन्द्री' is made either in the Venk. edn or in the MSS. So the text containing the mention of the birth of 'चैन्द्री' seems to be lost. But fortunately we have here the following additional text after Ś 56 8ab in all the Kashmirian MSS (G 1) —

यथाकुटीयतकथं नानाङ्गलकरभूषिता ।
बाता गजेन्द्रपृष्ठस्था माहेश्वरी स्तनमण्डलात् ॥

So, according to this additional text in the MSS the *Mātṛ* माहेश्वरी (i.e. चैन्द्री) was born from the *stana manāḥ* (breast-orn) or the rounded breast of Goddess Cāpālī. Thus the lost text mentioning the birth of the *Mātṛ* चैन्द्री has been supplied by the Kashmirian MSS only, and it is adopted (Cr 30 8).

() पृथोदाद् दिगुण मौक्त्यो दध्यो (१) दो दिगुणस्तत् ॥ 37 cd
समुद्राद् दिगुण शाक शापाद् दुष्पाणिवचसम् ॥ 38 ab

Here in 38a 'समुद्राद्' is the reading in all the MSS, which leads to the supposition that there might also have been the reading 'समुद्रा' (?) immediately preceding the reading 'समुद्राद्', so that this reading 'समुद्राद्' in 38a might have some propriety here.

Now in all the Kashmirian MSS (G 1) and also in २ 2 we have the following text in place of the above text of Ś 37cd —

पृथोदाद् दिगुण मौक्त्यो कौमदीनो निशाचर ।

ततोऽपि दिगुण मौक्त्यो समुद्रो दधिसहित ॥

This additional or the amplified text 'ततोऽपि दिगुण मौक्त्यो समुद्रो दधिसहित' of the Kashmirian and २ 2 MSS for the shorter text 'दध्यो दो दिगुणस्तत्' of the remaining MSS immediately preceding the text 'समुद्राद् दिगुण शाक' (in 38a) supplies a lacuna and corroborates the reading 'समुद्राद्' (in 38a) as quite appropriate (Cr Pl. 38, 39ab).

19 Sometimes a text is found displaced in the MSS and so its sense does not fit there. In such case that displaced text is restored to its proper place required by the sense and context according to the principle 'पाठक्रमानुसारेणोपस्थापय' (cf., Nilakanṭha's Comm on Mbh Vana Parva, 83 203ff).

Compare the following text (Venk 11 31 42) —

शोचनार्थं प्रयागेन यद्वास्तवोदितपदा ।

जलोपरि बहिरिह शौरिवास्ते स्रज्जले ॥ 81

स्थानानि क्षीयसन्धानि कृतवन्धं प्रभापति ।

तत्र मये च कृतवाङ्मयदोषमिति श्रुतम् ॥ ८४

तत्कण शोचनार्थं च प्रयागेन निगद्यते ।

ततो चर्चान्धिं क्षारो वास्तवो दिगुण स्थित ॥ 84

तस्यापि दिगुण च्छब्दो बाह्यतः संनिमित्तम् ।

तत्कल्लिखुरोदोदधं वास्तवो चकवाकृतिः ॥ ८५

दिगुण शाकमक्षिदो यो दिगुणोऽस्य मरोदधिः (१) ।

सुरोदो दिगुणस्तस्य तस्यापि दिगुण कृत्वा ॥ ८६

पृथोदो दिगुणश्चैव कुशरीनात् प्रकीर्तित ।

पृथोदाद् दिगुण मौक्त्यो दध्यो (१) दो दिगुणस्तत् ॥ ८७

समुद्राद् दिगुण शाक शापाद् दुष्पाणिवचसम् ।

दिगुणो दधिसितो यत्र रोषादुद्वेगो हरि ॥ ८८

तस्यापि पुष्करदीपा स्वादूस्तदनन्तरम् ।

कोऽयमवलो लक्षणा द्वौ पञ्चाशन् च राक्षस ॥ 41 cd
 पुष्करदीपमानोऽयं तावानन्ते महोदधि ।
 लक्ष्मण्डकटादेन समन्तादभिपूरितम् ॥ 42

(That is, the extent of पुष्करदीप is *four crores and fifty two lacs* of *yojanas*, and of the same extent is the first Ocean स्वादूद, and the space of *one lac* of *yojanas* is filled all round by the अण्डकटाद)

Then the total extent of all the seven Dvīpa-s and Samudras together with the extent of the *Anta Kāṭāla* comes to *fifty crores* of *yojanas*, as shown below —

Total extent of the first six } Dvīpa-s and Samudra-s } (from अमृदीप to क्षीरागिर्वा)	40,95 00 000 Yojana-s
Extent of पुष्करदीप	4 52 00 000
Extent of स्वादूद	4,52 00 000 "
Extent covered by अण्डकटाद	1 00 000
Grand Total	50 00 00 000

Thus, this total extent *fifty crores* of *yojanas* comes to be the same as the total expanse of the Earth which is also mentioned as *fifty crores* *yojanas* 'पञ्चाशत्कोटिरावृता' (Śī 31)

According to this calculation, therefore, the text in Śī 41cd 42 ab which gives the extent of पुष्करदीप and स्वादूद is quite correct. But the text in 39c1—'एते च दिगुणा सर्वे परस्परमविरिषा' must also refer to the extent of the पुष्करदीप and of the स्वादूद for both are mentioned here in the immediately preceding text of 39 ab as 'तस्माच्च पुष्करदीप स्वादूदस्तदनन्तरम्'. But, in fact the text of the line 39 cd—'एते च दिगुणा सर्वे परस्परमविरिषा'—refers to the extent of the first six Dvīpa-s and the first six Samudra-s only, as is clear from the line 41 ab—'अमृदीपात् समारम्भ यावत्क्षीरागिर्विस्तृतम्'.

The text of the line 39 ab, therefore, occurs in a wrong place. Its proper place should usually be after the line 41 ab as the next two lines, 41 cd and 42 ab mention the extent of the पुष्करदीप and its surrounding Ocean स्वादूद. Line 39 ab therefore, should be resorted to its proper place, i.e. after 41 ab.

The constituted text of the śloka-s from 37 cd to 42 cd of the Venkṭ text, then, would be as follows —

शुतोदाद् दिगुणं प्रोक्तं क्षौद्रद्वीपो निराचर ।
 ततोऽपि दिगुणं प्रोक्तं समुद्रो दक्षिणस्थित ॥ 37
 समुद्राद् दिगुणं भागं राक्षसं दुग्धान्वितम् ।
 दिगुणं सन्निधौ यत्र शेषपर्यङ्गो हरि ॥
 एते च दिगुणा सर्वे परस्परमपि विरिषा ॥ 38
 चत्वारिंशदिमा कोऽयो लक्षश्च नवति स्मृता ।
 योजनानां राक्षसेन्द्र पञ्च स्याति हविस्तृता ।
 अमृदीपाद् समारम्भ यावत्क्षीरागिर्विस्तृत ॥ 39
 तस्माच्च पुष्करदीप स्वादूदस्तदनन्तरम् ॥
 कोऽयमवलो लक्षणा दिपञ्चाराश्च राक्षस ॥ 40
 पुष्करदीपमानोऽयं तावदेव तथोदधि ।
 लक्ष्मण्डकटादेन समन्तादभिपूरितम् ॥ 41

[* The reading 'तावदेव तथोदधि' (Cr 11 38 42) is given in MS. या। कारा का 12 दे 2 but दे 7 reads 'तावदन्ततथोदधि' ; दे 4 reads 'तावानन्ततथोदधि']

20 Sometimes a reading, even if it occurs in all the MSSs, has to be emended, so that the text containing that reading may give a correct and appropriate sense. (The emendation is indicated in the constituted text by an underline below the emended reading.)

Compare the following text of the Vam P Adh 11 (already quoted above) —

वरापि दिगुणं स्वर्गो नाश्व समविहित ।
 तत्स्वविस्तृतोदधे वास्तवो लक्ष्यकृति ॥ 35 ॥
 दिगुणं भागवत्क्षीरो दिगुणोऽयं महोदधि ।
 शुषो दिगुणस्तस्य तस्माच्च दिगुणं कुत्र ॥ 36 ॥

[Here, the reading 'महोदधि' is given in all the MSSs.]

The sense of this text is quite confusing. It may mean —

Either

The Dvīpa स्वर्ग is double of that (i.e. of the क्षारवर्गमिति, referred to in 34 cd, and is situated on the outside. Then the हस्तुसोदधि is also [situated] outside in a circular form—Śī 35. 'The भागवत्क्षीरो' is double [of the extent of हस्तुसोदधि]. The महोदधि (which ?) is double of this (say) (i.e. of the भागवत्क्षीरो). The शुषोदधि is double of that (say) (i.e. of the महोदधि !), and the कुत्रोदधि is double of that (शुषोदधि)—Śī 36,

Or

"The हसुरोद situated outside in a circular form = double (द्विगुण, 36b) [of the पञ्चद्वीप]
 sl 35 cd The शास्मन्निदीप is double (द्विगुण, 36b)
 of this (asya) (i.e. of the हसुरोद) The Mahodadhi
 सुरोद is double of that (tasya) (i.e. of the शास्मन्नि
 दीप), and कुणोद is also double of that (tasmāt, i.e.
 from सुरोद)".

Here as we see the first sense is confusing. The second sense = some what more reasonable. But the defect in this latter sense also lies in the fact that the word Mahodadhi (महोदधि) will have to be construed with the following word सुरोद as its 'case-in apposition', but this breaks the symmetry, as no such qualifying word has yet been used for the names of the other Oceans, mentioned before सुरोद, as their 'case in apposition. Moreover, the word 'महोदधि' if construed with 'सुरोद' will become quite redundant or superfluous. Hence the text is defective in every respect. But if we amend the word 'महोदधि' = 'महोदधे' (asmi or genitive), the sense of the whole text will be quite clear and appropriate (See Cr 11 36d corr)

There are also a few other readings which have been emended

21 There are certain readings which may be considered as *less than certain*. Such readings may be of any of the following three categories —

(A) Readings which have almost equal manuscript evidence any of them may be adopted, therefore in the constituted text in the absence of any deciding factor

(B) A reading which, even if it is contained in the majority or even in all the MSS, does not give an appropriate and correct sense, but against which no internal or external evidence is available and which, in the absence of some such sound grounds, cannot also be emended

(C) A reading which is contained in only a single MS or only in a few MSS but which gives a suitable and correct sense, while the other readings, though contained in a largest number of MSS or groups do not have any proper sense,

such reading is considered as *less than certain*, if it cannot be ascertained whether this reading is genuine or an emended one, if it is proved to be an emended reading then it is discarded

All such *less than certain* readings, when adopted in the constituted text, are marked with a wavy line (~~~~~)

A few illustrations of such readings are given below —

(A)—

(1) साधुवाद तदा चक्रुर्द्वयदानवयूया ॥ (10 22 cd)

Here साधुवाद ददुर्हर्षा] is also the reading for 'साधुवाद तदा चक्रुः'. But both of these two readings have nearly equal manuscript evidence. So, any of them may be adopted in the constituted text, if there is not any deciding factor in favour of any one of them

(2) जलेश साध्यापास मुद्गरैर्वज्रसन्निभै ॥ (10 26 cd)

Here the MSS contain several different readings in the transposed order, for वज्रसन्निभै, such as कुडारे (घा 1 का 2 कुडरे,) रषि मुद्गारे (का 1), कुणपैरपि (का 2), कणपैरपि (व 3 दे 9) and 'परिवैरपि' (न 1) The reading 'वज्रसन्निभै' is given only in the Devanāgarī MSS of G I

कुडार, कुणप, कणप, परिष are all weapons of war and any one of them may be meant here. There is no deciding factor of sense context etc in favour of any one of them. So any reading which is adopted will be considered as *less than certain*

(3) रैम्भो मरीचिरन्ववो रिभुक्ष कुर्वन्नु सपै मन मुयमात्म ॥ (14 24 cd)

The reading 'रिभु' is also contained in वे 1 and in several Devanāgarī MSS. But it is wrongly spelt here. Its correct form is 'रिभु' as is given in वे 4 for sometimes रु is found wrongly written as रि in manuscripts. Other readings are 'रुभाम' (वे 11), 'त्रिभु' (वे 7), 'निपद्' (घा 1 का 1 2) 'वपद्' (न 1 3) etc. Any of these readings may fit here

(B)—

(1) वायसायापि कुर्वन्ति नीदपि कर्षिपुणव ।
 वायसाश्च स्वपन्थेते श्वो गमनपटसा ॥

(Cr 17 18)

Here the reading 'वायसाश्च स्वपन्थेयै' (in C) is given in the majority of MSS and versions but it does not give a happy sense. Still it has been adopted in the strength of the MSS evidence and is marked by a wavy line to indicate that it is *less than certain*.

(१) गोरोचनायुक्तगुहेन चैव देव समालम्ब्य च दृष्टव्येत्तु ।
प्रोयस्य दीनोऽस्मि भवोत्सवमोक्ष मच्छोक्रान्ताश्च यक्षुर्वच्य योग्यम् ॥
(16 46)

The reading 'प्रोयस्य दीनोऽस्मि भवोत्सवमोक्ष' is given for 'प्रोयस्य दीनोऽस्मि भवोत्सवमोक्ष' in almost all the MSS. But the reading 'भवोत्सव' here is not perhaps justified by sense. And if there is no other evidence or ground against it, it is then, to be adopted in the constituted text on the ground of the manuscript evidence. It is not yet certain how this reading 'भवोत्सव' occurs here. It needs support from some external source also which is not yet available. So the reading remains *less than certain* (See Cr 17 4.)

(C)—

(1) चान्द्रेषु शालिर्दिपदेषु विप्रबद्धवन्दे गौश यथा मृगेन्द्र
(12 50 ab)

The reading 'चान्द्रेषु गौश यथा मृगेन्द्र' does not give any proper sense. The other readings are 'चान्द्रेष्वेव यथा मृगेन्द्र' and 'चान्द्रेषु गौ श्वदा मृगेन्द्र'. The latter reading ('चान्द्रेषु गौ श्वदा मृगेन्द्र') is contained in the MS दे 2 only, and it has an appropriate sense also and therefore is decidedly a better reading. But it is not certain whether this reading is genuine or emended. So it is *less than certain* (see Cr 12 50 b).

(2) दृष्ट्वा स्नात्वा च संपूज्य इति वि देवमात्मनम् ।
पूज्य मनयेत् धारं चरदोपविशितम् ॥ (34 13)

Here almost all the MSS except दे 7 read 'पौत्रा च' for 'संपूज्य' in 13a above, दे 7 reads 'दृष्ट्वा च'. Now the reading 'पौत्रा च' has no sense here. The reading दृष्ट्वा as given in दे 7 is quite appropriate, but it is just possible that it may be an emended reading here. So if the reading दृष्ट्वा च is adopted on the ground of its suitability, it will be a *less-than-certain* reading (Cr 3, पा. 13 13 ab).

The principles adopted for the constitution of the Vāmaṇa Purāṇa Text have been briefly discussed and illustrated here. But there is no royal road to the reconstruction of an old and fluid text like the Purāṇa. The editor has often to exercise his own discretion which the conflicting evidence of the material at his disposal may make it unavoidable. An ideal and genuine text, if it is ever possible to reconstruct such a text may require repeated trial and may be subjected to repeated error, before it may claim to be the genuine or even the oldest possible text, and even then it may not satisfy every reader, for his sense of what should be and what should not be may differ from that of the editor. The present Critical Edition of the Vāmaṇa Purāṇa is a humble attempt in this direction. It is now left to the scholars to improve upon it.

We have tried to make this Edition useful for the Purāṇic study and research by adding certain Appendices besides detailed List of Contents, Concordance of the Adhyāyas, Critical Notes on some readings of the constituted text and an alphabetical Index of the Śloka lines (Śloka-rāhas).

The Appendices contain the following —

- 1 Important variants from the Mysore Telugu Manuscript (दे 2),
- 2 Grammatical aberrations contained in the Text,
- 3 Anuṣṭubh and non-anuṣṭubh metres used in the constituted Text,
- 4 List of parallel topics of the Vāmaṇa Purāṇa contained in the other Purāṇas and the Mahābhārata,
- 5 List of parallel ślokaś of the Vāmaṇa Purāṇa available in the other Purāṇas and the Mahābhārata,
- 6 List of the Vāmaṇa Purāṇa ślokaś found quoted in the various Nibandhas and Smṛtiśikṣas,
- 7 List of varṇas, janapadaś, deśaś, oceans, mountains, rivers, forests, tirthaś, flora and fauna, and of the personal names of Asura, Devaś, Rṣiś, kingś etc mentioned in the Vām. Purāṇa,

Additions and corrections are given in the *Addenda et Corrigenda*, and the printing errors, if any, are corrected in the *Errata*

* * * *

I express my heartfelt gratitude for the occasional advice and suggestions received from a number of scholars, and for the help and co-operation received from the staff of our Purāna Department in preparing this Edition. The Press also deserves our sincere thanks for its co-operation and ungrudging efforts in printing this Edition in time.

His Highness Maharaja Vibhuti Narain Singh, M A, D, Litt, Chairman of the All India Kashiraj Trust, regularly guided and supervised the

Purana Department
All India Kashiraj Trust
July 30, 1967

work Dr R K Sharma, Asstt Advisor, Sanskrit, Ministry of Education, Govt of India, who is an ex-officio member of our Purāna Committee, personally attended the meeting and gave his valuable suggestions in finalizing the Scheme.

Thus with the *akuta*s offered by so many worshippers of Sarasvatī this sacred *Sāratvatā yajña* has been performed. May we preserve and nourish this spirit of *yajña* by dedicating ourselves to the service of the Purana Purusa. May we enlighten and purify ourselves by the study of the Puranas.

यथा पापानि कृयन्ते गङ्गावारिविगाहनात् ।

तथा पुराणश्रवणाद् दुःखिना विनाशनम् ॥ (Vam P)

ANAND SWARUP GUPTA

‘पुराण सर्वज्ञानं प्रथमं ब्रह्मणा स्मृतम्’

भूमिका

महापुराणेषु वामनपुराण तु चतुर्दश वर्तते । ('चतुर्दश वामनमाहुरस्यम्', वाम० पु० ६९.११.५) । अस्य पुराणस्य प्रचलितपाठ इदानीमुपलभ्यमानेषु चतुर्षु मुद्रितसंस्करणेषु प्राप्यते । तानि च चत्वारि संस्करणानि यथा—जगद्धितेच्छु-
मेस (पूना) संस्करणम्, १८०८ शकाब्दस्य, श्रीगणेशचन्द्र
पालसम्पादित वज्राक्षरसंस्करणम्, १९५० विक्रमाब्दस्य
(१८१५ शकाब्दस्य), श्रीपञ्चाननतर्करलसम्पादित वज्रसंस्-
करणम्, १९१४ वज्राब्दस्य (१८३० शकाब्दस्य), बैंक
टैकरमेससंस्करणम्, १८५१ शकाब्दस्य ।

एतेषु चतुर्विधं संस्करणेषु समान एव पाठ उपलभ्यते,
सर्वत्र समानैवाध्यायानां सख्या आनुपूर्वी च, श्लोकानां च
सख्यापि प्रायः समानैव । एतदतिरिक्तं, पाठसाम्यमपि तेषु
वर्तते । अनेनैतदनुमीयते यद् जगद्धितेच्छुमेससंस्करणमाधारी-
कृत्यान्धानि ग्रीष्मपि संस्करणानि मुद्रितानि, अन्यथा कथं
मेतत् सम्भवेत् यद् वामनपुराणस्य वज्राक्षरमातृकास्वनुवर्तमानोऽण-
विशतस्यध्यायात्मक सरोमाहात्यस्य नाम ग्रन्थो वज्राक्षर-
मुद्रितपुस्तकेषु प्राप्यते । जगद्धितेच्छुमेससंस्करणमपि 'कायस्थ-
लिपिलिखितानि पुस्तकानि पञ्चपाणि सम्प्रदाय' एव निर्मित-
मासीत्, न तु तस्य सम्पादने विभिन्नप्रदेशेषु विभिन्नलिपिषु
च लिखितान्यन्यानि मातृकापुस्तकानि पाठसाधनान्मुख्येना-
धारीकृतानि, न च पाठनिर्धारणाय पाठसमीक्षाविज्ञानमाश्रित्य
केचिद्विषयास्तदानीं तैस्तैः संपादकैरवाधारिता आसन्, प्रत्युत

प्रायः स्वरूप्यनुसारेणैव तैः संपादनं कृतम् । अतः, एतेषु
मुद्रितपुस्तकेषु प्राप्ते वामनपुराणस्य प्रचलितपाठो न व्यर्थे
ग्रामाध्यमागोदुः शक्नुयात् ।

वामनपुराणस्य प्रस्तुतं समीक्षितमथवा पाठसमीक्षात्मकं
संस्करणं भारतवर्षस्य विभिन्नप्रदेशेषु विभिन्नासु च लिपिषु लिखित-
विशतविधं मातृका उपलभ्य तासां चाक्षरशः पाठसम्पादने
कृत्वा, धर्मशास्त्रनिबन्धेषु स्मृतिटीकासु चोद्भूतान् वामनपुराणस्य
श्लोकाश्च संकल्प्य, वामनपुराण श्लोकानां महाभारते अन्य-
पुराणेषु चोपलभ्यमानैः समानैः श्लोकैस्तुलना च कृत्वा पाठ-
समीक्षाविज्ञानसम्मतान् कर्त्तुं चिन्तियमाश्वासार्थं निमित्तम् ।
पुराणानि खलु पूर्वं तु मुखपरम्परयैव वीरगणिकैः सन्ति विभिन्न-
प्रदेशेषु प्रचारितानि, स्वर्ध्वं लोकहर्षि चाभिसृत्य तैस्तत्र
बहवो नवीना अंशा अपि प्रक्षिप्ता इत्यनुमातुं शक्यते । कालान्तरे
च यदा तत्प्रदेशेषु तानि पुराणानि लेखकद्वानि कृतानि तदा
देशभेदेन कालभेदेन च तेषु बहवः पाठभेदाः, अध्यायक्रम-
विपर्ययाः, अध्यायानां श्लोकानां च न्यूनधिक्यमपि सजातम् ।
पुराणग्रन्थानां च ततोऽनेका पाठसरणयोऽभवन् । परन्तु
पुराणानां विभिन्नास्वर्णि पाठसरणिषु तेषां मौलिकं प्राचीनतमं
वा स्वरूपमनुस्यूतं वर्तते । सम्प्राप्तग्रन्थस्यैतादृशं मौलिकं
प्राचीनतमं वा स्वरूपमनुस्यूतं पाठसमीक्षाविज्ञानं प्रवर्तते ।
वामनपुराणस्य प्रस्तुतपाठसमीक्षात्मकसंस्करणनिर्माणेऽपि तदेव
रूपं दृष्टग्रमे स्थापितम् ।

पाठसमीक्षोपकरणम्

अस्य संस्करणस्य संपादनाय वामनपुराणस्य निम्नोद्दिष्टा
हस्तलेखाः संपादिता आसन् —

काशीमहस्तलेखा

- पा १ = काशीहिन्दुविश्वविद्यालयस्य ग्रन्थागारात् प्राप्त
शारदालिपिहस्तलेखः, सख्या 21 774/3 7700
- पा २ = काशीहिन्दुविश्वविद्यालयस्य ग्रन्थागारात् प्राप्त शार-
दालिपिहस्तलेखः, स 330189 अस्य लेखनकाल-
शकम्बा १४४४ अस्मिन्नेव हस्तलेखे द्विलिपौ

कारा

- = जम्मु (काश्मीर) नगरस्थदीरगोरसंस्कृत-गोप-
स्थानात् प्राप्त काश्मीरहस्तलेखः प रामचन्द्रभट्ट-
कृतया शरङ्गकटीकया सम्बलिता । टीका धेय-
महाराजवर्योर्महोदयस्यकाले तस्यैव च प्रणया-
लिखिता आसीत् । सख्या 4012 (स्टीन कैटलग)
- का १ = जम्मुस्थानीयगोपुतापससंस्कृतग्रन्थगारस्य, हस्तलेख-
सख्या 3571 (स्टीनकैटलग); सवर् १९१९

वा ॥ = पुष्पपत्तनस्यस्य भारतीय इतिहाससंशोधनमण्डलस्य, न 1
संख्या 227/425 (निरिहसप्तदश्य) सवत्
१७८२.

यङ्गदेशीया यङ्गलिपिदस्तलेखा

य 1 = बलबतास्वानीय एधियाटिकसताइटि-ग्रन्थाधारस्य,
स 3533 17 B 3 राक १७२६.

य 2 = बलबतास्वानीय-यङ्गीयसाहित्यपरिपद-स 216

य 3 = यङ्गीयसाहित्यपरिपद, स. 2086.

मध्यदेशीया देवनागरीहस्तलेखा

दे 1 = बारागमोयडतान्तर्गत-गुराणनगरस्यहरस्वतीमण्डल-
रस्य, स 54/183

दे 2 = लखनस्यानीयडिटि-ग्रन्थविषयसंख्यायां, स 14. 351

(मादङ्गलिपिप्रति), सवत् १८४५

दे 3 = धमेरिवादेशस्य पेंसिलदेविना विषयविद्यालयस्य,
स 1447 (मादङ्गलिपिप्रति) राक १६७६

दे 4 = पुष्पपत्तनस्य मङ्गारकछात्राध्यक्षोपसर्यानस्य,
1882-83 वर्षस्य स 751 सवत् १७१४

दे 5 = मङ्गारकछात्राध्यक्षोपसर्यानस्य, 1873-74 वर्षस्य,
स. 19, सवत् १८३६.

दे 6 = ब्राह्मसोईवानीय कोडलिपन ब्राह्मणारस्य, विरचन
127 (मादङ्गलिपिप्रति) (मध्य हस्तलेखस्य

ब्रुनबोनीया मध्यया एव संवदिता)

दे 7 = लखननगरस्यस्य द्रविडा भाषिण-ब्राह्मणारस्य
स E. 3584 सवत् १८६२

दे 8 = इरियाप्रालिग-मण्डणारस्य, स. E. 3585 (मध्य
ब्रुनबोनीयाध्याया एव संवदिता)

दे 10 = इरियाप्रालिग-ग्रन्थणारस्य, मीथ 6815

(कोटोस्टेट प्रति) राक १९३६

दे 11 = दुर्गपत्तननगरस्यहरस्वतीमङ्गारकछात्राधारस्य,
स 53/183.

दाक्षिण्यारा हरलेखा

क्ष 1 = मद्रासनगरस्यगनमेन्-धोरिपद-मैत्रुरिपद-ग्रन्था
णारस्य तेनगुनिर्दिष्ट-स, नं. D. 2263.

क्ष 2 = मद्रासस्यमण्डणारकछात्राधारस्य देवनागरीनिर्दिष्ट
लेख, स्टैला नं. 8135 (P. 12463)

वामनपुराणस्य ग्रन्थपरिमाणोद्वरणवन्तो निबन्धग्रन्था

वामनपुराणस्य ग्रन्थपरिमाणम्

१. वामनपुराणस्य ग्रन्थपरिमाणम्

वामनपुराणस्य काठानिर्णये अन्य पुराणस्य ग्रन्थपरि-

माणविषये विचार प्रथमं समुद्दिष्टि । बेंकटेधरमे-

संस्करणे वर्णमानेऽस्य पुराणस्य ग्रन्थे ९५ अध्याया ५८१५

न 1 = मैसूरदेशीयमृगेरीमण्डल आत तातपत्रेषु लिखितो
मन्त्रीनामरीलिपिहस्तलेख ।

ते 2 = मैसूरस्थानीयप्रार्थनाशोधसंस्थानस्य तातपत्रेषु

लिखितं तेनगुनिर्दिष्टहस्तलेख, स. s. P. 4037

(कोटोप्रति प्राप्तान) (मध्य हस्तलेख मध्यहस्त

लेखगाठकवादनकालाद् पश्चाद् प्राप्त, मतोऽस्य पाठ

भेदा परिनिष्ठ प्रवृत्ता संति । अस्य हस्तलेखस्य

पाठपरिनिष्ठ पूर्वोक्तो ते 1 हस्तलेखस्य पाठसंख्या

प्रविचते, दे 9 हस्तलेखस्य न 1 हस्तलेखस्य च

पाठसंख्या सह साम्यमावहति ।

संवादितहस्तलेखानां वर्गविभाग

एतेषां हस्तलेखानां पाठसाम्यं ग्रन्थलोपं ग्रन्थाधिक्यं

ग्रन्थपरिमाणादिकमाधारीकृत्य निम्नलिखितेषु वर्गेषु

विभागं कृत —

१ प्रथमो वर्गः = बामनपुराणहस्तलेखा (ता 1. 2. बारा वा 1.2.)

(दे 5 हस्तलेखोऽपि मनेन वर्गेण सह बचिद्

स्वल्पेषु मृगतया बचिष्य भागिष्येन सवदति)

२ द्वितीयो वर्गः = यङ्गलिपिहस्तलेखा (य 1. 2. 3).

३ तृतीयो वर्गः = देवनागरीलिपिहस्तलेखा (दे 1. 2. 3. 10)

ते 1 हस्तलेखस्य (दे 10 हस्तलेखस्य बचिद्

प्रथमवर्गेण सह सवदति)

४ चतुर्थो वर्गः = दे 4. 7. 11. (इमे त्रयो हस्तलेखा कदाचिद्

द्वितीयवर्गेण सह सवदन्ति, दे 4. 7 हस्तलेखो

प्रायः समानो स्त, दे 11 बचिद् दे 1 हस्त

लेखेन सह लेखक्रमानुसारित्वेन सवदति)

५ पञ्चमो वर्गः = दे 1 ब्रजिया दक्षिण्याराहस्तलेखा (दे २, 7, 11)

वामनपुराणरत्नोक्तोद्वरणवन्तो निबन्धग्रन्था

आह्वलभाषाभूमिकाया १६-१७ पृष्ठयोर्निर्दिष्टेषु निबन्धेषु

स्थितोक्तस्य चोदृष्ट्वा वामनपुराणस्य श्लोका अस्माभिरुक्त

संस्कृता वाटनिर्णये च विनिवृत्ताः । ते च श्लोका

अग्रे २ परिशिष्टे प्रदत्ता संति ।

श्रीकृष्ण विद्यन्ते । अत्र संवादितहस्तलेखानां स्थितिसु

अभिन्नं विषये इत्थं वदन्ते —

(क) सर्वेषु बामनपुराणहस्तलेखेषु सरोमाहात्म्यान्तर्गतं

नवाध्यायस्य बामनवर्ति (बेंक० संस्करणम्, अ० २३-

३१) ॥ विधत्ते । इदं वामनचरितं कुरुब्राह्मणे लोमहर्षणसूतेन ऋषिभ्यः कथितम् । वामनपुराणस्य मुख्यौ सुवादकर्तारौ पुलस्त्यनारदौ । वामनपुराणस्य अन्तिमेषु कतिचिद् अध्यायेषु वर्तमानं वामनचरितं पुलस्त्येन नारदाय समारूपात्म् । अत इदमेव पुलस्त्येनैव वामनचरितं वामनपुराणोक्तं मुख्यं वामनचरितमिति, तदपेक्षया ॥ उत्तरभारतीयदेवनागरीहस्तलेखेषु तथा तदनुवर्तिषु पूर्वनिर्दिष्टेषु मुद्रितसंस्करणेषु वर्तमानं सरोमाहास्यान्तर्गतं वामनचरितं च गौणमिति वक्तुं शक्यते ।

(ख) सर्वेषु त्रिषु ब्रह्मलिपिहस्तलेखेषु तथा ते, वर्जितेषु सर्वेषु दाक्षिणात्यहस्तलेखेषु च सम्पूर्णं एव सूत्रसिंहात्मकं सरोमाहास्यं (स.मा) नाम सप्तविंशत्यध्यायात्मकं (वैकटे० २२-४७-४९-५६) ग्रन्थो न वर्तते । दक्षिणभारतीयतत्त्वज्ञाननगरस्थस्य सरस्वतीमहास्वामिप्रणामारस्थ पञ्चजु देवनागरीहस्तलेखेषु (D 10419—D 10423) इमे सरोमाहास्यं नामका अध्याया न वर्तन्ते इति तत् प्राप्तात् तेषां निर्वरणार्थं अवगम्यते, तेषु तु वामनपुराणस्य ६५, ६७ वा अध्याया एव वर्तन्ते ।

सूत्रसिंहात्मके अस्मिन् सरोमाहास्यग्रन्थे निम्नलिखिता विषया वर्तन्ते—

(१) वैकटे० २२-४७-६० (अस्माकं स मा १) अत्र स्थाणुतीर्थस्य माहास्यं वर्णनं च वर्तते ।

(२) वैकटे० अ० २३-३१ (स मा २-१०)—प्रथममथवा गौणं वामनचरितं अत्र वर्तते । इदं वामनचरितं मत्स्यपुराणोक्तेन (अ० २४४-२४६) वामनचरितेन हरिवंशोक्तेन (मविष्यपर्व, अ० ६५-७२) वामनचरितेन च सह बाहुल्येन साम्यमावहति । अत इदमनुमातुं शक्यते यत् त एव वामनचरिते अस्य वामनपुराणवामनचरितस्याधारभूते आस्ताम् ।

(३) वैकटे० अ० ३२-४२ (स मा ११-२१)—अत्र कुरुक्षेत्रतीर्थानां वर्णनं माहास्यं ॥ विद्यते । इदं कुरुक्षेत्रतीर्थानां वर्णनं माहास्यं च महाभारतग्रन्थस्य पाठ-समीक्षात्मकसंस्करणस्य आरण्यकपर्वणि (८१ प्रश्नुपेय अध्यायेषु) शक्यपर्वणि (३७-४२ अध्यायेषु) च वर्तमानेन

कुरुक्षेत्रतीर्थानां वर्णनेन माहास्येन च सह नितान्तं साम्यमावहति ।

वामनपुराणे इदं कुरुक्षेत्रतीर्थमाहास्यं सूतेन ऋषिभ्यः कथितम्, महाभारते तु पुनः पुलस्त्येन भीष्माय कथितम्, यत्र च पुलस्त्येन भीष्म 'नरव्याघ्र' (८१ २३a), 'राजन्' (८१ २१०), 'धर्मज्ञ' (८१ ४६a) इत्यादिरूपेण संबोधितः, भीष्माय च पत्न्यां संबोधनानि तत्र संगतानि सन्ति । परन्तु वामनपुराणस्य बहुतमेषु कदाचिच्च सर्वेषु हस्तलेखेषु समानं श्लोकेषु 'नरव्याघ्र' (वैकटे० संस्क० ३५-२०), 'राजन्' (वैकटे० संस्क० ३४-४२०), तथा 'धर्मज्ञ' (वैकटे० संस्क० ३५-४२a) इत्यादीनि संबोधनानि ऋषिभ्यः सूतं प्रयुक्तानि विद्यन्ते । अनेन प्रतीयते यदेते अध्याया (वैकटे० ३२-४२) महाभारतमाधारीकृत्य निर्मिता । अस्यांशास्य केचिच्छ्लोका नारदपुराणोक्तकुरुक्षेत्रमाहास्यस्य (उत्तरार्द्धे अ० ६४, ६५) श्लोकैः समाना विद्यन्ते । अतः, वामनपुराणस्य अवमशः महाभारतनारदपुराणभ्यां संगृह्य निर्मितः स्यात् । मूलवामनपुराणे च पश्चात् संयोजित इत्यनुमानं सुकरम् ।

(४) वैकटे० अ० ४३-४९ (स मा २२-२८)—एतेषु अध्यायेषु प्रायेण स्थाणुतीर्थममितं प्रतिष्ठितानां शिवलिङ्गानां माहास्यं कथितम् । एतच्च माहास्यमत्र सनत्कुमारेण मार्कण्डेयाय मुनये कथितं वर्तते । एते अध्याया महाभारते अन्येषु पुराणेषु न प्राप्ता अस्माभिः । परन्तु पृथुदकतीर्थमाहास्यविषये महाभारते उक्तम्—“गीत सनत्कुमारेण व्यासेन ॥ माहास्यम्” (३ ८१ १२७), किमनेन इदं संभावयितुं शक्यं यद् वामनपुराणस्य एते अध्याया (वैकटे० ४२-४९) पूर्वं स्कन्दपुराणस्य इदानीमनुबलम्बमानायां सनत्कुमारसंहितायां विद्यन्ते स्म ।

पुनः सर्वे एव एते सरोमाहास्याध्याया (वैकटे २३-४२) वामनपुराणे देवेभ्यो हरिणा प्रोक्तस्य कुरुक्षेत्रमाहास्यस्य पृथुदकतीर्थमाहास्यस्य च अन्तरङ्गभूता न विद्यन्ते, प्रसुत एतैरध्याये प्रधानं कथासूत्रं विच्छिन्नं विद्यते, यच्च वैकटे० २२ अध्यायानन्तरं ५० अध्याये एतन्नारदम् । कादमीरहस्तलेखा उत्तरभारतीयदेवनागरीहस्तलेखा इव

वैकटे० २२.४६ अनन्तर सूतर्षिसवादमारमन्ते आरभ्ये च देवनागरीहस्तलेखेभ्यः कादमीरहस्तलेखेभ्यः ऋषयः सूतं वामनोत्पत्तिविषयकं प्रश्नं पृच्छन्ति (‘उत्पत्तिं वामनस्य च’ वैकटे० २२.४८) । परन्तु कादमीरहस्तलेखेषु ऋषीणां प्रश्नस्य समाधानरूपेण न कुत्रचिदपि सूतेन वामनोत्पत्तिविषयकमाख्यानं कथितम्, देवनागरीहस्तलेखेषु च तद् वर्तते । अतः कादमीरहस्तलेखेषु अन्ये सरोमाहात्म्यान्तर्गतानि वामनचरितस्य प्रधानं वामनचरितमपेक्ष्य बुद्धिपूर्वकोऽयं शेष इति प्रतिभाति, अन्यथा कथं तत्र वामनोत्पत्तिविषयके प्रश्ने वर्तमाने तत्समाधानग्रन्थस्य लोपो विद्येत ।

तस्मात् वामनपुराणस्य ग्रन्थपरिमाणविषयिका स्थितिस्तिस्र्यं वर्तिषु शक्या—

अस्मामि उत्तरभारतीयदेवनागरीहस्तलेखानुसृत्य सर्वे एव सरोमाहात्म्याध्याया वामनपुराणे इदानीं स्वीकार्या, अथवा बृहहस्तलेखानां दाक्षिणात्यहस्तलेखानां च साक्ष्यमङ्गीकृत्य सर्वे एवैते सरोमाहात्म्याध्याया स्तिरस्कार्या, इति विचारणीयम् । सरोमाहात्म्यान्तर्गतं केवलं वामनचरितमात्रं तु स्तिरस्कर्तुं न शक्यम् यतस्तद्विषये कादमीरहस्तलेखमात्रमाप्य सदिग्धं वर्तते । पुनश्च, अस्मामि वामनपुराणस्य केचिद् ग्रन्थलिपिस्तलेखा मलयालमलिपिहस्तलेखाश्च नापायि संभासा । अतः इदानीं दाक्षिणात्यपाठसरणी वामनपुराणस्य क्रियमात्रं ग्रन्थपरिमाणं वस्तुतः भवितुं शक्यमिति निश्चितं न शक्यते । अन्यथा, कृत्यकल्पतरुममृतिषु केचिच्च पुराणेषु धर्मशास्त्रनिर्गमग्रन्थेषु सरोमाहात्म्याध्यायानां श्लोका उद्धृता प्राप्यन्ते । दाक्षिणात्यो वैद्यनाथदीक्षितोऽपि स्वरचिते स्मृतिमुक्ताकण्ठनामके निनये आदिग्रन्थकरणे सरोमाहात्म्यान्तर्गतस्य वैकटे० ३४ अध्यायस्य काश्चित् श्लोकान् समुद्धरति ।

अपि च नारदपुराणेऽपि वामनपुराणग्रन्थस्य सूतर्षिं सवादात्मकत्वं निर्दिष्टम्, तद् यथा—

‘इत्येवम् वामनं नाम पुराणं सुविचित्रम् ।

पुलम्बेन समान्यतः नारदाय मन्त्रालया ॥

सतो नारदतः प्राप्तं न्यासेन सुमहात्मनः ।

भ्यासात् छन्दोवाधेनैव तच्छिष्यो रोमहर्षण ॥

॥ चाख्यास्यति विभ्रम्यो नैमिषेभ्य एव ॥ ।

एवं परम्पराप्राप्तं पुराणं वामनं शुभम् ॥

(नारदश्रु १ १०५ १७ १६)

अतः, इदमनुमीयते यत् सूतर्षिसवादात्मकमपि वामनपुराणं कदाचिद् वर्तते स्म, सूतर्षिसवादात्मका पूर्वनिर्दिष्टा सरोमाहात्म्याध्यायाश्च तस्यैव सूतर्षिसवादात्मकस्य वामनपुराणस्यान्तर्वर्तिनीं बभूवुरित्यपि समाज्यते, पुलस्त्यनारदसवादात्मकस्य वामनपुराणस्य कालान्तरे केचिदशा मणष्टा आसन् इत्यपि अनुमीयते, यतः निरन्तरग्रन्थेषु उद्धृता वामनपुराणस्य बहवः श्लोका इदानीं पुलस्त्यनारदसवादात्मके वामनपुराणे न प्राप्यन्ते । सूतर्षिसवादात्मकस्य वामनपुराणस्य सरोमाहात्म्याध्याया पृथक्त्वेन सरक्षिता कालान्तरे च पुलस्त्यनारदसवादात्मके वामनपुराणे समर्थिता इत्यपि च समावना वर्तते ।

अस्या स्थिती वामनपुराणग्रन्थात् सरोमाहात्म्याध्यायानां नितान्तं निराकरणं न युक्तम् प्रतिभाति । नापि तेषां वामनपुराणस्य मौलिकग्रन्थरूपेण स्वीकरणमुचितं प्रतीयते, ब्रह्माष्टसरणी दाक्षिणात्यपाठसरणी च तेषामनुपलभ्यमानत्वात् । अतः, अस्मामि सूतर्षिसवादात्मकोऽखिल सरोमाहात्म्यग्रन्थो मध्यमार्ग्याश्रित्य वामनपुराणग्रन्थमध्ये एव यथोचितं यथास्थानं च पृथक्त्वेन भूतं, येन देवनागरीहस्तलेखेषु प्राप्ता अध्यायानामानुपूर्वीं न विच्छिन्ना भवेद ।

पुराणवाद्यस्य तु हिन्दुधर्मस्य विधकोर इव वित्सति, अतः एतद्वाहयं देशकालानुसारेण पुराणकारे पुराणसमाहकैः पुराणशाकैः सूतैश्च सशोधितं परिवर्तितं परिवर्धितं च, येनास्य धर्मकोशस्य युगानुसारिणोभिविचारधाराभिः सह सामञ्जस्यमनुगुणं तिष्ठेत् । एते महानुभावा परम्परागतं पुराणज्ञानं पुराणश्रुतिं च यत्नतः संरक्षन्तोऽपि काले काले प्रचन्तिभिर्नूतनविचारधाराभिस्तज्ज्ञानं तच्छ्रुतिं चोपवृत्तिवन्तः, न तु तेन नूतनविचारधारास्तिरसृजन्तः, येन पुराणानां पुराणत्वम् (‘पुरा यत्र अनिति’ ‘पुरा यत्र नव भवति’ इत्यादि स्वरूपं) सरक्षितं वर्तते । अनेनोपवृत्तिहेतुना पुराणवाङ्मयस्य ग्रन्थमार्गं प्रष्टुमशक्यं चतुर्लक्षं यावत् ।

पुराणवाद्यमस्यैव मष्टिदृष्टदृष्टं वा सर्वथा नोपेक्षा—

नस्माकम् । अतः सुपुष्टप्रमाणभावे पुराणेषु प्रचलितास्थाना सर्वथा निराकरणं न युक्तं स्यात् । तथापि समुपलब्धहस्त-
लेखानां प्रामाण्यमपेक्ष्य पुराणेषु वर्तमानं कश्चिद् ग्रन्थो यदि
मौलिकत्वेन सदित्य प्रतिभाति तदा तं सदित्य ग्रन्थमपि
पुराणसंस्करणे यथावद् अन्तर्भाव्य मौलिकग्रन्थात् तस्य पृथक्च
सूचनीयमिति निवारणद्वयमितनुसृत्यैव आद्याविश्लेषध्यायात्मक
सरोमाहात्म्यनामको(स मा) ग्रन्थो वामनपुराणस्य प्रधानग्रन्थमव्ये
एव पृथक्त्वेन सन्निवेशितोऽस्माभिर्न ॥ ग्रन्थान्ते परिशिष्टरूपेण
घृत इति विभावयन्तु सुमिष ।

वामनपुराणस्य वास्तविक ग्रन्थपरिमाणं दर्शयितुं
श्लोकात्मकं कथ्यते ('दशसाहससंख्यकम्' नार० १ १०५ १)
बृहद्वामनपुराणस्यथा चतुःसहितम्क उत्तरभागेऽपि वामन
पुराणस्यासीत् पुरेति नारदपुराणदेवावगम्यते । स च भाग
चतुःसहस्रश्लोकात्मक आसीद् यथा च —

शृण्वतोऽस्योत्तर भागं बृहद्वामनसंज्ञकम् ।
माहेधरी मागधरी सौरी गाणेधरी तथा ॥
चतस्रः सहितश्चात्र पृथक् साहससंख्यया ॥

(नार० पु० १ १०५ १३ १४)

परन्तु बृहद्वामनसंज्ञकोऽयमुत्तरभागो नाद्योपलभ्यते, यद्यपि
तस्य श्लोका यत्र तत्र निवन्धेषु उद्धृता प्राप्यते । अवशिष्ट
पूर्वभाग एव वर्तमानवामनपुराणरूपेणोपलभ्यते । अनप्य
उपलब्धवामनपुराणस्य ग्रन्थपरिमाणं षट्सहस्रश्लोकात्मक-
मापतति । वामनपुराणस्य एतादृशा अपि बहवः श्लोका
निवन्धेषु समुद्धृता वर्तन्ते, ये मेदादीं वामनपुराणस्य मुद्रितेषु
हस्तलिखितेषु वा पुस्तकेषु प्राप्यन्ते । एतादृशा श्लोका
अस्माभिः पृथक् समुद्गीता, परिशिष्टे च प्रदत्ता सन्ति, यतः,
एते श्लोका हस्तलेखसामान्याद् वामनपुराणग्रन्थमव्ये सन्निवेशं
नार्हन्ति ।

(ग) वामनपुराणस्य द्वयोर्हस्तलेखयोः (दे३ ते १)
'तथा गवर्गमेष्ट ओरियन्ल लद्देरी मैसूर' स्थानात् प्राप्ते
देवनागरीहस्तलेखे (C-433) च वैकटे ८४.१० ८९.६
अंशात्मको ग्रन्थो न विद्यते ।

संक्षेपतो हस्तलेखानामाधारेण वर्तमानवामनपुराणस्य
निम्नलिखितो ग्रन्थपरिमाणभेदोऽप्यप्यते —

१ उत्तरभारतीयदेवनागरीहस्तलेखेषु ग्रन्थपरिमाणं
वैकटे मुद्रितग्रन्थपरिमाणमुल्लेख्य वर्तते ।

२ वैकटे अ ८४.१० ८९.६ ग्रन्थो दे३ तेः हस्त
लेखयोर्न विद्यते ।

३ वैकटे २३ ३१ अध्यायाः (सरोमाहात्म्या-नामं
वामनचरितम्) कारपीरहस्तलेखेषु न विद्यन्ते ।

४ वैकटे अ २२ ४७ ४९ ११ म य (सरोमाहात्म्यम्)
बृहद्वस्तलेखेषु दाक्षिणात्यहस्तलेखेषु (ते १ बर्चयित्वा) न
विद्यते ।

वामनपुराणस्य प्रस्तुते पाठसमीक्षात्मकसंस्करणे (पा
स स) अध्यायानां विन्यास इत्थं वर्तते—

१ वैकटे अ १४, द्वयोर्ध्याययोर्विभक्त (पा स स -
अ. १४, १५)

२ वैकटे अ ८३, ८४ एकत्र समेलित (पा स स -
अ ५७)

३ सरोमाहात्म्य (स मा) नाम ग्रन्थो वामनपुराणस्य
मुख्यग्रन्थात् पृथक् कृत, परन्तु एष
मुख्यग्रन्थेन सहैव सतिमन्त्रेण स्थाने सन्निवेशित,
यत्र एष उत्तरभारतीयदेवनागरीहस्तलेखेषु
प्राप्यते, केवलमस्य ॥ तस्य अध्यायसंख्या
(१२८) मुख्यग्रन्थस्य अध्यायसंख्यायाः पृथक्
वृत्ता । वैकटे २२ अध्यायस्य अध्यायाः १४ श्लोका
(श्लोक ४७ ६०) स मा अ १ रूपेणात्र पा स
संस्करणे सन्निविष्टा वर्तन्ते ।

४ वैकटे अ १५, १६ वैकटे १५ १५ = पा स स
अ ६० अत्र त्रिविधमचरितं समाप्यते ।
ततोऽवशिष्टाः श्लोकाः = पा स स अ १६,
अत्र ६६ अध्याये षट्समुद्रितवर्तते ।

२ पाठसमीक्षात्मकसंस्करणं वैकटेऽवर-
संस्करणयोरध्यायसंवाद

पा स सं.	वैकटे स
१—१४	= ११४ ४७
१५	= १४ ४८ १४ १२२
१६—२२	= १५ ११
२३	= २२ १ ४६
स मा १	= २२.२७ ६०

स मा २२८	= २३ ४६	अ ४४	१६३ अक्षराणि
२४	= २०	अ ६६	११०४ =
२५ ६८	= ५१ ६१ ८४		
६६	= ९५ ८५ त	योग	= २७३१ अक्षराणि (= ८६ श्लोका)

३ पाठसमीक्षात्मकग्रन्थे गद्यांश

अध्याय सत्या	गद्यांश
स मा ५	५४१ अक्षराणि
स मा २३	४६४ "
अ ३९	४०० "
अ ४३	५९ "

४. पाठसमीक्षात्मकग्रन्थे श्लोकसंख्या

पाठसमीक्षात्मको ग्रन्थ (अ १ ६९)	= ४१६३ श्लोका
गद्यांश	= ८६ श्लोका
सतोमाहात्म्यम् (स मा १ २८)	= १२२८ श्लोका
योग	= ५८७७ श्लोका

वामनपुराणपाठनिर्धारणाय स्वीकृता सिद्धान्ता.

[अस्मिन् पाठसमीक्षात्मकसंस्करणे वामनपुराणस्य यथासम्भव प्राचीनतमपाठनिर्धारणाय पाठसमीक्षाविज्ञानमाश्रित्य ये सिद्धान्ताः मन्त्रावधारितास्ते ब्रह्मणः प्रतीयन्ते । एषा निम्नानि तु भाङ्गलक्षणानुसङ्गिकान्येव ब्रह्म्यानि]

- हस्तलेखानाम् अधिकतमसंख्यायाः साक्ष्यं पाठनिर्धारणे मायं स्वीकृतम् ।
- हस्तलेखसंख्यापेक्षया पूर्वनिर्दिष्टानां हस्तलेखवर्णानाम् अधिकतमसंख्यायाः साक्ष्यं प्राथम्येन स्वीकृतम् ।
- सत्राणि दूरतरदेशम्यवहितयोर्हस्तलेखवर्गयोः साक्ष्यं प्राथम्येन स्वीकृतम्, यथा काश्मीरहस्तलेखदाक्षिणात्यहस्तलेखवर्गयोः प्रामाण्यमुत्तरभारतीयदेवनागरीहस्तलेखवर्गहस्तलेखवर्गयोः प्रामाण्यपेक्षया समीचीनतरत्वेन हेतुना स्वीकृतम् ।
- कस्यचित् श्लोकस्य श्लोकसमूहस्य वा पाठनिर्धारणे यथासम्भव विभिन्नहस्तलेखानां हस्तलेखवर्गानां च पाठानां साङ्ख्यं विवर्जितम् ।
- यदि हस्तलेखानां हस्तलेखवर्गानां वा पाठानां परस्परविभिन्नता वर्तते तर्हि स एव पाठो गृहीतो योऽर्थसमत्वा साधु प्रतीयते, यथा ३१ अध्यायस्य ९१b श्लोके वज्रवर्गस्य पाठ एव सुसंगतः, अतः स एव तत्र गृहीतः । अन्यत्र प्रायेण काश्मीरवर्गस्य पाठ एव सुसंगतो वर्तते, तस्मात् एव पाठो गृहीतः ।
- कदाचिदर्थदृष्ट्या व्याकरणदृष्ट्या च साधु पाठं कुत्रचिदेव हस्तलेखे सुरक्षितं प्राप्यते । अस्यां स्थितौ बहुना हस्तलेखानां पाठाननादित्य स एव पाठः समीचीनत्वेन गृहीतः ।
- यदि केषाञ्चिद्वहस्तलेखानां पाठः पूर्वापरसदमर्शेन सह सर्वदति ततो बहुतरहस्तलेखपाठपेक्षया स एव पाठः समीचीनत्वेन स्वीकृतः ।
- यदि कस्यचित् हस्तलेखस्य हस्तलेखसमूहस्य वा पाठो हस्तलेखसाक्ष्यपेक्षया केनचित् बाह्यसाक्ष्येण समर्थितः सति तदा स एव पाठः स्वीकृतः ।
- कदाचिद् साधुमूलपाठोऽपि बहुपरम्परायां लेखनपरम्परायां वा भ्रष्टो जायते, कालान्तरे च स भ्रष्टपाठः अज्ञानात् शोधितः सन् भ्रष्टतरं सजायते, अथवा साधुपाठ एव कठिन्याद्देशतो कदाचित् सरलीक्रियते, सरलीकरणे च स शुद्धपाठोऽपि कदाचिदशुद्धो जायते । अस्यां स्थितौ साधुमूलपाठः पूर्वापरग्रन्थसाहाय्येन केनचिदुपलम्बमानब्राह्मसाक्ष्यसाहाय्येन अर्थान्तरायां वा निश्चीयते ।
- केषुचिद्वहस्तलेखेषु आगतानां प्रचलितपाठानामपेक्षया अन्येषु हस्तलेखेषु तत्स्थले आगतानामप्रचलितपाठानां प्राचीनतरत्वापेक्षामेव ग्रहणं कृतम् ।
- पुराणेषु महाभारतादिषु च अपाणिनीया प्रयोगा बहुशो

वर्तन्ते । एते प्रयोगास्तत्र कदाचित् प्राचीनत्वेन हेतुना, कदाचित्प्राकृतभाषाप्रभावहेतुना आगता, परन्तु प्रायेण बहवोऽपाणिनीयप्रयोगास्छन्दोऽनुशेषेन पुराणादिषु प्रयुक्ता सन्ति, यत व्याकरण-शुद्धयपेक्षया छन्दशुद्धिरेव पुराणादिषु प्रायेण सरक्षिता दृश्यते, युक्त चैतत्, यत सूत्रादिभिः पुराणवाचकैः छन्दशुद्धिरेव प्रायेणापक्षिता आसीत् । परन्तु पुराणानां लेखनकाले एतादृशा अपाणिनीयप्रयोगा लेलकैः पुराणपाठकैर्वा बहुषु हस्तलेखेषु पाणिनीयव्याकरणदृष्ट्या सशोषिता आसन् । कदाचिच्च तेऽपाणिनीया प्रयोगा स्वैरसंशोधनहेतुना अशुद्धतरा अपि सजाता । तु च द्वि इत्यादिनिपातानां प्रयोगेण द्वयोः स्वरयोर्मध्यां विवृत्तिस्तु हस्तलेखेषु प्रायेणापसारिता वर्तते, द्वि सभिरपि बहुधा कथाचिद् युक्त्या सशोषिता दृश्यते । अतः केपुचिद् हस्तलेखेषु उपलभ्यमाना अपाणिनीयप्रयोगा तत्रैव स्थले अन्यहस्तलेखेषु प्राप्ताः सशोषितापाणिनीयप्रयोगाणामपेक्षया प्राचीनतरा इति तु निःसन्देहं वक्तुं शक्यते । पुराणपाठनिष्ठित्वे च पाणिनीयप्रयोगाणां मपेक्षया अपाणिनीयप्रयोगा एव मौलिकत्वात् प्राप्ता वर्तन्ते । एते अपाणिनीयप्रयोगाश्च—(क) स्वरविवृति (ख) द्वि संधि, (ग) लिङ्गव्यत्यय, (घ) वचनव्यत्यय, (ङ) विभक्तिव्यत्यय, (च) कालव्यत्यय, (छ) वैदिकप्रयोगा—इत्यादिरूपेण पुराणेषु प्राप्यते ।

बाननपुराणेऽपि एतादृशा बहवः प्रयोगास्तत्र हस्तलेखेषु विद्यन्ते । अतः पाठनिर्धारणे पाणिनीयप्रयोगापेक्षया अपाणिनीयप्रयोगा एव प्रायेण प्राचीनतरत्वात् मौलिकत्वाच्च गृहीता ।

१२. परन्तु कदाचित् केपुचिद् हस्तलेखेषु लेखकानां प्रगाढात् अज्ञानाद्वा मौलिका पाणिनीया साधुप्रयोगा अपि अपाणिनीया इत्वा विद्यन्ते । एतादृशे स्थले पाणिनीया साधुप्रयोगा एव गृहीता ।

१३. 'उवाच' आदिषु सङ्केतवाक्येषु विषये हस्तलेखेषु नैक-

रूपता विद्यते । केपुचिद् 'पुलस्त्य उवाच', केपुचिद् 'पुलस्त्य उ', केपुचिच्च 'पुलस्त्य' इत्येव वर्तते । एकस्मिन्नेव हस्तलेखेऽपि कदाचिदस्मिन् विषये नैकरूपता विद्यते । प्रस्तुतसंस्करणे तु सर्वत्र 'पुलस्त्य उवाच' 'देवा उक्त्वा' इत्यादि पाठ एव स्वीकृतः ।

१४. हस्तलेखेषु क्लृष्ट पाठ प्रायेण लेखकैः कारणान्तरे सरूपपर्यायादिनां सरलीकृत्यते । अतः सरलपाठापेक्षया क्लृष्टपाठ एव प्राचीनतरत्वात् स्वीकृतः ।

१५. मानवज्ञानं कारणान्तरे कमजो विस्तरमापद्यते । अतो विस्तृतज्ञानविषयकस्य ग्रन्थस्यापेक्षया अविस्तृतज्ञानविषयकस्य अल्पतरविस्तृतज्ञानविषयकस्य वा ग्रन्थस्य सतः प्राचीनतरत्वमनुमातुं शक्यते । अतएव येषु हस्तलेखेषु अविस्तृतज्ञानसूचको अल्पतरविस्तृतज्ञानसूचको वा पाठ उपलभ्यते, स पाठ, अन्यहस्तलेखेषु उत्स्थाने वर्तमानात् विस्तृतज्ञानसूचकात् पाठात् प्राचीनतर इति वक्तुं शक्यते, नतो हेतोः पूर्वोक्तप्राचीनतर पाठ एव एतादृशे स्थले स्वीकृतः ।

१६. पाठनिर्धारणे प्रक्रममङ्गस्य यथासमं परिहारः कृतः ।

१७. कदाचित् कश्चिद् ग्रन्थः केपुचिदेव हस्तलेखेषु अविद्यमानो भवति, शेषेषु सर्वेषु ॥ ग्रन्थोऽवाप्यते, परन्तु यदि पूर्वोपरसंदर्भेण तस्य ग्रन्थस्य अविद्यमानत्वं समर्थ्यते, तदा स ग्रन्थो बहुषु हस्तलेखेषु विद्यमानोऽपि सन् न गृहीतः ।

१८. कदाचित् बहुतेषु हस्तलेखेषु कश्चन नष्ट पाठः, कस्याचिदकस्य वर्गास्य (विशेषतः कारभारवर्गास्य) हस्तलेखेष्वेतोषलभ्यते । एतादृशे स्थले अस्य वर्गास्य हस्तलेखेषु विद्यमानः स पाठो गृहीतः, यतः पूर्वोपरग्रन्थेन तस्य विद्यमानता समर्थ्यते ।

१९. कदाचित् कश्चिद् ग्रन्थो हस्तलेखेषु स्थानव्यत्ययाद् अयुक्तस्थाने लिखितो वर्तते, अस्यां स्थितौ 'पाठक्रमादर्थक्रमो बलीयान्' (महाभाष्ये वनसर्व ८३ २०३, नीलकण्ठश्रीकृतः) इति वचनानुसारेण स पाठ अर्थसंदर्भो सप्रतिमनुसृत्य युक्तस्थाने संनिविद्यते ।

२०. कदाचित् कश्चित् पाठ सर्वेषु हस्तलेखेषु उपलभ्यमानोऽपि सत्रयसङ्गतिं बाह्यसाक्ष्यं च व्यभिचरति, अस्या स्थितौ तस्य असंगतपाठस्य अर्थसङ्गतिमनुसृत्य सशोधनं कृतम् । सशोधितपाठस्य च सशोधनसूचनार्थं तस्यापि रेखा (—) प्रदत्ता । एतादृशा संशोधितपाठाश्चात्र विरला एव सन्ति ।

२१. केचित् पाठा हस्तलेखेषु सदृशा अनिदिष्टता वा वर्तन्ते । ते च त्रिविधा सन्ति, यथा—

(क) यदि द्वयोः पाठयोर्विषये हस्तलेखानां साक्ष्यमात्रेण त्रुट्य वर्तते, निगमप्रकाशनाभावेऽपि च तत्र वर्तते, तदा तयोः पाठयोः कश्चिदपि एकत्र पाठं ग्रहीतुं शक्यते,

(ख) यदि कश्चित् पाठो बहुतरेषु हस्तलेखेषु वर्तमानोऽपि सन् युक्तमर्थं न ददाति, तथा तस्य पाठस्य विरुद्धं किञ्चिदन्तसाक्ष्यं, बाह्यसाक्ष्यं वापि नोपलभ्यते, तदा स पाठः अर्थदृष्ट्या सदृशोऽपि सन् गृहीतः ।

(ग) यदि कश्चित् पाठः कस्मिंश्चिदेकस्मिन्नेव हस्तलेखे केचिद्वैधं हस्तलेखेषु वा विधत्ते, अर्थदृष्ट्या च ॥ पाठः संगतोऽपि प्रतीयते, परन्तु एतादृशः पाठो मौलिकः सशोधितो वेति ॥ निश्चीयते, तदा ॥ पाठः सदृशोऽपि

सन् अर्थदृष्ट्या गृहीतः । परन्तु यदि स लेखकैः पाठकैश्च संशोधितः पाठ इति निदिष्टं भवति, तदा स पाठः अर्थदृष्ट्या संगतोऽपि सन् सशोधितपाठत्वाच्चिरस्कृतः । अस्मिन् सस्करणे एतादृशा सदृशानां पाठानामधो बकरेखा (--) प्रदत्ता ।

एव वामनपुराणपाठनिर्धारणे ये सिद्धान्ता प्रस्तुत-सस्करणस्य सपादनाय स्थिरीकृतास्तेऽत्र सक्षेपेण वर्णिताः । परन्तु अस्मिन्पाठवता पुराणसदृशानां प्राचीनग्रन्थानां पाठनिर्धारणाय कश्चिदपि रागपथो न वर्तते । हस्तलेखानां परस्परं साक्ष्यविरोधे सति सपादकाय प्रायः स्वविवेकादृते नान्यं पन्था विद्यते । पुराणानां कश्चिदादर्शं प्राचीनतमो मौलिको वा पाठोऽप्यनुसयात् शक्यते इत्यत्रापि सदैवो वर्तते, सपादकदृष्ट्या एतादृशस्य पाठस्य संभावनायामपि स पाठः सर्वेषामेव विदुषा सन्तोषमावहेदित्यपि वक्तुं न शक्यते लोकानां विभिन्नसत्त्वत्वात् । वामनपुराणस्य प्रस्तुतः पाठसमीक्षात्मकः सस्करणं तु अस्यां दिशि केवलं विमर्शप्रयास एव ।

इदं सस्करणमनेकैः परिशिष्टैः कतिपयानि सूचिभिश्च संयोजितं, येनैव पुराणानामध्ययनेऽनुसंधानकार्यं च किञ्चित् साहाय्यं प्रयच्छेत् । परन्तु सस्करणस्यास्य प्रामाणिकत्वे उपयोगित्वे च सुविध एव प्रमाणम् ।

कृतज्ञताप्रकाशनम्

अस्य सस्करणस्य निर्माणे वैविधद्विं सह विमर्शं कृतं, पुराणविभागस्थैरेव सहकारिभिश्च सहयोगः प्रदत्तः, तेभ्यः सर्वेभ्य एव कृतज्ञता प्रकाशयामः । वामनपुराणस्य ग्रन्थपरिमाणनिर्दिष्टे, समीक्षोपकरणे (Critical Apparatus) विषये च हस्तलेखानां सम्बन्धे च मद्रासविश्वविद्यालयस्य संस्कृतविभागाध्यक्षैरस्मत्पुराणसमितिसदस्यैश्च डा. वे. ०. राघवन्महोदये, भण्डारकरप्राच्यशोधसंस्थानस्यैर्महोपाध्यायस्य डा. के. ०. पल्लो, वैद्यमहोदये, डा. आर. ०. एन. ०. दाण्डेकर-महोदयेभ्यः वा सम्गत्य प्रकृता, तदर्थं तेऽतीव धन्यवादाहं सन्ति । समीक्षोपकरणनिर्माणकार्ये मूफसशोधनादिकार्ये परि

शिष्टादिनिर्माणकार्ये च अस्मत्सहकारिणा डा. गंगासागरराममहोदयेन अन्यैश्च सहकारिभिर्यत्निरन्तरमकृष्टं च साहाय्यं कृतं तदर्थं तेभ्यो हार्दिकी कृतज्ञता प्रकाशयामः ।

कश्चिदसंख्यासम्पादका कश्चिनेरसमहाराजः डा. विश्वतिनारायणसिंहमहोदया वामनपुराणस्य पाठसमीक्षात्मकसस्करणनिर्माणकार्ये सर्वदैव पर्यवेक्षितवन्तः, काले काले च स्वसम्पत्तिप्रदानेन मार्गदर्शनेन च अस्मिन् कार्ये महत् साहाय्यं प्रदत्तवन्तः, अस्मत्पुराणसमिति सदस्या केन्द्रीयशिक्षा-मन्त्रालयस्या श्री डा. रामकरणशर्मा महोदया वामनपुराणस्य पाठसमीक्षात्मकसस्करणनिर्माणशोभना समर्थितवन्तः तद्विषये च उपयोगिनः विमर्शं कृतवन्तः, चाराणसेया पण्डितराजः श्री

राजेश्वरशास्त्रिणः, श्री पं. हरिरामशुक्लमहोदयाः, श्री पं. विद्यनाथशाम्बिदातारमहोदया, वाराणसेयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य भू.पू. उपकुलपतिमहोदयाः श्री डा. सुरेन्द्रनाथशास्त्रिणश्च पाठ-समीक्षात्मकसंस्करणस्यास्य ग्रन्थपरिमाणदिविषये उपयोगिनः परामर्शान् प्रदत्तवन्तः; काशिराजन्यासस्य महामन्त्रिणः श्रीरमेशचन्द्रदेवमहोदयाः परिशिष्टादिविषये काले काले स्वसम्मतिप्रदानेन बहुविधसाहाय्यापादनेन च अस्मानुपकृत-

वन्तः । एतदर्थम् एते महानुभावाः परमधन्यवादमर्हन्ति ।

एवम् अनेकैः सारस्वत्युपासकैरस्मिन् परमपावने महति सारस्वतयज्ञे विविधा आहुतयः प्रदत्ताः । अनेन सारस्वतयज्ञेन भगवान् पुराणपुरुषं संप्रीयतामिति प्रार्थयामहे ।

काशिराजन्यासीयः

पुराणविभागः

आनन्दस्वरूपगुप्तः

८ आबन, शक १८८९

ŚLOKA CONCORDANCE OF THE VĀMANA-PURĀṆA EDITIONS

(वामनपुराणस्य मुद्रितसंस्करणानाम् श्लोक-संवादः)

A

CONCORDANCE OF THE NUMBER OF ŚLOKAS OF THE ADHYĀYAS OF THE FOUR PRINTED EDITIONS
OF THE VULGATE TEXT OF THE VĀMANA PURĀṆA

(वामनपुराणस्य प्रचलितपाठस्य चतुर्णां मुद्रितसंस्करणानां श्रव्यध्यायं श्लोकसंख्या-संवादः सुलना)

(For the description of these Editions see Introduction एषां चतुर्णां संस्करणानां

विवरणम् आङ्गलभूमिकायां वर्तते)

Adhyāyas	I Jagad dhitecchu- Press Ed.	II Bangali Ed. (M. C. Pal)	III Bangali Ed (Dongavāṁṭ Press)	IV Veāk. Ed.
अध्याया	अपहितेष्टु प्रेस, पूना, संस्करणम्, देवनागरी	बङ्गालसंस्करणम् (महेशचन्द्रपालसम्पादितम्)	बङ्गालसंस्करणम् (पञ्चाननकर्तृसम्पादितम्, संवासी प्रेस)	बङ्गालसंस्करणम्
	श्लो० सं० (No. of Ślokas)	श्लो० सं० (No. of Ślokas)	श्लो० सं० (No. of Ślokas)	श्लो० सं० (No. of Ślokas)
१०	31	30	31	31
२	56	56	56	56
३	51	51	51	51
४०	55	55	57	57
५	61	61	61	61
६	107	107	107	107
७	65	65	65	65
८	72	72	72	72
९०	53	52	52	52
१०	57	57	57	57
११	58	58	58	58
१२५	58	57	57	57
१३	59	59	59	59
१४	122	122	122	122
१५०	63	62	62	62
१६	66	66	66	66
१७	73	73	73	73
१८०	36	37	37	37
१९०	42	42	43	43
२०	51	51	51	51
२१	62	62	62	62
२२	60	60	60	60
२३	21	21	21	21
२४	38	38	38	38

वामनपुराणम्

Adhyāyas	I	II	III	IV
	Jagad dhitecchu Press Ed	Bangali Ed. (M C Pal)	Bangali Ed बङ्गादर संस्करण	Venk Ed
अध्याय	जगदितेच्छु प्रेस, पूना, (संस्करण देवनागरी)	बङ्गादर संस्करण (महेशचन्द्रपाल सम्पादित)	(वामननर्तकसम्पादित, वगवादी प्रेस)	वेन्कटेवर प्रेस संस्करण
	श्लो० सं० (No of Ślokas)	श्लो० सं० (No of Ślokas)	श्लो० सं० (No of Ślokas)	श्लो० सं० (No of Ślokas)
२५०	22	22	23	22
२६	Prose + 1 Śloka	Prose + 1 Śloka	Prose + 1 Śloka	Prose + 1 Śloka
२७०	37	37	36	36
२८	17	17	17	17
२९	48	48	48	48
३०	44	44	44	44
३१	97	97	97	97
३२	24	24	24	24
३३	21	21	21	21
३४	50	50	50	50
३५	56	56	56	56
३६	80	80	80	80
३७	38	38	38	38
३८	23	23	23	23
३९	39	39	39	39
४०	45	45	45	45
४१	32	32	32	32
४२	30	30	30	30
४३	89	89	89	89
४४०	38	39	39	39
४५	31	31	31	31
४६	59	59	59	59
४७०	162	163	163	163
४८	35	35	35	35
४९	51	51	51	51
५०	13	13	13	13
५१	75	75	75	75
५२	69	69	69	69
५३	62	62	62	62
५४	78	78	78	78
५५०	86	85	86	86
५६	72	72	72	72
५७	104	104	104	104
५८	121	121	121	121

Adhyayas अध्याया	I Jagad-abitecchu Press Ed जगद्विदेच्छु प्रेस, पूना, (संस्करणम्, देवनागरी)	II Bengali Ed (M C Pal) बङ्गासरसंस्करण (महेशचन्द्रपातसम्पादितम्)	III Bengali Ed (Bangavasi Press) बङ्गासरसंस्करणम्, पञ्चानननरूपसंपादितम्, बंगवासीप्रेस,	IV Venk Ed वेङ्कटेश्वरप्रेस, संस्करणम्
	श्लो० सं० (No of Slokas)	श्लो० सं० (No of Slokas)	श्लो० सं० (No of Slokas)	श्लो० सं० (No of Slokas)
५६	47	47	47	47
६०*	78	77	78	78
६१	77	77	77	77
६२	59	59	59	59
६३	86	86	86	86
६४	79	79	79	79
६५	168	168	168	168
६६	64	64	64	64
६७	59	59	59	59
६८	65	65	65	65
६९	161	161	161	161
७०*	94	95	94	94
७१	42	42	42	42
७२	76	76	76	76
७३*	54	53	54	54
७४	50	50	50	50
७५	52	52	52	52
७६	49	49	49	49
७७	57	57	57	57
७८	89	89	89	89
७९*	84	84	84	84
८०	39	39	39	39
८१	33	33	33	33
८२*	46	46	48	48
८३	33	33	33	33
८४	50	50	50	50
८५*	83	84	84	84
८६	121	121	121	121
८७	49	49	49	49
८८	28	28	28	28
८९	59	59	59	59
९०	48	48	48	48
९१	115	115	115	115
९२	66	66	66	66
९३	15	15	15	15
९४*	75	76	76	76
९५*	92	92	92	92

A NOTE ON THE DIFFERENCE IN THE ŚLOKA
NUMBERS OF CERTAIN ADHYĀYAS IN THE
FOUR EDITIONS

*Adh १. Both the Bāṅgālī editions contain the 'नारायण नमस्तुभ्य' śloka, but in M C Pal Ed this śloka is given after its first śloka (which is identical with the first śloka of the Venk Ed) and is numbered as 2, but in the Pañcānana Ed this śloka is given in the beginning and is not numbered. The two Devanāgarī edns omit this śloka.

The M C Pal edition has wrongly omitted to number its two ślokas (२० and २१) and so the number of ślokas in its first Adh is 30.

*Adh ४. The J P Ed and the M C Pal Ed omit śloka ४३ of the Venk Ed. The other difference in the number of the ślokas is due to the difference in numbering of the ślokas by combining one or more lines of a certain śloka with the preceding or the following śloka.

*Adh ६, १२, १५, १८, १९, २५, २७, ४४, ४७, ७०, ७३, ७८, ८२, ८५ and ९४. In all these Adhyāyas the difference in the number of the ślokas in these editions is due to the difference in their numbering of the ślokas.

*Adh ५५ The Vāṅga Edn of M C Pal omits śloka ८६ of the other editions.

*Adh ६० The same edn omits śloka ६० of this Adh of the other editions.

*Adh ९५ The two Devanāgarī edns (J P and Venk) insert the colophon 'इति श्रीविक्रमचरित समाप्त' after their śloka ८४, but this colophon is missing in the two Bāṅgālī editions.

चतुर्थ संस्करणेषु तारकाङ्गिताध्यायानां श्लोकमंख्या-
भेदविषये टिप्पणी

*अ. १. अत्र द्वयोरेषि वङ्गसंस्करणयोः प्रारम्भे 'नारायण नमस्तुभ्य' इत्यादि श्लोको वर्तते परन्तु देवनागरीसंस्करणयोरेव श्लोको न विद्यते । महेशचन्द्रपाठसम्पादिते वङ्गसंस्करणेऽयं श्लोकः 'त्रैलोक्यमाराज्यमाच्छिद्य' इति प्रथमश्लोकस्य पश्चात् श्लोक २ रूपेण वर्तते, बगवत्तोमेतसंस्करणे तु प्रारम्भे एवायं श्लोको वर्तते सत्या चास्योपरि न प्रदत्ता ।

महेशचन्द्रपाठसंस्करणेऽनवधानात् २०, २१ श्लोको संख्यारहितो वर्तते, अतोऽत्र श्लोकाणां संख्या ३० वर्तते ।

*अ. ४. बाणद्वितेच्छ्लेषसंस्करणे महेशचन्द्रपाठवङ्गसंस्करणे च बँकटे, संस्करणस्य ४७०० श्लोकाद्धो न विद्यते । अन्यत्र च एषु संस्करणेषु कचित् कचित् श्लोकसंख्यालेखनपद्धतौ भेदो विद्यते, यथा कस्यचित् श्लोकस्य पूर्वार्धस्योत्तरार्धस्य वा पूर्वश्लोकेन सह उत्तरश्लोकेन सह वा संयोजनमित्यादि ।

*अ. ९. ९, १२, १५, १८, १९, २५, २७, ४४, ४७, ७०, ७३, ७८, ८२, ८५, ९४—एषु सर्वेषु अध्यायेषु उक्तप्रकारेण श्लोकसंख्यालेखनपद्धतिभेदकृत एव श्लोकसंख्या भेदो जातः ।

*अ. ५५. महेशचन्द्रपाठवङ्गसंस्करणे अन्येषां संस्करणानां ८६ संख्याक श्लोको नास्ति ।

*अ. ६०. अस्मिन्नेव संस्करणे अन्येषां संस्करणानां श्लोको ६० नास्ति ।

*अ. ९५. उभयोरेषि देवनागरीसंस्करणयोस्तयोः श्लोको ८४ परत 'इति श्रीविक्रमचरित समाप्त' इति पुष्पिका विद्यते, परन्तु उभयोरेव वङ्गसंस्करणयोरेव पुष्पिका न विद्यते ।

B

CONCORDANCE OF ADHYĀYAS AND SĪKAS OF CRITICAL EDITION OF THE VĀMANA PURĀṆA
WITH THOSE OF THE VEṢKATEŚVARA EDITION

(वामनपुराण पाठसमीक्षात्मक (पा. III) संस्करणस्य अध्यायानां श्लोकानां च वेङ्कटेश्वर (वें) संस्करणेन सह संवाद)

Cr. Ed. (पा. घ. श्ल.)	Verh. Ed. (वें. मं.)	Cr. Ed. (पा. घ. श्ल.)	Verh. Ed. (वें. श्ल.)	Cr. Ed. (पा. घ. श्ल.)	Verh. Ed. (वें. श्ल.)
अ० १	अ० १	४००	४१०	१०	१००-११०
१-१६	१-१६	४२०	११	११०-१२०
२०१०	२०१०	४३-४७	४३-४७	१२	१२०-१३०
.....	२००-२१०	अ० ५	अ० ५	१३	१३०-१४०
२००	२१०	१-४३	१-४३	१४	१४०-१५०
२००	२१०-२२०	४४०	४४०	१५	१५०-१६०
२१००	२२००	४५०	४५०	१६	१६०-१७०
२१०	२१०	४६०	४६०	१७	१७०-१८०
२१००	२१००	४७०	४७०	१८	१८०-१९०
२१०	२१०	४८०	४८०	१९	१९०-२००
.....	२१०	४९-५१	४९-५१	२०	२००-२१०
२१	२१०-२२०	अ० ६	अ० ६	२१-२२	२१-२२
२४	२२०-२३०	१-१००	१-१००	२३	२३-२४
२५	२३०-२४०	अ० ७	अ० ७	२४	२४-२५
२६	२४०-२५०	१-२१	१-२१	२५	२५-२६
२७-३०	२५०-२६०	२७०	२७०	अ १०	अ १०
अ० २	अ० २	२७०-२८०	१-२७	१-२७
१-१११	१-१११	२८०	२८०	अ. ११	अ. ११
.....	११०-१२०	२८०	२८०	१-१०	१-१०
११०	१२०	२८०	२८०	११	११०-१२०
१२-२३	१२-२३	२८०-२९०	१२	१२०-१३०
अ० ३	अ० ३	१२०-१३०	१२०-१३०	१३	१३०-१४०
१-२८	१-२८	अ. ८	अ. ८	१४	१४०-१५०
१२०-१३०	१२०-१३०	१-२८	१-२८	१५	१५०-१६०
१२०	१२	१२	१६	१६०-१७०
१०-२१	१०-२१	४०	४०	१७	१७०-१८०
अ० ४	अ० ४	४०	४०	१८	१८०-१९०
१	१	४१-४२	४१-४२	१९	१९०-२००
२	अ. ९	अ. ९	२०	२००-२१०
१-२१	१-२१	१-२८	१-२८	२१	२१०-२२०
.....	४४०	२८	२८	२२	२२०-२३०
४४०	४४०	२८	२८	२३	२३०-२४०

Or Ed. (पा स सं)	Verkh Ed (स सं)	Or Ed (पा स सं)	Verkh Ed (सं सं)	Or Ed. (पा स सं)	Verkh Ed (सं सं)
Yood Ytab	Y2	2Eod 2aab	20	2E2	2E2
Y1od Ytab	Y3	2ood 21ab	21		
Y2od Y3ab	Y4	21od 22ab	22	अ 22	अ 22
Y3od Y4	Y5a f	22od 23ab	23	1 1Yab	1 1Yab
Y4 Y5	Y6 Yc	23od 24ab	24	1Yod	—
Y5a-d	Y7	24od 25ab	25	1Yab	1Yod
Y6ef Y6ab	20	25od 26ab	26	1Yod 1Eab	1Y
Y6od Y0ab	21	26od 27ab	27	1Yab 1Yab	1Y
Yood Y1ab	22	1Y d 2c	28a f	1Yod 1cab	1Y
Y1od Y2ab	23		2Eab	1Yod 1Eab	1c
Y2od Y3ab	24		2Eod	1Eod 2aab	1E
Y3od Y4ab	25	1Eab	Y0ab	2ood 22ab	20
Y4od Y5ab	26	1Eod	Yood	21od 22ab	21
Y5od Y6ad	27	Y0ab	Y1ab	22od 23ab	22
Y6od Y0ab	28	Yood	Y2od	23od 24ab	23
Yood Ycab	29	Y0ef	Y3od	24od 25ab	24
Y6od YEab	30	Y1 Y2	Y2-Y3	25od 26ab	25
Y6od Y0ab	31	अ 1E	अ 1C	26od 27ab	26
Yood Y1ab	32	1 2Y	1 2Y	27od-2cab	27
Y1od Y2ab	33	अ 20	अ 1E	28od 2Eab	28
Y2o-f	34	1 2Y	1 2Y	28o-f	2E
Y3a-o	35	2Yab	2Yab	20 31	20 31
Y3of 1Yab	36	2Yod 2cab		22a-d	32
अ 1C	अ 1Y	2Yod	2Y-d	22ef 23ab	33
1 1Y	1 1Y	2E Y4	2c Y3	23od 24ab	34
1Y1-d	1Y			24od 25ab	35
1Yef 1cab	1c	अ 21	अ 20	25c f	3Y
1Yod 1Eab	1E	1 Y	1 Y	2Y-3c	3c 3E
1Eod 2aab	20	1	—	—	पुनस्तप उवाच
2ood 21ab	21	Y-3E	1 3c	3E Y2	Y0 Y1
21od 22ab	22	Y0a			
22od 23ab	23	Y0bod	2Eabc	स मा अ 1	(अ 22)
23od 24ab	24		2Ed	देवत्वउवाच	
24od 25ab	25	Y1 Y2	Y0 Y1	1	Y3
25od 26ab	26	अ 22	अ 21	2 1Y	Yc 10
26od 2cab	27	1-Y	1-Y	स मा अ 2	अ 22
28od 2Eab	28		2	1-21	1 21

Cr. Ed. (पा. स. सं.)	Verkh. Ed. (वे. सं.)	Cr. Ed. (पा. स. सं.)	Verkh. Ed. (वे. सं.)	Cr. Ed. (पा. स. सं.)	Verkh. Ed. (वे. सं.)
स. मा. अ. ३	अ. २४	७-३६	७-३६	७ab	७ab
१-१३	१-१३			७cd
१४	१४ab	म. मा. अ. ७	अ. २८	७ef	७ab
१४ab	१४ef	१-१३	१-१३	८-२४	८-२४
.....	काना वराव	१४ ab	१४		
१४cd	१४ab	१४cd	१४	स. मा. अ. १२	अ. ३३
काना वराव	१४-१६	१६-१७	१-१३b	१-१३b
.....	१४cd	म. मा. अ. ८	अ. २९	१cd
१६-१८	१६-१८	१-२२	१-२२	१cd
		२३	२३	७-२१	७-२१
म. मा. अ. ४	अ. २९	२४	२३		
१-३३b	१-३३b	२४a	स. मा. अ. १३	अ. ३४
७cd-८	२४bcd	२४abc	१-१७	१-१७
८ab	७cd	२४d	१-१८	१८
८cd	२६-४६	२६-४८	१-१८	१८ab
१०-१२	८-१०			१८
१३	१३a-d	म. मा. अ. ९	अ. ३०	२०	१८cd
१४	१४ef १२ab	१-४४	१-४४	२१-२९३८	२०-२२
१५	१५cd-१३ab			२९cd	२९ (विवादात्मक)
१६ab	१६cd	स. मा. अ. १०	अ. ३१	२७-३६	२७-३६
.....	१४ १२ab	१-२	१-२	४०१	४०१
१९cd	१२cd-१६ab	१-४d	१०	४०८
१७	१६cd-१३ab	१-४ef-१३ab	११	४०९	४०९
१८	१०, ४-१८ab	१६cd	१२	४१०	४०९
१९	१८cd-१६ab	१२-२१	११-२२	४११	४०९
२०	१६cd-२०ab	२३-२४	४१२	४१
२१	२०cd-२१ab	२२-२६	२३-२६	४२ २०	४२-२०
२२	२१cd-२३ab	२७		
२३ab	२३cd	२८ ३१	१० ३३	म. मा. अ. १४	अ. ३५
२३cd	२३ab (वे. सं. वराव वराव)	१४ (विवादात्मक)	१-२६	१-२६
	म. मा. अ. १५	१२-३३	१२ ३३		
		१६cd-१८	म. मा. अ. १५	अ. ३६
म. मा. अ. १५	अ. २६	११cd	१८cd	१-३०	१-३०
.....	म. मा. अ. १६	१४ ८३	१८ ८८	११-२१	११
काना वराव	काना वराव	८४ab	(८६ विवादात्मक)	११cd	१२ (विवादात्मक)
१	१	८५-८६	८०	१२-३२	१३ १६
		८६-८७	८१-८२	१३-३३	१३
म. मा. अ. १६	अ. २७	म. मा. अ. ११	अ. ३२	१४-३४	१४ (विवादात्मक)
१६	१६	१६	१६	१५-३८	१६-४०
.....	म. मा. अ. १७	१६	१६		

Cr. Ed. (पा. सं. सं.)	Vernk. Ed. (वै. सं.)	Cr. Ed. (पा. सं. सं.)	Vernk. Ed. (वै. सं.)	Cr. Ed. (पा. सं. सं.)	Vernk. Ed. (वै. सं.)
स मा. अ. १६	अ. ३७	३३०द ३४ab	३५	स मा. अ. २३	अ. ४४
१-२३	१-२३	३४ d	३६ab	१-२६	१-२६
३४a	३४a	३६cd-३७ab	२७ab
३४b-३४a	३४ab	३७cd	२७ab	२७cd
३४bcd	३४bcd	३४cd	२८
३६-३८	३५-३७	३६	३८	२७० f	२६
३६-४०१b	३८a-f	३७-४३	३६-४५	३८-३५	३०-३७
४००d	स मा. अ. २०	अ. ४१	गद्यं	गद्यं
स मा. अ. १७	अ. ३८	१-६ab	१-६ab	३६	३६
१-१६ab	१-१६ab	६cd	स मा. अ. २४	अ. ४५
.....	१६cd	६ef	६cd	१-३१	१-३१
.....	सोमहर्षण खयाव	७-६ab	७-६ab
१६cd	२०ab	६cd-१०ab	स मा. अ. २५	अ. ४६
२०ab	१०cd	६cd	१-४ab	१-४ab
२००d-२३	२००d-२३	११-२२	१०-२१	४०d ७ab	१७-१६
स. मा. अ. १८	अ. ३९	२३	४०d	४०d
१-१२	१-१२	२४-३२	२२-३१	७-१५	५-१२
१३a-d	१३	स मा. अ. २१	अ. ४२	१६a-d	१३
१३ef-१४ab	१४	१-३०	१-३०	१४-१६
१४cd-१५ab	१५	स मा. अ. २२	अ. ४३	४०d	२०ab
१५cd-१६ab	१६	१-२२	१-२२	१६ef	२०cd
१६cd-१७ab	१७	२३	१७-३८	२१
१७cd	१८ab	२४	३६bcd-४०a
१७ef-१८ab	२३-३८	२४-३६	४०bcd	४१bcd
१८cd	१८cd	३६a-d	४०	४१-४२	४४-४६
२०-४०	१६-३६	३६०-f	४१	स मा. अ. २६	अ. ४७
स मा. अ. १९	अ. ४०	४२ (वै. संस्करणस्य ४०cd	स मा. अ. २६	१-१ab	१-१ab
१-२३	१-२३	समा ४२ab समानमेव)	३de
२४ab	२४ab	४३	३f	३d	३d
२४cd-२५ab	२५	४४-६०cd	४६-६२	४-३१	४-३१a-d
२५०-f	२६	नार्यं क्तु	३२ab	३१ef
२६-२६	२७-३०	६०ef	६३ab	३२cd
३०a-d	३१	नार्यं क्तु	३३-१०१	३२-१००
३०ef-३१ab	३२	६१ab	६३cd	१०२a	१०१a
३१cd-३२ab	३३	६१०-f	६४	१०२bo
३२cd-३३ab	३४	६२-८६	६५-८६	१०२d	१०१b

Cr. Ed. (ग. म. द.)	Venk. Ed. (वे. म.)	Cr. Ed. (ग. म. द.)	Venk. Ed. (वे. म.)	Cr. Ed. (ग. म. द.)	Venk. Ed. (वे. म.)
१०२६	१०१८	१०२६	१०२६	अ ३२	अ ५८
१०१-१४१	१०२-१४०	१०८	१-७८	१-७८
१४२-८८	१४१	१८-७७	१८-७८	७८६	७८६
१४२६	१४२६	अ २९	अ ५९	७८६	७८६
.....	१४२८	१-१८	१-१८	८०	८०
१४३-१९१	१४३-१९१	१८	१८१-८१	८१६	८१६
स. मा. अ. २७	अ. ४८	पुनःपुनः	८१८
१-१२	१-१२	४०६	८२६
स. मा. अ. २८	अ. ४९	४०८	१८६	८२८	८२८
१-११	१-११	४१ ४१६	४०-४१६	८२८	८२८
.....	४१-४१	४१८	८२-११०	८३-१११
४१-४१	४१-४१	४२	४२८	अ ३३	अ ५९
अ. २४	अ. ५०	४८ ८८	४१ ८६	१-४७	१-४७
.....	अ. ५०	अ ३०	अ ५६	अ. ३४	अ ६०
.....	१	१०-८	१	१-१७	१-१७
देवता उपाय	१०८-१२६	२	१८
१-४	२-२	२०८-१२६	३	१८-७८	१८-७८
११-८	१	१०८-१२६	४	१८-७८	१८-७८
२-६	७६	४०८-१२६	५	अ ३५	अ ६१
११६	७८	१०८ १२६	६	१-११	१-११
१०८-७६	८	१०८-७६	७	ब्रह्मोपाय
७-८	८	७८	८	१४-७७	१४-७७
८-११	१०-११	८	अ. ३६	अ ६२
अ ३१	अ ५१	८१६	८०८	१-११	१-११
१-७२	१-७२	१०८-१०२६	८	माता उपाय
अ. २१	अ ५२	११-११	१०	२७	२७
१-७२-७७	१-७२-७७	१७	पुनःपुनः उपाय
४७-११६	१८-७१	१८-७२	२८ २८	२८ २८
४८-८८	४७-११	अ ३१	अ ५७	अ ३०	अ ६३
२०-७१	४८-११	१-१००	१-१००	१-४०	१-४०
अ २७	अ ३१	१०८-८८	१०८	१०८
१-११	१-११	१०८६	१०२१६	४७-७०	४७-७०
अ २८	अ ५४	१०१	१०१-८८-१०१६	७८६
१-११	१-११	१०१	१०१-८८-१०१६	७८८	७८६
२०-८८	२७	१०४	१०४-८८	७१	७१-८८-७१६

Cr. Ed. (पा. म. म.)	Veñk. Ed. (वे. म.)	Cr. Ed. (पा. म. म.)	Veñk. Ed. (वे. म.)	Cr. Ed. (पा. म. म.)	Veñk. Ed. (वे. म.)
.....	२००१ २६००	८३	८४	अ. ५७	अ. ८३
२००१	२६०१			१-३१	१-३१
२०-४९	३०-४८	अ. २४	अ. ८०	३२	३२-४८
४०	...	१-४	१-४	३३००	३३०१
.....	४१-४०	२	२३-८	...	३३
४०-४१	४१-४४	९	२६१ ५००	(अ. ५०)	अ. ८४
अ. ४८	अ. ५४	७	२०१ ५००	(पा. ५२-१-२)	१-२
१-४०	१-४०	८००	८००	८००	(= ८२-१-२)
अ. ४९	अ. ५०	८००	८००	८००	८००
१-४२	१-४२	८००-१०००	८००	८००-१०००	८१
अ. ५०	अ. ५१	८००-१०००	८०	८००-१०००	८२
१-१२०-८	१-१२	८००-१०००	८१	८००-१०००	८३
१२०१	१२०१	१२०१	१२०१	८४
११-१२००	११-१२००	१२०१	८५
१२०	१२०	१०-१२	१०-१२	१०-१२	१०-१२
१२०	१२०	अ. ५५	अ. ८१	१२०१ १२००	१२००
१२०	१-१२००	१-१२००	१२०१	१२०१
१२००	१२००	१२०१	१२००	१२००	१२००
अ. ५१	अ. ५२	१२०१	१२०१	अ. ५८	अ. ८५
१-२०	१-२०	१२०१	१२०१	१-२१	१-२१
अ. ५२	अ. ५३	१२०१-१२००	१२०	१२०१	१२०१
१-२३	१-२३	१२०१-१२००	१२०	१२०१	१२०१
२३	१२०१-१२००	१२०	१२०१	१२०१
२४ १४	२४ १४	१२०१	१२०१	१२०१	१२ १२
१२०१	१२०१	१२०१	१२०१	१२०१
१२०१-१२००	१२०१-१२००	अ. ५६	अ. ८२	१२०१	१२०१
१२०१	१-१४	१-१४	१२०१	१२०१
.....	७००१	१२०१	१२०१	१२०१	१२०१
७०००	७०००	१२०१-१२००	१२०१	१२०१	१२०१
अ. ५३	अ. ५४	१२०१	१२०१	अ. ५९	अ. ८६
१-५१	१-५१	१२०१	१२०१	१-५२	१-५२
५१-५१	५१	१२०१	१२०१	१२०१	१२०१
५१-५१	५१ (विषय-परिचय)	१२०१	१२०१	१२०१	१२

Cr. Ed. (पा. स. सं.)	Veñk. Ed. (वै. सं.)	Cr. Ed. (पा. स. सं.)	Veñk. Ed. (वै. सं.)	Cr. Ed. (पा. स. सं.)	Veñk. Ed. (वै. सं.)
२६	३०	५७८d-५८ab	५६	७२८d-७३a	७२
३०ab	३१ab	५८०d-५८	६०	७३८d-७५a	७३
३०cd	३२ab	६०-१०५	६१-१०६	७५b	७५५
३१ab	३१cd	१०६-१०७ab	१०७	-----	७५b
३१०f	३२०f	१०७d-१०८ab	१०८	७५cd-७६	७५cd-७६
३२-८०	३३-८१	१०८cd-१०९ab	१०९	अ ६८	अ. ९५
८१	---	१०९cd-११०	११०	१-१८	१-१८
८२-१११	८२-१२१	१११-११४	१११-११४	-----	११ab
अ ६०	अ. ८७	पुनस्त्य उवाच	---	११ab	११cd
१-५५ab	१-५५ab	११५	११५	११cd-२०ab	२०
५५d-५५a	---	अ ६५	अ. ९२	२०cd-२१ab	२१
५५b	५५d	१-३	१-३	२१cd-२२ab	२२
५५cd-५५ab	५५	४	४	२२cd-२३ab	२३
५५cd-५५ab	५६	५	५	२३cd-२४ab	२४
५५cd-५५ab	५७	५-२६	५-२८	२४cd-२५ab	२५
५५cd-५५ab	५८	३०a-d	२६	२५cd-२६ab	२६
५५cd-५५	५९	३०cf	-----	२६cd-२७	२७
अ. ६१	अ. ८८	३१-३३	३०-३२	-----	२८ab
१-५५ab	१-५५ab	३४ab	३४ab	-----	३८
८d-१०५	---	३५cd	३५cd	(अ. ६६. ४-१२)	(२८cd-३०)
१०b	८d	३५ef	३३cd	२८	३८
१०cd-११ab	९	३५-५१	३५-५०	२९	-----
११cd	१०ab	५२	-----	३०-५२	३६-५१
११a	१०० (= ६०)	५३-६८	५१-६६	-----	५२
११b	१०d (= ७b)	अ ६६	अ. ९३	५३-५१	५३-६१
१२-२६	११-२८	१-२	१-२	-----	६२
अ ६२	अ. ८९	३५	-----	५२	६५
१-५६	१-५६ (१-६ = ८५ १-६)	६-११	३-८	५३cd-५४ab	६५
अ. ६३	अ. ९०	गद्य	गद्य	५४cd	६६ (विचरणात्मक)
१-५८	१-५८	१२-१८	६-१५	५५	६७ (विचरणात्मक)
अ. ६४	अ. ९०	अ ६७	अ. ९४	५५-७०	६८-८३
१-५९	अ. ९१	१-८	१-८	-----	पुनस्त्य उवाच
१-६०	१-६०	-----	६ab	७१	८४
१६१	१६१	६१-६	६cd-१०	अ. ६६	(अ. ९०)
१६२	१७५	१०-५६	११-५७	१-३	८१-८७
१७ab	१७b	५७-५८	-----	४-१२	८८cd-९७
१७cd	१७cd	५८-५९d	५८-५९	१३	८८
१८	१८	५९ef	५९	१५	८९
१८-५९ab	१८-५९ab	५९-७०	५९-७०	-----	८९cd-९०
१९cd	१९cd	७०b	-----	१७b	९०-९१
२०cd-७१a	२०	७०cd-७१a	७०cd	१७cd	९०cd
२०cd-७१b	२०	७१cd-७२a	७१	१७	९१-९२

ADHYĀYA CONTENTS

अध्यायविषयसूची

अध्याय	प्रत्यक्षाय श्लोक संख्या	विषय	पृष्ठाङ्का
१	30	हरल्लितम्—वर्णार्णन, शस्त्रस्य जीमूतकेतुत्वम्	1-3
२	55	हरल्लितम्—शरद्वर्णन, शस्त्रस्य सत्या सह मन्दर गिरौ निवास, दक्ष यज्ञोपक्रम, शस्त्रस्य कपालित्वे हेतुवर्णनम्	7 12
३	61	हरल्लितम्—शस्त्रस्य कपालित्वे हेतुवर्णनम् (पूर्वतोऽनुवृत्तम्)	13 18
४	57	हरल्लितम्—सती मृत्यु शिवस्य कोपाद् गणानामुत्पत्ति, दक्षयज्ञविध्वंसनम्	18-23
५	61	हरल्लितम्—दक्षयज्ञविध्वंसनम् (पूर्वतोऽनुवृत्तम्), कालरूपिशिवस्वरूप वर्णनम्, राक्षस्यरूपादिकथनम्	23 29
६	107	बदरिकाश्रमे वसन्तश्रीप्राप्ति, नरनारायणतप प्रसङ्गे वामस्य अनङ्गस्य प्राप्तिवर्णनम्, वामस्य अनङ्गत्वप्राप्ति	30-41
७	65	उर्वशीनिर्माणम्, प्रह्लादस्य राज्याभिषेक, प्रह्लादस्य नैमिषतीर्थयात्रा, नरनारायणाभ्या सह प्रह्लादयुद्धम्	42-49
८	72	नरनारायणाभ्या सह प्रह्लादयुद्धम् (पूर्वतोऽनुवृत्तम्)	49-56
९	52	अन्धकस्य दैवै सह युद्धप्रसङ्गे देवदानवबाहन्वर्णनम् अन्धकस्य दैवै सह युद्धम्	57-59
१०	57	अन्धकस्य दैवै सह युद्धम् (पूर्वतोऽनुवृत्तम्)	60 70
११	58	सुकेशिशृत्तान्ते ऋषिभिस्तस्मै धर्मोपदेश, सुकेशिशृत्तान्ते ऋषिभि- र्देवादीनां द्वादशयोगीनां धर्मकथनम् सुकेशिशृत्तान्ते भुवनकोशवर्णनम्, सुकेशिशृत्तान्ते एवविंशतिनरकवर्णनम्	70-77
१२	86	सुकेशिशृत्तान्ते नरनरप्रदुर्गकथनम्, सुकेशिशृत्तान्ते कृतघ्ननिन्दया राजातिषु पदार्थानां प्रधानत्वकथनम्, सुकेशिशृत्तान्ते कृतघ्ननिन्दा	77-85
१३	88	सुकेशिशृत्तान्ते जम्बूद्वीपवर्णकथनम्, भुवनकोशे भारतवर्षस्य द्वीपा, भारत वर्षस्य पर्वता भारतवर्षस्य नद्य, भारतवर्षस्य अनपदा	85-94
१४	50	सुकेशिशृत्तान्ते प्रसन्नचारिधर्मकथनम्, सुकेशिशृत्तान्ते सदाचारवर्णनम्	94-102
१५	67	सुकेशिशृत्तान्ते भोग्यान्नकथनम्, द्रव्यशुद्धिकथनम्, द्रव्यशुद्धि शीघ्रं च, शुद्धस्य सदाचारकथनम्, अभोज्यलक्षणम्, शीघ्रलक्षणम्, वर्णाश्रमधर्मवर्णनम्	102 109
१६	68	सुकेशिशृत्तान्ते भुवनवर्णनम्, सुकेशिशृत्तान्ते भूधरेपातनम् पुनरावेगण च	110-116
१७	61	सुपादीनां शयनविधि, अश्वत्थशयनद्वितीयाश्रयनम्, वृष्णाष्टमीश्रये रत्नाचनम्	116-123
१८	72	देवानामङ्गेषु विविचवृक्षाणामुत्पत्ति अरण्यवृक्षे पशुशार्चनम् वैष्णवपञ्जर- स्तोत्रम्, वात्यायनीचरिते महिषोत्पत्ति, महिषस्य राज्याभिषेक	123 130
१९	37	वात्यायन्या प्रादुर्भावः, दैवै कृता वात्यायनीस्तुति, वात्यायनीचरिते अमास्त्येन विन्यस्य निम्नीकरणम्	131 136
२०	44	वात्यायनीचरिते चण्डमुण्डाभ्या महिषं प्राप्ति देव्या गुरूपवर्णनम्, महिषा- सुरेणदत्त सन्निपणम्, दूतेन देव्यै महिषासुरसन्देशनिवेदनम्, महिषा सुरस्य युद्धाय समुद्योग	136-143

अध्याय	प्रत्यध्याय श्लोक संख्या	विषय	पृष्ठाङ्का
२१	52	देवीमहिषासुरयुद्धम् महिषासुरवध	148 150
२२	61	देव्या पुनरुत्पत्तिविषयक प्रदत्त अपरमहिषपीडितदेवाना हरे समीप गमनम् कुरुक्षेत्रनिर्माणकथनप्रसङ्गे सवरणतपतीवृत्तात्	150-157
२३	45	कुरुक्षेत्रनिर्माणवृत्तान्त कुरुक्षेत्रवृत्तात् ते प्रयुद्धरतीर्थकथनम्	158-16१
स मा १	14	ब्रह्मसर प्रमाणकथनम् सरोमहिमा	164-165
स मा २	21	वामनचरितम्—दैत्यराज्ये बनेरभिषेक चतेरिख्यवर्णनम्	165-167
स मा ३	38	वामनचरितम्—इन्द्रपेन सह देवाना ब्रह्मलोकगमनम्	167-171
स मा ४	28	वामनचरितम्—ब्रह्मण षड्विंशो देवाना इवेतर्द्धपगमनम् तत्र तपश्चरण च	171 173
स मा ५	गद्य + 1	वामनचरितम्—कश्यपकृते नापायण-स्तव	178 175
स मा ६	36	वामनचरितम् विष्णुना देवेभ्योवरप्रदानम्, अदित्या तपश्चरणम् अदिति कृत्वा विष्णुस्तुति	175 178
स मा ७	10	वामनचरितम्—विष्णुना वरप्रदानम्, अदितिगर्भे विष्णो स्थिति	179 180
स मा ८	4९	वामनचरितम्—दैत्यतेजोनाश ब्रह्मादेन अदितिगर्भस्थस्य विष्णो स्तुति	181 185
स मा ९	44	वामनचरितम्—वामनावतार, ब्रह्मकृत्वा वामनस्तुति वामनस्य बनेरभ्यर प्रति प्रस्थानम्	186-189
स मा १०	91	वामनचरितम्—वामनेन पद्मनयपरिमितभूमिवाचनम्, स्वस्य सर्वदेवमय विदाङ्गरूपप्रदर्शनम् वामनस्य त्रिविक्रमस्य, यत्ने पातालगमनम्	190 193
स मा ११	24	मार्कण्डेय कृत सरस्वतीस्तोत्रम् मार्कण्डेयस्य सरस्वती प्रति कुरुक्षेत्रप्रवेशाय प्रार्थना	199 202
स मा १२	21	कुरुक्षेत्रमहिमा, कुरुक्षेत्रस्य तीर्थेषु भ्रमणाय नियमविधानम्	202 २०4
स मा १३	50	कुरुक्षेत्रस्य सप्त यनानि तदात्र कुरुक्षेत्रतीर्थानि	204 208
स मा १४	56	कुरुक्षेत्रतीर्थानि	209 214
स मा १५	78	कुरुक्षेत्रतीर्थानि	214 221
स मा १६	40	कुरुक्षेत्रतीर्थानि, तत्र सप्तसारस्वतीतीर्थवर्णनम्	221 225
स मा १७	23	मङ्गणकृत्यान्	225 227
स मा १८	40	कुरुक्षेत्रतीर्थानि (पूर्वतोऽनुवृत्त)	228-232
स मा १९	43	यसिष्ठापवाहतीर्थोत्पत्तिरथनम् यसिष्ठापवाहतीर्थोत्पत्ति	232 336
स मा २०	84	कुरुक्षेत्रतीर्थानि	236-239
स मा २१	30	कुरुक्षेत्रतीर्थानि, तत्र प्राची सरस्वतीमाहात्म्यम्	240-242
स मा २२	86	प्रक्षोत्पत्तिरथनम् साविहस्यसरोत्पत्ति सप्तर्षीणा वालरिख्याना चोत्पत्तिस्तपश्च शररेण ऋषीणा धर्मज्ञानपरीक्षणम् ऋषिभिः शररस्य लिङ्गपातनम् ब्रह्मणा ऋषिभ्यो ज्ञानोपदेश	243-2०2
स मा २३	30	ब्रह्मकृत्वा स्मिस्तुति हस्तिरूपधरेण हरेण दारयनाद् लिङ्गस्यानयन सर पार्श्वे निवेशन च देवेभ्यः पिबिस्व कृत शिवस्तव	2०2 257
स मा २४	31	रथाणुनीर्थ-रथाणु कट रथाणुलिङ्गमाहात्म्यम्	2०8-260
स मा २५	50	रथाणुनीर्थमभितो विविधलिङ्गाना प्रतिष्ठा तेषा माहात्म्य च	261 266
स मा २६	163	रथाणुनीर्थमाहात्म्यप्रस्तावे वेनचरितम्, प्रद्योतनम् राज्याभिषेकश्च, स्वपि स्वतारणाय प्रयुष्टप्रयत्नः प्रयुना वारितेन येनेन कृत्वा शिवस्तुति	256 283
स मा २७	35	वेनकृतशिवस्तवस्य माहात्म्यम् रथाणुनीर्थस्य माहात्म्याद् वेनादीना स्वर्गप्राप्ति	284 287

अध्याय	प्रत्यक्षार्थ श्लोक-संख्या	विषय	पृष्ठाङ्काः
स मा. २८	49	चतुर्मुखानामुत्पत्तिः, चतुर्मुखोत्पत्तिप्रसङ्गे ब्रह्मवृत्ता शिवस्तुतिः, चतुर्मुखोत्पत्तिः, चतुर्मुखोत्पत्तौ स्थानुनीधमाहात्म्यम्	287-292
२४	11	पितृणामाराधनाय पुण्यतिथिः, देवैः पृथुदूते पितृनाराय्य मेनाया प्राप्ति	293-294
२५	76	मेनाया कन्यात्रयोत्पत्तिः, कुटिलाया ब्रह्मग्रापेन आपोमयत्वम्, उमाया सप्तपञ्चर्याः शिवस्य हिमवदाश्रमे वासः, शिवेन तपस्यन्त्या पार्वत्या प्रतीक्षणम्, शिवस्य मन्दरगिरिगमनम्	295-303
२६	71	शिवेन सप्तर्षीणां हिमन्दगृहप्रेषणम्, सप्तर्षीणां हिमन्दगृहे आगमनं शिवस्यार्थं हिमयस्तुतायाचनं च, हिमवता स्वजातीनामुपामग्नम् तेभ्यः सप्तर्षिभ्यः सदेशचनम् च, हिमवता स्वमुताया शिवस्यार्थं प्रदानयचनम्, सप्तर्षिभिः शिवाय तद्भूतान्निवेदनम्	304-311
२७	62	क्षमाशिवयोर्यियाह्म बालसित्यानामुत्पत्तिश्च	312-319
२८	77	पार्वत्या मुन्दरवर्णप्राप्तये तपश्चरणम्, ब्रह्मणा पार्वत्यै कनकसन्निभमर्ण-प्रदानम्, इन्द्रेण कौशिक्या विन्ध्ये स्थापनम्, महामोहनके स्थितस्य शिवस्य अजिरे अग्निना प्रवेशः, देवानां प्रार्थनया शमुना महानिधुनस्य त्यागः, अग्ने शिववर्चस्य पानं च, राजाननोर्यसि	320-329
२९	88	ननुचिषधः, शुम्भनिशुम्भवृत्तान्तश्च, शुम्भेन देव्या समीपे दूतप्रेषणम्, दूतेन देव्या सदेशचनम्, धूम्रलोचनवधः, चण्डमुण्डयोर्देव्या सह युद्धम्, कालेष्टोऽसुरसैन्यविवातः, चण्डमारीवृत्तश्चण्डवधोयोगः, चण्डमुण्डवधः	329-339
३०	78	चण्डिकाया शरीराद् मातुणामुत्पत्तिः, मातुभिः सहसुराणां युद्धम्, रक्तवीजेन सह युद्धम्, रक्तवीजवधः, निशुम्भवधः, शुम्भवधः, सुरैः कृता देवीरतुतिः देव्या परप्रदानं च, देव्या स्वभाविप्रादुर्भासक्यनम्	340-350
३१	104	रुन्दोत्पत्तिवृत्तान्तः, रुन्दस्य पञ्चमुरत्वम्, रुन्दस्य चतुर्भूतित्वम्, रुन्दस्य सेनापत्येऽभिषेचनम्, रुन्दस्य गणप्रदानम्, रुन्दस्य मयूर-प्राप्तिवृत्तादिप्रदानम्	350-363
३२	120	रुन्देन तारनजयायास्तुतायाचनम्, रुन्दस्य त्वसत्यनम्, बुद्धायप्रयाणं च, तारकादीनां मन्त्रणा, पातालैरेतुवृत्तान्तः, रुन्देन तारकमहिषादिभिः सह युद्धम्, तारकस्य, महिषस्य क्रोधगृहाप्रवेशः, रुन्दशमयोर्विनाशः, रुन्देन श्रीश्वेदेन महिषासुरवधश्च, हरेण सुवकाशाय वरप्रदानम्	363-377
३३	47	श्वत्थजेन पातालकेतुप्रहरणम्, अन्धश्वस्य गौरीप्राप्तये प्रयत्नः	378-384
३४	70	शक्रस्य नष्टतेजःप्राप्तये तपश्चर्या, शक्रस्य तपश्चरणे वेदास्तीर्थोत्पत्तिश्च, शक्रस्य सरस्वत्या निमज्जनाद् सुवनेशोभः, सुरासुरव्याख्यानम्, सुरासुरव्याख्याने विष्णोश्चतुर्भूतित्वकथनम्, सनत्कुमारस्य द्वादशपञ्चयोगप्राप्तये प्रयत्नः, सनत्कुमारस्य पुत्रागमनरूपविषयकः प्रश्नः	384-392
३५	77	ब्रह्मणा पुत्रागमनरक्षा वर्णनम्, पुत्रशिवयोर्यिदोषः, औरसादिद्वादशविधः पुत्रघर्षणम्, सनत्कुमारस्य ब्रह्मणो दत्तपुत्रत्वम्, सनत्कुमाराय ब्रह्मणा द्वादशपञ्चयोगकथनम्, विष्णोश्चतुर्भूतित्वघर्षणम्, मुख्यवधः	393-402
३६	50	देवेभ्यः कथितो हरस्तानविधिसाम्राट् चद्विधिश्च, हरिहरयोर्योगे विष्णुहृदये शिवलिङ्गस्थितिः, हरिहररूपवर्णनम्, हरेण लक्ष्मणे सतीवनीत्रियाप्रदानम्, महर्षिकथृचान्तः, साम्राज्यवनीत्रियमहिमा	403-409

अध्याय	प्रत्यक्षार्थ श्लोक-संख्या	विषया	पृष्ठाङ्का
३७	86	अन्यकवृत्तान्त, प्रह्लादेन कामसतप्राय अन्यथाय दण्डकाख्यानकथनम्, शुक्रदृष्टिरे अरजायै दण्डकेन चित्राङ्गदाया आख्यानकथनम्, चित्राङ्गदा ख्यानम्	410-419
३८	79	चित्राङ्गदाख्याने विषक्रमणो यानरताप्राप्ति, चित्राङ्गदाख्याने वेदवती कथा चित्राङ्गदाख्याने मन्दयन्तीकथा, चित्राङ्गदाख्याने जायालिकथा, जायाले नन्दय स्याञ्च कथा, मन्दयन्तीदेवत्वोर्बुत्तान्त, जायारिजटाभोचन-वृत्तान्त	419-428
३९	109	गालयवृत्तान्त, चित्राङ्गदाया वेदवत्यै स्ववृत्तान्तकथनम्, वेदवतीवृत्तान्त, इन्द्रधनुर्मादिभिः कन्यानामन्वेष्टनम्, घृताचीवृत्तान्त, कपिना जायालि जटाभोचनम् कपिवरूपस्य विश्वकर्मेण शापभोचनम् इन्द्रधनुर्मादीना समूहोदाहरे आगमनम्, कन्याभिः शिवस्य स्वयनम्, सप्तगोदायरे सर्वेषा मेकत्र समेलनम्, घृताच्या चित्राङ्गदाया आधासनम्, कन्याचतुष्टयविवाह	428-446
४०	04	दण्डकेन अरजाधर्षणम्, शुम्भेण दण्डराय शापप्रदानम्, अन्धकाय प्रह्लादस्य परदारमर्ननोपदेश, अन्धकेन शिवसमीये वृत्तत्रेष्टनम्, अन्धकस्य हरेण सह युद्धोद्योग	447-454
४१	69	नन्दिना गणानामाख्यानम्, आगताना गणाना वर्णनम्, गणेश्वो हरिहरकथ्य हानोपदेश, गणेश्व सद्योयरुपदर्शनम्, ऐक्यहानेन गणाना निर्भूत पापघ्नम्, हरगणैर्मन्दराख्यादनम्	454-461
४२	06	अ प्रकेन सह युद्धाय हरस्य प्रयाणम्, रुद्रगणाना दानवै सह युद्धम्, शुम्भद्वयस्य कुलम्भदुर्वेषिनहारभादीनावपश्च, गणै सह दानवाना युद्धम्	462-471
४३	102	शुम्भेण सजीवनीविद्याप्रयोग, नन्दिना सह दानवाना युद्धम्, शर्वेण शुक्रस्य स्वजठरे संनिवेशनम्, शुक्रहता हरस्तुति, शुम्भेण हरोदरे विश्वदर्शनम्, हरजठरात् शुक्रस्य निर्गमनम्, प्रमथामराणा दानवै सह युद्धम्, हरस्य नृत्य दानवाना पराजयञ्च अन्धकस्य हरवेष्टेण पार्दवीसमीपगमनम्, भयात्पात्त्या श्वेतावैकुण्ठमुल्लेखे विरोधाच्च प्रमथामरयोदीनवैः सह युद्धम्, इन्द्राय अग्निना शक्तिप्रदानम् अम्भश्शक्त्योर्बुद्धम्, मातले रत्नसिन्धवनम् मातलेरिन्द्रस्य सौत्वम्, शक्रेणाम्भुदेवविपात, कुलम्भजन्मवत्	471-489
४४	95	अध्वनयुद्धम् अध्वनस्य शिवशूलेन निभेदनम्, अष्टभैरवमङ्गलचर्चिका नामुत्पत्ति, शिवस्य नेत्राग्निना अन्धकस्य श्लेषणम्, अन्धकहृता शिवस्तुति, अन्धकस्य शृङ्गित्वम्, शिवेन देवादीना विसर्जनम्, अर्द्धसुमात् पार्दव्या प्रादुर्भावे, अध्वकृत्वा पावतीस्तुति	490-502
४५	42	मलयपर्वते इन्द्रकृतं वर्म, इन्द्रस्य दानवै सह युद्धम्, इन्द्रस्यपाकशासन स्वादिकथनम् इन्द्रस्य गोत्रभित्त्वकथनम्, इन्द्रस्य गोत्रभित्त्वकथने दितिजन्मरुतामुत्पत्ति	502-507
४६	76	स्वार्थमुवे मन्वन्तरे मरुतामुत्पत्तिकथनम्, स्वार्थोविदेऽन्तरे मरुतामुत्पत्ति, चतस्रस्यान्तरे सप्तमरुतामुत्पत्ति, तामसोऽन्तरे सप्तमरुतामुत्पत्ति, रैवतोऽन्तरे सप्तमरुतामुत्पत्ति, चाध्रुवेऽन्तरे सप्तमरुतामुत्पत्ति	507-516

अध्याय	प्रसंग	विषय	पृष्ठाङ्क
४७	51	वलिमगादिदानगाना देवै सह युद्धम्, देवासुरयुद्धम्, देवाना कालनेमिना सह युद्धम् कालनेमिना सह विष्णोर्बुद्धम्, कालनेमिवध	517 524
४८	50	वलिनागादीना देवै सह युद्धम्, बले स्वर्गोचर, स्वर्गे प्रह्लादगमनम्, बले वनेक्योपदेशशुश्रूषा, प्रह्लादकृत वचन्योपदेश	524 529
४९	52	त्रैलोक्यलक्ष्म्या वलिसनागमनम्, इवेतादिलक्ष्मीचतुष्टयोत्पत्तिवधनम्, लक्ष्मीचतुष्टयविभागव्यनस महापद्मादिनिधीना वर्णनम्, जयधिया वलिद्वे प्रवेश, जयधिया युद्धस्य बलेवैभवव्यनम्	580 586
५०	49	प्रायश्चित्तार्थमिन्द्रस्य महानदीनटे आगमनम्, इन्द्रस्य महानदीनटे तपश्चर्या, पापमुक्तस्य शत्रुस्य मातुराधये आगमनम्, अदिते तपस्या वामुदेवतपन च, वामुदेवेन वस्या पुत्रत्वराप्तरणम्; रत्नेजसोश्चेन वामुदेवस्या विसुदरे प्रवेश	537 543
५१	57	प्रह्लादेन अदिसुदरे विष्णोरवतारवधनम् बलेवैकुण्ठाक्षेपवादा, बलि प्रति प्रह्लादस्य शाप, वलिकुत्र प्रह्लादस्यानुनय, प्रह्लादस्य वलिं प्रत्युपदेश	544-550
५२	50	प्रह्लादतीर्थयात्रावर्णनम्, प्रह्लादतीर्थयात्राया धुग्धुनिविक्रमपौराचर्यानम्, धुग्धोराचर्याने महदादिलोसना वधनम्, धुग्धोयज्ञायोद्यम, धुग्धोनाशाय वामनप्रादुर्भावं, वामनेन धुग्धोर्यज्ञसदस्यान् प्रति स्वकृत्तान्तवधनम्, वामनाय धुग्धोर्धनादिदानेच्छा, वामनस्य त्रिविक्रमरूपधारणम् धुग्धोर्धेध	550 580
५३	53	पुरुरवस्तो रूपप्राप्तिवृत्तान्ते प्रेतवणिजो कथा, वणिजः स वृष्टेन प्रेतेन प्रति स्वकृत्तान्तवधनम्, प्रेतेन श्रवणद्वारादीदानमाहात्म्यवधनम्, गधया पिण्डनिर्घषणेन प्रेतव्यमुक्तिवधनम् पुरुरवस्य पूर्वजन्मनि सुरूपप्राप्ति	561 570
५४	39	नक्षत्रपुरुरवमवर्णने गच्छत्रपुरुरवस्वरूपवर्णनम्, नक्षत्रपुरुरवपूजाविधानम्, नक्षत्रपुरुरवप्रतमाहात्म्यम्	570-575
५५	33	प्रह्लादतीर्थयात्रावर्णनम्, प्रह्लादतीर्थयात्राया जलोद्भवाख्यानम्	576 580
५६	46	चक्रप्रदानकथायाम् चक्रप्रत्युत्तान्ते, श्रीदामकृत्तान्ते, हरेण विष्णवे चक्रप्रदानम्, हरस्य विरूपाक्षस्यम्, श्रीदाम्नो वध	580 588
५७	74	प्रह्लादतीर्थयात्राया विविधतीर्थाना वर्णनम्	588 594
५८	84	प्रह्लादतीर्थयात्राया गजेन्द्रमोक्षणस्तवप्रसङ्गे त्रिदृढगिरिवर्णनम् त्रिदृढपर्वत वृष्टसधरसि माहेण गजप्रहस्यम्, गजेन कृत बिष्णुस्तोत्रम् गजेन्द्रमोक्ष यम् गजमाद्गोरुद्धार ताभ्या वरप्रदान च, गजेन्द्रमोक्षस्तवस्य प्रशसनम्	594 603
५९	121	सारस्वतस्तोत्रप्रसङ्गे विष्णुपञ्जरस्तोत्रम्; सारस्वतस्तोत्रव्यनप्रसङ्गे राक्षसप्रवृत्तान्त राक्षसप्रहोत सुनिता अग्ने प्रार्थना सारस्वत स्तोत्रम्, राक्षसमुत्पेन सुनिता राक्षसायोपदेश	603 616
६०	51	महेश्वरोक्त पापप्रशमन स्तव	616 621
६१	29	अगस्त्योक्त पापप्रशमन स्तव	622-624
६२	59	चक्षार्थ वले कुरुक्षेत्रे आगमनम्, बलिप्रह्लादसरे कुरुक्षेत्रस्यमुनीना पलाय नम्, वामनजन्तः ब्रह्मणा कृता वामनस्तुति वामनस्य जातकन्यादिका क्रिया वामनस्य बलेश्वरे गमनायेच्छा वामनस्य ब्रह्माजाय स्वानिवासस्थानवधनोपक्रम	625 631

अध्यायः	प्रश्नसंख्या	विषयः	श्लोकसंख्या
६३	49	वामनेन स्वस्यविविधरूपेण विविधस्थानेषु निवासस्थानम्, वामनस्य पुराणाङ्गत्वाय प्रस्थानम्	632-637
६४	115	बलिगुप्तमन्त्राद बलिगुप्तसन्नादे कोशसारसुतस्य कथा	638-653
६५	68	वामनस्य बलियज्ञनाटे प्रवेशः वामनेन बने मूमे पदत्रययाचना, वामनेन विशाङ्करूपप्रदणम्, वामनस्य विशाङ्करूपम्, वामनस्य त्रिविधमत्वम्, यागेन वामनः प्रति बलिद्वन्द्वनविषयकः प्रदत्तः, वामनेन बलये धर्मदानम्, बने पातालगमनं वामनस्य स्वर्गगमनं च	658-662
६६	18	वामनस्य ब्रह्मलोकं पूजा तथा ब्रह्मणा कृता स्तुतिश्च विष्णोः वामनरूपेण स्वर्गे निवासः	662-668
६७	70	बने पातान्ते निवासः, सुदर्शनचक्रस्य पानात् प्रवेशः, बलिदृष्टा हरेश्चन्द्रस्य स्तुतिः, ब्रह्मादेन बलिः प्रति विष्णुभक्तेर्निष्पुम्भत्वात् च ब्रह्मसाग्न्यनम्	669-677
६८	71	बने ब्रह्मादेः प्रति पूजादानादिविषयकः प्रदत्तः, विष्णोः पूजने विहितपुष्पादीनि, पूजादानादिवर्णनम्, प्रतिमासं विविधानि दानानि दानाग्निः, विष्णुवायवतनिर्माणमहिमा ब्रह्मादेन विष्णुमहिमा कथनम्, धृष्टवाक्यानुसरणमहिमा	677-686
६९	10	फलश्रुतिवचनम्	687-690

अथ श्रीवामनपुराणम्

१

नारायण नमस्कृत्य नरं चैव नरोत्तमम् ।

देवीं सरस्वतीं न्यास ततो जघमुदीरयेत् ॥

त्रैलोक्यराज्यमाश्रित्य वलेरिन्द्राय यो ददौ ।
 धीधराय नमस्तस्मै छद्मधामनरूपिणे ॥ १
 पुलस्त्यमृषिमासीनमाश्रमे वासिवदा वरम् ।
 नारद परिप्रवृच्छ पुराण वामनाश्रयम् ॥ २
 कथं भगवता श्रमन् विष्णुना प्रभविष्णुना ।
 धामनत्वं धृतं पूर्वं तन्मत्वाचक्षुः प्रवृच्छतः ॥ ३
 कथं च वैष्णवो भूत्वा प्रह्लादो दैत्यसत्तमः ।

त्रिदशैर्गुणैः सार्वभौम मे सशयो महान् ॥ ४
 श्रूयते च द्विजश्रेष्ठ दक्षस्य दुहिता सती ।
 शक्रस्य प्रिया भार्या धर्मव वरवर्णिनी ॥ ५
 किमर्थं सा परित्यज्य स्वशरीरं वरानना ।
 जाता हिमवतो गेहे गिरीन्द्रस्य महात्मनः ॥ ६
 पुनश्च देवदेवस्य पत्नीत्वमगमच्छुभा ।
 एतन्मे सद्यः छिन्धि सर्ववित् त्वं मतोऽसि मे ॥ ७

व १

[वा१। पुस्तके प्रथमपत्रस्य नष्टत्वात् प्रथमाध्यायस्य ११४ श्लोका न सन्ति व३ पुस्तके ११० १४ ३० श्लोका विभिन्नशितरत्नाधिकृतानां प्रायः १० नष्टा अध्याया वा सन्ति व३ पुस्तकयोः प्रत्येक अध्यायस्य १११ श्लोका न सन्ति तेषां स्थाने अन्ये ३२ श्लोका सन्ति (१ ११ श्लोकस्य वा वि) ते। पुस्तके ११२ पत्राग नष्टत्वात् १२ अध्याया न सन्ति ।]

[प्रारम्भे लेखकः ललितानि देवतानामस्कारवामनानि—कारा ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ श्रीगणेशाय नमः । ॐ नमो वामनाय ॥ का१ ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नमो वामनाय ॥ का२ ॐ नमः परमात्मने श्रीपुराणपुष्पात्तमाय ॥ व३ ॐ नमो गणपतये ॥ दे१ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नमः परमात्मने श्रीपुराणपुष्पात्तमाय ॥ दे२ ५ ७ ९ श्रीगणेशाय नमः ॥ दे३ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नमः परमात्मने श्रीपुष्पात्तमाय ॥ दे४ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ ॐ नमो वामनाय नमः ॥ दे१० ॐ नमः श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नमो भगवते श्रीवामनेवाय ॥ दे११ श्रीगणेशाय नमः ॐ नमो भगवते वामुदेवाय नमः ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीविद्याशंकराय नमः ॥ शुभमस्तु ॥]

नारायणमित्यादिनमस्कारमग्नं वा क्वरा का१० दे१ न१ पुस्तकेषु विद्यते -०) का० चैव (→वा०)

१ अथ श्लोक का० दे१ पुस्तकयोः ६ श्लोकात्तर दे४ पुस्तके व ७ श्लोकस्य पूर्वाध्यायं परं वतते (लेखकप्रमात्) -१) कारा का० आक्षिप्य दे१ ३ १ ११ न१ आक्षिप्य (→आश्रित्य) -२) दे१ न१ [ध] दत्ता (→दत्ता) -३) दे१ ३ १ ११ नमस्तस्मै गुरोराय -४) दे१ ३ १० ११ का० (→छत्र)

१ श्लोकात्तर दे१ न१ अधिकम्—

१६ किं छत्रं किं नु रत्नं किमु तिलवमहो कुण्डले कौस्तुभं वा चक्रं वा वारिजं वेद्यमरबुधतिभिर्यत् बलिद्वयिदेहे ।
 ऊर्ध्वं मोक्षो सत्तां यथासि हृदि करो नामिदेष्य इष्टं पायात् तद्वोऽकस्मिन् स यदुपरिपुष्पमानं ममेन । [४]

[-१) दे१ विष (→छत्र) दे१ विष (→रत्न) दे१ महो वा खण्डितम् -२) दे१ चक्रं खण्डितम् न१ 'देहे (हे ?) (→देहे) -३) दे१ व (→[व]य) -४) दे१ किम्ब ध खण्डितम्]
 २ दे२ ८१ ० ८) दे१ सुख (→मृषि) -२) का२ आसते (→आश्रये) वा वामिना (→वामिना) दे१ वर (→वर) -३) दे१ न१ ० १४ (→१४)

२ श्लोकात्तर कारा दे३ अधिकम्— नारद उवाच
 ३ दे१ न१ ० -२) दे४ किमय रूपमुत्पद्य -२) दे२ सवर्षादिना (→प्रभविष्णुना) ८) दे० वृत्त दे१ कृत (→वृत्त) -१) दे४ यम बहि (→यमात्मन्)

४ दे१ न१ ० -२) का२ दानवोत्तम (→दैवसत्तम) -०) का१ ८ ५ ७ गुण्यते (→गुण्यते) ८) का० दे१ तत्र (→प्रत) ५ दे१ न१ ० का१ दे१ कारा ab, od मध्ये अधिकम्—
 २ पुनस्तं देवदेवस्य पत्नीत्वमगमच्छुभा । (- ७ ab)

[कारा 'गमच्छुभा का१ 'गमच्छुभा (→'गमच्छुभा)]
 ६ दे१ न१ ० -१) दे११ वा (→धा) ७ दे१ न१ ० का२ दे१ ab ० कारा का१ दे१ प्रत ab १ श्लोकात्तर ab, od मध्ये वतते -२) दे४ अष्टम (→अष्टम) -३)

व. १. ८

तीर्थानां चैव माहात्म्यं दानानां चैव सचम ।
 प्रदानां विविधानां च विधिमाचक्ष्य मे द्विज ॥ ८
 एवमुक्तो नारदेन पुलस्त्यो मुनिसत्तमः ।
 श्रोवाच्च वदतां श्रेष्ठो नारदं तपसो निधिम् ॥ ९

कारा वः १ दे० १० नः १ एत मे, दे० - एव मे (→एतन्मे), कारा वः।
 दोषु (→द्विष्य) - ८) दे० सर्वेभ्यः (→सर्वभ्यः), कारा वः।
 दे० सती हि (→सतीर्षित)

दे० नः पुस्तकयो ३-७ स्तोत्रानां स्वाने—

३० पुण्यमहितो पुण्या धृवर्षेयपृथिव्याम् ।
 भूत्वा स्मृत्वा पठित्वा च सर्वपापं प्रमुच्यते ।
 प्रमृत्तवाहना देव कवचासौमहेधर ।
 कप दासायनो देवो जुरावायतनु मयः । [4]
 पतित मुनिपापाश्च कथं लिङ्गं च धूतितम् ।
 रिमन्तु-हृत्ता बस्माद्व्ययमेव महेश्वरम् ।
 दुर्मारमन्त्र तद्गदं यवागदं वस्तुमहंति ।
 निपुर भातितं बस्माद्व्ययमत्र निपातितं । [8]
 भापयन्तराम्बा य प्रह्लादो दास्येश्वर ।
 दुष्टेषु लिप्युभयोऽपि देवैरपि दुष्टस्य ।
 यदो वसि, कथं चैव धामनाहृतिना स्वयम् ।
 कथं वासिष्ठिपुत्रकवचमत् परमेश्वर । [12]

[-1] दे० 'पुण्या' 'ताम्' खण्डितम्, -4] दे० 'देवी'
 तनु' खण्डितम् -6] दे० दुहिता (→ दुहिता), दे० 'श्वर'
 (→श्वर) -7] दे० 'वस्तुमहंति' खण्डितम् -8] दे० 'निपुर'
 खण्डितम् 11] दे० 'अलि' खण्डितम् -12] दे० 'वा'
 (→वा)]

८ -b) दे० नः देवानामुत्तमम् -c) दे० चैव माहात्म्य
 (→विविधानां च) -3] दे० नः विविधास्वाहि, दे० विधिना
 मूहि (→विधिमाचक्ष्य), दे० नः नो (→मे), दे० तत प्रभो
 (→मे द्विज)

८ श्लोकार्धे दे० 10 नः अधिकम्—

४० एतदाख्याहि सकलं प्रष्टव्यं मुनिसत्तम ।
 एत मे वक्ष्यां द्विष्यं यद्यस्मिन् त्वं ह्यसौ मयः ।

[-2] दे० एतन्, नः एव (→एत) 2 = ७ cd]

९ दे० ॥ ८८-१०० (८८) -a) वः सक्त (→उक्तो)
 -b) का० दे० नः भगवान्मुनि (→मुनिसत्तम) -८] का० वः दे० नः
 तपसा (→तपसो), वः दे० निधि (→निधिम्)

पुलस्त्य उवाच ॥

पुराणं वामन वक्ष्ये प्रमाणविखिलमादितः ।
 अवधानं स्थिरं कृत्वा शृणुष्व ह्यनिसत्तम ॥ १०
 पुरा ह्यैवमती देवी मन्दरस्थं महेश्वरम् ।

१०. दे० ०, दे० नः पुलस्त्य, दे० पुलस्त्य वः ।
 १०. दे० ० (८८ वा. वि.), दे० नः ०. -b) दे०
 निरुचन् (→निखिन्) -c) दे० ध्वजान्तमा सर्व -1] का०
 दे० शृणु स्व (→शृणुस्व)

११. -a) दे० इते सति, वः किल सती (→ह्यैवमती) -b)
 दे०, यस्मिन् (→वचन), -८] का० का० ११. दे० ११ श्रीधर
 परमेश्वरम्.

१-११ स्तोत्रानां स्वाने वः १-११ पुस्तकमात्रेण वा ८—

५० ॥ नमो यशस्तपे ।

नमस्तस्मै महाभाग यस्य सम्प्राप्तपञ्चलातः ।
 यातायात श्रुतं विजगत्पदोऽस्मिन् ।

व्यास उवाच ।

ब्रह्मविभारः श्रीमान् भगवान् गात्रतो मुनि ।
 पर्यट्य विविधानां लोकास्तापसानां तयाधमात् । [4]
 यदो लोकहितायैव पुलस्त्यो यन् तिष्ठति ।
 तं दृष्ट्वा दूरतश्चैव ज्वलन्तमिव भास्वर ।
 ज्वलन्तं ज्वलन्तं च दृष्ट्वा रूपां सर्वं लोकाय च ।
 सांभूतं किं राजन् वेदनिर्मुक्तिमात् तप्यते तपः । [8]
 स्वाध्यायविचरतश्च तस्मिन् निर्मलं सत्यमा दया ।
 यथाय सर्वतेजासि श्रियेना ब्राह्मणो तनु ।
 लोकयन्ति पर धाम शान्तं शान्तपदायते ।
 यथायथे ब्रह्मसन्ते हिता अपि समन्ततः । [12]
 तत्स्वरूपा धर्मो ह्यस्मात्स्वस्वतो वैर स्वभाष्य ।
 यस्मिन्ति दृष्टोऽहं पुलस्त्य मुनिपुङ्गव ।
 प्रथमं धिराश्रयेत्येव भगवान् नारदो मुनि ।
 उवाच तं ब्रह्मस्थो मुनि व्यस्यति च । [16]
 सोऽपुनराय तदा योग्यमुपदेशं यदोक्तिम् ।
 वासीरिपरिस्वयाय परस्वच्छामवधारय ।
 कथमायमन भ्रात किं कार्यं करवाणि ते ।
 सर्वलोकनिहितायाम जनाख्याहि महाकुने । [20]

नारद उवाच ।

शृणु मुने महाभाग भगवन्नारदय ।
 जन्मोऽस्मिन् कुरुष्वेत्येति मान्योऽपि महतामपि ।
 ब्रह्मणा चास्ति सद्यो दधो ब्रह्मनिदा वर ।
 मुनिवत्सा प्रवृत्तिचोपदेशे सुष्ठु (१) जारमजः । [24]

उवाच वचनं दृष्ट्वा ग्रीष्मकालमुपस्थितम् ॥ ११
ग्रीष्मः प्रवृत्तो देवेश न च ते विद्यते गृहम् ।
यत्र वातातपौ ग्रीष्मे स्थितयोर्नो गमिष्यतः ॥ १२
एवमुक्तो भवान्या तु शंकरो वाक्यमब्रवीत् ।
निराश्रयोऽहं सुदति सदाऽरण्यचरः शुभे ॥ १३

तस्या वचना समुत्पाद्य धर्मादिभ्यो वचनम् ।
यदेव भगवान् दसस्तर्का प्रकृतिं परा ।
वाक्तामाद्या ततो ब्रह्ममुपसम्भूय प्रभुः ।
किमाचरेत्पुनराश्रितः सतिताम्रेयविद्वजः । [28]

पुनस्तथ उवाच ।

साधु साधु महाप्रातः सतिस्ते विमलोजिता ।
यदहं स्मारितो विप्र पुण्यमास्थानमुत्तम ।
प्रसन्नस्त्वया महर्षेऽहं कृतो लोकमलापहः ।
शिववाक्योः कथा यत्र गीता सर्वमलापहः । [32]
पुराणं वामनाख्यं च सर्वार्थमुपनिवारणम् ।
अथ यत्तस्य स्वार्थं च सत्त्वात्परिहृतिम् ।
नारायणकवोलेत शिवपतिप्रयोगिभिर ।
परिचरं परमं रम्यं सर्ववेदसमाजितम् । [36]
कथयामि महाप्रातः शृणुस्वाकहोतो मया ।
कात्यायना मुक्तिसिद्धान्तमुक्तुन्मन्त्रविधिना ।
शिवविष्ण्वोरुपेक्षणां वक्तव्यं पुरतो महत् ।
मनाचारमताश्चैव धर्मद्विधान्त्या मुने । [40]
नास्तिकानां पुरस्तात् न प्रकाशय कदाचन ।
एतद्वच पुरा ब्रह्मन् ब्रह्मणो पश्योनिना ।
कथितं लिखितं महा पुराणं ब्रह्मरमिमत ।
पञ्चादेतच्च वक्तव्यं पुराणं सोमहर्षयोः । [44]
कथयामि यथावृत्तमादितः शृणु मे मुने ।
पुरा देवान्पुरे शुद्ध तारकार्त्तमहामुखे ।
पराजिता सुरा ऋणु शरणं कफलोद्भूय ।
स तु देवा महद्दुःखं निराश्रयं कमलोद्भूय । [48]
चित्तस्यामास महर्षे देवानां हितकारणम् ।
असुराणां विनाशश्च सुराणां परिपालनम् ।
सर्वान्मन्त्रात् कुमारोऽहं नाम्परमात्तु कदाचन ।
विविक्तैर्बन्धुभिः साकं प्राप्यितं शङ्कुरो विभु । [52]
उपयेमे सतीमाद्या देवानां हितवाम्यथा ।
त तु तामुपमन्याय नैकत्र वसतिं व्यधात् ।
मन्तीतेषु कोशेषु पन्थितेषु गुह्येषु च ।
विनीतं भगवान् देव सत्यां सह अयदगुरुः । [56]
हेमन्तं मिथिरन्धवं निज्ये पुण्यसुखेच्छया ।

इत्युक्ता शंकरोऽप्य वृक्षच्छायासु नारद ।
निदाघकालमनयत् समं शर्वेण सा सती ॥ १४
निदाघान्ते समुद्भूतो निर्जनाचरितोऽद्भुतः ।
वनान्धकारिताशो वै प्रावृट्कालोऽतिरागवान् ॥ १५ द. १.

वस्तुन च समायाते रात्र्या सह शङ्कुरः ।
सर्वसुखप्रदे रम्ये स्थाने पुण्यलताश्रमे ।
नानापुण्यसमाकीर्णं नानापक्षिनिवारितम् । [60]
शृणुष्वलतितीव्रारुमर्शद्विरुपकीर्तितम् ।
वचनान्मन्त्राकीर्णं पारिजातवनमृते ।
देवी देव सरोवाच पतिं भोगेश्वरं विभु ।
वितामनं जितकीचं वाममोहविजितम् । [64]

[३२ पुस्तके १-३१ पट्टकम्. खण्डिता. -३२] ३२ सर्वा मला^०
(→सर्वमला^०) -३६] ३३ 'समस्त' (→'समन्वित', -५१)
३३ एवार्थपञ्चात् (→सम्बन्ध^०). -५३] ३४ वामना (→रामना).]

११ स्तोत्रात् परं न१ मधिकम् -श्रीदेवी.

१२ -a) दे१ सप्रवृत्तोऽयं (→ग्रीष्म प्रवृत्तो). -b)
दे१ व (दे१ ?) (→च). दे१ [मे ?], दे१.१.१० मे (→मे). -c)
३३ पर (→यत्र), दे१ का(बा?)हात्ते (→वातातपौ); दे१.१.१०
श्रीर्षो, दे१.१ श्रो(श्री?)र्षो, (→श्रीर्षे). -d) कारा. का१.१
दे१.११ स्थिताया मे (→स्थितयोर्नो)

१३ -a) का१ भव सर्वत्र, दे१.१.१० मन्त्रार्थतत्, दे१
वच सत्या, दे१ नयसत्या (→प्रवाम्या तु); ब१.१ हा (→तु).
-c) का२ निरायाह हि, + निराश्रयोऽहं (→निराश्रयोऽहं). -d)
दे१.१.१० अरण्यचर, दे१ अरण्यपर (→अरण्यचर), दे१.१ सति
(→शुभे)

न१. a, b, c, d मध्ये अधिकम् - शङ्कर ।

१४ -b) ब१.१ वनराजिपु (→वृक्षच्छायासु); दे१ न१
वृक्षच्छाया समाश्रिता d) ब१ दे१ न१ सर्वेण (→शर्वेण).

१५ -a) का३ निदाघान्ते, दे१ निरावती (?)
(→निदाघान्ते), ब१.१ दे१.१ 'दृष्ट' (→'दृष्टो'). -b) ब१.१
उर्ध्वमस्य सयो(ब३ 'यु ?) द्युत, ब१ पर्यमस्य समुदत, दे१
दुर्ध्वाचरितो, दे१ न१ दुर्ध्वा (दे१ 'न') समयोद्भूत, दे१
नि + 'न' रितान्नाय c) ब१ 'न' रित शक्यत, का२ 'रिताश्रो
दे, दे१ 'कारे सवाते, दे१ न१ 'रितोसो, (तो ?) दे१ (→'रिताश्रो
दे). -d) हा१ 'कारे ('से ?), दे१.१ 'काले (→'कालो); ब१.१

१. १६

त दृष्ट्वा दक्षतनुजा प्रावृद्धकालमुपस्थितम् ।
 प्रोवाच वाक्यं देवेशं सती सप्रणयं तदा ॥ १६
 विवान्ति वाता हृदपाचदाश्ना
 गर्जन्त्यमो तोयधरा महेधर ।
 स्फुरन्ति नीलाम्रगणेषु विद्युतो
 वायन्ति केकावरमेष वरिणः ॥ १७
 पतन्ति धारा गगनात् परिस्थुता
 वका बलाकाश्च सरन्ति तोयदान् ।
 फट्म्यसज्जर्जुनकेतकीद्रुमाः
 पुष्पाणि मुञ्चन्ति सुमालाहवाः ॥ १८

°तिदेव°, दे० °तिमेष°, दे० न० नि (न० [ति]) रोष°, (→[य] लिपय°), का२ °ल समागमद्, दे० ३.१० °ल समागत, दे० °तिर्जित-
 शोभने (→°लोहितरामवाद्).

१६. -१) का२ दे० °तयवा, ब० २ °दृष्ट्वा (→°तनुजा).
 -०) ब० दे० न० उवाच (→°प्रोवाच), दे० सा देवी (→°देवेश).
 -द) दे० देव (→°सती); बा२ सप्रणयं (→°सप्रणय)
 अत पर वा० वारा वा० ब० २ दे० ५.१० वपिचम्- सत्युवाच

१७. दे०. १७ b 'धरा' ह्यस्मात् १८ b 'सरन्ति' इति
 पर्यन्तं नास्ति (इ. स.). -१) वा० वारा का० दे० ५.७ वरिण, दे० ४ १०
 निवान्ति (→°विपारिण), दे० वृषवाण(?)तश्ना (→°वृषवाणवराय).
 -०) दे० [१-] वं (→[व]मो), वा० महीधर, का२ दे० १.७ १०
 महेध (→°महेधर). -०) ब० २ स्फुरन्ति नीलास्तवनेषु विद्युतो, दे०
 स्फुरन्त्यमो वाय बका सविद्युतो, न० स्फुरन्त्यनीलास्तवनास्व
 विद्युतो. -d) वा० वायन्ति, ब० २ का२ दे० ४.५.७ वायन्ति, दे० १०
 न० व (वा ?) सन्ति, दे० सरन्ति (→°वासन्ति), वा० का० दे०
 °रजमत°, का०. °मतिमत°, दे० न० °रमणेन, दे० °रतमेव°
 (→°रवमेव).

१८. दे०. ab 'बलाकाश्च' इति पर्यन्तं सन्धिगतम् -अ) ब० २
 प्रभून् (→°प्रभन्ति), दे० परिस्थुता (→°परिस्थुता) b) व० २ विव
 (ब० स) नि, दे० मजन्ति, दे० ३.१० न० वसन्ति (→°सरन्ति) -०)
 न० नीपा° (→°सज्जर्जु), बा२ °केतकीधरा, दे० ५.७.१० न०
 °केतकीना, दे० °केतकीधरा (→°केतकीधरा). -d) ब० २
 समालाहवा, दे० ३ १० हि (दे० १० व) मासो हि, दे० वनास्ति
 रेणुभि. दे० न० वनेषु रेणव (व० रेणुन्) (→°मुमास्ताहवा),
 का२ समानि मुर्वन्ममानि रेणुभि, +गृहीतपाठवद्, दे० मुञ्चन्ति
 पुष्पाणि धर्मं परवर्ग.

श्रुत्वैव मेघस्य ददं तु गर्जितं
 त्यजन्ति हंसाश्च सरांसि तत्स्थानात् ।
 यथाश्रयान् योगिगणाः समन्तात्
 प्रवृद्धमूलानपि सत्यजन्ति ॥ १९
 श्मानि युधानि वने मृगाणां
 चरन्ति धावन्ति रमन्ति शंभो ।
 तथाऽचिराभाः सुतरां स्फुरन्ति
 पश्येह नीलेषु घनेषु देव ।
 नूनं समृद्धिं सलिलस्य दृष्ट्वा
 चरन्ति श्वास्तर्हणद्भ्यो ॥ २०

१९. -१) बा२ गुरावितं, ब० २ दे० मुगजितं (→°मु गजितं).
 -०) बा० व्रजन्ति (→°व्रजन्ति), वा० वारा, बा० स्वतराणि (→°व
 तरणि), ब० २ त्यजन्ति हवा सरांसि गितेगना, दे० त्यजन्ति हवा
 वजनाद् हरीगवाद्. -०) वारा समन्त (→°समन्तात्); बा२
 नीलोप्रता(?)सत्युपायथा यथा, +यथाश्रयान् योगिगणा समन्तात्,
 बा२ २ नीलोप्रता सत्युपाय (ब० °पाद्) यथाश्रय, दे० ४.७.१०
 नीलोद(दे० नीलोच, दे० बावोच)ताद् (दे० °प्रता) सत्युपाय य(दे०
 ण)पाययान् -१) वा० का०. बा० प्रवृत्त° (→°प्रवृद्ध°), का२
 °नीमानपि (→°नूमानपि).

२०. ब० २. c-10, दे० b 0; दे० न०. c1 0.
 -०) का२ ब० दे० ३.१० तदा, न० यथा (→°यने). -०)
 दे० ३ १० स्वरन्ति, दे० स्वरि, दे० ८१८, दे० ११ रन्ति, न० जमन्ति
 (→°वन्ति), बा२ दे० धावन्ति सरां (बा२ °वर् ?)स्वय
 वृषयो गुहा, (बा२ गृहीतपाठोऽपि टिप्पणा भिन्नलेखे वर्तते);
 ब० २ धावन्ति वायन्ति (ब० [ति]) विरतं
 व नूनं. -०) वा० वारा. का० दे० ११ तथा विरताद् सुतरां
 व (वा० व) वर्जित. -d) वा० वारा. का० दे० रम्येषु
 (→°रम्येषु). -०) बा० दे० ३.१० ११ मजितस्य (→°सलितस्य);
 दे० स्फुरत्सज्जर्जुनकेतवद्, +गृहीतपाठवद्, दे० ७ नूनं समृद्धिं
 (दे० °द्या) मजितस्य मिलता (दे० °द्या), दे० न०
 नूनं समृद्धिं (दे० °द्या) मजितस्य मृगा (न० मृगा). -१)
 दे० न० स्फुरन्ति (→°वरन्ति), वा० दृष्ट्वा, दे० १.१.५ [य]दृष्ट्वा
 (दे० °य) (→°दृष्ट्वा), वा० वारा, दे० ३.१० तस्या दृष्टेयु, दे० मतिना
 दृष्टेयु, दे० व० १ अ (न० °स्त्व) एणकोऽपि, दे० °स्तमनोदग्मेयु
 (→°तर्हणद्भ्यो)

उद्वृचचेगाः सहसैव निम्नगा
जाताः शशाङ्काङ्कितचारुमौले ।
किमत्र चित्रं यदनुज्ज्वलं जनं
निपेय्य योषिद् भवति त्वञ्जीला ॥ २१
नीलैश्च मेघैश्च समावृतं नमः
पुष्पैश्च सज्जतां मुकुलैश्च नीपाः ।
फलैश्च विन्वाः पयसा तथापगाः
पत्रैः सपचैश्च महासरांसि ॥ २२
इतीदृशे शंकर दुःसहोद्भूते
फाले सुरौद्रे ननु ते प्रवीमि ।
गृहं कुर्यान्महापलोत्तमे

सुनिर्वृता येन भवामि शंभो ॥ २३
इत्थं त्रिनेत्रः श्रुतिरामणीयकं
श्रुत्वा वचो वाक्यमिदं वभाषे ।
न मेऽस्ति विचित्रं गृहसंचयाधे
सृगारिचर्मावरणं मम प्रिये ॥ २४
समोपवीतं सुजगेश्वरः शुभे
कर्णेऽपि पद्मश्च तथैव पिङ्गलः ।
केयूरमेकं मम कम्पलस्त्वहि-
र्द्वितीयमन्यो सुजगो धनंजयः ॥ २५
नागस्तथैवाधस्तरो हि कङ्कणं
सम्येदरे तथैव उत्तरे तथा ।

न. १.

दे१ ४.१.१०, २० ७, ८ मध्ये धात्वन्—

७८ धावन्ति ह्युद्गानि वनस्तलीषु
सर्वां सुवस्तीष्वप्यत्र वृद्धाः ।
राजन्ति शम्पावृतसम्पुष्पात्

[-१] दे१ ह्युद्गानि (-ह्युद्गानि) -२] दे१ प्रावृषि (-तोयव-), दे१
सप्रवृद्धा, दे१ सप्रवृद्धा (-सप्रवृद्धा). -३] दे१ मुक्ता (-मुक्तात्)

ब१ २. ७ वरणात्परं भविष्यम्—

७६ बाह्याभिधानं मलिनान्मुनिना
स्फुरन्ति वृत्तस्तत्त्वोद्भिदे ।

२१ a) ब१ दे१ ४.१.१० उद्भूतः (दे१ २.१० °व),

ब१ उद्भूतः (-उद्भूतः) b) दे१ २.१० 'मूले (-'मूले)
-c) ब१ १३ यदि उर्जनं (-यदनुज्ज्वलं), शा१ कारा का१ दे, जल
(-जल) -d) ब१ भवतु खलीला, ब० भवती(ति?) सुदुःखीला
(-भवति त्वञ्जीला), शा१ कारा का१ २ दे१ ५.१.१० धयन्ति (दे१
स्वयन्ति) नीपा (का१ माया) नु (शा१ का१ १ °व) मला हि वायिषा.

२२. का१ दे१ ४.१. २ ०, -a) दे१ ब (-भु), शा१
कारा का१ ब१ २ दे१ ३.५.१०.११ नीलेषु (ब१ २ नीलेषु) भेषु
समात्रि (ब१ २ स्त्रि) तं नमः. -b) शा१ कारा का१ ब१ २ दे१ ५.
१.१० पुष्पेषु (-पुष्पैश्च), दे१ सज्जतां (-सज्जतां), शा१ कारा का१ २
ब१ २ दे१ ५.१.१० मुकुलेषु (-मुकुलैश्च), ब१ ३ दे१ नीप (-नीपा).
न१ पुष्पं सरोजमुकुलैश्च नीपं -c) शा१ कारा का१ २
ब१ २ दे१ ५.१.१०.११ फलेषु (-फलैश्च), शा१ कारा का१ २
ब१ २ दे१ ५.१.१० च श्रीः, दे१ विन्वा (-विन्वा), शा१ का१
पयस्तथा, दे१ ३० च पयस्तथा, दे१ पयस्तथा (-पयसा
तथा). -d) का१ दे१ न१ पदंश्च पदमैश्च, दे१ ३. १० पद्मेषु
पद्मेषु, दे१ १ पद्मेषु पदमैश्च (-पद्मं सपदमैश्च).

दे१. ८, ८ मध्ये धात्वन्—

१८ सत्त्वेषु सर्वेषु सृगारिचर्माभ्याम्
२२ इतोकात् पर का१ दे१ ४.१.१० मयिकम्—
७' सुदुस्तर सप्रति वर्णकावः ।

[का१ सृगारहरन् (-सुदुस्तर)]

२३ -a) दे१ ईदृशे (-इतीदृशे), दे१ दु खो (-दु.सहे).
-b) शा१ बाले स, का१ कालेऽस्ति, (-काले सु), ब१ ३ काले व, दे१
न१ बालेऽस्ति (-काले सु-), ब१ २ धन (-ननु), दे१ सपुण, न१ सुपुणं
(-ननु दे), दे१ न१ विप्रेहि (-ब्रवीमि). -c) दे१ न१ जगन्नाथ
(-मुक्तात्), शा१ कारा का१ °चले मे (-'चलोपले). -d)
शा१ दे१ १० सुनिर्वृता (-'वृता), का१ सगर (-'शमो)

२४ -a) न१ त्रिणे (-त्रिने), ब१ दे१ १ °णी (दे१ °नी) य
(-'वीयक). -b) न१ व ता (-वचो), का१ भाष्य, +वाक्यं
(-'वाक्यं), शा१ मिस (-'मिद) -c) ब१ २ बहू (-'बहू),
दे१ ३ न१ सविद्या (-'सक्याव). -d) का१ गजेन्द्र (-'सृगारि-),
शा१ कारा का१ °सावृतक शुभ प्रिये, ब१ ३ युगस्थ, वरणावृतभाष्यहं
प्रिये, दे१ २ ११ सृगारिचर्मावरणदेह (दे१ °हि) का प्रिये, दे१ ३.१०
'सावृतदेहि प्रिये, दे१ युगेन्द्रवर्षावरणस्त्वहं प्रिये.

२५. -a) दे१ यतो (-'भमो'), शा१ कारा का१ दे१ ३.५.१०.११
फणी, का१ प्रिये, +युगे, दे१ सदा, दे१ न१ शुभं (-'युगे). -b) का१
कर्णं च, ब१ कर्णं हि, ब१ दे१ कण्ठे हि, दे१ कर्णी हि (-'कर्णेऽपि);
ब१ ३ पयस्तथ (१) (-'पयस्तथ), शा१ कारा का१ २ दे१ ५.१.१० न१
तथक्, ब१ तथक् (-'पिङ्गल) -c) शा१ कारा का१ दे१ ५.१ 'मैको
(-'मैक). दे१ ११ कङ्कणम् (-'कनलत्), दे१ केयूर मे स्वेतारस्तत्त्वहिहि
(-'मैक).

२६ -a) ब१ दे१ नाग (-'नागस्'), ब१ दे१ १ पयस्तरो
(-'पयस्तरो), का१ [-म]स्तर सकन्यत, दे१ [-म] न

नीलोशपि नीलाञ्जनतुल्यवर्णः

श्रोणीतटे राजति सुप्रतिष्ठः ॥ २६

पुलस्त्य उवाच ।

इति वचनमथोश्रं शक्ररात्सा मृदानी
श्रुतमपि तदसत्यं श्रीमदाकर्ण्य मीता ।

अवनितलमवेष्य स्वामिनो वासकृच्छ्रात्
परिवदति सरोषं लज्जयोच्छ्वस्य चोष्णम् ॥ २७

देव्युवाच ।

कथं हि देवदेवेश प्रावृट्कालो गमिष्यति ।

इति श्रीवामनपुराणे प्रथमोऽध्यायः ॥ १ ॥

वृक्षमूले स्थिताया मे सुदुःखेन वदाम्यतः ॥ २८

शक्र उवाच ।

घनावस्थितदेहायाः प्रावृट्कालः प्रयास्यति ।

ययाम्बुधारा न तव निपतिष्यन्ति विग्रहे ॥ २९

पुलस्त्य उवाच ।

ततो हरस्तद्वधनखण्डमुन्नत-

मास्व तस्यौ सह दक्षकन्यया ।

ततोऽभवत्काम तदेधरस्य

जीभूतजैतुस्त्विति विभ्रुतं दिवि ॥ ३०

(→ हि), शा: ६५ ककरो, का: ककरो, न: ककरो, दे: केवल
(→ कङ्कन) -b) शा: कारा का: ४: २ दे: सत्कमुत्तर, का: २ दे:
सत्कमुत्तर, दे: १, २, १० सत्कमुत्तर (→ सत्क उत्तरे), दे: न:
सत्के करे सत्क उत्तमस्तया -c) दे: हि (→ [प्र] पि)
-d) दे: न: १ कले (→ कले), का: २ मुप्रतिष्ठ (→ मुप्रतिष्ठ)

॥ २७ ॥ ०: दे: पुलस्त्य उ, न: पुलस्त्य

२७ -a) दे: १ नमवा, दे: १ नमवा (→ नमवा),
का: २ भवानी (→ भवानी) -b) का: २ हित, +कृत, दे: ३ भूत,
दे: २ सत् (→ कृत), शा: २ काकास्य, का: २ काकास्य
(→ काकास्य); ४: २ भाषा (→ मीता) -c) न:
१ मवेत्य (→ मवेत्य), ४: २ कृत्वा (→ कृत्वा) -d)
न: १ न (→ न), का: २ न देव, दे: २ सुरे, दे: २ तवे,
न: १ तदे (दे: २) त (→ सरोष), ४: २ लज्जा तस्य (→ लज्जा
कृत्य), का: २ सो (सो ?) एव, दे: २ वैष्ट (→ वैष्टम्)

॥ २८ ॥ दे: देवी, दे: श्रीवामो (मु?) वाच दे: सती उवाच

२८. -a) दे: सत्क (→ कथं हि), शा: कारा का:
४: २ दे: १-२-३-१० क्रियेव सति (४: २ सत्) वास्तु,
-b) दे: २ वृक्षमूले (→ प्रावृट्कालो) -c) दे: २
प्रावृट्काल (→ वृक्षमूले), शा: कारा का: १ दे: ३-२-१०
न: १ वास्तु, ४: २ वास्तु (→ वास्तु) -d) शा: कारा का:
सुप्रतिष्ठ, ४: २ सुप्रतिष्ठ, दे: ३-२ सुप्रतिष्ठ, दे: २ सुप्रतिष्ठ, ४:
२ सुप्रतिष्ठ (→ सुप्रतिष्ठ), शा: का: २ व(का: २) वास्तव्यम्
कारा ४: २ दे: ३-२-२-२-२-२ वास्तव्य, न: तदाव्य, दे: २ वदन्त,
४: २ वदन्त (→ वदन्त)

॥ २९ ॥ शक्र

२९ -a) दे: २ देहस्य (→ देहाया) ४: २ वनसमनोपाय,
४: २ वनसमनोपाय, दे: २ पुनरी परिचर्यन्ति, न: २ देहस्योपरि
चर्यन्ति -b) ४: २ तथा काव, न: २ वर्णकाल, (→ प्रावृट्काल),
का: २ गमिष्यति, ४: २ प्रयास्यति (→ प्रयास्यति) -c) का: २ वदा
वाच, न: २ एषा तु वाच (→ ययाम्बुधारा) -d) का:
२ दे: २ निप, ना: २ वाच का: २ दे: २ निप (→ निप), दे:
पतिष्यन्ति, न: २ निपतिष्यति (→ निपतिष्यति)

॥ ३० ॥ पुलस्त्य

३० -a) ४: २ दे: २ त (→ तत्), शा: कारा का:
४: २ दे: २ २ मयल (→ मुन्नत) -b) शा: का: २ दे: २ सत्याय,
कारा सत्याय, ४: २ दे: २ वमा, ४: २ प्रात्य, ४: २ प्रात्या
(→ प्रात्या) का: २ दे: २ देव (→ तस्यौ) -c) ४: २ तदेव
तस्य, दे: २ तदेव तस्य, दे: २ १० न: २ महेत्वरस्य (→ तदेव तस्य), -d)
दे: २ काव (→ केतुव), दे: २ वृषि (→ दिवि)

पुष्पिका—शा: का: २ इति श्रीवामनपुराणे वामनप्रावृट्काले,
कारा इति वामनपुराणे हरललित, (दे: २) का: २ दे: २ २ २ २ २ २ २ २
इति श्री (४: २) [४: २] वामनपुराणे, दे: २ इति श्रीवामनपुराणे
हरललिते, मुने इति श्रीवामनपुराणे पुलस्त्यनामदेव हरललिते
अध्यायनाम—शा: का: २ दे: २ हरल (दे: २) लिप (दे: २),
कारा वर्णवर्णनं नाम, का: २ दे: २ १० न: २ हरललितो (दे: २) न:
दे: २ १० न: २ नाम, ४: २ दे: २ सर्वललितो (४: २) ता, दे: २ नाम,
अध्यायसत्या—प्रथमोऽध्यायः

पुलस्त्य उवाच ॥

सतस् त्रिनेत्रस्य गतः प्रावृट्कालो घनोपरि ।
लोकानन्दकरी रम्या शरत् समभवन्मुने ॥ १

त्यजन्ति नीलाम्बुधरा नभस्तलं

वृक्षांश्च कङ्काः सरितस्तटानि ।

पद्माः सुगन्धं निलयानि वायसा

रुर्षिपाणं कलुषं जलाशयाः ॥ २

विकासमायान्ति च पङ्कजानि

चन्द्रांश्चो भान्ति लताः सुपुष्पाः ।

नन्दन्ति हृष्टान्यपि गोकुलानि

सन्तश्च संतोषमनुव्रजन्ति ॥ ३

[ब३ २.७ a, d १ च ab, १६-१९ खचित्तप]

छंदो धीयुतस्य, न१ पुलस्त्य .

१ -a) दे० न१ त्रिनेत्रं (→त्रिनेत्रं) -b) का२ घनोपान्, ब१ २ घनोदय (→घनोपरि) -c) ब१ २ नेत्रं, न१ जनप (→लोकान्), शा१ कार, का२ दे० १ कलुष (→कलुष), दे० कलानन्दकरी (→लोकानन्दकरी)

२ का२ दे० १.०० -b) का२ दे० १.११ कार, न१ लोका (→कङ्का), दे० वृक्षाश्च धीयुतस्य सरितस्तटानि -c) शा१ कार का१ पद्मा सुगन्धान् (शा१ ०.१), ब१ २ पद्मा सुगन्धि, दे० १ पद्मानि गन्ध, न१ पद्मानि वन्ध (→पद्मा सुगन्ध), दे० न१ पल्लवो (→वायसा) -d) न१ रश्मिमान् (→रश्मिपाण) दे० कृष्ण (१) (→जला), दे० ११ श्रद्धा (→श्रद्धा), का२ दे० रश्मिपाणानि शिखी च (दे, प्र) बहन्ति, दे० महोत्तम वै विविधा (१ ?) जलाशया

३ ब२. ८b 'बाहु' 'भाति' ०, का२ दे० d ० -a) का२ ब१.२ दे० १.२ १० ११ विकास (→विकास) -b) दे० गजसायनेश्वरी (?), चन्द्राश्वो, चण्डाश्वो, दे० १ चन्द्राश्वो (→चन्द्राश्वो), शा१ कार, का१ २ दे० मारि, दे० १ न भाति- (मारि), का२ शूलत पाठयत्, च चण्डा, दे० सर्वार्थ (→सुपुष्पा) -c) दे० १ कृष्णानि (→हृष्टानि) -d) दे० न१ शय (→घन), दे० १ प्रगल्भ (→प्रगल्भ)

४ -a) शा१ का२ दे० १.२ सप्तसु (दे० १), दे० सत्य (→सर-

सरस्तु पद्मा गगने च तारका

जलाशयेष्वेव तथा पर्याप्ति ।

सत्तां च चिर्च हि दिशां सुरीः समं

वैमल्यमायान्ति शशाङ्कान्तयः ॥ ४

एतादृशे हरः काले मेघपृष्ठाधिवसिनीम् ।

सतीमादाय शैलेन्द्रं मन्दरं सप्तपाययौ ॥ ५

सतो मन्दरपृष्ठेऽसौ स्थितः समशिलातले ।

रराम शंभुर्भगवान् सत्या सह महाधुतिः ॥ ६

सतो न्यतीते शरदि प्रतिबुद्धे च केशवे ।

दक्षः प्रजापतिश्रेष्ठो यन्मुभारमत क्रतुम् ॥ ७

द्वादशैव स चादित्यान् शक्रादींश्च सुरोत्तमान् ।

सकश्यपान् समामन्त्र्य सदस्यान् समचीकरत् ॥ ८

दे २.८

सु), का२ पद्मानि (→पद्मा), दे० १.२.१.११ सत सु (दे० ११ स) पद्म, ब१ २ सर सुपुष्प (→सरस्तु पद्मा), दे० हस्ता (→पद्मा), का२ नभे (→गगने), दे० बलाहका (→च तारका) -b) का२ दे० १.२ सु (का२ दे० १) वित्तवृत्त्या हि स (का२ दे० १) म प्रयान्ति -c) का१ हि (→च), कारा का१ वि, दे० १ च (→हि), का२ दे० तथा निशाश्वेषु दिशां सु, दे० तथा हि सत्ये (१) नि (वि १) दिशां सु. -d) दे० नैमल्य (→वैमल्य), शा१ हिमायु (→शशाङ्क)

५ -a) दे० १ न्यति (→न्यति), दे० हरो हृष्टा (→हर काले) -b) दे० १ मेघपृष्ठाधिवसिते, का२ मेघवृत्त्या विवर्जिते

६ -a) दे० १ तव (→सतो), दे० १ [म]म (→[म]सो) -b) का२ स्थित, न१ सता (→स्थित) -c) दे० १ ३ १० रेमे स, दे० विनीत (→रराम), दे० ररामेयस्तु भगवान् -d) का१ देव्या (→सत्या), दे० सत्यानुवहृतस्त

७ दे० १.० -a) दे० गताया (→न्यतीते) -b) शा१ कारा का१ २ दे० १.२ १० प्रबुद्ध चैव (→प्रतिबुद्ध च) -c) दे० १ प्रजापति (→प्रजापति) -d) शा१ का१ ब३ दे० भारमते (→भारमत)

८ दे० १.० -a) दे० १ शशि (→शौच), ब१ १ सहस्रान् का१ सप्तारु (→सप्तारि), -b) ब१ ३ दे० न१ सुरसत्तमान् (→च सुरोत्तमान्), -c) दे० उपा (→समा).

२६

अरुन्धत्या च सहित वसिष्ठ असितनरम् ।
 सहानसूययाऽग्निं च सह घृत्वा च कौशिकम् ॥ ९
 अहल्यया गौतम च भरद्वाजममायया ।
 चन्द्रया सहित ब्रह्मन्पिमद्विरस तथा ॥ १०
 आमन्त्र्य कृतवान्दक्ष सदम्यान् यज्ञसमदि ।
 विद्वान् गुणसपन्नान् वेदवेदान्नपारवान् ॥ ११
 धर्मं च स समाहूय भार्गवाऽहिंसया सह ।
 निमन्त्र्य यज्ञघाटस्य द्वारपालरमादिभ्यः ॥ १२
 अरिष्टनेमिन चक्रे इध्माहरणकारिणम् ।
 भृगु च मन्त्रसंस्कारे सम्यग्दक्ष प्रयुक्तवान् ॥ १३
 तथा चन्द्रमस देव रोहिण्यौ सहित शुचिम् ।

९ दे० १० वसिष्ठ इत्यारम्भ १०० सहित इति पद्यत नास्ति
 (१ स) -a) वा० कारा वा० दे० १ १० ११ तु (-च) -b)
 वा० वा० संतत कार वा वा दे० ११ सगत (-गहित)
 -०) वा० वा० ० वा० दे० १ १० ११ ते [प्र] प्रयुक्तवा (-[प्र]
 मयया) व दे० ११ वाग्नि (-[प्र] नि च) d) वा० वा०
 मया दे० ११ वृथा (-वृथा) दे० ११ तु (-च)

१० दे० abc० (इ २ वा नि) १) वा० ० दे० गाता
 (दे० न्याय) तुत दे० १ १० ग्रहित्यवा दे० सतावुत (-ग्रहित्यवा)
 वा० सभाय गौतमं च -b) वा० दे० १ समाप्य वा० सभाय
 (वा० नि) वा० दे० ११ सभा (दे० सा) रिक (-सभायया) d)
 वा० वा० तत्ता (-तत्ता)

११ -१) दे० तुतान (-तुतवान्) १) वा० वा० ० दे० १
 १ १० ११ चमि (-चमि) -c) वा० वा० ० दे० १ १० ११
 सन्त्यान् दे० विविधान्, न विज्ञान (-विज्ञान्) अथ नानाविध
 गुणयुक्तान् -d) दे० दे० दे० (-दे० दे०)

१२ -१) दे० धर्म च दे० धर्म च (-धर्म च) -१)
 वा० ० दे० मया (-[म] हिंसया) - १) कार रसात् दे० न ध्याय
 (-निमन्त्र्य) -d) वा० ० पानं तम्, द० १ १० पानायम्
 (-पानतम्)

१३ वा० दे० १ cd० -c) दे० इमां च इमां
 (-प्रयुक्तं) वा० वा० वा० वा० दे० १ १२ ११ सन् (-सन्)
 -d) दे० १ युक्त (दे० कम्) (-सन्) वा० वा० वा० दे०
 १०, ११ cd मये सन्ति-

१०० वा० वा० सन्ति ब्रह्मन्पिमद्विरसं तथा ।
 भृगुचन्द्रमसदेव रोहिण्यौ सहित शुचिम् ॥

धनमात्रमाधिपत्ये च युक्तवान् हि प्रजापति ॥ १४
 नामावदुहितृथैव दौहित्राश्च प्रजापति ।

सशकरा सती मुक्त्वा मखे सर्वान् स्वमन्त्रयत् ॥ १५

नारद उवाच ॥

किमर्थं लोकपतिना धनाध्यक्षो महेश्वर ।

ज्येष्ठ श्रेष्ठो वरिष्ठोऽपि आद्योऽपि न निमन्त्रित ॥ १६

पुलस्त्य उवाच ॥

ज्येष्ठ श्रेष्ठो वरिष्ठोऽपि आद्योऽपि भगवाञ्छिव ।

कपालीति विदित्वेशो दक्षेण न निमन्त्रित ॥ १७

नारद उवाच ॥

किमर्थं देवताश्रेष्ठ शूलमामिरित्रलोचन ।

-१) कारा तव मुनिम् (-ग्रहन्तु म्निम्) -२) वा० दे० ११
 विज्ञान (-ग्रहन्तु म्निम्)

१४ -१) वा० सता (-सता) दे० दत्तो (-देव) -b)
 वा० वा० वा० ० दे० १ सगत (-सहित) -c) वा० दे० १
 १ (वा०) दे० १ १० पयस दे० १ पयस (वा०) (-पयस)
 -d) वा० प्रयुक्त (-प्रयुक्त) वा० वा० वा० दे० १ युक्तसर्वा
 (-प्रयुक्तान् हि) कारा तव दम् प्रयुक्तवान्

१५ दत्तोकार कारा -प्रयुक्तम्

१६ एवमेव कारावु युक्तान्वाञ्छवापति

१५ व दे० abc० -१) कारा वा० दे० १ कामान्
 (-कामान्) वा० वा० मुक्तिर व व कारा वा० दे० १ ११
 वृत्तिरवैव (-वृत्तिरवैव) -d) वा० वा० वा० वा० वा० (-मये) द० १
 निम् (-मये)

१६ दे० १ कारा दे० १ कारा उ

१६ -१) दे० वतिना (-विपद्य) दे० वा० वा० (-वतिना)
 -१) वा० ० न प्रानो दे० भूता दे० तोका (-धना) -d)
 कारा वा० वा० (-प्रानो) वा० मयवाग्नि व (-न निमन्त्रित)

१७ वा० व १० दे० थो पुत्राय न पुत्राय दे० १
 पुत्राय उ

१७ व १० - १) दे० १ तत्ता (दे० तु) कारा
 वा० वा० (-वा० वा०) दे० प्रयु (-प्रयु) - १) वा० विनिर्दिष्टो
 वा० ० व विनाय द विनिर्दिष्ट दे० १ विनिर्दिष्टो (-विनिर्दिष्टो)

१८ वा० ० वा० वा० दे० १ कारा उ

१८ - १) वा० वा० वा० दे० दत्त (दे० दत्त) यत्, न
 देवताश्रेष्ठ (-देवताश्रेष्ठ) -b) द० १ महेश्वर (-महेश्वर)

कपाली भगवान्नातः कर्मणा केन शंकरः ॥ १८

पुलस्त्य उवाच ॥

शृणुष्वावहितो भूत्वा कथामेतां पुरातनीम् ।

श्रोक्तामादिपुराणे च ब्रह्मणाऽप्यक्षरमूर्तिना ॥ १९

पुरा त्वेकार्णवं सर्वं जगत्स्थानरज्ज्वमम् ।

नष्टचन्द्रार्कनक्षत्रं प्रणष्टपवनानलम् ॥ २०

अप्रतर्क्यमरिजेयं भावाभावरिजितम् ।

निमग्नपर्यंततह तमोभूतं सुदुर्दशम् ॥ २१

तस्मिन् स शेते भगवान् निद्रां वर्पमहविषीम् ।

राध्यन्ते सृजते लोकान् राज्ञमरूपमास्थितः ॥ २२

राजसः पञ्चवदन्तो वेदवेदङ्गपरमः ।

स्रष्टा चराचरस्यास्य जगतोऽदृष्टतदर्शनः ॥ २३

तमोमयन्तयैवान्यः समुद्भूतस्त्रिलोचनः ।

शूलपाणिः कपर्दी च अक्षमालां च दर्शयन् ॥ २४

ततो महात्मा हस्तजदहंकारं सुदारुणम् ।

येनाक्रान्ताभूमी देवो तावेव ब्रह्मशंकरौ ॥ २५

अहंकारावृतो रुद्रः प्रत्युवाच पितामहम् ।

को भवानिह संप्राप्तः केन सृष्टोऽसि मां पद ॥ २६

पितामहोऽप्यहंकारात् प्रत्युवाचाथ को भवान् ।

भवतो जनकः कोऽत्र जननी वा तदुच्यताम् ॥ २७

इत्यन्योन्यं पुरा तस्म्यां ब्रह्मेशाभ्यां कलप्रिय ।

परिवादोऽभवत् तत्र उत्पत्तिर्भवतोऽभवत् ॥ २८

भयानप्यन्तरिक्षं हि ज्ञातमात्रस्तदेतत् ॥

धारयन्नतुलां वीणां कुर्वन् क्लिकफलाध्वनिम् ॥ २९

व. २९.

॥ १९ ॥ १. पुलस्त्य, २. पुलस्त्य च.

१९ -a) २६ शृणु त्व तत्परो (-शृणुष्वावहितो). -0)

शा. वा. १.६.१.१ श्रोता ह्यदि, कार. श्रोतामारी, २. श्रोता स्वादी (-श्रोतामारी), वा. १.६.१.१ वा. २.६ वा (-शृ); २६.

10 पुनरुपेयु (-पुनरुपेयु). -d) २६ [-अ]प्यलक्षणा, वा. ३

[-अ]प्यलक्षणा, २९ वा. ३.९.१.१ नृपे नृपे (-[-अ]प्यलक्षणा).

२० -a) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे लोके (२६

वा. २६) (-नृपे सर्व). -b) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे

स्वावर्तज्ञान. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -d) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

१.६.१.११ नृपे. -0) वा. वा. वा. १.६.१.१ १.६.१.११ नृपे, वा.

२३१

ततो विनिर्जितं शुभ्रमनिना पययोनिना ।
 तस्यावधोमुखो दीनो प्रहाक्रान्तो यथा शशी ॥३०॥
 पराजिते लोकपतौ देवेन परमेष्ठिना ।
 क्रोधान्धकारित रद्र पञ्चमोऽथ मुखोऽध्वरीत् ॥३१॥
 अह ते प्रतिनानामि तमोमूर्ते विलोचन ।
 दिग्वासा शृपभारूढो लोकधायकरो भवान् ॥ ३२॥
 इत्युक्त शकर क्रद्धो वदनं योरचक्षुषा ।
 निर्दग्धुकामस्त्वनिश ददर्श भगवानज ॥ ३३॥
 ततस्त्रिनेत्रस्य समुद्भवन्ति
 वक्त्राणि पञ्चाय सुदर्शनानि ।
 श्वेत च रक्त कनकायदात
 नील तथा पिङ्गजट च शुभ्रम् ॥३४॥
 वक्त्राणि दृष्ट्वाऽर्कसमानि सद्य

३० दे० ० -b) दे० १० बह्मर्वाणिना न० पययोनिना +
 परमेष्ठिना (→पययोनिना) -d) न० राहुम् (→मग्नम्)
 ३१ दे० ० -0) ब० म (→म) दे० क्रोधान्धकारितो
 रीद्र -d) ब० पञ्चमोऽथ मुख (१) बवीत्, दे० ३१० पञ्चमो
 मुखमवधीत्
 ३२ दे० ab ० -३) ब० दे० त्वां (→ते) -0) ब०
 बारा दे० ११ वृषम् ब० वृषम् + वृषम् (→वृषम्) -d)
 दे० पयकरो (→सयकरो)
 ३३ [ब० पुस्तकयो ३३ ४५ श्लोका न तति (इस)]
 -a) दे० इच्छो (→मुदो) -b) का० ह्यमश्व दे० ४११० बह्मर्वा
 (→मग्न) दे० ३० वृषम् (→वृषम्) -0) ब० गु (न?) रित
 का स वृष ब गु वृष दे० गु निजम् (?) (→स्वनिना) -d) ब०
 भगवान् जन दे० १० भगवान् नम् दे० १ न० भगवान्हर (→भग
 मानम्)
 ३४ -१) ब० दे० १ न० कोषात् (→वत्स) दे० १ न० शिखे
 (→निनेन) ॥ वृषुद् (→मरुत) -b) ब० पयसि (→प
 यसि) ब० बारा ब० ब० दे० ३११० सुदृष्टानि (→मुद्रा
 नानि) -0) ब० बारा ब० दे० ३११० सित च दे० गितेव (→श्वेत
 च) -d) ब० पङ्कजट दे० ३११० पिङ्गज दे० पिङ्गलाभ न० पिङ्गलक
 (→पिङ्गजट) दे० सुदृ (→च सु) ब० बारा ब० दे० ३११०
 रोम् (→शुभ्रम्)
 ३५ -३) दे० [ब०] निनिनिनि पाण्ड दे० [ब०] वत्स
 नौपाद न० [ब०] निनिनिनि नौग्यात् (→[ब०] वत्सनिनि सद्य)

पैतामह वक्त्रमुवाच वाक्यम् ।

समाहृतस्याथ जलस्य बुदबुदा
 भवन्ति किं तेषु पराक्रमोऽस्ति ॥३५॥
 तच्छ्रुत्वा क्रोधयुक्तेन शक्रेण महात्मना ।
 नर्याग्रेण शिरश्छिन्नं ब्राह्म पश्यवादिनम् ॥ ३६॥
 तच्छिन्नं शकरस्यैव सव्ये करतलेऽपतत् ।
 पतते न कदाचिच्च तच्छकरफराच्छिर ॥३७॥
 अथ क्रोधाघृतेनापि ब्रह्मणाऽवभुतर्म्भणा ।
 स्पृष्टस्तु पुरुषो धीमान् कवची बुण्डली शरी ॥३८॥
 धनुष्पाणिर्महाबाहुर्वाणशक्तिधरोऽव्यय ।
 चतुर्भुजो महातूणी आदित्यसमदर्शन ॥३९॥
 स प्राह गच्छ दुर्गङ्गे मा त्वा शूलिन् निपातये ।
 भवान् पापसमायुक्त पापिष्ठ को जिघासति ॥४०॥

३५ का० दे० मुक्ताणि (→समाह) का० तस्य (→सद्य) -b)
 दे० वाक्य (→वक्त्रम्) दे० वक्त्रम् (→वाक्यम्) गा०
 ब० १ २ ३ ४ ५ १० पैतामहो वाक्यमुवाच वदम् -ab) ब० वक्त्राणि
 शिरश्छिन्नाणि केवे न केचित् चित्तमितो (?) नाथ वक्त्र -0) गा० ब०
 श्रुत्वेन बाराय कार वृषकय तस्या ब० शिष्टप्रतिपुत्र्य दे०
 क्रोधेन वास्यावार (?) दे० इच्छास्य तस्या (→समाहृतस्याथ)
 ब० जवत्स दे० तलस्य (→जलस्य) -d) गा० काय का० दे० ११
 दे० का० तस्य दे० वेन (→वेद) दे० [ब०] पि (→[ब०] रित)
 ३६ ब० ० ब० सखित -0) दे० नखेनोत्तृत्त (?) नीय
 -d) ब० वाक्यम्, दे० भाषकम्, दे० ब० मितं यद (→वाक्निनम्)
 दे० ब्रह्मर्वाऽव्ययजन्म न० ब्राह्म पञ्चमुदेयु यत्
 ३७ ब० ० ब० सखित -0) ब० सखित -b) दे० मध्ये
 (→सव्ये) दे० न० [ब०] श्वरत्त (→[ब०] पतत्) -0) न० पयात्
 (→पतते) दे० कणाविश्रव पतति दे० न कणाविश्रव पतति (त?)
 -d) गा० बारा ब० दे० ३११० तगा वत्ततासिद्य
 ३८ ब० १० ० ब० सखित -b) गा० बारा ब० मय
 (→मय) दे० ३११० [ब०] य (दे० १०) (→[ब०] पि) -d) दे०
 न० गने (→गरी)
 ३९ ब० ० ब० सखित -a) न० वृषुद् (→महा
 बाहु) -b) न० पञ्च (→पञ्च) -0) ब० दे० १० दे० १०
 वृष [] न० वृषो (→वृषो) -d) न० वृषाणि (→वाक्निनम्)
 ४० ब० ० ब० सखित -b) ab ० दे० ११ ० d) ०
 -a) ब० दे० १० ल्याह (→प्राह) -b) दे० न० न (→मा) दे० न० मृ

इत्युक्तः शंकरस्तेन पुरुषेण महात्मना ।
 त्रपायुक्तो जगामाथ रुद्रो बदरिकाथमम् ॥ ४१
 नरनारायणस्थानं पर्वते हि हिमाश्रये ।
 सरस्वती यत्र पुण्या स्पन्दते सरितां वरा ॥ ४२
 तत्र गत्वा च तं दृष्ट्वा नारायणमुवाच ह ।
 भिक्षां प्रयच्छ भगवन् महाकापालिकोऽस्मि भोः ॥ ४३
 इत्युक्तो धर्मपुत्रस्तु रुद्रं वचनमब्रवीत् ।
 सर्व्यं भुजं ताडयस्व त्रिशूलेन महेश्वर ॥ ४४
 नारायणवचः श्रुत्वा त्रिशूलेन त्रिलोचनः ।
 सर्व्यं नारायणभुजं ताडयामास वेगवान् ॥ ४५
 त्रिशूलाभिहतान्मार्गादं तिलो धारा विनिर्ययुः ।
 एका गगनमाक्रम्य स्थिता ताराभिर्मण्डिता ॥ ४६
 द्वितीया न्यपतद् भूमौ तां जग्राह तपोधनः ।
 अत्रिस्तम्भात् समुद्रमूतो दुर्वासाः शंकरांशतः ॥ ४७
 तृतीया न्यपतद् धारा कपाले रौद्रदर्शने ।

तस्माच्छिशुः समभवत् संनद्धकवचो धृवा ॥ ४८

अयामावदातः शरचापपाणि-

गर्जन्यया प्रावृषि तोयदोऽसौ ।

इत्थं ब्रुवन् कम्य विशातयामि

स्कन्धाच्छिरस् तालफलं यथैव ॥ ४९

सं शंकरोऽभ्येत्य वचो वभाषे

नरं हि नारायणबाहुजातम् ।

निपातयैनं नर दुष्टवाक्यं

ज्ज्ञास्मजं सूर्यशतप्रकाशम् ॥ ५०

इत्येवमुक्तः स तु शंकरेण

आयं धनुस्त्वाजगवं प्रसिद्धम् ।

जग्राह तृणानि तथाऽश्वयाणि

पुद्गल्य वीरः स मतिं चकार ॥ ५१

ततः प्रयुदौ समुश्रं महाबलौ

ज्ज्ञास्मजो बाहुभवश्च शार्वः ।

व. २. ५२

(→मूलिद्) - ०) शा1 का1 भवाभ्याय समां दे4 भवाभ्यायि समां
 (→भवाभ्यायसमां), का1 दे1.६ ०युक्त (→०युक्त), का2 भवाभ्याय-
 युतो यस्मात्, दे9 भवानभ्यायसमुक्त

४१ ब1 २ दे7. ०, ब3 खडित, दे11. २b ०. -b) दे1 म-
 राक (→महात्मना). -०) शा1 काय का1 दे3 पापं, का2 तपो,
 दे1-४.10 विषां, दे11 हिषां (→भवां)

४२ ब1.२ दे7. ०, ब3 खडितम् -b) दे9 न1 वी (→हि),
 दे1-३.10 ०लेय (→०लेय). -०) दे9 पूर्वा (→पुण्या).

४३ ब1.२ दे7. ० ब3 खडित. -d) दे1.४.५ कपालिकोस्त्रि,
 मुदे, काशिकस्त्रि (→कापालिकोस्त्रि).

४४ ब1.२ दे7. ०, का1. d ०, ब3 खडित. -d) दे1 महेश्वर,
 +महेश्वर (→महेश्वर)

४५ ब1.२ ०, का1. abc ०, दे2.४.7. २b ०, ब3 खडितम्.
 -b) काय. दे1-३ 10 महेश्वर (→त्रिलोचन), शा1 काय. का2 दे5
 विनेत्रेण (शा1 ना) य धर्मय. -०) शा1 काय. का2 दे5.7 कोष-
 मुलेन तीक्ष्णेन (दे1 धूलेन) -d) शा1 काय का1 ॥ दे5.7 धूलेना
 (दे1 तीक्ष्णेना)मि (का2 य) हतो मुने.

४६ ब2. खडितम्. -a) दे4 तस्मात्पाणिं, दे11 निपूलेन (→
 निपूलाणि), शा1 काय. का1 ब1.२ दे5 परात्पिपूलाभिहतात् (शा1
 का1 ०ता) -b) न1 विषा (→तिलो), शा1 काय. का1-२ दे7
 विनिर्यता, दे4 प्रवर्तिता (→विनिर्ययु). -०) शा1 काय. का1

दे1 ३.५.१० शाखित, का2 दे7 बाहुय, दे4 भागम्य (→भागम्य).
 -d) दे1 ३.५.१० ०यधिकतम् (दे2 ०ता) (→०मण्डिता), दे4 विषता
 नादाभिनविता

४७ ब3. खडितम् -a) दे9 वापं (→न्यपं), ब1.२
 दे4.7 न1 भूमा (→भूमी) -b) का2 दे7 जग्राह (→जग्राह). -०)
 दे4 यनिरपल्या (→यनिरस्तस्मात्) -d) का1 ब1.२ ०रावाज, दे9
 ०रासक, न1 ०रीवात (→०रासत).

४८ ब3. खडित, दे7 cd ० -a) का2 त्वपं (→न्यपं).
 -d) काय का1 दे3 ९.१० ०द कवचो (→द्वकवचो).

४९ ब०. खडित. दे7. ० -a) काय श्यामो (→श्यामां).
 -b) न1 हि (→[य]तो). -०) का1 विषातं, दे1-५.१० विनातां,
 दे9 तुशातं (→विषातं) -d) दे11 क च दित्य (→स्कन्धाच्छिर).

५० ब3 खडित, दे7 ० -a) दे1 [य]वेल, दे2.३.५.१०
 [य]वेल्य (→[य]मेल्य) -०) शा1 काय का1 त्वर, का2 ज्वर,
 न1 वर (→नर)

५१ ब2. खडित, दे7 ०. -b) दे4 ०त्वाज (→०त्वाज).
 -०) शा1 काय का1.२ न1 बागमि (→युगमि). -d) न1 तनवं
 (→वीर ४)

५२ ब3. खडित, दे7. ०. -a) शा1 काय. का1 प्रयुद,
 का2 दे3 प्रयुदो, दे9 न1 प्रविदो (→प्रयुदो), दे9 सहा (→समुद्र).
 -b) न०यने, दे9 ०यि य (→यवय), शा1 काय. का1

पुलस्त्य उवाच ।

ततः करतले रद्रः कपाले दारणे स्थिते ।
संतापमगमद् ब्रह्मन्धिन्या व्याकुलेन्द्रियः ॥ १
ततः समागता रौद्रा नीलाञ्जनचयप्रभा ।
संरक्तमूर्द्धजा भीमा ब्रह्महत्या हरान्तिकम् ॥ २
तामागता हरो दृष्ट्वा पत्रच्छ विकरालिनीम् ।
काष्मि समागता रौद्रे केनाप्यर्थेन तद्रद ॥ ३
कपालिनमथोवाच ब्रह्महत्या मुदारुणा ।
ब्रह्मवध्याऽस्मि संप्राप्ता मा प्रसीच्छ त्रिलोचन ॥ ४
इत्येवमुक्त्वा वचनं ब्रह्महत्या विवेक्ष ह ।
त्रिशूलदाणिनं रद्रं संप्रतापितविग्रहम् ॥ ५

[व३ अर्थ संपूर्णऽध्यायः कथितः ।]

ॐ दे० न१ पुलस्त्य , दे० २ पुलस्त्य उ

१ -a) गा० का० ११ तत (→तत) न१ दृष्ट्वा (→दृष्ट) न१

-b) न१ तद् ब्रह्म भीषणं विष -c) का२ तीक्ष्ण (→ब्रह्मण) न१
हस्तापमतीव्य -d) न१ ब्रह्मण (?) (→विनाश्या) दे० ३ १० ११
[आ]कुलितेन्द्रिय (→व्याकुलेन्द्रिय) गा० का० विलताया
कुलितेन्द्रिय

२ दे० २८ 'हृत्पान्तिकम्' इत्यारम्भ 'ब्रह्महत्या इति पर्यन्त
नास्ति (हस) -a) का२ व१ २ दे० १ रौद्रा (→रौद्रा) -b) का२
दे० ११ 'सम्' (→'वध') -c) दे० गुरुत्वं (→सरत्वं), व२
तीक्ष्ण, दे० ४ (→भीमा) -d) का२ भवान्तिक, दे० गुणस्थाना
(→हृत्पान्तिकम्)

३ दे० ० (ह २ पा वि) -b) का२ विवृताभ्या, दे०
नित्यपमिषा (→विकपलिनीम्), -c) व१ २ रौद्रि (→रौद्रे) न१
कस्य स्व क्षौररूपाणि (?) -d) का२ व१ केनात्यर्थेन, दे० १ केन
पार्थिव, न१ केन कार्यण (→केनाप्यर्थेन)

४ दे० ab ० (ह २ पा वि) -b) न१ [आ]ति
(→हुं) -c) गा० का० का० २ दे० ५ न१ 'हत्या' (→'वध्या')
-d) दे० न१ संप्रतीच्छ (→मां प्रसीच्छ)

५ -b) गा० का० का० व१ २ दे० ३ ५ १० त (→ह)
-c) का२ रौद्रा (→रुद्र)

६ -a) गा० का० का० दे० वस्तु, न१ 'तो हि' (→'वस्तु')

ब्रह्महत्याभिभूतश्च शर्वो वदरिकाश्रमम् ।

आगच्छन् ददर्शाय नरनारायणादृषी ॥ ६

अदृष्ट्वा धर्मतनयौ चिन्ताशोकसमन्वितः ।

जगाम यमुनां स्नातुं साऽपि शुष्कतलाऽभयम् ॥ ७

कालिन्दी शुष्कसलिला निरीक्ष्य पृथगेतनः ।

प्लक्ष्वा स्नातुमगमदन्तर्द्धानं च सा गता ॥ ८

ततो नु पुष्करारण्यं मागधारण्यमेव च ।

सैन्यवारण्यमेवासौ गत्वा स्नातो यथेच्छया ॥ ९

सर्वे नैमिषारण्यं धर्मारण्यं तथेक्षरः ।

स्नातो नैव च सा रौद्रा ब्रह्महत्या व्यमुञ्चत ॥ १०

सरित्सु तीर्थेषु तथाश्रमेषु

-b) का० व०, दे० शिवो (→शर्वो) -c) दे० ३ ५ १० माग-
च्छद्री (दे० १५ 'न्तो'), दे० मागत्य स (→मागच्छन्) का० [आ]न
(→[ध]य) न१ मागत्य ददर्शते ती

७ -a) दे० व१ स दृष्ट्वा (→अदृष्ट्वा) -b) का२ 'पथपथ
(→समन्वित) -c) न१ स यथो (→जगाम) -d) दे० स (सा?)
हि, न१ सा नु (→सापि)

८ -c) न१ सा (प्ला?) क्षोण्या (→ससज्ज) -d) दे० ७
नु (→च) का० [ध]वयत् (→गता)

९ -a) गा० का० व१ १ ततोय व१ १ ततोय (→ततो नु)
-b) व१ २ दे० ७ मगधा (→मागधा) का० 'धमारण्यं तथेक्षरः',
-c) दे० न१ गत्वा च सैन्यवारण्य -d) दे० ईश (→गत्वा)
दे० १० शान्त्यो (→स्नातो) न१ शकरोक्षी (→गत्वा स्नातो) व१
दे० ३ ७ १० यच्छया (→यथेच्छया)

१० -a) व१ निमिषा, दे० न१ नैमिषा (→नैमिषा)
दे० न१ 'रण्ये' (→'रण्य') -b) दे० 'रथ्ययसां' ० (हस),
दे० 'धर्मारण्य' ० (हस) दे० न१ 'रण्ये' (→'रण्य') का०
मागधारण्यमेव च -c) का० गत्वा स्नातो न (→स्नातो
नैव च) का२ दे० ७ न चापि दे० न१ न चास्य (→नैव च) व१ ३
रौद्रो (→रौद्रा) -d) का० व१ विमुञ्चति, दे० न मुञ्चति
(→व्यमुञ्चत)

११ -a) का२ सर्वाणु, न१ तीर्थेषु (→तीर्थेषु) -b) का२
शिवेषु वनेषु, दे० देवेषु वनेषु (→देवावतनेषु), गा० का० का०

पुण्येषु देवायतनेषु शर्वः ।

समायुतो योगयुतोऽपि पापा-

न्नावाप मोक्षं जलदध्वजोऽसौ ॥ ११

ततो जगाम निर्विण्णः शंकरः कुरुज्जलम् ।

सत्र गत्वा ददर्शाय चक्रपाणिं खगध्वजम् ॥ १२

तं दृष्ट्वा पुण्डरीकाक्षं शङ्खचक्रगदाधरम् ।

कृताञ्जलिपुटो भूत्वा हर स्तोत्रघोषदीरयत् ॥ १३

हर उवाच ।

नमस्ते देवतानाथ नमस्ते गरुडध्वज ।

शङ्खचक्रगदापाणे वासुदेव नमोऽस्तु ते ॥ १४

नमस्ते निर्गुणान्त अप्रतर्क्याय वेधसे ।

ज्ञानाज्ञान निरालम्ब सर्वालम्ब नमोऽस्तु ते ॥ १५

दे१ १०.११ सर्वत (→सर्व) -०) का२ मोक्षमवाप (→योगयुतो-
5नि), दे१ सर्व (→पञ्चात) -०) शा१ कार का२ दे१ ३.५ १०.११
वृषम् (→जलद), का२ न योगयुतो जलजोऽसौ भवात्, दे१ ना-
वाप मोक्ष जलजोऽसौ वाहसा (सो?), दे१ तथा न मुक्तो जलमे (सो?)
मूत्रेऽसौ

१२ -०) दे१ न स जगामाव (→ततो जगाम), का२ दे१
ततोऽप्यभि (दे१ रिति) तो विष्णु -०) का० व१ ३.५ जल, दे१
जगम (→जगज्जलम्) -०) दे१ [ना]गु (→[न]ग) -०) का२
कुलध्वज व१ गत्यति दे१ वृषध्वज, दे१ वृषध्वज, दे१ विपदध्वज,
दे१० जगामाव (→जगज्जलम्), व२ वक्रिण गजध्वजम्

१३ -०) दे१ स (→ह) -०) व१ श्रुत (→श्रुत)
-०) शा१ का१ दे१ ३.५ १० हर, दे१ हरि (रि?) (→हर), कार
व१ ३ उर्वरयत्, शा१ का१ उर्वरयत्, दे१ उवाच ह (→उर्वरयत्)

॥ दे१ ३ ५.७ हर उ, दे१ न१ हर

१४ -०) का२ देवतानाथ (→देवतानाथ) -०) व१
नापापण (→वासुदेव)

१५ -०) दे१ नमोस्तु (→नमस्ते) दे१ पुष्पाङ्गनाथ, दे१
निर्गुणान्ताय, दे१ निर्गुणानन्द (→निर्गुणान्त) -०) शा१ पञ्च-
हस्ताय, का१ त्वप्रतर्क्याय, दे१ अप्रतर्क्याय (→अप्रतर्क्याय)

१६ व१ ३ ०. (६.७) -०) का२ दे१ योगयुक्त, दे१
रजोयुक्त (का?) (→रजोयुक्त), दे१ श्रुत, व१ श्रु (यु?) क
(→युक्त) -०) का२ ब्रह्ममूर्ते नमोस्तु ते

रजोयुक्त नमस्तेऽस्तु ब्रह्ममूर्ते सनातन ।

त्वया सर्वमिदं नाथ जगत्सृष्टं चराचरम् ॥ १६

सत्त्वाधिष्ठित लोकेश विष्णुमूर्ते अधोक्षज ।

प्रवापाल महाबाहो जनार्दन नमोऽस्तु ते ॥ १७

तमोमूर्ते अहं ह्येष त्वदंशक्रीडसंभयः ।

गुणाभियुक्त देवेश सर्वव्यापित नमोऽस्तु ते ॥ १८

भूरियं त्वं जगन्नाथ जलम्परहुताशनः ।

वायुर्निर्दिग्मनथापि शर्वरी त्वं नमोऽस्तु ते ॥ १९

धर्मो यज्ञस्तपः सत्यमहिंसा शौचमार्जवम् ।

धृमा दानं दया लक्ष्मीर्ब्रह्मचर्यं त्वमीश्वर ॥ २०

त्वं सद्भाधृतुरो वेदास्त्वं वेद्यो वेदपारगः ।

उपवेदा भवानीश सर्वोऽसि त्वं नमोऽस्तु ते ॥ २१

१७ व१ २ ०. -०) शा१ कार, का१ त्वया (→सत्त्वा-
-०) दे१ विष्णु (→विष्णु), का२ श्रुति (→श्रुति), शा१ का१
दे१ ७ ह्येष, दे१ त्वयो (→धर्मो) -०) दे१ ११ महादेव (→महा-
बाहो)

१८ व१ १० ०. दे१ १० ०. -०) शा१ कार, का१ ३
दे१ ३.५.७.११ व१ श्रुति (श्रुति), दे१ श्रुति (→श्रुति), -०)
शा१ कार का२ दे१ ३.५.७ न१ त्वया (→त्वदश-) -०) शा१
का१ ३ दे१ ५.७ श्रुति, दे१ श्रुतिदेवायुते (अष्ट पाठ), न१ श्रुति
(यु?) क (→श्रुति)

१९ दे१ ३.० ०. -०) व१ श्रुति (→श्रुति) -०) दे१
न१ जलान्त (→जलान्तर), शा१ का१ ३ दे१ १० श्रुति, कार,
व१ श्रुति, दे१ श्रुति (→श्रुति) -०) दे१ न१ वायु
व (→वायु), दे१ वासि (→वासि) -०) दे१ सर्वस्तप, न१ सर्व-
स्तप (→शर्वतो त्व)

२० का१ ०. -०) व१ ३ वी, दे१ यष्ट, दे१ यमो, न१
सर्व (→यमो), शा१ कार, यमस्तपो इमं सत्यम् -०) दे१ ३.१०
सत्य (→श्रीव) -०) व१ वी दया व दान व -०) शा१ ०
(?) श्रुत, व१ ३ दे१ ७ श्रुति (→श्रीव)

२१ का१ ० -०) दे१ त्व वेद साध्यावत्कार. -०) शा१
कार, वी, दे१ ३ वी (→वेद्यो), दे१ ७ पारग (→पारग),
-०) व१ ३ दे१ ११ न१ उपवेदा (→उपवेदा), व१ दे१ ० न१ ईश,
दे१ ११ श्रुति (→ईश) -०) दे१ श्रुति, न१ सर्व (श?)
(→सर्वोऽसि)

नमो नमस्तेऽच्युत चक्रपाणे
 नमोऽस्तु ते माघवमीनमूर्ते ।
 लोके भवान् कारुणिको मतो मे
 त्रायस्य मा केशव पापनन्दात् ॥२२॥
 ममाशुभं नाशय त्रिशूल्यं
 यद् ब्रह्महत्याभिमर्शं वभूव ।
 दग्धोऽस्मि नष्टोऽस्म्यसमीक्ष्यकारी
 पुनीहि तीर्थोऽसि नमो नमस्ते ॥२३॥
 पुलस्त्य उवाच ॥
 इत्थं स्तुतश्चक्रधरः शंकरेण महात्मना ।
 प्रोवाच भगवान् वाक्यं ब्रह्महत्याशयाय हि ॥२४॥
 हरिरुवाच ॥
 महेश्वर शृणुष्वेमां मम धार्यं कलम्बनाम् ।

ब्रह्महत्याशयकरीं शुभदा पुण्यवर्धनीम् ॥ २५ ॥
 योऽसौ ब्राह्मण्डले पुण्ये मर्दशप्रभवोऽव्ययः ।
 प्रयागे वसते नित्यं योगशायीति विद्युतः ॥ २६ ॥
 चरणाद् दक्षिणाचस्य विनिर्याता सरिद्धरा ।
 विद्युता वरणेत्येव सर्वपापहरा शुभा ॥ २७ ॥
 सन्यादन्त्या द्वितीया च असिरित्येव विद्युता ।
 ते उभे तु सरिच्छ्रेष्ठे लोकपूज्ये वभूवतुः ॥ २८ ॥
 ताम्भ्यां मध्ये तु यो देशस्तत्क्षेत्रं योगशायिनः ।
 त्रैलोक्यप्रवरं तीर्थं सर्वपापप्रमोचनम् ।
 न तादृशोऽस्ति गगने न भूम्या न रसातले ॥ २९ ॥
 तत्रास्ति नगरी पुण्या ख्याता वाराणसी शुभा ।
 यस्यां हि भोगिनोऽपीश प्रयान्ति भवतो लयम् ॥ ३० ॥
 निलासिनीना रशनास्वनेन

२२ -b) का१ का२ का३ १ २ ३ ५ १० न१ वामन° (→ माघव°) का२ 'वरस्य', दे१° लिप्° (→ 'वान्') दे१ माघवमीन कूर्म, न१ वामनमीनकूर्म -०) दे१ न१ नृ (म?) तोति (→मतो मे) -d) दे१ पाठ° (→पाप°) का१ का२ ब्रह्माद्, का३ दे१ कम्बनाद् (→कम्बनाद्)

२३ -b) दे१ सुरेण (→वभूव) -०) का१ का२ असमीक्ष°, का३ मपराक्ष्य (→असमीक्ष्य) -d) न१ २ दे१ ४ ७ ९ ११ न१ नावीति (→तीर्थोति)

॥ दे१ ०, का१ का१ न१ पुलस्त्य दे१ २ पुलस्त्य च

२४ -a) का२ १ दे१ १० एव (→हरि), दे१ विश्वम्भ (→चक्रधर) -०) न१ २ दे१ ७ ९ न१ वायव्य भगवान् (→भगवान् वाक्य) -d) दे१ ९ लयावह (→लयाय हि)

॥ न१ ० दे१ ९ हरि, दे१ हरिश्च

२५ -b) का१ सुहप्रदा, दे१ कुतस्त्वना, दे१ कु(°)तस्त्वना, दे१ कतरिधवा (→कतरिधवा) -०) दे१ सयकारी, दे१ क्षयकरा (→क्षयकारी) -d) का२ सुहप्रदा, न१ सुशुभा (→शुभदा) का१ का२ 'वर्धनाम्' (→वर्धनीम्)

२६ -a) दे१ ३ १० ब्रह्माण्डके, न१ ब्रह्मण्वले (→ब्राह्मण्डके) दे१ पुण्ये (→पुण्ये) -b) न१ प्रगाढ° (→अदम्य°) न१ दे१ [-म] व्यय (→[-म]व्यय) का३ od वरणयोर्भवेत्याय -०) न१ प्रयाये(ने?) + प्रायेण, दे१ प्रा०भे (→प्रयागे) दे१ वसति (→वसते) -d) का२ योगमयो (→योगशायी)

२७ दे१ dO -a) न१ तत्र (→तस्य) -b) न१ निर्याता च (→विनिर्याता) -c) दे१ व०शु° (→वरणे°) का३ [-ए] च (→[-ए]व)

२८ दे१ aO -a) का१ का२ का३ सन्याद् द्वितीया दन्त्या च (का२ तु, का१°-स्व) दे१ १० सरिद्धरा द्वितीया च, मुने, सरिद्धरा द्वितीया -b) मुने माती° (→मर्ति°), दे१ मर्त्येत्येव च (→असिरित्येव) -०) दे१ ३ च (→तु) का२ न१ सरिद् (च) श्रेष्ठ (→सरिच्छ्रेष्ठ) न१ भवेते सरिता श्रुत

२९ दे१ १० मुने efO -a) का३ न१ ० दे१ ३ ४ ७ १० तयो, दे१ तेषां (→ताम्भ्यां) दे१ तु मध्ये (→मध्ये तु) न१ देवो (सो?) (→देवस) -b) न१ वसते (→वसन्) का१ 'मायिन (→'मायिन) -०) न१ 'प्रमवा (°व?) स्तीव (→प्रवर तीर्थे) -d) न१ दे१ 'मिलोचनम्' (→प्रमोचनम्) -e) का३ न तत्त्वमोति दे१ १ न तादृश हि, दे१ ९ न तादृशति (→न तादृशोऽस्ति) -f) का२ दे१ शुभो (→शुभा)

३० -a) तत्र सयाज्ये यथा, दे१ १० न तादृशास्ति नगरी -b) दे१ प्रस्था, दे१ तत्र दे१ नाम्ना दे१ १० पुण्या (→ख्याता) दे१ शुभा (→शुभा) -०) न१ यस्या हि (→मस्या हि) दे१ न१ योगिनो (→योगिनो) -d) दे१ अवता लय दे१ वरदालय, न१ श्रवदालय (→भवतो लयम्)

३१ -a) न१ दे१ ४ ५ रसता° (→रसना°) -b) का० स्वर, दे१ स्वरदे, दे१ स्वन (→स्वनैर) का२ श्रुतिस्वरानामयप्रतिरिचिता

श्रुतिस्वनैर्ब्राह्मणपुंगवानाम् ।

शुचिस्वरत्वं गुरयो निश्चयम्

हास्यादशासन्तु मुहुर्मुहुस्तान् ॥ ३१

प्रजस्तु योपितु चतुष्पथेषु

पदान्यलक्तारुणितानि दृष्ट्वा ।

ययौ शशौ विस्मयमेव यस्यां

किंचित् प्रयाता म्थलपद्मिनीयम् ॥ ३२

तुङ्गानि यस्यां सुरमन्दिराणि

रुन्धन्ति चन्द्रं रजनीमुखेषु ।

दिवाऽपि सूर्यं पयनाश्लुताभि-

र्दीर्घाभिरैवं सुपताकिकाभिः ॥ ३३

भृङ्गाश्च यस्यां शशिकान्तभिचौ

प्रलोभ्यमानाः प्रतिविम्बितेषु ।

मान् - ०) कारा यति, दे० ५.७ मुचिं (→मुचिं), का२ शुचिस्वर
न, ब१.२ सखिरत्न, दे० मुचिस्वरत्वं, न१ शुचिस्वरत्वं (→शुचिस्वरत्वं);
का२ दे० दुरतो, न१ च मरा (→मुरतो) -d) वा१ का१ ह्य (का१
ह्य)वा(?) वशासन्तु (वा१ सल्लु), न१ हास्यादशा याति(?), मुडे,
हास्यादशा सन्ति, दे०. प्रत्यष्टम् (→हास्यादशासन्तु), वा१ दे० ३.५.
१० ११ वा, ब१.३ वाद, दे० वा (→वात्), कारा, मास्यास्वभूषणमुहु-
रुच्यताम् ।

३२ -a) दे० ५.७ यातीषु (→प्रजस्तु), ब२ योपितु (→
योपितु), दे० पावनि (→पवनि) -०) दे० सखी (→शशौ) -d)
दे० ५.७.७ किंचित् (→किंचित्), वा१ कारा का१ ब२ दे० ५.७
प्रयाता, दे० न१ प्रजस्तु - (→प्रयाता)

३३ दे०. ३.३५ 'मन्दिराणि' इत्यतः पर ३.३५ 'मन्दिराणि'
इति पर्यन्तं नास्ति (ह स) ब२ d) -a) न१ पुरि(?) (→मुर-),
-b) का१ वगदि, दे० निन्दन्ति (→रु-नन्ति), का१ चन्द्रो (→चन्द्र)
-०) दे० ३.१० ११ पयनाश्लुताभिः (दे०) वा१, दे० पवनोद्युति(?)
सभिः, दे० पवता श्लुताभिः (?) (→पयनाश्लुताभिः) -d) का२
चिनाभि, दे० दुर्वाभि (→दीर्घाभि)

३४ दे०. ० (ह स. ३.३५ वि). वा१ कारा का१.२
वा२ दे०. d) -a) का१ 'कान्त' (→'कान्त'). -b) कारा.
का१ विम्बिताम्, ब१.२ विम्बितेषु (→विम्बितेषु). -०) दे० मालम्ब
(मालेय) -d) दे० भ्रमन्त्र (→भ्रमन्त्र), दे० 'कान्तरे (→
'कान्तरे) -d) दे० न१ विवागिनीय वदनाम्बुषेण मुहुर्मुहुर्प्रभिरि
भ्रमन्त (न१ त्वन्ता)

आलेख्ययोषिद्विमलानाञ्जे-

प्रीयुर्भ्रमात्रैव न पुष्पकान्तरम् ॥ ३४

परिश्रमार्थाप पराजितेषु

नरेषु समोहनखेलनेन ।

यस्यां जलक्रीडनसंगतासु

न स्त्रीषु शंभो गृहदीर्घिकासु ॥ ३५

न चैव कश्चित् परमन्दिराणि

रुणद्दि शंभो सहसा श्रुतेऽश्वात् ।

न चावलानां तरसा पराक्रमं

करोति यस्यां सुरतं हि दृक्त्वा ॥ ३६

पाशप्रन्निर्गन्धेन्द्राणां दानच्छेदो मद्व्युत्तौ ।

यस्यां मानमदौ पुंसां करिणां यौवनागमे ॥ ३७

प्रियदोषाः सदा यस्यां कौशिका नेतरे जनाः ।

३४ श्लोकान्तर दे० न१ शशिकम्—

१६० कायेषु बन्धो न गतेषु शम्भो
व्यक्तताया योमिषु न जनेषु ॥

[-१) न१ काये- (→कायेषु) -२.) दे० नो (→न).]

३५ श्लोकान्तर वा१ शशिकम्—

१७८ सतासु धूर्तैरावनाकुलासु सुगन्धिपुष्पासु विकारिणीषु ॥

३५ दे०. ० (ह स. ३.३५ वा वि), वा१ कारा. का१.२

वा१.२ दे०. ५ वा१ b) -a) का१ ब१.२ दे० परिश्रमार्थाप, का२ दे०
न१ परिश्रमार्थाप (→परिश्रमार्थाप), दे० विनाशितेषु, न१ वनाजितेषु
(→पराजितेषु). -b) दे० समोहन (→समोहन), दे० ३.४ 'लैलकेन'
(→'लैलकेन'). -d) का२ सगो, दे० बाले (→शम्भो) -od) कारा.
परिश्रम याति पराजितेषु निशामु शम्भो गृहदीर्घिकासु

३६ दे०. ३.० (ह स. ३.३५ वा वि) -a) का२ न ह्यव,
दे० ययौ स (→न चैव), का१ दे० पुरं, का२ दे० दुरं (→वरं).
-b) कारा श्रुते बाल, का२ दे० श्रुते त्वा, वा१ रि (श्रु?) तेजान्,
दे० १० (श्रु?) ते श्वात् (→श्रुतेऽश्वात्), दे० ३ सह मास्तेष्वगं, दे०
सहस्रासवजं, दे० पवतासवेच्छाद, न१ सहस्रोवर्षेणाद (→सहसा श्रुते-
श्वात्). -d) का२ कश्चित् (→यस्यां).

३७ -b) दे० 'धेतामरुच्युतं, न१ 'धेरो मरुच्युति (→'धे-
दो मरुच्युतो). -०) वा१ का१.२ ब१.२ दे०. ७.११ न१ 'मर', दे०
'मदा (→'यतो). -d) दे० वै त्वनायके (→य वनागमे).

३८ दे० ०. -१) का२ दे० दृष्टं, दे० दृष्टिं (→प्रिय);
दे०. ३.३५, दे० १ यय (→यस्यां). -b) का (को?) शिका (→को-

तारागणेऽकुलीनत्वं गये वृत्तव्युत्तिर्विभो ॥ ३८
भूतिवृद्धा विलासिन्यो भुजंगपरिवारिताः ।
चन्द्रभूषितदेहाश्च यस्यां त्वमिव शंकर ॥ ३९
ईदृशायां सुरेशान वाराणस्यां महाश्रमे ।
वसते भगवाँल्लोलः सर्वपापहरो रविः ॥ ४०
दशाश्वमेधं यत्प्रोक्तं मद्देशो यत्र केशवः ।
तत्र गत्वा सुरश्रेष्ठ पापमोक्षमवाप्स्यसि ॥ ४१
इत्येवमुक्तो गरुडवज्रेण
धृषध्वजस्तं शिरसा प्रणम्य ।
जगाम वेगाद् गरुडो यथाऽसौ
वाराणसीं पापविमोचनाव ॥ ४२
गत्वा सुपुण्यां नगरीं सुतीर्थी
दृष्ट्वा च लोलं सदशाश्वमेधम् ।
स्नात्वा च तीर्थेषु विमुक्तपापः

॥ केशवं द्रष्टुमुपाजगाम ॥ ४३
केशवं शंकरो दृष्ट्वा प्रणिपत्येदमब्रवीत् ।
त्वत्प्रसादाद् हृषीकेश ब्रह्महत्या धयं गता ॥ ४४
नेदं कपालं देवेश मद्भस्तं परिमुञ्चति ।
कारणं चेभि न च तदेतन्मे वक्तुमर्हसि ॥ ४५
पुलस्त्य उवाच ॥
महादेवरजः श्रुत्वा केशवो वाक्यमब्रवीत् ।
विद्यते कारणं रुद्र तत्सर्वं कथयामि ते ॥ ४६
योऽसौ समाश्रितो दिव्यो हृदः पद्मोत्पलैर्धृतः ।
एष तीर्थवरः पुण्यो देवगन्धर्वपूजितः ॥ ४७
एतस्मिन्प्रवरे तीर्थे स्नानं शंभो समाचर ।
स्नातमात्रस्य चायैव कपालं परिमोक्ष्यति ॥ ४८
ततः कपाली लोके च रत्यातो रुद्र भविष्यति ।
कपालमोचनेत्येवं तीर्थं येद भविष्यति ॥ ४९

व. ३.

विधा). -०) का२ कुलीर(न ?)त्वं (→कुलीनत्वं) -d) का२
मतिरु, व२ मत्वे (य?) , दे२,३,१० देवे, दे९ न (य?) य (→गये) .
का२ दे१ वती (→विभो) , दे४ भाषकृतस्त बोधति .

३९ दे१. ab ०. -a) का२. भूति लब्धा, दे३ भूति
लब्धा, दे४ भूत लब्धा, दे१ भान्ति लब्धा (→भूतिनुष्णा) , वा१
कारा. विवासिन्य (→विवासिन्य) . -b) वा१ कारा. का१ वा-
गा, दे४ वासिता (→वास्ता) . -०) न१ देशीय (→देशाश्व) ,
का२. वनताश्वप्रभूपाश्व. -d) का१ दे९ तमिव, व३ भूमिव(?)
(→त्वमिव) , वा१ वाकर, व२ दे१ वाकर (→शंकर) .

४० -a) दे९ ईदृशानाया (?) (→ईदृशाया) . -b) दे९ न१
महाश्रमे, दे१० महाश्रमे (→महाश्रमे) . -०) दे४ अषवाश्च वसते
लोल -d) . व१ दे९ न१ हरि (→रवि) .

४१ -a) का२. दशाश्वमेधो व प्राप्ते . -b) वा१ स (य?)
देशो (→मददेशो) .

४२ का२ दे३. -, bc ०.

४३ -a) दे१ स त्वागु (→गत्वा गु-) , का२ सुतीर्थं, दे११
सुरम्या (→सुतीर्थी) . -b) व३ लोतां, दे९ लोभं (→लोले) ,
व१,२ लोलच (→लोले स-) , दे२ लोला वराणाधमेधाम्

४४ -a) दे१,३ वाकर वेगाद् दृष्ट्वा (व्यवलेन) . -b) दे९
एवम् (→इदम्) . -०) व२ प्रकाशत् (→प्रकाशत्) .

४५ दे१०. a ०. -b) व१ दे९ मद्भस्ताद्, न१
मधस्ताद् (→मद्भस्त) -०) व१,२ दे१ वेद (→वेधि) , दे१ नैव तत् ,
दे२,५,१० नैवतत् , दे३ नैवान्, व१ न च यत् (→न च तत्) ,
वा१ काय का१ न तत्र कारणं वेधि. -d) वा१ का१,२ दे१-५
तन्मे त्व (→एतन्मे) , काय तन्मे वक्तुं त्वमर्हसि

॥ वा१ वा१ दे९ न१ पुलस्त्य , दे१,२ पुलास्त्य व.
४६ दे२ od ० -०) का२ भद्र, दे१ देव, दे९ तत्र,
दे१० वल (→वृद्ध) .

४७ दे२. ab ०. -a) दे१ ९ मागत (→मग्नत) . -b)
दे९ हृद् (→हृद) , का२ पद्मवत् (→पद्मोत्पलं) , दे९ पद्मलेपु तै
(→पद्मोत्पलैर्धृतं) , दे१ १,२,९,११ कृत (→मुत्) . -०) का२
दे१ एततोर्वर पुण्य, दे४ एषु तीर्थेषु वं पुण्य . -d) का२ दे१
पूजित (→पूजित) .

४८ -a) दे१ १,१०,११ पुण्य (→तीर्थं) . -b) का२, व१,२
दे२,३, ५,७,१० वाग्ननमा, दे१ शोष(व)नमा (शमो सम) . -०)
व२ दे९ ९ स्नाव (→स्नात) , दे२ ४ स्नानमात्रेण (→स्नात-
मात्रस्य) , दे१ ७ धनं, दे९ धनेन (→मदीय) . -d) दे९ कपाल
(→कपाल) दे१ वाहवति (→मोक्षति) .

४९ वा१ का२, वा१ दे१. od ०. -a) का२ -[य] विम्व,
दे१ त्वं (→य) -b) का१ भविष्यति (ति?) (→भविष्यति) . -०)
का२ दे१ मोचनं नाम (→मोचनेत्येवं) , न१ एव (→एवं) . -d)

पुलस्त्य उवाच ।॥

एवमुक्तः सुरेशेन केनचन महेश्वर ।

कपालमोचने सन्तो वेदोक्तनिधिना मृने ॥ ५०

इति श्रीधामनपुराणे तृतीयोऽध्यायः ॥ ३ ॥

स्तातस्य तीर्थे त्रिपुरान्तम्य

परिच्युतं हस्ततलात् कपालम् ।

नाम्ना यमुवाच कपालमोचनं

तत्तीर्थवर्यं भगवत्प्रसादात् ॥ ५१

४

पुलस्त्य उवाच ।॥

एवं कपाली संज्ञातो देवेषु भगवान्हरः ।

अनेन कारणेनासौ दक्षेण न निमन्त्रितः ॥ १

कपालिजायेति सतीं विज्ञायाथ प्रजापतिः ।

यज्ञे चार्हापि दुहितः दक्षेण न निमन्त्रिता ॥ २

एतस्मिन्नन्तरे देवीं द्रष्टुं गौतमनन्दिनी ।

जया जगाम शैलेन्द्रं मन्दरं चारुफन्दरम् ॥ ३

तामागतां सती दृष्ट्वा जयामेकामुवाच ह ।

किमर्थं विजया नागाज्जयन्ती चापराजिता ॥ ४

सा देव्या वचनं श्रुत्वा उवाच परमेश्वरीम् ।

गता निमन्त्रिता सर्वा मखे मातामहस्य ताः ॥ ५

समं पित्रा गौतमेन मात्रा चैवाप्यहस्यया ।

का२ तीर्थं चैतत्, व० न१ तीर्थंश्याम (→तीर्थं चेद), व१ अल्लिखति (ति) (→प्रविष्यति)

॥ १ ॥ का१ दे१ न१ पुलस्त्य दे१ २ पुलस्त्य उ

५० -a) दे१ महादेवो (→केनेन) -0) का२ दे१ स्तातो (→स्ततो) -d) का२ दे१ ७ तता दे१ पुन न१ मृनि (→मुने)

५१ -b) न१ पार्थ (→हस्त)

पुष्पिका—कारा व१ दे१ 'श्री' ० दे१ 'इति श्रीधामनपुराणे ०, वा१ कारा का१ दे१ ३ १० इति श्री (कारा दे१ [श्री]) धामनपुराणे पुलस्त्यनाम्नस्य दक्षेण अभ्यायनाम—वा१ का१ दे१ ३ ५ ७ १० हरललिते (दे१ ०) नाम कारा हरललिते कपालमोचन नाम का० हरललिते नामाध्याय, व१ हरललिते यामनप्राप्तुर्मात्रे, व२ हरललिते दे१ हरललित, दे१ कपालमोचन नाम न१ वायव्यग्रीवमाहात्म्ये कपालमोचन नाम अध्यायसंख्या—का२ ० दे१ द्वितीयोऽध्याय, दे१ अध्यायसंख्या भोजनम् अङ्गु यताते—॥३॥ अथ्यत्र तृतीयोऽध्यायः ।

४

[व३ पुस्तके भयमध्याय अङ्कितः ।]

॥ १ ॥ का१ का१ व१ दे१ न१ पुलस्त्य दे१ पुलस्त्य उ

१ -a) दे१ ७ स्तातो (→सजातो) -b) का२ व१ २

दे१ ७ भगवत्प्रसादात् (→भगवान् हृत्) दे१ देव स भगवत्प्रसादात्

२ का२ मुने ० -a) दे१ व१ कपालिनश्चेति (→कपालि-

नपति) -0) व१ २ यज्ञार्हापि, दे१ यज्ञार्हां वापि, दे१ यज्ञा यज्ञार्हापि, दे१ यज्ञार्हापि, न१ यज्ञार्हापि (→यज्ञार्हापि)

३ दे१ ० -a) वा१ का१ दे१ ३ ५ दे१ (→देवी) -b)

वा१ का१ दृष्ट्वा (→दृष्ट्वा) वा१ दे१ ३ ५ दे१ (→दृष्ट्वा) -0)

का२ नाम स (?) (→प्रसादात्) -d) दे१ ११ चिन् (→चार्हा)

४ दे१ ० -a) व१ १० तीर्थे (→तामागता) -b) दे१ ४

वा१ (व१) वाग् (→प्रसादात्), दे१ एताम्, न१ एवम् (→एताम्)

५ इत्येकस्मिन् वा१ प्रविष्यत्—

१८० नागतां सत्किमेका त्वमागता वरुणिनी ।

का२ अथिष्यत्—

१९० विहाय विद्विमुता वागतात्येकाकिनी सति ।

५ -b) का२ जगाम (→उवाच), वा१ दे१ २ ९ इवरी

(→इवरीम्) -0) दे१ एता (→गता) -d) कारा सति

(→मखे)

६ -b) दे१ ५ १० [अ] हिल्यया (→[अ] हिल्यया) वा१

मात्रा वाच त्वराञ्चित (वा ?), कारा जगामाहल्यया समम्, का१

मात्रा चाहल्यया सत्, का२ व१ २ मात्रा वाच्यनुवाया, दे१ मात्रा

[चै] वाच्यनुवाया, दे१ ११ मात्रा वाच्यनुवाया न१ समानाच्यनुवाया

-0) दे१ अष्टं (→अष्टं) -d) व१ दे१ ५ ११ न१ ० लुका

(→० लुका)

अह समागता द्रष्टुं त्वां तत्र गमनोत्सुका ॥ ६
 किं त्वं न ब्रजसे तत्र तथा देवो महेश्वरः ।
 नामन्त्रिताऽसि तातेन उताहोसिद् ब्रजिष्यसि ॥ ७
 गतास्तु ऋषयः सर्वे ऋषिपत्न्यः सुरास्तथा ।
 मातृपुत्रसः शशाङ्कश्च सपत्नीको गतः क्रतुम् ॥ ८
 चतुर्दशसु लोकेषु जन्तो ये चराचराः ।
 निमन्त्रिताः कलौ सर्वे किं नासि त्वं निमन्त्रिता ॥ ९
 पुलस्त्य उवाच ॥
 जयायास्तद्वयः श्रुत्वा वज्रपातसमं सती ।
 मन्नुनाऽभिप्लुता ब्रह्मन् पञ्चत्वमगमत् ततः ॥ १०
 जया मृता सती दृष्ट्वा क्रोधशोकपरिप्लुता ।
 मृच्छती वारि नेत्राभ्यां सत्वरं विललाप ह ॥ ११

७ -a) मुने न त्वं (-एव न) कारा किं त्वं न त्वं वज्रलि,
 दे० त्वं तत्र किं न ब्रजसि -b) शा० कारा का० न च (-तत्रा) का०
 दे० देव (-देवो) -c) शा० कारा का० निमन्त्रिता (-नामन्त्रिता),
 न० किं देवी (-तातेन) -d) का० निमन्त्रिता (-ब्रजिष्यसि), का०
 ततो हास्य ब्रजिष्यसि

८ -a) का० भागता, दे० १ न० गताऽत्र (-गतास्तु) कारा
 मुनयः (-ऋषयः) दे० ऋषयोऽपि गता सर्वे -b) कारा मुनिपत्न्यः,
 दे० ३४ ७७ (-ऋषिपत्न्यः) शा० का० १ दे० ३ ५ १ १० ३१ तथा सुपुत्र,
 न० शुभासत्ता (-सुरास्तथा) -c) का० कारा का० मातृत्वया (शा०
 ०८) दे० मान्यवत्या, दे० मातरस्य, न० मातृव्यसु (-मातृव्यसु)
 -d) का० दे० भूत, दे० भूत (-ऋषयः)

९ -a) दे० b) सगिद्धम् -d) का० दे० ५.१ या त्वं न, दे० ३ च
 त्वं न (-नासि त्वं)

१० -a) शा० दे० १ पुत्रस्य, दे० पुत्रस्य च
 १० -b) दे० १० पातोपम (-पातसम) दे० सर्वे वशिनिभा-
 मना -c) शा० का० [अ]भिप्लुता, दे० विप्लुता (-[अ]भिप्लुता)
 -d) दे० १ न० तदा (-तत)

११ शा० कारा का० ० -a) दे० सती मृता जया (-जया
 मृता सती) -c) का० विप्लुता (-मुप्लुता) -d) का० दे० ३ ५ १०
 सुत्वरं (-सत्वरं)

१२. शा० कारा का० १. ८०. ०. दे० अत्र १२^a 'जया' इत्या-
 रण्य १२^a 'दृष्ट्वा' इति पर्यन्त नास्ति (र स), दे० अत्र १२^b 'जया'
 इत्यारण्य १२^a 'मृत्वा' इति पर्यन्त नास्ति (र स) -c) ब० ददति
 स्वतया, दे० ११ एतादित्युक्ता, न० एतादित्युक्ता (-एतादित्युक्ता)

आकन्दितश्चर्नि श्रुत्वा श्लुपाणिभ्रिलोचनः ।
 आ. क्रिमेटादित्युक्ता जयाभ्याश्चमुपागतः ॥ १२
 आगतो ददृशे देवी लतामिव वनस्पतेः ।
 कृतां परशुना भूमौ श्लयाङ्गी पतिता सतीम् ॥ १३
 देवीं निपतिता दृष्ट्वा जयां पप्रच्छ शङ्करः ।
 किमिदं पतिता भूमौ निरुक्तेव लता सती ॥ १४
 सा शङ्करवचः श्रुत्वा जया वचनमधवीद् ।
 श्रुत्वा मरुत्या दक्षस्य भगिन्यः पतिभिः सह ॥ १५
 आदित्याद्यास्त्रिलोकेषु समं शक्रादिभिः सुरैः ।
 मातृपुत्रस्य विपन्नेयमन्तर्दुःखेन ददती ॥ १६
 पुलस्त्य उवाच ॥
 एतच्छ्रुत्वा वचो रौरः स्रः क्रोधाप्लुतो पत्नी ।

दे. ५. १

१३ दे० १० ० (र स ३ १२ वा वि) -a) कारा सा
 सती, का० मान्य, (-भागता) -b) दे० वनस्पते (-वनस्पते)
 का० श्लयाङ्गा पतिता सतीम् -c) का० परिप्लुता (-परशुना)
 -d) का० सताङ्गा (-श्लयाङ्गी), न० पतिता स तथा सती,
 कारा ०८ पादोपर्वत्यास

१४ दे० ० (र स, ३ १२ वा वि) दे० १ ० (र स
 ३ १२ वा वि) -d) का० निरुक्तेव, का० निरुक्तेव (-निरुक्तेव)

१५ दे० १ ० (र स ३ १२ वा वि) -a) का० २ शङ्क-
 रस्य (-सा शङ्कर) -c) का० मरुत्या दक्षस्य, न० मरुत्य दक्षस्य
 ब० मान्यस्या (?) दक्षस्य दे० ३ ५ अथ स्वात्मना दे० १० मरुते व
 स्वात्मना, दे० १ १ मरुते हि (दे० १०) दक्षस्य, दे० मरुते तु देवस्य
 (-मरुत्या दक्षस्य) -d) का० दे० भगिनी (-य ?) दे० भगिनी,
 दे० भगिनी (-भगिनी) न० समम् (-सह)

१५ श्लोकात्तर दे० श्रुतिम्—

२०७ निमन्त्रिता मृता सती न तत्राह सह त्वया ।

१६ -a) शा० कारा का० ३ दे० ३ ५ प्राणित्यास्त्रिलोकेषु,
 दे० आदित्यादियु लोकेषु दे० १ प्राणित्यादित्यिलोकेषु -b) न०
 गता (-सय) दे० सुपुत्र (-सुरै) -d) कारा दक्षता, का०
 दक्षता, दे० ३ हस्त (दे० १८) ती (-दक्षता) का० मातृ
 (मन्त्र) दुःख न सहाती

१६ शा० का० १ ३ दे० १ पुत्रस्य, दे० पुत्रस्य च

१७ -a) ब० दे० ३ ५ १० सच्छ्रुत्वा (-एतच्छ्रुत्वा) -b)
 दे० [अ]जवत् (-जयो) -c) दे० मोषस्य (-भ्रष्टस्य), दे०

५: १९

क्रुद्धस्य सर्वगात्रेभ्यो निश्चेरुः सहसाऽर्चिषः ॥१७
 ततः क्रोधात् त्रिनेत्रस्य गात्ररोमोद्भवा मृने ।
 गणाः सिंहद्वरा जाता वीरभद्रपुरोगमाः ॥ १८
 गणैः परिवृतस्तम्भान्मन्दराद्विमसाद्य यम् ।
 गतः कनरालं तस्माद् यत्र दक्षोऽयनत् ऋतुम् ॥१९
 ततो गणानामधिपो वीरभद्रो महानलः ।
 दिशि प्रतीच्युत्तराया तस्यै शूलधरो मृने ॥२०
 जया क्रोधाद् गदा गृह्य पूर्वदक्षिणतः स्थिता ।
 मध्ये त्रिशूलधृक् शर्वस्तस्यै क्रोधान्महामृने ॥२१
 मृगारिषदनं दृष्ट्वा देवाः शक्रपुरोगमाः ।
 ऋषयो यक्षगन्धर्वाः त्रिमिदं स्तित्यचिन्तयन् ॥२२
 ततस्तु धनुरादाय शराश्चाक्षीविषोपमान् ।
 शरपालस्तदा धर्मो वीरभद्रमुप्रावत् ॥ २३

०गात्रेषु (→०गात्रम्भा) -d) कारा वा१ निप्रवृत्त, दे० निप्रवृत्त, दे० ३
 (→निप्रवृत्त), दे० १० पावकारिण, ब० सहास्य लिप्य (→सहास्यलिप्य)
 १८ दे० ११ सन १=८ 'वीरभद्र' इत्याख्य २० b 'वीरभद्र'
 इत्यस्माद् पूर्व २० a पर्यन्त नास्ति (ह स) -a) दे० ११ निवेन^०
 (→निवेन^०), दे० ११ तत क्रोधादासत्य -b) दे० गानरोमास्तोद्भवा,
 वा, न१ प्रुष्टोपावत्, +गानरोमल्लिखित -c) ब० ३ 'मुषा'
 (सा?) (→मुषा)
 १९ दे० ११ ० [१८ वा वि] वा१, d) (ह स)
 -a) दे० तस्य (→तस्मात्) -b) वा१ कारा का१ ३ दे० मन्दरा-
 द्वे, दे० कावराद् (→मन्दराद्) वा१ कारा वा१ द्विवालय, दे० ५
 रिमाद्वय, दे० त(दि?) मलाद्वय (→रिमसाद्वयम्), दे० मन्दरादि
 समम्यगाद, न१ मन्दरादिमलाद्वयम्, -c) वा१ ब० २ दे० ९ तत,
 दे० गदा (→गत) वा१ कनकव, न१ प्रुष्टोपावत्, +कनकव (धर्मं
 रूपोपन) (→कनकव)

२० दे० ११ ३ ० [१८ वा वि] का१ ३b) ० (ह
 स) -c) वा१ का० दे० १ ५ दिशि प्रत्युत्तराया च, वा० दिशि प्रती
 (ब० १) च्युत्तराया, दे० लिप्य प्रती-च्युत्तराया -d) ब० २ (महा)
 मृने (→मृने)

२१ दे० ११ ० -a) का१ गणा, दे० गण (-जया) -b)
 वा१ कारा का१ पुष (→पुष्य^०) का१ दे० स्थिता (?), का१ दे०
 स्थिता (→स्थिता) -c) वा१ का१ २ दे० ५, ७, १० ११ 'मृद'
 (→धृक्), दे० शम्भु (→शर्व) -d) न१ तस्यै (?) (→तस्यै),
 का१ दे० ४ ७ १० मृदो (→ओषाद्), दे० ४ ७ १० 'वतो' (→मृने)

तमापतन्तं सहसा धर्मं दृष्ट्वा गणेश्वरः ।
 करेणैव जग्राह त्रिशूलं वह्निमन्निभम् ॥ २४
 कर्णिकं च द्वितीयेन तृतीयेनाथ मार्गणान् ।
 चतुर्थेन गदा गृह्य धर्ममभ्यद्रवद् गणः ॥ २५
 ततश्चतुर्थं दृष्ट्वा धर्मराजो गणेश्वरम् ।
 तस्यावष्टभुजो भूत्वा नानापुधधरोऽव्ययः ॥ २६
 राङ्गचर्ममदाप्रासपरस्वधराङ्गद्वे ।
 चापमार्गणभृत्स्यौ हन्तुकामो गणेश्वरम् ॥ २७
 गणेश्वरोऽपि संक्रुद्धो हन्तुं धर्मं सनातनम् ।
 ववर्ष मार्गणांस्तीक्ष्णान् यथा प्राप्तिं तोयदः ॥२८
 तावन्त्योन्यं महात्मानो श्वरचापधरो मृने ।
 रथिपारणसिक्ताङ्गौ किञ्चुकाधिप रेजतुः ॥ २९
 ततो वरास्त्रैर्गणनायकेन

२२ -a) दे० वाह्य (→वदन) -c) दे० ३ १० देव^०
 (→वध^०)

२३ -a) वा१ ततस्ततः, दे० न१ ततश्च (→ततश्च) -b)
 वा१ का१ ३ दे० ३ ५, १०, ११ वधनासी^० (→'गणेश्वर^०') -c) दे०
 ततो, दे० न१ तथा (→तथा)

२४ -a) दे० तया^० (→तया^०) -b) वा१ दे० १ वीर-
 भद्रो (→धर्मं दृष्ट्वा) वा१ महेश्वर (→'लेश्वर' -c) ब० दे०
 कारा (?) 'किञ्च' (→करेणैव) -d) वा१ ब० १ दे० ३ ९ ११
 ववर्ष, ब० २ अदि (?) (→वह्नि), न१ क्षमव (→'क्षमिष')

२५ -a) दे० न१ स(→स) -b) न१ मार्गण (→मार्गणाश्च),
 दे० तृतीयेन तथा शराय्

२६ दे० ११ od) -a) दे० तत चतुर्थं गिण दृष्ट्वा -c) दे०
 तथा चतुर्थं, न१ तथा चापधुजो (→तस्यावष्टभुजो)

२७ दे० ०. -a) दे० 'लिप्य (?)', न१ 'धरा' (→'गदा'),
 वा१ ब० दे० ११ 'पाय' (दे० ११ 'छ' (→'प्रास') -b) का१
 दे० ११ 'परस्व' (→'परस्व'), का० दे० न१ 'धराभृत्' (का०
 'गात्र'), दे० 'धराभृत्' (→'धराभृत्') -ab) दे० सदाचममया
 पाय दृष्ट्वा वदन् सपुद्गद, -c) दे० न१ 'धृक्' (→'धृव')

२८ -a) न१ वारभद्रो (→गणेश्वरो) -c) दे० ववर्ष (?)
 (→ववर्ष), ब० वाङ्म (?) नाद् (→मागणान्)

२९ -a) दे० तदा^० (→तथा^०), न१ पुषुषु (→महा-
 त्मानो) -b) दे० निविषयमुपविषतो -c) का१ रथिपारणावतवाङ्मो,
 -d) दे० किञ्चुको इव (→किञ्चुकादिव)

जितः स भर्मः तरसा प्रसह ।

पराङ्मुखोऽभूद्विमना मूनीन्द्र

स वीरमद्रः प्रविवेश यज्ञम् ॥ ३०

यज्ञपाटं प्रविष्टं तं वीरमद्रं गणेश्वरम् ।

दृष्ट्वा तु सहसा देवा उत्तस्थुः साधुषा मुने ॥ ३१

वसतोऽष्टौ महाभागा ग्रहा नव सुदारुणाः ।

इन्द्राया द्वादशादित्या रुद्रास्त्वेकादशैव हि ॥ ३२

विश्वेदेवाश्च साध्वाथ सिद्धगन्धर्वपचगाः ।

यक्षाः किंपुरुषार्थैव रगगाश्चक्रधरास्तथा ॥ ३३

राजा वैवस्वताद्वंशद् धर्मकीर्तिस्तु विधुतः ।

सोमवंशोऽमयश्चोमो भोजकीर्तिर्महाश्रुतः ॥ ३४

दितित्ता दानवाधान्ये येऽन्ये तत्र भमागताः ।

ते सर्वेऽभ्यद्रवन् रौद्रं वीरमद्रमुदायुधाः ॥ ३५

तानापतत एवाशु चापघाणधरो गणः ।

अभिदुद्राव वेगेन सर्वानेव शरीरकैः ॥ ३६

ते शस्त्रवर्षमतुलं गणेशाय समुत्सृजन् ।

गणेशोऽपि वराम्त्रैस्तान् प्रचिच्छेद निभेद च ॥ ३७

शूरेः शस्त्रैश्च सततं वध्यमाना महात्मना ।

वीरमद्रेण देवाद्या अवहारमकुर्वत ॥ ३८

ततो विवेष गणपो यज्ञमध्यं सुविमृतम् ।

क्षुद्धाना ऋषयो यत्र हवींषि प्रवितन्वते ॥ ३९

ततो महर्षयो दृष्ट्वा मृगेन्द्रवदनं गणम् ।

मीता होत्रं परित्यज्य जग्मुः शरणमच्युतम् ॥ ४०

तानातांदचक्रमुद् दृष्ट्वा महर्षीस्त्रस्तमानसान् ।

व. ४. ४१

३०. -a) दे१.३.१० मुपे (→ततो) -b) वा२ जितरु, दे१ जितोप (→जित स), दे० न१ सहसा (→तरसा), वा१.२ दे१ न१ प्रपुष्ट (→प्रसह), -c) वा१ वा२ प्रवर्षमुत्तो, वा२, स प्राङ्मुखो (→मयक्रमुत्तो); दे० विगतो (→विमता), -d) दे१ मध्य (→यज्ञम्).
३१ -a) वा२ वा१ दे१.१.११ न१ पाटे (दे११ 'पेटु) (→पाट). वा१ वा२, वा१.२ दे१.३.३.१०.११ तु (→त) -c) दे२ च (→मु). -d) दे० सहसा, न१ सकला (→साधुषा)

३२ -a) दे० भ्राग (→भ्रागा) -d) वा२ दे१.१ रुद्रा एका, दे१ छात्रैर्वा (→रुद्रास्त्वेका), वा१.२ दे१ तु (→हि)

३३. -a) दे१ तथा साध्वा (→च साध्वाथ), दे१ अग्निनी मरुतस्तारा, -b) वा२ मरुतगन्धर्व, दे१ न१ सिद्धा गन्धर्व (→सिद्ध-गन्धर्व), दे० विमता (→पचगा) -c) दे१ सिद्धा (→यक्षा), वा२ दे१.१.१० न१ भूता (→वैव) -d) वा१ वा२, वा१.२ वहा, दे१ न१ अह्वा (→यक्षा), वा१ वा२, वा१ वचधरा (→चक्रधरा)

३४. वा१. वय ३४ cd-३४ ab (→'समा'इत्यन्त) नाति (३. ४). -a) दे२.४.१० नृपा, दे१ नृपो, दे१ एता(?), दे१ राजो (→राजा), वा१ वैवस्वतो द्वं पाट (?), दे१ वैवस्वता वदय, दे१ विव-स्वतो संघात, दे० वैवस्वताघात्र (→वैवस्वताद्वंशद्) -b) वा२ धनरथेति विधुत, वा१.२ धर्मकीर्तिरिति धुत, दे१.१० विधुषा ये च विधुषा, दे१ मनोरथे च विधुषा, दे० न१ इन्द्रपुनैति वि(दे० 'अ इति) युतः -c) वा२ 'इन्द्राग्राम्यो, वा२ दे० 'इन्द्राग्राम्यो, दे१.४.१० 'इन्द्राग्राम्यो, दे० 'इन्द्राग्राम्यो (→'इन्द्राग्राम्यो). -d) वा२ दे१ भोज-कीर्तिविवर्धना, दे१ कीर्तिवन्तो भराङ्गवा, न१ भुरिर्कीर्तिमंराङ्गव-

३५. वा१. ab c (३. ४४ च, वि) -a) वा१ वैव (→व्याये),

दे१ धतिर्विवर्धना भूवा, -b) न१ च (→[च]ये), वा२ येन्ये वैव, वा१ लय ये वै, वा२ ये वायेव (→येन्ये तत्र) -c) दे१.३.३.७.११ न१ 'भ्यद्रवन् (→'भ्यद्रवन्), दे१ वीर, दे० न१ युद् (→रौद्र), वा२ सर्वे तेष्व्यद्रवन् दृष्ट्वा. -d) दे० 'युप (→'युषा)

३६ -a) वा२ [च]तो (→[च]ा) -b) दे१.१० वाग-वाह, दे० वा२ वा२ (→वा२वाह)

३७ -a) वा२ ते सर्वे, दे० ततोर्वा (→ते एतर्वा), दे१ ते सर्वसारवाणि दे० तस्मिन् च यमुल (अष्ट पाठ) -b) दे१ विनाशाय (→गौरीयाय), वा२ दे१ समाक्षत्र (→समुक्षत्र), दे१ गौरीयापासजस्तदा -c) दे० वा२स्ता (ताम् ?) तात् (→वचस्व-स्तात्). -d) दे१.३.३.७.१० ताद्विच्छेद च (→तात् प्रविच्छेद), दे० ततो(ये ?) तर् (→विभेद च)

३८ -a) दे१ तैरै (→तैरै), दे१ तिरै[] वि- (→तैरैश्च) -b) दे१ मय (हृ?) (→महर्?) -c) दे० वेता न१ विदधाणा (→देवाद्या) -d) वा१ वा२, वा१ दे१.३.७.१० त्वार, दे० न१ त्वपहार (→वपहार), वा१ वा२ वा२ (वा१) वा, दे१.१० धरोपयन्, न१ विमोचयन् (→अमुर्वत)

३९ -a) वा१ वा२ वा२ (→गणपो) -b) वा२ दे१.७ यज्ञपाट, न१ मध्ययज्ञ (→यज्ञमध्य), दे० सुविस्तर (→सुविस्तृतम्). -c) वा१ वा२, वा१ न१ दृष्ट्वा च, वा१ जनाना (?) (→क्षुद्धाना), वा२ मुषयो (→ऋषयो) -d) वा१ न१ दे० प्रतिपत्य (वा१ नृ) ते, दे० प्रतिपुत्रो, दे०.३.१० प्रतिवन्त्ये (→प्रवितन्वते), दे० हविं ताम्रं वितन्वते

४० वा१ दे०. -c) दे० ततो (→मोवा), दे१ होत्रं, दे० पात्र (→होत्रं).

४. ४०

न भेतव्यमितीत्युक्त्वा समुत्तस्यौ वरस्युषः ॥४१॥
 समानस्य ततः शङ्खं शरानग्निशिखीपमान् ।
 मुमोच वीरभद्राय कायावरणदारणान् ॥ ४२॥
 ते तस्य कायमासाद्य अमोघा वै हरेः शराः ।
 निपेतुर्भुवि भग्नाशा नास्तिहृदि यच्चकाः ॥४३॥
 शरांस्त्वमोघान्मोघत्वमापन्नान्नीहस्य कैशवः ।
 दिव्यैरस्त्रैर्वीरभद्रं प्रच्छादयितुमुद्यतः ॥ ४४॥
 सानस्त्रान्वासुदेवेन प्रक्षिप्तान्गणनायकः ।
 वारयामास शूलेन गदया मार्गणैस्तथा ॥ ४५॥
 दृष्ट्वा विपन्नान्यस्त्राणि गदां चिक्षेप माधवः ।
 विशूलेन समाहृत्य पातयामास भूतले ॥ ४६॥
 मुशलं वीरभद्राय प्रचिक्षेप हलायुधः ।

लाङ्गलं च गणेशोऽपि गदया प्रत्यवारयत् ॥ ४७॥
 मुशलं सगदं दृष्ट्वा लाङ्गलं च निवारितम् ।
 वीरभद्राय चिक्षेप चक्रं क्रीधात् खगध्वजः ॥४८॥
 तमापतन्तं श्वत्सूर्यकल्पं
 सुदर्शनं वीहस्य गणेश्वरस्तु ।
 शूलं परित्यज्य जगार चक्रं
 यथा मधुं मीनयपुः सुरेन्द्रः ॥४९॥
 चक्रं निर्गीणं गणनायकेन
 क्रीधातिरक्तोऽसितचारुनेत्रः ।
 मुरारिरभ्येत्य गणाधिपेन्द्र-
 मुक्षिप्य वैगाद् भुवि निष्पिपेप ॥५०॥
 हरिवाहुरुवेगेन विनिष्पिपेह्य भूतले ।

४१ दे२. ८८ ०. -a) दे९ तानेतात् (→तानातर्ज),
 ब१ २ दे९ न१ °धृक् (→°धृश्), का१ दे१ ततो महर्षो दृष्ट्वा. -b)
 दे९ मभारि (→महर्षिर्), का२ तत्र (?) (→अस्त-), ब१ २ सु-
 लक्षणात् दे९ न१ ततोऽभगन्तु (→अस्तमानवाद्य) -c) दे९ हो (?)
 तस्य (→भेतव्य) -d) ब१ दे१.५. समा° (→समु°), का२ दे११
 भूता°, दे१ भूता° (→भृता°)

४२ दे२ ० -a) दे९ धनु शक्या (→सद लाङ्ग).
 -b) दे२.५. अग्निविषो°, दे९९ मुहीतपाठनत्, +वायोविषो° (→अ-
 निष्पिपे°) -d) दे१ °धारिण (→धारणम्)

४३ -a) का१ कायम् (→कायम्) -b) दे१, ह्यमोघा
 (→अमोघा), का१ हरेश्च (→शर) या (→हरे शर). -c) दे९
 नमया (→मलाशय?), दे९ भग्नाशा (→भग्नाशा) -d) वा१ का१
 दे९ ७ वायका (→वायका), (वा१) 'वायका' द्रव्यस्योपरि 'वेदा'
 इत्यर्थो लिखित)

४४ दे२ ० -a) २का१ शरालु गच्छात् का२ दे१.११ वा
 रानमोघात् (→शरास्तमोघात्), दे९ मोघित्व° (→मोघत्व°) -ab)
 का२ दे११ मोघास्तात् पतितान् (→मोघत्वमापन्नान्)

४५ -a) का२ दे११ अ (दे१.१) स्त्राणि, दे गच्छाणि
 (→वायान्वा) -b) का२ दे१.११ लिखितं (→लिखितान्) -c)
 दे९ तदा (→तथा)

४६ -a) दे१ कैशव (→माधव) -c) वा१ काय, का१
 समाहृत्य (→समाहृत्य). -d) दे१ तात् गण (→भूतले)

४७ श्लोकात्पर दे१.३.५.१० धर्मिकम्—

21c वा गदा विष्क (दे१ °पु) ला दृष्ट्वा लाङ्गलं प्राणिपक्षिर् ।

४७ दे१-३ ab ०. दे९९ पूर्वार्धतत्पण्यर्थोऽस्मात् . -a)

वा१ काय का१ २ दे९ न१ मुशल (→मुगर्त). -b) वा१ काय.
 का१ सपिपे, का२ चिक्षेप च, वा१ प्रति (वि?) क्षेप, दे९ स चिक्षेप
 (→प्रचिक्षेप).

४७ श्लोकात्पर दे१.३.५.१० धर्मिकम्—

22c पूर्ववन्मुगतायात् वीरभद्रो म्यवाप्यत् ।

४८ -a) वा१ काय का१.३ दे१-३.९.१० न१ मुशल (→मु-
 गर्त) दे१.३ स हत, दे२.५.९ सहत, दे९ स महत् (→समद). -b)
 दे९ न१ निवारित (→निवारित) -d) दे९ वनो (?) (→चक्रं).

४९ -a) का२ वदपतत्तद (→तमापतन्त), का२ दे११ स
 हि, दे१ बहू°, दे९ खर° (→शर°), ब१ १ °सन्निभ (→°कल्प
 -b) वा१ काय, का१ दे१-३.५.१० वेक्ष (→वीक्ष्य), दे९ तदा, न१
 तथा (→तु); दे१ वीरभद्रो गणेश (→वीक्ष्य गणेश्वरस्तु). -c)
 वा१ काय दे९ जगल, का२ निर्गीण, वा१ २ जिगीण, दे९ ३ ब्रह्मर,
 दे९ निर्गीण, वा१ जगल (→जगल) -d) ब२ दे९ ३ तथा (→मया);
 वा१ काय का१ २ मयो, दे९ विपु, दे९ मयो (यो?), दे९ मयुद्
 (यु?), न१ यको (→मयु), वा१ का१ दे९ वीर°, काय, घोर°
 (→मीन°), दे९ भुज (→°बु), दे९ खगेन्द्र (→मुरेन्द्र), वा१
 काय, का१ दे१.२.१० सुरेन्द्र (→मुरेन्द्र).

५० -a) दे९ न१ चक्र (→चक्रे), दे९ विहृत, न१ निर्गीण
 (→जिगीण) -b) का२ दे९.१० मोघाभिरक्त (का२ क) रिमत्°,
 ब१.२ मोघाभिरक्तारिम्, दे९ मोघाभिरक्तारिम्, न१ मोघाभिरक्त-
 रिम् (→मोघाभिरक्तारिम्). -c) मुरारिर् (→मुरारिर्); दे९
 धामेति (→अभ्येत्य). -d) का२ दे९ ७.८ जगल, ब१.२ जगल, न१
 जगल (?) (→जगल), काय, दे९.७.११ नि वि° (→निष्पि°).

५१ -a) दे९ हरेर् (→हरि-). -b) ब९ विनाशतस्य

सहितं रुधिरौद्गारैर्मुखाचक्रं विनिर्गतम् ॥ ५१
ततो निःसृतमालोक्य चक्रं कैटमनाशनः ।
समादाय हृषीकेशो वीरभद्रं सुमोच ह ॥ ५२
हृषीकेशेन मुक्तस्तु वीरभद्रो जटाधरम् ।
गत्वा निवेदयामास वासुदेवात्पराजयम् ॥ ५३
ततो जटाधरो दृष्ट्वा गणेशं शोणितान्धुतम् ।
निश्चसन्तं यथा नागं क्रोधं चक्रे तदाश्रयः ॥ ५४

ततः क्रोधामिभूतेन वीरभद्रोऽथ शंभुना ।
पूर्वोद्दिष्टे उदा स्थाने साधुधस्तु निवेशितः ॥ ५५
वीरभद्रमथादिश्य भद्रकालीं च शंकरः ।
विवेश क्रोधताप्राक्षो यज्ञवाटं त्रिशूलभृत् ॥ ५६
ततस्तु देवप्रवरे जटाधरे
त्रिशूलपाणौ त्रिपुरान्तकारिणि ।
दक्षस्य यज्ञं विशति क्षयंकरे
जातो ऋषीणां प्रवरो हि साध्वसः ॥ ५७

इति श्रीवामनपुराणे चतुर्थोऽध्यायः ॥ ४ ॥

५

पुलस्त्य उवाच ।

जटाधरं हरिर्दृष्ट्वा क्रोधादारकलोचनम् ।

तस्मात् स्थानाद्वाक्यम् कुञ्जान्नेऽन्तर्हितः स्थितः ॥ १
वसवोऽष्टौ हरं दृष्ट्वा सुसुबुधगतो मुने ।

व. म. प.

युतात् (?). -०) न१ मस्ति (->सहित). -३) दे३ मुक्तं चक्रं
(क?) (->पुजाचक्र), दे३ विनिर्गत, दे३ विनिर्जित (->विनिर्गतम्).
५२ -०) न१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ निवृत्तं, दे३ निवृत्तं, (->नि
वृत्त). -०) दे३ चक्र दृष्ट्वा (->समादाय).
५३ -०) दे३ न१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १०० १०१ १०२ १०३ १०४ १०५ १०६ १०७ १०८ १०९ ११० १११ ११२ ११३ ११४ ११५ ११६ ११७ ११८ ११९ १२० १२१ १२२ १२३ १२४ १२५ १२६ १२७ १२८ १२९ १३० १३१ १३२ १३३ १३४ १३५ १३६ १३७ १३८ १३९ १४० १४१ १४२ १४३ १४४ १४५ १४६ १४७ १४८ १४९ १५० १५१ १५२ १५३ १५४ १५५ १५६ १५७ १५८ १५९ १६० १६१ १६२ १६३ १६४ १६५ १६६ १६७ १६८ १६९ १७० १७१ १७२ १७३ १७४ १७५ १७६ १७७ १७८ १७९ १८० १८१ १८२ १८३ १८४ १८५ १८६ १८७ १८८ १८९ १९० १९१ १९२ १९३ १९४ १९५ १९६ १९७ १९८ १९९ २०० २०१ २०२ २०३ २०४ २०५ २०६ २०७ २०८ २०९ २१० २११ २१२ २१३ २१४ २१५ २१६ २१७ २१८ २१९ २२० २२१ २२२ २२३ २२४ २२५ २२६ २२७ २२८ २२९ २३० २३१ २३२ २३३ २३४ २३५ २३६ २३७ २३८ २३९ २४० २४१ २४२ २४३ २४४ २४५ २४६ २४७ २४८ २४९ २५० २५१ २५२ २५३ २५४ २५५ २५६ २५७ २५८ २५९ २६० २६१ २६२ २६३ २६४ २६५ २६६ २६७ २६८ २६९ २७० २७१ २७२ २७३ २७४ २७५ २७६ २७७ २७८ २७९ २८० २८१ २८२ २८३ २८४ २८५ २८६ २८७ २८८ २८९ २९० २९१ २९२ २९३ २९४ २९५ २९६ २९७ २९८ २९९ ३०० ३०१ ३०२ ३०३ ३०४ ३०५ ३०६ ३०७ ३०८ ३०९ ३१० ३११ ३१२ ३१३ ३१४ ३१५ ३१६ ३१७ ३१८ ३१९ ३२० ३२१ ३२२ ३२३ ३२४ ३२५ ३२६ ३२७ ३२८ ३२९ ३३० ३३१ ३३२ ३३३ ३३४ ३३५ ३३६ ३३७ ३३८ ३३९ ३४० ३४१ ३४२ ३४३ ३४४ ३४५ ३४६ ३४७ ३४८ ३४९ ३५० ३५१ ३५२ ३५३ ३५४ ३५५ ३५६ ३५७ ३५८ ३५९ ३६० ३६१ ३६२ ३६३ ३६४ ३६५ ३६६ ३६७ ३६८ ३६९ ३७० ३७१ ३७२ ३७३ ३७४ ३७५ ३७६ ३७७ ३७८ ३७९ ३८० ३८१ ३८२ ३८३ ३८४ ३८५ ३८६ ३८७ ३८८ ३८९ ३९० ३९१ ३९२ ३९३ ३९४ ३९५ ३९६ ३९७ ३९८ ३९९ ४०० ४०१ ४०२ ४०३ ४०४ ४०५ ४०६ ४०७ ४०८ ४०९ ४१० ४११ ४१२ ४१३ ४१४ ४१५ ४१६ ४१७ ४१८ ४१९ ४२० ४२१ ४२२ ४२३ ४२४ ४२५ ४२६ ४२७ ४२८ ४२९ ४३० ४३१ ४३२ ४३३ ४३४ ४३५ ४३६ ४३७ ४३८ ४३९ ४४० ४४१ ४४२ ४४३ ४४४ ४४५ ४४६ ४४७ ४४८ ४४९ ४५० ४५१ ४५२ ४५३ ४५४ ४५५ ४५६ ४५७ ४५८ ४५९ ४६० ४६१ ४६२ ४६३ ४६४ ४६५ ४६६ ४६७ ४६८ ४६९ ४७० ४७१ ४७२ ४७३ ४७४ ४७५ ४७६ ४७७ ४७८ ४७९ ४८० ४८१ ४८२ ४८३ ४८४ ४८५ ४८६ ४८७ ४८८ ४८९ ४९० ४९१ ४९२ ४९३ ४९४ ४९५ ४९६ ४९७ ४९८ ४९९ ५०० ५०१ ५०२ ५०३ ५०४ ५०५ ५०६ ५०७ ५०८ ५०९ ५१० ५११ ५१२ ५१३ ५१४ ५१५ ५१६ ५१७ ५१८ ५१९ ५२० ५२१ ५२२ ५२३ ५२४ ५२५ ५२६ ५२७ ५२८ ५२९ ५३० ५३१ ५३२ ५३३ ५३४ ५३५ ५३६ ५३७ ५३८ ५३९ ५४० ५४१ ५४२ ५४३ ५४४ ५४५ ५४६ ५४७ ५४८ ५४९ ५५० ५५१ ५५२ ५५३ ५५४ ५५५ ५५६ ५५७ ५५८ ५५९ ५६० ५६१ ५६२ ५६३ ५६४ ५६५ ५६६ ५६७ ५६८ ५६९ ५७० ५७१ ५७२ ५७३ ५७४ ५७५ ५७६ ५७७ ५७८ ५७९ ५८० ५८१ ५८२ ५८३ ५८४ ५८५ ५८६ ५८७ ५८८ ५८९ ५९० ५९१ ५९२ ५९३ ५९४ ५९५ ५९६ ५९७ ५९८ ५९९ ६०० ६०१ ६०२ ६०३ ६०४ ६०५ ६०६ ६०७ ६०८ ६०९ ६१० ६११ ६१२ ६१३ ६१४ ६१५ ६१६ ६१७ ६१८ ६१९ ६२० ६२१ ६२२ ६२३ ६२४ ६२५ ६२६ ६२७ ६२८ ६२९ ६३० ६३१ ६३२ ६३३ ६३४ ६३५ ६३६ ६३७ ६३८ ६३९ ६४० ६४१ ६४२ ६४३ ६४४ ६४५ ६४६ ६४७ ६४८ ६४९ ६५० ६५१ ६५२ ६५३ ६५४ ६५५ ६५६ ६५७ ६५८ ६५९ ६६० ६६१ ६६२ ६६३ ६६४ ६६५ ६६६ ६६७ ६६८ ६६९ ६७० ६७१ ६७२ ६७३ ६७४ ६७५ ६७६ ६७७ ६७८ ६७९ ६८० ६८१ ६८२ ६८३ ६८४ ६८५ ६८६ ६८७ ६८८ ६८९ ६९० ६९१ ६९२ ६९३ ६९४ ६९५ ६९६ ६९७ ६९८ ६९९ ७०० ७०१ ७०२ ७०३ ७०४ ७०५ ७०६ ७०७ ७०८ ७०९ ७१० ७११ ७१२ ७१३ ७१४ ७१५ ७१६ ७१७ ७१८ ७१९ ७२० ७२१ ७२२ ७२३ ७२४ ७२५ ७२६ ७२७ ७२८ ७२९ ७३० ७३१ ७३२ ७३३ ७३४ ७३५ ७३६ ७३७ ७३८ ७३९ ७४० ७४१ ७४२ ७४३ ७४४ ७४५ ७४६ ७४७ ७४८ ७४९ ७५० ७५१ ७५२ ७५३ ७५४ ७५५ ७५६ ७५७ ७५८ ७५९ ७६० ७६१ ७६२ ७६३ ७६४ ७६५ ७६६ ७६७ ७६८ ७६९ ७७० ७७१ ७७२ ७७३ ७७४ ७७५ ७७६ ७७७ ७७८ ७७९ ७८० ७८१ ७८२ ७८३ ७८४ ७८५ ७८६ ७८७ ७८८ ७८९ ७९० ७९१ ७९२ ७९३ ७९४ ७९५ ७९६ ७९७ ७९८ ७९९ ८०० ८०१ ८०२ ८०३ ८०४ ८०५ ८०६ ८०७ ८०८ ८०९ ८१० ८११ ८१२ ८१३ ८१४ ८१५ ८१६ ८१७ ८१८ ८१९ ८२० ८२१ ८२२ ८२३ ८२४ ८२५ ८२६ ८२७ ८२८ ८२९ ८३० ८३१ ८३२ ८३३ ८३४ ८३५ ८३६ ८३७ ८३८ ८३९ ८४० ८४१ ८४२ ८४३ ८४४ ८४५ ८४६ ८४७ ८४८ ८४९ ८५० ८५१ ८५२ ८५३ ८५४ ८५५ ८५६ ८५७ ८५८ ८५९ ८६० ८६१ ८६२ ८६३ ८६४ ८६५ ८६६ ८६७ ८६८ ८६९ ८७० ८७१ ८७२ ८७३ ८७४ ८७५ ८७६ ८७७ ८७८ ८७९ ८८० ८८१ ८८२ ८८३ ८८४ ८८५ ८८६ ८८७ ८८८ ८८९ ८९० ८९१ ८९२ ८९३ ८९४ ८९५ ८९६ ८९७ ८९८ ८९९ ९०० ९०१ ९०२ ९०३ ९०४ ९०५ ९०६ ९०७ ९०८ ९०९ ९१० ९११ ९१२ ९१३ ९१४ ९१५ ९१६ ९१७ ९१८ ९१९ ९२० ९२१ ९२२ ९२३ ९२४ ९२५ ९२६ ९२७ ९२८ ९२९ ९३० ९३१ ९३२ ९३३ ९३४ ९३५ ९३६ ९३७ ९३८ ९३९ ९४० ९४१ ९४२ ९४३ ९४४ ९४५ ९४६ ९४७ ९४८ ९४९ ९५० ९५१ ९५२ ९५३ ९५४ ९५५ ९५६ ९५७ ९५८ ९५९ ९६० ९६१ ९६२ ९६३ ९६४ ९६५ ९६६ ९६७ ९६८ ९६९ ९७० ९७१ ९७२ ९७३ ९७४ ९७५ ९७६ ९७७ ९७८ ९७९ ९८० ९८१ ९८२ ९८३ ९८४ ९८५ ९८६ ९८७ ९८८ ९८९ ९९० ९९१ ९९२ ९९३ ९९४ ९९५ ९९६ ९९७ ९९८ ९९९ १०००

[-म] ति (->हि)

पुष्टिः -अध्यायनाम-शाः का१ दे२.३.५.१० पुलस्त्यनारद
(->दे३ मारपुलस्त्य) धर्वादे हृत्तलितो नाम, का२ पुलस्त्यनारद-
संवादे हृत्तलिते दसवत्तमयो नाम, का३ ब३ हृत्तलितो नाम; व१
वामनप्रादुर्भावे हृत्तलितो नाम; दे१ हृत्तलिते, दे१.० न१ दशवत्तम-
व्यले (दे३ ०स, न१ ०सने) अध्यायसंख्या-शाः का२ का१.२
व१.३ दे२.३.७.१०.११ चतुर्थोऽध्यायः, का३ [-म] व्याय ४, दे१
०सलिते ॥४॥, दे१ तुतीयोऽध्यायः(?)

५

[व३ संप्रतिशयमप्याय]

श्रीः का१ न१ पुलायः दे१ ३ पुलस्त्य उ दे३ श्रीपुलस्त्य उ.
१. -०) न१ हर, दे१ १ हरि (?) (->हरि) -०) न१
संरक्त (->भारक्त). -०) का३ दे१ न१ भवन्म्य, दे१ अनाम्य,
दे१ भवन्म्य (->भवाक्य). -०) का१ कुञ्जाधे, का२ कुञ्जाधे,
का१ कुञ्जाधे, व१ कु० अ, व२ दणाधे, दे१ कुञ्जाधे (->कुञ्जाधे),
का१ का१ सहि संप्रति, न१ तु इतरसि (->हित रिक्त);
का१ दे३ भवाक्यलिते स्थित.

२. -०) दे३ हरि (?). (->हर). -०) का१ का१ दे१.२.७
सप्ततु, का२ पुदु, का३ व१.२ दे३.५.१० सप्ततु, दे१ सप्तु, न१

i. ५. २५

दृष्टमात्रास्त्रिनेत्रेण भस्मीभूता भवनक्षणात् ॥ २५
 अग्नौ प्रणष्टे यज्ञोऽपि भूत्वा दिव्यवपुर्मृगः ।
 दुद्राव विह्वयमतिर्दक्षिणासहितोऽम्बरे ॥ २६
 तमेवानुससारेक्ष्णापमानम्य वेगवान् ।
 शरं पाशुपतं कृत्वा कालरूपी महेश्वरः ॥ २७
 अर्द्धेन यज्ञवादान्ते जटाधर इति श्रुतः ।
 अर्द्धेन गगने शर्वः कालरूपी च कथ्यते ॥ २८
 नारद उवाच ॥
 कालरूपी त्वयारयात् शंभुर्भगनगोचरः ।
 लक्षणं च स्वरूपं च सर्वं व्याख्यातुमर्हसि ॥ २९
 पुलस्त्य उवाच ॥
 स्वरूपं त्रिपुरघ्नस्य यदिभ्ये कालरूपिणः ।

मान (→माना), न१ त्रिण (→त्रिणे) -d) का२ दे१ भस्म-
 क्षेपात् तत्संगत्, ब१ २ भस्मभूताभयक्षणात्, दे१ ५.९ न१ भस्मी
 (न१ 'त्वि) भूतोऽभवत्क्षणात्

२६. -a) का२ ब१ २ दे१ ७.९.११ न१ दत्ते (→दत्तौ);
 का१.२ दे१ न१ प्रणष्टे (→प्रणष्टे). -b) दे१ मुने (→मुने). -c)
 धा१ का१ दे१ विह्वय, ब१ विह्वृत (→विह्वल्य), दे१ सक्तानुगति,
 न१ या (?) मित्रगति (→मित्रगति). -d) दे१ न१ तत्क्षणा-
 वप्य (दे१ 'त्वि) र मुने.

२७. -b) दे१ शराश्रु (→पापश्रु), दे१ आदाव (→दानम्य),
 न१ प्राचानम्य (?) व (→वाचमानम्य). -c) न१ गृह्य (→कृत्वा)
 -d) कारा, दे१ न१ 'क्ष्णो, दे१ 'क्ष्णि (→'क्ष्णी)

२८. -a) दे१ पुरेण (?), दे१ अघाने (?) (→अर्द्धेन).
 -b) का२ स्मृत, दे१ श्रुति, दे१ श्रुत्य (→श्रुत). -c) ब१
 शर्वे व, दे१ अनेन (→अर्द्धेन); दे१ ९ सर्व (→शर्व) -d) का२
 दे१.११ 'क्ष्णीति (→'क्ष्णी व).

॥ दे१. ०. सा१ का१ दे१ न१ नारद, दे१ नारद च.

२९. दे१. ०. -a) दे१ न१ कालरूपस्य (न१ 'त्वि) भाव्यात्.
 -b) दे१ न१ शरीर (→शरीर). धा१ कारा का१ ब१.२ दे१.२
 न१ 'शोचरे (→शोचर) -c) कारा, तत्क्षण (→नक्षत्र व). -d)
 कारा, न१ भाष्यानुय, दे१ निष्ठातुम् (→व्याख्यातुम्).

॥ धा१ का१ न१ पुनस्तव; दे१ पुनस्तव च. दे१ शोचस्तव.

३०. दे१. ०. -a) दे१. १. ०. ०. ०. ०. ०. ०. -a) दे१. ११
 'रघ्नव (→'रघ्नस्य), धा१ का१ च यदिभ्ये, कारा, व यतिव्याप्ति,
 दे१ कायकामोर (?) (?) (→त्रिपुरघ्नस्य). -b) धा१ कारा, का१

येनाम्बरं मुनिश्रेष्ठ व्याप्तं लोकहितेषुना ॥ ३०
 यत्राग्निनी च भरणी कृत्तिकायास्तथांशकः ।
 मेघो राशिः कुजक्षेत्रं तच्छिरः कालरूपिणः ॥ ३१
 आप्रेयांशाश्चरयो व्रजन् प्राजापत्यं कवेर्गृहम् ।
 सौम्यार्द्धं वृषणामेदं वदनं परिकीर्तितम् ॥ ३२
 मृगार्द्धमाद्रादित्यांशाश्चरयः सौम्यगृहं त्विदम् ।
 मिथुनं श्रवणोस्तस्य गगनस्थस्य शुनिः ॥ ३३
 आदित्यांशश्च पुष्यं च आश्लेषा शशिनी गृहम् ।
 राशिः कर्कटको नाम पाशवं मरुतिनाशिनः ॥ ३४
 पित्र्यर्धं भगदैवत्यमुचरांशश्च केसरी ।
 सूर्यक्षेत्रं विभोर्ब्रह्म हृदयं परिगीयते ॥ ३५
 उत्तरांशाश्चरयः पाणिश्चित्रार्धं फन्यका त्वियम् ।

वदन्, ब१.२ दे१.९ वदित्वे, न१ वदता (→वदित्वे). -c) दे१ मया
 (→मेव). -d) दे१ 'हितेषु, न१ 'हितेषुता (→'हितेषुता).

३१. दे१. ०. (२. १ पा. वि) -a) कारा, घन (→घन),
 दे१ शशितले भरणी चैव. -b) दे१ कृत्तिकायां ० ८ ० ०. -c) दे१.९
 मेघ- (→मेघो) -d) दे१ 'क्ष्णिग (→'क्ष्णिग). -e) दे१ गृह
 मरुतिराश्विनोर्धन (दे१ ?) परिकीर्तितम्

३२. दे१. ३२ ० 'सौम्य' इत्यारम्भ ३३ b 'सौम्य' इति पर्यन्त
 नास्ति (ह व). -b) दे१ भव्य (→भव्य), ब१ धृगो (→कवे),
 का२ इह (→इह). -c) दे१ स म्याव (→सौम्यार्धं), दे१ न१ वृषण
 (न१ 'भा) स्पेद (→वृषणामेदं).

३३. दे१. ३३ ०. (२. ३२ पा. वि). -b) दे१.३ 'मिव गृहम्
 (→'गृह त्विदम्). -c) ब१.२ दे१ मिथुनो (→मिथुन); दे१ न१
 मिथुनो (न१ 'न) व धृगो तस्य -d) ब१ गगनस्तर, दे१ गगन-
 स्थ (→गगनस्थस्य).

३४. -a) ब१ न१ आदित्याय व (→आदित्याय), कारा,
 दे१ पुष्य, का२ पुष्याह्वय, दे१ पुष्यसंघ (→पुष्य व). -c) कारा,
 का२ दे१.५ ५.१० भव्येय, दे१ भास्वेय (→भास्वेय) -d) दे१
 पाशवं, दे१ पाशवं (→पाशवं), दे१ विपाणिन (→विपाणिन).

३५. -a) का२ पित्र्य पूजाफलानुना व. -b) ब१.२ दे१
 ५.१ केसरी (→केसरी), का२ उतरांशस्यैव च. -c) धा१ कारा,
 का१ दे१ क्रान्ते (→मिथो), का२ पति सिंहो रवे क्षेण. -d) का२
 हृदयं कालरूपिण.

३६. -a) का२ यथो हस्त (→यथ पाणि), दे१ न१ उत्त-
 रांशाश्च पाया. -b) न१ विषादां (→विषादं); का१ ब१

पुलस्त्य उवाच । ॥

स्वरूपं तव वक्ष्यामि राक्षीनां शृणु नारद ।
यादृशा यत्र सचारा यस्मिन् स्थाने वसन्ति च ॥४५॥
मेघ. समानमूर्तिश्च अनाविकधनादिषु ।
सचारस्थानमेवास्य धान्यरत्नाकरादिषु ॥ ४६॥
नयशादलसल्लयवसुधाया च सर्वश ।
नित्यं चरति कुल्लेषु सरसा पुलिनेषु च ॥ ४७॥
दृष' सदृशरूपो हि चरते गोबुलादिषु ।
तस्याधिवासभूमिस्तु हृषीवलधराधय ॥ ४८॥

४५ -b) दे१ चैव (→चुल्लु) -b) दे१ सचारे
(→सचारा) दे२ यादृशी दन सचारा (?) -d) बा१ दे१ ते (→च)

४६ -a) बा१ = मेघजामेन (→मेघ समान) का२
रूप, दे२ मूल (→मूलि) -b) दे१ ३ कुलादिषु दे१ त्वजाविक
(→सजाविक) बा२ रस्ता दप (→धनादप) न१ तत्वाजाविक
कालिषु -c) दे१ ३ ५.१०.११ न१ सवर (→सवार) का१ सवार
स्थान (न १) मेपस्य कारा सचारस्थानमेवादे२ दे१ सचारमेवास्य
मुने -d) दे१० रल्ल (→रल्ल)

४७ का१ दे१० न१ ० -a) दे१ ३ ५ १० 'शाद्वत्त'
(→'शाद्वत्त') बा२ सल्लने (सल्लन- →b) कारा वसुधाया
निवासनम् ०) बा१ बललि बा२ रति (ति) रवात् (→वरति) बा१
स्वभ्ये (सल्लेय १) बा२ कल्लेषु (→कुल्लेषु)

४८ ४७ श्लोकयोः प्रथमं वा१ का१ दे१ ३ ५ १०.११ पुल्लेषु
द्वयं वर्तते—

सचारस्थानमेवास्य धाम्यरत्नाकरादिषु ।

नवशादलसल्लयवसुधाया च सवरा ॥

नित्यं चरति कुल्लेषु सरसा पुलिनेषु च ।

मेघ समानमूर्तिश्च सजाविकधनादिषु ॥

कारा पुल्लेषु १७ इनाकरस्य पूर्वार्धसचारावयोर्व्यास

बा१ = पुल्लेययो १६, १७ इनाकयोर्व्यास

४८ -a) वा१ कारा बा० दे१ ३ ५ १० 'रूपेषु का२ बा१ न१
'रूपोपि (→'रूपो हि) का१ मूलसु वृषरूपसु ०) का२ 'वासी
भूमिस्था, बा२ २ 'वाससु मुने दे१ 'वासमृगिषु, न१ 'वासमृगिषु
(→'वासमृगिषु) कारा च (→चु) -d) बा१ हृषीवत्, दे१
रूपीवत् (→'रूपीवत्') न१ 'वताभया (→'वराधय)

१८ श्लोकात्पर दे१ न१ अविष्य—

नवशादलसल्लयवसुधाया च सवरा (= १७३b)

स्त्रीपुंसयोः सम रूप श्रय्यासनपरिग्रहः ।

वीणावाद्यधृष्ट मिथुन गीतनर्तकशिल्पिषु ॥ ४९॥

स्थित श्रीद्वारतिर्नित्यं विहारारविनिरस्य तु ।

मिथुन नाम विख्यात राशिद्वेधात्मक स्थित ॥ ५०॥

कर्त्ति कुलीरण सम. सलिलस्थ प्रकीर्तितः ।

केदारवापीपुलिने विविक्तावनिरवे च ॥ ५१॥

सिंहस्तु पर्वतारण्यदुर्गकन्दरभूमिषु ।

वसते व्याधपट्टीषु गह्वरेषु गुहासु च ॥ ५२॥

ब्रीहिप्रदीपिकरा नाधारूढा च कन्यका ।

४९ का दे१ ab ० a) दे१ ३ 'पुंसोऽपि (→'पुंसोऽपि)
बा१ २ सम (बा२ यो) रूपे न१ समे रूपे (→सम रूप) -b) दे१
५ १० 'यद् मुने 'ग्रहम् (→'ग्रह' -) का दे१ 'गान्धर्व
(→'गान्धर्व) दे१ निनामिथुन दे१ 'निनामिथुन मिथुनो ('पुनो १)
दे१ 'वादनकुल्लेषु न१ 'वादनकुल्लेषु (→'वाद्येषु' मिथुन) दे१
'मिथुनो (→'मिथुन) -d) बा१ ० दे१ गीति- दे१ गीते (→'गीते)
दे१ १ १० न१ 'वर्षन' (→'वर्षन')

दे१ न१ ३००d यथे अविष्य—

२५५ मिथुन नावतो जय नराया च धुमप्र'द१

[६१ नावत् (→'नावतो)]

५० का२ बा१ ० दे१ १० od ० दे१ न१ १२ एलोक्त्वा ab,
od यथे अविष्य पाठादरेण एहितम् व्यागतम् -a) का२ दे१ ५.१०
स्थित बा१ स्थिति (→स्थित) का२ बा१ 'रतिधृत- बा२ 'रति (ति?)
सुत, दे१ 'रति यत्त दे१ 'रतिस्थाने (→'रतिस्थाने) दे१ न१
मीढारविस्वा (न१ व्या) तस्ती -b) का१ दे१ २ ६ १ विहारवलि
तासु च (दे१ तु, दे१ वा) बा१ २ विहारवलि (बा१ वा) स्य तु दे१
मुने विहार वा (मुने च) निकस्य तु, दे१ न१ विहारवलिस्थाने
-d) दे१ ३ १० स्थि (→स्थित)

५१ -a) कारा कर्त्त, का२ दे१ १ न१ कर्त्त (→'कर्त्त')
बा१ कुलोपेय (→'कुलोपेय') दे१ सभा (→'सम) दे१ कर्त्त कुलोप
रूपेय -0) का२ बा१ ३ दे१ १० पुल्लि (→'पुल्लिने) -d) दे१
वातिरे (→'वातिरे') दे१ 'वसरेषु च (→'वसिरेषु च) बा२ दे१
'वोचर (→'वोचर) न१ विमलप्रवार एव च

५२ का ० -a) बा१ 'पर्वोपेयु बा२ पर्वतारण्ये
(→'पर्वतारण्य' -b) बा१ दुर्ग (→'दुर्ग) बा१ 'वानर', दे१ 'वन्दन',
दे१ 'वन्दन' (→'कन्दर') का२ दुर्गावायवनादिषु -0) दे१ १ वसति
(→'वसते) दे१ व्यास- न१ चान (→'व्यास) वा१ कारा दे१ न१
'वसोषु (→'पक्षीषु) -d) कारा कुहरेषु, दे१ निर्मरेषु (→'गह्वरेषु)

चरते स्त्रीरतिम्याने वसते नद्वलेषु च ॥ ५३
 तुलापाणिथ पुरुषो वीथ्यापणविचारकः ।
 नगराध्यानशालामु वसते तत्र नारद ॥ ५४
 श्रवणस्त्रीकसंचारी वृथिको वृथिकाकृतिः ।
 विपगोमयकीटादिपापाणादिषु सत्त्वतः ॥ ५५
 धनुस्तुरङ्गजपनो दीप्यमानो धनुर्धरः ।
 वानिश्चरास्त्रनिश्चरः स्थायी गजर्थादिषु ॥ ५६
 मृगास्यो मकरो ब्रह्मन् दृष्टस्कन्धेऽण्डाङ्गजः ।
 मरुतोऽसौ नदीचारी वसते च महोदधौ ॥ ५७
 रिक्तकुम्भश्च पुरुषः स्कन्धधारी जलाप्सुतः ।

इति श्रीवामनपुराणे पञ्चमोऽध्यायः ॥३॥

धूतशालाचरः कुम्भः स्थायी शौण्डिकसद्मसु ॥ ५८
 मीनद्वयमथासक्तं मीनस्तीर्यान्धिसंचरः ।
 वसते पुण्यदेशेषु देवमाहात्म्यसद्मसु ॥ ५९
 लक्षणा गदितास्तुभ्यं मेपादीनां महामुने ।
 न कम्पयितुं त्वयारयेवं गुह्यमेतत्पुरातनम् ॥ ६०
 एतन् मया ते कथितं सुरपे
 यथा त्रिनेत्रः प्रममाथ यज्ञम् ।
 पुण्यं पुराणं परमं पवित्र-
 भाख्यातवान्नापहर शिषं च ॥ ६१

व. ५

५३ -a) ब१ २ दे११ या हि, दे१ बृहत्, दे१ यो हि, दे१
 वीथि- (न१) वृष्ट- (→वीथि-) का२ दे१ ४ -अदीप- (→अदीपि)
 का२ कथय, ब१ २ वाकार, दे१ वाकार (→कथय) -b)
 ब२ नावास्त्राद्य, दे१ ३ भावास्त्राद्य (→नावास्त्राद्य) दे१ वाक्का
 (→वाक्का) -c) दे१ ४ वरति (→वरते) दे१ [व] न (→वो)
 का२ दे१ शत- (→रति-) -d) वा१ काय का१ न१ स (न ?)
 इत्येषु, का२ दे१ वल्गलेषु, ब० नद्वलेषु, दे१ तद्वलेषु (→नद्वलेषु)
 ५४ -a) दे१ वाह्य (→वाणिज्य) -b) ब२ रथा
 (→भीम्या) दे१ विहार (→विचारक) -c) काय नगर-
 पण, ब० ब१ ० दे१ नगराध्याने दे१ नगराध्याने (→नगर-
 ध्याने) -d) का२ वाय (→तत्र)
 ५५ -a) दे१ स्वाभ- (?) , दे१ वतो (?) (→अध-),
 दे१ संचारि (→संचारी), -b) वृष्टोती (→वृष्टिको) -c) ब१
 वृष्ट- (→विप-), का२ ब१ दे१ वीटादि, दे१ १ ४ वीटादि
 (→कीटादि)

५६ -a) ब१ नरसु, + वृष्टोत्पाठवत्, ब१ ० दे१ १ न१
 नरसु, दे१ १० धनुस् (→धनुस्), काय दे१ अघने, का२ वधतो,
 न१ मगमा (?) (→अघने) -b) न१ दीव्य (→अघने) दे१
 मान- (→आतो), ब१ ध्वर (→धनुर्धर) -c) दे१ न१
 वृते (न१) स रथाने (→वृष्टिरोट), वा१ काय ब१ विष्टोर,
 का२ वृष्टोर- दे१ विष्टोर, दे१ १० विट, मोट (→विष्टोर) -d)
 का२ ब१ २ यज्ञ, दे१ यज्ञि- (→यज्ञ), दे१ नविष्णुपाणिषु
 (→यज्ञरपाणिषु).

५७ -a) दे१० नाम ब्रह्मन्, मुदे, नाम (→ब्रह्मन्) -b)
 वा१ स्कन्धेनगाङ्गा, काय, स्कन्धे (म्बे ?) सर्वं यत्, का१ दे१
 स्कन्ध (ब१) न्न दारं (दे१) गा गवा (दे१) वा, का२ दे१ ४
 १.१० स्कन्धेनगो गवा, दे१ तुल्ये दारो वतो, न१ स्कन्धेनगोवत्

(→स्कन्धेनगाङ्गा)

५८ -a) काय कुम्भस्य, दे१ कुम्भसु (→कुम्भस्य)
 -b) वा१ वाय दे१ रक्त (वा१) वा, वा१, दे१ १ स्वग्राधारी
 न१ सर्वाधारे, दे१ १० स्वग्राधारी (→स्वग्राधारी) ब१ ० अर
 (→अर) -c) दे१ ५ धरा कुम्भ, (→धर कुम्भ), दे१ न१
 मय (न१) वृष्ट संचारि (न१) र क कुम्भ (न१) भ -d)
 वा१ का१ २ पण्य, दे१ सप्त, न१ सप्त (→सप्त)
 ५९ -a) दे१ ४ व तया (→यमया) -b) का१
 तीर्थादि, + तीर्थाधि, न१ ० तीर्थादि, दे१ तीर्थादि दे१ १ तीर्थादि
 (→तीर्थाधि) न१ संचर (→संचर) -c) काय बहति
 (→वसते) -d) वा१ वाय का१ दे१ पूज्य, दे१ सप्त, न१
 साम्य, + सप्त (→सप्त)

६० -a) वा१ वाय ब१ दे१ १ न१ सप्त (→सप्त),
 वा१ वाय, ब१ दे१ १ न१ गति (→गति), दे१ वाय (→सप्त),
 दे१ सप्तयाम्युक्तवातुस्य -c) दे१ प्राङ्मुखित (→स्वाध्याय)
 ६१ -a) दे१ न१ विष्टेय (→विष्टेय) ब० न१ स
 मयाद्य मुदे प्रममाथ (→प्रममाथ) दे१ १ न१ सप्त (→यज्ञ), ब१
 दे१ प्रममाथ यज्ञ -c) ब१ २ परमादयेत्, दे१ ४ पवित्र-
 कीर्तनं, दे१ न१ यज्ञ (दे१) वा नृपि (→परमं पवित्र) -d)
 दे१ न१ स (न१) स्वाभ (→आभ्यासवात्) वा१ निवसत्,
 दे१ निवस्य (→निवस्य)

पुष्पिक-वाय दे१ इति वायन्, दे१ श्रीवामन्, अध्याय-
 नाम -वा१ ब१ १.२ दे१ ५.१० हस्तमितो नाम, का२ दे१ ह-
 स्तमिते वाय हस्तमिते राशित्वरूपवत् नाम दे१ राशित्वरूपवत्,
 न१ राशित्वरूपवत् नाम, वृष्टोत्पाठवत् मयायनाय न विष्टे,
 अध्यायसंज्ञा-वाय वृष्टोत्पाठवत् हस्तमितोराशित्वरूपवत्
 दे१ वानुसंज्ञाय.

निष्पन्नाः मततं रेणुः शोभयन्तो घरात्तलम् ॥ ९
 शिशिरं नाम मातङ्गं विदार्य नरोरिव ।
 वसन्तकैसरी प्राप्ताः पलाशकुसुमैर्मुने ॥ १०
 मया तुषारोपकरी निजितः स्वेन तेजसा ।
 तमेव हसतेत्युचैः वसन्तः कुन्दकुड्मलैः ॥ ११
 यनानि फणिकाराणां पुष्पितानि विरेजिरे ।
 यया नरेन्द्रपुत्राणि कनकाभरणानि हि ॥ १२
 तेषामनु तथा नीपाः किङ्करा इव रेजिरे ।
 स्वामिसंलब्धसंमाना भृत्या राजसुखानिव ॥ १३

बा०, सततं, व२ सततां, दे० धतयो (→सतत), -३] बा० दे०
 °यतो, दे० °याना (→°यन्तो); का२ दे० रसतलं, व२ दे० घरात्तले
 (→घरात्तलम्)

१०. -b) वा० विषाद्यं, वा२ निषाद्यं (→विषाद्यं), दे०
 कर्त्तार (→नखरर) -०) दे० १.३.५ क(व)रं तत (→वसन्त-); बा० १
 दे० १.१.११ °केसरी (→°कैसरी), दे० प्राप्ता (→प्राप्ता).

११. -३) का२ माया, दे० सतो न१ तथा (→मया), का२
 दे० ३.१.७ न१ पुषारोपकरी (दे० कर, दे० करो, दे० वर, न१ करं),
 बा० २ तमालस्तु (व२ तुषारस्तु) वरो, दे० १० तु (पु) पारोपकरो
 (→तुषारोपकरो) -b) वा० निजित ००, का२ दे० निजित स्वेन,
 बा० २ °निजिबलन, दे० निजिब स्वेन, न१ निजिता स्वेन (→निजित.
 स्वेन), वा० वा० का०, दे० ३.११ कर्मणा (→भैरवा) -०) का०, तमिव
 (→तमेव), वा० का०, वा० दे० हवते सोम्रे, बा० २ हवते वो (व२
 सो) च, दे० ३.१.१० °हवत सोम्रे, दे० सहस्रलोम्रे, दे० हसतोवीच,
 न१ वासतोबाध (→हवतोरुचै), दे० ० सतोवतमेवोचै -३) दे०
 °कुपल (→°कुपलं) दे० वसतं कुपल दलकुतोः (°लं ?)

१२. का२ दे० १.०८ ०. -३) दे० °करणा (→°कारणा).
 -०) दे० १.३.५ °प्राणि, दे० न१ पुषार्ता (→°पुषार्ति). -३) न१
 कावका (→°कनका); वा० का०, वा० बा० २ दे० ३.३.१० व,
 न१ व (→हि).

१३. का२ दे० १.१.७ ab ०. -b) वा० °कराग्री, वा०
 °कपप्य (→°कर इव); दे० रेजिरे (→रेजिरे). ०) वा० °संबद्ध
 बा० °संरच्य, दे० °संमज्ज (→°संतल्य); वा० दे० १.११ न१
 °धम्माना, दे० °संभाषा (→°संभाषा). -३) का२ दे० राजश्रिता
 इव, दे० १.२.१० राजमुत्तारिव दे० राजमुता इव, दे० राजकुप्येविव
 (→राजकुप्यनिव).

१४. -३) वा० °चोक्तता, दे० °चोक्तता, दे० °चोक्तता

रक्ताशोकवना भान्ति पुष्पिताः सहस्रोच्चलाः ।
 भृत्या वसन्तनुपतेः संग्रामेऽप्युप्लुता इव ॥ १४
 मृगचृन्दाः पिञ्जरिता राजन्ते गहने वने ।
 पुलकामिर्वृता यद्वत् सज्जनाः सुहृदागमे ॥ १५
 मञ्जरीभिर्विराजन्ते नदीकूलेषु वेतसाः ।
 वक्तुकामा इवाहुल्या कोऽस्माकं सदृशो नगः ॥ १६
 रक्ताशोककरा सन्नी देवेषु किञ्चुकाऽङ्घ्रिका ।
 नीलाशोककचा श्यामा विकासिकमलानना ॥ १७
 नीलेन्द्रीवरनेत्रा च ब्रह्मन् तिल्यफलभृती ।

व. १.

स., दे० न१ °चोक्तता (→°चोक्तता) -b) का० व२ पुष्पिता
 (→पुष्पिता), वा०, महती (→सहस्रो). -०) व२ (पु)
 मुता (→मुता) -३) वा० वा० का० व२ २ दे० १.३.५ १० संग्रामा
 (→संग्रामे), वा० [य] सज्जता, वा० [य] सज्जता, व२
 [य] सज्जता, दे० ३.५ [य] सज्जता, दे० सज्जता, दे० [य]
 सज्जता, दे० १० [य] सज्जता, (→[य] सज्जता)

१५. a) वा० °असृष्ट, वा०, का२ मुद्राया, व२ २ दे०
 मुद्राया, दे० २ मय मुद्रा न१ विमुद्रा (→मुद्राया), का२ व२ २ न१
 मञ्जरी (दे० ते) (→पिञ्जरिता). वा०, मुद्रायाया मुद्रायाया,
 का० मुद्रायाया सज्जता, दे० नयनवारमयं. -b) दे० राजश्रीवने
 (→राजश्रीवने गहने) -३) वा० वा०, व० दे० १ °वर्तिमुता, का०
 °वर्तिमुता, का२ दे० १.१० °वर्तिमुता, दे० °वर्तिमुता (→°वर्ति-
 मुता), दे० सज्जत (→सज्जत), वा० पुनहाति ०० यद्वत् दे० सजात-
 पुलकायद्वत्. -३) वा० मुञ्जना, दे० मुञ्ज, दे० वषव (→सज्जना).

१६. a) व२ वन्दु, न१ वर (→वन्दु), वा० बा० २
 दे० न१ वय (वा० ३) रात्रत (→विपज्जते). b) दे० १.२.५.७
 वेतसा (→वेतसा). -०) वा० ३ वद, दे० वरु (→वकुल-),
 दे० °वाम (→°वामा), दे० [य] ज्ञुयो, दे० [य] ज्ञुया
 (→[य] ज्ञुया). -३) दे० के (→°के), दे० °या नगा,
 दे० °यानम, दे० °यो नर. (→°यो नर).

१७. -३) व२ २ °करो, दे० °वर (→°वर), दे० धन्यो
 (→धन्यो). -b) वा० दे० १.३.५.७ °वाहिका (दे० वा), वा० °वर्तिता,
 न१ °का वर (→°वाहिका), दे० देवेषु मुद्रायाया. -०) व२
 °नीवा (→°नीता), वा० °चोक्तता, वा० दे० १.२.५.१० °चोक्तता,
 बा० २ °च, दे० १.१ °चोक्त (दे० °कु) वा (→°चोक्तता);
 का०, हृषा (→°श्यामा); दे० नीलाशोकवनाया. -३) का२
 दे० १.५.७ विकासि (→°विकासि).

१८. दे० १.५.७ ab ०, दे० २.०८ ०. -५) दे० नीलेन्द्री

अपत्नीकं तदाऽप्येण उन्मादेनाभ्यताहयत् ॥ २७
ततो हरः श्रेणाय उन्मादेनाशु ताडितः ।
निचचार तदोन्मत्तः काननानि सरांसि च ॥ २८
स्मरन् सतीं महादेवस्तयोन्मादेन ताडितः ।
न शर्म लेभे देवपं चाणयिद्ध इव द्विपः ॥ २९
सतः पपात देवेशः कालिन्दीसरितं मृने ।
निमग्ने शंकरे आपो दग्धाः कृष्णतमागताः ॥ ३०
तदाप्रभृति कालिन्दी मृङ्गाजननिर्मं जलम् ।
आम्यन्दत् पुण्यतीर्था सा फेडपाशमिगाद्यनेः ॥ ३१
ततो नदीषु पुण्यसु सरस्सु च नदेषु च ।
पुलिनेषु च रम्येषु वापीषु नलिनीषु च ॥ ३२

पर्वतेषु च रम्येषु काननेषु च सानुषु ।
विचरन् स्वेच्छया नैव शर्म लेभे महेश्वरः ॥ ३३
क्षणं गायति देवपं क्षणं रोदिति शंकरः ।
क्षणं च्यायति तन्वङ्गीं दक्षकन्यां मनोरमाम् ॥ ३४
च्यात्वा क्षणं प्रभषपति क्षणं स्वप्नायते हरः ।
स्वप्ने तथेदं गदति तां दृष्ट्वा दक्षकन्यकाम् ॥ ३५
निर्घृणे विष्ट किं मूढे त्यजसे मामनिन्दिते ।
शुग्धे त्वया विरहितो दग्धोऽस्मि मदनाग्निना ॥ ३६
सति सत्यं प्रकुपिता मा कोपं कुरु सुन्दरि ।
पादप्रणामावनतमभिभाषितुमर्हसि ॥ ३७
थूयसे द्रव्यसे नित्यं स्पृश्यसे वयसे प्रिये ।

६. १.

२८. बा. २. ab ०. दे. ४. cd ० -a) न१ यथा (→ततो);
का. २ न१ हरः, दे. ११ हरं (→हरः); बा. २ दे. ७. १ न१ स्मरेण
(→श्रेणाय), दे. १ [य]स्वेण (→[य]म) -b) दे. १ उन्म, दे. ४
हृत्मा, दे. ११ रमा (→उन्मा), दे. २ [य]म तां, दे. ३ प्रता, दे. ९
[य]मिता, न१ [य] यु (यु?) तां, (→[य] यु तां).
-c) का. २ मदी, दे. १. ३ ततो (→तदो).

२९. दे. १ ab ०. -b) दे. ९ तदो (→तदो); दे. ९ तापित
(→ताडित) -c) दे. १ [न] विचाराय (→न वामं जेने). -d) या
भातयिद्ध, दे. १ वागवीड (→वागविद्ध)

३०. -b) का. २ बालिन्दा, दे. ४ कालिन्दी (→कालिन्दी).
का. २, सरितो, का. २ सलिल (→सरित). -c) दे. ९ निमग्न
(→निमग्ने). दे. ९ शंकरम् (→शंकरे), या. १ का. २ बा. २
दे. ४. ३. ७. ११ न१ बापो (→बापो). -d) का. २ दग्धा, दे. १ दग्धा
(→दग्धा), दे. ९ 'पोदग्धा' इति लण्डितम्, का. २. भस्मत्
(→दृग्मत्), दे. १ गता (→गता).

३१. -a) बा. २ दे. १ कालिन्दी (→कालिन्दा). -b) बा. २
हृत्मा (→हृत्मा), दे. १० न (च य) निर्म (→न निर्म). -c)
का. २. बा. २ दे. १ भस्मत्, बा. २ भारत, दे. १ सति दे. १ सत्यम्
(→भातयिद्ध), बा. २ 'जीयानां', दे. १ 'जीयानि' (→'जीयानां').
-d) बा. २ वेचपास, दे. १ वेच(कोय)पासम्, दे. २ वेचपास (दे.
१ ता), न१ वेचपास (→वेचपासम्), बा. २ [य] वास्यन्, बा. २ न१
विमोचने (न१ विमोचिनी), दे. १ [य]वायन्, (→[य] वायने)

३२. बा. २ दे. १. १. ०. -a) दे. १ नदी (→नदी). -b)
दे. १ सरलु (→सरलु), या. १ का. २ दे. १. ३. ३. १०. ११ सरलु,
का. २ हरी, बा. २ दे. १ नदीषु (→नदेषु). -c) न१ समुद्रोक्त
(→च रम्येषु), दे. १ रम्ये नदीते पुण्ये -b) न१ सतिनी (→नलिनी);

दे. १ नलिनी तर्ह्य च.

३३. बा. २ दे. १. ०. -b) बा. २ बा. २ दे. १ स (→च); दे. ९
[य] यमेयु च, न१ सरलु च (→च सानुषु). -c) का. २ विचरन्
(→विचरन्), का. २ शर्म (→नैव) -d) बा. २ नैव (→शर्म).

३४. बा. २. २. ab ०. -b) बा. १ दे. १ रोदति (→रोदिति).
-b) का. २ दे. १ गायति, बा. १ क. ०. ८, दे. १ च्याति स्म (→च्यायति)

३५. -a) या. १ का. २. बा. १ तां स्वति (बा. १ पृ. ति, दे. १. ३
च स्तर (दे. १ र) ति, दे. ३. ३. ११ च (दे. १. ३) स्वति, दे. १० न१
स्वति च (→प्रस्वति). -b) दे. ४ दृष्ट्वा (→दृष्ट्वा) -c) दे. १
तथेय, दे. १ तथेय, न१ तथेय (→तथेय), बा. २ गदति, बा. २ पतिता
(→गदति). -d) या. १ का. २ दे. १. १०. ११ दृष्ट्वा दक्षस्य, का. २
दृष्ट्वा तां दक्ष, बा. २ दृष्ट्वा स दक्ष, दे. २ तां दृष्ट्वा [दक्ष] (→ता दृष्ट्वा
दक्ष)

३६. -a) बा. १ निर्घुं न, दे. १ निर्घणे (→निर्घणे), दे. १ तिर्यंकं,
न१ तिष्ठति (→तिष्ठति). -b) का. २ त्यजसीमम्, बा. १ तज्यसीमम्,
बा. २ दे. १ न१ त्यजसीमम् (दे. १ न) म् (→त्यजसे मां), बा. २. [य]
मिन्दितम् (→[य] मिन्दिते), दे. १ किं मा त्यजति शोभने. -c)
बा. १ मूढे (→मुढे), दे. १ वि. ...तो) दक्षम् -d) दे. २. १ विष्टा
(→मदना).

३७. का. २ दे. १. ०. दे. ४. cd ०. -a) दे. १ पुपित
(→पुपिता), दे. २ सति सत्येषु कुपिता, दे. १ सत्यं प्रकुपिता ८०,
मुढे, सत्य प्रकुपिता देवि -b) का. २ दे. १ वय, न१ प्रवि, +वय
(→वय); दे. १ वयम् पाठ. -c) न१ नताम् (→नतम्). -d)
बा. १ 'जीयानि' (→जीयानि)

३८. बा. २ दे. १. ०. -a) या. १ स्यीयने, का. २ दे. १ स्यीयने,
बा. १ श्रूयने, दे. १ स्यीयने (→स्यीयने), दे. १ दृश्यते, दे. १ द्रव्यसे

६३८

आलिङ्गयसे च सतत क्रियर्थं नाभिमापसे ॥ ३८
 विलपन्त जन दृष्ट्वा कृपा कस्य न पायते ।
 विशेषतः पतिं बाले ननु त्वमतिनिर्घृणा ॥ ३९
 त्वयोक्तानि वचास्येव पूर्वं मम कुशोदरि ।
 विना त्वया न चीवेयं तदसत्यं त्वया कृतम् ॥ ४०
 द्योहि कामसतयं धरिष्यन् सुलोचने ।
 नान्यथा नश्यते तापः सत्येनापि क्षपे प्रिये ॥ ४१
 इत्थं विलप्य स्नानान्ते प्रतिमुद्रन्तु तत्क्षणम् ।
 उत्कूजति तथाऽरण्यां मुक्तजण्ट पुनः पुनः ॥ ४२
 स कूजमानः विलपन्तमारात्
 समीक्ष्य कामो वृषकेतनः हि ।
 विव्याध चापः सरमा विनाम्य
 सतापनाम्ना तु क्षणेन भूय ॥ ४३

(→इत्यसे) -b) का१ वरयसे दे१ वरयसे न१ बुध्यसे (→वश्यसे)
 दे१ दृष्ट्वा दे१ कृपा कस्य -d) गा१ [-व]स्य (→[-व]सि)
 ३९ का१ दे१ ७ -a) व २ पतिव्याने (→पतिं बाले)
 -d) दे१ १० न तु (→ननु) ब१ ननु त्वमपि दे१ नूनं वयसि न१
 मयवाभ्यासि (→ननु त्वमपि)
 ४० का१ दे१ ० दे१ ab ० -a) ब१ दे१ तयो
 (→त्वयो) गा१ का ब१ २ [-ए]व (→[ए]व) -b) व २
 स्मृतु (→पूर्वं) -c) कारा दे१ १० त्वया विना (→विना त्वया)
 दे१ जीवेहि (→जीवेय) -d) का१ एव (→एव) दे१ यथा
 (→यथा)

४१ का१ दे१ ० -b) गा१ दे१ परिष्वज्य दे१ दलिवज्य
 दे१ परितप्य (→परितप्य) -c) न१ पाप + ताप (→ताप)
 -d) ब१ १ नाभि- (→नाभि) का१ प्रिये + उपे प्रिये दे१ प्रिये
 क्षपे (→क्षपे प्रिये)

४२ दे१ का१ दे१ ० b) दे१ न१ कुजय (→कुजय)
 -c) का१ व मुद्रति (→उल्लुपति) ब१ दे१ न१ त (दे१ व) दारणे
 दे१ उदारण्य (→उदारण्य) -d) वा कारा का१ दे१ ९ न१ मुक्तकण्ठ
 दे१ तमुक्तकण्ठ (→मुक्तकण्ठ)

४३ का१ दे१ ० -a) का१ त युधं दे१ न१ उत्कूज
 (→स कूज) दे१ विपुलताम् (→विलपन्तम्) -b) न१ -भापो
 (→कामो) काप वेतन शक दे१ केतुन हि (→केतन हि) -c)
 दे१ ११ निभाय (→निम्बाय) ब१ दे१ ९ न१ निमम्य (→निनाम्य)

सतापनाम्नेयं तदा स विद्वो
 भूय स सतमवरो वभूव ।
 सतापयथापि जगत्समग्रं
 घृत्कृत्य घृत्कृत्य विवासाते भ्म ॥ ४४
 त चापि भूयो मदनो जघान
 विजृम्भणाक्षेण ततो विजृम्भे ।
 ततो भ्रष्टं कामशर्गितुको
 विजृम्भमाणः परितो भ्रमश्च ॥ ४५
 ददर्श यथाधिपतमनूज
 पाञ्चालिकं नाम जगत्प्रधानम् ।
 दृष्ट्वा त्रिनवो धनदस्य पुत्र
 पार्श्वं समभ्येत्य वचो नभापे ।
 भ्रातृन्ध वक्ष्यामि वचो यदयं
 तत् त्वं कुरुभामितविक्रमोऽसि ॥ ४६

-d) दे१ ३ तु (→तु)

४४ का१ दे१ ० -a) गा१ न१ तापि कारा ताप
 हि दे१ तया व (→तया व) दे१ विने + न (→विद्वो) -b) दे१
 वितास न१ भूयोपि (→भूय व) दे१ सतत (→सततरो) -c)
 ब१ सतापय, व सतापितम् (→सतापय) दे१ १० समस्त (→समग्र)
 -d) दे१ घृत्कृत्य न१ उत्कृत्य (→घृत्कृत्य) न१ तुल्य दे१ क
 (→घृत्कृत्य) गा१ वितास ब१ २ वितास (ब१ ति) दे१ विना
 न१ विरोध (→विवाह) ब१ २ तस्मत् दे१ सतुल्य ? (→तस्मत्)

४५ का१ दे१ ० -a) ब१ नान (→नानो) ब१
 क कयेन (→जघान) -b) दे१ विजृम्भ (→विजृम्भ)
 ब१ १ दे१ जघाने दे१ अभ्युपेत न जुजुमे (→विजृम्भे) -c)
 कारा हते (→भ्रतो) गा१ का१ दे१ विजृम्भो कारा न१ विमिश्रो
 दे१ ३ विरक्तो (दे१ १तो) दे१ विनोतो (→विजृम्भो) -d) दे१ ९ न१
 यथापि (→विजृम्भ) दे१ पतितो (→वरितो) का१ दे१ ११ भ्रमश्च
 (→भ्रमस्तव)

४६ का१ दे१ ० -a) दे१ ११ प (दे१ १ प) का (→यथा)
 दे१ ३ व भूत (→सतुल्य) b) न१ पाञ्चालिक (→पाञ्चालिक) -c)
 दे१ न१ निरोधो (→विरोधो) -d) कारा भ्रातृन्ध दे१ भ्रातृन्ध
 (→भ्रातृन्ध) ब१ दे१ ११ वक्ष्यामि (→वक्ष्यामि) -f) दे१ तत्
 दे१ तत् (→तत् त्वं) दे१ वामित (→व्यामित) गा१ का१
 हि (→[-व]सि)

पाञ्चालिक उवाच ।३

यन्नाथ मां वक्ष्यसि तत्करिष्ये

सुदुष्करं यद्यपि देवसंघैः ।

आज्ञापयन्मातुलवीर्यं श्रभो

दासोऽस्मि ते भक्तिपुतस्तवेषु ॥ ४७

ईश्वर उवाच ।३

नाशं गतायां वरदाम्बिकायां

कामाग्निना प्लुष्टसुविग्रहोऽस्मि ।

विजृम्भणोन्मादशरैर्विभो

धृतिं न विन्दामि रतिं सुरं वा ॥ ४८

विजृम्भणं पुत्र तथैव ताप-

हन्मादमुग्रं मदनप्रणुभम् ।

नान्यः पुमान् धारयितुं हि शक्नो

मुक्त्वा भवन्तं हिततः प्रतीच्छ ॥ ४९

४७ का२ दे७ ०. दे१ पाञ्चालिक, दे० न१ पाञ्चालिक.

४७. का२ दे७ ०. -a) दे१ म (ग) नाथ, दे० नाथ
(→यन्नाथ) -o) दे० पयस्वक्षिप्तं दे११ पयस्वक्षिप्तं न१ पय-
स्वातुलं (→पयस्वातुलं). -d) दे० दास्यामि (→दासोऽस्मि), का१
पुक्तं (→पुतं); दे० ९ तवेव (दे० ९ वा) (→तवेव).

४८ का२ दे७. ०. गा१ न१ ईश्वर, का२ शिव उवाच, दे० शक्र
शक्र उवाच, दे० शक्र

४८. का२ दे७. ०. -a) न१ नाथङ्गताय, न२ नाथङ्गताया,
दे० नाथ स(?)ताया (→नाथं गताया), गा१ वनदाम्बिकाया, दे० व (द)
रदाम्बिकाया, दे० वरदाम्बिकाया, दे० वरदाम्बिकाया (→वरदाम्बिकाया).
-b) गा१ मृष्टुं, का२ प्लुष्टं, का१ विदुं, दे० व१ तस्युं
(न१ स), दे० तापितं (→प्लुष्टं) -o) गा१ विजृम्भणो,
न१ विहम्भणो, दे० विजृम्भणो (→विजृम्भणो); दे० न१ शरेण
भित्तो, दे० शरेण भूतो (→शरैर्विभित्तो) -d) का१ रा, दे० वर
(→रति), दे० २-४.१० सुख च, दे० तद्वं (→सुखं वा).

४९. का२ दे७. ०. -a) गा१ का१ त पुण्यम्, का२
तज्जम्भण, दे० १ उज्जम्भणं (दे० १) (→विजृम्भण). -b) का२
मदनप्रणुभम्, का१ मम आतु नाथ, दे० मदनप्रणीत (→मदनप्रणु
पथ) -o) दे० कोप्य (→नाथ). न१ प्रमान् (→पुमान्),
न१ न१ मारं (→धारं). -d) न१ मुक्त्वा आतु (→मुक्त्वा
भवन्तं हि), दे० प्रपद्य (→प्रतीच्छ).

४ का२ दे७. ०. गा१ का१ दे० न१ पुलस्त्य, दे० पुलस्त्य च.

पुलस्त्य उवाच ।३

इत्येवमुक्तो वृषभञ्जनेन

यक्षः प्रतीच्छत् स विजृम्भणादीन् ।

तोषं जगामाशु ततस्त्रिशुली

मुष्टस्तदैव वचनं वभाषे ॥ ५०

हर उवाच ।३

यस्मात्त्वया पुत्र सुदुर्धराणि

विजृम्भणादीनि प्रतीच्छितानि ।

तस्माद्द्वं त्वां प्रतिपूजनाय

दास्यामि लोकस्य च हास्यकारि ॥ ५१

यस्त्वां यदा पश्यति चैत्रमासे

सृष्टेश्वरो वार्षयते च भक्त्या ।

वृद्धोऽथ बालोऽथ युवाय योपित्

सर्वं सदोन्मादधरा भवन्ति ॥ ५२

५० का२ दे७ ०. गा१ का१ दे० १० प्रतीच्छत्, दे० १२
प्रतीच्छत् (दे० १) दे० प्रपद्य, दे० प्रती ०० (→प्रतीच्छत्),
का१ नादीन् (→नादीन्). -o) गा१ दे० वेश (→शोषं);
गा१ दे० ११ म(न?)त्, न१ २ दे० १२ वात्, दे० माय (→माशु), दे०
तथा (→तत). -d) गा१ का१ २ दे० १२ तदेव, का२ न१ तद्वं,
दे० १२ तदेव, न१ तदादी (→तदैव), न१ ग्रहस्य (→वचनं), दे० ११ च
साधो (→वभाषे).

५१ न१. ०. गा१ का१ ईश्वर, का२ शिव उवाच, दे० हर
२ दे० हर.

५१. का२ दे७. ०. दे० २. od ०. -b) गा१ का१
नादीनि (→नादीनि), दे० निनि सञ्चितं -o) का२,
नरं वै, न१ वरं त्वा, न२ वरं त्वा, दे० वरं तत्, दे० वरं त्वा, न१
वरं त्वा (→वरं त्वा) -d) दे० ४ (→च), गा१ का१ न२ दे० २.४
कारो, दे० ११ काय (→कारि)

५२. का२ दे७ ० -a) दे० यस्त्वा...यस्य सञ्चितम्;
दे० १ न१ सदा (→यदा), न२ दे० पश्यति (→पश्यति), न२ माय-
(→भाषे). -b) दे० न१ सृष्टय, दे० सृष्टो (→सृष्टो); गा१
का१ नरोवात्, दे० नरुवात्, दे० न१ नरो वाचं (→नरो
वार्धं), का१ भव्य (→भवत्य) -o) न१ वृद्धाय (→वृद्धोऽथ);
न१ २ बालोऽथ युवा च, दे० बालोऽथ युवादि (→बालोऽथ युवाय).
-d) दे० तै वं ततो, न१ सर्वं तत्, न१ सर्वस्तयो- (→सर्वं ततो),
का१ करो, दे० परो, न१ त्वा (→धर)

६. १. ५२

गायन्ति नृत्यन्ति रमन्ति यथ
 वाद्यानि यन्त्रादपि वादयन्ति ।
 तवाग्रतो हास्यबचोऽभिरक्ता
 भवन्ति ते योगयुतास्तु ते स्युः ॥ ५३
 मयैव नाम्ना भविताऽसि पूज्यः
 पाञ्चालिनेशः प्रथितः पृथिव्याम् ।
 मम प्रसादाद् वरदो नराणां
 भविष्यसे पूज्यतमोऽभिरञ्च ॥ ५४
 इत्येवमुक्तो विष्णुना स यक्षो
 जगाम देवान् सहैव सगान् ।
 कालञ्जरस्योत्तरतः सुपुण्यो
 देशो हिमाद्रेरपि दक्षिणतः ॥ ५५
 तस्मिन् सुपुण्ये विषये निविष्टो

५३. का२ दे०. ० -१) व१ नमन्ति (→रमन्ति); वा१
 दे१ यथा (→यत्). -b) दे० वाद्यनि यन्त्रादि (→वाद्यानि यन्त्रादि).
 -०) दे० यतो वायं (→प्रतो हास्यं), वा१ यत्तु (→रक्ता).
 -३) वा१. व२ दे१ भवन्ति के; वा१ भवन्ति ते (→भवन्ति ते). वा१
 ०वासास्तु, व२ ०वासास्तु, दे१ ०पुनाति (→पुनास्तु), दे० भवन्ति
 योगान्तिरुत्तरतः.

५४. का२ दे०. ०. -a) कारा तवैव (→ममैव), वा१
 कारा. वा१ प्रपूज्य, दे० मुद्रय, न१ -सि तुष्टो (→सि पूज्य).
 -b) दे०. १ ०सिकोय, दे० ०सिकेय (→०लिकेय); वा१ प्रथिता
 (→प्रथिता). -०) न१ प्रतापाद् (→प्रसादाद्), दे० वरदो (→वरदो).
 -३) वा१ ०प्यते, दे१ ०प्यते, दे२ ०प्यति, दे३ ०प्यति (→०प्यते),
 वा१ -वगच्छ, दे१ १ हि यथा, न१ हि गच्छ (→०-निगच्छ).

५५. का२ दे०. ab ०, वा१. cd ०. -b) वा१ 'सहैव
 सर्वाद्' इति खण्डितम् -०) का२ दे० कार्त्तिक, दे० कालात्, दे०
 कालज (→कालज), न१ सपुण्यो (→सुपुण्यो)

५६. -a) वा१ 'तस्मिन्सुपुण्ये' खण्डितम्, दे० सुपुण्ये (→सुपुण्ये).
 -b) का२ दे०. १, १ व२ (→व२), वा१ का१ २ वा१. ३ दे०. ३ १ १०. ११
 [-अ]ति (→[अ]ति), दे० तस्यो (→तेसो), दे१ व२ प्रसादा-
 त्मिषुलो वयम् -०) का२ दे० तस्मात् (→तस्मिन्), का२ प्रसातो
 (→प्रसातो), दे० न१ विष्टो (→विष्टो), दे० देवो विविधैर्यदि-
 गम्यगच्छत्. -cd) दे० ततोऽसौ वगच्छत् संवृत्तगच्छत् (→वगच्छत्).
 ५७. -a) दे० सदन दृष्ट (→सदतो गत्वा). -b) न१
 मृगके (→मृगके), दे० ०व (→०वनम्). -०) दे० [-अ]

रुद्रप्रसादादभिपूज्यतेऽसौ ।

तस्मिन् प्रयाते भगवांस्त्रिनेत्रो

देवोऽपि विन्ध्यगिरिमभ्यगच्छत् ॥ ५६

तत्रापि मदनो गत्वा ददर्श वृषकेतनम् ।

दृष्ट्वा प्रहर्षकामं च ततः प्रादुद्रवद्दरः ॥ ५७

ततो दारुवनं घोरं मदनाभिस्ततो हरः ।

त्रिवेश ऋषयो यत्र सपत्नीका च्छान्धिताः ॥ ५८

ते चापि श्रपय. मयै दृष्ट्वा मूर्ध्ना नताभवन् ।

ततस्तान् प्राह भगवान् भिक्षा मे प्रतिदीयताम् ॥ ५९

ततन्ते मौनिनस्तस्यः मय एव महर्षयः ।

तदाश्रमाणि सर्वाणि परित्यजाम नारद ॥ ६०

तं प्रजिहं तदा दृष्ट्वा भार्गवाश्चैवोपितः ।

प्रष्टोभमगमन् सर्वा हीनमत्स्याः समन्ततः ॥ ६१

पह्लु, दे०. ११ पह्लु (→पह्लु-), कारा. दे०. ११ काम तं, वा१
 दे०. २. ३. १०. ११ कामम् (→कामम्). -३) दे० ०द्वे हर, मुद्रे.
 ०द्वे हर (→द्वेहर), दे१ ततो दृष्ट्वा वारद, 'दे० न१ ततो-
 गच्छत्'.

५८. -a) वा१ ततो (ते ?) तुष्टाव (ग ?) (→ततो
 वाचन). दे० घोर- (→घोर). -b) दे० ०विष्टो, दे० ०वृत्तो,
 वा१ ०विष्टो (→विष्टो) -०) कारा. त्रिवेश मुनिना, वा१ दे०. १. १
 त्रिविश्वर्षयो, न१ त्रिविश्व ऋषयो (→त्रिवेश ऋषयो). -३) दे०. ११
 त्वम् (→०व्यम्), व२ ०वित्त, दे०. १ ०वित्त (→०वित्त),
 न१ सपत्नीका च्छान्धिता.

५९. -a) दे०. ११ तदापि (→ते चापि), कारा. दे० मुनयः
 (→ऋषयः), दे१ सर्वं, दे० सर्वं (→सर्वं). -b) दे० ०सर्व
 (→भवन्). -३) दे० मेव (त ?) प्र (→मे प्रति), न१ भिक्षां
 मेव प्रदीयता.

६०. -a) दे० सर्वं (→तस्य). -b) दे० तस्यैव, दे०
 सर्वं ते व (→सर्वं एव). -०) न१ तदा (→तत्) वा१ व१ १
 दे०. २. ३. १० [-आ] श्रमणि (→[अ]श्रमणि), वा१ कारा. वा१
 दे०. ३. ३. १०. ११ पुष्पाणि, (→सर्वाणि); दे० तदाश्रमास्तो पुष्पाणि.
 -३) दे० ०जाम (→०वक्षाम), कारा. वारद (→नारद).

६१. दे०. १०. ०. -a) दे० वृत्त (→वृत्ति). -b) वा१
 भार्गवाश्चैव, दे०. ११ निज्ज वार्येव (→भार्गवाश्चैव). -०) का१
 दे० भुत्वा (→सर्वा). -३) दे० वार भुत्वा, न१ दीनसत्त्वा
 (→हीनसत्त्वा).

श्रुते त्वरुन्धरीमेकामनसूयां च भाषिनीम् ।
 एताभ्यां भर्तृपूजासु तच्चिन्तासु स्थितं मनः ॥ ६२
 ततः संक्षुम्भिताः सर्वा यत्र याति महेधरः ।
 तत्र प्रयाप्ति कामार्चा मदविह्वलितेन्द्रियाः ॥ ६३
 त्यक्त्वाश्रमाणि शून्यानि त्वानि ता मुनियोषितः ।
 अलुजगद्भयं मत्तं करिष्य इव कुक्षरम् ॥ ६४
 ततस्तु ऋषयो दृष्ट्वा भार्गवाङ्गिरसो मुने ।
 श्रोधान्नितामृयन्सर्वे लिङ्गोऽस्य पततां भुवि ॥ ६५
 ततः पपात देवस्य लिङ्गं पृथ्वीं विदारयन् ।
 अन्तर्द्धानं जगामाथ त्रिशूली नीललोहित ॥ ६६

ततः स पतितो लिङ्गो विभिद्य वसुधावलम् ।
 रसातलं विवेक्षाशु ब्रह्माण्डं चोर्ध्वतोऽभिनत् ॥ ६७
 ततश्चाल पृथिवी गिरयः सरितो नगाः ।
 पातालमुचनः सर्वे बह्ममानङ्गमैर्घृताः ॥ ६८
 संक्षुब्धान् भुवनान् दृष्ट्वा मूलोकादीन् पितामहः ।
 जगाम माधवं द्रष्टुं क्षीरोदं नाम मागरम् ॥ ६९
 तत्र दृष्ट्वा हृषीकेशं प्रणिपत्य च भक्तिः ।
 उवाच देव भुवनाः किमर्थं क्षुम्भिता विभो ॥ ७०
 अथोवाच हरिर्ब्रह्मन् शर्वो लिङ्गो महर्षिभिः ।
 पतितमन्वस्य भारता संचाल वसुधरा ॥ ७१

नं. ६. ७

६२. दे० ०. -a) दे० धरु० (→स्वरु०) -b) का०
 भगवता सा, दे० वसुधरा (→भगवता), का० ३ ता सर्वा
 (→भाषिनीम्) -c) दे० एतासा, दे० १० एतयो, दे० एतास्या (?)
 (→एताभ्यां), दे० भर्तु० (→भर्तृ०), न० येन ताभ्यां भर्तृपूजा. -d)
 दे० तच्चिन्ता स० (→तच्चिन्तासु०), का० रिवर (→स्थित)

६३ -a) का० दे० १० संक्षुम्भिता, दे० संक्षुम्भिता, दे०
 संक्षुम्भिता (→संक्षुम्भिता) -b) का० दे० २, ४, ५, १० यत्रा- (→यत्र)
 -c) दे० ३ तत (→तत्र) का० २ दे० १ न० प्रयाप्ति (→प्रयाप्ति)
 -d) का० २ दे० १ सदा, दे० न० तदा (→मद)

६४ दे० ४० ०. -a) दे० 'त्यक्त्वाश्रमाणि' इत्यश्र-
 मस्य, दे० न० पुण्यानि (→शून्यानि), दे० त्यक्त्वाश्रमाश्रमाभ्याम्
 -b) का० का० त्वानि त्वानि च, का० त्वानिमुने मुनिः, दे०
 स्वकास्ता मुनि, दे० मुनिता मुनिः (→त्वानि ता मुनिः) -c)
 दे० भयं (→भयं) -d) का० २ दे० ३ करिष्य, न० करिष्यश्चैव
 (→करिष्य इव).

६५ श्लोकार्थर दे० २ अथिकम्—

२५ अश्रुपिपत्यस्तथा दृष्ट्वा तदा (दे० ती) समारभयन् ॥

६५. -a) का०. स्तु मुनयो, दे० २ स्तुमुपयो (→स्तु
 क्षुपयो), दे० अश्रुपिपत्यस्तथा दृष्ट्वा. -b) का० १ रसा, दे० रसान्
 (→रसो) -c) दे० वृषा (→विषता). -d) दे० ४, १० लिङ्गमा-
 (→लिङ्गोत्प), दे० पतित (→पतता).

६६. -b) का०. लिङ्ग, दे० लिङ्गे (→लिङ्ग), दे० ३ ९
 विदारयन् (→विदारयन्) -c) का० १ जगामाथ, दे० जगामाथ, दे०
 जगामाथ (→जगामाथ) -d) न० शीवता तदा (→नीललोहित).

६७. -a) का० ततस्तु, दे० २, ५, १० ततस्तु (→ततः स),
 का० २ दे० ४, १० ९ लिङ्ग, दे० ३ लिङ्गो (→तो लिङ्गो).

-b) दे० विषय, दे० १ निमित्त, दे० १० विषय (→विषय),
 -c) का० दे० १० १ वाय, का० २ वाय (→वायु), का०
 विवेक्षास्य तदा चोष्वा, दे० विवेक्षाशु च ब्रह्माण्ड. -d) का० दे० १०, ११
 ब्रह्माण्डे (→ब्रह्माण्ड), का० १ वाय तानिततः; का० २ चोर्ध्वतानिततः,
 दे० १, ११ चोर्ध्वतो नभ (→चोर्ध्वतोऽभिनत्), दे० ब्रह्माण्डं महानुते.

६८ -a) का० पृथिवी, का० वसुधा (→पृथिवी) b)
 का० २ दुतमा, दे० न० तोर्धवा (→तो नगा) -c) का०
 दे० ९ पाताल, का० २ पाताला (→पाताल-), का० १ न० भवना,
 दे० भुवन (→भुवना), दे० सर्व (→सर्वे), दे० पातालाणि च
 सर्वाणि -d) का० का० दे० १, २, १०, ११ भाषिता, का० २
 भर्तृवत्, दे० २ सत्, दे० भर्तृवत् (→भर्तृवत्)

६९. -a) दे० संक्षुब्ध, न० संक्षुब्ध- (→संक्षुब्ध), दे०
 भुवन (→भुवनम्) -b) दे० लोकादि (→लोकादीन्), न०
 लोकादीन् प्रपितामह -c) दे० दे० (→द्रष्टु) -d) न०
 शीराणि (→क्षीरोद)

७० -a) न० गत्वा (→दृष्ट्वा) -b) का० स, दे० तु
 (→च), न० ब्रह्मा (→लोकादि) -c) का० दे० (→देव),
 दे० २, १० भुवन, दे० १ भुवन (→भुवना) -d) का० दे०
 क्षोभिता, दे० क्षोभित (→क्षोभिता)

७१ -a) दे० ११ हरि ब्रह्मा (→हरिर्ब्रह्मन्), दे० दे०, दे०
 ब्रह्म (→ब्रह्मन्) -b) का० शर्वो लिङ्गो, का० २ दे० न० शर्वलिङ्ग
 (दे० न० लिङ्गो), दे० शर्वो लिङ्गो, दे० शर्वो लिङ्ग, दे० शर्वो लिङ्ग
 (→शर्वो लिङ्गो) -c) का० दे० २, ४, १० पतित (→पतितम्), का०
 मागरा, का० २ दे० १० न० मागराणि (→मागराणि). -d) का० २
 च (का० १) विता भुवनात्तदा दे० न० चित्तो (दे० १०) ता
 भुवनार्थना.

६. ७२ ततस्तद्दृश्यतम भुत्वा देव. पितामह. ।
 तत्र गच्छाम देवेश एवमाह पुनः पुनः ॥ ७२
 तत. पितामहो देव. केशवश्च जगत्पतिः ।
 आजगमतुस्तद्दृशं यत्र लिङ्गं भवस्य तत् ॥ ७३
 ततोऽनन्तं हरिलिङ्गं दृष्ट्वास्त्र खगेधरम् ।
 पातालं प्रविशेताय विस्मयान्तरितो विभुः ॥ ७४
 ब्रह्मा पद्मविमानेन ऊर्ध्वगाम्भ्य सर्वतः ।
 नैयान्तमलभद् ब्रह्मन् विस्मित. पुनरागत ॥ ७५
 विष्णुर्गत्वाऽथ पातालान् सप्त लोकरावयण. ।
 चक्रपाणिर्दिनिष्क्रान्तो लभेऽन्तं न महाद्युने ॥ ७६
 विष्णुः पितामहश्चोभौ हरलिङ्गं समेत्य हि ।
 कृताञ्जलिपुटौ भूत्वा स्तोतु देवं प्रचक्रतुः ॥ ७७

७२ -a) व१ त ०, दे१ तम° (→तद°). -b) व१ २ दृष्ट्वा
 देव, दे१.५ ११ भुत्वा देव (दे१ १७), दे२ देव भुत्वा, न१ भुत्वा
 लोक (→भुत्वा देव) -c) का२ दे४.७ न१ गच्छाम (→गच्छाम)
 -d) का२ दे१ देवेनाम् (→देवेश), व१ दे५ पुन ०० (→पुन पुन)

७३ -a) दे५ १ देव (→देव) -b) दे१ केश ० ३२,
 न१ केशवस्तु (→केशवश्च) -c) व१ तम°, दे१ तम° (→तनु°),
 न१ जगत्पतिः तनुदेव -d) दे२ लिङ्गो (→लिङ्ग) दे३ तु (→तत्र)
 ७४ -a) कारा दे३ [व] भक्तो, काः दे३ १ भक्त, दे१
 भक्त, दे२ लिङ्ग, न१ ब्रह्मा (→[व] भक्त), दे२ दृष्ट्वा (→लिङ्ग)
 -b) दे२ तमा° (→दृष्ट्वा) -c) दे१ ०० शोच (→विश्राव)
 -d) का१ ०यात्वरि° व१ ०वीर्यति°, दे१ ०यात्वरि°, न१ ०यात्वरि°
 (→०यात्वरि°)

७५ -a) दे१ १ १ हृष्ट° (→हृष्ट°) -b) दे१ हृष्ट° (→ऊर्ध्व°)
 दे१ जगत्पतिं महाद्युने -c) का१ दे१ २ ५ १० ब्रह्मा (→ब्रह्मन्) दे१
 नैयान्तं प्राप्तवान् ब्रह्मा, दे२ भक्ता नैयान्तमलम्बन्, न१ नैयान्तमलम्बन्
 ब्रह्मन्

७६ -a) दे१ तु (→[व] व), कारा दे१.५.११ न१
 पाताल, दे१ पातालान् (→पातालान्) -b) दे३ सर्व°, दे५ हृष्ट°
 (→सप्त°) का२ ०या (→यव) -c) न१ विनिष्क्रान्तो (→विनि
 ष्क्रान्तो) -d) दे१ लिङ्ग न व (→लेभेन्त न), दे२ लिङ्ग न सञ्जे
 जुने, न१ लिङ्ग न स तया भुवि

७७ -a) दे५ चो (चा ?) शो (→चोभौ) -b) का२
 हरि° (→हर°) दे२ समेत्य (→समेत्य), दे१ ३ ५ १० ह, दे१ तु,
 दे२ न१ व (→हि) -c) दे१ १ ११ न१ ०पुटो (→पुटो), दे२

हरिब्रह्माणावचतुः ॥
 नमोऽस्तु ते शूलपाणे नमोऽस्तु वृषभध्वज ।
 बीमूतवाहन कवे शर्मा व्यम्भक शंकर ॥ ७८
 महेश्वर महेशान सुवर्णाक्ष वृषाकपे ।
 दक्षयज्ञायकर कालरूप नमोऽस्तु ते ॥ ७९
 स्वमादिरस्य जगतस्त्वं मध्यं परमेश्वर ।
 भवानन्तश्च भगवान् सर्वगतस्त्वं नमोऽस्तु ते ॥ ८०
 पुलस्त्य उवाच ॥
 एवं संस्तूयमानस्तु तस्मिन् दारुवने हरः ।
 स्वरूपी ताविदं वाक्यमुवाच वदता वरः ॥ ८१
 हर उवाच ॥
 क्रियं देवतानाथो परिभूतक्रमं त्विह ।

भूत्वा (→भुत्वा) -d) दे१ ४ १ १० न१ स्तोत्र (→स्तोत्रु),
 दे१ ५ १.१० देवो (दे५ वेद) प्रव (दे१ ६) क्रतु, दे२ न१ देवस्य
 वक्रतु (→देव प्रचक्रतु)

॥ दे११ न१ ०, दे१ हरिब्रह्माणावचतुः, दे२ हरिब्रह्माणावचतुः,
 दे३ हरिहिरण्यगर्भभूषण, दे४ हरिब्रह्मावचतुः, दे२ हरिब्रह्माणावचतुः

७८ -b) व१ नमो (म ?) स्ते, दे१ न ० स्ते, दे२ न१
 नमस्ते (→नमोस्तु) -c) का२ दे५ ११ ०वाहन (→०वाहन) वा१
 कारा का१ २ वास्त, दे१ वासा (दे१), दे१ ११ कर्तो, दे२ कपे, दे१०
 कवि (→कवे)

७९ -a) व१ ० दे१ १ ११ हरे°, दे२ सुरे° (→महे°), दे१
 व्याघ्रान्तर हरेस्तान् -b) का१ स्ववर्गाय, दे१ सुवर्णाक्ष (→सुव-
 र्णाक्ष), वा१ कारा का१ ० दे१ ११ वृषभध्व (दे१ १७), दे१०
 वृषाकपे (→वृषाकपे) -d) वा१ कारा का२ व१ ० दे१ ११ ०व
 (→०व)

८० दे१ १० ० -b) का१ मध्य एव, दे१ त्व मध्ये (→त्व
 मध्ये) वा१ न१ दे५ ११ ०श्वर (दे१ २) (→०श्वर).
 -c) दे१ ० ०नन्तश्च (→०नन्तश्च), कारा दे२ ०यन् (→०यान्).
 -d) वा१ कारा का१ ० सर्वगतस्त्व, दे१ १ सर्वगत (→सर्वगतस्त्व).

॥ वा१ का१ न१ पुलस्त्य, दे२ श्रीपुलस्त्य

८१ -a) न१ भवाने तु (→भानस्तु) -b) दे१ ५ हर
 (→हर) -c) दे३ ०पितामह, दे२ ०पितामिद (→०पितामिद)
 -d) दे१ १ न१ प्रोवाच (→उवाच), का२ दे५ वर (→वर)

॥ दे१ ४ १ न१ ०, वा१ का१ हरः, दे१ हर ०

८२ दे१ ०, दे१ १० ० -b) का१ परिभूता, व१ परि

मां स्तुवाते भृशस्तस्यं कामतापितविग्रहम् ॥ ८२
देवावृचतुः ।
भवतः पातितं लिङ्गं यदेतद् भुवि शंकर ।
एतत् प्रगृह्यतां भूय अतो देव स्तुवावहे ॥ ८३
हर उवाच ।
यद्यर्चयन्ति त्रिदशा मम लिङ्गं सुरोत्तमो ।
तदेतत्प्रतिगृह्णीयां नान्यथेति कथंचन ॥ ८४
ततः प्रोवाच भगवानेवमस्तिरिति केचन ।
ब्रह्मा ह्ययं च जग्राह लिङ्गं कनरुपिङ्गलम् ॥ ८५
ततश्चकार भगवांश्चातुर्य्यं हरार्चने ।
शास्त्राणि चैषां मुरयानि नानोक्तिविदितानि च ॥ ८६

आद्यं त्रैवं परिख्यातमन्यत्पाशुपतं मृने ।
तृतीयं कालवदनं चतुर्थं च कपालिनम् ॥ ८७
त्रैव्यासीत्स्वयं शक्तिर्वसिष्ठस्य प्रियः सुतः ।
तस्य शिष्यो बभूवाय गोपायन इति श्रुतः ॥ ८८ ॥
महापाशुपतश्चासीद्भरद्वाजस्तपोधनः ।
तस्य शिष्योऽप्यमूढाजः रूपभः सोमकेश्वरः ॥ ८९
कालास्यो भगवानासीदापस्तम्बस्तपोधनः ।
तस्य शिष्योऽभवद्देश्यो नाम्ना क्राधेश्वरो मृने ॥ ९०
महाप्रसी च धनदस्तस्य शिष्यश्च वीर्यवान् ।
कर्णोदर इति रयातो जातया शूद्रो महातपाः ॥ ९१
एवं स भगवान्ब्रह्मा पूजनाय शिवस्य ॥

व. १.

००. दे१ ७ परितृप्तो, दे२ परितृप्ते (→परितृप्त) वा१ 'ममति
(तिव ?) ह, दे३ 'विहृगती, दे४ 'विवागरी, दे५ न१ 'मृ
(न१ 'मु) रिहव (→मम रिहव) -०) दे४ लुवीत, न१ लुवात
(→लुवाते) वा१ वाप वा१ ३ किमर्चं हि, न१ 'ब्रुवास्व (ब० 'मु)
र्य, दे३ ब्रुवा सुते, दे४ ५ मृग (दे३ वा) स्वयं, दे१० भृशान्ध, न१
भृशस्तस्य (→भृशस्तस्य) -०) वा१ वाप का१ 'वृत्
(का३ 'ला) वा (का१ न, का२ वा 'न) निरविग्रहो
॥ दे१ ११ ॥ वा१ देवा क' दे४ हरिब्रह्मा कषणु, दे५ न१
देवो, दे१० देवो कषणु
८३ दे१ ११ ॥ -३) वाप भवता (→भवत) दे४
७ ९ न पतित (→पातित) दे४ रूप (→लिङ्ग) -०) दे४ तदेव,
दे४ वसति- (→वसत), न१ दे० भूय, न२ दे३ ७ त्रयो (→त्रय)
-०) वा१ दे३ यतो, न२ वाप (→मतो), वाप न१ दे४ स्तुवावहे,
का३ स्तुवावहे, दे३ १ ३ ततो विनो, दे३ ७ १० वामदे (→लुवा-
वहे), दे५ तत्त्वामावां त्त्वामदे.
॥ दे३ ०, वा१ का१ दे३ न१ हृत्, दे४ ७ हर च
८४ -३) वा१ यद, न१ यस्व (?) (→यय), दे४ विपुषा
(→विष्णा) -०) वा१ 'तप, न२ 'तमा (→'तमो). -०)
दे४ पति- (→पति) दे४ 'पं (→'पं) -३) दे४ ३ नाम्यपति
(→नाम्यपति) वा१ दे४ वद- (→वद) -०)
८५ वा१ d०. -०) दे४ तुजगदे (→च जगद)
८६ -०) वा१ चातुर्य्यं, न२ चतुर्य्यं (→चातुर्य्यं),
दे४ पद- (→हृत्) -०) का३ दे४ चैषा, दे४ वेद- (→वैषा)
-०) वा१ दे४ ३ ३ ३ नानोक्ति, दे४ निरौक्ति, दे४ शक्तिविग्र, न१
शक्ति- (→शक्ति-), वा१ काप विवितां, वा३ विहृतां,
दे४ न१ विवितां (→विहृतां), दे४ ॥ (→च).

८७ -०) दे४ तत (→तत्त्व) -०) दे१० 'यमन
(→'यमन) -०) दे४ तु (→च) वा३ दे३ ९ न१ कपालिन, दे११
कपालिन (→कपालिन)
८८ -३) वा१ काप वा१ ३ त्रैवत्वासीत्, न० दे३ ४ १०,
॥ विवत्वासीत्, दे४ वीर्यवासीत्, न१ वीर्यवामी (→'वीर्यवासीत्)
-०) दे११ तस्यशिष्यो (→तस्य शिष्यो) -०) वा१ 'गोपायन
(→गोपायन) दे४ गोमातुपति विवृत्
८९ दे४ ७ १०. d० -३) दे४ तथा (→महा) वा३
पशु (→वायु-), वा१ काप वा१ दे४ ९ ११ न१ 'पतत्वासीत्, वा३
'पतिवासीत् (→'पतत्वासीत्) -०) वाप वा३ दे४ ९ ११ न१
भार- (→भर-) दे४ 'यन (→'यन) -०) दे४ शिष्यो
(→शिष्यो) -०) दे३ ५ कषण, वा१ कषण (→कषण)
९० दे४ ७ १०. ab ०. -३) वा१ कातास्य (→'कातास्यो)
-०) वा१ 'स्तस्य (→'स्तस्य) -०) वा१ काप वा३
वा३ दे४ बलो (वा१ 'क) वैयो दे४ न१ 'व्यवृद्धस्य, मुवे बभूवाव
(→व्यवृद्धस्य) -०) दे४ ३ वापलिको, दे४ वापलिको, दे४ ९
वापलिको, न१ कोपेत्सरो (→कोपेत्सरो)
९१ -३) दे४ पवनजम्, दे४ पवनम् (→च धनम्), दे४
महातपोस्मिन् तत -०) दे४ शिष्यस्य (→'शिष्यस्य) -०) वा१ कर्णो
००, दे४ १० ११ कर्णोदर, दे४ ३ ७ कर्णोदर, दे४ व (?) कर्णोदर,
दे४ कर्णोदर, न१ कर्णोदर (→कर्णोदर) -०) वा१ 'तप, दे४ 'मुने
(→'तप)
९२ -०) दे४ वाय- (→'वाय), दे४ ७ १० एव (→'तु)
-०) न२ इत्याव (→'इत्याव तु), दे११ चतुर्प- (→'चतुर्प) -०)
वा३ रय(भवेय) (→'स्वयेव), न२ दे४ १० भुवन (→'भवन)

तस्माद्बहुपुटा मल्ली संजाता विविधा मुने ॥ १०२
 पुष्पोत्तमानि रम्याणि सुरभीणि च नारद ।
 जातियुक्तानि देवेन स्वयमाचरितानि च ॥ १०३
 सुमोच मार्गणान् भूम्यां शरीरे दक्षति स्मरः ।
 फलोपगानि वृक्षाणि संभूतानि सहस्रशः ॥ १०४
 चूतादीनि सुगन्धीनि स्वादूनि विविधानि च ।

हरप्रसादाज्जातानि भोज्यान्वपि सुरोत्तमैः ॥ १०५
 एवं दग्ध्वा स्मरं रुद्रः संघम्य स्वतनुं विभुः ।
 पुष्पार्थी शिशिरादिं स जगाम तपसेऽन्यथः ॥ १०६
 एवं पुरा देवचरेण शृङ्गना
 कामस्तु दग्धः सशरः सचापः ।
 ततस्त्वनङ्गेति महाधनुर्दूरो
 देवैस्तु गीतः सुरपूर्वपूजितः ॥ १०७

वै. ६.

इति श्रीवामनपुराणे पष्ठोऽध्यायः ॥६॥

मुष्टेयर (→मुष्ट्या मय), शा. कट्या, वार्य. का. १.३ व. १.२ कोट्या
 (का. १.३), दे.३ कोटा, दे.३ कोटि, दे.४.७ न.१ कोट्या, दे.१ कोट्या
 (→कोट्यो). -b) व.१.३ विमल (→विभुम्). -c) दे.१ अस्मात्
 (→तस्मात्); दे.१ बहुपटा, दे.४ बहुमला, न.१ बहुविधा (→बहुपुटा),
 दे.४.७ न.१ मल्लो (→मल्लो), व.२ परमपु पाठः.

१०३. -a) व.१.३ दे.१-३.५.७ °पगानि (दे.१.५ °णि), दे.४.७
 न.१ °पमानि, दे.१० °पगानि(णि) (→°तमानि), दे.३ रम्यानि
 (→रम्याणि) -b) का.१ दे.३ °भीनि (→°भीणि). -c) व.३ दे.३
 °मुक्तानि, दे.१ °मुक्तानि (→°मुक्तानि), दे.३ देवेन (→देवेन) -d)
 व.३ [-मा] रधि (→[-मा] रधि).

१०४. दे.१.३ ०. -a) दे.३ मुमुषे (→मुमुषः); व.३
 माङ्गण(?), न.१ मार्गण (→मार्गणम्), शा. काय. व.१.३ भूमो,
 व.१.३ रम्य, दे.३ रम्यात् (→भूम्या), दे.४ काम कामे दहमाने.
 -b) दे.३ शरीरे (→शरीरे), काय. का.१ दक्षति स्मर, व.१ यत् पतद
 स्मर, व.२ यत् पतद्वर (→दक्षति स्मर), दे.१ पटी ०००० स्मर.
 दे.४ सुमोच बुवि मार्गणम्, -c) दे.३ फलोपमानि, दे.११ न.१ फलोप-
 मानि (→फलोपगानि), का.१ मुक्तानि, दे.३ वृक्षाणि (→वृक्षाणि),
 दे.४ काशापगान् वृक्षास्ते, दे.१ फलपुष्पोपमा वृक्षा. -b) दे.१ तादि,
 दे.१ तात्र (→°तानि).

१०५. दे.१.३ ab ०. -a) व.३ भूता, दे.१ भूता
 (→भूता); दे.३ मुर्गपानि (→मुग्गपानि). -b) दे.३ च फतानि वा
 (→विविधानि च). -c) दे.१ द्वाजा (→°द्वयाजा). -d) व.१

भोसानि, दे.३ भोम्पानि (→भोग्पानि)

१०६. -a) व.१.३ दे.१ वर्या, दे.१ वर्य (→दग्ध्या), दे.३
 खो (→खट) -b) का.३ तु (→स्व?), कारा प्रमु (→विमु)
 -c) दे.४.७ ११ पुष्पार्थं, न.१ पुष्प तु (→पुष्पार्थी), शा.१ कारा,
 का.१.३ स्म, दे.१.५ न.१ च (→श्च), दे.३ शिशिरं सल्लं (→शिशिरादि
 च). -d) दे.३ तपसो (→तपसे)

१०७. -b) व.१ काम रु, दे.४.७ काम प्र- (→कामस्तु).
 -c) व.१.३ दे.४ ७ ९ न.१ अतस्तु (→अतस्तु), शा.१ नङ्गति (→[-म]
 नङ्गति), शा.१ काय. का.१.३ दे.२.३.५.१० दे.१ स्तुतो देवचरे (शा.१.३)
 स्तु (काय. ३५) पूजित, दे.१ देवैः मुक्तो देवचरे मुपूजिता, दे.४.७ न.१
 देवैस्तु (व.१.३) गीत सुर सर्व (दे.१.३ भूय, न.१.३ पर्व)
 पूजित.

मुष्टिक—शा. का. १.३ दे.१-३.५.११ इति वी (दे.१.३ [वी]) वामन-
 पुराणे पुनस्तवमारुहसंवादे वायव्यश्रुतमंशे, काय. व.३ इति वामन-
 पुराणे, व.१ इति वामनश्रुतमंशे, दे.४.७ न.१ इति श्रीवामनपुराणे,
 दे.१ इति श्रीवामनपुराणे हस्तलिखिते. अध्यायनाम—व.१.३. ०.
 शा. काय. व.१.३ दे.१.३.५ ११ कामराहो नाम, दे.३.७ न.१ कामरुह
 (दे.३.७) नाथ, दे.४ धनङ्गदहो नाम, दे.१ कामनिर्दहो नाम.
 अध्यायसंख्या—व.२. ०, शा. व.१.३ व.१ दे.२-५.७.११ न.१
 पष्ठोऽध्याय, वार्य. सप्तमो (अष्टमो ?) अध्याय, दे.१.१६.११.

पुलस्त्य उवाच ।

ततोऽनङ्गं विमुह्यंश्वा ब्रह्मन् नारायणोऽमुनिः ।
प्रहस्यैवं वचः प्राह कन्दर्प इह आस्यताम् ॥ १
तदभ्युद्यत्त्वमीक्ष्यास्थ कामो विस्मयमागतः ।
वसन्तोऽपि महाचिन्ता जगामाशु महाह्वने ॥ २
ततश्चाप्सरसो दृष्ट्वा स्थागतेनाभिपूज्य च ।
वसन्तमाह भगवानेहोहि स्थीयतामिति ॥ ३
ततो विहस्य भगवान् मञ्जरीं कुसुमावृताम् ।
आदाय प्राक्सुपर्णाङ्गीमूर्धोर्गाला विनिर्भमे ॥ ४

[व३ क्षणितोऽयम् अस्याव]

॥ ३ ॥ ० दे० न० पुलस्त्य

१ -a) दे० हरिः, दे० विष्णु (०) दे० विष्णु
(→विष्णु) -b) दे० ब्रह्मा (→ब्रह्म) दे० [म] व्यद (→मुनि)
-c) दे० विहस्य वचः दे० 5.10.11 विहस्य ब० सहस्येव,
दे० प्रहस्येव दे० न० प्रहस्येव (→प्रहस्येव) दे० ३ मुला (→ग्राह)
-d) दे० दे० 5.10.11 ते० न० इत आस्यताम्, व० इह आस्यताम्,
दे० ३ ४ इह आस्यता, दे० हत (?) आस्यता (→इह आस्यताम्)

२ का० १ ० 'वसन्तो इत्यारम्भे ३ b' 'पूज्य' व इति यावत् ०
(ह० स०) -a) का० तदभ्युद्यत् स०, दे० १ ततोऽभ्युद्यत्,
दे० 11 ॥ (दे० 11) व० द० मुह्यं, दे० ततो मुह्यं च०, दे० 10 ततो
मुह्यं, न० ततो मुह्यं (→तदभ्युद्यत्) का० क्वास्य दे०
क्वास्याम्, दे० न० क्वास्य (→क्वास्य) -b) दे० ३ ध्रुमव
(→धारण) -c) दे० न० ततोऽनङ्गं (→महाचिन्ता) -d) वा०
जगाम सु कादा जगाम त० का० जगामाशु (यु ?) न० जगाम च
(→जगामाशु) दे० जगाम सहसा मुने

३ का० ab ० (ह० स० ह० २ वा० वि०) -a) दे०
सहस्यं (→सहस्रं) -b) दे० न० नाशय पूज्य दे० नाभिवाद्य
(→नाभिपूज्य) -d) का० इह, ब० ३ दे० 3.5.10.11 ते० इत
(→इति)

४ का० ४ cd इत्यारम्भे ३ इति यावत् ० -a) न०
विहस्य (→विहस्य) -b) वा० का० दे० 11 मञ्जरी (→मञ्जरी)
दे० वृता (→वृताम्) -c) वा० का० का० आदाय तु, दे०
आदाय, दे० न० आदायमात्र, (→आदाय प्राक्) ब० ३
आदाय आस्य (व३ आदायाप्राह यु) पर्णाङ्गी -d) दे० न०

ऊलङ्घ्वा स कन्दर्पो दृष्ट्वा सर्वाङ्गसुन्दरीम् ।
अमन्यत तदाऽनङ्गः किमिय सा प्रिया रतिः ॥ ५
तदेव वदनं चारु स्वस्मिन्मुकुटिलालरुम् ।
मुनासावशाधरोष्मालोक्नपरायणम् ॥ ६
तावेवाहार्यविरली पीवरौ मग्नचूचुको ।
राजेतेऽस्याः कुचौ पीनौ सज्जनविष सहतौ ॥ ७
तदेव तनु चारुहृग्या वलित्रयविभूषितम् ।
उदरं रात्रौ श्लक्ष्णं रोमावलिभिभूषितम् ॥ ८
रोमावली च जघनाद् यान्ती स्तनतटं स्थियम् ।

५ दूरो बाला (→प्रापावला) वा० वा० ब० १ विनिर्ममे दे०
विनिर्मयो (०) (→विनिर्ममे)

५ का० ० -a) दे० १० तै० ऊलङ्घ्वा दे० 11 मुकुट (ह)
लाट (→ऊलङ्घ्वा) -c) १० भद्रमये स तगनङ्ग -b) दे०
३, दे० वा (सा ?) (→सा)

६ -a) वा० तावेव (→तदेव) व० दे० ४ ९ वचन
(→वचन) -b) का० वा० दे० 10.11 तै० स्वस्मिन्, दे०
मुमुक्षु (→स्वस्मिन्) दे० १ 'लका' (→लभ्य) -c) १०
का० का० ३ मुनास विम्बाधरो (वा० १०) व० न० नासावशाधर
वृत्त -b) वा० 'यदम् न० 'यव, तै० 'नाम् (→यदम्) -cd)
दे० १ मुनास (दे० 'सा' वातापरो (दे० 'रो' वृत्तलोक्नपरायण'
(दे० 'यम्) दे० मुनासाव (व ?) साधरोक्नलोक्नपरायणम्

७ -a) वा० का० 'आहार्य', का० 'द वाति', ब० ३
दे० 'व वाप्य' (→'वाहार्य') न० ते हाप्य (→'आहार्य') १०
का० का० ३ दे० 'विष्णो' (→'विष्णो') दे० ततो (?) बहाप्यविरली
-b) तै० वच (→वचन) -c) १० का० व० 'रात्रौतेऽस्या'
(का० 'ते स्तो), ब० रात्रितेऽस्या, दे० रेजुभ्य, दे० १ न०
रेजुतेऽस्या (→रात्रौतेऽस्या) -d) दे० स्थियतो (→स्थितौ)

८ का० ० वा० व० ब० १० cd ० -a) वा०
का० व० दे० तदेव मय्य, ब० तदेव वास्य, दे० तनुरेखा प
(→वास्य ?) दे० न० तदेव तव (→तदेव तनु) -b) दे० 'पत्र'
(→'त्रय') दे० 'पिता (→'पितम्) -c) दे० सूक्ष्म (→श्लक्ष्ण)
-d) दे० रोमावृति (→रोमावलि) दे० 'पिते (→'पितम्)

९ -a) वा० का० का० ३ 'वतिभ्य, दे० 'वति' व, दे० न०
'वती' (→'वती' च) दे० विमुनास, दे० वचन (→जघनाद्)

राजते भृङ्गमालेव पुलिनात् कमलाकरम् ॥ ९
जघनं त्वतिविस्तीर्णं भात्यस्या रशनाश्रुतम् ।
क्षीरोदमयने नङ्गं भुजगेनेव मन्दरम् ॥ १०
कदलीस्तम्भसदृशैरूर्ध्वमूलैरथोरभिः ।
विभाति सा सुचार्वङ्गी पद्मकिञ्जल्कमन्त्रिणा ॥ ११
जानुनी गृध्रगुल्फे च शुभे जह्वे त्वरोमशे ।
विभातोऽस्यास्तथा पादावलककममत्तिवयौ ॥ १२
इति संचिन्तयन् कामस्तामनिन्दितलोचनाम् ।
फामाहुरोऽमौ मंजातः किमुतान्यो जनो मृने ॥ १३
माधवोऽप्युर्वशीं दृष्ट्वा संचिन्तयत नारद ।

किंस्वित् कामनरेन्द्रस्य राजधानी स्वयं स्थिता ॥ १४
आयाता शशिनो नूनमियं कान्तिनिश्चाये ।
रविरग्निप्रतापार्तिभीता श्ररणमागता ॥ १५
इत्थं संचितयन्नेव अवष्टभ्याप्मरोगणम् ।
तस्यौ मृनिरिव ध्यानमास्थितः स तु माधवः ॥ १६
ततः स विस्मितान् सर्वान् कन्दर्पादीन् महामृने ।
दृष्ट्वा प्रोवाच वचनं स्मितं कृत्वा शुभम्रतः ॥ १७
इयं मनोरुमभूता कामाप्सरस माधव ।
नीयतां सुरलोकाय दीयतां वासवाय च ॥ १८
इत्युक्ताः कम्पमानास्ते जगमूर्ध्वोर्वशीं दिवम् ।

व. ७.

-b) वा१ वा१ कुङ्ग, कारा का२ गुग, दे२.३.५ वे१
याति, दे० न१ पीन- (→यान्ती), दे१ °तटय्या, दे२ ले१ °तटे
स्वियम्, दे३ °तटय्यम्, दे४ °तटालिपिं, दे७.९ न१ °तटा विषय
(→°तट स्विपम्) -०) दे१.३ दे१ मज्जते (→राजते) -d) वा१
पुलिन्नाय, का१.३ पुलिङ्गाय (?), दे१.९ पुलिने (→पुलिनाय),
न१ वमलोत्पन्नम् (→कमलाकरम्).

१० -b) दे१ मातेवे (→मातृत्वा), वा१.३ दे१.५.१० वे१
न१ रशनाश्रुत, दे३ रशनाश्रुत, दे११ रशनाश्रुत (?)
(→रशनाश्रुतम्) -०) वा१ °ने नदः, दे२ °ने नद (?), दे३
°नोदभूत, दे७ °नेनार्थ, न१ °ने नद (→°ने नद) -b) कारा,
वा१.३ दे१.७ न१ भुजगे° (→भुजगे°).

११ -a) दे१-४.७.१० न१ °सहरी, दे३ °सहय (→°सहरी).
-b) दे३ ऊर्ध्वमूलं, दे३ ऊर्ध्वमूलं, दे३ ऊर्ध्वमूलं, दे३ ऊर्ध्वमूलं,
दे३ ऊर्ध्वमूलं (→ऊर्ध्वमूलं), दे३-३.५ तपो° (→मयो°), दे३
ऊर्ध्वमूलं तपोविषय, न१ ऊर्ध्वमूलं तपोविषय (?). -०) दे३ न१ सा तु
(→सा तु -), दे३.४ वाचसर्वाङ्गी (→सा सुचार्वङ्गी), दे७ विभाति
साधु चर्वाङ्गी -d) दे३.७ °सप्रा, न१ °सप्रा (→°सप्रा)
१२ -a) वा१.३ °गुल्फो, दे३ °गुल्फे (?) (→°गुल्फे).
-b) वा२ दे३.७ न१ जह्वे शुभ (दे० °ने), दे३ उभ (ने ?) जह्वे
(→गुने जह्वे), वा१ कारा त्वरोमशे, वा३ त्वरोमशे, वा३.२ दे३
त्वरोमशे (वा३ °ने), दे३ ह्यरोमशे, दे३ त्वरोमशे, दे३ ह्यरोमशे, न१
त्वरोमशे, वा३ वा३ रोमशे (→त्वरोमशे) -०) वा१ वा३ विभाते,
वा१ विभाति (स्व?), दे३.३.५.१० ११ वे१ विभातर- दे३ विभाती,
दे३ देवाते (→विभाती-), दे३ तु उवा (→[अ] स्यास्तथा).
-d) दे३ °षितां, दे३.४.७ °षितां, दे३ °षितां (→°षितां),
वा१ वतं कुङ्कुमपिपी (?), वा३ वतलकवसतिर्निर्ण, न१ वतलक-
समपिपी.

१३ -a) दे३ इतोव चिन्तयन्, दे३ न१ इति वर्णयन्
(→इति संचिन्तयन्) -b) न१ वा (→°स्ताम्), दे३ °लोचना
(→°लोचनाम्) -०) दे३ °रोषीय कामोपि (→°रोषीय सजात),
-b) दे३ °तस्य (→°तान्यो), दे३ नये (→°नयो)

१४ -a) दे३ छावशी (→°पुर्वशी) -b) वा१ कारा,
का१.३ दे३.३.५ १०.११ संचिन्तयति, दे३.९ संचिन्तयत (→संचिन्तयत).
-०) दे३ किंस्वित्, दे३ केय (→°किंस्वित्) -d) दे३ °धानी
(→°धानी), दे३ स्विप स्थिता, दे३ स्विपस्थिता (→स्विप स्थिता).

१५ -a) का२ पपात, वा१ °मा (?) पात, दे३.११ न१
पपाता, दे३.३ १० पपाता, दे३ पपाता, दे३ पपाता (→पपाता),
न१ पपाता (→पपाता) -ab) दे३ इव प्रिया (→इवमिय).
-०) दे३ यतो याति, दे३ महातापाय, दे३ प्रतापायि, न१ प्रतापायि
(→प्रतापायि) -d) दे३ °दीना, दे३ °हीना (→°भीता).

१६ -a) दे३ °यत्वेव (→°यत्वेव), न१ एवम् (→°एव).
-b) वा१ वक्तव्य (→°वक्तव्य) -०) दे३.९ °वर- (→°रिव)

१७ -a) वा१ कारा का१ ३ दे३ तत्तत्, दे३ तत्तत्
(→तत्तत्), न१ तत्तत् संहिताय सर्वाय -b) वा३ दे३ °मुनि,
दे३ °वन (→°मुने) -d) वा३ वाय (→°रिमते), दे३ गुणप्रता, दे३
तु गुणत, दे३ गुणगुण (→°गुणत)

१८. दे३. ab ०. a) दे३ एता, दे३.११ इत्थं (→°इत्थं),
दे३ मनोरुम° (→°मनोरुम) दे३ °मनोरुम (→°मनोरुम) -b) वा३ माधव,
दे३-३ ५.१०.११-मायवी, दे३-मायवी (→°माधव), वा३ काम्या वाप्सरसा
वरा, दे३ काम माधव वाप्सर, न१ कामतप्राप्सरतोमा -०) दे३
नय वा (→°नीयता); वा३ °नीयता, दे३ °नीयता (→°नीयता).
-d) दे३ तु (→च)

१९. दे३. ab ०. -a) वा१ का३ इत्युक्ता, का१ दे३.७

प्रोवाच धर्मसंयुक्तं स वाक्यं वाक्यकोविदः ॥ ३५
प्रह्लाद उवाच ॥
भगवन्कानि तीर्थानि पृथिव्यां कानि चाम्बरे ।
रसावले च कानि स्युरेतद् वक्तुं ममार्हसि ॥ ३६
च्यवन उवाच ॥
पृथिव्यां नैमिषं तीर्थमन्तरिक्षे च पुष्करम् ।
चक्रतीर्थं महाबाहो रसावले च विदुः ॥ ३७
शुलस्त्य उवाच ॥
श्रुत्वा तद्भार्गववचो दैत्यराजो महाघृणे ।
नैमिषं गन्तुकामस्तु दानवानिदमब्रवीत् ॥ ३८
प्रह्लाद उवाच ॥
उत्तिष्ठन् गमिष्यामः स्नातुं तीर्थं हि नैमिषम् ।

ই. ৩.

(→^०तीर्थास्मि). -३) दे० ^०सतो (→^०नीतो), दे० न० पाताल
(→पाताले) -४) दे० न० ^०भ्राता (→^०भ्रात्र), दे० न० भ्राता
(→भ्रातृ).

३५. -a) वा० वा० १ दे० ३.१-११ वे० च, का० स (→सु).
 -b) वा० वि०, दे० ३ वे० दि० (→वि०). -c) दे० १ संयुक्त
 (→संयुक्त). -d) का० सु. (→स), दे० १.१ वाक्य वाक्यविधायक,
 म० वाक्य वाक्यविधायक.

ॐ नमः शिवाय नमः प्रसाद
३६. दे. ३६ & इत्यत आरम्भ ३६ ह्योक्तान्तरं 'अथ

३६. दे०. ३६ अ इत्यत्र आरभ्य ३६ श्लोकानन्तरं 'अथवा
 उवाच' इति यावत् ॐ (६० सं०). -a) न० नामि (नि ?)
 (-अनि). -b) ३२ वाच्ये (-वाच्ये). -c) दे० वानीह
 (-अनि स्यु). -d) का० व० २ अ० १० व० त्वम० (-मम०), दे०
 एतद्विमुक्तिर्वाहेति, दे० एतत्तत्तं वक्तुमर्हति, दे० एतद्विमुक्तिर्वाहेति.

॥ दे०. ॐ; वा। का। दे० व। व्यवन, दे०.३ व्यवन द.,
दे०. -३) दे० व। रमिपु (-रमिपु). -३) वा। °जले
विदु, व। २ दे० जराव्यय (दे० °य), दे०.३.५ ते। घृत विदु, दे०
°भूत विदु, दे० °तेले व्यय, दे० °गत विदु, न। °मत विदु
(→ जले विदु)

३८. -b) दे० *बने (->*बुने) -c) बः नैमिषे, दे०
नैमिषं (->नैमिषं), जा० बाघ बा० १-२.५.१०.११ *कामोर्ध्व,
न० *आमस्ताम् (->*आमल्यु).
३९. -a) दे० न० प्रह्लाद.
उ० -a) दे० *छाव (->*छाय), दे० न० गमिव्याय, दे०

ਬੰ. ੭. ੩੬

द्रक्ष्यामः पुण्डरीकाक्षं पीतवाससमच्युतम् ॥ ३९

पुलस्त्य उवाच ॥३॥

इत्युक्ता दानवेन्द्रेण सर्वे ते दैत्यदानवाः ।

चक्ररुधोगमतुलं निर्जग्मुश्च रसातलात् ॥ ४०

ते समभ्येत्य दैतेया दानवाश्च महाबलाः ।

नैमिषारण्यमागत्य स्नानं चक्रमुदान्विताः ॥ ४१

ततो दितीश्वरः श्रीमान् मृगव्यां स चचार ह ।

चरन् सरस्वतीं पुण्यां ददर्श विमलोदकाम् ॥ ४२

तस्या दूरे महाशायं शालवृक्षं शरैश्चितम् ।

ददर्श धोणानपरान्मुखे लग्नान् परस्परम् ॥ ४३

ततस्तानद्भुताकारान् बाणान् नागोपवीतकान् ।

दृष्ट्वाऽतुलं तदा चक्रे क्रोधं दैत्येश्वरः किल ॥ ४४

स ददर्श ततोऽदूरात्कृष्णाजिनधरौ मृनी ।

समुन्नतजटाभारौ तपस्यासक्तमानसौ ॥ ४५ ॥

तयोश्च पादयोर्दिव्ये धनुषी लक्षणान्विते ।

शार्ङ्गमाज्जगवं चैव अक्षय्यौ च महेषुधी ॥ ४६

तौ दृष्ट्वाऽमन्यत तदा दाम्भिकाविति दानवः ।

ततः प्रोवाच वचनं तावुमौ पुरुषोत्तमौ ॥ ४७

किं भवद्भ्यां समारब्धं दम्भं धर्मेविनाशनम् ।

क तपः क जटाभारः क चेमो प्रवरायुधो ॥ ४८

अथोवाच नरो दैत्यं का तेचिन्ता दितीश्वर ।

सामर्थ्यं सति यः कुर्यात् तत्संपद्येत तस्य हि ॥ ४९

अथावाच दितांशस्तौ का शक्त्युवयोरिह ।

मायं तिष्ठति दत्तयन्त्रं धर्मसेतुप्रवसेक ॥ ५०

तद्विषयम् (→विषयम्). -०) का₁ व₂ द्रव्यम्, का₂ ईशम्,
दे₁ द्रव्य मा (?) (→द्रव्यम्) -d) का₁ पीतवान्न समञ्चुत्तम्,
न₁ पीताम्बरसमञ्चुत्तम्.

ॐ शा१ का१ दे१ न१ पुलस्त्य , दे३ पुलस्त्य उ .

४० -अ) दा१ का२ न१ इत्युक्त्वा (→इत्युक्त्वा). -ब)
 वे१ दानव (?) (→दानवा). -०) दा१.२ तत्ततो हृष्टमनसो. -द)
 दे१ निर्वन्मुसु (→निर्वन्मुसु), का१ व२ न१ तल, का२ तलम्, +
 तलाद् (→तदाद्).

४१ -a) दे० त समेत्य व (→त समेत्य), दे० दैतेयो
(१), का० दे०,१ दैतेया (→दैतेया), दे० तत समस्तदैतेया -b)
दे० बल (→बला) -c) दे० शारण्यम् (→शारण्यम्); का०
व० दे०,१ १० गम्य (→गत्य)

४२ -a) शा: कारा का: ६१.९ दैव्येश्वर, ६३ तितीश्वर
(→तितीश्वर) -b) शा: कारा का: १.२ प्रियन्वा, ६३ ब्रह्मवा, ६३
मुगन्वा, ६३ ५.७.९ ११ मुगन्वा, ६१० मुगन्वा (→मुगन्वा), ६१.३
मुगन्वाया (→मुगन्वाया), शा: का: २.३ सुवन्वा, ६३.१ वं वन्वा, ६३
३ वन्वा (→ वन्वा), -३) ६३ वन्वी (?), (→वन्वी), ६३ ३
३.३ तं (→सरस्वती) -d) शा: ६३.३ द्वावन् (?), (→द्वावन्)

४३ -a) कपरा, तस्यास्तीरे, दे० तस्य दूरे (→तस्या दूरे).
 ब१ स्वाय, ब२ शाखा (→शाख) -b) काष्ठ ब१.२. दे० न०
 शान्त, दे०.२ शान्त (→शान्त) -c) का१ बाणनिधायन् (→बाण-
 नपयान्).

४४ अ०. ८०. -b) दे० १० पवीतवान्, व० दे०
पवीतवान्, दे० १० १० पमा (पमा ?) शुभात् (→पवीतवान्)
-०) क० दृष्टा तु ध, दे० दृष्टा तं तु (→दृष्टाभुत्), व० व० (व०)

(→ चके), दे० हृष्टा साधर्म्या चके, नः हृष्टादुत्त तया चके, -d)
 दे० बौद्धन् दैत्येश्वरस्तया

४५. ब२. ०. -a) दे० ततोऽप्येत्य (→ततोऽप्येत्य, -b)
 षा१। षा१।३ दे० मुने, दे० वरो (→मुनी). -o) दे० समुपत (म ?)°,
 दे० वीरो बद्ध (→समुपत). -d) दे० तपसा (→तपस्या)
 दे० ष। 'वैतसो, दे० 'वैतसो (→'मानसो) -o-d) ब। तपस्या-
 सक्तद्वयौ समुपतजयाधरो

४६. -०) दे३ घाजगर्भ (→राजगव), दे४ वैदम् (→वैव),
दे९ शाङ्ग चक गवा वैव. -१) सं१.३ घाज्ये, दे७ हाक्षयो
(→मक्षयो), शा१ यौ (→व).

४७ -a) दे१ तथा (→तथा). -b) का१ दम्भिकाविति,
दे४.१ नास्तिकाविति (→दाम्भिकाविति), दे५ दानव (→दानव)
-c) दे२ व्यवन (→व्यवन). -d) दे३ दृष्टा तौ (→दृष्टाभौ)

४८ -a) दे० ६.१ १० तै० १८५० (→१८५०) -b)
 व० १ दे० ६.१ १० तै० १८५०, दे० ६.१ १० (→६.१ १०), न०
 १८५० (→१८५०), दे० ६.१ १०, दे० ६.१ १० (→६.१ १०) -c)
 दे० ६.१ १० (→६.१ १०), दे० ६.१ १० (→६.१ १०), दे० ६.१ १०
 (→६.१ १०), दे० ६.१ १० (→६.१ १०), दे० ६.१ १० (→६.१ १०)
 (→६.१ १०)

४९ -b) का१ विप्रोक्षर, व३ दे२ विप्रोक्षर (→विप्रोक्षर)
-c) वा१ कारा सामर्थ्य, का१ सामर्थ्य, दे१ पराव (→सामर्थ्य);
वा१ कारा का१.३ प्रति य, वा१.३ दे२.१० सति यद्, दे२ इति यद्
(→सति य) -d) दे२ सपञ्च सत्त्व हि.

५०. -अ) व_१ 'घग्गो (?) (-'घस्तो). -०) व_२
दंत्येन्द्रो, दे_{१.११} दंत्येन्द्र, दे_१ दंत्येन्द्र (-'दंत्येन्द्र).

नरस्त प्रत्युवाचाथ आवाभ्या शक्तिरुजिता ।
 न कश्चिच्छब्दनुयाद् योऽनु नरनारायणौ युधि ॥ ५१
 दैत्येश्वरस्तत क्रुद्ध प्रतिज्ञामारुरोह च ।
 यथा कथचिज्जेष्यामि नरनारायणौ रणे ॥ ५२
 इत्येवमुक्त्वा वचन महात्मा
 दितीश्वर स्थाप्य बल वनान्ते ।
 नितम्प चाप गुणमाधिकृष्य
 तलभ्रानि धोरत्तर चकार ॥ ५३
 ततो नरस्त्वानमव हि चाप
 मानम्य बाणान् सुनहृश्चिताग्रान् ।
 मुमोच सानप्रतिर्पे पृष्टके
 क्षिच्छेद् दैत्यस्तपनीयपुङ्खे ॥ ५४
 छिन्नान् समीक्ष्याथ नर पृष्टकान्

दैत्येश्वरेणाप्रतिमेन सरये ।
 क्रुद्ध समानम्य महाधनुस्ततो
 मुमोच चान्यान् विविधान् पृष्टकान् ॥ ५५
 एक नरो द्वौ दितिजेश्वरश्च
 त्रीन् धर्मसूनुश्चतुरो दितोश्च ।
 नरस्तु बाणान् प्रमुमोच पञ्च
 षड् दैत्यनाथो निश्चितान् पृष्टकान् ॥ ५६
 सप्तसिंहरूपो द्विचतुश्च दैत्यो
 नरस्तु षट् त्रीणि च दैत्यमुरार ।
 षट्त्रीणि चैक च दितेश्वरेण
 मुक्तानि बाणानि नराय विप्र ॥ ५७
 एक च षट् पञ्च नरण मुक्ता
 स्वयै शरा सम च दानवेन ।

बे ७ १

५१ -a) दे१ स ततत (→नरस्त) -b) दे१ ह्यावाभ्या
 दे१ स्वावाभ्या ब१ सवाभ्या (→भावाभ्या) दे१ न१ ०रस्त ते
 (→रुजिता) -०) ब१ येनु (→याद्) -d) दे१ १ इय
 दे१ मुते न१ हर्न +नर (→नर) का१ ०गौ रणे दे१ १ न१ ०ग
 युधि दे१ ०ग विभु (→०गौ युधि)

५२ का१ ० -a) का१ तण दे ० प (→तत)
 वा१ का१ मुङ्को दे१ मुव (→मुङ्क) -b) ब दे१ ०हृविह, ब१
 ०हृदिह, दे१ ०रोह ह (→०रो० च) -d) वा१ न ०ग रणे
 ब१ ०गौ युधि दे१ ०गौ नरे, न१ ०गौ मुने (→०गौ रणे)

५३ -a) ब१ वचन (त) (→वचन) -b) का१ दितोश्वर
 रथाय तुल बल तप दे१ श्तिश्वरस्तौ बलवत्त्व (?) नाडे -c)
 दे१ विनाम्य दे१ निपुङ्ग न१ विनम्य (→विनाम्य) दे१ भाषिष्टव्य
 दे१ भाषिष्टव्य (→भाषिष्टव्य) -d) का१ तल्ल दे तत (→तत)
 दे१ गुण (→तत) वा ०नि (→०नि) धोरत्तर दे१ ०नि धोरत्तव
 दे१ ०नि धोरत्तर दे ०नि धोर (नि) तर (→०नि धोरत्तर) दे१
 तलात्तनिर्घोषरत्त वकार (?)

५३ इकोकारं ब१ अधिकम्—

27 ०द्यायसहस्राभ धरात्तु बलोवा (?) ।

५४ -a) दे१ नरम्प ते१ [न]रम्प (→नरस्त) -b)
 दे१ बाणोभ (→बाणान्) वा१ भद्राग्राणां, दे१ १०.११ ते१
 बहृश्चिताग्रान् (→बहृश्चिताग्रान्) वा१ आनम्य बाणान्मुद्रया निज
 वात्, कारा आनम्य बाणान्मुद्रया मुमोच, -०) दे१ मुष्यो च वान
 (→मुमोच वान) दे१ १ प्रतिदे (→प्रतिदे) वा१ का पुष्ट

कैन्, दे१ वृत्तकी (→पृष्टकी) कारा बहृश्चिताग्रान्मु
 पुष्टकी -१) दे१ दय (→दयस) दे१ ०पुले (→पुष्ट)

५५ दे१ ५५ a इत्यारम्भ ५५ b यावत् ० -a) ब
 निरीक्ष्याव (→समीक्षाव) वा१ कारा का पुष्टकाद् (→पुष्ट
 काद्) ते१ नरपुत्रकाद् (→नर पुत्रकाद्) -b) दे१ १ सप्तसिंहेन
 (→अप्रतिमेन) ब१ सख्या (→सख्ये) -०) ब ० वनुस्ततो
 ज्यान् दे१ वनु ततोको (→मगधनुस्ततो) -d) ना१ कारा
 वा१ ० बाणान्, ब१ बायेन (→बायात्) ना१ का पुष्टकाद्
 कारा पुष्टकाद् (→पुष्टकाद्)

५६ दे१ ० ब१ ०d ० -a) दे१ एव दे१ एको (→एक)
 कारा ब१ दे१ १ न१ नरस्तु (→नरम्प) -b) दे१ स्त्रीय (?)
 (→श्रीय) ब१ पुत्रा (→पुत्रा) -d) कारा का पुष्टकाद्
 दे१ पुष्टानि (→पुष्टानि)

५७ दे१ ० दे१ ५ ०d ० -a) वा१ ब१ दे१ १
 १०.११ ते१ सख्ये (→सख्ये) ना१ मुष्टे दे१ मुष्यान् (→मुष्टो)
 ब१ न नव च दे१ १ द्विचतुश्च (→द्विचतुश्च) वा१ का १ ब१ दये
 ब१ दया दे१ वि० (→दयो) दे१ सप्त सप्तद्विचतुश्च दयो (?)
 -b) दे१ नरम्प (→नरस्तु) वा१ च नौनव दे१ पटनीननि
 (→पटनीनि च) ब१ ० दयमुष्य दे१ तपत्रेण दे१ न१ तपत्रेण
 दे१ दयमुष्ये (→दयमुष्ये) -०) दे१ पञ्चसहस्राभ श्तिश्वरेण
 ब१ ५६ षट् त्रीणि चैक दितिजेश्वरेण -d) दे१ दय च (→नरपय)

५८ दे१ ० दे१ ५ ab ० -a) ब१ एव च दे१ न१
 एकम् (→एक च) वा१ वा१ ० कारा एक च षट् च नरेण

पट सप्त चाष्टौ नव पण्णेण
द्विसप्रति दैत्यपति ससज्जं ॥ ५८
शत नरस्त्रीणि शतानि दैत्य.
पट् धर्मपुत्रो दक्ष दैत्यरान् ।
ततोऽप्यसत्त्वेयतरान् हि बाणान्
ध्रुमोचतुस्तौ सुभृश हि कोपात् ॥ ५९
ततो नरो बाणगणैरमर्यै
रयास्तरङ्गमिमथो दिश रम् ।
॥ चापि दैत्यप्रवर पृथक्
धिच्छेद वेगात् तपनीयपुहै ॥ ६०

मुक्त -b) दे० सुष्टौ नव व 'वर्ण' नव (-स्वर्ण' नरा)
दे० १०१ पव (-सप्त) -b) शा० कारा का० ब० दे० ५१ ११ न०
दा० (-दि०) शा० कारा का० दे० ५१ ११ 'सप्त' (-सप्तति)
५९ दे० ० -०) दे० ततोह (-ततोऽप्य) शा० का०
पयनोहि दे० 'नितराहि' (-यतराहि) ब० बासा(भा?)व
(-बाणार) दे० ततोऽप्यसत्त्वे नितरा मुमुक्षु (?) -d) ब०
मुमुक्षु (-मुमुक्षु) का० स (-मु)
ब० १२ ५६ इलोक्त्य b मध्ये अधिकम्—
२३ *डासतति 'नानि' सप्त
शतप्रवरनीणि 'नानि' दत्त ॥ [- ५८ d ५६ a]
दे० ५७ ५६ इलोक्त्या स्थाने—
२९ ६ स 'नितरा' द्विपुत्रव दयो
नरस्तु पञ्चनीति तीक्ष्णदेग ।
पट म्येक सत्त्वाध्वितिधरेण
मुक्ता पुपुत्वास्तुतराय निरे । [4]
एकत्र पटक व नरेण मुक्त ।
हृष्टौ नव सप्त व दानयेन ।
पट सप्त चाष्टौ दशदत्तरान्
ततो ह्यस्तमेयतराणि बाणान् ॥ [8]
मोषामि शक्तिपुत्रु ह्यन्तारा ।
६० दे० ० -०) दे० दे० ततो व (न ?) रो (-ततो
नरो) ब० १ नारायण (-नरो बाण) -b) ब० 'तर' दे०
'किर' (-स्वर) दे० 'मियो' (-ययो) शा० का० १२ दे० ११
'दिश' कारा दिगोष्टी ब० दिगो नव ब० दिगो नव स दे० ५८
(दि ?) शत्रु न० दिश स (-दिश बय) -०) दे० दय प्रवर
(-दत्तप्रवर) शा० कारा का० १२ ७५५५ (-युवकेन)
६१ -३) दे० पव (-पट) शा० वीरो का० वीरो

तत पतत्रिभिर्वीरौ सुभृश नरदानधौ ।
युद्धे वरास्त्रैर्वुच्येता घोररूपे परस्परम् ॥ ६१
ततस्तु दैत्येन वरास्त्रपाणिना
चापे निष्पुक्तं तु पितामहाश्रम् ।
महश्चरास्त्रं पुत्रोत्तमेन
सम समाहृत्य निपेतुस्तौ ॥ ६२
ब्रह्मास्त्रे तु प्रशमिते प्रह्लाद क्रोधमूर्धित ।
गदा प्रगृह्य सरसा प्रचस्कन्द रयोधमात् ॥ ६३
गदापाणिं समायान्त दैत्य नारायणस्तदा ।
हृष्ट्वाऽपि शृष्टतश्चक्रं नर योद्धमना स्वयम् ॥ ६४

(-वीरौ) -b) ब० दे० १ न० सुचिर दे० वेत्तु (-सुष्टु)
शा० नाराय (व ?) तथा (-नरदानधौ) -०) शा० कारा का० १
दे० १५ १०, ११ दे० तथा ब० युधे दे० न० मुष्टौ (-युद्ध) शा०
का० दे० ११ वरास्त्रौ (दे० 'रयो') (-वरास्त्र) दे० पुष्पतौ
(-युद्धपेता) -d) शा० कारा का० १२ दे० १०, ११ 'ह्यौ' (-ह्यौ)
६२ -३) शा० का० १२ व 'ह्यौ' कारा तु ह्यौ
(-वरास्त्र) -b) शा० का० चापे निष्पुक्त कारा चापान्मुक्त
ब० १ चापेन मुक्तस्तु, दे० चापे निष्पुक्त व दे० चापेन मुक्तस्तु, न०
नाराय मुक्तस्तु (-चापे निष्पुक्त तु) ब० १२ न० 'महाश्र' (-महा
स्त्रम्) -०) दे० ब्रह्मास्त्रमुप न० माहेचरोरान् (-महेचरास्त्र)
दे० 'येन' (-येन) -d) दे० सम समाहार दे० समस्तमाह
दे० १०, ११ दे० सम समाहृत्य न० सम महार व (-सम समहृत्य),
व निष्पु दे० तु ये (-निर्पे) दे० 'तुस्त' (-गुस्त)
दे० १० १० ab cd मध्ये अधिकम्—
३० नरस्तु चापे परमायुधे पुन
युयोध नायवणमस्त्रमुप ॥
दे० युधे ab cd मध्ये अधिकम्—
३१ नरस्तु चापे परमायुधे पुन—
युयोध नायवणमस्त्रमुप ॥
दत्तादिपितृभ्य पुनमहारा—
नान्येयमात्रो युयुष प्रयुक्त ॥ [4]
६३ -१) ब० ब्रह्मास्त्रे तु, दे० ब्रह्मास्त्र, दे० १० ब्रह्म
शस्त्र (-ब्रह्मास्त्र तु) ब० ब्रह्मास्त्रे (न) प्रशमिते न० ब्रह्मा
स्त्रेण शमिते -०) व दे० १५ १० दे० प्रह्लाद (-प्रह्लाद) -३) दे०
प्रचस्कन्द दे० प्रचस्कन्द (-प्रचस्कन्द)
६४ -३) ब० दे० १ 'पाणिना' दे० न० 'पाणि' तया
(-पाणि सम) दे० 'यौ' (-यौ) -०) का० १२ १०
हृष्टा हृष्ट (-हृष्टा) -३) दे० नारायणु' (नर योद्ध)

ततो द्वितीयः सगदः समाद्रवत्
सशार्ङ्गपाणिं तपसां निधानम् ।

ख्यातं पुराणपिमुदारविक्रमं
नारायणं नारद लोकपालम् ॥ ६५

इति श्रीवामनपुराणे सप्तमोऽध्यायः ॥७॥

८

पुलस्त्य उवाच ।

शार्ङ्गपाणिनमायान्तं दृष्ट्वाऽग्रे दानवेदवरः ।
परिभ्राम्य गदां वेगाद् मूर्ध्नि साध्यमटाडयत् ॥ १
साडितस्याय गदया धर्मपुत्रस्य नारद ।
नेत्राभ्यामपतद् धारि वह्निर्यर्पनिभं भुवि ॥ २
मूर्ध्नि नारायणस्यापि सा गदा दानवार्पिता ।

जगाम शतधा ब्रह्मज्जैलभृङ्गे यथाऽग्निः ॥ ३
ततो निवृत्त्य दैत्येन्द्रः समास्थाय रथं द्रुतम् ।
आदाय कार्मुकं वीरस्त्पाद् धाणं समाददे ॥ ४
आनम्य चापं वेगेन शार्ङ्गपत्राञ्जिह्वलीमुखान् ।
सुमोच साध्याय तदा क्रोधान्धकारिताननः ॥ ५
सानापतत एवाशु राणाञ्चन्द्रार्द्धसन्निभान् ।

३. ८.

६५. दे० ० -०) ब० स [गद], दे० ३ स गदा (→
सगद), दा० समाद्रवत्, ब० १ समन्वितो, ब० २ समाधिनात् (→
समाद्रवत्), -०) दा० ब० १, ब० १.३ दे० ३ स (→स), ब० १.३ शार्ङ्गपाण, दे० १.३.१० दे० १ शार्ङ्गपाण (→शार्ङ्गपाणि), दे० सप्तमं बाणं (→सप्त-
शार्ङ्गपाणि), ब० १ तपसा, दे० १ तपसो (→तपसा), -०) कार, ब्यात (→व्यात), ब० १ 'नर्य', दे० 'नस्य' (→'नर्य') -०) ब० १.३.३ (→नारद)

पुत्रिका—दा० ब० १.३ ब० १ दे० ३.७.९.१० ११ दे० १ इति श्री वामनपुराणे, कार, ब० १ दे० १ इति वामनपुराणे, मुदे. इति श्री वामनपुराणे पुनरुक्तनारदसभादे. अध्यायनाम—दा० ब० १.३ दे० ३.३.११ दे० १ प्रह्लादयुद्ध नामः कार, नरपह्लादयुद्ध नामः दे० प्रह्लादयुद्धात्तापययुद्धा नामः दे० नरपह्लादयुद्धात्तापययुद्धा नामः दे० प्रह्लादयुद्धात्तापययुद्धा नामः दे० अध्यायसंख्या—कारा दशमाध्याय, दे० १० अध्यायसंख्या नास्तिक, दे० १॥७॥, अन्त्ये तु सप्तमोऽध्यायः

८

[ब०. प्रथमश्लोक ५१ श्लोक यावत् ० दे० २१ ०
त ५२ ० यावत् २७ पत्राणां नष्टत्वाद् शङ्कितम्, दे० ५६ त ७२
ab यावत् ०]

६६. दे० ०, दा० ब० १ न० पुनरुक्त, दे० १.३ पुनरुक्त च.
१. -०) दा० १ 'रुक्' (→'रुक्'), न० पाणि तपां
(→'पाणिनमा'), -०) ब० १ 'रु' दे० १, ब० १ 'रु' दे० १
(→'रु' दे० १), -०) दे० १ 'रु' दे० १, दा० १ 'रु' दे० १

ब० १.३ दे० १.३ कोषाद्, दे० १.३ मध्यम्, न० १ मध्याम् (→'मध्याम्'),
२. -०) दे० १.३ मध्यम् (→'मध्यम्'), -०) ब० १ 'वर्ष' (→'वर्ष'), दे० १.३ यदा (→'निष'), न० १ 'वर्ष' (→'निष').

३. दे० १.३ od. ० -०) दे० १ स तथा (→'यथा'), -०)
दे० १.३ (→'यथा'), दे० १.३ [अ] शरीः (→[अ] शरी).

४. दे० १.३ ०. -०) दा० १.३ कार, ब० १.३ न० निवृत्तो, दे०
निवृत्त, दे० निवृत्त्य (→'निवृत्त्य'), -०) ब० १.३ रथं गत (→'रथ
द्रुतम्'), -०) दा० १.३ वीर (→'वीर'), दा० १.३ स्तूपाद् बाण, दे० १.३
सुं (न० १) बाणान् (→'सुं बाण').

५. दे० १.३ ab ०. -०) दे० १.३ पापम्य गार्धपनाम्, -०)
दे० १.३ पापम् (→'पापम्'), ब० १.३ शिलाशिलाद्, न० १ शिलाशिलाद्
(?) (→'शिलाशिलाद्'), दे० १.३ शीघ्राश्वत् प्रमुमोच त, दे० १.३ शीघ्राश्वत्
प्रमुमोचत्, -०) दे० १.३ सदाय (→'सदाय'), दे० १.३ साध्याय च तदा
ब्रह्मन्, -०) दा० १.३ कार ब० १.३ कोषान्धकारितानन, दे० १.३.१०
कोषान्धकारितानन, दे० १.३ वायवारी (?) दा नर, दे० १.३ कोषान्धकारि-
तानन (?), दे० १.३ कोषा दाकारिता सत (?), न० १.३ कोषाध
निवृत्तानन.

६. -०) दे० १.३ एवाशु, न० १.३ एवाशु (→'एवाशु'), -०) दे० १.३
बाण (→'बाण'), दे० १.३ वन्द्यम् (→'वन्द्यम्'), ब० १.३ दे० १.३
'वन्द्यम्' (→'वन्द्यम्'), -०) दा० १.३ दे० १.३.३ न०
नविभेद, दे० १.३ नविभेद (→'नविभेद'), ब० १.३ दे० १.३ न० दानव, दे०
दानव (→'दानव')

८. १ चिच्छेद बाणैरपरैर्निर्विभेद च दानवम् ॥ ६
 ततो नारायणं दैत्यो दैत्यं नारायण. शरैः ।
 आविष्येता तदाऽन्वोन्मं मर्मभिर्द्विरनिन्नमैः ॥ ७
 ततोऽन्वरे संनिपातो देवानामभवन्मुने ।
 दिदक्षुणा तदा युद्धं लघु चित्रं च मुष्ट च ॥ ८
 ततः सुराणां दुन्दुभ्यस्त्यवायन् महासवनाः ।
 पुष्पवर्षमनौपम्यं मुमुबु. साध्यदैत्ययोः ॥ ९
 ततः पश्यत्सु देवेषु गगनस्थेषु तावभौ ।
 अयुष्येता महेशासौ प्रेक्ष्यमूर्तिपुद्गलम् ॥ १०
 गवन्धतुस्तदाकाशं तावभौ श्वरपृथिभिः ।
 दिद्यश्च विदिशश्चैव छदयेता शरोत्करैः ॥ ११
 ततो नारायणश्चापं समाकृष्य महायुने ।

विभेद मार्गैस्तीक्ष्णैः प्रह्लादं सर्वमर्मसु ॥ १२
 तथा दैत्येववरः क्रुद्धश्चापमानम्य वेगवान् ।
 विभेद हृदये बाहोर्वदने च नरोत्तमम् ॥ १३
 ततोऽस्यतो दैत्यपते. कार्मुकं मुष्टिन्धनात् ।
 चिच्छेदैकेन बाणेन चन्द्रार्धाकारवर्चसा ॥ १४
 अपास्यत घनुद्विच्छन्नं चापमादाय चापरम् ।
 अधिज्यं लाघवात् कृत्वा वर्षं निशिताञ्शरान् ॥ १५
 तानप्यस्य शरान् साध्यश्छिन्वा बाणैरधारयत् ।
 कार्मुकं च सुरप्रेण चिच्छेद पुत्पोचमः ॥ १६
 छिन्नं छिन्नं घनुदैत्यस्त्वन्वदन्मत्समाददे ।
 समादत्तं तदा साध्यो ह्यने चिच्छेद लाघवात् ॥ १७
 संछिन्नेष्वथ चापेषु जग्राह दितिजेऽनरः ।

७ -a) दे१ ५११ नारायणो (→नारायण) दे१ दित्य, दे१
 विदो (→विदो) -b) दे१ दैत्यो (→दैत्य) दे१ वग (→वग) दे१
 दे१ तन (→तन) -c) कारा का१ दे१ ३१११ अविष्येता, दे१
 दित्यन्वाता, दे१ अविष्येता (→अविष्येता) दे१ तवा (→तवा) -
 d) दे१ ९ मर्मभिर्द्विर, दे१ मर्मभिर्द्विर, दे१ मर्मभिर्द्विर
 (→मर्मभिर्द्विर)

८ -a) दे१ तवा चित्र, दे१ तवा चित्र (→तवा युद्ध)
 -d) दे१ युद्ध (→चित्र) बा१ मुकुत (→मुष्ट च)

९ -b) गा१ का१ तवा, कारा प्रावा, दे१ तवा,
 दे१ ३ न१ दे१ दे१ दे१ तु वा (→तवा) का१ तवा, दे१ ३
 चुरा (→तवा) -c) दे१ पुष्पवर्षम् (→पुष्पवर्षम्)

१० -a) दे१ ३ १०११ दे१ दैत्येषु (→दैत्येषु) -b)
 दे१ मर्मेषु (→मर्मेषु) -c) गा१ का१ दे१ ३ मुमुबुधत्ता (→
 मुमुबुधत्ता), बा१ २ अन्वाता दे१ अन्वाता, दे१ अन्वाता (→अन्वाता)
 -d) बा१ २ ईक्षितु, दे१ ७ ईक्षितु (दे१ ईक्षितु) वा, न१ ईक्षितु
 (→अन्वाता) दे१ ७ ईक्षितु (→अन्वाता) दे१ नोपकृष्यवर्धनम्

११ -a) बा१ २ तवाप्येन, न१ तवाकाश (→तवाकाश)
 -d) बा१ [न१]छादयेता, का१ दे१ छादयन्तो (→छादयेता)

१२ -d) दे१ प्रह्लादो, दे१ प्रह्लादि, दे१ प्रह्लाद
 (→प्रह्लाद)

१३ -a) का१ २ दे१ ३.३.३ दे१ न१ तदा (→तदा)
 -c) बा१ २ दे१ वदने (→हृदये) का१ बाहू, दे१ बाहो (→बाहो)
 -d) बा१ २ दे१ हृदये च (दे१ तु) (→वदने च) दे१ वद सर्वम्
 सयु च (?)

१४ -a) दे१ ततोस्त्वतो, दे१ तत साध्यो (→ततोऽस्यतो),
 दे१ ५ पते (→पते) -b) वा१ बा१ नाना, बा१ बा१ पते
 (→बा१ पते) -d) दे१ चन्द्रार्धाकार (→चन्द्रार्धाकार) दे१
 चन्द्रार्धरेण (→चन्द्रार्धाकार)

दे१ १४ ab, cd मध्ये तलोक १३ पुनरावृत्त

१५ -a) वा१ का१ अवारत तत, बा१ दे१ ३ १०११
 अवारत, दे१ अवारत (→अवारत) दे१ चित्र (→छिन्न) -c)
 बा१ अविष्ट, न अविष्ट, दे१ अविष्ट दे१ अविष्ट, (→अविष्ट)
 दे१ ता(?) अवारत, दे१ लाघ ३३ (→लाघवात्) न१ अतिप्रस्ताव
 कृत्वा -d) दे१ विपित शर (→निशिताञ्शरान्)

१६ -a) का१ बा१ दे१ ताना (बा१ म) पात्य, न१ दानवस्य
 (→तानप्यस्य) -b) दे१ ११ स्थित्वा (→छिन्वा), बा१ अवारत-
 वत्, बा१ अवारत, दे१ ११ १० न१ अवारत (→अवारत)
 -d) बा१ अवारत (→अवारत)

१७ -a) बा१ २ द१ दित्येच्छन् (→दित्येच्छन्),
 बा१ शरान् (→शरान्) -b) दे१ तवा वदयत्, न१ अन्वाता
 (→अन्वाता) -c) वा१ अवारत (→अवारत), बा१ २
 साध्यो (→साध्यो) -d) दे१ मुनि, दे१ ११ मुनि (→मुने)

१८ -a) बा१ २ cd बा१ मय २० ab यावत् (ह त)
 -a) का१ अविष्ट दे१ ३ ६.७ विद्विन् (→अविष्ट) दे१
 च (→[अविष्ट] -b) दे१ ७ ११ अवारतो (दे१ ११ अवारतो)
 -c) द वात्य (→वात्य) -d) का१ का१ दे१ ७ सर्वं लोहं,
 बा१ सर्वं लोहं, दे१ ७ सर्वं लोहं (→सर्वं लोहं), बा१ अया ह
 (→अयं हयम्).

८. २९ जगाम नैमिषारण्यं क्रियां चक्रे तदाऽऽह्निकीम् ॥ २९
 एवं पुष्पति देवे च प्रह्लादो ह्यसुरो मुने ।
 रात्रौ चिन्तयते युद्धे कथं जेष्यामि दाम्मिकम् ॥ ३०
 एवं नारायणेनाऽसौ सहायुष्यत नारद ।
 दिव्यं वर्षसहस्रं तु दैत्यो देवं न चाजयत् ॥ ३१
 ततो वर्षसहस्रान्ते क्षत्रिते पुत्पोचमे ।
 पीतवाससमभ्येत्य दानयो वाक्यमब्रवीत् ॥ ३२
 किमर्थं देवदेवेश साध्य नारायणं हरिम् ।
 विजेतुं नाऽद्य शक्नोमि एतन्मे कारणं वद ॥ ३३
 पीतवासा उवाच ।
 दुर्जयोऽसौ महानाहुस्त्वया ब्रह्माद धर्मजः ।

साध्यो विप्रवरो धीमान् मृधे देवासुरैरपि ॥ ३४
 ब्रह्माद उवाच ।
 यद्यसौ दुर्जयो देव मया साध्यो रणाग्निरे ।
 तत्कथं यत्प्रतिज्ञातं तदसत्यं भविष्यति ॥ ३५
 हीनप्रतिज्ञो देवेश कथं जीवेत मादृशः ।
 तस्माच्चाराग्रतो विष्णो करिष्ये कायशोधनम् ॥ ३६
 पुलस्त्य उवाच ।
 इत्येवमुक्त्वा वचनं देवाग्रे दानवेश्वरः ।
 शिरःस्तातस्तदा तस्यै गृणन् ब्रह्म सनातनम् ॥ ३७
 ततो दैत्यपतिं विष्णुः पीतनासाऽब्रवीद्ब्रह्मः ।
 मच्छ जेष्यसि भक्त्या तं न युद्धेन कथंचन ॥ ३८

(→जिया चक्र) ब१ २ ग१ तदाह्निकी, दे१ १ तथा
 ह्निका (दे१ १) (→तथाह्निकीम्)

३० दे१ ० (इ २१ पा वि) दे१ ० 'ति देवे च' &
 ह्यपारम्य 'पुष्प' ३१ १ वाक्यार्थित (इ स) -a) दे१ ० जैन, दे१
 न१ देवेन, दे१ ० देवेश (→देवे च) -b) वा१ १ २ ह्यसुरेश्वर,
 कारा दानवेश्वर, ब१ [-अ]वायुरो मुने दे१ ३ १० [-अ]वात्मरत्
 (दे१ ० 'रत्') मुने (→ह्यसुरो मुने) ब२ प्रह्लादेव (?) वुरो मुने
 -०) दे१ ० विष्णो (→चिन्तयते) दे१ ३ (यु १) क न१ युद्ध (→युद्धे)
 दे१ ४ पात्रो विष्णोनामास -d) ब१ दाम्मिक, दे१ दाम्मिको
 (→दाम्मिकम्)

३१ दे१ ० (इ २१ पा वि) दे१ ५b "एव पुष्पत
 ० (इ २१ पा वि) -b) ब१ सहायुष्यत ब१ २ दे१ १ तथा
 युष्पत (दे१ ० 'ति'), न१ तथा युद्धत (→सहायुष्पत) दे१ नारद
 (→नारद) -०) ब० दिव्य वर्ष (→दिव्य वर्ष) दे१ दिव्यवर्ष
 (→दिव्य वर्ष) -३) दे१ ३ ईश्या (→दैत्योऽ) दे१ १ व (→देव)
 दे१ ३ व प्रायते, दे१ हाजयत् (→न चाजयत्)

३२ दे१ ० (इ २१ पा वि) ब१ ० दे१ न१ ब्रह्मिणे,
 दे१ स्वजिते (→ह्यजिते)

३३ दे१ ० (इ २१ पा वि) -b) दे१ साध्य
 (→साध्य) -d) दे१ मनेतत् (→एतन्मे)

अ ० (इ २१ पा वि), ब१ पीतवाससा उवाच दे१
 पीतवासा च दे१ पीतवाससा दे१ न१ पीतवासा (दे१ ० 'सा')

३४ ० (इ २१ पा वि) -३) दे१ [-अ]सौ ह्यसुरेश्वर
 (→[-अ]सौ महाप्राह) -b) ब१ दे१ ५ १ वर्षय (→वर्षय)
 -०) वा१ कारा ब१ ३ साध्योऽन, ब१ २ साध्योऽन, दे१ ७ १ न१
 साध्यातां (→साध्यो वि) -d) ब१ दूषे, दे१ मध्ये, दे१ मया,

ब१ देवो (→युधे)

अ ० दे१ ० (इ २१ पा वि) वा१ दे१ न१ ब्रह्माद
 ३५ दे१ ० (इ २१ पा वि) -a) का१ ० योमेव दे१
 ० यो देवो, दे१ न१ ० यो देवो (→० यो देव) -b) दे१ साध्यो (→
 साध्यो) -०) ब१ न१ तद (→यत्) ब२ ० जात, न१ ० नाप
 (→० जात) -d) दे१ ० वाक्य (→मसत्य)
 ३६ दे१ ० (इ २१ पा वि) -३) ० प्रतिज्ञात्
 (→प्रतिज्ञो) -b) दे१ ० जीवेत मादृश (?) (→जीवेत मादृश)
 -०) दे१ न१ वापतो (→तथाप्रातो) दे१ विष्णो (→विष्णो) -d)
 दे१ ३ ५ ११ न१ ० योचनम् (→योचनम्)

अ ० दे१ ० (इ २१ पा वि) वा१ कारा का१ दे१ न१
 पुलस्त्य

३७ दे१ ० (इ २१ पा वि) -३), ब१ २ दे१ ७ एव-
 मुक्त्वा तु (→इत्येवमुक्त्वा) -b) दे१ ५ ० श्वर (→श्वर)
 ब१ देवात् (दे१ (→देवाग्रे) -०) का१ शिरसा तदा, दे१ ५ १० ११
 शिरस्तातस्तदा, दे१ शिरस्तातस्तदा, दे१ शिरस्तातस्तदा, दे१ शिर
 तातस्तदा (→शिरस्तातस्तदा) -d) दे१ ११ ० श्वर, न१ ० श्वर
 (→गृणन्)

३८ दे१ ० (इ २१ पा वि) -a) दे१ ० प्रतिज्ञात्, दे१
 ० विष्णु (→० विष्णु) -b) ब२ ० वासा, दे१ ० वासा
 (→वासा) दे१ ५ १ योचनोद (→[-अ]योचन) -०) ब१
 ० योचन (→येचन) ३) का१ कथ, का१ २ भक्त्या तु दे१ त भक्त्या,
 दे१ भक्त्यासौ (→भक्त्या स) -d) दे१ युद्धन, दे१ न युद्ध, दे१
 युद्ध ननु, दे१ ११ न युद्ध त (→न युद्धन), का१ ब१ २ दे१ ३ ७ १०
 कदाचन (→कथंचन)

प्रह्लाद उवाच ।

मया जितं देवदेव त्रैलोक्यमपि सुव्रत ।

जितोऽयं त्वत्प्रसादेन शकः किमुत धर्मजः ॥ ३९

असौ यद्यजयो देव त्रैलोक्येनापि सुव्रतः ।

न स्थातुं त्वत्प्रसादेन शक्यं किमु करोम्यज ॥ ४०

पीतवासा उवाच ।

सोऽहं दानयश्चादौ लोकानां हितराम्यथा ।

धर्मं प्रवर्त्तापयितुं तपश्चर्यां समाश्रितः ॥ ४१

तस्माद्यच्छिंसि जयं तमाराधय दानय ।

तं पराजेष्यसे भक्त्या तस्माच्छुभ्रूप धर्मजम् ॥ ४२

पुलस्त्य उवाच ।

इत्युक्तः पीतवासेन दानवेन्द्रो महात्मना ।

अप्रवीद्वचनं हृष्टः समाहूयाऽन्धकं मुने ॥ ४३

प्रह्लाद उवाच ।

दैत्याश्च दानवाश्चैव परिपाल्यास्तवयान्धक ।

मयोत्सृष्टमिदं राज्यं प्रतीच्छस्व महाभुज ॥ ४४

इत्येवमुक्तो ब्रह्माह राज्यं हैरण्यलोचनि ।

प्रह्लादोऽपि तदाऽगच्छत् पुण्यं बदरिकाश्रमम् ॥ ४५

दृष्ट्वा नारायणं देवं नरं च दितिजिधरः ।

कृताञ्जलिपुटो भूत्वा ववन्दे चरणौ तयोः ॥ ४६

तस्यैव महातेजा वाक्यं नारायणोऽज्ययः ।

किमर्थं प्रणतोऽसीह भामजित्वा महासुर ॥ ४७

प्रह्लाद उवाच ।

कस्त्वां जेतुं प्रभो शक्तः कस्त्वत्तः पुरुषोऽधिकः ।

ॐ. दे०. ० (इ. २१ पा. वि.), पा० वा० न० प्रह्लाद.
३९. दे०. ० (इ. २१ पा. वि.), वा० दे० ३.५.७.११ न०
०१ दे० ३.५. ३६, ४० श्लोकयोः अन्त्यस्याप्त. -b) दे० सुव्रत
(→सुव्रत).

४०. दे०. ० (इ. २१ पा. वि.). -a) दे० सह देवैश्च,
दे० न० कोतो यो सुव्रतो (→असौ यद्यजयो). -b) वा० त्रैलोक्ये ० पि,
दे० ३.१० वा० त्रैलोक्येष्वपि, दे० ७ न० त्रैलोक्यमपि (→त्रैलोक्येनापि),
पा० वा० दे० ३.५.७.१०.११ वा० सुव्रत, दे० न० मेवत (→सुव्रत). -c) दे०
व० न जेतु, दे० विजेतु, वा० इत्यस्य (→न स्वातु). -d) वा० ३
शक्य, दे० शक्य, दे० शक, दे० शक्त (→शक्य). वा० करोम्यज,
वा० करोम्य, दे० ३.१० वा० न देवत, दे० करोम्यत, दे० न-त
धर्मज (दे० ०ज) (→करोम्यज), न० शक्तं किमर्थं धर्मजम्.

ॐ दे०. ० (इ. २१ पा. वि.). पा० वा० दे० न०
पीतवासा (वा० ०स), दे० पीतवासा उ, दे० पीतवाससा.

४१. दे०. ० (इ. २१ पा. वि.). -a) वा० ३ वहि,
दे० न (स ?) हि (→सीज). -b) पा० का. वा० ३ दे० ३.५-
१०.११ वा० सोत्तानामनुकम्पा. -c) वा० प्रवर्त्तयितुं सद्यं, वा०
धर्मं प्रवर्त्तयितुं, वा० वा० दे० ३ धर्मप्रवर्त्तय (वा० ०य) यितु
(वा० तु), वा० धर्मं प्रवर्त्तयितुं, दे० धर्मं प्रवर्त्तय ०००, दे० धर्मं
प्रवर्त्तयितुं, दे० १० वा० धर्मं प्रवर्त्तयितुं, दे० धर्मं प्रवर्त्तयितुं यात
तु, न० धर्मं जगत् स्वापयितुं, मुदे. धर्मप्रवर्त्तयितुं. -d) दे० ७
समाहित, न० समाहित, +समाहित (→समाहित). -e) वा० ३
४२. दे०. ० (इ. २१ पा. वि.). -a) वा० ३
वा. वा. दे० ११ न० यदो (→यदितुं); दे० वपम् (→वपं). -b)

वा० हभवो (→हवाम्), दे० दानव (→दानव). -c) दे० ११
तपसा (→तपसा), दे० ३ ०ज्येष्ठं स (→०ज्येष्ठे) -d) दे० तस्मा
युपस्य ० यन्ध.

ॐ वा० ३ ०, पा० वा० दे० न० पुनस्त्य ०; दे० पुनस्त्य ०.
४३. -a) दे० इत्युक्त, दे० ११ इत्युक्त्वा (→इत्युक्त), वा०
नारा वा० वा० दे० ३.५.७.१० वत्सवं (→वासेन). -b) वा० ३
दे० ३.५.११ महायना (→महात्मना). -c) दे० दैर्घ्यं (→दृष्ट).
ॐ वा० वा० न० प्रह्लाद, दे० श्रीपुनस्त्य.

४४. -a) दे० दित्याश्च (→दैत्याश्च) -b) वा० ३ त्वया-
मया, वा० त्व ० चक, दे० ११ त्वयान्धका (→त्वयान्धक). -c) दे० ३
मया सृष्टम् (→मयोत्सृष्टम्), वा० राष्ट्र (→राष्ट्रम्). -d) वा०
दे० ३.५.७.१० प्रतीच्छस्व, दे० प्रतीच्छस्व (?) (→प्रतीच्छस्व);
वा० दे० ३ मही, दे० मही (ल) (→मही).

४५. -a) दे० उता (→उत्तो) -b) वा० राष्ट्र
(→राष्ट्रम्), दे० ३ ०तोषनि (नि), दे० ३ ०तोषन, दे० ३
०० (→०तोषनि). -c) वा० हि (→[य]ति), दे० ३ प्रह्ला-
दोपि (→प्रह्लादापि), दे० ३ वृष्ट्य (→अवृष्ट्य)

४६. -b) दे० वी (→व), दे० ३ ०वर, दे० ३ ०वर (→
०वर). -c) वा० इत्याञ्जलि (→इत्याञ्जलि). -d) न०
अज्यय (→अज्यय).

४७. -a) वा० ३ ०ज (→०ज). -c) वा० वापतोऽसीह,
दे० प्रणतोऽसीह, दे० प्रणतो होयान् (→प्रणतोऽसीह). -d) दे०
मय (→मयम्), दे० ३.५.११ महासुर, दे० मृतोत्तम (→महासुर).
ॐ वा० वा० दे० न० प्रह्लाद दे० ३ प्रह्लाद उ.

४८. दे०. ०. ०. -a) वा० रजानुं (→रजं); दे० ३

८. ४८

त्वं हि नारायणोऽनन्तः पीतवासा जनार्दनः ॥ ४८
 त्वं देवः पुण्डरीकास्त्वं विष्णुः शार्ङ्गचापशृक् ।
 त्वमव्ययो महेशानः श्लाघतः पुरुषोत्तमः ॥ ४९
 त्वा योगिनश्चिन्तयन्ति चार्चयन्ति मनोषिणः ।
 जपन्ति स्नात कम्प्या च यजन्ति त्वा च याज्ञिकाः ॥ ५०
 त्वमच्युतो हृषीकेशश्चक्रपाणिर्धराधरः ।
 महानीनो हयगिरिस्त्यमेव चरकच्छपः ॥ ५१
 हिरण्याक्षरिपुः श्रीमान् भगवानथ सूकरः ।
 मत्पितुर्नाशनकरो भवानपि नृकेसरी ॥ ५२
 ब्रह्मा त्रिनेत्रोऽमरराट् हुताशः

बल, दे० शक्ति (→गत्) -०) दे१ नारायण (→नारायणो)
 दे१ ५ [न] नत्त (→[न]नत्त) -०) दे१ ईन (→ईन)
 ५९ दे१ ५ ० -०) का२ दे१ ११ देव (→देव) -०)
 दे१ ५ विष्णु (→विष्णु) का१ कारा का१ पूव (→पूव) -०)
 दे१ महेशान (→महेशान) -०) दे१-या ००० ता (→न
 शास्त्र)

५० -०) दे१ ५ स्तुवन्ति (→पितृवन्ति) -०) कारा
 जपन्ति, का१ २ स्तुवन्ति च (→चार्चयन्ति) दे१ मोक्षिणस्ताम्र ये,
 दे१ मोक्षिणो धीतकम्प्या, न१ त्वा चैव महर्षय -०) दे१ व्यञ्ज
 ५ (→जपन्ति) दे१ हृषीकेश (→हिरण्याक्ष) हु, दे१ स्तुवन्ति
 मुनयस्त्वा च, न१ जपन्ते त्वा जप्यस्तुता -०) का१ कारा वासका,
 का१ याज्ञिका, न१ यज्ञिन, व० दे१ (दे१ य) विज, दे१
 यजन्त (→यागिका) दे१ जपन्ते त्वा तु याजिन, न१ जपन्ति
 त्वा च याजका

५१ -०) का१ पाण्डुर (→पाण्डुर), दे१ ० वराधर, दे१
 ० वराधर दे१ १ वराधर, (दे१ ०) दे१ ० वराधर (→
 ० वराधर) -०) का१ समानीनो (→महानीनो) दे१ नीरस (→
 गिरास) -०) दे१ ५ ११ ० कच्छप (→कच्छप)

५२ -०) का१ भवान् परम, का१ ५ ० वन ५, का१ ५
 ० वापुः स्रग्भू (?) दे१ सप्तशत (न० ?) व, दे१ भवाम्कार्य,
 दे१ भवाम्कार्य दे१ त्व च माधव, दे१ भवा (न०) मय दे१ ०
 भवान् काच, दे१ भवाम् काच, न१ भवाम्बन्ध (→भवान्ध)
 का१ ३ दे१ २ ४ ५ १० सूकर (→सूकर) दे१ भवाम्भुपूरक
 -०) का१ उत्पत्ति (→मत्पितुः) का१ २ ० भाव (व१ ०) ककरो,
 दे१ ० नाशक (दे१ ०) रो (→नाशनकरो) -०) का१ भवानपि
 हि, दे१ ३ १० ११ दे१ भवानपि (→भवानपि) न१ ३ दे१ ० कैसरी
 (→कैसरी)

प्रेताधिपो नीरपतिः समीरः ।

सूर्यो मृगाङ्कोऽचलजङ्गमाद्यो

भवान् विभो नाथ रामेन्द्रकेतो ॥ ५३

त्व पृथ्वी ज्योतिराकाशं जल भूत्वा सहस्रशः ।

त्वया व्याप्तं जगत्सर्वं कृत्वा जेष्यति माधव ॥ ५४

भक्त्या यदि हृषीकेश तोषमेपि जगद्गुरो ।

नान्यथा त्वं प्रशक्योऽसि जेतु सर्वगताव्यय ॥ ५५

भगवानुवाच ॥

परितुष्टोऽस्मि ते दैत्य स्तब्धेनानेन सुनत ।

भक्त्या त्वनन्यथा चाहं त्वया दैत्य पराजितः ॥ ५६

५३ दे१ १० ११ d ० -०) दे१ विनेत्रो दे१ विनेत्रो
 (→विनेत्रो) का१ ० भवान्, का१ भवान्, दे१ वराधर (→[न]
 मरराट) दे१ हुताश (वन ?), दे१ हुताश, दे१ हुताश (→हुताश)
 -०) दे१ नर, दे१ वारि, दे१ नीर (→नीर) दे१ समीर,
 दे१ ११ नीर (→समीर) -०) का१ वत्, दे१ ११ वत् (→
 [न] वत्) का१ काच का१ २ दे१ ११ भावा, दे१ ११ भावा, न१
 ० भावा (→भावा) दे१ सूर्य वाशाको जलजङ्गमाद्या -०) का१
 का१ २ का१ ० भवति भू (का१ ० भो), कारा भवन्ति ये, दे१ भवान्ति,
 दे१ भवान्ति वो, दे१ भवान्ति निभो (→भवान्तिभो) ॥ दे१ ७ १ ०
 (दे१ ०) दे१ ० शको वा, दे१ ० शकेतन (→० शकेतो)

५४ दे१ ० का१ कारा का१ २ ab ० -०) दे१ ०
 [न] काच, दे१ सक्ता (→[न] काच) दे१ १० त्व पृथ्वी जल
 ज्योति, दे१ ११ त्व भू युति ख जलत्व -०) का१ ३ अत भूताश्च सह
 स्र, दे१ अतभूतानि स्रव्य, दे१ १० भाकाश्च भूत्वा सहस्र -०)
 दे१ माधव (→माधव)

५५ दे१ ० -०) दे१ ३ हृषीकेश, दे१ हृषीके
 (→हृषीकेत) -०) का१ ३ व्यापि, दे१ ४ भेति (→भेति) -०)
 कारा का१ २ का१ ३ दे१ ७ त्व (→त्वं), का१ २ ४ १० प्रशक्तोभि,
 कारा का१ २ प्रशक्तोभि का१ प्रशक्त्याभि, का१ २ प्रशक्त्याभि का१ २ प्रश-
 क्त्याभि दे१ प्रश ० पि, दे१ प्रशक्त्याभि, दे१ १ प्रशक्त्याभि
 (→प्रशक्त्याभि) न१ नाभ्या त्व प्रदीप्यामे -०) का१ २ दे१ ३
 ० ततोऽन्य दे१ १ १ १ ० ततोऽन्य, का१ १ ततोऽन्य, दे१ १ ततो
 अन्य (→ततोऽन्य)

५६ दे१ ० का१ ३ श्रीभगवानुवाच, दे१ श्रीभगवान्, दे१
 श्रीनारायण.

५६ दे१ ० -०) कारा न१ दैत्येभ्यः, दे१ दैत्येभ्यः (?),
 दे१ १ दैत्येभ्यः (→दे१ दैत्येभ्यः) -०) दे१ ३ भक्त्या त्वनन्यथा चाहं,

परानितश्च पुरुषो दैत्य दण्ड प्रयच्छति ।
दण्डार्थं ते प्रदाम्यामि वरं वृणु यमिच्छसि ॥ ५७

प्रह्लाद उवाच ।

नारायण वरं याचे य त्व मे दातुमर्हसि ।
तन्मे पाप लय यातु शरीर मानस तथा ॥ ५८

वाचिक च जगन्नाथ यत्तया सह युष्यत ।
नरेण यद्यप्यभयद् वरमेतत्प्रयच्छ मे ॥ ५९

नारायण उवाच ।

एष भयतु दैत्येन्द्र पाप ते यातु सख्यम् ।
द्वितीयं प्रार्थय वरं त ददामि तत्रासुर ॥ ६०

प्रह्लाद उवाच ।

या या यायेत मे मुक्ति सा सा विष्णो त्वदाश्रिता ।

दे३ मत्स्या स्वान्वया सोऽह्, न३ मत्स्या स्वान्वया चाहय - ३)
दे३ 'यते' (→यत्)

५७ दे० ५७-७२ b यावत् ० - ३) ब३
विज्ञात दे३ विज्ञातस्तु (→विज्ञात) - ३) ब३ ३ दे३ ७ न३
दृष्टार्थाय दे३ दृष्टार्थाय (→दृष्टार्थाय) ब३ दे३ प्रयच्छामि दे३
प्रयास्यामि (→प्रयास्यामि) - ३) ब३ २ वृणुष्व दे३ वृणुष्व
(→वृणु) दे३ यमिच्छसि दे३ न यदि (दे३ दा) यच्छि
(→यमिच्छसि)

५८ दे० ० गा३ का३ न३ प्रह्लाद

५८ दे० ० (द ५७ पा वि) - ३) का३ 'यय'
(→यय) - ३) ब३ २ यतमे दे३ य 'ता मे दे३ केच मे,
दे३ ११ ते३ यत्त मे न३ यमे 'न (→यत्त मे) ०) न३ यमे
(→यतमे) दे३ पापलय दे३ ११ पाप लय (→पाप लय)

५९ दे० ० (द ५७ पा वि) ३) ब३ वाचिक न३
वाचक (→वाचिक) दे३ तु (→च) - ३) का३ युद्ध(यय?)ता ब३
दे३ ७ युद्धपत (दे३ 'ता' (→युद्धपत) - ३) का३ ब३ २ दे३ ७
न३ यत्तार्थं दे३ ३ ५ १० ते३ यत्तार्थं (→यत्तार्थं) - ३)
दे३ ३ ५ ७ ते३ १ एत (दे३ 'न' दे३ एत (→एतत्)

६० दे० ० दे३ मगवानुवाच दे३ नारायणोवाच दे३ न३
नारायण

६० दे० ० (द ५७ पा वि) - ३) ब३ यातु
(→यातु) - ३) ब३ मय (→वर) - ३) ब३ व च दक्षि दे३
दण्ड (तं द २) दासि दे३ प्रयच्छामि दे३ १० ११ च (तं द २) ददासि
ते३ त ददामि (→त ददामि) दे३ ११ ददासि (→ददासि) ब३ २ यत्ते
मयसि यत्ते

दवाचने च निरता त्वचिच्छा त्वत्परायणा ॥ ६१
नारायण उवाच ।

एव भविष्यत्यसुरं वरमन्यं यमिच्छामि ।
त वृणीष्व महाबाहो प्रदास्याम्यविचारयन् ॥ ६२

प्रह्लाद उवाच ।

सर्वमेव मया लब्धं त्वत्प्रसादादधोक्ष्ण ।
त्वत्पादपङ्कनाम्बा हि ख्यातिरस्तु सदा मम ॥ ६३

नारायण उवाच ।

एवमस्त्यवरं चास्तु नित्यमेवाश्मभ्योऽप्यय ।
अनरधामरश्चापि मत्प्रसादाद् भविष्यति ॥ ६४

गच्छस्व दैत्यश्चार्दुल स्वमावाप्त क्रियारत ।
न कर्मबन्धो भवतो मच्चित्तस्य भविष्यति ॥ ६५

दे३ न

६० दे० ० गा३ का३ न३ प्रह्लाद दे३ २ ५ प्रह्लाद उ
६१ दे० ० (द ५७ पा वि) - ३) ब३ ३ स्वान्वया
(ब३ 'यय' दे३ स्वान्वया दे३ स्वान्वया (→स्वान्वया) - ३) गा३
का३ का३ तवा' (→देवा' दे३ 'नाय (→देवा' दे३ 'रमता
(→निरता) - ३) ब३ दे३ ३ ५ ७ न३ विज्ञात दे३ ० वि[३]
(→विज्ञात) दे३ 'यय (→'यय)

६२ दे० ० गा३ दे३ न नारायण दे३ नारा उवाच दे३ ३
नारायण उ

६२ दे० ० (द ५७ पा वि) १) गा३ 'व्यति पर
का३ का३ ब३ 'व्यवपर (→व्यवपर) - ३) ब३ दे३ यीद
(दे३ 'दि' 'व्यव दे३ १ प्रयच्छसि (→यमिच्छसि) - ३) ब३ वृणुष्व
दे३ वृणुष्व (→वृणुष्व)

६३ गा३ का३ न३ प्रह्लाद दे३ प्रह्लाद उ

६३ दे० ० (द ५७ पा वि) - ३) दे३ सख्येन ब३ सख
मेतत् (→सख्येन) - ३) ब३ सत् (→सत्) - ३) दे३ 'पकजयो
दे३ 'पकजयुगे (→पकजयुगे) ३) का३ दे३ ५ रति' ब३ ३
वाप्ति' दे३ ४ ७ ११ न३ वाप्ति (→वाप्ति) गा३ का३ का३ ३
युवा दे३ महा (→सगा)

६४ गा३ का३ दे३ न३ नारायण दे३ नारायण दे३ नारायणोवाच

६४ दे० ० (द ५७ पा वि) - ३) गा३ का३ ब३ दे३ ७
एवमस्तु दे३ एवमेव (→एवमस्तु) ते३ वास्तु (→वास्तु) - ३)
ब३ २ 'सख्यव्यय ब३ 'सख्यव्यय दे३ 'सख्यव्यय (→'सख्यव्यय'
- ३) दे३ 'व्याप्ति (→'व्याप्ति) - ३) ब३ दे३ ३ 'व्यति (→'व्यति)
६५ दे० ० (द ५७ पा वि) गा३ का३ १ का३ २ ब३ ३
दे३ ४ ७ १० दे३ गच्छस्व (→गच्छस्व) - ३) ब३ स्वस्य ब३ न३

६. १० शक्रस्यानु तथैवान्ये लोकपाला महौजसः ।
 आरुह्य वाहनं स्वं स्वं सायुधा निर्ययुर्वहिः ॥ १०
 देवसेनाऽपि च समं श्रेष्ठेणाद्भुतकर्मणा ।
 निर्जगामातिवेगेन गजवाजिरथादिभिः ॥ ११
 अग्रतो द्वादशदिशः प्रुतथ त्रिलोचनाः ।
 मध्येऽष्टौ वसवो विश्वे साध्याश्चिन्मस्तां गणाः ।
 यक्षविद्याधराद्याश्च स्वं स्वं वाहनमास्थिताः ॥ १२
 नारद उवाच ॥ ७
 रुद्रादीनां वदस्वेह वाहनानि च सर्वशः ।
 एकैकस्यापि धर्मज्ञ परं कौतुहलं मम ॥ १३

१०. कार. ० -a) दे१। वररथ पु (अररथायु) -b)
 ब२ ०जसा, दे१ ०जसा (→०जस) -0) दे१ वररथ (→स्व स्व).
 -d) का१ का१ ३ दे१-३-५-७ स्वा (बा१-३ सा) युधानि ययुर्वहि, दे३
 सायुधानि ययुर्वहि (?) , दे४ सत्येना निर्ययुर्वहि, दे७ तथैव निर्य-
 युर्वहि, दे१० स्वायुधानि बहिर्ययु.

११. -a) बा१ कारा बा१ २ सा देवसेनापि, दे१ देवसेना
 चापि (→देवसेनापि च) -3) न१ निर्ययौ (→निर्जगाम) -d)
 दे१ ०याकुला (→०यादिभि)

१२. -a) दे१ मस्तो (→अग्रतो). -b) दे४ ०तनु
 (→०तनु), बा१ कारा का१ ३ दे१ ५-१०-११ तौ त्रिलोचन
 (→त्रिलोचन) -0) का१ विप्र (→विश्वे), दे४ मध्ये बाष्टौ च
 वसव. -d) ब२-३ दे१-३-७ न१ साध्याश्च, दे४ साध्या (?) च,
 दे१ साध्याविग्न- (→साध्याश्चिन्), दे४ ०गण, पुत्रे. ०वही
 (→०गणा). -0) बा१ २ ०वापि, दे१ ०वैव, न१ ०आगन्
 (→०वागन्). -f) ब३ बाहिता (→बाहिता)

७ बा१ का१ दे१ न१ नारद, दे१ २ नारद उ.

१३. दे१ १३ ० 'एकैकस्यापि' श्यावरम् १४ d 'पूर्वश'
 इति यावत् नास्ति (ह. स). -a) दे१ ०दृष्टम् (→०दृष्टम्) बा१ ३
 बदस्व (?) बा३ स्व स्व, दे४ बद त्व ये, दे७ बदस्व त्व, दे१
 वया स्वे स्वे (→वदस्वेड) -0) दे४ तु (→च). ब३ सर्वग
 (→सर्वश) -d) कारा दे४ हि मे, ब३ हि न (→यय)

७ दे१ ० (ह स. १३ द. पा वि), बा१ का१ दे१ न१
 पुनरत्य, दे२ पुनरत्य च, दे४ पोलरत्य उव (वा ?) च

१४ -a) ब३ दे४ मृणु त्व (→मृणुत्व) -b) ब३ ०वैव
 (→०वैपि). -0) दे४ समस्तानि (→समस्तानि) -d) दे४-७ ह्री
 (दे१ ०हो) ० (→०हो), न१ ०स्थापि (→०स्थानु).

१५. बा१-२ ab ० -a) बा१ का१ धनुर्हस्तलोत्पन्न,

पुलस्त्य उवाच ॥ ७

मृणुष्व कथयिष्यामि सर्वेषामपि नारद ।
 वाहनानि समासेन एकैकस्यानुपूर्वशः ॥ १४
 रुद्रहस्तलोत्पन्नो महावीर्यो महाजवः ।
 श्वेतवर्णो गजपतिर्देवराजस्य वाहनम् ॥ १५
 रुद्रोत्संगवो भीमः कृष्णवर्णो मनोजवः ।
 पीण्डको नाम महिषो धर्मराजस्य नारद ॥ १६
 रुद्रकर्णमलोद्भूतः श्यामो जलधिसंज्ञकः ।
 शिशुमारो दिव्यगतिः वाहनं वरुणस्य च ॥ १७
 रौद्रः शकटचक्राक्षः शैलाकारो नरोत्तमः ॥

बा१ पुन्रे हस्तलोत्पन्न, का१ दे१ ३-५-१० धनुर्हस्तलोत्पन्न, बा३ दे३
 रुद्रहस्तलोत्पन्न, दे१ धनुर्हस्तलोत्पन्न. -b) बा१ कारा. बा१ ३
 दे१ ३-५-१० ११ ०सत्य, बा३ दे१ ०वीर्य (→०वीर्य), बा१ कारा.
 का१-२ दे१ ३-५-९-११ ०जवम्, बा३ न१ ०जव (→०जव). -0)
 बा१ कवरा बा१ २ बा१-३ दे१-३-५-१०-११ ०वर्ण महावीर्य, बा३ ०वर्ण
 महाजव, दे३ ०वर्ण सत्या वीर्य (?) , दे१ ०वर्ण गजपति, न१
 ०वर्ण इति यो (→०वर्णो गजपति)

१६. -b) बा१ का१ २ बा१-३ दे३ रुद्रोत्संगवो भीम,
 कारा वरुणो भव भीम, दे१ ३ रौद्रोत्संगव भीम, दे१ रुद्रा पु
 (तु ?) सत्वो भीम, दे१ रुद्रोत्संगव भीम -b) बा१ कारा
 का१-२ बा३ दे३ ३-५-९-११ ०वर्ण (→०वर्ण), बा१ कारा. का१-३
 बा१-३ दे३-११ मनोजवम्, दे३-३-९-१० महाजव (→मनोजव). -0)
 बा१ कारा का१ २ बा३ दे३ ३-५-९-११ पीण्डको (→पीण्डको), बा१
 कारा. का१ २ बा३-३ दे३-३-५-९-११ महिष (→महिषो)

१७. -a) बा१ कवरा. का१ २ बा१ २ दे३ ३ ५ ९ न१ सतो-
 द्भूत, बा३ ०समुद्भूत (→०मलोद्भूत). -b) बा१ कारा का१-३
 बा३ दे३ ३-५-९-११ श्याम, न१ श्यामा (→श्यामो), दे१ ०वसति
 (→०वसति), बा१ कारा का१ १ ०सम्भवम्, ०वरुणम्, बा३-३
 दे३ ३-५ न१ ०सत्त्वम्, दे३ ०सत्त्वम्, दे१ ०मज्जन्तम् (→०मज्जन्तम्),
 न१ जलवसत्त्वम् -0) बा१ कारा का१ २ बा३ ३ दे३ ३-५-९-११
 ०वार (→०वारो), बा१ कारा का१ ३ बा३ ३ दे३ ३-५-९-११ ०गति
 दे३ ०गति (?) (→०गतिर). -d) दे३ तु (→च).

१८. -a) बा१ कारा का१ २ दे३ ३-५-९-११ न१ रौद्र
 (→रौद्र), बा१ कारा बा१ १ ०वनाक्ष, का१ ०वनाक्ष, ०वनाक्ष,
 बा३ ३ दे३-५ ०वनाक्ष, दे३ ०वनाक्ष, दे३ ०वनाक्ष, दे३ ०वनाक्ष,
 न१ ०वनाक्ष (→०वनाक्ष). -b) बा१ कारा. का१-३ बा३-३
 दे३ ३-५-९-११ ०वार (→०वारो), बा१ कारा. बा१ २ बा३ ३

८. २९

शङ्कुकर्णस्य तुरगो हयप्रीवस्य कुञ्जरः ।
 रथो मयस्य विप्यातो दुन्दुमेश्व महोरगः ।
 शम्भरस्य विमानोऽम्बुदयः शङ्कोर्मृगाधिपः ॥ २९
 बलवृत्रौ च बलिनौ गदास्रसलधारिणौ ।
 पद्भ्यां दैवतमैन्यानि अभिद्रवितुमुद्यतौ ॥ ३०
 ततो रणोऽभूत् तुलुलः संकुलोऽतिभयंकरः ।
 रजसा संवृतो लोको पिङ्गवर्णेन नारद ॥ ३१
 नाज्ञासीद्य पिता पुत्रं न पुत्रः पितरं तथा ।
 स्थानेष्वन्ये निजधनुषं परानन्ये च सुव्रत ॥ ३२
 अभिद्रुतो महावेगो रथोपरि रथस्तदा ।

गजो मच्चगजेन्द्रं च सादी सादिनमभ्यगात् ॥ ३३
 पदातिरपि संक्रुद्धः पदातिनमथोल्वणम् ।
 परस्परं तु प्रत्यघ्नन्नन्योन्यजयकाङ्क्षिणः ॥ ३४
 ततस्तु संकुले तस्मिन् युद्धे दैवासुरे मृने ।
 प्रावर्तत नदी घोरा श्मयन्ती रणाद्रजः ॥ ३५
 शोषितोदा रथावर्चा योधसंघट्टवाहिनी ।
 गजकुम्भमहाहूर्मा शरमीना दुरत्यया ॥ ३६
 तीक्ष्णप्रग्रसमकरा महासिन्धवाहिनी ।
 अन्वयैवालसंकीर्णा पताकाफेनमालिनी ॥ ३७
 गृध्रकङ्कमहाहंसा श्वेनचक्राहमण्डिता ।

२९. -३) दे० 'शङ्कुकर्णस्य' ० (२. २८ वा. वि.), वा३
 'वर्णस्य' (→'कर्णस्य'), दे० वा३ तुरगो (→'तुरगो'). -०)
 दे० तथा (→'रथो'). -३) दे० दुन्दुमेश्व (→'दुन्दुमेश्व'). -३) वा३
 शङ्कुरस्य (→'शङ्कुरस्य'). -३) दे० वयं (→'वयं'), दे० 'विमानो'
 (→'विमानो').

३०. -३) वा३ वा३.२ बलवृत्रौ, वा३.२ दे० न० बलवृत्रौ,
 दे० ३.५ दे० बलवृत्रौ (दे० ३.५ 'लो'), दे० च (दे० १) लवृत्रौ
 (→'बलवृत्रौ'), दे० च विप्यातो (→'बलिनौ'). -०) वा३ 'मुपत',
 दे० ३.५ 'मुपत' (→'मुपत'). -०) दे० 'सैन्यानि' (→'सैन्यानि').
 दे० पतिभ्यां दैवतमैन्यानि. -३) दे० ३.५ दे० न० अ (दे० 'ह्य')
 निद्राविपु, न० निद्राविपु (→'निद्राविपु'), वा३ 'धर्तु' (→'उद्यतौ'),
 दे० ह्यभिद्रुतुस्तदा.

३१. -३) वा३ ३.५.१-१० [अ] भवतुतुमुल (दे० ३.५.१),
 दे० ३.५.१ भवतुतुल, दे० दे० रथोऽभूत्तुमुल, (दे० 'लो') (→'रथोऽ'
 भूत्तुमुल). -०) दे० तपानोति' (→'संकुलोति'), दे० संकुलानि, दे०
 धर्तु' (→'संकुलोति'), दे० 'कर' (→'कर'). -०) दे० ३.५.१
 दे० संकुले लोके (→'संकुलो लोके'). -३) दे० नारद (→'नारद').

३२. -३) दे० ३.५ न जगति, दे० गजसाय, वा३ गजसाय
 (→'गजसाय'), दे० पुत्रो (→'पुत्र'). -०) वा३ न पुत्रं, दे० पुत्रात्
 (→'न पुत्र'), दे० तथा (→'तथा'). -०) वा३.२ स्थान्ये' (→'स्थान्ये'),
 न० [अ] [अ] (→'अ[अ]'), दे० ३.५ [अ] निजधनुर् (→
 निजधनुर्), वा३ 'अभ्युत्तु', दे० 'अभ्युत्तु', दे० 'अभ्युत्तु' (→'अभ्युत्तु').

३३. -३) वा३ 'वेगो', दे० 'वेगो' (→'वेगो'). -०) वा३
 न० तथा (→'तथा'), दे० रथं वररथं तथा. -०) वा३ काय.
 वा३.२ गजोत्तु, वा३ गजोत्तु, वा३ गजोत्तु, दे० गजोत्तु,
 वा३ गजोत्तु (→'गजोत्तु'), वा३.२ वा३.२ (→'गजोत्तु').

३. -३) वा३ काय का३.२ वा३.२ दे० ३.५.१०.११ जगत्तु,
 दे० जगत्तु (→'जगत्तु').

३४. -३) दे० न० पदातिरपि (→'पदातिरपि'), वा३.२ दे०
 पद, दे० पति (→'पति'). -०) वा३ भवोत्तु, वा३ भवोत्तु
 दे० भवोत्तु, दे० भवोत्तु, वा३ भवोत्तु (→'भवोत्तु').
 -०) वा३.२ दे० ३.५ च (→'च'). वा३ तु प्रत्ययान्त, दे० प्रत्ययान्त,
 दे० ३.५ च प्रत्ययान्ति (→'च प्रत्ययान्ति'). -३) दे० न० भवोत्तु
 (→'भवोत्तु').

३५. -३) दे० ततस्तु (→'ततस्तु'), दे० संकुले (→'संकुले').
 -०) वा३ काय. वा३ वा३.२ दे० देवा' (→'देवा'), दे० तथा
 (→'तथा'). -०) दे० नदी घोरत्तु, दे० नदी घोरत्तु (→'नदी घोरत्तु').
 -३) दे० ३.५ ततस्तु (→'ततस्तु'), वा३ का३ दे० ३.५ दे० रथे रथ,
 काय. वा३ रथे रथ, दे० रथ जट, दे० रथाद्रज (→'रथाद्रज').

३६. का३. ०८ ०. -३) वा३ काय. वा३.२ दे० ३.५.१०.११
 दे० जगत्तु (→'जगत्तु'). -०) दे० ३.५ मोक्ष' (→'मोक्ष'),
 काय. 'संघाट', वा३ 'संघाट', दे० 'संघाट' (→'संघाट'),
 'वाहिनी' (→'वाहिनी'). -०) दे० ३.५ 'कुम्भ' (→'कुम्भ'), दे० ३.५
 'योध' (→'योध'). -३) वा३ धरणात्, दे० गजोत्तु, न०
 नदीना (→'नदीना').

३७. वा३ ०; वा३ be l ०; वा३ दे०. d ०. -३)
 वा३ वा३ वा३ दे० ३.५.११ लोभा' (→'लोभा'), वा३.२ 'पाद'
 (→'पाद'). -०) वा३ धरणात्, वा३ धरणात्, दे० धरणात्
 'लोभा', दे० 'लोभा', दे० धरणात्, दे० धरणात्, न० धरणात्
 (→'धरणात्'). -३) वा३ 'वाहिनी' (→'वाहिनी').

३८. वा३.२ दे० ३.५ ०. -३) वा३ 'महास्तेनपराध' (→'महास्तेनपराध'),
 वा३.२ वा३.२ (→'महास्तेनपराध'). -०) वा३ वा३.२

बनवायसकादम्बा गोमायुश्चापदाकुला ॥ ३८
 पिशाचमुनिसंकीर्णा दुस्तरा प्राकृतैर्जनैः ।
 रथस्थैः सतरन्तः शूरास्ता प्रणवाहिरे ॥ ३९
 आगुल्फादयमज्जन्तः सृदयन्त परस्परम् ।
 समुत्तरन्तो वेगेन योधा जयधनेप्तवः ॥ ४०
 ततस्तु रौद्रे सुरदैत्यसादने
 महाहवे भीरुभयकरेऽथ ।

रहासि यथाथ सुसंग्रहदाः

पिशाचयुधास्त्वभिरेमिरे च ॥ ४१

पिबन्त्यसुग्राहतर भटाना

मालिङ्गय मासानि च मक्षयन्ति ।

वसा विलुम्पन्ति च विस्फुरन्ति

गर्जन्ययान्योन्यमयो वयासि ॥ ४२
 मृशन्ति फेत्काररवाञ्छिवाथ

क्रन्दन्ति योधा युधि वेदनाताः ।

श्मश्रुप्रतप्तानि पतन्ति चान्ये

युद्ध श्मशानप्रतिम नभूय ॥ ४३

तस्मिञ्छिवा योररवे प्रवृत्ते

सुरासुराणा सुभयकरे ह ।

युद्ध नभौ प्राणपणोपविद्ध

द्वन्द्वेऽतिशम्राक्षगतो दुरोदरः ॥ ४४

हिरण्यचक्षुरतनयो रणेऽप्यको

रवे म्यितो वापिसहस्रयोनिते ।

मचेमप्रपृथितमुग्रतेनस

(→चक्राङ्ग) -०) काष्ठ ब१ दे२ २५ वरं, दे० न१ चण्ड
 (→वन) दे४ बका (→वन) -द) न१ भूता (→भूता)

३९. का२ ab० ब१ दे१ ७ अ० -a) बा१ विचार
 मनु०, दे४ ९ पिशाचगण (→पिशाचमुनि) -b) दे१ ब१ प्र०
 (→प्रा) -०) दे४ १ सच (→सत्त) -d) ब१ २ दे४ ता तु
 दे१ ९ स्तापु (→ता प्र)

४० -a) ब१ २ दे१ ते१ वैवमजन्त (→वैवमजन्त)
 ब१ २ आगुल्फादे (ब१ ०) व सज्ज (ब१ ०) न दे ते१ आगुल्फा
 (ब१ ०) व (ब१ ०) वमजन्त दे१ उष्माजन्तो निमजन्त -०)
 न१ त (स ?) मु० (→समु०) -३) दे१ गजवाणि न१ जयमायो
 (→योधा जय) दे१ ९ चक्षुष्या (→चक्षुष्य)

ब२ b ॥ मध्ये बधिकम्—

आगुल्फाद व सज्जन्त सुरास्तु नु जगाहिरे (→४० a ३६ d)

४१ -३) दे१ दैत्या न१ ० दैत्य (→दैत्य) ब१ २
 सतलु दैत्यसुरदेवसाधने दे४ सतलु दैत्यासुरदेवसूत्रे दे१
 सतलु दैत्येचरदेवसाध (स ?) ने -b) ब१ ० मये ब२
 ० मय, न१ ० रवे (→हरे) ब२ मीर, दे१ न१ भोग
 (→मीर) दे४ ९ र तग दे१ ९ तु, न१ ० र तग (→९ ब)
 -०) ब२ य (र ?) क्षासि (→क्षासि) ब१ सच (→सुच)
 न१ रणे (→सुस) -३) दे४ यु (स ?) वाचि (→वाचि)

४२ -३) ब१ पिबन्ता (→पिबन्त्य) ब१ ० ० तर
 (→० तर) बा१ का१ ब१ २ तयाम्, दे१ कयस्मात् (→कटा
 नाम) -b) दे४ तु (→च) -०) दे१ न१ वासा, दे१ ववा

(→यथा) -d) ब१ दे१ ५ १ न१ गजस्थ, दे१ गत तं (→गजस्थ)
 दे४ गजस्थवाये च रणे पिशाचा दे१ गजन्तवाये च तथा वयासि
 दे१ गर्जवाये च ययैव हित (सिंह)

४३ -a) ब१ २ फेत्कारं दे२ केत्कारं (→फेत्कारं)
 दे१ ५ ९ न१ पूह (दे१ न१ फेट) कारस्थ (→फेत्कारवात्) -b)
 दे४ युधि (→भुवि) दे१ नाति दे१ नाता (→नाता) -०)
 न१ प्रतप्तानि (→प्रतप्तानि) द१ पिबन्ति (→पतन्ति) -d)
 दे१ गान (→गान)

४४ -a) दे४ ७ ९ न१ सच (न१ ०) (→विवा) ब१ २
 दे१ ३ ५ ० तर ब२ ० रवे (→० रवे) -b) दे४ (ह) तु (→सु०) का२
 ० रवे (ब) ब१ ० दे१ ३ ५ ० रवे हि, दे० न१ ० रवे हि, दे१ ० रवे
 दे१ ० रवे (→० रवे) दे४ (ह) सुभयकरे हि (→सुभयकरे ह)
 -०) ब१ ३ दे४ ४ ९ ११ का१ ० न१ युद्ध (→युद्ध) दे१ युद्धव स (→युद्ध
 वसो) ना१ ० रवे, ब१ २ दे१ ० रवे दे१ ७ ० रवे (→
 ० रवे) का१ ० रवे विद्ध दे१ ० रवे विध्य न१ ० रवे विध्य
 (→० रवे विद्ध) -१) ब१ युद्धव च इत्येव दे४ द्रष्टु, दे१
 द्रष्टु हि (→द्रष्टु) दे१ गान्धर्वयो दे१ शरयो जगतो न१
 गन्धर्वयो (→गन्धर्वयो) दे१ ३ ० रवे (→० रवे) न१
 युद्धति गन्धर्वयो दुरोदर

४४ द्वाकोत्तर दे१ बधिकम्—

३२ c हिरण्यसत्त्व तनयो रणक्षयो सतो वकः ।

युधुषे देवपुण्यैव तथा वैर्ये दक्ष ॥

४५ -३) काष्ठ ब१ दे१ ० बसतो, दे४ ४ ० रवे, दे१
 ० रवे (१) दे१ ० रवे (→० रवे) दे४ ० रवे, न१ ० रवे

१०.४ विक्षेप दैत्यराजाय तं ददर्श त्वान्धकः ॥ ४
 आजघान च बाणैर्वैरस्त्रैः शस्त्रैः स नारद ।
 तान् भस्मसात्तदा चक्रे नगानिव हुताशनः ॥ ५
 ततोऽस्तिवेगिनं यज्ञं दृष्ट्वा धलवता वरः ।
 समाप्सुत्य रथात्तस्यै श्रुतिं ग्राह्युसहायवान् ॥ ६
 रथं सारथिना सार्धं साध्यध्वजसङ्करम् ।
 भस्म कृत्वाथ कुलिशमन्वकं समुपाययौ ॥ ७
 तमापतन्तं वेगेन मृष्टिनाहत्य भूतके ।
 पातयामास धलवान् जगर्ज च तदाऽन्धकः ॥ ८
 तं गर्जमानं वीक्ष्याथ चासवः सायकैर्दृढम् ।
 वर्ष्य तान् वारयन् स समभ्यायाच्छतक्रतुम् ॥ ९
 आजघान तत्केनेभं कुम्भमग्रे पदा करे ।

(→आम्य) -d) न १ द (त ?) दर्श (→त दर्श)

५ व २ ५ न झोका ० (ह स) -b) पा१। भरर्षेऽश्वन स, कारा भरर्षेऽश्व स, का१। व २ दे१ न। भरर्षे भरर्षेऽश्व, दे१ ३ परेऽश्व स, दे१ १० भरर्षेऽश्व (→अश्वर्षे भरर्षे स) -c) व ३ तान् भग्याम् (→ताभ्यभग्याम्) दे१ कदा (→तदा), दे१ स तानि भस्म साध्यक -d) व ३ नगानिव, दे० न १ तुगानिव, दे१ १० नगानि (दे१ १०) व, दे१ कदा (न ?) नौव (→नगानिव)

६ व ० ० (ह स ५ पा वि) -a) दे० १० वेगित (→वेगित) व गक (→वस्य) -b) व ३ वर, दे१ वर (→वर) -c) का१ समुत्सुत्य, का० समाप्सुत्य (→समाप्सुत्य) का० रथं (→रथात्), न १ रथात्तस्यै ० -d) न १ ग्राह्युसहायवान् (→श्रुतिं ग्राह्यु)

७ व ० ० (ह स ५ पा वि) -a) दे१ रथिना (→रथिना) -b) पा१। का१। व ३ दे१ ५ ११ न १ साध (व ३) पव (→साध्यध्वज) -c) दे१ व (→[व] व), दे१ ५ कुलिशो (→कुलिश) -d) व ३ वारय (म ?) व, दे१ सवन्तु, दे१ १ सान्धक (→सन्धक)

८ व २ ० (ह स ५ पा वि) -d) व १ व ० ० ०, दे१ वार्ज ० (→वर्जं व) पा१। कारा व १। दे१ ११ न १ तथा (→तदा)

९ -a) दे१ मात्र (→मान) -b) दे१ १ न १ हर्ष (→दृढम्) -c) दे१ १ त (→तान्) पा१। कारा व १ १ दे१ १० ११ दे१ वारयन्तु, व ३ वारयन्तु, दे१ वारयन्तु, दे१ वारयन्तु (→वारयन्तु) -d) पा१। समभ्यासात्, का१। व ३ समभ्यास, दे१ समभ्यास, दे१ ३ १० दे१ समभ्यास, दे१ १० व ३ (दे१ १०) म्या मात्, दे१ ११ म्यामात्, न १ म्यामात् (→समभ्यासात्)

१०. पा१। वारय का१ २ दे१ न १ तान्, दे१ १० ११ तान्

बालुना च समाहत्य विपाणं प्रवभञ्ज च ॥ १०
 वाममुष्ट्या तथा पार्श्वं समाहत्यान्धकस्तवरन् ।
 गजेन्द्रं पातयामास प्रहार्जर्जरीकृतम् ॥ ११
 गजेन्द्रात् पतमानाच्च अप्सुत्य शतक्रतुः ।
 पाणिना वज्रमादाय प्रविशेशमरावतीम् ॥ १२
 पराङ्मुखे सहस्राक्षे तद् दैवतबलं महत् ।
 पातयामास दैत्येन्द्र, पादमुष्टितलादिभिः ॥ १३
 सतो वैरस्वतो दण्डं परिभ्राम्य द्विजोत्तम ।
 समभ्यधावत् प्रहार्द हन्तुकाम, सुरोत्तमः ॥ १४
 तमापतन्त बाणैर्वैर्यवर्ष रविनन्दनम् ।
 हिरण्यकशिपोः पुत्रश्चापमानस्य वेगवान् ॥ १५
 ता गणवृष्टिमतुला दण्डेनाहत्य भास्करिः ।

वचा (→वचा) दे१ १० १० दे१ करम् दे१ कार, दे१ बली (→करे) -d) दे१ ह (→व) दे१ विपाणं प्रवभञ्जत्, दे१ ११ विपाणं च प्रभञ्ज च, न १ विपाणं च प्रभञ्ज च

११ -a) दे१ ३ दे१ वामस्य, दे१ [वा] मनस्य (व), दे१ मम मुष्ट्या दे१ सन मुष्ट्या (→वाममुष्ट्या), दे१ तदा (→तथा), व ० पार्श्वं (स्व ?) दे१ ३ १ ११ पार्श्वं (→पार्श्व) -b) दे१ गजेन्द्र (→कस्तवर) व १ दे१ तान्, व ० तर, दे१ वर, न १ तत (→स्वर) -d) दे१ गजेन्द्र (→जर्जरी)

१२ -a) का१ दे१ पार्श्व, व २ पात, व ३ पतय (→पत) कारा वानस्य, व ३ म्या ० व, न १ मानस्य (→मानस्य) दे१ पततु गजे शतु -b) दे१ सोऽपसुत्य, न १ पततु च (→समभ्यास) -c) दे१ वच (→वच)

१३ -a) व १ पुरजिता (वे ?), व ३ पराजिते (→परजितु), व ३ दे१ पार्श्वे (→पार्श्व) -b) दे१ ३ हर्षं तद्, न १ तन्मात्र (→वैर्यवर्ष) -c) दे१ ११ पदा (→पदा)

१४ -a) दे१ ११ वैरस्वत (→वैरस्वत) -c) दे१ ३ न १ तमस्य, व ० समुप (→समस्य), दे१ प्रहार्दो (→प्रहार्द), दे१ व (म ?) वृष्टिं तु प्रहार्द -d) कारा व ३ ३ [म] वृष्टिमतु (→सुरोत्तम)

१५ -b) दे१ ४ दे१ विनमुद्र, दे१ वर (न १ ?) वमुद्र (→रविनन्दन) -c) पा१। वृद्धो, दे१ ५ १ वृद्धो (→वृद्धो) -d) पा१। मानस्य (→मानस्य)

१६ -a) दे१ तुमुता (→सुमुता) -b) का१ दे१ ११ भास्करि, दे१ ११ (→भास्करि) -c) दे१ ३ पात, दे१ ११

शातयित्वा प्रचिक्षेप दण्ड लोकमयंकरम् ॥ १६
 स वायुपथमास्थाय धर्मराजकरे स्थितः ।
 जज्वाल कालाग्निनिभो यद्धृदं दग्धं जगत्त्रयम् ॥ १७
 जाज्वल्यमानमायान्त दण्ड दृष्ट्वा दितेः सुताः ।
 प्राक्रोशन्ति हतः कष्ट प्रह्लादोऽयं यमेन हि ॥ १८
 तमाक्रन्दितमाकर्ण्य हिरण्यास्सुतोऽन्धकः ।
 प्रोवाच मा भैद मयि स्थिते कीऽप्य सुराधमः ॥ १९
 इत्येगमुक्त्वा यवन वेगेनाभिससार च ।
 जग्राह पाणिना दण्ड हसन् सव्येन नारद ॥ २०
 समादाय स्तो वेगाद् आमयामास चान्धकः ।
 जगर्ज च महानादं यथा प्राप्स्यि तोयदः ॥ २१
 प्रह्लाद रक्षित दृष्ट्वा दण्डाद् दैत्येक्षणेन हि ।

साधुवाद ददुर्हृष्टा दैत्यदानयुधपाः ॥ २२
 आमयन्त महादण्ड दृष्ट्वा भागुसुतो ह्यने ।
 दुःसहं दुर्धरं मत्वा अन्तर्धानमगाद् यमः ॥ २३
 अन्तर्हिते धर्मराजे प्रह्लादोऽपि महाह्यने ।
 दारयामास चलान् देवसैन्य समन्ततः ॥ २४
 वरुणः शिशुमारस्थो बद्ध्वा पार्श्वमैहासुरान् ।
 गदया दारयामास तमभ्यागाद् विरोचनः ॥ २५
 सोमैर्यजमस्पृक्षे शक्तिभिर्मार्गणैरपि ।
 जलेश साडयामास सुहृदैः कृण्वैरपि ॥ २६
 तत्स गदयाऽभ्येत्य पातयित्वा धरातले ।
 अभिद्रुत्य वनन्धाथ पार्श्वमैचगज पत्नी ॥ २७
 तान् पाशाञ्चतथा चक्रे वेगाच्च दृज्जेधरः ।

व. १०

आम^० (→शात^०) दे१ तु वि^०, दे१३ च वि^० (→प्रवि^०) -दं दे१
 लोके (→लोक)

१७ -a) दे० ०पदम् (→०पयम्) -b) ब२ ०क्रोध
 (→०राज) शा१ कारा का१ २ ०करिष्य, ब३ ०करे स्थित, दे१
 ०करिष्युत (→०करे स्थित) -c) शा१ का१ ज्वालकालानि
 सप्रिभो दे० ज्वालकालानसप्रिभो -d) शा१ कारा का१
 तद्वत्सु दे० दक्षयुग (→मद्वत्सु)

१८ -a) ब३ ०त्यमा ६० मान्त (→०पमानप्रमान्त)
 -b) दे० न१ दृष्ट्वा दण्ड (→दण्ड दृष्ट्वा) दे० दिते सुत न१
 विरोधवर (→दिते सुता) -c) शा१ प्राक्रोशानु (?) कारा
 भाशोक्त का१ प्राक्रोशन्ति ब१ प्राक्रोशति दे० प्राशोय नि, न१
 प्राक्रोशुम् (→प्राक्रोशन्ति) -d) दे० प्रह्लादि (→प्रह्लादोय)
 दे० यमेन हि (→यमेन हि)

१९ दे० ६३ ०द इवारम् २१ ab वाक्त ० (ह स)
 -a) दे० तदा^० (→तमा^०) का१ माकय (→माकय) -b) दे१
 हिर^० (→हिर^०) ब१ ०प्याशो (→०प्यास) -d) दे१ कोय सति
 (→स्थिते कोय) दे० राधम (→राधम)

२० दे० ० (ह स द १६ पा वि) -a) दे१ द्रव्यकला
 वचन ईयो -b) कारा तम् दे१ ह (→च) -c) शा१
 का१ ० दे१-३ ५ १० दे१ सम्यहसित (→हस्य सम्येन) कारा सज्जेन
 वागवोचक दे१ ७ हसन् मध्ये ननाद च

२१ दे० ab ० (ह स द १६ पा वि) -a) ब१ २
 महाण्ड (→तमादाय) -c) ब१ महाना^० (→महाना^०)

२२ दे० ० -c) शा१ कारा का१ २ दे१ ३ ५ १० दे१

तदा चतु, दे० ददुर्हृष्टा, न१ वदत् हृष्टा (→दुर्हृष्टा)

२३ दे१ २३ ०द भारम् २४ ab वाक्त् ० (ह स)
 -b) दे१ वयुसुतो (→भागुसुतो) -c) दे० दुस्तर, न१ दुर्ह
 (→दु सह) न१ दु सह (→दुर्धर) -d) दे० प्रमोद्यम (?) दे०
 गतो यम, न१ यमो यत् (→अगाद् यम)

२४ दे१ ab ० (ह स च २१ पा वि) -a) ब२ धर्मराजो
 (→धर्मराजे) -c) न१ दे१ वारम् ६० हारम् (→दारम्)
 २५ -a) दे१ वि (वि ?) सु^० (→विषु^०) -b) दे१
 असुर (→असुरात्) -c) दे१ ४ ७ ताह^० (→ताह^०)

२६ दे१ ०d ० -a) ब१ दे० ०सर्का^० (→०सर्वा^०)
 -b) ब२ माङ्गर्ण (→मार्गण) -d) कारा का१ कुठार
 (→भुवने) शा१ का२ कुठरेपि कारा भुवनेरपि का१ अपि
 सुद्वर ब१ ० कुन (ब१+०) वैरपि दे१ ३-५ १० दे१ वचननिभे,
 दे१ कृण्वैरपि न१ परिवैरपि (→कणपरपि)

२७ दे० ० इवारम् ३० a वाक्त् ० (ह स)
 -a) दे१ न१ तान् (→तं) दे१ हत्वा ब१ दे१ ७ न१ [अ]
 म्यज्जन् (→[य]म्येत्) -c) दे१ धम्य^० (→अनि^०) दे१ हृत्
 (→हृत्) दे१ ३ ७ १० दे१ अन्त्यादु (→अवधाय) -d) न१
 मत् (→मत्) न३ मत् दे३ मत् (→वनी)

२८ दे० ० (ह म द २७ पा वि) ब२ ० इवारम्
 ३० ० अभ्येय^० वाक्त् ० (ह स) -b) शा१ वार का१ २
 सदैव (→वेगाञ्च) ब१ ० वेगाञ्चुवेषर ब३ दे१ २ वेगाञ्चन
 वेसर दे१ ३ १० दे१ वेगाञ्चुवेषर न१ वेगाञ्चन च वर -c)
 कारा त (→च) -d) न१ वाक्त् (→अभ्ये) दे३ नारद (→नारद)

६.१०.२८

वरुणं च समभ्येत्य मध्ये जग्राह नारद ॥ २८

ततो दन्ती च भृङ्गाभ्यां प्रचिक्षेप तदाऽव्ययः ।

ममर्दं च तथा पद्भ्यां सबाहं सलिलेश्वरम् ॥ २९

तं मर्द्यमानं वीक्ष्याथ शशाङ्कः शिशिरांशुमान् ।

अभ्येत्य ताडयामास मार्गणैः कायदारणैः ॥ ३०

स ताड्यमान, शिशिरांशुवाणै-

रवाप पीडां परमां गजेन्द्रः ।

दुष्टश्च वेगात् पयसामधीशं

सुसुसुसु. पादतलैर्ममर्द ॥ ३१

स मृद्यमानो वरुणो गजेन्द्रं

पद्भ्यां सुगाढं जगृहे महर्षे ।

पादेषु भूमिं करयोः स्पृशंश्च

मूर्ध्निमसुहृदयः यलान्महात्मा ॥ ३२

गृक्षाद्गुलीभिश्च गजस्य पुच्छं

कृतवेहं चन्दं भुजगेश्वरेण ।

उत्पाद्य चिक्षेप विरोचनं हि

सकुञ्जरं खे सनियन्तृवाहम् ॥ ३३

क्षिप्रं बलेशेन विरोचनस्तु

सकुञ्जरो भूमितले पपात ।

साङ्गं सयन्त्रागलहर्म्यभूमि

पुरं सुकेशैरिव भास्करेण ॥ ३४

ततो जलेशः सगदः सपाशः

समभ्यधाबद्ध दितिज्ञं निहन्तुम् ।

ततः समाक्रन्दमनुत्तमं हि

सुक्तं तु दैत्यैर्घनरावतुल्यम् ॥ ३५

हा हा हतोऽसौ वरुणेन वीरो

विरोचनो दानवमैत्र्यपालः ।

प्रह्लाद हे जम्भकुनम्भकाधा

२९. ब२ दे०. ० (ह. स. द. २७, २८ पा. वि.). -a) का२ ब१,३ ते१ ततो दन्तीय, दे० सताय तीकण, दे० वेगादतीय (→ततो दन्ती य), का२. दे०-३,१० ते१ दन्ताय्या, का१ म्वाय्या, + दन्ताय्या (→भृङ्गाय्या). -b) ब१ प्रति० (→प्रवि०), का१ ब२ दे० २,१० ते१ तदाभ्यय, दे० तथा (य) व्यय, दे० तवाय (य) य (→सदायय). -०) दे० तदा (→तया). -d) ब१,२ दे० १, १,१० ते१ न१ सय (→सवाह).

३०. ३२ ३०. ०, ३०-३० (६. ३. ३. ३० पा. नि.)
 ३२. ० 'मार्थ' वाद ० (६. ३. ३. ३० पा. नि.) -a)
 ३१. ३. ३० बध्य (→मर्थ) -b) ३१. ३० वा (→मार्थ) -d)
 ३१. ३२ ३०-३२ ३० कायदाय, ३१ ० (→कायदाय).

[illegible]

३२. -a) शा। काय. का. 1.2.5-9.10 से। न। स (का। स) मयं^० (न। °य) (-श्च मूल°), ६.7.11 माषो (-मावो). -b) ६.९ पादे (-पदर्या). -c) शा। पात्रेषु (-पात्रेषु), ६.९ पादेन भूय करते स्थानं. -d) शा। काय. का. 1.२ उत्तोत्, न। ६.१०

उद्भास्य, व३ उद्भाष्य, दे३ आतोद्भाष्य, ते३ उद्भास्य (→उद्भाष्य), दे३
महाश्व, न३ महाश्वम् (→महाश्वम्).

३३. -a) दे० स (→), दे० गजय (अ १), दे० न० गजेन्द्र-
(→ गजय). -b) काटा. कृत्वाय, व२ कृत्वेह, दे० कृत्वेव, दे०
कृत्वेन (→ कृत्वेह). -c) का० १.२ व० उत्ताय, दे० ४.७.११ उत्ताय,
न० उत्ताय (→ उत्ताय). -d) व० स विनष्टाह, दे० प्रविनिनष्ट,
दे० निरुत्थाह, न० स चलय मयानि (→ सनियस्तुबाहू).

३४. दे०. अ-द 'न वितो.....मुक्ते' ० (ट. द.).
 -०) शा० कण्व. का०.२ य (का०. ८, का०. ४) इट्, दे० सां
 व, न० सां व, दे०.३ स्वर्गात् (दे० वी), मुदे, स्वर्गात्- (→साई
 ल-); शा० ब० भूमि, ब० न० भूमि (→भूमि), दे० जातलन्तार्ग-
 सहर्षभूमि -द) का० ब० मुदेवी, ब० मुदेटी, दे० मुदेटी, दे०
 मुदेवी, न० मुदेवे (→मुक्ते)

३५ -a) दे० सहस्र (→सहस्र); न१ धाव (→धावा).
-b) धा१ का१ धावन् (→धावन्). -उ) दे० भक्तजनमुत्तम, दे०
भक्तजनमुत्तम (→भक्तजनमुत्तम); दे० १० ति (→ति). -द) दे० १३
दे० १० न१ मुक्तं हि, दे० ६६०, दे० १ वज्र (→मुक्त मु), दे०
मुक्त, दे० १ दैत्या, दे० १ दैत्य (→दैत्य), दे० घट (न ?) राज°,
दे० वनराज (→वनराज°).

३६. -a) दे१.२.४ वि (वी ?) रो (→वीरो). -b) व३
विरो° (→विरो°), दे३ °पाताद, (→°पातः). -o) दा१ है
जम्बक°, व३ हेरम्बकु° (→हे जम्बकु°); कारा. का१.२-ककुम्भकाक्ष

रक्षध्वमभ्येत्य सहान्धकेन ॥ ३६

अहो महात्मा मलवाङ्मलेशः

संचूर्णयन् दैत्यमटं सचाहम् ।

पाशेन वृद्ध्वा गदया निहन्ति

यथा पशुं वाजिमखे महेन्द्रः ॥ ३७

श्रुत्वाय शब्दं दितिजैः समीरितं

जम्भप्रधाना दितिजेश्वरास्ततः ।

समभ्यधात्सत्यरिता जलेश्वरं

यथा पवत्रा ज्वलितं हुताशनम् ॥ ३८

तानागतान् वै प्रसमीक्ष्य देवः

प्राहादिस्तुज्य वितत्य पाशम् ।

गदां समुद्भ्राम्य जलेश्वरस्तु

दुद्राव तान् जम्भमुखानरातीन् ॥ ३९

जम्भं च पाशेन तथा निहत्य

तारं तलेनाश्रुनिसंनिभेन ।

पादेन दृत्रं तरसा कुजम्भं

निपातयामास बलं च मुष्ट्या ॥ ४०

तेनार्दिता देववरेण दैत्याः

संप्राद्रवन् दिक्षु विमुक्तशस्त्राः ।

ततोऽन्धकः सत्वरितोऽभ्युपेयाद्

रणाय योद्धुं जलनायकेन ॥ ४१

तमापतन्तं गदया जयान

पाशेन वृद्ध्वा वरुणोऽसुरेशम् ।

सं पाशमारिध्य गदां प्रगृह्य

चिद्वैप दैत्यः स जलेश्वराय ॥ ४२

तमापतन्तं प्रसमीक्ष्य पाशं

गदां च दाक्षामणिनन्दनस्तु ।

विवेश वेगाद् पयसां निधानं

ततोऽन्धको देवबलं ममर्द ॥ ४३

ततो हुताशः सुरशत्रुसैन्यं

ब३ दे४.७.१ न१ कुजम्भ शीघ्र, व१ ३३३ काष्ठा (→कुजम्भ-काष्ठा)

३७ -a) ब१.३ दे४.७ न१ अती (→अहो) b) शा१ कारा का१ २ ब१ ३ दे१ ३.५.९.१० दे१ 'मदान्, न१ 'बल (→'मट'), शा१ कारा का१ ब३.३ दे१ ३.९.१० दे१ न१ स (न१ तु) बाहय्, का१ २ (हि) बाहय्, व१ दे१.११ सवाहन (→सवाह) -d) शा१ कारा का१ २ ब१ ३ दे१-३.५.९-११ न१ पशुत् (→अवु), दे१ महान् (→महेन्द्र)

३८ -a) ब१ २ तु (→[अ]व) -b) दे१ जम्भे, दे१ जगत (→जम्भ-) -c) दे१ स्वरित जलेश (→स्वरिता जलेश्वरम्) -d) ब३ दे१ ७ हुताश (→हुताशनम्)

३९ -a) ब१ ३ तमापतन्तं, ब३ दे१ तानापतन्तं, दे१ तानायतो वै, न१ तानापतन्तान् (त ?) (→तानागतान्), दे१ वैव (→वै प्र), व३ स तामी (→प्रसमी) -b) शा१ दे३ प्रह्लादिन्, का१ ब३ दे१ प्राह्लादय्, न१ प्रह्लादय् (→प्राह्लादिभ्यः), व१ ३ दे१ १ पाशान् (→पाशान्), न१ प्रह्लादमुष्मानविमिश्र पाशान् -c) दे१ ३ परिभ्राम्य, दे१ समुद्भ्राम्य (→समुद्भ्राम्य), दे३ जलेश्वरस्त, दे१ जलेश्वरेश्वरः (→जलेश्वरस्तु) -d) दे३ तव (?) (→दुद्राव), शा१ कारा, का१ २ जनेन (→जरातीन्)

४०. -a) दे१ जम्भ च, दे१ बलम् (→जम्भ च), शा१ कारा का१ २ ब१ ३ दे१ १ १०.११ दे१ विह्व, दे१ [अ] विह्व

(→विह्व) -b) कारा शीघ्र, ब३ भाव, दे४ ७ तया, दे१ तान (→तार), दे१ वरेया (→वरेया) दे३ 'सनिभान (→'सनिभेन). -c) का१ २ दे१ ११ न१ वृष (व ?) (→वृष), का१ दे३ उरसा, दे११ उरसा (व) (→उरसा), दे१ कुजम्भ, दे११ (व) कुजर, न१ सजभ (→कुजम्भ) -d) कारा बलम् (→बल व), शा१ मुष्ट्या, कारा मुष्ट्या, व१ मुष्ट्य, दे१ मुष्ट्य (→मुष्ट्या), दे१ पराश्र मुष्ट्या (→बल व मुष्ट्या)

४१ शा१ का१. ०८ ० -a) दे१ 'दितो दैत्य' (→'दित्ता देव'), दे१ दित्ता (→दैत्या) -b) दे१ समाद्रवन्, दे१ संप्रा- (→संप्राद्रवन्), शा१ १ (के ?) वय्, का१ कारा कैशा, दे११ 'सारव (→'सारव) -c) का१ ३ च (→स-), व१ दे१ ३.१० दे१ शुं, दे१ ३ स (→स), दे१ ३ [अ] म्युपेयाद्, व१ १ शा१ [अ] म्युपेयाद्, का१ २ [अ] म्युपेयाद्, + [अ] म्यु पेयाद्, दे१ ह्युपादो (→[अ] म्युपेयाद्) -d) कारा ततोन्धको दीव्य बल प्रमन-ममर्दिवन् नीरपति बलीयान्

४२ शा१ कारा का१. ०८ ० -b) दे१ [अ] सुरेशम् (→[अ] सुरेशम्) -c) न१ च गृह्य (→प्रगृह्य)

४३ -a) दे१ १ १० तव (→तमापतन्त) -b) दे१ 'नन्दन-नेन, दे१ 'नन्दनं व, न१ 'नन्दनस्ता (→'नन्दनस्तु) -c) दे१ ७ पयसा (सा ?) (→पयसा) -d) व३ ममर्द (→ममर्द)

४४ -c) का१ शम्भगात्, दे१ शम्भगात् (→शम्भगात्).

, १०. ४४

ददाह रोषात् पवनावधूतः ।
 तमम्ययाद् दानवविश्वकर्मा
 मपो महाबाहुस्त्वं प्रवीर्यः ॥ ४४
 तमापतन्त सह शम्भरेण
 समीक्ष्य बह्विः पवनेन सार्धम् ।
 शक्त्या मय शम्भरमेत्य कण्ठे
 संताड्य जग्राह प्लान्महर्षे ॥ ४५
 शक्त्या स कायावरणे विदारिते
 समिन्नदेहो न्यपत्नं प्रथिन्याम् ।
 मयः प्रज्ज्वाल च शम्भरोऽपि
 कण्ठाबलमे ज्वलने प्रदीपे ॥ ४६
 स दक्षमानो दितिवोऽग्निनाऽथ
 सुविस्वर धोरतं रुराव ।

-d) ब१ ३ दे१ न१ 'मय' (ब१ ० 'प्लाव') विदुषवीय, दे१-१ 'मय' विदुषकमा (→'बाहु'प्रवीर्य)

४५ -a) दे१ सहाभरेण, दे१ महता स्वनेन, न१ सहसा स्वरेण (→सह शम्भरेण) -o) दे१ मय (→मय) दे१ सत्वर, न१ सत्वर (→गम्बर) -d) पा१ काय का१ सत प्रवशाह ब१ सत्ताप जग्राह (→सत्ताप जग्राह), ब१ बलवान्, दे१ बलो (→बलाद) काय मयद (→महर्षे)

४६ -a) दे१ सा(स?) ग१ ०, दे१ सकोप० दे१ हताया (→स काया) दे१ सकाम, मुने सकोप (→सकाया) ग१ विनारितो, न१ विनारित (→विनारित) -b) ब१ ० ब१ २ दे१ २ ३ १० न१ स तिस्र (→सतिस्र) पा१ तिस्र ० य (→स्यपतर) -o) दे१ ० ० ० प्र (→मय प्र) पा१ काय का१ २ स ज्वात (→प्रज्ज्वाल) काय दे१ स (→य) ब१ ३ दे१ ३ ५ ११ सवर (→गम्बर) -d) ब१ ० दे१ २ ३ १० दे१ कण्ठे वि, दे१ कण्ठे वि, दे१ कण्ठे य (→कण्ठाव) पा१ ज्वलतो (→ज्वलने)

४७ -a) पा१ काय का१ दे१ सत्सिद्ध, दे१ स (स?) दिसि, दे१ स (स?) दसि (→स दसि) पा१ नितिवोनिना तु, ब१ २ नितिवो (ब१ ०) य यत्तिना, ब१ दितिवोनिनाये, दे१ नितिवोनिना स (→नितिवोऽग्निनाय) -b) पा१ काय का१ सत्सित्तर, ब१ ० दे१ ३ ५ १० ११ दे१ सुविस्तर, ब१ सत्सित्तर, दे१ सुविस्तर (→सुविस्तर) पा१ का१ २ ब१ ३ दे१ ३ ५ १० ११ दे१ न१ ० रं (→० रं) ब१ सत्ते दे१ विराव दे१ २ रत्तव, दे१ तु (६?) प (→रत्तव) -o) दे१ १ विहाविपयो, दे१ विहाविपयो,

सिंहाविपयो विपिने भयैव
 मचो गजः कन्दति वेदनार्चः ॥ ४७
 स शब्दमाकर्ष्य च शम्भरस्य
 दैत्येश्वरः क्रोधविरस्तदृष्टिः ।
 आ. वि विमेतन्ननु केन युद्धे
 जितो मयः शम्भरदानवश्च ॥ ४८
 ततोऽश्ववन् दैत्यमटा दितोश्च
 प्रदहते क्षेप हुताशनेन ।
 रहस्व चाभ्येत्य न शक्यतेऽग्नौ
 हुताशनो वारयितुं रणाग्रे ॥ ४९
 इत्थं स दैत्यैरभिन्नोदितन्तु
 हिरण्यचक्षुस्तनयो महर्षे ।
 उद्यम्य वेगात् परिह हुताश

न१ विहेन भिन्नो (→विहाविपयो) दे१ न१ विजने (→विपिने) -३) ब१ ३ दे१ ३ ५ १० ११ न१ सत्तज्ज्वल (→मचो गज) ब१ वेदनार्च (→वेदनात्)

४८ दे१ ० -३) ग१ काय का१ स गम्भ (→गम्भर) ब१ ३ दे१ ५ सवरस्य (→सम्भरस्य) -b) ब१ विरितो, ब१ विमुक्त (→विरितो) -o) दे१ ० तिक, दे१ तद तिक (→भा तिक) पा१ दे१ एतेन तु, ब१ ० एतेन ब१ १ एतत्तव (→एतत्तव), दे१ विमेतद्विहाह च सोऽश्ववन्तोपि -d) दे१ युद्धे (६?) विह शम्भरदानवद दे१ परविह गबरो मा बन्ध, दे१ जितो मय सवर (?) मा बन्ध, न१ जितोव्य गबरोमावन्धम्

४९ -a) दे१ १ नितिवो (→नितिवो) -b) ब१ चैव, ब१ चैव, ब१ ज्ये (६?) दे१ ३ ५ १० -[म]नेन, दे१ तेन (→एतत्तव) -o) दे१ रत्तव, न१ रत्तव च (न?) (→रत्तव च) पा१ काय का१ २ सत्सित्तर, ब१ सत्सित्तर, दे१ ३ ५ १० ११ सत्सित्तर, दे१ सत्सित्तर, न१ सत्सित्तर (→सत्सित्तर) -३) ब१ ३ दे१ ११ न१ हुताशन (→हुताशन)

५० ब१ ० -३) न१ हि (→य) पा१ का१ २ दे१ न१ ० नितिवो (→नितिवो) -b) पा१ का१ दे१ ० नितिवो, दे१ ० नितिवो (→नितिवो) -३) दे१ १ सत्सित्तर, दे१ १ सत्सित्तर (→सत्सित्तर) पा१ दे१ ३ ५ १० ११ न१ ० नितिवो (→नितिवो) पा१ का१ स (→हि) ब१ ३ नितिवो नितिवो, दे१ नितिवो स दैत्य, दे१ नितिवो नितिवो (→नितिवो नितिवो) ब१ ३ नितिवो नितिवो ४८ ०० नितिवो

समाद्रवत् सिष्ठं सिष्ठं ध्रुवन् हि ॥ ५०

श्रुत्वाऽन्धकस्यापि वचोऽन्यथात्मा
संकुद्रचित्तस्वरितो हि दैत्यम् ।

उत्पाद्य भूम्यां च विनिष्पिपेय

ततोऽन्धकः पावकमाससाद ॥ ५१

समाजधानाथ हुताशनं हि
वरायुधेनाथ वराङ्गमप्ये ।

समाहतोऽग्निः परिमुञ्च्य जम्बरं

तथाऽन्धक स स्वरितोऽन्यथावात् ॥ ५२

तमापतन्तं परिषेण भूय.

समाहनन्मूर्ध्नि तदाऽन्धकोऽपि ।

स ताडितोऽग्निर्दित्तिजेश्वरेण

मयात् प्रदुद्राव रणाजिरादि ॥ ५३

ततोऽन्धको मास्तचन्द्रमास्करान्

साध्यान् सरद्राधिवसून् महोरगान् ।

यान् याञ्चश्रेण स्पृशते पराक्रमी

पराहृष्टास्तान् कृतवान् रणाजिरात् ॥ ५४

ततो विजित्यामरसैन्यमुग्रं

सेन्द्रं सरद्रं सयमं ससोमम् ।

संपूज्यमानो दनुपुंगवैस्तु

तदाऽन्धको भूमिमुपाजगाम ॥ ५५

आसाद्य भूमिं करदानं नरेन्द्रान्

कृत्वा यज्ञे स्थाप्य चराचरं च ।

जगत्समग्रं प्रविशेत् धीमान्

पातालमयं पुरमश्मकाङ्क्षम् ॥ ५६

वै. १०.५

५१ वा१ का१ अ० -a) दे१ कस्ताव (→भुत्वा), वा१

का१ का१ अ० (→अपि) न१ महात्मा (→[अ]म्यात्मा)

-b) वा१ स सुज्वन्, दे१ स सुज्वन्, दे१ सुज्वन् (→संभुद्धं)

दे१ स दैत्य (→चित्त) दे१ इगित (→स्वरित) दे१ स

पावक (→दैत्यम्) -c) का१ उत्पात्य दे१ ४ १ न१ उत्पाद्य

(→उत्पाद्य) वा१ २ दे१ १० अपि, न१ अग्नि (→अपि) का१

दे१ ४ १ ऽपि विषेय (→विनिष्पिपेय)

५२ वा१ का१ का१ od -a) दे१ स (→हि)

-b) वा१ का१ का१ २ [अ]ह्वरगं दे१ [अ]पि चरागं

(→[अ]पि वराङ्गं) -c) वा१ हतोऽग्नि, दे१ १ हतोऽग्नि

(→होतोऽग्नि) दे१ समिपय (→परिमुञ्च्य) -d) दे१ तदा, दे१ १

न१ वरा (→समा) वा१ अन्वयेन, दे१ अन्वय स (→अन्वय स)

वा१ स्वरितो (हि उत्पन्न भूमापि) (→स्वरितो) दे१ [अ]

म्यावाय (→[अ]म्यावाय)

५३ वा१ का१ का१ ab -a) वा१ २ समा

(→समा), न१ परिमुञ्च्य तेन (→परितेज भूय) -b) दे१ ५

समाहत, दे१ समग्रहृद्, न१ समाहितो (→समाहृत) वा१

वा१ २ दे१ ५ तदा (→तदा) वा१ दे१ १ स [अ]कर्मिन्, न१ [अ]

न्यकेन (→[अ]न्यकोऽपि) -c) वा१ का१ का१ समाहितो

दे१ १ सताडितो (→स ताडितो) -d) दे१ १ तदा (→मयात्)

वा१ का१ का१ २ दे१ ५ रणाजिराद् बहि, दे१ १ रणाजिरे हि, दे१

रणाजिरात्, दे१ रणाजिरात्, दे१ रणाजिरात् (→रणा
जिरादि)

५४ -a) दे१ ४ वायुवरेण (→मास्तचन्द्रं) -b)

वा१ ३ सरद्रा स दे१ देवाश्च (२) दे१ महोरगाश्च, दे१ सद्यस्मिन्,

न१ सरद्राश्च (→सद्यस्मिन्) दे१ महोरगाश्च (→महोरगा-

होरगाश्च), दे१ साध्या देवाश्च वसून् महोरगाश्च, मुने साध्यान्वसून्

धिमहमहोपाय -c) का१ नरे स, वा१ ३ दे१ १० न१ करेन

(→श्रेण) वा१ ३ पराक्रमात् दे१ पराक्रमान् (→पराक्रमो) -d)

दे१ ३ जिरे (→जिरात्) दे१ साध्याश्च कृत्वा नमुनो रणाजिरात्

५५ -a) दे१ जित्वा (→जित्वा) दे१ ततो विजि

त्वाय राज्ञेयकोत्ति -b) दे१ सार्क (→सेन्द्र) वा१ २ दे१ समय

(→सयम), दे१ सार्क (→सयमय) -c) दे१ सद्यस्मिन्

(→सपूज्य) वा१ सद्यु (→सद्यु), दे१ स (→सु) -d) वा१

ततो (→तदा)

५६ -a) वा१ २ दे१ ३ ११ सायाय (→सायाय), दे१

परवानकेन्द्र, दे१ परवानकेन्द्रान् (→करवाजरेन्द्रान्) -b) न१

कृत्यान्वक (क १) (→कृत्या वने) -c) वा१ ३ सद्यस्मिन् (→सद्यस्मिन्)

-d) वा१ पातालमय, दे१ यगावदप्य, न१ जगताय (→पाताल-

मयम्) का१ दे१ अश्वकाङ्क्षम्, वा१ अश्व (अ १) कत्, वा१

अश्वकाङ्क्ष, दे१ अश्वकाङ्क्ष, दे१ अश्वकाङ्क्ष, दे१ अश्वकाङ्क्ष

तत्र स्थितस्यापि महाऽसुरस्य
गन्धर्वविवाधरसिद्धसंवाः ।

सहाप्सरोभिः परिचारणाय
पातालमन्वेत्य समावसन्त ॥ ५७

इति श्रीवामनपुराणे द्दशमोऽध्यायः ॥१०॥

११

नारद उवाच ।

पुलस्त्य उवाच ।

यदेतद्भवता प्रोक्तं सुकेचिनगरोऽम्भरात् ।
पातितो ह्यवि सूर्येण तत्कदा कुत्र कुत्र च ॥ १
सुकेशीति च कथासौ केन दत्तः पुरोऽस्य च ।
किमर्थं पातितो भूम्यामाकाशद् भास्करेण हि ॥ २

मृणुष्यावहितो भूत्वा कथामेतां पुरातनीम् ।
ययोक्तवान् स्वयंभूर्मा कथ्यमानां मयाऽनघ ॥ ३
आसीन्निशाचरपतिर्विघ्नकेशीति विश्रुतः ।
तस्य पुत्रो गुणज्येष्ठः सुकेशिरभवत्ततः ॥ ४

५७. -०) दे१ अस (प्स ?) रोभि (→अप्सरोभि), व१
वाहना (त ?) य, दे१ नारदाः (→नारदाय), -०) दे१
पाताल (न ?) (→पातालम्), व१ ३ सदा (→समा), व१
दे१ वसन्त, व१ वसन्ति, दे१, १० विवेच, दे१ महंता, मुने वस-
न्त (→वसन्त)

पुरिषका-शा१ का१, २ दे१, ३, ५, ११ ते१ न१ इति श्रीवामन-
पुराणे, कारा, दे१ इति वामनपुराणे, व१ ३ दे१, ५ इति श्री (व१ ३
[धी]) वामनपुराणे मरुतप्राङ्गुलि (दे१ मरुते), दे१ इति वामनपुराणे
अन्यकविजये, मुने, इति श्रीवामनपुराणे पुलस्त्यनारदसंवादे, अध्याय
नाम-व१ ३ दे१, ५, ७, शा१ कारा, का१, २ दे१, ३, ५, ९, ११ ते१
न१ अथक (दे१ अथकानुर) विजयो नाम अध्यायसंख्या-
दे१, ७, शा१ का१, २ दे१, ३, ५, ७ ते१ न१ दशमाध्याय, कारा तयो-
रयोऽध्याय, व१ ३ दे१ द्वितीयोऽध्याय, दे१ ॥१०॥, दे१ दशमोऽध्याय

११

॥ दे१, ७, व१ नारद उ, न१ श्रीनारदः.

१ -०) शा१ का१, २ सुकेच (→सुकेशि) दे१, ५, ७ पुराण-
रात्, दे१, ५ न रोम्भरात् (त ?), दे१ नगरम्भरात् (→नगर-
म्भरात्), व१ ३ सुकेचिन (?) पुरोऽम्भरात्. -०) व१ दे१, ५
पातित (→पातितो) -०) शा१ कारा का१ ३ तत्कदा कथं केन
च, व१ तत्कदा कथं कुत्र च, व१ तत् कथाव (?) च कुत्र च,
व१ तत् कथा केन कुत्रचित्, दे१, ३ तदाकथं द्विजोत्तम, दे१ तत्कदा
कुत्र केन च, दे१, ५ तदाकथं च कुत्र हि (दे१ चित्), दे१ समाकथं
च कुत्र च, न१ तदाकथं कुत्र च.

२. -०) शा१ कारा, का१ ३ च कथासौ, दे१ कथं सासौ
(→च कथासौ), व१ ३ सुकेचिरेति कथासौ. -०) व१ दत्तो वरो-
ऽस्य च, दे१, ३ दत्तवरज उ, दे१ दत्तं पुरोत्तमम्, दे१ दत्तो (त ?)
पुरोत्तं च, दे१ दत्तं पुरोत्तम् (?) (ह्यसि ?) (→दत्तं पुरोत्तं च),
दे१ दत्तं केनारय वं पुरम् -०) दे१ किं पुत्र (→किमर्थं) दे१, ५
७-७ पातित (→पातितो) का१ दे१ भूमि (→भूम्या) -०) दे१
पुरात्, व१ विषयं (→माकाशात्) दे१, ३ ह (→हि)

दे१ ab, cd मध्ये अथिक् -

३५७ किं सिच (सिच ?) अथ परो लोके किम् वेत् द्विजोत्तम ।
केन पूषस्तवा तल्लु केनादौ सुखमेव्यते ॥ (= १११०).

॥ शा१ का१ न१ पुनस्तथ दे१ पुनस्तथ उ, दे१ श्रीपुनस्तथ.

३ -०) दे१, ३, ५ ते१ ॥ तत्रो (→व्यावहितो) -०)
व१ २ ययोलता तु भूत्वा वं, व१ ययोलतानुविर्भूत्वा, दे१, ५, ५ ते१
यया भुवा यया पूर्व, दे१ यया सुत रचयन्त, दे१, ५ न ययोत्त-
यान्तितां (दे१ न्निचिदं) भूम्या, दे१ अस्तद्वत्, दे१ यया भुत्वा
कथा पूर्व, दे१ ययोक्तवान्भवाम्भूम्या. -०) व१ ३ दे१, ५ भानं,
दे१, ७ भाना, दे१ भान्य, दे१ भान (→भाना). व१, २ दे१, ७
यया मुने, व१ दे१, ३, ५ ते१ महामुने, दे१ यया निष (→ययानव)

४ -०) वे१ विद्वत् (→विद्वत्) व१ केसेति (→केसीति)
दे१ विद्वत् (→विद्वत्) -०) व१ जातो, दे१ ५, दे१ पुत्रे
(→पुत्रो). का१ व१ दे१, ५ न१ अष्ट (→अष्टे) -०) दे१
सुकेशो, दे१ सुकेशो (→सुकेशि). कारा दे१, ५ अथनमुने,
व१ अथनवत्, दे१ अथनमुने, दे१, ५ न१ अथनवत्, दे१ इति
तल्लु (→अथनवत्).

तस्य तुष्टस्थेशान पुरमाकाशचारिणम् ।
 प्रादादजेयत्वमपि शत्रुभिश्चाप्यवध्यताम् ॥ ५
 स चापि शक्रात् प्राप्य वर गगनग पुरम् ।
 रेमे निशाचरै साङ्गं सदा धर्मपथि स्थित ॥ ६
 कदाचिद् गतोऽरुण्य मागध राक्षसेधर ।
 तत्राश्रमास्तु ददशे ऋषीणा भावितात्मनाम् ॥ ७
 महर्षीन् त तदा दृष्ट्वा प्रणिपत्यभिवाद्य च ।
 प्रत्युवाच ऋषीन् सर्वान् कृतासनपरिग्रह ॥ ८
 सुकेशिरुवाच ॥
 प्रष्टुमिच्छामि भवत सशयोऽय हृदि स्थित ।
 कथयन्तु भवन्तो मे न चैवाज्ञापयाम्यहम् ॥ ९

किं स्विच्छेय परे लोके किम् चेह द्विजोत्तमा ।
 क्व पूज्यन्तथा सत्सु केनासौ सुखमेधते ॥ १०
 पुलस्त्य उवाच ॥
 इत्य सुकेशिवचन निशम्य परमर्षय ।
 प्रोचुर्विमृश्य श्रेयोऽर्थमिह लोके परत्र च ॥ ११
 ऋषय उचु ॥
 श्रूयता कथयिष्यामस्तव राक्षसपुंगव ।
 यद्धि श्रेयो भवेद् वीर इह चाष्टत्र चाव्ययम् ॥ १२
 श्रेयो धर्म परे लोक इह च क्षणदाचर ।
 तस्मिन् समाश्रित सत्सु पूज्यस्तेन सुखी भवेत् ॥ १३
 सुकेशिरुवाच ॥

॥ ११ ॥

५ -a) दे० तुष्टो दे० पुन दे० तुष्टा (→तुष्ट) दे०
 महे (→सहे) -b) शा० दे० परम् (→पुरम्) ब० ऋषि
 दे० ३४७ ऋषि यत् दे० ऋषि (→ऋषिम्) -o) दे० ८ न०
 प्रवात् (→प्रावात्) का० ह्येन न० 'दे यन (?) (→दजेय) ।
 दे० ३ ते० 'मिति (→मपि) दे० ४ ब० राक्षसमुखाय दे० प्राप्य
 (लभ्य) ज्ञेयवर्मि दे० अत्र सदा ज्ञेयवर्मि -d) दे० ४ ७
 पक्षिभिर्वापि दुग्मम्
 ६ का० ०d ० -a) शा० सर्वापि दे० त चापि (→स
 चापि) दे० शक्र (→शक्रदात्) -o) ब० मेरे (→रेमे) दे०
 चर (→चर) -d) ब० ३ दे० न० 'पथे दे० ३ पति
 (→पथि)
 ७ का० ०b ० -a) दे० ३ कैका (→स कदाचित्)
 -b) दे० ३ दानवै (→राक्षसैः) दे० मागधा राक्षसेधरा -o)
 शा० काप का० दे० आश्रम तु का० आश्रम स ब० प्राथम्यास्तु
 दे० ९ प्राथमान्त न० प्राथमाश्र (→प्राथमास्तु) -d) दे०
 मुनीना (→ऋषीणा)

८ -a) का० सैकदा (→स तदा) -b) कारा का० ब०
 प्रणिपत्या दे० ३ 'प्रणिप (दे० 'पा' ल्या) (→प्रणिपत्या) दे०
 प्रणिपत्य यथाक्रमम् -o) का प्रप्रच्छ व (→प्रपुतात्) कार
 दे० मुनीन् (→ऋषीन्)
 ९ का० सुकेशि उवाच दे० सुकेशि दे० सुकेशी उवाच
 दे० १ न० सुकेशि

९ -a) दे० दृष्टुम् (→प्रष्टुम्) कारा का० भवता दे०
 भगवत् दे० भवता (→भवत्) -b) ब० [य]ह ब० दे० न०
 ये दे० ये (ये ?) (→[य]य) -o) ब० २ मा (→मे) -d)

का० चैवाज्ञाप का० ब० ३ दे० चैव ज्ञाप दे० चैव यो
 ८ दे० चैव ~ (चैवाज्ञाप)

१० -a) दे० ५७९ ते० न० किच द्रव्य दे० कि तत्
 नय दे० कि श्रेय (→किस्मिन् द्रव्य) शा० पर दे० पुरो दे०
 परो (→पर) -b) ब० किम्वा दे० दे० किमपुन दे० किमुदेह
 (→किमु चेह) दे० 'तम दे० 'तमा (→'तमा) ०) ते०
 गच्छ (→सत्सु) दे० केनाव्यय उवाच सत्सु -d) दे० केनाय
 (→केनासी) दे० एषते (→एषते)

११ -a) दे० सुकेशी (→सुकेशि) b) न० विमृश्य
 (→निसम्य) ०) ब० ३ प्राहु (→प्रोचु) का० ब० ३ दे० ३ ८ ८
 विमृश्य (→विमृश्य) -d) दे० इह (→इह)

१२ -a) ब० दे० ८ 'विष्यामि (→'विष्याम) -b)
 दे० 'पुग ० (→'पुगव) -o) कारा का० पुन भवो दे० यत्
 क्षेयो दे० यत् यथो हि दे० ७ यथेयी हि, न० यो हि श्रेयो (→
 यद्धि श्रेयो) -d) शा० का० न० चाव्यय का० दे० ७ पाव्यय दे०
 वावय ते० चाव्यय (→चाव्ययम्)

१३ -a) दे० धमात् (→धमो) ब० दे० ८ धम (→धमा)
 शा० का० दे० परो (→पर) -b) दे० 'दामवत् ते० 'दासत
 (→दाचर) -o) ब० ३ दे० ५८९ ते० न० समाश्रिते ब०
 यमाश्रिते दे० समाश्रिता (→यमाश्रित) ते० सत्सु न० सत्सु
 (→सत्सु) -d) शा० कारा का० २ दे० ३ पूज्य (शा० 'ज) ते
 च (→पूज्यतेन)

१४ ० शा० का० दे० ९ न० सुकेशि दे० सुकेशि दे०
 सुकेशिवाच

११.१४ किं लक्षणो भवेद् धर्मः क्रियाचरणसत्क्रियः ।

यमाश्रित्य न सीदन्ति देवाद्यास्तु तदुन्मत्ताम् ॥ १४

अथ ऋतुः ॥

देवानां परमो धर्मः सदा यज्ञादिकाः क्रियाः ।

स्वाध्यायवेदेवचतुस्त्वं विष्णुपूजारतिः स्मृता ॥ १५

दैत्यानां बाहुशालित्वं मात्सर्यं युद्धमत्क्रिया ।

वेदनं नीतिशास्त्राणां हरभस्तिरुदाहृता ॥ १६

सिद्धानाम्बुदितो धर्मो योगपुक्तिरनुचमा ।

स्वाध्यायं ब्रह्मज्ञानं भक्तिर्द्वाभ्यामपि स्थिरा ॥ १७

१४ -b) दे० सदा (→क्रिया), दे० बरत (→वरण)
का० सत्कृत, दे० ११ हरिः (दे० १५) (→सत्क्रिय) -0)
ब० दे० १ समा, दे० सामा (→यमा) -d) दे० वेदवास्तु (?)
दे० देवाद्या यत्, दे० देवाद्याश्च (→देवाद्यास्तु)

॥ दे० ऋतु उ, दे० ऋतुयोगश्च, दे० ८ ऋतुस्वाच दे०
न० ऋतुय

१५ -a) ब० ३ दे० ४.७ हि (दे० १ च) एरो धर्म, दे० ८
परमा धर्मा (→परमो धर्म) -b) दे० ८ यज्ञादिका, दे० यज्ञा-
श्रिता (→यज्ञादिका), दे० सदा यज्ञादियाम्बित -0) ब० साध्याय,
दे० स्वाध्याय, दे० ११ स्वाध्याय, दे० स्व य (→स्वाध्याय)
ब० ३ दे० ४ दे० १ सत्त्व (ब० [०त्त्व]) वेदित्य, दे० तद नै दिव्य
(→वेदेवचतुस्त्वं) दे० स्वाध्याय (वेद) तत्त्वविज्ञान -d) कारा
रतिरुदाहृता ब० ३ दे० न० रति (य० [०ति] रमुति (ब० [०] दे० ४
दे० रति भुक्ति दे० ८ रति सत्, दे० रति भुक्ति (→रति
स्मृता)

१६ -a) दे० ८ बह्वृ (→बाहु) ब० श्रावित, दे०
मानित्य (→सालित्व) -b) दे० ३१ धारय, दे० एवय
(→धारय) ब० ३ दे० १ दे० न० सतिः (→सत्क्रिया)
-0) बा० कारा का० १ ब० ३ निन्दन, ब० १ दे० ११ यन्दन, दे० १
मन्दन दे० सेपन दे० वन्दन, दे० ११ वन्दन, दे० ११ वि (दे० ११ वि)
वन (→वेन) -d) दे० हरभस्ति, न० हरभस्ति (→हरभस्ति)

१७ ब० d 0 -a) दे० उचितो, दे० न० आदितो
(→उचितो) -b) ब० सिद्धि, दे० भुक्ति (→भुक्ति)
-0) कारा दे० ४ ५ न० स्वाध्यायो (→स्वाध्याय) -d) ब०
स्थिता, दे० ८ ४ (→स्थिरा), दे० भक्तिविष्णु हृत्वे तथा,
दे० ४ दे० भक्तिविष्णो हृत्वे (दे० १ [०] तथा, दे० भक्तिर्द्वाभ्यामपि
स्थिरा

उत्कृष्टोपासनं ज्ञेयं नृत्यवाद्येषु वेदिता ।

सरस्वत्यां स्थिरा भक्तिर्गन्धर्वो धर्म उच्यते ॥ १८

विद्याधरत्वमतुलं विज्ञानं पौरुषे मतिः ।

विद्याधराणां धर्मोऽयं भवान्यां भक्तिरेव च ॥ १९

गन्धर्वविद्यावेदित्वं भक्तिर्भानौ तथा स्थिरा ।

कौशिल्यं सर्वशिल्पानां धर्मः किंपुरुषः स्मृतः ॥ २०

ब्रह्मचर्यममानित्वं योगाध्यामरतिर्दृढा ।

सर्वत्र कामचारित्वं धर्मोऽयं पैतृकः स्मृतः ॥ २१

ब्रह्मचर्यं यत्ताश्चित्वं जल्पं ज्ञानं च राक्षस ।

१८ -a) ब० 'उत्कृष्ट', 'सत्' ललित ब० उत्कृष्टो
पासना, दे० उत्कृष्टोपासन (→उत्कृष्टोपासन), ब० दे० न० पैतृ
(→तप्य) -b) दे० १ न० नित्य (→नृत्य), दे० नृत्य (→नृत्य),
कारा 'बाद्यदि', दे० 'बादेय', दे० 'बाद्ययु' (→'बाद्येयु'), दे०
वादिता, दे० वेदिता (→वेदिता). -0) ब० 'स्वस्था' (→'स्वस्था'),
ब० १०, दे० बुद्धि (→भक्ति) -d) दे० गन्धर्वो (→गन्धर्वो)

१९ -a) दे० ३ ५ ७ न० विद्या (दे० [०] वादि), दे० विद्या-
धार (→विद्याधर), दे० ज्ञान (→ज्ञान) -b) [०] यो मति,
दे० ३ यो मति, दे० यो मति (→यो मति) -0) ब० 'पुरुष'
स (→'पुरुष') ब० धर्मात्, दे० धर्म (→धर्मो) -d)
ब० भवान्या (→भवान्या), ब० एव तु दे० एवमा (→एव य)

२० -a) शा० कारा ब० ३ दे० १० न० गन्धर्व (→गन्धर्व),
शा० वेदिता, का० वेदिता, दे० वेदिता (→वेदिता) -b) ब०
भक्तिर्भानौ, दे० १ भक्तिर्भानौ (→भक्तिर्भानौ), ब० स्थिरा तथा -
(→तथा स्थिरा), न० भक्तिर्भानौ [०] तथा स्थिरा -0) ब० ३
दे० १ न० कोश, दे० ३ कोशित्य, दे० कोशित्य (→कोशित्य), शा०
ब० ३ 'गन्धर्व', दे० १ १ 'विद्याना' दे० 'वस्तुना', विद्याना (→
'गन्धर्वाना') -d) न० धर्म (→धर्म) कारा ब० ३ दे० १ कपुरुष
दे० १ किं पुरुष (→किं पुरुष) दे० स्थित (→स्मृत)

२१ दे० ० -b) दे० 'म्याते' (→'म्याते') दे० हर्ष
(→हर्ष) -d) 'गता' कारा ब० ३ दं किं, दे० एतत्क १
(→'पैतृक') दे० स्मृत ०

२२ का० ० -a) शा० कारा का० दे० प्रत्याशित्वं,
दे० ४ सत्त्व, दे० ३ यो तत्त्वस्थित्य, दे० उन्मत्तित्व दे० धर्मानित्व,
न० प्रत्याशित्व (→प्रत्याशित्व) -b) दे० ३ यो तत्त्व ज्ञान, दे०
ज्ञान जल्प, दे० १ जल्प ज्ञान (→जल्प ज्ञान) शा० दे० राक्षस,
दे० ३ राक्षस (→राक्षस) दे० जल्प ज्ञान सर्वे तु -0) कारा,
दे० ३ ११ 'गन्धर्व', ब० 'गन्धर्व', दे० १ १ 'गन्धर्व' (→'गन्धर्व').

११. ३१ जलोपरि महीयं हि नौरिवास्ते सरिज्जले ॥ ३१
 तस्योपरि च देवेशो ब्रह्मा शैलेन्द्रमुत्तमम् ।
 कर्णिकाकारमत्युच्चं स्थापयामास सत्तम ॥ ३२
 तस्येमां निर्ममे पुण्यां प्रजां देवधत्तुर्दिशम् ।
 स्थानानि द्वीपसंज्ञानि कृतवांश्च प्रजापतिः ॥ ३३
 तत्र मध्ये च कृतवाङ्मृद्वीपमिति श्रुतम् ।
 तद्वत् योजनानां च प्रमाणेन निगद्यते ॥ ३४
 ततो जलनिधी रौद्रे वाद्यतो द्विगुणः स्थितः ।
 तस्यापि द्विगुणः प्लक्षो वाद्यतोः संप्रतिष्ठितः ॥ ३५

°मास्ता, काप. °मानता, का. मास्(न)ता, का. ३ व. २. ३. ५. ७ न. १
 °राप्नुता, व. १ °राप्नु (वा) ता, व. ३ °रीरता, व. ३ °ययत्, व. ३
 °काप्नुता (→°रायता). -०) दे. ३ मही००, दे. १ मही वेयं
 (→महीय हि). -०) दे. ३ नौरिवासीत्, न. १ रंरिवास्ते (→नंरि-
 वास्ते), दे. ३ ००००, दे. ३ जलोपरि, दे. ३ सरि जले (→सरि-
 जले).

३२. दे. ३. ab ०. -a) दे. ३ तस्या (तु) परि च, दे. ३
 तस्या उपरि, दे. ३ तस्यामुपरि (→तस्योपरि च), व. ३ गवावेशो
 (→च देवेशो) -b) दे. ३ शैलेन्द्रमुत्तम (→शैलेन्द्रमुत्तमम्). -०)
 व. ३ सगणिकारम्, दे. ३ कर्णिका (र) कारम् (→कर्णिकाकारम्);
 दे. ३ मल्लुप, दे. ३ मल्लुत् (?) , दे. १ मल्लुत्, ते. १ मल्लुत् (→मल्लुत्),
 -०) वा. १ काप. वा. १ २. ३. ५. ७ सत्तम, व. १ सत्तम (→सत्तम्).

३३. -a) काप. व. ३ तस्येमा, व. ३ तस्य मा, दे. ३ ३. ५ स
 वेमा, दे. ३ ७ तस्यैमा (→तस्येमां), काप. पुण्या, दे. ३ दुख, न. १
 पुण्य (→पुण्या), दे. ३ तस्यास्ते निर्मिता पुण्या. -b) काप. दे. ३
 न. १ प्रजा देव (दे. ३ °या), व. ३ दे. ३ प्रजा देवे (→प्रजा देव),
 व. ३ दे. ३ न. १ चतुर्दश, दे. ३ चतुर्विध (→चतुर्विधम्). -०) दे. ३ ते.
 द्विप (→द्वीप).

३४. -a) दे. ३ तमध्ये कृतवांश्च देवो. -b) काप. वा. ३
 इति ब्रह्म, दे. ३ न. १ इतिश्रुत, दे. ३ इति रमृतं (→इति श्रुतम्). -०)
 वा. ३ काप. वा. ३ १. ३. ५. ७ न. १ तल्लत- (→तल्लत) -०) वा.
 °तेन (→°तेन).

३५. वा. ३. cd ०. -a) वा. ३ काप. वा. ३ २. ३. ५
 निधि शारो, व. ३ °निधि रोपे (?), दे. ३ ३ °निपा रोपे, दे. ३
 °विपरी रोपे (→°निधीरोपे) -b) वा. ३ बलवाहति, व. ३ द्विगुण
 स्तुत, दे. ३ द्विगुण (गो?) हित, दे. ३ द्विगुणो स्थित (→द्विगुण
 स्थित).

दे. ३. ab, cd मध्ये ३४ श्लोक पुनरावृत्त.

ततस्त्विधुरसोदश्च वाद्यतो वलयाकृतिः ।
 द्विगुणः शाल्मलिद्वीपो द्विगुणोऽप्यमहोदधिः ॥ ३६
 सुरोदो द्विगुणस्तस्य तस्माच्च द्विगुणः कुशः ।
 धृतोदो द्विगुणश्चैव कुशद्वीपात्प्रकीर्तितः ॥ ३७
 धृतोदाद् द्विगुणः प्रोक्तः कौश्वद्वीपो निशाचर ।
 उत्तोऽपि द्विगुणः प्रोक्तः समुद्रो दधिसंज्ञितः ॥ ३८
 समुद्राद् द्विगुणः शकः शकाद् दुग्धाश्विधुरत्तमः ।
 द्विगुणः संस्थितो यत्र शेषपर्यङ्कगो हरिः ।
 एते च द्विगुणाः सर्वे परस्परमपि स्थिताः ॥ ३९

३६. दे. ३. ०, वा. ३. ab ०. -a) व. ३ ततस्त्विधु
 दे. ३ ततस्त्वज्ज (→ततस्त्विधु) -०) वा. ३ शाल्मलिर्, व. ३
 दे. ३ ३. ५ शाल्मली (→शाल्मलि-). -०) ते. ३ °गोस्ति, न. १ °गश्च
 (→°गोश्च).

३७. दे. ३. ०; वा. ३. ३. ५. ७ न. १. cd ०. -a) दे. ३ सुरोदे.
 दे. ३ सुरोच, दे. ३ ३ सुरोद (?) (→सुरोरो). -b) ते. ३ द्विगुण
 (→द्विगुण) -०) दे. ३ द्विगुण शक, दे. ३ वायुगश्चैव (→द्विगुण-
 रश्चैव). -०) दे. ३ ३ °द्वीपाय प्र (→°द्वीपायम्), दे. ३ कुशद्वीपा
 प्रकीर्तित.

दे. ३. ५ ab, cd मध्ये प्रथमम्—

३५ वाचनेषु धृतोदस्तु वित्तराट्नलवाहति ।
 दे. ३ पुस्तके ३७ श्लोक, बह्व्य माकृत्य पाठान्तरं सह श्रव्य वतते—

३६ वाचनेषु द्विगुणस्तस्य तस्माच्च द्विगुणः कुश ।

वाचनेषु धृतोदस्तु वित्तराट्नलवाहति ।

धृतोरो द्विगुणरश्चैव कुशद्वीपाच्च कीर्तित ।

धृतोदा(१?) द्विगुणस्तस्य तस्माच्च द्विगुणः कुश । [४]

वाचनेषु धृतोदस्तु वित्तराट्नलवाहति ।

धृतोदोदाधुरश्चैव कुशद्वीपाच्च कीर्तित ।

धृतोदा द्विगुणस्तस्य तस्माच्च द्विगुणः कुश ।

वाचनेषु धृतोदस्तु वित्तराट्नलवाहति । [४]

धृतोदा द्विगुणरश्चैव कुशद्वीपाच्च कीर्तितः ।

३८. दे. ३. ०; वा. ३. ३. ५. ७ न. १. cd ०. -a) वा. ३ न. १
 धृतोरो, दे. ३ धृतोदा (→धृतोदा), काप. रश्च, वा. ३. ३. ५. ७ न. १
 न. १ शोचो (वा. ३ शोच) (→शोक). -b) वा. ३. ३. ५. ७ न. १
 दध्नी (दे. ३ °ध्नी) दो (दे. ३ ३ °ध्नी) द्विगुणस्त, ते. ३ दुग्धाश्विधुर-
 स्तत.

३९. दे. ३. ०. -a) वा. ३ धाच, व. ३ ००, दे. ३
 पाच (→पाच). -b) दे. ३ ३ दुग्धाश्विधुरत्तम, दे. ३ दुग्धाश्विधुरत्तम

धोरा धारनदी चान्या तथाऽन्यः कृमिभोजनः ।
तथाऽष्टादशमी प्रोक्ता धोरा चैतरणी नदी ॥ ५७
तथाऽपरः शोणितपूयभोजनः

धुराग्रधारो निश्चितश्च चक्रकः ।
संशोषणो नाम तथाप्यनन्तः
प्रोक्तास्तस्मै नरकाः सुकेशिन् ॥ ५८

इति श्रीवामनपुराणे द्वादशोऽध्यायः ॥

१२

सुकेशिरुवाच ।

कर्मणा नरकानेतात् केन गच्छन्ति वै कथम् ।
एतद्वदन्तु विम्रेन्द्राः परं कौतूहलं मम ॥ १

संदर्श, दे१ संदर्शो (→संदर्शो), वा१ दे१ लोहपिण्ड च, दे१ लोहपाद
च, न१ लोहपिण्डश्च (→लोहपिण्डश्च). -b) कारा. 'सितक',
दे१ 'सिकर' (→'सिकता') -0), दे१ तथा कार, दे१.७.८ धोरा
कारा (दे१ 'रे'), (→धोरा कार-), दे१ दुर्गा, दे१ चान्या,
दे१ पूया (?) (→चान्या), दे१ धोराक्षरविनामायां. -d) का१
दे१.३.८. ते१ तथान्या, का१ तथान्या, दे१ तथान्या, दे१.७ तथान्या,
न१ तथा (वा) स्य (→तथान्या): का१ 'भोजना', दे१.३.८. ते१
'भोजना', दे१.७ 'भोजनम्' (→'भोजन') -0) दे१ तथान्या
(→तथान्या): दे१.७ 'वसाम' (→'वसमी').

५८. -a) दे१.८ धोमि (→धोमि), दे१ 'पर ७७७', दे१
'ता ७७७' (→'पूयभोजन') -b) दे१.८ तु (?) रात्रि, दे१
धुराग्र, दे१ धुराग्र (→'धुराग्र'), दे१.७.९ न१ चक्र, दे१ चक्र,
दे१.७.८ च (दे१.८ च ?) चक्र (दे१ 'क'), दे१ चक्र (→'चक्र').
-0) दे१.३.८.८. ते१ तथान्या चान्ते (दे१.८ न्त) (→'तथान्यान्त'),
च१ ह्येक विवर्तितकारकम् (?) -d) वा१ कारा. का१.३
वा१ प्रोक्तास्तस्मै, दे१ प्रोक्तास्तस्मै, दे१ प्रोक्तास्तस्मै (→'प्रोक्तास्तस्मै'):
दे१ नरकाः (→'नरका'): कारा. वा१ दे१ सुकेशि, च१ सुकेशि
(→'सुकेशिन्'): च१ दे१ प्रोक्तास्तस्मै नरका सुकेशि (दे१ 'चि').

वा१.२ ५८ ३८ स्थाने पाठ —

● धुराग्रधारो निश्चितश्च धुराग्रधारो नाम तथाप्यनन्तः ।
च१ पाठस्तु

धुराग्रधारनिश्चितश्च धुराग्रधारो नाम तथाप्यनन्तः ।
पुष्पिका—वा१ का१ २ दे१.३.८.८. ते१ न१ इति धो (दे१.३.८
[धो]) वामनपुराणे धुराग्रधारो, कारा. च१ दे१ इति धो नारा. च१
[धो]) वामनपुराणे, वा१.३ इति धो [च१[धो]]. वामनपुराणे

ऋषय ऊचुः ।

कर्मणा येन येनेह यान्ति शालकटंकट ।
स्वरूपफलभोगार्थं नरकान् मे शृणुष्व तात् ॥ २

धुराग्रधारो निश्चितश्च धुराग्रधारो नाम तथाप्यनन्तः ।
पुष्पिका—वा१ का१ २ दे१.३.८.८. ते१ न१ इति धो (दे१.३.८
[धो]) वामनपुराणे धुराग्रधारो, कारा. च१ दे१ इति धो नारा. च१
[धो]) वामनपुराणे, वा१.३ इति धो [च१[धो]]. वामनपुराणे

१२

॥ वा१ का१ दे१.७ न१ सुकेशि. दे१ सुकेशि, दे१ सुकेशि
उवाच.

१. -b) वा१.३ भो द्विजा, च१ केनचित्, दे१ वै नरा,
दे१ मानवा, दे१ केनचित्, दे१ केनचित्, न१ केनचित् (→'केनचित्').
-0) न१ एव (→'एव'): वा१ च१, वा१ दे१.३.८.८. ते१ च१
(→'च१'), वा१.३ भो द्विजा (→'विम्रेन्द्रा') -d) च१ हि न, दे१
हि मे (→'अथ').

॥ वा१ दे१.७.९ न१ धुराग्र: दे१ धुराग्र ऊ, दे१ धुराग्र
उवाच.

२. -b) दे१ 'कट', दे१ 'कट', दे१ न१ 'कट' (→'कट'),
वा१ कारा का१.३ यान्ति धा चलेक(७७ ?) कट् -c) च१ दे१.९
याग्रा (दे१ 'या') च१ कर्म, दे१ कर्म च१ कर्म (→'च१ कर्म'),
न१ 'भोगार्थं' (→'भोगार्थं') -d) च१ दे१ नरकान्तात्, दे१
नरकात्, दे१ न१ नरकात् (→'नरकात्'), च१ धुराग्र मे, दे१.३
धुराग्र तत्, दे१ धुराग्र, दे१.३ धुराग्र, दे१ धुराग्र तत्
(→'धुराग्र तात्').

निमज्जितोऽप्यतो मृदक्ते आद्रे दैवे संपैतके ।
स द्विधा कृष्यते मृदस्तीक्ष्णतुण्डैः खगोचरैः ॥ ८
मर्माणि यस्तु साधूनां तुदन् वाग्भिर्निकृन्तति ।
तम्योपरि तुदन्तस्तु तुण्डैस्तिष्ठन्ति पत्त्रिणः ॥ ९
यः करोति च यैशुन्यं साधूनामन्यथा मतिः ।
वज्रतुण्डनखा जिह्वामाकर्षन्तेऽस्य धायसाः ॥ १०
मातापितृगुरुणां च येऽवज्ञां चक्रुरुदताः ।
मज्जन्ते पूयविष्णुभूरे त्वप्रतिष्ठे शधोऽमुखाः ॥ ११
देवताऽस्तिविभुतेषु भृत्येष्वभ्यागतेषु च ।
अशक्तवस्तु येऽश्नन्ति मालपित्रग्निमातृषु ॥ १२

१२. -a) वा. २ दे. ६.७.९ नः। °सृष्येण (→°सृष्टेण) -b)
वा. २ दे. ६.७.९ नः। सृष्टेर्न (→°सृष्टिर्न)। -c) देः सम्भुजो ये तु
आत्मन्ति, -d) वा. १। वा. १। वा. २ देः °पिशाचिन् (→°पिचिन्)।
देः °मित्रेण (→°पिशाचिन्)।

दुष्टास्तृकपूयनिर्यासं भुञ्जते त्वधमा इमे ।
 सूचीमुत्ताश्च जायन्ते क्षुधार्चा गिरिविग्रहाः ॥ १३
 एकपदवस्तुपविष्टानां विषमं भोजयन्ति ये ।
 विद्भोजनं राक्षसेन्द्र नरकं ते व्रजन्ति च ॥ १४
 एकमार्घप्रयातं ये पश्यन्तश्चार्थिनं नराः ।
 असंविमज्य भुञ्जन्ति ते यान्ति श्लेष्मभोजनम् ॥ १५
 गोब्राह्मणाननयः स्पृष्टा यैरुच्छिष्टैः क्षपाचर ।
 क्षिप्यन्ते हि करास्तेषां द्रष्टुकुम्भे सुदारुणे ॥ १६
 सूर्येन्दुतारका दृष्टा यैरुच्छिष्टैश्च कामतः ।

तेषां, नेत्रगतो वहिर्धम्यते यमकिंकरैः ॥ १७
 मित्रजायाश्च जननी ज्येष्ठो भ्राता पिता स्वसा ।
 जामयो गुरवो वृद्धा यैः संस्पृष्टाः पदा नृभिः ॥ १८
 वृद्धाद्वयस्ते निगदेलौहैर्वह्निप्रतापितैः ।
 क्षिप्यन्ते रौरवे घोरे ह्याजानुपरिदाहिनः ॥ १९
 पाथमं कृशरं मांमं वृथा भुक्तानि यैर्नरैः ।
 तेषामयोगुहाङ्गस्थाः क्षिप्यन्ते घनेन्दुसुताः ॥ २०
 गुरुदेवद्विजातीनां वेदानां च नराधमैः ।
 निन्दा निशामिता यैस्तु पापानामिति कुर्वताम् ॥ २१

६. १२.

१३. न१. ab ०. -a) ब१ २ इष्टाः (ब१ [०]) पूयं,
 ब३ इष्टार पूयं, दे१.३.५.६.१०.११ इष्टास्ते पूयं, दे० इष्टास्तृकपूयं,
 दे१ इष्टा वै पूयं (→इष्टास्तृकपूयं), दे४ विष्टा पूयव (→इष्टा-
 स्तृकपूयं), दे३ इष्टास्ते पूयं (वि) निर्यासा, दे१ विस्तास्तृकपूयं निर्यासा,
 -b) बाप. तेषाम (→त्वधमा) दे४ तेषामा द्रुव, दे० नरैरेवमे
 (→त्वधमा इमे).

१४ -a) न१ ०पदपू (→०पदपू). -०) दे३ ते
 विद्भोजं, दे० विद्भोजनं (→विद्भोजनं).

१५. -a) ब१ एकमार्घं, दे४ एकता (ते१ सा)र्घं (→एक-
 सार्घं), ते१ एकसार्घं, न१ एकसार्घं (→एकसार्घं-), बा१ प्रयाते
 ये, ब२ ३ दे१-३ ५.१०.११ प्रयाताश्च (ब१ ये, दे० ना), दे० प्रयातं ये
 (→प्रयातं ये), ते१ प्रयाताश्च, न१ प्रयन्त्यन्ते (→प्रयातं ये), ब१ दे०
 एवसा (दे० शो)र्घप्रयाताश्च. -b) ब३ पश्यन्तं, दे३ निरूपन्तं, दे४
 नैरूपन्तं, दे३ पश्यन्तं, दे० वसन, न१ वसन्त (→पश्यन्तं) ब१ धारिन्
 (→धारिन्); ब३ दे३ ६.१.० नरम् (→नरम्). -०) ब३ बल, दे४
 धानं (→धनं-), दे१ प्रविमज्य च भुञ्जन्ति. -d) दे१ ये यान्ति, ते१
 यान्ति ते (→ये यान्ति); ब३ भोजनं, दे३ भोजन (→भोजनम्).

१६. बा१.२. od ०; दे१ १६ od इत्यान्य १७ ab इति
 यावत् नास्ति. -a) दे१ इष्टा (→इष्टा) -b) दे१ मस्तुतिर्दं
 दे१ मस्तुतिर्दं (→मस्तुतिर्दं); दे३ नराधमं, दे३ च कामता,
 दे१.१० निपाचर, दे० निपाचर (→निपाचर). -०) बा१ निरुदेति
 च, दे० हि नरपते तु (→हि नरपते). -d) न१ ०यम्
 (→०यम्).

१७. दे३. ab ०. (इ. १६ बा. वि.) ब१ सूर्येस्त्वं
 (→सूर्येस्त्वं), दे१ ॥ तास्मात् (→तु तास्मात्), ते१ तास्मात्
 (→तास्मात्), बा२ इष्टा, ब१ दे१.६.७ इष्टा (→इष्टा); दे१
 मस्तुतिः (→इष्टा). -b) दे१ ० वं दे१ मस्तुतिः (→मस्तुतिः);
 बा१.२ दे१.७ न१ तु (→व).

१८ -a) ब१-३ निव (→निव-), दे१ जा यया, दे३ जाया
 तु, दे१ जायाय-, दे१ जायायं-, दे० जायायं (→जायाय-).
 -b) ब३ [०६]स्वसा, दे१ पितामहा, दे० पितामहा (→पिता
 स्वसा). -०) ब३ दे३.११ यायय, दे० यायय (→जामयो), दे०
 न१ गुरुदा ये (दे० ये) (→गुरुते वृद्धा). -३) दे० न१
 उष्टृशृङ्ग (→न१ वस्तुशृङ्ग). दे१-तिभि, दे१.१-तिभि (→नृभि).

१९. दे० २ od ० -a) दे० २ न१ निगते (→निगते),
 -b) दे० न१ सोह (→सोहैर) -०) ब३ नरके (→नरके), बा१
 बाप. बा१.२ अगारययिष्यस्वा. -d) ब३ दे३ न१ माजानु
 (→ह्याजानु), बा१ बाप. बा१.२ विष्टायाजानुपरिदाहिन (बा१ त).

न१ पुस्तके पूर्वाद्धोत्तरपदयोः शब्दव्यत्यासनायं वाङ् —
 ३८ ॥ शिष्यते रोरे घोरे ह्याजानुपरिदाहिन ।
 ब्रह्माद्रपले निगदेलौहैर्वह्निप्रतापितैः ।

२०. बा१. काप. बा१.२ दे०. ०. -a) ब१ इष्टार, ब२.३
 दे१.३ ६ इष्टार, दे०.१० इष्टार (→इष्टार). -b) ब१ मस्तुति
 (→मस्तुति), दे० न१ मस्तुति (→मस्तुति) -०) दे१ मस्तुति
 दे० न१ मस्तुति (→मस्तुति) दृष्टत (→मस्तुति) -३) दे०.११. न१
 शिष्यते, दे० इष्टते (→शिष्यते), ब१ नादमुता, दे० नादमुता,
 दे० नादमुता, दे० नादमुता, न१ नादमुते (→नादमुता)

२० स्तोत्रस्य स्तोत्रे बा१. काप. बा१.२ मय वाङ् —
 ३० यं वाङ्मन्यवा प्रोक्तुमुनि (बाप. बा१.२ द्रुमसतया ।
 प्रतस्तस्तिवत्तास्तेषां शिष्यन्तं वन्देयु ता (बा१ त) (बा१ युता).
 [बा१ वन्देयुता (→वन्देयुता)].

२१. -a) बाप. वन्दे (→वन्दे) -b) बा१. काप.
 बा१.२ दे० देवताया, बा१.२ दे० न१ देवतां च (→वन्देया च).
 -०) दे३ ३-निव युता, दे१ निवामिते (→निवामिता), दे० न१
 निवामिता यैः पालितैः. -३) बा१-३ दे३.३.५.१०. नायमि, दे३
 नायमि, दे० नायमि, दे०.११ नायमि (→नायमि).

१२.२२ तेषां लोहमयाः कोला वह्निवर्णाः पुनः पुनः ।
 श्रवणेषु निखन्यन्ते धर्मराजस्य किंकरैः ॥ २२
 प्रपादेयकुलारामान् विप्रवेष्मसभामठात् ।
 कूपवापीतडागांश्च भट्क्त्वा विध्वंसयन्ति ये ॥ २३
 तेषां विलपतां चर्म देहत् क्रियते पृथक् ।
 कर्तिकाभिः सुतीक्ष्णाभिः सुरैर्द्रव्यमर्किकरैः ॥ २४
 गोब्राह्मणार्कमर्गिन च ये वै मेहन्ति मानवाः ।
 तेषां गुदेन चान्त्राणि विनिःकृन्तन्ति वायसाः ॥ २५

एवोपणपरो यस्तु परित्यजति मानवः ।
 पुत्रमृत्युकलत्रादिन्धुवर्गमक्रिञ्चनम् ।
 दुर्मिक्षे सभ्रमे चापि स श्वभोज्ये निपात्यते ॥ २६
 तरणागतं ये त्यजन्ति ये च बन्धनपालकाः ।
 पतन्ति यन्त्रपीठे ते ताड्यमानास्तु किंकरैः ॥ २७
 क्लेशयन्ति हि विप्रादीन् ये ह्यकर्मसु पापिनः ।
 ते पिबन्ते शिलापेवे शोष्यन्तेऽपि च शोषकैः ॥ २८
 न्यासापहारिणः पापा बध्यन्ते निगडैरपि ।

२२ -a) ता१ कारा का१ लोहमया (ला१ १५) दे०
 लोहमयि, दे० बह्निमया (→लोहमया) -c) दे० निषयन्त,
 दे० ११ निष(दे० १७)भ्यस्ते, ते० निखन्त्या तु (→निखन्त्यन्ते) दे०
 भुवकव्यु निषन्त्येते ते-०) दे० किंकरस्तु भयकर

२३ -a) का१ लपतां, (→कुलाराणाम्) ब० गृहाराणाम्,
 दे० गृहाराणाम् (→कुलाराणाम्) कारा का१ २ दे० ११ १०, ११ वे०
 लपाम् (→लपाम्) -b) दे० लपाम्, दे० लपाम्, दे०
 लपाम्, न० लपाम् (→लपाम्) -c) का१ २ वा
 दे० १० वापीकूपं (→कूपवापीं), दे० ३७ ते० लडागानि (→
 लडागांश्च), दे० वापीकूपलडागानि -d) दे० ११ वा न वा
 (→भट्क्त्वा) दे० लडागि, दे० लडागि, (?) (→भट्क्त्वा वि)

२४ -a) दे० विनुं (→विलं), दे० ११ कर्म (→धर्म)
 -b) दे० विजय (→प्रियते) -c) वा१ न० कर्तिकाभिः, दे०
 कर्तिकाभिः, दे० कर्तिकाभिः, दे० १० कर्तरीभिः, न० कर्तिकाभिः (→
 कर्तिकाभिः) दे० कर्तिकाभिस्तु तीक्ष्णाभिः -d) दे० सुरैः, न०
 सुरैः (→सुरैः)

२५ -a) दे० कर्मणि च, दे० कर्मणि, न०
 कर्मणि (→कर्मणि च) कारा वा विप्रमर्कमणि च -b)
 वा१ ३ न० कर्मि दे० मे प्र दे० मे प्र (→मे प्र) दे० ब्राह्मणा
 (→साधवा) -c) वा१ का१ २ गुदेण चान्त्राणि (का१ १५)णि,
 वा१ ० गुदेण (?)वर्णाभिः, दे० २ गुदेणचान्त्राणि दे० गुदेणचान्त्रा
 णाभिः (→गुदेण चान्त्राणि) दे० तेषामात्मन् नेत्राणि, न० तुष्येन
 तेषा नेत्राणि -d) कारा विनिःकृन्तन्ति, वा१ ३ विनिःकृन्तन्ति,
 वा१ २ विनिःकृन्तन्ति दे० विनिःकृन्तन्ति, दे० विनिःकृन्तन्ति न०
 विनिःकृन्तन्ति च (→विनिःकृन्तन्ति)

२६ -a) दे० ११ लपो (→लपो) -b) वा१ लन्ति
 (→लन्ति) -c) कारा दे० लिवं (→लिवं) -d) दे०
 सभ्रमे दे० नरके न० सभ्रमे (→सभ्रमे) वा१ दे० ११ वापि
 (→वापि) -e) वा१ का१ २ वा१ २ दे० ३ स श्वभोज्ये, दे०
 सश्वभोज्ये, दे० ११ पशुभोज्ये, दे० स श्वभोज्ये, दे० १० सश्व भोज्ये, दे०

श्वभोज्ये, (→स श्वभोज्ये) वा१ निपात्यते (→निपात्यते) कारा
 शोष्येन यमर्किकरै

२६ श्लोकान्तरं नरा अधिकम्—

३७ ७ लङ्कृत्य चान्त्रि मुलात्तरमाम्बुस्तुते शुभा ।

२७ -a) वा१ का१ ० दे० ११ त्यजन्ति दे०, वा१ त्यजति दो,
 दे० ३ वा१ त्यजन्तीति, दे० ११ त्यजन्ति (→ये त्यजन्ति) -b) वा१
 यन्त्र बान्धनं, दे० १ पशुबन्धनं, दे० ११ य (न०[म])श्च बन्धनं
 (→येच बन्धनं), वा१ दे० ११ लक, दे० लिका (→लिका)
 -c) वा१ पतते (→पतन्ति), वा१ मन्त्रपीठे दे०, वा१ मन्त्रपीठे, दे० ११
 १० वे० मन्त्रपीठं व (दे० १० वे), दे० यन पीठा दे०, दे० यनपीठेषु,
 दे० ११ यन पीठेषु, न० यनपीठो (→यनपीठे दे०), दे०
 पतन्ति यन्त्र पीठान् -d) वा१ ताड्यमानान् (तास्तु ?) किङ्करैः,
 वा१ दे० वा१ (दे० ११) क्लेशये यमर्किकरै, न० पीडितो यमर्किकरै.

२७ श्लोकान्तरं न० अधिकम्—

४० ७ एतस्य ते भवेत्येवा वैरिने वृक्षका कृता ।

२८ -a) दे० ये क्लेशयन्ति, दे० क्लेशयन्ति हि, दे० कुलस्यति
 (?) हि (→क्लेशयन्ति हि) -b) वा१ कारा का१ २ पापकर्मसु, वा१
 योग्यकर्मसु, दे० ११ ११ त्याज्यकर्मसु, दे० ३ १० १० योग्यकर्मसु, दे०
 ये विक्रमसु, दे० १ विक्रमसि (वि ?) दे० ये च बर्मसु न० प्रध्य-
 कमसु (→येद्यकर्मसु) -c) वा१ निषान्ते, वा१ निषान्ते, वा१
 निषान्ते, दे० पापान्, दे० पीष्यन्ते दे० पिष्यन्ते, ते० पिष्यन्ते (→
 पिष्यन्ते) वा१ कारा का१ २ दे० ३ ३ १० १० १० वे० निषान्ता व
 (दे० ३) दे० निषान्ता व, दे० शिलापेदे, न० शिलापेदे (→
 शिलापेदे) -d) वा१ शोष्यन्तेऽपि वा१ शोष्यन्ते चापि, दे०
 शोष्यन्ते, दे० शोष्यन्ते व (→शोष्यन्तेऽपि) वा१ कारा का१ ३
 हि (→च) वा१ गोपकै, वा१ दे० गोपकै, दे० गोपकै (→गोपकै).

२९ -a) दे० आसां (→आसां) न० हृष्टो
 (→हृष्टि) दे० पापाद् (→पापां) -b) दे० वाष्यन्ते, दे०
 विष्यन्ते (→वाष्यन्ते) दे० निषान्ते (→निषान्ते) -c) वा१ का१ २

सुरारिमृल्येषु हरादिप्रभक्तः ।
क्षेत्रेषु यद्वत्कुलजङ्गलं वरं
तीर्थेषु यद्वत् प्रवरं पृथूदकम् ॥ ४५
सरस्सु चैवोत्तरमानसं यथा
वनेषु पुष्पेषु हि नन्दनं यथा ।
लोकेषु यद्वत्प्रदत्तं विरिञ्चैः
सत्यं यथा धर्मविधिक्रियासु ॥ ४६
यथाऽश्ममेधः प्रवरः क्रतूनां
पुत्रो यथा स्पर्शवतां वरिष्ठः ।
तपोधनानामपि कुम्भयोनिः
श्रुतिररा यद्वदिहागमेषु ॥ ४७

मुख्यः पुराणेषु ययैव मात्स्यः
स्वार्थम्वोक्तिस्त्वपि संहितासु ।
मनुः स्मृतीनां प्रवरो ययैव
तिथीषु दशो विषुवेषु दान ॥ ४८
तेजस्विनां यद्वदिहार्क उक्तो
ऋक्षेषु चन्द्रो जलधिर्हृदेषु ।
भवान् यथा राक्षससत्तमेषु
पाशेषु नागस्तिमितेषु बन्धः ॥ ४९
धान्येषु शालिर्द्रिपदेषु विप्रः
चतुष्पदे गौः श्वपदां मृगेन्द्रः ।
पुष्पेषु जाती नगरेषु काञ्ची

जङ्गल च, १० बा १०.११ 'जाङ्गलं वर' (→'जङ्गलं वर'); न१
यद्वत्कुल जङ्गल वर ०। -d) न१. तीर्थेषु ०, ११.१ सत्य
(→यद्वत्), बा१ का२ दे२.६.७.११ न१ प्रवर (→प्रवर), बा१
कार, बा१.२ दे२.६.७.११ न१ 'दक', ११.१ 'दके' (→'दकम्').
४६. ११.२. a ०, ११.२. ab ०; दे२ b ०, ११.२. d ०
-a) बा१.२ चैवोत्तर, दे२ चैवोत्तर, न१ चैवोत्तरम् (→'चैवोत्तरम्');
बा१.२ मानसां यथा, दे२ 'मानसं च, दे२ 'मानसं (च) तथा
(→'मानसं यथा'). -b) बा१ बा१ लोकेषु, का१ सर्वेषु, बा१ लोकेषु
(→'लोकेषु'), का२ बा१ नन्दनो (→'नन्दन'), बा१.२ लोकेष्वप्येषु च
नन्दनं यथा, बा२ वरेषु लोकेषु हि नन्दनं यथा, दे२ वनं सुखां
निव नन्दनं यथा, दे२ वनेषु पुष्पेषु [हि नन्दनं यथा], न१ वनेषु
मुख्यं लिङ्गं वरत वन. -c) दे२ लोकेषु ०, बा१.२ दे२.६
विरिञ्चै (→'विरिञ्चै'). -d) बा२ सत्यं च यद्वत् (→'सत्यं यथा'),
दे२ वरं (→'वर्ण'), बा१ 'क्रिया' [४], दे२ 'क्रिया' (→'क्रियासु').

४७. ४९ श्लोक इत्यं वर्तते—

४२० सरस्सु चैवोत्तरमानसं यथा

लोकेषु यद्वत्प्रदत्तं विरिञ्चैः ।

वनेषु मुख्येष्वपि नन्दनं च ।

यथा सत्यम्.....[४]

दे२. a, b मध्ये द्विवारमागतम् अधिकम्—

४३० लोकेषु यद्वत्कुलं जातलं च ।

तीर्थेषु यद्वत्प्रवरं पृथूदकम् ॥ (= ४४ cd)

४४. -c) दे२ इव, दे२.९ धव (→'जलि'). -d) दे२
युक्तिरन्तरा यं, दे२ युक्तिरन्तरा यं (युक्तिरन्तरा यं)).

४८. न१. b, d ०. -a) बा१. बा१ दे२.२.६-६.९ न१
मुख्यं, दे२ सत्यं, दे२ मत्स्यं, दे२.१ पुष्प (→'पुष्प'); बा१.२ दे२.९

न१ मात्स्यं, दे२.३ मत्स्य, दे२ मुख्य, दे२.१ मत्स्य (→'मात्स्य').
-b) दे२ स्वार्थम्वोक्तिस्त्वपि (→'स्वार्थम्वोक्तिस्त्वपि'), दे२.१ 'व्यपि'
(→'स्त्वपि') -c) बा२ मनु (→'मनु'), दे२ यथा तु (→'ययैव').
-d) बा१ तिथेषु, दे२ तिथी तु, दे२ तीर्थेषु (→'तिथीषु'); बा१ वरं
(→'वर्ण'), बा२ विषुवे च मीनं, दे२.१० विषुवेषु मातव (→'विषु-
वेषु दानव'); बा१ शालिषु दशो विषुवे च विषुवदो मीनं (?), दे२
वर्तस्मिन्नां विषुवेषु दानव, दे२ तिथिवत्सत्ता विषुवेषु माता.

४९. दे२. १०. ba d ०. -a) बा१ बा१.२ बा१.३ दे२.१.२.११
च प्रवरोर्जकं उक्तं, कारा च प्रवरो ययार्कं, दे२ च प्रवरोर्जकं,
दे२ यद्वदिहार्कमुप, दे२ य (च ?) प्रवरो ययार्कं, दे२ च प्रवरो
ययार्कं (वक्त), दे२ न१ यद्वदिहार्कं तु (न१ तु) क (→'यद्वदिहार्कं
उक्तो'). -b) दे२ ऋक्षेषु, दे२ लेषु (→'लक्ष्मेषु'), न१ नदेषु (→
'हृदेषु'). -c) दे२.३ 'पुष्पेषु' (→'पुष्पेषु') -d) का२ वरं, +
वाच्यं, बा१ दे२ वरं, बा१ लिङ्गं, दे२ मीनं, दे२ वरं (→'वर्ण'),
दे२ बाधेषु नागस्तिमितेषु बन्धं, दे२ पाशेषु नागा मुखेषु राजा,
दे२ पाशेषु नागस्तिमितेषु बन्धं, दे२.१ पाशेषु नागा मुखेषु राजा,
न१ मातवेषु माता ऋतुमिवसत्ता.

५०. दे२. १०. a, b, c ०, दे२ b ० -a) दे२ लोकेषु
(→'लोकेषु') -b) बा१ बा१.२ दे२.१.१०-११ 'पदे गौश्च यथा,
कारा 'पदे गौश्च यथा, 'पदा गौश्च यथा, 'पदा गौश्च यथा,
बा२ 'पदे गौश्च यथा, दे२.१ 'पदे गौश्च यथा, न१ 'पदे गौश्च यथा
(→'पदे गौश्च यथा'). -c) बा२ मुख्येषु, बा२ पुष्पे [३] (→'पुष्पेषु'),
बा१ कार. बा१ जाती, बा२ दे२.३ जाति (→'जाती'), बा१
रीषु (→'रीषु'), बा१ का२ दे२.६.७.११ बा१ती (→'बा१ती').
-d) दे२ लोकेषु (→'लोकेषु'), बा१.२ 'वर्णम्' (→'वर्णम्').

१३. ६ पुण्या रम्या नवैवैते वर्षाः शालकटंकट ।
 इलायताद्या ये चाष्टौ वर्षं भुवत्सैव भारतम् ॥ ६
 न तेष्वस्ति युगावस्था ब्रामृत्युभयं न च ।
 तेषां स्वाभाविकी सिद्धिः सुखप्राया ह्यत्यन्तः ।
 विपर्ययो न तेष्वस्ति नोत्तमाधममध्यमाः ॥ ७
 यदेतद् भारतं वर्षं नवद्वीपं निशाचर ।
 सागरान्तरिताः सर्वे अगम्याश्च परस्परम् ॥ ८
 इन्द्रद्वीपः कसेरुमांस्ताम्रवर्णो गमस्तिमान् ।
 नागद्वीपः कदाह्व सिंहलो वरुणस्तथा ॥ ९

भुवन्पर्वतुत्तरे च हिरेयो राक्षसेवर ।

ततो रम्यकल्पं तु मेष्टमप्यनिलावृतम् । [४]

५ श्लोकात्परं ५.१.३.७.१०.१० वा। यत्किम्—

४५० उत्तरपुर्वतो वर्षः किं पुण्यं इति स्मृतः ।

[-७) ६.१.३.१० वा। पूर्व ७(१६ ६.१० १) मु। ततो रम्यो, ६.१
 पूर्वोत्तरे महावर्षं न। पूर्वोत्तरे तथा क्वं. -७) ६.१.१० वा। वर्षं
 किं पुण्यः स्मृतः, ६.१ न। किं पुण्यो नागतो मतः ।]

६. न। 'वर्षा'.....चाष्टौ व' bcd खलितम्. -७)
 ६.३ वर्षा, ६.३-८ न। [-म] रम्या. (-रम्याः) का। वीते (-वीते);
 न। नवे ते वी (-नवैवैते); ६.१ पुण्या नवेव प्रवर. -७) ता।
 भलं, का। का.१ ५.१.३ ६.१.३.७.१० वा। सातं (-सातः) वा।
 ६.१० शालकटंकट, का। का.१ सातकटंकट, ६.३ शालकटंकट,
 ६.१ शालकटंकटे (-शालकटंकट); ६.१० शालकटंकटक (१).
 -७) ६.१ वीणा, ६.१ वे वासा (-वे वाष्टौ). -८) वा। का।
 वा.१ ५.१.३.७.१० वर्षा, ६.१ न। वर्षं (-वर्षः); ५.१ ६.१ मुक्तिं,
 ५.१ मुक्ता (स्वा ?) च (-मुक्तैव), ६.१ वर्षं मुक्तैव ७.

७. -७) ५.१ युगावस्था, ६.१ युगावस्था (-युगावस्था). -७)
 ६.१ युद्धी (?) (-सिद्धि). -८) ६.१ प्राप्ता (-प्राया), ५.१.३
 हानेयत (?), ६.१ सप्तयत, ६.१ सप्त यतत, ६.१ च यतत
 (-ह्ययतत). -८) ६.१ ते पतिव्रत (?) (-तेवमिष).

८. न। abc खलितम्. -७) वा। यदेतद्, का। यदेतद्,
 +यदेतद् (-यदेतद्); ६.१ भारतं (-भारत). -७) का। भेदं
 (-द्वीपः); ५.१ २ निगमय (-निताचर); ६.१ नवद्वीप नवावरे
 (?). -७) ६.१ द्वीपात् (-सर्व). -८) ६.१ ह्यगम्यान्, ६.३
 ह्यगम्यान्, ६.१ ६.१ गम्यान् (-गम्यान्).

९. -७) न। इन्द्रद्वीपः (-इन्द्रद्वीप); वा। वन्द्योदः
 ५.१.२ न। कसेरुम, का। ६.१ कसेरुम, ६.३ कसेरुम (-कसे-

अयं तु नवमस्तेषां द्वीपः सागरसंयुतः ।
 कुमारारम्यः परिख्यातो द्वीपोऽयं दक्षिणोत्तरः ॥ १०
 पूर्वं किराता यस्यान्ते पश्चिमे यवनाः स्थिताः ।
 आन्ध्रा दक्षिणतो वीर तुरुष्कास्तपि चोत्तरे ॥ ११
 ब्रह्मणाः क्षत्रिया वैद्यः शूद्राश्चान्तरवासिनः ।
 इज्यायुद्धवणिज्याद्यैः कर्मभिः कृतपावनाः ॥ १२
 तेषां संव्यवहारश्च एभिः कर्मभिरिष्यते ।
 स्वर्गापवर्गप्राप्तिश्च पुण्यं पापं तथैव च ॥ १३
 महेन्द्रो मलयः सद्यः शुक्तिमान् प्रक्षपर्वतः ।

स्यात्). -७) ६.१.३.७.१.१०.११ वा। ताम्रवर्णः, ६.१ ताम्रवर्णो
 (-ताम्रवर्णः); ६.१ ताम्रवर्णो यतस्तिमान्. -७) ६.१.३.७.१
 नागद्वीपः (-नागद्वीपः); ६.१.३.७.१ कदाह्व, ६.१ कदाह्व, ६.१
 कदाह्व (-कदाह्व). -८) ५.१.३ ६.१.३ (५.१ ते) (६.१ ति)
 हलो (-सिद्धौ); वा। का। वरुणः, ६.१ वरुणः
 (-वारुणः).

१०. वा. d ७. -७) का। ६.१ द्वीपाः (?) (-द्वीपः).
 -७) का। कुमारारम्य, ५.१ कुमारारम्य (?), ६.१.३.७.१ कुमारारम्य
 (-कुमारारम्य).

११. न। ab ७. -७) वा। यवना, ६.१ यवना
 (-यवना). -७) मुदे. स्मृता. (-स्थिताः). -७) का.१ ६.१.३.
 ५.१ ५.१ ५.१ (-गम्यान्). -८) ६.१ तुरुष्काः
 (-तुरुष्काः); वा। ६.१ यति (-यति).

१२. -७) वा। युद्धम् (-युद्धम्); वा। युद्धं वरुण.
 का.१ ६.१.३.७.१.१०.११ वा। ततः, ६.१ ततः, ६.१
 ततः (-ततः). -७) ६.१ ह्यया (ह), ६.१ ह्यया, ६.१ ह्यया
 (-ह्यया); वा। का.१ वणिज्याः (?), का.१ वणिज्याः,
 का.१ वणिज्याः, ६.१ वणिज्याः (-वणिज्याः). -८) का.१
 का.१ यवना, ६.१ यवना (-यवना), ६.१ कर्मभिरिष्यते
 तपोवना.

१३. न। bcd खलितम्. -७) ५.१ ६.१ न। एषा, ६.१
 एवं (-तेषा); ५.१ सत्यवहारा, ६.१ सत्यवहारा, ६.१ न।
 संव्यवहारम् (-संव्यवहारम्). -७) ६.१ यति, ६.१ यति
 (-यति); ५.१ २ विविधते (-विभिन्नते). -७) ६.१ ५.१
 (-प्राप्ति). -८) ५.१ पुण्यम्, ६.१ ५.१ व (-युगं वा).

१४. -७) ६.१ ह्ययं (-ह्ययं). -७) ५.१ ६.१ यति-
 मान् (-युक्तिमान्); वा। ५.१.३ ६.१ ह्ययं, ६.१ ह्ययं (-ह्ययं).

विन्ध्यश्च पारियात्रश्च सप्तात्र कुलपर्वताः ॥ १४
 तथान्ये शतसाहस्रा भूधरा मध्यवासिनः ।
 विस्तारोच्छ्रायिणो रम्या विपुलाः शुभसाननवः ॥ १५
 कोलाहलः सर्वैश्चाजो मन्दरो दुर्दराचलः ।
 वातंथमो वैद्युतश्च मैनाकः सरस्तथा ॥ १६
 तुङ्गप्रत्यो नागगिरिस्तथा गोवर्धनाचलः ।
 उज्जायनः पुष्पगिरिर्युदो रैवतस्तथा ॥ १७
 श्रवणमूकः सगोमन्तश्चिखट्टः कृतस्मरः ।

श्रीपर्वतः कोङ्कणश्च शतशोऽन्येऽपि पर्वताः ॥ १८
 तीर्थमित्रा जनपदा म्लेच्छा आर्याश्च मागधः ।
 तैः पीयन्ते सरिच्छ्रेष्ठा यास्ताः सम्पद् निशामय ॥ १९
 सरस्वती पञ्चरूपा कालिन्दी सहिरण्वती ।
 शतद्रुधन्द्रिका नीला वितस्तीरावती कुरुः ॥ २०
 मधुरा हाररावी च उथीरा धातुकी रसा ।
 गोमती धूसपापा च माहुदा सप्तपद्मती ॥ २१
 निचिचरा गण्डकी चित्रा कौशिकी च वधूसरा ।

ध. १३

-०) ब. १.३ परिपात्रश्च (→पारियात्रश्च). -d) दे. सप्तात्र, दे. १
 सप्तते (→सप्तात्र), शा. १°पात्रा →पर्वता)

१५ -a) दे. १ मध्यमे (→मध्यमे). दे. १० दार (→दर),
 दे. १ साहल (→साहला). -b) ब. २ भूधरा, दे. १ भूधरा (?)
 (→भूधरा). -०) अविगो (→अविगो) -d) ब. ३ ३३३
 (→विपुला) शा. १ मानव, का. २ मानवा, ब. ३ सावना, दे. ७
 मानवा (→सानवा) ब. १ विपुला ३३३ नव, दे. १ विपुला
 शुभसानन, न. १ 'ना शुभसानन' खण्डितम्

१६ न. १. 'कोला' इत्यारम्भ 'दुर्दरा' ab इति यावत् खण्डितम्
 -a) दे. ६.१० ते १ (→स-), ब. ३ विप्राजो (→वैप्राजो) -b)
 कार. का. २ दुर्दरा, ब. १.३ दे. ७ दुर्दरा, ब. २ धुरा दे. १.३ ५.३.
 १०.११ ते १ दुर्दरा (दे. १० री) (→दुर्दरा) -०) न. १ वारिवाहो, दे. १.
 ३.५.१० वातभूमो, दे. २ वातभूमो, दे. १ वाताधमो, दे. १ वातधमो (दे. ३
 'नौ) (→वातधमो). -d) ब. १ स्मरस्त, ब. २ स्मरस्त (→स्मरस्त).

१७. -a) शा. १ का. २ न. १ नाम, कार. ब. २ दे. २ नाम
 दे. १ नाम (→नाम) -b) ब. ३ दे. १ गोवर्धनी (→गोवर्धनी)
 ब. ३ ब. १, दे. १ गिरि (→[ग]वर्धनी) -०) कार. का. १
 ब. १.२ दे. १.२.६.१० ते १ उत्तर (दे. १० 'ज्या') मन्त, न. ३ उत्तरायन, दे. ३
 उत्तरायन, दे. ३ उत्तरायन (र), दे. ६.१.१३ उत्तरायन (→उत्तराय-
 न) दे. ३ पुष्प दे. १ पुष्प (→पुष्प). दे. ३ उत्तरायना पुष्पगिरि.
 -d) दे. १ ह्युदो (→ह्युदो), दे. १ रवुन्दा रैवतस्तथा, न. १
 ह्युदो रैवतस्तथा.

१८. न. १. 'मन्तत्'.....'दर' abo खण्डितम् -a) दे. ३.४
 मन्त (→मन्त) -b) शा. १ का. १ कूट, दे. ३.४ कूर (→कूट),
 शा. १ कार. का. २ कूटाकृत, ब. २ कृत मन, दे. ३.४ कृत स्मर,
 दे. ६.४ कृत स्मर (→कृत स्मर). -०) का. १. ३ कोकणक,
 दे. १० कोकणक, दे. ३ कोकणक (→कोकणक) -d) शा. १
 [म] म्येय, (?) का. १ [म] म्येय, ब. १ [म] म्येय, दे. ६.७ [म]
 म्येय (→म्येय).

१९. दे. १.० -b) शा. १ का. २ दे. ३.१० म्लेच्छाचार्या
 (दे. ३ र्य), कार. ब. १ दे. ११ म्लेच्छाचार्या ब. २ र्येहाराचार्या ब. ३
 म्लेच्छाचार्या, दे. १.४ म्लेच्छाचार्या (दे. १ 'मा) र्य, दे. ३ म्लेच्छा
 चार्या, न. १ म्लेच्छाचार्या (→म्लेच्छाचार्या) का. १ भार्गव,
 +भागा (→भागा). -०) दे. १० ते १ ते (→र्य) दे. ३ ते (प)
 यन्ते, दे. १ पयस्ते, दे. ११ पियन्ते, दे. १ प्रीयन्ते (→पीयन्ते). -d)
 शा. १ कार. का. २ दे. ३.५.६.८ १०-११ ते १ या सम्पद् ता, दे. १
 शापस्तु (→शास्ता सम्पद्), ब. ३ रसायना (→निशामय)

२०. दे. १.० -a) न. १. २० & 'द्वार' इत्यारम्भ 'राक्षी च' २१
 & इति यावत् खण्डितम् -a) कार. सप्त (→पञ्च), दे. १ पूना,
 दे. ३ रूप (?) (→रूप) -b) शा. १ कार. का. २ दे. ५.६.८.१०-११
 ते १ च (→स-), -०) दे. ४ चन्द्रिका (→चन्द्रिका), दे. ४ लीला,
 दे. १ नाशा (→गीता) -d) ब. १ दे. ५.८ वितस्ती (→वितस्ती),
 दे. ३.१० [र्ये] रा वता (दे. १० 'त) (→[र्ये] रावती), दे. ३ कुरु
 (→कुरु).

२१. दे. ५. 'हार' इत्यारम्भ 'वधूसरा' २२ b इति यावत्
 क्षाति, (द रं). दे. १. ०. न. १. & ० (द २० पा. वि).
 -a) ब. २ मधुरा ३३, दे. १ मधुराहा ब. २ मधुराहार (→मधुरा
 हार). कार. 'नादी (→रावी) -b) ब. १ दे. ६.८.१०-११ वसीरा,
 न. १ सागरा (→वसीरा), शा. १ कार. का. २ ब. ३ दे. ८.११ धातुकी,
 दे. ३ धातुका, दे. ३ धातुकी, दे. ३ धातुकी (→धातुकी), दे. ३ & शा,
 दे. ३ रा (→रहा). -०) का. २ दे. ४ धुत (?) दे. ३ पुष्प
 (→धुत) -d) शा. १ का. बहुरा, दे. १.६.१० बहुरा (दे. ३) रा
 (→माहुदा) कार. ब. ४ रा, ब. ३ दे. ३ ते १ रा, दे. २.९ न. १ रा,
 दे. ३ (→स-), दे. ३ ३ 'वृषद्वती, दे. ६.८ 'दसा (दे. १ 'व) द्वती
 (→वृषद्वती).

२२. -a) कार. नि चिच, का. १ निचिरा, ब. ३ चिचिरा,
 द. ३.७ १० ते १ निचिरा, दे. ३.१० निचिरा, न. १ निचिरा
 (→निचिरा). -b) दे. ३ ते १ कौशिकी, दे. ६.८.११ कौशिक्या,

निराहारा हंसमार्गाः कुपथास्तङ्गणाः खशाः ॥ ५६

कृष्णमावरणादचैव ऊर्णाः पुण्याः सहस्रकाः ।

त्रिगर्ताश्च किराताश्च तोमराः त्रिशिराद्रिकाः ॥ ५७

इमे तवोक्ता विषयाः सुविस्तराद्

द्वीपे कुमारो रजनीचरेश ।

एतेषु देशेषु च देशधर्माश्च

संकीर्त्यमानाञ्च शृणु तत्त्वतो हि ॥ ५८

इति श्रीवामनपुराणे त्रयोदशोऽध्यायः ॥ १३॥

१४

अथ ऊरुः ।

अहिंसा सत्यमस्तेयं दानं धान्तिर्दमः क्षमः ।

अकार्षण्यं च शौचं च तपश्च रजनीचर ॥ १

दे०-६ १. न० १ (→गु) १. दे० पर्वतास्तां यवे कुवि. —०) न० निरा
०० (→निराहारा) १. व० समार्गाश्च, न० वृषमार्गाश्च (→हृषमार्गां).
दे० न० निराहारा हंसमार्गाश्च. —०) वा० का० दे० स (दे० गु) वृषमार्गा
शा, कारा. का० दे० तङ्गणास्तथा, दे० तमेवैरसा, दे० तमेव वृषसा
(→तङ्गणा असा). न० कुमारास्तथा वृषसा.

५७. वे०. abc अन्तिमम्, दे०. bb ०. —०) का० कथा
(कथा-?), व० कथं, व० ००, दे० कु ०, दे० वृषमार्गा (→कुषमार्गा),
न० कुषा (→कुष-), व० का ० दे० १० प्रव (→प्रव-). —b)
का० कुषा, व० अन्ता, व० अन्ता, व० अन्ता, दे० १० अन्ता-
(→अन्ता); व० पुण्या, व० पुण्या, व० प्रमत्ता, दे० प्लुष्टा, दे० ३
प्लुष्टा, दे० ५०० पू (दे० पो) नां, दे० १० पुण्या, न० पुण्या
(→पुण्या); कारा. का० सहस्रका, का० सहस्रका, दे० ३-६-६
सहस्रका, दे० सहस्रका, दे० सहस्रका, दे० सहस्रका, दे० १० समदवा
(→सहस्रका), दे० अर्गावास्तङ्गणा. —०) दे० निगताम् (→नि-
गताम्). —०) वा० का० का० त्रिशिराद्रिका (वा० त्रि) का,
का० त्रिशिराद्रिका, व० त्रिशिराद्रिका, व० त्रिशिराद्रिका, व०
त्रिशिराद्रिका, दे० १-३-६-१० वे० त्रिशिराद्रिका, दे० त्रिशिराद्रिका,
दे० त्रिशिराद्रिका, दे० त्रिशिराद्रिका, दे० त्रिशिराद्रिका
(→त्रिशिराद्रिका)

५८. —०) वा० इमे तवोक्ता, का० इमे तु प्रोक्ता, व०
००० प्रोक्ता (→इमे तवोक्ता); वा० कारा. का० सुविश, व०
सुविस्ताराद्, दे० न० सुविस्ताराद्, दे० सुविस्तार (→सुविस्तार-).
—b) वा० पुण्या, दे० वृषमार्गा (→वृषमार्गा), वा० वृषमार्गा, व० ३
दे० न० वृषमार्गा, दे० व० दे०, दे० वृषमार्गा (→वृषमार्गा). —०)
दे० ३-६-१०, दे० वा० सुविश (→वृषमार्गा), दे० वृषमार्गा, दे० वृषमार्गा

दशार्जो राक्षसश्रेष्ठ धर्मोऽसौ सार्ववर्णिकः ।

ब्राह्मणस्यापि विहिता चातुराश्रम्यकल्पना ॥ २

सुकेशिरुवाच ।

कर्म विषये निरन्तर, न० एते प्रदेशे प्रवरेत् सधर्माश्च. —०) दे० वा०
(→स-), वा० सकोत्ति (→संकीर्त्य); व० ३-३ सहस्रतो (→सहस्रतो);
दे० ३-३ वे० मे (→हि), दे० त्रिशिराद्रिका त्रिशिराद्रिकावर्ण्य.

पुष्पिका—वा० का० दे० ३-३-१० इति श्रीवामनपुराणे भुवन-
कोशे, वा० इति वामनपुराणे भुवनकोशवर्णने, का० इति श्रीवामन-
पुराणे, अन्तर्गतो निर्माणे, व० इति वामनपुराणे भूतनामकोशे, व० ३
इति वामनपुराणे, दे० ६-६ इति वामनपुराणे भुवनकोशे, दे० इति श्री-
वामनपुराणे, व० इति श्रीवामनपुराणे सुकेशिवर्णने. अध्याय-
नाम—वा० का० ३-३-३ दे० ३-३-३ ०, वा० पुष्पिकादेववर्णनं
नाम, दे० भुवनकोशो नाम, न० भुवनकोशवर्णनं नाम. अध्याय-
संख्या—दे० ३-३-३ ०, वा० का० ३-३-३ न० नवीनोऽध्यायः,
कारा. सहस्रतोऽध्यायः, का० ३-३-३ पञ्चमोऽध्यायः, दे० ३-३-३
दे० ३-३-३ ।

१४

॥ वा० न० अथ ऊरुः, दे० अथ ऊरुः, दे० अथ ऊरुः.

१. —b) व० वा० (→दान), दे० ३-३-३ वा०, दे० वा०
(नो ?) (→वा०). —०) दे० सत्यं (→अकार्षण्यं).

२. —०) दे० दशार्जो (नो ?) (→दशार्जो). —b) व०
सार्ववर्णिकः, दे० सार्ववर्णिक (→सार्ववर्णिक). —०) दे० अथ
(→अथ), दे० वि ० वा, दे० ३-३-३ विहितो (→विहिता). —d) दे० ३-३
न० वृषमार्गा (→वृषमार्गा), दे० न० अथ (→अथ). वा० कारा.
वृषमार्गा, दे० कला (→कला).

॥ वा० का० दे० न० सुविश; दे० सुविश; दे० सुविशोवाच
दे० सुविश.

समाचमेदद्विरफेनिलाभि-

रादौ परिमृज्य मृक्षं द्विरङ्गिः ॥ ३३

ततः स्पृशेत्त्वानि शिरः कोण

संघ्यामुपासीत ततः क्रमेण ।

केशास्तु संशोष्य च दन्तधावनं

कृत्वा तथा दर्पणदर्शनं च ॥ ३४

कृत्वा शिरःस्नानमयाङ्गिकं वा

संपूज्य सोयेन पितृन् सदेवान् ।

होमं च कृत्वा लभनं शुभानां

कृत्वा बहिर्निर्गमनं प्रशस्तम् ॥ ३५

दूर्धादधिसर्पिरयोदङ्कुर्मं

धेत्तुं सवत्सं चर्मं सुवर्णम् ।

मृदुगोमयं स्वस्तिकमक्षतानि

मुद्र) व द्वि (ब३ चादं), दे० मुद्रातुला सपरिमृज्य हस्तौ, दे०
ध्यात्य परामृज्य पुनरि (द्वि ?) कार.

३४ कारा. b ०, न३. d ०. -a) दे० बापि
(→जानि), दे० काराङ्गुलीभि (→शिरः कोण) -b) शा१ का१.२
ब१.३ दे० १ लम्बा च (ब१.३ दे० १ तु, दे० १ तु) निर्गम्य (ब१.३ दे०
निर्गम्य, दे० निर्गम्य) (→संघ्यामुपासीत), का१ दे० १ न३ करेण
(→क्रमेण) -c) ब१.३ केशानि, दे० १.२.३.१०.११ तै० केशादध
(→केशास्तु), दे० १ (→च), शा१ ०धाकृतम् (→०धावन)

दे०, ab, od मध्ये अधिकम्—

५५ ० पदवाक्यात्वा स्वा श्रियते नरेण

३५ -a) शा१ कारा का१.२ ब१ अयाङ्गिकं, दे० अया-
ङ्गिकं (→अयाङ्गिक), शा१ कारा का१.२ ब३ न३ च (→चा). -b)
कारा. सवत्सं, न३ स वृत्त- (→सवृत्त) दे० १ सवेन (→सोयेन)
-c) दे० च ०००० (→समनं शुभानां) -d) दे० १ ततो
(→कृत्वा)

कारा ab मध्ये अधिकम्—

५६ ० सध्या च निर्गम्य ततः क्रमेण (= ३४ b)

३६. -a) कारा का१.३ दे० १ दूर्धादधि, दे० न३ दूर्धादधि
(→दूर्धादधि), कारा ध्यात्य (सर्पि) दे० १ दूर्धादधिसर्पिर्देवि (दे०
सर्पि) तोयकुम्भ (दे० १) तै० सर्पिश्च दूर्धादधिसर्पिर्देवि -b) कारा
श्रुपम (→श्रुपम) का१ सर्गं (→शुवर्णम्) -c) न३ मनोमय
(→मृदुगोमय), शा१ कारा का१.२ यक्षतानि, दे० यक्षतानि (→
यक्षतानि) -d) शा१ का१ दे० साज्वा, का१ साज्वा, दे० साज्वा,

लाज्वामधु प्राद्वणकन्यकां च ॥ ३६

श्वेतानि पुष्पाण्यथ शोभनानि

हुताशनं चन्दनमर्कविम्बम् ।

अश्वत्थवृक्षं च समालमेत

ततस्तु कुर्यान्निजजातिधर्मम् ॥ ३७

देशालुशिष्टं कुलधर्ममायं

स्वगोत्रधर्मं न हि संत्यजेत ।

तेनार्थसिद्धिं सप्पुपाचरेत्

नासत्प्रलापं न च सत्यहीनम् ॥ ३८

न निष्ठुरं नागमशास्त्रहीनं

वाक्यं वदेत्साधुजनेन येन ।

निन्द्यो भवेन्नैव च धर्ममेदी

संगं न चासत्सु नरेषु कुर्यात् ॥ ३९

(→साज्वा)- ब१.३ [-च] (चु) च (→मधु) का१ ब१.३ दे० १.
११ १० तै० कन्यकाश्च दे० सर्पिश्च (→कन्यका च)

३७. शा१ कारा का१.२ d ० (ह स). -a) शा१
का१.२ दे० १ पुष्पाण्यथ, दे० ३ दे० पुष्पाणि (दे० १ नि) च (→पुष्पा-
ण्यथ), ब१.३ दे० १ अश्वत्थ (दे० १ त च) पुष्पा (दे० १ पुष्पा)
शुभना (दे० १ न) वायो च -b) दे० अश्वत्थ, न३ अर्कविम्बं
(→अर्कविम्बम्) -c) दे० १ मर्कं च (→वृक्ष च), दे० १ मर्कं
(→मर्कं) -d) दे० १ ३ ३ १० ११ तै० काव्यं (→कुर्यात्), दे० १ १०.
११ तै० वर्म (→धर्मम्)

० वरदानस्वर कारा अधिकम्—

५७ ० नेनेत सूर्यं न विष्णुं न शानि

विप्राणि तत्सत्सवरभाजनाणि

३८ शा१ कारा का१.२ abc ० (ह स) -a) ब३ ० वर्म-
मुष्प, दे० १ ३ ७ तै० अश्वत्थवृक्षं (→अश्वत्थवृक्ष) -b) दे० न३ च न
(→न हि), दे० परित्यज्य (→हि सत्यं) -c) दे० न३ नानार्थं
(→तेनार्थं), ब३ ० मर्कं, दे० ३ १० ० चरेत् (→चरेत्) -d) ब३
न हि (→न च) का१ सत्यहीनम्, दे० साधु नरेषु कुर्यात् (→
सत्यहीनम्) -cd) दे० नानार्थसिद्धिं समुपेत्य न वसतीत्य
भूत (?)

३९ -a) दे० नाम न (→नागम) -b) दे० वासं
(→वाक्य), कारा न चायसद्वादस्यविधानम् -c) शा१ कारा
का१.२ इदं (→निन्द्यो) ब३ हि (→च) दे० १ भवेत्, दे० १ भवेत्,
(→भवेत्) -d) दे० जनेषु (→नरेषु)

१४.४०

सध्यासु वज्यं मुरत दिवा च
सर्वासु योनोषु परान्तासु ।
आगारान्येषु महीतलेषु

रजस्वास्तेष्वेव जलेषु वीर ॥ ४०

ध्याऽन्तं वृथा दानं वृथा च पशुमारणम् ।
न कर्तव्यं मृहत्येन वृथा दारपरिग्रहम् ॥ ४१
ध्याऽन्तान्धित्वहानिर्घृथादानाद्दनश्य ।
ध्या पशुध्न प्राप्नोति पातकं नरकप्रदम् ॥ ४२
सतत्या हानिरश्लाघ्या वर्णसकरतो भयम् ।
मेतव्यं च भवेत्लोक ध्यादारपरिग्रहात् ॥ ४३

परस्वे परदारे च न कार्यां पुद्गिरुचमै ।
परस्व नरकार्यैव परदाराश्च मृत्यवे ॥ ४४
नेष्वेत परस्त्रियं नग्नं न समापेत तत्करान् ।
उदकादशनं स्पर्शं समाप च विवर्जयेत् ॥ ४५
नैकासने तथा स्थेयं सोन्दर्या परनाथया ।
तवैव स्थानं मातुश्च तथा स्मरुहितुस्त्वपि ॥ ४६
न च स्नायीत वै नग्नो न शयीत कदाचन ।
दिग्वाससोऽपि न तथा परिभ्रमणमिव्यत ॥
भिनासनभाननादीन् दूरतः परिवर्जयेत् ॥ ४७
नन्दासु नाभ्यङ्गमुपाचरेत्

४० द₁ ३ दे १ न₁ ० ० १ दे₁ पुस्तके ४० b अयागात्
१२ b परावागत -a) व₃ दे₁ वय (→वय) ब₁ ३ विवात्
दे₉ विवापि (→विवा व) दे₇ सध्यासु चर्वासु विवा निगान् -b)
दे₉ सर्वासु (→सर्वासु) ब₁ योनोष्व (→योनोषु) ग₁ काय
का₂ ब₃ 'वपान्, न वरेषु (→'वपान्) -c) दे₁ ३ १० स
(दे₁ १० प ?) ब₁सु योनित्वपराजालात् d) कारा रजस्वतेष्वेव
(→रजस्वास्तेष्वेव) दे₁ ७ न₁ जले च दे₉ जले न (→जलेषु) ३ वा₁
कारा ब₁ २ न₁ वीर दे₉ कोरो (→वीर)

४० श्लोकार्त्तर कारा अविष्कम्—

५८ ● व्यया सरोपा विषया विष्का

सर्वार्थे र्नी सकलायद्रुद्रधाम् ।

४० श्लोकार्त्तर दे₇ अविष्कम्—

५९ ● एतानि सर्वाणि विगृह्णतानि ।

४० श्लोकार्त्तर दे₉ न₁ अविष्कम्—

६० ● देवास्ते वसिष्ठपुत्रे च नित्यम् (दे₉ 'ले) ।

४१ ग₁ ० दे₁ ११ ० d) दे₇ न कुर्वीत (→वृथा
दान) -d) वा₁ 'दान' (→'दार')

४२ दे₇ ११ न₁ ० -a) दे₁ 'एण (→'एणात्) ब₃ वित्
(→वित्) -b) ब₁ 'दाने ब₂ दे₉ 'दान (→'दानात्) -c)
दे₁ 'वपान्' (→'वपान्) -d) वा₁ कारा का₂ २ यानां ब₂ ३
पातक (→पातक) वा₁ का₂ दे ३ १० ते नरकाधि यद् कारा
नरकाधिनाम् का₁ नरकोत्थिना ब₁ ३ नरक हियत् (→नरकप्रदम्)

४३ दे₇ ० न₁ ab ० -a) दे₃ स सता दे₁ सतत्या
दे₁ ११ सतत्य (→सतत्य) दे₉ स्नायी (→'हानि') -b) ब₃
दे₉-१० 'सकरात्ताम्यम् ब₂ 'सकरात्ताम्यम् (→'सकराते भयम्)
-c) कारा मेतव्यं दे₁ १० कतव्य (→मेतव्य) न₁ कुर्वेन लोके च
[मेवेत्] -d) न₁ वृथा ● (→'वृथावार') ३ 'वृ

(→'वृथा)

४४ दे₇ b ० -a) दे₉ 'दारेषु (→'दारे व) -d)

ब₁ 'दाराश्च (→'दाराश्च)

४५ दे₉ ab ० -b) दे₁ तत्करात् दे₇ तत्कर्त्त

(→तत्करात्) -c) ब₁ तत्क्या (→'तत्क्या) दे₇ दत्तं (→'दत्तं)

-d) कारा समापात्त दे₉ समापा व (→'समाप व)

४६ -a) न₁ 'सुनं सता (→'सुनं सता) -b) ग₁ का₁

दे₃ ७ सौन्दर्या कारा सुन्दर्या दे₁ १०-११ सौन्दर्या (दे₁ १० 'म) (→'सौन्दर्या)

-c) ब₃ सवैव स्वात् दे₁ सवपादवैवात्, दे₇ सविस्तरात् ब₁

स्वमुरैवात् ध्रुवे सता सप्तत्त (→'सवैव स्वात्) कारा मानं

व (→'मातुश्च) दे₉ श्वभवा श्वैव तथा मातु d) वा₁ का₂ ब₁

दे₁ ६७ 'पुद्गिरुचि ब₂ 'पुद्गिरुचि दे₁ ३ १० ते न₁ पुद्गिरुचि

(→'पुद्गिरुचि) कारा पुद्गिरा भगिन्यापि च

४७ कारा दे₁ ६७ १० ते १० ० -a) दे₁ ३ स्नायेत

वै न₁ स्नायी अवेत् (→'स्नायीत वै) -b) वा₁ शयीत

(→'शयीत) ब₁ ३ दे₇ १ न₁ व (दे₇ १ न₁) कर्हिचित् (→'कान्धन')

-c) दे₇ 'वाससो न दे₉ 'वाससापि (→'वाससोऽपि) दे₇ व

(→'न) -d) दे₁ 'क्षयण दे₁ १० 'भ्रमय (→'भ्रमय') -e) दे₉

न₁ निग्न सध्यासनादीस्तु

दे₁ ४ ७ १० ते १० ० हस्ते—

६१ ● निग्नसु च शय्यासतमाजनादौ

अनुद्रुपरात् सारिजयेत्तात् ।

[१] दे₁ मिषा च रथ्या दे₇ भिनास्वराथ्या (→'भिनास्व

राथ्या') दे₁ १० 'शोच' (→'भान') -२] दे₁ ३ तत

(→'भ[ज]व)]

४८ -a) दे₁ चाम्यम् (→'चाम्यम्') दे₁ 'चरेत्, दे₇

'चरेत् (→'चरेत्) -b) दे₁ ● वि (रि ?) ति (ता ?) वृ

क्षीरं च रिक्तासु जयासु मांसम् ।
 पूर्णासु योषित्परिवर्जयेत्
 भद्रासु सर्वाणि समाचरेत् ॥ ४८
 नाभ्यङ्गमर्के न च भूमिपुत्रे
 क्षीरं च शुभ्रे रविजे च मांसम् ।
 पुषेपु योषिन् समाचरेत्
 शेषेषु सर्वाणि सर्वेषु दुर्यात् ॥ ४९
 चित्रासु ह्यस्ते भयणे च तैलं
 क्षीरं निशासाम्भमित्सुवर्ज्यम् ।
 मूले मृगे भाद्रपदासु मांसं
 योषिन्मयाहृत्तिस्रयोचरासु ॥ ५०
 सर्वेषु वर्ज्यं शयनसुदक्षिणरासु
 तथा प्रतीच्या रत्ननीचरेण ।

शुञ्जीत नैवेद्यं च दक्षिणासुखे
 न च प्रतीच्यामभिभोतनीयम् ॥ ५१
 दवालय चैत्यतरु चतुष्पथ
 विप्राधिकं चापि गुरु प्रदक्षिणम् ।
 भाल्यान्नपानं वसनानि यत्नतो
 नान्यैर्भूताश्चापि हि धारयद्भुष ॥ ५२
 स्नायाच्छिरस्स्नानतया च नित्यं
 न कारणं चैव निना निशासु ।
 ग्रहोपरान्ते स्वजनापयत्
 ह्युक्त्वा च नन्मर्त्यगतं शशाङ्के ॥ ५३
 नाभ्यङ्गितं कायमुपमृशेच्च
 स्नातो न कशान् रिपुनीत चापि ।

५४

६३ च रिवा (का ?) पु (मु ?) (→च रिक्तासु) दे१ ययासु
 ॥ ४८ भद्रासु दे११ जया च (→जयासु) -०) वा१ योषां -योषित्
 ६४ योषां (→योषित्) वा१ २ दे१ वज्रनीया दे१ ५-१० दे१ वज्र
 देव्य (→वज्रयेत्) -८) दे१ ३० भ्राणि (→भ्राणम्) दे१ ३
 सर्वासु (→सर्वाणि) दे१ ३ ५-१०-११ दे१ तामाचरेत् (→समाचरेत्)
 ४९ -b) वा१ ३ क्षार (→क्षीरं) दे१ शुभ्रे मुनेन मांसम्
 (→शुभ्रे रविजे च मांसम्) -०) वा१ का - पुषे (वा "ड) पु,
 ६४ ७ पुषे च दे१० पुषे पु (→पुषेपु) वा१ पुषे स्त्रिय नैव (→पुषेपु
 योषिम्) वा१ का१ २ "व्येत् ब ३ "वरेत् (→वरेत्)
 ५० -३) वा१ का - ब३ श्वलेण दे१ ५-७-११ दे१
 श्वलेण न (→श्वलेण च) दे१ - सितं च (→च तैलं) -b) ब -
 क्षार (→क्षीरं) वा१ का१ "सा हृत्तिस्रसु दे१ १ "सायनिकम्
 (न१ "सु) (→"सायनिकम्) -०) दे१ ४ न१ भ्रम् (→भ्रम्) दे१
 ६० "पण्य (→पण्यम्) दे१ १ साय (→सायम्) -८) दे१ ४ न१
 योषां दे१ योषा (→योषित्) दे१ ७ मयाच, दे१ महा (→मया)
 दे१ ५ नृत्तिकरोत्तपम्, दे१ नृत्तिकरोत्तपम्, दे१ उत्तरदक्षिणम्
 (→नृत्तिकरोत्तपम्)

५१ दे१ ८ ० -३) वा१ दे१ ५-१० दे१ गयेत् (→गयेत्) दे१
 ६४ सुदक (→सुदक) वा१ वा१ ३ दे१ ५-१० दे१ न१ विर
 दे१ रित्पट (→रित्पट) दे१ सदनं वषट् वज्रद्विपरस्तया -b) दे१
 ७ न१ पयत् (→प्रतीच्याम्) दे१ ४ रा(र?) (ह) बनी (→रत्ननी)
 -०) दे१ मुर्ष (→मुर्षो) -८) न१ नापि (→न च) दे१ ४
 प्रतीच्या (→प्रतीचीम्) दे१ अपि दे१ न१ अपि दे१ न च (→

अपि) वा१ ३ "भुञ्जीत" (→"भोजन")
 ५२ -३) दे१ तव दे१ १ "तु", न१ "वन (→तर्ह) वा१ ३
 शुञ्जीत दे१ ०००० (→चतुर्पथं) b) वा१ वाप्य (वि?)
 ६४ वापि (→वापि) वा१ अग्रभ्यात् +प्रणिगमम् (→प्रणिगमम्)
 -०) वा१ वाप वा१ वाप्यासु (वाप "सु) पानद्, दे१ ३
 वाप्यपानं (→वाप्यापानं) दे१ ४ वसनानि न१ वसन च
 (→वसनापि) -८) वा१ ३ नाभ्यङ्गितं चापि दे१ ११ नाभ्यङ्गितं
 चापि मुने भूतानि वाप्य (→नाभ्यङ्गितं चापि) दे१
 विषयैवेद (→हि धारयेत्)

५३ -३) ब "ययापि दे१ १ "यया (ते१ "यो) च दे१
 "यया (→यया च) दे१ १ न दे१ स (→च) -b) वा१ वा१
 २ वा१ ३ दे१ ३ ५-१०-११ दे१ निवारणं दे१ १ निवारणं दे१ १ निवारणं
 (→निवारणं) वा१ चैव +न च दे१ १० नैव (→नैव) वा१ १
 वा१ ३ दे१ ५-१०-११ दे१ महा दे१ ७ वा (→विना) -०) दे१ १ प्रहो
 (→प्रहो) वा१ वा१ वा१ ३ दे१ ११ निपाते वा१ दे१ ० "पयते
 दे१ निपाते दे१ १ निपाते न निपाते (→"पयते) ब ३ प्रहोपरा
 नेषु भ्रतामिन्नाप दे१ प्रहोपरा स्वजनाभिवात् -८) वा१ ३ दे१
 मुक्त (→मुक्ता) दे१ निर्तं श्वा (→च भक्तम्) वा१ का
 "वत्तं वाप्यद् (वा१ "के) (→वत्तं वाप्यद्)

५४ -३) वा१ ३ दे१ नाभ्यङ्गितं (ब३ "पि) त (→नाभ्य
 ङ्गितं) दे१ "सुते (→"सुतेष्व) -b) दे१ च (→च) दे१ वा
 (वा) पि दे१ १ न१ वापि (→वापि) -०) का१ वा१ ३
 दे१ ७ १०-११ निवाच्यर-का१ वत्तं वाप्यद् निवाच्यर (→निवाच्यर)

१४.५४

गात्राणि चैवाम्बरपाणिना च

स्नातो विमृज्याद् रत्ननीचरेण ॥५४

वसेच्च देशेषु सुराजकेषु

सुसहितेष्वेव जनेषु नित्यम् ।

अक्रोधना न्यायपरा अमत्सराः

कृषीवल्य क्षीपधयश्च यत्र ॥ ५५

न तेषु देशेषु वसेत बुद्धिमान्

सदा नृपो दण्डरुचिस्त्ववशक्तः ।

जनोऽपि नित्योत्सववद्भवैः

सदा जिगीषुश्च निशाचोऽत्र ॥ ५६

इति श्रीवामनपुराणे चतुर्दशोऽध्यायः ॥ १४ ॥

१५

ऋषय ऊचुः । ॥

यच्च वर्ज्यं महापाहो सदाधर्मस्थितैर्नरैः ।

यद्भोर्ज्यं च समुद्दिष्टं कथयिष्यामहे वयम् ॥ १

-d) गा१ स्नातोव, कारा का१ दे० न१ स्नातो व, व१२ दे० स्नातो न, वे११ स्नाता च (→स्नातो कि) गा१ कारा दे० ० बुध्वात् (→०बुध्वात्)

५५ व१ ३ दे० ०८ ० -३) दे० ३ नरेण- (→वरेण), गा१ कारा का१ २ सराज, दे० तु राज (→सुराज) -b) गा१ कारा का१ २ सदायदे (→सुसहिते) कारा सुगीतकेषु, दे० १० जनेषु नित्य (→जनेषु नित्यम्) व१ ३ बुद्धोत्सवो (व३ ०) दण्ड करिस्त्ववशक्त, दे० वरेण लोकेषु सुबुद्धिमान् -c) गा१ कारा का१ २ दे० न१ त्वमत्सरा (दे० ०पन्), दे० ३ विमत्सरा, दे० [ब] स्वभूरा (→अमत्सरा) -d) दे० ०वतां (→०वता) गा१ कारा का१ २ दे० १ १०-११ ह्यो (दे० लो १) यष (का१ ० दे० ३ ५ ०दि) क्षात्यवद न१ ह्यायध यत्र यत्र (→ह्योपधयवद यत्र)

५४ श्लोकाद परं मुने अक्षिम्

६२ ० दत्तास्तु वैशो धनिकश्च यत्र

सद्भोर्ज्यसत्तत्र वसेत नित्यम् ।

५६ व१ ३ ab ० -a) गा१ कारा का१ २ वरेण, न१ वरेषु (→वरेण) दे० येतु, दे० विद्वान् (→बुद्धिमान्) दे० न य (ह १) नृपोमानिवसेय यत्र -b) गा१ का१ ० न यो नृपो कारा नृपो न यो दे० १ ७ अनेनृषो (→सदा नृपो) गा१ कारा का१ २ दण्डरुचि, दे० दण्डकर (→दण्डरुचि) दे० ११ वाक् न१ अशय (→अशक्त) -c) दे० १ अनस्तु, दे० न१ जनेषु (दे० ०प्य) (→जनो नि) -d) कारा ०८ वरेणो वमयव्यात्

भोज्यमन्नं पयुषितं स्नेहाक्तं चिरसंभृतम् ।

अनेहा ग्रीह्य. इलक्ष्मा विकाराः पयसस्तथा ॥ २

अशक्तः अत्यक्तो गोधा इवाविधो मत्स्यकच्छपो ।

पुष्पिका-गा१ का१ २ दे० ३ ५ १०-११ दे० मुने ० -कारा इतिवामनपुराणे ऋषिमुनिपत्रादे, व१ दे० इतिमी वामनपुराणे भैरवशङ्करि, व१ ३ इति वामनपुराणे, दे० न१ इति श्रीवामनपुराणे, दे० इति श्रीवामनपुराणे अध्यायनाम-कारा इमार-क्षीपाचारवर्चन वाक्, दे० न१ सदाचारलक्षण (न१ निर्णयो) नाम, दे० सदाचारो नाम अध्यायसंख्या-कारा द्वादशोऽध्यायः व१ ३ दे० ५१०५५५ दे० १ नृपोवोऽध्याय दे० न१ चतुर्दशोऽध्याय

१५

॥ व० ३ दे० ० गा१ का१ दे० न१ ऋषय, दे० ऋषयोवाक् १ -a) दे० लभ (→यव) -b) न१ परे (→स्थिते) गा१ व१ २ दे० स्थितैर्नरै (→स्थितैर्नरै) -d) दे० ११ मही (→महे)

२ दे० ab 'पयुषितं स्नेहाक्तं' ० -b) का१ स्नेहार्थ (→स्नेहाक्तं) व१ दे० १० ११ 'सवृत्त, दे० सत्पित (→सवृत्त) -c) का१ सत्तेह, व२ स्नेहाक्त, दे० सुतेहा, न१ मत्तेहाद् (→अनेहा) न१ वेहा (→इलक्ष्मा)

३ -a) व१ ३ शल्यको, दे० १ ११ शल्यको (→शल्यको) कारा यच्छको, का१ ० श्वाविषो (कश्च ०), व१ दे० श्वा (दे० श्वा) विष (दे० 'धा') व२ दे० ३ समेधा (दे० ०), गा१ ६ ५ १० दे० समेधा (दे० ०), दे० ११ सत्तेहो (→श्वा वचो) -c) गा१ कारा का१ २ शिलावकादेन व२ ३ विदलवादेन, दे० वल्लव

पितृदेवार्चनाद्वीनः स पण्डः परिगीयते ॥ २८
 दम्भार्थं जपते यश्च तप्यते यजते तथा ।
 न परत्रार्थमुद्युक्तो स मार्जारः प्रकीर्तितः ॥ २९
 विभवे सति नैवाति न ददाति जुहोति च ।
 तमाहुरासु तस्यान्नं श्रुत्वा कृच्छ्रेण शुद्ध्यति ॥ ३०
 यः पुरेषा हि मर्माणि निकृन्तन्निव भापते ।
 नित्यं परगुणद्वेषी स श्वान इति कथ्यते ॥ ३१
 सभागदानां यः सम्भः पक्षपातं समाश्रयेत् ।
 तमाहुः हुक्कुटं देवास्तस्याप्यन्नं विगर्हितम् ॥ ३२
 स्वधर्मं यः समुत्सृज्य परधर्मं समाश्रयेत् ।
 अनापदि स निद्विद्धिः पतितः परिकीर्त्यते ॥ ३३
 देवत्यामी पितृत्यामी शुरुभक्त्यरत्नमथा ।

गोत्राक्षणास्त्रीवधकृदपविद्धः स कीर्त्यते ॥ ३४
 येषां कुले न वेदोऽस्ति न शास्त्रं नैवाच व्रतम् ।

ते नग्नाः कीर्तिताः सङ्गिन्सु तेषामन्नं विगर्हितम् ॥ ३५

आध्यातानामदाता च दातुश्च प्रतिषेधकः ।
 शरणागतं यस्त्यजति स चाण्डालोऽधमो नरः ॥ ३६
 यो बान्धवैः परित्यक्तः साधुभिर्ब्राह्मणैरपि ।
 हुण्डाशी यश्च तस्यान्नं श्रुत्वा चान्द्रायणं चरेत् ॥ ३७
 यो नित्यकर्मणो हानिं कुर्यान्नैमित्तिकस्य च ।
 श्रुत्वाच सत्स्य ह्युद्गते विरात्रोपोषितो नरः ॥ ३८
 गणकस्य निपादस्य गणिकाभिपजोत्स्था ।
 कदर्यस्यापि शुद्ध्येत विरात्रोपोषितो नरः ॥ ३९

दे१ ११ (३) परि० (→परि०)

२९ -a) दे२ दम्भाय (→दम्भाय), दे१ ९ यजते,
 दे१ ११ जायते (→जपते) -b) कारा दे१ तपते (→तप्यते)
 शा१ बा१ दे२ १० दे१ पठते बा१ दे१ ९ ११ वा, (दे१ ११) वे, दे,
 दे१ ४ तप्यते, दे१ तापयेत् (→यजते) -c) शा१ कारा का१ ३
 परार्थं मूढ, दे१ न च पुण्यार्थं, दे१ न परास्वार्थं, दे१ न परस्वार्थं,
 (→न परस्वार्थं) दे१ ७ ९ न ह्युक्त (→उद्युक्त) -d) शा१
 कारा का१ ३ बा१ ३ दे१ ५ १० ११ वे१ मार्जारं परिकर्तित, दे१
 स मार्जारो नराधम

३० -a) दे१ नैवार्थं (→नैवाति) -b) दे१ ११ कु (कु ?)
 होति (→जुहोति) बा१ दे१ ६ ५ ७ वे१ न१ च, दे१ नो (→न);
 दे१ न जुहोति ददाति च -c) बा१ बाह्यु, बा१ बाह्यु (→बाह्यु)

३१ बा१ ३ दे१ ७ ११ वे१ न१ ० -c) शा१ गणा०
 (→गुणा०)

३२ बा१ cd ० -a) दे१ लोकानां, दे१ य शब्द
 (→य स्य) -d) दे१ ७ तर्षेवास (→तस्याप्यन्न)

३३ बा१ ० -a) बा१ दे१ ९ परित्यज्य (→अपुत्सृज्य)
 -b) दे१ भयं (→भय) कारा का१ ३ बा१ ३ १० न१ सगा
 चरेत्, दे१ ३ ११ वे१ समारणेत (→समाश्रयेत्) -c) शा१ कारा
 का१ २ अनापदि (→अनापदि) -d) बा१ ३ दे१ परिकीर्तित, दे१
 परिगीयते (→परिकीर्त्यते)

दे१ ३७ श्लोकस्य ab, cd शब्दे पुनरावृत्तम् (= ३२ cd,
 ३३ ab)

३४ दे१ ० -a) कारा का१ न१ ३ दे१ ५ ७ ११ वे१

वेदं, बा१ देव०, + वे० (→देव०) -b) का१ भक्त्यनुप,
 बा१ ३ पितृवृत्तं, बा१ वाक ६६ दे१ ३ वदमानं, दे१ ५ ११
 भक्त्यनुप, दे१ वदमानं (प्र ?) क, दे१ वदमानं, दे१
 वदमानं, वे१ वदमानं (→भक्त्यनुप) न१ देवतप्यतो तथा
 -c) दे१ गोत्राक्षणादि बा१ ३ हुण्डा -d) बा१ ३ दे१ ७ ९ प्रवत्
 (बा१ ३) वे, दे१ न१ प्रकीर्त्यते (→स कीर्त्यते)

३५ श्लोकात्तर वे१ अधिकम्—

६६७ अनापदि स निद्विद्धि पतितः परिकीर्त्यते (= ३१ cd)
 ३५ शा१ कारा का१ ३ बा१ ३ दे१ ५ ७ ११ न१ ० -b)

दे१ ४ (→च) -c) दे१ देवता (→ते नग्ना)

३६ -a) दे१ ७ आचार्यं, दे१ न१ आचार्या (न१ क) र
 (→आचार्यानां) -b) दे१ ५ ७ ११ शर (हु ?) (→शरु) -d)
 शा१ कारा का१ २ दे१ ७ ९ न१ अण्डालो (दे१ ७) (→आण्डालो),
 वे१ आण्डाल स (→स आण्डाल) न१ दे१ नरोधम, कारा बा१ ३
 नराधम, दे१ ३ १० वे१ [स] धमो जन (→[न] धमो नर)

३७ -a) दे१ अति (→पर) दे१ यो बाधयाम्परित्यज्य
 -b) दे१ सह (→सति) -c) दे१ ३ यत्स्य (→यत्स्य) दे१ तप्य
 (त्पा?) च (→तस्यास्य)

३८ दे१ ७ -a) शा१ कारा का१ २ कमहानि च
 बा१ कमणा हानि (→कर्मणो हानि) -b) दे१ ५ ११ हु (→च)
 -c) बा१ मुक्त्यर्थं (र्ष ?) (→मुक्त्यान्) बा१ दे१ ११ शुद्ध
 (→शुद्धयत्) -d) दे१ द्विज (→नर)

३९ शा१ बा१ ३ दे१ ५ १० वे१ न१ ० -b) दे१ ११
 गणिका (या) (→गणिका) का१ दे१ ११ निपज (→निपजो)

५. १०६

यद् यद्विष्टतमं किंचिद् यथास्य दयितं गृहे ।
तत्तद् गुणवते देयं तदेवास्वयमिच्छता ॥ ५१
अध्येतव्या ब्रवी नित्यं भाव्यं च विदुषा सदा ।
धर्मतो धनमाहार्यं यष्टव्यं चापि यत्कृतः ॥ ५२
यथापि कुर्वतो नात्मा जुगुप्सामेति राक्षस ।
तन् कर्तव्यमशङ्कते यन्न गोप्यं महाजने ॥ ५३
एवमाचरतो लोके पुरुषस्य गृहे सखः ।
धर्मार्थकामसंप्राप्तिः परब्रेह च शोभनम् ॥ ५४
एव तद्देशतः प्रोक्तो गृहस्थाश्रम उच्यते ।
वानप्रस्थाश्रमं धर्मं प्रवक्ष्यामोऽवधारयताम् ॥ ५५

अपत्यसंततिं दृष्ट्वा प्राज्ञो देहस्य चानतिम् ।
वानप्रस्थाश्रमं गच्छेदात्मनः शुद्धिकारणम् ॥ ५६
तत्रारण्योपभोगैश्च तपोमित्रात्मकर्षणम् ।
भूमौ शन्यया ब्रह्मचर्यं पितृदेवातिथिक्रिया ॥ ५७
होमस्त्रिपवर्णं स्नानं बटावल्कलधारणम् ।
वन्यस्नेहनिषेवित्वं वानप्रस्थविधिसव्यम् ॥ ५८
सर्वसङ्गपरित्यागो ब्रह्मचर्यममानिता ।
त्रितेन्द्रियत्वमावासे नैकस्मिन् वसतिश्चिरम् ॥ ५९
अनारम्भस्तथाहारो भैक्षान्नं नातिकोपिता ।
आत्मज्ञानावबोधेऽपि तथा चात्मावबोधनम् ॥ ६०

(→पितृव्यं), व१. धरु, +धर्यं (→धर्यं). -b) दे३.६७ धानादिकं, न१ गोदानकं (→कोशादिकं). -c) व१ दत्त्वा ब्राह्मणं तत् प्रीत्या, व२ कुप्याङ्गान्तत् प्रीत्या, व३ कुप्याङ्गान्तत् पितरं. -d) व३ सुप्रीता (→पितरं), व१.३ दे३.७ सन्ति (→यान्ति), व१ राक्षस्य दे३.७ राक्षस (→राक्षस).

५१. दे३. d ○. (हं). -b) दे३ यथान्व (न्य?) (→यथास्य). -d) व२ इच्छता, दे३.११ इच्छत (→इच्छता).

५२. दे३. ○. दे३. ad ○ (हं). -a) दे३ १० वे१ हनयो (→नयो). -b) व२.३ दे३.१० दे३ वैदास्य, दे३.११ साय व (→साय व), दे३ महाव्यत्य विषा सदा. -d) व३ चापि, दे३.११ चापि. (→यान्ति).

५३. दे३. a ○ -a) दे३.७ यदापि, दे३ यदापि, व३ यदापि (→यदापि), दे३.११ धर्मार्थकामं यथापि कुर्वतो नात्मा. -b) दे३.११ जुगुप्सामिति (→जुगुप्सामेति), दे३.११ राक्षसां (→राक्षस). -d) दे३.११ न१ यन्न (→यन्न), व१.२ यत्नमेव्य-गृहजने

५४. का१. cd ○ -a) व१ एकं (→एवं), व१ दे३ आचारत, दे३ आचरते (→आचरत) -b) व२ गृहे यत, दे३ विद्येयत (→गृहे सत). -c) व३ सन्ति, दे३.११ यं प्राप्त (→संप्राप्तिः), दे३ धर्मार्थकामसंप्राप्ति. -d) दे३.३.३.१० वे१ न१ शोभना, दे३ शोभने (→शोभनम्).

५५. का१. ab ○; दे३. cd ○. (हं). -a) दे३ बुद्धपदुद्देशत (→एव तद्देशत), दे३.११ प्रातो, दे३ प्रोक्त (→प्रोक्ते). -b) व१. दे३. १.११ श्रमम् (→श्रमं), दे३.११ उच्यते (→उच्यते). -c) व३ यमान्यमानं, दे३ प्रत्यक्ष तेषां, दे३.७ न१ प्रत्यक्ष धर्मं ते (→प्रत्यक्षधर्मं धर्मः), का१. व१.२ दे३.१०.११ धर्मं (→धर्मं). -d) व१ प्रत्यक्षान्, दे३ वदित्यादि, न१ कथयाम-

(→प्रवक्ष्यामः); व१ निवेद्यत, व२ निवेद्यत तद् (→[प्र] यथावताम्).

५६. दे३. ab ○. -a) दे३ सदाति. (→सदाति). -b) दे३.११ सखो (→प्राप्तो), व१.२ वानति, दे३ न१ चारति, दे३ जाति (→वानतिम्).

५७. -a) व२ तत्रारण्ये, दे३ तत्र वन्ये (→तत्रारण्ये), दे३.१० भोरी (→भोरी). -b) व१. का१. का१.२ दे३.३.३.११ न१ धर्मनं, दे३.१० वे१ धर्मनम् (→धर्मनम्). -c) व१ धर्मं (→धर्मं). -d) व१. का१. का१.२ व१ दे३.३.३.११ क्रिया (→क्रिया).

५८. -a) व१. का१. का१.२ दे३ होम (→होम); व१. का१. दे३.३.१० व१ न१ विषय, का१. [प्र] विषय (→विषय). -b) व१. का१. दे३ धारिण (→धारिणम्). -c) दे३ विदेवित्वं, दे३ निवेदित्वं (→निवेदित्वं). -d) दे३. -नित्यं, दे३ ह्यम् (→नित्यम्).

५९. [५६-६६ यावत् व३ वसत्यम्] -b) व३ धर्मसमाप्तिता, दे३.११ धर्मस्य (दे३.११) मानिता, दे३ धर्मसमाप्ति (नित्यं) ता (→धर्मसमाप्तिता) -c) दे३ प्राप्तावो (→प्राप्तावो). -d) दे३.३.१० व३ वसते चिरम् (→वसतिश्चिरम्).

६०. व३ वसत्यम् -a) व३.२ तथा हारे (व३ २ (दे३.१)), दे३ तथा धानो (→तथा हारे) -b) व१. का१.२ भैक्षं नैवति, व१ भैक्षान्ते (वं १) नाति, व३ भैक्षान्ते नाति, दे३.११ भै (दे३.११) भैक्षान्ते नाति, व१ भैक्षान्ते नाति, दे३ भैक्षान्ते नाति, न१ भैक्षान्ते नाति (→भैक्षान्ते नाति), दे३ नाति (→नाति), का१. भैक्षान्ते नैवकातिक. -c) व३.२ भा (दे३.११) त्प्राप्तं (दे३.११) विषो चिष्टा. -d) व३.२ वान्तविशोचनं (→वान्तविशोचनम्).

पुलस्त्य उवाच ।

ततः सुकेशिर्देवर्षे गत्वा स्वपुरश्चमम् ।
समाहूयायवीद् सर्वान् राक्षसान् धार्मिकं वचः ॥ १
अहिंसा सत्यमस्तेषां शौचमिन्द्रियसंयमः ।
दानं दया च क्षान्तिश्च ब्रह्मचर्यममानिता ॥ २
शुभा सत्या च मधुरा वाङ् नित्यं सत्क्रिया रतिः ।
सदाचारनिषेचितं परलोकप्रदायकाः ॥ ३
इत्थुर्चुम्बनयो मह्यं धर्ममार्गं पुरातनम् ।
सौहार्दाहापये सर्वांश्च क्रियतामनिकल्पतः ॥ ४

पुष्पिना—पा० वा० २ दे० १० वे० ११ इति श्री कामनपुराणे,
वा० २ दे० इति कामनपुराणे २१ दे० ११ इति श्रीकामनपुराणे
भैरवप्रभुनरि, दे० इति श्री वाराह (?) पुराणे दे० श्रीकामनपुराणे
अध्याय नाम—२१० दे० १०, पा० वा० १ दे० १०११
दे० ११ सुकेशिर्गुणासनं नाम, वा० सुकेशिर्गुणासनं नाम
दे० चतुर्धर्ममन्त्रकृतो नाम अध्यायसंख्या—२१०, पा०
वा० १ दे० १० चतुर्धर्मोप्याय, वा० एकोनविंशोप्याय, २१० दे०
सप्तमोप्याय, त्रयोविंशोप्याय, दे० ११ त्रयोविंशोप्याय, दे० ११११११

१६

॥ वा० ११ पुलस्त्य दे० पुलस्त्य च, दे० श्री पुलस्त्य
१ —) पा० वा० २ दे० १० सुकेशिर्गुणा (→सुकेशिर्गुणा)
—b) पा० वा० वा० २ दे० १० सुकेशिर्गुणा (→सुकेशिर्गुणा)
पुरमनुतन—d) दे० (वच) धार्मिकं २१ धार्मिके (→धार्मिक)
२ —c) दे० दया क्षान्तिश्च (→च क्षान्तिश्च) —d) दे०
‘समानिता (→‘समानिता)
३ —a) दे० गुहा (→गुहा) २३ च सत्या (→सत्या च)
—b) पा० वा० वा० २ धार्मिकं, दे० १०११ वाङ् नित्य,
(→वाङ् नित्य) दे० ११ गति (→गति) दे० वचनित्य क्रिया रति
—c) दे० ‘भार (→‘भार) दे० निषेचितं (→निषेचितं) —d)
दे० ‘दायिका, दे० ११ ‘दायक्य (→‘दायका)
४ दे० १० —b) वा० सनातनं (→सनातनं)
—) दे० ११ धार्मिकं (→धार्मिकं) —d) दे० ११ ‘वस्त्रा
(→‘वस्त्रा)

पुलस्त्य उवाच ।

ततः सुकेशिवचनात् सर्व एव निशाचराः ।
त्रयोदशान् ते धर्मं चकुरुर्दितमानसाः ॥ ५
ततः प्रवृद्धं सुतरामगच्छन्त निशाचराः ।
पुत्रपौत्रार्पसंयुक्ताः सदाचारसमन्विताः ॥ ६
तज्ज्योतिस्तेजसस्तेषां राक्षसानां महात्मनाम् ।
गन्तु नाशकृत्स्नं सूर्यं नक्षत्राणि न चन्द्रमाः ॥ ७
तत्रिभुवने ब्रह्मन् निशाचरपुरोऽभवत् ।
दिवा चन्द्रस्य सहस्रः क्षणदाया च सूर्यवत् ॥ ८

॥ वा० ११ पुलस्त्य दे० पुलस्त्य च, दे० श्री पुलस्त्य
५ दे० १०-११ दितमानसाः १० दितमानसाः (दितमानसाः) —a) दे० १०
सुकेशिर्गुणा (→सुकेशिर्गुणा) —b) पा० वा० निशाचराः, (दे० १०)
(→निशाचराः) दे० सन्निव निशाचरात् —c) वा० वा०
वा० १० ‘दायक्य, २० दे० १० ‘दाया ० स्तो, २१ ‘दाया (दे०)
० स्तो दे० १० ११ ‘दाया दे०, २० ‘दाया, दे० ‘दाया
तत (→‘दाया दे०) दे० चर्च (→चर्च)
६ दे० १० cd ० दे० १०-११ (दे० १० ११ वा वि) —a)
२ प्रवृद्धं, दे० १० प्रवृद्धं, दे० सन्निव (→सन्निव) दे० ११
सन्निव (→सन्निव) —b) पा० वा० १० दितमानसाः दे० दितमानसाः
(→दितमानसाः) —c) २० ‘पौत्रार्प (→‘पौत्रार्प)
७ —a) २३ ततः क्षान्तिश्च, दे० ११ ततः क्षान्तिश्च (?) (दे० ११ ततः),
दे० १० ततः दे० ततः सु, दे० १० ततः सु, ११ सन्निव
(→सन्निव) वा० वा० १० ११ ततः ११ दे० १०
‘ततः (→‘ततः) —c) वा० १०-११ ११ ‘ततः, दे०
दे० ‘ततः (→‘ततः), २३ सूर्यं (→‘सूर्यं) —d) दे० १०
नक्षत्रं, ११ नक्षत्रं ० (→‘नक्षत्रं) २३ च चर्च
(→‘चर्च)

८ दे० १० cd ० —a) ११ दे० १० ११ ‘ततः, दे० ११
‘ततः (→‘ततः) —b) २३ दे० १० ११ ‘ततः (दे० १०)
निशाचराः ‘ततः चर्च, दे० ‘ततः चर्च (→‘ततः चर्च) —c) वा०
चर्च, २३ दे० १०-११ ११ २३ सुवत् (→‘सुवत्), पा०
दे० १० ११ चर्च (→‘चर्च) —d) दे० ११ (→‘चर्च) २३
दे० १०-११ ११ २३ चर्च (→‘चर्च)

न ज्ञायते गतिर्व्योम्नि भास्करस्य ततोऽम्बरे ।
 शशाङ्कमिति तेजस्त्वादमन्यन्त पुरोचमम् ॥ ९
 स्य विकास विपृश्चन्ति निशामिति व्यचिन्तयन् ।
 कमलाकोरु कमला मित्रमित्यवगम्य हि ।
 रात्रौ विकसिता ब्रह्मन् विमूर्तिं दातुमीप्सव ॥ १०
 कौशिका रात्रिसमय बुद्धा निरगमन् किल ।
 तान् वायसास्त्वा ज्ञात्वा दिवा निमन्ति कौशिकान् ॥ ११
 स्नातकास्त्वापगास्तेव स्नानजप्यपरायणा ।
 आकण्ठमभ्रास्तिष्ठन्ति रात्रौ ज्ञात्वाऽथ वासरम् ॥ १२

९ -a) व १.३ न नायेत दे १.११ नातायेने (?)
 (-न नायेते) दे १.११ गति वा ङि (?) दे ४ गतिप्र- (-गति
 व्योम्नि) दे १ न १ (न-य) नायत ततो ज्योत्स्व -b) दे १.७ न १
 भास्कराभ्या (दे १ क्वा) (-भास्करस्य) दे १ भास्कराभ्यान्तरेभ्यरे
 -0) ग १ का २ व १ ३ दे १ ५ ७ १० ११ गताकुमिन् तै १ गताकुमिन्
 (-गताकुमिति) दे १ न १ तयस्वा (-तैवत्वाद्) -d) दे १
 हासयत् (-अभमन्यन्त)

१० -a) ग १ का २ व ३ दे १ ४ ५ ११ हास (का १ न्त)
 काम दे ४ ग १ व १ २ स्नात (व २ य) काल दे ३ १० तै ३ स्य
 विकास दे १ न १ सप्तिकारं दे १ सौत्तिकाग (-स्य विकास) वाय
 व्यमुच्यत दे १ ११ मयि बुधन्ति (-विमुच्यन्ति) -b) ग १ न १ दे १
 निशामिन् (दे १ भव) दे १ ११ निगात्रे (दे १ १ नि) घ (-निगात्रिणि)
 दे ४ ७ ग्राम्य (दे ४ १ नि) चिन्तयन् (दे ४ १ यत्) दे १ १ वित्तमन् (?)
 (-व्यवित्तमन्) -0) दे २ ३ तै १ करे व (-करेण) दे ४
 पथानि (-कमला) -d) का २ का १ दे १ ३ ५ १०-११ तै १
 ह्यसिन् व २ ३ हयेव (-हयव) -f) का विभूति + विधुति
 व २ नि धुति दे १ ११ विप्रति (-विधुति) दे १ ११ दानं
 (-दातु) दे १ ११ भोगव (-भोगस्य)

११ -a) ab, 0d मध्ये कारा अधिकम्—

५९० रात्रौ कयस्य सूर्यो काले ह्याविभवत्युन

१० श्लोकान्तर दे १ सगन्त्या पुरोत्तम

(-0d-0d) पुनरावृत्तम् (दृ ४)

११ -a) दे १ कौशिके (-कौशिका) -b) व ३ बुधया
 (दृष्या ?) दे १ मात्वा दे १ मत्वा (-बुध्या) दे १ ये निगता दे १
 यो निर्गता (न ?) य दे १ न १ निपथयन् (-निरगमन्) -0) दे १
 तं (-भात्र) -d) व १ २ [-अ] निजस्त (-निजन्ति) का १
 कौशिका (-कौशिकान्)

१२ -a) व १ २ स्नापकात् (-स्नातवाय) ग १ का २

न व्ययुज्यन्त चक्राश्च तदा वै पुरदर्शने ।
 मन्यमानास्तु दिवसमिदमुच्चैर्भुवन्ति च ॥ १३
 नून कान्ताविहीनेन केनचिच्चकपत्त्रिणा ।
 उत्सृष्ट जीवित शून्ये पृक्तस्य सरितस्तटे ॥ १४
 ततोऽनुकृपयाविष्टो विवस्वास्तीव्ररश्मिभिः ।
 सतापयञ्जयत् सर्वं नास्तमेति कथंचन ॥ १५
 अन्ये वदन्ति चक्राहो नून कथिन् मृतो भवेत् ।
 तत्कान्तया तपस्तप्त भर्तृशोकार्तया वत ॥ १६
 आराधितस्तु भगवास्तपसा वै दिवाकरः ।

१५

का १ २ व १ २ त्वा (कारा धा) यकाश्च दे १ भापगास्तेव दे १ ५ ११
 सूयकाश्च दे ३ तै १ न १ वापगा (दे ३ १ या) श्व (-वापगास्तेव)
 -b) दे १ स्नाता (-स्नान) -0) दे १ धाकर्त्तु (-धाकण्ठ)
 दे १ ५ ११ ति (दे १ १ वि) ह्यते (-तिष्ठन्ति) -d) व १ २ दे १ ७ यति
 (-यति) दे १ मात्वाधि (-मात्वाध) दे १ १ वासपद (-वासर)

१३ -a) का २ विपुयव व १ ४ ५ ७ जयत व ३ व्यमुच्यत दे ४
 व्यमुच्यत (-व्यमुच्यत) व ३ दे १ ५ ७ १० वराह्यान् (-वराह्य)
 -b) व १ प्लव (-भुर) -0) दे १ नाहु दे १ नास्त
 (-नास्तु) -d) दे १ व्रजन्ति (-वृजन्ति) दे १ हि (-व)

१४ -a) दे १ २ काव (-कावत्) तै १ विप्रानेन
 (-विहीनेन) -b) व १ चक्राणिना दे ४ व पत्त्रिणा (-चक्र-
 पत्त्रिणा) -0) का १ उच्छिष्ट व १ दे १ उत्सृष्ट (-उत्सृष्ट) दे ४ ७
 शून्य दे १ न १ मये (-गृये) -d) ग १ न १ हृत्स्य का १ हृत्स्य
 व कृपाय व ३ उक्त्य दे १ प्रसह्य तै १ दुक्त्य (?)
 (-हृत्स्य)

१५ -a) व १ स्तोम्य दे १ ततोऽथ न १ तयव (-गतोऽनु) १
 दे २ कपया (-कृपया) -0) दे २ सतापयन् (त ?) (-सतापयन्)
 व १ सतापयन्तु गन्धाम् -d) दे १ १ नास्ति (-नास्त)

१६ व ३ ० -a) व १ ० वराहो दे १ ३ ४ ५ ७ १० तै १ न १
 वराहो दे १ वराह्यान् (-वराह्यो) -b) दे १ किञ्चित्
 (-वेञ्चित्) दे १ ११ भूतो दे ३ नृगे (-भूतो) धा १ का
 दे १ ५ १ ११ [-अ] भवत (-भवेत्) -0) दे १० कान्तया
 (-कान्तया) -d) व १ ० कान्तया च यद दे १ ११ कर्त
 मा क्ति दे ३ ७ १० कान्तया तत दे १ १ वीय (न ?) या तत दे १
 कान्तयेति च (-कान्तया वत)

१७ व ३ ab ० -a) व १ ० दे १ ७ न १ व (-वृ)
 -0) दे १ ५ ११ निजिय दे ३ १० तै १ न १ जिवा दे १ नियतो

१. १५. १७ तेनासौ शशिनिर्जिता नास्तमेति रविर्ध्रुवम् ॥ १७
यज्विनो होमयातासु सह ऋत्विग्भिरध्वरे ।
प्रापर्त्तयन्त कर्माणि रक्षावपि महाध्वने ॥ १८
महाभागवताः पूर्वा विष्णोः कुर्वन्ति भक्तितः ।
रवौ शशिनि चैवान्ये ब्रह्मणोऽन्ये हरस्य च ॥ १९
कामिनश्चाप्यमग्न्यन्त साधु चन्द्रमसा कृतम् ।
यदियं रजनी रम्या कृता सततसौम्यदी ॥ २०
अन्येऽध्रुवलोक्तगुलरस्माभिश्चक्रधृष्ट चशी ।
निर्व्याजित महागन्धैरर्चितः कुसुमैः शुभैः ॥ २१
सहस्रभ्या महायोगी नभस्यादिचतुर्वर्षि ।
अध्वन्यशयना नाम द्वितीया सर्वकामदा ॥ २२
तेनासौ भगवान् प्रीतः प्रादाच्छयनमुचमम् ।

(→निर्जिता) - d) कारा कण्ठन, वः ०००० (→रविर्ध्रुवम्).

१८. -a) वा१ कारा का१ ३ दे२ ५ १० १० १० यज्विनो, वः यजिनो, दे२ ५-११ यज्विनो, दे२ बह्विनो (?) (→यज्विनो).
-b) वा१ कारा, का१ ३ वा१ ३ दे२ ५-१० १० सत्त्वित्तिरिवाध्वरे, दे२ ११ महाध्वनिरवाध्वरे. -c) दे२ प्रावर्त्तयन्ति, ते२ प्रावर्त्तयन्ता (→प्रावर्त्तयन्त).

१९. -a) वः भागवत, दे२ ११ भागवता (→भागवता), दे२ पूजा (→पूजा) -c) दे२ भाव (→भावो), कारा. रवेऽत्र रागिनश्चाप्ये -d) का२ ब्राह्मणान्ये, वः २ बह्वर्षीय, दे२ ते२ ब्राह्मण्ये (→ब्राह्मण्ये), दे२ तु (→व).

२०. -a) दे२ केसिन्, दे२ ११ कामिना (→कामिना), वा१ कारा, वा१ दे२ वापि मग्न्यन्ते (→वाप्यमग्न्यन्त) -b) वा१ वः दे२ साधु (वः १) वन्द्यमाकृत (वः १) हृत, दे२ कृति. -d) वः कृतात कृत कौटुम्भी, दे२ कृता न कृतकौटुम्भी.

२१. -b) दे२ समाम्नि (→समाम्नि), दे२ नः १ कुम् (→भृष्ट) -c) वः महान् (→महा), दे२ १ भागि (→भागे), ते२ कुर्वे (→धुर्वे).

२२. -a) दे२ ११ महाभ्या (→महा लभ्या). -b) वः ममस्तादि, दे२ ममादि, दे२ नभवादि (→नभवादि), वा१ कारा वा१ ३ वन्द्य (कारा १), दे२ च वृ (वि १) ध्वि (→ध्रुवध्वि). -c) वा१ कारा, का१ ३ दे२ वयन्ता (→वयन्त). -d) वा१ कारा, वा१ द्वितीया, का१ द्वितीया (→द्वितीया), वा१ कारा, वा१ कामिना, वः कामिना (→कामिना).

२३. -a) वः तेनासौ भगवान् ०. -b) दे२ प्रा. (प्र १)

अध्वन्यं च महाभोगैरनस्तमितशेखरम् ॥ २३

अन्येऽध्रुवन् ध्रुवं देव्या रोहिण्या शशिनः शयम् ।

दृष्ट्वा तमं तपो धोरं द्वाारायनकाम्यया ॥ २४

पुण्यायामक्षयाष्टम्यां वेदोक्तविधिना स्वयम् ।

तुष्टेन शंभुना दत्तं वरं चास्यै यदृच्छया ॥ २५

अन्येऽध्रुवन् चन्द्रमसा ध्रुवमाराधितो हरिः ।

व्रतेनेह त्वखण्डेन तेनाखण्डः शशी दिनि ॥ २६

अन्येऽध्रुवच्छाश्वेन ध्रुवं रक्षा कृतात्मनः ।

पदद्वयं समम्यर्च्य विष्णोरभिततेजसः ॥ २७

तेनासौ दीप्तिमाश्वन्द्रः परिभूय दिवाकरम् ।

अस्माकमानन्दकरो दिवा तपसि सूर्यवद् ॥ २८

शरा (→शराव्). -a) वा१ का१ ३ वा१ ३ अन्येऽध्वने (वः ३ ०००), दे२ १ तस्या दूर्ध्व, दे२ नः यदूर्ध्व (→यदूर्ध्व वः), वा१ का१ ३ वा१ ३ दे२ १ शरीर, दे२ योगी (→योगी); कारा. वन्द्ये श्रोत्रमहा-भागा -d) वा१ का१ ३ वन्द्यमभित, दे२ न वास्तमति, दे२ वस्तमिनि, नः वावभिनि (→वस्तमिनि), कारा १ श्वेपर (→श्वेपर), दे२ ११ श्वेपर, दे२ शस्त्र (→श्वेपर).

२४. -a) वः रक्षा, दे२ ११ महा (→ध्रुव) दे२ ते२ देवा (→देवा) -b) दे२ रोहिण्या (→रोहिण्या), दे२ वन्द्ये (→वन्द्य) -c) दे२ वरा (→वरो), दे२ नः शेर (→धोर) -d) ते२ वराय (→वराय).

२५. -a) वा१ का१ ३ पुण्याया दृष्ट्या, वः ३ पुण्या-नामनशा, दे२ ११ पुण्यायामक्षया, दे२ पुण्यायाम्, नः पुण्या-क्षया (→पुण्यायामक्षया). -b) वा१ तस्या (→[वा]दृष्ट्या), कारा. कृतायाम् पुण्याया. -c) दे२ १ १० १० १० ध्रुव (→ध्रुव) -d) वः ३ ३ १ दत्ता वरा, वः दत्ता रक्षा, दे२ दत्तावर, दे२ नः दत्तो वरा (→दत्ता वरा) वा१ ३ हार्य, दे२ वर, दे२ वर, दे२ वरा (→वरो), नः वार्य (→वार्य).

२६. दे२ ०. -c) वः नित्य, वः नित्या (→नित्य ल). -d) दे२ तेन वन्द्य, नः तेनाखण्ड (→तेनाखण्ड), ते२ वन्द्य-वन्द्यो दिनि.

२७. -b) दे२ १० वृ (→ध्रुव); वा१ दे२ १० वयन्ता, दे२ ११ वयन्ता (→वयन्त). -c) वः ११ वन्द्य (→वन्द्य) -d) दे२ ११ वयन्त (→वयन्त).

२८. -a) नः तेनासौ (→देवालो). -d) दिवा (०वा) (→दिवा).

१५. ३६ स भानुना तदा दृष्टः क्रोधाध्मातेन चक्षुषा ।
 निपपाताम्बराद् भ्रष्टः क्षीणपुण्य इव ग्रहः ॥ ३९
 पतमान समालोक्य पुरं शालकटद्वटः ।
 नमो भयाय शर्वाय इदमुच्चैर्दूरिरयत् ॥ ४०
 तमाक्रन्दितमाकर्ण्य चारणा गगनेचरा ।
 हाहेति चुम्बुशुः सर्वे हरभक्तः पतत्यसौ ॥ ४१
 तच्चारणवचः शर्वः श्रुत्वान् सर्वगोऽप्ययः ।
 श्रुत्वा संचिन्तयामास केनासौ पातयते शुचि ॥ ४२
 ज्ञातवान् देवपतिना सहस्रकिरणेन तत् ।
 पातित राक्षसपुर ततः क्रुद्धस्त्रिलोचनः ॥ ४३
 क्रुद्धस्तु भगवन्तं त भानुमन्तमपश्यत् ।
 दृष्ट्वाभ्रस्त्रिणेत्रेण निपपात ततोऽम्बरात् ॥ ४४

गगनात् स परिभ्रष्टः पथि वायुनिषेविते ।
 यदृच्छया निपतितो यन्मृत्को यथोपलः ॥ ४५
 ततो वायुपथान्मुक्तः किंशुकोज्ज्वलविग्रहः ।
 निपपातान्तरिक्षात् स वृत् किन्नरचारणैः ॥ ४६
 चारणैर्वेष्टितो भानुः प्रविभात्यम्बरात् पतन् ।
 अर्द्धपक्व यथा तालात् फल कपभिरावृत्तम् ॥ ४७
 ततस्तु ऋषयोऽप्येत्य प्रवृत्तुर्मानुमालिनम् ।
 निपतस्व हरिक्षेत्रे यदि श्रेयोऽग्निवाञ्छसि ॥ ४८
 ततोऽग्नवीत् पतन्नेव विवस्वास्तास्तपोधान् ।
 किं तत् क्षेत्र हरेः पुण्य वद्ध्वं शीघ्रमेव मे ॥ ४९
 तमृषुर्मुनयः सूर्यं मृषु क्षेत्र महाफलम् ।
 साम्प्रतं वासुदेवस्य भावि तच्छकरस्य च ॥ ५०

३९ -a) व३ त भानुना, दे४ ७ त भानुना (→स भानुना)
 दे९ सया (→सया) दे४ ५ ७ दृष्ट (दे५ °ष्ट) (→दृष्ट) -o) दे३ दृष्ट
 दे४ भ्रष्ट दे७ दृष्ट दे९ वृष्ट (→भ्रष्ट) -d) दे३ लोका (→क्षीण)
 न१ सुग्रह (→इव ग्रह)

४० -a) दे३ ३ ते१ एत (दे३ °क) देतत्, दे४ १० पत (दे४
 °ता) दे३ (दे४ °क) तत् मुवे एवेमेतत् (→पतमान) -b) व३
 ११ दे४ ११ °कर दे५ १० °वट (दे५ °टा) दे९ न१ °कटि ते१
 °कटम् (→°क) दे४ पुर राक्षसपुत्राया -o) व३ न (ग) वाय,
 दे१ ३ १० ११ ते१ हृषय (→भयाय) व१ २ दे४ ४ सर्वसि व३ कदाय
 (→गर्वसि) -d) दे७ व३ ते१ १६ (→दम्) काय °चदैरयत्,
 वा१ २ व३ दे३ ११ न१ °दीरयत्, दे४ °दरयत् (→°दीरयत्)

४१ -a) व३ ३ दे४ ११ १० ते१ स्या (→सया) दे९
 भालोक्य (→भारण्य) -o) व३ ३ दे४ ७ [-३] लु (दे७ °ल्य)
 चुम्बुशु (→[-३] लि चुम्बुशु)

४२ -a) दे४ चारणाद् (→चारण) वा१ चरा वा१ २
 व१ ३ सर्व दे४ ५ ११ सव (→शाय) -b) ते१ मुतन् (त ?)
 (→भुतवान्) व२ दे३ सन्तो ते१ सवयो (→सवयो)
 -d) वा१ दे४ पतिता चरा न१ पाततो व३ पातयेत्
 दे४ ११ माचिो (→पातये)

४३ -b) दे९ न१ लु (→ल) -a) दे पाविने (→पावित)

४४ -a) दे४ ११ (→शु) वा१ भगवन्तं चरा भगवां
 सतत वा१ भगवन्तं दे४ १० ते१ भगवान् चक्रुः (→भग
 वन्त स) -b) दे७ भर्गवत् (→भारवत्) -o) व३ दृष्ट्वा
 (→दृष्ट्वाभ्रः) वा१ चरा दे४ १० ते१ विनेत्र (→निषेवन्)

४५ -b) व१ वायु, दे७ वायुर (→वायु) व२ °निषेवते दे१
 ११ ते१ °निषेवित (→°निषेविते) -o) व३ यदृच्छया दे९ तमुद्भवा
 (→यदृच्छया) दे४ विरहितो (→निपतितो) -d) वा१ व३ यथोपल,
 (→यथोपल) दे७ यन्मुक्त इवोपल, दे९ हते मुक्ता मया पला

४६ -a) व१ वायु (→वायु) दे१ ११ °पथा मुक्त
 (→°पथामुक्त) -o) दे४ °रिस्ताव (→°रिस्ताव स) -d) वा१
 किन्नर (→किन्नर)

४७ दे७ ००० -a) व१ दे१ ३ ५ १० न१ ते१ अगुमि
 (→चारण) व१ विष्टिो (→वेष्टिो) -b) व१ दे७ ७ प्रति
 (→प्रव) दे९ प्रविहाल (→प्रविहाल) वा२ दे९ ३ पत
 (→पतन्) -o) चरा वा१ ३ दे१ ४ ५ १० ११ ते१ शय दे९
 वर्म (→अर्द्ध) दे४ यावा (→आवा)

४८ -a) दे४ पुत्रया (→पुत्रयो) -d) व२ प्रलेय
 (→प्रलुड) -o) व३ निरप (त ?) लु, दे४ १० निपतत्
 (→निपतस्व) वा१ हरिरेव, दे७ हरे क्षत्रे (→हरिरेव) -d)
 दे७ शया हि (→शयोभि) व१ २ दे३ वाञ्छित (→वाञ्छित)

४९ -a) व३ °लि, दे१ ११ नैव दे१ ७ °व (→°व)
 -b) दे४ ७ न१ भो (→भार) वा१ व३ दे३ °वनाद्, दे४ ७ न१
 °वना (→°वनान्) दे९ पतयो (यो ?) तत (→तपोपना) -o)
 व१ लेने (→लेन) -d) दे४ १० लीप (→लीप) व३ व (→व)

५० वा१ वा१ वा१ २ दे७ सर्व (दे७ °र्व), दे९ क्षेत्र
 (→भूय) -b) दे७ भूय (→भूय) -o) चरा समत (→वापत)
 -d) व३ चारली, वा१ चरा वा१ २ व३ ३ १ ११ वा१ माविन
 (→माविच), दे७ वा (→व), व१ दृष्ट्वाभ्र य भानुमन्

योगशायिनमारम्य यावत् कश्चनदर्शनम् ।
 एतत् क्षेत्र हरे पुण्य नाम्ना वाराणसी पुरी ॥ ५१
 तच्छ्रुत्वा भगवान् भालुर्भवनेत्राग्नितापित ।
 वरणायास्तत्रैवास्यास्त्वन्तरे निपपात ह ॥ ५२
 ततः प्रदहति तनौ निमज्ज्यास्या लुल्ल रवि ।
 वरणायाः समभ्येत्य न्यमज्जत यथेच्छया ॥ ५३
 भूयोऽसि वरणा भूयो भूयोऽपि वरणामसिम् ।
 लुल्लस्त्रिणेत्रवह्मघातो भ्रमतेऽलातचक्रवत् ॥ ५४
 एतन्मिहन्तरे ब्रह्मन् ऋषयो यथराक्षसा ।
 नागा विद्याधराधापि पक्षिणोऽप्सरसस्तथा ॥ ५५
 यावन्तो भास्कररथे भूतप्रेतादयः स्थिता ।
 तावन्तो ब्रह्मसदनं गता वेदयितुं ध्रुवे ॥ ५६

ततो ब्रह्मा सुरपतिं सुरैः साधं समभ्यगात् ।
 रम्य महेश्वरावाम मन्दर रविकारणात् ॥ ५७
 गत्वा दृष्ट्वा च दवेष्ट शक्र शूलपाणिनम् ।
 प्रसाद्य भास्करार्याय वाराणस्यामुपानयत् ॥ ५८
 ततो दिवाकर भूय पाणिनादाय शक्र ।
 कृत्वा नामाम्भ्य लोलति रथमारोपयत् पुन ॥ ५९
 आरोपितं दिनकरे ब्रह्माऽभ्येत्य सुकश्चिनम् ।
 सयान्धव सनगर पुनरारोपयद् दिवि ॥ ६०
 समारोप्य सुकेशि च परिष्वज्य च शक्रम् ।
 प्रणम्य कश्चव दध नैराज स्वगृहं गत ॥ ६१
 एव पुरा नारद भास्करेण
 पुरं सुकेशेर्भवि सन्निपातितम् ।

६१

५१ -a) दे१ योगि° (→योगं) दे० 'यागिन'°
 (→'पायिन') दे० घास्य (→भारम्य) -d) दे० ११ 'पुरी'
 (→'पुरी) ब१ २ नासा वा (ब२ वा) एणमीश्वरम्.

५२ -a) दे० ११ लुल्ला (→'लुल्ला) -b) दे० ११ ३ ५ ७ १०
 वे० 'निनादि' (→'निनादि') वा० हासिना (त ?) (→'सापित')
 -o) वा० हा० का० ब१ दे० वारणायाम्, दे० ११ वारणस्याय
 (→वरणायाम्) दे० 'वाम्नास्य' (स्थात् ?) (→'वास्यास्य) -d)
 दे० ११ मन्तरे दे० हन्तरे (→'हन्तरे')

५३ दे० ११ ० -a) ब१ ३ प्लवपति दे० प्लवि (व ?)
 ६० वे० प्रहृते (→प्रवहति) दे० ३ वे० धानो (→'धन')
 वारा ततः प्रहृमनाया दे० प्रवहन्त्या तनौ तन -b) दे०
 निमज्ज्यास्य दे० भनज्ज्यास्या (→निमज्ज्यास्या) वारा ब१ ३
 दे० ३ धुलत्, व धुनद्, दे० वातद् दे० ज्वत्, दे० पतद् (→'धुलत्')
 दे० ३ भुवि (→'रवि') -o) वा० हा० का० वाराणां का० दे०
 वाराणस्या (→वरणाया) -d) ब१ ३ मज्ज (ज ?) ॥ ब१ ३ दे० १०
 वे० ११ निमज्जति दे० ३ ११ निमज्ज (दे० 'ज्ज') त दे० विममज्ज
 (→'ममज्ज')

ab वरणागन्तरे दे० ५३ ध्रुवस्य ५२ अतः ५३ b यावत्
 पुनरापेयम्

५४ दे० ११ ० -a) वा० हा० का० दे० ११ ११ भूयोऽसि दे०
 भूयोऽसि (→'भूयोऽसि') वारा वारणा दे० वारण्य दे० वारणो (→'वरणा')
 -b) वा० हा० दे० ११ भूयोऽसि का० ब१ ११ भूयोऽसि दे० वे०
 भूयो हि (→'भूयोऽसि') का० वारणा दे० वरणा (→'वरणा')
 वा० हा० दे० ११ ११ पक्षिं सुरैः असीं (→'पक्षि') -o) व दे०
 ३ व ब१ ३ धुलत्, न१ लानद् (→'धुलत्') वा० वारा ब१ ३ दे०
 ४ ७ १० ११ त्रिनेत्र (→'त्रिनेत्र') वा० ब्रह्मघान्तो ('तो ?) ब१

दे० 'वीक्ष्यतां' (→'ब्रह्मघातो') -d) वे० भ्रमते (→'भ्रमते) ब१
 ३ वात दे० ११ तात (→'वात')

५५ b) दे० धुनयो (→'धुनयो')

५६ का० ०८ ० -a) दे० ११ 'एवो दे० पय (→'एवे')
 -b) का० वया (→'स्थिता') -o) सव ६ (→'सवन')

५७ ब१ ३ ab ० b) दे० साय (→'साय') दे० १० तय
 (→'गाय') -d) ब१ ३ 'कारण' (→'कारणाद')

५८ -a) वा० [घ] य दे० वे० दे० ११ व (दे० ११ व) वनेत
 (→'वनेत') का० गत्वा दे० व त दृष्टा -b) दे० धूल
 (→'धूल') वा० 'पाणिनाम्' दे० 'पाणिना' (→'पाणिनाम्') -o)
 दे० ११ प्राय (→'प्राय') -d) ब१ दे० ३ ५ १० ११ 'तय' दे०
 'यय' (→'यय')

५९ -o) ब१ नमोज्ज दे० नाम तु (→'नामास्य') दे०
 लोकेति (→'लोकेति') -d) वा० का० ५ पुट दे० ११ (→'पुन')

६० -a) वा० 'रोप्यते' ब१ 'रोपितो' दे० १० 'रोपते'
 (→'रोपितो') -b) दे० ० 'केतिन' (→'केतिन') -o) दे० 'वान्य'
 वस्तव (त ?) (→'वान्यव त') -d) का० ब१ दे० 'वि'
 (→'वि')

६१ -a) दे० सुकेशि सयारोप्य -b) का० परिष्वज्य +
 परिष्वज्य ब१ परिष्वज्य दे० प्रणमय न परिष्वज्य (→'परिष्वज्य')
 दे० तु (→'व') मुने 'गकर' (→'गङ्कर') -o) ब१ गङ्कर चैव
 (→'गङ्कर चैव') -d) दे० ११ वराय (→'वराय') ब१ २ दे० व
 दे० तु (→'स्व') वा० गत्वा दे० ययो (→'गत')

६२ -a) दे० एव पुरा भास्करनारदेन -b) वा० दे०
 वे० मुनेति दे० मुनेति दे० मुनेति (→'मुनेति') ब१ पातितम्,

दिवाकरो भूमितले भवेन

क्षिप्तस्तु दृष्ट्या न च सप्रदग्ध ॥ ६२

आरोपितो भूमितलाद् भवेन

भूयोऽपि भानु प्रतिभासनाय ।

स्वयमुवा चापि निशाचरेन्द्रस्

त्वारोपित खे सपुर सगन्धु ॥ ६३

इति श्रीवामनपुराणे षोडशोऽध्याय ॥१६॥

१७

नारद उवाच ॥

यानेतान् भगवान् प्राह कामिभि शशिन प्रति ।

आराधनाय दवाभ्या हरीशभ्या वदस्व तान् ॥ १

पुलस्त्य उवाच ॥

मृग्युष्य कामिभि प्रोक्तान् त्रतान् पुण्यान् कलिप्रिय ।

आराधनाय शर्वस्य कश्यपस्य च धीमत ॥ २

यदा स्वापाढी सयाति त्रजते चोत्तरायणम् ।

तदा स्वपिति दवेशो भोगिभोगे श्रिय पति ॥ ३

प्रतिमुने विभौ तस्मिन् दवगन्धर्वगुहका ।

दवाना मातरश्चापि प्रसमाश्राप्यन्तु नमात् ॥ ४

नारद उवाच ॥

कश्यपस्व सुरादीना शयन विधिब्रूतमम् ।

दे१ १ न१ पातित तु (दे१ क) -३) दे१ क्षिप्रस्तु (→क्षितस्तु)
ब१ ३ दे१ ३ ५ ७ १ १० ते१ दृष्ट्या (→दृष्ट्या) वारा ब१ १ ब१ ३
दे१ ५ १ १० ते१ न१ [म] नत दे१ जल (→न च)

६३ -b) ब१ दे१ आराधनाय (दे१ आ) दे१ आराधनाय
(→आराधनाय) -०) दे१ ११ कापि (→कापि) -d) वारा दे१
आरोपि दे१ ११ आरोपि न१ सदापि (→आरोपि) शा१ वारा
ब१ १ (→शे) ब१ ३ दे१ वापय (ब१ आ) (→सज्जु)

पुष्पिका—शा१ ब१ ० दे१ ३ ५ १०-११ ते१ इति श्री (दे१ ११
[श्री]) वामनपुराणे सुकेशिचरिते वारा इति वामनपुराणे पुर
भास्करवर्तने ब१ ३ दे१ ७ इति श्री (ब१ ३ [श्री]) वामनपुराणे
शैलप्रादुर्भूति व इति वामनपुराणे दे१ वामनपुराणे न१ इति
श्री वामनपुराणे मुने इति श्रीवामनपुराणे पुलस्त्यनारदवाच
शुक्रेशिचरिते अध्यायनाम—ब१ ३ दे१ ७ ० शा१ ब१ ० दे१ ३
१०-११ दे१ सोलाव (शा१ सोलाव) जनन नाम वारा सोलावर्तवर्त
नम दे१ सोलावजनन दे१ न१ सुकेशिचरित नाम अध्याय
सख्या—शा१ ब१ ० दे१ ५ ७ १० ० वारा विनोष्याय ब१ ३ दे१
अट्टोष्याय दे१ ३ वज्रोष्याय दे१ ३ न१ षोडशोष्याय

१ दे१ ० -३) दे१ याद वताम्, ते१ यनो ताद, न१
यावे (ते १) व (→यावेताम्) दा१ दे१ ते१ भाह (→प्राह) b)
ब१ नतिन (→नतिन) -३) व१ दे१ ४ ५ १०-११ हृद (→ताद)

॥ शा१ ब१ पुनस्त्य १ दे१ नारद दे१ योपुनस्त्य
२ -a) दे१ मृग्युष्य (→मृग्युष्य) दे१ ११ ब१भि दे१
कमभि (→कमभि) -b) व१ पूर्णाद् (→पुण्याद्) शा१ श्रिय,
दे१ श्रियान् (→श्रिय) -०) दे१ ३ ७ ११ सवस्य (→सवस्य)
-d) ब१ केवल्य ० दे१ महात्मन (→ध धीमत)

३ -a) व१ दे१ ५ ११ स्वापाढी व ३ स्वापाढी न१ स्वापादे
(→स्वापाढी) ब१ सयाति (→सयाति) दे१ ४ १० वारादी एवि
प्राप्य (दे१ प्राप्ता) दे१ वारापाढी सयाति -b) दे१ वज्रति दे१ वज्रति
(→वज्रते) शा१ दे१ ११ उत्तरायणत्वात् वारा दे१ क्षिप्रायनम् दे१
न१ उत्तरायणे (→उत्तरायणम्) ०) दे१ देवोऽपि (→देवो) -d)
शा१ भोगिभोगी दे१ ११ भाति श्रेय दे१ भाग ० दे१ भोगिभोगी
(य १) (→भोगिभोगी)

४ -a) दे१ प्रपि (→प्रति) शा१ वारा प्रपे (→प्रति)
-b) शा१ वारा ब१ ३ दे१ ३ ५ दवा (→देव-) -d) दे१ १
न१ मुनु (दे१ ०) मुनु (→प्रमुत्ता) शा१ वारा ब१ ० भोगिता
दे१ ११ भजन्तु (→भजन्तु)

॥ शा१ दे१ न१ नारद दे१ नारदेताव
५ -a) न१ गुरेयान (→गुरेयान) -b) ब१ ० स्वान
ब१ दे१ स्वपन (→वपने) दे१ स्वपने विमिननुत्तमम् -०) शा१

सर्वमनुक्रमेणैव पुरस्कृत्य जनार्दनम् ॥ ५

पुलस्त्य उवाच ।

मिथुनाभिगते सूर्ये शुक्लपक्षे तपोधन ।
एकादश्यां जगत्स्वामी शयनं परिकल्पयेत् ॥ ६

शेषाभिभोगपर्यङ्कं कृत्वा संपूज्य केसवम् ।
कृत्योपवीतकं चैव सम्यक्संपूज्य वै द्विजान् ॥ ७

अनुज्ञां ब्राह्मणेभ्यश्च द्वादश्यां प्रयतः शुचिः ।
लम्बा पीताम्बरधरः स्वस्ति निद्रां समानयेत् ॥ ८

त्रयोदश्यां ततः कामः स्वपते शयने शुभे ।
फल्गुनां सुगन्धानां कुसुमैः परिकल्पिते ॥ ९

चतुर्दश्यां ततो यथाः स्वपन्ति सुखशीतले ।
सौवर्णपङ्कजकृते सुरास्तीर्णोपधानके ॥ १०

का२ दे१.५.११ सर्वामनु°, बा०. दे१ सर्वं वानु° (→सर्वमनु°)

६९ दे० ०, शा१ का१ न१ पुलस्त्य, दे२ पुनस्त्य उ .

६. -a) दे० ० न्येय गते, दे११ ते१ ० नामिषुके (→नामिगते).

-b) दे११ शुक्ले (→शुक्ल-), दे२.६ तपोधना (ना ?) (→तपोधन).

-d) दे१.११ ० कल्पयन्, दे२.९-५.१० ० कल्पते, ते१ ० कल्पते (→० कल्पयेत्)

७. -a) दे१ शेषाभिभोग°, दे० शेषभोगाङ्क°, न१ शेषभोग हि (→शेषाभिभोग°), व२ पर्यङ्के दे२ ३ पर्यङ्क (→पर्यङ्क) -b) व२ मुनि (→हृत्वा), दे१ समुद्रप (→संपूज्य), दे२ ३ केसाव (→केसाव) -c) शा१ का१ व१ दे१ हृत्तपोवीत (व१ दे१ ० ति) क, व२ ततोप-वीतकं, दे२ हृत्वेववीतक, दे३ तस्यैव वीतकं, दे४ ९ १० हृत्वा पवित्रक (दे१ कां ?) (→हृत्तपोवीतक) -d) दे२ १० ते१ संपूजयेद् (→संपूज्य दे१); व१ ३ दे१ ५ ७.११ न१ च, दे१ तान् (→दे१)

८. -b) दे० प्रयता (→प्रयत), -c) शा१ दे१ लम्बा, दे१ तथा, दे२ बट- (→लम्बा), व१.३ ० घर (→० घर). -d) शा१ बा०. का१.२ स्वस्तिम्, दे२ ते१ स्वस्व- (→स्वस्ति), व१ ३ दे१० ते१ समानयत्, दे१.३.५.७.११ समानयन्, दे१ समानयेत्, न१ समाधयेत् (→समाधयेत्).

९. -a) दे१.११ त्रयोदश्या (→त्रयोदश्या) -b) बा०. स्वपति, दे१ देते च (→स्वपते). -c) दे१ कर्ममाता (→कर्ममाता), बा०. दे१.११ ० गन्तोना (→० गन्तोना) ३ शा१ ० कल्पितं, व१ ० कल्पते, दे० ० कल्पितं (→० कल्पिते).

पौर्णमास्यामृमानायः स्वपते चर्मसंस्तरे ।

वैयाघ्रे च जटाभारं समुद्ग्रन्थ्यान्यचर्मणा ॥ ११

ततो दिवाकरो राशिं संप्रयाति च कर्कटम् ।

ततोऽमराणां रजनी भवते दक्षिणायनम् ॥ १२

ब्रह्मा प्रतिपदि तथा नीलोत्पलमयेऽनघ ।

तल्पे स्वपिति लोकानां दर्शयन् मार्गमुत्तमम् ॥ १३

विधकर्मा द्वितीयायां तृतीयायां गिरेः सुता ।

विनायकश्चतुर्थ्यां तु पञ्चम्यामपि धर्मराट् ॥ १४

पष्ठ्यां स्कन्दः प्रस्वपिति सप्तम्यां भगवान् रविः ।

कात्यायनी तथाष्टम्यां नवम्यां कमलालया ॥ १५

दशम्यां भुजगेन्द्राश्च स्वपन्ते वायुभोजनाः ।

एकादश्यां तु कृष्णयां साध्या ब्रह्मन् स्वपन्ति च ॥ १६

व. १६

१० -a) व१.३ दे१.५ न१ तथा (→ततो). -b) शा१ शयने सते, बा० शयनेष्वते (→सुखशीतले). -c) दे१ ११ ० स्तीर्णयन्, दे१ ० स्तीर्णयन् (→स्तीर्णयन्). व१ दे१ ० धानके (→० धानके).

११. -a) का२ व२ दे२ ३ ५ पूर्ण° (→० पूर्ण°) -b) बा०. स्वपिति चर्म°, दे१ श्वेतं चर्मम् (→स्वपति चर्म°), दे१ ० चर्मम् (→० चर्मम्). -c) व२ ३ दे१ ९ न१ स (→च), व१ दे१ भारे (→० भार). -d) व२ समुद्रप्रस्थास्य वमणा, व२ समुद्रप्रस्थास्य चर्मना, दे१ समुद्रस्थास्य वमणा, व१ समुद्रप्रस्था न चर्मना

१२. -a) दे१.११ राशिम् (→राशि स-), दे० कर्कटे (→कर्कटम्). -d) व२ भवेत्तद्, दे१ जायते (→भवते), शा१ बा०. का१.२ ० यने, दे१ ११ ० यन् (→० यन्)

१३. -a) व२ ब्रह्मा (→ब्रह्मा), दे१ तथा प्रतिपदि ब्रह्मा, भुजे. ब्रह्मा तथा प्रतिपदि. -b) दे१ ० तमेनघ, दे० ० मयेन च (→० मयेनघ) -c) न१ ततो (→तले), दे१ न१ स्वपति (→स्वपिति). -d) व१ २ दे१ मानय, व२ मानय (→मानय)

१४. -c) दे२ ६० च (→तु)

१५. -a) व१ ३ दे१ न१ स्कन्द स्वपिति च, दे१ च स्वपिति स्कन्द, दे१ स्वपति च स्कन्द (→स्कन्द प्रस्वपिति) -b) दे२ ६ हरि, दे१ परि (→रवि) -c) न१ कात्यायिनी (→कात्यायनी). -d) दे१ तथा (→तथा)

१६. -a) बा०. व१.३ ० मेन्द्रास्तु, दे२ ० गेन्द्रा, दे० ० गेन्द्रा (→० गेन्द्रा). -b) दे१ देते, दे१.११ स्वपते (→स्वपते), दे१ ११ वायु° (→वायु°), दे० ० भोजनं (→० भोजनं)

१६. १७ एष क्रमस्ते गदितो नभसौ स्वपने मृने ।
 स्वपत्सु तत्र देवेषु प्रावृट्कालः समाधायौ ॥ १७
 कङ्काः समं बलाकाभिरारोहन्ति नगोचमान् ।
 वायसाथापि कुर्वन्ति नीडानि क्षत्रिणुगव ।
 वायसाथ स्वपन्त्येते खतौ गर्भभरालसाः ॥ १८
 यस्या सिध्या प्रस्वपिति विश्वकर्मा प्रजापतिः
 द्वितीया मा शुभा पुण्या अशून्यशयनोदिता ॥ १९
 तस्या तियावर्च्य हरिं श्रीवत्साङ्ग चतुर्हजम् ।
 पर्यङ्कस्य सम लक्ष्म्या गन्धपुष्पादिभिर्भुने ॥ २०
 ततो देवाय श्रद्धायां फलानि प्रक्षिपेत् नृमात् ।
 सुरभीणि निवेद्येत्थं विज्ञाप्यो मधुसूदनः ॥ २१

१७ -a) गा१ एष, दे२९ एष (→एष) दे४७ कवितो
 (→गदितो) -b) ब१ ३ दे१ निगम, दे९ नागादौ न१ नरादौ
 (→नरादौ), शा१ दे२ ३ ९ १० ते न१ स्वपते कारा स्वपता, ब२
 स्वपते (पते ?) दे४ शयन (→स्वपते) दे९ सुप्राय (→मुने) -c)
 ब३ सुपतेषु दे९ (→स्वपत्सु तत्र) -d) दे४ समाधेय (→समाधौ)

१८ -a) शा१ कङ्क (का ?) कारा दे१ ४ १० कङ्का,
 का१ कका, +कका न१ केका (→कङ्का) दे१ ११ (व) सम
 (→सम) न१ बलाकाश्च (→बलाकाणि) -b) शा१ का१ सरोहन्ति,
 का२ प्ररोहन्ति दे२ नारोति न१ कारहति (→चरोहन्ति)
 दे१ ३ ११ न१ नगोचम (→नगोत्तमान्) -c) का१ कुवतो दे४
 नीडानि (→कुवन्ति) -d) ब१ नीडानि दे४ भयते (→नीडानि)
 कारा दे४ ९ मुनि (→श्रुति) -e) ब१ ३ दे४ ५ वायस्वद्व (→वाय
 साथ) शा१ ब२ दे२ १० स्वपत्येव न१ स्वपत्येव दे२ ३ स्वपत्येव,
 दे२ (प्रति) स्वपत्येव न१ स्वपत्येव (→स्वपत्येव) -f) ब२
 राव दे१ ५ ११ मतो दे९ ततो (→श्रुति) शा१ कुप्रा +नरा,
 न१ नरा (→नरा)

१९ इति शयनकार कारा अधिकम्—

११ ॥ मधुराः समन्ताः समन्तापति ने कदा कदा

१९ -a) बरा दे२ ४ ९ १० ते न१ त्रियो (→त्रिप्या)
 बारा प्रस्वपिति दे२ प्रमुपति दे९ न१ स्वप (न१ पि) त्रि च
 (→प्रस्वपिति) -c) दे२ वा (→सा) शा१ गुप्राय्या ब२
 गुभा प्रोता दे२ मद्राग्या (→गुभा पुण्या) -d) गा१ दे२ ३
 १०-११ मुप्राय, बारा ब१ मुप्राय (ब१ प्या) वा-मुप्राय,
 ब१ मुप्राय न१ मुप्राय, ब२ मुप्राय दे४ मद्राग्या दे२ मुप्राय
 दे९ स्वपत्य (→स्वपत्य) बारा दे२ ५ ११ न१ तयोक्तिया

यथा हि लक्ष्म्या न विपुज्यसे त्व
 त्रिविक्रमानन्त जगन्निवास ।
 तथाऽस्त्यशून्य शयनं सदैव
 अस्माकमेवेह तव प्रसादात् ॥ २२
 यथा त्वशून्यं तव देव तल्पं
 समं हि लक्ष्म्या वरदान्युत्तेश ।
 सत्येन तेनामितवीर्यं विष्णो
 गार्हस्थ्यनाशो मम नास्तु देव ॥ २३
 इत्युच्चार्य प्रणम्येश प्रसाध च पुनः पुनः ।
 नक्त झुझीत देवेषु तैलशारविकर्जितम् ॥ २४
 द्वितीयेऽह्नि द्विजाग्रयाध फलान् दद्याद् विचक्षणः ।

(दे२ ७, दे२ १०) (→मनास्ता)

२०. -a) का२ दे१ ११ तिप्याम् (→तिप्यौ) गा१ कति
 (१) हरि, ब२ अचयिवा (→[अ]र्च्य हरि) -c) दे१ ११ कनास्त्य,
 दे४ सत्योक्त (→सत्य सत्त्वा) -d) दे४ गुप्रा (→मुने)

२१ -b) दे१ १० सुप्रा, + कमाद, मुने सुप्रा (→कमाद)
 -c) दे१ १० निवेद्यार्थ (→निवेद्यत्)

२२. -a) ब१ ० दे४ ७ ९ न१ यथा तु, ब२ तथा च (→यथा
 हि) ब१ विमुप्य नेव ब२ विमुप्येस्व, दे१ ११ विपुजास्व, दे२
 विमुप्यस्व, दे२ विमुप्येस्व (→विमुप्यस्व स्वम्) -b) दे२
 आनद (→अनन) न१ यमति, + अपति (→अपति) -c)
 शा१ दे२ ४ ९-१० तवात् दे२ ३ यवात्, (→तवात्) दे२ ३ गरण
 (→धयन) -d) ब१ ३ दे२ ३ ७ ९ १० त्वात्कम्, दे४ त्वात्कम्
 (→प्रसात्कम्) दे२ एवम् (→एव)

२३ -a) गा१ यवात्स्व कारा यवात्स्व, दे२ यवा न, दे२
 यवात् दे१ ११ यवात्स्व (→यवात्स्व) दे२ यवा तवेव (→यवा देव
 तत्त्व) दे२ ३ सत्य दे१ ११ सत्य दे२ सत्य (→सत्य) -b) दे१ ११
 (तुल्य) सम, दे२ (स्वत्य) सम (→सम) शा१ बारा ब१ ३
 दे२ ३-५ १० १२ छन मुने (→भरग्युते) -c) शा१ मितोक्त,
 ब१ ३ दे२ प्यतिवीर्य, दे४ प्यतिवीर्य (→मितवीर्य) दे२ ब१ (ना)
 दे२ वीर्यो (→विष्णो) -d) बारा द्वा, दे२ वासो (→वागो)
 शा१ ब१ दे२ ३ १० न मयास्तु, बारा ब१ ० दे२ न१ मय मयास्तु,
 दे१ ११ मय वास्तु, दे२ मयवास्तु (→मय नास्तु)

२४ -a) दे१ १० व दे२ १ (→प्रणम्ये) -b) दे२ ५
 (→व) c) दे२ ३ श्रुत (→नक्त)

२५ -a) ब१ ० ब२ द्विजाग्रया दे२ द्विजाग्र, दे२ द्विजा-

१६ ३४ धूपयेत् सर्जनिर्यास नैवेद्य मधुमोदकै ॥ ३४
 कृतोपवासस्त्वष्टम्या नवम्या स्नानमाचरेत् ।
 प्रीयता मे हिरण्याक्षो दक्षिणा सतिला स्मृता ॥ ३५
 क्रांतिके पयसा स्नान करवीरेण चार्चनम् ।
 धूप श्रीवासनिर्यास नैवेद्य मधुपायसम् ॥ ३६
 सनैवेद्य च रजत दातव्य दानमग्रे ।
 प्रीयता भगवान् स्थाशुरिति वाच्यमभिन्दुरम् ॥ ३७
 कृतोपवासमष्टम्या नवम्या स्नानमाचरेत् ।
 मामि भार्गशिरे स्नान रुद्रार्चा भद्रया स्मृता ॥ ३८
 धूप श्रीवृक्षनिर्यास नैवेद्य मधुनोदनम् ।

निर्यास (→निर्यास) -f) दे १ भोदक दे१ न१ भोदका
 (→भोदकै)

३५ दे१० ० दे३ ते। abc ० -a) का१ दे० ५ १
 न१ हत्तो (→हत्तो) गा१ का१ २ भ्राष्टम्या दे१ ५ १ ११ भष्टम्या
 (→भष्टम्या) -b) दे३ नवम्या ० (ह छ) दे३ स्नान चैव
 समाचरेत् -d) का० दक्षिणा (→दक्षिणा) वा१ का० का१ ०
 सतिला दे१ ३ ५ ११ च तिला दे१ न१ कसिला (→सतिला)

३६ दे१० ० गा१ od ० -b) दे३ वाचन (→वाच
 नम्) -c) ब१ धावाच ० दे३ श्रीवृक्ष (→श्रीवाच)

३७ गा१ दे० ० -a) न१ नवेद्य रजत दान -b)
 बाप का अग्रये दे३ अग्रये दे३ मानवे (→अग्रये) -c) का१ ०
 दे३ अग्रया दे३ अग्रय (→अग्रयान्) -d) न१ स्वाशुम् (→स्वाशुम्)
 दे३ इति वाच्यम् न१ अभिवाच्यम् (→इति वाच्यम्) दे३ अशुम्
 (→अशुम्)

३८ वा१ ० -a) ब३ दे३ ११ इतम् (→इतम्)
 -c) ब३ मागरीय दे३ मागरी (→मागरी) बाप स्नान माग
 गरीमासि -d) बाप बा१ ० दन्वाच बा१ ३ दे३ १० ११ ते।
 न दन्वाचि ब३ दर्माचि दे३ दन्वाच (→दन्वाचि) का० बा१ ०
 तु (नारा स) द्वा बा१ ० दे३ तय या दे३ ५ १ रुया दे३ १०
 दे३ दन्वा दे३ दन्वा दे३ अग्रय मुदे दन्वा (→अग्रया) बा०
 बा ० दे३ १ १ मुत (→स्मृता)

३९ वा१ ० -a) दे३ रूप (→धूर्त) दे३ ११ न१ धी
 रत्त (दे३ धी) (→धोदृष्टम्) ब३ नियति (→नियति) -b) दे३
 रत्तम् (→अशुम्) बा० शोचन ब३ ३ न धी (न१ नो) दन्
 ब३ धन्वन् दे३ ३ नोर्ध दे३ शोचन (→शोचनम्) -c) बा०

सनिवेद्या रक्तशालिर्दक्षिणा परिकीर्तिता ।
 नमोऽस्तु प्रीयता श्रुर्वस्त्विति वाच्य च पण्डितै ॥ ३९
 पौषे स्नान च हविषा पूजा स्यात्तगैरै शुभै ।
 धूपो मधुकनिर्यासो नैवेद्य मधु शकुली ॥ ४०
 समुद्रया दक्षिणा प्रोक्ता प्रीणनाय जगद्गुरो ।
 वाच्य नमस्ते दवेश अयम्भकति प्रकीर्तयेत् ॥ ४१
 माघ कुशोदकस्नान मृगमदन चार्चनम् ।
 धूप रुद्रश्चनिर्यासो नैवेद्य सतिलोदनम् ॥ ४२
 पयोभक्त सनैवेद्य सत्कम् प्रतिपादयत ।
 प्रीयता मे महादेव उमापतिरितोरयेत् ॥ ४३

बा१ ० दे३ १ न१ सनैवेद्या बा१ ० सनिवेद्यो दे३ १० सनिवेद्या (→सनि
 वेद्या) दे३ रत्त (→रक्त) -b) ब३ दे३ सत्त दे३ सर्वा
 दे३ नव (→नवत) -f) का० न१ इति दे३ प्रति (→प्रति)

४० गा१ ० -b) दे३ १ ५ ११ पूष (→पूषा) बा१
 स्वाशुम्भेन ब३ दे३ ५ १ स्वाशुम्भेन च (बा३ दे३ १) दे३ ११
 स्वाशुम्भेन (नार ?) शुभ दे३ ३ स्वाशुम्भेन शुभै (→स्वाशुम्भेन
 शुभ) -c) का० दे३ १० ११ वधुम् (→मधुम्) ब३ निर्यास
 (→निर्यास) -d) दे३ ५ ११ श० कुली दे३ ३ सकुली दे३
 शकुली (→शकुली)

४१ वा१ ० -a) दे३ ५ ११ न१ सन्तु दे३ ० सन्तु
 (→सन्तु) दे३ प्रोक्त (→प्रोक्त) -c) बा० बा१ ० दे३ ५ ११
 वाच्यो (→वाच्य)

४१ नोकारार बा१ अथिक्—

७२ ६ नवोस्तु प्रीयता सन दक्षि वाच्य च पण्डितै ।

४२ वा१ ० -a) ब३ दे३ दृष्टम् (दे३ ६) (→दृष्टो
 दम्) -b) ब३ धूपयन् दे३ धूपयन् नि- ब३ धूपयन् नि,
 ब३ १० मुत्त दे३ न१ धूपयन् (→धूपयन्) बा० धूपयन्,
 बा१ ० धूपयन् दे३ वाचनम्, दे३ धिवाचन (→वाचनम्) -c)
 का० दे३ ३ ११ न१ धूप (→धूप) बा१ ० दे३ निर्यास (दे३ ३)
 (→निर्यास) d) बा० बा१ ० दे३ ३ ५ १ तिल दन, ब३
 तिलोक्त (→तिलोक्तम्)

४३ वा१ ० -a) दे३ पय (य ?) दृष्ट दे३ ५ १ पय
 भुम्भ (→पयोभक्त) बा१ दे३ १० तु, दे३ व (→व) -b) बा१ ३
 देवाय दे३ धूपयन् न१ स उमा (→उमा) -d) बा१ तिल
 (→तिल) ब३ इतिरयम्, दे३ ११ इतिरय दे३ उमादेय
 (→इतिरय)

एवमेव समुद्दिष्टं पट्भिर्भोमैस्तु पारणम् ।
पारणान्ते त्रिनेत्रस्य म्मपनं कारयेत्कमात् ॥ ४४

गोरोचनायाः सहिता गुडेन

देवं समालम्ब्य च पूजयेत् ।

प्रीयस्व दीनोऽस्मि भवन्तमीश

मच्छोकनाशं प्रकुरुष्व योग्यम् ॥ ४५

ततस्तु फाल्गुने मासि कृष्णाष्टम्यां यत्नतः ।

उपवासं समुद्दिष्टं कर्तव्यं द्विसप्ततम् ॥ ४६

द्वितीयेऽह्नि ततः स्नानं पञ्चमयेन कारयेत् ।

पूजयेत्कन्दकुरुमूर्धपपेत् चन्दनं त्र्यपि ॥ ४७

नैवेद्यं सधृतं दद्यात् साग्रपात्रे गुडोदनम् ।

दक्षिणां च द्विजातिभ्यो नैवेद्यसहितां मुने ।

वासोयुगं प्रीणयेच्च रुद्रमुच्चार्य नामतः ॥ ४८

चैत्रे चोदम्बरफलैः स्नानं मन्दारकार्चनम् ।

मुग्गुलुं महिषाख्यं च घृताक्तं धूपयेद् बुधः ॥ ४९

समोदकं तथा सर्पिः प्रीणनं विनिवेदयेत् ।

दक्षिणा च सनैवेद्यं मृगाजिनमुदाहृतम् ॥ ५०

नाट्येश्वर नमस्तेऽस्तु इदमुच्चार्य नारद ।

प्रीणनं देचनायाद्य कुर्याच्छूद्रासमन्वितः ॥ ५१

वैशाखे स्नानमुद्दिष्टं मुग्गुलुमुसुमाम्मसा ।

पूजनं शंकरस्वोक्तं चूतमञ्जरिभिर्निभो ॥ ५२

घृपं सर्वाज्ययुक्तं च नैवेद्यं सफलं घृतम् ।

व. १९.

४४ शा. ०. -a) ब.1-3 दे.4-9 एवमेक (ब. १) (→एवमेव). b) दे.2 बहिर. (→पश्चिम). -c) ब.1 परा. ०. ३ (→पारणास्ते), ब.1-3 निराश्व, दे.4-7-11 न.1 त्रिनेत्रस्य (→त्रिनेत्रस्य) -d) कारा ब.1 ३ दे.1 स्नान, दे.4 स्नान व. (→स्नान)

४५ शा. ०. -a) दे.10 ab ० -a) कारा १ कनोया सहिता गुडेन, ब.1-3 दे.7 न.1 १ कनाया (न. १) सहा (दे. १) गुणेन, ब.3 १ कनायन्दनकुमुदिष्ट, १ १ कनाय (सहा) गुणेन चैव, दे.1-5-11 १ कना (दे. १) न. (दे. १) सहा गुणेन, दे.2-4 दे.1 १ कनाया सहिता गुडेन, मुने १ कनायुक्तगुडेन चैव -b) कारा ब.1 2 दे.1 पूजयेत्, ब.1 न.1 पूजयेच्च, दे.1 11 पूजयेत्, दे.4 पूजयेत् (→पूजयेत्) -1b) दे.1 गोरोचनाया गुप्तमाग (व) भातेन पशुज देत -c) ब.3 भवार्त्तम् (→भवार्त्तम्), ब.1 १ ब.1.2 दे.4.10 दे.1 ईश (→ईश) -d) कारा. ब.1 2 अ (बारा वि) शाल्वाग, ब.1 2 अतोचनाय, ब.3 मय्यचनाय, दे.1 11 मय्य शाल्वाग, दे.4.5 न.1 शाल्वा (न. १) कनाय भाव, दे.9 शाल्वाग ने (→मय्योजनाय), दे.3 कुलाय (→प्रयुज्य), ब.2 रत्नम्, ब.3 यी.1, दे.1.11 वेधम्, दे.3 योय, ते.1 योयिन् (→योयिन्)

४६ शा. ०. -a) कारा. ब.1 दे.1.7.11 फाल्गुने (→फाल्गुने). -b) कारा. ब.1 2 ब.2 3 दे.1.7.10-11 न.1 यत्नत (ब. १) त, ब.2.10 ०. ३, दे.2 3 ते.1 जितवर्न, दे.1 हव क्षा (→यत्नत). -c) न.1 समुद्दिष्ट (→समुद्दिष्ट)

४७ शा. ०. -a) दे.2.3 द्वितीयेष्ट, दे.9 द्वितीयेन (→द्वितीयेष्ट), दे.1.11 रगत्वा (→रगत्वा) -d) कारा ब.1 2 दे.1.7.11 चन्दनं त्रिप, दे.2-4 10 चन्दन च (दे. १) पु, दे.9 न.1 चन्दन त्रिप, (→चन्दन त्रिप), दे.1 नैवेद्यानो हित मुन.

४८ शा. ० -b) ब.1 ब.1-3 दे.1-3.5.7 मुग्गुलुं (दे. 1 11) (→मुग्गुलुम्) -c) दे.3 दक्षिणाति, दे.1 दक्षिणा तु (→दक्षिणा च) -d) ब.1-3 नैवेद्य, दे.1 5 नैवेद्य (→नैवेद्य); ब.1 ब.1-3 दे.1 न.1 १ सहितं, दे.1-3 5-11 सहिता (→सहितं) -c) दे.4 च श्रमयेद् (→प्रीणयेच्च) -f) दे.9 मुग्गुलु (→छत्रम्), कारा. ब.1 2 नारद, ब.1-3 दे.1 नाय च, दे.1 3 5.11 नायद, दे.9 माधव, ते.1 मानव, न.1 मानव (→माधव)

४९ शा. ० -a) दे.2.3 ०. ३, दे.10 ते.1 ०. ३ (→फलै) -c) ब.1 2 दे.4 7.9-11 न.1 मुग्गुलु (→मुग्गुलु), कारा ब.1 2 ब.1 2 दे.9 10 १ पाय (→पायम्), दे.7 तु (→च) -d) दे.4 पुन (→कुप)

५० शा. ० -a) दे.9 शीतोदक (→सोदक) -b) ब.3 प्रीणय (→प्रीणय वि-) -c) कारा दक्षिणा (→दक्षिणा), दे.4 तु (→च). कारा दे.1 शनैवेद्या (→सवैवेद्य)

५१ शा. ०. -a) ब.1 नटेश्वर, ब.2 नाट्येश्वर, दे.1 11 नाट्येश्वर, दे.2 नाट्येश्वर, दे.9 नाट्येश्वर, दे.1 नाट्येश्वर (→नाट्येश्वर) -c) दे.1 देवनायक, दे.10 देवतार्त्तम् (→देवतादाय) -d) दे.3 शाल्वा (→शाल्वा)

५२ शा. ० -a) ब.3 दे.1 न.1 उचित (→उचित) -b) कारा मुग्गुलु (→मुग्गुलु), दे.9 मुदितामसा (→मुग्गुलुमामसा) -c) न.1 पूजेन (→पूजेन) -d) न.1 मञ्जरिभिः (→मञ्जरिभिः), कारा ब.1 3 दे.1-3.5-10 विभो, दे.1 न.1 मुने (→विभो).

५३ -a) शा. ब.2 दे.1 3.5 10 दे.1 पूर, ब.3 पूर, दे.3 पूर (→पूरी), ब.1.2 शाल्वाग योय, ब.3 शाल्वाग योय, दे.1.5-11 शाल्वाग योय च, दे.3.4-10 ते.1 शाल्वाग योय, दे.1 शाल्वाग योय च,

नामजप्यमपीशस्य कालमेति विपश्चिता ॥ ५३

जलकुम्भान् सनैवेद्यान् ब्राह्मणाय निवेदयेत् ।

सोपवीतान् सहाभ्राद्यास्तच्चिचैस्तत्परायणैः ॥ ५४

ज्येष्ठे स्नानं चामलकैः पूजाऽर्ककुसुमैस्तथा ।

धूपयेत्तत्त्रिनेत्रं च आयत्यां पुष्टिकारम् ॥ ५५

सक्तुंश्च सघृतान् देशे दध्नाक्तान् विनिवेदयेत् ।

उपानयुगलं छत्रं दानं दद्याच्च भक्तिमान् ॥ ५६

नमस्ते भगनेत्रम् पूष्णो दशननाशन ।

इदमुच्चारयेद्भक्त्या प्रीणनाय जगत्पतेः ॥ ५७

दे० न। कुर्वांसपैष्ठ च (→सर्वाभ्ययुक्त च) -b) दे० घृत, दे० स्मृत (→घृतम्) -c) घा। का। २ यदेत्यर्थ, कारा सवेत्यर्थ (→धूपीत्यर्थ) -d) का३ दे० १० ते। शालमे०, दे। ११ कोलमे० (→कालमे०), दे। ११ ऋत, दे० १० ऋत (→ऋता)

५४ -a) दे० नैवेद्य (→नैवेद्यान्) -c) दे० २२५९ सोप-वीता (दे० १०), दे० ३ ते। सकृदायै (→सापवीतान्), घा। कारा का। २ सहलास्या, ब। ३ महाभाषा, दे० ३ ते। वसाराषा, दे० ३ सभाषा, दे० महानुष्णा, न। महानथात् (→सहाभाषात्) -d) न। सविदेत्तु परायण

५५ -a) ब। ३ दे। १ व्याप, दे० वम (→वाम) -) घा। कारा का। २ ब। ३ दे। ३५-१० ते। न। पूजयेत् (→पूजयेत्), घा। का३ दे। ३५-१० ते। ददनेत्र च, कारा दद निवेद्य, का। ३, + ददनेत्र च, ब। ३ भव (दे० २) नेत्र च, दे० न। भगनेत्रम् (→दक्षि-नेत्र च), दे० घृतकुसुमैर्मुलैः -d) घा। का३ दे। ३ ते। वृषाङ्क, कारा ब। ३ दे०, न। वृषाङ्क, ब। ३ वृषाङ्क (→भावस्था), ब। ३ दे। ३५-१० ते। पुष्टिकारम् (→पुष्टिकारम्), दे० धूपयेत्तत्त्रि-नाकम्

५६ -a) घा। कारा का। २ दे। ३-११ न। सतत्र, ब। ३ दे। ३ सक्तुं (→सक्तुं) घा। कारा का। २ सघृता देवा, दे० सघृतान्तेन, दे० सघृतादि (→सघृतान्तेन), दे० देवेन सघृतान् सक्तुं -b) ब। दध्नाक्तान् (वि) नि०, दे० दध्नाक्तान् वि०, दे० दध्नाक्तान् (→दध्नाक्तान् वि०) -d) ब। ३ सतिमान्, दे० स्वरक्षित (→च भक्तिमान्)

५७ -a) ब। ३ भव (वन्) ने० (→भगने०) -b) दे० दशविना० (→दशविना०) -d) दे० ऋते (→ऋते)

५८ ब। ३ दे० १० ० -a) दे० न। उजित (→उजित) -b) ब। ३ दे० पण्डित, दे० बर्षयेत् (→बर्षयेत्) -c) कारा वृत्त,

आपाटे स्नानमुदितं श्रीफलैरर्चनं तथा ।

घत्तूरकुसुमैः शुक्लैर्धूपयेत् सिल्हकं तथा ॥ ५८

नैवेद्याः सघृताः पूपाः दक्षिणा सघृता यवाः ।

नमस्ते दक्षयज्ञघ्न इदमुच्चारदीरयेत् ॥ ५९

श्रावणे मृगमोज्येन स्नानं कृत्वाऽर्चयेद्भरम् ।

श्रीरश्मपत्रैः सफलैर्धूपं दद्यात् तथाऽमुष्म् ॥ ६०

नैवेद्यं सघृतं दद्यात् दधि पूपान् समोदकात् ।

दध्पोदनं सकृसरं मापधानाः सशङ्कुलीः ॥ ६१

दक्षिणां ज्वेतृपभं धेनुं च कपिलां शुभाम् ।

कनकं रक्तवसनं प्रदद्यात् ब्राह्मणाय हि ।

ब। पुस्तुर, दे० पुस्तुर (→धत्तूर), दे० शुभै, दे० १० दवर्ष, न। मुष्टे (→कुम्भ) -1) दे० बर्षयेत् (→धूपयेत्), घा। का-सिल्हक, दे। ११ सिल्हक, दे० सज्जि (दे० १०) के, दे० सिल्हक, दे० १० सिल्ह (सु) क, ते। सर्वक, न। सिल्हक (→सिल्हक), दे। १० सर्वयेत्सिक्तुंस्तथा

५९ -a) घा। कारा का। २ ब। ३ निवेद्या, दे० ४ १० ते। नैवेद्य (→नैवेद्या), का३ दे० ३५ १० न। सघृता ६ पूपा, दे० ११ सघृता पूपा, दे० सघृता धूप (पू ?) पा (→सघृता पूपा) -b) दे। ११ दक्षिणी (पा ?), दे० दक्षिणा (→दक्षिणा), दे० ११ च पा (→यवा) -d) दे० उच्चारयेत्तत्, दे० उच्चारयेत्तत्, न। उच्चारयेत्तु (→उच्चारयेत्तु)

६० -a) कारा मृगमोजेन, ब। मृगमोजेन, का३ मृग-मायेन, दे। ११ मृगमायेन, दे० ३१० मृगमायेन दे० मृगमायेन च, दे० मृगमायेन (यदे) ब, दे० मृगमायेन, न। मृगमायेन (→मृगमायेन) -c) दे० १० धावत् (→धायुव?), दे० ४ १० सकलै (→सकलै), दे० शोवृषाव कने धूप -d) दे० धूप (→धूप)

६१ -b) घा। कारा का। २ ब। ३ दक्षिणा-न (कारा पुष्प), दे। ३५-११ ते। दधि पूषाव (दे० १०) न। हविपूर्वम् (→दक्षिणाव स-) कारा इति श्री वामनपुराणे धोत्रोक्तः ॥ -c) ब। ३ दे० १० दध्पोदनं (→दध्पोदनं) दे। ३ १० सघृत, ब। ३ दे० १० दधि (दे० १०) दधात् (दे० १०), दे० १०, ब। ३ दध्पोदन, न। च दध्याव (→सघृत) -d) दे। ११ सावधाना, दे० सावधाना, दे० सावधाना, न। धेनुं च (→माय-धाना), दे० ११ धेनुली, दे० १० धेनुली (→धेनुली)

६२ -a) का। २ दे। ११ दक्षिणा (→दक्षिणा), दे० न। श्रुत्य, दे० १० वत्सव च (→वृषाव) -b) ब। ३ धेनुवाङ्मनास्तथा

१७. ४ संजातः स च शर्वस्य रतिकृत् तस्य नित्यशः ॥ ४
 ब्रह्मणो मध्यतो देहजातो भरकतप्रभः ।
 खदिरः कण्टकी श्रेयानभवद्विद्वक्कर्मणः ॥ ५
 गिरिजायाः करतले कुन्दमुलस्त्वजायत ।
 गणाधिपस्य कुम्भस्थो राजते सिन्धुवारकः ॥ ६
 यमस्य दक्षिणे पाशे पालाशो दक्षिणोचरे ।
 कृष्णोद्गम्वरको रुद्राजातः क्षोभकरो वृषः ॥ ७
 स्कन्दस्य बन्धुजीवस्तु रवेरश्वत्थ एव च ।
 कात्यायन्याः शमीजाता विस्त्रोलक्ष्म्याः कोरेऽभवत् ॥ ८
 नागानां पतये ब्रह्मच्छरस्तम्यो व्यजायत ।

दे१० स जात (→सजात), वा१ सर्व, दे३ भव, दे४ सतु (→स च),
 व१ २ दे१ सर्वस्य, व३ धार्यस्व, दे२ शर्मस्य (→धर्मस्य) -d)
 दे१ न१ ग्रीविकृत्, दे११ रतिकृत् (→रतिकृत्), दे४ वेत्त, दे१
 चैव स, न१ वसवृत् (→नित्यस्य)

५ -a) व३ मध्यतो यद्गमो (→ब्रह्मणो मध्यतो) दे४
 मध्यमाद (→मध्यतो), दे देहाय, दे देहा (→देहाज) -b)
 व३ मरकत (→भरकत) -0) दे३ खदिर (→खदिर), दे४
 कण्टकी (→कण्टी), दे४ धंष्टो, दे१ न१ श्रेयान् (→श्रेयसां) -d)
 दे४ [अ] भवद्वि (→भवद्वि)

६ -b) व३ गुल्मस्तु जायते, दे१ गुल्मस्त्वजायत, दे१
 कुम्भमजायत (→कुम्भमस्त्वजायत) -0) व२ भिष्यस्य दे१ भिष्य
 (→भिष्यस्य) -d) व२ ३ राजत (→राजते), दे२-५-७ ११ सिन्धु
 (→सिन्धु)

७ -b) व१ २ दे१ ७ ११ न१ पालाशो (→पालाशो), का४
 दे१ ११ दक्षिणोत्तरे (→दक्षिणोत्तरे) -0) वा४ ह्युद्गम्वरको, व२ दृ ६
 को, दे१ स्ववरको, दे१ धूर्तुर्को, न१ धूर्तुर्को (→धूर्तुर्को), वा
 टीट, दे४ ४-७ १ रीको (→रिक्तां) -d) व३ दे४ १० ते [च]
 वष्य, दे१ न१ गुन (→वृष)

८ -a) व४ दे१ न१ स्वर्गस्य, दे४ स्वर्ग्याय (→स्वर्ग-
 स्य), व२ दे१ जीवस्य, व१-३ दे४ १० १० ते जीवस्य (→जीवस्तु)
 -0) वा१ दे१ न१ कात्यायन्या (→कात्यायन्या), व१ ३ समी
 (→सामा), दे४ जातो (→जाता) -d) व१ ३ दे१ न१ श्म्या-
 वस्त्रे, दे१ श्म्यास्तया करो (→श्म्या वस्त्रमवत्)

९ -a) वा१ दे१ ५ मुक्तो, का४ च प्रमोद, वा१ २ ते।
 प्रमोद, दे२ ३ प्रमोतो (→प्रमोदे), दे४ नगानां पतयेत्त्वोच्य -b)
 वा४ व१ दे४ श्वमो (→श्वमो), व२ जायते, दे१ जायत
 (→जायत) -0) दे२ ११ विवृते, दे१ बाकुते, दे१ विवृते

वासुकेर्विराते पुच्छे पृष्ठे दूर्वा सितासिता ॥ ९
 साध्यानां हृदये जातो वृद्धो हरितयन्दनः ।
 एवं जातेषु सर्वेषु तेन तत्र रतिर्भवेत् ॥ १०
 तत्र रम्ये शुभे काले या शुक्लैकादशी भवेत् ।
 तस्यां संपूजयेद् विष्णुं तेन खण्डोऽस्य पूर्वते ॥ ११
 पुष्पैः पत्रैः फलैर्वापि गन्धवर्णरसान्वितैः ।
 ओषधीभिश्च मुख्याभिर्यावत्स्याच्छरदागमः ॥ १२
 घृतं तिला त्रीह्रियवा हिरण्यकनकादि यत् ।
 मणिमुक्ताप्रवालानि यस्त्राणि विविधानि च ॥ १३
 रसानि स्वादुकट्वम्लकपायलवणानि च ।

(→विस्तृते), दे३ ६ पृष्ठे (→पृष्ठे) -d) दे३ ६ पृष्ठे (→
 पृष्ठ), व३ सिता सिता, दे२ सितेरिता, दे१ शिथरा, सिता (→
 सितासिता).

१० -a) दे१ ११ हृदये, दे४ हृदयाय (→हृदये) -b)
 वा१ वृक्षो हि हृदि, का४ व१ २ न१ वृक्षो हि हृदि, दे१ वृक्षो-
 वदधि (→वृक्षो हृदि), वा१ दे१ चवना. (→चवना), -0)
 व१ ३ दे१ एवमपि, दे१ ते। न१ एव सर्वेषु, दे४ एव च तेषु (→एव
 जातेषु), दे३ ते। न१ जातेषु (→सर्वेषु), -d) दे४ तेया (→तेन).

११ -a) व१ २ दे४ ७-१ न१ तस्मिन् (→तत्र), -0) व३
 तस्या (→तस्या), व१ सयजते, व२ ३ सजयते, दे१ सजायते (→सज-
 यते), दे४ विष्णु (→विष्णु) -d) वा१ वरप का१ २ व१ ३
 दे२ ३ ५ १० ते। तेना, दे४ व१ तेन (दे४ ता-) दे१ वत- (→तेन)
 व१ न१ खण्डस्य पूर्वते, व२ खण्डस्य पूर्वते, दे४ खण्डोक्तिपायते,
 दे२ ३ ते। खण्डोत्पत्त्यते (→खण्डोत्पत्त्यते), दे१ वतस्यस्य पूर्वते.

१२ -a) व१ दे१ १० ते। न१ पूर्व (→पूर्व पूर्व),
 -b) दे४ वगम्वर (→गम्वरस्य) -0) दे१ ० ८ ११ न१ श्रीय
 (→श्रीय) -d) दे१ वम (→वम), दे२ मास्वस्वरादिम.

१३ -a) व१ ३ दे१ ७ ११ तिलाय, दे१ न१ तिलं
 (→तिला), वा४ व३ दे२ ४ ५ १० न१ श्रीह्रिय (दे२ १० पाद)
 व१ ३ दे१ यमकादि (दे१ हाय) (→श्रीह्रियया), व२ दे१ ३ ७
 ११ ते। न१ हिरण्य (→हिरण्य-), व१ २ दे१ कादिर्, ११
 वादिभि, दे१ वादित (→वादि यत), -0) दे१ मुक्ता
 (→मुक्ता): दे१ ७ ११ प्रवालानि (→प्रवालानि).

१४. व१. ५० ०. -a) दे१ ३ ११ रसादि (→रसानि),
 वा१ स्वाय (→स्वाय), -d) व१ त्यसानि (→त्यसानि), दे१ ०
 च (→दि).

१७. २४ अस्मिन्वीणे व्रते व्यक्तं परितुष्यन्ति देवताः ।
 धर्मार्याकाममोक्षावास्तवक्षयाः संभवन्ति हि ॥ २४
 एतानि ते मयोक्तानि व्रतान्युक्तानि कामिभिः ।
 प्रवक्ष्याम्यधुना त्वेतद्वैष्णवं पञ्जर शुभम् ॥ २५
 नमो नमस्ते गोविन्द चक्रं गृह्य सुदर्शनम् ।
 प्राच्यां रक्षस्व मां विष्णो त्वामहं शरणं गतः ॥ २६
 गदां कौमोदकीं गृह्य पद्मनाभामितयुते ।
 याभ्यां रक्षस्व मां विष्णो त्वामहं शरणं गतः ॥ २७
 हलमादाय सौनन्दं नमस्ते पुरुषोत्तम ।
 प्रतीच्यां रक्ष मे विष्णो भवन्तं शरणं गतः ॥ २८

२४ दे० ab ० -a) बाय ० शीर्षे, दे० शीर्षे (→ शीर्षे)
 दे० १० हि श्वत्तं तु, दे० श्वे ह्ययम्, दे० वत व्यक्त, दे० दिव्यवते
 (→ वते व्यक्त) -b) दे० वेदिता (→ देवता) -c) दे० शीर्षा
 (नि) वा (→ शीर्षावा) -d) दे० वल्लभा (→ वल्लभा) दे०
 भवन्तु न, न० भवन्ति च (→ भवन्ति हि)

२५ -a) व० १३ दे० मया प्रा, व० गाने प्रो (→ ते मयो)
 -b) दे० ११ कामिभि, दे० कामिभि (→ कामिभि) -c) दे० वतद्,
 दे० १ न अयेतत् (→ तेवत्) -d) दे० पञ्जर (→ पञ्जर)

२६ दे० od ० -a) दे० १० देवता (→ गोविन्द) -b)
 व० प्रवर्तनम्, दे० सुदर्शन (→ सुवर्तनम्) -c) दे० पुवस्वा रण
 (→ प्राच्या रक्षस्व) दे० व (→ मां) -d) न० भवत (→ त्वामहं),
 दे० भगवद्भरणायतम्

२७ दे० a ० -a) दे० नाभ्या (→ कौमोदकी), न० कौमो-
 दकी गदा गृह्य -b) वा० नाभय, वा० नाभिशि (→ नाभिशि-),
 दे० बुधदेवविदारिणी -c) दे० नाभ्याया रक्ष (→ नाभ्या रक्षस्व),
 वा० दे० १०-११ मे (→ मां) -d) बाय दे० भवन्त (→ त्वामहं)

२८ दे० a ० -a) दे० ३-१० वे० पण, न० शङ्क
 (→ हतं), दे० १० १० हतद्, दे० दने, दे० संनदे (→ सौनन्द)
 -b) दे० ११ गार्हमादाय [व?] वनुरख नारायण
 हते -c) दे० ३ दे० १० वे० मा (दे० स्व मा) विष्णो, दे० गोविन्द
 (→ मा विष्णो) -d) वा० बाय वा० ३ दे० ३-१० वे० त्वामहं,
 दे० व (ग) वतं, न० त्वामहं (→ भवन्तं)

२९ -a) व० ३ मुखन, दे० ६ १० ११ मुखन (→ मुखन),
 बाय वा० ३ व० ३ दे० घामनं, दे० ११ घामन (→ घामन) -c)
 वा० वा० वा० ३ दे० १० ११ उत्तरया, बाय उत्तरया (→ उत्तरया),
 -d) दे० गदा, दे० गतं (→ भवतं).

सुसलं शक्तं गृह्य पुण्डरीकाक्ष रक्ष माम् ।
 उचरस्यां जगन्नाथ भवन्तं शरणं गतः ॥ २९
 शार्ङ्गमादाय च धनुस्त्रं नारायणं हरे ।
 नमस्ते रक्ष रक्षोभ्य ऐशान्यां शरणं गतः ॥ ३०
 पाञ्चजन्यं महाशङ्खमन्तर्गोष्ठ्य च पङ्कजम् ।
 प्रभृक्ष रक्ष मां विष्णो आप्रेच्यां यक्षसूकर ॥ ३१
 चर्मं सूर्यशतं गृह्य यङ्गं चन्द्रमस तथा ।
 नैर्ऋत्यां मां च रक्षस्व दिव्यमूर्ते नृकेसरिन् ॥ ३२
 वैजयन्तीं प्रगृह्य त्व श्रीवत्सं कण्ठमूषणम् ।
 यायन्यां रक्ष मां देव अश्वीर्यं नमोऽस्तु ते ॥ ३३

३० -a) वा० ३ दे० शङ्खम् (→ शङ्खम्), वा० चर्मार्णि,
 वा० ३ दे० चर्मार्णि, (वा० णि), वा० चर्मार्णि, दे० ३-११ वतु, दे० वतुप,
 वे० पु वतु, न० वे वतु (→ व वतु) -b) वा० पयो हरि,
 वा० पयो हरि, + पयोप्युल, वा० पयो हरि, वा० पयो हरि,
 दे० ११ पयो हरि (→ पयो हरि) -c) वा० वा० ३ दे० ३-१० ११
 वे० वतु - (→ वतु) -d) वा० ३-१० वे० न० हरिणा, दे० वैशान्या
 (→ ऐशान्या), दे० गत (→ भवतं)

३१. वा० od ० -b) वा० अतर्गोष्ठ्य, वा० अतर्गोष्ठ्य
 (?), दे० महाशङ्ख, दे० १० वे० अनुलोभ, दे० अनुलोभ, दे० अनु-
 लोभ, न० अनुलोभ (→ अनुलोभ), दे० तु (→ व), दे० वारि
 (→ वज्रम्), दे० वज्रव वज्रव वरम् -c) दे० विष्णो, दे० न०
 नाभ (→ विष्णो) -d) दे० ३ दे० १० वे० न० घामनं, दे० घामनं,
 (→ घामनं), दे० दिव्यमूर्त, न० घामन गत, वा० ३ दे० १० १० वत-
 नुर (→ यक्षसूकर)

३२ वा० ab ० -a) वा० दे० ३-१० वे० वतं, दे० वत
 (→ वतं), वा० सुपर्वतं, दे० वतवत्, दे० न० सुपर्वत (→ सुपर्वत),
 दे० ११ वृक्ष (→ वृक्ष) -b) बाय वे० वरम्, वा० वरम्, वा०
 दे० वरम्, दे० ११ वरम्, दे० ३ वरम्, दे० वरम्, न० वरम्
 (→ वरम्), वे० स्वर्ग वरम् वरम् -c) दे० नैर्ऋत्या, दे० १०
 नैर्ऋत्या (→ नैर्ऋत्या), वायु सिंहा वा० रण, दे० मां रण रं, न०
 रण मां देव (→ मां व रण) -d) दे० विष्णु (→ विष्णु), वा०
 नृकेसरिन्, दे० ११ नृकेसरिन् (→ नृकेसरिन्), वा० नृकेसरिन्, वा० नृकेसरिन्,
 दे० ३-१० नृकेसरिन् (दे० न०) (→ नृकेसरिन्)

३३ -b) दे० वीर्यम् (→ वीर्यम्) -c) दे० वरम्
 (→ वरम्) -d) दे० हव (→ वरम्).

१७ ४४ क्रमश्चैव रम्भश्च यक्षं मालवतं प्रति ॥ ४४ ॥
 एकं निमग्नं सलिले ग्राह्यरूपेण वासवः ।
 चरणाभ्यां समादाय निजवान यथेच्छया ॥ ४५ ॥
 ततो भ्रातरि नष्टे च रम्भः कोपपरिप्लुतः ।
 बह्वो स्वशीर्षं संक्षिप्य होतुमैच्छन् महानलः ॥ ४६ ॥
 ततः प्रगृह्य केशेषु खड्गं च रविसप्रगम् ।
 छेचुकामो निजं शीर्षं वह्निना प्रतिपेषितः ॥ ४७ ॥
 उक्तश्च मा दैत्यवर नाशयात्मानमात्मना ।
 दुस्तरा परवक्ष्याऽपि स्ववक्ष्याऽप्यसिदुस्तरा ॥ ४८ ॥
 यच्च प्रार्थयसे वीर तद्दामि यथेप्सितम् ।
 मा त्रियस्व मृतस्येह नष्टा भवति वै कया ॥ ४९ ॥

कात्वा. [-प्र]प्रातिपत्तौ, का१ [-प्र]प्रातिपत्तौ, +^०को, दे३
 ह्यतिपत्तम् (→[-प्र]प्रातिपत्तौ) -०) दे३ 'रम्भश्च संक्षिप्य'
 -०) व१ यक्षमणि, दे१ ११ यक्षमाल, दे३ सय (व्यत्यस्तम्) भाव, दे३
 यक्षपाल, दे१ यक्षभाज, दे३ यक्षामृत (→यक्ष माल)

४५ -६) दे३ एव निमग्नरूपेण ग्राह्यमात्रात् वासवः ।
 -०) वा१ समादाय, दे१ समागृह्य (→समागम्य) -०) दे३
 निजस्थानि (→निजपाल)

४६ ३) वा१ कात्वा का१ २ मग्न (→मग्न) -०) दे३ ९
 व१ कोप (→कोप), वा१ परिप्लुता दे३ समचित दे१ परिप्लुत
 (→परिप्लुत) -०) दे१ ११ न१ स शीर्षं (→रक्षशीर्ष) -०) दे३
 व१ ह्युप (→होतुम्), दे३ महाबल (→महाबल)

४७ -३) व१ कोपत (स१) (→कोपेत्) -०) व३ सख
 (→सख) वा१ कात्वा का१ २ वरिषुप्रगम्, व३ वरिषुप्रगम् दे३ वरि
 सप्रगम्, दे१ ११ वरि सप्रतिव, दे१ ९ वरिषुप्रगम्, व१ वरिषुप्रगम्
 (→वरिषुप्रगम्) -०) व३ होतु, दे१ वृत्तु (→वृत्तु) -०)
 व१ दे१ ब्रह्मणा (→ब्रह्मणा) दे३ ४^०वेत, दे३ परिपत्त (→परिपत्त)

४८ -३) वा१ मा दैत्यवर, दे३ दैत्यवर मा (→मा दैत्य
 वर) -०) दे१ ११ प्रगृह्य, दे१ दु ७ य (→दुत्तरा) दे१ च
 (→प्र]पि) दे३ दक्ष्या (?) वक्ष्यान्पतिदुत्तरा दे३ स्वात्म
 वक्ष्या तु किं पुन

४९ -३) व३ यत्स्व (→यत्स्व) दे३ वीर (→वीर) -०)
 वा१ दे३ ३५ दे३ वदामि (→वदामि) दे३ तप (→तप) -०)
 वा१ व्रिषत्, दे१ ११ वृषत् (→वृषत्) दे३ ३ 'रेवेव' (→'रेवेव')
 -०) दे१ ११ नष्टा (→नष्टा)

५० -३) व३ पयो, दे३ विष्ट, व१ वर (→वयो) -०)
 व३ दे३, व३ दे३ पय, दे१ ११ ह्यने (→यने) दे३ चेत, दे३ तु

ततोऽप्रवीह्य वचो रम्भो वरं चेन्मे ददासि हि ।
 त्रैलोक्यविजयो पुत्रः स्यान्मे त्वचेजसाधिकः ॥ ५० ॥
 अजेयो दैवतैः सर्वैः पुमिदैतैश्च पावकः ।
 महाबलो वायुरिव कामरूपी कृतास्त्रभिः ॥ ५१ ॥
 तं प्रोवाच कविर्धन्वन् बाढमेवं भविष्यति ।
 यस्या चित्तं समालम्ब्य करिष्यसि तत्. सुत. ॥ ५२ ॥
 इत्येवमुक्तो देवेन वह्निना दानवो ययौ ।
 द्रष्टुं मालवतं यक्षं यक्षैश्च परिवारितम् ॥ ५३ ॥
 तेषां पद्मनिधिस्तत्र वसते नान्यचेतनः ।
 गजाश्च महिषाश्चाश्वा गावोऽपि विपरिप्लुताः ॥ ५४ ॥
 तान् दृष्ट्वैव तदा चक्रे भावं दानवपार्थिवः ।

(→हि) -०) वा१ विजये (→विजयो) -०) न१ स्वादे, +^०स्या
 न्ये (→स्याये) वा१ व३ मत्स्तेज (→मे स्वस्तेज), दे३ 'जेजसो'
 (→जेजसा)

५१ -६) दे३ अजेयो (→अजेयो) -०) वा१ दे३ पुमि
 ईर्यत् व१ पुमि कुलेश्वर दे३ ४ १० तै पुमि दैवै (दे३ तै) त्रैलोक्य (→पुमि
 दैवैश्च) वा१ दे३ पावक (→पावक) -०) व१ ० दे३ महाबाहु
 रिव शोभात -०) कात्वा कृतास्त्रा, व१ १ दे३ १९ महाबलवत्,
 न१ महाबल (→महाबलवत्)

५२ -३) दे३ तयो, दे३ तयो (→त प्र०) व३ रविर
 (→वरि) -०) दे३ बाढमेव, दे३ इत्येव (→बाढमेव) -०)
 दे३ तस्या (→तस्या) व१ ० दे३ मव (→चित्त) दे३ १० तै 'चित्त',
 दे३ 'ल ५ (→'चित्त') -०) व१ दे३ १० तै कर्ष्यति,
 व३ दे३ कर्षिता (→'चित्त'), दे३ कर्ष्यति, दे३ जनिष्यति, पुत्रे
 मरिष्यति (→'रक्ष्यति'), व१ दे३ ततोऽपि, व३ ३ व३ ३५, ७ ११ तै
 न१ ततोऽपि (→तत् सुत)

५३ -३) दे३ देवै (→देवेन) -०) व१ दे३ ब्रह्मणा
 (→देवेन) -०) व१ मण, दे३ मान, दे३ भाद्र (→मान) दे३
 'न्ये वृते (→'वत् यत्) तै वा१ यत् (→यत्)

५४ -६) वा१ 'जेजसा', दे३ न१ 'जेजसा (न१ 'ल), दे३
 'जेजसा (→'जेजसा) -०) दे३ १ गजाश्च, दे३ १० गजा
 (→गजाश्च) व१ दे३ महिष, दे३ १० महिष्य (→महिषाश्च) व१ ३
 दे३ दक्ष्या, व३ दे३ पाव, दे३ न१ चैव (→चाश्च) दे३ गजाश्च
 ग्रहिष्यन् -०) व१ गावो, (→गावो), दे३ 'प्लुता', दे३
 'प्लुता (→'प्लुता)

५५ 'गा. धत्त ० -३) दे३ ४ ११ ता दृष्टा, दे३ न१ ता
 दृष्टा (→दृष्टा) व३ सदा (→सदा) -०) व३ सदा (→सदा),

१७ ६७ नमरो नाम विख्यातो महाबलपराक्रमः ।
 यक्षानाश्रित्य तस्यौ स कालयन् स्वापदान् हुने ॥ ६६
 स च दैत्येश्वरो यक्षैर्मालवटपुरस्तैः ।
 चितामारोपितः सा च श्यामा त चरद्द पतिम् ॥ ६७
 ततोऽग्निमध्यादुत्तस्थौ पुरतो रौद्रदर्शनः ।
 व्यद्रावयत् स तान् यक्षान् स्रज्जपाणिर्भयकरः ॥ ६८
 ततो हतास्तु महिषाः सर्व एव महात्मना ।
 श्रुते संरक्षितार हि महिष रम्भनन्दनम् ॥ ६९
 स नामत स्मृतो दैत्यो रक्तरीचो महाघुने ।

योऽजयत् सर्वतो देवान् सेन्द्ररुद्रार्कमास्तान् ॥ ७०
 एव प्रभाया दनुषगवाले
 तेजोऽधिकरतश्च धमौ हयारि ।
 राज्येऽभिषिक्तश्च महासुरेन्द्रै-
 र्विनिर्जितैः शम्भरतारकायैः ॥ ७१
 अशक्नुवद्भिः सहितैश्च दवैः
 सलोकपालैः सहुताशभास्त्रैः ।
 स्थानानि त्यक्तानि शरीन्द्रभास्त्रै-
 र्धर्मश्च दूरे प्रतियोनितश्च ॥ ७२

इति श्रीशामनपुराणे अष्टादशोऽध्यायः ॥१८॥

६६ -१) ता। बारा बा१ = बाभरो बा३ नवरो दे१०
 हमरो (-नमरो) -०) बा१ = यक्षमाश्रि, दे१० दह्यमाश्रि
 (-यक्षानाश्रि) ता। का१ २ दे१ ५ ९ ११ स, दे० ३ १० सा (-स)
 -०) बा३ बलयत्, दे१ ५ ५ ११ ते। पानयत्, दे० ३ पलभयत् (-काल
 यत्) बा० दे३ ते। स्वपान्, बा३ दे१ ११ स्वापान्, दे० गुपदान्, दे०
 श्यामा दे० स्वापान् (-श्यापान्) बा३ दे१ ५ बने, दे१ च ते
 (->घुने) बा० कालक्रमेण बने दे१० बाल भयतो बने

६७ -१) ता। सर्व (-स च) -०) बा१ सविषट,
 बा२ मालवट, दे१ ४ १५ ११ न। मालावट दे१ मानवट दे० मालवट
 (-मानवट) दे० पुरस्तर (-पुरस्तर) -०) दे० पितो बा१
 (-पित सा च) -०) बा० दे१ ता श्यामापमरति, बा३
 श्यामाबाहुमरति दे० श्यामा पचत्वभायता दे० सा श्यामा
 हत्याति

६८ -१) दे१० ततो मध्यादुत्तस्थो -०) दे१ र
 (-रौद्र) -१) ता। बारा दानयत्, बा० दे१ ७ विगयत्,
 बा३ न। विगयत् (-व्यगयत्) दे१ यगयत्, न। स ता बन्
 (-स ताव्याव) -०) दे१ ११ बहृण (-बहृण) दे० ३ ते।
 मर्याद (-मर्याद)

६९ -१) दे० भूता (-हता) दे० पुराण (-महिष)
 दे० ततस्तु निहता बा० -०) दे० महात्मना (-महात्मना)
 -०) ता। बारा बा१ २ दे१ ३ ५ १० ११ जिना (-जिते) बा०
 स रीच (-मर्याद)

७० -१) दे० नाम, दे० नाम [त २] (-नामत)
 -०) दे० बीजा दे० वेशो (-बीजो) -०) बा० बा३ दे० जने,
 दे० १ न। जेग (->[म]जग) दे० सवयुक्तो दे० न। सवयु

(न। [कु] नान्, दे१ १ सर्वान् देवान् (-सर्वतो देवान्) -०)
 दे० सेन्द्ररुद्रार्क (-सेन्द्ररुद्रार्क) दे० रत्ना (-भारता)

७१ -१) बा० दे१ ५ १० ११ प्रभायो (दे१ ता) (-प्रभाया)
 दे१ ११ पुगल (बा०) दे० ३ १० पुगलो (पुगलो) -०)
 दे० पिबा (-पिबा) बा० दे१ गुरार (-गुरारि) -०) बा३
 दे० १ ७ पिषिक्त (दे० रत्ना) स्रु (-पिषिक्त) बा० ३ दे० ३
 सार (-गम्बर)

७२ -१) बा३ दे० १ ७ न। जितश्रम (बा३ ३)
 सविष (बा३ श्रम) (-सविष) बा३ दे० दे० दे०
 दवै (-देव) -०) बा३ स्वापानि (-स्वापान) बा३ मुत्तानि
 दे० मुत्तानि + स्वपानि (-स्वपानि) दे० गनी तुतादे० ५
 गनी प्रभासर (-गनी प्रभासर) दे० न। स्वान् पतिपच
 न। सवोत्था -०) दे० ३ १० ११ नमत्स न। धमो (-धमम)
 दे० सधुत्त दे० ७ दूर न। दूर (-दूरे) बा० दे० प्रतीतो श्रम
 बा३ दे० न। श्रिता हिचोवत (बा० लोन) दे० सविष हि लोभ
 (-श्रतयावितम)

पुष्पिमा - ता। बा० दे० ३ ५ १० ११ ते। न। इति श्रीशामन
 पुराणे बारा बा० ३ दे० इति शामनपुराणे बा३ दे० ७ इति शामन
 (दे० महात्मना) पुराणे भरमाश्रुति दे० श्रीशामनपुराणे मुने
 इति श्रीशामनपुराणे पुस्तकभाष्ये बारा अध्यायनाम - बा३
 दे० ५ ० ता। बा० दे० ३ ५ १० ११ ते। न। महिषपुराणे
 नमि (दे० नाम) बारा महिषपुराणे बारा महिषपुराणे
 अध्यायसंख्या - २५ ७ ता। बा० दे० ३ ५ १० ११ ते। न। महिषपुराणे
 बारा बारावितमोष्पय बा३ ३ दे० ५ भाष्य, दे० ११ पौष्प-
 ध्याय दे० न। महिषपुराणे, दे० १० पञ्चाय ॥१८॥

जगाम तेजः प्रवराश्रमे मुने ।

कात्यायनस्याप्रतिमस्य तेन

महर्षिणा तेज उपाकृतं च ॥ ७

तेनर्षिमुष्टेन च तेजसा वृत्तं

ज्वलत्प्रकाशार्कसहस्रतुल्यम् ।

तस्माच्च जाता तरलायताक्षी

कात्यायनी योगविशुद्धदेहा ॥ ८

माहेश्वराद् वस्त्रमयो ध्रुव

नेत्रत्रयं पावकतेजसा च ।

धाम्येन केशा हरितेजसा च

हृजास्तथाष्टादश संप्रजिह्विरे ॥ ९

सौम्येन युग्मं स्तनयोः सुसंहतं

मध्यं तथैन्द्रेण च तेजसाऽभयत् ।

तर्बकतां, दे३ तर्बक ४, दे४ तर्बकता, दे१ तर्बक (स१?), न१ तर्बकता (→तर्बकता). -b) शा१ कारा. का१.२ ०धितं मुने, दे१.११ ०धयेतु, न१ ०धय मुने (→०धये मुने) - दे१ प्रमितस्य दे२-४.१० [-भ]प्रमितेन, दे५ ११ [-अ]प्रमितस्य, दे० प्रमितस्य (→[-अ] प्रमितस्य), ब१.२ दे१ नेतदा (दे१ ०), दे२३ ४.१० तेजसा (→तेन). -d) दे१ ०कृत तु, न१ हृतं च (→हृत च), ब१ ॥ [-आ] कर्मण तेज उपाकृत च, दे० तेजस्तथा तथ सयोजित मुने, दे० महाविणा सर्वमुपाकृत च.

८ -a) दे० तेनर्षि?, दे१ देवर्षि (→तेनर्षि?), दे५ भव, दे११ नव (→न च), दे० भूता (→भूत) -b) शा१ का१ दे१ पवतद् (→पवतत्), दे१ प्रवार्धत् (→प्रकाशार्क?), दे० तुल्या (→तुल्यम्) -0) न१ भ्रमत् (→भ्रमत्), ब१.२ दे१ ९ न१ आयतैश्या (→आयताक्षी), दे४ तस्याव सा पयतिशेया हि. -d) न१ गोपितं (→योग वि?) दे४ ०दिवा (०देहा)

९. दे१० cd इत्यारम्भ ११ यावत् ०. (इ स.) -a) शा१ का१ दे४ माहेश्वराद् (→माहेश्वराद्), दे० ०यान्न (→०यवो व-), दे१ माहेश्वराया च यथा ध्रुव -b) दे० वतुष्य (→वैतुष्य), ब१.२ [-अ] वृत्, दे१ [छ-] भूत (→व) -0) ब१ ३ दे० याम्यात्र, ब२.२, दे५ न१ याम्यात्र (दे- च) (→याम्येन) दे० न१ ०तेजस्र (→०तेजसा च) -d) दे४ तस्या भुजाष्ट (→भुजास्तथाष्ट)

१० दे१० ० (इ स. ३. ६ पा वि) -a) शा१ का१ २ दे० ०सहित, ब२ ३ ०सहित, दे० ०सहित, दे० ०सहित (→०सहित) -b) शा१ का१ दे५.१ तर्बक्रेण (तर्बक्रेण), ब१ २ तर्ब (ब१ ०) तेन च सहस्रतुली, दे०

ऊरू च जह्वे च नितम्बसंयुते

जाते जलेक्ष्य तु तेजसा हि ॥ १०

पादौ च लोकप्रतितामहस्य

पद्माभिकोशप्रतिमौ ध्रुवतुः ।

दिवाकराणामपि तेजसाऽहलीः

कराङ्गुलीश्च वसुतेजसैव ॥ ११

प्रजापतीनां दम्बनाथ तेजसा

याक्षेण नासा श्रवणौ च मारतात् ।

साप्येन च त्र्युगलं सुकान्तिमत्

कन्दर्पयोगासनसन्निभं धर्मौ ॥ १२

तथर्षितेजोचमसुचर्म महत्-

नाम्ना पृथिन्वामभवत् प्रसिद्धम् ।

कात्यायनीत्येव सदा धर्मौ सा

तथैन्द्रेण च सहस्रतुली. -0) ब१ दे१ ३ उरूश्च, न१ उरूश्च (→ऊरू च), शा१ कारा. ब१ ३ वरे सु, ब१.२ दे१ संह्य, दे१.३.११ वष -व(दे१ ०) (→वरे च), कारा. का१.२ ब१ दे१.३.५.७ दे१ ०सुतुव/ब३ ०सुता, दे१.११ ०सुतुली (→०सुतुले). -d) शा१ कारा. ब१.२ दे१.३.५.११ दे१ जातो (→जाते), दे१ हि (→तु), कारा. ब१ ३ वष (→हि), ब१ ३ जलेक्ष्येव तु (ब१ च) तेजसा हि, दे४ जलेक्ष्येव च तेजसा वष, दे२ जातो जलेन तु तेजसा हि.

११. दे१० (इ स. ३. ६ पा वि). ०. -a) ब१-३ दे१ तु (→ च). -b) कारा. राजीव, ब१.२ वषाति (ब१ ०), ब१ वषाति (→वषाति), दे१.११ ०वात (→०वात?), दे१ पद्माभिको (देन) ध्रुवो बभूवतु -0) दे० प्रज्जति. (→अग्रतो?). -c) शा१ कारा. का१.२ ब१ दे१.३.५.११ न१ वासवतेजसा च (कारा. तु, न१ हि).

१२. -a) दे१ दशन (ना?) वि- दे४ दशनारसु (→दशनारस्र). -b) शा१ का१ ब१.२ दे१.३.५.१० ते१ यलेण, का१ यलेण, यमलेण, दे३ यलेण, दे० न१ या (न१ द) शेण (→यलेण), दे१ या ला, दे१ यलो (→मातर), दे५.४.७.९ न१ अवली (→अवली?), दे३ [-अ] व (→व) -0) का१ दे३.३ साप्येन तु, दे४ साप्येन तद् (→साप्येन च), दे१ ११ ध्रु? (→ध्रु?), दे१ स, दे१ स, न१ च (→सु). -d) शा१ ०सिता, दे४ ०सितव (→०सितम्).

१३. दे१.३ ab ०. -a) शा१ कारा. का१.३ दे१.३.११ तर्बापि ब२ ३ तर्बा (च १) वि- दे१ ते१ तर्बापि - दे४ तर्बापि-दे३ तर्बा हि, न१ तर्बापि (→तर्बापि-), कारा. दे०तुल्य-, दे१.११ तेजोम (?)

नाम्ना च तेनैव वगत्प्रसिद्धा ॥ १३
 ददौ त्रिशूलं वरदस्त्रिशूली
 चक्रं मुरारिरिवरुणश्च शङ्खम् ।
 शक्तिं हुताशः श्वसनश्च चापं
 तूष्णीं तयाश्चर्य्यशरीरं विचरवान् ॥ १४
 वज्रं सयेन्द्रः सह घण्टया च
 यमोऽथ दण्डं घनदो गदां च ।
 ब्रह्माऽथमालां सरुमण्डलं च
 कालोऽसिमुग्रं सह चर्मणा च ॥ १५
 हारं च सोमः सह धामरेण
 मालां समुद्रो हिमवान् मृगेन्द्रम् ।
 पूडामणिं कुण्डलमर्द्धचन्द्रं
 प्रादात् कुटारं वसुश्चिपकृत् ॥ १६
 गन्धर्वराजो रजतातुलिमं

पानस्य पूर्णं सद्यं च भाजनम् ।
 भुजंगहारं भुजगेधरोऽपि
 अस्मान्पुष्पाभृतवः सजं च ॥ १७
 तदाऽतितुष्टा सुरसचमानां
 अट्टाट्टहासं समुचे त्रिनेत्रा ।
 तां तुन्दुबुद्धेववराः सहेन्द्राः
 सविष्णुस्त्रेन्दुनिलाग्निभाकराः ॥ १८
 नमोऽस्तु देव्यै सुरपूजितायै
 या संस्थिता योगविशुद्धदेहा ।
 निद्रास्वरूपेण महीं वितत्य
 तूष्णा त्रया ध्रुव भयदाऽथ कान्तिः ॥ १९
 भद्रा स्मृतिः पुष्टिरयो धमा च
 छाया च शक्तिः कमलालया च ।
 धृतिर्दया भ्रान्तिरधेह भाषा

बे. १६. २

(→वेज्रोत्तम-), दे० महा- दे० मुद्रा (→मटर) -b) व० वा-
 प, व० गन्ध, दे० ११ प्राश, दे० नाम्ना (→नाम्ना), पा०
 बा०. वा० २ वा० ३ दे० ३-४-१०-११ प्रसिद्धा (→प्रसिद्ध) -o) दे०
 वमो वरा (→सदा वमो).

१४ न० १. cd ० -a) न० वदौ त्रिशूली श्व वगत्प्रसिद्ध
 -b) दे० न० पारं (→पारं) -३) व० ३ दे० ३ तूष्णीं तया,
 (दे० वा), दे० ३ तूष्णीं तया, दे० तूष्णीं तया, दे० तूष्णीं तया
 (दे० वा), व० ३ तूष्णीं तया, दे० ३ तूष्णीं तया (→तूष्णीं
 तया), व० ३ तूष्णीं तया, दे० ३ तूष्णीं तया (→तूष्णीं
 तया).

१५ -a) दे० सङ्क्रान्तयश्च, दे० तस्मिन्मन्त्राय (→सह
 घण्टया च) -b) व० ३ दे० ३ न० १ [व] ति (→[व] व) -३)
 दे० व (→व) -१) व० ३ तुम (→तुम), दे० वमना (→वर्मना)

१६ -३) दे० हृतेऽथ सोम (→हारं च सोम) -३) दे० (स)
 हिमं (→हिमं), व० दे० ११ मृगेन्द्र (व० ३), न० नोऽथ
 (→मृगेन्द्र) -३) पा० बा०. वा० २ दे० ११ व शु, दे० गुर,
 दे० न० गुर (→गुर), व० ३ दे० ३ ति (व० ३) बोध
 (→विजयता)

१७. -१) दे० रजतो, न० रजता (→रजतानु) ;
 बा०. व० ३ (→रजत). -b) दे० पूर्वं (→पूर्वं), दे० १३ मुद्रा
 (दे० १०) व, दे० सन्दिता, दे० न० तुम व (→सह व)
 दे० ११ प्राश, दे० प्राश (→प्राश) -३) दे० हारो (→हारं).
 -३) व० ३ ब्रह्मा (→ब्रह्मा), व० ३ पुन, दे० ३ पुन
 (→पुन) : दे० ११ वरा, व० ३ वरा, दे० न० वरा (→वरा),

दे० वरा (→वरा), दे० ३ हि (→व), दे० वरा (→वरा)
 (→वरा वरा व)

१८. -३) वा० ३ वरा, व० ३ वरा हि, दे० वराहि-
 (→वराहि) : दे० ३ वरा वा, दे० १० वरा वा, दे० वरा
 वा (→वरा वा). -३) दे० वरा, दे० ३ महा (→महा),
 दे० वरा, दे० वरा (→वरा). -०) दे० वरा, दे० न०
 वरा (?) (→वरा), दे० महा (→महा) -d) व० ३
 दे० ३.३.३.११ वरा (→वरा), दे० वरा (→वरा).

१९ १) दे० वरा वा (→वरा) -b) दे० वा
 वरा (→वरा) -३) दे० वरा (→वरा) -d) वा०
 बा०. वा० ३ वरा, व० ३ दे० वरा, व० ३ वरा
 (वरा) वरा, व० ३ वरा, न० वरा (→वरा वरा) :
 दे० ३.३.३.१० व (→वरा)

दे० ११ वरा वरा ११ cd वा वरा—

२० -१) व० ३ वरा (→वरा), दे० वरा (→वरा),
 व० ३ वरा, दे० वरा व (→वरा व) -b) व० ३ दे० [व] व
 वरा, दे० ३ न० ३ (दे० ३) वरा (→वरा वरा) : दे० वरा
 वरा, न० वरा (→वरा वरा) : दे० वा (→व). -०)
 वा० ३.३.३ वरा (→वरा वरा), व० ३ दे० वरा (→वरा वरा),
 व० ३ वरा (→वरा वरा), दे० ३.३.३.११ वरा (→वरा वरा),
 व० ३ दे० ३.३.३.११ वरा (→वरा वरा), दे० ३

१८. २०

नमोऽस्तु देव्यै मवरूपिकायै ॥ २०
 ततः स्तुता देवयैर्मृगेन्द्र-
 मारुक्ष देवी प्रगताऽवनीध्रम् ।
 विन्ध्यं महापर्वतमुच्चशृङ्गं
 चकार यं निम्नतरं त्वगस्त्यः ॥ २१
 नारद उवाच ॥
 किमर्थमग्निं भगवानगस्त्य-
 स्तं निम्नशृङ्गं कृतवान् महर्षिः ।
 कस्मै कृते केन च कारणेन
 एतद् वदस्वामलसत्त्वबृत्ते ॥ २२
 पुलस्त्य उवाच ॥
 पुरा हि विन्ध्येन दिवाकरस्य
 गतिर्निरुद्धा भगनेवरस्य ।
 रश्मिस्ततः कुम्भभवं समेत्य

होमावसाने वचनं वभाषे ॥ २३
 समागतोऽहं द्विज दूरतस्त्वां
 कुरुष्व मामुद्धरणं धुनीन्द्र ।
 ददस्व दानं मम यन्मनीषितं
 चरामि येन त्रिदिवेषु निर्वृतः ॥ २४
 इत्थं दिवाकरवचो गुणसंप्रयोगि
 श्रुत्वा तदा कलशजो वचनं वभाषे ।
 दानं ददामि तव यन्मनसस्तवमीष्टं
 नार्थं प्रयाति विमुक्तो मम कश्चिदेव ॥ २५
 श्रुत्वा वचोऽमृतमयं कलशोद्भवस्य
 ग्राह प्रभुः करतले विनिधाय भूर्नि ।
 एषोऽय मे गिरिवरः प्ररुणद्धि मार्गं
 विन्ध्यस्य निम्नकरणे भगवन् यतस्व ॥ २६
 इति रविवचनादपाह कुम्भजन्मा

ते। अग्रे महा (ते। ह) तो (ते। ०) (→ प्रवेष्टु माया)
 ॥ २० ॥ मवरूपिकायै, दे। १.३.५.११ अवस्थानायै (दे२ ०३), दे। १.३.१० ते।
 भवितव्यतायै (→ भवर्षिकायै)।

२१. -a) न। तु देवी (→ भुगेन्द्राय)। -b) दे। प्रगता,
 दे० च गता, ते। प्रगता (→ प्रगता-), -b) ब३ दे० महीध्र, दे। १.११
 वनात्, दे० ३.५.१० ते। वनात् (दे२ ०३ ?) (→ [ज]वनीध्र),
 न। धुगेन्द्रमारुक्ष गता महेश्च, -c) दे० ०३ (→ भृगु), दे। हागस्त्य
 (→ अगस्त्य)।

छे दे० नारद उ, न। नारद ।

२२. -a) दे० अगस्त्य (→ अगस्त्यस्य)। -b) दे। ५.११
 तन्निम्नं न। तन्निम्नं (→ तं निम्नं), वा। न। महर्षि (→ महर्षि)।
 -c) दे। १० करिष [व] (→ करिषे), दे० कदा (→ कृते)। -d)
 वा। काय, वा। यतस्व, ब३ वीतद् (→ एतद्), ब। दे० सत्त्वबृत्ते
 ब३ सत्त्वबृत्ते, दे। ११ सत्त्वबृत्ते, दे० वित्तवृत्ते (→ सत्त्ववृत्ते)।

छे दे० धी पुलस्त्य, न। पुलस्त्य ।

२३. -a) दे। पुरादि- (→ पुरा हि)। -b) दे० हि यदा
 (→ निरुद्धा)।

२४. -a) दे। ५.११ दूरत त्वा, दे। दूरतस्त्व, दे० न।
 देशत (→ दूरतस्त्वा)। -b) न। तुष त्व (→ कुरुष्व), वा।
 वा। मे प्रोद्धरण, वा२ दे० मेवो (वा२ ०३) दारण,
 दे। ३.५.११ विप्रोद्धरण, न। मा धुद्धरण (→ धामुद्धरण)।
 दे० कुरुष्व मोषुद्धरणं द्विभेद- -c) दे० धनीहितं (→ धनीषितं)।

-d) काय, ० विवे कु, दे० दिवेन (→ विवेपु), दे० निर्भय
 (→ निर्वृत)।

[काय. पुस्तके १६ अथास्त्य २५ श्लोकावस्थाय २२ अथास्त्य
 २ श्लोक यावत् वभाषणमावाह्यं समाप्तम्]

२५. ब२. ०. -a) वा। का२ ब। ०३ वा। ०३ मोषि,
 ब३ लग्नोषि (तु), ०३ विधुत्वा, दे० न। ०३ समताय (→ समप्रयोगि)।
 -b) दे० श्रोतस् (→ श्रुत्वा), दे० ०३ योनिरतो (→ ०३ वचनं)।
 -c) न। नार्थं (→ नार्थी)।

२६. दे०. ०३. ०. -a) दे० न। ०३, दे० ०३ (→ भव)।
 -b) वा। का। ३ ब३ दे०. ३.१० ०३, न। ०३ (→ ०३), दे। ११
 पूजा, दे। पूजा (→ पूजि)। -c) वा। एष व (व ?), वा। एषोऽ
 व (→ एषोऽय), दे। ११ न। मा (→ मे), दे० निव, दे० दुरु
 (→ प्ररु), ब३ मार्गव (→ मार्गं), -d) ब३ न। विष्णोस्,
 दे० विष्णोस्, मुने. विष्णुदर (→ विष्णुस्य), दे० विभं (→ विन्ध्यं)।
 ब। भगवान् (→ भगवन्); ब३ चतस्र (→ चतस्र)।

२७. दे०. ab ०. -a) दे० इति वचनात्पाह कुम्भजन्मा।
 -b) दे० वभाषादि- (→ वभाषा हि); रवे त्वयाह तं तं (→ मया
 हि मोषशृङ्गं)। -c) वा। भविष्यते, + भविष्यते, दे। ११
 ब३ दे० ३ भविष्यति, दे० भवेत् (→ भविष्यते), दे। ११
 महीधो, दे० महीधो (→ महीधो)। -d) वा। वा२
 दे० धरण, वा। वचनं (→ वचनं); वा। वा२ ०३ समता-

कृतमिति बिद्धि मया हि नीचमृद्गम् ।
 तव किरणजितो भविष्यते महीध्रो
 मम चरणसमाश्रितस्य का व्यथा ते ॥ २७
 इत्येवमुक्त्वा कलशोद्भवस्तु
 सूर्यं हि संस्तूय विनम्य भक्त्या ।
 जगाम संत्यज्य हि दण्डकं हि
 विन्ध्याचलं दृढवपुर्महर्षिः ॥ २८
 गत्वा वयः प्राह मुनिर्महीध्रं
 यास्ये महातीर्थवरं सुपुण्यम् ।
 दृष्टोऽस्म्यशक्तश्च तवाधिरोहं
 तस्माद् भवान् नीचतरोऽस्तु सद्यः ॥ २९
 इत्येवमुक्तो मुनिसत्तमेन
 स नीचमृद्गस्त्यभवन्महीध्रः ।
 समाक्रमन्वापि महर्षिमुख्यः

श्रोतुं ह्यविन्ध्यं त्विदमाह शैलम् ॥ ३०
 यावच्च भूयो निजमाव्रजामि
 महाश्रमं धीतवपुः सुतीर्थात् ।
 त्वया न तावत्त्विह वर्धितव्यं
 नो चेद् विशिष्येऽहमवज्ञया ते ॥ ३१
 इत्येवमुक्त्वा भगवाज्जगाम
 दिशं स याम्यां सहस्रान्तरिक्षम् ।
 आक्रम्य तस्यो सहितां वदाशां
 काले घ्न्याम्यत्र यदा मुनीन्द्रः ॥ ३२
 तत्राश्रमं रम्यतरं हि कृत्वा
 संशुद्धजाम्बूनदतीरगान्तम् ।
 तत्राय निक्षिप्य विदर्भपुत्रीं
 समाश्रमं सौम्यमुपाजगाम ॥ ३३
 अतावद्वतौ पर्यकालेषु नित्यं

६. १८

यितस्य वार्तात्, व 1.2 'समाश्रितो हि वा व्यथा च, (व३ [व]), दे३ समाश्रितस्य [का] ते व्यथा, दे० यवता [का] व्यथा ते

२८ -a) दे१ 'भवस्य' (→भवस्तु), -b) दे१.११ सूवं (→सूर्यं), दे१० न१ प्रतिरुद् (दे० 'दृढ') य (→हि सरवपुः), वा३ वा१ व३ दे१-३ १.१०-११ न१ विनम्र (→विनम्य), दे१.११ -दृष्ट्या (→भक्त्या), -o) दे१.७.९ न१ य, दे१ तु (→हि) वा१ का१.३ दण्डवति, व३ दण्डक य, दे१.१० दण्डक (दे३ वे) तु (दे३ हि) (→दण्डक हि).

२९ -a) दे१ यास्याम्यह, दे१ याम्यं महा-, दे० यामो महर- (→यारये महा) -o) दे१ दृष्टोऽस्मि, दे१ दृढधातव्यं (→दृष्टोऽस्म्य-), दे१ राको न (→[अ]वतात्र), दे१ 'विरोहणे' (→'रिरोहं'), -i) दे० न१ भवाय (→स्तु सद्यः).

३० -b) न१ मुनीन्द्र (→महीध्र), -o) वा१ दे१.३-११ न१ तै१ समाक्रमन् (न१ वा) हि (→समाक्रमन्वापि), दे० न१ 'मुख्य' (→मुख्य), -b) व१ दे१.७-९ न१ याम्यं, दे३.३ तै१ शैल (→विन्ध्य), दे१ मुनिराट, दे० मिन्माह (→लिन्माह), दे१ ३-३-११ तै१ नित्य (→नैत).

३१. व१. cd○. -a) व१.३ यावत्तु, दे१ ११ यावद् (दि?) (→यावत्), दे० इत्येवमुक्त्वा भगवाद् जगाम, -b) दे३ तं (→मुष्टं) व१ सौम्यमुपाजगाम (→यतवतु सुतीर्थात्), दे१ रिं स याम्यां धीतवपुः सुतीर्थात्, -o) व३ ३३३३, दे१

यावद् पटि-, दे० तावत् न (→तावत्विह), दे० बर्द्धनीय (→वर्धितव्य), -d) व३.३ दे३.१० व (→नो) दे० वेतिष्ठ, न१ वेदि (→वेदि-), वा१ विष स्ये, दे१.११ विषाये (→विषाये), व३.३ स्वमवतकार्यात्, दे१ मम आश्रमज्जाद (→[म] ह्रमवतवा ते); दे१ त्वा (→ते).

३२. व१ ○. व१.३ दे१.०. cd○. -a) दे३ भगवद् (→भगवाद्), -b) व३.३ 'रीय', दे० न१ 'रिषाद्' (→'रितम्'), -o) दे० सहसा (→सहितां), -d) दे१.९ न१ व्रजत्यय (दे१ न), (→व्रज्याम्यत्र), दे० न१ वया (→यदा), का३ दे३ मुनीन्द्र (→मुनीन्द्र).

३३. व१. ○. व३.३ दे१. ३b○. -a) दे० शौक्यं न१ शौक्यं (→रम्यं) -b) दे० 'जम्मा' (→'जाम्बू-') -o) व३.३ दे१ न१ श्रपि (→शय), व३.३ निक्षिप्य (→निक्षिप्य); वा१ वा१ २ 'पुत्र, का१ दे० 'पुत्र, +पुत्री (→'पुत्री') -d) व३ दे१ महा' (→स्वर्गा).

३४. दे३ अस्तु पाठ -a) वा१ वा१ २ पर्वतकार्यमेव, वा१ पर्वतितेषु कि नित्य, व३ दे१.३.७.१०.११ तै१ पर्वं (व३ 'पर्व') वार्षेयु नित्य, दे० न१ सर्वगतोपु धोमाद् (न१ नित्य) (→पर्वगतोपु नित्यम्), -b) व१ वयम्भरे, दे३.३ वदेवरे, दे१ तत्तर्वर-, दे० तै१ तव (तै१ 'व' नन्दे (→वयम्भरे), व३ वीरमवर्ग, व३ स्वायमवर्ग, दे१.११ स्वायमवर्ग, दे३.३ वा (दे१ 'व्या') श्रमवर्ग, दे१ वायमवर्ग (→स्वायमवर्ग); व३ 'वर्गा', दे३.३.३.१० न१ वायवरेत

माजगमतुः स्वमवनं सुरारी ।
 दृष्ट्वोचतुस्तौ महिषासुरस्य
 द्वाविदं चण्डमुण्डौ दितीशम् ॥ २
 स्वस्यो भवान् किं त्वमुनेन्द्र साम्प्रत-
 मागच्छ पदयाम च तव विन्ध्यम् ।
 तत्रास्ति देवी सुमहानुभावा
 कन्या सुरुपा सुरसुन्दरीणाम् ॥ ३
 जितास्तया वीरधराऽलकैर्हि
 जितः शशाङ्को यदनेन तन्या ।
 नेत्रैस्त्रिमिस्त्रीणि हुताशनानि
 जितानि कण्ठेन क्षितस्तु शङ्कः ॥ ४
 त्तनौ सुवृक्षावथ मयचूचको
 स्थितौ विजित्येव गजस्य कुम्भौ ।
 त्वां सर्वजैतारमिति प्रतर्क्य
 कुचौ स्मरेणैव कृतौ सुदुर्गां ॥ ५

पीनाः सशस्त्राः परिघोपमाश्च
 शृजालस्याऽष्टादश भान्ति तस्याः ।
 पराक्रमं वै भवतो विदित्वा
 कामेन यन्त्रा इव ते कृतास्तु ॥ ६
 मर्ष्य च तस्यास्त्रिवलीतरङ्गं
 विभाति दैत्येन्द्र सुरोमराणि ।
 मयातुरारोहणकातरस्य
 कामस्य सोपानमिव प्रयुक्तम् ॥ ७
 सा रोमराज्ञी सुतरां हि तस्या
 विराजते पीनकुचावलम्बा ।
 आरोहणे त्वदमयकातरस्य
 स्वेदप्रवाहोऽसुर मन्मथस्य ॥ ८
 नाभिर्गभीरा सुतरां विभाति
 प्रदक्षिणाऽस्याः परिवर्तमाना ।
 तस्यैव लावण्यगृहस्य घृष्टा

भुवन (→भवन्), ब१.३ दे१ सुरागा (→गुरागा) -d) दे१ हुता-
 विमो, दे१ हुता स्त्रिव (→हुतास्त्रिव) : दे० 'व्याविपीनम्' (→'व्यो
 दितीशम्).

३. -a) ब१.२ सुस्तो, दे१ गुणो (→स्वरयो), ब१ (या)
 क्षिण्यन्तु, ब२ क्षिण्यन्तु, दे१ मृण्मन्तु, दे१ मृण्मन्तु (→क्षि त्वन्तु)
 -b) ब१ स्वागच्छ, दे१ आगच्छ, दे१ लागच्छ (त) (→आगच्छ),
 ब२ दे१ गच्छाम, दे१ गच्छाम, न१ गच्छाम (→पश्याम), या१
 ब१.२ वय व, ब२ दे१ न१ व पश्य (→व तव), ब१ विन्ध्यो
 (→विन्ध्यम्), -c) ब१ महानुभावा, ब२ महानुभावा (→महानु-
 भावा), -d) ब१ स्वरूपा (→सुरुपा).

४ -a) या१ ब१.२ ब१.३ दे१.२.१० जितस्तया, दे१ जितस्तया
 (→जितास्तया), या१ ब१.२ दे१.३.१० बरोत्तर्हि, दे१ बरोत्तरेन,
 न१ बहालकैर्हि (→पराजयैर्हि), -b) या१ ब१.२ तस्या, दे१.
 ०.११ तस्या, दे१ तस्य (→तस्या), -c) दे१ स्तेनि (→क्षीणि).
 दे१ शवान् च (→शवानि), -d) दे१ जितास्य, दे१ न१ जितास्तु
 (→जितानि), ब१.३ दे१.७ च (→चु), या१ ब१.२ मन्तु
 (→गच्छ).

५ -a) ब१.३ दे१.७.१.११ यनो, न१ यनो, +स्तनो
 (→स्तनो), ब१ दे१ न१ 'भवमन', ब२ 'भवमन', ब३ 'वि' [मय],
 दे१ 'भवमन', मुने, 'भवमनम्' (→भवमनम्) : दे१ 'वृक्षको
 (→'वृक्षको), -b) या१ ब१.३ दे१.७.५.१ विजित्येव (→विजित्येव).
 -c) दे१.३ तं, दे१.३ तं (→तस्या), -d) दे१ न१ कृतौ (→कुचौ).

का१ ब१.३ दे१ स्वरूपेव (→स्वरूपेव) : दे१ सुदुर्गा (→सुदुर्गा).
 ६. -a) या१ पीना सशस्त्रा, ब१.३ दे१ पीना सुपक्षा,
 दे१ पीनासशस्त्रा, दे१ पीना प्रसस्ता, न१ पीना सुपक्षा : (→पीनाः
 सशस्त्रा) : ब२ 'यमय' (→'यमय'), -b) दे१ भुचौ (→भुजाश्च),
 -d) ब२ यलाहव (?), दे१.३ यन्त्राह (ह ?) व, दे१ यलाहव,
 दे१ देवा इव (→यन्त्रा इव), ब२ हुतास्तु (→कृतास्तु).
 ७ -a) दे१.५ मध्ये (→मय्य), दे१ मस्या (→मस्या),
 का१ 'गुरा' (→'गरा'), -b) दे१ सरोम' (→सुरोम) : दे१
 'राज्ञी, दे१.१० 'राज्ञी (→'राज्ञी) -c) या१ ब१.३ दे१.५.११
 मयातया (या१ 'तुवा, दे१ 'तया) कातरस्य घृष्टा, ब१.३ दे१.५.१०
 दे१ मयातया (दे१ 'या) रोहणकातरस्य, दे१ मयातुरारोहणकातरस्य,
 दे१ तया (दे१ दुरारोहणकातरस्य, -d) ब१.३ दे१.१० नाभेन
 (→नाभस्य).

८ -a) दे१ व (→सा) : न१ राजि (→राज्ञी) : दे१.३.५.१०
 नितरा (→मुतरा) -b) दे१ वतीव (→मुचाव). -c) का१
 भारोहणी, + 'रो' (→भारोहणे) : दे१ वेद (→स्वर). -d) दे१ वेद-
 प्रवाह, दे१ न१ व (न१ 'वु) स्वेदप्रवाह (→स्वेदप्रवाहो), ब२ स्वर,
 दे१ इव (→गुर).

९. -a) दे१.११ नाभिर्, दे१.११ नाभौ (नाभिर्) :
 दे१.७.१ गभीरा (→गभीरा) : ब१ घण्टिह, ॥ नितरा (→
 मुतरा). -b) ब१.३ दे१.७ 'दक्षिणे' (→दक्षिणे), दे१.११ 'दक्षिणे' (→

११ ॥

कन्दर्पराज्ञा खयमेव दत्ता ॥ ९
 विभाति रम्यं वधन मृगाक्ष्याः
 समन्ततो मेखलयाऽवजुष्टम् ।
 मन्याम तं कामनराधिपस्य
 प्राकारमुग्रं नगरं सुदुर्गमम् ॥ १०
 वृत्ताचरोमी च मृदू कुमार्थाः
 शोभेत ऊरू समनुचमौ हि ।
 आवासनार्थं मकरध्वजेन
 जनस्य देशविष सन्निविष्टौ ॥ ११
 तज्जानुयुग्मं महिषासुरेन्द्र
 अद्धोत्तं भाति तथैव तस्याः ।
 मृष्ट्वा विधाता हि निरूपणाय

दे० दक्षिणा मा, दे० दक्षिणस्यो (→दक्षिणाग्रस्या) दे० १० ११
 ०भाता (→माना) -०) दे० १० हृत्, न० हृत् स (→हृत्स्य)
 -०) दे० १० एताभ्यम् (→रामा स्वयम्), न० गत्या (→दत्ता)
 १० दे० ३. ०८ ० -०) दे० ३ तत्वा, दे० नम्र (→रम्य)
 -०) न० मेखलाया, दे० मेखलाया (→मेखलया) न० -स्तह्य,
 न० सुषुप्त दे० -सुषुप्त, दे० ३ ११ दे० -सुषुप्त, दे० तिष्ठत्,
 दे० मिजुष्ट, दे० १० वृत् (वृ) हृत्, न० मुकुट (→वजुष्टम्) -०)
 शा० का० २ व० नये मत, दे० ११ मात्या (दे० ११) मत दे० १०
 मयै हृत् दे० ११ मन्यामहे (→मन्याम स) -०) न० प्राकार (→
 प्राकार) दे० ३ दे० १० १० हृत्, दे० १० हृत् (→गुप्त) शा०
 सुदुस्तर का० २ दे० १० सुदुर्गमम्, न० सुदुर्ग (→सुदुर्गम्)

११ दे० ३ ० -०) का० ११ वृत्ता ०रोर् दे० वृत्ता
 धामौ, न० वृत्ताचरोमी (→वृत्ताचरोमी) न० च मृदू (वृत्) न० दे०
 ११ च मृदू (→च मृदू) -०) दे० ऊरू सु शोभेत दे० १० ऊरू सुभौ
 वत्स्य (→शोभेत ऊरू स) न० च समन्ततो हि, दे० १० च अनुत्तमौ
 हि, दे० १० न० अनुत्तमौ हि (→समनुत्तमौ हि) -०) दे० १० जावत
 श्लो (→जावतानाम्) -०) दे० देशादिभि, दे० देशादिभि (→देशा
 दिभि) दे० १० चोपदिष्टौ (→सन्निविष्टौ)

१२ -०) दे० ४ १० हृत् गुण, दे० न० प्रत्युत्त (→अद्धोत्तम्)
 -०) शा० का० २ यथा, न० हृत्, दे० ३ ११ न० हृत्, दे० १० हृत्
 (→सुष्टा) शा० का० २ य० २ दे० १० विधाना (का० +
 ता) दे० विधा० (→विधाता) -०) दे० हि निरूपणाय
 शान्ता, प्रसृष्टम् -०) न० सत्त्व (→शान्तता) न० ३ दे० १. ५. १
 ११ न० ततो (→तले) न० ३ श्लोहि (→श्लोहि हि)

शान्तस्तथा हस्ततले ददौ हि ॥ १२
 बद्धे सुवृत्तेऽपि च रोमहीने
 शोभेत दैत्येश्वर ते तदीये ।
 आक्रम्य लोकानिव निर्मिताया
 रूपाजितस्यैव कृताचरो हि ॥ १३
 पादौ च तस्याः कमलोदराभौ
 प्रयत्नवत्सौ हि कृतौ विधाना ।
 आज्ञापि ताम्या नपरत्नमाला
 नक्षत्रमाला गगने यथैव ॥ १४
 एवस्वरूपा दनुनाथ कन्या
 महोग्रवस्त्राणि च धारयन्ती ।
 हृष्ट्वा यथेष्ट न च विप्र का सा

१३ दे० ३ ० -०) का० ३ जने, न० ३ दे० ३ (→बद्धः)
 न० ३ दे० विवृत्, दे० ३ वृत्, दे० ३ [न] पि वृत्ते (→सुवृत्ते) -०)
 न० ३ दे० कल्यास्तु दे० ३ १० दे० ३ भुजे च दे० ३ भुजे त्व- दे० ३ भुजे
 न० ३ भुजे (→भुजे च) दे० ३ १० दैत्येश्वरते (→दैत्येश्वर ते) दे० ३
 त्वदीये (→तदीये) -०) दे० ३ आनन्द, दे० ३ आनन्द (→आक्रम्य)
 दे० ११ न च (→न च) दे० ३ निर्मितो ये दे० ३ निर्मिते दे० ३
 निर्मिते ये (→निर्मिताया) -०) शा० ३ ११ ११ रूपाजितस्यैव, दे०
 ३ १० रूप विजिते (दे० ३) न० मुने [न] रूप विजिते (→रूपा
 जितस्यैव) शा० ३ कृताचरो, न० ३ दे० कृताचरो (न० ३) दे० ३
 कृताचरो (→कृताचरो) -०) दे० ३ आनन्दकान वृत्ता विधाना
 रूपाजितस्यैव कृते चरे हि, दे० ३ आनन्दकान वृत्ता विधाना रूपाजितस्यैव
 कृतौ पदाचरो न० आनन्दकान वृत्ता विधाना रूपाजितस्यैव कृतौ
 पदाचरो

१४ दे० ३ ० -०) दे० ३ वृत् (→वृत्) शा० का० ३
 ०लोभमानो, दे० ३ लोभमानो (→लोभमानो) -०) शा० ३
 दे० ३ ११ ०तस्य (→ततो) -०) न० ३ ११ आनन्दविताया,
 दे० ३ आनन्द तस्या दे० ३ आनन्द तस्या, दे० ३ आनन्द तस्या, दे० ३
 आनन्द तस्या, न० ३ आनन्द तस्या (→आनन्द तस्या) -०)
 दे० ३ तथैव (→यथैव)

१५ दे० ३ ० -०) न० ३ त्वत्वा, दे० ३ वृत्ता (→त्वत्वा),
 दे० ३ ननु नाथ, न० ३ दनुनाथ (→दनुनाथ) का० ३ कन्या (→कन्या)
 -०) न० ३ आनन्द (→आनन्दता) -०) दे० ३ यथेष्ट (→यथेष्ट)
 दे० ३ न च (→न च) दे० ३ विप्र, दे० ३ १० दे० ३ विप्र, न० ३ विप्र (?) (→
 विप्र) न० ३ कातो दे० ३ का (→का सा) -०) दे० ३ १० तदा, दे०

सुताऽथवा कस्यचिदेव बाला ॥ १५

तद्भूतले रत्नमनुत्तमं स्थितं

स्वर्गं परित्यज्य महासुरेन्द्र ।

गत्वाऽथ विन्ध्यं स्वयमेव पश्य

कुरुष्व यत् तेऽभिमतं क्षमं च ॥ १६

श्रुत्वैव ताभ्यां महिषासुरस्तु

देव्याः प्रवृत्तिं कमनीयरूपाम् ।

चक्रे मतिं नाम विचारमस्ति

इत्येवमुक्त्वा महिषोऽपि नास्ति ॥ १७

प्रागेव पुंस्तु शुभाशुमानि

स्थाने विधात्रा प्रतिपादितानि ।

यस्मिन् यथा यानि यतोऽथ विप्र

स नीयते वा व्रजति स्वयं वा ॥ १८

ततो नु गृहं नमरं सचण्डं

विद्यालनेत्रं सपिशङ्गवाष्कलम् ।

उग्राधुधं चिक्षुररक्तबीजो

समादिदेशाय महासुरेन्द्रः ॥ १९

आहत्य मेरी रणकर्कशास्ते

स्वर्गं परित्यज्य महीधरं तु ।

आमम्य मूले शिविरं निवेश्य

तत्पुथ सजा दनुनन्दनास्ते ॥ २०

ततस्तु दैत्यो महिषासुरेण

संप्रेषितो दानवयूयपालः ।

मयस्य पुत्रो रिपुसैन्यमदीं

स दुन्दुभिर्दुन्दुभिनिःखनस्तु ॥ २१

अभ्येत्य देवीं गगनस्थितोऽपि

दे. १६.

यथा (→[अ]यथा).

१६. -a) का. १ त (→तद्), ब. १ मु * तम, ब. २ अ
●● म, दे. १ मनुत्तम (हि) (→मनुत्तम). -b) दे. ११ तमम्
(→स्वर्ग). -c) दे. ६ गत्वा च (→गत्वाय), ब. ३ दे. ३ विन्ध्ये (→
विन्ध्य). दे. ११ यस्या (→पश्य). -d) ब. २ मनुत्तम, दे. १७ मतिहित
(→प्रतिमत), दे. ३ तमे, दे. ३ हित च (→क्षम च).

दे. १६ श्लोकात्परमधिकम्—

७९ * महावमाला गगने यदेव

एवं स्वकया दनुवाय कस्या महोप्रशस्तानि च धारयन्ती ।

इहा यदेष्ट न च विच का सा सुतायवा कस्यचिदेव बाला ।

तद्भूतले रत्नमनुत्तमं स्थित स्वर्गं परित्यज्य महासुरेन्द्र । [४]

गत्वापि विन्ध्यं स्वयमेव पश्य कुरुष्व यत्संविमतं क्षमं च ।

(= १५ d—१९ d)

१७. -a) का. १ दे. ६ श्रुत्वा च (→श्रुत्वा), दे. ३ दुरस्य,
दे. १ दुरस्य (→दुरस्तु). -b) ब. १ दे. ३ ते. १ प्रवृत्ति (→प्रवृत्ति).
-c) दे. ३ मतिर्ना (→मति ना), का. २ ब. १ दे. ४ १० विचार्य (→
विचार्य). -d) ब. ३ महापु (→महिषो); का. १ का. १ दे. ३. १०
न१ महर्षे, ब. ३ ●●, ब. ३ प्रजाति, दे. १ [अ]पि तस्यो (→[अ]पि
नास्ति).

१८. -b) ब. ३ दे. १. ११ विधानाय (→विधात्रा), का. १ दे. १
पिधाननि (→पिधानि). -c) ब. १-३ यानि स्वयं, दे. १. ११ यानि
यथा तथा, दे. ३ यानि च शोध, दे. ३. १० यानि यतोय, दे. १ यानि
तदेव, दे. ३ यो नियतोत (→यतोय ?) (→यानि यतोय). -d) दे.

सरी (→सनी), ब. १ ३ पतते, दे. १ यतोते (→यतोति); ब. १ ३
दे. ३. १ व (→वा).

१९. -a) दे. १. ११ * युद्ध, दे. १० न युद्ध (→युद्ध);
का. १ का. १ नमर, न१ ब. ३ नमर, दे. ३ नमर (च) (→नमर).
ब. ३ च वण्ड, दे. ३ न१ शबर (→सकण्ड). -b) दे. ३ विद्याल^०
(→विद्याल), दे. ३. ३. ३ न१ कपिल स- (दे. ३ तप्तु, दे. ३ च, न१ ०
स- (→सपिशङ्ग-), दे. ३ वाष्कर (→वाष्कल). -c) का. १. २ ब. ३
दे. ३. ७. ७ विजुर, दे. १. ११ विजुर-, दे. ४ ते. १ वीक्ष्य च, न१ वक्षर-
(→विधुर-); का. १ का. ३ दे. ४ ते. १ न१ बीजं (→बीजो)
-d) का. १ का. ३ दे. ३ पातु (का. १ का. १ तु) (→पात).

२०. -a) ब. ३ दे. १० बह्व्य (→बाह्व्य), का.
भीरी, का. १ ब. ३ दे. ३. ३. १० न१ मेरी, दे. ३ देवी (→मेरी), ब. ३
० वास्तु, ब. ३ शारै, दे. ३ पास्ते (→पास्ते). -c) दे. ३ स्वयं
(→स्वर्ग), ब. ३ धरास्ते, ब. ३ दे. ३ धरास्ते, ब. ३ न१ धरा ते, दे. ३
० धरा ते, दे. ३ धरास्ते, दे. ३ धरास्ते (→धरास्ते) -c) का. १ का.
प्रागल्भ्य (→प्रागल्भ्य), का. १ न१ धृत, न१ रते (→मूले), दे. ३ शिविरे
(→शिविर). -d) का. १ त्वमस्व, दे. ४ च तवे, दे. ३ च त, जा
(→च तस्मा), ब. ३ दे. ३ युद्धा (→युद्धना)

२१. ब. १ d दुर्गुनि ० मा. १ दे. ३ d दुर्गुनि स्वस्तु
-a) दे. ३ दैत्यो (→दैत्यो). -b) दे. ३ संप्रेषिता, दे.
संघि (च) पिबो (→संप्रेषितो); दे. ३ पाताः (→पात). -c)
का. १ यमस्य, ब. ३ युद्धस्य (→यमस्य).

२२ का. १ का. ३ दे. ab 'अभ्येत्य.....दुर्गुनि' ०.

१६. २२

स दुन्दुभिर्वाक्यमुवाच विप्र ।
 कुमारि दूतोऽस्मि महासुरस्य
 रम्भात्मजस्याप्रतिमस्य युद्धे ॥ २२
 कात्यायनी दुन्दुभिर्म्युवाच
 एषोहि दैत्येन्द्र मयं विमुच्य ।
 वाक्यं च यद्रम्भसुतो वभाषे
 वदस्व तत्सत्यमपेतमोहः ॥ २३
 तयोक्तवाक्ये दितिजः शिवाया-
 स्त्यज्याम्बरं भूमितले निषण्णः ।
 सुखोपविष्टः परमासने च
 रम्भात्मजेनोक्तमुवाच वाक्यम् ॥ २४
 दुन्दुभिरुवाच ॥
 एवं समाज्ञापयते सुरारि-
 स्त्वां देवि दैत्यो महिषासुरस्तु ।

यथामरा हीनबलाः पृथिव्यां
 भ्रमन्ति युद्धे विजिता मया ते ॥ २५
 स्वर्गं मही वायुपथाश्च वश्याः
 पातालमन्ये च महेश्वराद्याः ।
 इन्द्रोऽस्मि रुद्रोऽस्मि दिवाकरोऽस्मि
 सर्वेषु लोकेष्वधिपोऽस्मि बाले ॥ २६
 न सोऽस्ति नाके न महीतले वा
 रसातले देवभटोऽसुरो वा ।
 यो मां हि संग्राममुपेयिवांस्तु
 भूतो न यक्षो न जिनीविप्रुर्यः ॥ २७
 यान्येव रत्नानि महीतले वा
 स्वर्गेऽपि पातालतलेऽथ मुग्धे ।
 सर्वाणि मामद्य समागतानि
 वीर्यामितानीह विशालनेत्रे ॥ २८

-a) दे२-४ आगत्य (->आगत्य) -b) दे१ सुदुर्गुणि (->सुदुर्गुणि).
 -c) दे१.११ कुमार (->कुमारि), दे१ १०रम्भहमासु (->१०रम्भ
 महासु). -d) दे१ सुभासुर (->रम्भात्मजः) दे१ लो [के ?]
 (->युद्ध).

२३. -a) दे१ न१ कात्यायिनी (न१ नीं) (->कात्यायनी),
 शा१ का१.२ दे३ ५ ह्युवाच, दे१.११ आम्भगला (->आम्भुवाच). -b)
 शा१ व२.३ मुच्य (->मुच्य). -d) दे१ मोह (->मोह).

२४. -a) व१ अयोक्तवाक्ये, व३ तयोक्तवाक्ये, दे२ ४
 सत्सु (दे१ ३) वाक्याद्, दे१० तयोक्तवाक्यो (->तयोक्तवाक्ये);
 दे३ दितिवा, दे१ दितिजे (->दितिज), दे३ शिवा वा (->शिवाया).
 -b) शा१ दे२-४.१.१० एषकलावर, दे१.११ रम्भगामर (->रम्भज्याम्बर),
 दे२ निषण्ण, दे११ निषण्ण (->निषण्ण). -c) दे१.११ उपविष्ट
 (->उपविष्ट) दे३ स, दे१ स (->स). -d) व१ वाक्य (->वाक्यम्)
 दे३. २४ मध्ये अधिकम्—

४० • रसातले देवभटो नुरो वा ।

यो मां हि संग्राममुपेयिवास्तु युष्मे विपक्षेन जिजीविषुर्वा ॥

यान्येव रत्नानि महीतले वा (= २७ b—२८ a)

॥ दे३ दुर्गुनिरोवाच, दे१ न१ दुर्गुणि.

२५. -a) दे२ वद (->एवं) -c) दे१ १०वाचरा
 (->वामरा). -d) दे१ मयातो (->मया ते).

२६. -a) व३ दे२.३ स्वर्गाद्, दे१.५ स्वर्गा, दे१ वे१ न१
 स्वर्गो (->स्वर्गा) शा१ का२ व१ दे१ मही (->मही), शा१ का२

व१.२ दे१० १०वाच, दे३ १०वाच, दे३ १०वाचव (->१०वाच), शा१
 ववाद्, का२ ववाद्, व२ दे१ रम्भ्या (->रम्भ्या) -b) का२ १०म्यव,
 दे१ १०म्ये व (->१०म्ये व), शा१ का२.२ महेश्वरेण, व१ परेत्यस्य, ॥
 परेश्वरस्य, व३ नुरेश्वरस्य, दे१.१० महेश्वरोऽस्मि, दे१.५ ॥ महेश्वरस्य,
 व१ नरेश्वरस्य (->महेश्वराद्या). -c) दे१ पाताला स्ते परमेश्वरस्या
 [वा]. -d) दे१.११ सर्वेण (?) (->सर्वेण), व२ दे१ १०विनीति
 (->विनीति).

२७ दे१.३.१०. ० d O. -a) व१.३ न मेति (->न सोस्ति);
 दे१ व१ लोके (->नाके), दे१ व (->वा). -b) दे१ न१ देवि
 (->देवि); दे३ १० स्वर्गे (दे१० १२) नि पातालातलेति युद्धे (दे१० युद्धे)
 -c) दे१ उपेक्षितास्तु, दे१ युष्मे विपक्षे, दे१.११ उपेक्षिता हि, व१
 उपेक्ष्य भूतो (->उपेक्षितास्तु) -d) शा१ भूतानुयज्योप, व१
 भूतानुयज्योप, भूतानुयज्यस्तु, का२ भूता न यजोपि, व२ हतो
 न यक्षो न, दे२.४ युद्धे विपक्षो न, व१ यथाप्रतिदोष (->भूतो
 न यक्षो न).

२८. दे१.३.१०. ab O. -a) दे१ यान्येव रत्नान्येव स्वर्ग-
 लोके, दे१ आम्भानि रत्नानि महे तले वा. -b) दे१ भूतो व (->
 स्वर्गेऽपि). शा१ का१.२ दे१ न१ १०तेति, दे१.११ १०तेति वि-(->१०तेति)
 -c) दे१ ५-११ तावत्, दे१० मायव (->मायव). -d) शा१
 वीर्याजि, व२ वीर्याजि, दे२.३.१० वीर्याजि, दे१ वीर्याजि (->वीर्याजि).
 दे१.११ ab मध्ये अधिकम्—

४१ • रसातले देवभटो नुरो वा यो मां हि संग्रामे न व कोपि वेष्य

१६. २५ ॥ चाम्यगान्महातेजाः सर्वदैत्यपुरःसरः ।
आगत्य विन्ध्यशिखरं योद्धुकामः सरस्वतीम् ॥ ३६
ततः सेनापतिर्दैत्यो विक्षुरो नाम नारद ।
सेनाग्रगामिनं चक्रे नमरं नाम दानवम् ॥ ३७
स चापि तेनाधिकृतश्चतुरङ्गं समूर्जितम् ।
बलैरुदेशमादाय दुर्गां दुद्राव वेगितः ॥ ३८
तमापतन्तं धीक्षया देवा ब्रह्मपुरोगमाः ।
ऊर्ध्वार्क्यं महादेवीं वर्म ह्यवन्ध चाम्बिके ॥ ३९
अथोवाच सुरान् दुर्गां नाहं बध्नामि देवताः ।
क्वचं कोऽत्र संतिष्ठेत् ममाग्रे दानवाधमः ॥ ४०

३६. -a) शा. १ का. ३ दे. १.११ सचाम्यागा, का. ३ सचाम्यागा, + ग^० दे. २ सचाम्यागा, दे. १० सचाम्यागा (→स चाम्यागा), दे. १ दैत्य (→तेजा). -b) दे. ११ ०^०दैत्य (→दैत्य). -c) दे. २-६.९ न. १ बावुल्य (→भागल्य). -d) व. १ काया (→काय). शा. १ मन्त्रतन्त्रताम्, का. १ मन्त्रचारु, का. २ मन्त्र, + मन्त्र तन्त्रताम् (→मन्त्र सरस्वतीम्).

३७. -a) शा. १ का. ३ ०^०यति (→यतिर), का. ३ दैत्य (→दैत्य). -b) शा. १ का. ३ चिचुर, दे. ३.५.९ ११ विषु (दे. १.११ ०^०), र. १ दे. १ वचुर, न. १ विचुर (→विचुर). ब. १.२ दे. १ नामत, ब. ३ दानव, दे. १ नारद (→नारद). -d) शा. १ का. ३ वामर, ब. ३ नवम, दे. १.१०.११ न०र (→नमर), दे. ३ नारद (→दानवम्).

३८. -a) दे. ११ सर्वापि तेना, दे. १ सचाप तेना (→सचापि तेना), ब. १.२ ०^०यति, दे. ३.५ ०^०यति, दे. ३ ०^०यति, न. १ विजित (→विजित). -b) ब. २ चतु ० ग, ब. १ चतुरंग (→चतुरङ्ग). ब. १ सहोदित, ब. ३ सम्पृक्त, दे. ३ लो जित, ब. १ यतो जित (→सम्पृक्तम्). -c) ब. १ बलैका, ब. २ बलैक, दे. १ रत्नैक (→बलैक). दे. ३.७ दे. १ धारयाव (→धाराय). -d) ब. १ वेगित, दे. ३.५.१० वेगत (→वेगित).

३९. -b) दे. १ देवग्रह (→देवा ब्रह्म) -c) दे. ३ ऊर्ध्व साव (→ऊर्ध्वार्क्य). ब. १.२ दे. १.० ०^०दैवि (→दैवी). -d) शा. १ का. ३ वर्मवाध (का. १ ०^०दा) भवाधिके, ब. १ दे. ३ वर्मवाध चाम्बिके, ब. २ वर्म चारत्रचाम्बिके, ३ वर्मवाध चाम्बिके, दे. १.५.१०.११ वर्मवधतमाधय, दे. १ वर्मवाधचाम्बिके, दे. १ वर्म चारत्र चाम्बिके, दे. ३ वर्म वाधचाम्बिके, न. १ वर्मवाधचाम्बिके.

यदा न देव्या कवचं कृतं शस्त्रनिर्वहणम् ।
तदा रक्षार्थमस्यास्तु विष्णुपञ्जरमुक्तवान् ॥ ४१
सा तेन रक्षिता ब्रह्मन् दुर्गा दानवसत्तमम् ।
अवच्यं दैवतैः सर्वैर्बहिषं प्रत्यपीडयत् ॥ ४२
एवं पुरा देववरेण शंभुना
तद्वैष्णवं पञ्जरमायताक्ष्याः ।
प्रोक्तं तथा चापि हि पादघातै-
र्निपूदितोऽसौ महिषासुरेन्द्रः ॥ ४३
एवंप्रभावो द्विज विष्णुपञ्जरः
सर्वासु रक्षास्वधिको हि गीतः ।

४०. -b) शा. १ का. ३ ब. १-३ दे. ५.९.१० न (ब. १ दे. ०^०ना) बन्नामि च, दे. १.११ नादस्त्रमि च, दे. ३ न च बन्नामि, न. १ नादबन्नामि, (→नाहं बध्नामि). -c) शा. १ का. ३ दे. १.५.९-११ क्वचं (→क्वच). ब. १ नावन्, ब. २ नाव, दे. १ नावु (→कोन). शा. १ का. ३ दे. १.५.१०-११ स कतिष्ठे (दे. १.११ ०^०), दे. ३ वा कतिष्ठे, का. ३ सतिष्ठे (→सतिष्ठे) -d) शा. १ दे. ५.७ ०^०धवा (→धम).

४१. -b) दे. १ कृ ०, न. १ वृत्त (→कृत), दे. ३.५.९ दे. १ निर्वहणं (→निवारण). -c) दे. १ मस्यास्तु (→सभुस्तु); शा. १ दे. १ विष्णु (→विष्णु); का. १ दे. १ पञ्जरम् (→पञ्जरम्).

४२. -b) ब. १ दे. १ दानवसत्तम (→दानवसत्तम). -c) दे. ११ श्रवदा (→श्रवध). शा. १ का. प्रतिपीडयत्, ब. १.२ दे. १ प्रत्यपीडयत् (दे. १ ०^०), ब. ३ दे. १ प्रत्यपीडयत्, दे. १.५.११ प्रत्यपीड (दे. ३ ०^०) यत्, दे. १० प्रत्यपीडयत् (→प्रत्यपीडयत्).

४३. -c) का. ३ दे. १.११ तथा, दे. ३ तथा (→तथा), ब. १.२ दे. १.११ पादघात, ब. ३ पादघात, दे. ३.५ दे. १ देवमुख्य, दे. ३ पादघात (→पादघात). -d) शा. १ का. ३ निपूदितो, ब. ३.५ दे. १ निपूदि (दे. १.११ ०^०हि) तो, दे. ३ निपूदितो (→निपूदितो); ब. १ ०^०यत्, ब. २ दे. ३.५.९ न. १ ०^०यत्, दे. १ ०^०यत्, दे. ३ ०^०यत् (→०^०यत्).

४४. -b) का. ३ सर्वास्व (→सर्वावु), शा. १ रक्षास्व, दे. १.११ रक्षास्व, दे. ३ रक्षास्व, दे. ३ रक्षास्व (→रक्षास्व), दे. ३ ०^०यत् कतेषु गीत (→धिकोहि गीत). -c) दे. १.५.११ वि (दे. ३ ०^०) हि, दे. ३.५.१० दे. १ भुवि (→भुवि). -d) दे. ११ मस्या हि वर्यैर्गति, दे. ३ मस्यास्तु उद्योग

२० ६ शरवपेण तेनाथ विलोकयाद्वि समावृतम् ।
 क्रुद्धा भगवतो वेगादाचकर्ष घनुर्वरम् ॥ ६
 तदनुर्दानवे सैन्ये दुर्गया नामितं बलात् ।
 सुवर्णपृष्ठं विषभौ विषदम्बधरोषिव ॥ ७
 बाणैः सुररिपूतन्यान् खड्गेनान्यान् शुभ्रवत् ।
 गदया मूसलेनान्यान्धमेणाऽन्यानापातयत् ॥ ८
 एकोऽप्यसौ बहून् देव्याः केसरी कालसंनिभः ।
 विधुन्वन्केसरसटां निपूदयति दानवान् ॥ ९
 कुलिशाभिहता दैत्याः शक्त्या निर्भिन्नबलसः ।

६. शा. का. २ ब. १. ३ दे. १. १-११ तै. न. १ मुवे ०

७ -a) ब. १. ३ दे. १ उवत्, दे. ११ तदा तु, दे. ४ घनुत्, दे. १ क्रुद्धा (→तदुदु), ब. १ दे. ४ १० ११ दानवै, दे. ५ दानव, दे. ६ ईवते, दे. ११ दानव (→दानवे), ब. १ दे. १. ३ १-११ न. १ तै (१) त्वं, दे. १ साधे (→सैन्ये) -b) दे. १० ११ दुर्गया (→दुर्गया), शा. १ दे. ४ वे. ४ (दे. १०) वित, ब. १. ३ भगवित, ॥ दे. १ वित, दे. १ १० ११ न. १ वित, दे. १ वित (→नामित) -c) ब. २ सुवर्ण (→सुवर्ण-), ब. १ पुष्ट, दे. ४ पुष्ट, दे. १० पुष्ट, मुवे. पुष्ट (→पृष्ठ-), ब. २ विषभौ, दे. १ विषति (→विषभौ) -d) दे. १ क्रुद्धा (क्रा?) बने (→दम्बधरो-), न. १ देव्यपि (→देव्य-).

८. -a) शा. १ मुरति (रि?) पूत, न. १ अवि त्पुत् (→मुरति-पूत), दे. १ [म] न्या, दे. १ [म] न्यात् (→[म] न्यात्). -b) शा. १ का. २ खड्गेनाप्यान् शुभ्रवत्, दे. ४ वे. ४ हाड्यामास मुख (दे. ४) त (दे. ४) ता, दे. १. १ न. १ खड्गेनाप्यान् शुभ्रवत् (दे. ४) ता, न. १ ता -c) ब. १ मुपलेव, दे. १. २ ४. ५. १० ११ मुपले (→मुपले) दे. ५ धूम्या (→धूम्या) -d) ब. २. ३ वर्णनास्त्रान्, दे. ४ ४ वे. ४ त्पन्वेन्यो, दे. ५ वर्म (दे. १) त्पन्वेन्यो (→वर्णनास्त्रान्) दे. ५ न्या (ध पा)

९. -a) ब. १ एकप (पा) सो, न. १ वकोप्यो (→एकोप्यो) ब. १. ३ बल (→बल-), दे. ४ ९ देल्यान्, न. १ सैन्यान् (→देव्या) -b) ब. २ ३ दे. १० केसरी (→केसरी-), ब. ३ विषह (→विषभ-), -c) दे. १ विपुन्वत्, दे. ११ विपुन्वत् (→विपुन्वत्), न. १ दे. ९ केसरि, ब. २. ३ केसर, न. १ केसर (→केसर-), दे. ४ वे. ४ तट, दे. ९ न्या, दे. ११ मयात्, न. १ मय (→मया-), -d) शा. १ का. २ ३ दे. १० ११ निपु (दे. ४) पु, दे. १० पे व्यक्ति, दे. १ निपुदेवति (→निपुदयति)

१०. -a) दे. ३. ५ दैत्या (→दैत्या) -b) दे. १ निर्भर (→निर्भर-), ब. २ पालस, दे. ११ पालस, दे. ५ पालस (→पालस) -c) शा. १ का. २ ब. १. ३ दे. ४. १ पाजुवै (→पाजुवै), न. १ दारित, दे. ९ न. १ दारिता (दे. ४) दारि, दे. ४ दारित, दे. ४ दारित

लाङ्गलैर्दारितग्रीवा विनिष्कृताः परधधैः ॥ १०
 दण्डनिर्भिन्नधिरसथक्रविच्छिन्नबन्धनाः ।

चेष्टः पेतुथ मम्बुथ तत्पुत्रापरे रणम् ॥ ११
 ते वध्यमाना रैक्ष्या दुर्गया दैत्यदानवाः ।
 कालरात्रि मन्यमाना दृद्रुवर्मयपीडिताः ॥ १२
 सैन्याग्रं भग्नमालोक्य दुर्गामग्रे तथा स्थिताम् ।
 दृष्ट्वाजगाम नमरो मच्चकुञ्जरसंस्थितः ॥ १३
 समागम्य च वेगेन देव्याः शक्तिं मुमोच ह ।
 त्रिशूलमपि सिंहाय प्राहिणोद् दानवो रणे ॥ १४

(→दारित-): दे. २ वद, दे. १ न. १ दैत्या (→ग्रीवा) -d) शा. १ विनिष्कृता, का. २ विनिष्कृता, ब. २ दे. १ विनिष्कृता, दे. ३ द्विषा कृता, दे. ३ विनिष्कृता, न. १ विना कृता (→विनिष्कृता), दे. ४ ७ पर (दे. १) त्वं, दे. १० पर, दे. १० (→परच-).

११. ब. १ ab चिर...क्षिन्न ० -a) दे. १ निर्भिन्न (→निर्भिन्न-), का. २ चिरत्ता, दे. ३ चिरतो (→चिरत्ता), -b) दे. ३ वयन्, न. १ वयन् (→वयन्-), दे. १. ५ ११ निर्भिन्न, दे. ४ निर्भिन्न, दे. ९ निर्भिन्न (→निर्भिन्न-), शा. १ कन्दरा, का. २ ब. १. ३ दे. १. १ वावरा, दे. ५ कषरा, दे. १० भन्वन, दे. १ वयनात् (→वयना-), -c) शा. १ वेन, का. २ ब. १. ३ दे. १० वेन, दे. ११ वेनु (→वेनु-), दे. १. ३ मत्ता (दे. १) म, दे. १० (ह. स) दे. १ मत्ता, दे. ९ मपुद् (→मपुद्), न. १ वेनु प्रविष्यामपदे -d) दे. ११ तत्पुत्र (→तत्पुत्र-), दे. १ दुर्गामग्रे तथा स्थिताम्

१२. दे. १. ० -a) ब. १ वध्यमाना, ब. ३ वध्यमान (→वध्यमाना), शा. १ का. २ ब. १. ३ दे. १० रोद्राया, दे. २. ४ रोद्राया, दे. १ द्वास्या, न. १ रोद्रया, मुवे. द्वास्या (→रोद्रया-), -b) का. २ ब. १. ३ दे. १ दुर्गया (→दुर्गया), दे. १ वेन, दे. १ दैत्या (→दैत्या-), -d) दे. ३ भव (→भव-)

१३. दे. १ ab ०. -a) ब. २. ३ दे. १ तेनाग्र, दे. ९ तेनाग्र, दे. १० ११ तेनाग्र (→तेनाग्र-), -c) शा. १ का. २ नमरो, दे. ११ नमरो (→नमरो-), -d) दे. १ द्रि ०, दे. १. ३ दे. १ द्रि ०, दे. १. १०, पुवरा दे. १ पुवरा, दे. १ पुवरा (→पुवरा-), ब. १. ३ दे. १ ता स्थित, ब. ३ दे. १ कश्चित्, दे. १. ३ कश्चित् (दे. १) पे, दे. १० ता दे. १ कश्चित् (→कश्चित्-).

१४. दे. १. ० -a) शा. १ का. २ ब. १. ३ दे. १० ११ समागत्य (→समागत्य-), ब. १ दे. १ समागत्य वेगेन, न. १ सगत्य बाप वेगेन. -b) शा. १ दे. ४ दैत्या, का. २ दे. १ दैत्या (→दैत्या-), दे. १ द्वाव (→मुलोच-), -c) ब. २ हिषाय (→सिंहाय-), -d) दे. १ प्राहत्स्व (→प्राहिणोद्).

२०. ४०

ततः स कोपादथ तीक्ष्णमृद्भः

क्षिप्रं गिरीन् भूमिमशीर्णयच ।

संक्षोभयन्तोऽपि निधीन् घनांश्च

विष्वंसयन् प्राद्वचताथ दुर्गाम् ॥ ४१

सा चाय पाशेन बबन्ध दुष्टं

स चाप्यभूत् क्लिन्नकटः करीन्द्रः ।

करं प्रचिच्छेद च हस्तिनोऽग्रं

स चापि भूयो महिषोऽभिजातः ॥ ४२

ततोऽस्य शूलं व्यसृजन् मृडानी

स शीर्णमूले न्यपतत् पृथिव्याम् ।

शक्तिं प्रचिक्षेप हुताशदत्तां

सा कुण्ठिताप्रा न्यपतन् महर्षे ॥ ४३

४१. न० ० ० -a) दे० ११ ११ तत्तस्तु, दे० ११ तथैव
(→तत त), दे० को (ज्यो) पाप्य (→कोपाप्य) -b) दे० १
दृष्टो (दे० दृष्ट), दे० १ हतो (→क्षिप्र), ब० ३ दे० १२ ७
दे० गिरि (→गिरी), ब० गिरिरस्यवि (→गिरीमृदुमि) दे० ४
मशी (दे० दृष्ट) र्यमय, दे० १० मशीर्यमय दे० १ मशिर्य ४३, न०
मशीर्यमय (→मशीर्यमय) -c) शा० का० १२ 'यतोय', दे०
यस्तोय (→यस्तोय), शा० निदी (को ?) घनाय, ब० ३ दे०
निधि घनाय, दे० ४ दे० १ निधि घनाय, दे० १ निधि घनाय
(→निधीन् घनाय), दे० सक्षोभयन्तोऽपि तथैव सर्वाश्च -d) दे०
दुर्गा, दे० दुर्ग (→दुर्गा)

४२. दे० d ०, दे० abc वरगु मध्ये मध्ये खलितम् -a)
ब० सा पाय, दे० ४ विषाय, दे० वाचाय, दे० वाचाय (→वा वाच)
दे० गुष्ट (→गुष्ट) -b) दे० ५ दायपुत्र, दे० १ दायपुत्र (→दाय
पुत्र) ब० २ दे० ५ ११ ११ दे० निम्न, ब० क्षिप्र (→विलस) दे० १०
कर (→कर) -c) दे० करि (→कर) शा० 'लेन (→लेन)
ब० ३ दे० ११ वपस्वि (दे० 'ता) प्र (दे० 'स्या, दे० 'प्रा, ब० 'प्रा)
(→च हस्तिनोऽग्रं) -d) शा० का० २ ब० १ -[च] नि, ब० हि
(→[च] नि) ब० १ निमित्त, + अभिजात (→अभिजात)
दे० ab मध्ये लक्षि-

४३ * ततो बहोर्देवतयो प्रहस्य

४३. दे० ३, दे० od ० -a) शा० निस्सक्त
(→न्यसक्त), दे० ३-१० दे० भवानी, दे० तपनी (→मृडानी) -b)
शा० का० १ दे० ३ वी (शा० दृष्ट) र्ण सप्त (का० दे० ३) को, ब० सक्षो-
भयतो, दे० २ सक्षो (दे० १) मूलो, दे० १ सक्षोभयतो (→सक्षो-

चक्रं हरेर्दानवचक्रहन्तः

क्षिप्रं त्वचक्रवृत्तपागतं हि ।

गदां समाविच्य धनेश्वरस्य

क्षिप्ता तु भग्नान्यपतत् पृथिव्याम् ॥ ४४

बलेशपाशोऽपि महासुरेण

विपाणतुण्डाश्रयुत्प्रणुनः ।

निरस्य तत्कोपितया च वृत्तो

दण्डस्तु यान्यो बहुखण्डतां गतः ॥ ४५

यज्ञं सुरेन्द्रस्य च विग्रहेऽस्य

मुक्तं सुसूक्ष्मत्वमप्यजागम ।

संत्यज्य सिंहं महिपासुरस्य

दुर्गाधिपकृदा सहसैव प्रष्टुम् ॥ ४६

चक्रं, दे० 'स शीर्णमूलो न्यपतत्' इति खलितम् -a) दे० ११ प्रवि-
ष्टेय (→प्रविष्टेय), दे० २ 'वत्त', दे० 'वत्त', दे० १० 'वत्ता (→'वत्ता)
-d) ब० ३ दे० ११ कुण्ठिताप्रा (दे० ११ 'प्रा), ब० ३ खलितम्, दे०
११ कुण्ठिताप्रा (→कुण्ठिताप्रा) दे० पृथिव्या (→महर्षे), दे०
दे० न्यपतन्महर्षे इति खलितम्

४४. ब० ३ दे० ११ ० -a) दे० दानव (ह), (→दानव), का०
दे० ११ 'हृत्', ब० ११ 'हृत्', ब० ३ 'हृत्', दे० ३ 'हृत् (→'हृत्)
ब० विषय, ब० ३ दे० ३-३-११ विषय, न० विषय (→विषय), का०
लक्षक, दे० ३ ३ ३ च चक्र, दे० हि चक्र, दे० १० च चक्र, न० च चक्र -
(→लक्षक), दे० ३ तमुत्त, दे० पुनरा (→तमुत्त), ब० ३
जयाम (→यत हि), दे० विविष्य चक्र तमुत्तगत हि -c) का० ३ दे०
११ गदा (→गदा) दे० ११ 'यान्य' (→'यान्य) -d) ब० ३ दे० ११
विषय, दे० ३ विषय पु- (→विषय पु), दे० राडा (→भगना)

४५. ब० ३ ० -a) दे० 'रेन', दे० ३ ३ ३ (→'दुरेन) -b)
दे० ११ 'दुर' (→'दुर'), दे० 'प्रनु', दे० 'प्रनु नो (→'प्रनु)
-c) ब० ३ दे० निरस्य तात्, दे० ३ ३-१०-११ दे० निरस्यता, दे० निरस्य
ता, दे० ३ दे० निरस्य (दे० ३) ता (→निरस्य ता) दे० कोपिताया,
दे० ११ कोपि तया, दे० १० कोपित - (→कोपितया), ब० ३ दे०
प्रमु (दे० ३) को, न० च मुक्ता (→च मुक्ता) -d) दे० ददस्य,
दे० ददोष (→ददस्य), दे० ३ दे० ३ (दे० ३) ददतागत, दे०
खलितम् (→खलितम् ता)

४६. -a) ब० ३ दे० १ च विग्रहो (दे० ३) स्य, दे० ११ तदै
नमुक्त (→च विग्रहेत्य) -b) दे० ११ मुक्त, दे० ११ न्यप (→मुक्त)
दे० ३ पु (→पु) -c) शा० सान्वयन्, दे० ३ सान्वय (→सान्वय)
दे० ११ हि (→'हि).

इति श्रीवामनपुराणे एकविंशोऽध्यायः ॥२१॥

२२

नारद उवाच ।

पुलस्त्य कथ्यतां तावद् देव्या भूयः स्मृद्भवः ।

महत्कौतूहलं मेऽद्य विस्तराद् ब्रह्मवित्तम ॥ १

पुलस्त्य उवाच ।

भूयतां कथयिष्यामि भूयोऽस्याः संभवं मृने ।

शुम्भासुरवधार्थाय लोकानां हितकाम्यया ॥ २

या सा हिमवतः पुत्री भवेनोढा तपोधना ।

न। cd मध्ये अधिकांश—

87 * 'ततस्तु रौतस्य हि सानुमुत्तम'

पुष्टिका—शा. १ क. २ दे. ३ ५ ९ ११ इति (दे. ९ [इति]) ओ (दे. ११ [श्री]) वामनपुराणे देवीमहात्म्ये, ब. १ २ इति श्री (ब. २ [श्री]) वामनपुराणे भरवप्रादुर्भावे महिषासुरवधे, ब. ३ इति श्रीवामनपुराणे महिषासुरवधे दे. ४ इति श्रीवामनपुराणे भरवप्रादुर्भावे, मु. ६ इति श्रीवामनपुराणे पुलस्त्यनारदसंवादे देवीमहात्म्ये अध्यायनाम—ब. १ ३ दे. १० शा. १ का. १ २ दे. ३ ४ ९ न. महिषासुरवधो नाम, दे. १ २ ५ १० ११ तै. महिषासुरवध अध्यायसंख्या—दे. ४ ५ ७ १० शा. १ का. १ तै. विबोध्यय, का. २ दे. ३ विलसितमोध्याय, ब. १ ३ तपोधनोध्याय दे. १० १२ ०१ दे. ११ ११६ दे. ९ न। एकविंशोऽध्याय

२२

[कार ११-१०० पञ्चगामिनाद ग्रहस्य ग्रह्यायस्व १-२ श्लोकोनष्टौ]

ॐ कारा ० शा. श्रीनारद १ दे. नारद ४ न. नारद

१ कारा ० b) दे. ४ भूवस्तस्या दे. १ दे. १ भूव (?)

दे. १० भूयो देव्या (→देव्या भूय) न. १ भूय (→भूय) -०)

दे. १ मेव (→मेव) -a) दे. ११ विस्तराद् (→विस्तराद्) -d) शा.

का. १ 'सतम दे. ११ वित्तम (→'विष्टम)

ॐ शा. १ न. पुलस्त्य, कारा ०, दे. ९ श्रीपुलस्त्य

२ कारा ० ३ ब. २ दे. १ ab ० -०) दे. ९ गह्व

उमा नास्ति च तस्याः सा कोशाज्ञाता तु कौशिकी ॥ ३
संभूय विन्ध्यं गत्वा च भूयो भूतगणैर्वृता ।
शुम्भं चैव निशुम्भं च बधिष्यति वरापुत्रैः ॥ ४

नारद उवाच ।

ब्रह्मस्त्वया समारूपाता मृता दक्षात्मना सती ।
सा ज्ञाता हिमवत्पुत्रीत्येवं मे वक्तुमर्हसि ॥ ५
यथा च पार्वतीकोशात् समुद्भूता हि कौशिकी ।

(→'शुम्भा') दे. १ विनाशाय (→'वधावधाय'), ब. १ २ दे. १ वधाय सर्वदेव्यानाम्

३ -a) दे. १ सा या, दे. १ माया (→सा सा) -b) दे. १ ३ हरे (दे. १ ०) नोढा दे. १ भवतो च (→भवेनोढा) शा. १ का. १ २ ब. ३ दे. १ २ ४ ५ १० तपोधन (दे. १० ११) ब. १ ० दे. १ तपस्विनी, दे. ३ तपोधना (→तपोधना) -०) कारा का. १ २ दे. १ १ नाम्नी (→'नाम्ना') ब. १ न (व १) स्वास्तु (→नाम्ना च) ब. ३ दे. १ ९ तु, ब. ३ [३] व (→व) ब. ३ तस्या (→तस्या) -d) ब. १ ३ दे. १ स्याद, (ब. ३ १ स्याद) दे. ३ [सा] सीद (→सा) दे. १ ३ च (→तु) का. १ कौशिका (→कौशिकी)

४ -a) ब. १ ३ दे. १ १ तु (→च) दे. ३ सा भूयो विन्ध्यगण-मत् -b) न. १ योन (→भूत) दे. १ गमाहूता (→'गमैर्वृता') -d) दे. ३ ११ बधिष्यति दे. १ न. हनिष्यति, (→बधिष्यति) शा. १ का. १ वरापुत्रैः, ब. १ वरात्म्ये न. १ वरापुत्रा (→वरापुत्रैः)

ॐ शा. १ न. नारद, दे. ९ श्री नारद

५ -a) शा. १ ब्रह्मस्तु या, का. २ ब्रह्मस्त्व या, दे. १ ११ ब्रह्मस्त्वया (→ब्रह्म स्त्वया) : ब. १ मम, व. १ ममा (→समा) -०) शा. १ कारा का. १ २ संभूता, ब. ३ ३ द. १ ४ ५ ९ १० सजाता (→सा जाता) -d) दे. ४ त्वे सा मे, दे. ९ न. १ 'देवता मे (→'देव मे)

६ ब. १ ६ ७ श्लोकौ ० - (ह स) -१) दे. १ या या (→यथा) दे. १ ९ १० हि, दे. ९ न. १ तु (→च) : दे. १ शोका, न. १ 'देहाद् (→'कोशाद्) -b) दे. ४ (च) हि (→हि) -०) दे. ९ हितवती,

यथा हतवती शुम्भ निशुम्भ च महासुरम् ॥ ६
 स्वयं चेमौ सुतो वीरौ रयातौ शुम्भनिशुम्भकौ ।
 एतद् विस्तरतः सर्वं यथावद् वक्तुमर्हसि ॥ ७

पुलस्त्य उवाच ।

एतत्ते कथयिष्यामि पार्वत्याः संभव मुने ।
 मृगुभ्यावहितो भूत्वा स्कन्दोत्पत्तिं च ज्ञाथसीम् ॥ ८
 ततः सत्या प्रणष्टाया ब्रह्मचारित्रते स्थितः ।
 निराश्रयत्वमापन्नस्तपस्तप्तु व्यवस्थितः ॥ ९
 स चासीद् देवसेनानीर्देत्यदर्पविनाशनः ।
 शिवरूपत्वमास्थाय सैनापत्यं समुत्सृजत् ॥ १०

दे१ हिमवती दे० हिमवती (?) (→हलवती) ~दे० दे० मुने
 (→सुरम्)

७ ब१ ० (ह स द ६ पा वि) -a) पा१ सुरो
 (→सुतो) ब२ दैवी (→वीरो) -b) ब१ ग्यातो, ब२ वीरो
 दे१ दैवी (→व्यातो) पा१ निगुम्भवत् (→निगुम्भकौ) -c)
 पा१ कारा का१ ० दे१ ३ ५ १० ११ मे तत्पत्त ब२ दे१ विस्तरता
 (ब२ स) (→विस्त रत) कारा का१ सर्वे (→सर्व)

७ इनाकारा दे१ ३ दे१ मुने प्रथिक्म्—
 ८८० भगवत्स्वप्नसादेन दे०वाञ्जितमुत्तमम् ।

शुत विस्तरतो ब्रह्म पावत्या सम्भव मुने ॥

[-१) तै१ अद्भुत (→उत्तमम्) -२) दे३ धुति (→धुत)]

७ पा१ न१ पुलस्त्य दे३ पुनस्त्य द दे० श्रीपुलस्त्य

८ -a) दे१ ३ विष्णुवा स (→एतत्त) -b) दे३ सुसहा
 (→सम्भव) -d) पा१ एन्दो (म्बो ?) एति दे१ ३ सम्भुति
 (→स्त्वोत्पत्ति) दे३ मु (→व)

९ ब१ दे३ ० ० ० -१) पा१ कारा का
 ब१ ३ दे१ ३ ५ १० ११ न१ प्रनष्टाया का१ प्रनष्टाया, +प्रनष्टाया
 (→प्रणष्टाया) -b) दे१ १ चारो (→चारि) पा१ तत (→
 तते) -c) ब१ दे१ ३ ५ ११ ११ भगवम्, दे३ भगवम् (→भव
 लम्) पा१ भाग्य न१ भाग्य (→भाग्य)

१० -१) दे३ तगसीद् (→स चासीद्) दे१ भेगनि
 (→सेनानीर) दे३ ६ विनाशन, दे११ विनाशक (→विनाशन)
 -c) पा१ कारा जिवा (→गिवा) दे३ गिबस्त्य समाधाय न१
 शिवस्ततः सत्पत्त्यम् -d) पा१ दे३ १० ११ न१ सेना (→सैन्य)
 पा१ वा० दे३ समाज्यत् ब० दे३ समुत्पज्येव दे० समुत्पज्येव
 दे३ भगवत्पज्येव, दे११ समुत्पज्येव दे१ समुत्पज्येव (→समुत्पज्येव)

ततो निराकृता देवाः सेनानाथेन शंभुना ।
 दानवेन्द्रेण विक्रम्य महिषेण पराजिताः ॥ ११
 ततो जग्मुः सुरेशानं ब्रह्मं चक्रगदाधरम् ।
 श्वेतद्वीपे महाहंसं प्रपद्याः शरणं हरिम् ॥ १२
 तानामगतान् सुरान् दृष्ट्वा ततः शक्रपुरोगमान् ।
 विहस्य मेघगम्भीरं प्रोवाच पुरुषोत्तमः ॥ १३
 किं नित्वास्त्वसुरेन्द्रेण महिषेण दुरात्मना ।
 येन सर्वे समेत्यैवं मम पार्श्वमुपगताः ॥ १४
 तद् युष्माकं हितार्थाय यद् वदामि सुरोत्तमा ।
 तत्कुर्वन् जयो येन समाश्रित्य भवेद्भिः ॥ १५
 य एते पितरो दिव्यास्त्वग्निग्यातेति विश्रुताः ।

वै ११

११ -a) पा१ कारा का१ २ ब१ ३ दे३ ३ ५ १० ११ दे१
 जिना (→निरा) -b) दे१ सम्भुना, दे१ विज्ञाता (→संभुना).
 ~दे० ब२ ३ दे१ ४ १० दे१ निगुम्भेन (→महिषेण) दे१ विस्तरता
 (→परजिता)

१२ -a) ब३ वायु (→जग्मुः) ब३ पाता (→भयान)
 -b) ब३ विष्णु (→ब्रह्म) ~c) दे३ ३ वाग् (→भेत्त) दे१
 समाश्रित्य दे३ महाविष्णु (म्बु ?) (→महाहृत्)

१३ -a) दे१ ४ तत समागतान्, दे३ हरिस्तानागति
 दृष्ट्वा न१ ततस्तानागतान् दृष्ट्वा -b) दे१ ३ ३ ५ १० ११ देवान्
 (→तत) दे३ ११ पुरोगतान् (→पुरोगमान्)

१४ दे१ १४ ३ इत्यारम्भ १४ ३ वाक्य ० (ह र्व) -a)
 कारा दे१ विजिता (दे१ ११) स्वा, ब१ किञ्चित्, दे३ ३ विजिता
 एव दे३ जिता गुप (→विजितास्त्व) का१ सुरेन्द्र, दे१ ४ सुरेन्द्रेण
 (→[का] सुरेन्द्र) दे३ विजितास्त्व पुरेष्टाना -b) ब१ दे३ १०
 निगुम्भेन, ब३ वयमेव दे३ ३ दे३ ३ गुमेन व (→महिषेण)
 -c) पा१ का१ दे३ ३ ५ १० ११ त्वेव, ब३ ३ दे३ ३ दे३ ३ (→त्वेव)
 ब१ येन सर्वे समेत्येव -d) ब१ (एवं) मम (→मम) दे३
 न१ समागत (→उपगत)

१५ दे३ ab ० (द १४ पा वि) -a) न१ मद् (→मद्)
 -b) न१ तद् (→यद्) -c) न१ यथा (→जयो) दे३ यान,
 मुने यद्भिः (→येन) -d) पा१ द्वित, ब० ३ तत, दे३ ११ दृष्ट्वा,
 दे३ १० युप (→द्वि व)

१६ -a) पा१ वाप का१ ० ब१ यत् ते (→य एते)
 पा१ कारा का१ ब१ ० दे३ ५ १० ११ देवा, दे३ जिवा (→
 जिवा) -b) कारा दे३ ३ विजितातेति, दे३ ३ वयं वा
 (दे०वा) तेति न१ यत् (?) जिवातेति (→त्वजिवातेति) दे३ ३ न१

२१. १७ अमीषां मानसी रुन्वा मेना नाम्नाऽस्ति देवताः ॥ १६
 तामाराध्य महातिथ्यां श्रद्धया परयाऽमराः ।
 प्रार्थयन्त्वा सतीं मेनां प्रालेयाद्रेरिहायतः ॥ १७
 तस्यां सा रूपसंपुक्ता भविष्यति तपस्विनी ।
 दक्षकोपाद् यया मृक्तं मलयजोविर्तं प्रियम् ॥ १८
 सा शंकरात् स्वतेजोऽग्निं जनयिष्यति यं सुतम् ।
 स हनिष्यति दैत्येन्द्रं महिषं सपदानुगम् ॥ १९
 तस्माद् गच्छत पुण्यं तत् कुरुक्षेत्रं महाफलम् ।
 तत्र पृथुदके तीर्थे पूज्यन्तां पितरोऽप्ययाः ॥ २०
 महातिथ्यां महापुण्ये यदि शतपुराभवम् ।

ब्रिहासतात्मनः सर्वे इत्यं वै क्रियतामिति ॥ २१
 पुलस्त्य उवाच ॥
 इत्युक्त्वा वासुदेवेन देवाः शक्रपुरोगमाः ।
 कृताञ्जलिपुटा भूत्वा पत्रच्छुः परमेश्वरम् ॥ २२
 देवा ऊचुः ॥
 कोऽयं कुरुक्षेत्र इति यत्र पुण्यं प्रधूदकम् ।
 उद्भवं तस्य तीर्थस्य भगवान् प्रव्रवीतु नः ॥ २३
 केयं प्रोक्ता महापुण्या तिथीनाम्नसमा तिथिः ।
 यस्या हि पितरो दिव्याः पूज्याऽस्माभिः प्रयत्नतः ॥ २४
 ततः सुराणां वचनान्मुरारिः कैटभादनः ।

विभुता (ता ?) (→विभुता) -d) याः योना (→मेना)
 शाः नाम्नाति, देः २४ नः नामाऽस्ति (→नाम्नाऽस्ति) वः
 देः २४ ११ ११ तेः देवता, देः विभुता (→देवता)

१७ -a) शाः कारा वाः तामा, देः तामा, देः ११ तामा
 (→तामा) शाः काः तिथ्या, देः तिथ्य, देः नः मरुता
 (→तिथ्या) -b) वः सुत, देः यया (→[य] मरु) -c)
 शाः कारा देः १० सती, वः ३ देः ४-९ तेः सुता, देः ततो (→सती)
 शाः देः ४ एता (देः ता) (→मेना) -d) शाः मरुता का-
 ऽद्रिहायति (काः ता) काः ऽद्रिहायति + ऽद्रिहायति यः
 ऽद्रिहायति, वः ३ ऽद्रिहायति, देः ऽद्रिहायति देः १० ऽद्रिहायति,
 (→ऽद्रिहायति)

१८ -a) देः तया (→तस्या) कारा वः सा रूपसपत्न्या,
 देः ४ सा सपत्न्या युक्ता, देः रूपसपत्न्या (→सा रूपसपत्न्या) -b)
 देः नः तिथीनां (→तिथीनां) -c) वः ३ यया (→यया) वः
 सपत्न्या, देः मुक्ति (?) (→मुक्ति) -d) वः नः वसवजो, देः
 सपत्न्या वः, देः ११ अमल जो (→अमलजो)

१९ -a) वः ३ (→सा) काः ऽस्तिजोष, वः ऽस्तिजोष
 वः सुतीका वः देः २ तेः ऽस्तिजोष, देः १० वः तेजोष,
 देः भुतोहोति देः ११ ऽस्तिजोष, नः ऽस्तिजोषो (→ऽस्तिजोषो)
 वः शसा (सा ?) शक्ररसो ह्य, देः सा शक्ररस तेजो -b)
 शाः ऽप्यत्य काः ऽप्यत्य + ऽप्यति (→ऽप्यति) काः समुत, वः
 सपत्न्या, देः ११ नः सुत (→य सुतम्) -c) देः स हति (→स
 हति) -d) देः १० तेः सुत वः (→महिष), देः सपत्न्या
 गम, नः सपत्न्या वः सपत्न्या (→सपत्न्या)

२० -a) देः ११ दक्ष (वः) नः पुण्य तद, देः ११ दक्ष
 पुण्य तद (१) + गच्छ तदपुण्य तद, देः ११ दक्ष पुण्य
 तद, देः ११ दक्ष तदपुण्य, नः ११ दक्ष तद पुण्य (→दक्ष)

पुण्य तद १ -b) देः ११ कु (→कु) -c) देः तस्मिन्पुण्य,
 नः तत् पुण्य (→तत्पुण्य) -d) शाः पूजित, कारा, देः १०ः ११
 पूज्यता, काः वः देः नः पूज्यते (→पूज्यता) देः पूज्यतो-
 मिकेश्वर, देः ३ पूज्यतामिकेश्वर

२१ -a) शाः तिथ्या, काः तिथी, वः तीथ्या, देः
 तीर्थ (→तिथ्या) देः पुण्य (→पुण्य) -b) काः वः शक्र
 (→शक्र), देः शक्र्या परं भव (→शक्रपराभव) -c), वः
 ब्रिहासता, वः ब्रिहासता, वः ब्रिहासता, देः ३ नः ब्रिहासता
 (नः शक्र), देः १० ११ ब्रिहासता (देः शक्र), वः ब्रिहासता,
 (→ब्रिहासता), कारा धामन सर्व, देः ११ १० १० ब्रिहासता सर्व,
 तेः ब्रिहासता सर्व, नः ब्रिहासता सर्व (→ब्रिहासता सर्व) -d) वः ३ दे
 दे, देः २४ तेः दक्षपुत्र, देः दक्षपुत्र, नः दक्षपुत्र (→दक्षपुत्र)

२२ -a) नः ११ नः पुनस्त्य, देः पुनस्त्य वः
 २२ -b) कारा देः नः हस्त्युक्ता, वः हस्त्युक्ता
 (→हस्त्युक्ता) -c) काः वः ३ देः ४ पुनो (→पुनो)
 -d) वः पत्रच्छु (→पत्रच्छु)

२३ -a) नः ११ देवा
 २३ -ab) देः ४ किं तदपुण्य पवित्र वः कुक्षिं पुण्य
 दक्ष देः किं तदपुण्य क्षीरमिति यत्र पुण्य प्रधूदकम् -c) वः ३
 तद्वत्, देः उत्तर (→उत्तर) देः तद्वत् (१), नः तद, देः ३
 (→तद्वत्) -d) देः १० भगवत् (→भगवत्)

२४ -a) काः कोष्य (→कोष्य) देः पुण्य, देः पुण्य
 (→पुण्य) -b) देः सता (→सता) -c) देः तस्यां
 (→सत्या) शाः काः देः (काः दे) व्या, कारा देव,
 देः ४ १० देवा, नः देव्या (→देव्या) -d) देः १०
 तेः ब्रिहासता, देः ११ ब्रिहासता (→ब्रिहासता)

२५ -a) काः देः नः वचन (→वचना) -d) देः

कुहक्षेत्रोद्भव पुण्य प्रोक्तवास्ता त्रिधिमपि ॥ २५

धीमगवानुवाच ।

सोमनशोद्भवो राजा ऋक्षो नाम महाबल ।

कृतम्यादौ समभवदक्षत् सवरणोऽभवत् ॥ २६

स च पित्रा निजे राज्ये बाल एवामिषेचित ।

धाल्येऽपि धर्मनिरतो मङ्गकतश्च सदाऽभवत् ॥ २७

पुरोहितस्तु तस्यासीद् वसिष्ठो वृष्णात्मजः ।

स चास्याध्यापयामास साङ्गान् वेदानुदारधीः ॥ २८

ततो जगाम चारण्य त्वनध्याये नृपात्मज ।

वक्तव्य (→प्रोक्तवान्) ब१ दे११ स्तिवीन (दे११ °न) पि दे१
तिथीनपि दे१ न१ तथा तिथि (→तिथीमत्)

॥ २५ दे१ १० ११ मगवानुवाच न१ भगवान्

२६ -a) दे१ नाम (→राजा) -b) व३ तानो दे४ द
(क्ष ?) व्यो दे१ सन्मयो (→मृत्तो) दे१ ७७ न१ नाम्ना
(→नाम्) ब१ दे११ °बल (दे११ °लः) (→°बल) -o) न१ समा
वृत्ते (→समभवत्) -d) दे१ द(क्ष) क्षां दे१ न१ ऋक्षां दे१
हव्या दे१ वृणां दे१ रतां (→रतां) ब१ ऋक्षादं (→
ऋक्षात्) दे१ भवेत् दे१ ११ महात् (→भगवत्)

२७ -a) दे१ पुत्रा (→पिता) दे१ निज राज्य (→निजे
राजे) b) दे१ द्वा (→एवा) ब१ °पचितु दे११ °पचित
(→°पचित) -o) दे१ बाल्यो (→बाल्ये) दे१ क्षाम
(→क्षम) ना क्षमि क्षा क्षमि क्षा क्षमि क्षा क्षमि
(→क्षमि) -d) ब१ ० दे१ भक्त म (दे१ सत्)
(→भक्तम्)

२८ कारा दे१ ०८ ० -a) दे१ °तत्र दे११ °तस्य
(→°तस्तु) शा१ कारा का१ २ भक्तु (→भारत) -b) दे१
°मय (→°मज) -o) शा१ व१ १ २ व१ वाध्यं ब१ दे१ ५ १०
तम् दे१ वाप्या (→वास्यां)

२९ कारा दे१ ०८ ० -a) ब१ ३ दे१ ५ ७ ११ तै
°ख्ये (→°ख्य) -b) दे११ त्वनध्याये न१ मृगध्याय (→°न
ध्याये) दे१ °ज (→°ज) -d) कारा का१ २ दे११ वसिष्ठ
दे१० वसिष्ठ (→वसिष्ठ) ब१ ० म तपोनिधि ब१ स्तु तपोनिधि
दे१ ४ १० तपसो निधि दे१ सत्तपोनिधि दे१ अवच्छेद (→तपसा
निधि)

३० दे१ ० -a) व तथा (→सतो) ब१ ० मृग
व्यासमियाव ब१ मृगा समीपात्, दे१ ३ दे१ न१ मृगस्य व्यापसा

सर्वकर्मसु निक्षिप्य वसिष्ठं तपसां निधिम् ॥ २९

ततो मृगध्याय्याक्षेपाद् एकाकी विजनं वनम् ।

वैभ्राज स जगामाथ अथोन्मादनमभ्ययात् ॥ ३०

ततस्तु कौतुकाविष्टः सर्वतृकुसुमे वने ।

अविष्टः सुगन्धस्थ समन्ताद् व्यचरद् वनम् ॥ ३१

स वनान्तं च ददृशे फुल्लकोकनदावृतम् ।

कङ्कारपद्ममुदै कमलेन्द्रीवरैरपि ॥ ३२

तत्र क्रीडन्ति सततमप्सरसोऽमरकन्यकाः ।

तासां मध्ये ददर्शाय कन्या सवरणोऽधिकाम् ॥ ३३

॥ २१

(न१ °य) त दे१ ११ मृगध्याये व्याप्ये (दे११ °व्यात्) दे१ मृगध्या
समयात् दे१० मुगय वधिष्यामि (मृगध्याव्याक्षेपात्) -b) ब१ ३
दे१ ५ ७ १० न१ वाजिनावनम् (ब१ ३ दे१ °नित) (→विजन वनम्)
-o) ब१ ३ दे१ ३ दे१ वैभ्राज च (ब१ ३ दे१ स) दे१ स वै वनं
(→वैभ्राज च) -d) ब१ ३ मनो (ब१ ३ °नो) नादनमभ्यय, ब१
दे१ ११ मनोमान (दे१ ३ °नो) नमस्तु (ब१ पा) न, दे१ ३ ४ १० तै
मनोमादेन तमुने दे१ मनोन्मादनक तथा ब१ मनोन्मादनकमात्रमम्

३१ दे१ ० -a) का१ २ दे१ ४ °विष्टा दे१ °विष्ट
(→°विष्ट) -o) दे१ त्ववि (→°वि) दे१ मुमेवस्य दे१
मुगधेन (→मुगधस्य) -d) शा१ वनम् (→वनम्)

३२ दे१ ०८ ० -a) शा१ कारा का१ २ ब१ ३ दे१ ०
न१ स वनान्ते च ददृशे का१ स वनान्ते च ददर्शाय (?) दे१ ६ तै
विचरन्नेव ददृशे मुने सवनात् ददर्शाय -b) दे१ सर (→°स्र)
का१ °न सर + °नवृत्तम् (→°नवृत्तम्) दे१ पुरा शबर
शोचिका दे१ श्रो°पुल्लकुसुमावृत, न१ प्रकुलकुसुमावृत -o)
गा१ कारा का१ ३ ब१ २ दे१ ३ दे१ °कुसुमे (→°कुसुद)
ब१ व°पुराशबरकुसुमे

दे१ ३ म दध्ये धपिकम्—

३३० स कास्याव्यापसायास धापान्नेन्दुदारद्री ।

ततो जगाम चारण्य मृगध्याय नृपात्मज ॥ (= २८ ०८
२६ ab)

३३ दे१ ० -a) ब१ तत म्हेन्तु (→तत्र कोदन्त) ?
ब१ सततो (→सतत) -b) ब१ °सर (सर ?) [अ] दे१ °गण
(→°मर) -o) शा१ गा१ तासां मध्ये ददर्शे कारा का१ ३
दे१ न१ तासां मध्ये च ददर्शे दे१० तासां च मध्ये ददर्शे -d) का१
दे१ ५ ११ °ख्ये (→°ख्ये) दे१० °निके (→°निकाय)

समायातोऽस्मि देवेश याचितुं त्वां महायुते ।
 सुतां संवरणस्यार्थं तस्य त्वं दातुमर्हसि ॥ ४५
 ततो वसिष्ठाय दिवाक्रेण
 निवेदिता सा तपती तनूजा ।
 गृहागताय द्विजपुंगवाय
 राज्ञोऽर्थतः संवरणस्य देवाः ॥ ४६
 सावित्रिमादाद्य ततो वसिष्ठः
 स्वमाश्रमं पुष्पमुपाजगाम ।
 सा चापि संस्मृत्य नृपात्मजं त
 कृताञ्जलिर्वाङ्मनाह देवी ॥ ४७
 तपत्पुत्रावच ॥
 श्रद्धन् मया स्वेदमुपेत्य यो हि
 सहाप्सरोमिः परिचारिकाभिः ।

दृष्टो ह्यरण्येऽमरगर्भतुल्यो
 नृपात्मजो लक्षणतोऽभिजाने ॥ ४८
 पादौ शुभो चक्रगदासिन्धौ
 जङ्घे तयोरु करिहस्ततुल्यौ ।
 कटिस्तथा सिंहकटिर्धैव
 क्षायं च मध्यं त्रिनलीनिबद्धम् ॥ ४९
 ग्रीवाऽस्य शङ्खाकृतिमादधाति
 शृङ्गौ च पीनौ कठिनौ सुदीर्घौ ।
 हस्तौ तया पद्मदलोद्गवाङ्गौ
 छत्राकृतिस्तस्य शिरो विभाति ॥ ५०
 नीलाश्र केशाः कुटिलाश्च तस्य
 कर्णौ समांसौ सुसमा च नासा ।
 दीर्घाश्च तस्याङ्गुलयः सुपर्वाः
 पद्मपां कराभ्या दशनाश्च शुभ्राः ॥ ५१

व. २१.

४५. -a) दे० सम (नां ?) (-समा^०) -b) का२ मद्दत् (-मद्दत्^०) दे० मते दे० मुने (-मुने^०) -c) दे० ११ स्वार्य (-स्वार्य^०) -d) शा० तस्य तु, ना० व२ दे० तस्ये ता, व१ ३ पुष्य ता, दे० ना च त्व, न१ तपती (-तस्य त्व)
 ४६. -a) दे० गवां (-गृहा^०) -c) शा० राजो कुत, ना० राजस्य, व३ राजोऽय तत्, दे० राजायत, दे० राजोऽवत, दे० राजाश्रित, (-रातोऽवत) १ शा० कारा का१ २ दे० ११ न१ संवरणाय (-संवरणस्य) १ शा० कारा का२ दे० ११ न१ देव का१ देव, चेतन, दे० ४ न१, दे० १० देवा, दे० ११ देव्या (-देवा) दे० 'वरणस्य चैव' इति चण्डिका
 ४७. -a) दे० ३ ३ ते० सावित्र्याऽय वयो (दे० ततो) वसिष्ठ. -b) न१ तमा^० (-स्वमा^०) दे० ४ तस्य, व३ वतो (-मुता) -cd) दे० ११ वृषा^० (-गृवा^०) शा० त्व (-च) -d) व१ कृताञ्जलि (कृताञ्जलि^० ?) (-कृताञ्जलि^०)
 ४८. शा० वापत्पुत्रावच, दे० न१ तपती
 ४८. -a) शा० का२ व२ दे० १० ११ वेदम्, कारा न्यस्य, का१ विसम्, व१ देवम्, दे० ११ छेदम्, दे० ११ वेद, न१ जेदम् (-छेदम्), कारा का१ २ व२ ३ दे० ११ जेतव्या हि, व१ दे० जेतव्या या हि, दे० ११ मुक्त तया हि (-जेतव्या योहि) -b) व१ ३ दे० सवा^० (-सहा^०) दे० ४ ते० नित वै भुजे वने, दे० न१ समुत्तर-रूप (-परिचारिकाभिः) -c) शा० हिरण्येश, व३ वरण्याम्, दे० ४ १ न१ रम्यताय, दे० मया चाप- (-ह्यरण्ये), दे० न१

-नृत्यकरो, दे० ११ चर्मतुल्यो (-गर्भं तुल्यो) -d) दे० ४ तस्य (-स्वमा^०) शा० का१ २ दे० १० ११ [अ] पित्रा, दे० १ [य] पित्रा, दे० [य] पित्रा (-[य] पित्रा)
 ४९. -a) दे० गदावि, दे० गदावि^० (-गदावि^०) दे० चिह्न (-चिह्नो) -b) दे० वषा (-वषे) दे० हस्ति, दे० कुम्भ^० (-हस्ति) -c) शा० ११ दे० कटिर्धैव, व३ दे० कटि स्तया केसरिया मयैव, दे० ४ कटिर्धैव केसरिगस्तयैव, दे० क (हि) द्विस्तया सिंह कटिर्धैव, दे० १० कटिस्तया सिंहगतिर्धैव, न१ कटिस्तया सिंहगति मयैव -d) दे० ११ वद (-मध्य) दे० एकाव च तत्वाभि नलीनि शिल्प

५१. इलोकार्थ शा० कारा का१ ३ प्रथिक्म्—
 १०० कसस्तं द्वेषिताल्लक्ष्म ।
 ५०. -a) दे० शोभा (-शोभास्य) दे० वृत्ति^० (-कृति^०) -b) व३ ततो, दे० तयो^० (-तलो) शा० दे० ११ बाह्या, कारा का२ थायो, दे० थाङ्गो (-बाङ्गो) -c) कारा कृति रस्य (-कृतिस्तस्य) दे० चिन्तितं तस्य शिरो विभाति
 ५१. -a) व३ नीलाश्र, दे० नीलाश्र, (-नीलाश्र) दे० केशा, का१ दे० केशा (-केशा) -b) दे० २ स्वमा^०, दे० १० सवालौ, दे० न१ समानौ (-समातौ), दे० न१ तु (दे० अ) सया (-सुसमा) दे० नासा (-नासा) -c) दे० १० दीर्घां च (-दीर्घांश्च) का१ २ तं (-तु^०) -d) दे० ११ द-०० म, दे० १० दशनश्र (-दशनाश्र) शा० कारा का१ ३ दे० १० सुभ्रा, व१ शुभा, दे० मुक्ता (-मुक्ता)

२१. ५३

समृद्धतः पदभिरुदारवीर्य-
स्त्रिभिर्गभीरस्त्रिषु च प्रलम्बः ।
रक्तस्तथा पञ्चसु राजपुत्रः
कृष्णश्चतुर्भिस्त्रिभिरानतोऽपि ॥ ५२
द्राम्यां च शुद्धः सुरमिश्चतुर्भिः
दृश्यन्ति पद्मानि दर्शय चास्य ।
धृतः स भर्ता भगवन् हि पूर्वं
तं राजपुत्रं भुवि संपिचिन्त्य ॥ ५३
ददस्व मां नाथ तपस्विनेऽस्मै
गुणोपपन्नाय समीहिताय ।
नेहान्यकामां प्रवदन्ति सन्तो

५२. दे० ००. -a) ब० पङ्क्तिः, ब० दे० सङ्क्तिः, दे० १०
प (५) इभिः (→पङ्क्तिः). -b) दे० गरीया (→गभीर-).
दे० १० ब (५) (→५): पा० 'तन्वो', का०. 'तन्वो', दे० 'तुल्य'
(→तन्व-). -c) दे० ३ सप्त (→सप्त-): दे० १० पुत्रा (→पुत्र-).
-d) दे० द्यापतोपि, दे० छत्रतोपि (→द्यापतोपि).

का०. ab, cd मध्ये अक्षिपम्—

११० सदाजुनो नितसविलासी.

५३. का०. b ०. -a) ब० दे० न (→५): का० गुपता,
ब० दे० ११ पुत्रा (दे० ११ क), दे० रक्त, न० गुपन (→गुपन-). दे०
स्वरतिपु (→गुपतिपु) -b) दे० ३ कल्पेव, दे० परश्वि
(→हस्तवि). -c) पद्मानि (→पद्मानि): ब० तपे (दे० ?) व चास्य,
दे० दने यथास्य, न० तपे पदोत्प (→दर्शय चास्य): दे० हागती (म)
मे पद्मतिष्ठ हागता, दे० ११ इतो क्षमे पद्मतिष्ठ व तप्य -c) दे०
समस्ता (→समता). पा० का०. ब० १२ प्रगवश्च, दे० हि नव
(ति) हि, दे० ११ अवन हि (→अवगति). -d) पा० का०
ब० १२ दे० ११ परम (→पुत्रि स-): ब० २ दे० प्रचिन्त्य (ब० 'पुत्र')
(→पिचिन्त्य).

५४. का० का० १२ ब० २ दे० ३-५ ना. b ०. दे०. b, d
०. -a) दे० 'पुत्र्य', दे० २९ 'पुत्र्य', न० पुत्र्या (→नृपत्र्य-).
-b) ब० सप्त (→सप्त-). दे० सपत्न्य मे मरणा प्रत्य -c)
पा० का० ब० १: गुपतापन्, ब० २ नेहति बासा (ब० 'मातु'),
ब० दे० १२ दे० १२ न हात्र (दे० १२) कामे, दे० १० स-
हति (दे० 'पि') बासा (दे० 'मा'), दे० नेहति बासा (→नृपत्र्य-
बासा). -d) का०. प मा (→मपा): दे० विभे, न० विसे
(→विभे), दे० ३ 'वभ', दे० 'वस' (→'वस').

का०. a, b मध्ये अक्षिपम्—

दातुं तथाऽन्यस्य विभो क्षमस्व ॥ ५४

देवदेव उवाच ॥

इत्येवमुक्त्वः सवितुश्च पुत्र्या
ऋषिस्तदा ध्यानपरो बभूव ।
धात्वा च तत्राकुरुतां सकामां
मृदा सुतो वाक्यमिदं जगाद ॥ ५५
स एव पुत्रि नृपतेस्तन्जो
दृष्टः पुरा कामयसे यमय ।
स एव चायाति ममाश्रमं वै
प्रशस्तमनः संवरणो हि नाम्ना ॥ ५६

१२० परोक्ष दान ननु बन्धकत्वा प्रमाद कोट्ये च विधोपनाय ।
विशोत्तरा वाच बभूवो न.

१४ इतोकात्परं ब० २ अक्षिपम्—

१३० न शित्तोर्वयं मरणापि विप्र

१४ इतोकात्परं ब० अक्षिपम्—

१५० दानुनवाति स्वविशोऽपि (?) एतन्ने हृदिस्त्रिभिर्द

१४ इतोकात्परं ब० अक्षिपम्—

१५० मां दत्तवान् वेदित.

क्षे ब०. ०. पा० पुनस्तप, का०. ब० १२ ब० २ दे० १२-१०-११
पुनस्तप उवाच, दे० योगाबुदेव, न० देवदेव.

५५. -a) ब० मुक्त, दे० मुक्तो (→मुक्त-), ब० प रिनु
(→सविनु): का०. स पुत्र्या (→५ पुत्र्या). -b) दे० सप्त
(→तथा) -c) ब० जातस्तापंभारं नृप गुपता, ब० जानस्त-
मेवाव मुता मुकायो, ब० जानन् शास्त्रमुता सदाशो, दे० ३-१०-११
न० जाने (दे० ११ न० 'न') तपेवसे (दे० 'पि') स (म० 'पु') बासा,
दे० जातमुतामेव मुता सकामां, दे० ब (का ?) न इतो हस्त मुनं
सकाया. -d) पा० गुपतापो, ब० २ गुपतिपो, ब० २ दे० गुपतिपो,
ब० दे० १२ गुपतिपो (→गुपता पुता). ब० ३ जगाम (→जगात-).
दे० पुनर्देव ल० ब० अक्षिपम्—

१८० जाला व साधुधनुं सपातो.

५६. -a) ब० पुत्र, दे० छति (→पुत्रि): ब० पुत्रि
(→पुत्रि): पुत्र. निरायामरूपता. -c) दे० १ एव (→एव):
पा० का०. ब०. ब० यजि, दे० ३ जगति, दे० ध्यावति, दे० ३
चायाति, ध्यानात्यति (→ध्यानाति): ब० ३ जगामयं वै, दे० सपाय-
यमय, दे० ३ सपाययमय (→सपाययं वै). -d) दे० ब (का)
(→ब (का)): दे० १० हि (→हि).

अथाज्ञगाम त नृपस्य पुत्र-
स्तमाश्रम ब्राह्मणपुगवस्य ।
दृष्ट्वा वसिष्ठं प्रणिपत्य मूर्ध्ना
स्थितस्त्वपश्यत् तपती नरेन्द्रः ॥ ५७
दृष्ट्वा च तां पद्मविशालनेत्रां
ता पूर्वदृष्टामिति चिन्तयित्वा ।
पप्रच्छ कथं ललना द्विजेन्द्र
स बहुरिणिः ग्राह नराधिपेन्द्रम् ॥ ५८
इयं विवस्वदुहिता नरेन्द्र
नाम्ना प्रसिद्धा तपती पृथिव्याम् ।

मया तवार्थाय दिवाकरोऽर्थितः
प्रादान्मया त्वाश्रममामिनिन्ये ॥ ५९
तस्मात् समुत्तिष्ठ नरेन्द्र देव्याः
पाणिं तपत्या विधिवद् गृहाण ।
इत्येवमुक्तो नृपतिः प्रहृष्टो
जग्राह पाणिं विधिवत् तपत्याः ॥ ६०
सा च पतिं प्राप्य मनोऽभिराम
सूर्यात्मजा शक्रसमप्रभायम् ।
रराम तन्वी भवनोत्तमेषु
यथा महेन्द्रं दिवि दैत्यकन्या ॥ ६१ न २१

इति श्रीवामनपुराणे द्वाविंशोऽध्याय ॥२२॥

1

५७ -a) ब२३ दे० [आ] बु, दे० १० [ए] व, न०
[अ] व (→स) ब० अमात्रगामतपस्य (स्य) पुत्र, दे० अमात्रमा
मायुनृपस्य पुत्र -b) सा० दे० १० सदा, दे० सत्त्वा (→तमा)
-c) सा० प्रण (→प्रणि) -d) सा० बारा बा० २ दे० ११
न० स्थिता तु दे० १ स्थित तु (→स्थितस्तु)

५८ -a) दे० विपाल (→विपाल) दे० पत्र, दे० नेत्र
(→नेत्रा) -b) कारा स न० ३ (→ता) ब० ४०० हृष्टा
दे० १० ता दृष्टुमम् (पूर्वा ?) (→ता दृष्ट्वा) दे० ११ विवस्वित्वा
(→चिन्तयित्वा) -c) दे० मितया (→ललना) दे० स पाथिव
(→द्विजेन्द्र)

५९ -a) का० विवस्वादुहिता, + विवस्वदुहिता,
दे० सविदुहिता दे० ११ विवस्वदुहिता (→विवस्वदुहिता)
-b) दे० सपतीति भूमा (→तपती पृथिव्याम्) -c) ब० तवायोनि
(→तवायाय) ब० २ करोति ब० १ करोति, (→करोतिवत्)
-d) दे० प्राप्त मया, न० प्राप्ता मया (→प्राप्तमया) गा०
कारा का० १ स्व, दे० ४० व (→तु) बा० १ मानि नित्य +
मानितेय, दे० ४ भवतीता, दे० मानितयो, मय सीमा दे० ११
मानिन्ये, न० मानिनाय, मुने मानितेयम् (→मानिन्ये)

६० -a) दे० १ समुत्तिष्ठ, दे० स्वमुत्तिष्ठ (→समुत्तिष्ठ) -b)
दे० न पत्नी (→तपत्या) -c) दे० ४ मुहृष्टो (→प्रहृष्टो)

६१ -a) ब० २ दे० १ रामा, ब० १ रत्ना (→राम) -c)
ब० १ राम तेनैव गृहोत्तमेषु, ब० २ दे० ११ राम तां भवनोत्तमेषु,
ब० २ राज तन्वी भवनोत्तमेषु दे० १ दे० भोतत्वा न (दे० ११)
वनोत्तमेषु, मुने दे० व तेनैव गृहोत्तमेषु -d) का० दे० महेन्द्र,
दे० महेन्द्रो (→महेन्द्र) गा० कारा बा० १ दे० १० यथा महेन्द्र
निवि देवक्या, ब० २ यथा महेन्द्र निवि देवक्या

पुष्पिका—गा० का० १ दे० इति श्रीवामनपुराणे उपासम्भवे
तापये, बारा इति श्रीवामनपुराणे, ब० ३ इति (श्री ब० ३ [वी])
वामनपुराणे उपासम्भवे, दे० ११ ११ इति (दे० इति) श्रीवामन
पुराणे उपासम्भवे, दे० ३ इति श्रीवामनपुराणे देवीमाहात्म्ये, दे०
इति श्रीवामनपुराणे कुमारसम्भवे दे० १० इति श्रीवामनपुराणे तारत्ये
उपासम्भवे मुने इति श्रीवामनपुराणे पुनस्त्यनात्म्यावादे तापये
अप्यायनात् गा० सवाणे नाम कारा तपती विवाहो नाम,
दे० १ तापत्यनात् न० तापयुयात्वात् नाम, मुने उपासम्भवे नाम
अप्यायसम्भवे—दे० ०, गा० बा० १ दे० ३ १० एकविंशोऽध्याय
कारा बहुरिणितोम्याय, ब० ३ दे० २ प्रथमाध्याय, दे० न० वि ११
ध्याय, दे० १ द्वाविंशोऽध्याय

देवदेव उवाच ।
तस्यां तपत्यां नरसत्तमेन
जातः सुतः पार्थिवलक्ष्मणस्तु ।
स जातर्मादिभिरेष संस्कृतो
विबर्द्धताञ्ज्वेन हुतो यथाऽग्निः ॥ १
कृतोऽस्य वृडाकरणश्च देवा
विश्रेण मित्रावरुणात्मजेन ।
नवाब्दिकस्य व्रतबन्धनं च
षेदे च शाल्वे विधिपारमोऽभूत् ॥ २
ततश्चतुःषष्टिभिरपीह वर्षैः
सर्वज्ञतामभ्यगमत् ततोऽसौ ।

* धा। का१ देव उवाच, कारा श्रीमन्मानुष्य, दे। देवदेव
च, दे। श्रीमानुदेव न। देवदेव
१. -अ) व। नरीतमेन (-नरहत्तमेन) -ब) वा। जल,
+जाह (-बाह) ब३ तस्यगम्भ, दे। ४ न। गवाक्षेन
(-वक्षगरुड) -उ) दे३ कस्तुरि (-कस्तुरि) -द) धा। कारा
का२ व३ दे३ १ १ १ ० स्वर्णत, ब३ म्पर्वत, दे३ ह्यवर्ण, दे। [य]
म्वर्ण, दे॥ ७ वर्णत (-निवर्णत), दे। प्रायेव (-प्रायेवे) दे३
[य] सि (-[अ] नि) न। यथास्त्वनि (-श्रुतो यदाग्नि)

२. वा. १. २१. ० -a) दे. १. १. ४ इत वा, दे- इत तु, वे।
इत तां (तु ?) (-इतोऽप्य), दे० मुतां (-मुतां), दे. १. १. १०
करय, वे। न। करये (-करण), दे. १. १. १० तु (-तु), वा।
बाप बा. १. २ श्वन्वे, दे. १. २ देवो, दे. १० देवो (-देवा) -b) दे.
विरवेन (-विरवेण) वा। गरा वा. १. २ दे. ११ रातो, व. ३ गेता
(-गिता-) -c) दे. १. २ नवाधि (दे. १०) वा. १, दे. ३ न वाधिकं,
दे. ११ न पाविकं (-नवाधिकं), दे. ३ वाचनं (-वाचनं) दे. १ तु
दे. ११ वे (वे ?) (-व) -d) दे. १ देवे (-देवे), वा. १. २ परिं
(-परिं), दे. १. २ वे. शारस्तु (-शारस्तु), दे. १ वेस्तु
पारस्तु व पारोमीस्तु

इ. १. दे० ०, d मध्ये अचिक्कम्—

90 • कृते यथावत्परिष्कारि (दि० १०) वस्तु (तां ५)

३ -३) शा. पट्टिर (-पट्टिर): दे. ३.४ वे। धसेत,
दे. धसेत (-धसीह): दे. ३ वे। धर्व, दे. ३.७ धर्व (-धर्व)

ख्यातः पृथिव्यां पुरुषोत्तमोऽसौ

नाम्ना कुरुः संवरणस्य पुत्रः ॥ ३
ततो नरपतिर्दृष्ट्वा धार्मिकं तनयं शुभम् ।
दारत्रिभार्यभक्तरोद् यन् शुभकृते ततः ॥ ४
सौदामिनीं सुदास्यस्तुतां रूपाधिकां नृपः ।
कुरोरर्थाय वृत्तान् स प्रादात् कुरवेशि ताम् ॥ ५
स तां नृपसुतां लब्ध्वा धर्मार्थाविरोधयन् ।
रेवे तन्व्या सह तथा पैलोम्या मयवानिव ॥ ६
ततो नरपतिः पुत्रं राज्यभारद्वयं बली ।
विदित्वा यौवराज्याय विधानेनाभ्यपेक्षयत् ॥ ७
ततो राज्येऽभिषिक्तस्तु दुःहः पित्रा निजे पदे ।

—b) काच धम्मपदसिद्धान्त, दे० योगमातासी, दे० न०। एतत् समत
लोडनी (→अध्वपयसतोर्ध्व) —c) दे० मान (त?) (→आत),
दे० ३ वीं न०। तपोय, दे० तमेन, दे० तमो यथा (→तपोयसी)
धृ —a) दे० पति (→पतिवृत्ति) —b) दे० न०। स्वक, दे०
स्वत (→पुत्रवत्), दे० ४ वे। पुन त पोषाणमिच्छति —c) दे०
कृत (→पुत्रवत्), दे० तथा (→तत) न०। यत्न कृतपुत्रेण।

५. दे० 'दा' + 'ताम्' अ-ट् इत्यारम्भ १७ स्तोकोन्तर
'देवदेवताय' इति यावत् ० -८) दे० १ वे० सोऽरासी च (→
सोऽरासी) ; दे० १ च (→मु) - ३) दे० ३ वे० मुना (→मुना),
दे० २ ५ वे० 'पिका' → 'पिका' ; दे० ३ ४ ७ ११ गुप (→गुप) - ८)
शा० दे० ३ स्यादादे० सोऽपरादात्, दे० १ शा प्रादात् (→स प्रादात्) ;
शा० १४ या 'दा' दे० ७ ११ वे० पिता (→[पि] य तात्)

६. दे०. ० -b) दे०. स्वधर्मात्, दे०. धर्मार्थम्,
दे०. धर्मात् (-धर्मात्) दे०. अथ रोपयत् (-यत्) रोपयत् (-यत्)
य०. मेदे (-मेदे) दे०. सत्या (-सत्या), -d) दे०. सर्वं, न,
यत् (-यत्)

७ दे। ० -a) ब। दुई रिला (→नररति)
 -b) ब। चज (→भज्ज), ध। वारा °हार, दे। °भाम्, दे.
 °हार (→°भार)

८ दे० ० -b) आ० दे० निजं (→निजे)।
 निजं धैव निजे पदे -०) का० महतो (→स मही), दे० ५-११

पालयामास स महीं पुत्रवच स्वय प्रजा ॥ ८
 स एव क्षेत्रपालोऽभूत् पशुपाल स एव हि ।
 स सर्वपालरुधासीत् प्रजापालो महानल ॥ ९
 ततोऽस्य बुद्धिरत्यत्रा कीर्तिर्लोक गरीयसी ।
 यात्रकीर्ति सुसस्था हि तावद्वास सुरै सह ॥ १०
 स त्वेव नृपतिश्रेष्ठो यायातध्यमवेक्ष्य च ।
 निचचार महीं सर्वा कीर्त्यर्थं तु नराधिप ॥ ११
 ततो द्वैतवन नाम पुण्य लोकश्चरो वली ।
 तदासाध सुसतुष्टो विवशाभ्यन्तर तत ॥ १२
 तत्र दर्वी ददर्शाथ पुण्या पापविमोचनीम् ।
 यज्ञा ब्रह्मण पुनी हरितिहा सरस्वतीम् ॥ १३

सुदर्शनस्य जननीं हृद कृत्वा सुविस्तरम् ।
 स्थिता भगवतीं कूले तीर्थकोटिमिराण्डताम् ॥ १४
 तस्यास्तजनलमीक्ष्यैव स्नात्वा प्रीतोऽभवन्मृष ।
 समाजगाम च पुन ब्रह्मणो वेदिमुचराम् ॥ १५
 समन्तपञ्चक नाम धर्मस्नानमनुत्तमम् ।
 आसमन्ताद् योजनानि पञ्च पञ्च च सर्वत ॥ १६

दवा ऊचुः ॥

न्यन्त्यो वेदय सन्ति ब्रह्मण पुत्रोत्तम ।
 येनोत्तरतया वेदिर्गदिता सर्वपञ्चका ॥ १७
 देवदध उवाच ॥

६ २३

१। स पात्रयामास महीं -d) दे० न। नि० दे। १० (→पुन)
 या। काय न। १० हि, ब३ स (→च) दे। १७ ते प्रजा स्वय
 दे० त्वा स्वयम्, न। स्या स्वय (→स्वय प्रजा)

९ दे० १० -a) दे० एव (→एव) ब३ ३ लोक
 (→भौत) -0) दे० ३ स एव राजासाध दे० स तवकाल
 पात्रय दे० स एव च ॥ १० ब्र -0) दे० ३ दे। प्रजा दे० ६
 या (→प्रजा); या। न। दे० ११ वली (→वली)

१० दे० १० -a) दे० त्वा (→तत्) दे०
 विधि (→बुद्धि) -b) मुने हरितम् (→भीतिर) न। वनीयसी
 (→गपिणी) -d) दे० मुने तया (→पुन)

११ दे० १० -a) ब३ ३ न। मत्तवं दे। मत्तवं
 दे० मदेव (→त स्वेव); या। ब दे० ५-७ न। वृत्ति
 (→वृत्ति) -b) न। न। दे० ११ ब। यया (→यया); ब।
 दे० मयि (दे० भी) स्वय दे० ६ दे। अमयत दे। विचारय न।
 मयि व (→मयेव व) -d) का वीत्यर्थं ब३ ३ प्रत्ययात्
 (→भीत्यर्थ); न। ३ दे० ७ ३ न स (→पु)

१२ दे० १० -a) दे० नि० ते दत्त (→द्वैत)
 दे। १० १० (→वर्त नाम) -b) दे० ३ सोमचर दे।
 सोमचर (→सोमेश्वर) ब३ दे। ११ दे। न। वनी दे० ११ प्रम
 (पु ७) (→वली) c) ब३ त्वासाध च दे० ३ दे। त्वासा
 बति दे० त्वा सोव मु दे० ११ त्वासाधुने (→त्वासाध मु); ब।
 हृष्टो दे० हृष्टो (→हृष्टो)

१३ दे० १० -a) दे। देवी व सविस्तरम्
 -1) दे। १० (→पुण्या) काय न। ब३ ३ दे। विमो
 चिती दे० न। विमोचि (न। १०) न। दे० विमोचि (→विमोच
 नीम्) -0) दे० स्या दे० ११ स्वय न। प्रजा (→प्रजा)

-1) दे० वर (→हरि)

१४ दे० ० १ दे० ३ ० दे० ३ ७ दे। मुने
 0d 0 -b) दे० स्नात्वा (→स्नात्वा); ब३ दे० १७ दे। न।
 सुविस्तरम् (→सुविस्तरम्) -0) या। काय न। स्थिता
 ब३ ३ स्थितो न। स्थिता (→स्थिता); या। काय न। ३ वली
 (→वली) दे० न। लोक (→लोक) -d) या। काय न। त्वासा
 का। मयि व (→मयेव व)

१५ दे० ० -a) ब३ स दे० ५ तु (→तत्) दे। ४
 ते जलसाध दे० जलसाधे तु (→जलसाधे) -0) दे०
 [-च] ब (→च) न। दे० ३ स त्वासाध पुन -d) न। दे० ३
 उत्तमा (→उत्तराय)

१६ दे० ० -a) काय न। ३ दे० ३ दे० न। स्वयम्
 (→स्वयम्) -d) ब० स्वय (→स्वय)

१७ दे० ० दे० देवा उवाच न। देवा

१७ दे० ० -a) ब० दे० १७ दे। किम
 न्या (→नियम्य) दे० देव (→देव) ब३ ३
 दे। ५-७ ११ दे० देव दे० वेदि (→वेदि) -b) ब३
 दे० ११ ११ त्वा (→त्वा) -0) या। काय न। ब३ ३
 येनोत्तर तया दे० ११ येनोत्तर (दे० ११) ॥ (दे० ११) या दे०
 तनोत्तरतया दे० येनोत्तर तया दे० तनोत्तरा वया (→येनोत्तर
 तया) ब३ ३ दे० ११ दे० ११ वेदे दे० दे० दे० ७ दे०
 (→वेदि) -d) दे० वनि (→वनि) या। काय न। दे०
 पञ्च दे० ५ दे० पञ्च (→पञ्च)

१७ दे० ० या। न। २ दे० देव उवाच काय न।
 योमयानुवाच दे० दे० हरि दे० ४ हरिवाच दे० देवा ऊचु
 दे० देव न। देवेव

गतेऽपि शक्रे राजर्षिरहन्यहनि सीरष्टक् ।
 कृपतेऽन्यान् समन्ताच्च सप्तक्रोशान् महीपति ॥ २७
 ततोऽहमध्रुव गत्वा कुरो किमिदमित्यथ ।
 तदाऽष्टाङ्ग महाधर्मं समाल्यात् नृपेण हि ॥ २८
 ततो मयाऽस्य गदित नृप बीजं क तिष्ठति ।
 स चाह मम देहस्य बीजं तमहमध्रुवम् ।
 देहह वापयिष्यामि सीरं कृपतु वै भवान् ॥ २९
 ततो नृपतिना बाहुर्दक्षिणः प्रसृतं कृत ।
 प्रसृतं तं भुजं दृष्ट्वा मया चक्रेण वेगत ॥ ३०
 सहस्रधा ततश्छिद्य दत्तो युष्माकमेव हि ।
 ततः सर्वो भुजो राज्ञा दत्तश्छिद्योऽप्यसौ मया ॥ ३१

तथैवोर्युग प्रादान्मया छिन्नौ च तावुभौ ।
 ततः स मे शिरः प्रादात् तेन श्रीतोऽस्मि तस्य च ।
 वरदोऽसीत्यथेत्युक्ते कुरुर्वरमयाचत ॥ ३२
 कुरुत्वाच ।
 यावदेतन्मया कृष्ट धर्मक्षेत्रं तदस्तु च ।
 खातानां च मृतानां च महापुण्यफलं त्विह ॥ ३३
 उपवासं च दानं च स्नानं जप्यं च माधव ।
 होमयज्ञादिकं चान्यच्छुभं चाप्यशुभं विभो ॥ ३४
 त्वत्प्रसाददृष्टीकृत्वा शङ्खचक्रगदाधर ।
 अस्य प्रवरे क्षेत्रे भवत्वत्र महाफलम् ॥ ३५
 तथा भवान् सुरैः सार्धं समं देवेन शलिना ।

वै २५

२७ -a) दे० ब३ (→सक) बा१ कार का१ २ बा१ ३
 दे० १० ११ नृपति ब३ सहस्रा (→राजर्षि) -b) ब३ दे० शी०
 दे० वार० (→सीर०) बा१ कार का१ न१ ० बृह दे०
 ० ब३ (→धृक्) -c) ब१ २ दे० १ २ १ १० ११ कृपतेत्यत् ब३ कृ
 तेत्य दे० कृपते गा ते० कृपतोऽन्यात् (→कृपतेऽन्यात्) बा१ कार
 का१ २ कृष्य (बा१ ० प) ते (कार कवति) मृसमुत्ताय (बा१ ० तास्य
 का१ २ रास्य कार ० त्सात्) -d) बा१ का१ २ दे० ११ को (को?)
 शान्द (→कोशाद्) बा१ का१ २ पतिम् कार ० पते दे० १० पती
 (→पति)

२८ -a) बा१ कार का१ २ अस्तुभ (→अवव) दे०
 ह (ग ?) वा (→गत्वा) -b) बा१ कार का१ २ कुर्व (→कुरो)
 कार ० मित्यत् का१ ० मित्यत् च का ० मित्यत् ब३ ० मित्यत्
 (→मित्यत्) -c) दे० १ १ ते० तन्मृगो (→तन्मृगं) दे० १ ते०
 ० वम (→वम) -d) दे० १ १ ते० ० त्वातो (→० त्वात्)

२९ -a) दे० मयाधि (→मयाध) -b) दे० भुवाव व
 ॥ (→भुजं बीजं व) दे० धु (हु ?) तिष्ठति (→मव तिष्ठति) -c)
 ब० देहव (→देहस्य) -d) का१ दे० ११ अश्रुवत् (→अश्रुवत्)
 -e) दे० बापयि० दे० वा वि० (→वापय०) -f) ब३ दे० १ १०
 सीर दे० धोर (→सीर); ब३ कृपति दे० कपतु दे० कृपतु
 (→कृपतु) बा१ कार का१ २ वा (→वै)

३० -b) ब१ २ दे० १ १ १० ते० न१ कर (→कृत) -c)
 दे० प्रवर (→प्रसृत) -d) का० ब१ दे० ३ ५ ९ ते० महा (→भवा);
 ब१ २ दे० ११ वेगित दे० वेतिना (→वेगत)

३१ दे० ३१ ० २-३२ तं ततः भगवत् ० (ह स)
 -a) दे० १० रातपा तं (→सहस्रधा) बा१ कार का१ २ ततोऽप्य

ब१ ३ साय (ब१ ० पि) शिव दे० ३ प्रविच्छेद, दे० व्यविच्छिद्य दे०
 त्वमधि (→अवच्छिद्य) दे० सह वेधाय विच्छेद न१ सहस्राय
 विच्छेद -b) दे० ततो न१ सरो (→वत्तो), दे० १ मुने पत्रादेक
 (मुने य गवैक) युक्तो भवत् -c) दे० १ सय मुज (→सव्यो
 भुजो) दे० १ राजा दे० रातो (→पत्रा) -d) दे० १ ददो
 (→दत्त)

३२ दे० ३ १० मया प्राप्तं ० (ह स) दे०
 ० ० -d) दे० १ दु (→व) -e) बा१ का१ २ [च] लो ब३ [च]
 लो (→[च]ल) दे० १ वरदोऽसीयुवाचाय दे० न१ वरदोऽसीति
 चाप्युक्त -f) दे० वीर (→वर) ब१ २ भयाचत (ब३ ० ल)
 (→भयाचत) दे० १ कृष्ण वचनप्रवीत्

३३ दे० ० १ १ कुर्व
 ३३ -a) का१ यावदतत दे० यावदेव न१ यच्छेव
 (→यावदेवत्) दे० महा (→मया); दे० ३ कृष्ट (→कृष्ट) -b)
 दे० ११ तवेव (→तत्सु) दे० ३ ५ दे० १ न (→च) -c) बा१
 कार का१ २ स्नातानामस्तु योविन् -d) दे० महा (→महा)
 दे० ३ ते० वज दे० १ त्वज (→विह)

३४ -a) दे० १ १ दे० १ पाथ (→पाथ) -b) ब३
 दान (→जय) -c) ब३ ३ होम दे० ३ १ १ ते० न१ होमो
 (→होम) ब१ २ जया (→जया) दे० यज्ञाधिक (→यज्ञादिक)
 दे० १० यावत् (→यावत्) -d) बा१ ब३ न१ चापि (→चापि)

३५ -c) दे० १ भयाव (→भयाव) -d) दे० परत च
 (→भयलभ); ब३ महा (→महा)

३६ -a) ब१ ० त्वत् दे० न१ भवान् (→भवान्); कार
 भयवत्तत् साढ -b) बा१ दवन (→देवेन) कार दानुना

वस त्वं पुण्डरीकाक्ष मयामव्यञ्जकेऽप्युत ।
 इत्येवमुक्तस्तेनाहं राज्ञा वादमवाच तम् ॥ ३६
 तथा च त्वं दिव्यवपुर्भव भूयो महीपते ।
 तथाऽन्तकाले मामेव लप्सेम्यसि सुत ॥ ३७
 कीर्तिश्च श्राव्यती तुभ्य भविष्यति न संशयः ।
 तत्रैव याजका यज्ञान् यजिष्यन्ति सहस्रशः ॥ ३८
 तस्य क्षेत्रस्य रक्षार्थं ददौ स पुरुषोत्तमः ।
 यश्च चन्द्रनामानं वासुकिं चापि पञ्चमम् ॥ ३९
 विधाधरं शङ्कुर्णं सुकेशि राक्षसेश्वरम् ।
 अज्ञानं च नृपतिं महादेव च पावकम् ॥ ४०

(→पुलिना) -0) ब३ दे३ ५-७ १० ११ तै३ वसतः, मुवे वसार (→वस
 त्व) -d) ब३.२ व्यञ्जको (→व्यञ्जके) दे३ मनो मे अव्यवप्युत
 दे३ क्षणमव्यवजने शुभे, न३ मन्मादीपितोऽप्युत (?) -0) दे३
 तेनाह (→तेनाह) -d) दे३१ राजान च (→राजा माह) ब० ३
 वाच, दे३ ७+०, दे३ ३ तै३ चाह (→माह) ब३ २ ह (→तम्) दे३
 उदीर्यम् (→उवाच तम्)

३७ -a) दे३ ३ लप्च भुत्वा, दे३ तच्चास्तु त्व, तै३ तच्चापु
 ता (→तया व त्व) -b) दे३ न३ योगी, तै३ पुन (→भूयो) -0)
 का३ ब३ तै३ तथा ह (→तथापि) दे३ मयेव, दे३ मध्ये व
 (→मामेव) -d) दे३ एष्यति (→एष्यति) दे३ सुत (→सुवत)

३८ ब३.० bode 'न तयाव भविष्यति ० (ह स)
 -a) दे३ ४ तै३ वादवदी सव कीर्तिश्च -0) दे३ ३ १० १० तै३ यष्ट
 शि (→तर्जं) दे३ ३ ५ ७ १० ११ तै३ न३ मायको (→मायका)
 -d) कारा दे३ ३ ५ ७ १० यजिष्यति, का३ दे३ ११ याजिष्यति तै३
 य एष्यति (→यजिष्यति)

३९ इनोकात्तर दे३ ३ ४ १० तै३ अघिकम्—पुनस्तव उवाच दे३
 पुनस्तव उ

३९ -b) दे३ मदा (→ददीत) दे३ ११ 'तमं (→'तम)
 -0) ब३१ बारा ब३१ २ यण मन्वन्, दे३ यण नृपेदं (→यण च
 वन्दं)

४० -b) ब३.० bode 'न तयाव भविष्यति ० (ह स) -b)
 ब३१ का३ दे३ ३ ५ ११ तै३ सुके (→सुकेति) -0) ब३१ बारा
 मजावित्, ब३१ मजावित्, + मजावित्, का३ मजावित्, ब३३
 मजावित् (ब३ ०), दे३ ४ मजावित्, दे३ मजावित् (→मजावन)
 दे३ तु (→च) -d) ब३१ का३ ब३ ३ मन् (→'मन्) (→'मन्)
 दे३ तु (→च), दे३ ३ ५ ७ १० तै३ न३ महावीरं प्रहृष्टम्

एतानि सर्वतोऽभ्येत्य रक्षन्ति कुरुजाह्नलम् ।
 अमीषां बलिनोऽप्ये च मृत्याश्चैवानुयायिनः ॥ ४१
 अष्टौ सहस्राणि धनुर्धराणां
 ये वारयन्तीह सुदुष्कृतान् वै ।
 स्नातुं न यञ्जन्ति महोत्तरूपा-
 स्त्वन्यस्य भूताः सचराचराणाम् ॥ ४२
 तस्यैव मध्ये बहुपुण्य उषतः
 पृथूदकः पापहरः शिवश्च ।
 पुण्या नदी प्राह्मखता प्रयाता
 यत्रौषधुक्तस्य शुभा जलाब्जा ॥ ४३

४१ -a) दे३ एता - (→एतानि) ब३ सर्वाव्य (प्य ?)
 म्येत्य (→सर्वतोऽभ्येत्य) -b) ब३१ का३ दे३ ३ १० ११ 'जह्नल
 (→जाह्नलम्) -0) का३ वीर, का३ भूत्वा, दे३ ४ तै३ दैत्ये,
 दे३ ये व (→[ब] ये व) -d) ब३३ चैवाव यायिन, ब३३ चैवाव
 यायिन् दे३ चैव तु यायिन् (→चैवानुयायिन्)

४२ श्रुतिहरार कारा अघिकम्—
 ११० ते सर्वोऽभ्येत्य स्नायात्तत्तरा कुरुजाह्नले ।
 का३ अघिकम्—यौ भयवानुवाच

४२ -b) ब० दे३ ३ तै३ निवारं, दे३ मे भारं
 (→मे भारं) ब३.० दे३ ११ सुदुष्कृतीन्, दे३ ३ सुदुष्कृताणा, दे३
 सुदुष्कृताणि (→सुदुष्कृताम्) -d) ब३.० दे३ ११ स्नान न,
 दे३ शायति, न३ वातु ७ (→स्नानु न) न३ गच्छन्ति (→गच्छन्ति)
 -d) कारा दे३ ३ ४ प्रयात, दे३ प्रयात, दे३ १० स्त्वं (य) स्वं
 न३ यशस्य (→स्त्वम्यस्य) दे३ ४ ते नीर (→भूता स) ब३३ स्वस्य
 स्वभूता च, तत्पुण्यस्मरूपाश्च (→स्वस्याव भूता स)

दे३ १० ab, cd मध्ये अघिकम्—स्नानकरण दिद (?)

४२ श्रुतिहरार ब३३ अघिकम्—स्नानकरण उवाच

४३ ब३३ बारा ब३३ ३ ४१ ० भारम्य ४५ b पर्यन्तं
 पाठो नास्ति -a) दे३ मय्य (→मध्ये) दे३ ४ तै३ मुक्त, दे३ ७ मुक्त,
 दे३ मुक्त (→वक्त) तै३ तस्यैव ८८००००० मुक्त -b) दे३ ४
 'दक, तै३ 'द्व (→'दक), दे३ ४ तै३ 'हर (→'हर) दे३ ४ तै३
 निव च (→निवश्च) -0) दे३ तन (→'तनो), दे३ ७ 'मुक्ता,
 दे३ ११ 'मुक्ता न३ 'मुक्ता (→'मुक्ता) दे३ प्रयाति, दे३ प्रयात,
 तै३ ३ ८८ (→अपयात) -d) ब३३ दे३ ३ १० ११ वनोप, दे३ ३
 मयाव, तै३ ४ ८८ (→मयेव) न३ 'मुक्ता (→'मुक्ता), ब३३
 दे३ ५ १० ११ मुता जलाब्जा दे३ २ ७ तै३ सुवीर्यतम्या (→मुमा
 जलाब्जा)

पूर्यं प्रजेयं प्रणितामहेन
 सृष्टा समं भूतगणैः समस्तैः ।
 मही जल वह्निस्मीरमेव
 खं त्वेवमादौ विषमौ पृथुदकः

तथा च सर्वाणि महार्णवानि
वीर्यानि नद्यः स्रवणाः सरासि ।
संनिर्मितानीह महाशुभेन
तच्चैभ्यमागात् सलिलं महीषु ॥ ४५ ॥

इति श्रीवामनपुराणे त्रयोविंशोऽध्यायः ॥२३॥

४४ शा० कारा का। २ ० (द ४३ वा वि) के।
 मही वं षष्ठितम् -०) दे३ पूर्वा, न। पूर्वे (→पूर्वे)
 दे३ ३ ते। नवीय, न। प्रजेय (→प्रजेय) -b) व। चट्टा, दे० १० छट्टा
 (→छट्टा), दे० समरी (→समरी) वे। छ ०००० छ पर्व समरी
 -०) दे। मही (→मही) व। तल (→तल), व३ समरीलेय, दे०
 समरीलेय (→समरीलेय) -d) व। श्रुत्वेय, व३ सत्त्वेय, दे० वे
 लेय, दे० तयैव, दे० न। ववेय (→वत्त्वेय) दे० प्रबभौ
 (→विबभौ), दे० ४ ० दक (→दक) वे। भौ प्रपुदक षष्ठितम्

४५ वा० कारा वा० १२ $ab \circ$ (अ ४ दे पा वि) वा०
 $cd \circ -a$ दे० सर्वत्र $(\rightarrow$ सवाणि) दे० महार्णवाच्च दे० महार्ण-
वादि $(\rightarrow$ महागवादि) दे० १ से० सर्वे तथा तेष्वपरा महान्त $-b$
वा० १ अचना दे० २ सवना $(\rightarrow$ सवना) वा० प्रविष्ट्या $(\rightarrow$ सपदि)

देवदेव उवाच ।

सरस्वतीरूपद्वयोरन्तरे ब्रह्माङ्गले ।
 मुनिप्रवरमासीन पुराण लोमहर्षणम् ।
 अपृच्छन्त द्विजवरा, प्रभाव सरस्तदा ॥ १
 प्रमाण सरसो ब्रूहि तीर्थानां च विज्ञेयत ।
 देवतानां च माहात्म्यमुत्पत्तिं धामनस्य च ॥ २
 एतच्छ्रुत्वा वचस्तेषां रोमहर्षसमन्वित ।
 प्रणिपत्य पुराणपरिदि वचनमब्रवीत् ॥ ३

लोमहर्षण उवाच ।

ब्रह्माणमग्न्य कमलासनस्य

विष्णु तथा लक्ष्मिसमन्वित च ।

रुद्र च द्रव प्रणिपत्य मूर्ध्ना

तीर्थं महद् ब्रह्मसर, प्रवक्ष्ये ॥ ४

रन्तुकादौजस बावत् पावनाच्च चतुर्मुखम् ।

सर सनिहित प्रोक्त ब्रह्मणा पूर्वमेव तु ॥ ५

कलिद्रापरयोर्मध्ये व्यासेन च महात्मना ।

सरप्रमाण यत्प्रोक्त तच्छृणुष्व द्विजोत्तमा ॥ ६

विश्वेश्वरादस्मिन्पुर तथा कन्या जरद्वबी ।

धामदोधवती प्रोक्ता तावत्सनिहित सरः ॥ ७

मया श्रुत प्रमाण यत् पठ्यमान तु धामने ।

ॐ गा१ का१ ३ देव उवाच कारा श्रीमगवानुवाच दे१ ४ ते१
 ऋषय ऊतु दे१० देवा ऊतु

१ -b) गा१ का दे१ ५ १० भागले (दे१ स) (-भाङ्गले)
 -c) का१ मुनि (-मुनि) -d) दे१ ३ प्रप्रदक्ष्य दे१ पञ्चदृष्टे
 दे१०-११ पुच्छस्ततो (-अपृच्छन्त) दे१ ०वर (-वरा) -f)
 गा१ कारा का१ प्रसव का दे१ १०-११ प्रभव (-प्रभाव); कारा
 दे१ ४ ते१ सरस्तदा दे१०-११ तु दे११ स १) रससमम्, मुने
 सुरस्तमा (-सरस्तम्)

१ श्लोकापर गा१ कारा का१ ० मुने अधिकम्-ऋषय
 ऊतु

२ -b) दे१ तु (-च) दे१ विशेषण (-विशेषित) -c)
 दे१ ॥ (-च) गा१ कारा का१ ३ देवानां चैव (-देवतानां च)
 -d) दे१ तु (-च)

३ -b) दे१० रोम + लोम (-रोम) दे१ ४ ते१ बाहि
 जालोमहर्षण -c) दे१ ५ पुराणविषय (-पुराणवि) -d) दे१
 भद्रवत् (-अब्रवीत्)

ॐ गा१ का१ दे१ नो (गा१ चो) महर्ष उवाच कारा रोम
 हर्षण उवाच दे१ लोमहर्षण

४ -a) दे१ ४ ते१ ईश (-आय) -b) दे१ तु (-च)

मुने विष्णु च सन्धोसहित तदेव -d) गा१ कारा का१ ३ दे१०
 तीर्थवर ते१ पञ्चदृष्टे (-महत् ब्रह्म) दे११ प्रवक्ष्ये (-प्रवक्ष्ये)

५ दे१ ३ ते१ ब्रह्मणा प्रोक्त ५३-६० ० (ह स)
 a) गा१ कारा का१ ३ दे१० ११ का (दे१ ११) रि (-पावत्)
 -b) कारा का१ ० पावन च ते१ प्रावता (गा१) च्च (-पाव
 नाच्च) -c) दे११ सनिहित (-सनिहित) दे१ प्रोक्तो दे११ प्रोक्त
 (-प्रोक्त)

६ दे१ ३ ते१ ० (ह स द ५ पा वि) -a) दे१ ११
 कतिर (-कति) -b) दे१ तु (-च) -d) दे१ ५ त द्रव्यम्
 (-तच्छृणुष्व)

७ -a) दे१० विश्वेश्वर (-विश्वेश्वराव); गा१ कारा का१ ०
 विश्वेश्वर दे१ ५ १०-११ ते१ रस्तिपुर (-रस्तिपुर) -b) दे१
 जगद्वती दे१ पञ्चवती दे१ जरद्वबी दे१ चरद्वती (-चरद्वती)
 -c) दे१ वाषटोष (व १) c (-धामदोधवती) -d) दे११
 मावत् (-मावत्) गा१ सरा दे११ बुर (-सर)

८ -a) गा१ कारा का१ धेर का१ ३ दे१ ४ ते१ तत्
 दे१० तु (-भवत्) दे१० प्रमाण + पुराण (-प्रमाण) ते१ मया
 श्रुत पुराण तत् -b) गा१ कारा का१ ० पुच्छपदान दे१० कथ्य
 मान (-पठ्यमान) गा१ कारा का१ ० धराजले दे१० धामन
 (-धामने) दे११ प्रथम ननु धामने ले१ सधमान स्थावने -c) दे१ ४

तच्छृणुष्वं द्वित्रश्रेष्ठाः पुण्यं वृद्धिकरं महत् ॥ ८
 विश्वेश्वराद् देवरा नृपावनात् सरस्वती ।
 सरः संनिहितं क्षेत्रं समन्तादर्थयोजनम् ॥ ९
 एतदाश्रित्य देवाश्च ऋषयश्च समागताः ।
 सेज्जन्ते मुक्तिकामार्थं स्वर्गायें चापरे स्थिताः ॥ १०
 ब्रह्मणा सेवितमिदं सृष्टिकामेन योगिना ।
 विष्णुना स्थितिकामेन हरिरूपेण सेवितम् ॥ ११

इति श्रीवामनपुराणे सरोमाहात्म्ये प्रथमोऽध्यायः ॥१॥

२

श्रवय ऊचुः ।

ब्रूहि वामनमाहात्म्यमुत्पत्तिं च विशेषतः ।
 यथा पत्तिर्निर्गमितो दत्त राज्यं क्षत्रजतोः ॥ १

वे१ मृग्यन्तु (→मृग्यन्तु)

९. -३) शा१ का१ २ दे१ विदेवसरा (→विदेव-
 रा) शा१ का१ २ दे१ देव (दे१ ०क) एति (शा१ ०न), दे१ ४ ५ १०-११
 देव वराट (→देववरा) -४) शा१ का१ २ दे१ १०-११ पावनी च,
 का१ २ पावती (च), दे१ पावनात्त्व (→पावनात्) शा१ का१ २
 दे१ १०-११ (→पावती) -०) दे१ एतत् (→सर), दे१ १० प्रोक्त, +
 शेष, मुने प्रोक्त (→अथ)

१०. दे१ ०द० (इ ०) -३) दे१ २ वे१ मृग्यन्तु
 (→मृग्यन्तु), दे१ ४ विपुला (→देवप्र) -०) दे१ मुक्तं
 (→मुक्ति) -१) शा१ का१ २ च वे१ (→वापरे)

११. -४) दे१ ३ छ (दे१ ४) ०द० (→सृष्टि), दे१ वागिना
 (→योगिना)

१२. -१) शा१ का१ २ तु (→च) -०) का१ २ दे१
 केवले च (दे१ सर), का१ २ वे१ तीर्थ (→वे१ तीर्थ), दे१ मय
 (→महादेवा) -१) दे१ मृग्य त्वं (→मृग्यत्व)

१३. -०) दे१ ११ मारुतं (→मारुत) -४) दे१ ३ ०द०
 (→०द०), दे१ ३ ०द० (→०द०) -०) दे१ ३ ०द० (→०द०), दे१ ३ ०द०
 (→०द०), दे१ ३ ०द० (→०द०)

१४. -३) शा१ का१ २ व (का१ २) दे१, का१ २ दे१
 (दे१ ४) रतुं (→रतुं) -४) का१ २ दे१ ५ ३ ०द० (→०द०) छिद्यतम्
 शा१ का१ २ दे१ रामहृदयवर्णनम्, दे१ ४ वे१ रामहृदय
 ५ (दे१ ४) चकार (→रामहृदयवर्णनम्) -०) दे१ ३ ०द०
 (→०द०), -३) दे१ प्रभाते (→प्रभाते)

स्त्रेण च सरोमध्यं प्रविष्टेन महात्मना ।
 सेव्य तीर्थं महातेजाः स्थापित्वं प्राप्तवान् हरः ॥ १२
 आयुषा ब्रह्मणो वेदिततो रामहृदः स्मृतः ।
 कुरुषा च यतः कष्टं कुरुक्षेत्रं ततः स्मृतम् ॥ १३
 तरन्तुकारन्तुकोर्यदन्तरं
 यदन्तरं रामहृदयतुर्हृत्पम् ।
 एतत्कुरुक्षेत्रसमन्तपञ्चकं
 पितामहसोचरवेदिरुच्यते ॥ १४

लोमहर्षण उवाच ।

मृग्यन्तुं मृग्यः प्रीता वामनस्य महात्मनः ।
 उत्पत्तिं च प्रभाव च निवासं कुरुजङ्गले ॥ २

पुष्टिका - शा१ का१ २ दे१ इति श्रीवामनपुराणे, का१ इति
 वामनपुराणे, का१ २ दे१ इति श्रीवामनपुराणे सरोमाहात्म्ये, दे१ १०
 इति वामनपुराणे सरोमाहात्म्ये, दे१ इति श्रीवामनपुराणे उमा-
 सवरे, वे१ इति श्रीवामनपुराणे सुब्रह्मसरोमाहात्म्ये, मुने इति श्री
 वामनपुराणे पुलस्त्य नारद सवरे सरोमाहात्म्ये अध्याय
 नाम - शा१ का१ सरोमाहात्म्य नाम, का१ कुक्षेत्रप्रमाण नाम,
 दे१ १०-११ हर (दे१ ११) माहात्म्य अध्यायसंख्या - शा१ का१
 २ दे१ मुने, द्वितीयोऽध्याय, का१ २ त्रितीयोऽध्याय, का१ २ त्रितीयोऽध्याय,
 दे१ १० ॥ १२३॥, दे१ ११ ॥ १२३॥, दे१ १२ ॥ १२३॥ (इ २३ अध्या-
 यस्य सुब्रह्मसरोमह इति ॥)

२

इति सरोमाहात्म्यप्रथमविश्वामनवर्णित (त मा अध्याय
 २-१०) शा१ का१ २ पुष्टिकेतु न कते वपपठे दातिमाव
 पाठे च मृग्यमेव सरोमाहात्म्य दातिमाव तु प्रमुक्तमेव
 १. दे१ अध्याय ३, दे१ अध्याय ३, दे१ अध्याय ३.

१. वे१ अध्याय
 ३. वे१ सविम्व २. सोमहर्षण ३, दे१ सोमहर्षण
 २. वे१ ३. सविम्व -३) दे१ ३ मृग्यन्तु (→मृग्यन्तु)
 दे१ ११ अध्याय, वे१ ३ नय (→मृग्य), दे१ ३, दे१ ३. प्रीता
 (→प्रीता) -०) दे१ ११ प्रमाण, दे१ १० प्रमाण (→प्रमाण) -०)
 वे१ ३ स (→प्रमाण) ३ दे१ ३. माहात्म्ये (→माहात्म्ये)

तुष्टाश्च देव्यः प्रवराः द्वीः कीर्तिर्व्यतिरेव च ।
प्रभा धृतिः क्षमा मूर्तिर्नृदिर्दिव्या महामतिः ॥ १९
श्रुति स्मृतिरिडा कीर्तिः शान्तिः पुष्टित्वाक्रिया ।
सर्गश्चाप्सरसो दिव्या नृचर्गीतविशारदाः ॥ २०
प्रपद्यन्ते स्म दैत्येन्द्रं त्रैलोक्यं सचराचरम् ।
प्राग्मैश्वर्यमतुल बलिना ब्रह्मादिना ॥ २१

3

कथं देवातिदेवोऽसौ विष्णुर्वामनता गतः ॥ १ पं २४
लोमहर्षण उवाच ॥

२० के० ॥ कश्चित् - १) दे० ३ युक्तिविद्या स्मृति बोधि
दे० ३ युक्ति स्मृतिस्तथा बोधि, दे० ३ ॥ युक्ति स्मृति 'गति' (ति ?)
पुष्टि, दे० १० युक्ति स्मृतिस्तथा पाति, के० ॥ युक्तिस्मृतिविद्या बोधि-
०) दे० ३ ॥ पुष्टिस्मृति, दे० १० यदा पुष्टि (-प्राप्ति पुष्टि) दे०
विद्या (-विद्या) - ०) दे० ३ ॥ सावित्रा दे० १० तो विद्या (-१०)
विद्या, दे० १० ॥ एवमत्र दे० १) विद्या दे० १० तो विद्या - ०) दे० ३ ॥

3

ॐ दे४ ऋषिराज, दे५ लोमहर्षण, दे७ लोमहर्षणि

वै २४ २ बलिससं च त्रैलोक्यं दृष्ट्वा देवः पुरंदरः ।
मेरुप्रसं ययौ शक्रः स्वमातुर्निलयं शुभम् ॥ २
समीप प्राप्य मातुश्च कथयामास ता गिरम् ।
आदित्याश्च यथा युद्धे दानवेन पराजिताः ॥ ३

अदितिरुवाच ।

यद्येवं पुत्र युष्माभिर्न शक्यो हन्तुमाहवे ।
मर्लिर्विरोचनमुतः सर्वैश्चैव मरुद्गणैः ॥ ४
सहस्रशिरसा शक्यः केवल हन्तुमाहवे ।
तेनैकेन सहस्राक्ष न स हन्येन शक्यते ॥ ५
तद्वत् पृच्छामि पितरं कश्यपं ब्रह्मादिनम् ।
पराजयार्थं दैत्यस्य वलेस्तस्य महात्मनः ॥ ६
ततोऽदित्या सह सुराः संप्राप्ताः कश्यपान्तिकम् ।

तत्रापश्यन्त मारीचं मुनिं दीप्ततपोनिधम् ॥ ७
आद्यं देवगुरुं दिव्यं प्रदीप्तं ब्रह्मवर्चसा ।
तेजसा भास्कराकारं स्थितमग्निशिखोपमम् ॥ ८
न्यस्तदण्डं तपोयुक्तं बद्धकृष्णाजिनाम्बरम् ।
वल्कलाजिनसंवीतं प्रदीप्तमिव तेजसा ॥ ९
हुताशमिव दीप्यन्तमाज्यगन्धपुरस्कृतम् ।
स्वाध्यायवन्तं पितरं वधुष्मन्तमिवानलम् ॥ १०
ब्रह्मादिसत्यगदिसुरासुरगुरुं ब्रह्मम् ।
ब्राह्मण्याऽप्रतिमं लक्ष्म्या कश्यपं दीप्ततेजसम् ॥ ११
यः स्रष्टा सर्वलोकानां प्रजानां पतिरुत्तमः ।
आत्मभावविशेषेण तृतीयो यः प्रनापति ॥ १२
अथ प्रणम्य ते वीराः सहादित्या सुरर्षभाः ।
ऊचुः ब्राह्मणमिव मानसाः ॥ १३

२ वै. दिव मेरु b० क्षणितम् -a) दे. तु (-च)
दे. १ बलिं दैनौप्यतस्य तु -a) दे. ३ मर्तु (-मेरु) ; दे. ५ १० ११
°सर्वं दे. १ पुष्ट (-प्रस्तव)

३ वै. ab 'या यथा' क्षणितम् -b) दे. ३ गिरिम्,
दे. ४ दाता (-गिरिम्) -a) दे. ५ १० ११ क्षाणितं स (-क्षाणितम्)
मुने रणे सर्वे (-यथा युद्धे) -d) दे. ५ ११ °जित
(→°जिता)

४ वै. क्षणितः, दे. ५ अदिति

४ वै. cd 'विरो म' क्षणितम् -a) वै. बली (-वतिर)
दे. ५ वीरो (-विरो) -d) दे. ५ सर्वैश्च (-सर्वैश्चैव)

५ वै. b 'वल मे' cd 'प्राप्तं क्यते'
क्षणितम् -a) दे. ५ १० ११ क्षयं (-क्षयम्) -b) दे. ५ १० ११
वै. 'मेव हि' (-माहवे) ; दे. ५ स च प्र (प्रा १) यय देवः दे. ५ यो
मात्येन वेनचित दे. ५ विष्णुना वेनचेन हि -a) दे. ५ स ० क्षयः
(→क्षयम्) -d) दे. १० हन्तु मात्येन, दे. ११ जेषु मात्येन दे.
दे. ११ न स हन्येन

६ वै. cd देव स्य क्षणितम् -a) दे. ५ १० ११
पुष्टम् (-पुष्टम्) -b) दे. ५ क्षाणितं (-क्षानितम्) -a)
दे. ११ 'जयाय, दे. ११ 'जयाय' (-'जयाय' -d) दे. ११ देव
हर्षं (-भवेत्सत्य)

७ वै. cd क्षणितम् -a) दे. ५ दैत्या, दे. ५ १० ११ निष्ठा
मुने देवा (-[य] निष्ठा) -a) दे. ११ पदपति मुने यत्यप्र
(→यत्यप्र) ; दे. ५ क्षाणितं (-क्षाणितम्) -d) दे. ५ रीति दे. ११ रीति
(→रीति) ; दे. ५ पन (-निधि)

८ वै. cd 'तेजसा' नि क्षणितम् -a) दे. ५ १० ११
वेद' (-देव) -b) दे. ५ ११ प्रनेत (-प्रनेत) दे. ५ ११ वै.
°वर्चस, दे. १० 'तेजसा' + 'वर्चसा' मुने तेजसा (-'वर्चसा') -c)
दे. ५ 'यथायाम्' मुने 'यथाय' (-'यथाय') -d) दे. ५ स्थिता
वति, दे. ५ १० ११ 'यथायाम्', दे. ५ 'यथायाम्' (-'यथायाम्')

९ वै. न्यस्तद' इत्यारम्भ १३ b पयत् क्षणितम् -a)
दे. ५ यत्, दे. ५ नत्वे (-यत्) दे. ११ यमदण्डोपमं दय
-b) दे. ५ उच्यते, दे. ११ न ० (-यत्) -d) दे. १३ सदीप्त
(→प्रनेत)

१० वै. क्षणितम् (इ ६ पा वि) -a) दे. ५ हुताश
वह्मन्मानम् -b) दे. ५ भाषणं (-भाषणम्) ; दे. ११ 'यत्' (-
'गर्भ') -d) दे. ५ क्षाणितम् (-'क्षानितम्')

११ वै. क्षणितम् (इ ६ पा वि) -a) दे. ५ ब्रह्माय
सत्यम्, दे. ५ १० ११ ब्रह्मायानिषादुच्यते, दे. ५ ब्रह्मायानि सत्यम् -b)
दे. १० चराय' (-युगायुग) ; दे. ५ विप्रो (-प्रष्टु) -a) दे. ५
ब्रह्माय, दे. ५ १० ११ ब्रह्माय' (-'ब्रह्माय')

१२ वै. क्षणितम् (इ ६ पा वि) -b) दे. ५ 'मुत्तमं',
दे. ५ 'यत्', दे. १० ११ 'रत्तम' (-'रत्तम') दे. ५ ब्रह्मायानिषादुच्यते
-d) दे. ५ १० ११ [य] = (-य)

१३ वै. ab क्षणितम् (इ ६ पा वि) -a) दे. ११ क्षीय,
दे. १० क्षय + क्षीय (-क्षीय) -b) दे. ५ १० ११ स्रष्टा
(→क्षानितम्) -c) वै. श्रोतु (-ऊच्यते) -d) दे. ५ १० ब्रह्माय
[विष्णुनाय, मुने ब्रह्माय निष्ठायाय]

अजेयो युधि शक्रेण बलिदैत्यो बलाधिकः ।
तस्माद् विधत्त नः श्रेयो देवानां पुष्टिवर्धनम् ॥ १४
श्रुत्वा तु वचनं तेषां पुत्राणां कश्यप प्रभुः ।
अक्रोद् गमने बुद्धिं ब्रह्मलोकाय लोककृद् ॥ १५
कश्यप उवाच ॥
शन गच्छाम सदनं ब्रह्मणः परमाद्भुतम् ।
तथा परानय सर्वे ब्रह्मणः रयतुश्रुतताः ॥ १६
सहादित्या ततो दद्याताम् । काश्यपमाश्रमम् ।
प्रसिता ब्रह्मसदनं महार्णगणसेवितम् ॥ १७
ते मुहूर्त्तेन मप्रामा ब्रह्मलोकं मुनयसः ।
दिश्यैः धामगर्भयानिर्णयार्हस्ते महानला ॥ १८
ब्रह्मणः द्रष्टुमिच्छन्तस्तपोराशिर्नमन्ययम् ।

१४ वे. 1 ab गण बलिर् लङ्गितम् -a) दे० जयायो
दे० 10-11 यजेय (-अजेयो) -b) दे० 7 10-11 दामय बलवर्धित
-0) दे० 1 3 7 11 विपत्तय दे० 10-11 विपत्तय दे० 11 'ये' (-विपत्तय);
दे० 4 7 11 यत् ययो दे० 3, 10, 11 ययो यद् (-न ययो) -d)
दे० 7 11 यधि वे. 1 मुद्द (-मुष्टि)

१५ -b) वे. 1 पुन (-प्रभु) -0) दे० 4 10 वे. 1 कुर्वन्
दे० कुर्वन् स (-अपरोद्)

१५ अत्रोक्तं पर दे० 4 वे. 1 मुदे अत्रिणम्—
92 * कदमिण्यपुत्राय को यथा जेयव दयप (दे० ०ज)
॥ दे० कयप

१६ वे. 2 0d 0 -a) दे० 2, 7 10 11 पुन (-गर्भ)
-b) दे० १ भायम (-मायामृत) दे० महर्णगणसेवित -0)
दे० 10-11 यथा (-तथा) दे० अनुगम्य मुप सर्वे -d) दे०
ब्राह्मणा (-ब्रह्मण) दे० 11 ब्रह्मणे (दे० १भा) ब्राह्म (?) पुनक
दे० ब्रह्मणो ब्रह्मपुनक

१७ वे. 2 ab 0 -a) दे० १ विव्यास (-विपत्तय) -a)
दे० 3 4 यथा वे. 1 तया (-ततो) -b) दे० 3 11 कश्यप (-काश्यप)
दे० भायमाम् (-मायम) -0) दे० 11 प्रसिता दे० प्रसितो
(-प्रसितता) -d) दे० 10 ब्रह्मणि (-ब्रह्मणि)

१७ अत्रोक्तं पर दे० अत्रिणम्—

93 * ब्रह्मणः द्रष्टुमिच्छन्तस्तपोराशिर्नमन्ययम् ।

१८ -b) दे० 1 स (-मुष्टि) -d) दे० 4 10 11 मु (दे० 11 च)

महाबले (-ते महाबला)

१९ दे० 1 ab 0 -a) दे० 3 प्रष्टु (-द्रष्टु) -b) दे० 1

अध्वगच्छन्तं निस्तीर्णां ब्रह्मणः परमां समाम् ॥ १९
पद्पदोद्गीतमधुरां सामगैः समुदीरिताम् ।
श्रेयस्करीममित्रघ्नीं दृष्ट्वा संजह्युत्तदा ॥ २०
कचो बहुचक्षुरस्यैव प्रोक्ताः क्रमपदाक्षराः ।
शुश्रुर्विदुषन्वाप्ता विततेषु च कर्मसु ॥ २१
यज्ञविद्यावेदविद् पदश्रमविदस्तथा ।
खरेण परमर्षाणां सा वभूव प्रणादिता ॥ २२
यज्ञसत्त्वविक्रिश्च शिष्याविक्रिस्तथा द्विजैः ।
छन्दसा चैव चार्थज्ञैः सर्वविद्याविशारदैः ॥ २३
लोकायतिस्मृत्यैश्च शुश्रुः खरमीरितम् ।
तत्र तत्र च निप्रेन्द्राः नियताः शसितत्रताः ॥ २४
जपहोमपरा हरया ददशुः कश्यपसत्तमाः ।

१९ 'पणि यथा', दे० वे. १ 'पणिमय', दे० १ 'पणि महर्', दे० १ 'पणि
तय' (-'पणितम्') -0) दे० 1 यम्य, दे० ३ यम्य (-अयम्य);
दे० 4 वे. 1 यम्य तु (-अयम्य) वे. 1 निस्तीर्णां (-विस्तीर्णां);
दे० ३ अयम्य तु मुविस्तीर्णा

२० दे० 11 ab 0 -b) वे. 1 4 सामगै (-सामगै)
-0) दे० यम्यमय (-अयम्यमय)

२१ -a) दे० अविधिर्विदुषमुत्तदा -b) वे. 4 प्रात
(-प्रोक्ता) दे० 11 प्रोक्ता ब्रह्मविशारदैः दे० प्रोक्त ब्रह्मविशारदैः मुदे
प्रोक्ता क्रमपदाक्षराः -0) दे० शुश्रुः, वे. 1 शुश्रुः (-शुश्रुः);
दे० 7 10 11 त्व (दे० 11 वे) यद्, वे. 1 ३ ३ * (-विदुषः) -d) वे.
वे ततो (-विस्तीर्णा); दे० ३ यम्य तु (-अयम्य)

२२ वे. 1, ८ र यवीनां लङ्गितम् -a) दे० ६ विद्या
(-विद्या) दे० यविद्या वे. १ विद्या -b) दे० १ विद्या तया
(-विपत्तय) -d) वे. 1 सा यवीनां (-सा यवीनां); दे० 4 7
प्रोक्ता वे. 1 प्रोक्ताम् (-प्रोक्ताम्)

२३ वे. 1 ८ साय तया लङ्गितम् -a) दे० 2 4 वे.
विद्विद् (-विद्विद्) -b) दे० 3 11 विद् (-विद्विद्)
-0) दे० ३ तयय दे० 3 11 लङ्गितं दे० ३ यवीनां (-चायवीनां)
दे० ३ यवीनां च तयाय मुदे यवीनां च तया विद्

२४ -a) दे० 11 लोकयात्रिक (-लोकयात्रिक) -0)
दे० 3 विप्रत्राय (-विप्रत्राय) -d) दे० ३ नियताः शसित
त्रताः

२५ वे. 1 b इत्यायना लङ्गितम् -a) दे० 1 3 वे.
जय (-जय); वे. १ पराय मुल्याम् (-पराय मुल्या) -b)

दृष्ट्वा तु तान् सुरान् सर्वान् कश्यपेन सहागताम् । आह ब्रह्मा महातेजा देवानां प्रहरीश्वरः ॥ ३८

इति श्रीवामनपुराणे सरोमाहात्म्ये तृतीयोऽध्यायः ॥ ३ ॥

४

प्रश्नोवाच ।

यदर्थमिह संप्राप्ता भवन्तः सर्व एव हि ।
चिन्तयाम्यहमप्यग्रे तदर्थं च महाबलाः ॥ १
भविष्यति च नः सर्वं काङ्क्षितं यत् सुरोत्तमाः ।
घलेर्दानवगुण्यस्य योऽस्य जेता भविष्यति ॥ २
न केवलं सुरादीनां गतिर्मम स विश्वकृत् ।
त्रैलोक्यस्यापि नेता च देवानामपि स प्रभुः ॥ ३
यः प्रभुः सर्वलोकानां विश्वेशश्च सनातनः ।
पूर्वजोऽयं सदाप्याहुरादिदेवं सनातनम् ॥ ४
सं देवापि महात्मानं न विदुः कोऽप्यसाविति ।

देवानस्मान् श्रुतिं विश्वं स वेत्ति पुरुषोत्तमः ॥ ५
तस्यैव तु प्रसादेन प्रवक्ष्ये परमां गतिम् ।
यत्र योगं समास्थाय तपश्चरति दुश्चरम् ॥ ६
धीरोदस्योचरे कूले उदीच्यां दिशि विश्वकृत् ।
अमृतं नाम परमं स्थानमाहुर्मनीषिणः ॥ ७
भवन्तस्तत्र वै गत्वा सपसा संसितव्रताः ।
अमृतं स्थानमासाद्य तपश्चरन्त दुश्चरम् ॥ ८
ततः श्रोष्य सघुष्टां खिग्धगम्भीरनिःस्वनाम् ।
उष्णान्ते तोयदस्येव तोयपूर्णस्थ निःस्वनम् ॥ ९
रक्तां पुष्टाश्चरां रम्यामभयां सर्वदा शिवाम् ।

व. २५

८. १. ० 'महा ब्रह्म' खण्डितम् - १) ६.३.४ तै. पुष्ट
(→ तु ताव)

पुष्पिका—दे. ५.१०.११ तै. इतिथी (दे. ११ [श्री]) वामनपुराणे
सरो (तै. पुष्ट ?) माहात्म्ये, दे. १ इति श्रीवामनपुराणे जमासत्रवे
सरोमाहात्म्ये, मुने इति श्रीवामनपुराणे पुलस्तकारदसवादे
सरोमाहात्म्ये अध्यायनाम—तेष्वपि न विद्यते. अध्याय-
संख्या—दे. १० चतुर्वितीयोऽध्यायः, दे. ११ तृतीयोऽध्यायः, दे. ११।१२ ३॥

४

१. १. ० 'सपत्रे' खण्डितम् - ०) दे. ३.५.७ अन्वयम्,
दे. ४ गलुषम् (→अप्यग्रे) - ०) दे. ३.५.७ तै. एतस्य (→तस्य
च). दे. २ महाबल (→महाबला).

२. - ०) दे. ७.११ च (→च व). - ०) दे. ११ तत् (→यत्).
- ०) दे. १.४ संलेखः, तै. ४.४.२ (→दानव?) - १) दे. ११ मय
(→योऽस्य) दे. ११ तेना- तेना- (→जेता).

३. - १) दे. ६.५.७.१०.११ सुपारोषा (→सुरादीना). - ०)
दे. १ गतिवर्मा (→गतिर्मम). - ०) दे. १ तेनाय, दे. ४ तै. नेताय,
दे. १ जेतासो (→जेता च).

४. १. ०. ०, दे. ४. ४. ० - ०) दे. १.३ तै. विश्व मय,
दे. १० विश्वस्य च, दे. ११ विश्वेयम् (→विश्वेयम्), दे. ३.१० तै. सनातन
(दे. १.१० ०) (→सनातन) - ०) दे. २ सर्वतो, दे. ३.५.११ तै. पूर्वज
(→पूर्वजो), दे. ३ तै. यम (→यम-), दे. ३.५.१०.११ तै. प्रादु
(→ज)प्रादु)

५. १) दे. १.३ तै. त देवा हि, दे. २ त देवाश्च, दे. ३ देवास्त
तु (→त देवाणि) - ०) मुने.कोस्यता? (→कोष्यता?) - ०) दे. ३
श्रुतिम् (→श्रुति), दे. १०.११ च विश्व च (→श्रुति विश्व) - ०) दे. १
श्रुति विश्व सर्व (→श्रुति विश्व स)

६. - ०) दे. ७.११ प्रवक्षे (→प्रवक्ष्ये) - ०) दे. ५ पति, दे. ११
व प्र- (→यत्र). - ०) दे. ३.११ तु कर (→तुश्चरम्)

७. १. ३ ०, तै. 'क्षयोत्' खण्डितम्, मुने. ०. ०. - ३)
मुने. कूल (→कूले)

८. १. ३ मुने. ०, दे. ३ ०. ०, तै. ४. ४ 'तुश्चर' खण्डितम्.
- १) तै. ततस्तत्र (→भवन्तस्तत्र). - ०) दे. ११ तै. सतिव?
(→सतिव?).

९. १. ४. ४. ० 'शंस्य नि' खण्डितम्, मुने. ०. ०. - ३)
दे. १ शोष्य, दे. १० शोष्य- (→शोष्यव), दे. १ सघुष्टा, दे. १० सघुष्टा
(→संघुष्टा). - ०) दे. १ शेष (→स्तिगम्).

१०. - ३) दे. १ पुण्या (→पुष्टा), दे. ३.११ 'ष्टा' (दे. ११ 'श्या')
शरा (→ष्टाशरा), दे. १ रम्यो (→रम्या). - ०) दे. १.१० भयमा

२५. १८ वाणीं परमसंस्कारां वदतां ब्रह्मवादिनाम् ॥ १०
 दिव्यां सत्यकरीं सत्यां सर्वकल्पपनाशिनीम् ।
 सर्वदेवाधिदेवस्य ततोऽसौ मावितात्मनः ॥ ११
 तस्य व्रतसमाप्त्यां तु योगव्रतविसर्जने ।
 अमोघं तस्य देवस्य विश्वतेजो महात्मनः ॥ १२
 कस्य किं वो यं देवा ददामि वरदः स्थितः ।
 स्वागतं वः सुरश्रेष्ठा मत्समीपछुपागताः ॥ १३
 ततोऽदितिः कश्यपश्च गृह्णीयातां वरं तदा ।
 प्रणम्य शिरसा पादौ तस्मै देवाय धीमते ॥ १४
 भगवानेव नः पुत्रो भवत्स्विति प्रसीद नः ।
 उक्तश्च परया वाचा तथाऽस्त्विति न वक्ष्यति ॥ १५
 देवा भ्रुवन्ति ते सर्वे कश्यपोऽदितिरिव च ।

तथाऽस्त्विति सुराः सर्वे प्रणम्य शिरसा प्रक्षुम् ।
 श्वेतद्वीपं समुद्दिश्य गताः सौम्यदिशं प्रति ॥ १६
 तेऽचिरैरेव संप्राप्ताः क्षीरोदं सरितां पतिम् ।
 यथोद्दिष्टं भगवता ब्रह्मणा सत्यवादिना ॥ १७
 ते ज्ञान्ताः सागरान् सर्वान् पर्वतांश्च स्काननाम् ।
 नदीश्च विविधा दिव्याः पृथिव्यां ते क्षुरोचमाः ॥ १८
 अपश्यन्त तपो घोरं सर्वसत्त्वविवर्जितम् ।
 अमास्करममर्यादं समसा सर्वतो घृतम् ॥ १९
 अमृतं स्थानमासाय कश्यपेन महात्मना ।
 दीक्षिताः कामदं दिव्यं व्रतं वर्षसहस्रकम् ॥ २०
 प्रमादार्थं क्षुरेशाय तस्मै योगाय धीमते ।
 नारायणाय देवाय सहस्राक्षाय भूतये ॥ २१

(→धनवा), दे१.३-१० ते१ सर्ववा (→सर्ववा), दे१ शिवा, दे१०
 (गु) शिवा (→शिवाय), -०) दे१ वनी, दे११ वाणी (→वाणी).
 -८) दे१ वदतो, दे१ विविधा, दे१० वदता (→वदतां), दे१ भवित, दे१.३-११
 भादिनी, दे१० भादिनी (→भादिनाम्)

११. ते१ ८८ 'ब्रह्म तपो' खण्डितम् -०) दे१.११ सर्वकरी,
 दे१ सत्याकरी, मुने. सत्याकर (→सत्यकरी) दे१.३-१०-११ धम्या
 (दे१.११ ध्या), (→सत्या). -०) दे१.११ भानी (→भाणिनी).
 -०) दे१.१०-११ 'देवाधि' (→'देवाधि'), दे१ देवश्च (→'देवस्य')
 -८) दे१ ते१ भवित्वा (→भाविता-), दे१.५ ते१ -तात्मना
 (→सात्मन)

१२ दे१. ०. -०) दे१० तस्य ब्रह्म, मुन तद् व्रतस्य
 (→सत्य व्रत-), दे१.१० सत्माप्या, ते१ सत्माते (→सत्माप्या) -०)
 दे१.११ 'समभने', ते१ विषयने (→विषयने) -०) दे१ सर्व-
 (→सत्य) -८) दे१.१०-११ विज (→विज-), दे१ तेवा (→तेवा)

१३ दे१. ८८ 'सोमपुराणता' खण्डितम् -०) दे१.३ ते१
 कश्यपाय, दे१ कश्यपे वो, दे१ कश्यप वो दे१० तस्य व वो (→वरस्य
 कि वो) दे१.३ देवो (→देवा) -०) दे१.३ ते१ वरद- (→वरद),
 दे१.३.४.११ स्थिता (→'त'), दे१० ०० (→स्थित) -०) दे१-५
 दे१ अ, दे१ वा (→व)

१४ -८) दे१.५ योगवा (→योगवे)

१५. -०) दे१ मे (→न) -०) दे१ वन (र १) वर,
 दे१.११ प्रसाद, दे१ प्रसीदतु (→प्रसीद न)

१६. ते१. e 'श्वेतद्वीपं' खण्डितम् -०) दे१.१० भुवन्यु,
 दे१.१ भुवन्यु (→भुवन्यु) -०) दे१ एषा (स) मु (योगाय) य

सर्वे. -१) दे१ गता (→गता), दे१.५ ते१ सौम्य, दे१.६-१०-११
 सौम्या (→सौम्य)

११ इत्येते दे१. ५-१० ते१ मुने, १०, ८८ मने मयि कम् -

१-० तयास्त्विति स च योनाम् वक्ष्यते सर्वलोचनदृष्ट

तस्मात् देवाद् गृहीत्वा वरं निदधासताम् ॥

कृतकृत्यास्तत सर्वं पश्यन्तु स्व स्वमात्मन्

[१] ते१ 'योगाय' खण्डितम् दे१ ते१ व स (→व च)

-३) दे१ गच्छत, दे१ मुने गच्छन्त (→गच्छन्तु)

१७ -०) दे१ क्षीरोदे (→क्षीरोद-). -०) दे१.३.४ यथा
 दृष्ट, दे१ यथा दृष्ट (→यथोदृष्ट) -८) दे१.४ ते१ सर्वं
 (→सत्य), दे१.४ वेदिना (→वादिना)

१८ ते१, १८ b 'पर्वताश्च' इत्यारम्भ २० ० 'कश्यपो' इति
 यावत् खण्डितम् -०) दे१.४ ते१ वात्वा (→वाता), दे१.३.११
 सागरा (दे१. ० यान्) सर्व (→सागरात् सर्वान्) -०) दे१.३
 पर्वताश्च (→पर्वताश्च), दे१ साकानना (→साकानाना) -०)
 दे१-१० नद्यश्च (→नद्यश्च), दे१० पुष्पा, +रिष्या (→रिष्या)

१९. दे१-३ ते१ ०. (र १८ पा वि) -३) दे१ तप
 (→तपो), दे१ त ००० (→तपो धार) -३) दे१.३ सद्गता (रि.
 त) दिना, दे१० सर्वतो वृत्त, +सर्वतो वृत्त (→सर्वतो वृत्त).

२०. दे१.३ ते१. ab ० (र १८ पा वि) -०) दे१
 ५-१०-११ दीक्षिता वक्ष्यते दिव्यं, -८) दे१.५ १०-११ 'कश्यप
 (→कश्यपम्)

२१. -०) दे११ देवाय (→योगाय); ते१. ८००००
 (→सत्य योगाय धी-), दे११ योगद (→योगदे).

ब्रह्मचर्येण मौनेन स्थाने वीरासनेन च ।

कश्यपस्तत्र भगवान् प्रसादार्थं महात्मनः ।

क्रमेण च सुराः सद्ये तप उग्र समास्थिता ॥ २२

उदीरयत वेदोक्तं यमाहुः परमं स्तवम् ॥ २३

इति श्रीवामनपुराणे सरोमाहात्म्ये चतुर्थोऽध्यायः ॥३१॥

५

कश्यप उवाच ।

नमोऽस्तु ते दशदेव एकभृङ्ग वृषाक्षे
सिन्धुवृष वृषाकपे सुरवृष अनादिसभवे
रुद्र कपिल विष्वक्सेन सर्वभूतपते ध्रुव
धर्माधर्म वैकुण्ठ वृषावर्त्त अनादिमध्यनिधन

२२ हे। १० ० -b) हे २३ हे। स्थान दे ५.१० स्थान
(→स्थाने) हे १ स्थानेन नियमेन च -d) हे। १० (→तप)
हे ११ तपो योग, हे १ तपो घोर (→तप उग्र) हे ५ समायिता,
हे १ वृषाभिता (→समास्थिता)

२३ हे। लङ्घितम् -b) हे १ सद्यः (हे ३ त्वत्) प्रसाद
(→प्रसादाय) -) हे १.१० उदीरययस्व, भुवे उदीरयय
(→उदीरयत) हे १.११ देवोक्तं (→वेदोक्त)

पुष्पिका—हे। लङ्घितम्, हे १.१० इति वा (दे ११ [श्री])
वामनपुराणे सरोमाहात्म्ये हे १ इति श्रीवामनपुराणे वृषाभिता
सरोमाहात्म्ये भुवे इति श्रीवामनपुराणे पुनः-यत्नारदुवादे
सरोमाहात्म्ये अध्यायनाम ० अध्यायसंख्या—दे ५.०
हे ५.२ (२५१) हे १.२५१ दे ३ भुवे पञ्चविंशोऽध्यायः हे
पञ्चोऽध्यायः, हे १० [२५१]

५

॥ दे ११ हे। ० दे २ कश्यप उ दे २ कश्यप

-1 दे १० ११ नमोऽस्तुते देवदेव ० हे। एकभृङ्ग ०
हे १.१० वृषाक्ष ० हे १.१० नमोऽस्तु ते देवदेव हे १० नमोऽस्तु
देवदेवाय, दे १ वृषाक्ष, दे ११ वृषाक्ष (→वृषाक्ष)

-2 हे ३ सिन्धु वृष ०; वृषाक्ष ०; हे १ सुरवृष ०;
हे १-सभवे ० हे १ वृषाक्षे सिन्धुवृष दे १० वृषाक्षे हे १०
सिन्धु (→सिन्धुवृष) हे १ वृषाक्षे (→वृषाक्षे) दे ३ वृष
(→वृष) दे ३-सभवे (→सभवे)

धनञ्जय शुचिश्रवः पृथितेन, निजजय [5]
अमृतेश्वर सनातन त्रिधाम तुषित महातत्त्व
लोकनाथ पन्ननाथ विरिञ्चे बहुरूप अस्य
अखर ह्यस्युच खण्डपरस्त्रो शक मुञ्जकेश
हस महादक्षिण हृषीकेश मूक्षम महानियमधर

-3 हे। सद्यः कपिल ० दे ३ हे। विष्वक्सेन ० हे १.१०
हे १ सर्वभूतपते ० दे ११ सर्वभूतपते विष्वक्सेन (→विष्वक्सेन)

-4 हे। वृषाक्ष ० "निधन" ० दे १.१० वर्य दे ५.१० वर्य
वर्ग दे १ वर्यवार (→वृषाक्ष) दे १ वैकुण्ठ (प्र वा) (→वैकुण्ठ)

-5 हे १ धनञ्जय ० हे १ पुनितेन निजजय ० दे १.१०
हे १ अत्र दे १ अत्र (→अत्र) दे १.१० ११ वृषाक्ष (हे १ अत्र
दे १ अत्र) दे १.१० ११ अत्र ० दे १.१० अत्र (→अत्र) दे १.१०
जय दे १ निजजय ० नय (?) (→निजजय)

-6 दे १.१० १० हे १ अमृतेश्वर (→अमृतेश्वर) दे ३ सनातन
(→सनातन) दे ३ विधान दे १० विधाना हे १ वृषाक्ष भुवे त्रिधाम
(→त्रिधाम) दे १.१० ११ वृषित दे ३ तुषित (→तुषित) दे ५ महातत्त्व
दे ३ महातत्त्व, दे १ महातत्त्व दे १० महानय (→महातत्त्व)

-7 हे १ पन्ननाथ विरिञ्च लङ्घितम् दे ३ नाथ (→नाथ),
हे १.१० विरञ्च दे ३ विरञ्च दे १.१० विरञ्च दे ११ विरिञ्चे (→विरिञ्च)
हे १ विरिञ्चाक्ष (→वृषाक्ष) दे ११ अक्षय दे ३ अक्षय हे १ अक्षर
(→अक्षय)

-8 हे १ मुञ्जकेश लङ्घितम् दे १ वृषाक्ष दे ३ अक्षर
वृषाक्ष दे ३ अक्षर वृषाक्ष दे ३ अक्षर दे १ अक्षर दे ३ अक्षर दे ३
(→अक्षर) दे १० अक्षर दे ३ अक्षर भुवे अक्षर (→अक्षर) दे ३
अक्षर दे ३ अक्षर दे ३ अक्षर दे १ अक्षर (→अक्षर) दे ३
अक्षर (→अक्षर) दे ३ अक्षर (→अक्षर)

-9 दे ३ अक्षर (→अक्षर), दे ३ अक्षर (→अक्षर) दे ११
अक्षर (→अक्षर) दे १ नियमनाथ (→नियमधर)

२६ १

विरजं लोकप्रतिष्ठ अरूप अग्रज धर्मज धर्मनाम [10]
गमस्तिनाम शतक्रतुनाम चन्द्ररथ सूर्यतेजः
समुद्रवातः अजः सहस्रशिरः सहस्रपाद
अधोमुख महापुरुष पुरुषोत्तम सहस्रबाहो
सहस्रमूर्तेः सहस्राक्ष सहस्रसंभव सहस्रसत्त्व
त्वामाहुः । पुष्पहास चरम त्वमेव वीण्ट् [15]
षट्कारं त्वामाहुरग्रथं मखेषु प्राशितारं सहस्रधारं
ष भूध भुवध स्वध त्वमेव वेदवेद्य ब्रह्मशय
ब्राह्मणप्रिय त्वमेव द्यौरसि मातरिस्थाऽपि

-10 दे१३ विर (दे१ १५) जा, ते१ एज मुदे विरज
(→विरज) दे१३५ ११ १ प्रतिष्ठा (→प्रतिष्ठ) दे१३ अतप, दे३ तप,
ते१ क्षणितम् (→क्षण्य) दे० अग्रज, दे५ अग्रह, दे११ अग्रजा, ते१
क्षणितम् (→अग्रज) दे१ सिपिविह (→अक्षय अग्रज), दे११ धर्म
नाम (दे११ १५) मध्यमुज ते१ धर्मनाम धर्मनाम (→धर्मज धर्मनाम)

-11. दे१३ ते१ 'गमस्ति तुनाय' ०, दे१ 'शतक्रतुनाय'
०, दे११० कथ्यमुज गम', दे५ अष्ट पाठ, मुदे ह्यमुज गम'
(→गम) दे१ गमस्तिनाय दे१०११ गमस्तिनाम (दे११ १५)
(→गमस्तिनाम) दे११ १३ तुनाय (→शतुनाय) दे५ १०११ च२प
(दे५ १०) दे१ 'गमस्तिनाम हस्य प्राक अ'दरय'वतते (→अ'दर
य) दे१ १ तेज (→तेज) -12 दे५ 'रि' इत्यारम्भ सह' ०,
१५ यावन्नासि (हस) ते१ हज गिर सह' ०, दे१०११ 'वास
(→'वास), दे० भाज दे० अजद, दे११ अजा (→अज) दे० गिर
दे० गिरा -13 दे१ भाय मुख, दे० भाग मुख दे० भायमुख,
ते१ भाय मुख, दे११० भायमुख (→भायमुख) दे१ 'पुरुषपुरण
(→'पुरुष) दे० पुरतोत्तम (→पुरुषोत्तम) दे० सहस्रबाहो ० दे१
'बाहु (→'बाहो) + दे० ८०० मूर्ते (→सहस्रमूर्ते); दे१
सहस्राक्ष (→सहस्राक्ष) दे० 'सभव (→'सभव) दे१०११ मुदे
विरज (→सहस्रसत्त्व)

- 5 दे१११ पुष्पहास दे१ (वे'विद विव्य त्वामाहुः) पुष्प
हास (→पुष्पहास) दे० अरम दे० ०, दे११ अरमा (→अरम)
दे१ त्वामेव दे० त्वाम् (→त्वमेव) दे११ वीण्ट् ०

-1८ दे११ ० दे० 'चार (→'चार) दे० त्वमेव (→'त्वा
माहुः) दे१ ते१ अग्र (→अग्रध) दे० मुखेपु (→मखेषु) दे० 'चार
(→'चार) दे१ १० 'त' (→सहस्र)

-17 दे११ ० दे० ४ ते१ भूय भूय वस' त्वमेव ब्रह्माय
(दे२३ १५) दे५ सहस्रधारं बभूव भूयनाममेव भूमुत वे'वेद्या,

धर्मोऽसि होता पोता मन्ता नेता होमहेतुस् त्वमेव
अग्रज विश्वधाम्ना त्वमेव दिग्भिः सुभाण्ड [20]
इज्योऽसि सुमेधोऽसि समिधस्त्वमेव मतिर् गतिर्
दाता त्वमसि । मोक्षोऽसि योगोऽसि । सृजसि ।
धाता परमयज्ञोऽसि सोमोऽसि दीक्षितोऽसि दक्षि-
णाऽसि विश्वमसि । स्वविर हिरण्यनाम नारायण
त्रिनयन आदित्यवर्ण आदित्यतेजः महापुरुष [2५]
पुरुषोत्तम आदिदेव सुविक्रम प्रभाकर
शमो स्वयमो भूतादिः महामृतोऽसि विश्वभूत

दे१० मुदे सहस्रवार वभूव भूयस्व भूतानामेव भूमुत वे'वेद्य त्वमेव
(मुदे ब्रह्माय)

-18 दे० ०, दे५ ब्रह्ममयि ०, दे५ मातभि मातरि
स्थाऽसि (→मातरिस्थाऽसि)

19 दे० ७ ० ते१ पादा (→पोता) दे५ इत्या (→हत्या),
दे१३ ते१ होम' (→होम) दे१ होम्यहोतसु (→होमहेतु)

-20. दे० ०. दे० १ ते१ अस्माभ्य धाम्ना (दे१ १५, ते१
'ध्या) दे५ अग्रयज्ञ धाम्नासि दे५ १०११ अग्रपा (दे५ १५)
विश्वधात्रा दे० अग्रयज्ञ विश्वधाम्नासि (→अग्रय विश्वधात्रा) दे०
मुदे क्षतिभिः, दे११ [अ] नि (→दिग्भिः) दे० स्वभाण्ड
(→सुभाण्ड)

-21 दे५ इज्योऽसि ० दे० द्रव्योऽसि ते१ इज्योऽसि
(→इज्योऽसि) दे० स्वमेधो' (→सुमेधो) दे५ सविषय, दे५ सुमे
धस, दे० ८ ० ० (→सविषय) दे१० मुदे गतिर्, (→मतिर्),
दे० बलि (→मतिर्,)

-22 दे० योगोऽसि, दे० नागासि (→भोगोऽसि) दे१ अजसि
(→सृजसि)

-23. दे५ ४ 'सोमोऽसि' ०; दे५ यतोऽसि (→योऽसि)

-24 दे० ४ ते१ विषयसि ०; दे११ स्वविरा (→स्वविर),
दे१ नाम, दे५ ५ ७ १०११ 'धर्म' (→'नाम); दे० नायय
(→नारायण)

-25 दे० १८ कृत' (दे१८ १५) मरु, दे० द्रव्यपत्र (→'मि
यन), दे० ३ ७ १० आदिवय (→आ दत्वयय); दे० ४ १ 'उवा
(→'उज); दे० महादेव, दे० ० ० ० (→महापुरुष)

-26 दे० ० ० ० ० ०, ते१ ० ० ० पोतम (→पुष्टरोत्तम),
दे० मुदे त्रिनयन दे० १०११ भूमिनाम (→भूमिनाम) दे० प्रभाकर,
दे० १०११ मुदे विक्रम (दे११ १५) प्र (दे० प्रा) भाकर (दे११
'०) (→प्रभाकर)

-27 दे० १० सर्व, दे११ स्वर्ग दे० गमु (→संभो);

विश्वं त्वमेव विश्वगोप्ताऽसि पवित्रमग्निं विश्वभवं
ऊर्ध्वकर्म अमृत दिवस्पते वाचस्पते घृताचै
अनन्तरुर्म वंश प्राग्वंश विश्वापास्तत्वमेव [30]

वरार्थिनां वरदोऽसि त्वम् ।

चतुर्मिथ चतुर्मिथ द्वाभ्यां पञ्चभिरेव च ।

हृत्ये च पुनर्द्वाभ्यां तुभ्यं होत्रात्मने नमः ॥ १

इति श्रीयामनपुराणे सरोमाहात्म्ये पञ्चमोऽध्यायः ॥१॥

६

लोमहर्षण उवाच ।

नारायणस्तु भगवाञ्छरीर्यं परमं स्तवम् ।

प्रक्षतेन द्विजेन्द्रेण कथ्येन समीरितम् ॥ १

उवाच वचनं सम्पन्नं तृष्टः पुष्टपदाक्षरम् ।

श्रीमान् प्रीतमना देवो यद्वदेत् प्रह्वरीश्वरः ॥ २

वरं वृणुष्वं भद्रं वो वरदोऽस्मि।सुरोत्तमाः ।

कथय उवाच ।

प्रीतोऽसि न. सुरश्रेष्ठ सर्वेषामेव निधयः ॥ ३

वासनस्थानुजो भ्राता ज्ञातीनां नन्दियर्धनः ।

अदित्या अपि च श्रीमान् भगवानस्तु वै सुतः ॥ ४

ब. २७

दे३ १०-११ स्तवम्, मुने स्वयम् (→स्वयमो); दे३ ४ १ वे।
भूतादि, दे३ १०-११ बहू भूतादि (→भूतादि); दे३ १०-११ भूतोति
(→महाभूतोति); दे३ १०-११ विश्वभूता (→विश्वभूत).

-२७ दे३ विश्वस् (→विश्वं), दे३ १० गुणिववाति पवित्रमग्नि,
दे३ ११ गुणिववा (दे३ ०७) ति (→पवित्रमग्नि)

-२९, दे३ 'ऊर्ध्वं वनं प्रगृह' ०; दे३ विश्व, दे३ ऊर्ध्व
(→ऊर्ध्व); दे३ ७ मुने नमस्, दे३ नमः, दे३ वनं (→वन),
दे३ प्रगृह (→प्रगृह); दे३ दिवसते (→दिवसते); दे३ ७ वाच
स्पते ०; दे३ मुने भूतादि (→भूतादि)

-३० दे३ ५१ (→वर्ग); दे३ १० वे। प्राग्वंशी (वे३ ०५),
दे३ प्राग्वंशी (→प्राग्वंशी) दे३ ४ १० वे। त्वमभ्येन (दे३ ०५ दे३
०५, दे३ वे। ०५), दे३ ११ विश्वापास्तमेव (→विश्वपास्तत्वमेव)

-३१, दे३ ० ० ० मा (→नरचिन्ता); दे३ वरनासि
(→वरनेत्रि)

१ दे३ ०० वशिष्ठम् १) दे३ चतुर्मिथ ० ० ० ०
-८) दे३ ह्ये व ह्ये, दे३ ह्ये व (→ह्ये व) -८) दे३ ह्ये
(→ह्ये), दे३ वीमा, दे३ वीमा? (→ह्ये)

पुरिषा—दे३ ११ इति यामनपुराणे सरोमाहात्म्ये, दे३ १०
वे। इति योयामनपुराणे स (दे३ ४) सरोमाहात्म्ये, दे३ इति यो
यामनपुराणे सरोमाहात्म्ये, मुने इति योयामनपुराणे पुन
रथनाररत्तवारे सरोमाहात्म्ये अथायनाम—केतु नरि नरि
अथायसंस्थाय—दे३ १ ०, दे३ १०, १२ १५, दे३ ११ १२ १५, दे३

पञ्चमोऽध्यायः, दे३ पञ्चमोऽध्यायः, दे३ सप्तविंशोऽध्यायः..

६

॥ दे३ सामर्थ्यं च .

१. -b) वे३ ० लं (→० लं), दे३ ११ परम-
(→परम) -०) दे३ ४ १० वे। बह्वेन, दे३ ११ बह्वेन (दे३ ०५),
(→बह्वेन)

२ -b) दे३ पुष्ट पुष्ट, दे३ सम्यपुष्ट, दे३ हृष्टपुष्ट (→मुष्ट
पुष्ट); दे३ ३- वे३ नरतर (→नरातर) -०) दे३ ११ श्रीलि-
नग्न (→श्रीलनग्न) -१) दे३ देवानां (→यद्वेद); दे३ ईश्वर
(→ईश्वर)

३ -१) दे३ वृणुष्व, दे३ वृणुष्व, दे३ वृणुष्व (→वृणुष्व)
-१) दे३ सुरोत्तम, दे३ सुरोत्तमा (→सुरोत्तमा)

॥ दे३ वरना ०; दे३ वरना

-८) दे३ प्रीतारिष्यन्, दे३ १०-११ प्रीतारिष्यन्, दे३ (ग) प्रीतारिष्य
(न ?) (→प्रीतारिष्यन्) -८) दे३ १० निरवयान्, दे३ निरव
यान् (→निरवयान्)

४ -१) दे३ ३ वे३ ० श्वाचि, दे३ श्वाचि यो (→० श्वाचि यो).
-b) दे३ चर्चन (→चर्चन) -८) दे३ ५-७ वे३ प्राप्ति
(→प्राप्ति); दे३ मयि (→मयि) -८) दे३ प्राप्ति
(→प्राप्ति)

अदितिर्देवमाता च एतमेवार्थमुत्तमम् ।
पुत्रार्थं वरदं प्राह भगवन्तं वरार्थिनी ॥ ५

देवा ऊजुः ॥

निःश्रेयसार्थं सर्वेषां दैवतानां महेश्वर ।
त्राता भर्ता च दाता च शरणं भव नः सदा ॥ ६
सतस्तान्नव्रीद्विष्णुर्देवान् कश्यपमेव च ।
सर्वेषामेव युष्माकं ये भविष्यन्ति क्षत्रवः ।
मूर्हर्त्तमपि ते सर्वे न स्थास्यन्ति ममाग्रतः ॥ ७
हत्वाऽसुरगणान् सर्वान् यज्ञभागान्नभोक्तिनः ।
हव्यादांश्च सुरान् सर्वान् कव्यादांश्च पितृनपि ॥ ८
करिष्ये विदुधश्रेष्ठाः पारमेष्ठ्येन कर्मणा ।
यथायातेन मार्गेण निर्वर्तयं सुरोत्तमाः ॥ ९

५. -b) दे० ३४ एवमेवा°, दे० १० एवमेवा° (→एतमेवा°)
-c) दे० १ पुत्रार्थं (→पुत्रार्थं) -d) दे० १ भगव त्वा (→भगवन्त)
॥ दे० १ देव (भा?) ऊजु (ऊ?) दे० देवा ऊजु (ऊ?)

६ दे० ११. ५ 'सर्वेषां' इत्यारम्भ 'मिव च' ७b यावत् ० (ह स)
-a) दे० १ निःश्रेयसार्थं च, दे० १ निःश्रेयसार्थं (हि), (ह स) दे० १ निःश्रेय
साय (→निःश्रेयसार्थं) दे० १ सर्वासां (→सर्वेषां) -b) दे० १ ५ ११
दे० १ देवतानां (→दैवतानां), दे० १ ३ ५ १० ११ दे० १ महेश्वर (दे० १२)
(→महेश्वर) -c) दे० १ ३ ७ दे० १ त्राता (→त्राता) दे० १० कर्ता
(→दाता) -d) दे० १ भगवन्, दे० १ भवत्, दे० १० भगवान् (→भगव न)
६ इत्येवात्तरं मुने अधिकम्—स्रोमोहर्षण उवाच .

७ दे० ११ ab ० (ह ५ पा वि) दे० १० ef ० -b) दे० १
देवतास्तम्ब° ('य?') दे० १ दे० १ देवतास्तम्ब°, (→देवान् वदन्)
-c) दे० १० मपि (→मिव), -d) दे० १ भवन्ति हि (→भविष्यन्ति)
-e) दे० १ सर्व (→सर्व) -f) दे० १ सर्वा (→सर्वा)

८ -a) दे० १ करिष्ये देवता (दे० १०) सर्वान् (दे० १०) वा)
-b) दे० १ यज्ञभागधनो मवान् -c) दे० १ हव्यादां (→हव्यादा)
दे० ११ a, b मन्त्रे क्षत्रियम्—

१०-५ ये चान्ये देवगणव करिष्ये देवता सर्वा
९ -b) दे० १ वारुणेन, दे० १० क्षत्रियेन, दे० ११ भारगुप्त
(→भारगुप्त) -c) दे० १० ११ भवेत्, दे० १० न (→यातेन)
॥ दे० १ स्रोमोहर्षण च दे० १ स्रोमोहर्षणिरवाच

१०. दे० ११ ab 'देवेनविष्णुना' सङ्कितम्, -a) दे० १ वारुणे
(→वारेने), दे० १ उक्तम् (→उक्तम्) -c) दे० १ मना (दे० १) वा)
(→मनस) -d) दे० १ विदुधश्रेष्ठम् (→श्रेष्ठ श्रेष्ठम्), दे० १ विदु

स्रोमोहर्षण उवाच ॥

एवमुक्ते तु देवेन विष्णुना प्रभविष्णुना ।
ततः प्रहृष्टमनसः पूजयन्ति सा तं प्रभुम् ॥ १०
विधेदेवा महात्मानः कश्यपोऽदितिर्व च ।
नमस्कृत्य सुरेशाय तस्मै देवाय रंहता ॥ ११
प्रयाताः प्राग्दिशं सर्वे विपुलं कश्यपाश्रमम् ।
ते कश्यपाश्रमं गत्वा कुक्षेत्रेन महत् ॥ १२
प्रमाद्य द्वादिशं तत्र तपसे तां न्ययोजयन् ।
सा चचार तपो घोरं वर्षाणामपुतं तदा ॥ १३
तस्या नाम्ना जनं दिव्यं सर्वकामप्रदं द्युम् ।
आराधनाय कृण्वन् वाग्मिता वायुभोजना ॥ १४
दैत्यैर्निराकृतान् दृष्ट्वा तनयानृपिसत्तमाः ।

(→प्रभु)

११ दे० b ० -a) दे० १ 'त्मान' (→'त्मान'), दे० १
'आमरात्म्या' स इत् -b) दे० १ कश्यपा (→कश्यपो), दे० १
दे० १ भव (→'देव') दे० १ तु (→'च') -c) दे० १० ११ नमस्कृत्य
(→नमस्कृत्य) -d) दे० १ ११ रंहित (→'रंहता')

१२ -a) दे० १ ११ प्राग्दिशं (→'प्राग्दिश'), दे० १ 'याता'
प्राग्दिशं सङ्कितम् -c) दे० १० कश्यपा (→'कश्यपा') -d) दे० १० ११
'क्षेत्र', दे० १ 'क्षेत्रे' (→'क्षेत्र') दे० १ 'वन महत् सङ्कित'

१३ -a) दे० १ प्रयातव्य°, दे० १ प्रयाता°, दे० १ प्रयातव्य°,
दे० १० ११ सप्रयाता°, दे० १ ११ सङ्कितम् (→'प्रयातव्य'), दे० १
(→'सिद्धि'), दे० १ ३ वे० सर्व (→'सर्व') -b) दे० १ ता न्ययोजयन्,
दे० १ तान्ययोजयन्, दे० १ स-योजयन्, दे० १ सनियोजयन् (→'ता न्ययो-
जयन्') -c) दे० १ सनियोजयन् योगेन

दे० ११ मन्त्रे क्षत्रियम्—

१६-५ 'अदितिर्देवमाताय एवमेवार्थमुत्तमम् ।

पुत्रार्थं वरदं प्राह । (स मा ६ ५ abc)

१४ दे० ११ ab ० -b) दे० १ 'फन' (→'प्रद') -c)
दे० १ 'आराधनाय क' स इत् -d) दे० १ आराधना, दे० १ देवमाता
(→वाग्मिता) दे० १ भोजना (→'भोजना')

१५ दे० ११ od ef ० -a) दे० १ 'इत्', दे० १ 'इत्ता'
(→'इत्ता') -b) दे० १ ३ वे० सप्रयात्, दे० १० ११ नमो (→'नम-
ना'), दे० १ ३ वे० सप्रयात्, दे० १ सप्रयात्, दे० १ सप्रयात् (→'सप्रयात्')
दे० १ 'नृपिसत्तमा' सङ्कितम् -d) दे० १ १० प्रयाता (→'प्रयाता')

लोमहर्षण उवाच ॥

एवं स्तुतोऽथ भगवान् वासुदेव उवाच ताम् ।
अहदयः सर्वभूतानां तस्याः संदर्शने स्थितः ॥ १

श्रीभगवानुवाच ॥

मनोरथास्त्वमदिते यानिच्छस्यमिवाञ्छितान् ।
तांस्त्वं प्राप्स्यसि धर्मज्ञे मत्प्रसादान्न संशयः ॥ २
शृणु त्वं च महाभाग वरो यस्ते हृदि स्थितः ।
महर्षेण हि विकलं न कदाचिद् भविष्यति ॥ ३
यश्चेह त्वद्वने स्थित्वा विराजं वै करिष्यति ।
सर्वे कामाः समृद्धयन्ते मनसा यानिहेच्छति ॥ ४
द्रुस्थोऽपि वनं यस्तु अदित्याः स्मरते नरः ।

७

॥ दे३ श्रीभगवानु, +लोमहर्षण उवाच, दे१ लोमस उवाच
१. -a) दे११ स्तुतो (→स्तुतोष) -b) दे११ ताम्
(→ताम्). -c) दे३ महदय (→महदय). -d) दे३ तस्य, दे११ तस्या
(→तस्या). दे३ सदाशितो (→सदाशिते); दे१ स्थित, दे३ स्थिता
(→स्थित).

॥ दे१.६.५ भगवानुवाच, दे३ श्रीभगवानु-
२. -a) दे१ 'रथमदिते' (→रथमदिते). -b) दे१ यानी-
च्छसि (→यानिच्छस्य). दे३.१०.११ यानिवाञ्छसि(दे३.०ति)
वाञ्छति; दे१ यानि वेप्ससि वाञ्छताम् -३) दे३ प्रसादा(न्न) म
(?) (→प्रसादान्न), दे३० तस्य (→तस्य)

३. -a) दे३. वृणु त्वं च, दे१ शृणुमेह, दे११ शृणुष्व च
(→शृणु त्वं च). -b) दे३ ६६ यस्ते (हृ) हृदि (→यस्ते यस्ते
हृदि); दे११ स्थिति (→स्थित). -c) दे११ महर्षेण (→महर्षेण);
दे३ विकलं (→विकल)

४. दे३. ab. O. -a) दे३ ४ ते१ वाने (→त्वद्वने). -c)
दे३.५ काम (→कामा); दे३ (प्रम) प्रविद्धपति, दे३.१०.११ प्रसिद्धपति,
दे१ समृद्धयन्ति (→समृद्धयन्ते). -d) दे३ यानिच्छाद् (→यनसा), दे३.
१०.११ यानिच्छसि (दे१.१० ति) वे१ यानिहेच्छसि (→यानिहेच्छसि).

५. -b) दे३.५ ते१ हृदि, दे३ हृदि, दे३, वै स्थित्वा, (?)
दे३.१०.११ योदित्वा (→यदित्वा); दे३१ स्मरते (→स्मरते) d)
दे३ स्मर (→नर).

६. -a) दे३.१०.११ यस्वैव (→यस्वैव); दे३.१०.११ वा ,

सोऽपि याति परं स्थानं किं पुनर्निवसन् नरः ॥ ५

यश्चेह ब्राह्मणान् पञ्च त्रीन् वा द्रावेकमेव वा ।

भोजवेच्छद्वा युक्तः स याति परमां गतिम् ॥ ६

अदितिरुवाच ॥

यदि देव प्रसन्नस्त्वं भक्त्या मे भक्तवत्सल ।

त्रैलोक्याधिपतिः पुत्रस्तदस्तु मम वासवः ॥ ७

हवं राज्यं हृदयात्स्य यज्ञभाग इहामुरैः ।

त्वयि प्रसन्ने वरद तत् प्राप्नोतु सुतो मम ॥ ८

हवं राज्यं न दुःखाय मम पुत्रस्य केशन ।

प्रपद्यदाविभ्रंशो बाधां मे कुरुते हृदि ॥ ९

ब. २

श्रीभगवानुवाच ॥

(दे३.० ब्र)ह्मणान् च (→ब्राह्मणान् पंच). -b) दे३ भोज् वा (दे)
हृदये, दे३ भोज्वा ६ र्व (→भोज् वा हृदये), दे३.५.७ ते१ व (→वा).
-c) दे३० स विद्या (→भद्रया), दे३.१० युक्त (→युक्त).

॥ दे३ आदितिरुवाच.

७ वे३.० 'त्रैलोक्याधिप' सन्तिम्. -a) दे३.७.१० ते१
देव (→देव), दे३ प्रसन्नस्य, वे३.१०.११ प्रसन्नप्र (→प्रसन्नस्त्वं).

-b) दे१ यत्प्राया (→भक्त्या मे), दे१ वरदा, दे३० वत्सल
(→वत्सल) -c) वे१ यति (→पति), दे३१ पुत्री (→पुत्र).

-d) दे३ न त्वत्सु च, दे३० तत्तत्सु च, दे३१ सत्सु च
६, (→सत्सु मम), दे३ वासव (→वासव)

८ -a) दे३ हृदयात्स्य, दे३.१०.११ हवं वास्य (→हृदया-
स्य) -b) दे३.१० 'भ्रावो महर्षि', दे३१ 'भ्रागमि' (→'भ्राग हर्षि').

-c) दे३ वरदे (→वरद) -d) दे३ त्वत्सु योति, दे३ सामान्यो
(→उत्सामान्यो). दे३० वत्सामान्यो, सुप्रेतम

९ वे३.० 'किं व प्र' सन्तिम्. -a) दे३ ६, दे३, व
(→न) -b) दे३ प्रयत्नाद्यव, दे३ ७ सपत्न (दे३ ला') दात,

दे३.१०.११ सपत्नदाय (→प्रदायदाय); दे३-निप्रदाय, दे३१-ययिदा,
वे३ विनायो (→विप्र द्यो). -d) दे३ वाप्य, दे३.५ बाधा मा

(दे३, मे), दे३० पीडा नु, दे३१ वयाय (→वार्था मे), दे३.१०.११ मम
(→हृदि).

॥ दे३.६.७ वे३ श्रीभगवानुवाच.

लोमहर्षण उवाच ।३॥

निस्तेजसोऽसुरान् दृष्ट्वा समस्तानसुरेधरः ।
प्रह्लादमय पप्रच्छ यलिरात्मपितामहम् ॥ १ ॥
यलिरुवाच ।३॥

ताव निस्तेजसो दैत्या निर्दग्धा इव वह्निना ।
किमेते सहस्रैनाय प्रह्लादण्डहता इव ॥ २ ॥
दुरिष्टं किं तु दैत्यानां किं कृत्वा विधिनिर्मिता ।
नाशायैषां समुद्रूता येन निस्तेजसोऽसुराः ॥ ३ ॥
लोमहर्षण उवाच ।३॥

इत्यसुरधरस्तेन पृष्टः पौत्रेण ब्राह्मणाः ।
चिरं ध्यात्वा जगादेदमसुरं तं तदा यलिम् ॥ ४ ॥
प्रह्लाद उवाच ।३॥
यलन्ति गिरयो भूमिर्जहाति सहसा धृतिम् ।

८

३३ दे१० ०। दे१ लोमहर्षणिव्याच
१ - ३) दे१ यलं (→यलिनं)
२ - ३) दे११ निस्तेजसा (→निस्तेजसो), दे१ दैत्य
(→दैत्या)
३ - ३) दे३,११ दुरिष्ट (→दुरिष्ट), दे१ ५,१० नि तु
(→किं तु) - ३) दे३,१०,११ इत्या यै (→किं इत्या), दे१,३ वा
यलं, दे१ -गुरं, दे१ देन (→निर्दिष्ट) - ४) दे१ नागावेयां
(→नागावेया); दे३,१०,११ नागावेयायनो भूता (दे१० 'त्या')

३३ दे१ लोमहर्षणिव्याच
४ दे१ ४ श्लोकादस्य षष्ठ्युपनिश्वर 'लोमहर्षण उवाच'
इति यावत् ० (दे१ नं) - ३) दे१ ६ नं (य) ॥ (य) गुरवेन,
दे१ तनागुरवेन, दे१ इत्येनं गुरवेस्तेन, दे१ तनागुरवेस्तेन, दे११
इत्येनमसुरेन - ३) दे१ १ गुरवे (→गुरवे) - ४) दे१ ११
जगादेवम्, मुने, जगादेवम् (→जगादेवम्) - ३) दे१ बनि तवा,
दे१,१०,११ तवा बनि (→तवा बनि)

३३ दे१ ०। दे१ प्रह्लाद उ.
५ दे१, ० (दे१, ४ वा वि) - ३) दे१ यदो य (→यदो य)
दे१,१० यदो (→यदो य), दे१ ३ यदो, दे१ ३ यदो (→यदो य) - ४)
दे१ ५,१०,११ यदो (→यदो य) - ३) दे१ निस्तेजसा (→निस्तेजसो).

सद्यः समुद्राः क्षुभिता दैत्या निस्तेजसः कृताः ॥ ५ ॥
सूर्योदये यथा पूर्वं तथा गच्छन्ति न प्रहाः ।
दैवानां च परा लक्ष्मीः कारणेनानुमीयते ॥ ६ ॥
महदेतन्महानाहो कारणं दानवेधर ।
न ह्यल्पमिति मन्तव्यं स्वया कार्यं कथंचन ॥ ७ ॥
लोमहर्षण उवाच ।३॥

इत्युक्त्वा दानवपतिं प्रह्लादः सोऽसुरोत्तमः ।
अत्यर्थमक्तो देवेशं जगाम मनसा हरिम् ॥ ८ ॥
स ध्यानपथगं कृत्वा प्रह्लादश्च मनोऽसुरः ।
विचारयामास ततो यथा देवो जनार्दनः ॥ ९ ॥
स ददर्शोदरेऽदित्याः प्रह्लादो वामनाकृतिम् ।
तदन्तश्च यत्नं ह्रान्निधिनौ मरुतस्तथा ॥ १० ॥
साध्यान् विधे तथादित्यान् गन्धर्वोरगराक्षसान् ।

बं. २४.

६. दे१ ० (दे१ ४ वा वि) - ३) दे१ दैत्या परमा लक्ष्मी,
दे१ दैत्या वापता लक्ष्मी, दे१० दैत्यानां परा लक्ष्मी - ३) दे१ ४ १
कारणं दानु (→कारणेनानु)

७. दे१ ० (दे१ ४ वा वि) - ३) दे१ ३ ५, १०, ११ दानवेधर
(→दानवेधर) - ३) दे१ ४ ना(दे१ ना)त्यन्तम् (→न ह्यल्पम्) - ३)
दे१ ५, १० ११ विद्या (→स्वया); दे१, १०, ११ वापता (→वामना)

३३ दे१ ०। दे१ लोमहर्षणिव्याच
८ - ३) दे१ ११ यति (→यति) दे१, ५ ३ ४ ५
(→यतिवर्ग) - ३) दे१ १०, ११ मुक्तं य (→जगाम)

९ - ३) दे१ स ध्यानं पथगं कृत्वा, दे१, १०, ११ स ध्यान
प्रथमं कृत्वा, दे१ स सध्यायिषं यथा - ३) दे१, १०, ११ तु तता,
दे१ स यतो (→य मनो) - ३) दे१ यतो, दे१ यतो (→यता);
दे१, दे१, दे११ [य] ५, १०, दे१ दे१ (→देतो); दे१ ३ ४ ५, दे१
मुने, यनादन (→यनादन)

१० - ३) दे११ तदन्तं (→तदन्तं), दे१० तस्या
(→[य]दित्या) - ३) दे११ नदन्तम् (→नदन्तम्) - ३) दे१
०००००० तत् (→यतिवर्गं यदन्तम्)

११ - ३) दे१-४ विधे साध्या (दे१-५ साध्या) दे१० साध्या
विध्या, दे१ विधे साध्या (→साध्या विधे), दे१, १०, ११ देवा

विरोचनं च तनयं बलिं चासुरनायकम् ॥ ११
जम्भं कुजम्भं नरकं बाणमन्यास्तथासुरान् ।
आत्मानमुर्वीं गगनं चापुं वारिं हुताशनम् ॥ १२
समुद्रादितिरिद्वीपान् सरांसि च पशून् महीम् ।
वयोमनुष्यान्खिलांस्तथैव च सरीसृपान् ॥ १३
समस्तलोकस्यारं प्रक्षाल्य भवमेव च ।
ग्रहनक्षत्रवाराश्च दक्षाद्यांश्च प्रजापतीन् ॥ १४
संपश्यन् विस्मयाविष्टः प्रकृतिस्यः क्षणान् पुनः ।
प्रह्लादः प्राह दैत्येन्द्रं बलिं वैरोचनिं तवः ॥ १५
तत्संज्ञातं मया सर्वं यदर्थं भवतामियम् ।
तेजसो हानिरुत्पन्ना शृण्वन्तु तदशेषतः ॥ १६
देवदेवो जगद्योनिरयोनिर्जगदादिजः ।
अनादिरादिर्विष्वक्क्षयेष्यो वरदो हरिः ॥ १७
परावराणां परमः परापरसत्तां गतिः ।

प्रभुः प्रभूणां मानानां संपलोकगुरोर्गुरुः ।
स्त्विति कर्तुं जगन्नाथः सोऽविस्त्यो गर्भतां गतः ॥ १८
प्रभुः प्रभूणां परमः पराणा-
मनादिमध्यो भगवाननन्तः ।
त्रैलोक्यमंशेन सनाथमेकः
कर्तुं महात्माऽदितित्रोऽवतीर्णः ॥ १९
न यस्य हृदो न च पद्मयोनि-
नेन्द्रो न सूर्येन्दुमरीचिमिथाः ।
जानन्ति दैत्याधिप यस्त्वरूपं
स चासुदेवः कलयावतीर्णः ॥ २०
यमक्षरं वेदविदो वदन्ति
विशन्ति यं ज्ञानविभूतपापाः ।
यस्मिन् प्रविष्टा न पुनर्भवन्ति
तं चासुदेवं प्रणमामि देवम् ॥ २१

(→[मा]दित्यान्)-०) दे४ सु, दे१ स (→च); दे११ उपनं (→
तान्)-०) दे१ ८०० य० (→[म]मुत्तान्क).

१२. -३) दे१ जम्भं नरकं बाणायाश्च; दे१०,११ जम्भं
(दे११ 'जो') नरकबाणायाश्च. -b) दे१०,१०,११ यस्यान्वा-
सुरास्तनी (दे१ 'नि.'). -०) दे१०,१०,११ गगनं चापुं, दे१ नां च
गगनं (→उर्यं गगनं); दे१ (यस्यान्) आत्मानमुर्वीं (य) व४न. -०) दे१,१०,११ मनस्तोय, दे१ बासुमनो (→बासु वारिं).

१३. -३) दे१० समुद्रादि- (→समुद्रादि-); दे१,१०,११ 'दृम्' (→'सिद्धि') दे१,१०,११-सिद्धि (→'द्रीपाय'), दे१ समुद्रादि ह्रस्ववर्तित.
-०) दे१ ४ निक्षिन्तान्, दे१ अमिताय (→अमिताय).

१४ -b) दे१ ना (→च). दे१ ३ पवन- (→ग्रहण-),
दे१,१०,११ वै तारायाश्च (→तारायश्च) -०) दे१ ३०, दे१,१०,११ वै
क्षयार्थं (→दशाद्याम्); दे१ वै प्रजापति (→प्रजापतीन्).

१५ -b) दे११ वरपुत्र (→वराय पुत्र). -०) मुने.
र्वीरोचन (→विरोचनिं)

१६. -३) दे१,१०,११ वरु (→वर्ष स). दे१ 'आने'
(→'जात'), दे१ साडं (→सामं) -b) दे१ वर्यं (→वरवं),
दे१,३ वै वर, दे१ वर, दे१० जम्भं (→जम्भं) -०) दे१ वेदाहनिं
समुद्रनाथ, दे११ तेजसो हानिरुत्पन्ना -०) दे१,१०,११ तन्मुद्राश्रय
(दे१ 'त्व') मयेवत,

१७. -b) दे१ 'दादि य', दे१,३ वै दादि य (→'दादिन')
दे१,१०,११ यमपरिद्विष्टः प्रभुः.

१८. -३) दे१ वर (→वरा-); दे१,३,३ वै 'प्यपना'
(→'वराय'). दे१,३ पश्य, दे१ परमा (→'परमा'). -b) दे१,३ वै.
परापरवर्तता, दे१ परापरवर्तता पति, दे११ परापरवर्तता गति, मुने,
परापरवर्तता गति. -०) दे१,३ प्रभु (→'प्रभु'). -०) दे१,३ वै
गुरु (→'गुरु') -०) दे१,३ रिपत (→'रिपति'). -०) दे१,३ वै रिपता,
दे१,१०,११ सोऽदित्या, मुने. ह्यदित्या (→'सोऽदित्या'); दे१,१०,११ गर्भता
प्रभु (→'गर्भता गतः').

१९. -३) दे१,१०,११ पर वरुणा (→'प्रभुः प्रभूणां'), दे१,१०
११ परमो महान् च (→'परमः पराणां'). -b) दे१ जगन्त (→'जगन्-
त'). -०) दे१ 'ह्रिन्' (→'महेन्द्र'). -०) दे१,३,१०,११ रिपता
(→'दा' रिपता).

२०. -३) दे१ नायं च (→'न यस्त'), दे१ 'योनि' (→
'योनि') -b) दे१,११ न वेदगुरु (→'वेदो गुरु'). -०) दे१ 'पते ह्यर्ध'
(→'प यस्त्वरूप').

२० दन्तोक्तं वर दे१ प्रविष्टम्—
१९० न यस्त हृदो न च पद्मयोनिर्नेन्द्रो (= २० ८)
२० दन्तोक्तं वर दे११ प्रविष्टम्—
१९० योऽर्थं कर्ता सोऽयं नृगृह्णतो यपान पूर्वं नितरं महे (मि) य ।
य सर्वयोनिष जपन्विषास त बासुदेव कचपावतीर्णः ॥

२१. -b) दे१,१०,११ वरं च, दे१ संज्ञान- (→'ज्ञान-').
-०) दे१ सर्वं विदो (→'वर्षादि') -३) दे१ वरं, दे१ निर्वं, दे१
वारं, दे१,११ वा (दे११ वा) वं (→'वेदन्').

भृतान्यशेषाणि यतो भवन्ति
 यथोर्मयस्तोयनिधेरजस्तम् ।
 लयं च यस्मिन् प्रलये प्रयान्ति
 तं वासुदेवं प्रणतोऽस्म्यचिन्त्यम् ॥ २२
 न यस्य रूपं न बलं प्रभावो
 न च प्रतापः परमस्य पुंसः ।
 विज्ञायते सर्वपितामहायै-
 स्तं वासुदेवं प्रणमामि नित्यम् ॥ २३
 रूपस्य चक्षुर्ग्रहणे त्यगेषा
 स्पर्शग्रहित्री रसना रसस्य ।
 घ्राणं च गन्धग्रहणे नियुक्तं
 न घ्राणचक्षुः श्रवणादि तस्य ॥ २४
 स्वर्पप्रकाशः परमार्थतो यः
 सर्वेश्वरो वेदितव्यः स युक्त्या ।
 शक्यं तमीड्यमनयं च देवं

२२. दे४ a-d. 'ताय'.....'प्रण-' इति यावत् क्षण्डि-
 तम्. -b) दे१ यतोर्मयोस्तेननिधेरजस्तम्. -c) दे१ ते (त ?) ये
 (→तदे), दे१० प्रलय (→प्रलये). -d) दे१ प्रणमामि नित्य
 (→प्रणतोऽस्म्यचिन्त्यम्).

२३. दे१-३ वे१ मुने. ०. -a) दे११ बल- (→बल). -b)
 दे४ न वापि जाति (→न च प्रताप) -d) दे१.५.१० 'म्यचिन्त्यं
 (→'मि नित्य).

२४. ०-०) मुने. रूप च (→रूपस्य), दे१.१० चक्षु-
 (→चक्षुः), दे११ त्वच च (→त्यगेषा) -b) दे१.१० ११ 'चहीता,
 मुने. 'ग्रहोऽतो (→'ग्रहित्री), दे१.१०-११ रसाग्र (→'रसस्य) -c)
 दे१-३ च त्वज्, दे११ चक्षु' (→गन्ध') -d) दे१-३ वे१ शक्ये हि
 (→श्रवणादि-), दे१ श्रोत्र च दृष्टग्रहणे नियुक्तं, मुने. लम्बघ्राण-
 चक्षु'पि न तानि यस्य.

२४ इतोवात् पर दे१ २४८ आनुत्तम्—

२५. दे१ ३-७ वे१ मुने. a b ०. -b) दे१ शु युक्त्या
 (→स युक्त्या). -c) दे१ तमाद्यम्, दे४ त्वमीड्यम् (→तमीड्यम्);
 दे३ शक्यं त सद्यमय च देव, दे३ शक्यतमेवाचमनय च देव, दे४
 भक्त्याख्याः सत्त्वसमुत्पत्त्या च, दे३ काशकास्त्वयावयववद्वेवदेव ?
 दे११ शक्यस्तमीमनय देवदेव, वे१ ह्यनाद्यस्तमनदेव, मुने ह्यनादि-
 मयं त्वनय च देव -d) दे१-३.५.१० वे१ ततोऽह्, (→नतोऽह्);

प्राणं नतोऽहं हरिमीशितारम् ॥ २५
 येनैकदंष्ट्रेण समुद्रशृतेयं
 धराञ्चला धारयतीह सर्वम् ।
 शेते प्रसित्वा सकलं जगद् य-
 स्तमीड्यमीशं प्रणतोऽस्मि विष्णुम् ॥ २६
 अंशवतीर्णेन च येन गर्भे
 हृतानि तेजांसि महाऽसुराणाम् ।
 नमामि सं देवमनन्तमीश-
 मशेषसंसारतरोः कुठारम् ॥ २७
 देवो जगद्योनिरयं महात्मा
 स पोड्यांशेन महाऽसुरेन्द्राः ।
 सुरेन्द्रमातुर्जठरं प्रविष्टो
 हृतानि यस्तेन बलं वरुणि ॥ २८
 यलिरुवाच ।
 ताव कोऽयं हरिर्नाम यतो नो भयमागतम् ।

मुने. नमाम्यहं ते (→प्राणं नतोऽह्).

दे१. २४ इतोवात् परमधिकम्.

१००४ त वासुदेवं प्रणतोऽस्म्यचिन्त्यम्. (= २२).

२४ इतोवात् पर मुने. अधिकम्—

१०१६ लोकीक्याय भवमीशितारम्.

२६. वे१ a '....'क दंष्ट्रेण समुद्रशृ' लक्षितम्. -a) वे११
 'द्वुतोऽय (→द्वुतेय). -b) दे३ धारय चला, दे१० कलाचला
 (→धराचला-); दे१ 'ती * (→'तीह); मुने. विरय (→सर्वम्),
 -c) दे३ ३ वे१ एतद्, दे१ स ते (→'शेते); दे१.११ गृहीत्वा, दे१ प्रसित्वा
 (→प्रसित्वा), दे१ एत (जगद्) प्रसित्वा, मुने. इव च हृतां (→'शेते
 प्रसित्वा), दे१ य, वे१ यव (→य) -d) दे१ त * * * दे१.१० ११
 तमाद्य', वे१ ततस्त' (→तमीड्य'), वे१ नित्य (→विष्णु).

२७. -a) दे१ भर्णेय येन (→येन गर्भे). -c) दे१ विष्णु-
 मय च, दे३ देव्य सच, वे१ वेदप्रपञ्च. (→देवमनन्त-); दे१ नमामि
 त वेधरमीश्वराणा.

२८. -b) दे१ ३-५.७ वे१ 'सुरेन्द्र, दे११ 'सुरेद्री (→'सुरेन्द्रा)
 -c) दे१-३ वे१ स एव (→सुरेन्द्र-); दे१.१ 'जठरे (→'जठर). -d),
 दे११ च पूर्वं (→यूपि); दे१.३ श्रुतानि यत्त न (दे१ तव) बलानि
 पुसा, वे१ श्रुतानि * * * स बलानि पुसा.

* दे३ बलस्त्वाव

२९. -a) दे११ जात (→जात). -d) दे१ [य] पिङ्गः

२६-२८

सन्ति मे शतशो दैत्या वासुदेवभ्रातृकाः ॥ २९ ॥
 विप्रचित्तिः शिवि. श्रुत्वा यन्कुस्तयैव च ।
 हयशिरा अथशिरा भङ्गकारो महाहनुः ॥ ३० ॥
 प्रतापी प्रथमः शंभुः कुक्कुराक्षश्च दुर्जयः ।
 एते चान्ये च मे सन्ति दैतेया दानवास्तथा ॥ ३१ ॥
 महानला महावीर्या भूभारधरपशुमाः ।
 एषामेकैकशः कृष्णो न वीर्यादेन समित ॥ ३२ ॥
 लोमहर्षण उवाच ॥
 पौत्रस्यैतद् ध्वजः श्रुत्वा प्रह्लादो दैत्यसत्तमः ।
 सक्त्रोधध बलिं प्राह वैकुण्ठाक्षेपवादिनम् ॥ ३३ ॥
 विनाशमुपयास्यन्ति दैत्या ये चापि दानवाः ।
 येषां त्वमीष्टो राजा दुर्षद्विरविवेकवान् ॥ ३४ ॥
 देवदेयं महाभागं वासुदेवमजं विभुम् ।

(→[म] चित्ता)

३० -a) दे१ विप्रचित्ति ॥ दे१ विप्रचित्ति, दे१० विप्रचित्ति
 (→विप्रचित्ति) मुने वासुदेव (→गङ्गा) -b) दे१ १० ११
 धर्म कुम्भम्, दे१ धर्म वासुदेव (→धर्म शकुन्त) दे१ ये (→य)
 -c) दे१ महा, दे१ अथ (→हृत्) दे१ आभारिता, दे१ बह
 कारो (→धर्मगिरा) -d) दे१ गह (हा ?) काये (→भङ्गकारो)
 दे१ ११ दे१ ० वतु (→हनु)

३१ -a) दे१ १० ११ वातापि (→प्रतापी) दे१ सप्त,
 दे१ ११ प्रमत्त, दे१० प्रमत्त, दे१ मुने प्रमत्त (दे१ स) (→प्रमत्त)
 दे१ (कुम्भ) शंभु, मुने धुम्भ (→गम्भ) -b) दे१ ११ मुने
 कुक्कुराक्ष (दे१ स) दे१ कुक्कुराक्ष, दे१ १० ११ कुम्भराव धु, दे१
 कुम्भ राव (→कुम्भराव) -c) दे१ [अ]ति (→य) -d) दे१
 दैतेया (→दैतेया)

३२ -a) दे१ महाभाग, दे१ महोत्साह (→महावीर्या) -c)
 दे१ एकमे, दे१ एषा वी (→एषामे) दे१ किकरा (→किकरा)
 -d) दे१ १० कृष्णेन (→कृष्णेन न) -d) दे१ १० ११ वीर्यवान्
 (→वीर्यवान्), दे१ सम्मत, दे१० सम्मत, दे११ सम्मत (→समित)

॥ दे१ लोमहर्षण उवाच

३३ -a) दे१ दोनय, दे१ १० पौत्रस्य (→पौत्रस्य) -b)
 दे१ १० ११ पुत्राय (→पुत्राय) -c) दे१ ० वति (→पुत्र)

३४ -b) दे१ दत्तात्रय, दे१ दत्तात्रये (→दत्तात्रये) -c)
 दे१० तेन (→येना)

३५ -a) दे१ देव (→देव), दे१ महादेव (→महाभाग)
 -c) दे१ १ रवाते (→रवाते), दे१ १ सङ्कल (→सङ्कल)

त्वामृते पापसङ्कल्प कोऽन्य एवं वदिष्यति ॥ ३५ ॥
 य एते भक्ता प्रोक्ताः समस्ता दैत्यदानवाः ।
 सन्नद्धकास्तथा देवाः स्थावरान्ता विभूतयः ॥ ३६ ॥
 त्वं चाहं च जगन्नेदं साद्रिद्रमनदीवनम् ।
 ससमुद्रद्वीपलोकोऽयं यश्चेदं सचराचरम् ॥ ३७ ॥
 यस्याभिवाद्यवन्द्यस्य व्यापिनः परमात्मनः ।
 एकाशाशकलाजन्म कस्तमेव प्रवक्ष्यति ॥ ३८ ॥
 ऋते विनाशमिष्टुं त्वामेवमविवेकिनम् ।
 दुर्षद्विमज्जितात्मानं वृद्धानां शासनातिगम् ॥ ३९ ॥
 शोच्योऽहं यस्य मे गेहे जातस्तव पिताऽपमः ।
 यस्य त्वमीदृशः पुत्रो देवदेवावमानकः ॥ ४० ॥
 तिष्ठत्यनेकसंसारसंघातौघविनाशिनः ।
 कृष्णे भक्तिरहं तावदेवैष्यो भवता न किम् ॥ ४१ ॥

३६ -a) दे१ एते व (→य एते), दे१ ११ न (न ?) नते
 (→भवता) -b) दे१० सप्त (→सप्त ता) -c) दे१ दानवा
 (→देवा) दे१ ११ सङ्कलम् (→सङ्कलान्) -d) दे१ १० ११ स
 (दे१ ०) जातय, दे१ च भूतय (→विभूतय)

३७ -b) दे१ १ १० ११ नव (→नव) -c) दे१ लोकाव,
 दे१ ११ लोकाव (→लोकोऽपम्) -d) दे१ य-वैग यव नैज्जति,
 दे१ यवे (यवे) ह यव नैज्जति, दे१ यवेय यव नैज्जति, दे१ १० ११
 लोकाव यो दयाति हि, दे१ यवेय यव नैज्जति (?) दे१ यवेज्जति
 यव नैज्जति

॥ दे१ १० १० यवेयान् परमात्मकम्

१० ॥ यवेयान् यव नैज्जति तावत् यो विमति हि

३८ -a) दे१ १० ११ यश्च, दे१ ११ यश्च (→यश्च) दे१ १
 वाय, दे१ वाय (→वाय) दे१ १० ११ यश्च (→यश्च)
 -c) दे१ १० ११ यश्च स (दे१ स) मुने एकाव (→एकाव)
 दे१ यना (→यना) -d) दे१ १० यश्च (→यश्च)

३९ -a) दे१ हृते वि, दे१ क्वचित् (→क्वचित् वि)
 दे१ निहित, दे१ १० हत दे१ प्रद (→प्रिष्टु) -c) दे१
 प्रमाद, दे१ १० प्रमाद (→प्रमाद)

४० -a) दे१ हि (→[अ] ह) दे१० गेह (→गेह)
 -b) दे१ १० ११ यश्च, दे१ यन (→[अ] यम) -d) दे१ १०
 देवा (→देवाव) दे१ भावक (→भावक)

४१ -a) दे१ तिष्ठत्य (→तिष्ठत्य) -b) दे१ दे१ सया
 ताव (दे१ स), दे१ सङ्कल ००, दे१ धर्मविदे, दे१ १० धर्मवि,
 मुने सङ्कल (→सङ्कल) दे१ १० नाशिन (→नाशिन)

लोमहर्षण उवाच ॥

इति दैत्यपतिः श्रुत्वा वचनं रौद्रमप्रियम् ।
प्रसादयामास गुरुं प्रणिपत्य पुनः पुनः ॥ १

बलिरुवाच ॥

प्रसीद तात मा कोपं कुरु मोहहते मयि ।
बलाबलेपमूढेन मयैतद्वाक्यमीरितम् ॥ २
मोहापहतविज्ञानः पापोऽहं दितिजोचम ।
यच्छ्रोऽस्मि दुराचारस्तत्साधु भवता कृतम् ॥ ३
राज्यभ्रंशं यशोभ्रंशं प्राप्स्यामीति तत्तत्त्वहम् ।
विषण्णोऽस्मि यथा तात तथैवाविनये कृते ॥ ४
त्रैलोक्यराज्यमैश्वर्यमन्यद्वा नातिदुर्लभम् ।
संसारे दुर्लभास्तात गुरवो ये भवद्विधाः ॥ ५

६

६१ लोमहर्षणिरुवाच, ६११ लोमहर्ष उवाच
१. -b) दे११ गुरोर्वचनम् दे१० गुरोर्वचनं, +रौद्र, ते१
वचनं चैवम् (→वचनं रौद्रम्).

२. दे१३७. २-३ इत्यौ ०, ते१. २५ त ६५ यावत् ०
(ह स.) -b) दे१३ वरपट्टम् -०) दे१३ वलेन, दे१० वले वं
(→वलेन-)

३. दे१३७ ते१. ० (इ २ पा वि.) -a) दे१३
विज्ञान (→विज्ञान) -d) दे१३ तम (→तम)

४. दे१३७ ते१. ० (इ २ पा वि.) -a) दे१३ वरपट्टम्
-c) दे१३ मया (→मया) -d) दे१३ विनये, दे१३ [अ]विनय (→
[अ]विनये), दे१३ वृत्त (→वृत्ते)

५. दे१३७ ते१. ० (इ २ पा वि.) -a) मुने वैलोक्य-
मयैतद्वाक्यम् -b) दे१३ वरपट्टम्, दे१३ वारपट्टम्, +वारापट्टम् (→वा
पट्टम्) दे१३ विमोहं न दुर्लभम्

६. ते१. १०. ० (इ २ पा वि.) -a) दे१३ १०-११ तत्
प्रसीद न मे कोपं -c) दे१३ विज्ञान (→विज्ञानम्), दे१३ तव
कोपदि ना ह (द७) दृ (दे१३ दृष्टम्) -d) दे१३ ५-११ पतिष्ये (दे१३
पति) न सापत्.

७. दे१३ ७-११ = यावत् मये मये बह्वृच कश्चित्तम्
[ते१. ७ १०-११ = यावत् मये मये बह्वृच कश्चित्तम्]

८. ते१. २ ७ 'अस्त' 'स्तेन' 'व्या' 'आ'
मम कश्चित्तम् -a) दे१३ ७ वि (दे१३ वि) न (→कृतेन), दे१३ मो

प्रसीद तात मा कोपं कर्तुमर्हसि दैत्यप ।
त्वत्कोपपरिदग्धोऽहं परितप्ये दिवानिशम् ॥ ६

प्रह्लाद उवाच ॥

वत्स कोपेन मे मोहो जनितस्तेन ते मया ।
शापो दत्तो विवेकश्च मोहेनापहतो मम ॥ ७
यदि मोहेन मे ज्ञानं नाक्षिप्तं स्यान्महासुर ।
तत्कथं सर्वगं जानन् हरिं कश्चिच्छपाम्यहम् ॥ ८
यो यः शापो मया दत्तो भवतोऽसुरपुंगव ।
भाव्यमेतेन नूनं ते तस्मात्त्वं मा विपीद वै ॥ ९
अद्यप्रभृति देवेशे भगवत्पच्युते हरौ ।
भवेथा भक्तिमानीशे स ते व्राता भविष्यति ॥ १०
शापं प्राप्य च मे वीर देवेशः संस्मृतस्तथा ।

७. दे१३ मोहो, दे१३ अतो (→मोहो) -b) दे१३ जनि ७, दे१०
जानत (→जानित) दे१३ मोहेन जनितस्तप्ये, -०) दे१३ दापो यतो,
दे१३ मुने दत्तो (मुने 'त' शापो (→दापो दत्तो); दे१३ कथं
(→कथं) -d) दे१३ मोहो (→मोहे-), दे१३ 'हृतो, दे१३
'हृतो (→हृतो), दे१३ मोहो वापहतो मम.

८. दे१३ ०; दे१३ =b 'स्यान्' इत्यारम्भ दृष्टे 'स्यात्'
यावत्, दे१३ १०d ० कश्चित्तम् (इ ७ पा वि.) -a) दे१३
मोहं (→मोहे-) -b) दे१३ १० न विदं, दे१३ नाक्षिप्तं (→नाक्षिप्तं)
-c) दे१३ तत्कथं (→तत्कथं), दे१३ यात (→जानन्) -d) दे१३ १०
न विदं (→न विदं)

९. दे१३ वरपट्टम् 'तस्मात्त्वं, यावत् ० (इ = पा वि.);
दे१३ कश्चित्तम् (इ ७ पा वि.) -a) दे१३ नूनं, दे१३ योष, दे१३ योष
(→यो य) -b) दे१३ भवता दैत्यं, दे१३ भवते सुप्तं, दे१३ वरपट्टं
दैत्यं (→वत्सोमुरं), दे१३ 'पुण्य, दे१३ 'पुण्य (→'पुण्य) -c)
दे१३ १० ते नून (→नून ते), दे१३ भाव्यमेतेन नून ते -d) दे१३
मा (→या)

१०. ते१. a-d (इ ७ पा वि.) -a) दे१३ देवो,
दे१३ देवेन (→देवो), दे१३ ३ यथावाच्यते हृदि, दे१३ पुन्यते
भवतामूरि. -c) मुने अक्षिप्तं (→मोहेना), दे१३ 'मानीशे, दे१३
'मा वात (→मानीशे) -d) दे१३ ते, दे१३ सर्व (→सर्वे)

११. दे१३ ५-१०; कश्चित्तम् (इ. ७ पा वि.) -a)

तथा तथा वदिष्यामि श्रेयस्त्वं श्राप्स्यसे यथा ॥ ११

लोमहर्षण उवाच ॥

अदितिर्वरमासाय सर्वकामसमृद्धिदम् ।
क्रमेण ह्युदरे देवो वृद्धिं प्राप्नो महायज्ञाः ॥ १२
ततो मासेऽथ दशमे काले प्रसव आगते ।
अजायत स गोविन्दो भगवान् वामनाकृतिः ॥ १३
अवतीर्णं जगन्नाथे तस्मिन् सर्वामोदधरे ।
देवाश्च ह्यमुचुर्दुरां देवमाताऽदितिलया ॥ १४
धनुर्वासाः सुखस्पर्शा नीरजस्कम्भूचक्रमः ।
धर्मे च सर्वभूतानां तदा मतिरजायत ॥ १५
नोद्रेगध्याप्यभूद् देहे मनुजानां द्विवीचमाः ।
तदा हि सर्वभूतानां धर्मे मतिरजायत ॥ १६
तं जातमात्रं भगवान् ब्रह्मा लोकपितामहः ।

जातर्मादिकां कृत्वा क्रियां तृषाव च प्रहृष्टम् ॥ १७

ब्रह्मोवाच ॥

जयाधीश जयाजेय जय विश्वगुरो हरे ।
जन्ममृत्युजरगतीत जयानन्त जयाच्युत ॥ १८
जयाजित जयाशेष जयान्व्यक्तस्थिते जय ।
परमार्थार्थ सर्वज्ञ ज्ञानज्ञेयार्थनिःसृत ॥ १९
जयाशेष जगत्साक्षिज्ञगत्कर्तृजगद्गुरो ।
जगतोऽजगदन्तेश्व स्थितौ पालयते जय ॥ २०
जयापिल जयान्नेष जय सर्वहृदिस्थित ।
जयादिमध्यान्तमय सर्वज्ञानमयोत्तम ॥ २१
ह्यमुक्षुभिरनिर्देश्य नित्यहृष्ट जयेधर ।
योगिभिर्मुक्तिकामैस्तु दमादिगुणभूषण ॥ २२
जयातिसुष्म दुर्ज्ञेय जय स्थूल जगन्मय ।

व. १

६५ मदीर, ६५ मान्दीर, ६१० मा मीर ६११ भगवान् (→मे मीर)

→६११ स (→स्व) ६१० प्राप्स्यते (→प्राप्स्यते)

॥ ६२ लोमहर्षण च, ६१ लोमहर्षणि

१२ ६१ क्षणितम् (इ ७ पा वि) → ६१० अदितेर
(→अदितिर), ६११ ११ वनं (→वरं) → ६११० क्रमेण
(६१० ०५) हरिर्वृद्धि, ६१ स ममेगोदरे देवा, ६११ ममेवोदरे वृद्धि
→६११० ११ देव (→वृद्धि)

१३ ६१ bod क्षणित (इ ७ पा वि), ६११ १० od
→ ६११ माये ते (?), ६११० माये च (→मासेऽथ) → ६१
प्रलुप्त, ६११ प्रसव ६१ प्रसव (→प्रसव)

१४ ६१ ११ ० ११ क्षाणितम् (इ ७ पा वि) → ६१
६१ सर्वो (→सर्वो)

१५ ६१ bod क्षणित (इ ७ पा वि) → ६११ देवु
(→वृष्टु) → ६११० विरं (→नारं), ६११ ११ वत,
(→नम) → ६१ मतिर (→मतिर)

१६ ६१ ०, ६१ ०५ द्विवीच जयतं छवि
तम् → ६१ नोद्रेग ध्याप्यभूद्, ६१ नोद्रेगध्याप्यभूद्, ६१ ०००
पावतुर्वेदे → ६१० मानवानां (→मनुजानां) → ६१ तदादि
(→तदा हि)

१७ → ६११ ११ ०५ {→द्विवीच} → ६१११
इय (→नियति), ६११ ११ (→व) युवे प्रभु (→प्रभु)

॥ ६१ ब्रह्मा चराच

१८ → ६११ जय चय (६१ ०५) ६१ जयदेव (→जया-
धीत) ६१ १ प्रहृष्ट (→प्रहृष्ट) ६१० जयाध्या साष्ट ईशवा
जयान्व्यक्त → ६११ १० जयतर्मात्मकाय, (६१ ०५) ६१०
०५) ६११ जयाजेयसु सार्वग → ६११ १० ११ जयजय
(→जयमृत्यु) → ६११ जयान्व (→जयान्व)

१९ → ६११ व्यक्तं ((→व्यक्तं) ६१ ०५ स्थितो (→
स्थिते) → ६११ (जय) परं (→परं) → ६१ ०००, ६११
०५) (→ज्ञेयार्थं), ६१ ११ ०५ ११ निजित, ६१ ०५ निजय, ६१
निधुत (?) (→नि वृत्त)

२० ६११ इत्यारम्भ २१ १ जयतं ab पावत ० → ६११
जयदेव (→जयेय) → ६११ ११ वृष्टं ६१ ०५ (→वृष्टं)
→ ६१ ०५ ११ दत्ताष्टु, ६१ दत्तसु मुवे ०५) (→दत्तेय)
६१ अति जगदिन शीते → ६१ १ ११ पालयत (→पालयते)
६१ स्थितो पालयते ध्वय

२१ ६११ ab ० → ६११ १० ११ जगत्सर्व (→जय
सर्व) ६११ स्थित (→स्थित) → ६११ १० ११ जय (→जय)

२२ → ६११ इष्टय (→इष्ट) → ६११ ११ मुक्त
(→मुक्ति) → ६११ जादावाहि (?) ६१ ११ रणादि, ६११
दामादि (→दामादि) ६१ ०५, ६११ ०५) (→०५)

२३ → ६११ ११ दुर्ज्ञेय, ६१ दुर्ज्ञेय (→दुर्ज्ञेय) → ६१ १ १
११ जगत्सर्व (→जयस्थूल), ६१० ०५) (→०५) → ६१ १ १
जयस्थूल, ६१० जयस्थूल, ६१ जगत्सर्व (→जय स्थूल), ६१

लोमहर्षण उवाच ।३॥

११ १ सर्पवतवनामृषीं दृष्ट्वा संक्षुभितां वलिः ।
पप्रच्छोशनसं शुक्रं प्रणिपत्य कृताञ्जलिः ॥ १
आचार्यं क्षोभमायाति सान्धिभूमिधरा मही ।
कस्माद्य नासुरान् भागान् प्रतिशूदृष्यन्ति बह्वयः ॥ २
इति प्रष्टोऽथ वलिना काप्यो वेदविदां वरः ।
उवाच दैत्याधिपतिं चिरं प्यात्वा महामतिः ॥ ३
अवतीर्णो जगदोनिः कश्यपस्य गृहे हरिः ।
वामनेनेह रूपेण परमात्मा सनातनः ॥ ४
स नूनं यज्ञमायाति तव दानवपुंगव ।
तत्पादभ्यासविशोभादिभ्यं प्रचलिता मही ॥ ५
कम्पन्ते गिरपद्मे क्षुभिता मकरालयाः ।
नेयं भूतपतिं भूमिः समया वोढुमीश्वरम् ॥ ६

१०

[अस्मिन् प्रथमेऽंशे मध्ये बह्वयं खडितम्]

३३ ठे१ खडित्, दे१ लोमहर्षण ॥ दे१ लोमहर्षण

१ ठे१ १ 'सर्व' ओ३ खडित् -d) दे११ सडु खितो
(→सधुगिता) -०) दे१ ११ पप्रच्छो (→प्रप्रच्छो)

२ दे१ ० ठे१ ३ आचार्यं तथा ओ३ खडित् -b)

दे१ १० ११ भूभुवना (→भूमिधरा) -३) दे० बाह्वय (→बह्वय)

३ दे१ ३० ० ठे१ ० 'दे' ति खडितम् -b) दे१
कोप्यो (→काप्यो)४ ठे१ ० बा ह खडितम् -३) दे१ ० वलि
(→वोनि) -०) दे१ इह वामन (→वामनेनेह)५ -३) दे१ सप्रतो (→स प्रत), दे० या (शव) याति
(→भाययाति) -b) दे१ पुगव (→पुङ्गव) -०) ठे१ ० व
(→सत्) दे१ ० व्यास (→प्यात्) दे१ १०-११ यस्य पां (दे१ ११
प्रति (दे१ ११ 'वि' धपात्६ -३) दे१ सर्वं, मुले चैव (→चैवे) दे१ कपन्तेगिरि
मय ० -b) दे१ १० ११ सधुग्या (→धुगिता) दे१ ० तथा
(→तया) -०) दे१ पुन, दे१ ११ नै (दे१ ११ नै) (→नेय)७ -३) दे१ ३ १० १० कम्पन्ते (→कम्पन्ते) -०) ठे१
० नैति (→नैव) दे१ पुति (→पुतिर) -d) दे१ ३ [अ]नत

सदेवासुरगन्धर्वा यक्षराक्षसपन्नगा ।
अनेनैव घृता भूमिरापोऽग्निः पवनो नमः ।
धारयत्यखिलान् देवान् मनुष्यांश्च महासुरान् ॥ ७
ह्ययमस्य जगद्वातुर्माया कृष्णस्य गह्वरी ।
धार्यधारकभावेन यया सपीडित जगत् ॥ ८
तत्सन्निधानादसुरा न भागार्हाः सुरक्षिपः ।
मुञ्जते नासुरान् भागानपि तेन त्रयोऽमयः ॥ ९
शुनस्य ध्वनं श्रुत्वा हृष्टरोमाऽप्रवीडु वलिः ।
धन्योऽहं कृतपुण्यश्च यन्मे यज्ञपतिः स्वयम् ।
यज्ञमभ्यागतो ब्रह्मन् मयः कोऽन्योऽधिकः पुमान् ॥ १०
यं योगिनः सदोद्युक्ताः परमात्मानमभ्यस्यम् ।
द्रष्टुमिच्छन्ति देवोऽसौ ममाध्वरमुपेक्ष्यति ।
यन्मयाचार्यं कर्त्तव्यं तन्ममादेऽदुर्महति ॥ ११

(→नय) -०) दे१ ३ ठे१ ० 'त देवो (दे१ बा) (→लाव देवा)

-f) दे१ ३ ठे१ ० 'सुर', दे१ ० बय (→सुराव)

८ -b) दे१ १०-११ दुरयवा (→गह्वरी) -d) दे१ ३ १० ११

ठे१ यया (→यया) दे० सपीडित (→सपीडित)

९ -३) मुले बभुवा (→भभुवा) -b) दे१ भावार्हा

नासुरोत्तमा, दे१ १० भागहाय सुरोत्तमा, दे१ ११ भागहाय सुरोत्तमा,

मुले भागहाय सुरोत्तमा -३) दे१ ११ भुज्यते (→भुज्यते), दे१

भोग्या (→भागाव) -d) मुले दे१ ते (→तेन) दे१ ३ ठे१ न इत

व उवाचय

१० -३) दे१ तस्या (→तस्या) -b) दे१ हय (→हय)

-०) दे१ ० पुण्यय (→पुण्यय) -d) दे१ ३ १०-११ यतो (→यन्ते)

दे१ ११ जगत्पति (→यज्ञपति) दे१ १० १० १० १० (→यज्ञपति स्वयं)

-०) दे१ ० 'मया' (→'मया') -i) दे१ [म]य, दे१ ३ भाव

दे१ ३ यय (→यय) ठे१ न कोऽन्योऽधिकः पुमान्

११ -३) दे१ १० ११ योगिन (→योगिन) दे१ ३ ११ सदायुक्ता

(→सदोद्युक्ता) ठे१ ३ 'वि' ३ ३ ३ ३ (→'विन सदायु') -०)

दे१ ३ ठे१ देवेभ्यो (→देवोत्तो) -d) दे१ ३ ममाध्वर, दे१ ३ ममाध्वर,

ठे१ ममाध्वर (→ममाध्वर) दे१ ३ अधोपति, दे१ ११ ठे१

उपेक्ष्यति, दे१ १० उपेक्ष्यति (→उपेक्ष्यति) -०) ठे१ तन्म (→यन्म)

-f) दे१ ३ ठे१ मयास्वायु, दे१ ३ ३ मयास्वायु (→मयादेद्यु)

शुक उवाच ।

यज्ञभागसृजो देवा वेदग्रामाण्यतोऽसुर ।
 त्वया तु दानवा दैत्य यज्ञभागसृजः कृताः ॥ १२
 अयं च देवः सत्त्वस्य करोति स्त्रितापालनम् ।
 विमृष्टं च तथाऽयं च स्वयमस्ति प्रजाः प्रभुः ॥ १३
 भर्तास्तु बन्दी भविता नूनं विष्णुः स्त्रितो स्त्रितः ।
 निदित्वैवं महाभाग कुरु यत् ते मनोगतम् ॥ १४
 त्वयाऽस्य दैत्याधिपते स्वल्परेऽपि हि वस्तुनि ।
 प्रतिज्ञा नैव वोढव्या वाच्यं साम तथाऽफलम् ॥ १५
 कृतकृत्यस्य देवस्य देवार्यं चैव कुर्वतः ।
 अलं दद्यां धनं देवे त्वेतद्वाच्यं तु याचतः ।

शु १२.५ शुक्र व. दे१ शुक्र.

१२. -a) दे११ शुक्रो (-शुक्रो) -b) दे१ देव्य
 (-वेदग्राम), दे११ शुक्र, दे१३ कुरु (-कुरु) -c) दे११
 दैत्या (-दैत्य)

१३ दे१ ०. -a) दे१४ देव (-देव) -c) दे१ दे१
 विमृष्ट (-विमृष्ट) दे१३ त्वया वच, दे१५ १० ११ त्वयान्ते
 (-त्वयाय व) -d) दे१ त्व ० मति, दे१ स्वयमस्ति, दे१
 त्वया मति, दे१ स्वयमस्ति (-स्वयमस्ति), दे१ गुणा (-प्रभु)

१४ -a) दे११० त्वया तु भविता देवा (दे१ दिवा),
 दे१११ त्वयानुवदी भविता -b) दे१ विष्णु, दे१७ ११ विष्णु
 (-विष्णु), दे१ स्त्रिति (-स्त्रित) -c) दे१ निदित्वैव, दे१
 विदित्वैव, दे१ विदित्वैव (-विदित्वैव), दे११० महाराज, दे१
 महामागा (-महामागा) -d) दे१ वल (-वले)

१५ -a) दे१२ त्वया तु, दे१११ त्वया व, दे१० त्वया व
 (-त्वयाय), दे१ पति (-पति) दे१ त्वया दैत्याधिपते -b)
 दे१ ०कोपि (-०कोपि), -c) दे१ वाच, दे१ वाच (-वाच्य)
 दे१ वाच तया, दे११ सोमतया (-गोम तया)

१६ -a) दे१ देवस्य ०. -b) दे१० प्रापि
 (-प्राप) -c) दे१५ १० ११ नात्र दणुमह देव, दे१ नात्र दणु
 चर्त(-न?)दे१ (दे१), दे१ नात्र दणु चर्त देवो -d) दे१०
 त्वया वाच्य, दे१ तद्वाच्य, दे१ त्वतद्वाच्य (-त्वतद्वाच्य) -e)
 दे१ मूल्यं (-मूल्यं) -f) दे१ शुक्र, दे१ शुक्र (-शुक्र)

१७ -b) दे१ याचित, दे११ याचत (-याचित) -c)
 दे१ 'ना. नि' क्षणितम् दे११० दे११, दे१ दे११, दे११ दे११,
 मुने दे११ (-दे११) -d) दे१ संसारयाध्यात्म, दे१ स्वय-

कृष्णस्य देवभृत्यर्थं प्रवृत्तस्य महासुर ॥ १६
 बलिर्वाच ।

प्रबन् कथमहं भूयामन्वेनापि हि याचितः ।
 नास्तीति किम् देवस्य संसारस्यापहारिणः ॥ १७
 व्रतोपवासैर्विविधैः प्रभुर्गृह्यते हरिः ।
 स मे वक्ष्यति देहीति गोविन्दः किमतोऽधिकम् ॥ १८
 यदयं सुमहारम्भा दमशौचगुणान्वितः ।
 यज्ञः कियन्ते यतेशः स मे देहीति वक्ष्यति ॥ १९
 तत्साधु सुकृतं कर्म तपः सुचरितं च नः ।
 यन्मां देहीति निश्चेद्यः स्वयमेव यदिष्यति ॥ २०
 नास्तीत्यहं गुरो वक्ष्ये त्वमभ्यागतमीधरम् ।

रोहोषहारिणम्, दे१ १० ११ संसारयाध्यात्म (दे१ ०गा, दे११ ०गा)

१८ -b) दे१ वे१ पुनर्प्राप्तये, दे१ ७ प्रभुर्गृह्यते (-प्रभु-
 गृह्यते), वे१ 'हरि' क्षणितम् -c) दे११० संचेद, दे११ त्वैव,
 दे१ क्षणितम् (-संवेद) -d) दे१ पितृ (-पितृकम्)

१९ दे१ b, d क्षणितम् -a) दे१ मदयं (-मदयं),
 दे१ ०रम्भ, (-०रम्भ), दे११११ यतोऽतिरक्तगालव्यं, दे१ यदयं
 राजभूषणा -b) दे११०-१११ पुनि वीच, दे१ छट्ठी च (-द्वन
 वीच) -c) दे११ कृत्ये (-कियन्ते), दे१५ ११ देवेण, दे१०
 देवस्य, मुने दे११ (-यज्ञव) -d) दे११० ११ मा (-मे)

२० वे१ b 'तत्' " 'तव' तया cd 'मीत'

हृति क्षणितम् -a) दे१ त्वया ०, दे११११ तु (-तत्साधु),
 दे११११ स्व (-मु) -b) वे१ ० या (-व न) -c) दे११०
 ११ यमया दत्तमीधर (दे११ ०गा व) -d) दे११० ११ स्वयमाया
 (दे११ ०गा) स्वये (दे११ वे) हृति

२१ दे१० ११ cd ०. वे१. ab 'नास्ती' " 'तम',
 ० 'त्वया' ध्यामि क्षणितम् -a) दे१ ४ शुक्र (-गुणे)
 -b) दे१५ १० ११ 'यमया' (-तमय्या) -c) मुने ध्यामि
 (-०वेह) -d) दे११११ नास्ति जने बलि, दे११११ नास्ति न
 मे बलि

२१ स्तोत्रात्तर दे१० ११११ मुने क्षणिकम्—
 १०२० त्वेदद्वाजिह्व शार्तं नृपतरुमदित कनम् ।

यदेतिस्त्वयि यतोऽपि वाचते मां जनार्दन ॥
 निब्रूदनिष्कामस्य दक्षयाम्येवाविचारितम् ।
 स मे वक्ष्यति देहीति गोविन्दः किमतोऽधिकम् ॥ ४

१ २२ प्राणत्याग करिष्येऽहं न तु नास्ति जने कचित् ॥ २१ ॥
 नास्तीति यन्मया नोक्तमन्येषामपि याचताम् ।
 वक्ष्यामि कथमायाते तदद्य चामरेऽच्युते ॥ २२ ॥
 श्लाघ्य एव हि वीराणां दानाच्चापत्समागमः ।
 न बाधाकारि यदानं तदङ्गं बलवत् स्मृतम् ॥ २३ ॥
 मद्राज्ये नासुखी कश्चिद् दरिद्रो न चातुरः ।
 न दुःखितो न चोद्विग्नो न शमादिविवर्जितः ॥ २४ ॥
 हृष्टस्तुष्टः सुगन्धी च वृषः सर्वसुखान्वितः ।
 जनः सर्वो महाभाग स्मिन्वाह सदा सुखी ॥ २५ ॥
 एतद्विशिष्टमन्नाहं दानरीजफलं लभे ।

विदितं मुनिशार्दूल मयैतत् त्वन्मुखाच्छ्रुतम् ॥ २६ ॥
 मत्प्रसादपरो नूनं यत्नेनाराधितो हरिः ।
 मम दानमवाप्यासौ पुष्पाति यदि देवताः ॥ २७ ॥
 एतद्वीजकरे दानरीजं पतति चेद्गुरो ।
 जनार्दने महापात्रे किं न प्राप्तं ततो मया ॥ २८ ॥
 विशिष्टं मम तदानं परितुष्टाश्च देवताः ।
 उपभोगाच्छ्रुतपुष्पं दानं सुखकरं स्मृतम् ॥ २९ ॥
 मत्प्रसादपरो नूनं यत्नेनाराधितो हरिः ।
 तेनाभ्येति न सदेहो दर्शनादुपकारकृत् ॥ ३० ॥

[घटे -1] दे५, (→वाञ्छित) मुने मून चार न सशय
 (→नूनमस्मद्वित फलम्) -3] दे५ 11 'मय्य' (→'मय्यस्ते') दे५
 10.11 तदास्याम्य' (→'दास्याम्येवा')]

२२. ते। ३ 'नास्तीति' तथा ८-८ 'य ता' च्युते' खण्डित
 तम् -0] दे५ 11 'मयेति' (→'भाषते' -८] दे५ तदप्यवसम
 च्युते, दे५ तदस्यावसमेषुते, दे५ तदस्यावसमेषुते दे५ तमेवा
 म्भाषतेच्युते दे५ 11 तमेमस्यामयेच्युते ?

२३. ते। ८-८ 'आप दग' खण्डितम् -३] दे५ एव
 (→एव) दे५ 10 11 वीराणा (→वीराणा) -८] दे५ दानायाति
 दे५ दानार्थः, दे५ दानावलात्, दे५ 11 दानायात् (→दानायावलात्)
 दे५ १०८, दे५ १०८, दे५ 11 'मता' (→'मम' -८] दे५ 11 न
 चेदायं सप्त दान -८] दे५ ३ तदगं ब्रह्म' (→तदङ्गं बलवत्) दे५ 11
 तदागमवत्तु कथम्, दे५ तदते कलबलकम्, ते। ३३३ ब्रह्मरस्मृतम्

२४. ते। ८-८ 'न धरि' 'नो नव' खण्डितम् -३] दे५
 मद्राज्यं ना' दे५ न मे राज्ये दे५ 11 न चेदाज्ये (→मन्त्राज्ये ना')
 ८] दे५ चातुर (→चातुर) -८] दे५ 10.11 नास्तिपतिो दे५ न
 दूयितो (→न दुःखितो) -८] दे५ ७ 10 11 प्रसात् (→शमादि')

२५. ते। ८-८ 'धी य मद्रा' खण्डितम् -३] दे५ गुरु
 (→गुरु) -८] दे५ ३ इत दे५ हृष्ट (→वृष्ट) दे५ 10 'पुष्पाति
 (→'पुष्पाति' -८] दे५ ४ यत, दे५ अना (→अना) दे५ 10
 'भो' (→'भोग')

२६. ते। ८-८ एतं विदितं द मुखाच्छ्रुतम् खण्डित
 तम् -३] दे५ ३ विशिष्टमन्नाह, दे५ विशिष्टपात्रात् दे५ विशिष्ट
 पात्रोपि, दे५ 10 विशिष्टमन्नाह, दे५ 11 विशिष्ट पात्रात् (→विशिष्ट
 मन्नाह) -८] दे५ १० फल नस्य, दे५ १० मह लभे, दे५ 10 11 'फल मया
 दे५ १० फल महत् (→'फल लभे') -८] दे५ 'शार्दूल' (→'शार्दूल')
 -८] दे५ 10.11 मयैतत् (→मयैतत्) दे५ मुखात् च्युत

(→मुखाच्छ्रुतम्)

२७. दे५ १० 11 ते। ८-८ खण्डितम् -३] दे५ ३ तद
 (→मत्) दे५ ३ नित्य (→नून) -८] दे५ यन्मया (→'यन्मया')
 दे५ यन्मयापति मुनि -८] दे५ १० 'ये' (→'पुष्पाति') दे५
 मम दानमवाप्यात् दे५ ३ तदप्यवसम न सदेहो -८] दे५ ३ यदि पुष्पाति
 देवता, दे५ दशनादुपकारकृत्

२८. दे५ ३ ते। ८-८ मुने मून (→'मून') दे५ दान
 (→दान) -८] दे५ 10 पति, दे५ 11 पति (→पति) दे५ 10 चेद्
 गुरो (→'चेद्गुरो')

२९. दे५ ३ ते। ८-८ 'धी य मद्रा' खण्डितम् -३] दे५
 खण्डितम् -३] दे५ ३ ते दान दे५ ३ दान (→'तदान') -८] दे५ ३
 'पुष्पाति, दे५ ३ 'पुष्पाति' (→'पुष्पाति') -८] दे५ ३ 'पुष्पाति,
 (→'पुष्पाति') -८] दे५ ३ 'तदप्यवसम, दे५ ३ 'तदप्यवसम, दे५ ३
 'तदप्यवसम' (→'तदप्यवसम') दे५ ३ दाना इत्यादिपदस्यवत् दे५ दान
 इत्यादिपदस्यवत्

दे५ ३ 'तदप्यवसम' मये मयैकम् -
 10.३ तदप्यवसमपरो नित्य यन्मयापतिो हरिः ।
 मम दानमवाप्ये यदि पुष्पाति देवता ॥ (= २७)

३०. दे५ ३ ते। ८-८ 'मय्य' 'मया' 'शार्दूल' 'मया' खण्डितम्
 -३] दे५ ३ तद (→'मय्य') दे५ ३ नित्य, दे५ ३ मया, ते। ३
 (→'मय्य') दे५ ३ 'मय्य' (→'मय्य') -८] दे५ ३ तेनाप्यव, दे५ ३
 तेनाप्यव (→'तेनाप्यव') -८] दे५ ३ दशनादुपकारकृत्
 दे५ ३ 'तदप्यवसम' मये मयैकम् -

10.३ मम दानमवाप्ये यदि पुष्पाति देवता ॥ (= २७ cd)
 उपभोगाच्छ्रुतपुष्पं दानं सुखकरं स्मृतम् ॥ (= २६ cd)
 तदप्यवसमपरो नित्य यन्मयापतिो हरिः ।
 तेनाप्येति न सदेहो दर्शनादुपकारकृत् ॥ (= ३०)

अथ कोपेन चाभ्येति देवभागोपरोषतः ।
मां निहन्तुं ततो हि स्याद् वयः श्लाघ्यतरोऽच्युतात् ॥ ३१
एतज्ज्ञात्वा मुनिश्रेष्ठ दानविष्मन्सरेण मे ।
नैव मान्यं जगन्नाथे गोविन्दे समुपस्थिते ॥ ३२

लोमहर्षण उवाच ।

इत्येवं वदतस्तस्य प्राप्तस्तत्र जनार्दन ।
सर्वदेवमयोऽचिन्त्यो मायायामनरूपपृष्ठ ॥ ३३

तं दृष्ट्वा यज्ञवाटं तु प्रविष्टमसुराः प्रभृम् ।
जग्मुः प्रमावतः क्षीमं तेजसा तस्य निष्प्रमाः ॥ ३४
जेषुश्च मुनयस्तत्र ये समेता महाध्वरे ।
वसिष्ठो गाधिजो गगौ अन्ये च मुनिसत्तमाः ॥ ३५
वल्लिश्वाखिलं जन्म मेने सफलमात्मनः ।
ततः संक्षोभमापन्नो न रुधिर् किंचिदुक्तवान् ॥ ३६
प्रत्येकं देवदेवेशं पूजयामास तेजसा ।
अयासुरपतिं प्रहं दृष्ट्वा मुनिवरांश्च तान् ॥ ३७

॥ ३१ ॥

३१ डे: १०-० 'वाभ्ये तो हि' खणितम् -a) डे: १
कोपेन (न) (-कोपेन) डे: १ वाभ्येति, डे: १ वाभ्येति (-वाभ्येति)
-b) डे: १ ओगो, डे: १० ॥ 'भगवा' (-भगो) डे: १-१० विनम्
(→यत) -0) डे: ११ मा निहन्तु, डे: १ मा हनु च (-मा
निहन्तु), डे: १ हित्यात् (-हि स्यात्) -d) डे: १ 'परोम्यपात्',
डे: ३ डे: १ 'परोम्यपात्', डे: १ 'लोमोऽच्युता', डे: १० ॥ 'तमोऽच्यु
तात् (डे: ११ 'पात्') (-'तरोऽच्युतात्)

३३ इतोवात्तर डे: १० ॥ मुने अपिचम्—

105 * सहाहम्नु हृषीकेश वचनं समुपेक्ष्यति ।

[डे: सहाहम्नु, डे: १० ॥ सहाहम्नु (डे: ११ 'पु') (-सहाहम्नु)]

३२ डे: १० 'म' व्य खणितम् -a) डे: ४ डे: १ एव
(→एतत्), डे: ३ मुनि मष्ट (-मुनिसष्ट) b) डे: ३ 'रे (पा) रं
डे (-'रेण डे: १, डे: १० न, डे: ११ न (-'रे) -0) डे: १ नैव वाभ्य,
डे: १ लया ०, डे: १ नैव वाभ्ये, डे: १० लया माभ्य, डे: १ लया वाभ्य
(→नैव वाभ्य), डे: १ प्राय (-'प्राये) -d) डे: १ गोविं ०,
डे: १ गोविं (-गोविन्डे), डे: १ पागते (-'परिवे)
० डे: १ लोमहर्षण उ, डे: १ लोमहर्षणिरवाच

३३ डे: १० 'न' 'वत्तत्तस्य' खणितम् -b) डे: ३ मत्राभ्य,
डे: १ प्राप्ते तत्र, डे: १० वेतसा प्राय, डे: १ ० ० ० न (-'प्रातस्तत्र)
डे: १ 'नैने (-'नैन) -d) डे: ३ मया (-माया)

डे: १० मुने a, b मध्ये अपिचम्—

106 * यज्ञवाटमुपगत ।

सहैवामरकुन्दस्य बृहत्पतिपुत्रस्य ।

बनि पुनरवाचेन युक्तं निजपुरोहितम् ।

मां च याचिषुमन्येति यतो गेहगतो हरिः । [4]

स यथास्ते पदा सर्व ।

[-1) डे: १० 'गद' (-'गत) -2) डे: ३ ० ० ० (-'नृदं
घ) -3) डे: १० बनि, + बनि (-'बनि) -4) डे: ११ सया,
डे: १० मां (-मां च), डे: ३ उत्तो, डे: १० ॥ साह (-'सयो), डे: ३ वेद

(→गेह) -5) डे: १० सर्व (-'सर्व)]

डे: ११ a, b मध्ये अपिचम्—

107 * यज्ञवाटमुपगत ।

सहैवामरकुन्दस्य बृहत्पतिपुत्रस्य ।

यमया सर्वमेतत्तत्र प्राप्य तस्य विप्लवे ।

बनि पुनरवाचेन युक्तं निजपुरोहितम् । [4]

समायाचिषुमन्येति यतो गेहगतो हरिः ।

स यथास्ते पदा सर्व ।

डे: १० b, c मध्ये अपिचम्—

108 * सवाच वैयासिर्वाचि विर भ्यात्वा स नार्जव ।

सक्तोभौ जपयति वदन्तस्य ग्रहे हृदि ।

वामनदेह रूपेण परमात्मना सनातन ।

स त्वं यममापति तव दानवपुत्रम् । [4]

पुनरत्र डे: ३ इतोवात्तर अपिचम्—

109 * एव ॥ वृषतस्तस्य प्राप्तस्तत्र जनार्दन ।

३४ डे: १० 'त' दृष्टा खणितम् -a) डे: १ 'पादस्तु' (-'पाद
तु) -b) डे: १० ॥ 'प' (डे: ११ 'प') प्रमु (-'प' प्रमु) -0)
डे: १ प्रमाव ०, डे: ११ प्रमाव (-'प्रमावत्) -d) डे: १ निस्सहा,
डे: १ निस्सह (-'निस्सहा)

३५ -a) डे: १ वेतुरच, डे: १ वेतुरच (-'वेतुरच) -b) डे: ३
'ध्वर (-'ध्वरे) -0) डे: १० यवौ, मुने गगं (-'गगौ) -d)
डे: १ ह्यमे तु, डे: १ ये वाभ्ये, मुने सयाम्ने (-'सयमे च), डे: १ 'युगवा,
डे: ११ 'सतम' (-'सतम)

३६ -b) डे: १ 'यात्मना' (-'यात्मना)

३७ -b) डे: १ वेतसा (-'वेतसा) -0) डे: ३ प्र ०,
डे: १ दृष्टा (-'प्रह) -d) डे: १ दृष्टा मुनि, डे: ११ सया मुनि (-'दृष्टा
मुनि')

डे: १० a, b मध्ये अपिचम्—

110 * न बन्धितं विचिनुत्तवात् । (= ३६ d)

देवदेवपतिः साक्षाद् विष्णुर्वामनरूपशृङ्ग ।
तुष्टाव यज्ञं बहिः च यज्ञमानमथाचिंतितः ।
यज्ञकर्माधिकारस्थान् सदस्थान् द्रव्यसंपदम् ॥ ३८
सदस्याः पात्रमखिलं वामनं प्रति तत्क्षणात् ।
यज्ञवादेक्षितं विप्राः साधु साध्वित्युदीरयन् ॥ ३९
स चार्चमादाय बलिः प्रोद्भूतपुलकस्तदा ।
पूजयामास गोविन्द प्राह चेद महासुरः ॥ ४०

बलिरुवाच ।

सुधर्णरत्नसंघातो गजाश्चसमितिसंघा ।
स्त्रियो वस्त्राण्यलकारान् गावो ग्रामाश्च पुष्कलाः ॥ ४१
सर्वे च सकला दृष्ट्वी भवतो वा यदीप्सितम् ।

३८ -d) दे३ १५ वाचित दे३ १०.११ भव (दे३ ११) श
त्वज (दे३ ११) तैः भवाण्युत (→भवाचित) -e) दे३ ३
तैः भिक्कारस्थ, दे३ १०.११ भिक्कारास्तात् (→भिक्कारस्थात्)
-f) दे३ तदस्य (→सदस्यात्) दे३ १५ चदे, दे३ ७ १० ११ भव
(दे३ ११) (→संपदम्)

३९ -a) दे३ १० सवस्य पात्रम् दे३ ११ सता (दे३ ११)
सजातम् दे३ सवस्य दानम् (→सदस्या पात्रम्) -b) दे३ यामन
स तु (→वामन प्रति) -c) दे३ १० स्थिता दे३ ११ स्थिता
(→स्थित), दे३ विद्याम्, दे३ विप्रात् (→विप्रा)

४० -a) दे३ ३ ११ तैः सवाच्यं, दे३ स्ववाच्यं (→सवार्थं)
-b) दे३ ११ प्रोद्भूत (→प्रोद्भूत) दे३ १० पुल ६, दे३ १० पुलक
(→पुलक) दे३ १० तथा (→तथा) -c) दे३ ११ भक्ति
(→गोविन्द) -d) दे३ १० वन (→वन) दे३ १० मुर (→मुर)
क्षे तैः लक्षितम्.

४१ ४० श्लोकात्पर ७० श्लोक यावत् तैः लक्षितम् -a)
दे३ ७ संघात दे३ १० संघातात् (→संघातो) -b) दे३ गजाश्च
(→गजाश्च) दे३ १० गजाश्च बहिष्कारात् दे३ गजाश्च सहित संघा
दे३ ११ गजाश्च महिषस्ता -d) दे३ पुष्कलात् (→पुष्कला) दे३
गाव कर्मापुष्कला दे३ ग्रामो ग्रामाश्च पुष्कला दे३ १० ११ गाव
क्षुण्य च पुष्कलम्

४२ तैः लक्षितम् (दे३ ४१ वा वि) -a) दे३ सर्वज्ञ
दे३ सर्वा न दे३ १० ११ सर्वज्ञ मुखे सर्वे च (→सर्वे च) दे३ ३ सकला
पृथ्वी, दे३ ७ १० ११ सकलामूर्त्तौ (→सकला पृथ्वी) -b) दे३ १० सर्व
तोषात् (→भवतो वा यं) -c) दे३ ३ ५ मृगु बह दे३ १० मृगु

तद् ददामि वृणुष्वेष्टं ममार्थाः सन्ति ते प्रियाः ॥ ४२
इत्युक्तो दैत्यपतिना प्रीतिगर्भाश्रितं वचः ।
प्राह सस्मितगम्भीरं भगवान् वामनाकृतिः ॥ ४३
ममाग्रिशरणार्थाय देहि राजन् पदत्रयम् ।
सुवर्णग्रामरत्नादि तदर्थिभ्यः प्रदीयताम् ॥ ४४

बलिरुवाच ।

त्रिमिः प्रयोजनं किं ते पदैः पदवता वर ।
शत शतसहस्रं वा यदना मार्गता भवान् ॥ ४५

श्रीवामन उवाच ।

एतावता दैत्यपते कृतकृत्योऽसि मार्गणे ।
अन्येषामर्थिना रितयिष्यता दास्यते भवान् ॥ ४६

अह, दे३ मृगुष्वेष्टं (→वृणुष्वेष्टं) -d) दे३ ममार्था, दे३ ११
ममार्थी (→ममार्था) दे३ ७ ११ सतत त्रिय (दे३ ११) (→सति ते
प्रिया)

४३ तैः ० (दे३ ४१ वा वि) -b) दे३ १० पूर्वाश्रित,
दे३ भाप्रतिव दे३ १० पूर्वाश्रित दे३ १० भागवित दे३ ११ भागवित,
मुखे १० भगिद (→भगिद वत) -c) दे३ सस्मित (→सस्मित)

४३ श्लोकात्पर ४६ अधिकम्—
वामन उवाच ।

४३ श्लोकात्पर ४७ ११ अधिकम्—

११ ६ क्षियो वस्त्राण्यलकारात् ग्रामाश्च विविधाभ्यनि ।

प्रयच्छ सकलामूर्त्तौ मन्वेपा प्रति यावताम् ।

[1] दे३ ११ क्षिवा (→क्षियो) दे३ वस्त्रा (→वस्त्राणि)
दे३ ११ विविधा (→विविधाणि) -2) दे३ ११ पृथ्वी (→पृथ्वी)

४४ तैः ० (दे३ ४२ वा वि)

क्षे तैः ०

४५ तैः ० (दे३ ४१ वा वि) -a) दे३ त्रिमि
योजन (→त्रिमि प्रयोजन) -b) दे३ पद (→पदै) -c) दे३
१० बहसता (→सहस्र वा)

क्षे तैः ० दे३ श्रीवामन उ दे३ वामन उवाच दे३ वामन,
दे३ ११ श्रीवामनमुवाच

४६ तैः ० (दे३ ४१ वा वि) -a) दे३ १०.११ एतं
पद (→एतावता) दे३ ११ पति (→पते) -b) दे३ ११ भागवत्
(→मार्गणे) -c) दे३ ११ भक्ति (→भक्ति)

एतच्छ्रुत्वा तु गदितं वामनस्य महात्मनः ।
 वाचयामास वै तस्मै वामनाय महात्मने ॥ ४७
 पाणौ पतिते तोये वामनोऽभूद्वामनः ।
 सर्वदेवमय रूप दर्शयामास तत्क्षणान् ॥ ४८
 चन्द्रसूर्या नयने यौ शिरश्चरणी क्षितिः ।
 पादाङ्गुल्यः पिशाचास्तु हस्ताङ्गुल्यश्च गुह्यरूपाः ॥ ४९
 रिधेदेवाश्च जानुस्था जङ्घे साध्याः सुरोत्तमाः ।
 यक्षा नखेषु संभूता रेखास्त्वस्तरस्तथा ॥ ५०
 दृष्टिर्नक्षत्रपक्षेपाणि केशाः सूर्याश्च प्रभोः ।
 शरका रोमकूपाणि रोमेषु च महर्षयः ॥ ५१
 बाहवो निदिशस्तस्य दिक्षः श्रोत्रे महात्मनः ।
 अधिनी श्रवणे तस्य नासा घायुर्महात्मनः ॥ ५२

प्रसादे चन्द्रमा देवो मनो धर्मः समाश्रितः ।
 सत्यमस्यामवद् वाणी निहा देवी सरस्वती ॥ ५३
 ग्रीवाऽदितिर्देवमाता विद्यास्तद्वलघरतया ।
 स्वर्गद्वारमन्मन्त्रं त्वष्टा पूषा च वै भुवौ ॥ ५४
 मृसे वैश्वानरस्यास्य वृषणौ प्रनापतिः ।
 हृदय च पर ब्रह्म पुंस्त्वं वै कश्यपो मृनिः ॥ ५५
 पृष्ठेऽस्य वसवो देवा मरुतः सर्वसधिषु ।
 वयस्त्वे तथा त्त्रो धैर्यं चास्य महार्णवः ॥ ५६
 उदरे चास्य गन्धर्वा मरुतश्च महानलाः ।
 लक्ष्मीर्मेषा धृति कान्तिः सर्वविधाश्च वै फटिः ॥ ५७
 सर्वज्योतीर्षि यानीह तपश्च परम महत् ।
 तस्य देवाधिदेवस्य तेजः श्रोत्रवृत्तमम् ॥ ५८

५९

४७ ठे। ० (इ ४१ पा वि) -१) दे१ वचन
 (→गति) -०) दे१ वच(य?)वा (→वाचया) दे१० ११ दनो
 तस्मै महाबाहु, दे१ वाचयामास तत्तरम -०) दे१ पदव, दे१ १० ११
 पचययम् (→महात्मने)

४८ ठे। ० (इ ४१ पा वि) -१) दे१ पति
 (→रति) -०) दे१ ३ भूतभावन (→[न]भूतभावन)

४९ ठे। ० (इ ४१ पा वि) -१) दे१ च (→नु)
 -०) दे१ च (→नु) -०) दे१ हस्ता (गुह्यस्ता) गुह्यश्च
 (→हस्ताङ्गुल्यश्च)

५० ठे। ० (इ ४१ पा वि) -१) दे१ तन (→तना)
 -०) दे१ यथा नखेषु, दे१ यथाश्रोगेषु, दे१० ११ यथाश्रोगेषु (→यथा
 नखेषु); दे१ सन्मूला, दे१० सन्मूला (→सन्मूला) -०) दे१ रेखाश्च
 दे१ रेखास्त्व, दे१० रेखास्त्व, दे११ विरास्त्व, दे११ रेखाश्च
 (→रेखास्त्व)

५१ ठे। ० (इ ४१ पा वि) -१) दे१ दृष्टिर्वचनार्थ,
 दे१ दृष्टिर्वचनार्थ, दे१ दृष्टी विष्णवा (→दृष्टिर्वचनार्थ) -०)
 दे१ ११ प्रभा (→प्रभो); दे१ ११ त्वत्तया (→तत्तया प्रभा) -०)
 दे१ प्रभातारकाणि -०) दे१ रोमेस्तनु (→रोमेस्तनु च)

५२ ठे। ० (इ ४१ पा वि) -१) दे१ बाहवो (→बाहवो);
 दे१ क्षिति, दे११ क्षिति (→क्षिति) -०) दे१०
 नासा (→नासा); दे१० १० ११ महात्म (→महात्मनः)

५३ ठे। ० (इ ४१ पा वि) -१) दे१ धम सनाता
 दे१० १० ११ धमसमाधि (→धम समाधि)

५४ ठे। ० (इ ४१ पा वि) -१) दे१ धामाधि (→धामाधि)

(→ग्रीवाऽदितिर्) -०) दे१ विद्यामृत्, दे१० ११ विद्यास्तु
 (→विद्यास्तु) दे१ तन (→तना) दे१ विद्यास्तु च वल तया
 -०) दे१ वै, दे१० वै (→वै) -०) दे१ वृषो (→वृषो)
 ५५ ठे। ० (इ ४१ पा वि) -१) दे१ मृसे (→मृसे)
 -०) दे१ मृ (→मृ) -०) दे१ ११ त्व क (→तुल्य) दे११
 पश्यतो (→महात्मने)

५६ ठे। ० (इ ४१ पा वि) -१) दे१ पृष्ठरे, दे१०
 पृष्ठरे दे११ पृष्ठरे (→पृष्ठरे) -०) दे१ ३ मरुत (→मरुत)
 दे१ ३ पव (→पव) -०) दे१ ३ १० वच स्तये (→वचस्त्वने)
 दे१० दन (→दने) -०) दे१ ४ वीष दे१० वै (→वै)
 दे१ ४ तस्य दे१ वास्य (→वास्य); दे१ ४ १ महात्मनः, दे१०
 महात्मनः (→महात्मने)

दे१ १० ११ १, १ मध्ये धरितम्—
 ११२० सवपात्राण्यो ज्योतिर्नोति विनाशना
 [दे१ १० ११ १ (→१० ११ १) दे११ योनिर् (→ज्यो
 तिर्); दे१० प्रभो (→प्रभो)]

५७ ठे। ० (इ ४१ पा वि) -१) दे११ वात्रा
 (→वात्रा) दे१ गयवा (→गयवा) १) दे१ मार्ग (→मार्ग)
 दे१ महात्मनः, दे१ महात्मनः (→महात्मनः) -०) दे१ ३ नीति
 (→नीति) -०) दे१ ३ वेद्याम् (→वेद्याम्)

५८ ठे। ० (इ ४१ पा वि) -१) दे१ ४ १० सवज्यो
 तिस्तो देव (दे१ १०), दे१ १० सवज्योतिर्षि (दे१ १०) यानीह (दे१ १०)
 -०) दे१ ३ मृ, दे१ ३ हृ, दे११ मृद्व (→मृद्व) -०) दे१ ३
 देवति (→देवति) -०) दे१ ३ उर, दे१० वै (→वै);

दे१ ३ तप (→तपम्); दे१ ३ तन श्रोत्रवृत्तमम्

वे. ३१ ६४ तनौ कुक्षिपु वेदाश्च जातुनी च महामयाः ।
 इष्टयः पञ्चधास्य द्विजानां चेष्टितानि च ॥ ५९
 तस्य देवमयं रूपं दृष्ट्वा विष्णोर्महात्मनः ।
 उपसर्पन्ति ते दैत्याः पतङ्गा इव पावकम् ॥ ६०
 चिक्षुरस्तु महादैत्यः पादाङ्घ्रं गृहीतवान् ।
 दन्ताभ्यां तस्य च ग्रीवामङ्गुष्ठेनाह्नदरिः ॥ ६१
 प्रमथ्य सर्वानसुरान् पादहस्ततलेर्विभुः ।
 कृत्वा रूपं महाकायं संजहाराशु मेदिनीम् ॥ ६२
 तस्य विभ्रमतो भूमिं चन्द्रादित्यौ स्तनान्तरे ।
 नभो विक्रममाणस्य सखिदेहे स्थितावुभौ ॥ ६३
 परं विक्रममाणस्य जातुमुले प्रभाकरौ ।
 विष्णोरास्ता स्थितस्यैतौ देवपालनकर्मणि ॥ ६४
 जित्वा लोकत्रयं तांश्च हत्वा चासुरपुंगवान् ।
 पुरंदराय त्रैलोक्यं ददौ विष्णुस्त्वरुक्मः ॥ ६५

सुतलं नाम पातालमधस्तादसुधातलात् ।
 बलेर्दत्तं भगवता विष्णुना प्रभविष्णुना ॥ ६६
 अथ दैत्येधरं प्राह विष्णुः सर्वेश्वरेधरः ।
 यत् त्वया सलिलं दत्तं गृहीतं पाणिना मया ॥ ६७
 कल्पप्रमाणं तस्मात् ते भविष्यत्यायुर्लभम् ।
 वैवस्वते तथाऽतीते काले मन्त्रन्तरे तथा ॥ ६८
 सार्वर्षिके तु संप्राप्ते भवानिन्द्रो भविष्यति ।
 इदानीं युवनं सर्वं दत्तं शक्राय वै पुरा ॥ ६९
 चतुर्गुण्यवस्था च साधिका ह्येकसप्ततिः ।
 नियन्त्वया मया सर्वे ये तस्य परिपन्थिनः ॥ ७०
 तेनाहं परया भक्त्या पूर्वमारविधौ बले ।
 सुतलं नाम पातालं समासाद्य बभौ मम ॥ ७१
 यसासुर ममादेशं यथावत्परिपालयन् ।
 तत्र देवमुखोपेते प्रासादशतसङ्कुले ॥ ७२

५९ वे. १० (इ ४१ पा वि) -a) वे. १० १० सनौ,
 वे. ११ स्तन (-स्तनी) वे. ११ कुक्षिध (-कुक्षिपु) -o)
 वे. १० १० १० पञ्चधास्य (-पञ्चधास्य)
 ६० वे. १० (इ ४१ पा वि) -b) वे. ११ रूप
 (-विष्णोर) वे. १० १० ११ महाकाय (वे. १०) (-महात्मन)
 -o) वे. १० १० १० नोपसर्पन्ति ते वे. ११ ११ उप (वे. ४१) सर्वं ततो
 (-उपसर्पन्ति ते) -d) वे. ११ पावकम् (-पावकम्)
 ६१ वे. १० (इ ४१ पा वि) वे. १० १० १० 'दन्ताभ्यां' इत्यारम्भ
 ७५ ५५ यावत् -a) वे. १० १० १० वक्षुं (-विष्णु) -o)
 वे. १० १० दत्तास्य वे (त) दत्तास्य (-दन्ताभ्यां) वे. १० वीवां
 (-ग्रीवां)
 ६२ वे. १० (इ ४१ पा वि) वे. १० (इ ४१ पा वि)
 -o) वे. १० काय, + काल (-काय)
 ६३ वे. १० (इ ४१ तथा ४१ पा वि) -b)
 वे. १० नास्तरे (-नास्तरे) -o) वे. १० १० बभौ, ४११ तस्य (-नभो)
 -d) वे. १० १० १० ददौ स्थितौ वुभौ
 ६४ वे. १० (इ ४१ तथा ४१ पा वि) -b) वे. १० जातु
 (-जातु) -o) वे. १० १० रास गृहीतला (वे. १०) वे. १० रास
 स्थितरस्मिन् वे. १० रास गृहीतला वे. १० रास स्थितस्वोभौ
 (-रास स्थितस्वोभौ) -d) वे. १० यत् (-देव)
 ६५ वे. १० (इ ४१ तथा ४१ पा वि) -a) वे. १०
 वे. १० १० कल्प, वे. १० कल्प (-कल्प) -b) वे. १० हत्वा

(-हत्वा) -d) वे. १० १० पक्षी, वे. १० १० पक्षी (-पक्षी)
 ६६ वे. १० (इ ४१ तथा ४१ पा वि) -a) वे. १०
 सुतल (-सुतल) -b) वे. १० १० तलम् (-तलात्) -d) वे. १०
 प्रभु (-प्रभु)
 ६७ वे. १० (इ ४१ तथा ४१ पा वि)
 ६८ वे. १० १० १० वे. १० (इ ४१ तथा ४१
 पा वि) -b) वे. १० १० १० तस्मात् (-तस्मात्कल्पम्)
 ६९ वे. १० (इ ४१ तथा ४१ पा वि) वे. १० १०
 ७० वे. १० (इ ४१ तथा ४१ पा वि) -a) वे. १०
 चतुर्गुण्यम्, वे. १० चतुर्गुण्यम्, वे. १० चतुर्गुण्यम्
 -b) वे. १० १० (इ ४१) रास ह्यकम्, वे. १० साविकारकेम् (-सावि
 का ह्यकम्) -o) वे. १० हस्ते (-हस्ते) -d) वे. १० एतस्य (-यै
 तस्य) वे. १० पुरम् (-परि)
 ७१ वे. १० (इ ४१ पा वि) -a) वे. १० परमा
 (-परमा) -d) वे. १० १० १० दाय (-दाय)
 ७२ वे. १० (इ ४१ पा वि) -b) वे. १० तत्र
 (-तत्र) -o) वे. १० १० १० देवापुरा (वे. १०) वे. १० देव
 मुखोपेते, वे. १० देवपुरा मे वे. १० (-देवमुखोपेते) -d) वे. १० प्रसादे
 यथायुक्ते

३१ ८८ क्रिया कृता च या काचिद् विधिनाऽविधिनापि वा ।
सर्वं तदक्षयं तस्य भविष्यति न सञ्चय ॥ ८३
ज्येष्ठे मासि सिते पक्षे एकादश्यामुपोषित ।
द्वादश्या वामन दष्ट्वा स्नात्वा विष्णुपदे हृदे ।
दानं दत्त्वा यथाशक्त्या प्राप्नोति परमं पदम् ॥ ८४

लोमहर्षण उवाच ॥

मलेर्वरमिमं दत्त्वा शक्राय च त्रिविष्टपम् ।
व्यापिना तेन रूपेण जगामादर्शनं हरि ॥ ८५
शशास च यथार्थमिन्द्रस्त्रैलोक्यमूर्ति ।
निक्षेप च तदा कालं बलिं पातालमास्थित ॥ ८६

इत्येतत् कथितं तस्य विष्णोर्माहात्म्यमुत्तमम् ।
वामनस्य शृण्वन् यस्तु सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ ८७
बलिप्रह्लादसवादं मन्त्रितं बलिशुक्रयो ।
बलोर्विष्णोश्च चरितं ये स्मरिष्यन्ति मानवा ॥ ८८
नाशयो व्याधयस्तेषां न च मोहाकुलं मन ।
भविष्यति द्विजश्रेष्ठा पुंसस्तस्य कदाचन ॥ ८९
प्युवराज्यो निजं राज्यमिष्टप्राप्तिं वियोगवान् ।
समाप्नोति महाभागा नरः श्रुत्वा कथामिदाम् ॥ ९०
ब्राह्मणो वेदमाप्नोति क्षत्रियो जयते महीम् ।
वैश्यो धनसमृद्धिं च शूद्रः सुखमवाप्नुयात् ।
वामनस्य च माहात्म्यं शृण्वन् पापैः प्रमुच्यते ॥ ९१

इति श्रीवामनपुराणे सरोमाहात्म्ये दशमोऽध्यायः ॥१०॥

८३ तै. ३-० क्रिया तदं कथितम् दे ३b ०
-३) दे ३ कृता कृता (-क्रिया कृता) -b) दे ३ ११ [-अ]ति
महात्मना दे १० ग महात्मना (-विधिनपि वा)

८४ तै. ३-० मासि द्वा तया दं दत्वा रस
कथितम् ३) दे ३ १०-११ ज्येष्ठमासे दे १ ज्येष्ठमासे (-ज्येष्ठ
मासि) -b) दे १ पितृता (-पितृ) -d) दे ३ १०-११ तथा
(-हृदे) -e) दे ३ १०-११ दत्त्वा तोय दे दत्त्वा दान (-दान
दत्त्वा) दे १ शक्या, मुने शक्ति (-शक्या)

३३ दे ३ लोमहर्षण उ ३ दे ३ लोमहर्षण

८५ तै. ३-० -अ ना ते कथितम् -५)
दे ३ १०-११ मलेर्वरमिदं, दे ३ मलेर्वर (दे ३ १) मिदं मुने
बलप्रेम्भु वर (-बलेर्वरमिमं) -b) दे ३ ५ यत्र दे ३ शक्ति
(-यत्र) -d) दे ३ ११ जगाम (-जगामा)

८६ तै. ३-० कथितम् ३) दे ३ शस्त्रे दे ३ शशास दे ३
शशास दे ३ शस्त्रे (-शशास) दे ३ शक्यं यथाकाम -b) दे ३
३ १०-११ श्रुति (-श्रुति) -e) दे ३ ३ वे ३ शय (-शयल)
दे ३ १०-११ शयशय यथा (दे ३ ३) काम (दे ३ ३) स्थान दे ३ शिष्ये
च यथा कामात् -d) दे ३ २ १० शक्ति दे ३ शक्ति (-
शक्ति) दे ३ देवशयशयसस्तुत

८६ तै. ३-० कथितम् -५)

११३ ० शिष्ये च तथा कामात् देवशयशयसस्तुत

८७ तै. ३-० इत्ये ह्यस्य तथा दं वे ज्येष्ठे कथितम्

-३) दे ३ इत्ये ह्येवस्य (दे ३ १) दे ३ इत्ये देवदेवस्य -०)
दे ३ १०-११ श्रुतोयस्तु (-श्रुत्यस्तु) दे ३ यो वामनस्य श्रुतोयस्तु
मुने श्रुतोयस्तु वामनस्य

८८ तै. ३-० कथितम् -३) दे ३ १०-११ बले (दे ३ १)
(-बलि) दे ३ शक्राय (-शक्राय) -b) दे ३ ११ शक्रायो
(-शुक्रयो) -c) दे ३ ११ कथितं दे ३ रितं दे ३ कथि ०
(-चरितं) -d) दे ३ वानवा (-मानवा)

८९ तै. ३-० कथितम् -३) दे ३ १० यथा (-यत्तया)
-b) दे ३ न तु मोहात् दे ३ न मोहेनात् (-न च मोहात्) -c) दे ३
भविष्यति (-भविष्यति) दे ३ १०-११ श्रुत (-श्रुता) -d)
दे ३ पुंसस्तस्य दे ३ ३ पापं तस्य दे ३ पुंसस्या दे ३ पुंसस्तस्य
(-पुंसस्तस्य) दे ३ च न (-चन)

९० तै. ३-० कथितम् -३) दे ३ ० ० ० ज्यो (-श्रुत
राज्यो) दे ३ ३ ११ श्रुत (दे ३ १) राज्य तथा राज्य दे ३ राज्य
श्रुतस्या राज्य -b) दे ३ १०-११ योग (-श्रुत) दे ३ वियोगिन
(-वियोगिवान्) -c) दे ३ १०-११ समाप्नोति दे ३ समाप्नोति
(-समाप्नोति) दे ३ १० समाप्नोति, दे ३ महाभाग दे ३ महाभाग
दे ३ यथाशक्त्या (-महाभाग) -d) दे ३ निमात् (-निमात्)

९१ १५ १०-११ ef ० दे ३ ३ शक्ति
कथितम् -b) दे ३ ३ शक्ति शक्ति यो मोहात् -c) दे ३ १०-११ श्रुत
(दे ३ ३) श्रुत दे ३ ३ श्रुत श्रुत (-श्रुत च) -d)
दे ३ ३ १० दे ३ श्रुतस्य (-श्रुतानुमात्) दे ३ १०-११ श्रुत
(दे ३ ३ ३ श्रुत) श्रुतस्य -e) दे ३ ३ (-च).

एक त्वनेकधाप्येकभाववेदसमाश्रितम् ।
 अनारय षड्गुणाख्य च बह्वारय त्रिगुणाश्रयम् ॥ १८
 नानाशक्तिविभावश्च नानाशक्तिविभावकम् ।
 सुखात् सुख महत्सौख्य रूप तत्त्वगुणात्मकम् ॥ १९
 एव देवि त्वया व्याप्त सकल निष्कल च यत् ।
 अद्वैतास्थित ब्रह्म यच्च द्वैते व्यवस्थितम् ॥ २०
 येऽर्था नित्या ये विनश्यन्ति चान्ये
 येऽर्था स्थूला ये तया सन्ति सूक्ष्माः ।
 ये वा भूमौ येऽन्तरिक्षेऽन्यतो वा
 तेपा देवि त्वच्च एवोपलब्धि ॥ २१

यद्वा मूर्तं यदमूर्तं समस्तं
 यद्वा भूतेष्वेकमेकं च किञ्चित् ।
 यच्च द्वैते व्यस्तमूर्तं च लक्ष्यं
 तत्सबद्धं त्वत्स्वरैर्व्यञ्जनैश्च ॥ २२
 एव स्तुता उदा देवी विष्णोर्जिह्वा सरस्वती ।
 प्रत्युवाच महात्मान मार्कण्डेय महात्मनिम् ।
 यत्र स्व नेप्यसे विप्र तत्र यास्याम्यतन्द्रिता ॥ २३

मार्कण्डेय उवाच ।

आद्य ब्रह्मसरः पुण्य ततो रामहृद स्मृतः ।

न ३२ २

१८ -a) दे३ 'मेक ना दे४ 'मेक ना (→'नेकया);
 कारा दे१ ३ ४ ७ 'येक (→'येक) दे३ एकमेक नायेक दे१ एकत्व
 मेक नायेक -b) दे ५ १० ते१ भावभेद दे१ भाव्यभाव (→'भाव
 वे') दे१ दृष्ट (→'श्रितम्) - दे१ १० ११ जगत्प्राप्त (दे३ 'प्राप्त)
 (→'प्रदायक) का१ च गुणा + षड्गुणा दे३ षड्गुणा (→'षड्गुणा)
 -d) दे० षडकार दे१ तत्त्वार्थ्य (→'ब्रह्मात्म्य) दे ३ ते१ 'व्याप्य
 दे३ 'व्याप्य (→'व्याप्य)

दे१ ab cd मध्ये अधिकृतम्—

११६० साख्यसिद्धांतमाश्रितम्

१९ दे१० ॥ ० दे३ ० d ० -a) कारा 'विभाग
 दे१ 'विभाजन दे२ ४ ते१ 'मलानेक दे१ 'घटनेक दे१
 'विभाजन (→'विभाजन) -b) दे१ ४ ते१ 'सकृन्नैव दे१ ३ ते१
 'मलानेक भावि च (दे३ ते१ 'क दे३ 'वा) दे१ सात् दनोपकारक
 -c) 'वा कारा का३ मुख्या (कारा 'व्य) सुख का१ सुखामुख
 मुखे सुखात्सुख (→'सुखात्सुख) दे२ ४ १० ते१ मत्ता (→'मद्वत)
 -d) कारा तय दे० ते१ तच्च (→'तत्त्व) दे० ४ ७ ते१ निदि 'पि
 भाष्यते दे१० ४ 'नामक (→'गुणामकम्)

२० दे३ ० -a) का० निवि दे५ १० दिशि (→'देवि)
 शा१ प्राप्त (→'व्याप्त) -b) शा१ का२ दे१ २ १० ११ निष्क
 (दे१ ११ नि का दे५ १० नि क) त (→'सकच) शा१ का
 दे१ ५ १० ११ सकल जगत (→'निष्कच च यत) - ते१ यद्
 भाव (→'अद्वैताव) - १) 'वा का२ बाह्य दे१ ११ बहिर्ते ते१
 च द्वैत (→'च द्वैते)

२१ दे५ १० ab चाये सन्ति ० (ह स)
 -a) दे१ ११ यया दे२ देर्गा (दे१ 'येर्गा) 'वा वा१ २ चन
 (→'निर्ण) -b) दे१ येया दे१ ११ च या (→'येर्गा) दे१ ४

विनश्यति दे१ च सुखाति (→'तया सन्ति) -d) दे१ ५ १० ११
 ८० स्वत, दे० सर्वं त्वेकम्, दे३ स१ सर्वेषां त्वम्, दे४ ७ सर्वं त्वता
 (→'देवि त्वत्) दे३ एको (→'एवो')

२२ दे५ ११ a यवप्रत ० -a) कारा यद्वा
 (→'यद्वा) कारा दे२ ३ ७ १० यद्वा यद्वा यद्वा (→'यद्वा) -b) का२
 'नेप्यसे दे१ ११ 'नेप्यसे (→'नेप्यसे) दे२ कर्माणि कश्चित्,
 सुखं कर्माणि विविक्त (→'एकं च किञ्चित्) - १) शा१ यद्वा
 व्यास्तमूर्त लोभ यतो (?) कारा दे१ यदि (दे१ 'दे) व्यस्त कर्माणि
 नेप्यताया का० यच्च (b) द्वैदव्याप्ति भूतले वेप्यतो वा दे५ ११
 यद्वा दव्या (दे५ 'व्य) त्ति नेप्यताया वा दे२ ३ ४ ते१ ये वै दिव्या ये व
 (दे४ ते१ 'व) साक्ष्यतो वा दे१० यद्वा वेप्यता त्ति नेप्यताया वा
 सुखे यद्वा वेप्यता त्ति नेप्यताया वा -d) दे५ १० ११ तत्त्वत्त्व
 दे२ ४ ते१ तत्त्वत्त्व (→'तत्त्वत्त्व); शा१ ते१ तत्त्वत्त्व, दे२ ७ तत्त्वत्त्व,
 दे३ तत्त्वत्त्व, दे१० तत्त्वत्त्व (→'तत्त्वत्त्व) दे३ य (→'व्य)

२३ -d) का१ २ मार्क (→'मार्क) -e) दे५ १० ११
 त्वमिष्यसे दे० त्वमिष्यसे (→'च नेप्यसे) -f) ते१ ततो (→'तत्र)
 दे३ यास्या ८ त (→'यास्याम्यत')

३३ दे२ मार्कण्डेय ते१ श्रीमार्कण्डेय

२४ दे२ ७ ० d ० -a) दे५ ११ याद्य ते१ याद्य
 (→'याद्य) दे२ ७ 'सर (→'सर) -b) दे५ २ ५ ७ १० ११ नागहृद
 (दे२ 'द) (→'रामहृद) दे५ १० ११ स्मृत (→'स्मृत) -c)
 दे३ ४ ते१ कृष्णिना कुरुणा (→'कुरुणा कृष्णिना) -d) कारा
 तत्र दे३ यया (→'यया) दे५ १० ११ न वेगाद्या दे२ ४ ते१ न त
 (दे३ 'व्य) याहि दे१ यद्वा मुखे न वेगाद्या (→'न वेगाद्या)
 -f) वा२ पुण्य पुण्य दे३ पुण्य पुण्य (→'पुण्य पुण्य); ॥
 'ततोत्तम दे३ ततोत्तम दे४ ततोत्तम, दे१ ततोत्तम च सा (→'जला

ॐ ३२ २४ कुरुणा ऋषिणा कृतं कुरुक्षेत्रं ततः स्मृतम् । तस्य मध्येन वै गार्हं पुण्या पुण्यजलावहा ॥ २४

इति श्रीवामनपुराणे सरोमाहात्म्ये एकदशोऽध्यायः ॥ ११ ॥

१२

लोमहर्षण उवाच ।

इत्यूर्पेर्वचनं श्रुत्वा मार्कण्डेयस्य धीमतः ।
नदी प्रयाहसंयुक्ता कुरुक्षेत्रं विवेश ह ॥ १
तत्र सा रन्तुकं प्राप्य पुण्यतोया सरस्वती ।
कुरुक्षेत्रं समाप्लाव्य प्रयाता पश्चिमा दिशम् ॥ २
तत्र तीर्थसहस्राणि ऋषिभिः सेवितानि च ।
तान्यहं क्रीर्तयिष्यामि प्रसादात् परमेष्ठिन ॥ ३
तीर्थानां स्मरणं पुण्यं दर्शनं पापनाशनम् ।
स्नानं मुक्तिकरं श्रोक्तमपि दुष्कृतकर्मणः ॥ ४

वहा) तै० पुण्या सरस्वतीसमा

पुष्पिक—४१ ५ ॥ अत्र अष्टावसमातिर्नास्ति, वा० का० =
४२ ५ १० तै० इति श्री (दे० [श्री]) वामनपुराणे सरोमाहात्म्ये, कारा
इति श्री वामनपुराणे ब्रह्मसरोमाहात्म्ये, दे० इति वामने सरोमाहात्म्ये,
दे० इति श्रीवामनपुराणे जमातमने सरोमाहात्म्ये, मुवे इति श्री
वामनपुराणे पुनस्तपनापसबादे सरोमाहात्म्ये अध्यायनाम—
कारा सरस्वती स्तोत्र नाम, दे० सरस्वतीस्तोत्र समाप्तम्
अध्यायसंख्या—दे० २ ४ ७ ०, शा० का० २ त्रयोविंशोऽध्याय
१२३, कारा एकविंशोऽध्याय, दे० १० १३२॥ दे० द्वित्रिंशोऽध्याय, तै०
त्रयस्त्रिंशोऽध्याय, मुवे द्वात्रिंशोऽध्याय

१२

श्री वा० का० लोमहर्षण दे० लोमहर्षणस्वाध

१ -a) का० दे० ७ ११ इत्यर्पे (→इत्यर्पे) -b) वा०
धीमता, दे० धीमत, दे० धीमत (→धीमत) -c) दे० संयुक्त
(→संयुक्ता) -d) शा० कारा का० विवेश वा दे० विवेश ह
२२ ५ प्रवेश ह, तै० प्रवेश वा (→विवेश ह)

२ -a) दे० ३ ४ तै० वत (→वत) -c) दे० समाप्तम्
॥ समाप्तम् (→समाप्तम्); दे० ११ रंतुक तथा पुण्य -d) दे०
पश्चिम (→पश्चिमा)

३ -a) दे० ५ ११ तौय (→तौय) -b) दे० तौयानि स,

ये स्मरन्ति च तीर्थानि देवताः प्रीणयन्ति च ।
स्नान्वि च श्रद्धावानाथ ते यान्ति परमा गतिम् ॥ ५
अपवित्रं पवित्रो वा सर्वायत्ना गतोऽपि वा ।
यः स्मरेत् कुरुक्षेत्रं वा बाह्याभ्यन्तरं शुचिः ॥ ६
कुरुक्षेत्रं गमिष्यामि कुरुक्षेत्रे वसाम्यहम् ।
इत्येव वाचमुत्सृज्य सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ ७
ब्रह्मज्ञानं गयाध्याद् गोप्रहे भरणं तथा ।
वासः पुंसां कुरुक्षेत्रे मुक्तिरुक्ता चतुर्विधा ॥ ८
सरस्वतीषट्पद्मयोर्देवनयोर्पदन्तरम् ।

६ ५ विषय, दे० मुनिम (→श्रुतिमि) -d) दे० १० इति
(→इति)

४ -b) दे० ११ ॥ १ (अ) मातन (→मातनम्) -c) दे० १०
पुष्पिकर (→मुक्तिकर) -d) दे० ३ ११ अति (→अति) दे० ५ १ ११
तै० दु कृत (→दुष्कृत) का० दे० १० कर्मणा (→कर्मण)

५ -a) दे० १० स्मरन्ति च (→स्मरन्ति च) का० तीर्थानि
दे० १० तीर्थानां (→तीर्थानां) -b) शा० प्रणयति, दे० ४ १ प्र
मति (→प्रणयति) -c) शा० कारा का० २ याति, दे० ५ ११
स्नानि, दे० २४ स्नानि च दे० हासिते (→स्नानि च)

६ -b) शा० दे० १० १ वत्सा (→वत्सा) -c) दे० २ १०
तै० पुदुरोकाय (→पुदुर) शा० कारा का० य स (शा० ह)
रेतु कुरुक्षेत्रं दे० स्वरेतु कुरुक्षेत्रम् -d) शा० कारा १० म्पदरे,
का० १० म्पदरे (→म्पदरे)

७ -a) दे० ४ प्रवर्षाति (→गमिष्यामि) -c) दे० ४ ११ तै०
प्रत्येक (दे० का), दे० प्रत्येक, दे० प्रवर्ष, दे० १० मध्येन, मुवे वयेता
(→हस्तेन) का० वा + वचम्, दे० २ ५ ११ वातम् (→वातम्)

८ -a) दे० गयाध्याद् दे० गया * द (→गयाध्याद्)
-b) शा० कारा का० १० दे० ५ ११ (→५ ११) शा० कार
का० २ दे० ५ १० म्पद (→वत्सा) -c) शा० वात (→वात), दे० ११
क्षेत्र (→क्षेत्र) -d) दे० मुक्तिरुक्ता (→मुक्तिरुक्ता)

९. कारा १० वत्सा (→वत्सा) -b) शा० वात का० २

३३-२१ तव प्रसादाद् यक्षेन्द्र वनानि सरित्तथ याः । अग्रिम्यामि च तीर्थानि अविमं दुरु मे सदा ॥ २१

इति श्रीवामनपुराणे सरोमाहात्म्ये द्वादशोऽध्यायः ॥ १२ ॥

१३

श्रवय ऊचुः ॥

वनानि सप्त नो ब्रूहि नव नद्यश्च याः स्मृताः ।

तीर्थानि च समग्राणि तीर्थस्थानफलं तथा ॥ १

येन येन विधानेन यस्य तीर्थस्य भूत् फलम् ।

तत् सर्वं विस्तरेणेह ब्रूहि पौराणिकोत्तम ॥ २

लोमहर्षण उवाच ॥

शृणु सप्त वनानीह कुरुक्षेत्रस्य मध्यतः ।

येषां नामानि पुण्यानि सर्वपापहराणि च ॥ ३

२१ -a) काः प्रसाद (या ?) च, दे० प्रसा ७ च,
(→प्रसादाच्च) -b) दे० सतिताश्रया, दे० ३ सतिस्तथा, दे०
सरित्तथ ता (→सरित्तथ या) -c) काः ममिष्यामि च, दे० ४ ते।
अ (दे० ६) मतो मम (→अग्रिम्यामि च) -d) दे० ४ हविष्य
(→हविष्य) दे० ४ सर्वथा (→मे सदा)

२१ इतिश्रव दे० पाठ —

118८ वनानि सप्त तीर्थानि नव नद्यश्च या स्मृताः ।

सर्वपापहराणि हविष्य द्रुव सर्वथा ।

पुरिषा-पाः इति श्रीवामनपुराणे, काय दे० ॥

इति वामनपुराणे सरोमाहात्म्ये, वा० दे० १० १० ते। इति
श्री वामनपुराणे सरोमाहात्म्ये वा० इति श्री वामनपुराणे
सरोमाहात्म्ये, दे० इति वामने सरोमाहात्म्ये, दे०
वामनपुराणे उमासम्भरे, मुने इति श्रीवामनपुराणे पुनस्तथानार
सत्तवे सरोमाहात्म्ये अध्यायनाम-पाः। सरोमाहात्म्य नाम,
मन्वेतु ० अध्यायसंख्या-दे० ४ ०, वा० वा० ११ १
चतुर्विंशत्य, वा० दार्दिनासमोऽध्याय, दे० अष्टमोऽध्याय, दे० एषा
द्वयोऽध्याय, दे० १० ॥ ३३ १०, दे० ११ अध्याय ११, ते। त्रयस्त्रिंशोऽध्यायः-

१३

॥ वा० श्रवय १ दे० नारद उ १ दे० १ नारद उवाच .

१ -a) दे० वनानि (?) (→वनानि), काः दे० ४ १ १० ११

तत दे०, दे० ३ ते। नागतो (→तत वो) -b) वा० दे० १० १०

तत, दे० ११ न च (च), दे० ३ तव (→नच), दे० ३ ३-४ १० ते।

वा (→या), दे० ४ तव नद्यश्च सप्तथा -c) दे० ११ तव, दे०

काम्यकं च वनं पुण्यं तथा दितिवनं महत् ।

न्यासस्य च वनं पुण्यं फलकीवनमेव च ॥ ४

तत्र सूर्यवनस्थानं तथा मधुवनं महत् ।

पुण्यं शीतवनं नाम सर्वकल्मषनाशनम् ॥ ५

वनान्येतानि वै सप्त नदीः शृणुत मे द्विजाः ।

सरस्वती नदी पुण्या तथा पैतरणी नदी ॥ ६

आपगा च महापुण्या गङ्गा मन्दकिनी नदी ।

मधुतवा धासुनदी कौशिकी पापनाशिनी ॥ ७

तथा (→तथा)

२ -a) दे० सत्त्व (→सत्त्व); दे० विराट्पदे
(→विराट्पदे)

॥ वा० लोमा १ दे० लोमहर्षण

३ -a) दे० एषा (→येषा) -b) दे० ११ सप्त (→सर्व)

४ दे० ११ 'न्यासस्य' इत्यारम्भ ४ b 'महत्' इति वाच्य

० (१ ४) -a) वा० का० काम्य, दे० कामिर्

(→काम्यकं), दे० वन (→च वन) -b) वा० का० विष्णु,

दे० नीति (→दिति) -c) दे० ११ वन (→च वन) -d) वा०

वा० २ कच, दे० ११ वन, दे० वन, दे० ३ लो

(→फलकी), दे० उत्तम (→२९ च)

५ दे० ११ ० (१ ४ वा वि) -a) दे० ११ एषा (→

तत्र) वा० ११ वन (→वन) -b) दे० पुण्य (→पुण्य), वा०

वीत, दे० ११ सीता, दे० ३ सीत, दे० ११ वन (→वीत), दे०

खानम् (→नाम) -d) दे० ११ वन (→वन), दे० ११ नाम

(→नाम)

६ -a) दे० पुण्या (→पुण्या); दे० सप्त

(→सप्त) -b) दे० ४ ५ - ११ नदी (दे० ११, दे० ११, दे० ३)

तानि (→नदी), दे० ४ दे० ११ वन (→वृक्ष)

७ वा० ११ सप्तम दे० ११ ० -a) दे० ३१ वा०

(दे० ११) च, दे० वा० ११, दे० वन (→वा० ११), दे०

तथा (→महा) -b) दे० ३ तथा (→महा), दे० तथा (→महा)

-c) वा० वा० ४ १ १ १ मधुवन (वा० ११) (→मधुवन); वा०

वा० वा० वा० ११, वा० स्वायम्भुव, दे० ११ वा० ११, दे० ३

ते। वनपुराणे, दे० ४ वा० वा० (दे० वा०) नदी (→वा० ११), -d)

वा० ११ वा० ११ (→वा० ११)

१६ संगमे च नरः स्नात्वा प्राप्नोति परमं पदम् ॥ १८
 धरण्यास्तीर्थमासाद्य सर्वपापविमोचनम् ।
 ध्वान्तिमुक्तो नरः स्नात्वा प्राप्नोति परमं पदम् ॥ १९
 धरण्यामपराधानि कृतानि पुरुषेण वै ।
 सर्वाणि क्षमते तस्य स्नातमात्रस्य देहिनः ॥ २०
 ततो दक्षाश्रमं गत्वा दृष्ट्वा दक्षेश्वरं शिवम् ।
 अक्षमेघस्य यज्ञस्य फलं प्राप्नोति मानवः ॥ २१
 ततः शालूक्मिनीं गत्वा स्नात्वा तीर्थं द्विजोत्तमाः ।
 हरिं हरेण संयुक्तं पूज्य भक्तिसमन्वितः ।
 प्राप्नोत्यभिमर्तोऽलोकान् सर्वपापविमोचनम् ॥ २२
 सर्पिर्दधि समासाद्य नागानां तीर्थं दधत्तमम् ।
 तत्र स्नानं नरः कृत्वा मुक्तो नागभयाद् भवेत् ॥ २३

दे१ त (→च) -d) दे३ ते। परमा गर्हा, दे४ १ प्रियसगमम्
 (→परम पदम्)

१९ दे३ १०. ० (इ १३ पा वि) दे३ ते। ० -a)
 का। धरण्या, दे४ १ धृषिष्या (दे१ १०) (→धरण्या) -b) दे४
 १ प्रयागम्, दे१ १ प्रमोचन (→विमोचनम्) -d) दे४ १ प्रयासि
 (दे१ प्राप्नोति) परमा गतिम्

२० दे३ १०. ० (इ १३ पा वि) -a) दे४ ४ ते।
 धरण्या, दे१ धरिण्याम्, मुने अरये (→धरण्याम्) मुने चापं
 (→धरपं), दे४ ६ ते। १ रापा ये (→रापाणि) -b) दे४ ४ ते। इत्वा
 हि (→इत्तानि) दे४ ६ ते। १ पुरवेण वै, दे१ पुरवे बधि (→पुरवेण हि)
 -0) दे४ ४ ते। १ सर्वासाद्य (→सर्वाणि) का१ २ वापते, दे४ क्षम्यते
 (→क्षमते), दे४ ४ ते। १ तत्र (→हरय) -d) का१ दे११ स्नानं
 (→स्नातं) या१ इत्वा [न] माप्नोति मानवा

२१ दे३ १०. ० (इ १३ पा वि) -a) का२ दक्षाश्रम दे३
 लक्षाश्रम (→दक्षाश्रम) या१ कारा का१ २ गच्छेद् (→गत्वा) -b)
 दे३ शिवं, -शुभ (→शिवम्) -d) दे१ फल प्राप्ति (→फलमाप्ति)

२२ दे३ १०. ० (इ १३ पा वि) दे३ ते। a-d) ० -a)
 या१ शालूक्मिनीं, का१ शालूक्मिनीं, दे२ १ शालूक्मिनी (→शालूक्मिनीं),
 दे२ यच्छेद्, दे४ १ गच्छेद् (→गत्वा) -b) या१ कारा का१
 तीर्थं (→तीर्थं) दे४ द्विजोत्तम (दे४ १०) (→द्विजोत्तमा) -d)
 दे४ ११ पूज्यभक्तिं (→पूज्यभक्तिं) दे२ १ पूजयित्वा तु भक्तिम् -
 -0) दे४ १ भक्तिमत (→भक्तिमतम्), दे२ लोके, दे३ ४ १ ते। लोच
 (→लोचाम्) १) दे४ १ विवर्जित (दे४ १०) (→विवर्जितम्)

२३ दे३ १०. ० (इ १३ पा वि) -a) दे४ ११ सर्पे (→

ततो गच्छेत् विप्रेन्द्रा द्वारपालं तु रन्तुकम् ।
 तत्रोभ्य रजनीमेकां स्नात्वा तीर्थवरे शुभे ॥ २४
 द्वितीयं पूजयेद् यत्र द्वारपालं प्रयत्नतः ।
 ब्राह्मणान् भोजयित्वा च ग्रणिपत्य क्षमापयेत् ॥ २५
 तत्र प्रसादाद् यक्षेन्द्र मुक्तो भवति किलिबपैः ।
 सिद्धिर्थाऽभिलषिता तथा सार्द्धं भवाम्यहम् ।
 एवं प्रसाद्य यक्षेन्द्रं तत्र पञ्चनदं व्रजेत् ॥ २६
 पञ्चनदाश्च रुद्रेण कृता दानवभीषणाः ।
 तत्र सर्वेषु लोकेषु तीर्थं पञ्चनदं स्मृतम् ॥ २७
 कोटितीर्थानि रुद्रेण समाहृत्य यतः स्थितम् ।
 तेन त्रैलोक्यविख्यातं कोटितीर्थं प्रचक्षते ॥ २८
 तस्मिन् तीर्थं नरः स्नात्वा दृष्ट्वा कोटीधरं हरम् ।

सरिर्, दे१ सर्पिर्वाचि (→सर्पिर्वाचि) -b) दे११ नामतीर्थमनुमतम्
 २४ दे३ १०. ० (इ १३ पा वि) -0) कारा गच्छेत्,
 दे४ ११ गच्छेद्, दे४ ४ ते। गच्छेद्, दे३ गच्छेत् (→गच्छेत्),
 दे४ ३ ते। विप्रेन्द्र (→विप्रेन्द्रा) -b) कारा व रन्तुकम्, का२
 स्वरतुक, दे१ वरतुक (→तु रन्तुकम्) दे३ ३ ते। नरकोटिद्वारतुषुम्
 -0) दे४ ४ ते। सर्वाणि (→सर्वान्य)

२५ दे३ १०. ० (इ १३ पा वि) -0) कारा द्वितीये (→द्वितीयं)
 व३ पूजयेत्, दे३ ४ १ ते। पूज्य त (→पूजयेत्), कारा दे४ ४ ११
 तत्र (→यत्र), मुने तत्रद्वितीयं सपूज्य -0) दे४ ४ ११ ते। ब्राह्मण (→
 ब्राह्मणम्) दे४ १ तु (→च) -d) दे१ प्रसाद्येत् (→क्षमापयेत्)

२६ दे३ १०. ० (इ १३ पा वि) -0) दे४ १ 'यसौ'
 अत्यष्टम् -b) दे४ ४ १ ते। [अ] ह सर्व (→सर्वणि) -d) या१
 कारा का१ २ ससारे व (दे४ ४) दे४ तया सार्द्धं, मुने ससारे ल्यां
 (→तया सार्द्धं) मुने लक्ष्मणम् (→लक्ष्मणम्) दे४ ११ ससारेण
 भवाम्यहम् -f) का१ पाञ्चनद (→पञ्चनद)

का१ ०, d) भजे धविकम्—
 १२० छिद्र त्वसपनुमहाद्, तवेगमपनिमुक्तम्.
 २७ दे३ १०. ० (इ १३ पा वि), दे४ ० -0)
 दे४ १ 'नचाय' (→नचाय), दे३ तु (→च) -b) दे४ ११ भोत्वा
 (→भोत्वा) -d) या१ तेन (→तीर्थं)

२८ दे३ १०. ० (इ १३ पा वि) -0) दे१ पश्य
 (→पश्य) -b) दे४ ११ सगदा (दे४ १२) एव, दे१ समाहृत्य, मुने
 सगदाहृत्य (→सगाहृत्य), दे४ ११ यत्स्थिता, दे४ ४ यत्स्थिता, दे१
 यत स्थित (→यत् स्थितम्)

२९ दे३ १०. ० (इ १३ पा वि), या१ वाप का१ २

पञ्चयज्ञानवामोति नित्यं श्रद्धासमन्वितः ॥ २९
तत्रैव वामनो देवः सर्वदेवैः प्रतिष्ठितः ।
तत्रापि च नरः स्नात्वा हस्तिशेफलं लभेत् ॥ ३०
अश्विनोस्तीर्थमासाद्य श्रद्धावान् यो जितेन्द्रियः ।
रूपस्य भागी भवति यशस्वी च भवेन्नरः ॥ ३१
वाराहं तीर्थमाख्यातं विष्णुना परिकीर्तितम् ।
तस्मिन् स्नात्वा श्रद्धानः प्राप्नोति परमं पदम् ॥ ३२
ततो गच्छेत् विप्रेन्द्राः सोमतीर्थमनुत्तमम् ।
यत्र सोमस्तपस्तप्या व्याधिमुक्तोऽभवत् पुरा ॥ ३३
तत्र सोमेश्वरं हृष्ट्वा स्नात्वा तीर्थपरे शुभे ।
राजसूयस्य यज्ञस्य फलं प्राप्नोति मानवः ॥ ३४
व्याधिभिश्च विनिर्मुक्तः सर्वदोषविचारितः ।

सोमलोकमवाप्नोति तत्रैव रमते चिरम् ॥ ३५
भूतेश्वरं च तत्रैव ज्वालामालेश्वरं तथा ।
तातुमौ लिङ्गावभ्यर्च्य न भूयो जन्म वाप्नुयात् ॥ ३६
एकहंसे नरः स्नात्वा गौतमहस्तफलं लभेत् ।
कृतशौचं समासाद्य तीर्थसेवी द्विजोत्तमः ॥ ३७
पुण्डरीकमवाप्नोति कृतशौचो भवेन्नरः ।
ततो मृच्चवटं नाम महादेवस्य धीमतः ॥ ३८
उपोष्य रजनीमेकां गानपत्यमवाप्नुयात् ।
तत्रैव च महाप्राद्वी यक्षिणी लोकाधिपतिः ॥ ३९
स्नात्वाऽभिगतवा तत्रैव प्रसाद्य यक्षिणीं ततः ।
उपवासं च तत्रैव महापातकनाशनम् ॥ ४०
कुरुक्षेत्रस्य तद् द्वारं विश्रुतं पुण्यवर्द्धनम् ।

३५.

दे१ ११ २६ b-३० ० ० (इ स) -b) दे४ हारि (→हरम्)
-d) दे३ तिर्यक्पादः (→तिर्यक् पादः)

दे३ दे५ १० ० (इ १३ वा वि) दे४ ० वा१ नारा
का१ २ दे१ ११ ८-० ० (इ २६ वा वि) -a) दे१ वामन देव
(→वामनो देव) -b) दे१ प्रतिष्ठित (→प्रतिष्ठित) -c) दे१
सत्याश्रितो (→हृष्टादि च) -d) वा१ कारा का१ २ दे१ ११ अश्वि
(→शुद्धि)

दे१ -a) दे१ ११ अ(वा१ वा)विनेत (→अश्विनीत) -b)
वा१ का१ ३ वा (वा१ का१ अ) द्वायी (वा१ री?) कारा
श्रद्धानो, दे१ ११ यद्वावत्यो, दे३ श्रद्धाप्रको, दे१ श्रद्धाशुको (→श्रद्धा
शुको यो) -c) मुने रूपवात्प्राप्त्युक्तम् -d) दे३ ३ स यशस्वी
(→यशस्वी च) दे३ ६ दे१ न सगम, दे१ जिनेन्द्रिय (→भवेन्नर)

दे१ -a) वा१ कारा दे५ ११ वाराह, वा१ २ दे१ १०
वाराह, दे३ वाराह (→वाराह) का१ दे५ १० ११ विस्वात
(→वाराहवत) -b) कारा पश्चितम्, दे३ ३ १ दे१ १ विस्वित
(→भोजितम्) वा१ यद्वात (→यद्वात) -d) दे१ ० प्रयात
(→प्राप्नोति) दे३ ४ १ दे१ परमा गति (→परम पदम्)

दे१ -a) दे३ ३ स (→ततो) नारा दे३ ४ दे१ गच्छेत्
(→गच्छेत्) दे३ ३ ५ दे१ विश्वेद (दे३ ६) (→विरुद्ध)

दे१ दे३ ४ दे१ १ b ० -d) वा१ कृतमा (→कृत
मा), वा१ दे३ मानवा (→मानव)

दे१ -a) का१ दे३ दे१ व्याधिभ्यश्च (→व्याधिभिश्च)
-d) वा१ का१ दे३ लोचय, कारा दे३ ० चटय, दे१ ११ सुपे
(दे१ १) (→तत्रय), दे३ ४ १० दे१ निर्वाण (दे३ ९) परमे (दे३

०) चिरम् (दे३ वर, दे३ शुभ)

दे३ -b) दे३ जाला (→ज्वाला) -c) वा१ कारा
का१ ३ तातुमो निपम (कारा म), दे३ ७ तो तु निग (दे१ ०)
सम, दे३ ४ १० दे१ रादन्विष यम् (→तातुमो लिङ्गाव) -d)
दे३ ४ दे१ भवमाप्नु (→जन्म वाप्नु)

दे३ श्लोकात्तर कारा अश्विकम्—

१२१ ० ततो गच्छेत् विप्रेन्द्रा एकहस्तमनुत्तमम्

दे३ -a) वा१ कारा का१ ३ हस्ते (→हस्ते), का१ न
(→नर) -c) दे१ ११ कृत दे३ रूप (→कृत) -d) का३ तीर्थमेव
(→तीर्थसेवी), वा१ कारा का३ द्विजोत्तमा, दे३ द्विजोत्तम
(→द्विजोत्तम)

दे३ -a) दे३ १० पुण्डरीकम् (→पुण्डरीकम्) -b) का१
कृतशौच, +चो, दे३ कृतशौचा, दे३ कृतशौच (→कृतशौच) -c)
दे३ ११ मुञ्ज, दे३ ११ मुञ्ज (→मुञ्ज) दे३ प्राप्य (→नाम) -d) दे३
वीथते (→वीथत)

दे३ -a) दे३ दे३ तत्रापि (→उपोष्य) -b) वा१ दे३
गण(दे३ १) गणपत्यम् (→गणपत्यम्) -c) दे३ ३ १० दे३ महाप्राय,
दे३ महाप्राय (→महाप्राद्वी)

४० दे३ ३ दे३ मुञ्ज b ० ० -a) वा१ स्नातोपि गत्वा,
कारा स्नातोभिगच्छेत्, वा१ सतो +स्नात्वाभिगत्वा, का१ स्नातो
भिगत्वा, दे३ ११ स्ना (ला) लोभिगत्वा, दे३ ४ १० दे३ स्नात्वाभिगम्य,
दे३ स्मृतोभिगत्वा (→स्नात्वाभिगत्वा) -b) दे३ तत प्रसाद्य
यक्षिणी -c) दे३ ११ (→च)

४१ -a) दे३ १० द्वार (→नद्वार) -b) दे३ ४ दे३

४४ ४१ प्रदक्षिणमुपावर्त्य ब्राह्मणान् भोजयेत् ततः ।
 पुष्करं च ततो गत्वा अम्यर्च्य पितृदेवताः ॥ ४१
 जामदग्न्येन रामेण आहूतं तन्माहात्मना ।
 दृढकृत्यो भवेद् राज्ञा अम्यमेघं च विन्दति ॥ ४२
 रुन्धादानं च यस्तत्र कार्तिक्या वै करिष्यति ।
 प्रसन्ना देवतास्तस्य दास्यन्त्यमिमम फलम् ॥ ४३
 कपिलश्च महायक्षो द्वारपालः स्वयं स्थितः ।
 विभ्रं करोति पापानां दुर्गतिं च प्रयच्छति ॥ ४४
 पत्नी तस्य महायक्षी नाम्नोद्बलमेखला ।
 आहत्य दुन्दुभिं तत्र भ्रमते नित्यमेव हि ॥ ४५

सा ददर्श स्त्रियं चैकं सपुत्रा पापदेशनाम् ।
 ताम्बुवाच तदा यक्षी आहत्य निशि दुन्दुभिम् ॥ ४६
 युगन्धरे दधि प्राश्य उपित्वा चाच्युतस्थले ।
 तदद्भुतं ब्रूतालये स्नात्वा सपुत्रा वस्तुमिच्छति ॥ ४७
 दिवा मया ते कथितं रात्रौ भक्ष्यामि निश्चितम् ।
 एतन्तु ब्रूवा तु वचनं प्रणिपत्य च यक्षिणीम् ॥ ४८
 उवाच दीनया वाचा प्रसादं कुरु भामिनि ।
 ततः सा यक्षिणी तां तु प्रोवाच कृपयान्विता ॥ ४९
 यदा सूर्यस्य ग्रहणं कालेन भविता क्वचित् ।
 समिहत्या तदा स्नात्वा पूता स्वर्गं गमिष्यति ॥ ५०

इति श्रीवामनपुराणे सरोमाहात्म्ये त्रयोदशोऽध्यायः ॥ १३ ॥

पुष्प पुष्पविषयम् - ०) वा। कारा का। २५. १ ते। तथा (कारा
 'तः) ह्यय (वा। 'त्वा), दे३ उपावृत्त, दे३.११ तत्पावृत्त वा।
 -उपावृत्त (→उपावर्त्य) -d) वा। कारा मोम्यं यत्नत, दे३
 ते। भोज्यं भक्षित, मुने भोजयेत्त (→भोजयेत्त) -e) दे३
 तु (→च) कारा गच्छेद् (→गत्वा) -f) वा। भविष्यां का३
 भविष्यां, दे३ ४.१० ते। ह्यम्यर्च्य (→अम्यर्च्य)

कारा cd, cf मध्ये प्रथिकम्—

१२२ ● बभ्रुवा 'गलितोन्माधुष्येन नात्र सा'व

४१ इतिनात्तर कारा प्रथिकम्—

१२३ ● बान्धेयमवाप्नोति कृषो वा ह्यग्नौ भवेत्

४२ -b) वा० आहत तत्, दे३ ५.११ यत्नत तत्, दे३ ४-
 ते। ह्याह (दे३ 'ह) वा तत्, दे३ १० इतस्य (→आहत तत्) -a) दे३ ४-
 ते। राजत्, दे३ विरा (→राजा) -d) दे३ बादमेव (→अथ
 मेव)

४३ -१) दे३ तु (→च) दे३ ११ यत्नत्, दे३ तत्त्वं, ते।
 वै तत्र (→यत्नत्) -b) वा। च, दे३ वा (→वै) -) दे३ १
 देवता (→देवताय) -१) वा। कारा का३ -शान्ति (→शान्ति)

४४ -१) दे३ ११ कारिता (→कारिता) -b) वा। कारा
 का३ - सत्, दे३ ५.११ यत्नत् (→यत्नत्) -c) वा। वा। (वि ?)
 ना (→वागता) -१) दे३ ३.३ ते। मुनि (→मुनि), दे३ च (→च)

४५ -१) दे३ ११ यत्नत् (→यत्नत्) -b) वा। कारा
 वा। २ -[य] (वा। का३ स) यत्, दे३ ११ [य] इत्तत्, दे३ [य]
 यत्, दे३ यत्नत्, दे३ यत्नत्, दे३ ह्यत्नत्, (→[य] इत्तत्)
 -c) वा। आहत्य (→आहत्य) दे३ दधि (→दधि), दे३ सत्, दे३ ४
 ते। वा तु, दे३ वा (→च) -१) दे३ ३.३ ते। यत्नत् (→यत्नत्)

४६ दे३ ११.०.० -१) दे३ स (→सा) दे३ ११ वैष्यं,
 दे३ ४.१ ते। दे३ वैषा (→वैषा) -b) वा। सत्तत्, + 'त', दे३
 गुपुत्र (→सपुत्रा), वा पाद (→पाद) -c) दे३ ४.१ ते। तथा (→
 तत्) दे३ ४.१ ते। यक्षी (दे३ 'ती) (→यक्षी) -१) वा। कारा वा।
 आहत्य (→आहत्य) वा। कारा तु। नि (→नि) तु। नि

४७ दे३ ११.० -१) कारा दधिप्राश्य, दे३ ३.१ दधि
 प्राश्य, दे३ नर स्नात्वा (→दधि प्राश्य) -b) दे३ वास्तुत्, दे३
 वास्तुत्, दे३ वास्तुत्, ते। वास्तुत् (→वास्तुत्) दे३ 'वत्ता
 दे३ 'वत्ता (→'वत्ता) -) दे३ ४ यत्नत् दे३ यत्नत् (दे३ ?)
 (→यत्नत्) -१) वा। मत्ता (→यत्नत्), वा। वा० दे३ ३
 दधि कारा दधि (→दधि)

४८ दे३ ११.० -१) कारा रात्रौ (→रात्रौ) -b)
 कारा निवा (→रात्रौ) वा। कारा का३ - दधि, दे३ ३.१ यत्नत्
 दे३ यत्नत्, वा। यत्नत् (→यत्नत्) d) दे३ तु (→च)

४९ -१) दे३ ३.३ ते। निवा (दे३ 'ता, दे३ 'ता)
 दे३ निवा (→निवा वाचा) -) दे३ ३.३ ते। यत्नत्
 (→यत्नत्) -) दे३ ४.१ ते। यत्नत् (→यत्नत्) दे३ ४.१ ते।
 यत्नत् यत्नत् (→यत्नत्) -१) दे३ ३.३ ते।
 यत्नत् दे३ ता यत्नत् (→यत्नत्)

५० -१) दे३ ११ यत्नत् तु यत्नत् -) कारा दे३ ११
 यत्नत्, (दे३ ११ 'वत्ता) यत्नत् यत्नत् (→यत्नत्) दे३ तत् (→
 तत्) दे३ ४.१ ते। यत्नत् (→यत्नत्) -१) दे३ यत्नत् (→यत्नत्)

मुनिना-वा। कारा वा० दे३ ३.३ ते। इति योषाया-
 नुराणे सरोमाहात्म्ये, दे३ ३.१ यत्नत् यत्नत् यत्नत्, दे३ योषाया-

लोमहर्षण उवाच ।

ततो रामहृदं गच्छेत् तीर्थसेरी द्विजोत्तम ।
यत्र रामेण निप्रेण तरसा दीपतेनसा ॥ १
छत्रमूरसाय योरेण हृदाः पञ्च निवेशिताः ।
पूरयित्वा नरक्याग्र रुधिरणेति न. श्रुतम् ॥ २
पितरस्तर्पितास्तेन सयैव च पितामहाः ।
ततन्ते पितरः प्रीता राममूर्च्छिजोत्तमा ॥ ३
राम राम महानाहो प्रीताः सस्तव भार्गव ।
अनया पितृमवत्या च विक्रमेण च ते निमो ॥ ४

पुराणे वनासने सरोमाहात्म्ये, दे० इति वाननपुराणे सरोमाहात्म्ये,
मुने इति श्रीवामनपुराणे पुनस्तवमारुतवन्दे सरोमाहात्म्ये अथा
यनाम—पा० १।१.३ दे० १.५.१० वे० ०, कारा कुपनेनावास-
महिमा नाम अध्यायसंख्या—दे० १.५.५ ०, पा० १।१.२ पञ्च
विशेषाया ॥२५॥, कारा वयसिचोष्याय, दे० मुने चतुर्विंशो
ध्याय, दे० ह्यारोष्याय, दे० १॥३४॥, दे० १॥३५॥ ॥३२, वे०
पञ्चविंशोष्याय

१४

॥ पा० लोमहर्षण, दे० लोमहर्षण

१ -a) दे० १.५.१० हृद (-> हृद) -b) दे० १.५.१० श्रेय (-> श्रेय)
दे० १.५.१० श्रेय, दे० १.५.१० श्रेय (-> श्रेय) -c) दे० १.५.१० तन
(-> तन), पा० कारा १।१.२ विशय, दे० विप्रय (-> विप्रय)
-d) पा० कारा तीर्थ (-> तीर्थ)

२ -a) पा० कारा श्रेय, कारा शानम् (-> शानम्) पा०
सत्याय, वसत्याय, दे० मुत्साय (-> मुत्साय) कारा शानम्,
दे० १.५.१०.११ वे० विप्रय (-> विप्रय) -b) दे० १.५.१० वे० विप्रय
(-> विप्रय) -c) कारा १।१.२ श्रेय (-> श्रेय) दे० शानम्
मु(१७)विशय -d) दे० न श्रुति, दे० श्रुति (-> श्रुति) श्रुति,
पा० १।१.२ दे० १.५.१० रुधिरणेतिविप्रय (दे० १.५.१०), कारा
रुधिरणेतिविप्रय, दे० पितरस्तर्पितास्तेन

३ -a) पा० कारा शानम्, दे० तीर्थ (-> तीर्थ)
-b) दे० १.५.१० महा (-> महा) -d) दे० श्रेय (-> श्रेय)

४ -b) पा० कारा १.५.१० २ शोकाय, दे० १.५.१० शोकाय

वरं वृणीष्व मद्रं ते किमिच्छसि महायशः ।
एषमुक्तस्तु पितृमी रामः प्रभवतां वरः ॥ ५
अत्राबोद प्राज्ञलियाक्यं स पितृन् गगने स्थिताम् ।
भवन्तो यदि मे प्रीता यच्चनुप्रास्यता मयि ॥ ६
पितृप्रसादादिच्छेयं तपसाप्यायन पुनः ।
यच्च रोपाभिमूतेन छत्रमूरसादितं मया ॥ ७
तत्तु पापान्मुच्येयं गुणार्कं तेजसा ब्रह्म ।
हृदाश्रिते तीर्थभूता भवेयुर्भुवि विश्रुताः ॥ ८
एषमुक्ताः शुभं वाक्यं रामस्य पितरस्तदा ।

६. १

(-> प्रीता स्व) दे० पुनः (-> पुनः) -c) दे० कल्पया (-> कल्पया),
दे० १.५.१० पितर (-> पितर), दे० १.५.१० श्रेय (-> श्रेय), दे० १.५.१० कर्म
पुराण -d) पा० १.५.१० कर्म, १.५.१० कर्म (-> कर्म), दे०
तर्पितास्तेन विप्रय

५ -a) कारा वृणीष्व, दे० १.५.१० वृणीष्व (-> वृणीष्व) -b)
पा० १.५.१०.१० वे० कर्मिच्छसि (किमिच्छसि), कारा १.५.१० दे० १
वे० १.५.१० (-> १.५.१०) -c) पा० १.५.१० पितृन् (-> पितृन्),
दे० इत्युक्त पितृन् सर्व -d) दे० १.५.१० दे० १.५.१० प्रभवतां (-> प्रभवतां)

६ -a) दे० १.५.१० शानम् (-> शानम्) दे० १.५.१० शानम्
(-> शानम्), दे० १.५.१० प्रज्ञाज्ञलियाक्य, दे० १.५.१० शानम्
-b) दे० १.५.१० पितृन् दे० पितृन्, दे० १.५.१० दे० १.५.१० गगन-
(-> गगने) दे० १.५.१० वृणीष्व न (दे० १.५.१०) स्थिताम् (१) -d)
दे० १.५.१०, मुने तत्तु (-> तत्तु), मुने शानम् (-> शानम्)

७ -b) पा० कारा १.५.१० दे० १.५.१० वे० तपसा (-> तपसा),
पा० १.५.१० [-> व्यायन, कारा १.५.१० [-> व्यायन, दे० १.५.१० व्यायन, दे०
वे० १.५.१० व्यायन, दे० १.५.१० व्यायन (-> व्यायन), दे० १.५.१०
(-> व्यायन) -c) दे० १.५.१०.११ यद, दे० १.५.१० दे० १.५.१०
दे० १.५.१० (-> रोपा) -d) कारा शानम् (-> शानम्), दे०
तत्तु शानम् मया श्रुता

८ -a) दे० १.५.१० तत्तु (-> तत्तु), दे० १.५.१० वे० मुच्येह
(-> मुच्येह) -b) कारा १.५.१० [-> व्यायन, दे० १.५.१० वे० मुच्येह
-c) दे० १.५.१० हृदा (-> हृदा), दे० १.५.१० (-> श्रेय), पा० १.५.१० तीर्थभूता,
दे० महातीर्थ (-> महातीर्थ)

९ -a) पा० कारा १.५.१० वे० शानम्, कारा शानम्, १.५.१०

प्रत्युचुः परमप्रीता रामं हर्षपुरस्कृताः ॥ ९
 तपस्ते बद्धतां पुत्र पितृभक्त्या विशेषतः ।
 यच्च रोषाभिभूतेन क्षत्रमुत्सादितं त्वया ॥ १०
 ततश्च पापान्मुक्तत्वं पातितास्ते स्वकर्मभिः ।
 हृदाश्च तव तीर्थत्वं गमिष्यन्ति न संशयः ॥ ११
 हृदेष्वेतेषु ये स्नात्वा स्वान् पितृस्मर्यन्ति च ।
 तेभ्यो दास्यन्ति पितरो यथाभिलषितं वरम् ॥ १२
 ईप्सितान् मानसान् कामान् स्वर्गवासं च दद्यात्तम् ।
 एवं दत्त्वा वरान् विप्रा रामस्य पितरस्तदा ॥ १३
 आमन्य भार्गवं प्रीतास्तत्रैवान्तीर्हितास्तदा ।
 एवं रामहृदाः पुण्या भार्गवस्य महात्मनः ॥ १४
 स्नात्वा हृदेषु रामस्य ब्रह्मचारी शुचिप्रतः ।

राममभ्यर्च्य श्रद्धावान् विन्देद् बहु सुवर्णकम् ॥ १५
 वंशमूलं समासाद्य तीर्थसेवी सुसंवतः ।
 स्ववंशसिद्धये विप्राः स्नात्वा वै वंशमूलके ॥ १६
 कायशोधनमासाद्य तीर्थं त्रैलोक्यविश्रुतम् ।
 शरीरशुद्धिमाप्नोति स्नातस्तस्मिन् न संशयः ॥ १७
 शुद्धदेहश्च सं याति यस्मान्नावर्तते पुनः ।
 तावद् भ्रमन्ति तीर्थेषु सिद्धास्तीर्थपरायणाः ।
 यावच्च प्राप्नुवन्तीह तीर्थं तत्कायशोधनम् ॥ १८
 तस्मिंस्तीर्थे च संप्रदाय्य कार्यं संवतमानसः ।
 परं पदमवाप्नोति यस्मान्नावर्तते पुनः ॥ १९
 ततो गच्छेत् विप्रेन्द्रास्तीर्थं त्रैलोक्यविश्रुतम् ।
 लोका यत्रोद्भूताः सर्वे विष्णुना प्रभविष्णुना ॥ २०

दे१.५ ७.११ उक्ता (→उक्ता). -b) दे१ रामस्य विरक्तत्वा. -o)
 दे१.७.११ नितर (→परम-). -d) दे१ ३ ११ राम- (→राम), का१
 कारा पितृपुत्रा, दे१ समन्विता (→पुरस्कृता)

१०. -c) दे१ ११ रोषा (→रोषा). -d) दे१ निव-
 (→वित).

११. -a) दे१ ततस्तु पापमुचस्य. -b) कारा याजिता,
 दे१.३.१०.११ ते१ पतितास् (→पातितास्) -o) दे१ धेतव्य
 (→च तव).

१२. -a) दे१.११ हृदेषु (→हृदेषु). का२. दे२ ४ ७ वे१
 य (→ये). -b) दे२ ४ ७ ते१ तर्पयि(दे१ इ) व्यति, दे३ तर्प्य-
 मन्ति च (→तर्पयन्ति च). -o) दे२.३ ७ ते१ तस्य, दे४ तदा
 (→तेभ्यो) -d) दे३ निविशित (→निविशित), दे२ ४ ७ कच
 (→वरम्)

१३. -a) दे१ ३.११ ईप्सितान् (→ईप्सितान्), का१ दे१.३.४
 ७.१० मनसात् (→मानसात्) -b) दे१.५ स्वर्गा (→स्वर्गा),
 दे१ तु (→च)

१४. दे१. १४.०. -a) दे२ ३ रामस्य, मुने. राम तु
 (→रामस्य), दे१ पीता (→प्रीता). -b) दे२ [अ]वर्तयु दे३
 [अ]वर्तितो (→[अ]वर्तित) -c) दे१.११ हृदा (→हृदा),
 का१ पुण्या, +पुण्य-, दे१ पुण्या (→पुण्या)

१५. दे१ cd.०. -a) दे१.११ हृदेषु (→हृदेषु) -b)
 या. मुचिष्यम्, दे१ मुचिष्यम्, दे१ मुचिष्यते (→मुचिष्यते) -o)
 दे१ मन्त्य- (→ मन्त्य-), दे२ ३ ते१ रामं मन्त्य- (दे३ च्य)
 तदा. -d) का१ दत्त्वा (→दत्तदे)

१६. दे. ०. -a) दे१.५.११ व (च) व्य (→वत्). -b)
 ते१ स्तुत (→स्तुत). -o) दे१ ११ स्ववंशसिद्धये विप्रा, दे२.३ ५ ते१
 स्ववंशमुद्देदिप्रा, दे१ स्ववंशशुद्धये विप्रा, दे१० स्ववंशमुद्धये विप्रा.
 -d) कारा स्नायाई, दे१.३ ५.११ दे१ स्नात्वा च (→स्नात्वा च),
 दे१ ३.५.११ ते१ [अ]व (दे१.११ च) समूलक (दे१.११ के, दे२. ४ के)
 (→वगमूलके)

१७. दे१ ab. ० -b) दे३ तीर्थ- (→तीर्थ) -d) दे३
 स्नात (→स्नात)

१८. दे. cf. ०. -a) कार. तदाति, दे१ ५.१०.११ ते१
 संयाति (→सं याति) -b) दे३ ३ स्नानात्, दे१ य स्नात्वा, दे३.११
 तस्मात् (→तस्मात्), दे३ शुन (→शुन) -o) दे३ भवति,
 ते१ भ्रमन्ति (?) (→भ्रमन्ति) -d) दे२ ४ ते१ सर्व- (→सिद्धा);
 दे२ ४ ते१ मय (→मया) -c) दे२.४ ते१ प्राप्नुवन्तीह
 (→प्राप्नुवन्तीह) -f) दे१ तीर्थ- (→तीर्थ); का२ गोपने
 (→गोपने)

१९. दे. ०. -a) का१ कार. का१.२ दे१ तु (→च)
 दे११ तस्मिन् तीर्थे वगत्याच. -b) दे२.४ वाय, दे३.१० ते१ कार
 (→वाय) -o) दे२ ४ परम पदमा (दे१ मका) जति.

२०. -a) दे१ मन्त्येच, दे१ मन्त्य (→मन्त्येच) -c)
 दे३ [अ] वता (→[अ] द्युता), का१ लोका (का ?) यन पुता
 सर्वे, दे३ लोका याता धृता सर्वे, दे१ लोकाशोभदा सर्वे, का१
 लोकाशोभदा सर्वे. -d) दे१ प्रपु (→प्रपु).

दे१.११. ab. cd मन्त्येच मन्त्येच-

१२.१६ शरीरशुद्धिमाप्नोति स्नाते (दे१ स्नाते) तस्मिन् न
 संशयः .

लोकोद्धार समासाद्य तीर्थस्मरणतत्पर ।
 स्नात्वा तीर्थेरे तस्मिन् लोकात् पश्यति श्रावताम् ॥ २१
 यत्र विष्णुः स्थितो नित्यं शिवो देव सनातन ।
 तौ देवौ प्रणिपातेन प्रसाद्य मुक्तिमामुयात् ॥ २२
 श्रीतीर्थं तु ततो गच्छेत् शालग्राममनुचमम् ।
 तत्र स्नातस्य साक्षिष्य सदा दयी प्रयच्छति ॥ २३
 कपिलाह्रदमासाद्य तीर्थं त्रैलोक्यविश्रुतम् ।
 तत्र स्नात्वाऽर्चयित्वा च दैवतानि पितृ स्था ॥ २४
 कपिलानां सहस्रस्य फल विन्दति मानव ।
 तत्र स्थित महादय कपिल चपुरास्वितम् ॥ २५
 हृष्ट्वा मुक्तिमवाप्नोति ऋषिभिः पूजित शिवम् ।
 सूर्यतीर्थं समासाद्य स्नात्वा नियतमानस ॥ २६

२१ -a) दे१ २ १० ११ तौ लोका (दे१० १६) दा (दे११ १६)
 १ (→लोकोद्धार) -b) का१ २ दे१ ५ १० तीर्थ (→तीर्थ)
 -d) का१ कारा का१ २ दे१ ५ १० ११ लोक (→लोकात्) दे१
 प्राप्नोति (→पश्यति) का१ कारा का१ २ दे१ ५ १० ११ ० श्वतम्
 (→श्रवताम्)

२२ दे१ २ ab डिबकुलम् -a) दे१ ३ तौ ब्रह्मा (→विष्णु)
 -b) दे१ ३ तौ देव (→शिवो) दे१० च शाश्वत (→सनातन)
 दे१ निर्वदेवै सनातन -c) दे१ ३ तौ ततो देव (दे१ ०वी)
 प्रगामेन -d) दे१ प्रसाद (→प्रसाद्य)

२३ -b) का१ ३ दे१ ४ का (का१ २ सा) लिखा (दे१ ०वा)
 म (→शालग्रामम्) दे१ कलानि ग्राममुत्तमम् -c) का१
 दे१ ४ १ तौ यन (→यत्र) -d) का१ दे१ ५ तौ सन्त्येव (दे१
 ०दव) का१ महादेवो दे१ सन्त्येवो (→सन्त्येवो)

२४ -a) दे१ १ ० ह्र (→ह्रद) -c) दे१ ११ तत
 (→तत्र) -d) दे१ हवताम् दे१ १ हवताम् ते देवताम्
 (→देवतानि) दे१ पितृन् तथा तेऽपि पितृन् (→पितृस्त्वाम्)

२५ -b) का१ निःस्थित (→निःस्थि) -) का दे१
 सन (→यत्र) दे१ ४ तौ स्थितो दे१ ११ स्थित (→स्थित)
 दे१ ४ १ तौ देव (→देवै) -c) का१ का दे१ ३ ५ १ कपिल
 (→कपिल) दे१ ३ ५ १० ११ पितृम् (दे१ ३ ५) दे१ स्थित
 (→स्थित) दे१ च पुराश्रितः (→चपुराश्रितः)

२६ का१ कारा का१ अवाप्नोति दयन्तर b चरणान्तरम्
 २७ ० अवाप्नोति इति यावत् ० (ह स) दे१ ०४ धारम् २८ d
 यावत् ० दे१ अवाप्नोति दयन्तर b चरणान्तरम् २८ ०
 अवाप्नोति इति यावत् ० (ह स) -a) का१ गुरु कारा का१
 पतिम् (→मुक्तिम्) -b) दे१ ० मुनिम् (→श्रेष्ठिम्)

अर्चयित्वा पितृन् दवानुपवासपरायण ।
 अग्निष्टोममवाप्नोति सूर्यलोकं च गच्छति ॥ २७
 सहस्रकिरणं देवं भानुं त्रैलोक्यविश्रुतम् ।
 हृष्ट्वा मुक्तिमवाप्नोति नरो ज्ञानसमन्वित ॥ २८
 भवानीवनमासाद्य तीर्थसेवी यथाश्रमम् ।
 तत्रामिषेकं कुर्वाणो गोसहस्रफलं लभेत् ॥ २९
 पितामहस्य पूजितो ह्यमृतं पूर्वमेव हि ।
 उद्गारात् सुरभिर्जाता सा च पातालमाश्रिता ॥ ३०
 तस्यां सुरभयो जाता तनया लोकमातरः ।
 साभिस्तत्पत्न्यकलं व्याप्तं पातालं मुनिरन्तरम् ॥ ३१
 पितामहस्य यन्तो दक्षिणार्थमुपाहृताः ।
 आहृता ब्रह्मणा साद्य विभ्रान्ता विधरेण हि ॥ ३२

२७ दे१ ३ ० (ह २७ वा वि) का१ कारा का१
 ab ० (ह २७ वा वि) -b) दे१ पुपवात् (→उपवात्)
 दे१ तस्मिन्वित (→परायण) -d) कारा निवलोक, दे१ ३ तौ
 स्वर्गलोक (→सूर्यलोक) दे१ ११ स (→च)

२८ दे१ ३ ० दे१ ab ० (ह २७ वा वि) -a) दे१
 ०रिणो (→किरणं) दे१ देवी (→देव) -b) दे१ मानुर्यैलोक्य
 विश्रुत -d) दे१ ३ १ तौ साध्य (→श्रम)

२९ का१ कारा का१ ० भवानीय समा दे१ भगवद्भवनम्
 दे१ ३ तौ भगवद्भवनम् दे१ भगवद्भवनम् (→भवानीवनम्) -)
 का तथा (→तत्र)

३० -b) तौ स्वभुत (→हमृत) दे१ स (→पुत्र) -c)
 वा१ कारा का१ दे१ १० योनारात् (→उद्गारात्) दे१ सुरभो (→
 सुरभिर) -d) दे१ ११ साद्य (→सा च) कारा का१ २ सास्थिता
 (→आश्रिता)

३१ -a) का१ कारा का१ ० तस्या (का१ १ १५) सञ्जत
 यथाया (का१ का १ १५) दे१ ३ तौ तस्या सहस्रकिरास्तत्र दे१
 तस्या समुत्पत्ताया यावत् (?) -b) का१ सायता कारा का१ संयुता
 का१ सुयुता दे१ तेन मा दे१ ३ तौ १ ५ का१ दे१ स्थिता सुर
 मातर (→तनया) का१ दे१ ५ भातरा तौ मानस (→पातय)
 -c) दे१ एतत् (→तत्) -d) दे१ त तौ स (→सु)

३२ -) दे१ ११ यदे (ज १) ता दे१ यदे ता (→यन्तो)
 -b) दे१ ०वाय (→०वाय) का१ उवात्ता (?) दे१ मुनाहृता
 दे१ उवात्ता (?) दे१ ३ तौ उवात्ता दे१ उवात्ता (→उपाहृता)
 -c) दे१ ३ तौ धारया (→धाहृता) वा कारा का१ दे१ ५ १ १०
 ब्रह्मणा (→ब्रह्मणा) मुने उे च (→तस्मात्) का१ कारा का१ ०
 सपाहृ (का१ १ १५ का १ १५) ता ब्रह्मणा च (का१ का १) -d) का१
 वा विभ्रान्ता कारा निष्प्रान्ता का१ दे१ निष्प्रान्ता दे१ ४ तौ
 विधाना (→विभ्रान्ता) का१ दे१ ३ ३ (→हि)

सर्वव्याधिधिनिर्मुक्तो ब्रह्मागमिर्भवेद् ध्रुवम् ।
माहृतीर्थं च तत्रैव यत्र स्नातस्य भक्तित्व ॥ ४३
प्रजा विवर्द्धते नित्यमनन्तां चानुयाचिष्ट्यम् ।
ततः शीतवनं गच्छेन्नियतो नियताननः ॥ ४४
तीर्थं तत्र महाप्रिया महदन्यत्र दुर्लभम् ।
पुनरति दर्शनादेव दण्डकं च द्विचोचमाः ॥ ४५
केशानभ्युक्ष्य वै तस्मिन् पूतो भवति पापतः ।
तत्र तीर्थवरं चान्यद् स्नानुलोमायन महत् ॥ ४६
तत्र त्रिषा महाप्राज्ञा निद्रासस्तीर्थतः पराः ।
स्नानुलोमायने तीर्थे त्रिषास्यैलोक्यविश्रुते ॥ ४७
प्राणायामनिर्हरन्ति स्नानुलोमानि द्विचोचमाः ।

पूतत्मानश्च ते विप्राः प्रयान्ति परमा गतिम् ॥ ४८
दद्याद्यमेधिकं चैव तत्र तीर्थं सुविश्रुतम् ।
तत्र स्नात्वा भक्तियुक्तस्तदेव लभते फलम् ॥ ४९
ततो गच्छेत् श्रद्धावान् मानुष लोकाविश्रुतम् ।
दर्शनात् तस्य तीर्थस्य मुक्तो भवति किल्बिषैः ॥ ५०
पुरा कृष्णमृगास्तत्र व्याधेन शरपीडिताः ।
विगाह्य तस्मिन् सरसि मानुषत्वमुपागताः ॥ ५१
ततो व्याघ्राश्च ते सर्वे तानपृच्छन् द्विजोचमान् ।
मृगा अनेन वै याता अस्माभिः शरपीडिताः ॥ ५२
निमग्नास्ते सरः प्राप्य क्व ते याता द्विजोचमाः ।
तेऽमुवस्तत्र वै पृष्टा वयं ते च द्विजोचमाः ॥ ५३

न १५

४३ -b) वा१ वा२ वा३ ० दे१ ॥ ब्रह्मागमिर्भवेद् ध्रुवम्
(कार वा१ ० वा१), दे२ ४ वे१ ब्रह्म प्राप्नोति वै ध्रुव, दे१० ब्रह्म
प्राप्नोति वै ध्रुवम्, मुने ब्रह्म प्राप्नोति निश्चितम् -c) दे१ मनुं
(→मानुं) दे० ४ ५ १० तीर्थं (→तीर्थं) दे३ तु (→तु) -d)
दे२ ४ वे१ स्नातस्य पुनरेव हि

४४ -a) दे२ ३ वे१ पूजा (→प्रजा) -b) वा१ चानुवा,
दे० ४ वे१ चानुवाद (→चानुवाद) -c) वा१ वा२ वा३ ०
दे१ ५ ११ पितृ, दे० ३ वे१ सोता, दे१० पीता (→पीता) -d)
दे१ ५ ११ तासन (→तासन)

४५ -a) वा१ वा२ वा३ ० मृद्विषा मुने च विप्र जा
(→महाविषा) -b) कार तया च (→महत्) कार वा२ दे१०
व्यस्त वे१ मरपर्य (→मरपर्य) -c) वा१ पुनानि(?) (→पुनानि)
-d) दे१ ५ ११ तम (→तमा) वा२ दहव तन मरमा,
दे१ ५ ११ दहवे च द्विजोचन दे० ४ वे१ दुष्कर्मिण विर्गात (वे१
पीव), दे१ ५ ११ २ दिन तम

४६ -a) दे१ अमुपति (→अमुपति) दे१ २ ५ १० ११
वैरिस्मन्, दे१ ४ वैरिस्मन्, दे१ ते वैरिस्मन्, वे१ वैरिस्मन् (→वै
स्मन्) -b) वे१ तान (→तान) -c) दे१ सव दे१ तव
(→तव), दे१ ११ वे१ तीर्थं (→तीर्थं), दे० वा२ दे३ वा२स्मन्, दे०
वा२, दे० वा२ (→वा२स्मन्) -d) वा१ स्वयं दे० ४ १० वे१
पुनः, दे१ पुनः (→पुनः), दे० ४ १० ११ वे१ लोमायन, दे०
लोमायन (→लोमायन), दे१ स्थानलोमहर् मन्

४७ -a) दे१ ५ ११ विप्र, दे१ विप्र (→विप्रा) दे० ४ वा१
(→वा१) -b) वा१ ० वस्तव (→वस्तव) -c) वा०
दे१ ५ ११ स्थानलोमायने (दे० ५ वे१ तीर्थं, दे० ४ वे१ पुनः लोमायनवे,
दे१ स्थानलोमायनवे, दे१० अवि लोमायनवे तीर्थं -d) दे० ४ वे१
तीर्थं तत्रैव विवर्द्धते

४८ -a) दे१ ११ ० वा२, दे३ वा२ (→वा२) वा१
निपत्ति, दे० निपत्ति (→निपत्ति) -b) वा२ स्नानुलोमानि
सत्तमा -c) दे१ विप्र जा (→वे विप्रा)

४९ वे१ cd ० -b) वा० स्वविपुं, दे१ तु
विपुं (→स्वविपुं) -c) दे१ ५ ११ पुता, दे१ पुता, मुने पुता
(→पुता)

५० दे१० ab ० -a) दे० ४ वे१ गच्छेत् (→गच्छेत्)
-b) दे१ ११ मानुषे (→मानुष)

५१ -a) दे१ ११ कृष्ट, दे३ वे१ कृष्ट (→कृष्ट) दे३
मुगा (→मुगा) दे३ ४ तस्य दे१ ११ अ (आ?) न (→अन)
-b) मुने व्याधेन (→व्याधेन) वा२ व्याधेनोपपन्नोडिता,
दे१ ५ ११ व्याधेन परिपीडिता -c) कार बगाह्य दे१ ५ १० ११
वे१ अ(पि)या बगाह्य (→विगाह्य) दे० सरसस्मिन्, दे३ वे१
सरस्तस्मिन्, दे० तु सरस्मिन् (→तस्मिन् सरस्) -d) वा
मानुष्यत्वं, वे१ मानुष्यत्वं (→मानुष्यत्वं)

५२ दे० ३ दे० bcd ० दे१ ११ वे१ cd ० -a)
दे० ३ वे१ व्याघ्रा च (→व्याघ्रा) -b) वे१ तान (→तान)
वा० दे० वृद्धन्ति वे१ ११ वृद्ध (→[व] वृद्ध) वा१ दे१ ११ वे१
तमा (→तमान्) -c) दे० ४ ना याता (→न याता) दे१०
मुगानेनर्थयो याता मुने मुगा नव नृपयो याता

५३ दे१ ५ ११ ०, वे१ ab ० -a) दे१० निमग्नान्
(→निमग्नान्) -b) दे० ४ किं त वा(दे० वा)या, मुने किं तद् वृत्
(→वृत् ते याता) -c) वा१ ते मृं +तेष्व (→तेष्व) दे० ३
वे१ ताव दृष्टा (→न दृष्टा) -d) वा१ वदन्ते, कार वदन्त, वा१
वदतो ये +न्य ते च (→न्य त च) दे० ४ वे१ वयं ते द्विजसत्तमाः

३५४

अस्य तीर्थस्य माहात्म्यान्मानुषत्वमुपागताः ।

तस्माद् यूयं श्रद्धावानाः स्नात्वा तीर्थे विमत्सराः ॥ ५४

सर्वपापविनिर्मुक्ता भविष्यथ न संशयः ।

ततः स्नात्वाथ ते सर्वे शुद्धदेहा दिवं गताः ॥ ५५

एतद् तीर्थस्थ माहात्म्यं मानुषस्य द्विजोत्तमाः ।

ये शृण्वन्ति श्रद्धावानास्तेऽपि यान्ति परां गतिम् ॥ ५६

इति श्रीवामनपुराणे सरोमाहात्म्ये चतुर्दशोऽध्यायः ॥१४॥

१५

लोमहर्षण उवाच ।

मानुषस्य तु पूर्वेण क्रोशमात्रे द्विजोत्तमाः ।

आपगा नाम विख्याता नदी द्विजनिषेविता ॥ १

इयामाकं पयसा सिद्धमाज्येन च परिप्लुतम् ।

ये प्रयच्छन्ति विप्रैर्भ्यस्तेषां पापं न विद्यते ॥ २

५४. दे१.५. ०; दे१ ab ०; दे११ bcd ०. -a) दे११

माहात्म्यं (→माहात्म्याय) -०) या१ श्रद्धावाना (→श्रद्धावाना)
-३) या१ स्नाता, का१ दे१० स्नाता (→स्नात्वा), या१ कारा का१.३
[अ]दिमर्त्ता, दे१ द्विजोत्तमा, दे१० विमत्सरा (→विमत्सरा)

५५ इत्याकारं दे१ अधिकम्—

128८ तैश्चुवस्तत्र तावद्वा वयने द्विजसत्तम ।

सर्वपापविनिर्मुक्ता भविष्यथ न संशयः ।

५५ दे१ ०१ दे११.१. abc ० -a) दे१ इत्येवमुक्त
वचने, -b) दे१ भविष्यति (→भविष्यथ), दे१ श्रद्धावानास्ते श्रद्धावाना .
-०) दे१.५ स्नात्वा च, दे१ स्नात्वा तु (→स्नात्वात्र) -d) दे१
दे१ (→दे१), दे१ शुद्धदेहा गता दिव, दे१ युक्त्वा दे१
सिधं गता .५६ -b) दे१ मानुषा शुद्धिजोत्तमा . -d) दे१० गता
(→यान्ति), दे१.५ १ ते ते यान्ति परमां गतिं, दे१० तेषि यान्ति
परां गतिम्.पुत्रिणा या१ कारा का१.३ दे१.३.५-१० ११ ते इति श्लो
(कारा [श्लो]) वामनपुराणे सरोमाहात्म्ये, दे१ इति श्रीवामने
सरोमाहात्म्ये, दे१ श्री वामनपुराणे सरोमाहात्म्ये, मुने इति श्री
वामनपुराणे पुनःस्वर्गवद्वारादे सरोमाहात्म्ये जम्पायनाम—
या१ का१.३ दे१.५.१०-११ ते ०, कारा. तीर्थवर्जनं नाथ,
अप्यायसंख्या—दे१.२.५. ०, या१ का१.३ पद्विजोत्तमाय,
कारा चतुर्विंशतिसंख्या, दे१ मुने. पञ्चविंशोप्याय, दे१ ज्यो-
त्सोप्याय, दे१० ॥३५॥, दे११ सप्तम्य ॥३३॥, दे१ पद्विजोत्तमाय .

१५

॥ दे१ लोमहर्षणि.

१. -a) दे१ मानुष्य (→मानुष्यं), कारा ० (→तु). -b)
दे१ शोष (→शोष्यं).२. -a) या१ का१ दे१ पयामक (→इयामाकं), दे१ सिद्धि,
दे१ मित्र (→सिद्धि) -b) दे१ तु (→च) -०) दे१.५ ११ विप्रैर्म्यो
ये प्रयच्छन्ति.३. -a) दे१ च (→तु) -b) दे१ आपगा. (→आपगा).
-c) या१ का१ दे१ सर्वे (→सर्व-), या१ कारा. का१.३ प्लुतम्
(→सप्लुतम्) -d) दे११ भविष्यति (→भविष्यति).४. -a) दे१.५ १० ११ स्मरन्ति पितरस्तस्य, दे१.५ ११ शर्वि
यान्ति पितर (दे१ सत्य), दे१ एव वरन्ति पितर . -b) दे११
स्मरन्ति, दे१ स्मरन्ति ०, दे१ तदेव च (→स्मरन्ति च). -c) दे१.
११ (तत्र स्नातो) अस्माकं कुले पौत्रा (दे११ पुत्र). -d) या१
पानप्रापि, दे१.११ पौत्रेण वा, दे१.३ ते१ पौत्रप्रापि (→पौत्रो वान्ति).
दे१.११. ab, cd मध्ये अधिपम्—

129० तस्मान्मूर्धं श्रद्धावाना स्नानतीर्थं विमर्शना ।

सर्वपापविनिर्मुक्ता भविष्यथ न संशयः ।

इत्येवमुक्ते वचने माहात्म्येन विमर्शना ।

[-१) स्नान (→स्नान-), -३) दे११ प्रमर्शना (→विमर्शना)].
५. दे१.५ ab ०. -a) दे१ गता नदी (→गतां नदी). -b)
दे१० [अ]स्मार्त्तित्तैर्लप्यं, दे१ स्मार्त्तित्तैर्लप्यं, (→स्मार्त्तित्तैर्लप्यं)
-०) या१ तेषामुत (→तेन वृत्ता) -d) या१ कारा. का१ कारा

१६ १८ दुर्गा कात्यायनी भद्रा निद्रा माया सनातनी ॥ १८
कलस्या च नर स्नात्वा दृष्ट्वा दुर्गा तटे स्निताम् ।
ससारगहनं दुर्गं निस्तोत्रेभ्यः सशय ॥ १९
ततो गच्छेत् सरकं त्रैलोक्यस्यापि दुर्लभम् ।
कृष्णपक्षे चतुर्दश्या दृष्ट्वा दध महेधरम् ॥ २०
लभते सर्वकामाश्च शिवलोकं स गच्छति ।
तिष्ठ कोट्यस्तु तीर्थानां सरकं द्विजसत्तमा ॥ २१
रुद्रकोटिस्तथा कूपे सरोमण्ये व्यवस्थिता ।
तस्मिन् सरे च यः स्नात्वा रुद्रकोटिं स्परेभर ॥ २२
पूजिता रुद्रकोटिश्च भविष्यति न सशय ।
रुद्राणां च प्रसादेन सर्वदोषनिर्वर्जित ॥ २३

-३) दे१ तिला दे११ ०० (-निगा) दे१ सनातना (-सनातनी)

१९ -३) का कलस्या दे११ कुलस्या (-कुलस्या) कारा
दे१ तु (-च) -४) दे१ ५.१११ दुर्गा (दे१ ००) (-दुग) दे१ ३ १०
तट (-सरे) -५) दे१ ११ सति (दे१ ११ स्ता) रजान दे१ स्तोत्रेभ्यः
(-स्तोत्रेभ्यः)

१६ ab सनत्तर दे१ १८ ०० पुनरावृत्तम्

२० -३) दे१ ४ ठेः गच्छेत् (-गच्छेत्) -४) का
त्रैलोक्य (-त्रैलोक्य) दे१ विद्युत् (-विद्युत्)

२१ -३) वा१ कारा का ० दे१ १०.११ यर (-सव)
दे१ ११ कामाच दे१ कामाच (-कामाच) -४) वा दे१ १०
च दे१ तु (-स) -५) वा सरके (-सरे)

२२ -३) दे१ रुद्र दे१ रुद्र दे१ ११ रुद्र (-रुद्र) दे१
सव (-सव) -४) वा१ कारा वा१ दे१ ० सर (-सरे)
वा१ कारा वा१ दे१ ३ ११ रिपता (दे१ ११ ०)
(-रिपता) दे१ तस्मिन्नेव प्रतिष्ठिता -५) वा दे१ ४ ठेः सरति
दे१ ११ सरे ० (-सरे च) ठे१ च (-य) -५) दे१ १०
(-कोटि) दे१ ११ सरे (दे१ ११ नर (-सरेभ्यः))

२३ -३) दे१ पूजिता (-पूजिता) दे१ १०
कोटिस्तु (-कोटिस्तु) दे१ १०.११ पूजिता दन्तोति

[२३ ab सनत्तर दे१ मातृगयायुद्धा इतोवा धन्यायु
गानु ५७ धन्यायु ३३ ०० काराच ८८ धन्यायु २७ -नोक
यावत् पञ्चमिता । पाठविरच सव दृष्टम् । दे१ मातृगयायुत्तन्तर
प्रस्तुतवर्णनं बतते]

२४ -३) वा१ ठे१ रुद्र (-रुद्र) दे१ ५.११ १०.११ यानेन

पेन्द्रज्ञानेन सयुक्तं परं पदमवाप्नुयात् ।
इडास्पदं च तत्रैव तीर्थं पापभयापहम् ॥ २४
अस्मिन् युक्तिमवाप्नोति दर्शनादव मानव ।
तत्र स्नात्वाऽर्चयित्वा च पितृदेवगणानपि ॥ २५
न दुर्गं स्मिन्वाप्नोति मनसा चिन्तितं लभेत् ।
कदारं च महातीर्थं सर्वकर्मपनाशनम् ॥ २६
तत्र स्नात्वा तु पुरुष सर्वदानफलं लभेत् ।
किंरूपं च महातीर्थं तत्रैव श्रुतिं दुर्लभम् ।
तस्मिन् स्नातस्तु पुरुष सर्वयज्ञफलं लभेत् ॥ २७
सररुन्धं तु पूरणं तीर्थं त्रैलोक्यविश्रुतम् ।
अन्यत्रन्म सुप्रिख्यातं सर्वपापप्रणाशनम् ॥ २८

(-०) जातेन दे१ सयुक्ता (-सयुक्त) -४) वा१ परम पदमवाप्नु
यात् -५) वा१ कारा का१ इन्त्यापि च दे१ ३ १० इन्त्यापि च
दे१ इन्त्यापि च दे१ इन्त्यापि च दे१ इन्त्यापि च दे१ इन्त्यापि च
(-इन्त्यापि च) -५) दे१ ५.११ तीर्थं दे१ तीर्थं (-तीर्थं)

२५ वा१ कारा वा१ दे१ ५.१०.११ २५ b इत्यापि २५
५ इत्यापि २५ (दे१ ५) -५) दे१ ३ ठेः तस्मिन्, दे१ यत्
दे१ तस्मिन् (-तस्मिन्) -५) दे१ च विद्युत् (?) वा च (-विद्युत्
च) -५) दे१ विद्युत् (-विद्युत्), दे१ विद्युत् देवगणानपि च

२६ वा१ कारा वा१ दे१ ५.१०.११ ५ ० (दे१ २५ वा
वि) दे१ ५ ० ० -४) दे१ ३ ठेः विद्युत् मनसायुत्तान्, दे१ न
चिन्तितमवाप्नुयात् - ५) दे१ केनार दे१ केनार (-केनार), दे१
तु (-च)

२७ दे१ ५.१०.११ ० दे१ ५.११ ५ ० ० दे१ ५.११ ० -५)
दे१ स्नात्वा च दे१ स्नात्वा (-स्नात्वा तु) -४) दे१ ५ ठेः स्नात्वा
(-स्नात्वा) -५) दे१ १० कुल (-विद्युत्) -५) दे१ विद्युत्
(-विद्युत्) -५) दे१ स्नात्वा दे१ स्नात्वा तु (-स्नात्वा)
दे१ स्नात्वा (-स्नात्वा)

२७ इतोवायुत्तन्तर दे१ सवि-
१३०८ विद्युत् च सवितीर्थं तत्रैव श्रुतिं दुर्लभम् ।
सत्सापित्तायानन्तरं च २७ इतोवा पुनरावृत्तं तत्रैव ।

२८ -३) दे१ रुद्र दे१ सव (-रुद्र) -५)
वा१ कारा वा१ दे१ ५.११ सरोतीं पुत्रि दे१ धन्य धन्य दे१
दे१ १० धन्य धन्य धन्य ठे१ धन्य धन्य तु स्नातस्तु (-धन्यधन्य तु)
-५) दे१ ५.११ प्रज्ञानम् (-प्रज्ञानम्)

नारसिंहं वपुः कृत्वा हत्वा दानवमूर्ध्वितम् ।
तिर्यग्योनी स्थितो विष्णुः सिंहेषु रतिमान्बुवन् ॥ २९
ततो देवाः सगन्धर्वा आराध्य वरदं शिवम् ।
ऊचुः प्रणतमर्षाङ्गा विष्णुदेहस्य लम्बने ॥ ३०
ततो देवो महात्माऽसौ शारभं रूपमास्थितः ।
युद्धं च कारयामास दिव्यं वर्षसहस्रकम् ।
युध्यमानो तु तौ देवौ पतितौ सरमघ्नतः ॥ ३१
तस्मिन् सरस्तटे विप्रो दर्पार्पनारदः स्थितः ।
अधस्त्यनुसमाश्रित्य ध्यानस्थस्तौ ददर्श ह ॥ ३२
विष्णुश्चतुर्भुजो जज्ञे लिङ्गाकारः शिबः स्थितः ।
तौ दृष्ट्वा तत्र पुरुषौ तृष्टाव भक्तिभाषितः ॥ ३३

२९. -a) पा१ दे१ १० ११ मा (दे१० न) रविः (→नार
सिंह) -b) का१ दे१ दानव- (→दानवम्) वा१ दे१ -मूर्ध्वित, दे१०
ऊर्जन (→ऊर्जितम्) -c) दे१० तिर्यग्योनि- (→तिर्यग्योनी),
दे१ १० स्थितो (→स्थितो) -d) का१ का१ ० दे१ ५ १० ११
सिंहो (दे१ १ सिंह) पु (→सिंहेषु), वा१ वा१ दे१ ७ दे१ सातयान्,
दे१ ३ ५ ११ मानुषात् (→मानुषम्)

३० दे१ १० १० का१ सवा ० -a) पा१ गन्धर्वा
(→गन्धर्वा) -b) दे१ मा१ मा१ (→मा१ मा१) -c) वा१ विष्णु,
का१ दे१ ४ ७ दे१ विष्णो, का१ विष्णु (→विष्णु), दे१ ११ लम्बने
(→लम्बने), दे१ ० देहस्य य हरे, दे१ ० देहिनय हरे, दे१ ० देहे लय
गता दे१ ० यमिष हरे, दे१ देवालय हरे (→दे१ लय सम्भवे)

३१ -a) दे१ २ दे१ (→दे१) -b) दे१ ३ सरल, दे१ दे१
शारभ (→शारभ) -c) पा१ दे१ ५ दे१ शुभम् (दे१ ० हा)
(→यामास) -d) दे१ शिब (→शिवम्) का१ दे१ ० सहस्रकम्
(→सहस्रकम्) -e) दे१ ५ ११ पतितौ (→पतितौ) दे१ ४ १० दे१
हृदं (→हृदं) दे१ ० मध्य (दे१ सो, दे१ ० मध्यो, दे१ १ मध्य
(दे१ सो (→मध्यतः), का१ पतितौ य सरोवरात्

३२ -a) दे१ नारतटे, दे१ सरतटे (→सरतटे) -b)
पा१ दे१ देवर्ष (दे१ ११) पा१ (→देवर्षिणः) -c) दे१ ४ १०
स्थानम् (→स्थानम्), दे१ ३ दे१ आराध (→आराधित) -d)
पा१ ध्यानस्थो, वा१ ध्यानस्थो सो, दे१ ३ दे१ ध्यान स्थो, दे१
ध्यानस्थो, दे१ १० स्थानस्थो सो (→ध्यानस्थस्तौ), दे१ स (→ह)

३३. -a) दे१ ४ मूर्ध्व (→मूर्ध्वो) दे१ ११ वर्ष (→वर्ष)
-b) का१ दे१ शिव (→शिव) -c) दे१ (तौ) दृष्टौ

नमः शिवाय देवाय विष्णवे प्रभविष्णवे ।
हरये च उमामर्त्रे स्थितिकालमृते नमः ॥ ३४
हराय बहुरूपाय विश्वरूपाय विष्णवे ।
त्र्यम्बकाय सुसिद्धाय कृष्णाय ज्ञानहेतवे ॥ ३५
धन्योऽहं सुकृती नित्यं यद् दृष्टौ पुरुषोत्तमौ ।
ममाश्रममिदं पुण्यं युवाभ्यां विमलीकृतम् ।
अद्यप्रभृति त्रैलोक्ये अन्यजन्मेति विश्रुतम् ॥ ३६
य इहागत्य स्नात्वा च पितृन् संतर्पयिष्यति ।
तस्य श्रद्धाविवृतमेव ज्ञानमेन्द्र भविष्यति ॥ ३७
अद्यत्यम्य तु यन्मूलं सदा तत्र वसाम्यहम् ।
अद्यत्यवन्दनं कृत्वा यमं रौद्रं न पश्यति ॥ ३८

मं. १६

(→ता दृष्टौ), वा१ वा१ वा१ २ स मुनिर्देवी (→तत्र पुरुषो).
-d) दे१ ४ दे१ भस्त्रा तुष्टाय (→मुष्टाय भक्ति), दे१ भावत
(→भावित)

३४ -a) दे१ ४ ७ दे१ अन्य (→नम) -b) दे१ ११
प्रभु (→प्रभम्) -c) दे१ हिरण्याय, दे१ ११ हृदयाय, दे१ हृदय
च (→हृदये च) दे१ हृदय पार्वतीमर्त्रे -d) दे१ स्थिते, मुने, स्थित-
(→स्थिति) दे१ ४ दे१ श्रीनिवासाय भूतये (दे१ १ पते), दे१
श्रीनिवासाय भूतये, दे१ शितपादाय भूतये

३५ -b) दे१ ३ ११ विष्णु (→विष्णु), दे१ विष्णवे
जिष्णवे तथा -c) दे१ सनुदाय, दे१ च मिष्टाय (→सुसिद्धाय)

३६ -a) पा१ वा१ सुकृते (→सुकृती) दे१ इत्युक्तो
(→सुकृती नित्य) -c) पा१ राभा, दे१ ११ सना (→समा)
-d) वा१ विमने, दे१ ४ ७ दे१ विमन (→विमली) -e) वा१
वा१ वा१ २ दे१ ५ १० ११ पा१ (दे१ १० ११) यन्मेति, दे१ ४ दे१
हृदयमिदं (दे१ ४ मर्त्रेति), दे१ धन्य तन्मेति (→धन्यजन्मेति)

३७ -a) दे१ इहापञ्च (→इहापञ्च), दे१ वी स्नात्वा, दे१
माता ०, मुने च स्नात्वा (→स्नात्वा च) -b) दे१ ३ ११ पि
(दे१ ५) पितृ (दे१ १ पि) (→पितृव्यं) -c) दे१ ० तत्पतेह
(→तत्पतेह) -d) दे१ ११ स्थानम् (दे१ ११) दे१, दे१ ज्ञानमेन्द्र,
मुने ज्ञानमेन्द्र (→ज्ञानमेन्द्र)

३८ -a) पा१ वा१ यमपद (का१ १४) पु (→यमपदाय), वा१
दे१ ५ १० च (→यु) पा१ ८ ० मूल (→यु मूलम्) -c) दे१ ३ ११
अमर्त्य (→अमर्त्य) -d) वा१ वा१ वा१ २ दे१ ४ ५ ११ शिवं
हृत्वं, दे१ १० यम दृष्ट, दे१ शिवं रौद्र (→यमं रौद्रं), वा१ वा१
वा१ २ दे१ च पश्यति, दे१ ५ ११ नमस्यति (→न पश्यति)

१६ ४१

ततो गच्छेत् विप्रेन्द्रा नागस्य हृदयचमम् ।
 पौण्डरीके नर. स्नात्वा पुण्डरीकफलं लभेत् ॥ ३९
 दशम्यां शुक्लपक्षस्य चैत्रस्य तु विज्ञेयतः ।
 स्नानं वर्षं तथा श्राद्धं मुक्तिमार्गप्रदायकम् ॥ ४०
 ततस्त्रिविधं गच्छेत् तीर्थं देवनिषेवितम् ।
 तत्र वैतरणी पुण्या नदी पापप्रमोचनी ॥ ४१
 तत्र स्नात्वाऽर्चयित्वा च शूलपाणिं वृषभ्वजम् ।
 सर्वपापविशुद्धात्मा गच्छत्येव परा गतिम् ॥ ४२
 ततो गच्छेत् विप्रेन्द्रा रसावर्चमनुचमम् ।
 तत्र स्नात्वा भक्तियुक्तः सिद्धिमामोत्यनुचमाम् ॥ ४३
 चैत्र शुद्धचतुर्दश्या तीर्थं स्नात्वा छलेपके ।

पूजयित्वा शिवं तत्र पापलेपो न विद्यते ॥ ४४
 ततो गच्छेत् विप्रेन्द्रा फलकीवनमुचमम् ।
 यत्र देवा समन्वर्धा साध्याश्च ऋषयः स्निताः ।
 तपश्चरन्ति विबुध दिव्य वर्षसहस्रकम् ॥ ४५
 इषडस्या नर. स्नात्वा तर्पयित्वा च देवताः ।
 अग्निष्टोमातिरात्राभ्यां फलं विन्दति मानवः ॥ ४६
 सोमक्षये च सम्प्राप्ते सोमस्य च दिने तथा ।
 य. श्राद्धं कुरुते मर्त्यस्तस्य पुण्यफलं मृग ॥ ४७
 गयाया च यथा श्राद्धं पितृन् प्रीणाति नित्यं च ।
 तथा श्राद्धं च कर्त्तव्यं फलकीवनमाश्रितैः ॥ ४८
 मनसा स्मरते यस्तु फलकीवनमुचमम् ।

३९ [४१ श्लोकादारम्भ ४५ पर्यन्तं तै. ०८ चरणयो पाठ
 प्रायः खण्डित] -a) दे. ३ तै. गच्छेत् (दे. १० गच्छेत्
 (त) (-गच्छेत्) दे. ११ रात्रे दे. १० विमर्श (-विमर्श)
 -b) दे. ४ नागात् (-नागस्य) गा. कारा का. नागहृदय
 मुत्तमम् -0) दे. ११ पी (दे. ११ पुण्डरीकाभ्य स्नात्वा दे. ४७
 स्नात्वा च (दे. ४७ पुण्डरीकाभ्य स्नात्वा दे. १० पुण्डरीकाभ्य
 (दे. १० पुण्डरीकाभ्य स्नात्वा मुदे पुण्डरीकाभ्य स्नात्वा -d) दे. ४
 यशस्य फलमानुपाद, दे. पौण्डरीकं लभेत्

४० तै. ०८ स्नानं मुक्तिं खण्डितम् (दे. ४१
 पा वि) -a) दे. ३ तै. ०९ च (-पञ्चाशत्) -b) दे. ३
 (त) नस्य (-चैत्रस्य) -0) दे. ३ तपस्तथा दे. ३ जप्य तथा
 मुदे जपस्तथा (-जप तथा) -d) दे. ३ मायं (-माय)

४१ तै. ०८ वैतरणी प्रमोक्षं खण्डितम् (दे. ४१
 पा वि) -a) दे. ५.११ तत्र (-तत्र) दे. ३ त्रिविधं (-त्रि
 विधम्) b) दे. ३ वैतरणी (-देव) दे. ३ त्रिविधं (-त्रि
 विधम्) -d) का प्रमोक्षिणी (-प्रमोक्षिणी)

४२ तै. ०८ शूलपाणिं वृषभं खण्डितम् (दे. ४१ पा वि) -a) दे. ३ स्नात्वा च शूल
 (-स्नात्वा च शिव्या) -d) दे. ५.७.१०.११ गच्छेत् (दे. ५.७.१०.११
 परमा गतिम्)

४३ तै. ०८ श्राद्धं कुरुते मर्त्यस्तस्य पुण्यफलं मृग
 ३ पाठ ० (दे. ३) तै. ०८ खण्डितम् (दे. ४१ पा वि) -a)
 दे. ३ तै. गच्छेत् (-गच्छेत्) -b) दे. ३ तै. वृषभं वृषभं
 मनुं -0) का दे. ४ वृषभं (-वृषभं) -d) गा. दे. ४.११
 मुत्तमम् (-मुत्तमम्) दे. ३ मुत्तमं मुत्तमं

४४ दे. ० (दे. ४१ पा वि) -a) दे. ३ तै. वृषभं वृषभं

-b) गा. कारा का. ० दे. ११ प्र (कारा ०) लेपके, दे. हृदयके
 तै. हृदयके (-हृदयके) -d) तै. ०८ तै. ०८ तै. ०८

४५ दे. ३ ० (दे. ४५ पा वि) -a) दे. ३ तै.
 गच्छेत् (-गच्छेत्) -b) गा. फलकीवनम्, दे. फलकीवनम्,
 दे. ५ फलकीवनम् (-फलकीवनम्) -0) दे. ३ तत्र (-तत्र)
 -d) गा. कारा का. ० दे. ३.४.५.१०.११ तै. हृदयम् (-हृदयम्),
 दे. ३ तथा (-स्तथा) -d) गा. का. ० दे. ३ तत्र हृदयम् (-हृदयम्)

४६ -a) तै. इषडस्या (-इषडस्या) -b) दे. ३
 (-च) दे. ३ देवता (-देवता) -0) गा. का. नादिवशात्
 कारा का. नादिव (का. नादिव) यथा दे. ११ नादिवशात्
 नादिवशात् दे. ३ नादिवशात् नादिवशात् दे. ३ नादिवशात्
 नादिवशात् -d) गा. नादिवशात् नादिवशात् नादिवशात्
 नादिवशात् (-नादिवशात्)

४७ दे. ३ श्राद्धं कुरुते मर्त्यस्तस्य पुण्यफलं मृग

१३१८ ततो गच्छेत् विप्रेन्द्रा फलकीवनमुत्तमम् ।

रसावर्चमनुचमम् ।

तत्र स्नात्वा शिवं तत्र फलकीवनमुत्तमम् ।

वैवश्वानुचमम् ततो यैः वापलेपके ।

पूजयित्वा शिवं तत्र पापलेपो न विद्यते । (दे. ४५-४६)

४७ -a) दे. ३ तु (-च) दे. ३ सोमस्य (-च सम्प्राप्त)
 -b) दे. ३ सोमस्य (-सोमस्य च) -0) कारा तत्र दे. ३
 मर्त्या (-मर्त्या)

४८ -a) दे. ३ तु (-च) -0) दे. ३ तै. च (दे. ३)
 मुत्तमं तत्र च (दे. ३) कारा फलकीवनम् (-फलकीवनम्),
 दे. ३ नादिवशात् (दे. ३) दे. ३ नादिवशात् (-नादिवशात्)

४९ -a) दे. ३ तै. संमते (-संमते) -b) गा.

३६ ४१

ततो गच्छेत विप्रेन्द्रा नागस्य हृदमुत्तमम् ।
 पौण्डरीके नरः स्नात्वा पुण्डरीकफलं लभेत् ॥ ३९
 दशम्या शुक्लपक्षस्य चैत्रस्य तु विशेषतः ।
 स्नानं जपं तथा श्राद्धं मुक्तिमार्गप्रदायकम् ॥ ४०
 ततश्चित्रविष्टपं गच्छेत् तीर्थं देवनिषेवितम् ।
 तत्र चैतरणी पुण्या नदी पापप्रमोचनी ॥ ४१
 तत्र स्नात्वाऽर्चयित्वा च शूलपाणिं वृषध्वजम् ।
 सर्वपापनिशुद्धात्मा गच्छत्येव परा गतिम् ॥ ४२
 ततो गच्छेत विप्रेन्द्रा रसावर्तमनुत्तमम् ।
 तत्र स्नात्वा भक्तिपुक्तः सिद्धिमाप्नोत्यनुत्तमम् ॥ ४३
 चैत्र शुक्लचतुर्दश्या तीर्थं स्नात्वा धलेपके ।

पूजयित्वा शिवं तत्र पापलेपो न विद्यते ॥ ४४
 ततो गच्छेत विप्रेन्द्रा कलकीवनमुत्तमम् ।
 यत्र देवाः सगन्धर्वाः साध्याश्च ऋषयः स्थिताः ।
 तपश्चरन्ति विपुलं दिव्यं वर्षसहस्रकम् ॥ ४५
 इषद्वत्या नरः स्नात्वा तर्पयित्वा च देवताः ।
 अग्निटोमातिरात्राभ्यां फलं विन्दति मानवः ॥ ४६
 सोमध्वजे च सम्प्राप्ते सोमस्य च दिने तथा ।
 यः श्राद्धं कुरुते मर्त्यस्तस्य पुण्यफलं मृणु ॥ ४७
 गयाया च यथा श्राद्धं पितृन् प्रीणाति नित्यशः ।
 तथा श्राद्धं च कर्तव्यं कलकीवनमाश्रितैः ॥ ४८
 मनसा स्मरते यस्तु कलकीवनमुत्तमम् ।

३९ [४१ श्लोकाधारम् ४५ पर्यं ततो] c d चरणयो पाठ
 प्रायः खण्डित] -a) दे३ ते। गच्छेत् (दे३ पि) दे३ गच्छेत्
 (त) (-गच्छेत्) दे३ ११ तेजः, दे३-१० निप्रः (-विप्रः)।
 -b) दे३ नागस्य (-नागस्य) वा३ कारा का३ नागहृदम्
 नुत्तमम् ० दे३ ११ पी (दे३ पु) पुण्डरीकस्य स्नात्वा दे३ ४१
 स्नात्वा च (दे३ ७ तु) पी (दे३ ५) पुण्डरीकस्य, दे३ १० पीण्डरीकस्य
 (दे३ प्यस्य) स्नात्वा मुने पुण्डरीकस्य स्नात्वा -d) दे३ ४
 यत्रस्य कलमानुवात्, दे३ पीण्डरीकस्य तजेत्

४० ते। c d 'स्नानं मुक्तिं' खण्डितम् (दे३ ४१
 पा वि) -a) दे३ ते। प्ये च (-प्यस्य) -b) दे३ च
 (त) यस्य (-चैत्रस्य) -c) दे३ ३ तपस्तथा दे३ वप्य तथा
 मुने जपस्तथा (-जप तथा) -d) दे३ शर्वे (-शर्वे)

४१ ते। c d 'यत्र प्रमो' खण्डितम् (दे३ ४१
 पा वि) -a) दे३ ११ तत्र (-तत्र) दे३ निषिष्टाण (-नि
 षिष्टा) -b) दे३ ते। देवैर (-देव) दे३ निषेवितम् (-निषे
 वितम्) -d) वा३ प्रमोक्षिनी (-प्रमोक्षिनी)

४२ वा। वारा वा३ ०; ते। c d 'व वरा'
 खण्डितम् (दे३ ४१ पा वि) -a) दे३ स्नात्वा च दृष्ट्वा
 (-स्नात्वाचमिता) -d) दे३ ५-७ १०-११ गच्छेच्च (दे३ गच्छेच्च)
 परमो गतिम्

४३ वा। वारा वा३ ० ab ०; दे३ ४२ b श्वात्म्य ४७
 ३ यावत् ० (र ७); ते। c d खण्डितम् (दे३ ४१ पा वि) -a)
 दे३ ११ गच्छेत् (-गच्छेत्) -b) दे३ ४ ते। चैत्रानुत्तमम् (-चैत्र
 नुत्तमम्) -c) वा३ दे३ ४ 'नुत्तमम्' (-नुत्तमम्) -d) वा३ दे३ ४ ११
 नुत्तमम् (-नुत्तमम्); दे३ बुद्धिमाप्नोत्यनुत्तमम्

४४ दे३ ० (दे३ ४१ पा वि) -a) दे३ चैत्र शुक्लचतुर्दश्या

-b) वा३ वारा वा३ ० दे३ ११ प्र (वारा प्य) तेषके, दे३ हस्तोपके,
 ते। हस्तोपके (-हस्तोपके) -d) ते। 'तेतो' (-तेतो)

४५ दे३ १ ० (दे३ ४५ पा वि) -a) दे३ ३ ते।
 गच्छेत् (-गच्छेत्) -b) वा३ कलकीवनम् दे३ कलकीवनम्,
 दे३ ५ कलकीवनम् (-कलकीवनम्) -c) दे३ ते। तत्र (-यत्र)
 -d) वा३ वारा वा३ ० दे३ २ ४ ५-१० ११ ते। ऋषयः (-ऋषयः);
 दे३ तथा (-स्थिता) -f) वा३ वा३ दे३ 'तर्पयित्वा' (-तर्पयित्वा)

४६ -a) दे३ इषद्वत्या (-इषद्वत्या) -b) दे३ तु
 (-यः); दे३ देवता (-देवता) -c) वा३ वा३ 'मान्तिरात्राभ्यां',
 वारा वा३ 'मान्ति' (का३ 'ति') यत्रात्मा दे३ ११ 'मान्तिरात्राभ्यां', दे३ ३
 'मान्तिरात्रस्य' दे३ 'मान्तिरात्राभ्यां' दे३ १० ते। 'मान्तिरात्रस्य' (-
 'मान्तिरात्राभ्यां') -d) वा३ विन्ति -e) वन्ति (-विन्ति);
 वा३ दे३ मानसा (-मानसा)

४७ श्लोकाधारम् दे३ अथिक्-
 १३१८ ततो गच्छेत विप्रः कलकीवनमुत्तमम् ।

रसावर्तमनुत्तमम् ।

तत्र स्नात्वा भक्तिपुक्तः सिद्धिमाप्नोत्यनुत्तमम् ।

चैत्रशुक्लचतुर्दश्या तीर्थं नै पातयेत् ।

पूजयित्वा शिवं तत्र पापलेपो न विद्यते । (= ४५-४६)

४७ -a) दे३ तु (-यः) दे३ सोमतोर्ष (-यः सम्प्राप्तः)

-b) दे३ ११ सोमध्वजे (-सोमध्वजे) -c) वारा तत्र, दे३

यत्वा (-यत्वा)

४८ -a) दे३ तु (-यः) -c) दे३ ४ ते। च (दे३ ३)

बुद्ध्या (-यः बुद्ध्या) -d) वारा वक्ति' (-वक्ति);

दे३ ११ भाषिणी (दे३ ते) दे३ ४ १ ते। भाषित (-भाषित)

४९ -a) दे३ ४ ते। मानसा (-मानसा) -b) वा३

तस्यापि पितरस्त्वमि प्रयास्यन्ति न सञ्चय ॥ ४९
तत्रापि तीर्थं सुमहत् सर्वद्वैरलकृतम् ।
तस्मिन् स्नातस्तु पुरयो गोसहस्रफल लभेत् ॥ ५०
पाणिश्रुते नरः स्नात्वा पितृन् सत्पुत्र्य मानव ।
अवाप्नुयाद् राजसूय सारथ्य योगं च निन्दति ॥ ५१
ततो गच्छेत् सुमहतीर्थं मिश्रकृष्णचर्मम् ।
तत्र तीर्यानि मुनिना मिथितानि महात्मना ॥ ५२
व्यासेन मुनिशार्दूलः दधीच्यर्थं महात्मना ।
सर्वतीर्थेषु ॥ स्नाति मिश्रके स्नाति यो नरः ॥ ५३
ततो व्यासश्च गच्छेन्नियतो नियताशन ।
मनोवचैः नरः स्नात्वा ह्यष्टा दशमणिं शिवम् ॥ ५४

फलके^० (→फलकी^०) - ०) गा^१ कारा का^१ - तत्त्व वै दे^१ 5
10-11 तत्त्वैव (→तत्त्वापि) दे^१ मुति तस्यापि पितर

५० - १) दे^१ 11 सुम (म) हृत् (→सुमहृत्) -b) दे^१
सर्वं वै^१ सर्वं (→सर्वं) - ०) गा^१ यष्टा सु, कारा स्नात्वा सु,
दे^१ स्नातस्त्र (→स्नातस्त्र)

५१ - १) गा^१ कारा का^१ 2 दे^१ 5 11 योनिना (का
गा, दे^१ त्या) वे (→पाणिश्रुते) का^१ 2 दे^१ 5 11 नर (→नर)
- ०) दे^१ श्रियं राय (→राजसूय) -d) वे सारथ्य दे^१ 11 सारथ्य
(→सारथ्य) दे^१ 5 11 योगश्च (→योग च)

५२ - १) का^१ गच्छेत्, दे^१ 3 10 वे^१ गच्छेत् (दे^१ ५ वि)
(→गच्छेत्) -b) गा^१ दे^१ 2 5 7 तीर्थमिष (दे^१ 5 ५ वि) व दे^१
वे^१ तीर्थं नरं (→तीर्थं मिश्रं) - 1) गा^१ कारा का^१ 2
पाणिश्रुति (→मिथितानि)

५३ - १) ab ० - ३) दे^१ 4 7 10 वे^१ गा^१ शार्दूल
(→शार्दूल) -b) गा^१ दधीच्य दे^१ 3 10 दधाच्य दे^१
दधीच्य, दे^१ वे^१ दधीच्य (→दधीच्य) गा^१ कारा का
स्नात्वा, का^१ स्नात्वा + महीरसा (→महीरसा) -c)
दे^१ 5 11 तत्र (→सर्वं) दे^१ 5 11 य वे^१ च (→च) दे^१ 5 11
सत्यम्, दे^१ 4 10 स्नातो (दे^१ ५ वि) वे^१ स्नात्वा (→स्नात्वा) -d)
दे^१ 5 11 मिश्रिके दे^१ विषके (→मिश्रिके) गा^१ नरा (→नर)

५४ - ०) दे^१ ४ट (→वर्ग), दे^१ 4 वे^१ गत्या (→गच्छेत्)
-b) गा^१ नियतो, दे^१ 3 वे^१ दत्तस्यो (→नियतो), वे^१ १ ताव
(→ताव) - 1) गा^१ दृष्टा (→दृष्टा) दे^१ 5 7 10 वे^१ १
(→देव); दे^१ 4 10 वे^१ यतोपि दे^१ यतोपि (→यति
नियम्)

मनसा चिन्तित सर्वं सिध्यते नात्र सञ्चय ।
गत्वा मधुवटीं चैव दव्यास्तीर्थं नरः शुचिः ॥ ५५
तत्र स्नात्वाच्येद् देवान् पितृन् प्रयतो नरः ।
स देव्या समनुज्ञातो यथा सिद्धिं लभेन्नरः ॥ ५६
कौशिक्या, सगये यस्तु ह्यपद्रव्या नरोत्तमः ।
स्नायीत नियताहारः सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ ५७
ततो व्यासस्य ली नाम यत्र व्यासेन धीमता ।
पुनश्चोक्तमिभूतेन देहत्यागाय निश्चयः ॥ ५८
कृतो देवैश्च विप्रेन्द्राः पुनरुत्थापितस्तदा ।
अभिगम्य स्वर्गं तस्य पुनश्चोक्तं न विन्दति ॥ ५९
हिन्दुश्च कृपमासाद्य तिलप्रस्थं प्रदाय च ।

५५ -b) दे^१ १ सिध्यते दे^१ सिध्यते (→सिध्यते)
दे^१ ३ व न दे^१ 4 व न दे^१ 4 व न (→नात्र) - ०) गा^१ तट वन, कारा
दे^१ 4 वे^१ मधुवन का^१ 2 मधुवटी दे^१ 5 11 मधुवटी, दे^१ 10 मधुवटी
(→मधुवटी) -d) गा^१ कारा का^१ 2 दे^१ 2 4 7 11 स्ती (का^१
2 ती) वे^१ (→स्तीर्थ); दे^१ ५ वि (→शुचि)

५६ - १) का^१ स्नात्वा चैव दे^१ 5 10 11 स्नात्वा चैव
दे^१ 4 वे^१ स्नात्वा तदा (→स्नात्वाच्येद्) -b) का^१ श्रियतो
(→प्रयतो)

५७ - १) दे^१ 5 7 11 कौशिक्या (→कौशिक्या) दे^१ 3
वे^१ 1 तीव (→पस्तु) -b) दे^१ 5 7 ह्यपद्रव्या (दे^१ ५ त्या) दे^१ 11
नरोत्तम (→ह्यपद्रव्या) गा^१ दे^१ 11 लता (→लता) - ०)
दे^१ 4 वे^१ स्नाति यो दे^१ स्नाति (→स्नायीत)

५८ - ०) गा^१ कारा का^१ 2 दे^१ 5 10 11 एवर्षी गच्छेत्
(→एवर्षी नाम) -d) दे^१ 3 गा^१ नियता वे^१ १ गा^१ नियता
(→गा^१ नियता)

५९ - १) दे^१ 11 इतो (→इतो) का^१ देवस्य दे^१ दैवस्य
(→दैवस्य) गा^१ का विप्रेन्द्रा दे^१ 5 10 11 विप्रेन्द्र, दे^१ 4 वे^१ राजे
(→विप्रेन्द्र) -b) दे^१ १ तावत्या, दे^१ 4 तावत्या (→तावत्या)
ना पुनस्तथायानस्ता दे^१ पुन व नु योपेत तदा दे^१ ५ ६ ७ ८ ९
त तदा - ०) गा^१ श्रितं (→श्रितं) दे^१ ५ त्या (→गम्य); दे^१
स्वनी (→स्वनी)

६० - १) का^१ नियम, + चिन्तितं क^०, दे^१ कि दत्तम्, वे^१
कि दत्तं क^०, पुन कि दत्तम् (→चिन्तितं क^०) -b) दे^१ नु (→
च) गा^१ कारा का^१ 2 प्र (गा^१ च) नरोत्तम, दे^१ ५ 10 11 य यो (दे^१
यो) यवान् (→यवान् च) - ०) दे^१ 3 वे^१ गच्छेत्, दे^१ 4 गच्छेत् (→

२६ ६२ गच्छेत् परमां सिद्धिं ऋणैर्मुक्तिमवाप्नुयात् ॥ ६०
 अहं च सुदिनं चैव द्वे तीर्थे भुवि दुर्लभे ।
 तयोः स्नात्वा विशुद्धात्मा सूर्यलोकमवाप्नुयात् ॥ ६१
 कृतजप्यं ततो गच्छेत् त्रिषु लोकेषु विश्रुतम् ।
 तत्राभिषेकं कुर्यात् गङ्गायां प्रयत्नः स्थितः ॥ ६२
 अर्चयित्वा महादेवमश्वमेधफलं लभेत् ।
 कोटितीर्थं च तत्रैव दृष्ट्वा कोटीश्वरं प्रभुम् ॥ ६३
 तत्र स्नात्वा श्रद्धावानः कोटियज्ञफलं लभेत् ।
 ततो वामनकं गच्छेत् त्रिषु लोकेषु विश्रुतम् ॥ ६४
 यत्र वामनरूपेण विष्णुना प्रभविष्णुना ।
 घलेरपहृतं राज्यमिन्द्राय प्रतिपादितम् ॥ ६५
 तत्र विष्णुपदे स्नात्वा अर्चयित्वा च वामनम् ।
 सर्वपापविशुद्धात्मा विष्णुलोकमवाप्नुयात् ॥ ६६

ज्येष्ठाश्रमं च तत्रैव सर्वपातरुनाशनम् ।
 तं तु दृष्ट्वा नरो भुक्तिं संप्रयाति न संशयः ॥ ६७
 ज्येष्ठे मासि सिते पक्षे एकादश्यामुपोषितः ।
 द्वादश्यां च नरः स्नात्वा ज्येष्ठत्वं लभते नृप ॥ ६८
 तत्र प्रतिष्ठिता विप्रा विष्णुना प्रभविष्णुना ।
 दीक्षाप्रतिष्ठासंयुक्ता विष्णुप्रीणनतत्पराः ॥ ६९
 तेभ्यो दद्यान् श्राद्धानि दानानि विविधानि च ।
 अथयाणि भविष्यन्ति श्रावन्मन्वन्तरस्थितिः ॥ ७०
 तत्रैव कोटितीर्थं च त्रिषु लोकेषु विश्रुतम् ।
 तस्मिन्तीर्थे नरः स्नात्वा कोटियज्ञफलं लभेत् ॥ ७१
 कोटीश्वरं नरो दृष्ट्वा तस्मिन्तीर्थे महेश्वरम् ।
 महादेवप्रसादेन शाणपत्यमवाप्नुयात् ॥ ७२
 तत्रैव सुमहत् तीर्थं सूर्यस्य च महात्मनः ।

गच्छत्), -d) वा। काय का। २ दे२ ४ ते। मुतो मुक्ति, दे३
 मुतो मुक्ति, दे११ मुगोमुक्ति, मुवे ततो मुक्ति (-ऋणैर्मुक्ति-).
 ६१. दे२. ०; दे११ bcd ०. दे६. d ०. -a) कारा
 महाप्र, वा२ दे। ११ अहं च, दे३ अहं च, दे३ अहं च (-अहं
 च), दे३ ५ [प्र]भुवि (-भुवि) -०) दे१.११ कृतजप्य, दे३ ततो
 स्नात्वा (-ततो स्नात्वा), दे३ विभुत्वा (-विभुत्वा-)
 ६२ दे३ ab ०. दे३ cd ० -a) कारा, कृतजप्य,
 का। कृतजप्य, कृतजप्य, दे३ ५.१०.११ कृतजप्य, दे३ मुगु च, दे३
 मुगु च, दे३ मुगु च, मुवे कृतजप्य (-कृतजप्य) -b) ते।
 विष्णुलोके तु. (-त्रिषु लोकेषु) -d) दे१.११ प्रयत्न, दे३ प्रयत्न,
 दे३.४ ते। प्रयत्न (दे३ च) (-प्रयत्न)
 ६३ दे३ ० -d) दे३ विभुम् (-प्रभुम्)
 ६४ दे३ ०
 ६५ -०) दे११ अपहृत, ते। परेहृत (-ऋणैर्मुक्ति), दे३ राज्ये
 (-राज्य)
 ६६. -b) दे३ ४, ते। प्रज, दे३ चार्ज (-ऋणैर्मुक्ति), दे३ ४ ११
 गु, दे३ हि (-च) -d) वा। सर्व, विष्णु, दे३ विष्णो
 (-विष्णु-)
 ६७ दे३ ५ ते। cd ० -०) वा। देवा, कारा अन्वा,
 वा। दृष्ट्वा, का२ येषां (-ज्येष्ठ्याः), दे३ तु (-च) -०) वा। कारा
 का। २ ततु, दे। ११ त च (-तं तु), दे३ ७ त दृष्ट्वा च नरो भुक्ति.
 -d) वा। समाया, दे११ समया (-समया), दे३ ५.११ नरोत्तमम्,
 दे३ नात्र समया (-न च समया)

६८ -a) वा। दे३.७.१० ज्येष्ठमासे (दे३ 'सि) (-ज्येष्ठे मासि).
 -b) दे३१ कारावो, ते। कारावि- (-कारावो-), वा। मुपोषि-
 ताया, दे३ मुपोषा (-मुपोषित-). -०) का। दे३ तु (-च),
 दे३ ११ नर- (-नर) -d) वा। का२ दे३ ७ ते। ज्येष्ठत्वं
 (-ज्येष्ठत्वं), वा। निपु (-निपु).
 ६९. -a) दे३१ प्रतिष्ठिता (-प्रतिष्ठिता), -०) दे३११
 विप्रा (-विप्रा-)
 ७०. -a) कारा वाणि, दे३.११ यद्वाणि (-याद्वाणि).
 -b) कारा, याद्वाणि (-दानानि) -०) वा। दे३.५.११ मन्वन्तरि,
 दे३ मन्वन्तरि (-मन्वन्तरि). -d) दे३.११ स्थिता, दे३.७
 स्थित (-स्थित)
 ७१. -०) वा। कारा, वा। २ तत्र तीर्थे (-तस्मिन्तीर्थे),
 दे३ ११ नर- (-नर).
 ७२. -a) वा। श्रावन् (-श्रावन्), का। दे३ ते। ततो
 (-नरो). -d) वा। दे३ ते। यन्, दे३ तन् (-मायम्)
 ७३. -१) वा। महातीर्थं, दे३१ महातीर्थं (-महातीर्थं)
 -b) दे३ सूर्यस्य तु, दे३ सूर्यस्य च (-सूर्यस्य च), दे३१ कोटि-
 यज्ञफलं तत्रैव -०) दे३.१० ते। भुक्त (-भुक्त) -d) दे३
 सूर्यलोकं च गच्छति
 दे३ ११ ab, cd मध्ये वाच्य-
 १३२ ० कोटेश्वरं नरो दृष्ट्वा तस्मिन्तीर्थे महेश्वरम्. (= ७४ १ b)
 ७१ स्तोत्रान्तरं दे३. अर्चयन्-

तस्मिन् स्नात्वा भक्तिपुक्तं सूर्यलोके महीयते ॥ ७३
ततो गच्छेत् विप्रेन्द्रास्तीर्थं कल्मषनाशनम् ।
कुलोत्तारणनामानं विष्णुना कल्पितं पुरा ॥ ७४
वर्णानामाश्रमाणां च तारणाय मुनिर्मलम् ।
ब्रह्मचर्यात्परं मोक्षं य इच्छन्ति मुनिर्मलम् ।
तेऽपि तत्तीर्थमासाद्य पश्यन्ति परमं पदम् ॥ ७५

ब्रह्मचारी गृहस्थश्च वानप्रस्थो यतिस्तथा ।
कुलानि तारयेत् स्नातं सप्त सप्त च सप्त च ॥ ७६
ब्राह्मणा क्षत्रिया वैश्या शूद्रा ये तत्परायणा ।
स्नाता भक्तियुताः सर्वे पश्यन्ति परमं पदम् ॥ ७७
दूरस्थोऽपि स्मरेद् यस्तु कुरुक्षेत्रं सवामनम् ।
सोऽपि ह्यस्मिन्वाप्नोति किं पुनर्निवसन्नरः ॥ ७८

इति श्रीवामनपुराणे सरोमाहात्म्ये पञ्चदशोऽध्यायः ॥१५॥

१६

लोकहर्षण उवाच ॥

पवनस्य हृदे स्नात्वा दृष्ट्वा देवं महेश्वरम् ।
विमुक्तः कलुषैः सदैव शैव पदमवाप्नुयात् ॥ १
पुनश्चोकेन पवनो यस्मिंस्त्रीनो पमय ह ।

तत् सत्रहर्षकैर्देवैः प्रसाद्य प्रकटीकृतं ॥ २
अतो गच्छेत् अमृतं स्थानं तच्छूलपाणिनः ।
यत्र देवैः सगन्धैः हनुमानं प्रकटीकृतं ॥ ३
तत्र तीर्थे नरः स्नात्वा अमृतत्वमवाप्नुयात् ।

133८ ततो गच्छेत् विमलद्वय (?) सुनि नैव ह सीमं मुनि कुलमे ।
सप्तस्त ३१ (?) विगुडामा सूपलोकमवाप्नुयात् ।

७४ -a) दे२ ३ वे। गच्छेत् मुने गच्छेत्च (-ग छत्)
दे३ ते। विमल (-विमलदास) -b) दे२ ७ तीर्थ (-तीर्) -0)
वा। दे। ५ 10-11 वे। कुलोत्ता (ते। त) (-कुलोत्ता) दे२ ४ वे।
सहस्रं य मुने क साम्ना (-नामान) -3) दे२ ४ वे। कवित
(→कल्पित)

७५ दे२ ५ 10 वे। 0d 0 -b) दे। तारण (-तारण)
दे। 11 य मुनिमले (दे। १) दे२ ७ भाषु निमित्त दे२ ५
विनिमित्त (-य मुनिमलम्) वे। तारण न निमित्तम् -d) वा।
का२ यद्विहितं कारा का ये वेच्छन् दे। य इच्छति (-य
इच्छति) दे। 11 ० निमले (-निमलम्) -) दे। ५ 11 त
तीर्थम् (-सतीर्थम्) दे३ ॥ सासाद्य (-आसाद्य) -f) दे। ५ 11
यास्यन्ति (-पश्यन्ति) दे२ ४ वे। परमं पदमागत्य

७६ वा। 0 दे ३ वे। 0d 0 -a) दे ब्रह्मचरि
(→ब्रह्मचारी) -0) दे। कुलास्तारयति स्नाय

७७ वा। 0 -b) कारा का२ दे। ५ ७ 10 11 वे।
स्त्रियं दूढाश्र तत्परा -0) दे। तत्र (-सर्व) कारा का। २
दे। २ ५ 10 11 तीर्थ (दे। १) स्नाता भक्तियुता (का२ दे। १) का।
-d) दे। ५ 11 यास्यन्ति दे२ प्रयास्यन्ति (-पश्यन्ति) दे। ५ 11 सा
पति (-स पदम्)

७८ -a) दे२ ४ वे। स्मरेद् (-य)पि स्मरेद् -b)

दे२ ४ वे। ०त्त (-→०त्त) कारा का। २ दे। ५ १ २ ४ तु (-→त)
-0) दे। विमुक्त सोऽपि वाप्नोति -d) दे। १ ०त्त वतेत् दे२
शिवसेत् दे। १ ०त्त वत्त (-→शिवसेत्)

पुष्पिका-वा। कारा का। २ दे। ५ ७ 10 11 वे। इति श्री
(कारा दे। ४ 11 वे। [श्री]) वागवपुराणे सरोमाहात्म्ये मुने इति
श्री वामनपुराणे पुलस्त्यनाम्नसादे सरोमाहात्म्ये अध्यायनाम
कारा तीर्थयामनाम अध्यायसूर्या दे२ ५ ७ वा। का२
वर्तविगोष्याय कारा पर्वतवत्तमोष्याय का। २ वर्तविगो ? दे।
11२४ दे। ३ ४ मुने पर्वतमोष्याय दे। १ १३६ दे। 11 मन्वाय
11२४ वे। सप्तविगोष्याय 11२४ ।

१६

श्लोवा। लोकहर्षण कारा रोमहर्षण उवाच

१ दे 0 दे२ b o d 0 -) वा (श्री) पवनस्य
दे ५ ६ नस्य वे। पवनस्य (-पवनस्य) -0) वा। कारा
कल्पये सर्वं दे। ४ ५ 10 11 सप्तचतुष (-चतुष सप्त)

२ -b) दे ३ वे। 0 -) दे। लीनो यत्र दे। योऽस्मिन्
लीनो (-यस्मिन्लीनो) -d) मुने स्तुवा त भक्तिमयुत

३ वा। दे २ ४ वे। 0 -a) दे। १ १० ततो (-मतो) दे। १०
गच्छेद् (-गच्छेत्) दे। १० हनुमत (-अमृत) दे। ततो गच्छेद् हनुमत
-b) दे। ११ तत्पूत (-अच्छूत) -0) दे। हनुमत (-हनुमत)

४ दे२ a 0 वे। ॥ b 0 -a) दे३ पवनस्य हृदे

३७ ४ कुलोच्चारणमासाद्य तीर्थसेवी द्विलोचमः ॥ ४
कुलानि तारयेत् सर्वान् मातामहपितामहान् ।
शालिहोत्रस्य राजपंतीर्थं त्रैलोक्यविश्रुतम् ॥ ५
तत्र स्नात्वा विमुक्तस्तु कलुषैर्देहसंभरैः ।
श्रीकुञ्जं ॥ सरस्वत्या तीर्थं त्रैलोक्यविश्रुतम् ॥ ६
तत्र स्नात्वा नरो भक्त्या अग्निष्टोमफलं लभेत् ।
ततो नैमिषकुञ्जं तु समासाद्य नरः शुचिः ॥ ७
नैमिषस्य च स्नानेन यत् पुण्यं तत् समाप्नुयात् ।
तत्र तीर्थं महाख्यातं वेदवत्या निषेवितम् ॥ ८
रावणेन गृहीतायाः केशेषु द्वित्रसप्तमाः ।
सहस्राय च सा प्राणान् मृग्ये शोककशिता ॥ ९
ततो जाता गृहे राज्ञो जनकस्य महात्मनः ।

सीता नामेति विख्याता रामपत्नी पतिव्रता ॥ १०
सा हता रावणेनेह विनाशयात्मनः स्वयम् ।
रामेण रावणं हत्वा अभिषिच्य विभीषणम् ॥ ११
समानीता गृहं सीता कीर्तिरात्मवता यथा ।
तस्यास्तीर्थं नरः स्नात्वा कन्यायज्ञफलं लभेत् ॥ १२
विमुक्तः कलुषैः सर्वैः प्राप्नोति परमं पदम् ।
ततो गच्छेत् सुमहद् ब्रह्मणः स्थानमुत्तमम् ॥ १३
यत्र वर्णावरः स्नात्वा ब्राह्मण्यं लभते नरः ।
प्राज्ञगणं विशुद्धात्मा परं पदमवाप्नुयात् ॥ १४
ततो गच्छेत् सोमस्य तीर्थं त्रैलोक्यदुर्लभम् ।
यत्र सोमस्तपस्तप्त्वा द्विजराज्यमवाप्नुयात् ॥ १५
तत्र स्नात्वाऽर्चयित्वा च स्वयितृन् दैवतानि च ।

स्नात्वा - ०) दे० हृष्टत्वम्, दे० ४ हृष्टत्वम् (→प्रभुत्वम्)
-d) दे० ११ 'सि' (→'सि') शा० कारा का० ४ दे० ७ 'समा'
(→'सम')

५ -a) दे० ४ ते० कुल तारयेत् सर्वं, दे० कुलस्ता तारयेत्
सर्वान् -b) दे० ४ ते० 'मह' (→'महा') -०) दे० 'गात्र'
(→'शालि') दे० ४ ११ 'राजपं' (→'राजपण')

६ -a) शा० कारा का० २ स्नायी (→'स्नात्वा') कारा
स्यात् (→'हु') -b) दे० देव' (→'देह') -०) का० 'राजस्तु',
दे० ३ 'कुञ्ज' च दे० 'कुञ्जे' तु ते० 'रुद्र' च (→'कुञ्ज' तु)
शा० कारा का० २ सरस्वत्या दे० समासाद्य (→'सरस्वत्या')
-d) दे० 'पावन' (→'विमुक्त') दे० तीर्थसेवी नर शुचि

दे० ab, cd मध्ये पदमेव श्लोकं पूर्वाश्लोक्तप्राप्तयोऽवस्थासिद्धि
प्राकृत ।

७ -a) दे० ० -b) शा० दे० ४ ते० 'हृष्टि' (→'शक्ति') -
का० ततो निषेवितुं तु, दे० ४ ते० 'तीर्थ' (दे० ४) तीर्थं तु

८ -a) दे० ४ तु (→'च') दे० स्नाने तु (→'स्नानेन')
-b) दे० ते० ॥ (→'सत') दे० यत्नं समाप्नुयात् -०) शा० तीर्थं
महाख्यातं, कारा का० १२ दे० १० ११ तीर्थं (दे० १०) महाख्यातं दे० ७
तीर्थमहाख्यात (→'तीर्थं महाख्यात') -d) दे० देवस्य (→
वेदवत्या)

९ -a) शा० रावणे (→'रावणेन'), दे० गृहीतया ते० गृहि
ताया (→'गृहीताया') कारा गृहीतया रावणेन -b) दे० ११ 'सप्त'
(दे० 'म') (→'सप्तमा') दे० ४ ७ च द्विलोचमा (→'द्वित्रसप्तमा')
-०) दे० सत (→'सा') -d) शा० नर' दे० युगोप दे० ४ ते० 'अमुच्य'
(→'मुमुचे') शा० कारा का० २ दे० ११ 'कशिता' (→'कशिता')

१० -a) दे० गृहे जाता (→'जाता गृहे') -d) दे० पति-
व्रता (→'पतिव्रता')

११ -a) शा० १ दे० हत्वा (→'हत्वा') शा० कारा का० २
दे० १० ११ 'वै' (→'वै') -b) दे० ४ ७ ते० तदा (दे० 'था'),
दे० शिव (→'स्वयम्') -०) दे० रामे (→'रामेन') -d) दे० ४,
७ ते० 'हृष्टि' (→'अभिषिच्य')

१२ -a) शा० कारा का० २ सा सीता तु (→'समानीता'),
शा० कारा का० १ सीता (→'सीता') -b) का० मुदे 'चन', का० २
'वता', दे० 'वत', (→'वता') दे० तपः, यथा, दे० तपः (→'यथा')
-०) दे० ४ ते० तत्र (→'तस्या') -d) दे० ११ कत्मा (या ?)
मुक्त (अ ?), दे० २ ते० कन्यायाज्ञ (→'कन्यायाज्ञ'), दे० ३ २२
अवेत् (→'सर्वत')

१३ -a) दे० ११ विमुक्त (→'विमुक्त') -०) दे० ३ ११
गच्छत् दे० ते० गच्छेत्, दे० ३ गच्छेत् (→'गच्छेत्')

१४ -a) दे० वर्णावरः, दे० ३ १० ते० वर्णावरः, दे० वर्णा-
वर (→'वर्णावर') -b) शा० ब्राह्मणं, दे० ब्रह्मण्य (→'ब्राह्मण्य'),
दे० ४ ७ ते० महद् (→'नर') -०) शा० ब्रह्मण्य (→'ब्राह्मण्य')

१५ -a) १ ५ ७ १० ११ ते० ततो (दे० तत्र) गच्छेत्सोम
तीर्थं -b) दे० १० ११ त्रैलोक्यं चाग्निं, दे० ३ ७ ते० त्रैलोक्यपर्याप्तं,
दे० त्रैलोक्येपति (→'तीर्थं त्रैलोक्यं') -d) दे० 'राज्य', (→
'राज्यम्') का० भवाप्तयात् (→'भवाप्तयात्') दे० ७ द्विजराज्यं
मातायात्

१६ -a) दे० ३ वं (→'च') -b) दे० ७ ते० स्वात् विवृ
(→'स्वयितृ') शा० कारा का० २ देवतानि च, दे० ४ ते० देवता मणि

निर्मलः स्वर्गमायाति कार्तिक्यां चन्द्रमा यथा ॥ १६
सप्तसारस्वतं तीर्थं त्रैलोक्यस्यापि दुर्लभम् ।
यत्र सप्त सरस्वत्य एकीभूता वहन्ति च ॥ १७
सुप्रभा काञ्चनाक्षी च विशाला मानसधरा ।
सरस्वत्योपनामा च सुवेषुर्निमलोदका ॥ १८
पितामहस्य यजतः पुष्करेषु स्थितस्य ह ।
अध्वयन् सपयः सर्वे नाथं यज्ञो महाफलः ॥ १९
न दृश्यते सरिच्छ्रेष्ठा यस्मादिह सरस्वती ।
तच्छ्रुत्वा भगवान् प्रीतः सप्साराथ सरस्वतीम् ॥ २०
पितामहेन यजता आहूता पुष्करेषु वै ।
सुप्रभा नाम सा देवी तत्र रयाता सरस्वती ॥ २१

तां दृष्ट्वा मुनयः प्रीता वेगयुक्तां सरस्वतीम् ।
पितामहं मानयन्तीं ते तु तां बहु मेनिरे ॥ २२
एवमेवा सरिच्छ्रेष्ठा पुष्करस्था सरस्वती ।
समानिता वृक्षेने मङ्गणेन महात्मना ॥ २३
नैमिषे मुनयः स्थित्वा शौनकाद्यास्तपोधनाः ।
ते पृच्छन्ति महात्मानं पौराणं लोमहर्षणम् ॥ २४
कथं यज्ञफलोऽस्माकं वर्तता सत्पथे भवेत् ।
ततोऽज्रवीन्महामागः प्रणम्य धिरसा श्रुपीन् ॥ २५
सरस्वती स्थिता यत्र सत्र यज्ञफलं महत् ।
एतच्छ्रुत्वा तु मुनयो नानास्वाध्यायवेदिनः ॥ २६

(→देवतायि च) -०) शा. १।१० दे. ५.१०.११ निमुक्त
कारा विमुक्त, दे. ३।१०.११ नैर्म (दे. ३।१०.११) च (→निमित्त) दे. ३
प्रापति (→प्रायाति) -d) दे. ३।१०.११ वामन (→वदमा)

१७ -a) दे. १।१०.११ (→सीम) -b) दे. १।१०.११ (→
दुर्लभ) -०) शा. १।१०.११ °स्वत्वा, दे. १।१०.११ °स्वत्वा (→स्वत्व)
-d) शा. १।१०.११ °स्वत्वा (→स्वत्व) शा. १।१०.११ °स्वत्वा (→स्वत्व)
(→स्वत्वा) दे. ३।१०.११ (→वहन्ति)

१८ -a) दे. ३।१०.११ सुप्रभा (→सुप्रभा) दे. ३।१०.११ सुप्रभा
काञ्चनाक्षी, दे. ३।१०.११ सुप्रभा (→काञ्चनाक्षी च)
-b) शा. १।१०.११ का. १.२ दे. ३।१०.११ का. १.२ विमता (→विमता)
शा. १।१०.११ का. १.२ मानस, दे. ३।१०.११ मानस (→मानस) दे. ३।१०.११
हवा (→हवा) दे. ३।१०.११ विशाला सुमोदरा -०) का. १.२ °स्वत्व
माता च, दे. ३।१०.११ °स्वत्वमायाम्नी (दे. ३।१०.११) च, दे. ३।१०.११ °स्वत्व
(→स्वत्व) नामा च -d) शा. १।१०.११ का. १.२ दे. ३।१०.११
सुप्रभा, दे. ३।१०.११ सुप्रभा (→सुप्रभा) दे. ३।१०.११ सुप्रभा (→सुप्रभा)
(→सुप्रभा) दे. ३।१०.११ सुप्रभा (→सुप्रभा)

१९ -b) शा. १।१०.११ का. १.२ दे. ३।१०.११ °स्वत्व (→
स्वत्व) दे. ३।१०.११ च, दे. ३।१०.११ दे. ३।१०.११ सप्तोत्पत्तिरस्य ह
-०) दे. ३।१०.११ भुवन (→भुवन) -d) दे. ३।१०.११ महत् (→महत्) दे. ३।१०.११
दे. ३।१०.११ फल (→फल)

२० दे. ३।१०.११ bod ० शा. १।१०.११ cd
० -a) शा. १।१०.११ सति (→सति), दे. ३।१०.११ सति (→सति)
-b) शा. १।१०.११ का. १.२ पुष्करस्था, दे. ३।१०.११ पुष्करस्था (दे. ३।१०.११)
पुष्करस्था वै (→पुष्करस्था) -d) दे. ३।१०.११ च (→[च]य)
कारा cd स्थाने—

१३४ * इति देवच भूता ब्रह्मावाहिना स्वयम्

२१ दे. ३।१०.११ का. १.२ ab ० दे. ३।१०.११

० -b) दे. ३।१०.११ स्वाहता, दे. ३।१०.११ स्वाहता (→प्राहता), मुने च
(→वै) -०) कारा स्वप्रभा (→सुप्रभा) -d) दे. ३।१०.११
(→वह)

२२ -a) दे. ३।१०.११ (→सा), दे. ३।१०.११ प्रेता (→प्रीता) -b)
दे. ३।१०.११ (→वेग) दे. ३।१०.११ पुष्का (→पुष्का) -०) दे. ३।१०.११
(→पितामह) शा. १।१०.११ मानयन्ती, का. १.२ मानयन्ती, दे. ३।१०.११
(→मानयन्ती) -d) शा. १।१०.११ का. १.२ कीर्तिता शा. १।१०.११ कीर्तिता,
दे. ३।१०.११ कीर्तिता, दे. ३।१०.११ दे. ३।१०.११ (→दे. ३।१०.११)

२३ दे. ३।१०.११ ab यावत् दे. ३।१०.११ (ह तं) -a)
शा. १।१०.११ सति (→सति) -०) शा. १।१०.११ का. १.२ दे. ३।१०.११ शत्र
(→शत्र) -d) शा. १।१०.११ सत् (शा. १।१०.११) शा. १।१०.११ सत् (शा. १।१०.११)
मात्रेण (→मन्त्रेण)

कारा b, c मन्त्रेण प्रथमम्—

१३५ * स्वप्रभा नाम विमता सुप्रभावापिनी विना ।

२४ दे. ३।१०.११ (द २३ पा वि) -a) शा. १।१०.११ सुप्रभा,
दे. ३।१०.११ (→सुप्रभा) -b) दे. ३।१०.११ पन्ता (→पन्ता) -d)
दे. ३।१०.११ पुष्का (→पुष्का) कारा रोमं (→लोमं)

२५ दे. ३।१०.११ (द २३ पा वि) शा. १।१०.११ d ० -a) का. १.
फलोऽस्माकं + वरोऽस्माकं दे. ३।१०.११ फल विद्वन् (→फलोऽस्माकं)
मुने क्व न स्वाद्य यज्ञल -b) शा. १।१०.११ का. १.२ सफलो,
दे. ३।१०.११ सत्पथे (→सत्पथे) दे. ३।१०.११ मुने (→मने) दे. ३।१०.११
वर्तता भवेत् -०) दे. ३।१०.११ [च] ध्रुवन् (→[च] ध्रुवन्) शा. १।१०.११
का. १.२ दे. ३।१०.११ भाग, दे. ३।१०.११ भाग (→भाग) -d) शा. १।१०.११
का. १.२ दे. ३।१०.११ ध्रुव, कारा ध्रुव, दे. ३।१०.११ ध्रुव (→ध्रुव)

२६ दे. ३।१०.११ (द २३ पा वि) शा. १।१०.११ d ० -d) दे. ३।१०.११
ना * (→नामा) दे. ३।१०.११ (→स्वाध्यायं)

३७ २७ समागम्य ततः सर्वे सम्मरुते सरस्वतीम् ।
 सा तु ध्याता तत्स्वत्र ऋषिभिः सत्रयाजिभिः ॥ २७
 समागता प्लावनार्थं यज्ञे तेषां महात्मनाम् ।
 नैमिषे काञ्चनाक्षी तु स्मृता मङ्गणकेन सा ॥ २८
 समागता कुरुक्षेत्रे पुण्यतोया सरस्वती ।
 गयस्य यज्ञमानस्य गयेष्वेव महान्तुम् ॥ २९
 आहूता च सरिच्छ्रेष्ठा गययज्ञे सरस्वती ।
 विशालां नाम ता प्रादुर्द्धपथः सशितम्ता ॥ ३०
 सरिद् सा हि समाहूता मङ्गणेन महात्मना ।
 कुरुक्षेत्रं समायाता प्रविष्टा च महानदी ॥ ३१
 उत्तरे कोशलाभागे पुण्ये देवार्षिसेति ।
 उद्दालकेन मुनिना तत्र ध्याता सरस्वती ॥ ३२
 आजगाम सरिच्छ्रेष्ठा तं देवं मुनिकारणात् ।

पूज्यमाना मुनिगणैर्नृल्ललाजिनसंवृतैः ॥ ३३
 मनोहरेति विख्याता सर्वपापक्षयावहा ।
 आहूता सा कुरुक्षेत्रे मङ्गणेन महात्मना ।
 ऋषेः समाननार्थाय प्रविष्टा तीर्थसुतमम् ॥ ३४
 सुवेष्टुरिति विख्याता वेदारे या सरस्वती ।
 सर्वपापक्षया ज्ञेया ऋषिसिद्धनिषेविता ॥ ३५
 सापि तेनेह मुनिना आराध्य परमेश्वरम् ।
 ऋषीणासुपकारार्थं कुरुक्षेत्रं प्रवेशिता ॥ ३६
 दक्षेण यज्ञता सापि गङ्गाद्वारे सरस्वती ।
 निमलोदा भगवती दक्षेण प्रकटीकृता ॥ ३७
 समाहूता ययौ तत्र मङ्गणेन महात्मना ।
 कुरुक्षेत्रे तु कुरुणा यजिता च सरस्वती ॥ ३८

२७ दे० ० (इ २३ पा वि) ते० ab ० -b) दे०
 स्रम * तु दे० ३ स्रमरन्ति, दे० स्रमरस्ता, दे० स्रमरस्ते, दे०
 स्रमस्य (→स्रमस्ते) -०) दे० ११ नु (→नु) -d) कारा
 मुनिभि (→ऋषिभि)
 २८ दे० ० (इ २३ पा वि) -३) दे० ३ ते० गत्या
 (→गता), शा० कारा का० २ पावनार्थं, दे० प्लवनार्थं, दे०
 प्लवनार्थं (→प्लवनार्थं) -b) शा० कारा का० २ यज्ञ, दे० ११
 यज्ञ (→यज्ञ) -०) दे० ३ नैमिषात् (दे० ३) (→नैमिषे) दे० ३ ते०
 नैमिषे (→नैमिषी तु) -d) शा० कारा का० २ दे० ११ १० ११
 मङ्गणे (शा० ३, कारा ३) न (शा० ३) मङ्गणे
 २९ दे० ० (इ २३ पा वि) दे० ३ od ० -a) दे० ४
 ते० गत्या दे० १० गत्या (→गत्या) -b) दे० ३ प्रजताय (→पुण्य
 सोया) -d) दे० ४ १० ते० गत्या या, दे० ११ गयेष्वेव (→गयेष्वेव)
 दे० ३ ११ ऋतु दे० १० ऋती (→ऋतुषु)
 ३० दे० ab ० (इ २३ पा वि) दे० ३ ab ० -a)
 शा० सरि (→सरिद्) -b) दे० ४ ते० ययात्या या (→ययत्त)
 -०) शा० दे० ११ विशाला, कारा का० २ दे० विमल, दे० विशाल
 (→विशाला) दे० नाम्ना (→नाम) -d) दे० मुनय (→ऋषय)
 दे० १० शक्ति (→सक्ति)
 ३१ -a) दे० ११ सरि (→सा हि) दे० ११ आहूतो
 (→आहूता) -b) शा० मकरेण, कारा मकलेन दे० ११ मकलेन
 (→मकलेन) -०) का० समदूता, दे० समाया (या ?) ती,
 (→समायाता) -d) दे० ३ प्रति (दे० ३) द्वा (→प्रविष्टा)
 ३२ -a) कारा दे० कोशला (→कोशला) -d) दे० ११

न्या (ता ?) या (→ध्याता)
 ३३ दे० -३) शा० सरि (→सरित्) -b) दे० ११ तद्व
 (→त वे)
 ३४ दे० १० पुने ३४ b कारम्य ३४ a इति यावत् ० दे०
 od वस्त्रम् -a) शा० कारा का० २ स्मेति (→स्मेति), दे० दे
 (→वि) दे० ३ पलातो (→पलाता) -b) दे० ११ सयापहा, दे०
 भयापहा (→भयावहा) -०) शा० का० दे० ११ श्वेन (→श्वेन)
 -f) दे० प्रतिष्ठा (→प्रविष्टा)
 दे० ab, od मध्ये अक्षिपम्—
 १३६ ४ धाहूता च सरिच्छ्रेष्ठा गययज्ञ सरस्वती ।
 विशाला नाम ता प्रादु ऋषयः सशितम्ता । (→३०)
 ३५ दे० ३ od ० दे० १० a ० (इ २३ पा वि)
 -०) दे० ३ लवकरी (→क्षया जया) -d) का० दे० ४ दे० १० मुनि
 (→ऋषि)
 ३६ का ० -b) दे० ४ हाराध्य, ते० स्वापध्य
 (→हाराध्य) -३) दे० ४ ते० सरस्वता (→कुरुक्षेत्र) ते० ३ प्रे
 शत (→प्रवेशिता)
 ३७ शा० ab ० दे० od ० -a) दे० यज्ञता दे० ११ य
 * वा (→यज्ञता) दे० चापि दे० ४ ते० चापि, दे० पूर्व, दे० १० साति
 (→सापि) -d) दे० दक्षिणे (→दक्षेण) दे० ११ प्रगटी, दे०
 प्रकटी (→प्रकटी)
 ३८ दे० ३ ० -३) दे० ३ हू (→हूता) -०) दे० ३
 श्वेन, ते० श्वेन च (→श्वेन तु) -d) शा० कारा का० २
 दे० ४ ५ १० ११ यजता, ते० यजिता (→यजिता) दे० तु (→व)

सरोमध्ये समानीता मार्कण्डेयेन धीमता ।

अभिप्लूय महाभागां पुष्पतोषां सरस्वतीम् ॥ ३९ ॥

यत्र मङ्गणकः सिद्धः सप्तसारस्वते स्थितः ।

नृत्यमानश्च देवेन शंकरेण निवारितः ॥ ४० ॥

इति श्रीवामनपुराणे सरोमाहात्म्ये षोडशोऽध्यायः ॥१६॥

१७

अप्य ऊचुः ।

कथं मङ्गणकः सिद्धः कस्माज्जातो महानृपिः ।

नृत्यमानस्तु देवेन किमर्थं तं निवारितः ॥ १ ॥

लोमहर्षण उवाच ।

कथमप्यस्य सुतो जज्ञे मानसो मङ्गणो मुनिः ।

३९ -a) शा. का. सरोम्ये, दे. समाराध (→सरोम्ये)
-b) दे. ३.७ वे. मार्कण्डेय महात्मना (दे. ७); दे. मार्कण्डे ७ न
धीमता -o) शा. अभिप्लूय, का. २ दे. १.५ ११ अनिप्लूय, दे. प्रवि-
प्लूय (→अभिप्लूय); दे. ३ वे. महाभाग (→महाभाग) -d)
शा. दे. १.२.४.७.१० ११ °लोमा (→°लोमा); दे. १.४ ७ १० ११ सरस्वती
(→सरस्वती).

४०. दे. २ ५ ७.१० वे. १.०d O. -b) शा. °सारस्वती, दे. २-४
°सारस्वतो (दे. °त) (→°सारस्वते), दे. रियता (→रियत)
-d) दे. १.११ मङ्गणो नि (→शंकरेण).

पुष्टिका—शा. का. २ दे. ३ १० वे. इति श्रीवामनपुराणे
सरोमाहात्म्ये, का. २ दे. ११ इति वामनपुराणे सरोमाहात्म्ये, दे. ४
इति वामने सरोमाहात्म्ये, दे. ५ वामनपुराणे सरोमाहात्म्ये, दे. ७
श्री वामनपुराणे सरोमाहात्म्ये, मुने, इति श्रीवामनपुराणे पुनर्वसु-
नारदसंवादे सरोमाहात्म्ये अष्टाध्यायनाम—शा. का. १.२ दे. ५.७.१०.
११ वे. O, का. २ सप्तसारस्वत नाम अष्टाध्यायसंख्या—दे. २.५.१०
O, शा. सप्तविंशोऽध्याय ॥२७॥, का. २ अष्टविंशोऽध्याय, का.
जट्ट, +सप्तविंशोऽध्याय, का. २ अष्टविंशोऽध्याय, ॥२८॥, दे. घ
॥३१॥, दे. ३ ॥३७॥, दे. वतुर्दोषोऽध्याय, दे. ११ अध्याय ॥३१॥, वे.
एकोनवत्सार्धोऽध्याय ॥३१॥, मुने सप्तविंशोऽध्याय

१७

ॐ शा. दे. २ अप्य .

स्नानं कर्तुं व्यवसितो गृहीत्वा वस्त्रं द्विजः ॥ २ ॥

सत्रं गत्वा ह्यप्सरसो रम्भाद्याः प्रियदर्शनाः ।

स्नान्ति रुचिराः स्निग्धास्तेन सार्धमनिन्दिताः ॥ ३ ॥

सतो मुनेस्तदा श्लोमादेवः स्कन्धं यदम्मसि ।

तदेव स तु जग्राह कलशे वै महातपाः ॥ ४ ॥

१. -a) का. २, मन्त्रक, दे. १ मर्कनक (→मङ्गणक.). -b)
दे. ४ वे. महातपे (दे. °त), दे. महातपि (→महातपि). -o)
दे. ४ वे. तप्य कुर्वन् शंकरेण. -d) दे. सति (→च ति).
ॐ शा. लोमहर्षण, दे. लोम उवाच, दे. लोमहर्षण.

२ -a) दे. २.४ ७ वे. कथपय (→कथपय), का. २ दे. २.५
यो (दे. °ते) (→चते). -b) दे. नामा हो (→मानतो);
का. २, यद्गते (→मङ्गणे). -o) दे. स्नानं कर्तुं (→स्नानं कर्तुं);
शा. निव (→व्यव) -d) दे. ३ द्विज (→द्विज).

३. -d) का. २ वस्त्रं, दे. ४.७ वे. वास्त्रं (ह्यस्त्रं). -b)
दे. ११ र(प्र?) स्नाय्या (→रम्भाद्या), दे. ७.११ °वर्शना, दे.
°दर्शन (→°दर्शना). -o) दे. ४ स्नाने (दे. °ते) वा, दे. ३ स्नातो
वा, दे. १ स्नान्येव (→स्नायन्ति); दे. ४.५.११ रुचिरा (→रुचिरा);
दे. १.५ ११ निन्दा, दे. ४.१० वे. -वाप (→स्निग्धा), का. १ रुचिरा-
का. २ (→रुचिरा स्निग्धा), दे. स्नायन्ति रुचिराकारा. -d)
दे. २.४.१० वे. मुनितया (→तेन सार्धं), दे. ४ वे. ह्यनि (दे. °त)
निन्दा (→अनिन्दिता); दे. रुचिरासो ह्यनिन्दिता.

४. -a) दे. ३ तत्र (→ततो). -b) का. २ दे. ३ रत्नकर्म;
दे. ११ रत्नच (→रत्न रत्न), का. ३ दे. ५.१०.११ तदमसि,
का. २ दे. तदामसि (→यदम्मसि). -o) दे. ३ तपेते, दे. ३ तत्रता
(→तत्रत) दे. ३ वे. यमनुपस (→यं तु जग्राह), दे. ३ तत्रतं तु
जग्राह, मुने व्याधो जग्राह तत्रत. -d) शा. कतपे (→चतपे);
का. २ वा (→वै), दे. ३ सप्तविंश, वे. तदामसि (→महातपा),
दे. ३ शक्तिपद कलशे मुनि, मुने, कतपे व्यसिपत्तया.

सप्तधा प्रविभागं तु कलशस्थं जगाम ह ।
 तत्पर्वयः सप्त जाता विदुषान् भरतां गणान् ॥ ५
 बापुवेगो बापुबलो बापुहा बापुमण्डलः ।
 बापुज्वालो बापुरेतो बापुचक्रश्च वीर्यवान् ॥ ६
 एते ह्यपत्यास्तस्यर्षेर्धारयन्ति चराचरम् ।
 पुरा मङ्गणकः सिद्धः इक्ष्माप्रेणेति मे श्रुतम् ॥ ७
 श्वतः किल को विप्रास्तस्य शाकरसोऽस्रवत् ।
 स वै शाकरसं दृष्ट्वा हर्षाविष्टः प्रनृचवान् ॥ ८
 ततः सर्वे प्रनृचं च स्थावरं जङ्गमं च यत् ।
 प्रनृचं च जगद् दृष्ट्वा तेजसा तस्य मोहितम् ॥ ९
 ब्रह्मादिभिः सुरैस्तत्र ऋषिभिश्च तपोधनैः ।

५. -a) शाः सठवा, ते। तवापा (-सतवा) का। तद
 (-मु) -d) दे३ ते। शातात्र (-विदुषान्), शा। का। दे। १ ११
 मलान्, का। दे३ मरतो (-भरता), दे३ ते। गणा (-गणान्)

६ -b) दे३ वपुमं (-बापुमं) -c) दे३ ५.१० ११ 'जलो
 (दे३ 'ते) दे३ ३ ते। 'ज्वाला, दे३ 'ज्वरो (-'ज्वालो), का.
 दे३ ४ ५ १ १०-११ 'पिता (-'पेतो) -d) दे३ 'बलाश्च, दे३ ११ 'चक्र
 (?) अ (-'चक्रा)

७ -a) दे३ ११ ज्वरत, दे३ ४ तवा, दे३ च पुना
 (-'हृपत्या), दे३ १० ते। तस्यर्षेस्तनया एवे -b) दे३ वारय ६
 (-'वारयति) -c) वारा मङ्गणक, दे३ १० ते। मङ्गणय (-
 मङ्गणक) -d) शा। कारा का। २ मुअरेहेति मे श्रुत, दे३ ५ ११
 ते। कोमारोति विष्णुत

८ -a) दे३ ४ ११ ते। शतात् (-शत) दे३ ३ ते। कर-
 तवे (-'किल करे) शा। का३ विप्र (-'विप्रात्) -b)
 दे३ ते। हृभूय, दे३ [म] श्वत (-[म] श्वत) -c) शा।
 सर्वे (-'सर्वे) -d) दे३ हर्षत (-'हर्षा-) शा। वृष्ट, दे३ वृष्ट
 (-'विष्ट) शा। कारा का। २ च, दे३ १० ११ स (-'प्र)

९ -a) दे३ ११ सर्वे, दे३ सर्व- (-'सर्वे) काय
 प्रवृत्त हि, दे३ ते। प्रवृत्तद्वि, दे३ प्रवृत्तस्य, दे३ च वृत्त नै (-'प्रवृत्त
 च) -b) दे३ ते। वै (-'यत्) -c) शा। का। दे३ प्रवृत्त
 (-'प्रवृत्त) दे३ दै, दे३ [च] दे३ ते। जगम (-'जगद्)
 -d) शा। का। २ मोहित जगद्, काय मोहितं तत, दे३ तस्य
 मोहिते (-'तस्य मोहितम्)

१० -a) दे३ देव (-'मुदै), दे३ ४ ते। तज ब्रह्मादि-
 भिरिवै, -b) काय दे३ मुनिभिः (-'ऋषिभिः) -d) शा।

विश्वतो वै महादेवो मुनेरर्थे द्विजोत्तमाः ॥ १०
 नार्यं नृत्वेद् यथा देव तथा त्वं कर्तुमर्हसि ।
 तवो देवो मुनि दृष्ट्वा हर्षाविष्टमतीव हि ॥ ११
 सुराणां हितकामार्थं महादेवोऽभ्यभाषत ।
 हर्षस्थानं किमर्थं च तवेदं मुनिमतम ।
 तपस्विनो धर्मपथे स्थितस्य द्विजसत्तम ॥ १२

श्रुतिरुवाच ॥

किं न पश्यसि मे ब्रह्मन् कराच्छाकरसं सुतम् ।
 यं दृष्ट्वाऽहं प्रनृचो वै हर्षेण महताऽन्वितः ॥ १३
 तं प्रहस्यामवीद् देवो मुनिं रामेण मोहितम् ।
 अहं न निस्स्य विप्र गच्छामीह प्रपश्यताम् ॥ १४

काय का. ० शर्व, दे३ शर्व (-'शर्व)

११. दे३ ab देव तथा ○ (ह स), दे३ ११ cd १२ ef
 ○ -a) दे३ न हि (-'नार्य) दे३ वृत्ते दश (-'वृत्तेषां)
 -b) दे३ वपुम् (-'कतु'य) -c) दे३ ४ देवा (-'देवो) -d)
 दे३ हर्षं (-'हर्षा'), दे३ ३ दे३ अनु (दे३ 'पू) तत, दे३ अनन्तर,
 मुने -यति तवा (-'प्रतीव हि)

१२ दे३ ○ (ह ११ वा वि) -a) दे३ ११ 'कार्यार्थ
 (-'कार्यार्थ) -b) दे३ [म] त्वं (-[म] त्वं) -c) दे३ ते।
 भाव (-'भावत) दे३ हर्षं (य ?) तात (-'हर्षंभावने) -d) दे३ ११
 त वैव, दे३ ३ ते। तद्विद, दे३ १० तवेव (-'तवेव) दे३ ११ 'सत्तम, दे३
 'सत्तम (-'सत्तम) -e) दे३ ५ ११ 'पिय दे३ ३ ते। पिय (-'पिये)

१२ श्रुकोत्तर कारा बधिकम्-

१३ ६ श्रुतिरुवाच ॥ देव शकर लोकगकरम्

६ काय ○ दे३ श्रुति

१३ -b) शा। कर स्वां (ता ?), का। करात् शक, 'त-
 करशक', का. करशक, दे३ ५ ११ शता 'शक' (-'करशक')
 दे३ 'रत्त (-'रत्त) शा। श्रुत, 'श्रुत, दे३ ० १ ते। 'श्रुत, दे३
 स्थित (-'श्रुत) -c) शा। कारा का। ० दे३ ५ १०-११ च
 (-[श्रु] काय प्रवृत्तद्वि, दे३ प्रवृत्त च, दे३ प्रवृत्तो वै, ते।
 प्रवृत्तो वै (-'प्रवृत्ता वै) -d) दे३ ते। च समन्वित, दे३ पु
 समन्वित (-'समन्वित)

१४ -b) दे३ मुनि- (-'मुनि) शा। मुनिराङ्गन, का।
 मुनिरपद् राव, 'मुनि वा गच्छ (-'मुनि रामेण) का। मोहितं, 'त-
 वां (-'मोहितम्) -d) शा। ब्रह्मादि ता (?), दे३ ३ १ १०-११ ते।
 प्रपश्यताम् (-'प्रपश्यताम्)

एवमुक्त्वा मुनिश्रेष्ठं देवदेवो महावृत्तिः ।
अहङ्गुल्यग्रेण विप्रेन्द्राः स्वाहमुष्टं ताडयद् भवः ॥ १५
ततो भस्म क्षतात् तस्मान्निर्गतं हिमसन्निभम् ।
तद् दृष्ट्वा व्रीडितो विप्रः पादयोः पतितोऽब्रवीत् ॥ १६
नान्यं देवादहं मन्ये शूलपाणेर्महात्मनः ।
चराचरस्य जगतो परस्त्वयमसि शूलधृक् ॥ १७
त्वदाश्रयाथ दृश्यन्ते सुरा ब्रह्मादयोऽनघ ।
पूर्वस्त्वयमसि देवानां कर्त्ता कारयिता महत् ॥ १८
त्वत्प्रसादात् सुराः सर्वे मोदन्ते ह्यकुतोभयाः ।
एवं स्तुत्वा महादेवमृषिः स जगतोऽब्रवीत् ॥ १९

भगवंस्त्वत्प्रसादाद्दि तपो मे न क्षयं ब्रजेत् ।
ततो देवः प्रसन्नात्मा तमृषिं वाक्यमब्रवीत् ॥ २०
ईश्वर उवाच ॥
तपस्ते वर्द्धतां विप्र मत्प्रसादात् सहस्रधा ।
आश्रमे चेह वत्स्यामि त्वया साङ्गमहं सदा ॥ २१
सप्तसारखत्वे स्नात्वा यो मामर्चिष्यते नरः ।
न तस्य दुर्लभं किञ्चिदिह लोके परत्र च ॥ २२
सारखत्वं च तं लोकं गमिष्यति न संशयः ।
शिवस्य च प्रसादेन प्राप्नोति परमं पदम् ॥ २३

न. १८

इति श्रीवामनपुराणे सरोमाहात्म्ये सप्तदशोऽध्यायः ॥१७॥

१५ -a) दे११ उक्ता (→उक्ता); दे१ मुनि (→मुनि);
दे१.२.५.११ वेष्ट (दे१ ष्ठे) (→वेष्ट). -b) दे१ मुनि (→पुति)
-c) दे१.११ लाशेण (→ल्यशेण); दे१.५.११ विप्रयं (→विप्रेन्द्रा)
-d) दे१ २ ५.१० ते। स्वाङ्गुष्ठ, दे२ साङ्गुष्ठ (→स्वाङ्गुष्ठ); का१
का१.२ ताडयद्भवः, दे१ ५.७.१०-११ ताडितोभयम्, दे२ समताडयद्
(→ताडयद् भवः)।

१६. -a) दे१ ह्य (ह?) रय (→क्षताय). का१ का१.२ तस्य
(→तस्मात्). -b) का१ निर्जित, का२ विरमुत (→निर्गत) -c)
का१ का१ दे१.२ ५.७ ११ ते। ह (→हृ), दे२ व्रीडितो (→व्रीडितो)
दे२ विप्रा (→विप्र). -d) दे२ ५.७ ते। पादयोः पतित स्थित.

१७ -a) दे१ ५.७.१० गान्धर्व, दे२ नाथ (→गान्धर्व). -b)
दे२.५.७ ते। ब्रह्मा परतर महत् -c) दे२.७ ते। सुरागुरुस्य
(→चराचरस्य), दे२ मास्तो (→जगतो) -d) दे१ ५.११ पर,
दे२ ३ ते। पुत्र (→पुत्र), का२ का१ पुल्लुत्त (→पुल्लुत्त)

१८. -a) दे१ त्वयाश्रयाय, दे१ च (वि ?) वाश्रयाश्रय (→
त्वदाश्रयाय); दे१ यदृश्यन्ते (→ह दृश्यन्ते) -b) दे१ देवादयो
(→ब्रह्मादयो), का१ का२ दे१ ५.११ मही, का२ धर्मयो, का१ मही, +
हामी (→अ) नय -c) का१ का२ का१.२ दे१ ५.७ ते।
सर्वम् (दे१ सर्व) (→पूर्व) -d) का१ त्वमय (→त्वयसि) -e) का२
दे१ ३ ५.११ महत् (→महत्)

१९. दे१ ते। मुने. cd इत्यारम्भ २० d वायव्य ० -)
दे२ तद (→स्वतः), दे१ ५.११ प्रसादा (→प्रसादाय) -b) दे१
ह (→हृ) -c) दे११ श्रुत्वा (→श्रुत्वा). -d) दे१ ऋषिभि
(→ऋषि स); दे२.३ [अ]भवत् (→[अ] ब्रजितो)
१९ श्लोकस्य ab, अनन्तर दे१ मुने ऋषिभ्यो—

138 ६ सुरागुरुस्य पाथीय न तपो ये वरेन्महत् ।

[दे२.३.१० धय अधिकश्लोक २० श्लोकस्यानन्तरमधिकश्लोकेण
आगत —1) दे१० ते। जगतो (→पाथीय)]

२०. दे१ ते। ०। दे२. cd ०. -a) दे१ प्रसादेन
(→प्रसादादि). -b) दे२ ज्ञाय, दे११ स्तपता (→न क्षय); दे१
भयो मे न करोय महत्.

॥ का२ दे१ ५.७ ते। ०. दे२ ईश्वर च मुने सोमहर्षण
उवाच.

२१. -a) दे२ वत्स्यामि (→वत्स्यामि) -d) दे१.११ इद,
दे२ श्रय (→ग्रह), दे२ तस्य (→स्य)

२२. -a) दे१ नरै. (→नर) -c) दे२ दुर्लभ (→दुर्लभ)

२३ का१ cd ०. -a) दे१ ११ सारखत्वे (→सारखत्वे)
का१ का२ का२ दे१ ५.१० ११ ते। वे लोक, दे१ वे लोका (→त लोका)
-b) का२ का२ दे१ ५.१० ११ ते। गमिष्यति (→गमिष्यति)
-c) दे२ पु (→पु). -d) का२ प्राप्नोति पर पदम्, दे१ प्राप्नोति
स्वत्मा पतिष्य

पुत्पिषा—का१ का२ दे२ ३ दे२ ३ दे२ ३ इति श्रीवामनपुराणे
स (दे२ ॥) रोमा (या) म हात्म्ये, दे१ ११ इति वामनपुराणे
सरोमाहात्म्ये, दे२ इति वामने सरोमाहात्म्ये, दे१ श्रीवामनपुराणे
सरोमाहात्म्ये, मुने इति श्रीवामनपुराणे पुनस्त्वयनारदसहादे सरो-
माहात्म्ये, अध्यायनाम—का२ मङ्गुनतिर्दिनाम धर्म्येपु नास्ति.
अध्यायसंख्या—दे२ ५. ०. ०. याः प्रवृत्तिशोध्याय, का२
यस्यैकतमोऽध्याय, का२ २ एकोनविंशोऽध्याय, दे१ प्रा१३६१, दे२,
॥३६१, दे१ अध्याय ॥३६१, दे१ पंचदशोऽध्याय, ते। चत्वारिंशो-
ध्याय, मुने. प्रवृत्तिशोध्याय.

जगाम सर्वतीर्थानि पृथिव्यां यानि कानि च ॥ ९
ततः स कथयामास ऋषीणां भावितात्मनाम् ।
तेऽब्रुवन् ऋषयो विप्रं प्रयासोन्नतं प्रति ॥ १०
तेषां तद्वचनं श्रुत्वा जगाम स रहोदरः ।
ततस्तथोन्नतसे तीर्थे तस्योपस्थितस्तदा ॥ ११
तच्छिरश्चरणं मुह्यत्या पपातान्तर्जले द्विजाः ।
ततः स विरजो भूत्वा पृथात्मा वीतरुलम्पः ॥ १२
आजगामाश्रमं प्रीतः कथयामास चाखिलम् ।
ते श्रुत्वा ऋषयः सर्वे तीर्थमाहात्म्यमुच्यमानम् ।
कपालमोचनमिति नाम चक्रुः समागताः ॥ १३
तत्रापि सुमहतीर्थं विश्वामित्रस्य विद्युतम् ।
ब्राह्मण्यं लब्धवान् यत्र विश्वामित्रो महाशुनिः ॥ १४

तस्मिंस्तीर्थेवरे स्नात्वा ब्राह्मण्यं लभते ध्रुवम् ।
ब्राह्मणस्तु विशुद्धात्मा परं पदमवाप्नुयात् ॥ १५
ततः पृथुदकं गच्छेन्नियतो नियताशनः ।
तत्र सिद्धस्तु ब्रह्मर्षी स्पृह्युर्नाम नामतः ॥ १६
जातिसरो स्पृह्युस्तु गङ्गाद्वारे सदा स्थितः ।
अन्तर्कालं ततो दृष्ट्या पुत्रान् वचनमब्रवीत् ।
ह्यश्वेनो न पश्यामि नयध्वं मां पृथुदकम् ॥ १७
विज्ञाय तस्य तद्भावं स्पृह्योस्ते तपोधनाः ।
तं वै तीर्थे उपानिन्युः सरस्वत्यास्तपोधनम् ॥ १८
स तैः पुत्रैः समानीतः सरस्वत्यां समाप्नुतः ।
स्मृत्वा तीर्थगुणान् सर्वान् प्राहेदमुपिमस्रमः ॥ १९
सरस्वत्युच्चरे तीर्थे यस्त्यजेदात्मनस्तनुम् ।

बे ३

-b) दे१ वेदनाशं, दे३ देवनाशं (→वेदनाशं) -d) शा१ च
(ह), का३ दे३, ७ १० -चिह्न (→च)

१०. -b) दे४ मुनीनां (→ऋषीणां), का३ °लम्बान्, न
स्नानम्, दे१ ११ °स्नाना (→°स्नाना) -c) दे४ मुनयो (→ऋषयो)
दे१, ५-११ विप्रग, दे३ १० तैः विप्र (→विप्र) -d) दे१ १२ ११
प्रयासोद्यो, दे३ प्रयासोद्यो, दे४ प्रयासोद्यो, दे७ प्रयासि श्रोतव्यं
(→प्रयासोद्यो)

११ -b) शा१ कार का३ २ दे१ ४ १० ११ हरोदर (→रहो
दर), -c) शा१ का३ ततश्चोन्नतसे तीर्थे, का३ प्राप्तश्चोन्नतसे
तीर्थे, का३ ततश्चोन्नतसे तीर्थे, दे१ ५ ११ ततश्चोन्नतसे तीर्थे, दे२ वै
तथा (है) तस्य प्रीतः श्रुत्वा तीर्थे, दे३ तथा श्रुत्वा तीर्थे ७७ दे४ तत
श्चोन्नतसे तीर्थे, दे१० तस्य श्रुत्वा तीर्थे -१) शा१ कार का३ २
तैः तस्याम् (→तस्याम्) दे२ °स्त्रुत्वा, दे३ °स्त्रुत्वा (है) (→°स्त्रु
त्वा), दे४ तथा (→तथा)

१२ -a) दे४ तच्छिरश्चरणं, दे२ तच्छिरश्चरणं, मुने
तच्छिरश्चरणं (→तच्छिरश्चरणं) -b) दे४ जगामां (→जगामां),
शा१ का३ दे४ ५ तैः द्विज (→द्विजा) - - दे१ ५ ११ ततो
(→ततो), दे१ ३ ५ १० ११ तैः विरजो (→विरजो), कार °भूत
(→भूत्वा) -d) दे५ पुत्रा त्वावीत, तैः पुत्रो विप्रत (→पुत्रात्मा
वीत)

१३ -c) दे३ ३ तैः श्रुत्वा तैः ऋषयः, दे४ श्रुत्वा तैः मुनयः,
दे१ तच्छ्रुत्वा ऋषयः (→तैः श्रुत्वा ऋषयः) दे५ तीर्थे (→सर्वे)
-d) दे३ सर्वे (→तीर्थे) -e) दे३ °तोषणम् (→°तोषणम्) -f-
न१ समागतं, °गता, दे४ समागता, दे१ समागत (→समागता)

१४ -b) दे१ ११ वै श्रुत, दे१ श्रुतव्यं (→विश्रुतम्) -c)

दे४ ब्राह्मण (→ब्राह्मण्य) -d) दे४ विश्वामित्रं मुनिभूत

१५ -a) दे३ तीर्थे नर (→तीर्थेवरे) -c) दे१ ११ ब्राह्मण
मुनि (→ब्राह्मणस्तु वि०) -d) दे४ वर (→वर)

१६ -b) दे३ °तासना (→°तासना) -c) कार यत्र,
दे२ ४ तैः यत (→यत्र) दे३ सिद्धस्तु (→सिद्धस्तु), शा१ का३ २
दे१ ७ १० ११ तैः ब्रह्मर्षि, दे३ ३ ५ ब्रह्मर्षि (दे३ ३ °र्षि), दे४ विप्रर्षि
(→ब्रह्मर्षि) -d) दे१ ११ सुपञ्चनम्, दे२ ५ तैः ऋष्यगुर्नाम, दे१
श्वयो गाय, मुने ऋष्यगुर्नाम (→श्वयङ्गुर्नाम)

१७ दे३ तैः c-f) दे१० मुने ७७ -a) शा१
जातिसर (→जातिसरो) दे१ ११ नयगुस्तु, दे२ ४ ऋषय (दे४ °गु)
हत्, दे३ ऋषि गत्वा, दे५ ऋषयस्तु, दे१ रिषगुस्तु (→रिषगुस्तु)
-b) दे४ °दार, दे३ °दार (→°दारे), दे५ तैः समाहित, दे४
समाहित, दे५ ११ समास्थिता (→समास्थित) -c) दे२ ७ °काले
(→°काल) -d) शा१ श्वेनो नु (→श्वेनो न) -f) कार का३ न
मुद (→नयध्वम्)

१८ दे३ १० तैः मुने ७७ -a) दे२ त तणापात, दे४
तस्य च भाव, दे२ त तथा यात (→तस्य तद्भावा) -b) कार
का३ श्वयगते, दे२ श्वयगुदे, दे३ रोषयगते, दे२ युषग ते (→श्वयगते)
-c) दे२ तैः (→तैः) -d) दे१ २ ४ ५ ७ °वन (→°धना)

१९ दे३ १० तैः मुने ७७ -a) दे२ सहसीन, दे१
समासीन (→समासीन) -b) शा१ कार का३ समा (शा१ न)
पुत्रा (→समापुत्र) -d) शा१ °मुत्तम, का३ सतमा, दे१ ५ ११
°सत्तमा (→°सत्तम)

२०. दे३ ७७ -a) कार श्रुते, का३ तीर्थे (→तीर्थे),

३६. १६ पृथुदके जप्यपरो नूनं चामरतां घञेत् ॥ २०
तत्रैव ब्रह्मयोऽन्यत्ति ब्रह्मणा यत्र निर्मिता ।
पृथुदकं समाश्रित्य सरस्वत्यास्तटे स्थितः ॥ २१
चातुर्वर्ण्यस्य सृष्ट्यर्थमात्मज्ञानपरोऽभवत् ।
तस्याभिध्यायतः सृष्टिं ब्रह्मणोऽन्यत्तज्जन्मनः ॥ २२
मृखतो ब्रह्मणा जाता बाहुभ्यां क्षत्रियास्तथा ।
ऊरुभ्यां वैश्यजातीयाः पद्भ्यां शूद्रास्ततोऽभवन् ॥ २३
चातुर्वर्ण्यं ततो हृष्ट्वा आश्रमस्यं ततस्ततः ।
एवं प्रतिष्ठितं तीर्थं ब्रह्मवोनीति संज्ञितम् ॥ २४
तत्र स्नात्वा मुक्तिकामः पुनर्योनिं न पश्यति ।

दे१.५.११ सरस्वत्यास्तु तीरे यं. -b) दे१.५.११ सत्यजेत् (→यस्य-
जेत्) -०) दे१ °कोनयं (→°के जयं), शा१ °पुरो (→°परो).
-d) दे१.११ तेनाय दारण भवेत्, दे३.१० नैतर्य मरणं भवेत्, दे४.५
म तस्य (दे३ तेनाय) मरण भवेत्, दे१ नैन स्वमरणं भवेत्.

२१. दे२. ०. -a) दे४ °योनीति, दे१ °योऽन्यत्तु (→°यो-
न्यत्ति). -b) का१ यत्तु (→यत्त), कार२ निर्मितम्, का२ दे३.४.७
ते१ वै पुरा (→निर्मिता). -०) दे४ सम्राट्, दे१ सम्राज्य
(→समाश्रित्य). -d) दे१ सरस्वत्या (→सरस्वत्या), का१.३
स्थिता, दे१.१ स्थितम् (→स्थित).

२२ -a) शा१ दे१.११ °कर्णस्य (→°कर्णस्य). -b) दे१.११
आत्मवान्, दे५ आत्मजान्, दे१ आत्मजान् (→आत्मजान्), दे४
भवेत् (→[क्ष] भवत्). -०) दे१ ५.१.११ तस्याभिध्यायत (दे५ °त)
(→तस्याभिध्यायत), दे१ तस्याभिध्यायत सृष्टि -d) शा१
°जन्मना (→°जन्मन).

२३. -a) दे२ याता (→जाता). -b) दे१.११ बाहुभ्यां
(→बाहुभ्यां), दे२ क्षत्रिया स्थिता, दे३ ते१ क्षत्रियास्थिता (→
क्षत्रियास्थिता) -०) दे४ °जातीया (→°जातीया). -d) दे३ पुरा
(→पुरा), का२ दे३ ते१ ततोऽभवत् (→ततोऽभवत्)

२४ -a) दे१.११ चातुर्वर्ण्यं (→चातुर्वर्ण्यं) -b) कार२
आश्रमस्य विप्रस्तुत, दे१ ७ आश्रमस्य स्थापितास्ततः, दे२ ४ ते१
आश्रमस्य स्थितिः ॥ (ते१ य) या, दे५ आश्रमस्य स्थितास्ततः. -०)
दे१ प्रतिस्थित (→प्रतिष्ठित) -d) दे१.११ ब्रह्मनामेति समितम्,
दे२ ३ ते१ ब्रह्मणे (दे२ यो ?) निविशति, दे४ ब्रह्मवोनीतिरिति स्थित,
दे१ ब्रह्मवोनीतिस्तु बाहुभ्यां.

२५ -a) शा१ कार२, का१.२ दे१ ५.११ °कामो (→°काम)
-b) शा१ कार२ का२ पुनर्योनिं, दे५ ७ पुनर्योनिं (→पुनर्योनिं)

२५ श्लोकात्पर शा१ धर्मिकम्—

तत्रैव तीर्थं विख्यातमवकीर्णंति नामतः ॥ २५
यस्मिन् तीर्थं वको दास्यो धृतराष्ट्रमर्मणम् ।
जुहाव बाह्वैः सार्धं तत्रागुच्यत ततो नृपः ॥ २६

अथ ऊचुः ॥

कथं प्रतिष्ठितं तीर्थमवकीर्णंति नामतः ।
धृतराष्ट्रेण राज्ञा च स किमर्थं प्रसादितः ॥ २७

लोमहर्षण उवाच ॥

अप्यो नैमिषेया ये दक्षिणार्थं ययुः पुरा ।
तत्रैव च वको दास्यो धृतराष्ट्रमयावत ॥ २८

१३९ ० धृतराष्ट्रेण राज्ञा च..... ।

२५ श्लोकात्पर कार२ धर्मिकम्—

१४० ० धृतराष्ट्रेण राज्ञा च मन्त्रात्म्य प्रसादित ।

२५ श्लोकात्पर का१ धर्मिकम्—

१४१ ० धृतराष्ट्रेण राज्ञा च निधनमहतात्मना ।

२६. -a) दे१ तस्मिन् (→यस्मिन्), कार२ वकोदास्यो,
दे१ वकोदास्यो, दे१ वको वार्धो (→वको दास्यो) -b) दे२.३ ते१
राष्ट्रं वै चित्य (दे३ चित्य) धर्मगात्र, दे४ धृतराष्ट्रं वै चित्य वै, दे१
राष्ट्रं वै चित्यवर्णम्, दे१० धृतराष्ट्रादित्यधर्मणम्, मुने. राष्ट्रं वै चित्य-
धर्मगात्र. -०) दे२-४ १० बाहुभ्यां (→बाहुभ्यां), दे१ ११ जुहाव
हव्यवाहन, ते१ जुहाव बाहुभ्यां (वर्धे) सार्धं. -d) शा१ का१.२ तत्र
शुद्ध ततो नृप, कार२ तत आद्य भूमेय च, दे१.११ मना बुध्येत सो
नृप, दे४ तत्रागुच्य ततो नृप, दे१ तत्रागुच्यततो नृप.

॥ शा१ अथयः, दे१ अथि.

२७. -a) दे१ प्रतिस्थित (→प्रतिष्ठित). -b) दे१.५ ११
अनुकीर्णंति, दे१ वको गतिं (→वको गतिं). -०) का१ दे२ ४ १०
ते१ राजा स, दे१ ११ राजा (स) च (→राजा च), दे१ हुवे राष्ट्रं
द्विजो राज्ञा. -d) का१ दे२ ४ १० ते१ किमर्थं न, दे१ कथं तेन
(→स किमर्थं).

॥ शा१ लोमहर्षणः, दे१ लोमहर्षणः.

२८. शा१ कार२ का१ ५ दे१ ५.१० ११ नै (दे५ नि) निमेषा-
य अथयो. -b) दे१ दक्षिणार्थं मुनिययु -०) शा१ का१.२ वकोदा-
स्योनि (→य वको दास्यो), कार२ ॥ निविशत वकोदास्योनि -d)
शा१ कार२ का१.२ दे१ ५.११ मयास्वीत, दे४ मयाचित (→मयाचित).

का१. ०८ स्थाने पाठ —

१४२ ० धृतराष्ट्रं महावर्धं महद्विहितात्परम् ।

तत्रैव च वको दास्यो धृतराष्ट्रमयावत ।

लोम किमिति राजेन धृतराष्ट्रमयावत ।

तेनापि तत्र निन्दार्थमुक्तं पञ्चनृतं तु यत् ।
 तत्र श्रीधेन महता माममुच्छृत्य तत्र ह ॥ २९
 दृष्टुं महातीर्थं अरुणीणंति नामत ।
 जुहान् धृतराष्ट्रस्य राष्ट्रं नरपतेस्ततः ॥ ३०
 हृयमाने तदा राष्ट्रे प्रवृत्ते यजुर्कर्मणि ।
 अधीयत ततो राष्ट्रं नृपतेर्दुष्टनेन वै ॥ ३१
 ततः स चिन्तयामास प्राज्ञगम्य रिपेष्टितम् ।
 पुरोहितेन मयुक्ते रत्नान्यादाय मर्याद ॥ ३२
 प्रमादनारं मिश्रस्य सख्यार्जं ययौ तदा ।
 प्रसादितं स रामा न तुष्टं प्रोवाच तं नृपम् ॥ ३३
 प्राज्ञाणां नायकन्त्या दुरूपेण विमानता ।

अन्यातो प्राज्ञस्तु हन्यान् विपुलं कुलम् ॥ ३४
 ण्वमुक्त्वा स नृपतिं राज्येन ययौ सा पुनः ।
 उत्थापयामास ततस्तस्य राज्ञो हिते स्थितं ॥ ३५
 तस्मिन्तीर्थे तु यः स्नाति त्रिदधानो नितेन्द्रियः ।
 स प्राप्नोति नरो नित्यं मनसा प्रितितं फलम् ॥ ३६
 तत्र तीर्थं सुविख्यातं यायात् नाम नामतः ।
 यस्येह यजमानस्य मधु सुमाव वै नदी ॥ ३७
 तस्मिन् स्नातो नरो भक्त्या मुन्यते मर्याद्विषयः ।
 फलं प्राप्नोति यस्तस्य अथमेधम्य मानसः ॥ ३८
 मधुष्वन च तत्रैव तीर्थं पुण्यतमं द्विजैः ।
 तस्मिन् स्नात्वा नरो भक्त्या मधुना तर्पयेन् पितृन् ॥ ३९

तत्रापि सुमहतीर्थं वसिष्ठोद्वाहसंज्ञितम् । [तत्र स्नातो भक्तियुक्तो वासिष्ठं लोकमानुयाद् ॥ ४०]

इति श्रीधामनपुराणे सरोमाहात्म्ये अष्टादशोऽध्यायः ॥१८॥

१६

अथय ऊचुः ।

वसिष्ठस्यापवाहोऽसौ कथं वै संवभूष ह ।

किमयं सा सरिच्छ्रेष्ठा तमृषिं प्रत्यवाहयत् ॥ १

लोमहर्षण उवाच ।

विश्वामित्रस्य राजपर्वे वसिष्ठस्य महात्मनः ।

भृशं धैरं यमूवेह तपःस्पृहाकृते महत् ॥ २

आश्रमो वै वसिष्ठस्य स्थाशुतीर्थे यमूव ह ।

तस्य पश्चिमदिग्भागे विश्वामित्रस्य धीमताः ॥ ३

४०. दे३. abo ०. -a) दे३ 'महतीर्थ' (-'महतीर्थ').
-b) दे३ वसिष्ठ काह, दे३ ४ वे३ वसिष्ठोद्वाह, दे३ वसिष्ठोद्वाह
(-वसिष्ठोद्वाह), कारा. वसिष्ठस्यापवाहकम्. -c) का३ २ दे३ १०
मुतो (-'मुक्तो'). -d) दे३ ३ ११ वसिष्ठ (दे३ ४) (-'वसिष्ठ').

पुस्विष्ठा—शा३ कारा. का३ २ दे३ ३-४ १०.११ वे३ इति श्री
(कारा. दे३ ११ वे३ {४०}) धामनपुराणे सरोमाहात्म्ये, दे३ इति
धामने सरोमाहात्म्ये, दे३ धामनपुराणे सरोमाहात्म्ये, मुवे. इति
धीधामनपुराणे पुस्तक्यनारदहर्षादे सरोमाहात्म्ये. अध्यायनाम—
कारा. तीर्थयात्रानाम, अन्यत्र अध्यायनाम न वर्तते. अध्याय-
संख्या—दे३ ५-१०, ०, शा३ का३ २ विशेष्याय, कारा. बह-
विस्तसप्तोऽध्याय, दे३ २ अ. १३७१, दे३ १३६१, दे३ मोक्षोऽध्याय,
दे३ ११ अध्याय ॥३७१ वे३ एकपत्वारिच, मुवे. एकोनपत्वारिचोऽध्याय.

१८

१. १८ 'बभूवह' इत्यस्यानन्तर ० चरणमारभ्य 'बभूवह'

३८ इति यावत् शा३. ०. (ह. ध.) -a) दे३ वसिष्ठस्य
(-वसिष्ठस्या-); का३ 'वायोसो, दे३ ११ 'वासोसो, दे३ 'वाहो वै
(-वाहोऽसौ) -b) दे३ ५.११ हिम (दे३ ४) वेगो, दे३ किमयं तु,
दे३ ४.१० वे३ महावेगो (-'अर्थं वै सं-).

॥ शा३. ० (ह. १५ वि.), दे३ लोमहर्षणि.

२. शा३. ० (ह. १५ वि.), दे३ d ०. -a) दे३

यत्रेष्ट्वा भगवान् स्थाणुः पूजयित्वा सरस्वतीम् ।

स्थापयामास देवेशो लिङ्गाकारां सरस्वतीम् ॥ ४

वसिष्ठस्तत्र तपसा धीररूपेण संस्थितः ।

तस्येह तपसा हीनो विश्वामित्रो यमूव ह ॥ ५

सरस्वतीं समाहूय इदं वचनमब्रवीत् ।

वसिष्ठं मुनिशार्दूलं स्वेन वेगेन आनय ॥ ६

इहाहं तं द्विजश्रेष्ठं हनिष्यामि न संशयः ।

एतच्छ्रुत्वा तु वचनं व्यथिता सा महानदी ॥ ७

राजर्षि (-'राजर्षे') -c) दे३ यमूव ह, दे३ ११ यमूवह (-'यमूव-
वेह'). -d) कारा. तपसी, का३ २ तपस्ये (का३ २३) व, दे३ ११
तपस्ये व, दे३ तपस्यार्थं, दे३ तपसिष्ठो (-'तप स्यार्थ-'), दे३
ऊत (-'ऊवे'), का३ २ बहत् (-'बहत्').

३. शा३. ab ० (ह. १५ वि.) ; दे३ ab ०. -a) दे३
अय (य?) वे, दे३ १० आश्रमे (-'आश्रमो'), दे३ वसिष्ठस्य, दे३
वसिष्ठस्य (-'वसिष्ठस्य') -b) दे३ ३.५ वे३ 'तीर्थ' (-'तीर्थ'),
दे३ ११ वसुतीर्थ (-'वसुतीर्थ'), -c) दे३ 'आमे' (-'आमे').
-d) शा३ १० वीरता दे३ धी ० ३, (-'धीमता')

४. दे३ ७. cd ० (ह. स) -a) शा३ यदैव, कारा
यदैवो (-'यदैव')

५ -b) दे३ ४ विवत्, दे३ तस्यिष्ठ (-'तस्यिष्ठ'), -c)
दे३ ५ तस्येहत्वं (दे३ 'स्य'), दे३ तस्येह (-'तस्येह'). -d) दे३
विश्वामित्र (सो?) (-'विश्वामित्रो')

६. -b) दे३ ४ वे३ स्त्रिः (-'इद') -c) दे३ वसिष्ठे,
दे३ ४ विष्ठ (-'वसिष्ठ') -d) शा३ कारा. दे३ ४.७.१० वे३
यानय (-'यानय')

७. -a) दे३ ११ इहाहाव, दे३ ३ वे३ इहातीतं, दे३ १० इहा-
यन्त, मुवे. इहायात (-'इहाहं त'), दे३ १० मुनि (-'द्विज'). -d)
शा३ कारा. का३ २ दे३ ५.१०.११ नदी क्लि (-'महानदी').

० १६ तं तु कुट्टमभिप्रेक्ष्य प्रह्लादस्याभयाचदी ।
 अपोवाह वसिष्ठं तं मध्ये चैवात्मसत्तदा ।
 उभयोः कुर्वती वाक्य यश्चयित्वा च गाभिजम् ॥ १९
 ततोऽपवाहितं दृष्ट्वा वसिष्ठमुपित्तचमम् ।
 अग्रवीथी क्रोधरक्ताक्षो विश्वामित्रो महातपाः ॥ २०
 यस्मान्मा सरिता श्रेष्ठे यश्चयित्वा विनिर्गता ।
 शोणितं बह कल्याणि रक्षोग्रामणि सयुता ॥ २१
 ततः सरस्वती शृष्टा विश्वामित्रेण धीमता ।
 अवहच्छोणितोन्मिश्रं तोयं संवत्सरं तदा ॥ २२
 अपर्ययश्च देवाश्च गन्धर्वाप्सरसस्तदा ।
 सरस्वती तदा दृष्ट्वा यम्बुवर्धुश्छुःखिता ॥ २३
 तस्मिंस्तीर्थधरे पुण्ये शोणितं समुपावहत् ।

१९ दे० ० -a) शा० वारा का० स कुट्टमभि
 प्रक्ष, दे० ॥ तु मोचामति श्रेष्ठ -0) वे० अपोवा (व?) ह्य
 (-प्रपोवाह) वारा का० दे० १ ५ १० ११ वे० च (-च) -d)
 काप नैवात्मस, दे० ११ तस्मिं स च (त?) , दे० १ वे० न पयव ,
 दे० वामस (-वैवात्मस), दे० ५ ११ तत (-तत) वा० दे०
 मध्येन स्वात्मसत्तत -f) काप वचयन्ती (-वचयित्वा)
 दे० तु (-च)

२० -a) शा० ततो प्र, काप त काप (-ततोऽग्र)
 -0) दे० ४ वे० कापद (-प्रववीह)

२१ दे० ३ वे० cd ० -a) दे० ३ यस्मात्तस्मात्तरि
 श्वे -b) दे० ० ततो (-०र्गता) -c) दे० कल्याणी, दे० कल्याणि
 (-कल्याणि) -d) का० रतोश योष्टसयुता, दे० ग्रामयो
 रासतयुत, दे० रतोशनिपविता, मुवे रतोशमसयुता

२२ दे० ३ वे० ab ० -0) दे० आवहत् (-अवहत्)
 -d) गा० तवत्तरे १ ४ वे० स (दे० सा) स्वरित (-श्वत्तर)
 वा० का० १ सया (-सदा)

२३ -b) गा० काय दे० तथा (-तदा) -ab) दे०
 अच सरस्वती शाश्व विश्वामित्रेण सीमता -0) दे० १ ११ तथा दे०
 तया (वृथा) (-तदा) -d) दे० ३ वे० दुःखिता य (वे० स्त) वा,
 दे० दुःखिता शृच (-शृगुदुःखिता)

दे० ab, cd मध्ये मधिमम्—

१४३ • यत्र देवाश्च यत्रापि यत्रावपसरस्तदा ।

२४ दे० 'समुपा' गोविण २४०-२४५ ० (ह स)
 -a) दे० ३ म्ने, दे० १० रम्ये (-मुष्णे) -b) दे० ११ समुदावहत्,
 दे० समुदावहत्, (-समुपावहत्) -d) का० दे० वे० समुपावता

ततो भूतपिशाचाश्च राक्षसाश्च समागताः ॥ २४
 ततस्ते शोणितं सर्वे पिबन्तः सुखमासते ।
 तस्माच्च समुत्थं तेन सुखिता रिगतज्वराः ।
 नृत्यन्तश्च हसन्तश्च यथा स्वर्गनिवस्तथा ॥ २५
 कस्यचित्त्वय कालस्य श्रवणः सतपोधनाः ।
 तीर्थयात्रा समाजगमुः सरस्वत्यां तपोधनाः ॥ २६
 ता दृष्ट्वा रायमैधोरैः पीयमानां महानदीम् ।
 परित्राण्ये सरस्वत्याः पर यत्नं प्रचक्रिरे ॥ २७
 ते तु सर्वे महाभागाः समागम्य महानदा ।
 आहूय सरिता श्रेष्ठामिदं वचनमब्रुवन् ॥ २८
 किं कारणं सरिच्छ्रेष्ठे शोणितेन ह्रदो ह्ययम् ।
 एवमाकुलता यातः श्रुत्वा वेत्स्यामहे वयम् ॥ २९

(-च समागता)

२५ दे० a ० (ह २४ वा वि) b-) दे० ११ पिबन्त, दे०
 पिबन्ते, दे० १० पिबन्ति (-पिबन्त) दे० ३ ततो (-०र्गतावे)
 -0) मुवे हताश्च (-मुताश्च) दे० ४ वे० तु (-च) वा० काप
 गा० दे० ५ १० ११ देव सुभुव (-मुभुव देव) -d) वा० काप
 का० २ मुखितो (-मुखिता) -e) दे० ततमश्च, दे० तुतमश्च
 (-नृत्यतमश्च) -f) दे० सर्वं (-स्वर्गं), दे० त्वा (-तथा)

२६ दे० ११ bod ० -b) दे० ४ वे० मुनय (-श्रवणः),
 दे० १ तु, दे० वे, दे० च, वे० तु (-ह) दे० १० हतयोधनाद (-
 सतपोधना) -d) का० सरस्वत्या (-सरस्वत्या) दे० मुखिता
 (-तपोधना)

२७ दे० ११ abc ० -b) दे० सरस्वती, दे० महानदी
 (-महानदी) -0) दे० ४ वे० परित्राणु (-परिशाले) वा० का०
 सरस्वत्या, दे० महानद्या (-सरस्वत्या) -3) दे० वयम् (-वयम्),
 वा० यत्तु (-यत्तु)

२८ -0) मुवे प्रायित्व (-आहूय) वा० सरिता (-
 सरिता) -d) का० दे० ४ जवपीत (-जवपुत्र)

२९ -b) शा० का० २ वृत्तो ह्यय वा० वृत्तो ह्यय, -चुत्तवर्धे,
 दे० ह्रतोत्यव, दे० ह्रतो स्वय, दे० ११ ह्रदोह्य (-ह्रदो ह्यय) का०
 गोविन्देनायुता ह्यसि दे० सेविता नोदरत्त च दे० सेविता नादर
 स्वय, दे० सेविता नोदरत्त च -0) गा० का० २ वे० यातां,
 का० दे० याता, दे० ५ ११ याव, दे० १ या (दे० या) ता, दे० याती,
 दे० १० यात, -जात (-यात) -d) गा० का० पयामहे, का०
 वा० दे० ४ १० वे० पुच्छामहे, दे० कल्यामहे, (-वेत्स्यामहे)

ततः सा सर्वमाचष्ट विश्वामित्रविचेष्टितम् ।
ततस्ते मृनयः प्रीताः सरस्वत्यां समानयन् ।
अरुणां पुण्यतोयौघाः सर्वदुष्कृतनाशनीम् ॥ ३०
दृष्ट्वा तोयं सरस्वत्या राक्षसा दुःखिता भृशम् ।
ऊक्षुस्तान् वै मृनीन् सर्वान् दैन्ययुक्ताः पुनः पुनः ॥ ३१
ययं हि क्षुधिताः सर्वे धर्महीनाश्च श्लाघताः ।
न च नः कामकारोय यद् वयं पापकारिणः ॥ ३२
युष्माकं चाग्रसादेन दुष्कृतेन च कर्मणा ।
पथोऽयं वर्षतेऽस्माकं यतः स्मो ब्रह्मराक्षसाः ॥ ३३
एवं वैश्याश्च शूद्राश्च क्षत्रियाश्च विकर्मभिः ।
ये ब्राह्मणान् प्रद्विपन्ति ते भवन्तीह राक्षसाः ॥ ३४

३०. -०) दे३ ४ वे। आचष्ट (→आचष्ट) -b) वार
विश्वामित्रस्य चेष्टित -d) दे३ १० ११ सरस्वत्या, दे३ वे।
सरस्वती (→सरस्वत्या) वा। वा। दे३ समानयन्, दे३ समानयन्
(→समानयन्) -३) दे३ अरुणां (→अरुणा) -f) वा। वार
वा। दे३ नागिनोम् (→नागिनीम्)

३१. -b) दे३ दुःखिता (→दुःखिता) वा। दुःखिता भृगिम्
(→दुःखिता भृगु) -०) दे३ २ वे। साम् (→साम्) दे३ ४
वे। वैष्णव (→वैष्णव) -d) वा। वार वा। दे३ १० दैन्य दे३ ११
दैन्य, दे३ नित्य (→दैन्य) दे३ पुता (→पुता) दे३ ४ वे। व
युक्तास्ते पुन पुन

३२. -a) दे३ च (→हि) -०) वा। वार वा। न
वयम्, दे३ वयम्, दे३ न वयम्, दे३ न वयम्, दे३ न वयम् (→न व
न) -d) दे३ वार (→वार) दे३ वार (→वार)

३३. -a) वा। वार वा। दे३ १० ११ वे। व (→वा)
-b) दे३ ४ ५ ७ ११ दुःकृतेन (→दुष्कृतेन) -c) वा। वर
(→वरी), दे३ यतो गाम्यर्ष (→गाम्यर्ष) -d) वा। वा। २
यतो (वा। १०) स्म, दे३ ११ वय च, दे३ ४ वे। यत स्तु, दे३ १०
यतश्च, दे३ यतश्च (→यत स्तो), वा। वार (→वार)

३४. -b) दे३ ४ वे। वेत (→वयं) -०) वा। वार
प्र (वार) दृष्ट्वा (→द्विपन्ति) दे३ ४ वे। ब्राह्मणान् वे
(दे३ वे) द्विपन्ति (दे३ वे) -d) वा। वे (→वे) वा। वार दृ.
दे। [र]ह (य) (→[र]ह)

१४ श्लोकार्ध ५. १०-११ वे। वयम् -
१४४ वारार्ध मारं येन विरं विरं ह ।
वृक्षानामरमेन वे भवन्तीह राक्षसाः ।

योषितां चैव पापानां योनिदोषेण वर्द्धते ।
इयं संवतिरस्माकं गतिरेषा सनातनी ॥ ३५
शक्ता भवन्तः सर्वेषां लोकानामपि तारणे ।
तेषां ते मृनयः श्रुत्वा कृपाशीलाः पुनश्च ते ॥ ३६
ऊक्षुः परस्परं सर्वे तप्यमानाश्च ते द्विजाः ।
क्षुतकीटावपन्नं च यच्चोच्छिष्टाशितं भवेत् ॥ ३७
केशवपन्नमापूतं मारुतश्चात्पितम् ।
एभिः समुपमं च भागं वै रक्षसां भवेत् ॥ ३८
तस्माज्ज्ञात्वा सदा विद्वान् अन्नान्येतानि वर्जयेत् ।
राक्षसानामसौ मृदुक्तं यो मृदुक्तं अन्नमीदृशम् ॥ ३९

[1-] दे३ वारार्ध (→वारार्ध) दे३ ४ वे। अननी
(→मार) दे३ वे। हि (→ह), दे३ पापानि यानि वीर्याः भवन्तीह
-2) दे३ वर (→वर) दे३ ११ भवति हि (→भवन्तीह) }

३५ वा। वार वा। दे३ ५ ७ १० ११ वे। वार (→व)
दे३ योषि (→योनि) दे३ वर्षता (→वर्षते)

३६ -b) दे३ वर (→वर) -d) दे३ वे (→वे)

३७ दे३ १० वार (→वार) वा। वर (→वर) -b)
दे३ ४ ५ वार (दे३ १०) वर, वे। यजमानस्य (→तप्यमानाश्च)
०) वा। वा। दे३ ११ वर, वार वा। वर, दे३ वर, दे३ वर
(→वृत्) वा। वर (→वर) -d) दे३ ११ यच्चोच्छिष्टाणि,
दे३ यच्चोच्छिष्टाणि, मुदे यच्चोच्छिष्टाणि (→यच्चोच्छिष्टाणि)

३८ वा। वार वा। दे३ १० वार (→वार) वा। वर (→वर)
दे३ वार (→वार) वा। वर (→वार) वा। वर (→वार)
-b) वा। २ वार (दे३ १०) वर, दे३ वर (→वार)
दे३ ४ वा। वर (दे३ १०) वर, दे३ वर (→वार)
वर (→वार) वा। वर (→वार) वा। वर (→वार)
वार वा। दे३ ५ ७ १० वे। वर (→वर) वा। वर (→वर)
-d) दे३ ४ ७ १० वे। वर (→वार) वा। वर (→वार)
वा। दे३ १० वार (→वार)

३९ -a) वार वा। वर, दे३ वर, वे। वर
(→वार), दे३ वर (→वर) -b) वा। वर (→वर)
वा। वर (→वर), वर (→वर) वा। वर (→वर) वा। वर (→वर)
-c) वा। वर (→वर) वा। वर (→वर) वा। वर (→वर)
दे३ ४ वे। वर (→वर) वा। वर (→वर) वा। वर (→वर)
-d) वा। वर (→वर) वा। वर (→वर) वा। वर (→वर)
दे३ ४-१० वे। वर, दे३ वर, मुदे वर (→वर)

०. ५२

शोधयित्वा ॥ तत्तीर्थं वृषयस्ते तपोधनाः ।

मोक्षार्थं रक्षसां तेषां सगमं तत्र कल्पयन् ॥ ४०

अरुणायाः सरस्वत्याः सगमे लोकविश्रुते ।

त्रिरात्रोपोषितः स्नातो म्रियते सर्वकिल्बिषैः ॥ ४१

इति श्रीवामनपुराणे सरोमाहात्म्ये एकोनविंशोऽध्यायः ॥ १६॥

२०

लोमहर्षण उवाच ॥

सद्ब्रह्मास्त्र चत्वारो दर्शिता आहताः पुरा ।

प्रत्येकं तु नरः स्नातो गोसहस्रफलं लभेत् ॥ १

याँस्किंचित् क्रियते तस्मिन्प्रपत्तीर्थं द्वित्रोचमाः ।

परिपूर्णं हि तत्सर्वमपि दुष्कृतकर्मणः ॥ २

श्रुतसाहसिकं तीर्थं तथैव शक्तं द्विजाः ।

प्राप्ते कलियुगे घोरे अधर्मे प्रत्युपस्थिते ।

अरुणासगमे स्नात्वा मुक्तिमाप्नोति मानवः ॥ ४२

ततस्ते राक्षसाः सर्वे स्नाताः पापविवर्जिताः ।

दिव्यमाल्याम्बरधराः स्वर्गस्थितिसमन्विताः ॥ ४३

उभयोर्हि नरः स्नातो गोसहस्रफलं लभेत् ॥ ३

सोमतीर्थं च तत्रापि सरस्वत्यास्तटे स्थितम् ।

यस्मिन् स्नातस्तु पुरतो राजसूयफलं लभेत् ॥ ४

रेशुकाश्रममासाद्य भूदधानो जितेन्द्रियः ।

मातृभक्त्या च यत्पुण्यं तत्फलं प्राप्नुयान्नरः ॥ ५

क्षणमोचनमासाद्य सीर्थं ब्रह्मनिषेवितम् ।

४० -a) दे३ ष (→गु) -d) दे३ ४ वे३ तद दे३ तम,

मुदे चाप्य (→तद) दे३ वे३ कल्पयत् (→कल्पयन्)

४१ -a) दे३ सरस्वत्या (→सरस्वत्या) -b) दे३

विश्रुता (→विश्रुते) -c) दे३ स्वाता (→स्नातो)

४२ -b) दे३ ४ वे३ ह्यधर्मे (→अधर्मे) गा३ प्रति (→प्रत्यु)

-d) दे३ ४ प्राप्नोति (→आप्नोति) गा३ मानवा (→मानव)

४३ -c) गा३ मात्स्यम्बर, का३ दे३ ३ ५ १० वे३ मात्स्यम्बर

(→मात्स्यम्बर) -d) दे३ स्वर्ग (→स्वर्ग) दे३ ४ वे३ रत्नोभि

(→रत्नोभि) बा३ स्वर्गं रत्नविभूषणयु

मुद्रिपदा—गा३ बा३ दे३ ३ ७ १० वे३ इति श्रीवामनपुराणे

स (दे३ हा) रोमाहात्म्ये बा३ दे३ ४ इति वामनपुराणे सरो

माहात्म्ये दे३ वामनपुराणे सरोमाहात्म्ये मुदे इति श्रीवामनपुराणे

पुनरुक्तवचनरूपेण सरोमाहात्म्ये अध्यायनाम—का३ बा३ दे३ ३ ५ १० वे३

गा३ बा३ त्रिजोष्याय ॥३०॥ बा३ एकोनविंशोऽध्यायः, बा३

एकविंशोऽध्यायः, दे३ ॥४०॥ दे३ चत्वारिंशोऽध्यायः, दे३ चत्वारिंशोऽध्यायः

॥४०॥ दे३ चत्वारिंशोऽध्यायः ॥३०॥ दे३ चत्वारिंशोऽध्यायः

२०

इति गा३ लोमहर्षणः दे३ लोमहर्षण उ३ दे३ वे३ लोमहर्षण

१ -b) दे३ ५ ११ वे३ दक्षिणा, दे३ ४ दक्षिणा, दे३ दक्षिणा

(बा३ १) (→दक्षिणा); गा३ अम्यता, दे३ ५.११ वे३ बाह (दे३ ४)

हा, दे३ ४ निमिता, दे३ निमित्त (→माहता); बा३ बाह्या

दक्षिणा पुरा -c) का३ दे३ १० ष (→गु); दे३ प्रत्येकं गुः

गा३ स्वात, दे३ ३ ७ ११ स्वाता दे३ स्वाता, +स्नातो (→स्नातो)

२ दे३ वे३ २६ -vd ०, दे३ ७ cd ० -a) दे३ बर्त

यत् विशिष्टं विषये -b) दे३ श्रुत, दे३ तस्मिन् (→तत्प) -c)

दे३ ११ पूणा (→पूर्य) -d) दे३ ११ कर्मणा (→कर्मण)

३ दे३ ७ ab ०, दे३ वे३ ० (ह २ पा वि) -a) गा३

तत्तर्ष, बा३ तत्तर्ष (→तत्तर्ष) -b) दे३ १० तत्तर्ष (→तत्तर्ष); दे३

यातिक (→यातिक) -c) दे३ ५ १० 'दि' ष स्वातो, दे३ ७ 'दि' ष

स्नाति, दे३ 'दि' विस्वातो, दे३ १० 'मु'स्वातो (→'दि' नः स्वातो)

४ दे३ वे३ ० (ह २ पा वि) -b) दे३ हा३ (→हा३)

-c) दे३ ७ वसिष्ठ (→वसिष्ठ); गा३ बा३ दे३ १० ष (→गु)

-d) दे३ गोवृद्ध (→गोवृद्ध)

५ गा३ मासाद्य ह्यन पर ६ चत्वारिंशोऽध्यायः ६ ५ बा३

नाति (ह ४) -a) मुदे 'दृष्ट' (→अधर्) -b) दे३ वे३

यद्वक्ष्या (→यद्वक्ष्या) दे३ वे३ त्रिजोष्या (→त्रिजोष्या) -c)

दे३ ७ १० द (→ह) -d) दे३ १० पुन (→पुन)

६ गा३ न ० (ह ६ ६ २ पा वि) १, गा३ बा३ बा३ ३

दे३ ५ १० बा३ मुदे, cd ० -b) गा३ बा३ बा३ ३ दे३ ५ १०.११ तीर्थ

अथ १६ अवहस्य तत शक्रो नगाम त्रिदिव प्रभु ।
आगम्यागम्य चैरेन भूयो भूयोऽवहस्य च ॥ १७
शतक्रतुरनिर्विण्ण दृष्ट्वा दृष्ट्वा नगाम ह ।
यदा तु तपसोप्रेण चक्षुषं दहमात्मन ।
तत शक्रोऽश्रवीत् प्रीत्या ब्रूहि यत्ते चिकीर्षितम् ॥ १८

कुरुरवाच ।*

ये श्रद्धाणास्तीर्थेऽस्मिन् मानवा निवसन्ति ह ।
ते प्राप्नुवन्तु सदनं प्रलक्षणं परमात्मनः ॥ १९
अन्यत्र कृतपापा ये पञ्चपातऋषिताः ।
अस्मिन्तीर्थे नरा स्नात्वा मुक्ता यान्तु परां गतिम् ॥ २०
कुरुक्षेत्रे पुण्यतमं कुरुतीर्थं द्विजोचमाः ।

१७ -b) दे० प्रसो दे० पुन (-प्रसु) -c) दे० उ ले०
 अग्रायाग्य दे० अग्रायाग्य (-आग्रायाग्य); ना० बाप
 बा० १. चैतेन दे० नवन (-चैवन) -d) दे० ६ ८ भूयो (-भूयो
 भूयो) दे० ६ ८ दे० ६ ८ (-च) दे० ३ ले० १. वायु (-वायु व)

१८ -a) दे अनिषिद्ध है३ अनिविण (→अनिविण)
 है। ११ ए (५ १) ह्य ह्यहा दे ह्यहा ह्यहा है३ ह्यहा ह्यहा
 ह्यहा ह्यहा -d) हा। वाप वा। है। १११ सक्त
 ०-वर्ष है व्यक्यद् (→वयव्य) -e) हा। वारा वा।
 ३ १०११ प्रीतो (→प्रीया)

६३ abcd सन्धे ग्रथितम्—
 148 * ते प्राप्नुवन्ति सन्धे वल्लभे वल्लभाय ।
 ग्रन्थेन वल्लभाया देववर्णा (—१६ ab २० cd)
 १९ -b) दाता वारा विचरन्ति (→निवसन्ति) वारा वा ।
 ६१ 10 ते हि, ६१ ई (→ह) -c) ग वारा वा * ६१ 5, 10-11
 प्राप्नुवन्ति (→प्राप्नुवन्), १ तत्रोक्त * सन्धे ६३ ते तत्प्राप्नुवन्ति
 ग्रन्थे

त दृष्ट्वा पापमुक्तस्तु पर पद्मवाप्नुयात् ॥ २१ ॥
कुरुतीर्थे नर स्नातो मुक्तो भवति किल्बिषै ।

कुरुणा समनुज्ञात प्राप्नोति परम पदम् ॥ २२ ॥
स्वर्गद्वार ततो गच्छेत् शिवद्वारे व्यवस्थितम् ।

तत्र स्नात्वा शिवद्वारे प्राप्नोति परम पदम् ॥ २३
ततो गच्छेदनरक तीर्थं त्रैलोक्यविश्रुतम् ।

यत्र पूव सितो ब्रह्मा दक्षिणे तु महेश्वर ॥ २४
रुद्रपत्नी पश्चिमत पद्मनाभोत्तरे सित ।

मध्ये अनरक्त तीर्थं त्रैलोक्यस्यापि दुर्लभम् ॥ २५
यस्मिन् स्वातन्त्र्यं मृच्येत पातकैरुपपातकैः ।

वैशाखे च यदा पृष्ठी मङ्गलस्य दिन भवेत् ॥ २६

२२ ग₁ कार का कुत्तेनं ० (२२० पा) -b)
 दे ११० वे: ०वेने (→०वीथ); दे ४१० वे: लात्वा (→लातो)
 का: a b मध्ये अधिकम्

149 • इत्युक्तत्वेन च कृपा तपस्तुष्टयेति च ।
संश्रयाह तत्र कोऽपि वासमन करोति च ।

२३. शा: कारा वा: १ दे. ० -b) ते: व्यवस्थित (→ व्यवस्थित); दे: निवृत्त व्यवस्थित -0) दे: व द्वारेण ते: द्वारेण (→ निवृत्त); दे: द्वारेण तत्र स्नात्वा व

२४) दे० नैलोस्व (स्वाति) विपुत (→ नैलोस्वविपुत)
 -०) दे० तन (→यव) दे० ५ १० ११ वे० पूव (दे० १० *व) (→पूव)
 -०) शा० वा० दे० ५ १० ११ वे० श्रुपीणा (→रुपिणै), शा०
 वारा वा - दे० ५ १० ११ व (→व)

२४ श्लोकात्पर दे अधिकम्—
150 • यत्र पूर्व स्थितो ब्रह्मा ऋषीणां तु महेश्वरः (- २४ cd

२५. $\log b \circ -a$) के 'पुरी' (\rightarrow 'पली') -0) है ;
 ठे: हनरक दे: वानरक (\rightarrow 'वनरक'); है: तत् मध्ये रथा वन
 रक तीथ -d) है: नैसोत्पत्ति दुनमत्

अथय ऊनुः ।॥

काम्यकस्य तु पूर्वेण कुञ्ज देवैर्निपेवितम् ।
तस्य तीर्थस्य समृतिं विस्तरेण प्रवीहि न ॥ १
लोमहर्षण उवाच ।॥
शृण्वन्तु मुनयः सर्वे तीर्थमाहात्म्यमुत्तमम् ।
श्रुत्वा चरितं श्रुत्वा मुक्तो भवति किल्बिषैः ॥ २
नैमिषेयाश्च ऋषयः बुरुक्षेत्रे समागताः ।
सरस्वत्यास्तु स्नानार्थं प्रवेशं ते न लेभिरे ॥ ३
सतस्ते कल्पयामासुस्तीर्थं यज्ञोपवीतिरुम् ।
शेषास्तु मुनयस्तत्र न प्रवेशं हि लेभिरे ॥ ४

२१

कुञ्जः दे१ तै१ अथय का१ ऋषिस्वाय

१ -a) दे१ ११ कस्यक् (→कस्यक्) दे१ सर्वेण
(→पूर्वेण) -b) सा१ कारा वा१ २ दे१ कुञ्ज दे१ कुञ्ज दे१ १०
कुञ्ज दे१ कुञ्ज(?) (→कुञ्ज) सा१ वेदे कारा वेददु१ वे१ देव
(→देवैरु१) दे१ विनिमित्तम् (→निपेवितम्) -b) दे१ कुञ्जस्य
(→तीर्थस्य) -d) मुने ब्रवीतु (→ब्रवीहि)

शेषाः लोमहर्षण उवाच दे१ तै१ लोमहर्षण

२ -a) दे१ ४ १ तै१ अथय (→मुनय) -d) दे१ सव
पार्थ प्रमुच्यते

३ -a) दे१ १० नैमिषी (→नैमिषे) दे१ ३ तै१ ये (→अ)
कारा दे१ मुनय (→अथय) -b) दे१ १ १०-११ तै१ श्लोर्
(→श्लो) दे१ १० गता (→गता) -c) दे१ ११ स्नानास्तु दे१ ३ तै१
स्नानास्तु (→स्नानास्तु) दे१ स्नानाय तु सरस्वत्या -d) तै१
सर्वेण (→प्रवेशे) दे१ ५ १०-११ न च दे१ ३ तै१ नैव दे१ १ नैव
(→नैव) दे१ लेभिरे (→लेभिरे)

४ दे१ ० १ वा१ दे१ १ सतसु (→सतस्ते) -b)
वा१ यज्ञ (→यज्ञे) दे१ ५ १ १०-११ तै१ विनिमित्तम् (दे१ ११ नि)
(→निमित्तम्) d) कारा दे१ तै१ प्रवेशं हि न दे१ १ प्रवेशं
न हि (दे१ नैव) (→न प्रवेशं हि) दे१ दे१ लेभिरे (→लेभिरे)

५ -a) तै१ न तु (→तु) वा१ वा१ न माता वा१
वा१ मा (वा१ न) माता दे१ २ ५ १०-११ मातास्तु दे१ मातास्तु
(→मातास्तु) -b) दे१ ५ १०-११ मातास्तु (→मातास्तु) दे१ तै१

रन्तुकस्याश्रमाचावद यावत्तीर्थं सचक्रकम् ।
ब्राह्मणैः परिपूर्णं तु दृष्ट्वा देवी सरस्वती ॥ ५
हितार्थं सर्वविप्राणां कृत्वा कुञ्जानि सा नदी ।
प्रयाता पश्चिम मार्गं सर्वभूतहिते स्थिता ॥ ६
पूर्वप्रवाहे य स्नाति गङ्गास्नानफलं लभेत् ।
प्रवाहे दक्षिणे तस्या नर्मदा सरितां वरा ॥ ७
पश्चिमे तु दिशाभागे यमुना सञ्चिता नदी ।
यदा उत्तरतो याति सिन्धुर्मयति सा नदी ॥ ८
एव दिशाप्रवाहेण याति पुण्या सरस्वती ।
तस्या स्नातु सर्वतीर्थं स्नातो भवति मानव ॥ ९

(→तीर्थं) सा१ कारा वा१ - दे१ ५ सरसुक दे१ ११ अन्तः
दे१ १ ५ सचक्रक (→सचक्रक) -c) दे१ ११ पूर्वं दे१ ३ तै१
पूर्वं च (→पूर्वं तु) -d) दे१ ३ ४ १०-११ देवी सरस्वती
(→देवी सरस्वती)

६ -a) दे१ तै१ हितार्थं (→हितार्थं) -b) दे१ १० इता
(→कृत्वा) वा१ कारा वा१ - दे१ ४ ५ १०-११ कुञ्जानि सा दे१ ३ तै१
कुञ्ज (तै१ कु) निजा (→कुञ्जानि सा) दे१ ३ तै१ नदी दे१ तण
(→नदी) -c) दे१ ११ प्रयाता (→प्रयाता) दे१ ५ पश्चिम
(दे१ ५) १ दक्षिण (→पश्चिम) दे१ ११ माया (→माया) -d)
दे१ पूर्वतः (→पूर्वतः) वा१ दे१ ३ १ रिता (दे१ ३ तै१) (→रिता)

७ -a) दे१ ११ पूर्व (→पूर्व) दे१ या (→य) वा१ वा
ति दे१ २ ४ सायातु दे१ स्नातु (→स्नाति) -c) तै१ प्रवाह
(→प्रवाह) दे१ ५ ८ तै१ दक्षिण (→दक्षिण) -d) दे१
वरा (→वरा)

८ दे१ तै१ ० ० -a) वा१ निजा दे१ निजा
दे१ निजा (→निजा) -b) वा१ कारा वा१ - प्रायिता
दे१ १०-११ प्रायिता (→प्रायिता) दे१ यमुना तु रवायिता -c)
कारा दे१ सौतरं वा१ दे१ १० तै१ सौतरं दे१ पूतरं (→उतरं)
-d) दे१ सिन्धु (→सिन्धु)

९ -a) कारा निजा वा१ दे१ १०-११ निजा (→निजा)
वा१ वा१ प्रवाहेण (→प्रवाहेण) -b) वा१ ० ६ दे१ ३
तै१ स्नाति दे१ ३ १० यति (→यति) -c) दे१ यसा (→यसा)
दे१ १ १०-११ तीर्थ (→तीर्थ) -d) वा१ मानवा (→मानव)

प्रपय ऊचुः ।॥

स्थाणुवीर्यस्य माहात्म्यं वटस्य च महाद्युने ।
 सान्निहत्यसरोत्पत्तिं पूरणं पांशुना ततः ॥ १
 लिङ्गानां दर्शनाद् पुण्यं स्पर्शनेन च किं फलम् ।
 तथैव सरमाहात्म्यं ब्रूहि सर्वमशेषतः ॥ २
 लोमहर्षण उवाच ।॥
 मृग्यन्तु मुनयः सर्वे पुराणं वामनं महत् ।
 यच्छ्रुत्वा मुक्तिमाप्नोति प्रसादाद् वामनस्य तु ॥ ३
 सन्तुष्टमारमासीनं स्थाणोर्वटममीपतः ।
 अपिभिर्पालयित्वा धैर्मद्वपुर्ब्रह्मात्मभिः ॥ ४
 मार्कण्डेयो मुनिस्तत्र चिनयेनाभिगम्य च ।

२२

ॐ वा। बा। दे। वे। श्रवण, बा२ श्रवण उवाच

१ -b) दे। १० [च]पि, दे। तु (-च) -0) गा। सानि
 हित्वा, बा२, का। सानिहत्वा (बा। १०वा), बा२ सानिहत्वा, द।
 सानिहत्वा, दे२ सानिहत्वा, दे३ सानिहत्वा, दे१० सानिहत्वा,
 दे११ सानिहत्वा (-सानिहत्वा); वा। बा२ बा। २ दे। ३
 पुरोत्पत्ति, दे। ११ सरोत्पत्ति, दे३ ३ दे। ३ बुरोत्पत्ति, दे। ३ बुरोत्पत्ति
 (-सरोत्पत्ति) दे। सानिहत्वा ८ सरोत्पत्ति (?) -३) दे। ६- ८।
 तवा (-स्त) गा। बा२ बा। १० पुरोत्पत्ति वामना (गा। १०) व
 (बा२ बा। १०) वा, दे पुरोत्पत्ति वा, दे ८

२ -१) दे। ३ ४ वा। लिङ्गस्य (-लिङ्गानां) वा। व (२)
 सानात्, दे। ३ सानात् (-सानात्) -b) दे। ३ न (-च), दे। ३ नि क
 सानेन तु -0) बा। सरो, +सद, दे। ३ वे। सरो (-सर),
 दे। ३ मा ८ त्वं (-माहात्म्य); बा२ सरोत्पत्ति माहात्म्य,
 दे। माहात्म्य सरसम्भवे

ॐ वा। बा। लोमहर्षण, दे। लोमहर्षण ८, दे। लोमहर्षण

३ -१) दे। ३ श्रवण सदा, दे। ११ देवता सर्व, दे। श्रवण
 सर्व, दे। १० देवता सर्व (-मुनय सर्व) -१) वा। बा। २ दे। ११
 यं धुत्वा (-यच्छ्रुत्वा) -३) दे। ४ वे। हि (-तु)

४ -b) दे। ३ वे। स्थाणु व (दे। ३ १०) ट (-स्थाणो-
 वट) -०) दे। ११ सित्येव (-सित्येव) -३) दे। ३ वे। पुरो
 (-पुर)

५ -१) बा। २ दे। ३ मार्कण्डेय (-मार्कण्डेयो); वा। बा। २

पत्रञ्च सरमाहात्म्यं प्रमाणं च स्थितिं तथा ॥ ५

मार्कण्डेय उवाच ।॥

ब्रह्मपुत्र महाभाग सर्वशास्त्रनिशारद ।
 ब्रूहि मे सरमाहात्म्यं सर्वपापक्षयावहम् ॥ ६
 कानि तीर्थानि दृश्यानि गुह्यानि द्विजसत्तम ।
 लिङ्गानि ह्यतिपुण्यानि स्थाणोर्धानि समीपतः ॥ ७
 येषां दर्शनमात्रेण मुक्तिं प्राप्नोति मानवः ।
 वटस्य दर्शनं पुण्यमुत्पत्तिं कथयस्व मे ॥ ८
 प्रदक्षिणायां यत्पुण्यं तीर्थम्मानेन यत्फलम् ।
 गुह्येषु चैव दृष्टेषु यत्पुण्यमभिजायते ॥ ९
 देवदेवो यथा स्थाणुः सरोमध्ये व्यवस्थितः ।

वे. ५४

दे। ३ ३ ७ ११ वे। श्रुति (-मुनि) -०) वा। पत्रञ्च, दे। ५ पत्रञ्च
 (५) (-पत्रञ्च), बा२, दे। ४ वे। सरो, बा। सरो, +सर (-सर),
 दे। ३ माहात्म्य सरोत्पत्ति -३) गा। दे। १० ११ व स्थित, दे। ३ वे।
 प्रस्थित, दे। ३ प्रस्थि (प्रस्थि) ॥ (-व स्थित)

ॐ वा। बा। वे। मार्कण्डेय दे। मार्कण्डेय ८, दे। मार्कण्डेय
 ६ -३) दे। ३ (८) ब्रह्म (-ब्रह्म) -b) दे। ३ ८ ख
 (-ब्रह्म) -०) बा२ सरो, दे। ४ सर्व- (-सर-)
 -३) बा। २ पूर्व- (-सर्व-) गा। बा। २ दे। ३ १० ११ भयावहम्,
 दे। ३ भयावहम् (-भयावहम्)

७ -३) दे। ३ तीर्था ८ (-तीर्थानि); दे। ३ दृश्यति, दे। ४
 वे। दृश्यते (-दृश्यानि). -b) दे। ३ सत्तमा (-सत्तम) -०)
 वा। बा२ बा। २ लिङ्गानि व, दे। ११ निगानि वानि, दे। ३ निगानि
 वानि, दे। १० वे। निगानि वानि (-लिङ्गानि ह्यति) -३) दे।
 सवासत (-सरोत्पत्ति)

८ -३) दे। ३ एषां, वे। तत (-येषां) -b) दे। ४ ११ वे।
 मुक्तिमाप्नोति (-मुक्ति प्राप्नोति)

९ -१) वा। बा२ बा। २ १०वा, दे। ३ १०, दे। ११ गवा
 (-गवा) -०) वा। देवदृष्ट्यु, बा२ येन दृष्टेयु, दे। १० देव
 दृष्ट्यु, दे। ३ देवदृष्ट्यु (-येन दृष्ट्यु)

१० -१) दे। ३ स्थाणु (-स्थानु) -b) गा। दे। ३ १०
 ११ सरो, बा। सरो, +सर (-सरो) -b) दे। ३ स्थित
 (-स्थित) -०) वा। बा२ बा। २ पशुना, वे। पशुना

०३-१० किमर्थं पाशुना शक्रतीर्थं पूरितवान् पुनः ॥ १०
 स्थापुतीर्थस्य माहात्म्यं चक्रतीर्थस्य यत्फलम् ।
 सूर्यतीर्थस्य माहात्म्यं सोमतीर्थस्य ब्रूहि मे ॥ ११
 शक्रस्य च गुह्यानि विष्णोः स्थानानि शानि च ।
 कथयस्व महाभाग सरस्वत्याः सविस्तरम् ॥ १२
 ब्रूहि देवाधिदेवस्य माहात्म्यं देव उत्तमतः ।
 विरिञ्चत्य प्रसादेन विदितं सर्वमेव च ॥ १३
 लोमहर्षण उवाच ॥
 मार्कण्डेयययः श्रुत्वा ब्रह्मात्मा स महात्मनिः ।
 अविमन्यता तु तीर्थस्य प्रवणीकृतमानसः ॥ १४
 पर्यङ्कं शिथिलीकृत्वा नमस्कृत्वा महेश्वरम् ।
 कथयामास तत्सर्वं यच्छ्रुतं ब्रह्मणः पुरा ॥ १५

(→पाशुना) वा१ दे१ १० गम्, दे१ शुक्र (→शक्र) -d) दे१
 तीर्थ- (→तीर्थ); दे१ ३,४ वे१ पुत्र (→पुत्र)

११ -0) दे१ सोमतीर्थस्य, दे१ सूर्यं ६० त्व (→भूय
 तीर्थस्य) -d) दे१ सर्वं (→सोम)

१२ -०) दे१ ईश्वरस्य (→गकरस्य) दे१ गुह्यानि,
 मुने पुस्तानि (→गुह्यानि) -b) वा१ दे१ विष्णो (→विष्णो)
 दे१ तु (→श्च) -d) वा१ कारा र्वत्वा (→स्वत्वा)
 का२ मुनिस्तपः, दे१ रवेस्तप (?) दे१ च विस्तर (→सविस्तरम्)

१३ -०) दे१ ९ वे१ एव वेदे वा प देहस्य दे० एव देव यदि
 देहस्य दे१ एव हि देवाधिदेवस्य दे१ १०,११ ब्रूहि देवातिष्ठेत्स
 मुने एव देही वापि देवस्य -b) दे१ ३ वे१ वे दे१ वर मुने
 वेत्ति (→देव) -0) दे१ ४ वे१ विर (दे१ ७ र्ति) वेत्तु दे१
 विरवेभ्य, दे१ १० विरवत्य दे१ विरपिण्य (→विरिञ्चत्य) -d) दे१
 विहित (→विहित) दे१ १० च दे१ वा (→वे)

छे वा१ कारा वा१ ३ दे१ १० ० १ दे१ लोमहर्षण उ दे१
 मास्वनेय उवाच, दे१ लोमर्षणि दे१ धीमावन्धेय

१४ -०) दे१ १० मास्वनेय (→मास्वनेय) दे१ ३ वे१ भुत्वा
 ब्रह्मात्मनो दे१, ० ० ० ० ० ० भुत्वा -b) दे१ ३ वे१ ब्रह्म
 पुनो, दे१ ब्रह्मप्रीतो (→ब्रह्मात्मा वा) दे१ भुनि (→भुनि) -d)
 वा१ प्रगवीडृतं, दे१ ४ वे१ प्रगुणीडृतं (दे१ ३ वे१ १०) दे१ १०
 प्रगवीडृतं (→प्रगवीडृतं) दे१ प्रगवीडृत न वाय

१५ -०) वा१ निविचीडृत, दे१ ४ ७ नि (दे१ नि) विन
 इत्वा, वे१ सोम्य (वि ?) स इत्वा (→निविचीडृत) -b)
 दे१ ५ ७ वे१ १० इत्वा (→इत्वा) -d) वा१ य (→यद), दे१

सनत्कुमार उवाच ॥

नमस्कृत्य महादेवमीशानं वरद शिवम् ।
 उत्पत्तिं च प्रवक्ष्यामि तीर्थानां ब्रह्मभाषिताम् ॥ १६
 पूर्वमेकार्णवे घोरे नटे स्थावरजङ्गमे ।
 बृहदण्डमभूदेक प्रजानां वीजसंभवम् ॥ १७
 तस्मिन्नण्डे स्थितो ब्रह्मा शयनायोपचक्रमे ।
 सहस्रयुगपर्यन्तं सुप्त्वा स प्रत्यबुध्यत ॥ १८
 सुप्तोत्थितस्तदा ब्रह्मा शून्यं लोकमपश्यत् ।
 सृष्टिं चिन्तयतस्तस्य रजसा मोहितस्य च ॥ १९
 रजः सृष्टिगुण प्रोक्त सत्त्व स्थितिगुण विदुः ।
 उपसंहारकाले च तमोगुणः प्रवर्तते ॥ २०
 गुणातीतः स भगवान् व्यापकः पुरः स्मृतः ।

० रा (→पुरा) दे१ ब्राह्मणमुवाच (→ब्रह्मण पुरा)

छे वा१ का१ दे१ सनत्कुमार (दे१ १२), दे१ सनत्कुमार उ .
 १६ -०) वा१ कारा दे१ १० ११ नमस्कृत्या (→नमस्तत्वा),
 दे१ महादेव (→महादेवम्) -b) दे१ १० शुभ, + निव, मुने पुनम्
 (→निवम्) -0) दे१ तु (→श्च) -d) वा१ का१ २ दे१ ७ ११
 भाषित, दे१ भाषित (→भाषिताम्)

१७ वा१ कारा का१, ० ० -०) दे१ पूर्वमेका, दे१
 पूव ध्वेना (→भूवमेका)

१८ वा१ कारा का१ ० -b) दे१ नायप, दे१ भोमु
 ० (→नायप) -0) दे१ सहस्र (→सहस्र) -d) दे१ ३
 बुध्यते (→बुध्यत) वा१ सुप्त्वाभुप्रतिबुध्यत, दे१ ११ सुप्त्वा तु
 (दे१ ० तत्सं) प्रतिबुध्यते दे१ सुप्त्वा पर्यबुध्यत दे१ पुता सप्त
 (प्र ?) वि बुध्यत

१९ दे१ ३ ० -०) वा१ स्वतो (→मुतो), वा१ वाप
 वा१ तवा (→तवा), दे१ ५ १० ११ सत्त्वोद्विक्त (दे१ ११ १२) वे
 (दे१ १० ११) ब्रह्मा वे१ च सत्त्वप तदा ब्रह्म -b) दे१ ४ वे१
 वर (→वराहवत्), दे१ ० ० ० ० ० ० न परत -d) वा१ रजसो
 दे१ रजसा (→रजसा) दे१ वाहि (→मोहि)

२० दे१ ० -०) दे१ ७ गुणोपेत (→गुण प्रोक्त)
 -b) दे१ द्विज (→विजु) -0) दे१ कतेन (→कतेन वा) दे१
 वाहवत्वात् ॥ -d) वा१ २ दे१ ५ ७ तमोगुण, दे१ तमोऽर
 दे१ १० प्रवर्तते (→तमोगुण) वा१ प्रवर्तते, ० ० ० ० ० ० तमोऽर
 (→प्रवर्तते) मुने प्रवर्तते तमोगुण

२१ -०) दे१ ४ वे१ च (→श्च) -b) दे१ ध्वय (व ?) र

ततश्चिन्तयतः सृष्टिं ब्रह्मणोऽप्युक्तनन्मनः ।
 मनसा मानसा जाताः सनकाद्या महर्षयः ॥ ३९
 पुनश्चिन्तयतस्तस्य प्रनाकामस्य धीमतः ।
 उत्पन्ना ऋषयः सप्त ते प्रनापतयोऽभवन् ॥ ४०
 पुनश्चिन्तयतस्तस्य रजसा मोहितस्य च ।
 शालखिल्याः समृत्पद्मास्तपःसाध्यायतपराः ॥ ४१
 ते सदा स्नाननिरता देवार्चनपरायणाः ।
 उपरसैर्प्रतैरतीरैः शोषयन्ति कनेवरम् ॥ ४२
 धानप्रस्थेन विधिना अग्निहोत्रसमन्विताः ।
 तपसा परमेष्ठेह शोषयन्ति कनेवरम् ॥ ४३
 दिव्यं वर्षसहस्रं ते कृशा धमनिसतताः ।

आराधयन्ति देवेशं न च तुष्यति शंकरः ॥ ४४
 ततः कालेन महता उमया सह शंकरः ।
 आकाशमार्गेण तदा दृष्ट्वा देवीं सुदुःखिता ॥ ४५
 प्रसाद्य देवदेवेशं शंकरं प्राह सुप्रता ।
 क्लिश्यन्ते ते ह्यनिगणा देवदास्यनाथयाः ॥ ४६
 तेषां कनेश्वर्य देव विषेहि कुरु मे दयाम् ।
 किं वेदधर्मनिष्ठानामनन्तं देव दुष्कृतम् ॥ ४७
 नात्रापि येन शुद्ध्यन्ति शुष्कस्नातस्थिरोपिताः ।
 तच्छ्रुता वचनं देव्याः पिनाकी पातितान्यकः ।
 प्रोवाच प्रहमन् मूर्ध्नि चारुचन्द्राशुशोभितः ॥ ४८
 श्रीमहादेव उवाच ॥

(→द्विजन्मनाम्) -d) वाः १०००० (→१००००) -e) दे३
 वः। मनसो (→मनसा) दे३ मनसा मनसा जाता

दे३ १०-११ मुने दे३, ० मध्ये जयिन्—

156 ८ बालखिल्या समृत्पद्मा मनसा शुद्धकर्णिणः ।

अष्टांगिति सहस्रानि वसुधुशोभिततः ।

ततः सृष्टिं विन्तयती ब्रह्मणोऽप्युक्तनन्मनः ।

[-1) दे३ बालि (→बालि) दे३ ११ ०००० (→०००००)]

दे३ ११ ०००० (→०००००) दे३ १० ०००० (→०००००)
 मनसा दे३ १० मुने पुष्टि (→पुष्टि) -2) दे३ १० ००००
 (→०००००) -3) दे३ सृष्टि (→सृष्टि) दे३ १० ०००० (→०००००)]

४० -b) वाः १०००० (→१००००) -0) वाः १००००
 वाः १० १० ०००० सत कोट्यन्ता दे३ १० ०००० - ०- ०- ०- ०-
 -d) दे३ १० ०००० (→०००००)

४१ -b) दे३ १० ०००० (→१००००) दे३ १० ०००० (→१००००)

४२ -0) दे३ १० ०००० (→१००००)

४३ वाः १० १० ०००० -b) वाः १० १० ०००० (→१०००००)
 (→१०००००) -0) दे३ १० ०००० (→१००००) -d) दे३ १० ००००
 (→१०००००)

४४ -a) वाः १० १० ०००० (→१००००) वाः १० १० ००००
 वाः १० १० ०००० दे३ १० ०००० दे३ १० ०००० (→१०००००)
 -b) दे३ १० ०००० (→१००००) दे३ १० ०००० (→१००००) -0)
 वाः १० १० ०००० (→१००००) -d) दे३ १० ०००० (→१००००)
 दे३ १० ०००० (→१० ०००००)

४५ -b) वाः १० १० ०००० दे३ १० १० ०००० दे३ १० १० ००००

(→०००००) वाः १० १० ०००० (→१० १० ००००) -d) वाः १० १० ००००
 (→१० १० ००००) वाः १० १० ०००० (→१० १० ००००)

४६ -b) दे३ १० १० ०००० (→१० १० ००००) -0) वाः १० १० ००००
 क्लिश्यन्ते दे३ १० १० ०००० दे३ १० १० ०००० (→१० १० ००००) दे३ १० १० ००००

दे३ १० १० ०००० (→१० १० ००००) -d) दे३ १० १० ०००० (→१० १० ००००)
 ४७ दे३ १० १० ०००० दे३ १० १० ०००० (→१० १० ००००)

(→१० १० ००००) -b) दे३ १० १० ०००० (→१० १० ००००) दे३ १० १० ००००
 दे३ १० १० ०००० (→१० १० ००००) वाः १० १० ०००० (→१० १० ००००)
 वा दे३ १० १० ०००० दे३ १० १० ०००० (→१० १० ००००) दे३ १० १० ००००
 ० तपो (→१० १० ००००) दे३ १० १० ०००० दे३ १० १० ०००० दे३ १० १० ००००

० वातम् दे३ १० १० ०००० दे३ १० १० ०००० (→१० १० ००००)
 ४८ -a) वाः १० १० ०००० दे३ १० १० ०००० (→१० १० ००००)

दे३ १० १० ०००० दे३ १० १० ०००० (→१० १० ००००) -b) वाः १० १० ००००
 ० स्नानाद्यं सेविता, वाः १० १० ०००० सेविता, वाः १० १० ०००० सेविता, वाः १० १० ००००
 सेविता, दे३ १० १० ०००० दे३ १० १० ०००० दे३ १० १० ०००० दे३ १० १० ००००

दे३ १० १० ०००० (→१० १० ००००) वाः १० १० ०००० (→१० १० ००००)
 -d) वाः १० १० ०००० (→१० १० ००००) दे३ १० १० ०००० दे३ १० १० ००००

३ वे। पतितान्तं वाः १० १० ०००० वाः १० १० ०००० (→१० १० ००००)
 वाः १० १० ०००० (→१० १० ००००) -0) वाः १० १० ०००० (→१० १० ००००)
 वाः १० १० ०००० दे३ १० १० ०००० दे३ १० १० ०००० (→१० १० ००००)

१) वाः १० १० ०००० (→१० १० ००००) वाः १० १० ०००० (→१० १० ००००)
 (→१० १० ००००) दे३ १० १० ०००० दे३ १० १० ०००० दे३ १० १० ००००
 दे३ १० १० ०००० दे३ १० १० ०००० दे३ १० १० ०००० दे३ १० १० ००००

४३. ५१

न वेत्सि देवि तत्त्वेन धर्मस्य गहना गतिः ।
नैते धर्मं विजानन्ति न च कामविवर्जिताः ॥ ४९
न च क्रोधेन निवृत्ताः केवलं मृत्युद्वयः ।
एतच्छ्रुत्वाऽऽवीद् देवी मा भवं शंसितवतान् ॥ ५०
देव प्रदर्शयस्मानं परं कौतुहलं हि मे ।
स इत्युक्त उपाचेदं देवीं देवः स्मिताननः ॥ ५१
तिष्ठ त्वमत्र यास्यामि यत्रैते मुनिपुंगवाः ।
साधयन्ति तपो घोरं दर्शयिष्यामि चेष्टितम् ॥ ५२
इत्युक्ता तु ततो देवी शंकरेण महात्मना ।
गच्छस्वेत्याह मुदिता भर्तारं श्रवणेश्वरम् ॥ ५३

४९. -a) दे० देव (→देवि). -b) का० दे० ३ वे० गहना गतिम्, दे० गहनागते (→गहना गति). -c) दे० ३ नोत (→नैते)

५०. -a) दे० २.४ बोधवि. (→बोधेन), दे० बलिता (→निमुंछा). -b) बा० २४ (→मृदु). -c) दे० १.४ वे० सा तच्छ्रुत्वा, दे० सा तच्छ्रुत्वा (→एतच्छ्रुत्वा); बा० बा० भवा (बा० भ) देवी, दे० १० [अ] ब्रवीद्देव (→[अ]ब्रवीद्देवी); का० दे० श्रुत्वा भवाद्याह. -d) का० दे० ३.५ मामेवं (→मामेव), बा० का० सति मुनयः, बा० का० २ वे० सतिवत्त (वे० सात्), दे० वद सति, दे० १०.११ सतिवत्ता, दे० वद सतिता, मुने. सतिवत्तम् (→सतिवत्तात्).

५१. -a) बा० का० बा० ३ प्रवद (का० ९२) धर्मस्य, दे० ११ प्रवदतात्वं (→प्रवदतात्मान). -b) बा० का० बा० ३ दे० ११ पत्न्यां (दे० ११ फलस्य) सतिता वद. -c) दे० दे० ६६६ पातस्य फलस्य ततो भव -c) दे० इत्युक्तं (→इत्युक्त). -d) दे० १.४ देवदेव, दे० ११ देवी देव, दे० देवी देव (→देवी देव). दे० सनातन, दे० ११ सिम्हा (दे० ११) वन, दे० सिम्हानना, (→सिम्हानना).

५२. -a) दे० तिष्ठ त्वम्, वे० तिष्ठ त्वम् (→तिष्ठ त्वम्). -b) बा० पस्यामि (→यास्यामि); बा० का० २ वद ते (→भवते); दे० ११ पुंगव (→पुंगवा). -c) दे० सभा, दे० सारं (→सारं). दे० ११ पोष (→पोष).

५३. -a) बा० दे० ११ वे० इत्युक्ता (→इत्युक्ता); दे० १.५ व ततो, दे० सा तत्ता (→मु ततो). -c) दे० १.५ वे० वच्छ्रुते, दे० ११ तच्छ्रुते (→वच्छ्रुते). -d) बा० १० नोषते, बा० बा० १.५

यत्र ते मुनयः सर्वे काष्ठलोष्टसमाः स्थिताः ।
अधीयाना महाभागाः कृताग्निमदनक्रियाः ॥ ५४
तान् विलोक्य ततो देवो नग्नः सर्वाङ्गमुन्दरः ।
वनमालाकृतापीडो युवा भिक्षाकपालभृत् ॥ ५५
आश्रमे पर्यटन् भिक्षां मुनीनां दर्शनं प्रति ।
देहि भिक्षां सतथोक्त्वा ह्याश्रमादाश्रमं ययौ ॥ ५६
तं विलोक्याश्रमगतं योपितो ब्रह्मवादिनाम् ।
सकौतुकस्वभावेन तस्य रूपेण मोहिताः ॥ ५७
श्रोत्रुः परस्परं नार्य एहि पश्याम भिक्षुकम् ।
परस्परमिति चोक्त्वा गृह्य मूलफलं बहु ॥ ५८

दे० ३.७.१०.११ १० नोषते (→नोषते)

५४. -b) दे० ३.११ वे० वान (दे० ११) लोष्ट (दे० ११) यं (→काष्ठलोष्ट), बा० का० दे० ११ सनाथिता, दे० १.७ सनाथिता (दे० ११) (→सनाथिता). -c) दे० ११ पोष (→भोष); दे० ११ पोषा (→पोषा). -d) बा० का० बा० ३ दे० १०.११ इत्यादि (→इत्यादि); दे० ११ पोषा (→पोषा).

५५. -a) दे० नग्न (→नग्न). -b) बा० ११ मुन्दर (→मुन्दर). -c) दे० ११ तान् विलोक्य ततो देवो नग्नः सर्वान् (नग्न) मुन्दर. -c) बा० ११ पोषा (→पोषा); दे० ११ पोषा (→पोषा). -d) दे० ११ भिक्षा (→भिक्षा); दे० १.७ १ वे० ११ (→११).

५६. -a) दे० १०.११ मि ता (→मिता). -b) बा० बा० का० ३ दे० १०.११ मुनीनामाश्रम (→मुनीना दर्शन) -c) दे० ११ पोषा (→पोषा). -d) बा० का० बा० ३ दे० १०.११ सभ्रवन्ता, दे० लोचयन्ता, दे० ११ पोषयन्ता (→लोचयन्ता).

५७. -a) दे० १.५ वे० ११ भवन्ता (→भवनता); दे० ११ पोषयन्ता (→पोषयन्ता). -b) दे० १.५ वे० ११ पोषयन्ता, दे० ११ पोषयन्ता (→पोषयन्ता). -c) दे० ११ पोषयन्ता (→पोषयन्ता). -d) दे० ११ पोषयन्ता (→पोषयन्ता).

५८. दे० ११ पोष (→पोष). -b) दे० ३ पश्याम (→पश्याम). -c) बा० का० २ इतीयान्ता, बा० २.५ इति प्रोक्ष्य, दे० इति पोष, दे० इतीयान्ता, दे० इति पोषा (→इति पोषा). दे० ११ पश्याम (→पश्याम) इति पोषा. -d) दे० ३ वद (→वद).

गृहाण भिक्षामुत्तास्त देव मुनियोषित ।
 स तु भिक्षाकपालं तं प्रसार्य बहु सादरम् ॥ ५९
 देहि देहि शिव योऽस्तु भवतीभ्यस्तपोवने ।
 हसमानस्तु देवेशस्तत्र देव्या निरीक्षित ।
 तम्यं दत्तवै तं भिक्षां पप्रच्छुस्तस्मरातुराः ॥ ६०
 नार्य ऊचुः ॥

फोऽसौ नाम व्रतविधिस्तथा तापस सेव्यते ।
 यत्र नग्नेन लिङ्गेन धनमालाविभूषित ।
 भयान् वै तापसो हृषो हृषाः स्मो यदि मन्यसे ॥ ६१
 इत्युक्तापसीमस्तु प्रोवाच हसिताननः ।

५९ -a) दे३ ४ वे१ ऊचुस्त (-ऊचुस्ताम) -b) दे१
 त (दे१) देव दे३ तदेव दे३ ता देवं दे३ मुदेव (-त देवं) -c)
 धा१ बारा बा१ ० तु, दे३ ४ दे१ तत् (-त) -d) दे३ ३ वे१
 प्रवर्णायत, दे३ बृहदावरात, दे१ मुनि सात्तात् (-बहु सात्तात्)

५९ इति काश्वर दे१ अधिकम्-

157* प्रोच परस्पर नाय ।

६० -a) धा१ बारा बा१ ० दे३ १० ११ मिलां (-देहि)
 दे११ भोस्तु (-भोस्तु) -b) धा१ भवते (तो?) दे० न (न)
 मती (-भवती?), दे३ ३ १ ११ ० पला वे१ पल (-पले)
 -c) दे० ० मानातु दे३ ० मानातु (-० मानातु); दे३ देवे
 (-देवेत) -d) दे३ देव्यन्ति दे३ देव्या वं (-देव्या नि);
 दे३ ० सिता (-० सित) -e) धा१ का१ ० दे३ ५ १० तत्र बारा
 ततो दे३ ३ वे१ तस्य (-तस्मै); दे३ १ तत्र दत्ता व ता मिला
 -f) धा१ प्र छमु(?) दे३ ३ ५ १० पप्रच्छुता (दे३ ता) दे३ १
 पप्रच्छुता वे१ त पप्रच्छु (-पप्रच्छुता)

छकारा ०, धा१ नार्य बा० नाय उवाच

६१ -a) दे३ नाम व्रत, दे३ १ वाचव्रत (-नाम व्रत)
 -b) दे३ वस्तथा प्रस (?) (-त्वया तापस); धा१ सेविते
 (-सेव्यते) -c) दे३ परस्पर नन न (-यत्र नग्नेन) दे३ वर
 लिनेन नाग्नेन -d) धा१ दे३ ० पिला (दे३ ता) (-पित) -e)
 वे१ ह्यारयो (-हृषो) -f) दे३ ३ १० वे१ बृहिस दे३ ह्यारयो
 दे३ ह्यारमान, दे३ बृहत्स्मन् (-हृषा रयो)

६२ -a) दे३ इत्युक्ता (-इत्युक्); दे३ ३ १० ११ ताप
 व्रतानि, दे३ तादीमिता (-तापोमिति) -b) दे३ उवाच व
 (-प्रोवाच ह); धा१ नरा दे० नरा (-न) -c) धा१
 बारा का१ ० दे३ ५ १० ११ नम व्रत दे३ इमाहम्वर (-इमा
 ह्म व्रत) -d) दे३ प्रणावे (-प्रवर्णायते); दे३ ताह्ये प्रवर्णायते

इदमीदम् व्रतं किंचिन्न रहस्यं प्रकाशयते ॥ ६२
 शृण्वन्ति बहवो यत्र तत्र व्याख्या न विद्यते ।
 अस्य व्रतस्य सुभगा इति मत्वा गमिष्यथ ॥ ६३
 एवञ्चक्रास्तदा तेन ताः प्रत्युत्तदा मुनिम् ।
 रहस्ये हि गमिष्यामो मुने न कौतुकं महत् ॥ ६४
 इत्युक्त्वा तास्तदा त वै नमृहुः पाणिपङ्क्तवै ।
 काचित् कण्ठे सक्तन्दर्पा बाहुभ्यामपरास्तथा ॥ ६५
 जातुभ्यामपरा नार्यः केशेषु ललितापराः ।
 अपरास्तु कटीरन्ध्रे अपराः पादयोरपि ॥ ६६
 श्लोम विलोक्य मुनय आश्रमेषु स्वयोषिताम् ।

६३ -b) धा१ बा१ ० तत्र तत्र न काय तत्र तत्तु न,
 दे३ ध्यान वाक्यानि दे३ ध्यान तत्र न (-तत्र व्याख्या न) -c)
 बारा का१ ० दे३ ५ ११ तस्य (-तस्य) -d) दे३ इमे मत्वा, दे३ ११
 इति मत्वा (-इति मत्वा)

६४ -a) दे३ ११ तदा (स्ते) तेन (-तदा तेन) -b)
 दे३ ५ ११ वे१ प्रत्युत्त तदा (दे३ मदा) दे३ त प्रत्युत्ततदा दे३ १०
 (ता) प्रत्युत्त तदा (-ता प्रत्युत्ततदा) -c) धा१ बारा बा१ ३
 दे३ १० ११ ततोम्ये (दे३ १० ११) हि, दे३ ३ रहस्येति, दे३ रहस्येहि
 (-रहस्ये हि) -d) धा१ न कौतुकं (-न कौतुकं)

६५ -a) दे३ तां तान् (-तास्तान्); दे३ वे१ (-तं)
 -b) दे३ पल्लवं (-पल्लवं) -c) दे३ कश्चित् (-काचित्)
 दे३ ११ कठवे (-कठवे) धा१ बारा का१ ० काश्चित् (का१ २ ० प)
 कश्चित् (बारा ० पुर) बाहुभ्यां -d) धा१ बारा बा१ ३ दे३ १०
 बाहिष्कामपरा तथा (दे३ १० ० वा) दे३ ११ विनिर्मलामपरास्तान्
 मुने बाहिष्कामपरा तथा

६६ -a) धा१ बारा का१ तस्मात् बा० दे३ ४ वे१ नाते,
 दे३ नायां (-नाय) -b) बारा बा१ दे३ ११ क (दे३ ११) क
 सेतु, दे३ बंधेयु (-बंधेयु); बारा दे३ १० ११ ललिता दे३ ३ वे१
 लुलिता (-ललिता) बा१ ० दे३ ४ वे१ यत्र (-यत्र) -c)
 धा१ बारा ० पनु, का१ ० दे३ ५ १० ११ वे१ पनु, दे३ ० पनु
 (-पनु); धा१ बटेन का१ कटीरन्ध्रे दे३ कटीरन्ध्रे, दे३ ४
 वे१ कटी (दे३ ० टि) कत्ये (-कटीरन्ध्रे) -d) धा१ बारा का१ ३
 दे३ ११ यत्र, दे३ ४ वे१ तवात्मा (दे३ ३ ० म्या), मुने ह्यारय
 (-यत्र)

६७ -a) धा१ बा१ विरोच्य (-वितोच्य) -b) मुने
 नु (-नु); दे३ ० पान्, दे३ १० ० पं (-पान्), दे३ ह्युत्तं सर्वं

३ ७०

हन्त्यतामिति संभाष्य काष्ठपापाणपाणयः ॥ ६७
 पातयन्ति स्म देवस्य लिङ्गमुद्धृत्य भोषणम् ।
 पातिते तु ततो लिङ्गे गतोऽन्तर्धानमीश्वरः ॥ ६८
 देव्या स भगवान् रुद्रः कैलास नगमाश्रितः ।
 पतिते देवदेवस्य लिङ्गे नष्टे चराचरे ॥ ६९
 क्षोभो धूम्रं सुमहान्दीर्घा भावितात्मनाम् ।
 एवं देवे तदा तत्र वर्तते व्याकुलीकृते ॥ ७०
 उवाचैको मुनिवरस्तत्र बुद्धिमतां वरः ।
 न ययं विषः सद्भावं तापसस्य महात्मनः ॥ ७१
 विरिञ्चि शरणं यामः स हि ज्ञास्यति चेष्टितम् ।

पोषित, दे३ ३ वे१। सुभुवम् समुपोषिता -०) दे३ हन्त्यता, दे३
 हन्यता (→हन्यता)

६८. -०) शा१ का३ दे३ ७११ व (→स्व), दे३ देवेश
 (→देवस्य) -b) शा१ का३ का३ लिगमुद्धृत्य, का३ लिग-
 मुद्धृत्य, दे३ ४ लिग (दे३ १०) पूर्व नि, दे३ ७११ लिगमुद्ध
 (दे३ ६७) त (→लिङ्गमुद्धृत्य), वे३ लिङ्गमुद्धृत्यविभूषणम् -०)
 शा१ का३ का३ पतिते (→पतिते), वे३ तदा (→ततो) -d) का३
 दे३ ततो (→गतो), शा१ भोमरा (→भोमर)

६९ -०) दे३ ३ वे३ देव्या बहस भगवान्, दे३ ७ देको
 (दे३ १०) सहासो भगवान्, दे३ देव्या सह स भगवान्, दे३ दबा ७८
 स भगवान् -b) शा१ का३ का३ ३ दे३ कैलास, दे३ ४ ५ १० ११
 कैलास (दे३ १८) (→कैलास), शा१ दे३ भाषिता (दे३ १८)
 दे३ ११ भाषित (→भाषित) -c) दे३ पतिते, वे३ पतिते
 (→पतिते) -d) शा१ लिङ्गे वे (१), का३ लिगे तस्मिन् का३
 लिगे हि तु, का३ लिगेज्जते, दे३ ३ वे३ लिगमुद्ध (→लिगे नष्ट)

७० -०) शा१ भोको, दे३ दोषं (→क्षोभो), दे३ सुमहम्
 (→सुमहम्) -b) दे३ तात्मना (→तात्मनाम्) -०) दे३ ४
 वे३ विदित्वा वे, दे३ १०-११ दे३ त (दे३ १७) वा (→दे३ तम्),
 दे३ एवं ज्ञात्वा तदा ७७ -d) का३ वर्तते, दे३ ४ वर्तते, दे३ वे३
 वर्तते (→वर्तते), दे३ ३ वे३ व्यापुता स्मृता, दे३ व्याकुला
 स्मृता, दे३ ७ १०-११ व्यापुता (दे३ वे३) इतो (→व्याकुलीकृते)

७१. -b) दे३ मना वच (→मना वर) -०) शा१
 का३ दे३ १०-११ वे३ लिष, दे३ लिष (→लिष) -d) दे३ तपस्य
 (→तपस्य)

७२ -०) दे३ विरजि, दे३ विरज, दे३ १० विरजि (दे३ ११),
 दे३ इष्टो, दे३ विरिञ्चि (→विरिञ्चि) -b) दे३ ११ लायेति (१२)

एवमुक्ताः सर्व एव तपयो रुज्जिता भूयम् ॥ ७२
 ब्रह्मणः सदनं जगद्देवैः सह निषेवितम् ।
 प्रणिपत्याथ देवेशं रुज्जयाऽधोमुखः स्थिताः ॥ ७३
 अथ तान् दुःखितान् दृष्ट्वा ब्रह्मा वचनमब्रवीत् ।
 अहो भूम्भा यदा भूयं क्रोधेन क्लृपीकृताः ॥ ७४
 न धर्मस्य क्रिया काचिज्ज्ञायते मृदुद्वयः ।
 श्रूयतां धर्मसर्वस्वं तापसाः क्रूरचेष्टिताः ॥ ७५
 विदित्वा यद्बुधः क्षिप्रं धर्मस्य फलमाप्नुयात् ।
 योऽसायात्मनि देहेऽस्मिन् विस्मिन्त्यो व्यवस्थितः ॥ ७६
 सोऽनादिः स महास्थाप्य, पृथक्त्वे परितृप्तः ।

(→ज्ञास्यति), दे३ चेष्टिता (→चेष्टितम्) -०) शा१ का३ वता,
 का३ वरता (→वता) -d) दे३ ४ वे३ मुनय धर्मोन्निषा, दे३
 दे३ ज्ञायोन्निषा दृष्ट्वा

७३ -०) दे३ ब्राह्मण, दे३ ११ ब्राह्मण (→ब्राह्मण) -b)
 दे३ ४ वे३ एवं सर्व, दे३ तद् देवैर (→देवैर एव) -d) दे३
 वज्रितायो (→वज्रितायो)

७४ -०) दे३ अहोमुचर, दे३ प्रयोमुता, दे३ ग्रहो मुत्ता
 (→ग्रहो मुत्ता) का३ वता (→वता)

७५ -०) दे३ धर्मज्ञा, मुने धर्म व (→धर्मस्य), शा१ का३
 का३ ३ दे३ क्रिया काचित्, दे३ क्रिया वज्रित, दे३ १० क्रिया वज्रित,
 दे३ ११ क्रिया वज्रित (→क्रिया काचित्) -b) शा१ का३, का३ ३
 जानीते, दे३ ३ १० जानते, दे३ जानीष्य, दे३ ११ जानीते (→जानते),
 शा१ भूय (दे३) (→भूय) -०) दे३ भूयतो (→भूयतो),
 दे३ ११ वय (→वयं) -d) शा१ तापसा, का३ तापसा, दे३ तापसा
 (१) (→तापसा), शा१ का३ का३ ३ दे३ ७ १०-११ धर्म
 (का३ दे३ ११) नि ग, दे३ चेष्टित (→चेष्टिता)

७६ -०) दे३ (१) बुद्धय, वे३ यदुत्तम, दे३ दुद्ध
 (→यद्बुद्धय) -b) शा१ योको वात्मने, का३ का३ ३ योको वा
 त्या हि, दे३ योको वात्मने (→योको वात्मने) -d) शा१ का३
 का३ ३ रिश रवयम्, दे३ (यद्) रूप स्थित, वे३ ररमिता
 (→ररमिता)

७७ -०) शा१ का३ का३ ३ मोहहृय, दे३ १०-११ मोह
 (दे३ १०) रज (दे३ ११) वे३, दे३ भवयान्मोहात् (→मोहापातम्),
 वे३ सोषाद्विषय मयुन् स्थानु (१) -b) दे३ दृष्टकृत् (→दृष्टकृत्),
 का३ भूयिष्ठ, दे३ १० रजिष्ठ (१) (→भूयिष्ठ) -०) दे३ ११ भवि
 (→भविने) -d) दे३ ३ वे३ लिष, दे३ ७ लिष (दे३ ११) (→वयं)

मणिर्यथोपगानेन घत्ते वर्णोज्ज्वलोऽपि वै ॥ ७७
तन्मयो भवते तद्वात्माऽपि मनसा कृतः ।
मनसो मेदमाश्रित्य कर्ममिश्रोपचीयते ॥ ७८
ततः कर्मवशाद् भुङ्क्ते संयोगान् स्वर्गनारकान् ।
तन्मनः शोधयेद् धीमान् ज्ञानयोगाद्युपर्युक्तः ॥ ७९
तस्मिन् शुद्धे ह्यन्तरात्मा स्वयमेव निराकुलः ।
न शरीरस्य संदेशैरपि निर्दहनात्मकैः ॥ ८०
शुद्धिमाप्नोति पुरुषः संशुद्धं यस्य नो मनः ।
क्रिया हि नियमार्थाय पातकभ्यः प्रकीर्तिताः ॥ ८१

यस्मादस्याविलं देहं न शीघ्रं शुद्ध्यते किल ।
तेन लोकेषु मार्गोऽयं सत्पथस्य प्रवर्तितः ॥ ८२
वर्णाश्रमविभागोऽयं लोकाध्यक्षेण केनचित् ।
निर्मितो मोहमाहात्म्यं चिह्नं चोत्तमभागिनाम् ॥ ८३
भवन्तः क्रोधकामाभ्यामभिभूताश्रमे स्थिताः ।
ज्ञानिनामाश्रमो वेद्यम अनाश्रममयोगिनाम् ॥ ८४
क च न्यस्तसमस्तेच्छा क च नारीमयो भ्रमः ।
क क्रोधभीष्टं घोरं येनात्मानं न जानय ॥ ८५

द. ४

दे१ ०वलोति, वे१ ०जलोति (→०वलोति).

७८. -a) दे११ तन्मया (→तन्मयो); का०. भवति (→भवते). -b) दे१ स्थित (→इत). -c) घा१ का०. का२ मनसोम्या, दे११ मनसो भवे (→मनसो भवे). -d) घा१ का१ ३ दे१ ०वीये, का० ०वीये, दे१ ०वी ० वे (→०वीये).

७९. -a) दे१ सत (?) (→तत); दे३ ० छे, दे१-१० मुले (→मुद्गले) -b) दे१ स्वतोमान्, दे१ ४ वे१ स्वतोमान्, दे१-१० यद्भोग्यान्, दे११ संयोगान् (→संयोगान्); दे३ दु स्वतोमान् स्वर्गं नार-कात् (?). -c) दे३ तन्मय, दे१० तन्मय (→तन्मय); घा१ का२ दे१-१०-११ साधयेद् (→शोधयेद्) -d) घा१ का० का१-२ ०योग्यान्, दे१ ०योग्यान्, दे३ ०योग्यान्, दे३ ०योग्यान्, दे३-१०-११ ०योग्यान् (→०योग्यान्); दे१ ज्ञानयोगसमाश्रिता.

८०. -a) दे१० तस्मिन् शुद्धि- (→तस्मिन् शुद्ध), दे१ ४ वे१ विभ्रुर्हात्मा, दे१ विभ्रुर्हात्मा (→ह्यन्तरात्मा) -c) घा१ स (→स-). -d) दे१ ज्ञान (→[अ] नि); युवे ०नात्मक (→०नात्मक).

८१. -b) दे११ सगुदो (→सगुद); दे३ यम (→यस्य); दे१ वै (→तो). -c) घा१ का०, का१-२ न क्रिया नियमार्थाय, दे१ क्रिया हि नियमार्थाय, दे३-१०-११ क्रिया नियमार्थाय, दे३ क्रियते समनार्थाय. -d) घा१ दे१ प्रकीर्तित, का२ दे११ प्रकीर्तिता, दे३ प्रवर्तित (→प्रकीर्तित).

८२. -a) दे३ ज्ञान, दे३ ज्ञाना (→ज्ञाना); दे११ देह (→देह). -b) घा१ शुद्धि वे, का०. शुद्धि (→शुद्धि); दे१ न दोषं शोधयानुयाय, दे३ ३ वे१ न शुद्धि शोधयानुयाय, दे१ न दोषं शुद्धिमानुयाय -c) दे३ लोके प्रमाणेय (→लोकेषु मार्गेय) -d) घा१ का०. का१-२ ह्यन्तरात्मा (का०. ०त्), दे१ ह्यन्तरात्मा

(→ह्यन्तरात्मा), घा१ का१-२ दे३-१०-११ प्रवर्तित (दे१ ०त्), दे३ प्रवर्तित (→प्रवर्तित).

८३. -b) का२ दे१-१०-११ ०वेन (→०वेन). -c) घा१ निमित्तो-माह १, का०. निमित्तमाह, का२ निमित्त मोहः, दे१-१०-११ वे१ निमित्त मोह- (→निमित्तो मोह-); दे३ ०माहात्म्यं, दे१ ०माहात्म्ये (→०माहात्म्य). -d) दे३ छद्मो, दे३-१०-११ तः निमित्तो (→निमित्तो चो).

८४. दे१ यम इत्येक ०५ इत्येकस्य ab, cd मध्ये प्रापत. -a) दे११ भवति, दे३ भवत (→भवत); घा१ का०. का२ ०मोहा-भ्यां, दे१ ०कायात् (स्यां ?) (→०कायाम्). -b) का०. [अ] विभ्रुता, दे१-३ तः [अ] साधयेद्, दे३ [अ] निमित्त (म) ता (→अनिमित्त); दे३ स्थित, दे३ स्थिता (→स्थिता); दे३ मोहा वै याधये स्थिता (?). -c) दे११ दानि (→दानि); दे३-३,७ दे३ ०धम (→०धमा); दे३ वेद्ये (→वेद्ये) -d) घा१ बने ह्यायम-, का१ बने ह्यायम-, का२ बने ह्यायम-, दे३-३ बन्धनायम-, दे३ वेद्ये मा यम-, दे३ वेद्यायम- (?), दे३ वेद्यायम च, दे३-१० बन्धनायम-, दे३ वेद्यायम- (→बन्धनायम-); का०. ह्यायमो योगिनां बने.

८५. -a) दे१ स (→च), घा१ का०. का१-२ क स्यात् तम (का० ०त्, का१ ०त्) ता तुच्छा, दे३ ११ च स्यात्तम [दे ३] मस्तेच्छा. -b) दे३ ०तयो (?) (→०तयो); घा१ का० का१-२ दे३ ११ क च (का० वा) नात्मासदस्या (दे३ ११ वयं), दे३ वयन्ता ० च या (१) -c) दे३ २, ३ १० वे३ क श्रेय ईदगो पोरो, दे३ क श्रेय इदु (इ १) तां (पो १) पोरो, दे३ क श्रेय ईदगं पोरो. -d) दे३ ११ वेना (→वेना), दे३ यावते, दे३ यावते, दे३ वे३ यावते, दे३ यावते, दे३-१०-११ जानते (दे३ ११ ०त्) (→जानत).

८५c इत्येकस्य ab, cd मध्ये दे३-३ इत्येकस्य — १५९c वयन्त श्रेयकामाभ्यां योषा वै याधये स्थिता ज्ञानियायाथं वेद्य वेद्याथं च योगिनाम् । (= ८५)

यत्क्रोधनो यजति यद् ददाति
यद् वा तपस्वपति यञ्जुहोति ।

न तस्य प्राप्नोति फलं हि लोके
मोघं फलं तस्य हि क्रोधनस्य ॥ ८६

इति श्रीवामनपुराणे सरोमाहात्म्ये द्वाविंशोऽध्यायः ॥२२॥

२३

सनत्कुमार उवाच ।

ब्रह्मणो वचनं श्रुत्वा ऋषयः सर्व एव ते ।
पुनरेव च पप्रच्छुर्जगतः श्रेयकारणम् ॥ १

प्रश्नोवाच ।

मच्छामः शरणं देवं शूलपाणि त्रिलोचनम् ।
प्रसादाद् देवदेवस्य भविष्यथ यथा पुरा ॥ २

८६ -a) वा१ यत् क्रोधी, का१ यत्क्रोधेन, दे१ य
क्रोधनो, दे१ य क्रोधवान् (→यत्क्रोधनो), का१ का१ दे१ यजते
(→यजति), वा१ दे१ १० ते१ यत् ददाति (वा१ ददाति), दे१ ४ यत्
ददाति (नित्यं), दे१ यद्वाच (→यद्वाच) -b) दे१ यत्
(→यद्वा) वा१ दे१ ३ ७ ते१ तप्यति, का१ तप्यते (→तपति) का१
दे१ यत् जुहोति, दे१ १० च यञ्जुहोति भुवे यत् जुहोति (तस्य)
(→यञ्जुहोति) दे१ तपस्त्वप्यति यञ्जुहोति -c) वा१ न कस्य
(→न तस्य) दे१ प्राप्नु (नो ?) ति मो तत्तस्य फलं स लोके, दे१ ४
ते१ प्राप्नोति नो (दे१ तेन) तस्य (दे१ ४ ते१ तस्य) फलं स लोके (दे१
दे१ के, दे१ ०क), दे१ ११ न (दे१ स) तस्य हि न प्राप्नोति फलं
लुप्तोके, दे१ १० न तस्य वा (दे१ १० ना) श्रोति फलं स दे१ १० हि लोके, भुवे
प्राप्नोति नैव विमोहं फलं हि लोके -d) वा१ मोघं भय, दे१
मोघं फल, दे१ मोघफल, (→मोघ फल) दे१ १० ते१ कोपनस्य
(→क्रोधनस्य), भुवे मोघं फलं भवति तस्य हि क्रोधनस्य

पुत्रिपुत्रा—वा१, का१ • दे१ ३० ते१ इति श्रीवामनपुराणे
सरोमाहात्म्ये, वा१ दे१ ४ ११ इति वामनपुराणे सरोमाहात्म्ये,
दे१ वामनपुराणे सरोमाहात्म्ये, दे१ श्रीवामनपुराणे सरोमाहात्म्ये,
भुवे इति श्रीवामनपुराणे पुनस्स्फारदसवादे सरोमाहात्म्ये
अध्यायनाम—का१ स्वामुनिगवर्धने मुनिमोहोनाय
प्रत्यय नास्ति अध्यायसंख्या—वा१ दे१ ४ ०, का१
दिक्पारितोष्याय, वा१ ॥३३॥, का१ वनुजितोष्याय ॥३३॥,
दे१ ३१० ॥३३॥, दे१ भुवे, विपत्तारितोष्याय, दे१ विपत्तितरो-

इत्युक्ता ब्रह्मणा सार्द्धं कैलासं गिरिमुत्तमम् ।
ददृशुस्ते समासीनमुमया सहितं हरम् ॥ ३
ततः स्तोतुं समारब्धो ब्रह्मा लोकपितामहः ।
देवाधिदेवं वरदं त्रैलोक्यस्य प्रभुं शिवम् ॥ ४

प्रश्नोवाच ।

अनन्ताय नमस्तुभ्यं वरदाय पिनाकिने ।

ध्याय, दे१ अध्याय ॥३१॥, ते१ वचत्पारितोष्याय-
दे१ अध्यायसंख्यानन्तरम् धनिकम्—॥ श्रीरत्नु ॥

२३

३ वा१ ते१ सनत्कुमार, दे१ सनत्कुमार ३ दे१ सनत्कुमार,
१ -a) दे१ ब्रह्मणो (→ब्रह्मणो) -b) दे१ ४ ते१ भुवे
(→भुवे) -c) दे१ तु (→तु)

३ दे१ ब्रह्मो वाच दे१ १० ब्रह्मा उवाच

२. ते१ २३ इत्यारम्भ ४ लोकान्तर 'ब्रह्मोवाच' इति वाच्य
○ (१ स) -a) दे१ देव (→देव) -b) दे१ ४ ११
पाणि (→पाणि) -c) दे१ भविष्यति, दे१ १० भविष्यामी (→
भविष्यति)

३. ते१ ० (दे१ २ पा वि) -a) दे१ ब्रह्म (→ब्रह्मणा)
-b) दे१ ४ वरद (दे१ ४) (→वत्तम)

४. ते१ ० (दे१ २ पा वि) -a) वा१ का१ दे१
१० ११ शत (→शत) दे१ शतं सुवर्णहारं -b) दे१ ४ ब्रह्मणार
मेष्ठिना (दे१ ०न) -c) वा१ वा१ का१ दे१ देवार्ति (→देवार्ति)
-d) वा१ वा१ का१ दे१ ३१० त्रिं प्रभु, दे१ ११ त्रिं प्रभु
(→प्रभु त्रिं)

३ दे१ ते१ ० (दे१ २ पा वि); दे१ १० ब्रह्मा उवाच

५ -a) दे१ ३ सनत्कुमार (→सनत्कुमार) -c) दे१ ७

महादेवाय दधाय स्थापये परमात्मने ॥ ५
 नमोऽस्तु भुवनेशाय तुभ्य तारक सर्वदा ।
 ज्ञानानां दायको दयस्त्वमेक पुस्तोत्तम ॥ ६
 नमस्ते पद्मगर्भाय पद्मेशाय नमो नम ।
 घोरशान्तिस्वरूपाय चण्डशेष नमोऽस्तु ते ॥ ७
 नमस्ते देव विश्वेश नमस्ते सुरनायक ।
 शूलपाणे नमस्तेऽस्तु नमस्ते विद्यमान ॥ ८
 एव स्तुतो महाद्बो ब्रह्मणा ऋषिगिस्तदा ।
 उवाच मा भैरवत लिङ्ग वो भविता पुन ॥ ९
 क्रियता मद्रव शीघ्र येन मे प्रीतिरुत्तमा ।
 भविष्यति प्रतिष्ठाया लिङ्गस्यात्र न सद्य ॥ १०

० देवाय (→ देवाय)

६ दे ०८ ० -३) दे गुणनाय दे; भवनेशाय
 दे १ भुवनेशाय दे; भुवनेशाय (→ भुवनेशाय) -३) दे ११ जनाना
 (→ ज्ञानाना) -८) दे १ एव (→ एक)

७ दे २ ० -६) वा; कार वा; हस्तपद्मनाय दे
 नम दे ५ पद्मनाय नमोऽस्तु ते दे ५ हस्तपद्मनाय दे ११
 हस्तपद्मनाय दे नम दे १० हस्तपद्मनाय दे नम -०) वा; कार वा;
 ० घोरशान्तिस्वरूपाय दे ३ दे; घोरशान्त पापाय दे १० घोर
 शान्त पापाय -८) दे ३ दे चण्ड दे १०-११ चण्ड (→ चण्ड)

८ -१) वा; दे १ भैरव (→ विश्वेश) -६) मुदे पूर
 (→ पूर) -०) दे १ पाणि (→ पाणे)

९ -६) दे १ ते भुवनेश (→ भुवनेश) कार वा;
 दे १-४ ते तवा (→ भव) -०) दे वा भैरव दे ३ भविष्यत
 दे ३ भविष्यत (→ भविष्यत) दे १० उवाच तां प्र (दे १० वा)
 ब्रह्म दे ११ उवाच तां प्र ब्रह्म -८) दे ३ ११ (→ विष्णु वा);
 वा; कार वा; २ दे १ नो (→ नो); दे १ दुर (→ दुर); दे ११
 विष्णु (दे ११ वा) भवतस्तु

१० -६) वा; कार वा (→ भवे) -०) वा; प्रविष्टान्
 कार वा; २ प्रविष्टान् दे ३ प्रविष्टान् दे ३ प्रविष्टान् दे ३ प्रविष्टान्
 (→ प्रविष्टान्) -८) वा; कार वा - निरस्तान् (वा ३) न
 सद्य दे ३ दे; निरस्तान् नात्र संशय दे; निर स्थाप्य न
 सद्य

११ -६) दे १ भाविता (→ भाविता)

१२ -०) वा; कार वा; २ दे १०-११ वरि (→ एव)

ये लिङ्ग पूजयिष्यन्ति मामक भक्तिमाश्रिता ।
 न तेषा दुर्लभ किंचिद् भविष्यति यदाचन ॥ ११
 सवपायैव पापाना कृतानामपि जानता ।
 शुद्धयते लिङ्गपूजाया नात्र कार्या विचारणा ॥ १२
 युष्माभि पातित लिङ्ग तारयित्वा महत्सर ।
 सानिह्य तु विरयात तस्मिन् शीघ्र प्रतिष्ठितम् ॥ १३
 ययामिलपित काम तव प्राप्स्यथ ब्राह्मणा ।
 स्थाप्यर्नाम्ना हि लोकेषु पूजनीयो दिवौकामा ॥ १४
 स्थाप्यीश्वरे स्थिते यस्मात् स्थाप्यीश्वरस्तत स्मृत ।
 य स्मरन्ति सदा स्थाप्य ते मुक्ता सर्वकिल्बिषै ॥ १५
 भविष्यन्ति शुद्धदहा दर्शनान्मोक्षगामिन ।

-६) वा; २ दे १०-११ वरि जानता दे ३ ७ दे; भविष्यत
 (→ भव जानता) -३) वा वा; दे १ ७ युद्धयते (दे १ नित)
 (→ युद्धयते) दे १ पूजाया मुदे पूजाया (→ पूजाया)

१३ -३) दे १ वरि (→ भाविता) -६) वा; वा; २
 दे ११ सारयित्वा वा सारयित्वा, दे १ स्मरन्ति (→ स्मर
 यित्वा) वा; मन्त्रव वा; मन्त्रे (?) स्मर वा मन्त्रव
 (→ मन्त्रव) - १) वा सारयित्वा वा सारयित्वा वा;
 दे १ ३ ३ सारयित्वा वा सारयित्वा (→ सारयित्वा) वा; वा; मु
 (→ मु) -८) दे ३ वरि दे ३ प्रतिष्ठिता (→ प्रतिष्ठिता)

१४ -३) वा; तवा (→ यवा) वा; कार वा; दे
 नितित दे ४ १० नितित दे नितित (→ नितित); वा
 कार वा २ वर दे वावा (→ काम) -६) वा; तवा
 (→ तवा) वा; प्राप्स्यथ वा; प्राप्स्यथ (→ प्राप्स्यथ) वा
 ब्राह्मण वा वर दे; वावा (→ ब्राह्मण) -३) वा;
 दे १ ते स्थाप्य (→ स्थाप्य) वा; दे ३ ३ ते नामा (दे ३ म)
 (→ नामा) वा; वा (→ हि) वा ४ वा; लोकेषु (→ लोकेषु)

१५ -३) वा; स्थाप्यीश्वरे वा स स्थाप्यीश्वर वा;
 स्थाप्यीश्वर वा दे ३ स्थाप्यीश्वरे (वा; ते वा) स्थाप्यी
 (वा; ते) स्थाप्यीश्वरे (→ स्थाप्यीश्वरे) वा; स्थाप्यीश्वरे (→ स्थाप्यीश्वरे) -६) वा
 दे स्थाप्यीश्वरत स्मृत वा स स्थाप्यीश्वर स्मृत दे;
 स्थाप्यीश्वर स्मृत दे १३ वा; तव स्थाप्यीश्वर स्मृत दे;
 तव स्थाप्यीश्वरत स्मृत -०) दे ४ वा (→ वा) -३) वा;
 मुक्ता (→ मुक्ता); वा; पातित (→ पातित)

१६ -१) दे १० युद्धयते वरि वा; भक्ति वरि

पीयतामसृत्तं देवास्ततो ज्ञास्यथ शंकरम् ।
 एतच्छ्रुत्वा ॥ वचनं भवान्या समुदाहृतम् ॥ २७
 सुखोपविष्टास्ते देवाः पणुस्तदमृतं शुचि ।
 अनन्तरं सुखासीनाः पप्रच्छुः परमेश्वरीम् ॥ २८
 क स देव इहापातो हस्तिरूपधरः स्थितः ।
 दक्षितं तदा देव्या सरोमध्ये ज्वलितः ॥ २९
 दृष्ट्वा देवं हर्षयुक्ताः सर्वे देवाः सहार्पिभिः ।
 ब्रह्माणमग्रतः कृत्वा इदं वचनमब्रुवन् ॥ ३०
 त्वया त्यक्तं महादेव लिङ्गं त्रैलोक्यवन्दितम् ।
 तस्य चानयने नान्यं समर्थं स्यान्महेश्वर ॥ ३१

प्रतिव्यतो, दे१ ह्यग्नेपतो, दे२ व वेपतो (→जन्किप्यतो) -०)
 याः पीयता, दे११ प्रीयता (→पीयता) -३) वा१ तय, का२
 दृष्टीतपाहृतम्, + तपो (→ततो), दे१ त इत्यव महेश्वरम् -०)
 दे० व (→वु) -६) दे२ दृष्ट (→दृष्टम्)

दे१ ४ वे१ मुने ab, cd मध्ये अधिकम्—

160 * ततस्तु इत्यादि देवी वचनमब्रवीत् :

प्रवैषाद्य महाभागस्त इत्यव महेश्वरम् ।

[-२) दे१ प्रवैषाद्य (→प्रवैषाद्य) दे२ प्रवष(१) ते, इत्यादि
 (→प्रवषय)]

२८ वे१ ०, गा१ a ० -a) दे२ मुष्ठा (→मुष्ठा)
 -b) दे१ पवी (→पवु), दे११ तय (→तय) गा१ वा१ दे२ ४ १
 मुषि (→मुषि) -०) दे१ ४ विष्ठाताम्, दे१ भाषाताम् (→जन
 स्तर), दे१ समासीना, दे१ सुखासीना (→सुखासीना) -३)
 दे२ ५ १ अवरम् (→अवरी)

२९ -a) दे२ देह (→देव), वे१ क देवी गृह्यातो b)
 दे२ अरे (→अर) दे१ स्थित (→स्थित) -३) दे१ ५
 स्थिता (→स्थित)

३० -a) दे२ युक्त (→युक्त) -b) वा१ महर्षिभिः,
 दे१ ५ १ १० ११ वे१ सवाताम् (→महर्षिभिः) -०) दे११ ब्राह्मणा
 (→ब्राह्मण) दे१ अत (→अत) -३) वा१ दे१ ११ अश्वीत
 (→अश्वीत), दे१ ४ वे१ वचनं त्वि (वे१ इदं मयुवम्)

३१ -a) दे१० व्यक्त (→व्यक्त) b) दे१ १० ११ त्रैलोक्य
 (→त्रैलोक्य), वा१ वा१ वा१ ० विपुल, दे१ विदधि, दे१ वन्ति,
 दे१ १० ११ उत्तमम् (→वन्तिम्) -०) दे१ सत्या (→सत्य),
 दे१ ३ ४ वे१ ह्य, दे१ वा१ (→वा१), वा१ का१ का१ २ कल्प,
 दे१ भाष्य (→भाष्य) -३) दे२ सर्वर्ष (→सर्वर्ष), वा१
 दे१ ४ ११ अर, दे१ अर, दे१ अर (→अर)

इत्येवमुक्त्वो भगवान् देवो ब्रह्मादिभिर्हरः ।
 ब्रह्माणं ऋषिभिः सार्द्धं देवदारुवनाश्रमम् ॥ ३२
 तत्र गत्वा महादेवो हस्तिरूपधरो हरः ।
 करेण ब्रह्माह ततो लीलया परमेश्वरः ॥ ३३
 तमादाय महादेवः स्तूयमानो महर्षिभिः ।
 निवेद्ययामास तदा सरपार्थं तु पश्चिमे ॥ ३४
 ततो देवाः सर्व एव ऋषयश्च तपोधनाः ।
 आत्मानं सफलं दृष्ट्वा स्तवं चक्रमहेश्वरे ॥ ३५
 नमस्ते परमात्मन् अनन्तयोगेन लोफसाक्षिन्
 परमेश्चिन् भगवन् सर्वज्ञ क्षेत्रज्ञ परावरश्च

३२ -a) दे१ कल (→कलो), दे१ वने (→मगवा)
 -b) का२ दे० १ देवा (→देवो), दे१ सह (→हृ) -०) दे१ ४
 मुनिभिः (→महर्षिभिः) -३) का२ देवो वा१, दे१ देवा वा१
 (१) (→देवदारु), दे२ ३ ५ १० वनाश्रम (दे२ व) (→वनाश्रमम्)
 ३३ दे१० ३३ b - ३४ a ० (इ स) -०) वा१
 का१ दे२ त तु, वा१ तत्तु, दे१ तया (→ततो) का१ करेण तत्तु
 ब्रह्माह -३) दे१ अर, दे१ अर (→अर)

३४ दे१० a ० (इ ३३ वा वि) -a) का१
 दे१ ४ ५ ११ तय, दे१ तय (→तय) -३) दे१ ११ वे१ सम
 (→सम) -०) दे० व (→व) -३) दे१ १ वट (दे१ द्या)
 (→सर) दे० ३ वे१ पार्वति (→पार्वति)

३५ -a) दे२ देवा (→देवा) -b) दे१ ४ मुनय
 (→महर्षय) -०) दे२ ५ ११ वे१ सक्त (→सक्त), दे१ कृत्वा
 (→कृत्वा) -३) दे० ३ १ १० वे१ स्तौन, दे१ अ (→स्तव), दे१
 वत्तु (→वत्तु) वा१ विपु, दे१ ५ १० ११ वे१ अर, दे१ १० अर
 (→अर)

३६ इकोकस्तर वा१ वा१ वा१ २ दे१ अधिकम्—अपय कपु
 [वा१ का१ अपय]

-१ वा१ वा१ वा१ २ अ नय परमात्मे, दे२ नमस्ते
 परमात्मानं दे१ ११ नमस्ते परमात्मन्, दे१ नमस्ते परमात्मन्
 वे१ ११, (→नमस्ते परमात्मन्) वा१ वा१ का१ २ धनन्ताय, दे१
 धनन्तवर्षि, दे० ३ धनन्ताय (→धनन्तयोगे) वा१ वा१ का१ २
 धनेवतोक्त-साक्षिणे (→लोफसाक्षिन्)

-२ दे१ ११ परमेश्चिन् भगवन् ०) दे१ भगवन् ०) दे१
 क्षेत्रज्ञ ०) दे१ ५ १० वे१ परावर ०) वा१ वा१ का१ २ परमेश्चिने
 (→परमेश्चिन्), वा१ वा१ वा१ २ भगवते (→भगवन्) दे२ सर्वज्ञ,
 दे१ सर्वज्ञ (→सर्वज्ञ), दे२ क्षेत्रज्ञ (→क्षेत्रज्ञ)

५४. ३७

ज्ञानज्ञेय सर्वेश्वर महाविरिञ्च महाविभूते
महाक्षेत्रज्ञ महापुरुष सर्वभूतावास
मनोनिवास आदिदेव महादेव सदाशिव [5]
ईशान दुर्विज्ञेय दुराराध्य महाभूतेश्वर
परमेश्वर महायोगेश्वर त्र्यम्बक महायोगिन्
परब्रह्मन् परमज्योतिः ब्रह्मविदुत्तम अकार
वपट्कार स्वाहाकार स्वाधाकार परमकारण

-3. दे३ ज्ञानदेव, दे११ ज्ञानदेव (→ज्ञानतय), दे३ ३ ५
विरिञ्च (दे३ ०५) दे३ विरिञ्चये, दे३ विज्ञेय, मुने विरिञ्च (→
विरिञ्च); दे३ ४ ११ महाभूत (दे३ ०११) दे३ महाविभूतये दे३ महा
भूते (क्षेत्रज्ञ ज्ञेय सर्वेश्वर महायोगे च महाभूत सेवा) (→महा
विभूते)

-4. शा३ का३ संज, दे३ महादेवम्, का३ ३ दे३ ११ क्षेत्र,
दे३ महा नैता (→महाक्षेत्र), का३ सर्वभूतवास, दे३ ३ दे३ सर्वभूते
श्वर (दे३ ०१) (→सर्वभूतावास)

-5. दे३ ३ दे३ ०, दे३ ११ मनोनिवास ०; दे३ ११ महादेव
०; दे३ जगन्निवास (→आदिदेव)

-6. दे३ ३ दे३ ०, दे३ ११ [अ]दुर्विज्ञेया दुराराध्य (→दुर्विज्ञेय
दुराराध्य); दे३ महाभूतेश्वर (→महाभूतेश्वर)

-7. तै३ परमेश्वर ० शा३ का३ आदियोगेश्वर,
दे३ ११ परमेश्वर, दे३ आदिदेव (→परमेश्वर); दे३ योगेश्वर, (→
योगेश्वर) दे३ त्र्यम्बक, दे३ ११ शकर, तै३ त्र्यम्बक (→त्र्यम्बक)
शा३ महायोगिन्, का३ योगिन् (→महायोगिन्)

-8. दे३ ० दे३ ११ परब्रह्मन् ० शा३ का३ पर ब्रह्म,
का३ परब्रह्मन् सद्भावेनान्, का३ २ ५ १० परब्रह्म (दे३ ०११) दे३
परमब्रह्म (→परब्रह्मन्); का३ तै३ पर ज्योति (→परमज्योति)

-9. दे३ ० दे३ ११ वपट्कार ०; दे३ अकार, दे३ ११
स्वरा (→अकार) तै३ अकार (→स्वाहाकार); दे३ पर परम
कारण (→परमकारण)

10. दे३ सर्वगत दार्ण ०, दे३ सर्वगत सर्वर्णान्, दे३ ११ [अ]
सर्वगता (→सर्वगत सर्वर्णान्); दे३ ५ १० तै३ दार्ण (→दार्ण);
शा३ सर्वर्णान्, दे३ सर्वहास, दे३ ५ १० तै३ सर्वर्णान् (→सर्वर्णान्);
का३ सर्व देव, दे३ ०८ देव, दे३ ११ सर्व देव (→सर्वदेव); शा३ दे३
सर्व दे३ ब्रजत (→सर्व)

-11. दे३ ३ ५ १० तै३ 'पृथग्वि' ०; शा३ का३ का३ ० दे३
पृथग्वि (→पृथग्वि); शा३ का३ २ सुधा, का३ स्वधाम

सर्वगत सर्वदर्शिन सर्वशक्ते सर्वदेव अज [10]
सहस्रार्चिः पृथग्विः सुधामन् हरधाम अनन्तधाम
संवर्त संकर्षण बटवानल अग्नीपोमात्मक
पवित्र महापवित्र महामेघ महामायाधर महाकाम
कामहन् हंस परमहंस महाराजिक महेश्वर
महाकाष्ठिक महाहंस भवक्षयकर सुरसिद्धार्चित [15]
हिरण्यवाह हिरण्यरेत. हिरण्यनाभ हिरण्याग्रक्षेत्र

(→सुधाधाम) शा३ का३ का३ मनोहरधाम, का३ स्वमनोहरधाम,
दे३ हरिधामन्, दे३ अविधम (→हरधाम) शा३ अन्तधाम, का३
दे३ ३ तै३ अन्तधामन् का३ अन्तधाम, दे३ अन्तधामाना मुने
बवर्त (→अन्तधाम)

-12. दे३ ११ 'सर्वर्त' ०; दे३ सर्वर्त, दे३ सर्वर्तसर्वर्त, दे३
सर्वर्त (→सर्वर्त) दे३ संकर्षण (→संकर्षण) दे३ ११ बटवानल,
(दे३ ११) दे३ बटवानल (→बटवानल); का३ का३ ० दे३ ३ ३
भास्वि (→अग्नी)

-13. दे३ पवित्र ०; दे३ ११ 'महामेघ ० मुने महामाया-
धर ० शा३ का३ का३ ० दे३ ५ ११ महामाम ०; दे३ पवित्र
(→पवित्र) दे३ अविधम (→महापवित्र) का३ महामेघ, दे३
महामेघा हृन्मेषा नय, दे३ महामेघ, दे३ महामेघ (→महामेघ);
दे३ महा ० विना महेश्वर महा ००, दे३ महामाम, दे३ महाराजि
काधेश्वर महामाम, दे३ महाराजिनममहेश्वर, दे३ महाराजिक
महेश्वर महामाम, मुने महा ०० (→महामाम)

-14. शा३ का३ का३ ० दे३ कामहन् ०; शा३ का३
का३ ० दे३ ११ 'हंस परब्रह्म ० दे३ ११ महाराजिक ०; दे३ ५ १५
'महेश्वर ०; दे३ कामहन् (→कामहन्); दे३ हंस (→हंस); दे३
परब्रह्म (→परब्रह्मन्); दे३ अवधयकर, दे३ महाराजिन (→महा
राजिक) दे३ बमना (→महेश्वर)

-15. दे३ ० दे३ ११ महाकाष्ठिक महाहंस ० दे३
महाहंस (→महाहंस); दे३ भवभयकर, दे३ भवभयकर
(→भवभयकर) दे३ ११ सुरसिद्धार्चित (दे३ ११) शा३ (→सुरसिद्धार्चित)

-16. शा३ का३ का३ २ दे३ हिरण्यवाह ०; दे३ ११ 'हिरण्यरेत'
०; शा३ का३ का३ २ हिरण्याग्रक्षेत्र ०; दे३ ३ १ १३ दे३ हिरण्य
वाह, दे३ हिरण्यरेत (→हिरण्यवाह); का३ दे३, हिरण्यरेत, दे३ ११
हिरण्यवाह (→हिरण्यरेत); शा३ हिरण्यनाभ, दे३ ११ हिरण्यनाभ, दे३
हिरण्यनाभ (→हिरण्यनाभ); दे३ हिरण्यनाभ (→हिरण्यनाभ)

सनत्कुमार उवाच ॥

अथोवाच महादेवो देवान् ब्रह्मपुरोगमान् ।
ऋषीणां चैव प्रत्यक्षं तीर्थमाहात्म्यमुच्यमानम् ॥ १
एतत् सानिहितं प्रोक्तं सरः पुण्यतमं महत् ।
मयोपसेवितं यस्मात् तस्मान्मुक्तिप्रदायकम् ॥ २
इह ये पुरुषाः केचिद् ब्राह्मणाः क्षत्रिया विश्वः ।
लिङ्गस्य दर्शनादेव पश्यन्ति परम पदम् ॥ ३
अहन्यहनि तीर्थानि आसमुद्रसरासि च ।
स्थाणुतीर्थं समेप्यन्ति मध्यं प्राप्ते दिवाकरे ॥ ४
स्तोत्रेणानेन च नरो यो मा स्तोष्यति भक्तित्व ।
तस्याहं सुलभो नित्यं भविष्यामि न संशयः ॥ ५

२४

॥ वा१ तैः सनत्कुमारः ॥ २५ सनत्कुमार उ०

१ b) वा१ काः ब्राह्मणान् बहून् (→देवान् ब्रह्मन्) ॥ वा१
ब्राह्मणान् बहून् पूर्वगाद्

२ -a) दे१ एते (→एतत्) ॥ वा१ का१ २३३७ तै१
सनिहितं दे१ सनिहित (→सनिहित) -0) दे१ ४७ मये
(→मयोप) ॥ दे१ ३ तै१ ०३११ (→तेवित) -d) दे१ ७७
(→तस्मात्)

३ -a) तै१ विहाय (→इह ये) -d) तै१ वासयन्ति, दे१
वासयन्ति (→वासयन्ति); दे१ परमे (क्षि ?) (→परमे)

४ -b) वा१ वा१ का१ २ तै१ दे१ ४७ ह्या
(→भा) ॥ वा१ वा१ का१ २ समुद्रात् (→समुद्र) -0)
दे१ १०११ तीर्थं (→तीर्थ); दे१ समेप्यन्ति (→समेप्यन्ति)

५ -a) दे१ ३१० तै१ छत, दे१ ११ सोमा ये (→च नरो)
-b) दे१ ३१० ये दे१ ७ (→यो); वा१ स्तोष्यन्ति, दे१ १०११
स्तोष्यन्ति (→स्तोष्यन्ति) -d) दे१ ११ भविष्यति (→भविष्यामि)

६ -b) दे१ गत प्रभ, दे१ गत प्रभो, दे१ जगप्रभा
(→गत प्रभु) -0) दे१ ४ देवता (→देवाग्र); दे१ चैव
(→चैव)

७. दे१ ७७ इत्यारम्भे ७७ यावत् ० -a) दे१ ४ ०२
(→०२); दे१ रम्या (→स्वर्ग); दे१ ततो देवा पुनः स्वर्ग -b)

इत्युक्त्वा भगवान् रुद्रो ह्यन्तर्धानं गतः प्रभुः ।
देवाश्च ऋषयः सर्वे स्वानि स्थानानि भेजिरे ॥ ६
ततो निरन्तरं स्वर्गं मानुषैर्मिश्रितं कृतम् ।
स्थाणुलिङ्गस्य माहात्म्यं दर्शनात्स्वर्गमाप्नुयात् ॥ ७
ततो देवाः सर्वे एव ब्रह्माणं शरणं ययुः ।
तानुवाच तदा ब्रह्मा किमर्थमिह चागताः ॥ ८
ततो देवाः सर्वे एव इदं वचनमब्रुवन् ।
मानुषेभ्यो भयं तीव्रं रक्ष्यत्माकं पितृमह ॥ ९
तानुवाच तदा ब्रह्मा सुरास्त्रिदशनायकः ।
पाशुना पूर्यतां शीघ्रं सरः शुक्ले हितं कुरु ॥ १०
ततो वर्षं भगवान् पाशुना पाकशासनः ।

वा१ वा१ का१ निमित्त, वा१ निमित्त, दे१ निमित्त, दे१ ३ वायित,
दे१ निमित्त, तै१ वा१ का१ (→निमित्त); दे१ ४ इव (→इत्युक्त्वा)
-0) दे१ २४१० माहात्म्य (→माहात्म्य) -d) दे१ स्वर्ग
(→स्वर्ग) ॥ वा१ मानुष्यु (→मानुष्यात्) -0d) वा१ दाना
स्थाणुविषयस्य मानुष्यु सप्तवत्

८ दे१ ३३ तै१ ०३ दे१ ७७ वा१ वा१ का१ ० od
० -a) दे१ १० ततो देवयग एवं, दे१ ११ ततो देवा समन्वर्षा
-0) दे१ ११ ततो (→तत्) -d) दे१ प्रागता (→प्रागता)

९ दे१ ०३ वा१ वा१ का१ २ दे१ ७७ ab ० -b) दे१ ११
अब्रवीत् (→अब्रवीत्); दे१ वचनं तदुच्यते -c) दे१ १०११
तीर्थं, दे१ ११ तीर्थं (→तीर्थ) -d) दे१ महत् (→महत्)

१० दे१ ० -a) दे१ ततो (→तत्) -b) वा१
स्वयन्निष्ठा, दे१ ५७ १०११ तै१ दे१ (दे१ ७७ निष्ठा (→गुणं
निष्ठा); वा१ नायका, दे१ ५७ ११ नायकम् (→नायक)
-c) वा१ वा१ २ पाशुना (→पाशुना) -d) दे१ ५७ ११ तै१
सादृ (दे१ ११ ७७) (→सर) दे१ ७७ सनिहितं दे१ सनिहित
(→गक हित); दे१ ७७ महत् (→महत्)

११ -b) वा१ वा१ २ पाशुना (→पाशुना); दे१ ११
पाशुना, तै१ पाशुनायकम् (→पाशुनायक) -0) दे१ सप्तर्षे
(→सप्तर्षे); दे१ पूरयामासु (→पूरयामासु) -d) दे१ ७७ ७७
दे१ ३ तै१ ७७ दे१ ७७ दे१ १०११ ७७ दे१ ७७ ७७ (→७७)

ममाहं पूरयामां सरो देवैस्तदा वृत् ॥ ११
तं दृष्ट्वा पाशुवपं च देवदेवो महेश्वरः ।
कोण धारयामां लिङ्गं तीर्थवट तदा ॥ १२
तस्मात् पुण्यतम तीर्थमाथ यत्रोदकं स्तितम् ।
तस्मिन्स्नात सर्वतीर्थैः स्नातो भवति मानवः ॥ १३
यस्तत्र कुरुते श्राद्ध वटलिङ्गस्य चान्तरे ।
तस्य प्रीताश्च पितरो दास्यन्ति श्रुति दुर्लभम् ॥ १४
पूरित च तत्रो दृष्ट्वा क्रपयः सर्व एव ते ।
पाशुना सर्वगात्राणि स्पृशन्ति श्रद्धया युवाः ॥ १५
तेऽपि निर्वृतपापास्ते पाशुना पुनर्यो गताः ।
पूज्यमानाः सुरगणैः प्रयाता ध्रुवणः पदम् ॥ १६

दे३ ॥ ४, दे३ ११ देवा, दे३ १० देवा, दे३ देव (→देवैः); दे३ वा वा,
दे३ तथा, दे३ तत्र (→तत्रा); दे३ श्रुता, दे३ १० वे; युवा, दे३
वा, दे३ वृत्, दे३ वृत् (→वृत्)

१२ -a) वाट का३ २ पाशु (→पाशु) -b) दे३ ३०
(→देव) -c) वे३ का३ (→नरेण) -d) वे३ तीर्थ
(→तीर्थ) वे३ वट (→वट) का३ दे३ १० वे३ तथा (→तत्रा)
दे३ लिङ्ग तीर्थ ३३३३

१३ दे३ ०, दे३ ६ ab ० -a) वा३ यस्मात्
(→तस्मात्) -b) दे३ १० ११ वे३ पापं (→पापं), दे३ तथा
स्ति तम् (→स्ति तम्); दे३ का३ श्रोत्रं स्ति तत्र -c) दे३ ततो
(→तत्र) वाट दे३ १० ११ वे३ तीर्थ (→तीर्थ); दे३ स ३३३
(→सर्वतीर्थ)

१४ -b) वा३ वाट का३ २ वट, दे३ वट (→वट)
वा३ वाट का३ २ दे३ वट, दे३ ६ नयन (→नयन)
-d) वे३ दुर्लभम् (→दुर्लभम्)

१५ -a) दे३ १० सरो (→सरो) -b) दे३ ६ मुक्त्व
(→मुक्त्व) -c) वाट का३ २ पाशुना (→पाशुना) -d) वा३
श्रुति, वाट का३ श्रुति (→श्रुति); वा३ वा३ सिद्धास्त
वाट सिद्धिमान् वट, दे३ ६ १० यद्वर्णितं, दे३ परया मु
(→यद्वर्णितं युवा)

१६ -a) दे३ ३ ३ ३ ३ ३ (→वेति निवृत्त) दे३ ३ तथा
दे३ १ तन, वे३ तत्र (→तत्रा); वा३ पापास्ते, + पापास्तु, दे३ १०
वा३ पापास्त (→पापास्ते) -b) वाट का३ - पाशुना
(→पाशुना); वाट मुक्तो भवति, दे३ मुक्त्व यो वटं दे३ वट यो
वटं, दे३ मुक्तो भवति, दे३ वटो भवति (→मुक्तो भवति) -c)
दे३ १० वे३ भाना (→भाना) -d) दे३ ३ वे३ प्रयातो, दे३

ये तु सिद्धा महात्मानस्ते लिङ्ग पूजयन्ति च ।
व्रजन्ति परमां सिद्धिं पुनरावृत्तिदुर्लभाम् ॥ १७
एव ज्ञात्वा तदा ब्रह्मा लिङ्गं शैलमयं तदा ।
आवलिङ्ग तदा स्वाप्य तस्योपरि दधार तत् ॥ १८
ततः कालेन महता तेजसा तस्य रक्षितम् ।
तस्यापि स्पर्शनात् सिद्धः परं पदमवाप्नुयात् ॥ १९
ततो देवैः पुनर्ब्रह्मा विद्यमो द्विजसत्तम ।
एते यान्ति परां सिद्धिं लिङ्गस्य दर्शनाधराः ॥ २०
तच्छ्रुत्वा भगवान् ब्रह्मा देवानां हितमायया ।
उपर्युपरि लिङ्गानि सप्त तत्र चकार ह ॥ २१
ततो ये श्रुत्वाकांक्षया मिद्धाः क्षमपरायणाः ।

प्रयो (→प्रयाता); दे३ प्रयास्यन्ति पर पम्
१७ -b) वे३ तस्मिन् (→तस्मिन्) वाट हि, दे३ तु
वे३ स (→स) दे३ वेति लिङ्गस्य द्वातात् -d) दे३ ६ ० दुर्लभम्,
दे३ १० दुर्लभा (→दुर्लभा)

१८ -a) दे३ ६ ३ ११ एतत् (→एतत्); दे३ ३३ (→तत्रा);
का३ दे३ १० वट, दे३ ३ ३ ११ वटम् (→वटम्) -b) दे३ ३ वे३ तत्र
लिङ्ग (→लिङ्गं तत्र) -c) वा३ दे३ २ १ ५ १० ११ वाटं, का३
वाटि (→वाट) वाट वेति (→वेति); दे३ प्राप्य (→स्वाप्य);
दे३ तस्यापि (→तत्रा स्वाप्य) -d) दे३ ६ १० विधाप्य च (दे३ तु,
दे३ १० वे३) दे३ वे३ विरोधेन दे३ ११ निरापयेत् (दे३ १० यत्), दे३
दधार वे३, यु३ यत्रोपेत (→दधार तत्र)

१९ वे३ १० १० १० इत्यारम्भ २० ० सिद्धिं पावत् (दे३ स)
-b) दे३ १० वे३ ब्रह्मा ॥ वरर -c) दे३ वे३ (→वेति); वा३ वाट
का३ दे३ ३ १० ११ सिद्धा, वे३ सिद्ध (→सिद्ध) -d) वाट का३
भगवान् वट (वाट यत्), दे३ ३ १० ११ भगवान् वट (→भगवान् वट)

२० वे३ ३ ab ० -b) दे३ मुनि (→द्विज); दे३
० तमा (→तस्मिन्) -c) वा३ वाट का३ २ एतत् च पर
विद्धि -d) दे३ लिङ्गस्य द्वातात् (→लिङ्गस्य द्वातात्); वा३
वाट का३ २ दानास्त, दे३ ११ वे३ दानास्त (दे३ १०) दे३
दानास्त दे३ दानास्त दे३ दानास्त (→दानास्त)

२१ -a) दे३ एतच्छ्रुत्वा (→तच्छ्रुत्वा)

२२ -a) वा३ ततो वे३ ततो वे (→ततो वे) दे३ ११
दुर्लभापि (→मुक्तिकापि) -b) दे३ (दिदा) दिदा (→
दिदा) वा३ सरो, का३ दे३ ३ १० वे३ यत् (→यत्); वा३
दे३ १० यत् (→यत्) -c) दे३ १० वे३ (→वे३) वाट
का३ - पाशु, दे३ ११ यान्ति (→यान्ति) -d) वा३ प्रयात

६५. २२

सेन्य पांशुं प्रयत्नेन प्रयाताः परमं पदम् ॥ २२
पांशवोऽपि कुरुक्षेत्रे वायुना समुदीरिताः ।
महादुष्कृतकर्माणं प्रयान्ति परमं पदम् ॥ २३
अज्ञानाज्ज्ञानतो वापि स्त्रियो वा पुरुषस्य वा ।
नश्यते दुष्कृतं सर्वं स्वाधुनोर्ध्वप्रभावतः ॥ २४
लिङ्गस्य दर्शनान्मृत्तितः स्पर्शनाच्च वटस्य च ।
तत्तन्निधौ जले स्नात्या प्राप्नोत्यभिमतं फलम् ॥ २५
पितृणां तर्पणं यस्तु जले तस्मिन् करिष्यति ।
बिन्दौ बिन्दौ तु तोयस्य अनन्तफलभाग्यमेव ॥ २६
यस्तु कृष्णतिलैः सार्द्धं लिङ्गस्य पथिमे स्नितः ।

तर्पयेच्छ्रद्धया युक्तः स ग्रीणाति युगत्रयम् ॥ २७
यावन्मन्वन्तरं प्रोक्तं यावद्विद्मस संस्थितिः ।
तावत्प्रीताश्च पितरः पिबन्ति जलमृचमम् ॥ २८
कृते युगे सान्निहत्यं त्रेतायां वायुसंज्ञितम् ।
कलिद्वापरायोर्मध्ये कृपं रुद्रहदं स्मृतम् ॥ २९
चैत्रस्य कृष्णपक्षे च चतुर्दश्यां नरोत्तमः ।
स्नात्वा रुद्रहदे तीर्थे परं पदमवाप्नुयात् ॥ ३०
यस्तु वटे स्थितो रात्रिं ध्यायते परमेश्वरम् ।
स्याणोर्वैटप्रसादेन मनसा चिन्तितं फलम् ॥ ३१

इति श्रीवामनपुराणे सरोमाहात्म्ये चतुर्विंशोऽध्यायः ॥२४॥

(\rightarrow प्रयाता); वेऽ परं (\rightarrow पदम्).

२३. छा. ३.२. ७. — ३) काय. का. ३. पासवो, दे०
पासवा, दे० वाधुना (→पासवो), दे० ०क्षेवाद् (→०क्षेत्रे). — ०)
दे० ३.२. १० तौ नमार्ण. (→नमार्ण). — ३) काय. प्रापयन्ति पर
पदम्. दे० १.४ नयन्ति परत् पदम् दे० नयन्ति परतो गतिम्.

२४. -a) दे० १ मानसोजानतो वापि, दे० अमानादा
जानतो वा, -b) का२ दे० १ सिया (?) (-शिया); दे० पु-
कोपि, दे० पुदपत्र (-पुदपत्र), वा१ काप. का० व, दे० ५
(-वा), -c) वा१ काप. का२ न तस्य, वा१ न तस्य, -नस्येव,
दे० १०-११ तस्य (दे० ११ °) (-नस्येव); दे० १ उपत्यास्तुवत् कर्म.
-d) दे० १ स्थानोत्थोऽयं (-स्थानोत्थोऽयं).

२५. -a) दे० वे० मुक्ति (→मुक्ति). -b) दे० वदस्य
स्पर्शनात्प्रा. -c) दे०, जले (दे० 'ल) स्नानात् (→जले स्नानात्).
-d) दे० [ध] विकृत, वे० [भ] निहित (→[भ] भ्रमत).

२६. -a) दे० वक्ष (→यस्तु) -b) दे०^{११} जलेतिमान्य
(→जले तस्मिन्) -c) दे० व (→यु), ते० या वृत्त (→तोयस्य).
-d) ते० ह्यन्त० (→अनन्त०). -od) दे०-३ तोयस्याइनन्त०,
दे०^{११} तोयस्यानन्त० (→तोयस्य अनन्त०).

२७. -a) दे० ३.५.११ तें। याव्हा (-छाव्हा). -b) दे० स्थित
(-स्थित), दे० ३.५.१०.११ तें। त्यागो (दे० ५.१०.११) ति (दे० ५.१०.११) ति) ज्ञप्स पत्रिणे -०) वा० युक्त (-युक्त).
-d) दे० प्रीणयेत्, दे० ३.५.११ स प्रीणाय, दे० १०.११ स प्रीणयेद्
(-स प्रीणाय); पा०। वाच. वा० ३.५.११ स (वा० ३.५.११) यत्, वा०। युं
द्रुयत्, दे० ५.५.११ वाचयाम् (-वाचयाम्).

२८. -b) दे१-३ दे१ लिङ्ग व (→लिङ्गत्व); धा१ क१
दे१-१० व स्थिति, धा१ दे१ ७ या स्थिति, दे१ सविद्यम्, दे१
दे१ सविद्यम्, दे१ शु स्थिति (→सस्थिति). -d) दे१० निबन्ध
(→निबन्धि).

२९. -a) वे। युगे (→हृवे); वा। का२ दे२.३ सनिहृव्य, वा। दे२.३ साविहृवा (का। ह्रिवा), दे२ सनिहृव्य (→धासिहृव्य).
-b) वा। का५. का२.२ वट्, दे२ वसत्, दे२ व प्र० (→वायु०).
-c) दे२ रुवे (→रवेवे) -d) वा। का। २ दे२.३-५-१० नृवे, दे२ नृवे, दे२ क० (→नृवृत्); दे२ वे। हृद वृत्त (दे। श्व) (→हृदं स्ववृत्त).

३०. बा॥ कार. का॥ २०. -५) दे॥ ७ युक्त^० (→ वृत्त^०),
 दे॥ ४-७ || (→ वृत्त). -६) दे॥ ११ नरोत्तमा (→ नरोत्तम). -७)
 दे॥ ३-५-१०-११ वे॥ ० कदे, दे॥ ७ कदे (→ ० कदे).

३.० श्लोकस्य स्थाने पा० व्हा० ३

164 • श्रीकृष्णवर्तुल्ल्या यस्त्वेतानि परिक्रमेत् ।

उमा न तिरुस्सेय हरपार्थ न मुचति ।

३० श्लोकस्य स्थाने क्तरा,—

165 ● चैत्रकृष्णचतुर्दश्यां यस्तत्रेताति परिक्रमेत् ।

तस्य सौ पितरौ श्रेतां जगतो दशतो मतम् ।

उपा च लिङ्गरूपेण हस्याभं न मुच्यति ।

सा ष प्रोता सङ्ख्यामानमोष्टान्त्रितदास्वति ।

३१. -१) कण दे१ बटे यलु (→यलु बटे); दे१ स्थित (→स्थितो); दे१ रात्रो, दे१ रात्रि (→रात्रि); दे१ यलु स्थितो बटे रात्रि. -२) दे१ बित्तयेल्, दे१ ध्यायन् (→ध्यायन्ते) -३) ता१ स्थाने बट°, बा१ स्थानाबट° (→स्थानाबोट°) -४) बाप. सयडे (→सयसा); दे१ सयेल (→सयेल)

४६ ५

वटस्य उत्तरे पार्श्वे तक्षकेण महात्मना ॥ ८
प्रतिष्ठित महालिङ्ग सर्वकामप्रदायकम् ।
वटस्य पूर्वदिग्भागे विश्वकर्मकृत महत् ॥ ९
लिङ्ग प्रत्यङ्मुख दृष्ट्वा सिद्धिमाप्नोति मानव ।
तत्रैव लिङ्गरूपेण स्थिता देवी सरस्वती ॥ १०
प्रणम्यता प्रयत्नेन बुद्धि मेधा च विन्दति ।
वटपार्श्वे स्थित लिङ्ग ब्रह्मणा तत् प्रतिष्ठितम् ॥ ११
दृष्ट्वा वटेश्वर देव प्रयाति परम पदम् ।
ततः स्थाणुवट दृष्ट्वा कृत्वा चापि प्रदक्षिणम् ॥ १२
प्रदक्षिणीकृता तेन सप्तद्वीपा वसुधरा ।
स्थाणो पश्चिमदिग्भागे नकुलीशो गण स्मृत ॥ १३
तमभ्यर्च्य प्रयत्नेन सर्वपापैः प्रमुच्यते ।

(→तक्षकेण) वा महात्मन (→महात्मना)

९ -b) दे३ प्रदायिकम् (→प्रदायकम्)

१० वा१ कारा का१ २ ab ० -b) वा१ तन व
(→तनव) -d) दे३ (घ) रिपता (→रिपता)

११ -b) वा१ का१ २ बुद्धिविद्या कारा बुद्धि विद्या
दे१ ७ ११ बुद्धिमेधा (→बुद्धि मेधा) -d) वा१ कारा का१ २
प्रकीर्तित (→प्रतिष्ठितम्)

१२ -a) दे३ श्वरो (→श्वर) -b) दे१ प्रवान्ति
(→प्रवाति) दे३ परमा (→परम) -o) वा१ कारा का१ तन
(→तन) -d) का१ दे३ ११ शिणाम् (→शिणम्)

१३ दे१ d ० -o) दे१ २ ७ स्थाणो (→स्थानो),
दे१ ७ थे लम्बितम् -d) वा१ कनुलीशो वाच कनलागो
का१ गृहीतपाठवट + कनुलीशो वा कस्त(व) लीशो दे१०
नकुलीशो (→नकुलीशो)

१४ दे१ ab ० दे११ d ० -b) दे११ प्रमुच्यते
(→प्रमुच्यत) -o) दे३ दिग्भागे (→दिग्भागे) -d) कारा
वा१ ३ दे१ २ ३ तै राकर दे१ राकर दे१ रुवर (→रुवर)

१५ दे११ abo ० -a) वा शीत (→शीत)
-b) दे१ मानवा (→मानव) -o) दे१ लखोत्तर
(→लख उत्तर)

१६ -o) दे१ धापाडे भाषि (→धापाडमात),
दे१ ११ धापाडभाषे इत्यपि -o) दे१ दत्ता पण्डित दे३ ५-१० वष
पदयति (→दत्ता पोषति) -f) दे१ ३-५-१० वे लयेत (→लयेत)

तस्य दक्षिणदिग्भागे तीर्थ रुद्रकर स्मृतम् ॥ १४
तस्मिन् स्नात सर्वतीर्थ स्नातो भवति मानव ।
तस्य चोत्तरदिग्भागे रावणेन महात्मना ॥ १५
प्रतिष्ठित महालिङ्ग गोकर्ण नाम नामत ।
आपाठमासे या कृष्णा भविष्यति चतुर्दशी ।
तस्या योऽर्चति गोकर्ण तस्य पुण्यफल शृणु ॥ १६
कामतोऽकामतो वापि यत पाप तेन सचितम् ।
तस्माद् विमुच्यते पापाद् पूजयित्वा हर शुचि ॥ १७
कीमारब्रह्मचर्येण यत्पुण्य प्राप्यते नरैः ।
तत्पुण्य सकल तस्य अष्टम्या योऽर्चयेन्नियम् ॥ १८
यदीच्छेत् परम रूप सौभाग्य धनसपद ।
कुमारेश्वरमाहात्म्यात् सिद्ध्यते नात्र संशय ॥ १९

od. ef. मध्ये दे३ ४ ७ ११ मुचे शक्तिम्—

167 * तत्र स्नात्वा सोपवासो मुक्तो भवति कल्पि ॥

सर्वैव सिद्धिं सिध्यं मेघनादेन स्वयितम् ।

सपुत्रयित्वा यत्नेन लभते महती नियम् ।

तस्य पञ्चदशदिग्भागे कुम्भकर्णेन पूजितम् । [4]

ज्येष्ठ भाषि सिद्धे पते भट्टम्या यद्वया नर ।

सोपवासो वसेत्तसु तस्य पुण्यफल शृणु ।

[1] दे११ मुच्यते तव (→मुक्तो भवति) -2] दे१ रोपित

(→स्वापित) -3] दे१ तस्यु (→सम्पूज) -5] दे१ लट्टम्या

(→भट्टम्या) दे१ ७ यद्वया पर दे१ ११ यद्वयावित्वा (→यद्वया

नर) -6] दे१ मासोपवासो (→सोपवासो); दे१ ११ मवेत्तसु

(→वसेत्तसु); दे१ (पुण्य) पुण्य (→पुण्य)]

१७ -b) दे१ ३ वे१ तव (→तव) -d) दे११ तै मुचि

(→शुचि)

१८ -a) दे१ ३ १० वे१ कीमारे, दे१ ७ कुमार (→कीमार)

-b) तै१ नर (→नर) -o) दे१ ३ १० वे१ राकर (→राकर);

दे१ ५ ०-११ वे१ तस्या दे३ तस्या (→तस्य) -d) कारा

योष्टम्या दे१ (यो) भट्टम्या (→भट्टम्या)

१९ -a) तै१ रूप (→रूप) -b) दे१० तै१ सोभाग्य

(→सौभाग्य); वा१ कारा वा१ २ दे१ ६ १०-११ वे१ राद (दे१ ६)

(→सम्पन्न) -o) कारा सोकाश्वर, दे१ कुमारेश्वर (→कुमार

श्वर) -d) कारा दे१ सिध्यति दे११ सिध्यते (→सिध्यते);

दे१ सिध्ययेव न संशय

तस्य चोत्तरदिग्भागे लिङ्गं पूज्य विभीषणः ।
 अन्नरथामरथैव कल्पयित्वा वभूव ह ॥ २० ॥
 आपादस्य तु मासस्य शुद्धा या चाष्टमी भवेत् ।
 तस्या पूज्य सोपवातो ह्यमुतत्वमवाप्नुयात् ॥ २१ ॥
 रात्रेण पूजितं लिङ्गं तस्मिन् स्थाने द्विचोत्तम ।
 तं पूजयित्वा यत्नेन सर्वकामानवाप्नुयात् ॥ २२ ॥
 दूषणस्त्रिशिराश्चैव तत्र पूज्य महेश्वरम् ।
 यथाभिलषितान् कामानापनुतौ मृदान्वितौ ॥ २३ ॥
 चैत्रमासे सिते पक्षे यो नरस्तत्र पूजयेत् ।
 तस्य तौ वरदौ देवौ प्रयच्छेतेऽभिधाञ्छितम् ॥ २४ ॥
 स्वाणोर्वटस्य पूर्वेषु हस्तिपादेभ्यश्च शिव ।

तं दृष्ट्वा मृच्यते पापैरन्यजन्मनि संभयैः ॥ २५ ॥
 तस्य दक्षिणतो लिङ्गं हारीतस्य ऋषेः स्थितम् ।
 यत् प्रणम्य प्रयत्नेन सिद्धिं प्राप्नोति मानवः ॥ २६ ॥
 तस्य दक्षिणपार्श्वे तु वापी तस्य महात्मनः ।
 लिङ्गं त्रैलोक्यविरयात् सर्वपापहरं शिवम् ॥ २७ ॥
 वङ्गालरूपिणा चापि स्त्रेण सुमहात्मना ।
 प्रतिष्ठितं महालिङ्गं सर्वपापप्रणाशनम् ॥ २८ ॥
 युक्तिदं मुक्तिदं प्रोक्तं सर्वकलिवपनाशनम् ।
 लिङ्गस्य दर्शनाच्चैव अग्निष्टोमफलं लभेत् ॥ २९ ॥
 तस्य पश्चिमदिग्भागे लिङ्गं सिद्धप्रतिष्ठितम् ।
 सिद्धेश्वरन्तु विरयात् सर्वसिद्धिप्रदायकम् ॥ ३० ॥

२० -a) दे४ तस्योत्तरं, दे१ तस्य उत्तरं, दे११ तस्या
 चोत्तरं (→तस्य चोत्तरं) -b) दे११ पूज्य (→पूज्य) ; दे४ ॥
 विभीषण (→विभीषण) -d) वारा वरा वावद का१ कल्पयित्वा,
 +कल्प वावद (→कल्पयित्वा); दे४ कल्पयित्वावावद, दे१ वरा
 यित्वाव वारा

२१ वा१ २१ ० सोपवातो इत्यस्य ४० ० 'पूज्य'
 इत्यतः मारित -b) दे१ ११ शुक्तायो (→शुक्ता या) दे४ या
 शुक्ताष्टमि भवेत् -c) दे१ तस्या (→तस्या); दे१ ३ ५ १० वे१
 पूज्य (→पूज्य); वारा सोपवातो (→सोपवात) -d) वा१ ०
 दे१ ३ ५ १० ११ वे१ च (→हि)

२२ वा१ वारा ० -a) दे१ वे१ पूर्व पूर्णति (वे१ 'त')
 र लिङ्ग, दे० खयेण पुजितं लिङ्ग दे१ पूर्वं पूजितं लिङ्ग, दे४ ५
 पूर्व (दे१ 'पूर्व') पुजित निग दे१ रात्रेण पुजित सित दे१० पूर्वं
 पूजित सित -b) दे१ ३ १० वे१ तस्याव (→तस्मिन्); दे१ ३ १०
 वे१ स्थानाद (→स्थाने); दे० ४ १ १० वे१ 'तथा (→'तथा) -c)
 वा१ २ प्रया (→यत्नेन) -d) वा१ ० सर्वान् (→सर्व)

२३ वा१ ० -a) वा१ ३ दे४ त्रिविध (→त्रिविध)
 -c) वे१ तथा (→यथा); दे० ४ [च] त्रिनि (दे१ 'न') स्थितान्
 (→[च] त्रिविधान्) -d) वा१ ० दे१ अवाप्तु, दे४ प्राप्नुवन्
 दे१ अयमुत्ते, वे१ कौमुदी (→कौमुदी)

२४ वा१ ० -a) वारा दे१ ११ वैराग्ये, वा० दे४ १०
 वैराग्ये (→वैराग्ये) -d) दे४ यन्महाप्रतिष्ठादित्वा

२५ वा१ ० -b) दे१ हविर् (→'हविर्'), दे१
 निर्व, दे११ स्थित (→निर्व) -d) दे१ १ अन्यत्रमवमुद्रवै

२६ वा१ वारा ०; दे१ b, d ० -b) दे१ 'तस्या
 (→'तस्य); दे१ युने (→युने); वे१ स्मृतम् (→स्मृतम्) -c)
 दे१ ३ वे१ तद, दे१ य (→यद) दे१ प्रयत्न, दे१ प्रयत्न (→
 प्रयत्नेन) -d) दे१ १ जानीति (→प्राप्नोति)

२७ वा१ ० -a) दे१ ३ वे१ दक्षिणत (→'दक्षिण');
 दे४ १ तस्यापि दक्षिणे पार्श्वे -b) वा१ ० हारीतस्य, दे१ ३ वागी
 तस्य दे४ १ विरोन (दे१ 'त') त्व (→वागी तस्य); दे१ 'तस्या (→
 'तस्य) -d) दे१ स्मृत (→'निर्व') दे१ सर्वसिद्धिप्रदायक

२८ वा१ ०; दे० २८-३० द्वाका ० -a) दे१ कपि,
 दे११ वापि (→वापि) -b) वा१ २ वङ्गाणु, दे१० वङ्ग्रेण
 वे१ वङ्गे च (→वङ्ग्रेण तु) -d) वा० दे१ ११ विना तं
 (→'प्रवाणान्')

२९ वा१ दे० ० -a) वा० वे१ युक्तिदं युक्ति दे१ ४
 युक्तिमुक्तिद (→'युक्ति' युक्ति) दे१ सित (→'श्री') -b) दे१ ३ ७
 वे१ 'क'स्य (→'निर्विष') -c) वारा वा१ २ दे१ ३ ५ १० ११
 वे१ दानादेव (→'दानादेव') -d) वारा वापि, वा१ २
 दे१ ३ ५ १० ११ वे१ हविर् (→'हविर्') वा भवेत् (→'भवेत्'),

३० वा१ वारा दे० ०; वा० bcd ० -a) दे१०
 दनिर् (→'दनिर्') -b) दे१ सिद्ध, दे१ सिद्ध (→'सिद्ध')

तस्याप्युत्तरदिग्भागे सुपाद्यै स्थापितं पुनः ।
 आराध्य हनुमांश्चाप सिद्धिं देवप्रसादतः ॥ ४२
 तस्यैव पूर्वदिग्भागे विष्णुना प्रभविष्णुना ।
 आराध्य वरदं देवं चक्रं लब्धं सुदर्शनम् ॥ ४३
 तस्यापि पूर्वदिग्भागे मित्रेण वत्सेन च ।
 प्रतिष्ठितौ लिङ्गवरो सर्वकामप्रदायकौ ॥ ४४
 एतानि मुनिभिः साध्वैरादित्यैर्वसुमित्रतया ।
 सेवितानि प्रयत्नेन सर्वपापहराणि वै ॥ ४५
 स्वर्णलिङ्गस्य पश्चात्तु ऋषिभित्तश्चदर्शिमिः ।
 प्रतिष्ठितानि लिङ्गानि येषां संस्था न विद्यते ॥ ४६
 तथा ह्युत्तरतलस्य भावदोषवती नदी ।

सहस्रमेकं लिङ्गानां देवपश्चिमतः स्थितम् ॥ ४७
 तस्यापि पूर्वदिग्भागे बालस्त्रिवैर्महात्मभिः ।
 प्रतिष्ठिता रुद्रकोटिर्यावत्संनिहितं सरः ॥ ४८
 दक्षिणेन तु देवस्य गन्धर्वैर्यक्षकिन्नैः ।
 प्रतिष्ठितानि लिङ्गानि येषां संस्था न विद्यते ॥ ४९
 तिस्रः कोट्योऽर्धकोटी च लिङ्गानां वायुरग्रवीत् ।
 अमंख्याताः सहस्राणि ये रुद्राः स्थाशुमाधिताः ॥ ५०
 एतज्ज्ञात्वा श्रद्धधानः स्थाशुलिङ्गं समाग्रयेत् ।
 यस्य प्रसादात् प्राप्नोति मनसा चिन्तितं फलम् ॥ ५१
 अकामो वा सकामो वा प्रविष्टः स्थाशुमन्दिरम् ।
 निष्कृतः पातक्यैरैः प्राप्नोति परमं पदम् ॥ ५२ ३.

४२ दे० ५ ०. दे० पुस्तके अथ शोचस्वोत्तरार्ध ५१
 शोचस्य ab, cd अरग्योर्मध्ये आगत -a) वा० दे० १० तस्याप्यु
 त्तरो भागे, दे० तस्यापि कोत्तर भागे, दे० तस्यापि उत्तरे पाद्यै -b)
 चारा सुपाद्यै स्थापित ययो, वा० दे० सुपाद्यैरप्यपि पुन, वा०
 स्वपाद्यै स्थापित पुन, दे० उमा पाद्यैः च पुन, दे० ७ वायुना
 स्थापित पुन (दे० ९ न) -०) वा० दे० १०.११ चापि, वा० स्थाप्यु,
 दे० ४ प्राय (दे० ११, दे० १०), दे० स्थाप्य (→आप) -d)
 दे० स्थि (→देव)

४३ -०) दे० ११ परम (→वरद) -d) दे० २ चक्रमध्ये, दे० १०
 चक्रे (दे० १० क) मध्ये, दे० लब्धं चक्र, दे० चक्र लेखे (→चक्र लब्ध)

४४ -१) दे० हरद्वे (→तत्प्राणि) -b) दे० ३.५ १०.११
 दे० इन्द्र (→मित्रण) -) दे० ४ वे० प्रतिष्ठिते, दे० ११ प्रतिष्ठित
 (→प्रतिष्ठितौ), दे० ४ वे० १० (→वरी) -३) दे० ४ वे० १० प्रायके
 (दे० १० क) (→प्रायकौ)

४५ -३) वा० वा० एताभिः, दे० पुनाभि (→एताभिः),
 दे० छवे (→साध्वै) -०) दे० विवितानि (→सेवितानि) -d)
 दे० च, दे० तु (→वै)

४६ -०) वा० स्थाशुलिङ्गस्य पश्चात्तु, वा० स्वर्णमूर्तस्य
 पश्चात्तु, दे० ३ वे० स्वर्णमूर्तिङ्गं यथा स्थाप्यु, दे० ० ० ० ० यथा
 स्थाप्यु, दे० स्वर्णलिङ्गस्य पश्चात्तु, दे० ११ स्वर्णमूर्तिङ्गस्य य स्थाप्यु,
 दे० १० स्वर्णमूर्तं तन्वा स्थाप्यु -b) दे० मुनिभिः (→ऋषिभिः), वा०
 चारा वा० दत्तचरिभिः, दे० १० ० ० ० ० (→दत्तचरिभिः) -
 ३) दे० ११ वे० (→देवाः), वा० दत्त, च शम्बा (→संस्था)

४७ -०) दे० ११ तस्या ह्यु (→तथा ह्यु), वा० वाप
 वा० २ दे० १० च (→तस्य), दे० तस्यैवोत्तरार्धे, दे० तस्यात्तत्प्रा-
 त्त्यै, दे० तथा उत्तरपाद्यै तु -b) दे० वायुतोय, दे० ११ वायुतोय
 (→वायुतोय) -०) दे० ए, (→एक); दे० सहस्रनामकं
 लिङ्ग -d) दे० त्रय (→देव), दे० स्थिता (→स्थितम्).

४८ -१) दे० अष्टासीतसहस्राणि -b) दे० १० बालि
 (→बाल) -०) दे० ११ प्रतिष्ठित (→प्रतिष्ठिता) -d) दे० स्थि,
 दे० सरा (→सर)

४९ -०) दे० ४ च (→तु) -b) दे० छह (→यतः),
 वा० विह्वर, वा० विह्वर, + विह्वर (→विह्वर) -d) वा०
 वा० १० प्रतो (वा० १० १०) येषां न विद्यते, वा० येषां मन्त्रो न
 विद्यते, दे० तस्यैवा न विद्यते

५० -०) दे० १ कोटि च (→कोटी च) -b) दे० ११ त्रिगानि
 (→त्रिगाना) -०) वा० ये सम्पाता, वा० २ दे० १० ११ दे०
 अनम्पाता (→असम्पाता) -d) वा० ये दत्ता, दे० ये दत्त (१),
 मुने दत्त (→ये दत्त), दे० १० १० ११ दे० स्थान (→स्थाप्यु),
 दे० १० १० ११ दे० स्थान (→स्थाप्यु) दे० आस्थिता (→आस्थिता);
 दे० दत्ता स्थाप्युमाधिता

५१ -१) दे० एव यथा (१), दे० एवज्ज्ञाया (→एव-
 ज्ञात्वा), वा० २ ११ याना (दे० ११ ना), वा० ११ यान (→यान)
 -b) दे० समाग्रयेत् (→समाग्रयेत्) -०) वा० वा० वा० ३.७
 दे० तस्य (→यस्य) दे० प्राप्नोति (→प्राप्नोति), -d) दे०
 चिन्तित (→चिन्तित)

५२ -b) वा० २ प्रति (वि?) द्, दे० ६-१० दे० प्रविष्ट,
 दे० ११ प्रविष्ट (→प्रविष्ट) -०) दे० मोक्षो मोक्ष (→मोक्षोर्द्वै?)

४६. ५६

चैत्रे मासे त्रयोदश्यां दिव्यनक्षत्रयोगतः ।
शुक्रार्कचन्द्रसंयोगे दिने पुण्यतमे शुभे ॥ ५३
प्रतिष्ठितं स्थाणुलिङ्गं ब्रह्मणा लोकधारिणा ।
रूपमिदं सर्वैश्च पूजितं आद्यतीः समाः ॥ ५४

तस्मिन्काले निराहारा मानवाः श्रद्धयाग्निताः ।
पूजयन्ति शिवं ये वै ते यान्ति परमं पदम् ॥ ५५
तदारूढमिदं ज्ञात्वा ये कुर्वन्ति प्रदक्षिणम् ।
प्रदक्षिणीकृता तैस्तु सप्तद्वीपा वसुधरा ॥ ५६

इति श्रीवामनपुराणे सरोमाहात्म्ये पञ्चविंशोऽध्यायः ॥२५॥

२६

मार्कण्डेय उवाच ।
स्थाणुतीर्थप्रभावं तु श्रोतुमिच्छाम्यहं मुने ।
केन .-तिद्विरथ प्राप्ता सर्वपापभयापहा ॥१
सनत्कुमार उवाच ।

शृणु सर्वमक्षेपेण स्थाणुमाहात्म्यमुत्तमम् ।
यच्छ्रुत्वा सर्वपापेभ्यो मुक्तो भवति मानवः ॥ २
एकार्णवे जगत्पस्मिन् नटे स्थावरजङ्गमे ।
विष्णोर्नाभिसमुद्भूतं पद्ममग्न्यक्तजन्मनः ।

५३ शा. कारा वा. १.२ दे. ५.१०. ७० ० -a) वा.
कारा का. १.११ वैदमले, दे. ५.११ मासि (-वैत्रे मासे), वा.
त्रियोदश्या (-त्रयोदश्या) -०) दे. १.११ शुभतया (-शुभार्क)

५४ -b) दे. ३ बाह्यागा (-ब्रह्मणा) -०) शा. १.११
(-सर्वैश्च) -०) दे. १.११ बाह्यतो यम (-बाह्यतो यमा)

५५ -a) दे. १.११ (-काले), दे. १.११ हारो, (-हारा)
-b) दे. १.११ मानव (दे. १.११), वा. १.११ मित (-मिता)
-०) शा. कारा वा. १.१२ दे. १.११ श्रद्धयागा, दे. १.११ व देव ते (-विव
दे वै) -०) दे. १.११ वा (वा?) नित (-यान्ति) दे. १.११ परमा
इति (-परम पदम्)

५६ -a) वा. कारा वा. १.२ रथासु, दे. १.१० तनासु,
दे. १.१० रथासु (-तनासु), वा. कारा वा. १.२ दे. १.११ निव, वे. १.११
(-इव), दे. १.१० रथासुमविनाशम् -b) दे. १.१० वे. १.१० मुर्वन्त
दे. १.१० य (-वे. १.१० मुर्वन्ति), वा. १.१० य (-वे. १.१० मुर्वन्ति)
-०) वा. १.१० प्रसिद्धो (-प्रसिद्धिगो) -०) दे. १.१० द्वीप (-द्वीपा)
दे. १.१० धरा (-धरा)

पुष्पिका वा. वा. १.२ दे. १.१० इति श्रीवामनपुराणे सरो
माहात्म्ये, कारा इति वामनपुराणे सरोमाहात्म्ये स्थाणुसमीपे,
दे. १.११ इति वामनपुराणे सरोमाहात्म्ये, दे. १.१० वामनपुराणे सरो
माहात्म्ये, दे. १.१० वामनपुराणे सरोमाहात्म्ये, दे. १.१० इत्यनेन श्रो
वामनपुराणे सरोमाहात्म्ये, मुने. इति श्रीवामनपुराणे पुनस्त्यनारव

सर्वादे सरोमाहात्म्ये अध्यायसाम-शा. का. १.२ दे. १.१० १०.११
दे. १.१०, कारा [-ज]न्त निगर्हन्त नाम अध्यायसङ्ख्या-
वा. १.१० ५.०, कारा पञ्चवर्णादिगतसोऽध्याय, वा. १.११ ११,
का. १.११ सप्तविंशोऽध्याय ॥१३०॥, दे. १.१० १५६॥ दे. १.१० श्रोमाहात्म्य,
दे. १.१० अध्याय ॥ ५२ ॥ वे. १.१० सप्तवर्णादि ॥ ५२ ॥, मुने
पदवर्णादिः अध्याय

२६

१.१० ०, वा. मार्कण्डेय वा. १.१० दे. १.१० मार्कण्डेय उवाच,
दे. १.१० मार्कण्डेय उ, दे. १.१० श्री मार्कण्डेय उवाच

१ -a) दे. १.१० इति (-स्थाणु), वा. १.१०, दे. १.१०
व, वे. १.१० (-शृणु) दे. १.१० स्थाणुतीर्थस्य माहात्म्य -०) वा. १.१० १०
इह (-इव), वा. १.१० केन प्राप्ता तिद्विरथ, दे. १.१० श्रीन विधि
मयाशेष, दे. १.१० ११ श्रीन विद्विषय प्राप्ता, -०) दे. १.१० 'यवा'
(-यवा?), दे. १.१० ११ दे. १.१० दे. १.१० दे. १.१० (-यवा)
॥ वा. सनत्कुमार, दे. १.१० सनत्कुमार उ, दे. १.१० सनत्कुमार

२ -b) वा. १.१० सनत्कुमार, दे. १.१० सनत्कुमार (-सनत्कुमार)
-०) वा. १.१० वा. १.१० दे. १.१० य, दे. १.१० एवं (-यव) -०) दे. १.१०
मानव, दे. १.१० मानव (-मानव)

३ दे. १.१० १० ab od ०.१० de ०.१० -०) दे. १.१० एकार्णवे
(-एकार्णवे) -०) कारा मानवे, दे. १.१० नाभि (-नाभि), दे. १.१०
विष्णोर्नाभि (-विष्णोर्नाभि), दे. १.१० यमुना (-यमुना) -०)

तस्मिन् प्रज्ञा समुद्भूत सर्वलोकपितामह ॥ ३
तस्मान्मरीचिरभवन्मरीचे. कश्यप सुत.।
कश्यपादमवद् भास्वास्तस्मान्मनुरजायत ॥ ४
मनोस्तु क्षुवत पुत्र उत्पन्नो मृखसमव ।
पृथिव्या चतुरन्ताया राजासीद् धर्मरक्षिता ॥ ५
तस्य पत्नी यमूवाध भया नाम भयावहा ।
मृत्योः सखाद्यादुत्पन्ना कालस्य दृहिता तदा ॥ ६
तस्यां समभवद् वेनो दुरात्मा वेदनिन्दक ।
स दृष्ट्वा पुनर्वदन क्रुद्धो राजा यन ययौ ॥ ७
तत्र कृत्वा तपो पोर धर्मेणावृत्त्य रोदसी ।
प्राप्तवान् प्रदत्तसदन पुनरावृत्तिर्लभम् ॥ ८
वेनो राजा समभवत् समस्ते क्षितिमण्डले ।

६। १० मृखः ६३ कश्य (६३ ?) ६। ११ मय्य (मय ?) (→पय?)
→०) काय ७। १२ ब्रह्म (→ब्रह्मा); ६। ३ समुत्पन्न (→समुत्पन्न)
॥ →३) ६। ३ भगवन् (→भगवन्)

५ →०) काय शुभ्र ६। ३ रत्नवत (?) ६। ११ पुनुरागत
(→पुन) धुवत; ६। १ मनोस्तु क्षयनामावृत्त →०) ६। १० मृख
(→मृख); ६। १ पुनो मुक्तमुत्पन्न →०) ६। ३ १०-११ वे। पृथिव्या
चतुरन्ताया →०) ६। ३ १०-११ वे। राजा (६। ३) यनस्य र
(६। ३) ति (६। ३) जि (६। ३) ता(६। ३) त)

६ →०) ७। १ यय ६। ३ ११ वे। भाया (→भाया);
६। ११ वेह (→वेहा) →०) ६। ३ मय्यो (→मय्यो) →०) ६। ३
तथा (→तथा)

७ ६। ३ वे। यन ७। ३ ० ० (६। ३) →३) ७। १
काय ७। ३ २ १० वेणु (६। ३) वे। वेनो (→वेनो)
→०) ६। ३ वेन (→वेन) →०) ६। ३ सखाद्या यन यन →३) ६। ३
धुयो, ६। ३ धुयो (→धुयो)

८ ६। ३ वे। abo ० (६। ३) →३) ७। १
कृत्वा (→कृत्वा) →०) ६। ३ रोदसी (→रोदसी) →३) ७। १
काय ७। ३ यन (→यन); मुने प्राक्तनस्तत् परं पाप →३)
७। १ प्राकृत्य (→प्राकृत्य)

९ →३) ७। १ काय ७। ३ वेणु, ७। ३ वेणु, ७। ३ वेणु, ६। ११
वेनो (→वेनो) →०) ६। ३ समरे मरिण्डले →३) ६। ३ १० वेन
वे। योम (?) (→वेन); ६। ३ वे। वेणु (→वेणु) लय

१० →३) ६। ३ यय (→यय); ६। ३ यय
ययययय →३) ७। १ वेन (→वेन); ६। ३ यय

त मातामहदोषेण तेन कालात्मजात्मज ॥ ९
योषयामस नगरे दुरात्मा वेदनिन्दक ।
न दातव्य न यष्टव्य न होतव्य कदाचन ॥ १०
अहमेकोऽत्र वै वन्द्य पूज्योऽह भवता सदा ।
मया हि पालिता युय निवसच्च ययासुखम् ॥ ११
तन्मत्तोऽन्यो न देवोस्ति युष्माक य परायणम् ।
एतच्छ्रुत्वा तु यचनमृषयः सर्व एष ते ॥ १२
परस्पर समागम्य राजान वाक्यममुवन् ।
भुति प्रमाण धर्मस्य तवो यज्ञः प्रतिष्ठित ॥ १३
यज्ञैर्विना नो प्रीयन्ते दवा स्वर्गनिवासिन ।
अप्रीता न प्रवच्छन्ति कृष्टि सत्यस्य वृद्धये ॥ १४
तस्माद् यज्ञैश्च दवैश्च धार्यते सचराचरम् ।

यष्टिमात्रे →०) ६। ३ होतव्य (→यष्टव्य) →०) ६। ३ यष्टव्य
(→होतव्य)

११ →०) काय युय ६। ३ वे। योय ६। ३ मय्य
(→मय्य) →०) काय ययो (→यय); ६। ३ वे (→वे) (६। ३);
६। ३ ११ भवता (→भवता) →०) ६। ३ ययाति (→यया हि); ६। ३
रक्षिता (→पालिता) →०) ७। १ न (→नि); ६। १ यस्तत्त्वं च
(→निवसच्च)

१२ →०) ६। ३ यतो (→यतो); ७। १ तमत्तयो न
६। ३ तस्मात्तमत्तय वे। तमत्तायोय (→तमत्तोऽन्यो न) ६। ३ योयो
(→देवो) →०) ६। ३ यत ६। ३ वा। ६। ३ न (→य) ६। ३
परायणा (→परायणम्)

१३ →०) ६। ३ समागम्य (→समागम्य) →०) ७। १ ६। ३
भुति (→भुति) ६। ३ प्रमाण (→प्रमाण) →३) ७। १ तयोद्
यय ७। ३ यो ६। ३ यय (→ययो); ७। १ काय ७। ३ यत ६। ३
यय ६। ३ यया (→यय) ७। १ ६। ३ प्रतष्ठिता (७। १) ता
(→प्रतिष्ठित)

१४ →३) ६। ३ विना (→विना नो); काय प्रीयन्ते नो
विना यय, ६। ३ प्रीयन्ते सितरो यय, →०) ६। ३ यय, ६। ३ ना
(→यय) →०) ६। ३ १० वे। ययय च यय (६। ३) य
(६। ३) वे ६। ३ सत्यस्य विवृद्धये ६। ३ यय (यय ?) →
यय

१५ →३) ६। ३ यय स ६। ३ वेय (→यय); ६। ३
१० वेय ६। ३ यय (→यय) →०) ६। ३ यय (→यय)

७ १५ एतच्छ्रुत्वा क्रोधदृष्टिर्बेनः प्राह पुनः पुनः ॥ १५
न यष्टव्यं न दातव्यमित्याह क्रोधमूर्च्छितः ।
ततः क्रोधसमाविष्टा ऋषयः सर्वे एव ते ॥ १६
निजघ्नुर्मन्त्रपूर्तस्ते कुशैर्बज्रसमन्वितैः ।
ततस्त्वरजजके लोके तमसा संवृते तदा ॥ १७
दक्षुभिः पीड्यमानास्तान् ऋषींस्ते शरणं ययुः ।
ततस्ते ऋषयः सर्वे ममन्युस्तस्य वै करम् ॥ १८
सर्व्यं तस्मात् समुत्तमैः पुरुषो हस्तदर्शनः ।
तमृचुर्ऋषयः सर्वे निषीदतु भवानिति ॥ १९
तस्मान्निषादा उत्पन्ना घेनकल्मषसंभवाः ।
ततस्ते ऋषयः सर्वे ममन्युर्दक्षिणं करम् ॥ २०

—द) शा१ कारा का१ २ वै१ ऋषीन्, वै१ ११ वेण, वै१ वेनो (→वेन),
वै१ प्रात (→प्राह)

१६. —b) वै१ मूर्च्छित (→मूर्च्छित) —d) वै१ मुनय
(→ऋषय)

१७ —a) वै१ ३ ५ ७ निर्जघ्नुर, वै१ विमिश्रत् (→निजघ्नुर)
वै१ मित्र (→मन्त्र), शा१ कारा का१ २ तु, वै१ च, वै१ त (→ते).
—b) शा१ कारा का१ ० वै१ ११ यन्, वै१ फल (→ययुः) वै१
समन्वितै (→समन्वित) —o) शा१ स्वराजके, वै१ स्वराजके ?
वै१ स्वा (स्व ?) राजके (→स्वराजके)

१८ शा१ १८ कारा १६५ यावत् ० (इ स) —a)
कारा का१ २ तु, वै१ ७ (→तावत्) —b) शा१ कारा का१ ०
वै१ ५ ऋषीस्ताव, वै१ ऋषीम्, वै१ ६५ ऋषीस्ता, प्रजास्ता
(→ऋषीस्तु)

१९ शा१ ० (इ स, इ १८ पा वि), वै१ १६ द
निषीदतु ह्यपारम्य २० ० सव इति यावत् ०
(इ स) —a) वै१ तस्यादस्ताव (→सर्व्यं तस्मात्) वै१ समुत्तम
(→समुत्तमो) —b) वै१ १० पु ० (→पुरुषो) —c) वै१ मुनय
(→ऋषय) —d) वै१ निषीदतु (→निषीदतु), वै१ दह
(→इति)

२० शा१ abc ० (इ १६ पा वि) वै१ abc ० (इ
१६ पा वि) —a) वै१ सत्या (→तस्मात्), वा१ वै१ २ निषादा
(वै१ ०) तु (वै१ तु) तस्या (→निषादा उत्पन्ना), वै१ उत्पन्ना
(→उत्पन्ना) —b) वा१ वा१ वेयुः, वा१ २ वै१ वेयो, वै१ ५ ०
वै१ ११ वेण- (→वेन-), वै१ सवय (→पयवा) —o) कारा तु

मय्यमाने करे तस्मिन् उत्पन्नः पुरुषोऽपरः ।
वृहत्सालप्रतीकाष्ठो दिव्यलक्ष्मणलक्षितः ॥ २१
घनुर्बाणाङ्गितकरश्चक्रध्वजसमन्वितः ।
तस्मत्पन्नं तदा दृष्ट्वा सर्वे देवाः सवासवाः ॥ २२
अभ्यपिञ्चन् पृथिव्यां तं राजानं भूमिपालम् ।
ततः स रज्जयामास धमेण पृथिवीं तदा ॥ २३
पित्राऽपि रज्जिता सत्य तेन सा परिपालिता ।
तत्र राजेतिसिद्ध्येऽस्य पृथिव्या रज्जनादभूत् ॥ २४
स राजवं प्राप्य तेभ्यस्तु चिन्तयामास पार्थिवः ।
पिता मम अधर्मिणो यक्षश्च्युच्छित्तिकारकः ॥ २५
कथं तस्य क्रिया कार्या परलोकसुखावहा ।

(→ते)

२१ —b) वै१ ३ वै१ पुरुषोत्तम (→पुरुषोत्तर) —o) शा१
कारा का१ २ ऋष, वै१ ३ ऋष, वै१ पाल-, वै१ १० ११ ऋष-
(वै१ ११) (→पाल-) —d) वै१ ३ वै१ पूजित (→तलित)

२२ —b) वै१ ११ वक्र (अ) (→वक्र), शा१ कारा का१ २
पुञ्ज (→पुञ्ज), शा१ ११ तयन्वित (→समन्वित) —o) वै१
तद (→व)

२३ —a) शा१ अभ्यपिञ्चन्, वै१ अभ्यपिञ्चन्, वै१ ११ मय्य
पिञ्च (→अभ्यपिञ्चन्), वै१ वै१ पृथिव्यात्, वै१ पृथिव्यास्ते
(→पृथिव्यां त) —b) शा१ का१ ३ वै१ ११ भुवि, वा१ धर्म, वै१
वन- (→भुवि), वै१ पालव (→पालव), —d) वै१ ११ भुवि
(→पृथिवी)

२४ —a) वै१ २ १० पित्रा वि, वै१ ११ पित्राव, वै१ पित्रेक-
(→पित्राव), वै१ ४ रज्जिता, वै१ रज्जित (→रज्जिता),
वै१ पितु (?) ह्यनन्तर पुत्रो —b) शा१ कारा का१ २ येन
(→येन) —o) वै१ ७ १० लतो (→वन), वै१ ३ वै१ यन्त्र
(→यन्त्रोत्पन्न) —d) वै१ पृथिवी, वै१ १० पृथिव्या (→पृथिव्या)

२५ —a) वै१ ३ राज्य वै (→स राज्य), वै१ २ १० वैन्त्यलु, वै१
राज्य (→वैन्त्यलु), वै१ राज्य प्राप्य च वैन्त्यलु —o) वै१ मनाप्य,
वै१ मय ह्य- (→मय ह्य-), वा१ धर्मिणो मय पिता —d)
शा१ ११ यक्षश्च्युच्छित्तिकारकः (→यक्षश्च्युच्छित्तिकारकः),
वै१ ११ यक्षश्च्युच्छित्तिकारकः

२६ —a) का१ क्रिया, वै१ कृपा (→क्रिया), का१ कार्या
(→कार्या) —b) वै१ वै१ लोके (→लोके), वा१ वै१ ११

३६ तत्राहमेनं निरुज करिष्ये यदि मन्यथ ।
तथेति सर्वे ते म्लेच्छाः पुरुषं तं दयापरम् ॥ ३७
ऊजुः प्रणतसर्वाङ्गा यथा जानासि तत्कुरु ।
तत आनीय पुरुषान् शिविकाबाहोचिताम् ॥ ३८
दत्त्वा शुल्कं च द्विगुणं सुखेन नयत द्विजम् ।
ततः भुत्वा ॥ वचनं तस्य राक्षो दयावत् ॥ ३९
गृहीत्वा शिविका क्षिप्रं कुरुक्षेत्रेण यान्ति ते ।
तत्र नीत्वा स्थाणुतीर्थं अवतार्य च ते गताः ॥ ४०
ततः स राजा मध्याह्ने स स्नापयति वै तदा ।
ततो वायुरन्तरिक्षे इदं वचनमब्रवीत् ॥ ४१

३७ -a) वा१ का२ एत ते१ जन्म ? (→एन) वार
दे१ विजय, का१ मोरोग, दे३ विजय (→निरुज) -b) दे१ ॥
मन्यते, दे२ १ १० मन्यथा (→मन्यथ) -c) दे१ ते१ सर्वतो (→सर्वे
ते) -d) वा१ का२ दे१ ५ ११ ते (→त)

३८ -b) दे१ वत्स (→यथा) दे१ ११ त (→तत)
-c) दे१ ११ स त (→तत) दे१ ११ आनह्य ? (→आनीय) वा१ पुत्रया
(→पुत्र्याम्) -d) का१ २ दे१ ४ ७ 'बहो' (→'बाहो') वा१
'बहो'चिता (→'बाहो'चिताम्)

३९ -a) का१ च शुल्क, ते१ शुक्ल + शुल्क च (→शुल्क
च) दे१ यदि गुण दे१ उवाचार (→च द्विगुण) -b) वारा नयत
स्वित, दे१ [आ]नीय तद् वच दे२ ५-१० ते१ [मा]नी (दे१ ७)
यत (दे१ ११) द्विज, दे१ [अ]य प्रणीयता मुदे [आ]नीयता द्विज
(→नयत द्विज) -c) दे१ ते तत्पुत्र्या (→तत ध्रुवा) दे१ ११
च (→धु)

४० -a) दे१ गृहीत (→गृहीत्वा) दे१ पुत्र दे१ रव-
(→क्षिप्र) -b) दे१ १ 'क' (?) नग (→'लेन'), वा१ का१
कुरुक्षेत्रेण गन्तव्यं का१ कुरुक्षेत्रं यथावति का१ कुरुक्षेत्रं नयन् तन्म
दे१ कुरुक्षेत्रं नयन्ति (ति ?) च -c) दे१ ३ ते१ वच (→वच), दे१
नत्वा (→नीत्वा) वा१ का१ का१ २ दे१ ५ १०-११ ते१ 'वीथ
(→'वीथ') -d) का१ ३ ते१ मवतीय (→मवताय); वा१ का१ ३ च
ती यतो दे१ ३ १० ते१ ततो यता (दे१ ३ ते१ 'त' दे१ यतायतो
(→च ते गता) दे१ अन्तरिक्षे तो ततो.

४१ -a) दे१ यन् (→तत) -b) दे१ न (→त);
दे१ १० त स्नापयितुमुद्यत -c) का१ दे१ ११ अन्तरिक्षात्, दे१ ३
मन्तरिक्ष (→मन्तरि ?), दे१ ततोन्तरिक्षो वायु -d) दे१ ३

मा तात साहस कर्षीस्तीर्थं रक्ष प्रयत्नतः ।
अय पापेन घोरेण अतीव परिवेष्टितः ॥ ४२
वेदनिन्दा महत्पापं यस्यान्तो नैव लभ्यते ।
सोऽय स्नानान्महतीर्थं नाशयिष्यति तत्क्षणात् ॥ ४३
एतद् वायोर्वचः श्रुत्वा दुःखेन महताऽन्वितः ।
उवाच शोकसतप्रस्तस्य दुःखेन दुःखितः ।
यस घोरेण पापेन अतीव परिवेष्टितः ॥ ४४
प्रायश्चित्तं करिष्येऽहं यद्वदिष्यन्ति देवताः ।
ततस्तदा दयताः सर्वा इदं वचनमब्रुवन् ॥ ४५
स्नात्वा स्नात्वा च तीर्थेषु अभिषिञ्चस्व वारिणा ।

तत (→इद)

४२ -a) वा१ का१ ० मातामहोत्कर्षकर का१ मत
महोत्कर्षकर -b) दे१ ११ तीर्थ (→तीर्थ) -c) वा१ का१ २
एतद् पापेन दे१ ११ एव पापेन (→अयं पापेन) -d) दे१ ७ अतीव
(→अतीव) वा१ दे१ पर (दे१ ११) वेष्टित, का१ दे१ परिवेष्टित,
दे१ ३ ते१ सन्वेष्टित (→परिवेष्टित)

४३ -a) दे१ पापो (→पाप) वा१ का१ २ दे१ देवतो
महत्पापो (का१ २) का१ दे१ देवतो महात्पाप -b) वा१ का१ ३
यसो, का१ यस्य, दे१ ७ यस्यात् दे१ १० यस्यान्तो (→यस्यान्तो);
का१ हस्यते दे१ ११ विष्टे (→तन्मते) -c) वा१ का१ ३ योस्य
का१ योय दे१ योय दे१ योय (→योय) वा१ का१ स्नात्वा,
का१ स्नाति (→स्नाताम्) दे१ ५ महातीर्थं, दे१ ११ महातीर्थं
(→महतीर्थ) -d) का१ दे१ ११ नाशयिष्यति (→नाशयिष्यति)

४४ वा१ का१ ० एद एद -b) दे१ [अ]
न्वित [→[अ]न्वित] -c) दे१ एवं (→एव) -d) दे१ ५ ७
ह्यतीव (→अतीव); दे१ ३ परवेष्टित, दे१ ११ परिवेष्टित (→परिवेष्टित);
दे१ महा हि उपायवत्.

४५ दे१ ११ ० -c) वा१ का१ ३ दे१ ७ (→
त) वा१ ० एवं, का१ वा१ ३ सर्व (→सर्व) -d) ॥ ४५ अतीव
(→अतीव)

४६ का१ एद ० -a) दे१ ११ (→च); दे१ ५ १०-११
ते१ तीर्थं (→तीर्थेषु) दे१ स्नात्वा च तीर्थं स्नपयन् -b)
का१ का१ ह्यभिषिञ्चस्व, दे१ अभिषिञ्चस्व (→अभिषिञ्चस्व)
-c) दे१ योज्यो जालकं यावद्, दे१ ७ यो (दे१ ५) यतो (दे१
५) रज्जु क यावद्, दे१ ३ यज्यो यज्य यावद्, दे१ रज्जु क यावद्

ओजसा जुलकं यावत् प्रतिकूले सरस्वतीम् ॥ ४६
 स्नात्वा मुक्तिमवाप्नोति पुरः। श्रद्धयान्वितः ।
 एष स्वपोषणपरो देवदूषणतत्परः ॥ ४७
 ब्राह्मणैश्च परित्यक्तो नैष शुद्रयति कश्चित् ।
 तस्मादेन समृद्धिं स्नात्वा तीर्थेषु भक्तिः ॥ ४८
 अभिषिञ्च्य तोयेन ततः पूतो भविष्यति ।
 इत्येतद्वचनं श्रुत्वा कृत्वा तस्याश्रमं ततः ॥ ४९
 तीर्थयात्रा ययौ राजा उद्दिश्य जनक स्वकम् ।
 स तेषु प्लावनं कुर्वन्तीयेषु च दिने दिने ॥ ५०
 अभ्यषिञ्च्य स्वपितरं तीर्थतोयेन नित्यशः ।
 एतस्मिन्नेव काले तु सारमेयो जगाम ह ॥ ५१

स्वाधोर्मते कौलपतिदेवद्रव्यस्य रक्षिता ।
 परिग्रहस्य द्रव्यस्य परिपालयिता सदा ॥ ५२
 प्रियश्च सर्वलोकेषु देवकार्यपरायणः ।
 तस्यैव वर्तमानस्य धर्ममार्गे स्तितस्य च ॥ ५३
 कालेन चलिता बुद्धिर्देवद्रव्यस्य नाशने ।
 तेनाधर्मेण युक्तस्य परलोकगतस्य च ॥ ५४
 दृष्ट्वा यमोऽप्रवीद् वाक्यं श्रयोनिं व्रज मा चिरम् ।
 तद्वाक्यानन्तरं जातं श्वा वै सौगन्धिके बने ॥ ५५
 ततः कालेन महता श्वपथपरिवारितः ।
 परिभूतः सरमया दुःखेन महता घृत ॥ ५६
 त्यक्त्वा द्वैतवनं पुण्यं सान्निहत्य ययौ सरः ।

यावत् ३१० अ (मा ?) गतो तु ० कं यावत्, तैः कोजलो लोको
 यावत्, मुने आगमो लुप्तं यावत् -d) ३१० तैः प्रतिकूला
 ३१० ॥ प्रतिकूला (→प्रतिकूलं) वाः ३१० ११ तैः सरस्वती
 (→सरस्वतीम्)

४७ कारा ab ० -०) वाः तु (→व) ३१० 'ओजस'
 (→'ओजसः') -d) ३१० विष्णु (→'विष्णु')

४८ -a) ३१० ब्राह्मणेषु (→ब्राह्मणं) -b) ३१० नैव
 (→'नैव') -०) ३१० तस्याश्रमं ३१० तस्याश्रमं (→तस्याश्रमं)
 -d) ३१० ०० (→स्नात्वा) ३१० तीर्थेषु (→तीर्थेषु)

कारा ५० ab ०० मध्ये भविष्यम्—

१७५ ० स्नात्वा स्नात्वा च तीर्थेषु अभिषिञ्च्य वाणिजा ।
 भद्रवस्तुल्यं यावत् देवैर्ममभिषिञ्च्य च ।
 तीर्थनामप्रसादा यावत् प्रतिपूजे सरस्वती

५० इत्योक्तं ३१० परमधिकम्—

१७६ ० एतेषु प्लावनं ? कुर्वन् तीर्थेषु भक्तिः ।

४९ ३१० ० -d) ११ वाः ३१० सारमयसः, ३१० सारमयसः
 (→सारमयसः)

५० -b) ३१० पितरं (→जन्मं) -०) कारा ३१० ३१०
 ३१० तस्याश्रमं, ३१० तेषु प्लावनं ३१० तेषु प्लावनं (→तेषु प्लावनं)
 ३१० इत्या (→कुर्वन्)

५१ -a) वाः ३१० अभिषिञ्च्य, तैः अभिषिञ्च्य (→अभ्य
 षिञ्च्य), ३१० ११ स (→'स') ३१० अभिषिञ्च्येव पितरं -b) ३१०
 तीर्थं (→तीर्थं), ३१० 'तोयेन' (→'तोयेन') -c) ३१० ५ (→'५')

५२ -a) ३१० मते ३१० यतः, तैः मते (→मते) वाः
 कारा ३१० ० तुलति, ३१० कोजलि (→'कोजलि') -b) वाः

कारा वाः ० पूव कश्चित् द्विजोत्तम -०) ३१० सर्वस्य (→'सर्वस्य'),
 ११० कारा ३१० ० बभूव देवद्रव्यस्य -d) ३१० परिपालयिता
 (→परिपालयिता)

५३ ३१० ३१० d) वयं इत्यारम्भ ५४ ० 'युक्तस्य' इति
 यावत् ० (ह स) -a) ३१० प्रियः स ३१० प्रियस्य (→'प्रियस्य'),
 ३१० 'लोकस्य' (→'लोकेषु') -b) ३१० देवा कार्या पयायणा, ३१०
 सारमयसपरायणा -०) ३१० तस्यैव (→'तस्यैव') -d) ३१० ११०
 'भार्य' (→'भार्य') ३१० तु (→'च')

५४ ३१० ab ० (ह ५३ वा वि) -b) ३१० देवद्रव्य
 विनाशने -०) ३१० तेन (→'तेन')

५५ -a) ३१० वाक्य (→'वाक्य') -b) कारा वाः
 ३१० स्व' (→'स्व') ३१० सत्वरं (→'मा विरु') -०) ३१०
 तद्वाक्य' (→'तद्वाक्य') कारा वाः जात, ३१० तात (→
 जात) -d) स तथा (→'तथा वै')

५६ इत्योक्तं कारा भविष्यम्—

१७७ ० इत्येतत्तम विषयं स्वयमेव परिपालितं

५६ b) ३१० स्व' ३१० स्व' (→'स्व') -०) वाः
 वाः ३१० ११ सारमेयो कारा ३१० सारमेय, ३१० स रमणे, ३१०
 सरमयो (मा ?) (→'सरमयो')

५७ ३१० ३१० d) स्वार्थं इत्यारम्भ ५८ ० 'द्विस्तु' इति
 यावत् ० (ह स) -a) वाः कारा का यतः, का यतः
 ३१० एव (→'एव') ३१० ११ वन (→'द्वैतवनं') -b) कारा
 ३१० सान्निहत्या ३१० सान्निहत्या, ३१० सान्निहत्या (→'सान्निहत्या'), ३१० सरो
 यवी (→'यवी सर') -०) ३१० स्वार्थो (→'स्वार्थः'), ३१० प्रतिष्ठ
 (→'प्रतिष्ठ'), ३१० आत्रा तु, ३१० आत्रे तु (→'आत्रस्तु') -d) ३१०

५७. ५६ तस्मिन् प्रविष्टमात्रस्तु स्थाणोरेव प्रसादतः ॥ ५७
 अतीव तृपया युक्तः सरस्वत्यां ममञ्ज ह ।
 तत्र संप्लुतदेहस्तु विमुक्तः सर्वकिल्बिषैः ॥ ५८
 आहारलोभेन तदा प्रविवेश कुटीरकम् ।
 प्रविशन्तं तदा दृष्ट्वा स्थानं भयसमन्वितः ॥ ५९
 स तं परस्परं शनकैः स्थाणुतीर्थे ममञ्ज ह ।
 पततः पूर्वतीर्थेषु विप्रवैः परिपिञ्चतः ॥ ६०
 शूनोऽस्य गात्रसंभृतैरभ्यिन्दुभिः स सिञ्चितः ।
 विरक्तदृष्टिश्च शूनः क्षेपेण च ततः परम् ॥ ६१

तत्परं च, दे११ स्वागोर्बट- (→स्वागोरेव), दे१ स्वागोर्बटसमीप

५८. दे१. ०८ ०; दे१०-१०८ ० (इ. ५७ पा. वि)
 -०) शा१ कारा. का१ दे१ तुमया, दे१ त (तृ?)पया (→तृपया).
 -०) दे१ सरस्वत्या, दे११ सरस्वत्या (→सरस्वत्या); दे१ सदार
 (→ममञ्ज) -०) दे१ ११ तस्य (→तत्र), दे१ चाप्लुत (→संप्लुत).
 -०) दे१ विमुक्त (→विमुक्त).

५९. दे१. ०. -०) दे११ 'लोभेन (च) (→'लोभेन). -०)
 कारा. कुटी तत, दे१ कुलमय, दे१ ३ कुल मठ, दे१ कुटी मठा,
 दे१-१०-११ कुटी (दे१० '०' मठ, दे१ कुल मठ (→कुटीरकम्) -०)
 शा१ का१ प्रविश्य तत, दे१ प्रविवेश (→प्रविशन्तः). -०) का१ 'सम-
 न्वितै, दे१-३-१० ११ दे१ 'समन्वित, दे१ 'समन्वित (→'समन्वित)

६०. -०) दे१ तु (→त), शा१ का१-२ उचितं सजलं
 (शा१ 'नं) पुष्पैः, कारा उचितं सजलं पुष्पै, दे१ ६००००००००
 राजा, दे१ अपासपत्तं स चानकै, दे१ अप सपत्तं पुष्पै. -०)
 शा१ कारा. का१ स्थाणुतीर्थसमुद्भवै, का१ सप्लुत पाठ, दे१
 स्थाणुतीर्थं सदार ह. -०) दे१ स तत, मुने पतित (→पततः).
 शा१ कारा का१-२ सति (का१ सति) ह्यलोभेन, दे१ मन्ता-
 सर्वतोर्षेषु, दे१ स पूर्व सर्वतोर्षेषु. -०) कारा दे१ विमुक्ति,
 का१ विमुक्ति (→विमुक्ति), का१ कारा. का१ दे१ परिपिञ्चत,
 का१ परिपिञ्चत, +परिपिञ्चत, दे१-३ परिपिञ्चत, दे१ प्रतिपिञ्चत
 (→परिपिञ्चत)

६१. -०) दे१ पुनश्च (→पुनश्च), शा१ कारा. का१ २
 दे१-११ शूनो गात्राय (दे१-११ 'नं) समुद्रमृत (दे१ दे१). -०) शा१
 का१-३ विमुक्तोपमा (दे१ मो) द्विता (का१ 'त), कारा विमु-
 क्तोपमा, दे१ विमुक्ति परिपिञ्चत, दे१ विमुक्ति सत्मात्,

स्थाणुतीर्थस्य माहात्म्यात् स पुत्रेण च वारितः ।
 निवृत्तस्तस्याज्जातो दिव्यदेहसमन्वितः ।
 प्रणिपत्य तदा स्थाणुं स्तुतिं कर्तुं प्रचक्रमे ॥ ६२
 वेन उवाच ।
 प्रपद्ये देवमीशानं त्वामजं चन्द्रमूषणम् ।
 महादेवं महात्मानं विदधस्व जगत् पतिम् ॥ ६३
 नमस्ते देवदेवेश सर्वशत्रुनिपुन ।
 देवेश पलिविष्टमदेवदैत्यैश्च पूजित ॥ ६४
 विरूपाक्ष महाशक्त्यक्ष यक्षैश्चरमिय ।

दे१ विमुक्ति पुनश्चित, दे११ विमुक्ति क्षोभमाह. -०) शा१
 -मु, का१ दे१० स (→च), का१ दे१ ७ पुन (→पुन) -०) दे१
 दे१ क्षेपणे, दे१० क्षेपण, +क्षेपणे, मुने क्षेपणे (→क्षेपणे), कारा
 क्षेपणे बोधितस्तत, दे१ विपल्याधुनस्तत

६२. -०) दे१ 'लोभं स (→'लोभं स). -०) शा१ का१ दे१
 तु, कारा. स्व, का१ सत- (→सतः) शा१ का१-मुनेषु कारा. का१
 मुनेषु, दे१ पुत्रेण तु (→पुत्रेण च) -०) शा१ का१ मन्तम्,
 कारा स तत, का१ स तत, दे१ विमुक्ति (→विमुक्ति)
 -०) दे१ विष्ट (→विष्ट), का१ समुद्राय (→समन्वित) -०)
 शा१ कारा का१ ३ स्तोत्रं (→स्तुति).

६३ श्रोतारं कारा अपिच-
 * इति श्रीवामनपुराणे सरोमाहात्म्ये वेणुनापठेदो नाम
 चत्वारिंशोऽध्यायः .

६४. शा१ कारा. का१-२ वेणुवाच; दे१-२ वेन उ; दे१-११ तै।
 वेन उवाच, दे१ वेणु.

६५. -०) दे१-२ प्रपद्ये (दे१ 'प्रपद्ये) (→प्रपद्ये) -०) दे१
 सतत (दे१ ?) (→सत्ताप्य); का१ 'पुत्रेण' (→पुत्रेण). -०) दे१
 महादेव- (→महादेव) -०) दे१ विपल्याधुन (→विपल्याधुन); का१
 जगता (→जगत्).

६६. -०) दे१ देवेन (→देवेन); शा१ कारा. का१ दे१ ११
 वन, दे१ नत- (→वनि); दे१ देवराज- (→देवेन वनि); शा१
 का१ विपल्याधुन (का१ 'मि), कारा. विपल्याधुन, का१ विपल्याधुन, दे१
 ५-१-१० विपल्याधुन, मुने. विपल्याधुन (→विपल्याधुन) -०) दे१-२
 (→देवेन), दे१-२ वनि, दे१-२ देवदेव- (→देवदेव)

६७. -०) दे१-२ प्रिय (→प्रिय). -०) दे१-२ पादयो
 मुने, पाद त्वं (→पादत) -०) दे१ 'मुने, दे१ 'मुना
 (→मुन).

सर्वत. पाणिपादान्त सर्वतोऽलिशिरोमुख ॥ ६५
 सर्वत. श्रुतिमल्लोके सर्वमावृत्य तिष्ठसि ।
 शङ्कर्कर्ण महाकर्ण शुम्भकर्णार्णवालय ॥ ६६
 गजेन्द्रकर्ण गोकर्ण पाणिकर्ण नमोऽस्तु ते ।
 शतनिह शतावर्त शतोदर शतानन ॥ ६७
 गायन्ति त्वां गायत्रिणो ह्यर्चयन्त्यर्कमर्चयिणः ।
 ब्रह्माणं स्वा शतक्रतो उद्धृशमिव मेनिरे ॥ ६८
 मूर्त्तिं हि ते महामूर्त्तं समुद्राम्बुधरास्तथा ।
 देवता. सर्व एवात्र गोष्ठे गाव इवास्ते ॥ ६९
 शरीरे तव पश्यामि सोममग्निं जलेधरम् ।
 नारायण तथा सूर्यं ब्रह्माणं च बृहस्पतिम् ॥ ७०

बारा ab, cd मध्ये प्रथियम्—

178 ६ अमावस्यदेवार्णवता (ह ?) गार्धरोरुके ।

६६ -a) गा: बारा का: २ दे: १ मूर्त्तिम्, दे: १ पुष्पि-
 माद् (→पुष्पिमाद्) -b) दे: ११ तिष्ठति (→तिष्ठति) -d)
 दे: १ गायत्री (→गार्धरोरुके) दे: ४ ११ नव (दे: १० या) (→नव)
 दे: १ पुष्पकर्णं नवालय

६७ दे: १७ d-३६ a ० -b) दे: १ गोकर्ण (→
 पाणिकर्ण) -c) दे: २ शतनिह, दे: ३ शतानन, दे: ४ शतोदर
 (→गार्धरोरुके) -d) का: शतावर्त, दे: २ शतनिह (→शतोदर),
 दे: १ दानव, दे: २ शतानन, दे: ३ शतानन (→शतानन)

६७ इतोवातर बारा प्रथियम्—

179 ६ अन्तानन्ता-ल्लोके महागत् नमस्तु ते ।

६८ दे: ० -a) गा: गायत्री ८, बारा बा: २ गाय
 मात्र, बारा गायत्री, दे: १ गायत्री, दे: २ गायत्री (→गाय
 त्री), दे: ३ गायत्री (→गायत्री) -b) दे: २ ह्यर्चयन्त्यर्कमर्चयिणः,
 दे: ३ ह्यर्चयन्त्यर्कमर्चयिणः, दे: १० ह्यर्चयन्त्यर्कमर्चयिणः, दे: ११ ह्यर्चयन्त्यर्कमर्चयिणः,
 दे: १२ ह्यर्चयन्त्यर्कमर्चयिणः -c) दे: २ ब्रह्मणम्
 (→ब्रह्मणम्) गा: बा: २ दे: २१ स्वा (→स्वा) बा: २ दे:
 शतक्रतो (→शतक्रतो) दे: २ दे: २ शतक्रतो ब्रह्मणम् (दे: १० या, दे: १० या)
 स्वा (दे: १० या), दे: २ शतक्रतो स्वा ब्रह्मणम् -d) गा: का: २ ऊर्ध्व
 वायिनः, दे: १ ऊर्ध्व स्वमिह, दे: ४ ११ दे: १ ऊर्ध्व स्वा (दे: १० या) (→
 स्वमिह) दे: ११ या (→ऊर्ध्ववायिनः), बारा ऊर्ध्ववायिनः नमस्तु ते

६९ दे: २० ० -a) गा: बा: २ मूर्त्तिं हि (बा: [अ])
 वि, स्व, दे: २१ मूर्त्तिं हि (दे: १ क) दे: २ मूर्त्तिं हि (दे: १ क) दे: २ मूर्त्तिं हि (दे: १ क)

भगवान् कारणं कार्यं क्रियाकारणमेव तत् ।
 प्रभवः प्रलयश्चैव सदसच्चापि दैवतम् ॥ ७१
 नमो भवाय शर्वाय वरदायोत्प्रेरपिणे ।
 अन्धकासुरहन्त्रे च पशूनां पतये नमः ॥ ७२
 त्रिजटाया त्रिशिर्षाय त्रिशूलासक्तपाणये ।
 त्र्यम्बकाय त्रिनेत्राय त्रिपुरस्र नमोऽस्तु ते ॥ ७३
 नमो मृण्डाय चण्डाय अण्डायोत्पत्तिहेतवे ।
 द्विण्डिमासक्तहस्ताय द्विण्डिमृण्डाय ते नमः ॥ ७४
 नमोऽर्ध्वेश्वरदृष्टाय शुष्काय विकृताय च ।
 घृन्नलोहितकृष्णाय नीलग्रीवाय ते नमः ॥ ७५
 नमोऽस्त्वप्रतिरूपाय विरूपाय शिवाय च ।

दे. ४७.

(→मूर्त्तिं हि ते) गा: बा: २ महामूर्त्तिं (का: १० तौ)
 (→महामूर्त्तिं) दे: १ दे: २ महामूर्त्तिं मुद्रा -b) दे: २ समुद्राय, दे: २ २-३
 १०-११ दे: २ समुद्राय (→समुद्राय) बा: २ परस्ता, दे: २ २ १०
 दे: १ परस्ता (→परस्ता) -c) दे: २ परस्ता (→देवता)
 -d) गा: बा: २ गोत्रेण बहुतामवा, का: बा: २ ते शिखया ह्मा,
 बा: १ गोत्रेण बहुतामवा

७० -a) गा: बा: २ शरीरे (→शरीरे), बा: २ दे: २
 दे: २ न च (→नच) -b) दे: २ जयि, दे: २ ११ जयि (→जयि)
 -c) का: बा: २ (→नच)

७१ -a) गा: का: २ दे: २ भवद् (→भगवाद्) -b)
 गा: बा: २ दे: २ च (→तत्) -c) बा: २ प्रभव (→
 प्रभव) -d) गा: दे: २ बाधि (→बाधि)

७२ -a) दे: २ सर्वाय (→सर्वाय) -b) दे: २ दैवतम्,
 दे: १ दैवतम् (→दैवतम्)

७३ -a) दे: २ त्रिजटाया (→त्रिजटाया), दे: २ त्रिनेत्राय
 (→त्रिनेत्राय) -b) गा: बा: २ दे: १ त्रिशूल (→त्रिशूला)
 गा: बा: २ त्रिशूल (→त्रिशूल)

७४ -a) दे: २ मृण्डाय, दे: २ दहाय (→मुद्राय) -b)
 का: बा: २ दहाय (→दहाय) -c) दे: २ द्विण्डिमा (→द्विण्डिमा),
 गा: बा: २ दे: २ ११ द्विण्डिमा (→द्विण्डिमा) -d) दे: २ २ १०-११
 दे: २ द्विण्डिमा (→द्विण्डिमा)

७५ -b) दे: २ घृन्नताया, दे: २ घृन्नाय, दे: २ घृन्नये, दे: २
 घृन्नाय (→घृन्नाय), दे: २ ११ (→नच), दे: २ घृन्नवायिनीय च -c)
 दे: २ दृष्टाय (→दृष्टाय) -d) दे: २ नीलाय (→नीलाय)

७६ -a) गा: बा: २ दे: २ नमोऽस्तु, दे: २ नमोऽस्तु

४७ ७४

सूर्यमालाय सूर्याय स्वरूपध्वजमालिने ॥ ७६
 नमो मानातिमानाय नमः पटुतराय ते ।
 नमो गणेन्द्रनाथाय वृषस्कन्धाय धन्विने ॥ ७७
 सक्न्दनाय चण्डाय पर्णधारपुटाय च ।
 नमो हिरण्यवर्णाय नमः कनकवर्चसे ॥ ७८
 नमः स्तुताय स्तुत्याय स्तुतिस्थाय नमोऽस्तु ते ।
 सर्वाय सर्वभक्षाय सर्वयूतशरीरिणे ॥ ७९
 नमो होत्रे च हन्त्रे च सितोदग्रपताकिने ।
 नमो नम्याय नम्राय नमः कटकटाय च ॥ ८०

(→अमोल्य) दे० 'प्रति' (→'प्रति') -b) दे० ३ ते० वि (दे० ति) शाय (→धिषाय) दे० तु (→च) दे० शिवाय च हराय च -d) का० कृष्ण + °ध्वज (→°ध्वज°)

७७ -a) दे० ३ ते० मानातिमानाय दे० मानातिमानाय, दे० मानातिमानाय, दे० १० वाना (वा) मिरा (रा) मय, दे० ११ मानातिमानाय (→मानातिमानाय) -b) दे० पटुतराय (→पटुतराय) दे० १० च (→ते) दे० नम ययुष्ये नम -c) का० गणेश, दे० ११ नागेश, दे० गुणेश (→गणेश) -d) का० कारा का० ३ धन्विणे (→धन्विने)

७८ दे० 'नम' ७८ d इत्यारम्भ स्तुत्याय ७६a यावत् ० -a) का० कारा का० ३ दे० ३ ११ शत्रुन्दमाय (→सक्न्दमाय) का० कारा का० ३ दण्डाय (→चण्डाय) दे० श्रुतदमायायाय -b) दे० ३ ११ कर्त्रे (→पर्वणे) का० कारा का० १ नटाय, दे० ३ पराय (→पुटाय) दे० तु (→च)

दे० ३ ०८ स्थाने—

१८० ० नमो हिरण्यवर्णाय नमः कनकवर्णाय नमः ।

७८ ध्रुवात्पर दे० धन्विक्—

१८१ e नमो गणेन्द्रनाथाय वृषस्कन्धाय ते नमः । (= ७७ ०८)

७९ दे० ३ ० (३ ७८ वा वि) -a) का० कारा का० ३ दे० स्तुताय (→स्तुताय) का० कारा का० ३ स्तोत्राय (→स्तुत्राय) -b) का० का० ३ दे० स्थाने (का० १) कारा स्थान (→स्थाय); दे० स्तुतायानु (→स्तुतिरथाय) -c) का० कारा का० ३ भक्षाय, दे० ११ भक्षाय (→भक्षाय)

८० -a) दे० ३ ११ हन्त्रे (→होत्रे) का० हन्त्रे (→हन्त्रे) -b) का० ३ दे० सितोदग्र, दे० (हं) सितोदग्र, दे० ययुष्य, दे० ११ सितोदग्र (→सितोदग्र); दे० ११ प्रतापिने (→प्रतापिने) -c) दे० ३ १० ते० नम्याय (→नम्याय) दे० ३ १० ११ ते० मम्राय

नमोऽस्तु कृशनाशाय शयितायोत्थिताय च ।
 स्थिताय धावमानाय मुण्डाय कुटिलाय च ॥ ८१
 नमो नर्चनशीलाय लयधादित्रिशालिने ।
 नाद्योपहारलुब्धाय मूखधादित्रिशालिने ॥ ८२
 नमो ज्येष्ठाय श्रेष्ठाय बलातिगलघातिने ।
 कालनाशाय कालाय सप्सारक्षयरूपिणे ॥ ८३
 हिमवद्बुद्धिः कान्त्यैरवाय नमोऽस्तु ते ।
 उशाय च नमो नित्यं नमोऽस्तु दशबाहवे ॥ ८४
 चित्तिभस्मप्रिधायैव कपालासक्तपाणये ।

(→नम्राय) -d) दे० कटकटाय तु (→कटकटाय च)

८१ -a) दे० नमोऽस्तु ते (→नमोऽस्तु) दे० क्लेश, दे० कष्ट (→कष्ट) का० का० कृपनाथाय (→कृपनाथाय); का० नमोऽस्तु कृपनाथाय का० नमः कृपनाथाय -b) का० कारा का० ३ पत्तिदायो, दे० ३ ते० गयनायो, दे० गयनायो, दे० का० नायो (→ययितायो) दे० तु (→च) -c) का० कारा का० ३ यावन्नायाय दे० ३ १० धामलाराय, का० धर्मलाराय (→धामलाराय) -d) दे० मुक्तिनाय, दे० बट्टाय (→कुटिलाय)

८२ दे० ३ 'लय' ८३ b इत्यारम्भ 'बलाय' ८२ ० छवि यावत् ० (३ स) का० दे० ३ ०८ ० (३ स) -a) का० कृताय (→कृताय) -b) का० कारा का० ३ नमो (→नम) -c) का० नायो, दे० नाय, दे० ११ मायो (→नाम्नो), का० कारा का० ३ मुण्याय (→मुण्याय) -d) का० कारा, दे० मुक् (→मुक्)

८३ दे० ३ abo ० (३ स ३ ८२ वा वि) -a) दे० नमः श्रेष्ठाय ज्येष्ठाय -b) दे० ३ ११ पालिने (→पालिने); दे० बलाय स्वर्गालिने -c) का० कारा का० ३ नायो, दे० ३ ११ का (का० का०) वरुण कर्माय दे० कर्माय ० य का० का० -d) दे० 'नम', दे० 'नम' (→नम)

८४ -a) दे० द्विदे (२) (→द्वि) का० दे० ३ ११ बुद्धिः (→बुद्धि) दे० ३ १० ११ ते० यय (→यय)

८५ -a) का० कारा का० ३ चित्ति (का० ३) लयप्रदे पान, दे० वेनकप्रतिपाद्य, दे० चित्तिभस्मप्रिधायिने -b) का० का० बालाक (कि २) का० दे० ३ नाय + नाति (→नायनाति) -c) दे० ३ ११ विमो ८८० (→विमोदनाय); दे० ३ ११ ध्याय (→ध्याय) -d) दे० ३ १० ते० द्विष, दे० ३ ११ द्विष (दे० ३ ११), दे०

विभीषणाय भीष्माय भीमस्तधराय च ॥ ८५
 नमो विकृतवस्त्राय नमः प्लुतोव्रष्टये ।
 पक्काममासलुब्धाय तुम्भिधीणाप्रियाय च ॥ ८६
 नमो घृषाङ्कघृक्षाय गोघृषाभिरुते नमः ।
 फटङ्कटाय भीमाय नमः परपराय च ॥ ८७
 नमः सर्ववरिष्ठाय वराय वरदायिने ।
 नमो विरक्तरक्ताय भावनायाश्मालिने ॥ ८८
 विमेषमेदमिन्नाय छायायै तपनाय च ।
 अघोरघोररूपाय घोरघोरस्तराय च ॥ ८९
 नमः शिषाय शान्ताय नमः शान्तस्तराय च ।

बहुनेत्रकपालाय एकमूर्त्ते नमोऽस्तु ते ॥ ९०
 नमः क्षुद्राय लुब्धाय यज्ञभागप्रियाय च ।
 पञ्चालाय सितान्धाय नमो यमनिषादिने ॥ ९१
 नमश्चित्रोत्पण्टाय घण्टाघण्टनिघण्टिने ।
 सहस्रशतवण्टाय घण्टामालाविभूषिणे ॥ ९२
 प्राणसधट्टभर्वाय नमः किलिकिलिप्रिये ।
 हुहुकाराय पाराय हुहुकारप्रियाय च ॥ ९३
 नमः समसमे नित्य शुहृष्टनिर्दिने ।
 गर्भमासमृगालाय तारकाय तराय च ॥ ९४
 नमो यज्ञाय यज्ञिने हुताय प्रहुताय च ।

मीम् (→मीम्) दे० तु (→च)

८६ -a) दे० वित्त (→विहृत्) दे० ११ ११ -वकाय
 दे० -वकाय दे० वलाय (→वकाय) दे० नामाविष्टवकाय
 -b) दे० लङ्गिष्ठाय वक्रिणे दे० १० वनप्रान्थोव्रष्टये दे० नम
 घृ (घृ) लोपहृये -c) दा० कारा वा० २ दे० पक्काम
 (→पक्काम) -d) दा० कारा का दे० १ तुम्भी दे० तुम्भी
 (→तुम्भी) दे० तु (→च)

८७ दे० ० दे० ० ab ० -a) दे० ३ वृषा (दे० ०) व
 (→वृषाङ्क) दे० १ र (दे० १) वृषा दे० १ वृषाव
 दे० १० ११ वृषाय (→वृषाय) -b) कारा वृषाभिष्टे
 दे० ३ ५ १० ११ वृषाभिष्टे (→वृषाभिष्ट) दे० गोवृषाय (नि)
 मते नम दे० वृषाभिष्टे नम -d) दे० पराय तु (→पराय
 च) दे० ३ ५ १० ११ नम पञ्चवरा (दे० ०) व च

८८ दे० ० -a) दे० ३ परिष्ठाय दे० १ रिष्ठाय (→
 रिष्ठाय) -b) का० पारिणे (→पारिणे) -c) दे० ३ १० दे०
 वकाय दे० वकाय (→रक्ताय) दे० नमो विरक्ताय -d)
 दे० पारिणे (→पारिणे)

८९ दे० ab ० -b) दा० का० ३ वृषा वराय च
 कारा का० वृषाय वराय च दे० वृषाय वराय तु दे० वृषाय
 वराय च दे० एकमूर्त्ते नमोऽस्तु ते दे० स्वायै वराय च

९० -d) दे० १ मूर्त्ति (→मूर्त्ति)

९१ दे० ० -a) दे० लाल दे० लाल (→लाल)
 -c) दा० पाषाणाय (→पाषाणाय), का० पलाय दे० पलाय
 दाय (→पलाय), दे० पञ्चतोमसिताय दे० ३ दे० ३ दे०
 नमो यमनिषादिने दे० नमो यमनिषादिने

९२ दे० १ वण्टा दे० १ वण्टा दे० १ वण्टा दे० १ वण्टा
 यावमासि (ह व) -a) दा० वा० १ दे० १ वा० वा० कारा
 पिनात दे० पिनात (→विनात) दे० -वण्टाय (→वण्टाय)
 -b) दा० वा० वा० वा० वा० वा० वा० वा० वा० वा० वा० वा०
 निपुष्टिने वा० [म] निपुष्टिने (→निपुष्टिने) -d) दे०
 विभूषणे (→विभूषणे) दे० वण्टामालाविभूषण दे० वण्टामाला
 विभूषण, दे० १० वण्टामालाविभूषणे

९३ -a) वा० दे० ३ प्राण दे० १० प्राणि (→प्राण) का०
 सपट दे० १ सपट (→सपट) का० वण्टाय दे० ३ १०
 दे० १ गणाय दे० वगाय (→वगाय) -b) वा० दे० ३ ५ दे०
 विलकिन् दे० विलकिन् दे० कौलिपुल (→विलकिन्), दा०
 -त्रिय कारा वा० २ दे० ५ त्रिय (→त्रिये) -c) दे० १ हुहुकार
 (दे० १ वृषा) दे० ३ हुहुकाराय दे० हुहुकाराय दे० १० हुहुकाराय
 दे० हुहुकाराय (→हुहुकाराय) दे० हुहुकाराय दे० हुहुकाराय
 पाराय -d) दा० हुहुकार दे० हुहुकार दे० हुहुकार दे०
 हुहुकार दे० हुहुकार दे० हुहुकार दे० हुहुकार दे० हुहुकार दे०
 हुहुकार दे० हुहुकार, दे० तु (→च)

९४ -a) दा० कारा वा० २ दे० स (वा व)मवदे
 दे० ११ वा (दा० ११) मवन (→मवदे) -b) कारा वा० दे०
 निवेतन दे० ११ निवेतने (→निवेतने) -c) कारा का०
 यममास दे० १ यममास दे० ११ यममास दे० १० यममास दे०
 यममासि (→यममास)

९५ -a) दे० यज्ञिने (→यज्ञिने) -b) दे० ११ हुताय
 (→हुताय) -c) दे० वाणाय (→वाणाय), दे० वाणाय (→वाणाय)
 -d) दे० ३ वृषाय दे० वराय दे० वराय (→वराय), दे०
 वराय मुने वराय (→वराय) दे० वराय वराय तु दे०

यज्ञवाहाय हव्याय तप्याय तपनाय च ॥ ९५
 नमस्तु पयसे दुभ्य तुण्डाना पतये नम ।
 अन्नदायान्नपतये नमो नानाब्रह्मोजिने ॥ ९६
 नम सहस्रशीर्षाय सहस्रचरणाय च ।
 सहस्रोधतशूलाय सहस्राभरणाय च ॥ ९७
 बालानुचरगोत्रे च बाललोलाविलसिते ।
 नमो बालाय इन्द्राय क्षुब्धाय क्षोभणाय च ॥ ९८
 गङ्गाहलितकेशाय मृज्जकेशाय वै नम ।
 नम पटुर्महताय त्रिकर्मनिरताय च ॥ ९९
 नम्रप्राणाय चण्डाय कुशाय स्फोटनाय च ।
 धर्मार्थकाममोक्षाणा कथ्याय कथनाय च ॥ १००

कथ्याय तपनाय च

९६ -१) दा१ बा२ का१३ नम स्तु० (वा का०
 स्ते १) वायस्तव्याय दे१ नमोऽस्तु पयसाग (रा १) ते दे१ नमो स्तुताय
 तप्याय दे१ नामस्तदाय तप्याय ते१ नमस्तुप्या स्वतुभ्य भुवे
 नमस्तुभ्याय तुभ्याय -b) दा१ बा२ का० नृद्वाना दे१ पुण्ड्रा
 दे१ १० तद्वाना (-पुण्ड्राना) -d) दे१ भोजिते (-भोजिते)

९७ दे१ od ○ -b) गा१ विनाय (-विनाय)
 दे१ तु (-च) -o) दे१ भूनाय (-भूनाय) दे१ सहस्रोपात
 (-सहस्रोपात) -d) दे१ सहस्रचरणाय तु

९८ -a) वा बालानुचर दे१ बालानुचर (-बाला
 नुचर) ; का१ दे१ ५ ते१ भोजिते (-भोजिते) -b) बा२ ते (-च)
 -o) दे१ भूनाय (-भूनाय) -d) दा१ बा२ का० क्षुब्धाय
 दे१ ११ कुब्धाय (-कुब्धाय) दे१ ११ १० क्षोभनाय दे१ क्षोभनाय
 दे१ ११ भोक्षणाय (-भोक्षणाय) दे१ तु (-च)

९९ -b) बा२ दे१ ते ते (-च) -o) दे१ पुण्ड्राय दे१
 निहाय (-पुण्ड्राय) -d) दे१ ते१ विरक्त (-विरक्त) ; दे१
 ॥ (-च)

१०० दे१ ○ -a) गा१ बा२ वा० च (बा२ भ)
 नम्रप्राणाय दे१ नम्रप्राण प्र (-नम्रप्राणाय) ; दे१ रणाय
 (-रणाय) -b) दे१ १० कुण्डाय (-कुण्डाय) गा१ बा२
 वा० स्ते (?) टनाय (-टनाय) -d) दा१ बा१ ० दे१
 कथाय दे१ कथ० (-कथ्याय) ; दे१ वा नाय (-कथनाय)

१०१ -a) दे१ गोप्याय (-गोप्याय) ; दे१ गुणाख्याय च
 साक्षाया दे१ साक्षाया ००००० दे१ साक्ष्याय साक्ष्याय ०००००
 -b) दे१ ० गुताय (-गुताय) ; दे१ समवायायमाय च -d)
 दे१ ११ व्याय (-व्याय)

साह्वयाय साह्वयमुख्याय साह्वययोगसुराय च ।
 नमो विरथरथ्याय चतुष्पथरथ्याय च ॥ १०१
 कृष्णाजिनोचरीयाय व्यालयज्ञोपवीतिने ।
 वक्त्रसन्धानकेशाय हरिकेश नमोऽस्तु ते ।
 त्र्यम्बिकात्मिकनाथाय व्यक्तान्यक्ताय वेधसे ॥ १०२
 कामकामदकामन्न तृप्तामृषिचारिणे ।
 नम सर्वदेयाय कल्पसरयाविचारिणे ॥ १०३
 महासत्त्व महामाहो महानल नमोऽस्तु ते ।
 महामेघ महाप्रलय महाकाल महाद्युते ॥ १०४
 मेधावर्च युगावर्च चन्द्रार्कपतये नम ।
 त्वमन्नमन्नभोक्ता च पक्वभुक् पावनोत्तम ॥ १०५

१०२ दे१ ५ १०-११ दे१ od ○ -b) दे१ ५-१०-११ दे१
 हरि (दे१ १०) केन नमोऽस्तु ते -o) दा१ वा० वक् (दा१ १०)
 वक्त्रं का१ वक्त्रवदं दे१ वक्त्रासहन् (-वक्त्रसहान्) -o) दे१
 त्र्यम्बिकात्मिकनाथाय दे१ त्र्यम्बको विभवायाय -d) दे१ वक्त्रं
 (-व्यक्ता)

१०३ दे१ od ○ -a) दे१ कामो (-काम) ; दे१
 ते१ कायत (-कायत) -b) दे१ तुपायुः (-तुतायुः) -o)
 कारा सय दे१ सय (-सय) दे१ ते१ देवाय (-देवाय) ;
 गा१ नम सर्व देयाय -d) दे१ ५ १० दे१ क (दे१ वा) वा
 (-कल्प) ; दे१ ५ १० ते१ सत्या (-सत्या) ; दे१ सत्याय
 दे१ सत्याय (-सत्याय वि०)

१०४ श्लोकान्तर दे१ अविन्द-

१०५ नम सर्वदेवाय कल्पकल्याणचारिणे ।

१०६ -a) दे१ महासय दे१ महासय (-महासय)
 -o) दे१ ५ १०-११ दे१ च (दे१ वा) प्राय दे१ दक्षय दे१
 वयप्रय (-वयप्रय) -d) दा१ दे१ १० पति (-पति)

१०५ -a) दे१ महो (-मेघा) -b) दा१ दे१
 वक्त्राय (-वक्त्राय) ; दा१ वा दे१ नयने वा१ नयने +
 नेन ते (-नयने) दे१ वक्त्रक नयनोत्तम याप वक्त्रा
 श्रोत्रिणे नय -o) दा१ त्वमन्नभोक्ता गोप्याय च का१ त्वमन्न
 भोक्ता गोप्याय च वा त्वमन्नभोक्ता भोक्ता च -d) गा१ बा२
 वा१ यम कुतायान (बा२ नि) वा यम प्रलय प्रलय वा
 यम भोक्ता पवनोत्तम दे१ ते१ पक्वभुक् पावनोत्तम (ते१ भि) दे१
 पक्वभुक् पवनोत्तम दे१ पक्वभुक् नय दे१ पक्वभुक् पवनोत्तम

१०७ श्लोकान्तर बा२ अविन्द-

१०८ चतुर्विधाप्रलय इत्येव च विनाशो मृत्युः ।

जरायुजाण्डजायैव स्वेदजोद्धिदजाय ये ।
 त्वमेव देवदेवेश भूतग्रामश्चतुर्विधः ॥ १०६
 स्रष्टा चराचरस्यास्य पाता हन्ता तथैव च ।
 स्वामाहुर्ब्रह्म विद्वांसो ब्रह्म ब्रह्मविदां गतिम् ॥ १०७
 मनसः परमज्योतिस्त्वं वायुज्योतिषामपि ।
 हंसतृक्षे मधुकरमाहुस्त्वां ब्रह्मवादिनः ॥ १०८
 यत्तुर्मयो ब्रह्ममयस्त्वामाहुः साममयस्तथा ।
 पठ्यसे स्तुतिभिर्नित्यं वेदोपनिषदां गणैः ॥ १०९
 ब्राह्मणाः क्षत्रिया वैश्याः शूद्रा वर्णावराध ये ।

त्वमेव मेघसंघाश्च विद्युतोऽशनिगर्जितम् ॥ ११०
 संवत्सरस्त्वमृतवो मासो मासार्धमेव च ।
 युगा निमेषाः काष्ठाश्च नक्षत्राणि ग्रहाः कलाः ॥ १११
 दृष्टाणां ककुभोऽसि त्वं गिरीणां हिमवान् गिरिः ।
 व्याघ्रो मृगाणां पतवां तास्योऽनन्तश्च भोगिनाम् ॥ ११२
 क्षीरोदोऽप्सुदधीनां च यन्त्राणां धनुरेव च ।
 वज्रं प्रहरणानां च प्रतानां सत्यमेव च ॥ ११३
 त्वमेव द्वेप इच्छा च रागो मोहः क्षमाक्षमे ।
 व्यवसायो धृतिर्लोभः कामक्रोधौ जयाजयौ ॥ ११४ द. ४०

१०६. -a) बारा. जरायुजो, दे० ३.७-१० वे० जरायुजा, दे० जरा युजा (→जरायुजा-), दे० ३.५-१० वायुजाय, दे० वैव ०० (→-युजायैव). -b) दे० ३ स्वेदोद्धिजाय ते नमः, दे० स्वेदजा उद्धिजाय ये, दे० १० स्वेदोद्धिजाय ते नमः, दे० स्वेदोद्धिद जायैव ब्रह्मजा, दे० स्वेदोद्धिदजाय नमः. -d) दे० ३ ०विच (→विच), दे० भूतग्राम चतुर्विधम्

१०७. -b) बारा दे० ११ हता (→हता); दे० हन्ता पाता, दे० प्रतिहता (→पाता हन्ता) -o) दे० ४ ०००० (→ब्रह्म-विद्वांसो). -d) दे० ४ १० वे० पर (दे० ३ ०) ब्रह्मविदा गतिः, दे० ०००० विदां गतिः, दे० ११ त्वं च ब्रह्मविदा गतिः.

१०८. -a) बारा मानस, दे० तमसा (→धनस); या० दे० ११ परमा, का० दे० १२ वे० परम (दे० ०म) (→परम-), दे० योनि (→ज्योतिः). -b) दे० १५ १०-११ वे० ज्योतिस्त्व ज्योतिषामपि (दे० ११ ०ति), दे० सत्मायुज्योतिषामपि -c) या० का० दे० १ ११ वे० हतो, बारा हन् (→हन्) या० वा दे० ४ १ १०-११ वे० वृषो, का० वृष, दे० २ वृषा, दे० वृषो (→-वृष) मुने मधुकर (→मधुकर). -d) मुने प्राहुः (→प्राहुः)

१०९ श्लोकान्तर का०, का० दे० अधिकम्—

१८४ ० गायन्ति त्वा सुरभ्यः सामगां ब्रह्मवादिनः ।

१०९. -a) दे० ३ वे० यज्ञेष्ट- (दे० ०). दे० ५-१०-११ वे०ष्टेष्टा (→यज्ञेष्टो), दे० ३ १० वे० योष्टव्य, दे० योष्टव्य, दे० विष्णुकर्म (→श्रद्धाकर्म-ताय); बारा. वा० यत्तुर्मय-मुरमयस्त्वा, दे० यत्तुर्मयो ब्रह्ममय -b) बारा का० साममय (→साममय); दे० ४ वे० स्वामाहुर्मुनयस्तथा, दे० १०-११ त्वमाहु-तिमयस्तथा, दे० सामस्तुतिमयस्तथा. -o) दे० सत्यमे, दे० यदा स (→यज्यते); दे० ११ प्राप्यते (दे० ०) स्तुतिभिर्नित्य (दे० ०त्वा) -d) दे० ११ व (दे० च) त्सोऽं (→वेतो)

१०९ परं दे० ab, cd मध्ये क्षयितम्—

१८५ ० यत्तुर्मयोद्धिदजाय सत्मातिमयस्तथा ।

११० -b) या० बारा. का० दे० ५-११ -यराय, दे० नराय (→-यराय), दे० तथा (→च) -d) वा० विद्युते (०) दानिः, दे० ३ दे० विद्युच्चैव तु, दे० विद्युस्तनित- (→विद्युत्तनित-).

१११ -a) दे० कवो (→कृतवो). -b) दे० मासा (→मासो); दे० मासार्ध- (→मासार्ध), दे० तु (→च) -o) दे० ५-११ युगारिषेया (दे० ११ ०या), दे० युगानिमेष- (→युगा निमेषा), दे० काष्ठानि (→काष्ठाय) -d) दे० दृष्टास्तथा, दे० महाबला, मुने. दृष्टा बला (→दृष्टा बला)

११२ श्लोकान्तर का० अधिकम्—

१८६ ० शशोर्मुहूर्तोऽरोरात्र विषुव सारधमस्तथा ।

११२ -a) या० बारा वा० ३ ककुभोऽसि, दे० ककुभोऽसि, दे० ११ ककुभोऽसि (→ककुभोऽसि). -b) दे० हि भवाद (→हिमवान्). -o) दे० व्याघ्रो मृगयुगां (ना) च -d) वा० बारा. वा० तास्यो, दे० ३ तयो (→तास्यो); दे० भोगिच (→भोगिनाम्), दे० तास्यो नागश्च भोगिनाम्

११३. दे० ०d ० a) या० बारा. वा० ३ क्षीरोदवो, दे० क्षीरोदव्यु, दे० ३ क्षीरोदो ह्यु, दे० ११ क्षीरोदव्यु (→क्षीरो-दव्यु), बारा त्वं, दे० तु (→च) -d) दे० प्रवाग, दे० मृगाणां (→यग्याणां); दे० तु, दे० वा (→च) -o) या० बारा का० च, दे० चय, दे० चय (→चय); बारा त्व, दे० ११ (→च). -d) दे० प्रताना (→प्रतानां) दे० तु (→च).

११४ -a) दे० तमेवा दे० ११ त्वमेव (→त्वमेव); दे० त्वमेव च द्वेप इच्छा -b) या० दे० १० वे० मोह, दे० ३-५-५ मोह- (दे० ०) (→मोह); का० -क्षमा, का० २ त्वा, दे० -क्षम, दे० ११ -क्षमो (को ?) (→-क्षमे)

११४ त्वं शरी त्वं गदी चापि खट्वाङ्गी च शरासनी ।
छेत्ता भेत्ता प्रहर्ताऽसि मन्ता नेता सनातनः ॥ ११५
दशलक्षणसंयुक्तो धर्मोऽर्थः काम एव च ।
समुद्राः सरितो गङ्गा पर्वताश्च सरासि च ॥ ११६
लतावल्लीयस्तृणौषधयः पशवो मृगपक्षिणः ।
द्रव्यकर्मगुणारम्भः कालपुष्पफलप्रदः ॥ ११७
आदिश्वान्ध वेदानां गायत्री प्रणवस्तथा ।
लोहितो हरितो नीलः कृष्णः पीतः सितस्तथा ॥ ११८
कद्रुश्च कपिलश्चैव कपोतो मेघकस्तथा ।
सर्वर्षाष्पवर्णाश्च कर्त्ता हर्ता त्वमेव हि ॥ ११९

त्वमिन्द्रश्च यमश्चैव बहूणो धनदोऽनिलः ।
उपप्लवञ्चित्रभातुः स्वर्भातुर्भातुरेव च ॥ १२०
शिक्षाहोत्रं त्रिसौपर्णं यजुषां शतद्वयम् ।
पत्रि च पवित्राणां मन्त्रानां च मन्त्रलम् ॥ १२१
तिन्दुको गिरिजो वृद्धो मुद्गं चाखिलजीवनम् ।
प्राणाः सत्त्वं रजश्चैव तमश्च प्रतिपत्पतिः ॥ १२२
प्राणोऽपानः समानश्च उदानो ध्यान एव च ।
उन्मेषश्च निमेषश्च क्षुब्धं जृम्भितमेष च ॥ १२३
लोहितान्तर्गतो दृष्टिर्महावक्त्रो महोदरः ।
शुचिरोमा हरिश्चमुरुक्चकेशश्चलाचलः ॥ १२४

११५ -a) शा० कारा का० २ रवी, दे० ३ शरीर
(→शरीर) -b) शा० कारा का० २ एव (→च) दे० वरासनी
(→वरासनी), दे० खट्वाङ्गी भर्त्ता रवी -c) दे० भर्त्ता, दे०
नेता (→भेत्ता), दे० भेत्ता छेत्ता (→छेत्ता भेत्ता) दे० ३ वे।
प्रहर्ता व (→प्रहर्तासि) -d) शा० का० भर्त्ता भर्त्ता, कारा
भर्त्ता भर्त्ता, वा० मोक्षा भर्त्ता (→मन्ता भेत्ता)

११६ -a) दे० १० लक्षण (→लक्षण) -b) शा०
दे० ११ ११ तै। धर्मोऽर्थः, का० धर्मोऽर्थः, दे० धर्मावा (→धर्मोऽर्थः)
दे० काम (→काम) -c) शा० सतिता (→सतिता) -d) दे०
पर्वता स, दे० पर्वतासि (→पर्वतासि)

११७ -a) दे० १० पत्न्या, दे० पत्न्य, दे० पत्नि (→पत्न्य)
शा० दे० १० पुणीपत्न्या, दे० पु ००० (→पुणीपत्न्य) -b) दे०
पक्षिण (→पक्षिण) -c) दे० १० १० दे० पुषु, दे० द्रव्य (→
द्रव्य) वा० ज्ञेय (→ज्ञेय) -d) शा० वा० का० २ दे० १०
दे० ज्ञान (→ज्ञान) शा० दे० ११ प्रा, दे० प्रा (→प्रा)

११८ -a) दे० चान्तरा (→चान्तरा), दे० ११ देवाना
(→देवाना) -b) दे० तदा (→तदा) -c) दे० रोहितो (→रोहितो)
दे० रोहितो (→रोहितो) -d) वा० सितोसित (→सितस्तथा)

११९ -a) शा० कारा वा० २ वजुर, दे० वज्र, दे० ११ वज्र
दे० ११ वज्र (दे० ११), दे० विजृम्भ (→कद्रुश्च) -b) दे०
माघवसु (→मेघवसु) शा० वा० २ कृतासि वस्तथा, कारा
कपोतोसि वसु पुनः -c) वा० वा० २ दे० ११ पु (वा० स्व)
वर्ण (→वर्ण) (१), दे० वा० (→वा०) -d) दे० वर्णकर्त्ता
(→वर्त्ता हर्ता), दे० व (→हि)

१२० -b) दे० १० रवी (→वहनी) दे० ११ वनो-
नन (→वननैलिक) -c) दे० १० १० दे० सन भातु, दे० वा०
भातु (→विबभातु) शा० उपप्लवञ्चित्रभातु -d) दे० ००
दे० (→भातुदेव)

१२१ दे० ३ तै। १२१८-१२१९ यावत् ० (ह व)
-a) शा० का० पिष्या, दे० १० पिष्या (→पिष्या) कारा दे० १०
होय (→होय) शा० कारा का० त्रिसौपर्ण (→त्रिसौपर्ण), दे०
पिष्या हि स्व च सौपर्ण -b) दे० याजुष (→यजुषा)

१२२ दे० ३ तै। ० (इ १२१ पा वि) -a)
दे० दत्तो (→दत्तो) दे० तिन्दुको गिरिजो वृद्ध -b) शा०
वा० मुद्ग वा, दे० मुद्गको (→मुद्ग वा), शा० दे० श्रीविनाय,
दे० श्रीवक्त्र, दे० ११ श्रीविनाय (→श्रीविनाय) -c) दे० प्राणा
(→प्राणा) दे० ११ सत्त्वं (→सत्त्वं) -d) शा० वा० २ दे०
प्रतिपत्तये (दे० पत्ति), वा० प्रतिपत्तये दे० प्रतिपत्तये, दे०
प्रतिपत्ति (→प्रतिपत्ति)

१२३ दे० ३ तै। ३६ ० (इ १२१ पा वि) दे० cd
० -a) दे० ११ प्राणोपाय (→प्राणोपाय) -b) दे० उपाय,
दे० ११ उपाय (→उपाय) शा० व्यासदेव (→व्यास एव) -c)
तै। उन्मेषस्य (→उन्मेषस्य) -d) तै। ०० (→धुत) शा० वा० २
वा (→व)

१२४ -a) शा० कारा वा० २ लोहित (वा० स) कर्त्ता
(शा० वा०, वा० वा० वृष्टि, दे० लोहितवायव्योऽष्टि, दे०
लोहितान्तर्गतो दृष्टि, दे० लोहितान्तर्गतो दृष्टि -b) दे० महावक्त्रो
(→महावक्त्रो) -c) शा० वा० का० २ वा०, दे० १० मूर्धो,
दे० ३ मूर्धो, दे० मूर्धो (→मूर्धो) तै। ०००० (→हृदिमयूर)

गीतवादित्रनृत्यज्ञो गीतवादित्रकप्रियः ।
मत्स्यो जालो जलौकाश्च कालः केलिकला कलिः ॥ १२५
अकालश्च विकालश्च दुष्कालः काल एव च ।
मृत्युश्च मृत्युकर्ता च यक्षो मङ्गमयंकरः ॥ १२६
संवर्त्तकोऽन्तरुश्चैव संवर्त्तकल्लाहकः ।
घण्टो घण्टो महाघण्टी चिरी माली च मातलिः ॥ १२७
ब्रह्मकालयमाश्रीनां दण्डी मृण्डी त्रिमुण्डघृक् ।
चतुर्गुणश्चतुर्वेदश्चातुर्होत्रवर्चकः ॥ १२८

१२५. -a) दे११ गति- (→गोल-), शा१ -वाचन
(→-वादित्र-), शा१ दे११ तौ तुलसो (→तुल्यसो) -b) दे३ वादित्रक
(→-वादित्रक-), दे३.१० ते१ -प्रिय (→प्रिय), दे१ गिरि-
वादनप्रिय. -c) शा१ का१ मत्स्या, दे१ मत्स्यो (→मत्स्यो)
दे३.१० ते१ जलो, दे३ जला (→जालो); शा१ का१. १ दे३ ५.११
जलं का (का१ ५१) च (→जलौकाश्च) दे१ मत्स्यो जालाजले याव्यो
-d) शा१ कल, दे१ तल, दे१० काल- (→काल) : शा१ कोलि-
का१. १ दे१ १ ते१ केलि, दे३ बोल, दे३ किलि- (→केलि-).
का१ २ तल, दे३ ८ ता- दे१ चिता (→-कला), शा१ कारा कल,
शा१.२ किल, दे३ एव (→कलि)

१२६. -a) दे१ मङ्गमय (→मङ्गमय). दे१ श्वातश्रापि
काशत्र -b) शा१ दुष्काल- दे३.११ दुष्काल- दे३.१४ ७ दुष्काल
(→दुष्काल), दे१ श्वातश्रापि (→काल एव च) -c) दे१ मृत्यु-
मृत्युश्च मृतां च, दे३ ८ ८ मृत्यु का (क ?) तां च, दे१ मृत्यु
मृत्युश्च मृत्युश्च, दे११ मृत्युश्च मृत्युश्च च -d) शा१ का१ पक्षी
(शा१. १०) (→पक्षी) दे१ १ १० ते१ यतो यः (दे३ १०) मयङ्कर.

१२७. दे३ ते१ d O. -a) दे१ सवर्त्तकोन्तरुश्चैव -b)
शा१ दे११ -बलाहक, दे३.१७ -बलाहक (→बलाहक). -c) शा१
पञ्चपटी?, का१ शा१ २ पञ्चपटी, दे३.७ पञ्चपटी, दे३ पञ्चा
पञ्चा. ते१. १०८ पट (→पञ्चपटी); दे३ ते१ महापञ्चा, दे३
०००० (→महापञ्चा). -d) शा१ वर- शा१ वीरो, मुने.
चरो (→चिरी); शा१ का१ चिर (का१ १०) माली च मातलि, दे३
पञ्चपटीवलेव हि, दे३ चारमं तिवर्त्तक.

१२८. -a) दे३ ००००, दे१ यमापिन (?) (→यमा-
पिनां). -b) दे३ ०००० (→दण्डी मुण्डी); शा१ का१ का१ २
त्रिमुण्ड (का१ १५), दे३ त्रिमुण्ड दे३ त्रिमुण्ड, दे३
त्रिमुण्ड (→त्रिमुण्ड) -c) शा१ का१ का१ २ चतुर्वेद, दे३
ते१ ००० गत् (→चतुर्वेद), शा१ का१ का१ २ चतुर्वेद (शा१-

चातुराश्रम्यनेता च चातुर्वर्ण्यकरस्तथा ।
निश्चयमङ्गप्रियो धूर्तो गणाध्यक्षो गणाधिपः ॥ १२९
रक्तमाल्याम्बरधरो गिरिको गिरिकप्रियः ।
शिल्पं च शिल्पिनां श्रेष्ठः सर्वशिल्पप्रवर्चकः ॥ १३०
भगनेत्राङ्गुशश्चण्डः पूष्णो दन्तिविनाशनः ।
खाहा खधा वषट्कारो नमस्कारो नमो नमः ॥ १३१
गूढतो गुह्यतपास्तारकास्तारकामयः ।
धाता विधाता संधाता प्रथिव्या धरणोऽपरः ॥ १३२ व. १०

१२९. -a) शा१ का१. १ शा१ चतुराश्रम्य, दे३.११ च
(दे३.११) चतुराश्रम्य (→चतुराश्रम्य). -b) शा१ का१.
का१ २ चातुर्वर्ण्य, दे३ ५.१० ११ चातुर्वर्ण्य (दे३ १०) (→चातुर्व-
र्ण्य) -c) दे३ १० ते१ नित्यमय, दे३ नित्यमय (न ?)
दे३ नित्यमय, दे३ नित्यमय (→नित्यमय); शा१ का१. १
नित्य, दे३ ५.१० ते१ नित्य (→धूर्तो) -d) दे३ गणाधिक (वर)
(→गणाधिप).

१३०. -a) दे३ ०००० (→माल्याम्बरधरो).
-b) शा१ का१. १ शा१ २ गिरिको, दे३ गिरिको, दे३ ०००० (→गिरिको),
का१. १ २ १० गिरिक, दे३ गिरिक दे३ गिरिक- (→गिरिक-); -c)
शा१ का१ च (?) , दे३ शिल्प, दे३ शिल्पी (?) , मुने. शिल्पी
च (→शिल्पं च), शा१ शिल्पिना, दे३ शिल्पिना (→शिल्पिना);
दे३ श्रेष्ठ, दे३ श्रेष्ठ (→श्रेष्ठ) -d) दे३.१० ते१ ००००
(→शिल्प-). शा१ का१ का१ २ ०००० (→प्रवर्त्तक).

१३१. -a) दे३ १ वाम (→वाम), दे३ भावचक्रमुवा-
च, दे३ वामन ०००० -b) शा१ पूष्णो, दे३ पूष्णो (→पूष्णो).
दे३ -चक्र (→चक्र) दे३ ११ विनाशन (→विनाशन) -c)
दे३ १ खाहावार (→खाहा वषट्कार-), दे३ ०००० (→कारो).
-d) दे३ नमस्तार (→नमस्तारो)

१३२. -a) दे३ १ गूढतो, दे३ गूढतो, दे३ ००० ते१
(→गूढतो), शा१ का१. १ शा१ २ गूढतपा (→गूढतपा).
-b) दे३ १ वषट्कार (→वषट्कार) -d) शा१ का१ २ १ वृषिणा
(→वृषिणा). शा१ का१ २ वषट्कार यमा (का१ १०), का१.
का१ वरयोग, दे३.१० ते१ वरयो वर (दे३ १०), दे३.११
वरयोग (दे३ १०) (→वरयोग).

१३२ ब्रह्मा तपश्च सत्यं च व्रतचर्यमथार्जवम् ।
 भूतात्मा भूतकृद् भूतिर्भूतभव्यमवोद्भवः ॥ १३३
 भूर्भुवः स्वर्गतं चैव ध्रुवो दान्तो महेधरः ।
 दीक्षितोऽदीक्षितः कान्तो दुर्दान्तो दान्तसंभवः ॥ १३४
 चन्द्रावर्चो युगावर्तः संवर्चकप्रवर्चकः ।
 गिन्दुः कामो ह्यणुः स्थूलः कर्णिकारस्रजप्रियः ॥ १३५
 नन्दीमुखो भीममुखः सुमुखो दुर्मुखस्तथा ।
 हिरण्यगर्भः शकुनिर्महोरगपतिर्विराट् ॥ १३६
 अधर्महा महादेवो दण्डधारो गणोत्कटः ।
 गोनदो गोपतारश्च गोरुपेश्वरवाहनः ॥ १३७

त्रैलोक्यगोप्ता गोविन्दो गोमार्गो मार्ग एव च ।
 स्थिरः श्रेष्ठश्च स्थाणुश्च विक्रोशः क्रोश एव च ॥ १३८
 दुर्वारणो दुर्वपहो दुःसहो दुरतिक्रमः ।
 दुर्दृष्टो दुष्प्रकाशश्च दुर्दर्शो दुर्जयो जयः ॥ १३९
 शशाङ्कनलशीतोष्णः क्षुत्पूष्पा च निरामयः ।
 आधयो व्याधयश्चैव व्याधिहा व्याधिनाशनः ॥ १४०
 समूहश्च समूहस्य हन्ता देवः सनातनः ।
 शिखण्डी पुण्डरीकाक्षः पुण्डरीकवनालयः ॥ १४१
 ज्यम्बको दण्डधारश्च उग्रदंष्ट्रः कृलान्तकः ।
 विपापहः सुरश्रेष्ठः सोमपास्त्व मन्त्रपते ।

१३३. -b) दे० व्रतचर्याम् (→व्रतचर्यम्) वे० अथा
 हविम् (→अथार्जवम्) -c) दे० ताराणम् (भूतारम् ?) (→भूतारम्),
 दे० भूतिं (→भूतं), धा० कारा का० ३ दे० ११ भ्रुविर्, दे० भ्रुवो
 (→भ्रुविर्) -d) दे० भवोद्भवम् (→भवोद्भवम्)

१३४. -a) दे० ११ भुवम् (→भुव स्वरः), दे० क्षुत्, दे०
 कृत (→क्षुत्) -b) दे० ३ वे० भुवो (→भुवो), दे० [च] दतो,
 वे० दान्ति (→दान्तो), दे० महोदधरः (→महेधर) -c) दे०
 दक्षिणतो (→दीक्षितः), धा० कारा का० ३ दे० ५ ११ दक्षिण
 (का० ११) (→[अ]दीक्षितो), दे० ५ कोतो (→कान्तो) -d) दे०
 सवय (→संभवम्)

१३५. -a) धा० कारा का० ३ दे० ७ चण्डावर्तो (→चन्द्रा-
 वर्तो), वे० युग ६० (→युगावर्त) -b) का० ३ दे० ३ ७ १० वे०
 संवर्त स, दे० ६०० क- (→संवर्तक) -c) धा० कारा का० ३
 निधु, दे० गिन्दु (→गिन्दु) दे० गाम्यो (→गाम्यो), धा० दे०
 ह्यणु (→ह्यणु) दे० स्थूल (→स्थूल) -d) दे० ७ कर्णिकार
 (→कर्णिकार) धा० कारा का० ३ -धर- (→स्रज)

१३६. वे० ११ 'नन्दिमुखो भी' तथा b 'दुर्मुख इति साङ्गतम्'
 -a) धा० दे० नन्दि (→नन्दी) -b) धा० कारा मोहोरगं
 (→महोरगं)

१३७. वे० ११ 'अधर्महाय' दं खडितम् -a) धा०
 वा० धर्महा देवदेवो, कारा का० ३ चण्डावर्तदेवदेव -b) दे०
 दण्डधार (→दण्डधारो) -c) धा० कारा का० ३ दे० योनन्तो
 दे० योनर् (→योनर्दो) धा० कारा का० ३ गोपतारश्च, दे० वा-
 प्रकाशम् (→गोपतारश्च)

१३८. वे० abo ० -a) दे० गोविन्दो (→गोविन्दो)
 -b) धा० गोमार्गः, दे० गो ६०, दे० ६० मार्ग (→गोमार्गो), दे० यु
 (→यः) दे० १० गो ६० मार्ग एव च (?) -c) दे० ७ ११ स्थिर
 (→स्थिरः), दे० तथा स्थाणुर् (→च स्थाणुम्) -d) धा०

कारा का० ३ विक्रोश कोष्ठ (कारा ०दुर) एव च, दे० १० वि
 (दे० ११) कोष कोष एव च

१३९. वे० ११ 'रयो गहो' दं 'जय' खडितम् -a) धा०
 का० ३ दुष्कारणो, कारा का० ३ दुष्कारणो (का० ११) (→दुर्वारणो),
 दे० दुष्प्रियो (→दुष्प्रियो) -b) दे० रतिक्रम (→दुरतिक्रम)
 -c) दे० दुर्दृष्टो (धो ?) दे० दुर्दृष्ट, वे० उदरी (→दुर्दृष्टो), धा०
 कारा का० ३ दे० दुष्प्रकाशः, दे० ११ दु प्रकाशम् (→दुष्प्रकाशम्)
 -d) दे० दुर्दर्शो (→दुर्दर्शो) धा० कारा का० ३ दुर्जयो (कारा
 ११) नय (→दुर्जयो जय)

१४०. दे० od ०, वे० ११ 'अपापह' दं 'व्याधितानम्'
 खडितम् -a) धा० कारा का० ३ दे० ३ १० शीतोष्ण (→शीतोष्ण)
 दे० व्यापक सप्तशीतोष्ण. -b) धा० वा० क्षुद् (→क्षुद्), दे०
 पुष्पाय, दे० १० पुष्पाय, दे० सुपय (?) (→पुष्पाय) धा० वा०
 मयाः वा० वा० ३ दे० १० ११ निरामय, दे० निरामय, दे०
 अपापह, दे० ६० रायवा, दे० अपापह (→निरामय) -d) धा०
 नाश वा० ३ व्याधितो (धा० १०), दे० व्याधितो, दे० ११ ६०६,
 मुने व्याधित (→व्याधित), दे० व्याधितप्रदानि मा (वा०) वा

१४१. दे० ० -a) दे० ३ समूहश्च, वे० ६० हत्य, दे०
 स महावि (→समूहश्च) दे० मन्त्रप ६०६६, मुने समुद्रमातृहृद्
 -b) धा० वा० हर्ता, दे० हता (→हर्ता) -c) दे० धनान्व
 (→नवान्व)

१४२. -a) कारा स्वप् (→च) -b) दे० ४ ७ वे० उप
 दण्ड (दे० ४ ७), दे० उपदण्ड (→उपदण्ड) -c) धा० विपाप
 य, वा० ३ विपाप य, दे० ४ १० वे० विपाप्य (दे० १०) य, दे०
 विपापार्थः, दे० विपापश्च, दे० ११ विपापय (→विपापह) -d)
 दे० २ ५ १० ११ मुरथश्च (→मुरथश्च), दे० ७ १० ११ सोमाम्

१४६ माहात्म्यं वेदितुं शक्ता याथातथ्येन शंकर ॥ १४६
 पुंसां शतसहस्राणि यत्समावृत्य तिष्ठति ।
 महत्तमसः पारे गोप्ता मन्ता भवान् सदा ॥ १४७
 ये विनिद्रा जितधासाः सत्त्वस्थाः संयतेन्द्रियाः ।
 ज्योतिः पश्यन्ति युजानास्तस्मै योगात्मने नमः ॥ १४८
 या मूर्त्यथ सूक्ष्मास्तेन शक्या यानि दर्शितुम् ।
 ताभिर्मा सततं रक्ष पिता पुत्रमिवोरसम् ॥ १४९
 रक्ष मा रक्षणीयोऽहं तवानथ नमोऽस्तु ते ।
 भक्तानुकम्पी भगवान् भक्त्याह सदा त्वयि ॥ १५०

का१ ३ दे११ यथातथ्येन (→याथातथ्येन) का१ शंकर, दे१ ११
 शंकर (→शंकर)

१४७ दे१ ० [१४७ १४८ श्लोको १४० श्लोकान्तर
 भागतौ] -a) दे१ पुसा पञ्चतराणि -b) या१ कारा तिष्ठति
 दे१ ति ००, दे१ ००० (→तिष्ठति) दे१ समावृत्य तु तिष्ठति -c)
 दे११ पारो (→पारे) -d) का१ मन्ता (→मन्ता), दे११ भवेष्टना
 (→भवान् सदा)

१४८ दे१ ० [१४७ पा नि] -a) का१ ये दे१ ११
 ल (→य), का१ जितधास, दे१ ३ दे१ विनि (दे१ ३ नि) आसा,
 दे१ ११ जित (?) आसा (→जितधासा) दे१ व ६०
 (→सत्त्वस्था) का१ सयतेन्द्रिया, +या, दे१ १० सयतेन्द्रिया, दे१
 समर्पण (→सयतेन्द्रिया) -c) दे१ ज्योतिः पश्यति दे१
 क्षतिपश्यन्ति, दे१ ज्योतिषा पति (→ज्योति पश्यन्ति) दे१ युजान
 (→युजाना)

१४९ श्लोके दे१ a b मध्येऽधिकम्—

१९० a सत्त्वस्था पुसा दासत्वरया ।

१४९ -a) दे१ या मूर्त्य-सुम्मा ते ते। या भूत [मय
 कृ] प्मास्ते -b) या१ ये न का१ ० ये नि दे१ ये नि (→या
 नि), दे१ न मय याति दशनम् -c) या१ कारा वा० दे१ ११
 बहिषा (वा सा) का१ ताभिर्मा (?) दे१ तमिर्मे ते। ताभिर्मा
 (→ताभिर्मा) -d) या१ निविरोधो दे१ निविरोध (?) (→विरो
 दस)

१५० -a) या१ का१ रक्षणीयोहं भवता, कारा
 रक्षणीयोहं भवन्, दे१ रक्ष ०००० ह, भवे रणमा रक्ष
 णीयो य -b) या१ तवानुय, दे१ ३ भवानय (दे१ ३) दे१ नवनय
 दे१ भवनेय (→तवानय) -c) दे१ भक्तानुयायो (→भक्तानु
 कम्पी) दे१ भगवन् (→भगवान्) -d) दे१ बह व (→बह),
 सा (→सा)

जटिने दण्डिने नित्य लम्बोदरशरीरिणे ।
 कमण्डलुनिपङ्गाय तस्मै रुद्रात्मने नमः ॥ १५१
 यस्य केशेषु बीमृता नद्यः सर्वाङ्गस्तन्धिषु ।
 कुक्षौ समुद्राश्चरारस्तस्मै तोयात्मने नमः ॥ १५२
 समस्य सर्वभूतानि युगान्ते पर्युपस्थिते ।
 यः शेते जलमग्न्यस्तं प्रपद्येऽमुशायिनम् ॥ १५३
 प्रविश्य वदनं राहोर्ध्वः सोम पिबते निशि ।
 प्रसत्यर्कं च स्वर्भान् रक्षितस्तव तेजसा ॥ १५४
 ये चात्र पतिता गर्भा रुद्रगन्धस्य रक्षणे ।

१५० श्लोकात् पर दे१ अधिकम्—

१९१ a पुसा गतसहस्राणि य द्मास्तस्य तिष्ठति ।
 महत्तमसः पारे गोप्ता मे घोस्तु नित्यदा ।
 य विनिद्रा जितधासा सत्त्वस्था समर्पण ।
 ज्योतिषा पति युजानास्तस्मै योगात्मने नमः ।
 (= १४७, १४८)

१५१ -a) या१ कारा का१ नमिने, दे१ ११ पतिते दे१
 व ०० (→जटिने) दे१ ०० ने (→दण्डिने) -b) दे१ १० शत
 करो दे१ शरीरिणम्, भुवे वया करो (→शरीरिणे) -c)
 दे१ दे१ कमण्डलु (→कमण्डलु) दे१ निरङ्गाय (→निपङ्गाय),
 दे१ १० योर्ध्वं मरणम्

१५२ या१ का ०८०; दे१ ०० -a) दे१ के जी
 क्षतिप ०१ १ जीभूता (→जीभूता) -b) दे१ घना (→नय),
 या१ कारा वा१ सत्त्वस्था (या१ ३) (→सत्त्वस्था) -d) कारा
 तस्य विधातये नम वा१ तस्य ते भूतये नम

१५३ या१ कारा का१ ० -a) दे१ सत्य (→सत
 स्य); दे१ सर्व एतयि, दे१ ००० तानि (→सर्वभूतानि) -b)
 दे१ समुपस्थिते (→पर्युपस्थिते) -c) दे१ वनेने? (→य रोते),
 दे१ ११ मयस्तु (→मयस्तस्य) -d) दे१ प्रादेषु (→प्रादेषु)

१५४ -a) कारा वा१ दे१ सन (→वदन), कारा
 वा१ यदुद्, दे१ वा (य ?) रो? (→शरीर), -c) दे१ प्रसत्यर्क,
 दे१ प्रसत्यर्क (→प्रसत्यर्क) दे१ सर्वाङ्गस्तन्धिषु -d) या१
 दे१ २ रक्षन्, दे१ भगवत्स (→रक्षितय), वा१ दे१ १० दे१
 ते च (→तय), दे१ भूला सोमाभिरागु

१५५ -a) दे१ ३ १० दे१ जानु (→शर), दे१ १० गर्भा
 (→गर्भा) -b) या१ का१ २ नमस्य दे१ ०० दाय दे१ १० सौतस्य
 (→गन्धस्य) दे१ १ दे१ रक्षित (→रक्षणे) कारा रक्षन्मनु रक्ष,
 दे१ सुप्त रक्षन् रक्षिता, भुवे रक्षतोऽस्य रक्षण -c) दे१ ११

नमस्तेऽस्तु खधा स्वाहा प्राप्नुवन्ति तद्दम्भते ॥ १५५
येऽङ्गुष्ठमात्रा, पुरुषा देहस्थाः सर्वदेहिनाम् ।
रक्षन्तु ते हि मां नित्यं ते मामाध्याययन्तु वै ॥ १५६
ये नदीषु समुद्रेषु पर्वतेषु गुहासु च ।
वृक्षमूलेषु गोष्ठेषु कान्तारगहनेषु च ॥ १५७
चतुष्पथेषु रथ्यासु चत्वरेषु सभासु च ।
हस्त्यश्वरथशालासु जीर्णोद्यानालयेषु च ॥ १५८
ये च पञ्चसु भूतेषु दिशासु रिदिशासु च ।

चन्द्रार्कयोर्मध्यगता ये च चन्द्रार्करश्मिषु ॥ १५९
रसातलगता ये च ये च तस्मात् परं गताः ।
नमस्तेभ्यो नमस्तेभ्यो नमस्तेभ्यश्च नित्यशः ॥ १६०
येषां न विद्यते संख्या प्रमाणं रूपमेव च ।
असंख्येयगणा रुद्रा नमस्तेभ्योऽस्तु नित्यशः ॥ १६१
प्रसीद मम मर्द्रं ते तव भावगतस्य च ।
त्वयि मे हृदयं देव त्वयि युद्धिर्मतिस्त्वयि ॥ १६२
स्तुत्वेवं स महादेवं विरराम द्विजोत्तम ॥ १६३ वं १७

इति श्रीवामनपुराणे सरोमाहात्म्ये पञ्चविंशोऽध्याय ॥२६॥

नमस्तेभ्य (→नमस्तेऽस्तु), दे० ३ गुधा (→रथ्या) -d) दे०
प्राप्नुवन्तु (→प्राप्नुवन्ति) शा० का० तत्तद्भूते (वा० न) कारा
का० १ ६ वे० तद (दे० दा) ऋतु, दे० नमन्तु ते, दे० नुद तु
ते (→तवद्भूते)

१५६ -a) दे० मान (→माना), दे० १ पुण्यो (दे० प) (→
पुण्या) -b) दे० तवह १, दे० देहिस्था (→देहस्था), दे० ५-१०-११
दे० धरदेहिनाम् (→धरदेहिनाम्) -o) दे० रक्षन्ते (→रक्षन्तु),
दे० ४ १० दे० देहिना (दे० न) (→ते हि मां) -d) वा० २
४ ५ १०-११ दे० मामा, दे० समा (→मामा) कारा का० ४
दे० ११ ते, दे० व (→वै)

१५७ -d) दे० कान्तारि गहने कने

१५८ -b) शा० चतुरेषु (→चत्वरेषु) शा० सभासु
का० सभासु, +सभासु (→सभासु)

१५९ शा० 'बन्धाक' ११६ d इत्यारम्भ 'मि व'
११० d पयन्तु (ह स), वाच का० मि व ११६ d इत्यारम्भ
'मि व' ११० d पयन्तु (ह स) -o) दे० येषु (→ये व) -o)
शा० चन्द्रार्कमध्यगता ये व, वाच, का० चन्द्रार्कमध्यगता ये व

१६०. शा० कारा का० २ a -d) वाच दे० तस्य-
स्तु (→तस्यम्)

१६१. दे० १११ a 'विद्यते' इत्यारम्भ १६२ d पयन्त नास्ति

-b) दे० प्रमाण (→प्रमाण) शा० कारा का० २ दे० ११ वा
(→व) -o) दे० नमस्ते ये (→नमस्तेभ्य) शा० कारा का०
दे० ११ गुधा (→गुधा) -d) दे० तेभ्य सु, दे० तेभ्यो हि, दे० १०
तेभ्यस्तु (→तेभ्योस्तु)

१६२ दे० a b o (अ १६१ वा वि) -a) शा०
का० प्रसाद (→प्रसीद) -b) दे० मम (→मम), कारा का०
भावगतस्य व, दे० भावगतस्य मे (→भावगतस्य व)

१६२ द्युक्तास्ते कारा यधिकम्-सप्ततुमार सवाच

१६३ -a) शा० दे० ११ स्तुत्वेवं (→स्तुत्वेवं), दे० ९ ते०
स्तुत्वेवं (दे० न) त्व (दे० त) (→स्तुत्वेवं त), दे० ३ महाभावं,
दे० महाभावं (→महादेवं) -b) दे० विरराम (→विरराम)
दे० ५-११ द्विजोत्तम (→द्विजोत्तम)

पुष्पका शा० कारा का० २ दे० ३ ५ १०-११ ते० इति श्री
वामनपुराणे सरोमाहात्म्ये, दे० ४ इति वामनपुराणे सरोमाहात्म्ये,
दे० श्रीवामनपुराणे सरोमाहात्म्ये अध्यायनाम-शा० का० २
दे० ५-१०-११ ते०, o) कारा वेष्णुस्तिर्नाम, दे० वेष्णुस्तिर्नाम, दे०
महादेवस्तिर्नाम अध्यायसंख्या-शा० दे० ५ o) कारा
सप्तत्वारिंशमाध्याय, का० ११३७, का० अष्टविंशोऽध्याय,
दे० ३-१० ११३७, दे० ११३७, दे० चतुर्थोऽध्याय, दे० १ अध्याय
११३१, ते० एकोनचालोमाध्याय ।

३७

[284]

२१ एषोऽपि पापनिर्मुक्तो भविष्यति न संशयः ॥ २१
प्रसादान्मे महाबाहो शिवलोकं गमिष्यति ।
तथा सत्वमिमं श्रुत्वा मुच्यते सर्वपातकैः ॥ २२
कुरुक्षेत्रस्य माहात्म्यं सरसोऽस्य महीपते ।
मम लिङ्गस्य चोत्पत्तिं श्रुत्वा पापैः प्रमुच्यते ॥ २३
सनत्कुमार उवाच ।
इत्येवमुक्त्वा भगवान् सर्वलोकनमस्कृतः ।
पश्यता सर्वलोकानां सत्रैवान्तरधीयत ॥ २४
स च आ तत्क्षणादेव स्मृत्वा जन्म पुरातनम् ।
दिव्यमूर्तिधरो भूत्वा त राजानमुपस्थितः ॥ २५
कृत्वा त्वान ततो वैभ्यः पितृदर्शनलालसः ।
स्थाणुतीर्थं कूर्टं श्रुत्वा इष्ट्वा श्लोकसमन्वितः ॥ २६
हृत्वा वेनोऽग्रधीदु वाक्यं हर्षेण महताऽन्वितः ।

सत्पुत्रेण त्वया वत्स त्रातोऽहं नरकार्णवाद् ॥ २७
त्वयामिपिष्वितो नित्यं तीर्थस्थपुलिने स्थितः ।
अस्य साधोः प्रसादेन स्थाणोर्देवस्य दर्शनात् ॥ २८
मुक्तपापश्च स्वलोकं यास्ये यत्र शिवः स्थितः ।
इत्येवमुक्त्वा रानानं प्रतिष्ठाप्य महेश्वरम् ॥ २९
स्थाणुतीर्थे ययौ सिद्धिं तेन पुत्रेण तारितः ।
स च आ परमा सिद्धिं स्थाणुतीर्थप्रभायत ॥ ३०
विमुक्तः कलुषैः सर्वैर्जगाम भवमन्दिरम् ।
राजा पितृरूपैर्मुक्तः परिपात्य बहून्धराम् ॥ ३१
पुत्रालुत्पाद्य धर्मेण कृत्वा यज्ञं निरर्गलम् ।
दत्त्वा कामाथ विप्रैर्मन्यो भुक्त्वा भोगान् पृथग्विधान् ॥ ३२
सुहृदोऽप्य ऋणैर्मुक्तवा कामं, संतर्प्य च मित्रयः ।
अभिपिब्य सुतं रान्ये कुरुक्षेत्रं ययौ नृपः ॥ ३३

२१ काय° (→पाप°)

२२ गा१ काय का१ २ दे४ ५ ११ ० (द १९ पा वि)
-०) दे१ यथा (→तथा), दे० त्वम् (→तवम्)
२३ गा१ काय का१ २ दे४ ५ ११ ० (द १९ पा वि)
-०) दे१ पते (→पते)

२४ गा१ सनत्कुमारः, ते१ सनत्कुमारः उवाच
२४ -०) दे१ ४ दे१ देवानां (→लोकानां)
२५ -०) गा१ काय का१ २ स च स्वा (काय का१ २
स्व), दे४ विमत्ताद् (→स च स्वा) -०) दे२ ३ पृत्तिव (दे० ७)
रो (→पृत्तिवरो) -०) दे४ स्थित (→स्थित)

२६ गा१ काय का१ २ ०) ० -०) गा१ काय केणु,
का१ २ केण (का० ७) दे१ ११ वैभ्य (→वैभ्य) -०) गा१
काय का१ २ पुत्र, दे० ५ १० ११ दे१ विमुक्त- (→विमुक्त) -०) दे१ ११
तीर्थ- (→तीर्थ), दे० कूर्ट (→कूर्ट) -०) दे१ लोक°
(→लोक°)

२७ गा१ काय का१ २ ०) दे४ ५ ११ ० -०) दे१ ११
दे१ सतोऽन्तर्गतो दे१ १० [ज]न्तीततो (→नेतोऽन्तर्गतः), दे१ स
हृदयविलसु -०) दे१ १० १० (→हृदयविलसु) दे१ राजा
हर्षसमन्वितः -०) दे१ मुच्यते (→मुच्यते), दे१ दाग (→दाग)

२८ गा१ काय का१ २ ०) दे१ २० ०-२६ ० ०
(द ५) -०) दे१ श्वेति (→श्वेति), दे१ स्थितो
(→स्थित), दे१ स्वयमभिपिब्यो नित्यं च -०) दे१ ३ तीर्थस्य (दे० ३

२७) (→तीर्थस्य) दे१ स्थित (→स्थित) -०) ते१ महाभयं
(→महाभयं) -०) दे१ ११ स्थित (→स्थित)

२९ गा१ काय का१ २ ०) दे१ ५ ० (द २० पा वि)
-०) दे४ मासे (?) हव (→मासे यत्र) -०) दे१ ११ छत्रा
(→छत्रा) -०) दे१ ११ वाक्य (→वाक्य)

३० दे१ ० -०) दे१ ५ ० (दे० १०) -०) गा१ सर्वज्ञ,
कारा सर्वज्ञ, का१ २ ५ ०, का० २४ स वा, दे१ स गता (→स
च गता), दे१ १ परमा (दे१ १५) (→परमा) -०) दे१ ११ तीर्थं
(→तीर्थ)

३१ दे१ ५ ० ० -०) काय विमुक्त, दे१ विमुक्त
(→विमुक्त) -०) दे१ वैभ्य (→वैभ्य), का१ २ ५ ० ०, दे१ ११
दे१ ११ ०, दे१ ११ ० (दे१ ११) दे१ ११ ० (→हृदयविलसु) -०)
दे१ पत्नीय (→पत्नीय)

३२ -०) दे१ ११ यज्ञं (→यज्ञं) -०) दे१ यज्ञं
(→यज्ञं), दे१ निरर्गलम् (→निरर्गलम्) -०) दे१ ११ (→११)
-०) दे१ मुक्त्वा (→मुक्त्वा), दे१ ११ काय (→काय)

३३ -०) गा१ ११ मुद्रणे कुरुक्षेत्रम्, काय का१
मुद्रणे (काय ११) च कुरुक्षेत्रम्, का० २ ५ ० ०, का० २ ५ ० ०
दे१ ११ ०, मुद्रणे कुरुक्षेत्रम् (दे१ १० ०), दे१ ११ ०, मुद्रणे कुरुक्षेत्रम्
कृत्वा दे१ कुरुक्षेत्रम् मुद्रणं, दे१ ११ ०, मुद्रणे कुरुक्षेत्रम्
दे१ ११ ०, दे१ ११ ०, दे१ ११ ० (दे१ ११) सत्तयं वरुणम् -०)
दे१ ११ ०, कुरुक्षेत्रम् (दे१ १० ०) (→कुरुक्षेत्रम्)

तत्र तदवा तपो धोरं पूजयित्वा च शंकरम् ।
आत्मेच्छया तनुं त्यक्त्वा प्रयातः परमं पदम् ॥ ३४

एतत्प्रभावं तीर्थस्य स्थाणोयः शृणुयान्नरः ।
सर्वपापविनिर्मुक्तः प्रयाति परमां गतिम् ॥ ३५

इति श्रीवामनपुराणे सरोमाहात्म्ये सप्तविंशोऽध्यायः ॥ २७ ॥

२८

मार्फण्डेय उवाच ।
चतुर्मुखांनामुत्पत्तिं वित्तरेण ममानय ।
पृथ्वीधराणां च तथा श्रोतुमिच्छा प्रवर्तते ॥ १
सनत्कुमार उवाच ।
शृणु सर्वमन्त्रोपेण कथयिष्यामि तेऽनघ ।
प्रक्षणाः सप्तकुमारस्य बद्ध वृत्तं पञ्चजनमनः ॥ २
उत्पन्न एव भगवान् प्रक्षा लोकपितामहः ।
ससर्ज सर्वभूतानि स्थाधराणि चराणि च ॥ ३

३४ -a) दे१ तप (-तप) -b) दे३ तु (-तु) -0) दे३ आत्मज्ञानम्, दे१ आत्मेतु वा (-आत्मेच्छया)

३५ -a) दे३ एव (-एतव) -0) दे३ 'निर्मुक्ते' (-'निर्मुक्त') -d) दे१ 'म' पदम् ('मा गतिम्')

पुष्पना-वा१ कारा, का१ २ दे३ ३-५ १० ११ दे१ इति श्री (६.५.११ [श्री]) वामनपुराणे सरोमाहात्म्ये, मुने इति श्रीवामन पुराणे सरोमाहात्म्ये पुनरुपनायकभावे अध्यायनाम-कारा वेगसिद्धिर्नाम, अस्य पुस्तकेषु नास्ति अध्यायसंख्या-वा१ दे३ ५ ५ ०. कारा. अ६- चत्वारिंशोऽध्यायः, का१ ११ ३६ ११, का३ एकोन चत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ३६ ११, दे३ ३१० ११ ५६ ११, दे३ चत्वारिंशोऽध्यायः, दे३ ११ ५५ ११ दे३ पञ्चशती (चाशो ?) व्याय ॥ ५० ११, मुने. अष्टचत्वारिंशोऽध्यायः,

२८

६.६.०, वा१ मार्फण्डेयः का१ ३ दे३ मार्फण्डेय उवाच दे३ मार्फण्डेय च दे३ श्री मार्फण्डेय

१. दे३ ०. (५ अध्याय ५६ स्तो० ३३ वा वि) -a) दे३ 'मु' सप्त' (-'मु' सप्तानां) -b) वा१ वाप वा३ दे३ १० दे३ वित्तीर्णम्, का१ वित्तीर्णम्, -गं च (-वित्तरेण) -0) दे३ ३१० दे३ प्रप्नो (दे३ कृमी, दे३ विन्त्य, दे३ १० दे३ विन्त्यो) अरात्रां च तथा, दे३ तथा ब्रह्मणमनां च, -d) दे३ प्रवर्तत (-प्रवर्तते).

पुनश्चिन्तयतः सृष्टिं जज्ञे कन्या मनोरमा ।
नीलोत्पलदलस्थामा वनुमण्या सुलोचना ॥ ४
वां हृष्टवामिमां प्रक्षा मैधुनायाजुहाप ताम् ।
तेन पापेन महता शिरोऽशीर्यत वेधसः ॥ ५
तेन शीर्णेन स ययौ तीर्थत्रैलोक्यविश्रुताम् ।
सामिहत्यं सरः पुष्पं सर्वपापक्षयावहम् ॥ ६
सत्र पृथ्ये स्याणुतीर्थे ऋषिसिद्धनिषेधिते ।
सरस्वत्युचरे तीरे प्रतिष्ठाप्य चतुर्मुखः ॥ ७

६.६.०, वा१ दे३ सनत्कुमार, दे३ सनत्कुमार च.

२ -0) वा१ सप्तम्, दे३ १ सृष्टिम् (-सप्तम्)

३ -b) वा१ 'पितामह' (-'पितामह') -d) दे३ तु (-तु)

४. -a) दे३.५ चिन्तयत (-चिन्तयत) -b) दे३ कन्या- (-कन्या). वा१ 'रमा' (-'रमा') -d) दे३ कन्या, दे३ कन्या (-'कन्या'), दे३ ११ 'लोचना' (दे३ ११) (-'लोचना')

५ -a) दे३ शुभितो (-[अ] निमता) -0) दे३ ११ 'पुताय' (-'पुताया') -d) दे३ शिरः, दे३ शिरः (-'शिरः'), दे३ तस्य च (-'वेधस')

६. दे३. 0d 'पुष्प' 'वहम्' सदितम् -a) दे३ तपः (-'तेन') वा१ धीर्णेन, दे३ धीर्णेन (-'धीर्णेन') -b) दे३ ११ तीर्थे (-'तीर्थे') -0) कारा वा१ दे३ ११ सान्निह्यम्, का३ दे३ ११ सान्निह्यम् (वा३ '११'), वे३ सान्निह्यम् (-'सान्निह्यम्') -d) दे३ ११ सर्वे (-'सर्व')

७ -a) दे३.७ पुष्पतये (-'पुष्पे स्याणु-'). -b) दे३ विप्रपुत्रिनिषेधिते -0) दे३ 'तमे तीर्थे' (-'तरे तीर्थे'). -d) वा१ प्रतिष्ठाप्य, दे३ प्रतिष्ठाप्य (-'प्रतिष्ठाप्य'), दे३ २.५.७.११ 'मुक्ष', दे३ १० 'मुक्ष' (-'मुक्ष').

आराधयामास तदा धूपैर्गन्धैर्मनोरथैः ।
 उपहारैस्तथा हृद्यै रौद्रसूक्तैर्दिने दिने ॥ ८
 तस्यैवं भक्तियुक्तस्य शिवपूजापरस्य च ।
 स्वयमेवाजगन्नाथ भगवान् नीललोहितः ॥ ९
 समागतं शिवं दृष्ट्वा ध्रुवा लोकपितामहः ।
 प्रणम्य शिरसा भूमौ स्तुतिं तस्य चकार ह ॥ १०
 ब्रह्मोवाच ॥
 नमस्तेऽस्तु महादेव भूतमन्त्र भवाथय ।
 नमस्ते स्तुतिनित्याय नमस्त्रैलोक्यपालिने ॥ ११
 नमः पवित्रदेशाय सर्वकल्मषनाशिने ।
 चराचरगुरो गुणगुणानां च प्रकाशकृत् ॥ १२

८ -b) दे० पुण्यपूव, दे० पूरैर्गन्धैः (→पूरैर्गन्धैः) दे० ३
 पूरैः (→रन्ध्रैः) दे० धूपपुष्पाभिनि शुभ -c) दे० ११
 उपहारैः (→उपहारैः) दे० हृद्यै (→हृद्यै) दे० हृद्यै (→हृद्यै)
 -d) दे० ४ १ १० दृष्ट्वा (→दृष्ट्वा)

९ -a) दे० ११ तस्यैवं (→तस्यैवं) दे० वर्तमानस्य (→वर्तमानस्य)
 युक्तस्य -b) का० दे० ४ १ १० रताय (→रताय) दे० तु
 (→तु) -c) दे० स्वयमेव जगन्नाथो -d) वा० लोहितो
 (→लोहितो)

१० -b) दे० बहू (→बहू) वा० महः, दे० बहू
 (→महः)

छन्दः ० दे० ब्रह्मा उवाच

११ दे० bod ० -b) वा० कारा का० १ या (कारा
 का० १ या) अथ (गा० या), दे० ११ १ याय व, दे० १ यायव
 (→यायव) -c) कारा लोकेऽस्त्विति दे० स्तेषु च (→स्ते
 स्तेषु) -d) वा० कारा का० १ यायव दे० ११ १ यायव, दे०
 १ यायव (→यायव)

१२ दे० a ० -a) दे० ११ देवाय (→देवाय) -b) वा०
 कारा का० १ दे० १ यायव, दे० १ यायव (→यायव) -c) दे०
 १ यायव (→यायव) दे० १ यायव (→यायव) -d) दे० १
 १ यायव (→यायव)

१३ -a) दे० १ यायव, दे० १ यायव (→यायव) दे० १ यायव
 कारिभवे -b) दे० १ यायव (→यायव) दे० ११ १ यायव, दे०
 १ यायव, दे० १ यायव (→यायव) -c) दे० १ यायव
 (→यायव) -d) वा० कारा का० १ यायव, दे० १ यायव, दे०
 १ यायव (→यायव)

रोगा न यान्ति भिषजैः सर्वरोगविनाशन ।
 रौरवानिनसंवीत वीतशोक नमोऽस्तु ते ॥ १३
 वारिकछोलसंशुब्धमहाबुद्धिविपद्दिने ।
 त्वच्चाभजापिनो देव न भवन्ति भवाथयाः ॥ १४
 नमस्ते नित्यनित्याय नमस्त्रैलोक्यपालन ।
 शंकरायाप्रमेयाय व्याधीना शमनाय च ॥ १५
 परायापरिमेयाय सर्वभूतप्रियाय च ।
 योगेश्वराय दवाय सर्वपापक्षयाय च ॥ १६
 नमः स्वाणवे सिद्धाय सिद्धवन्दिस्तुताय च ।
 मृतससारदुर्गाय विधरूपाय ते नमः ॥ १७
 कृष्णोन्मोक्तमहिम्ने ते कृष्णोन्मोक्तधारिणे ।

दे० १० वीलाशोक (→वीलाशोक)

१४ दे० od ० -a) का० १ यायव, दे० १ यायव,
 दे० १० १ यायव, दे० १० १ यायव, दे० १० १ यायव (→१ यायव) -b)
 वा० ११ १ यायव, दे० १ यायव (→१ यायव) दे० १ यायव,
 दे० १० १ यायव, दे० १ यायव (→१ यायव) वा० १ यायव,
 दे० १ यायव (→१ यायव) -c) दे० १ यायव (→१ यायव) -d)
 का० १ यायव, दे० १ यायव (→१ यायव)

कारा ab, cd सद्यः प्रसिद्धम्—

१२ ० वैलोक्य वाग्मनाय भूतिरूप नमोऽस्तु ते ।

१५ दे० ab ० -a) वा० कारा का० १ नमो नमस्ते
 निवाय -b) का० ११ १ यायव दे० १ यायव, दे० १ यायव,
 दे० १० १ यायव (→१ यायव) -c) का० ११ १ यायव (→१ यायव)
 (→१ यायव) वा० ११ १ यायव, दे० १ यायव, दे० १ यायव,
 दे० १ यायव (→१ यायव) वा० ११ १ यायव, दे० १ यायव,
 दे० १ यायव (→१ यायव) वा० ११ १ यायव, दे० १ यायव,
 दे० १ यायव (→१ यायव)

१६ दे० od ० -a) कारा का० १ दे० ११ १ यायव
 वाग्मनाय, दे० १० १ यायव (→१ यायव)

१७ वा० का० १ दे० ११ १ यायव, दे० ११ १ यायव,
 नमः स्वाणवे प्रसिद्धाय, दे० ११ १ यायव (→१ यायव) दे० ११
 नमः स्वाणवे प्रसिद्धाय दे० ११ १ यायव (→१ यायव) दे० ११
 नमः स्वाणवे प्रसिद्धाय दे० ११ १ यायव (→१ यायव) दे० ११
 नमः स्वाणवे प्रसिद्धाय दे० ११ १ यायव (→१ यायव)

१८ दे० ab ० वा० ११ १ यायव, दे० ११ १ यायव, दे० ११ १ यायव,
 (→१ यायव) दे० ११ १ यायव (→१ यायव) दे० ११ १ यायव,
 दे० ११ १ यायव (→१ यायव)

जनीन्निवशराय माष्कणाय नमो नमः ॥ १८
 एवं शुभो महादेशो प्रदानं प्राह शंकरः ।
 न च मनुष्यत्वा ज्ञेयो भाविन्येषे वदानेन ॥ १९
 पुरा वराकल्पे ते सम्भवाऽपहृतं त्रिरः ।
 जगुस्तं न तद्भूय वदानिप्रतिपत्ति ॥ २०
 अस्मिन् गात्रिदो गीर्षे रिद्वानि मम भक्तिः ।
 प्रदिशाय विद्वज्जने सर्वपामेतिपत्ति ॥ २१
 शुद्धिजमेन न पुरा रचयाम् प्रेरितः स्मिन् ।
 तेनाहं रचं तपेयुस्तथा भूतानां देवर्षिचर ॥ २२
 दीर्घकालं तस्मात्प्रा ममः भक्तिदो म्बित् ।

सुमहान्तं ततः धर्तं तं प्रतीयां ममाकरोः ॥ २३
 महावं सर्वभूतानां मनसा कतिपयं रचयाम् ।
 गोऽपर्वीवृत्तां तदाष्ट्वाभां मपंतयाम्ममि ॥ २४
 यदि मे नाप्रवृत्तयन्ममः सात्वाध्यर्षे प्रजाः ।
 तवैवेकेनैव नैवामि रचयाम् पुरुषोऽप्यहम् ॥ २५
 नागुरेव ज्ञेये ममो विषयः कुरु मद्विदम् ।
 न सर्वभूतानमृवद् दद्यादीव प्रजापतीन् ॥ २६
 वैरिषं प्रकरोतु नचं भूतप्रापं जगुर्दिपम् ।
 ना. श्रुतमात्रा. सुविद्याः प्रजाः गताः प्रजापतिम् ॥ २७
 विमलविषयो प्रदत्तं तद्वत्ता प्रादुर्बलया ।

४६-२८

मह्यमाणस्त्राणार्थी पितामहमुपाद्रवत् ॥ २८
 अथासां च महावृत्तिः प्रजानां संविधीयताम् ।
 दत्तं ताम्यस्त्वया ह्यन्नं स्थावराणां महौषधीः ॥ २९
 जङ्गमानि च भूतानि दुर्बलानि बलीयसाम् ।
 विहितानां प्रजाः सर्वाः पुनर्जगृह्यथागतम् ॥ ३०
 ततो वष्टुधरे सर्वाः प्रीतिमुक्ताः परस्परम् ।
 भूतशामे विष्टुदे तु तष्टे लोकसुरौ त्वयि ॥ ३१
 समुत्पिष्टुं जलान् सप्तात् प्रजाः संष्टवानहम् ।
 सतोऽहं ताः प्रजा दष्ट्वा विहिताः स्वेन तेजसा ॥ ३२
 क्रोधेन महता युक्तो लिङ्गमुत्पाद्य चाक्षिपम् ।

(वि०) १० राजवृ, दे१० जिपसवस्तदा वहासन्, मुदे जिपसवस्त
 दा हृष्टम् -b) कारा दे१ ५ १ १० ते तवा (-तया) -0) दे१ ५
 १ १० ते स (दे१ ५) भव्यं (दे१ ५), दे११ स सिद्धं (-स भव्यं),
 दे११ मागाद् प्रा० (-मागका०)

२९ -a) शा१ काया महीमते, कारा अचामहेमु नो, का१
 पितामह यतो, का२ प्रचामहे ततो, दे१ १ काता (दे१ १) महामते,
 दे१ अचामन्ता महौ, दे११ अच सन्मा महौ (-अचामा व महौ),
 का२ भुति (-भुति), दे११ दे१ १ (-अ), शा१ का१ २ ० योपते
 (-धीयता) -0) शा१ का१ २ दत्तास्ता (-दत्त ता), शा१
 हित, वा१, हिवा, का१ २ हव, दे१ वास (-हव) दे१ तत
 शान्योऽन्नमसुजद -d) शा१ कारा का१ २ ० व्यन्नम्, दे१ १ गि व
 ०९, दे११ ० गं महौ (-० गं महौ) दे१ लोपधित्वावराणि तु.

३०. -a) दे१ तु (-अ), दे१ जङ्गमाना व भूतानां
 -b) दे११ दुर्बला (-दुर्बला), दे१ बलीयसो (-बलीयसाम्)
 -0) शा१ का१ २ दे१ विहास्ता, दे१ ३ ११ ते१ विहास (दे१ ११)
 (-विहासा)

३१ -b) दे१ १० प्रति (-प्रीति) शा१ वा१
 का१ २ तवौ (कारा ० यो) यो (-परस्परम्) -0) शा१ वा१
 का१ २ भूतशामश्च वष्टुदे, दे१ ११ भूतशामे निवृष्टे तु -d) दे११
 ह्यते (-गुष्टे) दे१ १ गुरो (-गुरो) वा१ त्वयि (-अयि)

३२ -a) दे१ ददति (-समुत्ति) -b) शा१ वा१
 का१ २ सष्टवान्, दे१ ददितवान्, दे१ सष्टवान्, दे११ सष्टिवा
 (-सष्टवान्), दे११ हनम् (-नहन्) -0) शा१ हता, दे११ हत्वा
 (-हं ता) -d) शा१ वा१ सष्टिता स्वेन, कारा सहिता स्वेन, का१ सष्टिता स्वेन, दे१ ३ वे१ विहि (वे१
 ह) तास्तेन, दे११ विहितास्वेन (-विहिता स्वेन)

तत् क्षिप्तं सरसो मध्ये ऊर्ध्वमेव यदा स्थितम् ॥ ३३
 तदा प्रसृति लोकेषु स्थाणुरित्येष विद्युतः ।
 सङ्गद दर्शनमात्रेण विमुक्तः सर्वकलियपैः ॥ ३४
 प्रयाति मोक्ष परमं यस्मान्नावर्तते पुनः ।
 यश्चेह तीर्थे निवसेत् कृष्णाष्टम्यां समाहितः ॥ ३५
 स मुक्तः पातकैः सर्वैरगम्यागमनोद्भवैः ।
 इत्युक्त्वा भगवान् देवस्तत्रैवान्तरधीयत ॥ ३६
 ब्रह्मा विद्युद्वपापस्तु पूज्य देवं चतुर्मुखम् ।
 लिङ्गानि देवदेवस्य ससृजे सरमध्यतः ॥ ३७
 आद्य ब्रह्मसरः पुण्य हरिपार्श्वे प्रतिष्ठितम् ।

३३ -b) शा१ का१ ३ दे१ जलाय (का१ त्व, +त्य),
 (-जलाय) वा१ कारा का१ ३ दे१ १० ते१ वा (का१ या दे१ १०
 ते१ वा) क्षिपन् (का१ वे१ द) दे१ विचक्षिपन्, दे११ व्यक्षिपन्
 (-वाक्षिपन्) -0) दे१ १ सक्षिप्य (दे१ १) (-वक्षिप्य) शा१
 सारसो का१ ३ व सरो (-सारसो) -d) का१ भुव, दे१ १ ऊर्ध्वः
 (-ऊर्ध्व) दे१ १ गुरा (दे१ १) स्थित (-यदा स्थितम्)

३४ दे१ d 0 -a) दे१ १० लोकेऽस्मिन् (-लोकेषु)
 -b) शा१ कारा का१ ३ दे१ ३ ११ ते१ रिष्येव (-रित्येष), वा१
 कारा का१ ३ दे१ विद्युतः (दे१ १) (-विद्युत) -d) दे१ १ वातकै
 (-कलियपै)

३५ एलोकावन्तर दे१ शक्तिम्—
 १९४ ६ प्रयाति मोक्ष परमं यस्मान्नावर्तते पुनः ।
 यश्चेह तीर्थे निवसेत् कृष्णाष्टम्यां समाहितः ।

३५ दे१ ० -0) दे१ प्रयान्त (-प्रयाति), कारा
 दे१ १० परम मोक्ष (दे१ स्वप्न) (-मोक्ष परम) -b) दे११
 नावायि ते (-नावायते) -0) दे१ यश्चेह (-यश्चेह) -d) शा१
 समाहिता, दे१ विषेयत (-समाहित)

३६ -a) दे१ ३ १ विमुक्त (दे१ १) (-स मुक्त), दे१
 मोरे (-सर्वे) b) शा१ कारा दे११ १ प्रगम्य (-[व
 गम्या] -0) शा१ इत्युक्त्वा (-इत्युक्त्वा), दे१ देव (-देव).

३७ -a) दे१ ब्रह्मा (-ब्रह्मा) -b) दे१ ३ वे१ विष
 (वे१ १) (-विषयम्) -1) शा१ सृज्ये (-सृज्ये), दे१ ३
 वे१ सरो, मुदे वर (-वर) दे१ नम्यन् (-नम्यन्)

३८ -a) दे१ अद्य (-आद्य) -b) दे१ ३ दे१ १० हरे,
 दे१ हर्ति, दे१ हर्त (-हर्त) -0) दे१ ३ १ चने (दे१
 १) (-सद्वन्) -d) दे१ ४.१ हा (दे१ वा, दे१ वा) वर,

द्वितीयं ब्रह्मसदनं स्वकीये ध्यात्रमे कृतम् ॥ ३८
तस्यैव पूर्वदिग्भागे तृतीयं च प्रतिष्ठितम् ।
चतुर्थं ब्रह्मणा लिङ्गं सरस्वत्यास्तटे कृतम् ॥ ३९
एतानि ब्रह्मतीर्थानि पुण्यानि पावनानि च ।
ये पश्यन्ति निराहारास्ते यान्ति परमा गतिम् ॥ ४०
कृते युगे हरेः पार्श्वे त्रेतायां ब्रह्मणाश्रमे ।
द्वापरे तस्य पूर्वणे सरस्वत्यास्तटे कृतौ ॥ ४१
एतानि पूजयित्वा च दृष्ट्वा भक्तिसमन्विताः ।
विमुक्ताः कलुषैः सर्वैः प्रयान्ति परमां गतिम् ॥ ४२

शा. १. १. २ तृतीयं वासन कृतम्, कारा स्वकीये वासवासितम्,
दे३ तृतीयं वाश्रमेऽधिकम्, दे३ सरस्वत्याश्रमे कृतम्

३९. दे३. ab ०. -a) दे३ तस्यैव (→तस्यैव) -0)
दे३ चतुर्थं (→चतुर्थं), का३ दे३ ३. ७. १. ब्रह्मणे (→ब्रह्मणा) -d)
दे३ १० स्थितम् (→इत्यम्)

४०. -a) दे३ १० इत एतानि (→एतानि ब्रह्म), दे३ पुण्या
पणा (स्था ?) पवनानि च, दे३ पु (स्था ?) लुप्यतराणि च, +
पुण्यान्तु- (शु ?) पवनानि च

४१. -a) दे३ इति (→इति), का३ हरे (→हरे) -b)
कारा ब्रह्मणा, दे३ विजया, दे३ ११ ब्रह्मणे (→ब्रह्मणा), दे३ १
अश्रम (→अश्रमे) -d) दे३ इतो (→कतो)

४२. -a) दे३ ५ दे३ तु (→च) -b) कारा
दे३ ३ ४ ७ ११ ते समन्विता (→समन्विता) -c) शा. कारा का३
दे३ ४ ७ विमुक्त (→विमुक्ता) -d) दे३ सर्वे (→सर्वे); दे३ ७
परमं पदम् (→परमा गतिम्)

४३. -a) दे३ स्वयमुवा सृष्टिकाले -b) दे३ ० दे३ पूजि
तम्, दे३ पूजितास्तु (→पूजितस्तु); दे३ महेश्वर (→महेश्वर) -0)
शा. पार्श्वे (→तीरे) -d) शा. तैत्ति, कारा का३ २ मानव
(→मानवा)

४४ स्तोत्रानन्तर दे३ ७ १० ११ भुवे अधिकम्—

१९५ * त पूजयित्वा यत्नेन शोषवायो जितेन्द्रिय ।

सममनागमनैर्दोषं मुच्यते नान्न संशय ।

सहस्रेतामुने प्राप्ते स्थायोदेवसमीपता ।

पूजितं मुमूर्हक्ष्यं तत्रापि च चतुर्मुखम् । [४]

[-1) दे३ त्व (→त), -3) दे३ ७ ११ तत्र (→तत्र); दे३
७. १०. ११ समीपत (→समीपता). -4) दे३ तु (→च)].

सृष्टिकाले भगवता पूजितस्तु महेश्वरः ।

सरस्वत्युत्तरे तीरे नाम्ना ख्यातश्चतुर्मुखः ॥ ४३

तं प्रणम्य ब्रह्मणो मुच्यते सर्वकिल्बिषैः ।

लोलासंकरसंमृतेस्तथा वै भाण्डसंकरैः ॥ ४४

तथैव द्वापरे प्राप्ते स्वाश्रमे पूज्य शंकरम् ।

विमुक्तो राजसंभोर्वैवर्णसंकरसंभैः ॥ ४५

ततः कृष्णचतुर्दश्यां पूजयित्वा तु मानवः ।

विमुक्तः पातकैः सर्वैरभोज्यस्त्रासंभैः ॥ ४६

४४ -a) दे३ प्रणम्य त (→त प्रणम्य), दे३ प्रणम्य ब्रह्मणस्तु
-b) दे३ पार्श्वे (→पार्श्वे) -0) कारा लोले संकरे का३
दे३ ३ ५ ११ लो (दे३ ११ लायवत्, दे३ १० लाता लोकर, दे३
लातसकर, दे३ माना संकर, दे३ लोलासंकर (→लोलासकर)
दे३ ५ -समुत्ते (दे३ ५), भुवे -संमृत (→संमृते) -d) दे३ तथैव,
दे३ तथैव (→तथा वै), दे३ ३ ५ १० ते। भातु (→भातु); शा.
कारा का३ दे३ ३ ५ ७ १० ते -संकर, भुवे संकरम् (→संकर)

४५ श्लोकस्य ab, od मध्ये दे३ अधिकम्—

१९६ * सर्वे प्रयान्ति परमां गतिं किलिपे ।

४५ दे३ १० ab ० -a) कारा तथैव, दे३ ३ ते। तथा वै
(→तथैव), दे३ वैश्वानरे (→वै द्वापरे) -b) दे३ (स)
स्वाश्रम, दे३ ११ स्वाश्रम (→स्वाश्रमे); दे३ ३ दे३ पूर्व, दे३ प्राप्य, भुवे
प्राप्य (→प्राप्य) -0) कारा विमुक्ता, दे३ विमुक्त (→विमुक्तो)
-d) दे३ ३ तः प्राप्य त (→वगम)

४५ स्तोत्रानन्तर दे अधिकम्—

१९७ * त पूजयित्वा यत्नेन शोषवायो जितेन्द्रिय ।

प्र(वा)गम्यास्तत्रैवैर्यमुच्यते नात्र संशय ।

तत्र तत्रायुगे प्राप्ते स्थायोदेवसमीपत ।

पूजितं मुमूर्हक्ष्यं तत्रापि च चतुर्मुखम् । [४]

४६ -a) दे३ ब्रह्मणः, दे३ तथैव च (→तत्र इत्यर्थः);
दे३ चतुर्दश्या (→चतुर्दश्या) -b) शा. दे३ तु मानवा (दे३ ९),
कारा का३ च मानव, दे३ च मानव (→तु मानव). -0) दे३
ते। विमुक्ता (→विमुक्त) -d) शा. स्थानुवर्गवै, दे३ चर-
संभै (→स्थानुवर्गवै); कारा दे३ भोज्योपाश्रममुद्रवै, दे३ रसो-
हस्ताश्रमवै.

कलिकाले तु संग्रामे बसिष्ठश्चममास्थितः ।
चतुर्मुखं स्थापयित्वा ययौ सिद्धिमनुत्तमाम् ॥ ४७
तत्रापि ये निराहाराः श्रद्धावाना जितेन्द्रियाः ।

पूजयन्ति महादेवं ते यान्ति परमं पदम् ॥ ४८
इत्येतत् स्थाणुतीर्थस्य माहात्म्यं कीर्तितं तव ।
यच्छ्रुत्वा सर्वपापेभ्यो मुक्तो भवति मानवः ॥ ४९

इति श्रीवामनपुराणे सरोमाहात्म्ये अष्टाविंशोऽध्यायः ॥२८॥

समाप्तं सरोमाहात्म्यम् ।

४७. -a) दे० कालि० (→कलि०) -b) दे०, -सखि, दे०
नमवे, दे० १० भास्विता (→भास्विता), वा० कारा का० २ बसिष्ठ
स्वायमे स्थित, दे० ११ बसिष्ठा स्वायमास्थिता. -c) दे० ११ स्थापयति
(→स्थापयित्वा). -d) दे० ११ अनुत्तमम् (→अनुत्तमम्).

४८. दे० शिरावृत्तम्. -a) दे० यो (→ये) -b) दे०
मानो (→माना). -d) दे० ११ मा पतिम् (→म पदम्).

४९. -a) कारा इत्येव (→इत्येतत्), वा० कारा. का०
स्वाणु० (→स्वाणु०). -b) दे० तव कीर्तितम् (→कीर्तितं तव).
-c) वा० कारा. का० य, दे० वे० तव (→यत्). -d) वा०
दे० मानवा, दे० १० मानव (→मानव).

पुष्पिका—वा० का० २ दे० ५-११ तै० इति श्री (का० दे० ५-११
[यौ]) वामनपुराणे, कारा दे० १-१० इति श्री (कारा. [यौ]) इति
श्रीवामनपुराणे सरोमाहात्म्ये अध्यायनाम—वा० वा० १-३
दे० ५-१-१०-११ ०, कारा. चतुर्मुखश्चरमहिमा नाम, दे० सरोमाहा-
त्म्यसमाप्तिर्नाम. अध्यायसंख्या—वा० दे० ५-११. ०, कारा.
एकोनपञ्चासत्तमोऽध्याय, वा० ११६११, वा० ११४०११, दे० १-१०
११६११, दे० ११४१११, दे० पष्ठोऽध्याय, तै० एकपञ्चासोऽध्याय,
मुने एकोनपञ्चासत्तमोऽध्याय .

अतः परं वा० का० २ दे० ५-११ पदिकम्—११ सरोमाहात्म्यं
समाप्तम् ॥

देवदेव उवाच ॥३॥

एवं पृथुदको देवाः पुण्याः पापभयापहः ।
तं गच्छन्मं महातीर्थं यावत् संनिधिनोषितम् ॥ १ ॥
यदा मृगशिरोरुक्षे शशिसूर्यो बृहस्पतिः ।
तिष्ठन्ति सा तिथिः पुण्या त्वक्षया परिगीयते ॥ २ ॥
तं गच्छन् सुरश्रेष्ठा यत्र प्राची सरस्वती ।

२४

[अत्र सरोमाहात्म्यानन्तरं कामनपुण्यस्य जगत्त्रिदश्याय
मारस्य शर्वाष्टौगं प्रारभ्यते]

प्रथमश्लोकासूत्रं गा० कारा का० २ दे० १५७१११ तै० न०
पुलाकेषु शर्वाष्टौगं सनकुमार उवाच ।

१९८ * ततोऽग्रीवो देवस्तु तीर्थं

यस्माद् भवानेकप्रया प्रयाति ।

पुण्यकेरेयं च नाम पुण्यं

भविष्यते तीर्थवत् पुण्यिष्याम् । [४]

[दे० न० सनकुमार उवाच ०; दे० सनकुमार उ २१ तै०
सनकुमार]

-१) दे० दे० १ पुतीर्थं (→देववरस्तु तीर्थं) -२) या०

यस्माद् भवानेकं प्रतिप्रयाति वा० यस्माद् भवानेकं प्रतिप्रयाति

का० यस्माद् भवानेकप्रयाति प्रयाति दे० १५७१११ यस्माद्

भवानेकप्रयाति प्रयाति (दे० १५७१११) दे० यस्मिन् भवो निम्नतया

प्रयाति, न० भवानेकप्रयाति प्रयाति -३) दे० तस्य (→पुण्यं)

-४) दे० भविष्यतीति (→भविष्यते); दे० १५७१११ तै० तीर्थवत्

(→तीर्थवत्) दे० १५७१११ पुण्यिष्याम् (→पुण्यिष्याम्)]

॥ दे० १५७१११ तै० न० ०; कारा तीर्थवत्पुण्यं

१ -३) दे० एकं (→एकं); वा० कारा का० २ दे० १५७१११

११ तै० पुण्यकं (→पुण्यकं); वा० दे० (→देवा) -४) वा०

कारा का० २ दे० १५७१११ तै० पुण्यं, दे० पुण्या (→पुण्यं);

वा० कारा का० २ दे० १५७१११ तै० भगवाद् (→भगवाद्) -५)

दे० न० हर (→हरी); दे० महातीर्थं (→महातीर्थं) -६) वा०

यावत्संनिधिनोषितं, न० तिष्ठन्ति निबोधत, का० यावत्संनिधिनोषितं

निबोधत, न० यावत्संनिधिनोषितं (१); दे० १५७१११ तै० यावत्संनिधिनोषितं

पितृनारायण्यं हि तत्र आद्वेन भक्तितः ॥ ३ ॥

ततो मुरारिचर्चनं श्रुत्वा देवाः सवासवाः ।

समाजग्मुः कुरुक्षेत्रे पुण्यतीर्थं पृथुदरुम् ॥ ४ ॥

तत्र स्नात्वा मुराः सर्वे बृहस्पतिमचोदयन् ।

विश्वं भगवन् नक्षत्रमिमं मृगशिरं हरु ।

पुण्या तिथिं पापहरा तव कालोऽयमागतः ॥ ५ ॥

निबोधत, दे० यावत्संनिधिनोषितं, दे० १५७१११ तै० यावत्संनिधिनोषितं
निबोधत, दे० यावत्संनिधिनोषितं, न० यावत्संनिधिनोषितं
निबोधत

२ -३) कारा दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, वा० मृगशिरस्य, दे०

मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे०

मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे०

मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे०

मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे०

मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे०

मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे०

मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे०

मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे०

मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे०

मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे०

मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे०

मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे०

मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे०

मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे०

मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे०

मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे०

मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे०

मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे०

मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे०

मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे०

मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे०

मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे०

मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे० १५७१११ तै० मृगशिरस्य, दे०

१० तपसाहं सुतप्तेन समाराध्य जनार्दनम् ॥ १०
यथा हरस्य मूर्धानं नमयिष्ये पितामह ।
तथा देव करिष्यामि सत्त्वं सत्त्वं मयोदितम् ॥ ११

पुलस्त्य उवाच ॥३॥

ततः पितामहः क्रुद्धः कुटिलां प्राह दारुणाम् ।
भगवानादिकृद् ब्रह्मा सर्वेशोऽपि महामुने ॥ १२

प्रहोवाच ॥३॥

यस्मान्मद्बचनं पापे न धान्तं कुटिले स्वया ।
तस्मान्मच्छापनिर्दग्धा सर्वा आपो भविष्यसि ॥ १३

राष्ठी ११ ॥ जनार्दन (→जनार्दनम्)

११ -a) व३ दे२ रहस्य (→हरस्य) दे० मूर्धन्य
(→मूर्धानं) -b) व० ३ नमयिष्ये, दे० न मयिष्ये, दे० मयिष्ये,
दे० नमयिष्ये (→नमयिष्ये), दे० ३ दे० पितामह (→पितामह)
-c) दे० ११ करि (→करि) -d) दे० मयोदिते, दे० ११ मयोदितम्
(→मयोदितम्).

कुटिला ११ ॥ दे० १० पुलस्त्य दे० पुलस्त्य च

१२ -a) न१ तथा (→तत) -b) दे० कुटिला (→कुटिला),
का२ दे० १० १० प्राह दारुण व३ प्रीतिदायण (→प्राह दारुणम्)
-c) दे० प्रादि इदानीं दे० प्रादिद् ब्रह्मा (→प्रादिद् ब्रह्मा)
-d) दे० ध्यापना (→सर्वेशोऽपि)

का२ दे० १०, दे० न१ ब्रह्मा

१३ दे० १० -b) का२ सत्, +सात् (→सात्), दे०
कु (न) टिले (→कुटिले) -c) न१ यस्मात् (→यस्मात्) -d)
का२ स वा आपो, व० ३ सा लमगो, व० ३ दे० न१ सर्वेशो, दे०
सर्वापापो, मुने, सर्वास्वापो (→सर्वा आपो) का२ दे० १० १०
यसि (→यसि)

१४ दे० ab ० -b) दे० ११ 'मवर्द्धि' सङ्घितम् -c)
गा० का२ का२ व० दे० १० १० ११ न१ आपोमया (→आपोमयो),
का० १ लोके (→० लोक) -d) दे० ११ 'आ नी' सङ्घितम् गा०
का२ का० १ मेदिनीम् (→मेदिनी)

१५ श्लोकानन्तर दे० ग्रथिकम्—

१९९ • ततः समन्वेत्य सुप रागिणीं ब्रह्मपुराणा

देवि पश्यस्व का धर्मि कुटिला मन्मथी स्थिता ।

वापाद्विचित्रतास्वास्त्य प्रतिबुद्धम् वा विरम् ।

इति युक्ता देवको रागिणीं कविता ययो । [४]

विद्यानेन उवाच कोपामात्र नारद

इत्येवं ब्रह्मणा श्रुता हिमवद्बहुहिता मुने ।
आपोमयी ब्रह्मलोकं प्लावयामास वेगिनी ॥ १४
तामुद्वृत्तजलां दृष्ट्वा प्रवन्धं पितामहः ।
अकसामाथर्वयजुर्भिवोह्मयैर्यन्धनैर्ददम् ॥ १५
सा बद्धा संलिता ब्रह्मन् तत्रैव गिरिकन्यका ।
आपोमयी प्लावयन्ती ब्रह्मणो विमला जटाः ॥ १६
या सा रागवती नाम सापि नीता सुरैर्दिवम् ।
ब्रह्मणे सां निवेष्टेवं तामप्याह प्रजापतिः ॥ १७
सापि क्रुद्धात्रयीन्मृतं तथा तप्ये महत्तपः ।

१५ दे० १२ १० ०, दे० १० ab ० -a) गा०
का२ का० १ व० ३ दे० १० ११ तामुद्वृत्त (व० दे० १०), दे०
तामुद्वृत्त (→तामुद्वृत्त) -b) न१ बन्ध प्रसिद्धम्
-d) गा० वाःमयो (→आमयो) व० ३ वाःमयोर्बहुर्देवम्,
दे० ३ दे० ब्राह्मं सर्वतोद्वृत्त, दे० १० १० वन्धनं सर्वतो ददम्, दे०
वन्धनं ००० ददम्

१६ दे० १० (द १२५ वि) -a) गा० का२ का०
साच न, का सा चैव, बन्धे सा बद्धा, दे० ११ सा बद्धा (→सा बद्धा),
दे० ३ सत्सिद्धो, दे० सत्सिद्धो, दे० ११ सत्सिद्धो, न१ सत्सिद्धो
(→सत्सिद्धो) -b) दे० १० तत्रैव (→तत्रैव) दे० लोक ००००००
-c) दे० 'आपोमयी सङ्घितम्' गा० का२ का० दे० १० आपोमया
(→आपोमयी) दे० आपो वा ० हुतादयसी -d) का० ब्रह्मणे,
+ब्रह्मणे (→ब्रह्मणे) दे० ३ ३ १० दे० विमलातपम्, दे० विमला
जटा (→विमला जटा) दे० ब्रह्मलोकमप्यपला

१७ दे० १० (द १२५ वि) -a) दे० या घ, दे० याघो
(→या घा) दे० प्रत्यये (→रागवती) -b) व० विवि (→विवि)
-c) दे० १० न१ ब्रह्ममस्ता (→ब्रह्मणे हा) गा० का२ का० निवो-
ह्म (का२ १०), का व० ३ दे० ३-५ १०-११ निवेष्टेव (→
निवेष्टेव) दे० ब्रह्म न हा निवेष्टेव -d) व० तामप्याह, दे०
तामप्याह (→तामप्याह)

१८ दे० १० (द १२५ वि) -a) गा० का० सापि
क्रुद्धा मने (का० १०) धून, का२ न१ सापि क्रुद्धमनोधून, व० ३ दे०
सापि क्रुद्धाबुधून, दे० सापि क्रुद्धाबुधून (?), दे० सापि क्रुद्धाबुधून
वाक्य, दे० १० सापि क्रुद्धाबुधून -b) व० तप्यया महत्तपः, व० ३
तप्यया महत्तपः, दे० १० १० तप्ये (दे० १०) महत्तपः, न१ तप्ये
महत्तपः (→तप्ये महत्तपः) -c) दे० यया मयो स (→यया
मयाव) दे० यया स कायवती -d) दे० महत्तप्यो (→महि-

यया मन्नामसंपुक्तो महिषो भविष्यति ॥ १८
तामप्यथाशपद् ब्रह्मा सन्ध्या पापे भविष्यति ।
या मद्राक्पमलदृष्यं वै सुलैर्दृष्यसे वलाद् ॥ १९
सापि जाता मुनिश्रेष्ठ सन्ध्या रागवती वत ।
प्रतीच्छन् कृत्तिकायोगं शैले या विग्रहं दृढम् ॥ २०
ततो गते कन्यके द्वे क्षात्वा मेना तपस्विनी ।
तपसो धारयामास उमत्प्रेषाव्रवीच सा ॥ २१
तदेष माता नामास्याधर्कं पितृसुता शुभा ।
उमत्प्रेष हि कन्यायाः सा जगाम तपोवनम् ॥ २२
ततः सा मनसा देवं शूलपाणिं वृषप्यजम् ।

रुद्रं चेतसि सधाय तपस्तेपे सुदुष्करम् ॥ २३
ततो ब्रह्माऽव्रवीद् देवान् गच्छध्वं हिमवत्सुताम् ।
इहानयध्वं ता कालीं तपस्यन्तीं हिमालये ॥ २४
ततो देवाः समाजगमुर्ददृशुः शैलनन्दिनीम् ।
तेजसा विजितास्तस्या न शेक्षुरपसर्पितम् ॥ २५
इन्द्रोऽमरगणैः सार्द्धं निर्दूततेजसा तया ।
ब्रह्मणोऽधिकतेजोऽस्या विनिवेद्य प्रतिष्ठितः ॥ २६
ततो ब्रह्माऽव्रवीत् सा हि पुत्रं शंकरवष्टभा ।
युय यचेजसा नून विशिष्टास्तु हतप्रभाः ॥ २७
तस्माद् भजध्वं स्व खं हि स्थानं भो विगतज्वराः ।

पञ्चो देः भविष्यति (→भविष्यति)

१९ -a) का० तामप्यथाशपद् ब्रह्मा, वः ३ अयोऽपद् ब्रह्मा, देः ३ ११ ता स अयोऽपद् ब्रह्मा देः तामुद्वय अत्र दृष्ट्वा, देः तामयोषा ॥ ह्य, देः तामप्यथाशपद् ब्रह्मापि, देः १० ता स आवेऽपद् ब्रह्मा, देः तासवधारा यद्ब्रह्मा -b) वः २ देः ३ १० तैः सध्यारागो, देः व्यवापापे, देः यदापापे (→सध्या पापे) का२ वः ३ देः ३ ९ १० तैः भविष्यति (→भविष्यति) -c) नः १ मध्ये वापय (→या मद्रा क्य) का२ देः प्रनर्ध्व, देः जलदृष्टं वै (→मलप्य वै) -d) वः १ समुद्राह (→सुरलह) ; वः २ वला, देः शुभा (→वलाद्) देः सुलैर्दृष्य वचनलाद

२० देः १०। od -a) देः ३ तैः मुनिश्रेष्ठ (देः ० ह्य) देः मुनिश्रेष्ठ (→मुनिश्रेष्ठ) -b) देः सध्या रागवती ॥ यद् (?) -c) वाः १ का२ वः ३ देः २ ३ १० नः १ प्रतीच्छन्, देः ११ प्रतीच्छ (→प्रतीच्छन्) वः ३ कृत्तिका राग, देः ३ ३ १० ११ कृत्तिकाधाय, देः ७ कृत्तिवा स (देः सा?) य देः भूमिगावाम (?) नः १ भूमिका याग, मुने कृत्तिकाप्रागे (→कृत्तिकायोग) -d) वः ३ देः ३ ३ १० तैः नः १ शैलेया (देः ० ध्या) देः शैलेया (ध्या?), देः शी तवा देः सा मेना (→नैवेया) देः शैलेयापि गृह दृढम्

२१ -a) देः मृते (→गते) का२ ॥ कवके गते गाला -b) वाः १ शाला मेना का२ नेनाशर्तौ देः शालापेक्ष (देः ० ह्य), देः यथा मेना (→शाला मेना) वाः १ का२ तैः तपस्विनाम्, देः मवस्विनी (→तपस्विनी) -d) देः सा (→सा)

२२ -a) देः तद्वयं देः ११ तद्वेत्तौ (→तद्वेत्तौ); वः १ नाम्नास्याध, देः ७ ११ नामास्य (→नामास्याध) -b) देः ११ शक्तौ (→भक्ते) देः ७ पुत्र्या (→पितृ) वः ३ देः पुता युगा देः पुता युगा, देः ३ पु (यु?) मानना, देः स्वभावत, नः १ मद्राक्पुत्र्या (→मुद्रा युगा) -c) वाः १ का२ का१ २ देः ११ कोलेयं (→उमत्प्रेष) वाः १ का१ वः

देः ११ नन्याया (→नन्याया) -d) का१ स, +ता, देः ३ स (→ता)

वः १ तपोवन, देः तपोवन (→तपो वनम्)

२३ -b) देः ११ ० पाणि (→पाणि) -c) देः ३ ३ १० तैः सधाय, देः सध्या (→सधाय) -d) वः ३ देः ३ सुदुष्कर, देः सुदुस्तर, देः ७ सुदुस्तर (→सुदुस्तरम्)

२४ -a) देः देवो (→देवान्) -c) वः ३ देः ३ ३ १० तत्वाती (देः १ ली) वः २ तद्वात्, देः तत्वात् (→तां कानी) देः इहानय तत कासाद् -d) देः ३ ३ १० तपस्यन्ती (→तपस्यन्ती) वः ३ महालये, देः ९ हिमालये (→हिमालये)

२५ -c) का२ देः तस्या, देः तस्य (?) (→तस्या)

२६ -a) वः ३ देः ३ ९ १० तैः मवर्णापि (→[म]मराणी) -b) वः २ निवृत्त, देः जितस्ते, देः निवृत्त (→जित् दृष्ट) ; का२ देः ११ तया, देः १ तया (→तया) -c) देः ९ नः १ ब्रह्मणे (देः ० णो)ऽमेत्य, देः ३ ब्रह्माप्यधिक, देः ब्रह्मणोऽप्य, देः प्रभाप्य धिक (→ब्रह्मभोधिक) ; वाः १ का१ नैवेया, का२ का३ नैवेया ता (→नैवेया) -d) वाः १ का१ २ प्रतिष्ठितम् (का१ ० ता), देः ३ प्र(देः ३ यु)तिष्ठिता (→प्रतिष्ठित) का२ निवेदिता प्रतिष्ठिता वः ३ निवेद्य प्रतिष्ठित, देः निवेद्याव प्रतिष्ठित, नः १ कथयामासुर्दृष्टम्

का२ ab, od मध्ये ग्रथिकम्—

२०० ततो देवा यद् सुवै ब्रह्मण स्तन तदाः

२७ देः ७ od -a) नः १ ब्रह्मा शक्तिम्, देः ७ देवा (→वा हि) -c) वाः १ का३ यूप सत (वाः १ ० तै) वसा यूप, देः ७ यस्यात्तु तेजसा पूर्वै (देः ७ यूप) देः १० यूप यचजतो नून, नः १ स्वातामास्तेजसा यूप, मुने यूप स तेजतो व्रत -d) देः ३ ३ ११ तैः यु, देः ७ (→यु) देः हित, देः (म)हत (→हत)

२८ वाः १ का२ का३ नः १ od -a) वाः १ का२ का१ देः १ ९ ११ नः १ वज्रव्य (→वज्रव्य); देः स्वस्तं हि, देः स्वस्या हि

११.२८ सतारकं हि महिषं विदध्वं निहतं रणे ॥ २८
इत्येवमुक्त्वा देवेन ब्रह्मणा सेन्द्रकाः सुराः ।
जग्मुः स्वान्येव धिष्ण्यानि सद्यो वै विगतज्वराः ॥ २९
उमामपि तपस्पन्तीं हिमवान् पर्वतेश्वरः ।
निवर्त्य तपस्तप्ताम् सदारो ह्यनबद्धं गृहान् ॥ ३०
देवोप्याश्रित्य तद्गोद्रे प्रतं नाम्ना निराश्रयम् ।
विचचार महायौलान् मेरुग्राडयान् महामतिः ॥ ३१
स कदाचिन्महाशैलं हिमवन्त समागतः ।
तेनाचितः श्रद्धयाऽसौ तां रात्रिमवसद्धरः ॥ ३२

द्वितीयेऽहि गिरीशेन महादेवो निमन्त्रितः ।
इहैव तिष्ठत्स विभो तपःसाधनकारणात् ॥ ३३
इत्येवमुक्त्वो गिरिणा हरश्चक्रे मतिं च ताम् ।
तस्यावाश्रममाश्रित्य त्यक्त्वा वासं निराश्रयम् ॥ ३४
वमतोऽप्याश्रमे तस्य देवदेवस्य शुनिः ।
तं देश्चमगमत् काली गिरिराजसुता शुभा ॥ ३५
तामागत हरो दृष्ट्वा भूयो जाता प्रियां सतीम् ।
स्वागतेनाभिसंपूज्य तस्यौ योगरतो हरः ॥ ३६
सा चाम्येत्य वरारोहा कृताञ्जलिपरिग्रहा ।

(→स्व स्व हि) -b) व२ स्थानयो, दे१ स्थान यो (→स्थान यो)
दे१ विगते (→विगत) -o) व१ २ सतारका (→सतारक) दे१
पुलव (→महिष) -d) व२ विदध्वं, दे३ विदध्व, दे४ १ बुध्यन्व,
दे१ विदध्वं (→विदध्व), न१ महिष (→निहत), दे३ गयो (→रणे)
दे१ विदध्वेहि निहतय

२९ गा१ कारा का१ दे१० ० -a) का२ ०मुक्त्वा
(→मुक्त्वा), दे१ इत्येवमुक्त्वा (→इत्येवमुक्त्वा) -b) दे३ ब्रह्मणा
(→ब्रह्मणा), दे४ ब्रह्मणा सत्ययोनित्वा -o) दे० स्वान्ये
(→स्वान्ये) व१ विदध्वं (→धिष्ण्यानि) -d) का० व१ ३ दे११
न१ सर्व (→रणे) दे४ सर्वं प्रुतिमानवा

३० -a) दे४ उमासु मा, दे१ उमा तप (प ?)
(→उमामपि) -b) व२ पर्वतेश्वर, दे३ पर्वतेश्वर, दे१ पर्व
(तपस) तैश्चरे (→पर्वतेश्वर) -o) दे३ निवर्त्य तपस्तप्ताम्
-d) गा१ कारा का१ ३ दे३ गृह (→गृहान्) दे४ ग्राह्यास्तपानयन
गृह (?) , दे१ न१ ग्राह्यास्तपानयन (न१ वा) नयद् गृह
दे१ cd स्थाने इत्य कर्तते—

201६ निवर्त्यस्तस्मान्नयामाह ता गृह ।

३० इत्योक्त्यर दे१० अधिकम्—

202४ देवोप्याश्रित्यवतीश्वरत नाम गिरिरोजस्यद् गृहान् ।

३१ -a) गा१ कारा का१ देवोप्यतपस्यत्वा, दे३४ देवोप्या
(दे१ ०प्या)श्रित्य दे१ देवोपाश्रित्य, दे१० देवोप्याश्रित्य (→देवोप्याश्रित्य)
-b) का२ वरन्त (→प्रव), व१ दे४ १० नाम (→नाम्ना) कारा
का१ दे१ ३ ०धमम् (→०धमपि) -o) का२ दे१० ०जैलाद
(→०जैलात्) -d) कारा मेरो प्राप्रयो, का१ मेव प्राप्र, व१ २
दे३ मेरुप्रा (व२ ०प्र)स्थान, व३ मेरुप्राप्रन्, दे४ १ न१ मेरु (दे४ ०र)
प्राप्रन्, दे३ मेरु प्राप्रान् (→मेरुप्राप्रान्) व१ २ महाप्रति, दे३
महं प्रति (→महामति)

३२ व१ २ cd ० -b) दे३ ०जति (→०जत) -o)

दे१ सद्योचित (→देवान्चित) -d) दे३ त (→ता) का१ दे३ ११
वर, दे४ शिव (→हर)

३३ -a) व१ ३ तेनाश्रित्य (व१ ०तो) (→द्वितीयेऽहि)
व३ गिरिरोज (→गिरिरोज) -b) वे१ ०वेव (→देवो) -o)
गा१ तिष्ठत्स (→तिष्ठत्स) -d) व० दे१ ०कारणा (→कारणात्)

३४ दे१ ३४-३६ ० दे४ ३४ ० ०धमा इत्यात्म्य ३५
० काली इत्यत्र नास्ति -b) दे३ इत (→हृत्) व१ ३ मतिमुप
(व० ०रय) दे१ न१ मति तदा (→मति च तदा) -o) गा१ तया
वाश्रम, कारा का१ तदा (का१ ०दे)वाश्रम, दे१ तया च ताम्र (?),
दे० ३ ५ १०-११ दे१ तया वाश्रम, न१ तस्यौ वाश्रम (→तस्यावाश्रम)
-d) दे१ ३ ५ १० दे१ त्यक्त्वा स स्व (दे० ३ ०स्व), दे१ शुला शरो,
न१ त्यक्त्वा शरो (→त्यक्त्वा वाश्र) गा१ ०धमा, कारा का१
दे१ ३ ५ १० वे१ ०धमम्, का० ०धम (→०धमम्)

३४ ३०कोक्त्यर कारा अधिकम्—

इति वामनपुराणे उमातप साधन नाम द्विपचारसमीप्यायः ।
पुलस्त्य उवाच ।

३५ दे१ ० (द ३४ पा वि) दे४ abo ० (द ३४
पा वि) -a) गा१ कारा का१ दे१० [अ] म, वे१ हि (→[अ]
वि), वा१ कारा का१ ० दे१ १ ११ वा तप (→तपस्य) -o) गा१
का१ दे१ दे३मगमत् (→दे३मगमत्) -d) गा१ कारा का१ ०
गिरिराजस्य वै गृहान्

३६ दे१ ० (द ३४ पा वि) -a) व२ न१ हरेर
(→हरो) -b) दे१ ५ ११ जाय प्रिया (दे१ ०वा) (→जाता प्रिया),
दे१ भूयो जाताप्रिया सती -d) दे१ योग रतो, दे१ योगरतो, वे१
वागलो (→योगरतो)

३७ -a) दे४ त चाम्ये, दे१ त चाम्ये, दे३ वा चाम्ये
(→त चाम्ये) दे४ वरारोहा, न१ वरारोहा (→वरारोहा) -b)

निष्कामेन कृतं खानं ततोऽभ्यासां तवाधमम् ॥ ५३
 इहस्थां त्वा समाभाष्य गमिष्यामि पृथूदकम् ।
 पृच्छामि यदहं त्वां नै तत्र न क्रोद्धुर्महसि ॥ ५४
 अहं यत्तपसात्मानं शोषयामि क्रुशोदरि ।
 चात्येऽपि संयततनुस्तत्तु इलाध्यं द्विजन्मनाम् ॥ ५५
 किमर्थं भवती रौद्रं प्रथमे वयसि स्थिता ।
 तपः समाधिता भीरु सशयः प्रतिभाति मे ॥ ५६
 प्रथमे वयसि स्त्रीणा सह भर्त्रा निलासिनि ।
 सुभोगा भोगिताः काले प्रजन्ति स्थिरयौवने ॥ ५७

वै१ तापके च वै१ १० तपके च वै१ कुञ्जाया तु, वै१ कुञ्जने, वै१
 कुञ्जाय च वै१ कुञ्जामेन न१ कुञ्जाय तु (→कुञ्जके च) -०)
 व३ नित्यमेतत्, वै१ निष्कामेन (→निष्कामेन) गा१ स्थाने
 (→स्थान) -d) वा१ वै३ तताभ्यास, व१ ३ वै१० ततोभ्यासात्,
 वै१ ततो भाषा (→ततोऽभ्यासा) गा१ तु वा धमम्, वै१ ३
 समाधमम्, न१ नताधमम् (→तवाधमम्)

५४ वै१ cd ○ -a) व३ इहस्त त्वा, वै१ इह च त्वा,
 वै१ ११ इहस्था त्वा (→इहस्था त्वा); वै१ इह्य (→भाष्य) -b)
 वै१ पृथूदका (→पृथूदकम्) -c) वा१ यदहं त्वा वै१ यदहं त्वा
 ह (?) , वै१ यदहं त्वा वै१ (→यदहं त्वा वै१) -d) वै३ तप, वै१ ११
 तन (→तप) व३ महसि (→महसि)

५५ वै१ ○ -a) व३ वै३ ५ यत्तपसा (→यत्तपसा) वै३
 स्थान (→[आ]स्थान) -b) वै३ येष (→गोप) -c) वै३ न१
 भवत (→भवत) वै३ न१ तत्तु, वै१ ननु (→तनु) -d)
 वै३ वै३ तप (वै३ ५५), व३ १० तत, वै१ तन (→तत्तु) व३ ३
 सए ? (वै३ तप) इलाध्यं त्वप्रजन्मनाम्, वै३ यत्तु इलाध्यं त्वप्रजन्मना,
 वै३ न१ इलाध्यं त्वप्रजन्मनाम्

५६ वै१ ○ -a) वै१ भवता (→भवती)
 -b) वै३ वै३ ययौ मे (→प्रथमे) वै३ वयुपस्थिता,
 वै१ वयसि स्थिते (→वयसि स्थिता) -c) वै३ ११ तपा, वै३ १०
 तप (→तप) वै३ तवास्थिता (→समाधिता) गा१ भोग (?)
 वै३ ११ भानु (→भोग) -d) वा१ सशय (→सशय) वै३ मे
 महत् (→भाति मे)

५७ -b) व३ सहनव्र, वै३ ३ वै३ ततो सह (→तह भर्त्रा),
 वै३ शिवा, वै३ शिवि, वै३ शिवी, वै३ शिवा (→शिवि) -c)
 वै३ ११ तु तां शक्तिम् कां सुभोगा, व सुभोगा, व३
 सुभोगी, वै३ सुभोगा, वै३ सुभोगा (→सुभोगा), वा३

तपसा वाञ्छयन्तीह गिरिजे सचेराचराः ।
 रूपाभिजनमैश्वर्यं तच्च ते विप्रते बहु ॥ ५८
 तत् किमर्थमपास्यैतानलकाराज् वटा धृताः ।
 चीनांशुकं परित्यज्य किं त्व वल्कलधारिणी ॥ ५९
 पुलस्त्य उवाच ॥
 त्वस्तु तपसा वृद्धा देव्याः सोमप्रभा सखी ।
 मिश्रवे कथयामास यथावत् सा हि नारद ॥ ६०
 सोमप्रभोवाच ॥
 तपश्चर्यां द्विजश्रेष्ठ पार्वत्या येन हेतुना ।

वै३ १० भोगिता, व३ भोगिता, वै३ ५९ भोगिता, वै३ न१ भोगिनि,
 वै३ भोगिनि वै३ भोगिरा (→भोगिता) व३ ३ वामा व३ काला,
 वै३ ५९ १० वै३ न१ काला (वै३ ९), वै३ कालो वै३ काली (→
 काले) -d) वै३ वसिषति स्थित (→वसिषति स्थित)

५८ -a) वै३ वाञ्छयन्तीह, वै३ वा वापतीह, वै३ वा तु
 यस्तीह (→वाञ्छयन्तीह) -b) वा३ ९ वरा, वै३ १० ९ वरा,
 वै३ १० ९ वरा (→९ वरा) -c) वै३ ११ ऐश्वर्यं (→ऐश्वर्यं) -d) वै३
 तप (→तप) का३ विस (व३) वै३ वै३ ९, वै३ १० वसते
 (→विशते)

५९ -a) वा३ अपस्थिताम्, वै३ व्युत्पत्त्याम्, वै३
 अपस्थिताम्, वै३ अपस्थिताम् (→अपस्थिताम्) -b) वै३ [न]
 लकार (→प्रत्ययकारम्) वा३ कार का३ व३ वै३ ३ ११
 वटाधृता, व३ ३ वटाधृता (वै३ ९ तप), वै३ ३ वटाधृता, वै३
 पटाधृति (→वटाधृता) -c) वै३ नीचा, वै३ चित्रा (→नीचा)
 -d) गा३ किं त्वे, वै३ किं च वै३ त्व किं, न१ तत्किं (→किं त्व)
 वै३ न१ शारिणी (→शारिणी)

॥ वा३ न१ पुलस्त्य वै३ पुलस्त्य वै३ ९ औपुत्य सवाच

६० -a) वा३ तपसा + वयसा (→तपसा) व३ ३ वृद्धा
 (→वृद्धा) -b) वै३ न१ देव्या वै३ देवा (→देव्या) -c) वै३ ११
 मिश्रवे (→मिश्रवे), -d) व३ ३ साहि (→सा हि) वा३ कारा
 का३ ३ सादरम्, वै३ नारद (→नारद)

॥ कार ○ गा३ न१ सोमप्रभा का३ ३ वै३ ३ १०, ११
 सोमप्रभा उवाच वै३ सोमप्रभा उ

६१ -a) वा३ तपश्चर्या, व३ वै३ वै३ तपश्चर्या, वै३
 तपश्चर्या (→तपश्चर्या) -b) वै३ तपश्चर्या न (→तपश्चर्या न)
 -c) वा३ तपश्चर्या, व३ वै३ तपश्चर्या, वै३ तपश्चर्या तम्

१ ६१ त शृणुष्व त्विय काली हर भर्तारमिच्छति ॥ ६१

पुलस्त्य उवाच ॥

सोमप्रभाया वचन श्रुत्वा सकम्प्य वै शिर ।

विहस्य च महाहास भिक्षुराह वचस्त्विदम् ॥ ६२

भिक्षुरुवाच ॥

यदामि ते पार्वति वाक्यमेव

कन प्रदद्या सव बुद्धिरेषा ।

कथ कर पल्लकोमलस्ते,

समेष्यते चार्चकर ससर्पध् ॥ ६३

तथा दुकूलान्वरशालिनी त्व

भृगारिचर्मामिष्टवस्तु रुद्र ।

त्वं चन्दनाका स च भस्मभूषितो

न युक्तरूप प्रतिभाति मे त्विदम् ॥ ६४

पुलस्त्य उवाच ॥

एव वादिनि विरेन्द्र पार्वती भिक्षुमन्वरीत् ।

मा मैव वद मिथो त्व हर सर्वगुणाधिक ॥ ६५

शिवो वाप्यथवा भीम सधनो निर्धनोऽपि वा ।

अलङ्कृतो वा द्वेशस्तथा वाप्यनलङ्कृत ॥ ६६

यादृशस्तादृशो वापि स मे नाथो भविष्यति ।

निर्वायतामव भिक्षुर्विवक्षु स्फुरिताधर ।

न तथा निन्दक पापी यथा शृण्वत् शशिप्रभे ॥ ६७

पुलस्त्य उवाच ॥

इत्येवमुक्त्वा वरदा समुत्थातुमैच्छत ।

(→त शृणुष्व) ॥ १॥ का २ स्वय दे१ १० ते१ महा दे० ह्य
(→त्विय) -d) दे० भर्तार हरमिच्छति

॥ दे० न१ ० शा दे० पुलस्त्य दे० पुलस्त्य च

६२ दे० ० -a) शा१ वचने (→वचन) b-) वा१
दे० सकम्प्य व१ सकम्पयम् (→सकम्प्य व१) दे० भुनासौ गवित
यथा -0) शा१ कारा का१ न१ २ दे० ११ सु (→य)

॥ कारा दे० १ ० शा१ दे० न१ भिक्ष

६३ -a) वा१ वया (वा१) रि (भि१) ते वया (द१)
ति (→वयति) शा१ वायत्य (?) दे० वायती दे० वायति
(→वायति) शा१ कारा का१ ० दे० १० वायमेव व१ वाप्य

मेव न१ वायमाने (→वायमेव) -b) ॥ १॥ का कि ते वाय क
वा का१ कि व (→केन) कारा प्रवृत्ता का१ प्रवृत्ता + प्रवृत्ता दे०
प्रवृत्ता (→प्रवृत्ता) दे० ११ नव (→तव) -) शा१ कारा का१ २
वया (→कथ) दे० ४ ते१ न१ वीमलपल्लवस्ते (→पल्लवकोमलस्ते)
दे० कथं मुमुक्षे भुव एव एव -d) ॥ १॥ समेष्यते दे० सामाष्यते
(→समेष्यते) दे० १० सव० दे० ११ सव० (→पाव०) दे० ६० सव०
दे० ११ समधम् (→सप्तधम्)

६४ -a) शा१ कारा वा दुकूलो (→दुकूलो)
दे० १० पार्वति दे० पार्वति (→पार्वति) दे० ह्य (→स्व)
-b) दे० मुगामि दे० मुगामि दे० १ मुगमि (→मु रि०) दे०
दृष्ट दे० दृष्ट (→दृष्ट) व१ न१ च दे० १ स (→स) -)
दे० चन्दनाका (→चन्दनाका); दे० ११ (→य); वा१ ३ दे० १० स्फुरितो
(दे० १०) (→स्फुरितो) -d) वा१ ३ मुवस्व दे० न बुद्धिरय दे० ११
व (य) भविष्यति (→न दुक्कर्य); न१ प्रविभाति (→प्रवृत्ताति);
दे० नस्तिव, दे० मेधुना दे० दे० हि (→मे त्वम्)

॥ न१ ० ॥ १॥ दे० १ पुलस्त्य; दे० २ पुलस्त्य च
६५ -a) दे० वरति न१ वृषति (→वादिनि); शा१ कारा
वा दे० १० विप्र- दे० देवर्षी दे० विप्र-ने (→विप्र-ने) -b)

दे० ११ विषुक्त इवोत् (→विषुक्तमयीत्) -0) शा१ मैव (→मैव)
दे० भिषोस्त (→भिशो त्व) -d) व१ ० पित (→पितृक)

६६ -a) दे० शिवा (→शिवो) दे० वा भीम (न१) दे०
वा १० (→वा भाव) -b) दे० १० [स] य वा (→[स] रि
वा) -0) दे० न सावङ्गतो (→अलङ्कृतो) दे० देवा देवे
दे० दिव्यासा (→देवे) -d) ॥ १॥ दे० त्वा वा वा१ वा१ ३
वा१ त्ववा (→तवा वा) दे० वया वयो मम विय

६७ ते ef ० -a) वा१ २ वा स (→वापि) -b)
व दे० १० वरदा (→वायो) दे० ११ भविष्यति (→भविष्यति) -0)
वा१ वरा (→वय) दे० शौर (→शिरु) -1) दे० ११ वरा
(→वरा) -0) दे० ११ नि-वा (→निन्दक) शा१ कारा का१ ०
पापो (→पापा) f) दे० तथा (→यथा) दे० १० १० १० योदा
(→शृण्वत्) वा१ ० वरा दे० १० १० १० प्रभो (→प्रभे); दे०
यथा पशु शृण्वत् शशिप्रभो

॥ दे० १० ० ॥ वा१ न१ पुलस्त्य; दे० पुलस्त्य च दे०
श्रीपुराण

६८ ते० ० -a) दे० प्रत्येवमुक्त्वा दे० न१ दमेवमुक्तो
दे० ११ इत्येवमुक्त (दे० ११ वरा) (→इत्येवमुक्त्वा); वा१ वचन दे०
न१ वचने (न१ ०) (→वचन) -b) ॥ १॥ कारा समुत्था
(वा१ वरा) मुवस्वोद्वत (वा१ १०) वा१ ० समुत्थातुमयोज (वा१
० त्वि) वा१ (वा१ १०) व१ समुत्थातुमयोज दे० समुत्था त्वं
वादेव्य दे० समुत्थाव श्वेव वा दे० ११ समुत्थातुमिष्टति न१

ततोऽत्यजद् मिश्ररूपं स्वरूपसोऽभवच्छिवः ॥ ६८

भूत्वोवाच प्रिये गच्छ स्वमेव भवनं पितुः ।

तवार्याय प्रहेष्यामि महर्षीन् हिमवद्गृहे ॥ ६९

यचेह रुद्रभीहन्त्या भूम्यश्वेधरः कृतः ।

असौ मन्त्रेश्वरत्वेवं ख्यातो लोके भविष्यति ॥ ७०

देवदानवगन्धर्वा यथाः किंपुरोरागाः ।

पूजयिष्यन्ति सततं मानवाश्च शुभेप्सरः ॥ ७१

इत्येषमुक्ता देवेन गिरिराजसुता मुने ।

जगामाम्बरमाविश्य स्वमेव भवनं पितुः ॥ ७२

शंकरोऽपि महातेजा विमृज्य गिरिकन्यकाम् ।

प्रधूदकं जगामाथ स्नानं चक्रे विधानतः ॥ ७३

ततस्तु देवप्रवरो महेधरः

प्रधूदके स्नानमपास्तकल्मषः ।

कृत्वा सनन्दिः सगणः सवाहरो

महागिरिं मन्दरमाजगाम ॥ ७४

आयाति त्रिपुरान्तके सह गणैर्ब्रह्मर्षिभिः सप्रभि-

रारोहत्सुलको बभौ गिरिवरः संहृष्टचित्तः क्षणात् ।

चक्रे दिव्यफलैर्जलेन शुचिना मूढैश्च कन्दादिभिः

पूजां सर्वगणेश्वरैः सह विभोरद्वित्रिनेत्रस्य तु ॥ ७५ मे. ५१

इति श्रीयामनपुराणे पञ्चविंशोऽध्यायः ॥२५॥

समुत्पातुमिषेय स. -०) ब३ ततत्यजद्, दे३ ततोऽत्यजद्
(→ततोऽत्यजत्). -८) व१ स्वरूपे, दे३ मुक्तरूपी (→स्वरूपयो-);
दे१ भव (→[अ]भवत्); व१ ३ दे३, ७ न१ हर्, दे१ भव (→शिव).

दे११ ab, cd नम्ये पुनरावृत्तम्—

203 छ निवार्यतामय भित्तु ००००सुरितावाच ।

६९. -a) ब३ हृषोवाच, दे३ वे१ न१ ततो (दे३ ०तो)
वाच (→भूत्वोवाच); दे३, ११ प्रियोगच्छ, दे१ प्रिया वाचतु, दे३ प्रिया
गच्छ (→प्रिये गच्छ). -b) दे३ १० भुवन (→भवन); ब३ स्वयमेव
मन्त्रपितु. -०) दे३ तवार्याय, वे१ तवार्याय (→तवार्याय), वा१
नराय वा१, १ प्रहो, दे३ प्रहो, दे३ प्रहो, न१ प्रहो (→प्रहो).
-८) वा१ कारा. वा१ २ दे३ न१ गृह (→गृहे), दे३ महर्षीनिव
गृहदे

७०. -a) कारा वा१, २ ब१ २ यचेह, ब३ यचेह, दे३ ७
न१ यचेह, दे३ यचेह, (→यचेह); दे३ भद्र, दे३ १० वद, +भद्र
(→वद), वा१ कारा. वा१ २ वा कृत्वा, दे१ दित्या, वे१ मा हत्या,
न१ ईहत्या (→ईहत्या) -b) वा१ कारा. वा३ वे१ गृष्मय, ब३
मृष्मया (→मृष्मय), वा१ श्वेश्वर, दे३ न१ त्वोवाच (→त्वोवाच).
दे३ छा (→छा) -०) वा१ मन्त्रेश्वरत्वेवो, ब३ मन्त्रेश्वरत्वेव
दे३ मन्त्रेश्वर इति, न१ मन्त्रेश्वरत्वेति (→मन्त्रेश्वरत्वेव)

७१. दे३, cd ०. -a) न१ यच्येव (→यच्येव) -b)
व१ दे३ ५ यत्, दे३ यत्ता (→यत्ता), दे३ रया (→रया)
-०) दे३१ पूजयामिष्यन्ति (?) (→पूजयिष्यन्ति), दे३ समन (→सतत).
-८) वा१ कारा. वा१ २ यमेधव, दे३ यमेधव (→युमेधव)

७२. -a) ब३ जलया (→जला) -b) दे३ न१ बुधा
(→मुने). -०) वा१ जलान वरम् (→जगामाम्बरम्); व१ -या
मिल्य (→आविश्य). -८) दे३, ११ स्व(य)मेव (→स्वमेव); दे३
भुवन (→भवन).

७३. -a) वा१ ०त्व (→०त्वा). -b) ब३ विमृज्या, व३
विमृज्य, दे१ न१ विमर्ष्य दे३ विमर्ष्य, (→विमृज्य) -०) दे३
ततो गत्वा (→जगामाव); कारा. प्रधूदके जगामाव.

७४. -a) दे३ ०प्रवरो (→०प्रवरो). -b) दे३, ५, ७-० प्रधूदक-
(→प्रधूदके), दे३ निरस्त (→अपास्त). दे३ 'स्ता....प.'
क्षिप्तम्, दे३ २ वे१ कृत वे (वे३ ३) न तदा स्नानमपास्त (वे३ स्ने)
सर्वकल्पिष्य (वे३ ०वे) -०) दे३ अनादी, वे३ आनादि, न३
सनादी (→सनादि). -८) दे३ सवाहो (→सवाहो); दे१ गिरि
(→गिरि); दे१ -मन्दरम् (→मन्दरम्).

७५. -a) वा१ आनादि, दे३ मयाति, दे३ आयाते, दे३ ७
न१ आयाते (→आयाति); दे३ त्रिपुरान्तके, वे३ त्रिपुरान्तके
(→त्रिपुरान्तके), दे३ ३-१० पर्यायुते, दे३ ७ पर्यायुते, वे३ पर्यायुते,
मुने पर्यायत् (→ब्रह्मर्षिभि) -b) कारा न१ सरोहद्, दे३
व्यानाहो, दे३ सरोहद् (?) (→पारोहद्); दे३ मनसापिक, दे३ पुन
(व ?) को वही (→पुनको नभौ). दे३ ०पित (→पित);
दे१ हं (?) वातुलितवहणपुनक बहुपुनित सगात. -०) दे३ पर्व
(→चक्रे); दे३ जनेन (→जलेन), दे३ पूर्व, दे३ तुल. (→पूर्व),
दे३ ७ सकल्प, न३ स्वकल्पा (→च कल्पा). -८) वा१ पूजा,
वा१ पूज, +पूजा (→पूजा), दे३ विभो इदे विनेने तु स, दे३ कृत
विभो कल्प्य नेत्रस्य तु (→विभोरद्वित्रिनेत्रस्य तु).

पुलस्त्य उवाच ।

२२. ततः संपूजितो रुद्रः शैलेन प्रीतिमानभूत् ।
सस्मार च महर्षीस्तु अरुन्धत्या समं ततः ॥ १
ते संस्मृतास्तु ऋषयः शंकरेण महात्मना ।
समाजग्मर्महाशैलं मन्दरं चारुमन्दरम् ॥ २
तानागतान् समीक्ष्यैव देवस्त्रिपुरनाशनः ।
अभ्युत्थायामिषुज्यैतानिदं वचनमब्रवीत् ॥ ३
धन्योऽयं पर्वतश्रेष्ठः श्लाघ्यः पूज्यश्च दैवतैः ।
भूतपापस्तथा जातो भवतां पादपङ्कजैः ॥ ४

पुष्टिका—गा. का. ३ दे. १ १ १० न। इति श्री (दे. [श्री])
बामनपुराणे उमासभवे, कारा ब. ३ दे. ३ ते इति श्री (कारा ब.
[श्री]) बामनपुराणे, ब. ३ इति श्री (ब. [श्री]) बामनपुराणे
उमासभवे, दे. श्री बामनपुराणे, दे. बामनपुराणे उमासभवे,
दे. ११ इति बामनपुराणे सरोमाहास्ये भुवे इतिशोभाबामनपुराणे
पुनस्तपनादवसवादे उमासभवे अध्यायनाम—या. का. ३
दे. ३ १ ११ ते। मन्दरगिरिप्रदेशो नाम, कारा उमावरप्रदानं मन्दर-
गिरिप्रदेशो नाम; ब. ३ दे. ७० ०, दे. ३ उमावरप्रदानं मन्दर-
गिरिप्रदेशो नाम अध्यायसकथा—शा. दे. ३ ०, कारा
निषकाससमीधाय, का. १४१११, का. २ द्विकवारिधोभ्याम्, ब. ३
सुतोयोभ्याम्, दे. १४२११, दे. ३ सध्याम् १४४११, दे. ३ अध्याय
१४५११, दे. ३ त्रितीयाध्याय, दे. १ नवमीध्याय, दे. १० १४२११, दे. ११
१४४११, दे. ३ त्रिचत्वारिध्याय, न। अनुविशोभ्याम्, भुवे एक
पञ्चाससमीधाय

२६

श्री गा. न। पुनस्त्य, दे. १ पुनस्त्य उवाच, दे. श्री पुनस्त्य उवाच
१—०) दे. ११ सृजिते (→सृजितो); दे. २४, दे. १४ दृष्ट
(→दृष्ट) —b) दे. १ गोतेन, दे. १ गोचिन् (→गोचिन्) —०) गा.
गोतार च, ब. (अभ्यु) सस्मार च, दे. सस्मार तु, ते। सस्मारय
(→सस्मार च) दे. महर्षस्तु, दे. महर्षेण च, ब. महर्षीन् (→
महर्षीन्); दे. स सस्मार च महर्षे, दे. स सस्मार महर्षीन् —d)
दे. न। समन्विता, दे. समावृता (→समं सत)

२. —a) गा. ते संस्मृतास्तु, ब. ते (न) संस्मृतास्तु, ब.
ते संस्मृतास्तु, भुवे संस्मृतास्तु (→ते संस्मृतास्तु); दे. भुव
(→भुव); दे. ते स्मृता स्मृतास्तु, —०) गा. ०ते (→०ते)
३ —०) दे. तापमत्तान्, दे. तापमत्तान् (→तापमत्तान्)

स्त्रीयतां वित्तुते रम्ये गिरिप्रस्थे समे शुभे ।
शिलासु पद्मवर्णासु श्लक्ष्णासु च मृदुष्वपि ॥ ५

पुलस्त्य उवाच ।

इत्येवमुक्त्वा देवेन शंकरेण महर्षयः ।
सममेव स्वरुन्धत्या त्रिभिर्भुः शैलसाधुनि ॥ ६
उपविष्टेषु ऋषिषु नन्दी देवगगाग्रणीः ।
अर्वादिना समभ्यर्च्य स्निह्य प्रपतमानसः ॥ ७
सतोऽब्रवीत् सुरपतिर्धर्म्यं वाक्यं हितं सुरान् ।

दे. सभावरिच (→समीधरी) —b) दे. देवासु (→देवसु) गा. दे.
नातना (→नातन) —०d) ब. ३ [न] भिर्भुःशैलानि, दे. ३ [न]
नि पुन्य इद, न। [न] च सपुन्य इद (→[न] भिर्भुःशैलानि)

४ —०) दे. ४ वयोद (→धन्योय) दे. ३ पर्वतश्रेष्ठ, दे.
विश्वर श्रेष्ठ, दे. १ बल्लभ (→पर्वतश्रेष्ठ) —b) गा. वाच
का. २ इतिपत्नीय (→इतिपत्नीय) —०) न। पूत (→पूत);
ब. पाता (→पाप)

५ —०) दे. स्वावता (→स्वीयता) गा. विदुता
(→विदुते) —b) दे. १ प्रत्य, दे. १ प्रुष्ट (→प्रष्टे) —०)
दे. ३ ते। तावानु (→गिवातु) —d) गा. का. २ इतिपातु, ब.
मुक्तुषु च (→मुक्तुषु च); गा. का. ब. ३ दे. १ मुक्तुषु च, का.
दे. १० मुक्तुषु च, वाच दे. ३ न। मुक्तुषु च दे. सभातु च, दे. मुक्तुषु च
(→मुक्तुषु च)

श्री दे. १० ०, गा. न। पुनस्त्य, दे. १ पुनस्त्य ॥

६. गा. १० सस्मारय —०) गा. का. २ १० सस्मार
(→सस्मार) —०) गा. दे. सस्मारय (दे. स), ब. ३ दे. १
सस्मारय (→सस्मारय) —०d) दे. १ तावानु (?) न। पूतनि
(→०तावुनि) दे. नि निपुणप्राप्ति

७ —०) दे. मुनिषु (→मुनिषु) दे. सत्तगगाग्रणी —b)
ब. नन्दिदेव, दे. मादिदेवो (→मादिदेव) —०) गा. का.
अर्वादिना, ब. अर्वा, ४ अर्वादिना, ब. २ अर्वादिना, ब. ३ दे. ११
अर्वादिनि (→अर्वादिनि) —d) दे. प्रार्ता (→प्रार्ता)

८. ब. ३ ०d ० —b) गा. ३ दे. १ पर्यवाच्य, ब. ३ दे. १ पर्य
वाच्य, दे. ३ पर्यवाच्य, दे. वाच्य पर्य, दे. ३ पर्यवाच्य (→पर्यवाच्य),
दे. (नि) हितं, दे. हिते (→हितं); दे. ३ शुभं, दे. ३ गुरं, दे. ३ गुरं

४२ १७ विविशुर्भवनं रम्यं हिमाद्रेश्चोत्तकोज्ज्वलम् ॥ १७
 ततः सर्वे महात्मानस्तपसा धौतकल्मषाः ।
 समासाद्य महाद्वारं सतस्पृहाःस्वकारणात् ॥ १८
 ततस्तु त्वरितोऽभ्यागाद् द्वाःस्रोऽर्दिगन्धमादनः ।
 धारयन् वै करे दण्डं पञ्चरागमयं महत् ॥ १९
 ततस्तमृचुर्धनयो गत्वा शैलपतिं शुभम् ।
 निवेदयास्मान् संश्रान्त् महत्कार्यार्थिनो वयम् ॥ २०
 इत्येवमुक्तः शैलेन्द्रो ऋषिभिर्गन्धमादनः ।
 जगाम तत्र यत्रास्ते शैलराजोऽग्निभिर्वृतः ॥ २१
 निपण्णो भुवि जातुभ्या दत्त्वा हस्तौ ह्रस्वे गिरिः ।
 दण्डं निक्षिप्य कक्षयामिदं वचनमब्रवीत् ॥ २२

हिमाद्रिः (→हिमाद्रः) वे१ स्फाटिको (→हाटको)

१८ -a) वे१ महात्मान (→महात्मानम्) -b) वे१ तापसा (→तपसा), ब१ २ वे१ १ न१ धौत (वे१ न१ धूत, वे१ धौत) बिल्विषा (→वैतकलषा) -c) वा१ समा (मा) साद्य, वे१ सपागम्य (→समासाद्य), का२ वे१ न१ महद् (→महा) -d) वा१ कारा का१ २ ब० वे१ ३ हास्व, वे१ हास्व (स्य) ब० वे१ ११ हास्व, न१ हास्वि (→हास्व)

१९ -a) वे११ तत लु- (→ततलु), वे१ ३ वे१ [म] म्या पाद् (→[म] म्यानाद्) वे१० 'एवरि' 'गाद्' पाठोऽप्रसृ -b) वा१ हास्वाद्रिः, ब१ वे१ ३ १० हास्वोद्ग, वे१ वे१ तद्वास्वो (→हास्वोद्ग) -c) वे१ न१ धारयित्वा (→धारयवै)

२० -a) वे११ सतस्पृग् -b) वे१ पति (ति) त्वरद् (→पति शुभम्) -d) वे१ न१ महत्का (→महत्का) वे१ कार्यति विषया (→कार्यविनी)

२१ -a) वा१ उक्त्वा, वे१ उक्ता (→उक्त) वा१ वा१ ३ वीतेन्द्र, वे१० वीतेन्द्र (→वीतेन्द्रो) -b) वे१ मुनिभि (→श्रुतिभि) वे१ भादन (→भादन) -c) वे१ वर तत्रास्ते (→तत्र यत्रास्ते) -d) वा१ ३ [म] दिभिर्भुव, वे१ हिमावृत (→[म] दिभिर्वृत), वे१ हिमावृत यस्मिन् दत्त्वा स्वयम्

२२ -a) वा१ निपण्णो, का० न१ निपणो (→निपण्णो) -b) कारा हस्त (→हस्तो), वा१ कारा का१ वे१ मुखोपरि (वा१ वे१ गिरिः (→मुखे गिरिः) -c) वे१ ३ ददि, वे१ २ दवे (→दवः) ब१ ३ वे१ ३ निपण्य (→निपण्य) वा१ कारा वा१ कक्षया (→कक्षया)।

गन्धमादन उवाच ॥

इमे हि ऋषयः प्राप्ताः शैलराज तवार्थिनः ।
 द्वारे स्विताः कार्ष्णिगस्ते तव दर्शनलालसाः ॥ २३
 पुलस्त्य उवाच ॥
 द्वाग्निनाक्यं समाकर्ष्य समुत्थायाचलेश्वरः ।
 स्वयमभ्यागमद् द्वारि समादायार्घ्यमुचमम् ॥ २४
 तानर्च्यार्घ्यादिना शैलः समानीय समातलम् ।
 उवाच वाक्यं वाक्यञ्च कृतासनपरिग्रहान् ॥ २५
 हिमवानुवाच ॥
 अनभ्रवृष्टिः किमियमुत्ताहोऽङ्कुलुमं फलम् ।
 अप्रतर्क्यमचिन्त्यं च भवदागमनं त्विदम् ॥ २६

॥ कारा ० वे१ गन्धमादन उ, वे१ १ न१ गन्धमादन

२३ -a) वे१ ऋषय (→ऋषय) ब१ सत, ब१ सर्वे (→प्राप्ता) -b) वे१ ४, ७, १० वे१ [म] गिरि (वे१ १२) न१ [म] गिरि (→[म] गिरि) -c) वा१ कारा ब१ २ वे१ ११ न१ द्वारि, वे१ द्वार (→द्वारे) वे१ द्वारे स्विता वे१ कार्ष्णि, वे१ द्वारे स्विता महात्मानसः ।

॥ कारा वे१ ०, वा१ का१ न१ पुलस्त्य, वे१ ७ पुलस्त्य उ

२४ -a) का१ वे१ ३ ७ हास्व (→हास्व), वे१ ११ भाव (→भाव्य), ब१ सपासाद्य (→समाकर्ष्य) -c) वे१ [म] गतो (→[म] गतम्) वा१ कारा का१ २ द्वार (→द्वारि) -d) ब० ३ वे१ ३ [म] वं (→[म] वं)

२५ -a) वे१ तानत्वा, वे१ तात्वा, वे१ कारणा, वे१ तावर्था, वे१ ०० र्था (→तानर्था) वे१ [म] वारिता, वे१ [म] र्वाग्नि, वे१ [म] र्वाग्निता वे१ [म] वारिता (→[म] र्वाग्नि र्वाग्नि), वे१ वीत (→वीत) -b) वा१ शुमात्वा, वे१ तमागिरि (→शुमात्वा) -c) वा१ वे१ ११ वावर (→वावर), वे१ ११ ०० न (वे१ ११) (→वावर)

॥ कारा ०, वे१ हिमवानु, वे१ हिमवानु उ, न१ हिमवानु

२६ ब१ b ० -a) वे१ अनभ्रवृष्टि, वे१ अभ्रवृष्टि, वे१ अनभ्रवृष्टि, वे१ १० वे१ अनभ्रवृष्टि न१ भ्रवृष्टि (→अनभ्रवृष्टि) ब१ किमिति (→किमिति) -b) वे१ उताङ्कुलुमं फलम् -c) ब१ भ्रवृष्टि, वे१ भ्रवृष्टि (→भ्रवृष्टि) -d) वे१ 'भवागमन' वृष्टिम्, ब१ भवा ० न१, ब१ वे१ ७ भवागमन (→भवागमन)

अयप्रभृति धन्योऽस्मि शैलराडथ सत्तमाः ।
संशुद्धदेहोऽस्म्यद्यैव यद् भवन्तो ममाजिरम् ॥ २७
आत्मसंसर्गसंशुद्धं कृतमन्तो द्विजोचमाः ।
दृष्टिपूतं पदाक्रान्तं तीर्थं सारस्वतं यथा ॥ २८
दासोऽहं भवतां निद्राः कृतपुण्यथ साप्रतम् ।
येनार्थिनो हि ते युयं तन्ममाज्ञातमर्हथ ॥ २९
सदारोऽहं समं पुनर्मृत्यैर्नष्टभिरन्यथाः ।
किं करोऽस्मि स्थितो युष्मदाज्ञाकारी तदुच्यताम् ॥ ३०
पुलस्त्य उवाच ।
शैलराजवचः श्रुत्वा श्रवणं सञ्चितमताः ।

ऊचुरद्विरसं वृद्धं कार्यमद्रौ निवेदय ॥ ३१
इत्येवं चोदितः सर्वैर्ऋषिभिः कश्यपादिभिः ।
प्रत्युवाच परं वाक्यं गिरिराजं तमद्भिराः ॥ ३२
अद्भिरा उवाच ।
श्रूयतां परितश्रेष्ठ येन काव्येण वै वयम् ।
समागतास्त्वत्सदनमरन्ध्रतया समं गिरि ॥ ३३
योऽसौ महात्मा सर्वात्मा दध्ययज्ञक्षयंकरः ।
शंकरः शूलभृक् शर्वस्त्रिनेत्रो वृषवाहनः ॥ ३४
जीमूतकेतुः क्षत्रभो यज्ञभोक्ता स्वयं प्रभुः ।
यमोन्धरं वदन्येके शिवं स्थापुं भवं हरम् ॥ ३५

२७ -३) दे३ (रात्रे) धन्योऽस्मि, दे११ धन्योस्ति (→धन्यो-
स्मि) -b) शा: ईताना त्वाच, ब: दे३ अलराजम्, ब: शैलराड
(च) घ, दे१ ४.१० शैलराजोस्मि, दे३ ईतपञ्चमि- (→शैलराजप)
-०) शा: दे११ सद्युद्धय, दे३.१० संशुद्ध (→संशुद्ध-); दे३ [-य]
घ ०, दे३ [-या] यता (→[-य] ईव) -द) दे३१ ००० लो,
दे३ प्रातवतो, न: मगवतो (→मयूखवतो)

२८ दे१ d ० -a) ब: आत्मसंसर्ग-; दे१ ४.१० न:।
मसत्समं, दे१ ००० सगं (→आत्मसंसर्ग-); दे३ -रुपुट, दे३ न:
रुपुट (→सद्युद्ध), दे११ आत्मसद्युद्धसमं -०) दे१ 'पूत'
(→'पूत'), ब: दे११ पनाक्रान्त (→पदाक्रान्त) -द) दे१ वथा
(→यथा) दे१ 'स्वतः यथा' छडितम्

२९ दे१ d ० -a) दे१ 'दासो'ह छडितम् 'न:। दे११
निद्रा (→निद्रा) -b) ब: 'पुण्यच' (→'पुण्यच') -०) न:
येनार्थिनो, दे१: येनार्हो (?) (→येनार्थिनो) दे३ न: व (→वे)
-द) शा: तस्मादा- (या?), ब: १.२ १.३.१० तस्माद्, दे३ तस्य
(सा) नु, दे१ वा ममा (→तस्मात्) दे३: अहति (→अहत्);
काच तदानुमिदार्हय

३०. दे११ दृष्टपुण्य दे३: d ० -a) दे३: वय (→सव)
-b) दे३: वे, नरुति, दे३: नृभिः, दे३: युतिभिः (→नृभिः); दे३:
दे३: [-य] कथा (दे३: 'य'), दे३: [-य] व० (→[-य]कथा) -c)
दे३: विजयो (→विजयो); दे३: १० न: युष्मता (न: 'यु' सा) (→
युष्मता)

३१ दे३: - ०; शा: ब: न: पुलस्त्य घ: दे३: यो पुलस्त्य
३२ दे३: od 'वृद्ध' ... 'व' छडितम्) दे३: वच
(न) (→वच) -b) दे३: व: छडितम् (→वच) -c) दे३:
[-य]गिरता (→[-य] गिरा), दे३: ३ विप्रं (→वृद्ध) -d) ब: ३:

३.११ [-य] न, दे१: वत्ये (→वद्रा); दे३: निवेदयत् (→निवेदय)

३२ द: d ० -a) दे३१ इत्येव (→इत्येव), शा: चान्तिा,
ब: स्मोस्ति, दे३ १.१० ते: नोस्ति, दे३: नोस्ति (→नोस्ति) -b)
दे३: मुनिभिः, न: कश्यप (→कश्यपि); काच दे३: ११ कायना
(→कश्यपा), ब: कश्यपि: कस्याम्बर, दे३: १० कश्यपादिभि
कश्यपि- ०) शा: काच. का: दे३.११ वरं, ब: ३ दे३ १० न:
गुभ (→वर) -द) दे३: ३ पाञ्चवर, दे३: पाञ्च वर, दे३: पाञ्चाननं,
दे३१ पाञ्चम (→पाञ्च तय-)

३३ काच न: ०. दे३: अद्भिर घ, दे३.११ मगिर उवाच,
दे१: मगिरा; दे३: मगिर ऊचु

३३ दे३: od 'स्वय' ... 'स' छडितम् -b) शा: दे३१
वयं न: वे, दे३: वरापक्षा (→वयं न: व) -d) द: गिरा (→गिरि)

३४ दे३: od 'वृद्ध' ... 'वृष' छडितम् -a) दे३१
योसां (घी) (→योशो) ब: छडित, दे३: सवास्ता, दे३: देवेता (→
सवास्ता) -b) दे३: १० 'य' छडित, द: 'मय'छर (→'मय'कर)
-०) काच 'पुलस्त्य', का: ३ दे३: 'पुलस्त्य', दे३: १ 'पु' (वृद्ध)
व्यवत् (→'पुलस्त्य') न: पुलस्त्यवत् रंभु -१) ब: ३ दे३:
विशेषा (→विशेषो) दे३: वृषवाहृतिवत्तवत् .

३५ दे३१ दृष्टपुण्य दे३: od 'वर' ... 'व' छडितम्
-a) ब: वेनु, दे३: वेता (→'वेनु); दे३: दृष्टपुण्य दे३: यना,
न: यन्तो (→यन्तो) दे३: वेपेनु पात्रेनु -b) दे३:
भुव (→भुव) -०) दे३.११ ११ (दे३: घ) मोन्धरं (दे३१ 'र'
(→मोन्धर); शा: काच ब: ३: ३ दे३ ११ [-य] वे, ब: न:
[-य]वे (→[-य]वे) -d) ब: ३: ३ दे३: ३.१० ११ स्थापुं, व: स्थाप,
(→स्थापु); ब: ३: न: हर भवं, दे३: ३ १० दे३: वरं हवम्
(→वर्भ हवम्)

पुलस्त्य उवाच ॥३॥

५२. ५२ हिमवदचनं श्रुत्वा मेर्वाद्याः स्वावरोचमाः ।
सर्व एवाब्रुवन् वाक्यं स्थिताः स्वेष्वासनेषु ते ॥ ५५
याचितारश्च ह्यनयो वरस्त्रिपुरहा हरः ।
दीयतां शैल कालीयं जामाताऽभिमतो हि नः ॥ ५६
मेनाप्ययाह भर्तारं शृणु शैलेन्द्र मद्वचः ।
पितृनाराध्य देवैस्तेर्दत्ताऽमेनैव हेतुना ॥ ५७
यस्त्वस्यां भूतपतिना पुत्रो जतो भविष्यति ।
स हनिष्यति दैत्येन्द्रं महिषं तारकं तथा ॥ ५८
हृत्वेयं मेनया प्रोक्तः शैलैः शैलेश्वरः सुताम् ।
प्रोवाच पुत्रि दत्ताऽसि स्वर्गाय त्वं मयाऽधुना ॥ ५९

छं३. ०. वा। ५१: ६१.९ ते। ५१ पुलस्त्य .

५५. ६३. ०. -b) ६२ १९ मेनाया, १० मेपाद्या (→मेर्वा-
द्या), ६४ पर्यतो (→यावरोच), -०) ६१ सर्व एव, ६१ सर्व
एवो- (→सर्व एवा-), ६४ [-म] ब्रवीत्य (→[-म] ब्रुवन्). -d) ६१
स्वेष्टा, ६१-९.१० ते: ५१ तेषां (→स्वेष्वां); वा। ५१.९
मेर्वाद्या, ६४ मेपु व (→मेपु वे)

५६. -b) ५१-३ मासन, ६४ घाहक, ६९ वारक
(→हा हर) -d) ५१.३ १-३ हि, ६४ [-ज]व (→[-ज]ति-),
५१ व (→न).

५७. -a) ६१ ययाह, मुने [-ज]व ग्राह (→[-ज]ययाह).
-b) ६१ ५.९.१० ते: ५१ मे वच, ६१ मद्व (→मद्वच). -०)
६३ व, ६१.९ ते (→तेर), वा। ५१.९ वा: १: ६११ दूतितस्तया
मह्यं, ५१.९ दह्याया मम बन्धेय, ५२ शृणुयोऽप्रो एवायाहा ६१ ३-१०
ते: पितृमिस्तया मह्यं -d) वा। ५१.९ वा: १.२ ६२.१-११ ते:
मेनैव (→[-ज]मेनैव).

५८. -a) ५१.३ ५१.३ २: ६१.३ ते: ५१ यत्तस्यां (→
यत्त्वस्या). -b) ५१ प्रतो (→पुत्रो), ६२.३.५.९-११ ५१ प्रतो, ६१
[-म]व (→जातो). -०) ६१ हनिष्यतु (→हनिष्यति) -d) ६१
महिय व सतारकम्.

५९. -३) वा। ६२-११ ५१ हृत्वेय (→हृत्वेयं), ६१ मायया,
६१ मेनया (→मेनया), ६१ प्रोक्त (→प्रोक्त). -b) वा। ६१.३.१०
ते: ५१, वा। ६२.६.९-११ ५१, ६१ तव (→तेनै), ६१ ते-
श्वरे (→तेनैश्वरे) -०) ५१ पुत्रि दत्तोऽसि, ६१ दत्तं पुत्राणि (?)
(→पुत्रि दत्ताणि). -d) ५१ ६२-११ हर्वाय (→चर्वाय), ६२ त्वा,
६१ तु (→तय): ५: ममा (→मया).

६०. -a) वा। ५१.९, ५१.९ ५१.९, ५१.९ (→५१.९).

शृणुनुवाच कालीयं मम पुत्री तपोधनाः ।
प्रणामं शंकरवधूर्मक्तिनम्रा करोति वः ॥ ६०
ततोऽप्यरुन्धती कालीमङ्गमारोप्य चादुकैः ।
रजमानां समाधास्य हरनामोदितैः शुभैः ॥ ६१
ततः समर्पयः प्रोक्तुः शैलराज निशामय ।
जामित्रगुणसंयुक्तां तिथिं पुण्यां सुमङ्गलाम् ॥ ६२
उत्तराफाल्गुनीयोगं तृतीयेऽह्नि हिमांशुमान् ।
गमिष्यति च तत्रोक्तो हृहचो मैत्रनामकः ॥ ६३
तस्यां तिथ्यां हरः पार्ष्णि ग्रहीष्यति समन्त्रकम् ।
तव पुत्र्या वयं यामस्तदनुज्ञातमर्हसि ॥ ६४
ततः संपूज्य विधिना फलमूलादिभिः शुभैः ।

-b) ५१ अस्वत् (→मम); वा। पुत्रा (→पुत्री), ६१ तपोधनी,
६१ तपोधन (→तपोधना). -०) वा। ५१.९ प्रमां (→प्रणामं).
-d) ६१ करोतु (→करोति), ५१.९ व, ५१ न (→म).

६१. -a) ६१ तपो (तो ?) व्यं, ६१ तत्त्वत्, ६१ ततो ह्य
(→ततो व्यं). -b) ५१ चादुकैः (→चादुकैः). -०) वा। ५१.९
५२ ३ ६१.३ ५-१०-११ ते: विलज्जमानाभावाय, वा. ५१.९
व्याधायक-
व्याधानां, ६१ तत्त्वमाना सवाधाय, -d) वा। ५१.९ वा: २ ६३-१०
ते: [-ज] चित्, ६१ [-ज] चित् (→[-ज] चित्).

६२. -a) ६१ तव (→तत्ता). -b) ६१ उज (→उज).
-०) वा। ५१.९ ५१.३ ३.५-११ यामिन (→यामिन); ५१ ३
सम्पन्ना, ६१ संवत्सरा, ६१ ते: संयुक्ता (→संयुक्ता). -d)
६१ पुण्या सुमङ्गला (→पुण्या सुमङ्गला).

६३. ६१. ०. ०. -१) वा। ५१.९ ६१ फाल्गुनी, ५१
६१ ६१.९ ५१ फाल्गुनी, ६१ फाल्गुना (→फाल्गुनी); ५१ ५१
योगे, ६१ योगे (→योगे). -b) ५१ [-म] म्नुतमामिना
(→[-म] हि दित्वायुयार). -०) ५१ संवत्सरे, ६१ ममिष्यति (?),
५१ भविष्यति (→भविष्यति); वा। निक्षोको, ६१ यतोऽसि
(→यतोऽसि). -d) ५१ ३ ६१ मित, ६१ नाम (→मैत्र); ५१ ५१
नाम, ६१-९ नामन (→नामक).

६४. ६१. ab तस्या.....ग्रहीष्यति ०. -a) वा।
वा. ५१.९ ६१ ५१ तपो (→तिथ्याय). -b) वा. ५१.९
३ ६१ ५१ ग्रहीष्यति (→ग्रहीष्यति), ६१ सर्व विभु (→समन्त्रकम्).
-०) ६१ तव (→तय), वा। ५१ ५१ पुत्रा, ६१ पुत्र्या (→पुत्र्या). -d)
६१ त्वातामिष्यतु (→तदनुज्ञातु).

६५. -३) ५१ विधिना (→विधिना). -d) ६१.९ उद

विसर्जयामास शनैः शैलराट् ऋषिपुंगवान् ॥ ६५
 तेऽप्याजग्मुर्महावेगात् त्वाकम्भ्य महदालयम् ।
 आसाद्य मन्दरगिरिं भूयोऽवन्दन्त शंकरम् ॥ ६६
 प्रणम्योर्चुर्महेशानं भवान् भर्चाऽद्रिजा वधूः ।
 सद्ब्रह्मास्त्रयो लोका द्रक्ष्यन्ति धनवाहनम् ॥ ६७
 ततो महेश्वरः प्रीतो मृनोन् सर्वाननुक्रमात् ।
 पूजयामास विविन्ता अरुन्धत्या समं हरः ॥ ६८
 ततः संपूजिता जग्मुः सुराणां मन्त्रणाय ते ।

तेऽप्याजग्मुर्महं द्रष्टुं ब्रह्मविष्ण्वन्द्रभास्कराः ॥ ६५
 गेहं ततोऽभ्येत्य महेश्वरस्य
 कृतप्रणामा विविशुर्महर्षे ।
 सस्मार नन्दिप्रमृष्टांश्च सर्वा-
 नभ्येत्य ते वन्य हरं निपण्णाः ॥ ७०
 देवैर्गणैश्चापि वृतो गिरीशः
 स शोभते मृत्तजटाप्रभारः ।
 यथा वने मूर्जकदम्बमध्ये
 प्ररोहमूलोऽथ वनस्पतिर्वै ॥ ७१ व. ५

इति श्रीवामनपुराणे पद्मविंशोऽध्यायः ॥२६॥

(६२ °राज) मुनिपुंगवान्, ६० °राट्सत्तमान्, ६१ °राट् नरपुंग-
 वान् (→°राट्सत्तमान्).

६६ -a) ६६ तया (→तेभ्यः); ६७। कारा ७।१.२
 ६।५.११ °वेदा (→°वेगाद्), -b) ७३ वायव्य, ६४ वायव्य,
 ६५.११ [५] व्याकम्भ्य, ६९ प्राकम्भ्य (→°प्राकम्भ्य); ७१ महदालयान्,
 ७२ महदालयान्, ६१ ३ ११ ११। महदालयम्, ६७ महदालय (→मह-
 दालयम्), ७१। कारा, ७।१.२ इत्या इत्य हरालयम्. -c) ६०
 आसाद्य (→आसाद्य). -d) ६१। [अ] वन्यता, का। वधु
 ५, ७।३ वदति, ६। [अ] व्याकम्भ्य (?), ७२ [अ] स्तुवन्त,
 ६।२ [अ] व ७ त, ६३ [अ] वत, ६४ [अ] नयत, ६५.७
 ६। [अ] वत, ६३ नारद, मुने [अ] वयन्त (→[अ] वयन्त).

६७ -a) ६७ [उ]क्त (→[उ]क्त); ७।२.२ ६४ महेश्वर,
 ६७ महात्मान (→महेशान) -b) ६२ काता, ६३ ७१। कर्ता, ६३
 कर्ता (? (→कर्ता), ६३ मुतावप्रभु, ६३ [अ] त्रिगुणा वधू ?
 (→[अ] त्रिगुणा वधू) -c) ६७ सद्ब्रह्मास्त्र, ६७ वपुवीग, ७।
 पञ्चमि (→सत्रस्रपान्) -d) ७१। मन्, ७।१.२ वधू, ६७
 वन (→वन-), ७।१। कारा ७।२.२ ६।७.१० ७।१ ७।१-वाहन,
 ७२-वाहन, ६३ ७ हर (→वाहनम्).

६८ -b) ६९.१० ऋषीन्, ७। महोन् (?) (→मृनोन्).
 ६२ ३ ७। वपनमात् (→प्रमुक्रमात्) -d) ६२ ७। थर्ष (→सम-
 ७।३ मुने (→हर).

६९. -c) ६२ ३ ७। तया (→तेभ्यः); ७।३
 मव (→हर); ६।१ प्रष्टु (→द्रष्टु) -d) ७।१। कारा ७।२ विष्ण्वेन्द्र
 ६४ विषिचन्द्र (→विष्ण्वेन्द्र). ७। भास्करे (→भास्कर).

७०. -a) ७।१। कारा ७।२ वेदे (का२ °हं) लोभोभि, ७।२

मुद्रन्त्वोभ्येत्य, ७३ ततो ७मभ्येत्य, ७।४.१० तत समभ्येत्य, ६३
 ततो युहं श्वेत, ६७ तत सप्तावस्य, ६९ ७। ततोमप भू (न। °भ्ये)त्य
 (→गेह ततोऽभ्येत्य). -b) ७।३ दह्युर (→विदह्युर) -c)
 ७।१। ६३.११ सरवार (→सस्मार); ७।३ नन्दी प्रयमात्र, ७३ तन्दी
 प्रयमात्र (→नन्दिप्रयमात्र). -d) ६७ ॥ (→वे); ७।१। कारा.
 का।२ वधु (सा। धु)र (→वधु); ७।१। कारा. का।२ निपण्ण,
 ६३ निपण्णा (?), ६७ निपण्ण (→निपण्णा).

७१. -a) ६।२ ७।१ महेश, ६३.७ गणेश (→गिरीश).
 -b) ६७ स्वोपनिषत्, ६९ भक्तो विमुक्तश्च, ७।१। स (न। स)
 शोभतामुक्त- (→स शोभते मुक्त-); ६३ °जटाप्रभार, ६४ °जटाप्र-
 भार, ६३ ७। °जटाप्रभार, ६९ ७। °जटाप्रभार (६। °जा) र,
 ६।१ °जटाप्रभारा (→°जटाप्रभार) -c) ६० वनं (→वने);
 ६। सर्वकटम्, ६४ सर्वकटम् (→सर्वकटम्) -d) ६।३ प्रारोहं,
 ६४ ९ प्ररुहं (→प्ररोहं); ७।१। वृक्षेव, ७।१। बालोभ्य- (→°पूतोभ्य);
 ६।३.१० वा (→वै)

पुषिपत्त-कारा. ७।२ इति श्री (कारा ७।२ [श्री]) वामनपुराणे
 उपाविवाहे, ७।१। कारा ७।२.३.५.१० ११ १। इति श्री (६।५.११ [श्री])
 वामनपुराणे उपासकवे गोरीविवाहे, ६४ इति वामने उपासकवे,
 ६७ ७। श्रीवामनपुराणे उपासकवे, ६९ ७। वामनपुराणे उपासकवे
 गोरीविवाहे, मुने. इति श्रीवामनपुराणे पुनस्त्यनारत्नसमादे उपासकवे
 गोरीविवाहे अप्यायनाम-७।१। ७।२ ६।५.१.१०.११ ७।१. ०।
 कारा ह्यालयमर्ह्यसक्यन नाम, का२ ६९ ७। गोरीविवाहो
 नाम, ७।३ उपासकवो नाम, अप्यायसक्यना-७।१। ६५ ०। कारा.
 वसुपुत्रावसोभ्याय, ७।१। वसुपुत्रावसोभ्याय, का। १।४२१।,
 का२ निवर्त्तान्तिभ्याय, ७।२.३ वसुपुत्रावसोभ्याय, ६। १।४३१।, ६३
 १।४६१।, ६३ १०।४२१।, ६४ तुषीयोभ्याय, ६। दशमोभ्याय, ६९ ७।
 पर्वान्वसोभ्याय, ६।१। भ्याय १।४६१।, मुने. पञ्चास्तमोभ्याय.

२३ १ समागतान् सुरान् दृष्ट्वा नन्दिरारयितवान् विभोः ।
अयोत्थाय हरिं भक्त्या परिष्वज्य न्यपीडयत् ॥ १
ब्रह्माणं शिरसा नत्वा समाभाष्य शतक्रतुम् ।
आलोकयान्यान् सुरगणान् संभावयत् स शक्रः ॥ २
गणाश्च जय देवेति वीरभद्रपुरोगमाः ।
क्षैवाः पाशुपताद्याश्च विश्वशूर्मन्द्राचलम् ॥ ३
ततस्तस्मान्महाशैलं कैलासं सह दैवतैः ।
जगाम भगवान् शर्वः कर्तुं वैवाहिकं विधिम् ॥ ४

तत्सस्मिन् महाशैले देवमाताऽदिति, शुभा ।
सुरभिः सुरसा चान्वाथकुर्मण्डनमाकुलाः ॥ ५
महास्त्रिशेखरी चारुरोचनातिलको हरः ।
सिंहाजिनी चालिनीलभ्रजमकृतकुण्डलः ॥ ६
महाहिरत्नबलयो हारकेयूरनूपुरः ।
सद्युक्ताजटाभारो वृषभस्थो विराजते ॥ ७
सस्याग्रतो गणा, स्वै, खैरारूढा यान्ति वाहनैः ।
देवाश्च पृष्ठतो जग्मर्हुताशनपुरोगमाः ॥ ८
वैनतेयं समारूढः सह लक्ष्म्या जनार्दनः ।

ॐ दे० ०, शा० न० पुलस्त्य ; दे० २ ७ पुलस्त्य छ

१ -a) दे११ सदागतम् (→समागतम्) -b) दे१ * 10
विभो, दे१ 4 9 11 विभो (→विभो) दे१ नदीनास्यातावन्विभु, दे११
भादिदाख्यातावन्विभो, न१ नदिनास्यातावन्विभो -a) दा१ कार
का१ 2 परिज्यन् प्रसोदयन्, दे१ 4 7 परिक वज्यान् (दे१ * 2) पीडयन्

२ -a) द१ ब्राह्मण (-ब्राह्मण) दे१ ७ वच (-गत्वा)
-b) दे१ परिवर्ज्य (-समासाद्य) -c) दे१ कलोक्याभ्यान्, दे१
अतोप्यभ्यां दे१ भालोक्यभन्, व१ ततोप्यभ्यान् (-आतोप्यभ्यान्)
दे१ भ्रातोप्यभ्यां दूरोपायौ -d) शा१ कारा का१ २ दे१ सम (दे१ मा)
माय (शा१ दे१ ष्य) ॥ (दे१ ष), व१ ३ दे१ स (व० ३स) भाव
वय (शा१ ँ, व१ ३ ँस), दे१ सभवे वय, दे१ समविषय स, व१
सभापयत् (व१ सभापयस)

३ -अ) है। अयसि (→अय) -b) है। देवप्रद (→वीर
अप्रद) -c) है। सौम (१) है। शीवा (२) है। शीव (→श्रीवा)
शा। कारा का। २ पश्याश्रयि, है। पत साध (→पश्याश्रय)
-d) शा। विवशु (→अविशु) ब। + है। अन्तरालयम्, है।
अन्तरालयम् (→अन्तरालयम्)

४ दे० abc ○ -a) दे० वत्समान (→वत्सलमान्)
 -b) दे० वीनामान् (→वीनास) दे० देवतं वृद्ध (→सह देवतै)
 -c) द्या० वाप का० २ धनु, दे० ५ ११ खं (→शर्व) -d)
 द्या० देवाहिके, का० ब० २ दे० देवाहिनी (→देवाहिक)

५. -a) वा: तस्मात्, वे: तस्मै (-तस्मिन्) ब: उँत,
वे: उँतो (-उँने) -b) दे: मातादिभि (-माताप्रदिति)

वा० का० २ दे० शुभं (दे० भा) (→युभा) -०] ३। गुरति,
 दे० गुरमी, दे० ग्रास्ति (?) (→गुरभि)। दे० ३। गुरमा,
 दे० १० सखमा (→गुरबा) वा० का० २ गुरसास्त्वयायां काट
 गुरमायास्त्वया याव्या -०] वा० का० २ वृमर्षिदत्तमाकुता, व०
 वृमर्षिदत्तसद्विया, दे० वृमर्षिदत्तमाकुता, दे० वृमर्षिदत्तमाकुता,
 दे० वृमर्षिदत्तमाकुता

६ दे० १-१६ ० -a) वा० का० दे० २-१०-११
 महाविष्णु (दे० १०, हिं) लिखरी (दे० ११) प, ब० महाविष्णुखरी दे०
 महा लिखरवरी (-महाविष्णुखरी) -b) ब० न० ओषधना
 (-ओषधना) -c) वा० का० बालिनाल, काप का० बालि
 नातो (काप लो), ब० दे० बालिनील, द, बालनील, ब० ब्याल
 नील, न० बाय्मूल (-बालिनील) -d) वा० कुण्डल, ब०
 मुण्डल, न० कुण्डल (-कुण्डल) -cd) दे० तिहाबनी ब लिनी
 निवर्ना कुल कुण्डल

७ दे० ○ (इ द वा वि) -३) दे० ५ महाहि
(→महाहि) दे० एला (→एला) वृदे वनप (→वनप)
-४) दे० एर (→एर) दे० ४ न० नूरी, दे० ७७०, दे० १००
(→नूर) -५) व३ दे० समु (व३ व) प्रद० दे० समुलन
(→समुलन) -६) दे० ४ न० वृपवत्सो (→वृपवत्सो) दे० व्यपा
वत (→विरावत)

८. दे० ० (इ १ पा वि) - ०) दे० प्रकृतो (→ प्रकृतो)
- ३) दे० ११ गण (→ गमा)

९. दे० ० (इ १वा वि) -a) सा० नरेश जी
ब० २ दे० १० धनदेय (ब० १५) (-धनदेय) -b) दे० १ न०

प्रयाति देवपार्श्वस्थो हसेन च पितामहः ॥ ९
गजाधिरुद्धो देवेन्द्रशूलं शुक्लपटं विभुः ।
धारयामास विततं शूच्या सह सहस्रदक् ॥ १०
यमुना सरिता श्रेष्ठा बालव्यजनमुत्तमम् ।
श्वेतं प्रमृष्ट हस्तेन कच्छपे संस्थिता ययौ ॥ ११
हंसकुन्देन्दुसंकाशं बालव्यजनमुत्तमम् ।
सरस्वती सरिच्छ्रेष्ठा गजारूढा समादधे ॥ १२
श्वेतवः पट् समादाय कुसुम गन्धसयुतम् ।
पञ्चवर्णं महेशान जम्बुस्ते कामचारिणः ॥ १३

सख्या सह (→सह सख्या) या। जनार्दना (→जनार्दन) -d)
या। हस्तश्व (→हस्तेन च)

१० दे० ० (इ १ पा वि) -a) ब२ गजाधिरुद्धो
दे० गजाधिरुद्धो, दे० गजाधिरुद्धो (→गजाधिरुद्धो) -b) दे०।
युन (→युन) ब० शुक्लपट, दे० शुक्लपट (→शुक्लपट) ब० ३
दे० ३ ५ १० दे० न० विभो (ब० १० दे० १०) (→विभु) -c)
ब० ३ दे० ११ न० वित (दे० ११ न० स दे० ११) (→वितत) -d)
या० कारा ब० २ दे० ३ ५ १० ११ दे० स (दे० ३ दे० ११ मा, दे० ११ म)
हेन्द्राव्या ब० सह सख्या (→सख्या सह) दे० ४ ५ ७ १ धृक्
(→०हृक्)

११ दे० ० (इ १ पा वि) या० कारा ब० २ ११
०-१२ b ० (इ स) -a) दे० यमुना, दे० य ० ० (→यमुना)
या। सरिता दे० सरिता (→सरिता) -b) दे० बालव्यजनम्, दे० १०
बालव्यजनम् (→बालव्यजनम्) -c) दे० ३ ११ स्वे (दे० ११ स्वे)
त (दे० ११) (→स्वेत) -d) दे० श्वेतवः दे० न स्थिता, दे० ११
संस्थिता न० न समा (→संस्थिता), ब० ३ श्वेतवः (ब० ३ स्वे)
महेशान

११ श्लोकात्पर दे० पुस्तके अधिकम्—

204 ० द्वितीयमेव सकाशं बालव्यजनमुत्तमं ।

१२ दे० ० (इ १ पा वि) या० कारा ब० २ ab
० (इ ११ पा वि) -a) दे० १ न० द्वितीय मेव सखाश -d)
ब० ३ दे० १ न० पदे (→पदे), दे० गजा रुद्धि मादवे
ab, cd बदगयोमध्य दे० पुस्तके अधिकम्—
205 ० श्वेत प्रमृष्ट हस्तेन कच्छो धारिता ययौ ।

१३ दे० ० (इ १ पा वि) -a) न० पञ्चमादाय (→
पट् समादाय) -b) दे० ११ युताम् (→युताम्) -c) ब० १ पट्, दे० ११
पट् (दे० ११ पट्) दे० १ पट् (→पट्) या० महेशान, कारा

मत्तमैरावणनिभं गजमारूढा वेगवान् ।
अनुलेपनमादाय ययौ तत्र पृथुदकः ॥ १४
गन्धर्वास्तुम्बुरुपा गायन्तो मधुरस्वरम् ।
अनुजम्बुर्महादेवं वादयन्तश्च किन्नराः ॥ १५
नृत्यन्त्योऽप्सरसश्चैव स्तुवन्तो ध्रुवपथम् ।
गन्धर्वा यान्ति देवेशं त्रिनेत्रं शूलपाणिनम् ॥ १६
एकादश तथा कोट्यो रद्राणां तत्र वै ययुः ।
द्वादशैवादितीयानामष्टो कोट्यो वसूनपि ॥ १७
सप्तपष्टिस्तथा कोट्यो गणानामृषिसत्तम ।

प्रकृतो, दे० ४ १० दे० १ महेशान (दे० १०) (→महेशान) -d)
दे० ५ ० कारिण (दे० ५ ०), न० १ कारिण (→कारिण)

१४ दे० ० (इ १ पा वि) -a) का० ब० न० मत्तमे
रावण, दे० १० उत्तमैरावण, दे० उत्तम वैरावण (→उत्तमैरावण)
-b) दे० ३ गजमारूढा दे० गजमारूढा (?), दे० गजमारूढा
(→गजमारूढा) -c) ब० दे० अनुलो (ब० १ न०) पट (→अनु
लेपन) -d) या० कारा का० ३ तीर्थ (या० १०) (→तत्र), दे०
पृथुदक, दे० पृथुदक, दे० ११ पृथुदक (→पृथुदक)

१५ दे० ० (इ १ पा वि) -a) या० तुम्बुरु, कारा
का० २ न० तुम्बुरु, ब० तुम्बुरु, दे० तु पुर (→तुम्बुरु) -b)
ब० २ स्वर (ब० १०) (→स्वर) -c) कारा महेशान,
दे० महेशान (→महेशान) -d) दे० किन्नरा (→किन्नरा)

१६ दे० ० (इ १ पा वि) दे० cd ० -a) या०
ब० नृत्यन्तो, कारा का० २ ब० ३ १० नृत्यन्तो (का० १ ३ १०),
ब० नृत्यन्ति दे० नृत्यन्तो (→नृत्यन्तो), दे० रद्राणां (→रद्रा
णां) -b) दे० १ ययु न० बने (→च तत्र) -c) दे०
मातृ गन्धर्वान् न० अनुगन्धर्वान्, (→गन्धर्वा यान्ति) -d) कारा
का० २ दे० ११ कारिणम् (→पाणिनम्)

१७ दे० ० (इ १ पा वि) दे० ab ०, दे० १० bcd
० -a) दे० एकादश (→एकादश) -b) दे० ११ न०, न० पा
(→न०) -c) ब० २ द्वादश (→द्वादश) या० कारा का० २ पात्र
(→पात्रान्) दे० ११ द्वात्रिंशद्विंशतानां, दे० षष्ठो कोट्यो वसूनां
हि -d) या० कारा का० ३ षष्ठो वै वसवो ययु, ब० षष्ठो कोट्यो
वसूनि, दे० वसूनामाष्टकोटय, दे० विंशतानां च द्वादश

१८ दे० ० (इ १ पा वि), दे० १० a ० -a) दे० ३
पष्टि (→पष्टि) b) दे० ऋद्धि, दे० ध्रुवि (→ध्रुवि),
दे० ४ १० दे० १ सत्तमा (→सत्तम) -c) ब० २ दे० ११ ययु

उन्मत्तेवागमन्नप्रा हरदर्शनलालसा ॥ २७
अन्यातिक्लान्तीशानं श्रुत्वा स्तनभरालसा ।
अनिन्दित रूपा बाला यौवनं ख कुशोदरी ॥ २८
इत्थं स नागरस्त्रीणां शोभं संजनयन् हरः ।
जगाम वृषभारुढो दिव्यं श्वशुरमन्दिरम् ॥ २९
ततः प्रचिदं प्रसमीक्ष्य शंभुं
शैलेन्द्रवेश्मन्यरला भ्रुवन्ति ।
स्थाने तपो दुधरमग्निकाया
धीर्णं महानेप सुरत्तु शंभुः ॥ ३०
स एष येनाङ्गमनङ्गतां कृतं
कन्दर्पनाम्नः कुसुमायुधस्थ ।
नतोः क्षयी दक्षविनाश्रक्तो

भगाहिहा शूलधरः पिनाकी ॥ ३१
नमो नमः शंकर शूलपाणे
मृगारिचर्माम्बर कालशत्रो ।
महाहिहाराङ्कितहृण्डलाय
नमो नमः पार्षतिवल्लभाय ॥ ३२
इत्थं संस्तूयमानः सुरपतिविधृतेनातपत्रेण शंभुः
सिद्धैर्वन्द्यः सयक्षैरहिकृतलयी चारुमस्मोपलिप्तः ।
अग्रस्थेनाग्रजेन प्रमुदितमनसा विष्णुना चातुगेन
वैवाहीमङ्गलाख्या हुतवह्मद्वितामारुरोहाय वेदीम् ॥ ३३
आयाते त्रिपुरान्तके सहचरीः सार्षं च सप्तर्षिभि-
र्व्यग्रोऽभृद्गिरिराजवेश्मनि जनः कारुष्याः समालङ्कृतौ ।
व्यावृत्त्यं समुपागताश्च गिरयः पूजादिना देवताः

६. ५

हृत् (→हृत्)

२८ दे३ abO -३) बा३ प्रत्यातिनाम्नु (?) , का३
मन्यानि प्रातम्, दे३ कन्यातिक्लान्त (?) , वे३ प्रनातिक्लान्त (→प्रम्या
तिक्लान्तम्) -b) ब३ ७ ग्रहलेन, दे३ 1 [-३] (?) , ला स्तन-
वे३ श्रुत्वा स्तान- (→श्रुत्वा स्तन) दे३ भापरासता (→भापरासता)
-O) दे३ 10 कुशो (→रूपा) -d) दे३ निर्जित च (→कुशोदरी)

२९. a) ब३ दे३ 9 न३ मगर- दे३ मगर (→नागर)
-b) ब३ 2 संशोभ, न३ सन्नम (→शोभ स-), दे३ जननो हर
(→जनयन्हर) -O) ब३ ० कृत्वा (→कृत्वा) -d) दे३ १ श्वशुर-
दे३ स्वशुर (→श्वशुर)

३०. दे३ ०. -a) ब३ तस्मिन् (→तत) -b) दे३
वेमन् (→वेदमनि), ब३ ३ [-य] बला (→[-य] बला), ब३ 2
ब्रुवता (→ब्रुवन्ति), दे३ ब्रुवन्ति (→ब्रुवन्ति) -O) ब३ तपो, न३
तपा (→तपो) ब३ शम्भिकाय (→शम्भिकाया) -d) बा३ चीर्णं,
वे३ ३ चीर्णं, न३ चीर्ण (→चीर्णं), बा३ मङ्गली (य) व, दे३ मङ्गलेषु,
दे३ 11 मङ्गलय (→मङ्गलेषु), बा३ स्वस्त्युक्तं शम्भु, नारा दे३ भुरे
(दे३ ०) पु शम्भु, दे३ भरस्तु शम्भुना, दे३ न३ भुरेलाय, दे३ यतो
मदेल (→भुरस्तु शम्भु).

३१ -a) बा३ कारा का३ 2- सपापदेनाङ्ग (का३ ०)
(→स एष येनाङ्गम्) का३ 3- [य] न इषा, क्व३ ब३
दे३ 7 [-य] नगता (→[-य] नगता), दे३ 11 हुत (→हुत),
दे३ ३ एवं योगयमन कृणोती हुत -b) दे३ ३ वे३ ताव, दे३
नाम्ना (→नाम्ना), न३ कृत् (→कृत्) -O) कारा क्युनयो,
ब३ कृतो दाय, दे३ इदो नमः, दे३ न३ इदोस (न३ ०) यो, दे३ नृत्ते-

सयो, दे३ ० जटी, दे३ 11 नतो नतो (→नतो सयो), दे३ पा
(वे३) (→रूप) -d) दे३ भगान् (→भगान्), दे३ 11 दूल
पिनाकवारी (→दूलधर पिनाकी)

३२ -b) ब३ ३ बामशयो (→कालशयो) -O) बा३ का३ 2
हार शुभं, कारा हार कर्णं, दे३ ० हारातम् (→हापङ्कितं),
दे३ ० कृत्वा (→कृत्वा) -d) नलं (?) (→वस्तं)

३३ -a) ब३ एव (→इत्थं) बा३ विवृततां, दे३ विवृतेनो
(→विपृतेना) -b) बा३ कारा बा३ 2 सपत्नी, दे३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३
सपत्नी (→सपत्नी) बा३ कारा का३ 2 दे३ कृतवलय, दे३ कुल-
वलय (→कृतवलय) -O) ब३ अग्रलेन, दे३ अग्रस्थेन (→अग्र
स्थेन), दे३ [-य] अग्रन (अग्रजे ?) (→[-य] अग्रजेन) दे३ 11 प्रमुचितं
(→प्रमुदितं), दे३ 11 चारुषेन (→चारुषेन) -d) बा३ का३ 2
वैवाहा (का३ ०), कारा वैवाहा, दे३ वैवाहि, दे३ वैवाह, दे३ 11
वैवाहो (→वैवाही), बा३ कारा लाया, का३ 2 ग्रहीतपाजय, +
लाया, दे३ लाय दे३ वाया, दे३ 11 लाया (→लाया),
दे३ १ ५ १० दे३ सतिताम् (→मुदिताम्), दे३ देवी दे३ १ न वेदिम्
(→वेदीम्)

३४ -a) बा३ का३ ३ ५ प्रायान्ति (बा३ का३ ०), ब३
दे३ 1० दे३ प्रायान्ति (→प्रायाते) बा३ कारा का३ 2 ० हृत्, दे३
भगं (→भर्तृ) -b) दे३ व्यापा, दे३ व्ययो (?) (→व्ययो), दे३
गृहीत् (?) (→[-य] गृहीत्), ब३ ३ तपनि (→वेदमनि),
गा३ वता (→जन) ब३ ३ दे३ ५ १० वे३ कन्या, दे३ न३ कन्य,
दे३ कन्य- (→कन्या), दे३ न३ समालङ्कृत (न३ ०), दे३ दूमा-

प्रायो व्याकुलिता भवन्ति सुहृदः

कन्याविवाहोत्सुकाः ॥ ३४

प्रसाध्य देवीं गिरिजां ततः स्त्रियो
दुःखलशुक्लामिवृताङ्गयष्टिकाम् ।

आत्रा सुनामेन तदोत्सवे कृते

सा झकराभ्याश्चमथोपपादिता ॥ ३५

ततः शुभे हर्म्यतले हिरण्यये

स्थिताः सुराः शंकरकालिचेष्टितम् ।

सङ्कतो (→अनासङ्गतौ) -८) वा॥ ३३ दे० न॥ व्याकुल्य (वा॥
प०, ३३ ल) स (न॥ ल) मुपागता (वा॥ ल), दे० व्यप
सङ्गमित (वा०) (→व्याकुल्य समुपागता) दे० मित्रिजा (→
मित्रिजा), दे० पुत्रो विना (→पुत्रविना) ब२ दे० दयता, दे० १ न
द्वैतवाद (→द्वैता) -८) दे० प्रयाति (→अवगति) दे० [अ]
लुका, दे० [अ] लुक (→[अ]लुका)

३५ व३ odO -a) कारा प्रसाध, वे१ प्रसाध
(→प्रसाध्य), दे११ देवी (→देवी) -b) व१ 'बुकोभि', दे३ 'ताम-
काभि', दे७ 'बुक्तेन', दे९ 'बुक्ताभि' (→'बुक्ताभि'), वा१ कारा
का१२ बाबा व मुकाभिबुताङ्गविकार, दे४ दुक्कामुकाभिबुता-
यविकार -c) बा१ कारा का१२ नवोत्सवे, दे४ सद्योत्सवे, दे१
सद्योत्सवे, दे९ घोडो (हता?) स्ववी (→सद्योत्सवे), दे९ न१ इवा
(→इवी) दे१ भ्राश मुनाभिन तथा सवेतात -d) का१२ दे४ वे१
'म्याल (→'म्याल), दे१३ ज्यो (यो?) ह, दे११३ ज्योप, दे१
ज्योपी (→ज्योपी)

इ६ ब३ ab ० -a) दे१ धृमं हर्म्यं, दे१० धुमे हर्म्यं
(→ धुमे हर्म्यं); दे१ हिरण्यवे (→ हिरण्यमये) -b) दे३ शिता
(→ शिवता), दे११ सदा (→ सुदा) दे३ कलिवेष्टित, दे४ कलिवेष्टित,
दे१० कालिवेष्टित (→ कालिवेष्टितम्) -c) क२ देवा,
पि, दे३.५.१० देवापि, दे४ देवअ (→ देवापि) क२ कृताप, न१
कृताप्यवे, दे१.५.१० ११ न१ कृता (दे११ व) ग्या (→ कृता-
ग्या): धा१ काप पश्चति देवा (काप व) सस (काप स)
मनहताप (काप ०) का१ पश्चति देवा (?) पि सस-
कृताप -d) ब३ नृपु, दे१ नृपु, दे११ नृपु, न१ सपु (→ नृपु)

३७ -अ) पा। काय. का। धन (-यन); दे। वास
(-वीश), दे। २. ५१० विविश (-विविश). पा। सुकुसुम, दे।
कुकुमित (-सुकुसुम) दे। -अयलो, न। -अयलो (-अयलो);
पा। काय. का। २ वारिण, दे। वारि (?)णो, दे। वादही, दे।

पश्यन्ति देवोऽपि समं कृशाङ्गया

लोकानुजुष्टं पदमाससाद ॥ ३६

यत्र क्रीडा वित्तित्राः सकुसुमतरवो वारिणो विन्दुपातै-
र्गन्धाब्जैर्गन्धचूर्णैः प्रविरलमवनौ गुण्डितौ गुण्डिकायाम् ।
मुक्तादामैः प्रकामं हरगिरितनया क्रीडनार्थं तदाऽथव
पश्चात् सिन्दूरपुञ्जैर्विरतविततैश्चक्रतुः क्षमां सुरकायाम् ॥३७

एव क्रीडा हरः कृत्वा समं च गिरिकन्यया ।

आगच्छद् दक्षिणां वेदिमृषिभिः सेवितां दृढाम् ॥ ३८

१। वारि ७, शा। विन्धवर्त, दे० विन्धुवाकी (→विन्धुवर्त),
 दे० यर शीडा विन्धिा सुकुसुममोर्षा(र)विन्धुवर्त -b) शा।
 कारा का। व। दे० १ गन्धार्द, व० २ गुन्धार्द, दे० १ गन्धार्द
 (→गन्धार्द) व। १ विन्ध, दे० १ पूर्ण (→१ पूर्ण), कारा
 दे० १ धर्वा, व। २ अन्धी, ३ व (१) वन्, दे० वन्ती, दे०
 वन् नी (तो ?), व। १ वयती (→भवती) शा। काप. का। २
 कीडि (कारा) व। शा। तो, का० वा) वडिवायाम, व। ३ गुण्डितो
 गुण्डिताया, व० कीडितो गुण्डिवाय, दे० १ गुण्डितो गुण्डिकाया,
 दे० कीडितगुण्डिकाया, दे० शिडितो कन्दराय, दे० कोडितो गधि-
 काय, व। नीषितो वडिताय (→गुण्डितो गुण्डिकाया) -c) दे०
 १ वाय (→१ वाय), दे० १ १ वयतो (दे० १ यो) दे० १ वुताया (→
 १ वनया) शा। कारा का। ३ तदा (का। १ वा) वाद (का० १ वा),
 व० १ तदाय, दे० १ तदाय, दे० १ वडिताय, दे० १ तदा व
 (युत ?), दे० तदाय, दे० १ वडिताय, दे० १ तदाय, दे० १ तदाय,
 दे० १ तदा वय (१) (→१ वाय) -d) शा। १ वायव्यभूयुक्ती,
 का। १ वायव्यभूयुक्ती, दे० १ वायव्यभूयुक्ती, व। १ वायव्यभूयुक्ती
 पिदे (→१ वायव्यभूयुक्ती), शा। १ वा [वा]विचलित, कारा
 [वा]विचलित, का। विचलित, दे० १ [वा]विचलित विचलित,
 दे० १ [वा]विचलित (१), दे० १ [वा]विचलित, दे० १ [वा]विचलित
 वुयुक्ती (→[वा]विचलित), शा। १ वुयुक्ती वुयुक्ती, कारा
 का। वुयुक्ती (१) व० १ वुयुक्ती, व० १ व० १ वुयुक्ती वुयुक्ती
 वुयुक्ती, दे० १ वुयुक्ती वुयुक्ती वुयुक्ती (→१ वुयुक्ती वुयुक्ती)

३८. -a) दा१ नीच, दे१ ११ कीडा (→कीडा); दे१ कीडा (→हला) -b) दे१ ता, +ता, दे१ १ न१ हि (→घ); दे१ ह-ना(क१)न्यया (→गिरिन्यया) -c) दे१ आच्छद (→भागच्छत्) -d) बारा शुनिमि (→शुनिमि), न१ तया (→हकाम); दे१ शुनिमिन्न निर्देहिता.

अवाजगाम हिमवान् शुक्लाम्बरधरः शुचिः ।
 पवित्रपाणिनरादाय मधुपर्कमयोज्ज्वलम् ॥ ३९
 उपविष्टस्त्रिनेत्रस्तु शार्ङ्गं दिक्षमपश्यत ।
 सप्तर्षिकाश्च शैलेन्द्रः सूपविष्टोऽवलोकयन् ॥ ४०
 सुखासीनस्य शर्वस्य कृताञ्जलिपुटो गिरिः ।
 श्रोवाच वचन श्रीमान् धर्षसाधनमात्मनः ॥ ४१
 हिमवानुवाच ।
 मत्पुत्रीं भगवन् कालीं पौत्रीं च पुलहाग्रजे ।
 पितृणामपि दौहित्रीं प्रतीच्छेम मयोद्यताम् ॥ ४२
 पुलस्त्य उवाच ।
 इत्येवमुक्त्वा शैलेन्द्रो हस्तं हस्तेन योजयन् ।

प्रादात् प्रतीच्छ भगवन् इदमुच्चैरदीरयन् ॥ ४३
 हर उवाच ।
 न मेऽस्ति माता न पिता तथैव
 न ज्ञातयो वाऽपि च बान्धवाश्च ।
 निराश्रयोऽहं गिरिमृद्वावासी
 सुता प्रतीच्छामि तवाद्रिराज ॥ ४४
 इत्येवमुक्त्वा वरदोऽवपीडयत्
 करं करेणाद्रिकुमारिकायाः ।
 सा चापि संस्पर्शमवाप्य शंभोः
 परां मृदं लब्धयती सुर्ये ॥ ४५
 तथाचिरुदो वरदोऽथ वेदिं

३९ -a) दे३ १० ११ ते१ मध्या (→मया) -b) दे९
 ०वर (→०वर) -c) दे९ ०पानि (→०पानि) -d) शा१ का१
 का१ २ मयो जलन, दे३ १० ११ अवाजगाम, (→अवाजगाम)

४० -a) दे९ विष्टा (→विष्ट) ब१ २ सतस्तन (→त्रिने-
 त्रस्तु) -b) शा१ शा१, का१ शा१, दे१ १ शा१ (→शार्ङ्ग) दे२
 मपश्यत, दे३ अर्षसात, दे९ उपारित्य (→अपश्यत) -c) शा१
 सत्पर्विकाश्च, ब१ २ न१ सत्पर्विकास्तु, दे३ मृद्विपरास्तु, दे९ सत्पर्वि-
 कता (→सत्पर्विकाश्च) शा१ शैलेन्द्रा दे९ वीसस्तु (→शैलेन्द्र) ।
 का१, सत्पर्विपर्वितैः ब्रह्म -d) ब१ २ दे३ दे१० तूपविष्टो दे१ सूप
 विष्टा, दे९ तूपविष्टे, दे९ उपविष्टो (→सूपविष्टो) का१ का१ दे९ ३ ४
 दे१ न१ अवलोकयन् (न१ ०यत्) ब१ २ [-अ] वलोकयत् (→
 [-अ]वलोकयन्)

४१ -a) शा१ सुखासीनस्य ब३ अवासीनस्य (→सुखा-
 सीनस्य) शा१ का१ दे३ १ ११ सर्वस्य, का१ सवस्य नशर्वस्य
 (→शर्वस्य) -b) ब३ ०पुटो गिरि, दे३ ०पुटागिरि, दे९ ०पुरोहृद,
 दे११ ०पुरो गिरि (→०पुटो गिरि) -c) शा१ ग्रामान् (?) दे३ ११
 श्रीमान् (→श्रीमान्) -d) दे११ ११११ (→साधनम्) शा१
 आत्मनः, दे३ आत्मन (→आत्मन)

४२ का१ ०, दे९ १ हिमवान् दे९ न१ हिमवान्
 ४३ -a) शा१ का१ का१ २ मत्पुत्री दे११ सत्पुत्री
 (→मत्पुत्री) शा१ का१ का१ २ काली (→काली) -b)
 शा१ पीने च, का१ पीक्षीय, का१ २ दे११ पीथी च दे९ पीथा च
 दे३ पीथी तु (→पीथी च); शा१ का१ ० ब१ २ पुलहाग्रज (का१ ब१
 ०ज) का१ पुलहाग्र हृ, दे२ पुलहाग्र च, दे९ पुलहाग्र च, दे९ न१
 पुलहाग्रजा (→पुलहाग्रजे) -c) दे९ भग (→[-अ] वि) शा१
 का१ दे११ दौहित्री (→दौहित्री) -d) ब३ प्रत्यच्छे (→प्रतीच्छे)

शा१ का१ का१ दे३ १ ११ ०दिताम्, का१ ०वित, दे३ ०वता
 (→०वताम्)

४४ शा१ का१ दे९ ते१ न१ पुलस्त्य दे९ पुलस्त्य उ; दे९ श्री
 पुलस्त्य

४५ दे९ ० -a) ब२ उक्ता (→उक्ता) -b) शा१
 का१ का१ २ दे९ न१ इत्ये हस्तस्य (शा१ का१ ०नि) योजयन्
 (दे९ ०यत्) -c) दे९ प्रा (ग) दृष्ट (→प्रादात्) न१ प्रतीच्छन्
 (→प्रतीच्छा) शा१ का१ दे११ न१ भगवाद् (→भगवन्)

का१ पुलस्त्ये ०d मध्ये मधिकम्—
 २०६ ० म मृद्वितु कर ।

निशम्य वचन तस्य सित्वा किञ्चिदो हृद ।
 जाला विधेयकायत्वम् ।

४६ का१ दे९ १ ० शा१ श्री हर उवाच दे९ हर उ दे९ ते१
 न१ हर

४७ ब१ १ ०d ० -a) दे११ नमोस्ति, ते१ ममस्ति
 (→नमो स्ति) का१ व कश्चित्, ब१ ३ न मधु (→तदेव) -b)
 दे३ ते१ वारिप (→वारिप) शा१ का१ का१ २ दे९ १ ११ ते१ न१ न
 (→व) दे९ १० बान्धवाणा (→बान्धवाणा) ब१ ३ तथैव गीत न
 कुल न चाद्रि (ब३ यो०दा), दे९ न जम मृदुर्न सखा सहोदर
 -d) दे९ सखा (→मुला) दे११ तवादि (→तवादि)

४८ ब१ ३ ० -a) न१ ०मुतो (→०मुक्ता); शा१
 वरदा (→वरदा) शा१ मवपीडयत्, का१ दे९ [-अ] म्ब (दे९
 ०य) पीडयत्, दे९ २ ते१ च पीडयत् (ते१ ०यत्), दे९ च पिडयन्,
 दे९ म्बपीडयत् (→[-अ] मवपीडयत्) -c) शा१ का१ का१
 स (→सत्) दे९ स स्वर्ष (→सत्स्व) -d) का१ लब्धयती
 (→लब्धयती); दे९ ४ ९ न१ मद्य, ते१ सुर्या (→सुर्ये)

४९ दे९ १ ० -a) दे९ तथा (वि) चिरुदो, न१

सहाद्रिपुत्र्या मधुपर्कमश्नन् ।

दत्त्वा च लाजान् कलमस्य शुक्ला-

स्ततो विरिञ्चो गिरिजासुवाच ॥ ४६

कालि पश्यस्व वदनं भर्तुः शशधरप्रभम् ।

समदृष्टिः स्थिरा भूत्वा कुरुष्वाम्येः प्रदक्षिणम् ॥ ४७

ततोऽम्बिका हरमुखे दृष्टे शैत्यमृपागता ।

यथाकर्म्मिसंतप्ता प्राप्य दृष्टिमिवावनिः ॥ ४८

भूयः प्राह विभोर्वैकत्रमीक्ष्येति पितामहः ।

लज्जया साऽपि दृष्टेति शनैर्ब्रह्माणमब्रवीत् ॥ ४९

ततोऽम्बिका (→तयाधिकृतो); व१ ३ ह्योरजल्प्य स जगाम
वेदि -b) दे० महाद्रि (→सहाद्रि); दे१ अथत्, दे१
पात्र, न१ सुपात्र (→अश्नत्) -0) कारा हत्वा च, दे३ दत्त्वाश्च,
दे३ दत्त्वा हि, न१ पुत्र्या (→दत्त्वा च); कारा का१ ३ दे३ ११
तै१ लाजा (→लाजाव), शा१ कारा का१ ३ कल मध्य-, व३
लघानस्य, दे३ कलमस्य (→कलमस्य); शा१ कारा का१ ३ दे३ ११
तै१ शुक्ला (दे३ ३ कला) (→शुक्लाव), व१ २ दत्त्वा च लाजा
सकलस्यवत्, न१ पुत्र्या लाजासु तथैव शुक्लाव -d) व१ २ दे३ १
विर (दे१ १) वि, दे१ ३ १ १० तै१ विरयो (→गिरिवयो), दे१
गिरि (पा) वा (→गिरिजा) का१ ३ दे३ १० उवाच ह (→उवाच)

४६ द्योकात्पर व१ अविकम् - क विरिञ्चिवाच ।

४६ द्योकात्पर दे३ अविकम् - क ब्रह्मोवाच ।

४७ -a) व१ ५ पश्य, दे१ ४ १० तै१ पश्येत्, दे३ त्व
मोक्ष (→मर्याव) -b) शा१ कारा वा१ २ समो, व१ ०
दे१ ४ १० तै१ दस्य (→भर्तु) शा१ विगिराव, कारा का१ ०
दे३ ३ तै१ शशधर, व१ २ उचित (→गणधर), दे३ प्रभा
(→प्रभ) -0) तै१ दे१ १ दृष्टि, दे३ १ दृष्टि (→दृष्टि) शा१ न१
भूता (→भूवा) -d) शा१ कुतवाये (?), का० कुरुष्वाम्ये
(→कुरुष्वाम्ये); भुवे प्रक्षिणम् (→प्रक्षिणम्)

४८ -a) दे३ परस्परम् -a) व१ न१ मुख, दे३ १० दृष्टी
पात्रवत्, +कले (→मुख) -b) व३ दे३ ३ वी (दे३ सी, दे३ स)
व्य, दे३ श्रोत्र, दे३ नय (→नय) -0) दे३ [अ] हरे दिस (?)
(→[प्र]वर्तस्मि) -d) दे१ १ समदृष्टि (→प्राप्य दृष्टि); दे३
[अ] पंति, दे३ १ [अ] नरी, भुवे [अ] नरी (→[अ] नरी)

४९ -a) दे३ हर (→भूय); व३ प्रभो (→विभो)
-b) व१ ३ परस्पर (→द्वयम्) -0) कारा सापि दृष्ट दे, व१ १

समं गिरिजया तेन हुताशस्त्रिप्रदक्षिणम् ।

कृतो लाजाश्च हविषा समं क्षिपा हुताशने ॥ ५०

ततो हराद्रिधर्मालिन्या गृहीतो दायकारणात् ।

किं याचसि च दास्यामि मृद्वस्त्रेति हरोऽब्रवीत् ॥ ५१

मालिनी शंकरं प्राह मत्सख्या देहि शंकर ।

सौभाग्यं निजगोत्रीयं ततो मोक्षमवाप्स्यसि ॥ ५२

अयोवाच महादेवो दत्तं मालिनि मृद्व माम् ।

सौभाग्यं निजगोत्रीयं योऽस्यास्तमृष्य वच्मि ते ॥ ५३

योऽसौ पीताम्बरधरः शङ्खधृक् मधुसूदनः ।

सा दृष्टमिति, दे३ सोपि दृष्टेति (→सापि दृष्टि) -d) व३ दे३
ब्राह्मण (→ब्राह्मण)

५० -a) शा१ तीव्र (→तेन) -b) दे३ न१ हुताग्नि
(→हुताग्नि) -0) शा१ कृत, का१ कृत्वा, दे३ ३ ० तै१ न१ तत,
दे३ कृतो (→कृत), का० लाजा, दे३ १ लाज, न१ लाजा
(→लाजा), का१ ३ स (→च) -d) शा१ दे३ सिप्या, का१
सिप्या, +कृत्वा (→क्षिप्ता)

५१ दे३ ५१ d 'स्वेति' ह्यत् ५१ b 'मुक्' इति
वाच्य (→ह स) -a) दे३ न१ हरो हि, दे३ १ हर हि
(→हरादिर) -b) व३ गृहीता (→गृहीता) शा१ वाह, न१
वान, तै१ दाव (→दाय) दे३ कारण (→कारणात्) -0)
कारा किं च याचसि, व३ किं याचसि ते, तै१ किं याचसि च, भुवे
किं याचसे ते (→किं याचसि च); व१ ३ दे३ १ किं याचसि (दे३ ३)
दत्ताम्ये (व० ३), दे३ किम् (वा ?) दाय प्रदास्यामि

५२ दे३ ५२ पा. वि) -b) शा१ वा० दे३ १
न१ तत्पर, कारा तत्पर, दे३ तत्पर, दे३ तत्पर (→तत्पर)
शा१ चक्र, दे३ तत्पर (→तत्पर) -0) दे३ १ लानाम (→
लानाम) शा१ योवेव, दे३ योवाय, दे३ १ योवाय (→
योवाय) -d) शा१ का१ मोक्ष (→मोक्ष)

५३ दे३ ५३ ०; दे३ ५३ 'मुक्' इति वाच्य ० (→५३
पा. वि); व० -cd ० -b) का१ ३ दे३ १ दत्तो (→दत्त) -0) दे३
सौभाग्य (→सौभाग्य); शा१ वा० दे३ १ योरो (दे३ १) यो,
दे३ ३ तै१ योरोया दे३ १ न१ योरोय (→योरोय) -d) शा१ वा०
योरोया व, कारा यन्त्या, दे३ तस्यास्ते दे३ यय तत्, न१
यय त (→योरोयात्) दे३ तत् (→दे); व१ योरोयात् यन्त्यामिति
(?), दे३ यय प्रविष्टानामिति

५४ -a) व३ ३ योरोय पीताम्बर धारी (व३ दृष्ट), दे३ योरो
वरपट धार -b) व३ योरोय, व० ३ योरोय, दे३ यय (→यय)
दे३ १ न१ यय (→यय) -0) व३ दे३ ३ १० तै१ एवमेव, दे३

पुलस्त्य उवाच ॥३॥

ततो गिरौ वसन् रुद्रः स्वेच्छया विचारन् मृगे ।
विश्वकर्माणमाहूय प्रोवाच कुरु मे शृङ्गम् ॥ १ ॥
ततश्चकार शर्वस्य शृङ्गं स्वस्तिकलक्षणम् ।
योजनानि चतुःषष्टिः प्रमाणेन हिरण्यम् ॥ २ ॥
दन्ततोरणनिर्घृहं ह्युक्ताजालान्तरं शुभम् ।
शुद्धस्फटिकसोपानं वैह्वयकृतरूपकम् ॥ ३ ॥

पुराणे उमाविवाहे, ब२ ३ दे११ इति वामनपुराणे उमासम्भवे, दे४ इति वामने उमासम्भवे, दे५ इति वामनपुराणे उमासम्भवे सरोमहात्म्ये गौरीविवाहे, दे७ इति श्रीवामनपुराणे उमासम्भवे सरोमहात्म्ये, न१ इति श्रीवामनपुराणे, भुवे. इति श्री वामनपुराणे पुलस्त्य नारदसंवादे उमासम्भवे. अध्यायनाम—ब१-३ दे४.५.७ ॐ, वा१ का१ दे२.३-१०.११ गौरीविवाह, का२ का२ दे१ गौरीविवाहो नाम, दे१ गौरीविवाहोत्सवो नाम, न१ उमाविवाहो नाम. अध्यायसंख्या—वा१ दे१-३ ॐ, का२ का२ पञ्चबातमोष्याय, वा१ ॥४३॥, का२ अप्याय ॥४४॥, ब१ ३ पञ्चमोष्याय, दे४ चतुर्थोष्याय, दे७ पञ्चदशोष्याय, दे१ न१ षड्विंशोष्याय, दे१० ॥४३॥, दे११ ॥४४॥ भुवे. निपञ्चासमोष्याय .

पुष्टिकान्तर दे१ मन्त्रम्—उमाविवाह समाप्त ॥

२८

कृ वा१ दे१ न१ पुलस्त्य ; दे१.५ पुलस्त्य च.

१. -b) वा१ वा२ वा३ दे१ तथा (→मुने), दे३ दे१ तस्मिन् स्वेच्छया मुने. -d) वा१ का२ का३ दे१ ३-५-१०-११ दे१ वा (दे१ वा) वोषट् (→प्रोवाच). ब२ ३ दे४ मृङ्गम् (→शृङ्गम्).

२. -a) ब२ ५ वदे (→वकार); ब२ ब२ दे४ ९-११ सर्वस्य (→शर्वस्य). -b) दे४ सप्तविं, दे११ सप्तविं (→सप्तविं). -c) दे१ योजनाना (→योजनानि).

३. -a) वा१ का२ का३ दे१ सप्त, ब१ दान्त, न१ दन्त (→दन्त). वा२ दे२ ३.५.७.११ निर्घृह (दे१ दे१), दे४ निर्घृह (→निर्घृह). -b) दे१ न१ मुक्ताजालान्तरम्. -c) दे२ दे१ ३

सप्तकक्षं सुविस्तीर्णं सर्वैः समुदितं गुणैः ।
ततो देवपतिश्चक्रे यज्ञं गार्हस्थ्यलक्षणम् ॥ ४ ॥
तं पूर्वचरितं मार्गमनुयाति स्र शंकरः ।
तथा सतस्त्रिनेत्रस्य महान् कालोऽभ्यगाम्भवे ॥ ५ ॥
रमतः सह पार्वत्या धर्मापेक्षी जगत्पतिः ।
सतः कदाचिन्नमार्थं कालीस्तुक्ता भवेन हि ॥ ६ ॥
पार्वती मनुयाविष्टा शंकरं वाक्यमब्रवीत् ।

शुभं (→शुद्धं), दे३ सोमानं, न१ सोमान- (→सोमानं). -d) ब१-३ वैह्वयमानं (→वैह्वयम्), दे४ तोरण (→लोकम्)

४. -a) वा१ वा२ दे२ ४ सप्त कक्ष (दे४ का, दे२ दे४), (→सप्तकक्ष). दे११ विस्तीर्ण (→विस्तीर्ण) -b) ब२-३ सर्व, दे३ सर्व (→सर्व). ब१-२ दे१ गौरी (→गौरी) -c) ब२ दे१ वैह्व (→वैह्व), दे१ ततो वकार गुराति. -d) वा१ ॥४ ३ ४.७.१० गार्हस्थ्य (→गार्हस्थ्यं).

५. -a) ब२ तत्पूर्व, दे३ तत्पूर्व, दे१ तत्पूर्व (→तत्पूर्व). -b) दे३-३ शंकरा, दे३ वकरी (→वकार), वा१ अनुयाति स वकार, का२ अनुयाति वकार, दे१ अनुयाति हि वाङ्मर. -c) ब१-३ दे४ न१ तत्पूर्व, दे११ तथा सति (→तथा सति) दे१ तत्पूर्व हस्तिनेत्रस्य -d) ब१ दे१ महत् (→महात्). दे१-४ ७ दे१ कालोऽ(दे१ सो)त्वं (→कालोत्वं). दे३ मुने (→मुने)

६. ब१ ३ ०८ ॐ. -a) ब१-२ रमत, दे३ रमत (→रमत) -b) वा१ वा२ वा३ दे१ बर्मा (वा१ बर्मा) रमो (वा२ रम, दे११ रमि), दे२-७ नयविष्टो, दे१ यमविष्टो, न१ बर्मा ० रमि (→यमविष्टो); वा१ वा२ वा३ दे१ जगत्पति (→जगत्पति) -c) दे३-३-५-७ दे१ धर्मापे, दे२-७ नयविष्टो, न१ नयविष्टो भुवे. ब्रह्मार्थ, (→नयविष्टो) -d) दे३ वाने (→वानो), वा१ वा१ श्रुत्वा, दे१ श्रुत्वा, दे१० श्रुत्वा (→श्रुत्वा); दे३-३ च तेन (→भवेन); दे४ वानो पत्न्या तेन हि, दे१ यामिस्तुता भवेन हि.

६ इलोवात्वं वारा. प्रविष्टम्—

२०७० धर्मापेक्षं वच शंभो पट्टावेन पतिषत् ।

७. -b) दे१ वाङ्मर (→वकार). -c) दे३ शहरं हि (→शहरं हि), ब१ नुराज्यं (→नुराज्यं विष्ट) -d) दे१ वर (→वर्न); दे१ पत्न्या (→पत्न्या) -c) ब२ वकोत्तर (र ?)

संरोहतीषुषा विद्धं वनं परशुना हतम् ।
याचा दुस्तं पीभस्तं न प्ररोहति वाक्लृप्तम् ॥ ७
वाक्सायका वदनाभिष्वत्ति
तैराहतः शोचति राज्यहानि ।
न तान् विमुञ्चेत हि पण्डितो जन-
स्तमघ धर्मं नित्यं त्वया कृतम् ॥ ८
तस्माद् व्रजामि देवेश तपस्तप्तुमनुचमम् ।
तथा यत्किंच न यथा भवान् कालीलि वक्ष्यति ॥ ९
इत्येवमुक्त्वा गिरिजा प्रणम्य च महेश्वरम् ।
अनुज्ञाता त्रिनेत्रेण दिवसेवोत्पपात ह ॥ १०

क, दे० वावानुरक्त (→वावा वुवक्त) दे० वीमत्सु, न० वीमत्सु
(→वीमत्सु) -d) दे० तत रोहति (→न प्ररोहति) व० ३ दे० १ न०
सराहति, दे० प(प्र ?)रोहति, वे० प्ररोहति (→प्ररोहति) क०
वापत, व० वातहत, व० वाद् हत, व० वापत, दे० वाहत
(→वापतम्)

८ वा० काप व० ० -३) दे० ३ वाक्सायक (?) (→
वाक्सायका) दे० ४ वेन्नात् दे० वदनात् (→वन्नात्) -b) वा०
व० ३ दे० १ १० न० १ (→त) दे० ११ वीमत्सु दे० वीमत्सु
(→वीमत्सु) -c) दे० ४ न० ता विमुञ्चेत, दे० न तान् विमुञ्चेत
न० न तान् विमुञ्चेत (→न तान् विमुञ्चेत) व० ३ दे० १ न० नर
(→वन) -d) व० तमन्व, दे० तपच, दे० स मात्र, दे० तमाच,
दे० त नाय न० त नाष्ट (→तमघ) दे० १० वार्म (→वर्म); दे०
कृत त्वया, दे० ११ त्वया कृत, दे० कृपाहृत (→त्वया कृतम्)

९ -a) दे० देवेत (→देवेत) दे० द (त ?) रमानुगा
में देहि -b) वे० तत (→तप) -c) व० १ तपसे (→यत्किंच)
व० ३ दे० १ वे० तया (→यया) -d) दे० ११ न० वात् (→यया)
व० ३ विमुञ्चयति (→[द]ति वक्ष्यति)
१० -३) व० दे० ११ उक्त, व० उक्ती (→उक्ता) -b)
दे० तु (→च) -c) व० ३ दे० ११ अनुज्ञातो (दे० ११ वा) दे० १० वनात्
व (→अनुज्ञातो) व० ३ दे० १ १० ११ वे० ११ विमुञ्चन (→निते
नन) व० १० दिवसेवोत्, व० ३ विमत्सु, दे० दिवि देवोत्, न०
दिवसेवोत् (→विम्वेवोत्) दे० दिगमेका व्रजाम ह

११ -a) दे० तु (→च); वा० का० महासत्तात् त (व० ३
का० १०) तेन, कारा महासत्तात् वपतौगा, वा० महासत्तात् त
(→वपतौगा) -b) व० ३ दे० १ १० ११ दिगम् (→दिगम्) कारा
“शिलरे (→“शिवर) कारा शिवे, दे० वृष, दे० विरा (→विषयम्)
-c) कारा टकच्छदे, व० वट शिव दे० वटच्छिन्न (→टकच्छिन्न)
-d) कारा निर्मिते (→निर्मित), कारा तन्, व० तथा (→यथा)

समुत्पत्य च वेगेन हिमाद्रिशिखरं शिवम् ।
टङ्कच्छिन्नं प्रयत्नेन विधात्रा निर्मितं यथा ॥ ११
ततोऽवतीर्य सस्मार जघां च विजयां तथा ।
जयन्तीं च महापुण्यां चतुर्थीमपराजिताम् ॥ १२
ताः संस्मृताः समाजगमुः कालीं द्रष्टुं हि देवताः ।
अनुज्ञातास्तथा देव्या शुश्रूषां चित्रे शुभाः ॥ १३
ततस्तपसि पार्वत्या शितायां हिमवद्वनात् ।
समानगाम तं देशं व्याघ्रो दहानखायुधः ॥ १४
एकपादस्थिताया तु देव्या व्याघ्रस्तवचिन्तयत् ।
यदा पतिष्यते चेयं तदादास्यामि वै अहम् ॥ १५

१२ -a) वा० सवार (→सस्मार) -b) दे० ११ विजया
(→विजया) व० जयच विजयमया -c) दे० ११ जयता, दे० ११
जयति (→जयन्ती) -d) दे० वापत् (→वपत्)

१३ -a) दे० १० सस्मृता (→संस्मृता), व० सत्पाजगु,
दे० सत्पाजगु (→समाजगु) -b) व० काली (→काली)
-c) दे० ११ अनुज्ञाता (→अनुज्ञाता) कारा तथा देव्या, का०
व० ३ दे० १ १ १० ११ तथा देव्या, व० तथा देव्या, +त्रिनेत्रेण
(→तथा देव्या) -d) दे० वृषुपा (→वृषुपा); व० ३ दे० १० न०
चित्रे शुभा, दे० चक्रुरे हा (→चक्रिरे शुभा)

१४ -a) दे० ११ तप (→तत); दे० १५ पार्वत्या, दे०
पार्वत्या (→पार्वत्या) -b) दे० शिताया (→शिताया)
दे० १ गहनवनात्, दे० ११ हवार्चनात्, न० महतो वनात्
(→हिमवद्वनात्) -c) वा० का० ११ जगामातो देवो, दे०
जगाम ते देवे, दे० ११ जगाम देव (→जगाम तं देव); कारा
श्रुत् देवीमाजगाम, दे० वाजगामाय तं देव, -d) दे० व्याघ्रदह, न०
व्याघ्रो दह (→व्याघ्रो दह); व० ३ वृष, दे० ११ वृष
(→वृष)

१५ श्लोकानन्तर व० वरिच—
२०००त वर्षत देवो ग(गु?)पती ब्रह्मणः पदम् । (२ १७ ab)

१५ दे० cd ० -a) दे० ११ एका (→एक), दे० ११
“शिताया (→“शिताया); व० ३ दे० १० वृ, +तु (→तु)
-b) दे० देव्या (→देव्या) वा० का० ११ तु विलयत् का० त्व-
चिन्तयत् (→त्वचिन्तयत्) -c) व० पतिष्यति (→पतिष्यते);
न० वेय, मुने वेष्ट (→वेष्ट) -d) कारा [न] दिव्यामि, का० पा
स्यामि वे० वास्यामि न० वास्यामि (→वास्यामि); का० वृ दहम्, +
शोषितम् वा ३ दे० १ वै हहम्, व० ३ दे० वृ त्वहम्, दे० [न] ह
त्विया, दे० ११ वैहहम्, न० तापति (→वृ ग्रहम्)

इय प्रदीयतां मह्यं भगिनी मेऽस्तु कौशिकी ।
त्वत्कौशसंभरा चेय कौशिकी कौशिकोऽप्यहम् ॥ २५
ता प्रादादिति संश्रुत्य कौशिकीं रूपसंयुताम् ।
सहस्राक्षोऽपि ता गृह्य विन्ध्य वेगाजगाम च ॥ २६
तत्र गत्वा त्वयोवाच तिष्ठस्वात्र महानले ।
पूज्यमाना सुरैर्नाम्ना रयता त्व विन्ध्यवासिनी ॥ २७
तत्र स्थाप्य हरिर्देवीं दत्त्वा सिंहं च वाहनम् ।
भवामरारिहन्त्रीति उक्त्वा स्वर्गमृपागमत् ॥ २८
उमाऽपि तं वरं लब्ध्वा मन्दरं पुनरेत्य च ।

प्रणम्य च महेश्वानं स्थिता सविनयं मुने ॥ २९
सतोऽमरगुरुः श्रीमान् पार्वत्या सहितोऽन्यथः ।
तस्यै वर्षसहस्रं हि महामोहनके मुने ॥ ३०
महामोहस्थिते रद्रे श्वनाश्वेलुरुद्धताः ।
उक्षुब्धः सामराः सप्त देवाश्च भयमागमन् ॥ ३१
ततः सुराः सहेन्द्रेण ब्रह्मणः सदनं गताः ।
प्रणम्योत्तुर्षहेश्वानं जगत् क्षुब्धं तु किं त्विदम् ॥ ३२
तानुवाच भवो भूत महामोहनके स्थितः ।
तेनाकान्वास्तिवमे लोका जग्मुः क्षोभ दुरत्ययम् ॥ ३३

२५ -a) व३ दे३ ११ ठे१ १५ (→इय) व३ तु कौयता
(→प्रदीयता), दे३ ९ देवि, दे३ न१ देवो (→मह्य) -b) दे३ नोस्तु
(→मेऽस्तु) व३१ कौशिकी, व३ कौशिकी, दे३१ कौशिकी (→कौशिकी)
-c) व३१ कोने व३ कोय (→कोय) न१ सभवात् (→सभवा)
-d) व३ कौशिकी, व३ कौशिकी, दे३ १ कौशिकी (दे३ को), दे३ १०
कौशिकी (→कौशिकी) व३ कौशिकी (→कौशिकी) दे३ ३५ ३३
[य] प्यम् (→[य] प्यम्)

२६ -a) काय सा (→सा), व३ प्राददाति (→प्रादा-
दिति), दे३ सन्धुत्य, दे३ य द्युत्वा, न१ सन्धुत्वा (→सन्धुत्य) व३१
का१ २ प्रादादिति च (वा१ः लेख) सन्धुत्य -b) व३ कौशिकी, दे३
कौशिकी, दे३ १० कौशिकी (→कौशिकी) -c) दे३ ते (→ता) दे३
गृह्य (गृ १) (→गृह्य) -d) दे३१ जगामह, व३१ व३ दे३ ५ १९
जगाम ह (→जगाम च)

२७ -a) गा१ का१ २ दे३ ४ ९ ठे१ १ (दे३ ह्य) योवाच
काय जगामहा दे३ वचोवाच (→त्वयोवाच) -b) व३ तिष्ठस्वात्र,
काय व३१ तिष्ठस्वात्र, दे३ ३ ठे१ तिष्ठ त्व मे दे३ १० तिष्ठ वात्र
(→तिष्ठस्वात्र), १ ३ दे३ ४ १० ठे१ महाचले, दे३ महामुन (→महा
मुने) -c) दे३ भाना (→भाना) ठे१ ७७७ म्ना दे३ [अ]
मरणम् (→मुरैर्नाम्ना) -d) व३ ३ दे३ ९ न१ प्रस्थाता दे३ नाम्ना
त्व, ठे१ स्थातवे (→स्थाता त्व)

२८ श्लोकान्तर काय लक्षिकम्—

209-मनिर्यासि ह्य(एव) गा त्व पत्तिर्णा लक्षिकारिणी

२८ दे३ ab ० -a) दे३ स्थाप्य (→स्थाप्य), व३
हरि + ह्रस्व (→हरि) दे३ देवो (→देवी) -b) दे३ सिंह
दत्तव्य वाहनम् -c) व३१ काय का१ २ मन्त्रमरि, दे३ भूयो
ममारि (→भवामरारि), व३ दे३ ३ १ हृन्ती च, ठे१ ७७ च

(→हृन्ती) -d) काय प्रीत्य का१ उमा व३९ न१ प्रोक्त्वा
दे३ ३ [-] युक्त्वा दे३ पश्चात्, दे३ न१ प्रोक्ता (→युक्त्वा) काय
जगामह, व३ दे३१ जगामह (दे३१ भय) (→जगामह)

२९ -a) दे३ चडाहित (→उमापि तं) दे३ पितर (→त
वर) दे३ १८ लब्ध्वा (→वर लब्ध्वा) -b) व३ २ सन्धि (व३ १८)
दे३ सन्धि दे३ ७७७ (→मन्दर) व३१ व३ दे३ पुनरेत्य च (दे३
हु) काय पुनरागम्य, का१ पुनरेत्य च + पुनरागमत् (→पुनरेत्य च)
-c) दे३ तु (→च), व३ महेश्वाना, न१ महादेव (→महेश्वान) -d)
न१ सातुर्नय (→सन्धिवय), दे३ ७ ठे३ सातुर्नय मुने

३० व३१ ० -b) व३ सहित, दे३ सहिते (→सहित)
व३ ३ प्रभु (→[य]ज्यव) -c) दे३१ (च) त (र) ह्यो
(→तस्वी) व३ तु (→हि) -d) दे३ १ मोहनके, ठे१ ७७७ के
(→मोहनके), का१ वने (→मुने)

३१ -a) दे३ मोह (न), दे३१ न१ मोहे (→मोह) दे३ ३
ठे१ रौद्र (→रुद्र) -b) दे३ भुवन (→भुवना) दे३ वेव
(→वेजु) -c) व३१ उगु (→उक्षुब्ध) न१ सर्व (→सर्व)
-d) का१ देवाश्च, दे३ देवता (→देवाश्च) दे३१ नयम् (→भयम्),
व३१ का१ न१ जगामह काय जगामह दे३ जगामह (→जगामह)

३२ दे३ ० -a) गा१ का१ २ व३ दे३ ५ १० ठे१ न१
महेश्वान (→महेश्वान) -b) दे३ गता (→गता) दे३१ ब्रह्मण्य सन
गता -c) दे३ म्योतु (हु १) (→म्योतु) -d) व३ सुध्वय,
दे३ ११ मृद च (दे३१ मृ) (→सुध्वय तु) व३ ७७७ (→किं त्विदम्)

३३ दे३ ab ० -a) दे३ वतो, ठे१ निवि (→मनो)
ठे१ शंभु (→भूत) -b) व३ दे३ स्थिता (→स्थिता) दे३ महा
मोहे स्थित प्रभु -c) व३ ३ दे३ १ न१ त्वमी (→त्वमे) -d)
काय गता (→जग्मु), दे३१ जग्मु क्षोभ दुरत्यय (१)

५. ३४ इत्युक्त्वा सोऽभवत् तूष्णीं ततोऽप्युचुः सुरा हरिम् ।
 आगच्छ शक्र गच्छामो यावत् तत्र सप्ताप्यते ॥ ३४
 समाप्ते मोहने बालो यः समुत्पत्त्यवेऽप्ययः ।
 स नूनं देवराजस्य पदमैन्द्रं हरिष्यति ॥ ३५
 ततोऽमराणां वचनाद् विवेको बलधातिनः ।
 भयाज्ज्ञानं ततो नष्टं भाविकमप्रचोदनात् ॥ ३६
 ततः शक्रः सुरैः सार्धं बह्विना च सहस्रदृक् ।
 जगाम मन्दरगिरिं तच्छृङ्गे न्यविशत्ततः ॥ ३७
 अशक्ताः सर्प एवैते श्रेष्ठं तद्भवजिरम् ।
 चिन्तयित्वा तु सुचिरं पारकं ते व्यसर्जयन् ॥ ३८

३४. -a) नः इत्युक्त्वा (→इत्युक्त्वा); बः वामनवत्, दे० ११
 च अवदत्, दे० ३.५.१० ठे० लभयत्, दे० लुभयत्, न० वे भवत्
 (→सोभयत्); दे० ११ कृष्णा (→तूष्णीं). -b) दे० तत प्रोक्तुः,
 ठे० तत ऊचुः, न० तपेयुः (→सर्वोऽप्युचुः); दे० ११ ततोऽनुचर
 हृदि -c) दे० तत (→ततः). -d) वा० दे० ११ यावत्तत, दे०
 यावत्तत, दे० यत् तत, न० यावन्मोह (→यावत्तत); न० १ भा०
 (→सप्ताप्यते).

३५. -a) दे० बाले (→बालो). -b) ब० यत् (→यः);
 का०, दे० १० न० समुत्पद्यते (→समुत्पत्त्यते); दे० योऽनुत्पद्यते
 (→यः समुत्पत्त्यते). -c) वा० का०, वा० ११.२ तून स (→स तून).

३६. -a) दे० वपन (→वचनात्). -b) दे० ३.१० ठे०
 विवोको, दे० महर्षे, दे० विवेको (को ?) (→विवेको); दे० ३.१ ठे०
 वा (दे० ज्व) लं (→वत्). -c) दे० भवाज्ञान, दे० ज्ञो ज्ञानं,
 दे० भवज्ञान (→भवाज्ञान); वा० विवो, वा० ११.२ विवो,
 न० तया (→ततो). -d) का० 'प्रमोद' (→'प्रचोद').

३७. -a) दे० ३.३ वाक (→वाक्); न० साव (→साधे).
 -b) का० बह्विना स, दे० बह्वि नीत्वा (→बह्विना च); ब० दे० ३
 'भृक्' (→'हृक्'). -c) ब० ३ तनुत्वा, दे० यस्यागे, दे० ११ तदये
 (→सत्पुत्रे); वा० स्वयसत्त, ब० ३ निषर्जय (ब० 'नुया'),
 दे० ३.१० ठे० स्वपि सप्तम, दे० स्वयसत्त, दे० ११ स्वयसत्त च,
 दे० स्वयसत्त (→स्वयसत्त); दे० सत्पुत्रेयत्वे सत् (→?)

३८. -a) ब० सप्तम (→सप्तम). -b) दे० ३ बद्धवा-
 जिरम्, ठे० यद्वाजिरम् (→तद्वाजिरम्), दे० तत्प्रेष्ठं यवा-
 जिरम् -c) ब० ३ संवित्पत्त्या सुचिरं, ब० सुचिरं चिन्तयित्वा तु
 दे० सत्पुत्र सुचिरं वेदि, दे० वे चिन्तयित्वा सुचिरं -d) दे० ११ यावत्
 (→पारकं); दे० तु, दे० च, ठे० तं (→दे० ३ या० विवर्जय
 (→व्यवर्जय).

स चाम्येत्य सुरश्रेष्ठो दृष्ट्वा द्वारे च नन्दनम् ।
 दुष्प्रवेशं च तं भत्वा चिन्तां बहिः परां गतः ॥ ३९
 स तु चिन्तार्णवे मग्नः प्रापश्यच्छंभुसमनः ।
 निष्कामनीं महापङ्क्तिं हंसानां विमलां तथा ॥ ४०
 असावुपाय इत्युक्त्वा हंसरूपो हुताशनः ।
 वञ्चित्वा प्रतीहारं प्रविवेश हराजिरम् ॥ ४१
 प्रविश्य सूक्ष्ममूर्तिश्च शिरोदेशे कपर्दिनः ।
 प्राह प्रहस्य गम्भीरं देवा द्वारि स्थिता इति ॥ ४२
 तच्छ्रुत्वा सहस्रोत्थाय परित्यज्य गिरेः सुताम् ।
 विनिष्कान्तोऽजिराञ्चल्यो बह्विना सह नारद ॥ ४३

३९. -a) दे० ११ भवान्येत्य, ठे० स चाम्येत्य, न० ततोऽन्येत्य
 (→स चाम्येत्य). -b) दे० तु (→च). -c) ब० वेत्स (→वेत्त);
 ब० विर, दे० वन, दे० च तद (→च तं); ब० दे० १० दृष्ट्वा, दे० ०
 स्वा (→यत्ता). -d) का० बह्विभिरा (→विमला बह्वि); वा०
 दे० ११ परा गता, ब० परं गत, दे० परं तत, दे० पराहतः
 (→परा गत).

४०. -a) ब० ३ च (→चु). -b) वा० प्रात स्वा, का०
 स्वर्ग, वा० प्रातस्व + प्रातःसौद, वा० प्राति स्वाद, ब० ३
 भवत्तद, दे० न० स्वत्तद (न० स्व) (→प्रातस्वद); वा० ब०
 'सम्मत', वा०, वा० ११.२ दे० न० 'सप्तत', दे० 'बाहू', दे० 'संभव'
 (→'सप्तत'), दे० ह्यप्रत्ययबाहू. -c) दे० विपति, दे० विपत्ती,
 न० विपत्ती (→विपत्ता); ठे० यथा (→यथा).

४१. -a). दे० ११ शायानु (→'शयानु'), ब० ३ 'पात'
 (→'पाय'). -b) दे० विव (→'वृत्त'); ब० ३ 'वृत्ती' (→'वृत्ती');
 ब० ३ दे० ११ न० विषयानु (→'वृत्तायानु'). -c) दे० ११ प्रती
 (दे० ११ 'ति' हार (दे० ११ 'रं') (→'प्रतीहार'). -d) ब० ह्यप्रत्यय,
 दे० ह्यप्रत्यय (→'ह्यप्रत्यय').

४२. -a) दे० 'मूर्ति' स, दे० न० 'मूर्तिस्व' (→'मूर्तिस्व').
 -c) दे० ११ बाहू (→'बाहू') -d) ब० दे० ठे० द्वारिस्थिता, न० द्वारं
 गता (→द्वारि स्थिता).

४३. -a) ब० ३ दे० ११ स भूत्वा (→'सत्पुत्रा'); ठे० तु ततो
 (→'सहस्रो'). दे० एतद्भया ततोऽप्यय, दे० तत भूत्वा ततोऽप्यय.
 -c) वा० का०, वा० ११.२ वरि ब० (वा० 'व्या') स्तो (→'विनि-
 ष्यस्ते'), वा० का०. -[य] विवा (का० 'रं') (वा० ?), ब० ३
 [य] विषय, दे० यथा (→'य') विषय; वा०, वृत्ती, ब०
 वृत्त, दे० द्वार (→'यत्ती'). -d) दे० ११ नारद (→'नारद').

विनिष्क्रान्ते सुरपत्नौ देवा मुदितमानसाः ।
शिरोभिरवनीं जग्मुः सेन्द्राङ्गशशिपावकाः ॥ ४४
ततः प्रीत्या सुरानाह वदन् च कार्यमाशु मे ।
प्रणामायनतानां वो दास्येऽहं वरमुत्तमम् ॥ ४५

देवा ऊचुः ॥

यदि तुष्टोऽसि देवानां चरं दातुमिहेच्छसि ।
तदिदं त्यज्यतां तावन्महामैथुनमीधर ॥ ४६

ईश्वर उवाच ॥

एवं भवतु संत्यक्तो मया भावोऽमरोत्तमाः ।
ममेदं तेज उद्विक्तं कथिद् देवः प्रतीच्छतु ॥ ४७

४४. -a) दे० न१ विनिवर्ति, दे११ विनिष्क्रान्त (→विनि-
ष्क्रान्ते), दे११ उप ७ तौ (→सुरपत्नौ) -b) दे११ देवो (→देवता)
-c) व१ दे११ धवनी, व३ धवला (→धवनी). -d) दे० सेन्द्रा श
शशि, न१ सेन्द्राकां शशि (→सेन्द्राङ्गशशि), दे११ 'पावका'
(→पावका).

४५. -a) दे० न१ देव (→प्रीत्या); दे० न१ प्राह (→प्राह).
-b) दे५ कायम् (→कार्यम्); व२ आस्ये, दे५ आगमे, न१ आशु
वै (→आशु मे). -c) व१ प्रणमा, तै१ ७७७ (→प्रणामा).
दे१-३.५.१०.११ तै१ 'नता (तै१ ७) वो हि, दे१० 'नतो मे (दे१० 'नो)
हि, न१ 'नतेन्यो हि (→'नतानां); दे५ प्रणामपतनाशो हि (-d)
वा१ का१ २ [-अ] ह दास्ये, दे१ दास्यो, दे३ दास्योह (→दास्येह).
वा१-३ दे१ ७ न१ दास्ये वरमुत्तमम्.

४६ न१ देवा .

४६. -a) दे३ तुष्टोमि (?), दे११ तुष्टोमि (→तुष्टोमि).
-c) व१-२ दे३ १० तदिह (→तदिह), दे११ त्याज्यतां (→त्यज्यतां);
दे० नष्ट (→तावत्) -d) दे५ ५.११ ईश्वर (→ईश्वर)

४७ व१ दे५ ० वा१ श्री ईश्वर; दे१ ईश्वर उ. व१ ईश्वर-
मीधर; दे१ श्रीमि; दे१ न१ ईश्वर .

४७. -a) दे११ भवतु, न१ भवति (→भवतु). व२ स त्यक्तो,
दे० व सत्य, न१ सत्यक्तु (→सत्यक्तो) -b) दे१ महाभावे, दे२
महाभोगे, दे१ मया भोग, दे० त्यक्त वा छ-; न१ मयाभावे (→मया
भावो-); व२ दे३-७ गुरोत्तम, दे५ [-अ] मरोत्तम, दे११ [-अ] मरो-
त्तम (→[-अ] मरोत्तमा) -c) व१ म (वा ?) मक (→ममेद-).
दे१ देव वदतु (→देव उद्विक्त). -d) व१ ३ दे५.११ एव
(→देव); का१ प्रतीच्छसि, + 'उ', दे१-२.११ प्रतीक्षि (दे२ च) तु
(→प्रतीच्छतु).

पुलस्त्य उवाच ॥

इत्युक्ताः शंभुना देवाः सेन्द्रचन्द्रदिवाकराः ।
असीदन्त यथा मग्नाः पङ्के वृन्दारका इव ॥ ४८

सीदन्तु दैवतेष्वेवं हुताशोऽभ्येत्य शंकरम् ।
श्रोवाच मुञ्च तेजस्त्वं प्रतीच्याभ्येप शंकर ॥ ४९

ततो मुमोच भगवांस्तद्रेषः स्कन्धमेव तु ।
जलं वृषान्ते वै यद्वत् तैलपानं पिपासितः ॥ ५०

ततः पीते तेजसि वै शार्ये देवेन बह्विना ।
स्वसाः सुराः समामन्य हरं जग्मुस्त्रिविष्टपम् ॥ ५१

४८ व१. २- ० वा१ कारा, का१ न१ पुलस्त्य; दे१.७ पुलस्त्य
उ. दे० वी पुलस्त्य .

४८. -a) वा१ दे५ ११ इत्युक्ता (→इत्युक्ता) -b) दे०
सदेव-; दे१ सह चन्द्र- (→सेन्द्रचन्द्र-); दे१-३ ११ 'कर (→'करा)
-c) व२ दे० न१ दासीयन्त, दे१ दासीयत (→दासीयन्त), दे११ मग
(→मग्ना) -d) कारा, मग्नि, दे० द्विज, तै१ श्रुति (→श्रुति);
का१ पङ्के वृन्दारका, + दंतावला इव, मुञ्च. पङ्के पावस्ताया
सुरा .

४९. -a) वा१ का१ २ वाव (का१ 'व) स्तु, काय, व्यावस्तु,
वा१ वस्तु (→सीदन्तु); व१ २ 'तेजस्व, दे३ 'तेजोव (→'तेजस्व).
-b) दे११ हुतास्यो (→हुताशी), दे३ शकर (→शकरम्). -c) न१
उवाच (→श्रोवाच), व१ देवल्य, व३ त्व तेज (→तेजस्व). -d)
दे१ ३ १.११ व१ [-ए]व (दे११ 'क-), दे५ [-ह]ति (→[-ए]व);
दे५.५ शंकर (दे५ 'र) (→शकर)

५०. -a) दे३ ब्यमुञ्च (→मुमोच) -b) व१-३ दे३ ३ ५.
१० तै१ स्कन्ध, दे३ स्कन्ध, दे० न१ स्कं व (न१ 'म) (→स्कन्धम्);
वा१. व२.३ दे१ न१ व, का१ तत् (→तु) -c) कारा का१ २
व१-३ दे३ ३ ५.७ १० ११ वृषातो, तै१ वृषातो (→वृषान्ते); तै१ यद्वा
(→यद्वत्), दे५ यत्तल मुक्तो यद्वत्, दे० न१ जि (न१ 'क) गाल
वृषभो यद्वत्. -d) दे५ तोम (→'तैल'), वा१ 'सितम्, दे१० 'सत
(→'सित)

५१. -a) दे११ ततः पाने, दे५ तै१ ततोऽपि ते (→ततः
पीते); दे५.३ भ्रमसि, दे३ रघस, दे० रक्षसि, तै१ अनसि (→तेजसि);
दे१० ततस्तेजसि पीते वै. -b) व२ शर्व, व३ शर्व, दे५ शर्व, दे१ शर्व,
दे० शर्व, न१ शर्व (→शर्वन्), दे५ तेजसि (→देवेन).
-c) कारा. व३ मुष्टया (→स्वसा). -d) दे३ मह (→हर);
व१-३ त्रिविष्टपम् (→त्रिविष्टपम्).

५२ संप्रयातेषु देवेषु हरोऽपि निजमन्दिरम् ।
समभ्येत्य महादेवीमिदं वचनमब्रवीत् ॥ ५२
देवि देवैरिहाम्येत्य यत्नात् प्रेष्य हुताशनम् ।
नीतः प्रोक्तो निषिद्धस्तु पुत्रोत्पत्तिं त्वोदरात् ॥ ५३
साऽपि भर्तुर्वचः श्रुत्वा क्रुद्धा रक्तान्तलोचना ।
अश्रुप दैवतान् सर्वान् नष्टपुत्रोद्भवा शिवा ॥ ५४
यस्माच्छेच्छन्ति ते दुष्टा मम पुत्रमयौरसम् ।
तस्मात् ते न जनिष्यन्ति स्वास्तु योषितु पुत्रकाम् ॥ ५५
एवं शप्त्वा सुरान् गौरी शौचशालागुपागमत् ।

५२ -b) दे० हरो (→हरोति)

५३ -a) दे० विवि (→देवि) ब० इहाम्य (→इहाम्येत्य)
-b) शा० वा० पुरस्कार, ब० यत्नात्प्रेत्य, दे० यत्नात्प्रेत्य (→यत्ना
प्रेत्य) -c) शा० वा० दे० तत् (→नीत) शा० वा० दे० ३
१०-११ प्रोक्ता (→प्रोक्तो) शा० वा० निषिद्धा तु, ब० निषिद्धस्तु, दे०
निषिद्धस्तु (→निषिद्धस्तु) दे० न० नीत प्रोक्तोऽपुत्रोद्भव -d)
शा० वा० का० २ पुनोत्पत्ति, ब० पुनोत्पत्ति, ब० न० पुनोत्
(न० उत्पत्ति) त्या (→पुनोत्पत्ति) ब० त्वोदरात्, ब० त्वोदरिणे, ब०
तत्परात्, दे० त्वोदरात् (→तत्परात्)

५४ -a) शा० वा० का० २ दे० ११ तत्, ब० २ दे० १
ता (दे० १) तत् (→तापि) दे० ६१ न० नर्तु (→भर्तुर्)
-c) शा० दे० १-११ ११ देवतान्, का० २ दे० ५ देवता (→देव
तान्) ब० २ दे० सर्वा (→सर्वान्) -d) दे० ११ न० नष्ट
(दे० ११) पुत्रा मविष्यत्

५५ -a) दे० ३ दे० नैष्यन्ति (→नैष्यन्ति) न० दुष्टा
(→दुष्टा) -b) शा० वा० वा० २ भवत्पुत्र, ब० दे० मम पुत्रो
(दे० ११) (→मम पुत्र) शा० वा० वा० २ दे० ३, ५, १०, ११ दे०
ममैरस, (दे० १०) ब० मयीरस, दे० मयीरस, दे० न० तयो
(न० तौ) रस (→मयीरसम्) -c) दे० १० यस्मात् (→तस्मात्)
दे० तु नी (→तै न) -d) शा० दे० ११ नवोनिपु (→यापितु),
ब० दे० पुत्रा, दे० पुत्रात् (→पुत्रान्)

५६ -a) दे० ११ एव (→एवं) शा० सङ्ग, ब० यत्ना,
+अप्य, दे० इहा (→एवम्) ब० दे० ३, ५ दे० दवी (→दोरी)
-b) दे० तीर्ण (→तीर्ण), ब० माता मया, ब० ३ यानामयो
(→यानामया), दे० मय, दे० गता, दे० ११ वे० नयत् (→नयत्)
-c) दे० कान्ति, दे० ब्रह्मा (→ब्रह्मा), दे० श्री स्मृ, दे० ११
०ता स्तातु (→०नी स्तातु) -d) शा० वा० वा० २ दे० २, ११
दे० तपोप, ब० दे० ११ तपोप (दे० ११) (→तपोप)

५७ दे० ११ ० -a) दे० ११ न० मातिनी (→मातिनी),

आहूय मालिनीं स्नातुं मतिं चक्रे तपोधना ॥ ५६
मालिनीं सुरभिं गृह्य श्लक्ष्णहृद्वर्तनं शुभा ।
देव्यङ्गुह्यद्वर्तयते कराम्या कनकप्रभम् ।
तस्त्वेदं पार्वती चैव मेने कीदृग्गुणेन हि ॥ ५७
मालिनीं तूर्णमगमद् गृहं स्नानस्य कारणात् ।
तस्या गताया शैलेयी मलाचक्रे गणाननम् ॥ ५८
चतुर्थं ज पीनवक्षं पुरुषं लक्ष्मणान्वितम् ।
कृत्वोत्ससर्ज भूम्यां च स्निता भद्रासने पुनः ॥ ५९
मालिनीं तच्चिरःस्नानं ददौ निहसती तदा ।

दे० गृह्य सुरभिं (→सुरभिं गृह्य) -b) दे० कनकम्, वे० पुष्पम्
(→सुरभिं), का० पुन (→पुनः) -c) दे० न० दिव्य (न०
पद्म)ङ्गम् (→देव्यङ्गम्) -d) दे० ११ कराम्या (→कराम्या)
दे० प्रभा, मुने प्रभा (→प्रभा) -c) ब० ३ तपोप (ब० ३)
दे० ३ तपोप, दे० तप स्वेद, दे० तप्य, दे० तप्य (→तप्येद),
वा० गृह्य, ब० ३ दे० ३, ११ ११ नैव (दे० ११) (ब० ३)
दे० देव्यङ्गुह्यद्वर्तयते तदा -f) शा० मेने कीदृग्, वा० एकीचक्रे,
दे० मेनेकीचक्रे, दे० मलीनान्, दे० मेनेकीच, दे० मेनेकीच, दे० १०
न० मेने कीच, दे० ११ मलीनान् (→मेने कीच) दे० मुनी न हि
(→मुनेन हि) दे० मेनात्पदमुनेन हि, दे० मेनेपीदमुनेन हि, दे०
मम स्वेदमवाप्त्य च

५७ श्लक्ष्णहृद्वर्तनं दे० ५, १०, ११ वे० मुने मविष्यत्—

२१० ० सत्यं पावतो ता तु पुष्पेनोद्भवैव च

५८ -a) दे० मालिनी (→मालिनी) ब० हस्तु
(→भुवन्), ब० वायव्य, दे० ११ वायव्य, न० वायव्य (→वायव्य)
-b) शा० दे० तप्य तु, दे० त्वं स्नान (→स्नानम्) -c) दे० ११
तस्या (→तस्या), ११ तपोप, दे० तपोप (→तपोप) -d)
ब० मना (१) (→मनात्)

५९ -a) दे० चतुर्थं (→चतुर्थं); शा० वा० पीत
(न० ०) चतुर्थ, वा० पीतचतुर्थ, ब० ३ दे० ३, ५, १०, ११
पीनवक्ष (दे० ११) (→पीनवक्ष) दे० पीनवक्ष वे० पीनवक्ष (→पीनवक्ष)
b) ब० वे० पुष्प (→पुष्प); वा० तप्य (→तप्य) -c) ब० ३
दे० तं भूम्यां (ब० ३), दे० तं भूम्यां, दे० तं भूम्यां (१), वे० भूम्यां तं
(→भूम्यां च) दे० ११ इदं तत्पदं भूम्यां च -d) दे० तदा
(→तदा); दे० पुने, न० मुने (→पुन)

२१६ श्लक्ष्णहृद्वर्तनं ब० ३ मविष्यत्—

२१० ० मम वायव्य चतुर्वर्तं पुष्पेनान्वितम्

६० -a) न० मातिनी (→मातिनी) शा० तप्य- दे० ११
तप्य, दे० १० न० तप्य (→तप्य) -b) ब० दे० ३, ५

५४ ७० इत्युक्ता पर्वतसुता समेत्यापश्यदद्भुतम् ॥ ६९
यत्तद्गमलादिव्यं कृतं गजमुखं नरम् ।
ततः प्रीता गिरिसुता तं पुत्रं परिपश्वजे ॥ ७०
मूर्ध्नि चैनमुपाधाय ततः श्रवोऽध्रवीदुमाम् ।
नायकेन विना देवि तत्र भूतोऽपि पुत्रकः ॥ ७१
यस्माज्जातस्ततो नाम्ना भविष्यति विनायकः ।
एष विघ्नसहस्राणि सुरादीनां करिष्यति ॥ ७२
पूजयिष्यन्ति चैनास्य लोका देवि चराचरा ।
इत्येषमुक्त्वा देव्यास्तु दत्तवास्तनयाय हि ॥ ७३

सहायं तु गणश्रेष्ठं नाम्ना ख्यातं घटोदरम् ।
तथा मातृगणा घोरा मृता विघ्नकराश्च ये ॥ ७४
ते सर्वे परमेशेन देव्याः प्रीत्योपपादिताः ।
देवी च स्वसुतं दृष्ट्वा परा हृदमवाप च ॥ ७५
रेमेऽथ शंभुना सार्धं मन्दरे चात्कन्दरे ।
एवं भूयोऽभवद् देवी इयं कात्यायनी विभो ।
या जघान महादेव्यो पुरा शुम्भनिशुम्भकौ ॥ ७६
एतन् त्र्योक्तं वचनं शुभाचार्यं
ययोद्भवं पर्वततो मृडान्याः ।

(→प्रीत्यि) -b) पा। कारा वा १२ क ३ दे ३११ स्व सुत, वा। स्वम्भ, दे ३ १० दे १ न। स्वस्तुत, दे ९ ल सुत (→स्वस्तुत) -o)
का- ४ दे ११ इत्युक्ता (→इत्युक्ता) दे १ पुत्रो (→पुत्रा) -d)
दे ३ इत्येव (→समेव) दे १० मयेद हृदमद्भुतम्, वा ३ दे १
समेव दृष्टोद्भुतम्

७० -a) का। वा ३ दे १ मरवर्ण, वा ३ दे १ ४ १० दे १
मरवर्ण (→मरवर्ण); दे १ ४ १० दे १ दिव्य (→दिव्यम्) -b)
दे १ ४ १० दे १ हत (→हर्त); वा १ गठ (→गठ); दे १ ४ १० दे १
पुत्रो (→पुत्र) दे १ ४ १० दे १ नर, वा १ हर (→नर) -o) दे ३
●●●● (→गिरिसुता) -d) दे ३ ल०८; दे ९ पुत्र त (→त पुत्र)

७१ -a) दे ३ वैभम् (→वैभम्); वा ३ दे १ ७ ९ न।
विभम् (→विभम्) -b) वा ३ दे ३ सर्वो (→सर्वो); वा ३ हमा
(→हमा) -o) दे ३ मया, न मरा- (→मिता) वा ३ दे ३ ३ वे।
न। देवी (→देवि) -d) वा ३ दे १० मया, दे ३ वे। तया, दे १ ९
विना, दे ३ तद (ल ?) या, दे १ तया (→तय); वा ३ भूतो हि,
दे ३ भूतेन, वे। भूतेषु (?) (→भूतोऽपि); वा ३ विविना तेन पुत्रक

७२ -a) वा ३ दे ३ तस्मात् (→तस्मात्) वा ३ यात
(→यात) -b) दे ३ भविष्यति विनायक -c) दे ३ वे।
प्रभ, दे ३ वा, दे १ एक (→एव) -d) वा ३ दे ३ १० देवर्
(→देवर्), वा ३ वा ३ दे ३ हरि, दे ३ वे। हरि (→हरि)

७३ -a) दे १ ११ विष्यति (→विष्यति); वा।
देवाय, वा ३ वैन, वा ३ वैराय, + वैन, वा ३ वैराय (?),
दे १ ४ १० दे ३ देशम्, वा ३ वैराय, दे ३ वैराय (→वैराय)
-b) दे ३ १० वे। देवि (→लोका); दे ३ वे। देवाय, वा ३ दे ३
देवा, दे ३ कोष (लोका ?) (→देवि); दे ३ वाट (→वाट)

-o) वा ३ देवि (→देव्या) -d) दे ३ १० दे ३ १० स हि दे ३ १०
यदि (→प्राय हि)

७४ -a) वा। वा ३ सहाय, कारा सहाय, वा। सहा
यस्तु +सहाय, दे ११ सहाय (→सहाय पु); दे ९ पुत्र (→गण),
वा ३ दे १ ७ सहा (दे ३ १०) म सहाय (दे ३ १०) भेद (दे ३ १०)
-b) वा ३ भविष्यति, दे १ घटोदर (→घटोदर) -o) दे ३
तयायात्वा, दे १ ततो मातृ (→तया मातृ) -d) वा ३ पुत्र,
दे ९ पुत्रो (→पुत्रा)

७५ -a) वा ३ परमेश, दे ३ ९ न। गणनाय (→परमे
शेन); दे १ १० देव्या (→देव्या); दे ३ ३ न। प्रीतो (→प्रीतो);
दे ३ रिता (→रिता) -o) वा ३ दे ३ त सुत, दे ३ १ १० ११ न।
स्व सुत (→स्वस्तुत) -d) दे ३ ३ (→व); वा ३ परमां पु
माय च

७६ -a) वा ३ दे ३ ९ न। देवे वा, दे ३ देवेव (→देवेव)
-b) वा ३ मन्त्रे (→मन्त्रे) -o) दे ३ हर्ष (→हर्ष); वा ३ दे ३
मन्त्र, दे ३ मन्त्रे, दे ३ ११ [म] मन्त्र, [म] मन्त्र (→मन्त्र); दे ३ देवा
(→देवी) -d) दे ३ त्विन्, दे ३ [ह] त्विन्, दे ३ हर्ष (→हर्ष);
वा ३ त्विन्, दे ३ पुत्रा (→विभो) -o) वा ३ मातृयाय (→या
जघान); दे ३ वा देवेव (→महर्षेय)

७७ -a) वा ३ दे ३ वे। एवं (→एतत्); वा। वा ३ वा ३
मुखाय, दे ३ ३ १० न। मुखाय, दे ३ ३ पु (१) माय (→मुखाय)
-b) वा ३ वा ३ दे ३ योऽपि, दे ३ न। भूतो मन्त्र (→योऽपि)
दे ३ ३ वा ३ योऽपि (→योऽपि); दे ३ भगव्या, दे ३ भगव्या
(→भगव्या); दे ३ भूतोऽपि गिरिगुहा भगवो, दे ३ भूतोऽपि मन्त्र
ततो भगव्या -o) वा ३ दे ३ वर, वा ३ भगव्या (→भगव्या); वा ३
लक्ष्मणार्ह, वा ३ वा ३ लक्ष्मणार्ह, वा ३ लक्ष्मणार्ह, दे ३ वा ३ लक्ष्मणार्ह
प्रार्थि, दे ३ न। वा ३ लक्ष्मणार्ह, वा ३ वा ३ लक्ष्मणार्ह (→भगव्या)

खर्गं यशस्वं च तथापहारि

आख्यानमूर्त्तस्करमद्रिपुण्याः ॥ ७७

इति श्रीवामनपुराणे अष्टाविंशोऽध्यायः ॥२८॥

२६

पुलस्त्य उवाच ॥

कश्यपस्य दनुर्नाम भार्यासीद् द्विजसत्तम ।
 तस्याः पुत्रत्रयं चासीत् सहस्रांशुद् वलाधिकम् ॥ १
 ज्येष्ठः शुम्भ इति रयातो निशुम्भश्चापरोऽमुरः ।
 तृतीयो नमुचिर्नाम महाबलसमन्वितः ॥ २
 योऽसौ नमुचिरित्येवं रयातो दनुसुतोऽमुरः ।
 तं हन्तुमिच्छति हरिः प्रपृष्ट कूलिभं करे ॥ ३

-८) शा: कार का: प्रात्याहम्, दे: ह्याख्यानम्, दे: पुष्प, +
 माख्यानम् (→प्राख्यानम्)

पुष्टिका शा: कार का: २ दे: २ ३ ५ १० ११ वे: इति
 श्री (कारा दे: ११ [श्री]) वामनपुराणे उमासन्ने, व: इति
 श्रीवामनपुराणे उमासन्ने भैरवप्रादुर्भावे, व: इति वामनपुराणे
 पारमहत्वा संहिताया वैयासिक्यां भैरवप्रादुर्भावे, दे: न: इति
 (दे: [श्री]) श्रीवामनपुराणे दे: इति वामनपुराणे भैरवप्रादुर्भावे
 उमासन्ने, दे: श्रीवामनपुराणे उमासन्ने, दे: श्रीवामनपुराणे, मुने
 इति श्रीवामनपुराणे पुलस्त्यनारदवादे उमासन्ने, अध्यायनाम—
 व: ०, शा: कार का: दे: ५ ११ विनायकोत्तिर्नाम, व: दे: २ ३ ७ १०
 वे: न: विनायकोत्तिर्नाम, व: २ उमासन्नेविधिर्नाम, दे: समाप्ति
 नाम अध्यायसंख्या—शा: व: २ दे: २ ४ ५ ११ ०, कारा पद
 पञ्चासत्तमोऽध्याय, का: ११४४११, का: २ अध्याय, १४४५११ व: वल्लोऽध्याय,
 दे: १० अध्याय ॥१४५११, दे: पोडशोऽध्याय, दे: सत्तविंशोऽध्याय, वे: १
 पदपञ्चाशोऽध्याय, न: सत्तविंशोऽध्याय मुने वतु पञ्चासत्तमोऽध्याय

२८

॥ शा: का: दे: १ ९ वे: न: पुलस्त्य दे: पुलस्त्य उ

१ -८) दे: काश्यपस्य (→कश्यपस्य) शा: दनुर्नाम, व: दे:
 दनुर्नामा, दे: दनुनाम (→दनुर्नाम) -८) दे: सत्तम (→सत्तम)
 -०) शा: तस्या, दे: तस्य (→तस्या), दे: नासीत्, दे: हासीत्,
 दे: ११ चास्य (→चासीत्) -८) का: सहस्रांशुद्, +सहस्रांशुद्,
 दे: न: सहस्रांशुद् (→सहस्रांशुद्), वे: वलाधिका (→वलाधिकम्)
 दे: ९ तपसाव्यवलाधिका .

त्रिविधेशं समायान्तं नमुचिस्तद्भादय ।
 प्रविशेत्त रथं भानोस्ततो नाशकदच्युतः ॥ ४
 शत्रुस्तेनाथ समयं चक्रे सह महात्मना ।
 अवध्यत्वं धरं प्रादाच्छत्रैरस्त्रैश्च नारदः ॥ ५
 ततोऽवध्यत्वमाज्ञाय शस्त्रादस्त्राच्च नारदः ।
 संत्यज्य भास्कररथं पातालमृपयादय ॥ ६
 स निमज्जन्नि जले सागुद्रं केनमुचनम् ।

वे. ५५

२ -८) दे: ११ शत्रु (→शत्रु) -०) शा: नमुचिनाम,
 दे: ९ नमुचिर्नामा (→नमुचिर्नाम)

दे: -८) शा: कार का: २ व: २ दे: ९ न: ह्येव (→ह्येव)
 -८) दे: (शा) स्यातो (→स्यातो), शा: दनुमुतोमुप, दे:
 न: दनुमुतोत्तम, दे: ११ दनुमुतो वतु (→दनु मुतोऽमुर)
 -०) वे: य (→य)

४ -८) दे: त्रिविधेश (→त्रिविधेश) -८) शा: नमुच्य
 ततव, व: नमुचिस्तु (→नमुचिस्त), दे: भया तथा (→भयादय)
 -८) शा: का: नाथ कदा (का: २?) च्युत, कारा पञ्चकदाच्युत,
 दे: ३ नाशकदच्युते, दे: नाशपरच्युत (→नाशकदच्युत)

५ -८) दे: वक्तु (→वक्तु), न: समय (→समय) -८)
 व: कार का: २ व: दे: ३ ५ ९ ११ वे: प्रचक स (कारा का: २ व)
 महात्मना दे: १० प्रचक स महात्मना (दे: न) -०) दे: ११ मयमत्त
 (→मयमत्त) शा: कारा का: २ व: दे: ४ तथा, दे: ९ न: तथा
 (→वत) -८) वे: शत्रुस्तेनाथ नारद

६ का: ११ ० -८) शा: [न] मयमत्तमहा, दे:
 [न] मयमत्तमाज्ञाय (→[न] मयमत्तमाज्ञाय) -८) दे: १० शस्त्रै
 र्नाथ (→शस्त्रादस्त्राथ), व: व: ३ नारद, दे: मयमत्त, दे: ९ न:
 दानव (→नारद) -८) दे: ४ सत्यमय (→सत्यमय), दे: २ भास्कर
 (→भास्कर) -८) कारा समयाय, दे: ३ ५ ९ न: वपयादय (दे:
 ९) दे: ९ मपयादय, मुने उदयादय (→उदयादय), का: पाताल तु
 ययादय, दे: ४ पञ्चास वलमप्यत .

७ -८) शा: का: २ दे: सत्तममज्जन्नि, व: सत्तममज्जन्नि
 (→स निमज्जन्नि), दे: जले (→जले) -८) व: समुद्र, दे: ११

तदाजग्मुर्नहीपृष्ठं ददृशुस्ते महासुरम् ॥ १५
 रक्तरीजमयोबुस्ते को भवानिति सोऽब्रवीत् ।
 स चाह दैत्योऽस्मि विभो सचिवो महिषस्य तु ॥ १६
 रक्तरीजेति विख्यातो महावीर्यो महाभुजः ।
 अमात्यो रुचिरो वीरो चण्डमुष्टाविति श्रुतौ ॥ १७
 तावास्तां सलिले मग्नौ भयाद् देव्या महाभुजौ ।
 यस्त्वासीत् प्रभुरस्माकं महिषो नाम दानवः ॥ १८
 निहत. स महादेव्या विन्ध्यशैले सुविस्तृते ।
 भवन्तौ कस्य तनयौ कौ वा नाम्ना परिश्रुतौ ।

वै. न१ ददृशात्, दे३ ११ ददृशास्ते (→ददृशुस्ते)

१६ दे३ न१. cd ○ -a) दे११ रक्तवीजम्
 (→रक्तबीज), कारा भयोबुस्ते, दे३ लयावृत्ता (→भयोबुस्ते)
 -b) ब२ सावरीद, दे१७ बाहुभृत् (→सोहवीर्य) -c) कारा
 देवारि (→स बाह) दे३ दैत्यस्मि (→दैत्योस्मि) शा१ कारा
 विभो, का३ भवो, + विभो (→विभो) -d) कारा वै.
 ५ (→दु)

१७ -a) कारा दे३.९ रक्तबीज इति ख्यातो -b)
 कारा दे३ महाभुज, दे३ महाभुज, ११ महासुर (→महाभुज)
 -c) दे३ सचिवो, न१ च महा, + च तथा (→चविरो) शा१ कारा
 का३ २ अमात्यावृत्तिद्वौ सौ, दे३ ममापि सचिवो वीरो, दे३ अमात्या
 च महाकायौ -d) ब१ ३ दे३ चण्डमुष्टेति विभुतौ, दे३ चण्डमुष्टाति
 विभुतौ, दे३ चण्डमुष्टाविनिस्तौ, दे३ चण्डमुष्टाविति स्मृतौ दे११ चर
 महाविभुतौ

१८ न१ ○ -b) वै. भयाद्देव्यासहाय्यगौ -c) ब१ १
 दे३ ७ यस्त्वासीत्, ब३ य आसीत् (→यस्त्वासीत्) -d) न१
 (च) महिषो (→महिषो)

१९ इतोकात्वर शा१ कारा का१ २ अधिकम्—
 २१२ ७ अनेन बहूनां देवा समरेषु पराजिता ॥

१९. न१ ○ -a) शा१ कारा का१.३ महादेव्यो,
 दे३ महा (तेजा) देव्या (→महादेव्या) -b) दे३ 'अलेति'
 (→'अलेति सु'), दे३ विष्णवादेस्तु विभुत, दे११ विष्णवा 'लेति
 विभुते -d) का० दे३ ५ को वा नाम्ना, ब१ २ केन नाम्ना,
 दे३ कितायानी, दे३ १० कि वा नाम्ना (→को वा नाम्ना) शा१ को
 वा नाम्नापि ७७७, कारा को कं नाम्ना पिता पुत्र, का१ को वा
 नाम्ना पितासि वा -c) दे१ ११ कि वीर्यं, दे३ किमयी (→कि
 वीर्यं) दे३ क (→कि) -f) शा१ दे३ ७ ११ ११ तै न१ अहम्,
 दे३ १० अहम्, + महम् (→अहम्)

रिचीया किंभावौ च एतच्छसितुमर्हयः ॥ १९

शुम्भनिशुम्भावृत्तः ।

अहं शुंभ इति ख्यातो दनो. पुत्रस्तयौरसः ।
 निशुम्भोऽयं मम आता कनीयान् शत्रुपूग्महा ॥ २०
 अनेन बहुशो देवाः सेन्द्ररुद्रदिवाकराः ।
 समेत्य निर्जिता वीरा येऽन्ये च बलवत्तराः ॥ २१
 तदुच्यता कया दैत्यो निहतो महिषासुरः ।
 यावत्ता यावद्विष्णवा. स्वसैन्यपरिवारितौ ॥ २२
 इत्थं तयोस्तु बदतोर्नर्मादायातटे मृने ।

३ ५५

३ शा१ का० शुम्भनिशुम्भवृत्तः ॥ दे३ शुभनिशुम्भवृत्तः दे३

शुभ उवाच न१ शुभनिशुम्भो

२० -a) ब१ ३ दे३ ७ १ न१ शुम्भेति विख्यातो (दे३ 'ती')
 वै११ शुम्भ इति ख्यातो (→शुम्भ इति ख्यातो) -b) दे३ दनु
 (→दनो) -c) दे३ महाबाहु, दे११ स (म ?) म आता (→मम
 आता) -d) शा१ कारा का३ कनीयान् शत्रुपूग्महा, का१
 दे३ कनीयान् शत्रुपूग्महा, वै३ कनीयान् शत्रुपूग्महा, वै३ कनीयान्
 शत्रुपूग्महा, वै३ १० कनीयान् शत्रुपूग्महा वै३ आता शत्रुपूग्महा,
 न१ कनीयान् शत्रुपूग्महा

२१ -a) शा१ कारा का१ २ बहुशो (→बहुतो), वै३
 वीरा (→देवा) -b) वै३ ५ ११ सेन्द्र रुद्र (→सेन्द्र
 रुद्र) -c) दे३ १० स(स ?)मेत्य वै३ सामरथा (→समेत्य) न१
 देवो (→वीरा) -d) ब१ येऽन्येपि, ब३ ये आन्येपि, ब३ दे३ १० तै
 ये आन्ये, दे३ ये च (वा ?) न्ये, दे३ ७ आन्ये (→येऽन्ये च), दे३
 बलवत्तरा, दे३ बलवत्तरा, वै११ बलवत्तरा (→बलवत्तरा)

२२ -a) कारा दे११ कया दैत्यो (दे११ 'त्य'), ब१ कया
 दैत्या, वै३ ७ १० १० वै३ न१ कय दैत्यो, दे३ कया दैत्यो (→कया
 दैत्यो) -b) ब१ निहतो' खण्डितम्, वै३ निहत्यो (→निहतो)
 शा१ 'शुभ (?) (→'शुभ' -c) कारा वै३ २ ५ १० तै यावत्ता,
 दे३ तावत्, दे३ यावत्, वै११ यावत्ता (→यावत्ता) शा१ कारा
 का३ यावत्ता, का१ न१ यावत्तापि दे३ ११ यावत्तापि
 (दे११ 'वा ?) (→यावत्तापि) -d) शा१ का१ २ 'वात्तापि,
 कारा 'वात्तापि, न१ 'वात्तापि (→'वात्तापि)

२३ वै३ ० ○ -b) वै३ मुने वै३ 'मुने' खण्डितम्
 (→मुने) ब१ ३ तीरे नम्यदया मुने, वै३ रेवातीरे ततो मुने, दे३
 स्वाने नम्यदया मुने, न१ तीरे नम्यदया (महा) मुने -c) ब१ २ 'वात्तापि,
 वै३ 'वात्तापि (→'वात्तापि) दे३ बलवत्तापिनिष्ठास -d) का३
 चण्डमुद्रो च, ब१ ३ दे३ चण्ड (दे३ 'चण्डो) मुष्टा (→चण्डमुष्टो च),

शुम्भ उवाच ।३३

धृषाक्ष गच्छ ता दुष्टा केशाकर्षणविह्वलाम् ।
सापराधा यथा दासीं कृत्वा श्रीघ्नमिहानय ॥ ४१
यश्चास्याः पक्षकृत् कश्चिद् भविष्यति महाबल ।
स हन्त्योऽविचार्यैव यदि हि स्यात् पितामह ॥ ४२
स एवमुक्त शुम्भेन धृषाक्षोऽशौहिणीधृतैः ।
वृत्, पङ्क्तिर्मिहोत्तम विन्ध्य गिरिमुपाद्रवत् ॥ ४३
स तत्र दृष्ट्वा ता दुर्गा भ्रान्तदृष्टिरुवाच ह ।
एद्येहि मृदे भर्तार शुम्भमिच्छस्य कौशिकी ॥
न चेद् मलान्निष्यामि केशाकर्षणविह्वलाम् ॥ ४४

श्रीदेव्युवाच ।३४

प्रेषितोऽसीह शुम्भेन बलान्नेतु हि मा किल ।
तत्र किं ह्यबला कुर्वाद् यथेच्छसि तथा कुरु ॥ ४५
पुलस्त्य उवाच ।३५
एवमुक्तो विमावर्षा बलवान् भूषलोचन ।
समम्यथावत् स्वरितो गदामादाय वीर्यवान् ॥ ४६
तमापतन्त सगद हुकारेणैव कौशिकी ।
सपल भस्मसाञ्चक्रे शुष्कमग्निरिवेन्धनम् ॥ ४७
ततो हाहाकृतमभूजगत्त्वस्मिन्श्चराचरे ।
सपल भस्मसाञ्चीत कौशिकया वीक्ष्य दानवम् ॥ ४८

३३ कारा व३ दे० न१ ०३ वा१ का१ ते१ शुम्भ दे० शुम्भ
॥ ३३ शुभनिशुभात् दे१ शुम्भोवाच

४१ व३ ० (इ ३० वा वि) -a) दे१ वा दुष्टा (-> ता
दुष्टा) -b) दे१ विह्वल (-> विह्वलाम्) -c) वा१ दे१० सापराधा
दे१ सापराध्या (-> सापराधा) दे१ दासा (-> दासी) -d) व१
क्षिता (-> क्षिता) व१ क्षिता क्षीघ्र हिमालये दे१ कृत्वा पातय
मिहानया

४२ व३ ० (इ ३० वा वि) -a) दे१ ३ ते१ यस्यास्यात
दे० यस्या स्या (?) दे० न१ यस्या (-> यचारया) दे० पक्षक
किञ्चित् दे१ पक्षकृत्किञ्चित् (-> पक्षकृत्किञ्चित्) -b) ते१ हनि
ष्यति (-> भविष्यति) दे१ महाबल दे० गुरोऽमुर (-> महाबल)
-c) वा१ कारा दे१ ६ [-अ] विचार्यैव दे० [-अ] विचार्यैव (->
[-अ] विचार्यैव) -d) दे० ७ यदिह (-> यदि हि)

४२ श्लोकात्पर दे१ ग्रथिकम्-

213३ गलोवाच तदा देवी यदि नागम्यते त्वया ।

नमिष्यामि तथा कृत्वा दासीमिव कृतागतः ।

४३ व३ ० (इ ३० वा वि) दे१ ३ ते१ ४३३ धृषाक्षो
ह्यपारम्भ ४३३ शुम्भेन इति यावत्परितः (इ स) -b) वा१ न१
हिणी रातै, दे० हिणीपति (-> हिणीगत)

४४ व३ ० (इ ३० वा वि) दे१ ३ ते१ ४४३ धृषाक्षो
वि) -a) दे१ ३१० तत्र दृष्ट्वा च तां दे१ स तत्र (न?)
दृष्ट्वा (-> स तत्र दृष्ट्वा तां) दे१० दुर्गा दे११ दुर्गा (?) (-> दुर्गा)
-b) वा१ वा१ दे१ भ्रान्तदृष्टि दे० भ्रान्तदृष्टि दे११ पातयदृष्टि
(-> भ्रान्तदृष्टि) d) वा१ कारा वा१ दृष्ट्वा दे१ दृष्ट्वा
(-> दृष्ट्वा) दे१ ३ कौशिकी (-> कौशिकी) -e) वा० दे० नोवेद
(-> नोवेद) दे१ नो वेदता स्वां नम्यामि दे० न वेदित्या भवती,

दे१ नो वेदताप्रमियावि न१ नो वेदताप्रमियावि

४४ श्लोकात्पर दे१ ग्रथिकम्-

214३ गलोवाच तदा देवी यदि नागम्यते त्वया ।

नमिष्यामि तथा कृत्वा दासीमिव कृतागतः ।

३४ वा१ कारा वा१ ३ व३ दे० ४ ७ ३ दे० दे१ ३ ३
ते१ ० दे० योदेवी, न१ देवी

४५ व३ ० (इ ३० वा वि) दे१ ३ ते१ ३ ते१ ३ ० (इ
४३ वा वि) -a) वा१ ग्री (ग्री?) कितोस्तेह, दे० प्रेषितासीह न१
प्रेषितोऽसीह (-> प्रेषितोऽसीह) -b) दे० बलाभवे (-> बलाभवे)
दे० किल (-> किल) -c) दे१ ३ ते१ तत (-> तत्र) व१ ह्यबला
दे१ ३ ते१ [अ] बला दे० न१ त्ववता न१ [ला] दे० कुपता,
दे० १० ह्यबला (-> ह्यबला) का१ दे१ कुप्यं दे० न१ कुप्यं
(-> कुप्यं)

३४ व३ ३ ० वा१ वा१ दे० न१ पुलस्त्य; दे१ २ ४ पुलस्त्य ३;
दे१ वैसायान उवाच

४६ व३ ० (इ ३० वा वि) दे१ ३ १० ते१ मुदे ० d) -a)
दे१ विमावर्षा, दे१ विचार्यैव दे१ विचार (व१) यो (-> विचार्यो)
-c) व३ दे१ न१ भावतरितो दे१ भावत्तरितो दे० भावद
स्वरितो (-> भावत्तरितो)

215३ हुंकारेणैव त भस्मसाञ्चनाराधित्वा तया [मुदे तथा
(-> तया)]

४७ व३ ० (इ ३० वा वि) दे१ ३ १० ते१ मुदे ० -a)
वा१ कारा वा१ ३ तमायात तु य (वा० मु) गद व१ ० दे१
हयायात च सग ३ तमायात ० रय ३ तमायात त सग
-c) दे१ ११ सग (-> सग)

४८ व३ ० (इ ३० वा वि) -a) दे१ पर (-> परे) -b)
दे१ सवतो भस्मसाञ्चीत -d) दे१ दानव दे१ दानव (-> दानव)

तच्च शुम्भोऽपि शुभ्राव महच्छब्दमुदीरितम् ।
 अयादिदेश बलिनी चण्डमुण्डौ महासुरौ ॥ ४९ ॥
 रुच बलिना श्रेष्ठं तथा जग्मुर्ध्वान्विताः ।
 तेषां च सैन्यमतुलं गजादवरथसंकुलम् ॥ ५० ॥
 समानगाम सहसा यत्रास्ते कोशसंभवा ।
 तदायान्तं रिपुनल दृष्ट्वा कोटिशतावरम् ॥ ५१ ॥
 सिंहोद्भवद् धुतमदः पाटयन् दानवान् रणे ।
 काञ्चित् करप्रहारेण काञ्चिदास्येन लीलया ॥ ५२ ॥
 नखैः काञ्चिदाक्रम्य उरसा प्रममाथ च ।
 ते क्षय्यमानाः सिंहेन गिरिकन्दरवासिना ॥ ५३ ॥

४९ ब३ ० (इ ३० पा वि) दे४ ० तं ० -a) व१
 दे५ १ न१ त व, इ० तत (-उच) -b) दे१ महासुरम्, दे९
 महागणम् (-महच्छब्दम्)

५० ब३ ० (इ ३० पा वि) दे४ ० -a) शा१
 बारा वय व, दे५ वद नु (-वय व) दे१ शब्दे (-गृह) दे९
 कुच बलि व बलिना -b) ब१ २ दे१० ग१ देव्या, दे५ ११ देव्या
 (-तथा) दे९ श्रेष्ठं तं c मुनिवृत्ता -d) दे९ कानुज (-ज
 तुल)

५१ ब३ ० (इ ३० पा वि) -b) दे३ सभवा,
 दे११ सभवा (-सभवा) -c) ब१ त (पा) ममाथ, ब२ दे५ ११
 ते१ समायान्त (दे३ न्ते) दे९ सदागत, दे१ समागत (न१ त)
 (-समायान्त) -d) ब२ शता वर, दे३ शतावर दे१ शतागत
 दे११ शतावरा (-शतावरम्) शा१ का२ दृष्ट्वा कोशप्रहारं,
 कारा क शब्दा कान्त वर का१ दृष्ट्वा कोशप्रहारं, +दृष्ट्वा वधुयथा
 वृ

५२ ब३ ० (इ ३० पा वि) -a) दे३ सिंहोद्भव
 मुत्तमदः, दे४ सिंहोद्भवमुत्तमदः, दे५ १ ११ सिंहोद्भवम् (दे११ दू)
 सत्तद (दे११ र), न१ सिंहोद्भवमुत्तमद -b) शा१ दे५ न१ पट
 यन्, (शा१ पट), कारा पाटयन् (-पाटयन्) -c) शा१
 का१ २ दे५ ११ काञ्चि (दे११ वि १) सन, ब९ दे१ काञ्चिमुण्डं,
 (-काञ्चिदकर) -d) दे१ काञ्चिदास्येन, न१ काञ्चिदास्येन
 (-काञ्चिदास्येन)

५३ ब३ ० (इ ३० पा वि) -a) ग्राह्य
 (-ग्राह्यम्) -b) ब१ तरसा (-हरसा) दे१ ३ १० ते१ हरसात्
 विधाय व दे१ हृत्पत्तवात्प्रममाथ व -c) न१ मय्य (-वयम्)
 -d) व१ वासिनी (-वासिनी)

५४ ब३ ० (इ ३० पा वि) -a) दे५ ९ ते१ देव्यान्

भूतैश्च देव्यनुचैश्चण्डमुण्डौ समाश्रयन् ।
 तावाचं स्वबलं दृष्ट्वा कोपप्रस्फुरिताधरो ॥ ५४ ॥
 समाद्रवेता दुर्गा वै पतङ्गाविव पावकम् ।
 तावापतन्तौ रीद्री वै दृष्ट्वा क्रोधपरिप्लुता ॥ ५५ ॥
 त्रिशाखा भ्रुकुटीं वक्त्रे चक्रार परमेश्वरी ।
 भ्रुकुटीकुटिलाद् देव्या ललाटफलकाद् व्रतम् ।
 काली करालवदना निःसृता योगिनी शुभा ॥ ५६ ॥
 खट्वाङ्गमादाय कोणे रौद्र-
 मसिञ्च कालाञ्जनकोशमुग्रम् ।
 संशुष्कमात्रा रुधिराप्सुताङ्गी,

ब१, दे१ देव्यान् (नु ?) ब१, न१ देव्या लवरे (-देव्यनुचर),
 दे१ भ्रुकुटीं पदेयानुविनं ग (?) -b) दे१ ३ समाश्रयम्, दे३
 महासुरी, दे१० सवायम् (-समाश्रयम्) -c) कारा पाव त
 स्व, ब१ दे१ २ ५ १ १० ते१ तौ चार्तं स्व, दे३ तौ चार्तं स्व, दे९
 तौ चार्तं व, न१ तौ चार्तं व (-तार्तार्तं स्व) -d) ब२ कोपस्या
 (-कोपम्)

५५ ब३ ० (इ ३० पा वि) -a) दे३ ३ समाद्रे
 (या) ता वै, समाद्रव्यता (-समाद्रवेता) शा१ ब१ २ समकु-
 द्रवता (का१ दुर) दुर्गा कारा सममाद्रवता दुर्गा, न१ समाद्रवत
 उखाती -b) दे३ पातपा (-पतपा) : दे१ पावक (-पावकम्)
 -c) दे१ ३ १० तावापान्तौ ततो रीद्री, दे४ तावापततो वदानी, दे५
 तावापान्त ततो री द्र(री), दे१ तावापततो सा दृष्ट्वा -d) दे१
 दुर्गाकोप, दे९ दृष्ट्वा कोप (-दृष्ट्वा कोप) दे५ ससम्पत्, न१
 परिप्लुता (-परिप्लुता)

५६ ब३ ० (इ ३० पा वि) -a) कारा का२
 ब१ २ दे९ १० निविशत, न१ निविशत (-निविशत) शा१ भ्रुकुटीं,
 दे४ १० भ्रुकुटीं, न१ भ्रुकुटीं (-भ्रुकुटीं) शा१ का२ ब३
 दे४ १ ११ चक्रे, का१ भासे, दे५ क्तु दे१ हृत्वा, दे९ रेखा, ते१ वक्रा,
 न१ वष्वा (-वक्त्र) -b) दे१ चकार (-चकार) -c) शा१
 भ्रुकुटीं दे१ ३ ४ १० ग१ भ्रुकुटीं, दे९ ततो ध्रु (-भ्रुकुटीं) ब१ २
 तस्या (-देव्या) -d) दे१ फलकामुत्त दे१ फलकोद्भवा, ते१ न१
 फलकवत्त (-फलकामुत्तवत्) -e) दे१ वदना (-वदना) -f)
 दे१ २ योगिनी शुभा (दे३ भा), दे३ योगिनी शुभा, दे११ योगिनी
 मुखान् (-योगिनी शुभा), दे९ निष्कृतायो शिवा शुभा

५७ ब३ ० (इ ३० पा वि) -a) दे९ खट्वाङ्गमादि-
 वक्त्रेण (कोणे) रौद्र -b) दे१ २ ते१ धर्म च कालीयमकोशमुग्रम्
 (ते१ श्वर), दे९ १० ११ ग१ धर्म च कालीयमकोशमुग्रम्, दे४ धर्म

कृष्णार्धमर्धशुक्लं च धारयन्ती स्वकं वपुः ॥ ६६
 साऽब्रवीद् वरमेकं तु मारयामि महामुरम् ।
 तस्या नाम तदा चक्रे चण्डमारीति विश्रुतम् ॥ ६७
 प्राह गच्छस्व सुभगे चण्डवृण्डाविहानय ।
 स्वयं हि मारयिष्यामि तावानेतुं त्वमर्हसि ॥ ६८
 भुत्वैवं वचनं देव्याः साऽभ्यद्रवत् तावुभौ ।
 प्रदुद्रवतुर्मयात्तौ दिग्गमाश्चित्य दक्षिणाम् ॥ ६९
 ततस्तावपि धेगेन प्राधावत् त्यक्तवाससौ ।
 साऽधिरुह्य महावेगं रासभं गरुडोपमम् ॥ ७०

कृष्णार्धं शुक्लवर्णं च, दे१ कृष्णाय तदप्यं शुक्लं च, न१ कृष्णादं
 शुक्लमयं च -८) न१ पुनः (-वपुः) दे१ धारयन्ती वपुः
 रक्कम्

६७ दे० ० -३) दे१ १० न१ मरुते (दे१ वी) क तु
 दे१ मरुते (केनर्ण) क तु, दे१ मरुते कर्तुं (-मरुतेक तु) -८)
 न१ मारु (-मारु) -८) का१ तस्य, दे१० तस्या (-तस्या);
 बा१ तत (त १), दे१ सया, दे११ न१ मद्रा (-तदा)

६८ -८) बा१ प्राह गच्छस्व, दे१ प्राह गच्छेति, दे१ सा
 प्राह गच्छ (-प्राह गच्छस्व) -८) दे११ नया (-नय) -८)
 दे१ च (-हि) -८) दे१ ९ ह्राहसि (-त्वमर्हसि)

६९ -३) बा१ २ दे१ ९ न१ युत्वेत्य, दे१ युत्वेत्य (-युत्वेत्य)-
 -८) बा१ ३ दे१ सा ह्य (बा१ ह्य, बा१ ३, ३) प्र१ द्रवत्, दे१ ३
 १ ११ ते१ मारयन्ती, दे१ मारी युवाच, दे१ न१ उवाचवत् (-ताम्य
 द्रवत्) -८) बा१ ३ दे१ ३ भयाती, दे१ ११ भयाती (-भयाती) बा१
 का१ ० युवाचतुर्मयात्तौ, बा१ भयाती तौ द्रुद्रवतु, दे१ प्रदुद्रव
 तुर्मयात्तौ, बा१ दे१ द्रुद्रवतु ततः, दे१ प्रभू तौ च भयाती
 हि, बा१ प्रभूती च भयाती तौ -८) बा१ (ग) दिशम् दे१ दिशाम्
 (-विशाम्)

६६ द्रुक्ते दे१ ०, तं मध्ये शक्तिम्—

216 ६ द्रुद्रा द्रुद्रवतुस्तौ तु

७० -३) बा१ कार का१ दे१ ततस्तावपि, दे१ ततो
 तावपि (-ततस्तावपि), दे१ तेषीति न, दे१ देवेन (-देवेन) -८)
 कार [अ] प्राधावत्, का१ प्राधाव, दे१ प्राधावत्, दे१ न१ प्रा
 धाव, दे१ प्राधावत्, दे१ प्राधावत् (-प्राधावत्), का१ मुक्तवाससौ,
 बा१ ३ दे१ १ रक्त (बा१ ३०) वाससा दे१ ४ १० दे१ त्यक्तवाससा
 (-त्यक्तवाससौ) -८) बा१ साधि ह्य, दे१ साधिरुह्य (-साधि
 ह्य); दे१ मद्रावेने, दे१ च वेगेन (-मद्रावेण) -८) बा१ कृष्ण
 (-राक्षभ)

यतो गतौ च तौ दैत्यौ तत्रैवानुययौ शिवा ।
 सा ददर्श तदा पौण्ड्रं महिषं वै यमस्य च ॥ ७१
 सा तस्योत्पादयामास विपाणं भृजगाकृतम् ।
 त प्रभृक्ष कोणैव दानवानन्वगाज्जवात् ॥ ७२
 तौ चापि भूमिं संत्यज्य जग्मतुर्गगनं तदा ।
 वेगेनामिस्तुता सा च रासमेन महेश्वरी ॥ ७३
 ततो ददर्श गरुड पक्षगेन्द्र विपादिषु ।
 कर्कोटकं स हृष्टवैव ऊर्ध्वरोमा व्यजायत ॥ ७४
 भवान्मार्याश्च गरुडो मासपिण्डोपमो बभौ ।

७१ -३) बा१ यतो, दे१ यतो (-यतो), कारा दे१ ९
 तु दे१ न, दे१ १० हि (-च); न१ तौ दैत्यौ च (-च तौ दैत्यौ)
 -८) बा१ स्यादर्थ (-सा ददर्श); बा१ कारा का१ तत, दे१ सया
 (-तदा), बा१ पौव, दे१ रौद्र (-पौण्ड्र) -८) दे११ महिष
 (-महिष); बा१ दे१ १ न१ तु (-च), बा१ महिष यमस्य च, दे१
 महिष वै यमस्य च

७२ -३) दे१ स (-सा); दे१ न१ महिषस्य च भृजं तु
 (दे१ ह्य) -८) दे१ न१ स्यात्वा (-विपाणं), दे१ भृजगाकृतम्,
 दे१ तु भृजगाकृति (-भृजगाकृति) -८) कारा दे१ ९ ११ न१ तत्
 (-त) -८) बा१ दानवानानुगज्जवात्, का१ २ दानवानानुगज्जवा
 वात् (का१ वात्), बा१ २ दानवानां सात् (बा१ २) गज्जवात्, दे१
 दानवानानुगज्जवात्, दे११ दानवानानुगज्जवात्

७३ -३) बा१ [च] भूमिं, दे११ भूमिं (-भूमिं) -८) दे१
 वेगेनामि (-वेगेनामि), दे१ २ स्यात्वासा वै, ते१ स्यात्वासा वै,
 न१ स्यात्वा वैव (-स्यात्वा सा वै) -८) बा१ कृष्मेन, दे१ रासमेन
 (-रासमेन)

७४ -८) कारा का१ दे१ ९ १० न१ पक्षगेन्द्र (-पक्षगेन्द्र);
 कारा बा१ दे१ च (कारा चि) सादिषु, का१ विपादित, बा१
 शिखारिषुषु, बा१ २ विपादिषु, दे१ विपादिषु दे१ १० विपादिषु,
 दे१ विपादिषु, न१ विपादित (-विपादिषु) -८) दे१ न१
 सा (-स); कारा ह्युवाच (-ह्युवाच) -८) बा१ कारा
 का१ २ गृहरोमा, बा१ २ सत्यरोमा, बा१ गृहरोमा (-ऊर्ध्वरोमा);
 दे१ व्यजायत, दे१ व्यजायत, बा१ [च] व्यजायत (-व्यजायत)

७५ -३) बा१ बा१ स्या हृष्टवैव, कारा स्या हृष्टवैव, का१
 तस्य हृष्टवैव, बा१ ३ दे१ ३ ५ १० ११ दे१ भयाती (दे१ ३) स्यात्वा
 स्यात्वासावर्त्य (-भवान्मार्याश्च), दे१ ३ ह्यो (-भार्यो) -८)
 बा१ स्यात्वासावर्त्य, कारा बा१ दे१ स्यात्वासावर्त्य, बा१ ३ स्यात्वासावर्त्य,
 बा१ २ स्यात्वा (बा१ ३) स्यात्वा, बा१ ३ स्यात्वासावर्त्य, दे१ स्यात्वासावर्त्य

कृता जगाम कौशिक्याः सकाशं मार्याया सह ॥ ८२
 समेत्य साग्रवीद् देवि शृङ्गतां शेखरोत्तमः ।
 ग्रथितो दैत्यशीर्षाभ्या नागराजेन वेष्टितः ॥ ८३
 तं शेखरं शिवा गृह्य चण्डाया मूर्ध्नि विस्तृतम् ।
 वधन्ध प्राह चैनां कृतं कर्म सुदारुणम् ॥ ८४
 शेखरं चण्डमुण्डाभ्या यस्माद् धारयसे शुभम् ।
 तस्माल्लोके तव ख्यातिश्चामुण्डेति भविष्यति ॥ ८५
 इत्येवमुक्त्वा वचनं त्रिनेत्रा
 सा चण्डमुण्डस्रजधारिणी वै ।

इति श्रीवामनपुराणे एकैकत्रिंशोऽध्यायः ॥२९॥

दिग्वाससं चाम्यवदत् प्रतीता
 निपूदय खारिषालान्यमूनि ॥ ८६
 सा त्वेवमुक्त्वाऽथ विषाणकोट्या
 सुवेगमुक्तेन च रासमेन ।
 निपूदयन्ती रिपुसैन्यमग्रं
 चचार चान्धानसुरांश्चखाद ॥ ८७
 ततोऽम्बिकायास्त्वथ चर्ममुण्डया
 मार्यां च सिंहेन च भूतसयैः ।
 निपात्यमाना दनुषुंगवाते
 ककुभिर्न शुम्भमुपाश्रयन्त ॥ ८८

(→मार्याया), शा। का। १ सा सकाशं ग्रथितं ह, कारा सकाशं
 समेत्य कृते, दे३ सकाश सह मार्याया, दे११ सकाशं मार्याया सह

८३ -a) कारा दे३ ते। न। देनो, दे३ देवी (→देवि) -b)
 दे३ गृह्यते (→गृह्यतां), ब। शिखरोत्तम, दे३ शिखरोत्तम,
 (→शेखरोत्तम) -c) ते। ग्रथितो (→ग्रथितो) दे३ ग्रथितग्रह
 शीर्षाभ्या -d) दे३ वेष्टित दे१ वेष्टित (→वेष्टित)

८४ -a) ब। शिखर दे३ ते। शेखरी (→शेखर), दे३ ततो
 (→निपा) -b) दे३ ३ ते। चामुण्डा (→चण्डाया), शा। विस्तृते,
 कारा का। १ ब३ दे३ १ न। विस्तृते ब। २ चापरे (→विस्तृतम्), दे३
 वधन्धुमिमुविस्तृते, दे३ वधया मुविस्तृते, दे३० वधसमुद्विस्तृतम्
 -c) दे३ ३ चैव ग्रहेता (दे३ ता) दे३ न। प्राह चैवतां (न। १०),
 दे३ प्राह वै चैना, ते। वै ०० हैता (→प्राह चैवैना) -d) दे३ न।
 वधिकर्म, दे३ वधिवर्ग, दे३ वध कर्म (→कृत कर्म)

८५ -a) ब। २ शिखर (→शेखर) -b) शा। यद्वाद्धारयसे,
 ते। यस्माद्धारयसे, दे११ यस्माद्धारयसे (→यस्माद्धारयसे), दे३ १ न।
 शुभे (→शुभम्) -c) दे३ १ तव (→तस्माद्), ब। तव ख्याति,
 दे३ २ १ तव च विख्याति (ते। ११), दे३ तवविख्याति, दे३ गुविख्याता
 (→तव ख्याति)

८६ -a) ब३ 'इ' न खण्डितम्, दे३ (च) वचन, न।
 मवर्त (→वचन), ब। ३ दे३ ३ ५ १० ते। त्रिनेत्र दे३ त्रिनेत्र
 (→त्रिनेत्रा) -b) ब। ३ दे३ ३ ५ १० ते। न। ता (→सा)
 दे३ ३ चण्डमुण्ड, दे३ चण्डमुण्ड (→चण्डमुण्ड) कारा दे३ न। 'स्रज'
 धारिणी च (कारा ता), ब३ 'स्रजधारिणी' दे३ विनिर्णय देवी, दे३
 'स्रजधारिणी' हि, दे३ 'स्रजधारिणी' (→'स्रजधारिणी' वै) -c)
 कारा, दिग्वासय, दे३ दिग्वासर, दे३० दिग्वाससा (च), न। ते।

दिग्वाससा (ते। १०) (→दिग्वासस), कारा भाम्यवदत्, ब३ चाम्य-
 वदत्, दे३ चाम्यवदत्, न। चाम्यवदत् (→चाम्यवदत्), ते। न नीता
 (→प्रतीता) -d) दे। ते। ग्यवदत्, दे३ निपूदयत्, न।
 निपूदयत् (→निपूदय), ब३ दे३ स्वाति, दे३ स्वात्, ते। स्वात्-
 (→स्वारि), शा। का। बलानि मूनि, ब३ बलान्यमूनि, दे३
 शोभानिपाति (?), दे३ बलानिमानि (→ बलान्यमूनि)

८६ स्तोके ते। c, d मध्ये कथिकम्—

२१९० हस्ताभ्यां तै पूर्ववाताग्रम् ।

८७ -a) ब। का। १ उताय, कारा ते। उता तु, दे।
 उता च, दे३ न। उताय (→उताय) -b) दे३० सवेग, ते।
 सिंहेन (→मुवेग) दे३ ०मुक्त (→०मुक्त), दे३ ३ ते। बराचरेण,
 दे३ तु रासमेन, दे३ च रासवे(?)न, दे३ स(?)रासमेन, (→च रास-
 मेन) -d) दे३० शरीरयत् (→चखाद) ब। चराचरान्मानुष्यान्
 दुर्गान्, दे३ ३ ते। चचार सैन्यान्बुराक्षखाद (ते। 'खद्य' ?), दे३
 चचार सैन्यान्सुरावोपयत्

८८ ब। कारा ब३ दे३ ० -a) दे३ ३ ते। ततोम्बिका
 च, दे३ ततो निकषा (?), दे३ ततो निपात्य, न। ततोम्बिकाया
 (→ततोम्बिकाया), का३ ब३ दे३० त्वय चण्डमुण्ड, ब। २ न। त्वय
 चण्डमुण्ड, दे३ ३ त्वयचण्डमुण्ड, दे३ त्वय चण्डमुण्डयो, दे३ ११ त्वय
 चण्डमुण्ड, ते। स्वयचण्डमुण्डो (→त्वय चर्ममुण्डया) -b) ब। २
 मायां वधि लेन, दे३ १ माया (दे३ माया) च सिंहेन, न। यामार्यां च
 शूरे (→मार्यां च सिंहेन) -c) दे३ निपात्यमाना(ति) (→निपात्य-
 माना) -d) ते। ककुभिर्ना (→ककुभिर्न), ब। २ सिंहुमुपाश्रयन्ते, ब३
 शुम्भमुपाश्रयन्त, दे३ १० सिंहुमुपाश्रयन्त (दे३ ०त, दे३० ०त), दे३ शुम्भ-
 मुपाश्रयन्त, ते। न। शुम्भमुपाश्रयन्ते (न। १०त) (→शुम्भमुपाश्रयन्त)

पुलस्त्य उवाच ॥

५१ चण्डमूढो च निहतो दृष्ट्वा सैन्यं च विद्रुतम् ।
समादिदेशातिथल रक्तरीजं महासुरम् ।
अशौहिणीनां त्रिशङ्किः कोटिभिः परिवारितम् ॥ १
तमापतन्तं दैत्यानां बलं दृष्ट्वैव चण्डिका ।
भ्रमोच सिंहनादं वै ताभ्यां सह महेश्वरी ॥ २
निनदनस्यास्ततो देव्या प्रह्लादी धृष्टतोऽभवत् ।
हंसयुक्तविमानस्था साधसूत्रकमण्डलुः ॥ ३

पुष्पिका—शा० का० १॥ २ दे० ३-५ ७ १० ११ वे० न० इति
(दे० [इति]) श्री(का० दे० ११ [श्री]) वामनपुराणे देवीमाहात्म्ये,
ब० २ इति श्री(ब० [श्री]) वामनपुराणे भैरवप्रादुर्भावे, ब० २९ इति
(दे० [इति]) श्री(ब० [श्री]) वामनपुराणे, दे० १ इति वामनपुराणे
देवीमाहात्म्ये पूजालोचनवधे, दे० १ इति वामने भैरवप्रादुर्भावे भुवे इति
श्रीवामनपुराणे पुलस्त्यनारद सनादे देवीमाहात्म्ये अध्यायनाम—
ब० ३ दे० १० वे० ०, शा० का० का० दे० ३ ५ ११ चण्डमूढवच, का० २
ब० २९ न० भुवे, चण्डमूढवचो नाम, दे० पूजालोचनवधमुद्रकवचो नाम
अध्यायसख्या—शा० का० ब० दे० ११ ०, का०, सप्तपञ्चाशत्-
शोऽध्याय, का० २ अध्याय ॥४६॥, ब० २ दे० वि० तितमोऽध्याय, दे०
॥४६॥, दे० ॥४२॥, दे० ३॥ ॥४५॥, दे० सप्तदशोऽध्याय, दे० ब०
महाविशोऽध्याय, दे० सप्तपञ्चाशदोऽध्याय भुवे पञ्चपञ्चाशत्तमोऽध्याय ।

३०

श्लो न० ०, शा० दे० १ पुलस्त्यः दे० १ पुलस्त्य उ०, दे०
भीमस्त्य

१ -a) का० ब निहिली, दे० ७ विनिहिली, दे० ११ ८ निहिली
(→ब निहिली) b) दे० ३ दे० ११ सैन्य दृष्ट्वा(→दृष्ट्वा सैन्यं) दे० ७ तु
(→ब), दे० ११ विद्रुतं(→विद्रुत) -d) दे० १० रक्तरीजं(→रक्तरीजं),
ब० ३ दे० २ महासुरम् (→महासुरम्) -e) शा० वारा ब० १२
विशङ्किः, ब० विनिति (→विशङ्किः)

२ -a) ब० २ तमापतन्तं तु, दे० तमापतन्तं (→तमापतन्तं);
शा० बर्तन (→बर्तन) -o) दे० ११ भादवं (१) (→भादवं), दे०
८, दे० ३ (→ब) -d) दे० ३ १० दे० का (दे० ब) त्या (→ताभ्यां),
शा० महीश्वरी, दे० ११ महेश्वर (→महेश्वरी)

३. ब० ३१-४b ०. -a) ब० विनास्त्या, दे० विन-
स्त्या, दे० निनदत्या, दे० निनदत्या (→निनदत्या); ब० २

माहेश्वरी त्रिनेत्रा च वृषारूढा त्रिशूलिनी ।
महाहिवलया रौद्रा जाता कुण्डलिनी क्षणात् ॥ ४
कण्ठादय च कौमारी बर्हिपत्रा च शक्तिनी ।
समुद्भूता च देवपै मयुरधरवाहना ॥ ५
बाहुभ्यां गरुडारूढा शङ्खचक्रगदासिनी ।
शार्ङ्गगणधरा जाता वैष्णवी रूपशालिनी ॥ ६
महोद्यमशला रौद्रा दंष्ट्रोऽल्लिखितभूतला ।
चाराही द्रुततो जाता शेषनागोपरि स्थिता ॥ ७

ततस्तस्या, वै० तथा देव्या, दे० ११ सतो देव्या, दे० ११ सतो देव्या
(→ततो देव्या) -b) दे० बाहुनी (→बाहुनी) -d) दे० बाहुनी
(→बाहुनी)

४ ब० ab ० (३ ३ पा वि) -a) ब० ३ च नेत्रा,
(→त्रिनेत्रा) ब० ३ त्रिनेत्रा (→त्रिनेत्रा) -b) दे० वृषा
७८ निलोचनी, -o) दे० रौद्रा, दे० ११ रौद्रा (→रौद्रा) -d) शा०
का० का० २ दे० वृषा, दे० ३ (→वृषा); शा० वारा-
का० २ ब० ३ दे० न० ५ (ब० ३) इति (न० १) नी (→कुण्ड-
लिनी)

५ दे० ५०-५८ ० -a) शा० कण्ठादय (१ १) ब०,
ब० ३ कण्ठादय, दे० ४ दे० ११ बाहुनी जाता, दे० १० सतो जाता
(→कण्ठादय ब०), दे० वाराच (→कौमारी) -b) शा० का०
का० बर्हिपत्रा (वारा. 'बु' ब० ७८ पत्रा, ब० ३ दे० १०-
११ न० बर्हिपत्रा, दे० ३ ब (दे० वा) हंवा ब०, दे० बर्हिपत्रा,
दे० बर्हिपत्रा च (→बर्हिपत्रा च); ब० शक्तिनी (→शक्तिनी); दे०
बर्हिपत्राचमिनी -o) वारा ब० ३ दे० ११ भूताय, दे० २ भूता
तु, दे० भूताय (→भूता च) -d) दे० मूषा (→मूषा);
दे० 'नर' (→'नर'); शा० ब० २ बाहुनी (→बाहुनी); वारा
शङ्खचक्रगदायुग

६ दे० ० (३ ३ पा वि) -b) दे० ११ गदासिनी, दे०
गदाधरा (→गदासिनी) -d) दे० ११ धारिणी (→धारिणी)

७ -a) दे० धारिणी (→धारिणी); शा० 'मुमुता,
वारा ब० ३ दे० ११ 'मुमुता, ब० ३ 'मुमुता, दे० 'मुमुता, दे० ११
'मुमुता (→'मुमुता'), दे० ११ रौद्रा (→रौद्रा) -b) ब० २ न० दृष्ट्वा,
दे० दृष्ट्वा (→दृष्ट्वा); दे० 'ल्लिखित' (→'ल्लिखित'); दे० 'भूतला'
(→'भूतला') -d) ब० ३ दे० ७ शेषनागोपरि (→'शेषनागोपरि')

पञ्चाङ्गुशोधतकरा नानालंकारभूषिता ।
जाता गजेन्द्रपृष्ठस्था माहेन्द्री स्वनमण्डलात् ॥ ८
विशिषन्ती .सदाक्षैर्ग्रेहिनश्चतारकाः ।
नखिनी हृदयाज्जाता नारसिंही सुदारुणा ॥ ९
ताभिर्निपात्यमानं तु निरीक्ष्य बलमासुरम् ।
ननाद भूयो नादानं वै चण्डिका निर्भया रिपून् ॥ १०
तन्निनादं महच्छ्रुत्वा त्रैलोक्यप्रतिपूरकम् ॥ १०
समाजगाम देवेशः शूलपाणिस्त्रिलोचनः ।
अभ्येत्य बन्ध चैवैनं प्राह वाक्यं सदाऽस्मिन्ने ॥ ११
समायातोऽस्मि वै दुर्गे देवज्ञां किं करोमि ते ।

८. अथ श्लोकः कदमोरसादे (धा१. वा१. का१. २ पुरकेषु)
एव वर्तते.

९.- a) ब१. ३ दे१ सदापातैर्, न१ सदापातैर् (→सदापतैर्);
दे१ निशिपन्ती सदापातै. -b) दे१ ३.५ तारका, न१ तारका
(→तारका), दे१ महानसयताका -c) न१ नखिनी (→नखिनी).
-d) दे१ सदापाता (→सुदारुणा).

९ श्लोकात्सर्दे दे१ प्रविक्तम्—

220 ० ऊर्ध्वज्जाता तर्धैर्ग्रेही गजराजोपतिष्ठता ।

१०. -a) दे१० निपात्यमानं (→निपात्यमानं) -b) मुदे
भामुर (→भामुर). -c) ब१. २ माद वै, दे१ त पृष्ठी, न१ ना ०
वै (→मादार्थं) -d) ब१. २ न१ भयदा रिपून्, ब१ दे१ भयदान्
(दे१ वा) रिपू, दे१ भयदारिद्र्य (→निर्भया रिपून्). दे१ दान-
वाना भयप्रा. -e) वा१ महापुत्रा, दे१ महापुत्रा (→महच्छ्रुता).
-f) वा१. दे१ १ परि (प्रति०) दे१ न१ ० रूपक (→पूरक)

११. -a) वा१ का१ का१ २ अभ्येत्यावन्त (वा१ ० २),
दे१ ११ अथ ० वर (→अभ्येत्य बन्ध); वा१ देवानां, दे१ वै ० नां, दे१ १
वैपानी (→वैपनी), ब१ दुर्गा त्रिशोऽध्यायस्य -b) न१ तदस्मिन्ना,
ब१ २ दे१ १०-११ तदस्मिन्ने, दे१ तदस्मिन्नाम् (→तदस्मिन्ने)

१२. -a) ब१. २ दे१ समायातोऽस्मि, ब१ दे१ समायातोऽस्मि
मां, दे१ समायातोऽस्मि ते, न१ समायातोऽस्मि ते (→समायातोऽस्मि
मां). -b) वा१ दैतानां, दे१ देहानां (→देहानां); ब१ किं
करोषि, दे१ ३ परिरोमि (→किं करोषि) -c) दे१ पु (→पु).
-d) दे१ देवा (→देव्या), दे१ ११ देवोद्भवा (→देवोद्भवा).

१३. -a) दे१ सा प्राह, दे१ साप्राह, दे१ सा प्राह (→सा
प्राह); वा१ न१ दे१ १ (→दे१ १). -b) ना१ दे१ ११ दे१ न१ दैत्ये,
न१ दैत्ये (→दैत्ये).

तद्वाक्यसमकालं च देव्या देहोद्भवा शिवा ॥ १२
जाता सा चाह देवेशं गच्छ दौत्येन शंकर ।
ब्रूहि शुभं निशुभं च यदि जीवितुमिच्छथ ॥ १३
तद् गच्छच्च दुराचाराः सप्तमं हि रसातलम् ।
वासवो लभतां स्वर्गं देवाः सन्तु गतव्यथाः ॥ १४
यजन्तु प्राज्ञायायामी वर्णा यज्ञांश्च साम्प्रतम् ।
नोचेद् बलाबलेपेन भवन्तो योद्धुमिच्छथ ॥ १५
सदागच्छच्चमव्यग्रा एषाऽहं विनिपूदये ।
यतस्तु सा शिवं दौत्ये न्ययोजयत नारद ॥ १६
ततो नाम महादेव्याः शिन्दूतोत्पजायत ।

३०. १७

वा१. दौत्येन, दे१ दौत्ये च, दे१, देव्येन, दे१ दौत्ये च (→दौत्येन).
-d) ब१. २ दृष्टव्य, दे१ दृष्टव्य (→दृष्टव्य).

१४. -a) ब१ २ गच्छत, दे१ १ गच्छत, दे१ गच्छतो, दे१
गच्छत (→गच्छत); ब१ २ दे१ १० दुराचारी (दे१ ० ते) (→दुरा-
चारी). -c) ब१ दार्य, दे१ दार्य, दे१ स्वर्गं (→स्वर्ग). -d) दे१
द्विपुत्र (→गतव्यथा)

१५. -a) वा१ दे१ १० यजन्तु (→यजन्तु); वा१ ब्राह्मणा-
याम, ब१ २ ते। ब्राह्मणायामा (दे१ ०) भी, दे१ ब्राह्मणा सप्तं,
दे१ ११ ब्राह्मणा वाय ? (→ब्राह्मणायां); दे१ तयोच्चर्य
ब्राह्मणानां -b) दे१ स्वस्थाप्र (→यज्ञाप्र); दे१ नाना यज्ञाप्र
साम्प्रतम् -c) ब१ ० तोपेन, न१ ० तोपेता (→तोपेन). -d) ब१
दे१ भवन्तो (→भवन्तो). ब१ २ १० युद्ध (→योद्धु) ब१ २ दृष्टव्य,
ब१ दृष्टव्य, दे१ दृष्टव्य (→दृष्टव्य).

१६. -a) वा१ का१ का१ २ सदागच्छतम्, दे१ सदागच्छतम्,
दे१ सदागच्छतम्, दे१ सदागच्छतम्, दे१ सदागच्छतम्, न१ सदागच्छ ०
(→सदागच्छतम्); वा१ भव्यग्रा, न१ भव्यग्री, दे१ युद्धाद्, न१ वाक्यग्रा
(→भव्यग्रा) -b) दे१ वैरा (→एषा); दे१ वा (→वि). -c)
दे१ ३ ते। वतस्तु (→यतस्तु); दे१ ३ ते। त (→ता); दे१ दौत्ये,
का१ दौत्ये, दे१ दौत्ये, दे१ दौत्ये, दे१ दौत्ये, दे१ दौत्ये, दे१ दौत्ये,
(→दौत्ये); दे१ यत शिवतया देव्या, दे१ ता शिवतया दौत्ये,
दे१ सत शिवा शिव दौत्ये -d) ब१ प्रयोजयत मानद, ब१ प्रयोज-
यत मानद, दे१ दौत्येन्यानि नारद, दे१ नियोजयति नारद.

१७. -a) वा१ वा१ न१ ० दैव्या (→दैव्या); दे१ देव्या
नाम लोकेऽस्मिन्. -b) न१ व्यजायत (→व्यजायत). -c) दे१
दौत्ये, दे१ दौत्ये, दे१ दौत्ये, न१ दौत्ये (→दौत्ये); वा१. ० सम-
जिता (→समजिता) -c) दे१ दे१ दौत्ये, न१ दौत्ये

५६. १७ ते चापि शंकरवचः श्रुत्वा गर्वसम्बन्धितम् ॥
 हुंकृत्वाऽभ्यद्रवन् सर्वे यत्र कात्यायनी स्थिता ॥ १७
 ततः शरैः शक्तिभिर्दुःशैर्वैः
 परश्वधैः शूलशृङ्खण्डपट्टिभैः ।
 प्राप्तेः सुतीक्ष्णैः परिघैश्च विस्तृतै-
 र्वर्षतुण्डैस्तयसुरैः सुरेध्वनरीम् ॥ १८
 सा चापि बाणैर्वरकार्मुकच्युतैश्च
 चिच्छेद शस्त्राण्यथ बाहुभिः सह ।
 नयान् चान्यान् रणचण्डविक्रमा
 महासुरान् बाणशतैर्महेध्वरी ॥ १९
 मारी त्रिशूलेन नयान् चान्यान्
 खट्वाङ्गपातैरपरांश्च कौशिकी ।
 महाजलक्षेपहतप्रभायान्
 ब्राह्मी तथान्यानसुरांश्चकार ॥ २०

(→हुंकृत्वा) दे० [-अ] व ? (→[-अ]म्य-) न० वन (→सर्व-).
 -ई) शा० स्थिता (→स्थिता).

१८. -b) दे० ५.११ परश्वधैः (→परश्वधैः), शा० कारा.
 का० शूल° (→शूल°), दे० ९ सार्जम्° (→शृङ्खण्ड°) -o) शा०
 कारा का० २ दे० पाठे, ब० २ सट्ट्वै, दे० पुन, दे० ११ प्राप्ते-
 (→प्राप्ते), दे० न० तु (→तु-), ब० ३ सुपारै (→सुतीक्ष्णैः) दे०
 दुः, दे० तु (→च); दे० १ चित्रं (→विस्तृतं), -d) दे० १ वै-
 र्वर्ष, न० वैर्यपती (→वैर्यवर्षा), दे० १० सरस्वतीम् (→सुरेध्वनरीम्).

१९. दे० ०३ ०. -a) शा० सा वै, कारा. सापि स्व,
 का० सा वै स्व, का० सा वैद (→सा चापि) -b) दे० शस्त्राण्यपि,
 दे० शस्त्राणि तु (→शस्त्राण्यपि). -o) शा० का० १ ब० २ दे० वि-
 क्रमां (→विक्रमा). -d) दे० ११ महासुरा (→महासुराव), शा०
 महीध्वरी (→महेध्वरी).

२०. -a) शा० हट्ट, कारा. का० सारी (कारा °रीच)
 का० मारीम् (→मारी); न० माहेध्वरी त्रिशूलेन ०००, ब० माहे-
 ध्वरीशूलपरध्वराटं, दे० नयान् दैत्यान् (परां), दे० मापेतिपुल्लं
 (°ले) न तथा न चान्यान्, न० मापेतिपुल्लं न ००००. -b)
 न० पा ० (→पातैः) -o) शा० कारा. ब० न० महाजलक्षेपं,
 दे० साता धारपी° (→महाजलक्षेपं); दे० ५-११ हट्ट (→हट्ट-)
 -d) दे० मयुरो चकार (→मयुराप्रकार)

माहेध्वरी शूलविदारितोरसश्च
 चकार दग्धानपरांश्च वैष्णवी ।
 शक्त्या कुमारी कुलिशेन चैन्द्री
 तुण्डेन चक्रेण वराहरूपिणी ॥ २१
 नखैर्विमिथानपि नारसिंही
 अट्टाट्टाहसैरपि रुद्रती ।
 रुद्रस्त्रिशूलेन तथैव चान्यान्
 विनायकश्चापि परश्वधेन ॥ २२
 एवं हि देव्या विविधैस्तु हतै-
 र्निपात्यमाना दनुपुंगवास्ते ।
 पेतुः पृथिव्यां भुवि चापि भूतैः
 ते भक्ष्यमाणाः प्रलयं प्रजग्मुः ॥ २३
 ते वध्यमानास्त्वथ देवताभि-
 र्महासुरा मातृभिराकुलाश्च ।

२१. -a) शा० महीध्वरी° (→माहेध्वरी°); दे० ११ °विदा-
 रितोरसम् (→विदारितोरसम्). -b) शा० कारा. का० २ चकामि
 (→चकार); मुदे. दावाङ्ग° (→दग्धान°), दे० महाम वैष्णवी, न-
 °परांश्च कौशिकी (→°परांश्च वैष्णवी); दे० चक्रेण वैद्यानपरांश्च
 वैष्णवी. -o) दे० १० तु मारी° (→कुमारी°), मुदे. वण्डी
 (→चैन्द्री). -d) शा० कारा. का० २ वण्डेन, दे० तुण्डेन, दे० ११
 वण्डेन (→तुण्डेन); ब० चक्रेण (→चक्रेण).

२२. -a) दे० विविधान्, दे० विविधभाद् (→विविधभाद्).
 -b) कारा. वण्डाट्ट° न० ० टाट्ट° (→मट्टाट्ट°); ब० शिव°
 (→रुद्र°). -o) दे० २ हटा (→रुद्र); ब० २ चकार (→हट्टवै),
 ब० नाशान् (→नाशान्). -d) दे० विनायकाश्चापि (→विनाय-
 कश्चापि); दे० १३.५.५ परस्वधेन (→परस्वधेन).

२३. -a) शा० १० न० सुखं, कारा. का० २ दे० स्वर्णं,
 दे० च हर्षं (→तु हर्षं). -b) ब० विनायमाना, दे० विनायमाना
 (→निपात्यमाना) -d) न० तै. (→ते); ब० २ वृत्त्यमाना, ब०
 तजमाया (→अक्षयमाना); ब० २ दे० १ च (→प्र-).

२४. ब० ३ दे० १० ०. -a) शा० वैद्यमानाद्, न०
 मय्य (मय?) मानाद् (→वध्यमानाद्). -b) न० महामुरै
 (→महामुरा), शा० मय्यभिरमुलाभ, दे० मातृभिरामुलाभ
 (→मातृभिरमुलाभ). -o) दे० वरसेनाभाङ्गा, दे० वरसेनाभयाः

५६ २६

विमेद शूलेन तथाऽधुरस्तः
 धृतोद्भवान्ये न्यपतश्च वक्त्रे ॥ २९
 ततस्तु शोषं प्रजगाम रक्तं
 रक्तक्षये हीनबलो बभूव ।
 तं हीनवीर्यं शतधा चकार
 चक्रेण चामीकरभूषितेन ॥ ३०
 तस्मिन् विद्यस्ते दनुसैन्यनाथे
 ते दानवा दीनतरं विनेदुः ।
 हा सात हा भ्रातरिति श्रुवन्तः
 क यासि तिष्ठस्व मूहूर्त्तमेहि ॥ ३१
 तथाऽपरे विलुलितकेशपाशा
 विशीर्णवर्माभरणा दिगम्बराः ।
 निपातिता धरणिक्ले मृडान्या

दे३ न पते? व वक्त्रे, दे३ ७९ -पपत (दे३ ०) अष्टिबन्धने, व३
 ८ पतच्छिबन्धन (→अपपतश्च वक्त्रे)

३० दे३ b 'रक्त' आरम्भ ० 'वका' यावप्राप्ति -a)
 दे३ ३ दे३ स (→गु), कारा रक्तक्षये (→रक्तु शोष) -b) दे३ १० हीन^०
 (→हीन^०) -d) व३ ० तस्मिन्नेन, दे३ ० विनिनेन (→शुक्तिनेन)

३१. दे३ न३ ३१०-३१३ b ०. -a) वा३ कारा का३ २
 व३ दे३ १ ७ विनष्टे, व३ ३ विनष्ट, दे३ ३ १० दे३ विहस्ते, मुने हते वी
 (→विहस्ते), दे३ ० बाले (→नाथे) -b) दे३ दे (→दे), दे३
 न३ हीनरत्न, दे३ हीनबला (→हीनतर); दे३ बभूवु, व३ विनेतु
 (→विनेतु) -c) व३ हा हा तदा, (→हा सात हा) व३ सात
 रिति, दे३ भ्रातरि दे३ भ्रात इति (→भ्रातरिति), व३ वय यासि
 (→वयन्त) -d) व३ तिष्ठस्व दे३ गु? पाति, दे३ १० क यासि,
 दे३ १ क (क?) यान, दे३ १ क याति (→क याति), व३ स्वभ्यस्व?
 दे३ तिष्ठतु (गु?) (→तिष्ठस्व)

३२ दे३ न३ ० (३ ३१ पा वि) -a) दे३ ० केवपास, दे३
 ० केवपासा (→केवपासा) -b) वा३ कारा विशीर्ण^० (→विशीर्ण^०)
 वा३ कारा ०० का३ 'केव', का३ व३ 'वर्मा', दे३ ३ १० दे३
 'वर्मा', दे३ 'वदना' (→'वर्मा'), वा३ कारा का३ २ व३ ३ 'भरण
 शगम्ब (वा३ र्भ) रा', दे३ -भरणासगम्बरा (→भरणा रितगम्बरा)
 -c) दे३ ० तते (→तते) दे३ १० मृडान्या (→मृडान्या) -d) व३
 प्राडुडुड (→मृडुडुड), वा३ कारा, का३ २ गिरिवरतो हि, व३
 गिरिवरम्ब, व३ गिरिवरम्बा, दे३ ३ गिरिवरपुत्र, दे३ गिरिवरपुत्र
 प्र- (→गिरिवरपुत्र)

प्रदुद्रुर्गिरिवरम्ब दैत्याः ॥ ३२
 विशीर्णवर्मायुधभूषणं तत्
 बलं निरीक्ष्यैव हि दानवेन्द्रः ।
 विशीर्णचक्राश्वरथो निशुम्भः
 क्रोधान्मृडानीं समुपाजगाम ॥ ३३
 खड्गं समादाय च चर्म भास्वरं
 धुन्वन् शिरः प्रेक्ष्य च रूपमत्याः ।
 सस्तम्भमोहज्वरपीडितोऽथ
 चित्रे यथाऽसौ लिखितो बभूव ॥ ३४
 सं स्तम्भितं वीक्ष्य सुरारिमग्रे
 श्रोवाच देवी वचनं विहस्य ।
 अनेन वीर्येण सुरास्त्वया जिता
 अनेन मां प्रार्थयसे शूलेन ॥ ३५

३३. दे३ न३ ab ० (३ ३१ पा वि), दे३ ० d ०. -a)
 वा३ दे३ ३ १० ११ -वर्मा^० (→'वर्मा'), दे३ ० भूषणं तत्, दे३ ० भूषण
 तत् (→भूषण तत्) -b) दे३ बलं (→बल) व३ २ व (→हि)
 दे३ ११ दानवेन्द्रा (→दानवेन्द्र) -c) वा३ व३ ३ दे३ ३ १० ११
 न३ विकीर्ण- (→विकीर्ण), वा३ दे३ ३.३.० वदना (दे३ ० वि), दे३
 वदना, न३ वदना (→वदना); व३ ३ दे३ ११ न३ -वय (दे३
 ० व), दे३ ३ -रते, दे३ -रती, दे३ १० -रप (→रप), दे३ विकीर्णवदना
 क्षपयति (नि ?) बुध, दे३ विकीर्णवदनायुधक निशुम्भ.

३४ दे३ १०. ab ० -a) दे३ स खड्गं (→खड्ग स^०);
 दे३ स चर्म, दे३ ३ व ० र्म (→च वम), व३ दे३ १ मयुर, दे३ ११
 भास्वर (→भास्वर) -b) दे३ प्रप (→प्रप) दे३ १ रूप,
 दे३ ० रूप, दे३ न३ वरूप (→व रूप); न३ वरूप
 (→वरूप) -c) वा३ व३ ३ दे३ ३ १० १० र्म (दे३ ३) स्तम्भ
 (दे३ १० 'स्तम्भ' मोह (वा३ ० ह), दे३ स्तम्भमोह, न३ तस्मै मोह
 (→स्तम्भमोह); व३ स्मर, व३ स्मर, दे३ ११ दार (→'स्मर')
 -d) वा३ वा३ २ पने (→विने) व३ लिखिते, दे३ लिखित
 (→लिखित)

३५. -a) व३ न३ सस्तम्भितं, दे३ ११ तत् स्तम्भित,
 दे३ १ स्तम्भित (→स्तं स्तम्भित); दे३ ३ दैत्यपुत्र
 (→भुपरिमणे) -b) दे३ १०००० न (→देवी वचन) -c) ११
 जितास्ते, दे३ जितास्त्वया (→त्वया जिता) -d) दे३ व३, दे३
 ० (→वा)

श्रुत्वा तु वाक्यं कौशिक्या दानवः सुचिरादिव ।
 प्रोवाच चिन्तयित्वाऽथ वचनं वदता वरः ॥ ३६
 सुकुमारशरीरोऽयं मच्छस्त्रपतनादपि ।
 श्रुतथा यास्यते भीरु आमपात्रमिवाम्भसि ॥ ३७
 एतद् विचिन्तयन्नयं त्वा प्रहर्तुं न सुन्दरि ।
 करोमि युद्धं तस्मात् त्वं मां भवस्वायतेक्षणे ॥ ३८
 मम यस्त्रनिपातं हि नेन्द्रो धारयितुं क्षमः ।
 निवर्त्तय मतिं युद्धाद् भार्या मे भव साम्प्रतम् ॥ ३९
 इत्य निशुम्भवचनं श्रुत्वा योगीश्वरी मुने ।
 विहस्य भावगम्भीरं निशुम्भं वाक्यमब्रवीत् ॥ ४०
 नाजिताऽहं रणे वीर भवे भार्या हि कस्यचित् ।

भवान् यदिह भार्यायी ततो मां जय संयुगे ॥ ४१
 इत्येवमुक्ते वचने खड्गमुद्यम्य दानवः ।
 अचिक्षेप तदा वेगात् कौशिकीं प्रति नारद ॥ ४२
 तमापतन्तं निस्त्रिंश पद्भिर्भर्हिणराजितैः ।
 चिच्छेद चर्मणा सार्द्धं तदद्वष्टतमिवामभवत् ॥ ४३
 खड्गे सचर्मणि छिन्ने गदां गृह्य महासुरः ।
 समाद्रवत् कोशमवां वायुवेगसमौ जवे ॥ ४४
 तस्यापतत् एवाशु करौ श्लिष्टौ समौ दृष्टौ ।
 गदया सह चिच्छेद क्षुरप्रेण रणेऽम्बिका ॥ ४५
 तस्मिन्निपतिते रौद्रे सुरशत्रौ भयंकरे ।
 चण्डाद्या मातरो हृष्टाश्चक्रुः किलकिलावनिम् ॥ ४६

४६ व. ४६

३६ -a) शा। कारा का। २ वा। २ दे। ५ 11 न। भूत्वा
 स, दे। भूत्वा (→भूत्वा तु), न। वा ६ (→वाच्य) दे।
 कौशिक्यो (→कौशिक्या) व३ भूत्वा वाक्यञ्च कौशिक्या -b)
 तै। दान व (→दानव), दे१ न। दानवस्तत्परिवापि -c) दे। एवाच
 (→प्रोवाच)

३७ -a) गा। कारा का। २ सु (का। स) कुमार दे।
 सुकुमार (→सुकुमार) दे। ३ 10 शरीरोह, दे० शरीरोह, दे०
 शरीरोह, दे० शरीरोह, दे० शरीरोह दे। शरीरोह, भुवे शरीरोह
 स (→शरीरोह) -c) शा। शतदा (→शतदा), वा। याति वे,
 का। दे। 10 यास्यते, दे। जायते (→यास्यते) का३ शेष दे।
 भद्र (→भीष्ट) -d) का। पश्यन् + भ्रमशानम् (→भ्रमशानम्)
 दे० वासति, न। पश्यति (→[स]म्भति)

३८ -a) शा। वा। २ दे। ३ तै। एवं दे। 10 एत (→एतद्)
 शा। दे। 10 सविन्तयन्नयं, व३ विचिन्तयन्नयं, व३ हि चिन्तयन्नयं दे।
 न। विचिन्तयन्नयं, दे० विचिन्तयन्नयं, दे। विचिन्तयन्नयं स (→विचि
 न्तयन्नयं), दे० एतद् विचिन्तयन्नयं -b) व। प्राह
 (→प्रहर्तुं) दे। प्रहर्तुं नैव सुन्दरि, दे० न प्रहर्तुं न सुन्दरि -c)
 दे० वि नाम (→करोमि) -d) दे। वयंवेक्ष्या (→[वा] यतेक्षणे)

३९ -a) व। निपातयु व३ निपातयु, दे। निपातयु
 (→निपातयु हि) -b) व। ३ धारयितु (→धारयितु) -c) दे।
 निवर्त्तय, न। निवर्त्तय (→निवर्त्तय) दे। १ न। मने (→मति), व।
 मत्ता दे। 11 नुद्धा (→युद्धा) -d) दे। 10 व ६ (→भव)

४० -b) शा। कारा का। दे। योगीश्वर, दे। योगी
 श्वरी (→योगीश्वरी) -c) दे। विहस्य (→विहस्य)

४१ -a) दे। तै। नाजिता हि, दे० ३ ग नाजिता हि (→नाजि
 ताह) दे० धीर (→धीर) -b) शा। मने, व। २ दे। १ मने
 (→मने) दे। भावदाया (?) (→भवे भार्या), दे। न, दे। [अव]

(→हि) -c) शा। भवात्वा यदि भार्या ता, कारा भवतो यदि
 भार्या स्या का। भवामि यदि वा भार्या, का३ दे। 11 भवान् वा यदि
 भार्या (का३ वा), व३ दे। ३ भवान् यदि हि भार्यायी
 (दे० णि), दे० भवान् भवीह भार्यायी, दे० न। भवान् यदि भार्यायी,
 -d) व३ तन्मा वा, दे० रिता वा (→ततो मा)

४२ -b) दे। ३ 10 खड्गम्य (→खड्गम्) दे। १ सत्वर
 (→दानव) -c) दे० ततो (→तदा) दे। 11 तै। (→वेगात्)

४३ -a) शा। ०d) सार्द्धं तस्मिन् कश्चित् -a) दे० निस्त्रिंश
 (→निस्त्रिंश) -b) दे० खड्ग (→पद्भिर्हि) दे। ३ ४ 10 तै। बर्हिण,
 दे० बर्हिण (→बर्हिण) दे। ३ 10 तै। नाजितं, दे० न।
 वासति (दे० णि), दे। 11 वाजितं, दे। नाजितं (→राजितं)

४४ -a) का। स चर्मणि, +णि, व३ ३ चर्मणि च, व३ स
 चर्मणि - न। सचर्मणि (→सचर्मणि) -b) न। सदा (→गदा)
 -c) तै। समाभवत् (→समाभवत्), शा। कोशमवा, दे० कोशमवा,
 दे० कोशमवा, तै। कोशमवा, न। कौशिकी (→कोशमवा) -d)
 व। वायुवेगे, दे० वायुवेगे (→वायुवेगे) कारा का। २ -अवात्, दे०
 अवात् (→अवे) शा। सभे अवात् व। सभा अवात्, न। मनोजव
 (→समौ जवे)

४५ -a) व। तमापतन्तमेवाशु -b) दे। 11 करै
 (→करो) व। श्लिष्टौ दे० श्लिष्टौ (→श्लिष्टौ) -c) दे० चर्मणि
 चाल्य चिच्छेद -d) व३ तया (→रत्ने) दे० क्षुरप्रेणाम्बिका
 रणे दे० क्षुरप्रेणाम्बिका मुने

४६ -a) दे० १ निपातिते (→निपातिते) -b) तै। सुर
 (→सुर), व। पूष, दे० शत्रो (→शत्रो) -c) शा। कारा का।
 व। ३ दे। ३ ५ चण्डाद्या, दे० चण्डाद्या (→चण्डाद्या) दे० दृष्टा
 (दृष्टा) -d) तै। किलकिला (→किलकिला), दे० ख
 (→अवनिच)

५६. ४७ गगनस्थास्ततो देवाः शतक्रतुपुरोगमाः ।
जयस्व विजयेत्युधुर्हृष्टाः शत्रौ निपातिते ॥ ४७
ततस्तूर्य्यवाघन्त भूतसर्पैः समन्ततः ।
पुष्पवृष्टिं च हृष्टदुःसुराः कात्यायनीं प्रति ॥ ४८
निशुम्भं पतितं दृष्ट्वा शुम्भः क्रोधान्महामुने ।
वृन्दारकं समारुह्य पाशपाणिः समम्यगात् ॥ ४९
समापतन्तं दृष्ट्वाऽथ सगजं दानवेऽवरम् ।
जग्राह चतुरो बाणांश्चन्द्रार्धाकारवर्चसः ॥ ५०
क्षुरप्राम्यां समं पादौ द्वौ चिच्छेद द्विपस्य सा ।
द्राम्यां कुम्भे जघानाथ हसन्ती लीलयाऽम्बिका ॥ ५१
निकृताभ्यां गजः पद्भ्यां निपपात यथेच्छया ।

४७. -b) न₁ पुरस्वर^० (→सतक्रु^०) -०) दे₁₀ चण्डिके
विजयेत्युधु- -d) दे₃ दृष्टा (→हृष्टा) ; दे₃ रात्रु- (→शत्रौ).

४८. -a) का₂ न₁ २ दे₁ [-अ] वादन्त (→ [-अ]
वाघन्त). -b) दे₃ -सर्प (→-सर्प) -०) दे₄ तु (→-त).

४९. दे₂ ५६b-५०a ○. (इ. स.) -a) व₂-३ दे₄ ७-९
निहतं, न₁ निहृ * (→पतित); न₁ * ह्वा (→दृष्टा). -b) दे₄
महासुर (→महामुने) -d) व₃-३ दे₃ ५.७.१३ वे₁ प्राप्त, दे₃ प्राप्त-
दे₄ वसु- (→पात-); दे₃ -नाणि (→-नाणि); वा₁ कारा. वा₁
समाग्यगात्, दे₄ न₁ समम्यगात् (→समम्यगात्).

५०. दे₂ ६ ○ (इ ५६ वा. वि.), वे₁ d लण्डितम्. -a)
वा₁ दे₁ दृष्टा च (→दृष्टाच). -b) वा₁ सपने (→सगज) -d)
व₂ ३ चक्रार्थ^० (→चक्रार्था^०).

५१. वे₁ a, d लण्डितम् -a) व₁ दे-३ सवी (→
सर्प). -b) दे₉ गजस्य (→द्विपस्य); दे₃ * चिच्छेद (→द्वौ
चिच्छेद); वा₁ वाय वा₁ २ चिच्छेद द्विपस्य वा, दे₁₀ द्वौ विजेय
द्विपस्य वा. -c) दे₁ कुने(?), दे₁ कुम्भे (→कुम्भे). -d) दे₃
हृष्टी ललिताम्बिका

५२. वे₁ a लण्डितम् -a) दे₁ निरुताभ्यां, दे₁ निरुताभ्यां,
दे₁₁ निरुताभ्यां, न₁ निरुताभ्यां (→निरुताभ्यां). -b) व₁ नि *
पात (→निपपात) -c) व₁ * सभा भान्तां, न₁ * सभाभाना
(→ *सभाभान्तां); दे₃ वज्रो वज्रसभाभान्तां, वे₁ चक्रचक्रसभाभान्तां.
-d) व₁ शैलराज (?) निरो यथा, दे₉ शैलराज पुत्र यथा, वे₁
शैलराज * * * यथा, न₁ शैलराजयुतो यथा.

५३. वे₁ a b 'हृष्टा' स्थानुत्
हृष्टितम्. -a) वा₁ दे₃ राय (→राय-); वा₁ सभाभान्ताभान्ता-
भावात्, व₁ सभाभान्ताभान्तां, दे₃ सभा विनष्टाभान्तां. -b) वा₁

शक्रवज्रसमाक्रान्तं शैलराजशिरो यथा ॥ ५२
तस्यावर्जितनागस्य शुम्भस्याप्युत्पत्तिष्यत् ।
शिरश्चिच्छेद बाणेन कुण्डलालंकृतं शिवा ॥ ५३
छिन्ने शिरसि दैत्येन्द्रो निपपात सकुञ्जरः ।
यथा समहिपः क्रौञ्चो महासेनसमाहतः ॥ ५४
श्रुत्वा सुराः सुररिषू निहतौ मृडान्या
सेन्द्राः ससूर्यमहदिविषसुप्रधानाः ।
आगत्य तं गिरिवरं विनयावनम्रा
देव्यास्तदा स्तुतिपदं त्विदमीरयन्तः ॥ ५५
देवा ऊचुः ॥
नमोऽस्तु ते भगवति पापनाशिनि

काय का₁ व₃ दे₁ १.११ [-अ] म्रुत्पत्तिष्यत्, व₁ [-अ] म्रुत्पत्तिष्यत्, व₃
[-अ] म्रुत्पत्तिष्यत्, दे₃ [-अ] म्रुत्पत्ति (रि) प्यत्, दे₁₀ [-अ] ध
पत्तिष्यत्, वे₁ [-अ] म्रुत्पत्तियत्, न₁ [-अ] धीरपत्तिष्यत् (→
[-अ] म्रुत्पत्तिष्यत्). -d) वा₁ दे₁ मुने गिब (मुने 'ब'), दे₃
कुण्डलीषंस्तुत शिवा, वे₁₁ कुण्डलाकलता शिवा.

५४. -a) दे₁ स रैत्येन्द्रशिरो, -c) व₂ ३ दे₃ ०.११ यथा
(→यथा). व₂ समहिप (→ समहिप); वा₁ मृडो, काय
मृडा, वा₁ बोवाय, दे₃ रतो (वा) (→क्रौञ्चो). -d) वे₁ ६.१०
वे₁ वल्लभेन सहत्, वे₃ ९ महासेन समाहत, न₁ महा वे * * * *.

५५. -a) वा₁ वारा. वे₁ ३.१०-१० वे₁ वृक्षा गुप, व₃ दे₁
श्रुत्वा * * *, न₁ * * * रा (→श्रुत्वा गुप), वा₁ दे₁ ३.३ १० वे₁
-गुरिषु, वाय. दे-७ -गुरिषु, व₃ गुरिरसं, न₁ गुरि र (→
गुरिषु). वा₁ वाय. दे₁ निहत (वा₁ वा₁ 'तो') न₁ * * * तौ
(→निहतौ). दे₉ १० ११ वृक्षया (→वृक्षान्ता); वा₁ श्रुत्वा गुप
* * * * निहतो वृक्षया -b) व₃ -मरदपि, दे₃ -मरदपि,
दे₁₁ -मरदपि (→-मरदपि); दे₁₁ -अपाव (→-अपाव). -c)
दे₃ ३ आता (दे₃ 'ता') (→आपत्य); दे₃ वा (→त). न₁ विन
* * * * (→विनयावनम्रा). -d) दे₁ तया (→तया); न₁ * *
स्तया (→देव्यास्तदा). वा₁ वाय. व₁ स्तुतिगुलं, वा₁ व₃ ३ वे₁
श्रुतिगुलं, व₃ दे₁ ३ श्रुतिगुलं, दे₃ ९ न₁ श्रुतिगुला (दे₁ 'ताय'),
दे₃ श्रुति (वे₁) व₃, दे₁₀ श्रुति गुल, + श्रुतिगुलं (→स्तुतिगुलं);
दे₃ ईरयत्, दे₃ ईरयत् (→ईरयत्)

॥ दे₁₀ देवा ऊवाच

५६. वे₁ a b ○. -a) वा₁ व₃ दे₃ १० 'तामि', दे₃ ११
'तामि' (दे₁ 'तामि'), वे₁ 'तामि' * (→'तामिनि'). -b) वाय.
'तामिनि', वा₁ २ दे₃ 'तामिनि', व₃ ११ 'तामिनि' (→'तामिनि'),

नमोऽस्तु ते सुररिपुदंष्ट्रावनि ।
 नमोऽस्तु ते हरिहरराज्यदायिनि
 नमोऽस्तु ते मखस्रजकार्यकारिणि ॥ ५६
 नमोऽस्तु ते त्रिदशरिपुक्षयकरि
 नमोऽस्तु ते शतमखपादपूजिते ।
 नमोऽस्तु ते महिषयिनाशकारिणि
 नमोऽस्तु ते हरिहरभास्करस्तुते ॥ ५७
 नमोऽस्तु तेऽष्टादशबाहुशालिनि
 नमोऽस्तु ते शुम्भनिशुम्भघातिनि ।
 नमोऽस्तु लोकाधिहरे त्रिशुलिनि
 नमोऽस्तु नारायणि चक्रधारिणि ॥ ५८
 नमोऽस्तु वाराहि सदा धराधरे

त्वा नारसिंहि प्रणता नमोऽस्तु ते ।
 नमोऽस्तु ते वज्रधरे गजध्वजे
 नमोऽस्तु कौमारि मयूरवाहिनि ॥ ५९
 नमोऽस्तु पैतामहहसवाहने
 नमोऽस्तु मालाविकटे सुकेशिनि ।
 नमोऽस्तु ते रासभप्रणवाहिनि
 नमोऽस्तु सर्वात्तिहरे जगन्मये ॥ ६०
 नमोऽस्तु विश्वेश्वरि पाहि विश्व
 निपूदयारीन् द्विजदेवतानाम् ।
 नमोऽस्तु ते सर्वमयि त्रिनेत्रे
 नमो नमस्ते वरद प्रसीद ॥ ६१
 ब्रह्माण्डात्त्वमृदानीं वरशिखिगमना शक्तिहस्ता कुमारी

दे३ सुररि * पु दपनायिनि दे३ सुररिपुदंष्ट्रावनि दे३
 मखस्रि दपनायिनी (→ सुररिपुदंष्ट्रावनि) -०) व३ *
 (→हरि) व३ १ दे३ ११ हृद व३ ११ दे३ ११ *
 मुख (→मख) व३ १ दे३ ११ ११ राय दे३ ११ दे३ ११
 -०) दे३ व३ का३ १ दे३ ११ -कारिणी (→कारिणि);
 वा३ का३ १ दे३ ११ मखस्रज (वा३ का३ ११) शीघ्रकारिणी
 (→मखस्रजकारिणि) दे३ नमोऽस्तु ते स्वभुजपादकारिणि न३
 शतमखतैजकारिणि

५७ -०) का३ नमोऽस्तु ते सुररिपुदंष्ट्रावनि -०) व३
 * नाय (→विनायक) दे३ * कारिणी (→कारिणि) -०)
 व३ दे३ ११ ११ हृद (→हृद) दे३ * हृद * दे३ ११ हर
 (→हरिहर) वा३ का३ का३ १ दे३ ११ (→स्तुते)

५८ न३ १ दे३ ११ मो क्षिप्तम् -०) दे३ ११ नि
 (→नालिनि) b) दे३ नि * (→निगुप्त) दे३ ११
 नाहिनी (→नालिनि) -०) दे३ नमोऽस्तु ते क्षिप्तम्
 ना३ का३ व३ नोभासिहरी (→नोभासिहरी) दे३ निगुप्तिनी
 (→निगुप्तिनि) दे३ ११ ११ न३ नमोऽस्तु ते नासिहरी निगुप्तिनि
 -०) न३ नारायण (→नारायणि) दे३ नासिहरी (→नासिहरी)

५९ दे३ ११ ab ० -०) व३ नमोऽस्तु ते व३ नमो
 * (→नमोऽस्तु) दे३ नासिहरी (→नासिहरी) का३ वराधरे ला +
 वराधरे (→वराधरे); दे३ नमोऽस्तु नासिहरी वराधरे -०)
 व३ दे३ दे३ व३ (→त्वा) दे३ ११ नारसिंहो दे३ नारसिंह, दे३ ११
 नारसिंहो (→नारसिंहि) व३ प्रणता दे३ प्रणतो (→प्रणता) न३
 प्रणता नमोऽस्तुते खडितम् -०) दे३ ११ वनधरे व३ वनधार
 (→वनधरे); दे३ वनधरे दे३ वनधरे दे३ नमोऽस्तु ते (→वज्र

धरे) -०) व३ नमोऽस्तु ते (→नमोऽस्तु) व३ मयूर (वर)
 (→मयूर) का३ व३ दे३ ११ वाहने दे३ वाहिनि न३ ११ *
 (→वाहिनि)

६० दे३ ११ ab ० १ वा३ का३ का३ ११ ११ ११ ११ ११ ११
 व३ १ दे३ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११
 (→वाहने) -०) व३ नमोऽस्तु माला विकटेषु कामिनि दे३ ११
 नमोऽस्तु माला विकटेषु (दे३ का) वि (दे३ १) नि दे३ नमोऽस्तु
 नक्षत्रदेवकेशिनि -०) व३ वृषभ (→रासभ) का३ दे३
 वाहने व३ १ दे३ ११ वाहिनि दे३ ११ वाहिनि (→वाहिनि)
 -०) व३ वराधरे दे३ ११ जगन्मयि (दे३ ११) (→जगन्मये)

६० श्लोके का३ ०० श्लोके अधिकम्—

२२१ * नमोऽस्तु कायायनि बहिः शक्ति
 नमोऽस्तु कस्यान्तरावदधनध्वने ।

६१ वा३ का३ का३ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११
 निगुप्त * (→निगुप्तिनि) b) दे३ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११
 दे३ वराधरे (→निपूदयारी) -०) दे३ नमोऽस्तु * (→नमो
 स्तु ते) व३ दे३ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११
 वरि (→वराधरे) d) न३ * रवे (→वरदे) न३ * १
 (→वरी)

६२ -०) वा३ का३ का३ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११
 ब्राह्मी मुख्य दे३ ब्राह्मी शिव दे३ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११
 ब्राह्मी * ल (→ब्राह्मी) व३ न३ * ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११
 ल वृद्धी); दे३ वरशिखिगमना (?) (→वरशिखिगमना); दे३ ल
 व दे३ (→वशिखिगमना) -०) व३ वराधरे (→वराधरी); व३ १
 दे३ ११ ल वराधरे व३ वराधरे दे३ ल वराधरी दे३ ११ ल वराधरी

इत्येवमुक्त्वा वरदा सुराणां
कृत्वा प्रणामं द्विजपुंगवानाम् ।
विस्तृत्य भूतानि जगाम देवी
खं सिद्धसंघैरनुगम्यमाना ॥ ७२

इति श्रीवामनपुराणे त्रिशोष्याय ॥३०॥

इदं पुराणं परमं पवित्र
देव्या जय मङ्गलदायि पुंसाम् ।
श्रोतव्यमेतन्निर्गतैः सदैव
रक्षोघमेतद्भगवानुवाच ॥ ७३

३१

नारद उवाच ॥
कथं समर्ह्यः श्रौञ्चो भिन्नः स्कन्देन सुव्रत ।
एतन्मे विस्तराद् ब्रून् कथयस्वामित्युते ॥ १
पुलस्त्य उवाच ॥

७२ दे० ६५ ॥ 'विज' इत्यारम्भ ७३६ 'वरम' यावत् ० - (३)
दे० पुरतः (→वरदा) - (४) दे० प्रमाण (→प्र० १०) - (०) वा०
कारा ४१ न० १ विस्मय, का० विस्मय, + विस्तृत्य, दे० विस्तृत्य,
(→विस्तृत्य), दे० भूमी च (→भूतानि) - (३) वा० का० २ दे०
सिद्धं, कारा सा सिद्धं, ४१ स्व सिद्धं, दे० स्व सिद्धं, न० स्व
सिद्धं (→स्व सिद्धं) दे० [अ] निवच, न० ६६ गम्य
(→[अ] अनुगम्य)

७३. - (३) वा० कारा का० दे० १ १० ११ पुराण
(→पुराण) दे० ६६ ६६ ६६ ६६ (→इदं पुराण परमं) - (४) का०
देवीप्रय, दे० देव्या जये (→देव्या जय) वा० का० २ महत्कृत्यायि
(वा० १०) पुता, वा० सफलदायक च, वा० सफलद च पुता
(→मङ्गलदायि पुता) - (०) न० ६६ गम्य (→श्रोतव्यम्); दे०
एव, न० एत (→एतत्) दे० नियमे (→नियते) दे० सर्वैर्
(→सदैव) - (३) दे० रक्षात्र (→रक्षोघ्नम्)

पुष्पिणी - वा० का० २ दे० ३ १० वे० ११ इति श्रीवामनपुराणे
देवीमाहात्म्ये, वा० दे० ११ इति वामनपुराणे देवीमाहात्म्ये ४१ ३
इति श्री (४२ [६०]) वामनपुराणे शैरवप्रादुम्बि, ४३ इति शैरव
प्रादुम्बि दे० इति वामनपुराणे देवीमाहात्म्ये रत्नचोक्रवर्णे, दे० इति
वामनपुराणे सरोमाहात्म्ये शैरव प्रादुम्बि, दे० १० श्रीवामनपुराणे
देवीमाहात्म्ये मुने इति श्रीवामनपुराणे पुलस्त्यारम्भे वादे देवी
माहात्म्ये आध्यायनाम् - ४३ दे० ० वा० का० दे० ३ ३ १०
११ शुभनिशुम्भवः, कारा शुभनिशुम्भवो नाम, वा ४१ ० वे० ११
शुभनिशुम्भवो नाम, दे० निशुम्भवः, दे० रत्नचोक्रनिशुम्भवो
नाम अध्यायसंख्या - वा० ४३ दे० २-४-५ ०, वा० बह्विधा

शृणुष्व कथयिष्यामि कथां पुण्यां पुरातनीम् ।
यशोवृद्धिं कुमारस्य कार्तिकेयस्य नारद ॥ २
यत्तत्पीतं हुताशेन स्कर्मं शुक्र पिनाकिनः ।
तेनाक्रान्तोऽभवद् ब्रह्मन् भन्दतेऽज्ञा हुताशनः ॥ ३

मोष्याय, का० ११४५॥, का० २ अध्याय ॥१४७॥, ४१ २ एकविंशोऽध्यायः,
दे० १० ॥ २६ ॥ दे० ब्रह्मादशोऽध्यायः, दे० एकविंशोऽध्यायः,
दे० ११ ॥ ३२ ॥, वे० एकचष्टितमोऽध्यायः, ४१ एकविंशोऽध्यायः,
मुने यद्पुष्पासत्तमोऽध्यायः
कारा न० पयिकम् - दे० देवीमाहात्म्ये समाप्तम् ।
दे० पयिकम् - दे० समाप्तं कर्त्तव्यमाहात्म्यसम्पन्नं च ।

३१

॥ ४१ पुलस्त्य उवाच, + नारद उवाच दे० ५ नारद उ० दे० न०
नारद

१ न० ६० 'न' वि' लक्षितम् - (३) दे० न, दे० व (→व);
दे० श्रौते, दे० वने (वा) (→शौको) - (४) ४३ भिन्ने, दे० ५-११
भिन्न - (→भिन्न) दे० सुव्रत (→सुव्रत) - (३) वा० २ प्रवरोहं,
४३ प्रमो ० स्यात् (→करयस्यात्), दे० जलतमुते, दे० प्रमितवृत्त,
दे० महामुने (→प्रमितमुते)

॥ वा० ४१ ॥ वे० ११ पुलस्त्य, दे० १ पुनस्त्य उ०, दे०
श्रीपुलस्त्य

२ - (४) दे० [न] तां (→पुण्यां); दे० ११ कथा (दे० १०)
पुण्या (दे० १०) पुरातनम् - (०) दे० ११ वृद्धि (→वृद्धि)

३ न० ६-८ 'न' म' लक्षितम् - (३) ४१ यत्तत् पीतं,
दे० यत्तत् पीतं, दे० ११ यत्तत् पीतं (→यत्तत् पीतं); दे० हुताशेन (→हुता
शेन), दे० यत्तत् वा हुताशेन (१) - (४) ४१ ३ स्यात् (→स्यन्ति);
दे० शुक्र (→शुक्र) - (०) दे० शुक्र (→शुक्र)

ततो जगाम देवानां सकाशममितवृत्तिः ।
तैश्चापि प्रहितस्तूर्णं धृद्वलोकं जगाम ह ॥ ४
स गच्छन् कुटिलां देवीं ददर्श पथि पावकः ।
तां दृष्ट्वा प्राह कुटिले तेज एतत्सुदुर्दरम् ॥ ५
महेष्टवरेण संत्यक्तं निर्दहेद् भुवनान्यपि ।
तस्मात् प्रतीच्छ पुत्रोऽयं तव धन्यो भविष्यति ॥ ६
इत्यग्निना सा कुटिला स्मृत्वा स्वमतमुत्तमम् ।
प्रक्षिपस्वाम्भसि मम प्राह बह्वि महापगा ॥ ७
तत्तत्स्वधारयद्देवी शार्वा तेजस्वपुत्रम् ।

४. तै. ० ०. -b) ब१ समितपुते, दे४ समितपुति, तै१ समिताहित (→प्रमितपुति) -०) ब१ प्रमित, दे३ -पहित, दे१ प्रापित (→प्रहित), दे१ न१ वैष्णवरस्तवस्तूर्ण -०) दे३ निवा-
मह (→जगाम ह)

५. तै. १-८ -b) "हं...दिते" लङितम् -a) शा१ सो गच्छ
(→स गच्छन्) -b) शा१ पथि (→पथि), दे४ पावक
(→पावक) -०) दे१ एव (→एतत्) ; ब१-३-५-११ तेनो म मम
दुर्दर, दे४ योय मम यु (?) दुर्दर, दे१ तेनोय मम दुर्दर

६. न१ ० ०. -a) तै१ महेष्टवरेण, न१ महेष्टवरेण
(→महेष्टवरेण), का१ सवृत्त, +सत्यक्त, ब३ सत्यक्त, दे१० स सत्यक्त
(→सत्यक्त) -b) दे१ एव पवनानि, दे११ भुवनान् (→भुवनानि)
-०) कारा तत (→तस्मात्) -०) ब१-३ दे४-७ पुण्यो (दे१ 'प्यो'),
दे३ घान्यो (→घन्यो), दे१ भवतो यो भविष्यति, दे११ त व घन्यो
भविष्यति

७. -a) शा१ कारा का१.२ दे१ 'नैता, दे३ 'नैस्तु, न१
'ना स (→ना सा), दे४ श्वयं राजम श्रुता, -b) ब१ ३ घुत्वा,
दे१० मत्ता (→रमुत्वा), कारा का१ रत्नं यत्, दे१ रत्नम्, दे१ एव
वपु, न१ वचन (→स्वमत), दे४ कुटिला मतमुत्तमम् -०) का१.२
प्रापित, तै१ प्राप्तिपत्य (→प्रतिपत्य) -a) [या]जन, व२ [य]नल
(→[य]नम), दे४ प्रक्षिपस्वाम्भसि मे प्राह, दे१ प्रक्षिपस्वाम्भसि मे प्राह.
-०) दे४ १ बह्विमाह, दे१ प्राह चावि (→प्राह बह्वि); दे१-३ तै१
महापगा, दे१ ७ महापगा, दे४ तत्पगा, न१ समापगा (→महापगा)

८. न१ ०-११ १ पावक ० -a) शा१ का१ ततस्व,
कारा तत सो (तततो ?), ब१ ततस्तु (→ततस्व-), शा१ धारयेद्
(→[य]धारयद्); दे४ ततो दधार तद्वयो, दे१ ततो दधार सा
देवी, दे१० ततस्तद्वयाह देवी, न१ त-१० अर्हवो. -b) दे४ सर्व
दे१ साय (→शार्वा), शा१ तेजस्तु, दे१ तेजस्व, दे११ ते ब्रह्म

हुताश्वनोऽपि भगवान् कामचारी परिभ्रमन् ॥ ८
पञ्चवर्षसहस्राणि धृतवान् हन्यध्वक् ततः ।
मांसमस्मीनि रुधिरं मेदोन्म्रेतसी त्यचः ॥ ९
रोमश्मश्रुक्षिकेशावाः सर्वे जाता हिरण्मयाः ।
हिरण्यसेवा लोकेषु तेन गीतश्च पावकः ॥ १०
पञ्चवर्षसहस्राणि कुटिला ज्वलनोपमम् ।
धारयन्ती तदा गर्भं ब्रह्मणः स्थानमागता ॥ ११
तां दृष्टवान् पद्मजन्मा संत्यप्यन्तीं महापगाम् ।
दृष्ट्वा पप्रच्छ केनायं तव गर्भः समाहितः ॥ १२

बे. ५७ १

(→तेजस्व-); शा१ पुत्रपुत्र, दे१ [य]पुत्रपुत्र, तै१ पूरपम् (→[य]
पुत्रपुत्र) -०) ब३ 'ल्यो (→'वारो'), का१.२ 'भ्रमत् (→'भ्रमन्).

९. दे१ ० ५ न१ ० (ह. व. पा. वि.), दे१ ३ दे१. ४b ०.
-b) ब२ वृत् (→वृत्), कारा. दे१.११ हन्यवाहन (→हन्यमुत्तत).
-०) शा१ कारा का१ मेदस्त्वर्णाणि रेतसा, का२ मेदोरेत्स्वर्णं बर्णा
एवच, दे१ मेदोन्म्रेत सीधव, दे३ मेदो बूरेतसी एवच,
दे३ मेदोन्म्रेत सीधव, दे४ मेदो भजाय हत्य हि, दे३ मेदो #
रेतसीधव च (एवच ?), दे१ मेदोवा रेतसवच, दे१० मेदो
सज्जाव तस्य हि, +मेदोन्म्रेतसी च च, दे११ मेदोना रेतसि
एवच, तै१ मेदोन्म्रेत सीधव.

१०. न१ ० (ह. व. पा. वि.). -a) शा१ कारा. का१.२
रोमस्त्वर्ण (शा१ 'र' लि'), दे३ रोमस्त्वर्ण, दे३ रोमस्त्वर्ण, दे१
रोमस्त्वर्ण, दे१० रोमस्त्वर्ण, दे११ शरी मम वृक्षि (→रोम-
श्मश्रुक्षि) -०) ब१.२ लोकेस्मिन्, दे११ लोकेन (→लोकेषु).
-०) दे१ ३ दे१ ततो (→तेन), दे१ नीताय (→गीतय); ब१ ३ दे४
गीतये तत पावक.

११. ब१ १ ० (ह. व. पा. वि.). -०) ब१ ब्रह्मणे, ब२
ब्रह्मण, दे१.५-११ ब्रह्मण (दे१ 'या) (→ब्रह्मण); शा१ का२ ब१.२
दे१ ३-४ [या]गता (→यागता).

१२. -a) दे१ [य]ज्व (→यज्व); ब३ तादृश पद्मज-
न्मा, दे१० ता दृष्टवान् तदा ब्रह्म, न१ ता दृष्टा पद्मजन्मा. -b)
ब१ सन्तीर्णी, दे२ सन्तीर्णीर्णी, दे३ सन्तीर्णी, दे४.१० त्वा
(दे१० त्वा) सन्तीर्णी, दे१ सन्तीर्णी, दे१ सन्तीर्णी, न१
सन्तीर्णी (→सन्तीर्णी), शा१ महापगाम्, कारा महापगाम्,
न१ महापगा, +महापगा, का२ दे१ न१ महापगा दे१ महापगा(?)
यां (→महापगाम्) -०) शा१ दे३ पृथ्व (→पृथ्व) -०)
दे३ तत्, दे११ तं च (→तव), शा१ 'ह्वा (→'हित).

७ १३ सा चाह श्राद्धं यच्छृङ्खल पीतं हि वह्निना ।
 तदशक्तेन तेनाद्य निक्षिप्तं मयि सत्तम ॥ १३
 पञ्चवर्षसहस्राणि धारयन्त्या पितामह ।
 गर्भस्य वर्त्तते कालो न यथात च कर्हिचित् ॥ १४
 तच्छ्रुत्वा भगवानाह गच्छ त्वद्द्वयं गिरिम् ।
 तत्रास्ति योजनशतं रौद्रं शरवणं महत् ॥ १५
 सर्वत्र क्षिप सुभोगि विस्तीर्णं गिरिसानुनि ।
 दशवर्षसहस्रान्ते ततो षालो भविष्यति ॥ १६
 सा श्रुत्वा ब्रह्मणो वाक्यं रूपिणी गिरिमागता ।
 आगत्य गर्भं सत्पात्रं मूलेनैवाद्रिनन्दिनी ॥ १७

१३ -a) दे१ स च, दे३ स तु (→सा च) क१ गार, +
 शर्कर (→शाद्धर) दे१ सा पाह स सारमि -b) ब१ दे३ यत्तु,
 न१ सत्तम (→सत्तम), दे३ दे१ न१ युवनं (→युक्त) -c) ब३
 [अ]य (→[अ]य) -d) ब१ + दे३ निक्षिप्त, ब३ विक्षिप्त,
 दे३ [मा]लित हि, दे१ प्रक्षिप्त (→निक्षिप्त) ब३ सत्तम, दे३
 सत्तम (→सत्तम)

१४ -b) पा१ कारा का१ + न१ धारयन्त्या, ब१ २ धार
 यानि (→धारयन्त्या) -d) सा१ का१ २ न च पश्य (का१ २-य)
 ति, ब१ + न च श्ये (ब१ २-य) वत्, ब३ न नापतत्, दे१ न नाप
 ष्यति, दे३ नावपत्ते, दे११ न च कालेयि न१ न च पश्येत्, मुने नाय
 पतति (→न यथात च), कारा न च कनक पश्यति, दे३ ३ दे१
 न च बाहो विकर्षयत्, दे३ न च बातोपि कर्हिचित्

१५ -a) कारा ग्राह (→ग्राह) -b) दे३ गच्छन्
 (→गच्छ १३) दे३ [अ] हर मिरे (→अय गिरिम्) -c)
 सा१ बापा बा१ + यन (→यन) -d) दे३ १ १ १ १ १ १ १ १
 (→यन)

१६ -a) ब० तदैव, दे१ तत्रा (→तदैव), पा१ क्षिप,
 बा१ क्षिप (→क्षिप) पा१ [अ] प्रेण (१) (→सुभोगि) -b)
 दे३ विस्तीर्णं (विस्तीर्णं) (→विस्तीर्णं)

१७ न१ १७३-१८० ० -a) दे३ तत् (→सा),
 दे३ ब्राह्मणो न१ कुटिला (→ब्राह्मणो) -b) दे३ यथिगी, दे३
 कुटिला न१ ब्राह्मणो (→रूपिणी) ब३ गृहं (→गिरि) -d) कारा
 का१ + ब१ दे३ मुनेन (→मुनेन) दे३ मुनेनैव महायुने

१८ न१ ० (प्र १७५ वि) -a) पा१ सा नो, बापा
 सा न१, दे१ मातु (→सा तु) -b) ब१ ब्रह्मण, + ब्रह्मणं, दे१
 ब्रह्मणं (→ब्रह्मण) पा१ भा(सा)यता कारा बा० सानत,
 दे३ भा(सा)यता (→सायत) -c) ब१ २ दे१ धारयन्त्या,
 (→धारयन्त्या) दे३ धारयन्त्या ब्रह्मापात् -d) पा१ का१ दे३ ११

सा तु संत्यज्य त षालं ब्रह्माणं सहसागमत् ।
 आपोमयी मन्त्रवशात् सजाता कुटिला सती ॥ १८
 तेजसा चापि शार्वेण रौक्मं शरवणं महत् ।
 तन्निवासरताश्चान्ये पादपा मृगपक्षिणः ॥ १९
 तजो दशशु पूर्णेषु शरदशतैश्च ।
 बालार्कदीप्ति सजातो षालः कमललोचनः ॥ २०
 उचानश्वायी भगवान् दिव्ये शरवणे स्थित ।
 मूलेऽङ्गुष्ठं समाक्षिप्य करोद घनराडिब ॥ २१
 एतस्मिन्तरे देव्यः कृत्तिका, पट् सुतेजसः ।
 दक्षः, स्वेच्छपा सान्त्योऽल शरवणे स्थितम् ॥ २२

सयता (→सजाता)

१९ न१ abo ० (प्र १७५ वि) -a) ब१ दे३ दे३
 क्षिपि (→क्षिपि) बा१ शार्वाणै(?) दे० (सा) सर्वेण, ब१ दे३ १ १ १
 स (ब१ दे३ शार्वेण (→शार्वेण) -b) सा१ बा१ + ऐक्य, ब१
 दे३ रौक्म (दे३ १३) दे३ रात्र, दे११ रौक्म (→रौक्म), बा१
 का१ २ दे३ शरवणे ब३ २ शरवण, दे० ४ शरवण, (→शरवण)
 बा१ का१ ब३ ३ [अ] भवत् दे११ [अ] भवत् (→महत्) बा१
 पट् दशतैश्च -c) बापा ना च, ब० १६ बापि दे१ १६
 (→१६ बापि) -d) कारा मृगपक्षिणं

१८ स्तोत्रान्तरं दे१ अक्षिपद्-

२२ ६ सुवर्गवर्गा ह्यभवत्तत्रोत्तमभित

२० -a) दे३ वेत्तु (→भूय) -b) दे३ सता (→सारा)।

बापा दे३ व (→[अ]व) ब१ + शरत् सु(व?)गतेत्यव, ब३
 शरत् शरततेत्यव दे३ १० दे१ गत् (दे३ १०) हि शरतेत्यव,
 दे३ शरत्सुतेत्यव -c) दे३ रंभातो (→सजातो) -d) दे३
 बालार्कान्तं, दे११ व (सा) स (वो) वसत् (→सा स वसत्),
 पा१ १० बापा (→१० बापा)

२१ ब१ २ २१०-२२० ० -a) दे११ उत्तमं
 (सम) (→उत्तमं) -b) दे३ क्षिपे (→क्षिपे) पा१ शरवन्, ब३
 दे३ शरवन् दे११ शरवन्तो (→शरवन्तो) -c) दे३ १ १ १ १ १ १ १ १
 (दे३ १०) क्षिप (→समाक्षिप्य) -d) दे३ पट् (→पट्), दे३
 करोद स नरापि

ब१ २ २१ स्तोत्रे ०० स्थाने-

२२ ६ शर वरतेन बाल कन्त वीर्य इति वा ।

२२ ब१ २ ० -a) बा१ दे३ ११ दे३ भा (दे३ १०), दे३
 क्षिप, दे३ दे३, मुने क्षिप (→दे३) -b) पा१ ऐक्य,
 न१ तेज (→तेजः) -c) दे३ शरवन्, दे३ १० ह्रीतापात्,
 + शरवन् (→शरवन्)

कृपायुक्ताः समाजगम्यः यत्र स्कन्दः स्थितोऽभवत् ।
 अहं पूर्वमहं पूर्वं तस्मै सन्त्येऽमिचुकुशुः ॥ २३
 विवदन्तोः स ता दृष्ट्वा पम्बुखः समजायत ।
 अवीमरंश्च ताः सर्वाः शिशुं स्नेहाच्च कृत्तिकाः ॥ २४
 भ्रियमाणः स तामिस्तु बालो वृद्धिमगान्धुने ।
 कार्तिकेयेति विख्यातो जातः स बलिनां वरः ॥ २५
 एतस्मिन्नन्ते प्रहसन् पायकं ग्राह पद्मजः ।
 कियत्प्रमाणः पुत्रस्ते वर्त्तते साम्प्रतं गुहः ॥ २६
 स तद्वचनमाकर्ण्य अजानंस्तं हरात्मजम् ।
 प्रोवाच पुत्रं देवेश न वेत्ति क्तमो गुहः ॥ २७

तं ग्राह भगवान् यत्तु तेजः पीतं पुरा त्वया ।
 त्रैयम्बकं त्रिलोकेश जातः शरवणे शिशुः ॥ २८
 श्रुत्वा पितामहवचः पावकस्त्वविरितोऽभ्यगात् ।
 वेगिनं मेयमारुह्य कुटिला तं ददर्श ॥ २९
 ततः पप्रच्छ कुटिला शीघ्रं क व्रजसे कवे ।
 मोऽववीत् पुत्रदृष्ट्यर्थं जातं शरवणे शिशुम् ॥ ३०
 साऽववीत् तनयो मघं ममेत्याह व पावकः ।
 विवदन्तौ ददर्शाय स्वेच्छाचारी नतार्दनः ॥ ३१
 तौ पप्रच्छ किमर्थं वा विवादमिह चक्रयः ।
 तावूचतः पुत्रहेतो रूद्रशुक्रोद्भवाय हि ॥ ३२

६. ५५.

२३. -a) दे३ कृपा युक्ता, दे० कृपायुक्ता (→कृपायुक्ता)
 -b) दे० [म] वरत् (→[म] भवत्) -d) शा१ सन्त्ये स्तम्ये
 भिवाङ्गु, कारा. इतिस्तम्येभिचुकुशु, व१ ३ तस्मिन्नन्तेपुत्रमुशु,
 व३ दे१ ३ १० तौ सन्त्येस्तम्य वि (दे१० व) बुकुशु, दे३ दास्ये स्तम्य
 तु बुकुशु, दे१ दास्ये श्रुच्ये विचुशु, दे० [मा] दास्य इति बु-
 कुशु, न१ स्तम्यं दास्येति बुकुशु.

२४. -a) शा१ विवदन्तो स, दे१० कुहीतपाठवत्, +
 विवदन्तो स, दे३ विवदन्तोश्च, दे३ विवदन्तोश्च, दे० विवदन्त स
 (→विवदन्तो स); शा१ का२ दे१ ता (→ता); दे१ दृष्ट्वा (→दृष्ट्वा).
 -o) शा१ अहं ६ वरत्, व३ अवीमरन्त, दे३ अवीमरन्त, दे३ अवि-
 मरन्त, दे१ अवातन्त (→अवीमरन्त). -d) शा१ का२ व१-३
 दे३ ६ १ न१ शिशु (→शिशु); दे३ ७ तु (→त); व१ कर्त्तिका
 (→कर्त्तिका)

२५. -a) व१ भियं, व२ भियं, व३ भियं, दे३ ५.११ न१
 भियं (→भियं); न१ सती (→स ता); दे३ व (→तु). -b)
 व१-३ काले (व३ लो), दे३ बाल (→बालो), दे३ प्रेमम् (→प्रेमि)
 -o) शा१ कारा. का१.२ व२ दे३ २ ६ ५ १० ११ तौ कार्तिकेय इति, दे३
 कार्तिकेय (→कार्तिकेयेति वि-) -d) दे३ वयम् (→वात स)

२६. -a) व१ ३ दे३ ७ न१ ब्रह्मा (→ब्रह्मव) -b) का१ २
 दे३ ३ १ १० तौ न१ पद्मज, दे३ ११ वद्मज (→पद्मज). -d) दे३
 गुण, दे३ पुत्र (→पुत्र); दे३ साप्रत वरते गुह

२७. वे१. २७ b 'हरा ह्यारम्भ ३०' सोऽन्तरीय इत्यन्तर
 ०. -b) शा१ कारा. का२ २ दे३ ११ अजानत (→अजानत).
 दे३ ३ ६ १० जानतपि हि वा (दे३ वा) लजम्, दे३ जानतपि
 ह्यारम्भम्. -o) दे३ १० गृहि (→पुत्र); व३ दे३ ६ १० देवेश
 (→देवेश). -d) दे३ वेत् (→वेत्ति); दे३ तनयं गुह, दे३ क्तम
 पुत्र (→क्तमो गुह)

२८. वे१. ० (र. २७ पा. वि.) -a) व२ य ग्राह, दे३

तग्राह, दे३ ७ ववाच (→त ग्राह); कारा. तेजो, दे३ १० पीत, दे३
 यस्ते, दे३ न१ यस्त, दे३ यस्तु (→यत्तु) -b) कारा. यत्तु पीतं,
 दे३ पीतस्तेज, दे३ एतत् पीतं, न१ एत पीतं (→तेज पीत); शा१
 स्वान्वय, दे३ २.६ न१ त्वया पुरा (→पुरा लया). -o) दे३
 मयविक, दे३ मयवक (→मयवक); दे३ ५ १ न१ केशी (→केश).
 -d) शा१ व१ दे३ ३ १ १० वने (→वलो).

२९. व३ २६-३० ० १ वे१. ० (र. २७ पा. वि.). -a)
 का१ श्रुतोपाठवत्, + पितामहापाव्य (→पितामहपाव्य).
 -b) का१ तस्मिन्, न१ तस्मिन् (→तस्मिन्); दे३ त्वगात्
 (→[म] त्वगात्) -o) दे३ वेगिनो, दे३ मृतिर्न
 (→वेगिन) -d) व३ कुटिलाभ, दे३ कुटिला व, दे३ कुटिला ता
 (→कुटिला स). दे३ ५.७ व, दे३ हि (→हि).

३०. व३ ० (र. २६ पा. वि.) वे१. २७ ०. -b) शा१
 कारा का१ २ दे३ क्व शीघ्र (→शीघ्र व), दे३ कवे (→कवे), दे३
 शीघ्र त्व वृत्तेवत् (ता?), दे३ शीघ्र व्रजत वेवक. -o) शा१ का२
 ह्यार्थं, दे३ ह्यर्थं (→ह्यर्थं). -d) व१ २ दे३ ३-१०-११ तौ
 जात (→जातम्); शा१ शिरः, व३ सरः (→सरः); शा१ दे३ ६ ७ १०
 वने (→वलो), व३ २ दे३ ५-१०-११ तौ शिशु (→शिशुम्).

३१. -a) वे१ 'व ... 'म' तथा ७० 'व ... 'शाय'
 सांख्यतम्. -b) दे३ तु (→त) -d) दे३ चार (?) (→चारी).

३२. -a) शा१ कारा. का१ २ दे३ ७ १ वे३ व (→वा).
 -b) न१ विवाह (→विवाह); शा१ कारा. का१.२ [व]व
 (→[व]व), शा१ कारा. का१.२ वकुशु, व३ ३ दे३ ७-११ न१
 वकुशु, वे३ वकुशु (→वकुशु) -o) शा१ का१.२ व३-३ दे३ ५.११
 न१ व (→वो). -d) शा१ वलो, दे३ वे३ शुकते, न१ रेतो, (→शुको-);
 शा१ का२ [व]रुणो यदि, कारा. [व]रुणो ह्ययम्, व३ [व]
 वरुणु वा, व३ ववाच तु, व३ मय यदि (→[व]ववाच हि).

३३ तावुवाच हरिर्देवो गच्छ त त्रिपुरान्तकम् ।
 स यद् दक्षयति देवेश्वस्तत्कुर्वन्ममसशयम् ॥ ३३
 इत्युक्तौ वासुदेवेन कुटिलाग्रौ हरान्तिकम् ।
 समभ्येत्योचतुस्तथ्य कस्य पुत्रेति नारद ॥ ३४
 रुद्रस्तद्वाक्यमाकर्ण्य हर्षनिर्भरमानस ।
 दिष्टया दिष्टयेति गिरिजा प्रोद्धूतपुलकोऽब्रवीत् ॥ ३५
 ततोऽम्बिका प्राह हर दध गच्छाम त विशुम् ।
 प्रष्टु समाभ्येष्टु य स सत्य पुत्रो भविष्यति ॥ ३६
 बाढमित्येव भगवान् समुत्सृज्य धृषण्वज ।
 स होमया कुटिलया पाचकेन च धीमता ॥ ३७

३३ -b) शा. का गच्छव कारा पुच्छतं व ३ दे०
 ११ न१ गच्छव दे० गच्छत (→गच्छत) शा. का °छतिक
 (→°छतिकम्) -o) दे० यद्विषयति व३ स यद्विषयति (→स
 यद्विषयति) -d) गा. त त कुर्वन् सशयम्, कारा दे० तत्कुर्वन्
 वामसशयम्, का. त कुर्वन्वास्तसशय व३ त कुर्वन्वामसशयम्, दे
 त कुर्वन्वा समशय (मसशय?) दे० तत्कुर्वन् न सशय

३४ -a) गा. [उ]जा व दे० २७११ [उ]को (→
 [उ]जा) b) दे० ३ ह्युत्तिके (→ह्युत्तिकम्) -o) वा
 रस्य दे० छय दे० स एव (→सथ्य) -d) दे० ३४ दे० पुत्रो
 हि (→पुत्रति)

३५ -a) दे० ४ दे० तु (→तत्) -b) दे० भानता
 (→भानत) -o) का. गिरिज दे० ११ गिरिजा (दे० °क)
 (→गिरिजा)

३६ b) वा कारा का. २ दे० १०१३ वृष्याव व३ २ दे
 न१ गच्छामि (→गच्छाम) दे० धुम (→शिधु) -o) वा कारा
 का २ दे० न१ द्रष्टु व दृष्ट दे० प्रष्टु (दृष्ट ?) दे० १० प्रष्टु
 (→प्रष्टु) दे० ममा° (→समा°), व ° हि दे० त (?) (→स)

३७ -o) वा गा. २ सगानया कारा तथा साद (→सगने
 मया) दे० कुटिलाया (→कुटिलया) -d) दे० तु (→च)

३८ न१ b ° -a) व३ वपातस्तत् व३ सप्रासाव
 दे० १३ व३ संप्राप्य दे० संप्रासाता (→सप्रासास्ते) का. १ व३ +
 भनं दे० १ व३ (→°वग) दे० व३ व३ वरस्य सप्राता -b) वा
 हरोणि + हरोणि (→हरोणि) वा. गा. दे० १०११ हरो वा कुटि
 लाय -o) दे० तु (→च) वा. दष्टु िमुवान्त व कारा
 दष्टुस्त सिद्धुं कंत व३ वाचव दष्टु स्मन् दे० सिद्धु दष्टु

सप्रासास्ते शरवण हराप्रिकुटिलाम्बिका ।
 ददृशु शिबुक त च कृत्तिकोत्सद्गशायिनम् ॥ ३८
 तत ॥ बालकस्तेषा मत्वा चिन्तितमादरात् ।
 योगी चतुर्मूर्तिरभूत् पण्मुख ॥ शिशुस्तवपि ॥ ३९
 कुमार शक्रमगाद् विशाखो गौरिमागम् ।
 कुटिलामगमच्छाखी महासेनोऽग्रिमभ्ययात् ॥ ४०
 तत प्रीतियुतो रुद्र उमा च कुटिला तथा ।
 पावकथापि दवेश परा मुदमवाप च ॥ ४१
 ततोऽब्रुवन् कृत्तिकास्ता पण्मुख किं हरात्मज ।
 ता अब्रवीद्वर प्रीत्या विधिष्व वचन ध्वने ॥ ४२

मदव -d) शा. °साधिक दे० °सायित (→°सायिन) दे० कृत्ति
 कोत्सद्गवर्तिन

३९ -o) दे० ४७९ दे० व३ बालस्तेषा (→बाल
 कस्तेषा) -b) दे० ४ दे० तस्मन् (दे० °ना) कृतित (दे० °त)
 यादरात् दे० तस्मत्प्रादितितमात् रात् दे० त दृष्ट्वा चित्त
 मादरात् -o) दे० १७९१० दे० व३ योगात् (→योगी) कारा
 चतुर्मूर्तिरभूतोपी -d) का पण्मुख स िमुत्सुय दे० १० दे०
 शिशुस्तेपि हि (दे० १० °व) पण्मुख

४० -a) दे० व३ व३ कुमारोक्त -b) दे० विगाते
 (→विशाखो) वा. कारा का. दे० १०११ गिरिजायात्
 व३ [अ] गाठ्याम्बिका दे० गैरिमस्यात् (→गौरिमागम्)
 -o) गा कुटिला सोपम गाते व दे० १० कुटिलामगमच्छाखी
 दे० कुटिलामगमस्तन्ने दे० कुटिलावापम गातो दे० कुटिला वापया
 दातो -d) शा. नवमेवोविमस्यात् कारा का व३ दे० १०
 ॥ नवमेवोविमस्यात् व३ न१ नवमेवोविमस्यात् दे० महासेनो
 सिमस्यात् न१ म० ६०० नवयात्

४१ दे० ० व३ ४३ १ तु ° -b) दे० ३
 (व) मा (→उमा) -o) गा दे० न दे० दे० (→दे०) -d)
 व३ परामुद (→पर मु-) शा. का. न१ व३ वाच व कारा व३
 दे० ० व३ व३ द० उमावत (→प्रवा व)

४२ दे० ० (द) ४१ वा वि -b) दे० पण् (पु ?)
 स (→पण्मुख) -o) व३ ३ दे० ३५ दे० ततोऽब्रवीत् व३
 तानब्रवीत् दे० तानब्रवीत् (→तान ब्रवीत्), व३ व३ व३ (→हृत्)
 -d) गा. कारा का - व३ दे० ५७११११ न१ विषेण व३ म० दे०
 व विगातो दे० स एव (→विष्वत्) वा. कारा का - ग०
 (→मुने)

नाम्ना तु कार्त्तिकेयो हि युष्माकं तनयस्त्वसौ ।
 कुटिलायाः कुमारेति पुत्रोऽयं भविताऽन्यथः ॥ ४३
 स्कन्द इत्येव विख्यातो गौरीपुत्रो भवत्वसौ ।
 गुह इत्येव नाम्ना च ममासौ तनयः स्मृतः ॥ ४४
 महासेन इति ख्यातो हुताश्रस्यास्तु पुत्रकः ।
 शारद्वत इति ख्यातः सुतः शरवणस्य च ॥ ४५
 एवमेव महायोगी प्रविश्यां ख्यातिमेप्स्यति ।
 पडास्यत्वात् महाबाहुः पण्डुखो नाम भीयते ॥ ४६
 इत्येवमुक्त्वा भगवान् शूलपाणिः पितामहम् ।
 सस्मार दैवतैः सार्द्धं तेऽप्याजगृह्यस्वरान्विताः ॥ ४७
 प्रणिपत्य च कामारिह्वमां च गिरिनन्दिनीम् ।

दृष्ट्वा हुताशनं प्रीत्या कुटिलां कृत्तिकास्तथा ॥ ४८
 ददृशुर्बालमत्युग्रं पण्डुखं सूर्यसन्निभम् ।
 मुष्णन्तमिव चक्षुषि तेजसा स्वेन देवताः ॥ ४९
 कौतुकमिदृताः सर्वे एवमुचुः सुरोचमाः ।
 देवकार्यं त्वया देव कृतं देव्याऽग्निना तथा ॥ ५०
 तदुचिष्ठं व्रजामोऽथ तीर्थमौजसमन्वयम् ।
 कुरुक्षेत्रे सरस्वत्यामभिपिञ्चाम पण्डुखम् ॥ ५१
 सेनायाः पतिरस्त्वेष देवगन्धर्वकिनराः ।
 महिषं घातयत्वेव तारकं च सुदारुणम् ॥ ५२
 नादमित्यन्नवीचल्वः समुत्तस्युः सुरास्ततः ।
 कुमारसहिता जग्मुः कुरुक्षेत्रं महाफलम् ॥ ५३

व. ५७. ५

४३. न१. ० 'वा-दं व्य' ०. -a) ब१.३ [-य] पि
 (-पु); वा१ कार. का१.२ ब१.३ दे३.७.१०-११ न१ कार्तिकेयेति
 (-कर्मिकेयो हि) -b) वा१ कार. का१.३ ब१.३ दे३.५ १० च भव-
 त्वसौ, दे१० हनयो ह्यसौ, न१ तनयस्त्वय (-तनयस्त्वसौ), -०) का३
 कुटिलाया, ॥॥ कुटिलयो (-कुटिलाया). -d) दे१.३.४ ते१ पु
 (दे३.४ 'म) पि विभूत (-भविताऽन्यथ).

४४. -a) दे१ वितपा (-विख्यातो) -b) का१ ब३ दे३.
 ७.१ भवति (-भवतु) -०) दे३ इह, दे११ गुरु (-गुरु); दे३ तु
 (-च). -d) ब३ समसौ (-ममासौ).

४५. -a) दे१.३ ते१ [-य] वि विख्यातो, दे३ इति ख्यातो,
 दे११ इति ख्याता (-इति ख्यातो). -b) ब१ दे१ न१ तु, दे१ [-य]
 स्य (-[-य] ह्यु); दे१.३.४ हुताशनमुग्रो ह्यसौ, ते१ हुताश्रस्य
 ह्यसौ ह्यसौ. -०) वा१ कार. का१.३ दे३.१०-११ शारद्वत, न१ क
 रजम्ना (-शारद्वत). -d) ब१ दे३.४ ७ ते१ पुत्र, ब३ पुत्र, दे१०
 सुत, +पुत्र (-सुत); दे३ तु (-च)

४६. -a) दे१ एवमेव (-एवमेव); ते१ 'योग (-योगो)
 -०) दे३ इत्यास्य, पुत्रे. परश्व' (-पडास्य'); न१ 'बाहो (-बाहू),
 दे१० पडास्य त्वं महाबाहु.

४७. -a) वा१ उजा (-उक्त्वा). -०) वा१ सुस्मार
 (-सस्मार); दे३.४ ते१ दं (दे३ ते१ 'दे) यता (-दैवतै); दे३.४
 ते१ उर्मा (-सार्द्धं) -d) दे३.५ ते१ ताम्र (-दैवर्ग); दे३ 'पुता',
 दे३ [-य] 'नित्त (-[-य] 'नित्वा).

४८. दे३.३ ते१. ४८-४८ ०. -a) वा१ कार. का१.३

दे१.१० न१ च कौमारौ (कार, °र, दे१० °रि), दे१ ७ महेशान (-च
 कामारि). -d) ब३ कृत्तिका (-कृत्तिका).

४९. दे१.३ दे१. ० (इ. ४८ वा वि.). -a) न१ बल
 (-बाल). -b) दे१ 'वर्चस्व' (-सन्निभम्). -०) ब१ मुष्णन्त,
 ब३ मुष्णन्तम् (-मुष्णन्त). -d) दे३ ते१ विता (-देवता); दे१
 तेजसादेन ते विता.

५०. -a) दे३.११ कौतुकमिदु (-कौतुकमि-), वा१ कार.
 का१ 'कृता (-कृता). -b) दे३ एव मूल्यु (-एवमुग्र);
 का१ गुहोत्पाठवत्, +सुरोत्तम, दे११ सुरोत्तम (-सुरोत्तमा) -d)
 वा१ का१ ब१ दे३.३ ते१ देवा°, का३ दिवा° (-देव्या°),
 ब२ ३ दे३ १० ते१ तया (-तया); कार. इष्ट देवेन वज्रिना,
 दे३ कृता देव्या ख्यातिना, दे३ इत्येवमिना यथा.

५१. -a) दे१ चरविष्टुद व्रजामस्तत्. -b) वा१ तीर्थ
 (-तीर्थ), वा१ कार. स्वीदल, का१ त्वं व्रज, +सौजस्य, का३
 त्वीयस् (?) , ब३ सौजन्य (-सौजन्य); ब१ ३ उत्तमम्, दे१ बध्यर्था
 (-अव्यय). -०) वा१ वायु का१.३ ब२ ३ दे३.५.१०-११ 'क्षेत्र
 (-क्षेत्रे). -d) दे३.१ 'निकावि, दे३ ५ 'पेचाय (?) (-पिचाम);

५२. वा१ कार. का१.३ bc ०; दे१, cd ० -a) दे३
 सेनाया (-सेनाया); दे३.४ ते१ [-द] ति, दे१ [-य] पि (-[-य]
 तु). -०) दे१ एव (-एव). -d) दे३ तु (-च); वा१ कार.
 वा१.३ (-च कु).

५३. दे३. ०. -a) वा१ [-य] ब्रवी, दे१ [-य] ब्रुवन्
 (-[-य] ब्रवीत्); वा१ बर्वा, दे१ खर्व (-वर्ग). -b) दे१
 सुरोत्तमा (-सुरास्तत) -d) का१ महावर्च, न१ वज्रत •
 (-महाफलम्).

तत्रैव देवताः सेन्द्रा रुद्रप्रहजनादनाः ।

यत्नमस्याभिपेकार्यं चक्रुर्मुनिगणैः सह ॥ ५४

ततोऽम्बुना सप्तसमुद्रमाहिनी

नदीजलेनापि महाफलेन ।

वरौपधीभिश्च सहस्रमृत्तिभि-

स्तदाम्यपिञ्चन् गुहमच्युतायाः ॥ ५५

अभिपिञ्चति सेनान्या कुमारं दिव्यरूपिणि ।

जगुर्गन्धर्वपतयो ननुतुश्चाप्सरोगणाः ॥ ५६

अभितिक्तं कुमारं च गिरिपुरी निरीक्ष्य हि ।

स्नेहादुत्सङ्गं स्कन्दं मूर्ध्न्यनिघ्नमुर्धुर्मुहुः ॥ ५७

निघ्नती कार्तिकेयस्य अभिपेक्षाद्रमाननम् ।

भात्यद्रिजा यथेन्द्रस्य देवमाताऽदितिः पुरा ॥ ५८

तदाऽभिपिञ्चतं तनयं दृष्ट्वा शर्वो मुदं ययौ ।

पावकः कृत्तिकायैव इटिला च यशस्विनी ॥ ५९

ततोऽभिपिञ्चस्य हरः सेनापत्ये गुहस्य तु ।

प्रमथांश्चतुरः प्रादाच्छत्रतुल्यपराक्रमान् ॥ ६०

घण्टाकर्णं लोहितार्धं नन्दिसेनं च दारुणम् ।

चतुर्थं बलिनां मृत्पय रयातं कृष्णदालिनम् ॥ ६१

५४ दे१ अ। ० -अ) व। तनय, ब-३ दे। ३ तनैव, दे३ तनैव, दे३ तनैव (→तनैव) व। सेन्द्र (?) न। सर्वा (→सेन्द्रा) -b) दे११ न। सेन्द्रा (दे११ १२) (→सेन्द्र) दे३ ११ जनार्दन (→जनार्दना) -c) दे१ यत्नं, दे३ व। न। यन्तु (→यत्न) ब-३ यन्तुस्यानिपेकार्यं, -d) दे११ गुणिगणैः (→मुनिगणैः)

५५ -a) घा। वारा का। ३ चैव, दे३ सर्प, दे३ सप्त (?) (→सप्त), न। ३३३३३३ (→सप्तसमुद्रं), का-३ वामिनी, ब। ३ दे। १ १ व। माहिनी, दे३ वामिनी (→माहिनी) -b) दे३ ज्वलाकुलेन, न। महाज्वलेन (→नदीजलेन) -c) घा। वनीपया स्वेन, का। वनीपधीभिश्च का। वनीपधीस्वेन, (स्वेन?) का-३ वनीपयास्वेन, ब। ३ दे३ १०-११ व। वनीपयि (दे३ १०) स्वेन, दे३ वनीपधीभिश्च (ब?) (→वनीपधीभिश्च), दे३ व। वनीपधीभ्य (न। १०) ब (न। १०) महागुमावा... -d) घा। तमभिपिञ्चता हृत्पुतायाव, का। न। २ ब। ३ दे३ ११ तदाम्य (ब-३) च। विचत हृत्पुताया (का। ३ वज्रा, का-३ ३ वय, दे३ तमम्यविचत हृत्पुताया, दे३ तमम्यविचतुर्गुहमच्युताया, दे३ १० तमम्यविचत हृत्पुताया...

५६ -a) का। दे३ अभ्य (दे३ १०) विचत, ब। दे३ ६-७ व। अभिपिञ्चतु दे३ अभिपिञ्चता (→अभिपिञ्चति), व। दे३ न। सेनाप्ये (व। १०) (→सेनाप्या) -b) घा। कुमारो, व। दे३ कुमार (→कुमारः), दे३ गृह (→दिव्य) व। दे-३ वृषिग (दे३ १०) (→वृषिगि) -c) ब। वृषयो (→वृषयो), दे३ जगुर्गन्धर्वपतयो, -d) दे३ ननुतु (→ननुतु)

५७ -a) घा। दे३ अभिपि (घा। १०) क (दे३ १०) (→अभिपिञ्चतः), दे३ कुमार (→कुमार) ब। ३ दे३ १० न। हि, दे३ तु (→च) -b) दे३ गिरे गुर्वि (→गिरिपुरी) ब। २ दे३ च (→हि) -c) घा। चक्षुर्गुहमच्युतं, का। चक्षुर्गुहालोच,

दे३ चक्षुर्गुह पुन, न। ३३३३३३ (→चक्षुर्गुह स्कन्द) -d) घा। का। मूर्ध्ना (→मूर्ध्न्य) का। दे३ -मा विघ्नन्, दे१ विघ्ने (→-अ) विघ्नन्

५८ -a) व। दे। विघ्नती, दे३ विघ्नति, व। विघ्नता (→विघ्नती) -b) दे। ४ व। -म विपेक्षाद्रं, दे३ ७ वामिपिकाद्रं, दे३ अभिपेक्षाद्रं (→अभिपेक्षाद्रं), ब। ३ भाततं (→भातनम्) -c) दे। ६ महेन्द्रस्य (→यथेन्द्रस्य), दे३ भातिनिजा यथेन्द्रस्य, दे३ तत्पाद्रिजे महेन्द्रस्य, दे३ यथेन्द्रस्यतन हृत्वा, व। भात्यद्रा च महेन्द्रस्य, न। भात्यद्रिजानन हृत्वा -d) दे। ६ १ व। यदा (→पुरा)

५९ इत्येतात्परं वारा पुस्तके प्रथमम्—

इति चामनपुराणे कुमारस्यैव कार्तिकेयाभिपेक्षे नामैकैव पद्धितोपपत्त्यः । पुनस्तत्र उक्तं ।

५९ -a) वारा ततो, व। त च (→तान्) -b) दे३ सर्वो (→सर्वो) दे३ ययौ मुद (→मुद ययौ) -d) दे। ४ व। वयस्विनी, दे३ ११ तस्विनी (→वयस्विनी)

६० -a) वारा तदा (→ततो), दे३ ततोभिपिञ्चते गृहे, न। ततोभिपिञ्चतं च पुन -b) घा। का। व। ३ ब। २ दे३ १ १०-१० व। न। सर्वा (→सीता?) दे३ हारस्य, न। ३३३ (→गुहस्य) घा। वारा ब। ३ ३ च, दे३ १० तु, +च (→तु) -c) घा। वारा ब। प्रथमं, व। प्रथमा, +प्रथमं, व। दे३ ३ व। प्रथमा, दे३ प्रथमा (→प्रथमा), घा। वनुत, दे३ च वर, दे३ ११ वर (→चनुत) घा। प्राण (→प्राणा)

६१ व। bc ० -a) दे३ वर (→वयस्विनी) -b) दे३ १०-११ व। धेय (→धेयः), दे३ तु (→च) न। नन्दिसेनं च वरार्थं -c) घा। बलिनां (→बलिनां),

हरदत्तान् गणान् दृष्ट्वा देवाः स्कन्दस्य नारद ।
 प्रददुः प्रमथान् स्वान् स्वान् सर्वे ब्रह्मपुरोगमाः ॥ ६२
 स्थापुं ब्रह्मा गणं प्रादाद् विष्णुः प्रादाद् गणत्रयम् ।
 संक्रमं विक्रमं चैव तृतीयं च पराक्रमम् ॥ ६३
 उत्केशं पङ्कजं शक्रो रविर्दण्डकपिङ्गलौ ।
 चन्द्रोर्मणिं वसुमणिमश्विनौ वत्सनन्दिनौ ॥ ६४
 ज्योतिर्दुर्वाशनः प्रादाज्ज्वलजिह्वं तथा परम् ।
 कुन्दं मृकुन्दं कुसुमं त्रीन् धातानुचरान् ददौ ॥ ६५

६२ ६३ d ० - ०) ६० ददुश्च, न१ प्रददु (→प्रददु)
 शा१ का१ का१ २ ६१० ११ प्रमथान्वाश्च, व३ प्रमथान् सर्वान्,
 ६१ प्रमथान्वाश्वाश्च, ६३ प्रमथान् ००, ६१ प्रमथान्वाश्च
 (→प्रमथान् स्वाश्च स्वाश्च)

६३ -a) ६१ ६१ मल (→गण) ६० न१ वडविरं
 (न१ ०रि) वित्तान् प्रादात् -b) व३ कुत्राय, ६१ पुत्राय
 (→गणत्रयम्) -०) ना१ उत्केश, ६१ मुकुम् (?) (→सक्रम) -d)
 ६६ तु (→च)

६४ -a) शा१ का१ २ ६११ उत्केशं कारा उत्केशो, व३
 उत्केश, व३ ६ ४ ५ ९ १० ६१ उत्केश (६१ ०श), ६३ ७ न१ उत्केश
 (→उत्केशं) शा१ का१ २ अरजाद्, कारा अरजां व३ ६ ५ ९ ११
 पङ्कजो (→पङ्कज) कारा पङ्कजो, ६११ शक्तो (→शक्रो) -b)
 व१ ३ रविर्दण्डकपिङ्गलो, ६१ १० ६१ रविर्दण्डकपिङ्गलो, ६० रवि
 (वि ?) दण्डकपिङ्गलो -०) शा१ चन्द्रोर्मणि, व१ चन्द्रोर्मणि, ६०
 रुद्रोर्मणि (→चन्द्रोर्मणि) शा१ ना१ का१ व१ ३ ६ ११ वसुमणि
 (व१ ०ज) (→वसुमणि) -d) शा१ कारा का१ २ व३ ६१०
 मृकुन्दवित्तान्, व३ वसुमणि, ६४ वसुमणि, ६० नन्दनवित्तान्,
 न१ चार्वनवित्तान् (→वत्सनन्दिनौ)

६५ -a) ना१ शीति, कारा का१ शीति (→ज्योतिः)
 व१ २ हुताशनं (→हुताशन) -b) शा१ कारा ना१ २ व१ ३
 ६० ४ ६१ ज्वालाजिह्वं (→ज्वालाजिह्वं) ६१० पुरम् (→परम्)
 -०) शा१ कारा का१ २ व१ २ ६१० कुदं निकुदं व१
 कुदति (वि ?) कुद, ६० कुदमिकुन्दो ६० कुदनुकुद, ६१
 कुदानिकुदो (→कुन्दं मुकुन्दं) कर। ६६ कुमुद (→कुमुद) ६०
 कुदं व१ कुदं व१, न१ कुदं कुन्दं शीतं व१ -d) शा१ कारा
 का१ २ ६३ ११ शीमन्तो, ६१ शीतं (?) धातो (→शीमन्तो)
 ६० वंशो धातो धरा ददौ

६६ -०) ६६ १० यकानुचक्रो, ६१ यकानुचक्रो, ६० यकानुचक्रो

यकानुचक्रो त्वष्टा च वेधा तिस्रिरसुस्थिरौ ।
 पाणित्यजं कालकञ्च प्रादात् पूषा महाबलौ ॥ ६६
 स्वर्णमालं घनाहं च हिमवान् प्रमथोत्तमौ ।
 प्रादादेवोच्छ्रितो विन्ध्यस्त्वतिशृङ्गं च पार्षदम् ॥ ६७
 सुवर्चसं च वरुणः प्रददौ चातिवर्चसम् ।
 संग्रहं विग्रहं चाग्निनागां जयमहाजयौ ॥ ६८
 उन्मादं शक्रकूर्णं च पुष्पदन्तं तथाऽम्बिका ।
 घस चातिवसं धातुः प्रादादनुचराणाम् ॥ ६९

६ ३५

६६ ६११ यकानुचक्र (→यकानुचक्रो) शा१ हुष्टा च, व२ त्वष्टा,
 ६१ त्वष्टा च (→त्वष्टा च) -b) का१ वेधास्तु स्थिर, व१ वेधेति-
 स्थिर, व३ वेधातिष्ठ, ६१ २ ७ ६१ वेधातिष्ठ, ६० वेधातिष्ठ,
 न१ वेधातिष्ठ (→वेधातिष्ठ), ६० न१ वेधातिष्ठ (→मुष्टिरी)
 ६३ वेधातिष्ठिमुष्टिरी -०) शा१ का१ २ प्राणि, ६१ २ ७ ९ ६१
 व१ प्राणि (६० ०स) (→प्राणि), शा१ का१ च का१ च, व३
 वरुणश्च, ६३ पावक च, ६१ ४ ७ ९ ६१ कालिकं च (→कालिकश्च),
 कारा प्राणित्यजं काल च -d) शा१ कारा पूषा प्रादात्महाबलौ

६७ -a) व१ स्वर्णमालं, व३ स्वर्णमालं न१ स्वर्णमाल
 (→स्वर्णमाल) शा१ का१ २ व३ वनी (व३ ०ना)कञ्च, कारा
 वनीक च व१ २ घटाहं (व३ ०ह)च ६११ घनाहं, न१ घटाहं च
 (→घनाहं च) ६३ स्वर्णमालमाला(म)च -b) शा१ ६३ प्रमथो-
 त्तमौ, कारा प्रमथं ददौ ६१ प्रमथोत्तम (→प्रमथोत्तम) -०)
 ६० प्रादात् (→प्रादात्), शा१ कारा का१ २ ६१ (का१ २)वोच्छ्रितं, व१
 देवो वृत्तो, व२ ६१० न१ देवोच्छ्रितो, ६१ ३ एवोच्छ्रितो, ६० देवो वृत्ति
 ६१ एवोच्छ्रितो (→एवोच्छ्रितो), ६३ प्रा तो वृत्तिदत्तम् -d)
 ६१ ४ १० ६१ वृष्ण (→वृष्ण), ६३ वृत्तिदत्त (?) वृष्ण च पार्षदम्

६८ न१ ab वरुण 'व' ० -a) ६१ ६१
 सुवर्चसं ६३ सुवर्चसं ६० सुवर्चसं (→सुवर्चसं), ६० तु (→च)
 -०) ६० सुग्रह (→सुग्रह) शा१ कारा का१ २ चादि, का१ ६० १
 चादि, ६३ चादि, ६० चादि ६१ पाणि मुने चापि (→चापि)
 -d) का१ नागो ६१ ४ १० ६१ नागा न१ नागा (→नागा) व१ वत्
 (→वत्) व१ ६१ ४ १० ६१ पराजयो, ६१ महानयं (→महा
 जयो)

६९ -a) व३ ०वर्चसं (→वर्चसं) -०) ६० सप्तवारि,
 ६० सप्तवारि (→सप्तवारि) ६० वर्चसं, ६० वर्चसं, न१
 घस चाति (→घस चाति) -d) व१ ३ ददौ (→प्रादात्)

कुटिला तनयस्यादाद् दश शकबलान् गणान् ।
कराल सितकेश च कृष्णकेश जटाधरम् ॥ ८४
मेघनाद चतुर्दंष्ट्र विषजिह्व दशाननम् ।
सोमाप्यायनमेवोद्य देवयाजिनमेव च ॥ ८५
हसास्य कुण्डजठर बहुग्रीव हयाननम् ।
सूर्मग्रीव च पञ्चैतान् ददु पुत्राय कृचिका ॥ ८६
स्थापुजह्ण कुम्भवक्षत्र लोहजङ्घ महाननम् ।

८४ वे। ab ० - १) कार का। तनयाव (का। °व)
का तनयस्यादा दश शकबलान् गणान्, दे३ अस्पष्टम्
न। तनयस्यादा दश शकबलान् गणान् -> तनयस्यादात् -> ब) वा।
कारा का। २ दश शक° दश शकु°, ब३ दश चक्र°, वे। १०
विषाद शक°, दे३ अस्पष्टम्, दे३ दश शक° (-> दश शक°), दे३ गुणान्
(-> गणान्) -> ०) दे३ कराला (-> कराल) का सितकेश पुत्रे
सितकेश (-> सितकेश) दे३ विकराल कराल च -> दे३ सितकेश
वे। कृष्णाक्ष (-> कृष्णकेश) दे३ धारजा (-> जटाधरम्)

८५ वे। cd ० - २) वा। व चतुर्दंष्ट्र दे३ चतुर्दंष्ट्र
(-> चतुर्दंष्ट्र) -> ब) व वे। ११ जिह्वा (दे३ ११) (-> जिह्वा)
दे३ शृगाननम् (-> शृगाननम्) -> ०) कारा दे वे। सोमाप्यायि
(कारा °यि) न वे। सोमाप्यायि दे३ ३ सोमाप्या (दे३ ३) या
जिन दे३ ११ सोमाप्यायनं न। सोमाप्यायन (-> सोमाप्यायन), वा।
कारा वा। २ एकाग्र वे। एकाग्र (-> एकाग्र), दे ११ एकाग्र
-> ०) वा। कारा का२ दशवायिनं ब३ दे३ ११ दे३ देववायि (व
°यि दे३ ११ °यि वे। ११) न (-> देववायिन) दे३ पु (-> व)

८६ वे। d ०, दे३ ० - ०) दे३ कुञ्जर (-> कुञ्जर)
-> ब) दे। न। मुष्ट दे३ १० मुष्ट° (-> मुष्ट°) -> ०) दे।
वे। वर्म° (-> वर्म°) दे३ पु (-> व) -> द) वा। वषाय (->
वृषाय)

८७ वे। abcd ० दे३ १० b ० - २) वा। कारा
का। ३ दे३ ११ न। स्तूलवर्द्ध कुञ्जवर्धनं ब३ ३ स्थापुजह्ण
कुम्भकर्ण दे३ स्तूल नक्षत्रवर्धन -> ब) वा। क्षेत्र° (-> क्षेत्र°),
ब३ महावत् (-> महाननम्) -> ०) वा। कारा का दे३ १०-११
वे। न। पिण्डार्कं ब३ पिण्डार्कं दे३ पिण्डार्क दे३
पिण्डार्क (-> पिण्डार्क) -> d) वा। कारा वा। ३ बह्वय
(-> चर्यय)

८८ वा। कारा वा। दे३ न। cd ० - २) दे३ जिह्वा
(-> जिह्वा) दे३ चतुर्दंष्ट्र दे३ ११ चतुर्दंष्ट्र (-> चतुर्दंष्ट्र),

पिण्डाकार च पञ्चैतान् ददुः स्कन्दाय चर्यय ॥ ८७
नागजिह्व चन्द्रमास पाणिर्कर्मशशीक्षकम् ।
चापवक्त्र च बन्धूकददौ तीर्थं पृथुदक ॥ ८८
चक्रतीर्थं सुचक्राक्ष मकराक्ष गयाक्षिरः ।
गण पञ्चशिख नाम ददौ कनखल स्वकम् ॥ ८९
बन्धुदक्ष वाजिशिरो बाहुशाल च पुष्करम् ।
सर्वोजस माहिपक मानस पिङ्गल यथा ॥ ९०

८७ नागजिह्व तदनाय -> ब) वा। पाणिर्कर्म समक्षिक् कारा
पाणिर्कर्मस्वरक्ष कारा ° पाणिर्कर्म समि (का °यि) लक्ष्म, व
पाणिर्कर्म गतिक्षर दे३ ४ वे। पाणिर्कर्म लक्षिणकम्, दे३ पाणि
कुम्भ लक्षिणकम्, दे३ १०-११ पाणिर्कर्मलक्षिणकम् दे३ पाणि कुम्भ
लक्षिणक दे३ लक्षिणकलक्षिणक ब३ पाणिर्कर्म गतिक्षर -> ०) का°
दे३ ११ नागवक्त्र ब३ चापवक्त्र (-> चापवक्त्र), वा वा ३ दे३ ४
स चक्रक दे३ वे। च चक्र (वे। ११) क दे३ ११ सर्वकृण (-> व
नक्षक -> d) ब३ दे ३ वे। तीर्थ दे३ १०-११ तीर्थ (-> तीर्थ),
ब३ ३ दे३ ४ वे। दक्षक (-> दक्षक)

८९ वा। कारा वा। ० - ३) वे। इतरीय न। वन
तीर्थ (-> वनतीर्थ) ब३ ३ स चक्राक्ष (व °यि) दे३ १ न। स
(दे३ १० दे३ ४) चक्राक्ष (दे३ १०) दे३ १०-११ वे। च चक्रा
क्ष (-> गुणराक्ष) -> b) वा। दे३ ३ ३ १०-११ वे। न। पादयं
(-> पादयं) दे३ गयाक्षर दे३ ११ न। गय (दे३ ११) गिर
दे३ महागिर वे। गयाक्षिरम् (-> गयागिर) -> ०) दे३ गयाक्ष
(-> वन) दे३ ३ ३ १०-११ वे। गय (-> गिर) -> d) दे३ १०-११
न। कल (?) (-> कल), दे३ १ न। स्वयम् (-> स्वयम्)

९० - १) दे३ १०-११ न। १०-११ (-> १०-११), वा।
वाजिशिरो कारा का ब३ ३ वाजि गिरि (व °यि) ब३
वाजिशिरो दे३ ४ ७ वे। वाजिशिरो दे३ ३ १० वाजि (दे३ १०)
गिरि (दे३ १०) दे३ वाजिशिरो दे३ ११ वाजि गिरि
(-> वाजिशिरो) -> b) वा। कारा वा। ३ ब३ ३ दे३ १०-११
यत्न (कारा का दे३ १०) वाजि ब३ वगमान दे३ वाजिशिरो दे३
वाजिशिरो (-> वाजिशिरो), दे३ १ पुष्कर (-> पुष्कर), दे३ १
पुष्करलक्ष्मण -> ०) दे३ ३ लक्ष्मण दे३ १० वे। लक्ष्मण
(दे३ १०) लक्ष्मण दे३ १०-११ वा। पुष्पा वती (व °यि)
दे३ १ पुष्पा वती (-> लक्ष्मण) ब३ ३ लक्ष्मण दे३ १ वे। लक्ष्मण
(-> लक्ष्मण) -> d) वा। कारा वा ३ दे३ ११ मानस दे३
लक्ष्मण (-> मानस) दे३ ३ वे। पिण्डं न। ३ वन (-> पिण्डनम्)

रुद्रमौञ्चनसः प्रादात् ततोऽन्ये मातरो ददुः ।
 वसुदामा सोमतीर्थः प्रभासो नन्दिनीमपि ॥ ९१
 इन्द्रतीर्थं विशोकां च उदपानो धनस्वनाम् ।
 सप्तसारस्वतः प्रादान्मातरश्चतुरोद्भूताः ॥ ९२
 गीतप्रियां माधवीं च तीर्थनेमिं स्मिताननाम् ।
 एकचूडा नागतीर्थं कुरुक्षेत्रं फलासदाम् ॥ ९३
 प्रह्वयोनिश्चण्डशिला भद्रकालीं त्रिविष्टपः ।

९१ [दे१ ३ वे१ पुस्तके घटय ३१ अथावस्य ६१ उचोवस्य
 ७ अरण्यारम्भ ३२ अथावस्य १० श्लोकस्य b अरण्यारम्भसि]
 दे१ ab ० दे१ cd ० -a) दे१ ३ वे१ रौर (->र३) दे१
 योगनस (->योगनस) -b) घा१ काय का * ततोऽन्ये, व३ दे१
 तथा न्याय (व३ १ये) दे१ ३.७ वे१ ततोऽन्ये (->ततोऽन्ये)
 दे१ वसु (->दु) -c) घा१ काय का१ २ ० पाक, दे१ ७ ० दाम
 (->दामा), दे१ न१ ० तीर्थ (->तीर्थ) -d) दे१ प्रभास
 (->प्रभासो), काय नन्दनीमपि (->नन्दिनीमपि)

९२ श्लोकावस्य घा१ का१ ८८ ०-८९ वाचत पाठ द्विपठ

९२ दे१ ३.७ वे१ ० -a) दे१ व३, दे१ ६३ (->द३)
 घा१ का१ ० विशेष व, दे१ विलोकावस्य (->विशोका व); न१ ३
 तीर्थनेमिं तीर्थ व -b) दे१ उदपानो (?) दे१ उपापानो (->उद
 पानो) घा१ काय का१ २ घ (घा१ ०) द पानो घनि स्वनाम्,
 (का१ २ घान) न१ उदयोपानमिस्त्वनाम् -c) घा१ काय ० स्वनाम्,
 दे१ ० स्वत (->० स्वत); काय का१ २ प्रादु (->प्रादु) -d) काय
 मातुश्च व (व ?) गुरुद्वुत

९३ दे१ ३.७ वे१ ० १ दे१ bed ० -a) घा१ काय
 का१ १ नित (->गीत); न१ गीतप्रिया माधव तीर्थ -b) घा१
 तीर्थनेमिप्रदानम्, काय नीमिणी व स्मितानना, का१ २ तीर्थ
 नैमिणीवस्य, न१ नीमिणीव सदा दनी -c) घा१ ० दूड, व१
 ० दूडा (->० दूडा); व३ दे१ न१ ० तीर्थ (->तीर्थ) -d) घा१
 काय का१ २ दे१ ११ ० क्षेत्र (->क्षेत्र) घा१ काय का१ १ व१ ३
 पलास (का१ व३ दे१ ११ ०) घा१ न१ पलासम्, मुने फलासदम्
 (->फलासदा)

९४ दे१ ३.७ वे१ ० १) व१ दे१ ० चोनि (->चोनि)
 व१ अरुणिता, दे१ १० खण्डशिला, दे१ वण्डशिला, दे१ ११ वण्डशिला, न१
 व वीण, मुने वण्डशिला (->वण्डशिला) -b) घा१ व१ दे१ १०
 व (दे१ मा) कातो, न१ वटकातो (->वटकातो); घा१ त्रिविष्टप,

चौण्डीमैण्डीयोपमैण्डी प्रादाचरणपावनः ॥ ९४
 सोपानीयां मही प्रादच्छालिकां मानसो हृदः ।
 श्रुतचष्टां श्रुतानन्दा तयोर्लुखलमेखलाम् ॥ ९५
 पद्मावतीं माधवीं च ददौ बदरिकाश्रमः ।
 सुषमाभेकचूडां च देवीं धमधमा तथा ॥ ९६
 उत्क्रायनीं वेदमित्रां वेदारो मातरो ददौ ।
 सुनक्षत्रा फटूला च सुप्रभातां सुमङ्गलाम् ॥ ९७ नं. ५७,

व१ ३ त्रिविष्टप (व३ ५), दे१ ५ त्रिविष्टप (->त्रिविष्टप) -c) व१
 चौण्डी मैण्डी योग मैण्डी, व३ दे१ १० ऐण्डी मै (दे१ १०) वी योग
 (दे१ १०) मैण्डी, व३ मैण्डी मैण्डी योग मैण्डी, दे१ ऐण्डी मैण्डी योग
 मैण्डी, दे१ मैण्डी ७८ ७८ ७८ ७८, दे१ मैण्डी मैण्डी योग मैण्डी, न१
 ऐण्डी मैण्डी पारिपणे -d) दे१ ५ वरुण, दे१ १० वरुण (->वरुण);
 व१ प्रागन्धर्वोपावन, व३ प्रागन्धर्वोपावन, व३ प्रागन्धर्वोपावन,
 न१ प्रागन्धर्वोपावन .

९५ दे१ ३.७ वे१ ० -a) घा१ काय का१ ३ सोपा-
 नीया, दे१ गोलीया, दे१ १० यो (दे१ १०) पासीया, दे१ ११ सोपानीय,
 न१ सोपानीया (?) (->सोपानीया) घा१ दे१ ११ न१ महा (?), काय
 घट, व१ मही (->मही) -b) दे१ वातको, दे१ ११ वातको
 (->वातको) -c) घा१ काय का१ २ पावनाद, व३ २ दे१ १० न१
 लक्ष्मणा, व३ ११ लक्ष्मणा (->लक्ष्मणा) -d) दे१ तापोलुपनमेखला

९६ दे१ ३.७ वे१ ० दे१ ३ ० -a) दे१ ३ पापी, दे१
 सायनी (->सायनी) -b) घा१ गयी (->गयी) -c) काय व३ ३
 सुख (व३ ३) वा, दे१ न१ गुणया (->गुणया); दे१ एकवत्ता, दे१
 नल वृद्धा (->एकवृद्धा) -d) घा१ काय दे१ देवी, व१ ३ देवी
 (->देवी) घा१ काय व१ वधवर्ष (व३ ३) का१ ३ वधवती,
 दे१ वधवती, न१ वधवती (->वधवती)

९७ दे१ ३ वे१ ० १ दे१ ab ० -a) घा१ उत्क्रायनी,
 काय उत्क्रायनी, व१ लक्ष्मणा, दे१ लक्ष्मणा, दे१ ११ लक्ष्मणा,
 न१ लक्ष्मणा (->लक्ष्मणा), घा१ काय व१ २ न१ देवमित्रां,
 न१ ३ वे (व३ ३) वधवती, दे१ वेदवती (->वेदवती) -b) व३
 वेदारो दे१ कोणरो (->कोणरो); दे१ ११ मातर (->मातर) -c)
 व१ ३ दे१ १० सुप्रभातां (->सुप्रभातां); व३ कटुता, व१ वटूला, व३ ३
 वटू (व३ ३) वा (->कटूता); दे१ सुप्रभाता वटूला, न१ सुप्रभाता व
 वटूला -d) दे१ ११ मातां, न१ मातां, मुने मातां (->मातां);
 मुने ० ज्ञातम् (->ज्ञातम्)

. २१

स्वस्ति द्विपादिकेभ्यस्ते चतुष्पादेभ्य एव च ।
 स्वस्ति ते बहुपादेभ्यस्त्वपादेभ्योऽप्यनामयम् ॥ २१
 प्राचीं दिग् रक्षतां वज्री दक्षिणां दण्डनायकः ।
 पात्री प्रतीचीं रक्षतु लम्पान्शुः पातु चोचराम् ॥ २२
 वह्निर्दक्षिणपूर्वां च कुबेरो दक्षिणापराम् ।
 प्रतीचीमुचरां वायुः शिवः पूर्वोचरामपि ॥ २३
 उपरिष्टाद् भुवः पातु अधस्ताच्च भराधरः ।
 मुसली लाङ्गली चक्री धनुष्मानन्तरेषु च ॥ २४

२१. व२ ०. -a) दे३ स्वति (→स्वस्ति); का०. व३ द्वि-
 पिकेभ्यम्, व३ दे३.१० द्विपादिकेभ्यम्, दे३ द्विपादिकेभ्योस्ते, न३
 द्विपादिको यस्ते (→द्विपादिकेभ्यस्ते), वा३ का० दे३१ चतुष्-
 देभ्य (→चतुष्पादेभ्य), दे३ तु (→च). -a) दे३.११ पदेभ्य
 (→पादेभ्य). -d) दे३१ त्वपदेभ्यो, वे३ स्वपादेभ्यो,
 (→त्वपादेभ्यो); का०. वा३ दे३.१.७ वे३ स्वनामय व३ ह्यनामय
 (→[अ] प्यनामय); दे३ ६६० पिङ्गनामय, न३ पादेभ्याम्प्यनामय.

२२. व२ ०. -a) वा३ प्र (प्रा ?) ची विपक्षता, दे३ ३६
 वे३ प्राच्या वे रक्ष (दे३ ०५) ता (दे३ ०८), दे३ प्राचीं वे रक्षता,
 दे३.११ प्राचि (दे३ ११) विपक्षतो, दे३ प्राचीं च रक्षता, दे३ प्राचीं
 तु रक्षता, भुवः प्राग्वत् रक्षता (→प्राचीं दिग् रक्षता). -b)
 दे३.३ वे३ दक्षिणाया वमस्तथा, दे३ दक्षिणाया तथा यम.
 -c) वा३ का०. वा३ २ वा३.३ दे३ १०.११ पात्री प्रतीचीमवतु,
 वे३ प्रतीचीं दक्षिणां नावो, दे३ ४ वे३ प्रतीचीं (दे३ ०१) प्या
 विप्या नावो, दे३ न३ प्रतीचीं वरुण पातु, दे३ वरुण प्रतीची-
 मवतु -d) वा३ दे३ ११ शीतातु, व३ सुपातु, व३ लम्पम-
 तु, दे३ यतेभ्य (→लम्पान्शु); दे३.४ वे३ उरीध्या यनराद् तथा,
 दे३ न३ वनेये (न३ ०१) विपमुत्तप, दे३ ६६० उत्तर दिग्.

२३. -a) वा३ वज्जि (→वज्री); वा३-३ दे३ ५.१०.११
 पूर्व (→पूर्वा); का० दे३ १० तु (→च) -b) वा०. वा३ २ न३
 नैष्ठ (का० ०३) वो (न३ ०३), दे३ कन्धारो (→भुनेरो); वा३
 का३ २ दक्षिणीतराम्, का० दक्षिणाम्, वा३-३ दे३.७ दक्षिणां
 परा (→दक्षिणापरा) -c) दे३.४ वे३ प्रतीचीं (वे३ ०१) ह्युत्तर
 (→प्रतीचीमुत्तर), वा३ वा०. (→आतु).

२४. -a) दे३ उपरिष्टा (→उपरिष्टाद्), वा३ वा०
 वा३.३ वन, व३ विधि, दे३.५.७ वे३ भुव, दे३ ह्य (→भुव)
 -b) वा३-३ दे३ ३ ह्यपस्ताद् (दे३ ०१), दे३ वपस्तो (→वप-
 स्ताद्); व३ भराधर, दे३ पर ०० (→भराधर) -c)
 दे३.४.५.७.१०.११ मुसली (→मुसली); दे३ पातु, दे३ १० वसी

वाराहोऽभ्युनिषौ पातु दुर्गे पातु नृकेसरी ।
 सामवेदध्वनिः श्रीमान् सर्वतः पातु माधवः ॥ २५
 पुलस्त्य उवाच ॥
 एवं कृतस्वस्त्ययनो शुभः शक्तिधरोऽप्रणीः ।
 प्रणिपत्य सुरान् सर्वान् समुत्पठत भूतलात् ॥ २६
 तमन्वेव गणाः सर्वे दद्या ये हृदिदैः स्रुतैः ।
 अनुजगृह्यः कुमारं ते कामरूपा विहङ्गमाः ॥ २७
 मातरश्च तथा सर्वाः समुत्पेतुर्नभस्तलम् ।

(→वसी) -d) वा३ चतुष्पादालेषु च, दे३.३ वे३ वनुष्मा-
 तरेषु च.

२५ -a) का३ वा३.३ दे३ वराहोऽभ्यु- दे३ वासवोऽभ्यु-
 (→वाराहोऽभ्यु); वा३-३ नि व (→निषौ), दे३ वरोमहान्निजुनिषौ.
 -b) व३ दे३ नृकेसरी, व३ स केसरि (→नृकेसरी). -c)
 दे३ २ ४ वे३ वायुदेवो (→सामवेद-), दे३ चतु, दे३ ३ ध्वनि, दे३ वे३
 ध्वनि (→ध्वनि). -d) व३ ३ दे३ १० वे३ सर्वव (→सर्वव);
 दे३.२ वे३ केवच (→माधव); दे३ पातु सर्वं केवच.

॥ दे३ ०१. का३ दे३ न३ पुनराय.

२६. -a) दे३ शुभ (→शुभ), दे३ १० सत्य (→शक्ति),
 वा३ दे३.११ [अ]प्रणी, दे३ [अ]प्रणि (→[अ]प्रणी) -c)
 दे३ नमस्त्य (→प्रणिपत्य), व३ प्रमराद् (→सुराद्),
 दे३ सर्वा (→सर्वा) -d) वा३ का० वा३.३ दे३ १० स (का३
 स) मुत्तपात् भूतलात् (वा३ ०१), दे३.३ दे३ स्रजगाम च भूत-
 लात्, दे३ स्रजगाम च नारय, दे३ ११ न३ स (न३ स) मुत्तप्य स
 (न३ तु) भूतलात्, दे३ सनुजगृह्य तु भूतलात्

२७ -a) व३ तमन्वेव, व३ तमन्वेव, व३ तमन्वेव, दे३ ३ १० वे३ तमन्वे च, दे३ तमन्वे च, दे३ तमन्वे तु, दे३.३ १ न३
 तद्विषयं सम्युत्, दे३ सम्युत्तु (→तमन्वेव); दे३ देवगणा, दे३ गणा
 सर्वे (→गणा सर्वे). -b) वा३ दे३ ३ दत्ता (व३ दे३ ०१) दौ-
 रस्ति (दे३ ०१) सुरैः, दे३ सर्वे दत्ता मुत्तपुर्, दे३ दत्ता द्वावि-
 निपुरे, दे३ ३ दत्ताद्विनि सुरैः -c) दत्ता परित्यज्य (→चतुर्जग्य);
 दे३ १० वे३ कुमार स (व३ च), न३ कुमार तु (→कुमार वे)

२८ a) दे३ मातरश्च तथा सर्वा, दे३ मातरश्च विप
 सर्वा. -b) वा३ ३ नमस्त्य (→नमस्त्य) -d) दे३ ०१
 (→गणा)

२९. -a) वे३ सत्युत्तु दौर्ग्य (→गण मुनेर्ग्य); दे३
 ध्वान्त (→ध्वान्त). -b) वा३ सन्दे (→सन्दे), वा३

३८. शरसंभिन्नजवृश्च भयात् तस्य महाज्वः ।
प्रणष्ट आश्रमात् तस्मात् स च मां पृष्ठतोऽज्वगात् ॥ ३९
तुरङ्गसुरनिर्घोषः श्रूयते परमोऽसुर ।
तिष्ठ तिष्ठेति वदतस्तस्य शूरस्य पृष्ठतः ।
तद्गयादस्मि जलधिं संप्राप्तो दक्षिणार्णवम् ॥ ४०
यावत्पदयामि तत्रस्नान् नानावेपाकृतीन् नरान् ।
केचिद्गर्भन्ति धनवत् प्रतिगर्जन्ति चापरे ॥ ४१
अन्ये चोत्तुर्वय नूनं निम्नमो महिषासुरम् ।
तारकं घातयामोऽद्य वदन्त्यन्ये सुतेजसः ॥ ४२

३९. -a) शा. शिरः, दे३ शराः (→शरः)। दे१.१ 'सभिन्नं',
दे१.१ 'प्रसिद्ध' (→'संभिन्नः')। शा.१ ब३ दे१.१ 'जन्मुद्य', का.१ 'मुद्य',
ब१ दे३ 'य' (दे३ 'य')मुद्य, दे३ 'जन्मुद्य', दे३ न१ 'सधिद्य'
(→'जन्मुद्य')। शा.१ भयार्हस्य, दे१ भ(ह)यात्तस्य, दे३ भया-
र्हस्य (→'भयात्तस्य')। शा.१ दे१.१ 'जवात्', का.१.२ ब१ ३
दे३.१ न१ 'जवात्', दे३.१ 'जवा' (→'जव'). -o) शा.१ का.१.३
ब१.३ दे३.१०-११ प्रणष्टाया (शा.१ 'षा', का.१.३ 'मा', ब१ 'नी', ब३
'नी') श्रमात्, का.१.३ पलायाम्याश्रमात्, दे३.३ प्रणष्ट आश्रमात्, दे१
न१ पलायाम्या (न१ 'तो')श्रमात्, दे१.१ प्रणिष्ट आश्रमात् (→'प्रणष्ट
आश्रमात्')। दे३ पलायमानोऽश्रमात्तस्मात्, -d) शा.१ सर्गा, दे१.३ ७
ते१ स सा स- (दे३ 'यो') (→'स य सा')। दे३ पृष्ठतोऽज्वगात्, दे१ ९
पृष्ठतोऽज्वगात् (→'पृष्ठतोऽज्वगात्')।

४०. -a) दे३ तुरंगवरः (→'तुरङ्गवृत्')। -b) दे३ परसो
सुरा, दे३ परस्मै, दे३ परमासुर (→'परमोऽसुर'). -d) दे३ पृष्ठतः,
(→'पृष्ठतः')। दे३.१ १० ते१ दूकस्त्व य पृष्ठतः, ब१ ४४४४४४. पृष्ठतः
-e) दे३ स हृष्ट(य?) याद् (→'सहृष्टयाद्'). -f) का.१.३ दक्षिणार्णव
(का.१.३ 'त'), दे३ दक्षिणार्णव (→'दक्षिणार्णव')

४१. -a) दे३.४ ते१ तत्रत्यो (→'तत्रत्यान्'), दे३ तावदा-
श्रामि (→'यावत्तस्यामि') -b) का.१.३ दे३ 'वेपाकृतीन्',
ब३ 'वेपाकृतीन्', दे३ [अ] येपाकृतीन् (→'वेपाकृतीन्'), ब३
दे३.४ ते१ सुरान् (→'नरान्') -o) दे३ ते१ मेघवत् (→'धनवत्').
-d) मुने प्रत्य' (→'प्रति'), शा.१ दे३.११ गर्जितचापरे, का.१.३
ब१.३ दे३.१० 'गर्जितचापरे', ब३ 'गर्जितचापरे' (→'गर्जन्ति चापरे'),
दे३ परिष्वस्य सया पदे.

४२. -a) का.१.३ दे३ अन्ते प्रोत्तु (→'अन्ते चोत्तु'), ब३
दे३.४ ते१ यप तीच, दे३ द्वय तीच, दे३ यचोवीर, न१ यचं वीर
(→'यचं वृत्'), ब३.३ अन्ते चोदीरकतीर्ष- -b) का.१.३ दे३.४

तच्छ्रुत्वा सुतरां त्रासो मम जातोऽसुरेश्वर !
महार्णवं परित्यज्य पतितोऽसि भयातुरः ॥ ४३
घरण्यां विवृतं गर्तं त मामन्यपदं धरी ।
तद्गयात् संपरित्यज्य हिरण्यपुरमात्मनः ॥ ४४
तवान्तिकमनुप्राप्तः प्रसादं कर्तुमर्हसि ।
तच्छ्रुत्वा चान्धको धान्यं प्राह मेघस्वनं धवः ॥ ४५
न भेतव्यं त्वया तस्मात् सत्यं गोप्ताऽस्मि दानव ।
महिषस्तारकयोमौ बाणश्च बलिनां वरः ॥ ४६
अनाख्यायैव ते वीरास्त्वन्धकं महिषादयः ।

निहन्ते, दे३ निधनीयो, ब३ विष्णो (→'निष्णयो') -o) शा.१
'शमो ब', ते१ 'शमो या (→'शमोच'). -d) शा.१ सुतेजसा,
का.१ स्वतेजसा (→'सुतेजस').

४३. का.१.४ ४३ d-४४ o o (द. त.) -a) शा.१
तच्छ्रुत्वा, ब३ तच्छ्रुत्वा (→'तच्छ्रुत्वा'), दे३ शतो (→'शतो'). -b)
ब३ दे३ महासुर, दे३.१ न१ सुरेश्वर (दे३ 'रा') (→'सुरेश्वर'). -o)
शा.१ महार्णवे (→'महार्णवे'). -d) दे३ भयातुरा, न१ भयातुरा
(→'भयातुर').

४४. का.१.३ a-o o (द. ४३ पा. वि) -a) ब३.३ दे३
घरण्या, दे३.१० धरण्या (→'घरण्या')। ब३.३ विवृत, दे३ विवृत, दे३
विवृत, दे३ विवृत (→'विवृत'), ब३ गर्तं, दे३ गर्तं, दे३ न१ गर्तं (दे३
'र्त'), दे३ यत्तं, दे३ हतु (→'गर्त'). -b) दे३ समान (य)न्, दे३
समतात्, ते१ समतात्- (→'स मामन्व-')। ब३.३ दे३ ३४ न१ ते१
यदी (→'यदी') -d) दे३ पर (→'पुर') दे३ आत्मना (→
आत्मनः)

४५. -a) शा.१ तान्तिकम्, न१ त्वदन्तिकम् (→'तान्तिक-
म्') -b) का.१ अन्त्यय, +मर्हति (→'मर्हति'). -o) ब३ दे३ २ ४
१ ते१ तच्छ्रुत्वासाधको, दे३ तच्छ्रुत्वासाधको (→'तच्छ्रुत्वा साधको'),
-d) शा.१ का.१.३ ब३ मेघस्वन, दे३.४.७ ते१ मेघस्वन
(→'मेघस्वन').

४६. -a) ब३.३ भयात्तस्मात् (→'त्वया तस्मात्'). -b)
ब३ अन्त्य गोप्तासि दे३ अन्त्यावस्थासि, दे३ नृप गोप्तासि
(→'अन्त्या गोप्तासि'), दे३.४.१० दानव (→'दानव'). -o) ब३ दे३.४
२.१० ते१ चोमो, दे३ ११ चोमो (→'चोमो'). -d) दे३.४.७ १० न१
ते१ बलिनन्दन (→'बलिना वर').

४७. -a) शा.१ अनाख्यायैव, दे३ अनुगायैव (→'अनाख्या-
यैव')। न१ अनुगायैव च ते जगुः -b) दे३.४ ते१ त्वयकाय (दे३

५८ निजघान यथैवेन्द्रो वज्रवृष्ट्या नगोत्तमान् ॥ ५८
 रौद्रः शकटचक्राक्षो गणः पञ्चशिखो बली ।
 भ्रामयन् मृदुर वेगाभिजघान वलाद् रिपून् ॥ ५९
 गिरिमेदी तलेनैव सारोह कुञ्जर रणे ।
 भस्म चक्रे महावेगो रथं च रथिना सह ॥ ६०
 नाडीजङ्घोऽङ्घ्रिप्रपातैश्च मृष्टिभिर्जानुनाभ्युरान् ।
 फोलाभिर्जत्रुल्यभिर्जघान वलवान् मृगे ॥ ६१
 कूर्मग्रीवो ग्रीवयैश्च शिरसा चरणेन च ।
 लुण्ठनेन तथा दैत्यान् निजघान सवाहनान् ॥ ६२
 पिण्डारकस्तु लुण्ठेन शृङ्गाभ्या च कलिप्रिय ।
 विदारयति सग्रामे दानवान् समरोद्धतान् ॥ ६३

ततस्तत्सैन्यमतुलं बध्यमानं गणेश्वरैः ।
 श्रुद्रावाय महिषस्तारकश्च गणाग्रणीः ॥ ६४
 ते हन्यमानाः प्रमथा दानवाभ्या धरायुधैः ।
 परिवार्य समतात् ते युयुधुः कुपितास्तदा ॥ ६५
 हसाक्षः पट्टिशेनाय जघान महिषासुरम् ।
 षोडशाश्वस्त्रिशूलेन श्वतशीर्षो वरासिना ॥ ६६
 श्रुतायुधस्तु गदया विशोको मृसलेन तु ।
 वन्द्युदत्तस्तु शूलेन मूर्ध्नि दैत्यमताडयत् ॥ ६७
 तयान्यैः पार्श्वैर्दुष्टे शूलशकटपट्टिपट्टिशैः ।
 नाकम्पत् साव्यमानोऽपि मैनाक इय पर्वत ॥ ६८
 तारको भद्रकात्या च तथोलूखलया रणे ।

पुस्तकरिण न। पुर स गणो (→पुरस्सरतो); वा। का० सारत् (→
 [य] सुपुत्र) दे० प्रसुर सगणाम्पुत्रात् -०) दे० तथैव (→यथैव)
 ५९ -३) शा। छ (→रौद्र); शा। का२ वषथा (का२
 'का) क्षो, काप दे। ३ ठे। चक्राक्षो (→चक्राक्षो) -०) दे३
 'गिष्ठे, दे० 'गिष्ठो ठे। 'सखो (→'गिष्ठो) -३) दे।-४ ठे।
 वलादरीय, दे० महाविपुल (→वलादविपुल)
 दे० -३) शा। 'भेदे का। दे० 'भेदो (→'भेदो) "।
 का। नलेनैव, ठे। तालनैव (→तलेनैव) -०) दे० रण (→रणे)
 -०) दे० न। भस्मीचक्र (न। 'भ' (→भस्म चक्र) -३) दे। ३ ४
 ठे। सा (→च)
 ६१ -३) दे। ३० -३) व३ दे० न। 'जङ्घोनिपात,
 दे। ५ 'जङ्घोनिपात (→'जङ्घोनिप्रपात) दे। नारी जङ्घोनिप्रपात
 b) दे। ११ न। जानुभि (→जानुना) व३ मृष्टिभि मृत्रुवा वद
 -३) दे। न। वलवान् रणे दे० तवग रणे (→वलवान्मुने)
 ६२ दे। abc ० -१) दे३ कम्म (→'कूर्म') शा।
 काप का० [म] स्वग्रीवश्च दे० ११ [म] श्रीवश्च दे० हय
 घोव (→श्रीवैव) -०) दे३ ॥ (→च) -०) शा। लुण्ठनेन
 काप लुण्ठेन च का। लुण्ठेन तु, का२ लुण्ठनेन व३ स्ववेन
 दे० लुण्ठन न। लुण्ठे च (→लुण्ठनेन); शा। काप का०
 व३ ३ दे० १० ११ लण न। महा (→'जघा) दे० वेगात्
 (→दस्यात्) -३) व३ महायुधाय दे० सगणवान्, न। महा
 वलात् (→स महावान्)
 ६३ दे। abc ० -१) गा। दे० ५ पिण्डारकस्तु, वा।
 पिण्डारकस्तु (→'पिण्डारकस्तु) -०) दे३ तु
 (→च) का। व३ दे० ३-५-१० न। कलिप्रिय, दे० कलिप्रिया
 (→कलिप्रिय) -०) न। विना ३३ वि (→विनारयति) दे। ११

सग्रामो (→'सग्रामे)
 ६४ -३) दे० ततस्तु तुमुल सैन्य दे० ततस्तत्सैन्यमतुल
 मुने ततो हृष्टैश्च स्ववत् -०) दे। हन्यमानो (→'बध्यमान)
 दे० रणे गणै (→गणेश्वर) -३) दे। १ तारकस्य दे० तारकस्तु
 (→तारकश्च); गा। काप का। दे० ११ न। रणाग्रणी (→'गणा
 ग्रणी); दे० तवगस्य गणाय श्री
 ६५ -३) व३ ३ दे० ११ न। ते। बध्यमाना दे०
 बध्यमाना (→'बधमाना) -०) वा। व३ दे। ११-१० न। ठे।
 तावाना (→'शरणाभ्या) -०) गा। काप का। विनिवार्य दे० परिवार
 (→परिवार्य) का। सथै तु दे० ११ समतास्ते दे० समन्तास्ते
 ठे। समन्ताश्च (→'समतात् ते) -३) दे० प्रकुपितास्तु दे० कुपिता
 स्तथा दे० कुपितास्तथा (→'कुपितास्तथा); दे० ययु कुपितास्तथा
 ६६ दे। d ० -३) दे। हसाक्ष दे० हसाक्ष
 न। ३३३ (→'हसाक्ष) गा। का२ व३ ३ दे० पट्टिशेनाय दे०
 पट्टिशेनाय दे० न। पट्टिशेनाय ठे। पट्टिशेनाय (→'पट्टिशेनाय) -०)
 व३ दे० न। षोडशास्त्र, ठे। षोडशास्त्र मुने वरासिना
 (→'षोडशास्त्र)
 ६७ दे० abc ० -३) दे० ३ ठे। श्रुतायुधवत् (→'श्रुता
 युधस्तु) -०) दे० १० व (→'तु) -०) व३ दे। ११ ठे। गदया
 (→'गदयेन) -३) व३ दैत्यत् (→'दैत्य)
 ६८ दे० cd ० -३) दे० ३ वषाथ्यै (→'वषाथ')
 -०) वा। पूलाकस्याष्टि, दे० न। पूलाकस्याष्टि, दे० पूलाकस्याष्टि
 (→'पूलाकस्याष्टि); गा। काप का। व३ 'पट्टि' दे० न। 'पट्टि'
 (→'पट्टि') -०) दे० ३ ठे। नाकम्पयताकम्पमानो दे० १०
 नाकम्पयताकम्पमानो
 ६९ दे० ० -३) न। हवात्या (→'भद्राहवा')

७६ वेदनाचो ह्युमेचाथ सुचकाथं महासुरः ॥
 स चापि तेन संयुक्तो व्रीडायुक्तो महामनाः ॥ ७९
 स संग्रामं परित्यज्य सान्निग्राममुपाययौ ।
 बाणोऽपि भकाराक्षेण ताडितोऽभूत्पराह्मसुरः ॥ ८०
 प्रमज्यत वलं सर्वं दैत्यानां सुरतापस ।
 ततः स्वपलमीक्ष्यैव प्रभग्नं तारको वली ।
 खड्गोद्यतकरो दैत्यः प्रदुद्राव गणेश्वरान् ॥ ८१
 ततस्तु तेनाप्रतिमेन सासिना
 ते हंसवक्त्रप्रभुरा गणेश्वराः ।
 समातरथापि पराजिता रणे
 स्कन्दं भयाच्चाः क्षरणं प्रपेदिरे ॥ ८२

मयान् गणान् वीक्ष्य महेश्वरात्मज-
 स्तं तारकं सासिनमापतन्तम् ।
 दृष्ट्वैव शक्त्या हृदये निभेद
 स भिन्नमर्मा न्यपतत् पृथिव्याम् ॥ ८३
 तस्मिन्हते आतरि भयदर्पो
 भयातुरोऽभून्महियो महर्षे ।
 संत्यज्य सग्रामशिरो दूरात्मा
 अगाम शैलं स हिमाचलारण्यम् ॥ ८४
 बाणोऽपि धीरे निहतेऽथ तारके
 गते हिमाद्रिं महिषे भयाचै ।
 भयाद् विवेद्योभयमां निधान

शा१ सर्वापि, दे० तापि (→स चापि), शा१ वा२ दे० ० न१ सवल्लो
 (→सयुक्तो) -f) शा१ कार का१ दे० ७ महात्मना (→महामना)

८० दे० ३ दे० ०. ०. -a) शा१ कार वा१ ० स संग्राम, वा
 दे० संग्राम सं. (→स संग्राम) -b) शा१ कार वा१ दे० न१
 सालग्राम, वा२ दे० शालग्राम, वा३ दे० १० शालिग्राम (→सान्निग्राम),
 दे० ११ स्वप्नेनामिहो ययौ, दे० स्वप्नेनामिहो ययौ. -c) वा१
 शकाराक्षेण (→भकाराक्षेण)

८१ दे० ३ ५ दे० १. ab ०. -a) शा१ कार का१ ० दे० प्राभग्नत,
 वा१ दे० प्राभग्नत, वा२ दे० प्रमज्यते, वा३ दे० भग्नजाति (?) (→प्रभ
 ण्यत) -b) वा२ ३ सुरतापस (वा३ ०), दे० सुरतापस, दे० ११ सुर
 तापिदा, दे० ११ सुरतापन (दे० न) (→सुरतापस) -c) दे० ११ दे०
 स्वपल (दे० ११ दे० ०) वीक्ष्यैव (दे० ०), दे० ३ स्वपलमीक्ष्यैव (दे० ३)
 वा, न१ स वलमीक्ष्यैव (→स्वपलमीक्ष्यैव) दे० भग्न नै स्वपल वीक्ष्य
 -दे० दे० प्रभग्न, दे० ११ प्रभग्न, दे० वा३ दे०, दे० प्रभग्न, वा१ प्रभग्न
 (→प्रभग्न) शा१ तारक (→तारको) -e) वा१ खड्गोद्यत, दे०
 खड्गोद्यत, न१ खड्गोद्यत (→खड्गोद्यत) दे० दैत्य, दे० ११ दैत्य
 (→दैत्य) -f) का२ दे० प्रादुद्राव (→प्रदुद्राव) शा१ गणेश्वरान्,
 दे० ११ रणे सुप्रा, न१ गणेश्वरान् (→गणेश्वरान्)

दे० १ १० दे० मुने ab, cd अपिक्वम्—

229 * प्रमज्य तद्वल सर्वं दैत्यानां ते गणेश्वरा ।
 तिष्ठतस्ते भूया कृडा दैत्यान्मादावयन् रणे ।

[-1) दे० १ प्र(दे० वा)भग्नते वल (→प्रमज्य तद्वल);
 दे० नै (→नै) -2) दे० १० दे० ११ वा(दे० वा)तिष्ठत (→तिष्ठ
 तस्ते)]

दे० ab, cd मध्ये अधिकम्—

230 * प्रतयतेवक्तुं यव दैत्यानां पुरतापित ।

८२ दे० १० -b) वा१ दे० ११ ते हल चक, वा१ दे० तु
 सचक, वा१ दे० सचक, दे० ३ ते सचक, दे० ते(ना)हलचक,
 दे० ७ ते हलचक (→ते हलचक), दे० शकारप्रमया नै गणेश्वरा,
 वा१ खड्गवक्त्रप्रभुरा गणेश्वरा, न१ शकारप्रमया गणेश्वरा
 -c) वा१ दे० ६ ७ ९ १० न१ वा१ वा (→वा) -d) वा१ ० दे० ३ ७ ९
 न१ दे० ११ वयापयन् (दे० न१ दे० ०), वा३ वयापयन् (→वयापये)

८३ -a) दे० न१ सदाव, दे० ११ सदाव (→सग्राव)
 -b) दे० ११ सान्निग्र, दे० न१ चापि सद् (→सान्निग्र) का२
 आतपत (→आतपतम्) -d) का१ सान्निग्रत, दे० ११ न१
 ०वा (दे० ०वा)न्यपतत् (→०वा न्यपतत्)

दे० ११ ०, d मध्ये अधिकम्—

231 * स्मर्येत कानावलसहिमेन ।

८४ -a) वा१ कार का२ वा३ दे० ३ ७ १० वा(दे० वा)न-
 द्यै (→अन्यत) -b) दे० ६ ७ दे० ११ वा(दे० वा)न-
 -c) वा१ सग्रापयितो (→अग्रामयितो) वा१ दे० महात्मा
 (→पुराता) -d) वा३ महिमावलास्य, दे० महिमावलास्य मुने
 स हिमाचल व (→स हिमाचलास्य)

८५ -a) वा१ दे० १० न१ बाणोय, दे० बाणोय (→बाणोय)
 कार का२ दे० ९ ११ धीरो (→धीरो) वा१ निहते, दे० ११ निहते
 तु दे० निहते (→निहते) -b) वा१ हिमाद्रि (?), वा१ दे० १०
 हिमाद्रि (→हिमाद्रि) दे० महिषो (→महिषे) -c) वा१ का१ २ भया
 द्विवेद्योभयम् (का१ ०) वा३ भयाद्विवेद्योभयम्, दे० भया हि
 वेद्योभयम्, दे० भयाद्विवेद्योभयम्, वा३ (→भयाद्विवेद्योभयम्) -d)
 वा३ गणेश्वरो, दे० ३ गणेश्वर(दे० ०)ते (→गणेश्वरो), वा३ वाप्यते, दे०

येनाधिधिपसे मां त्वं प्रुवं न मतिमानसि ॥ ९९
 तमुवाच सहस्राक्षस्तयसोऽहं बलवान् गुह ।
 तं गुहः प्राह एषोहि युद्धक्षस् बलवान् यदि ॥ १००
 शक्रः प्राहाय बलवान् ज्ञायते कृत्तिकासुत ।
 प्रदक्षिणं शीघ्रतरं यः कुर्यात् क्रौञ्चमेव हि ॥ १०१
 श्रुत्वा तद्वचनं स्कन्दो मयुरं श्रोत्र वेगवान् ।
 प्रदक्षिणं पादचारी कर्णं तूर्णवरोऽभ्यगात् ॥ १०२
 शक्रोऽप्यतीर्य नागेन्द्रात् पादेनाथ प्रदक्षिणम् ।
 कृत्वा तस्यौ गुहोऽभ्येत्य मूढं किं संस्थितो भवान् ॥ १०३
 तमिन्द्रः प्राह कौटिल्यं मया पूर्वं प्रदक्षिणा ।

कृतोऽस्य न त्वया पूर्वं कुमारः शक्रमध्वनीत् ॥ १०४
 मया पूर्वं मया पूर्वं विवदन्तौ परस्परम् ।
 प्राप्योचतुर्माहेशाय ब्रह्मणे माधवाय च ॥ १०५
 ज्योवाच हरिः स्कन्दं प्रष्टुमर्हसि पर्वतम् ।
 योऽयं वस्यति पूर्वं स भविष्यति महाबलः ॥ १०६
 तन्माधवयचः श्रुत्वा क्रौञ्चमभ्येत्य पावकिः ।
 पप्रच्छाद्रिमिदं केन कृतं पूर्वं प्रदक्षिणम् ॥ १०७
 इत्येवमुक्तः क्रौञ्चस्तु प्राह पूर्वं महामतिः ।
 चकार मोघप्रभित् पश्चात्त्वया कृतमयो गुह ॥ १०८
 एवं ध्रुवन्तं क्रौञ्चं स क्रोधात्प्रस्फुरिताधरः ।

नं. ५६.

(→येनाधिधिपसे), दे७.११ मा (→मा) -d) शा१ का१.२ वृषभ मति° ब१.३ वृषभ मति°, दे१ भुवने मति° (→ध्रुव न मति°), दे१ वृषा (वा ?) दशो भवानसि.

१००. दे१ ०. -a) दे२-४ ७ ते१ न१ सहस्राक्ष (→सह-
 साक्षस्) -b) व१.१ ब२.३ दे१ ५ ७-११ स्व (दे११ त) लो (दे१ ५.११
 'लो) ह (→स्वतोऽह) -c) ब२ तत्पुह, दे१ ३ गुह (→च गुह),
 दे११ गुहोहि (→एषोहि); ब२.२ ते१ प्राह एषोहि युद्धक्ष -d)
 ब१ २ मया त्व, दे११ मुदपात्र, ते१ वर्तसे (→मुदपात्र)

१०१. -a) दे१.२ व१ शक्र स प्राह, दे१ समस प्राह, दे११
 शक्र प्राहाय (→यच प्राहाय) -b) शा१ दे१ ३ ५ ७ ते१ ज्ञायते
 (→ज्ञायते), शा१ 'वृषभ, दे१ ११ स (हृ?) व, ते१ 'वृषते (→'वृषत).
 -d) ब१ मल (→य), व१ दे१ शीघ्रम् (→क्रौञ्चम्)

१०२. -a) ब१.३ दे१ न१ तिलगिर्ष (→मयुर); शा१ प्राह,
 का१ स्वय, का१ प्राह-+हय, ब१-३ ते१ न१ प्रिय, दे१ २ प्रोथय,
 दे१ प्रोथय (→प्रोथ); दे१ १० तस्सपात्र (→वेगवान्) -c) दे१
 मतिता (→पादचारी) -d) दे१-४ ७ स त्वरित, दे१ तूर्णतर,
 ते१ त्वरितम् (→तूर्णतर).

१०३. शा१ का१.२ का१.२ १०३० 'क' इत्यारम्भ १०४ 'क'
 पावनास्ति (ह स) -a) दे१ यक्रोमेतस्य नागेन्द्रात् -b) दे१
 पाणिपाद, दे२-४ ७ ते१ पाणिनाय (→पादेनाय), दे१ ते१ प्रदक्षिणाम्
 (→प्रदक्षिणम्) -c) ब१ गुहोमेत्य, +पप्रच्छाद्रि, दे१-४ ७ ते१ गुह
 प्राह (→गुहोभ्येत्य) -d) ब१ ३ दे१-५ ७-११ ते१ न१ मूढ (→मूढ);
 दे१ स्वस्थितो, दे१ स्वस्थितो, दे१ स्वस्थितो, दे१ स्वस्थितो
 दे१-११ ह स्वस्थितो (→संस्थितो).

१०४. शा१ का१.२ ab ० (अ. १०३ पा. वि.)
 -a) दे१ 'त'.....'ह' साधितम्; दे१-४ कौटिल्यात्, दे१ कौटिल्यो,
 दे१ कौटिल्य (→कौटिल्य) -b) ब१ २ दे१-४ ७-१०-११ ते१ प्रदक्षिण,

व१ दे१ न१ प्रदक्षिण (→प्रदक्षिणा) -c) शा१ का१.२ कृतोस्त्वय
 (शा१ 'पा), का१.२ इत्यारम्भात्, ब१-३ इतोस्मिन्, दे१-४ कृतो हि
 न (दे१ 'न), दे१ इतोमो न, दे१० इतोस्त्व तु, मुदे इत्यात् तत्
 (→कृतोस्त्व न).

१०५. -a) शा१ कृतोतीति, का१.२ का१.१ इतिमिति
 (न१ 'द), का१ कृतोति लो (?) (→मया पूर्वं) -b) दे१.३ तो वर्दतं
 (दे१ 'तो) (→विषयतो) -c) शा१ का१.२ ब१-३ दे१ ७ १०-११ न१
 प्राप्यो (दे१ 'प्यो) तु, का१.२ गत्वाचतुः (→प्राप्योचतुः);
 व१ महेतोय (→महेसाय) -d) व१ इह नापयोगेति च

१०६. -a) दे१.७ ११ हरिस्कन्द ७, ते१ हरि स्कन्द (→हरि
 स्कन्द) -b) ब१-३ दे१ मर्हय, दे१.३ ते१ मर्हत (→मर्हति) -c)
 ब१-२ यच, दे१ स्वय (→मोय); दे१ (अ) वस्यति (→वस्यति);
 दे११ पूर्वं (→पूर्वं च); ब१.२ वयस्ययं म पूर्वं स

१०७. -b) दे१.३ ते१ मोघम् (→मोघम्), का१ मर्हति,
 दे१ ७ मर्हति (→मर्हति) -c) व१ पप्रच्छाद्रिदि, दे१ पप्रच्छाद्रे
 इद, न१ पप्रच्छाद्रिदि (→पप्रच्छाद्रिदि) -d) ब१ कृतं
 सर्वं, दे१ कृत्वा पूर्वं, दे१ इतपूर्वं, दे११ कृतपूर्वं (→इत पूर्वं).

१०८. -b) का१ दे१ उस्त्वा, ब१ २ उक्ते (→उक्ते);
 दे१ स प्राह (→मोघस्तु) -b) दे१ मिति (→प्राह); दे१ न१
 महामते (→महामति) -c) व१ मोघप्रभित्, दे१ मोघप्रभित्, दे१
 मोघप्रभित् (→मोघप्रभित्); शा१ का१.२ ब१.३ दे१.७.१०-११
 पूर्वं, दे१ ते१ यत्र (→अत्रात्) -d) दे१.३.५ ११ गुह (→गुह).

१०९. -a) दे१ ३ ते१ सुवन्त (→ध्रुवन्त); व१ दे१-३
 ते१ मोघस्तु दे१ मर्हय, दे१ ११ मर्हय, न१ मोघस्तु (→मर्हय
 च) -b) दे१ मर्हय, दे१ रोप- (→मोघात्) -c) शा१ का१.२
 का१.२ कौट (का१ 'चि) त्यात्, दे१-३ ५-७.१०-११ ते१ कौटिल्यात्,
 दे१ कौटिल्यो (→कौटिल्यो) -d) शा१ का१.२ दे१ समन्तत्,

११० विभेद शक्त्या कौटिल्यो महिषेण समं तदा ॥ १०९
 तस्मिन्हस्तेऽथ तनये बलवान् सुनाभो
 वेगेन भूमिधरपार्थिवजलथागात् ।
 प्रक्षेत्रुद्रभरददिवसुप्रधाना
 जगृद्धिर्धं महिषमौक्ष्य हतं गुहेन ॥ ११०
 स्वमातुल वीक्ष्य पत्नी कुमारः
 शक्तिं समुत्पाद्य निहन्तुकामः ।
 निवारितशक्रधरेण वेगा-
 दालिङ्ग्य दोर्म्यां गुररित्युदीर्य ॥ १११
 सुनाभमभ्येत्य हिमाचलस्तु
 प्रगृह्य हस्तेऽन्यत एव नीतवान् ।
 हरिः कुमारं स सिखण्डिनं नय-
 द्रेगादिधं पञ्चगण्डनुपन्नः ॥ ११२

ततो गुहः प्राह हरिं सुरेशं
 मोहेन नष्टो भगवन् विवेकः ।
 भ्राता मया मातुलजो निरस्त-
 तस्मात् करिष्ये स्वशरीरशोभम् ॥ ११३
 तं प्राह विष्णुर्नृज तीर्थवर्ध
 पृथुदकं पापतरोः कुठारम् ।
 स्नात्वौघवत्या हरमौक्ष्य भक्त्या
 भविष्यसे सूर्यसमप्रभावः ॥ ११४
 हत्येवमुक्तो हरिणा कुमार-
 स्त्वभ्येत्य तीर्थं प्रसमीक्ष्य शम्भम् ।
 स्नात्वाच्यं देवान् सरविप्रकाशो
 जगाम शैलं सदनं हरस्य ॥ ११५

का। महात्मना (→सम तदा)

११० -a) दे० हतेरि (→हस्तेऽथ) दे० त भागो (→सुनाभो)
 -b) दे० वीरेण (→वेगेन) दे० मुल्लुतस्तथागात् (→पार्थिवज-
 लथागात्) दे० वेगेन पर्यायजलथागात्, न। वेगेन पञ्चादु-
 ह्मासलाय -c) दे० गृहेऽन् (→दोर्म्यां) -d) दे० गुह्य (→दिवः)
 दे० महिष वीक्ष्य (→महिषमौक्ष्य), दे० तत (→हत)

दे० ३ दे० १० ab स्थाने—

२३३ ॥ तस्मिन्त्येव तनयो जातस्तु बलवान् सुने ।
 हत्वा गृहीत्वा वेगेन हिमाचलमपस्यगात् ।

१११ -a) ब३ स्वमातर वीक्ष्य ब३ स्वमातलेत्वम्, वे।
 स्वमात वीक्ष्य (→स्वमातुल वीक्ष्य), न। वसात् (→वत्नी) -b)
 वारा समुत्पाद्य (→समुत्पाद्य) -d) दे० शालस्य (→शक्तिं ज्ञाय)
 दे० न। गिरि (→गुह)

११२ -a) दे० पुत्रागम् (→सुनाभम्) ब। ० एवेव,
 वे। श्रम्येय (→श्रम्येय) वा। वारा वा। ० दे० १ ११ न। हिमाचल
 (दे० ६) अ, दे० हिमाचल य (→हिमाचलस्तु) -b) वा। वा।
 प्रगृह्य हस्तेन्यतपावनीत (वा। १०) वान्, काय प्रगृह्य हस्ते
 सदनं निनाय, वा। प्रगृह्य हस्तेन्यतपावनीतवान्, प्रगृह्य हस्तेन
 न्यवीकृतद्वारात्, वा। प्रगृह्य हस्ते(हस्तेन) एव नीतवान्, ६
 दे० १ १० वे। प्रगृह्य हस्तेन निनाय त व, दे० प्रगृह्य हस्ते
 न्यत नायत य दे० प्रगृह्य हस्तेन्यतपावनीतवान् -c) ब३
 दे० ५- ११ हरि (→हरिः) दे० य (→यः) वा। नय (यत्) ?
 वारा स्वरा, ब३ दे० १ नमन्, दे० ४ वे। हि (→नयत्) -d)
 ब३ गिरि, दे० ३ वे। ह्य, दे० ह्य (→दिवः), वा। २ गजगुण, दे०
 गजगण (→गजगुण)

११३ दे० ११३त 'स्वशरीर' इत्यारम्भं ब्रह्मायसमर्पितं यावत्
 श्लोका न सन्ति -d) दे० गुह्य (→गुह) दे० गिरि (→हरिः),
 ब३ ३ सुरेश, ब३ न। सुरेश, दे० त ई। (→सुरेश) -b) दे०
 नेष्टो (→नष्टो) वा। ब० दे० १ न। भगवान् विवेक, दे० ३ वे। भग
 (वे। १०) वो विवेक, दे० भगवन् विवेकी, दे० ११ भगवा (दे० १०)
 ने विवेक, दे० ह्यवविवेके (→भगवन्विवेक) -c) दे० भ्राता
 (→भ्राता) वा। मातुलजो, दे० ११ मातुलजो, मुदे मातुलजो
 (→मातुलजो) ब३ विवृट् (→निरस्त) -d) वा। वारा
 का। २ ब३ ३ दे० ११ न। करिष्येय, दे० करिष्येय (→करिष्ये स्वः)
 ब३ दे० न। गोपयन् (→गोपय)

११४ दे० ० (१११३ वा वि) -a) दे० ११३ १० समाह
 (→ततो प्राह) ब३ वतीर्ष्यं वर्य, दे० द्वितीयावर्ष्य (→प्रथ तीर्थवर्ष्य)
 b) ब३ दे० ३ वे। पापहर कुठार (दे० ३ ५८), दे० पापहर कुठार,
 न। पापहरो कुठार (→भ्रातरो कुठार) -c) दे० ११ स्नात्वौघ-
 (दे० ५) वया (दे० ११) स्नात्वा (→स्नात्वौघवत्यां) ब० हरि (→हरः)
 दे० भ्राता (→भ्राता) -d) दे० हरिष्येय वदन्त प्रभाव

११५ दे० ० (११३ वा वि) -a) ब३ २ श्लो
 (→सतो) ब० वारिणा (→हरिणा) -b) दे० श्रम्येय, न।
 श्रम्येय (→श्रम्येय) ब३ दे० ३ वे। तीर्था(दे० ५) तमपीय, दे०
 तीर्थं विधिना य, न। तीर्थं य श्रम्येय (→तीर्थं प्रमपीय) -c)
 वा। सुविप्रकाशो, ब३ ३ सुविप्रकाश, न। सुविप्रकाशो (→सरवि
 प्रकाशो) दे० ३ वे। स्नात्वा तममप्यं श्रम्येयमुक्त्वा (दे० १०)
 दे० स्नात्वाच्यं देवानामुक्तं प्रकाशं

नारद उवाच ।

६. १ योऽसौ मन्त्रयतां प्राप्नो दैत्यानां शरताहितः ।
त केन वद निर्भिन्नः श्रेण दितिजेश्वरः ॥ १

पुलस्त्य उवाच ।

आसीन्मृषो रघुकुले रिपुजिन्महो
तस्यात्मजो गुणमणैकनिर्भिर्महात्मा ।

शूरोऽरिसैन्यदमनो षलवान् सुहृत्सु
यिप्रान्धदीनकृपणेषु समानभावः ॥ २
ऋतध्वजो नाम महान् महीयान्
स गालवार्थे तुरगाधिरूढः ।

पुष्पिका—दे० ०, का० कारा. का० २ दे० ११ इति यो
(दे० ११[श्री]) वामनपुराणे कुमारसम्भवे, व० ३ दे० ४ इति वामन
पुराणे, व० ३ दे० १० तै० न० इति श्री वामनपुराणे, दे० थो
वामनपुराणे, मुने. इति श्रीवामनपुराणे पुलस्त्यनारदसंवादे,
अध्यायनाम—व० ३ ०. का० कारा. का० २ व० १ २
दे० १०, ११ महिषासुरतारककौचवेदनं (व० १०) नाम, दे० ३
महिषासुरकौचवेदो (दे० ३, दे० ३) नाम, दे० १ तै० न०
महिषासुर तारककौचवेदो नाम, दे० तारकमहिषकौचवेदो नाम,
मुने. महिषासुरतारकचोपाख्याने कौचवेदनं नाम अध्याय-
संख्या—शा० का० व० ३ दे० ३ ०. कारा का० ११५८११, व०
नवोविंश, व० नवोविंशोऽध्याय, दे० १० ११५८११, दे० ११ ११५८११,
दे० योद्धोऽध्याय, दे० न० एकविंशोऽध्याय, तै० एकोनषष्ठितमोऽध्याय,
मुने ऋतध्वजोऽध्याय .

३३

श्री शा० का० नारदः, का० २ दे० २-४ नारद उ, दे० तै० न०
श्रीनारद .

१. —a) व० यता प्राप्नो, दे० ४ तै० यमागानां, दे० ७ द्य
प्राप्नो, न० यता प्रोक्तो (→यता प्राप्नो). —b) दे० शरपीडित,
न० युष्मादितः (→शरताहित) —d) न० जेश्वर (→जेश्वर)
श्री शा० का० दे० तै० न० पुलस्त्यः दे० २-४ पुलस्त्य उ.,
दे० श्रीपुलस्त्य .

२. —a) दे० गार्गीन्मृषो (→गार्गीन्मृषो); दे० ३ तै० मुहं, दे०
यु०, दे० १० मद्रु, +रघु (→रघु); दे० महर्षे (→महर्षे), दे० ४
तै० निरुद्धमशुद (→रिपुजिन्महर्षे). —b) व० शुणि (→शुणि);

पातालकेतुं निजघान पृष्ठे
वाणेन चन्द्रार्धनिमेन वेगात् ॥ ३

नारद उवाच ।

किमर्थं गालवस्यासौ साधयामास सत्तमः ।
येनासौ पत्रिणा दैत्यं निजघान नृपात्मजः ॥ ४
पुलस्त्य उवाच ।

पुरा तपस्तप्यति गालवार्थ-
महाश्रमे स्वे सततं निषिष्टः ।
पातालकेतुस्तपसोऽस्य विघ्नं
करोति मौढ्यात् स समाधिभङ्गम् ॥ ५

दे० ४, १० तै० निजगुर्विदितो (→गुणवर्गकनिषिष्ट). —0) का०
०र्यत्, दे० सच (→०र्यत्); दे० ४ तै० मयतो (→दमनो),
शा० वारा का० दे० ५, ७, ११ सुहृष्टो, का० सुहृष्टो, +सुहृष्टो, व० सुहृष्टो,
दे० ४-१० तै० वरुण (दे० १०) (→सुहृष्ट) —d) व० २
०पार्थ (व० ०रि) वी., दे० ४-१० तै० ०प्राप्तवान्, दे० १ ०प्राप्तवी-
(→०प्राप्तवी); दे० ४-१० तै० कुलातो (दे० १०) तै० (दे० ३ तै० ५)
हिल पुष्पिका, मुने कृपणातिव्रत पुष्पिका (→कृपणेषु समानभाव).
३. दे० ४ abc ०. —a) का० वत्, +महत्, दे० कृतं,
दे० ११ वत् (→महत्). व० ध्वजा (→ध्वजो); शा० का० २
दे० ७, १०-११ महायहीव, व० ३ महामहीयान् (→महाय महीयान्)
—b) का० भाति (→०पाधि) —0) दे० १० केतुर् (→केतु) —d)
व० नशिन (→व्यालेन); व० ३ दे० वेगवात्, मुने. वेगात् (→वेगात्).
श्री शा० का० दे० न० नारदः दे० ३-५ नारद उ .
४. —a) व० श्वाक्षो (→स्वाक्षो). —b) व० ३ सत्तम,
दे० सत्तमा, दे० सतन (→सत्तम). —0) दे० पूर्ण (→र्यत्).
—d) दे० नृपात्मज (→नृपात्मज).

श्रीशा० तै० न० पुलस्त्यः दे० २ ४ पुलस्त्य उ० दे० पुलस्त्यः
दे० श्री पुलस्त्य .

५. —a) कारा. दे० तप्यत्, दे० तप्यति (→त्यति); दे०
गालवार्थं, दे० गालवार्थं, मुने. गालवार्थं (→गालवार्थ). —b) दे०
वेगवत्, न० स्वे सतत (→स्वे सतत), दे० विनष्ट, दे० निविष्ट,
न० हि नष्ट, मुने निविष्ट (→निविष्ट). —0) न० केतो (→केतु);
दे० ०द्योधि, +०द्योस्य (→०द्योस्य); व० विघ्न (→विघ्न). —d)
दे० ४ तै० मोहत् (→मौढ्यात्), व० भेद (→भङ्गम्).

अथोवाचासुरो मूढो वचनं मन्मथान्धकः ।
 कस्येयं चाहसर्वाङ्गी वने चरति सुन्दरी ॥ २०
 इयं यदि भवेन्नैनं ममान्तपुरवासिनी ।
 तन्मदीयेन जीवेन क्रियते निष्फलेन किम् ॥ २१
 यदस्यास्तनुमध्याया न परिष्वङ्गवानहम् ।
 अतो धिह् मम रूपेण किं स्थियेण प्रयोजनम् ॥ २२
 स मे मन्थुः स सचिवः स भ्राता साम्प्रदायिकः ।
 यो मामसितकेशा ता योजयेन् मृगलोचनाम् ॥ २३
 इत्थं वदति दैत्येन्द्रे प्रह्लादो मुद्विसागरः ।
 पिधाय फणो हस्ताभ्या शिरःकम्पं वचोऽग्नरीत् ॥ २४

मा मैवं वद दैत्येन्द्र जगतो जननी त्वियम् ।
 लोकनाथस्य भार्येयं शंकरस्य त्रिशूलिनः ॥ २५
 मा दुरुष्व मुदुर्बुद्धिं सद्यः कुलविनाशिनीम् ।
 भवतः परदारोयं मा निमज्ज रसातले ॥ २६
 सत्सु कुतिसत्तमेवं हि असत्स्वपि हि कुतिसत्तम् ।
 शत्रवस्ते प्रकुर्वन्तु परदारावगाहनम् ॥ २७
 किञ्चित् त्वया न श्रुतं दैत्यनाथ
 गीतं श्लोकं गाधिना पार्थिवेन ।
 दृष्ट्वा सैन्यं विप्रधेनुप्रसक्तं
 तथ्यं पथ्यं सर्वलोके हितं च ॥ २८

२० -a) ब३ प्रसुराण (→असुरो) -b) दे१ ४ वे१
 °वाहुः (→°वाण्यक) -0) दे१ वस्येय, दे१ वाचो (वे१) यं
 (→कस्येय) -d) दे१ वर (→वने) दे१ चरति, न१ वाचति
 (→चरति) दे१ सुवरी (→सुन्दरी)

२१ -a) शा१ का१ २ वस्येयमतिरिचि, कार कस्येय
 माति रन्नेव, दे१ कस्यादोतिरिचि, दे११ कस्येयमतिरिचि -b)
 काप, न मेष्ठ° (→ममात्) शा१ का१ दे११ °वातिन, का-
 वातिन, +°नी, ब३ दे१ ४ वे१ °वारिगी, दे१ °वासिनि (→
 °वासिनी) -0) दे१ ४ वे१ लयेण, दे१ वीयेण, न१ वीयेन (→
 जीवेन) -d) दे१ नि (?) कुलेन (→निष्फलेन)

२२ ब३ ३ ab 0, दे१ २२०-२३१० -a) क१ दे१
 न१ यदस्यास्, दे१ यदस्यास्, दे१ ज्ये°, +तपस्यास (→यदस्यास)
 -b) शा१ कारा का१ २ दे१० वे१ परिष्वक्त, दे१ ११ परिष्वज
 (→परिष्वङ्ग), दे१ ११ गाहन (→गानह) न१ परिष्वजगणायह
 -0) न१ निवा (→धिह्) -d) न१ त्विराहो (→स्विरये)

२३ दे१ 0 (३ २२५ नि) -a) शा१ मेवञ्च, ब३
 मेवञ्च, दे१ ३ वे१ मे कुल (दे१ °ङ्) (→मे वन्थु) -b)
 ब३ प्रभाता (→स प्राताः) दे१ ३ वे१ °रायक (→°रायिक)
 -0) का१ मे +यो माम्, ब३ यो मय, ब३ योमम् (मया?), दे१
 यो माम् न१ यो मे (→यो माम्) दे१ °केय, मुवे °केरा
 (→°केशा) -d) दे१ योजयन् (→योजयेत); दे१ °लोचना,
 दे११ °लोचन (→°लोचनाम्)

२४ दे१ २४०-२४०० (दृष्ट) -a) न१ इद (→इत्थं),
 का१ दे१ १० ११ दैत्येन्द्र (→दैत्येन्द्रे) -d) ब१ २ °कम्पन् वचो,
 ब१ °कम्पन्वचो, दे१ °वप्यवचो, दे११ °वप्यं च वचो (→°कम्पं वचो)

२५ दे१ ३०० (३ २४५ नि) -a) ब१ २ मा वी
 (ब१ °मे) व (→मा मैवं) -b) दे१ जगता (→जगतो); दे१

त्वय (→त्विय)
 २६ -a) ब३ ३ दे१ ४ १० वे१ मुदुर्बुद्धि दे१ मुदुर्बुद्धि
 (→मुदुर्बुद्धि) -b) दे१ ४ १० वे१ बुद्धि, दे१ न१ त्व मे (→सद्यः),
 ब३ दे१ ५ १० १० वे१ विनाश (ब३ हि) नी (→विनाशिनी) -0)
 दे१ ३ ४ परदारस्य (दे१ °रात्र) दे१ परित्यास्य, न१ पतिह्येयम्
 (→परदारये), दे१ भविता पतिारोय -d) शा१ दे१ मा (दे१ मा)
 विषक्त, दे१ मानिष्य, दे१ वधानिष्य, दे११ मा निवसु (→मा
 निमज्ज) दे१ रसातल (→रसातल)

२७ २६० मध्ये कथिकम्—
 २३८ * भार्येयं शंकरस्य त्रिशूलिनः ।
 मा दुरुष्व मुदुर्बुद्धं बुद्धिं कुलविनाशनम् । (= २५०d २६३b)
 २७ -a) दे१ सारु, दे१ ११ सत्य (→सद्यः) -b)
 दे१ ३ वे१ आपत्स्वपि (→असत्स्वपि) -d) दे१ °मगान (→°गाहन),
 दे१ वरदानविमलान

२८ -a) शा१ का१ २ ब३ ३ किं त्वया न श्रुतं दैत्यनाथ,
 कारा किं न त्वया श्रुतं दैत्यनाथ दे१ * नव (?) जातो
 दैत्यनाथेह किन्तु, दे१ ४ नैव (दे१ च) जातो दैत्यनाथेह किन्तु
 दे१ ७ ११ किं न श्रुतं दैत्यनाथ * ७७७ दे१ किं चित्तनेवाश्रुतं दैत्य
 नाथ, दे१० नैव जातो दैत्यनाथेह किन्तु दे१ नैव नैव दैत्यनाथेह
 किन्तु -b) कारा ब१ ३ श्लोकं गीतं दे१ ४ १० वे१ गीतं श्लोको
 (→गीतं श्लोक) -0) दे१ दृष्टा (→दृष्टा); शा१ कया क१ २ चैव,
 का१ २ चैव दे१ चैव, ब३ ३ दे१ ७ ११ चैव न१ पुत्रं (→सैन्य) शा१
 का१ विप्लव, कारा विप्लु (→विप्र); ब१ चितु (?) ब३ ३
 चित दे१ ४ -यात्, दे१ चित्ति, दे१ चित्ते, शा१ कारा का१ २
 दे१० ११ चित्ते ते१ -यात् (→चैव) ब३ या पक्तं, दे१ प्रवर्तकं
 (→अवक्त) -d) ब१ दे१ ४ १० वे१ पथ्यं तथ्यं (→तथ्यं पथ्य);
 दे१ न१ हितं वा (→हितं च)

सोऽपश्यमानो गिरिजां पश्यन्नपि तदान्धकः ॥ ३७
प्रहारं नाददत् तस्मां युवस्य इति चिन्तयन् ।
ततो देव्या स दृष्टात्मा शतावर्षा निराकृतः ॥ ३८
कुडितः प्रवरैः शस्त्रैर्निपपात महीतले ।
वीक्ष्यानन्धकं निपतित श्वतरूपा विभावरी ॥ ३९
तस्मात् स्थानादपाक्रम्य गताऽन्तर्धानमम्बिका ।
पतित नान्धकं दृष्ट्वा दैत्यदानजयुधपाः ॥ ४०
कुर्वन्तः सुमहाशब्दं प्राद्रवन्त रणार्थिनः ।
तेषामापतता शब्दं श्रुत्वा तस्यौ गणेश्वरः ॥ ४१
आदाय वज्रं बलवान् मघवानिव कोपितः ।

मदान्तो (→मनोमत्तो) d) ब१ ३ दे१ ७ तोभ^० (→तोभा^०)
-०) बा१ स+सो दे१ स दे१ तां (→सो), का१ पश्यमानो (→पश्य
मानो) -d) ब० दे० ४ १ १० तयाधक, ते ०००००, न१ न चाप
(→तान्धकः), दे१ प्रपश्यन्नपि तान्धक

३८ ते। ab ० -a) दे१ ३ प्रवार, दे१ प्राहर, दे१
प्रहासात्, दे१ प्रधावत् (→प्रहार) दे० प्रहाकार नारद वतात्
-b) बा१ युवस्य (→युवय), दे० ३ इव (→इति) -०) दे१
देव्या तु (→ततो देव्या स) -d) बा१ कारा ब१२ शतवर्षा
बा१ शतवर्षा + विभावरी बा१२ शतवर्षा, दे० गतावर्ष, दे० दे०
शतावर्ष, दे० १० विनावर्षा (→शतावर्षा)

३९ दे० १० ०, ते। ३६ ० वीक्ष्या इत्यारम्भ ४१ ०
पतता थावन्ति -a) बा१ कुडित कारा कुडित, बा१ कु(१)
डित, दे० ३ ४ १ १० मृत्ति (दे० ता) दे० तु० ० न१ प्रहत (→
कुडित), दे० ०००, न१ प्रवर्त (→प्रवर) -०) दे१ निपतिते (→
निपतित) -d) दे० श्व^० (→श्व^०)

४० ते। ० (३ ३६ पा वि) -a) दे० तया (→तस्मात्)
दे० ३ [म]नकस्य (→[म]नकस्य) b) दे० ३ तान्धक (→
तान्धक) दे० ३ भयपाद (→भयिका) दे० तददृष्टाने (?)
मय्यापाद -d) दे० ३ ४ देव^० (→दैत्य^०)

४१ ते। ab ० (३ ३६ पा वि) दे० ० d) ० -a)
बा१ कुर्वन्त (→युवन्त) कारा महुच्छब्द, दे० ३ महुन्त, दे० १०
महुन्त, महुन्त (→महुन्त) -b) बा१ प्राद्वन्त दे० ४
प्राद्वन्त (→प्राद्वन्त) दे० रसाहि, दे० ४ रसाहि (→रसा
विन) -०) गा१ बा० आपतत, बा१ धातत, धातत दे० ११
धातत (→धातत)

दानवान् समयान् वीरः पराजित्य गणेश्वरः ॥ ४२
समन्वयेत्याम्बिकां दृष्ट्वा बबन्दे चरणौ शुभौ ।
देवी च ता निजा मूर्त्तिः ग्राह गच्छध्वमिच्छया ॥ ४३
विहरध्वं महीष्टे पूज्यमाना नैरिह ।
वसतिर्मवतीनां च उद्यानेषु वनेषु च ॥ ४४
वनस्पतिषु वृक्षेषु गच्छध्वं विगतज्वराः ।
तास्त्वेष्वुक्ताः शैलेभ्यः प्राणिपत्याम्बिका क्रमात् ॥ ४५
दिक्षु सर्वासु जगमुक्ताः स्तूयमानाश्च किन्नरैः ।
अन्धकोऽपि स्मृतिं लब्ध्वा अपश्यन्नद्रिनन्दिनीम् ॥
स्वबलं निर्जितं दृष्ट्वा ततः पातालमाद्रवत् ॥ ४६

ब. ५

४२ दे० ० -b) न१ मम्ब^० (→मम्ब^०) -०) बा१ कारा
का१ व२ समयान्, का२ स मया, बा१ न१ दामयन् ब१ स तथा, दे०
सहयन् (→समयान्) बा१ वीर, दे० ३ ते० वीर्य (→वीर) -d)
दे० ११ पराजित, दे० परिजित, दे० रणेजित्य (→पराजित्य)

४३ दे० ab ० -a) बा१ समन्वयेत्याम्बिका (मम्ब^०)
क, कारा का१ २ सन्वयेत्याम्बिका, बा१ समन्वयेत्याम्बिका, दे० ५ सम
न्वयेत्याम्बिका, दे० ११ समन्वयेत्याम्बिका (?) (→समन्वयेत्याम्बिका) -०)
दे० ३ मृत्ति, दे० मूर्त्ति (→मूर्त्ति) दे० देवी वाचनिमात् मन्त्री,
-d) बा१ का१ २ बा१ ३ दे० १ ११ न१ स्वाह, कारा प्राह (→प्राह)
ब१ इष्टेष्टया (→इष्टेष्टया) दे० देहाद् गच्छध्वमिच्छया

४४ -b) बा१ पूज्यमाना, +^०ता, दे० पूज्यमाना (→पूज्य
माना) गा१ नैरिह, ब१ नैरिह (→नैरिह) -०) ब१ मवतिर,
(→मवतिर) दे० तु (→व)

४५ -a) ब० स्तूयितु (→स्तूयितु) दे० दृष्टु
(→दृष्टु) -b) न१ विगतज्वरा (→विगतज्वरा), दे० विहरध्वं
गतज्वरा -०) बा१ इत्येव, दे० ५ तास्ते (?) वम् (→तास्त्वेष्वम्)
बा१ का२ दे० ११ उक्ता ब१ दे० ३ उक्त (→उक्ता) -d) ब१
उक्तेष्टया, दे० उक्तेष्टया, दे० उक्तेष्टया (→उक्तेष्टया), दे० [न]म्बिका
(→[न]म्बिका)

४६ -a) बा१ जगमु (→जगमुक्ता) -b) दे०
मानात् (→मानात्), ब१ जगमु, दे० ३ [म] ब किन्नरैः,
दे० १० तु किन्नरैः (→ब किन्नरैः) दे० रूपमात्वा किन्नरैः -०)
ब१ मृत्ति (→मृत्ति) -d) दे० जगत्, दे० जगत्
(→जगत्) दे० ३ ११ नन्दिनी, दे० नन्दिनी, दे० तव
नन्दिनी (→नन्दिनी) -d) दे० दृष्ट्वा दे० ११ आद्रवत्, दे०
आद्रवत् (→आद्रवत्)

५६ ४७ ततो दुरात्मा न तदान्धको भुने
पातालमभ्येत्य दिवा न भुङ्क्ते ।

रात्रौ न शेते मदनेषु ताडितो
गौरी स्मरन्काममलामिपन्नः ॥ ४७

इति श्रीवामनपुराणे त्रयस्त्रिंशोऽध्यायः ॥३३॥

३४

नारद उवाच ॥३६

क गतः शकरो ह्यासीधेनाम्ना नन्दिना सह ।
अन्धक योधयामास एतन्मे वक्तुमर्हसि ॥ १

पुलस्त्य उवाच ॥३७

यदा वर्षसहस्रं तु महामोहे स्थितोऽभवत् ।
तदाप्रभृति निस्तेजाः क्षीणधीर्यः प्रदृश्यते ॥ २

४७ -b) दे० नक्त (→भुङ्क्त) -0) ब० 2 मदनेन
ताडितो न० मदनेपुतापितो (→मदनेषु ताडितो) -d) क० १।
दे० 11 कासवला, ब० कासवला, ब० कामवला, दे० कामवाणा
(→कामवला) दे० 10 वपन्न (→विपन्न) दे० गौरी स्मरन्काल
मल्लया तपत् न० गौरी स्मरन् का • रिपी द्विपद

पुर्विपका—ग० 1 क० 1 दे० 7 10 11 न० इति धी (दे० 11
[धी]) वामनपुराणे भैरवप्रादुर्भावे, क० १। दे० १। इति धी
वामनपुराणे, ब० १ दे० १ इति वामनपुराणे, दे० इति वामने, दे०
धी वामनपुराणे, भुवे इति श्रीवामनपुराणे पुलस्त्यनारदवादि
भैरवप्रादुर्भावे अध्यायनाम—ग० 1 क० 1 दे० 5 7 10 11 तै।
न० ०। क० १ धकपराजयो नाम का दे० भैरवप्रादुर्भावे नाम
अध्यायसंख्या ग० 1 ब० ३ दे० ०, क० १ धनुर्विहितमोऽध्यायः,
क० 1 11 २८ ॥ क० 2 अध्याय 11 २८ ॥ ब० धनुर्विहितमोऽध्यायः, ब०
धनुर्विज्ञोऽध्यायः, दे० 10 11 २८ ॥ दे० 11 २८ ॥ दे० 11 २८ ॥ दे० 11 २८ ॥ दे०
धनुर्विज्ञोऽध्यायः, दे० सतस्रोऽध्यायः, दे० न० द्वान्विज्ञोऽध्यायः, तै।
पट्टिमोऽध्यायः, भुवे नवपञ्चाशदध्यायः

३४

छेदे ० शा० न० नारदः दे० 4 नारदः छे० तै। श्रीनारदः
१ -a) ब० 3 [अ]या (ब० १) भुव (→ह्यागत्) -b)
ब० 3 येनात्मा (→येनात्मा) दे० 11 नन्दिना (?) (→नन्दिना) -3)
दे० 1 दे० 1 तन्मे त्व (→एतन्मे)
छे० ग० 1 क० 1 दे० 4 न० पुलस्त्यः, दे० 2 7 पुलस्त्य स दे० धी
पुलस्त्य
२ -a) दे० 4 तै। वर्षसहस्रं हि दे० ह्यसहस्रांशुर् (→वर्ष-

स्वमात्मानं निरीक्षाय निस्तेजोह महेश्वरः ।
तपोर्वाय तथा चक्रे मतिं मतिमता वरः ॥ ३
स महात्रतमुत्पाद्य समाश्वासयाम्निना विभुः ।
शैलार्दि स्वाप्य गोक्षार निचचार महीतलम् ॥ ४
महाह्मद्रार्पितवीर्यो महाहिक्वट्टङ्गुलः ।
धारयाणः कटीदेशे महाशङ्खस्य मेखलाम् ॥ ५

सहस्रं तु -b) ग० 1 क० 1 ब० ३ दे० 5 7 11 महामोहः, दे० महामोहो,
दे० 10 महामोह (→महायोहो) दे० 4 10 तै। भव (→[अ]भवत्)
दे० महामोर्गर्गर्तोभवत् -0) ब० 1 निस्तेजः (→निस्तेजा)
-d) भुवे हीन (→क्षीण) ग० 1 क० 1 स, क० १ स (→प्र)
२ श्लोकात्तर दे० धनिकम्—पुलस्त्य

३ -a) ब० 3 धारयाण (→स्वमात्मान) दे० निरीक्षाय
(→निरीक्षाय) -b) ग० 1 क० 1 क० 2 दे० 11 निस्तेजो, दे० १
निस्तेजोह दे० निस्तेजो +प्रदृश्यति, दे० न० निस्तेजस्क (→निस्ते
जोह) शा० महेश्वरम्, क० 1 महेश्वर (?) (→महेश्वर) -0)
दे० 3 तै। तदर्थाय तथा (तै। १) दे० तपोर्वाय मतिं, दे० तप्य
परया (→तपोर्वाय तथा) -d) दे० तप्य दे० 10 •• (→मतिं)

४ -a) ग० 1 क० 1 उत्पाद्य दे० 4 तै। उत्पन्न
(→उत्पाद्य) -b) ब० 1 समाश्रय (→समाश्रय) ब० 3 भुव
(→विभु) -0) ग० 1 गैतादि, दे० गैतादि (?) दे० 11 गैतादि (?)
(→गैतादि) ब० गुरगोक्षार, दे० स्वाप्य गोक्षार (→स्वाप्य गोक्षार)
-d) दे० निचचार (→निचचार) ग० 1 क० 1 क० 1 महोत्तले
(→महोत्तले)

५ -a) दे० मह (→मह) ग० 1 भुवार्पित, ब०
भुवार्पि (→भुवार्पित) दे० 10 क्षीय (→क्षीतो) दे० न०
महाहिक्वट्टङ्गुली -b) दे० मप्यन्त (→कुप्यन्त) -0) ग० 1
क० 1 ब० 3 दे० 5 7 11 धारयाण, दे० 4 10 धारयाण, तै। धार
यत् तु, भुवे धारयाण (→धारयाण) -d) दे० 7 11 मेखलम्
(→मेखलाम्)

६० १५ स्नानदानतपांसीह होमजप्यादिकाः क्रियाः ।
 भविष्यन्त्यक्षया नृणां मृतानामपुनर्भवः ॥ १५
 एतद् वरं हरात् तीर्थं प्राप्य पुष्पाति देवताः ।
 पुनाति पुसा केदारस्त्रिनेत्रवचनं यथा ॥ १६
 केदाराय वरं दत्त्वा जगाम त्वरितो हरः ।
 स्नातुं भानुसुता देवीं कालिन्दीं पापनाशिनीम् ॥ १७
 तत्र स्नात्वा शुचिर्भूत्वा जगामाथ सरस्वतीम् ।
 घृता तीर्थं शतैः पुनरैः प्लक्षजा पापनाशिनीम् ॥ १८
 अवतीर्णस्ततः स्नातु निमग्नश्च महाम्भसि ।
 द्रुपदा नाम गायत्रीं जजापान्तर्जले हरः ॥ १९

१५ -a) व३ स्नानदान, दे० स्नान दान (→स्नानदान)
 व३ तपाति ह (→तपासीह) -b) दे० यत्रादि (→जप्यादि)
 -c) दे० न३ न पुनर्भव, वे३ ०००००० (→अपुनर्भव)

१६ -a) शा३ काठ व३ १२ दे० १० ११ वे३ एव
 (→एतद्), वे३ ०००००० (→एतद्गर हरात्) व३ ३ तीर्थं
 (→तीर्थं) -b) व३ व३ ३ दे० ३ वे३ मुष्पाति, व३ दे० पुष्पाति,
 (→पुष्पाति) व३ दे० ११ देवता (→देवता) -c) व३ १२ दे० ३
 पुस (व० १५) (→पुसा) -d) दे० वे३ केदार (→केदार) -d)
 व३ ३ दे० ११ न३ त्रिलोक, व३ निरान (→निनेत्र); वे३ व ००
 ०० (→वचन यथा)

१७ वे३ १० -b) दे० स्वप्ति दे० त्वरित (→स्वप्ति)
 दे० जगामास्तिती हरा -c) शा३ भानुसुता (?) व३ ३ भानुसुती
 व३ भानुसुता (?) (→भानुसुता) -d) दे० तां हती (?)
 (→वर्तिनी) दे० २० न३ गीतम् (→वर्तिनीम्)

१८ व३ १ दे० १० -a) दे० धव (→धव) -c)
 व३ दे० १० ११ न३ तीर्थं (दे० १०) दे० (→तीर्थं) व३ पुष्पा
 (→पुष्पं) -d) दे० वरपापनाशिनी

१९ वे३ ३० -a) दे० ३३ धवतीर्थ (→धवतीर्थ)
 दे० तपा (→तप) -b) दे० विमनत्र, दे० निमन्त्रा व (→निम
 न्त्रा) दे० तपस्त्रिदे० १० ० हाम्भसि (→महाम्भसि) -c) शा३
 दे० द्रुपदानाम्, दे० द्रुपदानाम्, न३ द्रुपदानाम् (→द्रुपदानाम्)
 -d) शा३ जजापान्तर्जले हरा, ॥ जजापान्तर्जले हरा.

१९ इलोकारं दे० अ३, c) यथे धविष्य—

239 ० तत्र स्नात्वा भुवि स्नात्वा जगामाथ सरस्वतीम् ।
 भुवां तीर्थं पुनरैः स्नानं पापनाशिनीम् ।

निमग्ने शङ्करे देव्या सरस्वत्या कलिप्रिय ।
 साधः संवत्सरो जातो न चोन्मज्जत ईश्वरः ॥ २०
 एतस्मिन्नन्ते ब्रह्मन् भुवनाः सप्त सार्णवाः ।
 चेष्टुः पेतुर्धरण्या च नष्ट्रास्तारकै सह ॥ २१
 आसनेभ्यः प्रचलिता देवाः शक्रपुरोगमाः ।
 स्वस्त्यस्तु लोकेभ्य इति जपन्तः परमर्षयः ॥ २२
 ततः क्षुब्धेषु लोकेषु देवा ब्रह्माग्रमागमन् ।
 दृष्ट्वोचुः किमिदं लोकाः क्षुब्धाः सशयमागताः ॥ २३
 तानाह पद्मसम्भूतो नैतद् वेत्ति च कारणम् ।
 तदागच्छत वो युक्तं द्रष्टुं चक्रगदाधरम् ॥ २४

अवतीर्णस्ततः स्नातु निमग्नश्च महाम्भसि ।
 (= १५, १६, १७)

२० -a) दे० विमने, दे० निमन्त्रा (?) दे० निमन्त्र
 (→निमन्त्रे), दे० शङ्करे (→शङ्करे) शा३ वारा व३ १ दे० दे०
 विष्णु, दे० विष्णु, दे० ११ विष्णु (→देव्या) -b) दे० कलिप्रिय
 कलिप्रिया (?) दे० ११ कलिप्रिय (→कलिप्रिय) -c) दे० ११
 सार्णः दे० ११ साध, भुवे सार्ण (→साध) वारा व३ १ दे० ११ यतो
 (→जातो) -d) शा३ न वेत्ति नैतद् ईश्वर, वारा न चोन्मज्जति
 ईश्वर दे० न चोन्मज्जन्तईश्वर, दे० न चोन्मज्जन्तईश्वर

२१ -a) व३ दे० ३-१० ११ ब्रह्मा दे० ब्रह्म (→ब्रह्म)
 -b) व३ न३ सार्णवा (→सार्णवा) दे० ११ दे० भुवनाग्रमागमन्
 तया -c) दे० वरिण्या, दे० वरिण्या (→वरिण्या) -d) शा३
 व३ १ दे० ११ नवर्ष, दे० ३-३ वे० नवर्ष, दे० तपनं तु (→तपना)

२२ वारा व३ ०० -a) वारा प्रवेत्तुम्
 (→प्रवेत्तुम्) -d) वारा केचुप दे० जाति (→वारा)

२३ व३ १० ० -a) दे० १० तत्र (→तत्र) दे० ११
 क्षुब्धेषु (→क्षुब्धेषु) दे० ३ वे० क्षुब्धेषु दे० सोकेषु, दे० क्षुब्ध
 सोकेषु दे० दे० -c) शा३ व३ ३ दे० ३ ॥ अक्षुब्ध, वारा
 भावन्तः, दे० १० ०० व३ (→भावनन्तः) दे० ११ ब्रह्माग्रमागमन्
 क्षुब्धता -c) व३ १ विमनेलोका (→विमने लोका) -d)
 व३ १ क्षुब्धा दे० ३ क्षुब्धा (→क्षुब्धा) दे० क्षुब्धा ००००००

२४ -a) दे० ००००० संभूतो दे० साहृ पद्मसम्भूतो,
 न३ तानाग्रय पद्मया -b) व३ न३ न तद्, दे० नैव (→नैव),
 दे० तु (→तु) -c) न३ तानाग्रय (→तानाग्रय); व३ वारा
 व३ ३ दे० ३ वे० युक्तं, व३ वे० युक्तं, दे० १० १० ११ न३ सोमता
 (दे० १०) (→नो युक्तं) -d) दे० ११ द्रष्टुं, दे० दृष्टुं (→द्रष्टुं).

पितामहेनैवमुक्ता देवाः शक्रपुरोगमाः ।
पितामहं पुरस्कृत्य मुरारिसदनं गताः ॥ २५

नारद उवाच ।

कोऽसौ मुरारिर्देव्यो देवो यश्चो नु किन्नरः ।
दैव्यो राक्षसो वापि पार्थिवो वा तदुच्यताम् ॥ २६

पुलस्त्य उवाच ।

योऽसौ रजःसत्त्वमयो गुणवांश्च तमोमयः ।
निर्गुणः सर्वगो व्यापी मुरारिर्धुसूदनः ॥ २७

नारद उवाच ।

योऽसौ मुर इति ख्यातः फल्य पुत्रः स गीयते ।
कथं च निहतः संख्ये विष्णुना तद् वदस्व मे ॥ २८

२५ -d) न१ गारण (→सदन)

२५ श्लोकात्तर दे४ ab, cd मध्ये अथिकम्—

240 * स्वस्थत्वं लोकेभ्य इति अयत्न परमार्थम् (= २१ cd.)

२६ श्लोकात्तर दे५ ab, cd मध्ये अथिकम्—

241 * स्वस्थत्वं लोकेभ्य इति अयत्न परमार्थम् ।

तत्तु शुद्धे लोकेभ्य देवा ब्रह्माण्डमववृत् ।

छन्दो किमिदं लो ... (= २१ cd— २२ abo)

छे दे० ० वा१ ते१ नारद, का१ दे० न१ श्रीनारद, दे१ २ ४

नारद व

२६ दे० ० -a) दे० अतः, दे० योतो (→योऽसौ)

दे० मुक्ति (→मुरारि) -b) का१ ३ दे० यतोय (→यतो नु)

-c) वा१ २ [म] सी वा (→वामि) -d) दे० ११ न (→न)

छे वा१ का१ दे० ११ न१ पुनस्त्य; दे० ४ पुनस्त्य च

२७ -a) ब० योय (→योऽसौ) दे० मय (→रज-), दे० ११

सत्त्वमयो(?) (→सत्त्वमयो) -b) दे० तमोमय (→तमोमय)

-c) वा१ का१ ३ सप्तगोश यो, वा१ सत्त्वगोश यो, ब० सर्वतो

व्यापी (→सर्वतो व्यापी)

छे वा१ का१ दे० ११ न१ नारद, दे० २ ४ नारद च

२८ दे० ० -a) वा१ का१ कोशो मनुजिति, का१ दे० २ १

ते० न१ को (दे० का) सौ मुर इति, का१ कोशो मुरर्दति, (→योऽसौ मुर

इति) -b) दे० १० न१ ३ (→च) -c) वा१ सन्निवृत्त, वा१ स

निहत, दे० विनिवृत्त (→च निहत) ब० सख्यो (?) (→सख्ये)

छे दे० ० वा१ का१ दे० ११ न१ पुलस्त्य दे० ४ पुलस्त्य च;

दे० श्रीपुलस्त्य

पुलस्त्य उवाच ।

श्रूयतां कथयिष्यामि मुरासुरनिर्वहणम् ।

विचित्रमिदमाख्यानं पुण्यं पापप्रणाशनम् ॥ २९

कश्यपसौरसः पुत्रो मुरो नाम दनुर्भूवः ।

स ददर्श रणे शस्तान् दितिपुत्रान् सुरोचमैः ॥ ३०

ततः स मरणाद् भीतस्तप्त्वा वर्षगणान्वहन् ।

आराधयामास विभुं ब्रह्माणमपराजितम् ॥ ३१

ततोऽस्य सुष्ठो वरदः प्राह वत्स वरं वृष्टु ।

स च यत्र वर दैव्यो वरमेतं पितामहात् ॥ ३२

यं यं करतलेनाहं स्पृशेयं समरे विभो ।

स स मदस्तसस्पृष्टस्त्वमरोऽपि मरत्वतः ॥ ३३ न ९

२९ -a) दे० कथयिष्येह (→कथयिष्यामि) -b) वा१

वा१ का१ २ मुने, दे० ४ १ १० ११ मुत्त (→मुत्त) न१ निर्बहण

(→निर्वहणम्) -d) दे० ४ १ १० ११ पुण्यं पापनाशनम्

३० -a) दे० कश्य (→कश्य) -b) वा१ का१ २ दे० १

मुत्तान (दे० वा१), दे० ११ मनुर्नाम (→मुरो नाम), दे० ३ ते०

तनुर्भूव, दे० न१ बह्मिन् (→बह्मिन्) ब० मुरनाम दनुत्तर

-c) वा१ वा१ का१ २ दे० १ ११ वा१ ब० ३ बह्मिन् (ब०

मुत्त) दे० ४ १० ११ मनात् (→मस्तात्) -d) वा१ का१ २

न१ ३ दे० १ ११ पुत्रो (→पुत्रान्) वा१ सुरोचमा, का१

का१ २ ब० ३ दे० ११ सुरोचम, न१ सुरोचमात् (→सुरोचमे)

३१ -b) वा१ वर्षगणात् (→वर्षगणान्) -c) दे० ब्राह्म

णात् स (→आराधयामास) -d) दे० ब्रह्मणा (→ब्रह्माणम्), दे०

४ पराजित, ते० अपराजित (→अपराजितम्)

३२ -a) दे० न१ वरदस्तुष्ट (→सुष्ठो वरद) -b) वा१

का१ वृष्टु (→वृष्टु) -c) वा१ का१ का१ २ त (→स) -d)

वा१ का१ का१ एत व१ दे० ४ १ १० एव, व० ३ दे० ३ ते० एतत्

(→एतं), व० दे० ३ पितामह, व० प्रदीयता, व० दे० पितामह

(→पितामहात्)

३३ -b) दे० ११ समय (?) (→समरे) -c) व० व० व० व०

दे० ४ ते० मदस्तेव, न१ मे हस्तेन (→स मदस्तेव) का१ सप्तमदस्त

सप्तमदस्त -d) दे० ४ ते० ह्यपरोऽपि, दे० त्वमरो वा(?) न१

अमरो नि(?) (→त्वमरोऽपि), का१ मरत्वत, व० नि ४ व० व०

विजयद्वज, व० विजयवज, दे० ४ १० ११ त्रिये (दे० वा) व० दे०

विजयवज, दे० त्रिये व०, दे० ११ विजयवज (→मरत्वत).

षाढमित्याह भगवान् प्रज्ञा लोकपितामहः ।
 ततोऽभ्यागान्महातेजा सुरः सुरगिरिं बली ॥ ३४
 समेत्याह्वयते देयं यथं किन्नरमेव वा ।
 न कथिद् युयुषे तेन समं दैत्येन नारद ॥ ३५
 ततोऽमरावतीं क्रुद्धः स गत्वा शक्रमाह्वयत् ।
 न चास्य सह योद्धुं वै मतिं चक्रे पुरंदरः ॥ ३६
 ततः स करमुद्यम्य प्रविवेशामरावतीम् ।
 प्रविशन्तं न तं कश्चिन्निवारयितुमुत्सहेत् ॥ ३७
 स गत्वा शक्रसदनं प्रोवाचेन्द्रं सुरस्तदा ।
 देहि युद्धं सहस्राक्ष नो चेत् स्वर्गं परित्यज ॥ ३८
 इत्येवमुक्त्वा सुरणां प्रलून हरिहस्तदा ।

स्वर्गराज्यं परित्यज्य भूचरः समजायत ॥ ३९
 ततो गजेन्द्रकुलिशो हतौ शक्रस्य शत्रुणा ।
 सकलत्रो महातेजाः सह देवैः सुतेन च ॥ ४०
 कालिन्या दक्षिणे कूले निवेश्य स्वपुरं स्थितः ।
 मृत्थापि महाभोगान् युयुजे स्वर्गसंस्थितः ॥ ४१
 दन्तवाध्यापरे रौद्रा मयतारपुरोगमाः ।
 मुरमासाद्य मोदन्ते स्वर्गे मुकुतिनो यथा ॥ ४२
 स कदाचिन्महीशृष्ठं समायातो महासुरः ।
 एकाकी कुञ्जरारूढः सरयुं निम्नगां प्रति ॥ ४३
 स सररवास्तटे वीरं राजानं सूर्यवंशजम् ।
 ददृशे रघुनामानं दीक्षितं यक्षकर्मणि ॥ ४४

३४. -a) ब१-३ इत्येव (→इत्याह). -b) ब११ बह्व, + बह्वा, ब२ बह्व- (→बह्वा); शा१ दे१ पितामह, ब३ दे१ पितामह (→पितामह). -c) शा१ दे१०-११ न१ अभ्यगन् (→अभ्यागात्); दे१-४ वे१ सतोऽभ्या (दे१ म्य) गार्हित्युतो. -d) ब१२ मुर, ब१ मर (→मुर); वे१ न१ सुरगिरि (न१ गिरि) (→सुरगिरि); ब२ बली, न१ बली (→बली); दे१-४ वे१ दिनमुत्पत्य वेगवाय्.

३५. -a) शा१ काट. का१ दे११ न१ समेत्याह्वयते, ब१ समेत्याह्व मे (य?) वे, ब२ सम (मे?) त्यानयते, दे२-३ समेत्याह्वयतो, दे३ समेत्याह्व मे (→समेत्याह्वयते), दे१ देवा, दे२-४ वे१ देवान् (→देव). -b) दे१-२ वे१ यक्ष- (→यक्ष), शा१ का१ २ ब१-२ दे१-११ य (→या); दे१-३ वे१ यक्षगाय (→एव वा). -c) दे१ युद्धचे (→युयुषे)

३६. -a) शा१ क्रुद्धा(?) (→क्रुद्ध). -b) दे३ वक्रम् (→चक्रम्); ब१ सतन(?) दे१ आह्वयत् (→आह्वयत्). -c), शा१ का१ २ स तेन, काट. न तेन, दे२-१० नानेन (→न वास्य); काट. स (→न); दे१-४ वे१ न सोमे (वे१ न) न सय योद्धु.

३७ इतोऽकाशर ब१ प्रविशन्—

२४२ * प्रोवाचेद मरुतवा...माह्वयत ।

३७ -a) दे३ वीरम् (→वीरम्). -c) दे१ कश्चिद्, दे३ ४ वे१ कश्चिद् स (→त कश्चिद्); स शा१ नाट का१-२ प्रविशन्तं तत् कश्चिद्. -d) शा१ काट. का१-२ न नारयिषु (→निवारयिषु), दे२-३-७ वे१ उत्सहे, दे३ छयत् (→उत्सहेत्).

३८. -a) दे३ चक्रं (→चक्रम्); ब२ श्वदन, दे१० यचन (→सतन). -b) ब१-३ दे१-४ ९ न१ चेदं (→चेन्द्र); शा१ ब१ मरु, काट. ब१ मरुत्, दे२-११ मरुत्, दे३ युयुष (?) दे३ युयुष (→युयुष); ब२ यथा (→यथा). -c) ब१ दे३ महासो (दे३ श)

(→सहसा). -d) दे११ स्वर्गं (→स्वर्ग).

३९. -a) शा१ उत्पत्ता, का३ उत्ता (→उत्ता), काट. दैत्येन (→मुक्ता); दे३ इत्येवमुक्त्वा बह्व, दे३ इत्येव मुक्त्वा प्रोक्तो, वे१ इत्येव मुक्त्वा ४-६, न१ एव मुक्ते सप्रोक्तो. -b) दे३ बन्तो (→बहन्त); दे३ ह्यं ह्यं (→ह्यं), वे१ ह्यं ह्यं ह्यं ह्यं.

४०. -a) दे३ सतो गजेन्द्र कुलिश. -b) दे१-११ हतौ (→हतौ); दे१-४ गृहीतौ वायुणा हरे; वे१ गृहीतौ वायुणा हरे. -c) दे३ सकलत्रो, न१ सकलत्रे (→सकलत्रो) -d) दे१० देवै. सह (→सह देवै); ब१ ३ दे४ तु (→च).

४१. -b) ब१ निवेश्य, ब२ निवेश्य स, दे११ निवेश्य च (→निवेश्य स्व); दे११ पुरी (→पुर), शा१ ब२ ३ दे१-४ १० वे१ ह्यं, दे३ सत (→रिषत्). -c) काट. दे१ मुञ्चापि, ब१ मरुत्तपि, ब२ ३ दे१-३ मरुत्तपि, दे२-४ वे१ न१ मरुत्तपि (→मुञ्चापि); दे३ महात् (→महत्). -d) दे३ सतुत् (→सरिषत्).

४२. -a) ब१ ३ दे१-३ ४ ९ दानवास्तपरे, वे१ दानवास्तपरा (→दानवास्तपरे) ब२ दन्ता (→रौद्रा). -c) शा१ मरुत्, का३ दे१-३-१०-११ मरुत्, ब१ मरुत्, (→मरुत्). -d) दे१-३ स्वर्गं, दे३ स्वर्गं (→स्वर्ग); का३ स्वकृतिनो, दे१ मुकुतिना (→मुकुतिनो)

४३. -a) दे१ शृष्टे (→शृष्ट). -b) शा१ काट. ब१-२ महासुर (→महासुर). -d) शा१ का१ दे१-११ न१ सय (→ययु)

४४. -a) शा१ काट. ब१ सपत्न्या, दे३ स सर ८ (→स सरवायु), दे३ सता (→सते). न१ स तीरस्यस्तदा वीर. -b) ब२ दे३ ९ वनस (→वनस्य). -c) दे३ ददृशे (→ददृशे).

तमुपेत्यात्रवीद् दैत्यो युद्धं मे दीयतामिति ।
 नो चेन्नितर्त्तसां यज्ञो नेष्टव्या देवतास्त्वया ॥ ४५
 तमुपेत्य महातेजा मित्रावरुणसंभवः ।
 प्रोवाच बुद्धिमान् ब्रह्मन् वसिष्ठस्तपतां वरः ॥ ४६
 किं ते जितैर्नरैर्दैत्य अत्रिताननुस्त्रासय ।
 प्रहर्तुमिच्छसि यदि तं निवारय चान्तकम् ॥ ४७
 स वशी शासनं तुभ्यं न करोति महासुर ।
 तस्मिञ्जिते हि विजितं सर्वं मन्यस्व भूतलम् ॥ ४८
 स तद् वसिष्ठवचनं निश्रम्य दनुषुंगवः ।
 जगाम धर्मराजानं विजितुं दण्डपाणिनम् ॥ ४९
 तमायान्तं यमः श्रुत्वा मत्वाऽवध्व्यं च संपुगे ।

स समारुह्य महिषं केशवान्तिकमागमत् ॥ ५०
 समेत्य चाभिवाद्यैनं प्रोवाच हुररेष्टितम् ।
 स चाह गच्छ मामद्य प्रपयस्व महासुरम् ॥ ५१
 स वासुदेववचनं श्रुत्वाऽध्यागात् त्वरान्वितः ।
 एतस्मिन्नन्तरे दैत्यः संप्राप्तो नगरीं मुरः ॥ ५२
 तमागतं यमः ग्राह किं मुरो कर्तुमिच्छसि ।
 वदस्व वचनं कर्त्ता त्वदीयं दानवेध्वर ॥ ५३
 मरुत्वाच ।
 यम प्रजासंयमनाविर्हृषितं कर्तुमर्हसि ।
 नो चेत् तवाद्य छित्त्वाऽहं मूर्धानं पातये श्रुवि ॥ ५४
 तमाह धर्मराड् ब्रह्मन् यदि मां संयमाद् भवान् ।

वे. ६०.

४५. -a) शा: 1 तमुत्पत्त्य, का: 1 तमुत्पत्त्य, +त्वा, व: 3 तमुत्पत्त्या, दे: 4 तन्मत्स्या, दे: 9 स तु प्रीत्या (→तमुपेत्या), न: 1 यद् (→[य] वशीत्यर्थः), -0) कार: दे: 1 ७-11 निवर्त्तसां, व: 1 निवार्यता (→निवर्त्ततां), दे: 9 यामो (→यज्ञो) -d) व: 1 3 न याग्या (व: 2 ण्य), दे: 1-4 9 ते: 1 न: 1 न पूज्या (→नेष्टव्या), दे: 7 देवता (→देवताम्).

४६. -a) व: 1.2 तमुवाच, व: 3 तमुत्पत्त्य (→तमुपेत्य). -b) दे: 9 मित्रावरुणयोः सुत. -d) व: 2.3 व (व: 2 वि) सिद्धम् (→वसिष्ठम्), दे: 3-4 ते: 1 तपसा तपि (→तपता वर).

४७ -a) शा: 1 का: 1.2 जितैर्जितैर्, दे: 4 जितैर्जितैर् (→किं ते जितैर्), व: 1 दैत्ये (→दैत्यैः) दे: 9 किं तैर्जितैर्महादैर्य -b) दे: 9 सजिताननुसराय (?) -0) दे: 4 ते: 1 प्रहर्तुम् (→प्रहर्तुं), दे: 9 प्रहर्तुमिच्छसि हि यम् -d) शा: 1 चान्तिकम् (→चान्तवचन).

४८. -a) मुने. ते वै (→तुभ्यं). -b) व: 1.2 समस्त, दे: 4 महासुर (→महासुर) -0) दे: 3 तस्मिञ्जिते हरि जिहं, दे: 9 तस्मिञ्जिते जित वज्रि, न: 1 तस्मिञ्जितेभिजित. -d) कार: दे: 1-4 ७-11 ते: 1 सर्वमन्यस्व (कार रत्त) भूतल, व: 1 सर्वं (शिव) मन्यस्व भूतल.

४९. -a) व: 2.3 वसिष्ठ (→वसिष्ठ). -0) दे: 11 (तुभ्यं) विजिगृ (→विजिगृ).

५०. -a) दे: 3 नर, दे: 4 वर दे: 3 यम (→यम) -b) व: 1.3 गत्याप्येष, व: 3 दे: 1 गत्याप्येष, दे: 1 मत्वायोगा च, दे: 3 मत्वाप्येष च (→मत्वाप्येष च). -0) व: 1.3 दे: 1-4 9 न: 1 समा-रुह्या (→स समारुह्य). -d) शा: 1 कारा का: 2 दे: 7-11 भग्न-गात्, व: 1 3 दे: 1-4 ते: 1 भागत्, (→भागयत्).

५१ -a) शा: 1 का: 2 समेत्य (?) (→समेत्य); व: 1 3 दे: 1 4 9 न: 1 ग्रन्थिं (व: 2 ण्य) च (→[य] शिवाय). -b) शा: 1 का: 2

व: 2 3 दे: 1-3-5 7-10 मुर, व: 1 वर, दे: 11 मरु (→मुर). -0) शा: 1 कार. का: 2 ममेव, व: 3 मासाय (?), दे: 9 मत्वाय (→मामघ), दे: 1-4 ते: 1 समागच्छत (दे: 1 ण्य) महद् (दे: 3 ह्य). -d) दे: 9 प्रपय त्वं (→प्रेषयस्व).

५२. -a) दे: 3 दे: 1 वासुदेवो (→वासुदेव). -b) व: 1-2 मत्वाभ्यागात्वरान्वित, दे: 1-4 ते: 1 भ्यागात् त्वरान्वित, दे: 11 (भ्यागा) भग्नगात् त्वर (दे: 1 ण्य) त्वित दे: 1 भग्नगात् त्वरान्वित, -0) दे: 9 प्राप्ते (→दैत्य). -d) शा: 1 संप्राप्ते, दे: 9 यमस्व (→संप्राप्तो), शा: 1 का: 2 व: 2 दे: 7-10 मुर, व: 1 मर, दे: 1-4 ते: 1 पुन, दे: 8 पुन (→मुर).

५३ -a) दे: 1.4 ते: 1 समागत (→तमागत) -b) कार. दे: 9 मुर कि, व: 1 किं मुरे, दे: 2 किं मुरे, दे: 3 किं मुरो, दे: 5 किं मुरे (?), व: 1 किं मुर (→किं मुरे); कारा का: 1 3 दे: 3 अर्हसि (→इच्छसि) 0) व: 3 गत्या (→कर्ता) -d) ते: 1 तदीय (→त्वदीय); व: 2 दे: 5 दानवेध्वर (→दानवेध्वर).

५४. 1. 0, व: 1 मरुत्वाच; व: 3 दे: 4 मुर व: 1 दे: 1 मुर उवाच; दे: 9 मुर, दे: 11 मरुत्वाच.

५५. -a) शा: 1 का: 2 यम (→यम); न: 1 नयमनी (→नयमनात्); दे: 9 भवान् यम स्वमायान. -b) दे: 1 इच्छसि (→अर्हसि), दे: 9 निवर्त्तितुम् मर्हसि -0) ते: 1 तवाद्य (→तवाद्य), व: 2 क्षित्वा तु, व: 3 छेत्ताह, दे: 11 क्षित्वाह, ते: 1 क्षित्वाह (→क्षित्वाह). -d) व: 2.3 दे: 1-3 पातयेद् (→पातयेद्), दे: 4 9 शुनि पातये (→मागये शुनि).

५५. -a) व: 3 धर्मराज- (→धर्मराट्), शा: 1 कारा का: 1.2 व: 1-3 दे: 7-10-11 वाक्यं (→ब्रह्मन्) -b) शा: 1 का: 1 व: 1-3 दे: 7-11 मां समेत्य, कारा. तं समेत्य, दे: 5 मां समेत्य, दे: 9 मत्तयमो, दे: 10

५४ गोपायति धुरो सत्यं करिष्ये वचनं तव ॥ ५५
 मुरस्तमाह भवतः कः संयन्ता वदस्व माम् ।
 अहमेनं पराजित्य वारयामि न संशयः ॥ ५६
 यमस्तं प्राह मां विष्णुर्देवश्चक्रगदाधरः ।
 इवेतद्वीपनिवासी यः स मां संयमतेऽन्यथा ॥ ५७
 तमाह दैत्यशार्दूलः क्वासो वसति दुर्जयः ।
 स्वयं तत्र गमिष्यामि तस्य संयमनोवतः ॥ ५८
 तमुवाच यमो गच्छ क्षीरोदं नाम सागरम् ।
 तत्रास्ते भगवान् विष्णुर्लोकनाथो जगन्मयः ॥ ५९
 मुरस्तद्राक्यमाकर्ण्य प्राह गच्छामि वैश्वरम् ।
 किं तु त्वया न तावद्भि संयम्या धर्म मानवाः ॥ ६०

(मा) सयमते, मुने. सयमते मा (→सयमार), दे०-रवात, मुने.
 महात् (→मवात्) -०) पा१ का१.२ वा१.२ दे०-११ गोपितासि
 पुत्र (दे० १०) सत्य, काय यो मा सयमते सत्य, वा३ मन्वार
 मे क्या मुने, दे० ४ गोपायति धुरो सत्य, दे० देवानामुना सत्य,
 दे० १० न१ गोपितासि मुर (दे० १०) सत्यं.

५६. काय वा३ दे० १-५-११ मुरत्, का१ वा३ मरुत्,
 दे० ११ मरुत् (→मुरत्) -०) वा३ क सयमा, दे० १-५-१० ते० कोवि-
 क्त (दे० १०) सत्य (→क सयमा), दे० ४ १० ते० मे (→माय)
 -०) वा३ २ मरुत्, दे० १-३-१० ते० मा मरुतेन (→मरुतेन), वा३ २
 पत्तियम्य, दे० विनिजित्य (→पराजित्य) -०) दे० वारयामि
 (→वारयामि), दे० महीमिमा (→म सयम).

५७. ५६०-५६० 'देवश्च' इत्यादि 'विष्णु' इति
 यावन्तित (१, ५) -०) दे० प्राह (→प्राह): काय यो,
 दे० ५-१०-११ ते० मे (→मा) -०) पा१ 'द्वीपनिवासी, दे० 'द्वीप(?)
 निवासी (→द्वीपनिवासी) -०) न१ यो मा (→स मा), दे०
 [५] म्भुत् (→[५] म्भुत्).

५८. वा३ ० (१, १७ वा नि), -०) दे० १-१० ते० न१
 कोवि (→दुर्जन) -०) दे० १० सत्य तत्रामिष्याय, -०) दे०
 तत्र (→सत्य), पा१ का१ २ यम, वारा. यम (→[३] यम), वा३
 तसा (?) सयमतेसक, वा३ तसा सयमतेसक.

५९. वा३-५६० ० (१, १७ वा नि), दे० १ 'समुवाच य'
 चरितम्

६०. -०) वा३ मरुत्, पा१ का३ वा३ ३ दे० ५-१० ते० मुरत्,
 दे० ११ मरुत् (→मुरत्) -०) दे० तत्र य (→मरुत्) -०) पा१
 वारा का१ तया न य, वा३ तया य न, वा३ तया न *
 (→म तया न) -०) दे० मरु, दे० धर्म- (→धर्म).

स प्राह गच्छ त्वं तावत् प्रवर्तिष्ये जयं प्रति ।
 संयन्तुर्वा यथा स्याद्वि ततो बुद्धं समाचर ॥ ६१
 इत्येवमुक्त्वा वचनं दुग्धाग्निमगमन्मुरः ।
 यत्रास्ते शेषपर्यङ्के चतुर्भूतिर्जनार्दनः ॥ ६२
 नारद उवाच ॥
 चतुर्भूतिः कथं विष्णुरेक एव निगद्यते ।
 सर्वगत्वात् कथमपि अव्यक्तत्वाच्च तद्वद ॥ ६३
 पुलस्त्य उवाच ॥
 अव्यक्तः सर्वगोऽपीह एक एव महामुने ।
 चतुर्भूतिर्निगन्नाथो यथा ब्रह्मस्तथा मृणु ॥ ६४
 अत्रतर्क्यमनिर्देश्यं शुक्लं शान्तं परं पदम् ।

६१. -०) दे० वाह (→प्राह), दे० ४ १० ततो वा, दे० ३
 ते० ततो वा, दे० तव नो वेत्, न१ त नो वा (→त्वं तावत्) काय,
 स प्राह स गच्छ तावत्. -०) दे० प्रवर्तिष्ये, दे० प्रवर्तिष्ये
 (→प्रवर्तिष्ये), वा३ २ सत्य प्रति, दे० ३ यने मुने (दे० १०) मुने, दे०
 यने मुने, दे० अयत् पुत्र, दे० शय मुने, न१ ब्रह्म पुत्र (→अय
 प्रति) -०) वा३ २ सत्य स (वा३ ३) यया, वा३ सयन्तु वा
 यया, वा३ ४ ते० संयन्तु वा (दे० ३) यया, दे० ब्रह्म वा यया,
 दे० १० सयन्तु वा (दे० ३) यया, न१ सयन्ता वायया (→सयन्तु
 यया), वा३ स्याद् वै, दे० ४ ते० वारि (→स्याद्) दे० सयन्ता-
 दय्या स्याद् -०) दे० ४ यो (→सतो), का३ वा३ मुत्, वा३
 मुत् (?) (→मुत्), वा३ दे० १० समाचरे, दे० (५) समाचरे, दे०
 समाचरे (→समाचरे).

६२. -०) काय. दे० उक्तो (→उक्ता) -०) वा३
 दुग्धाग्नि, दे० दुग्धाग्नि (→दुग्धाग्नि), दे० ११ वचनं (→वचनम्)
 पा१ का३ वा३ २ दे० ३-१० ११ ते० मुर (→मुर)

६३. वा३ न१ नारद, दे० ४ नारद, दे० ४ नारद.

६४. -०) दे० ११ विष्णु- (→विष्णु). -०) दे० एव
 (→एव). दे० एवनेविविद्यते. -०) दे० सर्वगत्वात् (→सर्व-
 गत्वात्). -०) पा१ काय का३ २ वा३ दे० अव्यक्तत्वात्, दे० ११ म *
 म्भुत् (→अव्यक्तत्वात्) दे० मुत् (→म ६ वर).

६५. वा३ दे० ते० न१ पुनस्त्य, दे० ४ पुनस्त्य स.

६६. -०) काय अव्यक्त (→अव्यक्त), वा३ सर्वगोरे व,
 दे० सर्वगो व्यातो (दे०), दे० सर्वगो व्यातो (→सर्वगोरे) -०)
 वा३ यन (→यया), दे० [५] व (→यया)

६७. -०) वा३ २ म्भुत् (→म ६ वर) -०) वा३ म्भुत्, दे० म्भुत्
 (→म ६ वर) दे० ११ वर पद (→वर पद). -०) वा३ दे० वा३ (→दे०-
 वा३)

वासुदेवाख्यमव्यक्तं स्मृतं द्वादशपत्रकम् ॥ ६५

नारद उवाच ।

कथं शुक्लं कथं शान्तमप्रतर्क्यमनिन्दितम् ।

कान्यस्य द्वादशैवोक्ता पत्रका तानि मे वद ॥ ६६

पुलस्त्य उवाच ।

शृणुष्व गुह्यं परमं परमेश्विप्रभाषितम् ।

श्रुतं सनत्कुमारेण तेनारभ्यातं च तन्मम ॥ ६७

नारद उवाच ।

कोऽयं सनत्कुमार इति यस्मै उक्तं ब्रह्मणा स्वयम् ।

तवापि तेन गदितं वद मामनुपूर्वशः ॥ ६८

पुलस्त्य उवाच ।

(वृ). -d) का२ १निकम्, व१ १पचर्क, दे१ १निक, दे१ १मन्त्रक
(→१पत्रकम्).

छा१। १। न१ नारदः । दे१.२-६ नारद उ .

६६. व१-३ दे१ न१ a.b ०-३ -a) का१ शुक्ल, दे२ शुक्ल
(→शुक्ल) -b) दे१-३ दे१ 'नारद उवाच' इत्यस्यानन्तरमधिकम्—
वासुदेवेति किं नाम चतुर्मुक्तिः कथं पदम्. -c) शा१ कारा का१.२
का१.२, व३ कालस्य (→कालस्य) दे१.४-१० १। द्वादशोक्तानि
(→द्वादशोक्ता). -d) शा१। का१.२ पत्रिकास्, दे१ परकास्
(→पत्रका) कारा पत्रिकाश्चमे वद व३ पत्रकाणि क मे वद दे१-४ १०
ते। पत्रकाणि महामुने, दे१ तस्योक्तं ब्रह्मण स्वय मे वद ?.

छा१। का१ दे१ १। न१ पुलस्त्यः । दे१.४ पुलस्त्य उ. दे१
श्रीपुलस्त्य

६७. -a) व२ गुह्य परम, दे१.१० वचन गुह्य, दे२-४ १ १।
परम गुह्य (→गुह्य परम) -d) का१ दे१० च तन्मम, दे१ श्रुत
मम, न१ तथा मम (→च तन्मम).

छा१। १। न१ नारदः, का१ दे१.२-४.५ नारद उः दे१ श्री
नारदः.

६८ -b) दे१ यथोक्त, +यथोक्त, दे१ यथोक्त, दे१ तथोक्त
(→यथोक्त), दे१ ब्रह्मण (→ब्रह्मण) -c) दे१ गदित (?)
दे१ गदित (→गदित).

छा१। का१ दे१ १ १। न१ पुनरुक्तः । दे१ २ पुनरुक्त उ. दे१
श्रीपुलस्त्य उवाच.

६९ -b) दे१ तस्या (→तस्या) -c) शा१ कारा.
का१.२ व२.३ दे१.७ साम्प्रत (→सम्प्रत). -d) दे१ विचारक
(→विचारकम्).

धर्मस्य भार्याऽहिंसाख्यया तस्यां पुत्रचतुष्टयम् ।

संजातं मुनिशार्दूल योगशास्त्रविचारकम् ॥ ६९

ज्येष्ठः सनत्कुमारोऽभूद् द्वितीयश्च सनातनः ।

तृतीयः सनको नाम चतुर्थश्च सनन्दनः ॥ ७०

सांख्यवेत्तारमपरं कपिलं बौद्धमासुरिम् ।

दृष्ट्वा पञ्चशिक्षं श्रेष्ठं योगयुक्तं तपोनिधिम् ॥ ७१

ज्ञानयोगं न ते दद्युर्ज्यायांस्तोऽपि कनीयसाम् ।

मानमुक्तं महायोगं कपिलादीनुपासतः ॥ ७२

सनत्कुमारश्चाभ्येत्य ब्रह्मार्णं कमलोद्भवम् ।

अपृच्छद् योगविज्ञानं तमुवाच प्रजापतिः ॥ ७३

ब्रह्मोवाच ।

७०. -a) दे१ सनत्कुमारो ह (→सनत्कुमारोऽभूद्). -c)
का२ दे१ नापि (?), दे१ न१ तान्ता (→नाम). -d) व१.३
सनन्दकः, दे१.७ सनातन (→सनन्दन).

७१. -a) दे१ ३ संख्य (→सांख्य). -b) कारा, दे१
बौद्ध (→बौद्ध); दे१ बाधुरि, दे१ बाधुरि (?) (→बाधुरि).
-c) कारा. का१ ३ व१.२ दे१ ज्येष्ठ (→ज्येष्ठ), -d) दे१ योग
युक्ति (→योगयुक्त): दे१.२ द्विजोत्तम (दे१ 'म'), दे१ द्विजोत्तमं
(→तपोनिधि).

७१ श्लोकार्त्त दे१ अधिकम्—ज्ञानयौनिधि.

७२. -a) व१ २ तैर् (?) (→तै): व३ तत्तत्ते वन्दनं
वद, दे१.४ ते। तत्तत्तस्यासन दद्याद्, दे१ तत् तस्यासनं दद्युः,
न१ तत् स्वयं सन दद्यात् -b) शा१ का१ २ दे१ १.१० ज्यायसी
(का१ दे१ १)पि, व३ दे१ १ ज्या * सोपि, दे१ ३ ज्यायानपि, दे१
सर्वापि, ते। ज्येष्ठाय न (→ज्यायसोपि), व१ कनीयसा, व१.२
कनीयसा, व३ दे१ कनीयस, दे१ ५ व१ कनीयस, दे१ ३ ते। कनीयसे
(→कनीयसाम्). -c) शा१। शान्तपुत्रं, व१ मानमुञ्च (?), व२
दे१.७ मानमुह्य (दे१.७ 'ह्य'), व३ मानमुञ्च, दे१.३ दे१ मोनं (दे१
'न' मुक्त्य, दे१ मोन चैव, दे१ मोन मुह्य, न१ मानमुञ्च, मुने.
मोन मुह्य (→मानमुह्य), व२ दे१ महायोगी, व३ सदायोगी, दे१
महायोगा (→महायोग). -d) का१ अपासत, व१ दे१-४.१० ते।
उवाच च, व२ उपासत, दे१ अपास्य तु, न१ अपास्य च (→उपा-
सत).

७३. -a) कारा. सनत्कुमारोवाभ्येत्य. -b) व१ ब्रह्मण्य
दे१ ब्रह्मणी (→ब्रह्मणी). -c) दे१ योगविद् ज्ञानं (→योगविज्ञानं).
छा१.२ व३ ०-३ दे१.१० ब्रह्मा उवाच, दे१ न१ ब्रह्म.

० ७३ कथयिष्यामि ते साध्यं यदि पुत्रत्वमिच्छसि ।
यस्य कस्य न वक्तव्यं तत्सत्यं नान्यथेति हि ॥७४

सनत्कुमार उवाच ॥

पुत्र एवास्मि देवेश यतः शिष्योऽस्म्यहं विभो ।
न विज्ञेपोऽस्ति पुत्रस्य शिष्यस्य च पितामह ॥ ७५

ब्रह्मोवाच ॥

विशेषः शिष्यपुत्राभ्यां विद्यते धर्मनन्दन ।
धर्मकर्मसमायोगे तथापि गदतः शृणु ॥ ७६
पुत्राग्नौ नरकात् त्राति पुत्रस्तेनेह गीयते ।

शेषपापहरः शिष्य इतीय वैदिकी धृतिः ॥ ७७
सनत्कुमार उवाच ॥

कोऽयं पुत्राग्नौ देव नरकात् त्राति पुत्रकः ।
कस्माच्छ्रेयं ततः पापं हरेच्छिष्यश्च तद्वद ॥ ७८

ब्रह्मोवाच ॥

एतत् पुराणं परम मह्यं
योगाङ्गमुक्तं च सदैव यच्च ।
तथैव चोत्र भयहारि मानव
वदामि ते साध्यं निशामयैनम् ॥ ७९

इति श्रीवामनपुराणे चतुस्त्रिंशोऽध्याय ॥३४॥

७४ ब१.३ ०८ ० -a) का२ ब१.३ दे३ माध्य, ते१ न१
साध्य (→साध्य) -b) शा१ कारा का१.३ ब१.३ दे३ ११ ११
यदि पुत्र (ब१.३) ति (ब१.३) मे वच, दे३ यदि
पुत्रत्वमेव मे -०) शा१ कारा का१.३ दे३ १० ११ नृणोपि कुल्ये
हव, ब१ यदि शुभ्रपते नित्य, दे३ ब्रवीमि कुल्ये तच्च, दे३ कथ
यस्मान्नयोग(?) न१ कथयस्मान्नयोग मे -d) शा१ का१.३ ज्ञान
साध्यं तु (का२ म+ह)तो वच, कारा ज्ञान साध्यमुक्तो भवात्,
ब१ मन्मता नाम्यमानत, दे३ १० ११ ज्ञान (दे३ ११ ११) साध्य
(दे३ ११) दुतो वच (दे३ १० ११) न१ त ३ त्व नाम्यथेति हि

छे३ १२ ४ ७ सनत्कुमार उ, दे३ ते१ न१ सनत्कुमारः

७५ दे३ ११ ७४ b 'स्यह' इत्यारम्भ ७९ ० 'योगे इति
वाच्य नास्ति -a) ब१.३ देवेश (→देवेश) -b) व० पिष्यो
ह्यहं, दे३ १० ११ शिष्योरिम ॥ (→शिष्योऽस्म्यह) न१ ब्रह्मो
(→विभो) -d) दे३ पितामह (→पितामह)

छे३ ११ ० दे३ ब्रह्मा उ, दे३ १० ब्रह्मा उवाच, ते१ न१ ब्रह्मा

७६ दे३ ११ १० ० (इ ७४ पाणि) -a) शा१ नारा
ब१.३ दे३ ७ पुत्रशिष्याभ्यां, ब१ ३ सुतशिष्याभ्यां, दे३ ३ ते१ सुतपुत्रा
भ्यां, दे३ सत्यपुत्राभ्यां (→शिष्यपुत्राभ्यां) -b) शा१ धर्मनन्दन,
दे३ पुत्रनन्दन (→धर्मनन्दन) -d) ब१ उवाच, ब३ उवाचि, ब३
दे३ ३ ९ न१ तत्रापि (→तत्रापि); ब१ ३ दे३ ४ न१ वच (→वचत)

७७ -a) न१ 'नाम्ना (→'नाम्नो) ब३ ३ न१ नाता
(→त्राति) दे३ ४ पुत्र पुत्रनात् त्राति, ते१ पुत्र ० नरकात्
त्राति -b) दे३ पुत्राग्नौ (→पुत्राग्नौ) -०) ब१.३ दे३ ३ ९
(→शेष) दे३ ११ शिष्य (→शिष्य) -d) शा१ ब१.३ नृणोपि,
काप त्वितीय, ब३ शीघ्र (→श्रीय) शा१ वैदिके (→वैदिकी)
छे३ का१ दे३ ९ ते१ न१ सनत्कुमार, दे३ ४ सनत्कुमार उ

७८ -a) ब१ पुत्राग्नौ (→पुत्राग्नौ), ब३ शेष

पुत्राग्नौ, दे३ शेष पुत्राग्नौ -b) ब३ ० ० ० त्राति,
दे३ ३ दे३ यत्सत्मात् त्राति, दे३ यत्सत्मात् त्राति ०, दे३ यत्
स्यात् त्राति, भवे यत्सत्मात् त्राति च (→नरकात् त्राति) न१ पुत्रक
(→पुत्रक) -०) ब१.३ दे३ ४ १० ते१ तस्मात् (→कस्यात्) ब१.३
दे३ ५ १० १० ते१ न१ तया (→तत) -d) दे३ ४ ते१ शिष्यो हति,
दे३ न१ हरेच्छिष्यं (→हरेच्छिष्यं)

छे३ शा१ दे३ १० ब्रह्मा (दे३ १० १०) उवाच न१ ब्रह्मा

७९ -a) दे३ नात् पुराण (→एतत् पुराण) दे३ मह
यथो(यो) (→यथैव) -b) ब३ योगाङ्ग (→योगाङ्ग) दे३ ४ १० ते१
तया सर्वेद (→सर्वेद यच्च), का१ यथोपयुक्त च सर्वेद यच्च, दे३
सद्योगस्यमुक्तिकर सर्वेद न१ यथोपयुक्त मुक्तिकर सर्वेद -०) ब३ सर्वेद,
न१ सर्वेद (→सर्वेद) ब१.३ दे३ १० ११ भयहारि (→भयहारि)
दे३ ४ १० ते१ पुत्र, दे३ च मान, न१ मानवा (→मानव), काप भयस्य
भयस्य विनास्ति मानव, दे३ न१ तत्र (न१ ११) इ कोक त्वय (?)
कारि मानवा -d) ब१.३ निशामयेह (→निशामयेह), दे३ ४ १०
ते१ वदामि (दे३ १० ११) इ (दे३ १० ११) नाम्न त दे (दे३ ३) न पाप,
दे३ त्वमस्ति तस्माच्च निशामयतत

७९ इत्योक्तारं ते१ अचिकम्—श्रीहृणार्यभट्ट

पुष्पिका—शा१ का१.३ दे३ ७ ते१ इति श्रीवामनपुराणे,
काप दे३ १० ११ इति श्रीवामनपुराणे भर्तृहरिपुत्रे ब० ३ दे३ १०
४ ५ इति वामनपुराणे दे३ श्री वामनपुराणे दे३ इति वामनपुराणे
सरोमाहृत्ये मुने इति श्रीवामनपुराणे पुनस्त्यनारदभवादे
भर्तृहरिपुत्रे अर्थायनाम्—ब१.३ दे३ ४ १० १० ते१ न१ ०,
शा१ ब१.३ दे३ ११ भर्तृहरिपुत्रे, काप पुनस्त्यनारदभवादे
भर्तृहरिपुत्रे अर्थायनाम्—शा१ ब१.३ दे३ ३ ३ ३
०, काप भर्तृहरिपुत्रोऽप्यय, का१ ११ ० ११, भा० पञ्चविंशोऽध्याय,
दे३ १० ११ ० ११, दे३ पञ्चविंशोऽध्याय, दे३ ब्रह्मपञ्चोऽध्याय,
दे३ न१ त्रयस्त्रिंशोऽध्याय, दे३ ११ ११ ११, ते१ एषाद्विंशोऽध्याय
मुने पञ्चविंशोऽध्याय

प्रक्षोवाच ।

परदारभिगमनं पापीयांसोपसेवनम् ।
 पारुष्यं सर्वभूतानां प्रथमं नरकं स्मृतम् ॥ १
 फलस्तेषु महापापं फलहीनं तथाऽननम् ।
 छेदनं दृष्टजातीनां द्वितीयं नरकं स्मृतम् ॥ २
 वज्रयादानं तथा दुष्टमवध्वजघनघनम् ।
 विषादमर्थहेतुस्थं तृतीयं नरकं स्मृतम् ॥ ३
 भयदं सर्वसत्त्वानां भवभूतिविनाशनम् ।

३५

ॐ शाः १ कारा काः २ ०, बः २ १ पुनस्त्य उवाच, देः २
 पुनस्त्य उ; देः १० ब्रह्मा उवाच नः ब्रह्मा

१ देः ० d ० -b) शाः पापेयासोप, देः ३ १ पापिना
 मनि, देः १० पापिनामुप (→पापेयासोप) -d) देः ३ १ १० ११
 मतम् (→स्मृतम्)

१ श्लोकात् देः १०. अधिकम्—

२४३ ० पापिनामुपसेवनम्

२ बः ३ देः १ नः ० -a) देः ११ फलस्तेषु (→फल-

स्तेषु) -b) कारा काः १ तथा वनम्, देः ११ तवावनम् (→तवाऽवनम्)

-c) शाः कारा काः २ देः ११ पाटनं, देः ११ पा ० न (→छेदनम्)

३ नः १ ० -a) काः १ वृष्य, + वृष्या, बः ३ वज्रया, देः २ ४

१ १ वज्रया (→वज्रया) बः ३ वज्रया (वा ?) न तथा इष्ट -b)

देः १० वज्रया (→वज्रया) -c) मुने विषादो (→विषाद), शाः

कारा काः २ मयभुच्छ, बः ३ २ देः १० जवं (बः ३ ५, देः १० ५)

हेतुस्थ, देः ४ १० ११ आन्यदे सार्धं (→अन्यहेतुस्थ) -d) शाः

देः ४ मतम् (→स्मृतम्)

अथ श्लोक देः द्विपवृत्त -

४ -a) देः २ भवद (→भवद) देः २ १ १ नः १ सर्वभूतानां,
 देः २ सर्वभूतानां (→सर्वभूतानां) -b) कारा सर्वभूति, देः १ भव-
 भूति, देः १ भवभूति- (→भवभूति) -c) बः २ ३ भ सन, देः २ ४
 १ वजन, देः २ वजन (→भजनम्) बः १ भूतात्वं (?), बः २ ३
 ५ धर्मात्वं, देः ४ १ १ धर्मस्थ (→धर्मात्वा) -d) देः ११ कतुयं
 (→कतुयं)

५ -a) देः २ पारण (→पारणम्), देः ३ मित्रकौ ० त्वा, देः ३

अंशं निजधर्माणां चतुर्थं नरकं स्मृतम् ॥ ४
 भारणं मित्रकौटिल्यं मिथ्याऽभिपन्नं च यत् ।
 मिष्टकाशनमित्युक्तं पञ्चमं तु नृपाचनम् ॥ ५
 यन्त्रः फलादिहरणं यमनं योगनाशनम् ।
 यानयुग्यस्य हरणं षष्ठ्युक्तं नृपाचनम् ॥ ६
 राजभागहरं मूर्धं राजजायानिवेषणम् ।
 राज्ये त्वहितकारित्वं सप्तमं निरयं स्मृतम् ॥ ७
 लुब्धत्वं लोलुपत्वं च लब्धधर्मार्थनाशनम् ।

दे. ११.

नित्यकौटिल्य (→मित्रकौटिल्य) -b) देः ११ १ मिथयन, देः १० १ मिथ-
 यन, देः १० १ मिथयन (→मिथयनम्), देः १४ १ तथा (→च यत्)
 -c) देः ४ सष्टकाशनम्, देः १० भुपकाचनम्, देः १० मुष्टकाशनम्, नः १
 मुष्टकाशनम् (→मिष्टकाशनम्), बः ३ ३ देः ४ १ एवोक्त
 (→इत्युक्तम्) -d) काः १ नृपाचनम्, बः ३ ३ नृपाचनम्, बः ३ तुल्य-
 पाचनम्, देः ४ १ १ कृतनाशनम्, देः ३ नृपाचन, देः ११ ३ नृपाचनम्,
 देः १० तु नृपाचनम्, नः १ तु नृपाचनम् (→तु नृपाचनम्), देः ३
 पञ्चक नरक स्मृतम्

६ -a) देः १ १ वन (→यमन) काः १ कारा काः २ पुरोहित यन्त्र-
 कर, बः ३ ३ पुः (बः ३ ३) रोहण यन्त्रकर, बः ३ पुरोहित यन्त्रकर, बः ३ प्ररोहण
 यन्त्रकर, देः ३ प्ररोहण यन्त्रकर, देः ३ यन्त्राहत यन्त्रकर, देः ११ पुरोहित
 यन्त्र (यं) रं, नः १ यन्त्राहत यन्त्रकर, -b) देः ३ यमने (→यमनं),
 कारा योम्य (→योगम्) -c) काः १ २ बः ३ देः २ ४ ५ देः १ १ युग्यस्य,
 देः ३ युग्यस्य (→युग्यस्य), देः ३ यमयुक्तस्य कारणम्, नः १ यमयुक्तस्य
 कारणम् -d) काः २ देः ३ नृपाचनम्, देः ३ १ १ नृपाचनम्, देः ३
 नृपाचनम्, देः ३ नृपाचनम् (→नृपाचनम्)

७ देः ३ a-b ० -a) बः ३ ३ हार मूढ, बः ३ ३ हार मूढ, नः १
 हर मूढ (→हार मूढ), देः ३ गजायहरण मूढ -b) बः ३ ३ मार्यम्
 नः ३ ३ मार्यम् (→मार्यम्) -c) कारा यत, देः ४ १ १ १ १ नः १
 राजात्वं (→राज्ये) देः ३ बह्मिकतुल्यं, देः ४ १० बह्मिककारित्वं,
 देः ३ बह्मिककारित्वं, (→बह्मिककारित्वं), देः ३ यमस्याहितकारित्वं -d)
 देः ४ १ १ १ १ नरक (→निरयम्)

८ देः ३ a-b ० (द. ७ वा वि) -a) देः ११ तुल्य (→
 तुल्यत्वम्), देः ३ तुल्यनामधेयनाशनम्, देः ३ यमार्थानुपाचनम् -c)
 कारा लोम्य, बः ३ नाना, देः २ २ तालं, देः ३ लोम्य, देः १ (वा) तालं,

६१.८ लालामकीर्णमेवोक्तमष्टमं नरकं स्मृतम् ॥ ८
विशेष्यं ब्रह्महरणं ब्राह्मणानां विनिन्दनम् ।
विरोधं बन्धुमिश्रोक्तं नवमं नरपावनम् ॥ ९
शिष्टाचारविनाशं च शिष्टद्वेषं शिशोर्वधम् ।
शास्त्रस्तेयं धर्मनाशं दशमं परिकीर्तितम् ॥ १०
पटङ्गनिघनं घोरं पाहुण्यप्रतिषेधनम् ।
एकादशममेवोक्तं नरकं सङ्ग्रहचमम् ॥ ११
सत्सु नित्यं सदा चैरमनाचारमसत्क्रिया ।
संस्कारपरिहीनत्वमिदं द्वादशमं स्मृतम् ॥ १२

न। दासी^० (→साला^०) -d) कारा तया, दे। दुई (→स्मृतम्)
९. -a) दा। दे। विप्रोक्त, ब। मिश्रोक्त, बः विप्राज्ञ,
बः विप्राज्ञ, दे। २ विप्रोक्त, दे। ३ वि (वि) पोक्त, दे। विप्रोक्त, दे।
विप्रोक्त, दे। विप्रोक्त, दे। १० विप्राज्ञ, दे। १० विप्रोक्त, दे। विप्रोक्त
(→विप्रोक्त), बः विप्रोक्त, बः ब्रह्महरणम् (→ब्रह्महरणम्) -b)
ब। अनिन्दनम्, दे-१० च निन्दनम् (→विनिन्दनम्) -c) दा।
कारा बन्धुमिश्र (दा। १०) दय, ब। ३ ब्रह्ममिश्रोक्त, दे-१०
१। ब्रह्ममिश्रोक्त (→बन्धुमिश्रोक्तम्) -d) दे। १ नरपावनम्, दे।
मत्पावनम्, दे। नरपावनम्, दे। १० न। नरपावनम्, दे। नरक स्मृतम्
(→नरपावनम्)

१०. -a) दे। ३ (वि) शिष्टा^० (→शिष्टा^०) -b) दे। विप्रोक्त
(→शिष्टा^०), दे। २ घोरं (दे-१०) घम्, दे। ३ घोरं (दे-१०)
(→शिष्टा^०) -c) बः २ घमं (दे-१०) घम्, दे। ३ घमं (दे-१०)
घमं, दे। घमं (दे-१०) घम्, दे। ३ घमं (दे-१०) घम्, दे। ३ घमं (दे-१०)
घमं, दे। नरक स्मृतम् (→परिकीर्तितम्)

११ दे। cd ० -b) दे। न। पटङ्ग^० (→पटङ्ग^०),
बः प्रतिषेधम् (→प्रतिषेधम्) बः पटङ्गप्रतिषेधम् -c)
दा। एकादशमोक्तम्, बः एकादशमोक्तम् (१२), दे। १ एकादश
मोक्तम्, न। एकादशमोक्तम् -d) दा। सङ्ग्रहचमम्, बः
सङ्ग्रहचमम्, न। स (दे-१०) सङ्ग्रहचमम् (→सङ्ग्रहचमम्)

१२ -a) दे। १० १० दे। न। निम्ना (→नित्यम्) दे
मरा (→साग), दे। १० दे। भोरम्, दे। बया, न। भोयं
(→भोरम्) -b) न। अन्यायम् (→अन्यायम्), दे। १० अन्याय
क्रियाम् (दे। १०) यम् (→अन्यायम्) -c) ब। ३ दे-३ १ दे। न।
अन्याय (दे। १०) नित्यम् (दे। ३) (→अन्यायम्) -d)
बः दे। १० (दे-१०), बः दे। १० (दे-१०) नित्यम्, दे। १० दे। अन्याय
मुक्तम् (→अन्यायम् स्मृतम्)

१३ -b) बः परलक्ष्य (१), बः परलक्ष्य (→परलक्ष्य-

हानिर्धर्मार्थकामानामपवर्गस्य हारणम् ।
संभेदः संविदामेत् त्रयोदशममुच्यते ॥ १३
कृपणं धर्महीनं च बद्धं बन्धं यच्च वह्निदम् ।
चतुर्दशममेवोक्तं नरकं तद् विगर्हितम् ॥ १४
अज्ञानं चाप्यसूयत्वमशौचमशुभावहम् ।
स्मृतं सत् पञ्चदशममसत्यवचनानि च ॥ १५
आत्मस्य वै षोडशममाक्रोशं च विशेषतः ।
सर्वस्य चाततायित्वमाशेषमभिदीपनम् ॥ १६
इच्छा च परदारेषु नरकाय निगद्यते ।

स्व), कारा हारणम् (→हारणम्) -c) दे। ३ दे। सवेद,
(→सवेद), दा। कां भर्तृहन्तृम् (दा। ३) तदिदम्, कारा
हन्तृम् भर्तृहन्तृम्, दा। भर्तृहन्तृम् तदिदम्, दा। १ हन्तृ हन्तृ
यम् (दा-१०) तदिदम्, बः हन्तृहन्तृ (दा) तदिदम्, दे-१० हन्तृ
हन्तृ च तदिदम्, दे-१० हन्तृ हन्तृ समर्थम्, न। हन्तृ हन्तृमन्तृदम्
-d) ब। दे। ३ ३ १० तद् (दा। ३) दे। ३ [तद्] त्रयोदशम्, दे।
नयोदशम् (→नयोदशम्) कारा उच्यते उपपातम्

१४ कां ० ० -a) दा। दे। ३ दे। न। शत्रुम्
(→शत्रुम्) -b) ब। ३ (य) दुर्गम् (→यत् दुर्गम्), बः
यत्तन्तितम्, न। यत्तन्तितम् (→यत्तन्तितम्) -c) कारा
चतुर्दश च त्रयोदशम्, दे। ३ दे। चतुर्दश त्रयोदशम् -d) दा।
तदिदम्, ब। न। तदिदम् (→तदिदम्), बः नर
कमिदम्, न।

१५ -a) कारा. यत्तन्तितम्, दे। ३ दे। अतृप्तम्,
दे। ३ यत्तन्तितम् (→अतृप्तम्) -b) दा। कारा कां. कां.
भावहन्तृ, ब। ३ दे। न। यत्तन्तितम् च कारा (→अतृप्तम्) दे। ३ कां.
यत्तन्तितम् -c) बः भुक्तम् (→भुक्तम्), दे। ३ दे। ३ कां.
(→भुक्तम्) कारा स्मृतं पञ्चदश तद् -d) दे। ३ यत्तन्तितम्
(→यत्तन्तितम्), मुने ह (→ह) दे। ३ यत्तन्तितम्

१६ -a) ब। ३ स्वातोदशम्, दे। ३ दे। योदशम् (→यै
योदशम्), कारा आत्मस्य आक्रोशं पर -b) बः सद्यः च,
दे। ३ सद्यः च, दे। आक्रोशं तु, दे। ३ सद्यः पर (→आक्रोशं च)
-c) दा। कारा कां. सद्यः च, न। सद्यः च (→सद्यः
च) -d) बः सद्यः च, दे। ३ दे। ३ सद्यः च, दे। ३ सद्यः च,
दे। ३ सद्यः च, न। सद्यः च (→सद्यः च)

१७ -a) दे। ३ तु (→तु) -b) बः ३ नरकाय (→नरकाय)
-c) दा। कारा कां. सद्यः च (→सद्यः च), दा। कारा कां. सद्यः च,
ब। सद्यः च (१), बः ३ सद्यः च, दे। ३ दे। ३ सद्यः च, दे। ३ सद्यः च

ईर्ष्याभावश्च मत्स्येषु उद्धृत्तं तु विगर्हितम् ॥ १७
एतैस्तु पापैः पुरुषः पुत्रामाद्यैर्न संशयः ।
समुक्तः प्रीणयेद् देवं संतत्या जगतः पतिम् ॥ १८
प्रीतः सृष्ट्या तु शुभया स पापाद्येन मुच्यते ।
पुत्रामनरकं धोरं विनाशयति सर्वतः ॥ १९
एतस्मात् कारणात् साध्य सुतः पुत्रेति गद्यते ।
अतः परं प्रवक्ष्यामि शेषपापस्य लक्षणम् ॥ २०
अणं देवर्षिभूतानां मनुष्याणां विशेषतः ।

पितृणां च द्विजश्रेष्ठ सर्ववर्णेषु चैकता ॥ २१
ओंकारादपि निर्वृत्तिः पापकार्यकृतय यः ।
मत्स्यादथ महापापमगम्यागमनं तथा ॥ २२
वृत्तादिविक्रयं धोरं चण्डालादिपरिग्रहः ।
स्वदोषाच्छादनं पापं परदोषप्रकाशनम् ॥ २३
मत्सरित्वं वाग्दुष्टत्वं निष्ठुरत्वं तथा परम् ।
टाक्षित्वं तालवादित्वं नाम्ना वाचाऽप्यधर्मजम् ॥ २४
दारुणत्वमधार्मिक्यं नरकावहमुच्यते ।

व. ११. २

(→सत्येषु). दे० ईर्ष्याभावः स्वसाध्यत्वम्. न० ईर्ष्याभावस्तत्त्वान्तरत्वम्.
-८) बाप. उद्धृतं तत्, बा३ चतुर्न तु, का१ वृत्तं तु, बा३ दे०-३ वे०
उद्धृतत्वं, न० दुर्बुद्धत्वं (→उद्धृतं तु); दे० अणत्वमिति गर्हितम्
१८. -३) बा३ एते (→एतैः). -४) बा३ पुत्रानाम् (?), बा३
पुत्रामाद्यैर् (?), दे० पुत्रामाद्यैर् दे० पापानां नै, न० पुत्रानां
(→पुत्रामाद्यैर्); न० असत्या (→न सत्या). -८) बा३
समुक्तः, न० विमुक्तः, न० निमुक्त (→समुक्त). -८) बा३
बा३.३ सन्तत्या तेन चाप्युत, कारा, सत्यायाश्च पदं पतिम्.
बा३.२ मुते सततमच्युत (बा३ मुच्यते), बा३ सतत भक्तिमत्तस्य,
दे०.७.११ सन्तत्या तेन (दे०.११ तेन) बाच्युतम्.
१९. बा३.२ ab ०. -३) दे० प्रीत (→प्रीत), दे० वृष्ट्या,
न० वृष्ट्या (→वृष्ट्या); बा३ येन वा मरुते धोरे -४) बा३ स
पापेभ्यः मुच्यते, दे० न० सा सासातेन मुच्यते, दे०.११ ७६ पादेनमुच्यते.
-४) बा३ बा३.२ दे०.११ विनाश प्राह (→विनाशयति)
कारा. पुस्तके १६ श्लोकेन पूर्वाद्धोतपर्ययो व्यत्यासेन पाठ-
२५४७ पुत्रामनरकं धोरं विनाश प्राह सर्वतः ।
पुत्रावृष्ट्या तु पुत्रया सत्यायापासत मुच्यते ॥

२०. -१) दे० दे० हास्य, दे० साध्या (→साध्य). -४)
बा३ बा३.२ दे० ३.१०.११ ते० न० तत दे०.३ सत (→सुत); बा३
तत्र, कारा. बा३.२ दे० ११ न० पुत्रो नि- (→पुत्रेति) -८) दे० ७६
णम् (→महागम्).

२१. -३) बा३ गते, दे०-३ देयम्, दे० बोज, दे० दिवि,
न० रोप (→रुपम्); न० मनुजा- (ज ?) (→भूतानाम्) -४)
दे० मनुजानाम् (→मनुष्याणाम्); दे० २.६ मनुष्याणां निमुक्त, दे०
पितृणां तु नृणामर्षि, दे० मनुष्याणां च निष्ठुर, न० निष्ठुरा प्रातिना-
मर्षि. -८) बा३ धर्मायमेतु धर्मेषु, दे०-३ न० निष्ठा (दे० ष्ठा) पर-
पतेध्वे (न० चैव), दे० निष्ठावनपतेध्वे. -८) बा३ बा३.३
धैरत, कारा. धैरता, दे०-३ धैरताम् (→चैवता)

२२. -३) बा३ बा३.२ मकारात्, दे० धोरार- (→धोरका
रात्), दे० नरनिर्मुक्ति, दे० न० अणि निवृत्त (→अणि निर्मुक्ति);

बा३ सङ्कल्पागमिष्यति. -४) कारा कार्यकर, दे० ३.४
कारि स्मृत (→कार्यकृत); दे० पापकार्ये कृत स्वयम्, दे०
पापकार्ये कृतम् य, न० पापानां कृतमयम्. -८) बा३ मत्स्याद्य,
+नै, बा३ स्वाद्य स्वाद्य, बा३ खाद्य खाद्य, बा३ मापोद्य, दे०-६.१०
ते० गुरोर्वा, दे० यस्यादस्य, दे० परस्यादस्य, दे० स्वस्मात्स्य, न०
स्वानखाद्य (अ) (→मत्स्याद्य); न० मत्स्यापम् (→महापापम्)
२३. -३) दे० मतावि- (→वृत्तावि-); बा३ बा३.२ दे०
निष्क्रियम्, दे० ३.४.१० दे० निष्क्रिय (→विक्रयम्); बा३ ७७, दे०-४.१०
ते० धोर (→धोरम्). -४) दे० स्ववादि (→अप्यवादि); बा३
दे० प्रतिप्रदम्, दे०.७ प्रतिग्रह (→परिग्रह); बा३.२ दे०
बाण्डालादिपरिग्रहम् (दे० ह्). -८) बा३ बा३.२ दे०-५.१० ते०
स्वदोषाच्छादनम् (→स्वदोषाच्छादनम्); दे० वावत् (→पापम्).
-८) बा३ वाद (→दोषम्)

२४. -३) बा३ टाक्षित्वा वाक्पुष्टत्वम्, कारा. बा३ मूत्स्व
वाक्पुष्टत्वम्, बा३ भूरि, +कृत्स्व वाक्पुष्टत्वम्, बा३ मत्सरि-
त्व वाक्पुष्टत्वम्, बा३ ममवित्तवाक्पुष्टत्वम्, बा३ दुर्द्विषित्वाक्पुष्ट-
त्वम्, दे० वाग्पुष्टत्व वा मत्सर्य, दे० वाग्पुष्टत्व वाक्पुष्ट, दे० हर्ज-
नित्व वाक्पुष्टत्वम्, दे० वज्रता वाक्पुष्टत्वम्, दे०.११ समरित्व (?)
वाक्पुष्टत्वम्, न० वाग्पुष्टत्व मूत्स्वत्वम् -४) बा३ निष्ठुर (र ?)
त्वम्, दे०.११ ७७ एत्वम् (→निष्ठुरत्वम्), बा३ बा३.२ दे०.११
न० सन्धरम्, न० मत् (त ?) स्वरम्, बा३ सतप्ररम्, बा३ पडस-
रम्, दे० सटुवर् (र ?), मुने तयारे (→मया परम्), दे० निष्ठुर
त्वमज्जम्. -) बा३ कारा बा३.२ दौर्धित्व, बा३ दे० दौर्धित्वम्,
न० दौर्धित्व, बा३ दौर्धित्वम्, दे०.१० दौर्धित्वम्, दे० दौर्धित्वम्, दे०.११
दौर्धित्वम् (?), न० दौर्धित्वम्, मुने. दौर्धित्व (→दौर्धित्वम्), बा३
सङ्कीर्णत्व साध्यत्वम् -८) कारा. नाम्ना वाचापि धर्मजं, बा३.२
नामा वाचा (बा३ वा) च धर्मजं, बा३ नामा वाचा च धर्मजं, दे०-३ नदे-
वाचा च धर्मजं (दे० वा), दे०.१० नामा (दे०.१० वा) वा च धर्मजं
(दे० जम्), दे०.११ नामा वाचा च धर्मजम्, न० नामावाचाधर्मजम्.

२५. -३) दे० हास्यत्वम् (→हास्यत्वम्); बा३.२ धर्मा-

उक्तान्तौ प्रमोऽय हि आयथोस्तनयस्तव ॥ ५१
अद्यप्रभृत्ययं पुत्रस्तव ब्रह्मन् भविष्यति ।
इत्युक्त्वा जग्मतुस्तूर्णं येनैवाभ्यागतौ यथा ॥ ५२
पितामहोऽपि तं पुत्रं साधय सद्दिनयान्वितम् ।
सन्तकुमारं प्रोवाच योग द्वादशपत्रकम् ॥ ५३
शिखासंस्थ तु ओङ्कार मेपोऽस्य शिरसि स्थितः ।
मासो वैशाखनामा च प्रथम पत्रकं स्मृतम् ॥ ५४
नकारो मृतसस्यो हि द्युपस्तत्र प्रकीर्तितः ।

५२ पितामहः ५१ पितामहः + पितामही (→पितामहम्) -०) दे१
प्रमो ह्यय (→प्रमोऽय हि) -०) शा१ कार का१ आयथ
५१ माययो (→माययो) गा१ तु सत कार का१ तु कुत,
५१ ३ दे१ १० ११ य (दे१ पा१) सुत (→तनय) दे१ [अ] स्ति च
(→अ) का१ भाषायस्तु सुतस्तव दे१ कुतजतनयस्तव

५२ -०) शा१ का१ य, ५२ [अ] ह (→[अ] य)
-०) दे१ सतिम् बह्व्यु भविष्यति -०) ५२ द्युपुत (→द्युपुत)
शा१ कार का१ २ दे१ ३ ११ स्पर्ण (→तूर्ण) -०) दे१ जन्०
(→येनै०) शा१ का१ २ य दे१ ३ ११ [अ] भ्यागतौ दे१ १
[मा] स्या पत (→[अ] भ्यागतौ) ५३ दे१ पया दे१ १० सया
(→यथा)

५२ श्लोकान्तर कार अधिकम्— पुत्रस्तव स्यात्

५३ -०) दे१ पितामहापि (→पितामहीपि) -०) ५१
सद्दिनये रत ५३ दे१ १० ११ सद्दिनये रत, दे१ सायययो रत दे१ ४ १०
सायु (दे१ १० ११) न (दे१ १०) ये रत मुने च दिनयान्वितम्
(→सद्दिनयान्वितम्) -०) गा१ कुमार (→कुमार) -०) दे१
द्वा० (→द्वा०) ५३ दे१ ११ पुत्रक (→पत्रकम्)

५४ ५१ ३ cd ० -०) दे१ ३ १० ११ सत्त्वा दे१ ३ १० ११
यः सत्त्वा (→सत्त्व) शा१ तु ओङ्कार, कार का१ तु ओङ्कारे
दे१ २ ४ स ओङ्कारो दे१ ३ स ओङ्कारो, दे१ सर्वोङ्कारो दे१ १० स या
० ० १० स्व ओङ्कारो ५१ तु ओङ्कारो (→तु ओङ्कारो) -०)
दे१ मेवोपा दे१ ११ मेवोपा (→मेवोपा) ५१ ११ स्ति
(→स्ति) -०) दे१ ६० (→मासो) दे१ १० तु (→च) ५२
मायवस्तव वै मास, दे१ ४ १० पत्र वैशाखमासे (दे१ १०) हि
दे१ मायवस्तव तथा मास -०) दे१ १० ११ पुत्रक (→पत्रक) दे१ ४
१० प्रथम परिकीर्तितम्, दे१ ११ ए (दे१ [ए]) तत्रप्रथम (दे१ ११)
पत्रम् (दे१ १०)

५४ श्लोके ab cd मध्ये दे१ अतिरिक्तम्—

२४५६ मासो ह्यापादनामा च तृतीय पत्रकं स्मृतम् ।

ज्येष्ठमासश्च तत्पत्र द्वितीयं परिकीर्तितम् ॥ ५५
मोकारो मृजयोर्युग्म मिथुनस्तत्र संस्थितः ।
मासो आपादनामा च तृतीयं पत्रकं स्मृतम् ॥ ५६
भकारं नेत्रयुगलं तत्र कर्कटकः स्थितः ।
मासः श्रावण इत्युक्त्यतुर्थं पत्रकं स्मृतम् ॥ ५७
गकारं हृदयं प्रोक्तं सिंहो वसति तत्र च ।
मासो भाद्रपदा प्रोक्तः पञ्चम पत्रकं स्मृतम् ॥ ५८
बकारं कवचं विधातुं कन्या तत्र प्रतिष्ठिता ।

५९

५५ ५१ दे१ ३b ० -०) शा१ का१ २ दे१ ११ नकार
(→नकार) शा१ कार का१ ३ दे१ ११ शिरसि प्रोक्त (कार १०),
५१ ० तु सताट हि, दे१ ३ १० मुसस्योपि दे१ [अ] य मुने लयो,
दे१ १० मुससस्य (→मुसस्योपि हि) -०) गा१ का१ ० दे१ ११
वृषो (शा१ [यो]) स्व शिरसि स्थित ५१ २ वृषवस्तन सस्थित,
दे१ ११ १ वृषो राक्षिवाह्य (दे१ १० ११) -०) शा१ कार
का१ २ ५१ ३ दे१ १० ११ ज्येष्ठ (→ज्येष्ठ), कार मासस्तु,
दे१ ४ ११ १० मासस्य (→मासव) दे१ तत्पत्र (→तत्पत्र)

५६ -०) ५२ दे१ ३ ४ ११ भोकार ११ नमो च, दे१
भोकारो दे१ मकार १० ओङ्कार (→भोकारो) -०) ५३ दे१ ७
१० मिथुन (→मिथुन) दे१ ७ १० सस्थितम्, दे१ वृषिक +
सस्थित (→सस्थित) -०) ५१ ३ दे१ ४ ७ १० ११ भाषा
इति (१० ११) वि (१० ११) स्वात (दे१ १० ११) -०) दे१
पुत्रक (→पत्रक)

५७ -०) ५१ भकार, दे१ बकारो (→भकार) दे१ ११
येन १० तत्र (→नेत्र) कार युगले, दे१ युगला (→युगल)
-०) दे१ १० १० टक स्मृत, दे१ १० टकस्थित (→टक स्थित)
-०) दे१ श्रवण (→श्रावण) -०) का१ पञ्चम (→पञ्चम) दे१ पुत्रक
(→पत्रक)

५८ -०) ५१ गकार दे१ नकार (→गकार), कार
५१ दे१ ४ १० १० ११ हृदये ५२ हृदयो (→हृदय), दे१ नकार
योजयुगल -०) दे१ यत्र च, दे१ पुत्रक (→पत्रक) दे१ तत्र
सिंहस्य सस्थित -०) कार ५१ ३ दे१ ४ ७ १० ११ मा (५२ १०)
पञ्च (दे१ १० १०) (→भाद्रपदा) दे१ ११ प्रोक्ता दे१
वैव (→प्रोक्त) -०) ५१ ३ दे१ ४ ७ १० ११ परिणीयते (→पत्रक
स्मृतम्)

५९ -०) ५१ कार का१ २ कवच (कार १०), दे१
कवच दे१ जठर (→कवच) का१ २ दे१ ११ ११ विन्दात
(→विधात) दे१ बकारो हृदये सिद्ध (→५१) मुने इत्या

एतत् ततोक्तं देवस्थ रूपं द्वादशपत्रकम् ।
 यस्मिन् ज्ञाते मुनिश्रेष्ठे न भूयो मरणं भवेत् ॥ ६७
 द्वितीयमुक्तं सत्त्वाद्यथं चतुर्वर्णं चतुर्मुखम् ।
 चतुर्माह्मुदाराङ्गं श्रीवत्सधरमन्वयम् ॥ ६८
 तृतीयस्वामसो नाम शेषमूर्तिः सहस्रपात् ।
 महत्सवदनः श्रीमान् प्रजाप्रलयकारकः ॥ ६९
 चतुर्थो राजसो नाम रक्तवर्णश्चतुर्मुखः ।
 द्विभुजो धारयन् मालां सृष्टिकृत्वादिपूरुषः ॥ ७०
 अन्यक्तात् संभवन्त्येते त्रयो व्यक्ता महामुने ।
 अतो मरीचिश्रमुत्पास्तयान्येऽपि सहस्रशः ॥ ७१
 एतत् ततोक्तं मुनिवर्णं रूपं

विमोः पुराणं मतिपुष्टिवर्धनम् ।
 चतुर्थं तं स मरुदुराल्मा
 कृतान्तवाक्यात् पुनराससाद ॥ ७२
 तमागतं ग्राह मुने मधुघ्नः
 प्राप्तोऽसि केनासुरकारणेन ।
 स ग्राह योद्धुं सह वै त्वयाऽयं
 तं प्राह भयः सुरशत्रुहन्ता ॥ ७३
 यदोह मां योद्धुमपागतोऽसि
 तत् कम्पते ते हृदयं किमर्थम् ।
 ज्वरातुरस्येव मुहुर्मुहुर्वै
 तस्मास्मि योत्स्ये सह कातरेण ॥ ७४ वं

६७ -a) दे१ ४७ ते१ तत्र भोक्तुः, दे१ एव सवोक्तः,
 (→एतत्ततोक्तं) -b) दे२ स्वर्णं (→स्वर्णः), दे१ पवित्रम्, दे१ पुत्रक
 (→पत्रकम्) -c) दे१ जाते, दे१ कृते (→जाते), ब१-३ मरयष्ट
 (ब१ 'ष्टा' (→मुनिश्रेष्ठ) -d) ब१ २ भूयो न, दे१ न भूय (→न
 भूयो), दे१ तमेत् (→भवेत्)

६८ -a) शा१ का१ ० सृष्टा (का१ 'ष्ट' ?) इय, वारा
 स्वित्याख्य, ब१-३ सत्त्वानां, दे१-१० ते१ सत्त्वाद्य, दे१ ११ सत्त्वाम्य
 (→सत्त्वाद्यप) -b) दे११ 'वर्णा' (→वर्णः) -c) ब१ ० चतु-
 र्धार (→चतुर्बाहु), ब१ उररोङ्ग (→उदाराङ्ग) -d) दे११
 'वर', + 'नर' (→वर)

६९ ब१ ३ असद्वय -a) शा१ वारा का१ तृतीय
 (→तृतीय) -b) दे१ शेष, दे१ एव (→शेष) ब१ दे१ ४ ते१
 सहस्रपा (दे१ 'व' (→सहस्रपात्) -c) शा१ कार का१ २
 दे१ ११ 'दो' सु (का१ 'दु', दे१ ११ 'द' क) वदन, ब१ 'वाग्' निगमन,
 ब१ वाग्निगमन, ब१ 'दो' श्रवणनयन (→वदन श्रीमान्) -d)
 ब१ सृष्टि (→प्रजा) दे१ 'आसन', दे११ प्र(व)त्सवा (व ?)
 (→प्रसव)

७० -b) दे१ रक्तवर्ण, दे१० चतुर्वर्ण (→रक्तवर्ण) दे१ ५
 'मुख' (दे१ 'क'), दे१ 'मुख' (→'मुख') -c) न१ चतुर्भुजो व-
 चतुर्मुखो, दे१ ३ विभुर्गो ते१ वन्मुखो (→द्विभुजो) व१ चतुर्मुख
 पराम्ना -d) शा१ का१ २ व१ ० दे१ ७ ते१ न१ सृष्टि (→सृष्टि),
 शा१ का१ २ व१-३ दे१ ७ ११ ते१ न१ कृत्वादि, कार कृत्वादि,
 दे१ त-वादि (→कृत्वादि) दे१ 'पूरुष' (→पूरुष)

७१ -b) शा१ का१ २ वस्तु (का१ २ 'स्तु') कार वृत्त,
 ब१ व्यक्ताद्य, दे१ ३ ते१ पुत्रा (→व्यवसाय) -c) दे१ ततो

(→जतो), ब१ मरीचि, दे११ मरयि (→मरीचि) -d) दे१
 व (→[व]ति)

७२ -a) ब१-३ कृत (→मुनि), -b) शा१ दे१ ४ ९ ते१
 विष्णो (→विश्वे), दे१ ३ ७ ते१ प्रमाग (→पुण्य), दे१ मुनि
 पुष्टि, न१ तु विपुलि (दि ?) (→मतिपुष्टि) -c) दे१ चतुर्मुख
 (→चतुर्भुज), शा१ कार का१ २ दे१ त समद(कार 'ते) दु
 (शा१ 'स्तु') सत्त्वा, दे१ ३ ते१ वाणि मुहूर्त्तपाला, दे१ वाणि मुहो
 दुराल्मा, दे१ 'त' सवर्णपाला' सखितम्, न१ य त मुहो दुपल्ला
 (→त त सवर्णपाला), ब१ चतुर्मुखात् सवर्णपाला, ब१ ३ चतु-
 र्मुखात् (ब१ 'वन्ता' सवर्ण(ब१ 'रे' र्) (ब१ 'तु') राल्मा, -d) कार.
 विपु, दे१ अन (→पुन), दे११ [न] सत्त्वा (→[वा]
 सत्त्वा)

७३ -a) न१ तमाह (→तमागत) ब१ मय, ब१ मुर
 (→मुने) दे१ सवृत्त, दे१ मयुज (→मयुज) -b) दे१ [व]
 वि (→[व]ति), दे११ 'मुर' (→[म]मुर) -c) शा१ प्रह
 (→प्राह) दे१ सह ता (→सह वै), का१ न१ तमाय दे१ त्वपागाव
 (→त्वपाय) -d) ब१ ३ दे१ ४ ९ ते१ न१ मूयो (→मय), दे१
 'गुर' (→गुर), शा१ कार का१ 'शत्रुहर्ता', ब१ ३ दे१ ४ ते१ न१
 'गुरहन्ता' (न१ 'हर्ता') दे१ 'गुरहन्ता' (→शत्रुहन्ता)

७४ -a) दे१ ११ यदोह, न१ यदाह (→यदोह), ब१ दे१ ५
 मा (→मा) -b) दे१ कम्पिते ते दे१ कम्पतेर (→कम्पते ते)
 दे१ सवर्ण (→किमर्थम्) -c) का१ दे१ न१ ज्वरातुरस्येव, ब१
 दुरात्तवाक्येव, दे१ ज्वरातुरस्येव, दे१ भयातुरस्येव (→ज्वरातुरस्येव);
 दे१ शुद्ध दे१ १० १० (→शुद्ध) -d) शा१ तत्रैव, कार, का१ २
 दे१ ५ ७ तन्मैव, दे१ तस्मात्, दे१ १० तत् १० दे१ तैव (→तस्मात्),
 दे१ न१ योदा (व१ 'वा' (→योत्स्ये), दे१ ३ ते१ इह, न१ ह्य
 (→सह)

६१. ७५

इत्येवमुक्तो मधुसूदनेन
 मुरस्तदा स्वे हृदये स्वहस्तम् ।
 कयं क्व कम्पेति मृदुस्तयोक्त्वा
 निपातयामास विपन्नबुद्धिः ॥ ७५
 हरिश्च चक्रं मृदुलाघवेन
 मृगोच तद्वृत्फलस्य शत्रोः ।

चिन्हेद देवास्तु गतव्यथाभवन्
 देवं प्रशंसन्ति च पद्मनाभम् ॥ ७६
 एतत् तवोक्तं मुरदैत्यनाशन
 कृतं हि युक्त्या शितचक्रपाणिना ।
 अतः प्रमिद्धिं समुपात्रगाम
 मुरारिरित्येव विमूर्ध्निमिह ॥ ७७

इति श्रीवामनपुराणे पञ्चविंशोऽध्यायः ॥३२॥

७५ पा. ७५ b 'मुर' इत्यारम्भ ७६ a 'क्वे' इत्यन्त
 नास्ति (इ. व.); काप ७५ cd-७६ ab O -b) वाप
 मुर, वाः वा दे. १ न। मु. ८, दे. १ मु. (-मु.) काप स दैत्य,
 वः ३ तवास्व, दे. ३ त ० स्व, दे. ३ तवास्व (-तवास्व); वः हृदये,
 दे. १ हृदये (दे ?) स्व (-हृदये स्व); का. मुमाव हास मु.
 नाम दैत्य -C) दे. १ न। कम्प (-कम्प); का. मयस्येति, वा. ०
 कम्पति, दे. ३ वै. हि कम्पेति, दे. ३ कम्पेति, दे. १ ० कम्पेति
 (-कम्पेति); वः दे. १ न। मु. ८, दे. ३ १० वै. मु. (-मु.)
 वाः वः दे. १० ११ ततोक्त्वा, वः दे. १ वै. ततोक्त्वा, दे. ३ पोस्ते
 (-ततोक्त्वा) -d) दे. ३ सिद्धि (-सिद्धि) -cd) का. तस्मिन्
 शत्रोर्वा भगवान् मृदुलाघवेन चक्रं निपातयामास शत्रोः ।

काप ab, cd मध्ये श्रितवन्—

246० पटोपगर्भं वचनस्य चिन्तोर्ध्वपात्रगताय चित्प्रकल्प ।

मुगोच प्रागादिति चिन्तोर्ध्वपात्रा मुगिर्निमग्नः श्रोत्रपतो हृष्टः ।
 क्व स्वमु देवयो अयान प्रागात् श्रोत्रपतयमस्य शत्रोः ।

७६ काप वा. ab O, पा. a O (इ. ७६ वा
 वि) -a) दे. स्वयं, दे. ३ व वचन (-वचन) -b) पा. वा.
 तद्वचनस्य, वा. तद्वचनस्य, दे. तद्वचनस्य, दे. १० तत् हृ.
 तस्य, मु. तद्वचनस्य व (-तद्वचनस्य); दे. मुगोच (१)
 वचनस्य वचन -C) दे. तत् तु, न। हृ. व (-हृ. तत्); दे. ३
 (-मु.); पा. काप वा. ३ वच, वै. वचन (-[व] वचन) -d)

दे. एव (-देव); दे. प्रसन्ति (-प्रसन्ति)

काप ७६ द्वाभ्याम् अतिरिक्तम्—

247० नवस्तु देव मुपारये वचनमोक्षु देवामयान विमो ।

७७ -a) काप वा. मु., वा. ३ वा. दे. ३ वै. मु.,
 दे. मु. (-मु.) -b) दे. मु. (-हि); दे. मु. ८, दे. ११ मु.
 (-मु.) पा. दे. न। तित, काप तित दे. ३ वै. नतु
 (दे. ३), दे. १० तत् + तित (-तित) वः ३ हि युक्त्याशित
 चक्रपाणि -C) दे. वच (-वच) वा. दे. ३ ११ वै. प्रसिद्ध
 (-प्रसिद्धि) पा. ० वचन (-वचन) -d) दे. विमोक्षु
 (-विमोक्षु)

मुपारया—पा. वा. ३ दे. १० ११ न। इति धी (दे. ११ [धी])
 वामनपुराणे भैरवाशुभे, काप इति वामनपुराणे भैरवाशुभे
 वतु ३६ वा. ३ दे. ६ १ वै. इति (दे. [६]) धी (३० ३ दे. ६
 [धी]) वामनपुराणे दे. ३ इति धीवामनपुराणे मुपारये, मु.
 इति धीवामनपुराणे पुनस्तत्प्राग्वत्पादे भैरवाशुभे अप्याव
 नाम-वा. दे. ३ न। O, पा. दे. ११ मु. (दे. ११) व, वाप
 दे. १ मु. वचो नाम, वा. मु. वच (१) का. व, मु. वचो नाम दे.
 मरुतवचो नाम अप्यावसक्या-पा. वा. ३ दे. ३ O, काप.
 वतु ३६ वा. ३ दे. ११ वा. ३ वचन-पा. ३ दे. ३, वा. ०
 वचनोप्याव, दे. १० ११ दे. ३ ११, दे. ११ ११, दे. ३
 वचनोप्याव, दे. ३ वचनोप्याव, दे. १ वचनोप्याव, दे. ११
 ११ ११, दे. ३ वचनोप्याव, ११ ११, मु. वचनोप्याव.

जटागुडाकेशखर्गभध्वजम् ।
 समाधवं हारभुजङ्गवक्षसं
 पीताजिनाच्छन्नकटिप्रदेशम् ॥ २९
 चक्रासिहस्तं हलशार्ङ्गपार्श्वं
 पिनाकमूलजगवान्वित च ।
 कपर्दखट्वाङ्गकपालपट्टा-
 सशङ्खटङ्काररवं मह्यं ॥ ३०
 हृष्टवैव देवा हरिशङ्करं तं
 नमोऽस्तु ते सर्वगताव्ययेति ।
 प्रोक्त्वा प्रणामं कमलासनाद्या-
 धकूर्मते चैकतरां निमुञ्च्य ॥ ३१

तानेकचित्तान् विज्ञाय देवान् देवपतिर्हरिः ।
 प्रमृष्टाभ्यम्बद्रवचूर्णं कुरुक्षेत्रं स्वमाश्रमम् ॥ ३२
 ततोऽपश्यन्त देवेशं स्थाणुमृतं जले शुचिम् ।
 दृष्ट्वा नमः स्थाणवेति प्रोक्त्वा सर्वेऽष्टुषाविशन् ॥ ३३
 ततोऽब्रवीत् सुरपतिस्त्रेहो दीयतां वरः ।
 क्षुब्धं जगज्जगन्नाथ उन्मज्जस्व प्रियातिथे ॥ ३४
 ततस्तां मधुरां वार्णीं शुश्राव वृषभध्वजः ।
 श्रुत्वोचस्थौ च वेगेन सर्वव्यापी निरञ्जनः ॥ ३५
 नमोऽस्तु सर्वदेवेभ्यः प्रोवाच प्रहसन् हरः ।
 स चागतः सुरैः सेन्द्रैः प्रणतो विनयान्वितैः ॥ ३६
 तमुचुर्देवताः सर्वास्त्यज्ज्वाला शङ्कर द्रुतम् ।

दे१ अत्र गुडा°, दे० जटा गुडा°, न१ जटागुडा° (→जटागुडा°), दे२
 °केताश (→°केताश-), दे३ ३ दे१ स गुडा (दे१ °श्च) केत गच्छज्ज्वज
 च, -०) शा१ काट का२ दे२ उमाधव (दे२ °र), का१ त माधव,
 दे२ ५.११ सोमाधव, दे१ सोमाई धे, दे० सोमाधव, न१ सोमान्वित
 (→समाधव), शा१ काट का१ २ ब२ दे२ १०.११ °धूषण (→°धूषण)
 -०) शा१ काट का१ २ पिनाकिनाश (का२ °शि) ल°, दे३
 पीताजिनाश्रित°, दे० पीताजिन छल°, दे१ पीतावराधन° (→पीता-
 जिनाश्रित°).

३०. -०) दे२ चक्राहि° (→°चक्राहि°), दे३ ०० (→°हस्त),
 दे१ हलपूल°, दे० चितिशार्ङ्ग° (→हलशार्ङ्ग°), दे१ ५.११ ते१
 °पाणि (→°पाणि) -०) ब२ ३ दे२ °गताश्रित (→°गताश्रि-
 त-), दे१ ३ ते१ जटानिपूलाजगदाकृत च, दे१ पिनाकमूलाभिशुभङ्ग-
 भूषणम्, दे० न१ पिनाकमूलाङ्गधारिण (न१ °त) च -०) दे१
 कपर्दी, दे० कपर्प (→°कपर्प), दे० 'वट्टाङ्ग' (→°खट्वाङ्ग°),
 शा१ दे१ ३ ते१ °घट्ट (→°घट्टा) -०) दे१ °वर (→°वर),
 दे११ सारसहार सुमुख मह्यं.

३१. -०) दे१ ते१ °शङ्कर (→°शङ्कर), ब२ २ वर, दे२ ५
 ते१ दे१ च (→°त) -०) ब२ १ न१ °शतो, दे० °सा, दे१० °गते
 (→°गता-०) शा१ प्रोक्त, का१ दे२ ७ २.११ ते१ प्रोक्ता, ब२ ३
 दे१ ३ प्रोक्त (→°प्रोक्ता) ब२ दे१ ३ १० दे१ प्रणामा (→°प्रणाम),
 दे० °नाथ्य (→°नाथ्य) -०) दे१ चपु, दे० शम्भु
 (→°चक्र) ब२ [ए]कतरा (→[ए]कतर), दे० निमुञ्चते, दे०
 निमुञ्चत, ते१ न१ निमुञ्चत (→°निमुञ्चत).

३२. -०) दे१ तानेक° (→°तानेक°) -०) ब२ ८ सो° (?)
 (→[अ] स्म°) -०) दे१ प्राधय, न१ आधयो (→°आधयम्).

३३. -०) शा१ वार, ब२ ३ ब२ दे२ १०.११ पश्यन्ति, ब२

पश्यति (→[अ] पश्यन्ति). -०) दे२ °दूते (→°दूत), शा१ काट.
 का१ २ दे२ १०.११ निष्पत्, ब२ ३ शुचि, दे१ ५ ते१ °नाथ (→°शुचिम्).
 -०) ते१ वर (→°नाथ), काट स्थाणवे हि, ब२ दे१ ५ १० ते१
 स्थाणवे तु (दे१ ते), दे० स्थाणवे इति (→°स्थाणवेति). -०) का२
 दे२ ७.११ ते१ प्रोक्ता (→°प्रोक्ता), ब२ ३ दे२ ते१ [अ] मुप्रा°, दे१
 [अ] लुप्रा°, दे१ उपा° (→°मुप्रा°), दे० मोड सर्वेऽमुपगमन्.

३४. -०) शा१ काट. का१ २ दे२ १०.११ न१ एहि नो, दे२
 एवेहि, दे० धर्मनो (→[ए]हि) -०) दे१ तपता वर (→°धीयता
 वर). -०) दे२ जगत्क्षुब्ध (→°क्षुब्ध जगत्). -०) ब२ उन्मज्जन्, दे१
 उन्मज्जन् (→°उन्मज्जन्), ब२ ३ प्रियातिथि (?), ब२ जगत्ते, दे०
 प्रियातिथे (→°प्रियातिथे).

३५. -०) दे१ तप वा (→°तपस्ता), दे० बर्मा (→°बर्मा)
 -०) का१ सुखा (धा?) व, दे२ ३ सुभाव (→°सुभाव), दे१ °ज्व
 (→°ज्वर). -०) दे१ श्रुत्वा तस्यो (→°श्रुत्वोचस्थौ); दे०
 वेपोह (→°वेपोह), -०) दे२ सर्व (→°सर्व) दे० व्यापि (→°व्यापी),
 दे० निरञ्जन (→°निरञ्जन).

३६. -०) काट का१ ब२ ३ दे० देव° (→°सर्व°). -०) ब२
 दे२ १ स हसन्, दे० सरतां (→°प्रहसन्); दे० हरि (→°हर).
 -०) शा१ सर्वागत, काट स चागत, का१ सर्वागत, +समाश्रित,
 ब२ ३ स चागत, दे० न१ समागत (→°स चागत), काट ब२ सर्व
 (→°सर्व) -०) शा१ ब२ ३ दे१ प्रगत, ब२ प्रणाम- (→°प्रणतो),
 मुदे [अ] निष्ठ (→[अ] निष्ठ)

३७. -०) ब२ न१ सर्व (→°सर्वात्) -०) शा१ स्वजता,
 दे० सहता (→°स्वजता), ब२ दे० शङ्कर (→°शङ्कर) -०) दे१
 महाप्रल (→°महाप्रल), ब२ प्रयोल्लेख, +का, दे० ३ व१ च वे लोका,
 दे० वेन लोका (→°वेनो लोका) -०) दे१ ३ ते१ मुद्रा, दे०

महाव्रतं त्रयो लोकाः क्षुब्धास्त्वचेजसावृताः ॥ ३७
 अथोवाच महादेवो मया त्यक्तो महाव्रतः ।
 ततः सुरा दिवं जग्मूर्हृष्टाः प्रयतमानसाः ॥ ३८
 ततोऽपि कम्पते पृथ्वी सान्धिद्वीपाचला मूने ।
 ततोऽभिचिन्तयद्भुजः किमर्थं क्षुभिता मही ॥ ३९
 ततः पर्यचरच्छ्रुतौ कुरुक्षेत्रं समन्ततः ।
 ददर्शयिषतीतीरे उशनसं तपोनिधिम् ॥ ४०
 ततोऽग्नौ तसुरपतिः किमर्थं तप्यते तपः ।
 जगत्क्षोभकरं विप्र तच्छीघ्रं कथ्यतां मम ॥ ४१

पशुम्, दे१: कुम्भा (→मुम्भा); शा: तत्तेजसा, ब१ ३ दे१ ते तेजसा
 (→त्वत्तेजसा); शा:१ कार. का२ दे२-१० ११ [-य] रिता, का:१
 रिता (→[-सा] ५ता)

३८. -b) कार. दे२ त्वत् (→स्वत्), कार. दे२
 महाव्रत, दे२ महाव्रता, दे२ महाशु (?) ता (→महाव्रत)
 -o) दे२ पुरा (→पुरा), दे२ दिव (→दिव); दे२-४ वे२ प्राप्ता
 (→जगम्), -d) दे२-४ ते: प्रहृष्टा यतमानसा (दे२ १० स)

३९. -a) ब२ दे२ ४ १० ते: ततो विकम्पते (वे२ १० ता), दे२
 ततोऽभिचिन्तते, न१ ततोऽभिचिन्तते (→ततोऽपि कम्पते). -b) दे२
 साद्रि, वे२ साधनी (→साधि-); दे२ साद्रि द्वीपवती, मुने दे२ साद्रि-
 द्वीपा चलावृता -o) शा:१ का:२ ब२-३ दे२-१०-११ न१ क्षुभित्तप्यत्,
 दे२ ४ [य] भिचिन्तयत्, दे२ [-य] भ्यचिन्तयत्, दे२ [-य] व्यचिन्त-
 यत्, वे२ [-य] विचिन्तयत् (→[-य] भिचिन्तयत्), दे२ विप्रा
 (→वृत्), -d) न१ किमिय (→विषय)

४०. -a) शा:१ पर्यचर, कार. का:२ दे२ पर्यचरत्,
 दे२-३ ते: पर्यचरत् (→पर्यचरत्), दे२ पूर्ण (→पूर्ण). -b) दे२
 ११ शौच- (→शौच), ब२ कुरुक्षेत्रादयम गत. -d) का२ उशन, +न,
 दे२-७ उशनस, दे२ ११ उशन ॥ (→उशनस). कार. तपोरतिम्,
 ब२ ३ तपसो निधि (→तपोनिधि); दे२ ४ वे२ शुक् च तपसां
 निधिम्.

४१. दे२. ४१ ० इत्यारम्भ ४२ b इति यावदाशित
 (इ. स.) -b) ॥ २ तप्यते (→तप्यते) -o) शा:१ का२ शोभ-
 करो, दे२ शोभकर (?) (→शोभकर); न१ विप्र (→विप्र). -d)
 शा:१ बधिता मम, दे२ मम कथ्यता, न१ कथ्यता मम (→कथ्यता
 मम).

छेदे, ०; शा:१ उशनस उवाच का:१ उशन ॥ वाच: का२ उजनी
 (३) वाच, ब२-३ उजनीवाच, ब२ उजनीवाच, दे२-२, ४ उजना

उशना उवाच ॥

तवाराधनकार्थं तप्यते हि महत्तपः ।
 संजीवनीं क्षुभां विद्यां ज्ञातुमिच्छे विलोचन ॥ ४२

हर उवाच ॥

तपसा परितुष्टोऽस्मि सुतप्तेन तपोधन ।
 तस्मात् संजीवनीं विद्यां भवान् ज्ञास्यति तत्त्वतः ॥ ४३
 वरं लब्ध्वा ततः शुक्रस्तपसः संन्यवर्त्तत ।
 तथापि चलते पृथ्वी सान्धिभूमृन्मगावृता ॥ ४४
 ततोऽगमन्महादेवः सप्तसारस्वतं शुचिः ।

४० (दे२ ४); दे२ न१ उशना .

४२. दे२.abb ० (इ. ४१ पर. वि.). -a) शा:१ कार.
 ब२ ३ ॥ बर्वाच, दे२ कार्याय (→कार्याय) -b) दे२ [-य] वि
 (→हि). -o) शा:१ कार. ब२-३ दे२ ११ न१ मगा- (→मुगा),
 दे२ विद्या (→विद्या), ब२ तस्मात्संजीवनीं क्षुभा विद्या, दे२ १०
 तस्मात्संजीवनीं विद्या, दे२ ३ ॥ सित (?) जीविनी विद्या. -b) दे२ ११
 विलोचन (→विलोचन).

छेदे२-२ ४-७ हर ४० (दे२ ४); दे२ श्रीशिव, न१ हर.

४३. -a) वे२ तेजसि (→परि-); ब२-३ दे२-४ ७-११ वे२
 न१ १० तुष्टो (→तुष्टोऽस्मि) -b) दे२-३ तपोधन (दे२ १०)
 (→तपोधन) -o) शा:१ संजीवनी, कार. का:१ ब२-३
 दे२ ३ ७ ११ संजीवनीं (दे२ १०) (→संजीवनी) -d) कार.
 दे२ ११ सप्तसारि (→सप्तसारि), ब२ ३ सप्तसारि (→सप्तसारि).

४४. इत्येतान्तर दे२.abb.0d मध्ये प्रावृत्त पाठ —

248 ॥ जगत्क्षोभकरं विप्र तच्छीघ्रं कथ्यतां मम ।

उजनीवाच

तवाराधनकार्थं तप्यते हि महत्तपः ।

संजीवनीं महाविद्यां ज्ञातुमिच्छे विलोचन ।

हर उवाच

तपसा परितुष्टोऽस्मि सुतप्तेन तपोधन । (४१-४२-४३ पू)

४४. -a) ब२-३-१० लब्ध्वा, दे२ लब्ध्वा, दे२ लब्ध्वा
 (→लब्ध्वा), दे२-४ वे२ वरत्त्वयस्तस्य शुक्र -b) शा:१ सत्यवर्त्तत्,
 दे२ ३ वे२ सप्तसारि, दे२ सत्यवर्त्तते, दे२ सप्तसारि (→सत्यवर्त्तत्)
 -d) दे२ साद्रि, वे२ साधि (?) (→साधि-); दे२-४ वे२ मृता
 दे२ ११ द्वीपा (→भूमृत्), ब२ [-य] विद्या, वे२ [-य] विद्या (→[-य]-
 विद्या), न१ साधिवर्त्तत्समुदा.

४५. -b) दे२ जीव (→जीव-); कार. दे२ ११ शुचि, ब२-३
 दे२ शुचि, दे२ न१ मुने (→मुनि). -o) दे२-३ वे२ इ, दे२ मु

१.४१ ददर्श नृत्यमानं च ऋषिं मङ्गणसंज्ञितम् ॥ ४५
 भावेन पोष्यति बालवत् स
 भुजौ प्रसार्यैव ननर्च वेगात् ।
 तस्यैव वेगेन समाहता तु
 चचाल भूर्भूमिधरैः सहैव ॥ ४६
 त शङ्करोऽभ्येत्य करे निगृह्य
 प्रोवाच वाक्यं प्रहसन् महर्षे ।
 किं भावितो नृत्यसि केन हेतुना
 घटस्व मामेत्य किमत्र तुष्टिः ॥ ४७
 स ब्राह्मणः प्राह ममाद्य तुष्टि-
 र्येनेह जाता मृणु सद् द्विजेन्द्र ।
 गह्वन् गणान् वै मम सप्यतस्तपः
 संवत्सरान् कायविशोपपार्थम् ॥ ४८

(→च) -d) दे० ७ मुनि (→ऋषि); दे० १० तानक (→वर्णित)
 ब० १२ दे० ११ न० मङ्गणकं स्थित ब० मङ्गणकं स्मृत (→मङ्गण
 सन्निहित) दे० ऋषिं वै मङ्गणसंज्ञितम्

४६ -a) बाट शोभायति, बा० यो स्मयति, बा० यो नृत्यति,
 दे० पोष्यति, दे० पूजयति, दे० यो मुनयति, दे० ये धूमति (→पोष्य
 यति) ब० १२ दे० ११ बलवत्, ब० बलेन वत्स, दे० बाहवत्स, दे० ७
 बाहवत्सवत् (→बाहवत् स) -b) दे० प्रसार्यैव (→प्रसार्यैव)
 -c) दे० हलात्, दे० हलात्, न० हलात् (→हलात् तु) -d)
 ब० १२ चरा (→चरैः)

४७ -a) दे० करो, दे० करो (→करे) -b) दे० ११
 बाध्य (→बाध्य) -c) ब० १२ किं भावतो, दे० न० विभावितो,
 दे० ११ विभावितो (→वि भावितो) ब० नृत्यते (→नृत्यति) -d)
 गा० काय बा० मानय, बा० दे० १० ११ मानय (→मानय) दे०
 बदर्य मा नि नि (?) मयाय तुष्टि, न० बदर्य मायं किं
 किमत्र तुष्टि

४८ -a) गा० बाय बा० दे० १० ११ स (→स); ब० १
 ब्राह्मण, दे० बाह्वन् (?) न० ब्रह्मण (→ब्राह्मण); दे० तुष्टि, दे०
 तुष्टि (→तुष्टि) -b) ब० जातो, दे० जात (→जाता) बाय बा० स
 (→सत्), बाय बा० द्विजेन्द्र, दे० गुरेन्द्र (→द्विजेन्द्र) -c) दे० १० ११
 दे० तस्यतो (दे० १० ११) मे बहो यता नि -d) दे० १० ११ दे०
 संवत्सर, दे० १० ११ संवत्सर (→संवत्सर) ब० दे० १० ११
 विषोपपार्थ, दे० विषोपपार्थ, दे० ११ विषोपपार्थ (→विषोपपार्थ)

४९. दे० cd O. -a) बा० ततोऽन, दे० ततोऽन, न० ततो-

ततोऽनुपश्यामि करात् श्वोत्स्य
 निर्गच्छते शाकरसं ममेह ।
 तेनाद्य तुष्टोऽस्मि भृशं द्विजेन्द्र
 येनास्मि नृत्यामि सुभावितात्मा ॥ ४९
 त प्राह शंशुर्दिव पश्य महं
 भस्म प्रवृत्तोऽङ्गुलितोऽतिशुक्लम् ।
 संताडनादेव न च प्रहर्षो
 ममास्ति नूनं हि भवान् प्रमत्तः ॥ ५०
 भ्रुत्वाऽथ वाक्यं धृपमध्वजस्य
 मत्वा मुनिर्मङ्गणको महर्षे ।
 नृत्यं परित्यज्य सुविस्मितोऽथ
 वन्द पादौ विनयावनम्रः ॥ ५१

अन(?) (→ततोऽनु); दे० १० ११ पश्य (→पश्यति);
 गा० करात्पतोत्त ब० करोत्ततोत्त, ब० करात्पतोत्त, दे० १० ११
 करात्ततोत्त, दे० १० ११ करोत्ततोत्त (न० १० ११) (→करात्ततोत्त)
 -b) ब० १२ दे० ११ निर्गच्छते (दे० १० ११) (→निर्गच्छते) ब० १२
 ममेह, दे० १० ११ दे० महेन्द्र (दे० १० ११) (→महेन्द्र) दे० निर्गच्छते
 गा० करात्ततोत्त ब० १० ११ करात्ततोत्त, दे० १० ११ दे० १० ११
 (→वेनाद्य); दे० गुरेन्द्र, दे० महेन्द्र (→द्विजेन्द्र) -d) दे० १० ११
 तता हि, न० वेनाद्य (→वेनाद्य); ब० १० ११ (→नृत्यामि); दे०
 विभावितो (→सुभावितात्मा)

५०. दे० ab O. -a) दे० न० मेघ, दे० महो (→महर्षे)
 -b) ब० भस्म (→भस्म) ब० १० ११ तोत्ततोत्त (दे० १० ११) हि, दे० १० ११
 दे० १० ११ करात्ततोत्त (→तोत्ततोत्ततोत्त); ब० १० ११, ब० १० ११, +
 गुरेन्द्र, दे० गुरेन्द्र, दे० १० ११ गुरेन्द्र (→गुरेन्द्र) -c) दे० १० ११
 गुरेन्द्र, दे० न० च प्रहर्ष, दे० न० चर्षि हर्षो (→न० च प्रहर्ष)
 -d) बाय गुरेन्द्र, ब० १० ११ नित्य (→नित्य) बाय बा० दिव्यान्वृत,
 दे० गुरेन्द्र प्रहर्ष (→हि भवान् प्रमत्त)

५१. -a) दे० युत्ताद (→युत्ताद); दे० ११ बाध्य (→बाध्य);
 बा० बाय बा० ब० १२ दे० १० ११ न० भवत (→भवत) -b)
 बा० दे० १० ११ मतो (बा० १० ११) ब० १२ मुला (मुला ?) दे० गता
 दे० १० ११ नत्वा (→नत्वा), दे० ११ मुनि (→मुनि); दे० मानवका
 (→मङ्गणका); दे० ११ मन्त्र (→मन्त्र) -c) दे० स रं, न० तुष्टि (?)
 (→तुष्टि) बा० मुनिमुत्त, दे० १० ११ मुनिमुत्त (→मुनिमुत्त)
 -d) बा० नत्वा (→नत्वा)

तमाह शश्वर्द्धिं गच्छ लोक

॥ ध्रुवणो दुर्गमव्ययस्य ।

इदं च तीर्थं श्रवर पृथिव्या

पृथुदकम्पास्तु सम फलेन ॥ ५२

सान्निध्यमत्रैव सुरासुराणां

गन्धर्वनिधाधरश्चिराणाम् ।

सदाऽन्तु धर्मस्य निधानमयं

सारस्वत पापमलापहारि ॥ ५३

सुप्रभा काञ्चनाक्षी च सुवेषुर्निमलोदका ।

मनोहरा चौघवती विशाला च सरस्वती ॥ ५४

एताः सम सरस्वत्यो नियमिष्यन्ति नित्यम् ।

सोमपानफल सर्वाः प्रयच्छन्ति सुपुण्यदाः ॥ ५५

भवानपि कुरुक्षेत्रे मूर्तिं स्थाप्य गरीयसीम् ।

गमिष्यति महापुण्यं ब्रह्मलोकं सुदुर्गमम् ॥ ५६

इत्येवमुक्त्वा देवेन शक्रेण तपोधनः ।

मूर्तिं स्थाप्य कुरुक्षेत्रे ब्रह्मलोकमगाद् वशी ॥ ५७

गते मङ्गणके पृथ्वी निधला समनायत ।

अथागान्मन्दरं शशुर्निन्मावसथ शुचिः ॥ ५८

एवम् उक्तं द्विज शकरस्तु

गतस्तदासीत् तपसेऽयं शैले ।

शून्येऽभ्यागाद् दृष्टमतिर्हि देव्या

सयोचितो येन हि कारणेन ॥ ५९ व ५२

इति श्रीवामनपुराणे पदत्रिशोऽध्याय ॥ ३६ ॥

५२. न₁ bod ० -a) दे० स ग्राह (→तमाह) -b)
दे० ७० ख (→त); दे० बह्मसा दे० ब्राह्मणो (→ब्रह्मणो); दे० ३
मानवस्य मुने एव यत्र (→मनवस्य) -d) दे० ४ ठे; १० पुपूदक
स्यात्पुमहूतत्र हि; दे० पुपूदकस्यापि फलं फलेन

५३. दे० ३ ठे; b ० दे० bc ० दे० bd ० -a)
वाः 'मोने' (→'मने') -c) व ३ दे० वग दे० ठे; एतत्
दे० ७० दे० यस्मात् (→सग) व; पु दे० ४ वि दे० ११ तु, ठे;
हि (→[अ]स्तु) दे० न₁ विधानम् (→निधानम्) दे० विधानमया
(→निधानमयं) -d) ठे; 'पह हि (→'पहारि)

५४. -a) व₃ सुप्रभा (→सुप्रभा) दे० ३ व₁ न₁ प्रभाता
इतवाणी च दे० प्रभा वा इतवर्मा च -b) व₃ सुरेगार्वि(?) दे०
शुद्धमगुवि न₁ शुद्धेगुवि (→शुद्धेगुवि) -c) वा; वारा का₁ -
व₁ ३ दे० १० महेन्द्र (→महोदध); दे० ३ ४ ११ चौघवती
(→चौघवती) -d) दे० विशालो (→विशाला); दे० तु (→व)

५५. -b) दे० सिन्धु (→निधुवि); दे० ३ ४ ठे;
उपदा दे० सवग (नित्य) -c) दे० सोमग (→सोमग)
-d) वा; व₁ - देवशक्तिं स₁ वारा दन्त्येतिमु₁ व₁ ३ दन्त्य
(व न्य) पुम₁ दे० दन्त्येता गु दे० दन्त्यो हि; दे० दह(?)ट
पुम₁ न₁ दन्त्याति गु₁ (→दन्त्येति गु₁)

५६. व₃ od ० -c) दे० ३ ७ ठे; गमिष्यामि दे० ३ ११
न₁ गमिष्यति (→गमिष्यति); दे० महोदध (→महोदध) -d)
वा; वारा व₁ ३ मुदुनमय, व सुरमय (→मुदुनमय)

५७. व₃ ० -a) दे० उक्तं (→उक्तो) -b) वा;

व₁ ३ व₁ ३ दे० तपोधन (→तपोधन) -d) दे० श्रुति (→वशी)

५८ श्लोकान्तर गा। पविच—

२४९ * स मे सुहृत्स मे वचुः स भ्रात्रा स पिता मम ।

यस्तामद्रिपुत्रा गीत्रं यसान्तिरमुपादेत् ।

एव ब्रुवति देवेन्द्र पश्यते यन्मन्त्रं वरे ।

येचगम्भीरनिर्घोषं ब्रह्माणे वाचयन्मन्त्रोत्तम ॥[४]

५८. -a) दे० मङ्गणके दे० मङ्गणके (→मङ्गणके
(→मङ्गणके) दे० शुचि(?) (→शुची) b) दे० प्रातव(?)
(→प्रातव) -d) दे० १० निचता दे० ११ निजगा₁ न₁ निजगा₁
+ 'शा (→निजगा₁); वा; व₁ दे० ११ शुचि दे० ३ ठे; मुने
दे० पुन (→शुचि)

५९. दे० abc ० -a) दे० ३ १० एवं (→एतत्); -b)
वा; वारा व₁ ३ -तानीम्, दे० तवासीत् (→तवासीत्); वा; वारा
का₁ - व₃ दे० १० तपस्तपु, व₁ तपुं व₁ द तपिषु व₁ दे० ३
तपस्तप दे० तपते तु ठे; तपस्तप (→तपस्तप); वा; वारा व₁ -
दे० न₁ तप व₁ तप (→तपे) -c) वारा का₁ व₃ दे० १० [अ]
मयात्, दे० [अ]मयात् (→[अ]मयात्); वा; व₁ ३ दृष्टमति
(→दृष्टमति); दे० १० हि+गु (→हि); दे० दन्त्य दे० न₁ देव्या
(→देव्या) -d) वा; संयोजिता येन वारा व₁ दन्त्येति
व₁ ३ दे० न₁ संयो(दे० 'सो)जितो य(दे० व₁) न₁ दे० ३ ४ ठे; संयो
(दे० 'सो)जितो येन, दे० स संयोजितो येन दे० संयोजितो वं दे० स
संयोजितो येन ठे; संयोजितो येन (→संयोजितो येन).

नारद उवाच ।३३

५३ १ गतोऽन्धकस्तु पावाले किमचेष्टत दानवः ।

शफरो मन्दरस्थोऽपि यच्चकार तद्गुच्यताम् ॥ १

पुलस्त्य उवाच ।*

पातालस्थोऽन्धको ब्रह्मन् बाह्वयते भवनाग्निना ।

सततप्रविग्रह सर्वान् दानवानिदमब्रवीत् ॥ २

स मे सुहृत्स मे षन्धु स भ्राता स पिता मम ।

यस्तानद्रिसुता शीघ्रं ममान्तिकमुपानयेत् ॥ ३

पुष्पिका—वा। नः इति श्रीवामनपुराणे भरषप्रानुभवे का०
इति श्रीवामनपुराणे प्रानुभवो का० व० ३ दे२ इति वो (व२ ३
[श्री]) वामनपुराणे दे१ इति वामनपुराणे दे१ इति श्रीवामने भैरव
प्रानुभवे दे२ इति वामनपुराणे सरोसाहस्ये भैरवप्रानुभवे दे२
श्रीवामनपुराणे दे१० हयाप श्रीवामनपुराणे भैरवप्रानुभवे दे११
इति वामनपुराणे सरोसाही (?) मुने इति श्रीवामनपुराणे पुलस्तक
नारदसमुदे भस्मप्रानुभवे अध्ययनात्म—का० अ० ३ दे१ ४ ५
७ ११ तेन । का० भरषप्रानुभवो दाम दे प्राक्समीचीनी प्रानोति
नाम दे१ छत्रमानृत सतीवतीविद्याप्रतिनिधि अध्ययसरदा—हा०
व० ३ दे१ २ ५ ○ का० ॥१२९॥ का० ॥१३१॥ व० ३ दे१ सहजिगति
सगोक्ष्याय दे१ ३ ॥१३१॥ दे१ तुलीबोध्याय दे२ न० वचनितोद्य-
धाय दे१० ॥१२९॥ दे१ ॥१३६॥ दे१ निषण्ठितोध्याय मुने
दिपहिततोध्याय ।

39

ॐ वा॥ दे० ते० नारद दे० ० ४ ५ ७ नारद उ० न० या
नारद

१ -a) वा. २ दे॥ कृतोऽकृतु (दे॥ ०) (→गतोऽकृतु)
 कृतु) -b) दे॥ ३ दे॥ किमाचष्ट (→किमचेष्ट) दे॥ मानव
 (→दानव)

॥ २ ॥ ० ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ ६० ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ ६३ ॥ ६४ ॥ ६५ ॥ ६६ ॥ ६७ ॥ ६८ ॥ ६९ ॥ ७० ॥ ७१ ॥ ७२ ॥ ७३ ॥ ७४ ॥ ७५ ॥ ७६ ॥ ७७ ॥ ७८ ॥ ७९ ॥ ८० ॥ ८१ ॥ ८२ ॥ ८३ ॥ ८४ ॥ ८५ ॥ ८६ ॥ ८७ ॥ ८८ ॥ ८९ ॥ ९० ॥ ९१ ॥ ९२ ॥ ९३ ॥ ९४ ॥ ९५ ॥ ९६ ॥ ९७ ॥ ९८ ॥ ९९ ॥ १०० ॥

○ -a) दे दृढ मे (-मुहत्स मे) दे३ बुध (-बाधु) -b)
दे॥ पिता मरु (-पिता मरु), दे९ व मे छाया स मे पिता -c)

एव ब्रुवति दैत्येन्द्रे अन्धके मदनान्धके ।
मेघगम्भीरनिर्घोष प्रह्लादो वाक्यमब्रवीत् ॥ ४४

येय गिरिसुता वीर सा माता धर्मतत्त्वय ।

पिता विनयनो दब श्रयतामत्र कारणम् ॥ ५

तव पित्रा ह्यपुत्रेण धर्मनित्येन दानव ।

आराधितो महादेव पुत्रार्थाय पुरा किल ॥ ६

तस्मै त्रिलोचनेनासीद् दत्तोऽन्धोऽप्येव दानव ।

पुत्रक पुत्रकामस्थ प्रोक्तवेत्थ वचन विभो ॥ ७

दे० यस्तामसि मुता रे० ओ यवा कौणिकी ते० यस्तु मे० द्विमुता
(→य तामद्विमुता -d) व० ३ उपानयत (→उपानयेत)

४ गा: ० (४ ३ वा वि) -१) दे: ६ ते: बदति
(→बुदति) २- दयेने दे: दये- (→दयेने) -६) दे: १०
मदनातुरे (→मदनायके) दे: ११ श्वधके मन्नातुरे, दे: ११ श्वधके
गपनाथके -०) व: ३ दे: ० निर्वोध (→निर्वोध)

५ -a) दे० एव दे०। देय (→देय); तै। तन्वी (→भोर)
-b) दे० रा माता तै। ज्वनी (→सा माता) -c) तै। त्रिलोक्यो
(→त्रिपयो) का दे० ते देव (→देव)

५ श्लोकात्पर ब। अयमेव श्लोक द्विरावृत्तः ।

[illegible]

७ -०) न१ लक्ष्म (→लक्ष्मी) के वसोवने (→विजो
 चने) व१ मायि (→मासीव) -b) ल१ दतोन्मत्तव हार व
 दतोपसव व१ दव वसव व व१ + दे० दतोमोवेव (दे० वि)
 ८ दे० वृत्तामोवेव दे० दतोपसव दे० दतोमोवेव दे० दतावे
 वेव न१ दतोमोवेव व (→दतोमोवेव) व१ व ३ दे० ४ ७ १०
 ११ दे० दतव (→दतव) -०) दे० पुत्र के दे० १ पुत्र
 (→पुत्रक) व३ *काम्यार दे० *काम्यार (→*काम्यार) -०)
 ल१ प्रोवेव दे० प्रोवेव दे० प्रोवेव दे० दरेव दे० प्रोवेव
 ११ प्रोव व (→प्रोवेव) दे० १ विष (→विजो)

नेत्रत्रयं हिरण्याक्ष नर्मार्थमुपमा मम ।
 पिहितं योगमस्यस्य ततोऽधममवत्तमः ॥ ८
 तस्माच्च तमसो जातो भूतो नीलघनस्वनः ।
 तदिदं गृह्यतां दैत्य तपोपयिकमात्मजम् ॥ ९
 यदा तु लोकविद्विष्टं दुष्टं कर्म करिष्यति ।
 त्रैलोक्यजननीं चापि अभिवाञ्छिष्यतेऽधमः ॥ १०
 घातयिष्यति वा विप्रं यदा प्रक्षिप्य चासुरान् ।
 तदास्य स्वयमेवाहं करिष्ये कायशोधनम् ॥ ११
 यस्यस्यैवा गतः शत्रुः स्वस्थानं मन्दराचलम् ।

त्वत्पिताऽपि समभ्यागात् त्वामादाय रसातलम् ॥ १२
 एतेन करणेनाम्बा शैलेयी भविता तव ।
 सर्वस्यापीह जगतो गुरुः शंभुः पिता ध्रुवम् ॥ १३
 भवानपि तपोयुक्तः शास्त्रवेत्ता गुणाद्भुतः ।
 नेदृशे पापमंकरणे मतिं कुर्याद् भवद्विधः ॥ १४
 त्रैलोक्यप्रभुरव्यक्तो भवः सर्वैर्नमस्कृतः ।
 अजेयस्तस्य मायेयं न स्वमहोऽमरार्दन ॥ १५
 न चापि शक्तः प्राप्तुं तां भवाञ्छैलनृपात्मजाम् ।
 अजित्या समर्णं ह्यसं स च कामोऽथ दुर्लभः ॥ १६

८. -३) ब३ हिरण्याक्ष, दे११ वे१ हिरण्याक्ष (→हिरण्याक्ष).
 -b) घा१ कार. का१ नर्मार्थमुप (कार. का१ 'म) धाननम्, का१
 नर्मार्थमुपयाततम (?), ब१ नर्मार्थमुपया सप्त, ब२ नर्मार्थमुपया
 सप्त, ब३ धर्मार्थं धर्मया सह, दे१-४ वे१ स नर्मसु (दे१ 'मु) न
 (दे१ 'ठ, दे२ 'म) या मम, दे२ धर्मार्थमुपया मम, दे११ धर्मार्थ-
 मुपया सह, न१ नामार्थानुपया मम. -०) दे२ पिहितः, दे११
 पिहितं (→पिहितः), ब१ 'सत्स्याय, दे११ 'सत्स्याय (→'सत्सय)
 -d) घा१ का१ २ ततोऽधममवत्तमः, कार. ततोऽधममवत्तमः, ब२
 दे१० ततोऽधममवत्तमः, ब३ ततोऽधममवत्तमः, दे१३ ततोऽर्थ (दे३
 'भव?) ममवत्तमः, दे२ ततोऽधममवत्तमः, दे३ ततोऽर्थ • भवजगत्.

९. -३) कार. जात (→भाता) -b) दे१ भुजो, दे१०
 भूतो (→भूतो), ब३ 'धन ७७, दे२ 'धन वच, दे११ 'धनस्वन
 (→'धनस्वन), घा१ भूतले निघनस्वना, कार. भूत मेघपनस्वनम्,
 का१.२ भूत (का१ 'तो) लीनघनस्वन. -०) दे१ तमिम्, दे११
 तदिदं (→तदिदं) -d) घा१ दे२ ३ ततोऽपि यिकमात्मजम्, ब२ ततो-
 पयिक मात्मजम्, ब३ ततोऽपि यिकमात्मजम्, दे२ ततोऽपि यिकमात्मजम्,
 दे१११ ततोऽपि यिकमात्मजम्, दे२ ततोऽपि यिकमात्मजम्, दे१०
 ततोऽपि यिकमात्मजम्, +ततोऽपि यिकमात्मजम्, दे१ ततोऽपि यिकमात्मजम्,
 न१ ततोऽपि यिकमात्मजम्.

१०. दे११ १००-१११०. -३) ब३ निजिष्ठ, न१ लोके
 (→लोक-) -b) ब१-३ दे१ दुष्ट [३२ ७] कर्म, दे१ ४ ते१ वर्ग-
 चाय (→दुष्टं कर्म). -०) ब१ दे२.३ न१ 'जननी (→'जननी),
 कार. ब२.३ दे२ बापि (→बापि). -d) ब१ ३ दे२.४.७ न१
 त्रिभिवाञ्छिष्यतेऽधम (दे१ 'म), दे१.३ त्रिभिवाञ्छिष्यतेऽधम, दे२
 त्रिभि मां छिष्यते मम, ते१ त्रिभिवाञ्छिष्यतेऽधम.

११. दे११.०. (दे१ १० पा वि.) -३) दे२ वा (दि) (→वा),
 ब१ रिपुं, दे२ विप्रां (→विप्रा) -b) कार. तेषुराण, दे१.३-१०

चासुर, दे१ चासुरम् (→चासुरा), दे२ न१ यदासौ क्षुनितो
 (दे२ 'छा) मुपान्. -०) घा१ तदासि (→तदास्य), ब१ क्षुमेबाह,
 दे१ सह मेवाहं ते१ न१ वाय (→स्वयमेवाहं). -d) दे१-४.७ ०
 (न१ 'म) शोधनम् (→शोधनम्).

१२. -b) ब३ सत्सव (→स्वस्वान्). -०) घा१ पितासि,
 ब१ पिता स (→पितासि).

१३. -३) ब३ [-भ्रा]त्वा, ब३ [-भ्रा]या (→[-भ्रा]म्वा).
 -b) कार. शैलेयी भुजवेत्ता, दे१-३ वे१ शैलया तव दानय (दे२ 'व),
 दे२ शैलया ता च दानय, दे१ शैलेय तव दानय, दे२ ११ न१ शैलेयी
 तव दानय. -०) ब३ दे२ सर्वस्यापीह (→सर्वस्यापीह): घा१ कार.
 का१ २ भवतो, दे२ सर्वतो (→जगतो), ब३ सर्वस्यापि जगमाता.
 -d) दे३ ध्रुव (→ध्रुव), दे१ तव, दे११ स्वयम् (→ध्रुवम्).

१४. -३) ब१ दे१ २ तथा युक्त, दे३ तपोयुक्त, दे२ तपो-
 युक्त, दे११ ततो युक्त, न१ तपो पुत्र (→तपोयुक्त) -b) ब१
 शास्त्रे विन्ता, ब२ ३ शास्त्रविन्ता, ते१ सत्सवेत्ता (→शास्त्रवेत्ता).
 घा१ कार. का१.२ दे२.१० ११ गुणान्वित (दे१ 'ता), दे१-४ ते१
 गुणाद्भुत, ब१ गुणाद्भुता (→गुणाद्भुत). -०) दे२ नेदृशो(?),
 दे२ नेदृशे, न१ शास्त्रे (→नेदृशे) -d) दे२.५ विधा (→विध)

१५. b) घा१ कार. का१.२ न१ सर्व, दे२ सर्व (→सर्व).
 -३) दे१ स्वस्थ (→यत्तस्य) -d) कार. दे२ ५ [-भ्रा] मय-
 हन (दे२ 'मे), ब३ [घ] मयहंमय, दे२ मयहिर (→[-भ्रा]मयहिर)

१६ -३) दे१ शक्ति (→शक्त), दे१-४ वे१ सम्प्राप्त, दे१
 प्राप्तुं त्वां (→प्राप्तुं तां). -b) दे१-४ वे१ शैलराजात्मजा (दे२
 'जा) गुणाय, दे१ तव शैलराजात्मजा. -d) वे१ तव (→तव च):
 ब१ दे२.३ ते१ कामोऽथ, ब१ कामोऽथ, ब२ कामोऽथ, दे३ कामोऽथ
 (ब१), दे२ कामोऽथ, दे३ कामोऽथ (→कामोऽथ), दे३ दुर्लभ, दे२
 दुर्लभ (→दुर्लभ), दे१ तव कामो स्वदुर्लभ.

तामाश्रमे शुक्रसुतां द्रष्टुमिह्वाहुनन्दनः ।
 प्रविशेद्य महागार्हर्ददर्शरत्नं ततः ॥ २६
 ता दृष्ट्वा कामसंतपस्तत्क्षणदेव पार्थिवः ।
 संज्ञातोऽन्धक दण्डस्तु कृतान्वलचोदितः ॥ २७
 ततो विसर्जयामास भृत्यान् आतून् सुहृत्तमान् ॥
 शुक्रशिष्यान्तपि वली एकाकी नृप आनृजत् ॥ २८
 तमागमं शुक्रसुता प्रत्युत्थाय यशस्विनी ।
 पूजयामास संहृष्टा भ्रातृभावेन दानव ॥ २९
 ततस्तामाह नृपतिराले कामाग्नितापितम् ।
 मां समाह्लादयस्वाद्य स्वपरिस्फुटवारिणा ॥ ३०

ताऽपि ग्राह नृपश्रेष्ठ मा विनीनश्च आतुरः ।
 पिता मम महान्नोषात् त्रिदशानपि निर्देहत् ॥ ३१
 श्रुदुद्धे भवान् आता ममासि त्वनयाप्लुतः ।
 भगिनी धर्मवन्तेऽहं भवान्निष्पद्यः पितुर्मम ॥ ३२
 सोऽध्ववीदु मीरु मां शुक्रः कालेन परिधक्ष्यति ।
 कामाग्निर्निर्देहति मामयैव तनुमप्यमे ॥ ३३
 सा ग्राह दण्डं नृपतिं हृहृतं परियालय ।
 तमेव याचस्व शुभं स ते दास्यत्यसंशयम् ॥ ३४
 दण्डोऽध्ववीतु सुतन्गङ्गि कालक्षेपो न मे क्षमः ।
 च्युतावसरकर्तृत्वे विप्रो जायेत सुन्दरि ॥ ३५ र ६

२६ -a) दे११ तमा° (-तामा°) -b) दे११ दृष्टम् (-द्रष्टुम्) -d) शा१ का१ दे११ ददर्शं राजसत्तम, कारा ददर्शनं ता गुण, ब१ ददर्शं वाञ्छितम्, दे११ न१ ददर्शं वाञ्छितम्
 २७ -b) ब२ पार्थिव (-पार्थिव) -c) ब२ दे१ ४ वे। प, दे११ नृप (-नृप), दे११ स चातेव च दण्डस्तु -d) दे१ ७ नोदित (-नोदित)

२८ -a) दे१ ३ विसर्जयामास तदा, ते१ विसर्जयामास भृत्यान् -b) दे१ सुत्यामनोय, दे१ मरान् आतून् (-श्रुत्यान्आतून्), शा१ कारा का१ ३ सुहृत्सुताम्, दे१ ११ सुहृत्तमां (-सुहृत्तमान्) -d) दे१ एकाका (-एकाकी), दे१ ४ वे१ श्रुत, दे१ प्रकृत, दे१ धृष्ट दे१ धाष्ट (?), दे११ नृप, न१ हृष्ट (-नृप) शा१ भावदेव, दे१ ३ भाव च, दे१ भावच दे१ ७ ११ भावच -(-भावचत्)

२९ दे१ ३ od O -a) न१ तमायत (-तमायत) दे१ ३ शा, दे११ पुता (-पुता) -c) दे१० वलुता (-वदृष्टा) -d) शा१ का१ ३ दानव, दे१ दानवा (-दानव)

३० -a) दे१ तापिता, न१ तापित (-तापितम्), दे१ बासा शोभितापिताम् -c) शा१ कारा का१ ३ धुक्, ब२ ३ दे११ क्षाय (-क्षाय) दे१ मास प्रशामसाय -d) दे१ रय (-रय) दे१ परिस्वय (-परिस्वय) ब२ ३ दे१ १० ११ भारिणी (-भारिणा)

३१ -a) शा१ कारा ना° दे१ ७ नृपश्रेष्ठ, का१ व१ ३ दे१ ३ १०-११ वे१ नरप्रेष्ठ (ब२ ३ दे१ ५ ७ ११ ष) (-नृपश्रेष्ठ) -b) ब० मातोली न ग (य ?) मातुर, ब२ सन्धवीनसमातुर, दे१ ३ स(दे१ ग दे१ स) विनीता समातुरम्, दे१ मकितीनमातुर, दे१ धक्तीन समातुरम्, दे१० वे१ सक्तीनीता समातुरम् -c) का१ २ ब१ ३ दे१ ५ ७ ११ वे१ श्मोके (दे१ ९ षा) (-श्मोकाव)

-d) दे१ निर्देह (-निर्देह), दे१ विदशानामपि(?)र्देह
 ३२ -a) ब१ ३ दे१ न१ शुक्तिर्भवान् (न१ नव) (-शुद्ध भवान्) -b) शा१ ममासितानयाप्लुता, ब१ २ ममासित म (ब२ ३) दानुत (ब२ ३), ब२ न१ ममासित नयाप्लुत (न१ ३), दे१ ४ वे१ ममापि स्वयमाय (दे१ ३) त, दे१ ममापि तनयाप्लुत, दे१ ममापि स्वयमाप्लुत, दे११ ममापि स्वयमाय शुत -c) ब१ ३ चमत्तरेह, दे१ धर्मवन्तेह (-धर्मवन्तेह)

३३ शा१ d O. -a) दे१ मा (-मा) -b) शा१ का१ कालेनैव हि भवति कारा का१ कालेनैव हि भवति, ब२ दे१ कालेन परि(दे१ ३)र्देहति, दे१ कालेन परिधक्ष्यति, दे१ कालेन परिधक्ष्यते दे१ कालेन परिधक्ष्यति, दे१ कालेन क्षुब्ध भवति, दे१ कालेन परिदहते -c) शा१ कारा का१ ब१ निर्देहस्ये, दे१ निर्देहतीत्य (-निर्देहति मा) ते१ कामाग्निश्च निर्देहति -d) दे१ ११ व शु° (-तनु°) कारा का१ २ मामयैव शुभप्यय

३४ -a) दे१ स (-सा) ब१ दे१ ३ ११ न१ दण्ड (-दण्ड) -b) शा१ कारा का१ २ दे११ न१ प्रति° (-परि°) -d) न१ सत(वे?) (-स वे) ब१ दास्यत्यसंशय, दे१ दास्यति निश्चयम् (-दास्यत्यसंशय)

३५ दे१ ३ od दृष्टा यति इति शङ्कितम् -a) शा१ कारा का१ ३ ७ ७ सुतचर्णी ब२ सुतच किं दे११ सुतचर्णी न१ तु तन्वयि (-सुतचर्णी) -b) ब१ कालपेता, ब२ कालपेता (-कालपेता) ब१ २ ह्यय, दे१ क्षय (-क्षय); दे१ कालपान मे क्षय -c) शा१ च्युते°, का१ च्युते°, का१ च्याव°, ब२ दे१ ३ वे१ ह्यय, दे१ ३, दे१ च्युत° (-च्युत°), शा१ कर्तुते, दे१ कर्तुते (-कर्तुते) -d) ब१ ३ न१ विन्ना प्राय (ब१ ३ न ?) न्ति, दे१ ४ वे१ विन्नाप्रायति दे११ विप्रो (जो ?) जायेत (-विन्ना जायेत)

३६ ततोऽब्रवीच्च विरजां नाहं त्वां पार्थिवात्मज ।
 दातुं शक्ता स्वमात्मानं स्वतन्त्रा न हि योषितः ॥ ३६
 किं वा ते बहुनोक्तेन सा त्वं नाशं नराधिप ।
 गच्छस्व शुक्रशापेन समृत्यवृत्तिरान्धव । ॥ ३७
 ततोऽब्रवीन्नरपतिः सुतसु शृणु चेष्टितम् ।
 चित्राङ्गदाया यद् वृत्तं पुरा देवयुगे शुभे ॥ ३८
 विद्वत्कर्मसुता साध्वी नाम्ना चित्राङ्गदाऽभवत् ।
 रूपयौवनसंपन्ना पद्महीनेव पद्मिनी ॥ ३९
 सा कदाचिन्महारज्यं सखीभिः परिवारिता ।
 जगाम नैमिषं नाम स्नातुं कमललोचना ॥ ४०

३६ -a) न₁ स (->च), व₁ २ अरजा (->विरजा) -b)
 न₁ नहि त्वा, दे₁ नाहं ॥ (->नाहं त्वा), दे₄ [-आ]त्मज (->[मा]
 त्मज) -c) दे₁ १ शक्त्या (->शक्ता), व₁ ३ दे₁ ५ ७ ते₁ न₁ तयात्मानं,
 दे₉ तयात्मानं, दे₁₀ ११ स्वमात्मानं (->स्वमात्मानं) -d) व₁ २
 दे₁ ४ शक्त्यग्रा, व₂ दे₁ ९ ते₁ न₁ न स्वतन्त्रा, दे₅ स्वतन्त्रं न, दे₁₁
 स्वतन्त्रं न (?) (->स्वतन्त्रा न), वा₁ योषिता (->योषित)

३७ दे₁ ० -a) वा₁ कारा का₁ २ दे₅ १० ११ जाति-
 (->वा वै) -b) व₂ मरु, दे₉ मा, युगे द्वाकु (->मा), वा₁ कारा.
 का₁ २ विनाश, व₂ स्व नाग (->स्व नाग), दे₂ षिप (->षिप)
 -c) वा₁ कारा का₁ २ दे₅ १० ११ न₁ गच्छस्व (->गच्छस्व),
 दे₄ पापेन (->पापेन) -d) व₁ १ बान्धवै, दे₅ बान्धवा,
 दे₉ सपेक्ष्य शातिबान्धवै

३८ -a) दे₉ हा नृपति (->नरपति) -b) वा₁ कारा
 का₁ २ सुतनो, व₂ सुतनि, दे₇ सुतन्त्रा, दे₁₁ सुतर (->सुतन्त्र),
 दे₉ शृणु शृणु विचेष्टितम् -c) वा₁ दे₁ १० ११ न₁ चित्राङ्गदाय,
 का₂ चित्रागदायै, दे₃ चित्रागदाया (->चित्राङ्गदाया)

३९ -a) व₂ दे₂ ४ ७ विप्रकर्मा (->विप्रकर्म्म) -b)
 दे₅ विनागता (->विनागदा) -d) कारा युक्तेषु, दे₁ २ ते₁
 १हीना दु (->हीनेन)

४० -a) दे₁ १ मा (->सा), व₂ पुत्र, दे₉ न₁ रये
 (->रय्य) -c) दे₁ ३ ते₁ निमिष (->नैमिष) दे₉ ०d स्थाने
 इत्य वस्ति-

251 • वगाम नैमिषा यथास्मात्ता नराधिप ।

४१ दे₁ ३ ते₁ ef ०, दे₅ ab ० -a) व₁ स्नातानं
 (->सा स्नातु) -b) दे₇ अयोध्यायां (->अयोध्याया), न₁ मही-
 श्वर (->नरेश्वर) -c) व₂ सदेव (->सुदेव), दे₉ पत्नयो

सा स्नातुमवतीर्णा च अयाभ्यागाद्वोद्वरः ।
 सुदेवतनयो धीमान् सुरयो नाम नामतः ॥
 तां ददर्श च तन्गर्ह्य शुभाङ्गो मदनानुरः ॥ ४१
 तं दृष्ट्वा सा सखीराह वचनं सत्यसंयुतम् ।
 असौ नराधिपसुतो मदनेन कदर्थ्यते ॥ ४२
 मदर्थे च धर्मं मेऽस्य स्वप्रदानं सुरुषिणः ।
 सख्यस्तामब्रुवन् वाला न प्रगल्भाऽसि सुन्दरि ॥ ४३
 अस्वातन्त्र्यं तवास्तीह प्रदाने स्वात्मनोऽनये ।
 पिता तवास्ति धर्मिष्ठः सर्वशिल्पविशारदः ॥ ४४
 न ते युक्तमिहात्मानं दातुं नरपतेः स्वयम् ।

(->तनयो) -a) दे₇ स (->च) दे₉ सा ददर्श तन्मयी -f)
 व₁ स सदा, दे₅ ७ १० ११ न₁ युषायां (दे, न₁ ०गी) (->युषागो)

४२ -a) व₁ सवृत्त, व₂ सवृत्त, व₃ दे₇ सवृत्त, दे₁ ३ ९
 ते₁ सवृत्ता (दे₉ त्व), दे₄ १० सवृत्ता, दे₅ ११ न₁ सवृत्त (->स
 वृत्ता), व₁ २ सा सखीराह, दे₂ सा सखीराह, दे₃ सा सखीराह,
 दे₇ सखीं प्राह, दे₉ स मद्वापि, दे₁₀ सा सखीं प्राह, न₁ सा
 सखीराह (->सा सखीराह) -b) व₁ ३ दे₁ ५ ७ १० न₁ तस्य
 (->सत्य), दे₉ सवृत्त सत्यसंयुतम् -c) व₁ १ सुतो (->सुतो)
 -d) व₂ कदर्थ्यते, दे₇ च कृष्यते, दे₁₁ कदर्थते (->कदर्थ्यते)

४३ -a) वा₁ कारा का₁ २ व₂ ३ दे₁₁ मदर्श, व₁ तदर्श,
 दे₉ यदर्श, दे₉ क्षमायै (->मदर्श), वा₁ का₁ क्षम मेस्य, कारा,
 का₂ क्षम मे स्यात्, दे₁ स क्ष मेस्य (->क्षम मेस्य) -b) व₃
 सुप्रदान, न₁ सुप्रदान (->स्वप्रदान), का₂ दे₁ ७ ११ स्वर्णिप,
 दे₉ ९ सुर्णिपि (दे₉ ०खे) (->सुर्णिपि) -c) का₁ दे₃ सत्य
 (->सत्य), वा₁ कारा व₁ २ व₂ ३ दे₁ ४ ५ ७ ११ ते₁ न₁ नहि,
 व₁ नाल्ये, दे₂ ३ बाल (दे₃ ०खे) (->बाला) -d) व₁ ३ दे₁ ३ ७
 ते₁ व₁ अग्रगल्पायि, दे₄ ९ अग्रगल्पायि (दे₉ षि) (->न प्रग-
 ल्पायि)

४४ -a) वा₁ कारा का₁ २ व₂ ३ दे₅ १० ११ न₁ न(->ध-);
 वा₁ तवास्तीय (->तवास्तीह) b) न₁ यने (->नवे) -c)
 दे₇ तवापि (->तवास्ति) -d) व₁ सिल्पागो, दे₄ ४ १० ते₁ न₁
 सर्वगल्पा, दे₇ सर्वगिल्पि (->सर्वगिल्प), वा₁ विशारदा
 (->विशारदा)

४५ -a) व₂ त्व (->न वे); व₁ ३ दे₉ युक्तमिहात्मानं,
 दे₃ युक्तमिहात्मानं, दे₁₁ युक्त मिहात्मानं, न₁ युक्त हि धात्मान
 (->युक्तमिहात्मानं) -b) दे₁₁ दातुं नृपक्ष-इत्य. -c) दे₁ दद्या

एतस्मिन्नन्तरे राजा सुरथः सत्यवाक् सुधीः ॥ ४५
समम्येत्याऽब्रवीदेनां कन्दर्पशरपीडितः ।
त्वं मृगधे मोहयसि मा दृष्ट्यैव मदिरेक्षणे ॥ ४६
स्वदृष्टिशरपातेन स्मरेणाभ्येत्य ताडितः ।
तन्मा कुचतले तल्पे अभिश्रायितुमर्हसि ॥ ४७
नोचेत् प्रवक्ष्यते कामो भूयो भूयोऽसिदर्शनात् ।
तत सा चारुसर्वाङ्गी राज्ञो राजीवलोचना ॥ ४८
वार्यमाणा सखीभिस्तु प्रादादात्मानमात्मना ।
एष पुरा तया तन्या परित्रात स भूपति ॥ ४९
तन्मात्मानमपि सुश्रोणि त्व परित्रातुमर्हसि ।
अरजत्काऽब्रवीद् दण्ड सत्या यद् वृत्तमुचरम् ॥ ५०

(→राजा) d) ब१-३ दे१ १९ सत्यवाक् सुधि दे१ ३ सत्यक
(दे१ ०का) सुधि दे१ सत्यवाक् सुध ते१ सत्यनाम् सुधि
(→सत्यवाक् सुधी) न१ सु ७८७७७७ नि

४६ का२ ब१ ३ ४६०-४७७ ० (इ स) दे१ ८० ०
-a) दे१ एव (→एना) -b) गा१ ०पीडिता (→पीडित)
-c) गा१ दे१ ११ दृष्ट्यैव कारा दृष्ट्यैव (→दृष्ट्यैव)

४७ का२ ब१ ३ ab ० (इ ४५ पा नि) -a) दे१ ३
दे१, ०बाणेन (→पातेन) दे१ स्वदृष्टि (?) शरपाणेन दे१
स्वदृष्टिशरपातेन -b) दे१ १० न१ पीडित (→श्राजित) -c) ब१ ३
दे१ ४ ७ मा (→तन्मा) गा१ कारा गा१ २ कुचतले दे१ ११ कुच
तले दे१ न१ कुचतले (→कुचतले) गा१ कारा का१ २ दे१ न१ बलि
(→तल्पे) -d) गा१ कारा का१ २ [म]सिंसारयितुम्, ब१ सनिशा
पयितुम्, दे१ हृदिगतिपुम्, दे१ न१ स्वमिहासितुम्, (→अभिशायितुम्)

४८ -a) गा१ प्रवक्षते कारा ब२ दे१ ३९ प्रवक्ष्य (दे१
०का) दे१ दे१ प्रवक्ष्यते (→प्रवक्ष्यते) -b) ब१ दे१ भूयोभूयोपि दे१
भूयो भूयो नु दे१ भूयोति त्व (→भूयो भूयोति) -c) दे१ तुषारं
दे१ मा चारुं दे१ तस्त्रयं (→सा चारुं) -d) दे१ ५९ १० ब१
राज, दे१ राजा, दे१ ११ रज (→राज्ञो) दे१ ३ ०लोजन दे१ ०लोजन
(→लोजन)

४९ -a) दे१ ११ वायमात्रा (नि) सखिभिस्तु -b) दे१
शामन (→शामना) -c) दे१ तया पुत्र (→पुत्र तया)
दे१ १० उन्यो (→शान्या) -d) दे१ परित्रात (→परित्रात)

५० -a) दे१ ५ दे१ तन्मपि (→मात्मपि) -b) ब१ दे१ ४
दे१ मा (→त्व) गा१ कारा का१ २ परित्रातुमिहासि दे१ त्व यदि
शानुमर्हसि -c) ब१ वरजस्त्रयवीत्, ब१ धरजस्त्रयवीत्, दे१ न१ शज
राज्य (न१ ०रज) ब्रवीत् (→अरजत्काऽब्रवीत्) -d) कारा गा१ ब१

किं त्वया न परिघ्रातं तस्मात् ते कथयाम्यहम् ।
तदा तया तु तन्वङ्गथा सुरथस्य महीपतेः ॥ ५१
आत्मा प्रदक्षः स्वातन्त्र्यात् ततस्तामशपत् पिता ।
यस्माद् धर्मं परित्यज्य स्त्रीभावान् मन्दचेतसे ॥ ५२
आत्मा प्रदक्षस्तस्माद्दि न विवाहो भविष्यति ।
चिवाहरहिता नैव सुखं लप्स्यसि भर्तृवः ॥ ५३
न च पुत्रफल नैव पतिना योगमेष्यसि ।
उत्सृष्टमात्रे श्रापे तु ह्यपोवाह सरस्वती ॥ ५४
अकृतार्थं नरपतिं योजनानि त्रयोदश ।
अपकृष्टे नरपते साऽपि मोहमुपागता ॥ ५५
ततस्ता सिपिबुः सरथः सरस्वत्या जलेन हि ।

दे१ ३९ न१ उत्तमम् (→उत्तरम्)

५१ -a) दे१ तत् (→किं) दे१ परित्रा (न) व, दे१ ११ परि
त्रात (→परित्रात) -b) कारा तत्तं वयाम्यहम्, ब१ ३ त्वं यो
(ब१ ०ना) तुमर्हसि दे१ दे१ तत्कथयाम्यहम्, दे१ ४ १ त्वा (दे१ त)
कथयाम्यहम् (→ते कथयाम्यहम्) -c) गा१ कारा का१ २ ब१ ३
दे१ ५ १ १० न१ वपा (→तत्ता) गा१ त्वया ब१ तया ब१ भवात्
(→तया) -d) दे१ ५ १ पते (→पते)

५२ दे१ ११ ७ ० -a) दे१ प्रयान (→प्रवत) दे१ ३
दे१ स्वातन्त्र्य (→स्वातन्त्र्यात्) -b) गा१ तदाशपत्, ब१ साममन्द,
दे१ समसतत् (?) दे१ तामाशपत् (→शाममयम्) दे१ ततस्ताम
शपत्तया -d) गा१ कारा का१ २ ०वेतता दे१ ४ १ ११ ०वेतने
(दे१ ११ ०नो) (→०वेतने)

५३ -a) दे१ प्रवत (→प्रवत) कारा वे (→हि) -b)
दे१ विवाह (→विवाहो) -c) ब१ विवाहविहिता, दे१ विवाहे रहिता
(→विवाहविहिता) दे१ नैव (→नव) -d) गा१ कारा का१
प्राप्स्यसि ब१ ३ ब१ ३ दे१ २ ते१ सत्यसि दे१ १० प्राप्स्यसि, दे१
तन्व्यासि (→सत्यसि) दे१ भवते (→भर्तृवः)

५४ -a) ब१ श्रुत (→च), दे१ चैव (→नैव) -b) दे१
यदि नो (→पतिना) गा१ ब१ दे१ ११ योगमिष्यसि (ब१ ०ति) दे१
योगमेष्य (→योगमेष्यसि) -c) गा१ कारा का१ ० य१ त, ब१ ३
ता दे१ जत् (→तु) -d) दे१ तु (त्व ?) पोवाह, दे१ भूपोत्वाह
(→ह्यपोवाह) दे१ सरस्वतीम् (→सरस्वती)

५५ स्तोत्रादन्तर दे१ ११ अधिकम् (→अन्तरा उवाच)

५५ -b) दे१ ११ न१ योजनाना (→योजनानि) दे१
चतुर्दश (→त्रयोदश)

५६ -a) ब१ दे१ ता (→वा) गा१ ११ निपिबु, का१

५६ सा सिच्यमाना सुतरा सिद्धिरेणाध्ययाम्भसा ॥ ५६
मृतकल्पा महाबाहो विवकर्मसुताऽभवत् ।
ता मृतमिति विज्ञाय जग्मुः सरयस्तवरान्विता ॥ ५७
काष्ठान्याहर्तुमपरा बद्धिमानेतुमाकुला ।
सा च तास्वपि सर्वास्तु गतास्तु वनमृचमम् ॥ ५८
सज्ञा लेभे सुचार्वङ्गी दिशश्चाप्यवलोकयत् ।
अपश्यन्ती नरपतिं तथा स्निग्ध सखीजनम् ॥ ५९
निपपात सरस्वत्याः पयसि स्फुरितेक्षणा ।
ता वेगात् काञ्चनाक्षी तु महानद्या नरेश्वर ॥ ६०

विशिष्ट + सिपुड् का२ दे१ शिपिड् (→तिपिड्) दे१ ४ ७ वे१
सर्वा (→सर्व) -b) दे१ प्लेय (→प्लेन) -c) कारा का२
दे१ सा सिच्यमाना ब२ सा सिच्यमाना दे१ ११ स (दे१ ११) सिच्य
माना (→सा सिच्यमाना) दे१ सुचिर (→सुचरा) -d) ब२
विशिराम्यया स्वया दे१ ४ वे१ विरिरेणाद्य गारिणा

५७ -a) दे१ ३ महोसाहो (दे१ ३ १५) दे१ १० मया (हा?)
बाहो वे१ ह्योसाहो (→महाबाहो) -c) ब२ दे१ ४ वे१ इव
(→इति) गा१ का२ नाया कार सनाय (→निनाय) -d)
दे१ सर्वा (→सर्व) दे१ धुपिका (→स्वपिका)

५८ -a) ब२ ३ दे१ ४ ७ वे१ गा (दे१ ४ ७) ह (दे१ ४ ७)
तु (दे१ ४ ७) मपरा काष्ठान् (दे१ ३ ४ काष्ठ दे१ ४ ७) दे१
काष्ठान्हातु मपरा दे१ ११ अकल्पमहाबद्ध -b) ब२ ३ अग्नि
मानेतुम् दे१ बद्धिमानेतुम् (→बद्धिमानेतुम्) दे१ तु चामरा +
तु माधुरा (→माधुरा) -c) दे१ तावपि (→तावपि) -d)
न चराम (→उत्तमम्)

५९ -a) गा१ का१ २ च दे न (→तु) दे१ १० त्वयी
(→भावङ्गा) दे१ १० संता च लेभे भावङ्गी -b) कारा विशिष्टा
पि नलोक्तयत् दे१ ३ वे१ दिशश्च (दे१ ३ १५) त्वतोन्वय च दे१ दिना
भानुवतोक्तयत् दे१ ११ दिवाप्राप्यवगोक्तयत् दे१ ७ दिशश्च नलो
नयत् (दे१ १५) न१ दिशश्चपरिलोक्तयत् -c) न१ न पश्यति +
अपश्यन्ती (→अपश्यन्ती) -d) दे१ निपपात (→तथा निपपात)

६० -a) दे१ निपपात न१ ॥ निपपात (→निपपात)
न१ ३ दे१ १० सरस्वत्या दे१ ३ ११ सरस्वत्या (दे१ ३ ११) (→सर
स्वत्या) -b) गा१ का२ पयस्य स्फुरितेक्षणा कारा का१ पयस्वाहु
(कारा स्फु) रितेक्षणा ब२ ३ पिपासा स्फुरितेक्षणा ब२ पिपात
स्फुरितेक्षणा दे१ ३ वयो (दे१ ५ ११) निस्फुरितेक्षणा (दे१ ५ ११)
दे१ पयसिस्फुरितेक्षणा दे१ पयसु ७ ७ वेणाया दे१ पयसि स्फुरिते

गोमत्या परिचिक्षेप तरङ्गकुटिले जले ।
तथाऽपि तस्यास्तद्गान्ध विदित्वाऽथ विशा पते ॥ ६१
महावने परिक्षिप्ता सिंहव्याघ्रमयाकुले ।
एव तस्या स्वतन्त्राया एषाऽवस्था धृता मया ॥ ६२
तस्माच्च दास्याम्यात्मान रक्षन्ती शीलमुत्तमम् ।
तस्यास्तद्वचन श्रुत्वा दण्ड शत्रुसमो बली ॥
विहस्य त्वरजा ग्राह स्वार्थमर्थक्षयकरम् ॥ ६३
दण्ड उवाच ॥
तस्या यदुचर वृच तपितुश्च कुशोदरि ।

बरे वे१ पयोनिचिद्विषणा -c) ब२ शमगाद (→तां वेपाद)
दे१ ४ ७ १० वे१ काञ्चनाक्षी दे१ कमताक्षी (→काञ्चनाक्षी) -d)
दे१ १० मरेचर दे१ नरेचर (→नरेचर)

६१ -a) दे१ गोम या (→गोमत्या) का१ दे१ ५ च प्रापि
क्षय दे१ वे१ च परि तर (→परिचिषय) -b) दे१ कुटिलजले
(→कुटिले जले) -c) गा१ का१ २ दे१ ५ १० वे१ तथापि ब२
तथा तु (→तथापि) ब२ ३ दे१ ११ न१ भाय (→भाय) -d)
कारा सा दे१ च दे१ ७ तु (→[म] य)

६२ -a) ब२ शिता (→शिता) -b) गा१ ब२ ३
दे१ ४ ७ ११ वे१ समाकुले (वे१ ११) दे१ ह्याकुले (→भयाकुले)
-c) दे१ (ब) तस्या (→तस्या) गा१ सुतश्राया ब२ स्वतन्त्राय
दे१ ३ वे१ स्वय तर (→स्वतन्त्राया) -d) ब१ यावत्स्या ब२ ३
एषा ४ स्या दे१ ३ वे१ या अवस्था दे१ ३ ७ स्या (→एषावस्था)
दे१ सया धृता (→धृता मया)

६३ -b) दे१ १ रक्षती दे१ रक्षत (→रक्षता) गा१
सुवम् (→शोभनम्) दे१ शासन (→उत्तमम्) -d) गा१ वक्
(→शक्) दे१ १० वली (→वली) -c) ब२ त्वज दे१ [अ]रक्ष
दे१ न१ त्वजरा (→वजरा) -f) दे१ कर (→करम्) गा१
कारा का१ २ तथा (कारा १५) स्वायत्तयङ्कुर ब२ स्वायत्तमान
यङ्कुर ब२ स्वायत्तयङ्कुर ब२ स्वायत्तयङ्कुर दे१ ३
त१ स्वायत्तयङ्कुर (दे१ ३ ११) दे१ स्वायत्तयङ्कुर ब२
स्वायत्तयङ्कुर

६४ -a) का२ तस्या (→तस्या) दे१ यदुत्तम दे१
तदुत्तर (→यदुत्तर) गा१ का२ दत्त ब१ दत्त + वृत्त (→वृत्त)
-b) दे१ १० न (→नर) दे१ पित्राभ (→पितृभ) दे१ ११
कुशोदरी (→कुशोदरी) दे१ तपितु मृग्य सुदरी (रि ?) -c)

न सोस्ति कश्चित् त्रिदशोऽसुरो वा
यश्चोऽथ मर्त्यो रजनीचरो वा ।
इदं हि दुरां मृगशावनेच्या
निर्माजयेद् यः स्वपराक्रमेण ॥ ८५ ॥

इत्येवमुक्त्वा स मुनिर्जगाम
द्रष्टुं विश्वं पुष्कारनाथमीड्यम् ।
नदीं पयोष्णीं मुनिवृन्दवन्धां
संचिन्तयन्नेव विशालनेत्राम् ॥ ८६ ॥

इति श्रीवामनपुराणे सप्तत्रिंशोऽध्यायः ॥३८॥

३८

दण्ड उवाच ।

चित्राङ्गदायास्तवरजे तत्र सत्या यथामुखम् ।
स्मरन्त्याः सुरयं वीरं महान् कालः समम्यगात् ॥ १ ॥

विश्वकर्माऽपि मुनिना श्रमो वानरतां गतः ।
न्यपतन्नेरुद्विखराद् मूषुष्टं विधिचोदितः ॥ २ ॥
वनं घोरं सुगुल्माढ्यं नदीं श्लाघकीनीमनु ।

वै. १५

८५. -a) दे१ ३ नमेस्ति, दे२ यस्मेस्ति, दे११ नमोस्ति, न१ न वास्ति (→न सोस्ति). -b) दे१.३.४ दे१ न१ यतो न, दे११ यतो न (→यतोऽथ); दे२ मर्त्या (→मर्त्यो). -c) दे१.११ इम (→इयं) शा१ शावनेच्या, दे२ शावनेच्या, न१ शावनेच्या (→शावनेच्या). -d) शा१ निम्माजयेद्, न१ निम्मुजयेत्, न३ दे१.२ निमाजयेद् (→निमाजयेद्); न२ कुं (→स्वं).

८६. -a) दे२ उता (→उत्ता). -b) न२ प्रभु, दे२ निम्नु (→विभु); न२ प (पु?)कर, दे२ पुण स (→पुष्कर-), न१ दे११ नापमाव (दे११ दा?), न२ ईशमाव, दे२ नाममीड्यम्, दे२ नायमीड्यम् (→नायमीड्यम्). -c) शा१ न१ दे१ २.३ दे१ मर्त्यो, न३ दे१ न१ मर्त्यो, दे२ मर्त्या, दे११ नदी- (→नदी); दे११ ययोष्णा (→ययोष्णी) -d) दे१ ११ न१ स चिन्तयन्नेव (→सचिन्तयन्नेव); शा१ नेवम्, दे२ नेत्रा (→नेत्राम्).

पुष्टिरु-शा१ कार. का१.२ दे२.१० इति श्री (कार. दे२ [श्री]) वामनपुराणे नैरवप्रादुर्भावे दण्डो (कार का२ ७८) पाषाणे, न१ दे२ ३ १.११ दे१ न१ इति श्री वामनपुराणे न२ ३ दे१ इति वामनपुराणे, दे२ इति वामने, दे२ यो वामनपुराणे. मुने. इति श्रीवामनपुराणे पुलस्त्यनारदसवाधे नैरवप्रादुर्भावे दण्डाष्टाव्याने अध्यायनाम-शा१ का१.२ न१-३ दे१ ५.१-११ दे१ न१ ०, कार. चित्राङ्गदासक्यो नाम, दे२ चित्राङ्गदासक्यो नाम अध्याय-संख्या-शा१ न३ दे२.३.०, कार. सप्ततितमोऽध्यायः, का१ ॥१३१॥, का२ अध्यायः ॥ १२ ॥, न१ २ दे२ षष्ठ्यतिमोऽध्यायः, दे१.१० ॥१३१॥, दे२ ॥१३१॥, दे१ चतुर्दश्याय, दे२ पञ्चविंश्याय, दे११ षष्ठ्याय ॥१३१॥, दे१ चतुर्विंश्याय, न१ षष्ठ्याय, मुने. त्रिषष्टितमोऽध्यायः.

३८

श्ला१ाः कार. का१ दे११ दण्ड उवाच, का२ ३९ दण्ड उवाच दे१.१ पुलस्त्य उ०, दे२ पुलस्त्य उवाच; दे२ धंड उ० दे२ दण्डक; दे१ पुलस्त्य, न१ दण्ड.

१. -a) दे२ चित्राङ्गदायाद् (→चित्राङ्गदायाद्); न१.२ सम (न२ त्व ?) रज (न२ ञ), दे२ त्वरज, न१ त्वजरे (→त्वरजे). -b) न२ दे२ ११ न१ [अ]सत्या (दे२ श्मे), दे१ सत्या, दे२ सत्य (→सत्या) -c) दे२ स्मारणा (→स्मारणा); दे२ मुरदे (→मुरदे). -d) शा१ न३ महाकाल, न१ महाकाल, दे१ महाकालो (→महाकाल); शा१ दे११ सवा (दे११ म) स्यायाद्, दे१ समत्याद् (→समम्ययाद्).

२. -a) शा१ कर्मणा (→कर्मणि) -c) दे२ शिखरां (→शिखराद्) -d) शा१ विशिचोदित, न२ निधि, +विदि-चोदित, दे२ विशिचो(पिचो)दित, दे२ १.१ १० विचिनीदित (→विचि-चोदित).

३ -a) कारा दे२ वने (→वन); कारा घोरे (→घोर). दे२ सुगुल्माय, दे२ सुवहृत (→सुगुल्माय) -b) शा१ नन्दी, दे११ नदी (→नदी), दे२.११ साव (दे२ त्व) किनी, दे१ शावकिनी (→शावकिनी); दे२.३ दे१ तत, दे१ [अ]नु, न१ प्रति (→[अ]नु); दे२ मानन्दो वासकीधनु -c) शा१ का१.२ शालेय, कारा. शालेय, न१ साधुरं, न२ दे१ २ ४.१० ११ दे१ स त्वेन, न३ सद्गुरु, दे२ न१ शा (न१ सा)लेय (दे२ त्व). दे२ सत्वे * (→शालेय); कारा. श्लेहे (→श्लेह); दे२ (कालोम्या)श्लेहे परमश्लेह -d) कारा.

६४ ३ शाल्वेय पर्वतश्रेष्ठ समावसति सुन्दरी ॥ ३
तत्रासतोऽस्य सुचिर फलमूलान्यथास्नत ।
कालोऽस्यगाढ वरारोहे बहुवर्षगणो वने ॥ ४
एकदा दैत्यशार्दूल कन्दराख्य सुता प्रियाम् ।
प्रतिगृह्य समभ्यामात् ख्याता दववतीमिति ॥ ५
ता च तद् वनमायान्तीं सम पित्रा वराननाम् ।
ददर्श वानरश्रेष्ठ प्रजग्राह बलात् करे ॥ ६
ततो गृहीता कपिना स दैत्य स्वसुता शुभे ।
कन्दरो वीक्ष्य सकृद् खङ्गमुद्यम्य चाद्रवत् ॥ ७
तमापतन्त दैत्येन्द्र दृष्ट्वा शाखाभृगो बली ।

तथैव सह चार्वाङ्गया हिमाचलमुपागत ॥ ८
ददर्श च महादव श्रीकण्ठ यमुनातटे ।
तस्याविद्रे गहनमाश्रम ऋषिर्वर्जितम् ॥ ९
तस्मिन् महाश्रमे पुण्ये स्थाप्य दववतीं कपि ।
न्यमञ्जत स कालिन्ध्या पश्यतो दानवस्य हि ॥ १०
सोऽजानत् ता मृता पुनो सम शाखाभृगेण हि ।
जगाम च महातेजा पाताल निलय निजम् ॥ ११
स चापि वानरो दव्या कालिन्ध्या वेगतो हत ।
नीत शिवीति विख्यात दश श्रुमज्जाश्रुतम् ॥ १२
तत्सतीर्त्वाऽथ वेगेन स कपि पर्वत प्रति ।

ब१ ३ दे३ ३ ५ ११ षसत (→वसति)

४ दे० ४३-४८ ० -१) गा१ ब३ दे३ सुचिर (→सुचिर)

ब१ ३ तत्रासतोऽस्य सुचिर, दे३ ३ ते३ वसतोऽस्य तत्र (दे३ ६६)

सुचिर दे३ तत्रासतो व सुचि -b) छा१ ष्ववास्वित वार

कालस्य तु का३ णिनस्तत न१ ष्ववास्वित (→व्यवास्वित)

-०) ब२ दे३ ३-११ दे३ न१ [प्र]म्य (दे३ ३) म्यागात् दे३ ७

[प्र]म्यागात् (→[प्र]म्यागात्) ब१ दुरारोहे (→वरारोहे) -d)

दे३ म्यागात् (→गयो)

५ दे० ० [४ ४ वा वि] b) का खखलया ब१ ३

कन्दरास ब३ कुकरास (→कन्दरास्य) गा१ सुता (→सुता) का१

प्रियम् + प्रियम् (→प्रियम्) -०) दे३ प्रगृह्य च (→प्रतिगृह्य)

छा१ समाम्भ्यागात्, दे३ समाम्भ्यागात् (→समाम्भ्यागात्) दे३ ३ ते

प्रगृह्यसमगा (दे३ गा३) क्पाता -d) कार गृहीतपाशवत् + देववती

ब१ वेदवती, दे३ वेदवती (→देववती) ब१ ३ अपि ब२ इय दे३ ३

यिवि (→हति), दे३ ४ ते३ वर देवव (दे३ १९ ?) तीं दिवि

६ -a) दे३ ३ ते३ सा (→सा), ब१ २ दे३ ४ १० आयात

(दे३ १०) (→आयाती) दे३ ३ सा च तद्वन याता दे३ सा तद्वन

मुनायाता दे३ ता तावद्वनमायाती, ते सा च चन्द्रनवाता b)

दे३ ४ ११ वरपाना (दे३ १० ना) (→वरपानाम्) दे३ सपिना

वरपानाम् ते समाविता वराङ्गना -०) छा१ दे३ ११ वानर

दे३ वा नर. (→वानर) -d) दे३ [प्र]बला करे ते३ करेबली

(→बलाकरे)

७ -a) दे३ ३ १० ते३ गृहीता (→गृहीता) ब१ ३ दे३ ४ ७ १०

ते३ न१ बलिना (→बलिना) -b) छा१ वार वा + दे३ बलिना

(कार ना) ब३ दे३ ४ ७ ते३ बलिना दे३ कपिना दे३ कपिना

दे३ स्वसिता न१ स्वसुता (→स्व दय) छा१ सुसुता ब२ सुसुता

दे३ ३ ५ ते३ स्वसुता दे३ न१ कपिना (→स्वसुता) ब१ वने ब३

दे३ मुने दे३ शुभ दे३ करे (→शुभे) -०) गा१ संकुटा न१

सुसुता (→सकृद) -d) दे३ [अ]वतीत् (→[अ]वत्)

८ -a) दे३ ३ पतन्त तदा दत्य -०) गा१ का३ ब१ ३

दे३ २ ४ ३ १० ते३ न१ वरैव ब० तथापि दे३ वरैव (→तत्रव) -०)

व चावङ्गो (→चावङ्गपा) -d) छा१ कारा का३ २ दे३ ५ १०

षमत् (→षत्)

९ -a) दे३ ३ ते३ णिष्य (→देव) -b) न१ श्रीकण्ठ

पूलपाणिनम् -०) दे३ ७ वरपापि (→तस्या वि) ब३ सवन दे३

गहने (→गहन) दे३ तस्माद्भिरुपगमत्, न१ यमुनायास्तटे रम्ये

-d) दे३ स्वाश्रम (→आश्रम), दे३ मुनि (→कृदि)

१० -a) छा१ आश्रम (→आश्रमे) -b) दे३ पति

(→कपि) -०) छा१ निष्य (→न्यब) दे३ ३ कालिनी (→कालि

ना) -d) छा१ कार छा१ ० दे३ १० कन्दरस्य ब३ वानरस्य

(→दानवस्य)

११ -a) दे३ सा (→स) दे३ ३ ५ १० ते३ [अ]वागत

(→[प्र]वावत्ता) दे३ सा न्यमजत मे पुत्री -b) छा१ दे३ सम

(→सर्ग) दे३ तु (→दि) -०) ब२ ३ दे३ २ ७ जगानाव (→जगाम

व) -d) दे३ नित्ये (→नित्यस्य) दे३ स्वक (→निजम्)

१२ -a) दे३ १ आचरो न१ दानवो (→आचरो) छा१ दे३

न१ देव्या (→देव्या) -b) दे३ १ वैशिनी (→वैशतो) का१ बहुद्

दे३ ४ १० ते३ गृह दे३ हत न१ [उ]द्वत् (→हृत्) दे३ कालिन्य

प्रिमतोद्वत् -०) ना वार का३ २ दे३ १ १० ११ ते३ न१ शिवेति

दे३ शिव (र) हि दे३ १ वनोति दे३ शुभेति (→शिवेति) दे३ १०

न्यास्यात् (→विद्यात्) -d) छा१ का३ २ दे३ १ १० दे३ (छा१

दृग् (?) स्कोत् (छा१ का३ २ ण) जनाश्रितम् (दे३ १) वृत्तम् कार

दे३ श्रेष्ठ जनाश्रुम्, दे३ दे३ शुभजलवृत्तम्

१३ -a) का खलतीर्त्वा दे३ ३ ततो नीतोय दे३ ततोय

गन्तुकामो महातेजा यत्र न्यस्ता गुलोचना ॥ १३
 अयापयन्त् समायान्तमञ्जनं शुद्धकोचमम् ।
 नन्दयन्त्या समं पुञ्ज्या गता निगमिषुः कपिः ॥ १४
 तां दृष्ट्वाऽन्यत श्रीमान् सेय देववती ध्रुवम् ।
 तन्मे दृष्ट्वा भ्रमो जातो जलमञ्जनसंभवः ॥ १५
 इति संचिन्तयन्नेर समाद्रवत सुन्दरीम् ।
 सा तद् भयाच न्यपतन्नदीं चैव हिरण्यतोम् ॥ १६
 शुद्धको वीक्ष्य तनया पतितामापगाजले ।
 दुःखयोरुममात्रान्तो जगामञ्जनपर्वतम् ॥ १७
 तत्रासौ तप आस्थाय भौनत्रतपरः शुचिः ।

समास्ते वै महातेजाः सवत्सरगणान् बहून् ॥ १८
 नन्दयन्त्यपि वेगेन हिरण्यत्याऽपवाहिता ।
 नीता देशं महापुण्यं कोशलं साधुभिर्घृतम् ॥ १९
 गच्छन्ती सा च रदती ददृशे वटपादपम् ।
 प्ररोहप्रावृत्ततुं जटाधरमिवेश्वरम् ॥ २०
 त दृष्ट्वा विपुलच्छायं मिश्रश्राम वरानना ।
 उपनिष्टा शिलापट्टे ततो वाचं प्रमुश्रवे ॥ २१
 न सोऽस्ति पुरुषः कश्चिद् यस्तद्भूयात् तपोधनम् ।
 यथा सवनयस्तुभ्यमुद्दृश्यते वटपादपे ॥ २२
 सा श्रुत्वा तां तदा वार्णी विस्पष्टाश्चरन्त्युताम् ।

वे १४ २

गीतो, दे० ततो निष्कम्प, दे० ११ ततस्तोत्थात्, वे० ततो नीतोय,
 न० ततो निष्काम (→ततस्तोत्थाय) -b) दे० वति पर्वत,
 दे० वृत्ति पर्वत, मुखे कपिलवन (→वृत्ति पर्वत) -c)
 दे० ४ वे० स्मरिता गन्तुकामो, दे० ११ समापन्न गन्तुकामो, -d)
 दे० ७ गुणोचन (→गुलोचना)

१४ -a) गा० पातुम् (→पाठम्) -b) गा० धर्जन
 (→अञ्जन) दे० गीतमम् (→गीतममे) -c) गा० दे० ५
 समन्या, बारा बा० २ दे० मयन्या, ब० निदयन्या, ब० मद-
 यन्या, दे० नयन्या, दे० मयन्या (→नन्दयन्त्या) -d) दे०
 गवा (गा?), दे० न० गवा (न० गा) दे० ११ ततो (→गत्या);
 गा० निप, ब० ३ दे० ४ ७ १०-११ मिषु (→मिषु), दे० ४ वति
 (→वृत्ति)

१५ -a) गा० मम तु, दे० मयते दे० ११ [अ]वनत
 (→[अ]मयत) -b) गा० वीय(?), ब० शोय, दे० वेष (→वेष)
 दे० ११ वृषद् (→वृषद्) -c) दे० कृषा (→कृषा)

१६ -a) दे० एव (→इति); ब० सचिन्तयन्नेव (?),
 दे० सचिन्तयन्नेव, दे० ११ सचिन्तयन्नेव, दे० सचिन्तयन्नेव
 (→सचिन्तयन्नेव) -b) गा० बारा बा० समुद्रवत्, ब० समावृत्त (?)
 दे० समावृत्ति (→समावृत्ति) मुखे सु-रि (→सु-रोम्) -c)
 दे० ७ स (→सा) दे० भयार्ता दे० ११ भयार्ता (→भयार्ता) -d)
 ब० दे० न० मनु, ब० दे० ३ ४ वे० सङ्घि दे० चापि दे० १ च त
 (→चैव) गा० कारा का० २ ३ हिरण्य (गा० ब० ३) या
 दे० १० हिरण्यतो (→हिरण्यतो) ब० नदीमन्त्रि बलिनी

१७ -a) दे० ७ ततो तनयाम् (→तनयां पतिताम्)
 -c) दे० दुष्य (?) (दुष्य) दे० १० सप्तपुत्रो न० भयान्तो
 (→सप्तपुत्रो)

१८ -a) ब० ३ दे० ११ ततोऽसौ (→तत्रासौ) -b) ब० ३

दे० ४ ७ वे० १४ (→१४) -c) दे० समास्ते (→समास्ते) -d)
 ब० सवत्सरान् (→सवत्सरगणान्)

१९ -a) गा० बा० का० ३ मयन्यापि, दे० मयन्यापि,
 दे० मयन्यापि, दे० १० मयन्यापि (→मयन्यापि) -b) गा०
 हिरण्यत्या यपाहिता, ब० ३ हिरण्यत्या (ब० ३) यपाहिता (ब०
 ३) न० हिरण्यवत्यपवाहिता -c) दे० ४ वे० तपो, दे० साधु
 (→साधु) -d) गा० का० २ कं तत, बारा ब० ३ दे० ४ ९ कोशलं, ब०
 कोशलं, दे० वीतलं (वे० १) (→वीतलं); दे० स्वाधुमि (→
 साधुमि), वे० वृत्त (→वृत्त)

२० -a) ब० गच्छती साच, दे० गच्छती साच, दे०
 गच्छती साच, दे० सा गच्छती वा, दे० सा गच्छती तु (→गच्छती
 सा वा) -b) दे० न० वटा (→वृत्ते); दे० पट्ट (→पट्ट) -c)
 ब० दे० ३ ९ वे० ११ प्रा (बा० पु) रोह (→प्ररोह) ब० २ प्रावृत्ततु, ब०
 व्यापत, तनु, वे० प्रावृत्ततु (→प्रावृत्त तनु) -d) ब० २ तार
 (→धर)

२१ -a) गा० बा० ३ वे० विपुलच्छायं, बा० विपुल छां,
 ब० विपुलच्छाया, दे० विपुल चायं (→विपुलच्छाया) -b) बारा
 बाराङ्गना (→वरानना) -c) दे० उपनिष्टा (→उपनिष्टा) बा०
 ब० ३, दे० ११ ९ दे० ३, न० पुष्ट वे० ११ वे० (→पुष्ट) -d) ब० ३
 ततोऽसौ, दे० ततोऽसौ, दे० ११ ततो वाच्य (→ततो वाच)

२२ दे० ७ वे० ३० -c) ब० ३ सरेष्टि, ब० सरेष्टि
 (→सरेष्टि) दे० ७ न सो (दे० ३) सरेष्टि ब० ३ पुष्ट -b) न०
 यतो (→यस्त) न० भूयात् (→भूयात्) -c) दे० यद (→यथा)
 कारा का० ३ दे० ३ भुवनय (→सवनय) दे० यस्तु, दे० स्तम्, वे०
 यस्तु (→युष्म) दे० भवा सा तनयो यस्तु, -d) का० उदर (?)
 दे० उदयो (→उदयो)

२३ -a) दे० ततो (→तत्रा) दे० वार्णी, दे० वाच (→वार्णी)
 -b) गा० विस्पष्टा, दे० विस्पष्टा, दे० विस्पष्टा (→विस्पष्टा)

२४ २३ तिर्यगूर्ध्वमधश्चैव सभन्तादवलोकयन् ॥ २३
ददरो वृक्षशिखरे शिशुं पञ्चाब्दिकं स्थितम् ।
पिङ्गलभिर्जटाभिस्तु उद्भङ्गं यत्नतः शुभे ॥ २४
विभ्रुवन्त दृष्ट्वैव नन्दयन्ती सुदुःखिता ।
प्राह केनासि पदस्त्वं पापिना वद बालक ॥ २५
स तामाह महाभागे बहोऽस्मि कपिना वटे ।
जटास्त्वेवं सुदुष्टेन जीयामि तपसो बलात् ॥ २६
पुरोन्मत्तपुरेत्येव तत्र देवो महेश्वरः ।
तत्रास्ति तपसो राशिः पिता मम क्रतुश्च जः ॥ २७
तस्यास्मि जपमानस्य महायोगं महात्मनः ।

जातोऽलिवृन्दसंयुक्तः सर्वशास्त्रविशारदः ॥ २८
ततो मामब्रवीत् तातो नाम कृत्वा शुभानने ।
जानालीति परिखाय तच्छृणुष्व शुभानने ॥ २९
पञ्चवर्षसहस्राणि बाल एव भविष्यसि ।
दशवर्षसहस्राणि कुमारत्वे चरिष्यसि ॥ ३०
विंशतिं यौवनस्थाया वीर्येण द्विगुणं ततः ।
पञ्चवर्षशतान् बालो मोक्षयसे धन्यन दृढम् ॥ ३१
दशवर्षशतान्येव कौमारे कायपीडनम् ।
यौवने परमान् भोगान् द्विसहस्रसमास्तथा ॥ ३२
चत्वारिंशच्छतान्येव वार्धके ह्येष्टमृतम् ।

-८] कारा ब१ ३ दे१ ४ ९ न१ °लोचयत्, दे२ ३ दे१ °लोचयत्
(→°लोचयत्)

२४ दे१ २४०-२६० ० -३) दे१ दे१ ददय (→दददे)
-b) कारा पाचान्विक, ब१ ३ दे१ पञ्चाब्दिक, दे१ पञ्चाब्दिक (→
पञ्चाब्दिक), शा१ स्थिरम्, दे१ रजुत् (→स्थितम्) -०) दे३ ४ ११
त (→तु) -८] दे१ पञ्चा (→पदबद्ध)

२५ दे१ ० (इ २४ पा वि) -३) दे२ ४ हि सुभत्, दे१
बाहुवन्त (→विभ्रुवन्त) -b) शा१ कारा दे१ १ नन्दयन्ती, का१ २
दे१० वमयन्ती (→नन्दयन्ती) -०) शा१ न१ केनासि (→केनासि),
ब१ बद्धत्, दे१ वधत्त् (→बद्धत्त्) -८] ब१ पापिन (→पापिना)
का२ बालक, दे१० पोतक (→बालक)

२६ दे१ ० (इ २४ पा वि) -b) ब१ दे२ बहोवि
(→बहोस्मि) -०) शा१ जटास्त्वेव, ब१ दे२ ३ ७ न१ जटास्त्वेव ब१
जटाश्रय (→जटास्त्वेव), दे१ तु (→तु) ब१ जटामारेण गाढम्

२७ -३) ब१ २ पुरोन्मत्तपुरो मन्, ब१ पुरोन्मत्तापुरेत्येव, दे१ ४
पुरे मनु पुरे ६ (दे१ °ले) व दे२ ३ दे१ पुरामनुपुरे चैव दे१ पुर
मनुपुरेत्येव दे१ पुरामनुपुरेत्येव, दे११ पुरामनुपुरे एव, न१ पुरे मर
पुरेत्येव -b) दे१ मन् (→मन्) कारा वृषण्व, दे१ ११
महेश्वर (दे१ °र) (→महेश्वर) -०) म१ ३ तत्रासो दे१ ४ ११
ते१ सन्निधि (→तत्रासि) दे१ ७ यो (→रक्षयो)

२८ -३) ब१ तस्य (→तस्या) शा१ कारा ब१ १ २ दे
४ ५ ७ १० तन्व° ब१ ३ तन्व° (→तन्व°) b) शा१ कारा का१ ०
दे१ ५ ७ १० °भोगान्, ब१ °वेगो (→°भोगे) -०) कारा
जातोन्मत्, ब१ जाताति, दे१ ततोर्निधि (→जातोर्निधि) ब१ २ °संकथ
(→°संयुक्त), न१ जाबालि बद्धसंयुक्त

२९ -३) ब१ ब्रुवन्, दे१ ब्रवीत् (→ब्रवीत्) -b)
का१ दे१ १ म कृत्वा, का२ व० ३ दे१ ३ ११ नमस्तस्य (ब१ दे१ °त्वा),
ब१ वात दृष्टा दे२ ४ व कृत्वा, दे२ नाम कृत्वा (?) (→नाम कृत्वा)
-०) दे१ ३ जयोसीति, दे१ जयोसीति (→जाबालीति) दे१ ४ दे१
परिखाय, दे१ परिक्षा (→परिखाय) -८] ब१ ३ दे१ न१ बयानने,
दे१ बुधिमिते (→शुभानने)

३० दे१ ११ ३० ०-३१८ ० (इ स) -३) शा१
कारा दय° (→पञ्च°) -b) ब१ २ चरिष्यसि (→
भविष्यसि) शा१ कारा कुमारत्वे (शा१ °त्वे) चरिष्यसि -०)
शा१ कारा पञ्च (→दश) -८] शा१ न१ भविष्यसि, दे१ २ ४
ते१ चरिष्यसि (→चरिष्यसि), शा१ कारा बाल एव भविष्यसि
(शा१ °सि)

३१ दे१ ११ ० (इ ३० पा वि) -३) कारा का१
दे१ ३ ५ ७ न१ विगति (→विपाति), दे१ ३ दे१ विनयव्यापरे, ब१ २
यौवनस्थस्य (→यौवनस्थाया) -b) ब१ ३ दे१ ५ ७ १० ते१ स्था
(दे१ ३ दे१ स्था) विंश (→वीर्येण) -०) शा१ कारा का१ २ ब१ २
दे१ शत बालो, दे१ नताबाले (→शताद् बालो) -८] ब१ २
ते१ मोक्षयते (→मोक्षयसे) कारा दृढ वन्धनम्, न१ वन्धनं शुभ
(→वन्धनं दृढम्)

३२ दे१ २२०-२३८ ० -३) कारा पञ्च° (→दश°)
-b) ब१ ० दे१ ३ ११ ते१ कुमार (ब१ °र) (→कौमारे) का१ दे१ ११
°पीडनम् (→°पीडनम्) -०) दे१ यौवनेपुत्रान् भोगान्, दे१
यौवने परमे भोगा -८] ब१ दे१ न१ द्विसहस्र (→द्विसहस्र)
शा१ समस्तया ते१ समास्तया (→समास्तया)

३३ दे१ ११ ० (इ ३२ पा वि) -b) ब१ २ दे१ ४ ७ ७

इय नरेन्द्रमहिषी भविष्यति न संशयः ॥ ४२
तद्वाक्यसमकालं च व्यनदद् देवदुन्दुभिः ।
शिवा चाश्विनियोषा ततो भूयोऽब्रवीन्मुनिः ॥ ४३
न संदेहो नरपतेर्महाराज्ञी भविष्यति ।
महान्तं संशयं घोरं कन्याभावे गमिष्यसि ॥
ततो जगाम स ऋषिरेवमुक्त्वा वचोऽद्भुतम् ॥ ४४
पिता मामपि चादाय समागन्तुमैच्छत ।
तीर्थे ततो हिरण्यव्याखीरात् कपिरयोत्पतत् ॥ ४५
तद् भयाच्च मया ह्यात्मा क्षिप्तः सागरगाजले ।

तयाऽस्मि देशमानीता इम मानुषवर्जितम् ॥ ४६
श्रुत्वा जात्रालिरथ तद् वचनं वै तयोदितम् ।
ग्राह सुन्दरि गच्छस्व श्रीकण्ठं यमुनातटे ॥ ४७
तत्रागच्छति मध्याह्ने मत्पिता शर्वमर्षितुम् ।
तस्मै निवेदयात्मानं तत्र श्रेयोऽघिलप्यसे ॥ ४८
ततस्तु त्वरिता काले नन्दयन्ती तपोनिधिम् ।
परित्राणार्थमगमद्विमात्रेऽयमुना नदीम् ॥ ४९
सात्वदीयेण कालेन कन्दमूलफलाशना ।
संप्राप्ता शकरस्थानं यत्रागच्छति तापसः ॥ ५०

दे१ २ ४ ७ ११ दे१ ५ (→हि) -०) दे१ ११ गदे३ (→नरेन्द्र)
४३ -०) दे१० पु (→च) -०) का१ ३ दे१ १० व्यनदद्
(का१ ३ दे१ ९) स दुन्दुभिः, व१ ३ दे१ ४ व्यनदन्तेवदुन्दुभिः,
दे१ १ ११ मनस्य देवदुन्दुभिः, दे१ १५ वाच तत् दुन्दुभिः, दे१ ननाद
देवदुन्दुभिः -०) गा१ का० व३ दे१ शिवाया (दे१ ५) शिवं,
का१ ३ दे१ ५ पिता व शिवं, दे१ शिवाया शिवं, दे१ ३ दे१ शिवा
आश्विनं, दे१ मुनिरा शिवं, व१ शिवाया शिवं (→पिता आश्विनं)
गा१ ३ दे१ ९ दे१ १० निषोषा (→निषोषा) -०) दे१ ततो (→ततो)
दे१ [अ] वचद् (→[अ] वचो)

४४ दे१० ० दे१ ० न१ ० (→०) दे१ ३ नरपति
(→नरपते) -०) गा१ महाराज, दे१ १० महाराजा (→महाराजी)
दे१ १० भविष्यति (→भविष्यति) दे१ महान्त (→महान्त) गा१
का१ का१ २ महार भय घोर -०) व१ ३ तस्यां (→कन्या)
का१ व१ ३ दे१ गमिष्यति, व३ भविष्यति दे१ भविष्यति, दे१ ३ ४ ७ ११
दे१ न१ अवेच्छति (दे१ १० ०) (→गमिष्यति) -०) का१ स
मुनिः दे१ ३ दे१ सप्तपि, दे१ ३ अथ (→स अथ) -०) दे१ उत्तरा
(→वत्सा); का१ का१ ३ दे१ ५ १० [अ] दुग्ध, दे१ १
[अ] वचद् (→[अ] वचो), दे१ वर्ममुखा वचोऽब्रवीत्

४५ -०) दे१ ३ दे१ ११ मयापि (→मयापि) -०) व१ गया
(→हमा) व१ ३ दे१ अवेच्छति, व३ दे१ ३ ११ अवेच्छति,
दे१ तमवेच्छद् दे१ अवेच्छति (→अवेच्छति) -०) गा१
दे१ तोषं न१ तद् (?) (→तोषं) का१ पुष्प, दे१ तन, दे१ तोष
(→ततो), गा१ का१ २ हिरण्यव्या, व१ ३ हिरण्य (व३ १५)
न्या, व३ हिरण्यया, दे१ शरत्तया (→हिरण्यतया) -०) दे१
तीर्थाद, + तोषत्, दे१ शंभत् (→शंभत्), व३ दे१ ३ ४ ७ ११
दे१ [अ] (दे१ ३) या पतत् (→[अ] योत्पतत्)

४६ -०) दे१ शिरा, दे१ ११ शित (→शित); व३ सा

चारजा, व१ दे१ सागरजा, दे१ त्यागरजा (→त्यागरजा) गा१
शित नदीजले -०) गा१ तपासि, का१ तपासि, + तपासि,
व१ ३ दे१ ७ तपासिन्, दे१ तपासिन् (→तपासिन्) -०) गा१
का१ व० दे१ १० इव, दे१ इव (व ?) दे१ विवन्, (→इव)

४७ शुकानतर अधिकम्—दे१ ४ दण्ड उ दे१ ३ दण्डक
उवाच दे१ १० मुदे दण्ड उवाच

४७ -०) दे१ ० आपारि (→आमारि) -०) का१ ३
तयोदितम्, दे१ ११ तयोदितम् (→तयोदितम्) -०) दे१ पच्छत्
(→पच्छत्) -०) दे१ ३ तले (→तले)

४८ -०) का० गच्छति दे१ [आ] गच्छतु (→[आ]
गच्छति) दे१ ४ दे१ निरव वै (→मध्याह्ने) -०) दे१ पिता मे
(→मत्पिता) दे१ १० पित्र (→शर्व) -०) गा१ का१ का१ २ तस्मिन्
(→तस्मै) व१ ३ निवेदयायुद्, दे१ ५ ७ १० ११ निवेदयायु ल, दे१
निर्वाणायु ल न१ निवेदयत् ल (→निवेदयात्मान) -०) का१
व१ ३ दे१ ४ ९ ११ तत दे१ तत (→तत्र) व१ ३ दे१ ४ ९ ११ दे१
[अ] घिलप्यसे (दे१ ३ दे१ १० ११) (→[अ] घिलप्यसे)
(दे१ ३) दे१ [अ] निपत्स्यसि (→[अ] घिलप्यसे)

४९ -०) का१ सा स्वरिता व१ तु दुरिता, न१ तद्
प्रतिता (→तु स्वरिता), व१ तेन, व३ दे१ ३ दे१ ३ दाले, दे१ ७ ११
न१ वाता (→काले) -०) गा१ का१ का१ २ दे१ ३ मयस्ती, दे१
नयस्ती, दे१ १० मयस्ती (→नन्दयन्ती) दे१ तपोनिधि (→तपोनि
धिम्) -०) व१ विषाण, दे१ ४ ७ १० दे१ हिमाद्रौ (→हिमात्रे)
दे१ ११ यमुना (→यमुना)

५० -०) का० व० ३ न१ दोषेण (→[अ] दोषेण)
-०) गा१ व१ ० व१ ३ दे१ ११ न१ कलापिनी (व० न१, दे१ १० ११),
दे१ ७ कलापना (दे१ ९) (→कलापना) -०) दे१ साङ्कर
(→शकर) -०) व१ ३ अथ (→यत्र) गा१ ११ दे१ ११
गच्छति, व१ [अ] गच्छतु, व३ [आ] दच्छतु (→[आ] गच्छति)

ततः सा देवदेवेशं श्रीकण्ठं लोकवन्दितम् ।
 प्रतिवन्द्य ततोऽपश्यदक्षरांस्तान्महासुते ॥ ५१
 तेषामर्थं हि विज्ञाय सा तदा चारुहासिनी ।
 तज्जगत्सुदितं श्लोकमलिखच्चान्यमात्मनः ॥ ५२
 मुद्रलेनामि गदिता राजपत्नी भविष्यति ।
 सा चावस्थामिमां प्राप्ता कश्चिन्मां प्रातुमीधरः ॥ ५३
 इत्युच्छ्वस्य शिलापट्टे गता स्नातुं यमस्वसाम् ।
 ददृशे चाथमवरं मत्तकोकिलनादितम् ॥ ५४
 ततोऽमन्यत सार्वर्षिर्नूनं तिष्ठति सधमः ।

५१ -a) व। दे। स (-सा) दे० देव त (-देवत)
 -b) वै। शङ्कर (-श्रीकण्ठ), घा। पूजित (-पूजितम्) -c)
 दे० स्वदास (?) , दे० वै। पद्माद (-[अ]पश्य) -d) वै। ३ १ १
 वै। न। [अ]नयति (-[अ]नयताम्) , वार। का१ ३ मरानुते,
 व३ मरानुते, दे० ३० मते (-मरानुते)
 ५२. -b) व। त (-सा), व३ हासिनी (-हासिनी)
 -c) व। ता? दुहा? रामुत ३०, व३ त राजाभ्युदित श्लोक, व३
 त यामाभ्युदित श्लोक, वै। ३ वै। यामाभ्युदित श्लोक, वै। जाया
 विनोदित श्लोक, वै३ जायानिर्दिष्ट श्लोक, दे० त जायाभ्युदित
 श्लोक, वै। तत्पराया दिवं श्लोक, वै३ जायानिर्दिष्ट श्लोक, वै।
 तत्परायं नष्ट ३० व. -d) वै। भगवत् (-भगवत्), व३ श्लोक,
 वै। त्वाय, वै। वाय, वै। वी त, दे० न। साम्य वै। साम्य
 (-चाय)

५३ -a) वै३ मुद्रगतेन (-मुद्रगतेन), दे० न। सन्धि
 (-गदिता) -b) घा। वाय व३ वै३ १ १ न। भविष्यति, वै३
 भविष्यति, -भविष्यति (-भविष्यति) -c) वै। ३ व, वै। सव
 (-सा व) घा। प्राप्या, वै। प्रा ०, न। प्राता (-प्राता) -d)
 घा। वै३ ३ १ १ मा (-मा)

५४ व३ d. -a) घा। व३ न। शिलापट्टे, वै३ शिला-
 पट्टे, वै३ शिलापट्टे (-शिलापट्ट) -b) वै। स्नातु (?) (-स्नातु),
 घा। यमसुसाम्, व३ वै। ३ १ वै। न। यमसुसाम् (वै। यम), वै३
 यमसुसाम् (-यमसुसाम्) -c) वै। ददर्श (-ददृशे), घा।
 त्वायमवर व३ चाथमवर वै३ चाथम रम्य (-चाथमवर)
 वै३ ददर्श चात (य?) मयद

५५ व३ ५५a-५५b -a) घा। ततोमन्यत सौत्रादि,
 वार। सत्यमन्य सौत्रादि, व३ ततोमन्यत सौत्रादि, व३ ततो
 मन्यत सार्वर्षि, वै। १० वै। म (वै३ १० व) यो मन्यत सौत्रादि, वै३
 यतो मन्यत सार्वर्षि, वै३ यतो मन्त्रसमापृष्टि, वै३ ततोमन्यतसार्वर्षि,

इत्येवं चिन्तयन्ती सा संप्रविष्टा महाधमम् ॥ ५५
 ततो ददर्श देवामां स्तितां देववतीं शुभाम् ।
 संशुष्कस्यां चलन्नेत्रां परिम्लानामिवाञ्जिनीम् ॥ ५६
 मा चापवन्तीं ददृशे यक्षजां दैत्यनन्दिनी ।
 केयमित्येव संचिन्त्य समुत्थाय स्तितामवत् ॥ ५७
 ततोऽन्योन्यं समालिङ्ग्य गाढं गाढं हृहचया ।
 पप्रच्छतुस्तयान्योऽन्यं कथयामासतुस्तदा ॥ ५८
 ते परिज्ञाततत्त्वार्थे अन्योन्यं ललनोत्तमे ।
 समासीने कथाभिस्ते नानारूपाभिरादरात् ॥ ५९

व. ५५.

वै३ ततोमन्यत सौत्रादि, वै३ ततोमन्यत सौत्रादि, वै३ ततोमन्यत
 सार्वर्षि -b) वै३ तिष्ठति (-तिष्ठति), व३ सत्त्वर्षि (-सत्त्वर्षि),
 घा। व३ तिष्ठ पट्ट सम -c) घा। चिन्तयन्ती (-चिन्तयन्ती)
 ५६ व३ ५६b 'स्तिता' इत्यादि ५६a 'देवता' इत्यादि
 यावदास्ति व३ ab. -d) घा। ५६a पा वि -a) घा। का३
 वै। ३ ५ १ १ वै। देवता, वार। सा देवता, व३ वै। ता, व३ देवता,
 वै३ देवता, वै३ वाय व३ वै। देवता (-देवता) -b) घा। वै३ स्तिता
 (-स्तिता) वै। ३ १ १ वै। ता, वै३ पुने (-पुने) -c) व३ ३
 वै। ३ १ वै। मुद्रगतेन वत्ते (व३ ३ १ वै) वा तु (वै। १ वै), वै३
 मुद्रगतेन वत्ते वेत्ते, वै३ मुद्रगतेन वत्ते वेत्ते व -d) वार। का।
 व३ ३ वै३ ३ १ १ न। मन्त्रा, वै। मन्त्रा (-मन्त्रा), व३ वै३ ३
 वै। न। इवाञ्जि (वै। १ वै, न। १ वै) नीम् (-इवाञ्जिनीम्)

५७ व३ ० (व३ ५६a पा वि) -a) घा। का३ व३
 वै। ३ १ १ १ १ न। [या] पत्नी (-[या] पत्नी) -b) घा।
 वार। का३ ३ व३ वै३ १ न। वै। यक्षजा, वै३ यक्षिणी (-यक्षजा),
 वै३ नन्दिन्यमन्यत मन्त्रिनीम् (-मन्त्रिनी) -c) वै३ इत्येव
 (-इत्येव) वै३ ३ १ सात्त्विक (-सात्त्विक) -d) घा। वै३ ३
 स्तिता वै३ ३ [अ]स्तिता (वै३ ३ वै) (-स्तिता)

५८ व३ ० (व३ ५६a पा वि), व३ ५६b वारत् ५६b
 यावदास्ति -a) व३ ३ वै३ ३ १ १ न। समातिष्ठ (-समा-
 तिष्ठ) -b) व३ गाढाद् गाढ (-गाढ गाढ), वै३ १ तत्त्वा
 (-तत्त्वा) -c) व३ पप्रच्छतुस्तया व३ वै३ ३ १ १ १ वै। पप्र-
 च्छतदा व३ यत्पप्रच्छतदा (वै३ पप्रच्छतुस्तया, (-पप्रच्छतुस्त-
 या) -d) व३ ३ वै३ ३ १ १ १ १ वै। ता तत (-तदा)

५९ व३ ० (व३ ५६a पा वि), व३ ५६b वारत् ५६b
 यावदास्ति -a) व३ ३ वै३ ३ १ १ न। समातिष्ठ (-समा-
 तिष्ठ) -b) व३ गाढाद् गाढ (-गाढ गाढ), वै३ १ तत्त्वा
 (-तत्त्वा) -c) व३ पप्रच्छतुस्तया व३ वै३ ३ १ १ १ १ वै। पप्र-
 च्छतदा व३ यत्पप्रच्छतदा (वै३ पप्रच्छतुस्तया, (-पप्रच्छतुस्त-
 या) -d) व३ ३ वै३ ३ १ १ १ १ १ वै। ता तत (-तदा)

५९ व३ ० (व३ ५६a पा वि), व३ ५६b वारत् ५६b
 यावदास्ति -a) व३ ३ वै३ ३ १ १ न। समातिष्ठ (-समा-
 तिष्ठ) -b) व३ गाढाद् गाढ (-गाढ गाढ), वै३ १ तत्त्वा
 (-तत्त्वा) -c) व३ पप्रच्छतुस्तया व३ वै३ ३ १ १ १ १ वै। पप्र-
 च्छतदा व३ यत्पप्रच्छतदा (वै३ पप्रच्छतुस्तया, (-पप्रच्छतुस्त-
 या) -d) व३ ३ वै३ ३ १ १ १ १ १ वै। ता तत (-तदा)

६४ ६० एतस्मिन्नन्तरे प्राप्ताः श्रीकण्ठं स्नातुमादरात् ।
 स तत्त्वज्ञो मुनिश्रेष्ठो अक्षराण्यवलोकयन् ॥ ६०
 स दृष्ट्वा वाचयित्वा च तमर्थमधिगम्य च ।
 मुहूर्तं ध्यानमासाय व्यजानाच्च तपोनिधिः ॥ ६१
 ततः स पूज्य देवेशं त्वरया स ऋतुध्वजः ।
 अयोध्यामगमत् क्षिप्रं द्रष्टुमिदं वाङ्मयीधरम् ॥ ६२
 तं दृष्ट्वा नृपतिर्येष्टं तापसो वाक्यमब्रवीत् ।
 श्रूयता नरशार्दूल निश्चिर्मर्म पार्ष्विव ॥ ६३
 मम पुत्रो गुणैर्युक्तः सर्वशास्त्रविशारदः ।
 उद्धद, कपिना रानन् विषयान्ते तवैव हि ॥ ६४

६० ब० ॥ (इ ५६ पा वि) ब० ० (इ ५६ पा वि)
 ब० ab ० -१) गा० दे० प्राप्ता, दे० प्राप्ता, दे० प्राप्ता
 (-प्राप्ता) -b) दे० १ श्रीकण्ठ (दे० ३०) पित (दे० १) मुनि,
 दे० श्री कण्ठ देवमादरात् दे० १० दे० श्रीकण्ठ चाचिनु मुनि, दे० ११
 श्री कण्ठ द्रष्टुमात् -०) ब० दे० १ ७ १०-११ दे० ऋतु(दे० १) मुनि
 ध्वजः (१) एतस्मिन् ऋतुध्वजो न० स तु स्नाता (-सत्त्वतो)
 -d) रा० पा० दे० १ न० [म] वतोऽयम् (-[अ] वतोऽयम्),
 ब० तपोपयन्मोक्षयन्, दे० १ दे० तपोपयदया (दे० १) गरात्
 (दे० १) रा०, दे० परमसोऽयमाचारिण च

६१ ब० ॥ (इ ५६ पा वि) ब० ab ० (इ ५६
 पा वि) -b) ब० दे० १-११ दे० तदर्थ (-तमर्थ) ब० अ
 गम्य, दे० १० न० अगम्य, दे० ११ अगमिष्य (-अधिगम्य) ब०
 दे० दे० तु (-च) -०) दे० ११ मुहूर्त-दे० १०) (-मुहूर्त) -d)
 गा० व्यजानाच्च ब० व्यजानात् दे० व्यजानार्थ दे० व्यजानत्, दे०
 (न) व्यजानार्थ दे० व्यजानार्थ, दे० ११ न जातम्, दे० १० व्यजानात्, दे०
 व्यजितार्थ (-व्यजानाच्च)

६२ ब० ॥ १ ० (इ ५६ पा वि) -१) दे० प्रज्य
 (-प्रज्य) -b) दे० न० स्वपयान् (-स्वपय) पा० सतत
 दिव, का० बा० १ प्रतो (बा० 'चतु, बा० 'चतु) द्विज (-च
 ऋतुध्वज) -०) रा० बा० का० -२ दे० १० मोक्ष (-मोक्ष)

६३ -१) गा० मुनि, बा० बा० १ 'यज', दे० १ नृप
 (-नृप) -d) बा० ब० दे० १ न० विजित (-विजित)

६४ -०) दे० उद्धद (-उद्धद) ब० दे० १ ७ दे० बरि
 रातेन (-अपिना रातेन) -d) ब० [अ] न चैव हि, दे० १०
 निमो तव, दे० १ नृप दे० विमो (-तवैव हि)

६५ -१) गा० बा० १ दे० १० तं या बा० न० त च
 बा० १ तं ब०, ब० त नृ, दे० तं नृ (-तं हि); बा० गतो

तं हि मोचयितुं नान्यः शक्तस्त्वचनयादते ।
 शकुनिर्नाम राजेन्द्र स ह्यस्त्रविधिपारगः ॥ ६५
 तन्मन्त्रैर्वाक्यमारुर्ण्य पिता मम कुशोदरि ।
 आदिदेश प्रियं पुत्रं शकुनिं तापसान्वये ॥ ६६
 ततः स प्रहितः पित्रा आता मम महाह्वजः ।
 सप्राप्तो बन्धनोद्देशं समं हि परमर्षिणा ॥ ६७
 दृष्ट्वा न्यग्रोधमत्युच्च प्ररोहास्तद्विहङ्गमुखम् ।
 ददर्श वृक्षशिखरे उद्भूतमृषिपुत्रकम् ॥ ६८
 ताव सचाहतापाशान् दृष्टवान् स समतत ।
 दृष्ट्वा स मुनिपुत्र त स्वपदा सयत वटे ॥ ६९

(-आय) दे० ११ ततो (दे० १०) वाचयितुं नायः -b) का०
 वाक्य (-उक्त), गा० निश्चयनात्, दे० ११ स्वतनयात्, न० दे
 तनयात् (-स्वतनयात्) -०) दे० १ शकुनि (-शकुनि) -d)
 गा० शिखि (?) ब० दे० १ स ह्वज, दे० सहा स (-स ह्वज)

६६ -१) ब० त मुने, दे० त मुनि, दे० त वटे (-तानुने)
 -b) दे० पित्रा (-पित्रा) -०) गा० आदिदेश बा० आदिदेशि
 (-आदिदेशि) -d) दे० १० शकुनि (-शकुनि); बा० तापसा
 न्वये, ब० तापसात्वे दे० १ ७ १० नाम रान्वये दे० दायवितं,
 न० दायवितं (-आपसान्वये)

६७ -१) ब० तप (-तत) गा० स ७० त, का०
 प्रत्यासित बा० स प्रहित, का० स पितर, +प्रहित, दे० १ दे०
 प्रात (दे० १) हि वि (दे० १) त, दे० प्रहित (-स प्रहित); रा०
 बा० दे० पुत्र, ब० पित्रा (-पित्रा) -b) बा० पिता तं दे०
 [म] भ्याना वा (?) (-प्रादा मय) -०) गा० बा० स
 (रा का) प्रात, बा० सपरा न० सप्राते (-सप्राते); ब०
 [म] स वनादे, दे० सपरा दे० दे० (-सपरादे)

६८ ०) ब० दे० ११ बरतु दे० बरतु दे० बरतु,
 दे० बरत च (-बरतु) -b) ब० पुरोहृत्, ब० प्ररोहा
 स्थित (-प्ररोहात्), बा० प्ररोहात्पुत्रमुखम्, दे० प्ररोह
 स्थि-दि मुखम् -d) गा० दे० उद्धद (दे० १) (-उद्धद १ दे०
 न० मुनि (-शकुनि); ब० वाक्ये दे० १० ८०० (-पुत्रकम्)

६९ दे० १० ab ० -१) ब० ताप तर तापानात्,
 दे० १ दे० तवप्रतनयात्, दे० ता वरता मा(?) दे० ताप
 वरतनागात्, दे० ताप सर्वत्र लयता -d) दे० दृष्ट्वा बा०
 समतत -०) बा० स (-स); दे० ब, न० तं (-तं) दे० १०
 ०००० पुत्र तं -d) गा० बा० स वर, बा० तु वर, ब०
 पार्ष्वि (-वर्ष्वि), ब० संतुत (-आतुत); ब० १ मुने, दे० बने
 (-बने); दे० ११ दे० स्वपदा (दे० १०) गतं बने

प्रविवेश शुचि स्नात्वा कालिन्धा विमले जने ॥ ५
ततोऽनुपूजयामास श्रीरूढ गालवो मुनि ।
गायेते सुस्वर गीत यथासुरसुते तत ॥ ६
तत स्वर समाकर्ण्य गालवस्ते अजानत ।
गन्धर्वकन्यके चैते सदहो नात्र निघते ॥ ७
सपूज्य देवमीशान गालवस्तु विधानत ।
कृतजप्य, समध्यास्ते कन्याम्यामिवादित ॥ ८
तत प्रपञ्च स मुनि कन्यके कस्य कथ्यताम् ।
कुलालङ्कारकरणे भक्तिपुक्ते भवस्य हि ॥ ९
तन्मूर्चतुर्धनित्येष्ट यायातथ्य शुभानने ।
जातो विदितवृत्तान्तो गालवस्तपसा वरः ॥ १०

६। १। ० (इ २ पा वि) a) कारा ततस्तु ब।
ततोऽ (→ततोऽनु) - ०) दा। दे। गीपते दा२ दे। ११ गाव (दे?)
दे। १ गायते (→गायेते) कारा गायते स्वररूपीत - ३) ब। ३
यथासुर, दे। यथा ७७ (→यथासुर) दे। ७ जे (→तत)

७। १। ० ab ० (इ २ पा वि) - ०) दे। १ ७७
(→तत), दे। ३ स (दे। ३) गीतमाकर्ण्य दे। ३ गीतमाकर्ण्य
(→स्वर समाकर्ण्य) - b) दे। ३ गाव (यो ?) इ जुवे
गावो इ (→गाववस्ते), का। ३ अजानत दे। ३ अजानत (→अज्ञा
नत) - ०) दे। ३ चैव (→चैते) - d) ब। ३ न च दे। ३ नव (→नान)
दे। ४ जने (→निघते)

८ - b) दे। ३ ७७ (→गाववस), दा। ३ कारा का। ३ दे।
१० ११ महापुनि (→विधानत) - c) ३ कृतजप्य (य ?)
(→कृतजप्य) ता। का। ३ समध्यास्ते कारा समध्यास्ते दे।
१० समध्या (दे। १० प्य ?) स्ते (→समध्यास्ते) - d) दा। ३ कारा
का। ३ कन्याम्यामिवादित ब। ० कन्याम्यामि (ब। ० ति)
भोवित ब। ३ कन्याम्यामिभिरिदित

९ - ०) दा। ३ दे। ३ गृह्य (→गृह्य) - d) ब।
दे। ३ भविष्यत दे। ३ भविष्यत (→भवस्य हि)

१० - १) दे। ३ ते ऊचतुर (→अनुचतुर) - b) वा
यायातथ + यायातथ ब। ३ दे। १० दे। ३ यायातथ (→याया
तथ्य) - ०) कारा का। ३ दे। ११ ११ तपसा ब। ३ जाते ब। ३ यातो
(→जातो) - d) ब। ३ तपसा दे। ३ तपसा (→तपसा)

११ - १) ब। ३ स वर दे। ११ समुप्य (य) न। ३ (स ?)
भमुप्य (→समुप्य) - b) दा। ३ संपूज्यते (→संपूजितो) c) दा।
मारे (सी ?) च (→मारीश)

समुप्य तत्र रजनीं ताम्बां सपूजितो मुनि ।
श्रवस्तथाय गौरीश सपूज्य च विधानत ॥ ११
ते उपेत्याप्रवीचास्ये पुष्करारण्यमुत्तमम् ।
आमन्त्रयामि वा कन्ये समनुज्ञातमर्थम् ॥ १२
ततस्ते ऊचतुर्धनम् दुर्लभ दर्शन तव ।
विमर्षे पुष्करारण्य भवान् यास्यत्ययादरात् ॥ १३
ते उवाच महातेजा महत्कार्यसमन्वित ।
कार्तिकी पुण्यदा भावि मासान्ते पुष्करेण हि ॥ १४
ते ऊचतुर्धनं यामो भवान् यत्र गमिष्यति ।
न त्वया स्म विना ब्रह्मन्निह स्थातु हि शक्यम् ॥ १५
राट्माह ऋषिभ्योऽस्तुते नत्वा महेश्वरम् ।

दे १५

१२ - ०) दा। ३ यातो, कारा यामि दे। ३ याते दे। ३ यास्ते
(→यास्ते) - ०) ब। ३ दे। ३ न। ३ या दे। ३ वा (दा ?) (→वा)
ब। ३ दे। ३ १० ११ तपसा ब। ३ सपूज्य दे। ३ तपसी (→कन्ये) दे।
यास्यत्ययेह सवर्ग्य दे। ३ अतत यामि वा तपसी d) ब। ३ दे। ३
१० १० दे। ३ यामनुज्ञा, न। ३ यामनुज्ञा (→समनुज्ञा) का। ३ ब। ३
दे। ३ १० ११ न। ३ गृह्य (→गृह्य)

१३ - ०) ब। ३ दे। ३ सपूज्यतुर (→ते ऊचतुर) - ०)
ब। ३ दे। ३ १० ११ दे। ३ पुष्करारण्ये (→पुष्करारण्य) - d) दे। ३
मादरम् (→मादरात्) दे। ३ भवान् यायादरात् दे। ३ भवान्
याति सादरात् न। ३ भवान् यास्ये (?) ययादरात्

१४ - ०) दा। ३ कारा का। ३ स (→दे। ३) दे। ३ ततोऽज्ञात
(→ते छाव) दे। ३ महापुनि (?) (→महातेजा) b) ब। ३ दे। ३ दे। ३
महत्कार्य दे। ३ महत्कार्य दे। ३ सौ. वर (दे। ३) जुवे महत्कार्य
(→महत् कार्य) ब। ३ दे। ३ १० ११ समन्वित (दे। ३) (→
समन्वित) दे। ३ ऋषि वरभक्ति - ०) कारा पुण्यदा
प्राप्य ब। ३ पुण्यदाती दे। ३ (ब हि) दे। ३ पुण्यदा केला दे। ३ पुण्य
दाता वि (?) न। ३ पुण्यदा याति (→पुण्य भावि) - d) ब। ३
पुष्करे च हि, दे। ३ पुष्करेण दे। ३ (→पुष्करेण हि) दे। ३ दे। ३ पुष्करेण
(दे। ३) च कार्तिके

१५ - b) ब। ३ गमिष्यते (→गमिष्यति) - ०) दा। ३ त्वया
च कारा दे। ३ त्वया स्यो ब। ३ त्वयास्मिन्, दे। ३ त्वयाच दे। ३ ११
त्वयास्मद् (→त्वया स्म) - d) दा। ३ कारा दे। ३ न। ३ शननुव
ब। ३ हि शननुव ब। ३ दे। ३ हि शननुव दे। ३ दे। ३ शननुव दे। ३ ७७ ७७
(→हि शननुव)

१६ दे। ३ a ० - ०) का। ३ दे। ३ दे। ३ न। ३ मुनि

६१ १६ गते ते ऋषिणा सार्द्धं पुष्करारण्यमादरात् ॥ १६
 तथाऽन्ये ऋषयस्तत्र समायाताः सहस्रशः ।
 पार्थिवा जानपदाश्च मुक्तैर्कैः तमृतध्वजम् ॥ १७
 ततः स्नाताश्च कर्तिक्यामृषयः पुष्करेऽप्यथ ।
 राजानश्च महाभागा नाभागेऽस्वाकुसुमुताः ॥ १८
 गालवोऽपि समं ताम्भ्यां कन्यकाम्यामावातरत् ।
 स्नातु स पुष्करे तीर्थे मध्यमे घनुपाकृतौ ॥ १९
 निमग्नश्चापि दृष्टो महामत्स्यं जलेऽयम् ।
 पद्मीभिर्मत्स्यकन्याभिः प्रीयमाणं पुनः पुनः ॥ २०
 स ताश्चाह तिमिर्गन्धाः युयं धर्मं न जानथ ।
 जनापयाद् घोरं हि न शक्तः सोढुमुत्पणम् ॥ २१

(→ऋषि) -b) दे० लात्वा, दे० दे० गत्वा (→गत्वा) -c)
 दे० ४ दे० १ च (→ते)

१७ -a) दे० १०-११ तथाम्य (→तथाये) कारा दे० न०
 मुनय (→ऋषयश्च), दे० पुन (?) (→पुन) -c) दे० २ जानपयाश्च,
 दे० ३ जानपयाश्च, दे० ११ जानपयाश्च, दे० ११ जानपयाश्चैव मुने वा
 जानपदा (→जानपयाश्च) -d) दे० ४ दे० तु (→त) दे० ३
 मुनैर्कैः (→मुनैर्कैः तम्) दे० मुतागमुक्तमवयव

१८ -a) वा० कारा का० रण (→रण) वा० वा० वा०
 दे० स्नात्वा तु, वा० वा० वा० वा० वा० वा० वा० वा० वा० वा० वा०
 स्नातु च, दे० स्नान तु, दे० स्नातु तु (→स्नाताश्च) दे० तत
 स्नात्वा ॥ ऋषय -b) दे० पुष्करे गुरु न० पुष्करे परे (→पुष्क-
 रेऽप्यथ) दे० पुष्करे पुष्करेऽप्यथ -d) दे० नाभागे (→नाभागे)
 वा० इत्याकुवारा, दे० इत्याकुवारा (→स्वाकुसमुता)

१९ b) दे० तत स्नातु (→नम्यहाम्या) -c) दे० ३
 दे० स स्नातु, दे० स स्नात्वा, दे० स स्नातु, दे० स्नातु तु (→स्नातु
 वा०) दे० १ दे० पुष्करजले न० पुष्करमये (?) (→पुष्करे तीर्थे)
 -d) वा० वा० दे० १ घनुपाकृतौ, मुने घनुपा प्लुतौ (→घनुपाकृतौ)

२० दे० २० ०-२२ १ ० -b) वा० जनाये दे०
 जनाये (→जनाये) -c) दे० बहोति (→बहोति) -d)
 दे० १ दे० मुद्गुद्गु (→पुन पुन)

२१ दे० ० (→२० वा वि) -a) वा० वा० वा० वा० वा० वा० वा० वा० वा० वा०
 हेति मे मुया वा० स ता वादिमुया (?) वा० स वा वा
 (वा० वा०) हेति (वा० वि) नि (वा० वि) मया, दे० ३ स वाग्माह
 विनिर्मुता, दे० मुताग्माह विनिर्मुता, दे० स वाग्माह विनिर्मुता
 -b) दे० ३ दे० दम (→युयं) दे० ३ दे० जनाय (→जनाय) -c)
 दे० ३ स (→हि) -d) वा० दे० च (→न)

वास्तमुचुर्महामत्स्यं किं न पश्यसि गालवम् ।
 तापस कन्यकाम्यां वै विचरन्तं यथेच्छया ॥ २२
 यद्यसावपि धर्मात्मा न विभेति तपोधनः ।
 जनापवादात् तर्हि त्वं विभेति जलमध्यगः ॥ २३
 ततस्ताश्चाह स तिमिनैव वेति तपोधनः ।
 रागान्वो नापि च भय विजानाति सुबालिशः ॥ २४
 तच्छ्रुत्वा मत्स्यवचनं गालवो ब्रीडया युतः ।
 नोच्चवार निमग्नोऽपि तस्यैव स विजितेन्द्रियः ॥ २५
 स्नात्वा ते अपि रम्भोरु समुत्तीर्य तटे स्थिते ।
 प्रतीक्षन्त्यौ मुनिवर तद्दर्शनसमुत्सुके ॥ २६
 दृष्ट्वा च पुष्करे यात्रा गता लोका यथागतम् ।

२२ दे० ab ० (→२० वा वि) -a) दे० ३ तात्वा
 ऊटुर (→वास्तमुचुर) न० स जवतुर्महामत्स्य -b) दे० ३ ३ १०
 दे० पश्याम (दे० ३ वि), दे० पश्य (→पश्यति) -d) दे० ३
 विचरन्त (→विचरन्त)

२३ वा० ३ १० २३ ०-२४ b ० (→३ स) -a) दे० ३
 सहासा (→यथासा) -b) दे० विभेति (→विभेति) -c) दे०
 २ ४ १ जनापयाश्च किं रव, दे० जनापयाश्च तत् ॥ ए, दे० जना-
 पयाश्च किं, दे० जनापयाश्च किञ्चित् -d) दे० जति
 (→जति)

२४ वा० ३ १० ab ० (→२३ वा वि) -a) दे० ४
 दे० ततस्मात्प्याह, दे० तत स ताम्य (→ततस्मात्प्याह) दे० न० मुनि
 (→तिमिर) -c) दे० रागाव्यो (→रागाव्यो) वा० कार
 वा० ३ १० १० ११ मानव शय (→नानि च शय) वा० रागाव्यानां
 न च शय, वा० रागाव्यो शय च शय दे० रागाव्यो नापि तु शय
 -d) वा० कार का० ३ कि जानाति (→विजानाति) न० तवा-
 ति (→मुताति)

२५ -b) वा० वा० ३ ब्रीडयान्ति, दे० ब्रीडयान्ति
 (→ब्रीडया युत) -c) दे० विमोक्ष्य (→विमोक्ष्य)

२६ -a) वा० तेष्वपि, वा० ते तेष्वपि, दे० ३ दे० तेष्वपि, दे० १ ते
 तेष्वपि, दे० १० तेष्वपि, दे० १ दे० तेष्वपि (→ते तेष्वपि) -b) वा० यथा
 स्थिते (→तटे स्थिते) -c) वा० दे० १ ० न० प्रतीक्षन्त्यौ, दे० ३
 प्रतीक्षन्त्यौ, दे० १० प्रतीक्षन्त्यौ (→प्रतीक्षन्त्यौ) -d) दे० दन्त
 न (→दन्त)

२७ -a) वा० दे० ३ वृतात्, दे० वृतात् दे० वृतात् (→वृता
 वा०) -b) वा० दे० ३ १० गतो लोके, वा० दे० ३ १० दे० १ गतो
 लोके (दे० ३, दे० ३) (→गता लोका) दे० ३ १० गत (→गत)

३५ ३७ श्रीकण्ठमगमं द्रष्टुं ततो गोदावर जलम् ॥ ३७
तस्मादिमं समायाता तीर्थप्रवरम्वचम् ।
न चापि दृष्टः सुरय स मनोहादन. पति ॥ ३८
भवती चात्र का घाले घृचे यात्राफलेऽधुना ।
समागता हि तच्छस मम सत्त्वेन भामिनि ॥ ३९
साधवीच्छयता याऽस्मि मन्दभाग्या कुशोदरि ।
यथा यात्राफले घृचे समायाताऽस्मि पुष्करम् ॥ ४०
पर्जन्यस घृताच्या तु जाता वेदवतीति हि ।
रमभाणा धनोद्देशे दृष्टास्मि कपिता सखि ॥ ४१
स चाम्भेश्याधवीतू का त्व यासि देववतीति हि ।

व३ दे१ गोदावरी (→गोदावर) दे३ कले दे१ गुभा (→जलम्)
३८ -a) वा१ का१ ० दे१ ४.५ १० दृष्ट (→इम) -b)
का२ दे१ तीर्थ (→तीर्थ) दे० उत्तर (→उत्तम) -c) दे१ ५
गुष्ट (१) दे१ ५ गुष्टो (१) (→गुष्ट) -d) न१ घु (→घ)
वा१ मनि, दे३ मने, दे१ मया (→मनी) व१ दुःखानुद (→ह्ला
दन) दे१ ११ शुचि (→भक्ति)

३९. -a) दे१ इवती (१) (→भवती) व१ ० काव
(व० दे१) वा दे१ बाव वा (→बाव का) दे१ कले (→काले)
-b) वा१ वृत्त दे१ वृत्ता (→वृत्ते) व१ कदे व० वन (→[व]
पुना) -c) दे१ न१ वतति (→वता हि) वा१ वारा वा१ २
गच्छति, व३ तत्त लाय (→तच्छस) -d) वा१ का१ ० सम,
बाव वना (→मम), बाव मायन (→सत्येन), व१ ३ भामिनि,
दे१ १ भामिनी दे३ भामिनि (→भामिनि)

४० -a) दे० स (१) (→सा) दे१ ३ वासि (→
वासिम्) -b) दे३ मन्नाय, दे१ ३ मन्नाया (→मन्नायाया)
वा१ बाव वा१ ३ दे१ १ १० वे१ न१ कुशोदरी (→कुशोदरि)
-c) दे० यन (→यात्रा) -d) व समायातास्मि (→समाया
तास्मि), दे० पुष्करे (→पुष्करम्)

४१ -a) व१ ० दे० व वे१ हि (→वु) -b) वा१ दे१
बाव (१) दे० बाव (→जाव) वा१ कारा वा१ ० वन्वतीत्यहम्
व१ वेवतीति हि दे० वेवतीति हि (→वेवतीति हि) -c) दे१
रमभाणिवी देवे (१) -d) दे१ दृष्टास्मि (→दृष्टास्मि)

४२ -a) दे१ ४२७ देववती ४२० नाम्ना इति यावत् ०
(द. व०) दे१ ४ मो तु दे१ तत्त्वं दे३ तन्मि, दे३ ४ त्वं (→ना
त्वं) -b) वा१ वा१ २ वेवतीति हि ॥ वेवती इति दे१ ३ वे१ वे
वति (दे१ ती) व१ हि, दे३ देववतीति व१ दे३ वेववोव हि
(→देववतीति हि) -c) वा१ कारा वा१ ० आनीता स्वाधमं
वेन व३ आनीतास्वाधमे त्वे, दे३ ३ आनीतास्मि (दे३ नीम)

आनीतास्वाधमात् केन भूष्टान्मेरुपर्वतम् ॥ ४२
ततो मयोक्तो नैवासि कपे देववतीत्यहम् ।
नाम्ना वेदवतीत्येव मेरोरपि कृताश्रया ॥ ४३
तत्तत्तेनातिदुष्टेन वानरेण ह्यभिदुता ।
समाह्लासि सहसा धन्युजीव नगोत्तमम् ॥ ४४
तेनापि वृद्धस्तरसा पादाक्रान्तस्त्वमजयत ।
ततोस्य विपुला श्राया समालिङ्ग्य सितान्वहम् ॥ ४५
तत् प्लवङ्गमो वृक्ष प्राक्षिपत् सागराम्भसि ।
मह तेनैव वृक्षेण पतितारम्भहमाकुला ॥ ४६
ततोभ्रतरलाद् वृक्ष निपतन्त यदच्छया ।

यमात् केन दे३ आनीतास्वाधमात् केन दे३ आनीतास्वाधमात् केन दे३
आनीतास्वय वा वेन व१ आनीतास्वाधम केन -d) वा१ कारा
वा१ ० भूष्ट (→भूष्टाव) वा१ कारा वा१ ० पर्वतात् (→पर्व
तम्)

४३ दे१ ११ १०० नाम्ना ० -a) व१ दे३ मयोक्तं
दे१ ७ मयोक्त (→मयोक्त) दे० ० वे१ नास्तीति दे३ नाम्नी हि
(→नैवासि) -b) वा१ वरी (१) व३ ३ वरे (→वरे), वा१
का१ २ वा३ दे१ ३ १० वे१ वेद (→देव) व१ [म] स्मट,
व३ ३ दे३ १० ह्यहं दे० त्वह (→[ह] त्वह) -c) दे३ ११ ११
दे० (→दे०) न१ वा व दे० (→नाम्ना वे०), कारा वा१ ०
ह्यव दे३ [म] येव (१) दे३ [ह] त्येव (→[ह] त्येव) -d)
व१ ३ दे३ ३ ३ ३ ३ ३ मेरुवति दे० मेराव व१ मेरी एव (→मेरीरपि)
दे३ वृतायव (→वृतायवा)

४४ -a) दे३ त्वेव (१) (→वेवति) -b) वा१ हि
विपुला व३ ह्यतिपुला दे३ ३ [म] विपुला दे३ [म] विपुला
वे१ [म] विव ह्यता (→ह्यतिपुला) -c) दे३ न१ स्यानीता
(→समाह्लास) -d) वा१ कारा वा१ ० तत्तत्त व० ० तत्ततम्
(→नगोत्तमम्)

४५ -a) दे३ वन (१) (→वृक्ष) दे० १० वा (→तरसा)
-b) वा१ वापारत्त, दे० ३-१०-११ पनात्रा, न१ परात्रा
(→पनात्रात्) दे३ पनात्रात्तस्य भावत (१) -c) दे३ विपुला
(→विपुला) -d) व३ ३ दे३ स्यानीता (→समाह्लास), वा१
सितान्वह व१ सितव ह्यहं, दे३ सितवाम्यहं, न१ सितव त्वह
(→सितवा त्वह)

४६ -a) व३ पुरङ्गमा (→प्लवङ्गमा) -d) व१ वृक्षा
हि (→वृक्षास्मि) दे३ महुपुना दे३ निपुना (→[व] ह्यमा
कुला)

४७ -b) व३ ३ वृक्षं तं (→निपतन्त) -d) व३ ३

ददृशुः सर्वभूतानि स्थावराणि चराणि च ॥ ४७
ततो हाहाकृतं लोकैर्मा पतन्तीं निरीक्ष्य हि ।
ऊचुथ सिद्धगन्धर्वाः कष्ट सेयं महात्मनः ॥ ४८
इन्द्रमुग्रस्य महिषी गदिता भ्रज्जणा खयम् ।
मनोः पुत्रस्य घोरस्य सहस्रप्रतुयाजिनः ॥ ४९
तां वार्णां मधुरां श्रुत्वा मोहमस्म्यागता ततः ।
न च जाने स केनापि दृष्टश्छिन्नः सहस्रधा ॥ ५०
ततोऽस्मि वेगाद् चलिता हृतानलसंघेन हि ।
समानीतास्म्यहमिमं त्व दृष्टा पाद्य सुन्दरि ॥ ५१

पञ्चमस्थावराणि च

४८ -a) दे॥ ११ हाहाकृतो (य॥ १०) (→हाहाकृत)।
दे॥ १ लोके, दे० लोको, न० लोका (→लोक) -b) वार्णां च, न०
ह (→हि) -c) वार्णां कारा का॥ २ दे० १० ते (→च), -d) व० दे०
कथ (→गच्छ), दे० सर्व (→सेय)

४९ -b) व० सिद्धिदा (→गदिता) न० ब्राह्मणी स्वय
(→ब्रह्मणा स्वयम्) -c) ते० तनो (→मनो) व० राजशु,
व० तस्यैव, दे० ० ० ०, दे० १ घोरस्य (→घोरस्य) -d) दे०
यानु (?) (→सहस्र), कारा दे० १ वाजिन, दे० वाजिन
(→वाजिन)

५० -a) दे० वीणा (→वागी) -b) वार्णां मोह (→मोह),
व० दे० न० अस्म्यागता (→अस्म्यागता) दे० नता (→तत), व०
मोह मय गत तत -c) वार्णां कारा का॥ २ दे० न लु, दे० ननु,
न० तनु (→न च), दे० स्वनेनापि (→स केनापि), व० न च केन स
जाने वा

५१ -a) दे० मीतास्मि (→ततोऽस्मि), दे० १ वेग
(→वेगाद्) -b) दे० धृता (→दृष्टा) व० इतानल संघेन हि
-c) व० १ समानीतास्म्यहमि, व० समानीतास्म्यहमेन दे०
समानीतास्म्यहं माते, दे० १ समानीतोऽस्मि मीतात्वा -d) वार्णां
काः त्व दृष्टापाद्य सुन्दरि, कारा वार्णां त्व दृष्टा पाद्य सुन्दरि, दे० १
त्वं ह (दे० ३) दृष्टा पाद्य सुन्दरि, दे० १ दृष्टा पाद्यस्य सुन्दरि

५२ -a) दे० ab ० -a) वार्णां उत्तिष्ठ यु (→उत्तिष्ठस्व),
दे० गच्छाम (→गच्छाम) व० १ उत्तिष्ठ च गच्छाम, व० वृत्तिष्ठस्व
गच्छाम, दे० १ तत छिन्न गच्छाम, दे० १ तत (दे० १ तो ?)
उत्तिष्ठ गच्छाम, दे० स्वपुत्रिण स्व गच्छाम -b) व० गच्छाम, दे०
गच्छाम (→गच्छाम), व० दे० के स्तिमे (→क इमे), दे० २ २ ते०
क (दे० क) छे भविष्यते वरे, दे० क दय ० विषये ० ०, दे० त्वा
वार्य के स्तिमे स्तिष्ये, दे० १ इमे वन्यके स्तिष्ये -c) वार्णां कारा

तदुत्तिष्ठस्व गच्छानः प्रच्छावः क इमे स्तिते ।
कन्यके अनुपश्ये हि पुष्करस्रोतरे तटे ॥ ५२
एवमुक्त्वा वराहो सा तथा सुतनुकन्यया ।
जंगाम कन्यके द्रष्टुं प्रष्टुं कार्यसमुत्सुका ॥ ५३
ततो गत्वा पर्यगच्छत् ते ऊचतुर्मे अपि ।
यायातथ्यं तयोस्ताम्यां स्वमात्मानं निवेदितम् ॥ ५४
ततस्ताम्यतुरोपीह सप्तगोदावरं जलम् ।
संप्राप्य सीर्थं तिष्ठन्ति अर्चन्त्यो हाटकेश्वरम् ॥ ५५
ततो बहू वर्पगणान् बभ्रमुल्ले जनास्त्रयः ।

वा॥ २ [अ] अनुमे ह्यहि, व० १ अनुमे ह्येहि, व० स्वपमेवे
हि, दे० अनुपश्य हि, दे० अनुपमेहि, भुवे अनुपस्येह (→अनुपस्ये
हि) -d) दे० [च] तमे (→[च] तरे)।

५३ -a) दे० १० ११ न० जल (→जलम्) -b) दे० १ ३ ४
ते० तथा (→तथा), व० न० च (→च), दे० मध्यमा, न० मध्यमा
(→मध्यमा) -c) दे० वयस्य (→कन्यके) -d) कारा,
कार्य (→कार्यं) वा० दृष्ट कार्यसमुत्सुका, व० १ वार्णां तत् प्रति
सोत्सुका, व० प्रष्टुं कार्यं च सोत्सुका, दे० ४ ते० प्रष्टुं कार्यं तु
कृतुवाद्, दे० प्रष्टुं वार्णां च सोत्सुका, दे० न० प्रष्टुं कार्यं समुत्सुके,
दे० १ प्रष्टुं ६ यत्र सोत्सुका।

५४ -a) दे० तत्वागत्वा, व० ततो गच्छत् (→ततो गत्वा),
दे० पर्यगच्छत्, दे० १ पर्यगच्छत्, (→पर्यगच्छत्) -b) दे० पर्यगच्छत्
(→पर्यगच्छत्) -b) दे० ते ऊचतुर्मे अपि, दे० १ ऊचतुर्मे अपि
अपि -c) वार्णां दे० ३ ते० न० यायातथ्य (दे० १ ययात्) (→याया-
तथ्य), दे० तयोस्ताम्या (→ताम्यां), व० १ यायातथ्य स्वमात्मान -d)
वार्णां कारा का॥ २ स्वमा (कारा वार्णां) त्वा निवेदित (वार्णां ता
(?), व० १ निवेदितमिदं मया, दे० स्वमात्मा न निवेदित, दे०
स्वपुत्रानमयादित ।

५५ -a) वार्णां व० १ ततस्ताम्य तुरोपीह, वार्णां व० १ ततस्ताम्य-
स्तुरोपीह -b) वार्णां कारा वार्णां २ दे० गोदावर- (→गोदावर)
-c) वार्णां कारा वार्णां २ व० सीर्थ, व० २ दे० १ सीर्थे (→सीर्थे),
व० १ तिष्ठन्त्यो (व० न्य), न० तिष्ठन्ति (→तिष्ठन्ति) -d) कारा
वर्चन्त्यो, व० २ दे० १ अर्चन्त्या, व० [अ] वयस्यो, दे० स्वपुत्रो, न०
अर्चन्त्यो (→अर्चन्त्या), वार्णां हाटकेश्वरम् (→हाटकेश्वरम्)।

५६ -a) दे० १ ततोऽनुवृत्तं ऋषिगणा -b) वार्णां तै,
दे० ता (→ते), दे० वतामया, न० वरेज्य (→वनाज्य)
-c) दे० ततामया च, दे० न सम्यग्, दे० १ त उपर्य स
(→तातामयं), दे० समुनि (→समुनि) -d) दे० १ वार्णां

तपस्विन् यौवने धोरमास्थितोऽसि सुदुश्चरम् ॥ ६८
 तपः किमर्थं तच्छंस किमभिप्रेक्ष्यस्यताम् ।
 सोऽग्नवीत् को भवान् ब्रूहि ममात्मानं सुहृत्तया ॥ ६९
 परिपृच्छसि शोकार्तं परिस्थितं तपोन्वितम् ।
 स ग्राह राजाऽस्मि विभो तपस्विन् शारुले पुरे ॥ ७०
 मनोः पुत्रः प्रियो आता इक्ष्वाकोः कथितं तव ।
 स चास्मै पूर्वचरितं सर्वं कथितवान् नृपः ॥ ७१
 श्रुत्वा प्रोवाच राजर्षिर्मां सुश्रुत्वा कलेवरम् ।
 आगच्छ यामि तन्वह्नीं विचेतुं भ्रातृजोऽसि मे ॥ ७२
 इत्युक्त्वा संपरिवृज्य नृप धमनिसततम् ।

गा१ का२ तपस्विनवना (का२ ९न) बारा तपस्विना वन, का१
 तपस्विनवना वन, दे३ ४ १० तपस्विन् वं वने, व१ तपस्विन् वन (→
 तपस्विन् वने) व३ दे४ बोरे, (→धोरम्) दे९ तपस्वतं वृत् बोरे
 -d) व३ धारिष्यतोऽस्मि (→धारिष्यतोऽस्मि); का२ दे३ ११ ० दुष्कर,
 दे३ २ दुष्कर (→दुष्कर)

६९ -a) गा१ का२ दे९ तत (→तपः); गा१ तु त्वस (?)
 दे९ वरसि, दे११ तत्सक्य, न१ त्व वस (→तत्सक्य); बारा
 तपस्विनं व तत्सक्य -b) दे४ तद् (→किम्) -d) न१ स्वमात्मान
 (→ममात्मान); दे९ सुहृत्तया (→सुहृत्तया)

७० -a) दे१ ४ १० दे१ ० पुच्छामि, न१ ० पुच्छति
 (→पुच्छामि) दे१ वीकार्यं दे१ वीकार्यं, दे९ वीकार्यं (→वीकार्यं)
 -b) व१ दे१ ४ १० दे१ ० परिपृच्छ व३ परिपृच्छ दे३ परिपृच्छ दे१
 परिपृच्छ, दे११ परिपृच्छितं, न१ परि वृत् (→परिपृच्छितं) व३ दे९
 तपोनिधि (→तपोनिधि) -c) मुने वृत्ती (→विभो) -d) व१ ३
 शारुले (→शारुले); दे९ तपस्वी सक्ते पुरे

७१ -a) गा१ दे३ पुत्र (→पुत्र), दे९ व्यापात्र (→भ्राता)
 -b) दे९ वसित, न१ वसित (→वसित) -c) व३ वसित, दे९ वसित
 (→वसित); दे९ वसित (→वसित); दे९ व व३ ० ० ० ० ० ०
 -d) बारा मुनि (→मुनि)

७२ श्रुत्वा पुरे दे९ पुस्तके अभिवन्—

253० चित्राङ्गायं सुयस्तपस्यामि सुदुश्चरम् ।

७२ -a) दे९ राजर्षि (→राजर्षि) -b) दे९ मुचरव
 (→मुचरव) -c) व३ दे९ १ ११ न१ याम (→यामि); मुने
 धामिष्यामि (→आगच्छ यामि) -d) व१ ३ विनातु, दे९ विवेक
 (र ?) दे९ विवेक, दे९ १ ११ विवेक, न१ विवेक (→विवेक);
 दे९ भ्रातृ यो (→भ्रातृयो)

७३ -a) गा१ बारा का२ २ ह (गा१ व) परिवृज्य

समारोप्य रथं तूर्णं तापसाम्यां न्यवेदयत् ॥ ७३
 श्रुत्वाः सपुत्रस्तु त दृष्ट्वा पृथिवीपतिम् ।
 प्रोवाच रानन्नेहोहि करिष्यामि तव प्रियम् ॥ ७४
 यासौ चित्राङ्गा नाम त्वया दृष्टा हि नैमिषे ।
 समगोदावरं तीर्थं सा मयैव विसर्जिता ॥ ७५
 तदागच्छ गच्छामः सौदेवस्यैव कारणात् ।
 तत्रास्माकं समेष्यन्ति कन्यास्तिष्ठस्तथापराः ॥ ७६
 इत्येवमुक्त्वा ॥ ऋषिः समाश्रास्य सुदेवजम् ।
 शकुनिं पुरतः कृत्वा सेन्द्रपुत्रः सपुत्रकः ॥ ७७
 स्यन्दनेनाद्ययुक्तेन गन्तुं सस्यपचक्रमे ।

दे९ २४

(→सपरिवृज्य) -b) दे९ वृषो, न१ वृषा (→वृष); गा१ नृप
 व३ नि सन्ततम्, व३ तपस्वमिति तत, दे९ नृप धमनि सन्ततम्,
 दे९ ११ नृप धमनि सन्तत (दे११ २) -o) दे१ समारोप्य (→
 समारोप्य) दे१ रथे (→रथ) -d) गा१ न्यवेदयत्, दे९ निवेदयेत्
 दे१ न्यवेदयत् (→न्यवेदयत्) दे९ तपसा ० ० ० ० ० ०, दे९ तपस्वी (?)
 भ्या विनिययो

७४ गा१ cd ०; दे९ ० -a) दे९ सपुत्रस्तु
 (→सपुत्रस्तु) -b) गा१ प्रियम् (→पतिम्) -c) काप का१ २
 दे९ ११ ग्रमेहि (→ग्रमेहि); दे९ [अ]प्रिय (→प्रियम्)

७५ दे९ ३ ४ ७३ ० इत्यारम्भ ७३ ॥ यावन्नास्ति
 दे९ ७३ ॥ 'साम' इत्यारम्भ ७३ ॥ तीर्थं यावन्नास्ति
 -a) गा१ बारा का१ २ व३ दे९ २ १ १ ११ न१ या सा, दे९
 यास्य दे९ ० ० -b) दे९ नैमिषे (→नैमिषे) -c)
 दे९ सन्तगोदावरं तीर्थं d) काप का१ व३ दे९ १ १० न१
 विवर्जिता (→विसर्जिता) दे९ २ सा गवापीह साम्प्रतम्

७६ दे९ ३ ४ दे९ ० (४ ७३ पा वि) -a) गा१
 [अ]गच्छाम, काप व३ दे९ न१ [अ]गच्छाम (→[अ]गच्छाम);
 व३ दे९ १ गच्छाम (→गच्छाम) मुने धामिष्यामि -b)
 दे९ यादेवस्य (?) व३ सुदेवस्यैव, ॥ महादेवस्य दे९ सौदेवस्य हि,
 दे९ तस्मादेवस्य, दे९ तस्मादेवस्य, मुने तस्मादेव हि (→सौदेवस्यैव)
 -1) दे९ १० ११ [अ]परा (दे९ २) (→[अ]परा)

७७ दे९ ३ ४ दे९ ० (४ ७३ पा वि) -a) व३ ३
 पुत्रं (→शकुनिं) व३ नि, -b) गा१ समाश्रास्य (→
 समाश्रास्य); काप का१ व३ स्वेदेन, ॥ सुदेवस्य, दे९ मुनेन
 (→मुनेन) -c) गा१ पत्त (→पुत्त) -d) व३ दे९ १
 सेन्द्रपुत्रं सपुत्रकम्

७८ दे९ ३ ४ ab ०; दे९ ad ० (४ ७३ पा वि).

समगोदावरं तीर्थं यत्र ताः कन्यका गताः ॥ ७८
एतस्मिन्नन्तरे तन्यू घृताची शोकसंयुता ।
विचचारोदयगिरिं विचिन्वन्ती सुतां निजाम् ॥ ७९
तमाससाद् च कपिं पर्यपृच्छत् तथाप्सरसाः ।
निशाला न त्वया दृष्टा कृपे सत्यं वदस्व मां ॥ ८०
तस्यास्तद् वचनं श्रुत्वा स कपिः ग्राह बालिकाम् ।
दृष्टा देववतीं नाम्ना मया न्यस्ता महाश्रमे ॥ ८१
कालिन्ध्या विमले तीर्थे मृगपक्षिसमन्विते ।
श्रीकण्ठायतनस्याग्रे मया सत्यं तवोदितम् ॥ ८२
सा ग्राह वानरपते नाम्ना देववतीति सा ।

-७८) व१। इत्यनेन सदुक्तं - -b) दे० यातुं (-गन्तुं); दे१० ०कमिरे
(-०कमिरे) -०) दे१ ०गोदावरी- (-०गोदावर-). -८) दे१-३
दे१। तत्र (-यत्र), दे१ त्वया (-मता).

७९ श्लोकात्तरं कारा श्रविकम्—

इति वामनपुराणे दण्डकोपाख्याने कन्यावतुष्टय समागमो नाम
द्विसप्ततितोमोऽध्यायः । दण्डक उवाच.

७९. -०) कारा. ०गिरि (-०गिरि). -३) व१: व१
विचिन्वती (-विचिन्वन्ती); व१:३ दे१० निजा सुता (-सुता
निजाम्)

८०. -०) दे० व१ समाससाद्, दे११ तमाससाद् (-तमा-
ससाद्); व१:३ दे१.११ स कपि (व३ ०पिम्) (-०कपि) -b)
दे१-४ वे१ मयाप्सरसा, दे१.१० मयाप्सरसा, दे१० तवान्वरा (-तया-
प्सरसा). -०) न१ सा (-न) -३) क१ मया-ना, दे१-४ वे१
मे (-माम्); दे१ वयाद्य मे (-वदस्व मां).

८१. दे१. 'नाम' ०द इत्यारम्भ 'महाश्रमे' इति यावत्
वृत्तितम्, दे१. ०. -०) वे१ तु (-तत्). -b) कारा. वास्तव,
दे१ वातिव (?) (-वातिवाम्). -०) क१ व३ दे१.५-११
वे१ न१ दृष्टा (-दृष्टा); कारा व३ दे१० ११ देववती (-देववती);
व१:३ दे१ ११ वे१ न१ नाम (-नाम्ना). -३) व१:३ दे१ २-४.
१०-११ वे१ न१ सा व, दे१ स वा, दे१ सा वि-(-मया); व१
महामुन, न१ मयाश्रमे (-महाश्रमे).

८२ -३) दे१ 'कालिन्ध्या विमले' वृत्तितम् -३) दे१-४.१०
वे१ न१ तीरे (-तीर्थे). -b) व१ ०पल, व१ ०पल्लु (-०पल्लि).
-०) दे१:३ धीकणाय न (दे१ त ?) मयाश्रमे.

८३. -३) व१: कपि व१:२ सा वाह (-सा ग्राह);
व१ वानरमयी (?), दे१:३ वे१ वानरवर (-वानरवरे). -b)
क१:२ दे१:११ वे१ न१ देववती, दे१ न१ वेद (न१ देव) वती (-देव-

न हि देववती ख्याता तदामञ्च व्रजावहे ॥ ८३
घृताच्यास्ताद्वचः श्रुत्वा वानरस्त्वरितक्रमः ।
श्रुतोऽस्याः समागच्छन्मदीमन्वेव कौशिकीम् ॥ ८४
ते चापि कौशिकीं प्राप्ता राजर्षिप्रवरास्त्रयः ।
द्वितयं तापसाम्नां च रवैः परमवेगिभिः ॥ ८५
अवतीर्य रथेभ्यस्ते स्नातुमभ्यागमन् नदीम् ।
घृताच्यापि नदीं स्नातुं सुपुण्यमाजगाम ह ॥ ८६
तामन्वेव कपिः प्रायाद् दृष्टो जाबालिना तथा ।
दृष्ट्वैव पितरं ग्राह पार्थिवं च महाबलम् ॥ ८७
स एव पुनरायाति वानरस्तात वेगवान् ।

वती); व१ हिवा, दे० व१ [-व]ना (-[-व]तिवा). -०) क१:३
नाम्ना (-न हि); दे१:३-५.१० देववती दे११ वे१ वती, (-देववती);
कारा, नाम्ना ख्याता देववती, व१ न हि सा देववत्याख्याता, -३)
व१:३ दे१ १० व्रजावहे, वे१ व्रजावह (-व्रजावहे).

८४. -३) दे१ घृताच्यास् (-घृताच्यास्). -b) व१ दे१
स्वरितिक्रम, व१ स्वरितिक्रम (-स्वरितिक्रम). -०) दे० दृष्टो
स (?) (-मुष्टोत्सा); व१:१ समागच्छेत् (-समागच्छत्). -३)
व१:१ क१:३ मन्वेव, व१ स्तार्त्वेव, व३ सत्वेव, दे१ मत्वे व, दे१ मन्वे
व, दे१ अवाच, वे१ अध्येव (-अध्येव), व३ कौशिकीं (-कौशिकीम्).

८५. दे१ वे१. b ० -३) व१:१ वाह्य- (-वाहि); व३
पौशिकीम् (-कौशिकीम्); दे१ प्राप्ता (?) (-प्राप्ता); दे१:३ १०
वे१ प्राप्ता राजर्षिप्रवरास्, -b) वे१ सो(?) गत्या तत्र सावरात्
वे१ १० वयस्. ००००००००, दे१ राजतो प्रवरास्त्रयः -०) कारा. व१
जगाम्ना, व३ दे१ १० ११ न१ द्वितीय (व३ ०वच) (-द्वितीय); न१ वे
(-वच); दे१ तापसाम्नां (-तापसाभ्यां व). -३) व३ वपन्
(-वपन्); दे१-४ वे१ रथ वपन्वेगिभिः (दे१ ०न)

८६. -३) व३ अवतीर्य(?) (-अवतीर्य); वे१ रथे स्थले
(-रथेभ्यस्ते). -b) व१:१ अग्राह्यमन्दी (-अग्राह्यमन्दी)
-०) व१:१ घृताच्यापि (?), व१:१ व१:३ दे१० घृताच्यापि (-घृता-
च्यापि), व१ दृष्टा (-स्नातु). -३) क१:२ दे१० सपुण्या, व१ स्-
पुण्या, दे१ सा पुण्या (-मुपुण्या); दे१:१ माजगाम ०० (-माजगामह)

८७. -३) दे१:३ ता ० रे (दे१ ०रे) व (-आमाश्रमे);
दे१ (स) कपि (-अपि) -b) व१ दृष्टे, दे१ दृष्टा (-दृष्टो);
व१:१ क१:२ दे१:१०-११ दृष्ट, कारा. दे१ १ न१ तदा, व१:१ न हि, व१
तत (-तथा) -०) व१:१ वरा. व१:२ दृष्टा व, व३ दे१
दृष्टो, वे१ दृष्टोपि (-दृष्टुव). -३) दे१ वृत्ति (-वृत्तिव)
८८. -३) व१:१ दे१:३ वे१ न१ एव (-एव); व३ पुन,

पूर्वं नटास्वेव धलायेन बद्धोऽस्मि पादपे ॥ ८८
 तज्जानालिबच श्रुत्वा शकुनि प्रोधसपुत ।
 सशर धनुरादाय इदं वचनमत्रयीत् ॥ ८९
 शन्नन् प्रदीयता मलमाज्ञा तात वदस्व माम् ।
 यावदन निहन्म्यद्य श्रेणैकन वानरम् ॥ ९०
 इत्येवमुक्ते वचने सर्वभूतहिते रत ।
 महर्षि, शकुनि प्राह हेतुपुक्त वचो महत् ॥ ९१
 न कश्चित्तात क्वापि वध्यते हन्यतेऽपि वा ।
 वधरन्ध्रौ पूर्वकर्मवधौ नृपतिनन्दन ॥ ९२
 इत्येवमुक्त्वा शकुनिमृषिवानरमत्रयीत् ।

एवोहि वानरास्माक साहाय्य कर्तुमर्हसि ॥ ९३
 इत्येवमुक्तो मुनिना बाले स कपिवृञ्जर ।
 कृताञ्जलिपुटो भूत्वा प्रणिपत्येदमब्रवीत् ॥ ९४
 ममाज्ञा दीयता शन्नन् शाधि किं करवाण्यहम् ॥ ९४
 इत्युक्ते प्राह स मुनिस्त वानरपति वच ।
 मम पुत्रस्त्वयोद्बद्धो नटासु वटपादपे ॥ ९५
 न चोन्मोचयितु वृश्चाच्छकुनयामोऽपि यत्नत ।
 तदनेन नरेन्द्रेण त्रिधा कृत्वा तु शास्त्रिन ॥ ९६
 शारा वरित मत्सूत्र शिरसा ता विमोचय ।
 दशवर्षशतान्यस्य शारा वै बहवोऽगमन् ॥ ९७

दे० पु० (-पुनर) -b) दे० स्वति (-तात) -o) या०
 नटास्वेव दे० १० टास्वेव दे० कटापे व (-नटास्वेव) d) दे०
 पारसो (-पारसे)

८९ -a) दे० ३ जापालि (-जापालि) -b) दे०
 शकुनि (-शकुनि) दे० १० शूक्ति (-शकुत) -o) या०
 काय का० सारको (-सार) -d) दे० ४ दे० जालम् (दे० ३
 एव) (-[जा]शय) -d) दे० ३ वचनवदम्, (-इद वचनम्) व०
 शकुनम् (-शकुनी)

९० -b) दे० वण्य (-वदस्व) -o) दे० यावदेन (-
 वावदेन) व० दिनरम्यद्य दे० निहृय (?) य दे० हि हन्यद्य
 (-निहन्म्यद्य) -d) दे० शरेण (-शरेण)

९१ व० ६१० महर्षि इत्यादि ६५ b) 'वच इति
 मावलाति (इ स) -o) दे० १० शकुनि (-शकुनि) -d)
 दे० योपयुक्तो (-हेतुपुक्त)

९२ व० ० (इ ६१ पा वि) -a) दे० न व श्रिज
 दे० न व श्रिज तु, दे० न व श्रिज स न० न व श्रिज तु (?) (-न
 व श्रितात) -o) दे० विष्यते दे० वाच्यते (-वध्यते) दे०
 वध्यते दे० वध्यता दे० वध्यते दे० वध्यते दे० १० १०
 वध्यते न० वध्य (→ह्यते) -o) दे० वध्यवधो दे० विधव
 (-वधवर्ग्य) -d) या० वध्य व० दे० ३१० ते 'वर्गो दे०
 'व्या (-वर्ग्य), दे० गन्त दे० 'सतव + गन्त (-गन्त)

९३ व० ० (इ ६१ पा वि), दे० ३११ व० od ०
 -a) वा दे० उल्ल (?) दे० ३११ दे० उल्ल (-उल्ला), दे० ३१
 दे० शकुनि, न० वचन (-शकुनि), दे० इत्येवमुक्त वचने -b) व०
 शानरो ऋषिमत्रयीत्, दे० ४ दे० ऋषि (दे० शिर) वचनमत्रयीत् दे०

कपिना वानरोद्बद्धो दे० ऋषि मुपतिरत्रयीत् न० मुनि
 'गुनिमत्रयीत्

९४ व० ० (इ ६१ पा वि), दे० ३११ दे० ० -a) दे०
 उल्ला (-उल्लो) -b) दे० बाल न० बालो (-बाले) -o) न०
 'पुट' (-पुने) -o) या० ममाज्ञा देहि ता ब्रह्मन्, दे० ममाज्ञा
 दीयता ब्रह्मन् दे० मुने जा (?) दीयता महर्षि -f) या० वाधि
 (-वाधि) दे० करवाणि ते (-करवाण्यह) १० साहाय्य
 करवाण्यह

९५ व० od ० (इ ६१ पा वि) -a) दे० ३११ १०-११
 दे० इपुक्त (-इपुक्त) दे० इपुक्तो मुनि प्राह -o) या० तथा
 बद्धो काय का० व० दे० ११ न० तथा बद्धो दे० सयोद्बद्धो
 (-सयोद्बद्धो) -d) दे० ४ दे० वटाशिर, दे० वगत्र (-वटाशु)

९६ -a) काय व० दे० न व मोचयितु कृत्वा व० दे० ३१
 दे० न चोन्मोचयितु कृत्वा -b) या० वानयामो प्रयत्नत कारा
 वानयामो प्रयत्नत व० दे० ४ दे० वानयामो (व० १०) वि यत्नत
 -o) व० व० वानर दे० ३११ दे० व० वानर दे० व० वानर दे० व०
 वान (-वानर) दे० व० व० व० व० व० व० व० व० व० व० व०
 -d) दे० द्रिषा (-द्रिषा), व० व० दे० द्रिषा (-द्रिषा), व०
 दे० ३११ दे० शास्त्रिनम् (-शास्त्रिन) दे० विधा कृतावपयिन

९७ -a) व मे मृदु दे० तरुतु दे० न० व० मृदु
 (-मृदुतु) व० शास्त्रादिति मृदुति (?) -b) दे० ११ शिरसा
 दे० शिरसम् (-शिरसा) व० शिरसो व० दे० शिरसो व० (-शिर
 विमोचय) -o) व० गतास्येव दे० गतास्येव दे० गतास्येव
 (-गतास्येव) -d) दे० ११ दे० बद्धो (-बद्धो), या० कारा
 का० न० न० [व] गमत् व० दे० ३११ दे० गता (दे० १०)
 वत (-[व] गमत्)

६५ ११७

येत नटाभारमधारयिष्यत् ।

त एष नून तपता वरिष्ठो

मृतध्वजो नात्र विचारमस्ति ११८

ततोऽप्रधीदथो हृष्टा नन्दयन्ती सखीजनम् ।

एषोऽपरोऽप्यैव सुतो नानालिनात्र सशय ॥ ११९

इत्येवमुक्त्वा वचन बलम्या अवतीर्य च ।

समासताग्रतः शर्मोर्गायन्त्यो गीतिका शुभाम् ॥ १२०

नमोऽस्तु सर्व शर्मो त्रिनेत्र चारुभात्र त्रैलोक्यनाथ

का१ २ ब३ दे१ ५ तपता दे३ तपता दे११ पतिता दे१ वदता
 (→तपता) ब१ दे१ ४ ११ ते वरिष्ठ दे२ वरिष्ठ दे३ वरिष्ठ
 (→वरिष्ठो) -d) दे१ श्रुतध्वजे दे१ मृतध्वजो (→मृतध्वज)
 का१ कारा बा१ २ दे१ ४ तै१ विचारमस्ति (→विचारमस्ति)

११९ -३) ब३ मतो (→मतो) ना कारा का१ न१
 हृष्टा (→हृष्टा) -b) का१ कारा का१ ३ मदयन्ती दे३ १० दन
 यन्ती (→नन्दयन्ती) -o) दे३ एषोऽप्यैव दे११ एषोऽप्यैव
 (→एषोऽप्यैव) ब३ सुतो (→सुतो) -d) दे१ ३ नापा (दे१ ५)
 तिर दे१ ४ न१ नापाली (→नापाली)

१२० दे१ ० -b) का१ का१ २ बाह्य कारा
 बाह्यि ब१ दे३ १० बलम्या दे३ बलम्या दे१ ११ न१ बलम्या
 (→बलम्या) बा१ कारा बा१ २ स्वपतीर्य (→प्रपतीर्य) दे३
 उपलम्भावतीर्य ब१ -o) कारा न१ समासताग्रतः ब३ दे३ १०
 दे१ समासताग्रतः दे१ ११ समासताग्रतः (→समासताग्रतः) -d) ब३
 दे३ गायन्ती दे१ ४ गायन्ती (→गायन्ती) ना कारा का१
 गीतिका शुभा बा१ ३ दे१ ४ १० गीतिका शुभा दे१ गीतिका शुभा
 दे१ गीतिका शुभा दे३ गीतिका शुभा दे११ गीतिका शुभा दे१ गीतिका
 शुभा (→गीतिका शुभा)

१२० श्लोकात्तर ना कारा बा१ ० दे३ १० न१ शिवम्—
 बल्यका ऊटु

-१) दे१ ५ ११ ०; दे३ ११ नमोस्तु ०; दे३ ११ बाह्यात्र
 ०; बा१ बा१ न१ ० नमोस्तु दे३ ५ नमोस्तु दे३ (→नमोस्तु);
 ना बा१ दे३ ५-७ स्व (→स्व) ब१ ३ त्रिनेत्र दे३ त्रिनेत्र
 (→त्रिनेत्र); न१ त्रिनेत्र धर्मो (→त्रिनेत्र) दे३ त्रिलोकी
 सगणोत्तर (→त्रिलोकी)

-२) दे३ उमापते ० बा१ कारा का१ ० बा१ ३ दे३ ४
 १० न१ पौर ०; दे३ पौर ह्यारम्भ दे३ तै१ निवर्तयन् इति
 पाठो नास्ति दे१ काकाङ्गनाथ पौर ०; दे३ ३ तै१ उमापते
 (दे३ ५) (→उमापते) दे३ ४ कारा (दे३ ५) तै१ कारा
 (→कार) दे३ नाथ (→नाथ) दे३ ७ तै१ पौर (→पौर)

उमापते दक्षयज्ञविष्वक्कर कामाङ्गनाथन घोर

पापप्रणाशन महापुरुष महोग्रमूर्ते सर्व

सत्त्वक्षयकर शुभकर महेश्वर त्रिशूलधारिन्

स्मरते शुभावासिन् दिग्वास महाशङ्खशेखर [५]

नटाधर कपालमालाविभूषितशरीर वामचक्षु

वामद्वयप्रज्ञाक्षय भगवन् क्षयकर भीमसेन

महासेननाथ पशुपते कामाङ्गदहन चत्वरवासिन्

शिव महादक्ष ईशान शंकर भीम भव

-३) दे३ ० बा१ कारा का१ ० बा१ ३ दे३ पपपणान
 ० दे३ १० न१ ० प्रणाशन (दे३ १०) ना दे१ प्रकाशन +
 प्रणाशन दे३ प्रापयन्ता (→प्रापयन्ता) कारा का१ प्रम
 (→प्रमो) दे३ ११ मूर्ति (→मूर्ति)

-४) दे३ ० बा१ शुभकर ०; दे३ ० भयकर
 (→क्षयकर); का१ दे३ शुभकर दे३ शुभकर (→शुभकर) दे३ ४
 तै१ त्रिशूलधर (दे३ ५) न१ त्रिशूलिन् (→त्रिशूलधारिन्)

-५) दे३ ० बा१ स्मारिन्, तै१ स्मारिन् (→स्मारिन्) ब३ न१
 गुरु (→गुरु) दे३ ३ तै१ भाम (दे३ ५) दे३ ७ १० ११ वास
 (→वासिन्) वा दिग्वास कारा बा१ दे३ ७ ११ न१ दिग्वास
 (बा१ ५) (→दिग्वास) कारा नागाशेखर दे३ महा ० शंकर
 दे३ महाशङ्खशेखर दे३ नृपे महाशङ्खशेखर (→महाशङ्खशेखर)

-६) दे३ ० बा१ भाल (→भाल) ना दे३ ४
 भूषित (→विभूषित); कारा विद्व ब१ शंकर (→शंकर);
 बा१ कारा बा१ भयकर ब१ भयकर दे३ ५ ० न१
 नाथयन् (→नाथयन्)

-७) दे३ ० न१ प्रजापति ० बा१ भयमिष दे३ ४
 तै१ भुविदेव दे३ ७ १० न१ भयमिष दे३ १० ० (→भय
 देव) दे३ भयमिष दे३ भयमिष दे३ भयमिष (→भयमिष) दे३
 भयकर दे३ भयकर (→क्षयकर)

-८) दे३ ० ना कारा बा१ दे३ ५ तै१ न१ नाथ (→
 महासेननाथ) न१ वसुधयो (→वसुधे); दे३ १० न१ कामाङ्ग
 (→कामाङ्ग) ब१ दे३ नृपे भुव दिग्वास (→दे३) ना ब१
 वासिन्, ब१ स्वारवासिन्, दे३ चत्वारवासिन् (→चत्वारवासिन्)

-९) दे३ निवर्तयन् दे३ ३ ११ निव (→निव); ना
 दे३ महाशं (बा१ ५) (→महाशं) ना दगात्र (→ईशान);
 ना नाथयन् ब१ भयकर दे३ भयमिष दे३ भयमिष
 (→भयमिष); दे३ ईशान शंकर भयमिष दे३ हर शङ्कर स्वयं
 स्थानो (→ईशान शङ्कर भयमिष भव)

धृपमध्वज वटिल प्रौढ महानाट्येश्वर भूरिरत्न [10]
अविमुक्तक रुद्र रुद्रेश्वर स्थाणो एकलिङ्ग
कालिन्दीप्रिय श्रीकण्ठ नीलकण्ठ अपराजित
रिपुभयंकर संतोषपते वामदेव अघोर
स्तपुरुष महाघोर अघोरमूर्ते शान्त
सरस्वतीकान्त कीनाट सहस्रमूर्ते महोद्भव [15]

-10. वार. बा.३ दे.३ वे. १। न। वृषभ्वज (दे. १५),
दे. सवृषभ्वज (→वृषभ्वज), बा.३ कटकी, दे. ३.५ वटम, दे.१०
दे. कटकी, दे. १ कटकी, दे. १ कटकी, न। कटकी (→वटिल); दे.
प्रौढ, न। वामदेव प्रौढ (→प्रौढ); वा। वार. बा.३ ०० नाट-
येश्वर, दे.३ महाना (दे.३ ०) वेश्वर, दे. महावरो वेश्वर, दे.
महानदीश्वर, दे.१० महानाहो ईश्वर (→महानाट्येश्वर), वार. भूरि-
रत्नधृप, बा. विभूतिरत्न, बा. ३ दे.३.५.१० वे. १। भूतिरत्न (दे. ३ ०),
दे. भूमरत्ना (→भूरिरत्न).

-11. बा. विभूतिरत्न, दे. भूमरत्न (→भूमरत्न); दे.१०
मर (→मर); दे. ३ वरेश्वर, दे.१० वरेश्वर (→वरेश्वर). १०-११
परिप्लव्यते दे.०—

०१ वरेश्वर विगयन शिवलयाविमुक्तक एकाग्रलिङ्ग,
वृषभ्वज रुद्र नीलवीर अघोर गगनधर.

-12. दे. श्रीवन्द्य ०; दे. १। शात श्रीवन्द्य (→श्रीवन्द्य);
दे. नीलकण्ठ नीलवन्द्य, दे. नीलकण्ठ, दे. श्रीनीलकण्ठ (→नील-
कण्ठ); दे. अपराजित (→अपराजित).

-13. दे. 'संतोषपते वामदेव अघोर' ०; बा. विभूति (→विभूति);
वार. बा. ३ दे.३.० ११ न। 'दावक, दे. १ नवक (→नवक); वा.
सन्तोषपते, न। सन्तोषपते, न। सन्तोषपते सन्तोषपते (→सन्तोषपते);
वा. बा. ३ दे. १। वामदेवअघोर, वार. सन्तोषपते वामदेव अघोर
(→वामदेव अघोर)

-14. दे. ३. ०; वा. वार. बा.३ महाघोर अघोरमूर्ते
शान्त ०; दे. १। अघोरमूर्ते ०; दे. ३.०. शान्त ०; न।
महादेव (→महाघोर); दे. ३.०. मूर्ते, दे. अघोरपते, दे. अघोर००
(→अघोरमूर्ते), बा. राक्षसं, (दे. राक्षसं) न। रक्षा (→शान्त)

-15. वा. वार. बा. ३ दे. ३. ०; दे. ३.५.१० वे. १। 'कोनाट'
०; दे. 'वामदेवशान्त कीनाट सहस्रमूर्ते' ०; बा. ३ दे.३.११ कीनाट
(दे. ३ ०), दे. कीनाट, न। कीनाट (→कीनाट); दे. महोद्भव,
महोद्भव, दे. १। महोद्भव (→महोद्भव), दे. ३. ११ ११ वंशपो-
त्रोत्पत्ति, वा. मनुष्योद्भव विभो कानाट वंश (= १६)

-16. दे. ३. ०; वा. वार. बा. ३ विभो कानाट वंश वंश

विभो कालामिन्द्र रुद्र हर महीधरप्रिय
सर्वतीर्थोधिवास हंस कामेश्वर केदाराधिपते
परिपूर्ण मुमुकुन्द मधुनिवासिन् कृपाणपाणे
मयंकर विवाराज सोमराज कामराज रत्नक
अञ्जनराजकन्याहृदचलवसते समुद्रशायिन् [20]
गजमुख धन्वेश्वर मोकर्ण ब्रह्मयोने

दे. ६५

०; बा. ३ दे. ३ वे. १। कानाति (→कालामिन्द्र); दे. ३ वे. १। रोहृ, न। हर
वृ, दे. ३ ० हर, दे. १। ०००० (→वृहृ); दे. ३ प्रिय (→प्रिय)
बा. महाराजप्रिय, दे. १। महीधरतीर्थ (→महीधरप्रिय); दे. १०. मय
स्थाने-सरस्वतीकान्त सहस्रमूर्ते ॥ महीधरप्रिय.

-17. दे. ३. ०; बा. 'कामेश्वर केदाराधिपते' ०; दे. ३. ३
दे. १० 'हंस कामेश्वर' ०; दे. १। 'हंस' ०; दे. १। प्रिय (→प्रिय) बा.
सर्वतीर्थोधिवास, दे. ३ सर्व तीर्थोधिवास (→सर्वतीर्थोधिवास);
दे. कामेश्वर, दे. ३ कामेश्वर (→कामेश्वर); दे. केदाराधिपति
(→केदाराधिपते).

-18. बा. ३ दे. ३. ०; दे. ३ वे. १। परिपूर्णमुमुकुन्द (दे. ३ ०)
व (→परिपूर्ण मुमुकुन्द); वा. वार. बा. ३ दे. ३ मधु (वार. का.
३) मधुनिवासिन्, न। मधुनिवास, दे. ३. ५. १० वे. १। मधुनिवास, दे.
मधुनिवास (→मधुनिवासिन्) वा. वार. का. ३ दे. ३. ११ कानाटो
(→वृषभ्वज)

-19. बा. ३ दे. ३. ०; वा. ३ वे. १। 'सोमराज' कामराज ०; वार. बा. ३
दे. 'कामराज' ०; वा. वार. बा. ३ दे. ३ 'रत्नक' ०; वा. वार.
बा. ३ वंश, बा. ३ वंश वंश, दे. ३ वंश, दे. ३. ११ वंश वंश-
व, न। वंश वंश (→वंशव); बा. कामराज (→कामराज);
दे. ३ विवाराज सोमराज कामराज (→विवाराज सोमराज काम-
राज); बा. दे. ३ रत्नक, वे. ३ रत्न (→रत्नक)

-20. बा. ३ दे. ३. ०; वार. बा. ३ दे. ३ 'राजकन्याहृदचलवसते'
०; वा. 'वज्रवसते' ०; दे. ३. ३ 'राजकन्या' ०; दे. 'राजकन्यावसते'
०; वा. वज्रवसते, वार. वज्रवसते, वा. ३ वज्रवसते, वा. ३ वज्रवसते,
न। वज्रवसते, दे. ३ वज्रवसते, दे. ३ वज्रवसते, दे. ३ वज्रवसते, दे.
वज्रवसते, दे. ३ वज्रवसते, दे. ३ वज्रवसते, दे. ३ वज्रवसते, दे.
महीधरराजकन्याहृदचलवसते (→वज्रवसते)

-21. बा. ३ दे. ३. ०; वा. ३ दे. ३. ११ वे. १। 'वन्धेश्वर' ०; वा.
गजमुख, बा. ३ दे. ३. ११ वे. १। गजमुख (दे. ३ ०), दे. गजमुख (→गज-
मुख), दे. ३. ११ वन्धेश्वर (→वन्धेश्वर), न। वन्धेश्वर गजमुख (→गज-
मुख वन्धेश्वर).

स्नेहात् सगाम्पनयनां गृह्णत्वां परिजिघ्रती ॥ १३०
ततो ऋतध्वजः श्रीमान् कपिं वचनमब्रवीत् ।
गच्छानेतुं गुह्यकं त्वमञ्जनाद्रौ महाञ्जनम् ॥ १३१
पातालादपि दैत्येशं कीरं कन्दरमालिनम् ।
स्वर्गाद् गन्धर्वराजानं पर्जन्यं शीघ्रमानय ॥ १३२
इत्येवमुक्ते मुनिना ग्राह देववती कपिम् ।
गालवं वानरश्रेष्ठ इहानेतुं त्वमर्हसि ॥ १३३
इत्येवमुक्ते वचने कपिर्मारुतविक्रमः ।
गत्वाऽञ्जनं समामन्त्र्य जगामरपर्वतम् ॥ १३४
पर्जन्यं सत्र चामन्त्र्य प्रेषयित्वा महाश्रमे ।
सप्तगोदावरे तीर्थे पातालमगमत् कपिः ॥ १३५

तत्रामन्त्र्य महावीर्यं कपिः कन्दरमालिनम् ।
पातालादभिनिष्क्रम्य महीं पर्यचरञ्जवी ॥ १३६
गालवं तपसो योनिं दृष्ट्वा माहिष्मतीमनु ।
समुत्पत्यानयच्छीघ्रं सप्तगोदावरं जलम् ॥ १३७
तत्र स्नात्वा विधानेन संप्राप्तो हाटकेश्वरम् ।
ददत्ते नन्दयन्ती च स्त्रितां देववतीमपि ॥ १३८
तं दृष्ट्वा गालवं चैव समुत्थायाम्भवाद्यत् ।
स चार्चिष्यन्महादेवं महर्षीन्भवाद्यत् ।
तै चापि नृपतिश्रेष्ठास्तं संपूज्य तपोधनम् ॥ १३९
प्रहर्षमतुलं गत्वा उपविष्टा यथासुखम् ।
तेषूपविष्टेषु तदा वानरोपनिमन्त्रिताः ॥ १४० वं. १४१

दे३ स्नेहात्सवकानयना, दे४ स्नेहात्तिरक्तनयना, दे५ वाचं सुमुखनयनं,
दे६ स्नेहात् * * * नयना, -३) दे९ बहुरता (?) (→मुहुरता).

१३१. -३) वारा. दे१ १ ऋत (दे१ तु) ध्वजस्ततः, का१
तत्त्ववृत्तध्वज (→ततो ऋतध्वज). -४) वा१ का२ कपे (→
कपि). -५) वारा. दे९ गुह्यकं तं, व३ महाद्रैत (?), दे१.११ गुह्यक
त्वं (→गुह्यक त्व). -६) वारा. समञ्ज, का१ व१ दे१.३.४.५ दे१
महाञ्जन, दे३ सप्तगुह्य, दे१ सहजान्, दे११ * * * * (→महाञ्जनम्);
॥ गुह्यक त्व महाञ्जनं, दे९ मञ्जनाद्रौ हिमाञ्जनम्.

१३२. व३. ०८ -३) व१ दे२.११ न१ दैत्येन्द्र
(→दैत्येषा). -४) दे३ ११ कीर, दे१० कीरे (→कीर), दे९ ०३ स्त्रित,
दे१० ०३ स्त्रिता (→०३ स्त्रिता). -५) दे१ स्वर्ग (→स्वर्गाद्य).

१३३. व३ दे३. ०, वा१. ०८ -३) दे२.११ न१ उक्तो
(→उक्त); वारा. इत्येव मुनिना श्रोत्र. -४) दे१.२ देववती (→देव-
वती); वा१ का२ श्रोत्रं देववती कपिम्. -५) वा१ दे१ ०३
(→०३ श्रेष्ठ); दे४ गालवचन श्रेष्ठ, दे९ लापवाद् वानरश्रेष्ठ. -६) वा१
का१.२ स्वामिहेतुमर्हसि, का२. स्वामिहेतुमर्हसि.

१३४. व३. ०. -४) दे१.२ १.११ दे१ वपिन्द्राप्रितविक्रम.
-५) वा१ का१ दे१० स चामन्त्र्य, दे९ समान्त्र्य (→समामन्त्र्य);
वारा. मञ्जनामन्त्रयितुं. -६) वा१ का२ वा१ २ ०३ 'मञ्जान'
(→मामर?).

१३५. व३. ०. -३) दे१ पर्वत (→पर्जन्य), वारा स्वर्ग
पर्जन्य वामन्त्र्य -४) वा१ का२ वा१ २ दे१ महाश्रमे (→महाश्रमे)
-५) दे३ स तं (→सत-); वा१ का२ वा१ २ व१ दे१.२.३.१० दे१
न१ गोदावरी. (→गोदावरे).

१३६. व३. ०८ -३) दे१ दे१.२ १-१३० d ०
(र. द.). -४) व१ दे२.३.११ महावीर्यं, न१ महावीर. (→महा-

वीर्य). -५) वा१ दे३ कपि-पि (?) (→कपि). -६) व३ [-म]ति-
निष्क्रम्य, दे३.१ [-म]तिनिष्क्रम्य, दे३ [-म]तिनिष्क्रम्य, (→
[म]तिनिष्क्रम्य) -६) वा१ वा१.२ तदा, का२. ततः, दे३ १०
जवात्, दे११ दवी (→जवी), दे९ मुनीषुविचार स.

१३७. दे१ दे१. ० (र. १३६ पा. वि.). -३) दे११
गालवो (→गालव); दे१ न१ तपसां (→तपसो). -४) दे१ हृष्टो
(→हृष्टा); वा१ ०३ दे (→०३ दे). -५) वा१ दे४ न१ तमुत्पत्त्या, व१
दे११ समुत्पत्त्या (→समुत्पत्त्या); वा१ वारा. का१.२ स्त्रित (→स्त्रीर्);
दे१० समुत्पत्त्या यत् स्त्रित, न१ समुत्पत्त्यातदत्त स्त्रित. -६) वा१
का२. वा१.२ व१ दे२.३.१० न१ गोदावरी. (→गोदावरे).

१३८. दे१ दे१. ० (र. १३६ पा. वि.). -३) व१ तात्वा
(→तात्वा). -४) वा१ का२. वा१.२ दे१० मदवन्ती (वा१ ०३)
व१ दे११ ता मदवन्ती, मुने दमयन्ती तां (→नन्दयन्ती व१); व१ दे३
वैवती (→वैवतयो); व३ दव (→दवि)

१३९. दे१-४ दे१. ०८ -३) वा१ वारा. वा१.२ व३
दे१.१.१०.११ दे१, व१ ता(→त) -४) व१ [-म]त्यरद्वय, दे१.१ [-म]
त्यरद्वय, न१ [-म]त्यरद्वय स (→[-म]त्यरद्वय) वारा ०३ रयाने
त दृष्ट्वा गालव पाम्यवादेता युचिरियते -५) वारा स वाजिबद्
महादेव, व१ दे१.१०.११ स धा (दे११ वा) दिग्व महादेव, व३ स वारि
महादेव, दे३ स चार्चिष्यन् महादेव, दे३ न१ सर्वा दिग्व महादेव.
-६) दे१० सप्तर्षी (→सप्तर्षी) -६) वा१ दे१० प्रभूय, न१ व
प्रभूय (→प्रभूय); व३ दे११ निषिष्य (→निषिष्य), दे१ सम प्रभूय तपो-
धनं, दे३ संपूज्य तपोधनम्

१४० -५) दे३ तदा (→तदा) -६) दे२.११ वानरोपि
निमन्त्रित (दे११ वा), दे३ ६.१ दे१ न१ वानरोपि निमन्त्रिता .

६५. १४० समायाता महात्मानो यथगन्धर्वदानवाः ।
तानामतान् समीक्ष्यैव पुत्र्यस्ताः पृथुलोचनाः ॥ १४१
स्नेहार्जनयनाः सर्वास्तदा सखिजिरे पितृन् ।
नन्दयन्त्यादिका दृष्ट्वा सपितृका वरानना ॥ १४२
सचाप्पनयना जाता विश्वकर्मासुता वदा ।
अथ तामाह स मुनिः सत्यं सत्यध्वजो वचः ॥ १४३
मा विषादं कथाः पुत्रि पिताऽयं तव वानरः ।
सा तद्वचनमाकर्ण्य ब्रीडोपहृतचेतना ॥ १४४
कथं तु विश्वकर्माऽतो वानरत्वं गतोऽधुना ।
दुष्पुत्र्या मयि जातायां तस्मात् त्यक्षे कलेवरम् ॥ १४५
इति संचित्य मनसा श्वेतध्वजमुवाच ह ।
परित्रायस्य मां ब्रह्मन् पापोपहृतचेतनाम् ॥ १४६

१४१. -a) दे१. समाया (°या ?) ता (→समायाता).
-b) ब१. °किलया (→°दानका). -d) ब१. धनस्था, दे१. पुत्रस्ता
(→पुत्र्यस्ता); दे१. पितृ (→पुत्रु°).

१४२. -a) दे१.४ ते। ता वै. दे१. ता (→सर्वा). -b)
ब१.३ ता वै. दे१. सर्वा, दे१. पितृ, दे१. ता, वै. (→सदा); दे१.६.
१ घृत्वं (→पितृन्). दे१. समाध्वजं न तै सुश, दे१. तदा स त्वजने
पितृन्. ते। ७६७ स तवे सुश. -c) बा१. कार. ब१.२ दे१.१०
मदयन्त्यादिका दृष्ट्वा, दे१.३ दे१. मदयन्त्यादिको (का ?) दृष्ट्वा, दे१.
मदयन्त्ययि तां दृष्ट्वा, दे१. मदयन्त्यादिका दृष्ट्वा, मुने. मदयन्त्या-
दिका दृष्ट्वा. -d) दे१. स्वपितृस्ता, दे१. स ० तिक-. ते। सपि दृष्ट्वा,
न१. स्वपितृ ता, मुने. पितृमुता (→सपितृता); का१. दे१.१० न१.
वदानना (→वदानना).

१४३. -a) बा१. सातुवाक्याना, कार. ब१.२ सामव-
वाक्याना, का१. सामवाक्याना, दे१. सामवयनया, दे१. सामाप्यन-
मना (→सामापनयना). -d) ब१. सत्य ध्वजो, दे१. वृत्तध्वजो
(→सतपध्वजो); दे१. सत्यं सत्य ध्वजमुवाच.

१४४ -d) दे१. °धेतन, दे१. °धेतता (→°धेतना).

१४५. -a) बा१. बर्ष को, कार. कर्षं वा, बा१.२ दे१.१०
मय वै, दे१. मये वै (→मय मु); दे१. विश्वकर्मां यत्, दे१. विश्वकर्मा
म (→विश्वकर्मातो). -c) दे१.११ दुष्पुत्र्या (→दुष्पुत्र्या), दे१.१० मयि
(→मयि). -d) ब१. तस्मात्समोक्ष कलेवरं, दे१. न तवं स्वज्ये
कलेवरं.

१४६. ब१. १४६-१४८० ० (द. वं.). -a) दे१.
मत्तावं (→मनसा). -b) बा१. तप्यन्तम्, दे१. ऋष्यन्तम्

पितृन्। मर्तुमिच्छामि तदमुज्ञातुमर्हसि ।
अथोवाच मुनिस्तन्वीं मा विषादं कथाधुना ॥ १४७
माव्यस्य नैव नाशोऽस्ति तन्मा त्याक्षीः कलेवरम् ।
मविष्यति पिता तुभ्यं भूयोऽप्यमरवर्द्धकः ॥ १४८
जातेऽपत्ये घृताच्यां तु नात्र कार्या विचारणा ।
इत्येवमुक्ते वचने मुनिना भावितात्मना ॥ १४९
घृताची तां समम्येत्य प्राह चित्राङ्गदा वचः ।
पुत्रि त्यजस्व शोकं त्वं मासैर्दशभिरात्मजः ॥ १५०
मविष्यति पितृस्तुभ्यं मत्सकाशात्र संशयः ।
इत्येवमुक्ता संहृष्टा बभौ चित्राङ्गदा तदा ॥ १५१
प्रतीक्षन्ती सुचारुङ्गी विवाहे पितृदर्शनम् ।

(→श्वेतध्वजम्). -d) ब१. दे१.४९ ते। °धेतनम्, दे१.११ °धेतता
(→°धेतनाम्).

१४७. ब१. ०. (द. १४९ पा. वि.). -a) दे१.१० पितृन्
(→पितृन्); बा१. कार. कर्षं मर्तुम् (→मर्तुम्). -b) दे१.११ ते।
तव च तनुमर्हसि. -c) दे१. मुनि, दे१.१० मुने (→मुनिम्). -d)
बा१. कथा कथा, ब१. दे१.४९ १.११ कथाधुना (→कथाधुना).

१४८. ब१. ab ०. (द. १४९ पा. वि.). -a) दे१.३.१७
ते। स (दे१. स) माये (दे१. °मये) न विनातोस्ति. -c) दे१.
तपिष्यति (→मविष्यति); न१. भूयो (→भूयो) -d) बा१. दे१.
भूयोपि, दे१. भूयोपि, दे१. भूयो यो, न१. तुभ्यं वा. (→भूयोपि-१) का१.
दे१. °वार्ध (दे१. °वृ°) कि, दे१. °वार्धके, दे१. °वार्धके (→°वार्धकि).

१४९. -a) दे१.१० जाते पुत्रे, ते। जातोपत्यो (→जाते-
पत्ये); दे१.११ घृताच्या तु (→घृताच्यां तु). -d) दे१. मुनिना ता
तवा पुत्र. दे१. मुनीना भावितात्मना

१५०. -a) दे१. ता (व) (→ता). -b) दे१. न१. तव,
दे१.११ त्वर (→वच). -c) ब१. दे१.३ ते। पितृव्यत्वं (→पुत्रि
पितृव्यत्वं) -d) का१. दे१. मात्मन, ब१. मात्मने, दे१. आप्यन
(→मात्मन)

१५१. दे१. १४१ ०-१४२० ०. -a) दे१. तुभ्यो
(→तुभ्यं). -c) बा१. बा१. दे१. तनुमा, (→संहृष्टा).
-d) दे१. तदा (→सदा).

१५२. दे१. ० (द. १४१ पा. वि.). -a) बा१. प्रतीक्ष-
न्ती, ब१.३ दे१.१० प्रतीक्षतुं, दे१.३ ते। स्व प्रतीक्षत, दे१. तप्यन्ती-
व्यत, दे१. स्व प्रतीक्षत, दे१. प्रतीक्षित मु. दे१. स्व प्रतीक्षत, दे१.

सर्वास्ता अपि तावन्तं कालं सुतनुकन्यका ॥ १५२
 इत्येक्षन्त विवाहं हि तस्या एव प्रियेप्सया ।
 ततो दशसु मासेषु समतीतेन्याध्वराः ॥ १५३
 तस्मिन् गोदावरीतीर्थे प्रसूता तनय नलम् ।
 जातेऽपत्ये कपित्वाच्च विश्वरूपीष्वभ्युत्थत ॥ १५४
 समभ्येत्य प्रियां पुत्रीं पश्यन्व्रजत चादरात् ।
 ततः प्रीतेन मनसा सस्मार सुरवर्द्धकिम् ॥ १५५
 सुराणामधिपं शक्रं सहैव सुरकिन्नरैः ।
 त्वष्टाऽथ संसृतः शक्रो मरुद्गणपतितदा ॥ १५६
 सुरैः सहैव संप्राप्तस्तर्क्षिणं हाटकाह्वयम् ।

समायातेषु देवेषु गन्धर्वेष्वप्सरस्तु च ॥ १५७
 इन्द्रद्युम्नो मुनिश्रेष्ठमृतत्वज्रमुवाच ह ।
 जालालदीयतां ब्रह्मन् सुताकुन्दरमालिनः ॥ १५८
 गृह्णातु विधिवत् पाणिं दैतेन्यास्तनयस्तव ।
 नन्दयन्तीं च शकुनिः परिणेतु स्वरूपवान् ॥ १५९
 ममेव वेदवत्यस्तु त्वाष्ट्रेयी सुरयशः च ।
 वाढमित्यब्रवीद्वृष्टो मुनिर्मनुसुतं नृपम् ॥ १६०
 ततोऽनुचक्रुः सहस्रा विवाहविधिमुत्तमम् ।
 ऋत्विजोऽमुहं गालवस्तु हुत्वा हन्यं विधानतः ॥ १६१
 गायन्ते तत्र गन्धर्वा नृत्यन्तेऽप्सरसस्तथा ।

३. १५

प्रतीदात सु, ५। प्रतीदाती सु (→प्रतीदाती सु) दे। सर्वाङ्गी
 (→वर्षाङ्गी); मुवे १५ प्रत्येदात वर्षाङ्गी -b) का२ विवाह,
 ५। ३ दे। ३ १ वे। विवाह, दे। ११ विवाहो (→विवाहो) -o) वा।
 कार का२ दे। १० तास्त्राणि (→ता अपि) -d) न। तास्तन
 (→सुतनु)

१५३ दे। १०० ० (इ १५१ वा वि) -a) वा।
 प्रत्येक्षन्त, ५। ३ प्रत्ये (५३ १५१) काल (५३ ०८), दे३ प्रत्येक्षन्त,
 ५। ३ प्रतीक्षन्त, दे३ प्रतीक्षन्त, न। प्रतीक्षन्त (→प्रतीक्षन्त), दे३
 विवाह (→विवाह) -b) दे३ तस्य (→तस्या), ५। प्रियेप्सया,
 दे। प्रिये सन् (→प्रियेप्सया) दे३ सहस्रा लेखकाश्च

१५४ -a) ५३ गोदावरी (→गोदावरी); ५। ३ दे। ४ १
 १० वे। ११ न। तीरे (→तीर्थे) -b) ५३ वर्ण, दे३ पञ्च, दे३
 कर्ण (→कर्ण) -o) न। कपित्वाच्च (→कपित्वाच्च) -d) ५।
 दे। [अ] व्युत्थत दे३ १० वे। [म] ॥ मुत्थत (दे३ १०), दे३
 [अ] व्युत्थत, दे३ व्युत्थत, दे३ व्युत्थत (→[अ] व्युत्थत)

१५५ -a) वा। प्रिया पुत्री (→प्रिया पुत्री) -b) दे३
 पश्यन्व्रजत (→पश्यन्व्रजत) -d) वा। कारा दे३ भार्दकि (दे३
 १०), दे३ भार्दकि, दे३ पश्यन् (→पश्यन्)

१५६ -b) दे३ सनु (→सुर); ५। ३ वर्ण (→किन्नर)
 -o) वा। वा। २ ५ दे३ १० वे। दृष्टा, कारा दे३ १ दृष्टो, दे३ दृष्टा
 (→स्वदृष्टा); दे३ सनुत (→सन्नुत); दे३ ४ वा। प्राप्त (→प्राप्ते)
 -d) न। २ तथा (→तथा); दे३ ४ वे। पश्योमरालिणं (दे३ १०)
 वृत् (दे३ १०)

१५७ -a) दे३ मुनि (→मुनि); वा। वा। समुद्र, कारा
 समुद्र, वा। समुद्र, +सावेदे, दे३ ४ वे। महेन्द्र, न। सार्ध
 (→सार्ध); ५। मुनि सकलैर् सप्राप्त -b) दे३ हाटकाह्वयं
 (→हाटकाह्वयं) -o) ५। समायान्त वेतु, दे३ समायान्तु (→समा
 यातेतु) -d) वा। कारा दे३ [अ] पश्यन्व्रज (→[अ] पश्यन्व्रज) च;

न। गन्धर्वाश्चरतेषु च

१५८ -a) दे३ इन्द्रद्युम्नो (→इन्द्रद्युम्नो) वा। कारा
 का२ ३ अष्टो (→अष्टम्) -b) वे। जगामत (→जगाम ह)
 -o) दे३ ३ जगामत (→जगामत); वा। का२ जीयतां, वे। द्वियता,
 दे३ १० दीयेते (→दीयता) -d) वा। कारा का२ दे३ वे। मुता
 (→मुता), दे३ वे। मुत्त (→मन्त्र)

१५९ -b) दे३ ३ १० वे। दे३ (दे३ १०) यतनया (दे३
 १०) दे३ ११ दैत्येया (दे३ १०) स्तनयम् (→दैत्येयास्तनयम्)
 -o) वा। कारा का२ दे३ १ मयन्ती (वा। १०), १० ११ वे।
 नन्दयन्ती, (दे३ १०) वे। दे३ १० मयन्ती (→नन्दयन्ती) दे३ ११ वे। ह
 (→ह) -d) वा। वा। दे३ १० परिणेतु, ५। ११ परिणेतु,
 दे३ ३ वे। परिणेत (→परिणेतु) कारा वा। ३ दे३ १० न।
 मुत्तयाम् (→मत्तयाम्)

१६० वा। ३ दे३ ३ १ वे। १६० ०-१६१ d ० (इ
 १६) दे३ १६० ०-१६१ b ० (इ १६) -a) दे३ १ ममेव, दे३
 ममेव, ५। ममेव (→ममेव) वा। का२ देववत्यास्तु, दे३ १० न।
 देववत्यस्तु (→देववत्यास्तु) -b) दे३ १ त्वाष्ट्रेयी (→त्वाष्ट्रेयी)
 दे३ १५ दृष्ट (→दृष्ट); ५। दे३ ३ १ वे। हुत्वा हन्यं विधानतः, दे३ १ त्वाष्ट्रेयी
 सुरयशः च -c) मुवे सोषि (→पृष्टो) -d) वा। वा। मुनिमुत
 (→मनुमुत) वा। वा। ३ नृप, दे३ तत (→नृप)

१६१ वा। ३ दे३ ३-१ वे। ० (इ १६० वा वि)
 -a) वा। कारा का२ ३ ततोऽनुचक्रुः (→अनुचक्रुः); मुवे -अनुचक्रुः (→अनुचक्रुः);
 न। सहस्रा मुवे व ह्यन् (→सहस्रा) दे३ पश्यन्व्रजते त दृष्टा
 -o) वा। कारा, वा। २ सतर्क्षिणं (→सतर्क्षिणं) -o) दे३ ११ ऋत्विजो
 गान्धर्व, मुवे ऋत्विजो गान्धर्वाणां -d) दे३ ११ गृह्णातु दैत्य
 वन्या

१६२ वा। कारा वा। दे३ १६१ a-१६२ b ०

६६ ६ कोऽथैव याम्यां नगरीं गमिष्यति सुदुर्मतिः ।
 यस्त्वां शुद्धसमाचारां विध्वंसयति पापकृत् ॥ ९
 ततः स्वपितरं दृष्ट्वा कम्पमाना पुनः पुनः ।
 रुदन्ती योडयोपेता मन्दं मन्दमुवाच ह ॥ १०
 तव शिष्येण दण्डेन वार्यमाणेन चासकृत् ।
 पलादनाया रुदतो नीताऽहं वचनोपताम् ॥ ११
 एतन् पुण्या वचः श्रुत्वा श्रोत्रसंरक्तलोचनः ।
 उपस्थम्व श्रुचिर्मृत्वा इदं वचनमब्रवीत् ॥ १२
 यस्मात् तेनानिनीतेन मत्तो ह्ययमुत्तमम् ।
 गौरवं च तिरस्कृत्य च्युतधर्माऽरजा कृता ॥ १३
 तस्मात् सराष्ट्रः सफलः समृत्त्यो वाहनैः सह ।

९ दे० ३ ठे। ab ○ (४ षा वि) दे। ab ○
 (४ षा वि) -१) दे० याम्याद् (-याम्या) दे। कोटैर नगरी
 याम्या, दे। कोटैर (?) याम्या नगर (टी?), मुने क्वाटैर यामि
 स्व गत -b) मुने पापकृतस (-गमिष्यति), ब० स्वयमभि
 (-सुदुर्मति) -०) दे। ३ कल्ला, दे० ४ ठे। कल्ला, दे० १० वल्ल
 (-यस्त्वा) -३) दे। व्याघ्रवत (-विध्वंसयति), दे। विघ
 मपति वाहद् (?)

१० -१) का० ब० दे० सा (का० स) (-स्व) -b)
 शा। बा० दे। १ कम्पयन्ती, ब० ३ दयती (ब० न्ती) च (-कम्प
 माना) ब० ३ न० दे। १ मुदुर्मति (-पुन पुन) -०) ब० दे। ४-५
 -० ११ न० दन्ती (-दन्ता), शा। बा० का० २ दे० १० वमया
 (-दीडया) -३) का० दे। ३ ३ ३ ३ मन्दमन्द (-मन्द मन्द)

११ -b) दे। ८००००, दे। १० याम्या गति (-याम्यागतेन),
 दे। ११ न० वा (-न वा) -०) शा। बा० का० २ दे० १० वेवास्व
 (-वलास्व), दे। [अ] नाया दन्ती (-दन्ताया दन्ती), का०
 वचनोपताम् ब० ३ नीतायि दे० ११ नीता च (दे। ११ दि) (-वच
 नोपताम्)

१२ दे। १० ○ -१) शा। दे० १० स वल्ल, ब० सल्ल,
 ब० सल्ल (-सल्ल), न० स पुण्या वचन युत्वा -b) शा। शोचता,
 दे। शोचता (-शोचन)

१३ -०) दे० न० [अ] विनीतेन, दे। १० विनीतेन
 (-[अ] विनीतेन) -१) दे। ४ ठे। यमायाय, दे० वमुत्तमव
 (?) दे० याम्या गति (-मत्तो ह्ययम्), ब० वतो मयवमुत्तमव
 -०) दे। ११ (-य) दे० लीव च कल्ल इत्य -३) का० ब० ३
 दे। ४ १ ११ ठे। पला (-पला), दे। ३ ४ ११ इला (-इला)

सम्राजान्तराद् भस्म आववृष्ट्या भविष्यति ॥ १४
 इत्येवमुक्त्वा मुनिपुंगवोऽसौ
 श्रप्त्वा स दण्डं स्वमुतामुवाच ।
 त्वं पापमोक्षार्थमिहैव पुत्रि
 तिष्ठस्व कल्याणि तपश्चरन्ती ॥ १५
 श्रप्त्वेत्य भगवान् शुक्रो दण्डमिदं वाकुनन्दनम् ।
 जगाम शिष्यसहितः पातालं दानवालयम् ॥ १६
 दण्डोऽपि भस्मसाद् भूत, सराष्ट्रपलवाहनः ।
 महता आववर्षेण सप्तसप्तान्तरे तदा ॥ १७
 एवं तदण्डकारण्यं परित्यज्यन्ति देवताः ।
 आलयं राक्षसानां तु कृतं देवेन शशुना ॥ १८

१४ -०) दे० पण्ड, दे० पण्य (-पण्ड), दे। स वच
 (-सवत) -०) दे। ४ १० न० पण्यान्तर, दे० पण्यान्तर
 (-पण्यान्तराद्) दे० मुपा (-भस्म) -३) शा। वाहा (वा ?)
 वृष्ट्या, बा० दे० १० प्रागा वृष्ट्या, ब० प्रागा वृष्ट्या, दे। ८ न० दृष्ट्या,
 दे० ३ ठे। नया (दे० पन) दृष्ट्या, दे० प्रातो मुने, दे। शक्रो वृष्ट्या
 (-वागवृष्ट्या) दे। सविष्यति न सगय

१५ -०) दे० पुङ्गवोऽसौ (-पुङ्गवोऽसौ) -b) दे। पण्य
 दृष्ट्या, दे० पण्य (?) दृष्ट्या, दे० १० न० पण्यान्तर (दे।
 पण्य, न० पण्य) दृष्ट्या, दे। १० पण्यान्तराद् (-पण्यान्तराद्) दे।
 च (दे०) (-च) -०) ब० स (-स्व), ब० शोचन, दे० शोचन
 (-शोचनार्थ) दे। पुत्रो (-पुत्रि) -३) शा। कल्याण (य ?)
 (-तिष्ठस्व) दे। कल्ल, दे० कल्ल (-कल्ल)

१६ -१) शा। गते कु (?) , दे० हरेव, न० पण्य
 (-पण्येव) -०) दे। ४ ठे। जगाम स हि पालार्थ -३) दे।
 दे। दानवालयमुत्तमम्

१७ -०) ब० दे। ११ महोत्तमवर्षेण, ब० महोत्तमवर्षेण,
 दे। ४ न० दृष्ट्या, कल्लेन महोत्तमवर्षेण -३) दे। महोत्तमवर्षेण
 -३) दे० पण्यान्तर, न० पण्यान्तराद् (-पण्यान्तराद्), ब० तपा
 (-भग)

१८ दे० १० ○ -१) ब० दे। १० ११ स, दे० १ १ दे।
 न० ठे (-सल्ल) -b) बा० पण्यान्तर, ब० ३ पण्यान्तर, दे। ११
 पण्यान्तर (?) दे० ४ ठे। पण्य (दे० पण्य) पण्य, दे० पुङ्गव
 (-पण्यान्तर) -०) शा। बा० दे० १ न० च बा० ब० ३ दे।
 वल्ल (-वु) -३) दे। पुन्या (-पुन्या)

एवं परकलत्राणि नयन्ति सुकृतीनपि ।
भस्मभूतात् प्राकृतास्तु महान्तं च पराभवम् ॥ १९
तस्मादन्धक दुर्धुर्दिर्न कार्या मथता त्वियम् ।
प्राकृताऽपि दहेधारी किमुताहोद्विनन्दिनी ॥ २०
शंकरोऽपि न दैत्येश शक्यो जेतुं सुरासुरैः ।
द्रष्टुमप्यमितोऽनृकः किमु योधयितुं रणे ॥ २१

पुलस्त्य उवाच ॥

इयेवमुक्ते वचने क्रुद्धस्ताप्रेक्षणः श्वसन् ।
वाक्यमाह महातेजाः प्रह्लादं चान्धकासुरः ॥ २२

१९. -b) दे० वयस्ती (→नयन्ति), ब०, ३ दे० ४ ॥ ११ न०
सुकृतात् (दे० १०) नि, दे० ३ दे० १० सुकृताऽपि (→सुकृतीनपि) -0
वा० भस्मी (→भस्म-), वा० का० का०, २ भूय, दे० भूय, दे० १९
भूतात् (→भूतात्), वा० दे० प्रहृतास्तु, ब० प्राहतां नु, दे० प्रयासीह
(→प्राकृतास्तु); ब० भस्मीहताम्रागहृतात् -0) बा०, महत्प्र,
दे० महा तव (→महात् तव); दे० ११ [न] पठ (→पठ);
वा० भय (→भव).

२०. -a) ब० दे० १० न० हुबुडे (→हुबुडि); ब०
तस्माद्दृक्कत् बुडि, दे० तस्मात् दृक्कत्, -b) दे० वा०
(→कावा); दे० भूया (→त्वियम्) -0) दे० भवेत्, दे० दहे (?)
(→दहेत्). -d) ब० दे० किमु वा (→किमुत), वा० बा०,
वा० २ दे० १० कि मुनिर्गुनि (का०, दे० १० कन्म) वा

२१. -a) ब० दैत्येन, दे० दैत्ये, दे० दैत्येन (→दैत्ये)
-b) ब० शक्यता (→शक्यी). -0) वा० [न] मितोऽनृक, ब० दे०
[न] मितोऽनृक, ब० अस्मिन् यो सौ, दे० १० [न] मितोऽनृक, ब०
[न] मितोऽनृक (→[न] मितोऽनृक), दे० १० द्रष्टुं वा (दे० वा)
नि न शक्योऽती, दे० दे० द्रष्टुमपि न शक्योऽती, दे० न द्रष्टुमपि
शक्योऽती, दे० द्रष्टुं तन्मप्यक्तोऽति, दे० द्रष्टुमप्यमितोऽनृक

२१ शुरासुरं बा० अधिवच—

इति नामनपुल्ले दण्डोपाख्याने दण्डनिर्गारो नाम पञ्चसप्तति-
सप्तोऽध्याय दण्डकोषस्थान समाप्तम् ।

छे दे० ४ पुनस्त्य क (दे० ४), दे० ७ दे० १० पुनस्त्य
(दे० १०).

२२ -a) दे० उक्त (→उक्ते). -b) न० सुद (→सुद),
दे० १० मृषेय (→मृषेय). -c) दे० सुदि (→देवा) -d)
प्रह्लादे (→प्रह्लादं), बा०, वा० दे० चान्धको (→चान्धका-), वा०
दे० १० गुप (→गुप)

२३. -a) बा०, दे० ४ दे० कि नामसौ, ब० ३ दे० १० ॥
कि नामसौ, दे० कि न शक्य, दे० कान्यो जाय, न० कि शक्यो

किं ममासौ रणे योद्धं शक्तस्त्रिणयनोऽसुर ।
एकाकी धर्मरहितो भस्मारुणितविग्रहः ॥ २३
नान्धको विमियादिन्द्रात्रामरेभ्यः कथंचन ।
स कथं वृषपत्रायाद् विमेति स्त्रीमुखेयकात् ॥ २४
तच्छ्रुत्वाऽस्य वचो घोरं प्रह्लादः प्राह नारद ।
न सम्पशुक्तं भवता विरुद्धं धर्मतोऽर्थतः ॥ २५
हुताशनपतङ्गाम्यां सिंहकोटुकयोऽरिव ।
गजेन्द्रमशकाम्यां च रुक्मपापाणयोऽरिव ॥ २६
एतेषामेभिर्हृदिं याधदन्तरमन्धक ।

(→किं ममासौ), ब० रणे (→रणे) -b) ब० ३ शक्य, दे० १०
शक्ति (→शक्ति), वा० बा० का० १० ३ दे० ३, १० ११ विनयनो
(→त्रिणयनो), बा० दे० १० ११ [न] गुर (दे० ११ १२); दे० [न]
गुरी (?) (→[न] गुर) -0) दे० संहितो (→संहितो). -d)
न० भयमपि (→भयमपि)

२४ -a) बा० योग्यो (→नाम्नको), दे० नामकोऽपि
मयाश्रयन्, -b) ब० दे० ३ वा० नरेभ्यः, ब० नरेभ्यः, दे० नातु-
रेभ्य (→नाम्नरेभ्य) -0) वा० बा० पु(बा० प)नातात्,
का० पुनाता, + स्वात्, ब० पनातो, दे० पनातात् (→पनाताम्);
ते। स कथं ब्रूहि उपन्तात्. -d) ब० विमेति, दे० ११ विमेति
(दे० ११ १२) (→विमेति); ब० दे० ३ ११ दे० १० ११ दे० १० ११
मुखेयकात् (ब० १०), ब० रनीयात् (मुखे ?) शगात्, दे० शीशगात्
(→रनीमुखेयकात्)

२४ शुरासुरं वषिकम्—वा० पुनस्त्य, ब० पुनस्त्य उवाच.

२५ -a) वा० भूतात् वचो, ब० भूतात् वचो, दे०
भूतात् वचनं, दे० १० भूतात् वचो (→भूतात् वचो). -b) ब०
शक्य, दे० १० नारद (→नारद) -0) का० दृष्ट्वा गृहं न, दे०
सम्पशुक्तं च, दे० १० न दृष्ट्वा गृहं (→न सम्पशुक्तम्), ब० भवता
(→भवता). -d) वा० दे० [न] बित, ब० वच (→[न]
वच).

२६ दे० cd ०. -a) ब० हुताशन (→हुताशन-). -b)
वा० का० बित, दे० ११ बित (→बित). -0) वा० बा०, वा० ३
दे० ७-१० शक्यताम् (→शक्यताम्), वा० बा०, वा० १०
(→वच). -d) का० दे० ३-३-१०-११ बर्ग (→वच).

२७. -a) ब० वरीया (→एवेया), दे० ४ दे० १० एव
वर्त, दे० एववर्तितो (→एववर्तित). -b) दे० १० वापदन्तममर-
कम्, ब० वापदन्तममरकम् -0) ब० ३ दे० ३-३-११ दे० १० मरित
(→मरित), दे० वापदन्तममरकम्. -d) दे० ४ दे० हि (→वा),

तावदेवान्तरं चास्ति भवतो वा हरस्य च ॥ २७
 वारितोऽस्ति मया वीर भूयो भूयश्च वार्यसे ॥
 शृणुष्व चाक्यं देवर्षेरसितस्य महात्मनः ॥ २८
 यो धर्मशीलो जितमानरोपो
 विद्याविनीतो न परोपतापी ।
 स्वदारतुष्टः परदारवर्जो
 न तस्य लोके भयमस्ति किञ्चित् ॥ २९
 यो धर्महीनः कलहप्रियः सदा
 परोपतापी श्रुतिशास्त्रवर्जितः ।
 परार्यदोरेप्सुरवर्णसंगमी
 सुखं न विन्देत् परत्र चेह ॥ ३०
 धर्मान्वितोऽभूद् भगवान् प्रभाकरः
 संत्यक्तरोपश्च मुनिः स वारुणिः ।

दे१ करस्य (→हृत्स्य); व१.३ दे०.११ न१ वा, दे१ पु (→च),
 वारा, हरस्य भवतोप च.

२८. -a) दे१ भयो (→भया). -b) वा१ का१.२ दे० वार्यते,
 व३ वार्यवान्, (→वार्यसे). -d) दे१ वारितस्य, दे० न१ वारितस्य
 (→वसितस्य), दे१ तदारमन (→महात्मनः).

२९. -a) दे१.११ न१ रोपो (→रोपो). -b) व१ त्व(?) राय
 (→स्वचारः); दे१ स पुष्ट (→गुष्ट); दे१.३.५ भर्ज, दे१ वजित
 (→वर्जो). -d) व१ दैवात् (→सोके); वे१ नयम् (→भवम्)

३०. -a) व१ धीन (→हीन); दे१.३ कलह, दे१ च
 कलि. (→कलह-); दे१ प्रिया (→प्रिय). -b) व३ श्रुतिता, दे१.३
 धृतशास्त्र, दे१ श्रुतिशास्त्र (→श्रुतिशास्त्र), वा१ वजित
 (→वर्जित). -c) वा१ वार्यते, दे१ वार्यते (→वारे-
 णु); वा१ का३ परवर्ण, वा१ [अ]वर्ण (→वर्ण).
 दे१ संगमी, दे१ सयमी, न१ संगी (→संगमी); वारा
 परार्यदारा परवर्णसंगमी, व१ परस्वहारी परदारवर्जमी, व३
 परानुदारेण वर ॥ संगमी. -d) वा१ वारा वा१.३ व१
 दे१ ३ ५.१०.११ न (दे१.३.५ स) विन्देत् (व१ दे१.११ च); दे१
 स विन्देत् (?), दे१ स विन्देत् (→न विन्देत्); वा१ वारा का३
 दे१० देवा, व१ इह च, दे१ ५.११ ने (दे१ वे) दे१ (→वेह)

३० श्लोके दे१० 'परार्यदारे' इत्यनन्तरं प्रथिमम्—

२५६० इत्यनन्तरं नोभाष्यकारः ।

३१. -a) वा१ का१. ०८ ०. -b) व१ वयुक्, दे१
 स एत (→संलक्ष), दे१ न१ पु (→च); दे१ पु दे१ न१ च
 (→च); वारा. का३ दे१ वार्यते (→वार्यते). -c) दे१ (न)

विद्याऽन्वितोऽभून्मनुरर्कपुत्रः

स्वदारसंतुष्टमनास्त्वगस्त्यः ॥ ३१

एतानि पुण्यानि कृतान्यमीभि-

र्मया निबद्धानि कुलक्रमोक्त्या ।

तेजोन्विताः शापवरक्षमाश्च

जाताश्च सर्वे सुरसिद्धपूज्याः ॥ ३२

अधर्मऽयुक्तोऽङ्गसुतो धर्भूव

विभुश्च नित्यं कलहप्रियोऽभूत् ।

परोपतापी नम्रविदुरात्मा

परालेप्सुर्नहुषश्च राजा ॥ ३३

परार्यलिप्सुर्द्विजो हिरण्यदक्

मूर्खस्तु तस्याप्यनुजः सुदुर्मतिः ।

अवर्णसंगी यदुरुचमौजा

विद्या (→विद्या).

३२ वा१ का१ ०. -a) दे१ हृत्तानि (→हृत्तानि). -b)
 वारा. नयति बुद्धानि, व१ वा(म?)रा निबद्धानि, दे१.३ वैन
 पापवद्धानि, दे१ नयावद्धानि, दे१ नयावनद्धानि, दे१० मयान विद्धानि,
 दे११ नयावद्धानि (?), व१ नयावद्धानि (→मया निबद्धानि),
 वारा. 'अवरोक्ष' (→अवरोक्ष) -c) का३ तेजोन्विता, दे१
 तेजोन्विता (→तेजोन्विता), वारा. पापवृत्ति, व३ पापवृत्ति
 (→पापवृत्ति), व१ अमात्र, व३ [अ]तमात्र (→तमात्र),
 दे१ तेजोन्विताभारवराधवा. -d) व१ ३ दे१.३.५ जातास्तु,
 दे१ जातास्तु, दे१ सतस्तु, वे१ जनेयु (→जातारण); वारा पूर्व
 (→सर्व); वारा वृद्धा (→पूज्या)

३३ वा१ वा१ ab ०. दे१. d ०. -a) वारा. [अ]
 स्ववर्जो, का३ [अ]-रक्त सुतो, दे१ [अ]रक्तो, दे१ [अ]र-
 सुतो, वे१ द्विगुतो (→[अ] द्विगुतो); दे१ धर्मदुष्टात् सुता धर्भूव-
 -b) वारा विभुश्च, दे१ इ(?)प्र[अ], दे१ इभुश्च, दे१ इभुश्च, दे१
 न१ इभुश्च, दे१ व१ दे१.३.५ वे१ परावर्ते (दे१ ११),
 दे११ परावर्ते, न१ परावर्ते (→परावर्ते); दे१.३ नहुषो
 हि दे१.३ वे१ सनकोहि (→नहुषश्च)

३३. -a) व१ ००००० (→अपवर्तितपुत्र); व१ ०० (→हृ-
 -b) व१ दे१.३.५ वे१ न१ मूर्ख, दे११ धर्भूव (→धर्भूव); दे१
 [अ]वर्ण, दे१० [अ]वर्ण च (→[अ]वर्ण पु.). -c) दे१.३
 वे१ सुवर्णहारी, दे१ जातोप्य वर्य, दे१० धर्मसंगी (→अवर्णसंगी),
 वारा. व१ दे१ व३ (दे१ ११) इत्येव, दे१.३ वे१ स (दे१ म)

एते विनष्टास्त्वनयात् पुरा हि ॥ ३४
 तस्माद् धर्मो न संत्याज्यो धर्मो हि परमा गतिः ।
 धर्महीना नरा यान्ति रौरवं नरकं महत् ॥ ३५
 धर्मस्तु गदितः पुंभिस्तारणे दिवि चेह च ।
 पतनाय तथाऽधर्म इह लोके परत्र च ॥ ३६
 त्याज्यं धर्मान्वितैर्द्वित्यं परदारोपसेवनम् ।
 नयन्ति परदारा हि नरकानेकैर्विद्वत्तम् ॥
 सर्वेषामपि वर्णानामेष धर्मो ध्रुवोऽन्धक ॥ ३७
 परार्थपरदारेषु यदा वाञ्छां करिष्यति ।
 स याति नरकं घोरं रौरवं बहुलाः सभाः ॥ ३८

दुष्टोत्तमीया, दे० यदुत्तमीया (?) (→यदुत्तमीया). -d) वा।
 विनिष्ठा, दे० विनिष्ठु, दे०-६ दे० विनिष्ठु (→विनिष्ठु); दे०-६ दे०
 हनयात्, दे० हनयात्, दे० हि पुनः, दे० तनयात् (→हनयात्);
 दे० [अ]प्यवर्त, दे० पुनःहि (→पुरा हि). -cd) वा। नरेन्द्र-
 सङ्को यदुत्तमीया एते विनष्टास्त्वितिमन्वेष्टितास्तेनविहीनाः
 एतावर्हिस्ताः ।

३५. -b) दे० धर्मांश (→धर्मो हि); दे० परमा (→परमा).
 -o) दे०-११ याति (→याति). -d) दे० नरकं रौरवं महत्.
 ३६. -a) वा। गतिता, दे० गदित (→गदित); दे० पति
 (→पति). -b) वा १-३ दे०-३, १-११ दे० तारण, न। साधन
 (→तारण); दे० नेह (→चेह) -o) दे० पतनाय (→पतनाय).
 दे० धर्म (→धर्म); दे० पतनाय स धर्मः. -d) वा १, २ न। त्विह
 (→यह).

३७. -a) वा। वाच. क२ धर्माविधि पुत्रि, दे० धर्म-
 चित्तनिरप (→धर्माचित्तनिरप). -o) वा १, २ दे०-६ १-११ दे० न। तु
 (→हि). -d) दे० दे० विनिष्ठा (→विनिष्ठु). -o) वा १, २
 दे० २-६ १० दे० न। एव (→एव); वा। धर्मांश, दे० देवताय, दे०
 धर्मांशम्, दे० धर्मांश (नाम् ?) (→धर्मांशम्). -f) न। एव
 (→एव), वाच धर्मांशवन्धुम्, वा, दे० धर्म (दे० धर्मांश) ध्रुवोऽन्धके,
 दे० ६ दे० धर्म इहोऽन्धके, दे०-११ धर्मांशु (दे०-११) धौक (→धर्मां
 ध्रुवोऽन्धके), वा। धर्मांश ध्रुवोऽन्धके

३८. वा. ०, वा। वाच. का. २ दे० १-११ न। ०
 ०. -a) वा। वाच. वा. २ दे०-१०-११ परत्र (→परत्र);
 -b) वा। वा. २ यदि, दे० ३ ४ दे० यत्, दे०-११ यत् (→यत्).
 वा। दे०-१०-११ न। वाच्य, दे० वाचा (?) , दे० वाचा
 (→वाच्य); दे० वाचोति हि, दे० १० व (दे० १०) रिप्यति (दे०
 हि). वाच. न। कुर्वति वाच्यम्, न। वर वाच्य न चेत्वेत्.

एवं पुराऽपुरपते देवर्षिरसितोऽन्ययः ।
 प्राह धर्मव्यवस्थानं खगेन्द्रायारुणाय हि ॥ ३९
 तस्मात् सुदूतवो वर्जन्त परदारान् विचक्षणः ।
 नयन्ति निकृतिप्रज्ञं परदाराः परामवम् ॥ ४०
 पुलस्त्य उवाच ॥
 इत्येवमुक्ते वचने प्रह्लादं प्राह चान्धकः ।
 भवान् धर्मपरस्त्वेको नाहं धर्मं समाचरे ॥ ४१
 इत्येवमुक्त्वा प्रह्लादमन्धकः प्राह शम्बरम् ।
 गच्छ शम्बर धौलेन्द्रं मन्दरं वद शंकरम् ॥ ४२
 भिवो किमर्थं धौलेन्द्रं स्वर्गोपमं सक्न्दरम् ।

३९. -a) वा। गुणः, दे० गुण (→गुण); वाच. दे०
 पते, दे० पति, दे०-११ पते (→पते). -b) दे० [मा] तितोऽन्यय
 दे० [म]भितोऽन्यय, वा। [म]वि तितोऽन्यय (→[म]भितोऽन्यय).
 -d) दे० वेनेन्द्र (→वेनेन्द्र); वा। वाच. वा। दे०-१० णाय व,
 दे०-११ येन हि (→णाय हि)

४०. -a) वा। यस्मात् (→तस्मात्); दे०-३ दे०
 तु (→तु); वा। [म] हर्षो, दे०-११ मुदूतवो (→मुदूतवो), वा।
 [म] भवद (?) , दे० न। वर्या, दे० वर्या (→वर्जन्त). -b) दे०
 वार (→वार्य); वा। वाच. विचक्षण, दे० १ न। विचक्षणं,
 दे० ४ विचक्षणा (दे० णाय) (→विचक्षण). -o) वा। वा। दे०
 निवृत्त, वा। निवृत्ति, वा. दे० नि (दे० न) इति, दे० निवृत्त-
 (→निवृत्ति); वाच. प्रज्ञ, वा। प्रज्ञा, वा। प्राक्, दे० प्रज्ञ (?)
 (→प्रज्ञ). -d) वा. वच यत् (→वचयत्)

४० इत्येवमात्तर वाच. धर्मांशम्—
 इति मानसपुराणे धर्मव्याख्यायै प्रह्लादवाच्य नाम
 दत्तचित्तमोऽध्यायः ।

४१. वा. ०; दे० ४ पुलस्त्य व, दे० दे० १ पुलस्त्य-
 ४१. दे० ४१ ०d-४२ ab ०. -a) दे० दूत (→दूते),
 वा। वच (→वचने) -b) दे० वाह, दे० वाह (→प्राह); वा।
 वाच्य, वाच. धौलेन्द्र, दे० वाच्य (→वाच्य) -o) वा।
 वा. ३ दे०-१०-११ परोक्षेव, वाच. वा. दे० १ न। परस्त्वेव (दे०
 १, दे० १) (→परोक्षेव); वा। नहि, दे० नावा- (→नाह), दे०
 दे० समाचरे (→समाचरे).

४२. दे० ab ० (दे० ४१ वा. वि.) -b) दे० १ शंकर
 (→शम्बरम्) -o) न। धौलेन्द्रं मच्छ सहस्र. -d) दे० न।
 शंकर वद (→वद शंकर). वा। वाच. का. २ वा. ३ दे०-१०-११
 स्वर्गोपमं मुन्दरम्, दे० मन्दरे वचयत्.

४३. वा. ३ ab ०. -a) दे० भिवो, दे० भिवो (→भिवो);

६. ६२ शरमः शूलभङ्गचैव विप्रचिचिञ्च वीर्यवान् ॥ ६२
 दुर्योधनश्च पाकश्च विपाकः कालश्चमरौ ।
 एते चान्ये च बहवो महावीर्या महाबलाः ।
 प्रजम्भस्तुका योद्धा नानायुधधरा रणे ॥ ६३

इत्थं दुरात्मा दनुसैन्यपाल-
 स्तदान्धको योद्धुमना हरेण ।
 महाचलं मन्दरमभ्युपेयिवान्
 स कालपाशावसितो हि मन्धीः ॥ ६४

इति श्रीवामनपुराणे चत्वारिंशोऽध्यायः ॥४०॥

४१

पुलस्त्य उवाच ।
 हरोऽपि शम्भो याते समाह्वयथ नन्दिनम् ।
 प्राहामन्त्रय दौलादे ये स्थितास्तव क्षासने ॥ १
 ततो महेश्वचनाभन्दी तूर्णतरं गतः ।

उपस्पृश्य जलं श्रीमान् सस्मार गणनायकान् ॥ २
 नन्दिना संस्पृताः सर्वे गणनाथाः सहस्रजः ।
 समुत्पत्य त्वरायुक्ताः प्रणतान्निदशेश्वरम् ॥ ३
 आगवांश्च गणानन्दी कृताञ्जलिपुटोऽप्ययः ।

ब१.३ दे२.३ ५-७ ९-११ तै१ न१ बलो (दे२.३-११ 'लि, दे१० 'ले) वृत्तश्च
 दे१ (बलो) वृत्तश्चापि स, दे१ वृत्तश्चापि स (→विप्रचिचिञ्च)

६३. -अ) शा१ कारा. का१.२ दे२.१० [-अ]व (→च)
 -b) शा१ विपार्क, दे११ विपाका (→विपाक); दे१ 'बम्बर
 (→'गाम्भरी) -०) येते (→एते); दे१ तु (→च). -द) दे१
 'वीर्य', दे११ 'हावीर्य' (→'हावीर्या'). -०) कारा तै१ निर्जम्बु
 (→प्रजम्बु); दे१ सोल्लुका (→खल्लुका); ब१ मुञ्च (→योद्धु)
 -b) न१ मुने (→रणे)

६४. -अ) शा१ धनु, 'दे१ वनु (→धनु-); दे१-६.७ 'दैत्य-
 पाल, दे१ 'सैन्यपाल, दे१ 'दैत्यपाल, न१ 'सैन्यपाला (→'सैन्य-
 पाल) -b) शा१ कारा. का१.२ दे२ १० तपासकरो (→तपासकरो).
 शा१ का२ मुञ्च, (→योद्धु); दे१ ४ महारणे (→हरेण). -०)
 शा१ कारा का१.२ ब१ दे१ १०.११ तै१ न१ 'बल (→चल). -द)
 ब३ दे३ [-अ]वसितो, (→[-अ]वसितो); ब३ [-अ] य, दे१-६.७.९ तै१
 [-अ]पि (→हि); न१ स कालपाशावसितो हि मन्धी

पुष्पिञ्चा—शा१ वारा का१.२ दे२.१०-११ इति श्री (दे२.११
 [श्री]) वामनपुराणे भैरवप्रादुर्भावे, ब१ दे३.७ न१ इति श्रीवामन-
 पुराणे, ब१ दे१.२.६ दे१ इति श्रीवामनपुराणे, दे१ श्रीवामनपुराणे
 अध्यायनाम—ब१ ३.६ तै१ ०) शा१ कारा. का१.३ दे२ १०.११
 न१ सप्तकरीष्य निपाति (न१ 'जो) नाय, दे२.७ धन्वक्लेनाप्रयायो
 नाम, दे१ अन्धकोपुत्रवचसकोर्तन. अध्यायसंख्या—शा१ ब३ दे२ ५
 तै१ ०; कारा. सप्ततितोऽध्याय, का१ ११६११, का२ अध्याय

११६११, ब१ दे१ एकत्रितोऽध्याय, दे३ एकत्रितोऽध्याय, दे१ ९
 न१ एकत्रितोऽध्याय, दे१ सप्ततोऽध्याय, दे१० अध्याय ११६११,
 दे११ ११६११, मुने. पदपठितोऽध्याय .

४१

ब२. अध्याययो नास्ति, दे३ २९६ इत्यारम्भ ४६६ याव-
 नास्ति.

श्लो वा१ दे१ ९ न१ तै१ पुलस्त्य उ .

१. -अ) ब१ समरे वाते, दे१-६.१० तै१ समरसप्त (दे१० 'ले)
 (→धवरे वाते). -b) शा१ कारा. का१.२ [-मा] यु, दे११ न१ स- (→
 [म]व). -०) शा१ कारा का१ दे३ ५.११ प्राहमन्त्रय, दे१० माहमन्त्रय
 (→प्राहमन्त्रय), शा१ दे१ सौलादे (दे१ 'दे'), ब१ सैलादे, दे१ सैलम्,
 दे३ सैलादीन्, मुने. सैलावाज (→सैलादे). -द) दे१ शास मे
 (→क्षासने).

ब३. ०) स्वानि इत्यं वल्ले—

258 ० प्राहमन्त्रय सैलादे स्थिताः प्रादाः ।

२. -b) शा१ वारा, दे१०-११ न१ तत (→गत), ब१
 नन्दोद्धृतरस्तत, दे१ नन्दी तुण्णरो पुनि, दे१ नन्दोद्धर तत .
 -१) शा१ दे३ 'नायकम् (दे३ 'काय' (→'नायकाय').

३. -b) दे१ सहस्रवा (→सहस्रवा) -०) शा१ समुत्पत्ये,
 कारा. का१.२ दे१० समुत्पत्य, ब१ समुत्पत्य (→समुत्पत्य),
 शा१ त्वरायुक्त, दे१ त्वरायुक्तो, दे१ त्वरा युक्ता (→त्वरा युक्ता).
 -द) दे११ प्रणत (→प्रणता); शा१ कारा. का१.२ निदशेश्वर

तत्तदद्भुततमं दृष्ट्वा सर्वे गणेश्वराः ।
 सुचिरं विस्मिताश्चात्र वैलक्ष्यमगमत् परम् ॥ २१ ॥
 विस्मिताश्चान् गणान् दृष्ट्वा शैलादियोगिनां वरः ।
 प्राह प्रहस्य देवेशं शूलपाणिं गणाधिपम् ॥ २२ ॥
 विस्मितामी गणा देव सर्व एव महेश्वर ।
 महापाद्यपतानां हि यत् त्वया लिङ्गनं कृतम् ॥ २३ ॥
 तदेतेषां महादेव स्फुटं शैलोन्मथन्दिनकम् ।
 रूपं ज्ञानं विवेकं च वदस्व स्वेच्छया विभो ॥ २४ ॥
 प्रमथाधिपतेर्वीर्यं विदित्वा भूतमाचनः ।

२१. -a) कार. 'तर' (→'तम'). -b) न१ दृष्ट्वा सर्व-
 गणेश्वर -c) ब१.३ ॥ (ब३ सु) विस्मितास्तदा सन्त, दे१ ४.१०
 तैः। सुविस्मितास्तदा स्थासन्, दे३ सुविस्मितास्तदा सन्त, दे१
 सुविस्मितास्तदा सन्त, दे३ सुविस्मिता स ता आता, दे१ सुविस्मि-
 तास्तदस्थान, न१ सुविस्मितास्तदा आता -d) ब१.३ दे१-५.९-११
 तैः। न१ किमपि चिन्तापत्यति (ब३ 'प्रतिनति'), दे१ निवेतयिते
 चिन्तापन्

२२. -a) ब३ सुविस्मिताम्, दे१ विस्मितास्ताम् (→विस्मि-
 तास्ताम्) ब१ तदा दृष्ट्वा (→गणान्दृष्ट्वा) -b) पा१ वरा (→वर) -
 -d) दे१.४.९ व्यापार. (→'प्राणि'); ब१ दे३ गणेश्वरम् (दे३ 'र')
 (→गणाधिपम्)

२३. -a) ब३ विस्मिताम्, दे१.५ तैः विस्मिता हि, दे३ विस्मि-
 ता मे (→विस्मितामी), दे१ विस्मितासणिना देव -b) दे४ देव,
 (→एव); ब१.३ गणेश्वर, दे१.५.११ महेश्वर (→महेश्वर). -c)
 भुवे. यत् (→हि), दे१.१ मत्ता ८ ० पताना हि. -d) ब३ दे३.५ तैः
 य (→यत्), दे१.३ तैः तदा (→कृत). भुवे दत्तमालिङ्गनं यत्.

२४. -a) दे२ तैः ८ ० तैः, भुवे जात तेषां (→सदेतेषां);
 ब४ 'बाहो' (→'देव'), दे३ तेषां मर्यादे स्फुटं, दे१ तेषां मर्यादाय.
 -b) पा१ 'वेदकम्', ब१ 'वित्तम्', दे१.२ ४ तैः 'वृहकम्', दे१ 'बद-
 कम्', दे१० 'वृहकम्', दे११ 'विदुः' (→'विन्दन्'), दे३ वैलोमयवृह-
 कम्, दे१ सुवर्णलोमयवन्दकम् -c) ब१.३ दे१ विवेकम् (→'विवेक-
 च'), दे१ स्वज्ञान विवेकं च, दे११ कर्षं आगविवेकम्, तैः स्वर्णं ज्ञान
 विवेकं च. -d) दे१.२ ४ तैः तद्वत्, दे३ तदस्य, दे३ वरद (→वरदस्).

२५. -b) पा१ 'भावना' (→'भावन'). -d) दे३ यथा
 (→'भावा-'), ब३ 'विचारिणम्', दे१ 'विचरिणम्', दे१ न१ 'विचरन्',
 दे१.५.९.११ 'विचारणम्' (दे४ 'ण') (→'विचारिण').

यभाषे तान् गणान् सर्वान् भावाभावविचारिणः ॥ २५ ॥

रुद्र उवाच ॥

भवद्भिर्भक्तिमयुक्तैर्हरो भावेन पूजितः ।
 अहंकारविमूढैश्च निन्दद्भिर्वैष्णव्यं पदम् ॥ २६ ॥
 तेनाङ्गानेन भवतो नात्त्यानुविरोधिताः ।
 योऽहं स भगवान् विष्णुर्विष्णुर्धः सोऽहमन्ययः ॥ २७ ॥
 नावयोर्वै विशेषोऽस्ति एका मूर्तिर्द्विधा स्थिता ।
 तदमीभिर्न रक्ष्याग्रैर्भक्तिभावयुतैर्गणैः ॥ २८ ॥
 यथाहं वै परिज्ञातो न भवद्भिस्तथा ध्रुवम् ।

॥ कार. ०; पा१ नम्य उवाच; दे१.२.४ रुद्र उ; दे१ तैः
 न१ रुद्र, दे१ यो रुद्र १ दे१० श्रीरुद्र उवाच.

२६. दे३. २६ दं 'विष्णव' इत्यारम्भ ४६ ८ 'लोक' इति.
 भाष्य ०. -b) दे१ तैः हरो (→हरो); पा१ पूजिता (→पूजित);
 दे३ विच देवेन पूजित. -c) दे४ अहंकार (→'महंकार-'), -d)
 ब१.३ विद्वद्भिः (→निन्दद्भिः).

२७. -a) ब१ दे३.९.११ तेन ज्ञानेन (→'तेनाङ्गानेन')
 पा१. वरमो, ब१.३ दे३.५.७-९.११ तैः न१ भवता (→
 'भवतो') -b) पा१. [य] नाहस्य नामुपेयिता ब१
 सादस्य विरोधितम्, ब३ सादस्य विरोधितम्, दे१.३.४.११ तैः
 सादस्य हि (दे३ 'ति') निवारितम्, दे३.११ ता (दे११ स्वा) दृष्ट्या
 विवेकता (दे११ 'त'), दे१ सादस्य गतिरोहिता, दे३ न१ सादस्याश्च पु
 (न१ 'ति') रोहिता (न१ 'ता'), -c) ब३ योऽहं, दे१० सोऽहं (→'योऽहं'),
 दे११ योऽहं भवता विष्णु. -d) दे१.३ ६ तैः यथातो (→'विष्णुर्धः')
 दे१ अन्ययी (→'अन्यय'), ब३ ०० य सोऽहमन्यय, न१ ००
 योऽहमन्यय.

२८. -a) ब३ दे३.१० नावयति, दे१.३.४.७ तैः नावाम्ना
 वै, न१ नावाम्ना हि (→'भावयते'). -b) दे१ मूर्तिरेवा, दे१.११ एक-
 मूर्ति, दे३ एकमूर्ति (→'एकामूर्ति'), पा१. द्विधाहता, दे१.१ विधा
 स्थिता, दे३ द्विधास्थिता (→'द्विधा स्थिता') -d) पा२ दे१.३ ४-१०-११
 तैः न१ मया (दे११ 'ण'), दे३.१ युरी (दे१ 'ण'), दे३ धृग
 (→'ण').

पा१. ब१. ad मध्ये प्रथिकम्—

260 ० या विष्णुर्भगवान् सोऽहं योऽहं स विष्णुरन्यय ।

२९. -a) दे१ यथाहं तैः, न१ यथाहं वै (→'यथाहं वै'),
 -b) ब३ रुद्र, दे१.३.४ तैः हृदि, न१ ध्रुव (→'ध्रुव'), दे११ भवद्भि-
 र्च तथा ध्रुवम्. -c) ब१ नावार्थे निमित्ते यस्मात्, ब३ यथाहं

नरकाहं भवद्भक्ता रक्षामि स्वयंशोऽर्थतः ॥ ३७
मास्यं वदिष्यते लोको महान्तमपवादिनम् ।
यथा पतन्ति नरके हरभक्तास्तपस्विनः ॥ ३८
प्रजन्ति नरकं पोरं इत्येवं परवादिनः ।
अतोऽर्थं न क्षिपाम्यद्य भवेतो नरकेऽद्भुते ॥ ३९
यन्निन्दन् जगन्नाथं पुष्कराक्षं च मन्मथम् ।
स चैव भगवान्शुभः सर्वव्यापी गणेश्वरः ॥ ४०
न तस्य सदृशो लोके सिद्यते सचराचरे ।
इवेतमूर्तिः स भगवान् पीतो रक्तोऽञ्जनप्रभः ॥ ४१

तस्मात् परतरं लोके नान्यद् धर्मं हि विद्यते ।
सात्त्विकं राजसं चैव तामसं मिश्रकं तथा ॥
स एव धचे भगवान् सर्वपूज्यः सदाशिवः ॥ ४२
शंकरस्य वचः श्रुत्वा शैवाद्याः प्रमथोत्तमाः ।
प्रत्युत्तुर्भगवन् भूहि सदाशिवविशेषणम् ॥ ४३
तेषां तद् मापितं श्रुत्वा प्रमथानामथेश्वरः ।
दर्शयामास तद्रूपं सदा शैवं निरञ्जनम् ॥ ४४
ततः पश्यन्ति हि गणाः तमीश वै सहस्रशः ।
सहस्रवक्त्रचरणं सहस्रभुजमीश्वरम् ॥ ४५ क. ५५

रक्षायार्थं यथार्थं, दे० ३४ वे० ११ मम देहे सनादन, दे० त(११)क्षिता
स्वयंशोर्दशा, दे० वज्रिताभयवार्थं, दे० ११ रक्षामिह यथार्थं, न०
प्रवृत्ता न प्रजायते

३८. शा० कारा का० ८८ ० -a) शा० कारा
का० १ मा मां वदिष्यते (शा० १०)लोके, ब० ३ दे० नाथ व (दे०
१३) विष्यते (ब० १०) लोको (ब० १३) के, दे० ३४ ७ वे० ११ एकहारे
भवेद्यस्तु, दे० १ ए दे व विष्यते लोको. -b) शा० का० १२ २ कप-
वादिन, कारा कपवादिन, ब० कपवादिन, ब० मम वादिनम् (→मप-
वादिन), दे० ३४ ७ वे० ११ विष्णुमुक्तश्च (दे० १३) यो भवेत्, दे०
महात्मनि वादिन, दे० ११ महत्तमपवादिन -0) ब० ३ दे० ११ ८१ यथा
पठ (ब० १०) त्रि विपद्ये, दे० ३४ ७ वे० ११ यतो तो सद्यो लोके -d)
दे० विष्णु (→हृद्), दे० ३४ वे० ११ नाथ वार्पा विनाशना

३८ श्लोकार्थर दे० ४ वदिष्यम्—

261 * नरकाहं भवद्भक्ता रक्षामि स्वयंशोर्दशः ।

३९. शा० कारा का० दे० ab ० -1) दे० वज्रित
(→वज्रित), ब० १ दे० ११ नरके पोरे (→नरक पोरे), दे० ३ दे०
मा (दे० १०) यं वदिष्यते लोको. -b) ब० ११ त्रि (→त्रि),
दे० ३४ वे० ११ भवेत् वचः श्रुत्वा -0) कारा कथोह न क्षिपाम्यद्य,
का० कथोनयं क्षिपाम्यद्य, ब० ततोभूति क्षिपाम्यद्य, ब० कथोय
क्षिपाम्यद्य, दे० प्रतो हि न क्षपाम्यद्य, दे० कथोय क्षिपाम्यद्य
-3) ब० कथोय, ब० कथोय, न० कथोय (→कथोय), ब० ३ पुत्र
(→[क]पुत्र)

४०. दे० ३४ वे० ११ ४० a—4२ b ०; दे० ४० c—
4२ d ० -a) दे० १ (→यत्) -b) ब० ३ यन्मयम्, दे०
यन्मयम्, दे० यन्मयम् (→यन्मयम्) -0) कारा दे० स
एव, ३ दे० १०.११ सर्वं (→सर्वं) ब० ३ स, +सर्वं,
न० सर्वं (→सर्वं) -d) दे० स (→सर्वं); न० गणेश्वर

(→गणेश्वर)

४१ दे० ३४ ७ वे० ११ ० (३४ ४० पा वि) -a) ब०
एतस्य, ब० नैतस्य, दे० सदृश्य (→न तस्य), शा० सदृशो लोको
(→सदृशो लोके) -b) ब० १ (→स) -0) दे० स इवेतमूर्ति
(→इवेतमूर्ति स) -d) ब० ३ दे० पीठ- (→पीठो), शा० ब० ३ प्रभा
(→प्रभ), मुने पीतो रक्तो जगत्पति.

४२ दे० ३४ ७ वे० ११ ० (३४ ४० पा वि) दे० ३४ वे० ११ ab ०
(३४ ४० पा वि) -a) ब० ३ पततो (→पतत),
-b) ब० ३ नाथ धर्म, दे० नाथधर्म, न० नाथधर्म, मुने
नाथसत्य (→नाथसत्य) -0) दे० राजतो (→राजर्षि),
कारा वर्ण (→वर्ण) -d) दे० ३ दे० निवृत्त, दे० ११ निवृत्त (→निवृत्त),
ब० सात्त्विक-राज- तथा -3) शा० दे० ३ ब० ३, ब० ३, +ब०
(→ब०) दे० ३ स एव भगवान्मूर्ति -d) शा० सर्वपूज्य, दे० सर्व
पूज्य, न० सर्वपूज्य (→सर्वपूज्य); शा० शिवा (→शिव), दे०
सर्वव्यापी महेश्वर

४३ -b) ब० ३ दे० ३ ५ ७ १० वे० ११ शैवाद्या (→शैवाद्या),
ब० ३ प्रमथोत्तम, दे० प्रमथोत्तम (→प्रमथोत्तम)

४४ -a) दे० भावित (→भावित) b) शा० प्रवेष्टार,
ब० ३ दे० ३ ४ ७ वे० ११ मुनेष्वर (दे० १२), ब० महेश्वर (→महेश्वर)
-3) शा० कारा का० दे० १०.११ वे० ११ सागिब (कारा १०), ब०
दे० ३ स व (दे० १२, दे० ३ ४ ७ वे० ११) (→सदा वि) कारा निरञ्जन
(→निरञ्जन)

४५ ब० ३ दे० ३ ४ वे० ११ ab ० -a) ब० ३ (→हि)
-b) शा० कारा का० १२ दे० ३.१०.११ तमीयार्थ, ब० तमीयं हि
(→तमीयं हि), ब० ३ दे० मुदन्तम् (→मुदन्तम्); ब० ३ योर्वं विद-
वानम्, -0) शा० ब० १२ २ वृत्तरण, कारा वृत्तरण, ब०
वृत्तरण, दे० ३ ४ ७ वे० ११ वृत्तरण (→वृत्तरण). -d) दे० ३.४.
१० वे० देवदत्त (→देवदत्त)

वृणुष्वं वरमानन्त्यं दास्ये वो मनसेप्सितम् ।
 ऊजुस्ते देहि भगवन् वरमस्माकमीश्वर ।
 भिन्नदृष्ट्युद्धवं पापं यत्तद् अंशं प्रयातु नः ॥ ५६
 पुलस्त्य उवाच ।
 यादमित्ययवीच्छर्वश्चक्रे निर्धूतकृमपान् ।
 संपरिष्पृजता व्यक्तस्तान् सर्वान् गणयूथपान् ॥ ५७
 इति विभुना प्रणतार्तिहरेण

गणपतयो वृषमेघरथेन ।
 श्रुतिगदितानुगमेनेव मन्दरं
 गिरिमवतस्य समध्यवसन्तम् ॥ ५८
 आच्छादितो गिरिवरः प्रमयैर्यनाभै-
 रामाति शुक्लतनु रीश्वरपादशुभ्रः ।
 नीलानिनातततनुः शरदभ्रवर्णो
 यद्गु विभाति बलवान् वृषभो हरस्य ॥ ५९ ॥ ६०

इति श्रीवामनपुराणे एकचत्वारिंशोऽध्याय ॥ ४१ ॥

५६ -a) शा० वृणुष्व, ब० दे० १० वृणुष्व (→वृणुष्व)
 शा० का० वर मा नित्य, कारा का० मा वर नित्य (→वरमा
 नित्य) -b) व० दास्ये वा, दे० दास्ये वो, न० दास्यानो (→दास्ये
 वो), दे० मनसेप्सितम्, वे० मनसेप्सितम् (→मनसेप्सितम्) -c)
 शा० कारा का० १२ दे० १०, ११ वे० चोडु, व० ताचोडु, ब० ततोडु,
 दे० तं चोडु, न० तन्नूडु (→ऊजुस्ते), दे० भयवान् (→भावद्),
 दे० तं चोडुवै भयवद् -d) दे० पैता कात्याग्निरोग्यर -e) व० ३
 इच्छ्यामवेत्, दे० ४७ वे० इच्छ्या महत् (→इच्छ्यामवेत्) -f)
 व० ३ यत्तन्नास, दे० ४ वे० यदास तद्, दे० यनास तद्, दे० यतना,
 दे० यलाद्भव, न० यत् भास (→यत्तद् भव)

छे कारा ० शा० दे० ११ न० पुलस्त्य, दे० २४ पुलस्त्य
 व०, दे० श्रीपुलस्त्य .

५७ -a) दे० ५७ ॥ इत्यारम्य मयाप्तमाति दावद् नाति
 -b) दे० सर्व, दे० सद्गु, दे० सर्व (→सर्व) -b) व०
 निर्धूत (→निधूत), दे० नक्त विगतकमया -c) शा०
 का० २ स (का० स) परि (का० ०यं) व्यञ्जता वरतान् (का०
 ०य), कारा सपर्यव्यजत व्यक्त, व० सपर्यव्यजताव्यक्त, ब०
 पर्यव्यजत चाग्रत, दे० ३५७ वे० सपर्य (दे० ०यं) व्वजताव्यक्त,
 दे० १ स परिषत् जता व्यक्त (?)

५८-५९ ० (३ ५७०० वि) -a) व० वृत्त (→विभुता), वे० हारि
 ना (→हरेण) -b) दे० गणपतयो रथमेघरथेन, दे० ३ वे० गणपतय सह
 (पोषिण) मेघरथेन, दे० गणपतय सह वृषमेघरथेन, न० गणपतय सह
 मेघरथेन (स्तेन) -c) शा० का० मुनिगतिता पुनरेकसम्ये (का० ०ते),
 कारा का० मुनिगतिता पुनरेक रम्ये, व० श्रुतिगदितानुगारेतरम्ये,
 व० श्रुतिगदितानुगमेन रम्यतो, दे० श्रुतिगदितानुगमेन विरुद्धिविधेन,
 दे० श्रुतिगदितानुगमेन हरेण, दे० श्रुतिगदितानुगमेन रम्यता, दे० १०
 श्रुतिगदितानुगमे हरान्वितो, दे० ११ श्रुति गदित ॥ गमे (रे) हर-

नम्यतो, -d) शा० कारा का० २ व० ३ दे० ४ ७ १० वसन्त (दे० १०
 ०न्त) (→वसन्तम्) -e) दे० श्रुतिगदितानुगमेन रम्यतो गिरि-
 मवतस्य, दे० श्रुति गति ता निगमेन विभुता स तन गिरिमवतस्य,
 वे० श्रुति गदितानुगमेन विभुतास्तेन गिरिमवतस्य, न० श्रुतिगदि
 तानुगमेन राग्यतोर्गविगमो गिरिमवतस्य समध्यवसन्त, मुने, श्रुति
 गदितानुगमेन विभुतावतसेन गिरिमवतस्य

५९ -a) ० (३ ५७०० वि) -a) शा० काच्छादित (→आच्छा-
 दितो), दे० गिरिवद् (→गिरिवर), ब० प्रमयैर्यनादिभि, दे० प्रयमै
 र्यनाभै (→प्रमयैर्यनाभै) -b) शा० ०नुष्टुप्, व० ०नुष्टु, ब० ०नुष्टु,
 दे० ०नुष्टु, दे० १०नुष्टु, न० १०नुष्टु (→०नुष्टु) -c) कारा नीलाजिनाष्ट-
 तनु, का० ३ वे० नीलाजिनास्त तनु, व० नीलाजिनास्ततनु, दे० ३
 नीलाजिनाभ (दे० ०न) तनु, दे० न० नीलाजिनावृततनु (→
 नीलाजिनास्ततनु), दे० १०वर्णा, दे० ०वर्ण (→०वर्णा), ब० ३ स ष
 वज्रवन्त (व० ०र्ण) (→सरदभ्रवर्णा), दे० पैतादिनीलाजिनास्ततनु
 सदस्यवर्णा -d) व० मई (→यद्गु), व० दे० मवस्य, दे० रहस्य
 (→हरस्य)

मुषिक्का-६० ०, शा० कारा का० ३ दे० १० ११ इति श्री
 (कारा दे० ११ [श्री]) वागवपुराणे भैरवप्रादुम्भि, व० ३ दे० ११ न०
 इति वामनपुराणे, दे० ३७ इति श्री वामनपुराणे दे० इति
 वागने भवकागुरुत्वे, दे० इति वामन भैरवप्रादुम्भि अभ्याय
 नाम-व० ३ दे० ४९ वे० ०, शा० कारा का० २ दे० १० ११ सदा
 शिवदर्शनं नाम, दे० ३ मन्दारप्रवेश, दे० महाराष्ट्रपुत्रतयाविवाहमतो
 नाम, न० सदाशिवविश्वरूपो नाम अभ्यायसह्याय-शा० व० ३
 दे० ३५९ १० ० कारा बह्वस्ततितमोभ्याय, का० ११ ५७ ११,
 का० ३ अध्याय ॥ ५६ ११, दे० द्वाविशतमोभ्याय, दे० द्वाविशतमोभ्याय;
 दे० बह्मभाष्य, दे० ११ ६३ ११, वे० सप्तप्रतिमोभ्याय, न०
 चत्वारिंशोभ्याय, मुने, सप्तप्रतिमोभ्याय .

८-१३

महेश्वरे शूलधरे महर्षे ।

शुभानि सौम्यानि सुमङ्गलानि

जातानि चिह्नानि जयाय शंभोः ॥ १३

श्रिया स्थिता वामतरेऽयं भागे

प्रयाति चाग्रे स्वनमुच्चदन्ती ।

ऋग्यादसंघाथ सधामिपैषिणः

प्रयान्ति हृष्टास्पितासुरगर्षे ॥ १४

दक्षिणाङ्गं नखान्तं वै समकम्पत शूलिनः ।

शङ्कुनिश्वापि हारीतो मौनी याति परादुम्बुखः ॥ १५

निमिच्चानीदृशान् दृष्ट्वा भूतबन्धुभयो विभुः ।

शैलादिं प्राह वचनं सस्मितं क्षशिशेखरः ॥ १६

महेश्वरं (→महेश्वरे). -०) व१ वास्तानि, दे० सौम्यानि, दे० हृष्टास्-
(→शुभानि). -३) दे० सत्य (→शंभोः); दे०-४) तै० चिह्नानि
शसित वयाय सत्य (दे० १५)

१४. -०) शा० कारा, दे० शिव (शा० १५.) (→शिव्या);
शा० कारा का० १५.३ शिव्या, दे० शिव्या (→शिव्या); व१ वामतरे
त (व०); दे०-३) तै० वामतरे च, दे० वामतरेच, न१ वा० १० दे०
(→वामतरेच); -०) शा० प्रयान्ति चाग्रे, व१ प्रयान्ति च, व० दे०
प्रयात्येव (दे० १०); दे० ३ तै० प्रा (दे० ३) यातयाग्रे, दे० प्रया-
त्ययाग्रे, दे० प्रया(या?) चोत्रे, दे० प्रयानमुच, दे० प्रयाति चोत्रे,
न१ प्रयात्यनुच (→प्रयाति चाग्रे); शा० कारा. का० २ व०-३ दे०-३-
७.०-११ तै० न१ स्य (शा० दे० स दे०-४) तै० १०) रमु (शा० दे० ४
तै० १०, व१ १०, व० दे० ५) प्रदन्ती (→स्वनमुच्चदन्ती). -०) दे०
वयाय (?) (→ऋग्यादसंघाथ); का० १०.५, १०.५, न१ १०.५ (हृष्टा)
(→हृष्टा); शा० का० १०.५ मिपैषिणो, व१ निपैषि ० (→मिपै-
षिण). -३) न१ हृष्टा (→हृष्टा); व१ दे० वृ(दे० १०) पिता मुगार्थं,
दे० हृष्टासिमापयं, ११ हृष्टासिमापयं (→हृष्टासिमापयं).

१५. -१) दे० दक्षिणाग्रे (→दक्षिणाङ्ग); -०) दे० च
(→त); दे० शङ्कुनि (→शङ्कुनि), व१ चापि, दे० ११ चापि
(→चापि). -३) दे० याति (→याति).

१६. -०) दे०-४) तै० निमित्तमौदवाय (→निमित्तानीदृशान्),
दे० निमित्तान्य दृष्ट्वा, न१ निमित्तान्य दृष्ट्वा (→दृष्ट्वा); व० न१ प्रमु
(→प्रमु); व० दे० ३ भवत् (दे० ३) (→भव); व० न१ प्रमु
(→भव); -०) दे० ३.६.७ उतादि (→उतादि); दे० १० विस्मित
(→सस्मित).

छे कारा. दे० न१, ०) शा० व१ दे०-११ हर स्यात् काराः
दे० हर च; दे० नी तौक्य स्या, दे० हर.

हर उवाच ॥

नन्दिन् जयोऽयं मे भावी न कथंचित् पराजयः ।

निमिच्चानीह दृश्यन्ते संभूतानि गणेश्वर ॥ १७

तच्छङ्खचचनं श्रुत्वा शैलादिः प्राह शंकरम् ।

कः संदेहो महादेव यत् त्वं जयसि शत्रवान् ॥ १८

इत्येवमुक्त्वा वचनं नन्दी रुद्रगणांस्तथा ।

समादिदेश युद्धाय महाप्राशुपतैः सह ॥ १९

तेऽभ्येत्य दानवबलं मर्दयन्ति स्म वेगिताः ।

नानाशस्त्रधरा वीरा वृक्षानशनयो यथा ॥ २०

ते वच्यमाना बलिभिः प्रमथैर्देत्यदानवाः ।

प्रवृत्ताः प्रमथान् हन्तुं कूटमुद्गरपाणयः ॥ २१

१७. -०) का० [च] य मे भावी, व१ ह्यभावि, व०
दे० मेव भावी, दे० तै० न१ भावि (न१ १०) मेव, दे० भावितेऽयं, दे०
मे सभावी (→[च] य मे भावी). -३) व१ कथंचित् (→न
कथंचित्); दे० १० पराजय (→पराजय). -०) दे० ह्यभावि
(→ह्यभावि). -३) व१ वयोश्चर, दे० ११ महेश्वर (→महेश्वर).

१८. व०. bod ०. -०) व१ सतसु (→सतसु-
०) मुने. सन्नेह च (→च सन्नेह); व१ दे० १० दे० देव
पुत्र, दे० ४.१ तै० देव सत्य (दे० सत्य) (→महादेव). -३) व१
व१ सत्यं (→सत्य); शा० कारा सानवत्, दे० न१ सानवत्
(→सानवत्); दे०-४) तै० जय ते (दे० तै० सि) सान (दे० तै०
सत्य) सान् नहृत्, दे० सानवत् जयते नहृत्

१९. व०. ०. -०) शा० रुद्रगणा, दे० न१ रुद्रगणा
(दे० १०) (→रुद्रगणा); कारा. दे० १० सदा, दे० जये (?) , दे० ११
बलीत् (?) (→तथा) -०) दे० ह्यभाविदेव (→ह्यभाविदेव). -१)
दे० १०.५.७, दे० ११ १०.५.७ (→१०.५.७).

२०. -०) शा० तेभ्ये, दे० तेभ्यो (दे० १०-११
तेभ्यो, तै० तेभ्यो (→तेभ्यो). -३) दे० ४ विनिजति स्म,
दे० विनिजति स्म, दे० विनिजति स्म, दे० मर्दयन्ते स्म, तै० विनिज-
नाम् (→मर्दयन्ते स्म); दे०-४) तै० न१ वेगित (→वेगित).
-०) व१ शस्त्रधरा वीरा, दे० शस्त्रधरा, १० वीरा
(→शस्त्रधरा वीरा). -३) व१ सतसु (→सतसु); दे० न१
(?) (→यथा); दे० १० वृक्ष (दे० १०) ना (दे० १०) दानवो यथा.

२१. -०) शा० कारा. व०-३ व० ३.१०.११ सतसु, व१
सतसु, दे० ते विजयान्, दे० ३ ते विजयान्, दे० न१
देव्यमाना (→ते वच्यमाना) -३) दे० ३ प्रमथे (→प्रमथे).
-०) दे० प्रमथान् (→प्रमथान्); व१ प्रमथान् (→प्रमथान्).

ततोऽम्बरतले देवाः सेन्द्रविष्णुपितामहाः ।
 ससुर्याभिपुरोगास्तु सप्तायाता दिदृक्षवः ॥ २२
 ततोऽम्बरतले घोषः सस्वनः समजायत ।
 गीतावाधादिसंमिश्रो हनुन्भीनां कलिप्रिय ॥ २३
 ततः पश्यत्सु देवेषु महापाशुपतादयः ।
 गणास्तद्दानवं सैन्यं जिघांसन्ति स्म कोपिताः ॥ २४
 चतुरङ्गरुल दृष्ट्वा हन्यमानं गणेश्वरैः ।
 शोधान्वितस्तुहुण्डस्तु वेगेनाभिरासार ह ॥ २५
 आदाय परिघं घोर पट्टोद्धृतमयस्मयम् ।

राजतं राजतेऽस्थर्यमिन्द्रध्वजमिवोच्छ्रितम् ॥ २६
 तं त्रामयानो बलवान् निजघान रणे गणान् ।
 रुद्राद्याः स्कन्दपर्यन्तास्तोऽभज्यन्त भयातुराः ॥ २७
 तत्रमथं बलं दृष्ट्वा गणनाथो विनायकः ।
 समाद्रवत वेगेन तुहुण्डं दनुपुंगवम् ॥ २८
 आपतन्त गणपतिं दृष्ट्वा दैत्यो दुरात्मवान् ।
 परिघं पातयामास कुम्भपृष्ठे महाफलः ॥ २९
 विनायकस्य तत्कुम्भे परिघं पञ्चमूपणम् ।
 श्वतथा त्वगमद् ब्रह्मन् मेरोः कूट इवाशनिः ॥ ३०

५. ९

२२ दे० ३७ तै० २२ स्वाकमारम्भ २४ ab वाचव् ०
 -b) दे० इन्द्र° (→हेन्द्र°) न० पुरोगभा (→पितामहा) -0)
 ३३ न० ५ (→घु) व० सभ्र वास्तु पुरोगादि, दे० ससुरात्र
 पुरोगात्र -d) दे० ११ सप्तायाति (→सप्तायाता)

२३ दे० ३७ तै० ० (इ २२ पा नि) -b) व० युवन,
 ३३ अशन, दे० सवन, न० सुवन (→सस्वन) -0) व० संपर्को
 (→संमिश्रो) -d) कारा इन्द्रभीना, दे० दु० माना° (→हनुन्
 भीना), व० न निस्वन, दे० ४३ कलिप्रिय (→कलिप्रिय)

२४ दे० ३७ तै० ab ० (इ २२ पा नि) -0) व० ३
 दे० १० तु (→तद्), दे० वानवत (→दानव सैन्यम्) -d)
 दे० ४ तै० निम्नन्ति (दे० ति) रम (तै० स) दे० जिघांसन्त त (?)
 (→जिघांसन्ति), वा० स, दे० ४ तै० तु न० ३ (→अम)

२५ -a) कारा का० २ दे० ३ ४ °रङ्ग (→°रङ्ग) -b)
 व० ३ दे० ४ तै० न० बध्यमान, दे० मय्यमान, दे० मय्य (य्य ?) मान
 (→हृष्यमान) दे० ४ सप्तायक (→मणेश्वर) -0) दे० शोधा
 नित (?) दे० शोध (पा ?) न्वित, दे० शो गान्वित (→शोधा-
 न्वित), वा० तुहागस्तु, व० २ दे० ३ तै० तुदृष्टत, दे० ४ तु (दे०
 तु) दृष्टम्, दे० तुदृष्टत, दे० ३ पिष्टम् (→तुदृष्टतु)
 -d) दे० [म] तिसार ह, दे० [अ] तिसारह (→[अ]
 तिसार ह); दे० वेगादुत्पन्न वीथवान्,

२५ श्लोकात् पर दे० ab, cd मध्ये अर्थिकम्—

264 • [तत] पश्यन्तु देवेषु महापाशुपताम्बन् (= २४ ab)

२६ -b) वा० कारा का० २ दे० ३ १० ११ पृष्ठ (पा० पू० ?
 दे० पू०, दे० १० पू०, दे० ११ पू०) मय्य, दे० पट्टदम्भ तै० पट्टदम्भ (?)
 न० तुदर्ववम् (→पट्टोद्वदम्भ) न० अयमय्य, न० अयोय (→अय-
 मय्यम्) -0) का० दे० १० राजन्, दे० ४ तै० राज (दे० १०) तै०

(→राजन्), वा० राजतीर्थस्थ, दे० ४ तै० तस्य हस्तस्य (→राजते-
 र्हस्तस्य) -d) वा० इवोचितम्, का० २ व० ३ दे० १० ११ इवोचितम्,
 दे० ३ तै० इवोद्युतम् (→इवोच्छ्रितम्) दे० १० इन्द्रध्वज इवोचितम्

२७ -a) कारा तं त्रामयानो, दे० तद्भ्रामयानो (→तं
 त्रामयानो) -b) व० ध्रुवात् (→गणान्) -0) वा० ३ दे० ४ ७
 तै० द्यारोन् (→दृष्ट्वा) व० ३ दे० ४ तै० पर्यन्ताम् (→पर्यन्ता)
 -d) दे० [प्र]मज्जन्त (→[प्र]मज्जन्त), व० २ विता, दे० पुत्रव
 (→पुत्रा) व० तै० ज्यम्यभयातुर (रा ?)

२८ -a) व० ३ भग्न स्वं, दे० ३ तै० ५ भग्न, दे० ११ प्र (स्व)
 भग्न (→प्रभग्न) -b) दे० विनायकम् (→विनायक), वा० कारा
 का० २ व० ३ दे० १० ११ वय्य (वा० कारा हय्य)मान गणेश्वरा
 (का० २ °र) -0) वा० समाद्रवन्त, का० समाद्रवन्त (→समाद्रवन्त)
 -d) वा० नागपट्ट (?), व० ३ त कुण्ड, व० तत्पट्ट दे० कुण्ड (पट्ट ?),
 दे० विह्वन्, दे० ११ रुद्र, तै० तत्पट्ट (→पुट्ट), वा० वनपुङ्गवम्,
 व० दनुनायकम् (→दनुपुङ्गवम्)

२९ -a) दे० ११ आपतन्त (→आपतन्तम्) -b) दे० ११ (इ)
 दैत्या (→दैत्यो) -0) व० ताडयामास (→पातयामास) -d)
 व० ३ दे० ४ ७ तै० मय्य (→पुष्ट) दे० ४ ९ पुत्र, दे० ११ वसता
 (→वस)

३० -a) का० तत्कुम्भ, व० ३ कुम्भे तत्, दे० ३ १० तै०
 निपत (→तत्कुम्भे) -b) तै० वज्रमूपणम् कारा दे० वज्रमू-
 तम् (→वज्रमूपणम्) -0) का० व० दे० ३ ३ ७ [अ]न्यमत्
 (दे० न्यमत्) (?), व० त्वमय्य, दे० [अ]न्यमत् (→न्यमत्),
 -d) वा० ३ दे० ४ ७ ९ तै० न० कूटम्, दे० कूट (→कूट) न०
 [अ]शनि (→[अ]शनि)

८८. ४१

संमोहितः सोऽवनिमाससाद ॥ ४२
 संमोहितं भ्रातृसुतं विदित्वा
 बली कुजम्भो मृसलं प्रशृङ्ख ।
 संभ्रामयन्स्तूर्णतरं ॥ वेगात्
 ससर्ज नन्दिं प्रति जातक्रोधः ॥ ४३
 समापतन्तं मृसलं प्रशृङ्ख
 करेण तूर्णं भगवान् स नन्दी ।
 जघान तेनैव कुजम्भमाहवे
 स प्राणहीनो निपपात भूमौ ॥ ४४
 हत्वा कुजम्भं मृसलेन नन्दी
 वज्रेण वीरः शतशो जघान ।
 ते दृश्यमाना गणनायकेन
 दुर्योधनं वै शरणं प्रपन्नाः ॥ ४५

दुर्योधनः श्रेष्ठ्य गणाधिपेन
 वज्रप्रहारैर्निहतान् दितीयान् ।
 आसं समाविध्य तद्विप्रकाशं
 नन्दिं प्रचिक्षेप हतोऽसि वै भुवन् ॥ ४६
 तमापतन्तं कुलिशेन नन्दी
 विभेदगुह्यं पिशुनो यथा नरः ।
 तत्प्रासमालक्ष्य तदा निकृत्तं
 संवर्य्य मृष्टिं गणमाससाद ॥ ४७
 ततोऽप्य नन्दी कुलिशेन तूर्णं
 शिरोऽच्छिन्नत् तालफलप्रकाशम् ।
 हतोऽप्य भूमौ निपपात वेगाद्
 दैत्याश्च भीता विगता दिशो दृष्ट ॥ ४८

शिलादधूत्, दे० शिलादधूत्, दे० जलादधूत् (→शिलादधूत्).
 -०) दे० समाम्येत् (→समाम्येत्). -१) वा० व० स (→स).
 दे० १० वा० चर्चि, दे० १० वा० [अ] सा (न० १०) बलि, दे० [अ]
 सी बलि, दे० १० [अ] स (सा ?) बलि (→सोऽवनिम्). न० [अ]
 सी बलिना सतत (→सोऽवनिमाससाद)

४३. दे० ४३ ० 'संभ्रामयन्' इत्यात्म ४४ ० 'प्रशृङ्ख' इति
 यावत्प्रति (ह. स.). -b) वा० वा० का० २ बलात्, दे० बलि
 (लि ?), दे० बलि (→बली), दे० कुजलो (नो ?), मुने. कुजम्भ
 (→कुजम्भ). वा० मुमुत्, वा० मुपत्, दे० १०-११ मुसल (दे०
 १०) स (→मुसल), दे० विष्टुह (→प्रशृङ्ख) -०) वा० संभ्रा-
 मयत्, दे० संभ्रामयन् (→संभ्रामयन्). दे० ३ ते। पूर्ण (→पूर्ण),
 दे० प्रवेगात् (→स वेगात्) -d) दे० ३ सवर्जं नन्दी (दे० १०) नन्दी,
 दे० सवर्जं नाद, दे० सवर्जं नन्दि, दे० स दय (?) नन्दि, दे० सवर्ज
 नन्दि (→सवर्जं नन्दि), दे० ० 'बली कुजम्भो' इत्यन्तर ४३
 पुनरावृत्त

४४. दे० ४४ ० (ह. ४३. वा. वि.). -a) वा० मुमुत्, व
 मुपत्, दे० ३-१० मुत्, दे० भगवान् (→मुत्), दे० ४ वरेण
 (→प्रशृङ्ख) -b) दे० ४ प्रशृङ्ख (→करेण) दे० तूर्ण (→तूर्ण).
 दे० मुसल (→भगवान्) -०) दे० न० मायुते (→मायुते) -d)
 वा० प्राद (→प्राद), दे० [अ] लि (→लि). दे० श्रुप्, दे० ३
 १० दे० न० श्रुप्, दे० १० मुपयो (?) (→मुपयो).

४५. -a) वा० मुमुत्, वा० मुपत्, दे० ३-१० मुपत्
 (→मुपत्), दे० मादी (→मदी). -b) वा० ३ चान्त्, दे० ४
 रंत्वात्, दे० ३ दे० नन्दी (→नन्दी), दे० १० व (वा) पात (→जघान).

०) वा० वा० का० २ दे० १०-११ हृष्य (→वर्ष्य). -d) वा०
 यवण (→यवण).

४६. -a) वा० [अ] चिपात् (→[अ] चिपेत्) -b) दे०
 -प्रहारैर्निहतान्, दे० -प्रहारैर्निहतान् (→प्रहारैर्निहतान्), दे० दितीया,
 दे० १० सितीयात् (→दितीयात्). -०) वा० दे० ३ ० दे० वा०, वा० ३
 दे० प्रात, दे० प्रात, दे० १० प्रात (→प्रात) -d) दे० नन्दी, दे० १०
 नन्दि (→नन्दि). वा० वा० वा० २ वा० दे० हतोऽसि वै भुवन्, वा०
 दे० ३ ४ हतोऽसि विभुवन्, वा० हतोऽसि विभुवन्, मुने. हतेऽसि विभुवन्
 (→हतोऽसि वै भुवन्)

४७. -a) वा० हल् (→तन्त). वा० सतिरीय, दे० ११
 कुलिशेन (→कुलिशेन), दे० नन्दी (→नन्दी) -b) दे० ३ श्रुत्, न०
 श्रुत् (→श्रुत्), दे० नर, + हर, दे० ३ हर, न० हर (→नर)
 -०) दे० ३ वा०, दे० ३ वा० वा०, दे० ३ प्रात, दे० १० तत्प्रात
 (→तत्प्रात); वा० वा० वा० जातस्य, वा० सतिरीय (→जातस्य),
 दे० कदा (→कदा), वा० निहन्, दे० ३ ३ ३ मुत् (दे० १०) (→निहन्),
 दे० तथा समाम्येत् तदा निहन्, दे० तत्प्रासमानादयानिहन्त. -d)
 वा० संवर्ज, वा० सवर्ज, दे० सवर्ज, दे० सवर्ज (→सवर्ज), दे०
 मृष्टि, दे० मृष्टि (→मृष्टि), दे० भयनाससाद (→भयनाससाद), दे०
 सवर्ज वद ० गणमाससाद

४८. -a) वा० ३ दे० ३ दे० ३ वयो (दे० १०) (→वयो),
 ० कश्चित् (→कश्चित्), वा० हन् (→हन्) -b) दे० ३ दे०
 जित्चिह्नं (→जित्चिह्नं), दे० तातपत्, दे० शान्तलो, दे०
 वा० चिह्नं (→चिह्नं) -d) दे० ३ वयो (→वयो), दे० ०
 (→विषयः) वा० ३ वा० दे० ३-५ ३-१० दे० १० लिप (→लिप).

ततो हत स्वं तनय निरीक्ष्य
हस्ती तदा नन्दिनमाजगाम ।
प्रगृह्य बाणासनमुग्रवेग
निभेद पाणैर्मदपट्टकल्पैः ॥ ४९
गणान् सनन्दीन् वृषभश्चजास्ताव
भाराभिरैवाभ्युधरास्तु शैलान् ।
ते छाद्यमानासुरवाणजालै
र्विनायकाद्या बलिनोऽपि वीराः ।
सिंहप्रशुभ्रा वृषभा ययैव
भयातुरा दुद्रुविरे समन्तात् ॥ ५०

४९ —a) दै१ ३ स्व, दै११ स्वे (→स्व) —b) शा१ नाम
(ग ?) (→हस्ती) —c) शा१ बाणामनु (?) का२ बाणासुर
ब३ बाण समु दै१ बागा २०, दे१४ बागार्जनि दे९ बागार्जित
दै११ घाताशन न१ दे९ घत (→अप्राप्तन) ब१ ०वेग न१ ०वेगम्
(→वेगम्)

४९ श्लोके दै१० पुस्तके टीकाकृत्वेण निरीक्ष्य हत्यन्तर
अभिकम्—हस्ती नाम धुर्योदनपिता कोऽपि दानव

५० —a) शा१ २ ब१ दै१ ४ ७ १० ११ नन्दी (→गन्दीव)
कारा स वृषभजास्ताव दै४ वृषभश्चजास्ताव, दै१ सवृषभश्चजा
स्ताव, दै१० वृषभश्चजास्ताव, दै११ वृषभश्चजास्ताव (→वृषभश्चजा
स्ताव) दै९ गणान् सनन्दि स वृषभश्चजान्तरा —b) दै९ ९ धराभि
(→धाराभि) ब१ ०धर + ०धरा ब१ ३ दै१ ९ ११ न१ ०धर
दै९ ०धराव, दै९ ०धर (→०धर) ब१ ९ गु वेगत दै१ सुलैतान्,
दै९ ३ ॥ एलम्, दै९ इव सैलम् (→गु सैलान्) —c) दै९ देवमाणा
दै११ छाद्यमाना (→छाद्यमाना) दै१ ४ तै१ दनुवाणजा (दै४ ०ता)
न दै९ १० वरणाजाल, दै९ ९ गुरुराण (दै९ ०त) जाल (दै९ ०त)
दै११ वरणाजाल (→गुरुराणजाल) —d) दै९ विराधकाव
(→विनायकाव) दै९ बलिनोप (०४७), दै९ बलिनोप दै११ बलि
दै९पि (→बलितोपि) ब३ धीरा दै९ ३, धीरा दै९ धीर (→धीरा)
—e) दै९ मयैव (→मयैव) —f) दै९ विद्रुवे (→दुद्रुविरे)

५० श्लोकस्य a b मध्ये कारा अभिकम्—

266 a सहायस्यामास गर्भोद्गोत्राः
विशोन्मरिष्य नितीप्रीतारै

५१ —a) शा१ का२ परामुखाव् दे९ परपरान्, दै९
परपरान्, तै१ पराजितान् (→परामुखाव्) ब१ ३ दै९ ४ ७
तै१ श्रेय (→श्रीय) दै९ कुमार (→शुमार) —b) दै९ ४ तै९
शक्ति, दै९ १० शक्त (→शक्त्या); शा१ कारा का-प्रस (कारा ०प)
—c) त्वाव, ब१ विनाशान्, ब१ निप्राणान्, दै९ ३ तै९ निशान्, दै९ नि-
तोम् (?) दै९ [अ] वृष्टकान्, दै९ १० वृष्टक्या (का?) व् (→वृष

पराङ्मुखान् वीक्ष्य गणान् कुमारः
शक्त्या वृषत्कानथ वारयित्वा ।
तूर्ण समम्प्रेत्य रिपु समीक्ष्य
प्रगृह्य शक्त्या हृदये निभेद ॥ ५१
अन्तिनिर्भिन्नहृदयो हस्ती भूम्या पपात ह ।
भमार चारिष्यतना जाता भूय, पराङ्मुखी ॥ ५२
अमरारिषल दृष्ट्वा भग्न क्रुद्धा गणेश्वराः ।
पुरतो नन्दिन कृत्वा जिघासन्ति स्म दानवान् ॥ ५३
ते वध्यमानाः प्रमयैर्देत्वाश्वापि पराङ्मुखाः ।
भूयो निवृत्ता बलिनः कार्त्तस्वरपुरोगमाः ॥ ५४

—काव्) दै९ ४ ११ तै९ वा (दै११ वा) रयित्वा (→वारयित्वा) —c)
ब१ हन्तु, ब२ तूर्ण (→तूर्ण) ब१ ३ रिपु करेण दै९ रिपुगणेषु
(→रिपु समीक्ष्य) दै९ तै९ तूर्ण समम्प्रेत्य रिपुगणेषु दै९ न१ तूर्ण
गु त्वया वृष्टकृष्वेषु —d) दै९ सगृह्य (→प्रगृह्य) ब१ ३ दै९ ४ ७ ९
तै९ शक्ति (→शक्त्या) दै९ ३ ३ तै९ हृदये (→हृदये) तै९ निभेद
(→निभेद)

५२ —a) दै९ ४ शक्त्या (→शक्ति) शा१ ०हृदये (→०हृद
ये) —b) ब१ हस्ति, ब१ हस्ता (→हस्ती) —c) ब१ कुमार ब३
दै९ ३ तै९ समरे (→भमार) ब१ ३ दै९ ४ तै९ चापि (→चारि)
शा१ प्रेतार, ब१ पुरता दै९ जना (→पुतना); दै९ पतिव हस्तिन
हृद्वा न१ स चापरिपुतना —d) शा१ मातोभूय, कारा का१ २
मातोभूय ब१ ३ न१ भूयो जाता, दै९ याता भूय, दै९ जात (ता?)
भूय (→जाता भूय) दै९ परामुखीना न१ परामुख
(→परामुखी) दै९ ४ तै९ वध्योता दनुपुत्रव, दै९ दानवाश्च
शुद्ध

५३ —a) शा१ कारा का१ २ भग्न (कारा ०पु)रागं
गण ब१ दै९ ९ समपरिवल ब३ समपातबल दै९ ४ तै९
समपरिवल, दै९ अशुपरिगण, दै९ १० ११ अमरारि गण (→भग्न
परिवल) —b) दै९ लय दै९ भग्न (→भग्न) शा१ नारा
का१ २ क्रुद्धा ब३ दृष्ट्वा न१ क्रुद्ध (→क्रुद्धा) कारा का २ गणे
धर (→गणेश्वरा) —c) ब३ दृष्ट्वा (→कृत्वा) —d) भुवे
जिघासन्ति (→जिघासन्ति) शा१ सदानवान्, ब३ दुदानवान्, दै९
स्म दानव भुवे च दानवान् (→स्म दानवान्)

५४ —a) शा१ कारा का१ २ दै९ १०-११ हृष्यमाना दै९
वध्यमान (→वध्यमाना) दै९ प्रमयै (→प्रमयै) —b) शा१
कारा का- ३ दै९ १० ११ स्वपि, ब१ त्वपि दै९ स्वपि, दै९ चासव्, न१
प्रेत (→चापि) —c) दै९-११ [अ] शितान्ता (दै९ १० ता)
(→निवृत्ता) —d) शा१ कान्तस्वर (→न्यस्तस्वर) दै९ कियन्ताश्च
पुरोगमा, दै९ ३ तै९ क्रुद्धाश्च पुरोगमाव्

स त्रिभिः शंकरसुतैः पीठ्यमानो जहौ रणम् ।
ते ग्रामाः शम्बरं तूर्णं प्रेक्ष्यमाणा गणेश्वराः ॥ ६३
पाशं शक्यता समाहृत्य चतुर्भिः शंकरात्मजैः ।
जगाम विलयं तूर्णमाकाशादिव भूतलम् ॥ ६४
पाशे निराश्रयं याति शम्बरः क्षातरेखणः ।

दिशोऽथ मेजे देवर्षे कुमारः सैन्यमर्दयत् ॥ ६५
तैर्विष्यमाना पृथना महर्षे
सदानवी रुद्रसुतैर्गणैश्च ।
विषण्णरूपा मयविह्वलाङ्गी
जगाम शुक्रं शरणं भयार्ता ॥ ६६

इति श्रीवामनपुराणे द्विचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४२ ॥

४३

पुलस्त्य उवाच ।
ततः स्वसैन्यामालक्ष्य निहतं प्रमथैरथ ।

अन्धकोऽभ्येत्य शुक्रं तु इदं वचनमब्रवीत् ॥ १
भगवंस्त्वां समाश्रित्य वयं पाधाम देवताः ।

६३. दे०. ०८. ०. -a) ब१ दे० स पवित्रि, दे० त पवित्रि
(→त त्रिभिः); ब१ वाङ्मरुतैः, दे० वाङ्मरुतैः (→वाङ्मरुतैः)
-b) दे० रण जहौ, दे० ०००० (→जहौ रणम्). -०) ब१ ते
प्राप्य, दे० ४ दे० साम्राज्य, दे० त प्राप्य (→ते प्राप्या); दे० शम्बर
दे० वाङ्मरु (→शम्बरः); ब१ हन्तु (→हन्तु). -d) वाच. श्रोत्र-
माणा, ब१ दे०-४ दे० रस मा (दे० शेमा) हि, ब१ दे०-१० न१ र
(दे० त ?) क्षामाणा (दे० १०) (→प्रेक्ष्यमाणा); दे०-४-९-११ दे०
न१ गणेश्वरा, दे० गणेश्वरश्च (→गणेश्वरा).

६४. -a) ब१ दे०-१०-११ प्रातः (→प्रातः). -०) ब१ विनय,
दे० ३ दे० निलय (→विलय); ब१ हन्तु (→हन्तु). -d) वा.
वाच. जगि (→जगि); वा. वाच. ब१-२ भूतये, दे०-००
(→भूतलम्).

६५. दे०. १. ०. -a) दे० निराहते००, दे० निराहते
पाशं, दे० ४ दे० निराहते पाशे, दे० निराहतायां वे, भुवे. निरुत्ते
माते च (→निराहतां यात). -b) दे० बातरेखणे (→बातरेखण).
-०) दे० ३ गिणाय (→गिणाय). -d) दे० कुमार (→कुमार);
वाच. ब१ बाह्वयु, ब१ माङ्गल, दे० २५-१०-१० न१ बाह्वयु, दे०
भर्षय (→भर्षय).

६६. दे०. ०. ०. -a) दे०-४ दे० वा, दे० वे (→वे);
न१ सा वप्यमाना ०००. -b) वाच. वा. वाच. ब१-३ दे०
सामरं, ब१ दे०-६-१० स दानवा, दे०-१० मुचनवा (→मुचनवा);
ब१ दे०-१० न१ रङ्गर्ष, दे०-४ दे० धवर्ष, दे० धवर्ष, दे०
रङ्गव गु (→रङ्गवर्ष); ब१ दे० न१ धवर्ष, दे० लतम् (→धवर्ष);
दे० वा००००० गरीम. -०) दे०-४ दे० विषयं, दे० विषयं,
दे० विषयं (→विषयं); दे० विद्वत्ताङ्ग (→विद्वत्ताङ्ग).
-d) दे० मुषम, दे० शुक्र (→शुक्रम्).

पुत्पिरा—वा. वाच. ब१ दे०-१०-११ न१ इति (दे० इति))
यो (वाच. दे०-११ [धी]) वामनपुराणे भैरवप्राङ्मुखे, का२ ब१-३
दे० ३-१ दे० इति धी (ब१-३ दे० ३ [धी]) वामनपुराणे, दे० इति
वाकनपुराणे धन्वनामुखाय, भुवे. इति धी वामनपुराणे पुलस्त्य-
वाचसवति अध्यायनाम—ब१-३ दे०-४ दे० न१ ०, वा. का.
दे० ११ दैत्यवैराग्य, वाच. दे० १० दैत्यवैराग्य नाम, ब१-२
दैत्यवैराग्य, दे०-३ दैत्यवैराग्य, दे० गणनायदानवमुदं नाम,
भुवे दैत्यवैराग्यो नाथ, अध्यायसंख्या—वा. ५३ दे० ३-३ ०,
वाच. नवतन्त्रितयोऽध्याय, ब१ १४५११, ब१ १४५११, ब१
नवतन्त्रितयोऽध्याय, दे०-४ नवतन्त्रितयोऽध्याय, दे० नवतन्त्रितयोऽध्याय, दे०
चत्वारिंशोऽध्याय, दे० ११५०११, दे० ११५०११, दे० चत्वारिंशोऽध्याय,
न१ एकचत्वारिंशोऽध्याय, भुवे चत्वारिंशोऽध्याय.

४३

[३. भयमभ्यासो नास्ति; दे० १० इतिवाचस्य २१ पर्वन्तं
तथा दे० दे० १० इतिवाचस्य ३३ पर्वन्तं ०.]

६६. दे०. ०. ०. दे० दे० न१ पुनरव्य, ब१ अन्धक उवाच,
दे०-४ पुनरव्य च ।

अतः परं भुवे. पुलस्त्ये धर्षयत्
२६७० ततः भुजम्भे च वामनस्य गते हते च सैन्ये प्रथमैर्गणैश्च ।
नतोल्लङ्घ्योऽप्येव भुवं च शुक्रमिदं वचं सातुपस्तदाब्रवीत् ॥

१ ब१-३ दे०-३ दे० ० -१) वा. भुवेत्यं (→व
सैन्य); दे० वा सैन्य सयानस्य, दे० लतम् सैन्य विगत, न१ लतम्
सैन्य वयं हि -b) दे० सयोजन, न१ सयोजन (→निहतं). -०)
दे० धन्वना ०० (→धन्वनाऽध्याय). दे० ३ भुवं, दे० भुवं स
(→भुवं गु).

२ ब१-३ दे०-३. ३. ३. ०. दे०-३. ३. ०. -१) दे० न१

६६. २ अधान्यानपि विप्रये गन्धर्वसुरकिन्नरान् ॥ २
तदियं पदय भगवन् मया गुप्ता वरुविनी ।
अनाथेव यथा नारी प्रमथैरपि काल्यते ॥ ३
कुजम्भायाथ निहता आतरो मम भार्गव ।
अध्यायः प्रमथाधामी कुरुक्षेत्रफलं यथा ॥ ४
तस्मात् कुरुष्व श्रेयो नो न जीयेम यथा परैः ।
जयेम च परान् युद्धे तथा त्वं कर्तुमर्हसि ॥ ५
शुनोऽन्धकध्वजः ध्रुवा सान्त्वयन् परमाद्भुतम् ।

वचनं ग्राह देवये भद्रार्पिर्दानवेधरम् ।
त्वद्विद्यार्थं यतिष्यामि करिष्यामि तव त्रियम् ॥ ६
इत्येवमुक्त्वा वचनं विद्यां संजीवनीं कविः ।
आवर्तयामास तदा विधानेन शचिप्रतः ॥ ७
तस्यामावर्त्यमानायां विद्यायामुत्तुधराः ।
ये हताः प्रथमं युद्धे दानवास्ते समुत्थिताः ॥ ८
कुजम्भादिषु दैत्येषु भूय एवोत्थितेध्वज ।
युद्धायाभ्यागतेष्वेव नन्दी शंकरमम्रवीत् ॥ ९

भाषान्त, दे॥ १ भगवत्त्वा (→भगवत्त्वा) -b) वा॥ वारा वा॥ २
मया, दे॥ ३ भाषा स (→भाषाम्), दे॥ देवतान्, न॥ देवतान्
(→देवता) -c) वा॥ वारा वा॥ २ दे॥ तत्ताम्बान्, दे॥ दे॥
अध्यायः (→अध्यायान्), दे॥ १० देवये (→विप्रये), न॥ अध्यानपि
च विप्रये, -d) वा॥ दे॥ १० ११ गन्धर्वान् (→गन्धर्वं), दे॥ ३ विप्रैः,
दे॥ किन्नरात् (→किन्नरान्), न॥ कुरुक्षेत्रफलं प्रसारं

२ श्लोकान्तर दे॥ २ अस्मिन्—

208 * अष्टुःपादस्तथा गुह्यमप्येवावगम्यते।

[दे॥ तदा (→तथा), दे॥ भवन (→भाषाम्)]

३ -a) वा॥ तदियं, दे॥ ३ तदियं, दे॥ न॥ तदियं
(→तदियं), वा॥ दे॥ ३ १० भगवन्, दे॥ भवन (→भगवन्) -b)
वा॥ दे॥ १ न॥ मम, दे॥ सम्य (भा ?), दे॥ सप्त, दे॥ १० ११ मया
(→मया) वा॥ दे॥ ३ तै॥ गुप्ता, दे॥ गुप्ता (→गुप्ता), दे॥ १० ११
विनी (दे॥ १०) (→विनी) -c) दे॥ १० अनाथेव (→अनाथेव),
-d) वा॥ दे॥ ३ प्रमथे (→प्रमथे), दे॥ [अ]व (→[अ]वि),
का॥ प्रतीतिपटवत्, +कल्पते, वा॥ दे॥ ३ तै॥ कल्प (का॥ दे॥ ३ तै॥
कल्प) दे॥ दे॥ न॥ भाष्यते (→काव्यते)

४ -c) वा॥ वारा वा॥ अलया (→अलया) वा॥ [अ]
सीत्, दे॥ [अ]व (→[अ]वि), वा॥ अलया प्रमथाय
दे॥ अलयात्वा ते प्रमथा, दे॥ ३ तै॥ अलयात्वा प्रमथात्ते -d)
वा॥ वारा वा॥ ३ तै॥ (→अव), वा॥ न॥ तथा (→यथा)

५ -a) कारा न अथो, दे॥ २ ४ मन्त्रयो, दे॥ ३ तथा,
दे॥ श्रेयोना, दे॥ यन्त्रयो, भुवे च तथा (→श्रेयो नो), वा॥ तथा कुरु
गुरु भद्र, दे॥ तपसा कुल्य मन्त्रयो -b) वा॥ का॥ दे॥ नो जीयेम,
कारा न जीयेम, का॥ दे॥ ३ नो जीयेम, वा॥ न जीयेम, दे॥ नो
जायते (म), दे॥ नो जीयेम, दे॥ लजीयेम (→न जीयेम) वा॥ परैः
(→परैः), दे॥ यथा ॥ सम्यते परैः -c) वा॥ यमेन (→अयेम),
वा॥ दे॥ ३ यथा (→यथा), दे॥ जयेम च परान् युद्धे (१) -d) दे॥
यथा (→यथा), दे॥ वक्तुं (→वक्तुं)

२ ततोवाचर अस्मिन्—दे॥ २ तुल्यत्वं, दे॥ तुल्यत्वं उवाच
दे॥ तुल्यत्वं .

६ -a) वा॥ ३ दे॥ ततोवाच (→ततोवाच) -b)
वा॥ वा॥ ३ दानवयन्, दे॥ सारवत् (→सारवत्), वा॥ परमाहुः,
दे॥ ३ परमो गुह्य (→परमाद्गुह्यम्) -c) दे॥ भवन (→भवन),
वा॥ विप्रैः, वा॥ वक्तुं (→वक्तुं) -d) वा॥ ३ विप्रैः, दे॥ ३
तै॥ ह्यवन्, दे॥ वक्तुं (→वक्तुं) -e) वा॥ ३ दे॥ ३ ११ तै॥
तद्विद्यार्थं (वा॥ दे॥ ३ तद्विद्यार्थं), वा॥ ३ दे॥ ३ तै॥ नमि
ष्यामि, न॥ करिष्यामि (→करिष्यामि), दे॥ तथा वार्थं करिष्यामि
-f) वा॥ न॥ वीर (न॥ १०) वार्थं तव (न॥ १०) प्रियम्

७ -a) दे॥ १ न॥ एवमुक्त्वा (दे॥ १) (→इत्येवमुक्त्वा)
-b) वा॥ कवे (→कवि) -c) दे॥ वक्तुं (→वक्तुं), दे॥ ३
तथा (→तथा) -d) दे॥ विप्रैः (→विप्रैः)

८ -a) वा॥ ३ दे॥ ३ १० तै॥ न॥ भावत्वं (→भावत्वं)
-b) वा॥ दे॥ ३ तै॥ अनुत्तर (दे॥ १०) तै॥ ३ तै॥ ३ तै॥
(→अनुत्तर) -c) वा॥ वा॥ ३ दे॥ ३ १० तै॥ प्रमथे, वा॥
प्रमथे (→प्रमथे) -d) वा॥ ३ दे॥ ३ तै॥ तै॥ च सप्त (→भवन
वास्ते) वा॥ समुत्थिता, दे॥ समुत्थिता (→समुत्थिता)

९ दे॥ ० -b) वा॥ का॥ वक्तुं (→वक्तुं)
वा॥ वा॥ ३ दे॥ ३ तै॥ [अ]वि (→[अ]वि) -c) वा॥ वा॥ ३ दे॥ ३ तै॥
मोक्षु समान (→युद्धाभ्याम्), दे॥ एव (→एव)

६ श्लोकात्तर दे॥ ३ तै॥ अस्मिन्—

269 * भगवन् ये मुक्ता युद्धे हृश्यन्ते ते समुत्थिता ।
वामुर्नित्यं च यत्ना प्रमथायाह सत्तपः ।
हृश्यता कारणेन हता भूतानामुत्थिता गता ।
प्रमथास्तत्र मत्वा च भार्गव ददुस्तदा । [४]
सजीवन्त्या जीवन्त्या मुक्ताः सत्तामहृष्टाः ।
आपश्य वाक्पदन्तं भागवत् विप्रैः प्रियम् ।
तत मुक्तो हरः ग्राह प्रहृष्टो नृपता कवि ।
विद्यामहं भवि कुक्किदं दैत्यप्रवर्कम् । [६]

महादेव वचो महं शृणु त्वं परमाद्भुतम् ।
 अवचिन्त्यमसहं च मृतानां जीवन पुनः ॥ १०
 ये हताः प्रमथेदंत्या यथाशक्त्या रणानिरे ।
 ते समुज्जीविता भूयो मार्गवेणाय स्थिया ॥ ११
 तदिदं तैर्बहादव महत्कर्म कृत रणे ।
 मनास स्वल्पमेवेश शुकविद्यामलाध्यात् ॥ १२
 इत्येवमुक्ते वचने नन्दिना कुलनन्दिना ।
 प्रत्युवाच प्रभुः प्रीत्या स्वार्थसाधनमुच्यमानम् ॥ १३
 गच्छ शुक गणपते ममान्तरमुपानय ।
 अहं मयमिष्यामि यथायोग समेत्य हि ॥ १४
 इत्येवमुक्तो रुद्रेण नन्दी गणपतिस्ततः ।

समानगाम दैत्यानां चमूं शृणुनिष्टुष्या ॥ १५
 तं ददौसुरश्रेष्ठो बलवान् हयवन्धरः ।
 संकरोष तदा मार्गं सिंहस्थेन पशुर्वने ॥ १६
 समुपेत्याहनचन्दी वज्रेण शतपर्वणा ।
 स पपाताथ नि सङ्गो ययौ नन्दी ततस्त्वरन् ॥ १७
 तत कुचम्भो जम्भश्च पलो वृत्रस्तव्यशिराः ।
 पञ्चदानवशार्दूल नन्दिन समुपाद्रवन् ॥ १८
 वयाऽन्ये दानवश्रेष्ठ मयहादपुरोगमाः ।
 नानाप्रहरणा युद्धे गणनायमभिद्रवन् ॥ १९
 ततो गणानामधिप ब्रुव्यमान महारत्नः ।
 सप्तपञ्चान्त देवास्त पितामहपुरोगमाः ॥ २० च २१

[-१] दे० शृणु (→शृणु) तः स (→वे) -२] दे०
 सार (→गत्वर) -३] दे० उरिवता (→उरिवता) -४] दे०
 वेः तपुषा प्रमथे युधमा (वेः) नो) एवा (वेः) न) ए
 (वेः) न) डर]

१० दे० a b ○ -b) बा० शृणु तं बा० शृणुव
 बा० शृणुव (→शृणुव) -०) बा० अवचिन्त्यमसह
 -८) बा० विनो (→विनो)

११ -०) बा० प्रमथे (→प्रमथे) का० दे० दत्ता
 (→दत्ता) -b) बा० दत्ता (→दत्ता) का० दत्त (→दत्ता)
 दे० पपाताथ (→पपाताथ) -०) दे० वे स (→वे स)

१२ -०) बा० तप (→तप) दे०, वे स १ दे० मुने
 वत (→वत) दे० देवा (→देवा) दे० तप (→तप) दत्तमहादेव
 -१) बा० कार (→कार) दे० दत्त (→दत्त) -०) बा०
 स हात, दे० दत्त (→दत्त) न बा० (→दत्त) बा० दत्त
 दत्तमेव दे० दत्ता का० देवा, न) दत्तमहादेव

१३ -०) दे० ॥ दत्ता (दे०) (→दत्ता) -b) दे०
 नन्दिन (→नन्दिन) दे० नन्दिन, दे० नन्दिन (→नन्दिन)
 -०) बा० दत्त, दे० (ना) दत्त (→दत्त) बा० न) विद्रु, दे०
 निव (→निव) -८) बा० स्वयं, स्वयं (→स्वयं)

१४ दे० १५-१६ ○ -१) बा० गुरु दे० गुरु
 (→गुरु) -०) बा० गुरुगर्भ, दे० गुरुगर्भ दे० हि
 वचिन्त्यमसह दे० हयवन्धर, दे० गुरुगर्भ दे० गुरुगर्भ
 (→गुरुगर्भ) -८) बा० गोप (→गोप) बा०, हयवन्धर
 दे० हयवन्धर (→हयवन्धर) (→हयवन्धर)

१५ दे० ○ (१ १५ वा वि) -०) बा० दे० १० मुने
 (→मुने) -८) बा० दत्त (→दत्त) बा० दत्त (→दत्त)
 (→दत्त) -८) बा० विनो (→विनो)

१६ दे० ○ (१ १५ वा वि) -०) बा० दत्त दत्त,
 बा० दत्त (→दत्त) -b) दे० दत्त दत्त हय व(ह)वन्धर,
 दे० दत्त दत्त (→दत्त) दे० दत्त दत्त हि दत्त दत्त दे० दत्त दत्त
 दत्त दत्त -०) बा० दे० दत्त दत्त, दे० दत्त दत्त (→दत्त) दे०
 दत्त दत्त (→दत्त)

१७ दे० ○ (१ १५ वा वि) -०) बा० दत्त (→दत्त)
 दे० [दा] दत्त दत्त, दे० न) [दा] दत्त दत्त (→[दा] दत्त दत्त),
 बा० दत्त दत्त दत्त दत्त -b) मुने दत्त दत्त दत्त दत्त -०) बा०
 दत्त दत्त, दत्त दत्त दत्त दत्त का० दत्त दत्त हि, बा० दत्त दत्त
 मु दे० दत्त दत्त (→दत्त दत्त), बा० नि दत्त (→नि दत्त)
 -८) दे० दत्त (→दत्त)

१८ दे० ○ (१ १५ वा वि) -b) बा० दत्त दत्त,
 दे० १० [दा] दत्त (→दत्त) मुने दत्त दत्त (→दत्त दत्त)
 दे० दत्त दत्त दत्त (→दत्त दत्त) बा० दत्त दत्त दे० १०-११
 दत्त दत्त (→दत्त दत्त) मुने दत्त दत्त दत्त दत्त -८)
 बा० दत्त दत्त (→दत्त दत्त)

१९ दे० ○ (१ १५ वा वि) दे० ११-१२-० १ ○
 (१ १५ वा वि) -०) बा० दत्त दे० दत्त दत्त (→दत्त दत्त) बा०
 दत्त दत्त (→दत्त दत्त) -८) बा० दे० १०-११ दत्त दत्त, दे० दत्त
 दत्त (→दत्त दत्त) न) दत्त दत्त दत्त दत्त -८) दत्त दत्त
 दत्त दत्त, बा० दत्त दत्त, दे० दत्त दत्त (→दत्त दत्त)

२० दे० १० ○ (१ १५ वा वि) दे० ○ (१ १५ वा वि)
 -०) बा० दत्त दत्त (→दत्त दत्त) -b) बा० दत्त दत्त, बा० दत्त (→दत्त)
 दत्त दे० १० दत्त दत्त दे० न) दत्त दत्त (→दत्त दत्त),
 दे० दत्त दत्त (→दत्त दत्त) -०) बा० दत्त दत्त, बा०
 दत्त, बा० दत्त (→दत्त) दे० न) दत्त दत्त (→दत्त दत्त), दत्त
 दत्त दत्त दत्त -८) बा० दत्त दत्त दे० दत्त दत्त दत्त दत्त

१६ २० त दृष्ट्वा भगवान् ब्रह्मा ग्राह शक्रपुरोगमान् ।
साहाय्यं क्रियतां शमोरेतदन्तरमुचमम् ॥ २१
पितामहोक्तं वचनं श्रुत्वा देवाः सवासवाः ।
समापतन्त वेगेन शिवसैन्यमाभ्यरात् ॥ २२
तेषामापतता वेगं प्रमथानां बले बभौ ।
आपगानां महावेगं पतन्तीनां महार्णवे ॥ २३
ततो हलहलाशब्दः समजायत चोभयोः ।
घलघोरघोरसकाशो सुरप्रमथयोरथ ॥ २४
तमन्तरमुपागम्य नन्दी सद्युधं वेगवान् ।
रथाद् भार्गवमाक्रामत् सिंह क्षुद्रमुगं यया ॥ २५

२१ दे१ ० (इ १५ वा वि) दे१ ab ० (इ स) -a)
शा१ कारा का१ २ दे१ ४ ५ १० ११ ग्राह (दे१ 'हृ?') (-ग्राह) -b)
शा१ कारा का१ ० दे१ ४ ५ १० ११ न१ देवान् (-ग्राह) -०) शा१
कारा का१ २ सहाय (-साहाय्य)

२२ ब१ ३ ०d ० (-०d) दे१ ७ ९ न१ साधु साधितं सम्पूजा
(दे१ 'सधितो' दे१ 'सम्पूजे' न१ 'सधुय' पूज्यपत्न्यां चै रित्या)

२३ -a) जा पतता (-ग्रा पतता) शा१ दे१
वेगा (शा१ 'गा') कारा का१ ३ ब३ वेगप्र दे१ वेग (-वेग)
-b) का१ दे१ ब३ दे१ ३ ब३ (-बले) -०) कारा दे१ महावेग
ब१ ३ दे१ ७ यथा वेग (दे१ 'ग') दे१ ११ महा (दे१) वेग (-महावेग)
-d) दे१ द्वापय (-महागवे)

२४ दे१ b ० -b) दे१ ७ तदा दे१ सद्युगे (-शोभयो)
-०) दे१ सवाग दे१ ११ सवागा (-सकाशो) दे१ ७ सम्-कोर
सकाशे -d) ब१ मुर् (-मुर्) दे१ 'प्रमथ' (-प्रमथयो),
ब३ द्वा (-ग्राह)

२५ -a) ब१ दे१ ९ सदातर दे१ तामन्तर (-तमन्तर)
-b) कारा सवास ब१ दे१ न१ स (ब१ स) सोह दे१ ९ सवोध्य
(-सहस्र) ब१ ३ दे१ ७ न१ दानवान (-वेगवान) -०) शा१
घातमत्, ब३ माक्रम्य (-आक्रमत्) दे१ रथाङ्गावगमिनाकायत्,
दे१ ७ अथ भागवमुदत्य दे१ न१ रथस्य (दे१ 'स') भागव शुभ्र (न१
'शुभ्र') भुवे स भागव समाक्रमत -d) शा१ सिंहायुद्धं दे१ ४
सिंहभूम् भुवे सिंहवन (-सिंह भूम्) ब३ 'भुयो' (-भुय)

२६ कारा पुस्तके पूर्वोक्तपदद्वयोभ्यस्त्या -a) शा१
ब१ ३ दे१ ४ ५ १० ११ [-म] ग्राह (-[म] ग्राह) दे१ ३ महे
श्वरस्य धाम्नास -b) का१ दे१ ४ ७ ९ न१ अ गमय, ब१ अ
नयद् (-ग्रागमय) शा१ 'नायका' दे१ ४ 'नायक' (-ग्रायक),

तमादाय हाराम्याशमागमद् गणनायक' ।
निपात्य रक्षिणं सर्वानथ शुक्रं न्यवेदयत् ॥ २६
तमानीतं क्विं शर्वं प्राक्षिपद् वदने प्रभुः ।
भार्गवं त्वावृततसु जठरे सन्व्यवेशयत् ॥ २७
स श्मश्रुना कविश्रेष्ठो ग्रस्तो जठरमास्थितः ।
तुष्टाव भगवन्तं स मुनिर्वाग्मिरथादरात् ॥ २८
स्मर उवाच ।

वरदाय नमस्तुभ्यं हराय गुणशालिने ।
शुकराय महेशाय ज्यम्भकाय नमो नमः ॥ २९
जीवनाय नमस्तुभ्यं लोकनाथ वृषारूपे ।

ब३ प्रायस् दण्डनायक -०) शा१ दे१ ५ न१ रक्षण (-रक्षिण)
दे१ ७ तस्य (-सर्वान्) -d) शा१ का१ २ ररे (शा१ 'प') शुक्र
दे१ ७ शुकराय दे१ एव शुक्र न१ एत शुक्र (-अथ शुक्र) शा१
का१ २ दे१ ५ ररेयत्, दे१ ४ निवेद्यत (-न्यवेद्यत)

२७ दे१ ११ ० -a) ब१ दे१ ९ सव (ब१ 'व') (-सव)
-b) दे१ प्रक्षिपत (-प्राक्षिपत) दे१ २ वदन (-वदने) ब१ ९
दे१ ७ विमु (-प्रभ) -०) कारा त्वावृततसु का१ त्वावृततसु,
ब१ व्यावृत तनु ब३ 'वावृततसु' १४ व्यावृततसु (-व्यावृततसु)
दे१ ७ न१ शा-वरावृततसु (दे१ 'नु') दे१ साध्वसमावृततसु भुवे
भागव व्यापृतं शुष्क -d) कारा दे१ स ब३ दे१ ७ न१ ब
दे१ ७ (-स) ब३ दे१ न्यवेदयत्, दे१ न्यवेद्येत दे१ न्यवेशय
(-न्यवेशयत्), दे१ जठरे यस्य वेशयन्, भुवे बहवुस्ते सुरार्य

२८ -a) कारा दे१ ११ न१ कवि (-कवि) -b)
दे१ ९ बाधित (-प्रास्थित) -०) दे१ ७ ब (-स) -d) ब१ ३
वाग्मि क्षुद्रि (ब१ 'वाग्मि') रथादरात् दे१ वाग्मि ११ रथादरात्,
दे१ ७ महेश्वरथादरात् दे१ वाग्मि ११ रथादरात्, दे१ वाग्मिर्भागिरथादरात्,
भुवे वाग्मिर्भागव आदरात्

छदे१ ९ दे१ ० दे१ ४ स व दे१ ५ ११ शुक्र व दे१ न
शुक्र

२९ दे१ ७ ०d ० b) ब१ 'मालिने' दे१ 'मालिने'
(-शालिने) -०) कारा लक्ष्मकाय दे१ पक्षकाय (?) (-अङ्क-
काय) d) भुवे लक्ष्मकाय (-अपक्षकाय)

३० दे१ ३ ० -b) दे१ ७ लोकेष्टाय (-लोकेष्टाय)
-०) शा१ दे१ ११ मदनार्थ ब१ मदनार्थे (-मदनार्थे) ब१ काम
(-काल) दे१ ७ मदनत्कार्ये पुण्य -d) दे१ १० महा + वागवेदयत्

एते हि बलिना श्रेष्ठा दानवा. प्रमयास्तथा ।
सयोधयन्ति देवपे दित्यान्दाना शतानि पट् ॥ ५१
शतक्रतुमथायान्त वज्रपाणिमभिस्थितम् ।
वारयामास बलवान् जम्भो नाम महासुर ॥ ५२
शम्भुनामाऽसुरपति स ब्रह्माणमयोधयत् ।
महौजस कुजम्भश्च विष्णु दैत्यान्तकारिणम् ॥ ५३
विवस्वन्तरणे शास्त्रो वरुण त्रिखिरास्तथा ।
द्विपूर्धा पवन सोम राहुर्मित्र विरूपघृक् ॥ ५४
अष्टौ ये वसव रयाता धराधास्ते महासुरान् ।

अष्टावेव महेश्वासान् वारयामासुराहवे ॥ ५५
सरम. शलभ पाक पुरोऽथ निप्रथु. प्रथु ।
वातापी चेलवलङ्घ्यैव नानाशस्त्रास्त्रयोधिनः ॥ ५६
विश्वेदवगणान् सर्वान् विश्वक्सेनपुरोगमान् ।
एक एव रणे रौद्र कालनेर्मिहासुर ॥ ५७
एकादशैव ये रुद्रास्तानेकोऽपि रणोत्कट ।
योधयामास तेजस्वी विद्युन्माली महासुर. ॥ ५८
डावश्विनौ च नरको भास्करानेव शम्बर. ।
साध्यान् मरुद्गणाश्चैव निपातकवचादय ॥ ५९

ef ○ ब 1 3 ef ○ -a) दे 4 10 तु (→च) कारा कुम्भ (→कुम्भ)
-b) का 2 ह्लादो व 3 ह्लादे (→ह्लादो) -c) कारा बलिन् (→
बलिना) -d) व 3 दे 4 9 न 1 प्रमयात् दे 5 प्रमया (→प्रमया)
व 1 2 दे 4 0 [क] य (→तथा) -e) दे 2 3 न 1 यतो (न 1 १८)
(→यन्ति) दे 2 3 न 1 ब्रह्मण्ये दे 9 विप्र्ये (→देव्ये) कारा
मोषयतिस्व देव्ये -f) कारा दिव्याहना दे 3 5 दत्तयाना
दे 9 दिव्यवय वै 11 दयताना (→दिव्यान्दाना)

५२ व 1 दे 7 ab ○ व 3 ○ तै 1 ab ○ (इ ५ ०
पा वि) -a) दे 1 2 4 गनोत्कट समायात दे 3 गनत्कट समा
यात -b) दे 1 3 इव दे 4 9 न 1 श्वप दे 5 गम दे 10 11 इव
(→प्रति) -c) दे 5 10 11 य बल (→बलयात्) -d) व 1
कुजम्भो वै (→जम्भो नाम)

५३ -a) वै 1 5 0 तै 1 शम्भुर (→शम्भु) -b) का 1
ब्रह्मण + ब्रह्माण (→ब्रह्माण) -c) कारा तु (→च) व 1 श्वमय
कुजम्भस्य व 1 ० 5 तै 1 भायामय (व ० ५) कुजम्भश्च दे 2
यामय कुजम्भश्च दे 7 मयश्च स कुजम्भश्च दे 9 मायोवक्त्रेतात्र
-d) दे 1 विष्णु (→विष्णु) दे ० कारन् (→कारिणय) वै 4
ष्णु (दे 2 3 ष्णु) वयाधि (दे ० भवि) पस्विवाय

५४ दे 5 ० -a) वा 1 का 1 विवसु (का 1 एव) त
3 विश्वक् सन दे 1 4 10 तै 1 ववस्वत (दे ० त) (→विवस्वत)
त शान्भो कारा का 1 शान्भो का 2 शान्भो व 1 दे 1 3 तै 1 सा
दे 3 सा लो (तै ० ल्के) दे 9 सावो (→शाव) -b) का 1
3 शशिपरा दे 5 शशिपरा तै 1 शशिपरा (→निशिपरा) व 3 तत
(→तथा) -c) व 1 नवन दे 9 पवन (→पवन) ना सोम दे 9
सम (→सोम) -d) व 3 दे 2 3 सहविष्णु (→सह म) तै 1 दक
(→धृक्)

५५ दे 2 3 तै 1 ५ ५ ५ अष्टै द्वायाम्य ५ ७ b ० गवान्
वि मावत् ○ दे 7 ab ○ व 3 दे 9 cd ○ -b)

का 1 का 2 धारयास्ते व 1 ये वराया दे 9 वराया वै 11 धारयास्ते
(→धारयास्ते) व 3 महाहवे (→महासुरान्) -c) दे 3 ब्रह्मण्ये
(→ब्रह्मावेव) व 1 वै 1 न 1 महेश्वासा (→महेश्वासान्) d) वा 1
वै 1 1 धारयामासु (गा 1 दे ० स) राहवे (दे ० सगुने) व 1
योधयामासपहवे व 1 धारयामासुरासुरा

५६ दे 2 3 तै 1 ○ (इ ५ ५ पा वि) -a) वाप का 1
दे 7 9 शरव (→सरव) दे 9 प्राक (→पाक) -b) कारा
प्ररोधो व 3 सुरो दे 9 पुरोपा वै 1 1 सुरोच न 1 पिरोध (→पुरोध)
दे 9 विविध (→विप्रुधु) -c) वा 1 का 1 2 वै 1 नि (दे 1 दे ० ल्वम
श्रव दे 7 वेवश्वजैव इवतलमाली (→वेवतलजैव) -d) गा 1
दे 7 नाना शान् (दे ० शान्) स्वरोधना कारा माना ब्रह्मण
योरय का 1 2 दे 5 9 11 न 1 नानासाक्षयरोधना व 3 नानाश्वम
रा रणे

५७ दे 2 3 तै 1 ○ (इ ५ ५ पा वि) -a) का 1 व 3
विश्व (व 3 १४) देवावगात् सर्वान्, दे 9 विश्वेदेवगता तव -b)
दे 1 निष्पेतेषु पुरोगमान्, दे 9 विश्वक्सेनपुरोगमा -c) दे 2 3 तै 1
एकहक (→एक एव) दे 7 बहुरोद दे ० रणे व 1 दे 10 वने
रौद्र न 1 रणे युवद मुने (त) रणे रौद्र (→रणे र ४)

५८ -a) वै 1 3 4 तै 1 वस्तु दे ४ वस्तु (→वे व ४)
-b) व 3 शान्केय दे 1 तै 1 यश्वेकाधि दे 2 तेने को वि दे 7 ताने
को हि (→शान्केयोधि) दे 7 1 1 कर (→कट) -c) वा 1 दे 9
योवया (→योधया) दे 1 ने (ते?) तरो(?) (→तेजस्वी)

५९ -a) दे 9 न 1 उपाधिना (→द्रावधिना) दे 4 1 1
नरक (→नरको) -b) वा 1 १ शीग कारा शीव दे १ शीक
(→शैव) कारा शीमुर व 3 दे 2 9 ॥ शङ्कर दे 5 शमर
(→शम्बर) -d) व 1 चादय, दे 2 चादय, दे 4 ० चोदय
तै 1 चोदय (→चादय) न 1 निपातमरुद्गणा + निपात
कवचादय

दुर्जयोऽसौ रणपदुर्धमात्मा कारणान्तरे ।
समासते हि हृदये पद्माक्षी शैलनन्दिनी ॥ ७८
तदुत्तिष्ठस्य गच्छामो यत्रास्ते चारुहासिनी ।
तत्रैनां मोहयिष्यामि हररूपेण दानव ॥ ७९
भवान् भवस्यानुचरो भव नन्दी गणेश्वरः ।
ततो गत्वाऽथ मुक्त्वा तां जेष्यामि प्रमथान् सुरान् ॥ ८०
इत्येवमुक्ते वचने शार्ङ्गं सुन्दोऽभ्यभाषत ।
समज्रायत शैलादिरन्धकः शंकरोऽप्यभूत् ॥ ८१
नन्दिरुद्रौ ततो भूत्वा महासुरचमपतौ ।
संप्राप्तौ मन्दरगिरिं प्रहारैः क्षतविग्रहौ ॥ ८२
हस्तमालम्ब्य सुन्दस्य अन्वको हरमन्दिरम् ।

विवेश 'निर्विशङ्केन चिचेनासुरसत्तमः ॥ ८३
ततो गिरिसुता दूरादायान्तं वीक्ष्य चान्वकम् ।
महेश्वरवपुश्छन्नं प्रहारैर्जर्जरच्छविम् ॥ ८४
सुन्दं शैलादिरूपस्यमवष्टभ्याविशत् ततः ।
तं दृष्ट्वा मालिनी प्राह सुययां विजयां जयाम् ॥ ८५
जये पश्यस्य देवस्य मदर्थे विग्रहं कृतम् ।
शत्रुमिर्दानववैरैस्तदुत्तिष्ठस्य सत्वरम् ॥ ८६
घृतमानस्य पौराणं वीजिकां लवणं दधि ।
ग्रणभञ्ज करिष्यामि स्वयमेव पिनाकिनः ॥ ८७
दुष्टस्य शीघ्रं सुयशे स्वमर्तुर्व्रणनाशनम् ।
इत्येवमुक्त्वा वचनं समुत्थाय वरासनात् ॥ ८८ वे. ६६

७८ -a) ता। वारा वा। २ रणे छो, दे१ रणे ईग, दे१ रणरो (-रणपट्ट) -b) वा। वारा वा। २ दुर्धर, दे१-१० वे। महात्मा, दे१ धर्मेण (-धर्मत्वा)। दे३ व वाररान्तरे (-वारगन्तरे) -c) दे१ ममालो हि, दे१ मम भास्ते हि, दे३ समस्तातो हि, दे३ समस्ताते हि, दे३ ममालो वा पि, दे३ साम भास्तेपि, दे३ ममालो हि, दे३ मम भास्ते हि (-समासते हि) दे३ हृदये (-हृदये) -d) दे१ ललासी (-पपाणी) दे३ हृदये (-हृदये) -d) दे१ ललासी (-पपाणी), दे३ लल (-लल-)

७९ -a) वारा वा। ३ दे३-१० वे। गच्छा (दे३ ०७) वो (-गच्छामा) -b) दे१ यो दास्ते, दे१ योदानो (-यदास्ते) -c) दे१ ११ तत्रैन (-तत्रैनां) -d) दे१ ४ वे। समु, दे१ मव (-हृद), दे३ दानव (-दानव)

८० -a) वा। मवम् (-भवान्) -c) वारा व (-[म]व), वा। वारा वा। १ दे३ न। [म]व, दे१ स्वा, (-वा) -d) दे३ १ जेष्यामि (-जेष्यामि), न। ता जेष्यामि तथा मुपात्

८१. -b) न। स्कन्दो (-मुन्द्रा) -c) वा। जायन्त (-जायत) -d) व३ [म] मवत्, दे३ ३ वे। [म] म्यभूत् (-[म]म्यभूत्)

८२ -c) दे३ संप्राप्तो, दे३ तो प्राप्ता (-संप्राप्ता) -d) वे। प्रहर् (-प्रहारैः), वा। दे३ ४-१० इत्, दे३ क्षति (-क्षत) व३ दे३ १ विग्रह (-विग्रहं)

८३ -a) न। स्कन्दस्य (-मुन्द्रस्य), दे३-४ वे। नन्दितो (वे। १) हस्तमालम्ब्य -b) काप घोषको, दे३-४ वे। हस्तको (-श्रवको), न। मन्दिरम्, दे३ १ मन्दिरं (-मन्दिरं) -c) -d)

दे१ निर्विशङ्केन (-निर्विशङ्केन), दे३ निर्विशङ्केन विविचे, दे३ निर्विशङ्केन दंतो वै -d) वा। चित्तव, वे। दंतो वै (-चित्तव), वा। वसता (-वसत)

८४ -b) न। [म] वा व (त) सीतावचनं -c) दे३ महेश्वरे (-महेश्वर) -d) वा। प्रहारो (-प्रहारं), न। जर्जरित (-जर्जरित)

८५. -a) न। स्कन्द, दे३ सुन्दर, दे३-११ न। सुन्द (-सुन्द) व३ दे३ शिलावि (-शिलावि), दे१ [म] वि सत्तम, (-[म] वि सत्तत) -c) वारा मालिनी (-मालिनी) -d) वा। स्वयया, वारा स्वयया, वा। न। सुयया, व३ सुयया, दे३-४, १० वे। यशस्या, दे३ ११ सुयया, दे३ न। सयया (-सुयया), दे३ विज (स्या) वा (-विजया)

८६ -a) दे३ ४ परास्य (दे३ ०७), दे३ मयस्य (-मयस्य), दे३ देवेन (-देवस्य) -b) दे३ मयस्य (-मयस्य) काप विग्रहं कृतम्, न। इत्युत्तिष्ठत् (-विग्रहं कृतम्) -c) दे३-४ वे। न। शरणागते (दे३ ०७), दे३ शरणे युद्ध (-शरणवर्त्त) -d) वारा उत्तिष्ठन्तु सत्वरम्, दे३ शरणे युद्ध सत्वरम्, दे३ शरणे युद्ध सत्वरम्

८७ -a) cd O -d) न। विद्याय, व३ दे३ ०००, दे३ ३ वे। वीर व, दे३ १० राजिक, दे३ ११ राजिका, दे३ वीरपत्र, दे३ न। वीरपत्र (न। वि) (-वीरिका) दे३ ००० (-सवगम्)

८८ -a) वा। स्वयये, वा। सुयये, न। लये, दे३ ३ मय (दे३ ०७) ल, दे३ न। व यये, वे। मयस्य (-मयस्य), न। स्व(?) स्य वाद्यं स्वयये, दे३-४ वृष वाद्यं मयस्य ल, दे३ वृषस्य मयये वीर्यं -b), दे३ ४ वे। मयु (३ ०७) व (दे३ ०७) गवितानम् (दे३ ०७) -d) न। रसातराज्य (-मयस्यराज्य),

६६. ८८

अभ्युद्यौ तदा भक्त्या मन्यमाना वृषर्ष्वजम् ।
 शूलपाणेस्ततः खित्वा रूपं चिह्नानि यत्नतः ॥ ८९
 अन्विषेयं ततो ब्रह्मन्मोमौ पार्थस्त्वितौ वृषौ ।
 सा ज्ञात्वा दानवं रैष्टं मायाच्छादितचित्रहम् ॥ ९०
 अपयानं तदा चने गिरिराजसुता धुने ।
 देव्याश्चिन्तितमाप्ताय सुन्दं त्यक्त्वान्धकोऽपुरः ॥ ९१
 समाद्रवत वेगेन हरफान्तां विभावरीम् ।
 समाद्रवत दैतेयो येन मार्गेण साऽममत् ॥ ९२
 अपस्कारान्तरं भञ्जन् पादप्लुतिभिराकुलः ।
 समापसन्तं दृष्ट्वैव गिरिजा भ्राद्रवद् भयात् ॥ ९३

८९. -a) दे० दहो (→तदा) -o) व० पुलपाणेस्तव
 स्तुत्वा, दे० ३ ते। शरपत्रेण तस्मिन्नुत्वा, दे० शरपत्रेण सन्निधत्वा, दे०
 पुलपाणेस्ततस्मिन्नुत्वा, दे० पुलपाणेयु (स्तः) तस्मिन्नुत्वा, दे० शरपत्रेण
 खित्वा तु, दे० शरपाते ततस्मिन्नुत्वा, न० शरपाते ततस्मिन्नुत्वा -d)
 का० ३ ते। ४ ७ भूयश्चिह्नानि (→रूपं चिह्नानि), दे० भूयश्चिह्नानि
 ग्निता, न० भूयश्चिह्नानि-ग्नित

९०. -a) कारा सन्विषेय, दे० सन्विषेय (→सन्विषेय),
 गा० दे० ४ ते। तदा (→ततो) गा० ३ ३ दे० ४ ७ ते। [अ] पश्यत्,
 दे० न० पश्यत् (→पश्यत्) -b) कारा [अ] सी, का० २ ३ दे० ७
 मासी, दे० न० मसी, दे० १० वसी (→मोमी), दे० ४ वसवेद्वरी, दे० १०
 पश्यत् कुर्वन्स्वितौ (→पश्यत्स्वितौ वृषौ), गा० दे० ३ ते। तावुमी
 पार्थस्तं स्विती -o) का० दे० सत्तावा, दे० सत्तावा (→सा सत्तावा),
 दे० ११ (वर्ग) रीत्र (→रीत्र)

९१. -a) दे० भाषयान, दे० भाषयान, दे० भाषयाने, दे० १०
 भाषयान, ते। न० भाषयान (→भाषयान) -b) दे० १० हृद, + गिरि
 राज (→गिरिराज) -o) दे० दैत्य, दे० देवा (→देव्या) कारा
 का० २ वित्तं स (→वित्तित), दे० भाषयान (→भाषयान) -d) व०
 रक्तम् दे० मुद (→मुद), कारा स्वस्वा सतोन्धक, दे० ७ त्यक्त्वा
 सतोन्धक, दे० ७ त्यक्त्वा (दे० ८) पक्षी सुर, दे० ११ त्यक्त्वा
 महापुर (दे० ९) (→त्यक्त्वापक्षीसुर)

९२. -a) कारा भगवत्प्राप्त (→समाद्रवत्) -b) दे०
 भगवत्प्राप्ता (→हरफान्ता) -o) गा० कारा का० २ दे० दैतेयो,
 दे० वेगेन (→दैतेयो) -d) दे० मार्गेण (→मार्गेण) व० सागता
 (→सागमत्)

९३. -a) गा० कारा का० ३ व० भाषयानान्तरं भञ्जन्
 दे० ४ तिरस्कारं परिश्रित्य (दे० ४ तिरस्कारं), दे० ३ ते। कुवती च तिर
 स्कार, दे० ११ भाषयानान्तरं भञ्जन्, दे० भाषयानान्तरं भञ्जन्, न०

गृहं त्यक्त्वा ह्यपवनं सखीभिः सहित्वा तदा ।
 तत्राप्यनुजगामासौ मदान्धो मुनिपुंगव ॥ ९४
 तथापि न श्रद्धापैतं वपसो गोपनाय तु ।
 तद्भावादाविशद् गौरी श्वेताश्विभुसुं शुचि ॥ ९५
 विजयाद्या महागुल्मे संप्रयाता लयं धुने ।
 नष्टायामय पार्वत्यां भूयो हिरण्यलोचनिः ॥ ९६
 सुन्दं हस्ते ममादाय स्वसैन्यं पुनरागमत् ।
 अन्धके पुनरायाते स्वनलं मुनिसत्तम ॥ ९७
 प्रावर्तत महायुद्धं प्रमयासुरयोधर ।
 ततोऽमरगणश्रेष्ठो विष्णुश्चक्रगदाधरः ॥ ९८

अमरगणश्रेष्ठः स्वयम् -b) व० पावपुति विवर्द्धन, दे० ३, दे०
 पावपुति निराकुला, दे० जन्मपुतिभिराकुल, दे० ११ पावपुतिभिरा
 कुला -d) व० गिरिजा साद्रवत्, दे० गिरिजासाद्रवत् (→गिरिजा
 साद्रवत्)

९४. -a) दे० [अ] मु पवन (→ह्यपवन) -b) गा०
 सहित्वा तदा, कारा सहित्वा तदा, व० न० परिभारिता (→सहित्वा
 तदा) -o) दे० न वापि (→तथापि) व० [अ] व (→[अ]
 वी) -d) का० २ दे० ४ १० ते। पुंगव (→पुंगव)

९५. -a) दे० एता (→एतम्) -b) दे० गोपनायह
 (→गोपनाय तु), गा० का० २ दे० १० ११ च, कारा सा, दे० ४ ते।
 यत् (→यु) -o) दे० ४ ७ ते। [अ] वि ता, दे० [प्र] वत्त (→
 [अ] विवत्त) -d) व० आतामसुम् (→श्वेताश्विभुसुम्) कारा
 का० ३ दे० ४ ७ वृषि (व० ३), दे० वृषि (→वृषि)

९६. -a) दे० विजया च, ते। विजयाम (→विजयाद्या),
 व० ३ दे० ७ ते। गुल्म (→गुल्मे) -b) दे० ३ ९ ते। महायुने,
 दे० महायुने, दे० सप मुदा (→सप मुने) -o) दे० अपि (→
 अपि) -a) दे० हिरण्यलोचन, दे० हिरण्यलोचनी (→हिरण्य
 लोचनि)

९७. -a) गा० कारा का० दे० सुन्दहस्ते, का० सुन्दहस्ते, व०
 मय हस्ते, दे० ११ गुर हस्ते (→मुद हस्ते) -b) गा० दे० ११ भाष
 मन् व० भाषयत् (→[अ] भाषयत्) दे० स्वसैन्यं समुपविशत्
 -d) दे० स्वस्वयो (→स्वस्वत्)

९८. -a) गा० दे० १० ११ न० प्रवर्तत, का० प्रा, + प्रवर्तत
 (→प्रावर्तत) कारा महायुद्ध (→महायुद्ध) -b) गा० प्रमया
 दे० प्रमया (→प्रमया) -c) व० ३ [अ] वि (→[अ] वि) -o)
 दे० ४ ७ ते। रणे गुर, दे० गुराण (→[अ] गुराण) -d) दे०
 विष्णु, + विव (→विष्णु)

नित्यपानामुरनलं शंकरप्रियक्राम्यया ।
 शार्ङ्गचापच्युतेर्गणः सम्भृता दानवर्षभाः ॥ ९९
 पञ्च पट् सम चाष्टौ वा प्रभ्रपादैर्धना इव ।
 गदया कांश्चिदवधीत् चक्रेणान्यान् जनार्दन ॥ १००
 खड्गेन च चक्रेनान्यान् दृष्टयान्यान् भस्ममाह व्यधात् ।
 हलेनाकृष्य चैरान्यान् मृसलेन व्यचूर्णयत् ॥ १०१
 गरुडः पशुपाताम्याः तुण्डेनाधुरमाश्लनत् ।
 स चादिपुरुषो धाता पुराणः प्रपितामहः ॥ १०२
 भ्रामयन् विपुल पद्ममम्पिञ्चत पारिणा ।
 संस्पृष्टा ब्रह्मतीयेन सर्वतीर्थमयेन हि ॥ १०३

६८ ab, cd मन्त्रे वास ग्रथितम्—

इति वासनपुत्रोऽपि भैरवपुत्रादुक्तं यन्मन्त्राद्यहर्न मन्त्र इति
 कतिचित्तोक्त्या । पुनरपि उवाच ।

९९. —a) दे० निर्जया, दे० निजयान, ते० निर्जयाया
 (→निजयान), दे० ०बन् (→बन्) —b) ब० दे० दे० संस्पृष्टा,
 दे० ४ संस्पृष्टा, दे० संस्पृष्टा (→संस्पृष्टा)

१०० —a) वा० वास ब० ३ दे० १-११ ग० च
 (→वा०), दे० १ वसन्त ००००, दे० १ वसन्त वासन्त वा १ वस
 सन्त व पद वासा, दे० १ वसन्त वसन्त वा —b) वा० वास
 ब० १ वसन्त, ब० वसन्त दे० ०००० दे० ते० वि (ते० व)
 पु ब०, दे० वसन्त, दे० वसन्त (?) न० वसन्त (वसन्त)
 दे० ३ दे० पु (दे० ग) वा (→पना) —c) दे० गवा (→गवा)
 न० वसन्त (→वसन्त)

१०१ —a) ब० दे० ११ न० नि (→व) दे० वसन्त
 वसन्तवर्षा —b) वा० वास ब० १ वसन्त, दे० वसन्त
 (→वसन्त), वा० वास ब० १ दे० १० वसन्त, ब० २
 दे० ११ वसन्त (?) दे० ३ दे० वसन्त (→वसन्त) —c) ब०
 [वा०] (→[वा०] वसन्त) —d) वा० ब० १ वसन्त (वा०
 वसन्त) वास दे० ३ दे० [वा०] वसन्त, दे० [ए] न० नि वस
 (→वसन्त/वस)

१०२ —a) वा० ब० ३ दे० १० वासाम्ना वास
 वासाम्ना, दे० वासाम्ना (→वासाम्ना) —b) ब० वसन्त
 (→वसन्त), वा० ब० १ वसन्त वसन्त, वास वसन्त
 वासाम्ना, ब० वसन्त वसन्त, दे० वसन्त वसन्त —c)
 दे० वास (→वास) —d) दे० वसन्त (→वसन्त) दे० वस
 (→वस)

गणामरगणायाम् नवनागशताधिकाः ।
 दानवास्तेन तोयेन संस्पृष्टाश्चापहारिणा १०४
 सहाहना. क्षय जम्मु. कुलिशेनेव परिता. ।
 दृष्ट्वा ब्रह्महरी युद्धे पातवन्तो महासुरान् ॥ १०५
 शतैस्तुल्य द्रुवाय प्रयुज्य कुलिश बली ।
 तमापतन्त संग्रह्य बली दानवसत्तमः ॥ १०६
 मुक्त्वा देवं गदापाणिं विमानस्थं च प्रभनम् ।
 श्वश्रमेवाद्रवत् योद्धुं मुष्टिमुपम्य नारद ।
 बलान् दानवपतिरजेयो देवदानवैः ॥ १०७
 तमापतन्त त्रिदशेश्वरस्तु

तै १६

१०३ दे० १०३ ०-१०४ ० (१ सं) —a) वा०
 वास ब० ३ ब० ३ दे० १-११ न० वि (दे० नि) वसन्त (→विपुल) ब०
 वसन्त (→वसन्त) —b) वा० वसन्त (वि ?) वसन्त (→वसन्त/वसन्त)
 —c) दे० न० संस्पृष्टा (→संस्पृष्टा) दे० वसन्त वा दे० वसन्त वसन्त,
 दे० वसन्त वसन्त (→वसन्त वसन्त) —d) दे० वसन्त (→वसन्त) वास
 दे०, दे० वा (→वि)

१०४ दे० १०४ ० (१ सं) वा वि) —b) ब०
 वसन्त (?) दे० ३ दे० वसन्त, दे० वसन्त, दे० वसन्त
 (→वसन्त) न० वसन्त (→वसन्त) ० वा० ब०
 दे० ३ दे० वसन्त (→वसन्त) दे० वा दे० (→वसन्त) —d) ब० वास,
 दे० वास, दे० वसन्त न० वसन्त (→वास)

१०५ —a) वा० वसन्त ब० वसन्त, +वा (→व
 वास) दे० ३ दे० वसन्त (→वसन्त) —b) दे० वसन्त (→वसन्त)
 —c) वा० वसन्त, दे० वसन्त (→वसन्त) —d) ब० वसन्त, दे०
 वसन्त (→वसन्त)

१०६ —a) मुष्टि संग्रह्यो (→मुष्टि) b) दे० ३ दे० १०
 मुष्टि (→मुष्टि) वसन्त वसन्त —c) वा० वास ब० १ वसन्त
 वसन्त

१०७ दे० ० —a) वा० ब० ३ दे० १० वसन्त, वास न०
 वसन्त ब० वसन्त ब० ३ दे० १० वसन्त (→वसन्त) —b) ब०
 वसन्त, दे० वसन्त वसन्त, दे० वसन्त वसन्त, दे० वसन्त (→व
 वसन्त) —c) ब० वसन्त वसन्त, दे० ३ दे० वसन्त वसन्त, दे०
 वसन्त वसन्त —d) ब० वसन्त (→वास)

१०८ —b) दे० वसन्त दे० ३ दे० १० वसन्त (→वसन्त),
 न० वसन्त (→वसन्त), ब० वसन्त (→वसन्त) —c) ब० वसन्त
 (→वसन्त) दे० ३ दे० वसन्त (→वसन्त) —d) दे० नि नि

६१०७

दोष्णां सहस्रेण यथावलेन ।
 वज्र परिभ्राम्य बलस्य मूर्ध्नि
 चिक्षेप हे मूढ हतोऽप्युदीर्य ॥ १०८
 स तस्य मूर्ध्नि प्रपरोऽपि वज्रो
 जगाम तूर्णं हि सहस्रधा ध्रुन ।
 बलोऽद्रवद् दवपतिश्च भीत
 पराङ्मुखोऽभूत् समरान्महर्षे ॥ १०९
 त चापि जम्भो विमृश निरीक्ष्य
 भूत्वाऽग्रतः ग्राह न युक्तमवत् ।
 तिष्ठस्व राजाऽसि चराचरस्य
 न राजधर्मे गदित पलायनम् ॥ ११०
 सहस्राक्षो जम्भवाक्य निशम्य
 भीतस्तूना विष्णुमायाम्महर्षे ।
 उपेत्याह श्रूयता वाक्यमीश

(→विनेप) दे० गुण (→मूढ) न० उगैरवत् (→उगीय) दे० ११८
 हैः निपातयावात् सुप्रसारत्

१०९ दे० bod ० -a) दे० ३ है० वा(दे० ना)०
 छपाएव दे० गा० स वत्स (→स तस्य मूर्ध्नि) गा० का० का०
 दे० १११ प्रबलोऽपि दे० प्रवरस्य (→प्रवरोऽपि) b) व० न० वृषं
 (→वृषं) दे० च (→हि) -o) दे० बलोऽवत् (?) दे० १० बला
 द्रवत् न० बलाकरो (→बलोऽवत्) ब० पतिं सुवीम ब०
 पतिश्च धूप (→पतिश्च भीत) -d) दे० ४१ है० गुराद, न०
 च रमात् (→समराय)

११० दे० ०; ब० ३ bo ० -a) ब० विमुखा
 (विमुख) -b) दे० ४१ है० भूतावृत्तवाचमुवाच वेदम्, दे० भूत्वा
 प्रतः प्राङ्मुखोऽवत् -o) दे० निशम्य (→तिष्ठस्व) दे० १० राजा
 ॥ (→राजाऽसि) -d) ब० गदित (→गदित) दे० पलायितु
 (→पलायनम्)

१११ दे० ab ० -a) दे० सहस्राणां (→सहस्राणां)
 दे० वाक्य ०६० (→वाक्य निशम्य) -o) का० ते उपेत्याह ब०
 छपाएव, दे० जगाम (→जगाम) ब० शस्य (→ईव) -d)
 दे० ३ है० न व० दे० वाक्य (→व० भे) गा० का० ३ दे० ११
 मध्येति (का० १५) कारा मध्ये च दे० ४१० ते मध्येत्य दे०
 मध्येन (→मध्येन)

११२ -a) गा० का० का० ३ जम्भोव जपयेत्यं ब०
 जम्भमावीर्येऽप्यं दे० बभूवुः सज्जयं दे० न० जम्भस्तु जल्पते

त्व मे नाथो भूतभग्वेश विष्णो ॥ १११
 जम्भस्तर्जयतेऽत्ययं मा निरायुधमीत्य हि ।
 आयुध दहि भगवन् त्वामह शरण गत ॥ ११२
 तद्युवाच हरि शक्र त्यक्त्वा दर्पं व्रताधुना ।
 प्रार्थयस्वायुध वह्निं त ते दास्यत्यसशयम् ॥ ११३
 जन्मार्दनवच श्रुत्वा शक्रस्त्वरितविक्रम ।
 शरण पावकमगादिद घोवाच नारद ॥ ११४
 शक्र उवाच ॥
 निम्नतो मे बल वज्र कुशानो शतधा गतम् ।
 एष चाहूयते जम्भस्तत्पादेऽप्युध मम ॥ ११५
 पुलस्त्य उवाच ॥
 उमाह भगवान् वह्निं प्रीतोऽस्मि तव वासव ।
 यत्तव दर्पं परित्यज्य मामेव शरण गत ॥ ११६
 हस्त्युद्यार्यं स्वशक्त्यास्तु शक्तिं निष्काम्य भावत ।

"य (दे० १५) -b) दे० १११ मा (→मा); दे० ईत्यसि दे० १०-११
 ईत्य च मुने [आ] विना (→ईत्य हि) -o) का० ब० भगवात्
 (→भगवत्)

११३ -a) ॥ हरि (→हरि) -b) दे० ३ है० बल
 (→दर्प) -o) दे० ११ ग्राह (→ग्राह) (→वह्निं)

११४ -b) गा० दे० ३-१० है० त्वमित (→स्वरित°).
 -d) दे० १० इति (→इव) दे० ११ घोवाच (→घोवाच) ब० इव
 वचनमश्रवत्

॥ का० ०; दे० ३ शुक्र उवाच; दे० ११ च दे० १० है० न०
 गक

११५ -a) दे० १ विमलो (→विमलो) ब० वर (→वत्स);
 गा० दे० ३ १० ते वज्र (→वज्र) -b) दे० कुशानो (→कुशानो);
 का० दे० ४ १० न० गत (दे० ११) दे० इत (→गतम्) -o)
 का० दे० ४-१०-११ ते वा (दे० मा) ह्यते (→चाहूयते)

॥ का० ० गा० दे० १ है० न० पुलस्त्य (दे० १५); दे०
 पुलस्त्य च दे० १० वायुपुस्त्य

११६ ब० od ० -o) दे० ४ है० यस्तु, दे० यस्त
 (→यत्) दे० देव (→दर्प) दे० ११ परीह्य दे० परीह्य (?)
 (→परित्यज्य) -d) दे० त्वमेव (→मामेव)

११७ का० ०; ब० ab ० -a) दे० स्वशक्त्या
 (→स्वशक्त्या) गा० का० का० ३ दे० १ च दे० १० (१२) मुने
 स (→तु) -b) दे० १ गति (→गति) (→शक्ति) गा० का०

६ १२९ ग्राह योत्स्ये कथ युद्धे सयमिष्ये कथ हयान ॥ १२७
यदि वशिचद्धि सारथ्यं वरिष्यति ममाधुना ।
ततोऽहं घातये शत्रून् नान्यथेति कथयन् ॥ १२८
ततोऽब्रुवस्ते गन्धर्वा नास्माकं सारथिर्निभो ।
विद्यते स्वयमेवाश्वस्तव सयन्तुमिहार्हमि ॥ १२९
इत्येवमुक्ते भगवास्त्यक्त्वा स्यन्दनमुत्तमम् ।
श्मातलं निपपातैव परिभ्रष्टगम्बर ॥ १३०
चलन्मौलिर्लृक्तकथं परिभ्रष्टायुधाङ्गद ।
पतमानं सहस्राक्षं दृष्ट्वा भू समकम्पित ॥ १३१
पृथिव्या कम्पमानाया धूम्रीकपस्तपस्विनी ।

भार्गोऽब्रवीत् प्रभो बालं वहि दुरु ययासुखम् ॥ १३२
म तु शीलावचं श्रुत्वा किमर्थमिति चाब्रवीत् ।
सा चाहं श्रूयतां नाथ देवक्षरपरिभाषितम् ॥ १३३
यद्य कम्पते भूमिस्तदा प्रक्षिप्यते वहि ।
यद्वाह्यतो ह्युनिश्रेष्ठ तद् भवे द्विगुणं ह्यने ॥ १३४
एतद्राक्ष्यं तदा श्रुत्वा बालमादाय पुत्रकम् ।
निराशङ्को वहि शीघ्रं प्राशिषत् श्मातले द्विजः ॥ १३५
भूयो गोयुगलार्थाय प्रविष्टो भार्गवा द्विजः ।
निवारितो गता वेला अर्जुहानिर्भविष्यति ॥ १३६
इत्येवमुक्ते देवर्षेर्वह्निर्निर्गम्य वेगवाच् ।

१२७ दे१० न१ ०

१२८ दे१० न१ ० -a) शा। व३ दे११ कविद्वि

दे१३ दे१ कविष्य (→कविद्वि) b) दे९ कविष्यामिस्तममाधुना
-o) दे१ तवह (→ततोऽहं) दे२० घातये (→घातये), दे१९ घातु
(→घातु) -d) कारा [दे१] ह (→[ह] ति)

१२९ न१ ०; दे१० ab. ० -a) गा३ कारा व११.२

दे९ ११ [अ] वृषन् व३ ३ [अ] वृषन्, दे१३ दे१ [अ] वृषन्
(→[अ] वृषन्) -b) दे४ गोराम् (→नास्माकं) -c) दे९ श्व
(→स्वयं) -d) कारा सयन्तु स्वमिहार्हं दे३ दे१ स्वयं मयन्तु
महिं दे१ सयन्तु स्वमिहार्हं दे९ श्व स्वं गन्तुमिहार्हं

१३० न१ ० -a) का। व३ दे११ १० चलो (→चले)

-b) शा। व्यलस्य वृत्तं व३ व्यलस्यार्यानां द (?) (→स्त्व
स्वयन्) -o) कारा व३ श्मातले (→श्मातल); कारा निपपात व
दे११ निपपाते (दे११ ० ती) व (→निपपातव) दे४ समाकलं पपातैव
-d) शा। परिभ्रष्टगम्बरं कारा परिभ्रष्टगम्बरं व३ दे२३ परि
भ्रष्ट (व३ दृ) सुरेश्वर दे९ ११ परिभ्रष्ट (दे११ ० दृ) स्वगम्बरं दे१
परिभ्रष्टा गुणाम्बरं दे९ परिभ्रष्टगम्बरं

१३१ दे१ १० ० न१ ० -a) गा३ ० मोलित्, व३।

० मोलित् व३ ३ दे३ ११ ० मोलित् (दे४ ० ले) दे९ ० मो (मो ?) ति
(०) दे९ ० म (म) (०) (→म (म)) व३ ० म (म) व३ ० म (म) व३ ० म (म)
व३ दे१ ४ ते मुक्तं कथं (दे४ ० व) दे१० स कथय (→मुक्तकथं)
दे९ व३ मोलित्मुक्तं -b) व३ दे१ ४ ५ ११ परिभ्रष्ट (दे४ ५ ० दृ)
गुणाम्बरं (दे११ ० र) व३ परिभ्रष्टगुणाम्बरं दे९ दे३ दे१ परिभ्रष्ट
गुणाम्बरं, दे९ परिभ्रष्टा गुणाम्बरं -c) दे१ ४ १० दे१ स पतन्त
(→पतमानं)

१३२ न१ ० -b) का३ घमे कथं व३ व३ दे१ २ समी (दे३

० म) कथं दे३ दे१ समीपस्था (→समीकथं) शा३ दे१ वपस्विनी

(दे१ ० म) (→वपस्विनी) दे१० गमोक्त्वपिनीर्भाषा + लोकोक्तं
स्तरपिनी -o) व३ यथा बालं दे३ ३ दे१ प्रभागात्र दे१ प्रभागात्र
दे९ प्रभो बाल (→प्रभो बाल) शा। यथा स्वयम्, दे१० यथा गुप, दे१
गुलं यथा (→यथासुखम्)

१३३ दे३ ३ १ दे१ १३३ १-१३५ b ० दे९ १३३ ० d-

१३७ ab ० १ न१ ० -a) व३ मुक्तगीलां व३ मुक्तगीलां,
दे४ ४ मुक्तगीलां (दे४ ० त ?) मुने स तु भार्गो (→स तु शीला^०)
-o) का३ स (→सा) -d) गा३ आपत्तम् (→आपितम्)

१३४ दे३ ३ ९ दे१ ० (र १३३ पा वि) न१ ० -a)

का३ देवेवं दे९ यति य (→यदेवं) -b) कारा प्रतिपत्तौ दे११
प्राशिष्यते (→प्रशिष्यते) -o) शा। कारा का३ २ श्व (वा३ दृ)
वाक्यते (→यद्वाह्यतो) -d) कारा का३ व३ ३ दे१ १० भवेद
(→भवे) व३ ३ सया दे९ भवेद दे११ मुने (→मुने)

१३५ दे९ ० (र १३३ पा वि) दे३ ३ १ दे१ ab ०

(र १३३ पा वि) b) व३ दे११ कलं (→कालं) -o) कारा
का३ २ दे९ १० ११ निराशङ्को (दे११ ० दृ) (→निराशको) कारा
क्षिप्र (→क्षीघ्र) -d) शा। दे११ प्रतिपद (→प्रतिपद) व३
दे३ ३ दे१ द्विज (व३ ० व) न१ विष्णु (→द्विज) दे१ प्रतिपदया
सत्ते द्विज

१३६ दे९ ० (र १३३ पा वि) -a) व३ ० युगलस्य

(→युगलार्थाय) -b) ना प्रविष्टो (→प्रविष्टो) शा। तापया दे१
भार्गवा (→भार्गवा) व३ सह दे९ द्विज दे९ ० ११ दे९ द्विज (→
द्विज) -c) दे९ निवारितो दे९ निवारितो (→निवारितो) व
गतावेला दे९ ४ १० दे९ यथासि (दे९ ० तीर) (→गता वेला)
-d) का कथं व वद्वा व३ वद्वा दे९ ४ १० दे९ सव० दे९
वज० न१ ऊर्ध्व (→वर्ध०)

१३७ दे९ ab ० (र १३३ पा वि) -a) शा।

ददर्श वालद्वितयं समरूपमवस्थितम् ॥ १३७
 तं दृष्ट्वा देवताः पूज्य भार्यां चादृष्टुतदर्शनाम् ।
 ग्राह तत्त्वं न विन्दामि यत् पृच्छामि वदस्व तत् ॥ १३८
 बालस्यास्य द्वितीयस्य के भविष्यद्गुणा वद ।
 भाग्यानि चास्य यद्योक्तं कर्म तत् कथयाधुना ॥ १३९
 साऽध्वरीन्नाथ ते वक्ष्ये यदिभ्यामि पुनः प्रभो ।
 सोऽध्वरीदृष्ट वद मेऽद्यैव नोचेन्नादनामि भोजनम् ॥ १४०
 सा ग्राह धृत्यां प्रश्नन् वदिष्ये वचनं हितम् ।
 कातरेणाद्य यत्पृष्टं भाव्यं कारुरयं किल ॥ १४१
 इत्युक्तयति वाक्ये तु बाल एव त्यचेतनः ।

विगम साह्यं श्रकस्य कर्तुं सौत्यविशारदः ॥ १४२
 तं व्रजन्तं हि गन्धर्वा विश्वावसुपुरोगमाः ।
 ज्ञात्वेन्द्रस्यैव साहाय्ये तेजसा समवर्धयन् ॥ १४३
 गन्धर्वतेजसा युक्तः शिशुः श्रकं समेत्य हि ।
 प्रोवाचैहोहि देवेश प्रियो यन्ता भवामि ते ॥ १४४
 तच्छ्रुत्वास्य हरिः ग्राह कस्य पुत्रोऽसि बालक ।
 संयन्ताऽसि कथं चाधान् संशयः प्रतिभाति मे ॥ १४५
 सोऽध्वरीदृषितेजोत्थं स्माभवं विद्धि वासव ।
 गन्धर्वतेजसा युक्तं वाजियानविशारदम् ॥ १४६
 तद्वत्त्वा भगवान्श्रकः खं मेजे योगिनां वरः ।

व. १६. १

का२ वै३ १० ते१ जलो (→एक), वा१ का२ व३ दे१ ५ १०
 देवर्षिर् (→देवर्षिर्) -b) कारा दे१ निर्गस्य (→निर्गस्य)
 -d) ब३ गन्धर्वस्य, दे१ प्लवरिषत्तम् (→अभरिषत्तम्)

१३८ -a) वै१ तद् दृष्ट्वा (→त दृष्ट्वा) ब१ ३ दे१ ५ १०
 ते१ देवता पूज्य (दे१ ५ १० °ज्या), दे११ देवता वरत्वा (→देवता
 पूज्य) -b) वा१ दे३ वर्त्तनात् (→वर्त्तनात्) -c) दे११ प्रा(त)
 दृष्ट्वा (→तत्), दे१ तत्त्वं, ते१ सत्त्वा (→तत्त्वं), दे१ ग्राह तत्त्वविदा
 व्योक्त, न१ ग्राह तत्त्वविदास्ति

१३९ दे१ १३६ ७ इत्यारम्भ १४० ७ इति बाधत ०
 -a) दे११ बालमस्य (→बालस्यास्य) -b) वा१ के भविष्य
 गुणा वद, ब१ ३ कि (ब३ के) भविष्यद् (ब३ °ष्या) गुणा वद,
 दे२ ३ ते१ भविष्यन्ति गुणा किल, दे४ भविष्यन्ति गुणा
 किल, दे५ ७ के भविष्यद् गुणा किल, दे७ क्षीयन्ति गुणान्मद,
 दे११ भविष्यति व के गुणा, न१ के भविष्या गुणा वद -c) वा१
 भार्या(भ्या?)नि(?) वाम, दे२ ४ १० ते१ गन्धर्वेन दु, दे३ भाग्यानि
 वाम्(?) दे३ भाग्यानि मायाव(?) दे११ भाग्य (°व?)
 वाम दु (→भाग्यानि वास्य), वा१ कारा का१ श्रव्यार्व
 (कारा °र्व), दे४ यत्प्रोक्त (→यद्योक्त) -d) दे४ तत्कर्म
 कथावाक्यता

१४० दे१ ab ०; दे२ od ० -a) वा१ नाखते
 मोक्षे (ह), ब१ नाखते वक्ष्ये, दे२ ४ ते१ नाखित्ये (दे१ °व्य) न,
 दे३ १० नाख वक्ष्ये व (दे३ ०°ह) (→नाख ते वक्ष्ये) -b) दे२ ३
 दे१ हरे, दे४ रद् (→पुन), दे३ पुन (→प्रभो) -c) दे१ ते१
 सा (→स), दे११ च (→मे), ब१ सोत्रमोक्ष वदार्त्तव, दे१ ते१
 सा प्रवीक्षि (दे१ °वद) मोक्ष च, दे३ सोत्रमोक्ष चोर्ध्व च -d)
 दे३ ते१ नाभिय, दे३ १० नाभ्यामि (→नाभ्यामि)

१४१ -a) दे३ पाह (→ग्राह) ब१ प्रीयता (→भूयता)

-०) दे२ ४ ते१ ग्राहरेणाद्य (→कातरेणाद्य), ब१ यलुप्य (→यलुप्य).
 -d) वा१ का१ भाव्य कर्त (वा१ °तु) रय किल, कारा,
 कातरेण्य भवेत्किल, ब१ भाव्य कातस्य किल, दे३ भाव्ये बातो ह्यय
 किल, दे४ भाव्य कातस्य किल, दे१ भव्यो बालह्यय किल, दे३ न१
 भाव्यप्राप्तिरय किल, मुवे भाव्य कारयितु किल

१४२ -a) कारा इत्युक्त एव (→इत्युक्तयति), कारा.
 वाक्येति, दे१ ३ वाक्ये च, दे१ सया वाक्ये, दे३ न१ वाक्येय, ते१ सा
 वाक्ये (→वाक्ये तु) -b) ब१ बाल एव ह्ये पुन, दे३ बाल
 एवातचेतन, न१ बाल वाक्यचेतन -c) वा१ कारा, का१ २ ब३
 दे११ सत्य, ब१ सत्य, दे३ विय्य, दे३ १० सत्य (→साह्य); दे१-४
 हरेजगाम साहाय्य -d) दे१ कम-, दे३ कस्य (→कर्तु); वा१
 कारा का१ ब३ दे२ १ १०-११ सत्य (कारा का१ °न्ये), का२ शोर्वे,
 ब१ सेल, दे३ सार्ध, दे१ ४ रय (→शोर्वे).

१४३ -a) दे३ व्रजन्त त (→त व्रजन्त) -०) ब३ दे१
 न१ शालेन्द्रस्य च, दे३ जाला येन्द्रस्य (→शालेन्द्रस्य); ब१ दे१-१०
 ते१ साहाय्य, दे१ साध्य (→साहाय्ये)

१४४ -b) दे३ स विष्णु युक्तमेत्य हि -०) ब१ ३ दे१ ११
 °वेहोहि, दे३ °व वेहि (→वेहोहि) वा१ देवेशि (→देवेश).
 -d) दे३ प्रिय (→प्रियो), न१ यत् (→यत्ता)

१४५ -a) दे१-३ ३ ते१ श्रुत्वा च (→श्रुत्वास्य) -०)
 दे३ ५ ९ त्वं यन्तासि (→सयन्तासि) -d) ब१ दे१ सयाय
 (→सयय)

१४६ -a) ब३ सोरवी हविर्भोजत् वा, दे१ ३ ४ ते१ सो
 (दे४ सा) ब्रवीच्छीरोकपुत्र मा, दे३ सोबोच्छीरोकपुत्र (स)म, दे३ सीत्र-
 बोद तुष्टितोवेत्य -b) ब३ मवात् विद्धोह मावय -d) दे१ ४
 वाजिवा (दे१ °व) दे३, दे३ वाजिबाने, दे३ वाजियोनि (→वाजियान).

१४७ -a) दे३ कृत्वा (→श्रुत्वा); दे४ ९ युक्त (→शक्त)

१५६ स चापि विप्रवतनयो मातलिर्नामविश्रुतः ॥ १४७
ततोऽधिरुहस्तु रथं शक्रस्त्रिदशभुङ्गवः ।
रश्मीन् शमीकतनयो मातलिः प्रशूहीतवान् ॥ १४८
ततो मन्दरमागम्य विवेश रिपुवाहिनीम् ।
प्रविशन् ददृशे श्रीमान् पतितं कार्मुकं महत् ॥ १४९
सधरं पञ्चवर्णभं सितरक्तासितारणम् ।
पाण्डुच्छायं सुरश्रेष्ठं जग्राह समार्गणम् ॥ १५०
ततस्तु मनसा देवान् रजःसत्त्वतमोभयान् ।
नमस्कृत्य धरं चापे साधिव्ये प्रिनियोजयत् ॥ १५१
ततो निश्चेरत्युग्राः धरा वर्हिणवाससः ।

अश्वेष्टविष्णुनामाङ्गाः सूदयन्तोऽसुरान् रणे ॥ १५२
आकाशं पदिशः पृथ्वीं दिशश्च स शरोत्करैः ।
सहस्राहोऽपि पटुभिश्चादयामास नारद ॥ १५३
गजो विद्धो हयो मित्रः पृथिव्यां पतितो रथः ।
महामात्रो धरा प्राप्तः सधः सीदच्छरातुरः ॥ १५४
पदातिः पतितो भूम्या शक्रमार्गणताडितः ।
हृत्प्रधानमृषिष्ठं वलं तदभवत् रिपोः ॥ १५५
तं शक्रयाणाभिहतं दुरासदं
सैन्यं समालस्य तदा कुजम्भः ।
जम्भासुरथापि सुरेशमव्ययं

-b) ब५ न१ सन्नेजे, दे१ ४ ते१ खे बनी, दे५ खे जेजे, दे९ त मोजे
(→ल जेजे) ब३ योगिनायक, दे३१ योगिना पुन (→योगिनां वर)
-d) दे० विदुते (→विश्रुत)

१४८ -a) धा१ कारा का१ २ दे१ ५ ते१ °कृत् स
(दे३ ३ पु), दे० °कृत्, न१ °कृत्स्व (→°कृत्सु) दे५ र (ण)
घ (→रथ) -o) कारा का१ २ दे३ सवीक, ७७२ समीक, +
शमीक (→शमीक)

१४९ -a) ब१ दे१ आगम्य, ब३ आगम्य (→आगम्य)
-o) धा१ कारा का१ २ दे३ ५ १०-११ प्रविश्य, ब३ प्रविश, दे१ ३ ४
ते१ प्रवेशे (→प्रवचम्) ब१ दे१ धामान् (→श्रीमान्) -d) ब१
कथित, दे१ ४ ते१ प्रविश, दे० पतिर्य (→पतितम्), दे३१ मरान्
(→महत्)

१५० दे१ १५० = 'पञ्च' इत्यादि १११० 'नमस्कृत्य'
पर्यन्तं नास्ति (इ स) -a) ब३ न१ °वर्णत, दे१ ४ ७ ते१ °वर्णं तत्
(→°वर्णभं) ब१ सधरं चैव तूर्गं तु, दे० सधरं पञ्चवक्त्रं स -b)
न१ °रना (→°रता) -o) दे१ °साया (→°साय) दे३ ९ धृष्ट
(→°धृष्ट) -d) दे० ३ १० ते१ तत् (→तत्)

१५१ दे१ २-० ० (इ १५० पा वि) -a)
दे११ गहस्तु (→गहस्तु) दे० तमसा (→मनसा) ना१ कारा का१
२ दे० ७ देतो, दे० देवी (→देवा) -b) दे० रजःसत्त्वतमोभयम्
तु, दे० गहस्तु तमोभय दे११ रजःसत्त्व तमोभयान् -c) ना१
गिर चापे, कारा धा१ ३ धरा (ब३ °) आधि (कारा °) दे०
परे धारे, दे१ ११ धार चापि (दे११ °पो) (→धार धारे) -d) धा१
सोधिष्य, कारा ब३ सोधिष्ये, का१ सोधापि, +सधाय, का३ सोधिष्य
+सोधिष्य, दे३ साधिवो, दे१ ७ साधिवे (दे३ °जे) (→साधिव्ये)
धा१ धारा का१ दे१० चिन्म (ध१ का१ °नि) योजयन्, का३ वि +
अग्नि योजयत् (→विनियोजयत्), दे० बाजसिन्धवे नियोजयन्,

१५२ -a) धा१ का० दे१ ११ निमिषु (→निमिष) दे० ३
ते१ अत्युष (→अत्युषा) -b) ब१ °वर्णम, दे३ ३ °वर्णम्
(→°वर्हिण) -o) ब३ ब्रह्मन् (→°ब्रह्मन्) -d) ब३ वरान् रथे,
दे१ धुरान् गले, दे० रथे धुरान् (→धुरान् रथे)

१५३ दे० न१ १५३ २-१५३ ३ ० -a) ब१ पूर्वं,
ब३ दे१ ११ पुष्पी (→पुष्पी) -b) ब३ दिशं खं (→दिशा)
-o) धा१ कारा का१ दे१ [ज] तिष्ठति दे१ ४ दे१ [ख]
रिपुनाम् (→[ख] तिष्ठति)

१५४ दे० न१ ० (इ १५३ पा वि) -a) ब३ गजो
विद्धो दे१० बघे जिवे (→गजो विद्धो) ब३ हयो विद्ध, ते१ हया
भिना (→हयो विध) -b) दे१ पातितो (→पतितो) दे१ ४ ७ ते१
रथो (→रथ) -o) ब३ मही प्रातो धरा प्राप्त -d) धा१
सधस्तोऽपि धरातुरः, कारा का१ सध धीरधरातुरः, ब१ धीरधारी
दत्तकतुरः, ब३ सधोऽसौ धरातुरः, दे१ ४ सधमपि
नरातुर दे३ ३ १० ते१ तु (दे३ १० ब) भ्रात्रि धरातुरः, दे१ धाय
धीरधरातुरा

१५५ दे० न१ ० (इ १५३ पा वि) ब१ ३b ०
-a) कारा दे१ ४ ते१ धुरो (→धुर्या) -b) दे३ ११ राजमार्गेण,
दे१० वज्रमार्गेण (→°वज्रमार्गेण) धा१ तानिस्त (→°हानिस्त)
-o) दे१ हत (→°हत) का१ २ दे० ७ °प्रगान (→°प्रगान) d)
ना१ का१ ० °वज्रमार्गेण कारा वज्रमार्गेण, दे३ ३ ते१ तन्नाम
रथे, दे० समववक्षिणो (→°समववक्षिणो)

१५६ -a) धा१ कारा का१ २ दे० ७ तत् (→तत्) ब३
°वागनिहत (→°वागनिहतं) b) ब३ दे१ ४ तदावस्थ (ब३ °क्ष)
दे३ ५ समागत्य दे० न१ समालस्य (→समालस्य) दे१ तत्
(→तदा) कारा त्वत्समागत्य तदा कुजम्भ ०) दे० सुरे-
मुखे (→सुरेशमव्यय) -d) दे० न१ प्र (दे० प्रा) व्यन्त

प्रजगमत्तृक्ष गदे सुधोरे ॥ १५६
 तावापतन्तौ भगवान् निरीक्ष्य
 सुदर्शनेनारिविनाशनेन ।
 विष्णुः कुजम्भं निजघान वेगात्
 स स्यन्दनाद् गामगमद् गतासुः ॥ १५७
 तस्मिन् हते धातरि माधवेन
 जम्भस्ततः क्रोधवशं जगाम ।
 क्रोधान्वितः शक्रमुपाद्रवद् रणे
 सिंहं यथैषोऽतिविपन्नबुद्धिः ॥ १५८
 तमापतन्तं प्रसमीक्ष्य शक्र-
 स्त्यक्तवैष चापं सञ्चरं महात्मा ।
 जग्राह शक्तिं यमदण्डरूपां
 तामग्निदत्तां रिपवे ससर्ज ॥ १५९

शक्तिं सघण्टां कृतनिःस्वनां वै
 दृष्ट्वा पतन्तीं गदया नघान ।
 गदां च कृत्वा सहसैव भस्मसाद्
 विभेद जम्भं हृदये च तूर्णम् ॥ १६०
 शक्त्या स मित्रो हृदये सुरारिः
 पपात भूम्यां विगतासुरेव ।
 तं वीक्ष्य भूमौ पतितं विसंभ्रं
 दैत्यास्तु भीता विमृष्टा बभूवुः ॥ १६१
 जम्भे हते दैत्यबले च मग्ने
 गणास्तु दृष्ट्वा हरिमर्चमन्तः ।
 वीर्यं प्रशंसन्ति शतकृतोश्च
 स गोत्रभिच्छर्चमुपेत्य तस्यौ ॥ १६२ वं. १६३

इति श्रीवामनपुराणे त्रिचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४३ ॥

(→प्रजगमत्तृक्ष) ब३ पवे सुधोरे, न१ गदे सुरोपे (→गदे सुधोरे)
 १५७ -a) दे० स (?) रीक्ष्य (→निरीक्ष्य) -b) ब१
 न१ [भ] नि (→[भ] नि), बा० विद्यातनेन (→विद्यातनेन)
 -c) न१ तदा (→विष्णु) -d) दे०-4 ते० धाम्य (दे० म्य)
 पतद्, दे० भगमद् गा (→गामगमद्); दे० हतासु, दे० भूतासु
 (→गतासु), ब३ स स्यन्दनाद्भिमगमद्वतासु.

१५८ -a) ता१ शक्र, ब१ स(?) क्र (→शक्र). ब३ रवे (→
 रणे) -d) दे०-11 न१ यथैष (→यथैषो); दे० 4 7.10 ते० हि, दे० 11
 नु, न१ स (→[अ] ति-), का२ -विपन्न बुद्धि, ब१ -विपन्नसन्नि
 (→विपन्नबुद्धि)

१५९. -a) दे० प्रसमावने (→प्रसमीक्ष्य) -b) दे० समरे,
 दे० सचरे (→सत्तार) -c) ता१ कारा, का१-2 दे० 10 रोपात्स
 (दे० ०त्वा) (→जग्राह); दे० कल्या, न१ कल्प (→कल्या) -d)
 ब१ 3 न१ कल्या (→कल्या), दे० व्ययस्यवद् (→ससर्ज). दे० 4
 ते० पञ्चातलो जम्भवधो ससर्ज.

१६० -a) ब१ दे० 4-5 शक्तिं च घण्टा स्वन (दे० ०त्वा) नि
 (दे० ०त्वा) स्वना वै, ब३ शक्तिं च घण्टां कृत मित्रनाम्नै, दे० शक्तिं च
 घण्टा स्वनसमुन वै, दे० 3 ते० शक्तिं च (दे० २त्वा) घण्टां स्वर-
 सत्त्वना (ते० ०त्वा) वै, दे० शक्तिं च घण्टां कृत च स्वनां वा. -c)
 दे० मदा च (→गदा च) -d) कारा -मुत्तमम् (→च तूर्णम्)

१६१. -b) कारा, दे० 10 न१ भूमौ (→भूम्यां). -c) न१
 भूम्यां (→भूमौ), दे० विगतं (→पतितं), ब१ विमृष्टा (→विमृष्टा).

-d) दे० भीत्या (→भीता); दे० विमुक्षी; दे० 11 विमुक्ष (→विमुक्षा).
 १६२. -a) दे० 1 हत (→हते) -b) कारा. गदा सु, दे०
 गणात् (→गणास्तु); दे० सञ्च (→सञ्च); दे० न१ भयंमति, दे० 11
 सर्वयत् (→सर्वयत्). ब१ बुद्धीवतीवद्वकामासुरेभ्य, दे० ताम्भो-
 र्गणास्तु हरिमर्चमन्ति. -c) ता१ दे० 11 वीर्यां (→वीर्य); ता१
 वस्तुश्र, कारा. कृतो स्य, दे० कृतोस्तु (→कृतोश्च). -d)
 दे० स्वगोत्रमिदं (→स गोत्रमिदं)

ब१ ab, c१ मध्ये यथैकम्—

277 * एहोहि वीरपराय बहामुरा योज्यामभूतो हस्तेन वैलम् ।
 समुवाचाम्भो ब्रह्मन् धामगणास्तु दृष्ट्वा हरिमर्चमन्तः ।

पुत्रिपत्नी—ता१ कारा का१ 2 दे० 10, 11 इति श्री (कारा,
 [श्री]) वामन पुराणे भैरव प्रादुर्भावे, ब१ 3 इति वामनपुराणे, ब३
 दे० 1-3, 7 ते० इति श्रीवामनपुराणे, दे० इति वामनपुराणे शम्भकाशुव
 सभावे, दे० श्री वामनपुराणे, न१ इति श्रीवामनपुराणे कुजम्भजम्भ-
 वधे, भुवे इति श्री वामनपुराणे पुनस्त्यनारदसम्वादे भैरव
 प्रादुर्भावे. अध्यायनाम—ब१ 3 दे० 1 ते० न१. ०, ता१ का१ 2
 कुजम्भ वध, कारा. दे० जम्भकुजम्भवधो नाम, दे० 3 जम्भवध,
 दे० 10 जम्भकुजम्भवध, दे० जम्भ वधो नाम, दे० 11 कुजम्भजम्भवध.
 अध्याय संख्या—ता१ ब३ 3 दे० 3 5, 11. ०, कारा. त्र्यति
 तमोऽध्याय, ब१ 11२६॥ का२ 11२६॥, ब१ दे० 14 कुरुक्षेत्रसमो-
 ध्याय, दे० दशमोऽध्याय, दे० एकचत्वारिंशोऽध्याय, दे० 10 11६॥, ते०
 एकोनसप्ततितम, न१ द्विचत्वारिंशोऽध्याय, भुवे. नवपट्टितमोऽध्याय.

भुजगहारामलकण्टकन्दरं

विद्यार्थसाहं सपदर्थलोचनम् ॥ २६

एतादृशेन रूपेण भगवान् भूतमानन ।

निमेद श्रुत शूलेन शुभदः श्यामवत् शिवः ॥ २७

सशूल भैरव गृह्य भिन्नेषुरसि दानवः ।

निनहारतिवेगेन क्रोधमात्र महाघुने ॥ २८

ततः कथंचिद् भगवान् सन्तम्यात्मानमात्मना ।

तूर्णमुत्पादयामास शूलेन समद रिपुम् ॥ २९

दैव्याधिपस्त्वपि गदा हरमूर्ध्नि न्यपातयत् ।

फराभ्यां गृह्य शूल च समुत्पतत दानवः ॥ ३०

संस्थितः स महायोगी सर्वधारः प्रजापतिः ।

गदापातयत्तत् मूरि चतुर्धाऽसृगयापतत् ॥ ३१

पूर्वधारोऽसृष्टद्वौ भैरवोऽग्निसमप्रभः ।

निधारजेति विख्यातः पद्ममालानिमृषितः ॥ ३२

तथा दक्षिणधारोऽसृष्टौ भैरवः प्रेतमण्डितः ।

कालराजेति विख्यातः कृष्णाञ्जनसमप्रभः ॥ ३३

अथ प्रतीचीधारोऽसृष्टौ भैरवः पद्ममृषितः ।

अवसीकृतसुमप्रभः कामराजेति विप्रुतः ॥ ३४

उदग्धारोऽसृष्टौ भैरवः शूलमृषितः ।

सोमराजेति निर्यातश्चक्रमालानिमृषितः ॥ ३५ न ७

(३० न० निरुद्धम्), ३१ ३ सम उन्मत्तलोचनम् दे० १ ठे० विवि (दे०
सर्ग) लोचन हरम्, दे० सति कृपं (?) लोचनम् (→सपदर्थ
लोचनम्)

२९ श्लोकान्तर न० अपि कम्—

278 • सन्तेऽनुनासि भद्रिवाङ्मनसम् ।

२७ -b) दे० शूला • हल (→शूलभावन) -0) दे० ११
शत्रु, दे० शत्रुन् (→शत्रु) -0) न० दुर्गम् (→शुभदः), दे०
दुर्गम् (?) स्वतः शिव

२८ -a) शा० शूला (→सूत्र) -b) शा० निमृषि, +
निमृषि, बा० दे० १० ११ न० निमृषि, दे० निमृषु (?) (→निमृषि)
-0) दे० शोधपार्थ (→शोधमात्र)

२९ -a) दे० कथंचिद् (→कथंचिद्) -b) दे० समु
त्पा, दे० न० सन्ताप दे० १० सन्ताप, (→सन्ताप) -0) शा०
काय सन्ताप, बा० सन्ताप (?) ३० सुप्रेर (→सन्ताप) -1)
शा० हुनि सं बा० सुता (→सन्ताप)

३० काय ab 0 -a) बा० विष्णो (→दैव्या), बा०
दे० १० बा०, दे० ३ ठे० तु स (→सर्गि) -b) शा० बा० • दे० ११
मृषित, दे० मृषा (→मृषि स) दे० ११ पातयत् (→पा
तय) -0) बा० दे० कृत पून स, दे० दानवगृह्य (गृह्य स)
(→शूल गृह्य) -0) बा० समुत्पाय स दे० वे समुत्पाय
दे० समुत्पाय दे० समुत्पाय स, दे० समुत्पाय दे० समुत्पाय
स, दे० समुत्पाय • (→समुत्पाय)

३१ -a) बा० ३ दे० १ ठे० न० सन्ताप दे० ३ सन्ताप
सन्ताप (→सन्ताप स) -b) दे० ३ सन्ताप (→सन्ताप)
-0) बा० सन्ताप, दे० सन्ताप, दे० सन्ताप (?) (→सन्ताप) दे०

मयात् (→मयात्) -0) दे० ३ दे० मृषात्, दे० मृषात्
सम् (?) दे० मृषात्, दे० मृषात्, दे० मृषात्, दे० मृषात्
(→मृषात्) दे० ११ मयात् (→मयात्) दे० मृषात्
सन्तापत्

३२ बा० ३२ ० विष्णो इत्यस्मि ३३ d 'प्रभ' इति
वाच्यमिति -1) शा० पूर्व, बा० पूर्व, दे० पूर्व (→पूर्व) -b) दे० ११
मृषा (→मृषा) -0) बा० सोमराजेति, दे० विष्णो
(→विष्णो) -0) बा० ३३, दे० ३३ (→३३)

३२ श्लोकान्तर शा० न० २ दे० अपि कम्—

279 • अतस्तुमुच्यते कामराजेति विप्रुतः ।
(= ३४ cd)

३३ बा० ० (द ३२ वा वि) बा० ३३ ३३ ०
बा० ० -a) न० सन्ताप (→सन्ताप) -0) शा० बा० का
तन्तापत्पातयेत् सर्व सन्तापत्

काय ab 0 सन्ते ३४ 0 अपि कम्पातयेत् सन्ते

३४ बा० ० (द ३२ वा वि) शा० काय बा० • दे० ३
११ ३३ ०, शा० काय बा० • दे० ०० सन्तापत् पूर्वमागतम्
-a) बा० सन्ताप मृषात्पातयेत्, दे० न० सन्ताप प्रतीकोपातयेत्

३५ बा० ० (द ३२ वा वि), शा० काय बा० • ab
० -1) बा० [य] सन्तापत्पातयेत् दे० [य] सन्तापत्पातयेत् दे०
सन्तापत्पातयेत् (→सन्तापत्पातयेत्), दे० ३ ठे० सन्ताप मृषात्पातयेत्
-1) दे० सन्ताप मृषात्पातयेत्, दे० न० सन्ताप मृषात्पातयेत् -0) दे० ३ ठे०
सन्ताप मृषात्पातयेत् (→सन्ताप मृषात्पातयेत्) सन्तापत्पातयेत् सर्वकोटी (दे० ३, दे० ३)
सु प्रवित-

७० ३३ क्षतस्य स्थिरात् नतो भैरव शूलभूषित ।
 स्वच्छन्दराजो विरपात इन्द्रायुधसमप्रभ ॥ ३६
 भूमिस्थाय स्थिराज्जातो भैरव शूलभूषित ।
 रपातो ललितराजेति सौभाग्यसमप्रभ ॥ ३७
 एव हि सत्सुरोऽसौ कथ्यते भैरवो मुने ।
 विभ्रराजोऽष्टम प्रोक्तो भैरवाष्टकमुच्यते ॥ ३८
 एव महात्मना दैत्य शूलप्रोतो महासुर ।
 छत्रवद् धारितो ब्रह्मन् भैरवेण त्रिशूलिना ॥ ३९
 तस्यामुत्पत्त्यं ब्रह्मच्छूलभेदादवापत्त ।

३६ बा३ दे१ न१ ०; दे१ ab ०; दे१ od ०
 -a) दे१ अमत्साव दे१ तद् गात्र दे१ कृतस्य (→क्षतस्य) -b)
 दे१ ०० भूषित दे११ एकभूषित (→मूलभूषित) -ab) दे१ ३६
 प्रभ (दे१ ००) रक्षासमुद्रभूत भरवाणा चतुष्टय -0) गा१
 का१ २ ० पावेति दे११ ० पात्र (→० पात्रो) दे१ २ पात्रेति विरपात
 दे१ मुने कथ्यते (मुने ०) कथमा-यन्त दे१ कथ्यातापकपायन्त
 -d) दे१ २ रक्षात् समुद्रम् ०० दे१ ४ ते१ स्वात भूमि यवा मुने
 ३६ श्लोकात्पर दे१ od पुनरावृत्त्य

३७ बा१ ० (दे१ ३२ वा वि) दे१ ० बा३ दे१ ७ ab
 ० -b) गा१ का१ बालं कारा तालं न१ फलं (→शूलं)
 -0) का१ ज्ञाते + स्यातो दे१ ज्ञात दे१० ज्ञात (→ज्ञात) दे१ ४
 ते१ सलिलं (→शलितं) -d) गा१ बा३ गोभाजनं कारा बा१
 लो (न१ ०) लोजनं दे१ ४ लिम्बाजनं दे१ ३ ते१ श्रुतोजनं दे१
 निभाजन (→सीभाजन)

३८ -a) गा१ कारा का१ २ दे१ १० एवं च दे१ स एव
 (→एव हि) दे१ य (→[अ]लो) -b) कारा कथितो दे१
 भव (→कथ्यते) दे१ कथ्यते दे१ भैरव (→भरवो); गा१ मुने
 (→मुने) -0) न१ [अ] हृक् (→[अ] ह्रस्व)

३९ -a) बा३ ३ मूलपा (बा३ ३) लो दे१० मूलप्रोता
 (→मूलप्रोतो) 0) बा३ वृणवद् (→खणवद्) दे१० ००
 (→ब्रह्मवद्) -d) बा३ तामूनिना (→विह्वलिना) दे१-४ दे
 ब्रह्मायुधसमप्रभ

४० -a) दे१ ४ ते१ लयसमुत्पन्न वस्तु -b) बा३ दे११
 मवा (बा३ ०) पतद् (→मवापतद्) -0) बा३ देवाद्, दे१
 देवा (→देवो) -d) बा३ विमल दे१ यतिपद् दे१ ते१ मय
 स मुने मनोऽसौ (→निमग्न) दे१० वस्तु (→सतं)

येनाक्ण्ड महादेवो निमग्न सप्तमूर्तिमान् ॥ ४०
 तत स्वेदोऽभवद् भूरि श्रमज शकरोऽस्य तु ।
 ललाटकलक तस्माज्जाता कन्याऽसुगाप्नुता ॥ ४१
 यद्भूम्या न्यपतद् विप्र स्वेदनिन्दु शिवाननात् ।
 तस्मादङ्गारपुञ्जामो बालक समजायत ॥ ४२
 स बालस्तपितोऽत्ययं पचौ स्थिरमान्धकम् ।
 कन्या चोत्कृत्य सजातमसृग्विलिहेऽश्रुता ॥ ४३
 ततस्तामाह बालार्कप्रभा भैरवमूर्तिमान् ।
 शकरो वरदो लोके श्रेयोऽर्थाय वचो महद् ॥ ४४

४१ -a) बा३ दे१ तत स्वेतो दे१ तत स्वेदो (→तत
 स्वेतो) -b) गा१ कारा का१ ० अमत दे१ ते१ नि (दे१ न) अम
 दे१ देह्य दे१ समज (→श्रमज) ॥ बा१ ह दे१ च (→ह) -0)
 गा१ बा३ दे१ ४ ७ ११ ते१ ० फल (दे१ ३ ० लि) कारा दे१ १ पुत्रका
 (→० फलके) -d) दे११ सत्या (→शरमात्)

४२ दे१ ab ० -a) कारा भूषो दे१ ते१ न१ भूम्या
 (→भूम्या) बा१ दे१ ४ १० विप्र दे१ विप दे१ श्रिम (→विप्र)
 -b) दे१ स्वेदे दे१ श्वेत (→स्वेद) दे१ विनाशनाद दे१० निपात
 नाद दे११ शिवाननात् (→शिवाननात्) -0) गा१ पुञ्जालो दे१
 पुञ्जालो दे१ पुञ्जामो दे१ ० कौबालो दे१ मुञ्जामो (→पुञ्जामो)
 दे१ ० जायते (→पायत्)

४३ -a) बा३ सवर्ते दे१ ४ ते१ स बापि (→स बाल)
 दे१ [अ] व्यप (→[अ] व्यप) ॥ बा३ अर्चकं स्थिर एवो -0)
 बा१ वा (चो?) वस्तु बा३ चोदस्य (?) दे१ ३ ते१ च (दे१ ३) अत
 दे१ बोलाय दे१ चोत्कृत दे१० लो ० (→चोत्कृत्य); ते१ वा कारा
 का१ २ दे१ ३ ५ १० ११ सजाता (→सवाल) -d) बा३ ३ गा१ कारा
 का१ २ दे१ ४ ५ १० ११ सत्यय मुने हृक् (→कृत्य) बा१ विलि
 हेद्वय दे१ ३ ३ विलिहेद्वय दे१ ३ बावलिहेद्वय (दे१ ३) ता दे१ ४ सलि
 लिहेद्वय दे१ विलिहेद्वय ते१ रावलिहेद्वय (→विलिहेद्वयमुता)

४४ दे१ od ० -a) गा१ का० दे१ न१ बालाक
 दे१ ४ ते१ देवेजो (→बालाक) -b) गा१ कारा दे११ प्रभो का१
 प्रभो दे१ -श्रुतो दे११ प्रभो बा१ शुभा (→प्रभा) दे१ ४ ते१
 बालाकसहस्रप्रभ (दे१ ४ ०) दे१ प्र० भैरव मूर्तिमाद् -0) न१
 लोक (→लोके) -d) गा१ दे१ ४ ते१ ३ श्रेयोर्दे१ हि
 दे१ ३ श्रेयोर्दे१ ० (→श्रेयोर्दे१) न१ महान् (→महद्) बा३
 श्रेयोर्दे१ वस्तु

सर्वैः सुरार्चनैर्मतीव्यमाद्य
ततोऽन्धक* स्तोत्रमिदं चकार ॥ ५१
अन्धक उवाच ॥
नमोऽस्तु ते भैरव भीममूर्ते
त्रिलोकगोप्त्रे शितशूलधारिणे ।
विशार्द्धबाहो भुजगेश्वर
त्रिनेत्र मा पाहि विपन्नबुद्धिम् ॥ ५२
जयस्व सर्वेश्वर विश्वमूर्ते
सुरासुरैर्वन्दितपादपीठ ।
त्रैलोक्यमातुर्गुरवे वृषाङ्क
भीत शरण्य शरणागतोऽस्मि ॥ ५३
त्वा नाथ देवा, शिवमीरयन्ति
सिद्धा हर स्थाणु महर्षयश्च ।

दे० भा(१)तम् (→नतम्) ब० न० ईशमीरयम्, दे० ईशितार
(→ईश्वरमाद्य) -d) कारा द'व (→स्त)।
क्षेत्र १३ दे० ४७ ०; दे० १० भा० अन्धक

५२ -a) दे० विश्व (→भीम) ब० मूर्ति (→मूर्त)
-b) कारा त्रिलोक्य गोप्त्रे का० त्रिलोकगोप्त्रे का० ब० ३
दे० ४७० दे० १० त्रिलोक्य गोप्त्रे (ब० दे० १० १० दे० ४० १०)
(→त्रिलोकगोप्त्रे) का० का० २ ब० ३ दे० ५० दे० १० शितशूलपा
(भा० का० २ दे० ५० न० १० धारिणे) (→शितशूलधारिणे) -c) का० १ दे०
विशाल (गा० शिवबाहो ब० विश्वार्धबाहो दे० १० दे० कपाल
पात्रे (→विश्वार्धबाहो); कारा का० १ दे० ७० ब० भुजगेश्वर (दे०
१० १०) ब० भुजगे १० (→भुजगेश्वर) -d) ब० ३ दे० २५० ११
दे० त्रिनेत्र (→त्रिनेत्र) का० कारा का० २ दे० ११ पाहि (→पाहि)
दे० बुद्धि दे० बुद्धे (→बुद्धि)

५३ दे० ३० ab ० -a) दे० ११ भर्मास्व (भय ?) र
(→सहस्र) दे० विश्वमूर्त (→विश्वमूर्त) -b) दे० १० १० दे० ०
पीठ (→पीठ) -c) ब० त्रैलोक्य दे० त्रिलोक्य (→त्रैलोक्य)
भा० कारा का० १ दे० २३ दे० १० मात (→मातु) दे० पतये
(→गुरवे) ब० वृषाङ्क दे० वृषाङ्क (→वृषाङ्क) -d) दे० भीत
दे० तव (→भीत) दे० १० भर्मास्व (→भर्मास्व)

५४ दे० ० ० -b) दे० ११ हर (→हर) भा० ब० ३
दे० ५० ११ न० स्थाणु म (दे० १० १०) दृष्ट्यर्थ कारा मनि
गणान्द स्थाणु न स्थाणु (लु ?) महर्षयश्च दे० १ स्थाणु (दे०
१०) महर्षयश्च दे० स्थाणुशुद्धीश्वरश्च (→स्थाणु महर्षयश्च) -c)

भीम च यथा मनुजा महेश्वर
भूताश्च भूताधिपमामनन्ति ॥ ५४
निशाचरा उग्रमुपार्चयन्ति
भवेति पुण्या पितरो नमन्ति ।
दासोऽस्मि तुभ्यं हर पाहि मद्य
पापक्षय मे कुरु लोकनाथ ॥ ५५
भवास्त्रिदशस्त्रियुगस्त्रिधर्मा
त्रिपुष्करश्चासि पिभो त्रिनेत्र ।
त्रय्यारुणिस्त्रिधुतिरव्ययात्मन्
पुनीहि मा त्वा शरण गतोऽस्मि ॥ ५६
त्रिणाचिकतस्त्रिपदप्रतिष्ठ
पङ्कजवित् त्व पिपयेष्वलुब्धः ।
त्रैलोक्यनाथोऽसि पुनीहि शम्भो

दे० तु यतो (→य यथा) -d) दे० १० १० दे० ४७० दे० १० १०
भूतानि (→भूताश्च); ब० दे० ४७० दे० १० १० लब्धवर्ति (→भ्राम
नन्ति)

५५ दे० ३० -a) गा० कारा का० १ लुप्तम्, ब० ३
दे० ४१० दे० तुभ्यं दे० तुभ्यं (?) दे० लुप्तम्, न० स्वप्न
(→उग्रम्) दे० ४१० दे० उग्रमुपार्चति दे० १० उग्रमुपार्चति (→उग्रमु
पार्चति) -b) कारा भव लुप्तम् दे० ११ भवन्ति पुण्या (→भवेति
पुण्या) ब० दे० ४७ दे० नमस्ते (→नमन्ति) दे० भवेतिपुण्या
नमो नमस्ते -c) न० दाससि (→दासोऽस्मि)

५६ दे० d ० -a) गा० भाणुं (→भवात्) ब०
त्रिदेव (→त्रिदेव) दे० ११ त्रिपुरा (→त्रिपुरा) कारा दे० ११
त्रिधर्म का० ३ विश्वार्ध दे० १० त्रिधर्म (→त्रिधर्म) -b)
गा० भापि (→भापि) ब० विष्णु (→विष्णो) कारा ब० दे० १० १०
त्रिदेव गा० ब० ३ दे० १० त्रिदेव (→त्रिदेव) -c) ब० ३
त्रय्यारुणि दे० १० त्रय्यारुणि (→त्रय्यारुणि) का० २ दे० १० त्रि
धुति (→त्रिधुति) ब० ३ दे० ४ दे० १० त्रय्यारुणि (→त्रय्यारुणि)
दे० त्रिनाथकेन त्रिपदाः -d) का० दे० २४ दे० १० त्व (→त्वा)
का० २ दे० १० १० न० शरणगतोऽस्मि (→शरण गतोऽस्मि)

५७ दे० ० ० दे० त्रिणाचिकेतस्त्रिपद १० १० लब्धवर्ति
-a) ब० ३ त्रिपद (→त्रिपद); का० १० त्रिपदम्, त्रिपदित
ब० दे० १० त्रिपदा दे० १० त्रिपद (→त्रिपद) का० १०
पङ्कजवित् ब० पङ्कजवित् ब० दे० १० १० १० पङ्कजवित् ब०
पङ्कजवित् दे० पङ्कजवित् (→पङ्कजवित्) कारा ब०

०. ६४ जयश्च शूलपाणिस्त्यं ब्राह्मि मां शरणागतम् ॥ ६६

पुलस्त्य उवाच ॥

इत्थं महेद्वरो ब्रह्मन् स्तुतो दैत्याधिपेन तु ।

प्रीतिपुक्तः पिङ्गलाक्षो हैरण्याक्षिमुवाच ह ॥ ६७

सिद्धोऽसि दानवपते परितुष्टोऽस्मि तेऽन्धक ।

वरं वरय भद्रं ते यमिच्छसि विनाऽम्बिकाम् ॥ ६८

अन्धक उवाच ॥

अम्बिका जननी मह्यं भगवांश्च्यम्बकः पिता ।

वन्दामि चरणौ मातुर्वन्दनीया ममाम्बिका ॥ ६९

वरदोऽसि यदीदृशान तथातु विलयं मम ।

(→प्रीतिः). -b) व. ३ दे. ३.५.७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

शारीरं मानसं वाग्जं दुष्कृतं दुर्विचिन्तितम् ॥ ७०

तथा मे दानवो भावो व्यपयातु महेश्वर ।

स्थिराऽस्तु त्वयि भक्तिस्तु वरमेतत् प्रयच्छ मे ॥ ७१

महादेव उवाच ॥

एवं भवतु दैत्येन्द्र पापं ते यातु संक्षयम् ।

मुक्तोऽसि दैत्यभावाच्च भृङ्गी गणपतिर्भव ॥ ७२

इत्येवमुक्त्वा वरदः शूलग्रादवतार्य तम् ।

निर्माज्यं निग्रहस्तेन चक्रे निर्गणमन्धकम् ॥ ७३

ततः स्वदेहतो देवान् ब्रह्मादीनामुद्वाह सः ।

ते निश्चेरुर्महात्मानो नमस्यन्तस्त्रिलोचनम् ॥ ७४

(→सत्तातु); शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

ति-)- ०) शा. १. १. १. २ दे. ३. ५. ७ तै. ११ जितरात्रि (→जितरात्रि-)

७०. ८२ द्वाभ्यां वर्षसहस्राभ्यां पुनरागाद्वरो गृहम् ॥ ८४
दृष्टो च गिरेः पुत्रीं धेतार्ककुसुमस्त्रिताम् ।
समायातं निरीक्ष्यैव सर्वलक्षणसमुत्तम् ॥ ८५
त्यक्त्वाऽर्कपुष्पं निर्गत्य सखीस्ताः सम्प्राप्त्यत् ।
समाहूताश्च देव्या ता जयाद्यास्तृणभागमन् ॥ ८६
ताभिः परिचृता तस्यौ हरदर्शनलालसा ।
तत्तस्मिन्नेत्रो गिरिजा दृष्ट्वा प्रेक्ष्य च दानवम् ॥ ८७
नन्दिनं च सथा हर्षादालिलिङ्गे गिरेः सुताम् ।
अथोवाचैष दासस्ते कृतो देवि भयाऽन्धकः ॥ ८८

आधाय, दे११ ग्राह (→[आ]ग्राह) दे११ अपरोहृय, दे११ गिरे (→हरे)

८५ -a) व३ पुत्री, दे११ पुत्रि (→पुत्री), -b) व३ ० ०
०० ता, दे३ ० मुमुक्षुवत्, दे३ ० मुमुक्षु धनीम्, दे३ ० मुमुक्षु रिक्ताम्
(→मुमुक्षुवत्ताम्) -c) गा१ कारा का१ ० व० दे३ ५ ७ १० वे१
समायात, व३ समायातो, दे११ समायाते (→समा
यात) का२ निरीक्ष्यैव, दे३ १०-११ निरीक्ष्यैव स (दे३ १० च, दे११ च)
दे११ समीक्ष्यैव (→निरीक्ष्यैव) -d) दे३ ० सुता (→समुत्तम्)

८६ -a) दे३ सतीर्ण, दे३ न१ स्वयम्भूत (→स्वयम्भूत),
का१ वा ० पुष्प निर्गत्य, दे३ ४ वे१ ० मुमुक्षु तृणं, दे३ ० पुष्प (व्य)
निर्गत्य (स्व), दे३ ० पुष्पाणिगता (→पुष्प निर्गत्य) -b) व३ ३
दे३ १०-११ सख्यस्ता (→सखीस्ता) गा१ दे११ समुप्राप्त्यत्, दे३
स्वामुप्राप्त्यत् (→समुप्राप्त्यत्) -c) कारा दे३ १ कृता च
(→कृताश्च) गा१ व३ दे११ देव्या, दे३ देवा (वा १) (→देव्या)
-d) दे३ ७ प्रागमत् (→प्रागमत्)

८७ -a) दे३ ३ १ पात्रि (→तात्रि) -b) दे३ ० सातसा
(→सातसा) -c) कारा का१ वा३ २ दे३ ३ १ वे१ १ निष्ठेन
(→निष्ठेनो) वा३ गिरिज (→गिरिजा) -d) दे३ मुक्त, दे३ मुक्ता
(→दृष्ट्वा) वा३ २ प्रप्ता (स्मा) च दे३ ४ ह्यन्धक, दे३ प्रेक्ष्य त(?),
दे३ ७ १ नागवत्, दे३ ० ० ० ०, वे१ लम्बक (→प्रेक्ष्य च), दे३
दानव, न१ दानव (→दानवम्)

व३ cd स्थाने—

280* तस्मिन्नेत्रो गिरिजा प्रक्षाल्यमानवम्

८८ -a) कारा दे३ ११ उदा (→तथा) -b) कारा का१
वा३ ३ दे३ ३ ५ ७ ११ न१ आलिलिङ्ग (व३ ० ०), का२ घाला (लि ?)
लिङ्ग दे३ आलिलिङ्गाश्च (→आलिलिङ्गे) व३ गिरिषु ता, दे३ ३ [अ]
प्र (गि ?) रे सुत दे३ सुता गिरे, दे३ ११ रिरो (गिरे ?) सुत
(→गिरे सुताम्) -c) वा३ ० तथा (→तथा) न१ वे देवि, वे१
दत्तस्ते (→दासस्ते) दे३ अथोवाचैव (?) वे देवि -d) दे३ न१
दासो (→देवि) वः ममान्वक (→मयाञ्चक)

पश्यस्व प्रणतिं यातं स्वसुतं चारुहासिनि ।
इत्युच्चार्यन्धक चैव पुत्र एहोहि सत्वरम् ॥ ८९
व्रजस्य शरणं मातुरेषा श्रेयस्करी तप ।
इत्युक्तो रिम्भना नन्दी अन्धकश्च गोपेश्वरः ॥ ९०
समागम्याभिकापादौ वन्दतुरुभावपि ।
अन्धकोऽपि तदा गौरीं भक्तिमत्रो महामुने ।
स्तुतिं चक्रे महापुण्या पापघ्नीं श्रुतिसमिताम् ॥ ९१
अन्धक उवाच ॥

ॐ नमस्ते भवानीं भूतभण्यप्रिया लोकधार्त्रीं
जनप्रियीं स्कन्दमातरं महादेवप्रियां धारिणीं

८९ -a) दे३ १ पश्य ॥ (→पश्यस्व), दे३ ॥ वे१ प्रणति
(वे१ ०) यात, दे३ प्रणतिप्राप्त, दे३ ० तियात ०, दे३ १ प्रणतिं याति,
मुने प्रतिपात हि (→प्रणतिं दात) -b) वा३ ३ दे३ ५ १
ह्युक्तो (→ह्युक्तिनि) -c) कारा [अ] न्यक श्रेष्ठे, व३ ३
दे३ ३ वे१ [वा] ह्यन्धक ई, दे३ [अ] न्यक ई ०, दे३ [अ]
न्यक देव, दे३ ११ न१ [अ] न्यक ग्राह (→[अ] न्यक चैव), वा३
शब्दसिद्धावत्क पुत्र

९० -a) वा३ गालु (→मातु) -b) दे३ श्रेयस्करी
(→श्रेयस्करी) -c) दे३ १० न१ इत्युक्त, दे३ ११ इत्युक्त्वा (→
इत्युक्ते), दे३ ११ विमुखा (→विमुना) -d) दे३ ११ लम्बक (→
लम्बक) वा३ गणेश्वर (→गणेश्वर)

९१ दे३ ११ cd ed. ० -a) गा१ कारा का३ ३ दे३ १०-
११ समागम्य (→समागम्य) -b) दे३ [अ] न्यवन्दतुरुभावपि
-c) कारा गोरी, का० गोरी (→गौरी) -d) दे३ श्रुति (→स्तुति)
-f) दे३ शोभना (→शोभनी) व३ ० ओदित, दे३ १ वे१ न१ समता
(→समिताम्) दे३ पापघ्नीं श्रुतिसमिता

० वा३ ३ दे३ ४ ११ वे१ ०, दे३ न१ लम्बक

-1 गा१ कारा का३ ३ नमस्ते स्तां, व३ दे३ १३ वे१ नमस्तेऽस्तु
(→नमस्ते) दे३ भवानीं दे३ १ भवानी, (→भवानी) गा१ का१
दे३ ० न्यवन्द (का१ ० नद) प्रिया, कारा ० न्यवन्दितुव भवप्रिया,
वा३ ० न्यव्या (व्या ?) प्रिया, दे३ ० न्यव्या प्रियो, दे३ ० न्यव्याप्रिया (→
० न्यव्याप्रिया) का२ लोकधार्त्रीं, दे३ लोकधारी (→लोकधार्त्रीं)

-2 दे३ ७-११ जनप्रियीं ०, दे३ ४ वे१ जनप्रियीं ०
गा१ कारा का१ वा३ ० दे३ ४ ७ १० वे१ जननीं, का० महापत्नीं,
जनप्रियीं, व३ जननी (→जनप्रियीं) वा३ भक्तोपलब्धमातरं, का०
स्कन्द ० ० ०, वा३ २ दे३ स्कन्दमाता (→स्कन्दमातरं) का३ ० ० ० ०
प्रिया (→महादेवप्रिया); वा३ २ धारणीं, दे३ वाणीं धारिणीं, दे३
धारिणीं, दे३ ११ धारिणी धारिणी (→धारिणीं)

स्वन्दिनीं चेतनां त्रैलोक्यमातरं धरित्रीं देवमातर-
मयेज्याश्रुति स्मृति दयां लज्जां कान्तिमध्या
मसूयां मति सदापावनीं दैत्यमैन्ध्रक्षयकरिं [७]
महामाया वैचयन्तीं सुशुभां कालरात्रिं
गोविन्दभगिनीं शैलराजपुत्रीं सर्वदेवाचिता
सर्वभूताचिता विद्या सरस्वतीं त्रिनयनमहिषीं
नमस्यामि मृदानीं शरण्या शरणमुपागतोऽहं
नमो नमस्ते ॥ [10]

-3. दे० चेतना ०, गा० कारा का० स्वन्दिनी, दे०
स्वन्दिनी, दे० सदिनी, दे० स्कन्दजननी (→राम्पदिनी) ब० दे०
चेतना (→चेतना) ब० लोकमातर (→त्रैलोक्यमातर) दे०
परिधि, दे० धानी (→धरिणी) ब० देवमाता, दे० ४ तै० देवता
मातर (→देवमातर)

-4. दे० स्मृति ० दे० लज्जा ०, दे० कान्तिमध्या ०
दे० मध्या ० मुने कान्तिमध्यामसूया ० या० का०
अयेष्टां व्या धुति, ब० २ महेष्टा धुति, दे० २ धुति, दे० ४ तै० रम्या
धुति, दे० महेष्टा धुति, दे० १० मयेष्टा व्या धुति, न० मयेष्टा धुति
(→मयेष्टाधुति); दे० दया (→दया); न० कान्तिमध्या नम
(→कान्तिमध्या)

-5. तै० ० दे० मध्या ०, दे० पावनी ० काय अन-
मूया, दे० काममूया, न० मध्यामूया (→अनमूया) या० ब० २ दे०
सती (दे० ११) पति, दे० प्रति, दे० मिति, मुने प्रीति (→मति); दे० ४
सनातनी, दे० सनातनी, दे० गुमां १०००, दे० १० तया पावनी, न०
गुमां पावती (→सदा पावनी) ब० भवदूरी (→लोककरी); दे०
दैत्य जयकरी (→लोककरी-लोककरी)

-6. तै० ० ब० २ मायामयी (→महामाया); ब० ३
दे० १०-११ स (दे० ११) माया वैजयन्ती, दे० ४ गुमाया वै (दे० वि)
अपन्ती, दे० महासिता विजया वैजयन्ती, न० जया वैजयन्ती
(→वैजयन्ती); ब० ३ दे० १०-११ न० गुमा (→गुमा); ब० ३ दे०
काम (दे० स्व ?) रात्रि (→कामरात्रि)

-7. तै० गोविन्दभगिनी तैलराजपुत्री ०, दे० गोविन्दजननी, दे०
गोविन्दभगिनी (→गोविन्दभगिनी); ब० रामराजपुत्री, दे० तैलराज
पुत्री (→तैलराजपुत्री); या० सर्वदेवाचिता, तै० १००० ध्याचिता
(→सर्वदेवाचिता)

-8. या० काय का० ब० ३ दे० न० सवभूताचिता ०, न०

इत्यं स्तुता साऽन्धकेन परितुष्टा विभावरी ।
ग्राह पुत्र प्रसन्नाऽस्मि वृषुष्य वरमुत्तमम् ॥ ९२

मृद्धिरुवाच । ॥

पापं प्रशममायातु त्रिविधं मम पार्वति ।
तथेधरे च सततं भक्तिरस्तु ममाम्बिके ॥ ९३

पुलस्त्य उवाच ॥

वाढमित्यश्रवीद् गौरी हिरण्याक्षसुत तत ।

स चास्ते पूज्यश्चर्यं गणानामधिपोऽभवत् ॥ ९४ दे० ७०

विद्या ना (→विद्या), का० ब० ३ दे० २ ४ ५ न० तै० त्रिणयत, दे०
विदेव- , दे० त्रिपयना (→त्रिपयन-)

-२. ब० ३ नमस्ते (→नमस्यामि) ब० मृदाया, दे० ११ मृदानि
(→मृदानि) ब० उरजाते, दे० ४ तै० उरयाते (→उरयागते)

-१० का० ३ ब० ३ दे० १०-११ नमो नमस्ते (→नमो नमस्ते)

अत पर काय अतिक्र-पुलस्त्य उवाच

[दे० ९२ स्तोत्रचारम्प ४४ अन्त्यापत्य १६५ पावद ०]

९२ दे० ० -५) दे० ११ सुता (→स्तुता) न० ब
(→सा) -६) ब० विद्याविनी, ब० विभावरी, दे० विभावरी
(→विभावरी) -७) दे० वच ग्राह, न० ग्राह वाच (→ग्राह पुत्र);
ब० प्रभा (→प्रसन्ना) -८) दे० मृदुल्य (→वृषुष्य)

९३ दे० ० गा० कारा का० ३ ब० ३ दे० ११ मृदुल्युवाच दे०
मृद्धिर दे० शुभ स दे० न० मृद्धि दे० मृद्धि स

९३ दे० ० -३) या० कारा का० ३ दे० ११ तलप
प्रशंसा (दे० ११) गु, दे० १० पापं प्रयातु प्रशम -६) दे० ११ सस
(→मम) दे० ११ पार्वती (→पार्वति) -७) या० का० ब० ३ दे० ११
तथेधरे च, (ब० ३ दे० ११) च, कारा न० तथेधरे च (न० गु), ब० ३ दे०
तथेधरे गु (ब० ३) च मथेधरे च, दे० तरे (या ?) गृहे च
(→तथेधरे च) -८) ब० मयाम्बिके (→ममाम्बिके)

९४ काय दे० ० गा० तै० न० पुनस्त्य, दे० पुनस्त्य स
(दे० ७) , दे० धोपुनस्त्य

९४ दे० ० -१) दे० ४ इत्यमनु (→वाढमित) -
६) दे० ११ मुने (→मुने) -७) का० व कारु, ब० ३ दे० ४
तै० मयाव, ब० ३ स वा (३) तै०, ब० ३ स वा (तै०) ० (→म वाते);
दे० २ ४ ५ १०-११ न० पुनस्त्य सर्व, दे० पुनस्त्य सर्व (→पुनस्त्य सर्व).
-८) या० दे० ४ तै० ब०, दे० ११ [अ] भवत् (→[अ] भवत्)

एवं पुरा दानवसत्तमं तं
महेष्टरेणाय विरूपदृष्ट्या ।
कुत्सैव रूपं भयदं च भैरवं
भृङ्गित्वमीशेन कृतं स्वभक्त्या ॥ ९५ ॥

एतत् त्वोक्तं हरकीर्तिवर्धनं
पुण्यं पवित्रं शुभदं मह्यं ।
संकीर्तनीयं द्विजसत्तमेषु
धर्मायुरारोग्यधनैर्पिणा सदा ॥ ९६ ॥

इति श्रीवामनपुराणे चतुष्कृत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४४ ॥

४५

नारद उवाच ॥
मलयेऽपि महेन्द्रेण यत्कृतं ब्राह्मणर्षभ ।
निष्पादितं स्वकं कार्यं तन्मे व्याख्यातुमर्हसि ॥ १ ॥
पुलस्त्य उवाच ॥

धूयतां यन्महेन्द्रेण मलये पर्वतोत्तमे ।
कृतं लोकहितं ब्रह्मन्नात्मनश्च तथा हितम् ॥ २ ॥
अन्यासुरस्यानुचरा मयतारुणो गमाः ।
ते निर्जिताः सुरगणैः पातालगमनोत्सुकाः ॥ ३ ॥

९५ दे० ०, शा० ०००, -०) कारा-हृत (→पुरा) कारा.
०सत्तम स, म ०सत्तमवन्तं (→०सत्तम स); दे०-४ ते० नपुर्व्वेधानस्य तथा
च तस्य, दे० न० एवं पुरा दानवसत्तमं तम् -b) दे० न० कृत्वा
महेष्ट (→महेष्टरेण), शा० [-आ]ह, दे०-३ ते० [-अ]पि (→[-अ]व),
शा० रोदे ०००, दे०-३ [-अ] विरूपदृष्ट्या, (दे०-३ दृष्ट्या) ते०
[-अ] विरूपदृष्ट्या (→विरूपदृष्ट्या) -०) दे०-४ कुत्सैव, दे० न०
विषाय (→कुत्सैव), दे०-४ ते० जम्बू (→जम्बू), कारा भुः, ब० ३
दे० ४ ते० पु, (→च). -द) कारा भृङ्गित्व (→भृङ्गित्व), दे० ईशिन
(→ईशेन) कारा. कृत स्वभक्त्या, ब०-३ कृतोत्पन्नभक्त्या, ब० कृतोत्पन्न
भक्त्या, दे० ४ ते० कृती (दे० ता) दुरात्मा (→इत्तं स्वभक्त्या).

९६ शा० दे० ० -०) दे० हृत् (→हर) -b)
दे० संकीर्तनीयं द्विजसत्तमेषु, -०) ब० प्रकीर्तनीय (→संकीर्तनीय),
दे० पुण्यं पवित्रं शुभदं मह्यं. -द) दे०-४ धर्माय (→धर्मायु),
दे०-१ ते० ०धनैर्पिणा (→धनैर्पिणा), ब० महत् (→महा); दे०
व्याख्यानिमेतद् भगवानुवाच, न० रदृश्यमेतद् भगवानुवाच.

पुष्पिका—शा० दे० ०, कारा ब० दे० इति वामनपुराणे भैरव-
प्रादुर्भावे, ब०-१ दे०-१० ते० न० इति श्रीवामनपुराणे, ब० २ दे०-११ इति
वामनपुराणे, दे० ३ इति श्रीवामनपुराणे भैरवप्रादुर्भावे (दे० ३ न),
दे० श्रीवामनपुराणे, भुवे इति श्रीवामनपुराणे पुलस्त्यनारदकथादे
भैरवप्रादुर्भावे अध्यायनाम्—दे० ४ ९ ते० ०, कारा अनायासुर
वपरादान नाम, का०-२ ब० दे०-१०-११ न० भयवन्कथनान (ब०
०नो) नाम, ब० २ भैरवप्रादुर्भावे नाम. अध्यायसंख्या—दे० ३ ५.
०, कारा. पञ्चवसतिमोऽध्यायः, ब० ११ दे० ११, का० ११ दे० ११.

ब० पञ्चवसतिमोऽध्यायः, ब० २ दे० पञ्चविंशोऽध्यायः, दे० पञ्चविंश-
मोऽध्यायः, दे० द्विषत्वारिंशोऽध्यायः, दे० १० ॥ ७० ॥, दे० ११ ॥ ६९ ॥,
दे० सप्तविंशोऽध्यायः, न० विषत्वारिंशोऽध्यायः.

का०-३ दे० १० ॥ व्याख्यानपातान्तरं तथा कारा. अध्यायसं-
ख्यानन्तरम् अधिकम्—भैरवप्रादुर्भावे समाप्त (दे० ११ ०तम्).

४५

[शा० अयमध्यायो नास्ति, दे० प्रारम्भे १६ श्लोकं यावन्नास्ति]
॥ दे०-३ नारद उ ३ दे० ते० नारदः, न० श्री नारदः.

१. -०) दे० बलये (→मलये); कारा. का० २ ब०-३ दे० २.
४ ५ १०-११ ते० न० हि, दे० [-अ]व (→[-अ] पि) -b) ब० ३
दे०-४ ७ ते० द्विजसत्तमे, दे० न० कर्मसत्तम (→ब्राह्मणर्षभ). -द)
ब० दे० ३ ९ ते० त्वं (→अथा).

॥ दे०-२ ४ पुलस्त्य उ ३ ते० न० पुलस्त्य.

२. ३) दे० धूयतां (→धूयतां); कारा १, का०-२ दे०-११
च (→यद्) -b) दे० पर्वते भुवे (→पर्वतोत्तमे) -०) दे० २ हिते
(→०हित), दे०-४ ते० कार्यम् दे० जैव (→ब्रह्मन्).

३. -०), कारा का० २ अन्यासुराद्या ब० ३ दे०-३ १०
अन्यासुरस्य (→अन्यासुरस्य); कारा. का०-३ ते० भी-१, दे० ३ ९ ते०
चक्रान्द्र (→[-अ]नुचरा) -b) दे० पुरगमा (→पुरोगमा);
न० पुराणा पुरगोत्तमा. -०) ब०-३ विनिर्जिता (→ते निजिता);
दे० धुरेन्द्रेण (→सुरगणैः) -b) दे० प्रापे (→पातय-).

ददशुर्मलयं शैलं सिद्धाध्युषितकन्दरम् ।
 लतावितानसङ्गन्तं मचसत्त्वसमाकुलम् ॥ ४
 चन्दनैररगानानैः सुशीतैरभिसेवितम् ।
 माधवीकुसुमामोदं श्रम्यर्चितहरं गिरिम् ॥ ५
 तं दृष्ट्वा शीतलच्छायं भ्रान्ता व्यायामरुषिताः ।
 मयतारपुरुगास्ते निरामं समरोचयन् ॥ ६
 तेषु तत्रोपविष्टेषु प्राणहृत्प्रदोऽनिलः ।
 निवाति शीतः शनर्कैर्दक्षिणो गन्धसयुतः ॥ ७
 तत्रैव च रतिं धनुः सर्व एव महामुराः ।

४ -a) दे३ ४ ते३ विप्र, दे३ विप्र (→ १ नम) -b)
 दे० ३ ते३ सिद्धे सवित (→ सिद्धाध्युषित) -c) वा० ब३ दे३
 ३-10 विमानसङ्गन्त, दे० विमानमच्छिन्न (→ विमानसङ्गन्त)
 -d) काय वा३ ब३ ३ दे३ 10 11 व (ब३ स) हा०, दे० न३
 बहू (→ मत)

५ -a) का३ तु (उ?) रगा, +तयत (?) (→ उरगा)
 -b) ब३ सुगति, दे० ० ते३ सुगुप्त, दे३ सुगुप्त, दे३ सुगुप्त, दे३
 सुगति (सौते ?) (→ सुगुप्त) ब३ ३ दे३ [-य]गोमित, दे३ ३ न३
 [-य]तिशेवितम् (→ [-य]वितवितम्) -c) बारा वा० ब३ ३
 दे३ ३ 10 दे३ १ मो०, न३ मो०दे (→ मो०) दे३ मानवे कुसुमामोदं
 -d) बापा हुपाग्रमहर गिरिम्, वा३ श्रम्यर्चितहर (महा)
 गिरिम्, ब३ श्रम्यर्चितमनोहर, ब३ श्रम्यर्चितहर गिरि, ब३ श्रम्य
 रचितहर गिरि, दे३ ४ ते३ श्रम्यर्चितमनोहरिम्, दे३ श्रम्यर्चित (?)
 हर गिरि, दे३ श्रम्यर्चितहर गिरि, न३ श्रम्यर्चितहर गिरिम्

६ -a) ब३ दे३ शीतल (→ शीतल) न३ त दृष्ट्वा
 शीतलमुच्छाय -b) ब३ ३ श्रम्य (→ श्रम्य) -c) दे३ मया
 (→ मय) -d) दे३ विवास (→ निवास) ब३ समरोचयन्
 (→ समरोचयन्)

७ वः ० -a) दे३ ४ निविष्टेषु, दे३ श्रविष्टेषु (→ ७)
 पविष्टेषु -b) दे३ ३-४ 10 न३ प्राग (→ प्राग), ब३ प्रागवृत्ति
 करोति, दे३ प्रागवृत्तिप्रवर्ति, दे३ प्रागवृत्तिप्रवर्ति -c)
 दे३ दक्षिणे, दे३ १ दक्षिणा (→ निग), दे३ श्रवणयुत, दे३ 11
 गन्धसयुता (→ गन्धसयुत)

८ काय वा३ वे३ ० -a) ब३ दे३ वित, दे३ गुर वि,
 दे३ न३ वरति (→ वरति) वा गुरु (→ वरु) -c) दे३ कुर्वता,
 दे३ १-11 कुर्वता (→ कुर्वता), दे३ १ न३ श्रम्यता (→ श्रम्यते),
 ब३ कुर्वन् साध कुर्वन्ते -d) ब३ विवर्त्य (→ विवर्त्य), दे३ ४ व

कुर्वन्तो लोकसंप्लवे विद्वेषं देवतागणे ॥ ८
 ताञ्ज्वात्वा शंकरः शक्रं प्रेषयन्मलये सुरान् ।
 त चापि ददृशे गच्छन् पथि गोमातरं हरिः ॥ ९
 तस्याः प्रदक्षिणां कृत्वा दृष्ट्वा शैलं च सुप्रभम् ।
 ददृशे दानवान् सर्वान् संहृष्टान् मोगसंयुतान् ॥ १०
 अयाजुहाव यलहा सर्वानिव महामुरान् ।
 ते चाप्याययुरव्यग्रा गिरिरन्तः शरोत्कारान् ॥ ११
 तानागतान् पाणजालैः रथस्योऽद्भुतदर्शनः ।
 छादयामास विप्रैर्गिरीन् दृष्ट्वा यथा घनः ॥ १२ वे. ७. १

वायितान् दे० ३ सर्वं वासताम्, दे० देवतागणै, दे० विपतामय, न३
 देवतामय (→ देवतागणे)

९ काय का३ ०, दे३ ० -a) ब३ ३ त माता,
 दे३ शंकर, न३ तत् माता (→ शान् ज्ञाता), दे३ न३ दानम्
 (→ दान) -b) दे३ मातये प्रपिता यथा, दे३ ३ वे३ मलये प्रपित-
 वानाव, दे३ मयं प्रपयता, दे३ न३ मलय प्रपयद्वरि -c) दे३
 न३ गच्छन् पथे (→ पथे गच्छन्) -d) दे३ 11 पथे (→ पथि) दे३
 गोमातर, दे३ 11 गोमातरी (→ गोमातर)

१० काय का३ ० -a) ब३ ३ दे३ 11 न३ प्ररमितं
 (→ प्ररमिता) -b) दे३ १० सप्रभम् (→ सुप्रभम्) -d) ब३
 संहृष्टान्, दे३ न३ संहृष्ट (→ संहृष्टान्), दे३ मयं (→ भोगं)

११ ब३ २ ab ०, वे३ ० -a) दे३ मय युहाव,
 दे३ ३ शान्जुहाव, दे३ 11 शान्जुहाव (→ मयाजुहाव), दे३
 बनाव, दे० ४ वे३ बनाव (→ बनाव) -c) दे३ त (→ ते)
 काय [-य]म्यायुः (→ [-य]व्यायुः) -d) दे३ ४ विरन्तम्,
 दे३ हिरन्त (→ विरन्त) दे३ न३ गुरुदर (न३ १२)
 (→ गरोत्कारम्)

१२ -a) दे३ तौ (→ तान्) ब३ १ नागजालैर (ब३ ते)
 (→ नागजालै) -d) वा० विरीन् दृष्ट्वा, दे३ ३ दे३ गिरि दृष्ट्वा,
 दे३ पथो दृष्ट्वा दे३ श्रमिणेन युवा, दे३ 11 गिरि दृष्ट्वा (→ गिरिन्
 दृष्ट्वा), दे३ गिरि (→ मयन्)

१२ इतोऽस्य स्थाने दे३ न३ पाठ —

281 ८ व वापि निमित्तवार्णयनपात्र महावनः ।

वेपाधिद्राह्ना दिव्या दिव्यशेषास्तथा हता ॥

[न३ वेपाधिद्राह्ण्यन् (→ वेपाधिद्राह्ना दिव्या)] .

१२. २३ ततो बाणैरवच्छाद्य मयादीन् दानवान् हरिः ।
पाकं नवान् तीक्ष्णाग्रैर्मार्गैः कङ्कवासतैः ॥ १३
तत्र नाम विशुल्लेभे शासनत्वात् शरैर्दृष्टैः ।
पाकशासनतां शक्रः सर्वामरपतिर्विशुः ॥ १४
तथाऽन्यं पुरनामानं बाणासुरसुतं शरैः ।
सुपुङ्खैर्दरयामास ततोऽभूत् स पुरंदरः ॥ १५
हृत्वेत्यं समरेऽजैषीद् गोत्रभिद् दानवं बलम् ।
तद्यापि विजितं ब्रह्मन् रसातलमुपागमत् ॥ १६
एतदर्थं सहस्राक्षः प्रेषितो मलयाचलम् ।
अम्बकेन मुनिश्रेष्ठ किमन्यच्छ्रोतुमिच्छसि ॥ १७
नारद उवाच ॥
किमर्थं दैवतपतिर्गोत्रभिद् कथ्यते हरिः ।

एष मे संशयो ब्रह्मन् हृदि संपरिवर्तते ॥ १८
पुलस्त्य उवाच ॥
श्रूयतां गोत्रमिच्छकः कीर्तितो हि यथा मया ।
हते हिरण्यकशिपी यच्चकारारिमर्दनः ॥ १९
दितिर्विनष्टपुत्रा तु कश्यपं प्राह नारद ।
विभो नाथोऽसि मे देहि शक्रहन्तारमात्मजम् ॥ २०
कश्यपस्ताम्रवाचाय यदि स्वमसितेक्षणे ।
शौचाचारसमायुक्ता स्थास्यसे दशतीर्दश ॥ २१
संवत्सराणां दिव्यानां ततस्त्रैलोक्यनायकम् ।
जनयिष्यसि पुत्रं त्वं शत्रुघ्नं नान्यथा प्रिये ॥ २२
इत्येवमुक्ता सा भर्त्रा दितिर्नियममास्थिता ।
गर्भाधानं श्रुतिः कृत्वा जगामोदयपर्वतम् ॥ २३

१३. २० न। १३-१५ ०. -b) ६। मयादीन्, ६। दानवान्
(→मयादीन्); ६।११ प्रागवान् (→दानवान्). -d) ६। मार्गं
(→मार्गं); ६।३ ०यसै (→०यसै).

१४. २९ न। ०. -a) ६. ना (न) म (→नाम). -b)
कारा. शासनासुरादं, का। शासन् त्वाद्युवै, ब। शासयिता शरैः,
६। ६.१० तै। शासनाच शरैः, ६।११ शासनस्त्वकर् (→शासनात्वाकर्);
६।३.१० तै। इडम् (→इडं). -c) ६।५ १० तै। पाकशासन इत्येवम्
-d) ६।२ समरापति (→सर्वामरपति); ६।३ विभु (→विभु).

१५. २९ न। ०. -a) ६।४ यथाय, ६।१० तत्राच
(→तथाय) -b) ६।३ ४ ०यम् (?) (→०युयम्) -c) का।
६।४ १० ११ स (६।४ ०य) पुङ्खै (→सुपुङ्खै), ब। दरयामास, ६।११
दरयामास (→दरयामास) -d) ६।१ तत आसीद (→ततोभूत्).

१६. -a) ६।१ ६।१.४ हृत्वेयं, ब। ६।१.४ हृत्वेयं (→हृत्वेयं), ६।९
दानव (→समरे) -b) ६।११ उर्माभिद् (?) (→गोत्रभिद्) -c)
कारा. तत्र ते विजिता, का। २ तत्रापि विजिता, ६।३ तत्राविजित,
६।९ तत्रापि विजित, ६।११ अद्यापि विजित (→अद्यापि विजित). -d)
कारा. का। उपागमन् (→उपागमत्).

१७. -b) ६।२ न। प्रेषिते (→प्रेषिता). -c) ६।३ ईशानेन,
६।११ अम्बकेन (→अम्बकेन), ६।३ अम्बको मुनिभिः सह.
-d) ६।२ १० अर्हसि (→इच्छसि).

१७ श्लोकालर कारा अधिकम्—

इति धामनपुराणे शक्रविजयी नाम ५८०६०६ तितमाध्यायः.

श्रुतिः ३४ नारद उ; २९ तै। न। नारद.

१८. -a) ६।२ न। किमर्थं दैवतमाये (ब। ०यो). -b) ६।३ नृपै

(→हरि) -c) ६।३ २९ वा एतद्, ६।१ ४ तै। कप (→एष);
६।९ न। सद्य (→सद्यो) -d) ६।२ २९ सम्प्रति (→संपरि);
६।३ हृदये परिवर्तते.

॥ ६।३.४ पुलस्त्य उ, ६।९ यौ पुलस्त्य; ६।१ न। पुलस्त्य.

१९. -a) ६।३ श्रूयते (→श्रूयता) -b) ६।३ [म] ह, ६।९
[म] शौ (→हि); ६।३ ६।४ यथा यथा, ६।९ यथेष्टया, न। यथा य
स (→यथा यथा). -c) ६।३ ०कशिपी, ६।३ ०कशिपी (→०कशिपी).
-d) ६।९ यो, न। य (→यद्), कारा का। ६।११ ०मर्दनम्
(→०मर्दन).

२०. -a) ६।१ पुत्रा (→पुत्रा); कारा का। २ हि, ब। २
६।१० ११ [य] पि, ब। ३ नै, न। य (→यु) -b) ६।१ नारद
(→नारद) -c) ६।९ पतेऽश्वत्थि (→विभो नाथोऽसि)

२१. -a) ६।३ तम् (→ताम्) -c) ६।३ २९ शाचाचारवमा
मुक्त, ६।९ शौचाचारवमायुक्ता. -d) का। स्वास्यसे (स्वास्यसे ?),
ब। ३ ६।३ २९ तै। न। स्वास्यसे, ६।९ तीर्थसे (→स्वास्यसे), ६।९
दशभि (→दशती)

२२. -a) ६।३ ६ ०८ (→दिव्याना) -b) ६।३ तदा,
६।९ तत्र (→तत) -c) ६।९ जनयिष्यसि, ६।११ यतयिष्यसि
(→जनयिष्यसि), ब। ३ ६।५ ७ तै। त पुत्र, ब। तपुत्र (→पुत्र त्वं).
-d) कारा. का। ६।९ सकृन् (→पुत्र), ६।३ तै। प्रियम् (→प्रिये).

२३. ५३. २३ ०-२७ b ० (६. स.). -a) ६।९ इत्युक्ता
या तदा (→इत्येवमुक्ता सा). -b) ६।९ नियम् (→नियमम्). -c)
का। ३ मयात्न (→मार्गात्न) तै। हृदये (→श्रुति). -d) ६।९
प्रिवर्तन्तम्, ६।११ [य] त्यज्यतम् (→[य] दपपर्वतम्)

७१.३४ तेनैव गर्भं दितिर्जं वज्रेण शतपर्वणा ।
चिच्छेद सप्तधा ब्रह्मन् स रुरोद च विस्वरम् ॥ ३४
ततोऽप्यबुध्यत दितिरजानाच्छक्रचेष्टितम् ।
शुश्राव वाचं पुत्रस्य रुदमानस्य नारद ॥ ३५
शक्रोऽपि प्राह मा मूढ रुदस्येति सुघर्षरम् ।
इत्येवमुक्त्वा चैकैकं भूयश्चिच्छेद सप्तधा ॥ ३६
ते जाता मरतो नाम देवभृत्वाः शतक्रतोः ।
मातुरेवापचारेण चलन्ते ते पुरस्कृताः ॥ ३७

(→[अ] व) -d) व३ दे११ सयात (→सजात), वार
°पोषित, द४ °धिगव, द५११ °धेगता (→°धिगत); दे१ जातो
मातृस्य विच्छिन्नः.

३४ -a) व१३ दे१७० ते१ न१ तेनापि (व३ °उ, दे१ °ति,
दे१°ति, दे१ न१ °ति, ते१ °ति) गर्भं, दे२ तेनापि गर्भं (→तेनैव गर्भं),
व१ दितिरजं (→दितिर्जं), व२ तेन गर्भं दिति नव. -b) व१ वस्ते-
मानत° (→वस्त्वग वात°) -o) दे१० विवेद (→विच्छेद), दे२
शतधा, दे३ दशधा (→सप्तधा) -d) दे१ सुतरोद, मुवे सचरो-
दीह (→स हरोद); कारा का१२ व१३ दे१ सुविस्तरम्, व२ सुवि-
स्तरम्, दे१०११ न१ सु विस्तरम्, ते१ विस्तरम् (→च विस्तरम्),
दे२ सचरोदीह (स) विस्तरम्

३५ -a) का१ विबुध्यत (?), का२ विवा च, व२३ दे१४
५७१११ न१ वि (दे१४ ७ व्य) बुध्यत (व२ °ता) (→[अ]बुध्य
स) कारा, ततो दितिर्विबुद्धा सा -b) का१ जाज्ञाय, व२ दे१५
न१ मजाता, व१३ मजानत, दे२३१० ते१ अजाज्ञीत, दे४ मजाता,
दे१ मजानत, दे३ अ (म) जानत (→मजाता); व२ °वेष्टित,
दे१३४ °वेष्टिते (→°वेष्टितम्); कारा [अ] जानाच्छक्रस्य चेष्टि-
तम् -d) दे१४ ते१ इत्यो मातृकस्य वि (दे१ °ता)

३६ -a) दे१ न१ ॥ प्राह (→[अ]पि प्राह), दे२ सा
मूढ, दे३ याभूत, दे४ माहूद (?), ते१ न१ वारोदो (→भा मूढ)
-b) न१ रुदत च (→रुदस्येति), व१२ सुविस्तर (→सुघर्षरम्)
दे२४ ते१ रोदीत्य वाति (दे१°वि) वषरम्, दे३ रुदति च वषरम्
-o) व१ जला (→जल्ला)

३७ दे१ ०d ० -a) दे१ तज्जाता (→जे जाता)
व३ मातो, दे२ माहोदो (→महोदो). -b) वारा का१ दे१३५७१०११
देवा भूत्या (दे१ °व), व२ देवहत्या, दे३ देवगत्या (→देवभूत्या)
-o) दे१३ दे१ भानामुक्तो, व१ मातुरे ५ °प, व३ मातुरेवोप°

ततः सकुलितः शक्रो निर्गम्य नठरात् तदा ।
दितिं कृताञ्जलिपुटः प्राह भीतस्तु शपतः ॥ ३८
ममास्ति नापराधोऽयं यच्छस्तस्तनयस्तव ।
वैवापनयाच्छस्तस्मिन् न क्रोदुर्महसि ॥ ३९
दितिरुवाच ॥
न तवात्रापराधोऽस्ति मन्ये दिष्टमिदं पुरा ।
संपूर्णे स्वपि काले वै या शौचत्वमुपागत ॥ ४०
पुलस्त्य उवाच ॥

(→मातुरेवाप°) -d) का१२ व१३ दे१४ ००११ न१ वलनीय°,
दे२ घवतस्ते, ते१ जातमल- (→चलन्ते ते), कारा वलनीय-
पयहता

३८. -a) दे२ सकुलित (→च कुलित) -b) व१ निर्गम्य,
दे२ निर्गम्य (→निर्गम्य), व१३ तप, दे१४ ७० ते१ न१ लत
(→लता) -d) वारा का१२ स्वापत, दे१०११ च शपत
(दे१ °ता ?), दे१ तु वाच्य, दे२ समीपत, न१ तु मातरम् (→तु
मातर)

३९ दे१ ० -a) व१२ दे२ ममापुनापराधोऽयं, व३
मयाच नापराधोऽयं, दे१४ न१ ममाच्च नापराधोऽयं, दे२३ ते१
मपनैवापराधोऽयम् -b) कारा का१२ दे२ माहृत, व१३
मच्छात, व३ यत व, दे१४ य शत, न१ यच्छत (→यच्छत);
दे१४ ते१ मय (दे१४ °वि) मासोदरिमम् -o) कारा का१ व३ तवै-
वापनयान्मात, का२ व१२ दे२ तवैवापत (व१ °नव (व१ °या)
-च्छस्त (का२ °य), दे१४ ते१ अतोहो मयादेवि, दे२ तवैवाप-
नयापस्तु (?) , दे११ वपापनयापच्छस्त -d) व१ तन्मेमा,
व० तस्मान्मे (→तन्मे न); दे२ तन्मे मोदुर्महसि
॥ दे१ ० दे१ दितिर्, दे२ न१ दिति

४० -a) व१ + न श्रवतो, दे१ मन्वा न, दे२ न तवाधा,
ते१ न श्रवता (→न तवाधा) -b) व१ रुष्टि, व२ रुष्टि, दे१४ १०
इ(दे१ रुष्टम् (→रुष्टम्), दे२ पुर, दे११ पुर (मे ?) (→इदम्),
दे२ तदा (→पुरा) -o) कारा असम्पूर्णं च, का१ असम्पूर्णं,
का० सम्पूर्णं ग्रामि, व१ सम्पूर्णं च (व२ ?) वि, व३ सम्पूर्णं त्वेव, दे२
सम्पूर्णं च (→सम्पूर्णं त्वेवि) कारा [अ] काले वै, दे३ कालो वै,
दे२ कालेषु (→काले वै) -d) व१० यन्मिथेयत्वमागत, दे१४ ११०
ते१ न१ यो यो वषमुपागत, दे२ यो यो वषमुपागत

॥ व१३ ० दे१४ पुलस्त्य उवाच, दे१ न१ पुलस्त्य, दे२
श्री पुलस्त्य

इत्येवमुक्त्या तान् बालान् परिमान्त्व दितिः स्वयम् ।
देवराज्ञा सहैतांस्तु प्रेषयामास भामिनी ॥ ४१
एवं पुरा स्वानपि सोदरान् स

इति श्रीवामनपुराणे पञ्चचत्वारिंशोऽध्यायः ॥४१॥

४६

नारद उवाच ।
यदमी भवता प्रोक्ता मरुतो दितिजोचमाः ।

तत् केन पूर्वमासन् वै मरुन्मार्गेण कथ्यताम् ॥ १
पूर्वमन्वन्तरेष्वेव समतीतेषु सत्तम ।

४१. -a) दे१ उक्ता (→उक्ता); दे१ वा (→तान्); ब१
दे१ बाला, ब१ योमाव, दे१ बन्ताव (?), दे१ बाला (→बालाव).
-b) कारा, परिमान्त्ववरादिति, का१ परिष्कम्प दितोभराव, ब१
परिरम्पदितोभराव, ब१-३ परिरान्त्व (ब१ ंल्ल्या)दिति स्वयम्
(ब१ ल्वरन्), दे१-३ दे१ परिरान्त्व (दे१ ंल्ल्या)दिति ल्वरन्,
दे१-३-७ परिरान्त्व (दे१ ंल्ल्या, दे१ ंल्ल्या)दिति ल्वरन्, दे१
परिरान्त्वे दितिल्वरन्, दे११ परि • पू दितिल्वरन्, ब१ परिरान्त्व्या-
दितिल्वरन्. -c) ब१ देवराज्ञा, +देवराज्ञे, दे१ देवराज्ञ, दे१
देवराज्ञ, दे१ देवराज्ञा, दे१ देवराज्ञ- (→देवराज्ञा), कारा, ब१
दे१०-११ ब सहितान्, का१ ब, +न सहितान्, दे१ ४ ७ दे१ सहैतांस्तु,
दे१ सहैतांस्तु (हास्तु ?) (→सहैतास्तु). -d) कारा, ब१-३ दे१
भामिनी, दे१ दे१ भामिनीम् (→भामिनी).

श्री (दे१ २.४ [श्री]) वामनपुराणे वामचरिते, मुने. इति श्री वामन
पुराणे पुनरप्य नारदसंवादे वामचरिते. अध्यायनाम—ब१ २
ब१ ३ दे१-३-१० दे१. ०. कारा. गोदमित्तमास्यानामस्तामु-
त्पत्ति, दे१११ मुने मरुत्पत्तिर्नाम, न१ मरुतामुत्पत्तिर्नाम. अध्याय-
संख्या—ब१ दे१ ३-३ ११. ०. कारा सताशीतितमोभ्याम्, का१
११६१॥, ब१ ११६०॥, ब१ पट्तिशतमोभ्याम्, ब१ पट्तिशोभ्याम्,
दे१-४ पट्तिशोभ्याम्, दे१ एकादशोभ्याम्, दे१ निषत्वारिंशोभ्याम्,
दे१० ११६१॥, दे१ मुने, एकसततितमोभ्याम्, न१ चतुसत्वारिंशोभ्याम्.

४६

[आ१. अध्यायारम्भत ७ b यावत्ततित]

॥ दे१ नारद उ, दे१ नारदोवाच दे१-१ नारद; न१
धीनारद

१ -a) ब१ दे१ ४ दे१ ये ह्यमी, दे१ यदमी, दे१० यदमी,
न१ यदमी (→यदमी); कारा, ब१ यमा भगवता प्रोक्ता, ब१
दे१ यत् (दे१ दे१ ये भगवता प्रोक्ता. -b) ब१ मनुष्ये, दे१ माह्वो
(→मह्वो), ब१ दिति सततमा, ब१ २ ब१ दे१ १०-११ दितिसतमा
ब१ द्विसतमा, दे१ दिति • सता, दे१ दितिचतमा (?), दे१
निति (ति ?) सतमा (→दितिचतमा) -c) ब१ ते केन, ब१
तत् केन, दे१-४ १ दे१ तेकेन (→भारवेन) -d) कारा मार्गे च,
दे१ मार्गे, दे१ मार्गे, दे१ मार्गे (→मार्गेण); दे१ मनुष्येण
वक्ष्यताम्

२. -a) दे१ मन्वन्तरेष्वेव, दे१-३ दे१ मन्वन्तरे वैव, दे१
मन्वन्तरेष्वेव, दे१ मन्वन्तरेष्वेव, दे१ मन्वन्तरेष्वेव (→मन्वन्त-
रेष्वेव). -b) दे१ सतमा, दे१ सतमा (→सतमा). -c)
कारा, का१-३ वेवासाव मायुं, दे१ वृषासन् मायुं, दे१ वेवासाव

४२. -a) दे१ [भ]ल्ल्यान् (→ल्ल्यान्); कारा. स्वानपि
सोदराण्य, ब१-३ स्वानपि सोदराण्य मरुतो (ब१ मरुतो), ब१ न१
स्वानपि सोदराण्य (न१ लो), दे१ स्वानल्ल्यान्सोदराण्य (→स्वा-
नपि सोदराण्य स). -b) कारा, ब१ ब१ दे१० मरुं (ब१ ंल्ल्यान्),
दे११ मरुं स्थितान् (→मरुंस्थितान्); कारा. लम्पिता, ब१
लम्पिता, ब१-३ लम्पिता, ब१ लम्पिता, दे१ ४ दे१ पारितवान्, दे१
पारितवान्, दे१ प्रस्तुतवान्, दे१ लम्पितान्, न१ प्रत्यपितान्
(→पारितवान्); ब१-३ दे१ न१ मरुतां, दे१-३ मरुतां
(→मरुतां). -c) दे१ स्वानपि (→स्वानपि). -d) न१
(तत्)स्थितो (→स्थितो); दे१ मरुं (→मरुं)

पुष्पिका—कारा. इति वामनपुराणे वामचरिते, ब१ दे१-३-१०
इति (दे१ [इति]) श्री (दे१ [श्री]) वामनपुराणे मरुत्पत्ति, ब१ इति
श्रीवामनपुराणे मरुत्पत्ति, ब१-३ इति [श्री] वामनपुराणे भैरवप्रा-
प्तये, ब१ दे१-३ दे१ न१ इति श्री (ब१ [श्री]) वामनपुराणे, दे१-३ इति

के त्वास्मन् वायुमार्गस्थास्तन्मे व्याख्यातुमर्हसि ॥ २

पुलस्त्य उवाच ॥

श्रूयतां पूर्वमस्तामृतपतिं कथयामि ते ।
स्वायंभुवं समारभ्य यावन्मन्वन्तरं त्विदम् ॥ ३
स्वायंभुवस्य पुत्रोऽभूमनोर्नाम प्रियव्रतः ।
तस्यासीत् सवनो नाम पुत्रस्त्रैलोक्यपूजितः ॥ ४
स चानपत्यो देवर्षेण नृपः प्रेतगतिं गतः ।
ततोऽद्भुतं तस्य पत्नी सुदेवा शोकविह्वला ॥ ५
न ददाति तदा दग्धुं समालिङ्ग्य स्थिता पतिम् ।
नाथ नाथेति बहुशो विलपन्ती त्वनाथवत् ॥ ६
तामन्तरिक्षादशरीरिणी वाक्

वायुं, दे१ केलासम्बायुं, दे११ के वस्तवायुं, दे१ कया सत्वा ये
(→के स्वास्मन् वायुं), -d) व३ तान् नो (→तन्मे)

॥ दे१ ०) दे१ पुलस्त्य उ, दे१ १) पुलस्त्य ।

३. -b) दे११ कथयामि (?) (→कथयामि) -o) कारा
स्वार्थभव (?) (→स्वार्थभव) -d) व३ म ७७ २, दे३ मन्वन्तरे
(→मन्वन्तरे), कारा का१ दे१० ११ त्विम, व१ ३ त्विय
(→त्विव)

४. -a) कारा स्वायम्भवस्य, दे११ स्वायम्भवस्या (?)
(→स्वायम्भुवस्य) -b) व१ २ मनोर्नामा, व३ दे० ३ १ १ १ मनु
नाम, व१ मनुर्नामा (→मनोर्नाम) दे० श्रव (→श्रवत) -o)
कारा सवनो, दे३ सवनो (?), दे० न१ सवनो (→सवनो) -d)
व३ दे० ४ दे० १ विधुत, दे११ पूजिता (→पूजित)

५. दे० ० -a) व३ सर्वानपत्यान्, दे० व१ प्रजातपुत्रो
(→स चानपत्यो), व१ ३ ईवातु (→देवर्षे) -b) व३ श्रूय, दे११
श्रुवा (→श्रुय), दे० श्रति गत, दे० श्रति गता, दे० ११ श्रित्यंत
(→श्रति गतः) -o) कारा ततोऽद्भुतस्य, का१ ततोऽद्भुतस्य,
का२ दे० ततोऽद्भुतस्य, व३ ततो मस्तस्य (→ततोऽद्भुतस्य) -d)
व१ २ दे० ४ १ १ १ सुदेवा दे० सुदेवो (→सुदेवा), कारा कथिता
(→विह्वलता)

६ -a) दे० ददति (→ददाति), व१ दे० ३ दे० तया
(→तदा) व१ दग्धु (?) , व३ दे११ दग्धु (?), दे० दग्धु (→दग्धु)
दे० न ददतिचानपत्यु (?) -b) दे० समालिङ्ग्य, दे० समालिङ्ग्य
(→समालिङ्ग्य) व३ तदा (→त्वया) -d) व१ विलपन्ती, व३
विलपन्ती ह्य (→विलपन्ती त्वं)

७ -a) का१ तमन्तं, व१ ३ ततोन्तं (→तामन्तं) -b)
न१ अशरीरवती प्रोवाच -b) कारा का१ पुत्री, दे११ प्रोही,

प्रोवाच या राजपत्नीह रोदीः ।

यद्यस्ति ते सत्यमनुचर्मं तदा

भवत्वयं ते पतिना सहायिः ॥ ७

सा तां वापीमन्तरिक्षाग्निशम्य

प्रोवाचेदं राजपुत्री सुदेवा ।

शोचाम्येन पार्थिवं पुत्रहीनं

नैवात्मानं मन्दभाग्यं विहङ्ग ॥ ८

सोऽयात्रवीन्मा रदस्वायताक्षि

पुत्रास्त्वचो भूमिपालस्य सप्त ।

भविष्यन्ति बह्मिमरोह शीघ्रं

सत्यं श्रोक्तं श्रद्धयस्व स्वमघं ॥ ९

न१ पत्नी न (→पत्नीह) व१ ३ दे० ३ न१ रोस्ती (→रोदी) दे०
प्रोवाच वापीं प्रतिपत्तिं रोस्ती, दे० इपोसु च मा राजपत्नीसु रोस्ती
(?), दे० प्रोवाच सा हे राजा पत्नी रोस्ती -o) व१ यद्यस्ति (?),
दे० ११ यद्यस्ति, दे० यद्यस्ति (?) (→यद्यस्ति), व१ सप्त, व२ ३
न१ सत्यं (व० सत्) (→सत्य), दे० ३ १ दे० दद, दे० मद्, दे० न१
दि (→तदा) -d) दे० ४ १० दे० तदा वयं त्व, दे० तदा रोहृत्,
दे० समालिङ्ग्य, व१ तदाहृत् त्व (→भवत्वयं हे), दे० ४ १ १ १० दे०
न१ सहायिन्, दे० सहायिन् (→सहायि)

८ -a) या१ का१ ३ तां सा, दे० सा तां, दे० सत्य (→
सा ता) -b) दे० ३ १ १ दे० न१ प्राह क्तात्मा (→प्रोवाचेदं),
व१ २ दे० ४ १ दे० राजपत्नी सुदेवा, व३ राजपुत्रीसु देवा, दे० ३ १ १० न१
राजपत्नी सुदेवा (→राजपुत्रा सुदेवा) -o) न१ राजपुत्र दग्ध च
(→पार्थिव पुत्रहीन) दे० सोऽयात्रवीन् पार्थिव राजपुत्र -d) व३
शीघ्रप्राग, दे० नैवात्मानं (→नैवात्मानं) व१ दे० १० मन्दभाग्य
विहङ्ग, का१ दृष्टोत्पलवत्, +मन्दभाग्या विहङ्ग, दे० प्रवहाम्यह
विहङ्ग, दे० क्व भयं विहङ्ग (→मन्दभाग्या विहङ्ग)

९ -a) व१ सत्वबोद, व३ सोऽयात्रवीन्, दे० सायात्रवीन्,
दे० १ व१ सा (दे० स) यात्रवीन् (→सोऽयात्रवीन्), वा१ मयत्स्वाम्य-
ताक्षि, कारा का१ व२ यास्त्वचो (व० सत्त्व) यदाति, व३ मा
दग्ध यदाति, दे० ४ दे० मा ददस्ते (दे० देवे) वि बाले, दे० मा दद
स्त्वत्स्वाम्योस्तु दे० मयत्स्वाम्योस्तु, व१ मा रुन्त्याप्योस्तु
(→मा ददस्त्वयाताक्षि) -b) व१ पुत्रास्तो, व३ पुत्रास्ते,
दे० ४ दे० पुत्रास्ते दे० पुत्रास्त्वानो, दे० राज सत्यो, दे० ११ पुत्रा
स्त्वतो (→पुत्रास्त्वतो) -d) कारा बह्मिमरोह, दे० ३ ३ बह्मिमरोह,
दे० बह्मिमरोह (→बह्मिमरोह), दे० त्वमेव, दे० मया, दे० तमघ
(→त्वमघ)

चित्रा विशाला हरितालिनी च

सप्तर्षिपत्न्यो दृष्ट्युर्ध्वेच्छया ॥ १५

तद् दृष्ट्वा पुष्करे न्यस्तं प्रत्यैच्छन्त तपोधन ।

मन्यमानास्तदमृतं सदा यौवनलिप्सया ॥ १६

ततः स्नात्वा च विधिवत् संपूज्य तान् निजान् पतीन् ।

पतिभिः समनुज्ञाताः पशुः पुष्करसंस्थितम् ॥ १७

तच्छुक्रं पार्थिवेन्द्रस्य मन्यमानास्तदाऽमृतम् ।

पीतमात्रेण शुक्रेण पार्थिवेन्द्रोद्भवेन ताः ॥ १८

ब्रह्मतेजोविहीनास्ता जाताः पत्न्यस्तपस्विनाम् ।

ततस्तु तत्पुत्रः सर्वे सदोपास्ताश्च पत्नयः ॥ १९

सुपुत्रः समं तनयान् रुदतो भैरवं धृने ।

तेषां रुदितशब्देन सर्वमापूरितं जगत् ॥ २०

अयाजगाम भगवान् ब्रह्मा लोकपितामहः ।

समम्येत्याजवीद् वालान् मा रुदध्वं महाबलाः ॥ २१

मरुतो नाम वृष्यं वै भविष्यध्वं वियचराः ।

इत्येक्ष्यक्त्वा देवेशो ब्रह्मा लोकपितामहः ॥ २२

तानादाय वियचारी मारुतानादिदेश ह ।

ते त्वासन् मरुतस्त्वाद्या मनोः स्वायंभुवेऽन्तरे ॥ २३

वि (दे० ंति) दाता (दे० ंता) मत्तिनी विचिष्यत् -d) दे०-६ वे०
पत्न्योमुनीना (-मन्तपितृव्यो); कार० दे० यदृष्ट्या, दे० यवे त्वया
(→यवेच्छया); दे० ॥०००००० हयुर्ध्वेच्छया.

१६. दे०-६० ०. -a) वा० का० ब० दे० ३-५ ७ न० तं
दृष्ट्वा, दे० ता दृष्ट्वा, दे० ११ त दृष्ट्या (→मृष्ट्या); दे० ७ दे० न०
पुष्करेभ्यस्ता (दे० ंता), दे० पुष्करेभ्यस्ता, दे० पुष्करेभ्यस्त, दे०
पुष्करेभ्यस्ता (→पुष्करेभ्यस्ता) -b) दे० ३-४ प्रपूज्यं, दे० न०
प्रपूज्यम् (→प्रपूज्यत्), दे० ३-५ दे० ११ ंबता, दे० ३ ंबता,
दे० ंबता (→यन). -c) दे० तदमृतं त (?) (→तदमृत). -d)
ब० मता, दे० न० तदा (→सदा).

१७. दे०-६० ०. -a) ब० ३ दे० ४-७ ७ दे० न० तु
(→य); कार० तदस्ताविधिवत्स्नात्वा. -b) का० समनुज्ञता, ब०
दे० ३-५-१० समनुज्ञं च, ब० समनुज्ञं च, ब० समनुज्ञाय, दे० समनुज्ञं तु,
दे० न० समनुज्ञाय (→समनुज्ञं तान्), ब० ३ निज पतिम् (→निजा-
मृतोन्) -c) दे० पतिम् (→पतिभिः) वा० वा० दे० १० समनु-
ज्ञाता, कार० तदनुज्ञाता, ब० समनुज्ञता, दे० समनुज्ञता, न०
समनुज्ञात (→समनुज्ञाता) -d) ब० पशु, दे० यशु (→पशु),
दे० ंतिस्त, मुने. ंसितम् (→०सितम्).

१८. कार० ab ०: दे०-६० ०. -a) वा० का० १-२ ब० २
दे०-१० ॥ शुक्र, दे० शुक्र तु, दे० तच्छुक्र (→सच्छुक्र); दे० पा० ॥
॥००० (→पार्थिवेन्द्रस्य) -b) ब० २ मानसु, ब० भाना
(→मानसु), दे० ४ दृष्ट्य (→[ज]मृष्ट्य) -c) दे० शुक्लेण
(→शुक्लेण); ब० पीतमाने वदन्ते -d) ब० हि, ब० तल, दे० ता,
दे० तु (→ता); दे० पार्थिवेन्द्रो भवेन ता, दे० पार्थिवेन्द्रोद्भवेन ता,
दे० ११ पार्थिवेन्द्रोद्भवेन ता, दे० पार्थिवेन्द्रोद्भवेन ता, न० पार्थिवेन्द्र
भवेन हि.

१९. दे०-६० ०. -a) ब० ब्रह्मा (→ब्रह्म), दे० विना-
यस्तु, दे० न० विहीनास्तु, दे० ॥०००० (→विहीनास्ता). -c)

वा०. वे, दे० तु (→तु); दे० १ मत्प्रथ (→मत्प्रथु); दे० सर्वा,
दे० १०-११ सर्वा (→सर्वे). -d) वा० कार० का० १-२ सदोपास्ता
प्रपलभ, ब० सदोपास्ता समनुज्ञा, ब० सदोपास्ता त (त) पत्नय,
ब० दे० ४-१०-१० दे० सदोपास्ते (दे० ंता) स्वपलभ, दे० स्वदोपास्ता
प्रपलभ, दे० सदोपास्ता ॥ मत्प्रथ, न० सदोपास्तास्तु पत्नय.

२०. दे०-६० ab ० -a) ब० मुपुत्र (→मुपुत्र); दे० पुत्र-
कलास्तु (→सप्त तनयान्) -b) वा० कार० का० १-२ ॥ तेऽष्टवृ,
दे० तेऽष्टवृ (?), दे० १०-११ रुदतु, न० तेऽष्टवृ (→रुदतो); दे० ११
च वे (→युवे); दे० ३ ॥ रुदितं (ब० ंन्तो) हं मुने.

२१. वा० २१ d-२२ d वाच २४ श्लोकस्यानन्तरं
दृष्ट्ये; ब० cd ०; दे० a ०. -a) दे० ६६० (→भगवान्).
-b) दे० ६६ (→ब्रह्मा), दे० मह, दे० ७ मह (→मह).
-c) दे० वा (स्य) तान् (→भानात्). -d) दे० ॥००० (→यदृष्ट्य);
दे० ७ बत (→०बता)

२२. ब० ०. -a) ब० दे० मरुतो, दे० मरुता (→मरुतो);
वा० का० पूर्व वै, ब० मुर ॥, दे० ४-१० वे० भवतां, दे० दूर्य वै
(→युव वै). -b) का० ब० दे० ४-१० वे० भविष्यति, दे० ११ भविष्य
॥ (→भविष्यत्); दे० वित्तिपरम्, दे० वित्तिपरम्, दे० ४-१० वे०
वय (दे० १० ॥) वित्तिपरम्, दे० ११ वित्तिपरम् (दे० १० ॥), दे० वित्ति-
ज्वरा (→वित्तिज्वरा). -d) का० दे० ३-११ न० ब्रह्म (→ब्रह्मा);
दे० ११ मह (→मह).

२३. दे० a ०. -ab) दे० तानादायमरुतो विदित्तिवादिदि-
देश ह, न० तानादायमरुतो वियत्वेयादिदेश ह. -c) वा० का० १-२
दे० मरुतस्त्वाद्य, कार० दे० मरुतस्त्वाद्ये, ब० मरुतस्त्वाद्या, दे० ३
मरुतस्त्वाद्य, दे० मरुतो ह्याद्य (→मरुतस्त्वाद्या). -d) वा० भव-
न्तरे, का० भुवन्तरे, ब० दे० ११ भुवन्तरे, दे० १० न० भुवन्तरे
(→०वन्तरे); कार० स्वायंभुवेऽन्तरे.

स्वारोचिषे तु मरुतो वक्ष्यामि शृणु नारद ।
 स्वारोचिषस्य पुत्रस्तु श्रीमानासीत् ऋतुष्वजः ॥ २४
 तस्य पुत्राभवन् सप्त सप्तार्चिःप्रतिमा ध्रुवे ।
 उपोऽर्थं ते गताः शैलं महामेरु नरेक्षराः ॥ २५
 आराधयन्तो ब्रह्माणं पदमेन्द्रमथैषतः ।
 ततो विपश्चिन्नामाय सहस्राक्षो भयातुरः ॥ २६
 पूतनामप्सरोष्ठृत्या ग्राह नारद वाक्ययित् ।
 गच्छस्य पूतने शैलं महामेरु विशालिनम् ॥ २७
 तत्र तप्यन्ति हि तपः क्रतुघ्नजमुता महत् ।
 यथा हि तपसो विघ्नं तेषां भवति सुन्दरि ॥ २८

२४ -a) का. १ सा(?) रोचिषे तु (→स्वारोचिषे तु)
 दे३ मरुता (→मरुतो) -0) दे३ स्वरो (→स्वारो) दे३
 पुनस्य (→पुनस्तु) -d) ब३ श्रीमानासीत् ऋतुष्वजः, ब३ ३ न३
 श्रीमानासीत् ऋतुष्वजः, दे३ ७ ९ दे३ श्रीमानासीत् ऋतु (दे३ ९ तु)
 ष्वजः, दे३ १० श्रीमानासीत् ऋतुष्वजः

२४ इतोकात् पर शा. २१ ०८ आरम्य २२ इतोः भावलातो
 पुनर्लिखितं

२५ -a) शा. का. २ पुत्राभवत्सप्त, दे३ ४ ते३ पुत्रा वपुष्वजः
 दे३ पुत्रोभवत्सप्त, दे३ १० पुत्रा (?) भवन् सप्त (→पुत्राभवन् सप्त)
 कारा तस्याभवत्सप्त ५ सप्त -b) दे३ ४ ते३ सप्तार्चिःप्रतिमा ध्रुवे,
 दे३ १० सप्तार्चिःप्रतिमा ध्रुवे, दे३ ११ सप्तार्चिःप्रतिमा ध्रुवो (ध्रुवे ?)
 -0) ब३ तपस्तपु (→तपोऽर्थं ते) न३ पूर्वं (→र्षेण) -d) दे३ ११
 नरेक्षरः, न३ महामेरु (→नरेक्षरा)

२६ -a) दे३ गाराधयन्ते, दे३ गाराध यातो, दे३ गाराध
 यतो (?) (→गाराधयन्ता) -b) दे३ ३ ते३ यनेष्वजः, दे३ यनेष्वजः,
 दे३ यनेष्वजः (→यनेष्वजः) -0) दे३ स्वामायः, दे३ स्वामायः तु
 (→स्वामायः), शा. का. २ ततस्तपस्विनामयः, कारा तेषां तपस्वि-
 नामयः, दे३ ततो विपश्चिन्नामा तु -d) कारा दे३ ५ तुरा (→तुर)

२७ -a) का. दे३ न३ पूतनामप्सरो, ब३ दे३ ४ ते३ पूतना
 मप्सरो (→पूतनामप्सरो) -b) ब३ ३ दे३ १० तत्पत्तिवः, दे३
 मप्सवः (→मप्सवित्) -c) गारा का. १ दे३ गच्छ त्व
 (→गच्छतः), दे३ १ ते३ (→र्षेण) दे३ ११ पूतनो गच्छ गच्छ -d)
 शा. १ मोहं (→मेव) ब३ ३ नरेक्षरा (ब३ ९) दे३ ४ ७ ९ १०
 दे३ न३ विशालिनि (दे३ ७ ९ नी) (→विशालिनम्)

२८ दे३ न३ ० -a) ध्रुवे तप्यन्ति त्व हि तप -b)
 दे३ ४ १० ते३ ऋतुष्वजः, दे३ ११ ऋतुष्वजः (→ऋतुष्वजः) ब३
 महः, दे३ ११ महत् (→महत्) -0) दे३ तया (→यथा) का. २

तथा कुरुष्व मा तेषां सिद्धिर्भवतु सुन्दरि ।
 इत्येवमुक्ता शुक्रेण पूतना रूपशालिनी ॥ २९
 तत्राजगाम त्वरिता यत्रातप्यन्त ते तपः ।
 आश्रमस्याविदूरे तु नदी मन्दोदवाहिनी ॥ ३०
 तस्यां स्नातुं समायाताः सर्व एव सहोदराः ।
 साऽपि स्नातुं सुचार्वङ्गी त्ववतीर्णा महानदीम् ॥ ३१
 ददृशुस्ते नृपाः स्नातां ततश्चक्षुर्गिरे ध्रुवे ।
 तेषां च प्राच्यवच्छ्रुक तत्पत्नौ जलचारिणी ॥ ३२
 शङ्खिनी ग्राहसुरस्य महाशङ्खस्य बलभा ।
 तेऽपि विभ्रष्टतपसो जग्मू राज्यं तु पैतृकम् ॥ ३३ न ७२

तपसा (→तपसो) -d) दे३ भवतु, दे३ (सिद्धि) भवतु (→भवति).

२९ दे३ न३ ०, दे३ २ ३ ५ ते३ ab ० -a) दे३ तत्त्वं
 (→तत्त्वा) दे३ १ कुरुष्व (→कुरुष्व) -b) दे३ शुक्रेण (→सिद्धिः).
 शा. का. ब३ दे३ १ भवति (→भवतु) ब३ ३ मन्दिपुत्रः, दे३ वैरिणा
 (→मुन्दरि) -0) शा. का. दे३ ११ वत्सा (→वत्सा) -d) दे३
 माविनी (→माविनी)

३० -a) न३ यत्र (→यत्रा) -b) ब३ ३ यत्र (ब३ ३ यत्रा)
 तप्यन्ते ते, दे३ ४ ७ ते३ यत्र तप्यन्ते, दे३ ७ ७ ते३ (य) तप्यन्ते दे३
 यत्र तप्यन्ते दे३ ११ यत्र तत्रा तत्रा (→यत्रातप्यन्त ते) -0) का. २
 आश्रमस्यावि, दे३ आश्रमस्यापि (→आश्रमस्यापि) -d) ब३
 नदी स्वच्छोदः, ब३ नदी शच्छोदः, ब३ नदी मन्दारः, दे३ १० नदी
 मन्दोदः (→नदी मन्दोदः) दे३ ११ न३ नदी मन्दोदवाहिनी.

३१ -a) दे३ १० तस्या स्नातु, दे३ ११ तस्या स्नातु (?)
 (→तस्या स्नातु) -b) ब३ १ ते३ सहो (→सहो) -0) ब३ २
 दे३ ३ ते३ सा तु (→सापि) दे३ ४ तुषा (→स्तातु) दे३ स
 (→तु) -d) कारा भवः (→स्वयं)

३२ -a) शा. का. २ नृपास्तातु, कारा नृपा स्नातां,
 ब३ ३ नृपा (ब३ ३) स्तातु, दे३ ७ नृपास्ता ता (→नृपा स्नाता)
 -b) शा. तत्राश्रमः, दे३ तत्राश्रमः (→तत्राश्रमः) -0) शा. प्राचि
 (→प्राच्य) ब३ ३ ततोऽप्यवत् त्वे शुक्र, दे३ ततोऽप्यवत् त्वे शुक्र,
 दे३ ३ ते३ ततोऽप्यवत् त्वे शुक्र, दे३ ततोऽप्यवत् त्वे शुक्र, दे३ तत
 प्राच्यवत् त्वे शुक्र, दे३ ११ तेषां च प्राच्य व युक्त, न३ तेषां च प्राप
 त्वच्छ्रुक -d) ब३ २ दे३ त (→तत्)

३३ -a) दे३ १० शङ्खिनी, + शङ्खिनी (→शङ्खिनी) दे३
 शङ्खिनी मुत्सा (→शङ्खमुत्सा) ते३ बलभा सा भवतु ह -0) शा.
 ते च, दे३ तेऽपि, दे३ तेऽपि (→तेऽपि) शा. कारा का. २ दे३ ११

७३. ५३

सा चाप्यारोढुमिच्छन्ती भर्तारं वै पतिव्रता ।
निवारिता वदामात्यैर्न तथापि व्यतिष्ठत ॥ ५३
समारोप्याथ भर्तारं चितायामारुह्य सा ।
स्तोऽग्निमध्यात् सलिले मांसपेक्ष्यपत्न्यने ॥ ५४
साऽम्भसा मुखशीतेन संसिक्ता सप्तधाऽभवत् ।
तेऽज्ञायन्ताथ मरुत उत्तमस्यान्तरे मनोः ॥ ५५
तामस्तस्यान्तरे ये च मरुतोऽप्यभवन् पुरा ।
तानहं कीर्तयिष्यामि गीतनृत्यकलिप्रिय ॥ ५६

५३. -३) कारा. चिता मा रोहं, दे४ सा चाप्यारोढुं, दे१ साप्याचारोढुम् (→सा चाप्यारोढुम्), ब१ साप्यारोहं बिहा ६०, ब२ ३ साप्या (ब३ प्रा) रोहं बिहा (ब३ ता) सिलय. -b) घा१ कारा. का२ सार, का१ धु- (→धै) दे५ ज्ञता. (→ज्ञता). -c) दे१ निवारयिता (→निवारिता); दे९ तथा (→तदा). -d) घा१ दे५, १० व्यतिष्ठत, ब१ व्यमिष्ठत, दे१-४ ते१ प्रतिष्ठति, दे१ व्यतिष्ठते, दे११ ह्यतिष्ठति (→व्यतिष्ठत)

५४ -a) ब१, ३ तमारोप्याथ, दे५ समारोप्याथ (ग) (→समारोप्याथ). -b) घा१ चितायाम्, दे४ चितयो, दे१ ११ चितायाम् (→चितायाम्), घा१ कारा का१, २ आसरोह, ब१ दे५ अरुह्य (→आरुह्य). -c) दे५ ततोऽग्नि (→ततोऽग्नि-), मुने. सलिल (→सलिले). -d) ब३ सपुष्पुत्त, दे२ ३ ते१ आसमेध, मुने. प्राममेध (→मासपेक्षी); ब१ अने (→मुने).

५५ -३) दे१ ०० भसा मुखशीतेन, दे२, ३ ते१ तदम्भसा मुखी-
तेन, दे४ सा तामसा मुखशीतेन, दे५ ताम्भसा मुखशीते -b)
मरुत सप्तधा, का१ रसिक्ता, का२ ब१ ३ दे२-५ ते१ रसिक्ता, दे२
सरिक्ता (→रसिक्ता), -c) कारा ब्रह्मणा स्थापिता वा वा, दे१ ते
आत्ममन्त्रस्त, दे२ ते जवत् ५ मरुत, दे३ ते जायन्तमरुत्तन्, दे४ ते
जायन्ता मरुत्तन्, दे९ ते जायन्तास्यमस्त, दे१ ते जायन्ता मरु-
त्तन्. -d) कारा वसन्तमय, का१ शो, ४ ह्यं तमस्य, घा१ का२ ब१, २
दे२-४ १-११ शीतमस्य, दे५ तप्तमय, दे१ ह्योतमस्य (→उत्तमस्य)

५६. -३) ब१ तामसायन्तरे (→तामसायन्तरे), दे५ वयं
(→ये च) -b) घा१ [-अ] स्प, दे१ २ ४ ७ [-अ] य (-[-अ] पि);
घा१ भवत्, दे१ भवत् (-[-अ] भवत्) -c) ते१ लय (→अह)
-d) घा१ २ दे९ १० नृप (दे९ १०) गीतं, दे४ ४ ते१ गीतवाच
(→गीतनृत्य); दे९ १० प्रिये, दे११ प्रिया (→प्रिय).

५७ -३) का२ तमस्य (→तामस्य) -b) दे१-४ १०
ते१ दन्तं, दे५ म्बु, दे१ म्बु, दे१ रिधि (→म्बुहत्); ब१ रम्भ
(→म्बु). -c) ब१, २ पुत्रार्थे (→पुत्रार्थी). -d) दे९ तव (→तवा)

तामसस्य मनोः पुत्रो ऋतध्वज इति श्रुतः ।
स पुत्रार्थी जुहावाम्नो स्वमांसं रुधिरं तथा ॥ ५७
अस्थीनि रोमवेष्टांश्च स्नायुमज्ञायकृद्घनम् ।
शुकं च चित्रगौ राजा सुतार्थी इति नः श्रुतम् ॥ ५८
सहस्वेवार्थिषु ततः शुकपातादनन्तरम् ।
मा मा क्षिपस्वेत्यभयच्छब्दः सोऽपि मृतो नृपः ॥ ५९
ततस्तस्मादुतवहात् सप्त तवेजसोपमाः ।
शिखवः समज्ञायन्त ते रुदन्तोऽभवन् मृते ॥ ६०

५८. -३) घा१ कारा. का२ ब१ दे१०, ११ रोमान्, ब३
रोमान् (?) (→रोम-). -b) घा१ लायमज्ञा, कारा. दे११
स्नायुमज्ञा, का१ रनाय मज्ञा (→स्नायुमज्ञा); का१ १ यदुदुग्ध,
दे११ १ यदुदुग्धम् (→यदुदुग्धम्). -c) ब३ शक्च, ब३ शुक्रञ्च
(→शुक्रं च); घा१ विदुषान्, कारा विदुषान्, का१ विदुषो, का२
विदुषन्, ब१, ३ दे५ चिकतो (दे५ १०), ब३ चिद्वयो, दे४ ४, १० दे१
चिद्वयो, दे११ विवयो (→चित्रगौ); दे५ शुक्रं म्बुज्जो राजा -d)
ब१-३ दे१ पुत्रार्थी, दे३ तु (पु२) तार्थी, न१ पुत्रार्थ (→पुत्रार्थी);
दे११ त्विति, मुने. चेति (→इति); दे११ न म्बुदिम्, न१ न म्बुत्तम्
(→अ धुवम्).

५९ -३) ब१ सप्तचिख्याद्य, ब२ ३ सप्तचिख्याद्य,
दे९ सप्तस्तेवार्थिषु (→सप्तस्तेवार्थिषु); न१ तथा (→तव). -b)
दे२, ३ शुक्रपातोदन्तरम्, दे५ ११ शुक्रपा (दे११ १०) तावितन्तरम्,
न१ शुक्रपातादनन्तरम्. -c) ब२ दे४ ४ ते१ मा प्रसिपत्, दे९
(स्था) वा (?) सिपत्, दे११ मा मा कियत् (?) (→मा मा क्षि-
पत्); ब१ प्रातिपत्यभवच्छब्द, ब२ स प्रसिपत् मन्त्रमवत्, दे१ क्षमा-
क्षिपत्तद्वच्छब्द -d) घा१ का१, २ लय (घा१ १ ०) सोपि
मुपात्तम् (घा१ १०), ब२, ३ रम्भस्तस्य मृत्युर्न वै, ब१ सोपि नृपो-
मृतस्तत, ब३ दे१० लय सोपि नृपो मृत, दे१ रम्भस्तस्य मृतो नृप,
दे५ लय सोपि नृपो मृत (?) (?), दे१ तत सोपि मृतो नृप, दे९
छन्दस्योपि नृपो मृत. दे११ छन्दस्योपि मृतो नृप

६०. -३) दे११ मृतवहात् (→मृतवहात्). -b) घा१ कारा.
का१ २ सतततै (कारा. १०) व्योपमा, ब१ ३ सतततजसो मुने, ब३
न१ सताचिखेजसोपमा (ब३ १०), दे४ ४, १० ते१ सतत
तेजसा मु (ते१ मु) वा (दे१ १०), दे१ सताचिखेजसोपमा, दे९
सताचिखेजसोपमा. -c) दे९ शिखवः (→शिखवः), का१ सतायन्त,
ब३ समज्ञायन्त, दे१० समज्ञायन्त (→समज्ञायन्त). -d) घा१
रुदन्तिवत्, ब३ रुदन्तिवत्, ब३ रुदन्तं रुदन्ति, दे४ ४ ते१ भेरत्, दे१
रुदन्तिवत्, दे९ रुदन्तिवत्, दे१० रुदन्तिवत्, न१ रुदन्तिवत्
(→रुदन्तिवत्).

तेषां तु घनिमाकर्ण्य भगवान् पद्ममभवः ।
समागम्य निराध्याय स चक्रे मरुतः सुतान् ॥ ६१
ते त्वासन् मरुतो ब्रह्मंस्तामसे देवतागणाः ।
येऽभवन् रैवते तांश्च शृणुष्व त्वं तपोधन ॥ ६२
रैवतम्यान्वावाये तु राजासीद् रिपुजिह्व वशी ।
रिपुनिग्रामतः ख्यातो न तस्यासीत् सुतः किल ॥ ६३
स समाराध्य तपसा भास्करं तेजसां निधिम् ।
अवाप कन्यां सुरतिं तां प्रपृष्टा गृहं ययौ ॥ ६४
तस्यां पितृगृहे ब्रह्मन् वसन्त्यां स पिता मृतः ।

६१. -a) दे० त (?) दे० न० तै० तं (→तु); ब० आतो-
ष्य (→प्राप्त्यर्थः). -b) दा०। प्रवक्तु (→प्रवक्तु); दा०।
बारा, का० दे०११ समागत्य, दे० समागत्य (→समागत्य); दा०।
का० निवासीय, ब० निवासीय, दे०-६ ०-१० तै० निवासीय, दे०
निवासीय (→निवासीय). -d) दा०। बारा, का०१२ ताभ्यं, ब०२४
संघने, दे०१० स्वात्पके, दे०११ स्वात्पके (→संघने); दे०-४-७-९
तै० न० सुपत्, दे०११ वषत् (?) (→सुतात्)

६२. -a) दे० न०। ततस्ते, दे०११ (त) ते स्वात्पत् (→ते
स्वात्पत्); दा०। दे० मारुतो (→मरुतो). -b) तै०। तामसा (→
तामसे); बा०। आन्तर, का०१२ दे०११ मरुतो (→देवता); दे०
पयः (→पयः). -c) दे० यो (→ये); दे० [य]मवत् (→[य]
मवत्); ब० वीजवे, दे० तैव ते (→रैवते); का०। तांश्च, का०
तां, ब० ताभ्यं, दे० यत्प (→ताभ्यं); दे० प्रहस वीज तेषां च, न०
ये मरुते तेषां च -d) दे०१० 'शृणुष्व त्वं' मरुतम्, ब० शृण्वे च,
मुने, शृणु च (→शृणुष्व); ब० धना, दे० धन, दे० धन
(→धन).

६३. -a) दे०४ तै० [म]न्ये यस्तु (→[म]न्याये तु); दे०
रैवत्यावने यस्तु. -b) ब०। दे० य मातो (→यमातो); दा०।
का०१२ च य, का० यस्तु, दे०-४-९ यती (→यती). -c) दे० नामत
ख्यात, दे०१० नाम विख्यातो (→नामत ख्यातो); बा०। का० न
वस्यातो, का०१२ नमस्यातो (→न वस्यातो).

६४. -a) न०। तु- (→तु). -b) ब० भास्वत्, दे० भास्वर
(→भास्कर); दे०४ तपसा (दे० 'तां'), दे०११ तेजसा (→तपसा)
-c) का०। दे० घरति (दे० ति), ब०। गुरति, दे० न० गुरता
(→गुरति); दे० घरो तुला घरती, तै० बरात तां वरति तां. -d)
दे० मयं दृष्टम्, दे० यद यदं (→इहं ययौ); दे०, प्रपृष्टा च
तिवं ययौ

६५. -a) ब०१ दे०४-११ तपसा (→तपसा). -b) दे०४

साऽपि दुःखपरीताङ्गी स्वां तनुं त्यक्तुम्वता ॥ ६५
तवस्तां चारयामासुर्हृषयः सप्त मानसाः ।
तस्यामासक्तचिचास्तु सर्व एव तपोधनाः ॥ ६६
अपारयन्ती तदुःखं प्रज्वालाम्निं विवेश ह ।
ते चापश्यन्त ऋषयस्तच्चिचा भावितास्तथा ॥ ६७
तां मृतामृषयो हृष्ट्वा कष्टं कष्टेति वादिनः ।
प्रजग्मुर्ज्वलनाच्चापि सप्तजायन्त दारकाः ॥ ६८
ते च मात्रा विनामृता रुरुस्तान् पितामहः ।
निवारयित्वा कृताञ्जलीकृतायो मरुद्गणान् ॥ ६९ बं. ७२.

वसत्या (→वसत्या); दा०। स पिता मन, ब० स पि(?)तामह, दे०
पितरं मतु (→स पिता मुत्) -c) का०। 'परीताङ्गी, का० 'परी-
ताङ्गी (→'परीताङ्गी). -d) दा०। बारा, का०१२ दे०११ सारियक्तुं,
का०१२ रत्नं, संघनित्यक्तुं, दे० तै०। स्वा (तै०। रत्न) तनुं त्यक्तुं, दे०
रत्ना तनुं त्यक्तं (→स्वा तनुं त्यक्तुं); दे० उद्यताम् (→उद्यता).

६६. -a) ब०१ मास (→'मासुर). -b) दे० भुगप,
दे० निष्पा (→हृषय); ब०२३ दे० न०। मानसा (न०। 'म' दे०।
'नारद, दे०-४ तै० 'नारद (→मानसा). -c) न०। मासत (→
भास्वत्); दे० तै० (→तु). -d) दे०२३ तै०। धन (→धना).

६७. -a) ब०१ दे०४-४ तै०। सा पारयन्ती, दे० स पारयन्ती
(→पारयन्ती); दे०। दुःख (→सदुःख) -b) दे०११ प्रजात्यामि
(?) (→प्रजात्यामि) -c) दा०। निरा(?)पयन्ति, बा०।
तदापश्यन्त, दे० ते तपस्यन्त (→ते चापश्यन्त) -d) दा०। का०।
ब०। तत् चित्ता (→तचित्ता); का०। भावितास्तथा, ब०-३ भावि-
नस्ताया, दे०-१ भावितास्तथा, दे० चिततास्तथा, दे० तदापश्यन्त,
दे०११ भावितास्तथा (→भावितास्तथा).

६८. -a) दा०। दे० ता (→ता) -b) दे० बयं (→कष्टु);
दे० भावित (→भावि). -c) दे०४-९ तै०। न०। वाप (→भावि).
-d) ब०१३ भावता (→धारता); दा०। दे०१०-११ तत्ता जायन्त
दारका.

६९. -a) ब०१ स दे० न०। तप (→ते च), ब०।
माया विनोद्भूता, ब० मायाविना जाता, दे० भावदिना भूता, दे०
मायाविनोद्भूतो (→माया विना भूता) -b) दे० ८०० (→रदु);
दे० ते (→भाय); दे० न०। निरापह (→नितामह) -c) दे०।
मावात् (→इववात्). -d) ब०। नाय (→नायो); दे० 'गपाद
(→'गपाद)

६९ स्तोत्रादरं दे० यचित्पु—
२५४ • बाह्या धर्मेत्युक्ता स्वारायाया नारद ।

७० ७० वैवतस्यान्तरे जाता मरुतोऽभी तपोधन ।
 शृणुष्व कीर्तयिष्यामि चाक्षुषस्यान्तरे मनोः ॥ ७०
 आसीन्मङ्गिरिति ख्यातस्तपस्वी सत्यवाक् शुचिः ।
 सप्तसारस्वते तीर्थे सोऽतप्यत महत् तपः ॥ ७१
 विघ्नायै तस्य तुषिता देवा संप्रेषयन् वपुम् ।
 सा चाभ्येत्य नदीतीरे क्षोभयामास मामिनी ॥ ७२
 ततोऽस्य प्राच्यवच्छक्रं सप्तसारस्वते जले ।
 सा चैवाप्यशपन्मूर्धा मुनिर्मङ्गणको वपुम् ॥ ७३

गच्छ लब्धाऽसि मृदेत्वं पापस्यास्य महत् फलम् ।
 विचरस्यिष्यति हयो भवतीं यज्ञससदि ॥ ७४
 एवञ्चक्ष्वा क्षपिः श्रीमान् जगामाथ स्वमाधमम् ।
 सरस्वतीभ्यः समभ्यः सप्त वै मरुतोऽभवन् ॥ ७५
 एतत् त्वोका मरुतः पुरा यथा
 जाता विषद्वयाभिकरा महर्षे ।
 येषां ध्रुते जन्मनि पापहानि
 भवेच्च धर्माभ्युदयो महान् वै ॥ ७६

इति श्रीवामनपुराणे पट्पत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४६ ॥

७० -१) शा। वैवतस्य (-वैवतस्य) -२) का। मरुतो
 म, बा। दे० मरुतोपि, दे। मरुतोभी, दे० मरुतो वै (-मरुतोऽभी)
 शा। बा। दे० पना (गा। न) दे। पन (-पन) -०) दे।
 वपुस्य (-वपुस्य) -०) दे। वपुस्य (-वापुस्य) दे०
 मुने (-मनो).

७१ -१) शा। काय का। दे। मङ्गिरि (-मङ्गि
 रि) -२) बा। कवि (-गुणि) -०) दे। सारस्वतो दे।
 सारस्वती (-सारस्वते)

७२ -१) शा। काय का। विघ्नायै (-विघ्नायै) गा।
 का। दे। ३ दे। तुषिता, का। बा। ३ तपोधन (दे। ३ तो)
 दे। तुषिता, दे। धनवान् म। मखवान् (-गुणिता) दे। विघ्नायै तपानुसिता,
 दे। विघ्नायै सप्तारविता -२) का। देव + देवा, दे। न। देव
 (न। न) (-देवा) गा। का। २ त प्रेषयन्, बा। दे। ३ तो
 सप्रेषयन्, दे। वा प्रेषयद् दे। सप्तोपेत, दे। न। प्रेषयन्, न। सप्तप
 वद् (-सप्तपयन्) : शा। दे। वपु, का। वपु, बा। दे। ३ तो
 मुने, बा। वपुम् (-वपुम्) -०) शा। स चाभ्येत्य, काय त
 साम्येत्य (-सा चाभ्येत्य) गा। काय बा। २ दे। ओर दे।
 ओर (२१) (-ओरे) -०) बा। २ दे। मरुतो (-मरुतो)

७३ -१) दे। सप्तोपेत (-सप्तोपेत) बा। वाचवत्, दे।
 प्रापु (-वा) तत (-प्राच्यवत्) दे। पुक दे। पुक, दे। पुक
 (-पुक) -०) दे। सा (-सा) : दे। [अ] व गन् (-[अ]
 प्यगन्) बा। २ तस्यै क्षोभयन्मूर्धा, का स चैवापेत्य वृषा, दे
 सा धैरतोपमूर्धा दे। ० सा वाचस्यान्मूर्धा -०) बा। बा।
 वपुम्, दे। ३ दे। रिपुम् (-अपुम्) बा। मुनिमागयो वपुम्, दे। मुनि
 मरुते वपु

७४ -१) शा। का. बा। दे। गच्छ मुनेति, बाय गच्छ

सम्भासि का। गच्छ मुनेति बा. गच्छ स्वप्नेति, बा. गच्छवत् दे
 (व)ति, दे। ४ गच्छवत् देति दे। गच्छ स्वप्नेति, दे। मयन प्रति (१),
 दे। गच्छवत् वा व (दे १) ति (-गच्छ सम्भासि), गा। दे। मृदे व
 (बा। व) बा. दे। १ वृषवत्, दे। १०-११ मृदे त्वां (दे ३ ता) न।
 मृदे त्वां (-मृद त्वां) -०) बा। बाय का। १ फल महद्, दे।
 न। मृदोक्तम् (-मृदोक्तम्) -०) दे। वयो, न। हयो, +कतो
 (-हयो) दे। ४ दे। विचरसि हि प्रविता, दे। विष्टेयिष्ये सृष्टा
 -०) बा। बाय का। दे। १० भवन्ती, बा. न। मरुती, बा। ३ दे। ७
 भवती (दे। १ ति) दे। ४ दे। सप्तारि (-मरुती), गा। बा। ३ यत्
 सपि, दे। ४ दे। मरुतमपि, दे। विष्टसदि दे। मरुतसदि न। यत्
 सपि (-मरुतसदि)

७५ -१) बा. दे। सप्त, दे। मुनेति (-गन्वा) गा।
 काय का। २ दे। ५-११ मुनि (-क्षपि) -२) बाय ता जगाम,
 बा। जगामोय (१) (-जगामोय) -०) न। सरस्वतीनि (-सर
 स्वतीभ्यः), न। सप्तै (-सप्तम्) -०) दे। सप्तै, दे। सप्तै,
 न। तथा च (-सप्तै) बा। दे। ३ मरुतोपयत्, दे। मरुतोपयत्
 (-मरुतोपयत्)

७६ -१) गा। बाय का। २ दे। ५-१०-११ दे। न। एते
 (-मरुत), बा। ३ दे। पुरा वे (दे ३ दे) दे। ४ दे। ति पूरे, दे।
 पुरो यथा दे। मरुत वया न। यथा पुरा (-पुरा यथा) -२) दे।
 ४ दे। जाता जगद्व्यासिभिरात्मै (१) -०) दे। ३ दे। तेषां
 मरुतुने, दे। जाता विष्टारिभिरात्मै (१) -०) दे। ३ दे। तेषां
 (-मरुतुने) दे। सृष्टे (-मरुतुने) -०) बा। ३ पुण्यान्मृदो (-पुणा
 न्मृदो) दे। ४ दे। मरुतः दे। मरुति, दे। मरुतः (-मरुतः)
 पुष्टिम् -गा। बा। ३ दे। ४ ७-१०-११ दे। न। इति श्रीवामन
 पुराणे बाय इति वामनपुराणे स्वायम्भवाविष्ण्वस्तोत्रे, बा।

पुलस्त्य उवाच ॥

एतदर्थं बलिदैत्यः कृतो राजा कलिप्रिय ।
मन्त्रप्रदाता प्रसादः शुक्रश्चासीत् पुरोहितः ॥ १ ॥
ज्ञात्वाऽभिषिक्तं दैतेषां विरोचनसुतं बलिम् ।
दिदृक्षुः समायाताः समयाः सर्व एव हि ॥ २ ॥
तानागतान्निरीक्ष्यैव प्लवित्वा यथाक्रमम् ।
पप्रच्छ कुलजान् सर्वान् किन्तु श्रेयस्करं मम ॥ ३ ॥

इति वामनपुराणे भैरवप्रादुर्भावे, ब३ दे१.५ इति वामनपुराणे, दे१
वीरवामनपुराणे, मुने. इति वीरवामनपुराणे पुनरात्मनारदसेवादे.
अध्यायनाम—शा१ का१ २ दे१ न१ मरुदुत्पत्ति, कारा, यक्षदण्डो-
त्पत्तिर्नाम, ब१.२ दे१ ४ दे१ मरुतात्पत्तिर्नाम, ब३ दे११ मरुतोत्पत्ति,
दे१.७.१० मरुदुत्पत्तिर्नाम. अध्यायसंख्या—शा१ ब३ दे१.५. ०,
कारा. मरुतात्पत्तिर्नामोऽध्याय, ब१.१ ॥ ६२ ॥, ब१.२ ॥ ६१ ॥,
ब१.२ सप्तविंशोऽध्याय, दे१ द्वाविंशोऽध्याय, दे१ चतुर्विंशोऽध्याय,
दे१० ॥ ७२ ॥, दे११ ॥ ६८ ॥, दे१ द्वादशतितमोऽध्याय, ब१ वच-
नव्याहोऽध्याय, मुने द्विस्तितमोऽध्याय.

४७

छे शा१ कारा. का१ दे१ न१ पुलस्त्य; दे१.२.५.७ पुलस्त्य उ,
दे१ भी पुलस्त्य..

१. -१) ब१ ३ एतदन्त- (?) (→ एतदन्त), ब१ ३ मुनि, दे११
बलि (→ बलि), कारा. ब१ ३ दे११ दैत्य, दे१ दैत्य (दैत्य ?)
(→ दैत्य). -b) ब३ दे१ प्रिय, दे१.७ प्रिया, दे१ प्रिय
(→ प्रिय) -०) दे१ नकि प्रादान्त्र, दे११ मन्त्र प्रदी ८
(→ मन्त्रप्रदाता) -d) दे१ स्वस्तीव (→ वागीव).

२. -१) शा१ कारा. दे१.२.५ दैत्येय, कारा. ब१.२ ब१ ३ दे१० न१
दैत्येय, दे१ ३ दैत्येय, दे१ ६ (य) तेष, दे१ दैत्येय (द१?) (→ दैत्येय)
-b) दे१ प्रुति (→ प्रुति). -d) ब३ समयाव, दे१.६ दे१ समया,
दे१ समयाव, दे१० समया (→ समया) ३ दे१ ते (→ हि).

३. -१) दे१ साम्यावतात् (?) (→ साम्यावतात्), दे११ नि
नो (री?) इय प (→ निरीक्ष्य). -०) शा१ ब१ पृच्छ (?)
(→ पृच्छ); ब३ बुधनात्, दे१ ४.७.११ दे१ न१ बुधनात् (→ बुध-
नात्). -d) दे१.७ किन्तु (→ किन्तु), दे१ मया (→ मया).

तमुजुः सर्व एवैनं शृणुष्व सुरमर्दन ।
यत् ते श्रेयस्करं कर्म यदस्माकं हितं तथा ॥ ५ ॥
पितामहस्तव बली आसीद् दानवपालकः ।
हिरण्यकशिपुर्वीरः स शक्रोऽभूज्जगत्त्रये ॥ ५ ॥
तमागम्य सुरश्रेष्ठो विष्णुः सिंहवपुर्धरः ।
प्रत्यक्षं दानवेन्द्राणां नरैस्तं हि व्यदारयत् ॥ ६ ॥
अपकृष्टं तथा राज्यमन्धकस्य महात्मनः ।

४. -१) ब२ दे१ ४ दे१ ततस्ते, ब३ ततोऽनु, दे१ ११ ते ऊजु
(→ तमुजु); ब३ दे१ ४ दे१ श्रोतु (→ सर्व). -b) दे१.४ दे१ शृणु-
ष्वपुनरु (दे१ ०८), मुने. शृणु वायुसुन्दर. -०) शा१ दे१ (ए?)
तत्, कारा. यत्, दे१ यत्तत् (→ यत् ते) -d) दे१.४ यस्माकं,
दे१ यतमाक (→ यदस्माकं), न१ तव (→ तथा).

५. ब१.२ od ०. -१) ब३ तवबली, दे१.४ दे१ तरे (दे१
ब१) वासीत् (→ तव बली). -b) दे१.४ दे१ बली (→ वासीत्); दे१
बालक (→ बालक). -०) शा१ ब३ यत्तु (→ कशिपु); दे१
दैत्य, दे१ वीर (→ वीर). -d) ब१ ३ ब३ सत्तातो, दे१
स्वतातो (→ सत्तातो).

६ -१) दे१ ३ १० तमावय, दे१ स नागम्य (→ तमागम्य)
-b) ब३ वपुर्धर, ब३ न१ वपुर्धर (→ वपुर्धर). -d) शा१
दे१ तं हि व्यदारयत्, ब१ विपक्षी पुत (इत ?), ब३ ३ दे१.४ ० दे१
न१ विपक्षीवृत्त (दे१ न१ करोतु, ब३ इतत्), दे१ एत व्यदारयत्
(→ तं हि व्यदारयत्).

६ स्तोत्रोक्तम् दे१ अविषम्—कुज्यो विदुत

७ दे१ ० ० -१) ब१.३ दे१.४ मरुदृष्ट (ब३ ०८), दे१
मरुदृष्ट, दे१ मु (?) पृष्ट (→ मरुदृष्ट), कारा. ततो राज्ञं, ब१
तताराज्य, ब१ दे१ ४ दे१ न राज्या, ब३ मरुदृष्टा, ब३ [अ]
प राज्यात् (→ तताराज्य). -b) ब१.३ अ (म) धरुय, ब१ ३
दे१ मरुदृष्ट, दे१ ४ दे१ मरुदृष्ट (दे१ ०८) (→ मरुदृष्ट); ब१.३
दे१.४ दे१ मरुदृष्टा (→ मरुदृष्ट) -०) शा१ ब१.३ विपक्षीवृत्त,
कारा. विपक्षीवृत्त, ब१ विपक्षीवृत्त, ब३ विपक्षीवृत्त, दे१ ३ दे१
विपक्षीवृत्त (दे१ ०८), दे१ मरुदृष्ट, दे१ दे१ मरुदृष्ट (दे१ ०८) (→ मरुदृष्ट). -d)
दे१ मरुदृष्ट (→ मरुदृष्ट)

तेषामर्थे महाबाहो शंकरेण त्रिशूलिना ॥ ७
 तथा तव पितृभ्योऽपि जम्भः शक्रेण पातितः ।
 कुजम्भो विष्णुना चापि प्रत्यक्षं पशुवत् तव ॥ ८
 शम्भुः पाको महेन्द्रेण आता तव सुदर्शनः ।
 विरोचनस्तव पिता निहतः कथयामि ते ॥ ९
 श्रुत्वा गोत्रध्वं ब्रह्मन् कृतं शक्रेण दानवः ।
 उद्योगं कारयामास सह सर्वैर्महासुरैः ॥ १०
 रथैरन्ये गजैरन्ये वाजिभिश्चापरेऽसुराः ।
 पदातयस्तथैवान्ये जम्भ्यर्घुद्वाय देवैः ॥ ११
 मयोऽग्रे याति बलवान् सेनानायो मयंकरः ।

७ द्योकात्तरं दे० ab, cd मध्ये कथिकम्—
 285 ७ प्रत्यक्षं महाबाहो आता तव सुरर्शन ।
 विरोचनस्तव पिता ।

८. —a) दे० 11 न व (→त्वं); दे० पितापोषि, दे० १० पिता-
 न्योपि (→पितृभ्योऽपि). —b) दे० 11 वर (→जम्भः); वारः पातितः,
 दे० कापित (→पातितः). —c) वा० का० दे० 5 वापि (→चापि).
 —d) ॥ पशुवत्तर, दे० 4 पशुवत्त, दे० पशुवत्ता, न० पशुवत्त
 (→पशुवत् तव); दे० 11 प्रत्यक्षं पशुवत्तरा (?).

९. —a) व० दे० 11 दास्त, दे० ७७, दे० 4 १० दास्त, दे०
 दास्त, दे० 10 धुम् (→धम्भः); दा० पाके, दे० 10 पाकी, दे० न०
 कोपात् (→पाकी); दे० अत्रपाके महेन्द्रेण. —b) दे० 2 आता (→आता);
 दे० सुदर्शना (→सुरदर्शन). —d) वारः कथयामि (→कथयामि).

१०. —1) दे० इत्या, दे० दृष्टा (→श्रुत्वा). —b) दे० 11
 क्षत (→क्षत); दा० वा० दे० 5-7 दानव (→दानव) —d) दे०
 सहि (→सह); वारः दानवं दानवं (→सर्वैर्महासुरैः)

११. —1) वा० वा० दे० 11 [म]रि. (→[म]र्ये); दा० वारः.
 वा० 2 दे० वाजिभिः, दे० 4 [म] गिजमुध, दे० 11 गजैरन्ये, दे० 10
 गुर्जरन्या (→गजैरन्ये). —b) दा० वारः वा० 2 दे० गजैरन्ये, दे०
 वाजिभिः, दे० वाजिभिः (?) (→वाजिभिः); दा० वारः
 वा० 2 दे० महासुरा (→[म] परेऽसुरा). —c) व० पदातयः,
 दे० 11 पदातय, न० पदातय (→पदातय); व० दे० 4 वे० तथैरन्ये,
 दे० तथा पात्ये, दे० तथैरन्ये (→तथैरन्ये) —d) वा० वा० 2
 दे० देवतान्, व० दे० 4 देवत (दे० १०), दे० देवत (→देवत).

१२. ॥ दे० cd ०. —a) दे० 4 मयोरे, दे० मयो वे
 (→मयोरे); व० वाति, दे० वाति, दे० वाति (?) (→वाति)
 —b) वा० 2 सेनानाय, वे० सनो नाय (→सेनानाय). —c) वा० 2
 वति ७, व० व (?) वति, ॥ [म] व वति, दे० 4-११ वे०

सैन्यस्य मध्ये च बलिः कालनेमिश्च पृष्ठतः ॥ १२
 वामपार्श्वमवष्टभ्य श्लाघ्यः प्रथितविक्रमः ।
 प्रयाति दक्षिणं घोरं तारकाख्यो भयंकरः ॥ १३
 दानवानां सहस्राणि प्रयुक्तान्यर्घुदानि च ।
 संप्रयातानि युद्धाय देवैः सह कलिप्रिय ॥ १४
 श्रुत्वाऽसुराणामुद्योगं शक्रः सुरपतिः सुरान् ।
 उवाच धाम दैत्यांस्तान् योद्धुं सफलसंयुतान् ॥ १५
 इत्येवमुक्त्वा वचनं सुरराट् स्यन्दनं वली ।
 समारोह भगवान् यतमातलिवाजिनम् ॥ १६
 समारूढे सहस्राक्षे स्यन्दनं देवतागणाः ।

वतिनः, दे० 10 व वति, न० व वली (→व वति); दे० सैन्यस्य
 वचनान् वासी. —d) दे० 11 वरपृष्ठम्

१३. व० दे० ०. —a) वा० वामपार्श्व, दे० वाम पार्श्व,
 दे० वामपार्श्व, दे० वे० वाम पार्श्व, दे० 11 वामपार्श्व (→वामपार्श्व).
 —b) का० दे० 7 न० श्लाघ्य, दे० श्लाघ्य (→श्लाघ्य); दे० 11 विप्रह
 (→विक्रम). —c) दे० 2 4 ७ वे० 1 दक्षिणे (→दक्षिण); वारः,
 वा० दे० घोर, दे० घोर (?) , दे० न० पादवं (→घोर) —d)
 वारः, वा० व० दे० 11 न० तारकाख्यो, दे० तवार ७ (?) (→तार-
 काख्यो)

१४. —b) दे० 11 वयुतानि (→प्रयुतानि); दे० प्रयुतानि च.
 —d) वा० व० दे० 4, प्रिय (→प्रिय); दे० देवैः वतिमप्रिय.

१५. —a) दे० श्रुतवर्णोद्योग (→श्रुतवर्णोद्योग) —b) न०
 एक (→शक्र); व० स्ववत्, दे० 10 महान् (→मुरान्) —c) दा०
 वासी, वारः, वापे, वा० वापे, व० वापे, दे० वापे, दे० वीर, दे०
 वाच (→वाम); दे० 5-७ दैत्यानां (→दैत्यांस्तान्). —d) वारः,
 वा० दे० 10-11 न० स्ववत्संयुतान्, व० स्ववत्संयुतान्, व० स्ववत्-
 सयित, व० स्ववत्संयित, दे० 4-7 ७ वे० स्व (दे० व) स्व
 वतुता (वे० १०) (→स्ववत्संयुतान्).

१६. —a) दे० 11 उल्ला (→उल्ला). —b) दे० 10 स्यन्दनं
 (→सुरराट्); दे० 10 सुरराट् (→स्यन्दनम्); दे० वरन् (→वरी).
 —c) दे० 11 व समारोह (→समारोह); व० वरवान् (→वपवान्).
 —d) दा० वा० दे० 1-७ न० वरन्, वा० दे० वरन्, व० 2 वरन्, व०
 वरन्, दे० 10 वरन्, दे० 11 वरन्, वे० वरन् (→वरन्); दा० वा० 2 व० 3
 दे० 10-11 वाजिनं, दे० वाजिनं, दे० न० वाजिनम् (→वाजि-
 नम्); वारः, वरन्वाजिनानि वारः.

१७. —b) दे० 4-11 स्यन्दने (→स्यन्दनं); वारः, वा० दे०
 3 4 वरन् (→वपवान्). —c) दे० 10 स्यन्दनम् (→वपवान्). —d)

स्वं स्वं वाहनमारुह्य निश्चेर्युद्धकाङ्क्षिणः ॥ १७
आदित्या वसतो रुद्राः साध्या विश्वेऽधिनौ तथा ।
विद्याधरा गुह्यकाश्च यक्षराक्षसपन्नगाः ॥ १८
राजर्षयस्तथा सिद्धा नानाभूताश्च संहताः ।
गजानन्ये रथानन्ये हयानन्ये समारुहन् ॥ १९
विमानानि च शुभ्राणि पक्षिवाह्यानि नारद ।
समारुह्याद्रवन् सर्वे यतो दैत्यबलं स्थितम् ॥ २०
एतस्मिन्नन्तरे धीमान् वैन्ततेयः समागतः ।
तस्मिन् विष्णुः सुरश्रेष्ठ अधिरुह्य सभम्बगात् ॥ २१
तमागतं सहस्राक्षस्तैलोक्यपतिमग्नययम् ।

वचन्द मूर्ध्नाविनतः सह सर्वैः सुरोत्तमैः ॥ २२
ततोऽग्रे देवसैन्यस्य कार्तिकेयो गदाधरः ।
पालयद्भग्नं विष्णुर्याति मध्ये सहस्रदम् ॥ २३
वामं पार्श्वमवष्टभ्य जयन्तो व्रजते मुने ।
दक्षिणं वरुणः पार्श्वमवष्टभ्यावजद् बली ॥ २४
ततोऽमराणां पृथना यशस्विनी
स्कन्देन्द्रविष्णुरुणसूर्यपालिता ।
नानास्त्रशास्त्रोद्यतदोःसमूहा
समाससादरिचलं महीध्रे ॥ २५
उदयाद्रितटे रभ्ये शुभे समशिलातले ।

६: ०ासन (?) (→०ासिग); ६:१ निपेसुर्धकासिग .
१८. -a) ६:३ आदिय (→आदित्या) -b) ६:३ साध्य-
(→साध्या), ६:३ [घ] भित्री मगा (→[अ] भित्री लया) -c)
६:० पन्नग, ६:१ पन्नवा (→पन्नगा) .

१४. —a) शा। कफल। वा. २ व. ३ दे. १०-११ न। सप-
सिद्धा (→तथा सिद्धा) —b) व. १ व. सपिन्, व. ३ दे. १ छे। न। व.
संख्या, व. ३ मणास्यवा, दे. १ व. सवय (→व महत्वा). —c) दे. ३
मतान् (→गजान्), दे. १० १० हयान् (→खान्). —d) व. १०-१०
खान्त्ये, दे. ३ ७७६७, व. ११ अस्पष्टम् (→हयान्त्ये), दे. १ समापता
(→समाप्तम्)

२०. -a) दे० दु (→ध) -b) दे० यक्षबाह्याणि, दे०॥
 पतिबाह्याणि, दे० यक्षबाह्याणि, न० बाह्यान्तवा (→पतिबाह्याणि),
 व० नाद (→नादयः) -c) न० तमा? (→तमाः) दे० [न]
 वृत्त (→[न] वृत्त) -d) दे० जाति, दे० यत्। (?) (→यत्),
 व० दैववर, दे० दैव्यो बलि (→दैव्यवत्तम्), दे० स्थित (→स्थि-
 तम्)

२१ -a) वः१ लोमान् (-लोमान्) -0) दे॥ वन
(-लमिन्), दे॥ वनदे, दे॥ वन श्रेष्ठ (-वुश्रेष्ठ). -d)
का१ वनारिष्ठ, वः१ दे॥-३७ है। वरिष्ठ, दे॥ वरिष्ठ, वः१
समाख्य (-वमिष्ठ), वः१ दे॥ समग्र्यात्, दे॥ समग्र्यात्,
दे॥ समग्र्यात् (?) (-समग्र्यात्).

२२ -३) दे३.१ सहस्रतः (→सहस्रात्) -b) व३ दे३
पति, दे३ परिम् (?) (→परिम्) -c) घा३ का३.३ दे३.३.७ ॥
न। ववन्ते (→ववन्तः) दे३ घूर्ण, दे३ नट, दे३ घूर्णि (→घूर्णा),
दे३.४.७ विनत (→[वि] वनत) : कारा. घूर्णा ववन्ते वनत.
-d) घा३ कारा का३.३ दे३.१०-११ समम् (→सह), व३ लव
(→लवे) : दे३ धवन्ते गुराधवन्ते।

२३. -०) दे० दी० (→दे०) -०) दे०१० भ्रमिवत्.
(→भाववत्); दे० न। अघने (→अघनम्); दे०११ विष्णुम्
(→विष्णु) -०) का० आनुम् (→याति); व० ३ ७, दे०-५ दे०
मय्यम् (→मय्ये); दे० धृक् (→इक्); व। याति बाहसहस्रभूव.

२४. -a) दा: कदा. का: १ दे: १०-११ न: धाम- (→ धामम्); व३ दे:॥ अवपृथ्य (→ अवपृथ्यम्). -b) बा: ३ [म] वज्रत्, व३ [म] धुवन्, दे:३ वज्रत् (?), दे:३ [म] वृत्तत्, दे:३ वज्रत्, दे:३ वृत्तत्, दे:३ वृत्तत् (?), दे:३ वज्रत् (?). -c) दा: दक्षिणे (→ दक्षिणम्); व३ पालम्, दे:३ पालम् (→ पालम्). -d) दे:१-४ दे: [म] गमत् (→ [म] वज्रत्).

[illegible]

२६. दे०. ० (इ. २१ पा. वि.). -a) दे० [अ] रणे
(→रण्ये). -b) काय. पुदे, का० पुणे, दे० राणे (→पुणे). -c)
दे०-३-१ ॥ दे० निर्गुणम् (दे० रा०) (→निर्गुणे); दे० पवि०, दे० पद्म०

३. २६ निर्वक्षे पश्चिरहिते जातो देवासुरो रणः ॥ २६
 संनिपातस्तथो रौद्रः सैन्ययोरभवनमुने ।
 महीधरोत्तमे पूर्वं यथा वानरहस्तिनोः ॥ २७
 रणरेणू रथोद्धूतः पिङ्गलो रणमूर्धनि ।
 संघ्यानुरक्तः सदृशो भेषः खे सुरतापस ॥ २८
 तदासीत् तुल्यं युद्धं न प्राज्ञायत् किञ्चन ।
 श्रूयते त्वनिशं शब्दः छिन्धि भिन्धीति सर्वतः ॥ २९
 ततो विशस्तनो रौद्रो दैत्यानां दैवतैः सह ।
 जातो रुधिरनिष्यन्दो रजःसंयमनात्मकः ॥ ३०

(→पश्चि) -त) सा। यत्, कार, भूते, का३ यात्, दे१ जाता
 (→जात) : सा। का। २ दे१ -स्ता, ब३ न१ गण (→रण).

२७. दे। ० (इ. २५ पा. वि.). -१) ब३ दे३ ३ ते।
 सनिपातात् (→सनिपात) : दे३ तथा, दे११ तत. -२) ब। ३
 दे२-१. ७. ११ वे। न१ सैन्यो (→सैन्यो) : ब। ३ सम्यगरि, दे३
 सम्यगस्तु, दे११ नु भयो मुने (→अभयमुने). -०) दे३ पूर्व
 (→पूर्व) : दे३ महीधरे तमोपूर्व. -त) कारा वानरहस्तसाम्, दे३
 का (म) वर हस्तिनो (→वानरहस्तिनो).

२७ इतोके B b, ३ ३ मयो दे३ ३ मयिकम्—

286 c महीधरे शान्तः सन्तुल्यवत् महत् ।

अभ्यद्रवन्त सहसा सम स्कन्देन देवता ॥

निजघ्नुर्दानवान् देवा कुमारश्चजपालिता ।

देवाभिजघ्नुर्दिविषा भयमुत्तां प्रहारिण ॥ [4]

[-१. दे३ महीधरे (→महीधरे). -२. दे३ द्रवन्त (→द्रवन्त).

-३) दे३ निर्जम्बू (→निजम्बू)]

२८. दे। ० (इ. २५ पा. वि.) -१) ब। ३ दे३ ७ रणो,
 दे३ रण (→रण) : दे३ ७. १० म। रथोद्धूत, ते। रथोद्धूत (→रथो-
 द्धूत). -२) दे३ ११ म। गिरि (→गिरि) -०) कार. सम्यग-
 रत्नं, दे३ सन्धानुरक्त, दे३ सम्यग्नरक्त (→सम्यग्नरक्त) : कार.
 सैन्येन, दे३ भेषोपः, दे३ नवन (→सहय) -०) दे३ भेषा
 (→भेषा) : दे३ वे (→वे), पा। का। ३ तापस, ब। ३ तोषणः,
 दे३ ३ ते। तापस, ब३ दे३ ७. १०. ११ तापस (→तापस) : कार.
 शरयोभूतविषय, का। -सम वेधरत्नम्, दे३ वेधरत्न ह्वातमो.

२९. दे। ० (इ. २५ पा. वि.). -१) दे३ १० तुल्यम्
 (→तुल्यम्), दे३ तुल्यम् (→तुल्यम्). -२) का। ३, प्राज्ञायत्, ब३
 प्रयायत्, दे३ १०. ११ म। प्रयायत् (→प्राज्ञायत्). -०) का। दे३ ७
 वे। न। युद्धते (→युद्धते) : कार, ब (→यु), पा। ब। दे३ घन्टा,
 ब३ घन्टम् वे। घन्टात् (→घन्ट). -१) पा। छिन्धि, दे३ छिन्धि

शान्ते रजसि देवाद्यास्तद् दानवमलं महत् ।
 अभिद्रवन्ति सहिताः समं स्कन्देन धीमता ॥ ३१
 निजघ्नुर्दानवान् देवाः कुमारश्चजपालिताः ।
 देवान् निजघ्नुर्दैत्याश्च मयगुप्ताः प्रहारिणः ॥ ३२
 ततोऽमृतरसास्वादाद् विना भूताः सुरोत्तमाः ।
 निर्जिताः समरे दैतैः समं स्कन्देन नारद ॥ ३३
 विनिर्जितान् सुरान् दृष्ट्वा वैनतेष्वध्वजोऽरिहा ।
 शार्ङ्गमानम्य पाणौर्धैर्निजघान ततस्ततः ॥ ३४
 ते विष्णुना हन्यमानाः पतन्निभिरयोधुतैः ।

(→छिन्धि) : कारा जिघ्रोति, दे३ तं धीमिन् (→भिन्धीति), दे३ ३ ते।
 वापिन, दे३ ११ म। सर्वव (दे३ ११ 'स'), मुने, वादिनाम् (→सर्वत).
 ३०. दे। ० (इ. २५ पा. वि.). -१) कार. वातम्,
 ब३ हत (→सह) : कारा विषयसम्, का। दे३ न१ विशासने, ब।
 विश्वसतो, दे३ ११ हि समर (→विषयस), सा। रौद्र, कार. रौद्रम्,
 का। दे३ ११ म। रौद्र, दे३ रौद्र (→रौद्र). -२) ब। ३ देवताद्
 (→देवत) : ब। प्रति, ब३ ३ अपि (→सह) -०) ब। ३ दे३ न१
 विश्वसतो (न१ 'यो') (→विषयस) -०) कारा. रज सप्तम्,
 ब। ३ दे३ ३ ११ ते। रजस (दे३ ११ 'स') सप्तम्, दे३ रज सप्तम्,
 दे३ रज सप्तम् (न १), दे३ न१ रज प्रशम (→रज सप्तम्).

३१. दे। ०. (इ. २५ पा. वि.) : दे३ ३ ते। ११-१२ d
 ०. -१) दे३ ७. १०. ११ देवीषा (→देवाद्याः). -२) दे३ सदावैत्य
 (→सदानव) -०) ब। ३ अभिद्रवन्त, दे३ न१ अभ्यद्रवन्तम्
 (न१ 'न'), दे३ ११ अभिद्रवन्त, दे३ अभिद्रुद्भु (→अभिद्रवन्ति) : दे३
 न१ सत्ता (→सहिता). -१) का। समं स्कन्देन, दे३ समस्कन्देन,
 दे३ ११ समस्कन्देन (→समं स्कन्देन), दे३ न१ देवता (→धीमता)

३२. दे। ० (इ. २५ पा. वि.) : दे३ ३ वे। ३. ११ पा.
 वि) -१) दे३ निजघ्नु (→निजघ्नु) -०) ब३ वे ताप (→देवता) :
 दे३ न१ निघ्नति, ब३ निजघ्नु (→निजघ्नु), ब। ३ दे३ ३ म।
 विनिजिता (ब३ 'जग') (→दैत्याम्)

३३. दे। ० (इ. २५ पा. वि.) : दे३ ३ वे। ३. ११ पा.
 वे। समं स्कन्देन, दे३ ११ समस्कन्देन (→समं स्कन्देन).

३४. दे। ० (इ. २५ पा. वि.). -१) दे३ मुनीन्
 (→मुनीन्) -२) पा। वैनते (→वैनतेयः), दे३ १० हरि
 (→[भ]विहा). -०) ब। शार्ङ्गमानम्य, दे३ ३ वे। शार्ङ्गमुपम्य
 (→शार्ङ्गमानम्य). -३) कार. ब। ३ निजघान (→निजघान) :
 कार. बभूवुस्तु निम् (→ततस्ततः).

३५. दे। ० (इ. २५ पा. वि.). वे। ३१ ०-३३ b ०.

दैतेषाः शरणं जग्मुः कालनेमि महासुरम् ॥ ३५
तेभ्यः स चाभयं दत्त्वा ज्ञात्वाऽजेयं च माघवम् ।
विद्वद्धिममद्वद् ब्रह्मन् यथा व्याघ्रिरुपेक्षितः ॥ ३६
यं यं करेण स्पृशति देवं यक्षं सकिञ्चरम् ।
तं तमादाय चिक्षेप विस्तृते वदने वली ॥ ३७
संरम्भाद् दानवेन्द्रो विमृदति दितिजैः संयुतो देवमैन्यं
सेन्द्रं सार्कं सचन्द्रं करचरणखरस्त्रहीनोऽपि वेगात् ।
चक्रैर्वैश्वानरामैस्त्वयनिगगनयोरित्यर्घूष्य समन्तात्

प्राप्तेऽन्ते कालबह्वैर्जगदखिलमिदं रूपमासीद् दिधक्षोः ॥ ३८
तं दृष्ट्वा बद्धमानं रिपुमतिलिप्तं देवगन्धर्वमुख्याः
सिद्धाः साध्याविबुधमुखा भयतरलदृष्टः प्राद्ववन् दिक्षु सर्वे
पोष्यन्तश्च दैत्या हरिममरगणैरर्चितं चारुमौलिं
नानाशस्त्रास्त्रपातैर्विगलितयशसं चक्रुस्तत्कदर्पाः ॥ ३९
तानित्यं प्रेक्ष्य दैत्यान् मयवलिपुरगान् कालनेमिप्रधानान्
बाणैराकृष्य शार्ङ्गं त्वनवरतमुरोमेदिभिर्वज्रकल्पैः ।
कोपादारक्तदग्धिः सरथगजहयान् दष्टिनिर्धुतवीर्यान्

दे. ७३. ४

-a) दे. ५. १ वे. विष्णुनारदय(दे. १५)मानास्ते. -b) बा. १. ३
अवकम्, बा. ३ अन्तर्गती, दे. ११ अनुसर्ग (→अयोमुखी); दे. १
दानवा कालनेमिन्, दे. ३ वे. दानवा मरुतोप्यव. -c) दे. १ दैते-
माद् (→दैतेषाः); दे. १ शरणं जग्मुःपतास्ते -d) दे. १ सोमू-
ष्यतमुवस्ता, दे. ११ कालनेमिनामसुरम्.

३६. दे. १. ० (इ. २५ पा. वि.); दे. १. ० (इ. २५ पा.
वि.), बा. १. ०. -a) बा. १ सर्वाभयम्, बा. २ तु चाभयम्, दे. ११
स आनयद् (?) (→स आभयम्) -b) दे. ३ प्रयवो यन मानव.
-c) दे. विद्वद्धि (विद्वद्धि); दे. ३ ब्रह्म (→ब्रह्मन्); दे. ३ विष्णु
क्षीमगण(वा ?) इ ब्रह्मन्. -d) दे. १ शितात् (→शित); दे.
कालनेमिर्गहातुर.

३७. दे. १. ० (इ. २५ पा. वि.); दे. १. ० (इ. २५ पा.
वि.), बा. १. ०. -a) दे. ३ य सङ्करेण (→यं य वरेण) -b)
दे. १ वदन्, दे. ११ देव (→देवम्); दे. ३ सङ्गम्, दे. ३ यज्ञम्, दे. ११ यज्ञ-
(→यज्ञ); दे. ३ च (→च-) -c) बा. १ सतम्, दे. १ कुचम् (→स
तम्), दे. ३ तमादाय लुचिरे, दे. ११ तमादाय लुचि रे. -d) बा. ३
वली (→वली)

३८. दे. १. ० (इ. २५ पा. वि.) -a) बा. ३ दानवेन्द्रे
(→दानवेन्द्रो); बा. १ बाप. बा. ३ दे. ३ व्यमुदत (दे. ३ वे), दे. ३. १
[अ]पिमुदिते (दे. ३ वे), दे. ३ [अ]जमुदिते, दे. १० मुदति स
(→विमुदति), बा. ३ दितिजे (→दितिर्दे), बा. ३ सयुगे, दे. ३ (सह)
सयुगे, दे. ३ सही (→संयुतो). -ab) वे. संस्थापनवेन्द्रोऽपि मुदिते
दितिर्दे, सङ्कयुगो देयतारित्यम् (?). -b) बा. ३ वे. दे. ११ वैन्यम्
(→वेन्द्रम्), बा. ३ वा(दे. १०)र्धे (→सार्धे); बा. ३ मुचन्द्रम्,
बा. ३ सचन्द्रम् (→सचन्द्र); बा. ३ दे. ११ करचरणमुखि (बा. ३ मुखि),
दे. ३ वे. शरारामुसरे (→शरचरणमुखि), बा. ३ दे. १ अस्त्रहो (दे.
१ तोजे (दे. १ म्), दे. ३ वे. सङ्कयुगते (→सङ्कयुगो), दे. ३ वे.
सङ्कयुग, दे. [अ]पि वेगा, दे. ३ वन सत् (→[अ]पि वेगम्). -c)
बा. ३ दे. ३ वे. वे. बा. ३ देश (यक्ष-), बा. ३ सत्वे, दे. ३ अदि-

दे. ३ वत्सं, न. ३ वत्सं (→वत्सं); बा. ३ वैश्वानरादा (→वैश्वानरान्);
बाप. दे. अवनिगगनयो, बा. ३ त्वनिगगने दे, बा. ३ भगणितनगता
(→त्वनिगगनयो-); बा. ३ दे. ११ प्रवर्त्त (→उर्वर्त्तम्), बा. १
बाप. का. ३ न (बा. १ वे) वेच, बा. ३ विवेच, दे. ११ प्रचेच,
दे. १ प्रवार, दे. १ प्रचार्, दे. १० ११ प्रवेचु (च ?) (→समन्तात्).
-d) बा. १ का. ३ प्राप्तेन् (का. ३ श्च) कातबहो, बा. ३ प्राप्तान्त
(बा. ३ श्च) कातवहो, दे. ३ वे. व्याप्त कल्पान्तबहो (दे. ३ वेचो),
दे. ३ प्राप्तेस्ते कातबहो, दे. ३ प्राप् (→) वे कातबहो, दे. ११ प्राप्ते वे
कातबहो, न. ३ प्राप्तेस्ते कातबहो (→प्राप्तेस्ते कातबहो-), बा. ३ का. ३
दे. ३ १० ११ आसीद्विषयो, दे. ३ आसीद्विषयो, दे. ३ आसीद्विषया,
दे. ३ इहविषयो (→आसीद्विषयो)

३९. दे. १. ० (इ. २५ पा. वि.); दे. १. ३९ ०-हृदि ४०
३. 'श्रेष्ठ' इति यावत् ० (इ. सं.). -a) दे. ३ न्यसम-
पतम् (→अतिबलितम्). -b) बाप. साध्याविबुधैः, बा. ३ दे. ३
१ साध्याश्च मुख्या (→साध्याविबुधया); बा. ३ भयमवन्, बा. ३ भव-
तरलं, न. ३ भयतरलं (→भयतरलं); बा. ३ दिव, बाप. का. ३
विश्व, बा. ३ वे च (→विश्व). -c) बा. ३ बा. ३ पूर्णो यशार (बा. ३
०, बा. ३ श्च), बाप. पूर्वायता, दे. ३ वे. पोष्यन्ते, दे. ३
प्रोप्यन्ते, दे. ३ वे बाताप्सुवन्त, दे. ३ प्रोप्यन्त (→पोष्यन्त);
बा. ३ रत्नाय, दे. ३ वे. दे. ३ दे. ३ दे. ३ हृदि (→हृदिम्).
-d) दे. ३ पातम्, दे. ३ पातं (→पातं), बाप. 'वपुयम्', दे. ३
न. ३ वसत (→वपुयम्); दे. ३ वाच, दे. ३ वे. दे. ३ वत् (→वत्).

४०. दे. १. ० (इ. २५ पा. वि.); दे. ३. ३९
०. -a) बा. ३ तो (→तार); दे. ३ ००००० (→तानित्यं
श्रेष्ठ); दे. ३ वे. ३ प्रमुखाय, दे. ३ वृद्धिदा (→पुरगाय);
दे. ३ कालनेमि, दे. ३ भोतभोता (→कालनेमि-), दे. ३ प्रधानम्, दे. ३
स्तुवन्त (→प्रधानम्). -b) बा. ३ माहृष्ट (→आहृष्ट); बा. ३
बा. ३ वाहृष्टि, बा. ३ वाहृष्ट (→वाहृष्ट); न. ३ नाते (→मुपे-).
-c) बा. ३ बाप. का. ३ स्व (बाप. बा. ३ वृ) रच- (→वरच-),

४३. ४२ नाराचायैः सुपुह्रैर्जलद इव

गिरीन् छादयामास विष्णुः ॥ ४०

तैर्वाणैश्छाद्यमाना हरिकरनुदितैः कालदण्डप्रकाशै-
र्नाराचैरर्थचन्द्रैर्धलिमयपुरगा भीतभीतास्त्वरन्तः ।
प्रारम्भे दानवेन्द्रं शतवदनमयो प्रेषयन् कालनेमिं
स प्रायाद् देवसैन्यप्रभूमितवरलं केशवं लोकनाथम् ॥ ४१ ॥
तं दृष्ट्वा शतशीर्षमुद्यतगदं शैलेन्द्रशृङ्गाकृतिं
विष्णुः शार्ङ्गमपास्य सत्वरमयो जग्राह चक्रं करे ।

४२.३ दे१ न१ ह्ययवान् (→^०जह्यान्) -d) ४१ पाठे, ४३
पाठे (→^०वास्यै) ; दे१.७ १० सुपुह्रै (→^०सुपुह्रै) ; काय.
का१ ४१-३ दे२ ४-११ दे१ न१ गिरिम् (→^०गिरीन्)

४१. दे१. ० (इ. २५ पा. वि.) ; दे१ ab ०. -a)
पा१ काय. ४१.२ दे२-४.७ दे१ दे१ (→^०तैः) ; पा१ हरिकरनुदितो,
काय. ४१.३ क (काय. ह) रिकरनुदितं, दे२ ३.७ दे१ हरिकर-
नुदितै (→^०हरिकरनुदितं), -b) पा१ ४१.२ वन्द्यं चन्द्रं (→^०वन्द्य-
चन्द्रं) ; दे१ भयसहिताम्, न१ भयपुरगा (→^०भयपुरगा) ;
४१ (म) इवन्त (→^०स्वरन्तः). -c) दे१ संरम्भाय, दे१।
वारम्भे (→^०प्रारम्भे) ; दे२.७.१ न१ शतवेन्द्रं (→^०शत-
वेन्द्रं) ; दे२.४ दे१ शतमल्लमयम्, दे१ ह्यनवतमयो, दे१ तववदन-
मय (→^०शतवदनमयो) ; ४१ दे१ प्रेषयत्, दे२-३ प्रेक्षयत्, दे१
भस्मवात्, दे१ प्रेषयेत् (→^०प्रेषयत्), का१ ४१.२ दे१ कालनेमि-
(→^०कालनेमिम्). -d) का१ दे२.७ सम्प्रायात्, दे१ सम्प्रायात् (→^०स
प्रायात्) ; पा१ का१ ४१.३ दे१ ५-७-१०-११ न१ शैल्यं प्रभु (४१. ५, ५, ५, ५)
न१ ५) ॥ (४१. ५) मि (पा१ ५, ५, ५, ५) त वतम्, दे१ शैल्यं
प्रभुमहावतम् (→^०शैल्यं प्रभुमहावतम्) ; दे१। दैत्यनाथम्
(→^०लोचनाथम्)

४२. दे१. ० (इ. २५ पा. वि.) -a) ४३ दे२-४ दे१।
दृष्ट्वा तम् (→^०तम् दृष्ट्वा) ; दे१ पीतं (→^०पीतं) ; दे१ (पीतं) वदम्, दे१
न१ भद्रम् (→^०भद्रम्) ; दे२.३ १ शृङ्गाकृति (→^०शृङ्गाकृतिम्),
४१.२ दिव्यं तस्य घनु शरेण निजितानाथ्य देवादिना, दे१ वंद्यं
सप्तगोपि युतविततगदं जलशृङ्गाश्रीं च. -b) ४१.३ द्धिप्रम् (→^०
विष्णुम्), दे१। बक्र (→^०बक्रं) ; दे१ विष्णुं शार्ङ्गं दृष्ट्वा स्वरित-
सप्तगोपानिना देवकम् -c) पा१ शोभेव प्रथमोऽय, दे१ दे१ वेगे-
नैव समेत्य, दे१ ४ देवैर्न समेत्य, दे१ शोभेत प्रथमोऽय (→^०शोभेत
प्रथमोऽय). काय. दे१० न१ विजय (काय. ५) प्र (न१ ५)
श्रेष्ठम् (→^०विजयश्रेष्ठम्) ; ४१ नारदः, ४२ भास्विनम्, दे१
१० न१ भास्विनम्, दे१ चन्द्रियम्, दे१ भास्विनम्, दे१ भास्विनम् दे१। या-

सोऽप्येवं प्रसमीक्ष्य दैत्यविटपप्रच्छेदनं मानिनं
श्रोवाचाय विहस्य तं च सुचिरं मेघस्वनो दानवः ॥ ४२
अयं स दनुपुत्रसैन्यवित्रासकृत्प्रिपुः
परमकोपितः स मधोर्विधातकृत् ।
हिरण्यनयनान्तरुः कुसुमपूजारीतिः
एव याति मम दृष्टिगोचरे निपतितः खलः ॥ ४३
यद्यप्य संप्रति ममाहवमभ्युपैति
चूनं न याति निलयं निजममृजुजाहः ।

निमम् (?) (→^०मानिनम्) ; दे१ सरोव्यात्मुतदैत्यसैन्यविटप्रच्छेद-
नोत्तिम्, -d) ४१ पाठ (→^०पाय), न१ मोरं (→^०मेघं), दे१
श्रोवाचाय विहस्य य विभुमत मेघाकृतिर्वातिच .

४२ दृष्टो दे१ ab, cd मध्ये दे१ अथिकम्—

२३७ * खर्गं धाम्येव यत्नं विततपुत्रमुज सर्वदैत्यालपारी ।

४२. दे१. ० (इ. २५ पा. वि.) -a) पा१। पुत्रगा
सैन्यः, ४१ पुत्र शरेण विहिते सैन्य- (?), ४२ पुत्रा सैन्यस्य, ४३
पुत्रसैन्य ०, दे२ ४ १० दे१ पुत्र (विजुज) सैन्य- (→^०पुत्रसैन्य-),
दे१ न१ धव (दे१ धवो) सप्तपुत्रसैन्यजिदुर (दे१ नवरा) वृषाजोवनी-
रिपु. -b) पा१। मधोर्विधातकृत्प्रिपु ० ० ० ०, का१ परमेवोपि
वसमयोविधातकृत्, ० दे२-४ १० दे१ परमरोगात् मय (दे१ मयु) ॥
(दे१ गु) यात कृष्टो (दे१ कृष्टाद्) मुनि, दे१ परमभयन सम-
रदैत्यविटवधकृत्, दे१ न१ परमराजः सकलपमविष्मदिना (न१
सक). -c) पा१। हिरण्यासिदिवात्मकः, ४१ दे१.३ न१
हिरण्यनयनात्मकः, ४१ हिरण्य मय नात्मक (?) , दे१ ४ दे१ हिरण्य-
सनुजातव (→^०हिरण्यनयनात्मकः), दे२.३-१० दे१ विविच कुसुमपूजा-
रति (दे२-१० ५), दे१ कुसुमपूजाश्रीरतिरिदं, दे१ कुसुमपूजा-
रति, दे१ कुसुमपूजित, न१ कुसुमपूजा पूजावत्, मुने. विविच-
पुत्रपूजा रति (→^०कुसुमपूजाति) -d) पा१, इ (बाय)
ममदृष्टिगोचरे पतितः खलः, ४१ ३ दे२-४ १०-११ दे१ इयाति मम
गोचरे निपतितः खलो वदन् (दे२-४ १० दे१ वदोऽप्यो वदन्).

पा१. c, d मध्ये अथिकम्—

२३८ * पातकं घातुं सुपुत्रसैन्य परम

मोक्षितेन तेस्त्वाम्येवं गु पुत्रवत् ।

पा१। ४३ श्रोवात्तर प्रथियम्—

२३९ * एतमापिद्वयं वदया दैत्यानां लोपमास्ये ।

४३. दे१. ० (इ. २५ पा. वि.) ; दे१. cd ०. -a)
४१। ममानिधम् (→^०ममानिधम्) ; ४१ सुपुत्रेय, ४२ सुपुत्र (→^०
सुपुत्रेय), ४३ वदयन् वदयन् मयोरवदन् सुपुत्राय, -b) पा१.

मन्मुष्टिपिष्टशिलाङ्गमुपात्तभस

संद्रक्ष्यते सुरजो भयकातराद्यः ॥ ४४

इत्येवमुक्त्वा मधुसूदनं वै

॥ कालनेमिः स्फुरिताधरोष्ठः ।

गदां खगेन्द्रोपरि जातकोपो

मृमोच शैले कुलितं यथेन्द्रः ॥ ४५

तामापवन्तीं प्रसमीक्ष्य विष्णु-

धोरं गदां दानवबाहुमुभयाम् ।

चक्रेण चिच्छेद सुदुर्गतस्य

मनोरथं पूर्वकृतेश कर्म ॥ ४६

५१। प्रयाति (→न याति), दे२ ३ अन्मुजास (दे३ वसा) दे१। अन्मु-
जासी (→अन्मुजास). -०) दे१ सत् मुष्टिः, न१ तं मुष्टिः (→
अन्मुष्टिः); दे१ ११ -विष्टि° (→विष्टि°); वा१। कायः का१।२ उपास्य
(वा२ °य) शीतिम्, व२ -भयात्तभसम्, दे३,७ दे१। न१ उपास्यभसम्,
दे३ उपास्यभसम्, दे३ उपास्यभसम्, दे३। उपास्यभसि (भो?)तिम्
(→उपास्यभसम्). -०) व२ सुप्रजो (→सुप्रजो).

५४ वतोकासरम् दे३ ४३०-४४ पुनरावृत्त
४५। दे१। ० (इ. २५ पा. वि.). -०) कायः दे१।
तम् (→दे१). -०) दे१ °नेमि (→°नेमि). -०) दे१ मनेन्द्र
(→खगेन्द्रो); दे३ ४ दे१ °रोप (→°लोप). -०) व१ मौलो, व२
मेन(?) (→शैले); दे१ कुलितम्, दे१। कुलितो (→कुलितम्); दे३
महेन्द्र (→मयेन्द्र).

४६। दे१। ० (इ. २५ पा. वि.). -०) वा१। तम् (→
ताम्). -०) दे२-४ दे१। सुदुर्गतम्, दे३। सुदुर्गतम् (→सुदुर्ग-
तम्) -०) वा१। कायः का१।२ दे३ मनोरथ (दे३ °थे) (→मनो-
रथम्); वा१। °हीतो व२, कायः का१। दे१ °हृतेन व२, वा२
व१।२ दे३। का१ त व२ कर्म, दे३ ४ दे१। °हृते (दे३ °थे) हि व२, दे३
°हृते (दे३ व२ कर्म, दे३। °हृते व२ कर्म (→°हृते व२ कर्म)

४७। दे१। ० (इ. २५ पा. वि.). -०) व१।२ दानवस्या-
भ्युपेत्य. (→दानवस्याभ्युपेत्य) -०) दे१ कदापि (→मुद्राभ्याम्)
-०) व१। सं(प्र)हृतेत्यप्यपरः, दे१-१०-११ संद्रक्ष्यते वाप्य (दे३।
°वाय, दे१ °य) पट. (→संद्रक्ष्यतेत्यप्यपरः)

०० स्वाने वा। कायः का१।२ कुलनेनेन अयं पाठ —
२९० * मुद्राभ्याम् परमुद्राभ्याम् दायप्रतिप्रकाशः ।
संदरशता पर कालनेमिरदभूतदर्शनः ।

[→२] वा१। संद्रक्ष्यते, का२ संद्रक्ष्यते (→संद्रक्ष्यते)]

गदां छित्त्वा दानवाभ्याशमेत्य

मुञ्जौ पीनौ संप्रचिच्छेद वेगात् ।

मुद्राभ्यां कृत्वाभ्यां दग्धशैलप्रकाशः

संद्रक्ष्येताप्यपरः कालनेमिः ॥ ४७

ततोऽस्य माधवः कोपात् शिरश्चक्रेण भूतले ।

छित्त्वा निपातयामास पक्वं तालफलं यथा ॥ ४८

तथा विबाहुर्विशिरा मृण्डतालो यथा धने ।

तस्यौ मेरुरिवाकम्प्यः कन्यः क्षमाधरोऽश्वरः ॥ ४९

सं धैनेतेयोऽप्युरसा खगोत्तमो

निपातयामास मृने धरण्याम् ।

५४ इतोक्त्य स्थाने दे२-४ दे१। वृत्तमेवेन अयं पाठ —

२९१ * गदा छित्त्वा तथा विष्णुर्दानवस्य मुद्राभ्याम् ।

समुपेत्य भुजौ पीनौ संप्रचिच्छेद वेगात् ।

मुद्राभ्याम् कृत्वाभ्याम् विष्णुना प्रनविष्णुना ।

कालनेमित्त्वा भाति दायप्रति इवापर ॥ [४]

५४ इतोक्त्य ab, cd मध्ये वाप्य, अथिकम्—

२९२ * व२ तथा विष्णुना संप्रनयं यथाप्य दृष्ट्यं पर्वतस्य.

५४ इतोक्त्य ab, cd मध्ये वा१। अथिकम्—

२९३ * रेजे चात्तौ लोहितलाविषार्येष्टदृष्टिर्वाग्री गिरिराट् धानुर्व्यां ।
४८। दे१। ० (इ. २५ पा. वि.). -०) वा१। ततो ति
(→ततोत्तम); व२ कायात् (→कोपात्) -०) दे३ मृण्वे (→
भूतले). -०) दे३। कलम् (→कलवम्); व२ -वनम् (→वनम्); व२
यत् (→यथा)

४९। दे१। ० (इ. २५ पा. वि.). -०) वा१। वाप्य. वा१। २
दे३। तदा (→तथा); न१। [अ]पि (→वि). -०) वा१। वाप्य वा१। २
दे३।१। मुण्डतालो, व१। यतवाहुः, व२। मुण्डवाहुः, व३। मुण्डवाहुः,
दे३। मुण्डवाहुः (?) (→मुण्डवाहो); व१। रणे (→धने) -०) वा१।
वाप्य का२। वेगु (→वेग); वा१। वाप्य. वा१। २। वा१। २। दे३। १।
[अ]न्यम् (→[अ]न्यम्) -०) वा१। दानवपरेष्वप्य, वा१।
नानेपेर, वा१। दानवपरेष्वप्य, दे३। ३। दानवपरेष्वप्य (→दान-
वपरेष्वप्य).

५०। दे१। ० (इ. २५ पा. वि.). -०) व१। [अ] व्यस्ता,
व२। तदा, दे३। दुरता (→[अ] दुरता); व१। दे२-५ दे३। (लो दे३
°पीन्द्रो), व२। लोचये, दे१। लोचये (→लोचयेतो). -०) दे१।
निपातयामास (→निपातयामास); दे३। निपात मुद्रा छित्त्वातुः
दे३। १० -वर्तयाम्, दे१। वर्तयाम् (→वर्तयाम्). -०) दे३। यथाप्य
(→यथाप्यवत्) वाप्य वा१। व२। ३। वा१। वा१। ३। (→वा१। ३);

यथाऽम्बराद् बाहुशिरः प्रणष्ट-

पले महेन्द्रः कुलिशेन भूम्याम् ॥ ५०

तस्मिन् हते दानवसैन्यपाले

इति श्रीधामनपुराणे सप्तचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४७ ॥

४८

पुलस्त्य उवाच ॥

संनिवृत्ते ततो धामे दानवाः सत्वरं पुनः ।

निवृत्ता देवतानां च सशस्त्रा युद्धलालसाः ॥ १

विष्णुरप्यमितौजास्तं ह्यात्वाऽजेयं पलेः सुतम् ।

४२ प्रवृष्टम्, दे० ३.१.१०.११ 'प्रवृष्टम्' (-> 'प्रणष्ट-'), ४१ तदा चकारपु
 शिरः प्रवृष्टम् -d) का० बले, ४३ दे० ३.१.३ दे० धन्य, दे० बलाह,
 न० मूलम् (-> बलम्).

५१. -a) ४१ भूते (-> हृते). -b) ४१-३ दे० ५.१.१ दे०
 न० संताप्यमाना (४१-३ दे० ३.१.१ दे० 'न') (-> संपीड्यमाना);
 दे० ३.१.१ दे० च (-> पु). -c) दे० ११ विमुक्ता (-> विमुक्त-); कारा
 का० ४१-३ दे० 'घातनालकवर्मवन्ना', दे० १.४ 'घातनालकवर्मवन्ना',
 दे० २.३ दे० 'घातनालकवर्मवन्ना' (दे० 'घा') ना, के 'घातना च विवर्म-
 वन्ना' (-> 'घातनालकवर्मवन्ना'). -d) ४१ संप्रादवत् (-> संप्रा-
 दवत्), दे० बालम्, दे० प्रायम् (-> नायम्); कारा. [-म]मुनेन्द्रम्
 (-> [-म] मुनेन्द्र).

पुष्पिका-याः का० ४२ दे० ३.१० दे० न० इति धामनपुराणे धामन-
 प्रादुर्भावे, कारा ४१-३ दे० ३.११ इति श्री धामनपुराणे धामनप्रादु-
 र्भावे, का० इति श्रीधामनपुराणे प्रादुर्भावे, दे० १.७ इति श्रीधामन-
 पुराणे, दे० इति धामनपुराणे भैरवप्रादुर्भावे, दे० श्रीधामनपुराणे
 धामनप्रादुर्भावे, मुने इति श्रीधामनपुराणे पुलस्त्यनारदतत्त्वादे धामन-
 प्रादुर्भावे. अध्यायनाम-४१-३ दे० ३.१ दे० न०. ० या० कालनेमि-
 नथ (घ ?), कारा ४२ दे० ३.१० कालनेमिनो नाम, ४१ दे० ३.११
 कालनेमिनथ. अध्यायसंख्या-याः ४३ दे० ३.१ ०, कारा.
 नवार्जितलोभ्याय, ४१. ११६३११, का० ११६३११, ४१-३ दे०
 प्रपयोध्याय, दे० सन्तानलोभ्याय, दे० नमोऽलोभ्याय, दे०
 पंचवल्गारिणोभ्याय, दे० ११७३११, दे० ११६३११, न० चत्वारिंशो-
 भ्याय, मुने. निवृत्ततितलोभ्याय.

संपीड्यमानास्त्रिदशैस्तु दैत्याः ।

विमुक्तशस्त्रालकचर्मवन्नाः

संप्रादवन् वाणमृतेऽसुरेन्द्राः ॥ ५१

ग्राहामन्य सुरान् सर्वान् युष्मध्वं विगतज्वराः ॥ २

विष्णुनाऽप्य समादिष्टा देवाः शक्रपुरोगमाः ।

युयुधुर्दानवैः सार्धं विष्णुस्तन्तरधीयत ॥ ३

माधवं गतमाज्ञाय शुक्रो बलिमुवाच ह ।

४८

॥ दे० ०.३ या० का० दे० न० पुलस्त्यः; दे० पुलस्त्य च..

१. -a) ४१-३ सति (४१ 'प्र') हृते (४१ 'ल') बले बाणे,
 दे० १.४ सन्निवृत्ते बाणबले, दे० ३ सन्निवृत्ते (दे० 'ल') बले बाणे (दे०
 'ले'), दे० न० सन्निवृत्ते बाणे दे, दे० ३.११ सन्निवृत्ते तथा
 (दे० 'या') बाणे. -b) न० निवृत्ता (-> दानवा); दे० ११ मत्त-
 (-> सत्वर). -c) ४१-३ दे० १.४ दे० 'घातना' (दे० 'घा'), दे० निवृत्त्य,
 दे० निवृत्ता, न० दानवा (-> निवृत्ता); कारा. देवतामित्यु, ४१-३
 दे० ३.१.१.१० दे० न० देवतासेना, दे० ३.११ दे० दे० देवतानां च).
 -d) ४१-३ सत्प्रतात युद्धतालसा, दे० ३.११ दे० ॥ सत्प्रतातयु-
 तालसा (दे० 'ल'), दे० ३ सत्प्रतातयुद्धतालसा, दे० सत्प्रतातयु
 तालसा, दे० दानवा सत्प्रतातसा.

२. दे० bod ०. -a) दे० ११ [-म]त्य (-> [-म]ति); या० बलि-
 तीजस्त्व, कारा. क्षमितो जास्त, ४१-३ दे० ३.१० क्षमितो जास्त, दे० ३१
 क्षमितो जास्त (दे० 'म'), न० क्षमितो जास्त (-> क्षमितो जास्त). -b)
 दे० ३१ [-म]ति, दे० [-म]ति (-> [-म]ति), दे० आत्मात्रयं
 बलं युष्मध्व. -c) ४१ दे० ३.१ ग्राहं सत्प्र, ११ ग्राहत् (-> ग्राहामन्य).
 -d) दे० 'ल' (-> 'ल')

३. -a) ४१ सप्तादिष्टा (-> सप्तादिष्टा). -b) दे० द-
 (-> देवा). -d) कारा. सत्प्रतातयु, दे० ३ सत्प्रतातयु, दे० सत्प्र-
 तयु (त) द, न० सत्प्रतातयुता (-> सत्प्रतातयुता)

४. दे० bo ०. -a) दे० ११ ग्राहत् (-> ग्राहाम्य). -b)
 दे० शुक्र (-> शुक्र). -c) ४१ सत्प्रतात (-> सत्प्रतात). -d) दे० ११

त्वद्वह्निपूजामिदस्तत्सद्वृद्धिष्टान्नभोजनः ॥ २५
 न सा पालयतो राज्यं धृतिर्मवति सचम ।
 या धृतिर्गुरुशुभ्रपां कुर्वतो जायते विभो ॥ २६
 ततस्तद्वृत्तं वलिना वाक्यं श्रुत्वा द्विजोचम ।
 प्रहादः प्राह वचनं धर्मकामार्थसाधनम् ॥ २७
 मया कृतं राज्यमकण्टकं पुरा
 प्रयासिता भूः सुहृदोऽनुपूजिताः ।
 दत्तं यथेष्टं जनितान्तथात्मजा,
 रित्यतो वले सम्प्रति योगसाधकः ॥ २८
 गृहीतं पुत्रविधिवन्मया भूयोऽर्पितं तप ।
 एवं भव गुरुणा त्वं सदा शुभ्रपणे रतः ॥ २९

चिह्नान्नभोजन, ३५ त्वद्वृद्धिष्टान्नभोजन, न। त्वद्वृद्धिष्टान्नभोजन
 (→त्वद्वृद्धिष्टान्नभोजन)

२६. -१) वः ३ दे ३ १ १० ठे। न व ६ १ नाव्य, ६१।
 ना सा (→न सा), वः ३ दे ३ ठे। पायवते, ६१ पाययितो
 (→पाययतो) ६० रसातल यतो राज्य -b) ६० भूतिर् (→भूतिर्),
 ६० त्वेति (→भवति), ६० सत्तमा, ६० सत्तमा (→सत्तमा) -०)
 काप ६१। या भूतिर्गुरुशुभ्रपां, वः ६० याव(६०) भू(०)तिर्गुरुशुभ्रपां,
 ६० ६०। न योनु(६०) नो, ६० न)तिष्ठति गुरुन्, ६० व्यावृत्तिः ६०
 गुरुन्, ६० यावित् गुरुशुभ्रपां -d) काप रत्तय, वः ३ दे ११
 कुर्वते (→कुर्वतो), ६० ६०। शुभ्रपां कुर्वते नय (६०) (य)

२७. -०) वा। तत्प्राप्तमेव (→तत्प्राप्तं वलिना) -b)
 वः ३ धृत्वा वाक्य (→वाक्य धृत्वा) वः ६१ १ ११ ठे। द्विजोत्तम
 ६० द्विजोत्तमा (६०) मा (→द्विजोत्तमा) -०) ६० ६०। प्रह्लादो
 वचनं प्राह, ६० प्रह्लादः वचनम् -d) वः ३ कामार्थ, ६० ठे।
 कामार्थ (→कामार्थः), वः ६० साधनम् (→साधनम्) ६०
 'का' नम् अस्तम

२८. -१) ६० ध्रुव राज्य, न। ध्रुव भुक्त (→ध्रुव राज्य)
 -b) वः प्रह्लादोत्तम, ६० ३ ६ १ प्राग्विज्ञान, ६० प्राग्विज्ञा सा,
 ६० प्राग्विज्ञा यत्, ६० न। प्राग्विज्ञा न (न।) स्वा (→प्राग्विज्ञा
 सा भू) ६० गुरुशुभ्रपां (→गुरुशुभ्रपां), वा। भूजित, ६० ठे। भूजिता
 (→भूजिता) -०) वः ३ दे १०-११ तथेष्ट (६०) थ ?
 (→यथेष्ट), वा। तयात्मजा, ६० यथात्मजा, न। ममात्मजा (→तया
 तया) -d) ६० स्विता, ६० स्विते (→स्विता), वा। वली साप्रति,
 ६० वलि सप्रति (→वले सम्प्रति), ६० साधन, ६० साधनम्
 (→साधन)

इत्येवमुक्त्वा वचनं करो त्वादाय दक्षिणे ।
 शक्रो सिंहासने प्रह्वान् बलिं तूर्णं न्यवेशयत् ॥ ३०
 सोपविष्टो महेन्द्रस्य सर्वरत्नमये शुभे ।
 सिंहासने दैत्यपतिः शुशुभे मधवानिव ॥ ३१
 तत्रोपविष्टश्चैवासी कृताञ्जलिपुटो नतः ।
 प्रह्लादं प्राह वचनं मेघगम्भीरया गिरा ॥ ३२
 यन्मया ताव कर्तव्यं त्रैलोक्यं परिरक्षता ।
 धर्मार्थकाममोक्षेभ्यस्तदादिशतु मे मयान् ॥ ३३
 तद्वाक्यसमकालं च शुकः प्रह्लादमब्रवीत् ।
 यद्युत्तं तन्महानाहो वदस्यापोत्तरं वचः ॥ ३४
 वचनं वलिशुक्राभ्यां श्रुत्वा भागवतोऽसुरः ।

व. ७४.

२९. -a) ६० गृहीत, ६० गृहीत- (→गृहीत) -b) वा।
 काप ६१। ६० मया भूयार्पितं तप, वः ३ मयार्पितमित्यतः, ६०
 मयेव ह्यपि तप, ६० मया भूयार्पितं तप, ६० मया कृतोचितं तप.
 -०) ६० व त्व (→भव) ६० व (→त्व)

३०. -b) वा। काप ६१। ० वदेय (→वदेय), ६० वलिग
 (→वलिग) -०) ६० वाको, ६० वाके, ६० वः १ न। वाक, ६० वाके
 (→वाक) वा। काप ६१। २ ६० ११ तूर्ण (→तूर्ण) ६० तूर्णार्थ-
 व्याख्येते बह्वन् -d) वः ३ दे १ १० ठे। अवेद्यत् (→अवेद्यत्),
 वा। काप ६१। २ वलि बह्वन्मयेत्यतः, वः ३ वलि वचनमेवत्यतः.

३१. -a) वा। काप ६१। २ दे १०-११ स पो (न।) नो)
 पविष्ट शनस्य -b) वः ३ दे १ मयेन्द्रोत्तमे, ६० मयोद्वेते, ६० ६०।
 मयो (ते) मे दूते (→मये तुभे) -d) ६० मयवानिव, ६०
 मधवानिव (→मधवानिव)

३२. -b) ६० ठे। पुटे (→पुटा), वा। काप ६१। २ वः ३
 ६० १० ११ बलि (→नत) -०) वा। ६० वचनं प्राह (→प्राह वचन).

३३. -b) वा। ६० ११ रजिता (→रजिता) -०) ६०
 मो नेतु, न। मोनार्थ (→मो नय) -d) ६० प्रादेवे देहि, न।
 तदादिगु (→तदादिगु) वा। ३ दे १ १० ठे। नो (→ने)

३४. -a) ६० वाक्य, ६० वाक्ये (→वाक्य) ६० १ १०
 तु (→व) -०) वा। वाप तदुक्तं, का २ ६० तदुक्तं, वः ३ १० ११
 वदुक्त (→वदुक्त) ६० त्व (→तत्) -d) वः ३ वदस्यापोत्तरं,
 ६० ६० १० ठे। न। व (६०) दे दत्तात्योत्तरं, ६० वदस्यापोत्तरं,
 ६० वदस्यापोत्तरं, ६० वदस्यापोत्तरं (→वदस्यापोत्तरं)

३५. -०) वा। काप ६१। २ दे १० ११ गतिं (→वचन)
 ६०। युष्मभ्यां (→युष्मभ्यां) -b) वा। भागवतो (→भागवतो),

प्राह धर्मार्थसंयुक्तं प्रह्लादो वाक्यमुत्तमम् ॥ ३५
 यदायत्यां क्षम राजन् यद्वितं भुवनस्य च ।
 अविरोधेन धर्मस्य अर्थत्योपार्जनं च यत् ॥ ३६
 सर्वसत्त्वानुगमनं कामवर्गफलं च यत् ।
 परत्रेह च यच्छ्रेयः पुत्र तत्कर्म आचर ॥ ३७
 यथा श्लाघ्य प्रयास्य च यथा कीर्तिर्मवेच च ।
 यथा नायशसो योगस्तथा कुरु महामते ॥ ३८
 एतदर्थं धियं दीप्ता कान्ते पुरुषोत्तमाः ।
 येनैतानि शृहेऽस्माकं निषसन्ति मुनिर्धृताः ॥ ३९

शा. [य] कुरा (-[य] कुर)

३६ -३) शा. वार. का. २ यत्, ब. [य] यत्, ब. [मा] माया, दे. पला, दे. [मा] यत्, दे. [मा] यत्, मुने [आ] यत्, दे. यथा (-[मा] यत्) ब. वर, ब. यत्, दे. समा (-क्षम) दे. ३ ते. राज्य (-राज्य), दे. यदायत्या सम राजन्, दे. यत्समा क्षम राजन् -b) शा. का. ० मज्जि ब. ३ दे. ४ १० ते. न। हित नि, दे. ११ मज्जि, मुने वित नि (-यद्वित), ब. हि, दे. ४ १० तु (-च) -०) ब. ३ अविरोधे च दे. ३ १० ते. अक्षरोधि च (-अक्षरोधेन) दे. ४ ते. सर्वस्य (-सर्वस्य) -d) दे. ह्यर्थस्य, दे. ११ त्वर्थस्य (-अर्थस्य) ब. ३ मवेच, दे. वत्, दे. तत्, ते. च तत् (-च यत्)

३९ श्लोकात्पर वारा अर्थिकम्—

२१५ * कामाय काम्य ययो यत् सङ्क्रान्तुष्ठितम् ।

३७ शा. वार. का. ० a) ब. सत्त्वार्थगमन, दे. ४ ते. सत्त्वानुग (दे. ० टा) म्येव (-सत्त्वानुगमन) -b) ब. ० काम ब्रह्मन्, दे. ४ ते. निवर्ग (दे. ०) स्य फन (-कामवर्ग फल) -) दे. परमर्ष (-परमर्ष), दे. नु यत् ६ * (-च यत्स्य) न। परम वेह च श्रेय -d) ब. ३ दे. ४ ११ चाचर (दे. ११ ०) (-आचर), दे. न। पुत्रकर्म समाचर.

३८ शा. वार. का. ab ० -a) ब. ३ ते. यथा श्लाघं दे. वत् श्लाघा, न। यथा पात्र (-यथा श्लाघा) ब. प्रयास्य, दे. प्रया (दे. यत्, दे. न। प्रयास्य (न। ०) च (-प्रयास्यत्) -b) दे. यथा (मा?) (-यथा) ब. ० मने (न। ०) सत्त्व (-मनेत्त्व) -c) ब. ३ ३ १० ते. नायशस (दे. ३) दे. नायशस, दे. नाय च मा, न। म्याय यथा (-मायशसो) -d) ब. ३ दे. ४ १० ते. न। मुने (-मने) दे. तथा पुत्र्यदितायुत्

३९ -३) शा. वार. का. २ एतदर्थं, दे. ह्यन्या

कुलजो व्यसने मग्नः सखा चार्थवहिः कृतः ।
 वृद्धो ज्ञातिर्गुणी विप्रः कीर्तिश्च यशसा सह ॥ ४०
 तस्माद् ययैते निवसन्ति पुत्र
 राज्यस्थितस्येह कुलोद्गतायाः ।
 तथा यत्स्वामलसत्त्वचेष्ट
 यथा यशस्वी भविताऽसि लोके ॥ ४१
 भूम्या सदा ब्राह्मणभूषिताया
 क्षत्राग्नितया दृढवापितायाम् ।
 शुश्रूषणासक्तसमुद्भवाया
 मूर्द्धि प्रयान्तीह नराधिपेन्द्राः ॥ ४२

(-एतदर्थं) ब. ३ यत्, दे. ११ यत्ता (-दाता) -b) वारा काम-
 लि, ब. ३ कायन्ते, दे. कासावे (-कायन्ते) दे. ११ त्तम
 (-० त्तम) -०) शा. दे. ११ येनैतानि, वारा ययैतानि, ब. ३
 दे. ३ ते. येनैते च (-येनैतानि) ब. श्रृणुमान (-शृष्टेऽस्माक)

४० -३) दे. कुलीन (-कुलजो) दे. व्यसनमग्न
 (-व्यसने मग्न) दे. कुलजोय सनो माग -b) ब. ३ पुत्र (ब. ३) च
 राज्यवत् (ब. ३) च, दे. ३ सखागति, दे. सखाचार्य, दे. सखा
 चर, दे. स चायय, दे. १० ११ सुखावा, दे. सखागति (-सखा
 चर्य) -०) दे. वृद्धा (-वृद्धो) ब. मूर्ता (-मूर्ता) : न।
 विप्र (-विप्र) -d) दे. क्षत्राग्नियश्च क्षाघत

४१ -३) दे. यस्मात् (-यस्मात्) शा. वार. का. २
 ब. ३ दे. ११ ११ यथा वे (ब. ३) दे. दे. ययैते (-ययैते) दे.
 पुत्र, दे. पुत्र्य, दे. पुत्र (-पुत्र) -b) वारा राज्यस्थितास्तत्त्व,
 न। राज्यस्थितास्तत्त्व, दे. राज्य स्थितस्येह (-राज्यस्थितास्तत्त्व), शा.
 कुलोद्गताया, ब. गुणागताया, दे. १० ४ ते. कुलीनगत्य, दे.
 कुलोद्भवस्य, दे. ११ कुलोद्गताया ॥ (-कुलोद्गताया) -c) दे.
 यथा (-यथा), ब. मत्त सत्त्व, दे. [य] मत्तस्य (-[य] मत्त
 सत्त्व) -d) न। कुलो सं (-यत्सो), दे. ४ भविता च
 (-भवितासि)

४२ -३) ब. सत्त्विय * (-सत्त्व ब्राह्मण), दे. सत्त्व
 तया (-भूषिताया) -b) शा. वारा का य (वारा य)
 नाग्नितया, ब. ११ धनान्तिताया, दे. भूमा वराया (-सत्त्विय-
 ताया), दे. नाग्नितयायाम्, न। नाग्नितयायाम् (-नाग्नितयायाम्)
 -०) वारा दे. ४ ते. शुश्रूषणासक्तिः ॥ दे. शुश्रूषणासक्तिः, दे.
 शुश्रूषणासक्त, दे. १० शुश्रूषणासक्त (-शुश्रूषणासक्त) -d) शा.
 वारा ब. मूर्द्धि, दे. मुद्ध (-मूर्द्धि) : दे. सन गेन्द्रा (-सन
 गेन्द्रा)

पुनस्त्य उवाच ।

ततो गतेषु देवेषु प्रज्ञालोकं प्रति द्विज ।
त्रैलोक्यं पालयामास बलिर्धर्मोन्वितः सदा ॥ १
कलिस्तदा धर्मयुतं जगद् दृष्ट्वा कृते यथा ।
प्रज्ञानं शरणं मेजे स्वभावस्य निषेवणात् ॥ २
गत्या स दृष्टो देवं सेन्द्रैर्देवैः समन्वितम् ।
स्वदीप्त्या द्योतयन्त च स्वदेशं स्मुरासुरम् ॥ ३

पुष्पिका—वा१ का२ बा० दे१ १० ११ न१ इति श्री (बा१ ३
दे११ [श्री]) वामनपुराणे वामनप्रादुम्बि, कारा, इति वामनपुराणे
वामनप्रादुम्बि प्रह्लादवर्गमने, का१ इति श्रीवामनपुराणे प्रादुम्बि, दे१
बा० दे१ १० ११ इति वामनपुराणे, दे१ ४ १ वे१ इति श्रीवामनपुराणे, दे१
श्रीवामनपुराणे वामनप्रादुम्बि, भुवे इति श्रीवामनपुराणे पुनस्त्य-
नारदस्य वामनप्रादुम्बि अध्यायनाम—वा१ का१ २ बा० ३
दे१ ३ ५ ११ वे१ न१ ० का२ बलि स विलास नाम, दे१ बले
चतुर्धातु नाम, दे१ बलिस्तु नाम अध्यायसंख्या—वा१ बा० ३
दे१ ३ ५ ०, कारा नवतितमोऽध्याय, का१ ॥ ६४ ॥, का२
॥ ६३ ॥, बा० ३ वे१ द्वितीयोऽध्याय, दे१ अष्टविंशोऽध्याय, दे१ चतुर्-
शोऽध्याय, दे१ पद् वार्षास्त्रोऽध्याय, दे१ १० ॥ ७४ ॥, दे१ ॥ १०० ॥,
न१ सप्तवार्षास्त्रोऽध्याय, भुवे चतु वसतितमोऽध्याय ।

४६

श्री वा१ न१ पुनस्त्य, दे१ पुनस्त्य च, दे१ पुनस्त्य, दे१ श्री
पुनस्त्य

१ —अ) दे१ गतेषु (→गतेषु), दे१० शोकेषु (→देशेषु)
—b) दे१ १० वे१ न१ वसोयन (दे१ न, वे१ ना) (→प्रति द्विज)
—c) दे१ १० लण (→सण)

२. —अ) न१ घना (→वदा) —b) कारा इति यथा, दे१
यथास्तम्, दे१ ह्यो यथा (→इति यथा) —c) दे१० ब्रह्मण
(→ब्रह्माणम्) —d) वा१ निषेवनम्, कारा, निषेवणे, वा१
निषेवनम्, + निषेवने, का१ निषेवनम्, दे१ ३ निषे (दे१ ३) वनात्,
दे१ [स] निषेवणात् (→निषेवणात्), बा० वनावपरिषेवनम्

३ —अ) कारा का१ २ बा० दे१ १० ११ च, न१ [स] च
(→स), दे१ दृष्टो दे० ८, दे१ दृष्टा देवेन्द्रम् (→दृष्टो देवम्) —b)

प्रणिपत्य तमाहाथ तिष्ठो ब्रह्माणमीश्वरम् ।
मम स्वभावो बलिना नाशितो देवसत्तम ॥ ४
तं ग्राह मगवान् योगी स्वभावं जगतोऽपि हि ।
न केवलं हि भवतो हृत तेन बलीयसा ॥ ५
पश्यस्व तिष्ठ देवेन्द्रं वर्णं च समास्तम् ।
भास्करोऽपि हि दीनत्वं प्रयातो हि बलाद् बलेः ॥ ६
न तस्य कश्चित् त्रैलोक्ये प्रतिषेद्धाऽस्ति कर्मणः ।

दे१ ३ १० वे१ सेन्द्रम्, दे१ ८ ८, दे१ वे१ (→सेन्द्रं) दे१ समास्तम्
(→समन्वितम्) —c) दे१ ३ स्वदीप्त्यो (→स्वदीप्त्या) दे१ स स्व
दीप्त्या द्योतयन्तम् —d) कारा स्वपुराणम् (→सपुराणम्) बा०
स्वस्वदस्य सुपुरम्

४ —अ) दे१ प्रणिपत्य (→प्रणिपत्य) दे१ समाहात, वा१
तमाहात (→तमाहात) —b) वा१ बा० ३ तिष्ठो (व्यो ?), दे१ बलि,
दे१ ३ १ वे१ कलि (→तिष्ठो), दे१ ३ ११ ब्रह्मणम् (→ब्रह्माणम्)
—c) दे१ सण (→मण), दे१ १० प्रयातो (→स्वभावो), दे१ बलितो
(→बलिना) —d) बा० निमित्तो, बा० नाशितो, दे१ नाशितो, दे१
नामितो (→नाशितो), बा० ३ द्विजसत्तम, दे१ देवसत्तमा (→देवसत्तम)

५ —अ) दे१ ४ वे१ ब्रह्मण (→योगी) —b) वा१ कारा
वा१ २ दे१ १० ११ स्वभावो, दे१ स्वभावाद् (→स्वभावम्) —c)
न० दे१, इत्यम्, बा० [च] इत्यम्, दे१ ४ वे१ हृत (→हृतम्).

६ —अ) बा० ४ वे१ पश्यस्वुतिष्ठ, दे१ पश्य हृतिष्ठ, दे१ पश्य
तिष्ठ हि, न१ पश्यस्व विस्वम् (→पश्यस्व तिष्ठ); बा० दवे (दे१)
श्रम्, दे१ देशम् (→देशेन्द्रम्); दे१ पश्यस्व तिष्ठ पश्य, —b) दे१
(स) समास्तम्, न१ यथावास्तम्, दृष्टो यथावास्तम् (→यथावास्तम्)
दे१ वदस्व समास्तम् —c) बा० ३ भास्करायति, दे१ भास्करायति हि,
दे१ ४ १ वे१ भास्करायति (→भास्करायति हि) दे१ विनत्यम्, दे१
हीनत्यम् (→हीनत्यम्) —d) बा० ३ प्रयातम्, दे१ ४ १ १० वे१ प्रयातो
(→प्रयातो) दे१ [स] ति (→हि); बा० बले, दे१ ३ ३ बले, दे१ ११
बले (→वले)

७ —अ) दे१ नस्त्य (→नस्त्य); वा१ दे१ त्रैलोक्ये (→त्रैलोक्ये)
—b) बा० ३ प्रतिषेधास्ति (?), बा० प्रतिषेद्धास्ति, न१ प्रतिषेधास्ति
(→प्रतिषेधास्ति), बा० बर्जनम्, बा० ३ कर्मण (→कर्मण) —c) दे१
हृते (→हृते); वा१ का१ दे१ ११ दृष्टास्ति, कारा का१ दृष्टास्ति, कारा

श्रुते सहस्रं शिरसं हरिं दशशताङ्घ्रिकम् ॥ ७
स भूमिं च तथा नाकं राज्यं लक्ष्मीं यशोऽप्ययः ।
समाहरिष्यति वलेः कर्तुः सद्धर्मगोचरम् ॥ ८
इत्येवमुक्त्वा देवेन ब्रह्मणा कलिरन्ययः ।
दीनान् दृष्ट्वा म शक्रादीन् विभीतकवनेन गतः ॥ ९
कृतः प्रावर्त्तत तदा कलेर्नाशित् जगत्त्रये ।
धर्मोऽभवच्चतुष्पादश्चातुर्वर्ण्येऽपि नारद ॥ १०
तपोऽर्हिसा च सत्यं च शौचमिन्द्रियनिग्रहः ।

दया दानं त्वानुशंसं शुश्रूषा यज्ञकर्म च ॥ ११
एतानि सर्वजगतः परिन्याप्य स्थितानि हि ।
बलिना बलान् ब्रह्मन् तिष्योऽपि हि कृतः कृतः ॥ १२
स्वधर्मस्यापिनो वर्णा ह्याथमाश्चाविशन् द्विजाः ।
प्रजापालनधर्मस्थाः सदैव मनुजर्वभाः ॥ १३
धर्मोचरे वर्तमाने ब्रह्मन्स्मिन्नगत्रये ।
त्रैलोक्यलक्ष्मीर्वरदा त्वायाता दानवेश्वरम् ॥ १४
तामागतां निरीक्ष्यैव सहस्राश्रित्यं बलिः ।

७. ७४.

१. ६३ तातापिक (→तातापिकम्); २. हरिं सदसदात्मकम्.
८. -१) शा. कारा का.१.३ वा.३ दे.७.११ स भूमिं (व३ ३
°मि, दे३ °मी) भुवना (का. १°मी) को च (दे७ °केन), दे३ न१ स
भूमिं भुवनकारं (न१ °पे) -२) शा. रायं (?), दे३
राज्य- (→राज्यम्); दे३, ७.१० लक्ष्मी- (→लक्ष्मीम्); दे३ यशो ७७,
दे३ १० तै. यशोय (दे३ °य) यम्, दे३ न१ -यशोवलय, दे३ यशो-
व्यय (→यशोव्ययम्) -३) शा. समाहरिष्यति, दे३ समाहरिष्यति,
दे३ महाहरिष्यति (→समाहरिष्यति); शा. दे३ बले, व३ कने, दे३ ३
बलम्, दे३, ४.० बलि, तै. बलिम् (→बले). -४) व३ दे३.११
बन्तुं सद्धर्मगोचरम्, व३ क ७ धर्मगोचर, दे३ ४ तै. कर्तासौ धर्म-
गोचरम्, दे३ धर्म ७ धर्मोऽपि गोचरम्, दे३ कर्ता सद्धर्मगोचरम्, दे३
कर्तुंसद्धर्मगोचरम्.

९. -१) व३ मुक्ते, व३ ३ मुक्ते, दे३ मुक्ता (→मुक्ते). -२)
दे३ ब्राह्मण, तै. ब्रह्मण (→ब्राह्मणा); शा. कारा. का.१.२ भारवना,
दे३ अथ्ययम्, दे३ संस्थयम्, दे३ अयक, दे३ अथ्यया (→अथ्ययम्)
-३) शा. कारा. का.१.३ प्रतिपद्य (→दीनादृष्ट्वा); शा. कारा.
का.१.३ व३ दे३.११ च, व३ न१ [-अ] य (→य). -४) दे३ इद-
नीक°, दे३ विनीतक° (→विनीतक°); दे३ विनीतकदुमरिषत्, दे३
विनीतकवचनार्त.

१०. -१) कारा. व३.३ दे३.४.७ तै. इतम् (→इत); शा.
दे३ प्रावर्त्तते, व३ प्रावर्त्तते (→प्रावर्त्तते). -२) शा. दे३ वाचे, व३.३
दे३.४.१० तै. बलि (दे३ १० कलि- (→कले); शा. नाय जगत्त्रये,
व३ ३ दे३.४ दे३ १० तै. नाशोकात्रये (→नाशात् जगत्त्रये). -३) दे३
[-म] नि भव° (→[-अ] भवब°) -४) शा. दे३.११ न१ °वर्ण,
दे३ तै. °वर्णा (→°वर्ण्य); दे३ हि (→[-अ] नि).

११. -१) व३ तपोऽर्हिसा च, दे३ न१ तपोऽर्हिसा च
(→तपोऽर्हिसा च). -२) दे३ यदा (→यदा); दे३ दान (?)
(→दान); कारा व३.३ दे३ चतु°, दे३ चतु° (→चतु°) -४)
व३ पुण्यम् (→पुण्यम्); दे३.४ यत्कर्मणि, दे३ यत्कर्म च

(→यत्कर्म च).

१२. -१) दे३.४ तै. जगन्त्ये (दे३.४ °त्ये) तानि सर्वाणि.
-२) व३ परिन्याप्य (→परिन्याप्य); दे३ ११ ह (→हि). -३) कारा.
बलवत्, दे३ च बलान् (→बलवान्); शा. कारा. का.१.३ सर्वम्, व३.३
ब्रह्म (→ब्रह्मन्); दे३.२ तै. बलाद्विप्लिता ब्रह्मन्, दे३ बलाद्विप्लिता
ब्रह्मन्, दे३ बलापि धारणा ब्रह्मन् -४) शा. ब्रह्मन् तिष्ये, कारा.
का.१.३ ब्रह्म तिष्ये, व३ दे३.५ न१ तिष्येपि हि, दे३ तिष्ठो (व्यो ?) पि
हि, दे३ ३ तै. तुष्टोपि हि, दे३ तिष्योपि हि (→तिष्योपि हि); कारा.
का. १ कर्त्तुं कृतम् (→कृत इत्).

१३. -१) शा. का.३ स्वधर्मं स्यापिनो, व३ जपधर्मस्यापिनो,
दे३ स्वधर्मस्यापिनो, दे३ स्वधर्मस्यापिनो, दे३ आधमस्यापिनो, दे३
सर्वस्यापिनो (→स्वधर्मस्यापिनो); दे३ (ब्रह्म) वर्णा (→वर्णा). -२)
शा. व३.३ दे३ ह्यायया, कारा. आधमा, व३ दे३.५ तै. आधमा
(→ह्यायया); शा. वित ७७, कारा. का.१.३ विषेयत, व३
[-अ] विषात् विद्या, दे३.४ [-अ] वसन् द्विजा, दे३ मुनिर्द्विजा, दे३
[-आ] विषन् द्विज, दे३ विनिन्द्य (→[-आ] विषन् द्विजा); दे३
स्वधर्मस्यापिनो द्विजा, व३ ह्याययास्यापिनो द्विजा. -३) दे३.४
प्रजापालनधर्मस्था, दे३ ३ तै. धर्मपालनधर्मस्था, दे३ प्रजापालन
धर्मस्था. -४) व३.३ °जयम्, व३ °जयम् (→°जयम्).

१४. -१) शा. व३.३ दे३ धर्मोऽस्तरे, व३ व३.३ दे३.४
धर्मोऽस्तरे (व३ °वे) (→धर्मोऽस्तरे); व३ दे३.७.१०.११ वर्तमाना
(→वर्तमाने) -२) शा. व३.३ व३.३ व३ न१ ब्रह्मन् स्मिन्न,
दे३ ब्रह्मणास्मिन्, दे३ ब्रह्मणास्मिन् (→ब्रह्मणास्मिन्); दे३ ११ °पे
(→°प्ये). -३) व३ दोहते (?), व३ दाहते, दे३ वरदा, मुने.
अगमत् (→वरदा). -४) व३.३ प्रयाता, दे३ त्रिदायाद, दे३ तै.
विदायाद, दे३ व्याता, दे३ व्याता, न१ व्याता (→व्याताया);
दे३ °स्तरे, न१ °वरो (→°वरम्).

१५. -१) व३ हान् (→हान्), व३ आगतान्, दे३ आगता
(→आगतान्); दे३.४ निरीक्ष्यैव (→निरीक्ष्यैव). -२) शा. कारा.

१२. पप्रच्छ काऽसि मा ब्रूहि केनास्यर्थेन चागता ॥ १५
 सा तद्वचनमाकर्ण्य ग्राह श्री पद्ममालिनी ।
 वले शृणुष्व याऽस्मि त्वामावाता महिषी बलात् ॥ १६
 अप्रमेयगुलो देशो योऽसौ चक्रबदाधर ।
 तेन त्यक्तस्तु मधवा सतोऽह त्वामिहागता ॥ १७
 स निर्ममे युवतयश्चतस्रो रूपसयुता ।
 श्वेताम्बरधरा चैव श्वेतस्रगनुपेना ॥ १८
 श्वेतधृन्दारकरूढा सखाख्या श्वेतविग्रहा ।

का१ २ दे१ ११ ते१ न १लास ब१ १लाभम् दे१ १लाहि
 (→१लास) दे१ वलिम् (→वलि) -०) दे१ ११ कासिका
 दे१ कौहिको दे१ कासिमा न१ कासि किम् (→कासि मा) दे१
 सतप्रकृति किं ब्रूहि -॥) ग१ १ ३५ ते१ केना (दे१ न)प्य
 (दे१ सा)यन ब१ ३ केन ज्ञायन दे१ केनाय योनि, दे१ केन ज्ञायन
 (→केनाययन)

१६ -॥) ब१ ३ दे१ ४ ते१ तदा श्री (→ग्राह श्री); दे१ ४
 धमवाशिनी दे१ ३ ते१ धममालिनी (→पद्ममालिनी) -०) दे१ १
 वले (→वले) दे१ शृणुष्व (→शृणुष्व) छा१ काय का =
 दे१ ११ मातास्मि ब१ योस्मि त्वाम् दे१ या = रिम युवे यस्या
 त्वाम् (→मास्मि त्वाम्) -॥) दे१ न१ आगता (→आगता) ब१
 माह्वी (→महिषी) छा१ काय का१ २ दे१ १० लयायता
 (का१ दे१ ० ला) निबोध माम्, दे१ ज्ञायता निबोधम्

१७ ब१ ३ दे१ ४ ते१ od ० -२) दे१ ४ ७ ९ ते१ न१
 अप्रत्यय (दे१ १ क ? दे१ कर्वा) (→अप्रत्यय) दे१ विलो दे१
 -नम् (→वलो) दे१ द्या (→देवी) -॥) दे१ सोस
 दे१ ११ योसो (→योसो) -०) दे१ त्यक्तं तु, न१ त्यक्तस्मि
 (→त्यक्तु) काय दे१ १० न१ मधवाम् (→मधवा) दे१ सेताश्रुम्
 (→सतीश्रुम्) दे१ ११ त्वम् (→त्वाम्) दे१ सागत (→सायता)

१८ -॥) ब१ सविर्माय दे१ सप्रिमये दे१ न१ सत्यन्वा
 मे (→स निमये), ब१ ३ दे१ ४ ० ते१ न१ युवचलु, दे१ तु युवत
 (→युवतय) -॥) दे१ समता (→समुता) -०) न१ श्वर
 (→श्वर) छा१ काय का१ ब१ दे१ ते१ धरा (→धरा),
 ब१ ज्ञाय दे१ ११ नस (?) (→ज्ञे) -॥) का१ रक्त (→रक्त)
 ब१ अगद दे१ न१ गयानु (→सगनु) छा१ काय का१ दे१ ते१
 लेपना (→लेपना)

१९ दे१ d ० -३) काय का१ दे१ न१ रुद्धा
 (→रुद्धा) -॥) काय का१ दे१ रुद्धा (का दे१ रुद्धा)
 दे१ १ सखाया (?) दे१ ११ सखाया न१ सखया (→सखाया);

रक्ताम्बरधरा चान्या रक्तस्रगनुलेपना ॥ १९
 रक्तराजिसमारूढा रक्तवर्जि राजसी हि सा ।
 पीताम्बरा पीतवर्णा पीतमाल्यानुलेपना ॥ २०
 सौवर्णस्यन्दनचरा तामस गुणमाश्रिता ।
 नीलाम्बरा नीलमाल्या नीलगन्धानुलेपना ॥ २१
 नीलवृषसमारूढा त्रिगुणा सा प्रकीर्तिता ।
 या सा श्वेताम्बरा श्वेता सत्त्वाद्या कुञ्जरस्थिता ॥ २२
 सा ब्रह्माण समायाता चन्द्र चन्द्रानुगानपि ।

दे१ च ते (→श्वेत); काय का१ दे१ ४ ११ न१ विग्रहा
 (→विग्रहा) -०) काय धरा (→धरा) -॥) ब१ भगव
 न१ गयानु (→सगनु); काय लेपना (→लेपना)

२० दे१ २० ०-२१ b ०; दे१ २० ०-२२ b ०
 a) दे१ रक्तवर्जि सारूढा -॥) काय राजसी न१ राजसी
 (→राजसी) काय हिवा का१ हि वा (→हि सा) दे१ राजसी
 गुणमाश्रिता दे१ त्रिगुणया प्रश्रिता -॥) काय धरा (→
 धरा) काय वर्णा (→वर्णा) -॥) दे१ ४ दे१ १० सगनु
 (→सायानु) काय दे१ लेपना (→लेपना)

२१ दे१ ९ ०; दे१ ab ० (दे१ २० पा वि) -॥)
 सा१ काय का१ दे१ १० ११ स्यन्दनचरा ब१ स्यन्दनत (ब ?) रा
 ब१ स्यन्दनचरी दे१ ३ ५ ते१ न१ स्यन्दना (दे१ न) रुद्धा (→
 स्यन्दनचरा) -॥) काय दे१ आश्रिता न१ आश्रिता (→आश्रिता)
 -॥) ब१ २ ११ वर्णा (→वाल्या); ब१ नीलाम्बरा (र ?) धराजारी
 दे१ नीलाम्बरधरा नील -॥) छा१ का१ नीलगन्धसमप्रभा
 काय नीलगन्धसमप्रभा का नीलगन्धसि (नि) स प्रभा ब१ ३
 नीलगन्धसि (ब१ नील) प्रभा दे१ ३ ५ १० ११ नीलगन्धसि स
 (दे१ स दे१ स्रम) प्रभा दे१ १० १० १० लिखप्रभा

२२ दे१ ab ० (दे१ २० पा वि) -॥) का१
 ब१ ३ दे१ ४ ५ १० ११ न१ नीलम (→नील); का१ २ ब१ ३ दे१
 ४ १० वृषम्, न१ वृषम् +रयम् (→वृष); दे१ नील वृषमाल्या
 b) काय त्रिगुणास्ता न१ त्रिगुणा (→त्रिगुणा सा); काय
 का१ रक्ता (→रक्ता) -॥) ब१ याता दे१ याताम् (→या सा)
 -॥) छा१ सखाया दे१ सखाया दे१ सखाया दे१ सखाया दे१
 सखाया दे१ सखाया (→सखाया) ब१ दे१ न१ कुञ्जरा
 (→कुञ्जरा)

२३ दे१ २३ १-२३ d ० (दे१ ११) न१ १० ० -॥)
 दे१ स (→सा); ब१ ब्रह्मण्य दे१ ब्रह्मण्य (→ब्रह्माण्य) -॥)
 छा१ का दे१ ३ ५ १० ११ का१ काय ब्रह्म दे१ का१ (→ब्रह्मण्य);

पुलस्त्य उवाच ।

गते त्रैलोक्यराज्ये तु दानवेषु पुरंदरः ।
जगाम ब्रह्मसदनं सह देवैः शचीपतिः ॥ १
तत्रापश्यत् स देवेशं ब्रह्माणं कमलोद्भवम् ।
श्रुपिमिः सार्धमासीनं पितरं स्वं च कश्यपम् ॥ २
ततो ननाम शिरसा शक्रः सुरगणैः सह ।
ब्रह्माणं कश्यपं चैव तंश्च सर्वास्तपोधनान् ॥ ३
प्रोवाचेन्द्रः सुरैः सार्धं देवनाथं पितामहम् ।

५०

श्री वी. ०; शा. १.७ न. १ पुलस्त्य; दे. १.२-४ पुलस्त्य छ.

१. -a) दे० हवे (→गते); न. १ 'उज्येयु + राज्ये तु' (→राज्ये तु), शा. १.१ का. १.२ ब. १-३ एव गतेषु त्रैलोक्य, दे० एवं त्रिलोक्याय तदा -b) * नयेत् (?) पुरन्दर. -c) व. ३ न. १ 'भवन' (→सदन). -d) दे० महादेवि (→सह देवे).
२. श्लोकात्पर दे० पुनरावृत्तम्—

३. -a) ब. १-३ दे. १-४ तै. १ तत्रापश्यत्, दे० तत्रापश्यत्, मुने. तत्रापश्यत् (→तत्रापश्यत्) -b) दे. १.२ कमलोद्भव (दे० 'मो') (→कमलोद्भवम्). -d) दे० सप्ततस्य च (→च कश्यपं).

४. -a) दे० शिरसा (→शिरसा). -d) दे० तं * दे. २ तै. १ तालु (→तंश्च), ब. २ सर्व- (→सर्वान्), का. २ तपोधनात्, दे० तपोधना (→तपोधनान्), दे० १० तान् सर्वांश्च तपोधनान्.

५. शा. १.१ का. १.४ अ-१ b ०. -a) ब. ३ प्रोवाचेदं, दे० प्रोवाच तं (→प्रोवाचेदं). -c) दे० ११ वृणं, दे० हव (→हवत्). -d) दे० * * * (→बलिना); दे० मम नादत् (→बलिना मम).

६. शा. १.१ का. १.४ a b ० (इ. ४ वा. वि.) -a) दे० एकं स, दे० तादात्तान्, न. १ 'एकं नव' (नव ?) (→सर्वतत्तु). -b) ब. ३ दे. ३ दे. १ भुज्य (दे० यम) वेदि, दे० भुज्येव तु (→भुज्येव स्त-); दे० १० * * * (→स्वहृत पत्र). -c) दे. ३ तै. १ यत्र पुष्टयि, दे० यत्रय पुष्ट्य (→यत्र यष्टयः); शा. १.१.२ या बृहि श्वात् (→मो बृहि); ब. १.३ दे० यत्रोपुष्टय विमो बृहि, दे. १-४ यत्रोपुष्टय द्वि (दे० 'जो' बृहि- -d) दे० ३ वृहत् (→पुष्टयं).

पितामह इतं राज्यं बलिना बलिना मम ॥ ४
ब्रह्मा प्रोवाच शक्रैवद् भुज्यते स्वकृतं फलम् ।
शक्रः पप्रच्छ मो बृहि किं मया हुष्कृतं कृतम् ॥ ५
कश्यपोऽप्याह देवेशं भूणहत्या कृता स्वया ।
दित्युदरात् स्वया गर्भः कृतो वै बहुधा भलात् ॥ ६
पितरं ग्राह देवेन्द्रः मा मातुर्दोषो विमो ।
कृन्तनं ग्रामवान् गर्भो यदशौचा हि सा भवत् ॥ ७
ततोऽजवीत् कश्यपस्तु मातुर्दोषः स दासताम् ।

दे. ७

६. दे० १.६ b 'हत्या' हत्यास्य १५.३ 'शितपिते' पय-
न्त श्लोका अस्य सध्यास्य १०.३३ इत्यनन्तरमागता वर्तते, ते
अत्र पुनर्नागता वर्तते -a) दे० कश्यप ग्राह (→कश्यपोप्याह);
ब. १-३ दे. १-४.७.१० देवेन (→देवेन). -b) ब. १.७ न. १ तया कृता
(→हत्या स्वया) -c) दे० १.१ न. १ दित्युदरात् (→दित्युदरात्); दे०
स्वयि (→स्वया); दे० ११ गर्भ (→गर्भं), मुने स्वया गर्भो दित्युदरात्.
-d) ब. ३ दे. १-४ १ तै. कृतो हि (→कृतो वै); दे० बल (→भलात्).

७. दे० १०. ० (इ. ६ वा. वि.). -b) शा. १.१ तन्मातुर्,
शा. १.१ दे० तन्मातुर्, ब. ३ तन्मातुर्, ब. १.२ न मातुर्,
न. १ स्वमातुर् (→स मातुर्), शा. १.१ दोष भो, का. १.
दोषितो, दे० दोष (पि ?) ता (→दोषो); ब. ३ विना, दे० ११
विमो (→विमो). -c) शा. १.१ कृन्तनं, का. १.२ दे० ११
वर्तन, ब. ३ कृन्तन, दे. १.३.६ तै. १ दमूनं, दे० दूनं छं, न. १
यत्न (→कृन्तनं); दे० हवत् (→प्रातवात्); दे० गर्भं, न. १ गर्भं
(→गर्भं). -d) शा. १.१ का. १ यदाशौचा, ब. ३ यदशौचात्
(→यदशौचा). -d) ब. १ हि घामवत्, दे० [अ] वि सोमवत्, दे०
नानाभवत् (→हि घामवत्). न. १ ह्यशौचित्यमुदाभवत्.

८. दे० १०. ० (इ. ६ वा. वि.). -a) ब. १.३ यत्रोपुष्टय
(स) (→यत्रोपुष्टय); दे० बाल्याय (→बाल्याय). -b) शा. १.
का. १.२ दोषे, दे. १-४ तै. दोषे (→दोष); न. १ शिवत् (→शतो);
शा. १.१ मातुर्दोष स पावतो, ब. १.२ मातुर्दोष पावतो, न. ३ मातुर्दोषे
सदा सदा, दे० माता दोषे सदा शिवता. -c) का. १.१ यमस्ततो, दे०
हवत् सतो, न. १ यत्र यत्रो (→यमस्ततो); शा. १.१-३.१ दे. १.१
[अ] नि हवो, ब. १ * * * (→निहवो); दे० गत्या तदापि
विह्वि. -d) ब. १ रारिज, दे. १.१ न. १ यत्रेण (→यत्रोपि); दे. १-४.३

७६ ८ गतस्ततो विनिहतो दासोऽपि कुलिशेन भो ॥ ८
 तच्छ्रुत्वा कश्यपवचः प्राह शक्रः पितामहम् ।
 विनाशं पाप्मनो ब्रूहि श्रायश्चिच विभो मम ॥ ९
 ब्रह्मा प्रोवाच देवेशं वशिष्ठः कश्यपस्तथा ।
 हित सर्वस्य जगतः शक्रस्यापि विशेषतः ॥ १०
 शङ्खचक्रगदापाणिर्माधवः पुरुषोचमः ।
 सं प्रपद्यस्व शरणं स ते भ्येयो विधास्यति ॥ ११
 सहस्राक्षोऽपि वचनं गुरुणा स निश्चम्य वै ।
 प्रोवाच स्वल्पकालेन कस्मिन् प्राप्यो बहूदयः ॥
 तमृचुर्देवता मर्त्ये स्वल्पकाले महोदयः ॥ १२

८१। ८ (→भो)

९ दे१० ० (४ ६ पा वि) -१) दे९ काश्यप (→कश्यप)
 -b) शा१ का१ विनाशं पङ्क्ति (→) का१ विनाशे पाणिने, दे१ ४
 पापस्य नागक, दे९ विनाश पञ्च, दे३ विनाश वत्तो, दे१ विनाशाय
 पाठे, दे९ विधान पङ्क्त वे१ ब्रह्मन् विनाशक (→विनाश
 पाप्मनो) -d) दे९ ३ दे१ ४ १ तौ प्रभो (→विभो)

१० दे१० ० (४ ६ पा वि) -b) दे९ वशिष्ठ
 (→वशिष्ठ) -c) दे९ ११ हित (दे९ ११) (→हित), दे१ सवस्य
 जगतामपि -d) दे९ सर्वस्यापि विप्रेत

११ दे१० ० (४ ६ पा वि), दे१० ११ ० - १२ d ०
 -a) दे९ ३ दे१ ४ व दे९ योऽतो (→योज) -c) शा१ प्रपद्यस्व
 दे२ ३ दे१ प्रगम्यस्व (→प्रपद्यस्व) दे१ तदर्थं माहि शरण -d)
 दे९ ३ दे१ सर्व, दे१ काम (→शक्र) शा१ वारा का१ - दे९ करि
 प्यति दे१ प्रविप्यति (→विधास्यति)

१२ दे१ ० (४ ११ पा वि) दे१० ० (४ ६ पा वि)
 ब१ ३ दे९ ४ वे१ न१ ef ० -a) ब३ सहायो हि (→सहा
 शापि) -b) द० मुद्राणे, दे११ गुरुणा (→गुरुणा); वारा का१
 ब१ - द० ४ १ वे१ न१ सन्निभ (→सन्निभ) ब० ३ हि दे९ व
 (→वै) -c) वारा कातेभि (→वातेन) ब३ तद्वाक्यसम
 कालेन -d) दे९ १ १ कश्चिद् (→कश्चिद्); ब१ ३ पुण्ये, ब३ मुक्तो
 दे९ ४ ह्यो, दे१ मर्त्यो दे९ ११ पुण्ये, न१ पुत्रा (→प्राप्यो) ब१ -
 दे९ ४ वे१ महोदय, दे९ बहूदय (?) दे९ प्रभो वर (→बहूदय)
 -e) दे११ सरोवुर (→समुद्र), वारा मर्त्य (→मर्त्य) -f)
 बहूदय (→महोदय)

दे९ न१ od, ef मर्त्ये धनिकम्—

295० यन् पुनरावासा सोमवारिण संनुता ।

ग्यागोयं तन् विष्णु पूजयस्व पुनरुद ॥

इत्येवमुक्तः सुरराट् विरिञ्चिना
 मरीचिपुत्रेण च कश्यपेन ।
 तथैव मित्रा वरुणात्मजेन
 वेगान्महीपृष्ठमवाप्य तस्यौ ॥ १३
 कालिञ्जरस्योचरतः सुपुण्य-
 स्तथा हिमाद्रेरपि दक्षिणस्थः ।
 कुशस्थलात् पूर्वत एव विश्रुतो
 बसो, पुरात् पश्चिमतोऽवतस्थे ॥ १४
 पूर्वं गयेन नृवरेण यत्र
 यष्टोऽश्वमेधः शतकृत्सदक्षिणः ।

१३ दे१० ० (४ ६ पा वि) -१) वारा स एवम्
 (→इत्येवम्); दे९ ५ विरिञ्चिना दे९ विमुच्यत, दे११ विरिञ्चि
 (→विरिञ्चिना) -b) दे९ मरीच, दे९ मारीचि, दे११ ०००
 (→मरीचि) दे९ काश्यपेन (→कश्यपेन) -d) ब१ ३ मर्त्योत्स्ये,
 दे१ बवाप्य तस्ये (→मवाप्य तस्यो)

१४ दे१० ० (४ ६ पा वि) -a) वारा ब१ ३ दे९ ११
 न१ काचकट (→कालिञ्जर) दे९ [अ] मर्त्य (→[अ] मर्त्य)
 का० ब३ सुपुण्य, दे१ न१ सुपुण्ये (न१ ११) (→सुपुण्य) -b)
 दे९ तदा (→तथा); दे९ वरागस्व (→वरागस्व) -c) वारा
 कुशस्थलात्, दे९ न१ कुशस्थली (→कुशस्थलात्)। ब१ ० हि मुक्तो,
 दे९ सुपुण्यो दे११ (ह) विपुण्यो (→विपुण्यो) -d) ब१ वारा (?),
 दे९ वसो (ता) दे९ वरेण, दे११ वसतो (→वसो); ब१ दे९ पुण्य,
 वे१ पुण्ये (→पुण्य)

१५ दे१० ० (४ ६ पा वि); दे११ ० ०;
 दे१ ४ १० १० वे१ d ० -a) वारा वारा गये (ता१ ११) न पूर्व,
 का१ ० गयेन पूव, ब१ पूर्व मानव (?) पूर्व गयेन, दे९ पूर्व ००
 (→पूर्वं गयेन) ब१ ३ वे१ वृषावरेण, दे९ वृषावे दे९ वृषावरेण
 (→वृषावरेण) ब१ ६ ०, दे९ न१ (व) यत्र (→यत्र); दे९ पूर्व गयेन
 वायिमन्त्रादेव -b) ब३ विष्णो, दे९ ३ ५ १० ह्यो दे९ ह्यो
 (→ह्यो) दे९ ४ १० वे१ तत्र (→गतत्वे); वारा वारा का१ ३
 व३ मुनिग, दे९ (व) स्वर्गिण (→वर्गिण) दे९ मनुष्येया
 दाहृत्तरेव न१ वृषोपयेया दाहृत्तरे वर्गिण -c)
 वारा मनुष्येया, न१ मनुष्येया (→मनुष्येया); ब१ ३ इत्या
 (ब३ ११) (→इत्या) दे९ ४ १० वे१ मनुष्ये (दे९ १०) यो
 (दे९ ३ ११) दाहृत्तरे इत्येव दे९ मनुष्ये दाहृत्तरे -d)
 मनुष्येयान्महोदयं दाहृत्तरे न१ मनुष्येया दाहृत्तरे -e)
 शा१ वारा नरेऽन्यथा ततो मुद्र (ता१ ११) मुद्र, का१ मर्त्य-

मनुष्यमेषः शतकृतसहस्रकृ-
 श्रेन्द्रसूयथ सहस्रकृद् वै ॥ १५
 तथा पुरा दुर्वजनः सुरासुरैः
 रयातो महामेष इति प्रसिद्धः ।
 यत्रास्य चक्रे भगवान् मुरारिः
 यास्तव्यमन्यक्तनुः रयूर्विमत ॥
 रयाति जगामाथ गदाधरेति
 महायवृक्षस्य शितः कुठारः ॥ १६
 यस्मिन् द्विजेन्द्राः धृतिश्चास्त्रवर्जिताः
 समत्वमायान्ति पितामहेन ।
 सकृत् पितृन् यत्र च संप्रपूज्य

भक्त्या त्वनयेन हि चेतमैव ॥
 फलं महामेषमतस्य मानवा
 लभन्त्यनन्तर्यं भगवत्प्रसादात् ॥ १७
 महानदी यत्र सुरार्पिकन्या
 बलापदेद्वादिमशैलमेत्य ।
 चक्रे जगत्पापनिनिष्टमायां
 संदर्शनप्राशनमज्जनेन ॥ १८
 तत्र शक्रः समभ्येत्य महानद्यास्तटेऽङ्गते ।
 आराधनाय देवस्य कृत्वाध्रममवास्थितः ॥ १९
 प्रातःस्नायी त्वघःशायी एकमक्तस्तवयाचितः ।
 तपस्तेपे सहस्राथः स्तुवन् देवं गदाधरम् ॥ २० पं. ७५

दूर्योधनं तत्त बुधपुर, + गुरोत्तम, ५१२ नरेन्द्रदूर्योधनं ततो बुधपुर,
 ५१ चन्द्रबुधो सहस्रकृत्, ५३ गुरोत्तमं सहस्रकृत्, ५३ नरेन्द्रदूर्योधनं
 सहस्रकृत्, ५१ नरेन्द्रमेवायं सहस्रकृत्.

१६. पा० काठ. ५१.२ दे३.७.० ०; ५१.३ दे३.७.० ०;
 पा० काठ. ५१.२ दे३.७.० ०; ५१.३ दे३.७.० ०; ५१.३ दे३.७.० ०;
 दे३.७.० ०. -३) ५१ बुधपुर, दे३.७.० ०, दे३.७.० ०, दे३.७.० ०,
 ५१ दूर्योधन (→दूर्योधन); ५१ २ गुरोत्तम, दे३.७.० ०, दे३.७.० ०,
 गुरोत्तम (→गुरोत्तम); ५१ तथा पूर्वतपस्त्रयजन्गुरोत्तम. -४)
 पा० काठ. ५१ महामेष (→महामेष). -५) ५१ दे३.७.० ०.
 मयाय, दे३ मयाय (→मयाय); दे३ मयाय (→मयाय). -६)
 दे३.७.० ० दे३ हा स्वयम्, दे३ मयाय, दे३ मयाय, ५१ द्यायं तम्
 (→यास्तव्यम्); पा० गुरोत्तम, पा० गुरोत्तम, ५१ त्वकृति-
 मत्, ५२ त्वकृति, ५३ तु कृति, दे३.७.० ० स्वकृति, दे३ समृति,
 दे३ तु कृति, दे३ विमृति, दे३ तु मयाय, दे३ विमृति, दे३
 त्वकृति (→स्वकृतिम्). -७) ५१.३ यामाति (→यामाति). -८)
 ५१.३ यामा, दे३ गिर, दे३ ५१ सित (→सित)

१७. पा० काठ. ५१.२ दे३.७.० ०. -३) पा० काठ. ५१.२ दे३.७.० ०.
 तपस्त्रिया यान्ति (→समत्वमायान्ति). -४) दे३.७.० ०. संप्रपूज्य
 (→संप्रपूज्य); पा० सप्तपूज्य च संप्रपूज्य, पा० सप्तपूज्य यान्ति
 तपसा बलेन, ५१ सप्तपूज्य च संप्रपूज्य, दे३.७.० ०. सप्तपूज्य
 पूजयन् यान्ति तपसा, मुने यस्मिन्मयाय पूजयन् वेति नृत्तम्. -६)
 पा० तपस्त्रयेन, ५१ तपस्त्रयेन (→तपस्त्रयेन); पा० तप (→तपः)
 दे३ वेति तप (→वेति तप); दे३.७.० ०. तप (दे३.७.० ०) तप
 दि वेति तप मुने. सोमस्यामहेन सप्तपूज्य वेति तप. -७) पा०
 ५१.३ महामेष, ५१ महामेष (?) (→महामेष), पा० ५१.३ दे३

दे३.७.० ०, ५१ यान्ति, दे३.७.० ०. यान्ति (→यान्ति).
 -८) ५१ सप्तपूज्य दे३.७.० ०. तप (दे३.७.० ०) तपन्त, (→
 सप्तपूज्यन्त).

पाठ. ab, cd मध्ये अविद्यम्—
 २९६ ० सप्तपूज्य पुनर्न. प्रकृति ।
 १८. दे३. ०. ०. -३) दे३.७.० ०. सप्तपूज्य (दे३.७.० ०)
 यान्ति, दे३ सप्तपूज्य, दे३ सप्तपूज्य (→सप्तपूज्य). -४)
 ५१.२ यान्तिदेवात्, ५१ दे३ यान्तिदेवात्, दे३ यान्तिदेवात्, दे३
 यान्तिदेवात् (→यान्तिदेवात्); दे३.७.० ०. य (दे३.७.० ०) या
 सप्तपूज्य च सप्तपूज्य (दे३.७.० ०); दे३.७.० ०. यान्तिदेवात्
 सप्तपूज्य (दे३.७.० ०); दे३.७.० ०. यान्तिदेवात् सप्तपूज्य (दे३.७.० ०)
 दे३ यान्तिदेवात् (→यान्तिदेवात्); दे३.७.० ०. यान्तिदेवात्
 (दे३.७.० ०). दे३ न. यान्तिदेवात्, दे३ यान्तिदेवात्, दे३ यान्तिदेवात्
 ० यान्तिदेवात् (→यान्तिदेवात्); ५१ यान्तिदेवात् यान्ति ० यान्ति-
 यान्ति, ५१ यान्तिदेवात् यान्तिदेवात्. -६) ५१ यान्तिदेवात्, ५१
 यान्तिदेवात्, ५१ यान्तिदेवात् (→यान्तिदेवात्); ५१ यान्तिदेवात्, ५१
 यान्तिदेवात् (→यान्तिदेवात्); ५१ यान्तिदेवात् (→यान्तिदेवात्)

१९. -३) दे३.७.० ०. तप (→तप); दे३ तप तप (→तप
 तप) -४) ५१.३ दे३.७.० ०. तप, दे३ तप (→तप/तप).

२०. -३) दे३ प्रातःप्रातः (→प्रातःप्रातः); पा० प्रातः-
 प्रातः (→प्रातःप्रातः) -४) दे३ शक्र (→शक्र); पा० शक्रो-
 दयचित, ५१.३ दे३ य (५१.३ मु) शक्र (?) तथाचित, ५१ शक्रो-
 दयचित, ५१ शक्रोदयचित, ५१ शक्रोदयचित, दे३.७.० ०. मु
 (दे३.७.० ०) शक्रोदयचित, दे३ शक्रोदयचित (→शक्रोदयचित);
 दे३.७.० ०. शक्रोदयचित, -६) दे३ यान्तिदेवात् (→यान्तिदेवात्).

७६. २१

तस्यैवं तप्यतः सम्पग्जितसर्वेन्द्रियस्य हि ।
 कामक्रोधविहीनस्य साग्रः संवत्सरो गतः ॥ २१ ॥
 ततो गदाधरः प्रीतो वासवं प्राह नारद ।
 गच्छप्रीतोऽस्मि भवतो ह्युक्तपापोऽसि सम्प्रतम् ॥ २२ ॥
 निजं राज्यं च देवेश प्रापसे न चिरादिव ।
 यत्पिप्यामि तथा शक्र भावि त्रेयो यथा तव ॥ २३ ॥
 इत्येवमुक्तोऽथ गदाधरेण
 विसर्जितः स्नाप्य मनोहरायाम् ।
 स्नातस्य देवस्य तदैतसो नरा-
 त्तं प्रोचुरस्माननुज्ञासयस्व ॥ २४ ॥
 प्रोवाच तान् भीषणकर्मकारान्
 नाम्ना पुलिन्दां मम पापसंभवाः ।

वसध्वमेवान्तरमद्रिमुख्ययो-
 दिमाद्रिकालिङ्गरयोः पुलिन्दाः ॥ २५ ॥
 इत्येवमुक्त्वा सुरराट् पुलिन्दां
 विमुक्तपापोऽमरसिद्धयैः ।
 संपूज्यमानोऽनुजगाम चाश्रमं
 मातुस्त्वदा धर्मनिवासमीज्यम् ॥ २६ ॥
 दृष्ट्वाऽदितिं मूर्ध्नि कृताञ्जलिस्तु
 विनम्रमौलिः समुपाजगाम ।
 प्रणम्य पादौ कमलोदराम्भौ
 निवेदयामास तपस्वदात्मनः ॥ २७ ॥
 पप्रच्छ सा कारणमीदृशं तम्
 आश्राय चालिङ्ग्य सहाश्रुदृष्ट्वा ।

२१. ५३ दे१. २१ अ-२२ अ 'गदाधर' इति वाचस्पति
 (ह. सं.). ०. -३) काय. सप्त (→तप्यतः). -b) ब१.२ दे२.
 ९ न१ यत (दे३ 'त'), दे३ स्वत, दे३ जित (→जित-); दे३ यन्-
 मातेन्द्रि (→जितसर्वेन्द्रि); काय. दे२-६-७, ९ दे३ तु, ब१ न१ च
 (→हि); दे३ ० ० ० ० निरयस्य हि.

२२. -०) दे३ ० ० ० (→प्रीतो). -b) दे३ ० ० ० (→मातुष);
 दे३ नारद (→नारद). -३) दे३ साग्रत (→साम्प्रतम्)

२३. -०) दे३ निजे, दे३ निज- (→निजं). दे३ देवेश (?)
 (→देवेश). -b) वा१ वा१.३ दे३ त्वं, दे३ तु- (न), दे३ प्राप्यसे
 ह्यनिर तत, दे३ प्राप्यसे ह्य चिरादिव. -०) दे३ यथा (→तथा)
 -३) ब१.३ यथा, दे३ प्रवेष्ट, दे३ अवि (?) (→भावि); ब१.३
 मतिप्यसि (→मतिप्य तव).

२४. -०) ब३ दे३ उक्तवाच, ब३ उक्त्वा तु, दे३ उक्त्वा
 त, दे३ उक्तं, दे३ उक्तं (→उक्तं). -b) वा१ दे३ प्राप्य,
 भुवे. स्नाति (→स्नाप्य); दे३.२ दे३ मनोहरायाम् (→मनोहरायाम्);
 दे३ विसर्जित प्रीतमनास्तदासीत्, -०) काय तदैतमोहसात्, वा१
 तदैतमनास्तदा, दे३ तदैतमोहसात्, दे३ तदैतमोहसात् (→तदैत-
 मोहसात्); दे३.४ दे३ मतोऽयं देहस्य मम तदैत (दे३ 'त') द (दे३ द),
 दे३ स्नातेन तदैतमुद्धृतं तं, न१ स्नातस्य देहस्य समुद्धृतं त्वत्.
 -३) दे३.४ दे३ प्रोवाच मां (दे३ 'त') जो न त्वाप्यवत्, दे३ न१
 प्रोवाच मां भो ह्यनुपावयस्व.

२५ शोरात् परं दे३. धर्मिकम्—

२७ ० ० ० ० तप्यतः विरप्य भुवः ।

२५. -३) वा१ काय. का१.३ दे३.७.११ कर्मकारि, ब३ दे३ कर्मकार-
 कात्, ब३ कर्मकारि, न१ कर्मकारि (→कर्मकारि). -b) काय.
 का१.३ दे३.३ दे३.३ ५.७.९-११ न१ पुलिन्दा (दे३ 'प्रा') (→पुलिन्दा);
 दे३ पापं (→पापं). -०) वा१ वसध्वमेवान्तरं, काय. वसध्व-
 मेवान्तरं, दे३.३ न१ वसध्वमेवान्तरं, दे३ वसध्वमेवान्तरं (→वसध्व-
 मेवान्तरं); ब३ ३ वसध्वमेवान्तरं, दे३ वसध्वमेवान्तरं (→वसध्वमेवान्तरं).
 -३) दे३.३ दे३ विप्यसि (→विप्यसि), वा१ विसर्जितयो,
 काय. दे३.३ दे३ न१ विसर्जितयो, दे३.७ विसर्जितयो
 (→विसर्जितयो).

२६. -०) दे३ [न] मरराट् (→मुरराट्). -b) ब१
 पापा (→पापो); वा१ काय. ब३ दे३.११ न१ पुटं (→[न]
 मरं). -०) दे३ संपूज्यमानोऽयं, संपूज्यमानोऽयं, दे३ संपूज्यमानो
 नि- (→संपूज्यमानोऽयं). -३) दे३.११ न१ देवत् (→आनुत्), दे३
 तवाधर्मं, तवाधर्मं, न१ ततोऽयं (→तारा धर्मं); वा१ काय.
 ब३.३ दे३ विनायसीकृत्, ब३.३ दे३ विनायसीकृत् (दे३ 'यं')
 (→विनायसीकृत्).

२७. -०) वा१ इवाञ्जलिस्तु (→इवाञ्जलिस्तु). -b)
 दे३.३.४ मूर्ध्नि (→मूर्ध्नि); दे३.३.९ दे३ न१ वपुः (दे३ न१ 'तु')
 मातरं ताम् (→समुपावयाम्). -३) दे३ तदा तदात्मनः (→तदा-
 तदात्मनः).

२८. -b) वा१ इवाञ्जलिस्तु, दे३.४ दे३ मुतापुष्ट्या, दे३
 तदा मुष्ट्या, दे३.१ इवाञ्जलिस्तु (→इवाञ्जलिस्तु); दे३ न१
 विसर्जितं विसर्जितं तदात् (दे३ 'तु') मूर्ध्नि. -०) दे३ ० ० ० ०
 दे३ तवाधर्मं (→तवाधर्मं); दे३.४ पप्रच्छ (→पप्रच्छ); दे३.

म चाचक्षे धलिना रणे जयं
तदात्मनो देवगणैश्च सार्धम् ॥ २८
श्रुत्वैव सा शोकपरिप्लुताङ्गी
ज्ञात्वा जितं दैत्यसुरैः सुतं तम् ।
दुःखान्विता देवमनाद्यसीत्
जगाम विष्णुं शरणं वरेण्यम् ॥ २९
नारद उवाच ।
कस्मिन् त्रिजिह्वी सुरसप्तमानां
स्थाने हृषीकेशमन्त्रमाधम् ।
चराचरस्य प्रभवं पुराण-
माराधयामास शुभे वद त्वम् ॥ ३०
पुलस्त्य उवाच ।
सुरारणिः शक्रमवैश्य दीनं
पराजितं दानवनायकेन ।

सितेऽथ पक्षे मकरार्धगेऽर्के
घृताधिपः स्यादय सप्तमेऽह्नि ॥ ३१
दृष्ट्वैव देवं त्रिदशाधिपं तं
महोदये शक्रदिशाधिरूढम् ।
निराश्वना संयतमाक् सुचिता
तदोपतस्थे शरणं सुरेन्द्रम् ॥ ३२
अदितिर्वाच ।
जयस्व दिव्याम्बुजकोशचौर
जयस्व संसारतरोः कृठार ।
जयस्व पापेन्धनजातवेद-
स्तमोयसंरोध नमो नमस्ते ॥ ३३
नमोऽस्तु ते भास्कर दिव्यमूर्ते
त्रैलोक्यलक्ष्मीतिलकाय ते नमः ।
त्वं कारणं सर्वचराचरस्य

३ वेः वस्ये सुपतां सवले पराजयं, -d) देः ४ तमात्मनो, देः वस-
त्मनो, देः११ चरात्मनो (?) (-चरात्मनो)

२९ दे० od ० -a) दे०१० युतेति (-युत्वैव), वः
३ कोर (-कोश) -b) पाः काः शास्त्रायुत, वाप, शास्त्रायुत,
काः शास्त्रायुत, +युत, देः शास्त्रा जितं (-शास्त्रा जित), पाः वाः
देः११ च (-च), काः पुत च, दे० नः त्वपुन (-मुत त) -c)
नः दुःखान्विता, देः दुःखान्विता, देः दुःखान्विता, पाः वाः
काः२ नः प्राप, देः ३० (-ईद्व) -d) देः महेन्द्र, नः वरण्य
(-वरेण्यम्)

क्षेत्रः दे० ०, देः नाद चः देः नः नारद...
३०. देः 'सुर' अ इत्यात्म्य 'वदस्व' d) इति पर्यन्त नास्ति,
देः ०. -b) काप काले (-भयानि), देः११ नः ईद्व (-भाय).
-c) वः२३ देः२ ३ वेः नः प्रमाण (-पुराण), देः१० वपचरस्य
श्रुमादिदेव, -d) वः प्राचार्यामास (-प्राचार्यामास), काः
शुभा, वः पुन, देः२-४ १०.११ वेः नः सुरे, देः सगे (-युते), वः ३
देः ४.७ वेः नः वदस्व, देः वदस्व (?) (-वद त्वम्)

क्षेत्रः देः ०, पाः देः२ नः पुलस्त्य, देः ४ पुनस्त्य च
३१. -a) वः सुरारणि, देः शुरारणि, +वाणायनो, देः
पुपलना (-पुरारणि), पाः वाः काः२ देः१० तं समी (का-
दे०१०) त्व (-पदमनेश), वः २ चरीयमायं, वः चरीय दीन
(-वरेण्य दीन) -c) काः मकरार्ध, +रकोश, वः ३ मकरार्ध-
रो(वः 'के'र, देः मकरार्धके (-मकरार्धके) -d) देः ४ ३

वेः सप्तमेऽह्नि (-सप्तमेऽह्नि)

३२ -a) देः२ वेः१ त्रिदिना (देः 'ता' चित्तां, देः१ त्रिद-
शाधिपं तव, दे०११ नः निवशाधिपार्त (देः११ 'हो') (-निवशा-
धिपं त) -b) देः१० महोदये, देः१० वेः१ महोदये (-महोदये),
देः१० पादवशाधिपत्त, देः१० नः शक्रमवैश्यदीन (-शक्रदिशाधिपत्तम्);
वः१ (महोदयिपत्त) महोदयमवैश्यदीन -c) वः१ निवसना,
वः२ निवसना, देः१५११ निवसना, देः१ वेः१ विनागना (-
निरागना), पाः वाः काः२ देः१० 'नावचित्ता (देः१० 'चिन्ता),
वः१ वायुवशा (वः१ 'वशा), वः१ 'वाक् च चिता (-'वाक् मुचिता),
वः१ निवासमान यतवायुवशा, देः१ निवसनात् घृताभाषित्वा, नः
निवसना वा यतवायुवशा -d) देः वरण्य, देः१० सुरे, देः११
सुरेन्द्रा (-सुरेन्द्रम्)

क्षेत्रः देः१ ४ वेः१ ० देः१ नः पारिति

३३ -a) वः देव (-दिव्या), पाः वाः काः१ 'कोश-
वार, वः१ 'कोश, +कोशवार, वः१ कोशवार, देः१ 'कोशवार, देः१ 'कोश-
'वार (?) देः कोशवार (?) (-'कोशवार) -b) देः वपचर
(-सत्वार), वः१ कृठार, देः कृठोया (-कृठार) -c) वः३ देः१-
४ १० 'जातवेद (-'जातवेदम्); पाः१ वाः३ तमाय, वाप त्वयोप,
देः२ 'वायोप' (-सप्तयोप); वः१ ३ सप्तयोपमाय, देः सप्तयोपमाय,
वेः१ सप्तयोपमाय (-सप्तयोपमाय)

३४ -a) वेः भास्कर (-भास्कर) -b), वः१ ३
सप्तयोपमाय नमो नमस्ते, देः२ वेः१ सप्तयोपमाय नमस्ते, देः१ नः 'सप्तयो

यस्योदरे जगत्सर्वं वसते स्थाणुजङ्घमम् ॥ ४३
कन्त्वा धारयितुं नाथ शक्तस्त्रैलोक्यधारयसि ।
यस्य सप्तराणाः कुशौ निवसन्ति सहोद्विभिः ॥ ४४
तस्माद् यथा सुरपतिः शक्रः स्यात् सुरराट्पिह ।
यथा च न मम क्लेशस्तथा कुरु जनार्दन ॥ ४५

विष्णुरुपाच ॥

सत्यमेतन्महाभागे दुर्धरोऽस्मि सुरासुरैः ।
तयापि संभविष्यामि अहं देव्युदरे तव ॥ ४६

आत्मानं भुवनान् शैलांस्त्वाञ्च देवि सकश्यपाम् ।
धारयिष्यामि योगेन मा विपादं कथाऽन्विके ॥ ४७
तवोदरेऽहं दाक्षेयि संभविष्यामि वै यदा ॥
तदा निस्तेजसो दैत्याः संभविष्यन्त्यसंशयम् ॥ ४८

इत्येवमुक्त्वा भगवान् विवेश
तस्याश्च भूयोऽरिगणप्रमर्दी ।

स्वतेजसोऽनेन विवेश देव्याः

तदोदरे शक्रहिताय विप्र ॥ ४९

इति श्रीवामनपुराणे पञ्चाशोऽध्याय ॥१०॥

वाह, दे११ न१ उदरेण (→उदरेणह) -b) दे११ न१ सोडु
(→सोडु), वा१ वस्यामि, का२ का३ शनधामि, दे१० स्यामि (?)
(→स्यमि) -0) दे११ सत्वे (→सर्वे) -d) वा१ का१
वसन् स्थावरजङ्घमम्, का२ दे११० सत्संवावरजङ्घमम्, वा१
सदेवापुरस्तावम्, दे१४ येते स्थावरजङ्घम, दे१५ स्थावर जगम कर,
दे१ वसतिस्माय ॥

४४ दे१० od ०१ दे१ ० -a) दे१ धारयन्, दे१ धारयते
(ते ?) (→धारयन्) -b) वा१ धारयन्, वा१ धारयते (?)
(→धारयति) -d) वा१ महाद्रिभिः, दे१ वावाद्रिभिः, दे१ सप्त द्रिभिः
(→सहोद्विभिः)

४५ दे१० यस्य (→तस्मात्); दे११० न१ सुरपते
(→सुरपति) -b) दे१० स्वर्गपद (→सुरराट्), दे१३३ इव
(→इह); वा१ वाक्यास्तु सुरपतिः -0) वा१३ दे१४१ वे१ वृथा
न मे (→च न मम), दे११ यथा वचनमन्वेष्ट

४६ वा१ वा२ का१२ दे१ हरिस्वयम्; दे१ विष्णुस्वयम्; दे१
विष्णुः; दे१ श्रीवासुदेव; दे११ धीर्हितस्वाव; न१ विष्णु

४६ -0) न१ जयापि (→तयापि); दे१ संभविष्यामि
(→संभविष्यामि) -d) वा१ का२ वा१२ दे१४५१० वे१ इह
(→मह); दे१ तेऽपि (→देव्यु)

४७ -a) वा१ का२ वा१२ वृन्तं रैलं, वा१ मुक्ता
दैव, दे१४ वे१ भुवन रैनात्, दे१ भुवना ज्ञात्, दे१ भुवन रैनात्,
दे१ भुवन रैव, न१ भुवनारम्भोपात् (→भुवनान् रैनात्) -0) दे१
वेगेन (→योगेन) -d) दे१ वृथा कथा, दे१४५१० वे१ इया वृथा,
दे१ तस्मान्विके (→तस्मान्विके)

४८ -a) दे१ तया (→तव); वा१ [-व] इति तं शो,

दे१४ वे१ इह वा१ (→[म]ह वा१वे) -b) दे१ [-म]ह
(→ह) -d) दे१३११ [म]वयव (→[म]वयव)

४९ -a) दे११ वत्ता, दे१ वत्ता (→वत्ता); वा१ दे१४
वे१ वदेवम् (→विवेश) -b) वा१ वृ, न१ स (→व); दे११ न१
(→भूतो) वा१ निमल, दे१ [-म]रिण्य, दे१ ह्युदर (→[-म]रि-
ण्य), वा१ वा२ का१२ प्रमादी, वा१ प्रमादी, दे१ प्रमादी
(→प्रमर्दी) -0) वा१ तेजसं ० न, दे१५ वे१ तेजनाङ्गम्, दे१०
तेजसा सो(ते ?)पु (→तेजसोऽनेन) वा१ वपार (→विवेश); वा१
का१२ दे१ देव्या, दे१ देव्या (→देव्या) -d) वा१ वदोदरे (?),
वा१ वा२ वा२ दे१ देव्या, दे१ देव्या, दे१ वदोदरे (→
तदोदरे), वा१ वत्ता (→वत्ता); दे१४ वे१ देव (दे१ वा) मुने
विप्रम् (→विप्र)

पुरिषा—वा१ वा१ दे११ इति श्रीवामनपुराणे वामनप्रा-
मर्दिदितिवर्षदाने, वा१ वा१ दे१ इति वामनपुराणे वामनप्रा-
मर्दि, वा१ दे१० इति श्रीवामनपुराणे वामनप्रादुर्भावे, वा१ दे१२
इति वामनपुराणे, दे११ वे१ न१ इति श्री वामनपुराणे, दे१ इति
वामनपुराणे वामनप्रादुर्भावे दितिः ॥ प्रमाणे, दे१ श्रीवामनपुराणे,
मुने इति श्रीवामनपुराणे पुनस्तवनारदनद्वारे वामनप्रादुर्भावे
अध्यायनाम—वा१ वा१ वा१ दे१५११ वे१ ०, वा१ वा१
दे१० न१ वत्तितिवर्षदान (वा१ ०) नाम, दे१ वामनप्रादुर्भावे नाम,
अध्यायसंख्या—वा१ वा१ दे१३३१०११ वे१ ०, वा१, दिन-
वत्तितिवर्षाव, वा१ ११६११, का१ प्रथम ११६११, वा१
चतुर्विध्या, दे१ वार्त्ताविध्या, दे१ वार्त्ताविध्या, दे१ वार्त्तावि-
ध्या, वा१ एकीकृतवार्त्ताविध्या मुने पदवत्तितिवर्षाव.

वाव नित्तेजसो दैत्याः केन जातास्तु हेतुना ।
 कथ्यतां परमज्ञोऽसि शुभाशुभविद्यारद ॥ ३
 पुलस्त्य उवाच ॥
 तत्पौत्रवचनं श्रुत्या ब्रूहर्तुं ध्यानमास्थितः ।
 किमर्थं तेजसो हानिरिति कस्मादतीव च ॥ ४

४. ३.०१०. -b) दे३ मूहत्तं (→मूहत्तं), न३ धारितं,
दे१.१.१ संप्रिय (दे१ प्यु) व, दे१ भाषित (→भाषित) ३ दे१०
प्रायः..... व छिडितम्. -0) न३ तेजस्व (→तेजस्व) -d)
दे२.१.१ इति व (दे१ इ) (१) दे३ न३ विलोचन, ते१ विलोच
न (→विलोचन), दे१० इत्यवस्थानो वयः

९. -a) वा; वाय. वा. 1.2 वा. दे. 1.1 न। तस्यापस्तम्ब,
दे। लघोपस्थाद (-उपस्थाद). -d) वा। "गगयती, व. 2.3
दे। 4.7 दे। "गगयत्यम् (-गगयत्यम्).

विषेय दानवपतिरन्वेष्टुं मधुसूदनम् ॥ १०
 त दृष्ट्वा जगन्नाथं भाषयं वामनाकृतिम् ।
 सर्वभूतवरेण्यं तं देवमातुरयोदरे ॥ ११
 तं दृष्ट्वा पुण्डरीकाक्षं शङ्खचक्रगदाधरम् ।
 सुरासुरगणैः सर्वैः सर्वसो व्यापप्रग्रहम् ॥ १२
 तेनैव क्रमयोगेन दृष्ट्वा वामनता गतम् ।
 दैत्यतेजोहरं विष्णुं प्रकृतिस्योऽभवत् ततः ॥ १३
 अयोवाच महाबुद्धिर्विरोचनसुतं धलिम् ।
 * प्रह्लादो मधुर वाक्य प्रणम्य मधुसूदनम् ॥ १४
 प्रह्लाद उवाच ॥

१० -a) व३ तान्, दे१ ता (-ता) दे० 'जननी
 (-जननी) -d) व३ [-अ] येष्टु (-[अ] नेष्टु)

११. वा१. odO. -a) ता१ कारा वा१ २ दे० १० वदार्
 व जगन्नाथ, दे० स दृष्ट्वा जगन्नाथ -o) व१ सवभूतवरेण्य
 या (?) व० सर्वभूतवरेण्यारमा, व३ सवभूत वरेण्य हि, दे० ४ ७ दे०
 सर्वभूत वरेण्य (व० व्या) य (व३ ३ 'वा, व० 'यो), व० ११ वा
 सर्वभूतवर् व०, व० १० सवदवरेण्य त -d) व० 'तया
 (-अवा)

११ प्रह्लादार् व० अस्य जगन्नाथस्य द्वितीयस्तोत्रोक्तं भागत

१२ वा१. abO -b) वा१ कारा का१ ३ व० ३
 १०-११ त१ -विनाऽतम्, दे० विना ७१ (-गदाधरम्) -o) व०
 'यमा सर्व (-गर्ग सर्व)

१३ -a) दे० ४ दे० सतस्तेनैव वागेन -b) दे० वामन का
 (ता?) (-वामनता)

१३ प्रह्लादार् दे० ४ ab, od मये अपि कम्—

298 ७ तदन्ताश्च वयम् दृष्ट्वा विनी मत्तस्तथा ।
 निरीक्षायास्तथादिप्यान् गन्धर्वोरपराजान् ।
 विरोचनं च ततश्च बनि आगुरोव च ।
 जम्भं कुम्भं नरकं मानस्यस्तथा सुखम् ॥ ४ ॥
 आरमानमुखां गगनं धाम्नुं कारि हृतात्मन् ।
 समुगन्धिर्द्विपान् सदाहि च वन्द्यं गरीं ।
 बन्धो मनुष्यान्तितास्तरेव च सरोरुपात् ।
 समरानोवस्यद्वारं दृष्ट्वा भवमेव च ॥ ८ ॥
 दृष्ट्वा नारायणं दत्तात्रेयं प्रयातीम् ।
 आरद्रिस्मयविष्टं प्रह्लादं क्षणान्तम् ।

[-1] दे० तदन्ताश्च वयम् दृष्ट्वा (-तदन्ताश्च वयम् दृष्ट्वा); दे०

श्रूयतां सर्वमात्मास्थे यतो वो भयमागतम् ।
 येन निस्तेजसो दैत्या जाता दैत्येन्द्र हेतुना ॥ १५
 मरता निर्जिता देवाः सेन्द्रद्रार्कपावकाः ।
 प्रयाताः शरणं देवं हरिं त्रिशुवनेश्वरम् ॥ १६
 स तेषाममयं दृष्ट्वा शत्रादीनां जगद्गुरुः ।
 अवतीर्णो महानाहुरदित्या जठरे हरिः ॥ १७
 हृत्तानि वस्तेन बले तेजासीति मतिर्मम ।
 नाल तमो निषिद्धं स्वातुं सूर्योदयं बले ॥ १८

पुलस्त्य उवाच ॥

प्रह्लादवचनं श्रुत्वा क्रोधप्रस्फुरिताचरः ।

५१

मरत (-मरत) -3) दे० नाहर (-पापुर) -6) दे० मग्न
 (-मग्न) -8) दे० भवमय (-भवमेव य) -7) दे०
 गह्वरगण तादात्म्यं प्रयातीम्, -10) दे० भवस्य (-अवरेण्य)

१४ -a) व० महाबुद्धि (-महाबुद्धि)
 व० ११ O: वा१ का१ दे० ३ प्रह्लाद, दे० प्रह्लाद च
 १५ -b) दे० येन (-यतो), दे० ११ पद्मा स्वयमागतम् -d)
 दे० दैत्य (-दैत्य)

१६ -b) व० ३ सन्द्रक्षार्कपावका, दे० ४ सेन्द्रद्रार्क-
 पवता (दे० ७), दे० सेन्द्रद्रार्कपावका -o) दे० प्रयात, दे०
 प्रयाता (-प्रयाता) -d) व० दे० ४ हरि (-हरि)

१७ -a) वा१ व० य, दे० जम्भ (-जम्भय) -o) व०
 'बाहो (-बाहू) -d) दे० १० छपित्वा, दे० छपित्वा, दे० छपित्वा,
 व० छपित्वा (-छपित्वा)

१८ -a) वा१ वा० हृत्तानि (-हृत्तानि); दे० बलं
 (-बले) -b) दे० ११ देवासीन (-देवासीति) दे० बनेमय (-
 बनेमय) -o) वा१ पु (न०) को, दे० तया, दे० तयो, दे० ततो, दे०
 तेनो (-तमो) दे० ११ विद्विषु (-विद्विषु) -d) व० यत्, व०
 दे० ३० दे० यत्, व० 'तय', दे० १० दे०, दे० दृष्ट्वा, दे० दृष्ट्वा, दे० ११
 त० व० ११ तर्क (-स्वातु); वा१ कारा का१ २ दे० १५-१० व०
 सूर्योदये (वा१ दे० १० 'यो) दे० हन्तायो दे० ११ मयं वयो
 (-सूर्योदय)

व० वा१ दे० ११ पुनस्त्य दे० ४ पुनस्त्य च, दे० ११ पुनस्त्य-

१९ -b) वा१ कारा का१ २ कोपायस्फुटं, व० ३ दे० ११
 व० कोपस्फुटं (-कोपस्फुटं) -o) दे० ५ दे० व (-[प्र]व); दे०
 व० बनि प्रह्लादात् (व० ७) व (व० ११) -d) वा१ का१ ३

यथा नान्यः प्रियः कश्चिन्मम तस्माज्जनार्दनात् ॥ २९
 जानन्नपि प्रियतरं प्राणेश्वरोऽपि हरिं मम ।
 सर्वेश्वरेश्वरं देवं कथं निन्दितवानसि ॥ ३०
 गुरुः पूज्यस्तव पिता पूज्यस्तस्याप्यहं गुरुः ॥
 ममापि पूज्यो भगवान् गुरुलोकगुरुरर्हतिः ॥ ३१
 गुरोर्गुरुगुरुर्गुरुः पूज्यः पूज्यतमस्तव ।
 पूज्यं निन्दयसे पाप कथं न पतितोऽस्यधः ॥ ३२
 शोचनीया दुराचारा दानवामी कृतास्त्वया ।
 येषां त्वं कर्कशो राजा वासुदेवस्य निन्दकः ॥ ३३
 यस्मात् पूज्योऽर्चनीयश्च भवता निन्दितो हरिः ।
 तस्मात् पापसमाचारं राज्यनाशमवाप्नुहि ॥ ३४

यथा नान्यत् प्रियतरं विधत्ते मम केशवात् ।
 मनसा कर्मणा वाचा राज्यभ्रष्टस्तथा पत ॥ ३५
 यथा न तस्मादपरं व्यतिरिक्तं हि विधत्ते ।
 चतुर्दशसु लोकेषु राज्यभ्रष्टस्तथा पत ॥ ३६
 सर्वेषामपि भूतानां नान्यलोके परायणम् ।
 यथा तथाऽनुपश्येयं भवन्तं राज्यविच्छुतम् ॥ ३७
 पुलस्त्य उवाच ॥

एवमुच्चारिते वाक्ये बलिः सत्वरितस्तदा ।
 अवतीर्यसनाद् ब्रह्मन् कृताञ्जलिपुटो बली ॥ ३८
 धिरसा प्रणिपत्याह प्रसादं यातु मे गुरुः ।
 कृतापरधानपि हि धमन्ति गुरवः शिशून् ॥ ३९ वं ३९

नाम्न, दे११ नाम्ना (→नाम्न) -दं दे१० मत (→मत्)

३०. -a) दे१० तम (→तत्) -b) शा१ ११२ ब२ दे१
 हरिः, ब२ गुरु, दे१० हित (→हरिः), दे१० ४ तै१ मम देव जनार्दनम्
 -c) ब२ सर्वे सुते, दे११ सर्वविधे, न१ सर्वे सर्वे (→सर्वेश्वरे)
 -d) दे१ निन्दित (→निन्दित)

३१ -a) ब१ २ विरोचन (→गुरु पूज्य), का२ दे१ ३
 तन (→तन), ब१ २ गुरु (→पिता) -c) दे११ पूज्य (पि)
 (→पूज्यो) -d) लोके (→लोक)

३२ -a) शा१ ११२ ब२ दे१ ३ ५ ७ ११ दे१ गुरु गुरु, कारा
 न१ गुह्यतर, ब१ २ गुरोर्गुरु, दे१ गुह्यतम, दे१० गुरु गुरु (→गुरुगुरु)
 -b) शा१ ११२ ब१ २ दे२ ३ ५ ७ तै१ न१ पूज्य, कारा दे१ पूज्यात्,
 दे१ ४ ११ पूज्या (दे१ ११ पूज्य) (→पूज्य), कारा तत्तर तव, ब१ ३
 दे२ ३ तै१ तमस्तव च, दे१ तम तर, दे१ तम तव,
 दे१ १ तै१ तव, दे११ तमस्तव (→तमस्तव) -c) शा१ गुरु,
 कारा हरिः, दे१ पूज्य (→पूज्य), दे१ ३ तै१ निन्दसि यत्, दे१ नि-
 यत्, दे१ विरि दधत्, दे११ नं निन्दयत, न१ नं निन्द्या (य ?) न
 (→निन्दयसे) -d) ब२ पततो (→पतितो) दे१ तोष्य, दे१
 न१ तो हसि, दे११ तो वृच (→तोऽप्रयव)

३३ -a) दे१ ४ वाच्यता च (→वाचनीया) शा१ कारा
 (→दुराचारा) -b) दे१ ३ वासा (→वासो) c) शा१ कारा
 का१ २ च (→स्व) -d) ब१ ३ दे२ ३ ७ ९ तै१ न१ वासुदेव
 वि- (→वासुदेवस्य)

३४ -a) ब१ २ भस्मात् (→भस्मात्), दे१ भस्मात्पुत्र
 नोवोर्ध्व, दे११ यस्मात्पुत्रोर्ध्वनीयश्च -d) ब१ १ राज्य (ब२
 ०प्याद्) भ्रष्टस्तथा पत

३५ ब१ २ धम स्तोक ३६ श्लोकस्थानन्तरमागत -a)

शा१ कारा का१ २ दे१ तरो (दे१ ०र) (→तर) -c) ब२ न१
 कर्मणा मनसा वाचा -d) ब२ दे१ राज्याद् भट्ट, दे१ राज्य भट्ट
 (→राज्यभट्ट) दे२ ३ तै१ पितु (दे१ ०पु) दे१ पतत् (→पत)

३६ दे१० ० (४ स) -a) ब१ ३ न तस्मादपरं
 निश्चितं, दे१ यथा न तस्मात् परम् -b) का१ दे१ व्यतिरिक्त
 (का१ लोके) (→व्यतिरिक्त), दे१ ९ न१ न (→हि) -c) दे१
 गुरो लोके (→गुरु लोकेषु) -d) ब१ दे१ राज्यात् (→राज्य),
 दे१ ३ तै१ पितु, दे१ ११ पतत् (दे११ तत्) (→पत)

३७ -a) शा१ कारा का१ २ दे१ १० लोकानां ब१ भूताना
 (→भूताना) -b) शा१ कारा का१ २ ब२ दे१ ५ १० नाम्य (→
 नाम्यत्) -c) दे१ यथा यथा, दे१० तथा तथा (→यथा तथा), शा१
 कारा का२ दे१ १० प्रपश्येयं दे१ न१ न पश्येय (→[अ]नुपश्येय)
 -d) न१ भवता (→भवत्), दे१ राज्यविच्छुत (→राज्य
 विच्छुतम्)

॥ शा१ दे१ ७ ९ न१ पुलस्त्य दे१ पुलस्त्य च

३८ -a) का१ ब१ ३ दे१ ५ १० ११ तै१ न१ उन्वर्तिते
 (दे१ ०त) (→उन्वर्तिते), दे१ २ ७ वाच्य (दे१ ०र) (→वाच्ये)
 -b) ब१ ३ दे१ तथा (→तथा) -c) दे१ भवतोय सप्त ब्रह्मन्,
 दे१ भवतोय सप्त ब्रह्मन् -d) कारा का१ दे१ -[य] भवत्, ब१
 दे१ ४ ७ १० बलि न१ [अ] बलीवृत् (→बली)

३९ -a) दे१ प्रणिपातेन, दे१ प्रणिपत्याग (→प्रणिपत्याह)
 -b) ब२ दातु, दे१ ४ १० तै१ कुरु, दे११ जातु (→यातु) दे१ ५ १०
 तै१ गुरो (→गुरु) दे१ पितामहमुखाद् -c) ब१ ३ ०प्याद्
 (→पराधाय) -d) का१ साम्यन्त्रि, दे१ सामन्त्री, दे१ क्षमन्त्रे
 (→सामन्त्रि), दे१ बह्व, दे११ गुरु (→गुरु), ब१ ३ पितु
 (→पितृवृत्)

इत्येवमाश्वास्य बलिं महात्मा
संस्तुत्य योगाधिपतिं च विष्णुम् ।

आमन्त्र्य सर्वान् दनुयूथपालान्
जगाम कर्तुं त्वथ तीर्थयात्राम् ॥ ५७

इति श्रीवामनपुराणे एकपञ्चाशोऽध्यायः ॥ ५१ ॥

५२

नारद उवाच ।
कानि तीर्थानि विप्रेन्द्र प्रह्लादोऽनुजगाम ह ।
प्रह्लादतीर्थयात्रां मे सम्यगाख्यातुमर्हसि ॥ १
पुलस्त्य उवाच ।
भृशुष्य कथयिष्यामि पापपङ्कप्रणाशिनीम् ।
प्रह्लादतीर्थयात्रां ते श्रद्धापुण्यप्रदायिनीम् ॥ २
संत्यज्य मेरुं कनकाचलेन्द्रं

तीर्थं जगामामरसंयजुष्टम् ।
ख्यातं पृथिव्यां शुभदं हि मानसं
यत्र स्थितो मत्स्यवपुः सुरेशः ॥ ३
तस्मिंस्तीर्थवरे स्नात्वा संतर्प्य पितृदेवताः ।
संपूज्य च जगन्नाथमच्युतं श्रुतिभिर्पुतम् ॥ ४
उपोष्य भूयः संपूज्य देवार्पितमानवान् ।
जगाम कच्छपं द्रष्टुं कौशिक्यां पापनाशनम् ॥ ५

५७. -a) ब१.३ दे११ स एव (→इत्येव), दे९ आश्वास्य (→आश्वात्य); दे९ वने (→वर्ति). -b) दे१ विपति (→विपति). -c) वा१ कारा. का१.३ दे५.१०.११ न१ ० ईत्यपातान्, दे९ ० ईत्यपातान् (→० ईत्यपातान्) -d) वा१ कारा. का१.३ दे९ ३.५.७.१० न१ पुनः, ब१ सय (→सय).

मुद्रिका—वा१ कारा. का१ २ ब१ दे५.७.१०.११ इति श्रीवामनपुराणे वामनप्रादुर्भावे, ब२ इति वामनपुराणे वामनप्रादुर्भावे, ब३ दे९ दे१ न१ इति श्रीवामनपुराणे, दे१ २ इति वामनपुराणे, दे४ इति वामनपुराणे प्रादुर्भावे, दे९ श्रीवामनपुराणे, मुद्रि. इति श्रीवामनपुराणे पुलस्त्यनाम्नसंवादे वामनप्रादुर्भावे. अध्यायनाम—ब३ न१ ०. वा१ का१.२ दे९ बलिशिखानाम् नाम, वा१.२ बलितापशिखानाम् नाम, ब१.२ दे१.४ दे१ प्रह्लाद नामो (दे९ ० ई) नाम, दे७ बलिशायो नाम, दे९ वामनप्रादुर्भावे नाम, दे१० बलिशिखा (ला ?) दानं नाम, दे११ बलिशिखाय नाम, अध्यायसंख्या—वा१ ब३ दे१ ३.५.११ वै ०, कारा विणवतितमोऽध्याय, का१ व. ११६७१, वा२ अध्याय ११६९१, ब१ २ पञ्चमोऽध्याय, दे४ द्विषत्यारितोऽध्याय, दे७ सप्तमोऽध्याय, दे९ पञ्चाशत्तमोऽध्याय, दे१० अ. ११७७१, न१ पञ्चाशोऽध्याय, मुद्रि. सप्तमोऽध्याय.

५२

॥ दे२ वै.०; दे१.४ नारद उ; दे९ नारद; न१ धीनारद.
१. वै.०. -a) दे१.२.६.७ देत्येन्द्र (दे४ ० ई) (→विप्रेन्द्र)
-b) वा१ कारा. का१.३ दे५.१०.११ प्रह्लादोऽव, न१ प्रह्लाद स (→

प्रह्लादोऽव). -c) दे११ यात्राया (→यात्रा मे). -d) दे९ सत्यम् (→सत्यम्); न१ व्याख्यातुं (→व्याख्यातुं).

॥ वा१ दे९.१० न१ पुनस्तप; दे१.४ पुनस्तप उ. १.
२. -a) दे९ ३.९ मृगुत्वं (→मृगुत्वं). -b) ब१.३ दे९.११ कर्म (→पङ्क); वा१ कारा. का१.३ दे९.१० प्राकृती दु कथा विधो, -c) वा१ कारा. का१.३ यात्रा मे, ब१ यात्रा दु, ब२.३ यात्रा ता, दे९ यात्रा (या) मे, दे९ यात्रा दु, दे९ यात्रा ० (→यात्रा मे). -d) वा१ कारा. का१.३ मुद्रा (→मुद्रा); ब१.३ दे९ न१ सर्वपातकनाशिनीम्, दे९ सर्वपापप्रणाशनीम्, दे९ सर्वपापप्रणाशनीम्, दे११ वै. सर्वपापप्रणाशनीम्.

३. -a) दे११ मेतु (दे९) (→मेतु); वा१ दे१ ० ईत्येन्द्र, दे९ ० ईत्येन्द्र (→० ईत्येन्द्र). -b) ब१ पु (१) ए (→पुष्टम्) -c) दे९ मोहन (१) (→मोहन). -d) दे९.२ वै. मर्या, दे९ मर्या (→मर्या); ब१.३ पति (→पति); वा१ मुद्राश्रीनीम्, वा१.२ पतार्दन, वा१ का मुद्रां विवर, का३ दे९ ३ पुरेय, दे९ पुरेय, वै. पुरेय (→पुरेय).

४. -a) दे११ तोर्व (→तीर्थ). -c) ब३ संभय (→संभय); का३ पु (→पु). -d) ब३ वृत्ताम्, ब१.३ पुनः, ब३ मतम्, दे९ वृत्ताम् (→वृत्ताम्).

५. -a) दे११ सत्यम् (→संयुक्त). -b) ब३ दानवान्, दे९ भान (०) वा, दे९ ११ न१ देवता (→दानवान्). -c) दे९ एष्ट (→एष्ट). -d) ब३ ३ कौशिकी, दे९ कौशिकी, दे९ कौशिकी, दे९ कौशिकी (→कौशिकी); ब३.३ तापिनीम् (→तापिनीम्).

तस्यां स्नात्वा महानद्यां संपूज्य च जगत्पतिम् ।
समुपोष्य शुचिर्भूत्वा दत्त्वा विघ्नेषु दक्षिणाम् ॥ ६
नमस्कृत्य जगन्नाथमथो कूर्मवपुर्धरम् ।
ततो जगाम कृष्णालयं द्रष्टुं वाजिमूखं प्रभुम् ॥ ७
तत्र देवदेहे स्नात्वा तर्पयित्वा पितॄन् सुरान् ॥ ७
संपूज्य हयशीर्षं च जगाम गजसाहस्रम् ।
तत्र देव जगन्नाथं गोविन्दं चक्रपाणिनम् ॥ ८
स्नात्वा संपूज्य विधिवत् जगाम यमुनां नदीम् ।
तस्यां स्नातः शुचिर्भूत्वा संतर्प्यपिसुरान् पितॄन् ।
ददर्श देवदेवेशं लोकनाथं त्रिविक्रमम् ॥ ९

नारद उवाच ।

साम्प्रतं भगवान् विष्णुस्त्रैलोक्याक्रमणं वपुः ।

६ -a) न१ महत्मान (→महानद्या) -b) दे११ वपुष्या (→
समुप) दे४ तु (→च) -c) दे५ समुपोष्य (→समुपोष्य) दे११
शुचि (→शुचिर्) -d) व२ ६६, व३ नावा (→दत्त्वा), व४
विघ्नेषु (→विघ्नेषु) दे९ वसिष्ठ, दे११ वसिष्ठम् (→वसिष्ठम्)

७ -a) व१-३ ७७-८० (१ स), दे४ ४ वे१ ८८ ० -b)
दे१ नमस्कृत्या, न१ सममूर्ध्व (→नमस्कृत्य) -b) वारा मर,
दे२ ३ मय (→मयो) -c) का३ कृष्णाय, दे५ कृष्ण ६, दे१
कृष्णाय, दे९ न१ वपुष्य च, दे११ कृष्णाय, मुवे कृष्णाय (→कृष्णा
य) -d) दे९११ विष्णुम् (→प्रभुम्) -e) ०६ दे (→०६दे)
-f) दे११ र्ध्वं (→तर्पं)

८ -a) व१३ ab०० (१ ७ स वि) -a) दे४ तु (→च)
-b) दे३ जगत्पतिम् (?) (→जगत्पतिम्)

९. -a) दे१० संतर्प्य (→सम्पूज्य), का३ सम्पूज्य विधि-
वत्स्नात्वा -b) व२ दे११ न१ यमुना वे१ मुनिता (→यमुना)
-c) व४ तत्र (→तस्या), वा१ कारा का१ व४ दे९ स्नात्वा
(→स्नातः), दे१० पु ६६४ (→शुचिर्भूत्वा) -d) दे९ संतर्प्य च
गुरान् पितॄन् -e) दे९ भयो ददर्श, दे१० जगाम देव- (→ददर्श
देव) -f) दे९ च (→चि)

६६ व२ ०१ वा१ दे९ न१ नारद, दे१ २४ नारद च

१० -a) व२ ०. -a) वा१ विष्णु (→विष्णु) -b) व४
दे४ १ ७ व्रतोलपक (दे३ १२) मर्ग (→व्रतोलपाक्रमण) दे४ पितु
(→वपु) -d) व४ १ दे४ १ वे१ वसिष्ठवन्द, दे२० वले ६६ न
(→वलेर्बन्धन)

११. व२.ab००. -a) दे३ ०कायोपि (→०कालेपि) -b)

करिष्यति जगत्स्वामी बलेर्बन्धनमीश्वरः ॥ १०
तत्कथं पूर्वकालेऽपि विमुरासीत् त्रिविक्रमः ।
कस्य वा बन्धनं विष्णुः कृतवांस्तच्च मे वद ॥ ११

पुलस्त्य उवाच ।

श्रूयतां कथयिष्यामि योऽयं श्रोतस्त्रिविक्रमः ।
यस्मिन् काले संवभूव यं च वञ्चितवानसौ ॥ १२
आसीद् धुन्धुरिति ख्यातः कश्यपस्योरसः सुतः ।
दलुगर्भसमुद्भूतो महाबलपराक्रमः ॥ १३
स समाराध्य वरदं ब्रह्माणं तपसाऽसुरः ।
अवच्यत्सं सुरैः सेनैः प्रार्थयत् स तु नारद ॥ १४
तद् वरं तस्य च प्रादात् तपसा पङ्कजोद्भवः ।
परितुष्टः स च बली निर्जगां त्रिविष्टपम् ॥ १५

च. ७८.

वा१ कारा का१ २ विष्णु, व४ ३ वपु (→विष्णु), व४ २ त्रिविक्रमम्,
दे५ त्रिविक्रम, दे११ त्रिविक्रमा (→त्रिविक्रम) -c) व४ ३ दे१
बन्धन (→बन्धन), दे५ विष्णु (→विष्णु) -d) व३ तद्वत्स्य मे,
दे९ तपस्यो नुच, दे१ न१ तस्य (न१ ०त) मे वर (→तच्च मे वर).

६६ वा१ का१ दे१ न१ पुलस्त्य, दे४ ४ पुलस्त्य उ, दे९ वी-
पुलस्त्य

१२ दे११ १२०-१३८ (१ स) -b) व३ यो मयोक्त,
दे३ सोम श्रोत (→योऽयं श्रोत) -c) दे४ ४ दे१ वभूवाय
(→संवभूव) -d) दे९ वरं वसितवानसि

१३. दे११ ० (१ १२ स वि) -c) कारा वसिष्ठम्,
व४ ३ दे४ ४ वे१ वतोरर्भं (→वपुर्ध्वं)

१४ -a) दे४ ४ वे१ च तत्र (→वरद) -b) वा१ ब्रह्मर्ग,
दे२ ब्रह्मर्ग (→ब्रह्माणं), व४ ३ तपसा (व२ ०ता) वर, दे१ वनसा-
नुर, दे९ तेजसा विष्णु (→तपसाऽसुर) -c) वा१ कारा का१ २
दे३ १० सर्वं, दे४ सादे दे११ सर्वं (→सेनैः) -d) वा२ दे४ १ ७ ९
वे१ प्रार्थयत् स तु, व४ ३ प्राथयामास, दे११ पर्यवत्स तु (?)
(→प्रार्थयत् स तु)

१५ -a) कारा २ वर तस्य स, व४ तस्य तद्वत्स्य, व२ ३
दे४ ४ वे१ तस्य त च वर, दे ७ व४ तस्य तद्वर (→तद्वर तस्य च)
-b) दे४ ४ पङ्कजोद्भव, दे९ श्वभोजव (→पङ्कजोद्भव) -c)
वा१ परितुष्ट, दे३ न१ परितुष्ट, दे११ परितुष्ट (→परितुष्ट),
दे४ ९ तु (→च), दे१ समभवत् (→स च बली) -d) वा१ कारा.
का२ दे१० ११ निर्जगाय (→निर्जगाम), व४ ३ त्रिविष्टपम् (→त्रिवि-
ष्टपम्) दे१ ब्रह्माणो वञ्चतत .

७८. १६ चतुर्थस्य कलेरादौ जित्वा देवान् सवासवान् ।
 धुन्धुः शक्तत्वमकरोद्विरण्यकशिपौ सति ॥ १६
 तस्मिन् काले स वलवान् हिरण्यकशिपुस्ततः ।
 चचार मन्दरगिरौ दैत्यं धुन्धुं समाश्रितः ॥ १७
 ततोऽसुरा यथा काम विहरन्ति त्रिविष्टपे ।
 ब्रह्मलोके च त्रिदशाः संस्थिता दुःखसंघुताः ॥ १८
 ततोऽमराण ब्रह्मसदो निवासिनः
 धृत्वाऽथ धुन्धुर्दिविजानुवाच ।
 ब्रजाम दैत्या वयमग्रजस्य
 सदो विजेतुं त्रिदशान् सशक्तान् ॥ १९

१६ -a) दे११ चतुर्थस्य (त्य १) (-चतुर्थस्य) -b)
 दे११ जित्वा-(-जित्वा), ब१ सुतमुपान्, दे११ सदानवान् (-सवा-
 सवान्) -c) दे११ बन्धु (→धुन्धु) -d) दे११ हि०८० गिरौ
 सति

१७ -a) दे१० ८००० (-स वलवान्) -b) ब१ ३ दे१
 कशिपौ सुत, दे१ कशिपोस्तत (-कशिपुस्तत) -c) दे१-४ ११
 दे१ गिरि (दे११ गिरि) (-गिरौ) -d) ब१ ३ दे१ ४ दे१ दैत्यो
 धुन्धुसवासवम् (ब१ ३ य), दे१ गतमोक्षसुर्द्वित, दे१ दैत्यविष्णु-
 समाश्रितान्, न१ दैत्य धुन्धु समाश्रितम्

१८ -a) दे१० ततो०००००० -b) ब१ ३ दे१ ३ दे१ विच-
 रन्ति, दे१ ००० ति, दे१ वय (वि?) हृषति (-विहरन्ति), ब१ ३
 त्रिविष्टपे, दे११ न१ त्रिविष्टपम् (-त्रिविष्टपे) -c) युवे त्रिदशा
 ब्रह्मलोके च -d) दे१ संस्थिता (-संस्थिता).

१९ -a) ब१ तत सुपान् (-सतोऽमराण्); दे१ ब्रह्मसदो,
 न१ बन्धुसदो (-ब्रह्मसदो); दे१० ००००००० वा निवासिन-
 -b) ॥ दे१ ४ व (-[व]य); दे१ न१ बन्धुर, (-धुन्धु); दे१
 सति (वि) जानुवाच, न१ दिविजानुवाच ह (-दिविजानुवाच)
 -c) ब१ वार व१ २ ब१ ३ दे१-११ न वयस्य (-ब्रजाम);
 ब१ वयस्य, दे१ वयस्य, दे१ वयस्य, न१ वयस्य (-वय-
 स्य); दे१ वयस्य जेतु त्रिदशान् सशक्तान् -d) ब१ वयस्य
 दे१ सशक्तान् (-सशक्तान्); दे१ मर्यादुरासनलोचनेव

२० -a) ब१ तदधुन्धुवाच, ब१ तदधुन्धुवाच, दे१ ते
 धुन्धुवाचो (-धे धुन्धुवाच); दे१ देवा (-देवा) -b) दे१ ३ ७
 दे१ न त, दे११ न त, न१ तपा (-न त), दे१-४ ७ ७ दे१ विष्टपे, न१
 नास्ति व (-विष्टपे); ब१ ब१-३ लोकाणां, वार वयस्य,
 दे१ ३ ७ दे१ लोकाणां (-लोकाणां) -c) ब१ ब१ ३ वयस्य,
 वार वयस्य, दे१ ३ न१ वयस्य (-वयस्य); दे१ वयस्य,
 वार वयस्य, दे१ ३ न१ वयस्य (-वयस्य); दे१ वयस्य,

ते धुन्धुवाच्यं तु नश्यम् दैत्याः
 प्रोचुर्न नो विद्यति लोकपाल ।
 गतिर्यथा याम पितामहाजिरं
 सुदुर्गमोऽयं परतो हि मार्गः ॥ २०
 इतः सहस्रैर्बहुयोजनाप्यै-
 लोको महर्नाम महर्षिषुष्टः ।
 येषां हि दृष्टाऽर्षणचोदितेन
 दद्यान्ति दैत्याः सहस्रेष्वितेन ॥ २१
 ततोऽपरो योजनकोटिना है
 लोको जनो नाम वसन्ति यत्र ।

दे१ सितमेह, दे१ ०० जितो, दे१ यति पिता, दे१ यति जि
 (-याम पिता); दे१ ०० जिते, दे१ १ महाजिरे (-महाजिरे)
 -d) ब१ वार व१ ३ दे१ वयो (-परतो), दे१ सतुर्गम वाच
 वरतु लोके.

२१ -a) ब१ इत, दे१ व्यात, दे१ न१ तत (-इत),
 दे१ योजनाप्यै, न१ योजनाप्यै (-योजनाप्यै) -b) वार
 दे१ ४ महाजिर, दे१ ७ महाजिर, दे१ १० महाजिर (दे१ १०) व
 (-महर्नाम); दे१-४ ३ षुष्ट, दे१ ३ दे१ षुष्ट, दे१ षुष्ट (-षुष्ट),
 -c) वार व (-वि), ब१ वार व१ इत्या प्रवर्तितेन, ब१
 इत्योपपत्तौदितेन, ब१ इत्योपपत्तौदितेन, दे१ इत्योपपत्तौदितेन च,
 दे१ इत्योपपत्तौदितेन (-इत्योपपत्तौदितेन); दे१ सितमेह वयस्य
 एव पिता -d) वार ब१ ३ दहन्ति (-महर्षिषुष्ट) वार वार
 ब१ ३ सहस्रेष्वितेन, ब१ वयस्योपपत्तौदितेन, ब१ ३ सहस्रे (दे१ ३)
 इति, दे१ न१ वयस्य (दे१ ३) हि (दे१ ३) वयस्य (-सहस्रे-
 इति); दे१ देवा हि इत्योपपत्तौदितेन

२२ दे१ ११ ० -a) ब१ वार व१ ३ तत वर
 (-सतोऽपरो), दे१ य (यो) वय (-योजन); ब१ वयस्य
 (वि) ना वै, ब१ ३ वयस्य, ब१ वयस्य, दे१-४ ७ दे१
 वयस्य (दे१ ३, दे१ ३), दे१ ३ वयस्य (-वयस्य); दे१
 सतोऽपरो वयस्योपपत्तौदितेन, -b) दे१ ३ न१ वयस्य (-याम
 वयस्य); दे१ वयस्य (-वयस्य); दे१ लोको मया यति वरतु वय,
 दे१ वयस्योपपत्तौदितेन वयस्य, दे१ लोको मया न१ वयस्य
 वय, न१ लोको मया वयस्य वरतु वय -c) ब१ व१ ३ दे१-४ ७
 [व] वयस्योपपत्तौदितेन, ब१ ३ [व] वयस्योपपत्तौदितेन, दे१ [व]
 वयस्योपपत्तौदितेन, दे१ [व] वयस्योपपत्तौदितेन, [व] वयस्योप-
 पत्तौदितेन (-[व] वयस्योपपत्तौदितेन) -d) ब१ ३ दे१,
 दे१ वयो (-वयो); ब१ दे१ न१ वयो, दे१-४ वयोपपत्तौदितेन, दे१ न

गोमातरोऽस्मासु विनाशकारि
 यासां रजोऽपीह महासुरेन्द्र ॥ २२
 ततोऽपरो योजनकोटिभिस्तु
 षड्भिस्तपो नाम तपस्विजुष्टः ।
 तिष्ठन्ति यत्रासुरसाध्यवर्षा
 येषां हि निश्वासमस्तृ त्वसन्नः ॥ २३
 ततोऽपरो योजनकोटिभिस्तु
 त्रिंशद्भिरादित्यसहस्रदीपिभिः ।
 सत्याभिधानो भगवन्निवासो
 वरप्रदोऽमृद्भवतो हि योऽसौ ॥ २४
 यस्य वेदध्वनिं श्रुत्वा विकसन्ति सुरादयः ।

संकोचमसुरा यान्ति ये च तेषां सधर्मिणः ॥ २५
 तस्मान्मा त्वं महाबाहो भविमतां समादधः ।
 वैराजह्वनं धुन्धो दुरारोहं सदा नृभिः ॥ २६
 तेषां वचनमाकर्ण्य धुन्धुः प्रोवाच दानवान् ।
 गन्तुकामः स सदनं ब्रह्मणो जेतुमीश्वरान् ॥ २७
 कथं तु कर्मणा केन गम्यते दानवर्षभाः ।
 कथं तत्र सहस्राक्षः संप्राप्तः सह दैवतैः ॥ २८
 ते धुन्धुना दानवेन्द्राः पृष्टाः प्रोचुर्वचोऽधिपम् ।
 कर्म तन्न वयं विद्मः शुश्रूत्स्व वेत्स्यसंशयम् ॥ २९
 दैत्यानां वचनं श्रुत्वा धुन्धुर्दैत्यपुरोहितम् ।
 पप्रच्छ शुकं किं कर्म कृत्वा प्रहस्यदोगतिः ॥ ३० न. ७८

मोषिक (?) दे३ मुरोरीह, दे१ न मुरोरीह (→रजोरीह), दे३ न सा
 (→महा) शा१ बा३ दे२ ५ ते१ ० पुरेन्द्र (दे३ ०५, दे३ ०५)
 (→पुरेन्द्र)

२३ दे१ ७ १० ते१ ० शा१ कारा का१ २ ०८ ०
 -a) कारा का१ दे१० तत परो, दे३ ततोऽपरो (→ततोऽपरो) -b)
 कारा सधर्मं लोकस्य सलामभूत, दे३ षड्भिस्तपोलोक इति प्रसिद्ध
 -c) दे३ वसन्ति मर्मस्तपसा सुसिद्धा -d) बा१ २ तेषां हि (→येषां
 हि) दे३ पिष्टा महती (→नि आधमस्तृ) दे३ त्वसन्ना (→त्वसन्ना)

२४ शा१ कारा का१ २ ८० ० b) दे१ ४ ९ ते१ ० दीप्त
 (→दीप्ति) -c) दे३ सत्याभिधानो, दे३ सत्याभिवाचो, दे१ मत्या
 मिधानो (→सत्याभिधानो), दे३ ९ भगवान् (→भगवान्) -d) का१
 पद, + वरप्रदा, बा१ वप्रादा (?) (→वप्रादो) बा१ तद् दे१ ९
 [भा१] ली (→[भा१]भूत) दे१ ९ भगवान् हि न१ भवतोषि (→भवतो
 हि) ना१ बाती, का१ योषी + वसती, दे१ ९ वन (→योषी)

२५ -a) दे३ मर्मिन् वेदं, दे३ वयं वेदं (→मय्यं वेदं)
 -b) शा१ दे३ ९ ११ न१ विषय (दे३ ११ ०) यय, का१ विषयय,
 + विकसन्तं बा१ ३ किमयति (बा१ ०५) दे१ विषययति
 (→विकसन्ति), शा१ का१ सुखसुरा, कारा सुरा सन्, का१
 सुखसुरा, + सानुसुरा, बा१ ३ दे३ ९ ११ न१ गुरादय (→गुरादय)
 -c) ना१ का१ २ सन्तोषाच्युत, दे३ १ सन्तोषाच्युत (→सन्तोष
 मसुरा) -d) दे३ स (→ये) बा१ सहपय, दे३ सधर्मिण, दे३ १
 सधर्मिणम् (दे३ ०५) दे३ सधर्मिणम् (→सधर्मिण)

२६ -a) बा१ तस्माद्भाह, दे३ तस्माद्भाहं त्वं, न१ तस्माद्भाह
 त्वं (→तस्मान्मा त्वं) -b) बा१ मतिमेपा, बा१ मतिमेता (→मति
 मेता) कारा दे३ न१ ०५, ना१ ०५, बा१ ३ दे३ ०५,
 दे३ ४ ९ १० ०५, दे३ ०५ (→०५) -c) शा१ वैराजह्वने, का

वैराजह्वने, बा१ ३ दे३ ५ १ वैराजह्वन, दे३ वैराजह्वन ० न, दे३ ६
 वैराजह्वन, दे३ ११ न१ वैराजह्वन (→वैराजह्वन), बा१ सुधु, ना१
 बन्धो (→सुधो) दे३ वैराजह्वनलक्ष्मी -d) शा१ राहरोह, कारा
 दुर्यं तद्, का१ राहरोह (→दुरारोह), दे३ त्वया गानु न शक्यते
 २९ श्लोकपर दे३ धर्मिणम्-पुस्तकम् ।

२७ न१ ०८ ० -a) बा१ ३ दे३ ४ ९ ते१ मदाय, ॥
 भा१ाय (→भा१कर्ष) -b) ते१ न१ बन्धु (→बन्धु) -c) दे३ ११
 ० ० ० (→दानवान्) -c) का१ ०५, + ०५, + ०५, + ०५, + ०५,
 दे३ ०५ स (→०५ स) बा१ ३ भवन (→भवन) -d) दे३ ९
 वयु (→वेद), का१ दे३ ३ ९ ते१ ईश्वरम् (→ईश्वरम्)

२८ -a) दे३ म (?) य (→कय), दे३ केतु (→कैन)
 -b) दे३ ०५ (→०५) -d) दे३ जेतु शक्यो महासुर,
 दे३ सह ० ० ० (→सह दैवतैः)

२९ -a) दे३ पुत्रुषा (वा ?), न१ बन्धुना (→बन्धुना),
 दे३ तेनेति दानवेन्द्रास्ते -b) दे३ पुष्टा (→पृष्टा) शा१ कारा,
 का१ बा१यिष्य (बा१ ०५) दे३ ९ हय वय, दे३ ११ वयोपियम्
 (→वयोपियम्) -c) बा१ ३ दे३ ४ ९ ते१ न१ वय विषय तत्कर्म, दे३
 न१ वय विषय तत्कर्म, दे३ कय तन वयो विषय, दे३ वय न विषयत-
 त्वम् -d) दे३ वेत्स्य (→वेत्स्य), बा१ ३ सत्य (→सत्यम्)

३० -a) दे३ ४ ते१ तु वय (→वयन) दे३ तेनेति कृत्वा
 दैत्यानां दे३ दानयानां वयं श्रुत्वा -b) न१ व घुर (→घुघुर)
 दे३ घुघु शक्ययुवाच तद् -c) कारा शुक प्रपद्य, दे३ ०५
 शुकं, दे३ ९ ११ पप्रच्छ शुक (→पप्रच्छ शुक), बा१ कुर्म (→कय)
 -d) कारा कृत (→कृत्वा), शा१ कारा का१ २ सपु, बा१ ३ य
 (बा१ ३) (→यय), शा१ सदापते, कारा सदापते (?)
 बा१ ३ दे३ सदापति (→सदापति), दे३ कृतमिन्द्र तेन वं

तस्मादकालहीनं तु चिन्तयस्व जगद्गुरो ।
 उपायं मखविध्वंसे येन स्याम मुनिवृत्ताः ॥ ५०
 श्रुत्वा सुराणां वचनं भगवान् मधुसूदनः ।
 दत्त्वाऽभयं महाबाहुः प्रेषयामास साम्प्रतम् ।
 विसृज्य देवताः सर्वा ज्ञात्वाऽजेयं महासुरम् ॥ ५१
 बन्धनाय मतिं चक्रे धुन्योर्धमध्वजस्य वै ।
 ततः कृत्वा स भगवान् वामनं रूपमीश्वरः ॥ ५२
 देहं त्यक्त्वा निरालम्बं काष्ठवद् देविकाजले ।
 क्षणाम्जजस्तथोन्मज्जन्मुक्तकेशो यदृच्छया ॥ ५३
 दृष्टोऽथ दैत्यपतिना दैत्यैश्चान्यैस्तथर्षिभिः ।

ततः कर्म परित्यज्य यज्ञियं ब्राह्मणोत्तमाः ॥ ५४
 समुच्चारयितुं विप्रमाद्वन्त समाकुलाः ।
 सदस्या यजमानश्च ऋत्विजोऽथ महौजसः ॥ ५५
 निमज्जमानमुज्जहः सर्वे ते वामनं द्विजम् ।
 समुच्चार्य प्रसन्नास्ते पप्रच्छुः सर्व एव हि ।
 किमयं पतितोऽसीह केनाशितोऽसि नो वद ॥ ५६
 तेषामाकर्ण्य वचनं कम्पमानो मुहुर्मुहुः ।
 प्राह धुन्युपुरोगास्तांशुयतामत्र कारणम् ॥ ५७
 ब्राह्मणो गुणवानासीत् प्रभास इति विभ्रुतः ।
 सर्वशस्त्रार्थविद् प्राज्ञो गोत्रवथापि वारुणः ॥ ५८

५०. दे२. abc ०. -a) व३ °हीनस्तु, दे१ °थान तु
 (→°हीनं तु); दे११ तस्मात् (वि)कालहीनं तु. -b) व१ जगद्-
 गुरो (→जगद्गुरो). -c) दे१ उपायो (→उपायं), दे१ °विष्वसि,
 दे११ °विष्वसो (→°विष्वसे); दे१० उपायमस्य विध्वंसे, दे१० उपाय मख
 विध्वंसे, व१ उपायमन्विष्वसे, -d) वा१ कारा. वा१.२ दे१०
 भवानो येन निवृत्ता (वा१ °त), दे१ भवा(वा)सो(सो) येन निवृत्ता,
 दे१ एतदेव मुनिवृत्त .

५१. -a) दे२ °बाहुः (→°बाहुः). -d) वा१ कारा
 वा१.२ बाण्यताम्, वा१.२ सात्वताम्, व३ सात्वताम्, दे२ माध्यताम्
 (?), दे१ न१ बाण्यताम् (?), दे२ सात्वयम्, दे१० सात्वताम्, दे११
 सात्वताम् (→सात्वताम्). -c) व२.३ दे१.३ वे१ व तद, दे१ तु
 तदा (→देवता), दे२.३ सर्वाय (→सर्वा). -f) दे१.२ वे१ त्यक्त्वा,
 दे३ क्षुत्वा (→आस्ता); दे३ शेष, दे११ तैर्न (→[वि]जय)

५२. -a) वा१ वा२.३ दे१ १-११ बवान् (→वज्रनाय);
 दे१ शास्त्रा श्रेय महाचरं. -b) वा१ वा२.३ दे१ १०-११ समुत्पो-
 र्धम् (वा१ वा२ °धु) रस्य वै, व३ धुन्योर्धममुत्तस्य वै, व१ धन्योर्धमप्य-
 जस्य वै. -c) दे२ तस्य (→ततः); वा१ कारा. वा१ दे११ स इत्वा
 (→श्रुत्वा स); दे२ तत इ(क?)मं बजस्य वै. -d) व२ दे२ ईश्वरम्
 (→ईश्वर.).

५३. -a) वा१ वा२.३ वा१.२ दे१ इत्वा (→त्यक्त्वा)
 -b) वे१ वा२ (१) (→वा२वत्) दे१० देवता (→देवता)
 -c) व१ ००००, दे२ तपोयद्वम्(?), दे१ तता यजन् (→तत-
 म्प्यन्); दे१ सागान्त्र विप्रोत्ते, दे२ सागलकस्तथोन्मज्जन्. -d)
 दे२ शिरो (→किंती); दे१ यद्विन्दता (→श्वरच्छा)

५४. -b) वा१ वा२ वा१ वा२वाचि (→उपवाचि); दे१-४
 वे१ दे२वेम वप (दे२-४ °वा)विधि, दे१ दे२वावाच्यैस्तथर्षिभिः -d)

दे१ यत्ते ये, दे२ यत्ते यो, दे३ यत्तेयं, दे३ वासिय (→वासियं); दे१
 वास्यैव वाह्यगुणं वा.

५५. -a) दे१० समुच्चारयितुं (→समुत्तारयितुं); दे११
 विप्रा (→विप्र). -b) दे२-४ ब्राह्मन्त, दे१ ब्राह्मन्त दे११ गोवर्तन्त
 (→ब्राह्मन्त); दे१ °कुल (→°कुला). -c) दे११ सर्वस्या (→
 सत्स्या); व१ °मानस्तु, दे२ °मानस्य, दे११ °मानात्र (→°मानात्र).
 -d) दे११ ऋत्विजो ये, दे२ ऋत्विजोऽपि (→ऋत्विजोऽपि); व१ मह-
 र्गव (→महौजस)

५६. -a) व१ दे२ न१ नाम्नु (वा१ पुं ?) (→वज्रहं).
 -b) व१.३ दे२ १-११ सर्वे तं, व३ दे१-४ वे१ वे व दे२ (दे२ व) (→
 सर्वे ते); व१ दे२ ४ ते१ वामन- (→वामन); दे२ द्विज (→द्विजन्).
 -c) व१ ३ समुत्तोर्ध, दे२ समुत्तायं(?) (→समुत्तार्यं); दे२ ११
 प्रप्रा (→प्रवप्रा). -d) दे१ पृष्ट (→पप्रच्छ). -e) व२
 पतितो बहे (→पतितोऽसीह) -f) वा१ वा२ दे२ व१ केन शिरोक्षि,
 व१ केन शिरोक्षि, व२ केनाशितसि, दे२ केन कृतोक्षि (→केना-
 शितोक्षि), वा१ वा२ दे२ १० ये वद, व१ ३ दे१-४ वे१ वा वद, दे२
 वामन, दे११ वा(वा ?)वद (→वो वद).

५७. -b) व२ °थान (→°मातो). -c) दे२ प्रायं मुपुं,
 व१ प्राह वन्मु (→प्राह वन्मु). -d) दे२ मस्य (→वप्रा).

५८. -b) व१.२ इतिहर्षेण, व१ प्रभास इति (→प्रभास
 इति) -c) दे२ सर्वं वाक्कार्यं, दे२-३ स सर्वमात्रं (→सर्व-
 माकार्यं). -d) व१-३ तोषमात्रं तु, दे१-४ वे१ गोवेषा (दे-
 °ण ?) वि तु, दे२ गोवेषमात्रं (→गोवेषमात्रं); वा१ वा२.
 वा२ २ वासिन्, व१ वा२व, व२ वे१ वा२व (वे१ °वा), व३ दे२
 वा२व, दे२ वा२व, दे२-३ वा२वम् (दे२ °वा), दे११ वा२व
 (→वा२वा).

देवो द्वितीयेन बह्वार वेगात्
क्रमेण देवप्रियमीप्सुरीश्वरः ॥ ८४

क्रमं तृतीयं न यदाऽस्य पुरिष
तदाऽतिकोपाद् दनुपुंगवस्य ।

पपात शृष्टे भगवांस्त्रिविक्रमो
मेरुप्रमाणेन तु विप्रहेण ॥ ८५

पतता वामुदेवेन दानवोपरि नारद ।
त्रिश्रयोजनसाहस्री मृमेर्गता द्दडीकृता ॥ ८६

सर्वो दैत्य समुत्पाद्य तस्यां प्रक्षिप्य वेगतः ।

अवर्षत् सिकतावृष्ट्या तां गर्तामपूरयत् ॥ ८७

ततः स्वर्गं सहस्राक्षो वासुदेवप्रसादत् ।
सुराश्च सर्वे त्रैलोक्यमवापुर्निरुपद्रवाः ॥ ८८

भगवानपि दैत्येन्द्र प्रक्षिप्य सिकतार्णवे ।
कालिन्ध्या रूपमाधाय तत्रैवान्तरधीयत् ॥ ८९

एव पुरा विष्णुरभूच्च वामनो
धुन्धु विजेतु च त्रिविक्रमोऽभूत् ।

यस्मिन् स दैत्येन्द्रमुतो जगाम
महाश्रमे पुण्ययुतो महर्षे ॥ ९०

इति श्रीवामनपुराणे द्विपञ्चाशोऽध्यायः ॥५२॥

सरला, दे० ११ सनाका दे० सगैल, दे० सनाय (→सनाक)
दे० त्रिविद्याधवास दे० न० त्रिविद्याधवास, दे० त्रिविद्याधवास
(→त्रिविद्याधवास) -b) ब० सभोकर्षी, ब० समेककर्म, दे० सोमार्क
कृष्ण (→सोमार्ककृष्ण) ब० अतिमण्डन (→अतिमण्डित) दे०
नमा दे० न हि, दे० ११ च (→अथ) -c) शा० दिवो, कारा सहा,
का० १ दिव (→देवो) -d) दे० ३ दे० ईश्वरेष, न० ईश्वरेष्वर
(→ईश्वरीश्वर), दे० क्रमेण देवो भगवाननम्भ

दे० ८४ ४ द्रुव सगल इयनन्तरम् भावृत् पाठ = ८२ ८-
८३ b.

८५ ब० ८४b-तं ० -a) दे० तृतीये (→तृतीये), न०
पूरिते (→पूरित) दे० क्रम विदेव तु यत्स्य भूरिति -b) दे०
केशविक्रान्तपुंगवस्य -c) दे० ३ दे० च विवेक्य (→विबिरभो)
-d) दे० प्रमत्ताय (→प्रमत्तलेन)

८६ -a) दे० न० पपात वामुदेवोत्तो -c) ब० दे० ४ १
दे० श्रयोजन (→श्रयोजन) कारा -साहस्री, का० दे० साहसी,
दे० साहसीर, दे० ११ साहसा, न० साहस्य (→साहसी), शा०
भूमेर्गन्तो, कारा भूमेर्गत् ब० २ भूमिगता (ब० १) दे० ३ भूमेर्गत्वा
दे० ४ भूमिगते दे० भूमिगता दे० भूमेर्गत्, दे० भूमेर्गत्तो दे० १०
भूमिगता (→भूमेर्गता), कारा द्दडीकृता, दे० ८ ४ इता, दे० ४ १
इता इता, दे० ४ ४ इता दे० इत इत (→इतीइता)

८७ -a) ब० ८६ 'मु' ध्विच्छिद्य, कारा समुत्पाद्य,
का० समुत्पाद्य + समुत्पाद्य, ब० दे० १ समुत्पाद्य (→समुत्पाद्य)
-b) कारा भुवि (→भारता), दे० वेगतम् (→वेगत) -c) ब०
दे० ११ धर्षय, ब० दे० ४ १ दे० धर्षय (→धर्षय), दे० सिक्ता दे० ११
सिक्ता (→सिक्ता) -d) का० दे० ३ दे० च (→त), कारा

दे० ४ १ दे० गर्त (→गर्ता), दे० अपूरयत्, न० अपूरयत् (→अपूरयत्),
दे० ता गर्ता समपूरयत्

८८ -d) ब० ८८-तं 'सपद्रवा इयान्म ६०३ रभूच'
इति यावत् अष्टितम्

८९. ब० ० (८ ८८ पा वि) -a) दे० १० सिक्ताय
(→सिक्ताय) -c) का० कारा का० ब० दे० ११ न० कालिन्ध्या
दे० ११ कालिन्ध्या (→कालिन्ध्या) कारा का० आधाय, दे० ११ आधाय
(→आधाय)

९० ब० ३ ० (८ ८८ पा वि) -c) का० कारा
का० २ दे० हि न० स (→च) -b) कारा धुन्धु (→धुन्धु), कारा
स (→च) -c) दे० यतो (→यस्मिन्) -d) दे० १० ११ युतो
(→युतो) का० का० २ दे० सुरर्षे, कारा द्विर्षे, ब० ३ धर्षय
(→धर्षय) (→महर्ष)

पुरिषका—'इति वाम' इत्यनन्तरं नास्ति शा० का०
ब० १० दे० ४ १ १० ११ दे० इतिवो (ब० २ दे० ४ [भी]) वामनपुराणे
वामनप्रादुर्भावे, कारा इति वामनपुराणे वामनप्रादुर्भावे प्रह्लादोर्भावे
वामनप्रादुर्भावे, दे० १ इति वामनपुराणे वामनप्रादुर्भावे प्रह्लादोर्भावे
वामनप्रादुर्भावे, दे० इति धीवामनपुराणे प्रादुर्भावे दे० धीवामनपुराणे,
न० इति धीवामनपुराणे मुदे इति धीवामनपुराणे पुलस्त्यनार
सवादे वामनप्रादुर्भावे अध्यायनाम—शा० का० दे० १० ११ पुं
पञ्चजयो नाम कारा वामनस्य नाम का० धुन्धुराज्य ब० ३
दे० ४ १ धुन्धुजयो नाम (ब० दे० नामाध्याय) अध्यायसंख्या—
शा० का० दे० ४ ५ ०, कारा धुन्धुर्वातिलोच्यय, का० ११६०१,
का० ११६०१, ब० दे० ११ यतोभ्याय, ब० दे० ४ मय्याय, दे० ब०
दतोभ्याय, दे० पंथातोभ्याय, दे० १० ११६०१, दे० ११ ११६०१, ११
एकपञ्चाशोभ्याय, मुदे अष्टतितलोभ्याय

पुलन्द्य उवाच ।ॐ

कालिन्दीमलिने स्नात्वा पूजयित्वा त्रिविधम् ।
 उपोष्य रजनीमेकां लिङ्गमेदं गिरिं ययौ ॥ १ ॥
 तत्र स्नात्वा च विमले भव इष्ट्या च गच्छितः ।
 उपोष्य रजनीमेकां तीर्थं वेदारमात्रजम् ॥ २ ॥
 तत्र स्नात्वाऽर्घ्यं वैशानं माषयं चाप्यमेदतः ।
 उपित्वा धासरात्रं मम कुञ्जात्रं प्रजगाम ह ॥ ३ ॥
 सतः सुतीर्थं स्नात्वा च सोपवासी तितेन्द्रियः ।
 हवींशं समम्यर्घ्यं ययौ बदरिकाश्रमम् ॥ ४ ॥

तत्रोप्य नारायणमर्च्य भक्त्या

स्नात्वाऽथ विद्वान् स सरस्वतीजले ।

वराहतीर्थे गरुडासनं स

दृष्ट्वाऽथ संपूज्य सुभक्तिमांश ॥ ५

भद्रवर्णे ततो गत्वा जयेशं शशिशेखरम् ।

दृष्ट्वा संपूज्य च शिवं विपाशामभिधो ययौ ॥ ६

तुभ्यां स्नात्वा समभ्यर्च्य देवदेवं द्विजप्रियम् ।

उपगामी इरागत्यां ददर्श परमेश्वरम् ॥ ७

यमाराध्य द्विजश्रेष्ठ शाकले वै पुरुरयाः ।

43

ॐ वा: दे१ न: पुनस्य दे३ पुनस्य उ: दे३ श्री पुनस्य
१. वा: वाय वा: १०-२b ○ (हं) -a) वा
वाशिदे (→वाशिदी) -d) दे१ न: विद्भेदः, दे१० विद्भ
मेवा (→विद्भेदः)

२. $\text{दे० ४} \text{ } \bigcirc \text{ } \text{मा० वाच० का०}$ $\text{ab} \text{ } \bigcirc \text{ } (\text{अ० १ वा वि०})$;
 $\text{दे० od} \text{ } \bigcirc \text{ } \text{—} \text{a}$) $\text{दे० ३} \text{ } \text{दे०}$ विपिनम्, दे० विपिनं (\rightarrow विपिनं)
 —b) $\text{दे० ३} \text{ } \text{दे०}$ गियम् (\rightarrow गियम्); $\text{दे० ३} \text{ } \text{दे०}$ सम्पुत्रम्, न।
 द्वागुम् (\rightarrow द्वागुम्) —d) का० ब० तीर्थं वेणु-माश्रयम्,
 ब० तीर्थं वेणुमाश्रयम्, दे० ११ तीर्थं वेणुमाश्रयम् (दे० १ पञ्च),
 $\text{दे० तीर्थं वेणुमाश्रयम्, न। वेणुतीर्थं माश्रयम्}$

३. दे० १७० - ३) बा० दे० १११ ठे। तद्विम्
(=तन), दे० ३ ठे। ग्नाच्वा व, दे० स्नाच्वा तु, दे० लात्वाचम्
(=स्नात्वाचम्), दे० ४ ठे। विधिपद, दे० ईनाम् (=वेनाम्)
- ७) दे० रात्रम् (?) (=मात्रम्); दे० चाव, दे० वाय (=
चाय), दे० ४ ठे। समाप्य अवगमिम् - ८) व० नृच्छते, व०
नृच्छते, दे० नृच्छाय, दे० ११ नृच्छते, दे० नृच्छताम्, दे०
नृच्छात्, (=नृच्छाम्), दे० १० तु, दे० ११ व० - १२) बा० व,
११ हा - १२)।

५ -a) दे॥ वष (7) (-एष); ब॥ ३ गुलेर्वे (-गुलेर्वे), ब॥ ३ दे॥ [य]र्त्त, दे॥ व (-व), दे॥ १०००२० बा॥ दे॥ १० दे॥ वष प्या (दे॥ विषाया) मयावपुः b) वष ब॥ होन्वायो, ब॥ २ अवापुः, ब॥ ३ दे॥ ३.११११ दे॥ अवायो (-होन्वायो) -c) दे॥ वृत्त (-वृत्त)

५ -४) वः सतोष्य, वः तमाय, देः ३ तैः सतोष्य, देः सतोष्य, नः सतोष्य (→सतोष्य); देः सप्तया (→सप्तया); देः सतोष्य सारापयणर्षयिण्या -६) वार वः २ देः व, देः १ [अ] व, +व (→[अ]व), वः २ व, तैः व (→व); देः ततो (→जते) -७) वः ३ देः १ तैः वा (देः व) राह तीर्थ (देः 'र्थ'), देः वारह तीर्थ, देः १ तैः तता वराह्य (→वराहतीर्थ); देः हि (→म) -८) देः १ तैः सप्तम्य, देः १ नः व सप्तम्य (→[अ]व सप्तम्य). वारा वृषत्तमायवो, ३ २ वृषत्तमायव, देः ववो वृत्तिमात्र (→वृषत्तमायव)

[illegible]

७ -a) दे० वर (→ वर्याय) - १) दे० ॥ 'देवद्वित्रयम्,
दे० 'देव' वर्याय प्रयुक्त + प्रियम् (→ 'देव' द्वित्रयम्) - c) दे० वर
वारम्, दे० ॥ वारम् (वार) (→ वर्यायो); दे० ४ ठे० इत्यन्ता
अप्रयुक्तम् (दे० 'वामाय')

८ -क) वा: बाध. का. २ व: दे. ३ दे: समाप्य,
 दे, समाप्य (-समाप्य); बाध 'धट्ट, का. 'धेट्टु, व:
 धेट्टा (-'धेट्ट); दे: समाप्य नुरप्रट्ट. -b) वा: बाधो ३.

५६. ८

समवाप परं रूपमैथर्यं च सुदुर्लभम् ॥ ८

कुष्ठरोगाभिभूतश्च यः समाराध्य वै भूयु ।

आरोग्यमतुलं प्राप संतानमपि चाक्षयम् ॥ ९

नारद उवाच ॥

कथं पुरुरवा विष्णुमाराध्य द्विजसत्तम ।

विरूपत्वं समष्ट्युज्य रूपं प्राप त्रिधा सह ॥ १०

पुलस्त्य उवाच ॥

श्रूयता कथयिष्यामि कथा पापप्रणाशिनीम् ।

पूर्वं त्रेतायुगस्यादौ यथावृत्तं तपोधन ॥ ११

मद्रदेश इति ख्यातो देशो वै ब्रह्मणः सुत ।

९० साकं तीरे, ९१०-११ साकले र्थे (→साकले र्थे) १०१ कारा का: १०
 ९१ ३ वे: शारवत वगत प्रभुम् -०) ९३ समवाप(?) , ९४ ९ सवा
 वाप (→समवाप) ९७ [-५] पर (→पर)

९ -a) शा: कारा का: १० कुष्ठरोगाभि, ९१ कुष्ठरोगादि
 (→कुष्ठरोगाभि) ९१० कुष्ठरोगा००००० -b) ९४ ५, ११ व
 (→५) ११ शुह (→शुह) ९१० ४०००० राध्य र्थे शुह -०)
 ९११ भारोगम (→भारोग्यम्) ९३ २ ९७ १० भनुल प्राप्य, ९११ अपि
 सप्राप, ९११ क तुलं प्राप (?) (→भनुल प्राप)

९११०. ० शा: ९१ ९ न: नारद: ९० ४ नारद च

१० -a) ९१० ००००० क्ता विष्णुम् -b) ९० ९११
 ०सत्तम ९३ ९१० ०सत्तमम्, ९१० ०सत्तमा (→०सत्तम) -०) शा:
 कारा का: ९३ १०११ पतित्यज्य (→समुत्पुज्य) -d) ९१ रूप
 वाप, ९१० रूपमप्या(?) (→रूप प्राप); शा: कारा का: १२ ९३ १०
 प्रिय तवा ९४ सहप्रिया ९७ रिक्ता सह (→प्रिया सह)

९१ शा: ११ पुलस्त्य ९१ पुलस्त्य (?) ९४ ७ पुलस्त्य ९१
 श्रीपुलस्त्य

११ -b) ११ ९३ ३ वे: महापापप्रणानम् (११ ०१)
 ९४ महापातक नाशम् -०) शा: कारा का: १२ ९३ ७ ११-११ ११
 पुरा, ११ ३ प्राप्य ९३ सर्व (→पूरयम्) -d) ९३ ०१
 (→०धन)

१२ ९३ ००० ० -a) का: महा ९७ सुप्र, ११ माद'
 (→मद') -b) का: का ९३ १०११ सुत (→सुत) ११ ३ ९१
 देशो ब्राह्मणसत्तम ९४ ४ ७ वे: देशो ब्राह्मणसत्तम -०) ९३ सा
 (→कलम (→कालम्) कारा तत्र (→काम) -d) ९१० ख्यातु,
 + स्थानम् (→स्थातम्), ९११ ख्याप (→स्थानी०)

१३ ९३ ११ ० ० ९३ ९३ ००० -a) शा: १३ ९३ ७ ११
 विपण, ९३ विपि (?) लि (→विपणि) -b) १० ३ ९३ ४ ५, १०-११

शाकलं नाम नगरं ख्यात स्थानीयमुत्तमम् ॥ १२

तस्मिन् विपणिवृत्तिश्च सुधर्माख्योऽभवद् वणिक् ।

धनाढ्यो गुणवान् भोगी नानाशास्त्रविशारदः ॥ १३

त त्वेकदा निजाद् राष्ट्रात् सुराष्ट्रं गन्तुमुद्यत ।

सार्धेन महता युक्तो नानाविषणपण्यवान् ॥ १४

गच्छत पथि तस्याथ मरुभूमौ कलिप्रिय ।

अभवद् दस्युतो राज्ञो अयस्कन्दोऽतिदुःसहः ॥ १५

ततः ग हतसर्वस्वो वणिग् दुःखसमन्वितः ।

असहायो मरौ तस्मिन्श्चारीन्मत्तवद् वशी ॥ १६

चरता तदरण्यं वै दुःखाक्रान्तेन नारद ।

सधर्माख्यो (९३, ०१०), ९३ वे: प्रधर्माख्यो, ९१ सुधर्माख्यो (→सुध
 र्माख्यो) -०) ११ धयस्यो (→धनाढ्यो) ११ धनवान् (→गुण
 वान्) ९० भोगी (→भोगी) -d) ११ युक्ती (→नाता)

१४ ९३ ० -a) ११ ९३ ३ वे: स क्वाचिद्, ११ सर्व
 कण (→श्च र्थेकम्) ११ राण्यात् (→राष्ट्रात्) -b) का: स्वरा
 पृथ, ९३ सुरेष्टम्, ९० ४ ७ वे: सौप्राय, ९३ सौप्राष्ट्रम्, ९३ ११
 सुराष्ट्रीयम्, ९११ सुराष्ट्रान् (→सुराष्ट्रम्) ९३ उद्यतम् (→उद्यत)
 -०) ११ ० स्वार्धेन, ९३ र्धेन (→सार्धेन), ९३ युक्ता ९१ विष्णो,
 ९११ युक्तो (→युक्तो) -d) कारा का: ९३ ५-७ १० वे: विपणि प
 (९३ ११) ख्यात (९४ ०१०)

१५ -a) ९३ ५ ११ पतित ख्याप, ९४ पतितस्याप (→पति
 तस्याप) -b) ९११ पुष (→भवत्), ११ १३ ९३ ० प्रिय ९३
 प्रिया (→प्रिय) -०) ११ महरद्, ९३ ४ १० वे: नीरानाम्
 (→भवत्तु) शा: का: दस्युतो राज्ञो (?), कारा दस्युतो भोरो,
 का: दस्यु तस्य्याताव, ११ दस्युराख्य र्थे ९३ ४-१० वे: भवत्तु, ९३
 दस्युतो राज्ञो ९३ दस्युतरा तौ, ९११ दैतौ राज्ञो (→दस्युतो
 राज्ञो) -d) शा: १३ ९३ ३ ५ ११ तौ ११ भवत्तु (९३ ०१)
 नो हि, कारा ख्यातस्योति, ११ धामनस्याप, ९३ भवत्तुग्रीहि
 (→भवत्तुग्रीहि) ९३ ३ ५ ११ गृहस्थ (→गृहस्थ)

१६ -a) का: सुदुर्लभसर्वस्वो, ११ सुदुर्लभसर्वस्वो, ९३ सुदुर्ल
 भसर्वस्वो (→श्च हतसर्वस्वो) -b) ११ १३ ९३ ४ ७ वे: परिपुत्र, ९३
 प्रोक्षित (→०समन्वित) -०) ११ (वने) मरौ तस्मिन्
 (→मरौ तस्मिन्) -d) ९३ स्वच्छाचारोभवद् वशी

१७ -a) १३ २ च ९३ हि (→हि), ९३ चरतादरण्य ९
 -b) का: दुष्ट, ९३ दुष्टम् (→दुष्टा) -०) ११ ४ ० इव ९३
 ९३ ३-४ १० वे: धामनैव ९ ७ हृदय दृष्ट, ११ मा ८ दिव (?)
 (→धामना इव) ९३ २ वे: सौ ९३ (→धायी) -d) १३ ३ ९३ महा

आत्मा इव शमी वृक्षो मरावासादितः शुभः ॥ १७
तं मृतैः पक्षिभिश्चैव हीनं दृष्ट्वा शमीवरम् ।
श्रान्तः क्षुत्तृपरीतात्मा तस्याथः सङ्गपाविशत् ॥ १८
सुप्तथापि सुविश्रान्तो मध्याह्ने पुनरुत्थितः ।
समपश्यदथायान्तं प्रेतं प्रेतवैवृत्तम् ॥ १९
उद्वाहन्तमथान्येन प्रेतेन प्रेतनाथकम् ।
पिण्डाग्निमिध पुरतो धावद्भी रूक्षविग्रहैः ॥ २०
अथाज्ञगाम प्रेतोऽसौ पर्यटित्वा वनानि च ।
उपागम्य शमीमूले वणिक्पुत्रं ददर्श सः ॥ २१

मासादितः, दे१ मरावासादितः, दे१० मरा
(रक्षा) वासादितः (→मरावासादितः), दे१ युतम् (→युय)

१८ दे१०, ०. -a) दे११ स (→त). -b) व२ दे१
शमी (→शमी) -c) का१ न१ शान्त, व१ ३ दे१-३-७ शान्त
(→शान्त), दे१ स शान्त क्षुत्परीतात्मा, दे११ स वात्पुपुष-
तात्मा (?). -d) व१ पश्यत् (→पश्यत्), दे१ ४ दे१ तस्य
(दे१ हस) पारम्पुपाविशत्.

१९. -a) दे१ सत (?) दे१ पुत (→पुत) का१ दे१
सविश्रान्तो, व१ स्वविश्रान्तो (→सुविश्रान्तो) -c) दे११ श्रान्त
(→श्रान्तम्). -d) दे१ प्रतम्, दे१० प्रेत- (→प्रेतम्) दे१ प्रतवै-
वृत्त, दे१ ६६ शतावृत्तम् (→प्रतवैवृत्तम्) दे१ प्रतम प्रतवैवृत्तम्

२०. -a) व१ ३ तमुद्वाहन्, दे१ ४ दे१ उद्वाहन्, दे१ उद्वा-
हन्तम् (→उद्वाहन्तम्), व१ २ अवागम्य, दे१-४ ७ दे१ उवाग्ये
(दे१ ७) न, दे१ अवाग्ये, दे११ अवाग्ये (→अवाग्ये). -c)
व१ ३ पिण्डाग्नि, दे१ पिण्डा (२) अग्नि (→पिण्डाग्नि), दे१ २ ४
दे१ पुषागर्तं पुरो (दे१ ७) पावद्भी, दे१ श्रान्ते पुषे हि
पावद्भी, दे१ पिण्डाग्निमतं पुषो. -d) दे१-१० प्रवैवृत्त, दे१ वा
(व) शमी (?), दे१ ४ दे१ प्रतवृत्त (→पावद्भी), व१-३ दे११ वत्तं,
दे१-वत्तं, दे१ रत्त, न१ हत्तं (→वत्तं).

२१. -a) दे१ प्रीतोसौ, न१ प्रेतेश (→प्रेतोऽसौ) -b) दे१
पर्यटित्वा (?), दे१ पर्यटन् वा (→पर्यटित्वा), दे१ ६ दे१ व (दे१ ध्व)
रा (दे१ ७) मिताम्, दे१ वनानि तु (→वनानि च) -c) का१
व१ ३ दे१ ३ न१ उपागम्य, व१ उपागम्य-उपागम्य (→उपागम्य);
व१ सतो (→सामी) -d) व१ वणिज तम्, व१ वणिज स
(→वणिजपुत्रम्)

२२. -a) व१ सागतेन (→स्वागतेन); व१ [अ]निवासेन,
दे१ [म]निवासेन, दे१ [अ]निवासेन, दे१ [अ]निवासेन, न१

स्वागतेनाभिवाचनं समाभाष्य परस्परम् ।
सुषोपविष्टश्लायायां पृष्ट्वा कुशलमाप्तवान् ॥ २२
ततः प्रेताधिपतिना पृष्टः स तु वणिक्सखः ।
कुत आगम्यते ब्रूहि क साधो वा गमिष्यसि ॥ २३
कथं चेदं महारथं मृगपक्षिविजितम् ।
समापन्नोऽसि भद्रं ते सर्वमाख्यातुमर्हसि ॥ २४
एवं प्रेताधिपतिना वणिक् पृष्टः समासतः ।
सर्वमाख्यातवान् ब्रह्मन् स्वदेशधनविच्युतिम् ॥ २५
तस्य श्रुत्वा स वृचान्तं तस्य दुःखेन दुःखितः ।

६. ७६

[अ]निवासेन (→[अ]निवासेनम्) -b) दे१ समाभाष्य, दे११
समाभाष्य (→समाभाष्य). -c) व१ दे१-७-१० न१ सुषोपविष्टस्य
(इय ?) (दे१ ७, दे१ ७, न१ ७), व१ ततोपविष्ट, दे११
अतोपविष्ट (→ततोपविष्ट). -d) दे१-४ दे१ दृष्ट, दे१ ७ दे१
(→दृष्टो), व१ का१ व१ उक्तवत्, व१ प्रमथम्, दे१-३-४
दे१ उक्तवत् (→आतवान्), दे१ कथातो वक्तुं युता .

२३ -a) व१ दे१-७-१० दे१ प्रेताधिपतिना पृष्टः . -b)
व१ दे१-७-१० स तु तेन (दे१० तन), दे१-४ दे१ स व तेन, दे१ प्रजा
येन, दे११ पृष्ट स च (→पृष्ट स तु); का१ वणिक्पुत्रः, व१-२
दे१-५-१० ११ दे१ वणिक्सखे, व१ वणिक्पुत्रे, दे१ ७ वणिक् पुत्रम्, न१
अतोस्त्वरे (→वणिक्सखे) -c) न१ मागम्यते (→मागम्यते). -d)
दे११ क (→क); व१-३ दे१ ३ दे१ वातो वा, दे१ वासते, दे१ साधोऽपि,
दे१ व साधो, दे१ वा सतो (→साधो वा); व१-२ दे१ ७ गमिष्यसि,
व१ दे१-४-१० दे१ गमिष्यसि (व१ दे१० सि) (→गमिष्यसि).

२४ -a) दे११ वेष्ट (→वेष्टम्); दे१ ७ पुष्य (→रत्नम्).
b) दे१ श्रान्तं (→श्रान्तं). -c) दे१ समापन्नोऽसि, दे१ समापन्नोऽसि
(?) (→समापन्नोऽसि); दे१ ११ वत्रम्, दे११ रोत्रे (इ) ते
(→वत्र ते).

२५. -b) व१ दे११ श्रान्तं, व१ श्रान्तं (→श्रान्तं), का१
पृष्ट स तु वणिक्पुत्रम् -d) व१ का१ का१-२ स्वदेवम् (→
स्वदेव-); दे१ वणिक्पुत्रम्, दे१ वणिक्पुत्रम् (→वणिक्-
पुत्रम्)

२६ -a) का१-२ दे११ तं च, व१ ३ दे११ तच्च, (→
तस्य), दे११ युतो (→युत्वा); का१ दे१ तत्प्रेता स च (दे१ ७) स
वृत्तान्तम्, दे१ तत्प्रेता स च वृत्तान्तम् -b) दे१ दुःखित (→
दुःखित) -c) व१ का१ का१-३ व१ ३ दे१-७-१० न१ वच.
(→वत्त). -d) व१ दे१० प्रेतापतः, दे१ प्रेत पात- (→प्रेतापतः);

प्रातर्भवति मे घोरा मृत्युतुल्या विपुचिका ।
न च कश्चिन्ममाभ्यासे तत्र तिष्ठति बान्धवः ॥ ४७
कथं कथमपि प्राणा मया सप्रतिधारिताः ।
एवमेतादृशः पापी निवसाम्यतिनिर्घृणः ॥ ४८
सौवीरतिलपिण्याकसक्तुश्याकादिभोजनैः ।
क्षुपयामि कदाचैरात्मानं कालयापनैः ॥ ४९
एवं तत्रासतो महं महान् कालोऽभ्यगादय ।
श्रवणद्वादशी नाम मासि भाद्रपदेऽभवत् ॥ ५०
ततो नागरिको लोको गतः स्नातुं हि संगमम् ।

हरावत्या नह्वलाया ब्रह्मक्षत्रपुरस्तरः ॥ ५१
प्रातिवेश्यप्रसंगेन तत्राप्यनुगतोऽस्म्यहम् ।
कृतोपवासः शुचिमानेकादश्यां यतव्रतः ॥ ५२
ततः संगमतोयेन वारिधानीं दृढां नवाम् ।
संपूर्णां वस्तुसंवीतां छत्रोपानहंसुयाम् ॥ ५३
मृत्पात्रमपि मिष्टस्य पूर्णं दध्योदनस्य ह ।
प्रदत्तं ब्राह्मणेन्द्राय शुचये ज्ञानधर्मिणे ॥ ५४
तदेव जीवता दत्तं मया दानं वणिक्कृतम् ।
वर्षाणां सप्ततीनां वै नान्यद् दत्तं हि किंचन ॥ ५५

४७. -३) दे१ कभूव (→भवति); दे१ वे (→मे); दे१ घोरा (→घोरा). -b) शा१ मृत्युतुल्या, दे० मृत्युतुल्या, दे१ मृत्युतुल्या (→मृत्युतुल्या); ब२३ विपुचिका, दे१ ४७ १०.११ विपुचिका, दे१ विपुचिका (→विपुचिका). -०) कार१ का१.२ न१ [-म]भ्यासे (→[-म]भ्यासे) -३) ब३ सत (→तत्र); दे३ बान्धवा, का१ मानवा, दे१ बाधक (→बान्धव).

४८. -३) ब३ कथमिति, दे१ -विदमि वि (→कथमपि). -b) दे१ याम (मया ?) (→मया); दे१ ५७ (दे१ ?) सप्रधारिता, दे१ सप्रधारिता, दे१ सप्रधारिता (→सप्रधारिता). -०) दे१ एवम् (→एवम्); ब१ एतावत् (?) (→एतावत्); कार१.३ पापी (→पापी). -३) दे१ निवा (→निवृत्ति); शा१ निर्तु (?) ग, न१ -निर्तुत् (→निर्घृण).

४९. -a) ब३ सौवीर (→सौवीर). -b) ब२ दे१.३.४ सुप (→सुप), ब१ भुवनसाकादिभोजनैः, दे० न१ पत्र (दे० न) शालाक (न१ कादि) भोजनैः (न१ नै). -०) शा१ क्षापयामि, दे१ क्षपयामि (→क्षपयामि), दे१ कृद नवी (?) (→कदाचित्). -३) दे१ आत्मन (→आत्मनम्); शा१ का२ दे२.७ कालयापनम् (शा१ का२ नै), ब१-३ दे१ ३.११ न१ का (दे१.११ क) स (दे१.११ क) वापनम् (दे१ नै) (→कालयापनैः).

५०. -a) ब१-२ दे१ ४७ १०.११ तत्र सतो, दे० पत्रासतो, दे१ तत्रा (?) सतो (→तत्रासतो); ब३ मित्र, दे१ ७७ (→मित्रम्) -b) दे१ [-म]भ्यासे (→[-म]भ्यासे); ब१ सत (→[-म]भ्यासे) -३) कार१ भाद्र तिथे (→भाद्रपदे); का२ गह्व, दे०-३.५.१० भवेत् (→[प्र] भवेत्).

५१. -a) दे० रिका लोके (→रिक्तो लोको). -b) दे० गता (→गत); दे१ दाय (?) (→दायस्त्वम्); शा१ कार१ का१.३ दे३ सङ्गमे (→सङ्गमम्). -०) दे० दरावत्या, दे१ दरावत्या, (→दरावत्या); ब१-३ दे१ नह्वलाया (ब३ न्याय), दे१ दरावत्या, दे१ नह्वलाया (?) (→नह्वलाया); न१ दरावती सवायतो. -३) ब३ ब्रह्मन् (→ब्रह्मन्); ब१-३ दे१ ५९ ११ पु (ब१ न्य, दे० नै),

दे११ ०) न पुरस्तर (दे१ ११ ०) (→न पुरस्तर) ५२. -a) कार१. प्रातिवेश्य, का१ प्रातिवेश्य, ब१ ३ प्रातिवेश्य, दे१ प्रातिवेश्य, दे१ प्रातिवेश्य (→प्रातिवेश्य) -b) शा१ कार१. का१.३ ब१-३ दे१ १०.११ तत्र स्नातु (→तत्रास्नातु) -०) ब१ ३ पवास स्व (ब३ ०) शुचि, दे० पवासतिपयो (→पवास-शुचिमाद्). -३) ब१ ३ दे१ प्रयत्नत, दे१ शुचिमत (→यतव्रत); दे१ व्यक्तेन दशोष्टम् (?)

५३. -३) शा१ कार१ का१.३ पानम् (ब३ ० नीय); ब१ ३ दे१ ११ धानी (→धानी); कार१. हवम् (→हवाम्), शा१ का१ हवा भवम्, कार१. हव नव, ब१ दे१ न१ नवा हवाम्, न१ नवा हवा, ब३ दे१.११ हवा नवा (दे१ न्याय), दे१ भु (ह ?) का नवा (→हवा नवा) -०) शा१ कार१. का१ सम्पूर्णे, ब१ ३ दे१ १० सम्पूर्णा, दे१ ११ सम्पूर्णा (→सम्पूर्णा); शा१ कार१ का१ मज्जतवी (शा१ पो) तम्, का२ वल्लस्योता, न१ योताम्, ब१ ३ वल्ल स (ब३ ०) योता, दे१ ११ न१ वल्ल (दे११ ०) सबी (दे११ ०) ताम् (दे१ ११ ता) (→वस्तुसंवीता) -३) शा१ का१ ब१ ३ दे१ नह्व (का१ नह्व) सुयुताम् (ब१.३ ता) (→नह्वसुयुताम्)

५४. -a) ब१ वणिक्कृतम्, ब२ प्रतिभे (मि ?) हृत्य, ब३ दे१.४ १०.११ दे१ न१ वणि (ब३ नमि) मृष्ट्य, दे१.७ मान (ब३ नमि) मृष्ट्य, दे१ वणि (मि ?) मिष्ट्य (स्व ?) (→वणि मिष्ट्य) -b) ब३ दे१ दे१ नै (→नत्य), ब३ ३ दे१.४ ११ दे१ न१ दे१ (→दे१) दे१ पूर्व दस्यो दनं दिवि (?) -०) दे१ ४ दे१ ब्राह्मणायोच्ये (दे३ ०) दे१ ब्राह्मणेन्द्राय (→ब्राह्मणेन्द्राय) -३) शा१ कार१. ब१ ३ आत्म-धर्मक, दे१.४ दे१ आत्मधर्मका (दे१ वि), दे१.११ आत्मधर्मको (दे११ ०), दे१ ज्ञानधर्मको (→ज्ञानधर्मिको).

५५. -३) शा१ कार१. का१ ३ दे१.१०.११ न१ तदे (दे१ १० ११ न१ ०) कम्, दे३ तदेवी (?), दे१ एतावत् (→तदेव), दे१ नै तदा, दे० ईक्षता (→जोवता). -b) ब३ दात (→दान); दे१ मया राजनि वेक्षता (?). -०) दे१ वर्षाणां (→वर्षाणां); ब१.२

मृतः प्रेतन्वमापन्नो दत्त्वा प्रेताञ्चमेव हि ।
अमी चादत्तदानास्तु मदन्नेनोपजीविनः ॥ ५६
एतत्ते कारणं प्रोक्तं यत्तद्वन्न मयाम्भमा ।
दत्तं तदिदमापाति मध्याह्नेऽपि दिने दिने ॥ ५७
यावद्वाहं च भुञ्जामि न तावत् क्षयमेति वै ।
मपि भुक्ते च पीते च सर्वमन्तर्हितं भवेत् ॥ ५८
यथातपत्रमददं सोऽयं जातः क्षमीतवः ।
उपानयुगले दत्ते प्रेतो मे वाहनोऽभवत् ॥ ५९

इयं तवोक्ता धर्मज्ञ मया कीनाशतात्मनः ।
श्रयणद्वादशीपुण्यं तवोक्तं पुण्यवर्धनम् ॥ ६०
इत्येवमुक्ते च वचने वणिक्पुत्रोऽधवीदु वचः ।
यन्मया तात कर्त्तव्यं तदनुष्ठातुमर्हसि ॥ ६१
तत् तस्य वचनं श्रुत्वा वणिक्पुत्रस्य नारद ।
प्रेतपालो वचः प्राह स्वार्थसिद्धिकरं ततः ॥ ६२
यत् त्वया तात कर्त्तव्यं मदितार्थं महामते ।
कथयिष्यामि तत् सम्यक् तव श्रेयस्करं मम ॥ ६३ व. ७

सप्तमिप्रीतो, (व३ 'तीना?); दे१ सर्पनिपायत् (→सप्ततीनाई).
-d) व१.३ कवचन (→हि विचन).

५६. वार. ०d ०. -a) दे१ मुने, दे११ सत (→भुत).
-b) व११ सञ्ज्ञा, व३ प्राप्त (→दत्त्वा); व११ वारा, व११.२
व१.३ दे१.१०.११ न१ इमानपि (वार. ०b) (→[य]म येव हि);
दे१ दत्त्वा प्रीतमना यमि. -c) दे२ शमा (१) (→धर्मो). दे१.१
चातप्रदानानां (दे१ हि), दे३ चादत्तदाना वै, दे११ चातप्रदानानो,
दे१० चादत्त ००० (→चादत्तदानास्तु); व१ एकमप्रादिदानाव, +
क्षमीचातवत्ता मम, व२.३ शमी वीचातवत्ताम (व३ ०b). -d)
व१ का१ न वृत्तेनोप, व१.३ प्रेता मनोप, व१ समावाचोप,
व२.३ न१ मदनवाचोप, दे१.३.४ १० १० वै मृतावाचोप, दे१ क्षमीता-
वाचोप, दे१ मदनवाचोप (?) (→मदनप्रीतो?).

वार. ५६ ध्रुवैक ab,cd मये धर्मिकम्—

300० दत्त्वाय धर्मप्राप्तेन निवृत स्वार्थितेसम्पन्नम् ।

५६ ध्रुवैकवार वार. धर्मिकम्—

301० तद्वातपानुभावेन राजेवामसिन् धाम्पन्नम् ।

५७ दे१० ०d "दत्तं.....मध्या" सञ्चितम् -b)
वार. दे११ वै यन दत्तम्, व२ यतवर्धम्, दे१ यदन्नेन (?) , न१
यतवर्ध (→यतवर्धम्); व११ वारा. व११.२ मया सत्ता, व१.३
मयाभसा, दे१.१ सगम्भसा, दे१० सत्त ०, दे११ मयाभसा ता (?),
न१ नवाभसा (→मयाभसा) -c) वारा. धर्म (→दत्तम्). न१
तव सत् (→सत्तम्). दे३ दत्तायाम् (→दायति) -d) व१
मयाभसा (→मयाभसा).

५८. -a) वारा. व१ यावद्वाहम्, दे१ यावदप्रम्, दे११
यावत्प्रम्, न१ यावत्प्रम् (→यावत्प्रम्); व११ वारा. व११.२
न१ न (दे१.१.१०.११) भुञ्जामि, दे१.३ वै च भुञ्जामि, दे१ न
भुञ्जामि (→च भुञ्जामि) -b) वारा. तावत् (→न तावत्),
व१.३ एवम्, दे१ [य] वै च, दे१.३ वै एव च, दे१ दत्त वै
(→एत वै). -c) व१ दे१ मुष्टे (→मुष्टे); व१.३ न पीते,

दे१ च ०००, दे१.३ च प्रेतेच, दे१ तया प्रेते, दे१ च पतिते (→च-
पीते च). -d) न१ 'हृदि' (→'हृत्तम्').

५९. -a) व११ 'चातपान', व१ च तत् पान, न१ २०००
यम् (→चातपान); दे१.४ वै चातपान (दे१ ०b) प्र (दे१.४ वै ०म,
दे१ ०मे) दाना (दे१.२ ४ वै ०b) च (दे१ ०म). -b) दे१ यो
(→यो); व१ दे१.१.१० क्षमीतव, दे११ क्षमीतव, न१ क्षमीतव
(→क्षमीतव). -c) दे१.१ न१ 'पुण्यम्' (→पुण्यम्); दे१.१ न१
दत्तम् (→दत्तम्). -d) दे१ प्रेता, न१ प्रीतो (→प्रीतो); दे११ मां
(→मे); वारा. व१.२ दे१.४ वै न१ ०म मनेच, व१ दे१.१०.११ ०मो
(दे१० ०मे) मनेच, दे१.१ ०म मनेच, दे१ ०मोमनेच (→०मोमनेच).

६०. दे१. १b ०. -a) व११ व१.३ दे१.११ इदम्
(→इदम्); व११ व१.३ दे१.११ तवोक्तम् (दे१ ०b), दे१.२ वै
मयोक्ता (→तवोक्ता); व११ वारा. व११.२ दे१ सर्वम्, दे१.२ वै
धर्मज्ञा, मुने सर्वं च (→धर्मज्ञ). -b) मुने, यया (→मया); व११
वार. व१.३ व१.३ दे१.११ तावत्तव, व१ दानवत्ता (→क्षीनापत्ता);
वार. दे११ [य] एवम्, व१ -वर, व१ एव, दे१ नाराणे, वै
नाराण (→[न]राण). -c) धर्मन (→धर्मन); दे१.२.५ 'पुण्या'
(दे१ ०b), दे११ न्याम (→'पुण्याम्') -d) व११ मनुस्वा, दे१.३
४.११ वै तवोक्तम्, दे१ तवोक्तम्, दे१ मयोक्तम्, दे१ मयोक्तम्
(→तवोक्तम्).

६१. -b) व१ वर (→वर) -c) व१.२ तव (→ताव).
६२ दे१ ६२.२-६२.३ ० -a) व१.२ तवतस्य वच
(→तवतस्य वचनम्) -b) दे१ प्रेत (→प्रेतः) -c) दे१ तव (?)
यं (→स्वार्थं), दे१ तव, न१ वच (→तव).

६३ दे१ ab ० (द. ६२ वा वि), व१ व१.२ दे१.२ ab
०. -b) दे१.३ वै हितार्थं (→हितार्थम्); वारा. अवचनेन मे
पुण्य. -c) व१ दे१.४ वै सन्मते, दे१.३.१ तवार्थम्, दे११ तवार्थ
(→तवार्थम्). -d) दे१ वच, दे१ तव, दे१ देन (→तव);
व१ मयत्, दे१ तव (→मय).

६४ गयया तीर्थजुष्टायां स्नात्वा शौचसमन्वितः ।
मम नाम समुद्दिश्य पिण्डनिर्वपणं कुरु ॥ ६४
तत्र पिण्डप्रदानेन प्रेतभावादहं सखे ।
मुक्तस्तु सर्वदातृणां यास्यामि सहलोकताम् ॥ ६५
यथेय द्वादशी पुण्या मासि प्रौष्ठपदे सित्ता ।
बुधश्रवणसप्तम्या साऽतिश्रेयस्करी स्मृता ॥ ६६
इत्येवमुक्त्वा षणिजं प्रेतराजोनुचैः सह ।
स्वनामानि यथान्यायं सम्बगारयातवाञ्छुचिः ॥ ६७
प्रेतस्कन्धे समारोप्य त्याजितो मरुमण्डलम् ।

६४ दे३ ०८ ० -a) शा१ कारा व२ दे३ १० याया
याम, व१ मिष्टायाम, व० श्रेष्ठायाम, दे० पुष्टायाम दे११
पुष्टायाम (→पुष्टायाम), दे३ ३ दे१ गयतीर्थं तु (दे१ ३)
पुष्टयाद, दे६ गयतीर्थं तु यायाया, दे९ गयया तिष्ठ(य्य?) जगृणाम्
-b) व३ परायण (→समन्वित) -c) दे९ नय (→मय)
-d) शा१ दे११ पनम् (→पणम्)

६५ -a) व१ तत्, दे३ एवम् (→तत्र) दे० सम्यक्
(→पिण्ड) -b) दे९ भाग, दे११ भाव (→भावाद) व१ २
जत (→जहम्) शा१ सुके व० छदा, न१ मले (→सखे) -c)
दे३ मुक्त (?) (→मुक्त) शा१ कारा का१ दे३ ११ तत्, व३ न
(→तु) कारा का१ दे३ सर्वया (दे० दा) पुण्यम् दे९ सर्वदा
पुण्यम् (→सर्वदातृणाम्) -d) व१ ३ दे३ ३ ते नुम् (→वहं)

६६ -a) कारा याच्यम्, का१ यये +याच्यम्, न१ दे३ ३
दे१ तिथियां, व२ ३ दे३ ११ तथेयम् (→यथेयम्) व१ ३ मासि, दे३
पुण्ये (→पुण्या) -b) व१ ३ पुण्ये (→भावि); दे१ न१ स्थिता
दे३ तिथा, दे११ सित्ता (→सित्ता) -c) दे० युद्धं, दे९ युद्धं, दे११
युव(?) (→युव) -d) व३ सति, दे९ जेते दे११ शान्ते (→शान्ति-);
दे१ कारा (→करी) शा१ कारा का१ २ दे३ ४ ते१ तत्र, व१ सता
(→स्मृता)

६७ -a) दे११ उक्ता (→उक्त्वा) शा१ कारा व२ ३
दे० ७ च (कारा स) तदा, दे९ १० वचनम् (→वर्णनम्) -b)
दे३ गत न१ [आ]नुचै (→[आ]नुचै) -c) व३ ३ स्वनिमानि
(?), दे३ ३ दे३ स च मेने (दे० ओ), दे३ स्व च माम्, दे९ सा
नामनि, दे११ स्वागमोक्ति (→स्वनामानि) दे३ यथायावत्, दे९
तत्तत्सम्य (→यथान्यायम्) -d) दे३ समारो (?) (→सम्यगा)
व१ शुभं, दे१ क्षुति (→गुणि)

६८ -a) शा१ स्कन्धे, कारा स्कन्धम्, व१ (स) स्क
न्धम्, व२ दे३ ७ स्कन्धम् (→स्कन्धे) -b) व१ धननम्, व३
दे० पत्न्यम्, दे३ ११ वन्यम् (→मण्डलम्) -c) दे३ सखेत्, दे३

रम्येऽथ श्रसेनारये देशे प्राप्ताः स वै षणिक् ॥ ६८
स्वकर्म्मयोगेन घनमुखावचं बहु ।
उपार्जयित्वा प्रययौ गयाशीर्षमनुत्तमम् ॥ ६९
पिण्डनिर्वपणं तत्र प्रेतानामनुपूर्वशः ।
चकार स्तपित्वा च दायादानामनन्तरम् ॥ ७०
आत्मनश्च महाबुद्धिर्महानोद्यं तिलैर्विना ।
पिण्डनिर्वपणं चक्रे तथान्यानपि गोत्रजान् ॥ ७१
एव प्रदत्तेष्वथ वै पिण्डेषु प्रेतभावतः ।
विमुक्तास्ते द्विज प्रेता ब्रह्मलोकं ततो गताः ॥ ७२

रम्ये तत् (→रम्येऽथ) दे३ ५ सुरं, दे३ ११ दूरं (→दूरं) -d)
दे९ प्राप्ते, न१ प्रात (→प्रात)

६९ -a) दे११ चम्प (→चम्प) -b) शा१ कारा
का१ ० धर्ममनुत्तमम्, व१ सत्त्वा यपायित (→सत्त्वावचं बहु)
-c) व३ प्रययौ, दे९ च ययौ (→प्रययौ) -d) व१ २ दे३ १०
धर्ममनुत्तमम्, व० धर्ममनुत्तमम्, दे३ ३-११ न१ तीर्थं (दे३ ३)
धर्मं मनुत्तमम्, दे० ५ मनुत्तमम्, दे३ ११ मनुत्तमम् (→तीर्थ-
मनुत्तमम्)

७० -a) शा१ का० निर्वपणम्, दे३ निर्वपणं (चक)
(→निर्वपणम्) -b) दे३ ३ दे३ ३ पूर्वकम् (→पूर्वशः) -c) दे३
तु (→च) कारा चकार च स्वपितृणाम्, व१ चकार वसुना यया,
व२ चकार वसुनायायायम्, व३ चकार च सदा मोक्षम्, दे३ ४ ते१
चकारावत्स्वपितृणाम्, दे९ ९ चकारस्वपितृणा तु, दे१ चकार सगयां
प्राप्य -d) व३ ३ पितु (व० ३ ७) चक स्वं, दे३ ३-४ ७ ते१ पितृण
तत्, दे३ तुलनायाम् (→यथान्यायम्) दे३ पितृणा तु यया द्विजा

७१ दे० ७१ ७-७८ ५ ० -a) दे१ आत्मानश्च
(→आत्मनश्च) शा१ दे३ ३ ९ सत्तं, दे३ समत् (→महा) -b) व१
महाबुद्ध्या, व० ३ महाबुद्ध्या दे३ ३ ९ १० ते१ महत् (दे३ १० हा)
यादम्, दे११ महाबुद्ध्या, व१ महाबुद्ध्या (→महाबुद्ध्यायम्), दे३
विनातिलै (→तिलैर्विना) -c) शा१ निर्वप (→निर्वपं)
दे११ ७१ स्तोकात्परं वाच्यं पाठ ७-७० ७-७१ ०

७२ -a) दे३ ७२ ७-७३ ८ ०, दे३ ० (१ ७१ वा
जि) -b) शा१ प्रदत्तेष्वथ वो, कारा तेन प्रदत्तेषु व३ ३ प्रदत्तेष्वथ
च दे३ प्रदत्त ते सर्वं, दे३ प्रदत्त स्व (स्व?) य दे (वै?) दे९
प्रदत्तस्त्विव वै, दे३ १० निवृत्तस्त्विव वै, ते१ प्रदत्तं निर्वप्ये (→प्रदत्तेष्वथ
वै) -b) दे३ प्रेतपिण्डेषु, बुधे षण्णपिण्डेषु (→पिण्डेषु प्रेत),
शा१ व२ २ यत्नं (व१ जा) ते१ नामत (→भावत) -c)
व१ ते द्विजा प्राप्य, दे३ ११ ते द्विजा प्राप्य, दे३ ते१ मागिज प्राप्य
दे१ द्विज प्राप्य (→ते द्विजप्रेता) -d) दे३ गत (→गता)

८१ तमाराध्य जगन्नाथं नक्षत्रपुरेण हि ॥ ८१ |
 मुरुपतामवाप्याग्र्यां तस्मिन्नेव च जन्मनि ।
 ततः प्रियोऽभूद् भार्याया भोगवाशाभवद् वशी ।
 श्रवणद्वादाशीभक्तः पूर्वाम्यासादजायत ॥ ८२ |

एवं पुराऽसौ द्विजपुंगवस्तु
 कुरूपरूपो भगवत्प्रसादात् ।
 अनङ्गसुप्रतिमो यमूव
 मृतश्च राजा स पुरुरवाऽभूत् ॥ ८३ |

इति श्रीवामनपुराणे त्रिपञ्चाशोऽध्याय ॥ ५३ ॥

५४

नारद उवाच ।

पुरुरवा द्विजश्रेष्ठ यथा देव श्रियः पतिम् ।
 नक्षत्रपुरपाख्येन आराधयत तद् यद ॥ १ |

पुलस्त्य उवाच ।

धूयतां कथयिष्यामि नक्षत्रपुरप्रत्यतम् ।
 नक्षत्राङ्गानि देवस्य यानि यानीह नारद ॥ २ |

८२ तमोऽध्याय (→तमाराध्य) -d) दे० सत्त्वान्त, दे०१ सत्त्वान्त
 (→नक्षत्र), दे० १ (→हि)

८२ -a) का२ व३ दे० ३ १ १०-११ तै० स०, दे० न० स०
 (→सु०) दे० ३ तै० अवाप्याग्र्यां, दे० स च प्राप्य दे०१ मवाप्यप्र(?)
 (→अवाप्याग्र्यां) -b) व३ २ हि जन्मनि, दे० १ जन्मनि, दे०
 वारमनि, दे०१ ६० न्यना (→च जन्मनि) -c) व३ ३ [म]लौ
 (→[म]भूत्), व३ ३ दे० ३ ५ ९ तै० भाव्यामिन् (→भाव्यामा)
 -d) या० कारा का१ २ दे० १० ११ भोग्या, न० भागवान् (→भोग-
 या) दे० ५ भवद्, दे०१ ५ मय्य (?) , दे०१ [म] वा न वद्,
 न० एवभवद् (→वासवद्) -e) दे०१ श्रवणं (→श्रवणं)
 या० कारा का१ २ दे० १० ११ पुत्र (→भक्त) -f) का१
 पूर्वाम्, +पूर्वाम्यासाद (→पूर्वाम्यासाद)

८२ इति कथम् ab,cd मध्ये दे०१ अगिकम्—
 ३०२ * इन्द्रियाण्यसि पुष्टतेल्लहृद्देहिने नृप ।
 कारणायात्मनस्तानि सूक्ष्म पश्यति तं श्रुत ।
 आत्मना विप्रहीनानि काम्यान्व स्यान्ति तु ।
 विनश्यति न सदेह केन ह्य महार्जवे ॥ ४ ॥
 इन्द्रियं सह सुमन्त्रं देहिन् शत्रु धावन ।
 तत्त्वस्य च गुणं नरत्वं गुणान् प्रभु ॥
 च जन्मनि

८३ -a) दे० पुर या (→पुरासौ) -b) व३ ६० सु
 (→कुसु) दे०१ ६० (?) (→००) या० अगवान् (→अग-
 वद्) -c) दे० ३ मङ्गल्ये, दे० ३ अन्तर्मुख, दे०१ मङ्गल्युत्थ (→
 मङ्गल्युत्थ) -d) या० मृश, दे० मृतेव, दे०१ तयैव (→मृश)

दे० पुरुरवावत्, दे०१ तु कुरवाहभूव, न० पुरुराभूव (→
 पुरुरवाभूव)

पुष्टिपत्र—व३ ०, या० कारा का१ २ दे० १० ११ न० इति
 (दे० [११]) श्री (कारा दे०१ ११ [श्री]) वामनपुराणे वामनप्रादुर्भावे
 प्रह्लादतीर्थयात्रायाम्, व३ ० इति वामनपुराणे दे० ४ इति वामन
 पुराणे प्रह्लादतीर्थयात्रायाम्, दे० ३ तै० इति श्रीवामनपुराणे
 प्रह्लादतीर्थयात्रायाम्, दे० इति श्रीवामनपुराणे प्रह्लादतीर्थयात्रायाम्
 पुरधर्मोपाख्यानम्, सुवे इति श्रीवामनपुराणे पुलस्त्यनारदसंवादे
 वामनप्रादुर्भावे प्रह्लादतीर्थयात्रायाम् अध्यायनाम—दे० १ न० ०,
 या० का१ * प्रतोपाख्यानम्, कारा प्रतोचन नाम, व३ ३ दे०१० पु-
 रवत् उपाख्यानम् दे० अचमङ्गल्योपाख्यानं पुरुरवतोपाख्यानम्, दे० ३
 पुरुरवतोपाख्यानम्, दे० पुरुरवत् पाख्यानम्, दे० अचमङ्गल्यो नाम
 दे०१ पुरुरवा उत्पत्ति तै० पुरुरवतोपाख्यानं नामाध्याय अध्याय
 संख्या—या० का१ व३ ३ दे० १ ५ तै० ०, कारा पञ्चनवतितमोऽध्याय
 का२ १६८११, दे० एकपञ्चाशोऽध्याय, दे० ११७६११, दे० ११७५११,
 न० द्विपञ्चाशोऽध्याय, सुवे नवसप्ततितमोऽध्याय
 अध्यायनामान्तर या० का१ २ व३ ० अधिकम्— समाप्तम्

५४

कुले० न० ० या० नारद दे० ४ ५ नारद च, न० श्रीनारद
 १ -a) कारा दे० न० ० श्रेष्ठो (→०धृष्ट) -d) न० यमोपयत
 (→आराधयत)

श्रुताः दे० १ न० पुलस्त्य
 २ -b) व३ १ पुरुरोत्तम (→०पुरुरवत्) -c) दे० नक्षत्रे
 च० दे०१ नक्षत्राणामि (→नक्षत्राङ्गानि) -d) या० दे० यानि हि,
 दे० यानि ह (→यानीह)

चित्रा चैव ललाटे ॥ भरणी तु तथा शिरः ।
शिरोरहस्या चैवाद्रा नक्षत्राङ्गमिदं हरेः ॥ ९
विधानं संप्रवक्ष्यामि यथायोगेन नारद ।
संपूजितो हरिः कामान् विदधाति यथेप्सितान् ॥ १०
चैत्रमासे सिताष्टम्यां यदा मूलगतः शशी ।
तदा तु भगवत्पादौ पूजयेत् तु विधानतः ॥
नक्षत्रमभिधौ दद्याद् विप्रेन्द्राय च भोजनम् ॥ ११
जातुनी चाश्विनीयोगे पूजयेद्य भक्तितः ।

९ वा १ & d "आङ्ग" मित्वात्म् ११० 'नक्षत्र' ह्यन्य
पाठो ० (६ स) वा: १; २ वा: ३ दे: १० ११ वा: १; २ ab
० -ab) दे: ललाटेवस्थिता चित्रा भरणी तु तथा शिरः -0)
वा: १; २ वा: ३ दे: शिरोरहस्याचैवाद्रा, का: इति वे कथितं सम्भ्य
d) ६० नक्षत्राङ्गानि वै हरे

१ श्लोकस्य स्थाने कारा पाठ —

304 • शिरोरहस्तस्या रोद्र विना सालिनवस्थिता ।

शिरस्तथा तु भरणी नक्षत्राङ्गमिदं हरे ।

६० ab, cd मध्ये प्रथिमम्—

305 • संपूजनीया विडङ्गि राध्या चैव शिरे कृता ।
इमानोमानि भवन्त ।

१० वा: ० (३ ६ पा वि) -a) ६१० • • • • • (→विधान),

६४ अन्य वक्ष्यामि, ६१ मृगशूपाया (→संप्रवक्ष्यामि) ६० विधा
नेन यथायत्त -b) वा: ३ वा: ३ दे: १० यामेन, १; २ • नेन (→योगेन),
६० पूजयामास वै द्विज -c) वा: ४ वा: १ धीमान् (→कामान्) ६१
पूजितो वै न स काम, ६० एवं य मय्यनरोतीह -d) वा: १ दे: ४
यथेप्सित (दे: १६) (→यथेप्सितान्) ६० वरय सिद्धमनोत्तमं

११ वा: abcd ० (३ ६ पा वि) ३ दे: १० cd ० -a)

का: २ दे: १० ११ चैत्रे (→चैत्र) ६४ ११ -वात्, २ दे: १० ११ -वात्
(→माते) -b) वा: २ मुग (→मूल) -c) ६१ भगवत्त (→भग
वत्) ६२ तथा (→तथा) वा: ३ दे: ११ भगवान्, ६५ पाद (→पाने)
६० यदा तु भगवान् देव -d) कारा का: १ वा: ३ दे: पूजयेत्, २
दे: १० ११ पूजयेत् (→पूजयेत्); ६३ पूजनीयो विधानतः -)
६४ १ पुत्रे ६१ पुत्रा (→पुत्रिव्यो) ६१ नक्षत्रपुत्रेतेह -f)
६१० द्विजैन्द्राय + विप्रेन्द्राय (→विप्रेन्द्राय) ६१ दद्याद्विप्रेन्द्र
भोजन

१२ -a) ६४ १ वा: ३ वनसयोगे (दे: १०), ६४ वाट (व)
योगेन (?) मुने रोहिणीयोगे (→चाक्षिणीयोगे) वा: ३ फाल्गुनी
चाक्षिणीयोगे ६१ नक्षत्राङ्ग पुण्याय ६० नक्षत्रपुण्याय -b)
६२ पूजयेत्, ६३ पूजयेत् वा, ६४ दद्यात्, ६५ नक्षत्रपुण्याय

दोहदे च हविष्यान्नं पूर्ववद् द्विजभोजनम् ॥ १२
आपाढाम्यां तथा द्वाभ्यां द्वावुरू पूजयेद् बुधः ।
सलिलं शिशिरं तत्र दोहदे च प्रकीर्तितम् ॥ १३
फाल्गुनीद्वितये गुप्तं पूजनीयं विचक्षणैः ।
दोहदे च पयो गन्धं देयं च द्विजभोजनम् ॥ १४
कृत्तिकासु कटिः पूज्या सोपवातो जितेन्द्रियः ।
देयञ्च दोहदं विष्णोः सुगन्धहस्तमोदकम् ॥ १५
पार्थे भाद्रपदायुग्मे पूजयित्वा विधानतः ।

(→पूजयेत्); वा: १ वा: १ का: १ दे: ११ कति (→कति)
-c) वा: ६ ७ ८ ९, २ दे: ११ दोहोद्रे, ६१ देहि देव, ६२
दे: देह देवा (दे: १०), ६३ दोहिदेव, ६१ दोहदेव, ६० देवे देव, ६० दे,
दोहदे दे (→दोहदे च) -d) वा: ३ ५ पूर्व वा, ६० पूर्व वा, ६४ पूर्व
तु (→पूर्ववद्)

१३ वा: १ ०, ६१ d ० -a) ६४ वपा (?), ६० यथा
(→तथा), ६१ द्रो द्रो (→द्राम्या) -b) वा: १ कारा का: २ दे: ३
द्विष, वा: द्विष, + द्विष, ६४ द्विष, ६१ कल तं, १
एक वै, ६० द्विष, ६३ द्वावुरू, ६३ द्वावुरू योगे बुध, ६०
ऊर्ध्वमर्धचरिते -c) ६१ सलिले (→सलिन), ६१ * ६० वै
(→तथा) -d) वा: १ कारा का: २ दे: ११ दोहद (→दोहदे),
कारा स (→वा) वा: ३ कीर्तित, ६० कीर्तित (→कीर्तित),
६० नैवेद्य विधि दद्यात्

१४ वा: १ cd ० -a) वा: १ का: २ दे: फाल्गुनी (का: २ वा),
६० ३ फल्गुनी (→फाल्गुनी) ६१ द्वितीय, ६३ पितृमये (?), ६३
द्वितये (→द्वितये) -b) वा: ३ पूजनीये (दे: १०) (→पूजनीय)
-ab) ६० वातनीभूतये कर पूजयेत् विचर (?) -c) वा: १ का: २
६४ १ दोहद च, ६२ वा: ३ देहि देव (→दोहदे च) ६० दोहदेये
यथा गन्ध -d) वा: ३ ३ देव (दे: १० वा) स (→देव वा)

१५ -a) वा: ३ कृत्तिकासु, ६३ कटिकासु, ६४ कटिका सु,
६१ कटिकासु (→कृत्तिकासु), ६३ कटि (→कटि), ६१ १ वा:
पूज्य (वा: १०) (→पूज्या) -b) वा: ३ ६१ १० सोपवातो, ६३
सोपवाते, ६४ सोपवा (→सोपवातो), ६३ ६० जितेन्द्रिय
(→जितेन्द्रिय) -c) ६१ दोहदे (→दोहद) ६३ ३ दोहद च
(दे: १०) विभो (दे: १०) देव, ६० दोहदे वा विभोदेव, ६० देव च विवि
पात्र वै, ६१ दोहद विभोदेव -d) वा: १ का: २ ६१ १० वा: ३ सुग
न्ध, कारा वा: ३ सुगन्ध (→सुगन्ध), ६१ गन्ध दधिचिकन्या,
६० ब्राह्मणाय च भोजन

१६ -a) ६३ ३ १० वा: ३ पार्थे (→पार्थे), ६३ भद्रपदा
युग्मे, ६३ भाद्रपदायुग्मे, १ भाद्रपदे युग्मे (→भाद्रपदायुग्मे) -c)

गुड सलेहक दधाद् दोहद दवकीर्तितम् ॥ १६
 द्वे इरी रेवतीयोमे दोहद मुद्गमोदका ।
 अनुराधासु चठर षष्ठिकान च दोहद ॥ १७
 श्रविष्ठाया तथा प्रष्ट शालिमक्त च दोहदे ।
 मृनयुगम विशाखासु दोहद परमोदनम् ॥ १८
 हस्ते हस्ती तथा पूज्यौ यावक दोहद स्मृतम् ।
 पुनर्वसावङ्गुलीदच पटोलस्तत्र दोहद ॥ १९

३३ मुर्धं दे३ गजे (→गुरं), धा: कारा बा० दे३ १० ॥ घातेव
 बा: ३ समी (३३ ०६) कं दे: संजह न। एवहृद (→अनेहृद)
 दे३ गुड च दोहद दधा, -d) धा: बा: दे३ १० दोहद ३३ दोहदे
 दे: दोहद (→दोहदे) धा: कारा बा: ३ दे३ १० प्रीति
 (→प्रीतिर्द) दे३ दोहदे देवि प्रीतिर्द दे३ दोहदे प्राति- विमो
 दे३ द्वि दे दे व प्रीति- दे३। दोहदप्रीतिर्वन्, न। दोहदेव
 प्रकीर्तित

१७ -a) दे द्वे कुली दे३ डिबुली दे३ द्वे इरी (→इ
 कुली), बा: ३ मुले (→मुले) -b) कारा दोहदे दे३ १ दोहद
 दे। देहाय (→दोहदे) बा: दे३ ३५ मोरक दे मोरको
 (→मोरका), बा: मुमुमोका दे३ मुमोका (→मुमुमोका)
 -c) दे३ त्वनुराधासु (→धनुराधासु), बा: ३ च छ (३३ ०६) र
 दे३ ४ ठे। कनीज न। बठरे (→बठरे), दे३ धनुराधा बटि
 पूज्या -d) बा: ३ दे३ ११ न। कु (न। कु) सत्सासन दाहने दे
 कुत्सासन दोहदे पुजे दे३ कुत्सासन दोहद दे३ धन (क ?) रा
 दोहन वषद

१८. दे३ ०, ठे: d ० -a) दे ३ ठे। यनिष्ठाया
 (→यनिष्ठाया), धा: कारा का दे३ ४ ठे। तथा पूज्य बा:
 कच्छूका बा: ३ हुर्द (न ल?) बा: तथा शुभ दे३ तथा विष्ट(?)
 दे३ धारिद्रा (→मना शुभ) -b) दे३ अर्ध कु, दे३ ० यर्षा व
 (→अरुच) बा: दे३ ११ दोहद (→दोहद) -c) र १ पुजे
 (दे३ ०म) (→पुर्ग) -d) बा: दे३ ११ दोहद (→दोहद), कारा
 बा: ३ परमोदन दे३ परमोदन (→परमोदन)

ab cd दे३ ११ मये संजम्—

306 • पुजे मुर्धं पूजयेव दोहद प्रमपवध.

[दे३ ११ पुजे (→पुजे), र १ मुर्धं (?) (→मुधं)]

१९. ठे: ० -a) दे३ हस्ती हस्ते (→हस्ते हस्त)
 दे३ पुजे मुर्धं तु गीज्य -b) बा: कटर्ष दे३ धान (→धान)
 बा: दे३ दोहद (→दोहद) -c) कारा का दे३ ४ पुनर्वस
 (बा ०वी) सोम्यो (दे३ ०६) दे३ पुनर्वसावङ्गुलीद दे३ पुनर्व

आश्लेषासु नखान् पूज्य दोहदे तिचिरामिमम् ।
 ज्येष्ठया पूजयेद् ग्रीवा दोहदे विलमोदकम् ॥ २०
 श्रवणे श्रवणी पूज्यौ दधिभक्त च दोहदे ।
 पुष्ये मृग पूजयेत् दोहद घृतपायसम् ॥ २१
 स्वातियोमे च दशना दोहद विलशङ्कुली ।
 दातव्या वशवतीत्यै ब्राह्मणस्य च भोजनम् ॥ २२
 हनू श्रतमिपायोमे पूजयेथ प्रयत्नत ।

मुधपुण्य न। पुनर्वसोरगुलोभ -d) बा: ३ पटोले बा: पटोरव,
 दे३ पटोलाव दे३ न। घातयम् (→पटोलम्) धा: दाहते बा:
 दे३ ११ दोहद दे३ दोहदे (→दोहदे)

२० बा २०० शीर्षा इयारम् २३b 'पूजयेव' पर्यन्त
 नाति (ह क) ठे: abo ० -a) बा: ३ बा ३ दे३ ३१ न। नखा
 (दे३ १ ॥ नावा) धुपासु पूज्या बा: नखासे धा पूज पूज्य दे३ नखा
 अष्टानु धुपय -b) बा: दे३ ११ दोहद (→दोहदे) बा: ततिर
 मिय दे३ व निरामिय (→तिचिरामिम) -d) बा: दे३ ११ दोहद
 (→दोहदे), बा: ३ दे३ १ ॥ मोरका, दे३ ११ न। मोरका मुदे
 मोरका (→मोरका)

२१ बा ० (ह २०५ नि), दे३ १० cd ० -a) दे३
 यावले दे३ यवज (→यवले), कारा दे३ ४ न। यवले दे३
 यवज (→यवली), कारा पूज्य दे३ न। पूज्य दे३ पूज्य (→पूज्य)
 b) दे३ तु (→च) का दे३ ११ दोहद (→दोहदे) -c) दे३ ०मुर्धं
 (→पुर्धं) कारा पूजयेव बा: पूजयेव दे३ ४ ॥ तु संपूज्य
 दे३ पूजयेत् दे३ पूजयेव • (→पूजयेत्) -d) बा: दे३ ११ दोहद
 ठे: दे३ दे (→दोहदे)

२२ बा: ० (ह २०५ नि) दे३ aab ० -a) दे३
 स्वाती (→स्वाती), दे३ तु (→च), बा: दान दे३ न। दानाव
 दे३ दाना (→दाना) -b) बा: दे३ ११ दोहद (→दोहदे), दे
 ते ०कुली दे३ धान्यो (→धान्यो) दे३ विवनाल व
 (→विनाल) लकुता -c) बा: बा: ३ दे३ ३ ॥ १० वातव्य (दे
 व) (→वातव्या) -d) दे३ ४ ठे: तथा ब्राह्मणभोजनम्

२३ बा ab ० (ह २०५ नि) बा: २३३ २३b ०
 (ह क) -a) बा: हनु, दे३ हनु, दे३ ११ हनो
 (→हनु) कारा धान्यो (→धान्यो) -b) कारा बा
 दे३ ४ ठे। न। पूजयेत् (→पूजयेव) -c) धा: धियपुनर्धं धान्य
 धं कारा धियपुनर्धं धान्यर्ष बा: ३ दे३ ३१ न। धियपुनर्धं दे३
 बा: दे३ १० धियपुनर्धं धान्यर्ष -d) कारा बा: दे३ १० दोहदे
 (→दोहदे), कारा विवनाल बा: ३ दे३ ३१ न। धान्य (दे३ १०)

८० २३ प्रियङ्गुरक्तशात्यञ्च दोहद मधुविधिष ॥ २३
मधासु नासिका पूज्या मधु दद्याच्च दोहदे ।
मृगोत्तमाङ्गे नयने मृगमास च दोहद ॥ २४
चित्रायोगे ललाट च दोहद चारुभोजनम् ।
भरणीषु शिरः पूज्य चारु भक्त च दोहद ॥ २५
सपूजनीया विद्वद्भिरार्द्रायोगे शिरोरुहा ।
विश्रादच भोजयेद् भक्त्या दोहदे च गुडाद्र्यक्षम् ॥ २६
नक्षत्रयोगेष्वेतेषु सम्पूज्य जगत पतिम् ।
पारिते दक्षिणा दद्यात् स्त्रीपुंसोश्चारुवाससी ॥ २७
छत्रोपानतस्वेतयुग सप्रधान्यानि काञ्चनम् ।
धृतपात्र च मतिमान् ब्राह्मणाय निवेदयत् ॥ २८

२३ ३ तै० १० भातिनि दे० १० भातिनी (→विधिष)
२४ ३ ० (इ २३ पा नि) २३ २४०-२४८ ०
(इ स) २३ १० ० (इ स) -b) दे० ४ तै० सपुराय
(→मधु दद्यात्); या० कार का३ दे० १० ११ ० भोजने (दे० ११ ० न)
(→दोहदे) -c) व मृगोत्तमाङ्ग सेवेत् व मृगोत्तमाङ्ग तपते
-d) तै० भाते (→मात) दे० तु (→च) का३ दे० १० दोहद
२५ ११ भोजनम् (→दोहदे)
२५ ३ ३ ० (इ २३ पा नि) २३ ० (इ २४ पा
नि) दे० १० ० -a) दे० ११ ललाटे (→लला); दे० तु (→च)
-b) या० का३ दे० ११ दोहद (→दोहदे) तै० भात (→चारु)
-c) दे० १३ ४ लावा (→पूय) d) दे० १३ ७ तै० भक्त च दे०
भक्त तु (→भक्त च) का३ दे० ११ दोहद (→दोहदे)
२६ दे० १० १० ० -a) न० सपूजनीय (→सपूजनीया);
२७ विधिवद् (→विद्वद्भिर) -b) न० ३ आर्द्रा च दे० आर्द्रायोगे
(→आर्द्रायोगे) दे० ३ तै० शिरोरुहा (→शिरोरुहा) -c) कय
पूजयेद् (→भोजयेद्) d) का३ दे० ७ दोहद तै० दोहदे (?)
(→दोहदे); दे० तु (→च) दे० गुडाद्रदे दे० मुहोत्से (→गुडाद्रकम्)
२७ -b) दे० २० सेतु पूयो अगस्त्य -c) व दे० १० पुक्ति
३२ पवित्रे दे० पारिते दे० पारिते (→पारिते) व दे० दक्षिण
(→दक्षिणा) -d) दे० ४ तै० ब्राह्मणे वेत्तारणे
२८ -a) या० कार का३ २ छत्रोपानहन्त च व मृगे
छत्रोपानद वक्रयुगम् (मुदे ० ग) ३२ छत्रोपानले (?) ते युगान्
३३ छत्रोपानहौ वक्रयुगम् दे० छत्रोपानद वक्रयुगे दे० ११ छत्रोपान
वैतयुग दे० छत्रोपानद वक्रयुगम् -b) या० कार का३ २
मुद्रिका च वक्रयुगम् (कार ० तु) व ३ दे० १३ ७ ते सप्तपान्य च
काञ्चन -c) न० धृत (→धृत); दे० धृतपात्र (→पात्र च) दे०

प्रतिनक्षत्रयोगेन पूजनीया द्विजातय ।
नक्षत्रमय एवैष पुरुष आश्वतो मत ॥ २९
नक्षत्रपुस्त्याय हि प्रतानाहृतम् प्रतम् ।
पूर्वं कृत हि मृगुणा सर्वपातकनाशनम् ॥ ३०
अङ्गोपाङ्गानि देवेषु पूजयित्वा जगद्गरो ।
सुरूपाण्यभिप्रायन्ते प्रत्यङ्गाङ्गानि चैव हि ॥ ३१
सप्तजन्मकृत पाप कुलसमागत च यत् ।
पितृमातृसहृत्थ च तत्सर्वं हन्ति केशव ॥ ३२
सर्वाणि भद्राण्यप्नोति शरीरारोग्यमृतम् ।
अनन्ता मनस प्रीति रूप चातीव शोभनम् ॥ ३३
वाहभापूर्य तथा कान्ति यथान्यदभिवाञ्छितम् ।

गो ३ १० दे० या दोष्मि (→मतिमात्) -d) ३ ३ दे० १३ ७
तै० ब्राह्मण्यो (→ब्राह्मण्य)
या० २८ श्लोकम् पर तथा कार का३ २ २८ श्लोकम्
ab ०८ मध्ये कथिकम्—
३०७ * शासन भाजन वैव पदमनुविध स्मृतम् ।
शोको योऽत्र प्रवृत्तस्य सप्तपायानि काञ्चनम् ॥
२९ -a) कार ० योरे च (→योरेन) या० कार का३
दे० १० ११ ० भोजनीया (→पूजनीया) ३ ३ द्विजोत्तमा (→
द्विजातय) -c) ३ ३ दे० १० ११ ० नक्षत्राय विप्राय ३ ३
दे० १० ११ पुनर्दद्याच्च कथिकम् दे० दद्यात् दान च कथित न०
पुनर् दद्यात् दक्षिणा
३० दे० १० १० ० -a) दे० प्रया ३ ४ य (→पुष्ट्याय)
-b) कार ३ ३ वतमुत्तम (→वतसमुत्तम) -c) ३ ३ दे० १० गुह्य
दे० ३ तै० सुराणा (→शुभ्रा) दे० पूव ३ ३ ३ ३ ३ -d) दे० ३ ३
(→सर्व) दे० सर्वपापिनाशन
३१ दे० ३ ३ ३ ० -a) या० का३ लाङ्गो (→मङ्गो);
दे० विप्राय दे० ७ विप्रं (→देवय) -b) कार ० पूव न० १०
(→पुत्रो); दे० ४ ते पूजनीयानि व प्रभो -c) दे० मुद्रिकायानि
वाञ्छितम् -d) दे० काञ्चन वसन्ते हि
३२ दे० ३ ३ ० -b) दे० ४ तु (→च); का३ कुलसप्त
वत च यद् ३ ३ कुलपुष्टिकृत च यद् दे० कलिसप्तगात च यद्
३ ० दे० सप्तपुष्ट (→सप्तय च)
३३ दे० ३ ३ ० -c) ३ ३ दे० सप्तति (→अनन्ता)
का३ भासी (→मनस) दे० तुष्टि (→प्रीति); दे० भगवात मन
प्रीति
३४ -a) दे० ४ तै० शुभ (दे० ३ ३ ० च) सीमायमारोग्यं

ददाति नक्षत्रपुमान् पूजितस्तु जनार्दनः ॥ ३४
 उपोष्य सम्यगेतेषु क्रमेणशेषे नारद ।
 अरुण्यती महाभाग रूपातिमया जगाम ह ॥ ३५
 आदित्यस्तनयार्थाय नक्षत्राङ्गं जनार्दनम् ।
 सपूजयित्वा गोविन्दं रेवन्तं पुत्रमाप्तवान् ॥ ३६
 रम्भारूपमवापाद्यं बाह्माधुर्यं च मेनका ।

कान्ति विधुरवापाग्र्यां राज्यं राजा पुरुखाः ॥ ३७
 एवं विधानतो ब्रह्मजक्षत्राङ्गो जनार्दनः ।
 पूजितो रूपधारी यैस्तैः प्राप्ताः तु सुकामिता ॥ ३८
 एतत् तवोक्तं परम पवित्रं
 धन्यं यशस्यं शुभरूपदायि ।
 नक्षत्रपुसः परमं विधानं
 शृणुष्व पुण्यामिह तीर्थयात्राम् ॥ ३९

इति श्रीवामनपुराणे चतुष्पञ्चाशोऽध्याय ॥५४॥

वै. ८०.

दे१ ऐश्वर्यं हि तथा कान्ति -b) शा१ कार का१ दे१ १ [अ]म्य
 दधि, दे३ [अ]म्यमपि (→[अ]-नदधि) -d) ब१ दे१० पूजितः
 दे१ ते जितस्तु, दे१ पूजितो हि, दे१ ११ पूजितास्तु (→पूजितस्तु) व०
 जनार्दन, दे० जनार्दनात् (→जनार्दन)

३५ ब१-३ दे१ ३ दे१ ३५ ०-३६ b) ० (ह स) -०)
 शा१ महाभाग, दे१ बह्मयोग (→महाभाग)

३६ ब१ ३ दे१ ३ दे१ ३६ ० -a) शा१ दे१ आदित्या
 (?), दे१ १० आदितिस (→आदित्यस्तु) -b) दे१ पुरुखा (→पुत्रा
 र्दनम्) -०) दे१ ४ दे१ पूजयित्वा तु (→सम्पूजयित्वा) दे१ गोविन्दे
 दे१ देव त (→गोविन्द) -d) का१ रवत, ब१ विषय, ब०
 विदमं, ब३ विदन्त दे१ ३ १० ११ न१ दे१ (दे१ १ १० दे१) वत
 (→रेवन्त) दे१ ३ दे१ विप्र (दे१ कित ?) पुत्रमवाप्तवान्

दे१ ३६ श्लोकस्य a1, od मध्ये अधिकम्—
 ३०८ * एव विधानतो ब्रह्मजक्षत्राङ्गो जनार्दन । (= ३८ पू)

३७ -a) दे१ ४ दे१ रम्भा रूप तथा तेने -b) दे१ ३
 तिलोत्तमा, दे१ द्विजोत्तम (→च मेनका) -०) ब१ ३ कान्तिधिर
 बाष्पाग्र्य (ब१ पृष्ठा) दे१ कान्ति शक्तिवन्ध्या च, दे० ३ दे१
 कान्ति च शक्तिवन्ध्या, दे० कान्ति शरीरे बाष्पाग्र्य दे१० कान्ति
 विधु (च२) रत्नाग्र्या न१ कान्ति मिश्रुत्वाग्र्या -d) ब१ दे१
 राज्य (?) (→राज्य) दे१ राजराज्य युष्करा

३७ श्लोकस्य पर दे१ अधिकम्—
 ३०९ * सपूजयित्वा गोविन्दं विवद पुत्रमाप्तवान् ।

३७ श्लोकात्पर दे१ अधिकम्—
 ३१० * मुरुमनिवीशान्निर्गन्ति वदुदैव हि ।

सहजमकृत पाप कान्तसगाग्र्य नयम् ।
 तितुमादुसमुत्पन्नं च तद सर्वं हन्ति केवल ।
 सर्वानि भद्रान्यानोति शरीरारोग्यमुत्तमम् ॥ [४]
 सन्ति मनस्तदुष्टि रूप चातीव शोभनम् ।

ऐश्वर्यं हि तथा कान्ति यच्चान्यदपि नाञ्छित ।

ददाति नक्षत्रपुमान् पूजितो हि जनार्दन ।

उपाष्य सम्यगेतेषु क्रमेणशेषे नारद । [४]

३८ -०) ब१ ३ ब्रह्मचारो वै, दे१ रूपधारी वै (→रूप
 धारीवै) -d) शा१ प्राप्तास्तु, दे१ प्राप्ताम् (→प्राप्ता तु), दे१ ४ ५
 स्वकामिता, दे१ स्वकरीडा, दे१ स्वकामता, न१ सकामिता+मिका
 (→सुकामिता); ब१ तै प्राप्तास्तुत्यकायता
 ३८ श्लोकात्पर दे१ अधिकम्—

३११ * पुरुषो वायवा वारी रूपस्त्री जायते मुने ।

३९ -a) दे१ १ १० एव (→एतद्), दे१ सुत वै, दे१
 तवोदर (→तवोक्त) दे१ ४ दे१ एव पवित्रं च (दे१ तु) शुभप्रदायि,
 -b) शा१ बाय (→धन्य); शा१ शुभरूपदायिन, का१ ब१ दे१
 शुभरूपदायी, ब१ तव रूपदायि, दे१ शुभप्रदायिन, दे११ शुभदय
 दाति (→शुभरूपदायि), दे१ ४ दे१ यत्स्वमारोग्यकर तु सुतां
 (दे१ 'स' -०) दे१ 'पुस' (→पुत) -d) शा१ शृणुष्व
 (→शृणुष्व)

पुत्रिपुत्रा-ब१ ०, शा१ कार का१ ० दे१ ११ इति श्री
 (कार दे१ [श्री]) वामनपुराणे वामनप्रादुम्बि प्रह्लादतीर्थयात्राया,
 ब१ ० दे१ ३ १ दे१ ११ इति श्री (ब१ २ दे१ २ [श्री]) वामनपुराणे
 प्रह्लादतीर्थयात्राया, दे१ इति वामनपुराणे दे१ इति श्री वामन
 पुराणे भैरवप्रादुम्बि प्रह्लादतीर्थयात्राया, दे१ श्रीवामनपुराणे मुने
 इति श्री वामनपुराणे पुलस्तकनारदस्वरादे वामनप्रादुम्बि प्रह्लादतीर्थ
 यात्रायाम् अध्यायनाम-दे१ ०, शा१ का१ २ दे१ ४ ५ १० न१
 नक्षत्रपुरुषव्रत नाम (दे१ १ नामध्याय) कार नक्षत्रपुरुषव्रतविधान
 नाम, ब१ ३ दे१ ३ दे१ १ नक्षत्रपुरुषो नाम, दे११ नक्षत्रव्रत अध्याय
 संख्या था। ब१ ३ दे१ ५ १ ०, कार यन्मन्त्रितमोऽध्याय,
 का१ ११००॥, का१ ११६१॥ ब१ अष्टमोऽध्याय, दे१ द्विपञ्चासत्तमो
 अध्याय, दे१ ११००॥, दे१ ११७६॥, दे१ षष्ठोऽध्याय, न१ त्रिपञ्चा-
 सोऽध्याय, मुने अष्टोत्तितमोऽध्याय

पुलस्त्य उवाच ॥

६१. १ इरावतीमनुप्राप्य पुण्यां तामृषिकन्यकाम् ।
स्नात्वा संपूजयामास चैत्राष्टम्यां जनार्दनम् ॥ १
नक्षत्रपुरुषं चीर्त्वा प्रतं पुण्यप्रदं शुचिः ।
जगाम स कुरुक्षेत्रं प्रह्लादो दानवेश्वरः ॥ २
ऐरावतेन मन्त्रेण चरन्तीर्थं सुदर्शनम् ।
उपामन्य ततः सत्त्वौ षेदोक्तपिणिना ध्रुवे ॥ ३
उपोष्य क्षणदां भक्त्या पूजयित्वा कुरुध्वजम् ।
कृतशौचो जगामाथ द्रष्टुं पुरुषैसरिम् ॥ ४

५५

॥ दे० १० ० ॥ वा० का० न० पुलस्त्य, दे० पुलस्त्य उ ।
दे० श्री पुलस्त्य

१ -a) ब० ३ दे० १ न० ऐरावती (→इरावती) -b) दे०
शुचि, +शुचि, दे० शुचि (→शुचि) -d) ब० ३ कुरुक्षेत्रम्
(→चैत्राष्टम्या)

२ -a) वा० कारा का० ३ दे० ३ १ वा० कुरु, ब० २ तीर्थ,
दे० तीर्थ, न० तीर्था (→तीर्था) -b) वा० का० २ दे० १ अत्रायि
(वा० १०) ब (दे० १०) अत्रायि ततः, का० १ अत्र महत्,
दे० ३ अत्र शुचि, दे० ३ अत्र शुचि, दे० ११ अत्र शुचि, दे० १० अत्र
शुचि, दे० १० अत्र शुचि (→अत्र शुचि) -c) वा० कारा
का० ३ वा० दे० १० ११ न० [स] य, दे० १० शुचि (→य)

३ a) ब० २ पारस्विक, ब० ३ दे० ११ न० पापघनेन, दे०
ऐरावतेन (→ऐरावतेन) ब० ३ अत्र परेण चरन्ते -b) ब० ३ दे०,
(→तीर्थ) -c) ब० ३ अपा, दे० ३ अपा (→अपा) दे० ह्रत
(→सत) वा० सत्त्वौ, का० सत्त्वौ, ब० सत्त्वौ, ब० सत्त्वौ, दे०
सत्त्वौ (→सत्त्वौ), का० सत्त्वौ ततः सत्त्वौ d) दे० ध्रुव
(→ध्रुव)

४ a) ब० ३ क्षणदा (→क्षणदा) -b) दे० कुरुध्वजम्,
दे० १ क्षणध्वजम् (→कुरुध्वजम्) -c) दे० कुरु (→कुरु) -c)
वा० कारा वा० ३ दे० १० शीव दे० शीवा (→शीवो), ब०
जगामास (य?) (→जगामास) दे० ३ दे० कुरु शीवस्तु त द्रष्टु
-d) दे० ३ दे० ययौ (→द्रष्टु) वा० कारा दे० ३ १ कुरु (दे० ३)
ये (→केशरि)

स्नात्वा तु देविकायां च नृसिंहं प्रतिपूज्य च ।
तत्रोष्य रजनीमेका गोकर्णं दानवो ययौ ॥ ५
तस्मिन् स्नात्वा तथा प्राचीं पूज्येशं विश्वकर्माणम् ।
प्राचीने चापरे दैत्यो द्रष्टुं कामेश्वरं ययौ ॥ ६
तत्र स्नात्वा च दृष्ट्वा च पूजयित्वा च शक्रम् ।
द्रष्टुं ययौ च प्रह्लादः पुण्डरीकं महाम्भसि ॥ ७
तत्र स्नात्वा च दृष्ट्वा च संतर्प्यं पितृदेवताः ।
पुण्डरीकं च संपूज्य उवास दिवमम्रम् ॥ ८
विशाखयूपे तदनु दृष्ट्वा देवं तयाजितम् ।

५ -a) दे० मत्वा तु, दे० स्नात्वा च (→स्नात्वा तु), ब० ३
दे० ३ १० दे० तु दे० ११ न० स (→च), दे० स्नात्वा मत्वा देवि
काया -b) दे० तु (→च) -c) वा० ततोष्य, ब० ३ दे० ३ दे० ३
उपोष्य (→उपोष्य) -d) दे० ३ १० गोकर्ण (दे० १०) (→गोकर्ण)

६ ब० ३ दे० ३ ० -a) वा० कारा तथा प्राच्या, का० तथा
प्राच्य, + तथा प्राच्या, दे० ११ तत्र प्राची (→तथा प्राची) दे० ६ १
तत्र तस्मिन् स्नात्वा प्राचीने -b) न० पूज्यत (त ?) (→पूज्येश)
दे० ३ दे० कारकम् दे० कर्मिणा, दे० कर्मणा, न० कर्मण
(→कर्मिणम्) -c) दे० प्राचीनेष्वपरे, न० प्राचीनेष्वपरे (→प्राचीने
चापरे) दे० दैत्यो (→दैत्यो) -d) दे० ३ कामेश्वरम्, दे०
कामेश्वर (य) न (→कामेश्वर)

७ दे० १० ० -a) वा० ब० दृष्ट्वा, दे० तथा दृष्ट्वा, दे० च
पीत्वा च (→च दृष्ट्वा च) -c) ब० प्रह्लादम् (→च प्रह्लादम्)
-d) दे० महाम्भसि (→महाम्भसि)

८ दे० ११ d ० -a) दे० ३ १ दे० महाम्भसि तत
स्नात्वा -b) दे० कुरुध्वजम् (→सतर्प्य) वा० का० ३ दे० ११ दे० (वा०
दे० ३ दे० वताम् (→वताम्) -c) दे० तु (→च) -d) ब० ३
दे० ६ १० दे० उपोष्य (→उपोष्य), ब० रजनीद्रव्य, दे० रजनीद्रव्य
(→रजनीद्रव्य) दे० उपवास दिवमम्रम्

९ दे० ११ ०, दे० १० ab ० -a) दे० ३ दे० ३
(→पूज्येश) -b) दे० देव (→देव), ब० ३ दे० तथाजितम्, ब०
तथाजितम्, ब० तथाजितम्, दे० तथा दिव्य, दे० तथाजित, न० तथा
युध (→तथाजितम्) -c) दे० वताम् (→वताम्) -d) दे०
न्यवस्य, दे० निवस्य (सत् ?), दे० ह्यवस्य, दे० चावस्य (→न्यव)

स्नात्वा तथा कृष्णतीर्थे विरात्रं न्यवसच्छुचिः ॥ ९
ततो हसपदे हतं दृष्ट्वा संपूज्य वैश्वरम् ।
जगामासौ पयोष्ण्यायामखण्डं द्रष्टुमीश्वरम् ॥ १०
स्नात्वा पयोष्ण्याः सलिले पूज्याखण्डं जगत्पतिम् ।
द्रष्टुं जगाम भक्तिमान् वितस्तायां कुमारिलम् ॥ ११
तत्र स्नात्वाऽप्यै देवेशं बालस्त्रियैर्मरीचिवैः ।
आराध्यमानं यद्यत्र कृतं पापप्रणाशनम् ॥ १२
यत्र सा सुरभिर्देवी स्वसुता कपिला शुभाम् ।
देवप्रियार्यमसृजद्वितार्थं जगत्सत्या ॥ १३
तत्र देवहृदे स्नात्वा शम्भुं सपूज्य भक्तितः ।
विधिवदधि च प्राप्य मणिमन्तं ततो ययौ ॥ १४

तत्र तीर्थवरे स्नात्वा प्राज्ञापत्ये महामतिः ।
ददर्श शम्भुं प्रह्लादं देवेशं च प्रज्ञापतिम् ॥ १५
विधानतस्तु तान् देवान् पूजयित्वा तपोधन ।
पट्टरात्रं तत्र च स्नित्वा जगाम मधुनन्दिनीम् ॥ १६
मधुमत्सलिले स्नात्वा देव चक्रधर हरम् ।
शुलग्रहं च गोविन्दं ददर्श दनुपुंगवः ॥ १७
नारद उवाच ।
किमर्थं भगवान् शम्भुर्दधाराय सुदर्शनम् ।
शूलं तथा वासुदेवो ममैतद् ब्रूहि पृच्छतः ॥ १८
पुलस्त्य उवाच ।
श्रुता कथयिष्यामि कथामेता पुरातनीम् ।

वे. ५१

सद) दे० ३ वे: भुवि (→भुवि)

१० दे० १०-११ अ ० -अ) भुवे °पदे (→°पदे) दे० ४
वे: ततो हतं हस (दे० २४ १) देहस्य दे० ततो हसपदे देवं -b) दे० ११
॥ १० ॥ वैश्वर -०) दे० स दे० [अ] यो (→[अ] यो)
काप पयोष्ण्या दे, दे० पयोष्ण्या त, दे० पयोष्ण्या दे० १० पैष्णीं ता
(दे० १० °तु), भुवे पयोष्ण्या तु (→पयोष्ण्यायाम्) -d) दे० अखण्डे
(→अखण्ड) ब० ३ दे० १-४ ७ वे: अभ्युत्थम् (→ईश्वरम्)

११ -a) या: पयोष्ण्य, दे० ३ ७ ९ पयोष्णी (→पयोष्ण्या)
-b) दे० १० पूज्या (दे० १० °प्या) (→पूज्य) -०) दे० गुप्त
(→द्रष्टु) -d) या: काप का: २ दे० ३ ७ वे: कुमारिकाप (दे०
°का दे० °क) ब० कुमारिन् (→कुमारिलम्)

१२ -a) या: काप दे० स्नात्वा च (→स्नात्वाच्च) दे०
हत स्नात्वाचयेदेवं -b) दे० १० बालि° (→बालि°) या: का:
दे० ३ वे: मरीचिभि (→मरीचिभि) -०) दे० आरोष्यमान
दे० ३ वे: न१ आराध्यमान दे० ९ आराध्यमाने (→आराध्यमान)
या: काप का: १ दे० ११ वैश्व ब० यदुगृह्य, ब० ३ यन्मृतु (ब०
°तद) दे० ३ वे: न१ मय्युत्तं (→यत्र) -d) ब० ३ दे० न१
हृत वे: हतं दे० १४ स (→कृषा) न१ प्रगाथिन (→प्रगाथनम्)

१३ -a) दे० ९ ११ तत्र (→यत्र) ब० ३ गारस्यती (→
सामुरतिम्) -b) या: का: २ दे० ११ स सुता (→स्वसुता). c)
दे० १० देवं (→देव), दे० देवानिन् समस्यच्च -d) का: हितार्थं,
ब० हितार्थं ब० हितार्थं (→हितार्थं)

१४ दे० ३ वे: शम्भुं दृष्ट्वाप्यस्य स्नात्वा १७ अ भुवि यावत्
० द तं -a) दे० ततो (→तत्र); दे० °मये (→°हृदे)
-b) दे० १ यनत (→भक्तितः) -०) या: विधिवदधि प्राप्य,

ब० विधिवच्च हरिं प्राप्य ब० ३ विधिवच्च विधिं प्राप्य (ब० °त्य),
दे० विधिवच्च वधिं प्राप्य, दे० ७ विधिवच्चविधिं कृ (दे० °त्य) स्वा
-d) काप सुनिवृत दे० अनिरुत (→मणिमन्त) ब० यतस्तो
(→ततो)

१५ दे० ३ वे: ० (र १४ पा वि) -a) दे० °पदे, दे० °वर
(→°परे) -०) दे० मुञ्जद्वय (→ब्रह्मान) -d) दे० अपवृत्त, दे०
जगत्सति (→प्राज्ञापतिम्)

१६ दे० ३ वे: ० (र १४ पा वि) -a) दे० न१ मीरु
देवात् (→तत्र देवान्) दे० विधानेन स तत्र देवात्, दे० विनया
यनती देवात् -b) ब० ३ °यन (→°यन) -०) न१ विरात्रं
(→पट्टरात्र) दे० ४ तत्र स्नित्वा दे० तत्र स्नित्वा तु दे० ४ तत्र
स्नित्वा (→तत्र च स्नित्वा), -d) दे० (च) जगाम (→जगाम); दे०
मधुप नदी (→मधुनन्दिनीम्)

१७ दे० ३ वे: ० (र १४ पा वि) -a) दे० मधुपद,
(→मधुमत्त) भुवे मधु पतितेस्नात्वा च -b) दे० दिव (→देव);
दे० ४ °यन्वर (→°वर हरम्) -०) दे० चक्रग्राह, दे० मूलपाणि
(→मूलवाह) दे० जगार्दन ॥ गोविन्दं वे: काप दैत्य पुङ्गव
(→दनुपुङ्गव)

॥ दे० ० या: न१ नारद दे० ४ नारद उ

१८ पाठान्तर नास्ति

॥ या: न१ पुलस्त्य दे० ४ पुलस्त्य स ३ दे० श्रीपुलस्त्य

१९ -०) दे० ३ वे: ता (→या) -d) काप भविष्यति,
का: भविष्यामि, (→भविष्यामि); दे० मुरा (→पुरा) ब० दे० १० ११
भविष्यामि कनो मुरा, ब० भविष्यामि कनो मुरा, दे० ३
भविष्यामि मुनो मुरा, दे० ९ न१ भविष्यामि (दे० न१ °प्या) च

नदीं विशाला मधुमत्सुपुण्याम् ।

द्वयोः सशस्त्रौ तटयोर्हरीशौ

प्रच्छन्नमूर्ती सहसा बभूवतुः ॥ २६

जलोद्भवश्चापि जल विमुच्य

ज्ञात्वा गतौ शंकरवासुदेवौ ।

दिशस्सीक्ष्य भयकातराशौ

दुर्गं हिमाद्रिं च तदारोह ॥ २७

महीध्रमृङ्गोपरि विष्णुशम्भ

चञ्चर्यमाणं स्वरिपुं च दृष्ट्वा ।

वेगादुभौ द्रुतवतः सशस्त्रौ

विष्णुस्त्रिशूली गिरिशब्ध चनी ॥ २८

ताभ्यां स दृष्टस्त्रिदशोचामाभ्यां

चक्रेण शूलेन च मित्रदेहः ।

पपात शैलात् तपनीयवर्णो

यथान्तरिक्षाद् निमला च तारा ॥ २९

एव मिश्रं च दधार विष्णु-

श्चक्रं त्रिनेत्रोऽप्यरिसूदनार्यम् ।

यत्रापहन्ती क्षमयद् वितस्ता

हराद्विप्रापातच्छिराचलात् ॥ ३०

(→त्रिविवेक्ष) १ दे० 'तन्त्र' (→'शत्रु') -b) बा० दे० ११ मधुमत्स्य-
पुण्याम्, ब० मधुपत सुपुण्या, दे० ४१० ते० द्विजमत्स्यपूर्णा, दे०
मधुमत्स्यपूर्णा (→मधुमत्स्यपुण्याम्) -c) बा० ११ दे० इष्यौ
(दे० 'पौ'), कारा देवौ, दे० ४१० ते० शीर (→'इयो') बा० कारा
का० १२ दे० द्विजात्, दे० तट(ट ?)यो (→'तटयो') दे० हरीश्वरे
(→'हरीश्व') दे० ४ ते० शीर समाधित्व स्थितौ हि देवौ -d) बा०
प्रसन्न, दे० प्रच्छन्न- (→'प्रच्छन्न'), बा० ब० दे० ४५७११ 'मूर्ति'
(→'मूर्ती') बा० बभूवत (→'बभूवत')

२७ दे० ३१ दे० ४५० -a) दे० विमुच्य (→'विमुच्य')
-b) का० ११ ते०, दे० [अ]मरी (→'मरी') -c) दे० ४ ते० दिव, दे०
शिरा (→'शिरा') कारा समेक्ष, ब० ३ दे० ४७११० समीक्षन् (दे० ४
'क्ष्य') दे० समीक्ष्यैव, म० समीक्ष्याय (→'समीक्ष्य') का० भयकात
राशौ, →'भयकातराशौ', ब० दे० ३ ते० सहसा कातराशौ ब० यत
(त ?)कातराशौ, दे० सकातराश्वो, म० सकातराश्वो (→'भयकात
राश्वो') -d) ब० ३ दुर्गा (ब० र् ?) दे० दुर्गं (→'दुर्गं') ब० ३
समाहारोह, दे० ४ ते० सहसा विवेक्ष (→'च तदारोह') दे० दुर्गा
दुर्गं स हिमाद्रिभृङ्ग

२८ -a) बा० दे० ११ महीध्रमृङ्गो, ब० महीध्रमृङ्गो
(→'महीध्रमृङ्गो') कारा शम्भुविष्णु (→'विष्णुशम्भु') -b) का०
चञ्चर्यं, +चञ्चर्यं, दे० ४ ते० ११ ब (दे० ते० ब) चञ्चर्यं, दे०
चञ्चर्यं (→'चञ्चर्यं') ब० दे० ४१० ते० ११ च मत्वा, दे० न
दृष्ट्वा, दे० च हत्वा (→'च दृष्ट्वा') ब० चञ्चर्यमागौ स्वरिपुं मत्वा
ब० चञ्चर्यमान स्वरिपुं हन्तु दे० बभूवत च क्षमयार्थं स्वरिपुं च
सत्त्वा -c) बा० का० द्रुतवत (→'द्रुतवत'), दे० वेगादुत्तावय सत
सवो, म० वेगादुत्तावय सशस्त्रौ -d) दे० शुक्लो, दे० ११
-क्षमय (→'च चनी')

२९ श्लोकान्तर दे० अर्थिकम्—
३१२ • ताभ्यां प्रत्येकमभ्यवहितस्ता ।

२९ -a) दे० दृष्ट्वा, दे० ११ दृष्ट्वा (→'दृष्ट्वा') दे० सहलो
(→'निरुपेक्ष') -b) बा० ३ दे० ३७०१० ते० ११ विनिर्भ, ब०
विनेष्ट, दे० च विन (→'च विन') -c) दे० जैले (→'जैलात्'),
दे० 'वर्णा', दे० 'वर्णा' (→'वर्णा'), दे० अन्तरिक्षा (→'अन्तरिक्षात्')
-d) बा० दे० विव(व ?)तां च तारा, ब० ३ विमलास्तु भावा,
दे० विमलाच्च तारा, दे० ३ ते० हि मनुष्यतारा, दे० विमलाच्च तारा,
दे० विमलास्तारा, दे० विमलास्तारा, म० विमलाच्च तारा, +विम
लाचतारा (→'विमला च तारा')

३० -a) दे० ११ विपुली (दे० ११ 'लो') (→'विपुल') कारा
का० १२ विपदात्, दे० ११ ११ विपदात्, दे० ११ विपदात् (→'च दधार'),
दे० ११ विष्णु (पु ?) (→'विष्णु') -b) बा० ११ विनेत्रोपरि,
कारा विपुली रिपु, ब० विनेत्रो रिपु, दे० विनेत्रो (१?) रिपु,
दे० विपुल्यपरि (→'विनेत्रोपरि') -c) कारा का० 'हर्षो'
(→'हर्षो') ब० यत्पार (१?) हर्षोह भवद्वितस्ता, ब० यत्पार हर्षोह
(हर्?)भवद्वितस्ता ब० यत्पारह नद्विभवद्वितस्ता, दे० ४ यत्पार हर्षोह
वितस्ता, दे० ३ ते० यत्पारह नद्विभवद्वितस्ता, दे० यत्पारहर्षोह
भुवद्वितस्ता, दे० यत्पार हर्षोह भवद्वितस्ता, दे० यत्पारहर्षोह
भवद्वितस्ता, दे० ११ यत्पार हर्षोह भवद्वितस्ता, म० यत्पारहर्षोह
भवद्वितस्ता -d) कारा का० हराद्विप्रापातच्छिराचलात्, ब०
हराद्विप्रापातच्छिराचलात्, ब० हराद्विप्रापातच्छिराचलात् विना,
ब० हराद्विप्रापातच्छिराचलात् दे० ४१० ते० हरा पताय ब(दे० ४
'परा')चलेयत्, दे० घर्षात् पताय विरा विज्ञात् दे० हरा
ह्रिजाय विधि(वि)शिराचला च, दे० हिराप्रयाता शिराचलात्,
ब० ११ हरा ह्रिजाय विधि(वि)शिराचला च, दे० हिराप्रयाता शिराचलात्,
ब० ११ हरा ह्रिजाय विधि(वि)शिराचला च, दे० हिराप्रयाता शिराचलात्,
ब० ११ हरा ह्रिजाय विधि(वि)शिराचला च, दे० हिराप्रयाता शिराचलात्,

३० श्लोकान्तर मुने अर्थिकम्—

३१३ • जलोद्भवश्चापि जल विमुच्य

ज्ञात्वा गतौ शङ्करवासुदेवौ । (= २७ ५)

३१

तत्प्राप्य तीर्थं त्रिदशधिपाम्नां
पूजां च कृत्वा हरिशंकराम्भ्याम् ।

उपोष्य भक्त्या हिमवन्तमागच्छ

द्रष्टुं गिरिशं शिवविष्णुगुप्तम् ॥ ३१

तं समग्यर्च्य विधिवद् दत्त्वा दानं दिज्ञातिषु ।

विस्तृते हिमवत्प्रादे भृगुतुङ्गं जगाम सः ॥ ३२

यत्रेश्वरो देववरस्य विष्णोः

प्रादाद्रथाङ्गप्रवरायुधं वै ।

येन प्रचिच्छेद त्रिधैव शंकरं

जिज्ञासमानोऽत्रनलं महात्मा ॥ ३३

इति श्रीवामनपुराणे पञ्चपञ्चाशोऽध्यायः ॥ ५५ ॥

५६

नारद उवाच ।

भगवँल्लोकनायाय विष्णवे विपमेष्वनः ।

किमर्यमायुधं चक्रं दत्तवँल्लोकपूजितम् ॥ १

पुलस्त्य उवाच ।

भृशुष्वावहितो भूत्वा कथामेतां पुरातनीम् ।

चक्रप्रदानसंनद्धां शिवमाहात्म्यवर्धनीम् ॥ २

३१. दे१०. 'तच्छ्रुत्वा' १) ह्यनारम्य 'गिरिशं' तं इति यावत्
○ (३१) -१) दे१ यत् (→तत्) -२) दे१ ३ दे२ उपोषित
द्वैत्यपति' स्वशुद्धये, न१ पूजा चकाराय हरीशंकराय -०) दे१ तथा
(य) (→मन्त्राय), दे१ [-य] भिमवत् (→हिमवत्) शा१ कारा
का१ २ धर्मगाय, दे१ प्रापात् (→प्राप्तात्) -३) ब१ द्रष्टुं (त्व)
(→द्रष्टुं), दे१ हरीश (→गिरिश) ब१ ३ दे१ १०, ११ भृ (भ० ३ भ)
५, दे१ भाग्य, दे१ ३ दे१ भाग्य, दे१ न१ तत्त्व (→भूतम्) दे१
ब१ यपाताय ब१ यत्नेयात्

३१ श्लोकानन्तर दे१ अधिकम्—

३१४ * दे गिरिशं शिवमभ्यर्च्य विष्णुम् ।

३२ -०) दे१ तत् समग्यं विधिवत् -०) ब१ दे१ ३ दे१
वितस्ता, दे१ विसृते (→विस्तृते) दे१ हिमवत्प्रादे, दे१ ४ दे१ हिमव
त्प्रादे, दे१ हिमवत्प्रादे, न१ हिमवत्प्रादे (→हिमवत्प्रादे) -३)
ब१ दे१ ३ दे१ भृगु तुङ्ग, दे१ भृगुतोय, दे१ भृगु तुङ्ग (→भृगुतुङ्ग),
ब१ ३ दत्त्वा, दे१ दत्ता * (→जगाम), शा१ कारा का१ २ दे१
ह (→ह)

३३ -०) शा१ 'वरत्', का१ दे१ १० न१ 'वरत्', ब१ 'देवरत्'
(→'वरत्') -३) का१ प्रादात्, + प्रापात् (→प्राप्तात्), दे१
न वरा', दे१ १० परमा', दे१ च वरा' (→प्रवरा') कारा तत्
(→३) -०) कारा येन प्रचिच्छेद त्रिधा स शंकर, दे१ ४ १० दे१
विच्छेद येनास्मिन् च शङ्कर, दे१ येन प्रचिच्छेद त्रिधैव शङ्कर, दे१
येन प्रचिच्छेद सुरेन्द्रशत्रु दे१ येन प्रचिच्छेद सञ्जय हर्षि, ब१ येन
प्रचिच्छेद त्रिधैव शङ्करो -३) दे१ ४ दे१ विवाज', दे१ विवाज',
दे१ विवाज', भुवे विवाज' (→विवाज'), का१ हाबल, दे१ [य]

न वत् (→[य]जवत्)

पुष्पिका—शा१ कारा, का१ २ दे१ १०, ११ इति श्री (कारा [श्री])
वामनपुराणे वामनप्रादुर्गवे प्रह्लादतीर्थयात्रायाम्, (शा१ का१ [या]),
ब१ ३ इति वामनपुराणे, ब१ इति श्रीवामनपुराणे, दे१ ४ इति
वामनपुराणे प्रह्लादतीर्थयात्रायाम्, दे१ १ न१ इति श्री वामनपुराणे
प्रह्लादतीर्थयात्रायाम्, दे१ श्रीवामनपुराणे भुवे इति श्री वामनपुराणे
पुलस्त्यनारदसंवादे प्रह्लादतीर्थयात्रायाम् अध्यायनाम्—का१
का१ २ दे१ १०, ११ न१ ○, कारा ब१ ३ दे१ ४ ७ दे१ जलोज्ज्वलबो
नाम्, दे१ जलदरवर्धो नाम अध्यायसंख्या—शा१ ब१ दे१ ३ ७ दे१
○, कारा सततवर्तितयोध्याय, का१ ११७११, का१ ११७०११, ब१ २
वयस्योप्याय, दे१ विष्णोप्याय, दे१ १० ११७११, दे१ ११७०११, न१
चतु पञ्चाशोप्याय, भुवे एकाशीतितमोऽध्यायः ।

५६

श्री शा१ का१ दे१ १० न१ वारत् दे१ * वारत् ७
१ ब१ २ ○ -३) दे१ ७ १ न१ भगवात् (→भववत्);
न१ लोकनायाय (→लोकनायाय)

वत्स्य श्लोकस्य स्यात् ब१ * पुस्तकयोरेव पाठ —
* कथमन्तेन देवेन चक्र दत्त हरे पुणे ।
कथं वास्त प्रचिच्छेद त्रिधा सञ्जय शङ्कर ॥

१ श्लोकात्तर ब१ * अधिकम्—

३१५ * एतन्मे सर्वमाचक्ष्व विचित्र प्रतिभाति मे ।

श्री शा१ न१ पुलस्त्य, दे१ * ४ पुलस्त्य च, दे१ श्रीपुलस्त्य
२ दे१ ३ दे१ ○ -०) दे१ १० प्रपान- (→प्रदान) ब१
-भृगुत्, दे१ ११ -सञ्जय (→सञ्जय), दे१ १६ प्रदानाय विष्णो

८२ ११ उमापतौ पशुपतौ शूलधारिणि शंकरे ।
अप्रसन्ने विरूपाक्षे कुतः क्षीरेण भोजनम् ॥ ११
यदीच्छसि पयो भोक्तुं सद्यः पुष्टिकरं सुत ।
तदाराधय देवेशं विरूपाक्षं विश्रुतिनम् ॥ १२
तस्मिन्नुपे जगद्धाम्नि सर्वकल्याणदायिनि ।
प्राप्यतेऽमुतपायित्वं किं पुनः क्षीरभोजनम् ॥ १३
तन्मातुर्वचनं श्रुत्वा वीतमन्यसुतोऽब्रवीत् ।
कोऽयं विरूपाक्ष इति स्वयाराध्यस्तु कीर्तितः ॥ १४
ततः सुतं धर्मशीला धर्मात्मा वाक्यमब्रवीत् ।
योऽयं विरूपाक्ष इति श्रूयता कथयामि ते ॥ १५
आसीन्महासुरपतिः श्रीदाम इति विधुतः ।

तेनात्म्य जगत्सर्वं श्रीनीता स्ववशं पुरा ॥ १६
निःश्रीकास्तु त्रयो लोकाः कृतास्तेन दुरात्मना ।
श्रीवत्सं वासुदेवस्य हर्तुमैच्छन्महाबलः ॥ १७
तमस्य दष्टं भगवानभिप्रायं जनार्दनः ।
ज्ञात्वा तस्य वधाकाङ्क्षी महेश्वरमुपागमत् ॥ १८
एतस्मिन्नन्ते शंसुर्योगमूर्तिधरोऽव्ययः ।
तसौ हिमाचलप्रस्थमाश्रित्य शरूणभूतलम् ॥ १९
अयाम्भेत्य जगन्नाथं सहस्रशिरसं विभुम् ।
आराधयामास हरिः स्वयमात्मानमात्मना ॥ २०
साम्रं वर्षसहस्रं तु पादाङ्गुष्ठेन तस्मिन् ।
गृणस्तत्परमं ब्रह्म योगिज्ञेयमलक्षणम् ॥ २१

११ -a) ब१ ३ दे३ ३ ७ वे१ पूलपरे (→पशुपतौ) -b)
ब१ ३ इत्येवातिर शङ्करे, दे३ धातुर्वेतिणि शङ्करे, दे१ स्मरवेतिणि शंकरे
न१ धूलपायिणि शङ्करे -c) ब३ दे३ सु(दे३)प्रसन्ने (→अप्रसन्ने)
-d) कारा क्षीरस्य (→क्षीरेण)

१२ -a) यदीच्छसि (→यदीच्छसि) ब१ दे१ भुवत (→भोक्तु)
-b) शा१ यद्य (→सद्यः), दे३ पुष्टिकर (→पुष्टिकरः), दे३ सुत, दे३ १०
सुत (→सुत) -c) ब१ ३ न१ स (→सद्यः) -d) शा१ कारा
का१ २ दे३ ५ १० जितोचन (→जितुलिनम्), दे१ पूलपाणि जितोचनम्

१३ -a) शा१ कारा का१ २ दे३ ११ तव, दे३ १० अय
(→तस्मिन्)

१४ वे१ १४ d-१४ ० ० (ह स) -a) दे१ ४ वे१
समातु (→तमातु) -b) कारा दे१ १ भव्य (→भक्तु), ब३
वच, दे१ ३ वे१ तत (→सुत) -c) का० योय (→कोय) -d)
दे१ साम्य (→[वा]राध्य)

१५ वे१ a b ० ० (ह १४ वा वि) -a) ब१ २ दे३ १०
ततस्तु स ब३ सप्तसु तद, दे३ तत सुते (→तत सुत), दे१ तल्लुत
धर्मशीलस्य -b) शा१ कारा का१ २ दे१ १ धर्माय, दे१ धर्माय (→
धर्माय) -c) कारा का१ ब३ कोय, दे१ यो(गवो)य (→योय)
-d) सुवे तम् (→ते)

१६ दे३ d ० -b) का२ श्रीदाम (→श्रीदाव) -c)
ब१ ३ दे३ ३ वे१ देनात्म्य दे१ ४ ७ ९ न१ देनात्म्य (→देनात्म्य)
-d) ब१ ३ वे१ नीता विषय पुरा दे३ श्री कुक्का विष्णुवत्सुरा, दे३
वे१ श्रीदामा विष्णुवत्सुरा दे१ श्री मत्ता स्वयं पुरा, दे३ श्रीमत्ता
वृषवत्सुरा, दे१ श्री दामा विष्णु वत्सुरा, ब१ श्रीदामा वृषवत्सुरा,
सुवे श्रीदामा विष्णुवत्सुरा

१७ -a) न१ कृतास्ते (→त्रयो लोका) -b) कारा

कृता तेन, दे३ कृतास्ते ह, न१ त्रयोलोक (→कृतास्तेन) -c) ब१
विषय वे१, दे१ श्री व घ (→श्रीवत्स) -d) ब१ तुर्गं मै ६, दे३ ३ -
९ ११ वे१ हर्तुमिच्छत् (→हर्तुमिच्छत्), दे१ ४ वे१ महासुर
(→महाबल)

१८ -a) ब१ २ तमस्य दृष्टा, ब३ दे३ ३ तस्य दुष्ट स
(दे३ ३ ६), दे३ तस्य दुष्टस्य, वे१ तमस्य दुष्ट (→तमस्य दुष्ट),
दे१ विज्ञात व (→अपराध) -b) ब३ अभिप्राय, दे१ अभिप्राय
(→अभिप्राय) -c) शा१ वक्ष्यकोशो, ब३ दे३ वे१ वक्ष्यकोशो
(→वक्ष्यकोशो) -d) ब१ ३ दे१ उपाय (→उपायनम्)

१९ -a) वे१ नाम् (→शम्भु) -c) दे१ हिमालय
(→हिमालय), न१ प्रत्य (→प्रत्य) -d) दे१ ११ आस्थित्य
(→आस्थित्य), ब३ दे३ वे१ भूयितम्, वे१ ४ भूयितम्, दे३ भूयित
(→भूयितम्), ब१ २ आस्थित्य शुद्ध (ब३ कल) भूयितम्, दे३
आस्थित्य सण्भूयितम्

२० -a) ब१ २ दे१ १ तयाम्भेत्य, दे१ न१ अयाम्भेत्य, (→
अयाम्भेत्य) ब३ दे३ ४ ९ वे१ न१ जगन्नाथ (→जगन्नाथ) -b) दे३
सहस्र (→सहस्र) दे३ ७ शिरसा (→शिरसि) दे३ १ विभु, दे३
भुवि (→विभु) ब१ २ सहस्रशिरा विभु -c) शा१ आराध
(→आराधय) -d) शा१ का० दे३ आत्मन (→आत्मना)

२१ -a) दे३ ४ वे१ आसीत् (→साय) -b) का१
प्रायमुच्यते, ब१ ३ पादेर्वेनेन (→पादंगुष्ठेन), दे३ ४ वे१ तदगिरी,
सुवे तदगिरा (→तदगिरा) -c) दे३ ४ वे१ गृणन्तातन ब्रह्म,
दे३ हृत्स्वितर पद ब्रह्म, न१ गुण तत्परम ब्रह्म -d) शा१ कारा
का० दे३ योगिज्ञं स(कारा)नस्य, ब१ २ दे३ ४ १० वे१
योगिज्ञेयमलक्षणम्, ब३ योगिज्ञेयमलक्षणम्

ततः प्रीतः प्रभुः प्रादाद् विष्णवे परमं वरम् ।
प्रत्यक्षं तैजसं श्रीमान् दिव्यं चक्रं सुदर्शनम् ॥ २२
तद् दत्त्वा देवदेवाय सर्वभूतमयप्रदम् ।
कालचक्रनिभं चक्रं शङ्करो विष्णुमन्त्रवीद् ॥ २३
वरायुधोऽयं देवेश सर्वायुधनिर्वहणः ।
सुदर्शनो द्वादशारः षण्णामिन्द्रियुगो जवी ॥ २४
आरासंस्त्यास्त्वमी चास्य देवा मासाश्च राक्षस्यः ।
शिष्टानां रक्षणाधीय संस्थिता श्रुतवध पट् ॥ २५
अग्निः सोमस्तथा मित्रो वरुणोऽथ शचीपतिः ।

इन्द्राग्नी चाप्यथो विश्वे प्रजापतय एव च ॥ २६
हन्मांश्चाथ बलवान् देवो धन्वन्तरिस्तथा ।
तपस्यैव तपस्यथ द्वादशैते प्रतिष्ठिताः ॥
चैत्राद्याः काल्युनान्ताश्च मासास्तत्र प्रतिष्ठिताः ॥ २७
त्वमेवमाधाय विमो वरायुधं
शत्रुं सुराणां नहि मा विशङ्किया ।
अमोघ एषोऽमरराजपूजितो
धृतो मया नेत्रगतस्तपोबलात् ॥ २८
इत्युक्तः शंभुना विष्णुः भवं वचनमब्रवीत् ।
कथं शंभो विजानीयाममोघो मोघ एव वा ॥ २९

२२. —a) दे० हृ. (→प्रभु). —b) शा० काय. का२
प्रसवे वरं, का१ प्रसविण्यदे, दे० ३ तै० परस परस, दे० ५ ७७ वरं,
दे० प्रसवायुषं, दे० १०.११ न१ प्रसव वर (→परमं वरम्). —c) व० ३-३
दे० १०.११ प्रसव (व० २ °का) तेजस (व० ३ °स, दे० १० °सा) श्रेयास,
दे० ४ तै० प्रसवशेजसा युष्मत्. —d) दे० ११ वरं, दे० ११व्या
(→दिव्यः), न१ धन्यः (→वनः).

२३. —a) ब०.२ दे० १.११ त हत्वा, ब० ३ दृष्ट्वा, न१ प्रवर्त
(→तहत्वा). —b) दे० १.११ तः सर्वभूताभयप्रदं, दे० ३ सर्वभूतव-
प्रद, दे० १०.११ न१ सर्वभूताभयप्रदं. —c) ब० ३ दे० १ मित (→
निमित्तः) ब० ३ कालचन जगज्जकं. —d) दे० १ न१ वाक्यम्
(→विषयम्).

२४. -a) काय. वरामुच लय, दे: 4 तै। व (दे वा) रा-
मुष हि (→ वरामुषोय), दे: 4 देवम, दे: 3 देवेस (तै। १५)
(→ देवेव); ब: 3 वरामुषो मम लय(?). -b) ब: 1 ब: 3 दे: 11
म। निवहण (→ निवहणम्). -c) का: स्वयंती, ब: 3 दे: 4 तै।
कुपान (→ कुपयन्ती); ब: 2 द्वारउते, दे: 4 तै। द्वारसार (→ द्वार-
वार) -d) घा। ब। द्रिगुषे जवी, कास रिगुषे जवी, दे: 4 तै।
द्रिगुषजवे तै। १५, दे: 3 द्रिगुषो जवी, दे: 3 द्रिगुषांस्सो (→ द्रिगुषा-
न्सो). ब: ३ दय मास प्रतिष्ठितो।

२४ इतिवस्थानन्तरं दे॥ c,d मध्ये अधिकम्—

318 • [अ]रो वरुणोय शचीपति .

२५ ब०.२. ३ २५-२७ तं यावत् नास्ति. -a) कृत. बा.

[illegible]

शिष्यवृष्टा (→शिष्टाना).

२६. क०-३. ० (ह. २५ पा. वि.) -a) व३ घनि, दे३.३
न१ घनि, दे१ यम- (→घनि) -b) दे३.३ से१ वपपञ्च
(→वपपञ्च) दे१ विषापति (→वपपति). -c) दे३ इन्द्रापी
(→ इन्द्रापी), व३ दे१.५ से१ न१ वायव्यो, दे१ वायव्यो
(→वायव्यो) -d) दे१.५ से१ तु (→तु)

२७ वा. ०. ab, od ० (इ. २५ पा. वि.). ब३ तै. ०. of
 ० -a) ब३ अनुस्मृतो बलित्वेव, दै. ४ तै. वायुब्र बलवान् देवो,
 दै० अनुस्मृष्टा व बलवान्, व३ वायुर्वाग्भ्र बलवान् -b) दै. ५
 तै. वं (दै. तै. ५०) धो (→देवो), वा३ धाम्स्तरि (→धन्वन्तरि);
 दै. तदा (→तथा) -c) ब३ दै. ३.७ तपस्वीव, दै. ४ तै. तपस्व्यम्
 (→तपस्वीव); दै. ४ तै. तपस्वोवो, दै. ५ पतस्व्यम् (→तपस्व्यम्).
 -d) दै. ३.७ द्वादशेति (→द्वादशे) कारा. प्रकीर्तिता
 (→प्रतिष्ठा)

२८ -a) काण्ड, त्वमेव (ब०) मादाय, ब० २ दे० ११ त्वमेव-
मादाय, ब० त्वमेव मादाय, दे० १-११ तदे (दे० ११) नमदाय, दे० १०
त्वमेव बाबाय, न० सदेवमादाय (→त्वमेवमादाय), ब० २ दे० १-१
रमायुष (→नमरायुष) -b) ब० २ दे० २, न० विराट्छाया (ब० न०
०८) (→विराट्छाया), -d) ब० धृष्टोमाया, न० तस्योभया (→धृष्टो-
मया), घा० काण्ड, तेन यत्, ब० तेन जित् + तेन गत, ब० २
नमराय, ब० १ दे० १ नमराय, दे० नेमराय, दे० ७६७७ (→नेम-
राय), दे० उता (→उतो)-

२९ -a) दे०:३ हल्युक्ता (→हल्युक्त): दे० सिमुता
(→समुता) -b) दे०-६.७ वे० ततो, दे० तव (→तव), -c)
दे० सिमो (→सिमो). -d) शा० काप. का०.२ व०-३ दे०-५
१०.११ वे० अयोप, दे० समोप (→समोपो); व० मेप (→मोप);
शा० काप का०.२ व० ३ दे० ३-५-१०.११ वे० न(→वा).

५२. ३२

यद्यमोघो विभो चक्रः सर्वत्राप्रतिघस्तम् ।
 जिज्ञासायै तैवेह प्रक्षेप्यसि प्रतीच्छ भोः ॥ ३०
 तद्वाक्यं धामुदेवस्य निशम्याह पिनारुष्टक् ।
 यद्येवं प्रक्षिपस्वेति निर्विशङ्गेन चेतसा ॥ ३१
 तन्महेशानवचनं श्रुत्वा विष्णुः सुदर्शनम् ।
 मुमोक्ष तेजोजिज्ञासुः शंकरं प्रति वेगवान् ॥ ३२
 मृगारिकरविप्रष्टं चक्रमभ्येत्य शूलिनम् ।
 त्रिधा चकार विप्रवेष्टं यत्नेन यज्ञयाजकम् ॥ ३३
 हरं हरिस्त्रिधामृतं दृष्ट्वा कृतं महाभुजः ।

३०. -a) का८ व१ दे५ १७-११ यद्यमोघं (दे५ ११ °व),
 व२ ३ वे१ यद्यमोघ (→यद्यमोघो), व३ दे५ १७ ११ ते१ चक्र (→
 चक्रः), व४ यद्यमोघो विभोचक्र, व५ यद्य योघो मनेष्वक -b)
 शा१ का१ २ 'मस्तव, व१ दे३ ४ ७ वे१ 'मस्तव (दे३ °क), व२ दे११
 'मस्तव, व३ 'वस्तवा, दे१ १० १० तव (दे१ °त) (→'वस्तव)
 -b) दे५ जिज्ञासा(?) य, दे१ जिज्ञासा, दे११ विज्ञासायै (→जिज्ञा
 सायै) व१ तदेवाह, दे१ ६ तदेवेह, दे५ तदेवाह (→तदेवेह) -d)
 व१ २ प्र (व२ प्र) क्षिपामि, ॥ प्रणीप्यामि, दे१ ३ ४ प्रप्यामि,
 दे३ १० प्र (दे३ १०) लोप्यामि दे३ प्रनेच्छ(?) मि, मुवे प्रेक्षिष्यामि
 (→प्रप्यामि), शा१ प्रतीष्य भो, व१ प्रव चक्षी, व२ ३
 प्रतिपक्षो, दे३ प्रतीच्छे, दे३ वे१ प्रतीष्य मे (→प्रतीष्य जो)

३१ -a) दे१ दयम्, दे११ यवैव, वे१ महेव, न१ तमे
 (→यद्यव), का१ प्रक्षिपम्, + प्रक्षिपत्, का२ दे३ प्रक्षिप (का२ °पि)
 अ, दे१ प्रक्षिपत्, न१ प्रक्षिपेह (→प्रक्षिपत्) -d) दे१ निविशङ्क-
 तिवेगवान्

३२ दे३ ० -a) दे१ ३ ४ वे१ तिर्यक्, दे१ ११ चक्रं
 (→तेजो) -d) दे३ व१ शङ्करं प्रति (न१ °व) जोयवत्.

३३ दे३ न१ ab. ० -a) दे१ °वाङ् (→ °कर)
 -b) दे३ भवेत् (→भवेत्) -c) शा१ कार, का२ व१ ३ दे११
 निवेष्टो (दे११ °श) दे३ विवर्तो (-विश्लेषा) -d) शा१ कार
 का२ दे११ यत्ने (दे११ °जो) यन्वेव वाच (कार वाच) कम्, का१
 यम् यन्वेव पावक, + यत् यन्वेव पावकम्, व१ ३ दे१ यत्ने य
 पावकम्, दे५ विवर्त माले च पावकम्, दे३ न१ यत्न ह्ययम् तथा

३४ a) व१ हर्षि हरि, दे५ हरहरि, दे११ हरिहर (→हर
 हरि) न१ तथा (→विधा) -b) व१ २ दे५ ४ १० वे१ तूर्ण, व२
 कृतं (→कृत) दे५ भुज (→भुज) -c) शा१ कार का१ °
 दे१ पीतो (→प्रोतो), दे१ ११ च (→यु), दे३ धीढवाप्तिरवेहस्तु

श्रीहोपप्लुतदेहस्तु श्रणिपातपरोऽभवत् ॥ ३४
 पादप्रणामावनत वीक्ष्य दामोदरं भवः ।
 ग्राह प्रीतिपरः श्रीमानुत्तिष्ठेति पुनः पुनः ॥ ३५
 प्राकृतोऽयं महाबाहो विकारश्चक्रनेमिना ।
 निकृतो न स्वभावो मे सोऽच्छेद्योऽदाह्य एव च ॥ ३६
 तत्रदेतानि चक्रेण त्रीणि भागानि केशव ।
 कृतानि तानि पुण्यानि भविष्यन्ति न संशयः ॥ ३७
 हिरण्वाक्षः स्मृतो लोकः सुवर्णाक्षस्तथा परः ।
 तृतीयश्च विरुपाक्षस्तयोऽमी पुण्यदा नृणाम् ॥ ३८

-d) व१ °परोऽभवत् (→°परोऽभवत्)

३५ -a) दे३ १० प्राद° (?) (→प्राद°), व३ वे१ पाद
 प्रणागवनत, दे१ ४ वे१ पादप्रणामनिरत (दे१ °ल) -b) व२
 नाव्य (→वीव), दे१ ४ वे१ तत, दे३ न१ हर (→भव) -c)
 व१ ° प्रीतिपुन, व३ दे१-४ वे१ प्रीतमना, दे१ प्रीतो दुर्ल, दे३ न१
 प्रीत पुन, दे११ प्रीतिच्छुत (→प्रीतिपर) -d) व२ स तिष्ठ
 (→प्रतिष्ठ)

३६ -a) शा१ प्राकृतत्व, कार प्राकृतत्व, दे११ प्रकटोप
 (→प्राकृतोऽयं), दे१ ४ वे१ महाभाव, दे३ महाप्रवो (→महाबाहो)
 -b) शा१ का१ विचार, कार विदार, दे१ विचार (→विचार),
 व१ ३ ब्रह्मयोगि (व१ °छे वि) ना, दे१ ४ १० वे१ ब्रह्मगो मन, दे३
 च यतो मम (→नरनेमिना) -c) का१ ३ दे११ निकृतो न, व२
 निकृतन, दे३ विकृतो न (→विकृतो न) दे४ स्वभावे (→स्वभावो),
 दे३ [प्र] सो (→दे) व१ निकृतु ननु भावो मे -d) शा१ लोच्य
 (?) लोच्यम्, कार का१ दे३ १० सो (कार स्व) च्छेद्योऽयम्,
 का१ सोच्छेद्योऽयम्, व१ भेदवच्छेद, व२ छोदे वावेत्यं, व३ न
 क्षिप्रात्मेय, दे४ ४ यच्छेद्योऽयम्, वे१ यच्छेद्यो दात्यं (→लोच्ययो
 यच्छेद्यं), दे३ ३ वे१ हि (→च)

३७ -a) व२ तदुत्तानि, व३ उच्येतानि, दे१ ४ वे१ न१
 तदेतानीह (दे३ वे१ न१ °लि हि), दे३ तदेतानी ह (→तदेतानि)
 -b) दे१ ४ वे१ शोष्यज्ञानीह (दे१ वे१ °लि हि), दे३ न१ शोषि सण्मानं,
 दे३ १० विवर्त भागानि (→शोषि भागानि) -c) शा१ पुण्यानि तानि,
 दे१ ११ तानि गुह्यानि (→तानि पुण्यानि)

३८ -a) व१ शुभो, दे३ ५ वे१ ततो, दे४ तपो, दे११ श्रुतो
 (→स्मृतो), दे५ ५ १० वे१ ह्यव (→ह्यव) -b) दे४ ४ ततो
 (→स्वभा) -c) व१ दे४ ४ वे१ तृतीयोविभक्त्या -d) व१ २
 दे४ ४ १ त्रयो मे, दे११ त्रयो (?) मे (→त्रयोऽमी).

उत्तिष्ठ गच्छस्व विमो निहन्तुममरार्दनम् ।
 श्रीदाम्नि निहते विष्णो नन्दमिष्यन्ति देवताः ॥ ३९
 इत्येवमुक्तो भगवान् हरेण गरुडध्वजः ।
 गत्वासुरगिरिप्रस्थं श्रीदामानं ददर्श ह ॥ ४०
 त दृष्ट्वा देवदर्पघ्नं दैत्यं देववरो हरिः ।
 भूमीच चक्रं वेगाढ्यं हतोऽसीति ध्रुवन्मुहुः ॥ ४१
 ततस्तु तेनाप्रतिपौरुषेण

चक्रेण दैत्यस्य शिरो निकृत्तम् ।
 संछिन्नशीर्षो निपातत शैलाद्
 वज्राहतं शैलशिरो यथैव ॥ ४२
 तस्मिन् हते देवरिषी घृरारि-
 रीशं समाराध्य विरूपनेत्रम् ।
 लब्ध्वा च चक्रं प्रवरं महाघुर्धं
 जगाम देवो निलयं पयोनिधिम् ॥ ४३ ३. ८

३९ -a) वारा [वा] गच्छस्व, दे० गच्छ च (→गच्छ-
 स्व) -b) व० ३ दे० ११ अमरारिणम्, दे० ३ दे० १
 व ममारिणम्, दे० समवैरिणम् (→अमरारिणम्) -c) दे० ४ दे० १
 श्रीगमान् हत आत्मा, दे० हते तस्मिन्ने दे० विमो, दे० १ हतस्तस्मिन्पूरो
 चरो -d) दे० १० नरहवि (दे० ९) व्यसि (→नन्दमिष्यन्ति)
 ४० -a) दे० दत्वा (→गत्वा) ग० १ गिरि (→गिरि)
 ४१ -a) दे० तर्पय, दे० १ दपत्री (→तर्पय) -b) घाः
 दैत्य (→दैत्य) दे० १ गिरि, दे० १ वरे (→वरो) -c) दे० १
 देवाङ्को (दे० १) (→वेगाढ्य) -d) दे० वदन (→ध्रुवम्) दे० ४
 दे० विष्णु, दे० १ हरिः, दे० द्विज (→मुहुः)

४२ -a) व ३ [व] प्रति (व, य, व ३ मो) पंक्तेय, दे०
 [अ] प्रति पूर्येय (→[अ] प्रतिपूर्येय) -b) दे० ३ दे० ११
 शिर (→गिरि) ग० १ काः २ निकृत्तित दे० मुहुः, म० निहन्त
 (→निकृत्तम्) -c) घाः काः १ ग० १ सच्छिन्नशीर्षो दे० ४
 सच्छिन्नशीर्षो दे० ११ स (दे० ३) छिन्न शीर्ष (→सच्छिन्नशीर्षो),
 व० ३ भूमी, दे० १ ग० १ रीश (→रीश) -d) दे० ४ यथैव दे० शैलो
 यथावत् हतस्तु भूम्ना न० तस्मिन् महाशिर शिरे यथैव

४३ -a) दे० हतो (→हते) काः १ काः २ व० ३ दे० ३ ३ ५ ७
 दे० घृरारि (→घृरारि) दे० घृर (→ईश) -c) दे० लब्ध्वापि
 (→लब्ध्वा च) व० ३ प्रतिम (→प्रवर), घाः वारा काः १ दे० १०
 न० वराधुध, व० महाप्रभ (→महाघुध) -d) काः २ घ्या निधि, व० ३
 सपयोनिधिम् (व० १) (→पयोनिधि) दे० देवोपि निज पयोनिधि
 ४३ घृरारिणम् कारा अधिकम्—

इति वामनपुराणे वामनप्रश्नोदधिके प्रह्लादतीर्थार्त्तने श्रीदाम
 दैत्यवधोनामाष्टमोऽध्यायः ।

पातोपाय ।

४५ घृरारिणम् कारा अधिकम्—

319 ४ अयादीय सपञ्चक शङ्कराचार्याय ॥ १

कलाहारः शीर्षवर्णभोजन सविलासः ।

गतानि शीपि वपाणि चक्रं च महत्तमम् ।

धनमनुमुनिप्रदं ततस्तीक्ष्णतरं च ॥ [४]

गतानि सप्त वपाणां सोमवत्सवानां ।
 यव तस्य प्रसभोभूदस्या सह महेश्वरः ।
 समाययो वृषाङ्को वरं वापु महामुने ।
 ततो दृष्ट्वा महेश्वरं तेजोपातिमानश्वरम् । [८]
 इत्युक्तितपुते धृष्टद्युम्नस्युरभाषत ।
 जगमन्मुखात् ।

नमो विश्वात्मने तुभ्यमलम्बायाविवेकिताम् ।
 स्वयमेव विवेकानां प्रकटीकृतमूर्तेः । [12]

द्विरप्यास वयस्तुभ्यं ध्रुवगणेश मे नमः ।
 गमस्तेस्तु विरूपाक्ष नानाकृपा मे नमः ।
 नमो भगव्यं सर्वस्य श्वाभ्योऽप्य मे नमः ।
 पण्डितो पश्ये तुभ्यं भूतलसाय मे नमः । [16]

इति स्तुवन्तं तस्मिन् अपाद त्रिपुराष्टकम् ।
 वस्तोषमन्यो श्रोतोरीयं वरं वरपुत्रम् ।
 इत्युक्तं प्रभुना हृष्यन्तुविन्दुतलोचनम् ।
 भूवानभवन्तौ हृत्वा अपादं मुनिपुङ्गवम् । [20]

वातोद्गम्य वपवस्रद्य मे सकलं तपः ।
 स्वत एव प्रसभो यत्परमेष्ठ स्वयं स्थितः ।
 वरमन्मर्थयाम्येव प्रसीद परमेश्वर ।
 धुर्धं क्षीरं बिभर मे तनाहमपिवावरः । [24]

ध्रुवम्विनाशये नित्यं सतिमान् भव प्रभो ।
 देव्या सह महेश्वरं तेजो भूतिस्त्वमरिचतः ।
 इति चाव मुने कृत्वा अपादं नमजापतिः ।
 सद्गुह्यमवतो नित्यं वर्तता पुत्र निर्मता । [28]

यत्र यत्र पयोवाञ्छा जायते भानते तत्र ।
 तत्र तत्रैव क्षीरार्द्रं सतिपदा मदास्या ।
 सामृतं तस्य पोष्टा कर्तुं बन्धुसमन्वितः ।
 समानेष्टस्य चाग्रेव परं मम न सद्यः । [32]

सतिमान् करिष्येव तेजो भूतिरहं सदा ।
 त्वं स्थितस्तु प्राप्स्यस्यिष्यं त्वं भूतिस्तपोवतम् ।
 अवापारणक्यस्त्वमवतमराता मजः ।
 इति तस्य महेश्वरं प्रतिपद्य तितोदधेः । [36]

सोऽयं पुत्र विरूपाक्षो देवदेवो महेश्वरः ।
तमाराधय चेत् साधो क्षीरेणेच्छसि भोजनम् ॥ ४४
तन्मातुर्वचनं श्रुत्वा भीतमन्युसुतो बली ।
तमाराध्य विरूपाक्षं प्रातः क्षीरेण भोजनम् ॥ ४५

एवं तवोक्तं परमं पवित्रं
संछेदनं शर्वतनोः पुरा वै ।
तत्तीर्थवयं स महासुरो वै
समाससादाय सुपुण्यहेतोः ॥ ४६

इति श्रीवामनपुराणे पट्पञ्चाशोऽध्याय ॥ १५६ ॥

५७

पुलस्त्य उवाच । ॐ

सस्मिंस्तीर्थवरे स्नात्वा दृष्ट्वा देवं त्रिलोचनम् ।
पूजयित्वा सुवर्णाक्षं नैमिषं प्रययौ ततः ॥ १
तत्र तीर्थसहस्राणि त्रिंशत्पापहराणि च ।

४४ -a) दे० मन्, दे११ पूर्व (→पुन) -o) ब१ २
वेदत् स, दे१ दवेन (→वेत्साधो)

४५ श्लोकात्तर कारा अक्षिकम्—पुलस्त्य उवाच ।

४५ शा१ ०, कारा ab ० -b) का० ब१ ३
दे१ ५ १ १० ११ बणी (→बली) -ab) कारा मातुर्गिरित्त भुलो
ममभ्युत्थितसम -o) का१ ३ ब१ ११ समाराध्य (→तमाराध्य)
-d) ब१ २ दे१ तैः प्रातः, दे१ प्राप्ते (→प्रातः)

४६ -a) ब१ ३ एषत् (ब१ १८) कोष्ठ, दे१ ६ १ वे१
एतत्स्योक्त, दे१ एष तवोक्त, दे१ एष तवोक्त (→एष तवोक्त) -b)
शा१ का१ ब१ ३ वे१ ९ सर्व तनो पुरा वै, कारा तस्मिन्पुरा तत्स्य,
दे१ ४ तैः पापतरोर्मुरारे, दे१ पूर्वतनो पुरो वै (→शर्वतनो पुरावै)
-o) दे१ ४ तैः तीर्थं च तत्र च (→तत्तीर्थवयं स), ब१ दतीर्थं वयं
सहस्रा सुरैः(री)वै -d) दे१ ४ [अ]व (→[अ]व); द१ च पुण्य,
द१ तु पुण्य (→मुपुण्य)

पुष्पिष्ठा—शा१ का१ २ दे१ १० ११ इति श्रीवामनपुराणे वामन प्रादु
भवि प्रह्लादतीर्थयात्राया कारा इति वामनपुराणे प्रह्लाद तीर्थयात्रायाम्,
ब१ इति श्री वामनपुराणे, ब१ वामनपुराणे, ब१ इति वामनपुराणे, दे१
इति श्रीवामनपुराणे, दे१ ३ १ वे१ इति श्रीवामनपुराणे नामनप्रादु
भवि, दे१ इति वामनपुराणे प्रह्लादतीर्थयात्रायाम्, दे१ इति वामन
पुराणे वामनप्रादुभवि प्रह्लादतीर्थयात्रायाम्, दे१ श्री वामनपुराणे
प्रह्लादतीर्थयात्रायाम्, न१ इति श्रीवामनपुराणे प्रह्लादतीर्थयात्रायाम्,
मुवे इति श्रीवामनपुराणे पुनस्त्वनादरदस्यदे वामनप्रादुभवि
अध्यायनाम—शा१ का१ २ ब१ ३ दे१ ५ १ ११ वे१ न१ ०, कारा
ममभ्युत्थितसम नाम, दे१ ३ श्रीवामनपुराणे, दे१ च महास्त्य

गोमत्याः काञ्चनाक्ष्याश्च गुह्याद्याश्च मन्थतः ॥ २
तेषु स्नात्वा च देवेश पीतवाससमभ्युत्सुम् ।
ऋषीनपि च संपूज्य नैमपारण्यवासिनः ॥ ३
देवदेवं तथैशानं संपूज्य विधिना ततः ।

कवयम् नाम, मुवे श्रीवामनपुराणे नाम अध्यायसङ्ख्या—शा१ ॥
दे१ ५ १ ० कारा एकोनसतततोऽध्याय, का१ १ ५ ३ ११ का१
११ ७ १ १५, ब१ २ वे१ १ दशसोऽध्याय (वे ॥ ४ ११ ११), दे१ पञ्चासतततो
ध्याय, दे१ १० ११ ५ ० ८ ११, दे१ ११ ११ ७ ८ ११, न१ पञ्चासतततो
ध्याय, मुवे दशसोऽध्याय

५७

ॐ दे१ ०, शा१ दे१ न१ पुनस्त्य, दे१ २ पुनस्त्य उ .

१ -d) दे१ ९ नैमिष (→नैमिष)

२ ब१ २ od ० -a) दे१ ४ तत (→तत्र); दे१ ४ तीर्थ
(→तीर्थ) -o) शा१ कारा का१ २ ब१ ३ दे१ ११ न१ गोमत्या
(→गोमत्या) शा१ कारा का१ २ ब१ ३ दे१ १० काञ्चनाक्षं वै, दे१
काञ्चनाक्षोऽप, दे१ ११ काञ्चनाक्षं च, न१ काञ्चनाक्षं (→काञ्च
नाक्ष्याम्) -d) शा१ कारा का१ ० दे१ ११ शुभदाय (का१ दे१ १० १६)
मन्थवासिन (कारा १८, का१ दे१ १० १८), ब१ गदर मन्थवासिन,
दे१ गुह्याद्याश्च मन्थतः, दे१ गुह्यामन्थवासिन, दे१ ब्रह्मना इति
नन्दन, मुवे शुभदायाम् मन्थत

३ -a) ब१ दे१ १० स्नात्वा च, ब० स्नात्वा दु० (→स्ना
त्वा च) -b) दे१ ११ गोत (→गोत) -o) शा१ का१ दे१ १० १० स
ऋषीनपि, कारा स शुनीनपि, दे१ ऋषीनपि तु (→ऋषीनपि च)

४ -a) दे१ महेश्वर (→तथैशान), कारा ब१ ० गोमति,
कारा गोमती, दे१ गोप (वे) ति. -d) कारा सहस्रादुत्

गवायां गोपतिं द्रष्टुं जगाम स महासुरः ॥ ४
तत्र प्रक्षाल्यजे स्नात्वा कृत्वा चास्य प्रदक्षिणाम् ।
पिण्डनिर्वपणं पुण्यं पितृणां स चक्रर ह ॥ ५
उदपाने तथा स्नात्वा तत्राभ्यर्च्य पितॄन् वशी ।
गदापाणिं समभ्यर्च्य गोपतिं चापि चक्ररम् ॥ ६
इन्द्रतीर्थे तथा स्नात्वा संतर्प्य पितृदेवताः ।
महानदीजले स्नात्वा सरयूमाजगाम स ॥ ७
तस्यां स्नात्वा समभ्यर्च्य गोप्रतारे कुशेश्वरम् ।
उपोष्य रजनौमेकां विरजां नगरीं ययौ ॥ ८
स्नात्वा निरजसे तीर्थे दत्त्वा पिण्डं पितॄस्तथा ।

दर्शनार्थं ययो श्रीमान् वज्रितं पुरुषोचमम् ॥ ९
तं दृष्ट्वा पुण्डरीकाक्षमक्षरं परमं शुचिः ।
पङ्कजगुण्य तत्रैव महेन्द्रं दक्षिणं ययो ॥ १०
तत्र देववरं शंभुमर्दनादीश्वरं हरम् ।
दृष्ट्वा च संपूज्य पितृन् महेन्द्रे चोत्तरं गतः ॥ ११
तत्र देववरं शंभुं गोपालं सोमपायिनम् ।
दृष्ट्वा स्नात्वा सोमवीथीं सद्वाचलक्ष्मपाशतः ॥ १२
तत्र स्नात्वा महोदध्यां वैकुण्ठं चार्च्य भक्तिः ।
सुरान् पितृन् समभ्यर्च्य पारियात्रं गिरिं गतः ॥ १३
तत्र स्नात्वा अङ्गुलिनां पूजयित्वाऽपरजितम् ।

(→स महासूटः)

[illegible]

६. क० ३० (प्र ५ पा नि), दे० १८-२३० (ह
म) -a) शा० उपपत्ते (→उपपत्ते), कारा तत्, ब२ तत्
(→तत्), -b) ब२ ३ दे० ११ तत्पार्थक्य (→तत्पार्थक्य) -c)
ब० ३ दे० ११ तत्पार्थक्य, शा० कारा क२ तत्पार्थक्य, दे० ११ तत्पार्थक्य,
दे० तत्पार्थक्य (→तत्पार्थक्य) -d) दे० तत्पार्थक्य (→तत्पार्थक्य) दे० तत्पार्थक्य
तत्पार्थक्य

७ दे० ० (२ ६ पा वि) है ७ २-व b ०
(ह स) है १ bo ० (ह स) -a) है ० तीर्थ (→ तीर्थ)
दे० नर, दे० न० छत (→ तदा) -d) है सरदा, है ३ ७
वार्य (→ वार्य), है-३ है व अग्राम (→ अग्राम)

८. दे० ab ○ (प्र ७ पा वि), दे० B ○ (प्र ९ पा वि) —a) दे० 11 तस्या (→तस्या) —b) वा दे० 1-4 वे; गोत्र (दे० १५) तार, दे० गोत्रवरे (→गोत्रतारे), दे० गोपति क्षत्रि घट्टरम्, न० गोविन्द गच्छन्त्य —d) दे० 3 विनयावनतो स्या, दे० १ विर (दे० १४) जां सरित मयो, न० विराज नगरी मयो

९ -a) काय स्नात्वा धि रजये तीर्थं, ब२ स्नात्वा विर
जरे तीर्थं, दे३ स्नात्वा चार्घ्यं (दे० ञि) रजसीतीर्थं, दे२ स्नात्वा य
विजरेस्तीर्थं, दे४ स्नात्वा पु विरसे तीर्थं, दे० स्नात्वा विराजतीर्थं
च, दे१ स्नात्वाय रजनीतीर्थं, न१ स्नात्वा विरज्जे तीर्थं -b)
दे२ ४ दत्तपिण्डं (दे० ण्डं) (-दत्ता पिण्डं, दे० फिलान् (-फित -

स्तथा) -०) दे₄ वदे₉ तत (→ययौ) -d) का₂ न जित,
 दे₃ ४ भजन, दे₇ भय ल, दे₉ विजित (→भजित) न₁ पुष्टमभ्यय,
 दे₉ पुष्ट ययौ (→पुष्ट्योत्तम)

१०. दे० -a) दे० जिला (-गढ़ा) -b) का० नगर (-भरार), दे० 4 5 7 10 बुधि, दे० विभु (-भुवि) -c) बा० कार, का० 12 पदराजोप्य स रानी, ब० 3 पदराजमुय भरणी, दे० 3 4 दे० पदराज समुप्योय, दे० पद रात्रापोय प्रययै, दे० ना पद रात्रमुय (ना ०) यवी -d) ६ माहेद, दे० महेद, मुये महेदे (-महेद), दे० ना रवा (-पया)

११ दे० १११०-१२० (ह घ) -b) व० बर्द्धे (→घर्द्धे); का० दे० १३५७९१० दे० व० न० नीरीषर (→नीरीषर); दे० हरि (→हर) -o) व० २३ दे० १० हृष्टा व (→हृष्टार्थ); शा० का० दे० २ हृष्टाग्यर्थे विलम्ब पूज्य, दे० दे० ११ हृष्टा वृज्य व विलम्ब, दे० हृष्टा वृज्यम् वृत्ति हरि (→d) व० महेष्ट (→महेष्ट); व० ययो, दे० यो, नल, दे० बला (→गल)

१२ हे: ३ ० (प्र ११ पा वि). -b) वा१ हे० पायिन,
वा१ २ पायिन, वे१ ३ वे१ पीयित्तम् (→पायिनम्); हे० पीयिता
हे११ विष्ण्वाय विष्णु णिव, वा१ गो पञ्च सुरपूजित -o) हे० गवा
लोमं, वा१ योगलोमं, हे११ सोमलोमं (→सोमलोमं) -d) वे१
दत्तात्रय (→सत्तात्रय) वा१ गत (→गत)

१३ दे॥ ० (हं स). वा ०५ ० -अ) शा॥ क०
का॥ २ न॥ महादेव, वा ३ महालक्ष्मी, दे॥ ४ महो (दे॥ १॥) दया,
दे॥ महालक्षा (→महो॥स्था) -०) दे॥ ३ ते॥ सुरान्ति ॥ सत्यं, दे॥
सुरान्ति समग्र्यं -d) दे॥ पाठ्याय, दे॥ पाठ्याय (→पाठि-
याय) व३ ०॥ गिरि द्यौ, दे॥ ० गतो गिरि (→गिरि गत)

१४ -३) था० लाङ्गलिम्बा, कारा लाङ्गलीरं, दे३ लाङ्ग-
लिम्बा, वे१ लाङ्गली(ल)या, न१ लाङ्गलिम्बा (→लाङ्गलिम्बां).

३ १४

कशेरुदेशं चाभ्येत्य विश्वरूपं ददर्श सः ॥ १४
 यत्र देववरः शंभुर्गणानां तु सुपुनितम् ।
 विश्वरूपमयात्मानं दर्शयामास योगवित् ॥ १५
 तत्र मङ्गुलिकातोये स्नात्वाभ्यर्च्य महेश्वरम् ।
 जगामाद्रि स सौगन्धिं प्रह्लादो मलयाचलम् ॥ १६
 महाहृदे ततः स्नात्वा पूजयित्वा च शंकरम् ।
 ततो जगाम योगात्मा द्रष्टुं विन्ध्ये सदाशिवम् ॥ १७
 ततो विपाशासलिले स्नात्वाभ्यर्च्य सदाशिवम् ।
 त्रिरात्रं सद्युपोष्याथ अयन्तीं नगरां ययौ ॥ १८

१४ [-स] वराजिता (→[स] वराजित) -०) व ३ ३ दे० १०-११ 'दे०
 (→'दे०), व १ भाष्यार्थ्य (→भाष्येत्य) -द) ना० काय का०
 दे० ह (→स)

१५ १ २. ०८ ० ११ १४०-१७७ ० -०) वा०
 का० का० १ तत्र (→यत्र), दे० देव (→देव), दे० सदा, व ११ न
 -र (→वर) २० शम्भु (→शम्भु) -०) दे० व (→वु)
 वा० का० का० २ व ३ दे० ३ ५ १० १० 'पूजित' (→पूजित),
 दे० ११ न १ गणानां सुरपूजित -०) का० तया (→अथ)
 -द) दे० दर्शयित्वा तु (→दर्शयामास)

१६ १. ० [ह १५ पा वि] वा० ०८ ० -०) वा० का०
 का० २ व ३ दे० १० मङ्गु (व ३ दे० १० 'मङ्गु' (वाय ०) के (व ३
 दे० १० 'का, व ० 'क) तीर्थ, दे० ३ ७ ० मङ्गुनि (दे० ३ 'म) कातोये, दे०
 माङ्गुलिके तीर्थे, मुने मङ्गु (र) गिका तोये (→मङ्गुलिकातोये) -०)
 व ३ स्नात्वाभ्यर्च्य व (→स्नात्वाभ्यर्च्य) वा० विष्णु सम्पूज्य भक्ति
 -०) का० जगामाद्रि (→जगामाद्रि) व ३ ३ ३ (व ३ ३) सौगन्ध,
 दे० समापार्थ्य दे० स सौगन्धि, दे० १० स सौगन्ध, (→स सौगन्धि)
 दे० ४ जगाम नियसौगन्ध, दे० जगाम तमसौ गन्ध, दे० ११ जगाम हिरौ
 तिदि -०) दे० ११ ११ प्रह्लादो (→प्रह्लादो)

१७ श्रुतान्तर का० धधिकम्—

३२० ८ महाहृदे ततः स्नात्वा विष्णु सम्पूज्य भक्ति ।

१७ १. ० ११ ० [ह १५ पा वि] -०) का० विष्णु
 सम्पूज्य भक्ति -०) व ३ गिरि (→गिरि) दे० द्रष्टु विन्ध्य महाचल

१७ श्रुतान्तर वा० का० १ धधिकम्—

३२१ ० श्मशानस्य ददर्शय मङ्गुलिकावपुर्वरम्

१८ व ३ ३ ० ८ ० [ह स] -०) वा० का०
 विपाश, का० विपाश, दे० विपा (वा) को (→विपाशा) १ न
 ततोपि विपाशासलिले -०) दे० ११ स्नात्वाभ्यर्च्य व (→स्नात्वाभ्यर्च्य)
 -०) व ३ विपाश, दे० ३ दे० विनेत्र (→विपाश), का० त्वयन्ती
 (→अयन्ती) -०) व ३ दे० नगर (→नगरां)

तत्र शिवाजले स्नात्वा विष्णु सम्पूज्य भक्तिः ।
 श्मशानस्य ददर्शय महाकालवपुर्वरम् ॥ १९
 तस्मिन् हि सर्वसत्त्वानां तेन रूपेण शंकरः ।
 तामसं रूपमाश्रय संहारं कुरुते वशी ॥ २०
 तत्रस्थेन सुरेशेन श्वेतकिर्नाम भूपतिः ।
 रक्षितम्बन्तकं दग्ध्वा सर्वभूतापहारिणम् ॥ २१
 तत्रातिदृष्टो वसति नित्यं शर्वः सहोमया ।
 वृत्तं प्रमथकोटीभिर्वहुभिस्त्रिदशार्चितः ॥ २२
 तं दृष्ट्वाथ महाकाल कालकालान्तकान्तकम् ।

१९ -०) वा० वा० का० व ३ ३ दे० ११ शिवा, व १
 स्थित्य, दे० व ३, दे० ११ शिवा (वा १), दे० शिवा शिवा (→शिवा)
 -०) दे० ३ ७ ११ श्मशान स, दे० श्मशान स (→श्मशानस्य)
 वा० का० दे० ३ ११ व ३ १ जगामास, का० ददर्शय, दे० जगाम
 (→ददर्शय) -०) दे० महाचल, दे० ११ महाचले (→महाचल-),
 व ३ -र, दे० ११ हरे (→वर)

२० -०) वा० दे० ४ दे० तस्मिन् स, व ० तस्मिन्, व ३ स
 वस्मिन् (→तस्मिन् हि) वा० का० व ३ दे० ४ दे० १ भूतानां
 (→सत्त्वानां), दे० तस्मिन् सर्वेन सत्त्वानां, दे० तस्मिन् सर्वसत्त्वानां
 -०) व ३ दृष्ट्वा, दे० दृष्ट्वा (→दृष्ट्वा) -०) दे० ११ नाथ
 (→गणस) -०) दे० ससार, दे० बाह्यार (→सहार)

२१ दे० ११ २१ ०-२२ ० -०) वा० का० का०
 व ३ तत्रस्थेन (→तत्रस्थेन) -०) व ३ श्वेतकि, दे० श्वेतको,
 व ११ श्वेतकि (→श्वेतकिर) का० श्वेतोनाम भूपति, व १
 श्वेतनाथाय भूपति ०) मुने [-स] ग्क (→[स] ग्क), वा०
 व ३, दे० दृष्ट्वा (→दृष्ट्वा) दे० रक्षक स्वद (१) क दग्ध्वा -०)
 दे० सर्वभूतान (तं १) हारिण

२२ दे० ११ ० ८ ० [ह २१ पा वि] -०) व ३
 तत्राति (तत्राति) दे० तत्रातिदृष्टिरपि -०) व ३ सर्व
 (→शर्व) दे० ३ दे० ३ मुने नित्य ॥ (मुने ६) सर्वदा भव, दे०
 नित्य सर्वदभक्ति, दे० तत्र हि सगन्धि, दे० नित्य (सर्व) धर्म
 सौम्य, दे० नित्य सर्वसौम्य -०) व ३ दे० ११ प्रमथ, दे०
 परम् (→प्रमथ) -०) व ३ निदानीत, दे० ११ निदानीत
 (→निदानीत) दे० ४ दे० निदानीतविग्रह

दे० ११ ० ८ ० मध्ये धधिकम्—

३२२ ० महादेव सम्भेत्य हृषीकेश वरदा स
 भूपतोये ततः स्नात्वा दृष्ट्वा च दुरापानम् । [२५ ०-२६ ०]
 २३ व ३ ० ८ ० -०) वा० का० दृष्ट्वा तु, का० दृष्ट्वा
 स, दे० दृष्ट्वा च (→दृष्ट्वा) -०) वा० का० का० २ दे० काला-

यमसंयमनं मृत्योर्मृत्युं चित्रमिचित्रम् ॥ २३
 श्मशाननिलयं शंशु भूतनायं जगत्पतिम् ।
 पूजयित्वा शूलधरं जगाम निषघान् प्रति ॥ २४
 त्रामरेश्वर देवं दृष्ट्वा सपूज्य भक्तित्वं ।
 महोदयं समम्येत्य हयग्रीवं ददर्श सः ॥ २५
 अदमतीर्थं ततः स्नात्वा दृष्ट्वा च तुरगाननम् ।
 श्रीधरं चैव सपूज्य पञ्चालनिषय ययौ ॥ २६
 तरेश्वरगुणैर्घुक्ते पुत्रमर्थपतेरयः ।
 पाञ्चालिनं वशी दृष्ट्वा प्रयागं परतो ययौ ॥ २७

स्नात्वा सन्निहिते तीर्थे यामुने लोऽबिभ्रुते ।
 दृष्ट्वा वटेऽर रत्न माधव योगशायिनम् ॥ २८
 द्वावेव भक्तित्वं पूज्यौ पूजयित्वा महासुरः ।
 माघमासमयोपोष्य ततो वाराणसीं गतः ॥ २९
 ततोऽस्या वरणाया च तीर्थेषु च पृथक् पृथक् ।
 सर्वपापहरावेषु स्नात्वाऽर्च्य पितृदेवताः ॥ ३०
 प्रदक्षिणीकृत्य पुरीं पूज्याग्निमुत्तरेण्यौ ।
 लोलं दिवाकरं दृष्ट्वा ततो मधुवनं ययौ ॥ ३१
 तत्र स्वयमुर्व देव ददर्शसुरसत्तमः ।

॥ २३

वि(का. दे३ सं १) मन्त्रात्मकं बा.३ वानानिमलकालकं दे३
 कार्यं कानान्तवात्क, दे३ वान कारान्तकारक -३) दे३ मृदु
 त्रिभ- (→मृदु विभ), दे३ मृदुत्रिभवरित्तर्क

२४ -३) दे३ श्मशान (→श्मशान) -३) बा.३ दे३ १
 निषय (दे३ दे३ ५) (→निषया)

२५ दे३ cd ० -३) बा.३ नला, दे३ यान, दे३ यन,
 दे३ माला दे३ यान, न३ दृष्टा (→तवा) बा.३ नुरेश्वर, दे३ दे३
 महेश्वर, दे३ [न३]मरुतुर (→[न३]मरेश्वर) -३) न३ मरुतुर च
 मुक्तिमात्र, -०) ता.३ वारा का.३ महो (का.३ ही) दर, बा.३
 महादेव, बा.३ महोत्पि (→महोत्पि)

२६ दे३ abc ० -०) बा.३ दे३ ३४७० दे३ न३ श्री
 परं च विभु (बा.३ ५५) पूज्य -३) वारा का.३ दे३ ७ न३
 पाञ्चाल (→पाञ्चाल)

२७ -१) ता.३ वारा का.३ तरेश्वर, दे३ तरेश्वर
 दे३ तरेश्वर (→तरेश्वर) बा.३ दे३ ११ मुनि (→मुनि) -३)
 बा.३ ३ वानान्त, बा.३ मन्त्रान्त, दे३ मन्त्रान्त (→मन्त्रान्त); दे३
 वानान्तरे तथा -०) बा.३ बा.३ दे३ ३७११ पञ्चालि (बा.३ स) न३
 पाञ्चाल (→पाञ्चालि), दे३ १० इत्या (→इत्या) बा.३ ३ पञ्चाल
 गती (बा.३ ५) दृष्टा -३) न३ प्रयागात् (→प्रयाग) वारा पुरतो
 दे३ १० दे३ १० दे३ प्रयती, दे३ परितो दे३ ११ प्रयते (→प्रयते)

२८ -१) बा.३ स्नात्वातो निषये तीर्थे, बा.३ स्नात्वातो
 निषये तीर्थे, दे३ ४ १० दे३ प्रयागे पुनः तीर्थे न३ स्नात्वातो विट्टा
 तीर्थे -३) दे३ ११ विट्टा (वा.३ १) दे (→विट्टा) -०) ता.
 वारा का.३ वरेश्वर, दे३ वरेश्वर (→वरेश्वर); न३ टो (→टो)
 -३) वारा टोपराचिनम्, दे३ मोम सविन (→मोमसविनम्)

२९ -१) न३ शोके (→शोके); बा.३ दे३ ३३१० र्थक सं,
 दे३ ३ मन्त्रा सं- दे३ र्थकमात्र (→र्थक) -३) बा.३ महेश्वर,
 दे३ १० महेश्वर (→महेश्वर) -०) बा.३ महेश्वर दे३ महेश्वर

(→महेश्वर) -३) दे३ १० वन (→वतो) दे३ वानरता (→वारा
 गती) दे३ गत (→गत)

३० -०) ता.३ न३ ततोऽस्य वा (न३ ५) रणायां वा, का.
 दे३ ततोऽस्य वाराणायां वा, बा.३ ततोऽस्य वरणायां वा दे३ ३ दे३ तना
 ताव वा तां पुण्या दे३ स समासाव ता पुण्या, दे३ ११ तत स्नात्वा
 तु मन्त्राया -३) दे३ शोकेष्वेव, न३ तीर्थेष्वेव (→तीर्थेषु वा)
 -०) बा.३ ५ हृष्टपु, दे३ ५ हृष्ट हृष्ट, दे३ ३ दे३ ५ हृष्ट हृष्ट
 (→हृष्टपु) दे३ सर्वपापहरेष्वेव

३१ -३) बा.३ पूज्य विभुक्त, दे३ धन्यामुक्त, दे३ ५ (व)
 पूज्याविभुक्त (→पूज्याविभुक्त); दे३ पूज्य तत्रविभुक्त -०)
 दे३ निष्कार (→निष्कार) -३) ता.३ वारा का.३ विषेश्वर
 (→मधुवन)

३२ -३) दे३ ११ तत (→तत्र); बा.३ स्वयमर्च, दे३ ३४७
 दे३ स्वायम्भुव, दे३ स्वा(स्वा?) व ३३ (→स्वयम्भुव) दे३ ३३ (→व)
 -३) दे३ ११ वान (→वान); दे३ ५ वान, दे३ ५ वान
 (→वान) -०) ता.३ वारा का.३ दे३ ३१० न३ तमम्यर्थ
 (→तमम्यर्थ); दे३ ११ वान (→महादेवा) -३) ता.३ वारा
 का.३ दे३ वारा, दे३ वानपात् (→वानपात्)

३३ इत्येवम् ab, cd मध्ये दे३ ४ दे३ मुने क्षत्रियम्—

३३ ३ मन्त्राविनिमुक्तो वाचो वारं वारं
 एतन्निव पश्यं पुरात

श्रीकृष्णस्य महारिषा वा ।
 वारं वारं वारं वारं वारं [४]
 लोकोत्तमं वारं वारं वारं वारं

एषि धावायुधो पुनस्तनारारं वारं प्रह्लादतीर्थयात्रा नाम
 अष्टोत्तमोऽध्यायः ।

पुनरावृत्तम् ।
 ३ वारं वारं वारं वारं वारं वारं वारं वारं
 वारं वारं वारं वारं वारं वारं वारं वारं

सपूजयन्तस्तस्युर्वे तीर्थं कृत्वा पथक् पृथक् ।
इत्येवं स्त्रकोटीति नाम्ना शशुरजायत ॥ ३९
तं ददर्श महातेजाः प्रह्लादो भक्तिमान् वशी ।
कोटितीर्थं ततः स्नात्वा तर्पयित्वा वसून् पितृन् ।
स्त्रकोटिं समभ्यर्च्य जगाम कुरुजङ्गलम् ॥ ४०
तत्र देववरं स्थाप्य शकरं पार्यतोषियम् ।
सरस्वतीजले मग्नं ददर्श सुरपूजितम् ॥ ४१
सारस्वतेऽम्भसि स्नात्वा स्थाप्य संपूज्य भक्तिवत् ।
स्नात्वा दशमन्मेधे च सपूज्य च सुरान् पितृन् ॥ ४२
सहस्रलिङ्ग सपूज्य स्नात्वा कन्याहरे शुचिः ।
अभिवाद्य गुरुं शुक्रं सोमतीर्थं जगाम ह ॥ ४३
तत्र स्नात्वाऽर्च्यं च पितृन् सोम सपूज्य भक्तिवत् ।
क्षीरिकावासमभ्येत्य स्नानं चक्रे महायशः ॥ ४४

प्रदक्षिणीकृत्य तत्रं वरुणं चार्च्यं बुद्धिमान् ।
भूयः कुरुवज दृष्ट्वा पद्माख्या नगरीं गतः ॥ ४५
तत्रार्च्यं मित्रावरुणौ भास्करौ लोकपूजितौ ।
कुमारधारामभ्येत्य ददर्श स्वामिनं वशी ॥ ४६
स्नात्वा कपिलधाराया संतर्प्यार्च्यं पितृन् सुरान् ।
दृष्ट्वा स्कन्दं समभ्यर्च्य नर्मदाया जगाम ह ॥ ४७
तस्या स्नात्वा समभ्यर्च्यं वासुदेवं श्रियः पतिम् ।
जगाम भूधरं द्रष्टुं वाराहं चक्रधारिणम् ॥ ४८
स्नात्वा कोकामुखे तीर्थं संपूज्य धरणीधरम् ।
त्रिसौवर्णं महादेवमूर्तदेशं जगाम ह ॥ ४९
तत्र नारीहरे स्नात्वा पूजयित्वा च शकरम् ।
कालिञ्जरं समभ्येत्य नीलकण्ठं ददर्श सः ॥ ५०
नीलतीर्थजले स्नात्वा पूजयित्वा ततः शिवम् ।

—d) ब१ ३ दे३ १ ११ न१ नाम, दे९ रुखा (→नाम्ना) ब१ ३ दे१ ५
१० ११ न१ धम्मोद, (→धम्मुर)

३३ इलोकात्पर न१ अधिकम्—

३२४ ८ महातीर्थं ततः स्नात्वा वासुदेवं प्रगम्य च ।

४० दे१० ४० ६-४२ d) (ह स) —b) दे१ ११
प्रह्लाते (→प्रह्लादौ); दे३ भक्तिवान् (→भक्तिमान्) —o) दे११
नट (→ततः) —d) दे३ पितृन् वसून्, दे९ च व पितृन्, दे११ वसून्
पितृन्, न१ श्वरीन् पितृन् (→वसून् पितृन्) ग३ पितृन् वसून् तर्प
येद कारा का१ तुष्या देवान् पितृन्वसून् ब० ८०३३० पितृन्
वसून्, ब३ वसून् पितृन् वसून्वसून् —e) दे९ तत्र दृढ (→दृढकोटि)
—f) ब१२ ब१ ३ दे१ ६५ जङ्गलम् (→जङ्गलम्) दे९ प्रवयाम
विषयम्

४१ दे९ ४१ ८-९१ d) शक्य ०; दे१० ० (ह ४०
पा वि) a-) ब१ ३ दे३ ततो (→तत्र)

४२ दे९ (ह ४१ पा वि) द १० ० (ह ४०
पा वि) —a) न१ सरस्वताम्भसि स्नात्वा —b) दे११ सपूज्य
(→धम्मपूज्य) —c) दे३ ॥ (→च)

४३ दे९ ० (ह ४१ पा वि) —a) न१ स हि लिङ्ग
समभ्यर्च्य —b) ब१ २ दे३ तस्मिन्, न१ वाक्य (कन्या) —d)
न१ स (→ह)

४४ दे९ ० (ह ४१ पा वि) —a) कारा ब० ३
[च]र्च्य, दे३ ३४ [ज]० च (→[ज]र्च्य च) —d) ब१ ३
दे३ महामति (→महापाता)

४५ दे२ ० (ह ४१ पा वि) —a) ब१२ प्रपत्ति

(→प्रपत्ति) ब३ ३ इत (→इत्य) —b) दे३ वाक्यं (→चार्च्यं)
—c) दे११ विष (→दृष्ट्वा) —d) कारा कम्पाक्षी, ब१ ३ दे३ पद्माली,
ब३ पद्माक्षा दे१ पद्माक्ष, दे१० पद्माक्षी (→पद्माक्षी); कारा
न१ यण, ब१ ३ दे३ ४ १० ११ ततः (→गत)

४६ दे९ ० (ह ४१ पा वि) —a) दे१ तन्नाम्यर्च्यं
वरुणौ —c) कुमारधारम् (→कुमारधारम्) —d) दे१ ४ च त
(→वशी)

४७ दे९ ० (ह ४१ पा वि) —b) पा१ कारा ब३
दे३ सतप्य च का१ सतप्य स, ब१ सतर्प्य ०, ब२ दे३ ११ न१
सतप्यवि, दे३ १० सतर्प्यवि दे१ सतप्य, मुदे सतर्प्यवी
(→सतप्याव्य) कारा मुपन् पितृन् (→पितृन् मुपन्) —o)
का१ २ स्वयं दे३ कुद (→स्वयं) —d) कारा स (→ह)

४८ दे९ ४८ ८-४८ d) (ह स); दे९ ० (ह ४१
पा वि) —c) दे११ दृष्ट्वा (→दृष्टुं) —d) का२ ब१ दे३ १० बरह,
दे३ वायुह (→वायुह) दे३ पातिन (→पातिन)

४९ दे९ ० (ह ४८ पा वि) दे९ ० (ह ४१ पा
वि) —a) दे१० वाक् (→वाक्) —o) ग१ कारा दे३ १० ११
न१ घोष (→घोष) —d) ग१ कारा ब१ ३ ब१ ३ दे३ ४
न१ वसुदेव (→वसुदेव); कारा स (→ह)

५० दे९ ० (ह ४१ पा वि) —o) कारा ब१ ३
दे३ १० न१ बालञ्जर, दे३ कालञ्जर (→कालिञ्जर) —d) ब३ ३
दे३ ३ १० न१ ४, दे३ ह, दे३ सा (→ह)

५१ दे९ ० (ह ४८ पा वि) —a) पा१ कारा दे३
तीर्थ (→तीर्थ) कारा हरे (→हरे) —c) पा१ धारपूज्य,

५४ ४६ तत्र सर्वगतं विष्णुं मत्वा चक्रे रतिं बली ।
पूजयन् भगवत्पादौ महाभागवतो ह्यने ॥ ७३ ॥
इयं तवोक्ता मुनिसंयजुष्टा

प्रह्लादतीर्थानुगतिः सुपुण्या ।
यत्कीर्त्तनाच्छ्रवणात् स्पर्शनाच्च
विभुक्तपापा मनुजा भवन्ति ॥ ७४ ॥

इति श्रीवामनपुराणे सप्तपञ्चाशोऽध्यायः ॥ ५७ ॥

५८

नारद उवाच ।

यान् जप्यान् भगवद्भक्त्या प्रह्लादो दानवोऽजपत् ।
गजेन्द्रमोक्षणादींस्तु चतुरस्तान् वदस्व मे ॥ १ ॥

पुलस्त्य उवाच ।

शृणुष्व कथयिष्यामि जप्यानेतास्तपोधन ।

७३ -b) दे० १११ न० जाल्वा (→भत्वा) दे० सर्वेश्वर
(→चक्रे रतिं)

७४ -a) दे० १० एव (→इय) b) दे० १११ प्रह्लाद
(→प्रह्लाद), वा० मुगति दे० मुगत् (→मुगति) ब०
प्रपुण्या (→सुपुण्या) -c) दे० यत्कीर्त्तनाय श्रवणाच्च स्पर्शनाच्च
-d) दे० विभुक्त (→विभुक्त)

पुष्टिपात्र—ब० ०, वा० वा० दे० १० एति श्री (दे० [श्री])
वामनपुराणे वामनप्रादुर्भावे प्रह्लादतीर्थयात्रायाम् कारा ब० २ इति
श्री (कारा ब० [श्री]) वामनपुराणे वा० इति श्रीवामनपुराणे
वामनप्रादुर्भावे तीर्थयात्रायाम्, दे० इति श्रीवामनपुराणे वामनप्रादुर्भावे,
दे० इति श्रीवामने वामनप्रादुर्भावे, दे० १११ इति श्रीवामनपुराणे
प्रह्लादतीर्थयात्रायाम्, दे० श्रीवामनपुराणे, मुने इति श्रीवामनपुराणे
पुलस्त्यनारदसंवादे वामनप्रादुर्भावे प्रह्लादतीर्थयात्रायाम् अध्याय
नाम—वा० वा० ० दे० १० १०-११ न० ०, वा० वा० ब० २ दे० ४९
प्रह्लादतीर्थयात्रा नाम, ब० प्रह्लादतीर्थयात्रा अध्यायसंख्या—वा०
ब० दे० १० ५ - ०, कारा वाचस्पत्येय, वा० ११३३१, वा० ११३२१॥
ब० एकान्तीध्याय, ब० दशमोऽध्याय, दे० वद पञ्चाशतमाध्याय, दे०
पञ्चाशतमाध्याय दे० १० १०५१॥, दे० १०६१॥, न० पञ्चाशो
ध्याय, मुने वामनपुराणितमाध्याय

५८

दे० दे० वामनपुराणे नास्ति (इ अध्याय २७ श्लोक ३३ वा वि)

॥ वा० वा० दे० नारद, दे० नारद ४ १ न० श्रीनारद

दुःस्वप्ननाशो भवति यैस्तैः सद्युतैः स्मृतैः ॥ २ ॥
गजेन्द्रमोक्षण रवादौ शृणुष्व तदनन्तरम् ।
सारस्वतं ततः पुण्यौ पापप्रशमनौ स्तथै ॥ ३ ॥
सर्वरत्नमय, श्रीमास्त्रिहृदो नाम पर्वत ।
सुत, पर्वतराजस्य सुमेरोर्मास्त्रिहृदोः ॥ ४ ॥

१ -a) वा० कारा वा० ० भगवान् प्राह, ब० दे० १० १०
भववान् (ब० दे० १० १०) भत्वा (→भगवद्भक्त्या), दे० वा० वा०
भगवतो भत्वा, दे० वाचस्पत्येय (भ ?) वदस्व, दे० वाचस्पत्येय
भगवान्मुष्टा (?) न० यानि तावद् भगवद् भत्वा -b) वा० १११
दे० १० १०, ब० वा०, दे० [प्र]जवान् (→[प्र]जवत्) -c)
ब० दे० १० १० वा० ब० २ दे० ४९ एव (→पु) दे० ११ गजेन्द्रमोक्षणादिभि
(दे० ११) -d) दे० वदस्वत्वावदस्व मे, दे० तवास्तात वदस्व मे
॥ वा० कारा वा० दे० १० १० पुलस्त्य, दे० पुलस्त्य ४, दे० श्री
पुलस्त्य

२ -b) दे० जप्यानेता, दे० जप्यानेता, दे० जप्यानेता
(→जप्यानेता) -c) दे० यत्कीर्त्तनाय श्रवणाच्च स्पर्शनाच्च
वा० कारा वा० ० दे० १० १० न० स(ग) स(ग) स्मृते, दे० वाचि संस्मृते, दे०
संस्मृते मुने, दे० संस्मृते मुने, दे० वाचि संस्मृते, दे० संस्मृते
स्मृते, दे० वा(१) संस्मृते (→संस्मृते स्मृते)

३ -a) दे० १० पूर्व (→स्थार) -b) ब० शृणुष्व
(→शृणुष्व) -c) दे० सारस्वत (→सारस्वत), वा० दे० १० १०
पुण्य, दे० पुण्यो (→पुण्य) -d) ब० मन् मुने, दे० १० १०
भनस्तवो, दे० भनं मुने, भनस्तुति (→भनो स्तव), वा०
स्तवो पापप्रशमनो

४ -a) दे० भग, दे० भव (→भव) -c) दे० सर्वम्
(→सर्वम्) -d) ब० कारा वा०, दे० वाचस्पत्येय (→वाचस्पत्येय)

धीरोदलनीच्यग्रैर्धातामलक्षिततलः ।

उत्थितः सागर भिरया देवार्पणसेवितः ॥ ५

अप्मरोमिः परिवृत, श्रीमान् प्रसवणाकुलः ।

गन्धर्वैः किन्नरैर्यक्षैः सिद्धचारणपद्मगैः ॥ ५

विद्याधरैः सपत्नीकैः संयतैश्च तपस्विभिः ।

शुकद्वीपिगजेन्द्रैश्च घृतगात्रो निराजते ॥ ७

पुष्पागैः कर्णिकारैश्च शिखामलरूपदलैः ।

चूतनीपकरुदम्यैश्च चन्दनागुरुचम्पकैः ॥ ८

शालन्तालैस्त्वमालैश्च सरलार्जुनपर्पटैः ।

तयान्यैर्विधिधैर्यैः सर्वैश्च समलंकृतः ॥ ९

नानाधात्वङ्गितैः शृङ्गैः प्रस्रपद्भिः समन्ततः ।

शोभितो रुचिरप्रप्यैस्त्रिभिर्विस्तीर्णसानुभिः ॥ १०

मृगैः श्रावामृगैः सिंहमार्दङ्गैश्च सदामदैः ।

जीरंजीवमंघ्रैश्चकोरश्चिसिनादितैः ॥ ११

तम्यैरुं काञ्चनं शृङ्गं सेवते य दिवाकरः ।

नानापुष्पसमाकीर्णं नानागन्धाधिवसितम् ॥ १२

द्वितीयं राजतं शृङ्गं सेवते य निशाकरः ।

पाण्डुराम्बुदसराशं तुषारचयमनिभम् ॥ १३

वज्रन्द्रनीलैर्हृत्यतेजोभिर्भासयन् दिशः ।

तृतीयं ब्रह्ममदनं प्रवृष्टं शृङ्गसूतम् ॥ १४

न तल्लवनाः पश्यन्ति न नृशंसा न नास्तिकाः ।

नातमत्तपसो लोके ये च पापकृतो जनाः ॥ १५

५ -a) काय 'वीर्युदेर' ब२ दे१ ॥ १० वीर्यव, दे३ वीर्य
दे२, दे३ ॥ १०, दे३ 'वीर्यव', दे३ 'वीर्यव' (->'वीर्यव') -b)
दे३ 'वृत्ते', दे११ वृत्त, न१ 'वृत्त' (->'वृत्त') -c) दे३ वृत्त, दे३
वृत्तया (->'वृत्तयः') -d) दे३ वृत्तयो लोकां, दे३ वृत्तयो लोकां
(->'वृत्तयः' नित्या) -d) दे३ 'वृत्तयः', ब० 'वृत्तयः', दे११
'वृत्तयः' (->'वृत्तयः')

६ -a) न१ वृत्तयः (->'वृत्तयः') -b) दे३ 'वृत्तयः'
(->'वृत्तयः')

७ -a) गा१ काय का१ - दे३ १० वृत्तयः दे३ वृत्तयः
(->'वृत्तयः') -b) गा१ काय का१ - दे३ १० वृत्तयः, ब३
दे३ वृत्तयः (->'वृत्तयः') गा१ काय का१ - दे३ १० वृत्तयः
(->'वृत्तयः') गा१ काय का१ - दे३ १० वृत्तयः, दे३ ११ वृत्तयः,
दे३ वृत्तयः (->'वृत्तयः')

८ -a) दे३ वृत्तयः (->'वृत्तयः') -b) गा१ काय का१ - दे३ १० वृत्तयः,
ब३ वृत्तयः नित्यावृत्तयः, दे३ वृत्तयः वृत्तयः -c) दे३ वृत्तयः
(->'वृत्तयः'), गा१ काय का१ - दे३ १० वृत्तयः (->'वृत्तयः'),
गा१ काय का१ - दे३ १० वृत्तयः -d) ब० 'वृत्तयः', दे३ 'वृत्तयः'
(->'वृत्तयः')

९ -a) दे३ वृत्तयः (->'वृत्तयः') -b) गा१ काय का१ - दे३ १० वृत्तयः,
गा१ काय का१ - दे३ १० वृत्तयः (->'वृत्तयः') -c) दे३ ११
'वृत्तयः' (->'वृत्तयः')

१० -a) गा१ काय का१ - दे३ १० वृत्तयः (->'वृत्तयः'),
दे३ वृत्तयः (->'वृत्तयः') दे३ ना नृशंसा न नास्तिकाः
नृशंसा न नास्तिकाः -b) ब० वृत्तयः, ब३ वृत्तयः (->'वृत्तयः'), गा१
वृत्तयः (->'वृत्तयः') -c) दे३ वृत्तयः, दे३ ११ वृत्तयः,
दे३ वृत्तयः

दे३ वृत्तयः (->'वृत्तयः') दे३ वृत्तयः (->'वृत्तयः') दे३ १० वृत्तयः
प्रवृष्टं, ब३ वृत्तयः (->'वृत्तयः') -d) दे३ वृत्तयः (?), दे३
वृत्तयः (?) (->'वृत्तयः')

११ -b) दे३ वृत्तयः (->'वृत्तयः') -c) गा१ 'वृत्तयः',
का१ 'वृत्तयः', ब३ 'वृत्तयः', दे३ 'वृत्तयः', न१ 'वृत्तयः'
(->'वृत्तयः') -d) काय का१ ब३ दे३ ११ 'वृत्तयः'
(दे३ 'वृत्तयः') -e) वृत्तयः (->'वृत्तयः')

१२ गा१ काय का१ - दे३ १० वृत्तयः, दे३ १० वृत्तयः
-b) दे३ वृत्तयः (->'वृत्तयः'), ब३ दे३ १० वृत्तयः, दे३ १० वृत्तयः
(->'वृत्तयः') -c) ब३ दे३ १० वृत्तयः, न१ वृत्तयः (->'वृत्तयः'),
दे३ १० वृत्तयः (->'वृत्तयः') -d) ब३ दे३ १० वृत्तयः, दे३ १० वृत्तयः
न१ वृत्तयः

१३ गा१ काय का१ - दे३ १० वृत्तयः, दे३ १० वृत्तयः
-a) दे३ वृत्तयः (->'वृत्तयः') -b) दे३ वृत्तयः, दे३ १० वृत्तयः
वृत्तयः (->'वृत्तयः'), ब३ वृत्तयः, दे३ वृत्तयः (->'वृत्तयः'),
दे३ १० वृत्तयः (->'वृत्तयः') -c) दे३ वृत्तयः (->'वृत्तयः') -d)
ब३ दे३ १० वृत्तयः, दे३ १० वृत्तयः, दे३ १० वृत्तयः

१४ -a) ब३ वृत्तयः, दे३ वृत्तयः (->'वृत्तयः') -b) दे३ १० वृत्तयः
वृत्तयः (->'वृत्तयः') गा१ वृत्तयः, काय का१ - दे३ १० वृत्तयः
ब३ वृत्तयः (->'वृत्तयः') -c) दे३ वृत्तयः (?) (->'वृत्तयः')
-d) गा१ ब३ दे३ १० वृत्तयः, दे३ वृत्तयः (->'वृत्तयः')

१५ -a) गा१ का१ - दे३ १० वृत्तयः (->'वृत्तयः') -b) ब३ न वृत्तयः
वृत्तयः, ब० वृत्तयः, ब३ वृत्तयः, ब० वृत्तयः न वृत्तयः, दे३
वृत्तयः न वृत्तयः -c) दे३ वृत्तयः, दे३ १० वृत्तयः
(->'वृत्तयः') -d) ब३ वृत्तयः (->'वृत्तयः'), दे३ 'वृत्तयः'
(->'वृत्तयः')

१६. तस्य सानुमतः पृष्ठे सरः काञ्चनपङ्कजम् ।
 कारण्डवसमाकीर्णं राजहंसोपशोभितम् ॥ १६
 कुण्डोत्पलकहारीः पुण्डरीकैश्च मण्डितम् ।
 कमलैः शतपत्रैश्च काञ्चनैः समलङ्कृतम् ॥ १७
 पत्रैर्मरुतप्रत्यैः पुष्पैः काञ्चनसंनिभैः ।
 गुल्मैः कीचकवेणूनां समंतात् परिवेष्टितम् ॥ १८
 तस्मिन् सरसि दुष्टात्मा विरूपोऽन्तर्जलश्रयः ।
 आसीद् ग्राहो गजेन्द्राणां रिपुराकेकरेण्यः ॥ १९
 अयं दन्तोऽज्ज्वलमुखः कदाचिद् गजयुथपः ।
 मदसाबी जलाकाङ्क्षी पादसारीव पर्वतः ॥ २०
 बासयन्मदगन्धेन गिरिमैरावतोपमः ।

१६. -a) दे० सानुमत (→सानुमत). -b) दे० पोक्त
 (?) (→पक्व). -c) ब० दे० ११ ग० राजाकीर्ण (→रामाकीर्ण).

१७. दे० ०१ ग० ०८ ०. -b) ब० २ दे० शोभितम्
 (→मण्डितम्).

१८. दे० ०१ ग० ०२. ab ०. -a) न० तर्जु (→पत्र).
 -c) का० ब० ३ दे० ८१ रेणुना (→वेणुना); दे० १०. ११ गुल्म-
 काचनवेणुना. -d) वा० वेष्टितम्, न० वारितम् (→वेष्टितम्).

१९. दे० ०८ ०. -a) न० चरसि (→सरसि); ब०
 दुष्टात्मा (→दुष्टात्मा). -b) ब० ३ दे० १ न० निगुहोऽन्तर्जले (ग०
 'ला' राय, दे० १. ४. १० विरूपोत्तर्जलायि (दे० 'अ' य, -c) का०
 दे० ५ ग्राहो (→ग्राहो) -d) वा० काय, का० २ दे० १. ४. ३. १० दुष्टयथो
 महाबल, ब० रिपवाककरेण्य, दे० मित्रवासा करेण्य.

२०. दे० ०२. ab ०. -a) ब० ३ दे० वपुः (→मुख). -b)
 दे० ११ कदाचिद्वपुःपत्र (?) -c) ब० दे० १. ५. २ च (→[च]व).

२१. दे० ०१. ab ०. -c) ब० ३ दे० ३ गजोज्ज्वल, दे०
 गजो ह्यज्ज्वल (→गजो ह्यज्ज्वल). -d) दे० मरुतपूर्णत (→मरुत-
 लितम्) ब० ३ मानस (→लोचन).

२२. ब० ३ दे० १. ११ ग० ०. ab ०. -a) दे० १० सानु^०
 (→सानु^०). -b) वाय. सरसर (→तज्ज्वलम्). -c) वाय.
 सरील, ब० २ न० लिलोच, दे० १० संलील, दे० ११ सलील (→सलील)
 -d) वाय. मुखो, ब० ३ वपुः, दे० १. ५. १० ग० त्वरन् (→चरन्);
 दे० ग्राहेण्य बलीयसा.

२२ श्लोकस्य ab, cd मध्ये काय. घटिकम्—

३२५ * शरन्दीरं सती जितविषकजम्भितम् ।

२३. दे० ०. -d) दे० १० (→च).

गजो ह्यज्ज्वलसंकाशो मदाचलितलोचनः ॥ २१
 त्वपितः पातुक्रामोऽसौ अवतीर्णश्च तज्ज्वलम् ।
 सलीलः पङ्कजवने युथमध्यगतश्चरन् ॥ २२
 गृहीतमनेन रौद्रेण ग्राहेणाव्यक्तमूर्तिना ।
 पश्यन्तीनां करेणूनां क्रोशन्तीनां च दारुणम् ॥ २३
 द्रियते पङ्कजवने ग्राहेणातिबलीयसा ।
 बाह्वनैः संवतः पाशैर्निष्प्रयत्नगतिः कृतः ॥ २४
 वेष्टयमानः सुधोरैस्तु पाशैर्नामो दृष्टैस्तथा ।
 विस्फूर्य च यथाशक्ति निक्रोशं महारवान् ॥ २५
 व्यथितः स निरुत्साहो गृहीतो धोरकर्मणा ।
 परमापदमापन्नो मनसाऽचिन्तयद्भरिम् ॥ २६

२४. दे० ab ०. -१) वा० ह्रियन्ते, ब० ३ क्लियते
 (→ह्रियते). -b) ब० ग्राहेण्य, न० ग्राहेण्य (→ग्राहेण्य).
 -c) दे० वाह्वनैः (→वाह्वनैः); ब० दे० संवतः, दे०
 स्वयत्, दे० संवतः (?) (→स्वयत्); दे० लिप्तः, दे० प्राये, दे०
 वार्यद् (→वार्यद्). -d) दे० कृतः (→कृत).

२५ श्लोकस्य ab, cd मध्ये वा० काय. ब० १. २ दे० १. ४. ५. १०
 अतिष्णम्—

३२६ ग च वार्यते वीरं ग्राह वार्यते जलम्
 तयोदित्य ग्राह्युद् जल वर्यहलकम् ।

[—१] दे० गजम् (→गज); वा० काय. ब० ३ वार्यते
 (→वार्यते); वा० का० दे० ग्राहम् (→ग्राह); काय. ब० वार्यते
 (→वार्यते). -२) दे० ततो (→ततो); काय. काहीद,
 न० दिव्य, +वाशेल (→दिव्य); वा० काय. ब० ३ दे० ३ दिव्यं
 (→वतः); दे० १. ४. १० गृहीतम् (→गृहीतम्).]

२५. -a) वा० ब० दे० ५. १ न० वेष्टयमान (→वेष्टयमान);
 ब० सुधोरैश्च, न० सु धोरैस्तु (→सुधोरैस्तु). -b) दे० वार्यद्
 (→वार्यद्); काय. नामो दृष्ट, ब० १. २ नाहं दृष्ट, दे० नापोऽवृत्तम्,
 दे० नापोऽवृत्तम् (→नापो दृष्ट); काय. दे० १. १० न० वता (→वता).
 -c) वा० का० विस्फूर्जित- (?) , काय. विस्फूर्जित, ब० विस्फूर्जित,
 दे० व विस्फूर्जित, दे० विस्फूर्जित, दे० व्याप्त्य च (→विस्फूर्जित च)
 -d) दे० ३०८८, दे० यथार्थम्, न० महारवान् (→महारवान्).

२६. दे० १. ३ ०. -१) दे० १. १० व्यथित (→व्यथित);
 वा० काय. ब० ३ न० व्यथितसाह, ब० ३ दे० व्यथितसाह,
 (→व्यथितसाह). -c) ब० ३ दे० ३ परमापदं प्राय. -d)
 ब० ३ दे० १० विलम्ब (→[व] विलम्ब).

म तु नागवरः भीमान् नारायणवराचनः ।
 ममेव वरान् देवं गतः मयात्मना तदा ॥ २७
 एकाग्रमा निगृहीताग्रमा विमुदेनान्तरात्मना ।
 त्र्यम्बकमन्त्राभ्यामागन् मन्त्रिमान् गच्छन् ॥ २८
 नान्यं देवं मर्यादात् पूजयामास केचनशात् ।
 मन्त्रिगामुदेनानां प्रोक्तपद्मदापरम् ॥ २९
 गच्छन्मुननामानमादिदेवमत्र विबुधम् ।
 प्रपूज्य पुष्कराश्रेण वायनं वमनोपमम् ।
 आदिमोक्षमन्त्रिपत्नं गतः स्तोत्रद्वन्द्वम् ॥ ३०
 गच्छन्त उवाच ॥

ॐ नमो मूर्तब्रह्मणे अत्रिहाय महामने ।
 भनाभिहाय देवाय त्रिःशृङ्गाय नमोऽस्तु ते ॥ ३१
 नम आयाय वींश्राय ओषेयाय प्रवर्तिने ।
 अनन्तराय धीहाय अन्वलाय नमो नमः ॥ ३२

नमो मुद्याय गृद्याय गुनाय गुणवर्तिने ।
 अत्रतृतीयमेवाय अतुंगाय नमो नमः ॥ ३३
 नमः त्रिषाय ध्रान्ताय निधिन्याय यज्ञश्रिने ।
 मनाजनाय पुराणाय पुराणाय नमो नमः ॥ ३४
 नमो देशपिदेशाय मन्त्रायाय नमो नमः ।
 नमो जगत्त्रिंशाय गोविन्दाय नमो नमः ॥ ३५
 नमोऽस्तु पद्मनाभाय नमोयोगोद्भवाय च ।
 त्रिपेञ्जराय देवाय त्रिषाय हरये नमः ॥ ३६
 नमोऽस्तु त्वय्य देवाय निर्गुणाय गुणारम्भे ।
 नारायणाय त्रिषाय देवानां परमात्मने ॥ ३७

नमो नमः वारुणशामनाय
 नारायणापामिद्विजमाय ।
 धीशान्नवकागिगदापराय
 नमोऽस्तु त्वय्य पुरुषोत्तमाय ॥ ३८ ३. ५८

गुह्याय वेदनिलयाय महोदराय
सिंहाय दैत्यनिघनाय चतुर्भुजाय ।

ब्रह्मेन्द्रस्वरूपनिचारणसस्तुताय
देवीत्तमाय वरदाय नमोऽच्युताय ॥ ३९

नागेन्द्रदेहशयनासनसुप्रियाय
 , गोक्षीरहेमशुकनीलधनोपमाय ।

पीताम्बराय मधुकैटभनाथनाथ
विश्वाय चारुमुकुटाय नमोऽजराय ॥ ४०

नाभिप्रज्ञातकमलस्थचतुर्मुखाय
क्षीरोदकार्णवनिवेत यशोधराय ।

नानाविचित्रमुकुटाङ्गदभूषणाय
सर्वेश्वराय वरदाय नमोऽध्वराय ॥ ४१

३९. वे१। abo○ -a) ब१: १ गुहाय देव°, दे, नगृहदेव°, न१: गुहाय देव° (→गुहाय देव°), कारा नितिकार (→नितिकार) ब१: ३ महोरार (→महोदेवार) -b) दे१: ५ नितिकार (→नितिकार), दे१: ६ नितिकार देवार नितिकार (→नितिकार) -c) कारा: ३ नितिकार (→नितिकार) -d) कारा: ३ नितिकार (→नितिकार) ए१: कारा: ३ नितिकार (→नितिकार) ए१: कारा: ३ नितिकार (→नितिकार)

५० दे० bod ०१ ५३ cd ०१ दे० १० ० -३) ५३ ३
 दे० १) भोगसप्तमाय ५ (५ दे० ११ न), दे० न १) भोगसप्तमाय
 (→ पदसप्तमाय) दे० नगैरदेहसप्तमाय वसुमित्राय -b) ५३
 ५३ ३) यनोत्तमाय -३) यनोत्तमाय -d) ५३ ५३ दे० विधाया
 (→ यनोत्तमाय); नम सुराय, ५३ नमोसुराय, दे० ३११ न
 नमोसुराय (→ नमोसुराय)

४१. शा. ab ○ (इ स) ब० ab ○; दे० bed
○; दे० cd ○ (इ स) -अ) ब० नागिपुजये, ब० नागिपुजति
(?) (-नागिपुजति) ब० न० ब०मनसु (न० 'ब०) दे० ब०म
नाय, दे० ब०मनाय (-ब०मनाय), दे० 10 भुजाय (-
'भुजाय) -ब) शा० ब० 'निवेतन (शा० 'न) धोमनाय ब०
'निवेतन (न) धोमनाय, दे० 'निवेतनशा०नाय न० 'निवेतन समवाय
(- 'निवेतन धोमनाय) -c) ब० 1-3 दे० ब०नाकाद्वय (- 'मुकुटा
गद'), दे० 'विपुलगाय (- 'पुलगाय) -d) न० यदे (- 'सर्व'),
दे० घराय, दे० ब०वाय, न० हराय (- 'वराय) दे० नायवगाय
विहाराय विहायगाय

४२. दे०, ० (हं), दे०, ० -२) बाण दे० १०
मठ° (→मठ°) दे० बरदास°, दे० बरदोसि° (→बरदोसि°)

भक्तिप्रियाय वरदोप्तसुदर्शनाय
 फुल्लारविन्दविपुलाघतलोचनाय ।

देवेन्द्रविघ्नशमनोद्यतपौरुषाय
योगेश्वराय विरजाय नमो वराय ॥ ४२

प्रज्ञापनाय त्रिदशायनाय
लोकाधिनाथाय भवापनाय ।

नारायणायात्महितायनाय
महाधराहाय नमस्करोमि ॥ ४३

कूटस्थमव्यक्तमचिन्त्यरूपं
नारायण कारणमादिदेवम् ।

युगान्तशेषं पुरुषं पुराणं
सं देवदेवं शरणं प्रपद्ये ॥ ४४

न० मत्तिषियाय सुदनाय वरदाय ~) व० हुम्मा° (→कुम्मा°)
 व० दे० विम° (→विपु°) -d) व० दे० वरदाय (→विद
 याय), दे० पराय (→वराय); दे० बागीश्वराय विजयाय समो
 रत्नाय

४२ श्लोकात्पर व. १. अधिकम्—

327 • देशे गन्तव्ये राक्षसैर्हरणाय ।

४३. दे॥ ३७० दे॥ १) वस्यदृष्टम् - १) वा० वस्यदृष्टम्, दे॥
 वस्यदृष्टम् २ (→ वस्यदृष्टम्) व० वस्यदृष्टम् दे॥ (निदिन)
 वस्यदृष्टम्, (→ वस्यदृष्टम्) व० वस्यदृष्टम् वस्यदृष्टम्
 परस्मै - ३) व० ३ दे॥ १) वस्यदृष्टम् वस्यदृष्टम् (व० "न") वस्यदृष्टम्,
 दे॥ १०) वस्यदृष्टम् वस्यदृष्टम् वस्यदृष्टम्, दे॥ १०) वस्यदृष्टम् वस्यदृष्टम् वस्यदृष्टम्,
 दे॥ १०) वस्यदृष्टम् वस्यदृष्टम् वस्यदृष्टम्, व० वस्यदृष्टम् वस्यदृष्टम् वस्यदृष्टम्
 नमस्ते - ४) व० ३ दे॥ १) वस्यदृष्टम् वस्यदृष्टम्, व० वस्यदृष्टम् वस्यदृष्टम् (→ वस्यदृष्टम्)
 वस्यदृष्टम् दे॥ वस्यदृष्टम् वस्यदृष्टम् वस्यदृष्टम् - १) दे॥ १०) वस्यदृष्टम्
 ००० व० (→ वस्यदृष्टम्) दे॥ वस्यदृष्टम् (→ वस्यदृष्टम्) दे॥ वस्यदृष्टम्
 वस्यदृष्टम् वस्यदृष्टम् वस्यदृष्टम्

४३ गुणाकाररं दे, अभिवम्—

328 • नाथयन्त्र नरनाथपदावलि

बानायनाथ कथनप्रितलोचनाय ।

समाय रावणविलोचनद्वयनाय ।

जीराय नीरनिबुधाय नमो भ्याय । (४)

४४ -c) न। पुणानु^१ (→पुणानु^१): ब। दे॥ ७७७
(→पुणानु), ब। ३ दे॥ पुणानु (→पुणानु) -1) बाप बा।
दे॥ ३-१० हं बापानु, दे॥ ७ बापानु, दे॥ १० तदेव (→हं तदेव)

५४. ५४ भगवन्तं गुणाध्यसमक्षरं पुष्करेक्षणम् ।
 शरण्यं शरण भक्त्या प्रपद्ये भक्तवत्सलम् ॥ ५३
 त्रिविक्रम त्रिलोकेशं सर्वेषां प्रपितामहम् ।
 योगात्मानं महात्मानं प्रपद्येऽहं जनार्दनम् ॥ ५४
 आदिदेवमजं शंखं व्यक्ताव्यक्त सनातनम् ।
 नारायणमणीयास प्रपद्ये ब्राह्मणप्रियम् ॥ ५५
 नमो वराय देवाय नमः सर्वसहाय च ।
 प्रपद्ये देवदेवेशमणीयासमणो. सदा ॥ ५६
 एकाय लोकवत्स्वाय परत. परमात्मने ।
 नमः सहस्रधिरसे अनन्ताय महात्मने ॥ ५७
 स्वामेव परमं देवमृषयो वेदपारगा. ।
 कीर्तयन्ति च य सर्वे ब्रह्मादीनां परायणम् ॥ ५८

नमस्ते पुण्डरीकाक्ष भक्तानामभयप्रद ।
 सुब्रह्मण्य नमस्तेऽस्तु त्राहि मा शरणागतम् ॥ ५९
 पुलस्त्य उवाच ॥
 भक्तिं तस्यानुसचिन्त्य नागत्यामोघसंभवः ।
 प्रीतिमानभवद् विष्णुः शृङ्खचक्रगदाधरः ॥ ६०
 सान्निध्यं कल्पयामास तस्मिन् सरसि केशवः ।
 गरुडस्यो जगत्स्वामी लोकाधारस्तपोधनः ॥ ६१
 ग्राह्यस्त गजेन्द्रं तं त ग्राहं जलाशयात् ।
 उज्ज्वलहाराप्रमेयात्मा सरसा मधुसूदनः ॥ ६२
 स्थलस्य दारयामास ग्राहं चक्रेण साधवः ।
 मोक्षयामास नागेन्द्र पाशेभ्यः शरणागतम् ॥ ६३
 स हि देवलशापेन हृहर्गन्धर्वसत्तमः ।

५३ न१ ५३०-६१८० -a) व३ प्रभवत् (→भगवन्त)
 दे१ ११ गुणाध्यस (→गुणाध्यस)

५४ न१ ० (इ ५३ पा वि) -c) दे१ प्रपद्ये
 (→महात्मान) -d) दे१ शरण वि (→प्रपद्येऽहं) कारा जगद्गु
 ह्द (→जनार्दनम्)

५५ न१ ० (इ ५३ पा वि) -c) व१ जमीयास व२
 दे१ जमीयास (→जमीयास) -d) व१ ब्रह्मण्य (→ब्राह्मण्य)

५६ न१ ० (इ ५३ पा वि) -a) व२ दे१ वराय
 -दे१ वराय (→वराय); कारा कीर्तयन्ति व य सर्वे दे१ नमो नारा
 यदेवाय -b) व१ व१ दे१ महाय व दे१ हारय व दे१ १० ॥
 हारय व, दे१ महापुत्रे (→महाय व) कारा ब्रह्मादीनां परा
 यणम् -c) दे१ देवमीयास (→देवदेवेश) -d) व१ जमीयास,
 कारा दे१ जमीयास (कारा वि), व१ दे१ १० जमीयास व१ २
 नमो सदा, व१ दे१ सदा, दे१ ११ जमीयास (→जमीयास सदा)

५७ न१ ०. (इ ५३ पा वि) व१ व१ कारा व१
 ५७३-५८० ०, दे१ ०d ० -a) दे१ एकाय (→एकाय), दे१
 लोक तत्त्वाय, दे१ लोकप्रियाय, दे१ एक धराय (→लोकतत्त्वाय)
 -b) व१ वाचनाय परायणे, दे१ आविताय परायणे

५८ न१ ० (इ ५३ पा वि) व१ व१ व१
 ab ० (इ ५७ पा वि) -a) व१ दे१ १ ५-११ त्वमेव
 (→त्वमेव); दे१ शरण (→परम) -c) दे१ व त दे१ वत
 (→व म); कारा नमो वराय देवाय -d) व१ नमः सर्व
 हारय व

५८ नोकात्तर वारा वक्तिम्—

330 ५ गहीयेत व मह्यमच्युतार नमो नमः ।

५९ न१ ० (इ ५३ पा वि) -b) व१ प्रदय, दे१
 कर (→प्रव) -c) व१ दे१ ब्रह्मण्य (→सुब्रह्मण्य) -d) दे१
 गहि (?) (→ग्राहि)

६० न१ ० व१ पुलस्त्य दे१ पुनस्त्य व दे१ श्रीपुनस्त्य;
 ६० न१ ० (इ ५३ पा वि) -a) व१ तत्पुनस्त्य,
 व१ तत्पुनस्त्य, + तत्पुनस्त्य, दे१ तत्पुनस्त्य, दे१ तत्पुनस्त्य (→तत्पुनस्त्य)
 -b) कारा वस्तवाय, व१ सव्य + सव्यवाय, दे१ १ ११
 वस्तव (दे१ वस्व) (→वस्तव)

६१ न१ ab ० (इ ५३ पा वि); दे१ ५ ११०-६२d
 ० -a) व१ सान्निध्य, दे१ सान्निध्य (→सान्निध्य) -c) दे१
 गरुडज्यो, दे१ गरुडस्यो (→गरुडस्यो) व१ व१ व१ दे१ १०
 जगत्प्रायो (→जगत्प्रायो) -d) व१ व१ व१ दे१ ११
 तपोधन (→तपोधन)

६२ दे१ ५ ० (इ ६१ पा वि) -a) व१ व१ दे१ १०
 न१ व (→त) -b) व१ दे१ १० जने (→जना); दे१ सत्नेह व जना
 ययत्, दे१ जगत्त व जनेयाय, व१ त ग्राह व जनेयाय -d) व१
 द्रव्या, दे१ सत्नेह (→सत्नेह)

६३ दे१ ५ ११-६४d ० -a) व१ व१ दे१ ५ ११०
 न१ जलस्य (→जलस्य) -b) दे१ मायव (→मायव) -c)
 व१ व१ व१ (→व१ व१) -d) दे१ ग्राह्य (→ग्राह्य)
 व१ व१ व१ व१ व१

६४ दे१ ५ ० (इ ६१ पा वि) -a) व१ व१ दे१
 (वे) व पतेन, व१ व१ दे१ व१ व१ दे१ व१ व१ -b)

ग्राहत्वमगमत् कृष्णाद् वर्षं प्राप्य दिवं गतः ॥ ६४
 गजोऽपि विष्णुना स्पृष्टो जातो दिव्यवपुःपुमान् ।
 आपद्विमुक्तौ युगपद् गजगन्धर्वसत्तमौ ॥ ६५
 प्रीतिमान् पुण्डरीकाक्षः शरणागतवत्सलः ।
 अभवत् त्वय देवेशस्ताभ्यां चैव प्रपूजितः ॥ ६६
 इदं च भगवान् योगी गजेन्द्रं शरणागतम् ।
 प्रोवाच मुनिशार्दूल मधुर मधुसूदनः ॥ ६७
 श्रीभगवानुवाच ॥
 यो मां त्वाञ्च सरथैव ग्राहस्य च विदारणम् ।
 गुल्मकीचकरेणूना रूप मेरोः सुतस्य च ॥ ६८
 अश्वस्यं मात्सरं गङ्गा नैमिषारण्यमेव च ।
 सस्मरिष्यन्ति मनुजाः प्रयताः स्थिरबुद्धयः ॥ ६९

कीर्तिरिष्यन्ति भक्त्या च श्रोष्यन्ति च शुचिप्रताः ।
 दुःस्वप्नो नश्यते तेषां सुस्वप्नश्च भविष्यति ॥ ७०
 मात्स्यं कीर्मश्च वाराहं वामनं तार्क्ष्यमेव च ।
 नारसिंहं च नागेन्द्रं सृष्टिप्रलयकारकम् ॥ ७१
 एतानि प्रातरुत्थाय संस्मरिष्यन्ति ये नराः ।
 सर्पापैः प्रह्वयन्ते पुण्यं लोकमवाप्नुयुः ॥ ७२
 पुनस्त्य उवाच ॥
 एषमुक्त्या हृषीकेशो गजेन्द्रं गरुडध्वजः ।
 स्पर्शयामास हस्तेन गर्जं गन्धर्वमेव च ॥ ७३
 ततो दिव्यवपुर्मत्वा गजेन्द्रो मधुसूदनम् ।
 जगाम शरणं विप्रं नारायणपरायणम् ॥ ७४
 ततो नारायणः श्रीमान् मोक्षयित्वा गजोत्तमम् ।

ब. ५५

ब१ कुहूँ-वर्षं, दे० गजवर्षं (→हृषीकेशवर्षं) घा१ सतमम्, ब३
 सतमौ (→सतम) ० ब१ ३ दे३ इष्णात् (→इष्णात्) -d)
 ब१ ३ दे० १ मोक्षं दे० वय (→वय)
 ६५ दे० न१ ०d ० -a) दे० १ १० गजसुत (→गजोऽपि)
 न१ पुष्टा, ब२ ३ दे० ३ ११ स्पृष्टो (→स्पृष्टो) -b) न१ दिवं
 (→दिव्यं) दे० कृतात (→पुमान्) -०) दे० पात्र, दे० वापात्,
 मुने पात्रात् (→आपात्)
 ६६ -०) ब१ अभवद् बुद्ध, ब२ भगवन्, दे० न१ भगवत्तत्र
 दे० ११ अभवद् त्वय (→अभवत्त्वय) -d) दे० प्रपूजित (→प्रपूजित)
 ६७ -३) का१ भगवद् + भगवान् (→भगवान्) -b)
 दे० न१ गरग (→गरगा) -d) दे० मूदन (→मूदन)
 छे ब० दे० ३ ५ भगवानुवाच दे० विविष्णु, न१ श्रीभगवान्
 ६८ -३) घा१ वा० ब१ दे० १० न१ ये (→यो) दे० १
 शिर, दे० धामन (→च सर), ब१ ३ दे० १ ७ वे, दे० वेव (?),
 दे० ११ स्वे, न१ चैव (→चैव) -b) गा१ ग्राहस्य च, न१ ६ ६
 ० ६ (→ग्राहस्य च) -०) दे० गुम (→गुम) का० वैषकं
 (→कीचकं) का० वैष्णव, गा० दे० ५ १ ११ वैष्णुना
 (→वैष्णुना) दे० कीचकविवेकुनां -d) ब१ ३ दे० न१ मेरु
 (→मेरो), दे० गु (→च) दे० मेस्तरस्य च, दे० मे माहस्यं च
 ६९ -३) दे० सुतस्य, दे० अश्वस्य, न१ भगस्य
 (→भगस्य) दे० गंगा (→गङ्गा) -b) गा१ का० वा० -
 दे० ५ १० दण्डवात्य (→नैमिषारण्य) -०) ब१ सस्मरन्ति च,
 दे० सस्मरिष्यन्ति (→संस्मरिष्यन्ति) दे० ११ मनुजा (→मनुजा)
 -३) घा१ दे० ११ प्रयता, का१ ब१ ३ दे० ३ प्रयता, दे० प्रायता,
 दे० १० प्रायत, न१ प्रमाते (→प्रयता), न१ स्वरं (→स्वरं)

ब१ ab, cd मध्ये अधिकम्—

331 ० प्रयागं ब्रह्मतीर्थं च दण्डवात्यमेव च

७० -३) का० भक्त्या ये, दे० मत्ता च, दे० ११ तस्या च
 (→भक्त्या च) -b) का१ श्रोष्यन्ति, दे० श्रोष्यन्ते, दे० स्तोष्यन्ति
 (य प्यन्ति) -०) ब१ दे० १ ११ दुस्वप्न (→दुस्वप्नो), दे० वैव
 (→वेवा) -d) ब१ ३ दे० १ ७ सुस्वप्न च, दे० पुष्टा च, न१
 सुस्वप्न प्र (→सुस्वप्नप्र) ब१ सुस्वप्नप्रप्रायते
 ७१ -३) घा१ का१ मात्स्यं कीर्मं, दे० १० मात्स्यं कीर्मं,
 दे० मात्स्यकीर्मं दे० ११ न१ मात्स्यं कीर्मं (→मात्स्यं कीर्मं), घा१
 वाराह (→वाराह) -b) दे० ६ गु (→च) -०) का१ नरसिंहं
 (→नारसिंहं) गा१ संस्मरिष्यन्ति मनुजा -d) वा० दे० ५ ३
 न१ अरगम् (→कारकम्) घा१ प्रयतारिष्यबुद्धयः .

७२ -३) दे० ११ सस्मरिष्यन्ति (→प्रातरुत्थाय) -b) ब१,
 २ न१ भगवत्, दे० ११ यो नर (→ये नरा) दे० ११ प्रातरुत्थाय यो नर
 -०) दे० प्रमुष्यन्ते, दे० ११ प्रमुष्यन्ते (→प्रमुष्यन्ते) -d) ब१ ३ दे०
 ११ पुण्यात् सोमत् (→पुण्यं सोमं)

छे ब० ० घा१ न१ पुनस्त्य ३ दे० पुनस्त्य ३ दे० श्री
 पुनस्त्य

७३ ब१ ७३१-७३४ ० -३) दे० उजा (→उज्जला)
 -b) दे० ११ चवेन्द्र (→गजेन्द्र) -०) घा१ वा० २ त हस्ते (→
 हस्तेन)

७४ ब१ ० (दे० ७३ पा वि) -०) ब१ ३ दे० विष्णुनात्,
 दे० ११ विष्णु धारं (→धारं विप्र), न१ ज ० ० ० ० ० ० प्र.
 -d) ब० ३ नारायणम् (→नारायण), दे० ११ नारायणभगवत्

७५ दे० ०d ० -b) का० सोमं विष्ठा (→सोम-

५५. ७६ पापबन्धाच्च शापाच्च ग्राहं चाद्भुतकर्मकृत ॥ ७५
 ऋषिभिः स्तूयमानश्च देवगुणपरायणैः ।
 गतः स भगवान् विष्णुर्द्विविधैर्षगतिः प्रभुः ॥ ७६
 गजेन्द्रमोक्षेण दृष्ट्वा देवाः शक्रपुरोगमाः ।
 ववन्दिरे महात्मानं प्रभुं नारायणं हरिम् ॥ ७७
 महर्षयश्चारणाश्च दृष्ट्वा गजविमोक्षणम् ।
 विस्मयोत्फुल्लनयनाः संस्तुवन्ति जनार्दनम् ॥ ७८
 प्रजापतिपतिर्ब्रह्मा चक्रपाणिर्विचेष्टितम् ॥
 गजेन्द्रमोक्षेण दृष्ट्वा इदं वचनमब्रवीत् ॥ ७९
 य इदं शृणुयादित्यं प्रातस्तथाय मानवः ।
 प्राप्नुयात् परमां सिद्धिं दुःस्वप्नस्तस्य नश्यति ॥ ८०
 गजेन्द्रमोक्षेण पुण्यं सर्वपापप्रणाशनम् ।

कथितेन स्मृतेनाथ श्रुतेन च तपोधन ॥
 गजेन्द्रमोक्षणेनेह सद्यः पापात् प्रमुच्यते ॥ ८१
 एतत्पवित्रं परमं सुपुण्यं
 संकीर्तनीयं चरितं मुरारेः ।
 यस्मिन् किलोक्ते बहुपापबन्धनात्
 लभ्येत मोक्षो द्विरेदेन यद्वा ॥ ८२
 अजं वरेण्यं वरपद्मनामं
 नारायणं ब्रह्मनिधिं सुरेशम् ।
 तं देवगुणं पुरुषं पुराणं
 वन्दाम्यहं लोकपति वरेण्यम् ॥ ८३
 पुलस्त्य उवाच ॥
 एतत् त्वोक्तं प्रवरं स्तवानां
 स्तवं मुरारेर्वरनागकीर्तनम् ।

यित्वा) -०) दे११ पापदम्भाच्च, न१ अपवन्धाच्च (→पापबन्धाच्च);
 बा१ कारा बा१ २ दे११ पापाच्च (→शापाच्च), दे१ पापबन्धाच्च
 पापाच्च -०) दे१ ११ ब्राह्मणि मुच्यते (दे११ १६)

७६. -०) छा१ कारा का१ २ दे१ ३ ५ १० व समापुत्रते, दे१
 स्तूयमानोच्च (→स्तूयमानाच्च) -०) कारा का१ वेद, दे१ वेद-
 (→देव), दे१ नयकते, दे१ ११ नयकात् (दे११ १६) (→परा-
 यणं) -०) का१ ब० ३ दे१ ६ ७ १० तत (→गत), कारा भुवन
 (→भगवान्) -०) दे१ न१ ऋषिभ्यो (→दुर्विभ्यो)

७७ -०) दे१ इरवा (→दृष्ट्वा) -०) दे१ लेख्य (→शक्र)
 -०) न१ भुज (→प्रभु)

७८ इतोके ab, cd मध्ये दे१ अधिकम्—

332 * ब्रह्मणमप्रत ब्रह्मा सर्वं प्राणतयस्तणाम् ।

७८ दे१ ab ० -०) दे१ दृष्ट्वा नगेन्द्रमोक्षयम् -०)
 दे१ विस्मयोत्फुल्लं (→विस्मयोत्फुल्लं). -०) बा१ लुबन्ति स्म,
 दे१ सस्तुवन्तो, दे११ सस्तुवन्ति (→सस्तुवन्ति), दे१ प्रजापति-
 पुरोगमाः .

७९ दे१ ० -०) छा१ का१ २ दे१ दृष्ट्वा प्रजा, कारा
 तत प्रजा, दे१ आचारि (→प्रजापति) -०) बा१ व० ३
 चक्रपाणि- (→चक्रपाणि-) -०) बा१ [अ]ब्रवीत्सुवचन विन्द, दे१
 वचनं वेदमब्रवीत्.

८०. -०) दे१ मानव (→मानव) -०) बा१ दुःस्वप्नचैन,
 दे१ ११ न१ दुःस्वप्न तस्य (→दुःस्वप्नास्तस्य), कारा दुःस्वप्न विन-
 न्यति, ब० ३ दे१ ३ ५ १० दुःस्वप्नच विनन्यति

८१ दे१ cf ०. -०) बा१ ३ दे१ पुत्रा (→पुण्य) -०)

दे१ पठितेन (→कथितेन); दे१ न१ श्रुतेनाथ (→स्मृतेनाथ) -०)

दे१ श्रुतेन, दे१ न१ श्रुतेन (→श्रुतेन)

८१ इतोके १०, cd मध्ये बा१ अधिकम्—

333 * य पश्यत्येतो मन्त्रपाशोद्धतं तस्य प्रविष्टपति ।

छा१ दे१ ११ न१ अधिकम्—

334 * यावदेवातदस्वप्य सर्वपापवन्धनात्मम् ।

८२. -०) कारा का१ न१ सुपुण्य, दे१ पवित्र, दे१ गुना-

वह, दे१ प्रविष्ट (→मुपुण्य) -०) दे१ व रिपु (→चरित) -०)

दे१ इतोके, दे१ इतोके (१), न१ इतोके (→किलोक्त), बा१ ३

दे१ ६ ७ १० ११ दे१ १० ११ न१ दे१ १० ११ न१ दे१ १० ११ न१

बा१ का१ २ बा१ ३ दे१ ३ ५ १० ११ न१ दे१ १० ११ न१

कारा का१ २ बा१ ३ दे१ ३ ५ १० ११ न१ दे१ १० ११ न१

कारा का१ २ बा१ ३ दे१ ३ ५ १० ११ न१ दे१ १० ११ न१

दे१ इत्येतो यद्वा, दे१ द्विविदेन यद्वा, दे१ द्विविदेन यद्वा, दे१ द्वि-

वादि यद्वा (→द्विविदेन यद्वा), दे१ द्विविदेन यद्वा द्विविदेन हि यद्वा,

बा१ मन्त्रेत् मोर्ष ०८८० इत्यर्थः .

८३ -०) दे१ पर परेत्यं, दे१ मन्त्र वरोणि (→मन्त्र

वरेण्य) -०) छा१ बा१ बा१ २ दे१ ब्रह्मर्षि, दे१ १० १० ब्रह्मर्षि,

दे१ ११ न१ पचयति (→ब्रह्मर्षि) -०) बा१ त दे१, बा१ त

दे१, न१ त दे१, दे१ ११ त दे१ (→त दे१) -०) दे१ ११ न१

वन्दाम्यहं, दे१ वन्दाम्यहं (→वन्दाम्यहं); छा१ बा१ का१ २ दे१

६ ५ १० ११ न१ (छा१ का१ ५) यस्मि लोकाधिपतिं ब्रह्म

छा१ बा१ का१ २ दे१ ० : दे१ पुनस्तत्र व ; दे१ यो

पुनस्तत्र , न१ पुनस्तत्र .

८४ छा१ कारा बा१ २ दे१ ०. -०) दे१ लोकोत्तमं

यं कीर्त्यं संश्रुत्य तथा विचिन्त्य

पापापनोदं पुरयो लभेत ॥ ८४

इति श्रीवामनपुराणे अष्टपञ्चाशोऽध्याय ॥ ५८ ॥

५६

पुलस्त्य उवाच ।

क्षत्रिदासीह द्विजद्रोधा पिशुनः धन्वियाधमः ।
परपीडात्चिः क्षुद्रः स्वभावादपि निर्घृणः ॥ १
पर्यासिताः सदा तेन पितृदेवद्विजातयः ।
स त्वायुपि परिक्षीणे जज्ञे घोरो निशाचरः ॥ २
तेनैव कर्मदोषेण स्वेन पापकृता वरः ।

(→स्तवान्) -b) दे० न० १ नाम (→नाग) -o) ब० ३
दे० ११ मत्तु कीर्त्यं, दे० न० १ सकीर्त्यं (→य कीर्त्यं) म० सचिव्य (→
समृद्ध) -d) दे० पापापहृत् त (→पापापनोद)

पुष्पिका—वा० का० १ दे० ४ ५ १० इति श्रीवामनपुराणे
वामनप्रादुम्बि प्रह्लादतीर्थयात्रायां वारा न० इति श्री(काव[पी])
वामनपुराणे प्रह्लादतीर्थयात्रायां, व० ११ ११ इति श्रीवामनपुराणे,
ब० इति वामन-पुराणे, ब० इति वनेन्द्रमोक्षण, दे० इति श्रीवामन
पुराणे वामनप्रादुम्बि, दे० श्रीवामनपुराणे, मुने इति
श्रीवामनपुराणे पुलस्त्यनारदस्तवादे वामनप्रादुम्बि अध्यायनाम—
ब० ३ ० वा० का० का० १ २ व० १ ३ १ ११ न० वनेन्द्रमोक्षणं
नाम, ब० २ ४ ॥ १० वनेन्द्रमोक्षणं, दे० वनेन्द्रमोक्षणस्तव नाम
अध्यायसंख्या—वा० ब० १ ४ ५ १३ ० का० एकाधिकशत
समोऽध्याय, का० १ ॥ ७४ ॥, का० १ ॥ ७३ ॥ ब० १ २ शाश्वतोऽध्याय
दे० सप्तपञ्चाशत्समोऽध्याय, दे० वटपञ्चाशत्समोऽध्याय, दे० १० ॥ ६३ ॥,
न० सप्तपञ्चाशोऽध्याय, मुने पञ्चाशीतिसमोऽध्याय
अध्यायनामान्तर दे० १० ब० १३ कम्—समाप्तम् ।

५८

[अपमथ्याय दे० १० पुस्तक्योनास्ति (३ अ० १७ ३३
पा वि)

क्षुद्रा० का० पुलस्त्य दे० पुलस्त्य ७; दे० न० श्रीपुलस्त्य
१ -a) व० १ दे० न० द्विजद्रोही, दे० द्विजद्रोह्यो, दे० द्विजद्रोह्य,
दे० द्विजद्रोहा (→द्विजद्रोधा) -b) ब० पिशुनु (?) (→पिशुन),
व० धन्विया (→धन्विया) -o) का० परीपीडात्चि, दे० पर-
पीडात्कर, दे० परपीडावति (→परपीडात्चि) -d) का० का०
व० ३ दे० ३ १ ११ एव (→अपि)

क्रूरैश्चक्रे ततो वृत्तिं राक्षसत्वाद् विशेषतः ॥ ३
तस्य पापरत्नस्यैव जगुर्वर्षशतानि तु ।
तेनैव कर्मदोषेण नान्यां वृत्तिमरोचयत् ॥ ४
यं य पश्यति सत्त्वं स त समादाय राक्षसः ।
चपाद् रौद्रकर्मासौ बाहुगोचरमागतम् ॥ ५
एवं तस्यासिद्धुस्तस्य कुर्वतः प्राणिनां बधम् ।

२ -a) वा० का० का० १ ३ ब० १ २ दे० ३ ५ १० गोपासिता,
दे० ११ मचसिता (→मचसिता) दे० तदा (→सदा) -o) दे० १०
स्वा (→स) दे० [आ]वृत्ति (→[आ]वृत्ति) -d) व० जतो,
दे० १ ७ यत्र (→जत) का० ब० १-३ दे० १ ५ १० कोर (→कोरो)

३ दे० ३ ७-४ b ० (हर्ष) -o) का० स्वेनैव, ब० १ २ दे०
तेनासी (→तेनैव), दे० ११ कर्मदोषेण (→कर्मदोषेण) -b) का०
तेन, दे० स तु (→स्तेन), ब० पापकृतासुर (→पापकृता वर)
-o) व० कुरो, दे० १ ११ कुराप न० कृतम् (→कुरै) का० व० १ २
दे० १० तदा (→ततो)

४ दे० ३ ७ b ० (३ र पा वि) -a) दे० ११ तस्या
(→तस्य) दे० एव (→एवम्) -b) दे० ११ वरं (→वर्ष), दे० व,
न० तत् (→तु) -d) दे० ११ नाम्यम्, दे० नाम्य, दे० नात्वा,
मुने नात्वा (→नात्वाप्) मुने वृत्ति (→वृत्तिम्) ब० १ ३ दे० १ १०
बरोचत (→बरोचयत्)

५ -a) दे० १ पश्यन्ति (→पश्यति) वा० का० का० १ २
वैसल्यम्, दे० सतत्त्वं (→सत्त्वं स) -b) वा० का० का० १ २ स
(→स) वा० तद् (→तत्त्वं); दे० चावति (→चावत्) -o)
व० तर्हेव, दे० क्षास्ते न० चकार (→चकार) न० कर्मास्ति
(→कर्मास्ति) -d) दे० बद्ध (→बाद्ध)

६ -a) वा० का० १ २ दे० १० तस्यापि, दे० ११ (३) उत्साति,
न० तस्यापि (→उत्साति-) ब० एकमत्स्यातिदुष्टम् -b) ब० २ दे०
प्राणिना वध (दे० १२), दे० प्राणिपीडनम् (→प्राणिनां वधम्).
-o) वा० का० का० २ दे० २ महावत्स, वा० ब० १-३ दे० सुमहाद्
(व० १२) काव, दे० व ० ० ० ० ० (→व महाद् काव) -d)

जगाम च महान् कालः परिणामं तथा वयः ॥ ६
 स कदाचित् तपस्यन्तं ददर्श सरितस्तटे ।
 महाभागमूर्ध्वमुखं यथावत्संयतोन्द्रियम् ॥ ७
 अनया रक्षया ब्रह्मन् कृतरक्षं तपोनिधिम् ।
 योगाचार्यं शुचिं दशं वासुदेवपरायणम् ॥ ८
 विष्णुः प्राच्यां स्थितश्चक्रौ विष्णुर्दक्षिणतो गदी ।
 प्रतीच्यां शार्ङ्गधुरिविष्णुर्विष्णुः खड्गौ ममोत्तरे ॥ ९
 हृषीकेशो विकीर्णेषु तच्छिद्रेषु जनादनः ।
 त्रोटकस्त्री हरिर्भूमौ नारसिंहोऽम्बरे भ्रमः ॥ १०
 क्षुरान्तममलं चक्रं भ्रमत्येतत् सुदर्शनम् ।

न। परिणामं (→परिणामम्).

७. -३) दे१ स ब्राह्मण, न। कदाचित् (→स कदाचित्).
 -०) व। हार्ध्वमुखम्, व२ ३ दे१ ५.७ ऊर्ध्वमुखम्, दे१० ऊर्ध्वकेतुम्
 (→ऊर्ध्वमुखम्). -०) व। व२ ३ दे१ ३.५.७ खलितेन्द्रियम्, व। त्वजि-
 तन्द्रियम् (→सत्येन्द्रियम्), दे१० यथावत्संयत्, +यतोन्द्रियम्.

८. व३. ० = १२ b 'शुचिपक्ष तथा' ०. -१) न।
 रक्षयो (→रक्षया); दे१ वैवम् (→ब्रह्मम्) -b) दे१ रक्षे
 (→रक्षम्); कार. ०यन् (→निधिम्). -०) व। दे१ शुचि-
 पक्ष, (→शुचि दशम्). -०) दे१ यण. (→यणम्).

९. व३. ० (इ. ८ पा. वि.). -b) व३ गदाम् (→गदी).
 -०) न। प्रतीच्या (→प्रतीच्या), व। ब्रह्मचूच, दे१ ब्रह्मचूच
 (→शार्ङ्गधुरम्); दे१ वैव (→विष्णु). -०) दे१ ७ उभो, न।
 महो (→ममो).

१०. व३ ० (इ. ८ पा. वि.). -०) दे१ हृषीकेशी, दे१
 श्रीपरीको (→हृषीकेशी) -b) व। कार. का. ३ नवच्छिद्रे
 (→शार्ङ्गधुरम्) -०) दे१ कूट (→कोट). -०) व।
 कार. का. १ दे१ ११ न। नरसिंहो, दे१ धीमुखिहो
 (→नारसिंहो), वा। मुने (→[न]म्बरे).

११. व३. ० (इ. ८ पा. वि.). -०) व। सुरोत्तमवलयम्,
 व३ सुतमवलयम्, दे१ सुरो (स ?) उत्तमल, न। सुतान्तममनम्
 (→शुभान्तममनम्) वा। चम् (→चम्) -b) वा। नमते तत्,
 कार. व। न। भ्रमते तत् (कार. यत्), व। भ्रमा (भ ?) न
 (ये ?) तत्, दे१ भ्रमयेतत्, दे१ भ्रमं पीन (न ?), दे१ भ्रमदे (?) तत्
 (→भ्रमयेतत्) -०) वा। दे१ ७ न। तस्यां दुः (दुः) माला
 (न। वा). दे११ अस्यामुत्तमा (→अस्यामुत्तमा), वा। व।
 दुःप्रेया, दे१ ४ दुःप्रेया, दे११ दुःप्रेयम् (→दुःप्रेया) -०) वा।
 दण्ड, दे१ वज्र (?), मुदे. हन्ति (→हन्तु), दे१ प्रेया (→प्रेयः) दे१

अस्यांशुमाला दुष्प्रेया हन्तुं प्रेतनिशाचरान् ॥ ११
 गदा चेयं सहस्राचिरुद्धमन् पावको यथा ।
 रक्षोभूतपिशाचानां डाकिनीनां च शतानी ॥ १२
 शार्ङ्गं विस्फूर्जितं चैव वासुदेवस्य मद्रिपूत ।
 त्रिंशद्भन्तुष्वकूष्माण्डप्रेतादीन् हन्त्वशेषतः ॥ १३
 खड्गगंधाराज्वलज्योतेस्त्वानिर्धूता ये ममाहिताः ।
 ते यान्तु सौम्यतां सद्यो गरुडेनेव पन्नगाः ॥ १४
 ये कूष्माण्डास्तथा यथा दैत्या ये च निशाचराः ।
 प्रेता विनायकाः क्रूरा मनुष्याश्चम्भकाः खगाः ॥ १५
 सिंहादयो ये पशवो दन्दशूकाश्च पन्नगाः ।

चरात् (→चरात्)

१२. व३. ab ०. -१) दे१ गदा वैव, (→गदा वैवम्).
 -b) व। २ ऊर्ध्वं ये पावकोत्तया (व। १ नृता), दे१ उद्धमत्पावको
 यथा, दे१ ऊर्ध्वं (ऊर्ध्व ?) मत्पावकोत्तया, दे१ उद्धमत्पावको यथा,
 दे१ उद्धमत्पावकोत्तया, दे१ ऊर्ध्वं मत्पावकोत्तया (?), न। शुद्धिमुत्पा-
 वको यथा. -०) कार. का. १ पिशाचादीन् (→पिशाचानाम्).
 -०) दे१ ४.५.१०-११ डाकिनीनाम् (→डाकिनीनाम्); वा। का. ३
 डाकिनी, दे१ वारिणी, दे१ न। नाधिनी (→शतानी). कार. व।
 डाकिनी वाविनीत्तया.

१३. -०) व३ दे१ कूष्माण्डान्, दे१ कूष्माण्डा, दे१ कूष्मा-
 ण्डात् (→कूष्माण्डः). -०) दे१ १० मूतादीन् (→प्रेतादीन्); दे१
 हन्तयेत, न। हन्त्वयेत (→हन्त्वयेत).

१४. -०) व। खड्गगंधारो, दे१ ब्रह्मगंधारो (→खड्ग-
 गंधारो). -b) व। निर्वृता (→निर्वृता), दे१ वै (→वै); दे१
 गयोहिता, दे१ समाहिता (→ममाहिता). -०) दे१ ७ पैपालम्,
 न। ये यन्तु (→ये यान्तु). -०) वा। का. ३ दे१ ७ गरुडेनेव, दे१ न।
 पन्नगरेव (→गरुडेनेव), वा। पन्नगा, दे१ ७ पन्नग (→पन्नगा).

१५. -०) व। दे१ दैत्या (→दैत्या). -b) वा। कार
 वा. ३ दे१ ७ ये दैत्या ये, वा. ३ दे१ यथा ये च (→दैत्या ये च)
 -०) न। मनुष्या (→मनुष्या); वा। व। व। मनुष्या,
 दे१ ५.७-११ न। जम्भरा (→जम्भरा).

१६. दे१०. ab ० (इ. ८). -०) दे१ ४ [म] प
 (→मे) -b) दे१ दन्तद्वय, दे१ दन्तद्वय, दे१ दन्तद्वय
 (→दन्तद्वय). -०) वा. ३ दे१ ५-१०-११ न। वे (→मे); दे१
 वेम्बो, दे१ सोम्यो (→सोम्यो); दे१ वरं हन्तु सोम्याम्. -०)
 वा. ३ दे१ ११ चक्रवाहना, वा. ३ दे१ चक्रवाहना, व३ ३ दे१ न।

सर्वे भवन्तु ये सौम्या विष्णुचक्रवाहताः ॥ १६
 चित्तवृत्तिहरा ये च ये जनाः स्मृतिहारकाः ।
 मलौनसा च हर्तारश्चापविघ्नसनाथ ये ॥ १७
 ये चोपमोगहर्तारो ये च लक्षणनायकाः ।
 वृष्माण्डास्ते प्रणश्यन्तु विष्णुचक्रवाहताः ॥ १८
 बुद्धिस्वाम्या मनस्वाम्या स्वास्थ्यग्नैन्द्रियकं तथा ।
 ममाम्नु देवदेवस्य वामुदेवस्य कीर्तनात् ॥ १९
 पृष्ठे पुरस्तादथ दक्षिणोचो
 विकोणतस्थस्तु जनार्दनो हरिः ।
 तमीह्यमीशानमनन्तमच्युतं
 जनार्दनं प्रणिपतितो न सीदति ॥ २०

यथा परं ब्रह्म हरिस्तथा परं
 जगत्स्वरूपश्च स एव केशवः ।
 श्रुतेन तेनाच्युतनामकीर्तना-
 त्स्थानाशमेतु त्रिविधं ममाशुभम् ॥ २१
 हत्यसावात्मरथार्थं कृत्वा वै विष्णुपञ्जरम् ।
 सत्स्वितोऽसावपि बली राक्षसः सप्तपादवत् ॥ २२
 ततो द्विजनिपुक्ताया रथायां रजनीचरः ।
 निर्वृतवेगः सहसा तस्यौ मासचतुष्टयम् ॥ २३
 यावद् द्विजस्य देवयै समाप्तिर्वै समाधितः ।
 जाते जप्यावसानेऽमौ तं ददर्श निशाचरम् ॥ २४
 दीनं हतनलोत्साहं कान्दिशीकं हतोत्तमम् ।

°बक्य (दे० न० १) °पा राट् (दे० ३) °पिता (→°बक्याहता) ; दे०
 विष्णुचक्रवाहता, दे० विष्णुचक्रवाहता

१७ दे० १७-१८ ० (ह र्), दे० bod ० -a)
 ब० हता (→°हता); दे० न० ये (→°य) -b) दे० १० जगत्सना-
 थयि (→°ये जगत् सनाथयि); दे० जना स्मृतिविहारका -c)
 दे० °जट, दे० °जटा (→°जसाम्); दे० तु (→°त) पा० दे० ४ न०
 हताट् (→°हर्ताट्) -d) बा० ३ दे० °विघ्न (ब० °घ) बा-
 (→°विघ्ननाथ)

१८ दे० ० (ह १७ पा वि), दे० ३ ० -a) पा०
 बा० दे० ४ °हताट्, दे० १ °वर्ताट् (→°हर्ताट्); दे० ये वीवयोग
 हताट्, न० ये वीवयोगहताट् -b) बा० दे० ११ लग्ननागना,
 दे० प्रणयनागना (→°लग्ननागना) -c) ब० वृष्माण्डास्थि,
 दे० वृष्माण्डास्थि (→°वृष्माण्डास्थि); दे० प्रणयात्, न० प्रणयान्
 (→°प्रणयान्) -d) बा० ३ दे० ३ °रथा, ब० °रथ, दे०
 °रथा, न० °रथा (→°रथा)

१९. -a) पा० बुद्धिस्वाम्य, दे० बुद्धि स्वास्थ्य, दे०
 बुद्धिस्वाम्या, न० बुद्धिस्वाम्या (→°बुद्धिस्वाम्या) -b) दे०
 °स्वाम्य, दे० ११ °स्वाम्य (→°स्वाम्याम्); दे० °वृन्दयम् (→°वृन्दय-
 कम्) -c) बा० ३ दे० ३ वायु (→°देव) -d) बा० ३ दे० ३
 देवदेवस्य, दे० श्रीविघ्नोर्ध्व (→°वायुदेवस्य)

२०. -a) न० पुरस्मत् (?) (→°पुरस्तात्); दे० न० मम
 (→°मम) -b) बा० निवेष्ट, दे० १ विकोण, दे० न० विकोण
 (→°विकोण) ; दे० न० पायु, दे० १ पायि (→°पायु) -c) पा०
 बा० बा० ३ दे० ३ १०-११ न० ईश्वर, दे० वीर्यम् (→°वीर्य-
 कम्) -d) बा० ३ प्रत्यम्, दे० प्राणाय, दे० प्रविराजते, दे०
 १०० तितो (→°प्रविराजितो)

२१ -a) दे० तथा (→°तथा) ब० हर (→°पर); बा०
 ब्रह्मर्षि, दे० ब्रह्मर्षि (→°ब्रह्म हरि); दे० १० राक्षस, न०
 राक्षस (→°राक्षस); दे० °ब्रह्म " परम् कथितम् -b)
 पा० बा० बा० ३ दे० ३ ३-३-३-३ न० स्वस्वम्, बा० स्वस्वम्
 (→°स्वस्व); पा० बा० दे० ११ सच (→°स स); दे० ११ वेधर
 (→°वेधर) -c) दे० १० श्रुतेन (→°श्रुतेन); दे० १० १००, दे०
 (रु) तेनाच्युत (→°तेनाच्युत) -d) बा० ३ दे० प्रणयमेतत्, दे०
 प्रणयम् दे० (→°प्रणयमेतत्); दे० त्रिविधम् (→°त्रिविधम्); बा० मल
 (→°मल)

२२ दे० २२-२३ d ० -a) बा० ३ दे० ३ हत्येवम्
 (→°हत्येवम्) बा० ३ दे० ३ बायुरागम्, दे० न० बायुरागम्, दे०
 स्वात्मनोराग (→°बायुरागम्) -b) दे० हतोत्तम (→°हतोत्तम)

२३ दे० ० (ह २२ पा वि) -a) बा० ३ दे० ३ ३-३ १०
 द्विजनिपुक्ता (दे० ३ १० °ता) बा० दे० ११ द्विजनिपुक्ताया, न० द्विज
 निपुक्ताया (→°द्विजनिपुक्ताया) -b) बा० दे० ११ रथाया, बा०
 रथ बा०, बा० ३ दे० ३ ३-३ १० रथाया, न० रथा (→°रथाया);
 दे० °रथ (→°रथ)

२४ दे० ० (ह २२ पा वि) -a) बा० देवयै
 (→°देवयै) -b) पा० बा० बा० ३ समाप्ति (→°समाप्ति); बा०
 यत् ब० °हत्, दे० °हत्, दे० °हत् (→°हत्) -c) बा० ३
 ततो, दे० ११ बाते, न० ततो (→°बाते); दे० तस्य, दे० बायु, दे०
 बा०, दे० ११ यत् (?) (→°यत्) दे० ११ तु (→°तु) लो

२५ पा० दे० १२ ० (ह ३) -a) बा० बा० ३ बा० ३
 दे० ३ ११ होयम्, दे० ३ होयम् (→°होयम्); बा० बा० ३ हत् (→°हत्)
 -b) बा० बा० ३ दे० ३ कान्दिशीकम्, दे० कान्दिशीकम् (→°कान्दिशीकम्); बा० हतोत्तम, दे० हतोत्तम (→°होत्तम)

२५ तं दृष्ट्वा कृपयाविष्टः समाश्वास्य निशाचरम् ॥ २५
पप्रच्छागमने हेतु स चाचष्ट यथावयम् ।
स्वभावमात्मनो द्रष्टुं रक्षया तेजसः क्षितिम् ॥ २६
कथयित्वा च तद्वक्षः कारण विविध ततः ।
प्रसीदेत्यप्रवीडु विप्रं निर्विण्णः स्वेन कर्मणा ॥ २७
बहूनि पापानि मया कृतानि बहवो हताः ।
कृताः स्त्रियो मया बह्व्यो विधवाः पुत्रवर्जिताः ।
अनागता च सत्त्वानामल्पकानां क्षयः कृतः ॥ २८
तस्मात् पापादहं मोक्षमिच्छामि त्वत्प्रसादतः ।
पापप्रशमनायालु कुरु मे धर्मदेशनम् ॥ २९

—d) कारा समाश्वास्य, दे० समाश्वास्य (→समाश्वास्य)

२६ —a) ब१ पप्रच्छागमने ब२ पप्रच्छ गमने (→पप्रच्छा गमने) या१ हनु (→हेतुम्) —b) या१ का१ २ ब३ यथावयम्, दे१ ३ ५ ७ समा (दे१ ७, दे१ ७ ७) चष्ट (दे१ ७ ७), दे११ समान (च ?) दृष्ट (→स चाचष्ट) ब१ २ दे१ गतम् (→गतम्) कारा स समाचष्ट तत्कृत —c) दे१ कालने (→भारतने) कारा दृष्टो, ब१ दे१ १ दृष्ट दे१ दृष्ट, दे१ ७ दृष्टम्, दे११ दृष्टा (→दृष्टम्) —d) दे० राक्षस (→रक्षया) या१ का१ ० तेजस कृतिम्, कनरा, दे१ ११ तेजस क्षितिम्, ब१ ३ दे१ ७ तेजनाशनम्, न१ तेजस स्थितम्, नृते तेजसो हतिम् (→तेजस क्षितिम्)

२७ —a) दे११ तु (→तु) —b) ब१ ३ दे१ ७ न१ विधि बत, दे१ ० ० (→विधिम्) दे१ ८ ० (→तत) —c) का० विप्र (→विप्रम्) —d) या१ का१ २ दे१ निविप्र (→निविण्ण) ; न१ तेन (→स्वेन) दे१० तेजसा (→कर्मणा)

२८ —b) दे१ कृतिव (ता ?) नि (नि ?) (→कृतानि) दे१ ब्राह्म (गणे) गीतमा (→बहवो हता) —ab) दे३ बहूनि पापानि मया कृतानि वया च सन्तो बहवो मया हता —c) दे१ ७ हता न१ हता (→हता) दे१ मदा (→मया) —d) ब१ दे१ दम्पा (ब१ ७) दे१ विधि (च ?) ना (→विषया) —e) दे१ न१ समागता (ब१ ७) नां, दे१ अना गतं च दे१ भू (?) नासां च दे११ प्रनाकर्त्तव्यं च (→धनागच्छाच) —f) ब१ ३ दे१ ७ ज्ञेयानां दे१ ४ १० अनन्तानां न१ धानवानां (→धनवानां)

२९ ब१ २६० 'तद' शब्दार्थम् ३०५ 'मे' इति यवभासित —b) दे१ च (च ?) हा (→रक्षाय) —c) ब१ ३ दे१ ४ तत्प्रा प्रमा, दे१ या ० ० प्रसन्न (→भाषाप्रदाना) —d) दे१ कुत (→दृष्ट), ब० धर्मया (ता ?) वनम्, ब३ धर्मनाशनम्, दे१ ४ ५ ११

पापस्यास्य क्षयकरमुपदेशं प्रयच्छ मे ।
तस्य तद् वचनं श्रुत्वा राक्षसस्य द्विजोत्तमः ॥ ३०
वचनं ग्राह धर्मात्मा हेतुमच्च सुभाषितम् ।
कथं क्रूरस्वभावस्य सतस्तव निशाचर ।
सहसैव समायाता जिज्ञासा धर्मवर्त्मनि ॥ ३१

राक्षस उवाच ॥

त्वा वै समागतोऽस्यैव क्षिप्रोह रक्षया यत्नात् ।
तव ससर्गतो ब्रह्मन् जातो निर्वेद उत्तमः ॥ ३२
का सा रक्ष न ता वेभि वेभि नास्याः परायणम् ।
यस्याः संसर्गमासाद्य निर्वेदं प्रापित परम् ॥ ३३

धर्मदेव (दे१ ७) नाय, दे३ (मिता) धर्मानाशनम्, दे१ धर्मप्रदानम्, दे१ १० न१ धर्मदानम् (→धर्मदानम्)

३० ब१ ab ० (ह २६ या वि) का१ od ० —d) ब१ ३ दे१ ७ निराप्य (→उत्तमस्य)

३१ ब१ od ० —a) का० दे३ ४ धर्माय (→धर्मात्मा) ; न१ वर प्राह स धर्माय —b) दे१ व (→च) का१ दे३ स्वभा (→धुम्) —c) दे१ क्षितिपत्य (→भावस्य) —d) या१ काप का१ ० विप्राचर, ब२ सतस्तव दे१ सतस्त दे१ दे३ समत्व व (?) दे१० [च] सतस्तव, ना प्रवेद (→सतस्तव) दे१ वर (→वर) —f) न१ कर्मणा (→वर्त्मनि)

क्षि दे१ राक्षस च ; दे३ ता (रा ?) ता ० उवाच दे१ न१ राक्षस

३२ —a) ब० त्वम् (→त्वाय), दे१ गतोहृत्वा (?), दे११ गतोत्तम (?) च, न१ गतोत्तम (→गतोत्तमस्य) —b) दे१ क्षिप्रोहम् (→क्षिप्रोहम्) ; ब३ न१ रक्षया, दे१ राक्षसाय (→रक्षया) —c) न१ सगतो (→संसर्गतो) ; दे१ समागतं वर- ब्रह्मन् —d) या१ ब, + जातो, दे१ जात, न१ जातो (→जातो) ; दे१ निर्वेदमुत्तमम् (→निर्वेद उत्तम)

३३ —a) का१ दे१ ४ ३ १० ११ बायो (→बा ता), ब१ न ता वेभि, ब० न ता वेभि, दे१ न ता वेभि, दे११ न ता वेभि (दि ?) न१ तयो विद्या (→न ता वेभि) दे१ संसारयता वेभि, दे१ संसा राक्षसता वेभि —b) या१ बारा का१ ० नाभ्या वेभि, दे१ १० वेभि वस्या, दे१ वेभि न (ना ?) वया, दे१ वेभि तस्या, दे१ वेभि (दि ?) वस्या (→वेभि नाम्ना) —c) दे१ ४ १० तस्या, दे१ तत न१ तस्या (→मस्या), ब१ ३ दे१ न१ ब्रह्मम् (→सत्तमम्) ; दे३ वया धर्ममयायाणि (?) —d) कारा निर्वेद (→निर्वेदम्) ; दे१ प्राप्य तम्, ब० प्रापिते का१ वप्यते, दे१ सापित (→प्रापित) ; काप पट, ब१ ३ दे१ ७ वरम्, ब३ वनम् (→वरम्)

त्वं कृपां कुरु धर्मज्ञ मय्यनुक्रोशमावह ।
यथा पापापनोदो मे भवत्यार्य तथा कुरु ॥ ३४

पुलस्त्य उवाच ॥३४

इत्येषमुक्तः स मुनिस्तादा वै तेन रक्षसा ।
प्रत्युवाच महामागो विमृश्य सुचिरं मुनिः ॥ ३५

श्रुपिबुवाच ॥३५

यन्ममाहोपदेशार्थं निर्दिष्टः स्वेन कर्मणा ।
युक्तमेतद्धि पापानां निवृत्तिरूपकारिका ॥ ३६
करिष्ये यातुधानानां नस्वहं धर्मदेशनम् ।
तान् संपृच्छ द्विजान् सौम्य ये वै प्रयचने रताः ॥ ३७

३४. -a) ताः का२ बा३ दे३-५-७-१० स कृपा, कारा
का१ न१ मुद्रा, दे१ सत्कृपा (→सत् कृपा) दे३ स (य ?) मज
(→धर्मज्ञ). -b) न१ मम (→ममि), बा१ वावहम् (→भावह)
-c) बा१ पापो०नोदो, न१ पापनोदो (?) दो (→पापापनोदो). -d) दे१ भवति, दे३ ० भवेत् (→भवति), बा२ माता दे३ शिष्यं, न१
मातु (यु ?) (→भार्य)

॥३५॥ यः पुनस्त्य, दे१ पुनस्त्य उ, दे१ पुनस्त्य, दे३ श्री
पुनस्त्य

३५. -a) दे१ उक्त, दे३ ०० (→उक्त). -b) बा३
दे१ ५-५ १०-११ सिद्धयेत् (बा३ दे३ ५-११ 'देव', बा२ 'दोद', न१ सदा
(→सदा); बा१ का१ तेन तु, कारा का२ तेन उ, बा३ दे१ ५-५ १०-११
तेन स, दे३ तेन य (→यै तेन); बा३ दे३ ५-५ १०-११ राक्षस
(दे३ १०) (→रक्षसा) -c) बा३ दे३ ५ 'भाग' (→भागो).
-d) बा१ कारा बा१ ५ बा३ दे३ ५-५ १०-११ बहू (बा१ 'ह', दे३
'ह') (→मुनि)

॥३६॥ बा१ मुनिस्वाच, दे३ न१ कपि.

३६. -a) बा१ माताशो, बा१ दे३ ५-१० माता, बा१
माताशो, बा३ माताशो, दे३ न१ माम (मा ?) ह (→ममाह); मुद्र-
[च] वदेताम् (→[च] वदेताम्यं), दे१ यन्मेष्टुहमरायं, दे३ यन्मे
मुष्टुहो बाहो. -b) दे३ निवृत्ति, दे१ निवृत्ति (?) (→निवृत्ति);
दे३ तेन (→तेन) -c) दे३ उक्तमे तत्, दे३ स्वास्तुयेतत्
(→युक्तमेतत्). -d) दे३ निवृत्ति (→निवृत्ति); बा३ दे१ कारयम्
(→कारिता).

३७. -b) बा१ नस्वहं (→नस्वह्यं); बा१ बा२ दे३ ५ न१
धर्मनम्, बा३ दे३ ५-११ 'देव' (बा३ दे३ 'वि') गम्, दे३ 'दिगताम्',
दे३ 'दिगताम्' (→दिगताम्). -c) बा१ कारा बा१ ५ न१ सत्

एवमुक्त्वा ययौ विप्रश्चिन्तामाप स राक्षसः ।
कथं पापापनोदः स्यादिति चिन्ताकुलेन्द्रियः ॥ ३८
न चेत्साद स सत्त्वानि क्षुधा संवाधितोऽपि सन् ।
पष्टे पष्टे तदा काले जन्तुमेकममक्षयम् ॥ ३९
स कदाचित्क्षुधाविष्टः पर्यटन् विपुले वने ।
ददर्शाय फलाहारमामयं ब्रह्मचारिणम् ॥ ४०
शुहीतो रक्षसा तेन स तदा मुनिदारकः ।
निराशो जीविते प्राह सामपूर्वं निशाचरम् ॥ ४१
ब्राह्मण उवाच ॥
मो भद्र ब्रूहि यत् कार्यं शुहीतो येन हेतुना ।

ब. ५९.

पृष्ठ (न१ 'पृष्ठ'), दे३ ५-५ ७-१० ११ सौत्वं पृष्ठ (→साय सपृष्ठ);
बा१ कारा बा१ ५ दे३ ५-१० ११ द्विजयेष्टान्, दे३ द्विजा प्रेष्टा, दे३
द्विजानां म्या, दे३ (स्व)द्विजानां म्या (→द्विजानां म्या). -d) बा३
ये वै प्रवचने, दे३ ते (ये ?) वै प्रवचने, दे३ नैवे प्रवचने, दे३ ते
(ये ?) य प्रवचने, दे३ न१ प्रिप्रवचने (→ये वै प्रवचने).

३८. -a) कारा. पया (?) (→ययौ); बा३ दे३ विप्रा
(बा३ ३ 'प्रा' (→विप्र). -b) बा३ दे३ ५-५ ७ य (→य); दे३
राक्षसा, दे३ राक्षस्य (→राक्षस). -c) बा३ पाप, +पापापनोद,
दे३ ५ पापनोद (→पापापनोद). -d) दे३ 'चिन्तेन्द्रिय', दे३ न१
परोक्षत्वं (→[च] कुलेन्द्रिय).

३९. -a) दे३ य खाद्य, न१ य खाद्यति (→यखाद्य स);
दे३ भासानि (→सत्त्वानि). -b) दे३ क्षुधासंवाधितो वसन्, दे३
क्षुधासंवाधितोऽपि सन्, दे३ क्षुधापरिप्लवितं सत्. -c) दे३ न१ तदा
(→तदा). -d) दे३ अमक्षयम्, दे३ य भक्षया, दे३ भक्षयम्
(→भक्षयम्).

४०. -b) दे३ पर्यटन्, दे३ पर्यतो (→पर्यटन्); दे३ विपिने
(→विपुले). -c) दे३ य (→[य] य)

४१. -a) दे३ रक्षसो (→रक्षसा); दे३ ११ त न (→तेन).
-b) दे३ 'दाका' (→'दाक'). -c) बा३ दे३ ११ निराशो,
दे३ निराशो (→निराशो); दे३ जीवितो (→जीविते) -d) बा३
सम पूर्वम्, दे३ सामपूर्वं (→सामपूर्वं).

॥४१॥ दे३ ७ ० १ दे३ ब्राह्मण, दे३ ब्राह्मण उवाच, न१ ब्राह्मण.

४२. दे३ ० १ दे३ १० न१ ० ०. -a) दे३ मोनय, दे३
मो भवान् (→मो भद्र); बा१ सत्त्वान्यम्, दे३ सत्त्वान्यं, न१ यदायं
(?) (→यत्त्वान्यम्). -b) दे३ तेन (→येन). -c) बा१ वचनं,
बा१ तपन्, बा३ दे३ तपयम्, दे३ ०००, बा३ दे३ तपयम् (→

आवाल्यान्मम पापेषु न धर्मेषु रतं मनः ।
तत्पापसंक्षयान्मोक्षं प्राप्नुयां येन तद् वद ॥ ५१
यानि पापानि कर्माणि बालत्वाच्चरितानि च ।
दुष्टां योनिमिमां श्रप्य तन्मुक्तिं कथय द्विज ॥ ५२
यदेतद् द्विजपुत्र त्वं समारत्यास्यस्थयेपतः ।
ततः क्षुधार्थान्मक्षस्त्वं नित्यं मोक्षमाप्स्यसि ॥ ५३
न चेत् तत्पापशीलोऽहमस्त्यर्थं क्षुत्पिपासितः ।
पठे काले नृशंसात्मा भक्षयिष्यामि निर्धृणः ॥ ५४
पुलस्त्य उवाच ॥
एवमुक्तो मुनिसुतस्तेन योरेण रक्षसा ।
चिन्तामवाप महतीमशक्तस्तदुदीरणे ॥ ५५

स विमृश्य चिरं विप्रः शरणं जातवेदसम् ।
जगाम ज्ञानदानाय संशयं परमं गतः ॥ ५६
यदि शुश्रूषितो बह्विर्गुरुश्रृणुणादनु ।
व्रतानि वा सुचीर्णानि सप्तार्चिः पातु मां ततः ॥ ५७
न मातरं न पितरं गौरवेण यथा गुरुम् ।
सर्वदेवावगच्छामि तथा मां पातु पावकः ॥ ५८
यथा गुरुं न मनसा कर्मणा वचसाऽपि वा ।
अवजानाम्यहं तेन पातु सत्येन पावकः ॥ ५९
इत्येवं मनसा सत्पान् कुर्यात् शपथाच्च पुनः ।
सप्तार्चिषा समादिष्टा प्रादुरासीत् सरस्वती ॥ ६०
सा प्रोवाच द्विजसुतं राक्षसग्रहणाकुलम् ।

न. ६१

५१. -a) का१ दे० अवाल्यात्, व२ भाव(वा ?)त्यात्, व३ प्रारब्धात्, दे० आवाल्या- दे० अकारमात्, दे० प्रागल्भ्य (?), न१ प्रागल्भ्य (स्यात् ?) (->प्रागल्भ्यात्), न१ पापाना (->पापेषु) -b) दे० गत (->गतम्), दे० मम (->मन), न१ जययं रयते मन. -c) व२३ पापो (->पाप-) -d) का१ के, +येन (->येन); दे० तत्पत (->तत्पतः).

५२. -a) व१.२ दे० यानि च (->पापानि). -b) दे० बलत्वाच्चरि, दे० आत्मादाचरि (->आत्मत्वाच्चरि), दे० तु (->क) -c) दे० १० अनुप्राप्य, न१ इमां प्राप (->इमां प्राप्य). -d) व१ मुक्ति(?) (->मुक्तिम्).

५३. वा१ ० वा२.२ b० ० -a) व१ यदेतत् (->यद्यतः); व१ द्विजपुत्र, व१ मुनियुव (->द्विजयुव) -b) वा२ 'य(?)'स्य स्वरोपेत, व१ 'क्षा(?)'स्य विरोपेत, दे० 'क्षा(?)'स्या द्विरोपेत, दे० 'आस्यास्य' शेषतः, दे० 'ह्य(?)'स्य विरोपेत, न१ 'ह्या' स्वस्वरोपेत. (->'ह्या'स्वस्वरोपेत) -c) वा१ क्षुधार्थं, +चात्, दे० क्षुधास्ताम् (->क्षुधास्तात्), दे० १० मुक्त (->मृत) दे० तत क्षुधार्तस्य मम, न१ क्षुधार्तस्य मम त्व तु -d) दे० निमग्न्यत, न१ ॥॥ (->नित्यतम्); दे० मोक्ष (->मोक्षम्), दे० भक्षयिष्यसि (->भक्षयिष्यसि); दे० एवं तु मोक्षमवाप्स्यसि

५४. -a) का१ दे० १-११० ॥ व चैतत्, दे० न्येतत्, दे० न चैवम्, न१ न चैव (->न चैव तत्) -b) व१ अतस्मात्, व२ अतस्मात्, दे० १ अत्यर्थम्, दे० अहमस्मिन्, दे० अत्यन्तम् (->अत्यर्थम्); दे० 'तव', दे० 'सितम्' (->'सित') -c) व२ दे० पठे (->काले); व१ नृशं, दे० वृत् (?) , दे० नृशं (->नृशं) -d) दे० निर्धृण (->निर्धृण)

॥ व२ ३ दे० ३.२. ०; वा१ का१ न१ पुलस्त्य; दे० पुलस्त्य ए-

दे० श्री पुलस्त्य .

५५. -a) दे० मुनित्वेन, दे० मुनिवर, न१ मनुसुत (->मुनिसुत). -b) दे० तदा (->तेन) -c) वा१ का१ दे० अवाप्य (->अवाप); -d) दे० अक्षतम्, दे० अक्षत (->अक्षत); न१ उदीरितम् (->उदीरितम्)

५६. -a) दे० विमृष्टा (->विमृष्टम्). -b) वा१ का१ 'वेदस' (->'वेदसम्') -c) का१ दे० २-१० ज्ञानदानाय (->ज्ञानदानाय). -d) दे० परसङ्कटे (->परस गत).

५७. -a) दे० 'पितो', दे० 'पितो' (->'पितो') -b) का१ गुरु शुश्रूषितोयवा. -c) दे० व (->वा); व२ सुवी (->'सुवी'). -d) व२ सदा, दे० गत (->गत).

५८. -a) व२ दे० व (->न) -b) दे० गुरुं, न१ [-य] यवा (->यवा); दे० सदा (->गुरुम्) -c) व२ ३ दे० १० यवाहमव, दे० २-१०-११ न१ सर्वदावाच (->न१ 'दे' (->सर्वदेवाच) -d) दे० व१ यवा (->यवा).

५९. वा१ ० -a) का२ व. १-१, दे० १ व, न१ स (->न); दे० वचस, दे० तत्पत, व१ मनस (->मनसा) -b) व१ दे० ३.२-१० मनसा (->मनसा); दे० १-३ [-म] पित्र, दे० न१ पित्र (->[-म] पि वा) -c) दे० १ वाप (->अव). -d) दे० ३.२ मा तेन (->सत्येन).

६०. -a) का२ एव (->एवम्); व१ मा(मा ?)न त्यात् (->मनसा); वा१ त्यात्, दे० सत्य, दे० सत्य. (->सत्यात्). -b) दे० शपथाच्च (->शपथाच्च); व२ दे० ३.२ पुनः (->पुन). -c) दे० 'पिष', दे० 'पिषा' (->'पिषा'); वा१ का१. व१.२ दे० समादिष्टा, दे० १ समुद्दिष्टा (->समादिष्टा)

६१. -a) दे० 'कुत हि त्वा' (->'कुत हि त्वा'); दे० मार्ग

श्रीवत्सवक्षसं श्रीशं श्रीधरं श्रीनिकेतनम् ।
 प्रणतोऽस्मि श्रियः कान्त स मे पापं व्यपोहतु ॥ ७२
 यमीशं सर्वभूतानां ध्यायन्ति यतयोऽश्चरम् ।
 वासुदेवमनिर्देश्यं तमस्मि शरणं गत ॥ ७३
 समन्तालम्बनेभ्यो यं व्यावृत्त्य मनसो गतिम् ।
 ध्यायन्ति वासुदेवाख्य तमस्मि शरणं गत ॥ ७४
 सर्वग सर्वभूतं च सर्वस्याधारमीश्वरम् ।
 वासुदेव पर ब्रह्म तमस्मि शरणं गत ॥ ७५
 परमात्मानमव्यक्तं य प्रयान्ति सुषेधसः ।

७२ -b) दे० स^१ (→श्री^०) -c) न^१ श्रिया (→श्रिय)
 -d) दे० ॥ ७७०० (→व्यपोहतु)

शा: कारा का: ६६-७३ लोकाणां मम इत्य वक्तव्ये—

339 • श्रीवत्सवक्षसं श्रीशं श्रीधरं श्रीनिकेतनम् ।

प्रणतोऽस्मि श्रियः कान्त स मे पापं व्यपोहतु ।

वामोदरमुदात्तं पुण्डरीकाक्षमप्युत्तम ।

प्रणतोऽस्मि स्तुतं स्तुत्यै स मे पापं व्यपोहतु । [४]

नारायण नर शौरि मायश्च मयुसुखनम् ।

प्रणतोऽस्मि वराधार स मे पापं व्यपोहतु ।

केशव चन्द्रसूर्यसं चक्षुःकेशिनिषुधनम् ।

प्रणतोऽस्मि महाबाहु स मे पापं व्यपोहतु । [४]

७३ दे० ७३ ० -b) शा: कारा का: २ दे० ४-१० ॥ शतवती
 (→शतवती) -d) दे: नतोऽस्मि, न^१ तमस्मिन् (→तमस्मि)

७४ ब^२ ७४३-७४६ ० (ह स); न^१ ०d ० दे० ५ ०
 -a) न^१ लवणैर्म्यो (→[आ] लम्बनेभ्यो) दे० १ य, न^१ [अ] ६
 (→[अ] वम्) दे० ११ नमस्तत्त्वत्वाल्म्बनेभ्यो -b) ब^१ दे० ४ १० ॥ व्यावृत्त,
 दे० १ १ शत्रु (दे० १६) इत्य (→व्यावृत्त्य); न^१ हृदयस्मिन् शरणं गत
 -c) कारा परमात्मान (→वासुदेवाख्यम्)

७५ ब^२ ० (ह ७४ पा वि) ब^३ दे० ० (ह स)
 न^१ ० -a) दे० १ श्रुतत्वं, दे० १ शास्त्रार (→श्रुतत्वं) -c) दे०
 वायु^० (→वायु^०); दे० परमय (→पर); दे० वासुदेव वर ब्रह्म
 -d) ब^१ दे० ४ १ शरणम् (→शरण)

७६ दे० ७६३-७६८ ० (ह स) न^१ ० -a) दे०
 लम्बनं (→लम्बनम्) -b) ब^१ ३ दे० यान्ति च (→प्रयान्ति) गा^१
 समेव च, दे० १ सुषेधसम् (→सुषेधस) -c) दे० १ 'साया'
 (→'सर्व'), अ^३ यान्ति, दे० देव (→देवम्)

कर्मक्षयेऽङ्गं देवं तमस्मि शरणं गतः ॥ ७६
 पुण्यपापविनिर्मुक्ता यं प्रविश्य पुनर्ममम् ।
 न योगिनः प्राप्नुवन्ति तमस्मि शरणं गतः ॥ ७७
 ब्रह्मा भूत्वा जगत् सर्वं सदेवासुरमानुषम् ।
 यः सुव्रतश्च्युतो देवस्तमस्मि शरणं गतः ॥ ७८
 ब्रह्मत्वे यस्य वक्त्रेभ्यश्चतुर्वेदमप्य वपुः ।
 प्रष्टुः पुरातनो जज्ञे तमस्मि शरणं गतः ॥ ७९
 ब्रह्मरूपधरं देवं जगद्योनिं जनार्दनम् ।
 सप्तृत्वे संस्थितं सृष्टौ प्रणतोऽस्मि सनातनम् ॥ ८०

७७ दे० ० (ह ७६ पा वि) -a) ब^१ दे० १ मुक्तो,
 दे० १ मुक्त, दे० १ मुक्त (→मुक्त) -b) दे० १ ३ १ प्राप्य च (→
 प्रविश्य) ब^१ पुनर्मम दे० [या] पुनर्मम (→पुनर्ममम्) -c) गा^१
 योगिनम् (→योगिन) दे० योगिन प्राप्नुवन्ताह -d) दे० गते
 (→गत)

७८ ब^१ ३ ७८३-७८६ ० (ह स) दे० ० (ह ७६ पा
 वि) -a) गा: का: २ दे० ३ ३ १ न^१ ब्रह्म (→ब्रह्मा) दे०
 भूतम् (→भूत्वा) -b) दे० १ मानवम् (→मानुषम्) -c) दे० १ न^१
 य (→य) दे० [अ] भूतो (→[अ] च्युतो), दे० वैवाय
 (→देव)

७९ ब^१ ३. ० (ह ७८ पा वि) -a) गा: का: २
 दे० ३-५ १ ११ ब्रह्मत्वं, कार ब्रह्म तत्वं, न^१ ब्रह्मणो (→ब्रह्म त्वम्);
 दे० पश्य (→पश्य); दे० १ ब्रह्मेभ्य (→ब्रह्मेभ्यम्) -b) दे० १ भवुर्वे
 (→भवुर्वेद) -c) गा: कारा का: २ वरप्रभु पुरा यज्ञे दे० न^१
 कृत्वा भ्रमु (न^१ १) पुरा यज्ञ, दे० १ भ्रमु भ्रमो पुरो
 (दे० १ पा) च (दे० १ य) ने, दे० १ भ्रमुर्गत पुरा यज्ञे

८० -a) न^१ रूपधर (→रूपधर); न^१ तेन (→
 देव) -b) का १ य, +योगि दे० न^१ योगि (→योगिन्) -c)
 गा: दे० सृष्टाले का सप्तृत्वात् ब^१ सप्तृत्वात्, दे० सप्तृत्वे, दे० सप्तृत्वे,
 दे० सप्तृत्वे, दे० १ सप्तृत्वे (→सप्तृत्वे) दे० १ सप्तृत्वे, दे० १
 सप्तृत्वे, न^१ सप्तृत्वे (→सप्तृत्वे) दे० १ सृष्टि, दे० १ देव,
 दे० सप्तृत्वे, दे० सप्तृत्वे, मुने सप्तृत्वे (→सप्तृत्वे) -d) ब^१ त गतो
 स्मि (→प्रणतोऽस्मि) ब^१ ३ दे० जनार्दनम्, दे० १ सदाशिवम् (→
 सनातनम्), दे० तमस्मि शरणं गत

८० • स्तोत्रालंकार काय प्रसक्तं कविकम्—

३४० • यत्प्रतिष्ठा च सकल यथा धृतमिदं जगत् ।

यो वै नृपति ब्रह्मणा प्रणतोऽस्मि सदाशिवम् । (= ८५)

८६ ८२ स्रष्टा भूत्वा स्थितो योगी सिंहावाबुरसूदनः ।
तमादिपुरुषं विष्णुं प्रणतोऽस्मि जनार्दनम् ॥ ८१
घृता मही ह्वा दैत्याः परित्रास्तास्तथा सुरा ।
येन तं विष्णुमाघेशं प्रणतोऽस्मि जनार्दनम् ॥ ८२
यज्ञैर्यजन्ति यं विप्रा यज्ञेशं यज्ञभावनम् ।
तं यज्ञपुरुषं विष्णुं प्रणतोऽस्मि सनातनम् ॥ ८३
पातालबीधीभूतानि तथा लोकान् निहन्ति यः ।
समन्तपुरुषं रुद्रं प्रणतोऽस्मि सनातनम् ॥ ८४

८१ दे० न० ० (ह स) -a) दे० ४९११ सुष्टवा, दे०
स्रष्टा, दे० हृष्टवा (-नष्टा) दे० ४५७१०-११ भूत (दे० १०)
स्थितो दे० भूतानि यो (-भूत्वा स्थितो) ब० ३ सुष्टवा भूतान्
स्थितो योगी -b) दे० स्थिता आमुत्प्लुत -d) दे० सनातन
(-जनार्दनम्)

८२ दे० ० (ह स) -a) ब० घाता (-घृता), दे०
ह्वा दे० मही (-मही) दे० मही (-ह्वा) दे० दैत्या (-दैत्या)
-b) ब० पावितास्ता, ब० परिवात (-परिवाता) ब० ३ दे०
तथासुरा, दे० ४१० स्थिता सुरा, दे० सतोमरा (-तथा सुरा)
-c) दे० योग (-येन), ग० कारा ब० १ दे० विष्णु
(-विष्णु), ग० कारा ब० १ दे० आदिभ्यः दे० आदिभ्यः
(दे० १०) दे० एवेगम् (-आवागम्) -d) कारा परात्परम्,
ब० सनातनम् दे० अनादिम् (-जनार्दनम्)

८३ ग० ब० १ दे० ८३१-८४ d ० (ह स) कारा
८३१-८४ d ० (ह स) ब० ३ ed ० -a) दे० यज्ञे (-यज्ञे),
दे० दै (-यज्ञे) -b) दे० यज्ञे, न० आदिभ्यः (-आदिभ्यः)
-c) न० यज्ञे (-यज्ञे) -d) दे० जनार्दनम् (-सनातनम्)

८४ स्तोत्रात्तरं न० अविभक्तम्—

३४१ ० सुष्टवा भूतानि योगो स्थिता आमुत्प्लुतः ।
तमादिपुरुषं विष्णुं प्रणतोऽस्मि जनार्दनम् । [८६]

८४ ग० कारा ब० १ ० (ह ८३ वा वि) -a)
ब० पातालबीधी दे० घाताविधि, दे० घाताविधि, दे०
पातालाविधि (-पातालाविधी) -b) दे० नोर्वात (-निहन्ति),
दे० यथा सतोमरा यन्ति यम् -c) दे० एतत्, दे० एतत्, दे० गिर
(-यन्ति), दे० ४१० इत्, दे० विष्णु, न० विष्णु + रज (-यन्ति)
-d) ब० १ दे० अनातनम् (-सनातनम्)

८५ कारा ० (ह ८३ वा वि) दे० ११ ० (ह ४)

समन्वयित्वा सकलं यथासृष्टमिदं जगत् ।
यो वै नृत्यति रुद्रात्मा प्रणतोऽस्मि जनार्दनम् ॥ ८५
सुरासुराः पितृगणा यज्ञगन्धर्वराक्षसाः ।
सभूता यस्य देवस्य सर्वगं तं नमाम्यहम् ॥ ८६
समस्तदेवाः सकला मनुष्याणां च जातयः ।
यस्मांश्चभूता देवस्य सर्वगं तं नतोऽस्म्यहम् ॥ ८७
वृक्षगुल्मादयो यस्य तथा पशुमृगादयः ।
एकाग्रभूता दक्षस्य सर्वगं तं नमाम्यहम् ॥ ८८

-३) ग० ब० १ दे० ४१० भयंका ब० (दे० तु) ब० १ त भयं
कात्मा न० समन्वयित्वा (-यन्ति) -b) ग० ब० १ यथा
भूतम्, दे० यथा सृष्टम् (-यथासृष्टम्) -c) ब० ३ सुरासा दे०
योगासा (-यथासा) -d) दे० १ सनातनम् (-जनार्दनम्)

८६ -३) ग० ब० ३ दे० ४११ सुष्टवुर (-सुष्टवुर),
दे० १० यज्ञम् (-यज्ञम्), न० सुष्टवुराणां यन् -b) न०
निहन्ति (-यन्ति), दे० १० यज्ञम् (-यज्ञम्) -c) ब० ३
दे० १ यज्ञम् (ब० ३ दे० यज्ञम्) द (ब० ३ दे० स) भूता (-सभूता
यस्य)

८७ दे० ० (ह स) -३) दे० सगता (-सकता)
-c) दे० सभूता यस्य (-यथासृष्टम्) -d) कारा सवर्द
(-सर्वग)

८८ स्तोत्रात्तरं न० अविभक्तम्—

३४२ ० यथा प्रकृतये तस्मिन् अविताय महामते ।

अनादितत्त्व देवाय नि रुद्राय लभेत्सु ते ।

नमः अनाय घोषाय धाम्नेवाय प्रवर्तिते ।

अनन्तराय चैवैव अन्तराय नमोस्तु ते । [८]

नमो गृहाय गुहाय गुहाय गुणवर्तिने ।

अप्रवर्णाप्यधेवाय अमुनाय नमो नमः ।

नमः गिराय धाम्नाय निमिदाय धाम्निने ।

सनातनाय पूर्वोन्मुखाय (गो) य नमो नमः । [९]

नमो देवादिदेवाय स्वभावाय नमो नमः ।

नमो यन्त्राविद्याय वाक्विद्याय नमो नमः ।

नमो ब्रह्मजगदाय लोचनयोगोद्भवाय च (रत्) ।

विश्वधराय देवाय विश्वधराय नमः । [१०]

८८ दे० १० ० (ह ४) -c) दे० देवम् (-देव य)

-d) कारा सवर्द (-सर्वग)

यसान्नान्यत् परं किंचिद् यस्मिन् सर्वं महात्मनि ।
यः सर्वमध्यगोऽनन्तः सर्वगं तं नमाम्यहम् ॥ ८९
यथा सर्वेषु मृतेषु मृदोऽग्निरिव दारुणः ।
विष्णुरेवं तथा पापं ममाशेषं प्रणश्यतु ॥ ९०
यथा विष्णुमयं सर्वं ब्रह्मादि सत्त्वावरम् ।
यच्च ज्ञानपरिच्छेदं पापं नश्यतु मे तथा ॥ ९१
शुभाशुभानि कर्माणि रजःसत्त्वतमांसि च ।
अनेकजन्मकर्मोरयं पापं नश्यतु मे तथा ॥ ९२
यन्निश्चयां च यत्प्रातर्त्यन्मध्याह्नापराह्णयोः ।
संध्योश्च कृतं पापं कर्मणा मनसा गिरा ॥ ९३
यत् विप्रता यद् भ्रजता यच्च क्षय्यागतन मे ।

कृतं यदशुभं कर्म कायेन मनसा गिरा ॥ ९४
अज्ञानतो ज्ञानतो वा मदाचलितमानसः ।
तत् क्षिप्रं विलयं यातु वामुदेवस्य कीर्तनात् ॥ ९५
परदारपरद्रव्यवाञ्छा द्रोहोद्भवं च यत् ।
परपीडोद्भवां निन्दां कुर्वता यन्महात्मनाम् ॥ ९६
यच्च भोज्ये तथा पेये मद्ये श्लोष्ये त्रिलेहने ।
तद् यातु विलयं तोये यथा लघणभाजनम् ॥ ९७
यद् बाल्ये यच्च कौमारे यत् पापं यौवने मम ।
वयःपरिणतो यच्च यच्च जन्मान्तरे कृतम् ॥ ९८
तन्नाशायण भोविन्द हरिकृष्णेश कीर्तनात् ।
प्रयातु विलयं तोये यथा लघणभाजनम् ॥ ९९ व. ६९

८९. ६६. ॐ (ह. स.). - ३) ब१ वरम्, ६६ पर, + च
(→नरं). - ४) शा१ काय. का१ ३ दे१. १० यव (→वसिष्ठः); ब३
६६ अतिविष्ट, ६१ विदात्मनि (→महात्मनि). - ०) ६११ तत्
(→य); ब१. २ दे१. १ य सर्वम् (दे१ 'मे' व्य (दे१ 'व' गोनन्त,
ब३ वस्तु सर्वोऽप्येवोक्तं. - ८) काय. सर्वतं (→सर्वं).

९०. ब३ ६०-६२०. - ४) ६० भूजानि (→भूजानि); ६३
न१ इह (→इह). - ०) शा१ काय. का१ ३ दे१ न१ एव (→एवं).
- ८) ६३ समापि, ६१ स मां तोय, न१ मयारोप (→मयाशेषं); ६३
व्यरोहण (→प्रगच्छतु)

९१. ब३ ६३. ॐ. - ३) ब३ ६१ तथा (→यथा); ब१. ३
६३. १ सर्वं (→विष्णुः); ब१. ३ दे१ १ विष्णु (→सर्वम्). - ४)
दे१ व (→स-). - ०) काय. वरम्, ६३ मयि (विष्णु ?), ६१
यत्तु (→यत्तु); ६१० यच्चज्ञानं तव (व)च्छेदम्, न१ स च ज्ञान-
परिच्छेदः. - ८) शा१ काय. का१ २ मे तदा, ६३ मे तदा, न१ सर्वदा
(→मे तदा).

९२. ब१. ३. ॐ (ह. स.). - ३) ६० यथा (→युष्माकः); ब३
६३. १ कार्यणि (→कर्मणि). - ४) ६० कुर्वन्त वातिपापिनम्. - ८)
शा१ काय. का१. २ दे३ मे सदा, न१ सर्वथा (→मे तदा)
६२ इतोक्तम् ab, ८६ मध्ये ६३ अविष्कम्-रस्तव (?) पते
समेव च ।

९३. - ३) ६३ यम् (→यत्तु); ६१ तथा (→यत्तु). - ४)
न१ तत् (→यत्तु). - ०) ६१ यत् (→यत्तु). - ८) ब१ ३ [-य] गिरा
(→गिर).

९४. - ३) न१ प्रजता (→यद्वजता). - ४) ६१ स्वपता
जापतेन (→यच्च क्षय्यागतेन); ६३ च (→मे). - ८) ६१० कार्यं

(दे१) न (→कपिने); ब१. ३ दे१. १० १० [-य] गिरा (→गिर).

९५. - ३) ६१ वा ज्ञानान् (→ज्ञानतो वा). - ४) ब१. ३
तदा (→यथा); ६३ वासितयानस, न१ वसितयानस (→वसित-
यानस). - ०) शा१ का१ सक्षिप्रं, ब१. ३ तत्, + तत् विप्रम्, ६१ तं
विप्रं, ६११ तत्तत्तत् (→तत्तत् विप्रम्); ६३ सप्रतिपत्ति पापेभ्यः. - ३)
न१ तैव मध्यमि तत्तत्तत्.

९६. a) ६१ परदारम् (यद् ?), ६१ परदार (→पर-
दार-); ६१. ३. १. १० १० १० इव्यं (→इव्य-). - ४) ६१ पर-
(→यान्त्रा); ६१ तु (→यत्तु); ६३ वा यदो (?) ह परस्य वस्तु.
- ०) काय. ब१. ३ दे१ न१ सर्वं (→भवात्). - ८) शा१ का१
६१. ३ १० कुर्वताम्, ६१. ३. ११ कुर्वतो (→कुर्वता); ६३ मया कृतम्
(→महात्मनाम्)

९७. - ३) ब१. ३ वरम्, ६३ वस्त, ६१ या च, ६३ यथा
(→यथा); ब३ मध्ये (→मोक्षे). - ४) ब१ मयले, ६१ मोक्षे, ६१०
म३ (ये ?), ६१ तेह, ६३ भोज्ये, न१ मोक्षे (→मोक्षे); ६३. १. १
विप्रेते, न१ विप्रेतेह (→विप्रेतेह). - ०) ६१ तत्रातु, ६३ तत्तत्तु,
न१ तया तु (→तद् यातु). ६१ तेजो (→तोये). - ८) ६३ यथा
(→यथा).

९८. - ३) न१ तत् (→यत्तु), ब१. ३ य (→यत्तु). - ०)
न१ विप्रेते (→परिणतो); का१. ३ य (→यत्तु). - १) ब१. ३ यथ, ६३
६३, (→यत्तु); ६३ जन्मान्तरे (→जन्मान्तरे).

९९. - ३) ६३ त (→यत्तु). - ४) ब१. ३ दे१ हरे कृष्णेति,
६३ न१ हरिकृष्णेति (→हरिकृष्णेति). - ०) शा१ प्रयातु, ब१
सयातु (→श्रयातु); ६३ प्रलयं, ६३ तवयम् (→विलयम्); न१
तोय (→तोये).

५९. १०० विष्णवे वासुदेवाय हरये केशवाय च ।
 जनार्दनाय कृष्णाय नमो भूयो नमो नमः ॥ १००
 भविष्यन्नरकधनाय नमः कंसविधातिने ।
 अरिष्टकेशिचाणूरदेवारिष्यिणे नमः ॥ १०१
 कोऽन्यो घलेर्वधयिता त्वामृते वै भविष्यति ।
 कोऽन्यो नाशयति बलाद् दर्पं हैहयभूपते ॥ १०२
 कः करिष्यत्यथाऽन्यो वै सागरे सेतुबन्धनम् ।
 वधिष्यति दशग्रीवं कः सामात्यपुर.सरम् ॥ १०३
 कस्त्वामृतेऽन्यो नन्दस्य गोकुले रतिमेष्यति ।
 प्रलम्भयन्नादीनां त्वामृते मधुसूदन ।
 निहन्ताऽप्यथवा शास्ता देवदेव भविष्यति ॥ १०४

जपन्नेवं नरः पुण्यं वैष्णवं धर्ममुत्तमम् ।
 इष्टानिष्टप्रसंगेभ्यो ज्ञानतोऽज्ञानतोऽपि वा ॥ १०५
 कृतं तेन तु यत् पापं सप्तजन्मान्तराणि वै ।
 महापातकसंज्ञं वा तथा चैवोपपातकम् ॥ १०६
 यज्ञादीनि च पुण्यानि जपहोमव्रतानि च ।
 नाशयेद् योगिनां सर्वमामपात्रमिवाम्भसि ॥ १०७
 नरः संवत्सरं पूर्णं तिलपात्राणि षोडश ।
 अह्न्यहनि यो दद्यात् पठत्येतच्च तत्समम् ॥ १०८
 अविलुप्तब्रह्मचर्यं संप्राप्य स्मरणं हरेः ।
 विष्णुलोकमवाप्नोति सत्यमेतन्मयोदितम् ॥ १०९
 यैतत् सत्यमुक्तं मे न ह्यल्पमपि मे शृणु ।

१००. -d) कार. दे१० भूयो, दे३ नोविष्यत्य
 (→नमो भूयो).

१०१. दे० १०१a-१०४d ⊙ (ह. सं). -a) दे३
 भविष्यत्, दे३ ममाति, दे३ भवाय (→भविष्यत्). -b) वा३ का३ २
 दे३.५.७.११ कायं, वा३ कर्म (→कर्म). -c) वा३ च३
 (→चाचुरं). -d) वा३ वा३.३ लयिने, का३ णातिने, वा३
 लपते (→लपति).

१०२. दे० ⊙. (ह. १०१ पा. वि.). -a) वा३ मिला
 (→मिला). -b) दे३ वि भविष्यति (→वि भविष्यति). -c) कार.
 को नाशयति, वा३ २ बला (दे३ लं) नाशयिता (वा३ णा), दे३
 नाशयिता दर्पं (→नाशयति बलात्): दे३.११ वा३ को नाशयिष्यति
 बलात्. -d) कार. दे३ बलात् (→दर्पम्); वा३ हैहयं (→हैहयं).

१०३. दे० ⊙. (ह. १०१ पा. वि.). -a) वा३ दे३
 का करिष्यत्यथा, वा३ ३ दे३ करिष्यति वा३, दे३ क करिष्ये तथा, वा३
 करिष्यते तथा (→क करिष्यत्यथा). -b) वा३ सागरे, दे३
 सागर (→सागरे). -c) वा३ वा३.३ दे३.५.७.११ इति
 (→वधि). -d) दे३ वा सामात्यं, दे३ लो ममात्, दे३ ल
 ममात् (→क सामात्यं), वा३ क ममात्यस्तु प्रप्य .

१०४. दे० ⊙. (ह. १०१ पा. वि.). -a) दे३ हृत्पथ, वा३
 [य] नतय (→नतय). -b) वा३ हि (१) हिम् (→रतिम्).
 दे३ एष्यति (→एष्यति); दे३ गोत्रते (यामृते) रतिमेष्यति. -c)
 वा३ ज्ञेये (१) (→ज्ञेये); दे३ दन, दे३ वा३ दनम् (→दन). -d)
 वा३ २ दे३ निमन्ता (→निमन्ता); दे३ [य] प्यवर्षा धसष्टम्, दे३
 वा३ (→[य] प्यवर्षा), वा३ ३ पात्रा, वा३ ल (वा३ १) त्ता
 (→पात्रा). -f) वा३ वागदेवो (→देवदेव).

१०५. -a) वा३ ३ जालेय, वा३ जालेय, दे३ जपन्नेव

(→जपन्नेव); वा३ ३ लरे, वा३ ३ नव (→नर). -b) दे३
 वैष्णवं (→वैष्णवं); वा३ ३ लोतनम् (→धर्मम्). -c) वा३
 कार. वा३.३ दे३.५.७.११ प्रयोगेभ्यो (→प्रसङ्गेभ्यो). -d) दे३
 ज्ञानादज्ञानतो (→ज्ञानतोऽज्ञानतो).

१०५. श्लोके c, d मध्ये कार. प्रथिकम्—

३४३ * मुष्णते नाम संलय ।

यत्नं नश्यत् दुष्टम् ।

१०६. -a) दे३ तथा (→तु यत्). -b) दे३ जन्मान्तरं,
 दे३ जन्मान्तरं (→जन्मान्तराणि). -c) कार, पातकं संज्ञं
 वा, दे३ पातकं मुक्तम्, दे३ १ पातकं (वा३ १) शास्त्रा
 (→पातकं संज्ञं वा). -d) दे३ १ लोप (→लौप).

१०७. -a) दे३ तु (→य). -b) दे३ दुष्टानि, वा३ ज्ञानं
 (→ज्ञानं); कार. दे३, दे३ तु (→य). -c) वा३ नाशयत्, वा३
 नाशयत् (→नाशयत्); दे३ योगिनां (→योगिनां).

१०८. श्लोके ab, cd मध्ये दे३. प्रथिकम्—

३४४ * कृत्वा सक्तान्येव ज्ञातोऽपठितम् ।

महापातकं वा तथा चैवोपातकम् ॥

१०८. -a) वा३ कृतं, वा३ ३ दे३ पूर्णं, वा३ पुण्यं
 (→पूर्णं). -b) दे३ लो (→लो). -c) वा३ पठ्यते, दे३ पठ्य
 (→पठ्यते); दे३ क (त) स्वप्न (→स्वप्नम्).

१०९. -a) वा३ वा३.३ वा३ २ दे३ भविष्यत्, दे३ लो पवि-
 स्मृत- (→भविष्यत्); कार. वा३ ३ दे३ नश्यत् (→नश्यत्)
 -b) वा३ वा३ स्मरते, वा३ लो (→स्मरत्).

११०. -a) वा३ दे३ तदेतत्, दे३ तदेतत्, दे३ नश्यत्
 (→नश्यत्); वा३ ३ लप्यत्, दे३ लप्यत् (→लप्यत्);
 दे३ १ हि (→हे). -b) दे३ न तु (त) लप्यति,

राक्षसस्त्वस्तसर्वाङ्गं तथा मामेष मुञ्चतु ॥ ११०

पुलस्त्य उवाच ।

एवमुच्चारिते तेन मुक्तो विप्रस्तु रथसा ।

अकामेन द्विजो भूयस्तमाह रजनीचरम् ॥ १११

ब्राह्मण उवाच ।

एतद् भद्र मया ख्यातं तव पातकनाशनम् ।

विष्णोः सारस्वतं स्तोत्रं यज्जगाद सारस्वती ॥ ११२

ब्रुताशनेन प्रहिता मम जिह्वाप्रसस्थिता ।

जगादैन स्तन विष्णोः सर्वेषां चोपशान्तिदम् ॥ ११३

अनेनैव जगन्नाय त्वमाराधय केशरम् ।

दे० ॥ १० लमपि, दे० ॥ १० लमपि, दे० ॥ १० लमपि (→
लमपि) ब० ३ दे० ३, दे० ११ ते (→मे) दे० १ लम अपित भूया
→) दे० रक्षतो, दे० राक्षतो (→राक्षस) ब० ३ तन सवर्ग, ब० ३
दे० ११ न० प्रस्तसर्वाङ्गम् (दे० १० न०) दे० प्रस्त नष्टाङ्ग
(→प्रस्तसर्वाङ्गम्) →) ब० ३ दे० मामेव, न० मामेव (→मामेव)
ब० मुञ्चतु दे० मुञ्चतु (→मुञ्चतु)

॥ ११० ० शा० न० पुनस्त्य दे० पुनस्त्य च दे० श्रीपुनस्त्य
१११ →) दे० ११ उच्यते (→उच्यते) →) शा०
कारा ब० १२ दे० ४ ५ १० स न० पु (→पु) दे० राजस,
दे० १० राजस (→रक्षस) →) ब० प्राकामेन, दे० १० प्राक
मेन दे० प्रकामेन (→प्रकामेन)

॥ १११ ० शा० दे० १० ब्राह्मण दे० ब्राह्मण च
११२ →) शा० कारा ब० १० भद्रमुपाख्यात (ब० १० नम्)
दे० ५ १० १० भद्रमुपाख्यात (दे० १० नम्), दे० १० भद्र
समाख्यातम् (→भद्र मया ख्यातम्) →) न० १० ल्वत (→ल्वतम्)
→) दे० मन्वे (→जगार)

११३ →) दे० विहिता दे० कविता, मुने दोष्ठा च
(→प्रहिता) →) ब० ३ दे० १० नम् ब० ३ दे० १० एव दे० ४ ५ १०
एतम्, दे० एतत् (→एतम्) →) दे० ४ ५ १० यदेवा (→सर्वेषां) दे०
सर्वेषां (→च प०) दे० ५ म० पापीपशां तदम्, दे० सर्वपातकसां तदम्

११४ →) दे० तथा (→तत) शा० कारा ब० १२ दे० ३
दे० ४ ५ १० ११ न० पापापनाद (ब० ३ दे०) ब० शापापनाद दे०
पाशापनाद (→शापापनाद) कारा ब० ३ ल्व (→पु) →) न० लय
(→स्तुते) दे० ११ प्राम्यसि, न० एष्यति (→तप्यसि) दे० केशवम्
(→केशवे)

११५ कार ११५ ०-११६ ० →) दे० ३ ३ ३ ३,
दे० अहं नर, मुने प्रत्यक्ष ल्व (→प्रहिताम्) कारा ब० ३ दे०
हृषीकेश (→हृषीके) →) दे० न० राजस (→राक्षस) →)

तव शापापनोदं ॥ स्तुते लप्स्यसि केशवे ॥ ११४

अहर्निशं हृषीकेशं स्तवेनानेन राक्षस ।

स्तुहि भक्ति दृढां कृत्वा तव पापाद् विमोक्षसे ॥ ११५

स्तुतो हि सर्वपापानि नाशयिष्यत्यसंशयम् ।

स्तुतो हि भक्त्या नृणां वै सर्वपापहरो हरिः ॥ ११६

पुलस्त्य उवाच ।

तव प्रणम्य तं विप्रं प्रसाद्य स निशाचरः ।

तदैव तपसे श्रीमान् शालग्राममगाद् यशो ॥ ११७

अहर्निश स एवैन जपन् सारस्वत स्तनम् ।

देवविचारविभूतया तपस्तेषु निशाचरः ॥ ११८ व = ५

शा० स्वयि, का० स्वयि, + हरिम्, ब० ३ दे० १० स्तुति, ब० ३ स्तुत्या,
दे० ४ १० ल्व हि दे० विष्णो (→स्तुहि) ब० भक्तिदृढा कृत्वा,
दे० भक्तिदृढा कृत्वा (→भक्ति दृढा कृत्वा) →) शा० का० विमोक्षसे,
दे० १ प्रमोक्षसे, दे० ३ ११ प्रमोक्षसे (→विमोक्षसे)

११६ कार ab ० (द ११५ पा वि) →) दे०
मुने (→स्तुतो) →) दे० नाशयिष्यति न० नाशयिष्यति (→नाश
यिष्यति) न० सवयम् (→[भ]सवयम्) →) दे० ततो
(→स्तुतो), शा० [भ]विमोक्षसे, कारा का० [भ]विमोक्षसे
(→हि भक्त्या), कारा ब० नृणां, ब० ३ दे० नृणां स, दे० नृणां हि,
दे० देवतो, दे० ११ स नृणां (→नृणां स), ब० ३ दे० स्तुतो भक्त्या
नृणां वै (का० ३ दे० हि), न० सस्तुतो हि नृणां भक्त्या →) दे०
यम्, दे० नृणां (→सर्वम्)

॥ ११७ ० शा० न० पुनस्त्य दे० १ पुनस्त्य च दे० श्रीपुनस्त्य
११८ दे० ११७ ०-११८ ० d ० (४ स) →) ब०
दे० ३ दे० ४ ५ १० न० प्रसाद्य च (दे० ३ दे०), ब० ३ दे० ११ भविष्य
(→प्रसाद्य च) कारा चरम् (→चर) →) दे० तदैव
(→तदय) →) शा० कारा दे० ३ न० दाल, का० ३ दालि,
दे० दाल, दे० दालि (→दालि); ब० ३ दे० भली (→भली)

११८ दे० ११८ ० (द ११७ पा वि); दे० ११८ ०-११९ ० a
ल्व कवित ० →) दे० बह्वृत्त (→बह्वृत्तियम्)
न० वै (→वै) शा० कारा का० ३ दे० ४ ५ १० एवैतद् ब० ३
एवैतम्, दे० एवैतम्, न० तदनु (→एवैतम्) →) दे० सारस्तुत
(→सारस्तुतम्) →) का० ३ स्तो, दे० ११ स्तो, दे० ११ स्तो, दे० १०
स्तो (→स्तुति)

११८ स्तोके ०, d मध्ये दे० अविष्कम्—
३४५ ० बह्वृत्त विष्णो सारस्वत स्तवम् ।
विष्णुवन्दन (०) वा सत्यम् सारस्वत्या समीरितम् ।

११६ समाराध्य जगन्नाथ स तत्र पुत्पोत्तमम् । विप्रवक्त्रस्थया सम्यक्मरस्वत्या समीरितम् ॥ १२०
 सर्वपापविनिर्मुक्तो विष्णुलोकमाप्तवान् ॥ ११९ य एतत् परम स्तोत्रं वासुदेवस्य मानव ।
 एतत् ते कथितं ब्रह्मन् विष्णो सारस्वत स्तवम् । पठिष्यति ॥ सर्वेभ्यः पापेभ्यो मोक्षमाप्स्यति ॥ १२१

इति श्रीवामनपुराणे एकोनपष्ठितमोऽध्यायः ॥६६॥

६०

पुलस्त्य उवाच ॥

नमस्तेऽस्तु जगन्नाथ दक्षदेव नमोऽस्तु ते ।
 वासुदेव नमस्तेऽस्तु बहुरूप नमोऽस्तु ते ॥ १
 एकमृज्जं नमस्तुभ्य नमस्तुभ्य शृपाकपे ।

११९ दे० ० (इ ११८ पा वि) -d) दे० १
 भवानुवाच मुने भवा ब्रह्मन् (→भवास्तवा)

१२० -a) दे० एतत् कथितम् ० (इ ११८ पा वि)
 -a) दे० कथिते (→कथितम्) -) वाप का० विप्रवक्त्रस्थया
 सम्यक् दे० विष्णुवक्त्रस्थया सम्यक् दे० विप्रवर्णाय य सम्यक्
 -d) दे० हितम् (→हितम्)

१२१ -a) दे० एतच्च (→य एतत्) -b) य मानवा न०
 मारुत (→मारुत) -c) गा० काप का दे० य पठिष्यति का
 प्रपठिष्यति, न० य पठिष्यन् स (→पठिष्यति स) -d) दे० पु वेभ्यो
 (→पापेभ्यो) गा० काप का दे० १ ५ १० एष्यति वा० आप्तवति +
 एष्यति न० आप्तवति (→आप्तवति)

पुष्पिका—वा० ०१ वा० इति श्रीवामनप्रादुर्भावे प्रह्लादवीथ
 याशयाम् कारा दे० न० इति (दे० इति) श्री कारा न० [श्री]
 वामनपुराणे प्रह्लादगीर्तयानाम् का ० दे० १ ५ १० इति श्री (दे०
 [श्री]) वामनपुराणे (दे० १० श्री) वामनप्रादुर्भावे प्रह्लादवीथयाशयाम्,
 वा० १ दे० ११ इति श्री (वा० १ [श्री]) वामनपुराणे दे० इति श्रीवामन
 पुराणे वामनप्रादुर्भावे मुने इति श्रीवामनपुराणे पुलस्त्यवर
 कवादे वामनप्रादुर्भावे अध्ययानाम्—दे० ०१ वा० वा० १
 दे० १ ५ १० सास्वत ह्योनाम् कारा दे० न० सास्वतस्तोत्रं नाम ॥ १
 सास्वतस्तोत्रं (वा० १-१) दे० ११ सास्वतस्तोत्रं नाम दे० सास्वतस्तव
 नाम अध्यायसंख्या—गा० वा० १ दे० १ ५ ०१ कारा इषाधिक
 पातमोऽध्यायः, वा० ११७११ वा० ११७१४ दे० बहुरूपवापतमोऽ-
 ध्याय दे० सप्तपञ्चाशोऽध्यायः, दे० ११८९१ दे० ११८९१ दे० ११८९१ दे० ११८९१
 अध्याय, न० बहुरूपवापतमोऽध्यायः, मुने वदतीति तमोऽध्यायः

श्रीनिवास नमस्तेऽस्तु नमस्ते भूतमावन् ॥ २
 विष्वक्सेन नमस्तुभ्य नारायण नमोऽस्तु ते ।
 ध्रुवश्च नमस्तेऽस्तु सत्यश्च नमोऽस्तु ते ॥ ३
 यज्ञश्च नमस्तुभ्य धर्मश्च नमोऽस्तु ते ।

अध्यायनामावन्तर वा० ० अधिकम्—समाप्तम्, दे० १० अधिकम्—
 सम्पूर्णम् ।

६०

[दे० दे० अयमध्यायो नास्ति (इ १८-२३ पा वि) दे० १
 (इत्यारम्भ ३१ दे० यावन्नास्ति)

श्री गा० वा० दे० १ पुनस्त्य, दे० पुनस्त्य स १ न० श्री
 पुनस्त्य

१ वा० १० 'वासुदेव' इत्यारम्भ ३६ दे० इति यावन्नास्ति
 (इ स) -a) वा० वाप का० दे० १ ५ नमस्तेषु (दे० ०)
 दे० १ नमोऽस्तु (→नमस्तेषु) -d) दे० ११ सप्तम्यम् (→बहुला^०)

१ इत्योक्तम् दे० १ अधिकम्—
 ३४६ स यमश्च नमस्तुभ्य यमश्च नमोऽस्तु ते ।

२ वा० ० (१ पा वि) १ वा० ०१ दे० ११ ०-४
 b ० -a) दे० ०००० दे० ११ नमस्तेषु (→नमस्तेषु) -1)
 ३ स यमश्च नमस्तु ते

३ वा० ab ० (१ पा वि) दे० ११ ० (इ २ पा
 वि) -c) वा० ३ दे० १० वृषभवा दे० १ पुनश्च न० मृत्यश्च
 (→ध्रुवश्च) न० नमस्तुभ्य (→नमस्तेषु) -d) वा० ११ सप्तम्यम्
 (→सप्तम्यम्)

४ वा० ४० वात इत्यारम्भ ३६ दे० इति यावन्नास्ति
 (इ स) दे० ११ ab ० (इ २ पा वि) दे० ११ ० -a) न०
 वा० (→यम) न० नमस्तेषु (→नमस्तेषु) -b) दे० ११

तालध्वज नमस्तेऽस्तु नमस्ते मण्डध्वज ॥ ४
 वरेण्य दिष्णो वैकुण्ठ नमस्ते पुस्तोत्तम ।
 नमो जयन्त विजय जयानन्त पराजित ॥ ५
 कृतावर्त महावर्त महादेव नमोऽस्तु ते ।
 अनाद्याधन्त मध्यान्त नमस्ते पञ्चनप्रिय ॥ ६
 पुरजय नमस्तुभ्य शत्रुनय नमोऽस्तु ते ।
 क्षुभंजय नमस्तेऽस्तु नमस्तेऽस्तु घननय ॥ ७
 सृष्टिगर्भ नमस्तुभ्य शुचिधरा पृथुश्रव ।
 नमो हिरण्यगर्भाय पद्मगर्भाय ते नम ॥ ८
 नमः कमलनेत्राय कालनेत्राय ते नम ।
 फालनाभ नमस्तुभ्य महानाभ नमो नम ॥ ९

(→धर्म) -०) वा: का: २ धर्मध्वज कारा धर्मध्वज दे: १ तालध्वज दे: ११ देवदेव (→तालध्वज)

५ व: ० (इ ५ पा वि) -०) न: यजन्ति (→जयन्त); ११ नमोस्तु जयन्त -०) व: जयानन्तामपराजित

६ व: ab ० (इ ५ पा वि) दे: ९७ इयारम्य १७ b पावशारित a) का: २ इत्यान्त व: इत्यान्त (→इत्यान्त) का: २ महावर्त व: महान्त (→महावर्त) -०) वा: कारा का: २ दे: १ [व: न्त (→[भा: वन्त) -०) का: २ दे पद्मना (→पद्मना) दे: १ प्रिये (→प्रिय)

७ दे ० (इ ६ पा वि) न: cd द्विचक्रम् -०) कारा का: १ सुतजय व: १ दे: १० जय दे: १ पुलजय न: कुक्षेय (→शुभजय) -०) दे: १० ११ [(→गु) व: १ दे: १० शुभजय नमोस्तु ते (व: १ नम) न: पद्मना नमोस्तु ते

८ दे ० (इ ६ पा वि) -०) वा: का: २ वृष्टि (का: १ विन्) न: वृष्टि (→वृष्टि) न: नमस्तेस्तु (→नमस्तेस्तु) -०) कारा का: २ दे: १ ५ १० ११ न: शुचिधरा (→शुचिधरा); व: पुनक (→पुन) कारा का: १ दे: १ ५ १० ११ न: श्रव (→श्रव) -०) दे: १ नाभाय (→धर्माय)

९ दे: ab ० दे: १० (इ ६ पा वि) व: ab ० तथा न: १० मरा इयारम्य ११० शुभ धावशारित (इ ५) -०) व: सकल (→कमल) b) व: पद्मनेत्राय दे: १०००० (→पालनेत्राय) व: १ दे: १ (→दे) -०) कारा व: १ दे: १ नमोस्तु ते (→नमो नम); का: १ महानाभ (→वा ?) व: ते नम

वृष्टिमूल महामूल मूलावास नमोऽस्तु ते ।
 धर्मावास जलावास श्रीनिवास नमोऽस्तु ते ॥ १०
 धर्माध्यक्ष प्रजाध्यक्ष लोकाध्यक्ष नमो नमः ।
 सेनाध्यक्ष नमस्तुभ्य कालाध्यक्ष नमोऽस्तु ते ॥ ११
 गदाधर श्रुतिधर चक्रधारिन् धियो धर ।
 वनमालाधर हरे नमस्ते धरणीधर ॥ १२
 आर्चिषेण महासेन नमस्तेऽस्तु पुरुष्टुत ।
 बहुकल्प महाकल्प नमस्ते कल्पनामुख ॥ १३
 सर्गात्मन् सर्वग विभो विरिञ्चे इवेत केचन ।
 नील रक्त महानील अनिरुद्ध नमोऽस्तु ते ॥ १४

१० दे: ० (इ ६ पा वि); न: ० (इ ६ पा वि) -०) व: १ २ वृष्टि व: १ ३ वृष्टि (→वृष्टि); दे: १ माला (→मूल); व: १ नमो नम (→नमोस्तु ते) -०) वा: व: १ २ दे: १ ११ धर्म (→धर्मा)

११ व: cd ० दे: ० (इ ६ पा वि); न: ab ० (इ ६ पा वि) -०) दे: १ मोपा (→लोका) कारा व: १ दे: १ नमोस्तु ते दे: १ नमो (स्तु) नम (→नमो नम)

११ श्लोकधर न: श्रुतिधर—

३४७ • कृतावर्त महावर्त ।

१२ दे: ० (इ ६ पा वि) -०) दे: १ गंपा (→गदा) दे: १ वर (→धर) b) कारा धारिद्रमाधर का: १ ५ धारिद्र विधाधर का: २ धारिद्र विधाधर व: १ धारिद्र विधाधर व: १ धरिद्र विधाधर (→धारिद्र विधाधर) -०) दे: १ वनमाला (→वनमाला)

१३ दे: ० (इ ६ पा वि) -०) व: १ २ दे: १ न: श्रुतिधर (न: १) व: १ धारिद्रसेन दे: १ धारिद्रसेन दे: १ श्रुतिधर (→धारिद्रसेन) -०) वा: कारा का: १ नमस्ते पुस्तोत्तम ११ नमस्तेस्तु पुस्तोत्तम -०) दे: १ महा कल्प (→महाकल्प) -०) व: कल्पनामुख दे: १ कल्पनाय दे: १ कल्पमुह व: १ कल्पना मुख (→कल्पनामुख)

१४ दे: ० (इ ६ पा वि) -०) वा: १ सर्वाभा व: १ सर्वाभा (→सर्वाभा) दे: १ विभा (?) (→विभो) दे: १ सर्वाभा दे: १ वर १० -०) व: १ विरच दे: १ विरच (→विरिञ्चे) ११ महाव (→केचन) -) पुन नमो नील (→नील रक्त) -०) दे: १ अनिरुद्ध (→अनिरुद्ध)

७ १५ द्वादशात्मक कालात्मन् सामात्मन् परमात्मक ।
ज्योमकात्मक सुब्रह्मन् भूतात्मक नमोऽस्तु ते ॥ १५
हरिकेश महाकेश गुडाकेश नमोऽस्तु ते ।
मृज्जकेश हृषीकेश सर्वनाथ नमोऽस्तु ते ॥ १६
सूक्ष्म स्थूल महास्थूल महासूक्ष्म शुभकर ।
श्वेतपीताम्बरधर नीलवास नमोऽस्तु ते ॥ १७
कुशेशय नमस्तेऽस्तु पद्मेशय जलेशय ।
गोविन्द प्रीतिर्त्ता च हंस पीताम्बरप्रिय ॥ १८
अशोकज नमस्तुभ्य सीरध्वज जनार्दन ।
चामनाय० नमस्तेऽस्तु नमस्ते मधुसूदन ॥ १९

सहस्रशीर्षाय नमो ब्रह्मशीर्षाय ते नमः ।
नमः सहस्रनेत्राय सोमसूर्यानलेक्षण ॥ २०
नमश्चाथर्वशिरसे महाशीर्षाय ते नमः ।
नमस्ते धर्मनेत्राय महानेत्राय ते नमः ॥ २१
नमः सहस्रपादाय सहस्रभुजमन्यवे ।
नमो यज्ञवराहाय महारूपाय ते नमः ॥ २२
नमस्ते विश्वदेवाय त्रिधात्मन् विश्वसम्भव ।
विश्वरूप नमस्तेऽस्तु त्वत्तो विश्वमभूदिदम् ॥ २३
न्यग्रोधस्तव महाशास्त्रस्य मूलकुसुमाक्षितम् ।
स्वच्छपत्राङ्कुरलतापल्लवाय नमोऽस्तु ते ॥ २४

१५ ब१ ०; दे३ ५ ab ०; दे३ ० (इ ६ पा वि)
-a) ब३ कामात्मन्, दे३ कामात्मा (→कामात्मन्) -b) ग१ दे३
समात्मात् (दे३ 'त्मा'), बा३ ३ समात्मन्, ब३ न१ सोमात्मन्
(→सामात्मन्) -c) ब३ ज्योमार्कात्मक, ब३ दे३ ३ ज्योमार्कात्मक
(दे३ 'का') दे३ ज्योमकात्मक (→ज्योमकारात्मक); दे३ तु (→तु)
-d) दे३ सूत्रात्मक, दे३ सूत्रात्मक (→सूत्रात्मक)

१६ ब३ cd ० दे३ ० (इ ६ पा वि) -a) दे३
हरि (→हरि); न१ गुहा (→महा) -b) ब१ 'मज्ज', दे३ मज्ज,
दे३ मृज्ज (→मृज्ज) दे३ मृज्ज (→हृषी) -d) ग१ कार
बा३ सनाथ, दे३ सर्वनाथ (→सर्वनाथ)

१७ ब३ दे३ ०; दे३ ab ० (इ ६ पा वि) -a)
ब१ 'स्थूल सूक्ष्म, दे३ सूक्ष्म स्थूल (→सूक्ष्म स्थूल) ब० महामूक्ष्म
(→महास्थूल) -b) ब१ 'दे३ मयकर (→गुमकर) -c) कार
बा३ ब० दे३ 'वातो (→वात)

१८ -b) दे३ पद्म (तम) (→पद्मेश); ब३ जलापय,
दे३ १० जलेशय (→जलेशय) -c) कार 'कलशे, बा३ 'कलश,
का० 'कर्मश, बा० 'वर्त्ता, ब३ 'वर्त्ता, दे३ 'वर्त्ता, दे३ न१
'कर्त्ता (→'वर्त्ता) -d) दे३ न१ त्व तु (न१ 'व) (→'तु);
पा३ दे३ न१ 'प्रिय (→'प्रिय)

१९ दे३ d ० -a) बा३ 'भेत्ता, ब० ३ दे३ 'भेत्ता
(→'भेत्ता) -b) ब१ ३ धातुध्वज, दे३ धातुध्वज, दे३ १०
धोरध्वज दे३ धारध्वज, दे३ धोरध्वज दे३ धोरध्वज (→धोर
ध्वज); ब३ ००००, न१ नमोस्तुते (→जनार्दन) -c) ब१ ३ दे३
'मुन्य (→'भेत्ता) -d) दे३ नमस्तु (तु) (→नमस्ते); दे३
ब्रह्मशीर्षाय ते नमः

१६ श्लोकान्तर दे३ अर्थिकम्—

३४८ ० चामनाय नमस्तेस्तु ब्रह्मशीर्षाय तु नमः ।

१६ श्लोकान्तर दे३ अर्थिकम्—

० चामनाय नमस्तेस्तु नमस्ते मधुसूदन ।

२० दे३ ५ ab ० दे३ ० -a) बा३ ३ हरि
दे३ 'मृज्ज' (→'मृज्ज') दे३ ११ चामनाय नमस्तेस्तु -b) बा३
दे३ १० ११ ३, दे३ ३ (→'दे') -c) बा० सोमसूर्यात्मने नमः, दे३ १०
सोमसूर्यात्मने नमः

२० श्लोकान्तर ab, cd मध्ये दे३ अर्थिकम्—

३४९ ० नमस्ते सर्वान्तर महाशीर्षाय ते नमः ।

२० श्लोकान्तर ab, cd मध्ये न१ अर्थिकम्—

३५० ० नमश्चाथर्वशिरसे महाशीर्षाय ते नमः ।

२१ ब१ २१० 'नमस्ते हस्तात्मन् २२२ 'नमः' बावन्नालि
(ह हा) दे३ २ cd ०; दे३ ab ०; न१ ab, d ० -a)
ग१ बा३ बा३ 'नमस्ते सर्व', दे३ नमस्ते सर्व (→नमस्ते सर्व);
ब१ 'शिवाय (→'गिस्ते) दे३ १० नमस्ते सर्वान्तर -b) दे३ ब्रह्म
(→'मृज्ज'); बा३ ३ दे३ १० ३ (→'दे'); दे३ महाशीर्षाय ते नमः

२२ ब१ ० (इ २१ पा वि); न१ ० -a) दे३
हस्त्य धुति पीताय -b) ब० 'मुन्य ब० दे३ 'मृज्ज', दे३ ११ 'चामने
(→'मृज्ज') दे३ हस्त्य धुति पीताय -c) दे३ १ न१ 'पुराण
(→'रूपाय) ब० ३ दे३ १० ११ ३ (→'दे')

२३ -a) ग१ बा३ बा३ ३ वित्र (→'वित्र') -b)

ब० त्वत् (→'त्वत्')

२४ -a) दे३ श्वशोरय (→'श्वशोरय'); बा३ 'रय', +

'पाक्ष (→'पाक्ष) -b) ग१ बा३ बा३ 'दे३ ५ १० ११ (दे३

'त्वत्) मूल (ब१ 'म) धुति धुति (बा३ 'त, दे३ १० 'त), दे३ ११

धुति धुति धुति, दे३ न१ धुति धुति धुति -c) बा३ दे३ ११

त्वत् (दे३ 'म) (→'मृज्ज'); बा० नमस्ते सर्वान्तर +

'नमस्ते सर्वान्तर, न१ नमस्ते सर्वान्तर (→'नमस्ते सर्वान्तर') -d) दे३

चामनाय नमस्तेस्तु ते नमः चामनाय नमस्तेस्तु ते

मूलं ते ब्राह्मणा ब्रह्मन् स्कन्धस्ते क्षत्रियाः प्रभो ।
 वैश्याः शाखा दलं शूद्रा वनस्पते नमोऽस्तु ते ॥ २५
 ब्राह्मणाः साग्नयो वज्राः दोर्दण्डाः सायुधा नृपाः ।
 पार्थाद् विश्वेश्वरोरुपाज्जाताः शूद्राश्च पादतः ॥ २६
 नेत्राद् मानुरभूत् तुभ्यं पद्भ्यां भूः श्रोत्रयोर्दिशः ।
 नाम्ना ह्यभुदन्तरिक्षं क्षयाद्भो मनसस्तव ॥ २७
 प्राणाद् वायुः समभवद् कानाद् ब्रह्मा पितामहः ।
 क्रोधात् त्रिनयनो लज्जः क्षीर्णोऽघोः समवर्षत ॥ २८
 इन्द्राग्नी यदनात् तुभ्य पशवो मलसंभवाः ।

२५ -a) व१ मूल (→मूल) व२ ब्राह्मण (ब्राह्मणा);
 व३ व१ ३ ५ १० स्कन्ध (वै३ °न्ध), वै११ वैव, भुवे स्कन्धा
 (→ब्रह्मण) -b) वा१ वा१ २ स्कन्ध, कारा स्कन्ध, न१ स्कन्धा
 (→स्कन्ध), कारा विनो (→प्रभो), व३ ३ वै१ ३ ५ १० क्षत्रिया
 मवत प्रभो -c) व१ ३ वै१ ३ ५ १० ११ शाखास्तव, वै३ शाखा
 वृत, न१ शाखा पन (→शाखापन) वा१ का२ दूरी, न१ दूरी
 (→दूरा) -d) वा१ व२ वै३ १० ११ वनस्पति, कारा का१ वान
 स्पत्य, वै१ ४ वनस्पत, वै३ वनस्पते (°स्पते ?) (→वनस्पते), वै३ ते
 नमोरु वनस्पते

२६ -a) वै३ ब्राह्मण (→ब्राह्मणा) व२ वै३ साग्नयो,
 वै१ ५ साम्या (वै१ °यो) (→साग्नयो) वै३ रक्ष (°) भुवे
 वज्राद् (→वज्रा) वै३ ब्राह्मणसाग्नयोवज्राद् -b) वा१ का२
 का१ व१ ३ वै३ १० दोर्दण्डा (→दोर्दण्डा) वै३ सायनपरा
 (→सायुधा नृपा) वै३ मपठास्वानुषा नृपा भुवे सायुधा ब्राह्मणानुषा
 -c) वै३ पञ्चाङ्गश्वोरुपाद् वै३ विप शस्त्रोरुपगता, वै११ वैश्या
 आनुरुपाज्जाता -d) वा१ का२ दूरी (का२ °दूरी) स्व, कारा
 दूरास्तु (→दूरास्तु) वै३ पारज (→पारज) वै३ दूरा जातास्तु
 पादत, वै३ आतदूरास्तु पादत

२७ -a) व३ तव (→तुभ्य) -b) व१ ३ भू श्रोत्रियो
 (व३ °या) दिश, वै३ भूस्तत्रयोर्दिश वै३ भो श्रोत्रयोर्दिश, न१
 भूस्तत्रयोर्दिश (→भू श्रोत्रयोर्दिश) -c) वा१ वा१ = वै३ ५ ११
 न१ नाम्ना, व१ ३ नाम्ना (→नाम्ना) वा१ कारा का१ २
 वै३ ५ ११ न१ क्षमा, व१ ३ वै३ क्षमा (→क्षमा)

२८ -a) वै३ काम, वै११ वायु (→वायु) व२ अमवद्
 (→अमवद्) -b) वै३ कामा (व३) (→कामाद्), वै३ न१ ब्रह्म
 (→ब्रह्मा) -c) व२ ३ वै३ त्रिनयनो (→त्रिनयनो) -d) का२

ओषधयो रोमसंभूता विराजस्त्वं नमोऽस्तु ते ॥ २९
 पुष्पहास नमस्तेऽस्तु महाहास नमोऽस्तु ते ।
 अङ्कारस्त्वं वपट्कारो वीपट् त्वंच स्वधा सुधा ॥ ३०
 स्वाहाकार नमस्तुभ्यं हन्तकार नमोऽस्तु ते ।
 सर्वाङ्कार निराङ्कार वेदाङ्कार नमोऽस्तु ते ॥ ३१
 त्व हि वेदमयो देवः सर्वदेवमयस्तथा ।
 सर्वतीर्थमयथैव सर्वयज्ञमयस्तथा ॥ ३२
 नमस्ते यज्ञपुरुष यज्ञभाग्युजे नमः ।
 नमः सहस्रधाराय शतधाराय ते नमः ॥ ३३ व ८७

वै३ ११ शीर्षो (वै११ °पी) शी, व१ शीर्षाद् शी (→शीर्षो शी)

२९ -a) न१ इन्द्राय (→इन्द्राग्नी), वै१ तुल्य, वै३ जाती
 (→तुभ्य) -b) वा१ वै३ पश्यमीम (वै१ °न) स, व२ ३ वै३ पाशो
 वत, वै३ पश्यमीम (→पाशो मल), वै११ पश्यमीम सस्तवा
 (?) -c) वै३ उपयो (→ओषधयो) वै३ मनसोऽभूता, न१ मेदस्तुभूता
 (→रोमसंभूता) -d) वा१ व१ ३ वै३ ३ ५ १० ११ विराजस्त्वं
 (व३ °त्व) (→विराजस्त्वं), व१ नमो नम (→नमोऽस्तु ते)

३० कारा का२ वै३ od ०१ व३ १०३-११० ०
 (ह स) -b) का२ त्व हि वेदमयो देव, न१ महासन नमोस्तुते
 -d) व१ ० वै३ मुधास्तथा, वै३ स्वधास्तथा (→स्वधा मुधा), वा१
 वीपटो पटपट स्था, कारा वीपट्वीपटवपटस्वधा, का१ वीपट
 अ पट पट स्था, न१ वी पट वीपट वपट स्वधा

३१ कारा वै३ od ०, (ह स) का२ ०, व३ ab
 ० (ह ३० पा वि) वै३ ab ० -b) व१ प्रसक्तार
 (→हृत्प्रकार) -c) व१ २ वै३ वेवाकार, वै१ देवाकार, न१ विश्वा-
 कार (→वेवाकार)

३२ का२ ab ० वै३ od ० -a) वै१ ११ देव
 (→वेद) -c) वै१ वै३ वेद (→वेद) -d) व१ वै३ रस
 व२ ३ नम, वै३ मन (→तथा)

३३ वै३ ab ० -b) व१ ३ महाभाग (→यज्ञभाग);
 व३ नमोस्तुते (→भुवे नम), वै३ यज्ञभाग्युजे (?) नम -d) वै३
 नमोभम (→ते नम)

३३ श्लोकम् ab, cd मध्ये वै३ अधिकम्—

351 ३ ब्रह्मोपाय नमस्तुभ्य, ब्रह्मादे ब्रह्मण्युक् । (= ३५ ab)

पुलस्त्य उवाच ॥

द्वितीय पापशमनं स्तव्यं वक्ष्यामि ते मुने ।
येन सम्पदधीतेन पापं नाशं तु गच्छति ॥ १
मत्स्य नमस्ये देवेश कूर्म गोविन्दमेव च ।
हयग्रीवं नमस्येऽहं भव विष्णुं त्रिविक्रमम् ॥ २
नमस्ये माधवेशानौ हृषीकेशकुमारिणौ ।
नारायणं नमस्येऽहं नमस्ये गरुडासनम् ॥ ३
ऊर्ध्वकेश नृसिंहं च रूपधारं कुरुवज्रम् ।
फामपालमखण्डं च नमस्ये ब्राह्मणप्रियम् ॥ ४

प्रह्लादतीर्थयात्रायाम्, ब१ २ दे३ इति श्री (ब१ २ [धौ]) धामनपुराणे
धामनप्रादुर्भावे, दे१ इति श्रीधामनपुराणे, दे१ श्रीधामनपुराणे प्रह्लाद
तीर्थयात्रायाम्, दे१० इति श्रीधामनपुराणे धामनमाहात्म्ये प्रह्लाद
वीर्यायात्रायाम्, मुने इति श्री धामनपुराणे पुलस्त्यनारदसंवादे धामनप्रा
दुर्भावे अर्धयात्रायां—दे१ ०, वा१ १ ब१ २ ब१ ० दे१ ४ ५ ७ पापशम
न(दे१ ७ न)स्तव, कारा दे३ पापशमनस्तवो नाम, ब३ इति पाप
शमनस्तव, दे१० पापशमनस्तवो सम्पूर्णं, दे१३ पापशमन
स्तव न१ पापप्रणामस्तवो नाम अध्यायसंख्या—वा१ १ ब१ ०
ब१ ३ दे१ ४ ५ ७ ११ ०, कारा शतौत्तरस्तुतीयोप्याय, दे३ एकीत
पठितमोप्याय, दे१ कष्टपञ्चागोप्याया, दे१० १८०११, न१ एकीत
पठितमोप्याय, मुने स्तापीतितमोप्याय

अध्यायनामान्तर का२ अष्टादश—७ समाह ।

६१

[दे३ दे१ प्रथमोप्यायो नास्ति (३ ब० १८५ श्लोक ३३ वा वि)]

॥ वा१ दे१ पुनस्त्य, दे१ पुनस्त्य च दे१ ०, न१ पुनस्त्य

१ -३) ब१ २ नाशनं दे१ १० (प्र)धमन (→धमन) -b)

दे११ बगामि (→वक्ष्यामि); दे१११ ते पुन, न१ नार (→ते मुने)

-d) वा१ ब१ ० दे१ ५ ९ ११ ते न१ पापनाश ब१ पापनास्त्य,

ब३ पापं नमस्तु (→पापं नानं तु)

२ -१) दे१ इह (→मत्स्य); ब३ नृपाय दे३ नमस्य

(→नमस्ते) दे१ देवेन (→देवेन) -b) दे३ देवेन (→देवेन)

-c) दे३ हयग्रीवं, दे१ हयग्रीवं (→हयग्रीवं) -d) न१

विष्णुं त्रिविक्रमं तदा

३ -१) दे११ नमस्ते (→नमस्ते) -c) दे१ नारायण

अजित विश्वकर्माणं पुण्डरीकं द्विजप्रियम् ।
हस शशं नमस्ये च ब्रह्माण सप्रनापतिम् ॥ ५
नमस्ये शूलबाहु च देव चक्रधर तथा ।
शिव विष्णु सुवर्णाक्षं गोपतिं पीतयाससम् ॥ ६
नमस्ये च गदापाणिं नमस्ये च कुशेशयम् ।
अर्धनारीश्वर देव नमस्ये पापनाशनम् ॥ ७
गोपाल च सवैकुण्ठ नमस्ये चापरान्जितम् ।
नमस्ये विश्वरूप च सौगन्धि सर्वदा शिवम् ॥ ८
पाञ्चालिकं हयग्रीवं स्वयम्भुवममरेश्वरम् ।

(→नारायण) -d) वा१ ब३ ३ दे१ ३ नमस्ते दे३ तवैव (→नम
स्ते); दे३ ७ यक्षराशनं, दे११ यक्षध्वज (→यक्षराशनम्)

४ -१) ब१ ३ दे१ ७ न१ ज्येष्ठं न (दे३ ७ ना) रविव च

-b) वा१ ब१ २ दे१ ३ ५ १० रूपधारि (दे३ १२), नारा वृक्षाधारं,

ब१ २ कृतारार ब१ दे१ न१ कृतारार दे११ हयग्रीवं (→कृतारार)

c) ब१ कायधानं (→कामनात) -d) दे११ ब्रह्मण (→गोपाल)

५ ब१ २ ३ ० -b) कारा पीण्डरोच (→पुण्डरीक)

-c) ब१ दे१ १० हंवाग्नु, दे३ हरि शम्भु (→हंस शम्भु); नारा

का२ नमस्ते, दे३ नमस्ते तु (→नमस्ते च) -d) ब१ स्व, ब० पु

(→सु)

६ -b) ब१ दे३ चक्रधर, न१ बक्रा (→चक्रधर) -c)

ब१ ३ दे३ ५ १०-११ सुवर्णाक्षं (दे३ ११ १२) न१ कुपारां (→सुव

र्णाक्षं)

७ -३) दे३ नमस्ते, न१ नमस्ते स (→नमस्ते च) -b)

नारा नमस्ते, दे३ तवैव च, दे३ धामत्येन न१ नमस्ते (→नम

स्ते च)

८ -१) वा१ नारा का२ २ योगिन वैव वैकुण्ठ -b) वा१

वा१ ० स्वपराजित, नारा स्वपराजित, ब१ ३ चारधारि ॥ नारा-

वर्जित, दे३ चारधारि (→चारधारितम्) -c) वा१ कारा ब१ ३

ब१ ३ दे३ ७ विष्णु (→विष्णु) -d) नारा मुनिप दे३ सगं

न१ सौवर्ण्य (→सौवर्ण्य); ब१ ० ज्येष्ठं मध्यं तदा, ब३ नारि

मध्यं तदा, दे३ सौवर्ण्य च सौवर्ण्ये

९ ब१ ३ दे३ ० -a) दे११ पञ्चालिक (→पञ्चालिक)

-b) वा१ कारा ब१ ३ दे३ ५ ७ १०-११ न१ स्वयंभुव (→स्वयंभुव);

नमस्ये पुष्कराक्षं च पयोगन्धिं च केशवम् ॥ ९
 अविमुक्तं च लोलं च ज्येष्ठेशं मध्यमं तथा ।
 उपशान्तं नमस्येऽहं मार्कण्डेय सज्जमुकम् ॥ १०
 नमस्ये पञ्चकिरणं नमस्ये वडवाधुरम् ।
 कार्तिकेयं नमस्येऽहं बाह्लीकं शिखिनं तथा ॥ ११
 नमस्ये स्थाणुमनघं नमस्ये वनमालिनम् ।
 नमस्ये लाङ्गलीशं च नमस्येऽहं श्रियः पतिम् ॥ १२
 नमस्ये च त्रिनयनं नमस्ये हव्यवाहनम् ।
 नमस्ये च त्रिसौवर्णं नमस्ये धरणीधरम् ॥ १३
 त्रिणाचिकेतं ब्रह्मेश नमस्ये शशिमूषणम् ।

कपर्दिनं नमस्ये च सर्वामयविनाशनम् ॥ १४
 नमस्ये शशिनं सूर्यं ध्रुवं रौद्रं महौजसम् ।
 पद्मनाभं हिरण्वाक्षं नमस्ये स्कन्दमव्ययम् ॥ १५
 नमस्ये भीमहंसौ च नमस्ये हाटकेश्वरम् ।
 सदा हंसं नमस्ये च नमस्ये प्राणतर्पणम् ॥ १६
 नमस्ये स्कमकवचं महायोगिनभीश्वरम् ।
 नमस्ये श्रीनिवाभं च नमस्ये पुरुषोत्तमम् ॥ १७
 नमस्ये च चतुर्बाहुं नमस्ये वसुधाधिपम् ।
 वनस्पतिं पशुपतिं नमस्ये प्रभुमव्ययम् ॥ १८
 श्रीकण्ठं वासुदेवं नीलकण्ठं सदण्डिनम् ।

वे. मम

का२ परमेश्वर, न१ परमेश्वर (→परमेश्वर) -०) दे३ पुष्करले
 (→पुष्कराक्ष) दे३ तु (→तु) -३) शा१ का१ २ दे१ अयोगन्धि,
 कारा अयाग-य, दे३ सैगन्धि, दे१० ययैगन्धि, दे११ स सौगन्धि, न१
 प्रजापत्य (→पयोगन्धि) दे३ तु (→च)

१०. व१ ab० पुनश्च व१ १००-१२० 'मार्क' स्वेह
 ० (ह स); व२ ३ दे३ ab० -०) का१ ३ मार्कण्डेय, दे३
 मातविय (→मार्कण्डेय)

११ व१ ० (ह १० पा वि); व२ ab० -०) व३
 मार्कण्डेय (→कार्तिकेय) न१ नमस्ये (→नमस्येह) व२ बाह्लिक
 शिखिनं तथा, व३ दे३ ५ १० बाह्ली (व३ हि) ०) शिखिनं तथा
 दे३ बाल्मीक गन्धिनं तथा दे३ वल्लिख शिखिनं तथा न१ बाल्मीकि
 शिखिनं तथा, न१ बाल्मीकिशिखिनं तथा

११ नोकात्पर व३ मुने लविकम्—

३५२ * नमस्ये पराकिरणं नमस्ये वडवामुखम्

[मुने व कुशेय (→वडवामुख)]

१२ व१ ० १२० 'नमस्ये वाक्य' (ह १० पा वि)
 दे११ od० -०) दे१ स्थाणु (→स्थाणुम्) -०) दे१ नमस्ये
 (→नमस्येह) व३ लाङ्गलीश, दे३ लाङ्गलीश च (→लाङ्गलीश च)
 -०) दे१ नमस्ये (→नम स्वेह)

१३ -०) कारा नमस्येह (→नमस्येह) मुने त्रिनयन
 (→त्रिनयन), दे१० नमस्येह पशुपतिं -०) कारा नमस्येह (→नम
 स्येह) शा१ कारा का१ २ दे३ १ ११ व१ त्रिसौपर्ण (→त्रिसौपर्ण)

१४ दे३ १४३-१९० ०; न१ १४३-१९० नास्ति (ह स)
 -०) का२ त्रिनाचिकेत, व३ त्रिनाचिकेत, दे३ त्रिनाचिकेत, दे३
 त्रिनाचिकेत (→त्रिनाचिकेत) -०) शा१ ब्रह्मा (च), दे३ ३

ब्रह्मा (→ब्रह्मेय) -०) शा१ कारा का२ राति, का१ मति-
 (→राति) -०) कारा नमस्येह (→नमस्येह) -०) शा१
 कारा का२ दे३ १ विनाशिन (→विनाशन)

१५ दे३ व१ ० (ह १४ पा वि) -०) दे३ सर्ववैद्य
 सूर्य -०) दे३ रौद्र, मुने ह्रद (→रौद्र) -०) शा१ पद्मनाभ, दे३
 पद्मनाभ (→पद्मनाभ) -०) दे३ नमस्ये, दे३ ३०० (→नमस्ये)

१६ शा१ १९०-१७० ० (ह स); व१ ab० ० (ह
 १४ पा वि), दे३ a० (ह १४ पा वि) -०) व३ भीमसज्ज
 च दे३ भीमहास्य च (→भीमहास्य च), मुने नमस्येह भीमहास्य -०)
 कारा का१ २ दे३ महाहस्य (→महाहस्य), कारा नमस्येह (→नमस्ये
 च) -०) व३ नमस्ये (→नमस्ये), व३ ३ दे३ ३ १० ब्राह्म
 (→ब्राह्म)

१७ शा१ ab० (ह १९ पा वि) -०) दे३ कर्ण
 (→कर्ण), व३ पुरुषोत्तम, नमस्ये च सर्वरक्षता -०) न१
 श्रीरामास च (→श्रीरामास च)

दे३ १७ भूषणं ab od मध्ये अलिकम्—

३५३ * मनोहरं भूषणं नमस्ये कर्णपाणिनम् [= २० ab]

१८ दे३ ११ ० -०) दे३ नमस्येह, दे३ नमस्येहि
 (→नमस्येह) -०) व३ वसुधाधिप, व३ दे३ ३ व वसुधाधिप
 (→वसुधाधिप) ०) शा१ नमस्येह, का१ नमस्येह (→नमस्येह),
 व३ ३ दे३ मधुपति (→मधुपति) -०) व३ ३ दे३ मधुमय, दे३ १०
 प्रभुरव्यय, न१ [च] अयमोक्षर (→अयमव्यय)

१९ -०) कारा सदण्डिन, दे३ सुदण्डिन-दे३ सुदण्डिन
 (→सदण्डिन) व३ नीलकण्ठ-निकेत, व३ नीलकण्ठ स०००, मुने
 नीलकण्ठ सदाशिव -०) कारा धार्यम् (→सर्वम्) -०)
 दे३ नमस्ये (→भीरोह) शा१ च कुलीश्वर, का१ च लवेश्वर,

८८.१८ नमस्ये सर्वमनघं गौरीशं नकुलीश्वरम् ॥ १९
 मनोहरं कृष्णकेशं नमस्ये चक्रपाणिनम् ।
 यशोधरं महाबाहुं नमस्ये च कुशप्रियम् ॥ २०
 भूधरं छादितगदं सुनेत्रं शूलशङ्खिनम् ।
 भद्राक्षं वीरभद्रं च नमस्ये शङ्खकर्णिकम् ॥ २१
 वृषध्वजं महेशं च विश्वामित्र शशिप्रभम् ।
 उपेन्द्रं चैव गोविन्द नमस्ये पङ्कजप्रियम् ॥ २२
 सहस्रशिरसं देवं नमस्ये कुन्दमालिनम् ।
 कालाग्नि रूद्रदेवेशं नमस्ये कृत्तिवाससम् ॥ २३
 नमस्ये छागलेशं च नमस्ये पङ्कजासनम् ।
 सहस्राक्षं फोकनदं नमस्ये हरिशकरम् ॥ २४

अगस्त्यं गरुड विष्णुं कपिलं ब्रह्मवाहमयम् ।
 सनातन च ब्रह्माणं नमस्ये ब्रह्मवत्परम् ॥ २५
 अमृतवर्षं चतुर्बाहुं सहस्रांशु तपोमयम् ।
 नमस्ये धर्मराजानं देवं गरुडवाहनम् ॥ २६
 सर्वभूतगतं शान्तं निर्मल सर्वलक्षणम् ।
 महायोगिनमव्यक्तं नमस्ये पापनाशनम् ॥ २७
 निरञ्जनं निराकारं निर्गुणं निर्मल पदम् ।
 नमस्ये पापहन्तारं शरण्यं शरणं त्रजे ॥ २८
 एतत् पवित्रं परमं पुराणं
 प्रोक्तं स्वगस्त्येन महर्षिणा च ।
 धन्यं यश्च स्य बहुपापनाशनं
 संकीर्तनात् स्मरणात् संश्रयाच्च ॥ २९

इति धीवामनपुराणे एकपष्ठितनोऽध्याय ॥६१॥

ब। १ नटकेश्वर, ब३ सङ्कटेश्वर, दे। सनुलीश्वर दे। सनुकेश्वर, न। सनुकेश्वर (→नकुलीश्वर)

२० ब३ २० ८-ते 'ववपाणिनम्' इत्यादिभ्य 'नमस्ये' इति पर्यन्त ० (ह स); दे। १. ab ० -a) ब। १००००, ब३ महाबाहु दे३ च इत्योर, न। हृष्टकेश (→हृष्टकेश) -०) दे३ ४ यशोपन, दे३ यशोपन, दे। यशोपार (→यशोपार) -८) दे। १० ११ नमस्ये व (→नमस्ये व) वा। बाप १३ २ दे। कुपेय, दे। ४ १० सुकेयव, न। कुपेय (→कुशप्रियम्)

२१ ब३ ०d ० -१) दे। हाहित (→छादित) वा। बाप वा। २ 'गुह', ब। १ 'पाद' (च) (→'गद' -b) वा। बाप वा। ३ दे। ४ १० ११ वृषध्वजिन, ब। दे३ वृषध्वजिन व। स्ववद्विन, ॥ सुसुतिन, न। वृषपाणिन, मुदे सुसुतिन (→ स धृतिवर्) -०) दे। ७ यशस्य (→यशोपन) -८) वा। बाप वा। ३ दे। ११ 'कर्णिक', दे। ४ १० 'वर्णन', दे३ 'वर्णन' (→'कर्णिकम्)

२२ -०) दे। ४ ५ ११ न। वृषध्वज (→वृषध्वज), दे। विहृत च (→महेश च) -b) ब३ ३ दे३ विश्वामित्र (→विश्वामित्र) -०) ब। ३ दे३ वस, दे। सर्व, न। च क (→चैव), ब३ दे। ४ ५ १० न। गोविन्, दे। गोविन् (→गोविन्)

२३. -०) दे। ५ १० 'आतिन' (→'आतिनव') न। वृषध्वज आतिन (→वृषध्वजिनम्) -०) वा। बाप वा। ३ दे। ४ ७ १० ११ न। कालाग्नि- (→कालाग्नि), वा। बाप वा। ३ दे। ५ ७ न। रूद्र (→रूद्र) -८) दे। ११ वीरि (→वृत्ति)

२४ ब। ab ० -१) ब३ यशोपन च, दे। यशोपन च, दे। या छागलेश (→छागलेश च) -b) ब। १० पङ्कजासन, दे। पङ्कजप्रिय (→पङ्कजासन) -०) दे। ११ सहस्राक्ष- (→सहस्राक्ष), दे। कालनद (→भोकनद) -८) न। 'पादुरी' (→'पादुरम्)

२५ धुक्कलपर न। अपिक्तम्—
 ३५ ८ निरञ्जनं निराकार निर्गुणं निर्मल पदम्
 २५ ब। ११ वृषध्वज २५ ४ आरम्भ १९ मध्यापन ५ ८ वाक् ० -b) दे। वाक्मय (→वाक्मयच) -३) दे। 'तन्मय' (→'तत्परम्)

२६ ब। ० ० (ह २५ वा वि) -b) बाप सह सारं, दे। सहस्राक्ष (→सहस्राक्ष), न। तपोमय (→तपोमय)

२७ ब। ० ० (ह २५ वा वि) -b) ब। सर्वरक्षणं, दे। गतिप्रद (→सर्वरक्षण) -०) दे। ५ १० 'योगिन', दे। ११ 'योगिन' (→'योगिनम्)

२८ ब। ३ ० (ह २५ वा वि) -b) दे। ३ तितर्य, दे। निर्मल (→निर्मल), दे। प्रद (→प्रद) -०) दे। नमस्ये (ह) (→नमस्ये) वा। ब। 'वर्तार', दे। १० (→'हन्तार') -८) दे। वजेत्, दे। विव (→वजे)

२९ ब। ३ ० (ह २५ वा वि), दे। ०. -b) ब। वगस्त्येन (→स्वगस्त्येन) -०) वा। बाप वा। ३ दे। ११ पवित्र (→पवित्र), -८) वा। बा। ३ स्मरणात् स्मरणात्, बाप वा। स्मरणात् स्मरणात्,

८६. ४७

कमण्डलुं बृहत्तेजाः प्रादाद्विष्णोर्वृहस्पतिः ॥ ४७
 एवं कृतोपनयनो भगवान् भूतभावनः ।
 संस्तवमानो ऋषिभिः साङ्गं वेदमधीयत ॥ ४८
 भारद्वाजादाङ्गिरसात् सामवेदं महाध्वनिम् ।
 महदाख्यानसंपुक्तं गन्धर्वसहितं ह्रुते ॥ ४९
 मासेनैकेन भगवान् ज्ञानश्रुतिमहार्णवः ।
 लोकाचारप्रवृत्त्यर्थमभूच्छ्रुतिविशारदः ॥ ५०
 सर्वशास्त्रेषु नैपुण्यं गत्वा देवोऽक्षवोऽज्ययः ।
 प्रोवाच ब्राह्मणश्रेष्ठं भारद्वाजमिदं वचः ॥ ५१
 श्रीवामन उवाच ॥

ब्रह्मन् ब्रजामि देहाङ्गां कुरुक्षेत्रं महोदयम् ।
 तत्र दैत्यपतेः पुण्यो हयमेधः प्रवर्तते ॥ ५२
 समाविष्टानि पश्यस्व तेजानि पृथिवीतले ।
 ये संनिधानाः सततं मदंशाः पुण्यवर्धनाः ।
 तेनाहं प्रतिजानामि कुरुक्षेत्रं गतो बलिः ॥ ५३
 भरद्वाज उवाच ॥
 स्वेच्छया तिष्ठ वा गच्छ नाहमाज्ञापयामि ते ।
 गमिष्यामो धर्मं विष्णो बलेरध्वरं मा खिद ॥ ५४
 यद् भवन्तमहं देव परिपृच्छामि तद् वद ।
 केपु केपु विमो नित्यं स्थानेषु पुरुषोत्तम ॥

श्रावः, दे३ छत्र प्रादा ०००००, दे३० छत्रं प्रादाद् रभूरजः, दे३ वान
 प्रादाद् रभुर्द यज्ञा, न३ छत्रं प्रादाद् देवराजः, मुने. छत्रं वरी छुरा-
 वत्र. -b) दे३ ६ दे३ १ पुण्यते (-पुण्यते); का३ दे३ ९ नृप, ब३ ३
 हंस, दे३ ३ ४-१० नृप, दे३ १० नृप (दे३ १०), दे३ ११ नृप (दे३ ११
 १०) (-नृप). -d) दे३ १० विमो (-विष्णो).

४८. ब३ २. ४८-२०० ०. -०) ब३ दे३ ४-१० संस्तु-
 मानः, दे३ ०००००० ब्रह्मन्, दे३ १ सपुन्यमानो (-संस्तवमानो);
 का३. दे३ मुनिभि (-ऋषिभि). न३ दशनिदिबसर्वहृन्. -d)
 ब३ दे३ वैर् साङ्गमधीयत, दे३ ४-१० ते वैदात् साङ्गानधीयतवान्, दे३
 ब्रह्मन् साङ्गमधीयते, न३ साङ्गान् वेदानधीयते.

४९. ब३ २. ० (इ ४८ पा. वि.). -a) शा३ वा३ दे३-
 ११ भरद्वाजः, दे३ भरद्वाजेन (-भरद्वाजात्); दे३ ३ ते३ साङ्गिर-
 सात्, दे३ ९ साङ्गिरसा (-साङ्गिरसात्). -b) का३ महाध्वनि,
 ब३ महाध्वनः, दे३ ४-१० ते३ महाध्वनः (दे३ १०) न३ महाध्वनं
 (-महाध्वनि). -०) दे३ मात्वात् (-मात्वात्). -d) ब३
 गन्धर्वं (-गन्धर्वं).

५०. ब३ २. ० (इ ४८ पा. वि.). -b) शा३ ब३ दे३
 नावः, का३ आतः, ब३ आतः (-आतः); दे३ श्रुतिर (-श्रुति-),
 शा३ का३. ब३ २ दे३ ९ १०-११ न३ महाध्वनि (-महाध्वनं). -
 १) दे३ ३ ते३ प्रवृत्त्यर्थं (-प्रवृत्त्यर्थं). -१) दे३ ३-९ ते३ सपु (-
 श्रुति-).

५१. -३) शा३ दे३ ११ वैपुण्य (-वैपुण्यं). -b) दे३ ११
 पुत्रा (-गत्वा), न३ दे३ ३ [-मः] गत्वा (दे३ ११) व (-[मः]
 गत्वा); दे३ ११ धैर्य (-धैर्यम्). -d) शा३ का३. का३ २
 दे३ ११ मयाजम् (-मयाजम्).

॥ दे३ १० ० ॥ शा३ का३ २ ब३ ३ दे३ ३ ११ वामन उवाच. का३.
 श्रीवामन उवाच, दे३ ४ वामन उ३ दे३ ब्रह्मन्, न३ उवाच दे३

श्रीवामन, न३ वामन .

५२. -a) शा३ का३. का३ २ दे३ ११ ब्रजामि (दे३ ११); दे३
 ब्रजामि (-ब्रजामि). -b) दे३ ०००००, दे३ कुरुक्षेत्रं, न३ (-कुरु-
 क्षेत्रं). -d) दे३ हयमेधा प्रवर्तते मे (?).

५३. -a) शा३ का३ समाविष्टानि, का३. समविष्णयानि,
 का३ समाविष्टानि, दे३ ३-९ न३ समाविष्टानि, दे३ ११ समविष्णयानि (-
 समाविष्टानि); ब३ ३ तेजानि, ब३ दे३ ३-९ १० ते३ पश्य हं, न३
 पश्यस्व (-पश्यस्व). -b) ब३ २ पश्यस्व (-पश्यस्व). -०) दे३-
 ३ ते३ संनिधानाः (दे३ १०) (-संनिधानाः); दे३ ९ ये संनि धीरास्ते
 सर्वे, न३ ये संनि धीरास्ते वस्तो. -d) दे३ पुण्यवर्धनः, न३ पुण्य-
 वर्धन (-पुण्यवर्धनाः). -e) का३. दे३ १० तामा (दे३ १०) ई
 (-तेनाह). -f) दे३ ततो (-गतो).

५४. दे३ २-९ न३ ० ॥ शा३ ब३ भरद्वाज (ब३ १०), दे३ ४ भर-
 द्वाज (ब३ १०); दे३ ४ भरद्वाज व .

५५. दे३ ३ ०. -३) ब३ ३ दे३ गच्छ वा तिष्ठ, दे३ ३
 ते३ तिष्ठ गच्छापो, दे३ ९ तत्र गच्छामो, न३ विप्र गच्छामो (-तिष्ठ
 वा गच्छ); ब३ ३ दे३ स्वेच्छया तिष्ठाम् गच्छ, दे३ स्वेच्छया गच्छ
 तिष्ठति. -d) ब३ १ आधित, न३ १ आधित, ब३ १ आ त्विर, दे३ ४
 भावः, दे३ वा पुत्र, ब३ न३ १ आ विप्र (-भा विप्र).

दे३ ३-९ १० न३ १-१०, ०० मध्ये अधिकम्—भरद्वाज उवाच

[इ भरद्वाज उ३, दे३ न३ भरद्वाज].

५५. दे३ ३ ०. -a) ब३ ३ सद्यस्तं, दे३ १० मन्वन्तं (?
 (-मन्वन्तं), शा३ का३. का३ २ दे३ ११ मयादेवं (-मया देवं).
 -d) दे३ केपु केपु व स्तानेषु पुण्येषु व ई प्रमो. -०) दे३
 निवसि ०० मे ब्रुहि. -f) ब३ ३ क्षायर्ह (-क्षायर्ह); दे३ सर्ववित्तं
 नरोऽस्तु ते.

आद्यं मात्स्यं महद्रूपं संस्थितं मानसे हृदे ।
सर्वपापक्षयकरं कीर्तनस्पर्शनादिभिः ॥ १ ॥
कौर्मन्मयत्सन्निधानं कौशिक्यां पापनाशनम् ।
हयशीर्षं च कुष्मांशे गोविन्दं हस्तिनापुरे ॥ २ ॥
त्रिचक्रं च कालिन्ध्यां लिङ्गभेदे यवं विश्वम् ।
कैदारे माधवं शौरिं कुम्भाग्रे हृष्टमूर्धजम् ॥ ३ ॥
नारायणं बदर्यां च वाराहे गरुडासनम् ।

वनेशं भद्रकर्णे च विपाश्यां द्विप्रियम् ॥ ४
रूपधारमिरावत्यां कुरुक्षेत्रे कुरुष्वजम् ।
कृतशौचे नृसिंहं च गोकर्णे विश्वकर्माणम् ॥ ५
प्राचीने कामपालं च पुण्डरीकं महाम्भसि ।
निश्वाख्युपे क्षत्रितं हंसं हंसपदे तथा ॥ ६
पयोष्णायामरुणं च वितस्तायां कुमारिलम् ।
मणिमत्पर्वते शंभुं ब्रह्मण्ये च प्रजापतिम् ॥ ७
मधुनद्यां चक्रधरं शूलनाहुं हिमालये ।

॥ चारामा धामन उवाच, नः-३ देः १०-११ मयवानुवाच, देः ४
 श्रीमगवानु, देः नः श्रीमगवान (?)

१ -अ) दे० ४ प्राय (दे० १०) हि मत्स्य (दे० १०) रूप
मे, दे० प्राये मात्स्य न मत्स्य, दे० प्रायि यत्स्वरूप मे -ब) न
सन्तुत (→सन्तुत) -c) दे० न सर्वरा (→सर्वराय) -d)
दे० ३ वे। कीर्तनारसर्गनादिभिः, दे० कीर्तनात् स्मरणानिभिः, दे०
कीर्तनीय महात्मभिः, न। कीर्तनीय बहुषिभिः

२ -अ) दे० कर्मस्थम्ब, दे० ३ ते। कर्मवत्ता (→कर्म
मन्त्र), ब० २ सम्पत्तय, दे० ३ ० १० सम्पत्तये (→सम्पत्तय)
-ब) ब० दे० ३ ते। कर्मिण्या, दे० १० कर्मवत्ता (→कर्मिण्या), दे०
० नावने (→नावनम्) -०) घा। ब०। ह्यपीव, दे० कर्मवत्ता
(→ह्यपीव), दे० तु (→ब), ब० १ कर्मवत्ता, ब० कर्मवत्ता, ब०
कर्मवत्ता, ब० दे० ३ ते। कर्मवत्ता, दे० कर्मवत्ता, दे० कर्मवत्ता, दे०
कर्मवत्ता, न० कर्मवत्ता (→कर्मवत्ता)

हैं -a) दे० पु (→ब) -b) बा० पुव, दे० व र्थ (→
 भव), न० विमु (→विमुय) -c) व० ३ दे० माषवेत्तौ व, दे० ३ १०
 वे० माषवेत्तौ व, दे० माषवेत्तौ वमु- दे० माषव वेत्त (→माषव
 र्थ) -d) काय बुन्नास्ते, दे० बुन्नास्ते, दे० नन्नास्ते,
 दे० बुन्नास्ते (→बुन्नास्ते), व० ३ दे० बुन्नास्ते दे० बुन्नास्ते (→
 बुन्नास्ते), दे० बुन्नास्ते (→बुन्नास्ते)

४. -अ) दे० बद्यों, न० गद्यों (?) (-बद्यों) -ब) दे० बाराह (-बारह), दे० ४ ठे० गदःपुत्रम्, ब० ३ दे० गदःपुत्रम् (-गदःपुत्रम्) -०) कारा बत्तेरा, दे० बपरा (-बपरा),

कारा, का₁ २ व₁ दे₁ ॥ न₁ ह₁ (→घ₁); व₂ ण₁ (→क₁)
-त्) दे₁ विधाधाय (→विधाधाय)

५ वा० का० का० ० -a) का० दुर्ग, व० ह्वा
(→ ह्वा), दे० रूपधर्मावयवत्वा -b) व० ३ दे० वे० दुर्ग, दे० १ कुल (→ कुल), का० कुलम् (?), दे० कुलम् (→ कुलम्) -c) दे० धर्मोत्तर सिद्ध (→ धर्मोत्तर सिद्ध) -d) व० ३ दे० १० धर्मिणम्, दे० ४ वे० धर्मिणम् (→ धर्मिणम्)

६ वा॥ वरुण वा॥ ० -a) व॥ २ प्राचीरे, दे० प्राची
वे (-प्राचीरे) दे० °वाल (-°पाल) -b) न॥ इहामग्नि
(-महामग्नि) -c) दे० °व्ये (-°द्वे) -d) व॥ २ दे० न॥
प्रजित्, दे० एजित्, दे० त्वजित्, दे० हि अत (-एजित्) -e)
दे० ह्वा- (-ह्वा)

७ वा। कयः का। ab ०. -a) वा३ दे३ 10 पयो-
ध्यान्तम्, दे३ न। पयोध्यान्तम्, दे३ पयोस्त्रायाम्, दे३ पयोध्यान्तम्,
दे३११ पयोस्त्रायाम्, दे३ पयोस्त्रायाम् (→पयोस्त्रायाम्) दे३ ३
पयोध्यान्तान्मुषध्वक् (?) -b) वा३ दे३ ३-११ द्वित्रिपयम्, वा३ ३
दे३ ७ दे३ कुमास्त्रिपम् (→कुमास्त्रिपम्) -c) वा३ मणिवत् (→
मणिवत्), वा३ ३ मणिवत् पयवेत्, ३३ मणिवत् पयवेत्, दे३
मणिवत्पयत् तम्, दे३ मणिवत्पयवेत् पम्, दे३ मणिवत्पय हदै
पम्, दे३११ मणिवत्पयवेत् पम्, दे३ मणिवत्पय त्वा पम्, न। मणि-
मत्पयत् पम्. -d) वा३ कयः वा३ ३ दे३-११ ब्रह्मन् व, वा३
दे३ न। ब्राह्मणे च, दे३ ब्राह्मणे च, ३३ ब्राह्मणे च, दे३ ब्राह्मणे च,
दे३ ब्राह्मणे च (→ब्राह्मणे च)

८ -३) वः३ मधुमत्वा, दे, मधुनदी, दे, मधुनाम, दे॥
मधुनच (→मधुनदी) -५) दे, पूनं बाई (?) , दे, यतबाई,
दे॥ स्थनबाई, वे, गुलबाई (→गुलबाई) । वः दे॥ २-१० वे, ग॥

६०. १८ श्रीवत्साङ्गमुदाराङ्गं नर्मदायां श्रियः पतिम् ॥ १८
 माहिम्नस्यां त्रिनयनं तत्रैव च हुताशनम् ।
 अर्जुदे च त्रिसौपर्णं क्षमाधरं सूकराचले ॥ १९
 त्रिणाचिकेतं ब्रह्मर्षं प्रभासे च कपर्दिनम् ।
 तथैवात्रापि विरयातं तृतीयं शशिशेखरम् ॥ २०
 उदये शशिनं सूर्यं ध्रुवं च ध्रितय स्थितम् ।
 हेमकूटे हिरण्याक्षं स्कन्दं शरवणे मुने ॥ २१

मानिन माधुर्यं -d) दे१ वासिन (-वासिनो)

१८. दे० १८ - २०] ० -a) दे१ भार, दे११ बीज
 (-बीर) -b) दे१ शालचक्र, दे११ शालचक्र (-शालचक्र) -c)
 बा३ दे३ दे१ श्रीवत्स समुद्राण्डः, दे१ योवत्सलमुद्राण्डं, न१
 योवत्सलमुद्राण्ड, -d) दे३ त्रिणात् (-त्रियः), दे३ पति
 (-पतिम्)

१९ दे० ० (द, १८ पा वि), न१ १६a-२१ab ०,
 दे३ d. ०. -a) बा३ दे० दे३ त्रिनयनं (दे३ ना) (-त्रिनयन)
 -b) दे३ त्रिनयनमुद्राण्डम् (?) -c) दे३ आर्जुदे व, दे३ अर्जुदेव
 (-अर्जुदेव); बा३ अर्जुदेव (-अर्जुदेव) -d) बा३ क्षमाधर (-
 क्षमाधर); बा३ दूत (बा३ ० क ?) चारणे (-सूकराचले)

२०. दे० न१, ० (द १८, १६ पा वि) -a) बा३ हुता-
 शन, दे३ त्रिणाचिकेत (दे३ ०) (-त्रिणाचिकेत) -b) बा३ भार
 बा३ २ बा३ दे३११ प्रभासे (बा३ ०) पु, बा३ प्रभासे व, दे३ १०
 प्रभासे व (-प्रभासे व) -c) बा३ बा३ ३ दे३११ दे३ तथैव
 (-तथैव); दे३ ४ व; व (-वि); बा३ तथैवान्तरिक्षात्, दे३
 ०००० विरयात्.

२१. बा३ c. ० ० न१. ab ० (द १६ पा वि)
 -a) दे३ उदय (-उदये) -b) बा३ बा३ ३ दे३ दे३ दे३
 त्रितय, बा३ दे३ तृतीय (-त्रितय), दे३ सूर्युत्त (-सूर्युत्त)
 -c) दे३ कूट (-कूट), बा३ बा३ बा३ दे३ ३. १०. ११ मन्दरे
 वानुदरं न१ ०००० हिरण्याक्ष -d) बा३ बा३ बा३ उदये,
 दे३ १. १०. ११ परकन (-परकने), बा३ बा३ बा३ दे३ १०. ११
 स्थितम् (-मुने)

२२ -a) दे३ महानय (-महानये), दे३ ००००००
 रम् -b) बा३ बा३ वानुदर (बा३ बा३), बा३ ३ दे३११ चरते,
 दे३ १० चरते (-चरते); बा३ चरते वानुदरम् -c) दे३ ०-
 मुनिपट्ट (-मुनिपट्ट) -d) बा३ ३ प्रगतियम् (-प्रगतियम्);
 दे३ सर्वव्याप्यम्.

२३ बा३ दे३ न१. ० ० (द १८) -a) बा३
 शीतरे, दे३ शीतार (-शीतार) -c) बा३ उदये, दे३ तत्र
 (-तत्र); बा३ शरवणे (-शरवणे) -d) बा३ बा३ दे३ प्रभासे व

महालये स्मृतं रुद्रमुचरेषु कुरुष्वय ।
 पञ्चनाम मुनिश्रेष्ठ सर्वसौख्यप्रदायकम् ॥ २२
 समगोदावरे ब्रह्मन् विरयातं हाटकेश्वरम् ।
 तत्रैव च महाहंसं प्रयागेऽपि वटेश्वरम् ॥ २३
 शोणे च रुक्मकवचं कुण्डिने प्राणतर्पणम् ।
 मिष्टीवने महायोगं माद्रेषु पुष्टोत्तमम् ॥ २४
 प्लक्ष्मावतरणे विश्वं श्रीनिवासं द्विजोत्तम ।

(-प्रयागेऽपि); दे३ १ दे३ महेश्वरम् (-महेश्वरम्); दे३ प्रयागेऽपि
 महेश्वरम् (?), दे३ ११ प्रयागे वटेश्वरम्

२३ शोणेश्वर वा३ बा३ अर्थिकम्—

357 ० विट्टटिखरे ब्रह्मभक्त्यागमनोभारम् । (= २६ ab).

२३ शोणेश्वर वा३ बा३ अर्थिकम्—

358 ० विट्टटिखरे ब्रह्मभक्त्यागमनोभारम् ।

लोहदन्ते हृषीकेन कोपलाया मनोहरम् ।

महावर्द्धं मुखाद्रे व नवरात्रे योषधम् ।

मूषर देविनायकां बहोवासां मुण्डप्रियम् । [४]

योग्या ध्यातव्यं पक्षशारे व गजिनम् ।

मुनेन वीरवारणे मूर मूरपुष्टितम् ।

भद्राक्ष व हिरण्यव्या वीरभद्र त्रिविष्टपे ।

पञ्चकूर्चं व भोमायां भोम सावने विट् । [५]

निष्ठासि व वसिष्ठं कर्नाये वृषभम् । [२६१८-२६१९]

[-४] बा३ वहास्येऽमुण्डप्रियम् (-महोवासां मुण्डप्रियम्)

-५) बा३ बा३ बा३ वीरभद्र (-वीरभद्र) -६) बा३ वृषभम्

(-पुष्टितम्)]

२४ -a) दे३ कावर्चं बा३ बा३ (१) -b) बा३ कुम्भे

योग्योत्पन्नम्, बा३ रत्ने निम्नोत्पन्नम्, बा३ कुम्भेऽपि प्राग उत्पन्नम्

दे३११ कुम्भे प्राग (दे३११ ०) वंशम्, न१ कुम्भे प्राग उत्पन्नम्

-c) बा३ बा३ बा३ बा३ भद्रोत्पन्न, बा३ भद्रोत्पन्न, दे३ भद्रोत्पन्न,

दे३१ भद्रोत्पन्न, दे३१ भद्रोत्पन्न, बा३ भद्रोत्पन्न, दे३ भद्रोत्पन्न,

बा३ दे३ ० बा३ दे३ दे३ (-बा३); न१ भागवते ह्यश्विनं -d)

बा३ दे३ १० मन्त्र, बा३ दे३ १० मन्त्र, बा३ दे३ १० मन्त्र, दे३ ०

१० दे३ मन्त्र, दे३ मन्त्र, +मन्त्र, दे३ मन्त्र, दे३ न१ भागवते,

दे३११ मन्त्र (-मन्त्र)

२५. -a) दे३ प्रयागवरे, दे३ प्रयागवरे, दे३ प्रयाग

वरे, दे३ प्रयागवरे (-प्रयागवरे); बा३ बा३ दे३११ न१

योग्या, बा३ बा३ दे३ योग्या, बा३ दे३ विट् (-विट्) -b)

बा३ बा३ दे३ ३. ३. १०-११ दे३ न१ द्विजोत्तम, दे३ द्विजोत्तम

(-द्विजोत्तम) -c) बा३ मूषक, बा३ मूषक, दे३ मूषक, दे३ मूषक

शक्रा न खे किं प्रचरन्ति पूर्ववत् ।
 दिशः किमर्थं तमसा परिच्छृता
 दोषेण कस्याद्य वदस्व मे गुरो ॥ ६
 पुलस्त्य उवाच ॥
 शुकस्तद् वाक्यमाकर्ण्य विरोचनसुतेरितम् ।
 अथ ज्ञात्वा कारणं च धर्ति वचनमब्रवीत् ॥ ७
 शुक उवाच ॥
 मृशुष्व दैत्येऽवर येन भागान्
 नामी प्रतीच्छन्ति हि आसुरीयान् ।
 हुताधना मन्त्रहुतानपीह
 नूनं समागच्छति वासुदेवः ॥ ८

तद्वृष्विद्वैपमपारयन्ती
 मही सशैला चलिता दितीश ।
 तस्यां चलत्यां मकरालभामी
 उद्वृचवेला दितिजाद्य जाताः ॥ ९
 पुलस्त्य उवाच ॥
 शुकस्य वचनं श्रुत्वा बलिर्मार्गवमब्रवीत् ।
 धर्मं सत्यं च पथ्यं च सर्वोत्साहसमीरितम् ॥ १०
 बलिरुवाच ॥
 आयाते वासुदेवे यद मम भगवन् धर्मकामार्थतत्त्वं
 किं कार्यं किं यदर्थं मणिकनकमयो भूगजाश्चादिकं वा ।
 किं वा वाक्यं शुरारोनिजहितमथवा तद्धितं वा प्रयुज्ये न. ६१

समुद्रा (→किमर्थः) ब२.३ मकरालयान्, दे१० ६ ६ ६ तथा
 (→मकरालयाः) दे१.४ विभो, दे१.६ ६ (→च भो). -b) छा१
 कार. का१.२ नृक्षान मे, दे१-३ १० ते१ नृक्षानि से, दे४ नृक्षानि
 से, दे१ नृक्षा मया, दे२ नृक्षा नो (→नृक्षा न से); बा१.२ किं
 नि- दे१.४ १० ते१ नैव, दे१ न प्र- दे२ न१ सप्र (→किं प्र-); दे१
 पूर्वम् (→पूर्ववत्). -c) दे१ किमर्थं (→किमर्थः), ब२ तुसमा, दे२.७
 तपसा, दे१० एषा (→तपसा) d) बा१ कार. बा१.२ दे१ १० ११
 कस्येति (→एषाद्यः), कार. दे१.१० मा (→मे); ब३ [क] य,
 दे१ ६.७ विभो, न१ कुरो (→गुरो)
 छे३.२ ०; बा१ दे२ न१ पुनर्य, दे१.४ पुनर्य, दे१ पुनर्य.
 ७. -a) दे११ शुक (→शुक) -c) बा१.३ दे२ ३ ते१ मयो,
 ब२ ६६, दे१ धतो (→धव). -d) बा२ बा१.३ दे१ ४.७.९ ते१ ततो
 (→बलि)

७ ह्योबन्ध ab, cd मध्ये दे१ ४. अधिकम्—

३६१ ६ उवाच देवाधिपति विर व्याख्या महात्मि ।

छे३.१.६ शुरारो, दे२ न१ शुक .

८. -a) बा१.३ शृण्व (→शृणुष्य) ब२ ये च, दे१.४ यत-
 (→येन). -b) दे१ न मा (→नामी); छा१ कार. का१.३ दे१
 ४ ७.१० ते१ न१ प्रयच्छीत, दे११ प्रसिद्धिवा (→प्रती-च्छीत), बा१-३
 दे११ महागुरीयान्, दे१ ४ ७ ते१ महागुरोरेव, दे२ न१ तवागुरीयान्
 (→हि प्रागुरीयान्). -c) बा२ हुताधने, ब२ हुताधना (?) (→
 हुताधना); बा१.२ दे१ ४ ७.१० ते१ न१ हुता (→हुता), बा१.२
 मयो हि, दे१.४ ते१ एमीभि, दे१.७ एमीभि, न१ एमीभि (→धवीभि).

९. -a) दे१ तदेहि (→तद्वृष्वि-), दे१.११ चिजेम् (→चित्ते-
 यम्), ब२ समाचरन्ति, न१ भवाचरन्ती (→भवाचरन्ती). -b) बा२

दे४ दिशः, दे२ धतोवा (?), दे१० विगीषा, दे११ त्वितापी (→
 त्वितापी). -c) दे२ तथा, दे३ तस्य, दे११ तस्या (→तस्या); कार.
 बा१-३ दे१.२-४-९ १० चलन्त्याम्, दे२ मय्यो धे, दे१ चलता (?)
 (→चलत्याम्); बा१ का२ दे३ मयसी (नो?), कार. दे१.६.७
 ते१ मया (दे१ मया), दे१ मया ममी, (→तयामी). -d) बा१
 कार. बा१ पुर्ववत्वेन, बा१ दे१ ४.५ उद्वृचवेला (बा१ मया), का२
 हुताधनेन, ब२ दे११ उद्वृचवेला (दे११ मया), बा१ ६६ उद्वृ-
 चेन, दे१ ६६ उद्वृचवेन, दे२ सज्जातवेन, न१ उद्वृचवेन (→उद्वृच-
 वेन), बा१ कार. का१.२ दे१ दितिजेव, दे१ दितिजाय, (→दितिजाय),
 दे२ जात (→जाता).

छे३.१ दे२ न१ पुनर्य, दे१ ४ ७ पुनर्य च.

१०. -a) बा१.३ पथ्यम् (→पथ्यम्). d) कार. सर्वो-
 त्साहसमन्वितम्, दे१.४ ७.१० ते१ धतो (दे१ धतो) त्साह समन्वितम्,
 दे२ सर्वोत्साहसमीरितम्, न१ सर्वोत्साहसमीरितम्.

छे३.२ ०; दे१ बलिः, न१ बलि .

११. -a) ब२ वृषु (→वापुः), दे१ (ब) वद६६, दे२ मय वद
 (→वद मय); बा१ बा१.३ धर्मकामार्थं तत्ते, दे१.४ १० ते१ धर्म-
 कामार्थं गृह्ण, दे१ धर्मकामार्थं वच्यम्, दे११ धर्मार्थं ग्राह्य (क ?)
 तत्त्वं (→धर्मकामार्थतत्त्वं). -b) दे१.१० देव- (→देवम्); दे१-४
 ते१ राज्यमूर्खवचनम् (→भूगजाश्चादिकम्), दे१ च (→वा). -c) दे१
 वाचम्, दे२ वाच्यो, ते१ वाच्यम्, न१ वाच्ये (→वाच्यम्); दे२ मुरारिम्,
 न१ मुरारि (→मुरारि); दे१ दिनम् (→हितम्); दे१ ६६६६ (→
 तद्धितं वा); बा१.२ प्रयुज्ये, दे१ प्रयुज्ये, दे२ प्रयुज्ये (→प्रयुज्ये).
 -d) न१ तस्य (→पथ्यम्); बा१ कार. का१.२ नो (→नो);
 ब२.३ दे१-३ ते१ वद मय, दे११ मय वद(त), न१ मय वच (दे ?)

६१. ४१ सा चाभ्येत्य ग्रहीतुं हवं नाशकद् राक्षसी सुप्तम् ॥ ४०
 इत्येतच्च विभ्रष्टा सा भर्तारमुपागमत् ।
 कथयामास यद् वृत्तं स्वद्विजात्मजहारिणम् ॥ ४१
 एवं गतायां राक्षस्यां ब्राह्मणेन महात्मना ।
 स राक्षसशिशुर्व्रह्मन् भार्यायै विनिवेदितः ॥ ४२
 त चात्मतनयः पित्रा कपिलायाः सवत्सयाः ।
 दध्ना संयोजितोऽत्यर्थं क्षीरेणेशुरसेन च ॥ ४३
 द्वावेव बन्धितौ बालौ संजातौ सप्तवर्षिकौ ।
 पित्रा च कृतनामानौ निशाकरदिशाकरो ॥ ४४

(स ?) स^० (→सा वा^०). ४२.३ दे१ शूरो^० (→ग्रहीतुं); न१ सा
 (→स्व-) -d) दे२ राक्षस (→राक्षसो-)

४१. ४१. 'विभ्रष्टा' ३ ह्यारम्भ 'यद् वृत्तं' ० यावत् कथि-
 तम्. -a) दे२ विभ्रष्टा (→विभ्रष्ट). -b) या१ समुपागमत्, का२
 ४१.३ दे३ उपागता, दे२ उपागवत् (→उपागपत्). -c) दे२ न१
 तत्पुत्रं, दे३ तत्पुत्रम्, दे१० ००००० (→यत्पुत्रम्). -d) या१
 कारा. ४१.३ दे२ स्वद्विजात्मजहारिणम् (या१ ४१.३ 'रि') नम, ४२.३
 दे२.३ स्वकीयात्मजहारिणम्, दे३ साद्विजात्मजहारिणम्, दे१२
 स्वद्विजात्मजहारिणम्, न१ साद्विजात्मजहारिणम्

४२. -a) या१ रक्षसा (→राक्षस्याम्). -b) दे२ ब्राह्म-
 णानां (→ब्राह्मणेन), या१ ०००००, दे२ महात्मनाम् (→महात्मना)
 -c) दे२ स राक्षसपुत्रो बन्ध्या, दे३ स्वराक्षसशिषु ब्रह्मन्, दे१
 ००००० शिषु ब्रह्मन्. -d) ४२.३ भार्याया (→भार्यायै);
 दे२ 'योधित (?)', न१ 'वेधित (→'वेधित).

४३. -a) दे२ सप्तविं तनयम्, दे३ मनामतनय (→स
 चारमतनय); दे२.४ दे२ कपिलाया सवत्सया. -b) या१ ४१.३
 ४२.३ दे२ न१ सवत्सया, ४१ सवत्सामा, दे२ सवत्सवा (→सवत्सया);
 कारा, सवत्सवा कपिला पुत्रात्, दे२.४ दे२ निशान्तनय (दे२ 'या'
 सता (दे२ 'त') -c) या१ कारा. दुग्धा, का२ दुग्धं, का२ दे-
 दुग्धा, दे२ दध्ना, दे१ दुग्धे (→दध्ना); या१ ४१ सयोजितो, कारा.
 सयोजितो, दे२ ३ दे२ सन्धोजितो, दे२ न१ सयोजितो, दे२ सन्धोजितो
 (→सन्धोजितो), दे२ नित्य (→[अ]लपेयम्) -d) दे११ मोक्षीरेमु
 (य) र्खेन (→सीरेखेदुःखेन); दे२ तु (→च)

४४ -a) का२ द्वावेवम्, दे३ ००००, न१ द्वावेव (→द्वावेव)
 -b) दे२ सप्त^० (→सप्त^०). -c) दे२ तु (→च) -d) ४१.३ न१
 दिशाकरनिशाकरो.

४५. -a) या१ का२ दे२ निशाकरि, वाच. निशाकीति,
 का२ नैषाचरि, दे२ नैषाचरो, दे२.३.१० नैषाचरि, दे११ निशाकीति,

नैषाचरिर्दिवाकीर्तिर्निशाकीर्तिः स्वपुत्रकः ।
 तयोश्चकार विप्रोऽसौ व्रतमन्धक्रियां क्रमात् ॥ ४५
 व्रतमन्धे कृते वेदं पपाठासौ दिवाकरः ।
 निशाकरो बहवया न पपाठेति नः श्रुतम् ॥ ४६
 तं बान्धवाद्य पितरौ माता भ्राता गुरुतया ।
 पर्यविन्दस्तथा ये च जना मलयवासिनः ॥ ४७
 सप्तः स पित्रा क्रुद्धेन श्लिप्तः कूपे निरुदके ।
 महाशिलां चोपरि वै पिधानमवरोपयत् ॥ ४८
 एवं श्लिप्तस्तदा कूपे बहुवर्षगणान् स्थितः ।

दे२ निशाचरि, न१ निशाकर- (→नैषाचरि); ४१.२ निशाकीति,
 (→दिवाकीति); दे२ निशाकरेति (?) वा कीर्तिम्. -b) ४१.३
 दिवाकीर्ति (→निशाकीर्ति); ४१.३, दे२ ४ (→स्व-); दे२ न१
 सप्त तु सु (दे२ ०) महात्मन्. -c) ४१.३ विप्रोऽसौ (→विप्रोऽसौ).
 -d) ४१.३ दे११ क्रिया (→क्रिया).

४६. -a) का२ चैव (→चैवम्). -b) ४१.३ पपाठासौ, -ठातो,
 दे२ पत्रप्लवो (→पपाठातो). -c) दे२ निशाचरो, दे२ निशाचरो
 (→निशाकरो) -d) या१ कारा. का१.३ दे२.१०.११ नै, ४३ न१
 न, दे२ ४ (→न); न१ सुप्तम् (→श्रुतम्).

४७ श्लोकस्य ab, cd मध्ये दे११. कथिकम्—

367 ० निशाचरो बहवया (न) वानायासौ दिवाकर ।

४७. -a) या१ का२ दे२ ४.७ न१ ४ पितरौ (दे२ 'प्रे'),
 कारा. सप्ता माता, का२ अपि पिता (→पितरौ). -b) कारा.
 भ्रातामित्रम्, ४१.३ मातायह (→माता भ्राता) -c) या१ का२
 दे२ ५.१० न१ परिनिन्दस्तथा, दे२.४ पर्यनिन्दस्तथा, दे२ परिनिन्दस्तथा,
 दे२ पर्यनिन्दस्तथा, दे११ परिनिन्दस्तथा (→पर्यनिन्दस्तथा); वाच.
 [अ]लपेय, ४२.३ दे२.३.३ [अ]लपेय, दे२ [अ]लपेय, दे२ वा च, न१
 येन (→ये च); दे२ परिनिन्दस्तथा मन्धे च. -d) या१ कारा. का२
 दे२.३.५.११ न१ निशच^० (→मन्धच^०).

४८. दे२ ०. -a) दे२ ४ पिता (वा ?), दे२ पित्रा च
 (→स पित्रा). -b) ४३ तु निर्वेन, दे२ निर्वेदे, न१ निर्वेदे
 (→निर्वेदे). -c) या१ कारा. पिता (→पिताय); कारा
 चोपरि बम्, मूके. बहुपरि (→चोपरि च). -d) कारा. मलयरोपयत्,
 का२ मलयरोपयत् (→मलयरोपयत्); दे२ पिधानमाय निधिनात्
 दे२.३.१० दे२ पिता तस्याव न (दे२ 'नि', दे२ 'न्य') निषत्, न१ ॥
 पिधानमवरोपयत्.

४९. दे२ ०. -b) ४१.३ बहुवर्षगणान्, या१ ४१.३ दे२ १०
 बहुवर्ष गणम् (→बहुवर्ष गणान्); ४१.३ वय, दे२ स्थिता (→स्थिता).

तत्रास्त्यामलकीगुल्म पोषाय फलितोऽभवत् ॥ ४९
ततो दशसु वषष्ठु समतीतेषु मार्गव ।
तस्य माताऽगमत् कृप तमस्य शिलयातिष्ठत् ॥ ५०
सा दृष्ट्वा निश्चित कृप शिलया गिरिकल्पया ।
उच्चैः प्रोवाच केनेय कृपोपरि शिला कृता ॥ ५१
कृपान्तस्य स ता याणीं श्रुत्वा मातुर्निश्चाकर ।
प्राह प्रदत्ता पित्रा मे कृपोपरि शिला त्वियम् ॥ ५२
साऽतिमीताऽध्रवीत् कोऽसि कृपान्तस्योऽङ्गुतम्बर ।

सोऽप्याह तत्र पुत्रोऽस्मि निशाकरोति विश्रुत ॥ ५३
साऽध्रवीत् तनयो महा नाम्ना ख्यातो दिवाकर ।
निशाकरोति नाम्नाऽहो न वक्षि तनयोऽस्ति मे ॥ ५४
स चाह पूर्वचरित मातुर्निरवशेषत ।
साथत्वा ता शिलां सुभ्रू ससृत्खिप्यान्यतोऽक्षिपत् ॥ ५५
सोऽर्च्य कृपात् भगवन् मातु पादाववन्दत ।
सा स्वातुरूप तनय दृष्ट्वा रजजनमग्रत ॥ ५६
तत्तत्तमादाय सुत धर्मिष्ठा पतिमस्य च ।

-०) या१ कारा क१ ० दे१ ५ १०-११ तत्रास्त्या, व३ तत्रास्त्या
दे१ तत्रास्त्या, तै१ तस्या स्वा न१ संस्त्या (→सप्तस्त्या), कारा
[मा]मलकी (→[आ]मलकी) न१ गुल्मा (→गुल्म) -०)
व३ पोषा मे दे१ ११ पोषाय दे१ पोषया तै१ पादाय न१ पोषय
(→पोषाय) दे१ कलितो (?) तै१ पतितो न१ स्वपतो (→वसितो)

५० दे० ० -०) दे१ नीतिषु (→नीतिषु) -०) व१ ३
कुतम् (→चितम्), दे१ ४ तै१ तमस्यसिद्धिनाम्बि (दे१ ४ १) तम्,
दे१ तमपु गितपातितम् (?) दे१ ११ तमय वेत्तवावितम् (?)

[व३. अस्मात् स्तोत्रास्तरम् अस्मात्सममिति यावत् लघितम्]
५१ न१ ab ० तै१ ५१ d दूरो दृष्ट्वात्म्य ५२ ३ स
यावत्तस्ति -०) या१ निश्चित (?) दे१ ४ निश्चित दे१ निश्चित तै१
निश्चित (→निश्चितम्), का१ व३ दे१ ४ ५ कुवे (→कृपम्) -०)
दे१ कल्पया (→कल्पया)

५२ तै१ ५२० 'म्ब' हतारम्ब ५३ a चरि याव
प्राति -०) या१ व३ दे१ १० कृपान्त स्य न१ कृपान्त
स्य (→कृपान्तस्य) व१ ० [अ] मनाम्, दे१ ४ कुलो तै१ ० लो
(→सहताम्), दे१ कृपात् सत्तितो वागी -०) का१ ० क२
(→क२) -०) व१ ३ दे१ १० न१ [अ] म्ब्यात् दे१ ४ [३] हि हता
दे [अ] म्ब्यात् दे१ स्य दत्तम् (→प्रत्ता), न दे१ २ ७ १०
न१ तावेन दे१ तावेन दे१ निगमि (→निगम मे) -०) द१
को (?) तामान (→तुपोरित) दे१ धृता स्वयि (→गिता त्वियम्)
न१ कृपास्तस्याय त्वियम्

५३ तै० ० (→ ५२ पा वि) -०) दे१ निश्चित (→[अ]
निश्चित), या१ व३ दे१ ५ कोपि का१ दे१ ५ कोपि दे१ ० वाति न१
कोलो (→कोलो), दे१ साऽध्रवीत्केऽध्र कृपात् -०) व३ ५ [अ]
करोरिति दे१ [अ] दृष्ट्वा स्वत दे१ [अ] दृष्टुं मुत्त (→[अ]
दृष्ट्वास्वत) दे१ उर्वोऽमूलोऽनुवसन् -०) दे१ न१ स प्राह (→सोऽ)

प्याह) या१ व१ ० दे१ ५ न१ गुल्म तनयो कारा तव पुत्रोऽस्ति (?)
दे१ गुल्म पुत्रोऽस्ति दे१ तनयगुल्म दे१ तव तनया (→तव पुत्रोऽस्ति मे)
-०) कारा दे१ ५ ७ १० न१ निशाकर इतिमुत्त...

५४ तै० ० (→ ५२ पा वि) दे० ab ० -०) कुवे
मेलि (→मलम्) -०) या१ व३ नामाहो दे१ ३ नाम्ना व दे१
नाम्ना व दे१ नाम्ना सो न१ नाम्नाऽहो (→नाम्नाऽहो) -०)
कारा मय (→[अ] ति मे)

५५ तै० a ० (→ ५२ पा वि) -०) का१ दे१ ४ सा व
तव दे१ सोऽध्रवीत् दे१ व्याहृतम्, न१ स वत्तम् (→स वाह) -०)
व१ ३ दूरे व सत्तितम् दे१ न१ निरवशेषत (→निरवशेषत) -०)
न१ शिपका (→मुल्का), दे१ ३ (→सा) न१ शिवो (→शिवान्)
दे१ ४ कुत्तु दे१ ११ सितम् (→सुभ्रू) -०) या१ कारा
का ० दे१ ११ सप्तान्य व१ ० सप्तान्य्याह, ७ ३ स (सु) निगम्य
(→सप्तान्य्य), व१ ० निवो (?) शिपे (व१ ०) स दे१ [अ] इतो-
नित्तु, दे१ [अ] म्ब्यात्तवत् (→[अ] म्ब्यात्तवत्)

५६ दूरोऽस्मि ab ० d मध्ये दे१ ४ १० तै० अविष्कम्—

३६३ ० वषष्ठमास पुत्रोऽहो वषष्ठं पूर्वेनेव हि ।

५६ दे१ ५६०-५६० ० दे१ a ० व१ d ० -०)
व ३ उतोय (→उतोय) व दे१ १०-११ न१ मन्वात् (→मन्वात्),
दे१ ४ तै१ व दे१ सा) मु कृपास्तपुतोय -०) दे१ ३ या मातु
पादेवन् च -०) या१ व१ ० दे१ ११ स्वपन्तु, पादा का१
स्वपन्तु, तै१ सातुरूपम् (→स्वातुरूपम्) -०) या१ कारा का ०
दे१ २ ७ १० न१ स्वपन्तु दे१ ११ स्वपन्तु (दे१ ११ ०)
(→स्वपन्तु)

५७ दे० ० (→ ५२ पा वि), व१ ३ a ० दे१ ३ ०
ह्यात्म्य दं श्रुतं ह्यतः ० -०) दे१ १० पुत्र न१ पतिम् (→
गुत्तम्) -०) व१ ३ ह (→व) -०) न१ ह्यतः (→ह्यतः)

६१ ५८ कथयामास तत्सर्वं चेष्टितं स्वसुतस्य च ॥ ५७
ततोऽन्यथृच्छद विप्रोऽसौ किमिदं तात कारणम् ।
नोक्तवान् यद्भवान् पूर्वं महत्कौतूहलं मम ॥ ५८
तच्छ्रुत्वा वचनं धीमान् कोशकारं द्विजोचमम् ।
प्राह पुत्रोऽद्भुतं वाक्यं मातरं पितरं तथा ॥ ५९
निश्चाकर उवाच ।
श्रूयतां कारणं तात येन भूक्तवमाश्रितम् ।
मया जटत्यमनसं तथाऽन्धत्वं स्वचक्षुषं ॥ ६०
पूर्वमासमहं विप्रं कुले हृन्दारकस्य तु ।

वृषाकपेथं तनयो मालागर्भसमुद्भवः ॥ ६१
ततः पिता पाठयन्मां शास्त्रं धर्मार्थकामदम् ।
मोक्षशास्त्रं परं तात सेतिहासश्रुतिं तथा ॥ ६२
सोऽहं तात महाज्ञानी परावरविशरदः ।
नातो मदान्धस्तेनाहं दुष्कर्माभिरतोऽभवम् ॥ ६३
मदात् समभवल्लोभस्तेन नष्टा प्रगल्भता ।
विवेको नाशमगमत् मूर्खमावस्यपागतः ॥ ६४
मूढभावतया चायं जातः पापरतोऽस्म्यहम् ।
परदारपरार्येषु मतिर्मे च सदाऽभवत् ॥ ६५

ब। २ स्वसुतस्य च तसिषौ

५७स्तोत्रस्य c d मध्ये शा। मधिकम्—

369 * महत्कौतूहलं मम ।

५८ -a) शा। क२ २ तु पुष्पवत्, ब। दे। ४ १ ११ वे। छ
पुष्पवत्, ब२ दे। न। [म] म्पुष्पवत् दे। लघुपुष्प (→[अ]न्व
पुष्पवत्) न। द्विजोऽ (→विप्रोऽसौ) -b) बुधे पात (→तात) -c)
दे। मोक्षवाद (→नोक्तवाद), दे। बभूवुष्यत्, दे। १० न। अयात्पूष दे। १
मय पूर्वं (→मयाव् पूर्वम्) -d) न। मम (→महर्) न। हि मत्
(→मम) दे। १० महत्कौतूहलं * * * *

५९ -b) दे। ११ कोश (→कोश) -c) दे। ११ पुत्रो
द्भवम्, दे। १० न। पुत्रो द्विजम् (→पुत्रोऽसौ द्विजम्), दे। ११ वाचम् (→वाचम्)
-d) दे। ११ * * * (→पितरम्), दे। १० * * * (→तथा)

छ दे। १० न। ०। दे। ४ निगावर छ

६० दे। १० d पल -धुषा ० दे। १० कस्यदम् -b)
ब२ भूक्तवत्, दे। पूर्ववत् (→भूक्तवत्) वाच ब। + दे। ७ १० न।
आश्रितं दे। ११ आश्रित (→आश्रितम्) -c) शा। वाच ब। +
वाचम् (→वाचम्), दे। मया जटत्यमनसं दे। मया ते हत्यमनसं
न। ममागमत् जटत्यं च -d) दे। तवैवाभ्य (→तवाभ्यवत्),
शा। वाच ब। + दे। ७ ११ च (→स्व) ; ब। दे। बभूवो का
बभूव (→बभूव) ; न। मदान्धमममममम

६१ -a) शा। ब। दे। १० ११ मर विप्र ब। + मरविप्र
दे। मर विप्र दे। मय विप्र (→मर विप्र) -b) दे। ११ कुत्र
दे। कुत्रम्, न। कल (→कुत्रे) शा। कल ब। ३ च (→कु)
-c) दे। वृषा मूलम् न। कृत् वलस्य (→वृषा बभूव) ; दे। सा यो
हि (→तनयो) -d) दे। ३ वे। मदागर्भ, दे। मदागर्भ, दे। मया
(?) गभं, न। योगमात्र (→योगमात्र)

६२ -a) न। तथा पित (→ततः पिता) ; दे। पान्यतां

दे। १० * * * (→पाठयन्मा) -b) दे। ७ शास्त्र (→शास्त्रम्) ;
दे। वाचद (प्रभो) न। कामम् (→कामम्) -c) ब। २ भाव
परम्, दे। ३ वे। मया पर दे। वाच तथा न। शास्त्र तने
(→शास्त्रं परम्) ; शा। काच ब। + नाम दे। तने न। सेतं
(→तात) दे। मोक्ष गा वाचततो (?) दे। ११ मोक्ष गाचर्धर्मा
-d) शा। ब। २ ब। दे। ४ वे। सेतिहासं काच दे। सेतिहासं
दे। ११ कामदतो न। द्विहासं (→सेतिहासं) ; काच दे। तथा श्रुतम्
(→श्रुतिं तथा)

६३ -a) शा। वाच क। मृगमानो ब। महाज्ञानी, +
महावारी दे। ३ १ वे। तथा ज्ञानी दे। मा[०]ज्ञानी (→महाज्ञानी)
-b) शा। कल ब। + परार ब। पापार ब। परारं
दे। ५ १० ११ न। पर (दे। १०) प (दे। १० पा) र दे। वे। पर
वार (→परार) ; दे। १० र (→र) -c) दे। ततो (→जातो)
शा। वाच ब। + [अ] र्यो च ब। + मया दे। ११ मम न।
वतम् (→ममवत्) -d) न। कुत्रम् (→कुत्रम्)

६४ दे। १४ १-१८ ० -a) दे। १० वन न। वन
(→मन्य) ; वाच समभव दे। समभव (→समभव) ; वाच
लोमी दे। लोमी (→लोम) -b) दे। १० न। नष्टा तु (→नष्ट
नष्टा) -c) दे। अयवत् (→अयवत्) -d) ब। + मृष्टं पा
मृष्ट (→मृष्ट) ; दे। ३ मने मे मयापागत दे। मोक्षमात्र
मयापत बुधे मने मे मोक्षपागत

६५ दे। ० (१४ वा वि) ; ब। २ c। ० -a)
दे। भावतया चायं (→भावतया चायं) -b) दे। वात हा
दे। न। परार (→वात पां) -c) दे। ११ परार (दे। ११ पा)
(→परार) दे। परारं च (→परारं) ; दे। परारारार
-d) दे। ११ रित (→मृ) ; वाच ॥ वरग दे। मेप्र वन
न। मय वन (→मे च वन) ; दे। ४ वन मे मयात् रितवत् ; दे।
परारं वन वन

भूयो गतश्च नरकं परदारनिषेवणात् ।
 मृक्तो वर्षसहस्रान्ते जातोऽहं श्वेतगर्दभः ॥ ८३
 ब्राह्मणस्याग्निवेश्यस्य मेहे बहुकलत्रिणः ।
 तत्रापि सर्वविज्ञानं प्रत्यभासत् ततो मम ॥ ८४
 उपवाशः कृतश्चास्मि द्विजयोपिङ्गिरादरात् ।
 एकदा नवराष्ट्रीया भार्या तस्याग्रजन्मनः ॥ ८५
 विमतिर्नामतः स्यात्वा गन्तुर्पेच्छद् गृहं पितुः ।
 ताम्बुवाच पतिर्नच्छ आरुह्य श्वेतगर्दभम् ॥ ८६
 मासेनाममनं कार्यं न स्थेयं परतस्ततः ।

८३ -a) दै१० गतो (→गुह्य), दै१ ३ ६ तै१ तत, दै१० ध्रुव
 (→अत), न१ मण्ट (→नरक) -b) कारा दै११ °दार (→
 °वार), दै१ परदारनिषेवणात् -c) दै१ २ तत, दै१ ४ तै१ गते,
 दै१० मुक्ती, भुवे गतो (→मुक्ती); दै१ ११ °लान्तो (→°लान्ते)
 -d) दै११ ६६ (→जात), दै१ °वर्दभ (→°गर्दभ), दै१०
 जातो ६६६६६६

८४ -a) दै१ ७ [म] पि वैश्यस्य, का१ ब१ [म]
 निवेशस्य, दै१ ४ तै१ [म]य वेदस्य, दै१ [म]य वेदस्य (→[म]
 पिवेशस्य) -b) दै१ २ दै१ ४ ७ ९ तै१ न१ भूहे (→मेहे), दै१ ६-६
 निज (न ?), दै१० कस्मिन् (→कलत्रिण) -c) कारा
 सर्वं विज्ञान, ब१ २ दै१ सर्वं विज्ञाना, दै१० बहुविज्ञान (→सर्वविज्ञा
 नम्) -d) का१ तपोधन, +मम (→ततो मम), ब१ २ प्रत्यभासन्त
 ते मम, दै१ ४ १० ११ तै१ प्रत्यभासन्त ये तदा (दै११ नु हि), दै१ प्रत्य
 भासन्त ते नम, दै१ प्रत्यभासन्तपि च, न१ प्रत्यभासन्ते ६६६६६६

८५ -a) का१ तप (?) बाह्य, दै१ ४ तै१ उज्ज्याह्य, दै१
 उज्ज्याह्य, दै१ उपवासे, न१ उपवाह्य (→उपवाह्य) दै१ हते हस्मि
 (→कृतस्मिन्) -b) ब१ २ °पत्नीनि (→°पतिपिङ्गि) -c) का१
 एका (→एक); दै१ च नाराष्ट्रीया, दै१ नवराष्ट्रीया, दै१ न१ परराष्ट्रीया
 (→नवराष्ट्रीया) -d) दै१ द्विजमन, दै१ [म]य जन्मन (?)
 (→[म]जन्मन)

८६ -a) दै१ कारा न१ १ दै१० ११ नाम विस्वाता
 (→नामत स्वाता) -b) दै१ कारा का१ २ दै१ १० ११ विपुर्ग्रहम्,
 ब१ २ दै१ ४ ९ तै१ भूहे पितु (→गृह पितु) -c) दै११ उज्याव
 (→उज्याव), दै१ मति (→पति) -d) दै१ आरुह्य (→आरुह्य),
 दै१ ३ ४ तै१ आरुह्येन च (दै१ १० भूधर्मम्, दै११ जगाम त्वरिता भुवे

८७ दै१ ४ ११ ० -b) दै१ का१ २ स्वेयं, दै१ स्वे +
 स्वेयम्, दै१ स्वेयम् (→स्वेयम्) -c) दै१ एलेय (→इलेयं) दै१
 ब१ २ दै१ उज्या (→उज्या), ब१ सा जडा, दै१ भार्या सा (→सा

इत्येवमुक्ता सा भर्त्रा तन्वी मामधिरुह्य च ॥ ८७
 बन्धनादवमुच्याय जगाम त्वरिता ह्यने ।
 ततोर्धपयि सा तन्वी मत्पृष्ठादवरुह्य वै ॥ ८८
 अवतीर्णा नदीं स्नातुं स्वरूपा चार्द्रवातसा ।
 साङ्गोपाङ्गां रूपवतीं दृष्ट्वा तामहमाद्रवम् ॥ ८९
 मया चाभिद्रुता तूर्णं पतितः प्रथिवीतले ।
 तस्याहपरि भो तात पतितोऽहं भृशतुरः ॥ ९०
 द्यो भर्त्रातुसुप्तेन नृणा तदनुसारिणा ।
 प्रोत्तिष्ठप्य यदि मां ब्रह्मन् समाधावत् त्वरान्वितः ॥ ९१

मया) -d) ब१ मवरुह्य, ब१ मवरुह्य (→मधिरुह्य) दै१ ३ ४
 तै१ तन्वी मवरुह्य गर्दभम्

८८ -a) दै१ °देव (→°व) -c) दै१ ततोऽहं (→ततोऽहं);
 दै१ °पयै सा, दै१ °पयि (?) सा, दै१ °पयिता, दै११ °मार्गं सा
 (→°पयि सा) -d) दै१ [म]नुपह्य (→मवरुह्य), दै१ कारा
 का१ ब१ २ च (→च)

८९. ब१ ० -a) दै१ नदी (ना) (→नदी) -b) ब१ २
 दै१ ५ ९ ११ गुह्यम्, दै१ स्वरूपा, दै१ गुह्यम्, भुवे गुह्यम् (→स्व-
 रूपा); दै१ १० च (वा ?) उवासी, का१ च विवाससी, का१
 चार्द्रवासस्य, ब१ २ दै१ चार्द्रवासस्य, दै१ चार्द्रवाससा, दै१ तै१
 चार्द्रवाससा, दै१ चार्द्रवाससी, दै१ चार्द्रवाससा, दै१ [म]विमला
 मुक्ता, न१ विमला सिवा (→चार्द्रवाससा) कारा साङ्गोपाङ्गां उवासी
 -c) दै१ साङ्गोपाङ्गां, दै१ ३ साङ्गोपाङ्गां (दै१ °मा), भुवे सर्वं
 रङ्गं (→साङ्गोपाङ्गां), दै१ °वती, दै१ न१ °वती (→°वतीम)
 -d) दै१ तम् (→ताम्), का१ ह्युवा सा ह्युवासावत्.

९०. -a) दै१ का१ २ दै१ [म]पि (→[म]पि), दै१ ३
 तै१ °ह्यता (→°ह्यता), ब१ २ दै१ ३ पूर्णं (→पूर्णम्), कारा द्रुत
 सापि भवाज्जाता -b) दै१ कारा का१ २ दै१ १० ११ पयात, दै१
 पर्वतात् (→पयिता), दै१ कारा का१ २ दै१ १० ११ वपुषा, ब१ ३
 न१ वरणी (→वृषिणी) -c) ब१ २ दै१ ४ तै१ तस्या, दै१ ताम्य
 (→तस्याम्), कारा तात तस्यामुपरि च -d) दै१ वतितोह
 (→पतितोह), ब१ हव्यं, दै१ सगा, न१ स्मर्य, भुवे तदा
 (→भृशम्)

९१ -a) ब१ दै१ ७ ११ न१ मर्ता, ब१ भाद्र, दै१ ३ तै१
 [म]भवम्, दै१ भव (→भर्ता), दै१ १० निवृत्तेन, दै१ ३ तै१ तदा
 तस्या, दै१ [म]नुवृत्तेन, दै१ ९ [म]नुवृत्तेन, दै१ विनाशपणे,
 न१ न विष्टे (→[म]नुवृत्तेन), दै१ मर्ता द्यो निवृत्तेन -b)
 दै१ ब१ २ दै१ ५ ७ गुह्य, कारा गुह्य, दै१ न१ तूर्णं (→नृणा), दै१

मां जग्राह सुचार्वङ्गी कराम्यां चारुहासिनी ।
चक्रारोपरि पीनाभ्यां स्तनाभ्यां साहिमांततः ॥ ९९
ततोऽहं कृतवान् मावं तस्यां विलसितुं प्लवन् ।
ततोऽप्लवतस्तत्र हारे मर्कटबन्धनम् ॥ १००
बद्धोऽहं पापसंयुक्तो मृत्युं तदनन्तरम् ।
भूयोऽपि नरकं धोरं प्रपन्नोऽस्मि सुदुर्मतिः ॥ १०१
तस्माच्छाहं धृपत्यं वै गतश्चाण्डालपक्षणे ।
स चैरुद्रामां शकटे नियोज्य स्यां विलासिनीम् ॥ १०२
समारोप्य महातेजा गन्तुं कृतमतिर्वनम् ।

ततोऽग्रतः स चण्डालो गतस्त्वेवास्य प्रपुतः ॥ १०३
गायन्ती याति तच्छ्रुत्वा जातोऽहं व्यथितेन्द्रियः ।
प्रपुतस्तु समालोक्य विपर्यस्तस्तथोन्मुतः ॥ १०४
पतितो भूमिमगमम् तदक्षे क्षणविक्रमात् ।
योक्त्रे सुषुप्ते एवास्मि पञ्चत्वमगमं ततः ॥ १०५
भूयो निमग्नो नरके दशवर्षशतान्यपि ।
अवस्तव गृहे जातस्त्वहं जातिमनुस्मरन् ॥ १०६
सावन्त्येवाद्य जन्मानि स्मरामि चानुपूर्वशः ।
पूर्वाभ्यासाद्य शास्त्राणि बन्धनं चागतं मम ॥ १०७ वं ६१.

९९. -a) दे१ सुचार्वङ्गी, दे१.११ सुचार्वङ्गी (→सुचार्वङ्गी). -d) शा१ सा हि मा न (?) त, ब१.२ तात सा मम, दे१.६ सा तथा च माम्, दे१ सा हि सो (मा?) तत, दे१ तात सा च माम्, दे१ एहि प्रियाम् (→सा हि मा तत).

१००. -a) दे१ प्लावम् (→प्लावम्). -b) शा१ कार. का१ नाम्ना, का२ दे१.११ हान्या (→तस्याम्); कार. विलासित (→विलसितुं); शा१ कार. का१.२ दे१ प्लावम् (→प्लावम्); दे१ न१ तस्या हारं वलितं प्रति. -c) दे१.६ तस्या (→तत्र); ब१.२ ततोऽप्लवन् तस्वन्, दे१ तथापि प्लवतस्तस्य, न१ ततो विलसतप्लवन्. -d) ब१ हारं (→हारे), दे१.६ बन्धने (→बन्धनम्), कार. हारेन कटि-बन्धने, दे१ हरिमर्कट बन्धने, दे१ हार बद्धस्तथा कथा, न१ हार कम (मक?)ट बन्धने.

१०१. -a) दे१.३-७ तत्राह, न१ ततोहं (→ततोऽहम्), ब१ दे१ पापसंयुक्ते (ब१ एका), दे१ ६ पापसंयुक्ते, न१ पापसंयुक्ता (→पापसंयुक्ते). -c) न१ [म]ह (→[म]हि). -d) न१ मप्रवर्तोऽस्मि (→प्रपन्नोऽस्मि तु).

१०२. दे१. cd O. -a) कारा गतो, ब१.२ युक्तो, दे१.१.७ मुतो, दे१.१ जातो (→चाह) ब१.२ दे१ ४-७ च (→चै), का१ तस्माच्छाहं वृत्तत्वेन. -b) शा१ कारा ब१.२ जात, दे१ भूय, दे१.१ सोह (→गत) का२ दे१.११ चाण्डालपक्षणे, ब१.२ चाण्डाल-पक्षणे(?), दे१ चाण्डाल ०००, दे१ चाण्डालपक्षणे, न१ चाण्डाल पट्टणे (→चाण्डालपक्षणे).

१०३. दे१. abc O. -a) दे१ सा चारोप्य (→समारोप्य) -b) शा१ २ घने (→बनम्). -c) दे१ उद्योगत, मुने तनामत (→ततोऽग्रत), दे१ म (?) (→घ); ब१ २ दे१.११ चाण्डालो (→चाण्डालो). -d) दे१.१० गता (→गत), कारा दे१ ४.९ १० सा चास्य, का१ सा चापि, दे१ तस्याय (→स्वेवास्य).

१०४. -a) दे१ गायन्ति, दे१.१ गायती (→गायन्ती), शा१ वान्ति, दे१ प्राप (→याति). -b) न१ ततोऽहं (→जातोऽहम्); ब१.३ प्रवृ, दे१.६ युक्ति (→व्यथि). -c) दे१ सा (→तु), शा१ का१ दे१.१०.११ रोप्य, कार. एव, का२ रोप्य (→रोप्यम्). -d) शा१ का१.२ तत (शा१ का१ रोप्य) ध्रुत, कारा. यत ध्रुत, ब१ दे१ ६ तथाप्युत (→तथोन्मुत.), दे१ विपयस्तस्तथोन्मुत, दे१ विपये विपुतस्तथा, न१ विपर्यस्तप्लवस्तथा.

१०५. -a) दे१.१ पतितो (→पतितो); कारा. का१ दे१.१ भूमिमगमद, का२ भूमिमगमन्, (→भूमिमगमम्). -b) कारा. विवम (→विषमाद्य). ब१ २ यतो गमनविषमाद्य, दे१ यत्तो (तो?)वदविक्रम, दे१.३ अक्षय (दे१ मं) गमन प्रति, दे१ अक्षयो-मन्दविक्रम, दे१ दृष्टो गमनविपुलाय, दे१ क्षणो गमनविषमाद्य, न१ मन्दाक्षो गतविक्रम. -c) शा१ का२ योक्त्रे स्वबद्ध, ब१.२ योक्त्रे-बद्ध, दे१.६ योक्त्रे-बद्ध, दे१ यातु भु (तु ?) बद्ध, न१ योक्त्रे तु बद्ध (→योक्त्रे मुबद्ध) -d) दे१.१० अगमद (→अगमम्).

१०६. -a) ब१ निषय, दे१ निषये (→निषयो). -b) ब१.२ दे१.१ न१ शतस्महं (न१ हं), दे१ शतावह, दे१.१ शता-नपि (→शतान्यपि). -c) कारा. दे१ तत, का२ अत, ब१.२ दे१.६ जात, न१ गत (→अत), ब१.२ दे१.६ जात (→जात). -d) दे१ ६ सोह, दे१ न१ प्रह (→स्वह).

१०७. दे१. O. -a) शा१ कारा का१.२ दे१.१.११ न१ तावत्वे (कारा दे१ का१ न, न१ न्ये) च (का१ न) स्मराम्य, ब१ २ तावन्ति ० स्मराम्य, दे१ तत येव स्मराम्य (?) -b) शा१ कारा. का१ २ दे१.१.११ जातं यावत् पूतत, ब१ २ जात योह त्व (ब१ ०) पूर्वं, दे१ जातस्तदनुवर्त्त, न१ जातिबन्धनपूर्वत. -c) का१ य, च, चाण्डालि, दे१.३.६ चाण्डालां, दे१ चाण्डालं (→चाण्डालि). -d) दे१ ३.५-७ न१ वचन, दे१ न जातं (→वचन); ब१ चरतं, दे१ चावत् (?), दे१ चावत् (→चावत्).

६१.१०८ तदहं जातविज्ञानो नाचरिष्ये कथंचन ।
 पापानि घोररूपाणि मनसा कर्मणा गिरा ॥ १०८
 शुभं वाप्यशुभं वाऽपि स्वाध्यायं आस्त्रजीविका ।
 बन्धनं वा वधो वाऽपि पूर्वाम्यासेन जायते ॥ १०९
 जातिं यदा पौर्विकीं तु स्मरते तात मानवः ।
 तदा ॥ तेभ्यः पापेभ्यो निवृत्तिं हि करोति वै ॥ ११०
 तस्माद् गमिष्ये शुभवर्धनाय
 पापक्षयायाथ ध्वने क्षरण्यम् ।
 भवान् दिवाकीर्तिमिमं सुपुत्रं
 गार्हस्थ्यधर्मे विनियोजयस्व ॥ १११
 परिक्रुवाच ॥
 इत्येवमुक्त्वा स निशाकरस्तदा

प्रणम्य मातापितरौ महर्षे ।
 जगाम पुष्पं सदनं पुरारेः
 कृयातं वदर्याश्रमाधामीञ्चम् ॥ ११२
 एवं पुराम्याहरतस्य पुंसो
 भवन्ति दानाध्ययनादिकानि ।
 तस्माच्च पूर्वं द्विजवर्य वै मया
 अभ्यस्तमासीन्ननु ते प्रवीमि ॥ ११३
 दानं तपो वाऽध्ययनं महर्षे
 स्तेषु महापातरुग्निदाहम् ।
 ज्ञानानि चैवाभ्यस्तां हि पूर्वं
 भवन्ति धर्मार्थयज्ञांसि नाथ ॥ ११४
 पुलस्त्य उवाच ॥

१०८ १० ab ० -०) शाः जातविज्ञाने, ब१०
 दे५ ५०-११ न१ जातविज्ञाने (दे५५ ०तो, दे९ ०तो, दे११ ०न), दे५
 जातविज्ञानो (-जातविज्ञानो) -०) दे११ पापानि (-पापानि);
 का१ ०क्यापि (-०क्यापि)

१०९ -२) दे११ शुभ (-शुभम्) -b) वारा स्वा
 ध्याया (-स्वाध्यायम्), शाः दे५ ५ ५ १० ११ तालजीविकाम् (दे५ ५
 ५ ०विका, दे११ ०वकम्) का१ यु०वाञ्छाजीविकाम् का१ न१ ताल
 जीविकाम् (-तालजीविका) -०) दे९ वचन (-वचनम्); दे९ ११
 व (-वा); शा१ का१ दे९ १० वध, ब१ २ न१ धन, दे९ वध, दे११
 [-अ] (व) वध (-वध); शा१ का१ २ दे९ वधि, दे९ स्वापि
 (-वापि) -d) बा१ गार्हस्थ्ये (-गार्हस्थ्ये)

११० -३) ब१ २ प्रविक्रान्तु, दे९ प्रविक्रान्तु, दे११ पार्विकी
 च (-पार्विकी तु), शा१ कारा का१ २ पार्विकी च यदा जातिं,
 दे९ जाति (ति) यदा च पार्विकी, दे९ जाति यत पूर्वं किं ता तु, ब१
 जातिं यत्पार्विकी जातु -b) न१ ताल (व) (-ताल) दे९ स्मरे
 तावत्तयमान (?) -०) दे९ न१ सर्वेभ्यः, दे९ हि सर्वं दे९ १० स
 तेन (त्य) (-ह तेभ्य) -d) न१ निवृत्ति (→निवृत्ति) ब१ २
 दे९ ११ करिष्याति (-करोति वै) दे९ निवृत्तिञ्चैव कारणम्

१११ -a) दे९ करिष्ये (-गमिष्ये) दे९ शु (सु?) व
 (-शुभम्) -b) ब१ २ पापक्षयोवाय, दे९ १० ११ पापे (दे११ ०व)
 क्षयाया (दे११ ०व) (-आपक्षयायाया) न१ मुने (-मुने),
 ब१ २ हारष्ये दे९ न१ हारष्य, दे९ [प्र] स्मरयाम् (-स्मरणम्)
 -०) दे११ स्व वं (-भवान्), दे११ विव (वा?) कीर्तिष, न१ दिवा
 कम् (-दिवाकीर्तिम्) बा१ कारा का१ दे९ ७ १०-११ न१ स्व,

दे९ ७ च (-शु-) -d) शा१ का१ दे९ ३ ५ ७ १०-११ न१ गार्हस्थ्यं,
 ब१ श्रुत्यं (-गार्हस्थ्यं)

॥ ब१ ०, दे९ ६ बलिवा दे९ बलि

११२ -b) ब१ २ उल्ले (ब१ ०ले) व, दे९ ६ ७ १० उल्ले स,
 दे९ उल्ले स (स?) (-उल्लेख स) दे९ न१ तु (-तान्) -०)
 ब१ २ स वन (-वचन), दे९ पुरारे (-पुरारे) -d) ब१ २ ईव,
 दे९ ६ ७ १० ईवम्, दे९ ईव (वप?) , दे११ ईवम् (वप?) मुने
 ऐशम् (-ईशम्)

११३ दे९ ०d ० -३) का१ पुराम्याहरतस्य, ब१ ०
 पूर्वाम्याहरतस्य, दे९ पुराम्याहरतस्य, दे९ न१ पुराम्याहरतस्य (न१
 सत्य) दे११ पुराम्या स रतस्य (-पुराम्याहरतस्य) ब१ पुत्रा,
 दे९ पुत्रो (-पुत्रो) -b) न१ ज्ञानं, दे११ दातां (-दानां)
 दे९ भवन्ति ॥ ११३ ॥ -०) का१ तस्यापुत्रस्य, ब१ २ तस्यापु
 पूर्वं, दे९ तस्यापुत्रस्य (-तस्यापुत्रस्य) का१ तत्, दे९ तै (-तै)
 -d) ब१ ० तत्तत्तत्, दे९ ७ ९ ११ न१ त्वभ्यस्तम्, दे९ हभ्यस्तम्
 (-अभ्यस्तम्) ब१ २ न तत्ते, दे९ ६ ७ १० व तु तै, दे९ न१ भवतो,
 दे११ श्रुतु वे (-श्रुतु वे) ब१ २ दयानि (व२ ०मि) (-दयानि).

११४ दे९ ०ab ० -b) न१ तपो (-स्तेय), न१ दाह
 (-दाहम्) -०) दे११ हवन्ति (-जानानि); शा१ का१ [अ]
 ध्यस्तहि, ब१ २ [अ] ध्यस्तानि, दे९ ६ ७ १० [अ] ध्यस्तन (दे९
 ०ते, दे९ ०ता) हि (-[अ] ध्यस्तहि), दे९ दानानि चवास्य तदा
 हि पूर्वं -d) न१ ब्रजन्ति (-भवन्ति) दे११ ०बनाति (?)
 (-[अ]नाति) न१ नाथय, मुने नान्यथा (-नाथ)

॥ ब१ २ दे९ ६ ७ ९ व१ ० शा१ पुलस्त्य

इत्येवमुक्त्वा बलवान् ॥ शुक्र
दैत्येऽथरः स्वं शुक्रमीक्षितारम् ।

ध्यायंस्तदास्ते मधुकैटभम्
नारायणं च नृगदासिपाणिम् ॥ ११५

इति श्रीवामनपुराणे चतुःपष्ठितमोऽध्यायः ॥६४॥

६५

पुलस्त्य उवाच ।
एतस्मिन्तरे प्राप्नो भगवान् वामनाकृतिः ।
यज्ञवाटमुपागम्य उच्चैर्वचनमब्रवीत् ॥ १
अकारपूर्वाः श्रुतयो मत्सेऽस्मिन्
तिष्ठन्ति रूपेण तपोधनानाम् ।
यज्ञोऽश्मेधः प्रवरः क्रतूनां

सुरस्यस्तथा मत्रिषु दैत्यनाथः ॥ २
इत्थं वचनमारुण्य दानवाधिपतिर्वशी ।
सार्धपात्रं समभ्यागाद्यत्र देवः स्थितोऽभवत् ॥ ३
ततोऽर्च्यं देवदेवेशमर्च्यमर्षादिनामुरः ।
मरद्वाजर्षिणा सार्धं यज्ञवाटं प्रवेशयत् ॥ ४
प्रविष्टमात्रं देवेश प्रतिपूज्य विधानतः ।

११५ -a) वाप का१ दे३ १० उक्तो (→उक्त्वा) -b)
दे० १० (→१०८); दे२ प्रारितार, दे१ ईक्षितारम् (→ईक्षितारम्)
-) दे१ तत्प्रातः, दे३ ४ ॥ तत्प्रा ८, दे१ तत्प्राते (→तत्प्राते) दे३ ४
॥ ईक्षितार, दे१ न१ ईक्षितार (→ईक्षितारम्) -d) वा१ तत्प्रा-
धनात्, दे१ ११ गदासिपाणिम् (→गदासिपाणिम्)

मुद्रिपवा-वा१ ०; वा१ १; २ दे३ ११ इति श्री (दे१ [वी])
वामनपुराणे वामनप्रादुर्भावे, काप इति वामनपुराणे वामनावि-
भावे, दे२ दे३ ३ ४ ७ इति श्री (दे३ [वी]) वामनपुराण, दे२ इति
वामनपुराण मुद्रुबलितवादे, दे३ श्री वामनपुराणे, दे३ इत्यादि श्री
वामनपुराण श्रीवामनप्रादुर्भावे, न१ इति श्रीवामनपुराण मुद्रुबलित-
वादे इति श्रीवामनपुराण पुलस्त्यनारदकथादे अर्च्ययनाम- वा१
दे३ ३ न१ ० वा१ का१ ० वा२ दे३ १० ११ बलियुक्तसम्वाद, वा१
दे३ बलियुक्तसम्वादे नाम, दे३ पुनर्बलितसम्वाद, दे३ मुद्रुबलितसम्वा-
दे नाम, दे३ बलियुक्तसम्वाद अर्च्ययसस्या- वा१ वा१ २ दे३ ३ ५-११
०, वा१ सप्तमोऽध्याय, वा१ ११ ८ १६, वा१ ११ ७६ ११, दे३ ७
अध्याय, दे३ एषः पष्ठितमोऽध्याय, दे३ ११ ८ १६, न१ विप्रश्नितस्य,
मुने एषः वरितमोऽध्याय ।

६५

[३ वेः अमभ्यायो नाति]

का१ ०; वा१ दे३ पुनस्त्य, दे३ ७ पुनस्त्य उ ३ न१
श्रीपुनस्त्य

१. वा१ १३-२६ ० -१) वा१ का१ वा२ दे३ ५ ७ १० प्राते ; तव वामन.

(→प्रातो) -b) काप वामना (→ वामना) -c) दे३ ३ ४
वाट (→वाट); दे३ ३ ४ समीपे स (→उपागम्य). -d) दे३ १०
उच्चै, + बलि (→उच्चै)

२ वा१ ० (दे३ १ वा वि) -a) वा१ दे३ अकार (→अ-
कार) वा१ दे३ ३ पूर्ण, दे३ पूर्ण (→पूर्णा); दे३ मुने (→मने)
-c) वा१ यतोश्च, वा३ वापु (→यज्ञोऽप्य) -d) दे३ ४ मुद्रु यथा,
दे३ मुद्रु यथा, न१ मुद्रु यथा (→मुद्रुयथा); वा३ ३ त्वमि, दे३ ४
स्यात् शुक्र (→सत्रि); वा३ ३ दे३ ११ ११ गदा (→गदा)

३ -b) दे३ दानवाना (→दानवापि); वा१ बलि (→वली)
-c) वा१ वा३ २ दे३ १ न१ साध्य, दे३ सव (→साप); दे३ ७ १०
समाभ्यागात् (→समभ्यागात्) -d) दे३ देवा (→देव)

४ वा१ २ दे३ ०. -a) दे३ [म] दवात् दे३ [म] ज्य
(?) (→[म] ज्य) -b) दे३ ६ वरदापिदिनामुर, दे३ समभ्या-
दिनामुर, दे३ १०-११ अर्च्ययनादिनामुर, दे३ वामनप्रादुर्भावे,
दे३ सप्तमोऽध्याय, न१ सप्तमोऽध्याय, दे३ १०-११ अर्च्यय-
दिनामुर, दे३ वाप (→वाट) -d) दे३ ६ प्रवेशित, दे३ वामनपु-
(→प्रवेशयत्)

५ -a) वा१ दे३ ततोऽर्च्यदेवदेव, वा१ तता (म्य) र्च्य देव-
देव, मुने उक्त सदेवदेव -b) दे३ ६ १ पूजयिषा (→पूजयिष्य);
वा३ ३ अर्च्ययनादिनामुर -c) दे३ प्रत्यूष्य यथावदि -d)
वा१ कि कार्यं तव वामन, दे३ ६ इति तव वामन, न१ कि इति

६२. ४ श्रोवाच भगवन् ब्रूहि किं दक्षि त्व मानद ॥ ५
ततोऽप्रवीत् सुरश्रेष्ठो दैत्यराजानमव्ययः ।
विहस्य सुचिरं कालं भरद्वाजमवेक्ष्य च ॥ ६
गुरोर्मदीयस्य गुरुस्तस्यास्त्यग्निरिग्रहः ।
न स धारयते भूम्यां पारक्यां जातवेदसम् ॥ ७
तदर्धमभियाचेऽहं मम दानवपार्थिव ।
मच्छरीरप्रमाणेन देहि राजन् पदत्रयम् ॥ ८
दुरारोर्वचनं श्रुत्वा बलिर्भार्ग्यमवेक्ष्य च ।
घाणं च तनयं वीक्ष्य ह्रदं वचनमब्रवीत् ॥ ९
न कैवलं प्रमाणेन धामनोऽयं लघुः प्रिये ।

५ इतोकात्पर ब१.३. अणिकम्—

371 * भरद्वाजपिता छात्रे यज्ञवार्ते प्रवेत्तयत् ।

प्रविष्टुमानं देवेयं प्रतिपूजयिष्यात् ।

[= ४८८—५. ab].

६. —a) ब१ दे१ गुरुरिष्टं, ब३ गुरुरिष्टं, दे१-४ गुरुरिष्टं, दे१
न१ गुरुरिष्टं (→गुरुरिष्टं). —b) मुवे. °उज स (→°उजान्); दे१
न१ ग्रथ्य (→ग्रथ्य). —c) ब१.२ घरीक्ष्य, दे१ व्यपेक्ष्य
(→व्यपेक्ष्य); दे१ तु (→व)

७. —a) वा१ काय. वा१.२ युव, दे१ न१ गुरु (→गुरो);
ब१.३ मदीयसो, दे१ मदीय स (→मदीयस्य), काय. वा१.२ दे१ गुरो
(→गुरु). —b) ब१.३ दे१ [अ] व्यधि, दे१ [अ] सवधि, दे१
[अ] सवधि (→[अ] सवधि-), न१ सत्यमस्त्यग्निरिग्रहः.
—c) वा१ न स सपीयते भूम्या, दे१ न स यजते भूम्या. —d) मुवे.
पात्स्यात् वा पावक.

८. —a) दे१ तदर्थ (→तदर्थ), वा१, प्रविष्टावेष्ट, ब१.३ प्रतिभा
(ब१.३) वेष्ट, दे१ ५.७.१०.११ अग्निपात्रे (दे१-५.१० °वे, दे१ °वे)
य, दे१ अग्निपात्रे (→अग्निपात्रे). —b) काय तय, न१ यही
(→मम); ब१.२ दानस्य, दे१ न१ दान च (→दानच-), —c) दे१
मे शरीरे (→मच्छरीरे) —d) दे१ ३ कस्यस्य (→पदत्रयम्)

९. a) ब१.२ दे१ ४.७ न१ गुरुरिष्ट (→गुरुरिष्ट) —b)
ब१.२ गुरु (→गर्गाय); दे१ तु (→व). —c) दे१ न१ देव
(→वीक्ष्य) —d) दे१ देव (→देव), दे१ वचनचेदमब्रवीत्

१०. —b) ब१ धामनो तं (→धामनोऽयम्); का१ ब१ ३
दे१ ४.५.७.१०.११ न१ लघु प्रिये (वा१ न१ °य), दे१ लघु प्रिय
(→लघु प्रिये) —c) ब१.२ यय, दे१ पद (→येव); दे१ न१
पा (दे१ प) ॥ नय, दे१ अय त्वं (→कस्यस्य). —d) वा१ सुखात्

येन क्रमत्रयं मौर्त्याद् याचते बुद्धितोऽपि च ॥ १०

प्राधो विधाताऽल्पधियां नराणां

बहिष्कृतानां च महानुभाग्यैः ।

धनादिकं भूरि न वै ददाति

यथेह विष्णोर्न बहुप्रायासः ॥ ११

न ददाति विधिस्तस्य यस्य भाग्यविपर्ययः ।

मयि दातारि यथायमघ याचेत् पदत्रयम् ॥ १२

इत्येवमुक्त्वा वचनं महात्मा

भूयोऽप्युवाचाथ हरिं दनूजः ।

याचस्य विष्णो गजवानिभूमिं

दे१ ४-१० चोष्णं, दे१.७ मोक्षत्, दे१ प्रोक्त, दे१ भूयो, दे१ न१ साक्षात्,
मुवे. कोक्त (→मौर्त्याद्). —c) ब१.३ दे१.४ याचते, दे१ न१ याचि
(न१ °यु) (→याचते); दे१.३ मयि (→बुद्धितो); ब१.३ दे१ [अ]
पि वा, दे१ अपि (→[अ] पि व)

११. —a) का१ स यो, ब१.३ प्रियो, दे१ प्रातो (→प्रातो);
दे१ विधाता विधि (→विधातात्वविधा). —b) का१ ब१.३ च
महानुभावि, दे१.५.११ महानुभाग्यै, दे१.३ च महान्नि पुष्पै, दे१ च
महान्नि यो दे, न१ च मा महान्, मुवे. लघु विद्वन्गुणं (→च
महानुभावि). —c) काय. दानादिक, दे१ धनादिक (→धनादिक),
दे१ गमित (→गुरि न). —d) वा१ यथेह, का१ यथेह, ब१.३
दे१ ३-७ य (ब१ व) येव (→यथेह); दे१ प्रायास, दे१ प्राया (च) ये,
दे१.१ प्रायास (→प्रायास).

१२. —a) दे१ नरो (→विधि); दे१ न ददाति * विस्तीर्ण
—b) ब१.३ पदत्रय (→पदत्रय); ब१.३ विपर्यय (→विपर्यय). —c)
काय. वा१ न१ यथाय, ब१.३ यतो (ब१ °ता) य (→यथाय);
दे१ मयिदातवाच वचायं (?). —d) ब१ यमदयाय कस्यय,
ब१ अयथायत्त कस्यय, दे१ ४ याचते च क्रमत्रय, दे१ न१ यथाय
लघुत्रयम्.

१३. दे१. ८८ ०. —a) ब१ दे१ उक्ता (→उक्ता). —b) वा१
काय. का१ ब१.३ दे१ [अ] भुवापाति, ब१ [अ] लु वापाति,
दे१.४ [अ] भुवापाति, दे१ ३.१० [म] भुवापाति, दे१.११ न१ [अ]
भुवापाति (→[अ] लघुवापाति). वा१ वा१ ॥ दे१ विचारणे
(का१ °णो) यय, काय. विचार्यं वायुय, ब१.३ विचारणेयं,
दे१.११ न१ विचारणेय (दे१ °णे वा), मुवे. हरिं दुरारि (→हरिं
दनूज दे१ दुरारि तु (?) वाचा विदारीयम्. —c) दे१ ४ पावक,
दे१ दयामि, दे१ पावक (→पावक), ब१.३ दे१ ४.७.७ न१ प्रुति,
दे१.१ दुरि (→प्रुति). —d) दे१.३ [अ] गोक्षितं, दे१.३ [अ]

दासी हिरण्यं यदभीप्सितं च ॥ १३ ॥
मयान् याचयिता विष्णो अह दाता जगत्पति ।
दातुर्वाचमितुलज्जा कथं न स्यात् पदत्रये ॥ १४ ॥
रसातलं वा पृथिवीं भुवः नाकमथापि वा ।
एतेभ्यः कृतम दद्या स्थानं याचयन् वामन ॥ १५ ॥
वामन उवाच ॥
गजाश्वभूहिरण्यादि तदर्थिभ्यः प्रदीयताम् ।
एतावता एव चायीं दहि राजन् पदत्रयम् ॥ १६ ॥
इत्येषमुक्ते वचनं वामनेन महामुर ।
षलिर्भृङ्गारमादाय ददौ विष्णो व्रमत्रयम् ॥ १७ ॥
पाणौ तु पतिते सोमे दिव्यं रूपं चकार ह ।

नैलोक्यन्मणार्थाय बहुरूपं नगन्मयम् ॥ १८ ॥
पद्मं चाभूमिस्तथा जडेषु नभस्तैलोक्यमन्दित ।
सत्यं तपो ज्ञानयुग्मे, ऊरभ्यां मेरुमन्दरी ॥ १९ ॥
विश्वेदेवा कटीभागे मरतो वस्तिर्दीर्घगा ।
लिङ्गेस्थितो मन्मथश्च वृषणाम्बा प्रजापति ॥ २० ॥
बुद्धिम्यामर्णवा सप्त जठरे भुवनानि च ।
वलिषु त्रिषु नद्यश्च यज्ञास्त जठरे स्थिता ॥ २१ ॥
इष्टापूर्वादयः सर्वा क्रियास्तत्र तु सन्निता ।
शृष्टस्या वसवो दद्या स्कन्धौ रुद्रैरधिष्ठितौ ॥ २२ ॥
बाह्वश्च दिशः सर्वा वमवोऽष्टौ करे स्मृता ।
हृदये सन्निता ब्रह्मा बुद्धिश्चो हृदयास्त्रिषु ॥ २३ ॥

भीप्सितं (दे० षितं) (→[अ] भीप्सितं) ब१ २ वा दे० वे (→व)
१४ दे० ab ० -a) का भवाम्नु याचकं विष्णो
ब१ ० एवं च याचयिता विष्णो दे० १० यवाश्व याचयिता विष्णो न१
भवाम्नाष्टि ० हा विष्णो -b) दे० ११ एवह (→एवह) ब१ दे० २०
पते दे० ११ पति (→पति) -c) दे० दातुर्वाच ० सत्यं
दे० दातुर्वाचि सत्यं दे० दातुम्या (?) वचिषु सजाया
१५ -a) दे० एतत्सत्ता भुवे एतत् सत्ता (→एतत् सत्ता)
-b) काप भुवनार्क दे० भुवन क दे० नागतोक्त (→भुवन नाग)
ब१ च (→वा) -c) दे० एतावत् न१ एत (→एता) -d) दे० ३
स्वस्यो दे० मत्ता (→एतान्)
१६ ० दे० ११ वामन उ न१ वीवामन
१६ -a) दे० गजाश्व (→गजाश्व) -c) दे० [अ]
वि (→वि); भुवे एतावत् सत्ता -j) काप मन्मथम्
(→मन्मथम्)

दे० मन्दरी दे० १० मन्दरी (→मन्दरी)
२० -a) दे० विश्वेदेवा (→विश्व देवा) काप कटी
देवे ब१ कटी (?) भागे दे० कटी भाग (→कटीभागे) -b)
ब० २ वमवो (→वमवो) दे० ११ वामिन् (→वस्ति); दे० १४
शीपयो दे० शीपय (→शीपया) -c) ब१ ० लिङ्ग (→
लिङ्ग) ब० २ वन्यश्च दे० कामदेव (→वामनश्च) -d) भुवे
वृषणश्च (→वृषणाम्बा); दे० प्रजापते (→प्रजापति)
२१ -a) का० बुद्धिस्तथा भुवे बुद्धिस्तथा (→बुद्धिस्तथा)
-b) ब० ३ दे० भुवनारम्भ दे० ३ भुवे भुवनारम्भ (भुवे षो)
(→भुवनारम्भ) -c) धा० काप का २ दे० १० ११ न१ वस्तिस्त्रिषु,
ब१ २ स्थिता वस्तिषु, दे० वस्तिषु स्थितौ (→वस्तिषु त्रिषु) धा० काप
का० ३ दे० वाश्व (→वमवो) -d) दे० १४ पातोत्त दे० ११
न१ वामाश्व (→वमवस्तु) दे० १ स्थित (→स्थिता)

१७ -a) दे० एतत्सत्ता (→एतत्सत्ता) -b) दे० ३ यज्ञाश्व
(→यज्ञाश्व) -c) दे० ह्यपार (→ह्यपार) -d) ब० २ प्रागत
(→एव) काप का० ब१ दे० ११ वमव (→वमवम्)
१८ -c) दे० १४ विपतिष्ठे (→विपतिष्ठे) -b) दे० यवि
दिव्य (→दिव्य रूपं); काप स (→ह) -c) काप का [या]
ममणार्थाय (→ममणार्थाय) -j) ब१ ० बहुरूपो दे० २० वम
रूपं (→बहुरूपं); ब१ ० मय (→मय)

२२ ब१ २ ab ० -a) दे० भुवनारम्भ दे० भुवनारम्भ
(→भुवनारम्भ) दे० सप्त (→सप्त) -b) दे० ३४ क्रिया सजाश्व
दे० ११ क्रियास्तत्र (→क्रियास्तत्र तु) दे० १ क्रियास्त (दे० १८ व)
वाश्ववसन्निता न१ क्रियास्तत्र भुव स्थिता -c) दे० १ प्रष्टवो
(→प्रष्टवो); दे० देवता (→वमवो) -j) धा० दे० ३४ १ न१
स्वता (न१ षे) (→स्वता); दे० ए दे० न१ ध्या (न१ ध्या)
(→ध्या); दे० ३४ [अ] निष्ठव दे० प्रथि (?) स्थिता दे० [अ]
वस्तिस्तथा न१ च वस्तिस्तथा (→[अ] विपतिष्ठे)

१९ -a) भुवे पाते (→भुवनारम्भ); दे० न१ भूमिर् (न१ भ)
यो (→भूमिस्तथा) -b) ब१ दे० २ १० ११ न१ नद्य (→नद्य);
धा० ब१ ० दे० २ १० ११ न१ वस्तिस्तथा भुवे वस्ति (→वस्ति)
-c) दे० एतत्सत्ता (→एतत्सत्ता सत्ता); काप वातु भुवे (→वातु
युग्मे) -d) भुवे एतत्सत्ता (→एतत्सत्ता); ब१ ० वम (→वम);

२३ -a) दे० ११ क्रिया दे० १ वि(व)य (→वि) b)
काप दे० ११ न१ करे स्थिता ब० २ दे० ४७ कपस्त्रुता दे०
कापस्त्रुता (→करे स्थिता) -d) काप बुद्धि न [अ] स्थु
त्रिषु (→बुद्धिषु); दे० न१ हृदयादिषु, दे० हृदयेषु (→हृदया
स्थिता)

कुटिला निष्पुपादे ॥ समेत्य कुटिला तत ॥ ३३
तस्या निष्पुपदीत्येव नामारयातममृन्धने ।
तथा सुरनदीत्येव तामसेवन्त तापसा ॥
भगवानप्यसपूर्णं सृतीये तु क्रमे विश्व ॥ ३४
समम्येत्य बलि ग्राह ईषद् प्रस्फुरिताधरः ।
श्रृणाद् भवति दैत्येन्द्र मन्धन घोरदर्शनम् ॥
एष पूरय पद तन्मे नो चेद् बन्ध प्रतीच्छ मो ॥ ३५
तन्मुरारिवच श्रुत्वा विहसाय बले सुत ।
पाण ग्राहामरपति मन्धन हेतुसमुत्तम् ॥ ३६

वाण उवाच ॥
कृत्वा महीमल्पतरा जगत्पते
स्वायम्भवादिभुवनानि वै पट् ।
कथ बलि प्रार्थयसे सुविस्तृता
या ग्रामवान् नो विपुलमथाकरोत् ॥ ३७
निमो मही यावतीय त्वयाऽथ
सृष्टा समेता भुवनान्तराले ।
दत्ता च तातेन हि तावतीय
किं वाक्छलेनैव निषध्यतेऽथ ॥ ३८

विष्पुष्पा (→विष्पात्रिगा) दे० प्रवृत्तो दे प्रवृत्तो (→प्रवृत्ता) -b) ब० २ दे ३५९ बटादे (→बटादे) दे० न० भेतिदे (→भेतिदे) ब० २ दे ४ [म]व्यात् (→व्यात्) -o) वार न० कुटिलाद् (→कुटिला); दे० न० तस्य (→विष्पु) वार ब० दे० ३५ पाण, ब० पादेन दे० २ ४ १० ११ पाण व० दे० न० पादां ताद् (→पां तु) -d) वार समेता दे० न० स (दे० ४) वार (→समेत) ब० दे० कुति (ब० ३) ता न० पुत्ता (→कुटिला); दे० सत्तार सतितासत

३४ दे० ३. od -a) दे० न० तस्मात् (→तस्या) -b) दे० नामा (→नामा); दे० पुर (→मुने); दे० २ तां लु बन्धि व तासा -d) वा० तामसेवत तापसा वा० नाम्नीवावर्त तापसा ॥ ता(ना)मनेवत तापसा ब० १ तामनेवत देवता दे० ४ तां लुबन्धि व तापसा न० तामनेवत तापसा -o) दे० ४ १० [न]व (→[न]वि); दे० [न]वरीण (→[न]वरीण) -f) दे० ३ ७ न० [न]वृत्ते विभु (न० मुनि) दे० ३ [न]वृत्ते विभु दे० मुने मुनि (→मुने विभु) ब० २ निवते विकमे विभु

३५ -b) दे० १ विचित्र (→ईषद्) दे० न० प्रवृत्ति (दे० १ तति ?) नन -o) दे० १ श्रुते (→श्रुता); मुने भवति (→भवति) -d) ब० ० दे० १ वचनी (→वचन) -o) वा० वार तं प्रवृत्त्यै वचने (वार वचन) वा० वचने वचन वरा, वा प्रवृत्त्यै वचने ब० २ तं (व वच) प्रवृत्त्यै वचन, दे० १ वचन वचने दे० १ प्रवृत्त्यै वचन ॥ तं प्रवृत्त्यै वचन -f) ब० २ न वेद न नो वे (नो) व (→नो वेद) वा० वार वा० २ दे० ३ ५ ७ मे (→मो)

३६ -a) दे० १ वचन (→वच) -b) दे० १ विव्याट, दे० प्रवृत्त, न० १ प्रवृत्त्यै (→प्रवृत्त्यै); ब० बलि दे० बलि दे० १ वन (→वने); दे० गुण (→गुण) -o) दे० १ वार

(→वाण) -d) वा० हनु (→हनु)

३७ दे० ३ वाण उवाच

३७ दे० ३७ b-d -a) वा० का दे० हवा वार का दे० १ हवा (→हवा) दे० १ वगस्तति (→वगस्तते) -b) दे० १ १० ११ न० स्वय (→स्वाय) ब० १ दे० १ भुवाग् दे० ४ १० विपता दे० न० पुनरे (→भुवाग्) ब० भुवनान्तरे व दे० ४ १० वृत्ते (दे० १) वनेष्वपि, दे० न० भवनानि वै व पट् वा० प्रवृत्ति वनेष्वपि वा० भुवनान्तरे -o) वा० वार वा० ब० २ व, बने (→वलि); वा० प्रार्थयसे (→प्रार्थयसे); दे० तामाया (→मुनिवृत्ता) -d) वा० ४ १० वार न० महावीर (→वया वरीर)

३७ वृत्तस्य ॥ वचनान्तरं व० वचनम्—

३७ २ वलि हिवार्थं वृत्तमेतत्तन्मय ।

तस्मात्तमय वनेष्वपि वाम्बुवरे मन्द ।

तन्मेष्वपि तस्य कर्म वारम् वचनम् ।

३८ दे० ३ ७ -a) दे० ३ ७ पा वि -a) दे० ३ ७ (→[न]व) -b) ब० सृष्टा दे० सृष्टा न वृत्ता (→सृष्टा); दे० १ वृत्ता (→वृत्ता) -ab) दे० विलो मरीचं मरुतानि सृष्टा तस्य समेता भुवनान्तराले -o) ब० २ न० हि (→व); दे० तातो न (→तातेन); वार दे० व ब० तु (→हि); दे० तावकि (?) व न० यावतीय (→तावतीय) -d) वा० हि वारदेन ब० कि वा वारेन दे० विचित्र वारेन (→कि वारदेन); वा० वार वा० २ दे० ५ १० एव ब० ० दे० न० [पा]ट (→[पा]ट); वा० वार वा० हि विचित्र (वार वच) वा० कि व व वचनेन ब० २ विवार्थं दे० १ हि वचनेन दे० १ निवचनेन (→निवचनेन); न० कि व व वारेन ६६ दे० वारा

या नैव शक्या भवता हि प्ररितं
 कथं वितन्याद् दित्तिजेभ्योऽसौ ।
 शक्यस्तु संपूजयितुं मुरारे
 प्रसीद मा बन्धनमादिशस्व ॥ ३९
 प्रोक्तं भूतो भवतापीश वाक्यं
 दानं पात्रे भवते सौरयदायि ।
 देशे सुपुण्ये वरदे यच्च काले
 तप्ताशेष दृश्यते चक्रपाणे ॥ ४०
 दानं भूमि. सर्वकामप्रदेयं
 भवान् पात्रं देवदेवो जितात्मा ।
 कालो ज्येष्ठामूलयोगे मृगाङ्गः

बुरुक्षेत्रं पुण्यदेशं प्रतिद्वम् ॥ ४१
 किं वा देवोऽस्मद्विधैर्द्विहीनैः
 शिक्षापनीयः साधु वाऽसाधु चैव ।
 स्वयं श्रुतीनामपि चादिकर्त्ता
 व्याप्य स्थितः सदसद् यो जगद् वै ॥ ४२
 कृत्वा प्रमाणं स्वयमेव हीनं
 पदत्रयं याचितवान् भुवश्च ।
 किं त्वं न गृह्णासि जगत्त्रयं भो
 रूपेण लोकत्रयवन्दितेन ॥ ४३
 नात्रार्थं यज्जगद् वै समग्रं
 नमत्रयं नैव पूर्णं तवाद्य ।

३९ दे० ० (इ ३७ पा वि) दे० cd ० -a) कारा
 योनैव, ब० यानेन दे० ४ ७ यनैव (→या नैव) वारा [-अ]पि
 प्ररितु दे० ४ हि रूप, दे० ३ ७ हि पूर्व, दे० [म] विरूपा (→ता
 हि प्ररित), ब० यानेन शक्या भवताऽप्ररित -b) का० न० कथ
 वितन्यादित्तिजेभ्योऽसौ, ब० २ कथ च दत्तादित्तिजेभ्योऽसौ, दे० ४ तर्हि
 (दे० ३) च वाक्य (दे० ३ कथा)दित्तिजेभ्योऽसौ, दे० प्रसादो मा
 धनमादिश स्वं -c) कारा सातो न, दे० शक्यस्तु, दे० ११ नयामि
 (→शक्यस्तु) वा० कारा का० २ ब० दे० १० न० सम्पूरयितु, ब०
 न पुनरितु दे० [म] पुनरितु (?) (→सम्पूरयितु) -d) दे० ११
 मा (→मा) न० एव (→एव)

४० दे० ० (इ ३७ पा वि) -a) वा० कारा का०
 दे० ११ भूत, का० पुत्र (→भूतो) वा० कारा का० २ भवता
 व्यास, न० भवानी ॥ (→भवतापीश), दे० वाक्य, (→
 वाक्य) -b) दे० दाने (→दान) व० पात्र (→पात्र) वारा
 भवति, दे० ४ १० जायते दे० ११ भवता (→भवते) दे० दायि (→
 दायि) -c) दे० २ १ दे० ५ १० पुण्ये (→सुपुण्ये) दे० ३ १० तद्दे
 वायि, दे० बद्धदेवायि (→वरदे यच्च) दे० देवोऽसौ पुण्येषु च देवकाले,
 व० देशे च पुण्ये वरदे च काले -d) दे० ११ तप्ता शेष (→तप्ता-
 शेष), दे० दृश्यते (→दृश्यते), दे० २ ४ ५ १० पात्रो (→पात्रे)

४१ दे० ० (इ ३७ पा वि) -a) का० भूमे (→
 भूमि) दे० ११ काल (→काल) दे० ४ ९ न० प्रदेवा (दे० न० १)
 (→प्रदेव) -b) ब० पात्रो (→पात्र) दे० दित्तया (→जित्तया)
 -c) वा० का० २ ब० २ कालेष्वेष्टा (न० १) वा० का० दे० ३ ९ कावे
 ज्येष्ठा (का० दे० १) दे० १० कालोऽप्यष्टा (→कालो ज्येष्ठा) -d)
 कारा का० २ दे० ४ ९ १० दैव (दे० १) वा० (→दैवत) कारा
 दे० ४ ९ १० प्रसिद्ध (→प्रसिद्ध)

४१ श्रोकस्य ab, cd मध्ये वा० कारा का० १ अधिकम्—

● महारुत वाजसेव सुपुण्य ।

४१ श्लोकान्तर वा० कारा का० १ अधिकम्—

● किं वा देवो परमो नैव देव ।

४२ दे० ० (इ ३७ पा वि) -a) दे० किं त्वं (→
 किं वा) वारा देवोऽस्मद्विधै, का० देवो मयि, ब० देवोऽस्मद्विधे,
 भूमे देवैर्द्विधै (→देवोऽस्मद्विधै) का० दे० १ हीने (→हीन)
 -b) दे० ३ ४ शिक्षा नैव, दे० स्व शिक्षणीय, दे० शिक्षाभागी, दे० १०
 शिक्षास्ते य, न० शिक्षापनीय (?) (→शिक्षापनीय) ब० साधु
 साधु चैव (→साधु वा साधु चैव) -c) का० पत्नीना (→पुत्नीना),
 वा० भविष्यायि (→भवि) दे० [-अ] हिं (→[-आ]हिं) दे०
 कर्त्ता (→कर्त्ता) -d) दे० ४ व्याप्यस्थित, दे० व्याप्यस्थित (→
 व्याप्यस्थित) वा० कारा का० १ दे० सर्व विद्योऽप्यष्ट, ब० २ सर्व
 विधे (ब० १) युवाय, दे० सहस्राणे (?) जगद्, न० सर्वतत्त्वो
 जगद् (→सर्वतत्त्वो जगद्)

४३ दे० ० (इ ३७ पा वि) वा० ४३b याचित-
 ४३b ० (इ ३७) -a) दे० होम, दे० ११ सोम न० दानो (→
 होम) -b) दे० ४ ९ न० उत (न० १) च दे० भुव च दे० १० द्वि
 यच्च (→भुवच्च) -c) दे० ४ हि (→न) दे० गृह्णासि (→गृह्णासि),
 दे० ४ विमो महात्मा, दे० ९ पत्रव भो (→जगत्त्रय भो) ब० २ गृह्णासि
 विमो महात्मा जगत्त्रय, दे० ११ किं त्वं गृह्णासि महात्मा जगत्त्रय -d)
 ब० १ दे० ४ लोक (ब० १) क प्रतिवर्तितेन (→लोकत्रयवन्दितेन)

४४ दे० ० (इ ३७ पा वि) वा० a ० -a) न०
 नात्रार्थं ॥ ४४-४४ -b) वा० कारा का० १ दे० पदत्रय, दे०
 कमन्त्रे, दे० नम त्रय (→नमत्रय) दे० ११ साराय, न० तत्पाद (→
 तत्पाद) दे० कमन्त्रेनैव पुण्यं तवाद्य -c) दे० ४ भो, दे० ३ (→त्व)

क्रमेण त्व लट्प्रयितु समयो
लीलामेता कृतवान् लोकनाथ ॥ ४४
प्रमाणहीना स्वयमेव कृत्वा
वसुधरा माधव पवनाथ ।
विष्णो न वचनासि बलि न दूरे
प्रभृपदेवेच्छति तत्करोति ॥ ४५
पुलस्त्य उवाच ॥
इत्येवमुक्ते वचने बाणेन बलिमुत्तुना ।
श्रीवाच भगवान् वाक्यमादिकर्त्ता जनार्दन ॥ ४६
त्रिविक्रम उवाच ॥
यान्मुक्तानि वचासीत्य श्रुत्वा बालेय साम्प्रतम् ।
तेषा वै हेतुतमुक्त मृणु मृणुत्तर मम ॥ ४७

पूर्वमुक्तस्तत्र पिता मया राजन् पदत्रयम् ।
देहि मद्य प्रमाणेन वदेत् समनुष्ठितम् ॥ ४८
किं न वेत्ति प्रमाण मे बलिस्तव पितामुर ।
प्रायच्छद्येन नि शङ्क भमानन्त क्रमत्रयम् ॥ ४९
सत्य क्रमेण चैकन क्रमेय भूयवादिकम् ।
बलेरपि हितायाय कृतमेतत् क्रमत्रयम् ॥ ५०
तस्माद् वन्मम बालेय त्वत्पित्राम्बुकरे महत् ।
दत्त तेनायुरेतस कल्प यावद् भविष्यति ॥ ५१
गते भवन्तरे बाण श्राद्धदवस्य साम्प्रतम् ।
सावर्णिके च संप्राप्ते बलिनिन्दो भविष्यति ॥ ५२
इत्थ प्रोक्त्वा बलिमुत्तु बाण दवस्त्रिविक्रम ।
श्रीवाच बलिमम्येत्य वचन मधुराक्षरम् ॥ ५३

-d) बा१ कारा का१ २ एता (→एता) दे१ ४ १० महीं समया मनु
लोचनाथ दे१ ललाटमेत कृतवान् लोचनाथ

४५ दे१ ० (द ३७ वा वि); दे१ cd ० -a)
न१ प्रमाण (→प्रमाण) बा१ २ ० हीन (→हीना); दे१
प्रमाण महीना इत्यमेव इवा -) कारा मु वचनासि दे१ ४
निवचनासि (→न वचनासि) ना१ ना दे१ बलिर्न दूरे बा१ ० बलि
विदूरे दे१ ४ वय दुदूरे युवे वय बलि त्व (→बलि न दूरे) -d)
बा१ दे१ विमु दे१ वनु (→वनु); दे१ २ दृष्टि (→दृष्टि)
बा१ कारा बा१ २ बा१ ० दे वरोधु, युवे वुरुष्य (→करोति)

॥ दे१ १ ना१ ०; ना१ का१ पुलस्त्य दे१ ४ पुलस्त्य उ

४६ दे१ ० (द ३७ वा वि) -b) दे१ ४ ७ वनिता
(→बालेन) -d) दे१ ३ द्वादि (→द्वादि) दे१ ० वना (→वना)

॥ दे१ ० दे१ ४ त्रिविक्रम उ, न१ त्रिविक्रम

४७ दे१ ० -a) बा१ कारा बा१ ० दे१ १ नवासीष्ट
बा१ ० वचास्त्य (बा१ ०) दे१ ४ वचनानि (→वचासीत्य) -b)
बा१ दे१ न१ बालेन (ना१ ०) बा१ बालेय + ह (→बालेय) -c)
न१ व (→व)

४८ दे१ ० वcc-ved ० (ह व) -a) दे१ इदेव
(→इव); ना१ बा१ छलं तव दे१ छल (→छलतव) -b)
दे१ यत् (?) दे१ १० मम (→ममा) दे१ प्रहसते (→पत्रयय) -d)
बा१ कारा बा१ २ दे१ समुपयितम्, दे१ ११ समव (दे१ ०)
सितम् (→समनुष्ठितम्)

४९ दे१ ० (द ४८ वा वि) a) दे१ ११ निग्रम

सम्प्रमाण मे -b) का१ २ दे१ २ ३ ५ ९ १० ० सुर (→सुर) -c)
बा१ २ प्रायच्छ (का१ २) दे१ २ प्रायच्छलेन, दे१ प्रायच्छ
यानो (→प्रायच्छलेन) d) बा१ २ (?) मानता क्रमत्रयम्, दे१ ३
४ यय मान पत्रययम्, दे१ मय वय पत्रयय, दे१ क्रमापद्यमययय
(?) न१ ममाक्षिप्य क्रमत्रयय

५० -a) का१ २ व च (→वच); बा१ ० क्रमेणकेन (→क्रमेण
चैकन) -b) बा१ क्रमेण भुवनदिकम् -c) ना१ [अ]य (→[अ]
वि) -d) बा१ ४ ९ ११ पत्रयय दे१ ३ क्रमत्रयय, न१ ० मय
(→क्रमत्रयय)

५१ -a) दे१ सङ्गत बावे (→मम बालेय) -b) दे१ ० पिता
(दे१ ०) युक्ते दे१ ० पितापु कारे (→पित्राम्बुकरे); दे१ स्मित
(→यह) दे१ न१ वलिता मत्करे वदत (दे१ ०) -c) बा१
तेनायुरे तस्य बा१ दे१ तेनायस्य तस्य दे१ ४ तनाय सुवते दे१ ७
दे१ ७ तस्य दे१ ११ तेन पुरेतस्य न१ तेनाय वीवार (→तेनायुदेतस्य)
-d) दे१ कल (?) (→वच)

५२ दे१ ३ ० -a) दे१ द्याले (→बाण) -b) न१
श्राद्ध (→श्राद्ध) -c) दे१ ४ सावर्णिके लगाने व दे१ सावर्णिके
चैव संप्राप्ते

५३ दे१ ११ वचनान्तर कारा अथियम् पुलस्त्य उवाच ।

५४ -a) कारा इत्यप्राय्य बा१ दे१ ३ ४ ८ प्रोक्त्वा व दे१
इत्युक्त्वा दे१ ११ इत्थ प्रोक्त न१ इत्थ प्राप्ता (→इत्थ प्रोक्ता)
-b) दे१ देव (→देव) दे१ त्रिविक्रम + विनोबन दे१ त्रिविक्रम
(→त्रिविक्रम) -d) दे१ ११ वामनो (→वचन)

श्रीभगवानुवाच ।

६२ ५२ आपूरणाद् दक्षिणाया गच्छ राजन् महाफलम् ।

सुतल नाम पाताल वस तत्र निरामय ॥ ५४

वलिस्त्वाच ।

सुतले वसतो नाथ मम भोगा इतोऽन्यथा ।

भविष्यन्ति तु येनाह निवत्स्यामि निरामय ॥ ५५

त्रिविक्रम उवाच ।

सुतलस्यस्य दैत्येन्द्र तानि भोगानि तेऽप्युना ।

भविष्यन्ति महाहोणि तानि वक्ष्यामि सर्वश्रु ॥ ५६

दानान्यविधिदत्तानि श्राद्धान्यश्रोत्रियाणि च ।

तथाधीतान्यप्रतिभिर्दास्यन्ति भवत फलम् ॥ ५७

॥ ५४ ॥ १. श्रीवामन (दे० १७) वारा त्रिविक्रम उवाच
२. दे० ५ वामन उवाच; दे० श्रीवामन ३. श्रीवामन

५४ -a) वारा वारा बं अपूरणाद् दे० ११ आपूरणम्
न० आपूरणम् (→आपूरणाद्) न० दक्षिणाया (→दक्षिणाया) दे०
वत् आपूरणाया (→?) -b) का० महाफलम्, व० १. महोत्तमम्, न०
महाफल (→महाफलम्) -c) दे० सुतल ॥ ५४ ॥ -d) न०
मय (→मय)

॥ ५५ ॥ १. वलि दे० बाल दे० श्रीवामन

५५ -a) दे० ७ (६ स) -b) दे० ११ भोग (दे० १७) न०
भाग (→भोगा) ११ दे० ७ न० ५ (न० ५) लो व्यय (→कुलो
अन्यथा) -c) ११ वारा वारा दे० ५ निवत्स्यामि भुवे वलिष्यामि
(→निवत्स्यामि)

॥ ५६ ॥ ० ११ त्रिविक्रम दे० ४ त्रिविक्रम स न० श्री
त्रिविक्रम

५६ -b) दे० १३ १० भोग्यानि दे० ११ भाष्यानि
(→भोग्यानि) दे० ११ ये भागस्तुतपुना -c) व० १३ महाहोणि
दे० न मन्त्रभाग (→महाहोणि) -d) दे० ११ रास्ते (→रास्ते)
दे० न ववदा (→सवगा)

५७ -a) दे० २ हन्तानि (→दत्तानि) दे० १ दानान्यविधिना
दत्ता (?) -b) दे० श्राद्ध दे० वराणि (→श्राद्धाया) व० तु
(→च) -c) दे० कृतानि भाष्य वृत्तिम् न० तथा दानान्य
विनिधि -d) ११ वारा वारा दे० ५ वास्यन्ति दे० ४ वास्यन्ते
दे० तदाह (→वास्यन्ते) दे० अववत् न० तस्य (→भवत्)

[५७ इतोऽन्तर न० पन्थाया खणिताद् अन्तरमाप्ति
पयत नास्ति]

तथान्यमुत्सव पुण्य वृत्ते शकमहोत्सवे ।

द्वारप्रतिपदा नाम तत्र भावी महोत्सव ॥ ५८

उत्र त्वा नरशार्दूल इष्टा पुष्टा स्वलकृता ।

पुष्पदीपप्रदानेन अर्चयिष्यन्ति यन्तत ॥ ५९

तत्रोत्सवो मुरयवमो भविष्यति

दिवातिथि इष्टनामिरामम् ।

यथैव राज्ये भवतस्तु साम्प्रत

तथैव सा भाग्यथ कौमुदी च ॥ ६०

इत्येवमुक्त्वा मधुहा द्वितीयर

विसर्जयित्वा सुतल समार्यम् ।

यज्ञ समादाय जगाम तर्ण

५८ -a) वारा उत्सव व० १ वारा (→उत्सव) वारा
पुण्यो (→पुण्य) -c) का द्वारि दे० तिथि (→द्वारि) व० ४
द्वारे प्रतिपदो नाम दे० ४ वीरप्रतिपदामात्र दे० ११ त्यद्वारे (दे० ११)
प्रतिपदामात्र दे० १० प्रतिपदोपमात्रो -d) व० १. दे० तत्र दे०
सन् (→सन्) दे० ११ तत्रातिथि विशेष्य (→?)

५९ ना ० -d) दे० ११ अर्चयिष्यन्ति (→अर्चयिष्यन्ति)
६० व० ११ वारा वारा दे० ११ ab ० १. दे० b ० दे०
ab ० -a) व (त) तत्रात्तव दे० ततो तत्र
दे० १० यथैव (→?) (→तत्रोत्सवो) दे० ६ ७ ११ पुष्प
(→पुष्प) -c) दे० [य] निरामत (→[य]निराम) व०
दिवातिथि इष्ट ॥ ५९ ॥ दे० ४ १० स वारि लोके तत्र नाम दिवित
-c) दे० तत्रव (→यथैव) ११ वारा वारा वतो (→रास्ते)
-d) का स्वाभाव्य (→सा भाग्य) व० १३ [य] व १ ४
[इति] दे० निग दे० १० इति नव (→च)

११ वारा वारा दे० ११ ab स्वाने तथा दे० १० स्वाने
इत्येव पाठो वर्तते—

● तत्रोत्सवो मुख्यतया भविष्यति दिवातिथिम् ।
इष्टपुष्ट जनाकाय सुखं स्वर्गहेतुम् ।

[१] का० दे० ततो (→तत्रा) दे० पुष्प (→पुष्प) -)
दे० ११ ० दे० राज्यं भवतु साम्प्रत (→मुख्यं सवर्हेतुम्)

६१ -a) ११ का० तपुहा (→मधुहा) दे० १ द्वितीय
दे० द्वितीयर (→द्वितीयर) -b) वारा विमलानाम् (→विम
लानाम्) का० स्वतल दे० ७ व (दे० ११) वलि दे० ११ वृत्ति मुने
सवुत (→सुतल) व० १ दे० ४ ७ व (दे० ११) भाष्याम्, दे० ११
मुभाष्याम् (→सभाष्या) -c) दे० ३ ४ १० ११ वारा (→वत्) दे०

६२ ६६

यच्चाप्यन्यत् श्रोतुकामोऽसि विप्र

तत्प्रोच्यतां कथयिष्याम्यशेषम् ॥ ६८

इति श्रीवामनपुराणे पञ्चपद्धितमोऽध्यायः ॥६५॥

33

नारद उवाच ॥

श्रुतं यथा भगवता वलिर्नन्दो महात्मना ।
 किञ्चिदस्यन्यत् प्रदृष्ट्वा तच्छृत्वा कथयाय मे ॥ १
 भगवान् देवराजाय दत्त्वा विष्णुस्त्रिपटम् ।
 अन्तर्धानं गतः क्वासौ सर्वात्मा तावत् स्थितात् ॥ २
 सुतलस्यैव दैत्येन्द्रः किमकार्षीत् तथावद ।

काटा वा० व० १३ यथाभ्यात् (काटा १२), व० दे० १०
यथैवाभ्यात्, दे० (नवो) यथाभ्यात् (अथवाभ्यात्) - १०
व० १० तत्ते वन्ते इति वहासतेषाम्, दे० तत्तेषां कथयिष्याम्यनेक,
दे० ११ तन्वृत्ता कथयिष्याम्यनेषाम्

[illegible]

33

३: १: पुस्तकेषु अयमवधायी नास्ति, ते: पु तके 'नारद ध्याव
इत्यारम्भ 'मिधासि' इति शब्द यावत् नास्ति अनिरुधि इत्यारम्भ
अध्यामवधायी यावदस्ति परं मध्ये मध्ये खण्डितव्यस्ति

* દે₁ 4 નારદ સ, દે₉ નારદ

१ वा. २ cd ० -h) दे० वृद्ध, दे० ७ बन्धो (-बन्धा)
 दे०१ महाशुरो (-महाशय) -०) बा० का० २ कि हास्यायु,
 का० कि हास्यायु, दे० ४ निम्यायु, दे० ५ निम्यायु, दे०
 नि स्वस्ति धाम्यु (-निम्यायु) दे०१ कृत्स्नायु ० पुत्रायु
 -०) दे० ४ १० कय्यायु, दे० कय्यायु, दे० कय्यायु
 (-कय्यायु)

तिरिष्वज्यार्च्यं विधिना वेधाः पूनादिना हरिम् ।
प्रच्छ किं चिरेणेह भयतागमन कृतम् ॥ ६
योवाच जगत्स्वामी मया कार्यं महत्कृतम् ।
सुराणां क्रतुभागार्थं स्वयं मो बलिनन्धनम् ॥ ७
पितामहस्तद् वचनं श्रुत्वा मुदितमानसः ।
कथं कथमिति ग्राहं त्वं मा दर्शितुमर्हसि ॥ ८
इत्येवमुक्ते वचने भगवान् भरुहवचनः ।
दर्शयामास तद्रूपं सर्वदमय लघु ॥ ९
त इष्ट्वा पुण्डरीकाक्षं योजनानुयुतिस्तुतम् ।
सावानेवोर्ध्वमानेन ततोऽच प्रणतोऽभवत् ॥ १०

६ -a) गा१ का१ परित्यज्यार्च्यं, दे१ ३ परिषवाच दे० प्रति
पूजयाम् (→परित्यज्याय) -b) गा१ का१ दे० १० [अ] प्यर्च्यं
(वा १०) कारा [अ] प्यर्च्यं वा१ तथा वा१ २ दे० कथं दे१ ५
ब्रह्मा (→वेधा) दे० पाद्यादिभि (→पूजादिना) -c) गा१ वा१
दे१ ५ १० चिरेणाय कारा चिरेणाय वा१ २ दे१ चिरेणाह (→चिरे
णेह) -d) गा१ कारा का१ भगवत् दे० भगवत् (→भगवत्)

७ श्लोकात्पर दे० अधिकम्—श्रीभगवाद्

७ दे० ab ० -a) गा१ कारा का१ २ दे० ० भगवाचो
(→भगवत्स्वामी) -b) दे१ महाकृतम् (→महत्कृतम्) c) दे१
पितृभोगार्थं दे१ ४ वसुभोगार्थं दे० बलिभगार्थं (→वसुभोगार्थं)
-d) गा१ कारा का१ ० स्वयं वा१ २ दे० स्वयं (?) दे० कृतं भो
(→स्वयं भो) दे० बलि (→बलि) वा१ २ वचनं (→वचनम्)

८ -a) दे१ ११ ॥ (→तत्) -d) कारा वा१ दे१ ५ ११
एव मा दे० एव मे (→व मां) दे१ ४ १० प्र (दे१ ३) प्रमुहिहसि
(→वशिष्टमुहसि) वा१ २ मा एव वशिष्टमुहसि

९ -a) दे१ ४ भगवाद् (→वचने) -b) दे१ ४ वचने
(दे१ १०) (→भगवाद्) -c) वा१ २ ११ (→तत्) -d) दे१ वयु
दे० ११ लघु (→लघु)

१० -a) गा१ कारा (→काश) -b) का१ वा१
दे१ ३ ५ १ योपनायत् दे० बहुयोजनं (→योजनानुयुति) -c) गा१
कारा वा१ तावदे का१ तावदे +भावदे, दे० तावदे दे० तावदे
(→तावदे) -d) दे१ ४ ततो (→ततोऽच) गा१ दे१ ११ प्राणतो,
दे१ प्रणतो (→प्रणतो)

तत् प्रणम्य सुचिरं साधु साध्वित्युदीर्य च ।
भक्तिमग्नौ महादेव पञ्चजः स्तोत्रमीरयत् ॥ ११
ॐ नमस्ते देवाधिदेव वासुदेव
एकभृद् बहुरूप वृषाकपे भूतभाजन
सुरासुरवृष सुरासुरमयन पीतवासः
श्रीनिवास असुरनिर्मितान्तं अमितनिर्मितं
कपिल महाकपिल विष्वक्सेन नारायण [५]
ध्रुवध्वज सत्यध्वज रघुध्वज तालध्वज
वैकुण्ठ पुनरोचम वरेण्य विष्णो अपराजित
जय जयन्त विजय कृतावर्त महादेव

११ -a) दे१ ४ सम्पन्नमुचरित साधु, दे१ ११ तत् प्रहस्य
सुचिरं -b) दे१ तु (→व); दे० स्तोत्रमेतदुदीरयत् -
दे१ ४ १० भक्तिं गतो दे० कपिलाक्षा (→भक्तिमग्नौ); दे१ ४ १०
महादेवे (दे१ १०) (→महादेव) -c) दे१ ४ ५ ११ पञ्चज (दे१ ०ज)
दे१ पञ्च (→पञ्चज) कारा का१ वा१ २ दे१ ४ १० श्रीरयत् दे१
श्रीरयेत् (→श्रीरयत्); दे० वरुहवचनं ततोऽच

११ "श्लोकात्पर कारा वा१ २ अधिकम्—ब्रह्मोवाच

-1 दे० वे१ ० दे१ १ वसुभोग ० वा१ दे१ वनाति (दे १०)
देव (→देवाधिदेव) दे१ ११ नमस्ते देवदेवाय -2 दे० वे१ ० वा१ २
वृषा (वे१ ०) ४० (→वृषाकपे) वा१ का१ २ भूतभाजन नारायण
(→भूतभाजन) दे० सुरपति स्निवास सुरनिर्माण एकभृद् बहुरूप
वृषाकपे भूतभाजन -3 दे० वे१ ० वा१ २ वृष सुरासुर ०
वा१ २ श्रीनिवास दे१ ४ ११ सुरपति दे० सुरपा दे० श्रीनिवास
(→पीतवास) -4 दे० १० वे१ ० वा१ सुरपति सुरासुरास
सुरासुरपतिनिर्मितं वसुनिर्मितं वा१ सुरासुरपतिनिर्मितं वसुनिर्मितं
दे१ ४ वास सुरनिर्माण भवज -5 वे१ ० वा१ २ महाकपिल
०; दे० भक्तिमग्नौ (→महाकपिल)

-6 वा१ वे१ ० वा१ १ तालध्वज नीलध्वज दे१ ४ ११
तालध्वज दे० वृषध्वज दे० अयध्वज दे० पञ्चध्वज दे० पञ्चध्वज
(→अयध्वज वृषध्वज तालध्वज) 7 वा१ वे१ ०; दे० विष्णो
अपराजित ० -8 दे० वे१ ०; वा१ २ दे० ११ विजय ० कारा
कृतावर्त कृतत का१ कृतावर्त कृतत दे० कृतावर्त दे० कृतावर्त,
दे० कृतावर्त (→कृतावर्त) -9 दे० वे१ ०; दे० वाचन्त ० वा१

अनादे धनन्त आद्यन्तमध्यनिधन
 पुरन्तय धनन्तय शुनिधन पृथिनगर्भ
 कमलगर्भ कमलायताय धीपते निष्णभूल
 मूलाधिवाम धर्माधिरास धर्मधास
 धर्माध्यक्ष प्रनाध्यक्ष गदाधर
 धीधर धृतिधर वनमालाधर
 लक्ष्मीधर धरणीधर पद्मनाभ
 विरिञ्चे आर्दिषेण महासेन सेनाध्यक्ष
 पुरुषोत्तम पशुपत्य महापत्य
 कल्पनामृत अनिरुद्ध सर्पग स्यात्तम

[10] द्वादशात्मक सूर्यात्मक मोमात्मक
 कालात्मक व्योमात्मक भूतात्मक [20]
 रसात्मक परमात्मन् मनातन
 सुज्ज्वल हरिकेश मुढाकेश वंशज
 नील सुहृन् स्थूल पीत रक्त श्वेत श्रुताधिरास
 रक्ताम्बरप्रिय प्रीतिकर प्रीतिरास हस
 [15] नीलवास सीरध्वज सर्वलोभाधिरास [25]
 कुशेय अधोद्युत गोविन्द चनाईन
 मधुसूदन वामन नमस्त ।
 सहस्रशीर्षोऽग्नि सहस्रदग्नि महामपादोऽसि

धर्मात्तम ११.२ धर्मात्तम २ दे ११ धर्मात्तम
 रत्नर २ धर्मात्तम १ (→मनादे धनन्त) दे ११० धर्मात्तम
 (→मनादे) -10 दे ११ ० ११.१ धर्मात्तम ०१ दे ११
 दे ११ गुरुत्तम दे ११ धर्मात्तम दे ११ गुरुत्तम (→गुरुत्तम) दे ११ ११
 धर्मात्तम धर्मात्तम दे ११ धर्मात्तम धर्मात्तम दे ११ धर्मात्तम धर्मात्तम
 (→धर्मात्तम)

-11 ११.१ दे ११ ० दे ११ धीपते विष्णुसूत ० दे ११ ११
 धीपते विष्णुसूत दे ११ ११ धीपते विष्णुसूत (→धर्मात्तम) धीपते
 धीपते विष्णुसूत दे ११ ११ धर्मात्तम धीपते दे ११ धर्मात्तम धर्मात्तम
 दे ११ धीपते धर्मात्तम धर्मात्तम धीपते -12 ११.१ दे ११ ० दे ११
 दे ११ धर्मात्तम दे ११ धर्मात्तम मूलाधिरास दे ११ धर्मात्तम विष्णु
 मूल मूलाधिरास धर्मात्तम -13 ११.१ दे ११ ० दे ११ धर्मात्तम
 प्रनाध्यक्ष ० दे ११ प्रनाध्यक्ष ० दे ११ स्वर्गाध्यक्ष दे ११ धर्मात्तम
 धीपते (→धर्मात्तम) दे ११ धर्मात्तम (→प्रनाध्यक्ष) -14
 ११.१ दे ११ ० दे ११ धर्मात्तम धीपते (→धर्मात्तम)
 धीपते -15 ११.१ दे ११ ० दे ११ ११ धर्मात्तम ०

-16 ११.१ दे ११ ० दे ११ धर्मात्तम धीपते (→धर्मात्तम)
 धीपते दे ११ धर्मात्तम (→धर्मात्तम) दे ११ धर्मात्तम धर्मात्तम
 (→धर्मात्तम) -17 ११.१ दे ११ ० दे ११ धर्मात्तम धीपते
 धीपते (→धर्मात्तम) -18 ११.१ दे ११ ० दे ११ धर्मात्तम
 धीपते ० गा. का. धीपते दे ११ धर्मात्तम (→धर्मात्तम) दे ११ ११
 धर्मात्तम धीपते (→धर्मात्तम) दे ११ धर्मात्तम धीपते
 (→धर्मात्तम) -19 ११.१ दे ११ ० दे ११ धर्मात्तम धीपते
 दे ११ धर्मात्तम धीपते (→धर्मात्तम) -20

११.१ दे ११ ० दे ११ धर्मात्तम ० दे ११ धर्मात्तम
 धीपते ० दे ११ ११ धर्मात्तम दे ११ धर्मात्तम (→धर्मात्तम)
 दे ११ धर्मात्तम (→धर्मात्तम धर्मात्तम)

-११.१ दे ११ ० दे ११ धर्मात्तम ० दे ११ धर्मात्तम
 धीपते ० दे ११ धर्मात्तम (→धर्मात्तम) ११
 धर्मात्तम धर्मात्तम, ११ धर्मात्तम धर्मात्तम धर्मात्तम, दे ११
 धर्मात्तम दे ११ धर्मात्तम धर्मात्तम (→धर्मात्तम) -22 दे
 ११.१ दे ११ ० दे ११ धर्मात्तम ११ धर्मात्तम दे ११ ११ धर्मात्तम
 धर्मात्तम (→धर्मात्तम) दे ११ धर्मात्तम (दे ११) दे ११ धर्मात्तम
 (→धर्मात्तम) -१३ दे ११ ० दे ११ धर्मात्तम ० धर्मात्तम
 नीत (→नील मूल रत्न) दे ११ धर्मात्तम दे ११ धर्मात्तम (→धर्मात्तम)
 गा. धर्मात्तम ११.१ दे ११ धर्मात्तम (धर्मात्तम) दे ११
 स दे ११ धर्मात्तम (→धर्मात्तम) -24 दे ११ ० दे ११
 धर्मात्तम दे ११ धर्मात्तम दे ११ धर्मात्तम दे ११ धर्मात्तम
 धर्मात्तम (→धर्मात्तम) ११.१ धर्मात्तम (→धर्मात्तम) दे ११
 धर्मात्तम (→धर्मात्तम) -5 दे ११ ० दे ११ धर्मात्तम ०
 धर्मात्तम ११ धर्मात्तम धर्मात्तम दे ११ धर्मात्तम धर्मात्तम
 धर्मात्तम धर्मात्तम (→धर्मात्तम धर्मात्तम) धर्मात्तम धर्मात्तम +
 धर्मात्तम दे ११ धर्मात्तम धर्मात्तम (→धर्मात्तम धर्मात्तम)

-१६ दे ११ ० -१७ धर्मात्तम धर्मात्तम (→धर्मात्तम)
 -१८ दे ११ ० दे ११ धर्मात्तम ० दे ११ धर्मात्तम ०
 ११.१ धर्मात्तम दे ११ ११ धर्मात्तम धर्मात्तम धर्मात्तम धर्मात्तम
 (→धर्मात्तम धर्मात्तम), ११ धर्मात्तम धर्मात्तम (→धर्मात्तम धर्मात्तम) -29

त्व कमलोऽसि महापुरुषोऽसि सहस्रबाहुस्त्रि
सहस्रभूर्त्रिंशसि त्वा ददा. प्राहुः सहस्रवदन [30]
ते नमस्ते ।

ॐ नमस्ते विश्वदेवेश विश्वभू विश्वात्मक
विश्वरूप विश्वसभय त्वत्तो विश्वमिदमभवद्
ब्राह्मणास्त्वन्मुखेभ्योऽभवन् धृत्रिणा दो समूता
ऋग्यजुर्माद् विभोऽभवन् शूद्राश्चरणरुमलेभ्यः [35]
नाभ्या भवतोऽन्तरिक्षमजायत इन्द्राधीवक्त्रतो
नेत्राद् भासुरभून्मनस शशाङ्क अह प्रसादनस्त्व

दे० १० ते० ०; कारा त्व कमलोऽसि ३१ २ दे० ११ ११ भयोपुषो
(३० ०) सि (→ व कमलोऽसि) -30 दे० १० ०; दे० १० १०
मूर्तिरसि ०; शा० दे० १ १० १० एवा (दे० १०) वेण (→त्वा देवा)

-31 का दे० १ १० ते० ०; दे० १० नमस्ते ० दे० १० मुने
नमस्ते नमस्ते (→ते नमस्ते) -32 ते० ० दे० ११ ११ ॐ नमस्ते
० गा० कारा विश्वदेव ३१ दे० १ ११ ११ विश्वदेव ३३ विश्वदेवेश
(→विश्वदेवेश) शा० दे० १ विश्वभूत ३३ विश्वभूत ३३ विश्वभूत (→
विश्वभू) दे० विश्वात्मक (→विश्वामक) -33 ते० ० दे० १ ३ कृत
(→स्वतो) दे० जगद् दे० भवाद् दे० सत (→समभवद्) 34
दे० १ ब्राह्मण (→ब्राह्मणस); ३१ २ त्व दे० १ १० १० ते (→स्वद्) ३
दे० १ मुख दे० मुखतो (→मुखेभ्यः) दे० १ भासीव (→भमवन्)
३ २ क्षत्रियाश्च मुखे क्षत्रियो (→क्षत्रिया) शा पादो कारा
का० ३१ २ बाह्वो दे० भुज (→भो) ३१ २ समभवन्, दे
१ १ ११ समूहात् मुने समभवत् (→समूता) 35 ते ० ०;
दे० १० ११ त्व दृष्ट्वा (→दृष्ट्वा)

-36 ३१ २ नाम्ना दे० १ नामसि (→नाम्ना) शा०
दे० १० भवतो (→भवतो) दे० १ त्वा (दे० १) तस्मि च दे०
हन्ता श्री (?) (→हं (सी); ३१ २ दे० भवता दे० १ वक्त्रपङ्कजात्
(→वक्त्रतो) -37 दे० १ ते० ० दे० १ नेत्राद् भासुरभूत ०
दे मानसः (→मानस) दे० १ मनस्तु शरीरं ज्ञात (→मानस
शरीराद्) दे० १० जहं च (→महः) दे० १ प्रसांगतव चापह दे०
१० प्रसाङ्गवत् ३३ (→मह प्रसाङ्गवत्) -38 दे० ११ ते०
० दे० १ आध्यात्मिक ० शा० कारा का० १ श्रेयस्थानक,
३१ २ भोजनस्थानक दे० १ भोजनस्थानको ज्ञात दे० ३ भोजन
ज्जातस्तु (दे० १) स्थानक दे० १ भोजनस्थानको (→भोजनस्थान
स्थानक) ३२ भवतो (→भवतो) का० ३१ दे० १ १ प्राणाज्जातो
मातरिषा (→प्राणाज्जातो भवतो मातरिषा) -39 दे० ११ ते०
० न० शिरसो धौरजायत श्रीनोद्भवा दिगो भवत स्वयमो मुने

श्रीधात् व्यम्बक. प्राणाज्जातो भवतो मातरिषा
शिरसो धौरजायत श्रीनोद् दिगो भवत स्वयमो नक्षत्रास्तेजोद्भवाः [40]
मूर्त्तयश्चामूर्त्तयश्च सव त्वच समुद्भूता ।
अतो विश्वात्मकोऽसि ॐ नमस्ते पुष्पहासोऽसि
महाहासोऽसि परमोऽसि ॐ कारोऽसि वषट्कारोऽसि
स्वाहाकारोऽसि वौषट्कारोऽसि स्वधाकारोऽसि
वेदमयोऽसि तीर्थमयोऽसि यज्ञमानमयोऽसि [45]
यज्ञमयोऽसि सर्वधाताऽसि यज्ञभोक्ताऽसि

३ ६६

शिरसो धौरजायत श्रीनोद् दिगोऽभवत् स्वयमो ३१ २ वरणा (→
वरणा) -40 ते० ०; दे० नक्षत्रास्तेजोद्भवा ० दे० १ १०
जाता दे० ३ (→नभूत) दे० १ १० १० गौ (दे० १० गा) श्री (दे० १ गा)
मुद्रास्तिष्ठति ३१ ११ गोत्रा (दे० १ गो) मुद्रादिगो भवत स्वयमो
दे श्रीनोद् भुवोर्गोऽभवत् (→श्रीनोद् दिगो भवत स्वयमो)
कारा नभःप्राण तेजोद्भवा ३१ २ नक्षत्राणि स्वेवर्जोद्भवा दे० १
त्व च नभस्त्व च नक्षत्र स्वेवर्जोद्भवा ज्जायन्ता दे० १ नभस्त्व च नक्षत्र स्वेवर्जोद्भवा
नक्षत्र स्वेवर्जोद्भवा ज्जायन्ता दे० १ नभस्त्व च नक्षत्र स्वेवर्जोद्भवा
ब्रह्माण्ड दे नक्षत्र स्वेवर्जोद्भवा दे० १ नक्षत्रा स्वेवर्जोद्भवा स्वयम्
स्वय दे० १ नभस्त्व च नक्षत्र स्वेवर्जोद्भवा दे० १ नक्षत्रा स्वेवर्जोद्भवा
मुने त्व नभस्त्व च नक्षत्र स्वेवर्जोद्भवा ज्जायन्ता

41 दे० १ ० शा० समुत्पन्न ० कारा समुत्ता
(→समुद्भूता) दे० १ मूर्त्तयश्चामूर्त्तयश्च सर्वे स्वत दे० १ १० मूर्त्ता
अवाप्य (दे० १) मूर्त्ताश्च सर्वे स्वत समुद्भवा -42 दे० १ ते०
० ३१ २ विश्वत नापासि दे० १ विश्वात्मना (दे० १) द्योति
(दे० १) द्योति दे० १० ज्ञातो विश्वात्मकोऽसि ३ (→ज्ञातो विश्वात्मकोऽ-
सि) -43 दे० १ ते० ०; दे० १ १ ११ परमोऽसि ०
दे० १ महाहासोऽसि ० दे० १ १ वषट्कारोऽसि ०; दे० १ १०
परमोऽसि महाहासोऽसि (→महाहासोऽसि परमोऽसि) -44
दे० १ ते ० दे० १ स्वाहाकारोऽसि ०; दे० १ १ स्वधा कारोऽसि
० का० ३१ २ दे० १ वौषट्कारोऽसि ०; ३१ २ पुष्पा
योऽसि दे० १ स्वधाकारोऽसि (→स्वधाकारोऽसि) -45 दे० १ २ १ ते०
० शा० कारा ३१ २ दे० १ तीर्थमयोऽसि ० कारा ३१ २ दे० १
यज्ञमानमयोऽसि ० दे० १ देवमयोऽसि (→वेदमयोऽसि); दे० १ १० ११
यज्ञमयोऽसि तीर्थमयोऽसि (→तीर्थमयोऽसि) -46 कारा
दे० १ १ ते ० दे० १ १ यज्ञमयोऽसि ० ३१ २ दे० १ १ १० सववा
तासि ० दे० १० यज्ञमयोऽसि ० का० ३१ २ यज्ञपुष्पोऽसि ३१ २
यज्ञमयोऽसि यज्ञपुष्पोऽसि (→यज्ञमयोऽसि); का० ३१ २ सवधाताऽसि
(→सवधाताऽसि) ३१ २ यज्ञस्य भोक्तासि (→यज्ञभोक्तासि)

६३ ८ शुक्रधाताऽसि भूर्द भुवर्द स्वर्द खर्णद गोद
अमृतदोऽसीति । ॐ ब्रह्मादिरसि ब्रह्ममयोऽसि
यज्ञोऽसि वेदकामोऽसि वेधोऽसि यज्ञधारोऽसि
महामीनोऽसि महासेनोऽसि महाशिरा असि [50]
नृकेसर्यसि होताऽसि होम्योऽसि हव्योऽसि ह्यमानोऽसि
हयमेधोऽसि पोताऽसि पावयिताऽसि पूतोऽसि
पूज्योऽसि दाताऽसि हन्यमानोऽसि हियमाणोऽसि

—47. दै ३.१११ तै० ० ३ ११२ ब१ २ दै१ भूर्दभुवर्दस्वर्द खर्णद
गोद ०, कारा ब१ २ शतवारोऽसि, दै१० यवमानोऽसि शुक्रधातासि
(→शुक्रधातासि), कारा दै १ ४ - १० भूर्द भुवर्दस्वर्दखर्णद गोद
(→भूर्द भुवर्द स्वर्द खर्णद गोद) —48. ११२ ब१ ३ दै० ३.१११
तै० ०, दै१० ब्रह्ममयोऽसि ०, कारा मघुतयतोऽसि, दै१०
ब्रमुतयोऽसीति (→ब्रमुतयोऽसीति) —49 ११२ ब१ ३ दै० ३.१११
तै० ०, दै१० यज्ञोऽसि ०, कारा यज्ञोऽसि वेदकामासि ०,
कारा दै१० यज्ञधारोऽसि ०, दै१० वेदकामासि (→वेदकामासि)
कारा दै १ ईतोऽसि, दै१० पिचोऽसि (→येचोऽसि) —50 ब१ ४
दै० १११ ० १ का० दै० महासेनोऽसि ०, दै१३ महासेनोऽसि
महाशिरा असि ०, कारा मातापित्यासि महावरोऽसि बहामनोऽसि,
दै१ २ १० मातापित्यासि (→महामनोऽसि)

—51. ब१ २ दै१ ३.१११ ० ३ कारा ह्यमानोऽसि ० —52
ब१ २ दै१ तै० ०, दै१ ३ १० पोतासि पावयितासि पूतोऽसि ०
दै१ पोतासि ०, दै१ हयमेधोऽसि ०, दै१ पोतासि ०, दै१ मुदे
पातासि, दै१ होतासि (→पोतासि), दै१ पावयितासि (→पावयितासि)
दै१ पयितासि पूतासि (→पावयितासि पूतोऽसि) —53. दै१ १० तै० ०,
ब१ २ पूज्योऽसि दातासि हन्यमानोऽसि ०, दै१ ५ ७ पूज्योऽसि ०, दै१
हन्यमानोऽसि ०, दै१ ३ ११ हियमाणोऽसि ० दै१ ३ ११ पिचितासि
(→पूज्योऽसि), दै१ ३ ४ ११ हन्तासि (→यथासि) ब१ २ क्रियमा
नोऽसि दै१ ह्यमानोऽसि (→हियमाणोऽसि) —54 दै१ तै० ०,
दै१ ४ हर्तासि ॐ ० १ ब१ २ दै१ नेतासि ०, दै१ नीतिरसि ०,
शा का१ हन्तासि, ब१ २ कृतासि (→हर्तासि) दै१ नात्यसि (१),
दै१ नीत्यसि (→नीतिरसि), दै१ धारसि मेधासि, दै१ मेधासि
मेधासि, दै१ मेधासि, दै१ धारसि, दै१ वेनासि, दै१ नेतासि
(→नेतासि), वा१ ब्रमुदोऽसि, ब१ २ अर्वांसि, दै१ ४ धरिणसि, दै१
मुख्योऽसि, दै१ मुख्योऽसि भ्रम्यसि (→भ्रम्योऽसि) —55 दै१ ०,
ब१ २ विश्वामासि, दै१ वे१ पशुधनमासि (→विश्वामासि), ब१
पञ्चोप्येयोऽसि परमधामासि ब्रह्मण्योऽसि अरणिंसि अरणीयोऽसि,

हर्तासीति ॐ । नीतिरसि नेताऽसि अयोऽसि
विश्वधामासि शुभ्राण्डोऽसि ध्रुवोऽसि आरण्योऽसि [55]
ध्यानोऽसि ध्येयोऽसि ज्ञेयोऽसि ज्ञानोऽसि यदाऽसि
दानोऽसि भूमाऽसि ईक्ष्योऽसि ब्रह्माऽसि होताऽसि
उद्गताऽसि गतिमतां गतिरसि ज्ञानिनां ज्ञानमसि
योगिनां योगोऽसि मोक्षगामिनां मोक्षोऽसि
श्रीमतां श्रीरसि गृह्योऽसि पाताऽसि परमसि [60]

दै१ ४ अर्वांसि परमधामासि ब्रह्मण्योऽसि अरणींसि अरणीयोऽसि (दै१ का)
रणीयोऽसि, दै१ स्रग्भ्राण्डोऽसि अरणिंसि अरणीयोऽसि, दै१
हर्तासि ब्रह्मासि स्रग्भ्राण्डोऽसि अरणींसि अरणीयोऽसि, दै१ ब्रह्मासि अरणिंसि
उद्गतासि अरणींसि अरणीयोऽसि (→स्रग्भ्राण्डोऽसि अरणींसि
अरणीयोऽसि)

—56 दै१ ० वा१ ध्यानोऽसि ज्ञानोऽसि यदाऽसि, कारा
ध्यानोऽसि ध्येयोऽसि अयोऽसि ज्ञानमसि यदाऽसि, वा१ ध्यानोऽसि ध्येयोऽसि
ज्ञेयोऽसि ज्ञानोऽसि मातासि यदाऽसि, वा१ ज्ञानोऽसि ध्येयोऽसि यदाऽसि, ब१
ज्ञानोऽसि ध्येयोऽसि यदाऽसि, दै१ ४ तै१ ज्ञानमसि ध्यानमसि ध्येयोऽसि
यदाऽसि यदाऽसि, दै१ ध्यानोऽसि ध्येयोऽसि अयोऽसि मातासि यदाऽसि, दै१
ज्ञानोऽसि ध्यानोऽसि यदाऽसि यदाऽसि, दै१० ध्येयोऽसि ज्ञानोऽसि यदाऽसि
यदाऽसि, मुदे ज्ञानमसि ध्यानमसि ध्येयोऽसि यदाऽसि यदाऽसि
—57. ब१ दै१ ० दै१ भूमासि ० ३ कारा धानासि, का१ धामासि,
दै१ ४ १० तै१ धानमसि (→धानोऽसि), वा१ कारा का१ २ परधुरसि
भूमा (वा१ का० १०) सि, ब१ दै१ ३ १० परधुरसि, दै१ सधुरासि
(→भूमासि), वा१ दन्धोऽसि, कारा दन्धोऽसि, का१ ईतोऽसि (→
ईक्ष्योऽसि), ब१ धुरोऽसि यदाऽसि, दै१ ४ धामासि पूज्योऽसि, दै१ धन्योऽसि,
दै१ पूज्योऽसि इत्योऽसि, दै१ धुरोऽसि यदाऽसि, दै१ यदाऽसि ब्रह्मासि,
दै१० पूज्योऽसि ब्रह्मासि, मुदे पूज्योऽसि इत्योऽसि (→ब्रह्मासि) —58 दै१
० ३ ब१ उद्गतासि गतिमता गतिरसि ०, दै१ १ ११ वा (दै१ न) ता
(दै१ ११) सि ध्रुवतासि, दै१ ४ वे१ वा (दै१ ३) ता सि उद्गतासि,
दै१ मुदे गीतोऽसि उद्गतासि (→उद्गतासि), ब१ धाममानोऽसि
गतिमता गतिरसि, दै१ यवमानोऽसि गतिमता गतिरसि, दै१ यवमा
नोऽसि गतिमतासि, दै१ यवमानोऽसि गतिमता गतिरसि, दै१ यवमानोऽसि
गतिमतासि गतिरसि (→गतिमता गतिरसि) —59. दै१ ० वा१
कारा का१ दै१ १० यवमिन, ब१ २ १० गतिना (→१० गतिना)
—60 दै१ ०, वा१ कारा का१ तारुतासि तपोऽसि धीमता धीरसि
(→धीमता धीरसि), का१ ब१ गृह्योऽसि, दै१ ३ गृह्योऽसि (→गृह्योऽसि),
ब१ २ दै१ ४ ५ ११ धातसि, दै१ ३ तै१ धासि (→धातसि), वा१
का१ परयोऽसि, दै१ महानयोऽसि परयोऽसि (→परमसि)

३ ११

तस्यौ हि रूपेण हि वामनेन
 संपूज्यमानः सद्ने स्वयंभोः ॥ १४
 नृत्यन्ति तत्राप्सरसां समूहा
 गायन्ति गीतानि मुग्धगायनाः ।
 विद्याधरास्तूर्यधराश्च वादयन्
 स्तुवन्ति देवासुरसिद्धसङ्गाः ॥ १५
 ततः समाराध्य विसृज्य सुराधिपः
 पितामहो धौतमलः स शुद्धः ।
 स्वर्गे विरिञ्चिः सद्नात् सुगुप्ता-

ध्यानीय पूजां प्रचकार विष्णोः ॥ १६
 स्वर्गे सहस्रं स तु योजनानां
 विष्णोः प्रमाणेन हि वामनोऽभूत् ।
 तत्रास्य शक्रः प्रचकार पूजां
 स्वयंभुवस्तुल्यगुणां महर्षे ॥ १७
 एतद् तवोक्तं भगवांस्त्रिविक्रम-
 श्रकार यद् देवहितं महात्मा ।
 रसातलस्यो दितिञ्चकार
 यच्चक्षुष्याद्य चदामि विप्र ॥ १८

इति श्रीवामनपुराणे पट्पठितमोऽध्यायः ॥ ६६ ॥

हि); कार. स, दे१.४.७.११ व (→हि); दे१ तरवी विरूपे तव
 वामन. -d) दे१ का१ °भुव (→°भो).

१५. ब२. ०. -a) ब१ सङ्गा (→सङ्गा). -b) दे१ ४ १०
 सुरेन्द्रगाय (→सुरेन्द्रगायना). -c) ब१ दे१ °वराय (दे१ °व)
 वादयन्, दे१.४.१० °वराय वादयन्, दे१ °वराय-
 वादयन् (→°वराय वादयन्). -d) दे१० देव (→देवा-); वा१
 °सङ्गा, दे१ °साध्या (→°सङ्गा).

१६. ब२. d चरणादारम्य १७ श्लोकस्य a चरणस्य 'तु'
 वाच्य ०. -a) वे१ स००० (→समाराध्य). दे१.४ सुराधि-
 दे१.० सुराधिप (→सुराधिप). -b) दे१ °मह (→°महो), दे१
 °मल (→°मल); कारा ब१ दे१.७ १० सुवृ (दे१ °ति)द, दे१
 सुवृद, दे१ स सिद्ध, दे१ तु बद्ध (→स युद्ध). -c) वा१ का२
 दे१.१० स्वर्ग, का१ स्वर्गाद, ब१ सङ्गा (→स्वर्ग); वा१ कारा
 विरिञ्च, ब१ दे१.४.५ विरिञ्चे, दे१ विरिञ्चे, दे१.११ विरिञ्चो, दे१.०
 विरिञ्च (→विरिञ्चि). दे१.११ सद्नात् (?), दे१ सद्ना, दे१ भव-
 नात् (→सद्नात्), ब१ दे१.३.७ सुगुप्तात्, दे१.४ सुगुप्ता (दे१ °ण्य)
 (→सुगुप्ताणि). -d) दे१ पूज्य, दे१ पुण्य (→पूजा). दे१ °चकार
 (→°चकार).

१७. ब२ ० (इ. १६ पा वि), वे१. b चरणस्य 'लो'
 ह्यारम्य १८ श्लोकस्य b चरणस्य 'देव' वाच्य खण्डितम्. -)
 वा१ का२ दे१ स्वर्ग (→स्वर्ग); वा१ कारा. का१.३ दे१.७ धत

(→स तु); दे१ तु हि नो जवाना (→स तु योजनाना) -b)
 कार. ब१ दे१.४.७ विष्णु (→विष्णो), दे१.११ प्रमाणं स,
 दे१ प्रसाद स- (→प्रसादेन). -c) वा१ का१.३ तराव्य,
 दे१ तस्य (→स तस्य); दे१.११ शुक्र (→शुक्र); दे१ सचकार,
 दे१ सचकार (→प्रचकार). -d) दे१.३ °गुण, दे१ °गुणो
 (→°गुणा); दे१ स्वयंभुवो लोकमयो महर्षे.

१८. ब२. ०. -b) वा१ कारा. का१.३ यन्नाल्लहित, ब१
 यत् सोपकृतं, दे१ मयात्महित (→महैवहित), दे१ ममात्मा
 (→महात्मा). -c) दे१.१० °तरवी, दे१.३ °लस्य (→°लस्यो),
 दे१ तेज चकार, दे१.३ दे१ दितिञ्च हि कुर्वन्, दे१ दितिञ्च चकार
 (→दितिञ्चकार). -d) दे१ यज्ञ (→यज्ञत्), दे१ तस्यत्, वे१ विप्रा.
 (→विप्र), दे१.४ वे१ नि वेदित तेज मया हि विप्र, दे१ यत्क्षुष्याद्य
 चदामि विप्र.

पुर्विकर्ता—ब२. ०, वा१ का१.२ दे१.३ १० वे१ इति श्रीवामन-
 पुराणे वामनप्रभुप्रति, कारा ब१ दे१ इति वामनपुराणे, दे१ इति-
 वामनपुराणे वामनप्रभुप्रति, दे१.११ इति श्रीवामनपुराणे, दे१ वामन-
 पुराणे अघ्यायनाम—ब२. ०, वा१ का१.३ दे१.३ ब्रह्मस्तव
 नाम, कारा. ब१ ब्रह्मस्तवो नाम, दे१ ब्रह्मोक्तस्तवोप्याय, दे१.३.७
 ब्रह्मोक्तस्तवो नामाग्याय, दे१ ब्रह्मोक्तस्तव, दे१ तवो नाम, दे१.१
 वे१ ब्रह्मोक्तस्तवो नाम अघ्यायसदृश—वा१ ब१.२ दे१ ५.७.११
 ०, कारा. शतौपतिवयोप्याय, का१ ध. ॥८२१॥, ब१ अघ्याय
 ॥८२१॥, दे१ पंचपल्लवोप्याय, दे१.० अघ्याय ॥८४१॥, वे१
 अघ्याय ॥८४१॥, मुदे. निनवतितमोऽध्याय .

मृता अपि न शोच्यास्ते सत्यं सत्यं मयोदितम् ॥ ३६
 शरीरं मानसं धागं मूर्तामूर्तं चराचरम् ।
 दृश्यं स्फुट्यमदृश्यञ्च तत्सर्वं वैशवात्मकम् ॥ ३७
 येनाचिंतो हि भगवान् चतुर्धा वै त्रिविक्रमः ।
 तेनाचिन्ता न सदेहो लोकाः सामरदानवाः ॥ ३८
 यथा रत्नानि जलधेरसंरयेयानि पुत्रक ।
 तथा गुणा हि देवस्य त्वसंरयोतास्तु चन्निनः ॥ ३९
 ये शङ्खचक्राञ्जकरं सशार्ङ्गिणं
 खगेन्द्रकेतुं वरदं धियः पतिम् ।
 समाभ्यन्ते भवभीतिनाशनं
 संसारगते न पतन्ति ते पुनः ॥ ४०

येषां मनसि गोविन्दो निवासी सततं बले ।
 न ते परिभवं यान्ति न मृत्योस्तद्विजन्ति च ॥ ४१
 देवं शार्ङ्गधरं विष्णुं ये प्रपन्नाः परायणम् ।
 न तेषां यमसालोक्यं न च ते नरकौकसः ॥ ४२
 न तां गतिं प्राप्नुवन्ति श्रुतिशास्त्रविशारदाः ।
 विश्वा दानवशार्ङ्गल विष्णुभक्ता व्रजन्ति याम् ॥ ४३
 या गतिर्देवशार्ङ्गल हतानां तु महाहवे ।
 ततोऽधिकां गतिं यान्ति विष्णुभक्ता नरोत्तमाः ॥ ४४
 या गतिर्धर्मशीलानां सात्त्विकानां महात्मनाम् ।
 सा गतिर्गदिता दैत्य भगवत्सेविनामपि ॥ ४५
 सर्वावासं वासुदेवं सूक्ष्ममन्यक्तविग्रहम् ।

वै ६४

पूजते नरा, दे० पूजयन्ति हि, दे११ पूजयेत्ता (→पूजने रता)
 -०) ब१ शोष्यास्ते, ब२ शोष्यास्ते (→शोष्यास्ते) -८) ब२ मयो-
 दितम् (→मयोदितम्)

३७ -०) बा१ दे११ शरीर (→शरीर), दे२ धाग्य
 (→धाग्य), दे३ शरीरक मानस वा -०) ब१ दृश्यादृश्य, ब२
 दृश्यदृश्य, दे३ दृश्य पश्य (→दृश्य पश्य), दे४ १० वा, दे५ १० वा
 (→१०)

३८. -०) ब१ २ सार्वं सर्वं, दे४ १ चतुर्धा स, दे५ ३ चतु-
 र्धापि, दे६ चतुर्धा वै, दे७ चतुर्धा (→चतुर्धा वै) -८) दे९
 चतुर्धा (→सामरं), ब१ २ दानव (→दानवा)

३९. दे१ ab०० -०) दे९ यथा यथा जगन्निधे, दे११
 यथा यथा ००० -०) ब१ २ पुत्रक (→पुत्रक) -०) ब२
 गुणानि, दे४ १० गुणानि, दे५ १० गुणानि (→गुणा हि) -८) ब१ २
 त्वसत्वेयानि (ब२ १०), दे३ ३० त्वसत्वेया हि, दे४ त्वसत्वेया हि,
 दे५ त्वसत्वेयास्तु, दे६ त्वसत्वेया च, दे७ १० त्वसत्वेयास्तु, दे११ त्वसत्वे
 या हि (→त्वसत्वेयास्तु)

४०. दे१ १० -०) बा१ कारा बा१ २ ५३ श्वकाञ्जवर,
 दे२ श्वकाञ्जवरा, दे३ श्वकाञ्जवर (→श्वकाञ्जवर), कारा दे९
 गुणाङ्गणम् (दे९ १), दे४ ४ हि चन्निनं, दे५ ३११ च चान्निनं
 (→चान्निनं), ब१ ये सप्तजनयमिसाङ्गण, ब२ ये सप्तजन-
 ०० सप्तजनं, दे३ २ वरद (→वरद), बा१ त्रिपातितम्, दे३
 त्रिपातितम्, दे९ त्रिपातितम् (→त्रिपातितम्) -०) दे४ १ समाधि
 तारते न भवन्ति दुःखिता, दे३ समाभ्यन्ते भवन्तीति नागमम्, दे३
 समाभ्यन्ते न ०००००० -८) दे३ स -०) ते क्षणितम्

४१. दे१ ० क्षणितम् -०) बा१ गोविन्द, दे३ गोविन्दे (→गो

विन्दो) -८) ब२ ३ निवात (→निवासी), बा१ १ पुनः, दे२ १ भवेत्
 (→भवे) -०) ब१ वासुभ्य, ब२ परिभवं (→परिभवं) -८)
 दे३ हि, दे४ १० ते (→१०)

४२. -०) दे४ १० दिव (→देव), दे३ ३ शार्ङ्गल (→शार्ङ्ग-
 ल) -८) दे३ प्रपन्ना (→प्रपन्ना) -०) बा१ २ न तेषामप्यतो मोक्षे
 (ब२ १०), दे४ १ ० न तेषा यमसालोकेति, दे९ न तेषा तमसा-
 लोक्य -८) बा१ कारा बा१ २ दे३ सत्य सत्य मपेरितम्

४३. दे३ ८ -०) ब१ दे३ १० दे३ सता, दे३ १ न ते
 (→न ता) -८) ब२ पुत्रिष्णुति, दे४ स्फुटिसाल (→स्फुटिसाल)
 बा१ २ दे३ ११ विचारवा, दे४ ५ ११ विचारद, दे९ विचारद (→
 विचारद) -८) ब१ स्फुटि, ब२ विम दे३ ११ यान्ति, दे३ योसु
 (→विप्रा), ब१ दे३ शार्ङ्गल (→शार्ङ्गल), दे९ यागतिदृक्शीलाना
 -८) ब२ विष्णुभक्ता, दे४ विष्णु भक्ता (→विष्णुभक्ता), दे२ ४
 ताम् (→याम), ब१ २ सशार्ङ्गिण (बा१ हि) मुक्ताहता, दे३ विष्णुभक्त
 सुमेध, दे९ सात्त्विकानां महात्मनाम्

४४. दे३ ०. ब१ २ ab ०. दे३ ०. -०) दे३ १ गति
 (→या गतिर) -८) दे३ वै (→तु), दे३ ४ दे३ सप्तमे निहृतम-
 नाम्

४५. बा१ cd ० -८) बा१ कारा बा१ ३ दे३ धामि-
 कानां (कारा १०), बा१ धामिकानां, ०००० (→सात्त्विकाना)
 -८) दे३ या (→या) -८) दे३ वेदिनामपि, दे३ सेवनामपि (→से-
 विनामपि)

४६. बा१ २ -०) दे३ सर्वद वासुदेव च -८) दे३ ७. ११
 धर्मधम् (→विग्रहम्) -८) दे३ १० दे३ प्रपन्ति (→प्रविपन्ति),
 दे३ १० दे३ महात्मना (→महात्मना) -८) दे३ दे३ तीर्थभूता-

प्रविशन्ति महात्मान उद्धृता नान्यचेतसः ॥ ४६ ॥
 अनन्यमनसो भक्त्या ये नमस्यन्ति केशवम् ।
 शुचयस्ते महात्मानस्तौर्ध्वभूता भवन्ति ते ॥ ४७ ॥
 गच्छन् तिष्ठन् स्वप्नं जगत् पित्रश्रमभीक्ष्णश्च ।
 ध्यायन् नारायणं यस्तु न ततोऽन्योऽस्ति पुण्यभाक् ॥
 वैकुण्ठं खड्गपरशुं भवबन्धस्तच्छिदम् ॥ ४८ ॥
 ग्रणिपत्य यथान्याय ससारेन पुनर्भवत् ।
 क्षेत्रेषु वसते नित्यं क्रीडन्नास्तेऽमितद्युतिः ॥ ४९ ॥
 आसीन सर्वदहेषु कर्मभिर्न स बध्यते ।
 येषां विष्णु प्रियो नित्यं ते पिणो सततं प्रियाः ॥ ५० ॥
 न ते पुनः सम्भवन्ति उद्धृतास्तत्परायणाः ।
 ध्यायेद् दामोदरं यस्तु भक्तिमत्रोऽर्चयेत् वा ॥ ५१ ॥

भवन्ति ते ५३ तीव्रत्वा भवन्ति ते भुवे तीव्रमत्ता भवन्ति च न

४७ ब१ २ दे३ ३ तै१ भुवे ० -b) दे९ ये च वप्यन्ति
 कोवत् -d) दे१ व दे३ हि (->दे)

४८ भुवे ० -a) ब१ २ द१ ४ ९ ११ तै१ तिष्ठन् न च
 (-गच्छन् तिष्ठन्) द१० अन्तर्ग (-जगत्) द११ तिष्ठन् च
 स्वप्नं जगत् (?) -b) द१ पित्रश्रमभीक्ष्णश्च, द२ विनश्यत
 मोक्षपम्, द३ अस्मद्वत्, द४ विनश्वरि न भीक्ष्याव -c) शा१
 कारा का१ ब१ २ द१ ३ ५ ७ ११ तै१ ध्यायेन (-ध्यायन्) दे९ यत्र
 दै११ याति (-यस्तु) -d) ब१ नतोरितं सुपुण्यभाक्, ब२ नतो
 स्ति पुण्यभाक्, दै१० न ततोऽस्ति सुपुण्यभाक्, दै१ न ततोऽस्ति पुण्यभाक्,
 दै१ न ततोऽस्ति पुण्यभाक् -f) ब१ २ भगवत् भव सिव
 दे१ ७ ९ ११ तै१ भगवत् भवसिन्, दे२ भवत् भवसिन्

४९ शा१ कारा का१ २ दे१० महात्मान (-महा-मया)
 -b) कारा ससार न दे३ ससारणा दे९ ससारेण (-ससारे न)
 शा१ कारा का१ २ पुनर्विषये दे९ पुनर्भवत् (-पुनर्भवत्) -c)
 दे३ तै१ कृतेषु (क्षत्रेषु) ब१ च ततो दे१ १० वसतो (-वसते)
 -d) दै१ २ ४ ९ वसते (-वसति)

५० दे३ b ० -a) शा१ का१ २ दे१० आसीनमपि
 कारा आसीनो ह्यपि (-आसीन सव) दे१ ७ ९ दे९ (-देहेषु)
 -b) दै९ ९ वाच्यते तै१ विषये (-वप्यते) -) दे१ ११ येषां
 नित्यं प्रियो विष्णु -d) दे१ प्रिय (-प्रिया)

५१ दै१ २ ० -a) दे९ उद्धृतास्ति (-उद्धृतास्ति) -b)
 दे९ परायणा' छिन्नम् -c) दे९ देव (-यस्तु) -d) दै१ ४ ११
 तै१ भक्तिमस्तत्परायणेषु, दे९ ८० नन्ना८० चये दे९ यस्तु भक्त्या
 वेतत दे९ भक्त्या ॥ त्वर्चयेत्

न स ससारपङ्केऽस्मिन् मज्जते दानवेश्वर ।
 कल्पयित्वा ये भक्त्या स्मरन्ति मधुसूदनम् ॥
 स्तुवन्यन्धमिच्छन्ति दुर्गाण्यतिवर्तन्ति ते ॥ ५२ ॥
 हरिवाक्यामृतं पीत्वा विमलैः श्रोत्रभाजनैः ।
 प्रहृष्यति मनो येषां दुर्गाण्यतिवर्तन्ति ते ॥ ५३ ॥
 येषां चक्रगदापाणौ भक्तिरव्यभिचारिणी ।
 ते यान्ति नियतं स्थानं यत्र योगेश्वरो हरिः ॥ ५४ ॥
 विष्णुकर्मप्रसक्तानां भक्तानां या परा गतिः ।
 सा तु जन्मसहस्रेण न तपोभिरवाप्यते ॥ ५५ ॥
 किं जप्यैस्तस्य मन्त्रैर्वा किं तपोभिः किमाश्रमैः ।
 यस्य नास्ति परा भक्तिः सततं मधुसूदने ॥ ५६ ॥
 दद्या यज्ञा दद्या वेदा दद्या दानं दद्या श्रुतम् ।

५२ ब१ २ दे३ ० तै१ d ० -a) दे१ ८ दे३ हि,
 द९ व (->हि) द१ न ससारस्य गर्तसिन् -b) शा१ द१ दान
 देश्वर दे९ दानेश्वर (-दानेश्वर) -c) का० ज्ञाप्य
 (-ज्ञाप्य) -d) शा१ आनन्देति (?) शा१ कारा का१ २ आन
 न्दपि का१ दै१० आनन्देति दे९ ३ स्तुवन्यन्धमि
 हि, दे९ उच्छन्ति दे९ ११ स्तुवन्ति अपि भुवे आनन्देति च (-स्तु
 वन्यन्धमि) -f) दै१ ७ ११ [ब] वि (-[म]ति)

५३ ब१ २ दे३ ० -a) शा१ हरिवाक्यां, का१ हरे
 वाक्यां दे९ ३ ४ ७ ११ हरिवाक्यां दे९ हरेवाक्यां (->हरिवाक्यां)
 -b) दै९ ३ ७ वते व (->विमल) दै९ पात्रभोजन (->भोजनभोजन)
 दे९ विमलैस्तो वज्रोक्ति दे९ ११ विमलैश्च भक्त्या -) दे९ प्रहृ
 ष्यते (->प्रहृष्यति) -d) दे९ ९ याति हरिनाम्बरम्

५४ ब१ ० ab ० तै१ ० -b) दे९ वाच्यम्
 (->सम्पत्ति) -c) दे९ देवा तु (->दे याति) -d) शा१ कारा
 दे९ योगिन् (-योगिन्)

५५ तै१ ० -a) दे९ ३ ७ ११ विष्णुभक्तं दै१०
 विष्णुभक्तं (->विष्णुकर्म) दे९ प्रकृतानां (->प्रसक्तानां) b)
 ब१ २ भानरणा परगति दे९ १ ९ तेषां या परमा गति दे९ याति
 सप्तवाक्येन -c) शा१ सा तु दे९ सा तु दे९ ११ सा तु (->सा तु)
 दे९ दे९ सा (क्षरतिजा) तु अममलम् ॥

५६ ब१ ० -a) शा१ ज्ञप्यैस्तस्य कारा दे९ १० ११
 जप्यैस्तस्य (->जप्यस्तस्य) दे९ किं जपत्यप्यमन्त्रं (?) -b) दे९
 वृथा (या ?) यथा (->किमाश्रमैः)

५७ ब१ २ ab ० -a) दै९ ३ ७ तै१ वृथा यगो दे९
 दद्या यज्ञा दे९ वृथा ज्ञान (->वृथा यगो) शा१ देवा दे९ ४ तै१ दान,

६४. ६६ तमेवाश्रित्य देवेश सुखं प्राप्स्यसि पुत्रक ॥ ६९

आद्यं ह्यनन्तमजरं हरिमच्ययं च
ये वै स्मरन्त्यहरहर्नृवरा भूमिस्थाः ।
सर्वत्रगं शुभदं ब्रह्ममयं पुराणम्
ते यान्ति वैष्णवपदं ध्रुवमक्षयञ्च ॥ ७०
ये मानवा मित्रतरागपरापरश्चा
नारायणं सुरगुरुं सततं स्मरन्ति ।
ते धौतपाण्डुरपुटा इव राजहंसाः
संसारसागरजलस्य तरन्ति पारम् ॥ ७१
ध्यायन्ति ये सततमच्युतमीशितारं
निष्कल्मषं प्रथमपद्मलायताक्षम् ।

-d) शा: कारा, का: १ २ ३ ४ ५ ७ ९ १० आच्ययि, दै:१ आस्थवि
(→प्राप्स्यसि), ब:१ पुत्रक, दै:१ पुत्रका (→पुत्रक)
६६ श्रुतिकार: शा: कारा, का: १ २ ध्विकम्—
३८२ * भगवन्मत्ता स विबुद्धचेतस
सनातने वर्मानि बर्हनि वदेयन्त

[-१) का:२ छु (→छ) २- का:२ *यन्ति (→*यन्ता), शा:१
सनातने वत्स निवर्तयन्ति]

७०. दै: ०; दै:३ मुने. b ० -a) शा:१ का: १
अनाद्यनायमजरमर हरि, कारा अनादिमध्यमजरामर हरि, ब:१
अनाद्यन्तमजरामर हरि, ब:२ आद्य वा (ह) ? अन्तरामर हरि, दै:
अजमनायमजर हरि, दै:१ अनाद्यमजरामर हरि, दै:१ आद्यन्त मध्य
रहित हरिमन्त्रुजाक्षय, दै:१ अजमनायमजरामर हरि. -b) शा:१ ये
वैस्मरन्त्यहरहर्नृवरा विभुम्, कारा ये वै स्मरन्त्यहरहर्नृवरा इमे गुणाध्या, का:२
ये वै स्मरन्त्यहरहर्नृवरा विभुम्, ब:१ २ ये स्मरन्त्यहरहर्नृवरा नरा भुवि, दै:३
ये वै स्मरन्त्यहरहर्नृवरा (न ?) रा सर्वे, दै:१ ये स्मरन्त्यहरहर्नृवरा
भुवि, दै:१ ये स्मरन्त्यहरहर्नृवरा हरिमीशितार, दै:१० ये वै स्मरन्त्यहरहर्नृवरा
विभुम्, ब:१ १ ये वै स्मरन्त्यहरहर्नृवरा सर्वे -c) शा:१ का:२
दै:३ ३ १० ११ सर्वगं ब्रह्मण पुराणम्, कारा का:१ तवजग परम
शान्तप्रकाशमयम्, ब:१ २ दै:१ १ सर्वग परम (दे० १५) ब्रह्मणं
सर्वपुराणम् -d) कारा स्मरन्ति ये भावममोलममयम् ब:१ ते यान्ति
ये समच्युतमीशितार व ? मध्यवज

७० श्रुतिकारab, cd मध्ये कारा ध्विकम्—

३८३ * ते यान्ति विष्णो पद्मसाय च ।

ध्रुव ह्यनन्त समपापनाशनम् ॥

७० श्रुतिकार ab, cd मध्ये का:१ ध्विकम्—

३८४ * ये यैता सर्ववपता पश्य पुराणम् ।
नारायण सुरगुरु प्रभुमर्षयन्ति ॥

ध्यानेन तेन हतकिल्बिषवेदनास्ते
मातुःपयोधररसनं पुनः पिबन्ति ॥ ७२
ये कीर्तयन्ति वरदं वरपद्मनाभं
शङ्खाञ्जचक्रवरनाभमदासिहस्तम् ।
पद्मालयावदनपङ्कजपट्टपदार्यं
नून प्रयान्ति सदनं मधुघातिनस्ते ॥ ७३
भृश्वन्ति ये भक्तिपरा मनुष्याः
संकीर्त्यमानं भगवन्तमाद्यम् ।
ते मुक्तपापाः सुखिनो भवन्ति
यथाऽमृतप्राशनं तर्पितास्तु ॥ ७४
तस्माद् ध्यानं स्मरणं कीर्तनं वा
नाम्ना श्रवणं पठनं सज्जनानाम् ।

७० श्रुतिकार ab, cd मध्ये दै:१ ध्विकम्—

३८५ * तेषा निप्रदिसकल द्वि कल्मष ।

ते यान्ति क्षयपरम वीक्षणम् ।

७१. दै: ० -a) दै:१ मानवा (→मानवा), दै:१ ४
*भवन्ति (→*परता) -b) का:२ दै:३ *वर (→*गुह), दै:१० मनसा
(→सतत) -c) कारा दै:३ ४ ५ ७ १० ११ पाण्डुरपुटा, ब:१ २ दै:
पाण्डुरपुटा, दै:१ साक्षरवक्ता (?) (→भाण्डुरपुटा), कारा का:१ २
ब:२ दै:१ ५ ७ १० *हृष (→*हृषा) -d) दै:१ *साक्षरवक्ता
(→*साक्षरवक्ता), दै:१ १४ * * स्यद् ध्विकम्

७२. दै: ० -b) दै:४ सपदि (→प्रवर), दै:१ (निम)
दलायताक्षम् (→*दलायताक्षम्) -c) ब:१ हृत्पथ, दै:१ कल्ल
(→वेन), दै:१ *कल्मष (→*किल्बिष) का:१ २ दै:४ ७ १० ११ *वेत
नास्ते (→*वेदनास्ते) -d) दै:१ पुन ? (→पुन)

७३. दै: ०. -b) दै:१० शङ्खाञ्ज (→*शङ्खाञ्ज):
शा:१ कारा का:२ ब:१ २ दै:१ १० ११ *शर (→*शर) -d) शा:१
*वातिन, दै:१ *वातिनम् (→*वातिनम्)

७४. दै: ०. दै:४ तं ० -१) मुने भृश्वन्ति ये
मुहुरभक्तिपरा मनुष्या -d) का:१ का:२ यथाऽमृत (→*यथाऽमृत)
दै:१ *प्राप्तप्रतिभित, दै:१ *प्राप्तनमपिता, दै:१० *प्राप्तनमपिता
(→*प्राप्तनमपिता), ब:१ ३ दै:१ मुने च (→मुने) दै:३ ३ इन्द्राभृत्पुत्रा,
का:१ (दे० १५) तर्पिता (दे० ३४)

७४ श्रुतिकार ab, cd मध्ये दै:४ १० मुने प्रथिकम्—

३८६ * भावजन्मपथ यत्करिष्ये (दे० १५) स्तु ।

७५. दै: ० -a) दै:१ च (→वा) -b) कारा नाम्ना
शुचि, ब:१ नाम्नामपिबषण, दै:३ सध्वज, दै:३ च * * ६, दै:१ नाम्नां

कार्यं विष्णोः श्रद्धानैर्मनुष्यैः
पूजातुल्यं तद् प्रयुज्यन्ति देवाः ॥ ७५
याद्वैस्तथाऽन्तःकरणैरविकल्पै

यौ नार्चयेत् केशवमीशितारम् ।
पुण्यैश्च परैर्जलपद्मसादिभि-
र्नूनं स हृष्टो विधितस्त्रेण ॥ ७६

इति श्रीवामनपुराणे सप्तपष्ठितमोऽध्याय ॥६॥

६८

यलिरुवाच ।

भवता कथितं सर्वं समाराध्य जनार्दनम् ।
या गतिः प्राप्यते लोके तां मे वक्तुमिहार्हसि ॥ १
केनार्चनेन देवस्य प्रीतिः समुपजायते ।
कानि दानानि श्रुत्वा नि प्रीणनाय जगद्गुरो ॥ २

धाव्य (→नाम्ना ध्रुवग), दे१० पठन (→पठती), दे१ सत्त्वैतनस्त-
स्तोत्रवशात् सर्ववतानाम् -०) व१ २ कार्यादिभ्यो (→कार्यं विभ्यो)
-०) पा१ दे१० ११ पूजातुल्यं च, वारा, पूजायोग्यं च, क१ प्रजातुल्य
च, दे१ पूजा (३) तुल्यं च (→पूजातुल्यं तुल्यं), व१ २ तुल्यपूजा-
स्तत् पदं सन्ति देवा, दे१ तुल्यपूजायां सन्ति देवा, दे१ तुल्य
प्राहु पूजया सत्त्वारायम्.

७६ दे१ वे१ ०. -३) दे१ ६ भाह्यन चान्त वरलेख
योगात् (दे१ यागेयु) -०) दे१ ३ [य] वाचयेत् (→यो नार्चयेत्)
-०) वारा पुनरीध वरं कलवारिदुष्ये, वा० पुनरीध वरं जलपल
वादिमिह, दे१ ३ पुनरीध वरं च (दे१ ३) तुल्यपूजायां, दे१ पत्रपुनरी
कल्पसर्ववैध, दे१ पुनरीध वरं श्रद्धाप्रतिमिह, दे१ पुनरीध कलव
जलपलवादिभि. -०) व१ ३ स वचन्या, दे१ ३ स पुनरीध (→च गुरो),
दे१ विधिवन्त्रेण, दे१ विधितस्त्रेण (→विधितस्त्रेण)

७७ शुक्रानन्दर दे१० अधिरूप—

३८७ • ये कलमनुजलो नितानागमास्त ये वा ।

पुरिष्का—पा१ क१ २ दे१० ११ इतिथी (दे१० ११ [या])
वामनपुराणे वामनप्राप्तुमिव प्रह्लादवत्सिखादे, वारा व१ ३ दे१ ४ ७
इतिथी (वारा दे१ ६ [या]) वामनपुराणे, दे१ वामनपुराणे, मुने
इति श्रीवामनपुराणे पुनस्तनारद्वैधे अध्यायनाम—पा१
क१ २ दे१० ११ इतिप्रसङ्ग, वारा हरे. पूजाप्रतिपादनं नाम, व१ ०
दे१ ४ ७ भगवत्प्रसङ्ग नामाध्याय, दे१ भगवत् प्रसङ्गनाम
अध्यायसंख्या—पा१ वा१ २ दे१ ३ ७ ११ ०, वारा यत्तारिहव-

उपवासादिकं कार्यं कस्यां तिथ्यां महोदयम् ।
कानि पुण्यानि श्रुत्वा विष्णोस्तुष्टिप्रदानि वै ॥ ३
यद्यान्यदपि कर्त्तव्यं हृष्टरूपैरनालमैः ।
तदप्यशेषं दैलेन्द्र ममाख्यातुमिहार्हसि ॥ ४

प्रह्लाद उवाच ।

दे१, ६८.

दशोप्याय, व१ १ ॥८३॥, क१ १ ॥८३॥, दे१ पष्ठपष्ठितमोऽध्याय,
दे१० ॥८५॥, मुने. चतुर्विधितमोऽध्याय

६८

[व१ दे१ न१ वयमध्यायो नास्ति]

क१ दे१ वतिः दे१० वतिह. ।

१ -०) व१ २ दे१ ११ काम, दे१ ११ सम्यक् (→सर्व). -०)
दे१ सद्गति, दे१ सुगति (→या गति), वारा व१ लोके, दे१ केन
(→लोके) -०) पा१ स (→मे); व१ ३ दे१ ३ ७ वमा (दे१ ७ वा)
राप्य (दे१ १ ७ वा) वचन (व१ स), दे१ स वाप्य ८०००,
दे१ वमाप्य कर्त्तव्ये

२ -०) क१ २ व१ २ दे१ केनार्चनेन, दे१ २० वितेन, दे१
केनार्चनेन (→केनार्चनेन) -०) दे१ वानि शास्त्राणि देवस्य

३ -०) दे१ विषो वरया महोदय, दे१ विष वचनया मह,
दे१ ११ विषो वरया महोदय -०) वारा प्रीणनाय जगद्गुरो, व१ ३
दे१ १० ११ विष्णुपुष्टिप्राप्तये वै (व० दे१ ११ वा) दे१ ४ वे१ विष्णु तु
दे१ ३ पु१ पुष्टिप्राप्तिं वै, दे१ २ विष्णोस्तुष्टिप्राप्तिं वै

४ -०) व१ २० व१, दे१ ११ हृष्टरूप (→हृष्टरूपैः)
दे१ ७ विपत्तये (→[य]नालये) -०) दे१ [य] योग (→[य]
योग) -०) दे१० सप्तात्यात् (→सप्तात्यात्), दे१ ११ ममाहं
(→हृष्टरूपैः)

क१ पा१ क१ दे१ प्रह्लाद, दे१ १ प्रह्लाद च.

निलवपत्रं शमीपत्रं पत्रं शृङ्गमृगाङ्गयोः ।
 तमालामलकीपत्रं शस्तं केशवपूजने ॥ १५
 येषामपि द्वि पुष्पाणि प्रशस्तान्यच्युतार्चने ।
 पट्टान्यपि तेषां स्युः पत्राण्यर्चाभिधौ हरेः ॥ १६
 वीरुषां च प्रवालेन वरिषा चार्चयेच्चया ।
 नानारूपैश्चाभ्युभवैः कमलेन्दोवरादिभिः ॥ १७
 प्रवालैः शुचिभिः श्लक्ष्णैर्जलप्रक्षालितैरिति ।
 धनस्पतीनामर्च्येत तथा हर्षाग्रपल्लवैः ॥ १८
 चन्दनेनानुलिम्पेत कुङ्कुमेन प्रयत्नतः ।

उशीरपत्रकाम्बां च तथा कालीयकादिना ॥ १९
 महिषारय कर्णं दारु सिङ्घकं सागुहं सिता ।
 शतं जलोत्फलं श्रीशे धूपानि स्युः प्रियाणि वै ॥ २०
 हविषा संस्कृता ये तु यवनोधूमशालयः ।
 तिलमुद्रादयो माषा व्रीहयश्च प्रिया हरेः ॥ २१
 गोदानानि पवित्राणि भूमिदानानि चानघ ।
 वस्त्राभस्वर्णदानानि प्रीतये मधुपातिनः ॥ २२
 माषभासे तिला देयास्तिलधेनुश्च दानव ।
 इन्धनदीनि च तथा माषवप्रीणनाय तु ॥ २३

क. ६५

१५. ६० ab ० -a) ६४ तिल° (-विल्व°) -b)
 ६२ ८८, ६११ रामो (-पत्र), ६११ वारा वा। शृङ्गमृगाङ्गयो,
 ६१२ शृङ्गमृगाङ्गयो, ६१४ ७ ११ शृङ्गारकव च (६१ गु), ६१५
 शृङ्गहिमाङ्गयो (-शृङ्गमृगाङ्गयो) -०) ६१२ तमालामलकी,
 ६१३ तमालामलकी, ६१४ तमाल मालती (-तमालामलकी-); ६१५
 -पत्र, ६१६ -पत्र (-पत्र) -d) ६१४ व हरि° (-केतव°)
 ६१० केतवस्य तु पूजने

१५ श्लोवात्पर वारा भविष्यम्—

३८९० केतवै माषवीपत्रं सदा पुण्यं तथेष्टमुत्तम ।

१६ -a) ६११ १२ ६३ एषामपि द्वि, ६१२ २ ६१ ११ ११ देवा
 न (६१ ११ ११) तन्नि, ६१३ देवा तिलपि (-येषामपि द्वि) -b)
 ६१२ ६१ ११ ११ [-अ] चने विमो (-[अ] च्युतार्चने) -०)
 ६१२ विल्ववायपि, ६१३ पल्लवा अपि ६१३ पत्राण्यपि (-पल्लवायपि)
 -d) ६१३ पत्राणि (-पत्राणि)

१७ -a) ६११ वारा वा। १२ वीरुषा वा (का. °वा)
 ६१२ वीरुषावा, ६१३ वीरुषां तु ६१४ ११ वीरुषाणा (-वीरुषा च),
 ६११ ११ ६१२ १२ प्रघनेन, ६१३ ६१ प्रघनेन, ६१४ प्रघनाना
 (-प्रघनेन), ६१५ नारीणा प्रघनेन -b) ६१२ २ ४ ५ ११ बहिषा
 (-बहिषा), ६१४ ११ नर (-वेषा), ६१५ वषिष्ठेनाचिनेन च, ६१६
 वषिष्ठेनाचिनेन च ६१७ वषिष्ठेनाचिनेन च, ६१८ पुत्रोपाचयेद्वरी (रि०)
 ६११ वषिष्ठेनाचिनेन नर (?) -०) का. वारिचि, ६१५ वानुमादि,
 ६१० वानुमादि (-वानुमादि)

१८ -a) ६१२ २ पुष्टै, ६१४ मूर्तै, ६१५ सुलभ, ६१६
 इन्दुर, ६११ सुल्लै (-इन्दुरै) -b) ६१३ वलै, ६११ वन
 (-वले) -०) वारा ६१३ ३९ वनस्पतीनामर्च्येत, ६१४ वनस्पतीना
 मर्चिता (नाम), ६१५ वनस्पतीनां पूजयो, ६१६ वनस्पतीनां पूजा या,
 ६१७ वनस्पतीभिरर्च्येत, ६१८ वनस्पतिनोपार्च्येत, ६१९ वनस्पतीनामर्च्येत
 -३) ६१३ वारावैराच, ६१४ वनस्पतीनां, ६१५ वनस्पतीनां (-वरा

हर्षाग्रं) ६१३ तथा तामरसखदं

१५ श्लोवात्पर ६१३ मुने भविष्यम्—

३९०० तवैव प्रतिपूजयोती वनकुसुमपल्लवैः ।

१९ -a) ६११ १२ १० १० लिप्तेन, ६१३ लिप्तेन (-लिप्तेन)
 -b) ६१४ ७ च यत्नत, ६११ यत्नत तु (-प्रयत्नत) -०)
 ६१२ वहीर (-वहीर) ६१३ यवनकाम्या (-यवनकाम्या) ६१४
 तु (-च) -d) ६१४ १३ कालीयकादिना (-कालीयकादिना)

२०. ६१० ० -a) ६१३ १० ११ महिषार्ण, ६१३ महिषार्ण
 (-महिषार्ण) ६१४ वर, ६१४ वृक्ष (→वर्ण); ६१२ ६१ १० ११
 वरुह (-वारुह) -०) ६१३ सिङ्घ, ६१० ० वृक्ष, ६१३ सिङ्घ
 (-सिङ्घ); ६१३ सागुह सिता, ६१० सागुहम्, ६१३ सागुहं मुद,
 ६१३ नागर तथा, ६१४ समकुम्भक, ६११ सागुहं मत्त (-सागुहं
 सिता) -०) ६१३ १० ११ १३ वृक्ष, काप मृद, ६११ नक्ष
 (-वृक्ष); ६१३ वारि° (-वारी°); ६१३ वेम (?), ६१३ १२ ६४
 वीमद ६११ वीमद (-वीमद) -d) ६१४ वृषादि, ६१३ वृषपै,
 ६१३ वृषेन (-वृषाणि) ६१३ ६४ प्रिया हरे (-प्रियाणि वै)

२१ वा. ०. -a) ६१३ १० व (-गु) -०) ६१३
 मुद्रादयो, (-मुद्रादयो)

२२ -b) ६१३ वृषी° (-वृषी°); ६१० ६१ ५७ वानप
 ६१३ यानि यानि च, ६१३ यानि च, ६१३ यानि (-वानप) -०) ६१३
 वल्लान्तस्वर्ण°, ६१३ स्वर्णवस्त्र°, ६१३ जपाभस्वर्ण°, ६१३ मुष्मन्तस्वर्ण°
 (-भस्वर्णान्तस्वर्ण°) -d) ६१३ पवित्राणि मधुपातिन, ६१३ प्रीतये
 पत्राणि

२३ -a) ६१३ ६१ ७ ११ सिता वस्तुम् (-सिता
 देवा) -b) ६१३ दानवा (-पत्रव) -०) ६१३ ६१ ११ इष्म
 (दे. °) न्यायवस्त्राग्ने, ६१३ इष्मनि च देवादि, ६१३ इष्मनि च
 दानानि, ६१३ इष्मन्तस्वर्णवस्त्राग्ने, ६१३ माषवप्रीणादि तथा -d)
 ६१३ माषव प्रीतयेति

६६ २४ फाल्गुने ग्रीहयो धृद्वा वस्त्रकृष्णानिनादिकम् ।
 गोविन्दप्रीणनार्थं दातव्यं पुत्तर्पणैः ॥ २४
 चैत्रे चित्राणि वस्त्राणि शयनान्यासनानि च ।
 विष्णोः प्रीत्यर्थमेतानि दद्यानि ब्राह्मणेभ्यः ॥ २५

२४ -a) का१ दे११ फाल्गुने (-फाल्गुने); व१०
 मुक्ता दे१४ वस्त्र दे९ दातव्य (-मुद्रा) -b) दे१४९ तथा
 दे११०-११ वस्त्र (-वस्त्र) ॥ २ [-म] विमानि च दे१ [-अ]
 निनादिक (-[अ]विनादि च) दे११ वस्त्र कृष्णविनादिक(?)
 -c) व१ दे११ प्रीणनाथ च दे१ प्रीणनायाव (-प्रीणनार्थं)
 -d) व१२ दे९ पुत्तपत्र दे२ पुत्तपत्र दे११ पुत्तर्पणे
 (-पुत्तपत्र)

२५ -a) व२ दे१५१११ चर विचित्र दे९ चैत्रे चित्रादि
 (-चैत्र चित्राणि); दे९ वासाति (-वस्त्राणि) -b) व१० [वा]सनाय
 च दे१ [वा]सनाति पु (-[वा]सनाति च); दे९ पलायावतनानि च
 -c) व२ विष्णु दे९ विष्णो (-विष्णो) दे१० विष्णुसप्रीणनार्थं
 -d) दे१ ब्राह्मणेषु च दे११ ब्राह्मणे तथा (-ब्राह्मणेभ्यः)

२६ -a) व१२ दे९ गङ्गानि सायानि तथा दे१३ गङ्गाया
 लीनि वस्त्रं दे१ गङ्गयात्यानि वस्त्रं -b) व१२ दे१४९११
 सुरभीणि च दे१ सुरभीनि च (?) (-सुरभीणि च)

२७ -a) दे१४ कुम्भान्मु मुने कुम्भाग्र्य दे१० कुम्भास्तु
 (-कुम्भान्); दे९ धेनु वा दे६ धेनुर्वा दे१ धेनु (-धेनु च)
 दे९ उवकुम्भान्मुदाला च -b) व१२ दे१३४ सनन्त दे९ च चदन
 (-मुचदन) दे११ धाम्भूल वज्रचदन -c) दे११ निविन्दमाय
 (-निविन्दमय) -d) शा१ का१० व१२ दे१५ दातव्य
 चापुति सत्ता दे१ ज्येष्ठ दद्यात् सवदा

२७ श्लोकान्तर शा१ का१२ दे२३५१० अथिकम्—

३९१- सदा भवेत् पुत्रपतेन भागया
 भुतञ्च यो विधपुनत सदा भवेत् ।
 शृणोति निद विधिवन् भववा
 सपुन्येत् य प्रणतञ्च विधपुन [४]
 स बाधमेवत्य सदातिगत्य
 फल समञ्च किल हीनपाप ।
 प्राप्नोति दत्तस्य सुवणभूमे
 रक्षस्य मोनागरस्य चैव [४]
 नादीनरुपादि च पादमेक
 शृण्वद् भुवि पुण्यतमं धुविन्याय
 स्थाने कृते तीर्थवरे सुपुण्ये
 मङ्गाजले नविषपुण्डरे वा । [१२]

गन्धमाल्यानि दद्यानि वैशाखे सुरभीणि वै ।
 दद्यानि द्विजसुरयेभ्यो मधुसूदनतृष्टे ॥ २६
 उदकुम्भास्तृष्टे च तालवृन्तं सुचन्दनम् ।
 त्रिविक्रमस्य प्रीत्यर्थं ज्येष्ठे दद्याद् द्विजातये ॥ २७

कोषामुले यत् प्रवर्तितं विप्रा
 प्रयागमासात् च माघमासे ।
 स तत्कल प्राप्य च वापनस्य
 सकीलयन् गान्धमना पर हि । [१६]
 मन्त्रेभ्यः नारद तैष्य कोष्ठं
 यद् राजसूयस्य फलं प्रपन्तेद ।
 यद् भूक्तिके सुरलोकात्म्ये
 यद् गुल प्राप्य नर समग्रम् । [२०]
 प्राप्नोति वास्य धवयामहृद
 सौभाग्येतिस्वयं च संशयो मे ।
 रत्नस्य दानस्य च यत्कल भवेत्
 यत्सूयचमहृदं च दाहो । [२४]
 धर्मस्य दानेन फलं यथोक्तं
 मुपुष्टिं प्रातरे च सागिके ।
 दुर्मिसवरीवितपुत्रभाय
 शतौ सदा पोषणतस्तरे च । [२८]
 देवान्निदिप्रचित्ते च पित्रो
 भुक्ते तथा भ्रातरं ज्येष्ठके च ।
 यत् फलं तत्रवर्तितं देवा
 स तत्कल समवे चास्य पाठात् । [३२]
 वतुर्वा धामनमाहृदस्य
 भुक्ते च वस्त्राच च याम्ना नाशम् ।
 प्रयान्ति मास्वय च सशयो मे
 गृहान्ति पापान्यपि नारदायु । [३६]
 पाठात् स्रवणाद् विप्रं श्रावणादि कस्यचित् ।
 नक्षत्रि सवपापानि वापनस्य सदा भुक्ते ॥
 [इमे श्लोका ६६ अष्टम्ये कतुर्श्लोकादारभ्य पाठ्येदेन गृहीता
 वतन्ते] -१) शा१ का० दे२३१० सदाभवेत् पुत्रपतेन भागया
 सगत सदा -६) शा१ का१२ दे१ परं (र)हीनं (-किल हीनं)
 ४) दे१ गोमारी (-गोनात्) -९) दे१० नरस्यापि
 (-नरुपादि) दे१ पादमाय (-पादमेक) -११) शा१ का१
 स्थानं शत दे३ स्थानं कृते दे१० स्थानं हत (-स्थाने कृते)
 -१२) शा१ का१ च (-ना) -१६) शा१ का१ दे३१० सङ्को
 तनात् (-सकीलयन्) वा का१ दे३ च (-हि) -१९) शब्दे
 (-तन्त्रे)]

यः कारयेन्मन्दिरं केचनवस्य
पुण्यांल्लोकान् स जयेच्छाश्वतान् वै ।

दत्त्वा रामान् पुष्पफलाभिपद्यान्

भोगान् शुद्धकृते कामतः श्लाघनीयान् ॥ ३७

पितामहस्य पुरतः कुलान्यष्टौ तु यानि च ।

३७. दे०. ८८. ०. -a) का० अच्युतस्य, दे०-९ ते० माघव-
ह्य (→केचनवस्य) ; दे० ४ यो वै कुर्वति सदन केचनवस्य -b) दे०
शाश्वताश्च (→शाश्वतान् वै) ; दे० जयते द्याधिताम् (→जयेच्छाश्व-
तान् वै) ; दे० केनैवानु प्राप्तये पुण्यलोकं, दे० तेनैवानु प्राप्तये पुण्य-
लोकं, -c) ब० १ दत्त्वा याव, दे० दत्त्वायाम् (→दत्त्वा रामान्),
दे० ४ 'कलैश्च युक्त, दे० १० 'कलाभिपद्यान्' (→'कलाभिपद्यान्'), दे० ते०
दत्त्वायामात् कुलपुण्यानि रम्याम् -d) दे० ३, १० (४) भुरगु
(→भुरगु); शा० कायत (→कामत); दे० प्रायनोवात् (→पुष्पा-
नीयान्); ब० १ भुङ्क्ते कामान् स्व (ब० १) कृत श्लाघनीयान्

दे० ३७ श्लोकस्य Bb, ८८ मध्ये अक्षिप्तम्—

३७२* ब्रह्म गावा पुरा गीता ।

३७ श्लोकस्य स्थाने दे० १ पाठ —

३७३* इमानि दानानि यो ददाति सर्वलोकान् स जयेच्छाश्वतान् वै,
दत्त्वाभ्येक्षाम् समवायं नाके देतोप्यते भग्नुराश्रितो वै ।

अथ गावा पुरा पुण्याभूमिर्भित्तं सत्तरे ।

यागस्य च गृहेन्द्रस्य सप्ताभाय तपरिवन । [४]

३७ श्लोकात्पर दे० ते० अक्षिप्तम्—

३७४* यदा सदा भिय सस्य विष्णवे प्रमविष्णवे ।

दत्त्वा कामानवाप्नोति दानवान् यानयो भुवि ।

प्रह्लादो दानवान् धर्मान् भनुरास्य तमादरात् ।

यसौ स्वमाश्रमं पुण्यं दानयो भक्तिप्राप्ति । [४]

श्रीपुनरस्य उवाच

इह पुराण परमं पवित्रं शृणोति भक्त्या नियतात्मवान् सदा
स मुक्तप्राप्य पयमभ्यर्चय विष्णो प्रयातोह हि देवदुर्लभम् ॥
यो हूत

पुनस्तथोपि हि धर्मात्मा नारदस्य यथातथ
भादिश्य धामनास्य हि तोर्वयान् ययो वयो ।
नारदोपि वृतायोस्तौ सनत्वा किञ्चयदरिम् ।
गत्वा तु ब्रह्मसदनं ब्रह्मणे ॥ न्यवेदत् । [४]

पुराण पुण्यामारोग्यं सर्वसिद्धिकारं पर ।

अयस्कर..... ।

प्राप्नोति परम्..... ।

तारयेदात्मना सार्धं विष्णोर्मन्दिरकारकः ॥ ३८

इमाश्च पितरो दैत्य गाथा गायन्ति योगिनः ।

पुरतो यदुसिहस्य ज्यामघस्य तपस्विनः ॥ ३९

अपि नः स कुले कश्चिद् विष्णुभक्तो भविष्यति ।

हरिमन्दिरकर्ता यो भविष्यति शुचिप्रतः ॥ ४०

इति श्रीधामनपुराणे विष्णुसुखायोपवस्तु कथनं नाम सप्तपष्ठिमो-
ध्यायः । श्रीधामनपुराणे (पत्रं खण्डितं) न विद्यते, विन्दुर्तिपि
विसर्गविधिः कोषगतस्तेन (?) भेदद्वयपणं हस्तवेगजमनुद्धिपूर्वकं *
पुराणमात्रन्दतारकं, धुमस्तु

योगीन्द्रवपस्ये नमः, सरस्वती नमः

-३) ते० विविधान् (→ दानवान्) -४) ते० स्वाश्रम
(→रक्षमाश्रम)

५-) ते० पुनस्तथ

६-) ते० यो हूत

१०-) ते० कृतापित्री (→कृतापित्री)

-१४) दे० अयस्कर, इत्यनन्तरं 'सरस्वती नमः' इति यावत्
खण्डितम्

३८ -b) कारा च (→हु); दे० वा (→च); का० ब० १
दे० १० कुर्वन्पुण्यलोकानि तु (का० च) -c) दे० ११ भास्वन
(→भास्वना) -d) दे० कारक, दे० ११ भोक्त (→कारक)

३९ श्लोकात्पर दे० अक्षिप्तम्—

३९५* अपि वा स कुले भुवादेकादस्या हि यो नरः ।

करिष्यत्युपवासं तु सर्वपातकहानिदम् ।

३९ श्लोकात्पर दे० अक्षिप्तम्—

३९६* गायति च स्वपितरो दैत्यं विनुर्भित्तवत्तरे
ज्यामघस्य नरेन्द्रस्य आस्वात् च तपस्विनः ॥

३९ दे० B ०. -a) शा० काया का० २ दे० इमा च
(→इमाश्च); शा० ब० २ दे० ३ देवा, दे० देवा (→दैत्य); दे० १ गाय-
न्ति यदन पितरो -b) शा० कारा का० २ दे० गावा, दे० * * * दे० १
दैत्य (→गाथा) -c) ब० यत्सिहस्य (→यदुसिहस्य) -d) ब०
६ मघस्य, ब० २ ज्यामघस्य, दे० ३ यमोपस्य, दे० यमस्य च, दे०
ज्यामघस्य (→ज्यामघस्य), दे० ज्यामघस्यस्य पवित्रं, दे०
ज्यामघस्य तपस्विनः .

४०. दे० ८८ ०. -a) ब० धारि, दे० यति- (→अपि),
का० ब० १ दे० ३ स्व (→स), शा० का० २ दे० तस्मिन् (→अक्षिप्तम्)
-b) दे० ४ हर्त (→विष्णु) -c) ब० १ कर्ता स्म, दे० कर्ता च
(→कर्ता यो) -d) ब० २ भविष्यत् च (→भविष्यति शुः).

अपि न सन्ततौ जायेद् विष्णालयमित्तेपनम् ।
 सम्मार्जनं च घर्मात्मा करिष्यति च भवित ॥ ४१
 अपि न सन्ततौ जातो ध्वज केशवमन्दिरे ।
 दास्यते देवदत्ताय दीप पुष्पाजुलेपनम् ॥ ४२
 महापातरुपुक्तो वा पातकी चोपपातकी ।
 विष्णुस्तपापो भयति विष्णायतनचित्रकृत ॥ ४३
 इत्थं पितृणां धनं धृत्या नृपतिसत्तम ।
 चकारायतनं भूम्या स्वयं च लिम्पत्तासुर ॥ ४४

४१ दे० ०३ दे० ०८ ० -a) दे० १ ७ सुते दे० ११ स्व
 कुले (-सत्तता) ॥ ४१ २ जातो, दे० ३ ज्ञात दे० ४ कविद् दे० ५ जायेद्
 -b) दे० ३ विलेपन (-विनेपन) दे० ४ देवायतनचित्रकृत, दे० ११
 विष्णायतनमुत्तम -०) ४२ दे० ४ ११ स भावन (-सम्भावन)
 -d) कारा सु दे० ४ तु (-च) ४३ सङ्कल्पित भक्ति

४२ दे० ० -a) दे० ४ स कुल (-सत्तता) -b)
 दे० ४ ध्वजाङ्क हरिमन्दिरे, दे० ११ यो हजेद् विष्णुमन्दिरे
 ४२ श्लोकान्तर वा० कारा वा० २ दे० ३ १० १० जयिकम्—
 ३९७ * अपि न स कुल भूयःकान्या हि यो नर ।
 करिष्यत्युपवासं च सवपातकहानिदम् ॥

सत्तम वा० प्रथिकम्—
 ३९८ * अपि न स कुल जातो ध्वज केशवमन्दिरे ।
 दास्यते देवदेवाय दीप पुष्पाजुलेपनम् ।
 (= ६५ व श्लो ४१)

४३ -a) दे० ४ पुक्तो (-पुक्तो वा) -b) दे० ३ पातक
 (-पातकी) -c) दे० ४ स नि पापो हरि मायाद् -d) दे०
 वित्तहृद् (-विनहृद्) ४१ * दे० ३ १० विष्णायतनचित्रकृत,
 दे० ४ गोविन्दपुष्टलः

४४ -a) ४१ २ दे० पितृण्यो दे० ११ पुष्पा (-पितृणां)
 दे० ३ भवन (?) (-भवत) -b) दे० ११ ज्ञामयं (नृपतिं) -c)
 वा० कारा वा० २ ४१ * दे० ५ देवतायतन (कारा वि) (-भवात्
 यतन) ४१ * दे० ४ धूमि (दे० १०) (-भूमा) -d) वा वा० वा
 (-च) ४१ * स्वयं भक्ति भावत्त दे० ४ स्वयं नित्य वासुदे, दे०
 स्वयं च मितासुर दे० सेपयामास वासुदे, दे० स्वयं वा नित्यासुर
 दे० स्वयं च हृत्तलाय दे० १० स्वयं च निष्ठासुर

४५. -b) ४१ २ दे० ४ -[या] यतन वागे, दे० ३ -[या]
 यतनाय दे० १० -[या] यतनं वा (-[या] यतने ख) -c)

विमूर्तिभिः केशवस्य वक्षवाराधने रत ।
 नानाधातुविकारैश्च पञ्चवर्णैश्च चित्रकै ॥ ४५
 ददौ दीपानि विधिबद्धं वासुदेवालये बले ।
 सुमन्त्रैर्लपूणानि घृतपूर्णानि च स्नयम् ॥ ४६
 नानावर्णा वैजयन्त्यो महारजनरञ्जिता ।
 मञ्जिष्ठा नवरङ्गीया श्वेतपाटलिकाश्रिता ॥ ४७
 आरामाविधिषा हृद्या पुष्पाख्या कलशालिन ।
 लतापल्लवसंछन्ना देवदाहभिरावृता ॥ ४८

४१ २ चित्रायामास सुचि दे० ४ चित्रायामास स तदा दे० ३ चित्र
 यामास सुचिभि -d) दे० ४ वर्णैः सु दे० ३ वर्णैस्तु दे० ३ वर्णैस्तु
 (-वर्णैश्च)

४६ -a) वा० कारा वा० २ दे० वरी दीपाञ्च दे० ४ वासोद
 साञ्च दे० ३ दीपयामास (-वरी दीपानि) दे० ४ विधिषा (-
 विधिबद्ध) -b) दे० ४ लम्बिद् देवां (-वासुदेवां), वा० २ २, ५
 बलि (-बले) -c) वा० कारा वा० २ दे० ७ ११ पुष्पा दे० ४
 प्रदीपाञ्च, दे० ३ १० सु (दे० ३) वर्ण (-सुचिभि) वा० कारा
 वा० २ दे० ५ पूणाञ्च दे० पूणाञ्च (-पूणानि) -d) दे०
 पूणाञ्च दे० ४ पूणाञ्च स्वयं (-पूणाञ्च च) दे० ४ वरी (-स्वयं),
 दे० ११ * ११ ११ च स्वयं

४७ दे० ०८ ० -a) वा० कारा वा० १ नानावर्णा
 विजयती दे० ४ नानाविधा वैजयन्ती (दे० ४) दे० नानावर्णं वैजयन्त्यो
 -b) वा० कारा वा० २ दे० १० महारजन रञ्जिता (दे० १०) वा० २
 महारजनरञ्जिता दे० ११ महारजन रञ्जित -c) वा० कारा वा० १
 मा (वा० म) जिष्ठा वा० १ रञ्जिता (वा० र्या) (-मञ्जिष्ठा), वा०
 नर रङ्गीया कारा वा० नर रङ्गीया का० स्वर रङ्गीया वा०
 नर रङ्गीया (?) ४२ नर रङ्गीया दे० ४ नर रङ्गी (दे० ११) अ
 (-नवरङ्गीया) -d) वा० कारा वा० १ श्वेता (कारा र्या)
 (-श्वेत) वा० २ श्वेता वा० श्वेता (-श्वेता), कारा
 वा० श्वेतका श्वेता (-श्वेतकाश्वेता) दे० ४ नगर
 हर्षित्ति दे० श्वेता पीताञ्च पटला

४८ -a) दे० विधिषा वाह्या दे० विधिषाह्या च (-
 विधिषा हृद्या) -b) वा० वा० २ दे० ४ पुष्पाद्या (-पुष्पाद्या),
 वा० २ धामिन, दे० ४ भोजिता, दे० ११ भविता (-वातिना),
 दे० बहुपुष्पाविवाहिता -c) दे० नता, दे० शाल, दे० १० तद्
 (-नता)

८. ६५. ५६

कारिताश्च महामञ्चाधिष्ठिताः कुशलैर्जनैः ।
 पौरोगवविधानसै रत्नसंस्कारिमिर्ददौ ॥ ४९
 तेषु नित्यं प्रपूज्यन्ते यतयो ब्रह्मचारिणः ।
 श्रोत्रिया ज्ञानसम्पन्ना दीनान्धविकलादयः ॥ ५०
 इत्थं स नृपतिः कृत्वा श्रद्धधानो जितेन्द्रियः ।
 ज्यामयो विष्णुनिलयं गत इत्यनुशुभम् ॥ ५१
 तमेव चाद्यापि बले मार्गे ज्यामयकारितम् ।
 ब्रजन्ति नरशार्दूल विष्णुलोफजिगीषवः ॥ ५२
 तस्मात् स्वमपि राजेन्द्र कारयस्वाल्यं हरेः ।
 तमर्चयस्व यत्नेन ब्राह्मणांश्च बहुश्रुतान् ।
 पौराणिकान् विशेषेण सदाचाररताञ्चुचीन् ॥ ५३

४९. -a) ब१ २ कारिताश्च महामञ्चा, दे२ ३ कारिता-
 सकृतामञ्चा, दे१ कारिताश्च महामाञ्च (?), दे११ कारिता स्वमहा
 मञ्च -b) दे१ स्वकुलैर्, दे११ कुशलै (→कुलैर्) -c) कारा
 पौरोगवविधानसै, ब१ पौरोग * विधानसै, दे१ ३ पौरोगववि-
 धानसै (दे२ ५) विधानान्, दे२ रागमञ्च विधान ८, दे२ रागमञ्च
 विधानसै, मुदे गन्धर्वविद्या रागसै -d) दे१, अन्तः (→रत्न°)

५०. -b) दे३ मुगयो (→यतयो); दे१ ११ प्रददौ केदा-
 स्ये -c) शा१ दे३ दान° (→दान°). -d) ब१ २ दीनार्थविकला-
 दय, दे१ बहिर्धामविकलादय, दे११ बहिर्धामविकलादय.

५१. -a) दे२ १० भूत्वा (→कृत्वा) -b) ब१ आह-
 वातो, दे११ अहवाता (→अहवातो) -c) शा१ का१ या (का२ पुं)
 मयो, दे११ ज्यामयो (→ज्यामयो) -d) ब१ ० दे३ ११ *शुभम्
 (→शुभम्)

५२ श्लोकात्परं शा१ कारा का१ २ दे३ १० अक्षिकम्—

३९९ * सत्यस्य स तैलेन मधुका तति सम्पत्तिं
 दीपप्रधानान् नरकान्धवामिल सन्नकात्,
 तोलां सत्यस्य सार्धं विष्णुलोफमथात्त ॥

[—1] दे३ च तैलेन (→च तैलेन), शा१ का२ दे३ १० मधुका-
 तति°, कारा मधुकातस्य° का१ दे३ १ मधुकातसि° (→मधुका
 तति°) -2] शा१ कारा का२ दे३ ३ १० *प्रदाना° (→प्रदाना°)
 दे३ ५ *सजिता (दे३ °का) न (→°सजिता) -3] दे३ ५
 तोलां (→तोलां स). शा१ का१ दे३ ५ ब्रह्मन्, मुदे राधा (→सार्ध°)]

५२. -a) ब१ २ तमेवापि च बले -b) शा१ का२ मार्गे
 घामयः, दे१ मार्गोत्साहि, दे११ मार्गे च परि (→मार्गे ज्यामय)

वासोभिर्मूर्षणौ रत्नैर्गोभिर्भूकनकादिभिः ॥
 विभवे सति देवस्य प्रीणनं कुरु चक्रिणः ॥ ५४
 एवं त्रिषायोगरतस्य तेऽथ
 नूनं मुरारिः शुभदो भविष्यति ।
 नरा न सीदन्ति बले समाश्रिता
 विश्वं जगन्नाथमनन्तमच्युतम् ॥ ५५
 पुलस्त्य उवाच ॥
 इत्येवमुक्त्वा वचनं दितीश्वरो
 वैरोचनं सत्यमनुचर्म हि ।
 संपूजितस्तेन विमुक्तिमाययौ
 संपूर्णकामौ हरिपादभक्तः ॥ ५६

-a) ब१ ० दे३ ३ शार्दूला (→°शार्दूल°). -d) ब१ २ दे३ ३
 °लोक (→°लोक°), दे३ °जिगीषक, दे३ °जिगीषत, दे३ ११ °जिगीषय
 (→°जिगीषव)

५३ ब१ २ दे१ ११. of O -b) दे३ कुच देवालय हरेः,
 दे१ ११ कारयालयन हरेः. -c) दे१ कारा तमर्चय मुयलेन, दे१
 तमर्चय स्वयन्तेव -d) ब१ २ *यत्नतात् (→अहृष्टतात्).

-f) दे३ °परात् (→°परात्)

५४ -a) दे३ ११ वासोभिर्मूर्षणैर् (→वासोभिर्मूर्षणैर्)
 -b) दे१ ११ सत्यायवे (→सोमिर्षुः)

५५ दे१ ११ O. -a) ब१ २ हत्य (→हर्ष) -d) दे३ ६
 मलय (→अप्रयुत)

५६ श्लोकात्परं शा१ कारा का१ १ दे३ ५ अक्षिकम्—

४०० * इति स्वपौत्र विनये शिरोया वासिधीनत
 प्रह्लादे स तदा चोक्त्या पुन स्वपुत्रमभवाद्
 संपूजितश्च बलिना दानवेन्द्रेण भक्तिः ।
 इति वामनपुराणे विष्णुप्रीणन त्रिषायोगवर्गं नाम द्वादशाधिक
 शततमोऽध्यायः.

[—1] शा१ कारा का० दे३ ३ O -2] दे३ पुन स्वनगर,
 दे३ पुन स्वनगर, मुदे पुनरनगर (→पुन स्वपुर), कारा का१
 दे३ ३ ५ अग्रयगात् (→अग्रयगात्)]

५६ का१ पुनस्त्य, दे३ १० पुलस्त्य च

५६ -a) ब१ २ वाचनेश्वरो (→दितीश्वरो) -b) कारा
 दे३ १० वैरोचन (→वैरोचन), ब१ २ वैरोचने सत्यमनुचर्म हि
 -c) ब१ २ संपूजितस्तेन हरिपत्तिना मयो, दे१ ११ व्यापद् हरि वायुम
 भावगाम. -d) ब१ २ °पुत्र (→°पुत्र°)

गते हि तस्मिन् मुदिते पितामहे
 यलेर्षमौ मन्दिरमिन्दुवर्षम् ।
 महेन्द्रशिल्पिप्रवरोऽथ केशव
 स कारयामास महामहीयान् ॥ ५७
 स्वयं स्वभार्यासहितश्चकार
 देवालये मार्जनलेपनादिकाः ।
 निया महात्मा यन्त्रकर्त्राद्या
 बलिं चकाराप्रतिमा मधुद्रुहः ॥ ५८
 दीपप्रदानं स्वयमायताक्षी
 विन्ध्यावली विष्णुगृहे चकार ।
 नेयं स धर्म्यध्वजध्वजधीमान्
 पौराणिकैर्विप्रवैरकारयत् ॥ ५९
 तयाविषस्यासुरपुंगवस्व
 धर्म्यं सुमार्गे प्रति सस्थितस्य ।
 जगत्पतिर्दिव्यवपुर्जनार्दन-
 स्तस्थौ महात्मा बलिरक्षणाय ॥ ६०

५७. दे१ ११ ० ० -a) दे११ तु (-हि); दे१ दणिते दे११
 मुदिते (-मुदिते) दे११ पितामहे (-पितामहे); ब१ गते तस्मिन्
 मुदिते पितामहे -b) दे११ बलिबिहायागु पुर जगत् -c)
 दे१३ माहेन्द्र (-महेन्द्र); कार क१ प्रवरेण, ब१२ प्रवराय
 (-प्रवरोप) -d) या१ क१२ स्वकारयामास दे३ स कामया
 मास, दे११ नयीं सुवर्गा (-स कामयामास); या१ क११ नही-
 पति (-महीयान्)

५८. दे११ ११ d ० -a) बाप ब१२ दे१ १० स (-स्व);
 दे३ सहितम् -b) देवालये मार्जनं केशवस्व -c) क१
 क्रिया दे१ बले (-क्रिया); बाप केशवकर्तार, ब१० च स्वभूप
 नाथ, दे११ बद्धभूपणानि (-महाकरुणाया) -d) या१ बाप
 क१ दे३ बलिप्र (या१ ब्रा) (-बलि च); ब१० [-च]प्रतिष्ठे, दे३
 [-च] प्रतिष्ठे (-[-च]प्रतिष्ठा); या१ क१ मधुद्रुह, दे३ मधुद्रुह
 (-मधुद्रुह)

५९. दे११ ११ d ० -a) क१० वायताणी (-वा
 यताणी) -b) बाप दे३ विन्ध्यावली (-विन्ध्यावली) -b)
 दे११ नेयं (-मुदे) -c) बाप नेय च ब१२ नाथ स्व, दे११ नेय
 स्व (-नेय च); या१ बाप क१ दे३ स्वययय, ब१० दे११
 स्वयययय, दे३ २, १० स्वयययय, मुदे स्वयययय (-स्वययय-

सूर्ययुताम हसलं प्रशुद्ध
 निघ्न स दुष्टानरियूपालान् ।
 द्वारि स्थितो न प्रददौ प्रवेशं
 प्राकारगुप्ते बलिनी गृहे तु ॥ ६१
 द्वारि स्थिते घातरि रक्षपाले
 नारायणे सर्वगुणामिरामे ।
 प्रासादमध्ये हरिमीक्षितार-
 मर्म्ययामास सुरर्षिमुत्थम् ॥ ६२
 स एवमास्तेऽसुरराट् बलिस्तु
 समर्चयन् वै हरिपादपङ्कजौ ।
 तस्मार नित्यं हरिमापितानि
 स तस्य जातो विनयाङ्कुयस्तु ॥ ६३
 इदं च वृत्तं स पपाठ दैत्यराट्
 स्मरन् सुवाक्यानि गुरोः शुभानि ।
 तथ्यानि पथ्यानि परन् येह
 पितामहस्येन्द्रसमस्य वीरः ॥ ६४ व ६५

अवग) दे११ ११ ० ० -a) ब१२ व्यायत् स्वययययय
 ६० दे११ ११ ० -b) ब१२ यमायामास दे३ १० यमा-
 नुमानं (-धर्म्यं सुवर्गं) -c) ब१ दे३ (-दिव्यं) -d) ब१
 घृताये ब२ घृताया (-महात्मा)

६१ दे११ ११ ० -a) ब२ सूर्ययुतामो (-सूर्ययुताम)
 -b) क१२ दुष्टानरि, ब१२ दुष्टानरि (-दुष्टानरि); ब० पाने
 (-पालान्) -c) ब२ स्थितौ (-स्थितौ) -d) दे३ प्रवरा-
 (-प्राकारं) ब१२ मुष्टे दे३ मुष्टौ (-मुष्टौ); दे३ बलिने
 (-बलिनी)

६२ दे११ ११ ० -a) दे३ द्वारं (-द्वारं); दे३ रत्न
 पाते (-रत्नपाते) -b) ब१ दे३ गुणविरामं (-गुणविरामं)
 -c) या१ क१० दे३ मुत्थम्, ब१२ मुत्थम्, दे३ १० मुत्थं
 (-मुत्थम्)

६३ दे३ २ ६३६ इत्यारम्भ ६४ ६५ वाचनानि (ह सं)
 -a) ब१० बलिष्ठ (-बलिष्ठ) -b) दे३ १० स्वयययय दे
 (-स्वयययय) दे३ १० पङ्कजे, दे३ मुत्थम् (-पङ्कजौ)

६४ ब१० ab ० दे३ a ० (ह सं ६ ६३१ नि)
 दे११ ११ ० -b) या१ बाप दे३ ६-१० स वाक्यानि (-मुवा
 क्यानि) या१ घुरो (-घुरो); क१ स्वतानि (-शुभानि) -c)
 या१ क१२ दे३ शुभानि, बाप वाक्यानि (-वाक्यानि)

ये वृद्धवाक्यानि समाचरन्ति

श्रुत्वा दुरुक्तान्यपि पूर्वतस्तु ।

लिंगानि पश्चाच्चवनीतशुद्धा

मोदन्ति ते नात्र विचारमस्ति ॥ ६५

आपद्भुजगदस्य मन्त्रहीनस्य सर्वदा ।

वृद्धवाक्यौपथा नूनं कुर्वन्ति किल निर्दिष्टम् ॥ ६६

वृद्धवाक्यामृतं पीत्वा तदुक्तमनुमान्य च ।

या वृत्तिर्जायते पुनः सोमपाने कुतस्तथा ॥ ६७

इति श्रीवामनपुराणे अष्टपष्ठितमोऽध्याय ॥६८॥

॥ इति त्रिक्रिकचरित समाप्तम् ॥

६५ दे१ ११ ० -a) ब१ २ पुण्यानि सवाणि समाचरन्ति
-b) दे१ तदुक्ता (→दुरुक्ता) वा१ का१ मन्त्रहीनस्य सर्वदा का०
नृपतिप्रश्रया ब१ नृपतिप्रश्रय (→नवनीतशुद्धा) -d) का१ दे१ २
विषादमस्ति दे१ विषादमस्ति (→विचारमस्ति)

६६ ब१ cd ० दे१ ११ ० -a) ब१ [मो] यथा नित्य
दे१ [मो] यथा नित्य, मुने [मो] यथा येव (→[मो] यथा नून)

६७ दे१ a ० -a) दे१ ५ ११ हृद् (→वृद्ध) -b)
ब१ २ तदुक्तं समनुष्य च दे१ ११ स कृत्वा समनुष्य (दे१ ११) च
-d) कारा न सा तथा ब१ २ कृते तथा ५ कुतो हि सा दे१
कुतस्तु या (→कुतस्तथा)

६८ -a) दे१ आपतो दे१ आपत् (→आपत्) ब१ २ या
पदोद (नोद) पतिताना -ab) वा१ का१ आपत् पतिताना
येषां बुद्धा न सन्ति च -d) ब१ २ मुतो (दे१ ११) पमा (→मुत
हृत्वा)

६९ श्लोकस्य स्थाने कारा का१ पाठ —

401 * आपत्तो पतिताना ये येषां बुद्धा न सन्ति च

ते शेषनीया न भूता जीवन्तोपीह ते भूता

[-2] कारा आपत्तोऽस्ते सव बन्धूना जीवन्तोपि
भूतोपमा]

६९ श्लोकस्य स्थाने दे१ पाठ —

402 * दिनत्वेन जन्म निमित्तं नोपेक्षन्ति ये शुक्लं

ते गोचरा वदन् भूता जीवन्तोपि मृता सन् ।

६९ ब१ ab ० -a) कारा का१ ब१ 'ग्रह' (→'ग्रह')
दे१ 'ग्रहीतार' (→'ग्रहीतार') -b) दे१ वृद्धा 'गानि' (?)

(→यथा सन्ति) -c) दे१ मोचयितारो (→मोचयितारो) -d)
दे१ यथा मोचयितारो चेत् -d) दे१ निषण्णे (→न विषण्णे)

७० दे१ bcd -a) वा१ 'जलापमप्राप्य' दे१ ११ 'जलवि'

आपत्तौ पतिताना येषां बुद्धा न सन्ति शास्तराः ।

ते शोच्या बन्धूना जीवन्तोऽपीह मृततुल्या ॥ ६८

आपद्ग्रहग्रहीताना वृद्धाः सन्ति न पण्डिता ।

येषां मोक्षयितारो वै तेषां शान्तिर्न विद्यते ॥ ६९

आपज्जलनिमग्नानां हियता ज्यसनीर्मणि ।

वृद्धवाक्यैर्विना नूनं नैवोत्तारं कथंचन ॥ ७०

तस्माद् यो वृद्धवाक्यानि शृणुयाद् विदधाति च ।

स सद्यः सिद्धिमाप्नोति यथा वैरोचनो बलि ॥ ७१

(दे१ ११ ['वि'] गताना दे१ १० 'जलविमग्नानां (→'जलनिमग्नानां)
-b) का१ हृत्वा ब१ हियता दे१ हि पतता (→हियता) -d)
कारा का१ दे१ मोक्षार दे१ मनुत्तर (?) (→नैवोत्तार) ॥ ११ २
सन्ति वै (→कथंचन)

वा१ का१ २ दे१ ab od मन्त्रे श्रविकम्—

* स एषा यजन्ता नूनं पोतो देव स्मृतो हि

७० श्लोकार्त्तर वा१ का१ दे१ ५ श्रविकम्—

पुनस्तप्य यवाय

[वा१ पुनस्तप्य १ दे१ ५ पुनस्तप्य च]

७० श्लोकार्त्तर परं वा१ ब१ श्रविकम्—

403 * एतत्ते कथितं विप्रं पुराणं वामनाह्वयम्

यज्जुत्वा हि वरो भक्त्या मुच्यते भवबन्धनं ॥

भूषणं श्रावयन् भक्त्या सर्वपापं प्रमुच्यते

पुराणसंविधानेनां श्रुत्वा सत्सामोचनीं ॥ [६]

इह भुक्त्वापुनान् भोगान् जन्ते भान्ति हरे पदम् ॥

श्रविकार्त्तर का१ श्रविकम्—पुनस्तप्य यवाय

७० श्लोकार्त्तर कारा श्रविकम्—

404 * वृद्धा हि ज्ञेयं नाम दुष्टसंसारदुर्गति ।

तद् वृद्धपतेरिहोदयः स मुच्यते दुष्टजन्मनाम् ।

७१ ब१ २ ० दे१ २ ० -a) दे१ ५ १० ११ 'वाक्यानां
(→'वाक्यानि') -b) दे१ सुमयाद् (→'सुमयाद्') वा१ कारा
का१ २ य दे१ ४ १० या (→य) -d) दे१ वैरोचनबलि (→'वैरो
चनो बलि')

[दे१ ९ ज्योतिषसमाहितं]

पुष्पिका—वा१ कारा का१ २ ब१ २ दे१ ५ १० ११

इति श्री (ब१ दे१ १० श्री ०) वामनपुराणे त्रिक्रिक
चरित (का१ 'न) समाप्तम् कारा वृद्धवाक्यानुसरणमहिमा

महत्सुखं प्राप्य नरः समग्रम् ।
 प्राप्नोति चास्य श्रवणान्महर्षे
 सौत्रामण्येनास्ति च सञ्जयो मे ॥ ८
 रत्नस्य दानस्य च यत्फलं भवेद्
 यत्सूर्यस्य चेन्द्रोर्ग्रहण्ये च राहोः ।
 अन्नस्य दानेन फलं यथोक्तं
 पुष्ट्यक्षिते विप्रवरे च साम्निके ॥ ९
 दुर्भिक्षसपीडितपुत्रभायं
 ज्ञातौ सदा पोषणतत्परे च ।
 देवाग्निविप्रर्विरते च पित्रोः
 सुते तथा भ्रातरि ज्येष्ठके च ॥
 दत्ते फलं तत् प्रवदन्ति देवाः
 स तद् फलं लभते चास्य पाठात् ॥ १०
 चतुर्दशं वामनमाहुरग्र्यं

इति श्रीवामनपुराणे एकोनसप्ततितमोऽध्यायः ॥६९॥

॥ इति श्रीवामनपुराणं समाप्तम् ॥

श्रुते च यस्याश्चयाश्च नाशम् ।
 प्रयान्ति नास्त्यत्र च संशयो मे
 महान्ति पापान्यपि नारदाय ॥ ११
 पाठात् संश्रवणाद् विप्र श्रवणादपि कस्यचित् ।
 सर्वपापानि नश्यन्ति वामनस्य सदा ह्यने ॥ १२
 इदं रहस्यं परमं तवोक्तं
 न वाच्यमेतदूरिभक्तिवर्जिते ।
 द्विजस्य निन्दारतिहीनदक्षिणे
 सहेतुवाक्यावृत्तपापसत्त्वे ॥ १३
 नमो नमः कारणवामनाय नित्यं यो वदेन्नियतं द्विजः ।
 तस्य विष्णुः पदं मोक्षं ददाति सुरपूजित ॥ १४
 वाचकाय प्रदातव्यं गोभूस्वर्णविभूषणम् ।
 वित्तशाल्यं न कर्तव्यं दुर्धनं श्रवणनाशकम् ॥ १५
 त्रिसंघं च पठन् शृण्वन् सर्वपापप्रणाशनम् ।
 असूयारहितं विप्र सर्वसम्पत्प्रदायकम् ॥ १६

संशयोऽन (→संशयो मे)

९ -a) कारा दत्तस्य (→दानस्य) -o) कारा यदुक्त (→यदीक)

१० -b) शा: यायी, कारा ज्ञातौ, का: या वै, का: ज्ञाने (→ज्ञातौ) -c) शा: कारा का: २ सुदुष्टके (→सुते तथा), शा: ज्येष्ठशान्ते, कारा ज्येष्ठसाधो, का: ज्येष्ठ एव, का: ज्येष्ठ कष्टे (→ज्येष्ठके च) -o) कारा का: २ यत्फलं (→यत् फल) कारा देवा (→देवा) -f) शा: का: १ उत्तमफल (→स उत्तमफल) शा: का: २ धारय भवेन्न (का: १ च) पाठात् कारा चास्य लभेत पाठात् (→सम्भवे चास्य पाठात्)

११ ११-१२ श्लोको शा: का: १ दे० ३.५.१० कीदृशेषु ६८ अ २७ श्रुतिप्रसङ्गेवाचिकरूपेण आगतता समाहितपाठे च तेऽत्र सप्रसङ्गता दे० ४.७.११ ० -b) शा: का: १ दे० ३.५.१० श्रुते च यस्याश्च यान्ति नाश, का: २ श्रुते च यस्मिन्वै यान्ति नाश -d) शा: का: १ दे० १० नारदस्य (→नारदाय)

१२ दे० ४.७.११ ० -b) दे० ३ श्रवणाद् (→श्रवणाद्), शा: का: १ दे० ३.५.१० कस्य च (→कस्यचित्) -c) दे० ३.१० मर्यान्ति सर्वपापानि

१३ दे० ११ ० -a) कारा पवित्र (→सत्त्वोक्त) -b) दे० ३.५ एव, दे० एव (→एतद्) -o) दे० ४.१० हीनतात्वे (→हीनदक्षिणे) -d) का: १ वाक्यानुत्, का: २ दे० ३.४.१० वाक्या हतं, दे० ३ वाक्यावृत्तं (→वाक्यावृत्तं), दे० ५-पापबुधौ (→पाप सत्त्वे)

१४ दे० ११ ० -a) दे० नमो नमः कारणकारणाय -b) दे० ४.१० नारायणायास्तित्विनमाय -o) का: १ दे० विष्णु (→विष्णु)

का: २ दे० ४.१० ३b, ०८ मध्ये प्रसिद्धम्—

४०६ * ओशाङ्गचनसिगदापराय
 नमोस्तु तस्मै पुष्टोत्तमाय

इत्थं वदेद्यो निवर्त यदुप्य
 कृत्वाभावनः । [४]

[-३] दे० ३.४.१० नियत (→नियतः)]

१५ दे० ७.११ ० -b) शा: का: गोष्ठ (→गोष्ठ) -d) शा: यदा ० ० ० ०, का: १ यदा विनाशक (का: १ क), दे० श्रवणनाशक, मुने श्रवणनाशक (→श्रवणनाशक)

१६ शा: सङ्कितम्, दे० ३.११ ० -a) दे० तु (→तु) -d) का: १ २ अ च (→अश्नत्), दे० प्रत्ययिक (→प्रत्ययक)

य करोति हरेरप तेन तु या द्विबोद्धिस्तथा ।
 तस्याप्युभयो नमस्तस्य सततं भक्तित्वसरे । [16]
 ध्वजगद्विष्णुसत्तम कोटिबन्धनं ज्ञेयम् ।
 इ- पुराणमखिल पुनश्च येन च भास्तिम् ।
 ॥ श्रुतीति नरो भक्त्या विष्णुलोकं ॥ गच्छति ।

(- २७)

पुष्पिना —

काद इति श्रीवामनपुराणे दशगह्वया संहताया वामन
 महिमावगने पुराणमाहात्म्यपुराणशान्तरसौप्तिकानुसंगद्वयान नाम
 चतुर्दशोत्तरोत्तरवर्गोऽध्याय वामनपुराण समाप्तम्
 वा। वामनवर्णनं सम्पूर्णं समाप्तं गुणं भूयान्ति ।

अ- मङ्गलं लेखनात् च पाठनात् च मङ्गलम् ।
 मङ्गलं संवत्सराणां भूमौ भूपतिमङ्गलम् ।
 मङ्गलं कृत्वा विप्रो बद्धरश्मिर्दृष्टव्यम् ।
 या पतिं लेखना यापि ता गन्त्येतद्धि रूपका । [4]
 कण्ठेन लिखितं गानं यत्नेन परिपालयेत् ।
 तैत्ताद् रत्नेद् भलाद् रत्नं रत्नेच्छिष्यतवज्जगत् ।
 मूलहस्तं न दातव्यमेव वदतं पुस्तकम् ।
 यादृक् पुस्तकं दृष्ट्वा तादृक् लिखितं मया । [8]
 यदि शुद्धमशुद्धं वा मय दोषो न दोषते ॥
 मा-गोपाद् मन्त्रविभ्रमाद् वा
 मन्त्रहीनं लिखितं मया न ।
 उत्तमस्य परिगोपीयम्
 प्रायेण भ्रूयान्ति हि ये लिखन्ति ॥

सर्व १६१६ पौषशुक्लपक्षत्रयोदश्यां लिखितम् । सहाय्य
 पण्डित रत्नेवाला अमीरमये । शुभमस्तु सवज्जगताम् ।
 का- वामनवर्णनं सम्पूर्णं समाप्तम् ॥ २४ ।

अ- मङ्गलं लेखनात् च पाठनात् च मङ्गलम्
 मङ्गलं संवत्सराणां भूमौ भूपतिं मङ्गलम्
 शुभमस्तु । लेखकपाठकाभ्येतुमा ॥ सर्व ॥ या विष्णुमहोदधि
 याका १७२५ । अथोभूतिपञ्चम्यां पुरी । मयपालेन जयराजेन
 लिखितमिदं पुराणम् ॥

दे। इति श्रीवामनपुराणे वतिप्रह्लादिसंवादे कलशुक्तिकथन
 नाम । समाप्तं वामनपुराणम् । अन्त्यस्तथा ७०००

दे मन्त्रायमस्तु । सर्व १८४१ वर्षे पद्मवती ज्येष्ठाश्विने
 लिखितम् । पुस्तकं गुणं ॥ मङ्गलं पुराणमन्त्रायाम् नु पुस्तकं ७ भाग
 मष्टं भेदात् ७ गुणं भवतु ॥ ॥

दे। इति श्रीवामनपुराणे वतिप्रह्लादिसंवादे वामनपुराण समाप्तं
 वन ॥ १३२ पू । १७४ । श्रीदशगह्वरस्तु । या जततीरममृदुन
 लिखितं ॥ ६४ ॥ ६४ ॥ ६४ ॥ ६४ ॥ ६४ ॥ ६४ ॥
 ॥ ६४ ॥ ६४ ॥ ६४ ॥ ६४ ॥ ६४ ॥ ६४ ॥ ६४ ॥
 ॥ ६४ ॥ ६४ ॥ ६४ ॥ ६४ ॥ ६४ ॥ ६४ ॥ ६४ ॥
 ॥ ६४ ॥ ६४ ॥ ६४ ॥ ६४ ॥ ६४ ॥ ६४ ॥ ६४ ॥

यादृक् लिखितं दृष्ट्वा तादृक् लिखितं मया ।
 मयदो वा मुदो वा मय दोषो न विद्यते ।
 मङ्गलं कृत्वा दृष्ट्वा तादृक् लिखितं मया ।
 कष्टं लिखितं द्रव्यं यत्नेन परिपालयम् । [4]
 वके ॥ १६७६ धो प्रवत्तमाने ईश्वरनामसंस्मारे दक्षिणायने
 वरहत् कालिके मासि इच्छापथ ५ शुभवासरे पुष्पनक्षत्रे ब्रह्मनामयोगे
 तद्विने समाप्तं । सर्वस्तथा ६०० ६०० ॥ ६४ ॥ ६४ ॥
 दे। इति श्रीवामनपुराण पञ्चवर्तितं समाप्तम् । श्री विष्णुस्तु ।
 लेखकपाठको वापि भूपाद । श्री सार्गाव सहाय्य ।
 सर्व १७१४ वष याभिनवदि १ शुभदिने लिखितोऽयं ग्रन्थः
 वामनपुराणाय । यादृक् पत्रकं दृष्ट्वा तादृक् लिखितं मया
 यदि शुद्धमशुद्धं वा मय दोषो न विद्यते ॥

दे। इति श्रीवामनपुराण समाप्तम् ॥ सम्पूर्णं वामनपुराणं गुणं
 भवतु । कल्याणमस्तु । धारस्तु । श्री । श्री । श्री । स्वस्ति
 श्रीवटाराजा भवाहारराजा । श्री । श्री । पद्मवती श्रीमूलपत्नी
 प्रवत्तमाने । श्रीकाकनेरमये सर्व १८३६ मिति । आषाढवर्गे ११
 प्रयोदश्यां लिखितं श्रोतृविहीनम् । श्रीराजगो । कल्याणमस्तु
 श्री प्रतापवती । श्री । श्री ।

दे इति श्रीवामनपुराणे सम्पूर्णं शुभमस्तु । सर्व १८६२
 मिति वैशाखे ११ शुभवासरे लिखितं । वामनपुराणं सम्पूर्णं । १
 १७० प ११

दे। इति श्रीवामनपुराण समाप्तं ॥ ॥ १७७१ वर्षे वाके
 १६३८ प्रवत्तमाने पौषसित्तदावर्षा शुभे । (श्री० काशीराजेनाल
 मन्त्रार्थम् । परोपहृताये च मूलकेन गृहीतं वि- वामनपुराणं ६ श्रीस्त
 दे। इति वामनपुराणे कलशुक्तिकथनम् । (परतेछवीयेन
 सूचोपेन होय गया) ॥ वष १८०६ ॥

मुने इति श्रीवामनपुराणे पुलस्त्यवत्सवादे पञ्चवर्तितो
 अध्यायः ॥ ६३ ॥ अ- शुभमस्तु । श्रीदशगह्वरस्तु । इति वामन
 पुराणं सम्पूर्णम् ॥

APPENDIX 1

परिशिष्टम् १

VARIANTS FROM THE MYSORE TELUGU MANUSCRIPT

(मैसूरु तेलुगुहस्तलेखस्य पाठान्तराणि)

[The detailed description of this Manuscript is given in the Introduction, pp xiv ff We have named this Telugu Manuscript as ते 2 to distinguish it from the Madras Telugu Manuscript which we have fully collated and noted in the Critical Apparatus. As the Mysore Telugu MS, ते 2, generally agrees with the Adyar Devanigari Manuscript, our दे ७, the variants from which have already been noted in the critical footnotes, only such variants of ते ७ are given below as differ from the corresponding readings of दे ७. For a comparison of these variants of ते 2 with those of दे ७, the critical footnotes, therefore, should please be consulted]

The references of the Adhyayas and Ślokas given here are those of the Critical Text of this Edition. The sign + denotes an addition in ते 2 after the portion referred to immediately before this sign.]

[अथ मैसूरुतेलुगुहस्तलेखस्य, अस्माभि 'ते 2' इति सचेतितस्य, विशेषविवरण आङ्ग्लभूमिभाषाया प्रवृत्तम् । अथ ते 2 हस्तलेख अचार (मन्त्रास) पुस्तकालयान् प्राप्तेन, अस्माभि दे ७ इति सचेतितेन हस्तलेखेन सह प्राथ संपद्यति, अतोऽत्र ते 2 हस्तलेखस्य साम्येष पाठान्तराणि प्रदीयन्ते यानि दे ७ हस्तलेखस्य पाठेभ्यो भिद्यन्ते । दे ७ हस्तलेखस्य पाठभेदास्तु पाठावधारितव्यणीषु व्रष्टव्या ।]

अध्यायानां श्लोकानां च निर्देशस्थलान्यत्र वामनपुराणस्य प्रस्तुतपाठसमीक्षात्मकस्वरूपस्यैव । + इति धनात्मकं चिह्नं तत्पूर्वनिर्दिष्टान् अंशान् परत त 2 हस्तलेखे अधिकनया वर्तमानमंशं सूचयति ।]

नापायनं	*कुनीयेत-दं ततोयममुनीयेत	१ ६०	हृत्वा विविधानां च	१ २३d	कुनिवृत्त
१ १a	सैतोस्वपायना*	१ ११a	पुत्रा विन सती	१ २४a	विष्टेन
1०	L1) कि क्षर कि नु रत्न	१ १२b	कुम्भि	१ २४b	कर्णे हि
	किम्बु तितवमिद	१ १७०	वना	१ २५b	दक्षिणमुत्तम
	L 2) संज्ञं कौस्तुभं वा	१ १६b	वन्ति	१ २५०	मौलोऽथ
	L 4) पायात् सङ्गोष्ठमिदं	१ २०b	रन्ति	१ २५d	रात्रमुने
	स च दनुजस्त्रिपुरवर्धमानः कर्दभ	१ २०b	नयन्ति	१ २७a	वचनमयोध
3०	L 1) पुत्रसंहितां पुण्यां	१ २००	समुद्रे	१ २७d	प्यो दुःखस्य
	सुखमयैरपहृष्टां	१ २००	पात्रा	१ २८d	ताम्रव्य
	L 4) पुत्राया मनुज सते	१ २०f	पुत्राय वया रणाद्दुरे	१ २८b	वर्गवान
	L 7) दुवारसमयात्	१ २१a	उद्धृतं	१ ३०३	तं च
	मयाऽद् वल्लभहृदि	१ २२०	विधा	१ ३०b	स्वार्थ
	L 8) विदुरं पतितं	१ २२०	वयमात्रं धारणा	२ १a	तत्र
	L 9) वरदायवामायां च	१ २२d	परिभ	२ २b	वया
L 11)	वदो वनि(नि)कं वंर	१ २३b	वायेभ्य	२ २०	वयानि वरविविधानि वंशिनो

२ २d	इचिबिगान	३.१०३	न वा (?) ए	४ १०b	वचपातसम सती
२ ३l	सतत्र	३ ११०	सामानुतो	४ १२०	अहो विभेतिदियुक्ता
२ ४l	पच	३ ११d	न चाप	४ १२d-२३b	○
२ ४०	शिवाना	३ १२d	इ(कु?) ध्वजम्	४ २४d	वचतनिभ
२ ४l	वैम व०	३ २०b	सच०	४ २४d	धम्म०
२ ५l	समा (?) दिव्यान्	३ २१b	साङ्गा	४ २६b	ततचतुर्भुजिन
२ ५०	समाम श्य	३ २१b	स्व (स्व?)	४ २७b	दार
२ ६०	[अ] नमूयया	३ २४b	क्रित रियराम्	४ २७०	०॥ ((३ ?) तस्ये
२ १०d	श्रुपिमाङ्गिरस	३ २७०	वररोग्येन	४ २८b	इ०
२ १३०	पात्र०	३ २८b	द्वितीयैव	४ ३०b	श्रुत
२ १४b	रोहिणी	३ ३०d	मवदालवम्	४ ३००	मुनिना
२ १४b	शुभम्	३ ३२d	प्रयुक्ता	४ ३१d	सायुक्ता
२ १४०	पर्वत	३ ३३b	मन्दराणि	४ ३२b	महाभागा []
२ १६a	निर्ग	३ ३३b	पवनस्तुतिभिर्	४ ३२b	मुदाहग
२ १६b	प्रकाशको	164	L 1) न काशकयो	४ ३२d	वहास्वैका
२ १६०	एते ता	३ ३६a	सचैव	४ ३३d	लग्न
२ २१a	मत्तर्ह्य (?)	३ ३६d	निमुक्ता	४ ३४०	मशोद्भवपायो
२ २२b	दृष्टाद्युष०	३ ३७०	दानमत	४ ३४०	सर्वोद्भववम्
२ २४l	निदस्यम्	३ ३७d	स्वना के	४ ३८b	निर्दिष्ट वितत
२ २४a	जहकार सुपाहवम्	३ ३८d	गद्ये	४ ३८d	हृदि वि०
२ २६a	मवान्मन्त्ररिस्तादि	३ ३८d	तिविनी	४ ४१a	भैतव्य
२ २६d	अधनिम्	३ ३८b	परिदारिका	४ ४१b	प्रमोदापच
२ ३३०	सु निज	३ ४०a	साहाय्या	४ ४३०	मन्नाभा
२ ३४d	गुह्यम्	३ ४०b	महावते	४ ४४a	मोचव०
२ ३४b	वक्तु	३ ४१d	अवाप्यति	४ ४६a	विचत्ताम्
२ ४००	मवान्मन्त्रसमुक्त	३ ४२a	वक्तु	४ ४७b	गवायुच
२ ४५०	गिष्ट	३ ४२०	परकम्पयो यवा	४ ४६a	अपमूर्त्य०
२ ४६b	पातयामि	३ ४३०	स्नाताश्च	४ ४६d	मनु
२ ४०b	वर	३ ४६b	पुलस्त्यो	४ ४०b	मोचाभिरक्ता
२ ४१b	धनुश्चा०	३ ४७a	[अ] वत	४ ४१a	हृदि
२ ४२a	सुश्रुग	३ ४७b	हृद	४ ४१०	रुचिरोद्गार
२ ४२b	मन्त्रा लालि (?)	३ ४०.1	मुने	४ ४२d	वदा द्विज
२ ४२d	होरावेत्य	४ २०	यवाहा चापि	४ ४२d	सायुक्ता
२ ४३०	गटाम्	४ ४०	क्रियर्षिह नायावा	४ १d	कुञ्जरपातहितस्वित
२ ४३०	अभितप्य	४ ४d	ममयन्ति (?) पराश्विता	४ २d	माता ना०
३ १d	अपकुलितेन्द्रिय	४ ४b	परमेश्वर्यो	४ ३d	समाष्टुत्पव(?)
३ ४a	कषपानिन०	४ ४d	य	४ ४	अपयस्तु
३ ६a	भूतस्तु	४ ६a	मम पिना	४ ४a	समैरज०
३ ७.1	सापि	४ ६०	हृष्ट	४ ६a	शस्यपा०
३ ८०	प्लवोर्ध	४ ७	नि तेन	४ ७.1	दक्षदुहिता
३ ८b	मपत्ता	४ ८b	सत्तासु	४ ८०	दृष्टयन्निना

परिमिटम् १

५ १० १२	○	५ १६a	जपनो	६ ४७०	स्वांगुलं
५ १४a	आमित्रतापि	५ १६d	पत्तरयादिपु(गवदरयादिपु)	६ ४८a	गतावो
५ १४b	मत्तस्तना	५ १८a	रक्तकुम्भाय	६ ४८०	भारेण भिन्ना
५ १४d	दन्ति	५ १८०	घृतसचारको कुम्भो	६ ४८a	तन्मृग
५ १५०	स निरीक्ष्य तत्तज्ज	५ १८a	मोनद्वयमयं यष्ट	६ ५०b	प्रतीच्छन्
५ १६b	द्वान्तानि च	५ १८a	ससणा गदितान्	६ ५१b	प्रतीच्छतानि
५ १६a	भगोपि वीक्ष्य	६ १a	श्रु(ह्) ० जुवो	६ ५२d	तदो मादपरा
५ १०a	तत	६ १b	धर	६ ५३a	यथा
५ १३d	सुवावेव	६ १d	सुताम्	६ ५३०	वचोद्विषयता
५ १२b	श्रुता	६ ४a	समादय्य	६ ५४d	भ्यो निगच्छ
५ १२०	मनन	६ ४d	ये तदा	६ ५६a	सुपुष्य
५ १६a	कालरूपम्	६ ६d	अपयन् स मरुभुजे	६ ५७a	मन्त गत्वा
५ १६०	०ण तत्	६ ८d	प्रविशितुर	६ ५६d	वेद प्रदो
५ १६d	व्याख्यापु	६ ६d	शोभयन्तो	६ ६०b	सर्व एव
५ १०a	स्वरूपत	६ १०d	पाता	६ ६१a	प्रविष्ट
५ १०d	क्षितिपथा	६ १३a	तथा पु	६ ६१०	प्रक्षिप्तोऽप्यगमन् युक्ता
५ ११a	व्यामृणो	६ १२a	कण्ठकापरा	६ ७१०	पातितम्
५ १२०	सौम्यादि	६ १४d	मस्तुनिता	६ ७४०	सविनगाय
५ १३b	मगलस्तस्य	६ १५a	पुलकभिक्षुता	६ ७५b	सतत
५ १४b	आलोपा	६ १६०-१०a	ब्रह्मन् वित्स्वतन्तरी	६ ७५a	ब्रह्मा
५ १५a	विम्वर्य	प्रमुक्तु दग्गना	मञ्जरोकरोभिता	६ ७७b	समेत्य
५ १६०	सद्येव	मनुजीवापरा पुष्पा	विन्दुवारलतायुगा	६ ७७d	स्तोनं देवस्य वदन्तु
५ १७d	उदाहृतम्	पुष्पाभितस्तना पुष्पा	घट्टोलवतनायुगा	६ ७८०	कवे
५ १६d	कालस्वविग	वर्तितु कलापा च		६ ८२d	वादेनापीतविष्टम्
५ ४००	हाने धेव	६ २००	प्राधन (?) रक्षता	६ ८६d	नानोक्ति
५ ४१b	प्रोष्ठनपा	६ २२b	शायमस्थानवधता	६ ८८a	धैर्यस्वरावीह
५ ४२b	सत्तरा २०	६ २३a	रो	६ ८६०	निष्पौ
५ ४३०	विद्वद्भाजो वेतनाया विमुक्त	६ २४a	कन्वा १०	६ ८६d	बुधम
५ ४४+	पुनस्तव	६ २४०	कारण दस्त्वन्	६ ९०a	कालस्वो
५ ४६d	वारि(?)	६ १६०	ज गु	६ ९१a	महापाता तयनन
५ ४८a	रूपोपि	६ २७b	कन्वर्ज कुमुदायुग	६ ९४a	तन्
५ ४८b	विचरन्	६ २६b	तथोन्मादेन	६ ९४b	कोदात्माय हादृ
५ ४८d	धरयथा	६ २६ ३४a	○	६ ९७०	व्यपारज
५ ४८a	समे लो	६ ३४b	राति	६ ९८b	महाप्रव
५ ४८b	परिषद्	६ ३६०	विरहितो	६ ९८०	स्वप्ना
५ ८०	नाम वि-	६ ३८b	सु-यमे पुष्पमे सिते	६ ९८d	[+य] दग्गति
५ ४८a	कर्को	६ ४०a	मवाचिन	६ ९९a	नाभिगार युगाकार
५ ४८b	हस्तोत्त स गु कोक्षित	६ ४१b	परिव्रज	६ ९९b	वयान्
५ ४२०	व्यापन	६ ४२b	द्वय	६ ९९०	तत्रार्त
५ ४३०	कार	६ ४२०	तथाग्रमे	६ १०१a	तथाहृष्ट
५ ४४b	विचारक	६ ४४b	वदन्तो	६ १०१०-७ ६b	○

वामनपुराणे

७.६८	वमसाकरे	७.६५०	पुराणवि	६.२८	नित्रे पदे
७.१००	त्वमिनि	८ अथ्यापारम्भे	पुलस्त्यः	६.२९	नारदः
७.१०१	मन्दरः	८.२८	वह्निर्वह	६.३०	देवादिभिश्च ततः
७.१२८	समन्वितो	८.३८	सौतशृङ्गे	६.५८	पद्मगैः
७.१३०	इति संवर्णयन्	८.५५	बाणैः	६.७८	मनुजैर्नाडं पराजयम्
७.१३०	कामानुरोडां	८.५८	श्रेयादा कारिता ततः	६.११०	देवतेनापि च
७.१४०	कारं काम	८.६५	एवाय	६.१२८	साध्याभिः
७.१४८	उपस्थिता	८.७८	घरैः	६.१५८	महावीर्यं महाजयम्
७.१५८	वितासये	८.७८	मर्मभिर्दिग्दुः	६.१६८	मनोजयम्
७.१५८	भीतास	८.१४८	कन्धाराकार-	६.१७५	हृदकम्
७.१६०	संविद्यन् देव	८.१६०	सानपास्य	६.१७८	अलक्षितजगत् (?)म्
७.१६०	मुनिरिव ध्यानं	८.१७८	मुनिः	६.१७८	बाहयस्य
७.१७८	सुमन्त्रतः	८.१८८	संक्षिप्तव्यय	६.२०५	कन्धमनश्चादि
७.१८०	इत्युक्ताः	८.१८८	सर्वसोहृ	६.२२०	शुक्लवास्तु
७.२००	प्राजमनुभूतिं तस्य	८.२०८	दानवेधरः	६.२४०	तद्वैद्यवानवाना च
७.२०८	पर्यजाद्या	८.२१०	दयया	६.२७५	स्वैतेरिच्छामयः
७.२०८	नामाद्यान्	८.२२०	यति	६.२८६	पक्षोद्
७.२०८	मतोभूद्विषयं वरम्	८.२२८	वैषयान्	६.३००	पञ्चपा देवत्वमिच्छानि
७.२२०	एकदा	८.२२८	नरायाण	६.३०८	अभिद्राविर्तु
७.२२८	मुने	८.२४८	विच्छेद	६.३१८	तमरोति
७.२४८	दानयम्	८.२५८	अक्षरतार	६.३२०	पिता पुत्र (?)
७.२४८	तीर्थयात्राया	८.२६८	मुत्पाहनम्	६.३५५	तद्वस्तु
७.२४८	वृत्तिरसाः	८.२७८	प्रत्युवाच	६.३६८	देवानुरे
७.२५८	पैत्रा (वा ?) हृत्वीचरम्	८.२८८	दानयो मुने	६.३९०	तदा घोष
७.२७५	प्रवर्तीर्ग	८.२९८	देव (रं ?)	६.३९८	रणाजयः
७.२७८	मागः	८.३०८	अकथा तं	६.३९८	योऽहं पद्ममवाहिनी
७.२८०	मोहास्तेन हि	८.४१०	याति	६.३७०	हृष तैल
७.२९८	महदुदरम्	८.४१८	समाविष्टः	६.४२५	हृदयानम्
७.२९८	स्नानं समा	८.४३८	महापताः	६.४२८	विहा
७.२९८	उत्तिष्ठन् गमिष्यामि	८.४३८	हृष्ट	६.४३५	केलारत्नं
७.४३५	उत्पा दुरे	८.४७८	सज्जा हित्वा	६.४४५	तस्मिन् सदा
७.४३८	मुत्तल	८.४८५	घातः	६.४४८	मुमर्षकरोपि
७.४४८	मोघं	८.४९५	विज्यमानि	६.४४८	मुदे
७.४६५	पार्श्वतोद्विष्ये	८.५०८	तथा चैव	६.४६८	यने प्रतोष्यद्
७.४८८	न चैते	८.५२८	अथान् मरु न (?) कः	६.४८८	अथविशतोभर
७.४८८	उत्प हि	८.५३५	ब्रह्म निनेशोऽवरपट्टदुःखजनः	६.४८८	इदं
७.४९८	नावाभ्या	८.५३८	मोरपतिः	६.५०८	प्रतिताडयन्तः
७.५१०	रघ्वेता	८.५४५-७२८	○	६.५१५	चैतः
७.५२८	बाणेन युक्तं	८.७२८	विमुक्तार्यं	६.५१८	संयतोऽ
७.५३५	प्रगृह्य कृत्वा	८.७२८	नारद	६.५२५	पाद्यं च नृणां
७.५४०	एवा यु	८ अथ्यापारम्भे	पुलस्त्यः	६.५२८	अथवागुरपुटं नाथ

वामनपुराणे

१३ ७०	तेजसि	१३ ४५b	भार्गवाङ्गं यशर्वका	१४ ३१०	ततोभयो
१३ ६b	ताम्रपत्रं	१३ ४६०	भग्नप्राञ्च वे०	१४ ३२b	करणातवाश्रयम्
१३ १००	नुमाश्रय	१३ ४६d	बद्धमा भोगवर्णा	१४ ३२०	मुत्तैव
१३ १२b	पूमाश्चान्तरवातिन	१३ ४७, ४८	एतयो रत्नोभयो दे० १ ते ३	१४ ३३a	पौत्रावसानेऽप्युद्गामुखो वा
१३ १२०	इत्या०		पुस्तक्यो ह्यमव्यवहार	१४ ३५०	हवन मुत्ताना
१३ १३b	एभि	१३ ४७a	जानूषा	१४ ३६d	सात्र म०
१३ १६b	दंडुराचल	१३ ४७b	ममयावो	१४ ३६०	नानार्थसिद्धिं समुपाचरेत्
१३ १७०	गिरि०	१३ ४७०	कतिज्ञात्	१४ ३६d	नास्तत्प्रतापं न च क्षयहीनम्
१३ १८a	सहस्रम्	१३ ४८b	घारण्या० (७४ ?)	१४ ४०d	पीरो
१३ २१b	घातवी	१३ ४८०	वालिम्या विन्यवोत्तियान	१४ ४२a	मुपाटन
१३ २३a	वेदयुतो	१३ ४८d	स्वेककुल्याञ्च पापान	१४ ४३d	वारपरिग्रह
१३ २३b	वृणमो	१३ ४९b	अभियवा	१४ ४६०	श्रवास्वैव तथा मातुः
१३ २३d	मही	१३ ४९०	पणका कुतका अन्वाग्	१४ ४६०	भद्रपरातु मार्त
१३ २४a	रूपा (→सूतो)	१३ ५०b	दुर्वातिकटं सह	१४ ४६d	०मति०
१३ २६a	तक्षसा	१३ ५००	पुत्रिका	१४ ४६०	स्वज्जनानिपाते
१३ २६०	धेनी	१३ ५०d	सायसास्तमसारथा	१४ ४७a	नाम्नक्षित
१३ २६b	महुली च निवायसा	१३ ५६b	परंताश्च ये भुवि	१४ २d	विजया
१३ २८b	वापि सा निपधावती	१३ ५६०	विररा (→निरहारा)	१४ ७a	शृङ्गाया
१३ २९०	सुप्रवागा	१३ ५७b	ऊर्णाशास कश्चुपुंका	१४ ८a	कादहस्त
१३ २९a	दुर्गादानसिंहरेखा	१३ ५७०	विमन्त्राञ्च	१४ १२a	०कीटावन
१३ ३२a	धृतमात्रा	१३ ५८a	दरे (?) बोला	१४ १२b	गोष्टी
१३ ३२०	तिनी	१३ ५८b	रजवीचरेथर	१४ १२०	मुदमुभस्माहातराणि
१३ ३४a	सहस्रकन्धान	१४ कथ्यावारम्भे	श्रुपय	१४ १४a	अमेभ्यातरप
१३ ३५d	कोष्ठतामि	१४ १b	यान्तिर्	१४ १४०	सद्वर्ष
१३ ३६a	वृका	१४ १d	रचनाभर	१४ १६b	शायनम्
१३ ३६b	सह लिङ्गा	१४ ३b	विस्तराभ्ये तपोयन	१४ १६a	उदक्यामननानाञ्च
१३ ३६d	मन्त्रदेगास्तयादे	१४ ५०	तक्षायि	१४ १६b	सूक्तान्ता०
१३ ३७d	समवेतका	१४ ११a	उपावृत्तम्	१४ २१०	शृङ्गायुच्छिष्टम्
१३ ३८०	शातद्वयो तिति या० च	१४ १२a	स्ववर्षथा	१४ २३०	अनविच्छिष्टम्
१३ ३९०	मिदिरोदका०	१४ १३b	मुजता	१४ २६a	मात्राकरः
१३ ३९०	पतिर्व्याग	१४ १७b	वि०रति	१४ ४४d	पूर्णवर्तने वेतने
१३ ४०a	काम्योजाश्च ददारवैव	१४ १६a	शाखा	१४ ४७a	०दारागवाथा०
१३ ४०b-४२०	बहुधा याहृतोदरा	१४ २०a	ध्राहुम्ये	१४ ४०a	वितराञ्च
भायवास्तद्वहृरः ५५	प्रबलास्तप्येव	१४ २०b	अनुस्मरेद्	१४ २०b	श्वारीरक
स्कारमाभरोकिलिकासा गुणंसह सम्प्रवित		१४ २३a	सुपरि	१४ २२b	माय्य च विदुवा
मर्यादास्त्वामिदं च किराताना च वातय		१४ २३b	भानुज्ज्व	१४ २३०	असङ्गन
तमसा क्रममाश्रिय ॥		१४ २४०	रम्यो मरीचिस्त्वयनो महर्षि	१४ २३d	येन
१३ ४२d	तुणकस्तवा	१४ २८d	च	१४ २४०	धर्मकार्यसंप्राप्ति
१३ ४३a	कुलिकाश्चैव पूर्णश्चैव	१४ २९०	योष्टे	१४ २६a	स्तति
१३ ४३b	ऊर्णापादा (→सूमी पादा)	१४ ३०d	सर्वापगा स्वेव	१४ २६b	चारितम्
१३ ४४a	काकरवा	१४ ३१a	उपाहरेन्दु	१४ २६d	०कारणम्

परिशिष्टम् १

१५ ५७b	अर्चनम्	१६ ६१b	परिचयम्	१८ ५०	वष्टव-
१५ ६०a	सवाहारो	१७ ७a	कर्मिणि	१८ ६d	ि ु?
१५ ६६b	निज हि धर्मम्	१७ ४a	रुचिम्	१८ ८d	सम्प्राप्तवत्करे
१५ ६६c	यत् सत्यवेदार्थि	१७ ६a	मधुवेदमिषदे	१८ ६a	पतवद्
१५ ६७ + श्रीवामनपुराणे सुवेद्यन "तातन		१७ १०d	मुत्वात्सीर्गो	१८ ६०	विष्टुते
नाम पञ्चगोप्याय		१७ १५।	बमलातलो	१८ १०a	भूतये
१६ ३a	धुमा	१७ १७b	नागानो	१८ १२a	पुनो वर
१६ ३b	बाह्नित्य सन्निधारि	१७ २२b	त्रिविधमानन्	१८ १२c	धोपेविमिष
१६ ३c	सन्निधारिनेवत्य	१७ २२a	द्विबाध्याय	१८ १२d	गरदागम
१६ ५०	त धर्म	१७ २८b	मूर्ति	१८ १५a	रत्ताणि
१६ ६०	भासयते	१७ ३० ३१abc		१८ १५c	मुत्तानि
१६ १०b	निगा वी ग्यविन्त्यवद्(?)	नमस्य माहि च सया तस्या वृत्ताष्टमी तया		१८ १५d	यानि वी
१६ १३०	मन्यमानस्तु	युता मुगणिरेश स तु कालाष्टमी त्रुवा		१८ १५d	प्रमत्त भवति गृहे
१६ १५d	कण्ठन	तस्या सर्वेषु सिधेषु सिधोत्पत्ति गवर		१८ १६b	द्वितीयेष्टनि सयत
१६ १६b	मूक मन्त्रिभृतीभ्यः	यद्यन्ते स विमानस्तु		१८ १६c	येनाष्टय हि
१६ १६c	तत्त तया	१७ ३३b	द्विजोत्तम	१८ १७b	देवान्ति
१६ १८b	सहस्विमर्गिणाव्ये(?)	१७ ३४।	अर्ध	१८ १८a	पूजयेतावत्
१६ १६a	पूजा	१७ ३८।	अत्रक	१८ १८d	धर्म स्याद्वत्तर परम्
१६ १६c	वैवाये	१७ ३६a	सर्नदेवा रक्तगानिद्	१८ १६b	द्विष्टपरम्
१६ २०b	साधु अग्रमना वृत्तम्	१७ ४१a	समुद्रा	१८ १६c	नाना स्नानगोप्यानि
१६ २१a	अस्माभिः	१७ ४१d	अम्यवेति	१८ २२a	विकानि-
१६ २२b	अनुवर्ति	१७ ४३b	सरस्व	१८ २३a	असक्तिरत यद्भुद्धा
१६ २३०	अन्तये महाभोगे	१७ ४४।	स्नानम्	१८ २४।	देवा
१६ २७०	पादद्वय	१७ ४५a	गोरोधनाया सुगमागुलेन	१८ ३०।	मार्ग यतम्
१६ ३०d	मूर्धो निवा	१७ ४५b	मुनेन देव परियुजयेत्	१८ ३२b	अग्रमन्
१६ ३४।	अभिन्त्यत	१७ ४७a	द्वितीयेष्टि	१८ ३८c	आमर्
१६ ३८c	मातुना	१७ ४८c	द्विवादिभ्यो	१८ ४०b	आतम्र भव्य
१६ ३८।	तद्वृ	१७ ५४।	तद्विसे	१८ ४०d	मगर
१६ ४५c	मरुद्वरा	१७ ५५a	प्राये	१८ ४१b	अग्रगानम्
१६ ४५।	ये वे मुक्ता मवाताना	१७ ५६।	स्वभक्ति	१८ ४२b	सोमपरोक्षतो
१६ ४८a	अवित्रात्य	१७ ५८a	मुने	१८ ४३d	पञ्चमन्
१६ ४८a	अथर्व	१७ ५८b	पूजा	१८ ४४b	द्वितीयेष्टिनि
१६ ४८b	मूदे	१७ ५८c	शृंगारवि	१८ ४४d	मार्गद
१६ ४८c	आरम्य	१७ ५८d	हरिम्	१८ ४६।	शोभितवद्
१६ ५२c	आरमाया	१७ ५९c	अष्टार	१८ ४६a	वार
१६ ५३c	आरमाया	१७ ५९।	आरमाया साधुनि	१८ ५१a	अमया
१६ ५३।	निमग्नति	१७ ५९a	नरर् रत्नवर्न	१८ ५२d	अनिष्टति
१६ ५४a	आर	१७ ५९b	योवायनपुराणे अन्वयन	१८ ५३a	होमिमुक्तो
१६ ५४c	मूर्ति	द्वितीयेष्टिनाष्टमीकृत नाम सत्तागोप्याय		१८ ५३।	अष्ट मातवर् कृ
१६ ५८a	मर्	१८ ६।	देवरादे ता भवत	१८ ५४c	देवाम्
१६ ६०c	सवा रर् सनवर	१८ ६।	रुचिमतृष्ट वति न्ना	१८ ५५a	वदे

१८ ५५b	मर्मनाम्	१९ ३०d	प्रातस्तुथ	२० ३६c	वास्य
१८ ५५d	विहायत्या	१९ ३१c	वतिताय	२० ३६d	बावद
१८ ५६c	चापि	१९ ३१d	वेद	२० ५०c	छिष्ट
१८ ५७ ५८	वर्तते (६६०)	१९ ३२d	वने	२० ५०d	नामात्र
१८ ६०d	वामरुपिणम्	१९ ३४c	दोष हि	२० ५४b	कितेय
१८ ६३b	युधि	२० ५८	वितानि	२० ५४+	नार
१८ ६५c	साप्ती	२० ५९	धन	२१ २d	यस्यमुपा त
१८ ६७a	रुपि	२० ६९	घोनासहस्ता	२१ ५b-६a	○
१८ ६७d	सा क्षामा चाहृत्यतिम्	२० १०a	रम्य	२१ ६d	निषाटयति
१८ ७०d	से द्रवन्नाक	२० १०d	प्राचार्यगुह	२१ ११c	मन्मुष
१८ ७१c	साम्येऽभिपिस्तस्वमहापुरे	२० १२b	धनुप्रत	२१ १३a	सैन्यात्र
१८ ७२a	देव	२० १२c	दृष्टा विषाटाऽप निरुपणाय	२१ १३b	स्वित्ताद्
१८ ७२d	प्रहितो हि लोकत	२० १२d	यात तया	२१ १४ १५	
१८ १b	संयत्य	२० १३d	कपाभिरत्येव		समावय च वेनेन िभ्या गति मुमोच ह
१८ ३b	जनेनाकादिषु चापिषाराण्	२० १५a	दनुनायक्या		िदूतमपि सिद्धाय दानव प्रहिणोऽप्ये
१८ ५a	हव	२० १५c	दृष्टा यपेट न च वि(?) नागा		तातुपेतां ततो देव्या हुकारेण वषट्पाद(?)
१८ ६c	गङ्गापि	२० १५d	गुताउप		हस्ता तथा यजेत्रम प्रहितम(?) तथाह्रिः॥
१८ ६d	महर्द्धि	२० १७b	प्रवृत्ति	२१ १६d	सित
१८ ७c	वास्यायनस्या	२० १८a	पुसस्तु	२१ १७d	यथा
१८ ७d	मर्पिणास्तमुपाहृत च	२० १८c	ययोय विप्र	२१ २१b	रमनयन्त्ये
१८ १०d	जनेगस्य	२० १८c	विपुत्रकदीर्घे	२१ २२a	सा तै
१८ १२b	वास्ता	२० १८d	समादिनेपाय	२१ २२c	विपुत्रक
१८ १३a	सत्यि	२० २०a	शेरी	२१ २३d	ववताम्
१८ १५a	वज्र सयेद्रो सह यदया च	२० २०b	महीचय	२१ २७a	सगरस्तु गर बाप
१८ १५b	यथा	२० २१c	मयस्य पुत्रो	२१ २७d	बावर्तवान्मती
१८ १७b	पूर्व	२० २१d	सुदु कुमिर	२१ २८d	समा
१८ १७d	मम्लानपुत्रमुत्तव	२० २२c	कुमारि हृतोस्मि महापुरस्स	२१ २९d	मृगपुत्रवधु
१८ १८d	दृष्ट्यामयादुमुवना च कति	२० २३a	दुष्टुभिर्मनुषाव	२१ ३१b	वधगाव्यो
१८ २०b	छापामु गिरिसहलीतया च	२० २६b	महेभरत्स	२१ ३७a	महापुरस्ताद्
१८ २१b	गता	२० २६d	सोकेष्यविषोऽस्मि	२१ ४१a	तीवरायंग
१८ २३b	यति निदृष्टा	२० २८a	वादेव	२१ ४३d ४४ छति प्रविभेय वितागता	
१८ २४a	समागतोऽप	२० २८c	यामय		सा कुम्भिटागस्य धत महर्षि(?)
१८ २५b	कुरुष्व येऽमुद्वरय	२० २८a	छीरलमयव		चकहरेऽनवचकभैरसिप्रविचकत्वमुपायत च
१८ २५d	यति	२० ३०a	इयेवमुत्ता		यथा समारब्धत भरथ पिता तु
१८ २६a	वधोऽमुत्तम	२० ३१c	त च		मम्लान्यपत्तुपिभ्या
१८ २६d	करय	२० ३१a	यदि	२१ ४५b	नखगुम्भ
१८ २७a	इति एविवचसाह शुचजन्मा	२० ३४c	मुत्तजा	२१ ४५c	निपाता
१८ २७b	नीवष्टुक्तम्	२० ३४d	तस्यास	२१ ४५d	दुष्टि क्षिण्वाज्ञा
१८ २८b	विनम्य	२० ३५a	देव्या	२१ ४६a	पपात
१८ २८d	अवाच	२० ३७b	विपुत्रे	२१ ४६b	समागत
१८ ३०c	समाकथयति	२० ३८c	बलीकथ	२१ ४६d	दैववन

२१.५२b	संस्तुयमानां	२२.५४b	प्रवदन्ति	२३.५०a	दंडुकुंठं
२१.५२d	मुत्तम	२२.५४d	क्षमस्य	२३.५१a	एतानि
२१.५२+	श्रीवामनपुराणे देवीमाहात्म्ये	२१.५४+	देवदेव उवाच○	२३.५२d	विषयः
	महियामुरवधो नाभैरविबोधाभ्यामः	२२.५८c	दिग्देव	२३.५२c	प्रमाणा
२२.५५a	अप्यायसवारम्भे	२२.५८d	नोवा	२३.५३d	मर्शय
२२.५८c	मुष्णपुरं	२३.१d	हृत्पथताऽऽन्येन युतो यवानि	२३.५४c	सवगाः
२२.५८a	ह्रियवतः	२३.२c	सञ्चक्रिष्य	२३.५५d	तच्चैक्यमागात्सतितं हि तेषु
२२.५८b	सरोपन	२३.५b	क्याचिन्मा नृपः	२४.१a	देव
२२.१०a	रा जासोद्	२३.५d	स प्राशत	२४.१b	भवापहः
२२.१२c	महाहर्ष	२३.८a	राज्ये	२४.२c	पूजया
२२.१३a	तत्तत्तानागतान्	२३.१०d	बर्चास्तुतं सह	२४.२d	परिरीयने
२२.१४a	किञ्चित्ताननुरोधावा(?)	२३.११a	मर्दव	२४.५b	हृत्पथमिचोरयन्
२२.१४d	समागताः	२३.१३d	हृत्पथि	२४.५c	अगवन्त
२२.१५d	गाथाति देवता	२३.१५b	नपः	२४.५d	हर्म
२२.१७b	वरयामरा.	२३.१५d	वेदिमुत्तमान्	२४.५e	पराचार्य
२२.१८c	मुक्तं	२३.१५+	देवा	२४.७f	प्राक्तमन्
२२.१९c	स ह्रिमिष्यति	२३.१७a	विचिंतो वेदयो देव	२४.८b	तिथिर्हि वा
२२.१९d	वरा	२३.१७c	देवातप रथा वेदिर्	२४.९b	कुपलभ
२२.२१c	अभतात्मनाविन	२३.१७+	वागुदेव	२४.९a	सर्वदेवर्
२२.२२+	देवा	२३.१८a	वेदयो	२४.७b	र्त्तित्यं
२२.२५+	श्रीमन्नान	२३.२०b	कुपलर्त्तल्लिता	२४.८b	पक्षा तास्मिनी
२२.२७a	नित्रे राज्ये	२३.२०c	समन्तात्	२४.११b	गमयिष्ये
२२.२८-२९		२३.२१a	समन्त	२४.११b	विमता जटः
	पुरोहितस्तु तत्प्रातोऽह्नितो कणात्मजः	२३.२२c	कीर्त्यंयत्तुलं	२४.१८b	राज्ये
	राजाध्यापकाया साक्षात्प्राप्तुकारणीः	२३.२४a	मरुत	२४.१८c	यथा भद्राय संयुक्तो
	ततो जगाम चारण्यं मृगयार्थं दुरात्मजः	२३.२५b	समा दयाम्	२४.१९d	मुरैर्लक्ष्यमे
	सर्वकर्मणु निक्षिप्य बहिर्दं तापसां निषिम्	२३.२५d	कृत्वाचित्तम्	२४.२२c	वा कन्या
	ततो मृगयामासोमदेकाकीमजिनां वरं	२३.२६b	वीजो	२४.२६b	निर्धुतम्
	वैभ्राजं स जगामाय मरोन्मादकरं हृषन्	२३.२७a	वेदे	२४.२७a	सा हि
	ततस्तु कौमुद्याविष्टा००००गुणे वने	२३.२७b	सीरवृक्ष	२४.२७cd	सा तथा तेजसा पूर्व विदितताम् हृत्पथः
	अविनुतः सुगन्धस्य समतायवर्तनं	२३.२८a	गन्धा	२४.२८a	॥ १५ ॥
२२.२९c	उवाचत नमो भूम्यां	२३.२८a	मयाप्रव गदितं	२४.२८c--२९d	○
२२.२७b	सिन्धुमालिकम्	२३.२८d	वीजं तं मरुपिपयम्	२४.३१d	मेरवाप्यामही प्रति
२२.२८a	आप्यामहा	२३.२९c	वाग्यिष्यामि	२४.३२b	समागतः
२२.४१c	तिष्ठातुं	२३.२९f	वीजं	२४.३३a	वा आम्भस्य
२२.४२b	प्रगच्छ	२३.३३d	त्वयि	२४.३७b	परिहृता
२२.४५b	महापुत्रे	२३.३७c	होयवमदिकं आम्भस्य	२४.३७d	गच्छिन्
२२.४५d	राजैवितः	२३.३७e	आम्भस्य	२४.३८c	कुपवा
२२.४०d	क्षपिकं	२३.३९d	अप्यामहापुत्र	२४.४१c	नमितास्या
२२.४१b	कमानो सुवधा	२३.३७c	मयेव	२४.४३c	हृत्पथ
२२.४१c	दुः स मर्ता अगवन्तं पूर्वं	२३.३७d	मुच	२४.४७a	ततो

वामनपुराणे

२५ ४७+	उमा	२६ ८b	धर्म्य	२६ ६६c	धाताय
२५ ४८०	प्रतिहन्तानि	२६ ८+	श्रीहृत्	२६ ६७a	प्रणम्योत्तु
२५ ४८८	मम	२६ ८b	गद्येय	२६ ७०a	ततोऽमराम्येव
२५ ४८+	मिषु	२६ १०a	ममाभीद्	२६ ७१b	स रोमने मुक्त
२५ ४९+	देवा	२६ १०b	प्रियाभीद्	२६-७१c	बदम्भमये
२५ ५१०	दोषे च	२६ ११b	प्रमा	२७ १८	परिचरयन्तीत्यर्थः (?)
२५ ५२b	जनसत्ते	२६ ११+	प्रोपुनरुच्य	२७ २८	समाभाषत
२५ ५२d	च विविष्टे	२६ १२०	प्रोत्तमैस्तु	२७ ३a	अथ देवैति
२५ ५३a	काष्ठितोयै	२६ १२d	प्रोक्त्वा	२७ ३d	चक्षुः
२५ ५३b	कुशायेन	२६ १७b	स्तुत्येति	२७ ६-१६	○
२५ ५३d	ततोऽमरामानवायमम्	२६ २१a	इत्येवमुक्त	२७ २००	स्त्रात
२५ ५४०	तदह	२६ २१b	गन्धमादन	२७ २४a	मायाऽमया
२५ ५७d	रियरयोवने	२६ २१d	सैलराजादि	२७ २४a	सागकय
२५ ५९+	श्रीपुलस्त्य	२६ २२b	हिरि	२७ २६०	प्रवृत्ताम्या
२५ ६०+	सोमप्रभा	२६ २४०	स्वयमम्यामयद्रादि	२७ २८a	अम्या
२५ ६१०	तच्छृणु त्व	२६ २४+	हिमवान्	२७ ३२०	कुप्यताय
२५ ६१b	प्रदत्ता	२६ २७b	कुलतमा	२७ ३३b	बलवैराग्यमरामानसित
२५ ६१d	सर्वकर	२६ २८d	७ चारस्वत	२७ ३३०	अमरानाशयेन
२५ ६६a	निवी वाऽप्यववा भिम	२६ ३२+	मन्त्रिण	२७ ३७+	यत्र श्रीशक्तितानं मुमुक्षुममयो
२५ ६६d	अववा	२६ ३३a	यन्मयी		वारिणा विमुखाय
२५ ६७०	विमूर्	२६ ३४b	यमोषर	२७ ३७०	तदनाद्
२५ ६७b	अववा	२६ ३६b	यपुर्गतिम्	२७ ३८b	रम हि
२५ ६८b	समुत्पातुमियेय सा	२६ ३८a	यगुहि पिता	२७ ३९d	समुत्पन्नमोऽम्भस
२५ ६९a	ततोऽवाच प्रिया गच्छ	२६ ३९d	प्रोक्त पिता हर	२७ ४०b	उपश्रित
२५ ६९d	महर्षेऽह्निमयद्रुहे	२६ ४१d	यज्ञेयन	२७ ४००	सप्तपिनाम् शैलेन्द्र
२५ ७१b	दित्यग्य	२६ ४२०	हर्षमात्म	२७ ४०d	सोमविष्टाभ्यनोरयद
२५ ७४b	धृष्टके	२६ ४४a	सौमतर	२७ ४१b	हिरि
२५ ७५b	सरोऽस्तुतको बभी	२६ ४४d	मैहृद्वैह वराजवी	२७ ४६+	ब्रह्मा
२५ ७५०	चक्षे	२६ ४८०	सद्रिमैष्टम	२७ ४७b	तापरममम्
२५ ७७d	प्रतिस्वितारस्य तु	२६ ४८d	चर्वता	२७ ४८a	ततोऽमिराहृत्मुक्ते
२५ ७९+	इति वामनपुराणे	२६ ४९०	उपविष्टान् सन्नायान् वै	२७ ४८b	हृते नैवमुत्त गता
	अमुक्ताऽप्याय	२६ ४९d	अप्यौ स्तुतान्	२७ ४८d	प्राप्य कृष्टमिवाति
२६ अध्यायारम्भे	श्री पुनरुच	२६ ४०b	च श्रुतवान्मुक्त	२७ ४९a	सूय प्राह
२६ १८	समन्विताम्	२६ ४२a	तताऽस्तु	२७ ४१b	दानपारादाय
२६ ३०	अमुक्तायाच	२६ ४२+	हिमवान्	२७ ४१c	दि वारयि
२६ ४a	पर्वतपद्म	२६ ४४d	तत्पाम	२७ ४८०	अवा
२६ ६०	समनेत्रमकवला	२६ ४७a	मेनाऽप्याह	२७ ६००	देवे महोमया रात्रि
२६ ६d	विनि मुद्रांन	२६ ४८०	पुरो दत्तान्	२७ ६१०	पर्वतपारिजेत
२६ ७b	मन्दिरेव	२६ ४९d	हन्तामनादि	२७ ६२b	प्रत्यय
२६ ७i	प्रयतमानम्	२६ ४४d	तन्मुक्तान्	२७ ६२+इतिममद्रुष्टो गौरीविभारगता	
२६ ८a	मुत्तति	२६ ६४d	मुद्रावा		नाम पद्मिनीप्याय

परिशिष्टम् १

२८ मध्याधारम्भे	गुनस्तय.	२८.६३a	स्नातस्तय	२८.३७०	गु.
२८.७f	न संरोहति	२८.६५०	उपास्वेदं हरस्वेदं	२८.३७d	साप्त्री तन्मयीयान्
२८.६a	तस्मात्पुच्छमि देवेना	२८.६५d	अलमूर्तं समन्वितम्	२८.३६a	सर्वे
२८.६०	यथा कतिपये न यथा	२८.६७b	मगनेनहो	२८.३६०	सा सार्ति*
२८.१२०	अयंती च	२८.६७d	वाग्निरदग्निं पितृनग्निं	२८.४२a	पदाहृतं वञ्चितं
२८.१३b	देवताः	२८.७३a	पूजयिष्यन्ति	२८.४५a	प्रेयितोसोह
२८.१४b	गहनादिनाम्	२८.७३b	अष्टावराः	२८.४५b	बलार्तिव
२८.१४d	व्याजोदयू*	२८.७६d	मुं भग्निमु भञ्जे	२८.४५०	दुर्वासा
२८.१९a	चिन्तयन्त्ये	२८.७७b	पर्वततो मुद्राभ्या-	२८.५०a	दई च बलिना श्रेष्ठं
२८.१७०	सरोजनाम्	२८.७७f	घात्याममूर्तं	२८.५०b	तेषु अमूर्तान्मिताः[.]
२८.२२d	अनकनादिभ्यः	२८.७७+	श्रीधामनपुराणे उवाच। मने	२८.५४०	सौ सार्ति
२८.२३०	आराधना		विनायकोत्पलिनार्तिं सप्तविंशोऽध्यायः	२८.५५a	समाश्रय
२८.२७b	महाकवे	२८.१d	सहस्र(?)वे अर्चयिष्यन्	२८.५५a	सौ
२८.२६a	उमापि तं	२८.२a	मुं भञ्ज वि-	२८.५५d	अरिपुत्रौ
२८.३०d	महामोहनो	२८.५d	नाराहृदपुत्रः	२८.५६f	नियतांगी
२८.३५b	यस्तस्मिन्पठेत्प्रययः	२८.५a	यदसु	२८.५७d	मुद्रादूर्ध्व-
२८.३६a	यचनाम्	२८.५b	अथे सह वराह्या	२८.५८d	सरपाश*
२८.३९b	विदेकीयवसपतिनाम्	२८.७०	वहसे	२८.५६f	सर्पाश्वना
२८.४१b	हंसकरी	२८.८०	त्याज गुं नं	२८.५८d	निजा
२८.४३०	*अिराप्सो	२८.६f	न यथायं	२८.६२०	प्राश्रयते
२८.४४a	विनिर्वाति	२८.१०a	इतनावाप.	२८.६३b	अद्वानेन
२८.४५+	देवाः	२८.११b	सरासा.	२८.६४b	विभाषति
२८.४६+	दिवाः	२८.१४d	हृवास्ताकम्	२८.६४d	अर्चयि
२८.४७b	अध्वमरोत्तमा	२८.१६b	सौते मु—	२८.६८०	हि
२८.४८b	सोमपरादिवाहारा	२८.१६f	अर्थ	२८.७०a	वेगेन
२८.५०b	सद्वेत्तवन्दये च	२८.१६+	गुप्तनिगुप्तो	२८.७१०	पौर्य
२८.५१a	सिद्धे	२८.२०a	विष्वालो	२८.७२b	मुद्रागति
२८.५१d	सर्गं जगु	२८.२०b	वनु—	२८.७२d	दानवाभ्यामन्नाद
२८.५२b	हुराप्ति	२८.२०b	स्वरीत.	२८.७५०	अपेक्षास्तस्य
२८.५२d	ईदं अचनं	२८.२१b	सोम्या द्या-	२८.७६b	मार्ग
२८.५३b	अलाप्य	२८.२३a	विन्द्यामो	२८.७९०	वेगेनाभ्यन्तरदेवी
२८.५६०	प्रालोहमुदीर्य	२८.२३d	दानवी	२८.७७b	देव्या
२८.५९d	सकोनपद	२८.२७a	गुरोपे	२८.७७०	अर्चयि
२८.५८०	सनाप	२८.११a	अमोर्	२८.७७d	अच्यो
२८.५९०	समासे न	२८.११०	ईयाह	२८.७८b	भैरवम्
२८.५९१	कुपन् देवो	२८.१२a	सया मुञ्चति	२८.७८०	अर्चय
२८.५९०	सह रवेदं पार्थिव ईव	२८.१२b	अबुधान्	२८.८००	अहमागो
२८.५९d	नारद	२८.१३०	सावर्जित	३०.१d	महापुत्र
२८.५९०	सोमं च	२८.१६a	विंशति	३०.१०	अर्चयि
२८.५९d	अवस्थाः	२८.१६b	हृदि नं मे	३०.२१	अर्चयि
२८.५९d	मले सच	२८.१६d	अमामुर	३०.२१	अर्चयि

३० ३b	महापद्म	३० ४४a	वारवापास	३१ २०d	वान मनल
३० ४०d	समुद्रमुताव देवपे मधुरवरवाङ्मना	३० ४५a	तत्र तूषाणि	३१ २१d	मनरा डव
३० ७b	धूलता	३० ४०b	सगण	३१ २४a	मविभरस
३० ८a	सटासती	३० ४२a	निकृताभ्या	३१ २४b	बालो वृद्धि महापुणे
३० ८०	ननिनी	३० ४४a	सुरासपुरिपौ	३१ २७d	वधि
३० १२a	सा चाह	३० ४५a	निहते	३१ २८०	विषवक
३० १४a	गन्ध स	३० ४५b	महन्वि	३१ २८d	ह
३० १६b	चा निपुन्दे	३० ४५c	त	३१ ३०b	मज्जते भवान्
३० १६c	यत	३० ४७०	हृर	३१ ३१d	स्वेच्छाचारी
३० १७a	सेनापि	३० ४८a	सुपु	३१ ३२a	वा
३० १८b	भुशुण्डि	३० ४८b	त्व	३१ ३२b	विवा मव
३० १८c	पा १	३० ४८c	(वातिहरे) मधुरे	३१ ३३a	तो
३० १८d	विक्रमाव	३० ५०b	मालाविकटेश	३१ ३३c	मज्जति
३० २००	मला नप	३० ५२a	वाहो त्व क	३१ ३६०	ब्रह्म
३० २००	हृर त प्रभावाव	३० ५२a	वरणिधि (नि) गमना	३१ ३६०	वहन्ति गाय
३० २२b	हलाहृणसि	३० ५२c	सर्वेन्द्रो सवचरा	३१ ४००	कुटिलामम्यम छाखे
३० २४०	धरतेवागम अयाव	३० ५२d	वधिमुद्रा	३१ ४१d	परम
३० २४d	त रक्त	३० ५४j	सुपु	३१ ४२०	ता
३० २४a	त	३० ५४d	प्रयोगात्	३१ ४०d	तथा
३० २४c	व्याघ्रावयद्	३० ५४j	भवता	३१ ४४a	सर्व
३० २६०	रक्त विपु पक्षि	३० ५४+	देवा	३१ ४४b	महाहिनी
३० २७j	त्वग्रहै	३० ५७j	महासमुद्रिता	३१ ४४c	जला
३० २७d	वहवायुमान	३० ५७	प्रतिपक्षर गता	३१ ४६०	जम्बुग
३० २८a	वरवास्त्रिक या	३० ५८b	वयोवया	३१ ४७a	मभिपक्ष
३० २८b	क्षिप प्राक्षिपतास्व	३० ५८d	सत्त्वा भविष्यामि	३१ ४७b	कुमार व
३० २८d	सतो भया	३० ७०a	भूयोर्भरिषथासपगाय	३१ ४७b	निरिपुनि
३० ३१a	पापे	३० ७०b	भीमा भविष्यामि सुरधार्याव	३१ ४७c	श्चय
३० ३२ ३३ab	○	३० ७०c	जहुतरेपान्ति निहृय पदान्	३१ ४८a	तथा
३० ३३c	हयो	३० ७१b	तथा भविष्यामि हिलाय देवा	३१ ५०a	हु
३० ३४a	भास्वर	३० ७१c	महाहि	३१ ५०b	हरोत्स
३० ३६०	व	३१ ६b	वदमेहेहै (?) वनामपि	३१ ५०c	प्रमवायुपुर
३० ३७d	ममनि	३१ ६d	मवतोयो	३१ ५२०	मदु
३० ३८a	एकद्विचतस्रैव	३१ ७b	त्व मपु	३१ ५४a	उरगो
३० ३८b	एवा प्रहृष्ट न सुनिरि	३१ ८a	सतत्ताममरु	३१ ५४b	ममविधि
३० ३८c	करोमि	३१ ८b	[- म] गोपयद	३१ ५४d	व सुपनि
३० ४१a	व	३१ ८c	○	३१ ५६a	मन्त्रि
३० ४१b	मोर	३१ ८d	एव	३१ ५६b	वजावको
३० ४१d	तल (तो ?) या	३१ ८e	मन्त्रवली	३१ ५६c	मेशति पर
३० ४३a	समासतर्ना	३१ ८f	सुखेनैव महावने	३१ ५६d	पानि
३० ४३b	ममवै	३१ ८g	[म] मज्ज	३१ ५७a	माम
३० ४४a	एवावै	३१ ८h		३१ ५७b	मार्वा-लो

३१ ६८b	प्रत्यक्षतिवचसम्	३१ १०००	वाचिनी	३२ ४६a	[भ्या] पठताम्
३१ ६८०	संघट्टे	३१ १०१०	मटिका वसुन्ना	३२ ४८०	निपूदपरित्वम्
३१ ६९०	प्रस वारि	३१ १०१६	वे	३२ ४९६	निहन्ति ह्य
३१ ६९०	य (य) सं वाच	३१ १०४३	वातो	३२ ४४०	॥
३१ ७०b	विह्ना	३२ २ +	कुमार	३२ ४६६	दानं
३१ ७६०	ताताकर्षे पातिमह	३२ ४a	निखरोमि न	३२ ४७b	गयाचगी
३१ ७२a	सुधम	३२ ४d	सर्वे	३२ ४८०	पर्वक
३१ ७४a	वातनं व	३२ ६a	उमा त	३२ ६१६	मलबाव रणे
३१ ७४b	मरगोवटं	३२ १०६	मन्ना	३२ ६३a	पिष्कारकलु
३१ ७४d	समसा वाचिबन्धनम्	३२ ११a	गन्धि	३२ ६४d	सारकम्
३१ ७६a	सीताया	३२ १२०	देव	३२ ६३a	मद्यमाना
३१ ७६b	संयुताया	३२ १२२	मनुष्या	३२ ६४d	सुसु सुसु गितारतव
३१ ७६b	मुनोर	३२ १२६	प्रान्	३२ ७२b	हि
३१ ७७a	सारवरा	३२ १४b	वगद	३२ ७३b	वर्क महिपमानवम्
३१ ७७d	अवरोप	३२ १८०	पराररते	३२ ७६a	तद
३१ ७८b	बाहासी मन्त्रवर्ग	३२ १८६	बुबन्धु वे स्वस्ति वग मद्यापा	३२ ७६a	[-य] मयन्त
३१ ८०d	केणालेनानन्त्रवो	३२ १८०	यगा	३२ ७८b	वर्ध
३१ ८१६	वाचनान्तरमेणम्	३२ २०६	स्वस्तिप्र—	३२ ७८१	वापेन
३१ ८२a	हृदप्राम	३२ २०६	सुपुता	३२ ८०	मदावत
३१ ८२b	वाच	३२ २१६	हृदप्राम्यो	३२ ८१०	वेन्नुतो
३१ ८२b	मनोहर	३२ २१६	वधि	३२ ८१०	त वापि
३१ ८३d	सरस्वती	३२ २२a	व	३२ ८२a	वागोमि
३१ ८४b	दर्प सव	३२ २३b	कव्यागे	३२ ८४a	विदेयोर्ध
३१ ८४०.1	संयमिनमकेमापन	३२ २३b	वर्णिता वराम्	३२ ८४.1	विष्यति
	देवपितृलयेव च(?)	३२ २४d	वरगोप्रव(न्नु ?) निपो पापु	३२ ८७a	वेतन
३१ ८६		३२ २६b	[-य] वापि	३२ ८६a	वर्धतलु
८६a	कुपप्रउरमुण्णरीम हवानम् ।	३२ २६d	समुत्तरय तु	३२ ८६b	विन्दं मुरस्व
८६a	व पथेताम् वदु कुपाप इतिवः ॥	३२ २७०	ते	३२ ८२०	वर्धवा
३१ ८७a		३२ २८a	तन्	३२ ८३०	निगमिन्ने
३१ ८७a	सुधमसं कुपवर्गं लोहवर्गं मदानम्	३२ २८०	सुधमं	३२ ८४d	पुपुष
३१ ८८a	वापिद्वि व वाप	३२ २९d	तुर्	३२ ८४d	वर्धवा
३१ ८८b	वर्ध	३२ ३१b	वृत्तार्धमकवय	३२ ८६d	वर्धवा
३१ ८८b	गवात्रिभम्	३२ ३६	○	३२ ८६b	मिन्द
३१ ८८०d	○	३२ ३७०	वर्	३२ ९००	
३१ ८९०	वर्धतीर्	३२ ४०a	मुद्रमुद्र	तपुवा	वर्धवास्तवोर्ध वपवागुह ।
३१ ८९a	वर्धवा	३२ ४०b	परमेयुता	सं मुद्रा	वर्धवास्तव एमेहि वतवावर्ध ॥
३१ ९०b	वापुत्रिभ	३२ ४१b	वाताववा	३२ ९०b	सं वन्तो
३१ ९१a	वापुत्रिभ	३२ ४१a	वायो	३२ ९०८	वापुत्रिभ
३१ ९०d	वोत्रिभ	३२ ४४a	वर्ध	३२ ९०८	पमाव
३१ ९०d	वर्धवा	३२ ४४b	स मयन वन्तो	३२ ९१a	मुद्रावो
३१ ९००.1	वापुत्रिभ वान्वा	३२ ४७a	वर्धवा	३२ ९१b	वर्धवास्तववाव

३२ ११०d	हृत्	३३ ४५d
३२ ११२a	मुनाभ	३३ ४६०
३२ ११३b	सगवान्	३३ ४६d
३२ ११४a	मज्ज	३३ ४७b
३२ ११५c	स्नात्वाद्यं	३४ ३०
३२ ११७c	मिज्जवा	३४ ५०
३२ ११८b	चवस्य	३४ ६०
३२ ११८०	अथ	३४ ७१
३२ ११८d	सद्विद्य तेनाय	३४ ७d
३२ ११९b	रवन्	३४ ८१
३२ ११९०	प्रतिव-य	३४ ११d
३३ २a	मासोत्त	३४ १६b
३३ ४d	मुपारमज्ज	३४ १७d
३३ ६a	वेवगे	३४ १८b
३३ ६b	तमनोपि	३४ २२d
३३ ७b	च	३४ २४d
३३ ८	अणवन्	३४ २८०
३३ ८b	मृतपञ्च	३४ २८+
३३ १०d	मृतपञ्चस्य	३४ ३१b
३३ १२d	मदात्मक	३४ ३५३
३३ १५a	निरस्ते	३४ १७a
३३ १५b	पुरे	३४ ४०a
३३ १५d	मिज्जवेष्टुत के	३४ ४१b
३३ १६०	सु	३४ ४१d
३३ २००	मावेयं	३४ ४७b
३३ २१०	मोर्गेण	३४ ४८०
३३ २५b	लिय	३४ ५०a
३३ २६०	[—य]य	३४ ५५a
३३ २६d	मा निमज्ज	३४ ५५०
३३ २७b	य	३४ ५८b
३३ २७d	परदार	३४ ६१a
३३ २८a	मिज्जितवान्	३४ ६१b
३३ २८०	प्रवक्तु	३४ ६१०
३३ ३८		३४ ६३b
प्राहृत्य मारदासस्य मुनस्य इति चिन्तयत् ।		३४ ६८+
तथा देव्या शतावर्षा राशतेन्द्रो निरीक्षित ।।		३४ ७०a
३३ ३९a		३४ ७१b
अहत् प्रवरैश्चर्यनिपपात महीतले ।		३४ ७२०
३३ ४२०	हृत्वा	३४ ७३
३३ ४२d	रणे जित्वा	३४ ७८०
३३ ४३०	देवी य ता निष्ठा-मनीय	३४ ७८d

[—य]मिज्जवा	३४ ७८+	अहो
य यकोपि	३४ ७९a	एतत्
नन्दिनन्तम्	३४ ७९b	सद्योप मुक्तिपद सदैव
भुक्तं	३४ ७९०	त्वयकारिमानवान्
तपोर्थाय तदा	३४ ७९d	व्यामि
धारयन् (?)	३४ ७९d	निशाभयतद
एवाह	३४ ७९d	ब्रह्मा
आस्वाय	३४ ४a	सवसमदा
स यणैत	३४ ५०	मृष्टिवाग्निव
सतो जटा	३४ ५०	सुखममनुमानसम्
पापघ्न	३४ १९a	पौष्ण बानोश
पुण्यन्त	३४ १८b	पुत्रवान् वी
कलित्	३४ १९a	प्रीत
[—य]य (→[—य]य)	३४ २१a	रोपो
जान	३४ २१०	लिप्ता परपनेत्येक
इष्ट	३४ २३a	ब्रतादि
सधे	३४ २४a	अनुदात्तव निष्ठाच
पुनस्तस्य	३४ २४d	नामोपस्य वसज
यथा	३४ २६b	जयैतु स
समेत्वाह्वयते	३४ २६०	वाचिक
मिरम्	३४ २६d	मानस काधिक तदा
मज्जेन्नु कुलियो	३४ २७a	पिटुमापुक्त यच्च हृत वाचा
स पुण्डर		मृत नरै
सयत	३४ २८d	पदम
स जितो	३४ २९a	तस्माच्छिष्यश्च पुत्रश्च
जितं व-य	३४ २९b	विचेतव्यो
यम	३४ २९०	तेनात्
यन्वा	३४ ३०b	सोम्य
देवतासिपुरा	३४ ३१०	दास्यते
बद्धति	३४ ३२०	येय हि
नो वा	३४ ३२d	ता मे
प्रवाक्ष्ये	३४ ३५a	पटसु
सयन्ताह्वयन्वा	३४ ३५०	गोत्रस्य कुले वृत्ति
आपयामि	३४ ४०a	स्तेने वृत्ते मयन्ति पत्नी
ओपुस्तस्य	३४ ४०b	तु वा
कुमारोपुत्त	३४ ४१b	स दत्त.
मास्मरैम्	३४ ४३०	नयाद्विपन
महायोग	३४ ४४a	दत्ता त्वकस्य
○	३४ ४४b	भूत्वा
तदा	३४ ४५d	तस्यान्वत्कारणात्तरे
हरेक्षेपस्तु	३४ ४६d	पासाव

३५.४३b	एतस्मात् कारणात् पुन न स्वयं	३६.३०	देवं	३७.१४b	गुणान्मृतः
	बाहुमर्हसि	३६.३१	मुनिनिश्चयम्	३७.१८a	उदाहोस्वेति वा नान्यं
३५.४७०	स्वमात्मानं	३६.४a	मिरिस	३७.१९a	पुनार्ये संप्रवयामि
३५.४८b	द्विगो	३६.७d	भूतो	३७.२००	वज्रे
३५.५००	स प्रोक्तव्यमिमं	३६.८b	पश्यति	३७.२०d	पीरोहिषाय
३५.५२a	पुनस्तत्र	३६.८०	कार्यं	३७.२१a	ईजि
३५.५३d	पत्रकम्	३६.८d	वृष्टयर्ष	३७.२१०	धुक्
३५.५४d	एतद्वचनपत्रकम्	३६.९d	सोमं	३७.२२०	तस्यै
३५.५५०	तत्परं	३६.१००	पञ्चमवस्थ	३७.२२d	सत्तमः
३५.५६b	मिथुनः	३६.११a	मनुजोष्टो	३७.२३d	नराधिपः
३५.५६b	संरिचतः	३६.११b	सर्वं हि	३७.२६d	[—म] रक्षा
३५.५९d	पत्रकं	३६.१३b	सदा	३७.२७०	यं जातो बत द्यवस्तु
३५.५७b	तत्र कर्मटनः स्थितः	३६.१४f	कामिकी	३७.२८d	अष्टमावृत्तव
३५.५७०	आवग	३६.१९०	प्यद्विपुष्पं पिबेत्सपि.	३७.३१a	नरधैष्ट
३५.५७d	पत्रकं	३६.१७०	पद्मं	३७.३१d	निर्द्वेष्ट
३५.५८b	सिंहो बधति पत्रकम्	३६.१७+	ॐ	३७.३५od	कश्चित्तम्
३५.५९d	पत्रकं	३६.१८b	मुखा	३७.३७b	मा स्वार्थ
३५.६०a	ग्रामस्तु	३६.१९b	विमुक्ताः	३७.३८b	भुतं
३५.६०d	पत्रक	३६.१९b	[—म] भवन्	३७.४००	अगम नैमिषं नाम
३३.६१d	पत्रक	३६.२०a	न अगमाय	३७.४०d	यथाम्यासं नराधिप
३५.६३०	[—म] नि गतिः	३६.२२b	रवतो	३७.४१f	धुमाङ्गा
३५.६३d	पत्रकं	३६.२२d	मृदेवानः क्व तिष्ठति	३७.४२a	चबुडा सा सतिश्चाह
३५.६४a	बाकारो	३६.२९a	सार्धद्विनेन	३७.४२b	कचनं
३५.६४०	पत्रकं फाल्गुन प्रोक्त	३६.३१०	प्रोक्तवा	३७.४३a	कदर्थं
३५.६५b	वनते	३६.३२a	चित्तान्	३७.४३a	सामं
३५.६५d	परं	३६.३३a	ततोव्यसार्धं देवेभं	३७.४३b	संप्रदानं स्वकथिनाः
३५.६६b	पञ्चमिन्द्रियुतं	३६.३७b	हयम्यता	३७.४३d	ह्यमगममि
३५.६९०	मिथुर्ह	३६.३८b	मराशतः	३७.४४b	स्वामनोमने
३५.६७a	एतत्	३६.३९०	[—म] चित्तपद्	३७.४५a	द्वारमार्गं
३५.६७b	पत्रकं	३६.४२a	कार्यं	३७.४८a	प्रप्यत्यदे
३५.७०b	रक्तवर्गं.	३६.४२+	हर	३७.५०a	तस्मात्प्रामादि
३५.७०b	अनुवृत्त	३६.४६a	यै य प्लुति	३७.५००	धरजा
३५.७२०	अनुवृत्तं • • • • •	३६.४८०	किञ्चिद्	३७.५०d	तद्वृत्तम्
३५.७३b	[—म] मि	३६.४८d	विभावितात्मना	३७.५४b	एष्यसि
३५.७५d	योद्धुं	३६.५००	न च प्रद्वर्षो	३७.५८a	बाष्ठाया
३५.७५d	मुदि.	३६.५२b	तं बह्वं इत्यारम्य	३७.५८a	मुन्वावर्त्तौ
३५.७५b	दीर्घं		‘बृहदा’ इति यावदास्तित	३७.६१a	परिचिद्वेध
३५.७७+	इति योगमनपुराणे भैरवप्रादु-	३७.६d		३७.६३०	त्वरजा
मोक्षे मुमुक्षुत्वो नाम पंचविंशोऽध्यायः ।		३७.१०b	[—म] त्वज	३७.६४b	सामभावर्ज
३६.२d	अपच्युतं	३७.१०d	कश्चिन्मति	३७.६८d	दक्षिणे तटे
३६.३a	प्रयोक्तुः	३७.१३b	त्वमिवादिष्टोत्वम.	३७.६९b	रविमता

वामनपुराणे

३७ ६६०	प्रतिष्ठित शिरोभाषा	३८ ४१b	यम	३९ २०	मा' ४
३७ ७०d	सामनेत्ता जतम्बज	३८ ४१d	प्रयोगा	३९ १५०	त्वया
३७ ७२a	मुनिध्यानि	३८ ४२d	ततो	३९ १५d	गानुव
३७ ७५		३८ ४४०	सश्रया	३९ १७a	तयान्ये
यमगास्वतनुजा तेन वरदेनापि पाणिना ।		३८ ४४f	एवमुक्त्वा वयोद्धुतम् ।	३९ १७०	जानपदा
मोजिता नव पतिना हस्मा'द्यालामुर्वीरु स		३८ ४४b	सपायन्तुमवैका	३९ १८०	स्नाता
(दे १०)		३८ ४५०	हिरण्यया	३९ २०b	महामत्स्य बनेशायम्
३७ ७६-७७a	वतते (दे १०)	३८ ४५d	अवापतत्	३९ २३b	विभेति
३७ ८००	अञ्जनास्येव	३८ ४६d	ह	३९ २३०	हृदार्क
३७ ८१b	नमिष्यन्ति	३८ ४७०	गाकर	३९ २४a	तत्तत्त'बाह
३७ ८२a	उत्तरा	३८ ४८०	देवदेवेन	३९ २६०	प्रतीक्ष्य'यो
३७ ८२०	तीर्थे	३८ ४९०	तत्परस्पादिम सोम	३९ २७d	वनपद'
३७ ८४b	म'वो	३८ ५४०	दह्ये वा'मयम्	३९ २८b	तनुभवा
३७ ८६+	श्रीवामनपुराण दण्डोपास्थाने	३८ ५५a	सोमसि	३९ २९a	श्रीक्षयन्त्यो
	सप्तगिरिशिख्याय	३८ ५५t	सत्तम	३९ २९b	प्रताक्षयन्त्यो
३८ १a	स्वरजि	३८ ५६०	चात्तेना	३९ २९०	निजले
३८ १b	सन्नास'या	३८ ५८		३९ ३२d	निर्जने स्थितवस्यसि
३८ १a	मुमु'नाका	अ'वोच्य ते समामित्य्य पादादगा' सुमु(१)-		३९ ३३b	विन्वस्व'
३८ १b	नदीं बाहुकिनीमनु	तया पत्र'उत्तुरत'प्रथोम्य कथयामासतुस्तदा		३९ ३८०	सुख्य
३८ ७a	शु'सां	३८ ५९		३९ ४०a	साप्रची'य'यता
३८ ७b	स्वसुतां	ते परित्राय तत्पाद अन्वोप्य सननोसमे		३९ ४००	वर्तै
३८ ८a	तमापत्त'त'व्ये द्र	समाश्रिते कथाश्रिते सानुकम्पाधिरादपद		३९ ४१d	मुद्रास्मि
३८ १२b	कालि'द्या वेगसोद्गत	३८ ६४०	उद्ग	३९ ४२b	हि (→ ४)
३८ १४०	न'दयस्या	३८ ६६d	तपसाश्रित	३९ ४४a	तत्तत्तेनापि
३८ १४d	गङ्गा	३८ ६७a	प्रहित	३९ ४४b	वानरेण
३८ १४b	सैध	३८ ६७b	आता मम	३९ ४६०	सह'देनव
३८ १७b	मायगा	३८ ६८b	स्मृतिविद्यमुक्तम्	३९ ४६०	वीरस्य
३८ १८०	महा	३८ ६९a	सतापा'गा'म्	३९ ४६d	सहस्र
३८ २०b	दह्ये यदुपावपम्	३८ ७०b	४ (→ ५)	३९ ४९b	भूता'
३८ २१a	विपुल'छाय	३८ ७१a	यतित	३९ ५१०	इम
३८ २२०	कुहनयलु'य	३८ ७१d	भते	३९ ५१d	बाध
३८ २२d	अद'बद्धो	३८ ७२a	अच्छिद्रास	३९ ५२a	सुदुसिष्ठस्य
३८ २४a	वरदे	३८ ७३a	आदरात्	३९ ५२b	बुध्य' के इमे
३८ २४b	अश्लादक	३८ ७३d	सुत	३९ ५३०	अनुगम्येति (हि)
३८ २४d	अद'बद्ध	३८ ७४a	अद'वर्ण	३९ ५४a	गतो (→ ततो)
३८ २७०	तपसो	३८ ७८b	कपोपन	३९ ५४०	भाषा
३८ ३३०	परमो भागी	३८ ७८d	अश्वीर्यो'य	३९ ५६b	ता'
३८ ३४a	उक्त	३८ ७९+	श्रीवामनपुराणे दण्डको	३९ ५६d	ह'दुम्यो शतोत्तुत
३८ ३४०	गृह्य		पास्थाने अश्वी'नयो'प्याय	३९ ६००	'या बसा'भोके
३८ ३६a	ययम् स	३९ १b	यता	३९ ६१a	उक्त्वा
३८ ३६०	ययेच्छ वा	३९ १०	हर	३९ ६१०	स्फुल्लस्य

परिशिष्टम् १

३६.६५d	प्रातुपुत्रेण	३६.१२२a	संयुद्धा	४०.१८b	परित्यजन्ति
३६.६६a	रवा०	३६.१२३b	द्विवा	४०.१६c	भस्म भूता प्राहताद्यु
३६.६६d	दहशुस्तपसो	३६.१२३d	सरोहव	४०.२०a	तस्मादृष्टक बुद्धिदे
३६.६७c	स परम	३६.१२४a	तन्त्रज्ञी	४०.२०b	न कार्या भवता मृधा
३६.७०b	परिपुन	३६.१२४b	विनाशुद्ध	४०.२३a	हासं
३६.७०b	तपोनिवतम्	३६.१२६a	तान्	४०.२३c	रहितो
३६.७१c	चरितं	३६.१२७c	सुमना परिमिश्र	४०.२४a	नाम्नकोमियादावा
३६.७३b	कुलो भयनि-	३६.१३०a	मुतालो	४०.२४d	विभिमि
३६.७४c	राजसेम्येहि	३६.१३०c	वाष्पाम्बुपूर्णनयना	४०.२६c	अश्वाम्ना
३६.७५d	वितजिता	३६.१३०d	मुद्रस्ता	४०.२७c	एवाभनरो
३६.७६b	सौदामनदेव	३६.१३१c	तम	४०.२७d	व्यस्त
३६.७६b	समुता	३६.१३२b	नितनम् 'द्वारम्य २६.१३७a	४०.३२c	वापनरास गात्र
३६.८०b	अवापुरा		'युक्ते' इति शब्दप्रसिद्धि	४०.३३a	युक्तोप
३६.८४b	स्वस्तिविषय	३६.१३७a	सप्राप्त	४०.३३d	परार्थलिप्सुर्नद्वेषा राजा (३०.०)
३६.८५c	पृष्ठतोत्तास्तम	३६.१४०d	कष्टमुता	४०.३३d	मुद्राहित
३६.८५c	द्वितीयं	३६.१४६b	वैवेयी	४०.३६a	पुमि-
३६.८६b	आत्मा	३६.१४०b	स्वाचोचो	४०.३६c	पाषाणाय तथा धर्म
३६.८९d	हेतुमुक्त	३६.१६१a	स वक्	४०.३७d	विशतिम्
३६.८९b	आप्यते	३६.१६१b	हृदय	४०.३७f	ध्रुवोऽनक
३६.८९d	नम्रान (→आन्दन)	३६.१६२a	मायसे	४०.३८b	बाष्प
३६.८९a	उत्तवा	३६.१६२d	पार्थि श्रुते	४०.३८d	अरेय
३६.८९a	मनन	३६.१६३a	तनु	४०.४०a	मुद्ररतो
३६.८९b	अभिद्	३६.१६३c	यकुनिना	४०.४२a	उत्तवा
३६.९०c	सदानेन मरेरेण	३६.१६३d	यक्षकमया	४०.४२b	विवरम्
३६.९०b	सुम्नोचयिपुम्	३६.१६७c	राजान	४०.४३b	कृष्णरम्
३६.९६b	अन्मोचितान् हा	३६.१६८b	विषयान् त्रियान्	४०.४५d	सा
३६.९००b	मनसिस्तम्	३६.१६८f	सलनोत्तरे	४०.४६b	शब्दो मन्दर
३६.९००a	महाचोरो	३६.१६८+	श्रीवामनपुराणे एकीनश्वारि-	४०.४७a	शब्दोवाचकमर्वा
३६.९०५b	अष्टानन		शोष्याय	४०.४७b	दायातपद
३६.९१०a	रमयामास	४०.३a	इत्या	४०.४८c	त
३६.९१०d	सप्राप्त	४०.३d	वातिन	४०.४९c	वीर
३६.९११a	यवेष्ट	४०.३d	प्रिया	४०.४९d	यो जेव्यति स तस्यते
३६.९१५a	च (→मु)	४०.८b	प्रापिता	४०.४२b	आगम्य
३६.९१८d	अस्ति	४०.६a	कोविन	४०.४२c	समागत्य
३६.९१६a	त (→गत)	४०.९३b	मतोद्य	४०.४३a	तच्छ्रवा
३६.९२०c	अभरतामप्रतः	४०.९३c	गौरव	४०.४५b	भेरी संवाहिका
३६.९२०d	गुह्यम्	४०.९४d	आगो गृह्य	४०.४५c	धुस्तिष्ठान्
३६.९२०+	(गय)	४०.९५a	अत्तवा	४०.४५b	भेरी
३६.L.1	रक्षणादात	४०.९६a	नार्यैत्यं	४०.४६c	राव
३६.L.11	एवलिङ्ग	४०.९६c	अगम	४०.४७c	कृष्णरम्
३६.L.12	धीकण्ड (३००)	४०.९७d	रात्रान्तराद	४०.४७d	कृष्णरम्

वाचनपुराणे

४० ६१a	वर्तन खरो	४१ ३५a
४० ६१b	महोत्सव	४१ ३५d
४० ६१a	दुर्गपुनोदय	४१ ३६a
४० ६३f	पाराखे	४१ ३७b
४० ६४+	धीवामनपुराणे मन्त्रापुराणे	४१ ३७c
	जपरारि-तोप्याय	४१ ३८०
४१ २a	महेश्वर	४१ ३६०
४१ २b	दूर्ध्वतर	४१ ३६०
४१ २०	विपद्युत्त	४१ ४०a
४१ १०	स्वराज्य	४१ ४०d
४१ ४a	आगतो व	४१ ४१a
४१ ४+	नरि	४१ ४१d
४१ ४a	पद्ये	४१ ४२b
४१ ४a	मानराष्ट्रपाम्	४१ ४२f
४१ ६d	मत्ता मन्त्रो	४१ ४३b
४१ ७a	सैर्गेल्लु	४१ ४४a
४१ ७ab	पुतावयस्तया कोट्यगालाभा	४१ ४४b
	पशान (६० ०)	४१ ४६०
४१ ६b	मालोहा	४१ ४८d
४१ ६०	देवेन	४१ ४८d
४१ ६d	ताम्यो	४१ ४६b
४१ ६+	मातर	४१ ४००
४१ १२०	मममत्ता	४१ ४२d
४१ १४b	धृष्टप्रह	४१ ४३a
४१ १८d	मया	४१ ४३d
४१ १८d	विवास्व	४१ ४६d
४१ २०a	महापापुपताम्	४१ ४६f
४१ २१०	तदा	४१ ४७b
४१ २२d	मूलप्राणि	४२ १a
४१ २३a	ते	४२ २d
४१ २४०	बभ्राणे ताम्	४२ ३a
४१ २६b	हुरो	४२ ३b
४१ २७d	अव्यय	४२ ४a
४१ २८b	एका मूर्ति	४२ ४b
४१ २८०	तदमोहि	४२ ४०
४१ २८d	मुन	४२ ६a
४१ ३०b	नामिङ्गिवा	४२ ८a
४१ ३२a	स च	४२ ८०
४१ ३३d	वचन	४२ ६f
४१ ३४a	योध्या	४२ ६०d

चैतेन	४२ १२०	परिवादेव
यन	४२ १३०	कुमानि
आनेन	४२ १४b	प्रवातम्
द्विद्वय मम विपद्यम्	४२ १६०	मैत्रि
नरकाहो	४२ १७a	न निर्जयो
विपद्ये	४२ १७b	न कवाचव
मत्तोर्व	४२ १८a	मुखा
निनेपायवत्	४२ १८b	होवादि
जयसाय	४२ १६d	पुनै
सर्व	४२ २०d	महा
न सत्य	४२ २१०	प्रवृत्ताम्
रक्त	४२ २१०	हस्तु
नाम्यन्त्ये	४२ २३b	सत्ताय
सर्वे	४२ २३b	अध्यमान
गैराशा	४२ २५a	अपिपत्तुपुन
तद्वचन	४२ २८d	निपत्तु
गद्योभार	४२ २६d	कुम्भद्वि
पयस्वास्तु	४२ ३००	वयमवत्
सिद्धवत्तु	४२ ३१d	रक्षिह
सुगात्र	४२ ३२a	स मद्धो
सुवच्यवत्	४२ ३३b	धरातले
कर्व	४२ ३३०	नाम्यवत्
द्विध्वज	४२ ३३d	धनवैभार
दीर्घावो	४२ ३४d	राहु
तर्कस्वेन	४२ ३४d	समपात्र
सवाचिवन्	४२ ३५b	पक्षो
वरपस्याममीवर	४२ ३५०	घटोररो
प्रवातु	४२ ३६a	गोक्षपानो
कमपाद्	४२ ३६d	द्विध
प्राप्त	४२ ३६०	कुम्भित
बध्नु	४२ ४००	समन्वया
ज्ञाने	४२ ४१०	मैत्रि
प्रवयोम	४२ ४२b	निवाता) पुन
समन्वयात्	४२ ४४a	कुम्भ मद्ध
अभि	४२ ४४b	अववाद्
विपुलि	४२ ४५a	कुम्भ
कचपात्	४२ ४५b	वोराद्
सतोमर	४२ ४६b	निताम्
प्रतिनिध	४२ ४६०	प्रति
वैचारिकताम्	४२ ४६d	गद्योहि
पुन्य	४२ ४७०	तदा

४२ ४०d	मुष्टि गणमासमाद	४३ ३८०	कु	४३ ८६d	सुसुतिष्ठस्व
४२ ४०b	सालकनप्रकाशम्	४३ ३८०	सत्रागतो	४३ ८७b	वीराणि (→जीका)
४२ ४०b	वृषपञ्चमासमाद	४३ ३८०	स धान्त	४३ ८७०	अनवधकटिप्यामि (दे० ०)
४२ ४००	छायाभाषा	४३ ३८d	गालभ	४३ ८८०	रितत्वा
४२ ४००	आयजाने	४३ ३८ +	गुक	४३ ८९०	सा माय
४२ ४०d	विनायकाया	४३ ४१a	देव	४३ ८९०	देगा
४२ ४०d	[→घ] प (दे) इति)	४३ ४१d	धो	४३ ८९d	घा म्मासुद
४२ ४०f	तय	४३ ४२d	चत्र	४३ ८९b	हवाता
४२ ४२a	गक्ति	४३ ४३a	चत्तरासम्	४३ ८९a	अवत्तरासम्
४२ ४८b	पाग	४३ ४६a	मयभरा		मज्ज
४२ ४८b	गुरगह हुर	४३ ४७d	तरोयन	४३ ८९b	मन्मुतिमि
४२ ४९a	सन्निद	४३ ४८०	सलवान्	४३ ८९b	गोपनाय
४२ ४९a	स	४३ ४८d	न इयेग	४३ ८९०	मविचद्
४२ ४९b	रलम्	४३ ४८d	इवान	४३ ८९d	मुचिम्
४२ ४९b	मत्तना	४३ ४९d	स हृण	४३ ८९०	मट्टमा मयि
४२ ४९b	रैदगनी	४३ ४९०	हुयोमम	४३ ८९b	पुनराविगत
४२ ४९+भीषामनपुणो दैत्येनाभग	४३ ४९b		अपि	४३ ८९a	मसुर वरु
	द्विचचारिणोऽप्याय	४३ ४९०	विप्राया पवन सोय	४३ ८९d	सकृद्वा
४३ ४०	अयाम अ पयम्	४३ ४९a	अलभ सरय पार	४३ ८९०	सोयेन
४३ ४०	तद्वि	४३ ४९b	विपु	४३ ८९०	ब्रह्महरी
४३ ४९	वीर	४३ ४९d	सोयन	४३ ८९d	पातवन्दी
४३ ८००	अमिचि य	४३ ८०a ८९b	○	४३ ८९b	हु
४३ ८०d	धूताना	४३ ८२०	आवृष	४३ ८९a	चारि
४३ ८२a	किमि तैर	४३ ८२b	अमराय	४३ ८९b	हि
४३ ८४d	विहगवा	४३ ८४d	आवा अ वृमिरे	४३ ८९b	अवाधुना
४३ ८७०	पयाताय	४३ ८६०	सोमन्ते	४३ ८९b	वाम
४३ ८८d	अभिदुद्वन	४३ ८७b	मिदिग	४३ ८९b	मुगवाम्
४३ २०b	अभ्यमान	४३ ८७b	सोयन	४३ ८९b	सह वेनामिर हत
४३ २४a	आय	४३ ८७d	कोपिता	४३ ८९b	सम्भापुत्य
४३ २४b	अजायत	४३ ८८b	सहाय	४३ ८९a	मिद्धा
४३ २४०	संवाग	४३ ७०d	अवाधिरा	४३ ८९०	महा वाम्याम्
४३ २४b	सहाय	४३ ७९a	स्वभर	४३ ८९०	यत्तये
४३ २९a	समागमात्तराम्याग	४३ ७७a	अवाध	४३ ८९d	अयन
४३ २९d	सर्वाय	४३ ७७d	गुरागमम्	४३ ८९a	पुनित
४३ २९d	सन्निगम	४३ ७८d	यान	४३ ८९०	आमरज्जमपुर्क
४३ ३१ +	नियन	४३ ८२d	विपद्ही	४३ ८९d	हृदिमिहृदिमिपुतम्
४३ ३२०	स प्राह	४३ ८२d	मुन्त्य हस्तमानम्	४३ ८९b	अरिप्यति मयाधुना
४३ ३२०	इति	४३ ८४d	अर्जत्पद्मिप	४३ ८९d	अयनुमि
४३ ३३०	माये	४३ ८४d	विजयामयया	४३ ८९b	रयववा
४३ ३४०	अयवान्	४३ ८९a	अये (→ अये)	४३ ८९०	निरातीव
४३ ३९०	मुप्य	४३ ८९०	दार्तर	४३ ८९d	परिप्यम्

घामनपुराणे

४३ १३०d	नगेधरम्	४४ १३d	विनिगोष ह	४४ ४०b	रासिनो
४३ १३१a	चलन्मोवि मुसगिर	४४ १६a	स्वन्त सस्य	४४ ४८d	महाभम्
४३ १३१b	मुषाम्बरम्	४४ १६d	गतासुं व्यसज्ज	४४ ५०a	भवेत्
४३ १३२०	आर्षात्रयीत	४४ १७d	वभनुहि	४४ ५१+	ध्वक
४३ १३२०	बाव	४ १८d	देवतात्	४४ ५२a	भीम मूर्ते
४३ १३२a	पूय	४४ १९०	स्विवा	४४ ५३b	सुरासुर
४३ १३६a	घातस्याधवा	४४ २०b	मसहायो	४४ ५३d	
४३ १३६b	के भविष्या मुषाव	४४ २०d	हृत्सतां मे	नैतोऽव्यभासु (सु) गुरवे वृषाङ्क	
४३ १३६०	भायानि वा	४४ २१a	घकर	४४ ५६a	निपुणशिशाम
४३ १४०d	नो वेत्	४४ २१a	ग्राह्या	४४ ५७b	ग्रधु-व
४३ १४२d	कुरु	४४ २२a	शरीरस्वाद्	४४ ५८०	मानसेन
४३ १४५a	हरि	४४ २२a	स प्रमवाद्	४४ ५८d	शिरसा नतोऽस्मि
४३ १४६a	गज	४४ २२०	एहोहि	४४ ५९०	मामेव
४३ १४६b	त भेजे योगिना वरम्	४४ २२d	माह	४४ ५९a	बुद्धस्व
४३ १४७a	सतोऽधिकृद्	४४ २२d	विगाढवा	४४ ६०d	मद्विधर
४३ १४८d	पतित	४४ २८d	सोमान	४४ ६१a	भता
४३ १५०a	पक्षवर्ण	४४ २८d	कपविद्	४४ ६४a	मध्यस्थ
४३ १५००	सुरवेष्ट	४४ २९a	सर्वहा	४४ ७१a	स्विरास्तु
४३ १५१०	समसा	४४ २९b	सज्जगाद्	४४ ७२a	सथा (→द्व)
४३ १५१०	गर	४४ ३१०	पञ्चगाता	४४ ७२d	धु गी
४३ १५१d	सावित्र्ये विम्वरोजया	४४ ३२d		४४ ७४d	नमस्तत्
४३ १५०a	स्वचन्द्रा	४४ ३३		४४ ७७b	पवत
४३ १५१a	सभिन्नद्वयो	मया संक्षिप्त धारातो मीर्य	प्रेतशक्ति	४४ ७८०	ते विमुक्त
४३ १५२b	गपास्तु हृष्टा	कासरावेति विख्यात	कुरुनाञ्जनव्यमथ	४४ ८०a	गथा
४३ १५२+	घोषामनपुराणे जन्मवधो	४४ ३४ab		४४ ८४d	पुनरागाद्
	नाम निषत्वारिमोभ्याम् ।	सम्य प्रतीचि धारातो शैरव	पुनरुदित	४४ ८०a	शरण
४४ १a	तु नये	४४ ३६	○	४४ ८१d	पापहा (?)
४४ १०	हृष्ट	४४ ३७a	एव स	४४ ८१L 5	अपाया
४४ १०	महाभुटा	४४ ३७a	रूपोसौ	४४ ८१ L०	महासेन
४४ ४०	क्षुभ	४४ ३७b	अरवो	४४ ८१ L८	महिषी
४४ ४d	शारवि	४४ ४२a	वद्वृत्ता	४४ ८१ L 9	ममत्वा
४४ ५a	मम	४४ ४२a	मित्र	४४ ८१ L९	कारवा
४४ ५b	हराभ्याम् (?)	४४ ४२b	स्वेद	४४ ८२d	वृष्टुज
४४ ६०	सा द्वेन	४४ ४२b	मंथारको जातो	४४ ८४b	सुप्त
४४ ८b	आर्षात्र	४४ ४२०	पपो	४४ ८६a	हृत्कोश
४४ ८+३	साएच्छदि	४४ ४२b	चोक्त सजाता	४४ ८६+	औषामनपुराणे भव
४४ ८१a	निहृष्य	४४ ४३०	हृवा	४४ ८६	सतम
४४ ८२०	स्वदनाचाय	४४ ४३d	निष्ठा (→ प्रथा)	४४ ८६	पाताल
४४ ८२d	मिरत्र	४४ ४४b	स्तोष्या त	४४ ८६	माधवी
४४ ८४b	सादरात्	४४ ४६a	सुप्त (→ कृत्)	४४ ८६	चित्तर
४४ ८५b	मेधाभाना	४४ ४६b			

४५ ६०	पुरोगास्ते	४६ ६३	दग्ध	४६ ४१d	स्वाद्योविधोन्तरे
४५ ७d	संयुक्त	४६ ६b	समाहित्य	४६ ४२d	नियमानि
४५ ६a	स गाला	४६ ७d	ह्यावाव	४६ ४३०	ज्येष्ठो
४५ ११d	विह्वल	४६ ७०	हि	४६ ४४d	देवाचार्य
४५ ११a	समरे	४६ ७३	तन्वाविा स्व	४६ ४७a	मुवावर्द्धो
४५ १७०	अप्यवेन मुनिषेष्ठ	४६ ८a	सया	४६ ४७b	हृष्टा
४५ १६d	यन्त्रवा	४६ ८०	शोनाम्येन	४६ ४८b	उत्प्लास्तद्भुत्
४५ २१०	शोवाचार	४६ ८d	मन्त्रमाम	४६ ४६b	मुने
४५ २१d	स्वात्य	४६ ८d	विह्वल	४६ ४६d	भविष्यन्त
४५ २१b	तत	४६ ६a	सा	४६ ४१०	बहुतियो
४५ २१a	भवा	४६ ६०	समिप्यन्ते	४६ ४१d	त्रिना
४५ २३d	नतन	४६ ६d	यदधस्वाव(?)	४६ ४४d	मातृप्य
४५ २४०	तनाम	४६ १०a	सखरेग	४६ ४६d	मल्लिप्रिय
४५ २६a	मातरमर्वा वात्य	४६ १००	सा	४६ ६०d	रन्
४५ २६b	देनसहस्रह	४६ ११b	रन्को	४६ ६१०	सवागम्य
४५ १०a	कुडो	४६ १२b	रन्को	४६ ६२a	मरतो
४५ ११d	काम्या	४६ १४a	कुडोसर्वात्न उरम्	४६ ६२०	प्रमर्ष
४५ ११d	[-म] य	४६ १४d	सोयव	४६ ६४d	ग्रह
४५ १२०	मन्त्रामाग	४६ १५०	सुका विगत	४६ ६४b	वसत्वां स पितामृत
४५ १४d	मुनिस्वरम्	४६ १६d	सग	४६ ६६b	अपय
४५ १४a	विशुष्यु	४६ १६d	पिन्धवा	४६ ६७a	मसालयमी
४५ १४b	जनाग	४६ १६a	विश्वस्तु	४६ ६८b	मृष्ट
४५ १४b	शेषितम्	४६ १६d	स्वात्यव	४६ ६६d	उक्त्वा
४५ १७a	मरतो	४६ २१d	भुवेन्दरे	४६ ७१d	महत्तप
४५ १७b	देवा भूत्या	४६ २४d	अतप्यव	४६ ७२b	मप
४५ १७d	पुरस्त्रला	४६ २६a	आपपयदो	४६ ७२b	मृष्ट
४५ १६a	मयरापोम्य	४६ २०b	मनातप्यव	४६ ७३d	मकगरी
४५ १६०	गस्त	४६ २१a	समावाता	४६ ७४a	लाघाति
४५ १६d	हमे न कोटुमरुति	४६ २१b	सहोरा	४६ ७४a	मृत् रव
४५ ४०b	हृष्टिग पुप	४६ २१०	मुवावर्द्धो	४६ ७४d	यम
४५ ४१०	सहोरागु	४६ २३a	ब्राह्मिणो	४६ ७४b	मगामा
४५ ४२a	रिताग	४६ २३d	राय	४६ ७६a	पुप
४५ ४२b	भयातन्	४६ २४d	बहुतिय	४६ ७६b	मदध्याति
४५ ४२d	हि मर्त्ये मयवन्	४६ २५०	साह	४६ ७६ +	धोयामनपुपगे महत्तपजितम
४५ ४२+	धोयामनपुपगे	४६ २५d	स्वपस्वा		महत्तपजितोप्याय
	पञ्चदशवारिगोप्याय	४६ २७b	वाश	४७ १b	मन्त्रिय
४६ १b	मरतो	४६ २६a	रानविनो	४७ १०	मन्त्रप्राता
४६ १०	से के य	४६ ४०१	देवा	४७ २१	तानागता
४६ ४०	सपना नाग	४६ ४००	मुन्त्राव	४७ ४a	ते ऋतु
४६ ४०	मन्त्र मत्	४६ ४०d	सर्वास्तान्	४७ ४०	कोट
४६ ४d	मुन्त्रा	४६ ४१a	मार्गो	४७ ४d	स मर्तो

शामनपुराणे

४७ ७३	अवहृष्ट	४७ ४७०	कृताभ्या	४८ ४२०	गुधुपवासक
४७ ७८	शेषामर्षे	४७ ४७८	[म]यपर	४८ ४२८	श्रुति
४७ ८७	गृह्य	४७ ४७८	कालनेमि	४८ ४२८	नराणिपेग
४७ ११०	प्रातः	४७ ४८३	यथा	४८ ४३३	द्रिजापान्
४७ १२५	मयोध	४७ ५०३	[म]पुत्रा	४८ ४४३	सपत्नी
४७ १३७	साव	४७ ५००	यथागुर	४८ ४५०	शत्रिवा
४७ १४८	हैर् सह वलिप्रिय	४७ ५००	वागुर	४८ ४५०	मिरे
४७ १५०	दैत्यास्तान	४७ ५१३	सैन्य पाते	४८ ४५० ४८७	
४७ १६७	सुरराडस्तन	४७ ५१०	गलास्तु		अथावर्गा स्ववर्मस्था भवन्ति रिक्तिवर्ष
४७ १७७	देवतामणा	४७ ५१८	बाण		वर्म वृद्धिस्तथा स्वादिर्म वृद्धो मुनेष्व
४७ १८७	सावरा	४७ ५१८	श्रीशामनपुराणे शामन		तस्यावर्णास्ववर्मस्था स्वया नागा
४७ १९७	संयगा		प्रादुर्भव सप्तवत्साराणिष्याथ		बले सप्त
४७ २१८	प्रविष्ट	४८ १७	पुन		भवतो
४७ २३८	शक्ति	४८ ३७	वाडे	४८ ४८०	तडावै
४७ २३८	सहस्रहृ	४८ ७७	मायामास्त्राय	४८ ४८८	हानि०
४७ २५०	मरु	४८ १३७	सुतर	४८ ४८८	
४७ २५७	विष्णुर्गुरु	४८ १७०	सन्तोषस्त	४८ ५०८	श्रीशामनपुराणे शामन
४७ २५८	महीप्रे	४८ १८३	पुलोमापा		प्रादुर्भव सप्तवत्साराणिष्याथ
४७ २८८	रमकृपति	४८ २१७	स्वयवा	४८ २८	निवेचना
४७ ३००	हयिर	४८ २२३	वीर	४८ ३७	तेजदेव
४७ ३०८	रज	४८ २२०	पर	४८ ३०	स्वदाव्या
४७ ३०८	रज	४८ २३८	यो	४८ ३८	तैर्देवैः स
४७ ३०८	रज	४८ २४८	भयि	४८ ४०	समे
४७ ३०८	रज	४८ २५७	स्वामह तातयतस्वयम्	४८ ४०	कतिना
४७ ३०८	रज	४८ २६७	न सापात	४८ ४७	स्वभाव
४७ ३०८	रज	४८ २६८	कुवता	४८ ५३	मत्स्य तित्थ
४७ ३०८	रज	४८ २६९	मवा	४८ ५७	वरगध
४७ ३०८	रज	४८ २७०	प्रहापित	४८ ५०	दीनवर्ष
४७ ३०८	रज	४८ २७१	सर्व	४८ ५८	पति
४७ ३०८	रज	४८ २७२	भूतोक्ति	४८ ५७	प्रतिपदाति
४७ ३०८	रज	४८ २७३	क	४८ ५७	बमगा
४७ ३०८	रज	४८ २७४	उत्तस्वोत्तर	४८ ८७	सन्धी
४७ ३०८	रज	४८ २७५	भाषवतो	४८ ८८	वर्ता
४७ ३०८	रज	४८ २७६	मज्ज	४८ ८८	गोचरम्
४७ ३०८	रज	४८ २७७	स्वार्थ	४८ ९०	दीनान्
४७ ३०८	रज	४८ २७८	यथा	४८ ९७	विभीतवर्ष
४७ ३०८	रज	४८ २७९	नापाता	४८ ११३	तलो
४७ ३०८	रज	४८ २८०	पुन	४८ ११०	दवा
४७ ३०८	रज	४८ २८१	तथा	४८ ११३	स्वयम्
४७ ३०८	रज	४८ २८२	तथा	४८ ११७	धायम्
४७ ३०८	रज	४८ २८३	तथा	४८ ११७	धर्मोदे
४७ ३०८	रज	४८ २८४	तथा	४८ ११७	धर्मोदे

परिशिष्टम् १

४६ १४०	चरणा(?)	५० १३३	विरिचिना	५० ३६०	दत्त्वा
४६ १४०	पप्रस	५० १३३	मघेव	५० ३६०	तिलाद्य
४६ १७०	सोसा	५० १४३	जसत	५० ४००	प्राप्तये
४६ १७०	रसक्तु	५० १४३	मुमुष	५० ४१०	ध्वंसिष्यामि
४६ १८१	मुत्सस्तु	५० १४०	नरेद्रमूष	५० ४२०	० * (→ हस्त)
४६ १६०	चान्या	५० १४०	यो वै	५० ४४३	धारितुं
४६ २००	प्रस तिता	५० १६०-१	ह्याति जगामाव गन्तरेति	५० ४६०	ममविष्यामि
४६ २२३	सत्वाद्या	५० १७३	महाभट्टास्य गितं मुठार	५० ४७३	भुवनं दीर्घा
४६ २००	सग स्वना	५० १७३	द्विजेन	५० ४७०	हनां क
४६ २६०	पालनाय	५० १७०	मवामयेन	५० ४८०	दागेन
४६ २६०	मु भक्त	५० १७०	मानवा	५० ४८०	समविध्यस्यतायाम
४६ ३१३	एतासा क	५० १८३	गुरितातां	५० ४८०	भूयोपि गुणप्रमाणम्
४६ ३२०	० मृत	५० १८३	सय ग	५० ४८० +	श्रीवामनपुराणे नितिवरणं
४६ ३२०-३४०	○	५० २१०-२२०	○		नाम पचापोऽन्याय
४६ ३६०	महापात्रिता	५० २३०	न विपत्ति	५१ २०	० सप्तमम
४६ ३७३	मुभय	५० २३०	यया	५१ २०	समुत्तमम
४६ ३७०-३८०	○	५० २४०	विमजित	५१ २०	न विपत्ति
४६ ३६०	हेतानुवचवायुता	५० २४०	समुद्रवत्स्य	५१ २०	० मयङ्गि
४६ ४०१	कवित	५० २४०	गो यो	५१ २०	हन्
४६ ४२३	समाधितामि(?)	५० २४३	कर्मचारयान्	५१ २०	हन्
४६ ४३०	मुपि विरुम्भ	५० २४३	दायान्	५१ २०	पुटीम
४६ ४४०	दायतो	५० २४०	सकथं	५१ २०	गगर्गि
४६ ४४०	नामर्थ	५० २४०	भुजगतिवापमं	५१ २१३	अपप्राय
४६ ४७०	वै वरपुत्रम्	५० २७३	इत्याङ्गित्वा	५१ २३०	वामनतां मतम्
४६ ४८०	हस्तां वाय	५० २७०	क	५१ २६०	० द्वाक
४६ ४८१	समाधयन्ति	५० २७०	पा	५१ २८०	सक्त
४६ ४८०	हि	५० २८०	वमलोत्पत्ती	५१ २२०	महावम्
४६ ४८०	क्षामावृत्ति	५० २८०	सारम्	५१ २२०	वमवान्
४६ ४८० +	श्रीवामनपुराणे वामनपुराणम्	५० २८०	दुःखाविता देवमानावमोदं	५१ २३०	निधि
	एतेनचत्वारिंशोऽध्यायः	५० २८० +	वगाव विष्णुं वारण वरेष्व	५१ २३०	प्रतिपत्त्या
५० २८	हनापयन्त्रे	५० ३०	नार	५१ २३०	विनेग
५० ४०	हर्त		कस्मिन् वनिनि गुरततमाना	५१ २४३	एतद्व
५० ४१	गुरत		स्थाने हृषीकेशमन-तमीत्य	५१ २६०	निष्पत्तो
५० ४२	भुजने		वराचरस्य प्रायं प्रमाण	५१ २६०	नय नावाति
५० ४०	विमो	५० ३१३	माद्यपयामाव मुने कथ	५१ २७०	निन्दीय
५० ४०	तनोति	५० ३२०	गुरारणे	५१ २८०	मम
५० ४०	पद्य	५० ३२०	मनेने	५१ ३०३	त्रियतरे
५० १००	द्वि	५० ३४३	निघजन्वतमावृत्ति	५१ ३२०	पूर्य वै निष्पत्त्या
५० १२०	वै	५० ३४३	भास्वर	५१ ३६३	○
५० १२० +	वृद्धा	५० ३७०	व्य	५१ ३७०	तथा तथा
			वन्त	५१ ३८३	प्रतिपत्त्या

५१ ३६b	दातु	५२.२४०	अभिधानो	५२ ५०d	मुनिवृत्ता
५१.३६d	गुरुव	५२.२४a	वेदधर्मि	५२.५१०	देवताम् धर्मान्
५१.४०१	यद्दहं	५२.२४d	ये	५२.५१f	आत्माभेद
५१.४०a	दाप्यो	५२.२४d	सर्पमिगाम्	५२ ५२a	सञ्जनाय
५१.४००	विभिमि	५२.२६०	भगवन्(?)बुद्धो	५२.५३a	देहं
५१.४२०	कृतोऽपि	५२.२६d	दुरागोहं	५२.५३०	क्षणान्मत्वनम्
५१ ४२d	दंष्ट्र	५२.२६d	गुरा नृमि	५२.५४d	ब्रह्मणोत्तमाः
५१ ४३b	भोदो	५२.२६a	नय	५२.५५b	मात्रवन्त
५१ ४३b	भक्त	५२.२६a	बुद्धुना	५२ ५६b	द्रिजम्
५१ ४४०	सर्वगतं विष्णुं	५२.३२a	दाफ	५२.५६f	क्षित
५१.४४०	विष्णुमहामोहो	५२.३२a	क्षतेन	५२.५७०	प्राह
५१.४६०	अप्यर्थ	५२.३२b	कनुना	५२.५८d	गोमहत्स्वापि
५१ ४८a	समभवत्	५२.३३a	दानवपति	५२.६०a	भास
५१ ४६०	सुमित्तोर्गा	५२.३४०	सच्छुध्य	५२ ६०b	गुरा
५१ ५००	कार्ये (→ कार्येणु)	५२ ३४०	बाह्यदा च निषय	५२.६१०	गुरु
५१ ५२०	अग्निर्गो	५२ ३४d	आत्माप्यतां च गुरुका	५२.६२b	प्रायसो
५१ ५२d	तन्म	५२.३६a	आमन्यता	५२.६२b	संपित्तमृत
५१.५४०	भक्त	५२.३६०	सरिपहा	५२.६२d	धावा
५१ ५४०	स एव भवत	५२.३६०	यत्	५२.६३a	ततो
५१.५६a	सह च	५२.३७b	यात्रवा	५२ ६३०	उल्ले
५१.५७०	संस्थाताम्	५२ ३७०	अनुवत् दृष्टा	५२.६४b	कनीयानां
५१.५७+	धीवामनपुच्छे	५२.३७d	स	५२.६४b	अभिनिगामयि
	एवमन्वासीप्याय	५२.३८०	कार्यवन्त्रग	५२.६४b	काय
५२.१d	सम्पन्	५२.४०b	स्वभ्यान् पुरया मुने	५२.६५०	हृत्वेव निपठे
५२.१a	सकलेन्द्र	५२.४००	हतांसा	५२.६५d	हृत्पठे
५२.७d	प्रभुम्	५२ ४१b	समुत्पद्य	५२.६६b	पुत्रं
५२.६d	सत्त्वमि	५२.४२a	भूयेन	५२.६६०	धनार्पणार्थ
५२ ६१b	विनु	५२.४२b	आत्मा दिवा रं	५२ ६७a	उल्लेखति
५२ ६१d	वद	५२.४२०	ततोऽप्यथेन	५२.६७d	कारणम्
५२ ६२b	सोमं	५२.४२०	दिवस्पृष्टेन	५२.६८d	कोरुत
५२ ६२d	यं च शक्तिवामनो	५२.४२d	ववौ	५२.६९a	तं भवन्तो
५२ ६४b	तपसा	५२.४३a	गुरा विपण्या	५२ ६९d	यो
५२ ६४b	पञ्चमोऽङ्ग	५२.४४b	पञ्चनाभ	५२.६९d	भूय
५२ ६९०	बन्धु	५२.४७b	अन्ता	५२.७०b	तापिता
५२.६९a	ब्रह्मसरो	५२.४७b	संयवनादरे	५२.७००	महर्षिर्गुपु
५२.६९d	ततो	५२.४७०	अतो	५२ ७०d	शानुर्वाभ
५२ ७०a	०० (→ ततो)	५२.४७०	यामा	५२.७०d	मार्ताम्
५२.७१d	केचित्तेन	५२.४८a	स काद	५२.७२a	प्रसादयि
५२ ७२b	मर्षा	५२.४८a	द्विरावृत्तम्	५२.७३a	उल्लेख
५२.७३a	अरादो	५२ ५००	निष्पत्ति	५२.७३a	देवैः
५२.७३b	ततो	५२.५०d	येन	५२ ७३०	अनुदेव्यादि

५२ ७३०	सत्वा	५३ २००	विषयविधि	५३ ७३०	हत्वा
५२ ७५५	द्विजाति	५३ २००	धामद्वी	५३ ७८०	शालार्थ
५२ ७७७	चामन	५३ २००	रुक्मि	५३ ७८५	व्यवहार्य
५२ ७८५	हि धान्य	५३ २१५	पुत्र	५३ ७८८	सा च मेने
५२ ८०७	सामकच	५३ २२५	सम्पन्नन	५३ ८००	प्राथम्यपद
५२ ८००	सम्पन्नत्व	५३ २३५	दृष्ट	५३ ८१५	धीमान्
५२ ८१५	महा मा	५३ २३७	वर्णिक छे	५३ ८१८	प्रासाद
५२ ८२०	ततो	५३ २३८	क च	५३ ८१८	पुष्पोत्तमम्
५२ ८२०	सधमितु	५३ २४०	समापशोधि	५३ ८२८	भोगवाञ्छ
५२ ८३८	पत्तनसयस्युत्तम	५३ २४८	चन	५३ ८३०	समञ्जस्यो
५२ ८४५	सप्त	५३ २५५	सत	५३ ८३०	धीमान्नपुत्रो
५२ ८४५	अधिवास	५३ २६०	अष्टातिथि	५३ ८३०	त्रिपञ्चाशोऽध्याय
५२ ८४७	श्रुते	५३ २७०	सवा	५४ २०	मानि
५२ ८४७	● ● (→ नमा)	५३ २७५	सुखदा	५४ ४०	कल्पनी
५२ ८४५	सम तुतीय	५३ २८०	धानी च	५४ ४०	बाधुदेवस्य
५२ ८४७	दिनैति कोपाद्	५३ २८०	प्रादोत्तिष्ठ	५४ ४५	श्रुतयो
५२ ८५८	गतो	५३ २४०	समावेतो	५४ ४८	सच
५२ ८६०	स्वर्ग	५३ २४७	स्योऽन	५४ ४७	तु तया
५२ ८६०	आस्थाप	५३ २५७	कामतो	५४ ४७+	प्राज्ञ
५२ ८७०	अध्यापनपुराण द्विपञ्चाशोऽध्याय ।	५३ २७५	भुक्त	५४ ४७	व्यापयल
५३ २८	केदारमात्रचय	५३ २८५	करणे	५४ ४८	सिन्धे
५३ २८	ईशान	५३ २८८	सपूर्णा परमावसा	५४ ४८	उच्यते
५३ २८	कुक्कामा	५३ ४०५	चाप्यो	५४ ४८	पूजनीयो
५३ ४८	अथ्य धातया	५३ ४०५	श्रुपाले	५४ ४८	देव
५३ ४७	विज्ञान (३ ० ०)	५३ ४२०	सचस	५४ ४८	०
५३ ४७	जले (३ ९ ०)	५३ ४३७	वाक्ये इ वाच्य न वा	५४ ४८	गुह
५३ ७८	सत्वा	५३ ४४५	इति वाच्यमिति	५४ ४८	तया दृष्ट
५३ ८८	समाप्त्य	५३ ४४५	मतिमुत्पद्य	५४ ४८	कर्त
५३ ८८	मतिमुत्पद्य	५३ ४४७	वाच्यम्	५४ ४८	वाचक
५३ ८९५	रूप प्राप	५३ ४४७	सयो तह	५४ ४८	पुनवतो
५३ ८९५	अथ्यक्य	५३ ४४७	लक्षितार्थ	५४ ४८	नद्यास्तेषामु
५३ ८९८	सुधर्माक्यो	५३ ४४८	तीक्ष्णजुष्टयो	५४ ४८	दीन
५३ ८९८	अथ्यवान्	५३ ४४८	स ते	५४ ४८	अवष्टे
५३ ८९८	कतिप्रिय	५३ ४४८	वर्णिक	५४ ४८	अवष्टे
५३ ८९८	दत्तुतो रात्रो	५३ ४४८	स्वनामानि	५४ ४८	अवष्टे
५३ ८९८	चरता	५३ ४४८	सर्व	५४ ४८	अवष्टे
५३ ८९८	सदस्य	५३ ४४८	जीर	५४ ४८	अवष्टे
५३ ८९८	सदस्य	५३ ४४८	महामुनि	५४ ४८	अवष्टे
५३ ८९८	भात	५३ ४४८	विद	५४ ४८	अवष्टे
५३ ८९८	उदाहृतं (३ ९ ०)	५३ ४४८	वाच्य	५४ ४८	अवष्टे
५३ ८९८	अथ्येन	५३ ४४८	वाच्यो	५४ ४८	अवष्टे

वामनपुराणे

५४.३६३	एतत्	५६.१६६	वृषवद्	५७.१६३	सुप्र
५४.३६०	पुस	५६.१७७	तेन	५७.२१०	रक्षितस्त्वत्कं
५४.३६४	इति श्रीवामनपुराणे नमः	५६.१८६	स्तव	५७.२२०	वृत्त. प्रमप
	पुरुषवत् नाम चतुः पञ्चाशोऽध्यायः	५६.२१३	सहस्रं तु	५७.२३७	कालं कालान्
५४.२७	सुचि	५६.२२०	प्रवक्ष	५७.२३६	मृष्टु मित्रं
५४.३७	सौम्यं तु	५६.२४३	द्रियुषे	५७.२४३	रममानं
५४.३०	सहस्रं	५६.२६३	मानु	५७.२७३	हस्तिधर्म
५४.४६	उपवास	५६.२९०	तपस्य	५७.२८०	वटेभरं
५४.६६	अथवा	५६.३०७	पतव	५७.३३०	पुष्कराब्जं
५४.१०६	अथवा	५६.३०६	प्रतेप्यामि	५७.३४०	पंक्कदे
५४.१२७	मरीचि	५६.३१०	प्रतिपेहेति	५७.३६३	भीरकपिप्लवा
५४.१४०	दधि	५६.३२०	जिज्ञासु	५७.३८६	मूर्तिरभूद्धर
५४.१६६	मधुनं	५६.३२६	प्रयवोचयत्	५७.४००	तथा
५४.१६०	वा	५६.३४७	कृत	५७.६४६	मधुमयस्त
५४.२०७	सुतापवा तप	५६.३४७	सोतयाप्नुत	५७.६७३	सुगोप
५४.२१७	ममरे	५६.३६६	देह	५७.६७७	मादरात्
५४.२२७	मृषतीम्	५६.४१६	वदन्विषु	५७.६७७	मूनकनाम्
५४.२२६	दुरात्मा ह्यन	५६.४३७	ईश	५७.६७७	विप्र
५४.२३३	सम्प्रा	५६.४४०	सम्प्रा च	५७.७०६	विचारिणम्
५४.२३७	हरि	५६.४३६	पयोऽपिम् (पयोऽपिम्)	५७.७०६	सर्पारहुरं
५४.२४३	प्रगम्य विद्विष्यन्मनु	५६.४४३	सोम पुत्र	५७.७२७	स्तवी पापमगान्दी
५४.२८७	सचर्यमाग	५६.४४०	वेद साधो	५७.७३३	समसाधवा
५४.२८७	गत्वा	५६.४६०	सुरो र्	५७.७३४	सर्वगतं
५४.२६०	वर्णो	५६.४६४	स्वात्मार्य	५७.७३४	श्रीवामनपुराणे वामनपुराणे
५४.२६६	विमना च सारा	५६.४६४	च विधानत	५८.१६	सत्पञ्चाशोऽध्यायः
५४.३००	अथवाहति	५७.४७	गोपति चापि र्कर्म	५८.१७	शान्तेभ्यमवभूक्तथा
५४.३०६	चिराय	५७.४७	गोपति चापि र्कर्म	५८.१७	दानवो अपद
५४.३०६	चिराय	५७.४७	गोपति चापि र्कर्म	५८.१७	सर्वरत्नमव
५४.३१०	विमन्तप्रदराद	५७.४७	गोपति चापि र्कर्म	५८.१७	स्वद
५४.३१०	विमन्त	५७.४७	गोपति चापि र्कर्म	५८.१७	मेरोमोस्करसुते
५४.३१०	हरि	५७.४७	गोपति चापि र्कर्म	५८.१७	गीतगयो
५४.३१४	इतिवामनपुराणे	५७.४७	गोपति चापि र्कर्म	५८.१७	पादलं
५४.३१४	मनु पञ्चाशोऽध्याय	५७.४७	गोपति चापि र्कर्म	५८.१७	प्रपञ्चम्
५४.३१४	प्रवरो	५७.४७	गोपति चापि र्कर्म	५८.१७	विनिप्रम्य
५४.३१४	वेद	५७.४७	गोपति चापि र्कर्म	५८.१७	विनिप्रम्य
५४.३१४	सुहाययो	५७.४७	गोपति चापि र्कर्म	५८.१७	विनिप्रम्य
५४.३१४	मुल	५७.४७	गोपति चापि र्कर्म	५८.१७	विनिप्रम्य
५४.३१४	स्वात्मा	५७.४७	गोपति चापि र्कर्म	५८.१७	विनिप्रम्य
५४.३१४	स्वसमं	५७.४७	गोपति चापि र्कर्म	५८.१७	विनिप्रम्य
५४.३१४	चारि तस्य	५७.४७	गोपति चापि र्कर्म	५८.१७	विनिप्रम्य
५४.३१४	○	५७.४७	गोपति चापि र्कर्म	५८.१७	विनिप्रम्य

परिशिष्टम् १

५८.२४८	वाचैर् संयति प्राडि	५८.८५३	रुतवाना	५९.४०७	ः पर्यटद्
५८.२४७	पातर्नामो ह्रस्वस्तवा	५८.८४०	यं कोर्य	५९.४०८	भारतं
५८.२४८	व्यकुप्यत	५८.८४१	श्रीवापनपुण्ड्रो गेज्ज-	५९.४१०	जीवने
५८.२४८	महाणनाद		भोसण नामाष्टपञ्चाशोऽध्याय	५९.४११	ब्राह्मण-
५८.२८३	एवात्मनि	५९.१३	परप्रीडारति	५९.४४८	तददीव
५८.२९३	देवास्तु भागेन्द्र	५९.३३	कर्मदोषेन	५९.४६३	तु
५८.२९८	मपितामृतकेताम्ये	५९.४७	च	५९.४६७	मामद्य
५८.३०३	सहस्रपुष्प	५९.९८	समोत्तरे	५९.४७८	पापजोविका
५८.३०८	आपद्विगोश	५९.१०८	अनादन	५९.४८१	राजस
५८.३१३	शो नमो	५९.१०८	नार्यतहोऽम्बरे	५९.४९०	पापसचयद्
५८.३१३	प्रवर्तिने	५९.१२७	मत्स्याकौल्यणा(?)	५९.४९७	क्षुत्तिपासत
५८.३२०	भोमनस्तदाय चैकाय	५९.१४०	कृष्णाम्भम्	५९.४९८	शानवाताय
५८.३७०	विश्वाय	५९.१५३	कृष्णाम्भम्	५९.४७८	पातु मा तत
५८.४१७	सादराय	५९.१६०	सर्वे भवतु	५९.४८०	सर्वदा
५८.४२३	मत्तप्रियाय वटुदीप्त	५९.१७०-१८		५९.४९३	सुमना
५८.४२८	योगैश्चपाय विजयाय नमो जराय	मिस्तुतिहारा ये ये खाता स्मृतिहारा ।		५९.४९८	पुण्योपचयर्द
५८.४४७	समं नमस्य	मत्तोअसा च हर्तारिष्ठायात्रिप्रसक्तान्त्र ये ।		५९.५००-५०८	
५८.४४८	क्षमता	ये ये चेतोपहर्तारो ये च सभापनागता ।		प्रगतोस्मिपरं देवं स * * * * *	
५८.४६७	महर्षयो	कृष्णाम्भस्ते प्रणस्यन्तु विष्णुपुंस्वरपहता ।		अस्मिन् चक्रेण क्षातं शास्त्रिणां क्षमर हरिम् ।	
५८.४६८	वदन्ति य पुत्रय सुरेश	५९.१९३	बुद्धिस्वास्थ्य	प्रगतोस्मिपरं सितम्पा स मे * * * * *	
५८.४६८	स बाबुदेव	५९.१९८	ममास्तु देवदेवस्य	५९.५१०	स्तुतु तुल्य
५८.४७०	प्रातिमनो	५९.१९८	बाबुदेवस्य कीर्तनात्	५९.५१८	स मे * * * * *
५८.४८७	वरपदनामम्	५९.२०३	शुद्धे पुरस्तात्मस्य	५९.७४३	समस्तान्मन्त्रेभ्यो य-
५८.४९८	मातापार	५९.२५७	हृत्तोन्मलम्	५९.७५३	सर्वार्थं सर्वभूत
५८.५०७	मनुप्रमायम्	५९.२६०	शुद्धे	५९.७५८	तमस्मि * * * * *
५८.५१	○	५९.२८८	विषया पुण्यवजिता	५९.८१८	प्रगतोऽ * * * * *
५८.५१८	पर नम	५९.३०८	द्विजोत्तम	५९.८३७	मसभावनम्
५८.५१८	○	५९.३१३	कचकूट	५९.८३८	प्रगतोऽ * * * * *
५८.६१०	महद्व्यजो	५९.३१८	सहृदीव समायता	५९.८४७	हन्ति य-
५८.६२७	तत्प्रपाह	५९.३२०	समायमे सव	५९.८४८	तमहृ
५८.६३३	अलस्य	५९.३३३	वेदि	५९.८४८	प्रय * * * * *
५८.६४७	हृद्गर्भयर्वसुतम	५९.३३७	वेदि तरया	५९.८७७	मनुष्याणा व जातय
५८.६४८	कृष्णान्	५९.३३८	त्वया समं मयाचारि	५९.८८८	सर्वे * * * * *
५८.६४८	यथ प्राप्य	५९.३४७	मय्यनुवेषमावह	५९.८९७	महात्मनि
५८.६५७	दिव्यगुण गुमान्	५९.३५३	क्षयवमुक्त	५९.८९८	सर्वार्थ * * * * *
५८.६६८	अमनस्तस्य	५९.३६३	मुच्यन्ते भावो	५९.९०७	स्मितोन्मिरिव दाहणु
५८.६७०	ममवाय	५९.३६८	उक्तमेतद्धि	५९.९०८	महाशेषं प्रगश्यते
५८.६८८	रूप मेदस्तस्य च	५९.३७०	दृच्छ दिवान्	५९.९२७	रसत्यन्ते तमेव च
५८.६९८	प्रयाता स्थिरमन्त्रव	५९.३८३	खादति	५९.९४७	मदाच्छलितमानवी
५८.७०३	दृष्टा	५९.३९७	शुचसवापितोऽपि सन्	५९.९४८	तस्मिन् ब्रितय यानु
५८.८०८	तस्य नमसि	५९.३९८	अमस्यत	५९.९६०	निद्रा

चामनपुण्ये

५६ ६७३	सबाभोये	६० ४३०	महाभयो निरवन्	६२ २६०	एपो
५६ ६७३	सवर्ष	६० ४४३	झाटगाटोय कथ्यामि	६२ २६३	बाह्य भविष्यकम्
५६ ६६०	सवष	६० ४५३	सूयमुत्सव	६२ ३०६	सदस्यरमितकृत
५६ १०५३	तु यत् पाप	६० ४६३	समृतिनय	६२ ३००	हयदीपकथ्याहृद
५६ १०५३	मुक्त वा	६० ४७३	हुर	६२ ३०३	मयराग
५६ १००७	जल	६० ५००	स्नात्वा तोये सुभोदे	६२ ३३३	बाय
५६ ११०७	न स्वल्प	६० ५०३	पञ्चागत	६२ ३३३	मलनीय
५६ ११००	यत्र सहाय	६० ५१३	श्रीचामनपुण्ये पापप्रमाण नाम	६२ ३३३	द्वेतवर्ग
५६ १११०	अकारणद्विजो भूय	६० ५१३	वह्निमोऽप्याय	६२ ३३३	सुलभ
५६ १११३	रुमाप्याय	६० ५१३	○	६२ ३३३	हृमनि
५६ १११३	सारस्वत शीत	६२ १३	पुनरव	६२ ३३६	सर्वगोऽप्य
५६ १११०	हत्त पापानोय तु	६२ १३	वीरोषति मुने	६२ ४१६	महभर
५६ १११३	हत्तै सपरमि केपये	६२ २०	द्विजति	६२ ४१३	योगाति नमोऽस्तु ते
५६ ११३३	महनि	६२ ३३	सुप्रदाय न्यायान्	६२ ४१३	तपोपन
५६ ११३३	महनि	६२ ३०	कर्मिणिरस्यैव	६२ ४४१	वतव
५६ १२००	मत्तम्यक	६२ ४०	मदोयनुत हृदयम्	६२ ४६३	केशवगङ्गा
५६ १२१३	श्रीचामनपुण्ये सारस्वतशीत	६२ ४३	प्रयुत्तव	६२ ४७३	प्राग्भू राजा
नाम एकानपुण्यमोऽप्याय		६२ ४३	लात्वाप्य	६२ ४८३	केशवपीत
६० २३	भूतभाव	६२ ६३	वर्षा	६२ ४९३	भार्याज
६० ४०१७	○	६२ ७३	देविकाया	६२ ४९३	देहाभा
६० १३	कुणाय	६२ ७०	भवतोषी	६२ ४९३	दे सनेत वीरसे क्षमो
६० १८३	वीराम्बरपर (प्रिय)	६२ १२३	सतिपुण्य	६२ ४९३	विप्र
६० १६७	वीरवज्र	६२ १२०	विमुक्ति	६२ ४९३	बाह्याभावाभि ते
६० १०३१		६२ १२३	भोय	६२ ४९३	वनेरम्भामाभ्यम्
सहापीपाय नमो दह्यापीपाय ते नमः		६२ १२३	अतिनाति	६२ ४९३	देतु देतु गुरो (मह)
नमस्ते सवर्गरे महापीपाय ते नमः		६२ १२३	अक्षिपामिमुखं	६२ ४९०	निमज्जि मुमुक्षु
नमः सहस्रनाथ सोमद्वयानेनमः		६२ १२०	छत्रमुख	६२ ४७०	निमज्जि मुमुक्षु
नमस्ते धर्मनाथ महादेवाय ते नमः		६२ १६३	स्वाध्यायी	६२ ४७०	निमज्जि मुमुक्षु
६० ११३	ममस्वस्वनाथ	६२ १६३	नाम क्षात्रपी	६२ ४७०	निमज्जि मुमुक्षु
६० १२३	पम्परे	६२ १६०	अप्रमयायै हापराये	६२ ४७०	निमज्जि मुमुक्षु
६० १२३	ममोयसत्	६२ १६३	निष्ठापी धर्म क्षात्रम्	६२ ४७०	निमज्जि मुमुक्षु
६० १२३	धातपत्र	६२ २०६	हृदयविद्यायै	६२ ४७०	निमज्जि मुमुक्षु
६० १२३	शोभा नृग	६२ २१३	प्रतष्ठित	६२ ४७०	निमज्जि मुमुक्षु
६० १२३	पापविद्धि मोक्षपुण्य	६२ २२३	तमवन्ति	६२ ४७०	निमज्जि मुमुक्षु
६० १२३	आज	६२ २३३	नये	६२ ४७०	निमज्जि मुमुक्षु
६० १२३	मेसोरमुता	६२ २३०	ननुपपु	६२ ४७०	निमज्जि मुमुक्षु
६० १२३	यनमागुते	६२ २३३	पुन्ये	६२ ४७०	निमज्जि मुमुक्षु
६० १२३	सवर्ग	६२ २६०	वह्नि	६२ ४७०	निमज्जि मुमुक्षु
६० १२३	मुनेज्जि	६२ २६३	निष्ठा दे	६२ ४७०	निमज्जि मुमुक्षु
६० १२३	पुण्यपुण्य	६२ २७३	पुन्य	६२ ४७०	निमज्जि मुमुक्षु
६० १२३	नरो	६२ २८३	महाभयि	६२ ४७०	निमज्जि मुमुक्षु

६३.७a	यामस्यष्टं च	६३.३४०	अनेन्दं सदाएदोपे	६४.२६a	ततोऽनापाद
६३.७b	वितव्यायां	६३.३६a	कर्ममयत्नं	६४.२६०	सविशुं
६३.७०	मणिमल्यवर्गे	६३.३६d	सद्यगलेष्वरम्	६४.२७a	ततोऽस्य स्वपुनसा
६३.८०	मुनियुष्ट	६३.३७ab	○	६४.२८b	तस्या
६३.८a	मुमुतुदे	६३.३७०	सहस्रायं परित्यातं	६४.२८०	कोशकारे
६३.११a	गोपालमुसरे	६३.३८d	शने स्थितम्	६४.२८d	तस्यानीत.
६३.११b	सोमरीयिनम्	६३.४०b	सर्वसंयुतम्	६४.३२b	कामरूपिणी
६३.११d	पारियात्रे पराजितम्	६३.४०d	सप्तमेवैवं	६४.३३०	सर्वरं ब्रह्मम्
६३.१२a	कटोपदेशे	६३.४१b	पर ब्रह्मं वैश्वदे	६४.३४०	च विराच्छ्रुता
६३.१२b	सरोधन	६३.४४d	तत्त्वेषु	६४.३४०	पश्य स्वयं
६३.१३b	निषेधेऽन्येऽन्यम्	६३.४४d	धर्मप्रदानोह	६४.३४d	तत्त्वस्तनयस्तव
६३.१४०	पाश्चात्तिक	६३.४७०	सतिष्ठ गच्छाम	६४.३४b	सत्यवती
६३.१४d	कोलो	६३.४७d	यथा गुरुराग हि	६४.३८०	सर्वयोस्तिष्ठत्य
६३.१५०	बाहिरुह	६३.४८b	ऋषिं महात्मा	६४.३८०	अन्तारिक्षगता
६३.१६d	कालिकेय	६३.४८d	मन्त्रम्	६४.३८d	सृष्टकूरुत
६३.१८०-२०d	श्रीवसमुदात्तं नर्मदाया शिवं सविम्	६३.४८+ श्रीवामनपुराणे समस्तस्यतविधे-	६३.४८+ श्रीवामनपुराणे समस्तस्यतविधे-	६४.४१०	सर्वदुष्ट
	माहिम्नस्या त्रिनयनं सर्वं च हुताशनम्	यमाहात्म्यं नाम द्विपट्टितमोऽप्याय	यमाहात्म्यं नाम द्विपट्टितमोऽप्याय	६४.४१a	समाप्ततनय
	अजुने च त्रिसोवर्गं हमाधरं सूकरपक्षे	बाधनाय नमः	बाधनाय नमः	६४.४४b	सप्तवासस
	विष्णुविकेतं ब्रह्मर्षे प्रभाते च कपदिनम्	६४.१b	चेष्टसु	६४.४४b	सुमश्रमन
	सयैवागार्थं विष्णुवत् त्रितयं शशिषोऽक्षरम्	६४.१d	ऋषी	६४.४६d	न पपाठेति
६३.२१a	उच्चये	६४.२b	नरात्मक	६४.४७०-४८	
६३.२३od	तत्रैव च महाहातं प्रयागेऽपि बटेऽक्षरम्	६४.२०	दम्पोलि		तत्त्वान्वयात्प्र पितरौ माता भ्राता गुरुस्तथा ।
६३.२४a	गोशरणं चोपकच	६४.२d	सकपलि		परिदिग्दस्तथाऽप्ये च तथा निलयवासिनः ।
६३.२४०	हलीवने	६४.३b	प्रोता		तत् स पिना मृदेन सिद्धं कूपे निदवके ।
६३.२४a	ब्रह्म	६४.३०	अकृत्वा द्विवेगैरपि सप्रार्थितैर्दु		महाशिला तस्मैऽपि सा पिनामकोऽयत् ।
६३.२४b	सूर्याकारे	६४.३d	प्रबन्धित		एवं सिद्धस्तथा कूपे बहुवर्षगण स्थितः ।
६३.२४d	सुधापतिम्	६४.४+	बलि		तत्स्यस्यामलकीगुम्फस्तलोऽभयद ।
६३.२७a	कालजरे	६४.६b	वितीश		ततो दशमु बर्षेषु सुमतीषु भागवं ।
६३.२७b	वामनोत्तमम्	६४.६०	सकपलवामी		तस्य मातापत्यत्कूपं तमप्य सितवासितम्
६३.२७०	हसमुक्त	६४.१०d	सर्वोन्मादमोऽपि	६४.४२०	वत्ता तावैन
६३.२८a	शोकभेदे दक्षिणं सर्वं	६४.१४०	छविणाया	६४.४२d	कोपाम्मात
६३.२८०-३१b	सोहृद्वै हृषीकेशं कोऽकाया मनोहरम्	६४.१४a	विर्यक स्व	६४.४३a	सापि भोतात्रयीत्
	महाबाहौ गुरुराष्ट्रे च वनराष्ट्रे यशोधनम्	६४.१४b	दातुमल	६४.४४०	नाम्ना भो
	भूपरं देविकानयां बाहुदयां कुरुप्रियम्	६४.१६b	पीरणी न श्रुता कया	६४.४४०	सा श्रुत्या
	गोमत्या द्वादिपतयं शशोद्धार च दक्षिणम्	६४.२१०	बलि	६४.४६a	च उत्तरीयां
६३.३२०	शोकभेदे	६४.२१०	गुम्फावरे	६४.४७d	चेष्टितं स्वकुतस्य च
६३.३३०	महिलापरीये	६४.२१०	व्यासनिबद्धा हि	६४.४८a	ततोऽस्युच्छ्रित
६३.३४a	धत्तपद्ममणि	६४.२४b	जडाङ्गुलि	६४.४९a	धूम्रवासमर्हं
		६४.२४०	मृतस्वपुस्तो	६४.४९०	प्रपादपश्य. माधो हि
		६४.२४b	अयन्युक्तं	६४.४९d	मातागर्भं
		६४.२४०	अन्यमात्रा	६४.४९०	मन्दस्व

१४६३d	दुष्कर्मभिरतो	१४१०ab	चातस्य तु पुनत	१४३००	कुच
१४६४o	भासयमयम्	१४१०७०	गत्वा	१४३००	सतप्रामतो
१४६५a	मुद्रभावतया	१४१०८३	वापि	१४३०१	द्वेष्ट
१४६६d	रोरव नरक भत	१४१०८५	वचन म वचप्रापि	१४३१a	कमेगार्थ
१४६७b	मुक्त पिष्टो	१४११०b	स्मरेतात च	१४३१c	मगवानपुनपूणे
१४६८a	सन्वितस्तात	१४११००	सर्वेभ्यो	१४३१०	प्राह्मपुर्यति
१४६९o	निबुना	१४१११b	स्मरयाम्	१४३२a	भवता हि दृष्टा
१४६९a	बलस्य	१४११२a	इत्येवमुक्त्वा	१४३२c	तावकीय
१४६९b	विहृतस्य च	१४११३०	पूर्व द्विचर्य व मया	१४३२d	किञ्चिद्वेनात्प निरप्यतेऽप
१४७०a	कृषे	१४११४०	चैवात्य तता	१४४२b	मिसावागीय
१४७०b	मनोभव	१४११५a	इत्येवमुक्त्वा	१४४४b	कमद्वेनैव तवाप पुनम्
१४७१a	मुक्त्याणि	१४११६b	दायेभ्यः	१४४४d	सीतामिता
१४७१b	पञ्चगुणै	१४११६+	चोवाचनपुराणे द्विपुनमो	१४४५ab+	चामन
१४७२b	द्वारमुद्रादप्ये		अप्याय सुभयस्तु	१४४५c ४०d	○
१४७३a	निगदागेनि	१४११a	प्रातो (?)	१४४५b	मया राजम्
१४७३d	स्वैतगम	१४११०	सार्ध	१४४५a	कि न वेति
१४७४d	मत्तुङ्गावरक्ष वै	१४११d	यजवाट प्रवेपयत्	१४४६d	मयाभिष्ट
१४७५b	स्वरुपा विमलागुहा	१४११०	विहृत्य	१४४७d	धूमुवनानिभम्
१४७६o	रूपवर्तो	१४११d	मद्याजमवेदय च	१४४८b	दत्त
१४७६d	तामहमवम्	१४११०	य च न	१४४८c	तेनागम
१४७७a	पूणे	१४११a	तवयमभिराचै	१४४८d	कल्प दावत्
१४७७o	उत्तरि	१४११a १०b	○	१४४९+	मगवान्
१४७७d	पतिशोऽह	१४११b	महानि भवे	१४४९+	बलि
१४७८o	मोनिप्यस्य	१४११c	यनाकि दुरि न वै दगति	१४४९	
१४७८a	तद्वपातः	१४११a	न दगति विप्रितस्य	सतये वसतो नाय मम भागः कृतोऽप्यय	
१४७८o	मा सुगै	१४११c	ययि वाहरि यथाय	अविप्यति तु देवाहं बलिप्यामि निरमय	
१४७८d	मये दानवा मुने	१४११a	वचन मशामा	१४४९+	ययवान्
१४७९d	तनासक्तस्य	१४११+	चामन	१४४९c	अविप्यति
१४८०d	c मुने	१४११o	ब लमुगार	१४४९b	बादाय
१४८१o	तेन	१४११cb	य निव्य (ह्य) अवार ह	१४४९o	वाच्यप्रतिभिद्
१४८१d	मुवतीना	१४११cb	अन्ता	१४४९d	दात्यमि
१४८१a	दादिमऊन	१४१२o	शोयना	१४४९c	पुन्यद्वीप
१४८१b	धोपवन्ति	१४१२c	प्रहत्या	१४४९a	तवत्सवो
१४८२o	मुम्	१४१२d	रक्ष्यो	१४४९o	चानम दाक
१४८२a	मुवायद्गो	१४१२a	मवान्	१४४९c	विष्मरिद्
१४१०२a	कृपत्य वै	१४१२o	हृदय	१४४९o	वोहमिति
१४१०२b	तत	१४१२o	शोवादिभ्यः	१४४९o	इत्यामुक्त द्वि चोनिताय
१४१०२o	योवादिभ्यः(?)	१४१२d	लान्ता	१४४९i	सवावे
१४१०२c	यचतयमयमं तत	१४१२d	समन्विता	१४४९b	पुन्य
१४१०२a	निम्यो	१४१२a	सनायका	१४४९c	यस्यम्
१४१०२a	ताव	१४१२b	सत्य वै	१४४९d	यवादि सार

६५.६८a	एष प्रोक्तो मन्त्रवत्	६६.१८+	श्रीवामनपुराणे चतुष्टयि-	६७.२१d	गतिमशोचयय-
६५.६८+ श्रीवामनपुराणे त्रिपटितमोऽध्याय			तमोऽध्याय	६७.५३a	हरिनामाभ्युत्
६६.१b	बलिकन्यो	६७.१	अध्यायारभे	६७.५३d	ते दुर्गाध्यातर्तरिति ते
६६.३b	किमर्कापैतया बलि	६७.१b	चिन्तितम्	६७.५५b	प्रवक्ताना
६६.५b	वापनो मृतभावन	६७.१d	वि पुरम्	६७.५५b	परयावरा
६६.५b+	प्रकान्तलोकलोकत्रयवन्द्य	६७.१d	कुमिताम्बोवि	६७.५५b	सा तु वन्द्य
	देवाधिवास सर्वदेववन्द्य हृषीकेश	६७.१a	एतद्	६७.५८b	भर्तृस्य
	पद्मनाभ देव कमतायताभ कमला-	६७.१c	चार्यज्ञो	६७.५८b	देवामिन्दो
	सदाशिव विष्णुमून मूलाधिवास	६७.१e	सतोऽमुपति प्राह	६७.६२d	कला
	धर्माधिवास धर्माध्यस धृतिधर	६७.१f	वस्य	६७.६२b	मिथ्यावर्चयति
	वामन वनमालाधर लक्ष्मोषर पद्म-	६७.१g	भारतूले	६७.६७b	दे रमरति
	नाभ विरिञ्च महादेन सेनाध्यस	६७.१h	सपिता देवा	६७.६७d	फलं मात्स्य
	परिदृष्ट बहुकल्प महाकल्प कल्कि-	६७.१i	धालोद्भव	६७.६८d	प्राप्त्यति
	मुक्ष भक्तिद्व सर्वकालात्मन् द्वारका-	६७.१j	दहस्य	६७.६८d	ध्रुवमशय च
	नित्य सूर्यचन्द्रनेत्रारमक ध्योमात्मक	६७.१k	यान्तु	६७.७१a	धरावरजा
	कनिलात्मक परमात्मन् सनातन	६७.१l	यातु सक्षयम्	६७.७१c	ते धीत
	नमो नमस्ते	६७.१m	निरुद्धेयम्	६७.७१d	संसारक्षामरजतस्य
६६.७d	बलिकन्यम्	६७.२a	समाहारत	६७.७५a	भक्तिभरा
६६.१a	प्रवक्ष्य	६७.२a	च चापि	६७.७५b	संकीर्त्यमार्ग
६६.१+ ब्रह्मा । देवाधिदेवैकबहुकल्प दुर्गा-		६७.२b	संस्तुतोऽसि मया तात	६७.७५+	श्रीवामनपुराणे पदपटितमो-
कपे भूतभावन देवेन दैत्यचमविमर्ग		६७.२c	नो नातो		अध्याय
सुरमयन पीतवास सुरनिवास सुर-		६७.२d	यतिस्त्वियम्	६८.२a	कैनाचितेन
मितासाधार स्वनिमित्त कपिल भद्र-		६७.२e	तेष	६८.२c	कानि पुष्पाणि
कपिल महाकपिल		६७.२f	तथाभ्येषा	६८.२d	मस्ताम्बे हेष्टि
६६ L. 4 वैकुण्ठ पुरुषोत्तम विजयवृत्तनद		६७.२g	अवबलपिगताना	६८.२e	ब्राह्मणी
६६.L 32 विश्वदेव विश्वमूर्त्ति विश्वारमक		६७.२h	हरिपनन्त मय्यपाद्य	६८.२f	आसीदतश्चापु मता
६६.L 70-71 मूलाधिरसि महाभूताधि-		६७.२i	स्वरूपमनिनीत्य	६८.२g	देवा हि
रसि ऊर्ध्व कर्मासि व्यातिरसि पापमो-		६७.२j	ते गो विपक्षी	६८.२h	यत्नत
वनीऽसि त्रिविक्रमोऽसि ऋ नमस्ते		६७.२k	मानस बाणश्च	६८.२i	पद्मगुह्यमालय
६६.१२ अध्यायारभे		६७.२l	दृश्य स्युस्य	६८.२j	दिल्लुर्गुणाद्यो माया
६६.१३a	इत्य स्तुत	६७.२m	यथा बलाणि जलधेर	६८.२k	भूदानानि
६६.१३b	तपस्विभिश्चाद्भुत	६७.२n	अन्यत्रक	६८.२l	तिला वास्ता
६६.१३c	प्रपितामहस्तु	६७.२o	अष्टैक्येणु वटं विपञ्चितम्	६८.२m	अभ्यासिद्व्यध्याये
६६.१३d	कृगोऽध्यामत्	६७.२p	सततं	६८.२n	कार्येण
६६.१३e	अद्भुतै	६७.२q	अविशारदा	६८.२o	पुण्यदर्शकैः
६६.१३f	यथान्विभु	६७.२r	○	६८.२p	विशानि वाशानि
६६.१३g	विचिन्तयन्तमव्ययाहमा	६७.२s	हेविनामपि	६८.२q	या धान्यावतनानि च
६६.१३h	विद्याधरास्तूर्यरत्नावधारय	६७.२t	मायमानता	६८.२r	उपानयुक्तं
६६.१३i	स्वयं	६७.२u	व्याधराधयण	६८.२s	पयोमसाश्च
६६.१३j	विष्णो प्रमाणं ॥ हि नामनोऽद्भुत	६७.२v	मवच्छिन्नम्	६८.२t	पुत्रधेनु
६६.१३k	महात्मा	६७.२w	बोहनास्तेऽमितधुति	६८.२u	विपञ्चिता
				६८.२v	सचङ्गं समुद्रोपन

धामनपुराणे

६८.३१३
६८.३२०
६८.३३३

सितास्तुरंगं
बाहिके नर
हरोद्गात्र नराभावात्

६८.३३७
६८.३४७
६८.३६७

बण्डानुष्ठां वनादिकम्
शृङ्गे
शुचिशृङ्गे

६८.३६०
६८.३७७
६८.३७७

साक्षिण
तेनैवाशु
राभास्तुतपुराणि

६८.३७४

महा तदा प्रियं सस्य विषये प्रमथिष्यते ।
दत्ता वामनवानोति विविधान्मानवो भुवि ॥
प्रह्लादो विविधान्मानवानुगास्य तमादरात् ।
शयो स्वाश्रमं पुण्यं दानवी भक्तिभावित ।

पुलस्त्य ध्वज

इदं पुराणं परमं पवित्रं
श्रुतीति भक्त्या विवतात्पचान्ततः ।
स मुकपापं पदमव्ययस्य
विष्णोः प्रयातोह हि देहिर्नुर्ममम् ॥

धोतुत

पुलस्त्योऽपि हि वर्माहता नारदस्य यथा सद्यम् ।
आदि-स वामनास्ये हि तीर्थयात्रा यथा यथा ॥
नारदोऽपि कृतावोऽसौ मनसाचिन्तयन्निम् ।
गत्वा तु ब्रह्मचर्यं ब्रह्मणे स न्यवेदयत् ॥
पुराणं पुण्यमारोग्यं सर्वसिद्धिकरं परम् ।
येनैव स्मरन् शृणोतीर्दं शृण्वतः ॥
सपदो शोभात्यतोद्गात्रम् ।
धर्मज्ञान.....

इति धोवामनपुराणे विष्णुपुराणोपनिषत्सु-
कथनं नाम सप्तपटितमोऽध्यायः ॥
इति धोवामनपुराणं स विवते ।
विष्णुपुराणविष्णुविष्णुकाशुः पक्षिगच्छे-
द्वयम् । इत्येवमवदुष्मिन् पुराण
भावः प्रसारके । धुमयस्तु बोधे श्रवणतये
नमः । श्रीहरस्तु नमः ।

APPENDIX 2

परिशिष्टम् २

VĀMANA PURĀṆA QUOTATIONS IN THE DHARMAŚĀSTRA NIBANDHAS

(धर्मशास्त्रनिबन्धेषु दृता वामनपुराणश्लोकाः)

[Many of the Dharmaśāstra-Nibandhas and some of the Smṛti-ṭīkās (such as of Aparārka and Parāśara Mādhava) draw profusely upon the Vāmana Purāṇa and so contain a large number of the Vāmana-Purāṇa ślokas dealing with various topics such as *śrītihas, vrata, puja, śraddha, sādācāra* etc., as quotations. Some of these Nibandhas and Tīkās are as old as the 11th or the 12th century A.D., of which date no manuscripts of the Vāmana-Purāṇa have yet been available. Hence the textual evidence regarding the Vāmana Purāṇa text furnished by these old works is to be considered a very important. The evidence furnished by the later Nibandhas is also important in so far as it supplements and corroborates the available manuscript evidence of their times. These Nibandhas sometimes explain some readings of their quotations, which also helps in determining the nature of the text of such readings of their times

The quotations of the Vāmana Purāṇa ślokas contained in these works have been collected and are being given here according to the order of the Adhyāyas of the Critical Edition of the Vāmana-Purāṇa. The explanatory notes contained in the Nibandhas on some readings of their quotations are also given here. Similar or the same ślokas of a certain topic are found quoted in several of the Nibandhas; in such case, the ślokas found quoted in a comparatively older Nibandha are given here, and below that, references to other Nibandhas and Tīkās which also contain these ślokas are given in square brackets [] with the page number of the printed edition, and the variants of readings of these Nibandhas are also given below that in square brackets [] according to the lines of the quotations. If the texts of some readings in these quotations differ from that of our critical text, then such readings in the quotations are printed in bold type

A list of the Nibandhas utilised is given in the beginning with necessary details of their authors, dates, publications etc. A large number of these Vāmana Purāṇa quotations have been identified in our critical text, and this identification is noted in the beginning of each quotation. All such identified quotations form **Part A** of this Appendix. Still, there are a number of Vāmana Purāṇa quotations which could not be identified. All such unidentified quotations form **Part B** of this Appendix and are given topic-wise.

[बहुषु धर्मशास्त्रनिबन्धेषु कतिपयाषु स्मृतिटीकाषु च वामनपुराणस्य सङ्ख्ये श्लोकाः समुद्धृताः । एषु निबन्धेषु केचिन्निबन्धास्तु संभवतः ई० १२ शताब्द्यां लिखिता वास्तु, अतस्तेषु श्लोके वामनपुराणपाठः पाठनिर्धारणदृष्ट्या प्रयोगयोग्यो, यतो न तावत् प्राचीनकालस्य हस्तलेखा उपलभ्यन्ते । केचिन्निबन्धा वामनपुराणश्लोकोद्धरणानां केचिन्निष्ठ पाठानां व्याख्यानमपि कुर्वन्ति, एतादृशस्य व्याख्यानस्यापि वामनपुराणस्य शब्दान्तीनापाठनिर्धारणयोग्यो वर्तते ।

एषु निबन्धबन्धेषु समुपलब्धमाना वामनपुराणश्लोकाः अस्यानि समुद्धृता, ते चात्रास्मिन् परिच्छिन्ने प्रदीयन्ते । या केचिन्निष्ठ पाठानां निबन्धेषु व्याख्या वर्तते साऽप्यत्र कोष्ठे प्रदीयते ।

यदि समानश्लोकाः अनेकेषु निबन्धेषु समुद्धृता उपलभ्यन्ते, तदा प्रायः कस्यचित् प्राचीनतरेनिबन्धकारस्य श्रुत्या प्रदीयन्ते, तत्पश्चात् कोष्ठे [] इतरेषां निबन्धानां सुविशुद्धतत्त्वोद्धरणसहितैः स्वतन्त्रदिनेभ्यः क्रियते, एषु निबन्धेषु वर्तमानाः पाठभेदास्मापि उदघोष्यन्ते ।

एतादृशे [] कोष्ठे एव उद्धृतश्लोकानां परिच्छेपेण प्रदीयन्ते । यदि प्रदत्तेषु श्लोकोद्धरणेषु केचित् शब्दा पाठे वामनपुराणस्य पाठसमीक्षात्मकसंस्करणस्य पाठाद् भिद्यन्ते तदा तेषां शब्दानां स्मृतत्वरं मुद्रणं कृतम् ।

येभ्यो निबन्धेभ्यो वामनपुराणस्य श्लोकाः समुद्धान् प्रदीयन्ते तेषां सूची निम्नस्वरलेखनकालादिविवरणसहितोप्यन्यत्र आगन्ते प्रदीयते ।

एषामुद्धरणानां मध्ये बहूनि उद्धरणानि वामनपुराणस्यास्मिन् संस्करणे प्राप्तानि तेष्वपि परिचितस्य A भागे वामनपुराणपाठ-समीक्षात्मकसंस्करणस्याप्यावश्येन प्रदत्तानि, यानि तु उद्धरणानि वामनपुराणस्यास्य संस्करणस्य श्लोकाणां अन्यश्लोकाणां वा न प्राप्तानि तानि यस्य परिशिष्टस्य B भागे सदाचारविधिवयवशेन प्रदत्तानि ।]

List of Dharmasāstra Nibandhas from which Vāmana Purāṇa Quotations have been given here

(निबन्धप्रत्या येभ्यो वामनपुराणस्योद्धरणानि समुद्धान् प्रदीयन्ते)

[The details about the authors and dates are mostly based on Dr Kane's History of Dharmasāstra एषा निबन्धानां निबन्धकारकालादीनां परिचयः डा काण्सेमहोदयकृताद् 'हिस्ट्री ऑफ़ धर्मशास्त्र' ग्रन्थात् प्रदत्तः]

1 अपराधैटीका on the वाङ्मयकवयश्चिन्ति (Composed between 1115-1130 A D), By Aparādhitya 2 parts Published by Hari Narāyaṇa Āpte Ānandāśrama Sanskrit Series No 46 1903 and 1904

2 आचार भूषण *Hiranya Kesyañśikam* (Composed 1819 A D), By Trayambaka Oka Published by Hari Narāyaṇa Āpte Ānandāśrama Sanskrit Series, Poona, 1908

3 आचार रत्न (Composed 1580 1640 A D), By Lakṣmaṇa Bhaṭṭa Published by Tukarama Javaji: Nirṇaya Sagar Press, Bombay

4 आचारपद्म (Composed about 1300 A D) By Śrīdatta Pub by Khemaraṅga Śrī Kṛṇadāsa Śreṣṭhi Śrī Veṅkaṭeśvara Press Bombay, Śaka 1826

5 कालतत्त्वविज्ञान (Composed 1600 A D) 2 parts By Raghunāth Bhaṭṭa Published by Nanda Kishore Sharma Government Sanskrit Library Benares 1932 and 1933

6 कालविवेक (Composed after 1091 and 1092 A D), A part of Dharma ratna By Jīmūta Vāhana Edited by Pt Prāmātha Nātha Tarka Bhūṣaṇa and published by the Asiatic Society of Bengal Calcutta 1905

7 काल-सार (I *Kāpā* of the Gadādhara Paddhati) Vol I (Composed 1450 1500 A D) By Gadādhara Rājaguru Edited by Pt Sadāśiva

Misra and Published by the Asiatic Society of Bengal, Bibliotheca Indica Collection of Oriental Works Series No 57 Calcutta 1904

8 कृत्यकरूपवङ्क (Composed between 1100 1150 A D), 14 Kāṇḍas By Lakṣmīdhara Bhaṭṭa Edited by K V Rangaswami Aiyangar Oriental Institute, Baroda

9 कृत्यरत्नाकर A treatise on Smṛtis (Composed after 1314 A D) By Candēśvara Thakkura Edited by Pt Kamalakṛṣṇa Smṛtitīrtha and Published by the Asiatic Society of Bengal, Bibliotheca Indica, Calcutta, 1925

10 गृहस्थरत्नाकर (Composed between 1314 1370) By Candēśvara Thakkura Edited by M M Kamala Kṛṣṇa Smṛtitīrtha Published by Asiatic Society, Bibliotheca Indica, Calcutta, 1928

11 चतुर्वर्गचिन्तामणि (Composed between 1260 and 1270 A D) By Hemadri Volumes on दान, व्रत, श्रद्धा, काल and प्रवर्णित published

Vol II Part I Edited by Pandit Bhārata Candra Śiromani Published by the Asiatic Society, Bibliotheca Indica Calcutta, 1878

Vol II Part II Edited by Kāmākhyā Nātha Bhaṭṭaśārya and Yogeśha Bhaṭṭaśārya and Published by the Asiatic Society, Calcutta, 1879

Vol III Part II **Parīśeṣa Khanda—Śrāddha-Kalpa, Paribhāsa prakaraṇa, Kāla-nirṇaya** Edited by Pt Kāmākhyā Nātha Tarkavāgīśa and Yājñeśvara Smṛti ratna Published by the Asiatic Society, Calcutta, Bibliotheca Indica, 1895

Vol IV Fasciculus \ **Prayaścitta Khanda** Edited by Pt Pramatha Nātha Tarkabhūṣa Published by the Asiatic Society, Bibliotheca Indica Calcutta, 1911

12 **जयसिंहकल्पद्रुम** (Composed 1713 A D) By Yājñ Ratnakara Dikṣita the son of Pt Deo Bhaṭṭa Published by Sri Gaṅgā Vṛṇu, the son of Śrī Kṛṣṇa Dāsa Lakṣmī Venkṭ Press Kalyāṇa, [Bombay] Samvat 1982 Śaka 1847, 1915 A D

13 **तीर्थचिन्तामणि** (Composed about 1450 A D) By Vāca-pati Mīśra Edited by Kamala Kṛṣṇa Smṛtitaratna and Published by the Asiatic Society of Bengal Bibliotheca Indica, Calcutta 1912

14 **निरघोषेत्तु** (Composed between 1550 and 1560 A D) By Nārāyaṇa Bhaṭṭa Ānandaśrama Sanskrit Series, No 78 Published by Hari Nārāyaṇa Apte, 1915

15 **दानमयूख** (Composed after 16th century) By Mīmāṃsaka Nīlakaṇṭha Bhaṭṭa Edited by Vyankateśa Rāma Candra Lele and Published by Gujarātī News Printing Press, Bombay, 1924

16 **दानसागर** (Composed in 1169 A D) By Vallāla Sena Edited by Bhaṭṭatoṣha Bhaṭṭa chārya Published by the Asiatic Society Issue No 1563 and 1567 work No 274, Fasciculus 12 A Collection of Oriental Works Series Calcutta, 1953

17. **धर्मद्वैतनिर्णय** also called **द्वैतनिर्णय** (Composed between 1580 1600 A D) By Śaṅkara Bhaṭṭa, the son of Śrī Nārāyaṇa Bhaṭṭa Edited by J R Gharpure First Edition Published by V J Gharpure Bombay, 1943

III **नित्याचारप्रदीप** (Composed between 1344 and 1560) By Vidyākara Vājaṇṇeyin Published by the Asiatic Society of Bengal (Bibliotheca Indica) and Edited by Pandita Vinoda Vibhāri Bhaṭṭacārya Calcutta, 1903

19 **नित्याचारप्रदीप** (Composed later than 1400 A D), By Nara Simha Vājaṇṇeyi Edited by Pt Vinoda Vibhāri Bhaṭṭacārya and Published by the Asiatic Society A Collection of Oriental Works, New Series, No 1047 of the Bibliotheca Indica Calcutta, 1903

20 **सुसिद्धप्रसाद** (or **तीर्थसार**) (Composed earlier than 1575) By Dalapati Rāja Edited with Introduction by Sūrya Nā āyana Śukla Government Sanskrit College Benares, 1936

21 **परमशरमाधय** (Composed between 1330 and 1385 A D Vol II, Prayaścitta Kānda, By Mādhabacārya, Revised with notes by M M, Chandra Kanta Tarkalāṅkāra Published by the Asiatic Society of Bengal Bibliotheca Indica, Collection of Oriental Works, New Series Calcutta, 1892

22 **पुरुषार्थचिन्तामणि** (Composed 1784 1785 A D) By Vṛṇu Bhaṭṭa, son of Rāma Kṛṣṇa Bhaṭṭa Edited by Tukārāma Javaji Nirṇaya Sagar Press Bombay 1906

23 **मदनपरिजात** (Composed 1360 1390 A D) By Madanapāla, 2 Vols Edited by Pt Madhusūdana Smṛti ratna and published by the Asiatic Society of Bengal, Park Street Calcutta, 1893

24 **वर्षक्रियाशीमुदी** (Composed between 1500 1540 A D) By Kavi Kankānācārya Śrī Govindānanda Edited by Pt K K Smṛti Bhūṣṇa and published by the Asiatic Society, Calcutta 1902 A D

25 **विधानपरिजात** (Composed in 1625 A D) By Śrī Ananta Bhaṭṭa (3 Vols) Edited by Pt, Tārā prapanna Vidyārata Published by the Asiatic Society of Bengal Calcutta, 1912

26 **विधानमाला** (Composed earlier than 1550 A D) By Nārāma Bhaṭṭa, Ānandaśrama Sanskrit Series, No 86 1920

27 वीरमित्रोदय (Composed Between 1610 1640 A D) By M tra M sra (Quotat on from Śrāddha Prakāsa Āhnika Prakāsa and Tath Prakāsa) Revised by Parvatīya N tyānanda and Published by Chaukhamba Sanskr t Series Office Benares 1910 and 1935

28 शुद्धिक्रियाकौमुदी (Compo ed after 1535 A D) By Govindānanda kav hankānācārya Ed ted by Pt Kamala kṛṣṇa Smṛti Bhūṣaṇa and publ shed by the As atic Soc ety Calcutta 1905

29 शुद्धाचारशिरोमणि Part I (Composed between 1520 and 1590 A D) By Kṛṣṇaśeṣa Ed ted by Pt Gopināth Kav rāja and printed by Jai Kṛṣṇa Dāsa Gupta V dyā Vilāsa Press Banaras 1933

30 शास्त्रक्रियाकौमुदी (Composed between 1500 and 1540 A D) By Govindānanda kavī kan kanācārya Ed ted by K K Smṛti Bhūṣaṇa Published by the As atic Soc ety Calcutta 1904

31 शास्त्रविवेक (Composed between 1375 1460) By Śulapāṇi Ed Śrī Candī Carapa Smṛti bhūṣana 3rd Edition Smṛti Bhūṣaṇa Lane Calcutta Bangābda 1327 (1921 A D)

32 समय-समूल (Composed 1610 1645) By Nīlakanṭha Bhaṭṭa Ed ted by Mahādeva Gaṅgā dhara Bakre and Vyankāṭeṣha Rāma Chandra

Lele and publ shed by the Gujarātī Printing Press Bombay 1918

33 स्मृतिवन्दिका (Composed before 1225 A D) Āhnika kanda and As tuca kāṇḍa By Yājñī ka Devanna Bhaṭṭa Ed ted by L Śrī Nivāsācārya Government Oriental Library Series Bibliotheca Ind ca Sanskr t Texts No 44 56 Mysore 1914 and 1921

34 स्मृतिवत्त्व (Composed between 1570 1570) By Raghunandana Part I Tī b Śrāddha Āhnika Prāyścitta Jyotisa Maimāsa and Samskāra tattvas and Part II Ekādaśī tattva etc Ed ted by Pt Kulapati Śrī Jivānanda V dyā Sgara 2nd Edition Calcutta Narayana Press, 1895

35 स्मृतिमुक्ताफल 6 parts (Composed about 1700 A D) By Vā dyanātha Dīkṣ ta First Ed t on Ed ted by Jagannāth Raghunāth Gharpure in the Series of Collection of Hindu Law Texts Angrevārī G ragavan Bombay, 1937

36 स्मृति-स्तोकर (Composed 1314 1324 A D) By Vā d ka Sārva bhauma Venkaṭanātha Ed ted by Lakṣmī Venkaṭeṣvara Press Bombay Śaka 1820

37 हरिभक्तिविलास (Composed about 1562 A D) By Gopāl Bhaṭṭa Gosvāmī Ed ted by Shyāmāsaraṇa kaviratna Publ shed by Gurudāsa Chattrapādhyāya Calcutta, Bangāda 1318

Abbreviations used

(संकेता)

अप टी० = अपराकृता धातुवत्परमृतिटीका
आवा भू = आचारभूषणम्
आवा र = आचाररत्नम्
आवाप = आचारपादा
आह्ति त = आह्निहोतृत्वम्
आह्ति श = आह्निहोतृत्वम्
आगी का = आगीचकारम्
अहह त = अहहोतृत्वम्
एका त = एकागीतृत्वम्
का त वि = कातृत्वविवेचनम्
का वि = कातविवेक
का सा = कातसार

क क = कृतकलोक
क र = कृत्यलोक
का व = काव्यलोक
गु र = गुह्यलोक
चतु वि = चतुर्वर्गविलापि
अप क = अपाहिहोतृत्वम्
अपो त = अपोहितृत्वम्
ति त = तितृत्वम्
हो क = होतृत्वम्
हो श = होतृत्वम्
हो श = होतृत्वम्
हो श = होतृत्वम्
वि से = विसेनीति

दा. म. = दानमूल
 दा. सा. = दानसागरः
 घ. द्वि. नि. = घर्मद्वैतनिर्णय
 नानाव. प्र. = नानावर्गप्रकरणम्
 नित्यावा. प. = नित्याचारपद्धति
 नित्यावा. प्र. = नित्याचारप्रदीपः
 नृसिंहप्र. = नृसिंहप्रसाद
 परा. मा. = पराशरमाधवीय
 पु. वि. = पुरुषार्थविम्वारणि
 पू. ॥ = पूजाप्रकरण
 प्रतिष्ठा. छ. = प्रतिष्ठातत्त्वम्
 मल-मा. छ. = मलमासतरवम्
 म. पा. = मदनपारिजात
 व. कि. कौ. = वर्षक्रियाकौमुदी
 वि. पा. = विद्यानपारिजात
 वि. मा. = विद्यानमाला

वी. मि. = वीरमिशोध
 व. का. = व्रतकाण्डम्
 व. छ. = व्रतखण्ड
 बु. कि. कौ. = बुद्धिक्रियाकौमुदी
 धू. दि. = धूमाचारसिरोमणि
 या. का. नि. = यादकातनिर्णय
 या. का. वि. = यादकातविशेषणम्
 या. कि. कौ. = यादक्रियाकौमुदी
 या. प्र. = यादप्रकाश
 या. वि. = यादविशेष
 छ. म. = समयमूल
 रघु. व. = रघुविजयिका
 रघु. छ. = रघुविरहम्
 रघु. पु. = रघुविजयिका
 रघु. र. = रघुविरहिका
 हरि. म. वि. = हरिविरहविलासः

क्षौरं विनाशाप्रतिपत्तु वर्ज्यम् ।

मूले धृगे भाद्रपदासु मास

योनिमया कृत्तिकक्षेत्रासु ॥ [17]

—चतु वि, P 688 [स म P 178, बो. वि (वा प्र) P 251] कि को P 548 वृ र. P 413, क र, P 548; बो वि (आह्नि प्र) L 9 only स्मृ त (वि त) P 27, व डै नि, P 117 121, only first 4 lines, स्मृ पु P. 283, परा मा, P 267 आवा मू L 53 व कि को, P 87, 88 स्मृ च (आह्नि म) P 327-328, L "12, निराया प्र P 36, L 10 'क्षौरं रिक्तानु वर्ज्यम्' तथा 'क्षौरं विनाशाप्रतिपत्तु वर्ज्यम्']

[—L 1) वृ र, स्मृ त उपचारेण —L 2) स्मृ त क्षौरच, —L 4) स्मृ त समाचरेण —L 6) बो वि क्षौर —L 6) क र [म] व कुजे, परा मा न कुजे —L 7) सु कि को, क र, स्मृ च, व कि को कुजे च, बो वि, वृ र कुजे —L 9) बो वि, वृ र अवलोक्यु —L 10) व कि को क्षौर व पठ्या प्रति व कि को, स्मृ च क्षुर विना शासु विपद्यु —L 11) स म भाद्रपदेणु —L 17) स्मृ च मखा-नाहिक, स म मृगा ह, व कि को 'तिक्तमूलयेषु']

धाम १४ ५१ cd

मुञ्जीत नैवेद च दक्षिणामुखे,

न च प्रतीचीमभि भोजनीयम् ॥

—ग्रह र P 317

[यममपि प्रत्यस्मृजनिषेधो निष्कामविषय सवामस्य तामुक्त भोजनविधानात्, दक्षिणामुक्तभोजननिषेधस्तु जीवमात्रविषय — वृ र]

धाम १४ ५३

स्नयात् शिर स्नानतया च निष्

नाकारण चैव सदा निराशु ।

ग्रहोपरागेषु जलाधिपात

त्यक्तरा स्त्रकमर्गंत शशाङ्कम् ॥ [4]

—ग्र र, P. 191 [बो वि, P 106]

[—L 2) बो वि नैव —L 3) वा नि ग्रहोपराग स्वजगामिगात् —I 4) बो वि मुस्ता च]

धाम १५ ६ cl, १८, १९, ४०

पेष्टित बाहुद्वाना बाणस्य च मुक्त शुचि ।

कर्मान्नाहारशालाश्च स्तम्भम्युता. क्षियः ॥

वाग्विप्रयो द्विजातीनामाचान्तस्यामुनिन्दव ।

रथ्याकर्दमतोयानि नाव पन्था कृणानि च ॥ [4]

भास्तेनैव शुद्धयन्ति पक्वेष्टकृतिानि च ।

नित्यस्य कर्मणो हानि केवल मृत्युजन्मनोः ।

न तु नैमित्तिकोच्छेद कर्तव्यो हि कथघन ॥

—बु वि को, P. 306

[नैमित्तिकमात्रमुक्तमितोपनिपातवहितम्—द्विप] [8]

धाम १५ ४४ ab, ४५ ab, ६१ ab, ६२, ६३

बाले प्रव्रजिते चैव देशात्तरमृते तथा ।

सद्य शौच समारयात् विपुत्पातमृते तथा ॥

चत्वार आश्रमाद्यैते ब्राह्मणस्य प्रकीर्तिता ।

गार्हस्थ्यं व्रतचर्यं च ज्ञानपथं त्रयोधमा ॥ [4]

क्षत्रियस्यापि कथिता य आचारा द्विजस्य हि ।

ब्रह्मचर्यञ्च गार्हस्थ्यमाश्रमद्वितय विश ॥

गार्हस्थ्यमुषितत्वेकं शुद्धस्य क्षणदाचर ।

—नर मा, P 39, 537 [स्मृ त (उदात्त), P 149]

[—L 4) स्मृ त च विप्र —L 5) स्मृ त आश्रमाश्च एव हि —L 7) स्मृ त सवमाचरेत्]

धाम १६ ५ -५१

(तथा प्रथमं विष्णु प्रार्थनीयं काश्या विष्णु उक्तत्वात् ।

उक्तं च धामनपुराणे—)

तमृचुर्गन्तव्यं सूर्यं शृणु क्षेत्रमहाफलम् ।

साम्पतं वासुदेवस्य भावि तच्छररस्य च ॥

योगशास्त्रिनमारभ्य यावत्क्षेत्रवर्धनात् ।

एत क्षेत्रं हरे पुण्यं नाम्ना वाराणसी पुरी ॥ [4]

—वि वे, P 26 [बो वि P 224, quoted from Hcmadri]

[—L 1) बो वि क्षेत्र —L 3) बो वि दर्शनम्]

धाम १७ ५-१७

नारद उवाच

कथयस्व मुरादोर्नां शयने (ने श) विपिमुत्तमम् ।

सर्गाननुनमेवैव पुरस्सस्य कर्तारिणम् ॥

पुरस्सस्य उवाच

विपुनाभिगते सूर्ये शुक्लपक्षे शोपन ।

पकादस्यां जगत्सामिश्रमनं परिकल्पयेत् ॥ [4]

शेषादिभोगपर्यङ्क इत्या संपूज्य केशवम् ।
 कृत्वा पवित्रकञ्चैव सम्यक् संपूज्य च द्विजान् ॥
 अनुज्ञा ब्राह्मणेभ्यश्च द्वादश्या प्रयत शुचि ।
 लब्ध्वा पीताम्बरधर स्वस्तिनिद्रा समानयेत् ॥ [8]
 त्रयोदश्यान्तत काम स्वपते शयने शुभे ।
 कदम्बाना मुगन्धाना वृमुमै परिकल्पिते ॥
 चतुर्दश्या तथा यक्षा स्वपन्ति सुलक्ष्मीतले ।
 सौवर्णनङ्कजकृते सुलास्तोर्णोपधानके ॥ [12]
 दौर्णमास्यामुमानाथ स्वपते चर्मसंस्तरे ।
 धैर्याग्र स जटामारं समुन्मध्याशु चर्मणा ॥
 ततो दिवाकरो राशि सम्प्रयाति च कवर्कटम् ।
 ततोऽमराणा रजनी भवते दक्षिणायनम् ॥ [16]
 ब्रह्मा प्रतिपदि तथा नीलोत्तरमये शुभे ।
 सत्ये स्वपिति लोसना दर्शनम् मार्गमुत्तमम् ॥
 विधकर्म द्वितीयाया तृतीयाया गिरे सुता ।
 विनायकश्चतुर्थ्यान्तु पञ्चम्यामपि धर्मराट् ॥ [20]
 षष्ठ्याश्च स्कन्द स्वपिति सप्तम्या भगवान् रवि ।
 कात्यायनी तथाऽष्टम्या नवम्या कमललया ॥
 दशम्या भुजगेद्रास्तु स्वपन्ते वायुभोजना ।
 एकादश्यान्तु कृष्णाय साध्या ब्रह्मन् स्वपन्ति च ॥ [24]
 एष क्रमस्ते कथितो न भ्राटे स्वपते सुर ।
 स्वपन्तु तत्र देवेषु भाद्रदश्या समावधी ॥

—ह २ P 206 (रुद्र त एवा त) Part I P 111
 and Part II P 111, इत्यतस्त्वे P 436 च कि को
 P. 286, L 4, 5, 7, 8]

[—L 8] रुद्र त च ङि कं देव (→ स्वस्ति)]

[मनुष्या नान्येत्यन्वय एकांगीसमये विनायकं परिकल्पयन्
 यको द्वांगीसमये निद्रति —रुद्र त]

या म १७ ३०-४४ ab, ५६ cd ६४

नमस्ते मासि च तथा या स्याष्टम्याष्टमो शुभा ।

सुका मृगगिरेणैव सा तु कालाष्टमी मता ॥

तस्यां पुरैकलिङ्गेषु तिथौ स्वपिति यश्वर ।

वसन्ते सत्रिपाने तु तत्र पूजाऽष्टम्या स्मृता ॥ [4]

स्नायीत विद्वान् त्रिषिवद् गोमुखेण जलेन च ।
 स्नात्वा संपूजयेत्पुष्पैः कुटजस्य त्रिलोचनम् ॥
 धूपैः केसरनिर्यामिर्नैवेद्य मधुसर्पिणा । (काये वकुल)
 श्रीयता मे विरूपाक्षेलुचार्य च दक्षिणाम् ॥ [8]
 विप्राय दद्यान्नैवेद्य सहिरण्य द्विलोचनम् ।
 तद्वद्राधयुजे मासि सोपवासो जितेन्द्रिय ॥
 नवम्या गोमयस्नानं कुर्यात्पूजा च पङ्कजे ।
 धूपयेत्सर्जनिर्यामिर्नैवेद्य मधुमोदकम् ॥ [12]
 कृतोपवासमष्टम्या नवम्या स्नानमाचरेत् ।
 श्रीयता मे त्रिरूपाक्षो दक्षिणा च तिलैः कृता ॥
 कार्तिके पयसा स्नानं करवीरेण चार्चनम् ।
 धूप श्रोत्रानिर्यामिर्नैवेद्य मधुपायसम् ॥ [16]
 सनैवेद्य च रजत दातव्य दानमग्रजे ।
 श्रीयता भगवान् स्थाणुरिति वाच्यमनन्तरम् ॥
 कृतोपवासमष्टम्या नवम्या स्नानमाचरेत् ।
 मासि मार्गशिरे स्नानं तत्रार्चा रुद्रना स्मृता ॥ [20]
 धूप श्रीवृक्षनिर्यामिर्नैवेद्य मधुपायसम् । (श्रीवृक्षो वित्त)
 नैवेद्य रक्तशाली च दक्षिणा परिकीर्तिता ॥
 नमोस्तु श्रीयता शर्व इति वाच्य च पण्डिते ।
 वीपे स्नानं च हविषा पूजा स्यात्पारणेन तु ॥ [24]
 (हविषा धृतेन)
 धूपो मधुकनिर्यामिर्नैवेद्य मधुराष्टकुरी ।
 समुक्ता दक्षिणा प्रोक्ता शीणनाय जगद्गुरो ॥
 वाच्य नमस्ते देशेष्ट न्यम्यकेति प्रकीर्तयेत् ।
 माघे कुशीदकरान्न मृगमदेन चार्चनम् ॥ [28]
 (मृगमदेन लताकस्तूरी)
 धूपो (प १) कदम्बनिर्यामिर्नैवेद्य सतिछोदनम् ।
 पय हुमुग्ध नैवेद्य सरस्व प्रतिपादयेत् ॥
 श्रीयता मे महादेव उमापतिरिवीरयेत् ।
 एकमेक समुद्दिष्ट षडभिर्यासिस्तु पारणम् ॥ [32]
 पारणाते त्रिणेत्रस्य स्नानं कारयेत् क्रमात् ।
 गोरोचनाचन्दनहृद्गुमेन

देवं समालम्ब्य च पूजयेद्य ।

मीयस्व दीनोऽस्मि भवतमीश [36]

शशाङ्कनाथ प्रणतोऽस्मि नित्यम् ॥

ततस्तु काल्पने मासि कृष्णाष्टम्यां यतवत् ।

उपवास सप्तदिष्ट फर्तयो द्विजसत्तम ॥

द्वितीयेऽह्नि ॥ स्नान पञ्चगव्येन कारयेत् । [40]

पूजयेत्कुन्दपुष्पैस्तु धूपन चन्दनेन तु ॥

नैवेद्य सपृतं दद्यात् ताम्रपात्रे गुहोरनम् ।

दक्षिणा च द्विजातिभ्यो नैवेद्यसहितं तदा ॥

वासीशुग प्रयच्छेद्य रत्नमुद्रायां नाम्ना । [44]

चैत्र चोद्वरफले स्नानं मन्दारकाञ्चनम् ॥

गुग्गुल महिषास्त्र्य च धृतक धूपयेद् धूप ।

समोदक तथा सर्षि मीषान विनिवेदयेत् ॥

दक्षिणा चैव नैवेद्य मृगान्जिमुवाहरेत् । [48]

आद्ये श्रवणमन्त्रे चापीदमृच्छाचार्यं नाम्ना ॥

मीषानं देवनाथस्य कुर्याच्छ्रद्धासमान्वित ।

वैशाखे स्नानदिष्ट सुगन्धिङ्कुसुमाम्भसा ॥

पूजन शङ्करस्योक्तं व्रत नक्तादिभिः प्रभो । [52]

धूप सूर्यास्तपुष्प च नैवेद्य सफल वृत्तम् ॥

(सूर्यास्तमर्कपुष्पम्)

नाम वत्सव्यमीराश्व कालघ्नेति विप्रथिता ।

जलकुम्भान् सनैवेद्यान् ब्राह्मणाय निवेदयेत् ॥

* * *

उषान्पुगल छत्रं दानं दद्याच्च भक्तित् । [56]

नमस्ते भगनेत्रधन पुष्पदस्तविनाशन ॥

इदंश्चारायेद् भक्त्या प्रीणनाय जग पते ।

ष्वापादे स्नानमुदित श्रीफलैश्चैनं सदा ॥

धुचूरकरस्य कुक्षमैर्धूपार्थं सिद्धं तथा । [60]

नैवेद्य सफला पूषा दक्षिणा सपृतास्तथा ॥

नमस्ते दैत्यदर्पघ्न इदंश्चारायेत्तत् ।

थावणे मृगमदेन स्नानं कृत्वाचयेद्वरिम् ॥

श्रीवृक्षपत्रैः सफलैर्धूपं दद्यात्तथाऽगुरुम् । [64]

नैवेद्य सपृतं दद्यादधिपूर्णां समोदकम् ॥

दध्योदनं सकृद्वरं कृष्णधान्यं सशङ्कुली ।

दक्षिणा धूपम धेनुं दद्याच्च करिणा शुभाम् ॥

कनक रक्तवसनं प्रदद्याद् ब्राह्मणाय च । [68]

गङ्गापरेति विख्यातं नाम धम्मोस्तु पण्डिते ॥

जमीभिः पटमिरवरमासीं पारणमुत्तमम् ।

एव सत्वरं पूर्णं सपूज्य धूपमध्वजम् ॥

अक्षयतलभते लोकान् माहेधरपरो नरः । [72]

इदमुक्तं व्रतं पुण्यं सर्वक्षेमकरं शुभम् ॥

स्वयं चन्द्रेण देवैर् तत्तथा न तदभ्यधा ।

(इति धामनपुराणोक्तं ब्राह्मणपौरुषतम्)

—क क (व वा) P 258 [वृ वि (व व)

P 849]

[वृ वि —L १) गिराज स्मृता —L 3)

सर्वैः —L 4) वस तत् —L 5) तत्र स्नातो विद्वाद्

हि —L 6) धृत्तस्त्र्य वि —L 7) धूप —L 9)

*जोतम् —L 11) इवा पू —L 12) मधुमन्त्रम्

—L 14) पाप स्मृता —L 16) पापै —L 21)

धूप धीधूपनिर्याय *धुनोच —L 22) रत्नमालिभ

—L 25) धुरोत्र्य मधुकनिर्वातो वै —L 26) सामुद्र

हस्ति —L 27) *य नवोऽस्तु —L 30) पय कुम्भेन

—L 36) धामस्य —L 37) शशाङ्कनाथ —L 39)

*वाच समुदित —L 41) स्तु धूपयेद् —L 42)

गुहोदनम् —L 43) *ता धुने —L 44) ब्राह्मणेभ्य

प्रस्तां च हव्यमध्व —L 48) उमाकान्ताय दाययेत्

—L 49) बन्धोभर नमस्तेस्तु नारय —L 50) *नाथाय

कुर्याच्च धदवाचित —L 51) *नमुदित *कुङ्कुमाभ्रया

—L 52) भूतबल रश्मिबिम्बो —L 53) पुष्पैस्तु —L 54)

*मीषेति —L 55) ब्राह्मणेभ्यो वि —L 56) शक्तित

—L 57) भगवत्तम् —L 59) *नमुदित —L 61)

सपृता पूषा —L 62) *स्तो दयवसधन —L 65) *धि

पूर्णास्तु मोक्षदा —L 66) कुशरक्त कटिधाना साङ्कुला

—L 67) दक्षिण श्रुतवृषभ धेनु च —L 68) *पाय तु

—L 69) *ऐति वक्तव्यं ताम धम्मोस्तु —L 67) पटमिर

हस्तिमसि —L 72) माहेधरपरो नर —L 73) सर्वा

दायकरं वर (शुभम्) —L 74) *व चन्द्रम्]

[1 एकस्तिङ्गानि वृषभपणपतितद्वितीयं पश्चिमामिमुखाणि

प्रसिद्धानि ।

2 *शङ्कराभ्युक्ते मासि शोपवास इत्यभिधानाद् पूजमाहे

पुष्पपात्रो बोद्धव्यः ।

- 3 धोवास सल्लवृण ।
 4 धपये आहणे ।
 5 धर्वा पूजा यज्ञा एषोवृणजा । —टिप्प. चतु वि]
 धाम १८ १-२४

असृष्टद्रादशीततम्

पुलस्य उवाच—

मासि चाधयुजे नरन् यदा पदाज्जगत्फले ।
 मास्य निर्याति हि तथा दस्यैतयया भवेत् ॥
 कन्दर्पस्य कर्त्तव्ये कन्दर्पदचारः ॥
 तेन तस्य परा भीति कन्दर्वेन विरपते ॥ [4]
 यक्षणाधिवस्यसि मणिमद्रस्य नारद ।
 बटवृक्ष समभारत्तेन तस्य हि रतिस्तदा ॥
 महेशस्यापि हृदये धुचूरविष्ट शुभ ।
 संजातस्तेन शर्वस्य रतिरुत्तम्य चेतमः ॥ [8]
 तथैव मध्यतो बह्मजातो मरकत मयु ।
 लदिर कटकौ श्रीमान् भगवद्विषयकर्मण ॥
 गिरिजाया करतले कुन्दवृक्षमु जायते ।
 गणाधिपस्य कुसुम शकते सिन्धुवारक ॥ [12]
 यमस्य दक्षिणे पार्श्वे पलायो दक्षिणोत्तरे ।
 कृष्णः कुसुलको रौद्राज्जातः कोमलरोऽभ्ययः ॥
 स्कन्दस्य बन्धुजीवश्च रवेरुत्तम्य एव च ।
 कात्यायन्या शमी जाना बिम्बोरुद्रक्या करे करे ॥ [16]
 नागाना प्रभुतो ब्रह्मन् शरत्सर्वो व्यजायत ।
 बाहुके सुमुखे पुच्छे शृष्टे दूर्वाऽसिता सिता ॥
 साध्याना हृदये जानो वृक्षो हसितचन्दन ।
 एव तेषु च सर्वेषु तेन तत्र रतिर्भवेत् ॥ [20]
 तस्मिन् पुण्ये शुभे काले वा शुकरैकादशी भवेत् ।
 हर्षाः सङ्गमयजेदिष्यु येन' सण्ड प्रसूयते ॥
 पुत्री वर्ये फलैर्वापि गणपद्भ्युत्पत्तिनि ।
 शोचयीमिध मर्याभि' बावल्यावरममरीः ॥ [24]
 धृतं विलान् मीदियवान् शिरण्यं कनकादि यत् ।
 मणिमुक्तामवाशानि वस्त्राणि विविधानि च ॥
 रसाश्च स्वादुक्त्वमृदुत्वमलवगाद्रयः ।
 तिष्ठानि च निवेद्यानि श्रान्यमण्डानि यानि हि ॥ [28]

सदृशार्थं प्रदातव्यं केशवाय महात्मने ।
 येन संवत्सर पूर्वमसण्डं जायते शृष्टे ॥
 वृत्तोपवासं देवेषु द्वितीयेन न संशयः ।
 स्नानेन तेन स्नायोत येनासण्डं हि वत्सर ॥ [32]
 सिद्धार्थकैस्तिलैर्वापि तेनैवोद्धर्तन शुभम् ।
 हनिषा पञ्चनाभस्य स्नानमेव समाचरेत् ॥
 होमे तदेव गदित दान शक्यया द्विजोत्तम ।
 पूजा च कुसुमै कार्या पादधारस्य केशवम् ॥ [36]
 पूजयेद्विधिं धूप येन स्वाद्वत्सरं परम् ।
 हिरण्येन च वासोमि पूजयेत्तं खगदुगुरुम् ॥
 सरसद्रवचूष्पाणि हविष्याणि निवेदयेत् ।
 सपूज्य देवदेवेशं पञ्चनाभं खगदुगुरुम् ॥ [40]
 विशाया युग्मनिष्ठेभ्य मन्त्रेणानेन सुमन ।
 नमोऽस्तु पद्महस्ताय पद्मगर्भाय वै नमः ॥
 धर्मार्थकाममोक्षाणि अल्पदानी भगवतु द्वै ।
 विकासिपन्नप्राज्ञ तथाऽल्पगण्डोऽसि सर्वत ॥ [44]
 तेन सत्त्वेन धर्मायास्त्वसण्डा सन्तु फेद्यव ।
 अथ संवसरे पूर्णे सोपवासो जितेन्द्रिय ॥
 असण्डं धारयेद् ब्रह्मन् धर्मं वै सर्ववस्तुषु ।
 तस्मिन्शीर्णे व्रते श्वकं परितुण्यति माधवः ॥ [48]
 धर्मार्थकाममोक्षायास्त्वक्षया संभवन्ति च ।

—ह क (व वा), P. 344: [चतु वि, P. 1103]

[L. 1 पूव चतु वि "अयु राजमर्यादाया व्रतं चानुसृतं
 पुनर']

[चतु वि —L. 1) पञ्चजनप्रति, L. 3-200.
 —L. 21) रम्ये —L. 23) शरत्पञ्चमस्यैव —L. 25)
 'वर्षा' च —L. 27) 'सप्तम्या' च —L. 31) 'पञ्चाश' ..
 'हनि सर्वत' —I. 33) 'वर्तते' स्युर्न —I. 35) 'गन्ति' दाने
 —L. 36) 'पञ्चमे' वा 'पञ्चमे' धर्माणां च —L. 37) 'वरे'
 'द्विष्यत्' —L. 38) 'हिरण्य' —L. 40) 'हस्त' सङ्गम
 'देव' —L. 41) 'विप्राय' —L. 42) 'पञ्चनाभ' पञ्चाश
 'महा' —L. 43) 'अयु' —L. 45) 'वर्ष' —L. 47)
 'वरे' —L. 48) 'वर्ष' —L. 49) 'वरे' —L. 49) 'वरे']

[1 येन विष्णुवृक्षेन अथममृष्यं धर्माणि परितु
 व्रतं त्वय ।

२ प्रथमेकादश्या येन द्रव्येण यत् कर्म निष्पादितं तेषामेष्वेकं दण्डेषु तेनैव द्रव्येणाद्विनिष्पादम् । —टिप्प चतु वि]

धाम २३ २० ab

पुष्करेऽपि—

मत्तोचो पुष्करे वेदिस्त्रिभिः कुण्डैरलङ्कृता ।

(इत्युक्तं वामनपुराणे)

—चो मि (तो प्र) P 466

धाम २३ ३३ ३८ ab

यावदेतन्मया कृष्ट धर्मज्ञेन तदस्तु च ।

स्वतन्ना च श्रुताना च महापुण्यफलं त्विह ॥

उपवास च दान च स्नानं चप्य च मायव ।

होमो यज्ञादिकं चान्यत्कुम्भं चाप्यशुभं विभो ॥ [4]

स्वप्नसावाङ्मूषीकेशं शङ्खचक्रगदापर ।

अक्षयं प्रवर्षेत्रे भवन्तं महत्फलम् ॥

तथा ह्य च सूरैः सार्वं समं देवेन शूलिना ।

वसात्र पुण्डरीकाक्षं मन्त्राभ्यां वैदमुच्यते ॥ [8]

इत्येषमुक्तस्तेनाह राजा वै दत्तवान् वरम् ।

तथा च त्वं दिव्यवपुर्भवं भूयो महीपते ॥

तथान्तकाले मामेव लब्धमेव्यसि सुव्रत ।

कीर्तिश्च शाश्वतो मुन्य भविष्यति न सशय ॥ [12]

—ह क (तो का) P 17० [चो मि (तो प्र)

P 458 469 L 3 4]

[चो मि —L 3) उपवासस्तथा दान —L 6)

प्रवर्षे— महाफल —L 7) सह —L 11) मयैव]

धाम स मा १ १ a-त

सरस्वतीदण्डस्योरन्तरे कुरुणाङ्गले ।

मुनिप्रवरमासीनं पुराणं लोमहर्षणम् ॥

—चो मि (तो प्र) P 464

धाम स मा १ ६-१०

कलिद्वारपर्योर्नग्रे व्यासेन च महात्मना ।

सरं प्रमाणं यत्नोक्तं तच्छृणुष्व द्विजोत्तमा ॥

विश्वेश्वरादस्ति पुरा तथारण्यां चरद्गवी ।

यावद् गौर्जरती मोक्षा तावत्सन्निहतं सरं ॥ [4]

मया श्रुतं प्रमाणं तु श्रुत्यमानं च वामने ।

तच्छृणुष्व द्विजश्रेष्ठ पुण्यवृद्धिकरं महत् ॥

विश्वेश्वरादेकरात्रियावित्वाद्यं सरस्वती ।

सरं सन्निहतं ज्ञेयं समन्ताद्दर्शयोननम् ॥ [8]

एतद्वाश्रियं देवाभ्यः श्रवणं समागता ।

सेवन्ति मुक्तिकामाश्च गन्धर्वाप्सरसः स्थिता ॥

—ह क (तो ना) P 175 [चो मि (तो प्र)

P. 458]

[—L 3) चो मि तथा कदा च —L 5) पश्यमानं

—L 8) "व्यसो" —L 10) सेवन्ते]

धाम स मा १२ ६

अपवित्रं पवित्रो वा सर्वविशेषा गतोऽपि वा ।

य स्मरेत्पुण्डरीकाक्षं स बाधामन्यन्तरं शुचि ॥

इति वामनपुराणोक्तं ध्यानसंस्तान्तोक्तम् ।

—धावा भू P 4

धाम स मा १३ ३ ७ ab, ८-१०

कुरुक्षेत्रं बाह्यात्म्यमधिकृत्य—

शृणु सप्त धनानीह कुरुक्षेत्रं नृपयत ।

येषां नामानि पुण्यानि सर्वपापहराणि च ।

काम्यकं च वनं पुण्यं तथादिति वनं महत् ॥

व्यासस्य च वनं पुण्यं फलश्रीधनमेव च । [4]

तत्र सर्वधनं स्थानं तथा मधुवनं महत् ॥

पुण्यं सीतावनं नाम सर्वकल्मषनाशनम् ।

वनान्येवानि वै सप्त नदी शृणुत मे द्विजा ॥

सरस्वती नदी पुण्या तथा वैतरणी नदी । [8]

अपर्णा च तथा पुण्या गङ्गा मन्दाकिनी नदी ।

इषद्वती महारुण्या तथा हिरण्यनी नदी ।

वर्षाकालवहा सर्वा वर्षयित्वा सरस्वतीम् ।

एतासामुदकं पुण्यं प्राङ्मुखे प्रकीर्तितम् । [12]

रत्नस्वल्बमेतासां चिन्तयेत् न कदाचन ॥

तीर्थस्य च प्रभावेन(णः) पुण्यां क्षेता सरिद्वरा ।

—चो मि (तो प्र) P 458

शृणुन्तु मुनयः सर्वे तीर्थस्नानफलं महत् ।

गमनं स्मरणं चैव सर्वकल्मषनाशनम् ॥ [16]

—चो मि (तो प्र) P 32

[को. नि (ब्राह्मि प्र), P. 186, only L-8-13 with an extra line reading after 9th and before 10th —

“मनुसवा अंशुमती कौशिकी यमुना तथा”,

रघु मु (ब्राह्मि प्र), P. 288, 523, L. 8, 9, 10, 12, 13. with an extra line before L. 10

“मनुसवाहाशुमती कौशिकी पापनाशिनी”,

रघु व 2 शब्द P. 343 L. 8-13 with an extra L.

“मनुसवा चांशुमती कौशिकी पापनाशिनी” ।]

[—L. 9] रघु मु. रघु व चारवा व बहापुष्पा तथा, को नि (ब्राह्मि प्र) चारवा नन्मं च व - तथा —L. 10] रघु मु वा चेतरी नगी, को नि (ब्राह्मि प्र), रघु व हृदयलो नगी —L. 12] रघु मु कपाकाले प्रवर्षितम्, को नि (ब्राह्मि प्र) कपाकाले प्रकाशितम्, रघु व कपाकाले प्रवर्षित —L. 13] को नि (ब्राह्मि प्र), रघु मु रघु व “रत्नवत्तल”]

याम स मा १३ १७, १८, १९, ३२-३४, ३८ cd ३९ab, ४१ cd-४२

तत पारिप्लव गच्छेत्तीर्थं त्रैलोक्यविश्रुतम् ।

तत्र स्नात्वा च दृष्ट्वा च ब्राह्मणवेदसंयुतम् ॥

ब्रह्मयज्ञफल प्राप्य निष्पापः स्वर्गमाप्नुयात् ।

तत्रापि सन्नमं पुण्यं कौशिक्यास्तीर्थसम्पन्नम् । [4]

सन्नमेऽपि नर स्नात्वा प्राप्नोति प्रियतन्त्रमम् ॥

पृथिव्यास्तीर्थमासाय सर्वपापमोचनम् ।

क्षान्तिपुच्छो नर स्नात्वा गोष्ठद्वयफल लभेत् ॥

वाराहतीर्थं विरयातं विष्णुना परिकीर्तितम् [8]

तस्मिन् स्नात्वा बहूधानं प्राप्नोति परम पदम् ॥

अथ सोमतीर्थम्

ततो गच्छेत् विमेन्द्रा सोमतीर्थमनुत्तमम् ।

यत्र सोमस्तपस्तपसा म्याधियुक्तो भवत् पुरा ॥ [12]

तत्र सोमेश्वरं दृष्ट्वा स्नात्वा तीर्थवरे शुभे ।

राजसूयस्य यज्ञस्य फलं प्राप्नोति मानव ॥

म्याधिपिथ विनिर्मुक्त सर्वदोषविर्वर्जित ।

सोमलोकमप्राप्नोति सुखेन रमते चिरम् ॥ [16]

* * *

ततो मुन्नव नाम महादेवस्य धीमत ।

ततोऽप्य रत्नमीर्कं गाणपत्यमवाप्नुयात् ॥

* * *

पुष्करं च ततो गत्वा अम्बर्च्यं पितृदेवता ।

जापदम्येन रामेण आहूतं तन्महात्मना ॥ [20]

कृतकृत्यो भवेद्वावा अधमेध च विन्दति ।

[राजा अधमेध विन्दति नय इतस्तस्य इत्यर्थ —नि टिप्प]

—को नि, P. 186

याम स मा १३ ५०

यदा सूर्यस्य ग्रहण कालेन भविता हवित् ।

सन्निहत्य तदा स्नात्वा पूजा स्वर्गं गमिष्यथ ॥

—ह क (तो वा) P. 17०

याम स मा १४ १-१५

ततो रामद्वान् गच्छेत्तीर्थसेवी द्विजोत्तम ।

यत्र रामेण विमेण सरसा दीप्तेरुसा ।

क्षत्रमुत्सार्थं वीरेण हवा पथ निरेविता ।

पूरयित्वा नरन्यात्र रुषिरेण विमिश्रिता । [4]

पितरस्तर्पितास्तेन तथैव च वितामहा ।

ततस्ते पितरं प्रीता राममूर्चुर्द्विजोत्तमा ।

राम राम महाशहो प्रीता स्म तव भार्गव ।

अनया पितृमकरया च विक्रमेण च ते विभो ॥ [8]

वरं वृषीन्व भद्र ते किमिच्छसि महापथा ।

एवमुक्त्वा पितृभी राम प्रभवता वर ॥

अन्नवीत्यान्ननिर्व्वद ॥ पितृन् गगनम्यितान् ।

मन्तो यदि मे प्रीता यच्चमुपायता मयि । [12]

पितृप्रसादादिच्छेद्य तपसाप्यायनं पुन ॥

यच्च रीयामिपूतेन ध्यात्रमुत्सादित नया ।

ततस्तु वापान्मुच्येव युक्ताः ते भगाम्मयहम् ॥

हृदयपैते तीर्थमृता भवेयुर्मुनि विभवा [16]

एवमुक्त्वा शुभे वाक्यं रामस्य पितरस्तदा ।

मृत्युचु परमप्रीता राम हर्षपुरस्कृता ॥

तपन्ते कर्पता पुत्रं पितृमकरया विरोपत ।

यच्च श्रेयामिपूतेन क्षत्रप्रमादित तया ॥ [20]

ततश्च वापान्मुक्त्वा भवितान्ते स्वधर्ममि ।

हृदय तव तीर्थत्वं गमिष्यन्ति न सद्य ॥

हृदेष्वेतेषु ये स्नात्वा स्वान् पितृस्तर्पयन्ति च ।
तेभ्यो दास्यन्ति पितरो यथाभिलषितं वरम् ॥ [24]
ईप्सितान् मनसा कामान् स्वर्गावाप्तं च श्लाघतम् ।
एव दत्त्वा वरान् तृप्ता रासस्य पितरस्तदा ॥
धामन्य भार्गव प्रीतास्तत्रैवान्तर्हितास्तदा ।
एव रामहृदा पुण्या भार्गवस्य महात्मन ॥ [28]
स्नात्वा हृदेषु रामेषु ब्रह्मचारी शुचिमतः ।
राममभ्यर्च्य श्रद्धावान् विन्देद्बहु सुवर्णकम् ॥
—वी जि (ती प्र), P. 470.

वाम स मा २० ६ab
अगमोचनमासाप तीर्थं ब्राह्मणसेवितम् ।
—वी जि (ती प्र), P. 477.
वाम स मा २४ २, १४
एतत्संहितं शोकं सरं पुण्यतमं महत् ।
मयोपसेवितं यस्मात् सत्सामुक्तिप्रदायकम् ॥
* * *
यस्तत्र कुरुते श्राद्धं षट्कलस्य चान्तरे ।
सत्यं प्रीताश्च पितरो दास्यन्ति शुचिं कुलंम् ॥ [4]
—वी जि (ती प्र), P. 466 470.
[लिङ्गस्य पत्रिमे भागे षट् इति ३—नि टिप्प]

वाम स मा २४ १७, २१-२३
ये ह सिद्धा महागमन्ते लिङ्गस्पर्शनेन च ।
प्रजन्ति परमा सिद्धिं पुनरावृत्तिदुर्लभाम् ॥
एवं ज्ञात्वा ततो गङ्गा देवानां हितकाम्यया ।
उपसृपेरि लिङ्गानि सत तत्र चकार ह ॥ [4]
ततो ये मुक्तिकामाश्च सिद्धा यज्ञपरायणा ।
संसेवयन्ते मयलेन प्रयाता परमं पदम् ॥
पासवोऽपि कुरुक्षेत्रे वायुना समुदीरिता ।
अतिदुष्कृतकर्मान् नयन्ति परमां गतिम् ॥ [8]
—क क (ती प्र), P. 375

वाम स मा २४ २६, ३० ab, २१
हृते पुगे सान्निहस्य त्रेतायां नायुसञ्चितम् ।
कलिद्वारपर्योर्मध्ये रूपो रामहृदः स्मृतः ।
चैत्रकृष्णचतुर्दश्यां यस्त्वेतानि परिश्रमेत् ।
यस्तु षट्स्थितो रात्र्यां ध्यायते परमेधरम् ॥ [4]

स्थाणोर्वैष्टसादेन मनस्य चिन्तितं फलम् ।

—वा जि (ती प्र), P. 466

[इति वामनपुराणं सप्तच्छन्दैः । गन्धर्वैश्च युगभेदेन नामभेदोऽस्तु ।
मेवमिति वामनपुराणे नैतानीति बहुवचननिर्देशात्—नि टिप्प]

वाम स मा २८ ३० cd-३६ ab
ततोऽहं तां प्रजां दृष्ट्वा पिहितास्तेन तेजसा ।
कोधेन महता युक्तो लिंगमुत्पाद्य चाक्षिपम् ॥
संश्लिप्तः सरसोर्मध्ये ऊर्ध्वमेव पुनः स्थितः ।
तदाप्रभृति लोकेषु स्थाणुरित्येव विद्यतः ॥ [4]
सकृद्दर्शनमात्रेण विमुक्तं सर्वकलिवपै ।
मयाति मोक्षं परमं यस्मान्नावर्तते पुनः ॥
यश्चेह तीर्थं निवसेत् कृष्णाष्टम्या समाहितः ।
स मुक्तं पातकैः सर्वैराग्यागमनोद्भवैः ॥ [8]
—इ क (४ ती का), P. 175.

वाम ४३ ४
कुङ्कुमापाश्च निहितोऽप्यतरो मम भार्गव ।
भक्षया परमाश्रमी कुलक्षेत्रे फलं तथा ॥
—वी जि, P. 468.

वाम ५०. १४-१५ ab, १६ cd
कालजरस्योत्तरं सुपुण्य—
स्तथा हिमाद्रेरपि दक्षिणस्थः ।
स कोमलः पूर्वत एव विस्तृतः
परो पुरः पश्चिमतोऽवतस्ये ॥ [4]
गयेन पूर्वं नवरेण यत्र
हृद्योषधेष्वश्च सकृत्सदक्षिणः ।
यत्र स्नचको भगवान् मुनिरि
द्विस्तरश्चमय्यक्ततनुस्तु मूर्तिः ॥ [8]
—मुनिह प्र, P. 33

वाम ५३. ५० cd-1४, ५०
वामनपुराणे श्रवणदादशीनवम्
श्रवणदादशी नाम मासि मादपदे भवेत् ।
ततो नागरिकोऽत्रैको यत् स्नातुं च सङ्गमे ॥
पेरावस्थानद्वारयोर्ब्रह्मवपुः सराः ।
मातिवेदयप्रसङ्गेन सत्राप्यनुक्तोऽस्म्यहम् ॥
कृतोपवासं शुचिमानेकादश्यां शुचिमतः ।

ततः सङ्गतोयेन वारिधाराधरं नवम् ॥
सम्पूर्णवस्त्रसंवीतं संगमाम्भःसमन्वितम् ।
मृताश्रममिमृश्याथ पूर्णं दध्योदनेन वै ॥
प्रददौ ब्राह्मणाऽऽयाय शुचये कृतकर्मणे ।
एतत्ते कारणं प्रोक्तं यद्वचं च सहाम्भसा ॥
दत्तं तदिदमायाति मय्याहेऽपि दिने दिने ।

—ह. क., P. 344.

वाम. ५३. ६४-६५, ६७, ६६ ०८-७२ :

गयायां तीर्थजुष्टायां स्नात्वा शौचसमन्वितः ।
मम नाम ससुहृद्वयं विण्ढनिर्वपणं कुरु ॥
तत्र विण्ढप्रदानेन प्रेतभावादहं सखे ।
मुक्तस्तु सर्वद्रष्टृणां यास्यामि शुभलोक्ताम् ॥ [4]
इत्येवमुक्त्वा वणिजं प्रेतारोऽनुजैः सह ।
स्नानामानि यथान्यायं सम्यगारुण्यतयाऽभ्युचिः ॥
तथार्चयित्वा प्रययौ गयाशिरमनुत्तमम् ।
विण्ढनिर्वपणं तत्र प्रेतानामनुपूर्वम् । [8]
चकार च सदा प्राणान् पितृधनं त्वनन्तरम् ॥
आत्मनश्च महाभुक्तिर्महाकोषौ तिरैविना ।
विण्ढनिर्वपणं चक्रे तथान्यायानि गोश्रजान् ॥
एव मदत्तेष्वपि च विण्ढेऽपि प्रेतभावतः । [12]
विश्रुतास्ते द्विजाः प्राप्य ब्रह्मलोकं ततो गताः ॥

—ह. क. (8 ती. का.), P. 166; [ती. वि., P. 273;

वी. वि., P. 394; वि. से. P. 320; वि. पा. P. 813;
व. ई. नि. 115 L. 8-9 only.]

[—L. 3) वि. से., ति. सुख्य. —L. 4) वि. से.,
ती. वि., वी. नि. दातृणा. —L. 5) वि. से. [अ] मुनि.
—L. 6) ती. वि., ति. से. 'आय' पृ. —L. 7) ती. वि.,
ति. से. चार्जयित्वा; ती. वि. शिरसमुत्तम. —L. 9) वी. नि.
च स शायान्, ति. से., वि. पा. च स्वदायान्, ती. वि.
बभूव. स्वान् L. 10) ति. से. भ्रातृभ्यो. —L. 12)
ति. से. दत्तेषु पिण्डेषु वणिजं, ती. वि., वी. नि. दत्तेषु पिण्डेषु वणिजा.
—L. 13) ती. वि. द्विजं प्रेता; ति. से. च ते (→ तव).]

[1. गयाशिरमिति—एव च गयाशिरसि प्रेताय पिण्डे दत्ते
तस्य प्रेतवन्निवृत्तिरुक्त्या नोपायाति भवत इति—वी. नि., ति. टिप्प.
—वी. नि.—ति. टिप्प. गयाशिरमिति—एवं च गयाशिरसि प्रेताय
पिण्डे दत्ते प्रेतवन्निवृत्तिरुक्त्या नोपायाति भवतीति.]

वाम. ५५ ४ ०८-५ :

कृतशौचं जगामाय द्रष्टुं पुरषकेशरी ।
स्नात्वा देविक्रियां च नृसिंहं प्रतिपूज्य च ॥
तत्रोष्य रत्नोमेकां गोक्षरं दानवी ययौ ॥

—वी. नि. (आर्जि. प्र.), P. 186.

[1. इतश्चोच्य नामान्तरं देविकेति, यथा देविकाप्रसूते
पतिहृद भावो स्थित पञ्चान्नरसिंहेन कृतं शौचमस्मिन्निति कृतशौच-
मिति—ति. टिप्प.]

वाम. ५७ १-३ ab, ४-६ a, ७ d-c ab :

तस्मिंस्तीर्थवरे स्नात्वा द्रष्टुं देवं त्रिलोचनम् ।
पूजयित्वा सुवर्णाख्यं नैमिष्ठ्यं प्रययौ ततः ॥
तत्र तीर्थसदृशाणि त्रिशत् वायवराणि च ।
गोमत्यां काञ्चनस्यांश्च सुनन्दा मध्ययासिनः ॥ [4]
तेषु स्नात्वा च देवं पीतवाससमप्युत्तम् ।
देवदेवं तथेक्षानं संपूज्य विधिना ततः ।
गयायां गोपतिं द्रष्टुं जगाम स महासुरः ॥
सरसि ब्रह्मणः स्नात्वा कृत्वा चास्य प्रदक्षिणम् ॥ [8]
विण्ढं निर्वपणं पुण्यं पितॄणां स चकार ह ।
उदयाने तथा स्नात्वा सरयूं च जगाम स ॥
सस्यां स्नात्वा सममर्च्य गोप्रसारे जलेऽशयम् ।

—ह. क. (8 ती. का.), P. 234; [वी. नि. (ती. का.),
P. 603; ह. क. (ती. का.), P. 172; ती. वि., P. 279;
वि. से., P. 320. (L. 7-9 only).]

[—L. 7) ति. से., ती. वि., ह. क. स जगाम
(→ जगाम स). —L. 8) ती. वि. गत्वा चास्य प्रदक्षिणं,
ति. से. इत्वा वी. वी. नि., ह. क. प्रदक्षिण (→ प्रदक्षिणां).
—L. 9) ती. वि., ति. से., ह. क. विण्ढनिर्वपणं, ति. से.
च चकार ह.]

वाम ५७ c ०८-४२ ab, ५० ०८-६१ ab, ६२ ०८-४३

उपोष्य रत्नोमेकां विरजां ॥ नदीं ययौ ।
स्नात्वा विरजसे तीर्थं दत्त्वा विण्ढं पितृस्तथा ॥
दर्शनार्थं ययौ शोमान् अजितं पुरषोत्तमम् ।
तं द्रष्टुं पुण्डरीकाक्षमखरं परमं शुचिः ॥ [4]
उपोष्य षट् दिनान्येव महेन्द्रं दक्षिणां ययौ ।
तत्र देववरं शंभुमर्धनारीधरं हरम् ॥

दृष्ट्वा संपूज्य चापितुं महेश्वरस्योत्तरं गत ।
 तत्र देववरं शंसु गोपालं सोमशीतलम् ॥ [8]
 दृष्ट्वा स्नात्वा सोमतीर्थे सखाचलमुपागत ।
 तत्र स्नात्वा महोदधौ वैवुण्ठं चार्च्यं भक्ति ॥
 पितुं पिण्डैः समभ्यर्च्य पात्रियात्र गिर गत ।
 तत्र स्नात्वा राज्ञस्त्रिणां पूजयित्वा उपराजितम् ॥ [12]
 करपादे समाहृत्य विधिरूपं ददर्श स ।
 यत्र देववरं शंसुर्देवानां तु सुखितम् ॥
 विधिरूपमधात्मानं दर्शयामास योगवित् ।
 तत्र संकुणिकातोये स्नात्वाभ्यर्च्यं महेश्वरम् ॥ [16]
 जगामाद्रिं च सौगन्धं महादो मलयाचलम् ।
 महाहवे ततः स्नात्वा पूजयित्वा च शक्रम् ॥
 ततो जगाम योगात्मा द्रष्टुं विन्ध्ये सदाशिवम् ।
 * * *
 त्रिरात्र समुपवेश्ममथन्तौ नगरीं ययौ ॥ [20]
 तत्र शिप्राजले स्नात्वा विष्णुं संपूज्य भक्ति ।
 श्मशानं तु जगामास महाकालवपुर्हरम् ॥
 तस्मिन् स सर्वसत्त्वानां तेन रूपेण शङ्कर ।
 सामसं रूपमास्थाय सहारं कुरुतो वसी ॥ [24]
 तत्रत्येन मुवेपेण श्वेतकिर्णाम् भूषति ।
 रक्षितस्त्वन्तर्कं हृत्वा सर्वमृतापहारिणम् ॥
 स तत्र हृष्टो वसति नित्यं चैव सहोमया ।
 धृतं परमकोटीभिर्हृन्द्वास्त्रिंशदंशजितम् ॥ [28]
 दृष्ट्वा च महाकालं कालकालान्तकारकम् ।
 दैत्यानां यमसयमनं मृत्युमृत्युं विचित्रकम् ॥
 श्मशाननिलयं शशुं मृतनाथं जगत्पतिम् ।
 पूजयित्वा शूलधरं जगाम निषधं प्रति ॥ [32]
 तत्रामरेश्वरं देवं दृष्ट्वा संपूज्य भक्ति ।
 महोदयं समन्वेत्य हयग्रीवं ददर्श स ॥
 अश्वतीर्थे नरः स्नात्वा दृष्ट्वा च सुरगाननम् ।
 श्रीपत्नं विभुं पूज्य पाञ्चालविषयं ययौ ॥ [36]
 भद्रेश्वरं गणैर्गुप्तं पुनर्मन्त्रेण तेन ।
 पञ्चात्मकं रयौ दृष्ट्वा प्रयागं प्रयतो ययौ ॥

स्नात्वा सविहिते तीर्थे यामुने लोकविश्रुते ।
 दृष्ट्वा बटेधरं रुद्रं माधवं योगशायिनम् ॥ [40]
 द्वावेव भक्तिं पूज्य पूजयित्वा महेश्वरम् ।
 माधवासमबोधेभ्य ततो वाराणसीं गत ॥
 दशमवमेधे गगामा तीर्थे सुरगृहादिषु ।
 सर्वपापहरास्वेव संपूज्य पितृदेवता ॥ [44]
 मद्रक्षिणीकृत्य पुरीं पूज्याविशुक्तकेसरी ।
 लोल दिवाकरं दृष्ट्वा ततो मधुवनं ययौ ॥
 तत्र स्वयमुक् देवं दृष्ट्वा चासुरसत्तम ।
 तमभ्यर्च्य महातेजा पुष्कराण्यभागतम् ॥ [48]
 तेषु त्रिष्वपि तीर्थेषु स्नात्वाचर्यं वितृदेवता ।
 पुष्कराक्षमयोगान्धं ब्रह्माणं चाध्यपूजयत् ।
 ततो न्य सस्वत्प्राप्ततीर्थे जैलोभयविश्रुते ॥
 कोटितीर्थे रुद्रकोटिं ददर्श बुधभध्वजम् । [52]
 नैमिशे ये द्विजवरा मागवेया ससैन्यवा ॥
 धर्माख्या वीरकरोया दण्डकारण्यकास्थया ॥
 चापेया भृगुकच्छीया देविकातोरकाध ये ।
 ते तत्र शक्रं द्रष्टुं समायाता द्विजातय ॥ [56]
 कोटिसंख्यां स्त्रियं सिद्धा हरदर्शनलालसा ।
 अहं पूर्वमहं पूर्वमित्येव वदतो जने ॥
 तान् संशुञ्चयान् हरौ दृष्ट्वा महर्षीन् दम्पकिलिषान् ।
 तेषामेषानुक्तार्थं कोटिर्मुक्तिं मुद्गर ॥ [60]
 ततस्ते मुनयः प्रीता सर्वे एव महेश्वरम् ।
 मम्पूजयन्ति ते भक्त्या तीर्थे कृत्वा पृथक् पृथक् ॥
 इत्येव रुद्रकोटीलि नाम शोभमवायत ।
 तान् ददर्श महातेजा महादो भक्तिमान् वसी ॥ [64]
 कोटितीर्थे नरः स्नात्वा तर्पयित्वा वसून् वितुन् ।
 रुद्रकोटिं समभ्यर्च्य जगाम कुल्बाद्रुचम् ॥
 तत्र देववरं स्थाणुं शङ्करं पार्वतीप्रियम् ।
 सस्वतीजले यमं ददर्श सुरपूजितम् । [68]
 सारस्वतेऽम्बसि स्नात्वा स्थाणुं संपूज्य भक्ति ।
 * * *
 श्रीरिका च समन्वेत्य नीलकण्ठं ददर्श ह ॥

नोलतीर्थजले स्नात्वा पूजयित्वा तत्र शिवम् ।
जगाम सागरान्ते स भ्रासे द्रष्टुमीधरम् ॥ [72]
स्नात्वा च स सङ्गमे नद्या सरस्वतीर्णस्य च ।
सोमेश्वरं लोकपतिं ददर्श च कपर्दिनम् ॥
यो दक्षशायनिर्भ्य क्षयो ताराधिप क्षयी ।
आप्यायित शक्रेण विष्णुना च कर्पादिना ॥ [76]
तानभ्यर्च्य घरात् देवान् आजगाम महालयम् ।
तत्र रुद्रं समभ्यर्च्य स जगामोत्तरान् ऊरून् ॥
पद्मनाभ समभ्यर्च्य सप्तमोदावर ययौ ।
तत्र स्नात्वाचर्य देवदत्त भोम त्रैलोक्यवेदिनम् ॥ [80]
गवा दाहयन् श्रीमान् (श्री)लिङ्गं प्रददर्श ह ।
तमभ्यर्च्यार्धं ब्रह्माणं गत्वाचर्य विद्वत्क्षेत्रीम् ॥
प्लव्हा च तरणं गत्वा श्रीनिवासमपूजयत् ।
ततश्च कुण्डिन गवा सपूज्य प्राणित्पिदम् ॥ [84]
सूर्यारक चतुर्बाहुं पूजयित्वा विधानतः ।
मागध रण्यमासाय ददर्श बहुधाधिपम् ॥
तमर्चयित्वा विद्वत्क्षेत्रं स जगाम मन्नामुलम् ।
महातीर्थं स्त स्नात्वा वासुदेवं मण्यम् च ॥ [88]
शोण सप्राप्य संपूज्य रम्यधर्माणमीधरम् ।
महाकाश्या महादेवं हंसाख्य भक्तिमानय ॥
पूजयित्वा जगामाथ सैधवारण्यमुत्तमम् ।
तं हृत्वाचर्य हरिं चासौ तीर्थं कनकलं ययौ ॥ [92]
तत्रार्च्यं रुद्रं कामेश्वरं वीरभद्रं च दानव ।
गणाधिपं च मेधाम ययावध गिरिजलय ॥
तत्र देवं पशुपतिं लोकनाथं मोहधरम् ॥
संपूजयित्वा विधिवत् कामरूपं जगाम ॥ [96]
शशिप्रभं देववरं विनेत्रं
संपूजयित्वा सहितं मृदान्धा ।
जगाम तीर्थभरं महालयं
तस्मिन् महादेवमपूजयन् च ॥ [100]
तत्र त्रिकूट गिरिराजपुत्रं
द्रष्टुं जगामाथ स चरुपाणिम् ।

तमीड्य भवया च गजन्द्रमोक्षणम्
जवाप बध्य परम पवित्रम् ॥ [104]
तत्रोप्य दैत्येश्वरसुनुरादरात्
मासत्रय मूलफलं बुभुक्षी ।
निवेद्य विप्रभवेषु काञ्चन
जगाम घोरं स हि दण्डक वनम् ॥ [108]
तत्र दिव्यं महाशूडरं वनस्पतिवपुर्धरम् ।
ददर्श पुण्डरीकाक्षं महान्तं चापधारिणम् ॥
तस्यापस्तत् त्रिरात्रं तु महाभागवतोऽसुरः ।
स्थितः स्थण्डिलशायी च पठन् सारस्वत स्तवम् ॥ [112]
सत्प्राणीर्यवरं विन्यस्य सर्वपापप्रणाशनम् ।
जगाम दानयो द्रष्टुं सर्वपापहरं हरिम् ॥

—हृ क (लो क) P 234-237 [लो नि (लो प्र)
P 603 L 13 O रुहिह प्र P 66 L 79-80]

[—L 5) *देव महे* पर्वत —L 7) सुसमूह्य
सितं महेन्द्र चोतं —L 10) महोदध्या —L 11) गिरि
क —L 1) साङ्गलि —L 13) करणा —L 16)
सङ्गलिकतो —L 20) *पौर्वीव —L 21) तिराज
—L 22) ईमान *वर —L 25) तत्र तेन सुतेन मे
—L 28) प्रमय को —L 29) दृष्टा वय —L 30)
मन मुष्टुमुष्टु चित्रविचित्रं —L 32) निपशाम्यति —L 33)
दृष्टा देवं —L 35) तु वपुःपवनं —L 36) पञ्चालदि
—L 38) पञ्चाल कथा —L 41) द्वारे च भस्मितं पूष
—L 44) सवधापहराद्यु —L 49) दैव्यं त्रिषु
—L 50) *ययो गवा —L 53) नमिषेया द्विवरा
—L 55) श्रावह-छेया देविकास्ती —L 57) *सत्त्वा
स्तप विद्या —L 63) गन्धोरजावत —L 64) स हर्ष
—L 70) शीरिवावसवमेधर —L 73) च सङ्गमे
—L 75) यदप्य —L 76) प्रजगाम महत् —L 80)
*लोकपतिं दत्तं रुहिह प्र च विधाय *विपुल —L 82) हय
सच्य च बह्म —L 83) प्लसावतरं —L 85) दूरारके
—L 86) महातीर्थ —L 90) महाकोत्या —L 93)
हृ कालीय —L 94) च येषाम —L 101) ततजिह्व
—L 103) प्रकथाय —L 105) मूलफलान्बुभुक्षी]

[यान् जयान् भगवद्भक्तो ब्रह्मणे वैष्णवो धरन् । गजे
मोक्षार्णोस्तु वपुस्तदात् भवन् ॥ ११ इत्युक्तस्य दानतीये च

गविर्द्वीशममुक्त्वा हरिं कृष्णं हृषीकेशमित्यादि सारस्वत, नमस्ते
अथ जगन्नाथेत्यादि नमस्ये देवदेवेनमित्यादि स्तोत्रमथमुक्त पठनीयम् ।
नित्या पठ, P. 495]

वाम ६५ ५८ cd-६० ab

वीरप्रतिपदा नाम तव भावी महोत्सव ।

सत्र त्वा नराधार्दूल ततो हृष्टाः स्वरङ्कृताः ॥

पुण्यधूपददानेन अर्चयिष्यन्ति तत्सुत ।

तत्रोत्सवो मुरुदतमो भविष्यति विजानिष्वम् ॥ [4]

—अनु वि (या का नि) P 617 [का त वि ,
P 321, first 3 L स्मृ त part I (ति त) P 27,
first 3 L क र P 412]

[—L 1) का त वि अत्रय प्राप्य —L 2)
स्मृ त अत्र त्वा क र हृष्टा [पृष्टा] —L 3) का त
वि अर्चय* (→ पुण्य) क र स्मृ त का त वि श्रुत
प्रदानेन स्मृ त पूजयिष्यन्ति का त वि स्मृ त पूजयिष्यन्ति
मानवाः क र यत्नत —L 4) क र तत्रोत्सव]

वाम ६५ ५८ ab ६० cd

सथान्यसुत्सव पुण्य वृत्ते शकमहोत्सवे ।

यथैव राज्ये भवतश्च साम्प्रतम्

तथैव सा भाव्यति कौमुदीति ॥

—क र P 412

[अतिरिक्तं पुनरिति वचनात्प्रतिपदाविशेषात्सोऽतिशयो सत्यते—
नि टिप्प, क र.]

वाम. ६७ ६०

सर्वमङ्गलमङ्गल्य वरेण्य वरदं शुभम् ।

नारायण नमस्तस्य सर्वकर्मणि कारयेत् ॥

—स्मृ त (एका त) II, P 12 [स्मृ त (ति त)
I, P 27 स्मृ त (प्रति त) II P 637 ह म वि
P 108 वा म P. 17 का सा (एका व) P 3]

[—L 1) ह म वि ति वं (→ शुभ)]

वाम ६७ २९, ४०, ५४, ६०-६२ ab, ६३ cd, ७०, ७३

ये संधिना हरिमन्त्रमनादिमप्यम्,

नारायणं सुरगुरुं शुभं वरेण्यम् ।

शुद्धं सगेन्द्रगमनं कमलारव्येशम्,

ते धर्मावकल्पे न विरुन्ति पीरा ॥ [4]

* * *

ये शङ्खचक्रावकुर सशार्ङ्गिण,

सगेन्द्रकेतु वरदं श्रियं वतिम् ।

समाश्रयन्ते भवभोतिनाशन,

तेषां भय नास्ति विमुक्तिभाजाम् ॥ [8]

* * *

येषां चक्रमदापाणौ भक्तिरभ्युपचारिणी ।

ते यान्ति नियतं स्थानं यत्र योगेश्वरो हरि ॥

* * *

सर्वमङ्गलमङ्गल्य वरेण्य वरदं शिवं ।

नारायण नमस्तस्य सर्वकर्मणि कारयेत् ॥ [12]

विष्टयो व्यतिपाताश्च ये हन्ये दुर्नातिसम्भवा ।

ते सर्वे स्मरणाद्विष्णोर्नाशमायान्त्यपप्रदाः ॥

तीर्थकोप्तिरसहस्राणि तीर्थकोटिसत्तानि च ।

* * *

तानि सर्वाण्यवाप्नोति विष्णोर्नामानुकीर्तनात् ॥ [16]

* * *

अनाद्यनन्तमजरामरं हरिं ये

सस्मरन्त्यहरहर्नियतं नरा भुवि ।

तत्सर्वेषु व्रतपरं पुराणं

ते यान्ति वैष्णववदं भुवनव्ययम् ॥ [20]

ये कीर्तयन्ति वरदं वरपद्मनाभं

शङ्खावकुराचारवासादिहस्तम् ।

पद्मालयावदनपद्मपट्टपदाक्षं

नूनं प्राप्नोति सदनं मधुपातिनस्ते ॥ [24]

* * *

—ह म वि, P. 7^{२९}, 111, 711, 10^०, 666, 10^९, 677 ;

[स्मृ त Part I (ति त) P. 5^९, (या व),
P. 263, (ज्यो त) P 588 L 11-12]

[—L. 11) स्मृ त तिरावत्तं येन्ये —L. 12)

स्मृ त ते नाम नागं नास्ति महापव-]

वाम ६८, ७-८

पूजितेषु द्विजेषु पूजितं स्याज्जनार्दन ।

यस्तान् द्रिपतिं भूदात्मा स याति नरकं ध्रुवम् ॥

तानर्चयेन्नरो भक्त्या ब्राह्मणान् विष्णुत्तर ।
 एवमाह हरिं पूर्वं ब्राह्मणो मामकी तनु ॥ [4]
 ब्राह्मणो नावमन्तव्यो सुघो वाण्युघोऽपि वा ।
 सोऽपि दिव्या तन्वर्विष्णोस्तस्मात्तानर्चयेद्बुधः ॥
 —ता सा P 11
 वाम ६८ ५, १०, १२ab-१६ २०-२१, ३७ ३८, ४०
 श्रद्धाभैरक्तिपर्याप्त्युद्दिश्य वनादन्तम् ।
 बले दानानि दीयते अश्वयाणि विदुर्बुधाः ॥
 तान्येव सुमशस्तानि कुसुमानि महासुर ।
 यानि स्युर्वर्णयुक्तानि रसगन्धयुतानि च ॥ [4]
 * * *
 जाती शताङ्गनां सुमना कुन्द चारुपुट तथा ।
 बाणश्च चम्पकाशोक करवीरश्च यूथिका ॥
 पारिभद्र पाटला च बकुल गिरिशालिनी ।
 तिलक जासुवनजं पीतकं तगरन्तथा ॥ [8]
 एतानि सुमशस्तानि कुसुमान्यध्यातव्येन ।
 सुरभीणि तथाभ्यानि वर्षाभियां तु केतकीम् ॥
 विह्वपत्रं शमीपत्रं पत्र भृगरजस्य च ।
 तमालामलकीपत्रं शस्त केशवपूकने ॥ [12]
 येना न सन्ति पुष्पाणि मशस्ता-यर्चने विभो ।
 पल्लवान्यपि तेषां स्युः श्वस्तान्यर्चावधौ हरे ॥
 * * *
 'रहिकाण्य कणो दास सिहक चागुरु, सिवा ।
 शङ्खो जातीफल श्रीरो धूपानि स्युः प्रियाणि वै ॥ [16]
 हविषा सस्त्रहा ये च मयगोधूमशालय ।
 तिलमुद्गादयो माषा ब्रीहयश्च प्रिया हरे ॥
 य कारयेन्मन्दिरं माघवस्थ,
 पुष्पाण्यंशुकान् ॥ कयेच्छास्वतान् वै । [20]
 दत्तवाराणान् पुष्पफलमिषान्,
 भोगान् सुदृक्ते कामत स्पर्गसस्यः ॥
 पितामहस्य पुरतः कुलान्यष्टौ च यानि तु ।
 तग्रेदात्मना सार्धं विष्णोर्मन्दिरकारक ॥ [24]
 अपि न स्वहृते कश्चिद् विष्णुभक्तो भविष्यति ।
 हरिमन्दिरकर्ता यो भविष्यति शुचिमत ॥

—ह य वि, P. 407, 326, 354, 377, 393, 1288,
 [या वि, P 82, 83, L 17-18, नित्या प्र P. 630
 L 3-10, 17-18 स्मृ त part II (एका त), P. 66,
 L 7-10 स्मृ त (ब्राह्मि त) P 411, L 7-12, 15-18,
 की वि P 50 (पु प्र) P 40 (पू प्र), P 73
 (धू प्र) 78, 191 अतिरिक्त च L 27-30]

च-दनेनानुलिख्येत् कुङ्कुमेन तु यन्तत ।
 उशीरपद्मकाम्या च तथा कालेयकादिना ॥ [78]

गोदानानि पवित्राणि भूमिदानानि चामय ।
 वस्त्रान्नस्वर्णदानानि भीतये मधुघातिन ॥

Cr (१८ १६, २२)

पू णि P 152, 141, L 10, 15-16, [माषाण P. 49,
 L 10 क र P 574 L 19-20, व की कौ P 166,
 173, L 10 17-18, या कि कौ P 261, L 17-18]

[—L 3) नित्या प्र महामुने —L 4) नित्या प्र सुप्रशस्तानि
 —L 5) नित्या प्र दाताका दुःश्राव्य (दृश्य) —L
 7) नित्या प्र 'यद् 'मालिनी स्मृ त' (ब्राह्मि त) 'शामिनी
 (एका त) 'शालिनी —L 8) नित्या प्र जावय', स्मृ त
 'अम्बु' नित्या प्र दातक नित्या प्र स्मृ त स्वपि (→ तथा)
 —L 9) स्मृ त (एका त) द्वि प्रश' स्मृ त (ब्राह्मि त)
 'तावाह प्रश' —L 11) स्मृ त धृष्टराजस्य पत्रम्
 —L 12) की वि प्रशस्त केशवाचने स्मृ त तुलसी इण्य
 तुलसी सचस्तुष्टिक हरे —L 15) पू नि तुष्टिकाव्य कण
 सिंहक सागर सित —L 16) पू नि यद्म वा —L 17)
 की वि हविष्याय हता था वि कौ था वि व कि कौ
 ये तु —L 18) नित्या प्र माषा —L 19) क र केशवस्य
 —L 20) क र व (→ वै) —L 22) क र
 स्वाचनीयाय (→ स्वयस्व)]

[1] 'गताक स ओष इति प्रसिद्धम् । आदर्य वासकपुष्पम् ।
 अस्ववर्णजं जवाकुसुमम्—नित्या टिप्प नित्या प्र ।

2 गिरिशालिनी श्वेतारराजिता—नि टिप्प स्मृ त (ब्राह्मि
 त) गिरिशालिनी श्वेतारराजिता—नि टिप्प स्मृ त (एका त) ।

3 अम्बुवनजं श्वेतजवाकुसुमम्—नि टिप्प स्मृ त (ब्राह्मि त)
 अम्बुवनजं श्वेतजवाकुसुमम्—नि टिप्प स्मृ त (एका त) ।

4 —'सिंहा माटी कणो धुगुगु दास देवनाथ, सित
 बभूर रक्षा नक्षो धूपानीति बहवचनाद प्रत्येक
 धूपालयेषाम्—नि टिप्प की वि ।

—रहिका जटपाती कण पुष्पानु सित कर्पूर, 'गश
 नक्षो राक्षसिगनाज धूपाय प्रीवजातमिति विष्णुसू
 त्रियेवस्तन्निर्दिश्य—नि टिप्प, नित्या प्र ।

—रहिका = माटी, कर्ग = महिषास्यगुणानु सित =
 कर्पूर सितेति पाठे सित = 'कर्कश शङ्खो = नक्षो
 श्रीने = विष्णो ।

5 ब्रीहिं शरत्तत्त्वधान्यं, न तु घालिधान्यम् भवथा
ब्रीह्युपारे 'गालिप्रतिनिधिरिति पुत्रपुत्रान च नोपपन्ते—ति टिप्प
या किं]
वाम ६८ २३ ३६

माघे मासि तिला देशस्तिलपेनुश्च दानव ।
'इधमेन्धनादयश्चैव माघवर्षीणाम वै ॥
मालुने ब्रीहयो गात्रे वस्त्रं कृष्णाजिनान्वितम् ।
मोविन्दम्रीणानाम दातव्यं पुरुषर्षभ ॥ [4]
चैत्रे विचित्रवस्त्राणि शयनान्यासनाणि च ।
विष्णो मीर्यधमेतानि देशानि ब्राह्मणेभ्यश्च ॥
गन्धाश्च मास्यानि तृथा वैशाखे सुरभीणि च ।
वैशानि द्विजमुत्प्रेक्ष्ये मधुसूदनतुष्टये ॥ [8]
उददुम्भागु धेनु च सालवृत्त सचन्द्रम् ।
त्रिविक्रमस्य मीर्यधं दातव्यं साधुभिर्यदा ॥
उषान्तदुर्गल छत्र लवणामलकानि च ।
आषाढे वामनमीलै दातव्यानि तु भक्ति ॥ [12]
घृत च क्षीरदुग्धाश्च घृतपेनुस्तथैव च ।
आक्रेण श्रीधरमीलै दातव्यानि विपश्चिते ॥
मासि भाद्रपदे दद्यात्तावत्सं मधुसत्पिब ।
हृषीकेशमीगनाय लवणं समुद्धौदनम् ॥ [16]
तिलास्तुरङ्गद्वयमदपितामहसादिकम् ।
मीर्यधं वधनामस्य दैवमाधुपुजे नरे ॥
रजत कनक दीपाः मणिमुक्ताफलदिकम् ।
दामोदरस्य प्रीत्यर्थं प्रदद्यात्कार्तिके नर ॥ [20]
सरोध्वाधतरा गात्राः श्रुटोद्गमकाविकम् ।
दातव्यं केचयनेत्ये मासि मार्गशिरे नरे ॥
भासादनगरादीनि गृध्रावराणानि च ।
नारायणस्य तुष्ट्यर्थं पंच वैशानि यत्नत ॥ [24]
दासीदासमलङ्कारमन्त्र पटसंयुतम् ।
पुरुषोत्तमस्तुष्ट्यर्थं पौषे दैशानि यत्नत ॥
सर्पादित्तमं किंचिद्यथाप्यति शुभं गृहे ।
तपदि देवं मीर्यधं देवदेवस्य चक्रिणः ॥ [28]

—एतं ले (वाचाप्यादे) P. 334-365 [इ. क. P.
239, पु. वि. P. 553 (नवत्ये), वा. ए. P. 571-577,
364, 437, 494, 694 L. 2^a 23 O, अतिरिक्तं—

दत्तारामान् पुष्पफलाभ्युपेतान् ।

मोगान्मुह्यन्ते कामत श्लाघनीयान् ॥ (Cr ६८ ३७ed)

इ. र. P. 487, 415, 83 150, 180, 196, 277,
254 308, 40^a 443, L. 23 24, L. 25, 26 O.
पु. वि. P. 6-7, L. 25-28 O. स. म. P. 147, 148, 150,
155 156, 167, 168 L. 12 23 28 O. ; व. क्रि. को
P. 517, 260, 298, L. 5 9, 9-10, 15 16 एव ली. नि. प्र
P. 701, L. 23 24 25 एव सति, स्मृ. त (उदा. त.),
P. 139 L. ॥ एव]

[—L. 1] इ. क., इ. र., वा. सा., पु. वि., व. वि. सत्ता
(→शेता) पु. वि. दानत (→दानव) —L. 1) पु. वि. एव
(→इयम्) इ. क., इ. र., व. वि. दा. सा. शान्ये (→चैव)
इ. क., इ. र., दा. सा. नु (→ई) पु. वि. च (→ई) —L. 3) दा. सा.
युरता (→गावः) ; जिनामिक, इ. र. जिनाम्बर (→जिनाम्बर)
—L. 4) इ. क. पुरुषर्षभ —L. 5) स. म. पु. वि.
मासि विचित्राणि, दा. सा. विचित्राणि वस्त्राणि —L. 7) पु. वि.
यन्त्राः, दा. सा. यन्त्राणि —L. 9) इ. र. पु. वि. श्वेतुम्,
स. म. कुम्भाभ, व. वि. को 'कुम्भाभ श्वेतुम् —L. 10) इ. क.
तथा, व. वि. को सत्, पु. वि., स. म. श्वेतुमासि च —L. 11)
दा. सा. नववस्त्राणि च —L. 12) स. म. मानवयो,
इ. क. स्वर्गलिन —L. 13) दा. सा., इ. र., इ. र. श्वेतुकानि
पु. वि. श्वेतुकानि, स. म. श्वेतुः घृतपत्रफलानि च —L. 14)
इ. क., दा. सा. विपश्चिते, इ. र., पु. वि. विपश्चिते स. म. नि
नि —L. 15) इ. र., पु. वि., स. म., दा. सा. श्लिषा —L. 16)
इ. क., इ. र., पु. वि. दा. सा., व. वि. को, स. म. श्रीनाराय
व. क्रि. को (पतिनि) सगुहोच, इ. र., इ. क., सगुहोच —L. 17)
स. म. श्वेतुद्वयम्, इ. क., इ. र. 'सामुद्रा', पु. वि. श्वेतुः,
दा. सा., इ. क. इ. र. श्वेतुः सामुद्राणि, पु. वि. श्वेतुः
—L. 19) स. म. नववस्त्राणि इ. क., इ. र., स. म., पु. वि.
श्वेतुः, दा. सा. श्वेतुः, इ. क. 'नि' [तथा] —L. 21) इ. र.
तुष्ट्यर्थं, दा. सा. ददाते —L. 21) इ. क., दा. सा., इ. र. 'तप
नागाय, पु. वि. 'तपनाय, स. म. 'तपनाय, इ. र., स. म.
मुष्ट्यर्थं, दा. सा. ददाते, पु. वि. ददाते, स. म. ददाते, स.
—L. 22) स. म. मागे वा —L. 23) दा. सा. 'द्वारराणि',
निष्ठाप्र श्वेतुर्गोवि श्वेतुर्गोवि —L. 24) दा. सा. दत्त
(→यत्नत) —L. 25) दा. सा. 'तपनेत्यर्थं, दा. सा., इ. क.
प्रत्येकं श्वेतुर्गोवि —L. 27) इ. क. श्वेतुः, इ. र. श्वेतुः (→श्वेतुः)
निष्ठाप्र यथाप्यति, इ. क., नि. प्र, इ. र. इ. र. श्वेतुः (→श्वेतुः)
—L. 29) निष्ठाप्र यथाप्यति]

[1] इयं होमयोगेन दातव्यं यथाप्यति यथाप्यति यथाप्यति
दिग, इ. र.]

इति वामनपुराणे वामनोत्तरांशे दत्तारामोत्तरांशे दत्तारामोत्तरांशे
मिष्टम्—इ. क.]

Part B

Vāmana Purāna Slokas Quoted in the Nibandhas, which could not be traced in the Extant Vāmana Purāna text

(वामनपुराणेऽनुपलभ्यमाना निम्नवेष्टिता वामनपुराणश्लोकाः)

[Below are given the Vāmana Purāna Slokas quoted in the Nibandhas, which could not be identified in the extant Vāmana Purāna text available both in manuscripts and printed editions. Such unidentified Vāmana Purāna quotations given here number 442 lines, and are grouped here under the heads —1 वरावार, 2 शीर्ष, 3 व्रत-पूजा, 4. याद, 5 वान, and 6. कर्मविषयक and प्रत्यक्षित. The abbreviations for the Nibandhas are the same as in Part A of the Appendix. After the abbreviation of a Nibandha the number of the page of its printed edition is given. An explanatory note if given in a Nibandha is also noted here within brackets.]

The Nibandha work entitled the *Jayamīna Kalpadruma* gives two long passages, one on the लक्षवर्तिव्रतकथा (lines 196) and the other on the करकचतुर्वर्तिव्रतकथा (lines 81). The author ascribes both these passages to the Vāmana Purāna but no other Nibandha work contains any of these passages, nor they are found in any of the available manuscripts of the Vāmana Purāna.

But many independent booklets on *mahatmyas* and *vratas* are available both in the manuscripts and in the printed form, in which these *mahatmyas* and *vratas* are ascribed to various Purānas. Two such small popular booklets printed in Varanasi are *Lakṣavartī pūjavidhi* and *Karakacaturthivrata katha*, the former contains 100 slokas with a Nepali translation, and the latter 41 ślokas with Hindi translation. These booklets also, like the *Jayamīna Kalpadruma*, ascribe these two *vrata kathas* to Vāmana Purāna —

‘इति वामनपुराणे पूर्वसूक्त्ये लक्षवर्तिव्रतकथा याचकुलसयासवारे लक्षवर्तिव्रत समस्त ॥’ (*Lakṣavartī Pūjavidhi*)

‘इति वामनपुराणास्तर्गतकरकचतुर्वर्तिव्रतकथा ॥’ (*Karakacaturthivratakatha*)

The texts of these two booklets mostly agree with the texts of लक्षवर्तिव्रत and करकचतुर्वर्तिव्रत given in *Jayamīna Kalpadruma*, where these two *kathas* are also ascribed to the Vāmana Purāna as already mentioned above. In the Sarasvatī Bhavana Library of the Varanaseya Sanskrit University there are three manuscripts of the लक्षवर्तिव्रत, all of which ascribe it to the Vāyu Purāna —

‘इति वायुपुराणे लक्षवर्तिव्रतकथा समस्त’ (MS No 0081515)

‘इति श्रीवायुपुराणे मापमाहृत्ये याचकुलसयासवारे लक्षवर्तिव्रते त्रयोविंशोऽध्यायः’ (MS No 010088)

‘इति श्रीवायुपुराणे लक्षवर्तिव्रत सम्पूर्णम्’ (MS No 008537)

There are also in the Sarasvatī Bhavana two or three MSS of the करकचतुर्वर्तिव्रत, one of which it is ascribed to the Bhavasyottara Purāna (MS No 006987—‘इति धामनिष्पद्योतरे करकचतुर्वर्तिव्रत सम्पूर्णम्’), but one MS (No 11032) ascribes this करकचतुर्वर्तिव्रतकथा to the Vāmana Purāna — ‘इति वामनपुराणे करकचतुर्वर्तिव्रत’ (Aufrecht = *Catalogus Catalogorum* on 81 of Part I refers perhaps to this same MS as Ben 53). Aufrecht = *Catalogus Catalogorum* also refers to a MS of लक्षवर्तिव्रत (Taylor 1,416) as belonging to the Vāyu Purāna, and to a MS of the करकचतुर्वर्तिव्रत (W P 338) as belonging to the Bhavasyottara Purāna.

It seems that the authors of the Nibandhas often quoted from memory or simply copied the quotations from some older Nibandhas without themselves verifying them from the original sources, they also sometimes attributed by mistake some quotations to a wrong source (e.g. to Vāmana Purāna

in place of the Vāyu-Purāṇa or vice versa) It is also possible that some of the quotations in the Nibandhas might have been drawn from the small independent works on *māhātmyas*, *vrata*s, *kathās* etc. The anonymous authors of these works often attributed them to some Purāṇas for gaining authority and popularity for these works.

The author of the *Jayamāha Kalpadruma* might also have quoted the passages on the लक्षवत्पितृकथा and करकचतुर्विंशतकथा from some such independent works on these two *kathās*, in which both these topics might have been wrongly or traditionally attributed to the Vāmana-Purāṇa, otherwise these two topics might also have been available in some of the Vāmana-Purāṇa manuscripts of that time.

Thus nothing can be said with certainty with regards to these unidentified passages of the Nibandhas. But it seems probable that at least a sufficient number of these passages might have belonged to a Vāmana-Purāṇa text which was current in the times of the Nibandhakāras quoting these passages or in the times of the older Nibandhakāras from whom such passages might have been copied.

[यन निबन्धेषु दत्ता परशु वामनपुराणस्य विषयगतहस्तलेखेषु मुद्रितसंस्करणेषु वायुपुस्तकस्य वामनपुराणलोकानां प्रतीयन्ते । एते श्लोकाः सदाचार-सौर्य-व्रत-भूजा-श्राद्ध-दान-धर्मविषयाः प्रावृत्तिविषयकाः सन्ति । निबन्धकाराणां रचनाकाशीनां च निर्देशः अस्य परिशिष्टस्य A भागे प्रदत्तः । श्लोकाङ्गानां शताद् निकृष्यकेनां प्रस्ता, तदर्थे च मुद्रितनिबन्धव्याख्यस्य गृह्यार्कः प्रदत्तः । यदि कस्मिंश्चिद् निबन्धे कश्चिद् व्याख्यात्मिका टिप्पणी वर्तते तदा साध्यम् कोष्ठे प्रदत्ता ।

‘जयसिंहकल्पद्रुम’ नामके निबन्धे वामनपुराणस्य लक्षवत्पितृकथा, करकचतुर्विंशतकथा वायुपुस्तके वर्तते, तेष्वपि सन् परिशिष्टे प्रदत्तः स्तः । परशु, अथर्वसिन्धु, कर्त्तव्यसिद्धिदिनिकव्याख्ये वामनपुराणस्योपलभ्यमाने कर्त्तव्यसिद्धिदिने हस्तलेखे लक्षवत्पितृकथाविषयकाः करकचतुर्विंशतविषयकाश्च इमे श्लोकाः न प्राप्यन्ते । सौर्यशास्त्रस्य व्रतकथाविषयिकायां काश्यप स्वतन्त्रां सप्तपुस्तिकां हस्तलेखस्यैव मुद्रितां वा प्राप्यन्ते तासु लोकवर्षाद्या लोकपुत्रांतं स्वकल्पनां धारिण्यं लोचनप्रचारमुद्दिष्य तानि याद्वात्म्यादीनि वैश्विदं पुराणं सह सम्बद्धानि, न तु तानि तेषां पुराणानां हस्तलेखेषु मुद्रितपुस्तकेषु वा प्राप्यन्ते । एतादृशे दे सप्तपुस्तिके ‘लक्षवत्पितृकथाविधि’ ‘करकचतुर्विंशतकथा’ च नाम्ना वाच्यस्यां मुद्रिते प्राप्यते । एतयोः पुस्तिकयोः एतौ विषयो वामनपुराणेन सह सम्बद्धौ स्तः । परशु वाराणसेयमरहृदयविश्व-विद्यालयस्य सारस्वतीभवननामके प्रयोगालये ‘लक्षवत्पितृकथाविधि’ इत्यस्या ‘करकचतुर्विंशतकथा’ इत्यस्याश्च केचन हस्तलेखाः विद्यन्ते । तेषु लक्षवत्पितृकथाविधिषु वायुपुराणेन सह सम्बद्धा वर्तन्ते, करकचतुर्विंशतकथा च अन्यस्य हस्तलेखे (संख्या 006987) भविष्योत्तरपुराणेन सह सम्बद्धा वर्तते । अतः जयसिंहकल्पद्रुमे उद्धृते एते कथे वामनपुराणस्यैव अन्तर्गते तदानीम् प्रवर्त्तमानमिति वदितुं न शक्यते । अथवा, जयसिंहकल्पद्रुमनिबन्धकारेण तदानीं विद्यमानायां प्रचार गद्याय्या च एतद्विषयिकायां मुद्रितकथायां उल्लेखेन एते कथे स्थानिभ्योऽद्धृते, तयोः पुस्तिकयोः पुष्पिकामनुसृत्य च वामनपुराणेन सह एते कथे तेन संयोजिते ।

कश्चिद् निबन्धकारः स्वसंयुक्तपुस्तके प्राचीनतमनिबन्धकारवचनसंयुक्तस्य वा तदेषु निबन्धेषु पुराणवचनामनुसृत्य, अनवधानतया च कश्चिद् अन्यपुराणवचनानि अन्यपुराणेन सहानि संयोजितवन्त इति संभावना अवस्थायैवा । एव सति, वामनपुराण-नाम्ना निबन्धेषु दत्तानि वन 213 परिशिष्टे च प्रदत्तानि सर्वाण्येवोद्धरणानि वामनपुराणस्यैवेति कथं वक्तुं शक्यते ? तदाप्येवामुद्धरणानि मध्ये बहुमुद्रणानि वामनपुराणे कदाचिद्विद्यन्त वातान्तरे च कश्चित् सौर्य महानीलनि सहायते ।]

१. सदाचारः

उदयाद्वर्द्धमानैश्च मध्याह्नं माययेद्रथि ।

ततः परं हस्तनीति ज्योतिरस्तं स गच्छति ॥

—वा. वि., P. 360

दानं प्रतिमहो होमो भोजनं देवार्चनम् ।

साधुतेन सदा कर्ममसुरेभ्योऽप्यथा भवेत् ॥ [4]

—वा. घा. (परि. प्र.), P. 53

सैश्याम्यो नार्कबारे न भोमे

नो सङ्गान्ती वैप्रीतो विष्टिपच्छो ।

पर्वस्वष्ट्या ॥ नेष्टः स इष्ट

भोको मुस्ता वासरे सूर्यसूने ॥ [5]

—श्रु. मु. (वा. प्र.), P. 283 ; [श्रु. व. (वा. घा.),

P. 327-28]

साय मन्त्रवदाचम्य श्रोक्ष्य सूर्यस्य चाज्जलिम् ।
दत्त्वा प्रदक्षिणं कृत्वा नलं स्पृष्ट्वा विशुद्धयति ॥
—सृ च (भा ण), P. 363.
चतुर्दशम्यष्टमीदर्शपूर्णमास्यर्कसङ्क्रमणम् ।
एषु स्त्रीतैलमासानि दन्तकण्ठे विवर्जयेत् ॥ [12]
—चतु वि (ता व प्र) P 684, 688
देवकार्ये पितृधाद्धे स्वेरंशपरिक्षये ।
क्षुरकर्म न कुर्वीत जन्ममासे च जन्मभे ॥

—निरथा प्र, P 56
त्रि प्रदक्षिणाभ्युदय्य हस्ताष्टाक्षरपणामकम् ।
वशाश्चमेपस्य फलं प्राप्नुयान्नात्र सशय ॥ [16]
—व वि कौ, P 177.
नामिमात्रजले गत्वा कृत्वा केशान् द्विधा द्विव ।
निरध्य कर्णौ नासाञ्च त्रि कृत्वो मञ्जनं तत ॥
त्रि प्रदक्षिणञ्च य कुर्वीत् साष्टाक्षरपणामकम् ।
वशाश्चमेपस्य फलं प्राप्नुयान्नात्र सशय ॥ [20]
—सृ त (भा त) P 356, 415.
प्रदक्षिणं यस्मिन् कुर्वीत् साष्टाक्षरपणामकम् ।
वशाश्चमेपस्य फलं प्राप्नुयान्नात्र सशय ॥
—सृ त (एका त), P 76

प्रातरुत्थाय य पश्येच्छोत्रिं सुभगं नृपम् ।
प्रातरुत्थाय य पश्येत् स आपद्ग्रहं प्रमुच्यते ॥ [24]
पापिष्ठं दुर्भगं मघं नान्ममृत्कृत्वासिकम् ।
प्रातरुत्थाय य पश्येत्कलेरुपलक्षणम् ॥
—युग वि, P 79.
गर्वाथे ब्राह्मणार्थे च निन्द्यमप्याचरेत्तु य ।
सस्पेहं कीर्तिं मोक्षं च परत्र प्रददायहम् ॥ [28]
—वि वा, P 82

निषिध्य तीरे कुशपिञ्जुलानि
पूर्वाचराप्राणि मृदं न्यसेच्च ।
प्रशाल्य पादौ च मुखं च कण्ठे
यज्ञोपवीतं च नलं पिबेत्ति ॥ [32]
—भावा २, P 29. [व पा, P 62]

[—L 1) म पा तीरकुशपिञ्जुलानि —L 4) म पा पिबेत्ति]
[कञ्च यज्ञोपवीतमासन्त्येव्याहुर —नि टिण म पा]

श्रुतिस्मृत्युक्तमार्गेण मृदो धारणमुच्यते ।
शृणु कस विधानेन मृत्साधारणमुत्तमम् ॥
मम क्षेत्रे कुरुक्षेत्रे पुण्यक्षेत्रे तथैव च ।
पर्वताग्रे नदीतीरे तुलसीमूलमाश्रिते ॥ [36]
अदवत्यन्तस्त्वस्मीकनकुला पनसस्तथा ।
एतेषु श्रुतिका श्रोता यथाविधि समाहरेत् ॥

—सृ मु (भा प्र), P 294
सत्यात्मप्रदितव्यं वै धर्माच्च कुशलाच्च न ।
मृत्वा अग्निसमुत्थायास्ततो देहावकुण्ठनात् ॥ [40]
रुष्टो हृदि दोर्हन्धे त्रिपुण्ड्रस्य च धारणात् ।
नैव प्रमदितव्यं वै अमाद्वापि कदाचन ॥
स्वाध्यायाध्ययनं निरत्यं कुरु प्रवचनं तथा ॥
—सृ मु (भा ण), P 301
धमावृतशरीरस्तु य कष्टं स्नानमाचरेत् । [44]
पदे पदेऽस्वमेपस्य फलं प्राप्नोति मानव ॥
पञ्च स्नानस्यावसाने भोग्यं देवमवारितम् ।
भोजयेद् द्विजदाग्न्यस्य मृपयेद्द्वस्त्रमृपणौ ॥
—तु वि, P 10.

२. तीर्थमाहात्म्यम्

अभिषेधं ततो यक्षं द्वारपालं तु रन्तुकम् । [48]
कोटितीर्थं मुपसृश्य लभेद् बहुसुधर्षणम् ॥
गङ्गाह्रदश्च तत्रैव तीर्थं भरतसप्तमम् ।
तत्र स्नायीत धर्मज्ञो ब्रह्मचारी समाहित ॥
राक्सुधाधमेषामप्य फलं विन्दति मानव ॥ [52]
श्रीणि चाप्यग्निकुण्डानि तेषां मध्ये ॥ बाह्वी ॥
—वी वि (वी प्र), P 186, 465

३. व्रतानि पूजा च

दत्त्वा तु मुमुक्षुं घृष नाकशृष्टे महीयते ।
मधुसर्पिं सययुक्तं द्वादशाहफलप्रदम् ॥
—निरथा प्र, P 644
अर्कधुस्तूरमन्दारशिरोपर्णाचैर्द्वरिम् । [56]
—व कि कौ, P 166.

ज्येष्ठे मासि विरोधेण यदीच्छेद्द्वैष्णव पदम् ।

—च नि को, P 260.

अकाम सात्त्विको लोको यत्किञ्चिद् विनिवेदयेत् ।

तेनैव स्थानमाप्नोति यत्र गत्वा न शोचति ॥

धर्मवाण्डिका मृदा फलकामा नराधमा । [60]

अर्चयन्ति जगन्नाथं ते कलामान्नुवत्यथ ॥

अन्तवचु फलं तेषां सद् वत्यस्त्वपेधसाम् ।

पद्भ्यां प्रतीच्छते देव सकामेन निषेदितम् ॥

मूर्ध्नां प्रतीच्छते दत्तकामेन द्विजोच्यै ॥ [64]

—स्तु त (न ना त), P 480 (स्तु त), P 627

देवदेव जगन्नाथ मासेष द्वादशी सव ।

पाथेन परिवर्त्तस्य सुखं स्वर्गिहि माधव ॥

गन्धद्वारेति गन्धैस्तु तत्सर्वज्ञं विलिप्य च ।

व्यजनैश्चामरैश्चैव मधुरैर्भिवीजयेत् ॥ [68]

पूजयेत्तान्मूलाद्यैश्च मन्त्रेणानेन देशिकः ।

ॐ सुते त्वयि जगन्नाथ जगत् सुप्तं भवेदितम् ॥

विबुद्धे त्वयि बुध्येत जगन् सर्वं चराचरम् ।

अनेन विधिना कुर्यात् यः पार्श्वपरिवर्त्तनम् ॥ [72]

॥ सुक्ता बहून् भोगान् परत्र भोक्षमाण्नुयात् ।

तस्मिन् काले च य पश्येत् स्तुत्याद्वा परमेश्वरम् ॥

परिहृष्टीर्न चाप्नोति जननीगर्भसम्भवे ।

आश्विने च हरेरेव य कुर्यात् पश्यवर्त्तनम् ॥ [76]

स सर्वसुखमाप्नोति इहलोके परत्र च ।

द्वादशैता महायात्रा * राधाश्च पावना ॥

एकैका मुक्तिदा सर्वा धर्मकामार्थवर्धना ।

तासां प्रकृतमा वापि यो भक्त्या चावलोकयेत् ॥ [80]

एकयापि भवादिषु स तीर्णो विष्णुपदं व्रजेत् ।

प्रीतये मम ये कुर्युर्वासान् न भक्तिमावत ॥

चतुर्वर्गभदास्तेषां प्रत्येकास्ता प्रकीर्तिता ।

तथा—

स्क्ता वा महती यात्रा सर्वा मुक्तिप्रदा हरे । [84]

वसिस्तस्मिन्सु संदन्वी भगवान् मुक्तिदो ध्रुवम् ॥

—स्तु त (न ना त), P 19

कुञ्जरग्रहसप्तोभो गवान्ना जायते यदा ।

तदा संपूजयेदिन्द्र पुष्पगन्धादिभि सुधी ॥

विश्वतश्चसुरित्यादि सूक्तैरिन्द्रैर्द्विजोत्तम । [88]

पूजयेत्सयतो मूल्या विप्रवर्गै समावृत ॥

अनेनैव तु मन्त्रेण जुहुयादयुतत्रयम् ।

अष्टाधिकं नू मतिमन् पायसेन च सर्पिणा ॥

सप्ताष्टया जपेद् विद्वान् साष्ट चैवायुतत्रयम् । [92]

कुञ्जरा हि यश्च रोगपीडिता स्युर्महीवते ।

सर्वेन्द्र पूजयेत् सम्यक् इत्याह भगवान् शिव ॥

—वि मा, P 96.

गृहर्त्तमात्रसत्त्वेऽपि दिने गौरीव्रतं परे ।

शुद्धाधिक्यामप्येवं गणयोगप्रशसनात् ॥ [96]

—स मा, P 37.

एकादश्या नरो भुक्त्वा द्वादश्या सजोषणात् ।

अतद्व्यकृतं पुण्य सर्वमाप्नोत्यसंशयम् ॥

उपवाससंकुत्वा तु नरो नरकमुच्छति ॥

—वि पा, P 575.

(‘इति वामनपुराणोक्तं श्रवणश्रावशोक्तं निषण्मित्राह’ इति)

बलिना च नमस्तुभ्यं विरोचनसुत प्रभो । [100]

भविष्येन्द्र सुरारते पूजेय प्रतिगृह्यताम् ॥

—का त, वि, P 321

सुगन्धैश्च सुराभासीकर्पूरागुरुचन्दनै ।

तथागन्धैश्च शुभैर्द्रव्यैरर्चयेज्जगतं पतिम् ॥

—वी नि (तू प्र), P 40

अतिनीलघनश्यामं शक्त्वायतलोचनम् । [104]

स्मरामि पुण्डरीकाक्षं तेन स्नातो भवाम्यहम् ॥

—भाषा ४, P 4.

लक्षवर्तिव्रतकथा

मृतं उवाच—

आर्यावर्ते पुरा कश्चिद् वेदेषाऽमुद् दृष्ट्वा भिषा ।

तस्या भुञ्जत शरीरेऽमुद् दासो नाम महाबल ॥

स दृष्ट्वा तु पुनश्चा स्तिष्ठा गोदावरीतटे । [108]

बालवैषम्यदोषेण रुदन्ती कुसरीमिव ॥
 मृतं पतिं पुर स्थाप्य बन्धुमि परिवारिताम् ॥
 आक्रन्दती ततो वीक्ष्य शनैस्तौ प्रत्यपचत ॥
 लुठन्ती मुवि फायेन मुहुर्धन-तोयुगे मुहु ॥ [112]
 जटानामपि कारुण्य जायते सा तु पश्यताम् ॥
 तदा सा लक्षणा वाक्य स्ममुज्जमुवाच ह ।
 कुलजाना ॥ नारीणा दशैयमतिद्वारुणा ॥
 कन्याखं वीर्यमर्तुत्व विषयात्ममिति त्रिधा ॥ [116]
 पारवश्य च नारीणा दुःखमस्मरणान्तिक्कम् ॥
 मृतापलायवैषम्ये सधैवापुत्रता स्त्रिय ।
 अस्ममेतस्त्रितयं वैषम्यं तत्र चोचरम् ॥
 शोचन्तीना तु नारीणा कस्येदं कर्मण फलम् ॥ [120]
 निवर्ततेऽय केनैव पृच्छन्तीमिति तामथ ॥
 उवाच दासतामासी मुक्क सृत्त वच ।
 शृणु भद्र प्रवक्ष्यामि सद्भा सद्भा पुरा द्विधा ॥
 देवाना वैव लोकाना हितार्थं मन्त्रकोविदा ॥ [124]
 शास्त्रज्ञानात् स्वभावाच्च जीवाना यत् पुरा कृतम् ॥
 जानन्ति कर्मज फल ते मष्टव्या धृतमता ।
 मुक्कवचनं श्रुत्वा सधैवमिति सा पुन ॥
 तत्रागतं महाद्भुतं यावत्क नाम वै द्विजम् ॥ [128]
 पप्रच्छ सा तदा दीना प्रश्न चोपरमानसा ॥
 मुने खड्ग दुराचारा वेदमार्गि लक्षणाद्वया ।
 तथापि ते व्यापात्र पृच्छन्ती मा मुचोपय ॥
 साधुना समचित्तानां जना सर्वे समा मुनि ॥ [132]
 दुराग्यो वा सुगन्धो ज्ञा यथा वायो समो भवेत् ॥
 मुने दशैय नारीणा स्मृतीयतीव्र दुःसहा ।
 कर्मणा जायते चैव केन वाय निवर्तते ॥
 एतद्विस्तीर्य मे ब्रूमन् कृपया वद सुवत ॥ [136]
 इति तस्या वच श्रुत्वा यावत्को वाक्यमप्रवीत् ॥
 दैवे कर्मणि पित्र्ये च नार्यं पाके न्यवसिता ।
 अकस्माच्च रजो दृष्ट्वा माण्डाद्युपस्करान् ॥
 अज्ञानाद्वा मयाद्वापि कामारुलोमात् इवचित् स्त्रिय- ॥ [140]
 अवेदयित्वा गच्छन्ति तेन दुष्यन्ति सक्तिया ॥

क्रियालोपगता ह्येता पापात् तस्मात् सुदुस्त्यजात् ।
 दशमिमा प्राप्नुवन्ति सर्वा अपि न सशय ॥
 बाल्ये वा शोवने वापि वार्धके वा कदाचन । [144]
 तत्र याति दुराचारा परानेवामिकादृशति ॥
 इतश्चेतश्च(पति)त्र-पूनामतिचारात् सुदु सहात् ।
 एतत् सहायतो नारी या लोपयति सक्तिया ॥
 बाल्ये वैषम्यमाप्नोति सा नारी नात्र संशय- ॥ [148]
 सा सत्कर्म सहायेन रक्ता दूषिता च या ॥
 मृतापलाय तदा भूत्वा वैषम्यं योवने प्रजेत् ।
 वा नारी ॥ रजो दृष्ट्वा सर्वमाण्डादिसत्कर्म ।
 कुरुते यदि सा नारी वैषम्यं वार्धके प्रजेत् ॥ [152]
 या चानुकूल्यरहिता पतिधर्मेण सर्वदा ॥
 बाल्ये वैषम्यमापन्ना गतिहीना भवन्त्यलम् ।
 सर्वासामपि वैषम्ये निदानं पुष्पिता च न ॥
 ज्ञान्ति सत्यं प्रवक्ष्यामि कर्मणश्चापि लक्षणम् । [156]
 कृते तु मुनिपक्षस्या मते पापं च योपिताम् ॥
 क्षये गच्छति नारीणामिति वैद्विदो विदुः ।
 शर्पे सवायन दत्त्वा कृते स्वमीनतादिके ॥
 मूलवशेनैव जति रजोदोषो न सशय । [160]
 निर्मूलं स मन्त्राशु लक्षवर्णिजते हते ॥
 रक्तसौख्यं महापाप नारीणा नात्र सशय ।
 इति तद् वचनं श्रुत्वा पुन पप्रच्छ लक्षणा ॥
 मनसा शङ्किता भूत्वा सादर मुनिपुरुषवन् । [164]
 साधु साधु महाभाग चित्तं मे मनविह्वलम् ॥
 लक्षवर्णितवशास्य विधानं कीदृशं वद ।
 कस्मिन् मासे तु कर्तव्यं कस्य वा तत्समर्पणम् ॥
 उपापन कथं कार्यं किं फलं तस्य वा मुने । [168]
 तथा पृष्टो यावत्कोऽपि लोकाना हितकाम्यया ॥
 फलं विधानं तत् सर्वमवदन् वदता वर ।
 मुनिरुवाच—
 रोमशस्य मुनीना च संवादं कथयामि ते ।
 कारो हि कारिको मासे वैशाखे माप एव वा ॥ [172]
 सहस्रमुष्पितं धत्ते धर्तं तामासि कारिके ।

तस्मात्कोटिगुणं घटे माधमासे त्रतोऽवमम् ॥
 तस्मादनन्तगुणितं फलं वैशाखमासके ।
 एतस्मिन् मासत्रितये यस्मिन् मासे समाप्यते ॥ [176]
 तस्मान्मासद्वयात् पूर्वं प्राव्यध्यमिदं व्रतम् ।
 अन्ते मासि प्रकुर्वीत समासं च विचक्षणः ॥
 सहस्रवर्षमिमां दुर्घादारात्तं विष्णवेऽवहम् ।
 गोघृतेनाथ तैन्नेन सम्यगुक्तैर्मनोहरैः । [180]
 यस्मिन् मासे समासि स्यात् पौर्णमास्यां तु कारयेत् ॥
 उद्यापनं विधानेन व्रतसंपूर्तिंकारकम् ।
 मातः स्नात्वा शुचिर्भूत्वा पञ्चगव्यं तु प्राशयेत् ।
 पुण्याह्वाचनं कृत्वा आचार्यं वरयेत्ततः ॥ [184]
 त्रयोदशविंशो भद्रः सान्निधानं वृणुयात्ततः ।
 सतिलैश्च दधैः कुर्यादग्ने न्यः ऋचां द्विज ॥
 वर्यां दद्यादातः कुर्यात्तर्पणं तु विचक्षणः ।
 तर्पणस्य दशांशेन शेषं कुर्यात् विचक्षणः ॥ [188]
 तर्पणोक्तेन मन्त्रेण पायसं च घृताज्जितम् ।
 पञ्चाशत्सन्निपक्षेव मन्त्रेणानेन वैष्णवैः ॥
 घृतं च विष्णुग्राह्यं होमस्यैव विधिः स्मृतः ।
 कर्तव्ये तु तथा स्थाप्य विधानं च सवस्त्रकम् ॥ [192]
 सुवर्णमतिमां कृत्वा अम्बुचारणपूर्वकम् ।
 प्राणप्रतिष्ठया स्थाप्य प्राणास्तस्यां समाहितः ॥
 आवाहय्यादिपुण्यान्तं पूजां कुर्याद्यथाविधिः ।
 तत्र तिलो रुक्ममय्यं प्रतिमां कारयेत्ततः ॥ [196]
 श्रिया च सहितं देवं मध्यगं पूजयेद्भरिम् ।
 सहक्षिणे चतुर्वक्त्रं सान्निभ्यां सहितं तथा ॥
 उचरे चोभयां शम्भुं पुरतो गरुडं तथा ।
 काठो विष्णुस्तत्र वक्षी रविर्दक्षिणे निशाकरः ॥ [200]
 रुद्रः शेषो जगद्ग्रापी तेजोरूपी महेश्वरः ।
 निरञ्जनः कलाधरः शिवरूपी जगत्प्रभुः ॥
 स्वप्रकाशः स्वयम्भोऽतिशुद्धः सूर्यहोऽलेश्वरः ।
 परब्रह्मेति द्विदशनामानि पूजयेद्भरिम् ॥ [204]
 शिरो ललाटे केने कर्णे नासि मुखे तथा ।
 कण्ठे स्कन्धे तथा बाह्वोः स्तनी वक्षस्तोदरे ॥

नाभौ कट्या च जघने ऊतौ जानौ च मुखकं ।
 पादौ तद्भेदं क्रमशः ब्रह्मन्त्येव तु पूजयेत् ॥ [208]
 धूपं दीपं ततो दत्त्वा नैवेद्यं च निवेदयेत् ॥
 यद् द्रव्यं लक्ष्मपूजायास्तद् द्रव्यं कनकस्य च ।
 कुत्वा निवेदयेत्तल्लैः पश्चात् पूजां समाचरेत् ॥
 सुवर्णस्य सुवर्णस्य पूजाद्रव्यं प्रयत्नतः । [212]
 जावदयकं तु कर्त्तव्यं त्रयोद्यापनकर्मणि ।
 भक्त्या च जगदात्मानं स्तुत्वा देवं क्षमापयेत् ॥
 देवदेवं जगन्नाथं भक्त्या कार्यकारकम् ।
 स्वप्नसादादिह याचे श्रेष्ठं कर्मभदो भव ॥ [216]
 अनेनैव विधानेन लक्षपूजां करोति यः ।
 पुत्रैः पौत्रैः प्रपौत्रैश्च सुखं प्राप्नोति निश्चिकाम् ।
 आचार्यं पूजयेत् पश्चात् ब्राह्मणान्निवेदयत्तथा ।
 गौर्ध्यां सखसां च सत्सङ्गरां गुणान्वितां । [220]
 त्रिंशत्सलकास्तथा घृतेन परिपूरितम् ।
 सुवर्णवर्त्तिसंयुक्ताचार्याणां निवेदयेत् ।
 अथवा तद्दशफलं तथा घृतसममितम् ।
 अथवा तु यथाशक्ति दद्यादावदयकं त्विदम् । [224]
 व्रताभावे तु वै दद्यात् काश्य वै घृतपूरितम् ।
 यावज्जीवं जीवयतिभक्त्येव न सशयः ।
 रक्षोदोषविमुक्तिं स्यात् पौर्णमास्यां ददाति या ।
 ब्राह्मणान् भोजयेत् पश्चात् विपुशान् न कारयेत् । [228]
 एव करोति या नारी तस्यां पुण्यफलं श्रुतम् ।
 अथ सर्वाणि शयानि रहस्यानि कृतानि वै ।
 नश्यन्ति तानि सर्वाणि व्रतस्यास्य महावतः ।
 चाण्डालमार्गिनी वापि तथा दृष्टाभिर्गामिनी ॥ [232]
 कालूरजकालीना गामिनी दुष्टचारिणी ।
 ब्रह्मसूत्रविद्वत्पूज्यतियोगाभिर्गामिनी ।
 मातुलेयपितृव्यादिभिरपुत्राभिर्गामिनी ।
 गार्ज्ज्नी वा पत्नी वा मातृपित्रोर्वधे रता ॥ [236]
 गोप्त्री वा तत्क्षणां वापि रजःसकरचारिणी ।
 एवमादिमहापापैरावृता नि कुलाङ्गना ॥
 कृत्वा चैतत् व्रतं सम्यक् मुच्यते नात्र शययः

मृतानामुच्यते चैतत् स्त्रीणां चावश्यकं विदम् ॥ [204]
 एव वर्त्तिपदानेन विष्णोरमितेनस ।
 कोटयो ब्रह्महत्यानामगम्यागमकोटय ॥
 तथेवात्युपगपानि कोटयोऽथ सहस्रदा ।
 नश्यन्ति नात्र सन्देहो नारीणां वा नरस्य च ॥ [244]
 तल्लक्षवर्त्तिमिर्विष्णो कृते चारार्त्तिकार्पणे ।
 किमत्र बहुनोत्तेन मानेन सदृशं भवत् ॥
 पुरुषोऽपि भवत् कृत्वा पूर्वोक्ते पापसचयै ।
 मुच्यते नात्र सन्देहो मधुशासनशासनात् ॥ [248]
 एतत् सर्वं मयाख्यातं पृच्छन्वास्तव मानदे ।
 अतः कुरु सुखं तिष्ठ यथा ते रोचते मन ॥
 इति तद् वचनं श्रुत्वा पुनः वपच्च लक्षणा ।
 अज्ञानाद् दुष्टभाषाद्वा न विश्वासो ममेह वै ॥ [252]
 प्रत्ययार्थं मम ब्रह्मन् प्रत्यक्षं कुरु मेऽधुना ।
 इति तस्या वचः श्रुत्वा याजको वाक्यमब्रवीत् ॥
 कथं तत्प्रत्ययो मयात् कथ्यतां करुणानिधे ।
 साप्युवाच पुनर्विप्रं विस्मयोऽस्तुल्लोचना ॥ [256]
 न वैषम्यमयाजारी रोदित्वेया कुमारिका ।
 अस्या पतिः कथं जीवेद् वैषम्यं चैव गच्छति ॥
 तथा कुरु मुनिश्रेष्ठ दशां क्षमन्वा घनम् ।
 इति तस्या वचः श्रुत्वा विस्मितो वाक्यमब्रवीत् ॥ [260]
 अथ वै मकरं प्राप्नोति भास्करो लोकभास्कर ।
 माघोऽयं च वरो भासः सर्वकृतुफलाधिक ॥
 अथ गत्वा कुरु स्नानं गङ्गायां ब्रह्मचारिणी ।
 स्नानं कृत्वा र्पणं कृत्वा देहि तस्मै मृताय वै ॥ [264]
 तेन जीवेद्य नूनं सुराधो ब्रह्महृदि च ।
 तस्मादयं राजपद्मरोगेण तु मृतिं गतः ॥
 तथापि माघमासस्य पुण्यादुज्जोवितो भुवम् ।
 दापयित्वा तथा वर्त्तिं कास्यपात्रं विनानत ॥ [268]
 जीवपत्नी भवेदायुः यावदाभरणान्तिकम् ।
 लक्षणा तद्बचः श्रुत्वा बलं स्पृष्ट्वा वाग्यता ॥
 स्नानं कृत्वा र्पणं कृत्वा ददौ तस्यै फलं तदा ।

तत्पुण्यस्य प्रभावेण तल्लक्षणादेव बोधितः । [272]
 स्वदेशं प्रेषयित्वा च कृत्वा पात्रं च कास्यकम् ॥
 कुमार्यां दापयामास वैषम्यस्थापनुत्तये ॥
 एतत् पुण्यप्रभावेण कुमारी सापि शोभना ।
 तदाभवज्जीवपत्नी वभूव बहुपुत्रिका ॥ [276]
 कुमारी शोभना नाम तत्पतिः कणभोजकः ।
 सद्वाच्यवास्तव सर्वे त्रुष्टुस्तां सुलक्षणां ॥
 याजके चापि संपूज्य कामुस्ते स्व निकेतनम् ।
 लक्षणापि च हर्षेण भुवज्जेन च सयुता ॥ [280]
 मातः स्नानं ततः कृत्वा अतमेतच्छाकरं सा ।
 सतस्तु भरणं प्राप्नोति दास्यास्तस्या साहायकत्वं ॥
 गयो नाम महाराजा चक्रवर्त्ता वभूव ह ।
 सा लक्षणा च तत्पत्नी सर्वैरक्षणासयुता ॥ [284]
 वभूव लोकविख्याता जीवपत्नी सयुत्रिका ।
 तस्माधो माघमासस्य साहाय्यं वा करिष्यति ॥
 धर्मस्य तत् फलं प्राप्य मुच्यते नात्र संशयः ।
 नित्यं स्वायुषश्चक्रेत् कुर्वात् ॥ तु विनश्ये ॥ [288]
 ब्रह्मदश्या रथसप्तम्या दीर्घमास्या तथैव च ।
 सोऽपि पूर्णफलं प्राप्य विष्णुलोके महीयते ॥
 तदेव कर्म सफलं महापातकनाराधनम् ।
 यो न स्नाति नरो माघे मकरस्थे दिवाकरे ॥ [292]
 ब्रह्महा स तु विज्ञेय सर्वकर्मसु गर्हितः ।
 नारी वापि भरो वापि न स्नायादरुणोदये ॥
 रोमं नरकं प्राप्य यावदाभूतसंख्यवम् ।
 रोमैरुपहतो यस्तु पादौ प्रशस्य वाग्यतः ॥ [296]
 धौतवस्त्रं परोधाय त्रिराचम्य च वारिणा ।
 वायव्या मन्त्रितं चाग्नौ शोशयेन्मूढिनः स द्विजः ॥
 सोऽपि स्नानफलं प्राप्य मोक्षते विष्णुमन्दिरे ।
 ये च शृण्वन्ति सततं ये पठन्ति नरोत्तमा ॥ [300]
 ते सर्वे पापनिर्मुक्तं यास्यन्ति पदमव्ययम् ॥
 (इति वामनपुराणे सप्तवर्त्तिध्यायः)

करकचतुर्थीव्रतकथा

मान्धातोवाच

अर्जुने तु गते तप्तुमिन्द्रकीलगिरिं प्रति ।
विषण्णमानसा सुभृद्गैर्वदी समचिन्तयत् ॥
अहो किरीटिना कर्म समारब्धं महत्किल । [304]
विघ्नप्राणमेनद्भि बहव परिपन्थिन ॥
चिन्तयित्वेति सा देवी कृष्णा कृष्ण जगद्गुरुम् ।
मर्तुं क्षिय चिकीर्षन्ती साष्टच्छद्विघ्नवारणम् ।

द्रौपद्याच

कथयस्व जगन्नाथ व्रतमेकं सुदुर्लभम् । [308]
यत्कृत्वा याति विघ्नानि विजयस्ते सदापि ॥

श्रीवेदव्यास उवाच

एतदेव महाभागे शशु पृष्ठ किलोमया ।
यत्पृष्ठोह त्वया कृप्यो जगद्धितमनुत्तमम् ॥ [312]
तस्यास्तद् वचनं धृत्वा माह देवो महेश्वर ।
शृणु देवि वरातोहे वक्ष्यामि त्वा महेश्वरि ॥
पतिविघ्नहरी श्रेष्ठा करकाख्या चतुर्थिकाम् ।

पार्यत्युवाच

भगवन् कीदृशी प्रोक्ता चतुर्थी करकान्विता ।
विधान कीदृश प्रोक्त केनेय च पुर कृता ॥ [316]

ईश्वर उवाच

शाकप्रस्थपुरे रभ्ये विद्वज्जनसमाकुले ।
स्वर्णहृदयसमाकीर्णे रक्तपाकारशोभिते ॥
दिग्भनारीजनलो रुवशीकुलजगत्त्रये । [320]
वेदध्वनिसमायुक्त स्वर्गाद्वि मनोहरे ॥
वेदधर्मा द्विजस्तवावसदेसे विदा वर ।
पत्नी तस्यैव विप्रस्य नाम्ना लीलावती शुभा ॥
॥ ॥ संजनयामास पुत्रान् सतामितौजस ।
कन्या वीरवतीनाम्नी सर्वलक्षणसयुताम् ॥ [324]
नीलोत्पलाभनयना पूर्णेन्दुसदृशाननाम् ।
तत काले शुभदिने विधिवच्च द्विजोत्तम ॥
ददौ ता वेदविदुषे विभ्राय विधिपूर्वकम् ।

धन्वान्तरे च सप्तासा चतुर्थी करकामिषा ॥ [328]
वीरवत्या समारब्ध व्रत कामप्रद शुभम् ।
कुड्ये बोधद्रुम चक्रे गौरी तस्य तले स्थिताम् ॥
शिवेन विघ्ननाथेन पण्डितेन समन्विताम् ।
गन्धपुष्पाक्षतैर्गौरौ पूजयामास यत्नतः ॥ [332]
नम शिवायै शर्वायै सौभाग्य सन्तति शुभाम् ।
प्रयच्छ भक्तियुक्तानां नारीणां हरवल्लभे ॥
तस्या पार्श्वे महादेव विघ्ननाथ पठाननम् ॥
पुन पुष्पाक्षतैर्वैभूतानर्च च पृथक् पृथक् ॥ [336]
एवञ्चाज्ञासतपश्वान् सदीपान् करकान् भुजाम् ।
तथा पिष्टकनैवेद्य भोज्य सर्वं न्यवेदयत् ॥
प्रतीक्षन्त्य स्त्रिय सर्वाश्चन्द्रमर्ष्यपरा स्थिता ।
ता बाह्व रिकञ्च दीना क्षुत्पथ परिपीडिता ॥ [340]
विपन्नत महोष्ठे रुद्रदुर्बन्धवास्तदा ।
धमाधाय च ता ते तु सुखमभ्युक्ष्य धारिणा ॥
तद्भ्राता तु शिचिन्यैवमाहरोह महावन्म् ।
इत्तेनोल्का सम्यदाय ज्वलन्तीं स्नेहपीडित ॥ [344]
भगिन्यै दर्शयामास चन्द्रं व्याबोदित तदा ।
त दृष्ट्वा चार्तिमुत्सृज्य बुभुक्षे सुमनास्तदा ॥
चन्द्रोदय समाशय आर्ध्यं दत्त्वा विधानतः ।
तद्दोषेण मृतस्तस्या पतिर्धर्मश्च दूषित ॥ [348]
पति तथाविध दृष्ट्वा शिवमभ्यर्च्य सा पुनः ।
व्रत निरशन चक्रे यावत्सर्वसरो गत ॥
चक्रुः सवत्सरशतं व्रतं तद्भ्रातृयोपित ।
पूर्वोक्तेन विधानेन सापि चक्रे वरानना ॥ [352]
तदायाता शचीकन्या सतीभिः परिवारिता ।
एतदेव व्रतं कर्तुमाश्रया स्वर्गलोक्त ॥
वीरवत्यास्तदाम्नाद्यभगमद्वैतस्य स्वयम् ।
दृष्ट्वा ता मानुषीं देवीं पयच्छ सकल शची ॥ [356]
वीरवती तदा ॥ ॥ प्रोवाच विनयान्विता ।
बह पितृशृङ्ग प्राप्या मृतो मेऽयं पति मयु ॥
न ज्ञाने कर्मण कस्य फल प्राप्तं मयाधुना ।
मम भाग्यवशादेवि आगतसि महेधरि ॥ [360]

अनुगृहीष्व मां मातर्बोवयासु पति मम ॥

इन्द्राण्युवाच

त्वया पितृगृहे पूर्वं कुर्वन्त्या करकावतम् ।

वृथैवाध्वस्तवया दत्तो किं चन्द्रोदयं शुभे ॥

तेन ते व्रतदोषेण स्वामी लोकान्तरं गतः । [364]

इदानीं कुरु यत्नेन करकावतमुत्तमम् ॥

पतिं ते जोगिष्यामि व्रतस्यास्य प्रभावतः ।

उवाच उवाच

सत्यास्तद्वचनं श्रुत्वा व्रतं चक्रे विधानतः ।

प्रसन्ना सा भवद्देवो ह्यहस्य प्राणवङ्गमा ॥ [368]

तया व्रते हृते देवी जलेनाभ्युदयं तपसिम् ।

ओषधामास चैद्राणी देववचच वमूऽतः ॥

ततश्चागच्छ गृहं स्वीयं देवे च पतिना सह ।

धनं धान्यं सुपुत्राश्च दीर्घमायुश्च लब्धवान् ॥ [372]

तस्मात्त्वयापि यत्नेन व्रतमेतद्विधीयताम् ।

सूत उवाच

द्वैपायनवचं श्रुत्वा चकार द्रोणोऽपि व्रतम् ।

तद्व्रतस्य प्रभावेण जिह्वा ता कौरवाग्रणे ॥

लेभिरे राज्यमनुलं धनधाम्यसमन्वितम् । [376]

करक क्षीरसपूर्णं तोयपूर्णमथापि वा ॥

दद्यामि रत्नसयुक्तं चिरं जीवतु मे पतिः ।

इति मन्त्रेण करकाग्रदयाद्विचसन्ममे ॥

सुवासिनीभ्यो दद्याच्च आदयाचाप्य एव च । [380]

एष व्रतं या कुल्ले नारी सौभाग्यकाम्यया ॥

सौभाग्यं पुत्रपौत्रादि लभते सुस्थिरा शिष्यम् ॥

(इति श्रीवामनपुराणं करकवर्णनं व्रतम्)

—वचनं क P 210-212

४. आश्रमः

त्रयोदश्यां ॥ वै आश्रमं न कुर्यात् पुत्रवान् गृहीः ।

नेष्यतेऽन्यत्रासक्तश्च कैश्चिदप्यनन्दये ॥ [384]

—च तु चि (शाकाति) P 473

त्रयोदश्यां तु वै आश्रमं न कुर्यात् पुत्रवान् गृहीः ।

यदि मोहेन कुर्वीत ज्येष्ठपुत्रो निन्दयति ॥

—चि पा P 611

यन्दीकृतास्तु ये केचित् स्वयं वा यदि वा परैः ।

येन केनाप्युषयेन यत्नान् मोचयते नरः ॥ [388]

पितरस्तस्य गच्छन्ति शाश्वतं पदमव्ययम् ॥

—चि मि (धा प्र) P. 178

५. दानम्

गृहकर्मकरो दद्यात्तृणैर्लक्ष्यैरुपशान्तिनाम् ।

बहुद्रव्योपसयुक्ता ग्रामवेदमसमन्विताम् ॥

वासी समीक्ष्य बहुशो गृहकर्मदक्षा [392]

यो ब्राह्मणाय कुण्डीलवते ददाति ।

विद्याधरापिपतिमिं प्रतिपूजितोऽसौ

मर्त्यं मयाति स ह्युरै सह मर्त्यलोकात् ॥

—वा सा (श्री वा) P 496 497

यो राजा पुण्यकालेषु धेनुमिक्षुरसोद्भवाम् । [396]

अर्चिता गन्धपुष्पाद्यैर्मृषिता सर्वभूषणैः ॥

विप्राय वैश्विदुषे शान्तायाश्च कुटुम्बिने ।

दद्यात् दक्षिणया साकं ॥ राजा विष्णुमन्दिरम् ॥

गत्वा स्थिरया चिरं कालं भुवि मण्डलतां मनेत् । [400]

कृत्वा धर्मान्दोषेण अन्ते विष्णुसमो मनेत् ॥

कृष्णाक्षरचतुर्दश्यां कृष्णाष्टम्यामथापि च ।

गहिणी विप्रवर्षाय दत्त्वा नैति यमालयम् ॥

—चतु चि (शा क) P 733, 765

लवणैर्बुवतिप्रतिनामभिनवसुषोदरे समालिख्य- [404]

तारादोषोपशमनाय द्विबाय दद्याद्विशुद्धये ॥

एकत्रिंशत्सप्तद्विबाय दद्यात् परानि लक्षणस्य ।

कमलो धम्मनि निषदि मर्त्यस्मरणारूप्यतारात् ॥

पलं तु लौकिकैर्नैव साधरं द्विमानकम् । [408]

तोलकनित्यं ज्ञेयं ज्योतिर्ज्ञं स्मृतिस्मृतम् ॥

विष्वक्तेरे मुक्तं दद्यात् शफरं दद्यात् त्रिकम्पतिः ।

प्रत्यरो लवणं दद्यात् निधने तिलकाद्यम् ॥

—स्मृ त (ज्यो त) P 588

वैशाखेऽप्युषलवणं वर्षापूर्तिश्च गोपदः । [412]

गृत्वा विष्णुपदे कल्पं स्थित्वा राजा भवेदिह ॥

—स म, P 148

केचिदिच्छन्ति दत्त्वा पुण्याञ्जलिष्वयम् ।
पूर्वोक्ता दश शंखाया मुद्रा सदर्थयेदिति ॥

—ह भ वि, P 407

६. कर्मविपाकः प्रायश्चित्तं च

छिनत्ति वीरुषो यस्तु वीरुसस्ये निशाकरे । [416]

पत्र वा पातयत्येक ब्रह्महत्या ॥ विन्दति ॥

—शृ ण P 410,

(‘वीरुसस्ये वनस्पतिसस्ये’ नि टिप्पणं शृ ण)

राजत योऽनुगृहीयात् अवल रामवल्गुमात् ।

पूर्वजो भोगनोद्दामा कालमाशयश गत ॥

तत् पापमनुम्याशु बलाकं स भवेद् वने । [420]

त्रिषु जन्मसु कक्क स्यात् श्वेतरोगी भवेत्त ॥

वृष्णाजिनं प्रतिकृतिं मेघी चोभयतोमुलीम् ।

शकटं योऽनुगृहाति न मूय पुरुषो भवेत् ॥

धनार्थं मुक्तजो यस्तु रोगिणं यदि गृह्येत् । [424]

स रोगी भवति क्षिप्रं तथा धर्मस्ततः परम् ॥

उत पत्नी सुतो वापि निधनं याति पार्थिव ।

स कदा नारपेक्षितो यदि निर्मानुषी मही ॥

अनर्हेषु च यो विप्रो कारयेल्लोभत कृतम् । [428]

स प्रायश्चित्तहोमश्चेद् भुवि पापण्डतां वनेत् ॥

—स्तु वि (श्र ञ), P 697, 761, 768, 79९.

स्त्रीणां स्मरणञ्च पापं मासि मासि रजं हृते ।

नश्यते होमसंसर्गात् गर्भे त्यागो विधीयते ॥

—स्तु वि (श्र प्र), P 42

भूत्वा धर्ममयीं धेनुं धनलोभपरायण । [432]

सप्तजन्मसु रात्रेन्द्र विपिने निर्जने जले ॥

कृतं पापमनुस्मृत्य स भवेद् ब्रह्मराक्षस ।

तस्यैव निष्कृतिर्दृष्टा देव्या द्वादशलक्षत ॥

तस्योपनयनं मूय पुन संस्कारकर्मणा । [436]

—स्तु शु, P 928

हिरण्यारधं द्विजो लोभात् राक्षं पुण्यदिनेष्विह ।

मतिगृह्णामभोगार्थं स भवेद् ब्रह्मराक्षस ॥

तत् सरस्वमासाद्य रोगवान् जन्मना श्रये ।

ततो नरकमासाद्य तिष्ठत्याचन्द्रतारकम् ॥ [440]

तस्यैव निष्कृतिर्नास्ति ब्रह्मलक्षणपादते ॥

—स्तु शु (श्र ञ) P 928

प्रतिग्रहकृतैर्दोषैः स पापात्परिमुच्यते ।

—श्री मि P 477

APPENDIX 3

परिशिष्टम् ३

PARALLEL SLOKAS IN THE CRITICAL EDITIONS OF THE VĀMANA-PURĀNA AND THE MAHĀBHĀRATA

(वामनपुराण-महाभारतयोः पाठसमीक्षात्मकसंस्करणयोः श्लोकसंवादः)

[Although the *Sarva-mahatmya* text of the Vamana Purana is not found in the Bengali and the South Indian Vāmana MSS, yet out of its 28 Adhs 21 Adhs are contained in all the MSS of the Mahābhārata (including even those of the Bengali and the South Indian versions), and so a large number of the slokas of the *Sarva-mahatmya* (स मा) Adhyayas tally with the corresponding slokas of the Āraṇyaka parvan (III) and the Śālya parvan (IX) of the Mahābhārata. All these slokas pertain to the description and mahatmya of the tirthas of Kuruksetra. A concordance of all these parallel slokas is given here. The interlocutors of these parallel slokas are different in the Vamana Purāna and the Mahābhārata: this difference in words denoting address (or vocative) has been ignored here for the purpose of considering these parallel slokas as similar (=)

The slokas of the *Śrīmad Vēṇa* in the Vamana Purana (स मा २६ १३ १६३) mostly tally with the slokas of the *Śrīmad Vēṇa* in the Śānti parvan (XII) of the Mahābhārata (Chitrakūṭa Press, Poona Ed, २४४ ७४ १६६ Cr Ed, Appendix 1, Passage No 28, Lines 160-389). The concordance of the slokas of these two śāntis is also given here.

The concordance of these parallel slokas of the Critical Editions of the Vāmana-Purana and the Mahābhārata is given here as a help in supplementing the manuscript evidence for these slokas of the Vamana Purāna from the Critical Apparatus of the parallel Mahābhārata slokas. There are also a large number of the parallel slokas in the Vamana and the printed vulgate texts of the other Purānas but as there are not yet available critical editions of the Puranas other than the Vāmana, the concordance of these parallel slokas have not been given here for such concordance would not supply any additional manuscript-evidence for the Vāmana Purana text.

Symbols used—

- = denotes similarity of the texts of the two slokas
- + denotes that the text of the two slokas is not quite similar but there is some addition, subtraction or alteration in the two texts
- ~ denotes that the texts of the two slokas is not similar but only the sense of the two texts is similar

[अत्र वामनपुराणस्य सरोमाहात्म्याख्याश्लोकानां महाभारतस्य आरण्यकपर्वणः शल्यापर्वणश्च समानश्लोकानां संवादोऽस्माद्व्यते । वामनपुराणे स मा २६ अध्याये १३ १६३ श्लोकेषु वेनकृता शिवस्तुतिर्वर्तते महाभारतस्य शान्तिपर्वण्यपि (बिजयात्मासंस्करणम्, २४४ ७४ १६६, पाठसमीक्षात्मक संस्करणम्, परिशिष्टम् 1, अन्वयसंख्या 28, पदसंख्या 160-389) शिवस्तुतिर्वर्तते परन्तु सा स्तुति-
रैवाकृता न तु वेनकृता । अथवा स्तुतयोः श्लोकानां प्रायेण साम्यं वर्तते । संस्थानं प्रशंसितम् । वामनपुराणस्य महाभारतस्य च
समीक्षात्मकसंस्करणयोः श्लोकानामेव संवादोऽत्र प्रीयते हस्तलेखानां साक्षादभिव्यञ्जनात् । अन्येष्वपि पुराणेषु वामनपुराणश्लोकानां
बहुत्र साम्यं वर्तते परन्तु तेषां वामनपुराणातिरिक्तस्यान्यपुराणस्य समीक्षात्मक संस्करणं वर्तते । अतस्तेषां श्लोकैः सह वामनपुराणश्लोकानां
संवादोऽत्र न प्रदत्तः ।

प्रयुक्तविकेता —

- एतत्समवद्योतकं चित्तं प्रकटयति यद् द्वयोः श्लोकयोः संबोधनभेदं विहाय समवा पाठसाम्यं वर्तते ।
 ± एतत् चित्तं प्रकटयति यद् द्वयोः श्लोकयोः पाठं प्राप्य साम्यं वर्तते न खनया द्वयोः पाठयोः कदाचिद् भेदस्य श्रवित्वाद्,
 हीनं वाद् व्यस्यया वाद् ।
 ~ एतत् चित्तं सूचयति यद् द्वयोः पाठयोः साम्यं न विद्यते अपि तु तयोरेकयोः साम्यं विद्यते ।]

1 वामनपुराणस्य ■ मा अध्यायानाम् आरण्यकपर्वण ८१ अध्यायेन सह संवाद

वामनपुराणम् (सरोमाहात्म्यम्)	महाभारतम् आरण्यकपर्व (कुरुनेत्रमाहात्म्यम्)	वामनपुराणम् (सरोमाहात्म्यम्)	महाभारतम् आरण्यकपर्व (कुरुनेत्रमाहात्म्यम्)	वामनपुराणम् (सरोमाहात्म्यम्)	महाभारतम् आरण्यकपर्व (कुरुनेत्रमाहात्म्यम्)
स मा १२	अ ८१	(स मा १३)	(अ ८१)	(स मा १३)	(अ ८१)
श्लोक १		८		३२१	३२१ + १५b
२		१०		३२bcd	~ १५cdef
३		११cd		३३	
४		११bo	= ७bo	३४	
५		१२		३५	
६		१३		३७abc	= १६c-१७a
७ab	= २ab	१४abd	- cabd	३७d	± १७b
७cd	--	१४o	+ ४o	३८a d	= १७o-१८b
८		१५	--	३८a d	± १८o-१९b
९		१६		४०	--
१०cd	= २cd	१७ab	= १०ab	४१ao	= २०ao
११		१७cd		४१b	+ २०b
१२		१८		४१d f	
१३		१९a	± ११a	४२acd	- २१acd
१४	--	१९bcd		४२b	± २१b
१५		२०	--	४३	
१६		२१		४४	
१७		२२ f		४५	
१८		२३ ab	+ १२ab	४६	
१९		२३cd		४७	
२०		२४ abc	± १३ade	४८	
२१		२५		४९	
स मा १३	(अ ८१)	२६a-o		५०	
१		२६f	± १४a	स मा १४	(अ ८१)
२		२७		१abc	+ २२abc
३		२८		१d	= २२d
४		२९		२a	± २२o
५		३०		२t. 1	= २२f २३b
६		३१a	± १४o	३१. 1	± २३cf
७		३१bd		३bo	= २३de
८		३१c	~ १४f	३a	± २३a

परिशिष्टम् ३

वामनपुराणम् (सरोमाहात्म्यम्)	महाभारतम् धाराण्यकपर्व (कुरुक्षेत्रमाहात्म्यम्)	वामनपुराणम् (सरोमाहात्म्यम्)	महाभारतम् धाराण्यकपर्व (कुरुक्षेत्रमाहात्म्यम्)	वामनपुराणम् (सरोमाहात्म्यम्)	महाभारतम् धाराण्यकपर्व (कुरुक्षेत्रमाहात्म्यम्)
(स मा. १४)	(अ. ८१)	(स मा १४)	(अ. ८१)	(स. मा. १४)	(अ. ८१)
४b-d	= २४b-d	२४ab	= ३२ef	४bac	±४००, ४१ab
४a	= २४a	२४od	...	४ob	= ४०d
४b-d	± २४f-२४b	२४ab	...	४od	...
४a-d	= २४c-२४b	२४od	= ३३ab	४ead	= ४१of
४a-d	= २४c-२४b	२४a-d	= ३३c-f	४cbo	±४१de
४abd	= २४e-f	२c	...	४da	= ४२a
४ad	± २४ad	२४e	±४०a	४dbd	...
४bo	= २४bc	२४bcd	= ४०bcd	४dc	±४२०
४०a	± २४a	३०	...	४०a	±४१a
४०bcd	= २४bcd	३१	...	४०b	= ४१b
४१acd	= ३०acd	३२	...	४०cd	...
४१b	± ३०b	३३	...	४१abc	±४३ode
४२ab	± ३१ab	३४a	±४१a	४१a	= ४१f
४२od	~ ३१cd	३४b	...	४२	...
४३a	± ३१e	३४cd	= ४१od	४३	...
४३bcd	= ३१f-३२b	३४	...	४४	...
४४aod	= ३२c, ३३ab	३४a	= ४२०	४४	...
४४b	± ३२d	३४bcd	...	४५	...
४४a	= ३२०	३४acd	= ४२acd	स. मा. १५	(अ. ८१)
४४bcd	± ३२def	३४b	±४२b	४ao	= ४४ao
४४abc	± ३२abc	३c	...	४bd	±४४bd
४५d	= ३४d	३३ad	= ४२ac	२a	~ ४५a
४५a	= ३४a	३३bo	±४३bd	२bod	...
४७bcd	± ३३bcd	४०	= ४४	३	...
४५a	± ३४a	४१abc	= ४४abc	४	...
४५b-f	...	४१d	~ ४४d	५	...
४६	...	४२acd	±४५acd	७ic	±४५ao
४७abd	= ३५abd	४२b	= ४५b	७b	= ४५b
४७०	± ३५०	४२io	= ४५e, ४५a	७d	...
४१a	= ३७a	४२bd	±४५f, ४७b	७ab	±४६ab
४१b-d	± ३७b-d	४२ab	±४७d	७cd	...
४२	...	४२cd	= ४७ab	६	...
४३a	± ३७०	४२abo	= ४७cd, ४७a	१०	...
४३b-d	...	४२d	±४७b	११	...
४३a	...	४२a	= ४८-४०b	१२	...
४४b	...	४२bcd	±४७d, ४७ab	१३	...

वामनपुराणम् (सरोमाहात्म्यम्)	महाभारतम् भारण्यकपर्व (कुहवेत्रमाहात्म्यम्)	वामनपुराणम् (सरोमाहात्म्यम्)	महाभारतम् भारण्यकपर्व (कुहवेत्रमाहात्म्यम्)	वामनपुराणम् (सरोमाहात्म्यम्)	महाभारतम् भारण्यकपर्व (कुहवेत्रमाहात्म्यम्)
(स मा १५)	(अ. ८१)	(स मा १५)	(अ. ८१)	(स. मा १५)	(अ. ८१)
१४	...	३६०	±६६०	५७७०	±६०७०
१५bd	..	३६८	= ६७१	५८३७	= ६१३७
१५०	= ६१०	४०३	~६६५	५८८८	±६१०८
१६	...	४०८८	...	५९३	±६२३
१७	...	४१३८	= ७०३८	५९७०	= ६२७०
१८	...	४१७	..	५९८	...
१९	...	४२३७	७१३७	६०३७	= ६३३७
२०ab	± ६२३	४२८	~७१८	६०८	± ६३८
२००	= ६२०	४३	...	६१३७	± ६४३७
२०८	...	४४	...	६१८	= ६४८
२१abd	± ६२६f : ६३७	४४३८	± ७२३८	६२३	± ६४३
२१०	= ६३३	४४७	= ७२७	६२७	= ६४७
२२३	± ६३०	४५८	...	६२८	...
२२७bd	...	४६३७	= ७३३७	६३३८	...
२३	...	४६८	± ७३८	६३७	= ६४७
२४ab	...	४७	...	६४३	...
२४८	± ६३६f	४८	.	६४०	± ६४०
२४abd	...	४९	...	६४८	= ६४८
२५०	= ६४३	५०	...	६५	...
२५३	= ६४०	५१३	७५३	६६	= ६५
२६bd	...	५१८	...	६७	...
२७	...	५२०	~७५०	६८	...
२८३	= ६७३	५२३७	± ७६३७	६९	...
२८bd	...	५२८	= ७६८	७०	...
२९०	~६७८	५३३	± ७७३	७१	...
२९	...	५३७	...	७२	...
३०	...	५३८	= ७७८	७३	...
३१	...	५४३७	= ७८३७	७४	...
३२	...	५४८	...	७५	...
३३	...	५५३	...	७६	...
३४	...	५५०	± ७९३	७७	...
३५	...	५५८	= ७९८	७८	...
३६	...	५६३७	= ७९८	७९	...
३७	...	५६७	± ७९८	८०	...
३८	...	५६८	...	८१	...
३९ab	...	५७३	= ८०३	८२	...

परिशिष्टम् ३

वामनपुराणम् (सरोमाहात्म्यम्)	महाभारतम् भारण्यकपर्व (कुण्डिनमाहात्म्यम्)	वामनपुराणम् (सरोमाहात्म्यम्)	महाभारतम् भारण्यकपर्व (कुण्डिनमाहात्म्यम्)	वामनपुराणम् (सरोमाहात्म्यम्)	महाभारतम् भारण्यकपर्व (कुण्डिनमाहात्म्यम्)
(स मा १६)	(अ ८१)	(स मा १७)	(अ ८१)	(स मा २०)	(अ ८१)
४		१०ad	±१०१ad	३d	= १३cb
५abd		१०bc	- १०१bc	४	
५०	±६	११ab	१०१ef	५	
६ab		११od	~१०२ab	६	
६od	+६१२b	१२a	- १०२०	७	
७acd	±६१०-६२ab	१२bcd	±१०२d; १०३od	८	
७b	६१d	१२ef		९	
८		१३	- १०४	१०	
९		१४ab	- १०४ab	११	
१०		१४ode	±१०४od; १०६a	१२	
११		१४f		१३	
१२		१५	±१०६	१४	
१३ab		१५acd	±१०७acd	१५	
१३०	±६५a	१५b	- १०७b	१६	
१३d	- ६५b	१७a	±१०७e	१७	
१४ab	= ६५ode	१७bod		१८	
१४d		१७acd	±११०० १११ab	१९	
१५ab	~६५ab	१७b	= ११०d	२०	
१५od		१८a	- १११०e	२१	
१६		१८bd	+ १११df	२२	
१७		२०	+ ११२ab ११३ab	(१४ २२	३ वाक्यपर्व ५२.४ १७)
१८ ४०	३, वाक्यपर्व ३७.४ २६	२१abo	- ११२cd ११३a	२३a	= १४५a
स मा १७	(अ ८१)	२१d	±११२b	२३bod	
१		२२ad	- ११४० ११५b	२४a	- १४५a
२		२२bo	+ ११४d ११५a	२४bod	
३		२३ab	±११४od	२५	
४		२३od		२६	
५		(१ २३ ३ वाक्यपर्व ३७.३० ४६)		२७	
६		(स मा १८ ३ वाक्यपर्व अ ३८ ५०)		२८	
७ab		(स मा १९ ३ वाक्यपर्व अ ४१ ४२)		२९	
७ d	±६८ab	स मा २०	(अ ८१)	३०	
८ad	±६८c ६८b	३ab	±१३६ab	३१	
८bc	- ६८d; ६८३	३od	~१३६cef	३२	
९acd		३		३३	
९b	= १००b	३ab		३४	
		३०	+ १३८a		

२. स. मा. अध्यायानां शल्यपर्वणो अध्याये सदृशवाद्

वामनपुराणम् (सरोमाहास्यम्)	महाभारतम् शल्यपर्व (वत्सदेवतोर्वयात्रा)	वामनपुराणम् (सरोमाहास्यम्)	महाभारतम् शल्यपर्व (वत्सदेवतोर्वयात्रा)	वामनपुराणम् (सरोमाहास्यम्)	महाभारतम् शल्यपर्व (वत्सदेवतोर्वयात्रा)
स मा. १६.१८-४०	अ. ३७.४ २६	(स. मा. १६)	(अ. ३७)	(स मा. १७)	(अ ३७)
१८	= ४	४०	---	२१	± ४८def
१९abc	± ११abc	(स मा १६ १-१७ द्र जारण्यकपर्व ८१)	---	२२ad	± ४९ad
१९d	= ११d	स. मा. १७	(अ. ३७)	२२bc	= ४९bc
२०	= ११ef; १२ab	१	---	२३a	± ४९e
२१ab	= १२cd	२	---	२३b	= ४९f
२१cd	± १२ef	३ab	---	२३od	---
२२ad	± १३ad	३cd	± ३०cd	(७-२३ अतिभारण्यकपर्व ८१ ६८-११५)	---
२२bo	= १३bc	४ab	± ३०ef	स. मा. १८	अ. ३८
२३a	= १४a	४cd	= ३१ab	१	---
२३b	± १४b	५abc	= ३१ode	२	---
२३od	---	५d	± ३१f	३	---
२४a	± १५a	६	= ३२a-d	४	---
२४bod	---	७ab	---	५	= ६
२५	---	७cd	= ३३ab	६	± १०a
२६abc	---	८	= ३३odef	६bod	= १०bcd
२६d	= १६b	९ao	± ३३ao	७ad	± ११acd
२७abc	± १६od, १७a	९bd	= ३३bd	७b	= ११b
२७d	= १७b	१०a	± ३३a	८	= १२
२८abd	---	१०bcd	= ३६bcd	९abo	= १२abc
२८o	= १८a	११	= ३६ef; ३७ab	१०d	± १३d
२९ab	---	१२	= ३७cd; ३८ab	१०a	= १४o
२९od	= १९ab	१३abc	= ३९abc	१०b	= १४d
३०ao	± १९o; २०b	१३d	± ३९d	१०cd	---
३०bd	= १९d; ३०b	१४	= ४०	११ab	---
३१	---	१४ao	= ४१ao	११od	= १७od
३२a	= २२a	१४b	---	१२ad	= १७a; १८b
३२bod	± २२bod	१४d	± ४१d	१२bo	± १७f-१८a
३३	= २३	१५od	± ४२aod	१३a	= १८o
३४	---	१५b	= ४२b	१३bed	---
३५	---	१७a	= ४३a	१३ef	= २०od
३६	---	१७b	= ४३b	१४cd	{ = २२od }
३७abc	= २६abc	१७cd	± ४३cd	१५	{ = २२od }
३७d	---	१८ab	---	१६	---
३८a	= २६o	१८cd	± ४६ab	१६	---
३८bod	---	१९	= ४६cd; ४७ab	१७abode	---
३९	---	२०	± ४७cd; ४८ab	१७f	= २५d

परिशिष्टम् ३

वामनपुराणम् (सरोमाहाम्यम्)	महाभारतम् शास्त्रपर्व (वलदेवतीर्ययात्रा)	वामनपुराणम् (सरोमाहाम्यम्)	महाभारतम् शास्त्रपर्व (वलदेवतीर्ययात्रा)	वामनपुराणम् (सरोमाहाम्यम्)	महाभारतम् शास्त्रपर्व (वलदेवतीर्ययात्रा)
(स मा १८)	(अ ३८)	स मा १९	अ ४१	(स मा १९)	(अ ४१)
१cab	± २cab	१ac	± १ac	२cab	= ३cab
१cod	= २cod	१b	~ १b	२cod	± ३cod
१Eac	± २bac	१d	- १d	२Eabd	± ३Eabd
१Ecb		२	± ३	२१०	- ३६०
१Ed	= २cd	३ad	= ४ad	२२	- ३७
२oa	± २Ea	३bo	± ४bo	२३	= ३८
२obc	= २Ebc	४ab	= ६ab	(स मा १९)	(अ ४२)
२od		४o	± ६o	२४a	± १०
२१		४d		२४b	- १d
२२		५		२cod	± २ab
(स मा १८)	अ ४०	६ab		२५	- २od ३
२३		६cd	~ १६ab	२६	= ४
२४		७a	+ ११०	२७a	± ७a
२५ab		७b	= ११d	२७b	
२cod	± (३ आरण्यकपर्व)	७ d	± १६od	२७od	= ७od
२Eab	= १ १३३ab	cab	± १cab	२८	= ८
	~ (आरण्यकपर्व	cod	= १cod	२Eabd	± ३abd
	८१ १३३od)	E	± २०	२६०	= ६०
२७		१oa d	± २२abc; २३d	३oa	= १oa
२८		१Eab	= २४ab	३obdef	
२Eab		१Ed		३१ac	= १४ae
२Eod	~ १Eab	१Eabd	± २cabd	३१bd	± १vdf
३oa		१२o	= २८o	३२ab	± १४ab
३od	- ११०	१३abd	= २६abd	३२od	- १४od
३१ab	± ११d	१३o	± २६o	३३	= १६
३१o	~ १३ab	३४	= ३०	३४ab	± १७ab
३१d	- १३०	३५	+ ३१a d	३४od	= १७od
३२		३६a	= ३१०	३५ab	= १def
३३		३६b		३५od	
३४		३६od	+ ३२ab	३६abo	= १६od २oa
३५		३७ao	± ३२ce	३६d	
३६		३७bd	= ३२df	३७ab	
३७		३८	= ३३	३७ d	= २१ab
३८		३Eabef	= ३४abef	३८a	= २१०
३९	(३ आरण्यकपर्व ८१ १३०)	३९o	± ३४o	३८b	
४०		३Ed		३८od	± २१od

वामनपुराणम् (सरोमाहात्म्यम्)	महाभारतम् वाल्म्यपर्व (बलदेवतीर्थयात्रा)	वामनपुराणम् (सरोमाहात्म्यम्)	महाभारतम् वाल्म्यपर्व (बलदेवतीर्थयात्रा)	वामनपुराणम् (सरोमाहात्म्यम्)	महाभारतम् वाल्म्यपर्व (बलदेवतीर्थयात्रा)
(स. मा. १९)	(अ. ४२)	(स. मा. १९)	(अ. ४२)	(स. मा. १९)	(अ. ४२)
३६abd	= २२abd	४०b	= २३b	४२	...
३६c	± २२c	४०d	...	४३a	± २३a
४०a	± २३ac	४१	± (६. भारण्यक पर्व ८१-१२१८-१२२७)	४३bcd	...

३ वामनपुराण स मा -आरण्यकपर्व-शुक्लपर्वणां सञ्चादः

वामनपुराणम् सरोमाहात्म्यम् (सरोमाहात्म्यतीर्थम् मङ्गलवृत्तांत ७)	महाभारतम् आरण्यकपर्व	महाभारतम् शुक्लपर्व
स मा १७	अ ८१	अ. ३७
७ cd	= ६cab	= ३४ab
८	= ६cod; ६६a ± ६६b ~ ६६cd	= ३४c-f
६ac	± १००ac	± ३५ac
६bd	= १००bd	= ३५bd
१०	= १०१a-d	= ३५a-d
११ ab	= १०१ef	= ३५ef
११cd	~ १०२ab	= ३५ab
१२ab	± १०२cd	= ३५cd
१२cd	± १०३cd	= ३५b
१२ef	x	= ३५cd
१३	= १०४	= ३६
१४	= १०५	= ४०
१५	± १०६	± ४१
१६	± १०७	± ४२
१७	± १०८	± ४३
१८ab	± ११०cd	± ४४cd
१८cd	± १११ab	± ४४ab
१९	= १११ a-f	= ४४cd; ४४ab
२०	± ११२; ११३ab	४४cd; ४४ab
२१	= ११३c-११४b	= ४४c-f
२२	= ११४cd; ११५ab	= ४४a-d
२३ab	= ११४cd	= ४४ef
२३cd

परिशिष्टम् ३

४ स मा चैनकृतशिवस्तुत्या शान्तिपर्वणो दक्षकृतशिवस्तुत्या सह संवाद

वामनपुराणे चैनकृता शिवस्तुति
(स मा. २६. ६४-१६३)

महाभारत-शान्तिपर्वणि दक्षकृता शिवस्तुति
(Appendix 1, Passage No 28, Lines 160 369)
(= विनयावाग्नेयसंस्करणम्, शान्ति., २८४.७४-१८६)

वामन पु० स मा. २६	महामा० शान्ति० App. 1, Pass. 28	वामनपुराण (स मा. २६) (App. 1, Pass. 28)	महामा० शान्ति. Lines	वामन पु० (स मा २६) (App. 1, Pass. 28)	महामा. शान्ति. Lines
श्लोक	Lanes	श्लोक	Lanes	श्लोक	Lanes
६४	±160-161	६०ab	= 215	१११	= 269-270
६५	= 162 163	६०cd		११२ab	± 271
६६	= 164 165	६१	± 217-218	११२cd	= 272
६७	= 166-167	६२	~219 220	११३	= 273 274
६८	± 168-169	६१ab	~221	११४	= 275-276
६९	± 170 171	६३cd	= 222	११५	± 277-278
७०	± 172 173	६४	= 223-224	११६ab	= 279
७१	± 174-175	६५ab	= 225	११६cd	± 280
७२	± 176-177	६५cd	± 226	११७	= 281 282
७३	± 178 179	६६ab	...	११८	± 283-284
७४	± 180 181	६६cd	± 228	११९ab	= 285-286
७५	± 182-183	६७ab	= 229	११९cd	...
७६	± 184 185	६७cd	± 230	१२०	= 288 289
७७a	...	६८	± 232 233	१२१ab	± 291
७७cd	± 186	६९	± 234-235	१२१cd	= 292
७८	± 187 188	१००ab	~239	१२२	± 293-294
७९	± 190-191	१००cd	= 240	१२३	= 295-296
८०	± 192 193	१०१ab	± 241	१२४	= 297-298
८१a	= 194a	१०१cd	= 242	१२५ab	± 299
८१bcd	= 196b; 197a	१०२ab	= 243	१२५cd	~300
८१d	+ 197b	१०२cdef	± 244 245	१२६ab	= 301-302
८२	± 198-199	१०३ab	= 246	१२६cd	...
८३	~200 201	१०३cd	...	१२७ab	...
८४ab	...	१०४	± 248 249	१२७b	= 303b
८४cd	= 203	१०५ab	± 254	१२७c	± 304a
८५ab	± 204	१०५c	= 255a	१२७ab	± 305
८५cd	= 205	१०५d	...	१२७cd	= 306
८६acd	= 206a-207	१०६	= 257 258	१२८	= 307-308
८६b	...	१०७	± 259 260	१२८ad	= 309a; 310b
८७	~208 209	१०८	± 261 262	१२८bc	± 309b; 310a
८८	= 210; 212	१०९ab	± 265	१२९	= 311-312
८९ab	± 213	१०९cd	= 266	१२९abo	± 313-314
८९cd	= 214	११०	= 267-268	१२९d	...

वामनपुराणम्

वामन पु० (स मा २६)	महामा० वाम्ति० (Appendix 1 28)	वामन पु० (स मा २६)	महामा० वाम्ति० (Appendix 1 29)	वामन पु० (स मा २६)	महामा० वाम्ति० (Appendix 1 28)
१३३abd	= 315 316b	१४३a	+ 338a	१४२	= 359 360
१३३c	+ 316a	१४३bcd		१४३	= 361 367
१३४	+ 317 318	१४४b	- 339 340	१४४abc	- 363 364a
१३५	+ 319 320	१४४c	+ 341	१४४d	
१३५ab	+ 321	१४४d		१४५acd	+ 36 366
१३५cd	- 323	१४५ab		१४५b	
१३५ab	+ 324	१४५cde		१४५	= 367 368
१३५cd	- 3 ०	१४५f	+ 346	१४७	371 372
१३५abc	= 326 327a	१४६	- 347 348	१४७acd	= 373a 374
१३५cd		१४७		१४७b	+ 373b
१३५abd	= 328 329b	१४७acd	- 3००a 3००	१४७c	- 375 376
१३६c	+ 3०9a	१४७b	+ 35०b	१४७d	= 377a 378a
१४०	+ 330 331	१४७ab	- 349 3०0	१४७bcd	+ 377b, 3 8b
१४७ab		१४७c	- 351 357	१४७	- 387 388
१४७cd	= 333	१४७	3०7 3०8	१४७ab	+ 389
१४७	+ 334 336				

5 वामनपुराणमहाभारतयोः स्फुटश्लोकानां सवादः

वामनपुराणम्	महाभारतम् (भारतपर्व ३ वाल्मीकीय-६)	वामनपुराणम्	महाभारतम् (भारतपर्व ३ वाल्मीकीय-६)
७ ३७a	+ ३ ८१ १७३a	स मा १२७०	+ ३ ८१ १७३b
७ ३७b	- ३ ८१ १७३b	स मा २४२३acd	+ १ ६२ १७acd
७ ३७cd		स मा २४२३b	- १ ६२ १७b
स मा १ १५a	= ९.१२ २०ac	स मा २४२३ab	= ३ ८१ १७ab
स मा १ १५bd	+ ९ १२ २०bd	स मा २४२३cd	+ ३ ८१ १७cd
स मा १ १५acd	+ ३ ८१ १७acd	स मा २४२४a	= ३ ८१ १७३a
स मा १ १५b	+ ३ ८१ १७b	स मा २४२४bc	+ ३ ८१ १७३b
स मा १२७abd	- ३ ८१ १७abd	स मा २४२४d	

APPENDIX 4

परिशिष्टम् ४

SUBJECT-CONCORDANCE OF THE VĀMANA PURĀṆA WITH THE OTHER PURĀṆAS AND THE EPICS

(वामनपुराणविषयाणामितरपुराणरामायणमहाभारतविषयैः सह संवादः)

[Some of the Purāṇic topics of the Vamana Purāṇa are also met with in the other Purāṇas, Harivamśa and the two Epics. The contents of these common topics in these works are generally similar, and their concordance also helps in deciding a text. There are, however, certain common topics in the Vamana and the other Purāṇas which differ in their contents, for example, the story of the birth of Mahiṣa given in the Nāgara Khanda of the Skanda-Purāṇa differs from the story given in the Vāmana. According to the Vāmana Purāṇa Mahiṣa is the son of the Asura Rambha and was born in the form of a white buffalo from a she-buffalo (*Mahiṣi*) ('महौवनं द्रुतं शुभं महिषं कामस्त्रिणम्' Vām.-P. 18 60), while in the Skanda Purāṇa (VI 119 4-14) Mahiṣa is said to be the son of Hiranyākṣa, his name was Citrasama, but owing to the curse of Sage Durvāsas his handsome form was changed to an ugly form of a buffalo. Such common topics differing in their contents as found in some of the Purāṇas are also noted here in this Concordance for the sake of a comparative study of such common topics. This concordance may not be treated as exhaustive.

The topics are given here in the order of the Adhyāyas of the Critical Edition of the Vāmana-Purāṇa. The other Purāṇas are referred to, below that, in the alphabetical order in two columns, and then the Rāmāyana, Mahābhārata and the Harivamśa are referred to. In the beginning, the scheme of reference is also given.]

[वामनपुराणस्य केचिद् विषया अन्येषु पुराणेषु महाभारते वाप्युपलभ्यन्ते । अथ एषा समानविषयाणां संवाद प्रदीयते । अन्यैः संवादेन पाठनिर्णये सहायता प्राप्स्यते । कदाचिद् एतेषां समानविषयाणां मध्ये केचापि विषयावात्स्यानादिषु तत्र तत्र पुराणेषु भेदोऽपि प्राप्यते, यथा स्कन्दपुराणे नागरखण्डे, (अ० ११६, श्लो० ४-१७) महिषासुरोत्पत्तिरथा वामनपुराणोक्तकथायां (अ० १८) विद्यते, परम्पु एतावता विषया अन्यत्र तुलनात्मनाभ्यन्तरदृष्ट्या प्रयुक्ता भवति । अथ संवादोऽखिल इति तु न मत्वम्प्यम् ।

अथ विषयाणां यमो वामनपुराणस्य पाठसमीक्षात्मकसंस्करणस्य अध्ययानां क्रमेण वर्तते । तदप्यत्र अक्षरादिवर्गक्रमेण पुराणानि निदिष्टानि, तदप्यत्र रामायणं महाभारतं हरिवंशम् निदिष्टानि । आरम्भेन प्रयुक्ता स्वसिद्धिपद्धतिरपि निदिश्यते]

Scheme of Reference

1. The reference figures for the main divisions adhyāyas and the śloka are given in Devanāgarī numerals. But in the case of the मल्लिकपुराण, शिवपुराण, and the स्कन्दपुराण the reference-figures for the subdivisions (other than the adhyāyas) are given in the International forms of the numerals.

2. The number of a śloka referred to is printed in smaller type

3. In the case of the मल्लिकपुराण, शिवपुराण, स्कन्दपुराण, मार्कण्डेयपुराण, वराहपुराण and वामनपुराण there are two reference numerals, the first denotes the number of the adhyāya and the second the number of the śloka referred to.

4. In the case of the कूर्मपुराण, गङ्गपुराण, नारदीयपुराण, लिङ्गपुराण, and वायुपुराण (Vēṅkt̥ edn.) there are three reference numerals, of which the first (I or II) denotes the पूर्वखण्ड, पूर्वभाग, पूर्वार्द्ध (१) or the उत्तरखण्ड, उत्तरभाग, उत्तरार्द्ध (२) as the case may be, the second and the third reference-numerals respectively denote the number of the adhyāya and of the śloka referred to

5. In the case of the ब्रह्माण्डपुराण (Vēṅkt̥, edn.) there are three reference-numerals, of which the first (1, 2, or 3) denotes its पूर्वभाग (which consists of the प्रलयापाद and the अनुपलयापाद) (१) or मध्यभाग (= उद्योदात्तापाद) (२) or the उत्तरभाग (= उच्छ्वासापाद) (३) as the case may be, the second and the third reference-figures denote the numbers of the adhyāya and the śloka as usual

6 In the case of the देवीभागवतपुराण (division 12 Skandhas), भागवतपुराण (d-12 Skandhas) विष्णुपुराण (d-6 Amśas) and विष्णुसर्गोत्तरपुराण (d-3 khandas) there are three reference-numerals, the first denotes the number of the Skandha, Amśa or Khandas as the case may be, the second and the third numerals denote the number of the adhyāya and the śloka as usual.

7 In the case of the पञ्चपुराण, ब्रह्मवैवर्तपुराण, भविष्यपुराण, शिवपुराण, स्कन्दपुराण, हरिवंश, महाभारत and रामायण, which give their main and sub-divisions by name, the first reference-figure III for the serial number of the main division (viz. khandas, Parvas, Samhitās or Kāṇḍas) of these works; the second and the third numerals denote the number of the adhyāya and the śloka as usual

If a main division has also certain sub-divisions other than the adhyāyas, then the serial number of a subdivision is given in the International form of the numerals within the square brackets [] just after the Devanāgarī reference numeral of the main division

स्थलनिर्देशपद्धतिः

१. अध्यायानां मुख्यविभाग (खण्डकाध्याय), अध्याया, श्लोकान् देवनागरीक्षेपु निर्दिष्टाः सन्ति । परन्तु भविष्य-शिव-स्कन्दपुराणानां मुख्यविभागानामध्यायेतरोदविभागान् अन्तर राक्षिद्याक्षेपु निर्दिष्टाः ।
२. निर्विन्दमानस्तोत्रकस्य लङ्घुतरदाह्ये मुद्रिताः ।
३. अग्निपुराण-ब्रह्मपुराण-नारदीयपुराण-लिङ्गपुराण-वायुपुराण-चामनपुराणानां निर्देशकत्वे द्वौ निर्देशाङ्कौ स्तः, प्रथमेन अध्यायो निर्दिश्यते, द्वितीयेन श्लोकः ।
४. कूर्मपुराण गङ्गपुराण-नारदीयपुराण लिङ्गपुराण वायुपुराणानां निर्देशे त्रयो निर्देशाङ्काः सन्ति, प्रथमेन (१ अथवा २) एषां पूर्वखण्डः, पूर्वभाग, पूर्वार्द्ध (१), अथवा उत्तरखण्ड, उत्तरभाग, उत्तरार्द्ध (२) निर्दिष्ट, द्वितीयतृतीयो निर्देशाङ्को मयावयव अध्यायं श्लोकं च निर्दिशतः ।
५. ब्रह्माण्डपुराण (वेङ्कट. स.) विषये त्रयो निर्देशाङ्काः सन्ति, येषां मध्ये प्रथमोऽङ्कः (१, २, अथवा ३) अथवा पुराणस्य अथवा पूर्वभाग (= प्रलयापानुपलयादन्वितः) (१), मध्यभाग (उद्योदात्तापानुवितः) (२), उत्तरभाग (= उच्छ्वासापानुवितः) (३) वा निर्दिशति । द्वितीयतृतीयौ च अथवा अध्यायं श्लोकं च निर्दिशतः ।
६. देवीभागवतपुराण-भागवतपुराण-विष्णुपुराण विष्णुसर्गोत्तरपुराणानां च विषयेऽपि त्रय एव निर्देशाङ्काः सन्ति, प्रथमो निर्देशाङ्को यथावयव स्थापन-अर्ध-खण्डानां अथवा अध्यायं निर्दिशति, द्वितीयतृतीयौ चाङ्को अध्यायश्लोकौ अथवा निर्दिशतः ।
७. पञ्च-ब्रह्मवैवर्त-भविष्य-शिव-स्कन्दपुराणानां हरिवंश-महाभारत-रामायणानां च विषये प्रथमो निर्देशाङ्कः संज्ञितं मुख्यविभागं (सर्गः, कण्डः, पर्वः, भागः वा) अथवा अध्यायं निर्दिशति, द्वितीयतृतीयौ च यथावयव अथवा अध्यायं श्लोकं च निर्दिशतः ।

परन्तु यदि मुख्यविभागस्य अध्यायेतरोदविभागो भवति तर्हि, यथा भविष्य-शिव-स्कन्दपुराणेषु, तथा उदविभागस्य अन्तर्भागाः निर्देशे अन्तर राक्षिद्याक्षेपु मुख्यविभागनिर्देशानन्तरमेव एतादृशे [] बोधे क्रियते ।

Abbreviations and Reference-Details

(प्रयुक्तकेनङ्कादया निर्देश विवरण च)

अग्नि = अग्नितुरागम्; Published by (Pub) आनन्दाश्रम, पूना [Ref अग्नाय श्लोक]

कृष्ण = कृष्णतुरागम्; Pub बेहदेधरमेग मुम्बई [Ref. अर्थे (१ पूर्वाध, २ उत्तरार्ध) अग्नाय श्लोक]

गण्ड = गण्डतुरागम्; Pub. जीयानन्द, बडहता [Ref गण्ड (१ पूर्वगण्ड, २ उत्तरगण्ड called प्रेतकच) अग्नाय श्लोक]

द्वैपा = द्वैपाभागयतुरागम्; Pub मोर (गुरुमण्डल-मन्थमाला), बडहता [Ref द्वैपा अग्नाय श्लोक]

नार = नारीयतुरागम्; Pub. बेहदेधरमेग, मुम्बई [Ref भाग (१ पूर्वभाग, २ उत्तरभाग) अग्नाय श्लोक]

पद्म = पद्मतुरागम्; Pub. मोर, बडहता (= बेहदेधर मेगसिद्धयम्) Ref रण्ड अग्नाय श्लोक]
Khandas —
१ गृहिरण्ड (= आनन्दाश्रम, ४);
२ मृगिरण्ड (= आनन्दाश्रम, २); ३ श्वो-
रण्ड (= आनन्दाश्रम, १ आदिरण्ड); ४ मध-
रण्ड (= आनन्दाश्रम, ३); ५ पाण्डुरण्ड
(= आनन्दाश्रम ४); ६ उत्तरण्ड (= आ-
नन्दाश्रम, ६)

मघ = मघतुरागम्; Pub मरु, बडहता [Ref अग्नाय श्लोक].

मघी = मघीरतुरागम्; Pub मोर, बडहता [Ref रण्ड अग्नाय श्लोक]
Khandas:—
१ मघरण्ड, २ मघीरण्ड, ३ मघ-
विरण्ड, ४ मघीविरण्ड

मण्ड = मण्डतुरागम्; Pub बेहदेधरमेग, मुम्बई [Ref भाग (१ पूर्वभाग, २ मध्यभाग, ३ उत्तरभाग) अग्नाय श्लोक]

मन्थ = मन्थतुरागम्; Pub बेहदेधरमेग, मुम्बई. [Ref वर अग्नाय श्लोक]

Parvans —

१ मघपर्व; २ मध्यमपर्व [-१ प्रथम भाग; २ द्वितीय भाग; ३ तृतीय भाग];
३ प्रतिसर्गपर्व [-१ प्रथम गण्ड; २ द्वितीय गण्ड; ३ तृतीयगण्ड; ४ चतुर्थगण्ड];
५ उत्तरपर्व

भाग = भागतुरागम्; Pub गीताप्रेस, गोरखपुर. [Ref रण्ड अग्नाय श्लोक]

मत्स्य = मत्स्यतुरागम्; Pub मोर, बडहता [Ref अग्नाय श्लोक]

महाभा. = महाभातम्; Pub विमलशालाप्रेस, पूना [Ref पर्व अग्नाय श्लोक.]

Parvans:—

१ आदि; २. समा, ३. वा। ४ विष्ट।
५. वसोय ६ भीष्म। ७ द्रोण। ८. कर्ण।
९ शल्य। १० भीमार्जुन। ११ द्रुपद। १२
शांति। १३ अनुशास। १४ आश्वमेधिका।
१५ आश्वमेधिका। १६ भीमार्जुन। १७ महा-
प्रस्थानिका। १८. स्वर्गारोहण

मार्त = मार्तण्डतुरागम्; Pub आचार्य, बडहता, [Ref अग्नाय श्लोक].

रामा = रामायणम्; Printed by M L G Press, गझरा, 1070 [Ref काण्ड सर्ग श्लोक]

Kandas —

१ बाह्य; २ अयोध्या; ३ अरण्य-
४ विररण्या; ५ सुन्दर; ६ युद्ध; ७ उत्तर

विह = विहृतुरागम्; Pub मोर, बडहता [Ref अर्थे (१ पूर्वाध, २ उत्तरार्ध) अग्नाय श्लोक]

वराह = वराहतुरागम्; Pub Calcutta India, Series, The Asiatic Society of Bengal, बडहता, 10 [Ref अग्नाय श्लोक]

वाम = वामतुरागम्; वाटमरमन्थमाला, बडहता (Cru-
cia Libris Lib. सर्वभारतीवर्षाविराज
ण्या, रामायण, बाणायनी, 1907. [Ref अग्नाय श्लोक]

वायु = वायुपुराणम्, Pub वेङ्कटेश्वरप्रेस, मुम्बई
[Ref अर्धे (१) पूर्वार्ध, २ उत्तरार्ध] अध्याय श्लोक]

विष्णु = विष्णुपुराणम् Pub गीताप्रेस गोरखपुर
[Ref अत्र अध्याय श्लोक]

विष्णु ध = विष्णुधर्मोत्तरपुराणम् Pub वेङ्कटेश्वरप्रेस,
मुम्बई [Ref खण्ड (१) प्रथमखण्ड २ द्वि
तीयखण्ड, ३ तृतीयखण्ड] अध्याय श्लोक]

शिव = शिवपुराणम्, Pub वेङ्कटेश्वरप्रेस, मुम्बई
[Ref सहिता अध्याय श्लोक]

Sambhitas —

१ शिवेश्वर-सहिता २ रुद्रसहिता [1
सृष्टि-खण्ड २ सती खण्ड, ३ पार्वतीखण्ड,
४ कुमारखण्ड, ५ युद्धखण्ड], ३ शिवरुद्र
सहिता, ४ कोटिकरुद्रसहिता, ५ उमा
सहिता ६ कैलाससहिता, ७ धारवीय-सहिता
[1 पूर्वभाग २ उत्तरभाग]

स्कन्द = स्कन्दपुराणम् Pub मोर (for the first
five khandas, १-५ खण्डा — माहेश्वर
वैष्णव ब्राह्म, काशी अवन्ती) and वेङ्क-
टेश्वरप्रेस (for the last two khandas,
६ ७ खण्डौ — नागर, प्रभास). [Ref खण्ड
अध्याय श्लोक]

Khandas —

१ माहेश्वर-खण्ड [1 केदारखण्ड, २
कौमारखण्ड ३ अरुणाचलमाहात्म्य—
(i) पूर्वार्ध, (ii) उत्तरार्ध]

२ वैष्णव-खण्ड [1 वेङ्कटाचलमाहात्म्य, 2
पुरुषोत्तमशेखरमाहात्म्य ३ बदरिनाथमहात्म्य,
४ कार्तिकमासमाहात्म्य, ५ मार्गशीर्षमाहात्म्य,
६ भागवतमाहात्म्य ७ वैशाखमाहात्म्य, ८
ज्योत्ष्यमाहात्म्य ९ वासुदेवमाहात्म्य]

३ ब्राह्म-खण्ड [1 सेतुमाहात्म्य, २ बर्मा
रण्यखण्ड ३ चानुर्मरस्यमाहात्म्य, ४ ब्राह्मो
त्तरखण्ड]

४ काशी-खण्ड (पूर्वार्ध) = अ० १-१०, उत्तरार्ध
= अ० ११-१५)

५ अवन्ती खण्ड [1 अवन्तीशेखरमाहात्म्य,
३ चतुरशीतिलिङ्गमाहात्म्य, ५ देवाखण्ड]

६ नागरखण्ड

७ प्रभासखण्ड [1 प्रभासशेखरमाहात्म्य,
२ वरनाथपु (गिरनार)शेखरमाहात्म्य, ३ अर्जुन
खण्डमाहात्म्य, ४ द्वारकामाहात्म्य]

हरिव = हरिवंश, Pub चित्रशालप्रेस, पूना [Ref,
पर्व अध्याय श्लोक]

Purvans —

१ हरिवंश पर्व, २ विष्णु पर्व, ३ भविष्य
पर्व

SUBJECT CONCORDANCE (विषयसंगतः)

वर्षावर्षणम् (Description of the rainy season)—

याम १ १४ २६

निव २ [२२, १ २३

दक्षयज्ञ (Dakṣa = yajña)—याम २ ७-१ ६१

कूर्म १ १५, १ ६६
नार २ ६६ ५ १७
पद्म १ ५ १ ६५
ब्रह्म ३ ६ १ ६७
१०९ १ ३८
ब्रह्माण्ड १ १३ ४४ ७६
भाग ४ २, १ ५ २६
मत्स्य ७ १ १० १६
लिङ्ग १ ९९ १ १०० ५१
बराह २ १ १२-८८

वायु १ ३० ३७ २६३
विष्णु ध १ १ ७ ६८ १ १४,
१ २३ ४ १ २३ ६ ३६
निव २ [२] २० १ ३७ ६८
स्क- १ [१] २ १ १ ४७,
२ [७] ८ १ ५ ६६;
४ ८ ७ १ ८९ १ ३६;
७ [१] १ ९९ १ ५६;
७ [७] १ २ ६ १ ३३

महाभा १० १८ १ २६; १२-२० ४ १ २०८;

१३ १६० १ १ २४

हरिव ३ २२ १ ६३

शिवस्य कपालित्वम् (How Shiva became
Kapila)—याम २ १६ ३ ५१

कूर्म २ ३० २४ ३ १ १०८
नार २ २९ २ १२
पद्म १ १४ १ २ १३
ब्रह्म ३ [१] १३ १ २०
मत्स्य १ ८२ ८ २ १ ३३

बराह ९ ७ १ २७
निव ३-१ ९ ९६
स्क- ३ [१] २४ १ ७०;
५ [१] २ १ ६ २ ५५;
७ [१] ८ ६ १ १०

बदरिकाश्रमे नरनारायणयोस्तपश्चरन्नुर्वरमुत्पत्तिश्च (Per-
formance of penance at Badarikāśrama
by Nara and Narayana and the
birth of Urvāśi)—याम ६ १-७ २०

देवी मा ४ १ १ ३ ६ ४८;
४ ८ ८ ९ ४६
मत्स्य ६ १ २ १ २६
बराह १ ४ १ १ ६-६७
विष्णु ध १ १ २ ८ ३२ १ २३ २४,
१ २२ १ २ ३३ २०

३ ३५ १ ३
स्क- १ [७] २४ १ ४८;
२ [३] ७ ५६ ९६;
५ [१] ९ १ १६;
५ [३] १९० ४ ३०,
५ [३] १९२ ५ १९३ ९६

वसन्तवर्णनम् (Description of Spring)—वाम ६६ २१
पृष्ठ २ [१] २१ २६ ३६

कामदाह (Burn ng of Kama deva)—वाम ६ २४ १०७

ब्रह्म १८ १० २१ २७ २ [७] ८८ १ ६२
ब्रह्म ४ ३६ ४२ ६४ ५ [१] ४५ ६ ४०
लिङ्ग १०१ ३१ ४६ ७ [१] ११९ १ २०० ३१
स्कन्द १ [१] २१ ३७ ७३ ७ [३] ४० १ २४
१ [१] २४ १ ४६

आन्धकवृत्तात् (Legend of Andhaka)—

वाम ९ १ १० ५७ ३३ १६ ४४ ६६

वृक्ष १ १६ ६५ २३ ८ हरिव २ ८६ १ ८७ ३६
पद्म १ ४८ १-६२ शिव २ [१] ४२ ८ ४९ ५२
मत्स्य १ ७९ १ ३६ स्कन् ५ [१] ४७ ६ ४८ ४१
लिङ्ग ६२ १ ८७ ६३ २६ ५ [३] ४१ १ ४८ ४६
वराह २ ७ १ ४३ ६ १४९ १३ १४१
विष्णु ४ १ २२ ६ १ ३७ ७ [२] ६ ४४ १ ६६

भुवनकोश (Bhuvanakośa) वाम ११ ३१ ४६ १३ १ ५८

मणि १ १८ १ ८ लिङ्ग ४६ १ ६२ ४२
कुल १ ४० १ १० २६ वराह ७४ १ ८९ ४
गण्ड १ ५४ १ ५७ ६ वायु १ ३३ १ १३ १३
देवी मा ८ ४ १ ३ २० ३७ विष्णु २ २ १ १ २७
पद्म ३ ३ १ ९ ४२ २ ७ १ १२ ४७
ब्रह्म १ ८ १ २ १ २७ विष्णु ४ ३ १६ ६ १६ १ ७
ब्रह्माण्ड १ ४ १ १९ १ ६७ शिव ५ १७ १ १९ ४४
भविष्य २ [१] ३ १ ४ ४४ स्कन् १ [१] ३७ १ ३८ ६४
भाग ५ १६ १ २४ ३१ ६ [३] २९ ३ ७५ ५५
मत्स्य १ १२ १ १२ ७ ८५ ६ २६ १ ३६ ३३
मार्क ५३ ११ ६० १५ ७ [१] ११ ६ ४४
महाभा ६ ५ १ ११ ३८

नरकवर्णनम् (Description of Narakas)

वाम ११ ४७ १२ ५६

पद्मि २० ३ १ २३ ब्रह्म २ २९ १ ३३ १ २१
गण्ड १ ५७ ४ ७ २ ५१ ४५ ५२ ४०
देवी मा ८ २१ १ ५ २३ ३१ ब्रह्माण्ड ३ २ ४४ १ ५१
नार. १ १५ १ २० भविष्य १ १९ ५१
ब्रह्म २१ १ ५६ भाग ३ ३० १ ३४
२१४ १ २१५ १ ४२ ५ २६ १ ४०

मार्क १२ १ १५ ४६ स्कन् १ [२] ३९ ८ २५
वराह २०० १ ७५ १ [२] ४१ ११ ७८
वायु २ ३९ १ ४६ १ ८७ १ [३] (11) ५ १ २५
विष्णु २ ६ १ ५१ २ [१] १२ ३ ४६
६ ५ १ ४८ ४ ८५ ० ६०
विष्णु ४ २ १११ १ २० १ ५ [१] ३९ ५ ४३
२ १८ १ १२१ १ ३३ ५ [३] १५ १ ६७ १ १०
३ २४ ० १ २५ ३ ४५ ६ २६ १ ८ ६१
शिव ५ ५ १ १० ५७ ६ २२६ १ ८ ८४
५ १६ १ ४० ७ [१] २२५ १ ४ ३६
महाभा १३ १३ १६ ८३

सत्वाचार (Virtuous conduct)—वाम १४ १ १५ ६६

मणि १ २१ १ ५ वल्ग ४० १ १७
१५ १ १५ ७ ४२ १ ७४ ३२ ४४
कुल १ २ ३ ८ ३ २८ माक २ ८ १ २९ ४८
२ १० १ २४ २१ ३४ १ ३१ ६५
२ ३४ १ १० १ ४१ लिङ्ग ८५ १ २७ २ १७
गण्ड १ २० ५ १ १५ ८ ९ १ १२२
देवी मा ११ १ ४ २ ४२ विष्णु ३ ८ ६ १२ ४५
नार १ ४३ ३१ ४४ २० विष्णु ४ ७ ७ १ ९५ ३०
१ ६ ६ १ ७ ८ २ १ ३१ १ ५४
पद्म १ ५१ १ ६० ४३ ३ २५० १ ५
२ १३ १ ३५ ३ २५ ८ १-७
२ ६ ७ १ ११२ ३ २६ ३ २ २६ २२
३ ५१ १ ५५ ६ ५ ३ २६ ६ १ ७ ७ २ ३
३ १६ १ ४६ ३ २८ ७ १ २/६ ५
३ ५७ १ ६० ४३ ३ ३३ ९ १ ३४ ४०
ब्रह्म २ २१ १ २२ ५ ६३ शिव १ १३ १ ८५
ब्रह्म १ १६ ३ १० ४ स्कन् १ [२] ४१ १ १७ १ ७४
४ ७ ५ १ ८१ २ [१] २० १ १ २३ ४३
४ ८ ३ १ ८४ ४० ३ [२] ५ १-७ १ ००
ब्रह्माण्ड २ १४ ४० १ १७ ३ [२] ४० १ १५२
मणि १ ३ १ ४ २२२ ४ ३ ५ १ ३ ६ ६
१ ११ १ २१ ४ २८ १ ११५
४ २० ५ १ ५३ ६ २३ ३ १ ३६
भाग ७ ११ १ १ ८० ७ [१] २० ७ १ २० ८ ५२
११ १७ १ १८ ४८

महाभा ३ २० ७ ६२ ६६ १ २ १ ८ ९ १ १९ ३ ३३
१२ २ ८ ७ १ ५६ ३ ३ ९ ७ १ २५
१३ १ ० ४ १ १ ५ ७ १ ३ १ ४ १ ३ ४ १ ४ १ ६ ३
१ ४ ४ ६ १ ३ ४ ७ १ ७
हरिव ३ २५ १ १५

अश्वत्थमाहात्म्यम् (Glorification of the holy fig tree) धाम १४३७

स्वन्द ६ २४७ २४ ४४

अश्वत्थमाहात्म्यम् (Aśvatsathya-mahatmya Vrata)-धाम १७ १६ २६

धामि १७७ ३ १२ विष्णु १ १८१ ५ २०
नार २११७ १४ २ १३२ १ १२
पद्म २८७ १ ३७ स्वन्द २ [7] १० १ २६
मवि १ २० १ ३३ ६ ४१ २ ५४
४ १५ १ २३ ६ २६ १ २१ ३६
मत्स्य ७७ १ १६

विष्णुपञ्चस्तोत्रम् (Viṣṇupañcāstotra)
धाम १८ २६ ३७ ५९ ६ २१

धामि २७० १ १५ मत्स्य ४ १२ १७ ४२
गण १ १३ १ १३ विष्णु १ १ १६ ५ १ १७
भाग ६ ८ ४ ४० १ २३७ १ २६
मत्स्य ३ ३१ १ ५७ १

महिषोत्पत्तिवृत्तान्त (story of the birth of Mahiṣa)-धाम १८ ४२ १०

देवी मा ५ २ १६ ४८ स्वन्द ६ ११९ ४ १८

देवीमाहात्म्य महिषवधश्च (Glorification of Devi and killing of Mahiṣa)-धाम १८ ३६ २९ ५०

देवी मा ५ २ ३ १९ ४४ स्वन्द १ [3] (1) १० १ ११ ४६
मार्ग ८२ १ ८४ ३६ ३ [1] ६ १ ७ ४४
महा ९२ १ ६ १ ६५ ६ ११९ १ १२१ ८६ ३
निब ५४६ १ ६३ ७ [1] ३ १ ६ ०
७ [3] ३६ ३ १६३

आगरयेन विष्णुस्य निम्निरणम् (Lo crig of Viṣṇu's origin by Agastya)
धाम १६ २२ ३७

देवी मा १० २५ ७ २६ विष्णु १ २ १३ ६ २१
पद्म १ १९ ५७ १५६ स्वन्द ४ ५५ ३ ६०
६ ३३ ५ ४३

महाभा ३ १ ४ १ ११५

कुण्डलीनार्थमाहात्म्यम् (Glorification of kundalīnārtha)-धाम २२ २३-समा २८ ४६

धामि १ ६ ४ १६ मत्स्य २ ३५ ४४
नार २ ६ ४ १ ६ १३५ मत्स्य २ ३३ ६ ४ ६
पद्म ३ २६ १ २७ ८७ २ ४८ १ ३३
महाभा ३ ८३ १ २०८ ६ ३७ १ ४३ ४६

तपतीसवरणोपाख्यानम् (Story of Tapati and Samharana) धाम २२ २६ ६१

महाभा १ १७ १ १७३ ५०

धामन चरितम् Story of Yamana)-
धाम स मा २ १ १० ६१ अ ५० ५१, ६२ ६६

धामि ४५ ११ मत्स्य २ ३६ ७४ ८६
नार १ १७ १ ६६ विष्णु १ २२ ४ ३२
नार १ १० १ १२ ६७ १ ५१ १ ५६
पद्म १ ३० १ २०३ ३ ३४ १ ११
६ २३९ १ २४ ६१ स्वन्द १ [1] १७ २७६ १९ ६३
महा ७३ १ ६६ ५ [1] ७४ २३५ २७०
२१३ ८० १०५ ५ [3] १५१ ११ १३
मवि ४ ७६ १ २७ ७ [1] ११४ १ ११
मग ८ १५ १ २३ ११ ७ [2] १८ २० १ १९ ४
मत्स्य २४३ ६ २४ ६६ ७ [4] १८ १० १४
महाभा ३ २७२ ६१ ७६ हरि ३ ६१ १ ७२ १०७

सरस्वतीवृत्तान्त (Description and Story of the origin of Sarasvatī)-धाम स मा ११ १ १४ स मा १२२
नार २ ६४ १७ १८ स्वन्द ६ ४६ १५ ४५
पद्म १ १८ १२७-४७६ ६ १७२ १ १७३ १६

सरस्वती स्तोत्रम् (Eulogy of the Sarasvatī)
धाम स मा ११ ६ २२

मार्ग २३ ३० ४७
परमार्थमेव रामहृदनिर्माणम् (Creation of Ramahradh
b Iamshur ma)-धाम स मा १४ १ १४
नार २ ६४ १५ १७ स्वन्द ५ [3] २१८ २७-४७३
६ ६६ १ ६९ २७
७ [3] ४९ १ १६

महाभा ३ ८३ २६ ४०

सुरभ्यामुत्पत्ति (Birth of Surabhi)-
धाम स मा १४ २६ ३०

महाभा १३ ७७ १६ १८

मानुषतीर्थम् (Manuṣa Tirtha)-
धाम स मा १४ ५० ५६

स्वन्द ६ २३ १ १५ ३
७ [3] २८ १ ११

शरभावनार (Sarabha Incarnation of Śiva)-
धाम स मा १५ २६ ३६

निब ३ ११ १ १२ ४०

वेदव्यावृत्तात् (Story of Vedavati)-

याम सभा १६ ८ १२

देवीमा ३ ३० ६ १२ विष्णु १ २२१ १७-४६
९ १६ ३ ५३ स्म १ [1] ८ १०५ ११०
महाभा २ १४ १ १४ २ [1] ५ १८ ३०
यामा ७ १७ १ ३६

महृण्डाख्यानम् (Story of Mahāṇḍa)-

याम सभा १७ १ २३, २६ ४२ ३८

सूक्त २, ३, ४ ४७६ स्म ६ ४० २७ ५२
पद्य १ १८ १३४ १४६ ७ [1] २७० १ ४६
महाभा ३ ८३ १६ ३४ ६ ३९ ३३ २६

कपालमोचनमाहात्म्यम् (औशनसनीर्यम्)

(Kapalmocana Mahātmya)-याम सभा १८ १ १३

महाभा ३ ८३ १३३ १३७ ९ ३९ ४-२२

कपालमोचने रहोदरचरितम् (Story of Rahodara)-

याम सभा १८ ३ १३

महाभा ९ ३९ ४-२२

रुपङ्गचरितम् (Story of Rusaṅga)-

याम सभा १८ १६ २०

महाभा ३ ८३ १४१ १४६ ९ ३९ २७ ३४

दाल्भ्ययकचरितम् (Story of Dalbhyaḥaka)-

याम सभा १८ २५ ३५

महाभा ६ ४१ १ २७

वासिष्ठापवाहचरितम् (Legend of Vasisthapavaha)-

याम सभा १९ १ ४३

स्म ६ १७२ १ १७३ १६

महाभा ९ ४२ १ ६१

सरस्वतीस्तुति (Stuti of Sarasvatī)-

याम सभा १६ १२ १७

महाभा ९ ४२ २६ ३३

श्रुतीणां यज्ञोपनीतेन कुञ्जवीर्यनिर्माणम् (Building of the Kuñja Tirth by the sacred threads of the Rṣas)-याम सभा २१ १ ६

महाभा ९ ३७ ४१ ५८

श्याणुनीर्यमाहात्म्यम् (Glorification of Śhāṇuīrtha)-

याम सभा २२ १ २४ ३१

महाभा ३ ८३ १७८ १७६ ६ ४२, ४-७

सृष्टिनिर्माणम् (Creation)-याम सभा २२ १६ ५३

नार १ ४२ १ २३ मत्स्य ३ १ ५५
पद्य १ २ ८३ २०६ माक ४७ १ ३६
महा १ ३३ ५६ वायु ६ १ १० ५८
महाभा १ ३ ७ १ १४१ गिव २, [1] ६ ४ ५६
जवि १ २ १ ११२
महाभा १२ १८२ १ १८३ १७

देवद्वारने शिवलिङ्गपात (Falling of Śivaliṅga in Diruvana)-याम सभा २२ ४४ २३ ३६

सूक्त २, ३, ४ ५३ ३९ ८० स्म ३ [3] २६ १ २७ १६१
महाभा १ २७ १ १२६ ६ १२ ७२
गिव ४ १२ ४ ५४ ६ २१ ८६ २९
७ [1] १८७ १५ ५६
७ [3] ३९ १ १६

वैनद्युचरितम् (Legend of King Vena and Prthu) याम सभा २६ ५ १६१

पद्य १ ८३ ३५ मत्स्य १ ३ ३५
२, २७ १ ३९ ३७ विष्णु १ १३ १ ६५
महा ४ २८ १ २२२ विष्णु १ १०८ १ ६६
महाभा १ ३६ १०८ २२७ स्म ६ २३ १ ३०
माग ४ १३ १७ १६ १५ ७ [1] ३३६ ६७ २८७
हवि १ २ २० २७

शिवस्तुति (Eulogy of Śaṅkara)-

याम सभा २६ ६३ १६३ (वेनकृता)

महा ४० २ १०० वायु १ ३ १८० २८४
(वेनकृता) (वेनकृता)
महाभा १२, २८४ ७३ १८६
(वेनकृता)

पार्वतीवृत्तम् (Story of P rvatī)-याम सभा २१ १ २८ २६

पद्य १ ४५ ६ ४६ १२१ वायु २ ११ ७ २६
महा ३४ ७० ३६ १३१ गिव २ [3] ५१ ६ ५४
महाभा २ १० ८ २६ २ [3] २२ १ ५० ५५
मत्स्य १ १३ २६ ४६ ८ स्म १ [2] २२ १ २८ १५५
वपह २ १ ५४ २ [7] ३२ ९ ५२ १
६ ७७ १ ३० १
७ [7] ९ ५३ ७२

यामा १ ३१ २३ ३६ २६

बालखिल्यवृत्तम् (Story of Bālakhilyās)-
धाम. २७.२६-५६

पद्य. १.१८.६६-१११ विष. २.[-३].४९.१-४७
ब्रह्माण्ड. १.३५.६४ स्कन्द. ६.७७.३०-७६ ;
६.७९.१-५४

महाभा. ९.३७.४१-५८

विनायकरोत्पत्तिः (धीरकः) (Birth of Vināyaka)-
धाम. २८.२६-७५

पद्य. १.४५.४४-४३० बराह. २.३.१-३८
मत्स्य. १.५३.४६६-१५७.२१ विष. २.[-४].१३.१-१७.२६
सिद्ध. १.०४.१-१०५.२८ स्कन्द. १.[-२].२७.१-३१ ;
७.[-३].३२.३-२२

देव्या शुम्भनिशुम्भवधः (Slaying of Śumbha and
Nishumbha by Devī)-धाम. २९.१-३०.७३

देवी-भा. ५.२११-२११.६८ स्कन्द. ७.[-३].२४.१-२१
विष. ५.४७.१-४८.५०

शकन्दोत्पत्तिः तारकवधश्च (Birth of Shanda and
Killing of Tāraka by him) धाम. ३१.१-३२.१२०

देवी-भा. ७.३१६-४०.४० विष. २.[-४].१.६-५७
पद्य. १.४५.४६-४६.२१६ स्कन्द. १.[-१].२७.३०-३०.४१ ;
ब्रह्माण्ड. २.१०.६-४२ २.[-७].९.५३-६६ ;
मत्स्य. १.४५.१-१५९.१३ ३.[-३].१३.६-४१ ;
सिद्ध. १.०१.२६-३० ६.७०.१-७१.२० ;
बराह. २.५.१-५२ ६.२४.१-२४६.२२ ;
विष्णु-ध. १.२२३.१-२० ; ६.२६४.१-४१ ;
१.२२८.१-१२ ७.[-१].२००.३-२६ ;
७.[-२].९.१६६-१७३

महाभा. ३.२२४.१-२० , ९.४४.१-४६.११५,
१३.८४.४६-८६.३५

धामा. १.३५.२३-३७.३३

स्कन्देन मौड्यमहिषवधः (Destruction of Krauñca
and Mahiṣa by Skanda)-धाम. ३२.८६-१२१

भटाभा. ३.२२५.२१-२३१.११२

गालववृत्तान्तः (Story of sage Gālava)-धाम. ३३.१-१४
स्कन्द. ३.[-१].३.११-११७

सनकादीनामुत्पत्तिः (Birth of Sanaka etc.)-
धाम. ३४.६८-७६

सिद्ध. ७०.१७०.१७७

हरिहरयोरभेदवर्णनम् (Oneness of Hari & Harā)-
धाम. ३६.२०-३२

कूर्य. २.४.१-३४ स्कन्द. ६.२४७.८-१६ ;
७.[-२].९.१४३-१४८

शुक्रवृत्तान्तः (Legend of Śukra)-
धाम. ३६.४०-४४ ; ४३.१-४५

देवी-भा. ४.१०.४२-१४.४७ मत्स्य. ४.७.७१-१६७
पद्य. १.१३.२०७-२६८ विष. २.[-५].४७.१-५०.५३
ब्रह्म. २.५.१-२६ स्कन्द. ६.१५०.१-१३
ब्रह्माण्ड. २.७२.६२-७३.५६
महाभा. १२.२८९.१-३८

दण्डकाख्यानम् (Story of Daṇḍaka)-
धाम. ३७.१६-४०.१८

पद्य. १.३९.१-६० ब्रह्म. ८८.१८-८६
धामा. ७.७९.१-८१.२२

भैरवात्पत्तिः (Birth of Bhairava)-धाम. ४४.२८-४५
विष. ३.८.४५.७२ स्कन्द. ४.३१.१-१४७

मरुतामुत्पत्तिः (Origin of Maruts)-धाम. ४५.१८-४६.७६

देवी भा. ४.३.२१-४५ मत्स्य. ७.१-१५
पद्य. १.७.१-६४ वायु. २.६.६५-१३५
२.२६.१-३२ विष्णु. १.२१.३०-४१
ब्रह्म. ३.११०-१२२ ; विष्णु-ध. १.१२७.१-३२
१२४.१-४० विष. ५.३३.१-१५
ब्रह्माण्ड. २.३.४५-१०९ स्कन्द. १.[-२].१४.३०-४५ ;
भाग. ६.१८.१६-७८ ६.२२.१-३७

बलिशङ्खयुद्धः शक्रपराजयश्च (War between Bali and
Indra, Indra defeated) धाम. ४७.१-४८.२१

भाग. ८.१५.१-३६ स्कन्द. १[१]१७.२७८-२८२
हरिव. ३. ४८. १-६४.३२.

विष्णुना कालनेमिवधः (Killing of Kālanemi
by Viṣṇu)-धाम. ४८. ३४-४०

मत्स्य. १.५५. ४७-१७७. ४० स्कन्द. १.[-१].१३. ६०-१४.१८
विष्णु-ध. १.१२४.१-१२५.२६ १.[-२]. २९. १-८२
हरिव. १. ४६. ४८-४८. ४०

धुधुवध (Slaying of Dhundhu) —
वाम ५२ १० ६०

ब्रह्माण्ड २ ६३ ३१ ६१ निव ५ ३७ ६ ६६
वायु २ २४ २६ ५८ स्क ६ ३८ ६ १५

महाभा ३ २०१ १ २ ४ १५

श्रवणद्वादशीव्रतकथा (Śravana Dvadaśī Vrata Kathā)
वाम ५३ ११ ८३

मणि १८९ १ १५ वराह १७४ ३३ ५४

गङ्गा १ ८४ ३२ ३६ वायु २ ५० २० २५

पद्म ६ ६६ १ ७५ विष्णु १ १६२ १ ७०

भविष्य ४ ७५ १ ६७

गयामाहात्म्यम् (Glorification of Gaya Tirtha)
वाम ५३ ६२ ७२

मणि ११४ १ ४१ स्क ६ २०४ १ २०६ ६६

वायु २ ४३ १ ५० ८०

लक्षत्रपुराणव्रतम् (Lakṣatra Purāṇa Vrata)
वाम ५४ १ ३६

मणि १९६ १ २३ भविष्य ४ १०८ १७ ४२

महाभा १३ ११० १ १० (अनन्तपञ्चव्रतम्)

उपमन्युचरितम् (Story of Upamanyu)
वाम ५६ १ ४८

लिङ्ग १०७ १ ६४

निव ३ ३२ १ ७८ ३

५ १ १ ७१ ३

७ [१] ३४ १ ३५ ६५

महाभा १३ १७ १११ ३६७

हरेण हरये चक्रदानम् (Presentation of Cakra
to Hari by Hara) —वाम ५६ १६ ४५

ब्रह्म १०६ १ १५७

चन्द्रमसे दक्षशपस्तत्रिचित्रम् (Curse of Moon
inflicted by Dakṣ and its removal)

वाम ५७ ३३

निव ३ [२] ६ ५६ ६२ स्क ६ ६३ १ ६३ ३

४ १४ १ ६२

७ [१] २१ १५ २२ ११५

गजेंद्रमोक्षणम् (Liberation of Gajendra)
वाम ६८ १ ८४

भाग ८ २ १४ २६ विष्णु १ १९४ १ ७५

वराह १३४ ११६ १३४ स्क २ [४] २८ १ ३२

विष्णुपूजे सिद्धिदानि पुष्पाणि (Name of flowers
prescribed for worship of Viṣṇu)

वाम ६८ १० २०

नाट १ ६७ ६० ७०

अतिरिक्तसंनिवेयाः संशोधनानि च

(ADDENDA ET CORRIGENDA)

1 अतिरिक्तसंनिवेश (ADDENDA)

In the Introduction

p. xvii, Column 1, Line 6—Add here the आद्यवेदेक of Śūlapani and हरिकृष्णविलास of Gopāla bhāṭṭa to the list of the Dharmasāstra Nibandhas from which the Vāmana Purāṇa quotations have been given in Appendix 2 (These two works were procured later on)

p. xvii, Column 2, after Line 25—Add the following to the list of the TESTIMONIA —

7 The 'बृहन्न माहात्म्य' by some Śaṅkarācārya. A Devanāgarī MS of this work was lately procured from the Library of the Asiatic Society Bengal No 1731-59 D4, dated Samvat 1864 (A D 1807) folios 167. It contains 26 Chapters called *Prāhāras* and quotes a large number of ślokas from the स मा Adhyāyas of the Critical Edition of the Vāmana Purāṇa, as well as from some other Purāṇas such as Matsya Līṅga, Viṣṇu dharmottara, Devī Purāṇa and also from the Mahābhārata.

Besides containing some variants in the text, it also locates the various Tīrthas of Kurukṣetra, for instance—

असीमशाने पूर्वदिशि ब्रह्मि (वि ?) वन (F 12A), मय सरोवरेषामे उत्तरदिशि सर्वप्रवर्णतीर्थे (F 14B) शीपशाने आग्नेयकोणे मरुत्तुगयसीरिति (F 15B) अथैकहस्ततीर्थे हस्तवेदीप्रामात् नैरी (क्व ?) त कोणे, वेदीप्रामे पुनः कृतशीवतीर्थे (F 19B) etc

p. xxviii, Column 2, end—The following note to be added —

(Critical and textual notes on some important readings of the constituted text of the Vāmana Purāṇa and studies on the grammatical aberrations and metres of the constituted text, etc may be published in the Purāṇa' Bulletin and lists of janapadas, mountains, rivers, Tīrthas, flora and fauna and names of persons, etc, are to be given in the form of the Appendices in the two Translation Volumes of the constituted text of the Vāmana Purāṇa)

In the Critical Apparatus

■ 75 (११.४२d)—Add the following —

४२ तलोवापर ऋतु ब्रह्मिक्—

● आलोवस्तस्य आर्वात्तु निरालोवस्तत परम्

("तस्य अश्वत्थारस्य आर्वावर्त्तोनः पश्चाद्भागः स आलोः सूर्यप्रकाशवद्भावाद् इत्यमलपार्श्वतद्भावात् । तत् परं सूर्याग्निप्रकाशवद्भावात्तिलोको आलोवात् प्रकाशाग्निराद्यन्तो निरालोको लोको इत्यर्थः ।" भाट्ट टीका)

■ 91 (१४.४1c)—Add after -o) काय —

पा 1 का 1.७ ब 1.2 दे 4 6 7.9 10.11 (these MSS also contain the variant 'विपरास')

P 100 (१४.४०c)—Add after -o) —

पा 1 ऋतु का 1.७ दे 11 आवात्तु देवु महीतलेषु

अतिरिक्तसंशोधनांश्च संशोधनानि च (Addenda et Corrigenda)

P. 244 (च. मा. २२.१६d)—Add —

१६ श्लोकात् परं कार. अविष्क—

● ययो सप्तसंख्यत तपोनिष्ठस्य शेषस ।

P. 294 (२४६d)—Add कार before वा 1 for the variant तात् and after वा 1 for the variant प्रोक्त and also after वा 1 for the reading तन्मात्रिजात्.

Also add —

६ श्लोकात्परं कार. अविष्क—

● प्रार्थयन् परं देवा प्रसन्ना रथो ह्यभीप्सितम् ।

एष देवा पितृन् हृष्टा प्रसादे समवस्थिताम् ।

प्रोक्तुर्देवाश्च पितरं वन्द्या मेना मनोमयाम् ।

हिमाद्रये प्रवण्छर्षं हरिजायारणिं बुभुक्षाम् । [4]

P. 680 (६८. २७d)—Add in d] ६ 11 अष्टौ देवाद् द्विजादये.

P. 688 (६८. १०b)—Add in b] ६ 2. 3. 10 जामी

२ संशोधनानि (CORRIGENDA)

In the Introduction

P. XV Column 2, Line 20—का 2 to be corrected as वा 2

P. XV, Column 2, Line 4 from the bottom—Add 44 : 59 syllables

It should be corrected as—Add 43 : 59 syllables

Line 2 from the bottom—1144 to be corrected as 1104

Line 1 from the bottom—2771 to be corrected as 2731

87 to be corrected as 86

P. XXI, Column 1, Line 3—87 to be corrected as 86

Line 5—5878 to be corrected as 5877

गृहीतपाठे संशोधनानि

(Corrigenda in the Text)

पृष्ठ	अध्याय	श्लोक	पाठ	संशोधनम्
46	७	४६a	पात्योद्	पात्योद्
65	१०	२२०	वदुर्दृष्टा[]	वदुर्दृष्टा[]
72	११	१९७	येदन्	येदन्
74	११	३६d	महोदधि	महोदधि
7०	११	६१ab	तस्याव...नरम्	To be marked with ~~~~
75	११	४६d	विनाशिन	विनाशिन
76	११	२४a	कालचन°	कालचन°
83	१२	२०b	चतुष्पदे...पुयेन्द्र	To be marked with ~~~~~~
84	१२	२४a	पुञ्जेषु	पुञ्जेषु

पृष्ठ	अध्यायः	श्लोकः	पाठ	संशोधनम्
97	१४	२४०	श्वभु	श्वभु
120	१७	३८३	स्त्राचर्चा	स्त्राचर्चा
122	१७	६०३	भृगभोज्येन	भृगभोज्येन
128	१८	४६८	सक्षिप्य	सक्षिप्य
165	स.मा. २	२८	कुण्डज्जले	कुण्डज्जले
166	स.मा. २	६०	कृतवन्तपु	कृतवन्तपु
169	स.मा. ३	२४०	विप्रमृता	विप्रमृता
170	स.मा. ३	३४३	पुनरे	पुनरे
173	स.मा. ४	२२८	स्थाने वीर्य	स्थानवीर्य
182	स.मा. ८	१८०	प्रभूणा	प्रभार्ग
184	स.मा. ८	४१३	तिष्ठत्य	तिष्ठत्य
185	स.मा. ८	४६०	न त्वह	न त्वह
203	स.मा. १२	१२८	कुण्डज्जल	कुण्डज्जल
253	स.मा. २३	३३८	सारयित्वा	सारयित्वा
272	स.मा. २६	६४०	देवेश ब्रह्मलिप्टुद्देशे	देवेशब्रह्मलिप्टुद्देशे
276	स.मा. २६	१०३०	सर्वदयापन्न	सर्वदयापन्न
287	स.मा. २८	१०	सुखीश्वराणां च तथा	तथा ब्रह्मेश्वराणां च
287	स.मा. २८	७८	अनुमुखा	अनुमुखा
337	२६	७२८	दानदानस्वगात्रवाद	दानदानस्वगात्रवाद
"	२६	७४८	विवादिपु	विवादिपु
352	३१	१४८	चारयन्त्या	चारयन्त्या
356	३१	६०८	सिनापत्ये	सिनापत्ये
361	३१	६१८	कलासरा	कलासरा
"	३१	६४०	चोष्ठी श्रेष्ठी शोषश्रेष्ठी	चोष्ठीश्रेष्ठीशोषश्रेष्ठी
"	३१	६४०	सातानन्दा	सातानन्दा
364	३२	६०	योग	योग
375	३२	१०४८	अदक्षिणा	अदक्षिण
385	३४	१२६	तावकं तीर्थ	तावके तीर्थ
397	३४	३६८	पद्मावादादवाग्धवा	पद्मावादादवाग्धवा
"	३४	३७३	नाथमारक	नाथमारका
"	३४	३७३	नक्षत्र	नक्षत्रा
401	३४	७२०	महद्	महद्
409	३६	४६८	संयोजितो	संयोजितो
410	३७	२८	बाध्यते	बाध्यते
423	३८	३७३	अभ्यस्ताद्	अभ्यस्ताद्
427	३८	७६३	दक्षिणा	दक्षिणाम्
443	३९	१३८०	नन्दयन्ती	नन्दयन्ती
"	३९	१३९६	सं हृद्वा	सं हृद्वा
"	३९	१३९८	अभ्यवाच्यत्	अभ्यवाच्यत्
458	४१	३४८	यत्र वाग्निता	यत्रवाग्निता

संशोधनानि (Corrigenda)

पृष्ठ	मध्यस्थ	श्लोक	पाठ	संशोधनम्
459	४१	३६b	परमादिन	परिवादिन
461	४१	३७०	अवज्ञता अस्त	अवज्ञताव्यक्त
463	४२	१२०	समतात्	समन्तात्
471	४२	६६b	सदान्वो	सा दान्वो
500	४२	अथ L. 2	जनवित्री	जनित्री
501	—	L. 4	वेज्या	वेज्या
510	४६	२३a-b	मियचाटी मास्तान्	मियचारिमास्तान्
519	४७	२५b	विद्ययुक्त	विद्ययुक्त
557	५२	६१a	अज्ञावरयो	अज्ञावरयो
"	५२	६१a	पुत्रो	वृत्रो
57१	५४	५a	प्रोष्ठपचा	प्रोष्ठपचा
578	५५	१६०	अविद्याम्वनौ	अविद्यामनवे
"	५५	२४०	अज्ञकर्म	अज्ञकर्मिणी
593	५७	६८०	महास्वापद	महास्वापद
629	६२	४७७	रघू राजा	रघू राजा
	६२	४७b	मृग	मृग
630	६२	४६a	भारद्वाज	भारद्वाज
"	६२	५१०	भारद्वाज	भारद्वाज
633	६३	१७a	अज्ञेय	अज्ञेय
643	६४	३७a	एतेन कथं	एतेनाविश्य
650	६४	६६a	इत्येव	इत्येव
661	६५	६२०	सुरारिपानां	सुरारिपानां
670	६७	१६०	तन्मे	तन्मे
680	६८	२७०	अज्ञेय देवादिज्ञातये	दातव्यं साधुभिः तया
688	६९	१०b	ज्ञातौ	ज्ञानी
"	६९	१००	सुते तथा	सुधूपके
"	"	"	अज्ञेयके च	अज्ञेयज्ञाने
"	"	१००	दत्त फल तत्त	यत्तत्तत्तत्त

In Appendix 2 (A)
(2 A परिशिष्टे संशोधनानि)

736	Col 2, Line 4	मैत्रिलि वाचनपुराणे नैतानीनि	मैत्र वाचनपुराणे नैतानीनि
737	Col 1, Line 7	ऊ. क P 334	ऊ. क (व का) P 348
,	Col 2, Line 21	[बी मि (छे का)	[बी मि (छे प्र)

मुद्रणाशुद्धयः

(ERRATA)

पृष्ठं	अध्यायः	श्लोक	अशुद्धिः	संशोधनम्
20	४	२५त	वर्मम्	धर्मम्
25	५	१४०	मापन्नी	मापन्नी
26	५	२५त	भस्मीभूता भवन्	भस्मीभूताभवन्
30	६	१३	ब्राह्मणो	ब्राह्मणो
46	७	४३३	तस्या दूरे	तस्यादूरे
61	८	४३०	प्रतप्तानि पतन्ति	प्रतप्ता निपतन्ति
61	८	४४३	निवा धोररखे	निवा धोररखे
72	११	१४१	किं लक्ष्मणो	किलक्ष्मणो
78	१२	६५	दत्त्वा	दत्त्वा
83	१२	४६त	नापत्तिमित्येव	नापत्तिमित्येव
83	१३	५०	कुर्वन्	कुर्वन्
88	१३	२७०	प्रभूता व च	प्रभूता व
99	१४	३५०	कृत्वा क्षमन	कृत्वा क्षमन
104	१४	४६७	सोम्यर्षा	सोम्यर्षा
104	१५	११६	वे-महर्षिर्ना	वे-महर्षिर्ना
105	१५	२४३७	-सम्प्राप्त्यस्त	-सम्प्राप्त्यस्त
107	१५	४४३	-दाक्षा	-दाक्षा
107	१५	४७१	-दाक्षि	-दाक्षि
124	१५	५५	देह्या	देह्या
135	६६	३२०	सहित	स हि ता
150	२१	५२०	म्यमचार्यमेव	म्यमचार्यमेव
167	स मा. ३	६७	यद् वृत्तात्	यद् वृत्तात्
180	स मा. ७	१५५	यतो दितिर्	यतोऽदितिर्
183	स मा. ८	२२७	रजस्तम्	रजस्तम्
188	स मा. ९	३४७	मया भूतम्	मयाभूतम्
१०4	स मा. १३	४०	तथा दितिर्वच	तथाऽदितिर्वच
2१8	स मा. १८	७१	भित्वा	भित्वा
234	स मा. १९	२१६	रक्षो ब्रह्मणि संयुता	रक्षोऽब्रह्मणिसंयुता
244	स मा. २२	१६७	मनयत्	मनयत्
248	स मा. २२	३५५	देवो	देवो
262	स मा. २३	११५	प्रम्यता	प्रम्यन्ता
१63	स मा. २३	२७५	वापी तस्य	वापीतस्य
267	स मा. २६	१०३	क्षोषायस्य	क्षोषयामस्य
268	स मा. २६	२४५	विशप्ति रक्षिता	विशप्तिरक्षिता
276	स मा. २६	१०३०	सर्वथापन्न	सर्वद पापघ्न

मुद्रणाशुद्धयः. (Errata)

पृष्ठ	शब्दाय	श्लोक	अशुद्धि	समीपनम्
277	स.मा. २६	१०७०	ब्रह्म विद्वांसो	ब्रह्मविद्वांसो
278	स.मा. २६	११६०	सर्वगंध्याप्यवर्णाश्च	सर्वगंध्याप्यवर्णाश्च
280	स.मा. २६	११६५	दुर्बलपद्मो	दुर्बलपद्मो
282	स.मा. २६	१४६b	यानि दक्षिणम्	यानि निर्दिशतुम्
287	स.मा. २८	६b	-विपुलाय	-विपुलाय
291	स.मा. २८	४४d	वि भाण्डसंकरे	वि भाण्डसंकरे
308	२६	३६५	अङ्गमा गम्या	अङ्गमागम्या
329	२८	७७३	यात्सवं	यात्सवं
337	२६	७२d	दानवान्वयमानवाद्य	दानवावन्वयमानवाद्य
356	३१	५५५	सप्तसमुद्रवाहिनी	सप्तसमुद्रवाहिनी-
357	३१	६४०	अन्धोर्मणि	अन्धोर्मणि
"	३१	६६b	वैधा तिरिवर°	वैधातिरिवर°
369	३२	५५b	पुण्यवन्तो	पुण्यवन्तो
374	३२	६६b	घाटीर	घाटीर
376	३२	११२०	स पिच्छिष्ठनं	सपिच्छिष्ठनं
379	३३	६०	वस्या देहिनी	वस्यादेहिनी
384	३३	४७३	मन्त्रेषु सावित्री	मन्त्रेषुसावित्री
397	३५	३६५	मुमुक्षुतिरु	मुमुक्षुतिरु
419	३७	८५०	दुख	दुःख
"	३७	८६b	गुल्फर°	गुल्फर°
420	३८	३d	गुल्फरी	गुल्फरी
423	३८	३४०	बासपञ्चाशद°	बासपञ्चाशद°
"	३८	३४०	विषादमि	विषादमि
"	३८	३५०	ह्रस्व	ह्रस्वा
426	३८	६६d	स्वयदा सवत	स्वयदासवत
429	३६	१४०-d	भावि साक्षात्	भाविमासाक्षत्
431	३६	३०d	धृताधी धर्मसमवा	धृताधीधर्मसमवा
"	३६	३३५	तामुषवाच	तामुषवाच
"	३६	३३b	वै दम्भिकेण	वैदम्भिकेण
432	३६	३२d	-गुह्याभ्येद°	-गुह्याभ्येद°
437	३६	६२b	बध्यते	बध्यते
438	३६	१०६०	सतोनुपर्वत°	सतोऽनुपर्वत°
441	३६	गघ 11१५	गोनाट	गोनाट
450	४०	३३५	अधर्मश्रुतो	अधर्मश्रुतो
451	४०	४१d	धर्म	धर्म
453	४०	५५d	यथा प्रारोच	यथाप्रारोच
465	४२	२३०	गीतवाचा°	गीतवाचा°
474	४३	२७d	सन्धिवेशयत्	■ सन्धिवेशयत्
486	४३	१३४d	अत्र द्विपुण्य	अत्रेद्विपुण्य
495	४४	५०b	मुक्तपापो मुरराह	मुक्तपापोमुरराह

वामनपुराणम्

पृष्ठ	अध्याय	श्लोक	अनुष्टुप्	संशोधनम्
505	४५	२८०	केवाप्रान्तैस्	केवाप्रान्तैस्
506	४५	४०८	या वाचस्वम्	माऽन्तैस्वम्
511	४६	२४३	स्वारो धरे	स्वारोधिरे
524	४७	५००	बाहुविर प्रगष्ट-	बाहुविर प्रगष्ट-
527	४८	२६५	पुत्रविधि	पुत्रविधि
538	४०	१३०	मित्रावरणा	मित्रावरणा
540	४०	२३८	प्राप्तये	प्राप्तये
552	४२	२०३	नद्यम्	नद्यम्
553	४२	२३१	यत्रापुरसाध्य	यत्रापुर साध्य
555	४२	४०८	नुमते सुरा	नुमतेऽसुरा
557	४२	५६८	सुखित	सुखितम्
563	४३	१७७	धर्मो वृत्तो	धर्मोवृत्तो
564	४३	३०८	यथास्वजन	यथास्वजन
571	४४	४८	कागुनीद्वयम्	कागुनीद्वयम्
574	४४	२६०	एवैव पुरुष	एवैव पुरुष
575	४४	३८८	प्राप्ता	प्राप्ता
582	४६	१८१	दृष्ट	दृष्ट
587	४७	११८	मद्वेष्ट	मद्वेष्ट
596	४८	१८८	समताद	समन्ताद
598	४८	४१८	निकेत धर्मोपपाय	निकेतयधोपपाय
604	४९	१४३	सङ्गधादा स्वलक्ष्यो	सङ्गधादास्वलक्ष्यो
610	४९	६१०	द्विजमुताह	द्विजमुताह
613	४९	६६८	वाञ्छा मोहो	वाञ्छामोहो
620	५०	३८१	हृद्यमानम्	हृद्यमानम्
"	५०	४२८	साम भूपो	साम भूपो
622	५१	८८	सर्वदा चित्तम्	सर्वदाचित्तम्
644	५४	४००	पर्यन्तिस्तथा	पर्यन्तिस्तथा
651	५४	११४३	तपोत्पुल	तपोत्पुल
655	५४	१३८	दासी द्विरप्यम्	दासीद्विरप्यम्
"	५४	२१८	यथास्त	यथास्तु
661	५५	६४८	स तारकाश	सतारकाश
669	५७	७८	सङ्ग	सङ्ग
682	५८	३७८	दत्त्वा रामान्	दत्त्वा रामान्
85	५८	६०८	प्रति संस्थितम्	प्रति संस्थितम्

वामनपुराणस्य श्लोकार्धसूची

अ		मङ्गोपाङ्गानि देवपे	५४ ३३६	मत्तोर्वे न क्षिणाम्यस्य	४१ ३६०
प्रोवातोयन च येन गर्भे	स मा ८ २७३	अज धरेष्व वरपद्मनाभे	५८ ८३१	अतः विनाशते च []	१६ ३१०
प्रकरो, समने बुद्धि	स मा ३ १५०	अजरोऽभ्यमरुऽपि	८ ६४०	अतो विनु दमगम	५२ ४७०
प्रकाशित द्विगो भूयस	५६ १११०	अजरोऽभ्यमरुऽपि	स मा २५ २००	अथ यमलो देशे	स मा ८ ८०
प्रकाशो वा सबाधो वा	स मा २५ ५२५	अजानन्त सन्धेन	४१ ५३३	अत्रिस्तस्मात् रमु, भूतो	२ ४७०
प्रकाराण्य च शीघ्र च	१४ १०	अजयत्त स गो वन्दे	स मा ६ १३०	अथ बापेन चाम्बति	स मा १० ३१६
प्रकाशयमनापात	११ २३०	अजानन च भुक्ति	२५ ४००	अथ कोपावृत्तगति	२ ८३
प्रकाशयान्तेत्येव	१८ ५८०	अजित विम्बकर्मालं	६१ ५६	अथ जात्वा चारण च	६४ ७०
प्रकाशयन् विनाश	स मा २६ १२६६	अजिवा सवर्ग ५	३७ १६०	अथ तावन् क्षितित्वा इष्टवा	स मा २२ ७४३
प्रहृष्टार ममस्तुभ्य	१८ ३५०	अजीवनत्वा तनयाश्च तिलो	२४ ११०	अथ त माह स मु न	३६ १४३०
प्रहृतायै मरुति	३७ ५५५	अजीवनत्वा गुप्त गुप्त	१८ १००	अथ त श्रुपय सव	स मा २३ २४३
प्रतोयना यापयदा मम सदा	१४ ५५०	अजेयत्वमवध्यय	६ ५५	अथ दवा चतसृषु	५८ २०५
प्र तय प्रदरे धन	२३ ३५०	अजेयस्तस्य भायस	३७ १५०	अथ दशध्वज ग्राह	स मा १० ६७३
प्रमया प्रमयाश्चाभी	४३ ४०	अजेयो दयत एव	१८ ५१६	अथ प्रणम्य त कीरा	स मा ३ १३६
प्रमयागि भवेत्यन्ति	स मा १५ ७००	अजेयो युधि गजव	स मा ३ १४६	अथ प्रतीकोपातोऽपी	४४ ३४३
प्रमयाय सभवे कामाद्	१७ ६३०	अजेग गभूयस	६५ १७३	दयपयश्च देवाश्च	स मा १६ २३६
प्रमयाय सभवे धर्म	स मा २१ १८६	अजाते गात्रयुव च	१५ १८०	अथ सा तमुपि च	३७ ७२०
प्रमयायमुच्य तस्य	स मा २० ११०	अजान चान्मूयसद्	३५ १५३	अथापायान्तर क्षामुर	३६ ५८०
प्रमर परम देवि	स मा ११ ७०	अजानतो गानतो वा	५६ ६५३	अथाजगत्त देवस्य	३७ ७०३
प्रमर परम ब्रह्म	स मा ११ ७०	अजानानानतो वाऽपि	स मा २४ २४३	अथाजगत्त प्रतीक्षी	५१ २१६
प्रममून वादगित्तु	५२ ४६०	अजानान्तर तवापि	३७ ८००	अथाजगत्त भगवान्	५६ २१६
प्रमीयत ततो दाष्ट	स मा १८ ३१०	अष्ट विभे भगवान्	स मा २२ ३००	अथाजगत्त स मूर्त्यय युवस	२२ ५७३
प्रमीहिमीना विनाश	३० १०	अन्मये समुत्पत्ती	स मा २२ ३५०	अथाजगत्त द्विषान्	२७ ३६६
प्रमन् पायिद् ब्रह्मन्	१८ २३०	अत पर प्रक्यापि	३५ २००	अवाङ्महत्त बलहा	४५ ११६
प्रमन्तय गह्व विष्णु	६१ २५६	अत प्रसिद्धि समुपाजगत्	३५ ७७०	अवातस्तोषयानाया	२५ ४६०
प्रमुह गृह वसिष्ठ	३६ २३०	अत प्रसिद्धि समुपाजगत्	४५ ३४०	अवादिदेश बलिनी	२६ ४६०
प्रमिन् तोमस्तवा मिश्री	५६ २६६	अतस्तव गृहे जातस	६५ १६०	अवात्मानाणि विप्रथ	४३ ९०
प्रमिष्टोममवान्तेति	स मा १४ २७०	अतिमुक्तया व्योम	६२ १२६	अवाविषत प्रदरर्ण	स मा १६ १८०
प्रमिष्टोमातिरात्राम्या	स मा १५ ४६०	अतिभवाय तु तोयस्य	स मा २२ १४०	अवापयन्त सयावान्तम्	३८ १४६
प्रमो प्रमोद वनोऽपि	५ २६६	अतिष्ठति गिरीतश्चा	१७ ६६०	अवाग्यापात्तहृत्कार	६७ १०३
प्रमोदो द्वाग्नातिवा	॥ १२५	अतिष्ठत सुचार्वङ्गा	३७ २३०	अवाग्युपगता लक्ष्मीर	स मा २ १३६
प्रममूनय स वाग्य	१५ १७०	अतीव तुषया युक्त	स मा २६ ५८६	अवाग्येव जगत्प्राप	५६ २०३
प्रमत्येनाथजेन०	७७ ३३०	अतो गच्छां जमूत	स मा १६ ३६	अवाग्यम्यमुरयुक्त	५२ ३३०
प्रचारयोरुपाय	स मा २६ ८६०	अतो पित्र मम रूपेण	३३ २२०	अवातां च महावृत्ति	स मा २८ २६६
प्रज्ञा यज्ञा मुदारावा	१३ ४४६	अतो मम परा प्रीतिर्	५६ ४४६	अवाभुरर्पति प्रज्ञं	स मा १० ३७०
प्रज्ञा यज्ञा विप्रता	स मा १७ १५०	अतो मरोविप्रयुक्तस	३५ ७१०	अवेनमवरोद्वस	स मा २७ १६

अयोधुर्वता सर्वा	२५ ७३	परिवृष्टिर्वाग्वैस्तु	६२ २८३	अनुराधासु बडर	५४ १७०
अयोध्याय हरि भक्त्या	२७ १०	अधोयाना बहुवागा	५५ २२ ५४०	अनुत्पिस्तुबुभुमेन	३६ १२३
अयोध्याय च वेगेन	२१ १६३	अधोक्षज नमस्तुभ्य	६० १६३	अनुलेखमादाय	२७ १४०
अयो देशान् प्रवर्ष्याम	१३ १६३	अधो नाभे स पातालात्	५१ ६३	अनुपास्तु ङ्ककेराभ	१३ ५५३
अयोमा प्राह तनय	३२ ७३	अध्ययचक्षन्त विस्तोर्षि	५३ १६०	अनेकजन्मकर्मण्य	५६ ६२०
अयोवाच जगत्त्वामी	६६ ७३	अध्येतव्या नदी नित्य	१५ ५२३	अनेन कारणेनासी	४ १०
अयोवाच दितीगस्तौ	७ ५०३	अनङ्गकृष्णप्रतिभो बभूव	५३ ८३०	अनेन तु विधानेन	१७ २६३
अयोवाच नरो दैत्य	७ ४६३	अनन्त शङ्कुपीठम्	३१ ७३३	अनेन बह्वी देवा	२६ २१३
अयोवाच भृगो बह्मन्	३१ ६२३	अनन्त सर्वगो ब्रह्मणो	५४ ६५३	अनेन योर्वैयं सुपत्न्या जिता	३० ३५०
अयोवाच महादेवो दिवान् स मा	२४ १३	अनन्तर स तुभ्ये	५३ ३६०	अनेनैव जाग्राव	५६ ११५३
अयोवाच महादेवो [वत्]	२७ ५३३	अनन्तर सुखसीना	५३ २३ २८०	अनेनैव दृष्टेन	३३ २७ ११०
अयोवाच महादेवो [मया]	३६ ३८३	अनन्तराय र्षकाय	५८ ३२०	अनेनैव धृता भूमिर्	३३ २० ७०
अयोवाच महागुह्यि	५१ १४३	अनन्ता यनस प्रीति	५४ ३३०	अनेनैव विधानेन	३३ २० २६०
अयोवाच मुनिस्तथी	३६ १४७०	अनन्ता विद्यमानोति	५३ १४ ३५३	अनन्तस्य ततो हृष्ट्वा	३३ १८ १७०
अयोवाच यत् कार्त्त	२८ १६३	अनन्तस्य नमस्तुभ्य	५४ २६ ३३	अनन्तैर्न द्विजैश्च	६२ ८०
अयोवाच सुरान् दुर्गा	२० ४०१	अनन्तमनसो भक्त्या	६७ ४७३	अनन्तैर्न विष्णुसिंहैर्न	६५ ६२०
अयोवाच सुरान्विष्णुर्	३६ २१३	अनन्तवृष्टि किमियम्	२६ २६३	अनन्तुं धेन दद्यान्ती	२५ ३६०
अयोवाच हरि स्वम्	३२ १०६३	अनया पितृभक्त्या च	३३ १४ ४०	अनन्तर्वात यत् कासी	१६ २०
अयोवाच हरिब्रह्मन्	६ ७१३	अनया रक्षया बह्मन्	५६ ८३	अनन्तर्वात यत् भूमी	६४ २६०
अयोवाचासुरो मूढो	३३ २०३	अनन्तकर्मके हि	२७ २५०	अनन्तर्वात यत् आमाय	६ ६६०
अयोवाचैव दासस्ते	५४ ८८०	अनाथ्य षडङ्गकथ्य च	५३ ११ ८०	अनन्तर्वात यत् बह्मन्	५३ ३७०
अदक्षिणा तया यता	३३ १० ७६३	अनाथायैव ते वीरासु	३२ ४७३	अनन्तर्वात यत् बाणोति	३३ १४ ५५०
अर्चनं यता सोऽपि	५६ ६३०	अनाथाय च सत्त्वानाम्	५६ २८०	अनन्तर्वात यत् सुपता	१६ ५३
अर्वाहृत्य हुताग्नेन	६ ५०	अनाथैव यथा नारी	५३ ३०	अनन्तर्वात यत् चर्मपत्रे	१० २५३
अदितिर्वैवमता च	३३ ६ ५३	अनादिमन्मन्विचन	५३ ११ १७०	अनन्तर्वात यत् सकोर्वा	६ ३७०
अदितिर्वैवमता च	३३ ६ १२३	अनादिरात्रिविषय	३३ ८ १७०	अनन्तर्वात यत् यामास	३४ १०
अदेल्या अपि च भीमाद्	३३ १४०	अनादाद्यनमम्यान्त	६० १०	अनन्तर्वात यत् सुन्दमाहूय	५३ ७६०
अदेल्या अपि पुत्रायै	३३ १३ १२०	अनादि स विद्विद्भू	१५ ३३०	अनन्तर्वात यत् दिव्यो	६ २६३
अदेल्या सर्वभूताना	३३ ७ १०	अनारम्भस्तथातरो	१५ ६०३	अनन्तर्वात यत् सुहृन्ते च	३३ २६ ७२०
अदेल्या सर्वभूताना	५८ ४६३	अनाश्रित्या देवाय	५८ ३१०	अनन्तर्वात यत् पुनरायाते	५३ ६७०
अदेल्या रक्षास तेन	५६ ६३३	अनिन्त रक्षा बाता	२७ २८०	अनन्तर्वात यत् नन्दन युद्ध	५३ ५८३
अदेल्या धर्मतनयी	३ ७३	अनिन्तस्वयं त्रेक्ष्	५३ ११ १५३	अनन्तर्वात यत् सौम्य	५४ ६३०
अदेल्या धर्मतनयी	३३ १३ ६०	अनीय सर्वोपेयम्	६० ४८०	अनन्तर्वात यत् सौम्य	१० ५३
अदेल्या धर्मतनयी	३३ १३ ६०	अनुजम्पु नुमार ते	३२ २७०	अनन्तर्वात यत् सौम्य	३३ ५६०
अदेल्या धर्मतनयी	३३ १३ ६०	अनुजम्पुर्महादेव	२७ १५०	अनन्तर्वात यत् सौम्य	५३ १०
अदेल्या धर्मतनयी	३३ १३ ६०	अनुजम्पुर्महादेव	२७ १६०	अनन्तर्वात यत् सौम्य	५० ५६०
अदेल्या धर्मतनयी	३३ १३ ६०	अनुजम्पुर्महादेव	६ ६४०	अनन्तर्वात यत् सौम्य	११ ५३०
अदेल्या धर्मतनयी	३३ १३ ६०	अनुजम्पुर्महादेव	१७ ८३	अनन्तर्वात यत् सौम्य	५५ ३३
अदेल्या धर्मतनयी	३३ १३ ६०	अनुजम्पुर्महादेव	२८ १००	अनन्तर्वात यत् सौम्य	३० ६७०
अदेल्या धर्मतनयी	३३ १३ ६०	अनुजम्पुर्महादेव	२८ १३०	अनन्तर्वात यत् सौम्य	३३ १५ ६३३
अदेल्या धर्मतनयी	३३ १३ ६०	अनुजम्पुर्महादेव	१४ ७०	अनन्तर्वात यत् सौम्य	३३ २६ ६६०

श्लोकार्थसूची

[illegible]

अथ पापेन धारेण	स मा २६ ४२०	अवतीर्णो जगदीनि	स मा १० ४३	अश्वत्थवृक्षमार्जित्य	स मा १५ ३२०
अथ स दनुतुत्रजिदं	४७ ४३३	अवतीर्णो महाबाहू	५१ १७३	अश्वत्थस्य यन्मूल	स मा १५ ३८३
अथ सृष्टानु मा केन	२६ ८०	अवतीर्णो रथेभ्यस्ते	३६ ८६३	अश्वमेधमवापनोति	स मा १४ ४१०
अथ गन्तु निव धामुर	५१ २३३	अवतीर्णोसनाद् ब्रह्मन्	३१ ३८०	अश्वमेधस्य यज्ञस्य	स मा १३ २१०
अथ गन्तु गिवि गात्रो	५० ६१०	अवधानं विदर कृत्वा	११ १००	अश्वमेधो महामेधा	६० ४६३
अथुधमत्स महारथानो	४३ ६७०	अवधय देवैर्त सर्वैर्	२० ४२०	अश्विनोस्तोत्र्यमासाव	स मा १३ ३१३
अथुधेतो तदा ब्रह्मन्	३२ ७३०	अवधयत्वर प्रादात्	२६ ५०	अश्विनो अश्वरो तस्य	स मा १० ४२०
अथुधेतो मत्सुवासी	८ १००	अवधयत्सु रै तेन्द्र	५२ १४०	अष्टबाहू ददौ कागो	३१ ७६३
अथोभ्यामगमिष्यम	३८ १२०	अवर्तितलमनेष्य स्वायिनो	१ ७७३	अष्टम्या कृष्णपक्षस्य	स मा २१ २६३
अरजत्काश्वोद् दण्ड	३७ ५००	अवर्तविषय प्राप्य	६२ २५३	अष्टम्या च चतुर्दश्या	स मा २५ ४३
अरजा स्वग्रहे बह्नि	३७ २३३	अवर्जन्त बन्धे विष्णु	६३ १३३	अष्टादेव महर्थासात्	४३ ५५०
अरण्ये निजने साधो	५३ ३६३	अवगसगो वसुसप्तोभा	४० ३४०	अष्टाष्टोत्तिसहस्राणि	२७ ५६०
अरण्ये भूतहा पाव	६४ ६७३	अवर्षत् निकताकृष्टया	५२ ८७०	अष्टौ ये वसव कृतावा	४३ ५५३
अरिष्टकेनिषाणूर	५६ १०१०	अवर्ष्य अश्विनो ह्युवा	५१ ४६०	अष्टौ सहस्राणि घनुर्धरागु	२३ ४२३
अरिष्टमेतिन चक	२ १३३	अवहृष्टोभितामित्र	स मा १६ २२०	अश्व्यासा सहस्राणि	स मा २५ ४००
अरुणा युयुतोर्वेषा	स मा १६ ३००	अवहृत्य सत गवो	स मा २० १७३	अश्व्यास्तानि घृतानि	२७ १६३
अरुणाया सरस्वत्या	स मा १६ ४१६	अवाप कृत्वा सुरसि	४६ ६४०	अश्वथ्येयणा वरा	स मा २६ ११०
अरुणासङ्गमे स्नात्वा	स मा १६ ४२०	अवाप गर्भे तत्त्वज्ञो	५६ ५२३	अश्वथिबन्ध भुजन्त	१२ १५०
अरुन्ततो महाभाग	५४ ३५०	अवाप्तवान् ऋषुपराभव च	५० ३५०	अश्वत्थ सप्तो ज्यो	६६ ६५०
अरुन्तुद् च सहितम्	२ ६३	अवाप्तुयाद् राजन्व	स मा १५ ५१०	अश्वत्थं वनमिषा	५७३
अश्वारिणा समम्बध्व	२६ ७३	अविकार्यमथ दिव्य	स मा ११ १४०	अश्वत्थानिपुङ्गवा	१४ ११०
अश्वारिणा पितृन् देवान्	स मा १४ २७३	अविचिन्त्यमसह्य च	४३ १००	अश्वत्थो मदी तस्मिन्	५३ १६०
अश्वारिणा महादेव	स मा १५ ६३३	अविष्टुत सुगन्धस्य	२२ ३१०	अश्वत्थो महाविषा	५२ ७२३
अथा धमश्च कामश्च	स मा ३ ३१३	अविमुक्त च लोत च	६१ १०३	अश्वत्थोऽप्यस्तुत्वा	२८ ४१३
अश्वनादीश्वर देव	११ ७०	अविमुक्तकमर्गव	६३ १५०	असिपत्रवनं वात्यद्	११ ५५३
अश्वनादीश्वर पुण्ये	६३ १००	अविरोधेन धर्मस्य	४८ ३६०	अस्तीन्त यदा मद्रा	२८ ४८३
अश्वत्थव यथा तातात्	१६ ४६०	अविमुक्तब्रह्म बर्षे	५६ १०६३	असुरेभ्यस्तान् भोता	६२ २३०
अश्वत्थसाक्ष मासाव	स मा ३ ३३०	अविनेकमवाज्ञान	११ २७३	असुरो ह्युज्जयो नाम	स मा २७ ३०
अश्वेन गगने गर्भ	५ २८०	अवहृत्य सत गवो	स मा २० १७३	असुरारहितं विप्र	६६ १६०
अश्वेन वागवादात्रे	५२२८३	अव्यक्त सर्वगोरीह	३४ ६४३	असौ गुरङ्गो बलवान् जनेत	३३ ७३
अश्वेन वैष्णववपुर्	४१ ४८३	अव्यक्ताश्व व्यक्ताश्व	४३ ३८३	असौ मराधिनमुदी	३७ ४२०
अश्वेन च निर्गन्धो	६३ १६०	अव्यक्तात्मबन्धनेते	३३ ७४३	असौ मद्राश्वरेव	२५ ७००
अश्वेनो मा देवेशत	२५ ६६०	असत्ता सब एवैते	२८ ३८३	असौ यष्टयवो देव	३७३
अत दया दान देवे	स मा १० १६०	अश्वनुवर्जि संहितय देवै	१८ ७२३	असौ सप्तवारद सुकेति	१४ ४६३
अवजानाम्यह तेन	५६ ५६०	अश्वस्य च महाभोर्	१६ २३०	अस्ति तत्त प्रयो लिङ्ग	स मा २५ ७३
अवजानो ब्राह्मणस्तु	स मा १८ ३४०	अश्वस्ययणा नाम	१६ २२०	अश्विनि रोषकेगात्र	४६ ५८३
अवतीर्णै प्रवृत्त	७ २७३	अश्वप्राया विनाश च	४३ ४६३	अस्तेष्ट ओह्य स्तणा	१५ २०
अवतीर्णस्तदा स्नातु	३४ १६३	अश्वतीर्थे तत स्नात्वा	५७ २६३	अस्माकं च कुले पुत्र	स मा १५ ४०
अवतीर्णो मदी स्नातु	६४ ८६३	अश्वत्थ आस्कर गङ्गा	५८ ६६३	अस्माकमानन्दकरो	१६ २८०
अवतीर्णो मुने स्नातुम्	६२ ७३	अश्वत्थवन्तं कृत्वा	स मा १५ ३८०	अस्मिन्मदीर्षे वते व्यक्त	१८ २४३
अवतीर्णो जगतामे	स मा ६ १४३	अश्वत्थवृक्ष च समान्वेते	१४ ३७३	अस्मिन्मदीर्षे वरा स्नात्वा	स मा २० २००

श्लोकार्थसूची

प्रतिमस्तीर्णं भवद्भिरनु	३६ १६५०	आ	आजधानाव सारति	२६ ६३३	
प्रतिपद दृष्टं वगिक्तु	५३ ३०३	या किं क्रियेतप्रनु केन युद्ध	१० ५८३	आनापयस्वानुतवीर्यं तामो	६ ५५०
प्रतिममुत्तिमवनाति	स मा १५ २५५	या विमेषितोत्पन्न	६७ ७५	आज्ञाप ताम्या नखरत्नमात्रा	२० १५०
प्रतिमनु समापते प्रेता	५३ ३०३	या क्रियेतितोत्पन्न	४ १२३	आन्वेष्टु च विना होम	स मा १० ८००
प्रतिमनु सारिहृते हीये	स मा २८ २१३	आनश्ममनारितप्रति	१६ १२०	आन्वनावावकोषे छा	१५ ६००
प्रत्य तोरैव्य माहात्म्यात्	स मा १४ ५५५	पावा विणिग प्रुध्वी	५३ १५३३	आतनप्र महापुष्टि	५३ ७१३
प्रत्य नित्यस्य महात्म्यात्	स मा २७ १७३	पानागमयोग सदा	स मा २२ ५३३	आतनप्र सा पयो पान	२६ ८००
प्रत्य वतस्य युगला	स मा २२ ६३३	पावागमोपाव सतीर्थमुप	३३ ६३	आतनो यगो वृद्धये	२६ ८०
प्रत्य सतो प्रसादेन	स मा २७ २८३	पावागम पर्वताकार	३६ ६३३	आतनार्थविपय	स मा ३ १२०
प्रत्यायुताया दुष्येया	२६ ११०	पाव गन्तव्यनि ध्रुवा	४ १२३	आतनसमसमुद्ध	२६ २८५
प्रत्यानश्य सवास्तोह	३७ ४५३	पावस्य संयो वहिता कणां	१६ ३२३	आतना इव समो कृता	५३ १७३
प्रहकारमगोकोये	११ २५३	पावस्य नाकासु निपटता यव	१६ ३०	आतन भुवनान् रौमात्	५० ४७५
प्रहकारविषयैश्च	५१ २६०	पावस्य लोकातिव निमित्तावा]	२० १३३	आतन कृतन ह्यत्ता	स मा २३ ३५
प्रहकारावृत्तो द्रव	२ २६३	पावस्य वसुधा सर्वा	६ ७३	आतना नगी सयमपुण्यतीया	स मा २२ २५५
प्रह व पावोपपावार्थमीशम्	३१ ५६३	पावुपुष्टुद्वयकार	२१ २०३	आतनमुखा गगन	स मा ८ १२०
प्रह स सयमिव्यामि	५३ १५३	पाग दृष्टिषा वेदिम्	२७ ३८३	आतन प्रगत स्वातम्यात्	३७ ५२५
प्रह ते प्रतिजानामि	२ ३२३	पाग द्रव दगाय	३ ६३	आतनप्रतस्तस्मादि	३७ ५३३
प्रह स्वा व वहिष्यामि	स मा ७ १३३	पागद्व यमि सवज्ञी	३६ ७२३	आतनप्रद्वया सनु त्यक्ता	स मा २७ १५
प्रह न विमय विम	स मा १७ १५३	पागद्व गक गच्छातो	२८ ३५३	आतन मयद्राजा	१३ ५१५
प्रह पाताका समाने	५० ३१५	पागद्व गच्छात मी	५१ ५५	आतनप्रतिस्तर मूर्ध्ना	३ ७३३
प्रह पूर्वमह पूर्व [तरम]	३१ २३०	पागद्वो दृष्टे देवी	४ १३३	आतन वानुक मोर	८ ५३
प्रह पूर्वमह पूर्व [रत्न]	५७ ३७०	पागद्व गच्छात मय	३१ ७३३	आतन दक्षिणे पात्री	३२ ६०
प्रह वसतमामान	२५ ५५३	पागद्व स गितिव विनयावनम्रा	३० ५५०	आतन पत्निय धोर	५२ २६३
प्रह विवाहविव्यामि	२६ २६३	पागद्व विष्णिगसर	२० ३६३	आतन प्राक्पुत्रगङ्गाद्	७ ५०
प्रह पुनम इति वगतो	२६ २०३	पागद्विषयि दैवस्य	३७ ७६३	आतन वज्र ससवात्	३३ ५२३
प्रह वगागा प्रष्टु	४ ६०	पागद्वे निर्गमे प्राप्नो	५१ ५७३	आतनप्रद्वयाधिवसुमनाव	५८ ५००
प्रह सा वभिषो नाम	५६ ५१३	पागद्व मुने गितिव निवेस्य	२० २०३	आतनप्रतसवाग	स मा १३ ११०
प्रह यमि तीय नि	स मा २५ ५३	पागद्वाम्य वीदेन	स मा २० १७३	आतनप्रतसवायमि	५५ १६३
प्रह यमि यो वपाय	५६ १०५	पाग गृह्ये नदीवलेपु	१५ ५०३	आतनप्रतसवायमि	स मा २० ३५०
प्रह यमि पुप विम	१३ १०३	पागद्वाम्यवम्रज	६ ५०३	आतनप्रतसवायमि	५५ ५५३
प्रह यमि व वपाय	स मा २६ ११३	पागद्वाम्यवम्रजो ब्रह्मन्	३ ३२३	आतनप्रतसवायमि	५५ ६६३
प्रह यमि वपायमि	३५ ५६३	पागद्वाम्य न मे तुति	१५ ३३	आतनप्रतसवायमि	५३ ३५३
प्रह यमि स पर्वत	५६ ११८३	पागद्वाम्यवम्रज ताम्या	७ २०३	आतनप्रतसवायमि	५७ १८३
प्रह यमि द्वीपेग	५६ ११५३	पागद्वाम्य नु नि स्नह	१५ २०३	आतनप्रतसवायमि	स मा ३ १०
प्रह यमि गोमर्ष व	२ १०३	पागद्वाम्य सारवायमि	स मा १० २३	आतनप्रतसवायमि	५८ ५५३
प्रह यमि सारवस्तेय [पान]	१५ १३	पागद्वाम्य गितिवर	५१ ५६३	आतनप्रतसवायमि	३८ ६६३
प्रह यमि सारवस्तेय [गोवम्]	१५ २३	पागद्वाम्य मारिद्रष्टा	स मा १६ ३३३	आतनप्रतसवायमि	३८ ६६३
प्रह यमि सारवस्तेय [गोवम्]	स मा २० २३	पागद्वाम्य मारिद्रष्टा	स मा १६ ३३३	आतनप्रतसवायमि	३८ ६६३
प्रह यमि सारवस्तेय [गोवम्]	१० ३०३	पागद्वाम्य मारिद्रष्टा	६ ७३३	आतनप्रतसवायमि	३८ ६६३
प्रह यमि सारवस्तेय [गोवम्]	स मा २२ ७५३	पागद्वाम्य मारिद्रष्टा	१० ५३	आतनप्रतसवायमि	३८ ६६३
प्रह यमि सारवस्तेय [गोवम्]	स मा १३ ६६३	पागद्वाम्य मारिद्रष्टा	१० १०३	आतनप्रतसवायमि	३८ ६६३

प्राचं मातस्य महदूर्ध्वं	६३ १३
प्राचं सौव परित्प्रात	६ ८७३
प्राचं ह्यनन्तमन्तर हरिमध्यम्	६७ ७७३
प्राचं प्रजापति सोऽपि	स मा ६ २४०
प्राचलिकु तदा स्थायि	स मा २४ १८०
प्राचीना ब्रह्मणे वेदिम्	स मा १ १३३
प्राचयो धम नान्यन्तु	६७ १७०
प्राचयो व्यापयश्चैव	स मा २६ १४००
प्रागस्य चापं वेगेन	८ ५३
प्राणीतत्प्राशमसाकेन	३६ ४२०
प्राप्रा दक्षिणतो बोर	१३ ११०
प्रापना च महापुण्या	स मा १३ ७३
प्रापना महावेग	४३ २३०
प्रापना नाम विख्याता	स मा १५ १०
प्रापजगन्निमानन्तर	६८ ७०३
प्रापतत गगपति	४२ २६३
प्रापत पतिताना	६८ ६८३
प्रापवामागम हृष्टवा	५१ ४६३
प्रापद्वाहृष्टोताना	६८ ६६३
प्रापद्बुधकृतस्य	६८ ६६३
प्रापद्बुधकृतं युगपद्	५८ ६५३
प्रापद्बुधकृतमिच्छन्	५८ ६००
प्रापद्बुधकृतमिच्छन्	६५ ५५३
प्रापो नारा वै तनवः	स मा २२ २६३
प्रापोमया प्लावयन्ती	२५ १६०
प्रापोमया ब्रह्मलोके	२५ १४०
प्रापोमया मन्मथसात	३१ १८०
प्राप्यापित बाहूरेण	५७ ५३०
प्राप्यापितो देव देव	स मा १० ७७०
प्राप्यापितो विचरन् भूम्या	५५ २२०
प्राप्यापितो पापेषु	५६ ५१३
प्राप्यापितस्तम्पयन्त	स मा ६ ३१३
प्रापोरा सह नैवीका	१३ ४८३
प्रागस्य कृतवायु दस	२ ११३
प्रागस्यता च ऋषय	५२ ३६३
प्रागस्य भार्गव प्रीतास	स मा १४ १४३
प्रागस्य सर्वान्द्रुपयातान्	५१ ५७०
प्रागस्ययामि वा कथे	३६ १२०
प्रापात राशिनी न्नम्	७ १५३
प्रापाति त्रिपुरास्य सहार्गर्ध	२५ ७५३

प्रापाति त्रिपुरास्य सहार्गर्ध	२७ ५५३
प्रापते वायुदेव	६४ ११३
प्रापास्यामि तवावय	५६ ४४७
प्रापुष देहि भगवन्	४३ ११२०
प्राप्रापितेषु जीमूता	६७ १५३
प्राप्रापितस्तद्वा	३२ ३००
प्राप्रापितस्ततो धन्वी	६ ६४०
प्राप्रापनाय कृष्णराय	स मा ६ १४०
प्राप्रापनाय देवस्य [सक०]	२५ ४००
प्राप्रापनाय देवस्य [कृत्वा]	५० १६०
प्राप्रापनाय देवाभ्या	१७ १०
प्राप्रापनाय धर्मस्य	१७ २०
प्राप्रापयन्ति देवता	स मा २२ ४४०
प्राप्रापयन्तो ब्रह्माग	४६ २६३
प्राप्रापयन्तो वृषभध्वज तदा	३२ ११६०
प्राप्रापयामास तग	स मा २८ ८३
प्राप्रापयामास विभु	३४ ३१०
प्राप्रापयामास विरिञ्चिमाराद्	५५ २००
प्राप्रापयामास हरि	५६ २००
प्राप्रापितस्तु भगवात	१६ १७०
प्राप्रापितो महादेव	३७ ६०
प्राप्राप्य ह्वा सरस्वती बाल्मिकी	स मा ३६ १४५०
प्राप्राप्यमान यजन	५५ १२०
प्राप्राप्य वरद देव [प्रतिष्ठा]	स मा २५ ३४०
प्राप्राप्य वर देव [वक्त्रम्]	स मा २५ ४३०
प्राप्राप्य हनुमन्नाप	स मा २५ ४२०
प्राप्राप्य विविधा हृषा	६८ ४८३
प्राप्राप्यत्वास्तमो वास्य	५६ २५३
प्राप्राप्य वट तुल्य	३८ ७५३
प्राप्राप्य बलनी तास्तु	३६ ११५०
प्राप्राप्य वाहनं स्व हव	६ १००
प्राप्राप्य बाह्यान्तेन	६ १३३
प्राप्राप्य भविष्यता देवा	६७ १३३
प्राप्राप्यमतुल प्राप	५३ ६०
प्राप्राप्यमिच्छति वशी	५२ ४६०
प्राप्रापितो दिल्कर	१६ ६०३
प्राप्रापितो भूमितलद् भवेन	१६ ६३३
प्राप्रापितो त्वदुभयकातरस्य	२० ८००
प्राप्रापित महासेन	६० १३३

प्राप्राप्य रासधाना तु	४० १८०
प्राप्राप्य वै योडधमम्	३५ १६०
प्राप्राप्यपते च सतत	६ ३८०
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	३ ३४०
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	६ ६६३
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	२७ २०
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	७ २४०
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	४३ ७०
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	४३ ६२०
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	२० ११०
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	८ ७०
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	१५ ३६३
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	४६ ३००
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	४० ४०
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	४० ७३
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	स मा १७ २१०
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	स मा २२ ५६३
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	स मा १६ ३३
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	६२ १६०
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	५४ २००
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	स मा २७ १०
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	स मा ६ ३७३
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	स मा २५ १६०
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	स मा २५ २१३
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	५४ १३३
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	५४ ५३
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	२५ ८३
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	६८ २८०
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	१७ ५८३
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	स मा ६ ३७०
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	३४ २१३
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	१६ ३३०
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	२३ १६०
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	१० ५६३
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	२६ ६६०
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	५८ १६०
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	३७ २०३
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	५६ ३३
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	५२ १३३
प्राप्राप्यपतिप्रतिमाननामे	६७ ५०३

श्लोकार्थसूची

भासीमिगाचरगतिर्	११.४३	इत्थं सितगा वचन	६८ ४४३	इत्युक्ता ॥ उतो देवी	स मा २२ ५३३
भासीमुद्रो रघुकुले रिपुविजयार्थे	३३ २३	इत्य प्रणीते परमं पवित्रं	१४ २८३	इत्युक्ता दानवेन्द्राय	७ ४०३
भासीमङ्गिरिति स्थानम्	४६ ७१३	इत्य श्रोतस्वा वसिष्ठ	६२ २३३	इत्युक्ता पर्वतमुता	२८ ६६०
भासीमहामरुगति	२६ १६३	इत्य धृष्टन् कस्य विगतयामि	२ ४६०	इत्युक्ता वल्लभा सार्ध	स मा २३ ३१
भास्यन्त पुण्यातीर्था सा	६ ३१०	इत्य महाधरो वल्लभ	४४ ६३३	इत्युक्ता वामुदेवेन	३६ १६३
भाह्य दुर्गमं तत्र	स मा १३ ४३०	इत्य मुण्डरि सह धकरेण	१६ ५३	इत्युक्ता गङ्गुदेनाय	१ १४३
भाह्य मेरी रत्नचक्रास्ते	२० २०३	इत्य वच धाम्न महामुन्द्रो	४८ ५०३	इत्युक्ता ब्रह्म स मुनिम्	३६ ६५३
भाहृ ब्रह्मा महादेवा []	स मा ३ ३८०	इत्य नवनमनार्थ	६२ ३३	इत्युक्ता दं प्रातिना	स मा १० ४३३
भाहारलोभेन तदा	स मा २६ २६३	इत्य पवित्रमुतवच	२३ ४२३	इत्युक्ता धर्मगुरुम्	२ ४४३
भाहूता व गरिचन्द्रेष्टा	स मा १६ ३०३	इत्य वणीति दैत्येन्द्रे	३३ २४३	इत्युक्ता सोमनाथेन	८ ६७३
भाहूता ब्रह्मा सा ताम्र	स मा १४ ३२०	इत्य विनय्य स्वनाम्ने	६ ४२३	इत्युक्ता वामुदेवेन	३१ ३४१
भाहूता सा कुक्षये	स मा १६ ३४०	इत्य विवर्णमाना सा	४० २१	इत्युक्ता विभुता नन्वी	४४ ६००
भाह्वन्ता व निजयम्	२२ ३४०	इत्य कुक्षे देवचरेण प्राणात्	६६ १४३	इत्युक्ता वामुदेवेन	३४ ५२०
भाह्व्य मासिनीं वनापु	२८ २५०	इत्य मन्त्रितयज्ञेय	७ १६३	इत्युक्ता वास्तव त ई	स मा २२ १५३
भाह्व्य सतितां धेष्टा	स मा १६ २८०	इत्य सत्सुखमान ०	२७ ३३३	इत्युक्ता दानवर्षति	स मा ८ ८३
इ		इत्य स दैर्घ्यमिनीदितस्तु	१० ४०३	इत्युक्ता गन्ति देवे	स मा ७ १४३
इच्छा व परायेणु	३५ १७३	इत्य स नागरकोणा	२७ २६३	इत्युक्ता भगवामेवम्	स मा २८ १६०
इग्यामुद्रविजयार्थे	१३ १२०	इत्य स गुरति हत्वा	६८ २६३	इत्युक्ता भगवत् सदी	स मा २४ ६३
इहान्य व सैन्य	स मा १५ २४०	इत्थं सुवेगिचन	११ १३३	इत्युक्ता वचन मन्त्री	६४ ३८३
इतश्चेतस्य विप्रहृष्टा	६४ ४१३	इत्य गुरायेवचन	२२ २३३	इत्युक्ता वामुदेवेन	२२ २२३
इत सहस्रैर्बुधोज्ञान्यैर	२२ २३३	इत्य स्तुत कविचरेणु	४२ ३२३	इत्युक्ता सारथ्यव्यय	३६ ७३३
इति ज्ञानाख्य लोको	स मा ८ २२०	इत्य स्तुत पद्मचरेण विष्णुम्	६६ १२३	इत्युक्ता स महायोगी	३७ ७६३
इति द्विजानां वचनं	२२ ७४१	इत्यस्तुता सागरेण	३ २४३	इत्युक्ता सोमप्रवृत्तगी	२८ ३४३
इति दैत्यरति भुत्वा	स मा ६ ६३	इत्य स्तुतो जगन्नाथ	६२ ४२३	इत्युक्ता प्रत्येय	१७ २४३
इति गुणोऽय वलिना	स मा १० ३३	इत्यमिता सा बुद्धिना	३१ ७३	इत्युक्ता सदाह्वय	२३ २६३
इति विविचनारम्भाहकुम्भजमा	१६ २७३	इत्यनवच वृत्ता	२ २८३	इत्युक्ता स्व नक्षत्रा तु	४३ ११७३
इति वचनमपौरं दक्षिणा मुद्रानी	१ २७३	इत्यन्यथ गुरु साम्या	२ २८३	इत्युक्ता सारथ्यक वैव	४४ ८६३
इति विभुता प्रगतातिहरेण	४१ ५८३	इत्यसागरमजार्थ	२६ २२३	इत्युक्ता गितापट्टे	३५ ५४३
इति सचित्तयन्त्रमस	७ १३३	इत्यमुत्ररस्तेन	स मा ८ ४३	इत्युक्ता मुनयो महा	१६ ५३
इति सचित्तयज्ञेय	३८ १६३	इत्युक्ता पातयासेन	८ ४३३	इत्युक्ता सर्वकर्म भुत्वा	स मा १२ १३
इति सचित्तय मनसा [रथत्वा]	२३ २२१	इत्युक्ता गकर बुद्धी	२ ३३३	इत्युक्ता कथित तस्य	स मा १० ८७१
इति सचित्तय मनसा [श्रुत]	३६ १४६३	इत्युक्ता गकर बुद्धी	२ ३३३	इत्युक्ता तस्य स्तोत्रं	६० ४६३
इति सचित्तय सा सदा	४२ १३३	इत्युक्ता गङ्गुदेनाय	२ ४३३	इत्युक्ता तस्य स्तोत्रं	स मा २८ ४६३
इति मुनीयवचन	२६ ४०३	इत्युक्ता गङ्गुदेनाय	२ ४३३	इत्युक्ता तस्य स्तोत्रं	स मा २६ ४६३
इतिहासमुद्रागमि	४६ ३१०	इत्युक्ता गङ्गुदेनाय	२ ४३३	इत्युक्ता तस्य स्तोत्रं	स मा २६ ४६३
इतीहो गकर बुद्धी	१ २३३	इत्युक्ता गङ्गुदेनाय	२ ४३३	इत्युक्ता तस्य स्तोत्रं	स मा २६ ४६३
इत्थं सदेव्य वन्तोर्	२६ २३३	इत्युक्ता गङ्गुदेनाय	२ ४३३	इत्युक्ता तस्य स्तोत्रं	स मा २६ ४६३
इत्य जितेय भूतिपामनीयं	१ २४३	इत्युक्ता गङ्गुदेनाय	२ ४३३	इत्युक्ता तस्य स्तोत्रं	स मा २६ ४६३
इत्य गिराजवचो गुणमप्रयोगे	१६ २४३	इत्युक्ता गङ्गुदेनाय	२ ४३३	इत्युक्ता तस्य स्तोत्रं	स मा २६ ४६३
इत्य दुर्गातामुनीयगतम्	४० ६४३	इत्युक्ता गङ्गुदेनाय	२ ४३३	इत्युक्ता तस्य स्तोत्रं	स मा २६ ४६३
इत्थं सचित्तयवचनं	३० ४०३	इत्युक्ता गङ्गुदेनाय	२ ४३३	इत्युक्ता तस्य स्तोत्रं	स मा २६ ४६३

इत्येव बोधित सर्वे	२६ ३२६	इत्येवमुक्ते वचने [सर्व-]	३६ ६१६	इत्येवमुक्त्वा जम्भस्ते	४६ ४००
इत्येव ब्रह्मणा गता	२४ १४६	इत्येवमुक्ते वचने [कवि]	३६ १३४६	इत्येवमुक्त्वा तान् बालान्	४४ ४१६
इत्येव मनसा तत्प्राप्त	४६ ६०६	इत्येवमुक्ते वचने [मृति°]	३६ १४६०	इत्येवमुक्त्वा निदर्शान्	४४ ७६६
इत्येव मनसा प्रोक्त	२६ ४६६	इत्येवमुक्ते वचने [कुट्ट]	४० २२६	इत्येवमुक्त्वायादाय	४६ ४००
इत्येवं रुद्रकोटीति	४७ ३६०	इत्येवमुक्ते वचने [प्रह्ला°]	४० ४१६	इत्येवमुक्त्वा देवैः	४२ ७३६
इत्येव नन्तरास्त्य	स मा १० ३३६	इत्येवमुक्ते वचने [गथा]	४१ ३००	इत्येवमुक्त्वा देवेशी	४६ २२०
इत्येव नाचमुत्सृज्य	स मा १२ ७०	इत्येवमुक्ते वचने [बाह]	४३ ८१६	इत्येवमुक्त्वा देव्यास्तु	२८ ७३०
इत्येवमाध्यास्य बलि महात्मा	४१ ४७६	इत्येवमुक्ते वचने [नक्ति]	४३ १३६	इत्येवमुक्त्वा नरदेवस्तु	३६ १६६
इत्येवमुक्त कौशस्तु	३२ १०८	इत्येवमुक्ते वचने [वणिक]	४३ ६१६	इत्येवमुक्त्वा प्रह्लादम्	४० ४२६
इत्येवमुक्त पिशाह	३८ ३४६	इत्येवमुक्ते वचने [याम°]	६४ १७३	इत्येवमुक्त्वा बलवान्स शुक्र	६४ ११४६
इत्येवमुक्त मीनेष्ट्रो	३६ २१६	इत्येवमुक्ते वचने [वा ।°]	६४ ४६६	इत्येवमुक्त्वा भगवान् [तव]	स मा २७ २४६
इत्येवमुक्त सङ्घो	३६ १०४०	इत्येवमुक्ते वचने [भग°]	६६ ६६	इत्येवमुक्त्वा भगवान् [गूल]	३१ ४७६
इत्येवमुक्त स तु शङ्करेण	२ ४१६	इत्येवमुक्ते वचने महात्मा	४३ ४२६	इत्येवमुक्त्वा भगवान् [गाम]	३६ ३२६
इत्येवमुक्त स मुनिस्तु	३६ ३४६	इत्येवमुक्ते वचने महात्मना	४२ ८१६	इत्येवमुक्त्वा भगवान् मुनेषु	४३ ४१०
इत्येवमुक्त सविदुष्य दुष्या	२२ ४४६	इत्येवमुक्ते वचने महात्मे	४० २४६	इत्येवमुक्त्वा भगवान् निवेश	४० ४६६
इत्येवमुक्त सुरराज विरञ्जिता	४० १३६	इत्येवमुक्ते वचने गणध्वजेन	३ ४२६	इत्येवमुक्त्वा मतिमाद्	६७ १८६
इत्येवमुक्तसेना	२३ १६०	इत्येवमुक्ते वचने गिरिगा	२४ ३४६	इत्येवमुक्त्वा मनुसूतन व	४७ ४४६
इत्येवमुक्ता प्रमदा	४४ १४६	इत्येवमुक्ते वचने जगद्ग	८ ४४६	इत्येवमुक्त्वा मनुसूता वितीश्वर	६४ ६१६
इत्येवमुक्ता नक्षत्रो	स मा २३ २१६	इत्येवमुक्ते वचने [वह्निता]	१८ ४३६	इत्येवमुक्त्वा मुनिपुत्राभ्याम्	४० १४६
इत्येवमुक्ता खरवेग बाला	४६ १०३	इत्येवमुक्ते वचने [शकरेग]	३६ ४७६	इत्येवमुक्त्वा राजान	स मा २७ २६०
इत्येवमुक्ता वननायकेन	२० ३३६	इत्येवमुक्ते वचने [ब्रह्मग]	४६ ६६	इत्येवमुक्त्वा वचन [ब्रह्म]	३ ४६६
इत्येवमुक्ता दितिजेन दुर्गा	२० १०६	इत्येवमुक्ते वचने देवैस्तु	२४ ८७६	इत्येवमुक्त्वा वचन [देवा°]	८ ३७६
इत्येवमुक्ता दुर्गादस्य	२६ १४६	इत्येवमुक्ते वचने नृति प्रह्ला	२२ ६०६	इत्येवमुक्त्वा वचन [वेगेन]	१० २०६
इत्येवमुक्ता देवेन [शक्र°]	२६ १६६	इत्येवमुक्ते वचने भगवान् [देवो]	स मा २३ ३२६	इत्येवमुक्त्वा वचन [सुर°]	४७ १६६
इत्येवमुक्ता देवेन [शक्र°] II मा २३ १६०		इत्येवमुक्ते वचने भगवान् [हरेण]	४६ ४०६	इत्येवमुक्त्वा वचन [करे]	४८ ३०६
इत्येवमुक्ता देवेन [ब्रह्म°]	२४ २६६	इत्येवमुक्ते वचने भगवान्	४० ४२६	इत्येवमुक्त्वा वचन [दान°]	४६ ४७०
इत्येवमुक्ता देवेन [गिरि°]	२४ ७२६	इत्येवमुक्ते वचने मनुसूतेन	३४ ७४६	इत्येवमुक्त्वा वचन [शुभा]	३४ ६२६
इत्येवमुक्ता मुनिना	३७ ८२६	इत्येवमुक्ते वचने मुनिना	३६ ८४६	इत्येवमुक्त्वा वचन [वसन्त्या]	३६ १२०६
इत्येवमुक्ता शक्रेण	४६ २६०	इत्येवमुक्ते वचने मनिनि मुकेशी	१४ ६७६	इत्येवमुक्त्वा वचन [नन्दी]	४१ ६६६
इत्येवमुक्ता सङ्घा	३६ १४१०	इत्येवमुक्ते वचने मुनिसत्तमेन	१६ १०६	इत्येवमुक्त्वा वचन [विधा°]	४६ ७३
इत्येवमुक्ता सा तेन	३७ ६८६	इत्येवमुक्ते वचने मुक्ता	३४ ३६६	इत्येवमुक्त्वा वचन [समु°]	४३ ८८०
इत्येवमुक्ता सा भर्मा [दिति°]	४४ २३६	इत्येवमुक्ते वचने खर	४३ १४६	इत्येवमुक्त्वा वचन [हि°]	४४ ४३
इत्येवमुक्ता सा भर्मा [सन्तो]	६४ ८७०	इत्येवमुक्ते वचने जिनेश	२ ४४६	इत्येवमुक्त्वा वचन जिनेश	२६ ६६६
इत्येवमुक्त्वा सा रदा	६४ ३२६	इत्येवमुक्ते वचने निम्बान् स यक्षी	६ ४४६	इत्येवमुक्त्वा वचन वितीश्वरो	६८ ४६६
इत्येवमुक्ते देववर	४३ १३७६	इत्येवमुक्ते वचने नृपध्वजेन [यक्ष]	६ ४०६	इत्येवमुक्त्वा वचन महर्षे	६३ ४८६
इत्येवमुक्त भगवान्	४३ १३०६	इत्येवमुक्ते वचने नृपध्वजेन [वच]	४२ ४२६	इत्येवमुक्त्वा वचन महात्मा [विती°]	७ ४३६
इत्येवमुक्त मुनिना	३६ १३३६	इत्येवमुक्ते वचने हरिणा कुमारम्	३२ ११४६	इत्येवमुक्त्वा वचन महात्मा [भूयो°]	६४ १३६
इत्येवमुक्त वचने [प्रभु°]	२७ ४४६	इत्येवमुक्ते वचने कलशोद्भवस्तु	१८ २८६	इत्येवमुक्त्वा वचन [मृग]	४३ ६७६
इत्येवमुक्त वचने [सङ्ग]	३० ४२६	इत्येवमुक्ते वचने गिरिजा	२८ १०६	इत्येवमुक्त्वा वचन	४४ ३३६
इत्येवमुक्त वचने [कुमा°]	३२ ४६	इत्येवमुक्ते वचने चार्वङ्गी	६७ ६०	इत्येवमुक्त्वा वचन	२४ ६८६
इत्येवमुक्ते वचने [मुद्रा]	३६ १८६	इत्येवमुक्ते वचने वैश्व	४४ ३६०	इत्येवमुक्त्वा वचन	३० ७२६

श्लोकार्थसूची

हल्येवमुक्त्वा वनेन चर्चिका	४४ ४७३	इमे प्राप्ता गणा योद्धु	४१ १३०	उत्तराप्रयेवात्मा	५८ ६२०
हल्येवमुक्त्वा वरदोऽप्रीडयत्	२७ ४९३	इमे मुनेन्द्रवन्ना	४१ १७३	उत्तमान पुनरिगिरि	१३ १७०
इयेवमुक्त्वा विपुल	४३ १२३३	इमे सत्पाय पुण्या	२६ ५३३	उत्ताहीरविदिमा सव्या	३७ १८३
हल्येवमुक्त्वा धनुनि	३६ ६३३	इमे हि ऋषयः प्राप्ता	२६ २३३	उत्तुन्नति तयाण्ये	६ ४२०
हल्येवमुक्त्वा गैत्रेद्रो	२७ ४३३	इय तपोक्ता वर्मा	५३ ६०३	उत्तुष्टोपासन श्रेय	११ १८३
हल्येवमुक्त्वा स ऋषि	३६ ७७३	इय तपोक्ता मुनिसवयव	५७ ७४३	उत्तुष्टा पञ्चम गौ	३१ ६४३
हल्येवमुक्त्वा स निगाकरस्त	६४ ११२३	इय नरेद्रमहिणी	३८ ४२०	उत्तराणी वेमित्रा	३१ ६७३
इयेवमुक्त्वा स द्रुप	३६ ६४३	इय प्रतीयता महा	२८ २५३	उत्तमगा दगागत्र	१३ ५३०
हल्येवमुक्त्वा स मुनिर्गाम	३० ८६३	इय ममोक्तमृषा	७ १८३	उत्तमगानवाये	४६ ४२०
इयेवमुक्त्वा सुपूजित सा	५० १६३	इय यद् भवेन्नैव	७३ २१३	उत्तमे मस्तो ये व	४६ ४२३
इयेवमुक्त्वा सुराष्ट पुनियान्	५० २६३	इय या त्वस्तुता कातो	२६ ३७३	उत्तरस्था जगन्नाथ	१८ २६०
इ व तीय प्रवर पुनिय्या	३६ ५२०	इय विवस्वदुहिरा नरेद्र	२२ ५६३	उत्तरावालय पाणि	५ ३६३
इ व भगवान् योगी	५८ ६७३	इय सा शत्रुजननी	३३ ३००	उत्तरागान्धो ऋत	५ ७०३
इ व वृत्त स पपाठ दैवराट	६८ ६४३	इय सततिरस्याक	स मा १६ ३५०	उत्तरागान्धोनी	२६ ६३३
इ व द्वाग्वास प्रोक्त	३३ ६४०	इयमस्य अद्वागुर	स मा १० ८३	उत्तराग प्रक्रमु वै	६२ ४३
इ व पुराण परम पवित्र	३० ७३३	इरावतीमनुप्राय	५५ १३	उत्तरे कीजताभाये	स मा १६ ३२३
इ व पश्य परम तपोक्त	६६ १३३	इरावत्या नृववाया	५३ ५१०	उत्तरे व कुवर्ष	१३ ५०
इ हि दुःख मुगधावनेभ्या	३७ ८५०	इरावत्यास्तते वीमान्	५३ ८३३	उत्तानागी भगवान्	३१ २१३
इदमीष्टा व्रत निश्चित	स मा २२ ६३०	इल्लुताया ये वाष्टी	१५ ६०	उत्तिष्ठ गच्छस्व विभो	५६ ३६३
इदमुक्त व्रत पुन्य	१७ ६४३	इष्टय पञ्चम्यास्य	स मा १० ५६०	उत्तिष्ठ वाग्मि महासुरस्य	६३ ४७०
इदमुखादयेष्ट भक्त्या	१७ ५७०	इष्टानिष्टप्रत्येग्यो	५६ १०५०	उत्तिष्ठन् गमिष्याम	७ ३६३
इदानीं भुवन सत्मा	स मा १० ६६०	इष्टपुस्तान्य सर्वा	६५ २२३	उत्तयायामान ततस	स मा १८ ३५०
इदानीं श्रुणु श्रोतसि	स मा २२ २८३	इह ये पुरुषा केचिद्	स मा २४ ३३	उत्तया वभाद्रपदियुगिय	१४ २६०
इदानीं विशोका व	३१ ६२३	इह श्यो न पयामि	स मा १८ ७७३	उत्तित सावर मित्वा	५८ ५०
इदानीं तथा स्नात्वा	५७ ७३	इहान्यथ ता काली	२५ २४०	उत्तित व प्रजव व	स मा २२०
इदानीं तस्मिन्	३६ ४६३	इहत्या त्वा समाभाष्य	२५ ५४३	उत्तित व प्रवहरामि	स मा २२ १६०
इदानीं तवन्	३६ १६३	इहान् त द्विजपुत्र	स मा १६ ७३	उत्तरावस्था गगन	५ ५०
इदानीं मुनिपुत्रम्	३६ १५८३	इहैव तिष्ठस्व विमा	२५ ३३०	उत्तरा एव भगवान्	स मा २८ ३३
इदानीं बाष्पयो विष्ट	५६ २६०	इ		उत्तरा ऋषय सत्ता	स मा २२ ४००
इदानीं वदनास्तुम्	६० २६३	इहैव विविधर्षेष्ट	३७ २१३	उत्तराव्य विष्टन विरोचन हि	१० ३३०
इदानीं द्वाग्वादिष्या	४ ३२०	इष्टाग्रा सुरेमान	३ ४०३	उत्तराव्य भूयस व विनि निपेय	१० ५१०
इदानीं क्लेशमास	१३ ६३	इष्टितान् मानसान् कामान् स मा	१४ १३३	उत्तराव्य धनु धातु	६ ६७०
इदानीं मरणा नाष्ट	२५ २६३	इष्ट्याभावश्च सयेषु	३५ १७०	उत्तराव्य सता प्रागम्	२६ १००
इदानीं मरणा नाष्ट	२० २६०	इष्ट्याभावमास हट्टवा	२८ ६००	उत्तरा वीवित नृप्ये	१६ १४०
इदानीं मरणा नाष्ट	६८ २३०	उ		उत्तराव्य गारे	३७ ५४०
इदानीं मरणा नाष्ट	स मा २२ २८०	उत्तान्नी प्रभो य हि	३५ ५१०	उत्तक शोषयामास	स मा २२ ३२०
इदानीं मरणा नाष्ट	३८ ३६०	उत्तक शोषयामास	स मा ४ १२०	उत्तक शोषयामास	६८ २७३
इदानीं मरणा नाष्ट	३० ६३३	उत्तक शोषयामास	१८ ४८३	उत्तक शोषयामास	स मा १० ८०३
इदानीं मरणा नाष्ट	१० २०३	उत्तक शोषयामास	स मा २६ ८४०	उत्तक शोषयामास	१४ ४५०
इदानीं मरणा नाष्ट	६८ ३६३	उत्तक शोषयामास	२० १६०	उत्तक शोषयामास	१४ १६३
इदानीं मरणा नाष्ट	१३ ५८३	उत्तक शोषयामास	६४ ५१०		

उन्मुख च मोक्षाय	६२ १८०	उपविष्टिनेत्रस्तु	२७ ४०३	उपायि त धर लब्ध्वा	२८ २६३
उन्मुख प्रामुखो वापि विद्वान्	१४ ३३३	उपविष्टा शितापष्टे	३८ २१०	उपायि तपस्यन्ती	२५ ३०३
उन्मुखोद्भवा देवा	१३ ३४०	उपविष्टा समाया व	२६ ४६०	उपास्तेद भवस्तेद	२८ ६५०
उन्पाने तथा स्नावा	५७ ६३	उपविष्ट यु ऋषिषु	२६ ७३	उपेयेव हि कयाया	२५ २२०
उन्पानिष्ठे रम्ये	५७ २६३	उपविष्टो मुखातीर्णे	३५ ४६०	उरस्तथा वनुराधा	५४ ५०
उन्पे गमिन सुय	६३ २१३	उपदेवा भवानीय	३ २१०	उवा तस्याभव मेहर	स मा २२ ३६३
उन्पे हेमकूटम्	२६ ४६३	उपागत नमस्येह	६१ १००	उवाच दीनया मावा	स मा १३ ४६३
उन्पे राजसे ध्रुव	७ ८०	उपागतस्तथा आती	६० ५००	उवाच देव भुववा	६ ७००
उन्पे वास्य गणर्वा []	स मा १० ५७३	उपगृह्यते वाती	स मा २२ २००	उवाच दयाधिपति	स मा १० ३०
उन्पेयत वेगोक्त	स मा ४ २३०	उपगृह्यते वे दया	स मा १० ६००	उवाच मा भवजल	स मा २३ ६०
उन्पेयत सुगमिज ता	स मा १४ ३००	उपगृह्य जल श्रीमान्	४१ २०	उवाच याम दयास्ताव	४७ १५०
उन्पेयते ततो हारे	६४ ७८०	उपगृह्य पुत्रिभूवा	४० १२०	उवाच वचन हृष्टवा	१ ११०
उन्पेयते मुनिना	स मा १६ ३२०	उपगृह्यतया हृष्टै []	स मा २८ ८०	उवाच वचन सम्पत्	स मा ६ २३
उन्पेयको वासगम	२६ ४६०	उपागम्य गौरीपते	५३ २१०	उवाच वास्य वास्यत्	[कृता] २६ २५०
उन्पेय कपना राजन्	३८ ६४०	उपागम्यमवकुप	१२ ३१३	उवाच वास्य वास्यत्	[सर्वा] २६ ५२०
उन्पेय तस्य तीर्थस्य	२२ २३०	उपागम्यत धन [वान]	१७ ५६०	उवाच गौतमस्तपस	स मा २६ ४४०
उन्पेय वेगात् परिधं हुताग	१० ५००	उपागम्यत धन [सर्वा]	६८ २८३	उवाच स सति	स मा १६ १००
उन्पेय कायामास	५७ १००	उपागम्यते दत्त	५३ ५६०	उवाचागम्यता मुमु	३७ ७७०
उन्पेय समस्तुत्वा	२६ १२३	उपागम्य तत सनी	५५ ३०	उवाचीको मुनिगस्त	स मा २२ ७१३
उपागम्यतया येन	५३ २०३	उपाय मन्त्रिष्वपे	५२ ५००	उवाचया विशेष मे	३५ ३८०
उपागम्यतया सहस्र विमगा	१ २१३	उपायिवा प्रययो	५३ ६६०	उवाच यत्र सति	स मा २१ २५३
उपागम्यते व दह्यु	६२ ६३	उपायुतस्तपस्तथा	१४ ११३	उवाच यत्र सति	स मा १८ १०
उपागम्यतया यान १	५२ ६४०	उपायत व सति	स मा ३ २६०	उवाचीको मुनिगस्त	६८ १६०
उपागम्यतया याना	२७ २७०	उपायय पश्चिमा सप्या	३७ ७६०	उवाचिवा वासदाव सत	५३ ३०
उपागम्यतया याना व	३१ ६६३	उपायय श्रुता वास्यमीव	४३ १११०	उवाचिवा मुनिगस्त	स मा २७ ३३
उपागम्यतया याना	स मा २६ १२३०	उपायय व सति	६१ २२०	उवाचिवा तोषायेव	स मा ४ ६०
उपागम्यतया याना	३८ ७४३	उपायय सिद्धदीपे	६३ ३४०	उपागम्यतया याना	स मा १६ १२०
उपागम्यतया याना	स मा ३३ ३८३	उपायय सगदा भक्त्या	५५ ४३	उपागम्यतया याना	६ २७०
उपागम्यतया याना	स मा २६ १२००	उपायय भक्त्या हि भवन्माया	५५ ३१०		
उपागम्यतया याना	स मा १० ७४०	उपायय भुव सपु	५२ ५३		
उपागम्यतया याना	स मा १० २६०	उपायय रजनीमेका [यान]	स मा १० ३६३		
उपागम्यतया याना	३२ २४३	उपायय रजनीमेका [लिङ्ग]	५३ १०		
उपागम्यतया याना	स मा २४ २१०	उपायय रजनीमेका [तीर्थ]	५३ २०		
उपागम्यतया याना	स मा १३ ४००	उपायय रजनीमेका [विराज]	५७ ८०		
उपागम्यतया याना	१५ १८३	उपायय सम्पत्तेषु	५४ ३४३		
उपागम्यतया याना	१७ ४६०	उपायय कुवली वास्य	स मा १६ १६३		
उपागम्यतया याना	२३ ३४३	उपायय नर स्तातो	स मा २० ३०		
उपागम्यतया याना	६८ ३३	उपायय ती पीठितो गोहं	२२ ३५३		
उपागम्यतया याना	५३ ७०	उपायय जिज्ञासेव	स मा २५ ७०		
उपागम्यतया याना	स मा २२ ४२०	उपायय नामा च तस्या	२२ ३०		
उपागम्यतया याना	६४ ८५३	उपायय वनुराधा	३६ ११३		

श्रीरामायणी

अथवा ईश्वरानुगत	स मा १० २३०	श्रीगोमनाथायै	स मा १९ ३९०	एवायैव ये राजा	४३ २८३
अथ व मने व निरवर्तयुते	१६ १००	श्रीरैरि व ईश्वर	२७ ३०	एवायैव वागवायी	१७ १०
अथवा स वाग	७ २३	श्रीरुद्राय वागीरै	२९ ६०३	एवायैव तु इवायै	१० १९०
अथवागोपाय	३२ ३०	श्री रीमनायै	स मा १९ ३४०	एवा न वागवायी	२६ १३०
अथ मुद्रा व वाग	९ १०२५	श्रीरुद्र श्रीरुद्राय	१६ ६०३	एवाय वागवायी	२० ३०३
अथ रीमनायै	१३ ६३३	स		एवायैव वागवायी	४ मा २६ ३३
अथ रीमनायै व	९९ ४३	रैरै व रूद्र व रीमनायै	७ २८३	एवायैव तु री री	३४ ९०
अथ रीमनायै व वाग	४६ ३३३	रैरै व रूद्र व रीमनायै	२६ ९९३	एवायैव रीरै	२७ २९३
अथ		रैरै व रूद्र व रीमनायै	स मा १९ ६०३	रैरै व रीमनायै	४६ ६०
अथ वागवायी	९४ ३३	रैरै व रूद्र व रीमनायै	१४ ७३	रैरै व रीमनायै	६ १३०
अथ वागवायी व	२३ १३०	रैरै व रूद्र व रीमनायै	३३ ९९	एवायैव रूद्र व रीमनायै	२६ ६३
अथ वागवायी व	१३ ७३	रैरै व रूद्र व रीमनायै	१० ६३	रैरै व रीमनायै	२६ २३
अथ वागवायी व	स मा ३ २९३	रैरै व रूद्र व रीमनायै	३२ ६३	एवायैव रीमनायै	स मा २६ १३०
अथ वागवायी व	३३ २९३	रैरै व रूद्र व रीमनायै	४३ २७०	रैरै व रीमनायै	स मा १० ४७३
अथ वागवायी व	स मा २० ९९	रैरै व रूद्र व रीमनायै	३६ ४८३	रैरै व रीमनायै	स मा ३९ १९०
अथ वागवायी व	९३ ३३०	रैरै व रूद्र व रीमनायै	३६ ६३०	रैरै व रीमनायै	७ ३३३
अथ वागवायी व	स मा २० ९०	रैरै व रूद्र व रीमनायै	४२ ९२०	रैरै व रीमनायै	१३ ४८०
अथ वागवायी व	३६ ७३३	रैरै व रूद्र व रीमनायै	४२ ९२३	रैरै व रीमनायै	स मा ७३ १७०
अथ वागवायी व	३६ १३३	रैरै व रूद्र व रीमनायै	३६ ६३	रैरै व रीमनायै	स मा ६ ३४३
अथ वागवायी व	३६ १२४३	रैरै व रूद्र व रीमनायै	७ २२३	रैरै व रीमनायै	स मा ७६ १२०
अथ वागवायी व	२७ १३३	रैरै व रूद्र व रीमनायै	४६ २७३	रैरै व रीमनायै	स मा २७ २००
अथ वागवायी व	१६ १३३	रैरै व रूद्र व रीमनायै	१२ १४३	रैरै व रीमनायै	३२ ६६३
अथ वागवायी व	९ ९३३	रैरै व रूद्र व रीमनायै	२० १३३	रैरै व रीमनायै	स मा १३३
अथ वागवायी व	३६ २९३	रैरै व रूद्र व रीमनायै	४६ ३३०	रैरै व रीमनायै	२० ९९०
अथ वागवायी व	३२ ४७३	रैरै व रूद्र व रीमनायै	९४ ७००	रैरै व रीमनायै	४ ७७३
अथ वागवायी व	स मा ० ९६३	रैरै व रूद्र व रीमनायै	९० २३	रैरै व रीमनायै	स मा १० ३३३
अथ वागवायी व	१० ९६०	रैरै व रूद्र व रीमनायै	१७ १३३	रैरै व रीमनायै	स मा २३ ३३३
अथ वागवायी व	४६ ७०	रैरै व रूद्र व रीमनायै	स मा १३ ३७३	रैरै व रीमनायै	स मा १३ ४७०
अथ वागवायी व	३६ २७	रैरै व रूद्र व रीमनायै	३६ ८००	रैरै व रीमनायै	१६ ३३०
अथ वागवायी व	स मा १० २८३	रैरै व रूद्र व रीमनायै	स मा ० ३८०	रैरै व रीमनायै	३६ ७७३
अथ वागवायी व	४ २२०	रैरै व रूद्र व रीमनायै	३४ ३३	रैरै व रीमनायै	३६ ३३३
अथ वागवायी व	स मा ३३ ३४	रैरै व रूद्र व रीमनायै	४० २३०	रैरै व रीमनायै	३६ ३३३
अथ वागवायी व	स मा २३	रैरै व रूद्र व रीमनायै	३६ ७३०	रैरै व रीमनायै	३६ ४४३
अथ वागवायी व	३ ७०	रैरै व रूद्र व रीमनायै	३० २८३	रैरै व रीमनायै	३६ ४४३
अथ वागवायी व	३० ७६३	रैरै व रूद्र व रीमनायै	३० ७७३	रैरै व रीमनायै	३६ ७७३
अथ वागवायी व	३३ ३३३	रैरै व रूद्र व रीमनायै	३३ ३३	रैरै व रीमनायै	३६ ७७३
अथ वागवायी व	स मा ३३ ७०	रैरै व रूद्र व रीमनायै	३३ ३३०	रैरै व रीमनायै	३६ ७७३
अथ वागवायी व	स मा २६ ९०	रैरै व रूद्र व रीमनायै	३३ ३३३	रैरै व रीमनायै	३६ ७७३

एतत् तीयस्य माहात्म्य	स मा १४ ५६३	एतस्मै सगयं छिन्वि	१ ७०	एतान् द्विपन्ति ये भूतात्	६८ ७०
एतत्त कवयिष्यामि	२२ ८३	एतस्मात्कारणात्पुत्र	३५ ४७३	एताम्भा मनुजानां	६ ६२०
एतत्त कथितं ब्रह्मन्	५६ १२०३	एतस्मात्कारणात् साध्य	३५ २०३	एतामनुपती जाता	१८ ६१३
एतत्त कायं प्रोक्तं	५३ ३७३	एतस्मिन्नन्तरे हन्वी	३६ ७६३	एतावता त्वहं चावीं	६५ १६०
एतत्तस्मिन् निपुण्यनायित	६० ५१३	एतस्मिन्नन्तरे देवी	४ ३३	एतावता दत्तपते	स मा १० ५६३
एतत्तस्मिन् परम पुराणं	६१ २६३	एतस्मिन्नन्तरे देव्य	३१ २२३	एतावता पुण्ययुत	४८ २५३
एतत्तस्मिन् परम सुपुण्य	५८ ८२३	एतस्मिन्नन्तरे दैत्य	३४ ५२०	एतावन्तताया कीदृश	४१ ८३
एतत्तुष्ठा धव भूत्वा	४० १२३	एतस्मिन्नन्तरे धीमान्	४७ २१३	एतावद्दीयते तेभ्यो	४२ ६५०
एतत्तुष्टा परम महर्षे	३४ ७६३	एतस्मिन्नन्तरे प्रातः [श्रीकण्ठ]	३८ ६०३	एतावन्मानस्यत्र	स मा ८ ४७३
एतत्त प्रणुसृता भूय	६ ८३०	एतस्मिन्नन्तरे प्रातः [सम]	४२ ११०	एतावन्धिय तां वृद्धा	२६ २६३
एतत्त प्रमाणं पुरुषस्य कर्म	स मा २२ २५३	एतस्मिन्नन्तरे प्राताः [सर्व]	३६ १२१०	एतासां च स्वकृतस्यास	४६ ३१३
एतत्त प्रमाणं तीयस्य	स मा २७ ३५३	एतस्मिन्नन्तरे प्राताः [सूर्यानी]	६५ ३६३	एतासांमुक्तं पुण्य	स मा १३ ६१३
एतद्गोष्ठो भवतः पुण्यकीर्त्तं	६५ ६८३	एतस्मिन्नन्तरे प्रातोः [अथ]	६५ १३	एतां च स्वधर्मानां च	४६ ३५०
एतत्साहित्यं प्रोक्तं	स मा २४ २३	एतस्मिन्नन्तरे बाले	३६ १३	एतां च विप्रेन्द्रानां	१३ ३१०
एतदर्थं बलिर्लैव	४७ १३	एतस्मिन्नन्तरे ब्रह्मन् [अथ]	१६ ५५३	एते वास्तवस्तथाता	४१ ११०
एतदर्थं अथ दीप्ता	४८ ३६३	एतस्मिन्नन्तरे ब्रह्मन् [पावक]	३१ २६३	एते च द्विमुखा सर्वे	११ ३६०
एतदर्थं सहस्राक्ष	४५ १७३	एतस्मिन्नन्तरे ब्रह्मन् [मुक्ता]	३४ २१३	एते बाल्ये च बलिनी	५१ २४३
एतदर्थमभिधाय	३५ २६०	एतस्मिन्नन्तरे राजा	३७ ४५०	एते बाल्ये च बह्व [शतानी]	४१ १८३
एतांश्च देवाञ्च	स मा ११ ०३	एतस्मिन्नन्तरे शम्भु	५६ १६३	एते बाल्ये च बह्व [स्वयं]	स मा ३ ३००
एतदीयो हि सैमाभ्यो	२७ ५४०	एतस्मिन्नन्तरे काले तु	स मा २६ ५१०	एते बाल्ये च बह्वो [महा]	४० ६३०
एतदुक्तं भगवता	१८ ३७३	एतस्मिन्नन्तरे तीर्थे	३ ४८३	एते बाल्ये च मे सति	स मा ८ ३१०
एतद्दीयते दानं	स मा १० २८३	एतस्यापि प्रसाद एव	स मा २७ १६३	एतेन कारणात्मा	३७ १३३
एतद् ब्रह्म सनातनं	स मा २२ २७३	एतायां भवा मध्ये	स मा २७ १६०	एते नरा द्विपान् मे च	१२ ३६३
एतद्भगवत्पञ्चक	६७ ६३	एता सप्त सरस्वयो	३६ ५५३	एतेन वयं पमिह	६४ ३७३
एतद्भगवत्पञ्चक	५६ १२३	एता हि चरित	७ २१३	एतेभ्य च महा मानी	२१ ३३३
एतद्भवतो धारणागताया	१६ ५३	एताश्चैव कमेय	४४ २७३	एते प्रथमां गिरिपद्	२६ ४६३
एतद्भवतो धारणागताया	६७ २६३	एताश्चैव हार बाले	२ ५३	एतेभ्य कदम्ब दद्या	६५ १५०
एतद्भवतो विप्रानां	१२ १०	एतानि तुभ्य विनिवेदितानि	६३ ४७३	एते यानि परा तिरिहि	स मा २४ २००
एतद्वाक्यं त्वां शुभा	४३ १३५३	एतानि ते भवोक्तानि	१८ २५३	एते रुग् इति कृताता	४१ ५०
एतद्वाक्योर्वचं भूत्वा	स मा २६ ४७३	एतानि पुण्यतीर्थानि	स मा २५ १३	एते रुग् इति प्रोक्तस्	४१ १००
एतद्वाक्यं ह्यप्युच्यते	३४ १६३	एतानि पुण्यानि कृतायमीश्वरि	४० ३२३	एतेषां हारणाश्वस्ते	४१ ६०
एतद्विहितं तपस्यर्थं	३० ३८३	एतानि पुण्यानि मन्वान्यानि	६३ ४५३	एतेषामिदं विहितं	४० २७३
एतद्विहितं तपसाह	स मा १० २६३	एतानि पुण्यविला च	स मा २० ४२३	एतेषु देशेषु च देशधर्मान्	१३ ५८०
एतद् विस्तारत सर्वं	२२ ७३	एतानि प्रातःकल्याण	५८ ७२३	एते हि पुण्या मुरासिद्धदानव	६२ ५६३
एतद् विस्तारतस्तत्	१८ ४००	एतानि बह्वीर्यानि	स मा २० ४०३	एते हि बलिना अष्टा	४३ ५१०
एतद् विस्तारतो ब्रूहि	स मा ११ २०	एतानि ब्रूयानि गन्धर्वानां	३१ १०२३	एते सुपुत्रास्तत्पुत्रे	स मा १७ ७३
एतद् मया तं कथितं सुर्ये	५ ६१३	एतानि मुनिभिः साध्विर्	स मा २५ ५५३	एते सपत्ये तत्पुत्र	स मा १५ १०३
एतन्मया पुण्यतमं पुराणं	६६ १३	एतानि सर्वजगत	४६ १२३	एतेषां पार्श्वं संयुक्तं	३५ २५०
एतन् भागवतं देवि	स मा ११ १२३	एतानि सर्वताम्रमेव	२३ ४१३	एतैस्तु पापं पुण्यं	३५ २८३
एतन्मे विस्तारत ब्रह्मन्	३१ १०	एतानि हि अस्तित्वानि	६८ २४३	एते सप्तममत्र च	स मा १६ ३८०

एवमुक्त्वा वराहो सा	३६ २३१	धोवले ह्ययं श्राद्ध	स मा २० १०३	कथं मङ्गलकं सिद्धं	स मा १७ १३
एवमुक्त्वा स मुनिः	स मा १८ ३५३	धोपधोभिन्नं मुख्यानिर्	१८ १२०	कथं यत्कनोऽस्माकं	स मा १६ २५३
एवमुक्त्वा हृषीकेशो	५८ ७३३	धोपथ्यं पञ्च पीता	४६ ३५३	कथं योगत्वमाप्तौ	३६ २७०
एवमुच्चरिते तेन	५६ १११३	धोपथ्यो रोमसभूता []	६० २६०	कथं रज्ज्वेरो द्रव्यं	स मा १८ ४३
एवमुच्चरिते वाक्ये	५१ ३८३	धोष्ट नमस्तु कृषिर्वा रघुशत	३० २८०	कथं राज्यं समाप्तये	८ ६७
एवमेवाह पत्नी	५३ ४८०	औ		कथं शत्रो विजानीयाम्	५६ २६०
एवमेव समुद्दिष्ट	१७ ४४५	धौडुम्बराणां चाम्पने	१५ १३३	कथं युवक कथं शान्त	३४ ६६३
एवमेव महायोगी	३१ ४६३	धौरस सौत्रजश्च	३५ २५३	कथं समर्पणं कैश्चो	३१ १३
एवमेव सविन्द्रेष्ट	स मा १६ २३३	धौरसात्रमालिमन्त्रात्र	१३ ४२३	कथं सरं समासाद्य	स मा ११ २३
एव ममस्ते गदितो	१७ १७३	धौरसो यं स्वयं जात	३५ ३६०	कथं हि देवदेवे	१ २८३
एव धारेण पापिन	स मा २६ ४४०	क		कथं हि मातामहन्त्युकं वधे	३२ ६००
एव बाह्व्यते ब्रह्मस	४३ ११४०	क करिष्यत्ययथाशौ वै	५६ १०३१	कथं मेवावयोर्ध्याय	६४ ७४०
एव तीर्थंवर पुण्यो	३ ४७०	क कौटिलि सरोपेण	४० ८०	कथमेवा समुत्पन्ना	स मा ११ १३
एव दुर्गात श्रीको	१५ ४४३	क सन्नेहो महादेव	४२ १८०	कथं यन्मु मन्तो मे	११ ६०
एव मे सत्त्वो ब्रह्मन्	४५ १८०	क कृत्वा समं बलावाग्निर्	१७ १८३	कथं यत्स महाबाहो	६४ २०३
एव विष्णुसहस्राणि	२८ ७३३	क कृत्वा रूपाणि चार्थि	स मा २३ २८३	कथं यत्स महाभाग	स मा २२ १२०
एव व्रतस्तु प्रथम	१७ २६३	क कटकुटाय श्रीमाय	स मा २६ ८७०	कथं यत्स मुखाणी	१७ ४३
एव स्वरोपणपरो	स मा २६ ४७०	क कटिलया सिंहदिव्यं यव	२२ ४६०	कथं यामास तत्सर्वं [विदित]	६४ ५७०
एवमेवैकश हृष्टो	स मा ८ ३२०	क कटिलया कृत्तिकाश्चैव	५४ ४०	कथं यामास तत्सर्वं [वर्ण्युत]	स मा २२ १४०
एवा कृत्तिकायि पुरातनी किल	३२ ६१३	क कण्डावयं च कैमारी	३० ४३	कथं यामास दक्षैश्च	५४ ४१०
एवोऽयं मे गिरिवर प्रवृद्धि मार्ग	१६ २६०	क कथं यमि प्रागा []	५३ ४८३	कथं यामास या विष्णुर्	५४ १६०
एवोऽयं रोज्यं वृत्तो	३३ ११६०	क कथं यमि प्राह	६६ ८०	कथं यामास ददती	स मा १६ ६०
एवोऽयं वाणिमुक्तो	स मा २७ २१०	क कथं करं पल्लवकोमलस्ते	२५ ६३०	कथं यामास च तत्र	५६ २७३
एव हि कामसतमम्	६ ४१३	कथं वा यावन्ती देवी	२१ १३	कथं यामासि तत्सर्वं	६ २४०
एव हि भूत भर्तारं	२६ ४४०	कथं भूतवभावस्य	५६ ३१०	कथं यामासि तां सम्पत्	५३ ६३०
एव हि वायव्यात्मक	३६ ६३०	कथं नव कथं यति मुहूर्ततोयता	३५ ७४०	कथं यामासि ते साध्य	३४ ७४३
एव हि वीर्यं वृह मरासुर	४४ १०	कथं च विदुत सत्य	३४ २८०	कथा वीर्याणि कुप्या	६४ २००
ऐ		कथं च धनयो भूत्वा	१ ४३	कथितेन वृन्देनाय	५८ ८१०
ऐशानेन समुक्त	स मा १५ २४३	कथं येन महारथम्	५३ २४३	कथ्यतां परमोऽसि	५१ ३०
ऐरावती सुपुण्यां	६२ ६०	कथं तत्र सहस्रास	५२ २८०	कथ्यन्ते सर्वोऽङ्गुलैश्चोक्तो	१ ८०
ऐरावतेन मन्त्रेण	५३ ३३	कथं तस्य क्रिया कार्या	स मा २६ २६३	कथ्यन्ते सर्वोऽङ्गुलैश्चोक्तो	१७ ६०
ऐरावतानुर्द्वै	३१ ७७३	कथं तु कर्मणः केन	५२ २८३	कथ्यन्ते सर्वोऽङ्गुलैश्चोक्तो	१५ ३६०
औ		कथं त्वामुदेगाह	५० ४३३	कथ्यन्ते सर्वोऽङ्गुलैश्चोक्तो	७ ११३
अकारपूर्वां कृतयो मण्डपिम्	६५ २३	कथं देवातिदेवोऽयं	स मा ३ १०	कथ्यन्ते सर्वोऽङ्गुलैश्चोक्तो	६४ ६७०
अकारस्य सप्तशतौ	६० ३००	कथं तु विचक्रमासौ	३६ १४३	कथ्यन्ते सर्वोऽङ्गुलैश्चोक्तो	स मा २६ १६३
अकारात्मकस्थान	स मा ११ ११	कथं पापापनोऽस्यात्	५६ ३८०	कथ्यन्ते सर्वोऽङ्गुलैश्चोक्तो	१७ २८०
अकारात्प नितृति	१३ २२३	कथं पुत्रत्वा विध्युम्	५३ १०३	कथ्यन्ते सर्वोऽङ्गुलैश्चोक्तो	२६ २४०
अमरा सकरायेति	३६ १२०	कथं प्रतिष्ठितं तीर्थं	स मा १८ २७३	कथ्यन्ते सर्वोऽङ्गुलैश्चोक्तो	३८ ७०
अमो मुनप्रहस्ये	५८ ३६३	कथं वलि प्रायश्चित्तं मुनिवृत्ता	६३ १७०	कथ्यन्ते सर्वोऽङ्गुलैश्चोक्तो	१ ७३
अहिर कृष्णं हृषीकेशं	५६ ६६३	कथं भगवता ब्रह्मन्	१ ३३	कथ्यन्ते सर्वोऽङ्गुलैश्चोक्तो	१८ २३
ओजसा मुक्त यावत्	स मा २६ ४६०	कथं भवान् यवैक्य	४६ ११३	कथ्यन्ते सर्वोऽङ्गुलैश्चोक्तो	१ २४३

मन्त्रेऽन्तर्गते हि	३६ ५२०	नरिष्याम्यनुशुभ्या	४५ २५३	कस्यपस्य सुतो यत्ने	स मा १७ २६
मन्त्रा चोक्तस्य संज्ञातम्	४४ ४३०	नरिष्य यातुधानानां	५६ ३५३	कस्यपस्योरस पुनो	३४ ३०३
मन्त्राज्ञातस्तु वानोऽन	३५ ४३३	नरिष्य विनुषयष्टा	६ मा ६ ६३	कस्यपान् वास्तुये	२६ ६३
मन्त्रानान व यस्तत्र	म मा १३ ४३३	करव जग्राह ततो	म मा २३ ३३०	कस्यपादभवाद्वास्तान्	स मा २६ ४०
कयामेकस्य दत्त्वा व	१२ ६३	करव धारयामान	स मा २४ १२०	कस्यपाज्जात्र कस्यो	५ ६३
कयश्चष्टयाङ्गकालचष्टा	३६ ३००	करयकेन जग्राह	४ २४०	कस्योपज्जात्र भेषे	५० ६३
मन्त्रिन मन्त्र्य व	६१ १४०	करोमि नुदि तस्मात्	३० ३८०	नस्तस्य कुयाद् पुषि दमहानि	२० ४४०
मपान दसिरो हस्ते	३४ ६३	कर्त्त कुलोत्तरं सध	५ ५१३	कस्त्वा जेतु प्रभो शक्त	८ ४४३
कदा नमोचनमिति	स मा १८ १३०	कटाक्ष स हृद्विव	२६ ७४०	कस्त्वा धारयितु नाथ	५० ४४३
मपानमोचने देव	३ ४६०	वर्त्त वाकारमयुष	११ ३२०	कस्त्वा धारयितु सवन	स मा ६ ७६०
मपानमोचने सत्तौ	३ ५००	करोमि हति स्वातो	६ ६१०	कस्त्वा धारयितु सवन	५६ १०४३
मपानिज्जायति तत्ती	४ २३	कस्तिवानि नुतोषणानि	१२ २४०	कस्त्वा धारयितु सवन	स मा १० २०
मपानिनमोचनं	३ ४३	कस्तु तप श्रवतास्ता []	२५ ५०	कस्त्वा धारयितु सवन	३४ ५००
मपान ति विनिर्दे	२ १७०	कस्तमर्हति विद्वांस्य	५१ ५१०	कस्त्वा धारयितु सवन	२५ ५०३
मपानो मपवाङ्गाद	२ १८०	कस्तमर्हति देव	५६ ७६०	कस्तिज्जनिनी सुरततमाना	५० १०३
मपि प्राह वृगीष्य ह	३६ १००३	कस्तमा नरकात्तान्	१२ १३	कस्ति कृते केन व कारयेत्	१६ २२०
मपिवापस्यनेपे	३६ १०४३	कस्तमा यन येनेह	१२ २३	कस्य किं वो वर देवा	६ मा ४ १३३
मपिवा यस्तु सर्व	३८ ७१३	कस्तम तप वय विवा	५२ २६०	कस्य विषय कालस्य	स मा १६ २६३
मपिवा मपयपी	स मा १३ ४४३	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	१५ १०३	कस्य विषय कालस्य	२२ ७३
मपिवा सन्तरय	स मा १४ २५३	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	स मा २२ ३३०	कस्य वा कल्पन विष्णु	५२ ११०
मपिवा हृदमासा	स मा १४ २५३	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	स मा २० २८३	कस्य वा कल्पन विष्णु	३३ २००
मपिवालेति विष्वात	स मा १५ १५३	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	स मा १५ १८३	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	२२ ३२०
कस्तमनु कसिष्ठ	स मा १६ ३७०	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	स मा १५ १८३	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	२६ ५२०
कस्तमनु वृद्धा	६२ ४७०	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	स मा २० ४७३	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	२६ ५८३
कस्तमनु विनया	स मा २६ १५१०	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	स मा १६ ६३	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	स मा २२ ६९०
कस्तमनु विनया	२५ ५६३	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	स मा १६ ६३	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	६६ ३०
कस्तमनु विनया	१६ १०	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	स मा २४ २६०	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	स मा २२ ३४०
कस्तमनु विनया	५८ १७०	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	५६ २३	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	५६ ३४०
कस्तमनु विनया	स मा १० ६३	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	स मा १६ ६३	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	५६ ३४०
कस्तमनु विनया	२१ ५२०	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	११ ५५०	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	१७ १५०
कस्तमनु विनया	११ ५६०	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	१७ ५२०	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	१६ १५०
कस्तमनु विनया	१२ ६०	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	२० ४००	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	२० २३३
कस्तमनु विनया	१८ ५४०	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	५७ १४०	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	२१ ३३०
कस्तमनु विनया	१८ ३६३	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	६३ १२३	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	१८ ८०
कस्तमनु विनया	५ १२०	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	१८ ४०३	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	६२ ३३३
कस्तमनु विनया	४४ ३००	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	१८ ४००	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	५२ १३
कस्तमनु विनया	५ १२३	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	५६ १३	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	६८ २०
कस्तमनु विनया	५५ ३२०	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	५६ १३	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	३५ ६३
कस्तमनु विनया	३१ ८४०	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	५६ १३	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	५५ ३७०
कस्तमनु विनया	५२ १००	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	५६ १३	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	
कस्तमनु विनया	२३ २१०	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	५६ १३	कस्तम ताङ्गात्तास्तान्	

वाग्निगीका सय धनुष्य	५ ३०	वातनागाय वाताय	स मा २६ ८३०	किं तु स्वया न तावद्वि	३४ ६००
कायस्य द्वात्रिंशोऽंशः	३४ ६६०	कातरावेति विख्यात	४४ ३३०	किं ते जितेनैर्द्वैत्य	३४ ४४३
कायनामवाभ्य	स मा २६ १०३३	वातरात्रि मन्थमाना]	२१ १२०	किं वेदा एवैतौतौयै	स मा २२ २३३
कामक्षेत्रविहीनस्य	५० २१०	कातरूपी त्वयाध्यात	५ २६३	किं स्व न शुद्धाति जगद्वर्ष्य ओ	६५ ४३०
कामतोऽजामतो वाग्नि	स मा २५ १७३	काताग्निः स देवेण	६१ २३०	किं स्व न वज्रसे तय	४ ३३
कामनायमखण्ड च	६१ ४०	काताग्निश्च तनूयै	६३ ३३०	किं स्वया न परिज्ञातं	३७ ४१३
कामानिनिर्हृति माय	३७ ३३०	कातास्थो भगवानासीत्	६ ६०३	किं स्वया न भुत दत्त	३७ १६३
कामानुरोऽशो सज्जत	७ १३०	कातिञ्जर क्षममयस्य	५७ ५००	किं स्वस्ति दुर्बिनीयाया]	२६ १६१
कामाग्निना निजितमानसेन	४४ ५८०	कातिञ्जरस्त्योत्तल सुपुण्य	५० १४५	किं स्वस्ति त्वेशकुतोऽस्मिन्	२० ३१६
कामिनास्त्रायमन्वत्	१६ २०३	कातिञ्जरे नोत्तल	६३ २७३	किं स्वस्ति यत्तु प्रभुष्य	६६ १०
कामेश्वरस्य तीर्थे तु	स मा १४ ४२०	कातिनीं पुष्कलक्षिता	३ ८३	किं स्वस्ति कूपमासाद्य	स मा १४ ६०३
कामोपहृतिपिता मा	४० २०	कातिनीसन्निवे स्वाहा	५३ १६	किं न पश्यसि मे ब्रह्मन्	स मा १७ १३३
कामबोधा दत्ताग्निः	१३ ४०५	कातिना कानवाग्नि	३१ ७५५	किं न वेति प्रमाणं मे	६५ ४६३
काम्यक वन पुण्य [तथा] स मा १३ ४३		का सचा दक्षिणे कूर्ते	३४ ४१३	किं पुण्य तव विप्र	२५ ५०३
काम्यक वन पुण्य [सर्वं] स मा २० ३२०		कातिना क्यमाधाय	३२ ८६०	किं आता न त्वया हृष्टा	३६ ८००
काम्यकस्य तु पूर्वैः	स मा २१ १६	कातिना विभवे तीर्थे	३६ ८२३	किं भवद्व्या समारण्य	७ ४८३
कायोर्यनमासाद्य	स मा १४ १७३	काति पयस्य वन	२७ ४७३	किं भविष्यद्व्याप्तान्	स मा १० ७७०
कायं वेदि न च तद्	३ ४४०	कातो करापचना	२६ ५६०	किं भावितो नृपति वेन हेतुना	११ ४७०
कायवसमाशीर्षे	३८ १६०	काते जगाम निर्देवात्	३६ ५७०	किं मयाते एते योऽ	४० २१३
कायस्तरासु रमिनो	१३ ५१६	काते कपिता बुद्धि	स मा ३६ ५४३	किं यावति व दास्यामि	२७ ५१०
कायस्त्रासु महामथा	६८ ४४३	कातस्त्रुपासत तन्	४३ ६६०	किं रूपं च मगतीर्थ	स मा १५ २७०
कायान्नि वदन्नाय	१३ ३३५	कातो ज्येष्ठामृतयोगे मृगाङ्ग	६५ ४१०	किं सगलो भवेदम	११ १४५
कायैवतो निवृत्ते	४२ ५६०	कातोयगादरादे	३८ ४०	किं वा ते बहुतोत्ते	३७ १७५
कातिरी पुण्या भावि	३६ १४०	कास्य स्या स्वस्ति करोतु तुभ्य	३२ १७०	किं वा त्वया द्विजपुष्ट	६४ १६३
कातिरे वपसा स्नात	१७ ३६५	काष्ठवत् स द्विषा मृतो	४२ ३३३	किं वा देवोऽस्मद्विप्रेबुद्धिहीन	६५ ४२३
कातिरेव समस्यह	६१ ११०	काष्ठम्याहस्तुभारा	३७ ५८५	किं वा वायु मुरारे	६४ ११०
कातिरेवेति विख्यातो	३१ २३०	का ता र्था न ता वेदि	५६ ३३३	किं वा धनेन मरुता	स मा २१ १६३
कात सगानी वज्राणा	१५ ५०	काति वेन च काय	३६ ३२०	किं वा विप्रो हिमरावी च	२६ १६०
कायक च धुप्रण	८ १६०	कासि त्वमागता रीट	३ ३०	किं वेत्थमसिष्टानाम्	स मा २२ ४७०
कायु च द्वितीय	४ २५३	कासं वायायवी नाम	१८ ३६३	किं विप्रैश्च परे मोक्षे	११ १०३
कायुर्ह इमावाप्तम्	२१ २५३	किं करोतिस्व त्वतो पुण्य	२६ ३००	किं त्विदं कामनरेण्य	५ १४०
कायं प्रियाकारामप्रमथं	३८ ४८३	किं कारां हरिप्रभु	स मा १६ २६५	विप्रय भुवायस्या]	६ २१०
कायं न दत्तं हि विभा दुगाय	६४ १४०	किं वाय सात सगरे	६७ २४५	विप्रय विप्रं यन्तुगलतं जन	१ २१०
कायं विप्रो यद्गार्ग्यमनुप	६७ ७५०	किं जयैस्वया न भूतं दत्तयाय	३३ २८३	विप्रयं वायव्योऽशु	१ २५३
कायं मल सगारे	१४ १७०	किं जयैस्वया न भूतं दत्तयाय	६७ २४५	विप्रयं वायव्योऽशु	११ ४३
कायं मलसगारे	२२ ६८०	किं जितास्तपसुरेण	२२ ४७०	विप्रयं वेत्तवो हानि	३१ ४०
कायवन्निम वा	५६ २१०	किं तद् जेन हरे पुण्य	१६ ५४३	विप्रयं देवताया	१ ८२३
कायवन्ना भवानीया	६० ४४०	किं तत्पु नृपरात	१४ २१६	विप्रयं देवतायैः	२ १८३
कायवन्नायतल मुपयो	६ ५४०	किं तत्पु नृपरात	६७ ५८३	विप्रयं देवतायैः	८ १३३
कायवन्नायतल मुपयो	३३ ७४०	किं तत्पु नृपरात	४४ ११६	विप्रयं देवतायैः	४१ १८३
कायवन्नायतल मुपयो	६० ६८०	किं तत्पु नृपरात	४२ ४०	विप्रयं देवतायैः	४२ ५१०

श्लोकार्थसूची

[illegible]

वृत्तमाला साधपथी	१३ ३२३	कृत्वा च यस्या मृतमुत्तमाया	३२ ६१०	केदारवापीपुलिने	५ ५१०
वृत्तयनु देवेनु	स मा २ ६०	कृत्वा च क्वां दिविजात्वं हृत्वा	५२ ८३३	केदारवाय वर दत्त्वा	३४ १७३
वृत्तगोच समसाय	स मा १३ ३७०	कृत्वा जगाम कीनिकया	२६ ८२०	केदारो माधव वरि	६३ ३०
वृत्तगोचै नृतिह च	६३ ५०	कृत्वा तस्य गुरोऽप्येत्य	३२ १०३०	केन पूज्यस्तया सत्तु	११ १००
वृत्तगोचो जगामाध	५५ ४०	कृत्वा तु चानुराग्रम्य	६ ६२०	केन सिद्धिरय प्राप्ता	स मा २६ १०
वृत्तस्तु वेदसा युक्तो	२५ ४३०	कृत्वा तु स्पर्गमालाय	१५ २४०	केनाम्बरतताङ्गिणी	३३ ६१
वृत्तयाय समभवत्	२२ २६०	कृत्वा नामास्य चोलेति	१६ ५६०	केनाम्बरेन देवस्य	६८ २३
कृता परयुना भूमौ	४ १३०	कृत्वा पुर सीममिति प्रसिद्ध	६५ ६३०	के भवन्तोऽय सप्रति	४२ ६६०
कृता रिचयो मया बल्लपो	५६ २८०	कृत्वा प्रमाण स्वयमेव हीन	६५ ४३३	केय प्रोक्तान्महापुण्या	२२ २४१
कृताञ्जलिपुट स्फन्वा	३२ १२३	कृत्वा महोमल्लतरा जगत्पते	६५ ३७५	केयमर्येव सचिन्मय	३८ ५७०
कृताञ्जलिपुटा भूत्वा	२२ २२०	कृत्वा रत्नास्य मा देव	१८ ३६०	केयुरेक मम कम्बनस्त्वहि	१ २४०
कृताञ्जलिपुटो भूत्वा [हर]	३ १३०	कृत्वा क्वां महाबाय	स मा १० ६२०	केवल त्विह मा देवसु	३२ १०१
कृताञ्जलिपुटो भूत्वा [वधम्भे]	८ ४६०	कृत्वा तार स्नानमयाङ्गिक वा	१४ ३५३	केनाकीटावपनेऽन	१५ १२३
कृताञ्जलिपुटो भूत्वा [प्रिग]	३६ ६४०	कृत्वा समन्दि सपण सपाह्नो	२५ ७४०	केनापार्नि द्वितीयेन	२७ २४०
कृताञ्जलिपुटो भूत्वा [वव]	४८ २१०	कृत्वा सीर स नैवर्ग	२३ २३३	केदाव चन्द्रपूषास	५६ ७१३
कृताञ्जलिपुटो भूत्वा [इह]	६७ २२०	कृत्वा मुमुक्ष भुवि योगिताल	६५ ६५०	केदाव सकरो हृत्वा	३ ४४३
कृताञ्जलिपुटा भूत्वा	६ ७७०	कृत्वा स्नान सती वैद्य	स मा २७ २६३	केदावस्थाप्रतो गत्वा	६० ५०३
कृतानि च सुपन्दाना	४३ ६००	कृत्वा खमनोपम्या	२६ ७६३	केनास्तु सतोम्य च दन्तधवन	१० ३४०
कृतानि तानि पुण्यानि	५६ ३७०	कृत्वा स्वस्वयन देवो	३२ १२०	केनाम्बुदय वै तस्मिन्	स मा १४ ५६३
कृताये स्वायमो मोक्ष	६२ १६३	कृत्वा रूप भयद च भैरव	४४ ६४०	केनावधपमभात	स मा १६ ३८१
कृतायपया अपि नैव वध्या []	३२ ६२०	कृत्वास्तसर्ज भूम्वा च	२८ ५६०	केयु केयु विभो निरय	१२ ५५०
कृतायपयानि हि	५१ ३६०	कृत्वापोषासमष्ट्या	१७ ३८३	कीरास गिरिमासेतू	स मा २३ २१०
कृतायो भक्त्यान् भूना	४३ ७००	कृत्वापवीतक वव	१७ ७०	कीरामसुरसुग्य हिमाचल तया	३२ ८७०
कृतावद गजेऽश्वे	२१ ११०	कृत्वा प्रसन्नाभर्मा	५० ७०	कीरासा त्रिमहेन्द्राच	२६ ४८०
कृतावत महावत	६० ६३	कृत्वा धमहीन च	३५ १४३	कीरामुले दत्तवर्धनि विशा	६६ ९०
कृताभामुलपिच	५२ ४००	कृत्वायुक्ता सवायगु	३१ २३३	कीरामुलपूर्वैरेणी च	३१ ६८०
कृताह्निबाहुम आतो	५३ ३४०	कृत्वाऽप्यान् समस्ताव	२३ २७०	कीरितीयै च तदैव	स मा १५ ६३०
कृतेन येन वै नास्य	६७ २४०	कृत्वापि सौ च दान च	२३ २५०	कीरितीयानि द्वेष्ट	स मा १३ २८१
कृतेऽपि गोपे गुरुव पिदूता	५१ ४२०	कृत्वापि च कुटुम्बा	स मा १५ २००	कीरितीये सत स्नात्वा	५७ ४००
कृते युगे साहित्य	स मा २४ २६३	कृत्वाप्य न् बहुरेवान्	४४ ६०	कीरितीये दत्तवर्ध	५७ ३४०
कृते युगे हरे पार्थे	स मा २८ ४१३	कृत्वाप्यै सतसारास्	६ २६०	कीरितीयानि सिद्धा	५७ ३७३
कृतो देवैश्च विप्रदा	स मा १५ ५६३	कृत्वाप्य देवभूयै	स मा १० १६०	कीरितीये नरो हृत्वा	स मा १५ ७३
कृतोत्तपन सम्पन्	१४ ४३	कृत्वापिनालोरीयाव	स मा २६ १०२३	कीरितीये चतसो लपार्वा	११ ४१०
कृतोत्तवात् गुह्यान्	५३ ५२०	कृत्वापिर्मर्गगुप्त च	२६ ६६०	कीरितीये याम्या नपरी	४० ६३
कृतापारासहृष्ट्या	१७ ३५३	कृत्वा भक्तिरह तावद्	स मा ८ ४१०	कीरितीये च तदैव	५६ १०२०
कृतापरातो देवैर्	१८ १६३	कृत्वाप्युत्तरका रान्	१८ ७०	कीरितीये चतसो लपार्वा	५६ १०२३
कृतो सायम्भ हविषा	२७ १०८	कृत्वाप्यै चतसरा	३२ ४१०	कीरितीये चतसो लपार्वा	५६ ४००
कृतोऽप्य पूजार्चनं देवा []	२३ २३	कृत्वाप्यै चतसरा रोमा []	२१ १६३	कीरितीये चतसो लपार्वा	५६ ३७०
कृतोऽप्य न स्यात् पूरै	३२ १०४०	कृत्वाप्यै चतसरा रोमा []	४६ २०	कीरितीये चतसो लपार्वा	२२ २६०
कृत्वाप्यै चतसरा रोमा []	५४ १५३	कृत्वाप्यै चतसरा रोमा []	५४ २०	कीरितीये चतसो लपार्वा	२२ २३३

श्लोकावलीसूची

कोश च गङ्गाप्रतिमो	२२ ६६०	कोष च कुतुब्धि	३३ १९०	कोशस्थाय गरीस्थ	५३ २८०
कोश पुत्रामो मेव	३४ ७८३	कोशात्तिनयो द्य	६० २८०	कोरुगने प्रमुञ्जित	३६ ६०
कोश विरुपाण इति	३६ १४०	कोशात्त्यायामास	४३ ६३०	कोरुगवाहममेव	५७ ४४०
कोश सनकुमारि	३४ ६८३	कोशाद् बाहु प्रयापय	३ १००	कोरोजतरीच्यैर	५८ ५३
कोश गङ्गावराजस्य	३३ ११३	कोशा ज्कारित र	२ ३१०	कोरोमबने नद्य	॥ १००
कोशात्त्व सप्तप्राज्ञो	१३ १६३	कोशात्तित गङ्गाप्राज्ञो	४३ १२८०	कोरोदस्वोत्तरे कुते	स मा ४ ७३
कोश इण्डा पदियस्य	२८ २३०	कोशा न्यत तदुत्पत्तु	४२ २५०	कोरोदस्वमुत्तीना व	स मा २६ ११३
कोशाकार इति द्यत []	६४ २२०	कोशात्तितानुवृत्त स	६ ५४०	कोरोद व तुभुजे	५६ ८०
कोशाकारिज्युष्टे	६४ २६०	कोशेन मृता युक्ते	स मा २८ ३३३	कुतकाटापान व	स मा १८ ३७०
कोशात्तितयामास	२६ १४०	कोटुको मुक्तोदये	२१ २६०	कोटाया जुक्तस्वोष्टा	१२ २६०
कोश सप्तमवेत्य	६७ ८०	कोटस्य मृत् गङ्गाप्राज्ञ	३२ १२००	कुतव अङ्गप्रज्ञ	३६ ३४०
को पावनज्ञो ब्रह्मण	६ २३३	कोटवते ते मुनिगण []	म मा २२ ४६०	कुवा विमर्ष मङ्गायामास मा []	६४ ६३
कोजो नाम वतविधि	स मा २२ ६१३	कोवो न्यते व्यननिनि	३५ ४०५	कुवा समुत्त विधि श्रुद्धमन्तो	६४ १०
कोश मुत्तारिषेव	३४ २६३	कोवत्य त हि विज्ञानी	१२ २८३	कुवाया सम गान्	३० ५१०
कोशप्रभृता सबै	३१ ५०३	कोव कोवयाह्यार	स मा २२ २५०	कुवातमय व	५६ ११३
कोमारब्रह्मचरण	स मा २५ १८३	कोव गत गङ्गा ह्यामी	३४ १३	कुवेण गितगरेण	स मा १८ ६०
कोमयास्तविधान	६३ २३	कोव स एव प्रतियस्तासि	२५ ४८०	कुवेणमाप्रमव वदेय	५८ ४३०
कोम्य वारिगलाता	११ २००	कोव स न्यतसमस्ते छा	म मा २२ ८५१	कुवय यदुत्तुङ्गज्ञ म	१२ ४४०
कोम्यारुतसञ्ज्ञ	६२ ३०	कोव तप व जटामार	७ ४८०	कुवय वमत नित्य	६७ ४६०
कोम्यारुतिसमय	१६ ११३	कोव स देव द्वायातो	स मा २३ २८३	कुवी विलोक्य मुनय []	स मा २२ १७३
कोम्यारुतिसमय	१६ ११३	कोम्य व अग्राव	३६ १०३	कुवी बभ्रव मुमहा	स मा २२ ७०५
कोम्यारुतिसमय	१६ ११३	कोम्य गायति देव	६ ३४३	कुवात निपराक्ष	४३ १३००
कोम्यारुतिसमय	१६ ११३	कोम्य गायति तवज्ञी	६ ३४०	र	
कोम्यारुतिसमय	१६ ११३	कोम्यारुतिसमय	४१ ५००	कुवयव मुयारु	४१ ४८०
कोम्यारुतिसमय	१६ ११३	कोम्यारुतिसमय	४१ ५१०	कुवयवमुयारु	२६ ७६३
कोम्यारुतिसमय	१६ ११३	कोम्यारुतिसमय	४२ ५३०	कुवयवमुयारु	१८ ६२०
कोम्यारुतिसमय	१६ ११३	कोम्यारुतिसमय	४१ ५२३	कुवयवमुयारु	२६ ५७३
कोम्यारुतिसमय	१६ ११३	कोम्यारुतिसमय	स मा १७ ८३	कुवयवमुयारु	४१ ११३
कोम्यारुतिसमय	१६ ११३	कोम्यारुतिसमय	४४ १६३	कुवयवमुयारु	३० ५३३
कोम्यारुतिसमय	१६ ११३	कोम्यारुतिसमय	स मा १४ २३	कुवयवमुयारु	३० ५७३
कोम्यारुतिसमय	१६ ११३	कोम्यारुतिसमय	१५ २२०	कुवयवमुयारु	३२ ५५३
कोम्यारुतिसमय	१६ ११३	कोम्यारुतिसमय	१३ ३६०	कुवयवमुयारु	५८ १४३
कोम्यारुतिसमय	१६ ११३	कोम्यारुतिसमय	४८ ४४०	कुवयवमुयारु	४३ १०३
कोम्यारुतिसमय	१६ ११३	कोम्यारुतिसमय	४६ २७०	कुवयवमुयारु	३० ४४३
कोम्यारुतिसमय	१६ ११३	कोम्यारुतिसमय	४३ ४६०	कुवयवमुयारु	३२ ८१०
कोम्यारुतिसमय	१६ ११३	कोम्यारुतिसमय	३ २००	कुवयवमुयारु	१८ ४०
कोम्यारुतिसमय	१६ ११३	कोम्यारुतिसमय	स मा १३ १६०	कुवयवमुयारु	४६ ११०
कोम्यारुतिसमय	१६ ११३	कोम्यारुतिसमय	१० ३४३	कुवयवमुयारु	स मा २५ २२३
कोम्यारुतिसमय	१६ ११३	कोम्यारुतिसमय	१२ १६०	कुवयवमुयारु	६८ ३३३
कोम्यारुतिसमय	१६ ११३	कोम्यारुतिसमय	१२ ४७०	कुवयवमुयारु	७ ६५०
कोम्यारुतिसमय	१६ ११३	कोम्यारुतिसमय	१२ १६०	कुवयवमुयारु	५२ ३०

स्वात शुद्धिवा पुण्योत्तमाङ्ग	२३ ३०	गजेन्द्रमोक्षण हृष्टवा[देव]	५८ ७७३	गतिर्या याम पितामहाजिर	५२ २०८
स्वाति जगामाव गदाधरोति	५० १६०	गजेन्द्रमोक्षण हृष्टवा[देव]	५८ ७७८	गत च मासान्तये	६२ ३३०
स्वातो गगाधिपा भूत्वा	स मा २७ ६०	गजेन्द्रमोक्षण पुण्य	५८ ८१३	गते जनादे देवे	५८ ६०
स्वातो नलितरखति	४४ ३७८	गजेन्द्रमोक्षणादीस्तु	५८ ८१८	गते तस्मिन् मुनिः	४५ २४३
ग		गजेन्द्रमोक्षणेनेह	५८ ८२०	गते ते ऋषिणा सार्य	३६ १९०
गकार हृष्ट्य प्रोक्त	३३ ५८३	गजेन्द्रात् परमानाञ्च	१० १२३	गते तलोमयराज्ये तु	५० १३
गगनस्यास्ततो देवा	३० ४७३	गजाधि विष्णुना सृष्टो	५८ ६३३	गतेऽप तीर्थयानामा	६२ १३
गगनात् स पारश्व	१६ ४५३	गजे मत्तगजेन्द्रं च	६ ३३०	गतेऽपि शक रात्रिपि	२३ २७३
गङ्गाधरोति जन्म	१७ ६२०	गजे विद्धा ह्यो भित्त	४३ १५७३	गत क्रुद्ध ज दाकाधि	६ ६३३
गङ्गाधरोति केनाय	स मा २६ ६६३	गजे ह्युत्तमसकाशो	५८ २१०	गते मङ्गलके वृष्णी	३६ ५८३
गङ्गाधरोति मरुता स	८ ३८०	गए पञ्चानि नाम	३१ ८६०	गते मन्मथर बाग	६५ ५२३
गङ्गाधरोति मरुताय	५३ १५३	गणकस्य निषादस्य	१५ ३६३	गतेषु राजप्रायेषु	४४ ८००
गङ्गाधरोति तदेह	स मा २६ ३३३	गणा पञ्चदशे हि	३१ ७४०	गते हि तस्मिन् मुनिः पितामहे	६८ ५७३
गङ्गाधरोति योऽस्वाम	८ २८०	गणा सिंहमुखा जाता []	४ १८०	गतो यक्षस्तु पाताले	३६ १६३
गङ्गाधरोति विष्णुना	४६ ७७३	गणा गुरुच भूत्वा	३२ २०३	गतोऽस्म नरक भूमस	६४ ६४३
गङ्गाधरोति स्वपन् जाग्रत	६७ ४८३	गणाधिप यथापन	४४ ७४३	गताऽस्मात् दत्ते	३२ ३७३
गङ्गाधरोति स च चरती	३८ २०३	गणाधिपस्य कुम्भलो	१८ ६१०	गवाञ्च समामभ्य	३६ १३४०
गङ्गाधरोति भवतो	५० २२०	गणाधिपस्तान् विमुक्तान् स कृत्वा	४२ ४०३	गवा तु अथवा युक्त	स मा १२ १८३
गङ्गाधरोति मृदु स्व	४६ ७४३	गणाधरो सनदीनाम्	४४ ७५३	गवा त्वप्यभ्य निष भुरोत्तम	१६ २३
गङ्गाधरोति गन्धर्व	४० ४२०	गणाधरो सनदीनाम्	४२ २०३	गवा त्वप्यभ्य निष भुरोत्तम	१६ २३
गङ्गाधरोति महाबाहो	४० ५४३	गणामरगणाश्चासु	४३ १०५३	गवा त्वप्यभ्य निष भुरोत्तम	१६ २३
गङ्गाधरोति गगपते	४३ १५३	गणामरेषु च सम	४३ ६७३	गवा त्वप्यभ्य निष भुरोत्तम	१६ २३
गङ्गाधरोति गगनाभ्य	२६ ५३०	गणाश्च जय देहेति	२७ ३३	गवा त्वप्यभ्य निष भुरोत्तम	१६ २३
गङ्गाधरोति द गगनाभ्य	८ ६३३	गणाश्च गकर हृष्टवा	४४ ८१०	गवा त्वप्यभ्य निष भुरोत्तम	१६ २३
गङ्गाधरोति द गगनाभ्य	४६ २७	गणास्तद्गानव रीम्	४२ २४०	गवा त्वप्यभ्य निष भुरोत्तम	१६ २३
गङ्गाधरोति द गगनाभ्य	३७ ३७०	गणास्तत्त्वोऽसृष्टता []	४३ १७०	गवा त्वप्यभ्य निष भुरोत्तम	१६ २३
गङ्गाधरोति द गगनाभ्य	३७ ७८३	गणो गीष्प वराचैस्ताम्	४ ३७०	गवा त्वप्यभ्य निष भुरोत्तम	१६ २३
गङ्गाधरोति द गगनाभ्य	स मा २२ ५३०	गणो गीष्प वराचैस्ताम्	४३ ५६३	गवा त्वप्यभ्य निष भुरोत्तम	१६ २३
गङ्गाधरोति द गगनाभ्य	३६ ६३१०	गणो गीष्प वराचैस्ताम्	४२ ५८३	गवा त्वप्यभ्य निष भुरोत्तम	१६ २३
गङ्गाधरोति द गगनाभ्य	स मा २३ २३	गणो गीष्प वराचैस्ताम्	४ १६३	गवा त्वप्यभ्य निष भुरोत्तम	१६ २३
गङ्गाधरोति द गगनाभ्य	स मा १५ ६००	गणो गीष्प वराचैस्ताम्	३३ १०५३	गवा त्वप्यभ्य निष भुरोत्तम	१६ २३
गङ्गाधरोति द गगनाभ्य	६६ ७	गणो गीष्प वराचैस्ताम्	४ ६०	गवा त्वप्यभ्य निष भुरोत्तम	१६ २३
गङ्गाधरोति द गगनाभ्य	६ ३६०	गणो गीष्प वराचैस्ताम्	५८ ७६०	गवा त्वप्यभ्य निष भुरोत्तम	१६ २३
गङ्गाधरोति द गगनाभ्य	२७ १०३	गणो गीष्प वराचैस्ताम्	३७ २४०	गवा त्वप्यभ्य निष भुरोत्तम	१६ २३
गङ्गाधरोति द गगनाभ्य	४७ १६०	गणो गीष्प वराचैस्ताम्	२६ ३१०	गवा त्वप्यभ्य निष भुरोत्तम	१६ २३
गङ्गाधरोति द गगनाभ्य	६५ १६३	गणो गीष्प वराचैस्ताम्	५० ८०	गवा त्वप्यभ्य निष भुरोत्तम	१६ २३
गङ्गाधरोति द गगनाभ्य	१० ११०	गणो गीष्प वराचैस्ताम्	४२ ५३	गवा त्वप्यभ्य निष भुरोत्तम	१६ २३
गङ्गाधरोति द गगनाभ्य	स मा २६ ६७३	गणो गीष्प वराचैस्ताम्	५२ २३ २४०	गवा त्वप्यभ्य निष भुरोत्तम	१६ २३
गङ्गाधरोति द गगनाभ्य	४० २६०	गणो गीष्प वराचैस्ताम्	२१ १६०	गवा त्वप्यभ्य निष भुरोत्तम	१६ २३
गङ्गाधरोति द गगनाभ्य	५८ ३३	गणो गीष्प वराचैस्ताम्	४ ८३	गवा त्वप्यभ्य निष भुरोत्तम	१६ २३

श्रीवार्धसूची

गंगा छिवा मुतीपगार	३० ७५३	गवाथाद व मत्तुष्य	स मा २० ८०	गुण सवमयो मूला	६५ २६३
गंगा प्रगृह्य तरसा	७ ६३०	गद- वनपाताम्यम्	४३ १०२३	गुह पूयस्तव पिता	५१ ३१३
गंग मुनेष महि-	३२ ७५३	गद-लपो जगत्वासी	५८ ६१०	गुहैवजिजातीना	१२ २१३
गंगा समाविष्य जघान मूर्ध्नि	४२ ३८०	गदन्त्येषा योयमुपेय मुदे	६ ४६६	गुनिर्निर्गता ये व	१२ ४३
गंगा समाविष्य जघनेश्वरस्य	२१ ४४०	गदयो भारवाहिने	१५ १५०	गुच्छ गुह सह भानुजेन	१४ २३०
गंगा समुद्रप्राप्य जघनेश्वरस्तु	१० ३६०	गदमासपुमाताय	स मा २६ ६४०	गद वरुण सोमोम	१४ ६०
गंगावर्द्धाङ्गितकरी	३२ ७३३	गदस्त्वै तत इष्ट्ये	स मा ७ १४०	गुपेरमावे तपुय	१४ ६०
गंगा येय सहस्राचिर्	२६ १२३	गदस्य वतते नातो	३१ १४०	गुपेगुगुगुगु	५१ ३२३
गङ्गाधर धृतिधर	६० १२३	गदसावे तदेवोक्तं	१५ ४६०	गुपेगुगुगुगु	१४ ५०
गङ्गाधरि समम्यध्व	३७ ६०	गदसाधन म्हाय कृपा	४४ २३०	गुरागुगुगुगु	६५ ७३
गङ्गाधरि समापाल	७ ६४३	गदसाधन समुपात्र	स मा २२ ३६०	गुराधन विरोधाव	५६ ४६३
गङ्गापातताड्य भूरि	४४ ३१०	गदसाधन मुद्रमगदसाधन	३२ ६२३	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गापातय तेजस्वी	४८ ५०	गदसाधन विप्रो मक्तिम्	२८ २००	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गापातय बलवान्	४४ ६८०	गदसाधन यमवाजोति	स मा २० १३०	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गाधरि गुराधरि	६ २४३	गदसाधन पैमाधरगणिना व	१४ ५४०	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गाधरि मत्तव वय	११ ४३०	गदसाधन यमवाजो	१३ ३८३	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गा नागकुवत्तु मूर्धो	१६ ७०	गदसाधन त्वा गावनिषो	स मा २६ ६८३	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गाधरि स सप्त	५२ २७०	गदसाधन मृ गनि रयमि वय	६ ५३३	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गाधरि मत्तव मत्तव	३८ १३०	गदसाधन याति तत्तुवा	६४ १०४३	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गाधरि मत्तव मत्तव	६८ २६३	गदसाधन मत्तव मत्तव	३६ १६२३	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गाधरि मत्तव मत्तव	३६ ७०	गदसाधन मत्तव मत्तव	२१ २१३	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गाधरि मत्तव मत्तव	४३ १४६०	गदसाधन मत्तव मत्तव	३६ ६०	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गाधरि मत्तव मत्तव	४३ १४६३	गदसाधन मत्तव मत्तव	१५ ६२३	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गाधरि मत्तव मत्तव	१६ ७३	गदसाधन मत्तव मत्तव	१५ ६३०	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गाधरि मत्तव मत्तव	५३ ७४३	गदसाधन मत्तव मत्तव	१४ ८३	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गाधरि मत्तव मत्तव	११ २०३	गदसाधन मत्तव मत्तव	३६ १३७३	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गाधरि मत्तव मत्तव	स मा १२ १७०	गदसाधन मत्तव मत्तव	३६ १३३०	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गाधरि मत्तव मत्तव	२७ १६०	गदसाधन मत्तव मत्तव	३६ १६३	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गाधरि मत्तव मत्तव	६ १६०	गदसाधन मत्तव मत्तव	३६ १६३	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गाधरि मत्तव मत्तव	२७ १६३	गदसाधन मत्तव मत्तव	३६ १६३	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गाधरि मत्तव मत्तव	२६ १७३	गदसाधन मत्तव मत्तव	३६ १६३	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गाधरि मत्तव मत्तव	५८ ६०	गदसाधन मत्तव मत्तव	३६ १६३	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गाधरि मत्तव मत्तव	स मा १३ १००	गदसाधन मत्तव मत्तव	३६ १६३	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गाधरि मत्तव मत्तव	२६ ६३०	गदसाधन मत्तव मत्तव	३६ १६३	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गाधरि मत्तव मत्तव	३६ २६०	गदसाधन मत्तव मत्तव	३६ १६३	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गाधरि मत्तव मत्तव	६२ ५४०	गदसाधन मत्तव मत्तव	३६ १६३	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गाधरि मत्तव मत्तव	स मा १६ २६०	गदसाधन मत्तव मत्तव	३६ १६३	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गाधरि मत्तव मत्तव	६३ ६०	गदसाधन मत्तव मत्तव	३६ १६३	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गाधरि मत्तव मत्तव	५७ ४०	गदसाधन मत्तव मत्तव	३६ १६३	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गाधरि मत्तव मत्तव	ग मा १२ ४८३	गदसाधन मत्तव मत्तव	३६ १६३	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३
गङ्गाधरि मत्तव मत्तव	५३ ६४३	गदसाधन मत्तव मत्तव	३६ १६३	गुदयमेतन्महस्य	५६ ४६३

येष स धर्म्यश्रवण च धामाद्	६८ १६०	घ	चक्ररुचोगमनुल	७४००	
मेहु सतीश्रमेय महेभरस्य	२६ ७०३	घटोरो वै गदया जघान	४२ ३४०	चक्रवैग सहैश्रग	४४ १४०
मोकम दक्षिणे गर्वे	६३ २८३	घण्टकर्म लोहिताक्ष	३१ ६१३	चक्रै करिर्यधमनुल	२३ २२०
मोघश्रेयसिणाश्रित्वा	४३ ७७०	घण्टो घण्टो महाघण्टो	स मा २६ १२७०	चक्र जयत्तापदिनष्टिमध्या	४० १८०
मोन्साम्य कुले वृत्ति	३५ ३३०	घनाभ्रकारितापो वै	१ १४०	चक्रश्च चिच्छेद सुदुग्गतस्य	४७ ४६०
मोदानानि पवित्राणि	६८ २२१	घनावसितदेशमा	१ २६३	चक्रै ततो लङ्घयितु विलोका	४२ ८२०
मोदावरी भोमरयो	१३ २०५	घघरा व मृषेऽस्य	२६ ७६०	चक्र दिव्यफलैर्वलेन शुचिना मूलैश्च	
मोनावयो सिद्धयानस	३१ ७५०	घग आतिथय वायु	३१ ६६०	चक्रार्तिनि	२५ ७५०
मोनदो गोप्रतारश्च	स मा २६ १२७०	घातयस्व पराजय्य	३२ ६७०	चक्र निर्गो गणनायकेन	४५ ०३
मोपायति शुरो सरथ	३४ ५४०	घातयिष्यति वा विप्र	३७ ११३	चक्र प्रविष्ट पाताल	६७ ६३
मोपाल च सर्वकुण्ड	६१ ८३	घृत च क्षीरकुम्भाश्च	६८ २६३	चक्र मति नाथ विचारमस्ति	२० १७०
मोपालमुत्तरे निरथ	६३ ११३	घृत तिता क्षौद्रियवा []	२८ २३३	चक्रैश्चान्दार्भस्त्वनिगणययोस्तिथ	
मोत्राह्मणकोपकुण्ड	१५ ३४०	घृतपात्र च मलिनार्	५४ २८०	गुणै समन्ताद्	४७ ३८०
मोत्राह्मणकर्मणि च	१२ २४३	घृतमानय य राण	४० ८७३	चक्रा रोश्चर्मासो	५६ ५०
मोत्राह्मणानय दृष्ट्वा	१२ १६३	घृताद्यो ता समन्थेय	३६ १५०३	चक्रार नावच यामि	७ १००
मोमती घृतपात्र च	१३ २१०	घृताय्यपि नवी स्तापु	३६ ८६०	चक्रार मन्त्रिर्	५२ १७०
मोमत्या छादितगद	६३ ३१३	घृताभ्यास्तद् यथ धृत्या	३६ ८४३	चक्रश्च हि मनुष्यस्य	स मा १२ १३३
मोमया परिक्लिप	३७ ६१३	घृताभिविषय धोर	३५ २३३	चक्रमुष्ठी च निहती	३० ११
मोमत्या काञ्चनापात्र	५७ २०	घृतोदाद् द्विगुण प्रोक्ष	३१ ३८३	चक्रा स्वागय चण्ड च	२६ ८१३
मोमहिष्य क्षरीर्य च	४६ ३३०	घृतोदा द्विगुणश्चैव	३१ ३७०	चक्राद्या मातरो ह्यष्टा	३० ४६०
मोमात्तरोऽस्मासु विनारकादि	५२ २२०	घात्तास्तिरवल्पाय	स मा २३ ७०	चक्र पट्टिका इवेता []	४६ ३२३
मोरोचनया त्वालिप्य	३६ २४३	घोरा क्षारजदो चाया	३१ ५७०	चक्रुत्तमव लब्धवा	४२ २४३
मोरोचनया सहिता गुडेन	१७ ४४३	मोपयामास नगरे	स मा २६ १०३	चक्रुर्वा लोकपालानां	६२ १६०
मोविन्दप्रोगनायाय	१८ २४०	प्राण च ग यश्चक्षुः शिमुल	स मा ८ २४०	चक्रुर्वा बलिनां मुख्य	३१ ६१०
मोदिन मोलिकता च	६० १८०	च		चक्रुर्वा द्रव्याणां लिङ्ग	स मा २८ ३६०
मोदिन्देन धुपारयक्तास	४८ ४०	चक्रमिरे महागैला []	स मा ७ १४०	चक्रुस्वय चैतरे []	५२ १६३
मोरय च तिरस्कर्य	४० १३०	चक्रार कुण्डा दुर्गा	२६ ८१०	चक्रुर्वा स्वाधमे धर्मा []	१५ १६३
मस्तिरो दयसीर्वाभ्या	२६ ८३०	चक्रार योगविद् पञ्चाद	३२ १०८०	चक्रयन गन् दृष्ट	४२४०
मस्त्यकै च स्वर्वाद्	स मा २६ १४४०	चक्रार पञ्चपनासा	४६ ४६३	चक्रुया राजसो नाम	३५ ७०३
मृद्वनजतोरारण्य	स मा १२ १६३	चक्रार सशुक्लतनु स्वर्गोक्त	४४ ४६०	चक्रुश्च चामनमाहुरस्य	१६ ११३
मृद्वनजताराराज	स मा ८ १४०	चक्रार स्वपितृणा च	५३ ७८०	चक्रुर्वागमरोक्त	३५ १४०
मृद्वम्येयु पूज्यते	स मा २१ २४०	चक्रारायतन भूमा	६८ ४४०	चक्रुर्वा लोकेतु [जन्तवो]	४६८
मृदाशिय च जगता शुभाशुभ	४४ ४८०	चक्रारोत्तर पीनाभ्या	६४ ६६०	चक्रुर्वा लोकेतु [राग्य]	५१ ३६०
मृदोरगयो स्वजनापयति	१४ ४४०	चक्र ह्येदमनवचस्त्वनु	२१ ४४३	चक्रुर्वा ततो घरा	१७ १०३
मृद्वस्तत जेद स	२८ ६२३	चक्रतीर्था महाबाहो	७ ३७०	चक्रुर्वा तु मय्याह	स मा १५ १०
मृद्वस्त्वगमल्लुकाद्	२८ ६४०	चक्रतीर्थे मुचयाना	३१ ८६३	चक्रुर्वाह्युपराज	३५ ६८०
मृदाश्रितिविषमाडा	स मा १० ५४३	चक्रागिनिविष्यन्तो	६ ७६०	चक्रुर्वा चक्रुर्वा	स मा ५ १३
	६५ २४०	चक्रागस्तसददा	२६ २०	चक्रुर्वा तं स मरुदुत्तरा	३५ ७२०
मृदाश्रित्यता सथा ज्येष्ठा	५४ ७१	चक्रमुद्यत्य सङ्को	३२ ७२०	चक्रुर्वा पीनका	२८ ५६३
मृदास्व गङ्गाद्विषमाश्रित	२२ ५०३	चक्रमुद्यत्य सङ्को	३१ ६६३	चक्रुर्वा महागुणी	२ ३६०
मृद्व्य प्रभुतो देश	१ १२३	चक्रासिहस्त सङ्गाहर्षयति	३६ १०३	चक्रुर्वा च सङ्गुय	स मा २८ २००

श्लोकार्थसूची

[illegible]

वामनपुराणस्य

द्विने तु परिषे श्रीमान्	८ २०३	जगाम वृषभाक्ष्यो	२७ २६०	जनास्त्वयं श्रुत्वा	४३ ११४३
द्विने धनुषि हृष्टा ब	२१ २७०	जगाम वेगाद् गच्छो यथासौ	३ ४२०	जनास्त्वा कृष्णाय	४६ १०००
द्विने धिरसि दक्ष्येद्रो	३० ५४३	जगाम शतधा ब्रह्मज	८ ३०	जनास्त्वे महापात्रे	स मा १० २८०
द्विनेषु तेषु शस्त्रेषु	८ २४३	जगाम धारण विप्र	५८ ७४०	जनीषि नित्योत्सवद्वीरे	१४ ५६०
छेत्ता भेत्ता प्रहर्तासि	स मा २६ ११४०	जगाम शिष्यसहित	४० १६०	जम्बज्मा तराभ्यासात्	५८ २८०
छेत्ताकामो निज शौर्ये	१८ ४७०	जगाम सत्पञ्च हि दण्डक हि	१६ २८०	जम्भुपुत्ररातीत	स मा ६ ८८०
छन्द वृत्तजातीना	३५ २०	जगाम स कुक्षे च	५५ २०	जम्भु स्तारकाहा वा च	८ ५००
ज		जगाम सवतीर्थानि	स मा १८ ६०	जम्भु नर मुष्य	५६ १०५१
जगन्म तिष्ठते यः	स मा ६ २१३	जगाम सागरादौ	५७ ५१०	जम्भोमपरा मुष्या []	स मा ३ २५३
जग सोमकर विप्र	३६ ४१०	जगाम साह्य शक्यस्य	४३ १४२०	जम्भु शतहृदीय	३६ १४३
जगताऽजगदन्तेन	स मा ६ २००	जगामासि स सं या व	५७ १६०	जम्भुऽपुत्रातनामान	३६ २६०
जगतो मातर सखा	१३ ३३०	जगामास्यभार्याणि	२५ ७२०	जम्भु सहेलनामानम्	२८ ६८३
जगत्तिद्विष्यवपुजनादगत	६८ ६००	जगामासो पयोधभायाम्	५५ १००	जम्भुऽधुतपापा च	३१ ८००
जगत्समग्र प्रविशेध धीमान्	१० ५६०	जगाम वषटगत्यो	३१ ५६०	जम्भुऽदीपस्य रुपाणा [कथ०]	१३ १०
जगत्तु च महान्त	१० २१०	जम्भु धरस्त्वस्य सितामह ते	१६ १०	जम्भुऽदीपस्य सखाणा [कथ०]	१३ २८
जगादन स्तव विष्णो	५६ ११३०	जम्भु प्रभावत सौम	स मा १० ३४०	जम्भुऽदीपासमारम्भ	११ ४००
जगाम श्रुतिभिः साङ्ग	स मा २३ ३२०	जम्भु स्वायेव धिष्ययानि	२५ २६०	जम्भुऽदीपे चतुर्धा	६३ ४२३
जगाम कण्ठस्य शब्द	५२ ५०	जम्भुस्ते शुभलोकाणि	४४ ८२५	जम्भु कुजम्भ नरक	स मा ६ १२३
जगाम कथ्यते शब्द	३६ ५३०	जम्भुस्तेषु भूतेषु ते ब्रह्मन्	६२ १०३	जम्भु च पशुन तया निहय	१० ५०३
जगाम च महातजा	१८ ११०	जम्भुदृष्टा येभ्यस्ते	३६ १०७३	जम्भु कुजम्भो हृष्य	४० ६००
जगाम च महान् काल	५६ ६०	जम्भु चतुरो बागव	३० ४००	जम्भुऽधुनिपातने	४३ १२०३
जगाम चो रथ पुर स्वकीय	१५ ६७०	जम्भु च घनबाणान्	३८ ७७३	जम्भुस्तेष्वयतेष्वर्थे	४३ १११०
जगाम क्षात्रावाप्त	५६ ५६०	जम्भु तु गानि तपाऽजवाणि	२ ५१०	जम्भुस्ते तु रथे विष्णो	६ २८०
जगाम सन यत्रास्त [उलं]	२६ २१०	जम्भु पाणिना दण्ड	१० २००	जम्भुऽधुनिपाति धुरेणामभ्यस्य	४३ १५६०
जगाम सन यत्रास्त [सह]	४० ४६०	जम्भु त्रिंशत् यन्त्राणां	४३ १५६०	जम्भु ह्ये वचने च भावे	४३ ११२३
जगाम लोचनवर महोद्य	५७ ६५०	जम्भु त्रिंशत् यन्त्राणां	४३ १५६०	जम्भुस्ते तु रथे विष्णो	६ २८०
जगाम वानवो शब्द	५७ ७००	जम्भु त्रिंशत् यन्त्राणां	४३ १५६०	जम्भुस्ते तु रथे विष्णो	६ २८०
जगाम विषयता गत्या	५६ १४०	जम्भु त्रिंशत् यन्त्राणां	४३ १५६०	जम्भुस्ते तु रथे विष्णो	६ २८०
जगाम धमराजान्	३४ ४६०	जम्भु त्रिंशत् यन्त्राणां	४३ १५६०	जम्भुस्ते तु रथे विष्णो	६ २८०
जगाम नमः स्नातु	७ ७६०	जम्भु त्रिंशत् यन्त्राणां	४३ १५६०	जम्भुस्ते तु रथे विष्णो	६ २८०
जगाम नैमिष्य नाम	३७ ४००	जम्भु त्रिंशत् यन्त्राणां	४३ १५६०	जम्भुस्ते तु रथे विष्णो	६ २८०
जगाम नैमिष्यारण्य	८ २६०	जम्भु त्रिंशत् यन्त्राणां	४३ १५६०	जम्भुस्ते तु रथे विष्णो	६ २८०
जगाम पुष्य सन्म मुण्डो	६४ ११२०	जम्भु त्रिंशत् यन्त्राणां	४३ १५६०	जम्भुस्ते तु रथे विष्णो	६ २८०
जगाम ब्रह्मसन्म [सद]	५० १०	जम्भु त्रिंशत् यन्त्राणां	४३ १५६०	जम्भुस्ते तु रथे विष्णो	६ २८०
जगाम ब्रह्मसन्म [सवि]	६६ ४०	जम्भु त्रिंशत् यन्त्राणां	४३ १५६०	जम्भुस्ते तु रथे विष्णो	६ २८०
जगाम भगवान्मन्त्र	२७ ४०	जम्भु त्रिंशत् यन्त्राणां	४३ १५६०	जम्भुस्ते तु रथे विष्णो	६ २८०
जगाम भूपर शब्द	२७ ४८०	जम्भु त्रिंशत् यन्त्राणां	४३ १५६०	जम्भुस्ते तु रथे विष्णो	६ २८०
जगाम मन्मन्तरिणम्	२८ १७०	जम्भु त्रिंशत् यन्त्राणां	४३ १५६०	जम्भुस्ते तु रथे विष्णो	६ २८०
जगाम भावत शब्द	६ ६६०	जम्भु त्रिंशत् यन्त्राणां	४३ १५६०	जम्भुस्ते तु रथे विष्णो	६ २८०
जगाम यमुना स्नातु	३ ७०	जम्भु त्रिंशत् यन्त्राणां	४३ १५६०	जम्भुस्ते तु रथे विष्णो	६ २८०
जगाम विनयं गृह्य	४२ ६४०	जम्भु त्रिंशत् यन्त्राणां	४३ १५६०	जम्भुस्ते तु रथे विष्णो	६ २८०

जगदिमध्यान्तमय	स मा ६ २१०	जातो हविर्निष्पद्यो	४७ ३००	जातुमोघा न मुनय	स मा ६ २८०
जगदीग जगद्विष	स मा ६ १८६	जातो विजुम्भस्युक्त	३८ २८०	जात्या च तजगमुता सकामा	२२ ५५०
जग मृता सता हृद्वा	४ ११५	जातो विजितवृत्तान्तो	३६ १००	जात्या तस्य वधाकाशी	४६ १८०
जगन्मातृव च धृत्वा	४ १०६	जानि त देव्याधिप यत्स्वरूप	स मा ८ २००	जात्याय विष्वक्मर्मा	३६ १०६
जगन्नेप जगत्पतिव	स मा ६ २०६	जानप्रति प्रियतर	{ स मा ८ ४३६ ५१ ३०५	जात्या प्रतष्ट विदेशेन्द्रातु	५५ २६६
जये तथा जलवतोद्	स मा २ ७१	जानुना च समालुत	१० १००	जात्याप्रतिपिक्त दैतय	४७ २६
जये पयस्व देवस्य	४३ ८६६	जानुनी मृदुमुक्ते च	७ १२५	जात्या ॥ सर्वेश्वरमोक्षमध्य	४४ ५१६
जयेय च परान् युद्ध	४३ ५०	जानुनी चादिनीयोये	५४ १२६	जालेऽस्मैव साहाये	४३ १५३०
जयेय मन्त्रातेन	स मा ६ २४०	जानुम्यामपरा नायं	स मा २२ ६६५	जानवो न ते दद्युद्	३४ ७२६
जगद्युक्त्याजगद्भिष	स मा २६ १०६	जानुम्यामुगि रथाय	४५ २८६	जानाज्ञान निपतम्ब	३ १५०
जग नृपादे वै यद्वत्	२८ ५००	जानाजिना भारवहेन सयुत	३८ ७६०	जाना विषमतेयेण	३५ २६६
जगद्वृम्भान् सनेष्टाद्	१७ ५५६	जावालोति परिधाय	३८ २६०	जानाना वायको देवस्	स मा २३ ६०
जगत्साधुनिनिजान्ता	२६ २३०	जानाजिना यता ब्रह्मन्	३६ १५८०	जानानि ब्रह्माम्यमता हि पू	६४ ११४०
जगेण ताडयामास	१० २६०	जानाजिना रामेग	स मा १३ ४२६	जानानामाश्रयो वेदस	स मा २२ ८४०
जगेण पापापि महासुरेग	२१ ५५६	जानयो युरवो दृढा []	१२ १८०	जैय तैव प्रवर्ति सन्तस्	स मा २२ २४०
जगेण्वर कुचकुटिका	३१ १०१६	जानादुद्विष्टरथैव	२ १५६	जामयो विष्णुनितय	६८ ५१०
जगोद्वृषाभिप जग विमुच्य	५५ २७३	जानिजगुगसयुक्ता	२६ ६२०	ज्येष्ठ शुभ्य इति एतातो	२६ २६
जगोद्वृषा नाम महासुरेष्टा	५५ २०६	जिप्रतो कार्तिकेयस्य	३१ ५८६	ज्येष्ठ येष्टा वरिष्ठपि	१२ १६० १२ १७६
जगोपार महीय हि	११ ३१०	जिगतायै तवैवेह	५६ ३००	ज्येष्ठ सन्तुनारोऽभूद्	३४ ७०६
जगे यस्य दियोतो बापुर्	६७ १३०	जितस्वयंदीय पुरुष सिताहृद्	२ ५३६	ज्येष्ठयासञ्ज सत्य	३५ ५५०
जगत्स्यमानमावास्त	१० १८६	जितास्तया तोयपरान्वर्हि	२० ५५१	ज्येष्ठाया पूजयेद् घोषा	५४ २१०
जात सा च लोकोद्यैव	२२ ३४०	जितास्वाक्रम्य देव्याम्या	२६ ११६	ज्येष्ठाथय च तवैव	स मा १५ ६७६
जातसमाजिवा हृत्वा	स मा ६ १७०	जितेन्द्रियतव शीघ्र च	११ २५३	ज्येष्ठाथमे महापुण्ये	स मा १० ८२६
जातमानु पुण्यः	४६ ३८५	जितेन्द्रियतवमाथये	१५ ५६०	ज्येष्ठे मासि सिते प रे	स मा १० ८५६ स मा १५ ६८६
जातस्तीर्षर पुण्यः	३४ १००	जितोऽय स्वल्पसदेन	८ ३६०	ज्येष्ठे स्वान चापनकै	१७ ५५६
जाता गयेऽपुष्टया	३० ८०	जित्वा लोकस्य तादव	स मा १० ६५६	ज्योति पर्वन्ति युक्तानास्	स मा २६ १४८०
जाता सा चाद् देवेश	३० १३६	जिहामतास्यन सर्वे	२२ २१०	ज्योतिर्गुणान प्राणान्	३१ ६५६
जाता सा पाटला रम्या	६ १०००	जीमूतकैतु धनुष्को	२६ ३५६	ज्वरपुरस्वेव मुदमुद्वै	३५ ७४०
जातास्ता कम्पनास्तित	२५ ५६	जीमूतकैतुरयात []	२७ २३६	ज्वलज्ज्वालागोष्ठा	२२ ५३६
जाता दियवतो गेहै	१ ६०	जीमूतवाहन कव	६ ७८०	ज्वालाभुखो भयवर	३२ ५२६
जाति यग पविर्नीह तु	६४ ११०६	जीवजोयक-धुष्टैश्	५८ ११०		
जातिमुक्तानि देवेन	६ १०३०	जीवनाय नमोऽगुम्य	४३ ३०६		
जातिरमरा रूपजुस्तु	स मा १८ १७६	जीहव धृतराष्ट्रस्य	स मा १८ ३००		
जातो घाताद्धा मुनया	६ २२६	जीहव बाहने सार्धे	स मा १८ २६०		
जातुया मूयिगान्ध	१३ ४७६	जीह्वाना श्रुपयो यष	४ ३६०		
जात जयपरातावेऽसी	५६ २४०	जीम्याथलेपु च तदा	४३ ६५६		
जातेऽशये कपित्वाच	३६ १५४०	जीमुष्य मुनयगत	स मा १० ३५६		
जातेऽशये वृताच्छा तु	३६ १५६६	जातवाञ्ज तविष्ट	१६ ३७६		
जात पुत्रे निनु स्नान	१५ ४१६	जातवाञ्ज देवपतिना	१६ ४३६		
जातो मन्त्रास्तेनाह	६४ ६३०	जाता मेवस्तथा ज्ञान	६० ४००		

सं तद्वर्ग चमणा गार्ध	२१ २८३	तं हृत्वा बटमान विमुक्तवचन		त शोष्य भूमौ पतित वित्त	४३ १६१०
■ गार्ध्वन महाशीघ्र	२४ १०	देवगन्धमुखा	४७ ३६३	तं वृणीत्य मगवाहो	८६२०
त गार्ध्वन गुरुप्रज्ञा []	२४ ३१	त हृत्वा विपुत्राक्षय	३८ २१३	त व तीक्ष्ण उगनिष्ठ	स मा १८ १८०
त गार्ध्वनामन गुरो विपुत्राक्ष	२४ ६३	तं हृत्वा गार्ध्वनमुत्तम		त धीरोपो गुणा श्वगीतमा	८७ २०३
त गार्ध्वनां वीर्याय	१० ६१	धनेन उद्धृष्टि	८७ ४२१	त प्रवृत्त हि गार्ध्वना []	४३ १४३३
ग गृह ग्राह ग्राहि	३२ १००	तं हृत्वा वीतनग्राह	४४ ६१	तं वक्राशान्य बरे निष्ठ	१६ ४७३
स च युवा महागन्ध	६७ ७३	त हृत्वा सा ग्रीवोद्य	३७ ४२१	तं वक्रोद्यम्य बरो कभारे	२ ४०३
स चान्य हरो नन्धि	२८ ६७३	त देवमुक्तं गुरा पुष्प	१८ ८३०	त वक्रवागभिष्टा दुराग	४३ १४६३
त चरि धर्मो विमुक्तं निरीय	४३ ११०३	त देवनिष्ठा देग	स मा १२ ६०	त गार्ध्वनाय व गम्बरस्य	१० ४८३
ग चरि भूयो मनो जयान	६ ४४३	त देवनिष्ठा मगत्मान	स मा ४ ४३	ग गुरुव्य निध बानो	२४ ६१०
त चित्रान्दा महिरो मगाद्य	२० ११	तं दे मागत्मानो	२४ ३६०	त गेतर निष्ठा हृष्ट	२६ ८४३
त ज्ञात ब्राह्मणी पुत्र	६४ २४३	त निष्ठा मगत्मान	३२ ३१३	त समस्य विधिबद्	४४ ३२३
त ज्ञातमात्र भगवान्	स मा ६ १७३	त पट्ट भान्य अपान मुक्त	४२ ४७०	त रश्मिस्त शोष्य मुपारिम	३० ३४३
त तमात्र विने	४७ ३७	तं पट्टाभ्या मगत्मान	८ ४२८	त हृष्टमिच्छति हृष्टि	२६ ३०
त तु गृहमभ्यस्य	स मा १६ १६३	त पागमाविष्य गार्ध्वना प्रहृष्ट	१० ४२०	त नि मोक्षयि नान्य	३८ ६४३
त तु हृत्वा नरो मुक्ति	स मा १४ ६७	त गुरुयिवा यत्नेन	स मा २४ २२०	त होत्रैर् य गता बवार	३० ३००
त दगा मगत्मान	४७ ४०३	त गुरुचरित मामम्	२८ ४४३	तद्य गुप्ताङ्गि गुनाय	२६ ४६३
त दगागुरुप्रज्ञे	४३ १६३	तं प्रहृष्ट बरेगैव	२६ ७२०	तद्य विजित बह्वद्	४४ १६०
त हृत्वा बमलैर्ध्याते	६२ १४३	तं प्रस्य हृष्टानो	स मा २८ ४४३	तद्यारगवच गव	१६ ६२३
त हृत्वा हृष्टयामिष्ट	४६ २४०	त प्रस्य गार्ध्वना	४० ११०	तद्यस्तस्यमयो भूवा	६८ ६०
त हृत्वा गार्ध्वनं वैव	३६ १६६३	त प्रस्य तमा हृत्वा	६ ६१३	तद्यैवता परैर्गुरुतन्नि	१६ ७३
त हृत्वाय महाबाल	४७ २३३	त प्रस्य गार्ध्वना	स मा १७ १४३	तद्युवचन युवा	४२ ६८३
त हृत्वा दधनतुजा	१ १६३	त ग्राह भगवान् सत्	३६ २८३	तद्यिन्नं ताकतरव	२ ३७३
त हृत्वा दानववति	४४ ७६३	त ग्राह भगवायोभी	४६ ४३	तद्यिन्नं पापिनेत्य	स मा १८ १२३
त हृत्वा देवना पूय	४३ १६८३	त ग्राह विष्णुवज तीक्ष्णै	३२ ११४३	तद्युक् पापिनेत्य	४ १८३
त हृत्वा देवनायाम्	४६ ४१३	■ ग्राह गार्ध्वन पदमहा	३६ ४०३	तद्युक् बालुकायां च	२७ ४७०
त हृत्वा दुर्योधन	३६ ६३३	■ प्रोष्य बवित्रहृष्ट	१८ ४२३	तद्युक् द्विभक्ष	स मा १८ ८०
त हृत्वा पापुर्वै च	स मा २४ १२३	त बल ग्राह भोस्तोत	४८ २३३	तद्युक् कायवच	४० ६३
त हृत्वा पापमुत्तु	स मा २० २१०	त बान्धवाय विरो	६४ ४७३	तद्युक् वीर्युत्तन	२ ३६३
त हृत्वा पुण्डरीकाक्ष [गार्ध्वना]	३ १६३	त भ्रामयानो बलवान्	४२ २७३	तद्युक् वाचको वाक्	३२ ४४०
त हृत्वा पुण्डरीकाक्ष [अक्ष]	४७ १०३	त बचमान शोष्याय	१० ३०३	तद्युक् दानववति	४० ३१३
त हृत्वा पुण्डरीकाक्ष [योज (०)]	६६ १०३	त भाता ग्राह वचन	३२ ६३	तद्युक् देवनास्तन	स मा २१ १२०
त हृत्वा बलिना क्षु	४२ ६०३	त भाता मुनिगार्ध्व	४६ ६३	तद्युक् भगवाञ्छु	४३ १४७३
त हृत्वा भगवान् ब्रह्मा	४३ २१३	त भाता कृती ग्राह	४६ १००	तद्युक् भगवान् ग्राह	३१ १४३
त हृत्वा नास्ति देव	२२ ४२३	त भूगि वशिष्ठभवन	४३ १८३	तद्युक् भगवान् प्रोत	३६ २३
त हृत्वा महाद्वय	४४ २३३	त यगपुत्र विष्णु [नमामि]	स मा ६ २०	तद्युक् भगवान् प्रोत	स मा १६ २००
त हृत्वा माविनी ग्राह	४३ ८३०	त यगपुत्र विष्णु [प्रयतो]	४६ ८३०	तद्युक् भगवान् ब्रह्मा	स मा २४ २१३
त हृत्वा मुप्ये पाप	स मा २४ २४०	■ विष्णुवति यग	३२ ३७०	तद्युक् च वाक् भानु	१६ ४२३
त हृत्वा यगवत् तु	स मा १० ३४३	■ विष्णुवति यग	३० ६८०	तद्युक् च वाक् भानु	३२ ७६३
त हृत्वायै हरि चासी	४७ ६२०	■ विष्णुवति यग	३८ २४३	तद्युक् च वाक् भानु	३२ २४३
		त विष्णुवति यग	स मा २२ ४७३	तद्युक् च वाक् भानु	२८ ६२०

स्रोतार्थसूची

त-द्वया वचन तस्य	स मा २६ ३०३	तत क्षुण्णो मयराव	५६ ५३०	तत प्रोतोमवद् भातुर	५० ३६३
त-द्वया वचन देव्या	स मा २२ ४८०	तत क्षुण्णो मुनिकेपु	३४ २३३	तत प्रतो मुनिगो	७६ ६६०
त-द्वया वचन देव्या []	२० ५५३	तत क्षतद्विजिर्वारे	७ ६६३	तत श्री या मुदानाह	२८ ४५३
त-द्वया वचन धामाद्	६४ ५६३	तत क्षात देवस्य	६ ६६३	तत प्रतापिपतिना	५३ २३३
त-द्वया सप्तो याव	२८ ५३३	तत क्षात देवरा	६ ३०३	तत प्रोवाव भगवान्	६ ८५३
त-द्वया मुद्रा यशो	३२ ५३३	तत पञ्च बुद्धिना	३१ ३०३	तत प्रोवाव वचन	७ ५७
त-द्वयाऽय वचो धोर	४० २५५	तत पञ्च स मुनि	३६ ६६३	तत पञ्चज्ञो वृक्ष	३६ ५६३
त-द्वयाऽय हरि प्राह	४ १४५३	तत पञ्चरत्न लो	३६ ४०३	तत स मातापितरौ	३५ ८३
त-ज्जात केसपरस्य	६ ६६०	तत पञ्चरत्न देवेषु [गग]	३ १०३	तत गमु समागम	२८ ६४०
त-ज्जाततनयो जय	३५ ६४०	तत पञ्चरत्न देवेषु [मग]	४२ २४३	तत सङ्कुनिना पात्रि	३६ १६३०
त-ज्जातनुम महिषासुरे	२० १२३	तत पञ्चरत्न हि सगा	४१ १५३	तत गन् सुर हार्प	२८ ३७३
त-ज्जातलिषव भुत्वा	३६ ८६३	तत पारित्यग गच्छ	स मा १३ १७३	तत शोभोऽवतोऽप्रीया	स मा २० १८०
त-ज्जातवापुनि [लोके]	३८ ५२०	तत पिता पाठयामा	६४ ६२३	तत तामा म ततिन	७६ ७६०
त-ज्ज्योतिरहेजसरेषा	१६ ७३	तत पितामह मूढ	२५ १२३	तत गत्य शरग जनाग्न	५२ ४३०
तत कचिद् भगवान्	४४ २६३	तत पितामहो देव	६ ७३३	तत शर गतिभिरकुंवर	३० १८३
तत कचिप्रमार्थ	२८ ६०	तत पितृत्वमात्रे	१५ ४८३	तत शापानो भु	५६ ११४०
तत कपाली लोके च	३ ५६३	तत पीते तेजसि वै	२८ ५१३	तत शाङ्किना गवा	स मा १३ २२३
तत कपवर प्रातो	३६ १२८३	तत पूषा हर बोधव	५ १०३	तत शीघ्रतर गतो	२६ ४५३
तत कस्तते च	३ १३	तत पूषा गच्छ	स मा १८ १६३	तत शीघ्रतर गच्छ	स मा १४ ४४०
तत कर्म परिचय	५२ ५४०	तत प्रहृष्ट वैशेषु	१८ ४७३	तत शुभे हृद्यते क्षिरण्ये	२ १६३
तत कमबलाद् भूराज	स मा २२ ७६३	तत प्रजाना बहुकम्पो	४४ ५००	तत शुभो निज भूत	२६ २६३
तत कामुधमानस्य	४४ ६३	तत प्रजस्य वरणी	स मा ३ ७७३	तत शुभो महानारो	स मा ८ ५३३
तत कालेन महता [उमया]	स मा २२ ४५३	तत प्रजस्य त विप्र	५६ ११७३	तत शीघ्रतर प्राह	२६ ४३३
तत कालेन मन्त्रा [विजया]	स मा २४ १६३	तत प्रजस्य सचिर	६६ ११३	तत शोकेन महता	स मा २६ ३६३
तत कालेन मन्त्रा [श्रद्धा]	स मा २६ ५६३	तत प्रजापिता ब्रह्म	६५ ३२३	तत धृत्वा तु वचन	स मा २६ ३६०
तत कालेन मन्त्रा [साम्यो]	५२ ६२३	तत प्रजापति जन	१६ ५३३	तत शोधय सपुत्रा	स मा ४६३
तत कुजसो धम्मा	४३ १८३	तत प्रजुतो भुभुस मन्वस	२ ५२३	तत सङ्कुनिना सर्वा	६ ६३३
तत कुवा स भगवान्	५२ ५२०	तत प्रविष्ट प्रसम दय गुरु	२७ ३०३	तत सन्तोमनापत्रो	स मा १० ३६०
तत कृष्णचतुर्दश्या	स मा २८ ४६३	तत प्रवृत्त सपाये	१० १३	तत सङ्कुनिना भाम्	२६ ५३३
तत कृष्णजिनि ब्रह्मा	स मा ६ ३६३	तत प्रवृत्तो मगलु	५२ ४१३	तत सङ्कुनिना	२६ १३
तत कौसमाध्यातो	४५ ३२३	तत प्रवृत्ति मुतराम्	१६ ६३	तत सङ्कुनिनाऽध्या	२२ ४५३
तत कमाद्विजिनी सा	७६ ३७०	तत प्रवृत्ति न ग	स मा २१ १२०	तत सङ्कुनिना देवग [पग]	१८ २०३
तत कष्ट गामस्य	१० ५३	तत प्रवृत्ति न ग	स मा ६ १००	तत सङ्कुनिना देवग [वराग]	३८ ६२३
तत कोयसमाधिष्ठा []	स मा २६ १६०	तत प्रवृत्ति न ग	२८ २०३	तत सङ्कुनिना देवग [वराग]	२६ १६३
तत कोषात जिनेऽय	४ १८३	तत प्रायाद् वर ब्रह्म	५३ ८२०	तत सङ्कुनिना वि नग	२६ ६५३
तत कोषाभिप्रेत [वीर]	४ ५५३	तत प्रियाऽमृद् भायिया []	५६ २२३	तत सङ्कुनिना वि नग	स मा १८ २०३
तत कोषाभिप्रेत [गग]	५ ८३	तत प्रोत प्रम प्राग्	२८ ७००	तत सङ्कुनिना वि नग	३४ २७३
तत कोषाभिप्रेत [वृथा]	५ १७३	तत प्रोत विरिहता	२४ ६८०	तत सङ्कुनिना वि नग	४५ ३८३
तत कोषाभिप्रेत [मानुष]	१६ ३८३	तत प्रोतविपु विरग	३१ ५१३	तत सङ्कुनिना वि नग	२१ ५१३
तत कोषेन मन्त्रा	स मा १८ २६०	तत प्रोतविपु विरग	३६ १५३	तत सङ्कुनिना वि नग	२१ ५१३
तत क्षणेन देव	२७ २०३				

सत स देवीगणमध्यमखिल	३३ ३५३	सत गुरुरागं भवतान्	२२ २५३	सतस्त पठित दृष्टवा	२६ ६५३
सत स पतितो निद्रो	६ ६७३	सत गुरा दिव जग्युर	३६ ३८०	सतस्त वनवाट तु	५ २३३
सत स विगमं मुद्रन	६५ ५८३	सत गुराव् ब्रह्मरूपेभ्युभ्यान्	२७ ६२३	सतस्त वीक्ष्य देश	२६ ३१
सत ससर्पं प्रभु	२६ ६२३	सत सनापतिर्लो	२० ३७३	सतस्त विंति क्षेदात्	स मा ७ १५०
सत स प्रहित पित्रा	३८ ६७३	सत गोमयत्वा ता बाता	३७ ६६३	सतस्त संन्यस्युष	३२ ६५३
सत स वानरस्तेषा	३१ ३६३	सत सुता देवदत्तैर्मुनेभ्यः	१६ २१३	सतस्त द्रुततम [श्रुता]	६ ७२३
सत सप्रभुर्देवै	स मा १६ २०	सत सतानु समारव्यो	स मा २३ ५३	सतस्तदद्रुततम [दृष्टा सर्वे]	५१ १३
सत स मरणाद्रुतम्	३५ ३१३	सत स्यामुष्य दृष्टवा	स मा २५ १२०	सतस्तदद्रुततम [दृष्टा गोमा]	५१ ५२०
सत समारम्भमुत्तम हि	१० ३१०	सत सनापत्य वीरस्यम्	३१ १८३	सतस्तदद्रुततम [दृष्टा स]	५३ ३८३
सत समागच्छति वायुदेवे	६५ १३	सत सनापत्य वै सर्वे	स मा १५ ५३०	सतस्तदध्ययम् निरोक्ष्य	३० २७३
सत समागता यौज्ञा	३ २३	सत सारवा व विविक्तम्	५६ १७३	सतस्तत्क बलिना	५८ १७३
सत स मातापितरौ	३५ ५८३	सत सारवा समुत्पाता	६२ ६०	सतस्तपयि पार्जत्या	२८ १५३
सत समागच्छ विभु सुपानि	६६ १६३	सत स्युतेस्तानि निर बरेय	१५ ३५३	सतस्तमपतो दृष्टवा	६ ६५३
सत समुद्राय विविक्तयेत	१५ २६३	सत स्वदेवो देवान्	५५ ७५३	सतस्तमागव सुत	६५ ५७३
सत स निर श्रान्त	२३ ३२०	सत स्वपतर दृष्टवा	५० १०३	सतस्तमृदुमुनयो	२६ २०३
सत स रज्ज्वामास	स मा २६ २३०	सत स्वपनयोदेव	३२ ८१०	सतस्तस्माद्भुतबराद	५६ ६०३
सत सख्यती गता	स मा १६ २२३	सत स्वप समारण्य	३६ ७३	सतस्तस्मान्मरुती	२७ ५३
सत स राजा मन्त्राहू	स मा २६ ५१३	सत स्वर्गं गृह्णातो	५२ ८८३	सतस्तस्मिन् महा नि	२७ ५३
सत सर्व प्रभुत व	स मा १७ ६३	सत स्वस्वपरोवार	३३ १७३	सतस्ता मयुरा वागी	३६ ३५३
सत सर्वविन्दो	२२ ५०३	सत स्वसैवमा गच्छ	५३ १३	सतस्ता वारवामासुद्	५६ ६६३
सत सर्वं महात्मनाम्	२६ १८३	सत स्वोऽभवत्पूरि	५५ ५१३	सतस्ता सिपिषु स्वर	३७ ५६३
सत स विजयो भूषा	स मा २८ १२०	सत शानीय पुरयाम्	स मा २६ ३८०	सतस्ता देवता सर्वा []	स मा २६ ५३०
सत स विमिनाम् सर्वान्	७१ १७३	सत शत्रुघ्नोऽपि []	३२ ५३०	सतस्तान्भुतताकारान्	७ ५५३
सत सव्यो भुजो राजा	२३ ३१०	सत एकमुक्त भूयो	५१ ७७३	सतस्तान्ब्रवीद् विष्णुर्दु	स मा ६ ७३
सत स हस्तसवरवो	५३ १६३	सत श्रवण देवस्य	६२ ५३३	सतस्ताव् ग्राह भगवान् [विना]	६ ५६०
सत सा वारसपाङ्गी	३७ ५८०	सत श्रवण भगवान्	६ ८६३	सतस्ताव् ग्राह भगवान् [सपरि]	५५ ७७३
सत सा देवदेवि	३८ ५१३	सत श्रवण चरैव	२८ २३	सतस्तामागता वीक्ष्य	६५ २८३
सत सा पीवरयोगी	६५ ७८३	सत श्रुतिन तत्वा	५७ १७०	सतस्तामाह प्रपतिद्	३७ ३०३
सत सा ग्राह तमूयि	३७ ७५३	सत श्रुते समुजोग	६ ७३	सतस्तामाह वाना- महा ५५३	५५ ५५३
सत सा मनसा देव	२५ २३३	सत श्रुतवान् प्रीति	६ ६८३	सतस्तामिदं वेगेन	२६ ७०३
सत सा यक्षिणी ता तु	स मा १३ ५६०	सत श्रुतानुपद्विस्तीह वयं	२३ ३३	सतस्तामप्युरोयोह	३६ ५५३
सत सा सवमाचष्ट	स मा १३ ३०३	सत श्रुतानुपद्विस्तीह वयं	२३ ३३	सतस्तामप्युरोयोह	३६ २५३
सत श्रुतिगिद्वयं	१६ १३	सत श्रुतानुपद्विस्तीह वयं	२३ ३३	सतस्तमिदं वेगेन	३६ ८३
सत श्रुतेवाचनान्	१६ ३३	सत श्रुतानुपद्विस्तीह वयं	२३ ३३	सतस्तमिदं वेगेन	३६ १३३
सत श्रुत धर्मगीता	५६ १५३	सत श्रुतानुपद्विस्तीह वयं	२३ ३३	सतस्तमिदं वेगेन	३६ ५५३
सत श्रुतीयं स्नात्वा च	३३ ५३	सत श्रुतानुपद्विस्तीह वयं	२३ ३३	सतस्तमिदं वेगेन	३६ ५५३
सत श्रुदीयं मन्त्रान्	३२ २६३	सत श्रुतानुपद्विस्तीह वयं	२३ ३३	सतस्तमिदं वेगेन	३६ ५५३
सत श्रुतेवमयो	३६ १२३३	सत श्रुतानुपद्विस्तीह वयं	२३ ३३	सतस्तमिदं वेगेन	३६ ५५३
सत गुरा मन्त्रैश्च	३६ २५३	सत श्रुतानुपद्विस्तीह वयं	२३ ३३	सतस्तमिदं वेगेन	३६ ५५३
सत गुरा सहेदेय	२८ ३२३	सत श्रुतानुपद्विस्तीह वयं	२३ ३३	सतस्तमिदं वेगेन	३६ ५५३
सत गुरागं दुःखम्	८ ६३	सत श्रुतानुपद्विस्तीह वयं	२३ ३३	सतस्तमिदं वेगेन	३६ ५५३

श्लोकार्णवृत्ती

तत्स तस्यनु सर्वे	४६ १६०
तत्सनु सद्बन् देव्या	२६ ६२३
तत्सनु सागदा मृदा	२५ ६०३
तत्सनु स त्व सत्ता वस्तुत्तौ	२० १३
तत्सनु तेनाप्रतिपरीक्षेण	५६ ५२५
तत्सनु तेनाप्रतिमेन साक्षिना	३२ ८२३
तत् त्व स्मरिता काले	३८ ५६३
तत्सनु त्वस्मिन्प्रमाणम्	२६ १६१
तत्सनु देवप्रचरे जटाघरे	४ ५७३
तत्सनु देवप्रचरो महेश्वर	२५ ७५१
तत्सनु देवा महिषा निजिता	१६ १३
तत्सनु देवै सगर्ग	५३ ६८३
तत्सनु देव्या बलिनी महासुरा]	२१ ३८३
तत्सनु दत्तेन वराज्यागिना	७ ६२३
तत्सनु दत्तो मरिचामुरेण	२० २१३
तत्सनु धनुषादाय	४ २३३
तत्सनु द्रुपा बिह्वत्	५ १६३
तत्सनु फालगुने मासि	१७ ५६३
तत्सनु भगवाङ्गात्वा	१६ १५३
तत्सनु मन्ता देवात्	५३ १५१३
तत्सनु रक्ष क्षपकृद्	१६ ३६३
तत्सनु रौद्रे सुरदेवस्यान्ते	६ ५१३
तत्सनु वसतस्तस्य	१८ ६०३
तत्सनु बारिमा यास्तौ	५३ ५५३
तत्सनु दोष प्रजगाम रक्त	३० ३०३
तत्सनु दार्वमुपाहरेभ्युप	१५ ३१३
तत्सनु धवडङ्गिनि पात्रिवेन	५६ १३३
तत्सनु लज्जुने हस्मिन्	६ ३५३
तत्सनु सर्वे ऋणा	३६ १०६०
तत्सनु ससर भान	२१ २७३
तत्सनु सहस्राग्ने य	३६ १२५३
तत्सनु मुचिराच्छर्	२५ ३८३
तत्सन्नामे वतुगस्य	३८ ७५०
तत्सनुगमिषयागत्	३० ५८३
तत्सन्ते कञ्चुपुस्तम्	३६ १३३
तत्सन्ते ऋषय सर्वे	
मम पुस्तम्]	स मा २६ १८०
तत्सन्ते ऋषय सर्वे	
[ममपुस्तम्]	स मा २६ २००
तत्सन्ते कल्पामासुस	स मा २१ ५३
तत्सन्तेनातिदुष्टेन	३६ ५५३

तत्सन्ते पितर प्रीता]	स मा १५ ३०
तत्सन्ते मुनय प्रीता [सर]	स मा १६ २००
तत्सन्ते मुनय प्रीता [सर्वेण]	५७ ३६५
तत्सन्त म निगत्सन्धु	६ ६०३
तत्सन्ते राक्षसा सर्वे	स मा १६ ५३३
तत्सन्ते शीघ्रत सर्वे	स मा १६ २५३
तत्सन्तिनूट गिरिधनिपुत्र	५७ ६६३
तत्सन्तिनेन स्वा सभ्या	५३ ६६३
तत्सन्तिनेन य गत	२ १३
तत्सन्तिनेनस्य समुद्रवर्षित	२ ३५३
तत्सन्तिनेनो गिरिणा	५५ ८७०
तत्सन्तिनमुचने बहाम्	१६ ८३
तत्सन्तिनचिद्विष य छेद	स मा १५ ५१५
तत्सन्तवधायकृद् देवी	३१ ८३
तत्सन्तवज्ज्ञात महावनुषयो	६ १०७०
तत्सन्तवराजके लोके	स मा २६ १७०
तत्सन्तवस्त्रसोदय	११ ३६३
तत्सन्तव नानस तीर्थ	स मा १८ १३
तत्सन्तव नानस तीर्थ	स मा १८ ११०
ततो ऋतम्बज प्राहु	३६ १०५०
ततो ऋतम्बज श्रीमान्	३६ १३१३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा [सोम]	स मा १३ ३३३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा [सुती]	स मा १५ ५०३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा [फल]	स मा १५ ५५३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	
[नासा]	स मा १३ १२३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	
[विष्णो]	स मा १३ १५३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	स मा १३ २५३
[द्वा]	स मा १५ ३७३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा [ब्रह्मा]	स मा १५ ३६३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा [ब्रह्मा]	स मा १५ ७३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा [रसा]	स मा १५ ५३३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	
[तीर्थे वै]	स मा १५ २०३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	
[तीर्थे वै]	स मा १५ ७५३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	स मा १५ ५०३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	स मा १५ २०३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	स मा १५ ५२३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	स मा १६ १३०

ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	स मा १६ १५३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	स मा २० २५३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	स मा २१ १०३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	३५ ५०३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	५३ २०३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	५ २०३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	५२ ३५३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	२५ २१३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	५६ १२
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	५३ ८००
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	३६ ५५३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	स मा १६ ६५
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	५ २२३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	३६ ५५३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	५३ ८५३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	५२ ७३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	२६ ५०३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	२८ १३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	३२ ११३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	३८ ७३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	५२ ५२३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	५६ ५५०
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	१८ ६८३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	६५ १०३०
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	५७ २३३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	३६ १३०३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	५२ ७०
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	५२ २६३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	३१ ५३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	३ १२३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	५७ १७०
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	३८ ५५०
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	२२ १२३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	५५५३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	११ ३५३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	१० ३५३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	१६ ३५३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	२१ १८३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	१० ६३
ततो गच्छत विप्रेन्द्रा	२५ ६८०

सतोऽय तीर्थं कुब्जाक्षे	२५ २१०	सतोऽपिवा यति यान्ति	६७ ४४०	सतोऽप्यक् सत्वरितोऽमुपेयाद्	१० ४१०
सतो दशार्थम गत्वा	स मा १३ २११	सतोऽपिचरन्तु रथ	४३ १४८३	सतोऽप्येको भारतचन्द्रभास्कराद्	१० ४४३
सतो दर्शनं गच्छ	२६ ७४३	सतो धुनुदुर्विवाया	५२ ३८८	सतोऽप्येवम समालिङ्ग्य	३८ ५८३
सतो दर्शनं देवामा	३८ २६३	सतोऽप्यङ्ग विमर्ष्टृष्टवा	७ ११	सतोऽप्यवयवम् दैतेमा []	३३ ३१३
सतो ददु प्रीतिपुता	६२ ४४०	सतो नदीषु पुष्पाषु	६ ३२३	सतोऽप्यगुच्छद्विप्रोऽगो	६४ ५८३
सतो दन्तो य शृङ्गारम्या	१० २६३	सतो ननाय भगवान्	२७ २११	सतोऽप्यो योजनकोटिना वै	५२ २२३
सतो दगमु पूर्णेषु	३१ २०१	सतो ननाय गिरसा [तत*]	४३ ७१३	सतोऽप्यो योजनकोटिभित्तु [पद्*]	५२ २३३
सतो दगमु भासेषु	३६ १४३०	सतो ननाय गिरसा [यत्*]	५० ३३	सतोऽप्यो योजनकोटिभित्तु [नि*]	५२ २४३
सतो दगमु बर्षेषु	६४ ५०१	सतो ननाय हरिर्निङ्ग	६ ७४३	सतोऽप्यदिह दृष्ट्वा	स मा, १६ २०३
सतो दारवन भोर	६ २८३	सतो नरपति पुत्र	२३ ७३	सतोऽप्यय कपिधर	३८ ३५३
सतोऽदिति कथयप्रभ	स मा ४ १४३	सतो नरपतिहृष्टवा	२३ ४३	सतोऽप्ययमुता तन्वी	३६ १२६३
सतो द्वितीया सगद समाद्रवद्	७ ९२३	सतो नरसत्वाजगम हि थापम्	७ ५४३	सतोऽप्ययत दैवेन	३६ ३३३
सतो द्वितीभर श्रीमान्	७ ४२३	सतो नरो बागमर्षीरगर्हद्	७ ६०३	सतोऽप्ययम्पने गुष्ठी	३६ ३६३
सतोऽदित्या सह क्षुद्रा	स मा ३ ७३	सतो नागरिको सोमे	५३ ५१३	सतोऽप्यय चिन्तयद्दृष्ट	३६ ३६०
सतो निवारकर भूय	१६ ५६३	सतो नाम भृष्टदेव्या	३० १७३	सतोऽप्यदि स्थितभ्रान्त्यस	११ ५३३
सतो दिवाकरा सर्वे	४ २१३	सतो नायायग दैत्यो	८ ७३	सतोऽप्यदि द्विगुण प्रोक्त	११ ३८०
सतो दिवाकरे सर्वेद्	२५ ६३	सतो नायायग योमान्	५८ ७५३	सतोऽप्ययुष्मत्त दितिर	४५ ३५३
सतो निवारको राशि	१७ १२३	सतो नायायगो दृष्ट्वा	६ २२३	सतोऽप्ययुष्मत्ती शर्व	२६ १३३
सतो विष्वक्पुष्पुत्वा	४८ ७४३	सतो मारायगो देवा	८ २५३	सतोऽप्ययुष्मत्ती शालीम्	२६ ६१३
सतो दुष्टात्मा स तदाश्रयको मुन	३३ ७७३	सतो मारायगजगम	८ १२३	सतोऽप्ययुष्मत्ती शालीम्	७ ४६३
सतो दुष्टाश्रयस्यन्त	६२ ११३	सतो नि सुतमातोऽप्य	४ ५२३	सतो बहुतिथे काले [समादि]	४६ ९३
सतो दृष्टोऽसिन् प्रपतेद्	६४ ८०३	सतो निषयमा ददयु	६२ ८३	सतो बहुतिथे काले [सा प्रातो]	४६ ५४०
सतो देव प्रसन्नात्मा	स मा १७ २००	सतो निरन्तर स्वर्ग	स मा ७४ ७३	सतो बहुतिथे काले [सा रात्रौ]	४६ ५१०
सतो देवपतिभ्यः	२८ ४०	सतो निराकृता देवा	२२ ११३	सतो बहुत्वर्षिगान्	३६ ५६३
सतो देवा सगन्धर्वा []	स मा १५ ३०३	सतो निर्वेदतमुक्तो	५३ ८००	सतो बागमर्षी दैत्य	२१ ५३
सतो देवा समाजगुर	२५ २५३	सतो नितिसिधेरी शीरा	५२ २४३	सतो बागमर्षी दैत्य	४५ १३३
सतो देवा सर्व एव [श्रुप*]	स मा २३ ३५३	सतो निवारितो यक्षर	१८ ९५३	सतोऽप्योच्च विरजा	३७ ३६३
सतो देवा सर्व एव [प्रसूग]	स मा २४ ८३	सतो निवृत्त्य दैत्ये	८ ४३	सतोऽप्योच्च विरजा	५० ८३
सतो देवा सर्व एव [हर]	स मा २४ ६३	सतो निर्वेदशरयुवा	४३ १२२३	सतोऽप्योच्च पतनेव	१६ ४६३
सतो देवाय लाभ्या	१७ २१३	सतोऽप्युष्मत्ती शाली	१६ १५३	सतोऽप्योच्च पतनेव	३६ ४१३
सतो देवै पुत्रब्रह्मा	स मा २४ २०३	सतोऽप्युष्मत्ती शाली	१६ १५३	सतोऽप्योच्च पतनेव	२५ ८३
सतो देवो महात्माजो	स मा १५ ३१३	सतोऽप्युष्मत्ती शाली	३६ १६३	सतोऽप्योच्च पतनेव	२६ ८३
सतो देवो मुनि दृष्ट्वा	स मा १७ ११०	सतोऽप्युष्मत्ती शाली	३६ १६०	सतोऽप्योच्च पतनेव	३५ ३६३
सतो देव्या स दुष्टात्मा	३३ ३८०	सतोऽप्युष्मत्ती शाली	३६ ४६३	सतोऽप्योच्च पतनेव	३६ ३४३
सतो दैत्य समुत्पाद्य	५२ ८७३	सतोऽप्युष्मत्ती शाली	३६ ४६३	सतोऽप्योच्च पतनेव	६५ ६३
सतो दैत्यपति विष्णु	८ ३८३	सतोऽप्युष्मत्ती शाली	३६ ६३	सतोऽप्योच्च पतनेव	३६ १६३
सतोऽप्युष्मत्ती शाली	२७ ६१३	सतोऽप्युष्मत्ती शाली	६४ १०००	सतोऽप्योच्च पतनेव	४० ५०३
सतोऽप्युष्मत्ती शाली	२६ २२३	सतोऽप्युष्मत्ती शाली	२० ११३	सतोऽप्योच्च पतनेव	२७ ५८३
सतोऽप्युष्मत्ती शाली	५६ २३३	सतोऽप्युष्मत्ती शाली	२० ३०३	सतोऽप्योच्च पतनेव	१८ ५०३
सतो द्वितीयेऽपि कृतप्रगमा	५० ३८३	सतोऽप्युष्मत्ती शाली	६४ ७०३	सतोऽप्योच्च पतनेव	२४ १३
सतो द्वैतवन नाम	२२ १२३	सतोऽप्युष्मत्ती शाली	स मा १६ ७०	सतोऽप्योच्च पतनेव	३७ ३८३

सतो ब्रह्मे सुराश्रीर्नै	३६ १६५	सत्यस्य सर्वं ध्यानं	स मा १८८	सत्र सत्यं हि तप	४६ २८३
सतो सुराग्रानां च	४३ ४७३	सर्वाकारिण्यस्य ह रसो	४८ ४६०	सत्र तीर्थं महाध्यात	स मा १६ ८०
सतोऽमुष्यपतिं प्रहूँ	६७ १००	सर्व कर्त० यमाङ्गुल	१४ ३३०	सत्र तीर्थं मुनिध्यात	स मा १८ ३७३
सतोऽमरा गन्धरा	२१ ३६५	सर्वकामायां तपस्तपा	१६ १६०	सत्र तीर्थं नैव नर	स मा २१ २४०
सतोऽराय ययाकाम	५२ १८५	सर्वाकारिण्यः प्रियमेव तप्य	३२ १०५	सत्र तीर्थं वर प्राप्य	स मा १४ ४६०
सतोऽय मा रमागय	३८ ३६५	सर्व किमर्थं निवर्तते	४० ४४०	सत्र तीर्थं वरे स्नात्वा	४५ १५३
सतोऽयम देवाद् वज्रिता	३६ ५१५	सर्वस्य यमावतात्	२५ ५६५	सत्र तीर्थं वरसिद्धिं [कविभिः] स मा १२ ३५	
सतोऽयमी क० यामास	५२ ७१५	सर्वस्य यमावतात्	२२ १५०	सत्र तीर्थं वरसिद्धिं [विगद०]	५७ २५
सतोऽयम सुधा वरद	३४ ३२५	सर्व केन पूजयतां च	४६ १०	सत्र तीर्थानि मुनिना	स मा १५ ५२०
सतोऽयमो वैनवरे	८ १४३	सत्यस्य तात ममापराय	५१ ४२३	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	स मा १६ ५३
सतो य त नी कुलिशं मूर्ध्ने	४२ ४८५	सत्यं सत्यं सत्यं मन्त्रे	स मा २८ ३०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	६५ ५६५
सतोऽयम प्रा यम युव	४६ ७३५	सत्यं चिन्ता यातु	५८ ६५०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ १८५
सतो य बुद्धिस्तथा	२३ १०	सत्यं गुणवत्तं देव	१५ ५६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ६८३
सतोऽयम आतरी बीरी	२६ ११०	सत्यं देव प्रीयते	६८ ३६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	७२ ७७५
सतोऽयम माय कोपाद	४७ ४८५	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] १	३५ २८५	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	६७ ७७५
सतोऽयम विप्रा नासा	३६ ५४०	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] २	५३ ६२५	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ७७५
सतोऽयम पूल व्यज्जद मुनी	२१ ४३५	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] ३	५५ ६६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ७७५
सतोऽयम ज्ञान विभे ०४८	२१ ४८०	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] ४	५५ ६६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ७७५
सतोऽयम वरगाया च	५७ ७०५	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] ५	५५ ६६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ७७५
सतोऽयमस्तुष्टिममद	२५ ४४०	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] ६	५५ ६६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ७७५
सतोऽयम वतमाव	६४ १००५	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] ७	५५ ६६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ७७५
सतोऽयम धातये गाम्	४३ १२८०	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] ८	५५ ६६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ७७५
सतोऽयम प्रा हृष्टवा	स मा २८ ३२०	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] ९	५५ ६६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ७७५
सतो हृष्टवरे हस	५५ १०३	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] १०	५५ ६६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ७७५
सतो हृष्ट स्व तनय निरोध	४२ ४६५	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] ११	५५ ६६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ७७५
सतो हृष्टास्तु महिषा	१८ ६६५	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] १२	५५ ६६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ७७५
सतोऽयमवृष गत्वा	२३ २८५	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] १३	५५ ६६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ७७५
सतोऽयमवृष हात	१४ ७३५	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] १४	५५ ६६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ७७५
सतो हृष्ट प्राद वयो	४२ ६५	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] १५	५५ ६६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ७७५
सतो हृष्ट गरीयाय	६ २८५	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] १६	५५ ६६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ७७५
सतो हृष्टस्तद धनखण्डमुत्तम	१ ३०५	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] १७	५५ ६६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ७७५
सतो हृष्टाभिप्रमांस्मिन्	२७ ५६५	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] १८	५५ ६६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ७७५
सतो हृष्टाभिप्रमांस्मिन्	४३ ३३५	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] १९	५५ ६६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ७७५
सतो हृष्टाभिप्रमांस्मिन्	३४ ११५	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] २०	५५ ६६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ७७५
सतो हृष्टाभिप्रमांस्मिन्	४३ २४५	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] २१	५५ ६६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ७७५
सतो हृष्टाभिप्रमांस्मिन्	३६ ४८५	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] २२	५५ ६६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ७७५
सतो हृष्टाभिप्रमांस्मिन्	२६ ४८५	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] २३	५५ ६६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ७७५
सतो हृष्टाभिप्रमांस्मिन्	२४ १६५	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] २४	५५ ६६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ७७५
सतो हृष्टाभिप्रमांस्मिन्	२४ ४४५	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] २५	५५ ६६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ७७५
सत्यं पूजयतां च	३२ १६५	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] २६	५५ ६६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ७७५
सत्यं वचन युवा [वृद्धा]	८ ३२०	सत्यं वचन युवा [वृद्धा] २७	५५ ६६०	सत्र तीर्थं नर स्नात्वा	५७ ७७५

श्लोकार्थसूची

[illegible]

सर्गैश्च गिरिपुत्र	स मा १८ ६३	तथा कुरुष्व मा तेषा	४६ २६३	तथा पाशुपताश्राये	४१ ११३
सर्गैको जलमण्डपवो	१८ ४४३	तथा मीढाविनोदायम्	स मा ६ ४२०	तथापि चलते पुत्रो	३६ ४४०
सर्गैतं त्रिन सुभोगि	३१ १६३	तथा गुणा हि देवस्य	६७ ३१०	तथापि ह्य विजेष्यामि	४४ २००
तत्र ना मोहयिष्यामि	४३ ७६०	तथा योभूमिहृतांरो	१२ ३६०	तथापि न रासायनं	४३ ६४३
तत्र च कोटितोयं च	स मा १५ ७१३	तथा च त्व दिव्यवपुर	२३ ३७३	तथापि नात्यजद् राहुर	४२ ३३०
सर्गै च बको दास्यो	स मा १८ २८०	तथा चन्द्रमण देवम्	२ १४३	तथा प समन्विष्यामि	५० ४६०
सर्गै च महाप्राहो	स मा १३ ३६०	तथा च रक्षा कपिना	३८ ३७३	तथा गुरांश्च महागद्	६६ २०
सर्गै च सगहस	६३ २३०	तथा च सर्वाणि महार्णवानि	२३ ४३३	तथा गुरां शुभन गुरादुरै	५० १६३
सर्गै च रति चन्द्र	४४ ८३	तथाचिरासा सुतरां स्फुरति	१ २००	तथा शुषिण्या बहवो	६३ ४४३
सर्गै च रति चन्द्र	६२ २००	सदाचिरेण पश्ये	स मा ८ ४६०	तथा प्रज्ज्ञा वाङ्मया []	१३ ४४०
सर्गै लोपे विख्यातम्	स मा १८ २५०	तथा तथा त्वज्जयित	४१ ४६०	तथा भवान् मुर सार्धे	२१ ३६३
सर्गै देवता कोडा	३१ ५४३	तथा तथा भूतगणा []	२१ ३५०	तथाऽप्येव महारमानो	६६ ३६०
सर्गै बह्व्योभ्यस्ति	स मा १८ २१३	तथा तथा चन्द्रियाणि	स मा ६ ११०	तथा धातुगणा घोरा []	२८ ७४०
सर्गै याजका यज्ञान्	२३ ३८०	तथा तव पितृव्योपि	४७ ८३	तथातो तव ये भूयास	५१ ४०३
सर्गै निज्जल्येग	स मा २५ १००	तथा ता व्यथिता हृष्टया	स मा १६ ८३	तथा मे वनवो भावो	४४ ७१३
सर्गै च गुरोर्गोदे	१४ ६३	तथा तत्प्राज्ञानयथा	स मा ६ २०३	तथा यस्त्वामतस्त्वमेष्ट	४८ ४१०
सर्गै चामनो देव	स मा १३ ३०३	तथा त्वयि स्थित बह्व	स मा ११ ८०	तथा यत्किमे न यथा	२८ ६०
सर्गै च सुमहतीयै	स मा १५ ७१३	तथा तस्मिन्प्रादुरो	४४ ३१३	तथा यत्किमे भवन्	२५ ६०
सर्गैश्चो भुम्पतवो भविष्यति	६५ ६०३	तथा दुष्कृताम्भन्ति न ल	२५ ६४३	तथाविधस्त्यमुरगवस्य	६८ ६०३
सर्गैश्चो भुम्पतवो भविष्यति	६५ २७३	तथा देव कल्पिष्यामि	२५ ११०	तथा विवाहमिति []	४७ ४६३
सर्गैश्चो भुम्पतवो भविष्यति	४८ ३२३	तथा दैत्येष्वर नृदम	८ १३	तथा धातु क कृत्य	स मा १५ ४८०
सर्गैश्चो भुम्पतवो भविष्यति	४८ ७७०	तथाभिज्ज्ञो चरन्तोऽप्यैदि	२७ ४६३	तथा धातु सङ्ग	स मा २० ६०
सर्गैश्चो भुम्पतवो भविष्यति	३७ ७८०	तथाभीता यस्मिन्नि	६५ ५७०	तथाऽप्यमो प्रोक्त	११ ५७०
सर्गैश्चो भुम्पतवो भविष्यति	५७ ६७३	तथा नवा च सुदृढा	५३ ३२३	तथासत्त्वमिनेत्य	२८ ५०
सर्गैश्चो भुम्पतवो भविष्यति	५३ ५३	तथास्तकाले मासेव	२३ ३७०	तथा मुरवदीत्येव	६५ ३४०
सर्गैश्चो भुम्पतवो भविष्यति	५३ ५३	तथाऽप्य गुरामान	४५ १५३	तथा स्तवमिन् भूत्वा	स मा २७ २२०
सर्गैश्चो भुम्पतवो भविष्यति	५३ ५३	तथाऽप्यमो महाबाहो	५१ ५२३	तथा स्तोवो वरिष्ठोऽप्य	स मा २७ ६३
सर्गैश्चो भुम्पतवो भविष्यति	५३ ७६३	तथा यदुक्त तस्त्वमेव	६७ ३१३	तथास्त्वान्मयं वापन सर्गैव	१७ २२०
सर्गैश्चो भुम्पतवो भविष्यति	स मा ८ १६३	तथायं मुत्सव पुण्य	६५ ५८३	तथा स्वयति मुरा सर्गै	स मा ४ १६०
सर्गैश्चो भुम्पतवो भविष्यति	२८ ६६३	तथाया गुप्तमुत्सव	३७ ८०३	तथा ह्युत्तत्तत्तस्य	स मा २५ ५७३
सर्गैश्चो भुम्पतवो भविष्यति	स मा १० ६३	तथाया पिप्पल्योमी	३३ २६०	तथापि सर्गै तं स्वेष्टा	स मा २९ ३७०
सर्गैश्चो भुम्पतवो भविष्यति	स मा २४ २५३	तथाया म्हापयस्तव	३६ १७३	तथापि सर्गै तं स्वेष्टा	२५ ४१३
सर्गैश्चो भुम्पतवो भविष्यति	५६ ६२०	तथाये जन्मवष्टा []	४३ १६३	तथापि सर्गै तं स्वेष्टा	२८ २३३
सर्गैश्चो भुम्पतवो भविष्यति	स मा ११ ७३	तथाये श्राद्धा गा बह्वन्	६२ २४३	तथापि सर्गै तं स्वेष्टा	४४ ६३०
सर्गैश्चो भुम्पतवो भविष्यति	३५ २८३	तथाये श्राद्धा ह्युत्त []	१३ १५३	तथापि सर्गै तं स्वेष्टा	३४ ७६०
सर्गैश्चो भुम्पतवो भविष्यति	स मा १३ २०	तथाये श्राद्धा ह्युत्त []	२२ ६८३	तथापि सर्गै तं स्वेष्टा	स मा २८ ४५३
सर्गैश्चो भुम्पतवो भविष्यति	५१ ४०३	तथाये श्राद्धा ह्युत्त []	५८ ६०	तथापि सर्गै तं स्वेष्टा	१०३
सर्गैश्चो भुम्पतवो भविष्यति	स मा १० २०३	तथाये श्राद्धा ह्युत्त []	११ ५८३	तथापि सर्गै तं स्वेष्टा	५१ ५५३
सर्गैश्चो भुम्पतवो भविष्यति	३६ १०२	तथाये श्राद्धा ह्युत्त []	स मा ३ १६०	तथापि सर्गै तं स्वेष्टा	५१ ५५३
सर्गैश्चो भुम्पतवो भविष्यति	२८ ३७३	तथाये श्राद्धा ह्युत्त []	३७ ८०३	तथापि सर्गै तं स्वेष्टा	१६ ९०
सर्गैश्चो भुम्पतवो भविष्यति	१६ १३३	तथाये श्राद्धा ह्युत्त []	३० ३२३	तथापि सर्गै तं स्वेष्टा	स मा २२ २०

चामनपुण्यस्य

तन्मन् गोवन्दे धीमाद्	स मा २२ ७६०	तनोवातामणि कुम्भयोगि	१२ ४७०	तमादाय महादेव	स मा २३ ३४५
तन्मन् दानवधेष्ट	५१ ५५३	तपोऽभ्यनतपपञ्चा []	४८ ४४३	तमादाय ह्यस्मान्मा	४३ २६३
तन्मन् भव तद्वत्कम्	६७ ६६३	तपोने वे गता दंत	४६ २५०	तमादिपुरुष विष्णु	५६ ८१०
तन्मन् भवते तद्वद्	स मा २२ ७८३	तपोऽदीयं तथा च	३४ २०	तमानोत्तं बर्हिं शर्वं	४३ २७३
तन्मन्हेतावचन	५६ ३२३	तपोऽनेर्दिसंत ब्रह्मन्	६३ ४०३	तमानोत्तं सरस्वत्या	स मा १६ १८३
तन्मा कनकाशशि	३६ १६८०	तपोऽदिसा च सत्यं च	४६ ११३	तमापतन्तं कुलशेन गन्दी	४२ ४७३
तन्मा कुचतने तस्ये	३७ ४७३	तप्तं सुधोर ज्ञेयस्य	स मा २० १४०	तमापतन्तं नन्द्या जवान	१ ४२३
तन्मानुर्वचन धुरा	५६ ४५३	तप्तकृच्छ्रहस्तं यै	३६ १८०	तमापतन्तं ज्वलनप्रकाश	४२ ५७३
	५६ ४५३	तप्तकृच्छ्रं सञ्जुहा	३६ ६८	तमापतन्तं नन्दितोऽश्वस्तु	४३ १०८३
तन्माधिवचं क्षुत्वा	३२ १०७३	तत्ताम्रमयी भूमिर्	११ ५२३	तमापतन्तं दृष्ट्वाय	३० ५०३
तन्मुनेर्वचनमाकर्ण्य	३८ ६६३	तत्तेषां च तत्र सीत्यो	६ ३०	तमापतन्तं दृष्ट्वाय	४३ ६३०
तन्मुद्रारिच क्षुत्वा	६५ ३६३	तमन्तपुरुषं हर्षं	५६ ८४०	तमापतन्तं दैत्यानां	३० २३
तन्मे कुलोद्भव पाप	६७ १६०	तमन्तरमुपागम्य	४३ २६३	तमापतन्तं दैत्येभ्यः	३८ ८६
तमे दत्त्वं दीप्तानो	६७ १६३	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं निर्विघ्न	३० ४३३
तमे पापं लयं दानु	८ ३८०	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं परिघेन भूय	१० ५३३
तन्मे वृथा धर्मो जातो	३८ १५०	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं प्रसन्नोऽयं पाप	१० ४३३
तन्मे सर्वं समाख्यात	५२ ७०३	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं प्रसन्नोऽयं पाप	३० २६३
तन्मे हृत् व सरसा	६७ १७३	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं प्रसन्नोऽयं पाप	४३ १५६३
तन्मे हितं व पश्य च	७ २३०	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं प्रसन्नोऽयं पाप	८ २६३
तप किमर्थं तच्छत	३६ ६६३	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं प्रसन्नोऽयं पाप	१० १५३
तप क्रियाविहीनां च	स मा ११ १०३	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं प्रसन्नोऽयं पाप	५ १६३
तप क्षमाप्रिता भीष्ट	२५ ५६०	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं प्रसन्नोऽयं पाप	४४ २४३
तप क्षोधापित वीर	२२ ४००	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं प्रसन्नोऽयं पाप	४२ ४६३
तपश्चरन्तुपुरुष	४६ ४५३	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं प्रसन्नोऽयं पाप	३२ ७२३
तपश्चरन्तु विपुः	स मा १५ ४५०	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं प्रसन्नोऽयं पाप	४२ ४५३
तपश्चरन्तु विपुः	२५ ६६३	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं प्रसन्नोऽयं पाप	२० १६३
तपश्चरन्तु विपुः	५६ २७०	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं प्रसन्नोऽयं पाप	१० ८६३
तपसा बर्हिं दीप्त	३६ ६७३	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं प्रसन्नोऽयं पाप	४६ १०६३
तपसा धृतपांति	२८ १८०	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं प्रसन्नोऽयं पाप	२६ ४७३
तपसा परमेष्ठि	स मा २२ ४३०	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं प्रसन्नोऽयं पाप	१० ४५३
तपसा परमेष्ठि	३६ ४३३	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं प्रसन्नोऽयं पाप	४२ ४५३
तपसा राघव देवेश	६ ४०	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं प्रसन्नोऽयं पाप	३४ ५०३
तपसा वाञ्छन्तुतीह	२५ ५८३	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं प्रसन्नोऽयं पाप	६७ १५३
तपसाहं सुतपो	२५ १००	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं प्रसन्नोऽयं पाप	५६ ४५३
तपसा धारयामास	२५ ११०	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं प्रसन्नोऽयं पाप	५६ ४५३
तपस्ते सहस्राय	५० २००	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं प्रसन्नोऽयं पाप	५६ ४५३
तपस्ते यत्रता पुत्र	स मा १४ १०३	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं प्रसन्नोऽयं पाप	५६ ४५३
तपस्ते वदतो विप्र	स मा १७ २१३	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं प्रसन्नोऽयं पाप	५६ ४५३
तपस्विनो धर्मो	स मा १७ १२०	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं प्रसन्नोऽयं पाप	५६ ४५३
तपि वत्तं धर्मो	३६ ६८०	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं प्रसन्नोऽयं पाप	५६ ४५३
तपस्त्रयस्ततोऽप्यादा	२८ १७०	तमन्तरेषुपागम्य	४३ २७३	तमापतन्तं प्रसन्नोऽयं पाप	५६ ४५३

श्रीशिवसूची

समाह धर्मराज ब्रह्मन्	३४ ५५३	तपोमूर्ते मह ह्यम्	३ १८३	तस्यो वर्णसदृश हि	२८ ३००
समाह भगवान् बलि	४३ ११६३	तथापि तस्यासदृशान्ध	३७ ६१०	सर्व हिमाचनप्रत्यम्	५६ १६०
समाह गार्ग्यत्र गच्छ लोकं	३६ १२३	तथा सह महावेजा []	६७ ४०	सर्वो हि क्वेय हि वामनेन	६६ १४०
समाह गार्ग्यत्र दत्तेतद	३२ ११८३	तथा दृष्टा दनुमुखा []	४३ ६४३	तस्याच्च जाता तद्वयताली	१६ ८०
समाह कुबुज देवात्	१० ३२०	तथास्मि नैमाणीता	३८ ४६०	तस्याच्च तमसो जातो	३७ ६३
समाह दृष्टा तस्याम्	१५ ३००	तत्रैवमुक्तस्तस्यागा	२६ ३६३	तस्याच्च पुष्करद्वीप	११ ४१३
समाह प्राह कौटिल्य	३२ १०४३	तथा स्नात्वा विबुद्धात्मा	स मा १२ ६१०	तस्याच्च पूर्वं द्विवर्षं वै मया	६४ ११३०
समाह कस्य सत्या तु गविः प्रमादण	५७ ६६०	तयोरेवाहिता देवी	२६ ८२३	तस्याच्चाह वृषद्वै वै	६४ १०२३
समाह कस्य गानमनस्तथमुत्त	५६ २००	तयोर्भवत् विप्रोप्री	६४ ४४०	तस्याच्चिह्न स्ममवत्	२ ४८०
समाह नृपुतमनुसमेर्गुर्ग	५८ ४७३	तयोश्च पादयोर्नये	७ ४६३	तस्याच्च प्रथमं त्वक्त्वा	६४ ३१३
समाह हर प्राह	४० ४७०	तस्मै यो भवेत्तत्सु	७ २४०	तस्याच्च गाल्वा सदा जिह्वात्	स मा १६ ३६३
समाह सत्ता बाली	२५ ४७३	तस्मै तस्मात्पुत्रयोर्दन्तर	स मा ११ १४३	तस्याच्चापविशुद्धयर्थ	३६ ८०
समाह सत्ता दृष्टा	स मा २६ २२०	तस्मै तस्मात्पुत्र	स मा २४ २७०	तस्याच्च कुण्डल श्रेयो नो	३६ ५३
समाह सत्ता सत्ता	१८ ६२३	तस्मै तस्मात्पुत्र	५ ८०	तस्याच्च कोशाच्च सजाता	२८ २४३
समाह सत्ता सत्ता	३४ ४६३	तस्मै तस्मात्पुत्र	६३ ३७३	तस्याच्च सत्ता सत्ता	स मा २३ २०३
समाह सत्ता सत्ता	३४ ४६३	तस्मै तस्मात्पुत्र	१७ १३०	तस्याच्च सत्ता सत्ता	८ ३६०
समाह सत्ता सत्ता	३६ ६८३	तस्मै तस्मात्पुत्र	११ ३४०	तस्याच्च सत्ता सत्ता	५७ ७०३
समाह सत्ता सत्ता	८ ६८३	तस्मै तस्मात्पुत्र	१६ २७०	तस्याच्च सत्ता सत्ता	स मा २२ ३२३
समाह सत्ता सत्ता	८ ४७३	तस्मै तस्मात्पुत्र	स मा ७ १६३	तस्याच्च सत्ता सत्ता	२८ ५४०
समाह सत्ता सत्ता	३५ १६३	तस्मै तस्मात्पुत्र	३ ६३	तस्याच्च सत्ता सत्ता	६८ ५३३
समाह सत्ता सत्ता	३४ १६३	तस्मै तस्मात्पुत्र	२६ ६४०	तस्याच्च सत्ता सत्ता	४१ ४२३
समाह सत्ता सत्ता	३७ १००३	तस्मै तस्मात्पुत्र	स मा १२ २१३	तस्याच्च सत्ता सत्ता	५१ ३४०
समाह सत्ता सत्ता	४३ ११३३	तस्मै तस्मात्पुत्र	स मा १३ २६३	तस्याच्च सत्ता सत्ता	५६ २६३
समाह सत्ता सत्ता	४४ २३	तस्मै तस्मात्पुत्र	४१ १२०	तस्याच्च सत्ता सत्ता	स मा २४ १६३
समाह सत्ता सत्ता	३६ १०३	तस्मै तस्मात्पुत्र	४० ११३	तस्याच्च सत्ता सत्ता	३५ २६३
समाह सत्ता सत्ता	४७ ४३	तस्मै तस्मात्पुत्र	५६ ३२०	तस्याच्च सत्ता सत्ता	३६ १०
समाह सत्ता सत्ता	स मा २६ १६०	तस्मै तस्मात्पुत्र	६ ५३०	तस्याच्च सत्ता सत्ता	स मा २१ २३०
समाह सत्ता सत्ता	४३ १२४३	तस्मै तस्मात्पुत्र	३२ ४५३	तस्याच्च सत्ता सत्ता	३६ ४३०
समाह सत्ता सत्ता	३६ ३७३	तस्मै तस्मात्पुत्र	३४ ६८०	तस्याच्च सत्ता सत्ता	२२ ६०३
समाह सत्ता सत्ता	५० १२०	तस्मै तस्मात्पुत्र	३६ ४२३	तस्याच्च सत्ता सत्ता	४० १४३
समाह सत्ता सत्ता	३६ ५०	तस्मै तस्मात्पुत्र	२५ ६६०	तस्याच्च सत्ता सत्ता	स मा २० १००
समाह सत्ता सत्ता	३६ २२३	तस्मै तस्मात्पुत्र	स मा ११ १५३	तस्याच्च सत्ता सत्ता	४० ४०३
समाह सत्ता सत्ता	१६ ५०३	तस्मै तस्मात्पुत्र	४५ ३६०	तस्याच्च सत्ता सत्ता	५१ १०
समाह सत्ता सत्ता	६८ ५२३	तस्मै तस्मात्पुत्र	५० ४८३	तस्याच्च सत्ता सत्ता	३४ ६६३
समाह सत्ता सत्ता	३७ २४०	तस्मै तस्मात्पुत्र	२ ३००	तस्याच्च सत्ता सत्ता	५२ ५०३
समाह सत्ता सत्ता	५८ २७०	तस्मै तस्मात्पुत्र	४ २६०	तस्याच्च सत्ता सत्ता	४४ ४२०
समाह सत्ता सत्ता	६ ११०	तस्मै तस्मात्पुत्र	२५ ३४०	तस्याच्च सत्ता सत्ता	५७ ७२३
समाह सत्ता सत्ता	५ २७३	तस्मै तस्मात्पुत्र	३२ ११०	तस्याच्च सत्ता सत्ता	४० २०३
समाह सत्ता सत्ता	६० ६६०	तस्मै तस्मात्पुत्र	७ ६६०	तस्याच्च सत्ता सत्ता	३६ ३८३
समाह सत्ता सत्ता	२ २४३	तस्मै तस्मात्पुत्र	४७ ४६०	तस्याच्च सत्ता सत्ता	३६ ६१०

श्लोकार्थसूची

[illegible]

वामनपुराणस्य

[illegible]

श्लोकप्रसूची

तामाराध्य महासिध्दा	२२ १७३	तावेवाह्यविरतो	७७१	तुङ्गु लालो नगिनीपु पम्पा	१२ १४३
तामार्थमे धुक्मुला	३७ २६३	तासां मये ददर्शय	२२ ३३०	तुष्णे निपूलयुक्त सप[]	६७ १२०
तामुद्भूतजना दृष्टवा	२५ १३५	तासायर्थय शकुनिर	३६ ५६०	तुष्णेन पुष्पेन तवोरताश्रयात्	२१ ३६०
तामुवाच तन्म यमो	स मा १३ ५६०	तामु वेते स यस्याच	स मा २२ २६०	तुरगाणा सत्स तु	४४ १५३
तामुवाच पतिग	६४ ८६०	तास्तमुद्गुर्वो पुत्री	३७ २३०	तुष्टुतुष्टुनिपाय	३६ ११४०
तामेवाहमोच वै	६४ ७७३	तास्तमुद्गुमहात्मस्य	३६ २२३	तुष्टुतुष्टुनिपाय	३२ ४०३
तारक भातयोमोऽथ	३२ ४२०	तारस्त्वन्मृगाणाद्वि	स मा ११ १३०	तुष्टुतुष्टुनिपाय	१३ ४४०
तारकं निरृत दृष्टवा	३३ १६३	तास्त्वैवमुक्ता गैलेया	३३ ४३०	तुलापाणिश्र पुरुषो	५ ४४३
तारका रोमकूपागि	स मा १० ४१०	तिक्तानि च निवेद्यानि	१८ १४०	तुला देवक हरि क्षम	१७ २७०
तारका रोमकूप्तेमो	६५ २८०	ति तुको गिरिबो वृक्षो	स मा २६ १२२३	तुलाय भगवत्त त	४३ २८०
तारको भन्कास्या च	३२ ६६३	तियगृहमपयस्वैव	३ २३०	तुलाय यत्तं बलिं च	स मा १० ३८०
तारग मा वतुस्तस्य	स मा २६ ३२०	तियगृहो रित्यतो विष्णु	स मा १५ २६०	तुलाय नान्तरस्याभि	स मा १ १४०
तारयशमना सार्धे	६८ ३८०	तिय मनुष्यकृपाय	५६ १३०	तुलाय देव्य प्रवरा	स मा २ १६३
तारागलेऽनुत्तरीन	३ ८८०	तितक च अपाकुमुयं	५६ १३०	तुल्यं शत्रुता दत्त	१६ २४०
तातश्च नमस्तेस्तु	६० ४०	तितमुद्रागो मावा[]	६८ २१०	तुर्गं समन्वये रिपु क्षमीक्य	४२ ५१०
तातयन माविज्जु	३१ ७१०	तितस्तुष्टु वृषभ	६८ ३१६	तुर्गं तुलायमास	४४ २६०
तावपैव घटीयने	१२ ४२३	तितोत्तमाशाभरतो	४८ १८३	तुर्गीय कातवन्त	६ ८७०
तावपैवा नतामिले	१२ ४१०	तिष्ठ तिष्ठति वदस्व	३२ ४००	तुर्गीयं ब्रह्मन्त	५८ १४०
तावत् स्व धुक्स्व संयोगात्	स मा १० ७६३	तिष्ठ यनेकसत्तार	स मा ८ ४६३	तुर्गीयं सनको नाम	३४ ७००
ताव प्रोत्तमं पितर	स मा २४ २८०	तिष्ठ ल्वन यार्या म	स मा २२ ५२३	तुर्गीयं विरुवास्त	५६ १६०
तावदेवातर धास्ति	४० २७०	तिष्ठन्ति यमागुरसाव्यथय []	४२ २३०	तुर्गीयं तुलायमास	३५ २६३
तावद्भ्रमन्ति दीपपु	स मा १४ १८०	तिष्ठ न गावने मद्य	५० ५३३	तुर्गीयं तुलायमास	२ ४८३
तावतो ब्रह्मसदन	१६ ५६०	तिष्ठन्ति सा तिथि पृथवा	२४ २०	तुर्गीयो नमुनिर्नाम	२६ २०
तावन्पेनाच अस्मानि	६४ १०७३	तिष्ठस्व राजासि वपावस्थ	४३ १६००	तुला समावृत्तं वव	३६ ११४३
तावन्मोक्ष मन्मानो	४ २६३	तित कोट्योऽप्रकोटी च	स मा २५ ५०३	तुलायं तुलाय सेन	स मा १६ २४०
तावन्मोक्ष सतीव्यादि	१० ३३३	तित कोट्यस्तु तीर्थाणा	स मा १५ २१०	तुष्टिं पातुकाभोऽशो	५८ २३३
तावदुरो च वेर्वै	१८ ४३३	तीक्ष्णाप्रप्राप्तमकरा	६ ३७३	ते उवे-यावचीवाये	३६ १२३
ताव य षैवप्रवरी	५७ ५४३	तीर्षं ततो हिरण्यवासु	३८ ४२०	ते उवे तु सरिच्छाद	३ २८०
तावाजन्ममुपीर्णन	३५ ४८०	तीर्षं तज महाप्रिया[]	स मा १४ ४२३	ते उवाच महातेजा[]	३६ १४३
तावानैवोपमायेन	६६ १००	तीर्षं तलोक्वविल्यात	स मा २१ १०	ते ऊचतुभय दामो	३६ १४३
तावापतात भगवातिरीद	४३ १५७३	तीर्थकोटिं चद्वेलाणि	६७ २३	ते कल्पपाथय वचा	स मा १ १२०
तावापतातो देव्या तु	२१ १५३	तीर्थाना ययी राजा	स मा २६ ५०३	ते कालमक्षप्रार्थं च	३३ ६०३
तावापतातो रीदो व	२६ ५४३	तीर्थवागं वगोचमम्	स मा १६ २६०	ते म्माता सगदात्तं सदात्	स मा ४ १८३
तावापतातं दृष्टवा	२६ ५४०	तीर्थस्य च प्रभावेन	स मा १३ ६०	ते गमिष्य तं मुहतात	स मा २० १६०
तावापतातं सलिले मय	२६ १८३	तीर्थस्य तस्य यागम्य	स मा १० ४०	ते च मया विना भूता[]	४६ ६६३
तावापतातं निगम्यम्य	स मा १३ ३६०	तीर्थाना चैव यागम्यम्	१ ८३	ते चापत्यं तं कृपयम्	४६ ६७०
तावापतातं सुविज्युतो	१५ २७०	तीर्थाना रम्यत्तु पुण्य	स मा १२ ४३	ते धार्मि कृपय सव	६ ५६३
तावापतातं हरिर्बो	३१ ३३३	तीर्थ नि च समर्पणं	स मा १३ १०	ते धार्मि कृपय सव	३६ ८५३
तावापतातं पुन्यतो	३१ ३२०	तीर्थ च सवतीर्थाणा	स मा २० ३१०	ते धार्मि कृपय सव	३६ ८५३
तावेव केचन स्वाध्या	१७ २२०	तुङ्गप्रसो नानागिरिस्	१३ १७३	ते धार्मि कृपय सव	३६ ८५३
तावेवमुक्तो पुत्रेग	३५ ५१३	तुङ्गान्तरं पुत्रयोगा	१३ २००	ते धार्मि कृपय सव	४० ५८०
		तुङ्गान्तरं वस्या सुरगन्धिर्वाणि	३ ३३३	ते धार्मि कृपय सव	३० १७०

चापनपुराणस्य

ते चाप्यायमुत्तराग्रा[]	४५.११०	तेनाय मुद्रोऽस्मि मुद्रं द्विजं	३६.४६०	तेऽप्यायमुत्तराग्रा	२६.४५३
ते चाप्यै वरदा ब्रह्मन्	४६.४६३	तेनायमेष मुद्रस्य	स.मा. २६.४५०	ते प्राप्ताः शम्बरं तुर्गं	४२.६३०
तेऽचरेण सप्राप्ता	स.मा. ४.१७३	तेनायि तत्र निन्द्यार्थम्	स.मा. १८.२६३	ते प्राप्नुवन्तु सदन	स.मा. २०.१६०
ते द्यायमानामुत्तराग्राते	४२.५००	तेनायि दैत्यस्त्रीणाभ्यां	१८.६३३	तेऽनुवन्तः यः पुत्राः[]	स.मा. १४.५३०
तेऽसा पाणि धार्येण	३१.१६३	तेनायि वृथास्तरसा	३६.४५३	तेऽनुवन्तः ऋषयो विप्रं	स.मा. १८.१००
तेऽसा भास्करावारं	स.मा. ३.८०	तेनायन्तः पुरन्दरे	६४.६५०	तेभ्यः स चापय दत्त्वा	४७.३६१
तेऽसा यसा चैव	स.मा. २७.१२३	तेनायन्ते न सदेहो	स.मा. १०.३००	तेऽभ्येत्य दानववतं	४२.२०१
तेऽसा विजितास्तसा[]	२५.२५०	तेनायमरणाद्विजो	६७.६३०	तेभ्यो दत्तानि पादाणि	स.मा. १५.७०१
तेऽसा दीपितं दीप	स.मा. २२.३३३	तेनायितः यद्वयाशो	२५.३२०	तेभ्यो दास्यन्ति पितरो	स.मा. १४.१२०
तेऽसो हृदिस्त्वप्रा	स.मा. ८.१६०	तेनायितश्चिरं तत्र	३७.२२०	ते मद्रुक्ताभार्य	६४.८२३
तेऽस्मिन् यद्विहासं उक्तो	१२.४६३	तेनायिता न सदेहो	६७.३८०	तौ मुक्तानां कुक्षिनो भवन्ति	६७.७४०
ते जाता भवन्ती नाम	४५.३७१	तेनार्यसिद्धिः समुपाचरेत्	१०.३८०	ते मुहूर्तं संप्राप्ताः[]	स.मा. ३.८८३
तेऽप्यायन्तः सतत[]	४६.५५०	तेनार्ता देववर्णे ब्रह्मा,	१०.४६३	ते यत्नतोपि सुराणां	४४.७१
तेऽप्येवमात्मानमाय	४०.३२०	तेनासो दीप्तिमाऽप्यः	१६.२८३	ते यान्ति निवर्तं स्थानं	६७.५४०
तेऽप्युत्तमा मुचार्वाङ्गी	४६.४७१	तेनासं भवन्तः प्रीत	१६.२३१	ते यान्तु सन्त्यतां सद्यो	३६.१४०
ते तत्र रक्षितः शत्रुः	५७.१६०	तेनासो भग्ननासास्य	२६.१०३	ते यत्रमद्युपाक्षाय	६७.६७०
ते तस्य चापमासाद्य	४४.३१	तेनासो धातिनिर्जता	१६.१७०	ते बध्यमानाः प्रमर्शः	४२.५४१
ते तु सर्वे महाभागा	स.मा. १६.२८३	तेनाह ह्यः सवेद्युत्तरसा	स.मा. २८.२२०	ते बध्यमानाः सिंहः	२६.५३०
ते स्वात्ममत्तस्त्वप्रा[]	४६.२३०	तेनाहः परमा भस्त्रा	स.मा. १०.७३३	ते बध्यमानाः गणपापकेन	४२.४५०
ते स्वात्तः सततो ब्रह्मन्	४६.६२१	तेनार्हः प्रतिजानामि	६२.५३०	ते बध्यमानाः बचिभिः	४२.६६१
तेऽपिच्छा रथास्त्रं	३६.६६१	तेनाहूतं यदेवैव	१४.६०	ते बध्यमानाः रक्षा	२१.१२१
ते पुत्रानां दानदेवा	५२.२६३	ते निजिताः सुरगर्गः	४५.३०	ते बध्यमानास्तस्य देवताभिः	३०.२४१
ते पुत्रानामपि नु निराम्य ब्रह्माः	५२.२०३	ते निरवेष्टाः ह्यमानो	४५.७४०	ते बध्यमानाः ब्रह्मा	१०.३००
ते पोताश्चरुदुदा ह्य राजर्षेः	६७.७१०	तेनैवं सकलं व्यास	स.मा. २२.२१०	ते विमुक्ताः सन्तु	स.मा. १२.१४१
ते गणा कीर्तिताः शत्रुः	१५.३५०	तेनैव गृहस्थाः	स.मा. ३.५०	ते विमुक्ताः ह्यमाना	४७.३५३
तेन शान्तिं दि वै नष्ट	४६.१०१	तेनैव बर्ज्योऽपि[]	५६.३१	ते विमुक्ताः यदेव	४४.७६०
तेन शान्तिं दि वै नष्ट	३६.७३	तेनैव बर्ज्योऽपि[]	५६.४०	ते विमुक्ताः सन्तु	४.७७१
तेन तस्य परा प्रीति	१८.२०	तेनैव ब्रह्मणेन	५१.१३३	ते वोष्ठाः सन्तु	६८.६८०
तेन ह्युता भविष्यामी	स.मा. १५.३०	तेनैव गन्धर्वादिभिः	४५.३५३	ते ब्रह्माः सन्तु	स.मा. १८.१३०
तेन तस्य भवन्ति	४६.१७०	तेनोक्तो नैव भवतो	५२.६३०	ते भूषाः सन्तु	३२.३३१
तेन त्रैलोक्यनिष्ठाः	स.मा. १३.२८०	तेनोक्तो नैव भवतो	५२.६३०	तेनोक्तो नैव भवतो	स.मा. ११.१४१
तेन पानं मन्ता	स.मा. २८.५०	तेनोक्तो नैव भवतो	५२.६३०	तेनोक्तो नैव भवतो	स.मा. २२.४७३
तेनपिप्लुतः च तेऽसा मृतं	१६.८०	तेनोक्तो नैव भवतो	५२.६३०	तेनोक्तो नैव भवतो	१२.२३०
तेन त्रैलोक्यं साधुः	स.मा. २२.८२०	तेनोक्तो नैव भवतो	५२.६३०	तेनोक्तो नैव भवतो	४६.१२०
तेन त्रैलोक्यं स यत्नं	स.मा. २८.६१	तेनोक्तो नैव भवतो	५२.६३०	तेनोक्तो नैव भवतो	२६.५००
तेन सधेन पमदा[]	१८.०२०	तेनोक्तो नैव भवतो	५२.६३०	तेनोक्तो नैव भवतो	४६.४४१
तेनाहम्भः सन्तु	५६.१६०	तेनोक्तो नैव भवतो	५२.६३०	तेनोक्तो नैव भवतो	४६.६६१
तेनाहम्भः सन्तु	२८.३३०	तेनोक्तो नैव भवतो	५२.६३०	तेनोक्तो नैव भवतो	४६.६६१
तेनाहम्भः सन्तु	३६.३८०	तेनोक्तो नैव भवतो	५२.६३०	तेनोक्तो नैव भवतो	४६.६६१
तेनाहम्भः सन्तु	४६.२०१	तेनोक्तो नैव भवतो	५२.६३०	तेनोक्तो नैव भवतो	४६.६६१
तेनाहम्भः सन्तु	४६.१६३	तेनोक्तो नैव भवतो	५२.६३०	तेनोक्तो नैव भवतो	४६.६६१

शुभाकार्यसूचा

तेषा पदनिधिस्तत्र	१८ ५४५	ते स्थिते चापि नीलान्तो	३६ २६५	निद्रुतसिद्धरे बहन्	६३ २६५
तेषा पुरस्सर स्थाणु	३२ ५७५	ते ह्यमयाना प्रमथा []	३२ ६५५	निगताभि निगताभि	१३ ५७०
तेषां माता त्वय देवो	२६ ३६०	ते ह्यमयाना णितिवैर्	४८ ६५	निजग्राह्य विप्रोपाय	स मा २६ ७३५
तेषा हन्तिगच्छेन	४६ २००	ते भोयन्ते सरिः प्रहा []	१३ १६०	निग्राहिकेत ब्रह्म	६३ २०५
तेषा लोहमया कीर्ता []	१२ २२५	ते सभ मेरुसिद्धरे	६ ८०	निग्राहिकेत ब्रह्म	६१ १५५
तेषा वचनमर्थक	४१ ३२०	तर्वाण छाद्यमाना हरिकण्ठान्ति		निग्राहिकेतब्रह्मपतिष्ठ	४४ ५७५
तेषा वचनमाकथ्य	५२ २७५	कालः प्रवर्तते	४७ ४१५	निद्रुतसिद्धरे बहन्	१ ४०
तेषा विलपता चम	१२ २४५	तेवध्यापाना वृत्ता मह्ये	४२ ६५	निद्रिणि समाधात	२६ ५५
तेषा विप्रपतो बृहि	५ ४४०	तेनिमिषा जनपद []	१३ १६५	निद्रा चकार विप्रस	५६ ३३०
तेषा व हेतुसमुक्त	६५ ४७०	तैत्र्यापि प्रवृत्तस्तूर्ण	३१ ४०	निद्रुतसिद्धरे बहन्	५ २०५
तेषा क्षमाभित्तानाम्	स मा २३ १६०	तैत्र्यापि सार्द्ध भगवाञ्जगाम	५५ २३०	निद्रा प्रयोजन कि ते	स मा १० ५५५
तेषा सव्यवहाच्छ	१३ १३५	तोमरजवन्यवर्ण	१० २६५	निद्रा ये करिष्यन्ति	स मा २१ २००
तेषा साध्यव्यमाकाव्	३६ ११२०	तोवा चैव बहुलोपो	१३ २६५	निद्रा समुद्योग्याय	५७ १६०
तेषा स्वाभाविको सिद्धि	१३ ७	तोताता कोलाताभि	१३ ५४५	निद्राभोपोषित स्नातो	स मा १६ ५१०
तेषा ह्यस्तुष्टोयेव	३४ १३०	तोप जगामावु तद्विज्जुलो	६ ५००	निद्रिकर्म व कालिन्दा	६३ १५
तेषामध्यापको यज्ञ	१२ ३१०	तो वापि भूमि सयज्य	२७ ७३५	निद्रिकर्म निलोकेन	५५ ५४५
तेषामनु तदा भीषा	६ १३५	तो तावत्प्रमानी प्रमवैर्	३२ ७०५	निद्रिचरस्य प्रीत्यर्थ	६८ २७०
तेषामनोमुखास्तता	१२ २००	तो दृष्टवा तन पुष्पो	स मा १५ ३३०	निद्रिष्टप परिहय	५८ ११०
तेषामर्थ हि विनाय	३८ ५२५	तो दृष्टवाज्यम्यत तवा	७ ४७५	निद्रिष्टप दासति दानवेन्द्र	४६ ५२५
तेषामथ महावाहो	४७ ७०	तो देवो प्रणिपातेन	स मा १४ २२०	निद्रिष्टपपुण्ड्रमुक्त	५२ ६१०
तेषामाकथ्य वचन	५२ ५७५	तो पञ्चक्षि मर्मय वा	३१ ३२५	निद्रुहमेकमुत्तिष्ठ	३५ १६०
तेषामापततो विष	५३ २३५	त्यमवा तदा हस्तिरुप		निद्राबा ध्रुवदो वचन	२६ ५६५
तेषामापतता गच्छ	३३ ४१०	महा मा	स मा २३ ३६०	निद्रिदा मकराधाम	५१ २३०
तेषामुपरि वराजी	५१ ८०	त्यमवा द्रवतन पुष्प	स मा २६ ५७५	निद्रुलपाणिन व	३ ५०
तेषामेवानुक्रमार्थ	५७ ३८०	त्यमवाकपुष्प निग व	४४ ८६५	निद्रुलमपि तिहाय	२१ १४५
तेषु तत्रोपनिष्ठु	५५ ७५	त्यमवाग्रमणि दूष्यानि	६ ५४५	निद्रुलाभिहृताद् मार्वाद्	३ ४६५
तेषु निष्पति तापक	५७ ३३५	त्यमलैव मन्त्रगिरि	४३ १२१०	निद्रुलेन समाह्वय	४ ४६०
तेषु निय प्रयुज्यते	६८ ५०५	त्यमजित नीलामुषका मयस्तल	२ २५	निद्रुल्य व पठद् शुभम्	६६ १६५
तेषु रणाचार्य देवेश	५७ ३५	त्याज्य वर्मान्वितनित्य	४० ३७५	निद्रुल्य वपनाम पु	६७ ६७५
तेषुपनिष्ठु तदा	३६ १४००	त्याज्यो वपनाम	२ ४१०	निद्रुल्यैव मन्त्रदेवम्	५७ ४६०
तेष्वेव वृत्तपाणि	४१ ५४०	त्याज्यो वपनाम	स मा ११ ११५	निद्रुल्यैव मन्त्रदेवम्	स मा ११ १००
ते सप्तमृगारुत श्रुच्य	२६ २५	त्याज्यो वपनाम	५ २५५	निद्रुल्यैव मन्त्रदेवम्	स मा ११ ११०
ते सप्त स्तान्निरता []	स मा २२ ५२५	त्याज्यो वपनाम	१६ ५५	निद्रुल्यैव मन्त्रदेवम्	३१ २८०
ते समन्वय स्तेषा []	७ ४१५	त्याज्यो वपनाम	१६ ५५	निद्रुल्यैव मन्त्रदेवम्	५६ १५
ते समुज्जिता भूयो	४३ ११०	त्याज्यो वपनाम	स मा ११ १०५	निद्रुल्यैव मन्त्रदेवम्	२६ १५५
ते समेत्वा वनेन	३२ ३४५	त्याज्यो वपनाम	४४ ५६०	निद्रुल्यैव मन्त्रदेवम्	६५ १८०
ते सवर्गमनमुक्ता []	स मा १५ ३०	त्याज्यो वपनाम	६४ ५५	निद्रुल्यैव मन्त्रदेवम्	स मा २६ १३८
ते सव दमश प्रोक्ता	१२ ४३०	त्याज्यो वपनाम	स मा ६ ६०	निद्रुल्यैव मन्त्रदेवम्	३७ १००
ते सव परसेनेन	२८ ७५५	त्याज्यो वपनाम	४४ ५६०	निद्रुल्यैव मन्त्रदेवम्	६३ १०५
ते सवज्यम्बद् रौद्र	४ ३५०	त्याज्यो वपनाम	५२ ८६०	निद्रुल्यैव मन्त्रदेवम्	४४ ५७०
ते स्तुतयो महादेव	स मा २१ १२५	त्याज्यो वपनाम	३३ ३००	निद्रुल्यैव मन्त्रदेवम्	३७ १५५

वामनपुराणस्य

त्रैलोक्यप्रवर तीर्थ	३ २६०	स्वकोपपरिदग्धोऽहं	स मा ६ ६०	त्वयि प्रसवे वरद	स मा ७ ८०
त्रैलोक्यमंगल सनायकेन	स मा ८ १६०	त्वत्तोऽसंभवा चेय	२८ २५०	त्वयि मे हृदय देव	स मा २६ १६२०
त्रैलोक्यमाकाशमिहयवेन	६ ५१६	त्व नश्यद्भुजाभ्या हि	८ ६३०	त्वयिबोक्तं नवास्ति	स मा २८ २५०
त्रैलोक्यमातुगु रवे वृषाङ्क	५४ ५३०	त्वयित्ताम्रि सममयावात्	३७ १२०	त्वयोक्तमच्युताक्षेप	स मा ८ ५८०
त्रैलोक्यराज्य भुञ्ज त्व	५८ २५०	त्व प्रसागतं सुरा सर्व	स मा १७ १६५	त्वयोक्तानि वचास्तेन	६ ५०५
त्रैलोक्यराज्यमाशित्य	१ १३	त्व प्रसादं द्रुष्योकेत	२३ ३५५	त्वयोक्ता नि वचास्तेन	स मा ६ २७०
त्रैलोक्यराज्यमैश्वर्यम्	स मा ६ ५३	त्व प्रसादं द्रुष्योकेत	३ ५५०	त्वयाव सश्रुतं शत्रो	३६ १५६०
त्रैलोक्यरत्नमीवरदा	५६ १५०	त्वन्मिष्टप्रजागिरित	५८ २५०	त्वष्ट्रे नमो नमस्तोऽस्तु	५३ ७२५
त्रैलोक्यविजयो पुन	१८ ५००	त्वदायत्तं पुरो कार्य	२५ ६०	त्वा नाव देवा निवमीर्यन्ति	५५ ५५५
त्रैलोक्यवर्षाणि नेता व	स मा ४ ३०	त्वदाभ्याम् हृदयते	स मा १७ १८५	त्वा वृषाणिष्यन्ति सुरा []	५५ ५५५
त्रैलोक्यधिपति पुमस्	स मा ७ ७०	त्वदन्विष्टसत्पतेन	३७ ५७५	त्वा योगिनिःस्तवन्ति	८ ५०५
त्रैलोक्यव चित्तोऽरो	५५ ६६५	वदितार्ये यतिष्यामि	५३ ६०	त्वा व समागतोऽस्म्यद्य	५६ ३२५
व्यम्बक पशुजैनु	५० ६०५	स्वप्नामकोत्तनायक	६७ १७०	त्वा सवेताऽरमिति प्रतक्य	२० ५०
व्यम्बकाय विनेत्राय	स मा २६ ७३०	स्वप्नामजागिनो देव	स मा २८ १५०	त्वा स्तोत्राणि सन्ता देवि	५५ ५६५
व्यम्बकाय सुसिद्धाय	स मा १५ ३५०	स्वप्नाभ्युतो हृदयोकेत	८ ५१५	त्वामात्रुवह्म विज्ञातो	स मा २६ १०७०
व्यम्बकेन मुनिभेष्ट	५५ १७०	स्वप्नाममन्त्रोक्ता व	स मा २६ १०५०	त्वामुदे पापलङ्घन	स मा ८ ३५०
व्यम्बको वण्डपाठ	स मा २६ १०२५	स्वप्नाममयो महिमान	८ ५६०	त्वामेव वरद देवम्	५८ ५८५
व्यम्बकान्विकलायाय	स मा २६ १०२०	स्वपादिरतो मध्याय	५५ ६५५	द	५५ २६५
व्यमुहुना पिबे सन्निर	३६ १५०	स्वपादिरस्य जगतस	६ ८०५	दद्याकराक रविकोटिसमिध	५५ २६५
व्यमुहुना पिबे सन्निर	३६ १५०	स्वमिन्त्राय यमवैव	स मा २६ १२०५	यस प्रमेता पुनरो	स मा ३ २७५
स्व कर्ता वैव धाता व	५५ ६१५	स्वमिन्त्राय वषट्कारो	५५ ६२०	यस प्रजापतिभ्यो	२ ७०
स्व कर्ता सर्ववर्षावरस्य	५० ३५०	स्वमुक्ता स्रष्टुमृष्याया	२६ ३५५	यसोक्तोपाद यया मुक्त	२२ १८०
स्व कर्ता कुरु धमक	५६ ३५५	स्वमुक्ता कर्ता ऊर्ध्व	६० ५७०	यस्यतस्यकर	५ ७६०
स्व कर्ता कुरु स व भ्रमभूषितो	२५ ६५०	स्वमेव देवदेवेरा	स मा २६ १०६०	यस्य वक्त्रे विद्यति क्षयकरे	५ ५७०
स्व कर्ता व जग चै	स मा ८ ३७५	स्वमेव द्वय द्वाष्ट व	स मा २६ ११५५	यस्य वक्त्रे पापम्	५७ २५०
स्व देव पुण्यीकाशत	८ ५६५	स्वमेवमात्राय विनो वरापुत्र	५६ ९८५	यसिमा व शिवास्मिन्	१७ ५८०
स्व देवि सलोकाना	स मा ११ ९५	स्वमेव मेघतथाय	स मा २६ ११००	यसिमा भेतवृषभ	१७ ६२५
स्व दाता व विधाता व	६२ ५१५	स्वमेव मन्त्रोत्पे	स मा १६ १६५	यसिमा हस्त नस्तत् व	५२ १५५
स्व पाप्मोक्षायमिहैव पुनि	५० १५०	स्वमेवाकागना देवि	स मा १६ १५५	यसिमा व सनैरेव	१७ ५८०
स्व पूष्य पद तमे	६५ ३५०	स्वमेवाराधितो यत्स	स मा ६ ३५	यसिमाभिमुखं काम्य	६२ १८५
स्व पूष्यो ज्योतिराकाश	८ ५५५	स्वमा कृता यज्ञभुजोऽसुरेष्टा []	६५ १६५	यसिमेन तु देवस्य	स मा २५ ५६५
स्व पूष्यो सृष्टिप्रायस	५५ ६२५	स्वमा जगदाय जग मयेव	५० ३५५	यसिमेनोऽसुर स्तनम्	६५ ३००
स्व मन्त्रस्य वचोकारस	५५ ६१०	स्वमा तु दानवा दय	स मा १० १२०	यसिमेन यज्ञता सापि	स मा १६ ३७५
स्व मायापटसर्वोतो	स मा ६ २६५	स्वमा चक्र महादेव	स मा २३ ३१५	यस्यस्तु कारणे कस्मिन्	६ २५०
स्व मुग्धे मोहयति मा	३७ ५६०	स्वमा न तावत्सिद्धं वदितव्य	१६ ३१०	यस्योऽस्मिन् मन्त्रोऽस्म्यममोक्षकारी	३ २३०
स्व मे धाता विश्वकृता घरे वय	स मा २६ १५५५	स्वमा बलविभूया हि	५६ ५३५	यस्ये निशित्य वक्ष्यायाम्	२६ २२०
स्व शरी त्वं मनी षापि	स मा २६ ११५५	स्वमाभि पञ्चतो नियम्	स मा २७ २८५	यस्य वज्राणि सकृद	३२ ५३५
स्व शान्ताद्वनुरो गेता	३,२१६	स्वमा न्नात जगन्मय	८ ५५०	यस्ये निशित्य वक्ष्यायाम्	२१ ११५
स्व हि नारायोऽस्मिन्	८ ५८०	स्वमा व चमि नाव	३ ६१०	यस्य वज्राणि सकृद	५१ ५६५
स्व हि वामनो देव	६० ३२५	स्वमा सवमि न्यात	५५ ६३०	यस्ये निशित्य वक्ष्यायाम्	५१ ५६५
		स्वमाऽस्य द मा मते	स मा १० १६५	यस्ये निशित्य वक्ष्यायाम्	५५७०

दण्डोऽपि भस्मसाद्भूत	४० १७३	दहसु स्वेच्छया यान्त्यो	३१ २२०	दावपघटहाणि [तावत्]	१२ ४१३
दण्डोऽप्येवैतत् भुक्तमपि	३७ ३५३	दहसुर्वाक्यमप्युष	३१ ४६३	दावपघटहाणि [कुमारवै]	३० ३००
नत सन्निभायाति	३३ ४७०	दहसुमनस्य गैल	४५ ४३	दावपघटहाण्ये	३१ १६०
दत्त ताम्बूलवत्प्रा	स भा २० ३६०	दहसुले नृणां स्नाता	४६ ३२३	दाज्ञो यामपघट	१४ २३
दत्त वेनापुरेतस्य	६५ ३१०	दहसुले समक्षीनम्	स भा २३ ३०	दघाटवर्गं सुखदर	६२ १३०
दत्त यथेष्टं जनितास्तवात्मज	४८ २८०	दहो क चिरे पुत्री	४४ ८३३	दघाटवर्गं यप्रोक्त	३ ४१३
दत्ता व सतेन हि तावतीय	६५ ३८०	दहो चाश्वमवर	३८ ५४०	दघाटवर्गं चैव	स भा १४ ४६३
दत्तो फल तद्वत्पत्ति देवा	६६ १००	दहो दानवपतिव	२६ ७०	दहसुनि पीडयमानान्ताम्	स भा २६ १८८
दत्ता वामाश्च विप्रेभ्यो	स भा २७ ३२०	दहो दानवान् सर्वां	४५ १००	दाघाटवर्गं तस्य भार्य	६ १०
दत्ता व लाजाद् वसन्तस्य सुवत्ताम्	२७ ४६०	दहो नम्य तो व	३६ १३८०	दाग्निगाथा वनपदास	१३ १६०
दत्ता तैम्यव सधम्य	३३ ३३०	दहो रघुनाथान	३४ ४४०	दातव्यं कैवलीरौ	६८ ३३०
दत्ता द्विभ्यम् कर्मा कृताञ्ज	५० ३८०	दहो वरुणप्राप्तम्	३६ १०८३	दातव्यं कैवलीर्य	४४ २२०
दत्ताऽभय महाबाहु	५२ ५१०	दहा वृणाच्छरे	३८ २४३	दाता भोक्ता निभक्ता व	५२ ७२०
दत्ता मयोनि व चित्पतिवित्प	६५ ६२३	दहो विपुल वरुणिनूली	१६ १४३	दातु ताका स्वमानान	३७ ३६०
दत्ता रामाद् पुष्कलाग्निप्राप्तम्	६८ ३७०	दहो नीपानि विविचिद्	६८ ४६३	दातुनिवारका ये व	१२ ४०
दत्ता तुल्य व द्विगुण	स भा २६ ३६३	दह भूर स्वपुत्र महाज्व	३१ १०२०	दातुर्वाचिपुलगा	६५ १४०
दत्तैकस्य व या कम्पा	३५ ४४३	दहा स्वपुत्रानमपि स्वधर्मे	२० ३२०	दान सती वाप्यपन्नं महर्षे	६४ ११४३
दत्ता कल्याणस्यम्	३६ ३१०	दधि नाते कपु पट्टिर	३६ १०३	दान दत्ता यथा वाक्या	स भा १० ८४७
दत्ता व महापति	३८ ६३	दघ्ना सद्योजितोत्पद्य	६४ ४४०	दान ददामि हव यमनसस्त्वमीष्ट	१६ २४०
दत्ता दत्त तावत्पुत्री	३७ ७१३	दघ्नोऽन सक्तस्य	१७ ६१०	दान दया व सातिष्ठ	१६ २०
दत्ता दायु कायेन	५२ ३३०	दघ्नोऽनेन सन्मृगम्	५३ ३३०	दान भूमि सवकायप्रदेय	६५ ४१३
दत्ता दैवदेवे	५२ ६०	दनुमसमुद्रमूर्तो	५२ १३०	दानवानां सङ्हाति	४७ १४३
दत्ता द्रुपमान व	३६ ४४०	दन्ततोऽन निगुह	२८ ३३	दानवा निजिता सर्वे	४३ ७४०
दत्ता पुण्यदीर्घा	५७ ६८०	दन्ताम्बा तस्य वै श्रीवान्	स भा १० ६१०	दानवान् ध्वसिध्याग्नि	५० ४१०
दत्ता बायातपराद्	७ ४३०	दन्ताय जपत यज्ञ	१५ २६३	दानवान् समवान धीर	३३ ४२०
दत्ता बालहितम्	४३ १३७०	दया दान लाष्ट्रास्य	४६ ११०	दानवाऽपरे रक्षा []	१४ ४२३
दत्ता यशोविपतेस्तुल्य	६ ४६०	दन्तात् सत्य तीक्ष्ण	स भा १४ ४००	दानवास्तेन सोयेन	४३ १०४०
दत्ता बालरक्षेष्ट	३८ ६०	दार्तात् स द्रुता	२२ ३४३	दानवेत्य विवम्य	२२ ११०
दत्ता वृणाच्छरे	३८ ६०	दानावुत्तिमान्ति	स भा २१ १७३	दानादि व प्रसस्तानि	६८ ११०
दत्ता गन्तु ब्रह्माग	५५ १५०	दानार्थं यथो योमान्	५७ ६०	दानावविधिन्तानि	स भा १० ७८३
दत्ता गन्तु कर्माश्च	५६ ४००	दानाभास तत्त्वं [संज्ञा]	४१ ४४०		६५ ४७३
दत्ता गन्तु सत्ता	४५ ३००	दानाभास तत्त्वं [निरूप]	६६ ६०	दानात्पुनरागत	५६ ६६३
दत्ता गन्तु तीक्ष्ण	३६ ४००	दानाभास देवाना	३६ २३०	दानात्पुनरुत्पन्न	६८ ३२०
दत्तस्य दान मन दन्तनी पठ	१६ २४०	दानात्पुनरुत्पन्न	स भा २३ २६०	दानात्पुनरुत्पन्न	२३ ४०
दत्तस्य दान नाय तपस्विनेभ्यः	२२ ५७३	दानात्पुनरुत्पन्न	१५ ४७३	दानात्पुनरुत्पन्न	१० २४०
दत्ताति नक्षत्रपुत्रम्	२२ ५४०	दानात्पुनरुत्पन्न	१७ १६३	दानात्पुनरुत्पन्न	४४ २४०
दत्ताति भूमिधिवर	स भा ६ ४००	दानात्पुनरुत्पन्न	स भा १५ ४०३	दानात्पुनरुत्पन्न	३५ २४०
दत्ताति परिग्रहान-	३६ २३	दानात्पुनरुत्पन्न	स भा २६ ११६३	दानात्पुनरुत्पन्न	स भा ११ ८३
दहसु गिनुके त व	३६ ३८०	दानात्पुनरुत्पन्न	४५ २७०	दाक्षीण्यमनङ्कारम्	६८ ३५३
दहसु दानराजस्य	२६ १३०	दानात्पुनरुत्पन्न	३६ ६७०	दाक्षीण्यमनङ्कारम्	५२ ७६३
दहसु सवभूताग्नि	३६ ४७०	दानात्पुनरुत्पन्न	३८ ३२३	दाक्षीण्यमनङ्कारम्	४४ ५४०

दातोऽहं भवतो विभ्राः	२६.२६३	दीक्षा त्वं त्वं पुरोडाशसु	६०.४२०	दुर्गोचनश्च वनिर्न	४३.५००
दास्यते देवदेवाय	६८.४२०	दीक्षाप्रतिष्ठासंयुक्ता	स.मा.१३.६६०	दुर्वाणो दुर्विपद्मो	स.मा.२६.१३६३
दास्ये गृहं हिरण्यं च	३२.७६३	दीक्षिताः कामदेव विन्यं	स.मा.४.२००	दुर्नुतवेष्टान् विनिर्हस्य दैत्यान्	३०.७००
दास्येते च ततः सुनुर्	३५.३१०	दीक्षितोदीक्षितः वातो	स.मा.२६.१३४०	दुष्टश्च वेगात्मसामचीरो	१०.३१०
दिक्षु सर्वान् गुप्तान्	स.मा.२.६३	दीनं हृतबोत्साहं	५६.२३५	दुष्टा योनिमिमा प्राप्य	५६.२२०
दिक्षु सर्वान् जग्मुस्ता	३३.४६३	दीनान्द्रव्या स समोदीन्	५६.६०	दुष्टासकृपनिर्मासं	१२.१३३
दिग्यासं चाम्भवद्व्यतीता	२६.८६०	दीपप्रदानं स्वयमावासी	६८.५६६	दुष्टुष्या मयि जाताया	३६.१५०
दिग्वाससोऽपि न तथा	१४.५७०	दीयता ब्रह्मा सादम्	३२.४०	दुष्प्रेक्षं न तं मत्वा	२८.१६०
दिग्वाससो मोनिगम्	४१.१४३	दीयता शैल कालीयं	२६.२६०	दुष्टरा परव्यापि	१८.४८०
दिग्वासा वृषभाह्वो	२.३२०	दीयतामस्य दैत्येभ्य	५२.७४३	दूतस्योऽपि कुक्षये	स.मा.१२.१०३
दिग्दिदेवं नमस्कृत्य	स.मा.१३.११०	दीर्घकालं तपस्तपसा	स.मा.२८.२३३	दूतस्योऽपि वर्गं वस्तु	स.मा.७.५३
दिति कृताङ्गिपुत्र	४५.३८०	दीर्घाश्च तस्याद्गुणवः सुपर्वा.	२२.५१०	दूतस्योऽपि स्मरेद्यस्तु	स.मा.१५.८०३
दितिजा दानवाभ्याम्	४.३३३	दुःखं कृतापराधत्वाद्	५१.४१०	दूर्वा दधि सर्पिर्दोषकुम्भं	१४.१६३
दितिबिन्दुपुत्रा तु	४५.२०३	दुःखशोकसमाधानो	३८.१७०	दूषणक्षिराग्नेव	स.मा.२५.२३३
दित्युपराधत्वा गर्भं.	३०.६०	दुःखान्विता देवमाद्यमौर्ध्वं	५०.२६०	दुष्टं दुष्टे सनुमय्य	६४.८२०
दिदृश्व समायाता.	४७.२०	दुःखं तुर्ध्वं मत्वा	१०.२३०	दृष्टं स्तुभ्यमदृश्य	६७.३७०
दिदृश्या तथा युद्धं	८.८०	दुःखजनशोकाच्च सुप्रभार्तं	१४.२८०	दृष्ट्येति हि तथा तच्च	६४.१७०
दिवाकरं हवति करोतु हुम्भं	३२.१७३	दुःखजनशोको भवति	५८.२०	दृष्टव्यत्वा नर. स्वात्वा	स.मा.१५.४६३
दिवाकरश्च सोमश्च	स.मा.३.३३३	दुःखजनशोको भवति न संशयो	३०.६५०	दृष्टं समाजितभापि	८.७०३
दिवाकरागामपि तेजसाग्मुली.	१६.११०	दुःखजनशोको भवति न संशयो	३०.६५०	दृष्ट्यावर्णितोऽनेन	१६.४४०
दिवाकरो भूमितले भवेन	१६.६२०	दुःखोदा मलिनो देवा	१३.३१३	दृष्ट्यावर्णितोऽनेन	५.२५०
दिवा ब्रह्म सहस्र	१६.८०	दुःखान् विस्तवगतित्	५.२६०	दृष्ट्या दानवं सौः	१८.५८३
दिवाऽपि सूर्यं पयसापुतामिद्	३.३१०	दुःखाव सिद्धं मुनि हनुकामः	२१.४००	दृष्ट्या पौरी च गिरिजा	३३.१८०
दिवा मया ते कथितं	स.मा.१३.४८३	दुःखाचरो हि पुरुषो	१४.६७३	दृष्ट्या देवतो नाम्ना	३६.८१०
दिश्वं ययसहस्रं तु	८.३१०	दुःखि किं तु दैत्यानां	स.मा.८.३३	दृष्टिपूर्तं पदाम्नां	२६.२८०
दिश्वं ययसहस्रं ते	स.मा.२२.४४३	दुर्गा कालायानी ब्रह्मा	स.मा.१५.१८०	दृष्टिर्ह्यसाध्योपाणि	स.मा.१०.५१३
दिश्वं सृष्ट्वं परिवर्त्तयामा	२.५२०	दुर्गातीर्थं ततो गच्छेत्	स.मा.२१.१५०	दृष्टोऽयं दैत्यपतिरा	५२.५४३
दिश्वमात्मान्ब्रह्मरा.	स.मा.१६.४३०	दुर्गेण रौद्रेण निशाचरो	१२.५३०	दृष्टो भर्गमुष्ट्रेण	६४.६१३
दिव्यभूतिधरो भूत्वा	स.मा.२७.२५०	दुर्गेणोऽपि महाबाहुः	८.५४३	दृष्टो यथा देवपतिर्देवः	३३.१४०
दिश्व्यं सहपक्षी सत्या	स.मा.४.११३	दुर्गेणोऽपि रणपटुः	४३.७८३	दृष्टो हारण्येण रणमुत्थो	२२.४८०
दिश्वं कामगमैर्नान्	स.मा.३.८८०	दुर्गेणोऽपि शीघ्रचरः	११.४७०	दृष्ट्यावर्त्तना सदैवाये	३.६०
दिश्वंस्त्रीरक्षसं	४.४८०	दुर्गेणोऽपि नागवहो	३०.६२०	दृष्ट्या च तां पवित्रासनेन	२२.५८३
दिव्येयंजनु कृत्विजिज्ञेयाः	४८.४३०	दुर्गेणोऽपि सव्या	२१.३२०	दृष्ट्या जगाम नमो	२१.१३०
दिश्व. निमर्षं समसा परिप्लुताः	६४.६०	दुर्गेणोऽपि दुष्टाश्चैव	२१.३२०	दृष्ट्या सती सती भोर्	१६.२४०
दिश्व. समस्ता निरयोऽन्नुदाश	६२.५७०	दुर्गेणोऽपि दुष्टाश्चैव	स.मा.२६.१३६०	दृष्ट्या तस्यो महादेवाः	६७.२१०
दिश्वश्च विदिताश्चैव	८.११०	दुर्गेणोऽपि दुष्टाश्चैव	स.मा.८.३६०	दृष्ट्या तु सादं मुष्टं सर्वान्	स.मा.१.१८३
दिश्वसमोऽयं भयकावराजो	५५.२७०	दुर्गेणोऽपि दुष्टाश्चैव	६६.१०३	दृष्ट्या तु तदा चदे	७.४४०
दिश्वं मुखेषु सर्वेषु	३८.३८०	दुर्गेणोऽपि दुष्टाश्चैव	३५.४५३	दृष्ट्या तु सहसा देवाः	४.३१०
दिश्वं प्रतीक्षुस्तराणां	५.२००	दुर्गेणोऽपि दुष्टाश्चैव	४२.२६०	दृष्ट्या ते परमं सत्त्वं	स.मा.२.१५०
दिश्वोऽयं भेजे देवर्षे	४२.६५०	दुर्गेणोऽपि दुष्टाश्चैव	४२.४६३	दृष्ट्या ते परमं सत्त्वं	४६.४४०
दिश्व्या दिश्वेति गिरिजा	३१.३५०	दुर्गेणोऽपि दुष्टाश्चैव	४०.६३३	दृष्ट्या सोऽयं सत्त्वायाः	स.मा.१६.११३

हृष्टा त्रिवेधो वनदस्य पुत्र	६ ४६०	हृष्टवैव सैतावदतीर्थं योऽग्रम्	२० २३	देवानस्मान् श्रुतिं विश्व	स मा ४ ५०
हृष्टाय चने सहस्रैव कोपं	१६ ५०	हृष्टवैव सर्वान् भुवनस्तपोदरे	४२ ४१०	देवानां च परा लक्ष्मी	स मा ८ ६०
हृष्टाय वृष्टतश्चक्रं	७ ६४०	हृष्टवोचमुस्तो महिषासुरस्य	२० २०	देवानां परमो धर्म	११ १५३
हृष्टाशितिं मूर्ध्नि कृताञ्जलिस्तु	५० २७३	हृष्टमोषु किमिदं लोका	३४ २३०	देवानां बृहि न कम	स मा ३ १६
हृष्टवा देव हर्मयुक्ता	स मा २३ ३०३	देवाश्चोहन् विधयो	३५ ६३३	देवानां भातराग्रि	१७ ४०
हृष्टवावदवदगदाग्रिन्	३२ ७८०	देवानि द्विजमुह्येभ्यो	५४ १५०	देवानिजिज्जन्तुर्देव्याश्च	४७ ३२०
हृष्टवा नम स्वागवेति	३६ ३३०	देव शार्ङ्गधरं निष्पु	६७ ४२३	देवान् पिबन्तु स मुह्यन्	स मा १५ १२३
हृष्टवा नारायण देव	८ ४६३	देव कार्यं त्वया देव	३१ ५००	देवां वृन्तिं ते सर्वे	स मा ४ १६३
हृष्टवा न्यद्रोषमयुचं	३८ ६८३	देवतायां त्वया देव	५६ ११८०	देवावने च निरता	८ ६१०
हृष्टवा पञ्चसिद्ध धृष्ट	३४ ७१०	देवता प्रोक्तयैव	स मा २० २८०	देवास्तव चैत्यतरं वतुल्य	१४ ५२३
हृष्टवा पप्रच्छ केनाथ	३१ १२०	देवता श्रुतयैव	स मा २६ ६६०	देवाश्च श्रुतयैव सर्वे	स मा २४ ६०
हृष्टवा प्रगम्यैव च सिद्धिसाधकी	१६ २०	देवता सर्व एवाव	स मा १२ १२३	देवाश्च वृष्टतो जन्तुद	२७ ८०
हृष्टवा प्रवृत्तं काम च	६ ५७०	देवता श्रुतयैव सिद्धा	१२ १२३	देवाश्च मुमुक्षुर्देव	स मा ६ १४०
हृष्टवा प्रोवाच वचन	७ १७०	देवता श्रुतयैव सिद्धा	१२ १२३	देवाश्च सिद्धाश्च महोरगाश्च	१६ ३७५
हृष्टवा ब्रह्महृदि युते	४३ १०५०	देवतायां च माहात्म्यम्	स मा १२ १०	देवासुराणामनयो महाहवे	५५ २१३
हृष्टवा महेश श्रीकण्ठ	३७ ६६३	देवतायां च माहात्म्यम्	१५ २४३	देवासुरोऽभूत्सर्वमो	४८ १५०
हृष्टवा मुक्तिमवाप्नोति		देवतायां च माहात्म्यम्	१५ २४३	देविकायां जने स्नाया	६२ ७१
[नृपि]	स मा १४ २९३	देवतायां च माहात्म्यम्	२५ ७१३	देवि देवैरिदाम्येभ्य	२८ ५१३
हृष्टवा मुक्तिमवाप्नोति [नरो]	स मा १४ २८०	देवतायां च माहात्म्यम्	४४ ३०	देवीं निपतितता हृष्टा	४ १४३
हृष्टवा मोक्षमवाप्नोति	स मा १३ १६०	देवतायां च माहात्म्यम्	५७ ४३	देवीं सरस्वतीं व्यास	
हृष्टवा यथेष्ट न च विघ्न का सा	२० १५०	देवतायां च माहात्म्यम्	५७ ४३	[श्रुत्यादी मङ्गलान्तोक्तस्य पुरीषाणां]	
हृष्टवा यमोऽश्वीद वाक्य	स मा २६ ५५३	देवतायां च माहात्म्यम्	५७ ४३	देवी च सा निजा मूर्त्ति	३३ ४३०
हृष्टवा यम सपुत्र पितुर्	५७ ११०	देवतायां च माहात्म्यम्	५७ ४३	देवी च स्वमुत्त हृष्टा	२८ ७५०
हृष्टवा यदेश्वर देव	स मा २५ १२३	देवतायां च माहात्म्यम्	५७ ४३	देवैश्च विष्णोऽभ्युदयतोऽप्यस्याय	५८ ४२०
हृष्टवा यदेश्वर द्यौ	५७ २८०	देवतायां च माहात्म्यम्	५७ ४३	देवि च विविदिष्मन्	स मा २६ ६४०
हृष्टवा यद्विष्ट प्रणिपत्य मूर्त्ति	२२ ५७०	देवतायां च माहात्म्यम्	५७ ४३	देवि च मन्त्रोपाय च	स मा २८ ६०
हृष्टवा विपश्चात्स्रगि	४ ४६३	देवतायां च माहात्म्यम्	५७ ४३	देवि च मन्त्रोपाय च	२६ ७१३
हृष्टवा वेतोऽश्वीदवाक्य	स मा २७ २७३	देवतायां च माहात्म्यम्	५७ ४३	देवि च मन्त्रोपाय च	स मा २७ ७०३
हृष्टवा मृत्यु निप्रियस्य	४३ ६३३	देवतायां च माहात्म्यम्	५७ ४३	देवि च मन्त्रोपाय च	स मा २७ ७०३
हृष्टवा सपुत्र्य च निष	५३ ६०	देवतायां च माहात्म्यम्	५७ ४३	देवि च मन्त्रोपाय च	स मा २७ ७०३
हृष्टवा स मुनिपुत्र स	३८ ६६०	देवतायां च माहात्म्यम्	५७ ४३	देवि च मन्त्रोपाय च	स मा २७ ७०३
हृष्टा सैव विप्रप्रेतुप्रसक्त	३३ २८०	देवतायां च माहात्म्यम्	५७ ४३	देवि च मन्त्रोपाय च	स मा २७ ७०३
हृष्टवा सप्त द समन्वय	५७ ४७०	देवतायां च माहात्म्यम्	५७ ४३	देवि च मन्त्रोपाय च	स मा २७ ७०३
हृष्टवा स्वायु पूजयिष्या	स मा २५ ३४३	देवतायां च माहात्म्यम्	५७ ४३	देवि च मन्त्रोपाय च	स मा २७ ७०३
हृष्टवा स्वात्ता सोमतोष	५७ १२०	देवतायां च माहात्म्यम्	५७ ४३	देवि च मन्त्रोपाय च	स मा २७ ७०३
हृष्टवा हृष्टानां प्रीत्या	३१ ५८०	देवतायां च माहात्म्यम्	५७ ४३	देवि च मन्त्रोपाय च	स मा २७ ७०३
हृष्टवा हृष्टचित्तस्तु	३६ १२३०	देवतायां च माहात्म्यम्	५७ ४३	देवि च मन्त्रोपाय च	स मा २७ ७०३
हृष्टवैव देव जिन्नाधिप स	५० ३२३	देवतायां च माहात्म्यम्	५७ ४३	देवि च मन्त्रोपाय च	स मा २७ ७०३
हृष्टवैव देवा हरिःकर स	३६ ३३३	देवतायां च माहात्म्यम्	५७ ४३	देवि च मन्त्रोपाय च	स मा २७ ७०३
हृष्टवैव पितर प्राह	३६ ८७०	देवतायां च माहात्म्यम्	५७ ४३	देवि च मन्त्रोपाय च	स मा २७ ७०३
हृष्टवैव सप्तसा हृन्त्ये बिभेद	३२ ८३०	देवतायां च माहात्म्यम्	५७ ४३	देवि च मन्त्रोपाय च	स मा २७ ७०३

देहि देहि धिम वीरुतु	स मा २२ ६०३	हान्नारोज्य पन्नामिस	६० ४४३	हे कुणी देवतीयोगे	४४ १७३
देहि मिता सताओरिका	स मा २२ ४६०	हान्ना स चादित्याज	२ ८३	हे बानुनी ताराभिषयै	४४ १०
देहि मह्य प्रपाणेन	६३ ४८०	हान्ना विदितेयानाम्	२७ १७०	हे सहस्र योजनाना	११ ४१६
देहि युद्ध सहसात	३४ ३८०	हान्ना या नर रत्नात्वा	स मा १५ ६८०	ध	
देहाहं मागिष्यामि	२३ २८०	हान्ना या वामन हृष्टवा	स मा १० ८४०	धत्तुकुमुम मुक्तीरु	१७ ४८०
देवेया नरयं जम्	४७ ३४०	हान्ने तस्य पूवध	स मा ३० ४१०	धनस्ये च मुद्रान्ति	४१ ४०३
देय च प्रयसाया	२८ २८०	हान्ना कुम्भे जयानाय	३० ४१०	धनवान्धिमिगुक्तो	स मा २१ १४३
देय प्रविष्ट स विनाकिमुनुर	३२ ८८३	हान्ना च युक्त युग्मिगुम्भि	२२ ४३३	धनाढ्ये गुग्गवाद् भोगी	४३ १३०
देय न करमयापाद्	४४ २३०	हान्ना वषसहसाम्या	४४ ८४०	धनादिक भूरि न वै ददाति	६४ ११०
देयतेजोहर विष्णु	४१ १३०	हान्ना तस्य धर्मो	४ २३०	धनाधिप च मेधाङ्क	४७ ६३०
देयतेजोहर प्रात	६७ ४०	हान्ना तस्यैव नाम	६५ ४८०	धना वपत्य भोगानि	११ २४३
देय विषयस्यमि पदा	४४ १०३	हान्ना तस्यैव स्वाद्य	६४ ७४०	धनानामधिपये च	२ १४०
देयाना बाहुगानि च	११ १६३	हान्ना तस्यैव रत्नात्वा	६८ ६२३	धनाधनमगर्हामि	४२ ६९०
देयाना वधन शुक्ला	४२ १०३	हान्ना तस्यैव प्रवेश	६८ ६१०	धनिष्ठार्थ शतमिषा	४ ४१३
देयाना वाहनाभ्येव	८ २४०	हान्ना तस्यैव काव्यिगले	२६ २३०	धनिष्ठार्थ शति ३३	४४ ८०
देयाना पततो हृष्टवा	३२ ४८३	हान्ना तस्यैव नरको	४४ ४८३	धनुषाद्य वतवान्	३८ ७०३
देयानामगि सजवा	स मा ७ १६३	हान्ना तस्यैव पूवो	३७ २८३	धनुर्वाजा कृतकरा	स मा २९ २२३
देयानामविपुष्यो	स मा २ ४३	हान्ना तस्यैव बालो	६४ ४४३	धनुर्वातामहाबाहुर	२ ३६३
देयाना दानवादेव	८ ४४३	हान्ना तस्यैव वन	११ ३६०	धनुस्तुङ्गधनो	४४ ४६३
देयाना विषयपात्रा	४२ २२०	हान्ना तस्यैव निवारिणी	६८ १३०	धनुर्वातामहाबाहुर	११ २६०
देयाना तस्यैव	७ २३३	हान्ना तस्यैव आपसाया च	३८ ८४०	धनुर्वातामहाबाहुर	स मा १० १००
देयाना तस्यैव	स मा ६ १४३	हान्ना तस्यैव वन	४४ २३०	धनुर्वातामहाबाहुर	२६ ४३
देयाना तस्यैव	३४ २६०	हान्ना तस्यैव वन	६१ १६	धनुर्वातामहाबाहुर	स मा १५ १६३
देयाना तस्यैव	४४ १४०	हान्ना तस्यैव वन	स मा १ २४३	धनुर्वातामहाबाहुर	३२ ४४३
देयाना तस्यैव	४४ १२०	हान्ना तस्यैव वन	८ ६००	धनुर्वातामहाबाहुर	स मा १३ २०३
देयाना तस्यैव	४४ २८०	हान्ना तस्यैव वन	स मा २८ १८०	धनुर्वातामहाबाहुर	स मा १३ १६०
देयाना तस्यैव	७ २६०	हान्ना तस्यैव वन	३८ १३३	धनुर्वातामहाबाहुर	६३ ३८०
देयाना तस्यैव	स मा २६ ११०	हान्ना तस्यैव वन	४४ २८०	धनुर्वातामहाबाहुर	२ १२३
देयाना तस्यैव	४४ ११०	हान्ना तस्यैव वन	४४ २८०	धनुर्वातामहाबाहुर	८ ४१०
देयाना तस्यैव	३६ १२०	हान्ना तस्यैव वन	३६ ६८३	धनुर्वातामहाबाहुर	६४ ७०३
देयाना तस्यैव	१८ ४३०	हान्ना तस्यैव वन	२ ४७३	धनुर्वातामहाबाहुर	६४ ७०३
देयाना तस्यैव	३४ ७०	हान्ना तस्यैव वन	१७ १६०	धनुर्वातामहाबाहुर	१५ ३२०
देयाना तस्यैव	३६ ४०	हान्ना तस्यैव वन	६४ ३१३	धनुर्वातामहाबाहुर	६३ ४२०
देयाना तस्यैव	४० २१०	हान्ना तस्यैव वन	२३ ३३३	धनुर्वातामहाबाहुर	४८ ४८०
देयाना तस्यैव	स मा १० ११०	हान्ना तस्यैव वन	१७ ४७३	धनुर्वातामहाबाहुर	४० ३१३
देयाना तस्यैव	४४ ४८०	हान्ना तस्यैव वन	११ ३२०	धनुर्वातामहाबाहुर	३४ १६३
देयाना तस्यैव	४४ ४८०	हान्ना तस्यैव वन	३२ ४४०	धनुर्वातामहाबाहुर	४० ३२०
देयाना तस्यैव	२६ २४३	हान्ना तस्यैव वन	३३ ७००	धनुर्वातामहाबाहुर	१२ २१३
देयाना तस्यैव	६० १४३	हान्ना तस्यैव वन	४३ ४४०	धनुर्वातामहाबाहुर	६० ११३
देयाना तस्यैव	३४ ६६३	हान्ना तस्यैव वन	४१ ३००	धनुर्वातामहाबाहुर	४० ११३

धम रण्या पँकजैवा []	५७ ३३०	धुपयेद विविध धूप	१८ १८०	नवीविभिन्नानि नारसिंहो	३० २२५
धर्मायकाममोदाया	स मा २६ १०००	धूपी मधुकनिरासो	१७ ४००	नगान्जानावाभामु	५ ५४०
धर्मायकाममोदाया	१८ २१०	धूपमहितहृत्पाय	स मा २६ ७५०	नगप्रागाव वण्डाय	स मा २६ १०००
धर्मायकाममोदाया	१८ २४०	धूपदास मच्छ तो डुठा	२६ ४१५	न च कश्चिममम्याये	५३ ४७०
धर्मायकाममोदेव्यम्	४८ ३३०	धूपतरुण्ये रागा च	स मा १८ २७०	न च बोधेन निर्मुक्ता	स मा २२ ५०३
धर्मायकामागच्छाणि	६४ ६६०	धूता मही हृता देव्या	५० ८२५	न च्छाद स सत्त्वानि	५६ ३६५
धर्मायकामसप्राति	६४ ५४०	ध्यावा साण प्रत्यभिधि	६ ३३५	न च जानाम हा कुन	३६ ६४०
धर्मायकामावपयमेव	६३ ४६०	ध्यानयोगप्र यो गे च	६० ४१५	न च ज्ञाने स केनापि	३६ ५००
धन बास जनतास	६० १००	ध्यायेन तेन हृत्तिलिपयेन्नास्ते	६७ ७२०	न च न कामकारोप्य	स मा १६ ३२०
धर्मायम प्रारमुल तु	६२ १७५	ध्यायस्तान्ते मधुर्द्विधम्	६४ ११५०	न च पश्यति ॥ दव[तत] ॥	स मा २१ १२५
धर्म च सर्वभूताना	स मा ६ १५०	ध्यायन्ति ये सतसमप्युतमीरितार	६७ ७२६	न च पश्यति त देवम्	
धर्मसारे वतमाने	४६ १४५	ध्यायन्ति वासुदेवाय	५६ ७४०	[अन्वि] स मा २३ २५५	
धर्म समन्वयव्यापार	४६ १००	ध्यायन्नापय वस्तु	६७ ४८०	न च पीडा करिष्यामि	स मा ७ १३०
धर्मा वगदत सत्यम्	३ २०५	ध्यायन् रमन्त केवमप्रमेय	८ ७१०	न च पुनरुप नैव	३७ ५४५
धर्माऽ न मूल जनमस्य शाखा	१४ १६५	ध्यायेरामोर् वस्तु	६७ ५१०	न च सम्युत्सवा कापौ	स मा २८ १६०
धर्मोर्द्विहा स देवैः	३५ ४६५	ध्रुवम्वन नमस्तस्मै	६० ३०	न च शक्तौ वच्छन्न	३८ ७५०
धर्मा विधाता सपाता	स मा २६ १३२०	ध्रुवमव्यति तेन न	३७ ६७५	न च शक्तौ ह्यो जेगु	३७ १८०
धर्म्यो शास्त्रिद्वयेषु विप्र	३२ ५०५	न		न च गोष्ठि पुषाद् कश्चित्	३६ ६८५
धारय यक्षिनाद् देवाद्	स मा १० ७०	न कल्प गृहदेन	१४ ४१०	न च स्थायित नै नमो	१४ ४७५
धारयती तदा गर्भे	३३ ११०	न ब्रह्मचो भवती	८ ६३०	न शान्तमततद् ब्रह्मन्	४३ ३६५
धारयप्रभुता कोणा	२ २६०	न क भ्रमनुवाद भोदु	७ ५१०	न भाव दृष्ट मुप	३६ १८०
धारयद् दे के दण्ड	२६ १६०	न कश्चित्सात केनापि	३६ २२५	न चारि गत प्राप्नु ता	३७ १६५
धारयान कटाक्षे	३४ ५०	न कश्चित्पुत्रे तेन	३४ ३५०	न चान्तरा तरता पराजय	१ ३६०
धारयामास वितत	२७ १००	न कश्चित् स्वशास्त्रेय	५ ६००	न चानि भवतस्तुषो	४६ ४२०
धारयिष्यामि योगेन	५० ४७०	न कतो मुखपट्टे हि	३५ ५५५	न चार्य पात्रभरितर	१४ १४५
धारयिष्याम्यह त्रैलस	२५ १०५	न केवल प्रमाणेन	६५ १३५	न चार्य सह योद् दे	१४ ३६०
धार्यधारकमवेन	स मा १० ८०	न केवल सुरागो	स मा ४ १५	न चार्येन न वा जिह्वा	स मा ११ १५०
धिक् स्वा पापसमाचार	५१ २६५	न केवल हि भवती	४६ ५०	न केत् तलापसोमोर्द्व	५६ ५४५
धिक् धिगिह्याह स बलि	५१ २५०	न क भूजित देवैर्	१७ २४०	न केद् ब्रह्मविषयमि	२६ ४४०
धीरा धर्म्यु च ददा	५१ ५००	नक्षत्रम परम विमान	५५ ३६०	न केद् ब्रह्मयोगेन दयातल हि	१६ ४०
धुम्पु गकत्वमकरो	५२ १६०	नक्षत्रपुण्य कीर्त्त	५५ २५	न केत्पतेऽनो तरणो व्यय हि	३३ ६५
धुम्पुनाभामुलतरि	५२ ४६५	नक्षत्रपुण्य हि	५५ ३०५	न नैव कश्चित् परमस्मिन्नागि	३ ३६५
धुम्पुपस्तवा धातो	५२ ४८०	नक्षत्रपुण्येन	५५ १०	न नैव सा वराहो	३६ ६४५
धुम्पुपाग महराज	३१ ८२०	नक्षत्रमय दैव्य	५५ २६०	न नोन्मोषयितु मृग्य	१६ ६६५
धुम्पु केतनिर्यास	१७ ३३५	नक्षत्रयोग्येतेषु	५५ २७५	न ज्ञाने स नर राजद्	३२ २८०
धुम्पु प्रोभासनिर्वास	१७ ३६०	नक्षत्रप्रतिषो दस्त	५५ ११०	न पुष्टो बुद्धिने बाने	१४ २८५
धुम्पु श्रीवृत्तिनिर्वास	१७ ३६५	नक्षत्रज्ञानि देवस्य	५५ २०	न ज्ञानेन वतिष्यामि	१६ ६५
धुम्पु सजाव्ययुक्त च	१७ ३३५	न क्षोभे बन्धुवारा	३२ ७००	न ज्ञायते दृष्टे केन	३५ ४२५
धुम्पु कश्चनिर्यासो	१७ ४२०	नक्षत्रे बाह्यमव्य	२६ २३५	न स चालयितुं शक्तास	स मा २३ १७०
धुम्पुयतिरिक्तेन च	१७ ३३०	नक्षत्रे विरिद्धं	२ ३६०	न सत्त्वतया पश्यन्ति	५८ १५५
धुम्पुयि सत्रानिर्वास	१७ ३४०	नक्षत्रि ह्याग्रावा	३० ६०	न स च भाग्यो मा	स मा १० ८१०

श्लोकार्चसूची

नास्तोति यन्मया नोक्तम्	स मा १० २२३	निष्पातान्तरिस्तात् स	१६ ४६०	निर्जगाम गृहात्पुष्टो	४२ ११०
नास्तोत्यहं गुरो वन्द्ये	स मा १० २१३	निष्पाताम्बरान् अष्ट	१६ ३६०	निर्जगामातिवेगेन	६ ११०
नाहं त्वामुदरे वोढुम्	स मा ७ १२७	निष्पातयामास अत्रि	४ २००	निर्जगामाय पाताताद्	३३ १७०
नाहस्यान भुमाकार	६ ६६७	निष्पातयेन नर दुष्टपाकय	४ ४००	निर्मिता शकपत्रम् च	४८ २३०
नाहोतिर तया मुष्टौ	६ १०१६	निष्पातिता धरिजसले मृदाय्या	३० ३२०	निर्मिता समरे दैत्ये	४७ २३०
नि शेष च तदा काल	स मा १० ८६०	निष्पात्यमाना दनुजुल्लासते	२६ ८८०	निर्मित्य त्वाजिता स्वर्ग	४१ २१०
नि शेषव्यातिपातस्य	४६ ४३०	निष्पात्य रक्षित सर्वात्	४३ २६०	निर्दग्धुमासस्वनिशम्	२ ३३०
नि शेषवान्गु वयो लोका	४६ १७३	निषेधुर्नि मन्मागा []	४ ४३०	निर्दुर्लभेन सहसा	४६ २३०
नि शेषव्यास सर्वेषां	स मा ६ ६६	निमग्नयन्तवत्	२ २१०	निभिन्नहृदयो भूमौ	१८ ६३०
नि श्वाभावात्परम	३६ ६७०	निमग्नप्रापि दहये	३६ २०३	निर्मल स्वर्गमायाति	स मा १३ १५०
निहृतास्या गज वन्द्या	३० ४२३	निमग्नस्तो सर प्राप्य	स मा १४ ४३३	निर्मल स्वर्गमायाति	स मा १६ १६०
निहृतो न स्वभावो मे	४६ ३६०	निमग्नो गकरे क्षायो	६ ३००	निर्माय्य निजहृतेन	४४ ७३०
निभती मे हल वज्र	४३ ११३३	निमग्नो गकरे दध्या	३४ २०३	निमित्तो मोहमाहात्म्यम्	स मा २२ ८३०
निज कर्म परित्यज्य	२७ २३०	निमग्नमानमुज्जु	४२ ४६३	निर्मिक्तेन चित्तन	४६ ५००
निज राग्य च देवेश	४० २३३	निर्मन्त्रयाम रात्र्याय	८ ७००	निर्विप्राप्य तत्प्राय	७ ३६०
निजधान यदैवेन्द्रो	३२ ५८०	निर्मन्त्रिता मत्तो सर्वे	४ ६००	निर्वृत्ते पक्षि रहिते	४७ २६०
निजधानामुत्तम	४३ ६६३	निर्मन्त्रितोऽन्वतोऽनुक्ते	१२ ८३	निश्चयिन महागम्भीर	१६ २३०
निजधानासुरावीर	३२ ५७०	निम्नज्य यज्ञवाटस्य	२ १२०	निवर्तय मति युद्धाद्	३० २६०
निजघ्नपुनराव्यात्वा	४७ ३२३	निमित्तानीहान् दृष्ट्या	४२ १६३	निवर्त्य तपस्तस्मात्	२५ ३००
निजघ्नमन्मूढास्ते	स मा २६ १७३	निमित्तानीह इत्यगते	४२ १७०	निवर्त्यैव सुदुष्पेयु	६२ ५६०
निजमायापरिच्छिन्न	स मा ६ २६३	निमित्तान्तरमात्रेण	४४ १५०	निवारयिता कृतवाद्	४६ ६६०
निजमायुधाना च विपर्यय तो	४५ २४३	निमस्तत्तत्प्राप्ततो	स मा २६ १२०	निवारितप्रकचरेण वेणात्	३२ १११०
निज्य शरित पुनरेषु	४ ४७०	निमल्लया मया सर्वे	स मा १० ७००	निवारिता तदमात्यैर्	४६ ५३०
निज्य परगुणवीर	१५ २१०	निमल च तत् कृत्वा	स मा १२ १६३	निवारितो मत्ता वेला	४३ १३०
निज्यमात्रिण्यो वृत्तो	स मा २६ १२६०	निमलमिदमेतित्वम्	११ २२०	निवार्यतामय निशुद्	२५ ७७०
निज्यस्व कर्मणो हानि	१५ ४०३	निमोज्य च सरमार्गे	४६ ४१६	निबुला देवताना च	४६ १०
निज्यधनमनयत्	१ ४४०	निमज्जन निराकारं	६१ २८३	निवेदयामास तदा	४६ ३६३
निज्यान्ते समुद्रभूतो	१ १५३	निमल्य तल्लोपितया च शुक्लो	३१ ४५०	निवेदयामासु सन्नाप्तात्	२६ २००
निज्यान्तेभ्यो मही वितरय	१६ १६०	निमलाद्भो बहि दीप	४३ १३५०	निवेदयिता कोणिकरै	२६ ७८३
निज्य पद्मगाक्षाणा []	२६ १४०	निमलाना सवतवास्तुचित्ता	४० ३२०	निवेद्य घुरदे दाषद्	४६ ४६०
निज्यदस्यस्ततो रेखा []	३० ३३	निमलो कोषिते प्राह	४६ ४१०	निवेद्य वैवाग्यमुद्र महाहृद्	४० ३७३
निज्य करोषि तस्मिन्	स मा ८ ४३३	निमल्यस्वत्मापन्नम्	२२ ६०	निवेद्य विप्रप्रवरैर्गु वाचनं	४७ १७०
निज्य करोषि तस्य त्वम्	स मा ८ ४३०	निमल्यमा नाम गणा	४१ १४०	निवेदयामास तदा	स मा २३ ३४०
निज्य निगमित्ता यैस्तु	१२ २१०	निमल्यमोहं विरिज्जुवादी	२७ ४४०	निवारयति नाम्नाहो	६४ ४४०
निज्या मनेनैव च धर्ममेदो	१४ ३६०	निमल्यमोहं मुक्ति	११ ३०	निवारयो जलतया	६४ ४६०
निज्यस्त हृदिने	१६ ४८०	निमल्यमा हृद्यमार्गा	१३ २६०	निवारयस्व बुद्धि	१६ ३४०
निज्य पादो प्रतिवज्य हृष्टो	३२ ११६०	निमल्यमस्तु मन्नात्	४२ १२३	निवारय उग्रपुनार्चयन्ति	४४ ४५३
निज्यात यथा क्षीम	४३ १२००	निमल्य पुनोऽय मयापुना स्व	४३ ४२०	निमल्य पतितं दृष्ट्या	३० ४६३
निज्यात रघोपस्ये	८ २६०	निमल्य सर्वतो व्यापे	३४ २७०	निमल्यमनुष्मावादेन	२६ ३००
निज्यात सरस्वत्या	३७ ६०३	निमल्य विधेयाय	स मा २६ २००	निमल्यमोहं मय ज्ञाता	२६ २००
निज्यात सरो दिव्य	१८ ६३०	निमल्य विदुषि मूढ	६ ३६३	निमल्यमाय पाताताद्	६७ १६०

श्लोकार्थसूची

पञ्चैकानान्तमग्निहागा]	४२ ३७०	पद्यातया वदनपङ्कजपटपदास्थ	६७ ७३०	परस्पर भागयन्ते	१२ ३३०
पञ्जरे स्थित्य विहीतो	६४ ६३३	पद्यावती मायवी न	३१ ६६३	परस्पर समागम्य	सं मा २६ १३३
पटिपिपति स सर्वेभ्य	४६ १२१०	पद्योत्पत्तकटा देवो	स मा २ १३०	परस्पर सानुसारं	स मा २४.३३०
पठ्यन् द्युतिर्भित्ति य	स मा २६ १०६०	पद्यत पुष्ट भववादिभिक्रमा	४२ २३०	पद्यारम्भितो कोत्वा	स मा २२ ५८०
पठत पूजतीर्थेषु	स मा २६ ६००	पद्यत भुवि नि सती	४१ १८०	पद्यव नरबाजि	१४ ४४०
पठता वायुदेहेन	४२ ८६३	पद्यत गैलातपनीयवर्णो	४५ २६०	पद्यवे परादे व	१४ ४४३
पठते न कणाबिम्ब	२ ३७०	पद्यच्छ वसि मा बुद्धि	४८ १५०	पद्यम् नै भवतो विप्रिता	२० ६०
पठनाथ तथा धर्म []	४० ३६०	पद्यच्छ वि विरोधेह	६६ ६०	पद्यम्भो विप्रमस्तव	६० ४५३
पठन्ति धारा गगनात् परिष्कृता []	१ १८३	पद्यच्छ कुनकावर्णम्	४७ ३०	पद्यम्भुवान् भव्य गगान् कुमार	४२ ५१३
पठन्ति यमराजे ते	१२ २७०	पद्यच्छ नैय ललना द्वित्रि	२२ ५८०	पद्यम्भुवे सहसा ने	१० १३३
पठमान समानोक्य	१६ ४०३	पद्यच्छ स प्रेवराज	४३ ३८०	पद्यम्भुवोऽपुन्रिदना मुनीन्द्र	४ ३००
पठमान महत्मान	४३ १३१०	पद्यच्छास्त्राचार्योद्य	३८ ५८०	पद्यम्भुवार्च दीपस्थ	स मा ३ ६०
पठमान हरि सिद्धा	४३ १२२३	पद्यच्छ नृपति वा नु	३० २५३	पद्यम्भितश्च पुरुषो	स ५७३
पठमाना द्विप्रेक्षापु	४३ १२१३	पद्यच्छ सुखे कि बर्न	४२ ३००	पद्यम्भितमग्नि विमुच्य राज्य	स ७२०
पति गुण्यमाणा ।	४६ ४६०	पद्यच्छ सारवाहाम्य	स मा २२ ५०	पद्यम्भितमेवमेवैसी लनीयो	२ ४४०
पति भुजागा यस्तस्मै	स मा ६ २४०	पद्यच्छ सा कारगमोपर तत्	५० २८३	पद्यम्भिते लोकत	२ ३१३
पतित बानक हृदवा	३३ ४००	पद्यच्छागमने हेतु	४६ २६३	पद्यम्भिते पद्यानाम्	३२ ७१०
पतितापविद्धनानाञ्च	१५.२५०	पद्यच्छाग्निम केन	३२ १०७०	पद्यम्भिते महीराजान	६ ३३
पतिवे देवैकस्थ	स मा २२ ६६०	पद्यच्छागमने हेतु	४६ ४८३	पद्यम्भिते सारा	४३ ६८०
पतिता भूमिमगमम्	६४ १०५३	पद्यच्छागमनं शुक्र	स मा १० १०	पद्यापारिमेयाय	स मा २८ १६३
पतिभि समनुभाता	४६ १७०	पद्या हविषापीञ्च	४१ ३६३	पद्यापारिमेयपुरणसङ्गमो	४० ३००
पतिवता पतिप्रागा	४६ ४०	पद्योमत्त सर्वेदेव	१७ ४३३	पद्यापारिमेयसु	४० ३८३
पत्नी तस्य महापत्नी	स मा १३ ४५३	पद्योग्यायामष्टाष्ट व	६३ ७३	पद्यापारिमेयसु विरच्यहृ	४० ३५३
पत्नी विष्णुवक्तो बाल्य	६२ ३१३	पद्य पञ्चवाप्योति	स मा १४ १६०	पद्यापारिमेय परम	स मा ८ ६८३
पत्नं कागुन श्रोतं	३५ ६४०	पद्य विप्रममागस्थ	स मा १० ६४३	पद्यापारिमेय दुर्गिता	स मा २५ ३७३
पत्नं मरुतप्रभं	४८ १८३	पद्यह व यज्ञेय	४८ ३७०	पद्यापारिमेय इव्यव	स मा २६ ५२०
पदि स्नानेन व कान	२५.५००	पद्यापारिमेय —	४६ ६६३	पद्यापारिमेय परिय	स १६३
पद्मस्य तामस्यार्थ	१६ २७०	पद्यापारिमेयसु	६४ ६५०	पद्यापारिमेय परिय	३१ ७०३
पद्मस्य तस्यैवायं	४७ ११०	पद्यापारिमेयसु	३५ १६३	पद्यापारिमेय परिय	स १६०
पद्मस्य पतिवो भूयसा	४३ १५५३	पद्यापारिमेयसु	६४ ६६३	पद्यापारिमेय परिय	४२ १६३
पद्मस्य सङ्गुह	६ ३४३	पद्यापारिमेयसु	११ २६३	पद्यापारिमेय परिय	३३ ३३०
पद्मस्य ततो गत्वा	४४ १६३	पद्यापारिमेयसु	४६ १६३	पद्यापारिमेय परिय	४२ १६३
पदे पदे यत्कर्त	स मा २५ ४०	पद्यापारिमेयसु	४६ १६३	पद्यापारिमेय परिय	४२ १६३
पद्मस्य चैतन्यमानि	६ ३००	पद्यापारिमेयसु	४६ १६३	पद्यापारिमेय परिय	४२ १६३
पद्मस्य भूमिस्तथा महो	६५.१६३	पद्यापारिमेयसु	४६ १६३	पद्यापारिमेय परिय	४२ १६३
पद्मस्य तथा भौमे	६३ ४३३	पद्यापारिमेयसु	४६ १६३	पद्यापारिमेय परिय	४२ १६३
पद्मस्य भूमिप्रेष्ठ	६३.२२०	पद्यापारिमेयसु	४६ १६३	पद्यापारिमेय परिय	४२ १६३
पद्मस्य स तनार्थ	४७ २५३	पद्यापारिमेयसु	४६ १६३	पद्यापारिमेय परिय	४२ १६३
पद्मस्य दिग्दर्शनं	१६ १५०	पद्यापारिमेयसु	४६ १६३	पद्यापारिमेय परिय	४२ १६३
पद्मस्य भूमिपति भाषणा []	२ २०	पद्यापारिमेयसु	४६ १६३	पद्यापारिमेय परिय	४२ १६३
पद्मस्य पद्मस्य	६३ १६३	पद्यापारिमेयसु	४६ १६३	पद्यापारिमेय परिय	४२ १६३

वामनपुराणस्य

परिभूतसि केनाय	४० ४३०	पाशुना पूर्वतः शीर्षं	स मा २४ १००	पादप्रहारैरपरे	५ ६५
परिभूतः सत्त्वमा	स मा २६ १६०	पाशुना सर्ववाताग्निं	स मा २४ १५०	पादयोः पतितं वीर	४८ २२५
परिभ्रमन् ददर्शाय	४२ ३६५	पाकं जपान तोषणाद्यैर्	४२ १३०	पादाद्भुत्व पिशाचास्तु	स मा १० ४६०
परिभ्राम्य गदा वेगात्	८ १०	पाकापस्रतां शक	४२ १४०	पादेन कुत्र तरसा कुजम्भ	१० ४००
परिदायोऽभवत्तत्र	२ २८०	पाक्षजस्य मृदापक्षम्	१८ ३६३	पादेनाजस्य वैबान्य	२६ ६१०
परिदाम्यं समस्ताते	३२ ६५०	पाक्षान्निक च बह्मण्ये	६३ १३०	पादेभु भूमिं करोयै ह्युग्रं	१० ३२०
परिधमन्नापि पराजितेयु	३ ३५५	पाषाणिकं वगी हृष्टवा	५७ २७०	पादौ च तस्या कमलोदरामो	२० १४५
परिध्वस्याप्य विधिना	६६ ६५	पाषाणिक हृष्टयोव	६१ ६५	पादौ च लोकप्रपितामहस्य	१६ ११५
परिहृष्ट भृगुधनप्रप्राप्य	६७ १००	पाठस्तु स्यवगादिप्र	६६ १२३	पादौ वक्रारो मोनोऽपि	३५ ६५५
परोगतापजनकाय	१२ ७५	पाणिशाले नर स्नातवा	स मा १५ ५१५	पादौ पुनौ चन्द्रगतिविह्वल	२२ ४६५
परोपतापी तन्मूर्च्छितुल्यमा	४० ३३०	पाणिशय कानकच	३१ ६६०	पाप प्रममायासु	४४ ६३३
पर्ययं तम वामान्य	३६ १३५५	पाणिशय वसन्माराय	१० १२०	पापप्रवृत्त्यायात	५६ २६०
पर्यव्यतनया साक्षी	३६ ३००	पाणीषु पतिते तोये [वामनो] स मा १० ४८५		पापवृत्त्याय गाथाय	५८ ७५०
पर्यवस्य दृष्टाभ्यां तु	३६ ४१५	पाणीषु पतिते तोये [द्विष]	६५ १८५	पापस्थास्य हायकम्	५६ ३०५
पर्यागां तद्विनी शैव	१३ २३०	पाशुपाशुनस्तङ्काय	५८ १३०	पापानि चोररूपानि	६४ १०८०
पर्यङ्ग विधिलोकरवा	स मा २२ १५५	पाशुपाशुनस्तङ्काय	४३ १३००	पापिष्ठ गर्भहन्तारो	३६ ७५
पर्यङ्कस्य सम लक्ष्म्या	१७ २००	पातयन्ति स्म देवस्य	स मा २२ १८५	पापीयसा तद्विह्वलतन	१२ ५६५
पर्यनिष्ठस्तया ये च	६४ ४७०	पातयामास दैत्येन्द्र	१० १३०	पापीयस्य पापकमाह	४४ ५६५
पर्यापातः सदा तेन	५६ २५	पातयामास वलवान्	१० ८०	पापस्य ह्यार मास	१२ २०५
पर्यतेषु च रन्मेषु	६ ३३३	पाता पोता च पुत्रश्च	१० ३७०	पापराग्ये त्रिनेत्रस्य	३७ ४४०
पर्यमेषुनिन पापा	१२ ३०५	पातास प्रविशेगाय [विस्म]	६७ ४०	पापराग्ये त्रिनेत्रस्य	३७ ४४०
पला हावना तोयस्य	३६ १७५	पातास प्रविशेगाय [तत]	१८ ५७०	पापराग्ये त्रिनेत्रस्य	३७ ४४०
पलितां कमलाक्षीं च	३६ ६६५	पातासकेतु निजमान दुष्टे	३३ ३०	पापराग्ये त्रिनेत्रस्य	३७ ४४०
पल्लवमपि तेषां स्तु	६८ १६०	पातासकेतुल्येन्द्र	३२ ३५०	पापराग्ये त्रिनेत्रस्य	३७ ४४०
पवनस्य ह्रदं स्नात्वा	स मा १६ १५	पातासकेतुल्येन्द्राय विष्णु	३३ ५०	पापराग्ये त्रिनेत्रस्य	३७ ४४०
पवित्रं च पवित्राया	स मा २६ १२१०	पातासकेतुल्येन्द्र जहार तन्मी	३३ १३०	पापराग्ये त्रिनेत्रस्य	३७ ४४०
पवित्रपात्रावाय	२७ ३६०	पातासकेतुल्येन्द्र सव	६ ६८०	पापराग्ये त्रिनेत्रस्य	३७ ४४०
पवित्रे केतुमानस्य	१३ ५५	पातासकेतुल्येन्द्राणि	५६ ८५५	पापराग्ये त्रिनेत्रस्य	३७ ४४०
पवित्रे तु विष्णोर्माये	स मा २१ ६५	पातासकेतुल्येन्द्राणि	३७ २५	पापराग्ये त्रिनेत्रस्य	३७ ४४०
प यत् कम सतत	स मा ६ ३५०	पातासकेतुल्येन्द्राणि	४८ १६५	पापराग्ये त्रिनेत्रस्य	३७ ४४०
प यदा सर्वलोकाणां	स मा २७ २४०	पातासकेतुल्येन्द्राणि	३६ १३२५	पापराग्ये त्रिनेत्रस्य	३७ ४४०
प यत् त्व द्विषास्तुल	४४ ३५	पातासकेतुल्येन्द्राणि	३६ १३२५	पापराग्ये त्रिनेत्रस्य	३७ ४४०
प यन्ति दवीं सुश्रोता	स मा २३ २६५	पातासकेतुल्येन्द्राणि	३६ १३२५	पापराग्ये त्रिनेत्रस्य	३७ ४४०
प यन्ति दमोऽपि सम ह्युमाभ्यां	२७ ३६०	पातासकेतुल्येन्द्राणि	३६ १३२५	पापराग्ये त्रिनेत्रस्य	३७ ४४०
प यन्ति निर्मल देव	स मा १२ १४०	पातासकेतुल्येन्द्राणि	३६ १३२५	पापराग्ये त्रिनेत्रस्य	३७ ४४०
प यन्ति निर्मल देव	५८ २३०	पातासकेतुल्येन्द्राणि	३६ १३२५	पापराग्ये त्रिनेत्रस्य	३७ ४४०
प यन्ति निर्मल देव	२८ १६०	पातासकेतुल्येन्द्राणि	३६ १३२५	पापराग्ये त्रिनेत्रस्य	३७ ४४०
प यन्ति निर्मल देव	५८ ६५	पातासकेतुल्येन्द्राणि	३६ १३२५	पापराग्ये त्रिनेत्रस्य	३७ ४४०
प यन्ति निर्मल देव	५४ ६५	पातासकेतुल्येन्द्राणि	३६ १३२५	पापराग्ये त्रिनेत्रस्य	३७ ४४०
प यन्ति निर्मल देव	५४ ३५०	पातासकेतुल्येन्द्राणि	३६ १३२५	पापराग्ये त्रिनेत्रस्य	३७ ४४०
पादयोऽपि कुशले	स मा २४ २३५	पातासकेतुल्येन्द्राणि	३६ १३२५	पापराग्ये त्रिनेत्रस्य	३७ ४४०

श्रीकार्ष्णसूची

पाणे निरागतां माने	४२ ६३३	निनुभाजुहृत यथ	३३ २७३	पुष्पा गणे प्राप्नुमुल्लं प्रयाता	२३ ४३०
निनुभाजुहृतमिस्तु	३० २४०	निनुभाजुहृतमिस्तु य	३४ ३२०	पुष्पायामपयाष्टमां	१६ २४३
निनुभा दामुमुदय	३२ २६३	निनुभां य द्विजं ह	३४ २१०	पुष्पा रम्या नवतरे	१३ ६३
निनुभिवानां यथ	३३ ७३०	निनुभा तपन यस्तु	म मा ७४ २६३	पुष्पाय निरिच्छां य	६ १०६०
निनुभिनयन तप	३३ ७०३	निनुभायय योद्ध	३४ १४०	पुन जयते दूर	म मा १३ ३३०
निनुभिनयन पुन	३३ ३०	निनुभायय निहिवी	२७ ४२०	पुन मणिं गरं	१३ ७०
निनुभायनं य पचेतात्	३३ ८३०	निनुभाययय नि	२४ ३०	पुन स वधते लोके	म मा ७० ३३०
निनुभायय पुनयेन	३२ ६३३	निनुभाययय दसतेत्	२६ २३०	पुन एवमिदं देव	३४ ७४३
निनुभाययय पुनतो	३३ २००	निनुभा य वृतायानो	६४ ४६०	पुनरं पुनरामय	१३ ३०
निनुभा प्राप्नुयेन	३० ७३	निनुभाययय ह तस्य	म मा ७६ २४३	पुनरं वा पुनरं ह	६ २१६
निनुभायययय	म मा १४ ३३	निनुभाययय य	४ ३३३	पुनरं वायतुला	१६ ६०
निनुभायययय	म मा १३ ३२०	निनुभाययय ह ताम्या	३३ २४०	पुनरं वायतुला	१२ २६०
निनुभायययय	म मा २३ २७०	निनुभाययय ह ताम्या	४३ १२०	पुनरं वायतुला	४३ ४७३
निनुभा तवास्ति यमिदं	३३ ४४०	निनुभाययय ह ताम्या	६ ४२०	पुनरं वायतुला	म मा १४ २५०
निनुभा त्रिनयनो देव	३३ ३०	निनुभाययय ह ताम्या	३० २७	पुनरं वायतुला	म मा १६ २३
निनुभा मम यमिदं	म मा २६ २४०	निनुभाययय ह ताम्या	६ ४२०	पुनरं वायतुला	म मा १६ २३
निनुभा मम यमिदं	म मा २६ २८३	निनुभाययय ह ताम्या	६ ४२०	पुनरं वायतुला	म मा १६ २३
निनुभा मम यमिदं	३३ ३३०	निनुभाययय ह ताम्या	६ ४२०	पुनरं वायतुला	म मा १६ २३
निनुभायययय	६४ ३३०	निनुभाययय ह ताम्या	३३ २४०	पुनरं वायतुला	३३ ३३०
निनुभायययय	३४ २४०	निनुभाययय ह ताम्या	३३ २४०	पुनरं वायतुला	३३ ३३०
निनुभायययय	म मा १६ २२०	निनुभाययय ह ताम्या	३३ २४०	पुनरं वायतुला	३३ ३३०
निनुभायययय	३४ ३०३	निनुभाययय ह ताम्या	३३ २४०	पुनरं वायतुला	३३ ३३०
निनुभायययय	२८ १८३	निनुभाययय ह ताम्या	३३ २४०	पुनरं वायतुला	३३ ३३०
निनुभायययय	६६ ८३	निनुभाययय ह ताम्या	३३ २४०	पुनरं वायतुला	३३ ३३०
निनुभायययय	४३ ३३	निनुभाययय ह ताम्या	३३ २४०	पुनरं वायतुला	३३ ३३०
निनुभायययय	म मा १४ ३३३	निनुभाययय ह ताम्या	३३ २४०	पुनरं वायतुला	३३ ३३०
निनुभायययय	६८ ३८३	निनुभाययय ह ताम्या	३३ २४०	पुनरं वायतुला	३३ ३३०
निनुभायययय	म मा १६ १८३	निनुभाययय ह ताम्या	३३ २४०	पुनरं वायतुला	३३ ३३०
निनुभायययय	म मा १४ ३२३	निनुभाययय ह ताम्या	३३ २४०	पुनरं वायतुला	३३ ३३०
निनुभायययय	म मा १६ १३३	निनुभाययय ह ताम्या	३३ २४०	पुनरं वायतुला	३३ ३३०
निनुभायययय	३० ४	निनुभाययय ह ताम्या	३३ २४०	पुनरं वायतुला	३३ ३३०
निनुभायययय	म मा १६ २३३	निनुभाययय ह ताम्या	३३ २४०	पुनरं वायतुला	३३ ३३०
निनुभायययय	४३ २२३	निनुभाययय ह ताम्या	३३ २४०	पुनरं वायतुला	३३ ३३०
निनुभायययय	३३ २३३	निनुभाययय ह ताम्या	३३ २४०	पुनरं वायतुला	३३ ३३०
निनुभायययय	२ २७३	निनुभाययय ह ताम्या	३३ २४०	पुनरं वायतुला	३३ ३३०
निनुभायययय	३८ ४४३	निनुभाययय ह ताम्या	३३ २४०	पुनरं वायतुला	३३ ३३०
निनुभायययय	१३ २०३	निनुभाययय ह ताम्या	३३ २४०	पुनरं वायतुला	३३ ३३०
निनुभायययय	१३ २००	निनुभाययय ह ताम्या	३३ २४०	पुनरं वायतुला	३३ ३३०
निनुभायययय	म मा १४ ३३	निनुभाययय ह ताम्या	३३ २४०	पुनरं वायतुला	३३ ३३०

पुरा तप्तस्पति गतवपिर्	३३ ५३	पूजयामास संहृष्टा	३७ २६०	पूवापमं चोदय	स मा २७ ५०
पुरा लोकार्णव सर्वम्	२ २०३	पूजयिता जगामास	५७ ६१३	पूर्वाभ्यासनिबद्धा हि	६४ २१०
पुरा मङ्गल्य गिद्ध	स मा १७ ७०	पूजयिता महाबाहु	३७ ६१०	पूर्वाभ्यासत्तत्र गालाणि	६४ १०७०
पुरा रणार्धमौनेन	१८ ३७०	पूजयित्वा यथा-यथा	२५ ४७०	पूव भ्यानेन कमाणि	६४ १८३
पुरा बराहकल्पे ते	स मा २८ २०३	पूजयित्वा गिर तत्र	स मा १५ ४४०	पूर्वे किराता यस्यान्ते	१३ ११३
पुरा ये दण्डकारण्ये	स मा १८ ५५	पूजयित्वा पुनर	५७ २४०	पूर्वेष्टिरे तत्र स्थाने	४ ५५०
पुराश्रुत्वोरो रीद्री	१८ ४२३	पूजयित्वा मुवर्णाध	५७ १०	पूपा नाम द्विषेष्टा []	स मा २० ३५३
पुरा हि विष्णवेन दिवाकरस्य	१६ २३३	पूजयित्वा नैवास्य	२८ ७३३	पुच्छामि यदहं स्वा वै	२५ ५४०
पुरा हेमवती देवी	१ ११३	पूजयित्वा सतत	२५ ७१०	पुथिया कल्पमानामा	४३ ११२३
पुत्रपोषनस्य कुष्ठमयं	६८ ३५०	पूजयेताव पुत्रुर्नै	१८ १०३	पुथिया चरुतावा	स मा २६ ५०
पुकरवा द्विषधु	५४ १३	पूजयेत् नुम्बकुम्भैर	१७ ७७०	पुथिया नैमिप तीर्यम्	७ ३७३
पुरोभक्तपुरेण्येव	३८ २७३	पूवा करोति तस्यैव	२५ ४४३	पुथिया यानि तीर्थाणि	६७ ६१३
पुरोहितस्य तस्यासीद्	२२ २८३	पूजित बलिता चक	६७ १६३	पुष्यदक्ष जगामास	२५ ७३०
पुरोहितेन सयुक्तो	स मा १८ ३२०	पूजिता द्रव्योदित	स मा १३ २३३	पुष्यदक्ष सप्तमिष्य	स मा १८ २१०
पुलकानिबृता यज्ञत	६ १५०	पूजितेषु द्विवेद्रुपु	६८ ७३	पुष्यदक्षे जप्यपरो	स मा १८ २००
पुनस्य कथ्यता तापद्	२२ १३	पूजितो रूपधारी यैस्	५४ ३८०	पुष्यदक्षेत्वेव च नाम दुष्य	२४ १०
पुनस्य यमुषियासीनम्	१ २३	पुष्य निम्बद्वये पाथ	५३ १२०	पुष्यदक्षे भगतीर्ये	स मा १८ ३०३
पुनितेषु च रम्येषु	६ ३२०	पुष्यमाना सुरगणै	स मा २४ १६०	पुष्योश्चरता च तथा	स मा २८ १०
पुनीया सन्तिरीलाञ्च	१३ ५००	पुष्यमाना मुनिगणै	स मा १६ ३३०	पुष्यो सगन्धा रास्तास्तयाञ्च	१४ २६३
पुष्कर च तटा रावा	स मा १३ ४१०	पुष्यमाना सुरात्मना	२८ २७०	पुष्टभागवते हेतु	२२ ४४०
पुष्करदीपमानोऽय	११ ४२३	पुष्यमानेषु दैत्येषु	६२ ३४३	पुष्टतत्रादिवचसर्वे	४८ १००
पुष्कराक्षमयोगिनि	५७ १३०	प्रतनामसरो मुख्या	४६ २७३	पुष्टतस्य समानोवय	६४ १०४०
पुष्टिद्वितितया काति	स मा १६ १५३	प्रतातमानाञ्च ते निरा	स मा १४ ५८०	पुष्टतोऽप्या समायच्छन्	१६ ८४०
पुष्टिस्तुष्टी चित्सत्त्वा	४६ ५०३	प्रति य ततो दृष्टवा	स मा १४ २०	पुष्टयापायिनी मृदात	१२-७७३
पुष्प भूप च नैवेद्य	स मा १२ २००	पुष्पसु योपिदृष्टिर्जयेत	स मा २४ १५३	पुष्टया वसवो देवा	६५ २२०
पुष्पदीपप्रणनेन	६५ ५६०	पूर्व कृत हि शुगुणा	१४ ५८०	पुष्ट स्तयाया महिषासुरोऽपि	२१ ४७३
पुष्पवर्ममनोपम्य	८ ६०	पूर्व कृत हि शुगुणा	५४ ३००	पुष्टे पुरस्तादप दक्षि गोतरे	५६ २०३
पुष्पवृष्टि च मुमुक्षु	३० ४८०	पूर्व गयेन द्रवरेण वच	५० १५३	पुष्टेय वसवो देवा []	स मा १० ५६३
पुष्परास नमस्तेऽस्तु	६० ३०३	पूर्व जगत्सेव बलाद्	३६ ८८०	पुष्टेय पुथिया भुवि बापि भूति	३० २१०
पुष्पाञ्जलिपुटा भूत्वा	५ ६०	पूर्व नेतायुवस्यादौ	५३ ११०	पैशाचमाक्षिता धर्म	११ ४६०
पुष्पेषु जादो नश्येत् काची	१२ ५००	पूर्व प्रजेय प्रयितामहेव	२३ ४४३	पोन्वृत्तस्तत्र देव्या हरिमरारणै	
पुष्पं पदं कलौषिणि	१८ २२३	पूर्व उत्तरतश्चापि	१३ ३०	रचित चापमै सि	४७ ३६०
पुष्पैश्च पदैर्जलपल्लवादिभिर्	६७ ७६०	पूर्वजोऽय सदायाहुद्	स मा ४ ४०	पोथयामास वदती	५६ ६०
पुष्पोत्तमानि रम्पाणि	६ १०३३	पुनरक्षिणतश्चापि	१३ ४३	पाण्डुरोके नर स्नात्वा	स मा १५ २६०
पुष्पे मुख पूजयेत्	५४ २१०	पूर्ववाचा समुद्रभूतो	४४ ३२३	पाण्डुरा मायमहिष	२३ २३०
पूजन दक्षुरस्तीक	१७ ५२०	पूर्वप्रगाथे य स्नाति	स मा २१ ७३	पोथुका नाम महिषो	१६ ६०
पूजयन्ति महादेव	स मा २८ ४८०	पूर्वमन्त्रतोरेण्येव	४६ २३	पोथस्तेतदत्र धृत्वा [प्रह्लादो]	स मा ३ ३३३
पूजयन्ति शिव ये वै	स मा २५-५३०	पूर्वमासमं निरा	६४ ६१३	य जस्येतदत्र धृत्वा [प्रह्लाद]	५१ २५३
पूजयन् भगवत्पदयो	५७ ७३०	पूर्वमुक्तस्तव पिता	६५ ४८३	पंथानिक्कन् विनयेण	६८ ५३३
पूजयामास गोविन्द	स मा १० ४८०	पूर्वमेकग्रये चोरे	स मा २२ १७३	पाखिवा सीगिकाश्चैव	१३ ४६३
पूजयामास विविना	२६ ६८०	पूर्वस्त्वमसि देवाना	स मा १७ १८०	पौरोगवविधाननै []	६८ ४६०

वामनपुराणस्य

प्रथम देवदेवम्	५८ ५६०	प्रलम्बपुतनागिना	५६ १०४०	प्रसूतस्वायुरेन्द्रस्य	{ ॥ मा २ १६० ५६ ५६३
प्रथम देवमोक्षान	स मा २६ ६३३	प्रवक्ष्यामि हितं तेज्य	६७ २७०	प्रसूत तं भुज दृष्ट्या	३ ३००
प्रथम मुक्तवद्भाना	५८ ५२८	प्रवक्ष्याम्यमुखा त्वेव	१८ २३०	प्रस्विता बह्मसन्त	स मा ३ १७०
प्रथम गुरुमन्त्र	५८ ५१०	प्रवर्तते रविरस्तन	२४ ६३	प्रहनुमिच्छसि यदि	३४ ५७
प्रथमगयविभ्रगो	स मा ७ ६०	प्रवालं बुधिम तद्वन्दु	६८ १६५	प्रहमनुल गत्वा	३६ १४०३
प्रथमो भवते तेषा	१२ ५२०	प्रवाहं वक्षिणे तस्या []	स मा २१ ७०	प्रहस्य भावगम्भीरम्	स मा ६ २२०
प्रथमदेवकुलाराधाम्	१२ २३३	प्रविशे महाबाहुर	३७ २६०	प्र ह्यव वष प्राह	७ १०
प्रथमकुलवर्णना	६ १८०	प्रविशे रथ भानोस	२६ ५०	प्रहार नादस्तासा	३३ १८५
प्रथमपन वन सर्व	३२ ८१६	प्रविशे बुधि स्नात्वा	३६ ५०	प्रहृष्टा सुखिनस्तस्यु	३६ १६८३
प्रथम सबभूताना	५८ ५२६	प्र वसत तन्ना दृष्ट्वा	स मा २६ ५६०	प्रहृष्टयति मनो येषा	६७ ५३०
प्रथम प्रलयदेव	स मा २६ ७१०	प्रविशत न त कश्चिद्	३४ ३७०	प्रह्लाद प्राह वचन	४८ ३२०
प्रथमवारह विश्वस्य	स मा ६ ३१०	प्रविशन्ति महामान	६७ ४६०	प्रह्लाद रजित दृष्टवा	१० २२३
प्रथमै यद् पठन्मयी	१४ २१०	प्र वान् दृष्टे श्रीमान्	४३ १४६०	प्रह्लाद प्राह वचने	स मा ८ ५५०
प्रथम धृति क्षम भूति	स मा २ १६०	प्रविश अठर मृदो	४५ ३०३	प्रह्लाद प्राह वचन	४८ २७
प्रथम मति क्षम भूति	४६ ४६०	प्रविश धनं पदो	स मा २६ १५५३	प्रह्लादतीयवासा ते	५२ २०
प्रथमवार्य सह प्रादात्	३१ ८१०	प्रविश सूदमपूतिम्	२८ ४२३	प्रह्लादतीयवासा मे	५२ १०
प्रथम पुत्रातो वन	५६ ७६०	प्रविष्टमान देवेश	६५ ५३	प्रह्लादवासा तुरगपुत्र	॥ ४६०
प्रथम प्रभुगा परम पराया	स मा ८ १६३	प्रविष्टा पुन्यतोषीचा	स मा ११ ४	प्रह्लादव पत्रे	स मा ८ १०
प्रथम प्रलय सातता	स मा ८ ६८०	प्रविष्टा सन्ना तेजा	स मा २ १८०	प्रह्लादमानन वार	५१ १६०
प्रथमो भवतु ॥ विनाशनिवेधना	१६ ३३	प्रवृत्ता प्रमात्र हनु	४२ २१०	प्रह्लादवचन	५१ १६३
प्रथमवारह प्रादात्	३१ ६००	प्रवासयन्तु द वायु	८ ६६३	प्रह्लादगम्भीर	स मा २ ५०
प्रथम दानवा दृष्टवा	४२ २३	प्रवृत्ता सन्नायेय स	३१ ३६०	प्रह्लादस्य दयो विव्य	६ २७३
प्रथम धृतिक्षम भूति	४६ २५३	प्रवृत्ता मन्त्रा भवत	११ ६३	प्रह्लाद हे जम्भकुम्भकाक्षा []	१० ३६०
प्रथमधृतिक्षम सन्ना []	४२ २०	प्रवृत्ता भगदेव	स मा २३ २००	प्रह्लादस्य सन्नायेय	४५ ५०
प्रथमधृतिक्षम सन्ना	स मा १० ६२३	प्रवृत्ता देवतास्तस्य	स मा १३ ४३०	प्रह्लादो मनुज वाक्य	५१ १४०
प्रथम सखी बुद्धि	स मा १ २३	प्रवृत्ता विप्रस्य	स मा १८ ३३३	प्रह्लादस्य वृद्धादी	४० २००
प्रथमगोला स्वयमेव कृत्वा	६५ ४५३	प्रवृत्तायास गुरु	स मा ६ १०	प्रह्लादो मनुज वाक्य	५१ ३६५
प्रथमगोला स्वयमेव कृत्वा	५३ ४६३	प्रवृत्ताद्वयदेवस्य	स मा २३ २०	प्रह्लादो मनुज वाक्य	१० १८०
प्रथमगोला स्वयमेव कृत्वा	५३ ४६०	प्रवृत्तामे महाबाहो	स मा २७ २२३	प्रह्लादो मनुज वाक्य	२० १८३
प्रथमगोला स्वयमेव कृत्वा	३२ ६०	प्रवृत्तामे महाबाहो	स मा ४ २२३	प्रह्लादो मनुज वाक्य	१३ ४५०
प्रथमगोला स्वयमेव कृत्वा	२३ १६५	प्रवृत्तामे महाबाहो	स मा १८ ३३०	प्रह्लादो मनुज वाक्य	६० ४७३
प्रथमगोला स्वयमेव कृत्वा	स मा ६ १२३	प्रवृत्तामे महाबाहो	स मा १० ५३३	प्रह्लादो मनुज वाक्य	६ २००
प्रथमगोला स्वयमेव कृत्वा	स मा २६ ६०	प्रवृत्तामे महाबाहो	स मा २ ४६०	प्रह्लादो मनुज वाक्य	३२ २२३
प्रथमगोला स्वयमेव कृत्वा	स मा ११ २०	प्रवृत्तामे महाबाहो	१६ ५८०	प्रह्लादो मनुज वाक्य	स मा २१ २२३
प्रथमगोला स्वयमेव कृत्वा	५१ १६०	प्रवृत्तामे महाबाहो	स मा ६ १३३	प्रह्लादो मनुज वाक्य	६३ ६५
प्रथमगोला स्वयमेव कृत्वा	५७ १३०	प्रवृत्तामे महाबाहो	स मा १० ५३३	प्रह्लादो मनुज वाक्य	५५ ६०
प्रथमगोला स्वयमेव कृत्वा	२७ ६०	प्रवृत्तामे महाबाहो	स मा १० ५३३	प्रह्लादो मनुज वाक्य	स मा २१ २०३
प्रथमगोला स्वयमेव कृत्वा	स मा २८ ३५३	प्रवृत्तामे महाबाहो	स मा ७ १२३	प्रह्लादो मनुज वाक्य	१८ २६०
प्रथमगोला स्वयमेव कृत्वा	५६ ६६०	प्रवृत्तामे महाबाहो	स मा २६ १६२३	प्रह्लादो मनुज वाक्य	स मा १० २१०
प्रथमगोला स्वयमेव कृत्वा	६६ ११०	प्रवृत्तामे महाबाहो	५६ २७३	प्रह्लादो मनुज वाक्य	४० ५१०
प्रथमगोला स्वयमेव कृत्वा	३८ २००	प्रवृत्तामे महाबाहो		प्रह्लादो मनुज वाक्य	

. चापनपुष्पस्य

प्रोवाच तातोपगवर्मकारम्	२० २५५	कपालि त्व दाय्यन्ति	स मा १० ७६०	बलिर्दानवत्तार्त्तु []	५१ २०
प्रोवाच देव प्रपितामह तु	६६ १२०	कनेपु वृत्तो मुकुलेष्वयोक	१२ ११०	बलिर्भृङ्गास्मादाय	६५ १७०
प्रोवाच पर्मसमुक्त	७ ३३०	कलेष्ट विल्ला यमया सयापना	१ २२०	बलिर्विरोचनामुत	स मा ३ ५०
प्रोवाच पुत्र देवेन	३१ २७०	कपोतार्गन्ति वृणाणि	६ १०५०	बलिर्भवावलि वन्य	स मा १० ३६५
प्रोवाच पुत्रि वस्तारि	२६ २६०	कालुनोद्विष्ये मुह्य	२५ १५५	बलिपु रिपु नयत्र	६१ २१०
प्रोवाच प्रहसन् मूर्ध्नि	स मा २२ ५८०	कालुने ब्रौहयो मुदगा []	६८ २५५	बलिवस्य च त्रैलोक्य	स मा ३ २५
प्रोवाच बलिमम्येल	६५ ५३०	व		नले दानानि दीयन्ते	६८ ५०
प्रोवाच बुद्धिमान् बह्वन्	३५ ५६०	बहुरूप समाय	२५ ५५५	बले वनयता श्रष्ट	स मा २ १५५
प्रोवाच ब्राह्मणमष्ट	६२ ५१०	बदयायममायम्	६ ८०	बलेरपहृतं राज्यम्	स मा १५ ६५०
प्रोवाच भगवन् ब्रूहि	६५ ५०	बदयायममाय	३६ ६६०	बलेरपि हितायय	६५ ५००
प्रोवाच भगवान् बहो	६२ ५२०	बदस्य विज्ञात्तवस्य	६८ ६६५	बलेरपि भगवता	स मा १० ६६०
प्रोवाच भगवान् वाक्य	३ २५०	बदार्द्रवस्ते विगन्दे	१० १६५	बलेदानवमुध्यस्य	स मा ५ २०
प्रोवाच भगवान् वाक्यम्	६५ ५६०	बदोऽह पातवुत्तो	६५ १०१५	बलेर्वरिमं दत्त्वा	स मा १० ८५५
प्रोवाच मा मीठु मयि	१० १६०	बदो कर्कोटकेन	२५ ७७०	बलेर्विद्योऽह चरितं	स मा १० ८८०
प्रोवाच मुञ्च वैजस्य	२८ ५६०	बदन्त वा बधो वापि	६५ १०६०	बले भृगुपुत्र यातिम् त्याम्	५६ १६०
प्रोवाच मुनिपातूल	५८ ६७०	बदन्तारवमुष्पाय	६५ ८८५	बलेकदेरामाय	२० १८०
प्रोवाच यथेऽह यमैर्	५२ ३५५	बदन्ता यमति चते	५२ ५२५	बलोऽहवहवपतिः भीत	५३ १०६०
प्रोवाच राजन् किमिदं	२५ २५०	बदन्त्यन्ति तदा पागा []	स मा १० ७६०	बलोऽज्ञा च हर्तारं	५६ १७०
प्रोवाच राजन्नेह्यहि	३६ ७५०	बन्नुजीवापरा गुप्ता	६ १६५	बलिय्यातिरत्तयो यो	स मा ६ २३५
प्रोवाच वचन कीमान्	२७ ५१०	बन्नुत्त वाजिगीरो	३१ ६०५	बहुकल्प महाकल्प	६० १३०
प्रोवाच वदता श्रष्ट	१ ६०	बन्नुदतास्तु दूतेन	३२ ६७०	बहुनाय किनुक्तेन	स मा २७ २०
प्रोवाच वाक्य देवेन	१ १६०	बन्नुकुदे च कर्कसे	२५ ५२५	बहुनिर्मल्यसमुक्त	३६ २०
प्रोवाच स्वल्पकालेन	२० १२०	बन्नुगुत्तारवर्षा	८ १६५	बहनेनकपालाय	स मा २६ ८००
प्रोवाचेन्द्रं सुरैः सार्धं	५० ५५	बन्नुय प्राहुः भवेता	२६ ८५०	बहनि पापानि मया	५६ २८५
प्रोवाचैहोहि कपालिन्	५ १६०	बन्नुय बहोपायेन	५२ १६०	बहूनागान् नै मम तप्यत्तप्त	३६ ५८०
प्रोवाचैहोहि देवेन	५३ १५५०	बन्नुय नीरः सह पट्टियेन	५२ ५८०	बहून् वर्णपात्रं देवो	१८ ५३०
प्रोष्ठपचाद्य पात्रं	५५ ५५	बन्नुयोल्लिख्य मनुष्या	६५ ३८०	बहोभिर्मल्यसम्पत्तिभिः	३६ २००
प्रोष्ठपचाद्यैक तु	५ ५२५	बन्नुय तान् गणान् सवन्	५१ २५०	बाधमाह क्षत्रियेष्टम्	५६ १६५
प्लवङ्गा ब्रह्मण पुनी	२३ १३०	बन्नुय तेष्वी हानिर्	स मा ७ १६०	बाध मय्यवधीष्टम्	५१ ५३५
प्लवङ्गा स्नातुमगम्	३ ८०	बन्नी हलत्तामन्द	६७ ६०	बाधमित्यवधीष्टम्	५४ ६५५
प्लवङ्गोपे मुनिश्रष्ट	६३ ५२०	बन्निहृत्कलारा च	६ २०५	बाधमित्यवधीष्टम्	५४ २५०
प्लवङ्गुहाय समुद्रगता	स मा ११ ३५	बन्नुयामणि गोमित्र	६३ ३५५	बाधमित्यवधीष्टम्	३६ १६००
प्लवङ्गुपु नरा नीर	११ ५५५	बन्नुयवोत्तमद्युतो	५३ २५०	बाधमित्यवधीष्टम्	५२ ३७०
प्लवङ्गुपु नरा गत्या	५७ ३७५	बन्नुयवनि वायेन	३२ ७७०	बाधमित्यवधीष्टम्	३५ ३५५
प्लवङ्गुपु नरा विरय	६३ २५५	बन्नुयवनि दानवपतिर	५३ १०७०	बाधमित्यवधीष्टम्	३१ ३७५
फ		बन्नुयवनि वलिर्ना	६ ३०५	बाधमित्यवधीष्टम्	३६ १६६०
फगीश्वरहाय	स मा २८ १८०	बन्नुयवनि वलिर्ना	५० १६०	बाधमित्यवधीष्टम्	२५ ८८०
फगीश्वरहाय	स मा २८ १८५	बन्नुयवनि वलिर्ना	५० १६०	बाधमित्यवधीष्टम्	६५ ६०
फल प्राप्नोति यत्तस्य	स मा १८ ३८०	बन्नुयवनि वलिर्ना	५० १६०	बाधमित्यवधीष्टम्	५० ३६५
फल प्राप्नोति यत्तस्य	२० १७०	बन्नुयवनि वलिर्ना	५० १६०	बाधमित्यवधीष्टम्	६५ ३६०
फलप्रेय महापापं	३५ २५	बन्नुयवनि वलिर्ना	५० १६०	बाधमित्यवधीष्टम्	६५ ३६०

वागञ्च चम्पवाशोक	६८ १२८	नुपञ्चवण्डमुक्ता	५३ ६६०	बहुनेष्फल प्राप्य	स मा १३ १८३
वागस्तवा नैगमेय	५३ ४६०	नुपेयु कोपिच समारोत	१४ ४६०	बहुनेदि कुल तत्र	स मा १२ १५३
वागस्य तद् वाहुवन प्रवृद्ध	६२ ११८०	गृह तालप्रतीकमो	स मा २६ २१०	बहुह्वागमकरी	३ २४०
वागै मुदरिपूनम्यान्	२४ ८३	गृह्ण ह्यमपूक	स मा २२ १७०	बहुह्वागम भूमोत्त	३ ६३
वागैच्छास्तिमोक्षैव	१४ १०३	गृहस्पतिस्तु गनर्क	स मा ६ ४२३	बहुह्वागमात्रा समम्पुत्र न	१६ १५०
वागोऽपि देवेन हृते त्रिविष्टो	६५ ६५३	ग्रहारा ववा मास्वाता	२२ ५३	बहुह्वाग कर्ण चैव	५० ३०
वागोऽपि मकरावण	३२ ८००	ग्रहोक्ततयमानोना	स मा २६ १२८३	बहुह्वाग च नमस्त्वय	३२ २०
वागोऽपि वीरे निहृतेय सारके	३२ ८५३	ग्रहोक्ततयमानोना	१२ ५६०	बहुह्वाग स्वा गतरतो	स मा २६ ६८०
वागो वाहुसहस्रग	४८ ६३	ग्रहोक्ततयमानोना	११ २२३	बहुह्वाग दष्टुमिच्छतस	स मा ३ १६३
वागस्तिया समुपनास	स मा २२ ४१०	ग्रहोक्ततयमानोना	११ २१३	बहुह्वाग प्रष्टु ते सब	स मा ३ ३६३
वागस्तियायो जायुर्	६२ २६३	ग्रहोक्ततयमानोना	स मा १५ ५५०	बहुह्वाग बहुलोके च	६३ ४००
वाग वजनहृत्तार	१२ ७०	ग्रहोक्ततयमानोना	स मा ४ २२३	बहुह्वाग गण भेजे	४६ २०
वागस्त्याय इतिवत्य	४३ १५६३	ग्रहोक्ततयमानोना	स मा १५ ७६३	बहुह्वाग गिरवा नवा	२७ २३
वागानुचरणीय च	स मा २६ ६८३	ग्रहोक्ततयमानोना	स मा १२ ८३	बहुह्वागमयत कृत्वा	स मा २३ ३००
वागानुचरणीय सजातो	३१ २००	ग्रहोक्ततयमानोना	स मा ६ १०	बहुह्वागमयत कमतासनस्य	स मा १ ४३
वागे प्रजापि स मांति	१५ ४४०	ग्रहोक्ततयमानोना	स मा २२ ७३३	बहुह्वागमयत कमतासनस्य	स मा २३ २२०
वालो युवा स्वर्गिरी		ग्रहोक्ततयमानोना	स मा २८ २०	बहुह्वागो व मुगनी	३० ६२३
वैवर्धना	स मा २६ १४४०	ग्रहोक्ततयमानोना	११ २८०	बहुह्वागो व मुगनी	३० ६२३
वाल्मेयि धमनितो	२२ ७०	ग्रहोक्ततयमानोना	४४ २१०	बहुह्वागो व मुगनी	३० ६२३
वाल्मेयि सयततनु	२५ ५५०	ग्रहोक्ततयमानोना	स मा १५ १००	बहुह्वागो व मुगनी	३० ६२३
वाल्मेयि सयततनु	२१ ३२३	ग्रहोक्ततयमानोना	स मा ११ ११३	बहुह्वागो व मुगनी	३० ६२३
वाल्मेयि सयततनु	१५ २३३	ग्रहोक्ततयमानोना	२५ १७०	बहुह्वागो व मुगनी	३० ६२३
वाल्मेयि सयततनु	स मा १० ५२३	ग्रहोक्ततयमानोना	२५ २६०	बहुह्वागो व मुगनी	३० ६२३
वाल्मेयि सयततनु	३१ ७८३	ग्रहोक्ततयमानोना	१८ ५३	बहुह्वागो व मुगनी	३० ६२३
वाल्मेयि सयततनु	३० ५३	ग्रहोक्ततयमानोना	स मा २२ १३	बहुह्वागो व मुगनी	३० ६२३
वाल्मेयि सयततनु	५ ११०	ग्रहोक्ततयमानोना	४६ १६३	बहुह्वागो व मुगनी	३० ६२३
वाल्मेयि सयततनु	३५ ४२०	ग्रहोक्ततयमानोना	५६ ७६३	बहुह्वागो व मुगनी	३० ६२३
वाल्मेयि सयततनु	६७ १४०	ग्रहोक्ततयमानोना	स मा १० १७३	बहुह्वागो व मुगनी	३० ६२३
वाल्मेयि सयततनु	६७ ७६३	ग्रहोक्ततयमानोना	३६ ६०३	बहुह्वागो व मुगनी	३० ६२३
वाल्मेयि सयततनु	स मा २४ २६०	ग्रहोक्ततयमानोना	३६ १०१०	बहुह्वागो व मुगनी	३० ६२३
वाल्मेयि सयततनु	स मा २८ २८३	ग्रहोक्ततयमानोना	२२ ४८३	बहुह्वागो व मुगनी	३० ६२३
वाल्मेयि सयततनु	४५ ४२०	ग्रहोक्ततयमानोना	६२ ५२३	बहुह्वागो व मुगनी	३० ६२३
वाल्मेयि सयततनु	३२ १०६०	ग्रहोक्ततयमानोना	स मा २२ ६३	बहुह्वागो व मुगनी	३० ६२३
वाल्मेयि सयततनु	४४ २७०	ग्रहोक्ततयमानोना	३६ ६०३	बहुह्वागो व मुगनी	३० ६२३
वाल्मेयि सयततनु	३० २६०	ग्रहोक्ततयमानोना	५३ २१०	बहुह्वागो व मुगनी	३० ६२३
वाल्मेयि सयततनु	८ १३०	ग्रहोक्ततयमानोना	४८ १२३	बहुह्वागो व मुगनी	३० ६२३
वाल्मेयि सयततनु	६८ १५३	ग्रहोक्ततयमानोना	स मा १५ ११०	बहुह्वागो व मुगनी	३० ६२३
वाल्मेयि सयततनु	३६ १२०	ग्रहोक्ततयमानोना	५२ १८०	बहुह्वागो व मुगनी	३० ६२३
वाल्मेयि सयततनु	६० ३६०	ग्रहोक्ततयमानोना	३७	बहुह्वागो व मुगनी	३० ६२३
वाल्मेयि सयततनु	५६ १६३	ग्रहोक्ततयमानोना	स मा ३ ११३	बहुह्वागो व मुगनी	३० ६२३

वामनपुराणस्य

ब्रह्मरूपमुनिवारणस्तुताय	५८ ३६०	भक्तिनाथो मन्त्रिपदमय	६६ ११०	भवता कथित सर्वे	६८ १६
ब्रह्मविष्णुनामाङ्गा	५३ ११२०	भक्तिप्रियाय वरदोस्तुनाय	२८ ५२३	भवता निजिता देवा	५१ १६३
ब्रह्मवाच नमस्तुभ्य	६० ३५३	भक्त्या स्वनन्द्या चाह	८ ५६०	भवतो का महारथे	३८ ४०१
ब्रह्मोत्तर प्रविश्या []	१३ ५५१	भक्त्या द्विविधैः सप्रशस्तितान्	६४ ३०	भवतो चान का बाले	३६ ३६१
ब्रह्मोद्भूतमित्येव	स मा १५ ७०	भक्त्या यन् हृदीये	८ ५३३	भवतो नात्र सत्	स मा १४ ३६०
ब्राह्मणानिषिक्ता	४८ ४७१	भक्त्या च नमिष्यन्	६४ ६७१	भवतो जनका कोऽत्र	२ २७०
ब्राह्मणं विमुञ्जामा	स मा १६ १४०	भगवेत्राङ्गुलीचरम्	स मा २६ १३१६	भवतोऽत्र तयाऽप्येषां	५१ ५२०
ब्राह्मणस्तु विमुञ्जामा	स मा १८ १४०	भगवत्त्रिकुलनाथाय	५६ ११	भवद्भिः कीर्तिताऽभोग्या []	१४ २१६
ब्राह्मणस्यानिवेश्यस्य	६४ ८४३	भगवत्स्वतंत्रशास्त्रि	स मा १७ २०३	भवद्भिस्तथा ये धर्मा	११ २६३
ब्राह्मणस्य मुनि पूज्या	३५ ५६६	भगवत्स्था स्याद्विषय	४३ २३	भवद्भिस्तथा धीरा	११ १६
ब्राह्मणस्य चिन्तिता	१४ २०	भगवन् कानि तोषयन्ति	७ ३६१	भवद्भिर्भक्तिमुक्तैः	४१ २६६
ब्राह्मणा शनिया यथा [पूजाया]	१३ १२३	भगवत् तु गुणायनम्	५८ ५३३	भवन्त शेषवामाभ्याम्	स मा २२ ८४३
ब्राह्मणा शनिया यैषा [पूजा ये]	स मा १५ ७७३	भगवत्तु देवेभ्यः	५२ ४५१	भवन्तस्तत्र वै गत्वा	स मा ४ ५८
ब्राह्मणा शनिया यैषा [पूजा ये]	स मा २६ ११०३	भगवत् सर्वतोऽस्त्य	स मा २६ २७०	भवन्त दानवपते	४६ ३६०
ब्राह्मणा शनिया यैषा [पूजा ये]	स मा २६ ११०३	भगवानपि वरदेव	३२ ८६१	भवन्ति पुरुषाणां वै	४६ ३६०
ब्राह्मणा शान्तो वक्ता	६० २६१	भगवानप्यनूय	६४ ३४०	भवन्ति य सन्मुद्रय	१४ ६०
ब्राह्मणानामनेष्य	१५ ५६३	भगवानादिहृद् ब्रह्मा	२४ १२०	भवन्तो यन् मे प्रीता []	स मा १४ ६०
ब्राह्मणा नावमस्तथा	स मा १८ ३५३	भगवानेव न पुनो	स मा ४ १५३	भवतो वरद तनवो	२६ १६०
ब्राह्मणान् भोजयिष्या व	स मा १३ २५०	भगवाकारण कार्य	स मा २६ ७१३	भवत्स पञ्चम सार्व	स मा २१ १३३
ब्राह्मणान् ततो धर्म	७ २५३	भगवान् देवराजं	६६ २१	भवान्स्व भगोऽपि	स मा १० १४३
ब्राह्मणी ब्राह्मणस्यैव	१५ २७३	भगिनो धमत्तेऽत्र	३७ ३२०	भवान्स्व भगोऽपि	६३ १६३
ब्राह्मण परिपूर्णं तु	स मा २१ ५०	भगोऽभिषेक्य प्रपात	५ १६३	भवान्स्व भगोऽपि	४४ १६३
ब्राह्मणश्च परिपूर्णो	स मा २६ ५८३	भगवन्स्तथा पूजा	५ १८३	भवान्स्व भगोऽपि	६ ८००
ब्राह्मणो गुणवालोऽह	५२ ५८३	भगवान् गान् वीर्यमहेभरा मज्जन्	३२ ८३३	भवान्स्व भगोऽपि	१६ ५६१
ब्राह्मणो नावमस्तथा	६८ ६१	भगवता स्यन्तवापि	४४ १२०	भवान्स्व भगोऽपि	५३ ४००
ब्राह्मणो वैभवालोति	स मा १० ६१३	भगवत्ततो गत्वा	५३ ६३	भवान्स्व भगोऽपि	३७ १४३
ब्राह्मण्य संप्रधानं व	स मा १८ १४०	भगवन् वीरभद्र व	६१ २१०	भवान्स्व भगोऽपि	२ २६३
ब्राह्मण्यप्रतिम तन्म्या	स मा ३ ११०	भगवत् सवत्त्वाम्	३५ ५३	भवान्स्व भगोऽपि	स मा १४ २६३
ब्राह्मण्यप्रम विबुधेद्	१४ २०३	भगवन् ज्ञान सतो गच्छ	२८ ३६०	भवान्स्व भगोऽपि	५१ २६३
ब्राह्मणा श्रिया केभ्यमानाम्	स मा ३ ३५०	भगवत्तुरादौह्यकृतस्य	२० ७०	भवान्स्व भगोऽपि	६४ ११०
ब्रह्मिह्वा जन् वीर	४० ५००	भगवत्येव हरे हृष्टवा	५ २४०	भवान्स्व भगोऽपि	४० ५१०
ब्रह्मि देवाधिपस्य	स मा २२ १३३	भगवद्भित्तोऽप्रमया निधान	३१ ८५०	भवान्स्व भगोऽपि	२ ४००
ब्रह्मि मे सप्रधानस्य	स मा २२ ६०	भगवत्प्राप्त्यैव मरुडो	२६ ७५३	भवान्स्व भगोऽपि	४१ ८०३
ब्रह्मि वामनमाह्वयम्	स मा २ १३	भगवत्पुनिर पुन	५४ २४०	भवान्स्व भगोऽपि	१२ ४६०
ब्रह्मि शुभ निगुण व	३० १३०	भगवत्प्राप्त्या सार्व	६५ ४०	भवान्स्व भगोऽपि	३० ४१०
भ		भगवत्प्राप्त्यैव मरुडो	२६ ६०	भवान्स्व भगोऽपि	६५ १४३
भकार नैमयुगल	३३ ५७३	भगवत्प्राप्त्यैव मरुडो	स मा १५ ६३	भवान्स्व भगोऽपि	स मा २२ ६१०
भक्तानुकम्पो भगवान्	स मा २६ १५००	भगवत्प्राप्त्यैव मरुडो	६२ ४३०	भवान्स्व भगोऽपि	५३ ११०
भक्ति तस्यानुचित्य	५८ ६०३	भगवत्प्राप्त्यैव मरुडो	५३ २६०	भवान्स्व भगोऽपि	२८ २८०
भक्तिमो महादेव [तरंग]	४३ ३६०	भगवत्प्राप्त्यैव मरुडो	६ ८३३	भवान्स्व भगोऽपि	स मा ४ २६०

श्लोकार्थसूची

[illegible]

मित्रहृदयः कुरु पापं	४१ २६०
मित्रासक्तमात्रजानां तु	१४ ४७०
मित्रोक्तेन मद्रायोग	६३ २४०
मोक्षो ह्येव परिपश्य	४ ४००
मोक्षं च यदा मनुजा महेश्वर	४४ २४०
मोक्ष मोक्षरथो श्रान्द	३१ ७५०
मोक्षमुद्र महाना	७६ ३६३
मोक्षो मोक्षमितावर्षे	३२ ५८३
मुक्तवस्तु न सर्वेषु	२३ ३६६
मुक्तिं मुक्तिं प्राक्त	स भा २३ २६६
मुक्तपत्र तस्य गुरुभ्येत	१५ ३८०
मुक्तहृद्धार भुजगेश्वरोपि	१६ १७०
मुक्तहृद्धारामनकच्छम्वर	४४ २६०
मुक्तयुग्मं विद्यासाधु	२४ १८०
मुक्ताभ्यां हताभ्यां दम्बैस्तत्राङ्ग	४७ ४७०
मुक्तं हस्तत्वभारतो	५ १४०
मुक्तये नानुरागं भागान्	स भा १० ६००
मुक्तो नैवेद्यं च दक्षिणामुक्तो	४१ २१०
मुक्ते सनात विदिताविचारं	३८ ८४३
मुक्तागर्वपातालात्	४३ ३४०
मुक्तोक्तिं च गुरुं	६३ ३६३
मुक्तभागे विकृते तु	स भा २८ ३१०
मुक्तभारतदुर्गात्	स भा २८ १७०
मुक्ताभ्यां भुक्तदंभुक्तिं	स भा २६ १३३०
मुक्ताभ्युपेयानि यतो यवन्ति	स भा ८ २२३
मुक्तिमुक्ता विचारिण्यो	३ ३६३
मुक्तेष्वर च तत्रैव	स भा १३ ३६३
मुक्तेऽथ देवमुत्तरैः	२६ २४३
मुक्तोपायं विप्रे गच्छ	२५ ६६३
मुक्तर द्वादिता	२४ १६३
मुक्तरं देविनामदा	६३ ३००
मुनि विप्रममाप्रस	६३ ३०३
मुनि स पट्टभाषायां	२१ ७३
मुनिविपुष्यते खात	१२ ११३
मुनिम्यादृ रचिताभ्यतो	४४ ४७३
मुनी यस्यां ब्रह्मवय	१२ २७०
मुन्यां तुर्णं मद्रावीयां	३२ २६०
मुन्यां तुर्णं बाह्यामुपिषायां	४८ ४२३
मुपः सुगन्धनं हृत्वा	२७ ४२३
मुपः श्राद्ध विभोर्गन्धम्	२७ ४२३
मुपः सुगन्धितस्यैव निरुपिनी	३० ६६३

भूयोभाई स्तुतोऽतिश्या	स मा ॥ २४३
भूयो यतश्च नरक	६४ ८३३
भूयो भोयुवतायाय	४२ १३६३
भूयो निमग्नो नरके	६४ १०६३
भूयो निवृत्ता बलिन	४२ ६४०
भूयोऽपि तद्विधा जातौ	२६ २८०
भूयोऽपि नरक घोः	६४ १०१०
भूयोऽप्यर्था बलिधर्मि	४३ २७०
भूयो भविष्याभ्यमरायैव	२१ ४२०
भूयो भविष्याभ्यमुत्तिष्ठतानना	३० ६७३
भूयो बलिष्याभि सुगारिमुत्तम	३० ६८३
भूयो विपदानगणाय देवाः]	३० ७०३
भूयोऽपि वरणां भूयो	१६ ४४३
भूयोऽपि हत्वा भुवनानि सत	१४ २७०
भूयोऽपि ह्य जगत्प्राय	३ १६३
भूयोऽपि स्वस्वभ्याय	६० ३४३
भूयोऽपि स्वस्विति श्याय	४८ १६०
भूयोऽपि स्वस्विति चैव	स मा २६ १३४३
भूयो च सत्तसत्तारे	२ १३०
भूयोऽपि सुवर्गाय	६३ ६३
भूयोऽपि महावरा	७ २६३
भूयोऽपि विष्णुः	स मा ३ २७०
भूयोऽपि कर्तुः श्रुत्या	१४ २४३
भूयोऽपि श्रुत्या गार्ग्य	६२ ३३
भूयोऽपि श्रुत्या गार्ग्य	४४ ४४०
भूयोऽपि श्रुत्या गार्ग्य	३ ३३३
भूयोऽपि श्रुत्या गार्ग्य	६ १४०
भूयोऽपि श्रुत्या गार्ग्य	स मा १६ २०
भूयोऽपि श्रुत्या गार्ग्य	१४ ४३०
भूयोऽपि श्रुत्या गार्ग्य	स मा १४ ३३०
भूयोऽपि श्रुत्या गार्ग्य	६७ ३३
भूयोऽपि श्रुत्या गार्ग्य	स मा ७ १०
भूयोऽपि श्रुत्या गार्ग्य	१४ २३
भूयोऽपि श्रुत्या गार्ग्य	४६ ४२३
भूयोऽपि श्रुत्या गार्ग्य	३४ ४०
भूयोऽपि श्रुत्या गार्ग्य	स मा २२ २१०
भूयोऽपि श्रुत्या गार्ग्य	३२ ११३०
भूयोऽपि श्रुत्या गार्ग्य	३६ २७०
भूयोऽपि श्रुत्या गार्ग्य	३ ४४०

चामनपुराणस्य

भ्रात्रा मुनाभिन हरोत्सवे हृते	२७ ३५०	मदात्ममवल्लोमस्	६४ ६५३	मन्त्र्यामासुहृदिगिनात्	३२ ३४०
भ्रामयन्त महापण्ड	१० २३३	महानि हि विफल	स मा ७ ३०	मन्दर पर्वतक्षेत्र[प्रमथा]	४२ १०
भ्रामयन्मुपगार वेगाम्	३२ ५६०	महोदे कि न कथय	३६ २१०	मन्दर पर्वतक्षेत्र[महो]	४२ ४०
भ्रामयन् विपुल पद्मम्	४३ १०३३	महोदे इति ह्यातो	४३ १२३	मन्त्रिणी दगाणां च	१३ २३०
भ्रामयानाव सतत	५१ १३०	महाय्ये नासुखो कश्चिद्	स मा १० २४५	मन्त्राकिनीवेपनित्रा महतीम्	६ ५००
भ्रामितस्यातिवेपेन	५ १५३	मधुगन्धा चक्रधर	६३ ८३	मन्त्राकिण्यान्महा गन्धो	३१ ७६०
भ्राम्यमाण स चिन्नेर	३ १६०	मधुगोष्ठौ बलस्योला	३६ ११३	मन्त्रै रारिवासीध	३६ १३३
त्रिपभाग स ताभिरु	३१ २३३	मधुमत्तलिने स्नात्वा	४५ १७३	मन्त्रिषिष्टिगिनिनाङ्गमुपातमस	४० ४४०
शुक्रुदो क्रुटिला देव्या[]	२६ ५६०	मधुमासनिवृत्ता ये	३४ १२०	मन्त्र्यानां शुद्धादि	६४ २५०
म		मधुरा हररत्नी च	१३ २१५	मन्त्र्यानास्तन्मूत	४६ १६०
मक्रोऽतो महीकाटी	३ ५७०	मधुराच्युताया मधुरी	स मा २६ १४३	मन्त्र्यानास्तु विषमम्	१६ १३०
मक्रानि शुभ राजानो	७ २३०	मधुलव च तथैव	स मा १८ २६३	मन्त्र्याव स कामनराकिपत्य	२० १००
मवान् नासिका पूर्या	४५ २४५	मधुलवा वामुनी	स मा १३ ७०	मन्त्रुनाञ्जिमुता ब्रह्मद्	४ १००
मच्छरीरमाद्येन	६५ ८०	मध्य च तस्याजिबलीतरङ्ग	२० ७३	मम खड्गनिपात हि	१० १६३
मज्जते पूयविभूने	१२ ११०	मध्याह्नमये प्रोता	३६ ११०	मम दानमवाप्तासो	स मा १० २७३
मज्जरीभिर्निपाज्यते	६ १६३	मध्ये धनरुह तोर्य	स मा २० २५०	मम नाम विता बक	४२ ६००
मज्जिगुा नवदङ्गीया	६८ ४७०	मध्ये भित्तचक्र दार्ब	४ २१०	मम नाम समुद्रिय	४३ १४०
मगिसत्पर्वते शम्भु	६३ ७०	मध्ये विनाकुतो वर्षो	१३ ३३	मम पुनस्तयोर्द्वयो	३६ ६५०
मणिमुक्ताप्रवासादि	१८ १३०	मध्योऽष्टौ वसतो किचे	६ १२०	मम पुनो मुर्ध्निपुल	३८ ६५३
मनिरुत्तप्रवासात्ता	१५ ५३	मनस परमज्योतिस्	स मा २६ १०६	मम प्रसागमानोक्त	४२ ८०५
मनिर्धौषधधानेन	स मा २२ ७७०	मनसा कर्मणा वाचा[हृत्]	स मा २७ १६०	मम प्रसादाद्वरौ नराणां	६ ५४०
मन्तेरावगमिभ	२७ १४३	मनसा कर्मणा वाचा[राज्य]	४१ १३०	ममर्ष च तथा पद्म्या	१० २६०
मत्तमदृष्टितमुपजेवज	६ ४४०	मनसा चिन्तित कार्य	स मा १२ १८०	मम विज्ञस्य चोत्तति	स मा २७ २३०
मतो मवान् न मतिमाग्वन्धे		मनसा चिन्तित यव	स मा २७ १५०	मम स्वमादौ इतिवा	४६ ४०
मिमर्ष	३२ ६४०	मनसा चिन्तित सर्व	स मा १५ ५५५	ममाभिपरराधाय	स मा १० ४४३
मलिनपुनानिचरो	३ ५२०	मनसा मानसा जाता	स मा २२ ३६०	ममाभ्यां कालमिभ	स मा १० ७५३
मलपुनी भगवद् बाली	२७ ४२३	मनसा स्मरते यस्तु	स मा १५ ६६३	ममाभा तोयना ब्रह्मद्	३६ ६४०
मज्जरावपरो भूत	स मा १० २७३	मनसो भेदमाधित्य	स मा २२ ७८०	ममार निद्रा प्रातस्य	४६ ४४०
मन्त्रावेयो रात्रिभिर्परक्यो	४५ २५०	मनु श्रुतीना प्रवरो यवैव	१२ ४८०	ममापि पुत्रो मगवान्	४१ ११०
मत्तभिमाने स्थित्वा ह्य	स मा २७ ७३	मनुष्येष्व वरहस्तहस्तहृद्	५० १५०	ममापि सर्वजातो	स मा ८ ४४०
मत्तस्थितं सागृह्य	३५ २४३	मनो पुन विप्रो छाता	३६ ७३३	ममाव मन्त्रो दत्ता	४० ४८०
म य नमस्ये देवेन	६१ २५	मनो पुनस्य वीरस्य	३६ ४६०	ममार भारितुता	४२ ४२०
मन्त्रा कुट्टा कुणिकुडताद्य	१३ ३५३	मनोऽये नर स्नात्वा	स मा १५ ५४०	ममादत्तारदंष्टुना नमस्तै	६२ ४७३
मन्त्राश्रम मद्राणां	३५ २२०	मनोरपसु ह्यवध	३६ ३८०	ममाकिन्महाबाहो	४१ ४४०
मन्त्रो बालो वज्रोबाध	स मा २६ १२५०	मनोरवास्तवमर्ति	स मा ७ २३	ममानुर्ष नागप विद्रहस्य	३ २३३
मन्त्रादृष्टकेनार्थ	४८ २६०	मनोऽनु सुवत पुन[]	स मा २६ ३३	ममाधमर्षा बावे	२५ ४६३
मन्त्रादने बरे तस्मिन्	स मा २६ २१३	मनोहर् हृदयेन	६१ २०३	ममाधमर्षा पुण्य	स मा १३ ३६०
मन्त्रादने कानातो	४३ ३००	मनोहरा चैषवती	३६ ५४०	ममास्तुता वागुल्ये	१५ ६३३
मन्त्रे च क्षम्ये मेधम्	३० ४१३	मनोऽर्चते विम्याता	स मा १६ ३५३	ममास्तुता वागुल्ये	२६ १०३
मन्त्रादी ज्ञानादीनी	३८ २००	मन्त्राप्रता प्रज्ञा	४० १०	ममन्ति च कश्चि योमाद्	४३ ४४३
		मन्त्र्यमु च दैत्ये	३२ ३३३	ममारित दानवतो	४६ ४१०

अष्टाकाव्यसूची

ममास्ति नागपावोऽयं	४५ १६३	मर्त्यलोचनमुप्राप्य	५३ ७६०	महापापुपतभासीद	६ ८६३
ममास्तु देवदेवस्य	५६ १६०	मर्त्योऽयं मत्तु वायुना	१२ ६३	महापापुपतभासीद	४१ २०३
ममास्तु निम्नपावा तु	५२ ६८३	मययादो व लोकाधि	६३ १२०	महापापुपतना हि	४१ २३०
ममेऽ लेख उदितः	२८ ४७०	मययेऽयि महेऽदेग	४५ १३	महापापुपतना नाम	४१ १६३
ममेऽ लेख उदितः	३६ १६०३	महतस्तमसः पारे	स मा २६ १४७३	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
ममेव नाम्ना भवितानि पूष्य	६ ५५५	महता पाववर्षेण	४० १७३	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
ममोपवीतं भूजोषर घुमे	१ २५५	महता निरता भस्तसु	स मा १८ ३०	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मम प्रबन्धन न सन्धरोऽपि	१० ४६०	महत्कौतुहल येऽयं	२२ १०	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मयतारपुरोमासे[निरास]	३३ ३२३	महत् सख्येन पूर्ण	स मा २२ ३७०	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मयतारपुरोमासे[निरास]	४५ १०	महत् सख्येन पूर्ण	६२ ४६०	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मयतु कृष्ण निपुः सदा मा	६५ ६५८	महत् सख्येन पूर्ण	स मा ८ ७३	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मयस्य पुनो रिपुर्नम्यतौ	२० २१०	महत् सख्येन पूर्ण	५२ ७००	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मया इत राश्वमन्यक पुत्रा	४८ २८५	महत् सख्येन पूर्ण	६३ ३६०	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मया व व प्रतिज्ञातम्	स मा ६ ३३०	महत् सख्येन पूर्ण	५८ ७८३	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मया चामिता तुर्ण	६५ ६०३	महत् सख्येन पूर्ण	५८ ६१०	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मया चोक्तवितानि	२६ ३७३	महत् सख्येन पूर्ण	११ ८३	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मया चोक्तवितानि	६५ ६००	महत् सख्येन पूर्ण	११ १६०	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मया जित देवदेव	८ ३६३	महत् सख्येन पूर्ण	५७ ६००	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मया सदावर्ध विद्याकरोऽर्जित	२२ ५६०	महत् सख्येन पूर्ण	४० ५०	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मया मुपारीषकरी	० ११३	महत् सख्येन पूर्ण	४० ६५०	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मयात्मा सद्य दत्तः	३६ ३६३	महत् सख्येन पूर्ण	६० ५३०	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मया न जेत वचन हि भगव	६५ १६३	महत् सख्येन पूर्ण	६० २००	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मया निरागो ब्रह्मन्	५६ ५०३	महत् सख्येन पूर्ण	६५ १००	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मया पूर्ण मया पूर्ण	३२ १०५३	महत् सख्येन पूर्ण	६३ ३६०	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मया धृत प्रमाणं यत्	स मा १ ८३	महत् सख्येन पूर्ण	२२ १६३	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मया ज्ञान प्रमाणं तु	२५ ५६३	महत् सख्येन पूर्ण	५७ ५६०	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मया हि पालिता पूष	स मा २६ १६०	महत् सख्येन पूर्ण	स मा २५ २३०	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मयि विद्वत् वैश्वदेव	७ २००	महत् सख्येन पूर्ण	स मा २६ ५३०	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मयि दातारि यज्जयम्	६५ १२०	महत् सख्येन पूर्ण	स मा २० १२०	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मयि भुक्ते व पीते व	५३ ५८०	महत् सख्येन पूर्ण	स मा १५ ७२०	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मयुः सत्त्वः शिवः सत्त्वः	३२ ८६०	महत् सख्येन पूर्ण	३ ५६३	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मयोऽपि वाति बलवान्	४७ १२३	महत् सख्येन पूर्ण	५३ १०३	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मयोऽपि वाति बलवान्	८ ४७०	महत् सख्येन पूर्ण	स मा २३ ५०	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मयोऽपि वाति बलवान्	स मा २५ २०	महत् सख्येन पूर्ण	४२ ३६०	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मयोऽपि वाति बलवान्	४८ ७३	महत् सख्येन पूर्ण	३३ ७६०	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मयोऽपि वाति बलवान्	३२ १८३	महत् सख्येन पूर्ण	५७ ७०	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मयोऽपि वाति बलवान्	४६ २२३	महत् सख्येन पूर्ण	५० १८३	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मयोऽपि वाति बलवान्	स मा ३ ३२०	महत् सख्येन पूर्ण	३८ ४७०	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मयोऽपि वाति बलवान्	स मा २५ ५०	महत् सख्येन पूर्ण	६८ ५३०	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मयोऽपि वाति बलवान्	५ २१०	महत् सख्येन पूर्ण	३६ १०६०	महापापुपतना नाम	४५ ८१३
मयोऽपि वाति बलवान्	३६ ३७३	महत् सख्येन पूर्ण	६० ४८३	महापापुपतना नाम	४५ ८१३

शामनपुराणस्य

मही महीध्रे सहिता सहार्णवां	५२ ८१०	मातापितृभ्या यो दत्त	१५ ५१६	मात्स्याप्रपन्न वसन्तानि वल्लभे	१५ ५२०
मही विहृन्मुखद्वयम्	६२ ३२०	मातु प्रसवणे वत्स	१५ १५६	मात्स्याद्विमन्या वादय	२७ २५३
मही समन्ताद्रिवार सुन्दरो	५५ ५७७	मातुरेवापचारेण	५५ ३७०	मा विपाद कृपा पुत्रि	३६ १५५
मही जल वह्निमयोरमेव	२३ ५५०	मातृतीर्थे च तत्रैव	४ मा १८ १३०	मास थावन ह्युक्तम्	३५ ५७०
महीपरोत्तमे पूर्व	५७ २७०	मातुने पितु भरे	४ मा २७ १५५	मासश्च कार्तिको नाम	३५ ६००
महीप्रपञ्चोपरि विष्णुशम्भू	५५ २८३	मातृभक्त्या च यत्पुण्य	४ मा २० ५०	मासश्चाश्विनी नाम	३५ ५६०
महीरहेष्वेव यथा वटश्च	१२ ५५०	मातृवत्त गत्वाद्भुज	५ ५०	मासि चाश्विमे बहन्	१८ १५
महीदक्षिणप्रवरोऽथ केतव	६८ ५७०	मातृवत्त विष्णवेयम्	५ १६०	मासि माघपदे दद्यात्	६८ ३०६
महीत्रो मनस्य मत्स्य	५५ ८०६	मातृहा पितृहा यश्च	४ मा २१ १८०	मासि मार्गशिरे स्नान	१७ ३८०
महीत्रो मलय सह	१३ १५३	माता दत्त द्वितीयेऽङ्गि	५६ ६०	मासेनायमन कार्य	१५ ८७३
महीध मरिचा नि	६३ ३३०	मात्स्य कौमच वाचह	५८ ७१६	मासेनैकै भगवान्	३२ ५०५
महीधर महीतान	१ ७६३	मायव गतमाज्ञाय	५८ ५३	मासो भाषाजनामा च	१५ ५६०
महीधरवपुश्चन	५३ ८५०	मायवाकुमुमायोद	५५ ५०	मासो भाद्रपदा शोक	३५ ५८०
महीधर गुरुष्वैमा	१ २५३	मायषोऽगुवर्षो ह्यु	७ १५३	मासो मार्गशिरो नाम	३५ ११०
महीधरस्य हृदये	१८ ५३	मानमुक्त सहायोग	२५ ७२०	मासो वैशाखनामा च	३५ ५५०
महीधरार्थं यथा तु	२६ ५३०	मानुषस्य तु पूर्वैव	४ मा १५ १३	माहात्म्य वेदितुं वाक्ता []	४ मा २६ १५१०
महीधरश्च पुण्योत्तमेन	७ ६२०	मानुषेभ्यो भय तीव्र	४ मा २५ ६०	माहिम्नया दिनयन	११ १६३
महीधरेण कथित	६० ५६०	मानुष्य जन्ममाताय	५३ ७५०	माहीधरद वचनमयो बभूव	१६ ६५
महीधरेण सत्यत	३१ ६३	मा भैक्षजमुताह स्वा	५६ ६१०	माहीधरो जिनेना च	३० ५५
महीधमुना रोमा	३० ७३	मा मा दिपस्वेत्यमवत्	५६ ५६०	माहीधरोपुनकिंनारितोरत्नम्	३० २१३
महीधय समन्वये	५७ २५३	मा मा दत्त पतासद्य	५३ १२२०	मित्रजयाय जननी	१२ १८५
महीधये ह्यग्रीव	६३ १५३	मा मे भुक्षस्व देवेना	५५ ६०३	मित्रपुरं मिन्दत	३५ ५१०
महीधरागो प्रवरोऽयनमो	१२ ५७७	मा मैव वद देवैरेव	३३ २५३	मित्राश्चयमूर्तिस्त्वम्	१० ५६०
मही जल भुजम्भश्च	५३ ५३०	मा मैव वद मिषो ह्य	२५ ६५०	मित्रुन नाम विस्मयते	५ ५००
मा अद्याह भुवार्वाङ्ग	६५ ६६३	मा मिषवद मृतस्येह	१८ ५६०	मित्रुन भुजवोस्तस्य	५ १३०
मा ह्य दसाजित सन्	१८ ३५०	माश्व मध्विन्दते लोको	५१ ३८३	मित्रुनाभिगते सूर्ये	१७ ६५
मा निहन्तु लोको हि स्मन्	४ मा १० ३१०	माश्वजायसमुपद	४ मा ६ ३१०	मित्रवो वर्गहीनश्च	५१ ५१३
मासमस्वीनि दधिरे	३१ ६५	माश्व मित्रवीर्यस्य	३५ ५३	मित्रैकान्तमित्रुक	३५ ५०
मा ममाह्वायस्वाध	३७ ३००	माश्वो विपुलेन अपान चात्मान्	३० २०३	मोन्दपमयादक	५ ५६३
मा स्नुवाते भूगारवस्य	६ ८२०	माश्वेनैव जुद्धन्ति	१५ १६०	मुक्तापश्च स्वर्वाङ्ग	४ मा २७ २६३
मा भुज्यन्तु मुमुक्षु	३३ २६३	मा सन्धिमित्तीत्याह	५६ २६०	मुक्तस्तु सर्वान्तरा	५३ ६१०
मायपारम्यमासाय	५७ ५८०	माश्वेयवच दुःखा	४ मा २२ १५३	मुक्ताजातामादायी	५७ २०
मायमासमयोरोध	५७ २६०	माश्वेभ्यो मुनिस्तन	४ मा २२ ५३	मुक्तस्यै प्रार्थनं हृत्पठितयाम	
मायमाने तिना देवात्	६८ २३३	माश्वार बीजिनी प्रादात्	३१ ७७०	मोहनायै तान्माद	२७ ३७०
माये भूगोचरमार्ग	१७ ५२३	माता हृदि एतन्मद पताका	३१ १०३०	मुक्तपुत्रमैरजः	५६ १२०
मायो निगन्ति माय	३५ १३०	माता भगवतोऽङ्ग	१३ ५६५	मुक्तो भयं हृदयान्ते	१५ ८३०
माउरोचरायश्च	१३ ३६३	मातिनी लंछितमार्ग	२८ ६०३	मुक्तोऽस्य दयमायाय	५५ ७२०
मायव्या मानवयोश्च	१३ ५३०	मातिनी भूयमममद	२८ २८५	मुक्तोऽस्य शतकं सर्वम्	४ मा २७ १७०
मायव्य तथा हर्षा	१३ २८५	मातिनी निजगोनस्य	२७ ५३०	मुक्ता देवैः स्नातयि	५३ १०५३
मा ताव माहस्य बापेभ्य	४ मा २६ २८५	मातिनी शत्रुर्वाह	२७ ३२३	मुक्तं निरोधं मुक्ता	३२ ५०
मातापितृभ्या य	१२ ११३	मातिनी मुनिश्च वृक्ष	२८ ३७५	मुक्तो वाहयश्च माता	४ मा १८ २३३

श्रीकार्यसूची

बुधनागाशिकर्माग्निम्	२६ ६३	मूर्तमयि से खर्वे	स मा ६ ७०	मेघप्रयेम्यो दयेम्यो	४३ ६६३
मुषतत्पस्तवा पुष्य	२४ ७०	मूकप्रयत्नयति स	६४ २४०	मेघनेखाभिराकाशे	४० ७०
मुषेगण्ड समपिण्य	३१ २१०	मुद कि ते बर्त बाह्यो	३२ ६६३	मेघावत यववर्त	स मा २६ १०५३
मुषे तु गानयो विरा	६४ २४३	मूडमुदो भवान् भ्राता	३७ २२३	मेना देवाहा गानय	२४ १०१
मुषे विमानधाराय	स मा १० ४५३	मूडमाकतया चाप	६४ ६५३	मेनायवाह भर्तारि	२६ ४७३
मुषे पुराणेषु यथैव भारय	१२ ४८३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	१२ ३२१	मेनायाः कर्मकास्तयो	२४ ११
मुषे स्वया विरहितो	६ ३६०	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	स मा ६ ३३१	मेर दण्ड पते	४१ ७०
मुचतो बरि नेराय्या	४ ११०	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	३६ ४७३	मेरयर्ष ययो वाह	स मा १ २०
मुचति नापवागात् गद्वज[]	६ ४६०	मुक्तो हि ते महाश्रुते	स मा २१ ६६३	मेरुमाट्टयेद्रात्रि	३७ १७०
मुचति स्तेष्वारत्नाञ्जिपवाह	६ ४३३	मूर्तिन वैनपुत्रप्राय	२८ ७११	मेवाग्नि पवतपद्मान्	२६ ४४०
मुचाम्बहमर्षिण्य	३६ ४८०	मूर्तिन नास्त्यगस्यानि	८ ३३	मेघ सधानमूर्ति च	४ ६६३
मुचयेच क्षुण्णेषु	१० १६०	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	६० २४१	मेघो रात्रि मुचते	४ ३१०
मुचयेच क्षुण्णेषु	८ २००	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४६ ३६१	मेघादो मुचतेपुष्य	३४ ५६३
मुचयेच क्षुण्णेषु	८ २२३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४४ ३००	मेघादामास नाग	४८ ६२०
मुचयेच क्षुण्णेषु	६४ २२३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	१२ ४२३	मेघादो रसातले	स मा १६ ४००
मुचयेच क्षुण्णेषु	३६ ५६३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	३४ ४३०	मेघादो देववर्त	११ ४४३
मुचयेच क्षुण्णेषु	स मा १ १०	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	१२ ६८०	मेघादो देववर्त	स मा ६ ३१
मुचयेच क्षुण्णेषु	४३ ३६३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	६ १२३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	स मा ६ २२३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४४ ८०	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	४६ ४६०	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	स मा १४ ४२०	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	७ ४४०	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	१२ ४४०	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	४६ ३२०	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	१२ २६०	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	६ १०४३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ २२३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	४ ४२०	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ३३३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	८ ४०	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	३० २०	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	३४ ६२०	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	३४ १०३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	३४ ५६३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	३६ ३३३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	४ ४००	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	४ ४०३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	४ ४३३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	४ ४६३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	४ ४९३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	४ ५२३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	४ ५५३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	४ ५८३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	४ ६१३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	४ ६४३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	४ ६७३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	४ ७०३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	४ ७३३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	४ ७६३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	४ ७९३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	४ ८२३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	४ ८५३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	४ ८८३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	४ ९१३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	४ ९४३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	४ ९७३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०
मुचयेच क्षुण्णेषु	४ ९९३	मूर्तेऽप्यपुत्रीपानि	४ ४४३	मेघादो देववर्त	स मा २६ २६०

श्यामन्पुराणस्य

[illegible]

श्लोकार्थसूची

यत्र मोमस्तपस्तदा [दिन]	स.मा.१६.१५०	यथा यात्राफले वृत्ते	३६.५००	यदा तु नोऽकविष्टिर्द्विष्टं	३७.१०३
यत्र स्वागोर्महतीर्षे	स.मा.२६.३३०	यथायुधानां प्रवरं मुद्वानं	१२.४५०	यदा स्वापादो संयाति	१७.३३३
यत्र रक्षात्वा वित्तं मूष्य	स.मा.२१.१६३	यथा रत्नाणि जलपेद्	६७.३६३	यदा दक्षमुता ब्रह्मन्	६.२६५
यथायहृन्मो ह्यमवद्वितस्ता	५३.३००	यथाकस्मिन्सदृशता	२७.५००	यदा दंतो निर्गमिष्यद्गुह्यतः	३२.६३०
यथादिनो च भरणी	५.२१३	यथा वने मत्तको परिप्लव्य	३३.३५०	यदा न निरुतं तेजस्	स.मा.२२.३५३
यत्रास्ते शेषपारुषं	३५.६२०	यथा वने सज्जकदम्बमये	२६.७१०	यदा न देव्या कवचं	२०.५१३
यथास्व चक्षे सगवाम्भारिः	५०.१६०	यथा विष्णुमयं सखे	५६.६१३	यदा न शक्तिता तेन	३०.७६३
यथेश्वरो देववरस्य विष्णोः	५५.३३३	यथा वृषागामपि नीलवर्गो	१२.५५०	यदा न शक्तिता मोदयुं	५३.६१३
यथेष्टा भवाद् स्थापु.	स.मा.१६.५३	यथा वायस्य दास्यामि	स.मा.६.३५०	यदा पतिष्यते चैवं	२०.१५०
यथा कर्द्विज्येष्यामि	७.५२०	यथा मुष्मोऽतिविह्वलः	२६.३२३	यदा प्रभृति ता दृष्टा	२२.१६३
यथा मुनं न भनता	५६.५६३	यथाययान् योमियाः समस्ता	१.१६०	यदाऽभिप्रमगमयत	५१.५३०
यथा च न मम कैवलात्	५०.५५०	यथा ज्ञानं प्रयासवत्	५०.६३३	यदा भृगुशिरो नृजे	२५.२३
यथा च पार्वतीकोणात्	२२.६३	यथापथेऽः प्रवरः कस्तुरा	१२.७७३	यदावरया धर्म राज्ञः	५०.३६३
यथा धामो विमानमिति	१६.३१३	यथा न तपस्सुख्यम्	३०.२३०	यदाऽग्नौ भक्तिता महासुरः	३०.७१३
यथा तयानुपदेयं	५१.३७०	यथा सतोनां हिमकरमुता हि	१२.५५०	यदावक्रुते नृपति	३७.६५३
यथा श्वपूयं तव देव हस्तं	१७.२३३	यथा समहिप. कोचो	३०.५५०	यदा वर्णा स्वधर्मस्थाः	५०.५०३
यथा न हृष्टावपः	स.मा.५.५६३	यथा सर्वेषु देवेषु	स.मा.२७.५०	यदा वर्षसहस्रं तु	१५.२३
यथा न तस्मादरं	५१.३६३	यथा सर्वेषु भूतेषु	५६.६०३	यदा संवत्सरं पूर्णम्	१०.१५०
यथा नैरुद्रमुखायि	६.१२०	यथा सुतनां प्रवरो कनार्वीरो	१२.५५३	यदासीमुद्रिभर्त्तु	६.६०३
यथा नाम्ना प्रियः कश्चिन्	५१.२६०	यथाऽहं वै परिहातो	५१.२६३	यदा नृपि विप्रं	स.मा.१०.७६०
यथा नाम्ना प्रियतरं	५१.३५३	यथा हतवती मुष्म	२२.१०	यदा सूर्यस्य द्रव्यं	स.मा.१३.५०३
यथा नायरासी घोषः	५०.३५०	यथा हरस्य मूर्चनं	२५.११३	यदा हरो हि मातिस्या	२७.५६३
यथा पतति नरके	५१.३५०	यथा हि तपतो निम्नं	५५.२५०	यदि कश्चिद्धि सारथ्यं	५६.१२३
यथा परं बहू हस्तिता परं	५६.२१३	यथा हि लवणा न विमुञ्जते त्वं	१७.२३३	यदि गुह्योऽपि देवता	२०.५६३
यथा पापानि पूयन्ते	६६.२३	यथेच्छया मया दृष्टम्	३५.३६०	यदि गुह्योऽपि मे देव	स.मा.२७.१५३
यथा पापाननीयो मे	५६.३५०	यथेवं द्वादशीपुण्या	५३.६६३	यदि देव प्रव्रजस्व	स.मा.७.७३
यथा प्रदग्धोऽस्मि महेश्वरेण	६५.२०	यथैतत्तपमुक्तं मे	५६.११०३	यदि मे नाश्रयस्तव्यम्	स.मा.२५.२३३
यथा बलिनियमितो	स.मा.१०.१०	यथैव धर्मशास्त्राणि	६५.७२०	यदि बोद्धेन मे तानं	स.मा.६.५३
यथानिमित्तं कामं	स.मा.२३.१५३	यथैव राज्ञो भवतु साभ्यर्तं	६५.१००	यदियं रजनी रम्या	१६.२००
यथानिमित्तान् कामान्	स.मा.२५.२३०	यथोक्तान् स्वर्गधर्मां	११.३०	यदि वरदा भवती विप्रताना	३०.६६३
यथाभ्रमसंयुक्तो	२५.१५०	यथोक्तिं भवता	स.मा.५.७७०	यदि यथाविशोऽहं स्या	२५.७०
यथाभ्रम हीनवताः प्रियव्या	२०.२५०	यदस्मिं ब्रह्म यदस्मि सर्वं	५०.५७३	यदि पुण्यिलो वसिष्ठः	५६.५७३
यथाभी कपलाः पलकाः	१६.३०३	यदभी भवता प्रोक्ताः	५६.१३	यदोऽप्यसि पयो भोक्तुं	५६.१२०
यथा मे विप्रस्तुताद्	स.मा.५.५५३	यदर्थं सुगुह्यरुमाः	स.मा.१०.१६३	यदोऽप्येतरं रूपं	स.मा.२५.१६३
यथाम्भराद् मातृपितरः प्रणृष्टः	५७.५००	यदर्थं विद्ध संघाताः	स.मा.१०.१६३	यदोऽप्यस्तव वीर्यः	५०.५५३
यथाम्भुचापान न तव	१.२६०	यदस्य रक्षासं योयो	५६.६२३	यदीह मां योद्धुमागतोऽसि	३५.७५३
यथा यथा विनयतो	५१.५६३	यदस्यास्तनुपण्ययाः	३२.२२३	यदुक्तं देवतितना	२६.५३
यथा यथा भावते	२१.३३३	यदा उत्तरतो याति	स.मा.२१.५०	यद्विद्या निपतितो	१६.५५०
यथा यथा समापन्ति	५१.५५३	यदा वृताच्या तनयं	३६.१०३	यदेतद् भवता प्रोक्तं	११.११
यथायतिन मार्गेण	स.मा.६.६०	यदा सिद्ध संयेष्यति	३७.६१३	यदेतद् भारतं वर्षं	१३.५३
		यदा तु तपयोऽपि	स.मा.२०.१६०	यदेवं कल्पते भूमिम्	५३.१५३

यस्याभिवाचनस्य	स मा ३ ८३	यावत्प्रवरकलेषु	३२ ३८३	युय यत्तेजसा पुन	२५ २७०
यस्यैव यजमानस्य	स मा १ ८ ३७०	यावत्तेजस्य कृष्ट	२३ ३३३	ये कीर्तयन्ति वरद वरपचनाम	६७ ७३५
यस्योदरे जगतस्यै	५० ४३०	यावदेन निहृम्यस्य	३६ ६००	ये कृष्णाण्डस्तथा यथा []	५६ १५५
यस्यादरे भूयुधताकपाल—	६५ १५०	यावदेषवती प्रोक्त	स मा १ ७७	येऽङ्गुष्ठभाना पुष्पा []	स मा २६ १५६५
या गति प्राप्यते लोके	६८ १०	यावद् द्विजस्य देवस्यै	५६ २५५	ये च पञ्चभु भूतेषु	स मा २६ १५६५
या गतिरित्यङ्गुलैः	६७ ४५५	यावद् वृद्धिकर्तास्य	१७ २६०	ये च आद्यानि दास्यति	न मा १० ८२०
या गतिरित्यङ्गुलीनां	६७ ४५५	यावन्तो जन्मना गम्या []	२६ ३६५	ये चान पतिता गम्या []	न मा २६ १५५५
या च वोढी गुमा छागीर्	६ १००५	यावन्तो भारकररे	१६ ५६५	ये चागमोदृष्टारो	५६ १६५
याचन्य विभगो गजवाजिमुनि	६५ १३०	यावत्त प्राप्नुवन्तीह	स मा १५ १८०	ये जना पुनरुद्वीप	११ ४६५
याचितारस्य मुनयो	२६ ५६५	यावत्त भूयो निजमावजा य	१६ ३१५	ये जन तावक तीर्थ	३५ १२५
याचितारो यय गावो	२६ ४१५	यावत्त न च भुञ्जति	५३ ५६५	ये च आद्य कर्त्तव्यनि [प्राप्य] स मा १५ ३५	
याज्जो यजमानस्य	१२ ३६०	यावत्तुहिन वागोर्वै	४५ ५०	ये तु याद कर्त्तव्यनि प्राप्नुम्	
या ज्ञान महादेवो	२८ ७६०	यावत्तमन्तर प्रोक्त	स मा २४ २८५		स मा २१ २२०
याज्योत्तम्ययौषधैश्च	१२ ५०	या वृक्षा मन्त्रे पूर्व	६५ १६०	य तु सिद्धा महात्मानस	स मा २४ १७५
या तुतिजयते पुता	६८ ६७०	या सा रागवती नाम	२५ १७५	ये त्वेवै नरका रोद्रा []	१२ ४३५
यायातस्य च तान सवान	४० ५८५	या सा इवताम्बरा श्रुता	४६ २२०	ये दिव्या ये च भौमा जलपवनवरा	
यायातस्य तपोस्ताम्बा	३६ ५४०	या सा हिमवत पुत्री	२२ ३५	स्वावरा जन्ममात्र	६२ ५८५
याहताहनी वापि	२५ ६७५	यासु यष्ट गुरोरेन	२३ १८०	यन कमथय मौल्यात्	६५ १००
याहना यष्ट सवारा []	५ ४५०	यासौ विवाङ्गना नाम	१६ ७६५	येन तं विष्णुमाद्ये	५६ ८२०
या वृद्धिगुह्यभूया	४८ २६०	यासु कर्मणि वापना	५६ ३६०	ये नगेषु समुद्र	स मा २६ १५७५
यानुप्यस्य हृदय	३५ ६०	यासु मृगगिरेरिव	१७ ३७५	येन निस्तेजसो वंता []	५१ १५०
यानि पापानि कर्माणि	५६ ५२५	यासु नरे दधि प्रास्य	स मा १५ ४७५	येन प्राचल्य निर्धन गच्छर	५५ ३३०
यानि शुभैर्गुणानि	६८ १००	युगा निमगा वाहाम्य	स मा २६ १११०	येन भुक्त हि निक्षिप	स मा २ १७०
यानि स्वयै महापुण्ड	२६ ३३५	युगा नयेषु पुनर पुनर	५८ ४४०	येन येन विधानेन	स मा १३ २५
यानेनान् परयेन सासो	४१ ५५	युद्ध च वाद्यामास	स मा १५ ३१०	य नरा वामुदेवस्य	१७ ३६५
यानेनान् मायान् प्राह	१७ १५	युद्ध वसौ प्राचपगोविद्ध	६ ४४०	येन सध्यपरीयेन	६१ १०
या सैव गाव्या मवता हि पूरितु	६५ ३६५	युद्धय दानव साधम्	४३ ७४०	येन सद्यत विष्णु	५१ ४४०
यान् जप्यान् भगवद्भक्त्या	५८ १५	युद्धाधामागतेष्व	४३ ६०	येन सर्वे तमेदवै	२२ १४०
यान् याज्यारेण शुभेति पराक्रमी	१० ५४०	युद्ध वरसर्वैर्बुध्या	७३ १०	येन सूचरवाङ्माद्य	५१ २२५
यानुक्तानि वचनारथ	६५ ४७५	युद्धयमाना तु ता वसो	स मा १५ ३१०	येन सद्यच्छ वरादेवो	४४ ४००
यानेव रत्नानि महीतेषु वा	२० २८५	युद्धय च त्व सपाहस्य	४३ १२४०	यनाशान्ता देवा	२२ ५०
या मङ्गावधतस्य यै	२५ ६०	युद्धय च त्व सपाहस्य	४८ ४६०	यनाशत स्थितमपि	३६ ५५
या मृतयश्च सूक्ष्मास्ते	स मा २६ ४४६	युद्धय च त्व सपाहस्य	४८ ३०	येनाशत सद्य मा त्वै	३२ ६६०
याय्या राजस्य वा विष्णो	१६ ७७०	युद्धय च त्व सपाहस्य	६७ ४५	येनाम्बर पुनिरेष्ट	५ ३००
याम्येन केना हृतिजसा च	१६ ६०	युद्धय च त्व सपाहस्य	४६ ५०५	येनाभिता हि भगवान्	६७ ३८५
या या जयते ये बुद्धि	५ ६१५	युद्धय च त्व सपाहस्य	२६ ३३५	येनाभितो हि ते युध	२६ २६०
या रक्षा रक्षतना	४६ २३०	युद्धय च त्व सपाहस्य	३२ ३०	येनाशो पतिना दैव्य	३३ ४०
यावत्कीर्ति मुमस्वा हि	२३ १००	युद्धय च त्व सपाहस्य	स मा १६ १३५	येनाह निःस्तो नित्य	४१ २६०
यावत्तां घातयिष्याम	२६ २२०	युद्धय च त्व सपाहस्य	स मा २३ १३५	येनैन्द्रहृष्य समुद्रपूत्रेय	स मा ८ २६५
यावत्तस्यामि तप्तस्यान	३२ ४१५	युद्धय च त्व सपाहस्य	४२ १०५	येनैतानि गृह्णन्तार्क	४८ ३६०
यावत्तुष्ट विप्रश्च	स मा १० ७५०	युद्धय च त्व सपाहस्य	४६ ४०५	येनोत्तरया देवित्	२३ १७०

श्लोकार्थसूचा

[illegible]

रुचारमिरावला	६३ ५३	नतायामहामन्त्र-	३८ ३७०	लोभेणु यद्वत्तदन निरिखे	१२ ४६०
रुचोवनसामा	३७ ३६०	नतावत्यस्तु मौषध्याः	स मा २६ ११७३	लोकाद्वार समासाय	स मा १४ २११
रुचय चण्डुहणे स्वगेवा	स मा ८ २४३	सत्तावितानयच्छ	४५ ४०	लोन दिवाकर दृष्टा	५७ ३१०
रुचय भागे भवति	स मा १३ ३१०	सत्यये युमिग्याकां	३८ ३३०	लोलासकरसभूति	स मा २८ ४४०
रुपा भिजनमेधय	२५ ५८०	सच्चयुसं भूयो	६ २३	लोहितामर्गतो हृष्टि	स मा २६ १२४३
रुपाभिजनसम्पत्त्या	२६ ३६०	सद्योऽष्टाज्ञेति सहसा	२३ २६०	लोहितो हृष्टो नोन	स मा २६ ११८०
रु ग पुण्येन विभो ह्यनेन	६६ १३०	स च्वा च चक्र प्रवरं महागुघ	५६ ४३०	लोहद्वये हृष्टीकेस	६३ ३६०
रुपगानुपमा काली	२५ ४०	सक्या पीताम्बरचर	१७ ८०		य
रुपुकायमनासाय	स मा २० ५३	सभते सर्वकामात्र	स मा १५ २११	यष्टमूल समासाय	स मा १४ १९५
रुमे सक्या सह सया	२३ ६०	सम्पदास्तवकारामा	१६ ४१०	यकार कवच विद्यात्	३५ ४६३
रुमेऽय गानुमा सादे	२८ ७६३	सय च यमिन्व प्रगये प्रयन्ति	स मा ८ २२०	यन्तुनामा इवाकृत्वा	६ १९०
रुमे निम्बरी सादे	११ ६०	सलनान सहस्रय	६२ ३१०	यन्तुनि हृष्टकसमानि सय	२ ३५३
रुमे महीमया राजि	२७ ६००	सलदिकके ससमा	४४ ४१०	यन्त्रयगानेनाय	स मा २६ १०२०
रुम्या सदीविष्यवती नृपुण्य	१४ २४०	सलितकसा तास्तेरे	२५ ४१०	यन्त्रयते सया हृष्टी]	स मा १० ५९०
रुवतरयानरे जाता	४६ ७०५	साधवाहृष्टकैस्ता	३८ ७७०	यन्त्रयते सय योग हि	३२ ६०
रुवतरयानययि तु	४६ ६३३	साधवाहृष्टिपुत्र स	३८ ७००	यन्त्रयति कयमायति	स मा १० २२०
रोगा न यानि सिपदे	स मा २८ १३३	साङ्गल च गणोऽपि	४ ४७०	यन्त्रय प्राह देवै	४३ ६०
रोगो बाधो न सा जिह्वा	६७ ३१०	साङ्गलैरितरयोऽपि]	२१ १००	यन्त्रय प्राह यमासा	५६ ३१३
रामसमभिक्षिकाद्या	३१ १०३	साताककेलेयोक्तम्	३५ ८०	यन्त्रय गणिगुनाय	४८ ३५१
रोमावती च यवादा	७ ६३	सावयदाणि गणिगणितुल्या	३३ १२०	यन्त्रय तोड सहयष्टया च	१६ १५३
रौद्र नवदशराज	६ ८८३	सिद्धि विवदन दाम्य	६ ६३०	यन्त्रय परिश्राम्य दलस्य मूर्ति	४१ १०००
रौद्र नवदशराजो	३२ ५६३	सिद्धि श्रीनयनविषया	स मा २५ २७०	यन्त्रय प्रहरणाय च	स मा २९ १११०
रौद्रा चन्द्रिका मुख्या	३१ १०१०	सिद्धि पावट गद्यो	स मा २५ ४१०	यन्त्रय सुरेन्द्रस्य च विप्रहेन्द्रस्य	२१ ४६५
रौद्रैश्च शैवैश्चैव	४१ ४७०	सिद्धि प्रत्य मुख दृष्टा	स मा २५ १०५	यन्त्रय पुण्ड्रना जिह्वा	१२ १००
रौरवाजिन वीर	स मा २८ १३०	सिद्धि दानाश्चैव	स मा २५ २६०	यन्त्रय पुण्ड्रनोदतनय	१० ८३
रौरवासास्ततो रौद्र	११ ४८०	सिद्धि दानाश्चैव	स मा २५ ३०	यन्त्रय पुण्ड्रनोदतनय	५६ १४५
रौरवो नाम नरक	११ ५१०	सिद्धि दानाश्चैव	स मा २५ ३५	यन्त्रय पुण्ड्रना प्रतीहार	२८ ४१०
	७	सिद्धि दानाश्चैव	स मा २५ ३५	यन्त्रय पुण्ड्रना प्रतीहार	स मा २५ ११०
सपथं च वचन च	५ २६०	सिद्धि दानाश्चैव	स मा २५ ३७०	यन्त्रय पुण्ड्रना प्रतीहार	१५ ३०
सपथं सत्य वचनम्	१४ १४०	सिद्धि दानाश्चैव	स मा २५ ७०	यन्त्रय पुण्ड्रना प्रतीहार	स मा २५ ८०
सपथं योनिमिष्टानि	१४ १३०	सिद्धि दानाश्चैव	५५ २००	यन्त्रय पुण्ड्रना प्रतीहार	स मा २५ ६०
सपथं गन्तारानुम्यं	५ ६०३	सिद्धि दानाश्चैव	३२ ६२०	यन्त्रय पुण्ड्रना प्रतीहार	३८ ३६०
सपथं गन्तारानुम्यं	११ ४२०	सिद्धि दानाश्चैव	३५ ८५०	यन्त्रय पुण्ड्रना प्रतीहार	५१ २६०
सपथं गन्तारानुम्यं	१७ २४०	सिद्धि दानाश्चैव	१५ ११०	यन्त्रय पुण्ड्रना प्रतीहार	स मा ६ ७३
सपथं गन्तारानुम्यं	६५ २६५	सिद्धि दानाश्चैव	३३ २४०	यन्त्रय पुण्ड्रना प्रतीहार	४३ ४४०
सपथं गन्तारानुम्यं	१६ २६३	सिद्धि दानाश्चैव	६२ ४००	यन्त्रय पुण्ड्रना प्रतीहार	४८ ४६०
सपथं गन्तारानुम्यं	२६ ६१०	सिद्धि दानाश्चैव	२१०	यन्त्रय पुण्ड्रना प्रतीहार	३४ २३०
सपथं गन्तारानुम्यं	२७ ४६०	सिद्धि दानाश्चैव	स मा ३ २४५	यन्त्रय पुण्ड्रना प्रतीहार	२५ ६३३
सपथं गन्तारानुम्यं	३८ ७२३	सिद्धि दानाश्चैव	स मा १४ २००	यन्त्रय पुण्ड्रना प्रतीहार	३६ ६२०
सपथं गन्तारानुम्यं	६८ ४८०	सिद्धि दानाश्चैव	३२२०	यन्त्रय पुण्ड्रना प्रतीहार	५६ १०३०

श्रीकार्यसूची

बधू सत्रजगमाठा	२६ ४१०	बरोगेनि बरोगान	४४ ७०३	बमप्यमेवान्तरमद्रिमुप्यदोर	४० २४०
बध्नेने चैव नृडाया []	३२ ६६०	बरोगेज्मो बरोगेपुछ	२३ ३२०	बसन्तमेसरी प्राप्त	६ १००
बडमानोडुवम	६४ ६८०	बरायुग्राय देवेग	४६ २४३	बगनतडाहु भगवान्	७ ३०
बन घोर सुगुप्ताम	३८ ३३३	बराहतीथे गडडासन स	४३ ३६०	बस तपको सभाता	६ २१०
बन हरणापाम	६२ ११०	बरा स समयेय	१० २८०	बसन्ताडिप महाविभा	७ २०
बनमानाडुताडो	स मा २२ ४४०	बराय पिगुमारस्वो	१० २४३	बसवडो महाभाग []	४ ३२३
बनमातापर हरे	६० १२०	बराय मणिछत्र	२६ १४०	बसवडो हरे हड्डा	४ २३
बनमातिनमाडुमा	६३ १७०	बरायेडुमय सोमो	४८ ३४०	बाई विसुम्पनि व विसुम्पनि	६ ४२०
बनमायसकापका []	६ ३८०	बरोय विणो वेतुठ	६० ४६	बसागुर ममागै	स मा १० ७२३
बनस्पति पयुगति	६१ १८०	बरो प्रप विपुपकाकेन	३२ ११६३	ब सप्त मुनिगाडुन	स मा १६ ९०
बनस्पति समाम्यात	६३ २६०	बरोपोविधि सहस्रमूर्तिमित	३१ ४४०	बगिष्ठतन तरसा	स मा १६ ४३
बनस्पतिपु वृष्टे	३३ ४४३	ब-बोान तथा वृष्टम्	३४ ३३	बगिष्ठस्वाकाटोनी	स मा १६ ११
बनस्पतीनामयैत	६८ १८०	बरोयमानि चाम्यानि	१४ ६१०	बसिष्ठो नागिनी गयी	स मा १० ३४०
बनानि बगिचारगा	६ १२१	बरोयगमिसयुक्त	६४ ३६३	बगुनाया सोपतीय	३१ ६१०
बनानि सप्त मो धूहि	स मा १३ १३	बगानामाययागा व	स मा १४ ७४१	बरोय देगो गुराजकेपु	१४ ४४३
बनायेता नि वै सदा	स मा १३ ६१	बगायसविभागोय	स मा २२ ८३१	बसाप्रस्वणानानि	६८ २२०
बने विषरतस्तय	स मा १८ ७०	बराय बगिताने	स मा ६ २७३	बटन गुरा दैय	४४ ८१
बनय बरोगि निव	३२ ७०	बराय बगिताने	६२ ४०३	बट्टार गणिगुर्वा व	२२ २१६
बनयि बरोनी माडु	४४ ६६०	बरायगतवहा सभा []	स मा १३ ८०	बहो स्वगीरै सतिप्य	१८ ४१३
बनयेतिनिविच	१४ ४८०	बरायगत सततोना धि	४३ ४४०	बाकार ना नययुक्त	३४ ६१३
बगुमयपुमुकाणी व	३१ १०१०	बलिप्या विप्यमोतेया []	१३ ४८०	बाकारो आनुगाम व	३४ ४४३
बगुमानिनि विप्यातो	४६ ४३३	बगिपु विपु नयय	६४ २१०	बाह्य-भेदी जाता	३३ ६०
बय तेन प्रविता स्मस	२६ ३००	बरायजिनगवीत	स मा ३ ६०	बाह्यामानाताह	६४ १८०
बय नि धुविता नर्वे	स मा १६ ३२३	बरायनामोपयान्	१४ ४०	बाय-र-चिरातीतम्	१४ ६३
बय परिणीतो यव	४६ ६८०	बरोयमोक्षव द्वि योवनाय	१४ ३२०	बाय व यमभगनो बभावे	२० ११०
बयमनुपानलिताम	स मा ८ १३०	बरो यमभनत	४३ २२०	बायमाठ भगनेत्रा	४० २२०
बर वरोधीमाय न व बरायनामि		बरोये महामान	४८ ७७०	बायमायव यमभिरातमि	२८ ८३
गमन	३३ २६०	बरोये वरोयी रीर	२४ ३७०	बायिपुयो द्विजेनागा	१३ १००
बर प्रा तापयाया न व विगुनवा		बराय वरोय वायवन् ग	१० ६०	बायमायुयै तथा कानि	४४ ३४३
देवप्रति	३३ २६३	बराय मार्ग तातीवनान्	४ २८०	बायमाय प्रगत्य	६६ १४३
बर सन्ता ता गुडग	३६ ४४३	बराय वरोयानि	२३ २४०	बायमाय वै तस्ते	स मा १० ४७३
बर वय म ते[वत्ये] स मा २७ १६०		बराय गैव वारीवेर	२६ ४८०	बाय दुरत वीरय	२८ ७०
बर वय म ते[वत्ये] ४४ ६८०		बगुनाता मुकाय []	स मा ६ १३३	बायि व जयप्राय	८ ३६३
बर वृणीय म ते	स मा १६ ३२	बगुना द्विजगाडुता []	स मा १८ ३०	बाय तग नाम निरयव विनो	६४ ४४३
बर वृणीय म वो	स मा ६ ३३	बमतयकनीता व	३३ ४४०	बाय नयते देवेग	१७ ४४०
बर वृणीय म व	२८ २१३	बसा पुप्येनेपु	३४ ४६०	बायिपुयविरोट	४ २६०
बर प्रययानि मह	२८ २२०	बाय म वीजोन	३ ४००	बायी परयरीकार	स मा ८ १००
बरगाया मययेय	१६ ४३०	बसने वारायस्त्रोपु	३४ २२०	बायगो वीरय	३३ १६०
बरगाया तारीयान	१६ ४३०	बसने वीरयानि गु	१७ ३१०	बायगो वीरय	३३ २२३
बरगाय नमामुप्य	४३ २१३	बमतोपयये लय	२३ ३३३	बाययति व बायानि	४८ १८०
बरगे मर वेताह	२८ १६०	बय री पुप्येनेकाय	२३ ३६०		

वाद्यन्यपरं तत्र	२१.२१०	वायुदेव ममावायं	६६ ५१	विश्राग्नेर्मुनिश्रेष्ठ	१८ २००
वायुमास हस्तो	२१ ३४०	वायुदेव नमस्तेऽस्तु	६० १०	विनाय तगप्यरति	६२ ५१
वायुभिर्नृपिणं मुद्रासुराणाम्	६ ५२५	वायुदेवमर्दिष्य	५६ ७३०	विनाय तस्य तद्गर्व	स मा १८ १८३
वायुप्रस्थापनं गच्छेद्	१५ ५६०	वायुदेवमह्यम्यल	३४ ६५०	विनायते सर्वपतामहासैत्	स मा ८ २३०
वायुप्रस्थापनं चर्म	१५ ५५०	वायोऽभिर्नृपं रत्नैर्	६८ ५४१	विज मोहन राभिशेन	१२ १४०
वायुप्रस्थापनं वायुं	१४ ८०	वायोर्गुणं श्रेयसेष	१७ ४८०	वितत्य चार्पं गुणमाविष्ट्य	७ ५३०
वायुप्रस्थेन विविता	स मा २२ ४३५	वायुर्नानि समामेन	६ १४०	वित्तशाय्य न वत्तव्य	६६ १५०
वायुरश्चजस्तु	४३ १२५०	वाह्योवा वाटगनाम्	१३ ३७१	वि रयति सगमे	३२ ६३०
वायुदारायान् पश्यसे वायु	४१ ६५	विर्गति योवनवायो	३८ ३१३	विर्गति मुनिगार्तु	स मा १० २६०
वायुं पार्श्वमवष्टभ्य	४७ २४५	विर्गतिवाहो भुजैर्गहार	५६ ५२०	विर्गतिवा मन्तुष निम्न	स मा २२ ७६५
वायुनस्य धृत पूर्य	१ ३०	विर्गता प्रतिभाश्ले	१६ २००	विर्गतिवा योवरायण	२३ ७०
वायुनस्य च माहात्म्य	स मा १० ६१०	विकारमायान्ति च पञ्चजन	२ ३३	विर्गतिवा महाभाग	स मा १० १४०
वायुनस्य शब्दं यस्तु	स मा १० ८७०	विकारिणघातय	१८ २२३	विजभासो वेन्नाकुडिमूल	५ ५३०
वायुनाय नमस्तेऽस्तु	६० १६०	विर्गतिनो गटा रैर्	३० ६३	विजि विष्टु मुनिश्रेष्ठ	६३ ८०
वायुनेतेह स्तेन	स मा १० ४०	विर्गति तमिन् सरसि	स मा १४ ५३०	विजि कटरण क	३ ४६०
वायुपार्श्वमवष्टभ्य	४७ १३५	विष्ट करोति पानना	स मा १३ ४४८	विजि स्वयमेवावात्	४३ १२६०
वायुमुष्ट्या तथा पार्श्व	१० ११६	विष्ट कुपुष्टं सन	स मा २७ १३५	विष्टमानेषु राक्षेषु	२१ २०
वायुस्या हस्त मा देव	१८ १३०	विष्टराजोऽष्टम प्रोक्तो	४४ ३६०	विष्टायर वाङ्मूर्ध	२३ ४०५
वायुसाम्ब स्वपश्येते	१७ १८०	विष्टाये तस्य लुपिता	५६ ७२१	विष्टावस्त्वमस्तु	११ १६३
वायुसाम्बपि कुञ्जित	१७ १८०	विष्टाया सगोमय	६ ८८०	विष्टावस्त्वमस्तु	४७ १८०
वायु समम्येव च गम्भीरोऽय	६ ४७०	विष्टाया सगोमय	२५ ३१०	विष्टावस्त्वमस्तु	११ २६०
वायुज्ज्वलो वायुतो	स मा १७ ६०	विष्टाया सगोमय	२३ ११०	विष्टावस्त्वमस्तु	६५ १४०
वायुज्ज्वलो वायुतो	३ १६०	विष्टाया सगोमय	३६ १६०	विष्टावस्त्वमस्तु	५८ ७३
वायुज्ज्वलो वायुतो	स मा १७ ६५	विष्टाया सगोमय	६ ६४३	विष्टावस्त्वमस्तु	४० ३१०
वायुज्ज्वलो वायुतो	३४ ७०	विष्टाया सगोमय	७ ३१५	विष्टावस्त्वमस्तु	४४ ३२०
वायुज्ज्वलो वायुतो	४३ ५२०	विष्टाया सगोमय	६ ३३३	विष्टावस्त्वमस्तु	स मा ३ २५३
वायुज्ज्वलो वायुतो	४ ४५०	विष्टाया सगोमय	३८ ३४०	विष्टावस्त्वमस्तु	६० ३६३
वायुज्ज्वलो वायुतो	स मा १३ ३२३	विष्टाया सगोमय	स मा ८ ६०	विष्टावस्त्वमस्तु	४८ ८५
वायुज्ज्वलो वायुतो	३० ७०	विष्टाया सगोमय	३४ २६०	विष्टावस्त्वमस्तु	३० २५०
वायुज्ज्वलो वायुतो	३२ ७३०	विष्टाया सगोमय	६४ १२०	विष्टावस्त्वमस्तु	२१ १०
वायुज्ज्वलो वायुतो	स मा २८ १४३	विष्टाया सगोमय	४४ २६०	विष्टावस्त्वमस्तु	३६ १५०
वायुज्ज्वलो वायुतो	४० २८३	विष्टाया सगोमय	४४ ६४०	विष्टावस्त्वमस्तु	५४ १०३
वायुज्ज्वलो वायुतो	५३ ३२०	विष्टाया सगोमय	४३ ६६३	विष्टावस्त्वमस्तु	५४ १६३
वायुज्ज्वलो वायुतो	५८ २४०	विष्टाया सगोमय	४४ २८०	विष्टावस्त्वमस्तु	५४ १४०
वायुज्ज्वलो वायुतो	३७ ४६३	विष्टाया सगोमय	४६ ४७३	विष्टावस्त्वमस्तु	४६ ७४०
वायुज्ज्वलो वायुतो	स मा १२ ८०	विष्टाया सगोमय	५२ ३५३	विष्टावस्त्वमस्तु	४६ ७००
वायुज्ज्वलो वायुतो	५८ २१३	विष्टाया सगोमय	६ ३३०	विष्टावस्त्वमस्तु	४६ ७००
वायुज्ज्वलो वायुतो	स मा ६ ४७३	विष्टाया सगोमय	६ ४७३	विष्टावस्त्वमस्तु	४२ २५३
वायुज्ज्वलो वायुतो	३० १४०	विष्टाया सगोमय	६ ४८०	विष्टावस्त्वमस्तु	१७ १४०
वायुज्ज्वलो वायुतो	१८ ६०	विष्टाया सगोमय	५२ ४३०	विष्टावस्त्वमस्तु	४२ ३०३
वायुज्ज्वलो वायुतो	५६ ७५०	विष्टाया सगोमय	स मा १७ १००	विष्टावस्त्वमस्तु	४४ १७३

श्रीमद्यजुषी

त्रिदशको महावीर्य	४३ ५०३	विमर्तनामल ह्याता	६४ ८६३	विमर्तनामल रणे गावो	४३ ४४३
विनाग पाप्मनो वृद्धि	५० ६०	विमर्ते च नर ह्याता	स मा १३ १५३	विमर्ति गौत गनैरु	४४ ७०
विनागमुपात्यति	स मा ८ ३४३	विमर्तेन भवन्ती	स मा १६ ३७	विमर्तमद्वयद्वय	३५ ३०
विनाग्य पानवर्त	६ २६०	विमर्तानि च गुह्यमि	४७ २०३	विमर्ति वाता ह्यातागर्गा	१ १७३
विनि द्यापत स्थिता	५० २६०	विमुक्त वनूपै सर्वे	स मा १६ १०	विमर्तयद् निजगता	४३ ७६३
विनिगती मागवर्गा	४३ ४४३	विमुक्त वनूपै सर्वे		विमर्तयत्ता नव	३७ ५३०
विनिज्जलानुष्टा	४७ ३४३	[आनोति]	स मा १६ १३३	विमर्तानि भोगाभ	४८ १६३
विनिगती मुरपती	२८ ४४३	विमुक्त वनूपै सर्वे	स मा २७ ३६३	विमर्तु ग्रीतमनतो	६२ १५०
विनिगती मुरपती	२८ ४३०	विमुक्त वातै सर्वे	स मा २८ ४६०	विमर्तु भवन् रम्य	२६ ४७०
विनोतामा च वापय	४५ २६०	विमुक्त वातै सर्वे	स मा २४ ५२०	विमर्तु विमर्तयति	२६ ४५०
विनागानां वापय	२४ ४३३	विमुक्तवातै सर्वे	३० २४३	विमर्तु विमर्तयति	४७ ३६
विनागानां वापय	स मा २६ १३३	विमुक्तवातै सर्वे	४३ २६०	विमर्तु विमर्तयति	६४ ६४
विनागानां वापय	१६ २३०	विमुक्तवातै सर्वे	५६ १६०	विमर्तु विमर्तयति	६५
विनागानां वापय	१३ २६०	विमुक्तवातै सर्वे	६८ ४३०	विमर्तु विमर्तयति	४६ १००
विनागानां वापय	२६ ४८३	विमुक्तवातै सर्वे	४७ ५३०	विमर्तु विमर्तयति	२२ ४६०
विनागानां वापय	६३ २८०	विमुक्तवातै सर्वे	स मा २८ ५२०	विमर्तु विमर्तयति	४३ ५३०
विनागानां वापय	१६ ५३३	विमुक्तवातै सर्वे	स मा ३३ ३७	विमर्तु विमर्तयति	४४ २६०
विनागानां वापय	३५ २८०	विमुक्तवातै सर्वे	५३ ३७०	विमर्तु विमर्तयति	४५ ४७०
विनागानां वापय	१३ ७	विमुक्तवातै सर्वे	स मा २८ ५४०	विमर्तु विमर्तयति	३२ ३३०
विनागानां वापय	४६ ८०	विमुक्तवातै सर्वे	स मा २६ १६०	विमर्तु विमर्तयति	६४ ३३०
विनागानां वापय	स मा ८ ३०३	विमुक्तवातै सर्वे	२३ १६०	विमर्तु विमर्तयति	२४ ५०
विनागानां वापय	४६ १२००	विमुक्तवातै सर्वे	४४ १३३	विमर्तु विमर्तयति	४२ ६६३
विनागानां वापय	५४ २६०	विमुक्तवातै सर्वे	स मा २३ १३०	विमर्तु विमर्तयति	४२ ५६०
विनागानां वापय	१४ ३३	विमुक्तवातै सर्वे	स मा २२ ७३३	विमर्तु विमर्तयति	५५ ६३
विनागानां वापय	६७ ४३६	विमुक्तवातै सर्वे	५३ १००	विमर्तु विमर्तयति	५६ ६३
विनागानां वापय	४६ २६०	विमुक्तवातै सर्वे	५३ ८०३	विमर्तु विमर्तयति	५४ ६३
विनागानां वापय	१७ ३३०	विमुक्तवातै सर्वे	स मा २६ ५३३	विमर्तु विमर्तयति	५४ ६३
विनागानां वापय	३३ ६३	विमुक्तवातै सर्वे	स मा ८ १३	विमर्तु विमर्तयति	५६ ८०
विनागानां वापय	स मा २२ ३०३	विमुक्तवातै सर्वे	६ ४७३	विमर्तु विमर्तयति	स मा १६ ३०३
विनागानां वापय	६८ ५४०	विमुक्तवातै सर्वे	स मा ८ ४४३	विमर्तु विमर्तयति	१८ ३६३
विनागानां वापय	१५ ३०३	विमुक्तवातै सर्वे	४७ ६०	विमर्तु विमर्तयति	स मा १० २६३
विनागानां वापय	२० १०३	विमुक्तवातै सर्वे	१२ २८३	विमर्तु विमर्तयति	३० ३३३
विनागानां वापय	७ ११०	विमुक्तवातै सर्वे	३२ २८०	विमर्तु विमर्तयति	३० ३३३
विनागानां वापय	७ १२०	विमुक्तवातै सर्वे	३५ ६६	विमर्तु विमर्तयति	स मा २० ३४३
विनागानां वापय	स मा ११ १२०	विमुक्तवातै सर्वे	६ ३६३	विमर्तु विमर्तयति	३४ ७६३
विनागानां वापय	स मा २६ ८३०	विमुक्तवातै सर्वे	६३ ४८०	विमर्तु विमर्तयति	६३ ६०
विनागानां वापय	६८ ४५३	विमुक्तवातै सर्वे	३ ३६३	विमर्तु विमर्तयति	६८ १६३
विनागानां वापय	स मा २६ ८६३	विमुक्तवातै सर्वे	३६ २६०	विमर्तु विमर्तयति	३४ ७६३
विनागानां वापय	४५ २००	विमुक्तवातै सर्वे	३१ २४३	विमर्तु विमर्तयति	३४ ७६३
विनागानां वापय	६३ ३६३	विमुक्तवातै सर्वे	३१ १६०	विमर्तु विमर्तयति	३४ ७६३

वामनपुराणस्य

विभुता नरऐत्येव	३ २७०	विष्णुनाड्य सप्ताष्टि	४८ ३३	वीगावाधधुर् मिथुन	५ ५६०
विभु विभुगति विष्णु	स मा ६ ३२०	विष्णुना स्थितिकामित	स मा १ ११०	वीर भुवमयाह	६२ १८३
विभुर्मनुता सामी	३७ ३६३	विष्णुस्यमित्तं जारतं	४८ २३	वीरभद्रमयानि	४ ५६३
विभुक्रमगमाहूय	२८ १०	विष्णुरेव तया पाप	५६ ६००	वीरभद्राय विरप	४ ५८०
विभुक्रम द्वितीयाया	१७ १५२	विष्णुरेवगतियेयो	६७ ५६०	वीरभद्र देवाद्या []	४ ३८०
विभुक्रमापि मुनिना	३८ २६	विष्णुगत्वाय पातालात्	६ ७६३	वीरता च प्रवालेन	६८ १७३
विभुक्रम महातेजा	३६ १०१३	विष्णुलोकमवानाति	५६ १०६०	वीर्य प्रासन्नं छतनतोभ	५३ १६२०
विभुक्रम नमस्तेस्तु	६० २३०	विष्णुस्त्वनुजो जने	स मा १५ १३३	वृष्टीभिमेने	५८ ७०
विभुक्रम रामान	५७ १५०	विष्णो श्रीयमेतानि	६८ २५०	वृका वरकोटा []	१३ १६५
विभुक्रम महाक्रम	५३ ४०३	विष्णो सारस्वत स्तोत्र	५१ ११२०	वृषगुल्फायो यस्य	५६ ८८३
विभुक्रमा प्रसस्ता	६२ ३३३	विष्णो न कथासि बलि न दूरे	६५ ४५०	वृषगुल्फाय गिरीय वरुण	५३ ३६०
विभुक्रमा च गति	६३ ३३३	विष्णोर्पि प्रसादेन	६२ २५०	वृषगुल्फाय गेष्टु	स मा २६ १५७
विभुक्रमाय पायैर	स मा १६ २३	विष्णोरासा दिक्कृतं	स मा १० ६५०	वृषगुल्फाय मे	१ २८०
विभुक्रमाय प्रदीप्य दृष्टो	स मा १६ ८०	विष्णोर्नाभिसमुद्रमुत्	स मा २६ ३०	वृषगुल्फाय वक्रकोटि त्व	स मा २६ ११३
विभुक्रमाय वसिष्ठ	स मा १५ ६०	विष्णुचनेन नमस्तुभ्य	६० ३३	वृषगुल्फाय वरमयया	२८ २३०
विभुक्रमाय महेन्द्रायतो	३३ १०३	विष्णुयामास गगान्	५६ ८१३	वृषगुल्फाय वरमानन्य	५१ ५६३
विभुक्रमाय शीतगुणोपपन्ना	३३ १२३	विष्णुयामास धर्म	२६ ६५०	वृष प्रवक्कोटीभिर	५७ २२०
विभुक्रमाय विष्णु	स मा ११ १६०	विष्णुय भूते सहितो महीधम्	२७ ६२०	वृष पर्वभिर्महातेना []	२६ ५३०
विभुक्रमाय सर्वान्	५३ ५७३	विष्णुय देवता सर्वा []	५२ ५१०	वृष स भर्ता भगवन् हि पूर्व	२२ ५६०
विभुक्रमाय कदाचि	६५ २०३	विष्णुय नूतानि जगाम वैवी	३० ५२०	वृषा तीक्ष्णत पुष्टे	३५ १८०
विभुक्रमाय महारामान	स मा ६ ११३	विष्णुय न तयाय च	स मा १० १३०	वृषा देवगुणस्वादी	२१ ३०
विभुक्रमाय ज्ञानुवादा []	स मा १० ५०३	विष्णोर्नाभिसमुद्रमुत्	११ १५०	वृषा च पुष्करे दामा	५६ २७३
विभुक्रमाय साध्याय	५३ ३१३	विष्णुयामिर्जटाभिस्तु	६२ १२०	वृषाचरोमी च मुद्र कुनारा	२० ११३
विभुक्रमाय स्वयं	स मा १ ७३	विष्णुयै हिमव गदे	५८ ३२०	वृषिर्देवाभ्रातिरेव माया	१६ २००
विभुक्रमाय देववरा []	स मा १ १३	विष्णुयै दिग्गजस्तु	३५ ८०	वृषे मुनिविवाहे तु	३६ १६३
विभुक्रमाय देवाय	५८ ३६०	विष्णुय च यथास्तुति	५८ २५०	वृषाष्टन वृषा दान	१५ ५१३
विभुक्रमाय वन च साध्याय	५ ५३	विष्णुयै कुलनयना	५८ ७८०	वृषाष्टनासिस्वहाभिर	१५ ५२३
विभुक्रमाय साध्याय	३२ १६३	विष्णुयै गगान् दृष्टवा	५१ २२३	वृषा तपत्र कीर्ति	६७ ५७०
विभुक्रमाय प्रसिद्धाय	स मा ६ ३००	विष्णुयै गगान् देव	५१ २३३	वृषा पञ्चन प्राणोति	१५ ५२०
विष्णु गेभयकीटादि	५ ५५०	विष्णुयै गगान् देव	२१ ३६०	वृषा पञ्चन प्राणोति	स मा १ १५०
विष्णुगच्छा साध्याय	५२ ६५०	विष्णुयै गगान् देव	३३ ५५३	वृषा यना वृषा वेदा []	६७ ५७३
विष्णुगोसि यथा तात	स मा ६ ५०	विष्णुयै गगान् देव	२३ ६२०	वृषा यना वृषा वेदा []	६८ ६७३
विष्णुगोसि यथा तात	६७ २८०	विष्णुयै गगान् देव	२० ३३०	वृषा यना वृषा वेदा []	६८ ७७३
विष्णुगोसि यथा तात	६७ २८०	विष्णुयै गगान् देव	३७ ६३०	वृषा यना वृषा वेदा []	६८ ७७३
विष्णुगोसि यथा तात	६७ २८०	विष्णुयै गगान् देव	३० ५००	वृषा यना वृषा वेदा []	६८ ७७३
विष्णुगोसि यथा तात	६७ २८०	विष्णुयै गगान् देव	२२ १३०	वृषा यना वृषा वेदा []	६८ ७७३
विष्णुगोसि यथा तात	६७ २८०	विष्णुयै गगान् देव	५१ ३३३	वृषा यना वृषा वेदा []	६८ ७७३
विष्णुगोसि यथा तात	६७ २८०	विष्णुयै गगान् देव	६२ ६३०	वृषा यना वृषा वेदा []	६८ ७७३
विष्णुगोसि यथा तात	६७ २८०	विष्णुयै गगान् देव	३३ १६०	वृषा यना वृषा वेदा []	६८ ७७३
विष्णुगोसि यथा तात	६७ २८०	विष्णुयै गगान् देव	३५ १०३	वृषा यना वृषा वेदा []	६८ ७७३

वेगादुमो दुद्रुवन् सखलं	५५-२८०	व्याजितो दु क्षितो दीनम्	स मा २७ १००	सकस्तु सभूजयितु मुरारे	६५ ३६०
वेगिन मेममारस्तु	३१ २६०	व्याजिग्रिभ विनिर्मुक्त	स मा १३ ३५५	सता यवन् मर्वेयां	स मा. १६ ३६५
वेगेनानुसरेवे	२६ ७६०	व्यापिना देन स्पेय	स मा १० ८५०	सक्ति श्रुति रेप हुतासदतां	२१ ५३०
वेगेनाभिमुता सा च	२६ ७३०	व्याप्त त्वया यगस्ववै	स मा १६ १३०	सक्ति सधधा कृतनि रचना ये	५३ १६०५
वेगेनेयातत च	४४ २५५	व्यासस्य च नन पुष्य	१ मा १३ ४०	सक्त हुताग्न श्वसनद्वय वाप	१६.१४०
वेगा वैतरणी चैव	१३.२८०	व्यासेन मुनिदार्ढ्यात्	स मा १५ ३३५	सक्ति हुताग्निसुता च वलं	३१ १०३५
वेददेवद्रिजतोना	१२ ३५	व्यामवात्यक मुद्राद्वा	६० १५०	सत्तिनिभिद्रुहयो	४२ ५२०
वदन नीतिपाश्चातो	११ १६०	वयल्लु यधिल्लु चतुर्वरेणु	३ ३२३	वयया नुमार कुजिनेन श्रीरु	१० २१०
वदनातां मुयोवाय	३२-७६०	वयस्य तनया सप्त	४६ ४६०	वयसा मय वामरमाय वाऽऽ	१० ४५०
वदनिगा महराणां	स मा २६ ४३५	वयसि वरक वार	४१ ३६५	वयसा विभिद्रुहय	४४ १६०
वदया सोवनावाय	२३ १८०	वयसि वरदातून	६८ ५२०	वयसा स कावावरणे विदारिते	१० ४६५
वदवह्लुहृदस्वाभी	१२ ३५५	वयसि वरदातून	स मा २४ १७०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
वदववान न मुनिता	स मा २५ ३८५	वयसि वरदातून	४४ ६०५	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
वदवसुतिर्देवतानो	१३ २३५	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
वेनयोक्त स्तवमिम	स मा २७ ७०	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
वेनो राजा सममवत	स मा २६ ६५	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
वेपथ्यमान सुषारैल्लु	५८ २५५	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
वैभुष्ट लक्ष्मणवर्तु	६५ ४८०	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
वैभुष्टमपि सहास्रं	६३ ११०	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
वैभवास्तव मार्हस्पत्यम्	१५ ६३०	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
वैजयन्ती प्रमुखा त्वं	१८ ३३५	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
वैजयेय समासस्तु	१८ ३४५	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
वैजयेय समासस्तु	२७ ६५	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
वैजाज स बगामाय	२३ ३००	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
वैजाजे च अष्टाभारं	१७ ११०	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
वैजाजमुनं कुन्तो	५२ २६०	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
वैजयस्ते सवाञ्जिते	स मा १० ६८०	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
वैजाये च यथा पद्यो	स मा २०.२६०	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
वैजाये स्तानमुद्रितं	१७ ५२५	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
वैज्या साक्षारत्न भूमा []	६०.२५०	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
वैजाय पशुवित्तया	७ २४०	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
वैजयतां पीतवसनां	४६ २८०	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
वैज्यो धनप्रमुद्रि च	स मा १० ६१०	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
वैज्या मुद्रता अग्र्या []	१३ ४६०	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
व्यवित स निरस्तस्रो	५८ २६५	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
वयदावद स तात् महात्	१८ ६८०	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
वयदातो वृत्तिर्लोभ	स मा २६ ११४०	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
व्याकुल्य यमुना तताम् विरय		वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
व्याकुल्य देवता	२७ ३४०	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
व्यापारो मरिदस्तव	५४ ६८५	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५
व्याप्रा मुपागो पततां	स मा २६ ११२०	वयसि वरदातून	५२ १६०	वयसा स भिन्ना हुदये मुरारि	४३ १६१५

वात नरक्षीणि गतानि दैव्य	७ ५६३	शरीरचतुर्भित्तिचन्द्र	२१ २८०	शार्ङ्गं शार्ङ्गयुतं तेजो	२५ ८०
वातं गतवृक्षं वा	स मा १० ५४०	शरीरं चक्षुः सञ्ज्ञा	२१ ३००	शान्तिहोमस्य रात्रयं सु	स मा १६ ५०
वातकनुमयापान्त	५३ ५२३	शरीरं तु त्रीणि त्रीणापयन्ता	६ ५०३	शान्तिस्तान्तिस्तान्ति	५८ ६३
वातकतुरनिविष्ट	स मा ० १८२	गणस्य सर्वमस्याय	५३ ५२०	शान्तिं पर्वतश्रेष्ठ	३८ ३३
वातकतुल्यं दुदाय	५३ १०६३	वायव्यं वायव्यो गोवा	१५ ३१	शास्त्रस्य धर्मनाम	३५ १००
वातकतुल्यं वातान्तरा	३१ ६५०	वायव्यनिजितं मूर्ध्नि	१६ २६०	शास्त्रानि चैषां मुख्यानि	६ ८६०
वातजिह्वं वातावर्तं	स मा २१ ६७०	वायव्यमिति तेजस्त्वाद्	१६ ६०	शास्त्राभ्योपाणि तया	स मा ६ ३८०
वातदुग्धमिदं नीला	१३ २००	वायव्यमिति तेजस्त्वाद्	स मा २६ १४०३	गिरा ह्येष विष्टं पर्णं	स मा २६ १२१३
वातया स्वयमद् ब्रह्म	५२ ३००	वायव्यं देवतायुं सर्वान्	२८ ५४०	शिखन्द्रीं पुण्डरीकाय	स मा २६ १४१०
वातया वासते श्रीव	३० ३७०	वायव्यं यथायुं सर्वान्	स मा १० ८६३	गिराया देवदेवस्य	६५ २८३
वातयवायुं कुलिश	५५ ३३०	वायव्यं देववर्गं त्रिवेद्यं	५७ ६५३	शिखास्य पुत्रं श्रीगार	३५ ५५३
वातक्यायव्यमोर्ध्व	३३ ३४०	वायव्यता निरतं च चान्द्र	६ ५३०	निखिम्बत्राय विष्टं	३२ १३०
वातहाहलिकं तीर्थं	स मा २० ३३	वायव्यं सर्वतः	६५ ८००	गिरं चित्रं देव वसतिस्थ	२१ ५६०
वातवदन्तं प्रकुर्वन्तु	३३ २७०	वायव्यं सर्वतः	५६ ३३३	गिरं स्नातस्तदा सखी	५ ३७०
वातनिर्गन्तव्यं	५३ ८६०	वायव्यं नाम नवर	५३ १२०	गिरिभ्यश्च देव	३० ५३०
वातनिर्गन्तव्यं	५३ ६६३	वायव्यं नाम नवर	११ ५४०	गिरा प्रविष्टाया	५१ ३६३
वातनिर्गन्तव्यं	स मा ३ ३२३	वायव्यं नाम नवर	१२ ५३०	गिरिभ्यः प्रगता देव	स मा ३ ३६०
वातनिर्गन्तव्यं	५० १६३	वायव्यं नाम नवर	५८ ३००	गिरिभ्यः प्रगता देव	२८ ५४०
वातनिर्गन्तव्यं	स मा ३ २८०	वायव्यं नाम नवर	३८ ७८३	गिरिभ्यः प्रगता देव	२८ ७८०
वातनिर्गन्तव्यं	६५ ६६३	वायव्यं नाम नवर	५२ ६१०	गिरिभ्यः प्रगता देव	५५ ६०
वातनिर्गन्तव्यं	६ २६०	वायव्यं नाम नवर	३६ ६७३	गिरिभ्यः प्रगता देव	२६ ५०
वातनिर्गन्तव्यं	५७ ६६३	वायव्यं नाम नवर	३६ ६१३	गिरिभ्यः प्रगता देव	६१ ६०
वातनिर्गन्तव्यं	५३ ५३३	वायव्यं नाम नवर	६२ ५४०	गिरिभ्यः प्रगता देव	२२ १००
वातनिर्गन्तव्यं	५२ ६५३	वायव्यं नाम नवर	२१ २२०	गिरिभ्यः प्रगता देव	स मा १७ २३०
वातनिर्गन्तव्यं	५ २७०	वायव्यं नाम नवर	१० १६०	गिरिभ्यः प्रगता देव	३८ ५३०
वातनिर्गन्तव्यं	५३ ११५०	वायव्यं नाम नवर	५५ १२३	गिरिभ्यः प्रगता देव	६१ २८३
वातनिर्गन्तव्यं	१५ ३६०	वायव्यं नाम नवर	५७ ३६३	गिरिभ्यः प्रगता देव	५२ १५३
वातनिर्गन्तव्यं	१२ २७३	वायव्यं नाम नवर	स मा ६ १३३	गिरिभ्यः प्रगता देव	२५ ६६३
वातनिर्गन्तव्यं	५१ ५३३	वायव्यं नाम नवर	स मा ६ ७०	गिरिभ्यः प्रगता देव	५६ ६००
वातनिर्गन्तव्यं	५८ ५३०	वायव्यं नाम नवर	३१ ५५०	गिरिभ्यः प्रगता देव	६ १०३
वातनिर्गन्तव्यं	स मा ६ १६३	वायव्यं नाम नवर	५५ ७००	गिरिभ्यः प्रगता देव	६ १७३
वातनिर्गन्तव्यं	५० ६२०	वायव्यं नाम नवर	६७ ३७०	गिरिभ्यः प्रगता देव	३२ ५३
वातनिर्गन्तव्यं	२१ ६३	वायव्यं नाम नवर	५५ १३३	गिरिभ्यः प्रगता देव	३५ १०३
वातनिर्गन्तव्यं	३२ ३६३	वायव्यं नाम नवर	५३ ६६०	गिरिभ्यः प्रगता देव	५६ २५०
वातनिर्गन्तव्यं	३८ ७८०	वायव्यं नाम नवर	८ ६३	गिरिभ्यः प्रगता देव	स मा २२ २६०
वातनिर्गन्तव्यं	५५ ५५३	वायव्यं नाम नवर	३० ६०	गिरिभ्यः प्रगता देव	६ २२०
वातनिर्गन्तव्यं	६६ ६३	वायव्यं नाम नवर	७ ५६०	गिरिभ्यः प्रगता देव	२६ ५७३
वातनिर्गन्तव्यं	स मा २६ ७ ३	वायव्यं नाम नवर	१८ ३०३	गिरिभ्यः प्रगता देव	५६ ५८०
वातनिर्गन्तव्यं	५ ३८३	वायव्यं नाम नवर	५७ ३४०	गिरिभ्यः प्रगता देव	६ ६०

द्योत्रियता तु ततोर्वध	स या १६ ४०५	श्रीवत्सलस्य श्रीस	५६ ७२५	श्रुत्वं ताम्या महिषासुरस्तु	२० १७३
गोमते वादणि श्रीमात्	२२ ४३०	श्रवत्सस्तु धर्त्वि	५० ५१३	श्रुत्वं मेघस्तु हर्दं तु गजित	१ १६५
गोमते पञ्चपत्राणां]	४३ ६६५	श्रवत्सस्तु मुद्राराज्ञ	६३ १८०	श्रुत्वं सा गौर्गमरिचुताज्ञी	५० २६३
शाभितो रुचिरप्रख्यं	५८ १००	श्रीवृन्तैः सफरैः	१७ ६००	श्रुतोत्तरयो च वेगेन	३६ ३३०
संवाचारवमुक्ता	४५ २३०	श्रीशङ्खकसिपदावरस्य	५८ २८०	श्रुता कथयिष्यामि	११ १२३
शोडीयमानिन वीर	४६ ४५३	श्रीसमुद्रा उरोपथ्ये	६३ २४३	श्रुता कथयिष्यामि [भूयो]	२२ २५
समाननित्य वधु	५७ २४३	श्रुत यथा भगवता	६६ १५	श्रुता कथयिष्यामि [मुरा]	३४ २६३
समानस्य हर्दाराय	५७ १६०	श्रुत सन्तुलमरिख	३४ ६७०	श्रुता कथयिष्यामि [शोय]	५२ १२५
समाक पयसि सिद्ध	स मा १५ २३	श्रुत स म ह्येगाय	३२ ३३३	श्रुता कथयिष्यामि [कथा]	५३ ११३
सामागत्य सारवाणपरि	२ ४६३	श्रुत यै च पशुवा	३१ ८१५	श्रुता कथयिष्यामि [नक्षत्र]	५४ २६३
श्रवत्सस्तु मरिच	६८ ५५	श्रुतमुद्रा नदया	३२ ६७३	श्रुता कथयिष्यामि [कथामे]	५५ १६५
श्रवत्सस्तु पुष्टिरयो शमा च	२२ २०३	श्रुत प्रभातं चण्डस्य	स मा २६ १३०	श्रुता कथयिष्यामि [विशु]	६२ ५६५
श्रवत्सस्तु मुक्ता [श्रवत्स]	स मा २३ १८५	श्रुति स्मृतिरिद्धा कोति	स मा २ २०३	श्रुता कारण तात	६४ ६०५
श्रवत्सस्तु मुक्ता [मन्त्र]	स मा २३ २७३	श्रुत स्मृतिपुं स कोति	४६ ५०३	श्रुता योत्रमिच्छक	५५ १६५
श्रवत्सस्तु मुक्ता	५३ ७३०	श्रुति पितृतामुपेय मन्दर	४६ ५८०	श्रुता तत्त चण्डस्य	५६ ५६३
श्रवत्सस्तु नाम	५३ ५००	श्रुतप्रभातं यमभोजिनो बहि	६४ १३०	श्रुता धर्मसर्व	स मा २२ ७५०
श्रवत्सस्तु पुण्य	५३ ६००	श्रुते पश्चिमसमृते कोतिते च	६५ ६७०	श्रुता नरागाई	३८ ६३०
श्रवत्सस्तु मन्त्र	५३ ८२०	श्रुता कुमारवचन भगवाद् मन्त्रे	३२ ६४३	श्रुता पर्वतभद्र	२६ ३३३
श्रवत्सस्तु पुण्य	५४ २१३	श्रुता योत्रमस्य ब्रह्म	५७ १०३	श्रुता पूर्वमहा	५६ ३३
श्रवत्सस्तु निक्षप्यते	१२ २२०	श्रुता च कार्या परमा समता	६६ १०	श्रुता यन्मन्त्रे	५४ २६
श्रवत्सस्तु तया शुद्ध	५४ १८३	श्रुता प्रावातिर्य तद्	३८ ५७५	श्रुता रागभद्र	१४ २२३
श्रवत्सस्तु येषमयाय	१२ ३३३	श्रुता तद्भार्गववचन	७ ३८३	श्रुता सप्रवर्णम	१८ ५६३
श्रवत्सस्तु मुद्रागोत्रा	५३ १८०	श्रुता तद्भवन रुद्रो	३२ १०२५	श्रुता सवर्णमस्य [स्वयमो]	५६ ३३०
श्रवत्सस्तु मुद्रागोत्रा	५३ ६०३	श्रुता तु वचन देवा	स मा १ १५३	श्रुता सवर्णमस्य [वर्त]	५६ ५५३
श्रवत्सस्तु मुद्रागोत्रा	५८ २३०	श्रुता तु वाक्य कोटिवा	३० ३६५	श्रुते च द्विकथ	१ ५५
श्रवत्सस्तु मुद्रागोत्रा	स मा ६ १६५	श्रुताऽत्र वाक्य मन्त्रोऽवर्ण	२० ३२३	श्रुते त्वनिग सार	५७ २६०
श्रवत्सस्तु मुद्रागोत्रा	५६ ३०३	श्रुताऽत्र वाक्य मन्त्रोऽवर्ण	३६ ५१५	श्रुते हृदये नित्य	६ १८३
श्रवत्सस्तु मुद्रागोत्रा	६६ १६३	श्रुताऽत्र वाक्य मन्त्रोऽवर्ण	१० ३८३	श्रुते हृदये नित्य	स मा ३ २००
श्रवत्सस्तु मुद्रागोत्रा	३६ ३७०	श्रुताऽत्र वाक्य मन्त्रोऽवर्ण	१० ५१३	श्रुते हृदये नित्य	११ १६३
श्रवत्सस्तु मुद्रागोत्रा	३७ १८०	श्रुताऽत्र वाक्य मन्त्रोऽवर्ण	३१ २६५	श्रुते हृदये नित्य	३० ७३३
श्रवत्सस्तु मुद्रागोत्रा	३६ ८२०	श्रुताऽत्र वाक्य मन्त्रोऽवर्ण	५६ ७२३	श्रुते हृदये नित्य	स मा २७ १०३
श्रवत्सस्तु मुद्रागोत्रा	स मा १६ १८०	श्रुताऽत्र वाक्य मन्त्रोऽवर्ण	५६ ५८०	श्रुते हृदये नित्य	६८ ५००
श्रवत्सस्तु मुद्रागोत्रा	स मा १४ २३३	श्रुताऽत्र वाक्य मन्त्रोऽवर्ण	३७ ७७०	श्रुते हृदये नित्य	स मा १० २३३
श्रवत्सस्तु मुद्रागोत्रा	५६ ३६०	श्रुताऽत्र वाक्य मन्त्रोऽवर्ण	१६ २६३	श्रुते हृदये नित्य	३७ ८४०
श्रवत्सस्तु मुद्रागोत्रा	५७ २६०	श्रुताऽत्र वाक्य मन्त्रोऽवर्ण	१६ ५२०	श्रुते हृदये नित्य	५५ ५५३
श्रवत्सस्तु मुद्रागोत्रा	१ १०	श्रुताऽत्र वाक्य मन्त्रोऽवर्ण	३० ५५३	श्रुते हृदये नित्य	६३ २६०
श्रवत्सस्तु मुद्रागोत्रा	६० २०	श्रुताऽत्र वाक्य मन्त्रोऽवर्ण	५२ ५५३	श्रुते हृदये नित्य	२३ ५०
श्रवत्सस्तु मुद्रागोत्रा	१३ १८०	श्रुताऽत्र वाक्य मन्त्रोऽवर्ण	५७ ५५३	श्रुते हृदये नित्य	५५ ५५३
श्रवत्सस्तु मुद्रागोत्रा	३३ ७४०	श्रुताऽत्र वाक्य मन्त्रोऽवर्ण	५७ ५५३	श्रुते हृदये नित्य	५५ ५५३
श्रवत्सस्तु मुद्रागोत्रा	स मा ६ २०	श्रुताऽत्र वाक्य मन्त्रोऽवर्ण	५७ ५५३	श्रुते हृदये नित्य	५५ ५५३
श्रवत्सस्तु मुद्रागोत्रा	५६ १८०	श्रुताऽत्र वाक्य मन्त्रोऽवर्ण	५७ ५५३	श्रुते हृदये नित्य	५५ ५५३

श्लोकार्घमुची

स्वेतीताम्बरधर	६० १७७	मामनी तु समाहार	स मा १४ ३४४	सपुजनीयं हेल्लेन्द्र	६७ १०
स्वेतमा याम्बरधर	२५ ३०	मंघरं विग्रहं चाङ्गिर	३१ ६८०	सपुजनीया विद्मिद्वि	४४ २९६
स्वेतमूर्ति ॥ अभावा	४१ ४१०	सवारम्भान्तस्तद्वि	४ ४४०	सपुज्यन्तस्तद्वि	४७ ३६१
स्वेतवर्णं गङ्गातिर	१ १४०	गङ्गुयवत् मदीय	३२ ४४०	सपुज्यन्तस्तद्वि	३६ १२४०
स्वेतवर्णं गङ्गातिर	४६ १६६	द्विजगोपों निपपात गिता	४६ ४२०	सपुज्यन्तस्तद्वि	४० ३६०
स्वेतवर्णं गङ्गातिर	१४ ३०१	गङ्गिजगोपों निपपात	८ ६०३	सपुज्यन्तस्तद्वि	४४ ३६०
स्वेतवर्णं गङ्गातिर	६ ३६०	गङ्गातिर मुनिगङ्गा	३४ ६६०	सपुज्यन्तस्तद्वि	४७ ६४०
स्वेताम्बरधरा चैव	४६ १६०	गङ्गातिर ह्यग्नेयै	४३ १२०	सपुज्यन्तस्तद्वि	२७ ६१०
स्वेताम्बरधरा चैव	६२ २६१	गङ्गातिर म य गङ्गा	१८ ४०	सपुज्यन्तस्तद्वि	६८ ४१०
स्वेताम्बरधरा चैव	१२ ४२०	गङ्गातिर म य गङ्गा	३७ २७०	सपुज्यन्तस्तद्वि	७ ३२०
प		गङ्गातिर म य गङ्गा	३६ ४२०	सपुज्यन्तस्तद्वि	४४ १००
पद्महतिबाण गिरता	३२ २१	गङ्गातिर म य गङ्गा	३७ ४२०	सपुज्यन्तस्तद्वि	४२ ४०
पद्म व पद्मिस्ता बाण	४६ ७०	गङ्गातिर म य गङ्गा	१४ ४३१	सपुज्यन्तस्तद्वि	३७ ७७०
पद्म श्रीणि चैव ॥ श्रितीर्थेण	७ ४७०	गङ्गातिर म य गङ्गा	३७ २०	सपुज्यन्तस्तद्वि	३६ ८१
पद्मश्रीणीश्वरपुत्र	स.मा ३ २०३	गङ्गातिर म य गङ्गा	३६ ४००	सपुज्यन्तस्तद्वि	१० ४२०
पद्म वन सपिप श्रोत्र	३६ १७०	गङ्गातिर म य गङ्गा	२१ ४००	सपुज्यन्तस्तद्वि	७ ३१०
पद्म सप्त बाणो नव पद्मरेण	७ ४०	गङ्गातिर म य गङ्गा	३१ १०००	सपुज्यन्तस्तद्वि	४० २९०
पद्मश्रीणिपय धोर	३४ १११	गङ्गातिर म य गङ्गा	६ ४४१	सपुज्यन्तस्तद्वि	६७ १००
पद्मश्रीणिपय धोर	३१ ४६०	गङ्गातिर म य गङ्गा	६ ४०	सपुज्यन्तस्तद्वि	४२ ८१
पद्मश्रीणिपय धोर	३२ ४६०	गङ्गातिर म य गङ्गा	३६ १२०	सपुज्यन्तस्तद्वि	४४ ४००
पद्मश्रीणिपय धोर	३४ १११	गङ्गातिर म य गङ्गा	४२ ३६०	सपुज्यन्तस्तद्वि	४२ ४००
पद्मश्रीणिपय धोर	३७ १००	गङ्गातिर म य गङ्गा	७ ३०१	सपुज्यन्तस्तद्वि	४७ १४०
पद्मश्रीणिपय धोर	३४ १११	गङ्गातिर म य गङ्गा	२६ ६०	सपुज्यन्तस्तद्वि	२८ ४२६
पद्मश्रीणिपय धोर	४६ ७३	गङ्गातिर म य गङ्गा	३२ ३१	सपुज्यन्तस्तद्वि	स मा २ ८६
पद्म शाने रवमाहुर	४६ ४७३	गङ्गातिर म य गङ्गा	३२ ८४०	सपुज्यन्तस्तद्वि	३८ ४०
पद्म शाने न मे ब्रह्म	४६ ४७३	गङ्गातिर म य गङ्गा	२१ ४६०	सपुज्यन्तस्तद्वि	३१ ३६१
पद्म शाने न मे ब्रह्म	४६ ४७३	गङ्गातिर म य गङ्गा	११ ४७३	सपुज्यन्तस्तद्वि	२७ २००
पद्म शाने न मे ब्रह्म	४६ ४७३	गङ्गातिर म य गङ्गा	४६ ६३०	सपुज्यन्तस्तद्वि	३८ ४७०
पद्म शाने न मे ब्रह्म	४६ ४७३	गङ्गातिर म य गङ्गा	४७ २८०	सपुज्यन्तस्तद्वि	२६ ७७३
पद्म शाने न मे ब्रह्म	४६ ४७३	गङ्गातिर म य गङ्गा	१४ ४०१	सपुज्यन्तस्तद्वि	२६ ७७३
पद्म शाने न मे ब्रह्म	४६ ४७३	गङ्गातिर म य गङ्गा	६ ३३३	सपुज्यन्तस्तद्वि	२६ ८२०
पद्म शाने न मे ब्रह्म	४६ ४७३	गङ्गातिर म य गङ्गा	४७ २७३	सपुज्यन्तस्तद्वि	३७ ८३१
पद्म शाने न मे ब्रह्म	४६ ४७३	गङ्गातिर म य गङ्गा	२३ ४२०	सपुज्यन्तस्तद्वि	३६ ४२०
पद्म शाने न मे ब्रह्म	४६ ४७३	गङ्गातिर म य गङ्गा	४८ १६	सपुज्यन्तस्तद्वि	४८ ११६
पद्म शाने न मे ब्रह्म	४६ ४७३	गङ्गातिर म य गङ्गा	३७ ३६०	सपुज्यन्तस्तद्वि	४६ ८२३
पद्म शाने न मे ब्रह्म	४६ ४७३	गङ्गातिर म य गङ्गा	३६ ४६०	सपुज्यन्तस्तद्वि	स मा २६ १२३
पद्म शाने न मे ब्रह्म	४६ ४७३	गङ्गातिर म य गङ्गा	४६ ४७०	सपुज्यन्तस्तद्वि	२६ ७७
पद्म शाने न मे ब्रह्म	४६ ४७३	गङ्गातिर म य गङ्गा	४६ ४७०	सपुज्यन्तस्तद्वि	२६ ७७
पद्म शाने न मे ब्रह्म	४६ ४७३	गङ्गातिर म य गङ्गा	३८ ३३०	सपुज्यन्तस्तद्वि	२६ ८६०
पद्म शाने न मे ब्रह्म	४६ ४७३	गङ्गातिर म य गङ्गा	४६ ४७०	सपुज्यन्तस्तद्वि	३० ९६०
पद्म शाने न मे ब्रह्म	४६ ४७३	गङ्गातिर म य गङ्गा	४६ ४७०	सपुज्यन्तस्तद्वि	३० ९६०

[illegible]

श्रीनारायणसूची

स चाह पूर्वचरित	६५ ५५३
स चाह मम देहस्थ	२३ २६०
सचिवे राज्यमाधाय	स मा २६ ३५०
स चेचामुमुतो भीमाद्	३६ ५६०
स चैवदा मा शकटे	६५ १०२०
स चैव भगवान् धर्म	५१ ५००
स चोक्तवामा पुनार्ये	३५ ५००
स चोर्म प्राह दैतोस्त	२६ २५५
स चोवाच महाराज	७ ३३३
सचसत्यत्वपर्यन्त	६३ ५४०
स ब्रह्मस्यदिभिरेव ससङ्गे	२३ १०
स ब्राह्म वासुदेवोव	५१ ५३
स स पत्नी शक्यै	स मा २९ ६०३
स स प्रह्लाधवर नरेन्द्र	३३ ८३
सतत शास्त्रद्वय	६७ ६८३
स सत्यशी मुनिप्रेष्ठो	३८ ६००
स सत्कल प्राप्य च वासनस्य	६६ ७३
स सप्त हृष्टवा हां दुर्गा	२६ ५४५
स सङ्गनमाकर्ण्य	३१ १७३
स सङ्गविद्यवचन	३५ ५६५
स सत्य नृपिन प्रबोधि वज्रो	५३ १०६३
सता च निज हि विहा मुलै सम	२ ५०
स सा हृष्टवा महाशङ्खी	५६ ३३०
स सा मुपसृष्टा लब्ध्वा	२३ ६३
स सावित्रीप्रतिदिनिरेवरेण	१० ५१०
■ साव्यमान शिशिराशुबागैर्	१० ३६३
■ सामाह भद्रभागे	३८ २६६
सतारक हि महिष	२५ २८०
स साक्षात् सह वैद्येन	६५ ६५०
स साक्षात् तिमिर्मुग्धा	३६ २६३
सति तस्य प्रकुपिता	६ ३७३
सतीमाया त्रेदं	२ ५०
सती वात्स्यायनमुदा	६५ २२०
स सु चिन्तार्णवे मम	२८ ५०३
स सु नागवर श्रमाद्	५८ २७३
स सु मिश्राकान्त	स मा २२ ५६०
स सु गानावच ध्रुवा	५३ १३३३
स सु सोमश्रवा नाम	५३ ५४०
स ते जाता भयान्कमाद्	५१ ५३०
स तेन लम्बेन तं	स मा १८ ८३
स तेषा वचन ध्रुवा	५३ १२३३

स तेषामभय दत्ता	५१ १७३
स तेषु प्लावन कुर्वन्	स मा २६ ५००
स त पुत्रे समानोत	स मा १८ १६३
स त चतुर्भि परितोन्मनो	५२ ३६३
सत्युनेग लया नल	स मा २७ २७०
सत्य भवेण चैकेन	६५ ५०३
सत्य तरो जानुमुये	६५ १६०
सत्य प्रमुर्ननवराट प्रुविष्या	२० ३००
सत्य वद सुरेगान	३६ २२०
सत्यमस्यावद् बागी	स मा १० ५३०
सत्यमुक्तं विनोकेन	२६ ३५०
सत्येतत्तमहामये	५० ५६३
सत्योचामिषयुक्त []	५६ ३६३
सत्यानुतसमायुक्त []	५६ ३८३
सत्याभिधानो भगवत्प्रियासो	५ २५०
सत्येन तेन सङ्गा	स मा ६ ३६०
सत्येन तेनमितवीर्यं विनो	१७ २३०
स तिभि नगरमुते	५२ ६३३
स त्व मुहूर्तमात्र माय	५६ ५६३
सत्वर भैरव राव	५० ५६०
स त्वा कथ न वयने	२६ ३७०
स त्वा प्राह महाभागे	२६ ३२०
सत्वाविहित गोमेज	३ १७३
सत्वायुधि परिलीखे	५६ २०
स त्वैका निवाद् राष्ट्रात्	५३ १५३
स त्वेव सम पित्रा	५६ ८३
स त्वेव युतिप्रेष्ठो	२३ ११३
स त्वेन जा युक्तिमती	१३ २७३
सत्सु कुसितमेव हि	३३ २७३
सत्सु मिल्य सदा वैरम्	३३ १२३
■ त्वर्था सतोऽनूराट	७ ५५३
■ त्वर्था रणे गस्तात्	३५ ३००
स त्वर्ग परेऽदित्या	स मा ८ १०३
सद्वत् देवि यत्किन्वि	स मा ११ ६०
सत्स्या पापमखिल	स मा १० ३६३
सत्स्या ऋषिब्र चाधि	५२ २६३
सदस्या यजमानस्य	५२ २५०
स दक्षमानो त्रितोऽभिनाच	१० ५७३
सदानाववात्स्या या	१३ ३५०
गन्धर्वनपितृव्य	१६ ३०
सदाचारो निर्णयित	१५ १५३

सदाचारो निर्णयितो	१५ १३३
सदाचोर्ध्वं सर्वं पुरैर्	२६ ३०३
सदास्तु धर्मस्य निधानमभूय	३६ ५३०
सदा हस नमस्ये च	६१ १६०
स दिव्ययोगा प्रतिस्त्वितोऽम्बरे	५६ १२३
स दृष्टवाञ्जगत्राय	५१ ११३
स दृष्टा बन्धकायुष्म	३६ ५३
स दृष्टा कौतुकानिष्ट	५३ ३८०
स दृष्टा पुनर्वन	स मा २६ ७०
स दृष्टा सावधिरवा च	३८ ६१३
सदेवामुपगमर्वा	स मा १० ७३
स देवो जगता नाथो	स मा ८ ५६३
स देव्या समनुतातो	स मा १५ ५६०
सदेव बर्ग्यं वायनमुदभिवादाय	५५ ५१३
सदोन्वलो धमरतोऽयं शक्त	१५ ५२०
सद्गुरोर्वा ब्राह्मणोऽपेव	६५ १७०
सद्य गोप भवेद्भीर	१५ ५५३
सद्य सनुता क्षुधिता	स मा ८ ५०
स द्विषा कृष्णैर् मूढम्	१२ ८०
स ध्यानपथ कृत्वा	स मा ८ ६३
सम्पदाश्च रथ दुर्गम्	५५ १७०
सन्तुष्टमार प्रोवाच	१५ ५३०
सन्तुष्टमार प्रोवाच	३५ ३२३
सन्तुष्टमार जनक सन्मन्	१५ २५३
सन्तुष्टमारमासीन	स मा २२ ५३
सन्तुष्टमारसाम्येव	३५ ७३३
सनातन च ब्रह्माण	६१ २५०
सनातन तथा नैवे	६३ ५१३
सनातनाय पूर्वय	५८ ३५०
स नावत् स्मृतो दैव्यो	१८ ७०३
स निमज्जति जले	२६ ७३
स निमये युवताय	५६ १८३
स नून देवराजस्य	२८ ३००
■ नून यजमायाति	स मा १० ५३
स नैवेद्य च रजत	१७ ३७३
सन्त मे शतशो दैव्या	स मा ८ २६०
सन्ति मे गजशो दैव्या []	५१ २००
सन्तु पित्रा वने दूय्याम्	५८ ५४०
सन्ध्यापोषणं कर्म पाप	५६ ६३०
सन्ध्यापुरुष सटो	५७ २८०
सन्ध्यापुरुष देवेश	५३ ७५३

वामनपुराणस्य

समिनास्तयो रं	४० २७३	स प्राह गच्छ त्व सायत	३४ ६१३	सम्यक् अवत् प्रह्लाद	१० १४०
समिनुते सतो बाणे	४८ १३	स प्राह गच्छ दुष्टे	२ ४०३	समम्यावत् मुक्तकृद्	४२ ४३
समिहृत्या तत्र स्मृत्या	स मा १३ ५००	स प्राह देववर देहि वर मयाव	४३ ३२०	समम्या गत्वरायुक्त	४८ २००
समिहृत्या यथा श्राद्ध	स मा २० ६३	स प्राह न त्वया भद्रे	६४ २०३	समम्येव प्रिया पुत्री	३६ १५५३
स पपात हृतो भूयसा	२६ ६३०	स प्राह मोक्ष सत् वै त्वयाव	३१ ३३०	समम्येव बलि प्राह	६५ ३५५
स पपाताय निःसक्तो	४३ १७०	स प्राह राजाप्रतिम विमो	३६ ७००	समम्येव महादेवोम्	२८ ५२०
स पप्रच्छ नव बुद्धिं	३७ २४३	स यदो बाहुपात्रेण	४२ ३२३	समम्येवाश्रयोदेना	३७ ४६०
सप्ततवनामुर्वी	स मा १० १३	सबल भस्मसायके	२६ ४७०	समम्येवाश्रयो देनात्	४६ २१०
सप्तपिण्डकरण काय	१५ ५८०	सबल भस्मसायके	२६ ४८०	समम्येवाश्रयो देनात्	३३ ४३३
स पुनर्यो बुद्ध्यावागमौ	४६ ५७०	स बलो गानव मुष्य	३४ ५८३	समम्येवाश्रयो देनात्	३१ १४०
स पुनर्यो तपस्तेष्वे	४६ ४४३	स बाणविद्धो अयित	३२ ३६३	सममेव स्वरा नव्या []	२६ ६०
स पुणोहितवाक्येन	४८ ५३	स बाणश्च सनपर	१६ ६००	समेव च तवा नष्टे	२६ १००
स पूतिना विज्ञयता	स मा १८ ६३	स बान्धुपित्तोऽश्वर्य	४४ ३३३	समरेणु शिष्टेऽपु	४२ ७६०
स प्रुतत प्रत्य निक्षिप्तिनेतन	३२ ८७३	स ब्रह्मकास्तया देवा	स मा ८ ६०	समवाय वर रूपम्	४३ ८०
सप्तवधा बुद्धिस्तोत्रे	२८ ४३	स ब्रह्मकास्तयो नोका	२६ ६७०	समस्तदेवा सकला []	४६ ८७३
सप्तकोटित्तन गमो	४१ ६३	स ब्रह्मा स च गार्ग्य []	स मा २२ १२३	समस्तवागुद्धवर्षे	४६ ६४०
सप्तगोमवर सार्व [सा मयैव]	३६ ७४०	स ब्राह्मण प्राह मयाव बुद्धि	३६ ५८३	समस्तलोकास्तृण	स मा ८ १५३
सप्तगोमवर सार्व [सिध]	३६ ७८०	स भगवतागम सन्ध	स मा २२ २८०	समस्तलम्बनेभ्योऽश्व	४६ ७४३
सप्तगोमवर सार्व [सिध]	३७ ८२०	स भानुना तत्र दृष्ट	१६ ६६३	स ब्रह्मकास्तया	३४ ४३
सप्तगोमवर सार्व [सिध]	३८ १३४०	स भूमि च तया नाक	४६ ८५	समाश्रित्यानि महिमुष्य	१६ १००
सप्तगोमवर सार्व [सिध]	६३ २३३	सम रिजिवा तेन	२७ ५०३	समाश्रित्यानि	२६ ५००
सप्तगोमवर सार्व [सिध]	४४ ३२३	सम जगाम सन्धुष्य	१८ ५६०	समाश्रित्यानि	स मा १६ २६३
सप्तपा प्रविभाग तु	स मा १७ ५३	समताय परिवर्त्यैव	४२ १२०	समाश्रित्यानि	स मा २१ १६०
सप्तपाया नराद भस्म	४० १४०	सम ताभि डगाङ्गीधिर	३६ १२६०	समाश्रित्यानि	२७ १५
सप्तपाया नराद भस्म	२६ १२१	सम नृपतिर्हृष्ट	३६ १२६०	समाश्रित्यानि	स मा १६ २८३
सप्तपाया नराद भस्म	२७ ४००	सम पित्रा गौतमेन	४६ १	समाश्रित्यानि	२६ ११०
सप्तपाया नराद भस्म	७ ५७३	सम बोधेन बन्धे	२६ १००	समाश्रित्यानि	३६ १६०
सप्तपाया नराद भस्म	स मा १५ १३३	सम सप्तवर्णैव	६ ७३	समाश्रित्यानि	६४ १६०
सप्तपाया नराद भस्म	स मा १५ ८०	सम सूरि पार्ष्णि	२७ २२३	समाश्रित्यानि	३६ १०
सप्तपाया नराद भस्म	२७ १८३	सम स्कन्देन बलिना	३२ १८०	समाश्रित्यानि	३६ २४३
सप्तपाया नराद भस्म	स मा १६ ७७३	सम स्कन्देन बलिना	४३ १६०	समाश्रित्यानि	२६ १५३
सप्तपाया नराद भस्म	३६ ६२०	सम स्कन्देन बलिना	२७ ५७०	समाश्रित्यानि	स मा १६ २७३
सप्तपाया नराद भस्म	४६ ७७०	सम स्कन्देन बलिना	३७ ८३०	समाश्रित्यानि	४६ १६०
सप्तपाया नराद भस्म	स मा १७ २२३	सम स्कन्देन बलिना	३६ ५८०	समाश्रित्यानि	४० १२०
सप्तपाया नराद भस्म	१४ २३०	सम स्कन्देन बलिना	२३ १६३	समाश्रित्यानि	४६ ६६३
सप्तपाया नराद भस्म	४६ ३६३	सम स्कन्देन बलिना	२३ २००	समाश्रित्यानि	४६ ३३०
सप्तपाया नराद भस्म	४६ १००	सम स्कन्देन बलिना	२३ १६०	समाश्रित्यानि	२३ १३०
सप्तपाया नराद भस्म	१४ २७३	सम स्कन्देन बलिना	४३ २००	समाश्रित्यानि	२८ १४०
सप्तपाया नराद भस्म	स मा २४ १६०	सम स्कन्देन बलिना	१० ३८०	समाश्रित्यानि	४६ १२०
सप्तपाया नराद भस्म	२४ १३	सम स्कन्देन बलिना	२६ ४६०	समाश्रित्यानि	१० १६३
सप्तपाया नराद भस्म	स मा १८ १६०	सम स्कन्देन बलिना	४२ ४००	समाश्रित्यानि	४३ १६०

३५१ सद्गुरुभूषण

[illegible]

वामनपुराणस्य

सर सन्निहितं प्रोक्तं	स मा १ ५०	सर्वभोतोपि यानीह	स मा १० ५८३	सर्वसत्त्वानुगमनं	५८ ३७३
गरुडस्य तु पुर्वं	स मा १५ २५३	सर्वत पाणिपादाव	स मा २६ ६३०	सर्वसामान्यमुक्तिना	५६ ३७०
स रक्तवीजं रुद्रसामुपेत्य	३० २५३	सर्वत श्रुतिमल्लोके	स मा २६ ६६३	सर्वभूतानि दाना []	६५ २७३
सरय सज्ज सद्यः	३२ ५२०	सर्वलोकमयाध्वनं	६० ३२०	सर्वस्य चाततामिरत्वम्	३५ १६०
सरय शालभ पाक	५३ ५६३	सर्वलोच्येषु स स्ताति	स मा १५ ५३०	सर्वस्यागोह बाणो	३७ १३०
सरयुष्य सलोहित्वा	१३ २२०	सर्वतोभ्यर्षी दिव्या	स मा ३ ३५३	सर्वा पुण्या सरस्वत्य	१३ ३३३
सरस्वती सदा दृष्टया	स मा १६ २३०	सर्वत्र कामवाप्तिर्व	११ २१०	सर्वाकार निराकार	६० ३१०
सरस्वती समारूढ	स मा १६ ६३	सर्वत्र नुब्रद ब्रह्मस्य पुत्रागम्	६७ ७००	सर्वाणि धर्मते तस्य	स मा १३ २००
सरस्वतीजले मग्न	५७ ५१०	सर्वदा वरणा दुर्गा	१८ ५१०	सर्वाणि भद्राभ्यान्नोति	५५ ३३३
सरस्वतीहृदयं योऽ[प्रसूतं]	स मा १ १३	सर्वदेवस्य रूप	स मा १० ५८०	सर्वाणि धामय समागतानि	२० १८०
सरस्वतीपदस्थोऽर[क्षेक]	स मा १२ २३	सर्वदेवमयोऽचरस्यो	स मा १० ३३०	सर्वान् सर्वं विभो	६० १५३
सरस्वती नदी पुण्या	स मा १३ ६०	सर्वदेवमयो देवो	स मा ६ ६६०	सर्वान् सातीतमभाभय	२६ ५१०
सरस्वती पञ्चकन्या	१३ २०३	सर्वदेवाविदेवस्य	स मा ५ ११०	सर्वान् निवेद्यामास	५१ ५०
सरस्वतीस्य सप्तम्य	५५ ७५०	सर्वदेवैरनुजात	स मा २० ३२३	सर्वान्मुखां विनिश्चित्य	५२ ५६०
सरस्वती भद्राभया	स मा ११ १०	सर्वदेवावगच्छामि	५६ ५८०	सर्वाणि रोति प्रतिरामयन्त	१६ ३७३
सरस्वती यत्र पुण्या	२ ५२०	सर्ववारी घरावारी	६२ ३६०	सर्वा सर्वमन्त्राय	स मा २६ ७६०
सरस्वती सविच्छिन्ना	२७ १२०	सर्वपापमयकर	६३ १०	सर्वाश्च सर्वमन्त्राय	६७ ५६३
सरस्वती स्थिता यत्र	स मा १६ २६३	सर्वपापमयकरी	स मा ११ ३०	सर्वाश्च सर्वमन्त्राय	स मा २ २००
सरस्वत्या नर स्नाता	स मा १२ २०३	सर्वपापना नैवा	स मा १६ ३३०	सर्वाश्च सर्वमन्त्राय	५६ १५०
सरस्वत्या पिरा भक्ति	११ ६८०	सर्वपापविनिर्मुक्त	स मा २७ ३५०	सर्वाश्च सर्वमन्त्राय	३६ ५२०
सरस्वतमग्निमुष्णे	२५ ५२०	सर्वपापविनिर्मुक्त	स मा २५ ६०	सर्वस्त्वापस्त्वमेवेति	स मा १६ १५०
सरस्वत्यास्तु वानागै	स मा २१ ३०	सर्वपापविनिर्मुक्त	स मा ५५ ५५३	सर्वे क्षमा समुष्मन्ते	स मा ७ ५०
सरस्वत्युत्तरे तीरे[प्रति]	स मा २८ ७०	सर्वपापविनिर्मुक्त	५६ १६०	सर्वे च सत्त्वान् पुष्पी	स मा १० ५२३
सरस्वत्युत्तरे तीरे[नान्ता]	स मा २८ ५३०	सर्वपापविनिर्मुक्त	स मा १५ ५२०	सर्वे धनान् मे सोम्या []	५६ १६०
सरस्वत्युत्तरे तीर्षे	स मा १८ २०३	सर्वपापविनिर्मुक्त	स मा १५ ६६०	सर्वेश्वर देव	५१ ३००
सरस्वत्योद्यमानां च	स मा १६ ६८०	सर्वपापविनिर्मुक्त	५७ ३००	सर्वेषा रै रवादीनां	११ ५००
सरस्वतीवैतोत्तमानं यथा	१२ ५६३	सर्वपापविनिर्मुक्त	६६ १२०	सर्वेषामपि भूतानां	५१ ३७३
सरस्वती यथा गगने च सारका []	२ ५३	सर्वपापविनिर्मुक्त	५८ ७२०	सर्वेषामपि वर्गानां	५० ३७०
स राक्षसनिगुह्यमानं	६५ ५२०	सर्वपापविनिर्मुक्त	६१ २७३	सर्वेषामपि पराजानां	स मा २३ १२३
स राक्षस प्राप्य तेषामस्तु	स मा २६ २५३	सर्वपापविनिर्मुक्त	६७ ६०३	सर्वेषामपि पुण्या	स मा ६ ७०
सरित् सा हि समाहृता	स मा १६ ३१३	सर्वपापविनिर्मुक्त	६७ ५०	सर्वे सुरादीनमीक्यमाप	५५ ५१०
सरित्पु सोमैव तयायमेव	३ ११३	सर्वपापविनिर्मुक्त	५३ २५०	सर्वैर्वा मादिपय	३१ ६००
सरोपपदे अमरलोका	स मा १६ १६३	सर्वपापविनिर्मुक्त	५३ ५१०	स सर्वपापम स्फाटं	५६ ६३
सर्वपापम सा सारका	ग मा १३ २३३	सर्वपापविनिर्मुक्त	५३ ३३३	सर्वपापम स्फाटं	५६ ६३
सर्वे सारका सारका	स मा १० ८३०	सर्वपापविनिर्मुक्त	५८ ५३	सर्वपापम स्फाटं	५६ ६३
सर्वे सारका सारका	स मा २७ १६३	सर्वपापविनिर्मुक्त	५८ ५३	सर्वपापम स्फाटं	५६ ६३
सर्वे सारका सारका	२६ ५३०	सर्वपापविनिर्मुक्त	५८ ५३	सर्वपापम स्फाटं	५६ ६३
सर्वे सारका सारका	२२ २६०	सर्वपापविनिर्मुक्त	५८ ५३	सर्वपापम स्फाटं	५६ ६३
सर्वे सारका सारका	५६ ७५३	सर्वपापविनिर्मुक्त	५८ ५३	सर्वपापम स्फाटं	५६ ६३
सर्वे सारका सारका	३५ ६३०	सर्वपापविनिर्मुक्त	५८ ५३	सर्वपापम स्फाटं	५६ ६३
सर्वे सारका सारका	स मा २५ ३८०	सर्वपापविनिर्मुक्त	५८ ५३	सर्वपापम स्फाटं	५६ ६३

सा बाह बाहुर यत्त	३१ १३३	साध्याना हृष्ये जातो	१८ १०३	सा मदवय नीलेन्द्रो	२६ ११०
रा बाह श्रुतता नाय	४३ १३३०	साध्यानाएदगणाचैव	४३ २६०	रा मृद्वचनमाकर्ण्य	६४ ७४३
सा चे त्रयामुखेष्ट	४२ २८५	साध्या विद्वे तवादिष्यन्	स मा ८ ११३	सामर्थ्यं सति य नुर्यात्	७ ४६०
सा जाता सुतरा रोद्री	२६ ६६३	साध्येन च ध्रुवगत मुक्तातिमत्	१६ १२०	साधोदध्वनि श्रीमान्	३२ २५०
सा जाता दिवसपुत्री	२२ ५०	साध्यो विप्रवरो धीमान्	८ ३४०	साम्प्रत जय विष्णोमान्	स मा ६ २५०
सा जिह्वा सा हरि स्तौति	६७ २२३	सा निगते तु रमणे	६४ ७१०	साम्प्रत बह्मलोकस्वान्	५२ ४८३
सा गाला दानव रैद्र	४३ ६००	सामिष्य बन्ध्यामास	२८ ६१३	राम्प्रत भगवान् विष्णुसु	५२ १०५
साज्जना च प्रदुस्त्राया	२७ २६०	सामिष्य बबतो बृह	६२ २५०	साम्प्रत वानुदेवस्य	१६ ५००
साष्ट सप्तशतहर्म्यभूमि	१० ३४०	सामिष्य सर पुष्य	स मा २८ ६०	साम्भवा सुवर्गीतेन	४६ ५५३
सा स पति प्राप्य मनोऽभिराम	२२ ६१३	सामिष्य सरदेरसि	स मा २२ १०	सारङ्गापिहितो बह्वन्	६ २२३
सातरयेन हृषीकेश	६७ ६६३	सापराधा यथा वासी	२६ ४१०	सारये वाह्य रूप	४४ ५३
सा सप्तभयाच चपतन्	३८ १६०	सापि मुडावर्धयन्	२६ १८३	सारस्वत च स लोक	स मा १७ २३३
सा सप्तचनमाकर्ण्य [ब्रह्मो]	३६ ४४०	सापि जाता मुनिपुत्र	२५ २०३	सारस्वतोऽम्भसि स्नात्वा	५७ ४२३
सा सप्तचनमाकर्ण्य [प्राह]	४६ १६३	सापि स बनिना थ्रेष्ट	३६ १०८०	सारस्वतो तत पुष्यो	५८ ३०
सा सप्तयोत्पाद्यामास	२६ ७२३	सापि ता मातर इष्टा	३६ १२६०	सा रोजराजो सुतरा हि तस्या []	२० ८३
सा ता बागीमस्तारिनातिशयम्	४६ ८३	सापि तेनेह मुनिना	स मा १६ ३६३	सार्धपात्र सप्तम्याग	६५ १०
सा ताहिता बगवता	४० ५६३	सापि तेनैव पतिना	१८ ५६३	सार्धिष्यो विजयाम्यान्	३४ ६०
सा तामुवाच पुत्री मा	३६ ३३३	सापि तु सपरीताङ्गी	४६ ६५०	सार्धेन महता मुक्तो	५३ १४०
सातिमोताब्रवीत्तोऽसि	६४ ५३३	सापि प्राह नृमथ	३७ ३१३	साष्ट विनेन कमलाहिकुण्डल	३६ २६३
सा तु कन्मनहर्षेण	६७ १५०	सापि भक्तुर्वच श्रुत्वा	२८ ५४३	सार्धद्विमा पचासा	५१ १५३
सा तु जाता सारिप्रेष्टा	५ २०	सापि गवषो रोद्र	२५ ३६३	सार्वभिके च सप्राप्त	६५ ५२०
सा तु ध्याता ततस्तत्र	स मा १६ २७०	सापि कुञ्जगुता तन्वी	४० ४३	सार्वभिके तु सप्राप्त	स मा १० १६३
सा तु सत्यस्य स वाच	३१ १८३	सापि रनागु सुवर्णङ्गी	४६ ३१०	सार्वभिके च सप्राप्त	५३ ७६०
सा तेन रक्षिता ब्रह्मन्	२० ४२३	सापि पञ्चवैदिका व्यास	६४ ७६३	सार्धविमानाय ततो बहिष्ठा	२२ ४७३
सा तैर्भुतगर्हीर्षी	१६ २२३	सा प्राह दण्ड नुरसि	३७ ३४३	सा सारकाद स्वतोऽश्व	२२ ६६३
सा तैर्भुतगर्हीर्षी	३८ ५०३	सा प्राह धानरपते	३६ ८३३	सा सङ्करवच श्रुत्वा	४ १५३
सा तैर्भुतगर्हीर्षी	४१ ४२३	सा प्राह श्रुतता बह्वन्	४३ १४६३	सा श्रुत्वा ता तदा बागी	३८ २३३
सा तैर्भुतगर्हीर्षी	२६ ८७३	सा प्रोवाच द्विजसुत	५६ ६१३	रा श्रुत्वा ता तिता पुत्र	६४ ५५०
सा तैर्भुतगर्हीर्षी	३० २८३	सा यदा सतिता बह्वन्	२५ १६३	सा श्रुत्वा बह्वो दार्य	३१ १७३
सा तैर्भुतगर्हीर्षी	२६ ३८३	सामिष्योदपवतो सर्वा	स मा ६ ४१०	सा सयागाव रैतेन्द्र	१८ ५६३
सा तैर्भुतगर्हीर्षी	२६ ६१०	सामिष्योदपवतो सर्वा	३६ ४०३	सा सियमाना सुतरा	३७ ५६०
सा तैर्भुतगर्हीर्षी	२६ ७१०	साध्वीततययो मल्ल [माये]	३६ ४८०	सा स्रुतामुपवतोर्गा च	३७ ४१३
सा तैर्भुतगर्हीर्षी	४६ २६३	साध्वीततययो मल्ल [माये]	३६ ३१३	सा स्वय फवपुण्यान्	४८ ४५०
सा तैर्भुतगर्हीर्षी	६४ ५१३	साध्वीततययो मल्ल [माये]	६४ ५४५	सा सवानुष्ण तनय	६४ ५६०
सा तैर्भुतगर्हीर्षी	४ ५३	साध्वीततययो मल्ल [माये]	६४ २६१	साध्वीततययो मल्ल [माये]	३६ ३४१
सा तैर्भुतगर्हीर्षी	२६ ११३	साध्वीततययो मल्ल [माये]	३८ ४१५	साध्वीततययो मल्ल [माये]	स मा ६ ४३०
सा तैर्भुतगर्हीर्षी	स मा २१ २१०	साध्वीततययो मल्ल [माये]	२६ ६७३	साध्वीततययो मल्ल [माये]	४३ २१०
सा तैर्भुतगर्हीर्षी	२६ ७००	साध्वीततययो मल्ल [माये]	४३ १४०३	सा हि पुत्रा सारिप्रेष्टा	५२ ३६०
सा तैर्भुतगर्हीर्षी	६७ २७३	साध्वीततययो मल्ल [माये]	४६ २३३	सा हता रावरोनेह	स मा १६ ११३
सा तैर्भुतगर्हीर्षी	१० २२०	साध्वीततययो मल्ल [माये]	स मा २७ ५३	सिद्धमुत्पन्ना वृषभा यदैव	४२ ५००
		साध्वीततययो मल्ल [माये]	२६ ५१३	सिद्धस्तु पर्वतारण्य	५ ५२३

श्लोकार्धसूची

सिंहजिनो चालिनील-	२७ ६०	मुत्तलस्वर दैत्येन्द्र	६३ ५६३	सुरारामधिप शक	३६ १५६३
सिंहद्वयो ये पागो	५६ १६३	मुत्तल दूममवन	६३ ३६३	सुरमितस्सम्यग्	५७ १३०
सिंहभिपानो विविधे यवैव	१० ८७३	मुत्तले वसतो नाथ	६३ ५३३	सुराय प्रीतिव भगवा	५४ १००
सिंहसने दैत्यरति	५८ ३१०	मुत्ता स्वरुणधायो	२२ ५३०	सुराय रुद्धस्यामात	५४ ६०
सिंहऽऽवद्वतसट	२६ ५२३	मुत्तांनख जननी	२३ १५३	सुराय हुताकार्कमुरोभवात्	६ ५८०
सितेऽय व न मकरद्वारेकै	५० ३१०	मुत्तान निरति तु	६७ २०३	सुरायि जन्ममख्य दान	५० ३१३
सिद्धाना वायुमाकाय	३६ ६३०	मुत्तांनो द्वान्गार	५६ २५०	सुराय निर्वस्तुर्	५२ ६५०
सिद्धानामुचितो धर्मो	११ १७३	मुत्त चामादाय	८ २७०	सुराय सवै त्रैगन्धम्	५२ ८८०
सिद्धादिकै स्तलेवापि	१८ १७३	मुद्देवलयो योमान्	३७ ११०	सुपसुरा सवै	५१ १२०
निदिमयाभिलपिता	स मा १३ २६०	मुत्तगश कृत्वा व	३१ १६०	सुपसुरा योमान्	स मा ३ २६३
सिद्धाभरतु विख्यात	स मा २५ ३००	मुत्ताभ द्रवि च स्वाता	२३ १०	सुपसुरा विदुग्गा	५६ ८५३
सिद्धाति धानवत्ते	५४ ६८३	मुत्ताभमम्येव दिवाचलस्तु	३२ ११२३	सुरास्तेऽपि सहसास	५६ १२०
सिद्धो वैव मुत्तामा व	१३ ३२०	मुत्ताभा दमिरुष्ये	२६ १६०	गुण्यतमवाप्याय	५३ ८२३
सिद्धा सुवर्तो व तया	१३ २५०	मुत्तामावगात्रोष्ठम्	७ ६०	गुल्फाभिलिङ्गाय	५५ ३१०
सिद्धिद्वारिणाभ्येव	२२ ३६०	मुत्तेन सैन्वारय्ये	६३ ३१०	सुरेन्द्रमातुर्जठर प्रचष्टो	स मा ८ २८०
सीता नामेति विख्याता	स मा १६ १००	मुत्त गैत्रादिरुष्यम्	५३ ८५३	सुर सवै संप्राप्तम्	३६ १५७३
सीतरु दैवतैवेव	२८ ५६३	मुत्त हस्ते रुपाय	५३ ६७३	सुरोने द्विगुणस्थ	११ १७३
सुचार जपन प्रीति	३५ ६२३	मुत्त भ्राताति ये मीर	५३ ७७३	सुवर्ण व वरुण	३१ ६८३
सुद्धमारघरोरोष्ठ	३० १७३	मुत्तहैर्गस्यामात	५३ १५०	सुवर्णायर नादि	स मा १० ५५०
मुक्तेपाति च वदवासी	११ २३	मुत्तभ्राति सुविद्यातो	५३ १५०	सुवर्णगुष्ठ विकसौ	२१ ७०
मुक्तेयो विष्णुमूर्त्याम्	१३ ५५०	मुत्तोत्तितस्तना वृद्धा	स मा २२ १६३	सुवर्णरुद्राणा व	१० ३५०
मुक्तु जाति दैत्येन्द्र	५१ ५८०	मुत्तम व मुक्ताम	३१ ७२३	सुवर्णरत्नपातो	म मा १० ५१३
मुक्ताद मुख महावीर्य	स मा ११ १६०	मुत्तमा काञ्चनापी च[किगा]	स मा १६ १८३	सुवेसुखिति विख्याता	स मा १६ ३५३
मुक्तामीगस्य गर्वस्य	२७ ५१३	मुत्तमा काञ्चनानी च[मुक्ते]	३६ ५५३	मुक्ता सत्यमन्त्र व	३१ ७२०
मुक्तेनोवाह त विप्र	स मा १६ १७३	मुत्तमा नाम सा देवी	स मा १६ २१०	मुक्तेनी तनुमध्या व	६५ ६८३
मुक्तापविष्ट परमासने च	२० २५०	मुत्तमा मुखेगुष्ठ	३१ ८३३	मुक्तापिकरुद्धा व	३१ ६६०
मुक्तापविष्टायाया	५३ २२०	मुक्तामि च पापानि	३६ १०३०	मुक्ता तन्त्र तनया	५६ २०३
मुक्तापविष्टासने वैवा	स मा २३ २८३	मुक्ताम्य नमस्तेऽस्तु	५८ ५६०	मुक्ते देवजननी	६२ १५०
मुक्तापविष्टासने वैवा	६८ ५६०	मुक्तामो वसनीयव	स मा २३ ३५०	मुक्ताप केन्द्रासौ तु	५५ २८०
मुक्तापविष्टासने वैवा	स मा १० ७३०	मुक्तामो भविता काले	२५ ५७०	मुक्तापि चर्चुर्मुक्ता	स मा २७ ११३
मुक्तापविष्टासने वैवा	३० ११६३	मुक्ताम्य सत बाल	स मा २८ २३०	मुक्तापि चर्चुर्मुक्ता	१२ ५३
मुक्तापविष्टासने वैवा	३२ ७८३	मुक्ताम्य सत बाल	३६ ११६०	मुक्ताम्य व्यक्तरूपस्य	५४ ६३३
मुक्तापविष्टासने वैवा	३२ ७७३	मुक्ताम्य सत बाल	३७ ६५०	मुक्ताम्य व्यक्तरूपस्य	६० १७३
मुक्तापविष्टासने वैवा	५१ २१०	मुक्ताम्य सत बाल	३८ ३५०	मुक्ताम्य व्यक्तरूपस्य	१२ १३०
मुक्तापविष्टासने वैवा	६७ ६६०	मुक्ताम्य सत बाल	३९ ३५०	मुक्ताम्य व्यक्तरूपस्य	३१ ७५३
मुक्तापविष्टासने वैवा	५८ ५०	मुक्ताम्य सत बाल	४० ५०	मुक्ताम्य व्यक्तरूपस्य	३१ ६६०
मुक्तापविष्टासने वैवा	स मा १० ७३०	मुक्ताम्य सत बाल	४० ५०	मुक्ताम्य व्यक्तरूपस्य	१३ ५०३
मुक्तापविष्टासने वैवा	६५ ५५०	मुक्ताम्य सत बाल	४० ५०	मुक्ताम्य व्यक्तरूपस्य	५ ३५०
मुक्तापविष्टासने वैवा	स मा १० ६६३	मुक्ताम्य सत बाल	४० ५०	मुक्ताम्य व्यक्तरूपस्य	स मा १५ २६०
मुक्तापविष्टासने वैवा	६६ ३३	मुक्ताम्य सत बाल	४० ५०	मुक्ताम्य व्यक्तरूपस्य	स मा २२ ११०
मुक्तापविष्टासने वैवा		मुक्ताम्य सत बाल	४० ५०	मुक्ताम्य व्यक्तरूपस्य	स मा २६ ७६०

सूर्यादिभिरं मुखल प्रग्रहः	६८ ६१३	सोऽप्याह तव पुनोऽग्रिम	६४ ५३०	स्कन्दस्य बन्धुजीवस्तु	१८ ८३
सूर्येभ्यस्तारका दृष्टा []	१२ १७३	सोऽप्येन प्रसमीक्ष्य दैववित्तप		स्कन्दस्य विजयवायव्य	३२ १४०
सूर्योदये यथापूर्वं	स मा ८ ६३	प्रच्छेन्न मार्गिन	४७ ४२०	स्वन्वपनाङ्कुलता	६० २४०
सूर्यो मृगाङ्गोऽवलजङ्गमायो	८ ५३०	सोऽजवीव को भवान् ब्रुहि	३६ ६६०	स्तनो मुवृतायस्य मन्त्रबुक्ती	२० ५३
सृष्टं पपसमाचारो	४४ ६००	सोऽजनीत्या सदा दृष्टा	स मा २८ २४०	स्तन्याभिनो वी रुडुर्	४६ ३६३
सृष्ट्वा विधाता हि निरूपवाय	२० १२०	सोऽजवीत्युदगच्छत्यर्थ	३१ ३००	स्तनेन पुष्पेन च सस्तुवन्ती	५० ३७०
सृष्टस्तु पुरुषो भीमात्	२ ८८०	सोऽजवीदृष्टितेजोदय	४३ १४६५	स्तुति चरु महापुण्या	४४ ६१७
सृष्टिं चिन्तयतस्तस्य	स मा २२ १६०	सोऽजवीद् मोक्ष मा शुक्	३७ ३३५	स्तुतोऽह भवता पूर्वम्	स मा ६ ३३३
सृष्टिकामेन च पुरा	स मा २८ २२३	सोऽजवीद् वद मेऽजैव	४३ १४००	स्तुतो हि भव वा नृणा वै	५६ ११९०
सृष्टिकाले भगवता	स मा २८ ४३३	सोमदाये च सम्प्राप्त	स मा १५ ४७३	स्तुतो हि सर्वपापानि	५६ ११९३
सृष्टिर्गर्भं नमस्तुभ्य	६० ८८३	सोमतीर्थे च तपसि	स मा २० ४३३	स्तुतैव च महादेव	स मा २६ ११३३
सेनाप्रणामिन चक	२० ३७०	सोमपानफल सर्वार्	३६ ५५०	स्तुतन्ति बहूना सार्धं	४६ २७३
सेनापे निहतै तस्मिद्	२१ २३३	सोमप्रवस्था सद्मैतद्	५ ३६०	स्तुतन्ति सधर्मोमित्येव	४६ २७३
सेनाध्यक्ष नमस्तुभ्य	६० १११०	सोमप्रभाया बचन	२५ ६२३	स्तुतन्त्यप्यभिष्टुतन्ति	६७ ५२०
सेनापत्येऽभिपिच्छस्तु	३२ १३	सोमराजिति विख्यातः	४४ ३५०	स्तुतं मृगासां मृगना क्रमेण	३६ १६६०
सेनाया पतिरस्त्वैव	३१ ५२३	सोमतीक्ष्णव्याप्नोति	स मा १३ ३५०	स्तुहि भक्ति ददा कृपा	५६ ११५०
सेवन्ति नियतात्मानो	स मा १२ १३०	सोमवसोऽङ्गवशोऽग्रो	४ ३४०	स्तोयान्नृतक्यापुक्ता []	४६ ३६०
सेवन्ते मुक्तिकामाश्च	स मा १ १००	सोमवसोऽङ्गवो राजा	२२ २६३	स्तोयमानेन च नरो	स मा २४ ५३
सेवमाना मया नित्य	स मा १२ १५०	सोमचिन्त्यो मे व	१२ ३६०	स्त्रियो ब्रह्मन्वयकारात्	स मा १० ४१०
सेवितानि प्रदत्तेन	स मा २५ ४५०	सोमसामेति विख्यातो	५३ ४३०	स्त्रीपुंसयो सम रूप	५ ४६३
सेव्यं तीर्थं महातेजा	स मा १ १२०	सोमसत्त्वा हवि रस्य	स मा ११ १३३	स्त्रीरुद्वन्वय भवती च नृणा	२० २६३
सेव्यं पाशु प्रयत्नेन	स मा २४ २२०	सोमाप्यनमेवोश्च	३१ ८५०	स्वतस्य दारप्यामास	५८ ३३
सैन्याध्यक्षमेवातो	३ ६०	सोमेध्वर लोकपति	५७ ५२०	स्वतस्य च कलरवारच	४३ ३७३
सैन्यस्य मध्ये च बलि	४७ १२०	सोऽय पुत्र विरुषाभो	५६ ४५३	स्वागदे विश्वरूपाय	४३ ३३३
सैन्याय भजनालोक्य	२१ १३३	सोऽय स्नाना महतीर्थ	स मा २६ ४३०	स्वास्तु ब्रह्मा गण प्राणद्	३१ १३३
सैन्याधिपये त्वा कृतो भवेन	३१ १०४०	सोऽह कदवां मुद्राश्मा	५३ ४५३	स्वास्तु ब्रह्म कुम्भवनथ	३१ ८७३
सैन्यं दैवसहस्राणि	स मा ११ ४३	सोऽह सत्वा करिष्यामि	स मा ६ ३५३	स्वास्तुतीर्थे ततो य छेत्	स मा २१ ३०३
सोऽभ्यन्ता मुता पुत्री	३८ १३३	सोऽह शात महासानी	६४ ६३३	स्वास्तुतीर्थे समेष्यति	स मा २४ ४०
सोऽभ्यानीऽय क्षीरस्य	५६ ७३	सोऽह दानवाद्गूल	८ ४१३	स्वास्तुतीर्थे मन्त्राव तु	स मा २६ १३
सोऽतीय कृपा भगवन्	६४ ५६३	सोऽह मातापये सर्वान्	१६ ४६	स्वास्तुतीर्थस्य माहात्म्य	
सोऽभ्यानीमा सदस्यावताहि	४६ ६३	सं दामिनीं युताम्बस्तु	२३ ५०	[धरत्य]	स मा २२ १३
सोऽदौस्तु निपा कार्य	१५ ४३०	सोमाभ्य निजगोत्रीय[ततो]	२७ ५२०	स्वास्तुतीर्थस्य माहात्म्य	
सोऽदरेपति हि भ्राता	५२ ७८३	सोमाभ्य निजगोत्रीय[यो]	२७ ५३०	[चर]	स मा २२ ११३
सोऽनात् स महास्याणु	स मा २२ ७८३	सोमाभ्य निजगोत्रीय[यो]	२७ ५३०	स्वास्तुतीर्थस्य महात्म्याद्	स मा ३६ ६३३
सोऽपिदुर्गो महेन्द्रस्य	४८ ३१३	सोमाभ्य निजगोत्रीय[यो]	२७ ५३०	स्वास्तुतीर्थे कुटीं धृत्वा	स मा २७ २१०
सोऽप्यीरान् सहाजानां	१७ ५४०	सोमाभ्य निजगोत्रीय[यो]	२७ ५३०	स्वास्तुतीर्थे यो विद्धि	स मा २७ ३०३
सोऽप्रत्यमानो गिरिजा	३३ ३७०	सोमाभ्य निजगोत्रीय[यो]	२७ ५३०	स्वास्तुतीर्थे जले मज्जो	स मा २८ २६३
सोऽपानीया मही प्राणाय	३१ ६३३	सोमाभ्य निजगोत्रीय[यो]	२७ ५३०	स्वास्तुतीर्थे हि तलेने	स मा २९ १४०
सोऽपि गच्छति साधुना	६७ ६५०	सोमाभ्य निजगोत्रीय[यो]	२७ ५३०	स्वास्तुतीर्थस्य माहात्म्य	स मा २४ ७०
सोऽपि दिव्या सत्पुङ्गवोस	६६ ६८०	सोमाभ्य निजगोत्रीय[यो]	२७ ५३०	स्वास्तुतीर्थस्य माहात्म्य	स मा २४ ७०
सोऽपि मुक्तमवाप्नोति	स मा १५ ७८०	सोमाभ्य निजगोत्रीय[यो]	२७ ५३०	स्वास्तुतीर्थस्य माहात्म्य	स मा २४ ७०
सोऽपि याति पर स्थान	स मा ७ ५०	सोमाभ्य निजगोत्रीय[यो]	२७ ५३०	स्वास्तुतीर्थस्य माहात्म्य	स मा २४ ७०

श्रीवाचस्पती

स्वागोमते कं सवित्र	स मा २६ ५२३	स्वात्वा कावामुषे तीर्थे	५० ५६३	स्वागामान हस्तिन	२० ७३०
स्वागोवट मङ्गलतो	स मा २५ २३	स्वात्वा गोवापेतीर्थे	२६ ६२३	स्वागामान हं बार्ध	१५ १६०
स्वागोर्द्वयमात्रे	स मा २५ ३६०	स्वात्वा व तीर्थेण विष्णुकाम	३ ५३०	स्वागामान गोपेण विष्णुतो	१ १७०
स्वागावट्टर पूवेण[सोम]	स मा २५ १०	स्वात्वा व वत्सने नद्या	४७ २२३	स्वागामान गुरुव वीर	३० १०
स्वागावट्टर पूवेण[हस्ति]	स मा २५ २५३	स्वात्वा जने हि बार्धिया	६२ २५०	स्वागामान गुरुव वीर	६ २६३
स्वागोवट्टरपुत्र	स मा २५ १३	स्वात्वा वत्स वत्सार्धे	५३ ६०	स्वागामान गुरुव वीर	६ ६५०
स्वागोवट्टरपुत्र	स मा २५ २०	स्वात्वा वत्स वत्सार्धे	ग मा १५ २६०	स्वागामान गुरुव वीर	३५ १६०
स्वागो वरे पितृतो यन्वात्	स मा २६ १५३	स्वात्वा तु देवकाया व	२५ ५३	स्वागामान गुरुव वीर	स मा १० १६०
स्वाग विलोपमास्तवाय	३५ ७३	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	३६ २६३	स्वागामान गुरुव वीर	३६ ५५०
स्वाग विलोपमास्तवाय	५२ ३६०	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	४७ ५२०	स्वागामान गुरुव वीर	३६ ७५३
स्वागानि स्वर्गाणि वागागास्तवाय	१० ७२०	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	५३ १६३	स्वागामान गुरुव वीर	स मा १० ७५३
स्वागानि वागागास्तवाय	११ ३६०	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	स मा १३ ५०३	स्वागामान गुरुव वीर	२६ ००३
स्वागानि वागागास्तवाय	२० ३००	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	स मा २५ ५७३	स्वागामान गुरुव वीर	२ २६०
स्वागामान वत्सार्धे	ग मा १६ ५०	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	स मा २५ ३००	स्वागामान गुरुव वीर	स मा २६ १० ७३
स्वागामान वत्सार्धे	५२ ३०३	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	३२ १६५०	स्वागामान गुरुव वीर	५६ ५६३
स्वागामान वत्सार्धे	५७ १६०	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	२० ६५३	स्वागामान गुरुव वीर	स मा २० २५३
स्वागामान वत्सार्धे	३३ ०	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	५७ ६५३	स्वागामान गुरुव वीर	५६ ५००
स्वागामान वत्सार्धे	२३ १५०	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	स मा २६ १६३	स्वागामान गुरुव वीर	५० १६३
स्वागामान वत्सार्धे	स मा २६ ५६०	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	५३ १०	स्वागामान गुरुव वीर	११ १०३
स्वागामान वत्सार्धे	३६ १२२०	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	५३ ६३	स्वागामान गुरुव वीर	१५ २६०
स्वागामान वत्सार्धे	स मा २६ १६०	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	५३ २०३	स्वागामान गुरुव वीर	५७ १७३
स्वागामान वत्सार्धे	५७ ७१०	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	स मा २६ ५६३	स्वागामान गुरुव वीर	स मा २२ १६०
स्वागामान वत्सार्धे	२६ ५३	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	स मा १५ १६३	स्वागामान गुरुव वीर	१५ १२५
स्वागामान वत्सार्धे	३६ १६५३	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	स मा १५ २०	स्वागामान गुरुव वीर	५३ १६५
स्वागामान वत्सार्धे	१७ १२०	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	स मा १५ ५०३	स्वागामान गुरुव वीर	१२ २०
स्वागामान वत्सार्धे	१६ १२३	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	स मा १२ ५०	स्वागामान गुरुव वीर	ग मा २६ २५३
स्वागामान वत्सार्धे	३ ५०	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	३५ १६३	स्वागामान गुरुव वीर	५५ १६०
स्वागामान वत्सार्धे	२० १५३	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	१६ १६३	स्वागामान गुरुव वीर	५० १६०
स्वागामान वत्सार्धे	३६ १६५३	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	ग मा १२ ५०	स्वागामान गुरुव वीर	५० १६०
स्वागामान वत्सार्धे	५० २५	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	३६ २५	स्वागामान गुरुव वीर	५० १६०
स्वागामान वत्सार्धे	२३ ३३०	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	३६ १	स्वागामान गुरुव वीर	३५ २३०
स्वागामान वत्सार्धे	स मा १५ ७३	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	स मा १० ३०	स्वागामान गुरुव वीर	१५ ३३३
स्वागामान वत्सार्धे	३६ १०५३	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	१६ २५३	स्वागामान गुरुव वीर	३५ ३३३
स्वागामान वत्सार्धे	२३ ५२	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	१५ २२०	स्वागामान गुरुव वीर	१५ ३३३
स्वागामान वत्सार्धे	३६ १७	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	ग मा १५ २७	स्वागामान गुरुव वीर	ग मा २६ १६०
स्वागामान वत्सार्धे	३६ १६	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	१६ १६	स्वागामान गुरुव वीर	५६ १६३
स्वागामान वत्सार्धे	७ ३३०	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	३६ १६०	स्वागामान गुरुव वीर	स मा १६ १६३
स्वागामान वत्सार्धे	३ १०	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	३६ २०३	स्वागामान गुरुव वीर	३६ १७
स्वागामान वत्सार्धे	३० ५५३	स्वात्वा व वत्स वत्सार्धे	३६ १६३	स्वागामान गुरुव वीर	१७ १७३

वामनपुराणस्य

स्वर्गप्रदमुक्ता []	३२ ४७०	स्वर्गस्तेषु च ब्रह्मज्ञ	१२ ३८३	हसमुक्त महाकोश्या	६३ २७०
समुद्रमन्त्रिकोप पागहस्त	६७ ३०७	स्वर्गानुरक्तसूर्य	४८ १४७	हसमुक्तविमानस्या	३० ३०
स्वर्गोपपादो यस्तु	१२ २६३	स्वर्गमिन्द्रो मिश्र	स मा १४ १६०	हसमुक्त मधुकरम्	स मा २६ १०८०
स्वर्गे तये गन्ति	६ ३५०	स्वर्गि चर्मात्तनयो	३२ १५०	हसस्य बुधजडर	३१ ८६३
स्ववर्गुहस्ता मविता कय स्वह	३२ ८८०	स्वर्गि ते कुला बद्धा	२२ १५३	हसस्य पट्टिनाय	३२ ६६३
स्वर्ग निजित दृष्टवा [तत]	३३ ४६०	स्वर्गि ते बान्धवस्य	३२ २१०	हसग्नमनुविष्ट	४३ १५५०
स्वर्ग निजित दृष्टवा [मत्वा]	४३ ७६३	स्वर्गि ते गकरो मरत्या	३० १६३	हसग्नमनुविष्ट	४४ १६३
स्वर्गमात्मनो इष्ट	५६ २६८	स्वर्गि हिमाद्रिकेम्परे	३२ २१३	हसि सद्ये विमुक्त च रात	४२ ३७३
स्वर्गात्तु वीथ्य बनी कुमार	३२ १११३	स्वर्गस्य लोकेभ्य इति	३४ २२०	हसि हिरण्यकर्णि [देवा]	स मा १ ५०
स्वर्गमात्तु ग स्र गीत्र	३३ ४७०	स्वर्ग्या गुरा ग्यामभ्य	२८ ५१०	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	४५ १६०
स्वर्गमात्तु निरोहवाय	३४ ३६	स्वर्ग्यो भवान् कि स्वर्गुरे		हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	४२ ४८०
स्वर्ग तत्र गमिष्यामि	३४ ५८०	साम्प्रतम्	२० ३९	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	४२ ४८३
स्वर्ग इत पाराग	३५ ३६०	स्वर्गो नैव ते गमे	स मा ७ १००	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	३२ ८६३
स्वर्गप्रकाश परमायतो य	स मा ८ २५३	स्वर्ग स्वा गति प्रयाते	४४ ८३०	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	३३ १६३
स्वर्गप्रकाश मधुकरे	६३ १४०	स्वर्ग स्वा कथयिष्या कुबु	१५ ४७०	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	२१ २६०
स्वर्गप्रकाश बापि निशाचरेद्रत	१६ ६३०	स्वर्गाय च रुपेष्टा []	स मा ४ १३०	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	स मा ६ ८३
स्वर्ग दृष्टा देवर्षे	१७ ६४०	स्वर्गायतेनाधिपाटन	५३ २२३	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	४५ १६३
स्वर्ग श्रुतीनामपि चर्किता	६५ ४२०	स्वर्गायतेनाधिपाटन	२५ ३६०	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	५४ ८३
स्वर्ग स्वर्गार्थगहितप्रकार	६८ ५८३	स्वर्गायतेनाधिपाटन	५४ ८२३	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	५६ २७३
स्वर्ग हि माप्यिष्यामि	७६ ६८०	स्वर्गायतेनाधिपाटन	११ २६०	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	५४ २३३
स्वर्गमभ्यागमद्गारि	२६ २४०	स्वर्गायतेनाधिपाटन	११ २३३	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	६० ३८३
स्वर्गमेवात्रागमाय	स मा २८ ६०	स्वर्गायतेनाधिपाटन	११ १७०	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	स मा २२ ६७०
स्वर्गमेव तत्र बधायामि	३ ४५३	स्वर्गायतेनाधिपाटन	४८ ४५३	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	४० ६३३
स्वर्गमेव विप्रश्नस्य	३ ३०३	स्वर्गायतेनाधिपाटन	स मा ३ १००	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	६२ ३००
स्वर्गमेव तापि वाक्यम्	६ ८१०	स्वर्गायतेनाधिपाटन	११ १८०	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	स मा १ १००
स्वर्गे परमर्षोना	स मा ३ २२०	स्वर्गायतेनाधिपाटन	१५ ५५३	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	६३ २०
स्वर्गे गते पातरि बाधुने	६५ ६३३	स्वर्गायतेनाधिपाटन	१५ ५५३	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	६३ २०
स्वर्गे गते पातरि बाधुने	२० २६३	स्वर्गायतेनाधिपाटन	स मा १५ ४७०	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	५२ ४१०
स्वर्गाद्वारं ततो गच्छ	स मा २० २६३	स्वर्गायतेनाधिपाटन	६ ३२०	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	२१ १६०
स्वर्गाद्वारं ततो गच्छ	स मा १० ५४०	स्वर्गायतेनाधिपाटन	६ ३३०	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	५६ ३४३
स्वर्गाद्वारं ततो गच्छ	४८ १२०	स्वर्गायतेनाधिपाटन	४६ ३३०	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	३१ १२३
स्वर्गाद्वारं ततो गच्छ	३४ ३६०	स्वर्गायतेनाधिपाटन	४६ ४५३	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	६ १४०
स्वर्गाद्वारं ततो गच्छ	३६ १३२०	स्वर्गायतेनाधिपाटन	४६ २४०	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	स मा १५ ४७०
स्वर्गाद्वारं ततो गच्छ	१३ १३०	स्वर्गायतेनाधिपाटन	४६ २४३	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	६ २००
स्वर्गाद्वारं ततो गच्छ	स मा ६ २५०	स्वर्गायतेनाधिपाटन	६० ३१३	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	स मा १५ ३५३
स्वर्गे निर्दिष्ट सन्नाय सुमुखा	६६ १६०	स्वर्गायतेनाधिपाटन	स मा २६ १३१०	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	६ २३
स्वर्गे गत्य त्रु योयानां	६६ १७३	स्वर्गायतेनाधिपाटन	६२ ५५३	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	स मा १३ १६३
स्वर्गे स्वर्ग निजति	४८ १७३	स्वर्गायतेनाधिपाटन	स मा २३ १६०	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	५१ २६०
स्वर्गे स्वर्ग निजति	२८ ७७०	स्वर्गायतेनाधिपाटन	६१ ५०	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	स मा १३ २२०
स्वर्गे स्वर्ग निजति	३६ ६७३	स्वर्गायतेनाधिपाटन	२० १२३	हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	२२ १२०
स्वर्गे स्वर्ग निजति	स मा २५ ४६३	स्वर्गायतेनाधिपाटन		हसि हिरण्यकर्णि [यक्ष]	६० १६३

शोकार्थसूची

हरिबाहुरंगेन	४२१३	हर्देति पुष्पु सवें	१६ ४१०	हृताभासाय पतिव्रता तं	४६ १००
हरिमन्त्रिकता या	६८ ४००	ह्रित सर्वस्य जगत	४० १००	हृताभिव दाम्पत्यम्	स मा १ १०३
हरिबाधामृत पीत्वा	६७ २३३	ह्रिवायै वय वज्रमां	स मा २१ ६३	हृयते व पुत्राभ्यां	स मा २ १०
हरिज्य चर्तं मुद्रनाथनेन	३५ ७६३	ह्रितापेष्टा दैत्यानां	३ ६८०	हृयमाने तया राष्ट्रे	स मा १८ ११३
हरोयस्य वयसहस्रमार्गं	४४ ४६३	ह्रिमवद्भुति कात	स मा २६ ८४३	हृतं राग्य न राग्य	स मा ७ ६३
हरोर्यस्य रागरे याते	४१ १६	ह्रिमवद् वचनं युत्वा	२६ २५३	हृतं राग्य हृतभास्य	स मा ७ ८३
हर्ता मेवा च मोक्षि	६० ३८०	ह्रिस्वच्छिन्नुपों	४७ ४०	हृतानि बलिन इवे	४१ १८३
हृयमागय सदृश	२६ ४२०	ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	१० १४०	हृत्वं च पर कृष्ण	स मा १० २५०
हृयवान् किमयं च	स मा १७ १२०	ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	स मा २६ १३६०	हृये सर्वपतो हृष्ण	६५ २१०
हृयमानाय गीत =	१८ २८३	ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	४३ ७१०	हृद्भयो बाह्यो मोर्षा	६ १६
हृयनाश्रय्य पैवायान्	४३ १०१०	ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	८ ४३३	हृद्भयो मन्मथयं	४३ ४०
हृयिना पचनान्नय	१८ १७०	ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	४७ ४३०	हृद्भयो प्रीतिनायं	६८ ३००
हृयिना संस्तुता ये तु	६८ २१३	ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	१८ १६३	हृद्भयो मुल्लु	४ २३३
हृयानां गुणान् सर्वात्	स मा ६ ८०	ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	स मा २६ १४४३	हृद्भयो विवाद्यु	४६ १०३
हृयमानस्तु देवज	स मा २२ ६००	ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	३१ १००	हृद्भयो गुणगी च	स मा १० २५३
हृयमानस्य हृन्मय	४३ ८३३	ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	४६ ३८३	हृद्भयो गुणगी च	स मा २ १२०
हृत्तकान्ति तिष्ठत	स मा २३ २३०	ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	स मा २७ ४३	हृद्भयो ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	६३ २१०
हृत्तो च मुग्धवर्त	४३ २१३	ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	८ २२३	हृद्भयो ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	स मा २६ ३६०
हृत्ते हृत्तो सवा पुत्रयो	४४ १६३	ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	३३ १४०	हृद्भयो ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	६० ३७३
हृत्तो सवा पचनोद्भवाद्भौ	२२ २००	ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	८ २६३	हृद्भयो ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	१४ ३४०
हृत्तवधरपामासु	स मा २६ १३८०	ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	३० १७०	हृद्भयो ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	२३ ३४०
हृत्तवधरपामासु	३७ ८१०	ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	स मा २६ ६३०	हृद्भयो ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	१५ ६८३
हृत्तवधरपामासु	३० ३१०	ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	स मा १० ७८०	हृद्भयो ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	१८ ७७०
हृत्तवधरपामासु	३३ १३३	ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	४० २६३	हृद्भयो ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	स मा १४ ११०
हृत्तवधरपामासु	१६ १६३	ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	६४ ८०	हृद्भयो ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	स मा १४ ८०
हृत्तवधरपामासु	२१ १८०	ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	४६ ११३	हृद्भयो ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	स मा १४ १२३
हृत्तवधरपामासु	७ १६३	ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	३१ ८०	हृद्भयो ह्रिस्वच्छिन्नुपुक्	४८ २४३

Addenda (परिचय)

४६ १८३ गुणगी च १७ ७८३ वयसहस्रमार्गं—
हृयमाने स मा १३ ८३

अधिकश्लोकपङ्क्तिसूची

(ALPHABETICAL LIST OF THE ADDITIONAL
STARRED PASSAGES GIVEN IN THE
CRITICAL APPARATUS)

(पादटिप्पणीरूपेण प्रदत्ते समीक्षोपकरणे अधिकश्लोकानां सूची)

तारकाङ्कितानां अधिक-
श्लोकसंख्या
पृष्ठाङ्क

	अ	
175	271	अनसत्सुखं वाक्यं तैमममिषिच न
195	291	अगम्यागमनैर्दोषे मुच्यते नात्र सस्य
342	612	अतन्त्रितस्य देवाय नि स्तुह्य नमोस्तु ते
279	493	अतसौकुमुनप्रसव कामराजेश विभुत
392	682	अन गाथा पुरा गीता
393	682	अन गाथा पुरा पुण्याभूमिनिर्मगतस्तरे
407	689	अनानुकम्पणं कथ्ये सर्वपापापहं भुवनम्
160	255	अनैवाय महाभागस्तु इत्ययं महेश्वरम्
318	588	[म] नो वरयोग्यं वाचीपति
319	585	अयं सत्यं प्रसन्नोभूद्व्या सह महेश्वर
5	2	अथवा सर्वतेजासि त्रिदेवा ब्राह्मणो तनु
407	689	अयापि दण्डकास्थानं प्रादुर्भावं शिवस्य तु
319	585	अयो हीर तपश्चक्रे वाङ्माराजनाय स
96	176	अर्द्धितैर्वनातां च एवमेकार्ग्यमुत्तमम्
5	2	अपिष्ठितं वृषीष्टं पुनस्तथ मुनिपुङ्गवम्
342	612	अनन्तराय पैकाय अम्बरजग्नं नमोस्तुते
179	273	अनन्तानन्तं शास्त्रीयं महापुत्रं नमोस्तु ते
382	676	अनपमकतां स विभुश्चैतस्य सनातने (वर्मनि?)
		वर्मनि वर्तयन्
5	3	अनाचारवता चैव धमद्विपान्तया मुने
66	106	अनापदि ॥ विद्वद्भिः परितः परिकीर्त्यते
51	93	अनूपासदुष्किरेरात्र्यं मीत्रहोत्रां सङ्गृह्य(?)
		मस्तुवन्तां का
212	331	अनेन बद्धो देवा सधरेयु पराजिता
323	590	अन्तर्जने द्विजश्रेष्ठं महाराज्यकारकम्
235	518	अन्यकथं महाकाशो आत्मा तव मुदयानं
		विरोचनस्तव पिता

परिचयस्था	तारकाङ्कितानां अधिक- श्लोकसंख्या	पृष्ठाङ्क		परिचयस्था
2	407	689	अग्न्यस्तस्य गणाधीशस्तस्मिन् शम्भयस्तत	32
2	391	680	अग्न्यस्तस्य दानेन कतं यवीर्त्तं	25
2	148	283	अग्न्यस्तस्य कृतपाया ये पशपाय	2
2	298	545	अग्न्यस्तस्यैतस्यैवाविष्टं प्रकृतिर्यत् संपातयुत	10
	398	683	अपि न स कुले जातो भव्यं वैष्णवमन्दिरे	1
	397	683	अपि न स कुले भूपादेकादस्या हि यो नर	1
3	395	682	अपि वा स कुले भूपादेकादस्या हि यो नर	1
23	372	657	अपि हितार्थीयं वृत्तमेतत्तत्त्वमयम्	1
2	342	612	अग्न्याग्निर्वायस्य अतुलाय नमो नम	6
	286	520	अग्न्यग्न्यन्तं सहसा समं स्तुत्येन वैवता	2
6	319	585	अमुष्मिन्नाभये नित्यं सन्निधानं भव्यं प्रभो	25
10	317	581	अग्न्येयं कुतो वावस्तस्मिन् निधौ स्तिष्ठते	5
31	239	386	अवतीर्णस्तं स्नातुं निमग्नमत्र महात्मनि	3
1	323	590	अवतीर्णं मुने स्वातुं मापवाद्यां शुभानवीम्	18
2	108	193	अवतीर्णं जययोगिन् कल्पपरस्य छद्मे हरि	2
14	408	689	अस्नादियानसंवाचकमलं तया प्रवाजकी(?)	9
4	409	689	अस्नादियानयुष्मं च उरान्ध्रश्चक्रमलम्	9
	227	359	अष्टबाहू दत्तो कासीं सुबाहुमपि गच्छको	
	407	689	अष्टादशं वत् पुराणं सर्वपापापानोदनम्	12
40	407	689	अष्टादशपुत्रायना नामधेयानि य पठ्य	13
	407	689	अष्टादशपुत्रायानि ब्रह्मणा कथितानि वै	1
	156	247	अष्टादशोक्तिं सहस्राणि बभूवुश्चोर्ध्वरेतस	2
	319	585	अष्टादशारण्यस्त्वमत्रपरमरातो भव	35
	5	3	अनुरागां विनाशयं गुराणां परिपालनम्	50
20	316	581	अष्टौ पिष्टरतं केने मायुष्यं विव्रितम्	6
			आ	
	237	379	आवापातुरयो वात परं कौतूहलं हि मे	

#	पृष्ठांक	शारदाकृष्णा भक्ति- शुक्लमहाकाव्य	पृष्ठान्तिका	#	पृष्ठांक	शारदाकृष्णा भक्ति- शुक्लमहाकाव्य	पृष्ठान्तिका	
269	472	आगत्य चायदन्तर्गते भार्गवस्य विवेष्टितम्	6	408	689	इदं पुत्रायमखिलं पुत्रस्त्वेन च भाषितम्	18	
144	235	आचार्ये मातरं चैव पितरं ये शिष्यन्ति ह	1	409	690	इदं पुत्रायमखिलं पुत्रस्त्वेन च भाषितम्	18	
386	676	आजगमगाय यदकारि यै (१। ९) स्तु		302	570	इन्द्रियाभ्यां तृणैस्तर्पेद्देहिनां नृप	1	
302		आत्मना विप्रहीनानि काष्ठाकम् (?) सप्तानि तु	3	302	570	इन्द्रियं सह सुप्तस्य देहिनां गन्धायन	5	
298	545	आत्मानमुद्धरणं वायुं वायि हस्तानम्	5	393	682	इयानि दानानि यो ददाति सर्वलोकांश्च ॥		
394	682	आदिश्य बासाक्ष्यं हि तीर्थयात्रा ययौ वशी	10			अवेच्छीमन्वायं वै	1	
401	686	आपत्तौ पतितानां ये येषां वृद्धा न सन्ति च	1	305	572	इषानीमानि देवस्य	2	
70	113	आमोदयति मर्यादा मन्मथारकरोक्तया	1	403	686	इह मुक्तानुत्तमं भोग्यान् अन्ते यान्ति हरे पदम्	5	
170	264	आराध्य हनुमानप्राप्तं सिद्धिं वैप्रसन्नतः				ई		
316	581	आलोक्य पिष्टं तीक्ष्णं क्षीरमिश्रस्य सन्दर्भौ	2	250	412	इदं च विविधैर्गैः नृपतिं शुक्रपालित	3	
5	2	आसीद्विभिनन्त्याय पञ्चान्नमकारण	18			उ		
307	574	आसनं आजग चैव पदमष्टविधं समुत्तम्	1		45	86	उत्तरपूर्वतो वर्षं किमुप इति इदुत	
136	224	आहूता च उरि-श्रेष्ठा गणयन् सारस्वती	1	323	590		उत्तरात् प्रजन्मुत्ते नरोन्नुत्तरात्तरीम्	11
		इ		356	625		उत्तुम्बागाय इष्टुं वैरोचनं बलि	
177	271	इतश्चेतश्च विचरत् स्वप्नैः परिचारित		39	80		उत्तुष्य दक्षानि मुक्तास्त्वभासायस्त्वुते क्षुभा	
319	585	इति सस्य महादेव प्रणिपद्य तिरोदधे		210	326		उत्तरे पार्श्वे सा तु मुभनोदत्तमेन च	
134	223	इति वैभवश्च भूत्वा ब्रह्मणा बाहिला स्तवम्	36	323	590		उत्तमोत्तमं बहवः पुनर्विहितं मानसा	21
319	585	इति बाष्पं मुने भूत्वा अयाद नगजपति	27	104	192		उत्तमोपाच्छततु भाहानां व्याप्यतस्तुह	2
199	296	इति भूत्वा देवयो रागिणी कविता ययौ	4	319	585		उत्तममुत्तुनिष्पन्नं तत्तत्तरीवत्तरं तपः	4
319	585	इति स्तुवन्तं समुपि जगाद त्रिपुराणहृत्	17	319	585		उत्तममुत्तुवाच	10
400	684	इति स्वयम् विनयं विप्राया वापि क्षीमत	1	316	581		उत्तममुत्तुर्गते यज्ञतपये क्रांतिमश्नितम्	4
406	688	इत्यै वदेद्यो नियतं मनुष्य	3	5	3		उत्तमेपे सतीमाद्या देवानां हितकाम्यया	53
319	585	इत्युक्तं प्रमुगा हृष्यन्तस्तुविष्णुलोचन	19	310	575		उत्तमेपे सत्यमेतेषु मन्त्रेणोपु पाद	8
147	237	इत्युत्तमत्तं स योग्यं कित्तयानस्तं स्वर्पति	4	164	260		उत्ता च विज्ञास्येन हृष्टपाथे न मुञ्चति	2
149	283	इत्युत्तमतेन स वृषा उपस्तुष्टस्तदेति च	1	178	273		उत्तावत्तमभेदाप्युत्ता (त) पार्श्वतोऽरके	
335	625	इत्येव स्तवनं कृत्वा सर्वपापं प्रमुच्यते		407	689		उत्तावत्तमभेदाप्युत्ता (त) पार्श्वतोऽरके	29
171	269	इत्येव चिन्तापाकस्य मन्त्राह (१) वायु		5	2		उत्तावत्तमभेदाप्युत्ता (त) पार्श्वतोऽरके	16
15	12	इत्येवमुक्तं च पितामहेन वायुं स ईक्षति जगाद धाम्नुम्		361	639		उत्तावत्तमभेदाप्युत्ता (त) पार्श्वतोऽरके	
129	214	इत्येवमुक्ते वचने ब्राह्मण्येते विमर्दना	3	108	193		उत्तावत्तमभेदाप्युत्ता (त) पार्श्वतोऽरके	1
14	12	इत्येवमुक्तेषु विनामहेन वायुं अवास्तव्यतमो		373	669		उत्तावत्तमभेदाप्युत्ता (त) पार्श्वतोऽरके	
		स्वयमो	2	248	407		उत्तावत्तमभेदाप्युत्ता (त) पार्श्वतोऽरके	2
193	389	इत्येवमुक्ते अवता अवतामभिरस्तव					ऊ	
257	452	इत्येवमुक्ते अतिमान् वायुं चैव पागमय	3				ऊ	
394	682	इदं पुराणं पदमपि च श्रुतीति अस्या		1	1		ऊर्ध्वं योनीं सततं यवति हृदि करे नाभिदेशेऽप्य हृत् 3	
		निमतामवायुं सदा	6	220	341		ऊर्ध्वं योनीं सततं यवति हृदि करे नाभिदेशेऽप्य हृत् 3	

अधिकृतोक्तपञ्चसूची

संस्कृतित्वा कविक- संस्कृतमहत्वा पुष्पाङ्क		परिकृतित्वा संस्कृतमहत्वा पुष्पाङ्क		संस्कृतित्वा कविक- संस्कृतमहत्वा पुष्पाङ्क		परिकृतित्वा संस्कृतमहत्वा पुष्पाङ्क		
श्रु		*		*		*		
26	37	कृपितलवस्तुन हृष्टा कथां (दे० २००) सत्कार शकर	5	3	कथयामि मृगप्राज्ञ भृगुज्यापिहो मम	37		
137	226	कृपितलवस्तुन तं देवं शकर सोकमकरम्	5	3	कथयामि यथावृत्तमादित भृगु मे भुने	45		
ए		12	169	कथयिष्येऽपुन्यस्य को मया केचन्य देवप (दे० २००)				
29	48	एकत्र पदक च नरेण मुक्त	5	3	कथित विवित्तं मय पुत्रं ब्रह्मममित	43		
4	2	(?) एत मे सद्य विधि सर्ववित् एव सतो मय	2		कथयस्वापि सुदुधत विद्यामपिहो नर	4		
46	89	एतज्जल स्वादुतर पिबन्ति हृद्यन्ति भूमौ विविध ययैव	316	581	कथाविशीर्यपिबन्तवा कालेन भूयसा	3		
403	680	एतत्त कथित विप्र पुरातं वामनाङ्गयम्	5	3	व्याव उवाच			
323	589	एतस्मिन् परम पुरात प्राक्त त्वगस्त्येन			कदाचिन्नारद श्रीमान् नगमात् सात्वतो मुनि	3		
महविद्या च		2		317	581	कन्दमूलकचक्षुरी शान्तुति विधाविनाम्	2	
4	2	एतस्यास्मिन् सकल प्रवृत्त मुनिवत्तम	1		397	683	कन्दिलपुत्राश्च च सर्वपातकहानिदम्	2
5	3	एतदेव पुत्र ब्रह्मन् ब्रह्मण पद्योतिना	42		222	349	कर्मसंवाच्यतवै त्वद्वृष्टी विविष्टुदेतिम्	
315	580	एतन्मे सर्वमावश्य विचित्रं प्रतिभाति मे			76	127	कञ्जाओ महिषो नाम रक्षोबादयत्र के	
289	522	एतस्मिन्नाद्य गदया दीक्षणा तोषमायमे			407	689	काधगह्व्र प्रह्लादपरिषं परमाद्भुतम्	25
40	80	एतस्यै मे भवेत्तया वैरिणे दुष्कृता कृता			294	528	कायाव बाधन बन्धो यच्च तद्विरुद्धम्	
59	100	एतानि सवर्णि विविष्टिहानि			302	570	कारणान्वात्यनस्तानि सूक्ष्म पश्यति तं सुत	2
176	271	एतेषु क्षयन् (?) कुम्भं होषेयुः प्रचित			365	642	कार्ये नैतोश्चराय्य प्राणितयनका दैवमेवापुरेष्ट	2
273	477	एते हि बलिना श्रमा दानवा प्रमयन्त					इति श्रीवाचनपुराणे वाचनप्राप्तुर्भविष्याद्य ॥८६॥	
235	377	एव तवीक महिषासुरस्य बाणस्य तदाह्वय प्रवृद्धम्	1		407	689	कालनेमिचरित्रे चले त्वाप्यमेव तु	33
109	193	एवै तु अवस्तस्तस्य प्राप्तस्तन जनार्दन			291	523	कालनेमिस्तथा धादि दग्धरी ह्वापर	4
249	409	एव कुर्वति दीपेष्टे अग्नयेक मदनग्नये			323	598	कालावनाय कमतापतोचनय	2
308	575	एवै विधानतो ब्रह्मप्रज्ञाङ्को जनार्दनम्			16	16	काल्येयु बन्धो न तरेयु सधो दण्डस्तथा योगिपु	
79	139	एव स्वक्या दनुना कथा महोद्यमकाणि					न जनेषु	
च धारयन्ती		2		1	1	किं छव किं नु रत किमु तिलकमहो कुण्डने		
11	8	एवमयेयु कार्येषु युक्तसर्वविप्रकाति				कोस्तुन वा	1	
277	489	एहहि वीराणां महापुत्र योऽस्माकं भूयो			299	539	किं तस्य नावी रजिरे दीपते कार्य एव हि	
हरमोच तैम्		1		147	237	कुरुष		
ऐ						किं नायेद फल स्वाभिमतोह विरमामि च	3	
310	575	ऐश्वर्यं हि तवा कर्मात् यन्वायदरि पाञ्छित			130	216	किं रूप च महतीरं हदैव भूमि दुर्लभम्	
क				34	70	किं स्वि(स्वित्) श्रेय सरो लोके किमु वेह		
264	402	कर्म त्वमुं देवतो जघान प्राणात् धारीरक्तय-				द्विचोत्तम	1	
सस्य धावो						निमानरेण्यद्वामाज तलितामेपिद्वल	28	
3	2	कथ दाशायणी देवी जुहावास्तनु भवे	4		5	3	कुमारगर्भव तद्वद् बधायद् वत्तुमर्हति	7
3	2	कथ वाञ्छितुस्त्वमगमत् पररोधर	12		3	2		
5	2	कथयामनं चाह किं वाप्य करवाणि ते	19					

सारणीकृत धार्मिक- शुद्धिप्रमाण		पदसंख्या		सारणीकृत धार्मिक- शुद्धिप्रमाण		पदसंख्या	
पृष्ठ		पदसंख्या		पृष्ठ		पदसंख्या	
223	589	कुर्वन्ते सम्यग्वाग्द इष्टु वीरोचनो मुने	6	II			
407	689	कुर्वन्तेनस्य महिमा तीर्थवंशीप्यनेक्य	28	391	680	गङ्गाजले नैमिषपुष्करे वा	12
145	237	कुर्वन्वाय	2	53	97	गङ्गा प्रयागं कुर्वन्वाङ्गल व	
44	86	कुर्वन्वाङ्गुसरे व हिरण्यो रासलेखर	3			गया व वासी यमुना सरस्वती	1
67	107	कुर्वन्वाङ्गुसरे व हिरण्यो रासलेखर	1	391	680	गङ्गाजले नैमिषपुष्करे वा	17
222	349	कुर्वन्ति विद्वांस्यप्यन लोके	1	326	596	गङ्गा भाङ्गने तीरे गङ्गा भाङ्गने जलम्	1
232	373	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं		407	689	गङ्गाजले नैमिषपुष्करे वा	35
90	159	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं		67	107	गङ्गाजले नैमिषपुष्करे वा	
94	172	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं	3			गङ्गाजले नैमिषपुष्करे वा	3
319	585	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं	9	323	589	गङ्गाजले नैमिषपुष्करे वा	5
344	614	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं	1	394	682	गङ्गाजले नैमिषपुष्करे वा	12
347	617	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं		79	139	गङ्गाजले नैमिषपुष्करे वा	
406	688	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं	4			गङ्गाजले नैमिषपुष्करे वा	5
34	70	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं	2	213	334	गङ्गाजले नैमिषपुष्करे वा	1
337	610	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं	1	214	334	गङ्गाजले नैमिषपुष्करे वा	1
389	611	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं	7	291	523	गङ्गाजले नैमिषपुष्करे वा	1
281	503	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं	2	295	538	गङ्गाजले नैमिषपुष्करे वा	2
389	679	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं		254	446	गङ्गाजले नैमिषपुष्करे वा	
391	680	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं	13	396	682	गङ्गाजले नैमिषपुष्करे वा	1
132	220	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं		184	277	गङ्गाजले नैमिषपुष्करे वा	
407	689	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं	10	407	689	गङ्गाजले नैमिषपुष्करे वा	11
323	590	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं	10	154	245	गङ्गाजले नैमिषपुष्करे वा	1
409	689	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं	13	308	634	गङ्गाजले नैमिषपुष्करे वा	5
29	48	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं	9	298	545	गङ्गाजले नैमिषपुष्करे वा	9
159	245	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं				गङ्गाजले नैमिषपुष्करे वा	
186	277	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं		252	418	गङ्गाजले नैमिषपुष्करे वा	
269	472	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं	9	36	74	गङ्गाजले नैमिषपुष्करे वा	9
38	79	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं	1	36	74	गङ्गाजले नैमिषपुष्करे वा	7
142	230	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं	3	36	74	गङ्गाजले नैमिषपुष्करे वा	3
व				व			
259	456	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं		292	523	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं	
287	522	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं				कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं	
63	103	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं		1	1	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं	2
278	473	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं		407	689	कुर्वन्ति व सर्वे स हि हन्ति(?) चेत्कर्तुं	15

अधिकश्लोकसूचि

शारदादिनां संक्षिप्त-
सूचिकसंख्या

पृष्ठसंख्या

391	680	चतुर्दश वामनमातृद्वयम्	33
183	276	चतुर्विधाम्रपत्ता एवं रव च दीप्यागरो महापु	
10	8	चन्द्रया छद्मं महाभूमिपिङ्गुरस तथा	1
5	3	चिह्नीके मण्डपाद् देव सारया सह अण्डपुत्र	56
85	147	चि तेन दैत्यं सहैव लीनया	
253	435	चित्राङ्गवार्पं गुरवतपस्त्वामि गुरद्वत	
303	571	चित्रा चैव सत्ताटे तु भरणी तु स्या चित्र.	2
174	269	चिन्तायामास त दैत्यं पुष्करस्य अग्राम ह	
173	269	चिन्तायामास त दैत्यं शत्रुचरस्य (?) अग्राम ह	
5	3	चिन्तायामास महर्षे देवाना हितकारणं	49
164	260	चैत्रहृदयचतुर्दश्यां मरुतेतानि परित्यजेत्	1
131	218	चैत्रपुष्यचतुर्दश्यां तीर्थं वै वास्तविके	4
		छ	
236	377	छिन्नाद् यथा स्वप्नप्रतिमं कदेन बाणस्य तन्मे माताभ्यामदातु	2
		ज	
248	407	जगत्सौमिकर विप्र तच्छ्रेष्ठं चन्द्रतां मय	1
251	414	जगाम नैवमिशा(?) यथाभ्यां नराधिप	
268	472	जम्बुद्वीपात्तायां शुद्धसंख्या वायव्यमण्डली	
13	12	जम्बुद्वीपे ह्युत्पत्तये वदीय तता (?) ह्रदीभ्येत्य निर्दिष्टवृत्ते	2
155	245	जन्ता बह्मरर बह्म प्राप्स्यति न सदाय	1
298	545	जन्मं बुद्ध्यां नरकं वागमन्योत्तयां शुभाद्	4
313	559	जन्तोर्भूतभारि जल विभुष्य जाला गतो हंकरवागुदेवो	
319	585	जातोर्मय भगवत्प्रेम मे छन्दं तव	21
5	3	जितायने जित्येव काममार्तविवर्जित	64
147	237	जितो हि भवता मोरो कार्यं चापि पराज्य मो	2
381	675	जिह्वादि बन्धे यस्व समुद्रो मोक्षवर्णय	1
3	11	जोमूतवाहो देव बध्मासीत्यहोचरः	3
317	551	जात-गीररसात्वाद्युत्पत्तेर्विज्ञाता	1
316	551	जात-गीररसात्वाद्यो जननीभवत्तत	7
391	680	जातो छान्ना पीयूषादेरे च	23
96	156	जाला च सामुद्रादेरे सदायं	

शारदादिनां संक्षिप्त-
सूचिकसंख्या

पृष्ठसंख्या

206	317	जात्रया विधेयकार्यस्य	
158	251	जामिनामाश्रमं वैश्य वेत्ताश्रमं च योगिनाम्	2
161	257	जानीत्येवं धर्मो विमो महायज्ञ महायाज्ञिक	1
396	682	जयामयस्य गतेन्द्रस्य भास्वार्तं च सप्तविन	2
407	689	जयामयाश्रमनमनैव धर्मात् ह्युत्पन्नं	40
167	262	ज्येष्ठे मासि सिते कने अष्टम्यां यज्ञया नर.	5
191	282	ज्योतिषां पतिं मुञ्जानास्तस्मै योगारमणे नमः	4
5	2	ज्यत्तद् ज्यत्तवयद्वा गैरज्ञं सर्वत्र सोऽज्यत्तं	7
		त	
5	2	त ह्युत्तं गुरतश्चैव ज्यत्तनामिष मास्करं	6
117	203	त दैवनिमित्तं दैवं ब्रह्मायतं प्रचण्डे	3
172	269	त दैवं चिन्तायां युक्तं पुष्करस्य अग्राम स	
195	291	तं पूजयित्वा यत्नेन सोपवातो जितेन्द्रिय	1
197	291	तं पूजयित्वा यत्नेन सोपवातो जितेन्द्रिय	1
276	485	त मौलियुक्तवचनं परिभ्रष्टापुष्पाभारम्	
208	321	त चर्पणं दैवी ग (सु ?) गतो ब्रह्मण पदम्	
100	183	तं वागुदेवं प्रगतोऽभ्यर्चयन्	
267	471	ततः कुञ्जमेव च यमालयं गते	
		हृते च सीधे प्रवेष्टेर्महारथ	
269	472	ततः कुञ्जो हरः प्राह एहीत्वा नीयतां कवि	7
241	387	ततः क्षुधेभ्यु सोमेभ्यु देवा ब्रह्मणमनुवृत् । रुद्रोऽपि विमिर	
264	465	[ततः] परस्मैभ्यु देवेभ्यु महात्मापुतापुत्रक	
13	12	ततः प्रसिद्धीं परमस्य रामो	
		पराशरयो विधत्ते हि सुयोग्या	1
146	237	ततः यत्कोमलद्वीकं हृदि यत विर्भावितम्	
225	352	ततः सारवतं बानं दन्ता भास्व इतिज्ञा	
199	296	ततः समभ्येत्य गुरां रादिणीं प्रादुर्गुणां	1
156	247	ततः सृष्टिं विमोचतो ब्रह्मणोऽप्यनुभवम्	3
323	590	ततः स्वात्मा समुद्रोर्वा ह्यप्य सर्व एव हि	22
297	540	ततश्च शब्धो विरपय भूय	
160	255	ततस्तु ह्यनविष्टा दैवी बभनमण्डलो	1
7	87	ततस्तु सौमस्य हि सातुमुत्तमम्	
250	500	तत्पितृवोषधयो (?) पितृको प्रेमाग्नयज्ञम्	
195	291	तत्पितृवोषधयो प्राप्ते स्वा मोर्ध्वमपीरता	3

अधिकश्लोकसूची

सारङ्गिणी ग्रन्थ- श्लोकसंख्या	पृष्ठांक	पदसंख्या	सारङ्गिणी ग्रन्थ- श्लोकसंख्या	पृष्ठांक	पदसंख्या		
168	264	तस्य पश्चिमदिग्भागे धादत्येन महात्मना	1	358	634	त्रिकूटविषरे वहीश्रकपाणिमपीधरम्	1
167	262	तस्य पश्चिमदिग्भागे कुम्भकर्षेन पूजितम्	4	357	634	त्रिकूटविषरे वसुश्रकपाणिमपीधरम्	
168	264	तस्य पश्चिमदिग्भागे शार्ङ्गध्वजेन घोमता	3	3	2	त्रिपुर धातिर कस्मादन्धकश्च निपातितः	8
5	3	तस्या कन्धा समुत्पात यमादिभ्यो यथाक्रमम्	25	407		त्रिष्वय प्रकतो निरय सोऽभ्यमेवफल तत्रेद	14
323	590	सस्या रसात्वा च देवर्षे सर्व एव महर्षय	15	5	3	नैगुध्वतन्तितैश्चरामरविहृदजीविते	61
21	22	ता गन् विष् (दे० पु०) सा इष्टा साङ्गल		192	288	वैलक्ष्य दाह्यमाय भूतिनूप मनोस्तु ते	
		प्राक्षिपद्भिर		319	585	स्वधिमित्ततस्तु प्राप्स्यामि व्यक्तमूर्तिस्तपोवनम्	34
312	576	ताम्या प्रतेकादनवद्विस्तता		118	204	स्वधधिमित्ततस्तु ह्यविन कुच सर्वदा	2
103	192	ताममसादपरी निरय ध्वेनादाधितो हुरि	1			द	
35	74	तावानेव धृतोदस्तु विस्तराद्वलयाकृति		407	689	वसयन्नप्रमयन हृस्व मलित सया	24
36	74	तावानेव धृतोस्तु विस्तराद्वलयाकृति	8	122	208	वक्षिमा धत्तितो दद्यामुच्यते नान सत्य	
36	74	तावानेव धृतोस्तु विस्तराद्वलयाकृति	5	147	237	वस इत्यवबुध्यस्व वर सा (?) वृत्त इत्यतम्	1
36	74	तावानेव धृतोदस्तु विस्तराद्वलयाकृति	2	394	682	वत्सा कामतवाणीति वानवाप् माननो भुवि	2
229	372	तिष्ठन्तस्ते भूषा भुक्षा दीप्तान् व्यधावयन् रणे	2	310	575	वर्णित नक्षत्रमुपार्ध पूजितो हि जनार्दन	7
399	685	तीर्थार्थं स भार्यया सार्धं विष्णुलोभमगात्तत	3	5	3	वर्णैः स भगवान् वसन्तर्षा प्रहति परा	26
175	271	तीर्थानाममसा द्यावत् प्रसिद्धे सरस्वती	3	393	682	व्याभ्यमेवान् समवाप्य पाके	
388	678	तुलस्यास्तु महाराज मञ्जरीनिविसेव				वैनीयते आनुरिवादितीय	2
407	689	तुलीय धैर्याव प्रोक्त शैव शैव क्षतुर्ध्वम्	4	75	124	वाङ्मोदुष्टिस्तुक्तो मुरार्यस्तु क्षाण्डव	
314	580	ते गिरौटा दिग्मयम विष्णु		94	156	वतुस्तयसि स्वधिनोम्य (?) एत न ह्युवि सन्निविष्ट	
274	477	ते क्षाणि दानवमेष्टस्तुष्टु समयोपयत्	2	338	610	वामोऽनुमुदायस पुत्ररीकाक्ष	
104	192	तेनाभ्येति न सवेष्टो दानादुपकारकम्	4	339	611	वामोदस्तुदायस पुत्ररीकाक्षमनुत्तु	3
371	675	तेजसाय च मल सर्वविष्णुतोक्त प्रवाग्वयम्	3	398	683	वास्यते देवदेवाय शीघ्रं पुण्यानुपेयम्	2
148	238	ते प्राप्नुवन्ति सन् श्रद्धा परमात्मन	1	300	567	वास्याय धमराजेन नियत स्थापितोऽस्म्यहम्	
128	214	तेऽश्वस्तन तादृष्टा वगन्ते द्विजस्तन	1	399	684	वोपप्रधानाव नरकाम्यस्तमितस्तनवान्	2
385	676	ते याति धाम परम वैभव	2	391	680	वृषिपत्नीतिस्तुप्रधाने	27
383	676	ते याति विष्णो पञ्चदश व	1	163	257	दुस्तरमहजोरायलिकर करिकरकडीरवसन्नरधिर	1
401	686	ते वोचनीया बन्धना जीवन्तोऽपि ते भूता	2	117	203	दुस्तरशोऽपि कुह तने मुक्तिस्तथा चतुर्विधा	1
402	686	ते शोच्यत न भूयः शोच्यतेऽपि भूता ददा	2	269	472	द्वैपार्थं नारय क्षतव भूतानामुदितो गया	3
153	241	तेषां न दुष्कृत किंचिद्विचोके परत च	1	216	337	दृष्टा दुःखस्तुता तु	
385	676	तेषां विमृशिसकल हि कर्मण	1	79	139	दृष्टा यथेष्ट न च विध्न ना सा	
407	689	तेषु चतुर्दशमिद सार प्रोक्त तु नामनम्	2			मुतापत्वा कल्पनिरेव माता	3
91	162	ते सर्वेभ्यश्च रक्षायास्तत्परं कुरुवाङ्मते ।		5	3	देववाङ्मयोरीर्षं पारिवाजवनकुतो	62
		धीमयवानुवाच		391	680	देवान्निविप्रपरिते च पित्रो	29
407	689	नयोऽर्षे स्काभ्यमन वामन तु चतुर्ध्वम्	9	236	377	देवास्त वन्न वरदावुवाचै	
267	471	नस्तोऽन्योऽन्येव दुर्ध्वं च युक्त				मौवान्तपारो रिपुबाहुध्वज	1
		मिद वचः सानुनयस्तदाब्रवीत्					

सारकण्डिता ग्रन्थिक- श्लोकसंख्या	पृष्ठाङ्क	परिकल्पना	सारकण्डिता ग्रन्थिक- श्लोकसंख्या	पृष्ठाङ्क	परिकल्पना	
286	520	देवा निजधुनिरित्वा मयमुता प्रहारिण	4		न	
60	100	देवालये वह्निगृहे च निष्यम् (दे० ३६)	110	193	न कश्चित् किञ्चिदुक्तवान्	
407	689	देवामुर मुद्धमतीन्द्रधरस्य विजयस्तत	79	139	मत्तनमत्ता मयने यदैव	
323	590	देविकाया अने स्नातया पयोधगाया च सापसा	93	156	न चिन्तनीय मनसापि विप्र	1
199	296	देवि पञ्चस्र का जालि कुटिला मन्मथे रिक्ताम्	407	689	न सत्य रोषा जायते न विप्र क्षामिचारिकम्	19
5	3	देवी देव सद्योवाच पति योगेश्वर विभु	67	107	न तु नैमित्तिकोच्छ्र कर्त्तव्यो हि कथञ्चन	6
407	689	देवी पराक्रमश्रैव स्कन्दमाहात्म्येव तु	6	3	नदीतीरेषु कोणेषु पर्वतेषु गुहाषु च	55
327	598	देवेश्वरानवपरीक्षितरीरुपाय	317	581	नदीना पावन वारि पीयते मुनिभिर्वने	4
202	298	देवोष्माभिरयमद्र इक्षत नाम निरोद्धनयद् कृष्ण	342	612	यम निवाय शम्भ्याय निश्चिदाय यशस्विने	7
83	147	देव्या महाभा महिपातुरस्तु	182	276	यम सर्वव्यापघ्न कल्पकव्याधिधारिणे	
		विद्राघ्यभूतपणाम्बुजाधि	342	612	यम धनञ्जय पीडाय धार्मिकाय श्रुतिर्गति (?)	3
319	585	देव्या सह महादेव तेजो मूर्तिस्त्वमाश्रित	350	618	यमश्वावर्गनिस्ते महागीर्णाय ते नम	
31	48	दैत्याधिपेनाथ पुनर्महाराजमन्मेवमाजो बुधपश्यतुक्तम्	5	2	(धौ) नमो गणपतये	
307	574	दोग्ध्री गोत्र प्रजातया सप्तवाम्यानि काञ्चनम्			नमस्तस्मै ब्रह्मेणाय यस्य सम्प्राप्तयच्छताद	1
256	450	द्रव्य धनद्रवरक्षो नीवाभ्यङ्गकटा	349	618	नमस्ते सर्वेश्वरे नमोनीर्वाय ते नम	
126	212	द्राक्ष्यता च रन्मुक	319	585	नमस्तेस्तु विष्णवाय नाताकृपाय ते नम	14
28	48	द्राक्ष्यतां दैत्यपति ससर्ज	352	623	नमस्ते पञ्चकिरण नमस्ते बडवामुखम्	
20	313	द्वितीयमेव सकाश वातम्यजन्मुत्तम			नमो गणेशनाथाय धृष्टकृष्णाय ते नम	
ध			342	612	नमो गणेशविष्णवाय गोविन्ध्याय नमो नम	10
323	589	धन्य यशस्य बहुपावनानाथ	342	612	नमो शूबाय गुह्याय गुणाय गुणवर्तिने	5
		सकीर्तनाङ्गवर्णात् सन्मृतेष्व	342	612	नमो देवादिदेवाय स्वभावाय नमो नम	9
		इति श्रीशामनपुराणे पुलस्त्यनारददर्शनादे ब्रह्मा-	319	585	नमो नमनाय धार्वाय द्वादशप्राय ते नम	15
		सीर्यमात्रा नाम त्र्यम्बकितमोघ्याय	319	585	नमो विष्णवर्तने तुभ्यमनम्यावाविक्लिनाम्	11
5	3	धन्य यशस्य स्वर्ग्यं सर्वोर्वरिपुद्गितं	342	612	नमो ब्रह्मनाभाय सत्यवदोगीशूभाय च (प०)	
5	2	धन्योऽसि कृतकृत्योऽसि धान्योऽसि महत्तामसि	221	347	नमोस्तु कलशवर्ति वीर्यं धारित्री	
6	5	धावन्ति दृष्टानि वनस्वनीषु । सर्वा भुवस्तोयद			नमोस्तु कलशान्तरपदपञ्चने	
		(दे० प्रावृत्ति) समप्रदया	406	688	नमोस्तु तस्मै पुष्पोत्तमाय	2
402	686	धिकेया यम विफल गोपशेवन्ति ये मुष्ण	247	402	नमोस्तु ते देव मुरारये सग	
142	230	धुतराष्ट्र महापान महद्विहिताम्बरम्			नमोस्तु देवाभयदान विरगो	
139	230	धुतराष्ट्रेण राजा च	272	476	नमोस्तु ते रत्नकर सर्वं नमो सहस्रनेराजि मे	
141	230	धुतराष्ट्रेण राजा च निन्दकर्मद्वारात्मा	72	120	नमोस्तु श्रेयसां सर्वं इति वाच्यं च परिहृते	
140	230	धुतराष्ट्रेण राजा च बन्धनस्य प्रसारित	180	274	नमो निरुपवर्गाय नम कनकवर्गाय नम	
408	689	धेनुर्देव्यानि साक्षाजि तवाग्रानि च गोधनम्	98	182	न सत्य द्यो न च पद्मोनिर्नन्दो	
409	689	धेनुर्देव्यानि साक्षाजि तवाग्रानि च गोधनम्	213	334	नयिष्यामि तथा कृत्वा दासीमिव दृतापरा	2
383	676	धुर्ब ह्यनन्त समरान्तापनम्	214	334	नयिष्यामि तथा कृत्वा दासीमिव दृतापरा	2

अधिकभूतपद्धतिसूची

[illegible]

अधिकश्लोकपञ्चिनी

तात्पर्याङ्कित मन्त्रि- श्लोकक्रमसंख्या	श्लो०		पर्यंक्तिस्थ	तात्पर्याङ्कित मन्त्रि- श्लोकक्रमसंख्या	श्लो०		पर्यंक्तिस्थ
93	169	ब्रह्मं ब्रह्ममिच्छ तस्तपोराशिं सुतेजसम्		211	326	मम गात्रमथ स्वेद जलं प्रीतिसमन्वितम्	
360	636	ब्रह्माणं ब्रह्मन् वाम्भ्यं सत्यं युतम्		103	192	मम दानमवाप्तेयं यदि पुरुषाति देवता	2
332	602	ब्रह्माणमग्रतः शृत्वा सर्वं प्राञ्जल्यस्तथा		71	118	नयुरां सध्या सन्मगापन्ति केकया कलम्	
126	212	ब्रह्मावर्ते नरः स्नात्वा बह्वृचं प्राप्नोति निम्नितम्	6	191	282	महदस्तमसं धारे गोप्ता मे होस्तु निरवशा	2
125	212	ब्रह्मावर्ते नरः स्नात्वा बह्वृचं प्राप्नोति निम्नितम्	2	369	646	महर्कं तुह्यं मम	
351	619	ब्रह्मसायं नमस्तुभ्यं ब्रह्मवादे बह्वृचमभुङ्क्ते		391	680	महर्षेण प्राप्य नरः समग्रम्	20
		भ		324	591	महातीर्थं ततः स्नात्वा मायुदेवं प्रणम्य च	
340	611	भक्तविरलाः च सकलं यथा धृतमिदं जगत्	1	322	588	महादेवं समस्मैश्च हृषीकेशं वदतां स	
88	151	भगवत्सत्यं नादेन देव्याभरितमुत्तमम्	1	391	680	मह्यन्ति पापाभ्यसि नारायण	36
269	472	भगवन् ये भूता युजे हृन्त्येते ते समुत्थिता	1	408	689	महापातकमुक्तो मुक्तः श्रीवीरपातक	1
358	634	भद्रास्य च हिरण्यवशां धीरमर्दं निविष्टये	7	409	689	महापातकमुक्तो मुक्तो धर्मोपापातक	1
371	654	भद्राजपिगा साईं यथावाटं प्रवेक्षयत्	1	344	614	महापातकसर्गं वा तथा श्रीवीरपातकम्	2
158	251	भवतः क्रोधनामाम्ना मोघा वै आश्रये स्थिता	1	358	634	महाबाहू कुण्डले च नवराष्ट्रे यशोवरम्	3
407	689	भविष्यं नवमं श्लोकं द्वात्रिंशद्ब्रह्मवर्तम्	7	408	689	महाभारतगात्रमणिं पुरागणिं तत्रैव च	3
209	328	भविष्यति हरा (हारी) ना रथं परिपूर्णसयकारिणी		223	349	महाविक्रमेण विहीनजीविषः शृत्वा सन्मेष्यामि	
409	689	भारतस्थेतिहासस्य पुराणस्य च भावयन्	14			पुनस्त्रिबिष्टपम	
44	85	भारतादुत्तरे वषः किरीटं मनोरमम्	1	320	588	महाह्वये ततः स्नात्वा विष्टुः संपूज्य मक्ति	
238	381	भार्येयं शकस्व नमिष्यति	1	78	129	महिव्यां हशमाधाय क्षुब्धचित्तोभक्तया	
61	100	निर्मात्रं शय्यासनभोजनादीन्सुखैरतः		286	520	महीमे गात्ररजसि तद्दानवबलं महत्	1
		सपरिवर्जयित्वा		330	600	महीमेव च महतामभ्युत्थानं नमो नमः	
67	107	भुक्त्वा त तस्य शुद्धमेतं निराशोपेक्षितो नरः	2	106	193	मा च याचिदुभयमेति यतो देहागतो हरिः	4
290	523	भुजाभ्यां चमकृताभ्यां दम्पातत्रकावत्	1	95	156	मा च स्तवान् तेऽपि	
291	523	भुजाभ्यामथ कृताभ्यां विष्णुना प्रभविष्णुना	3	284	515	माकता भवतेत्युक्त्वा स्वापमासां नरद्वि	
358	634	भूधरः देविकान्तर्मां महोपायां कुशमियम्	4	238	381	मा कुण्डलं मुदुर्बुद्धं कुण्डिं कुलविनाशनम्	2
54	97	भूरादि कृत्वा भुवनानि सप्त ददन्तु सर्वे मम		407	689	मार्कण्डेयं सतमं तु क्षामेव चादृमं तथा	6
		सुप्रभातम्	2	245	399	मासो ह्यष्टादशमां च तृतीयं पञ्चकं दृष्टुम्	
323	590	भृगुनामस्यमागच्छेत् शुक्लाग्रमसौतमा	9	25	28	मिथुनं दामतो श्रेष्ठं नराणां च शुभप्रदम्	
		भ		29	48	मुक्तां प्रुष्णवास्तु चराय विदे	4
260	317	॥ मरुहितुं करः	1	343	614	मुच्यते नात्र सत्यं	1
49	90	मत्स्यां किण्ड्यं कुल्याग्रं मध्यदेव्या जना ह्ये		5	2	मुनिकया प्रसूतिः खोदयेते तुष्टः (?) जालव	24
319	585	मद्भक्तिर्भवतो नित्यं वर्तते पुत्र निर्माता	28				
188	281	मनुज्युतानामग्रजस्यैव सत्यं लोकस्य		36	97	मुनिस्तथा चर्चासिद्धं योगी ददन्तु सर्वे	
		चराचरस्य				मम सुप्रभातम्	
353	623	मनीहरं हृषीकेशं नमस्ते चक्ष्माभिनम्		246	402	मुषोचं प्राणां दितित्रस्तु देवा सुविस्मिता	
145	237	मन्त्रान्नेति परं वापि वरं स्वतोर्षये विभो	4			श्रीभुक्तीबहृष्टा	॥

सूत्रानामवनी कृत्वा जगत्तः मुनिपुङ्गव-
मुनयोऽपि वारुणं चोक्तं नासाद्यमुदाहृतम्
मतेयास्तेऽककुल्याश्च ॥ ॥ यन्पराशर
य
य करोति हरेरग्र तेन तुल्यो द्विजोऽस्ति क-
य पठ्य प्रयतो नित्यं स याति परम परम्
य पठ्यप्रयतो भक्त्याभीष्टं तस्य प्रसिद्धयति
य शृणोति नरो भक्त्या विष्णुलोकं स वच्छति
य सर्वबोनिश्च जगन्निवास स बाधुदेव
कलपावतीर्ग
यच्छेय यश्च नैज्जति तत्सर्वं यो विनति हि
यश्चात्मा हि नरो भक्त्या मुच्यते तत्र बभूव
यसुर्भयोऽनृद्धयश्च क्षमाक्षितिमवरतया
यनवाटमुपागत
यमस्मिन्पदं यत्तेनो याचते मा जनाहं
यतवाटमुपागत
यत्कर्मबन्धकं दुष्टम्
यसौ फलं तत्प्रवदति देवा
यत्र यत्र यत्रो बान्धा ज्ञायते मानसे तत्र
यसुर्वचऽप्रहरो च राहो
यथा प्रकृतये तस्मै प्रजिताय महत्तमने
यथाश्रमे प्रष्टव्यन्ते हिंसा मयि समल्लभ
यद राजसूयस्य फलं प्रयच्छेत्
यदर्थं स्मारितो विप्रः पुण्यमास्थानमुत्तम
यदापुनरमावासा लोमवारणं कथुतां
यद्दानं तस्मिन्पुण्यं देवदेवस्य चक्षिण
यद्वा तद्वा श्रियं सत्यं विचरये प्रभविष्यदे
यन्मया सर्वभेदश्च श्राप्य तस्य विप्लवे
यमप्यत्र नमस्तुभ्यं धर्मवज्रं नमोस्तु ते
यसौ लोकीहिलार्थाय पुनस्तस्यो यत्र विष्ठति
यसौ स्वमाश्रमं पुत्रं दानवो भक्तिश्रवित
यश्च देवाश्च यन्माश्च यन्वर्वाणस्तस्य
यागस्य च नरेन्द्रस्य समाभाष्य तस्मिन्
यातायातं प्रकुर्वन्ति विजयतस्तयोऽर्जुन
युतश्च यो विष्णुपातं सदा शब्देत्

युयुषे देवमुक्षीश्च तथा वैरपि देवसौ
युयुषे विष्णुपुत्रकोऽपि देवैरपि दुरासद
युयोज नारायणमब्रमुपम्
ये कठनमनुलसी मलितासमाता ये वा
ये चाप्ये देवपानकं करिष्ये देवता सर्वा
ये चौता सर्वामता परम पुराणम्
यो विष्णुर्भगवान् सोह योह स विष्णुरव्यय
योऽर्ज कर्ता गोप्यं नृपिहृक्पयो जपान पूर्वे पितरं
महे (ये) वा
र
रसातले देवभटो सुरो वा
रसातले देवभटो सुरो वा सो मा हि समरे न च
कोपि चेष्टम्
रसावर्तमनुत्तमम्
रहिता पतिपुत्राश्च निबोरेऽवभिधीयते
राजन्ति क्षणाद्भुतस्फुल्लं
राज्ञो कपयस्य सूर्यो काते ह्यभिर्भवत्पुन
रभाष्य रात्रयवितोचनवर्जनाय
रेजे वासो होतिहता विषार्थदुष्टद्विष्टो गिरिराद्राधुवर्षी
ल
सतापु बृर्गस्वनादुत्तापु
सुगन्धिवपुश्चामु विरासिनीपु
सैङ्गयेकदस्य शोकं वाराहं द्वापनं तथा
सोऽप्ये यद्वक्तुं बाल्यं च
सौर्ग्ये यद्वक्तुं वरं पुनरुद
सौर्ग्ये यद्वक्तुं वरं पुनरुद
सौर्ग्ये यद्वक्तुं वरं पुनरुद
व
वक्षस्तदं हेमन्तितात्तलाभ
वक्षोपधन्यो श्रीतोस्मि वरं वरय सुव्रत
वने निवसता पुत्रं कुतोऽस्माकं पयोऽरु
वनेषु मुष्येज्यव नन्तं च मया सत्यं
वरं वरय मद्रं ये यत्ते मनसि वरते
वरप्रणैसि नैत्यहं सौर्ग्यं ह्यवित्तमुत्तमम्
वरधर्म्यर्थाभ्याम् प्रसीद परमेष्वर

शारङ्गाद्विना मयि-
श्लोकमयिस्था

पङ्क्तिः

पङ्क्तिः

शारङ्गाद्विना मयि-
श्लोकमयिस्था

पङ्क्तिः

पङ्क्तिः

407	689	मर्त्यदीपसदाबारकोर्तनं संघट्टेण तु	27
5	3	यत्तन्ने च समायति रायथा सह शङ्कुरः	58
408	689	वाचकं व्यासमूर्ति यः कल्पयित्वा ददाति यः	7
408	689	वाचकाय च दत्तं विष्णुपुद्गलस्य भक्तितः	11
409	689	वाचकाय चन्दनं विष्णुपुद्गलस्य भक्तितः	11
123	208	वाजपेयमजानोति कुपो वा ह्यस्यो भवेत्	
7	5	वाताभिषातैर्मलिनान्मुक्षितप्राः	
		स्फुरन्ति मूरास्तस्मिन्निद्रकूटे	
348	618	वामनाय नमस्तेस्तु बह्मसोपायं तु नमः	1
366	642	वा यदि वा पापं कलं कर्म कृतं	2
156	247	वातलिप्त्याः समुत्पन्ना मनसा बुद्धकपिणः	1
5	3	विचित्रदीर्घं मुरं ताकं प्राविशत् शङ्करो विभुः	52
364	641	विष्टास्ये पुरे सङ्गत् नवीका ब्राह्मणो द्विजः	4
199	296	विद्यावतेन सत्तोयं शोषयामास गारदः	
302	570	विनश्यति न संदेहः केन इयं महाएवै	4
263	463	विनायकं क्रुद्धमते निर्जगाम स ह्यस्य च	
		[~b) वा। संदृष्ट्वा संदृष्टमानसम्]	
342	612	विश्वेश्वराय देवाय विद्याधरये नमः	12
298	545	विश्वे साय्वास्तवादिष्वान् गन्धर्वोरगराससाय्	2
187	281	विषामिषाः सोमपात्रं सीरणा प्राग्वपास्तथा	
381	675	विष्णुरेव गतिर्येषां नराणां पुण्यकर्मणाम्	2
345	615	विष्णुपुत्रश्च * वा सम्यक् सरस्वत्या समीरितम्	2
408	689	विष्ण्वात्तये च वदनं यः करोति च मानवः	2
409	689	विष्ण्वात्तये वाचनं कारयिष्यति मानवः	2
19	18	विद्यां विद्धिमुना चापतास्येकानि सति	
48	90	वृका सत्सीवीरकस्तुतिङ्गं	
		सक्षायः पद्मवर्णिकाय	
47	90	वृकां शकाः यः (दे। स)र्वरकोखाय	
		कलिङ्गवज्जगज्जपनास्तयैवे	
144	235	वृद्धानामवमानेन ते भवन्तीह पशवाः	2
58	100	व्यंगा सरोगं विषया विष्णोः	
		संजवेत्सौ सकलायंशुद्ध्यम्	
		श	
269	472	शंभुर्नन्दिच च श्रुत्वा प्रमथानाह तत्वरम्	2
5	3	शस्त्रिभाषां सती ब्रह्मपुत्रस्य भवः प्रभुः	27

319	585	शतानि योगि वर्पाणि चके स च महत्तपः	3
319	585	शतानि सप्त वर्पाणां सोमवत्पवनाशनः	5
70	114	शनैः शनैरथो वापि पथाः प्रतिजलाशयम्	2
222	349	शाक्रीत्याङ्गोद्भवैर्तोकाक्षा कुर्वन् क्वाति	
		यामि शाकम्भरोति	4
5	3	शान्तानां समचित्तानां मुकुन्दचरणीविणां	38
199	296	शापाद्विरिषैस्तस्यास्त्वं प्रतिकुल्य मा विरम्	3
304	572	शिरःस्था तु भरणी नक्षत्राङ्गमिदं हरेः	2
304	572	शिरोमहास्तथा रौद्रं विभा सात्तिकसंस्थिता	1
5	3	शिवविष्णोरनेयानां यत्तत्त्वं पुरतो महत्	39
5	3	शिवशक्तयोः कदा यत्र शोता तर्धमलापहा	32
113	198	शिषेवे च तथा काषाद् देवगन्धर्वसंस्तुता	
5	2	सीजयति परं धाम शान्तं शाश्वतवातये	11
250	412	शुक्लस्यादौ वृषपर्वमहासुरः	1
319	585	शुभं शीरं विवर मे तत्राहमविकाशः	24
364	641	शुभं वा यदि वाप्यशुभं कलं कर्मकृतं हि तद्	2
408	689सुममलङ्कारमनुत्तमम्	10
162	257	शूलधरं विनाकधरं सङ्गधरं	
5	2	शृगु मुने महाभाग भगवामनकारणं	21
403	686	शृङ्गश्च आवयमन्त्या उर्वरपाः प्रमुच्यते	3
391	680	शृङ्गश्च वृषि पुण्यतमः प्रविश्याम्	10
77	129	श्यामाभिवाद्यो महिष्या भावं मदनमोहितः	
408	689	श्ववगादिष्णुसदनं कोटियत्तलं लभेत्	17
409	690	श्ववगादिष्णुसदनं कोटियत्तलं लभेत्	17
334	602	श्ववयेत्यावस्थायां सर्वपातकनाशायम्	
88	151	श्रुतं विस्तरतो ब्रूहि पार्वत्याः सम्भवं मुने	2
391	680	श्रुते च यस्याय च यास्य नाशम्	34
408	689	श्रुत्वापुत्रपुराणानि विष्णुशास्त्राण्यनेकाः	4
409	689	श्रुत्वापुत्रपुराणानि विष्णुशास्त्राण्यनेकाः	4
365	642	श्रुत्वां दानदेव्यां वलिप्रवदिदं सर्वमेवातिशेयम्	1
364	641	श्रुते हि द्विजो नाम कोशकार इति श्रुतः	3
394	682	शैलस्वरः.....	14

अधिकश्लोकपङ्क्तिसूची

सं.	सार्वभौमता श्लोकसंख्या	पङ्क्ति-संख्या	पर्याय-संख्या	सार्वभौमता श्लोकसंख्या	पङ्क्ति-संख्या	पर्याय-संख्या	
234	277	मुचनेशो वरपातमन्त्रं वीर्यातकरी **पु बाहुपद		325	596	स्वच्छरीरं सता वित्तमिव पञ्चमण्डितम्	
391	680	सुते तव्यं भ्रातरि ज्येष्ठके च	30	319	585	स्वत एव प्रसन्नो यत्तरपेश स्वयं विपत	22
407	689	सुदर्शनस्य चक्रस्य प्रवेशश्च रसात्ते	38	68	109	स्ववर्म (दे 10°कर्म) क्षणमादन्वविधानाद्यो	
9		मुदुस्तर (का2 समाहरण) सप्रति पर्यकाज				द्विजस्वामीम् (दे2 जिय)	
323	590	मुपुष्योदा वेगवती स्थात्वा जम्पुरयेषरोम्	16	135	223	स्वप्रभा नाम विमला बुधभादायिनी शिवा	
169	264	मुभागाना पुष्पवता		255	447	स्वमाधमस्वमुनि ** **	
138	227	मुपामुदस्य बायोस न तपो मे क्षरेणहृद		319	585	स्वयमेव विवेचना प्रकटीकृतमूर्तये	12
310	575	मुपमन्त्रिणीक्षिप्रगतिं वसुदेव हि	1				
324	352	मुवर्णवर्णा ह्यभवत्तज्जालसमन्विता					
341	612	सद्वा भूतानि योगी विपत्वा वामुरसूदन	1	233	376	हृत्वा शुहोपि वेधेन हिमाचलमयाम्बगात्	
167	262	सोपवासो वसेद्यस्तु तस्य पुष्पकत गुरु	6	219	339	हस्ताभ्यां तै पूर्वजाताम्	
5	2	सोऽनुत्थाय तदा शीघ्रमुपवेद्य यथोचित	17	3	2	हिमवद्गुहिता कस्मानुसरेषे महेभरम्	6
391	680	सीरामद्योनास्त्वय च सत्यया मे	22	319	585	हिरण्यस्य तमस्तुभ्य सुवर्गशाय तं नम	13
231	372	स्मृदेन कालानलसन्निभेन		32	61	हिरण्यासस्य तनयो रगत्ताप्यो ततोऽग्नौ	1
111	194	स्त्रियो वल्गापलकारान् सामात्र निविधान्यपि	1	215	334	हृकारेणैव तं भस्वताक्षराभ्यिका तदा	
5	2	स्याणुवन्निधस्ततर निर्मल तम्मनो यया	9			[मु वे तथा]	
166	261	स्नात्वा द्रवटे तीर्थे द्विजोत्तमा		5	3	हेमन्त शिशिरश्चैव विन्ये पुष्पमुत्प्रेक्ष्य	57
74	125	स्नायीत येनालव हि तेन स्नायीत वस्तरम्		29	48	हृष्टो यव सत च सानवेन	6
41	81	स्वकीयामङ्गलं ना ?) त्यक्त्वा	1	27	47	ह्यायमसत्त्वात् सारां वयोजत (?)	
		ये वेत्यागमिनो नय					

साक्षाद्भिला मयि- शुद्धमयस्या		पृष्ठाङ्क		परिच्छिन्ना	साक्षाद्भिला मयि- शुद्धमयस्या	पृष्ठाङ्क		परिच्छिन्ना
62	102	स्वापस्तु वैद्यो धनिकश्च यत्र			310	570	सनाति मयसलुपि रूपं वातोद्य गोभनम्	5
		सच्छ्रोत्रियस्तेन वसेत् नित्यम्			319	585	सन्निधानं वरिष्येन ऐजोमूर्तिरहं सदा	33
		य			152	241	सन्निधत्वा पुष्करे तार्ये श्रीमेरे श्रोत्रपते तथा	1
29	48	पद् सप्त बाहो दग दैवपात्र		7	376	672	स प्राप्य नरार्कं धीर वराजतल वनेतल	
		स			319	580	समाययै वृषास्त्रो वरं दानु महाभुने	7
391	600	संकीर्तनं नायमना पद हि	16	107	193	समायविनुमन्येति ताल मेहगतो हरि	5	
408	689	सक्यतयन्यनिकानि (?) नात्र बाधा विचारणा	6	319	580	समायेत्यति धामैव परं मम न सदाय	32	
257	452	सयमे (हु?) मवानोस्तदा हि गो	1	100	193	समाह्नु द्वीकेन वयं वै सनुष्यति		
266	469	सद्यस्यामास शरैर्महोद्वै		394	682	स मुत्तगाय पदमभ्यस्य		
		विशोन्तरिण गितपीतभारै				विष्णो प्रवातीह हि देवतुल्यम्	7	
235	377	संक्षिप्ये नाम विचारगातिं वरे प्रदत्ते विपुलान्तकेन	2	291	523	समुपस्य मुञ्चै पीनं सत्यविच्छद वेगवाद्	2	
269	472	सजीवन्या जीवयन्त मुतान्दैर्यामसहस्र	5	106	193	स यथास्वच्छया सर्व	5	
290	523	सह यथापर कालनेमिर्दुस्तुदर्शन	2	107	193	स यथास्वच्छया सर्व	6	
	99	सध्या च निर्वह्यं तत मयेग		115	199	सहस्वतीमह वन्दे ह्यो सर्वोत्तमनाम		
167	262	संभूजयित्वा यत्नेन लगते महती प्रियम्	3	91	159	स राजपुत्रो विरक्तविताली		
391	680	समुपवेद य प्रणतश्च विष्णुम्	4	114	199	सर्वपापक्षयकरं स्मरणदेव नित्यं च		
400	684	संभूजितश्च बलिना दानकेन्द्रेण भक्ति	3	323	589	सर्वपापविनिर्मुक्तो जायते नामतगव	1	
222	349	संभूयाहं शतेनैर्मुनीना प्रागवार्गं कुर्वती यन्मेह	3	189	281	सर्वप्रभुत्वं तस्त्वं सर्वेश सर्वेश्वरान		
149	238	संभूयाहं नय कोपि बासमन करोति च	2	161	207	सर्वेषां हृदय सर्वं सन्तु निरामय समुपेक्षय	2	
	96	स एक सुपदे सत्य दानुवाद् दद्यापराद्		5	2	सर्वलोकहितार्थाय सदाकृपाहि महाभुने	20	
296	539	सहृदं विद्यां पुनर्वरं प्रयुजिता		127	212	सदस्याधितमया (?)		
29	48	स चरितक्या द्विचक्राद वैश्यो	1	112	190	सर्वगास्त्रायो ज्योतिर्गोतीर्य विमला प्रभा		
281	503	स चापि निशितैर्वा गुरुज्वाला महावत	1	5	3	सर्वैषुसुखदे रम्ये स्थाने पुष्पलताधने	59	
248	407	सजीवनी महाविद्या साधुमिच्छेदितलोचन	4	5	3	सर्वस्वस्त्रादं कुमापथ नायस्मानु कदाचन	51	
391	680	स सत्कृत समते आद्य पाठाद्	32	196	291	सर्वे प्रयान्ति परमां गतिं किंचित्पि		
	3	स तु तामुपमन्याय नैकन वतति श्रुपाद्	54	399	684	सर्वपश्य स वीरेन मधूकतासितसम्भवे	1	
	3	स तु शेषा महदुच्छ विनाश कमलोद्भव	48	409	689	स सनातयते ह्यलि नात्र काया विचारणा	6	
208	190	स तूयं यजमानायित उव दानकपुत्र	4	107	193	सहैवापरकृतस्य ब्रह्मस्तिपुत्रसद	2	
	2	सत्वरूपा श्रमो सत्परात्पत्न्या वैच स्वभापज	13	106	193	सहैवापरकृतं स गृहस्तिपुत्रसद	2	
190	282	सत्यवदा पुता शसलरथा		116	201	सात्यसिदन्तमाश्रितम्		
	8	सत्येषु सर्वेषु समाश्रितामया		5	2	सासाह किं राजते बान्तिर्भूतिमात्रं तथ्यते तथा	8	
139	680	सदामवेत्त पुत्रपत्नेन भार्यया	1	165	260	सा च प्रोहा सकृत्कामानमोप्यत्यतिदास्यति	4	
400	687	सदामवेत्त पुत्रपत्नेन भार्यया	1	5	3	साधु साधु महाप्राज्ञ भक्तिस्ते विमलोजिता	29	
316	580	सदैव माता बानस्य मुच्यतावतानुष	1	319	580	सामुत सत्यं पोत्या कल्प बन्धुसमन्वित	31	
329	599	सनातन सर्वजपक्षितिपिषाम्		120	206	सिद्ध स्वतन्त्रमुपहाद् तयोमयनिर्मुक्त		

अधिकारोपपत्तिवृत्ति

तारकाङ्कता यापक- भूतेष्वमर्शस्या	पृष्ठाङ्क	परिचयस्या	तारकाङ्कता यापक- भूतेष्वमर्शस्या	पृष्ठाङ्क	परिचयस्या
234	277	मुचकनरो बरपातनच ब्योवातहारी *पु बाहृपंड	325	596	स्वच्छनीर सता वित्तमिव पक्वमण्डितम्
391	680	मुते तया भ्रातरि ज्येष्ठके च	319	585	स्वत एव प्रसन्नो यत्तरमेत स्वय दिवत
407	689	मुदार्नस्य चकस्य प्रवेशाश्च रत्नातले	68	109	स्वयम् (दे 10-कर्म) सागरानन्दविधानाद्यो
9		मुदुस्तार (का 12 सभाहस्त) संप्रति वर्षकात्			द्विजस्वयोम् (दे 2 ज्ञिय)
323	590	मुपुष्योदा वेगवती रत्नात्वा जामुरवेष्टरोम्	135	223	स्वप्नना नाम विमता सुप्रभादायिनो शिवा
169	264	मुभागाता पुष्पवदो	255	447	स्वमाप्रवदन्मुनि * * *
138	227	मुपगुरस्य चापीश न तयो मे क्षरेन्महत्	319	585	स्वयमेव विवेकना प्रकटीकृतमृतये
310	575	मुखमन्निवोशङ्किर्नगानि ययुरैव हि			
324	352	मुखर्णवर्गा ह्यमवर्त्तेजोबलधमनिवता			
341	612	खट्वा भूतानि यागी स्थिरा वासुरधूवन	1	233	376 हत्वा शुद्धेति वेधेन हिमावतमयाम्बगात्
167	262	खोपबाधो बलेद्यस्तु तस्य पुष्पकन शृष्टु	6	219	339 हस्ताभ्या तै पूर्वजाताम्
5	2	खोम्बुल्लय तदा शीघ्रमुपवेश्य यवोषित	17	3	2 हिमवद्गुहिता कस्मादुपयेमे महाम्भम्
391	680	खीनामणैर्नास्त्यन च सागवा मे	22	319	585 हिरण्यस वनस्तुभ्य सुवर्गास्तव ते नय
231	372	खन्धेन बालानतनगप्रिभेन			
111	194	खिरो वल्गापलकारान् धायाश्च विविधाम्बनि	1	32	61 हिरण्यासत्य तनयो रम्यतायौ ततोभ्यक
5	2	ख्याणुबन्निधस्तार निर्मल धम्मता यया	9	215	334 हुकारेणैव तं भस्मवाश्चकारात्मिका तदा
166	261	खनका द्रवदे सौदे द्विजोत्तमा			[पु दे. तथा]
74	125	खानीत येनाखड हि तेन खानीत कस्तम्	5	3	हेमन्त शिशिरश्चैव निग्धे पुष्पमुखेच्छया
41	91	खन्वीयामङ्गम (नौ ?) त्यक्त्वा	29	48	हृष्टो नय सत च सावनेन
		ये देवामागिनो नयः	27	47	ह्यापमत्स्याश्च शरणं यवीजा (१)